

BIBLIA
ADICĂ
DUMNEZEEASCA SCRIPTURĂ
A
LEGII VECHI ȘI A CELEI NOUĂ

— ✠ —
TIPĂRITĂ
IN ZILELE MAJESTĂTEI SALE
CAROL I
REGELE ROMÂNIEI
IN AL 49 AN DE SLĂVITĂ DOMNIE

— — — — —
EDIȚIA SFÂNTULUI SINOD
— — — — —

BUCUREȘTI
—
TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI

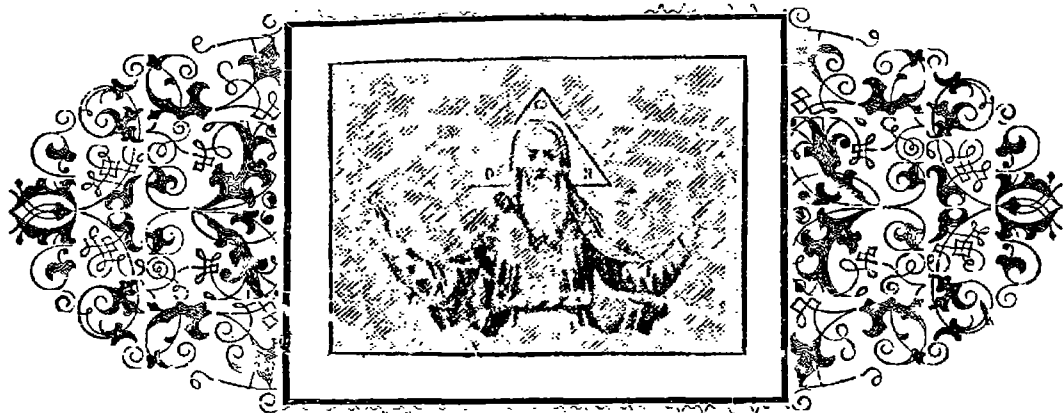
60. — Strada Principatele Unii — 60.

1914.

VECHIUL TESTAMENT
ADICĂ
DUMNEZEEASCA SCRIPTURĂ
A
LEGII VECHI

DUMNEZEEASCA SCRIPTURĂ

LEGII VECII

FACEREA

CAP. 1.

Facerea lumii.

Intru început au făcut Dumnezeu cerul și pământul.

2. Și pământul era nevăzut și netocmit și întunec era deasupra adâncului; și Duhul lui Dumnezeu se purta pre deasupra apei.

3. Și au zis Dumnezeu: să se facă lumină și s'a făcut lumină.

4. Și au văzut Dumnezeu lumina că este bună; și au despărțit Dumnezeu între lumină și între întunec.

5. Și au numit Dumnezeu lumina ziua și întunecul lor numit noapte. Și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; zi una.

6. Și au zis Dumnezeu să se facă țărâie în mijlocul apei; și să fie despărțind apă de apă; și s'a făcut așa.

7. Și au făcut Dumnezeu țărâie; și au despărțit Dumnezeu între apa,

care era supt țărâie și între apa care era deasupra țărâiei.

8. Și au numit Dumnezeu țărâia cer; și au văzut Dumnezeu că este bine; și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; ziua a doua.

9. Și au zis Dumnezeu: să se adune apa cea de supt cer într'o adunare, și să se arate uscatul; și s'a făcut așa; și s'a adunat apa cea de supt cer întru adunările sale; și s'a arătat uscatul.

10. Și au numit Dumnezeu uscatul pământ și adunările apelor le-au numit mări; și au văzut Dumnezeu că este bine.

11. Și au zis Dumnezeu: să răsară pământul iarbă verde, care să semene sămânță după fel și după asemănare, și pom roditor, care să facă rod, căruia să fie sămânța lui într'însul după fel pre pământ; și s'a făcut așa.

12. Și a dat din sine pământul iarbă verde, care seamănă sămânță după fel și după asemănare; și pom

1. 1. Ioan 1, 1, 2; Evr. 1, 10; Ps. 101, 26.
2. Ps. 32, 6. 3. 2 Cor. 4, 6; Ps. 32, 9.
4. Is. 45, 1. 5. Ps. 73, 17. 6. Ier. 10, 11, 12.
7. Ps. 135, 6; 103, 3; 148, 4.

8. Ier. 10, 12; 51, 16. 9. Ioan 38, 8; Ps. 32, 7; 103, 10. 10. Ps. 88, 12. 11. Luc. 12, 44.

roditor, care face rod, a căruia sămânța lui este într'însul după fel pre pământ; și au văzut Dumnezeu că este bine.

13. Și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; ziua a treia.

14. Și au zis Dumnezeu: să se facă luminători întru tăria cerului, ca să lumineze pre pământ și să dispară între zi și între noapte. Și să fie spre semne și spre vremi și spre zile și spre ani.

15. Și să fie spre luminare întru tăria cerului, ca să lumineze pre pământ și s'a făcut așa.

16. Și au făcut Dumnezeu doi luminători mari: luminătorul cel mai mare spre stăpânirea zilei; iară luminătorul cel mai mic spre stăpânirea nopții și stelele.

17. Și i-au pus pre ei Dumnezeu întru tăria cerului, ca să lumineze pre pământ.

18. Și să stăpânească preste zi și preste noapte și să dispară între lumină și între întunec; și au văzut Dumnezeu că este bine.

19. Și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; ziua a patra.

20. Și au zis Dumnezeu: să scoață apele vieții cu suflete vii și pasări sburătoare pre pământ supă tăria cerului; și s'a făcut așa.

21. Și au făcut Dumnezeu chiții cei mari și tot sufletul vieților, ce se târăsc, care le-au scos apele după felul lor; și toată pasărea sburătoare după fel; și au văzut Dumnezeu că sunt bune.

22. Și le-au binecuvântat Dumnezeu, zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți apele mării, și cele sburătoare să se înmulțească pre pământ.

23. Și s'a făcut seară, și s'a făcut dimineață; ziua a cincea.

24. Și au zis Dumnezeu: să scoață pământul suflet vii după fel de cele cu patru picioare și de cele ce se târăsc și hiare pre pământ după fel; și s'a făcut așa.

25. Și au făcut Dumnezeu hiarele pământului după felul lor și dobitoacele după felul lor și toate cele ce se târăsc pre pământ după felul lor; și au văzut Dumnezeu că sunt bune.

26. Și au zis Dumnezeu: să facem om după chipul nostru și după asemănare; și să stăpânească peștii mării și pasările cerului și dobitoacele și tot pământul și toate vietățile cele ce se târăsc pre pământ.

27. Și au făcut Dumnezeu pre om, după chipul lui Dumnezeu l-au făcut pre dânsul, bărbat și femei i-au făcut pre ei.

28. Și i-au binecuvântat pre ei Dumnezeu zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul; și-l stăpâniți pre el și stăpâniți peștii mării și pasările cerului și toate dobitoacele și tot pământul și toate vietățile, care se târăsc pre pământ.

29. Și au zis Dumnezeu: iată am dat vouă toată iarba, ce face sămânță de semănat, care este deasupra a tot pământul; și tot pomul, care are întru sine rod cu sămânță de semănat, va fi vouă de mâncare.

30. Și tuturilor hiarelor pământului și tuturilor pasărilor cerului și tuturilor vietăților, ce se târăsc pre pământ, care au întru sine suflare de viață, și toată iarba verde de mâncare; și s'a făcut așa.

31. Și au văzut Dumnezeu toate câte au făcut și iată erau bune forte; și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; ziua a șasea.

14. Ps. 135, 6—9; 8, 4. 16. Ps. 135, 6—9; 8, 4. 18. Ps. 103, 20, 21. 21. Ps. 103, 26. 22. 8, 16; 9, 1; 35, 11.

26. 5, 1; 9, 6. 27. Col. 3, 10; Mat. 19, 4; Marc 10, 6. 28. 8, 16; 9, 2; 35, 11. 29. 9, 3. 31. Sirah 39, 21.

CAP. 2.

Sfințirea zilei a șaptea. Așezarea omului în Raiu. Căsătoria.

Si s'au săvârșit cerul și pământul și toată podoaba lor.

2. Și au săvârșit Dumnezeu în ziua a șasea lucrurile sale, care au făcut; și s'au odihnit în ziua a șaptea de toate lucrurile sale, care au făcut.

3. Și au binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea și o au sfințit pre ea; că întru aceea s'au odihnit de toate lucrurile sale, care au început Dumnezeu a face.

4. Aceasta este cartea facerii cerului și a pământului, când și în care zi au făcut Domnul Dumnezeu cerul și pământul.

5. Și toată verdeața câmpului mai înainte de ce s'a făcut pre pământ și toată iarba țarinii mai înainte de ce a răsărit, că nu dedese Dumnezeu ploale pre pământ și om nu eră, care să-l lucreze pre dânsul.

6. Și izvor ieșea din pământ și adăpă toată fața pământului.

7. Și au făcut Dumnezeu pre om, țărână luând din pământ și au suflat în fața lui suflare de viață și s'a făcut omul cu suflet viu.

8. Și au sădit Dumnezeu Raiu în Edem către răsărit; și au pus acolo pre omul, pre care l-au făcut.

9. Și au făcut Dumnezeu să răsară încă din pământ tot pomul frumos la vedere și bun la mâncare; și pomul vieții în mijlocul Raiului și pomul științei binelui și al răului.

10. Și rîu ieșea din Edem, ca să ude Raiul, care de acolo se împarte în patru rîuri.

11. Numele unuia Fison: acesta încunjură tot pământul Evilatului; acolo este aur.

12. Și aurul pământului aceluia

este bun, și acolo este rubin și piatră verde.

13. Și numele rîului celui de al doilea Gheon: acesta încunjură tot pământul Etiopiei.

14. Și rîul cel de al treilea Tigru: acesta curge spre Asiria. Iară rîul al patrulea Eufrat.

15. Și au luat Domnul Dumnezeu pre omul, pre carele l-au făcut și l-au pus în Raiul desfătării să-l lucreze și să-l păzească.

16. Și au poruncit Domnul Dumnezeu lui Adam, zicând: din tot pomul, care este în Raiu să mănânce;

17. Iară din pomul științei binelui și al răului să nu mănâcați dintr'însul, că ori în ce zi veți mănca din el cu moarte veți muri.

18. Și au zis Domnul Dumnezeu: nu este bine să fie omul singur, să-i facem ajutor asemenea lui.

19. Și au făcut Dumnezeu încă din pământ toate hiarele țarinii și toate pasărilor cerului, și le-au adus la Adam să vadă, ce nume le va pune; și tot sufletul viu, cum l-a numit Adam, acesta este numele lui.

20. Și a pus Adam nume tuturor dobitoacelor și tuturor pasărilor cerului și tuturor hiarelor pământului; iară lui Adam nu s'a aflat ajutor asemenea lui.

21. Și au pus Dumnezeu somn în Adam și a adormit; și au luat o coastă dintru ale lui și au plinit cu carne locul ei.

22. Și au făcut Dumnezeu coasta, care o au luat din Adam, muere, și o au adus pre ea la Adam.

23. Și a zis Adam: iată acum os din oasele mele și trup din trupul meu, aceasta se va chema femeie, pentru că din bărbatul său s'a luat.

24. Pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa și se

2. 1. Eșire, 20, 11; 31, 17. 2. 2 lege 5, 14; Evr. 4, 4. 5. 3, 23. 7. 1 Cor. 15, 45.

17. Rom. 5, 12. 21. 1 Cor. 11, 8. 22. 1 Tim. 2, 13. 24. Mat. 19, 5; Marc. 10, 7.

va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup.

25. Și erau amândoi goli și Adam și femeia lui, și nu se rușinau.

CAP. 3.

*Căderea strămoșilor în păcat. Pedepșa.
Păgăduința Mesiei.*

Iară șarpele eră mai înțelept decât toate hiarele cele de pre pământ, care le-au făcut Domnul Dumnezeu; și a zis șarpele către femeie: ce este, că au zis Dumnezeu să nu mâncași din tot pomul Raiului?

2. Și a zis femeia către șarpe: din tot pomul care este în Raiu mâncăm.

3. Iară din rodul pomului, care este în mijlocul Raiului au zis Dumnezeu: să nu mâncași dintr'însul, nici să vă atingeși de dânsul, ca să nu muriți.

4. Și a zis șarpele către femeie: nu veși muri cu moarte.

5. Că știu Dumnezeu, că ori în ce zi veși mânca dintr'însul, se vor deschide ochii voștri și veși fi ca niște dumnezei cunoscând binele și răul.

6. Și a văzut femeia, că bun este pomul la mâncare și plăcut ochilor la vedere, și cum că frumos este a cunoaște; și luând din rodul lui a mâncat și a dat și bărbatului său și a mâncat cu dânsa.

7. Și li s'au deschis ochii amândurora și au cunoscut că erau goli; și au cusut frunze de smochin și s'au făcut acoperământuri împrejurul trupului.

8. Și au auzit glasul Domnului Dumnezeu umblând prin Raiu după amiezăzi, și s'au ascuns Adam și femeia lui de către fața Domnului Dumnezeu între pomii Raiului.

9. Și au strigat Domnul Dumnezeu pre Adam și au zis lui: Adame, unde ești?

10. Iar el a zis: glasul tău am auzit umblând prin Raiu și m'am temut, că gol sunt și m'am ascuns.

11. Și i-au zis Dumnezeu: cine ți-a spus ție că ești gol? fără numai că ai mâncat din pomul, din carele ți-am poruncit numai dintru acesta să nu mânânci.

12. Și a zis Adam: muerea care mi-ai dat să fie cu mine, aceea mi-ai dat din pom și am mâncat.

13. Și au zis Domnul Dumnezeu muerii: de ce ai făcut aceasta? Și a zis muerea: șarpele m'a amăgit și am mâncat.

14. Și au zis Domnul Dumnezeu șarpelui: pentru că ai făcut aceasta, blestemat să fii tu din toate dobitoacele și din toate hiarele pământului; pre pântecul tău și pre pânțele te vei țârî și pământul vei mânca în toate zilele vieții tale.

15. Vrăjmășie voi pune între tine și între femeie și între sămânța ta și între sămânța ei; acela va păzi capul tău și tu vei păzi călcâiul lui.

16. Muerii au zis: înmulțind voi înmulți necazurile tale și suspinul tău, în dureri vei naște fii și spre bărbatul tău va fi întoarcerea ta; și el te va stăpâni.

17. Iară lui Adam au zis: pentru că ai ascultat glasul femeii tale și ai mâncat din pomul, din care ți-am poruncit ție, numai dintru acela să nu mânânci, și ai mâncat dintr'însul, blestemat să fie pământul întru lucrurile tale; întru necazuri vei mânca dintr'însul în toate zilele vieții tale.

18. Spini și pălămidă va răsări ție, și vei mânca iarba pământului.

19. Întru sudoarea feții tale vei

25. 3, 7.
3. 1. 2, 17, Apoc. 12, 9; 20, 2. 4. 2. Cor. 11, 3; Ioan 8, 44. 5. v. 22. 6. Iac. 1, 14; Timot. 2, 14. 7. 2, 25.

11. 2, 16, 17. 15. 1 Ioan 3, 8. 16. Efes. 5, 22; Tit. 2, 5. 19. 2 Tesal. 3, 10. Sirah 17, 1.

mâncă pâinea ta, până când te vei întoarce în pământ din care ești luat: că pământ, ești și în pământ te vei întoarce.

20. Și a pus Adam numele femeii sale Eva, adică Vieață, pentru că ea este mămă tuturor celor vii.

21. Și au făcut Domnul Dumnezeu lui Adam și femeii lui îmbrăcăminte de piele și i-au îmbrăcat pre ei.

22. Și au zis Dumnezeu: iată Adam s'a făcut ca unul din noi cunoscând binele și răul! Și acum, ca nu cumva să-și tinză mâna sa și să ia din pomul vieții și să mănânce și să trăiască în veci.

23. L-au scos pre el Domnul Dumnezeu din Raiul desfătării, ca să lucreze pământul din care s'a luat.

24. Și au scos Domnul Dumnezeu iară pre Adam și l-au pus pre el în preajma Raiului desfătării; și au pus Heruvimi și sabie de foc în-văritoare, ca să păzească calea pomului vieții.

CAP. 4.

Cain și Avel. Urmașii lor.

Iar Adam a cunoscut pre Eva femeia sa, și zămislind ea a născut pre Cain, și a zis: dobândit-am om prin Dumnezeu.

2. Și a mai născut pre Avel fratele lui, și a fost Avel păstor de oi; iară Cain a fost lucrător de pământ.

3. Și a fost după câteva zile a adus Cain din rodirile pământului jertfă lui Dumnezeu.

4. Și a adus și Avel din cele întâi născute ale oilor sale și din grăsimia lor; și au căutat Dumnezeu spre Avel și spre darurile lui.

5. Iară spre Cain și spre jertfele

lui nu s'au uitat, și s'a întristat Cain foarte și s'a mâhnit fața lui.

6. Și au zis Domnul Dumnezeu lui Cain: de ce te-ai întristat și pentru ce s'a mâhnit fața ta?

7. De ai fi adus drept și ai fi împărțit drept, n'ai fi păcătuit. Taci, la fine se va întoarce și tu îl vei stăpâni pre acela.

8. Și a zis Cain către Avel fratele său: să ieșim la câmp; și a fost când erau ei în câmp, s'a sculat Cain asupra fratelui său Avel și l-a omorât pre el.

9. Și au zis Domnul Dumnezeu către Cain: unde este Avel fratele tău? Iar el a zis: nu știu; au doar păzitor sunt eu fratelui meu?

10. Și au zis Domnul: De ce ai făcut aceasta? Glasul sângelui fratelui tău strigă către mine din pământ.

11. Și acum blestemat să fii tu pre pământul, care a deschis gura sa să primească sângele fratelui tău din mâna ta.

12. Când vei lucra pământul, nu va adăoge a da ție puterea sa; gemând și tremurând vei fi pre pământ.

13. Și a zis Cain către Domnul: mai mare este vina mea decât a mi se erta mie.

14. De mă scoți astăzi de pre fața pământului și dela fața ta mă voi ascunde; și voi fi gemând și tremurând pre pământ și va fi tot cel ce mă va afla, mă va omorî.

15. Și au zis lui Domnul Dumnezeu: nu așa; tot cel ce va omorî pre Cain, de șapte ori, se va pedepsi, și au pus Domnul Dumnezeu semn lui Cain, ca să nu-l omoare oricine îl va afla pre el.

16. Și a ieșit Cain dela fața lui Dumnezeu și a lăcuit în pământul Neid în preajma Edemului.

17. Și a cunoscut Cain pre femeea sa, și zămislind a născut pre Enoh; și a zidit cetate și a chemat cetatea pre numele fiului său Enoh.

18. Și s'a născut lui Enoh Gaidad; și Gaidad a născut pre Maleleil; și Maleleil a născut pre Matusala; și Matusala a născut pre Lameh.

19. Și a luat Lameh două femei: numele uneia Ada și numele celeilalte Sella.

20. Și a născut Ada pre Iovil, acesta a fost tată hrănitorilor de dobitoace, cari locuesc în colibi.

21. Și numele fratelui lui: Iuval; acesta a fost care a izvodit canoul și lăuta.

22. Iară Sella a născut pre Tovel; acesta a fost băcător cu ciocane, faur de aramă și de fier. Iară sora lui Tovel, Noema.

23. Și a zis Lameh femeilor sale Adei și Sellei: ascultați glasul meu, femeile lui Lameh; băgați în urechi cuvintele mele, că bărbat am omorât spre rană mie și tânăr spre vătămare mie.

24. Că de șapte ori s'a izbândit despre Cain; iar despre Lameh de șaptezeci de ori câte șapte.

25. Și a cunoscut Adam pre Eva, femeea sa, și zămislind a născut fiu; și a chemat numele lui Sit, zicând: că mi-a ridicat mie Dumnezeu altă sămânță în locul lui Avel, pre care l'a omorât Cain.

26. Și lui Sit s'a născut fiu și i-a pus numele lui Enos: acesta a nădăduit a chema numele Domnului Dumnezeu.

CAP. 5.

Neamurile Patriarhilor dela Adam până la Noe.

Aceasta este cartea facerii oamenilor, în care zi au făcut Dum-

nezeu pre Adam, după chipul lui Dumnezeu. I-au făcut pre el.

2. Bărbat și femeie i-au făcut pre ei, și i-au binecuvântat; și au chemat numele lui Adam, în ziua în care i-au făcut pre ei.

3. Și a trăit Adam două sute și treizeci de ani și a născut fiu după chipul și asemănarea sa; și a numit numele lui Sit.

4. Și au fost zilele lui Adam, care le-au trăit, după ce a născut pre Sit, ani șapte sute; și a născut fii și fete.

5. Și au fost toate zilele lui Adam, care le-a trăit, nouă sute și treizeci de ani; și a murit.

6. Și a trăit Sit ani două sute și cinci; și a născut pre Enos.

7. Și a trăit Sit, după ce a născut pre Enos, ani șapte sute și șapte; și a născut fii și fete.

8. Și au fost toate zilele lui Sit ani nouă sute și doisprezece; și a murit.

9. Și a trăit Enos ani o sută și nouăzeci; și a născut pre Cainan.

10. Și a trăit Enos, după ce a născut pre Cainan, ani șapte sute cincisprezece; și a născut fii și fete.

11. Și au fost toate zilele lui Enos ani nouă sute cinci; și a murit.

12. Și a trăit Cainan ani o sută șaptezeci; și a născut pre Maleleil.

13. Și a trăit Cainan, după ce a născut pre Maleleil, ani șapte sute patruzeci; și a născut fii și fete.

14. Și au fost toate zilele lui Cainan ani nouă sute zece; și a murit.

15. Și a trăit Maleleil ani o sută șasezeci și cinci; și a născut pre Iared.

16. Și a trăit Maleleil, după ce a născut pre Iared, ani șapte sute treizeci; și a născut fii și fete.

17. Și au fost toate zilele lui Maleleil ani opt sute nouăzeci și cinci; și a murit.

18. Și a trăit Iared ani o sută șasezeci și doi; și a născut pre Enoh.

19. Și a trăit Iared, după ce a născut pre Enoh, ani opt sute; și a născut fii și fete.

20. Și au fost toate zilele lui Iared ani nouă sute șasezeci și doi; și a murit.

21. Și a trăit Enoh ani o sută șasezeci și cinci; și a născut pre Matusala.

22. Și bine a plăcut Enoh lui Dumnezeu; și după ce a născut pre Matusala, a trăit Enoh două sute de ani; și a născut fii și fete.

23. Și au fost toate zilele lui Enoh ani trei sute șasezeci și cinci.

24. Și bine a plăcut Enoh lui Dumnezeu și nu s'a aflat pentru că l-a mînat pre dînsul Dumnezeu.

25. Și a trăit Matusala ani o sută optzeci și șapte; și a născut pre Lameh.

26. Și a trăit Matusala, după ce a născut pre Lameh, ani șapte sute optzeci și doi; și a născut fii și fete.

27. Și au fost toate zilele lui Matusala, care le-a trăit, ani nouă sute șasezeci și nouă; și a murit.

28. Și a trăit Lameh ani o sută optzeci și opt; și a născut fiu.

29. Și a chemat numele lui Noe, zicînd: acesta va face să odihnim de lucrurile noastre și de necazurile mâinilor noastre și de pămîntul, care l-au blestemat Domnul Dumnezeu.

30. Și a trăit Lameh, după ce a născut pre Noe, ani cinci sute șasezeci și cinci; și a născut fii și fete.

31. Și au fost toate zilele lui Lameh ani șapte sute cincizeci și trei; și a murit.

32. Și eră Noe de cinci sute de ani; și a născut Noe trei feciori: pre Sim pre Ham și pre Iafet.

CAP. 6.

Vestirea potopului, Facerea corăbiei.

Și a fost cînd au început oamenii să se înmulți pre pămînt și li s'au născut lor fete.

2. Văzînd fiii lui Dumnezeu pre fetele oamenilor că erau frumoase, s'au luat lor femei din toate care au ales.

3. Și au zis Domnul Dumnezeu: nu va rămînea Duhul meu în oamenii aceștia în veac, pentru că trupuri sunt și vor fi zilele lor o sută și douăzeci de ani.

4. Și erau uriași pre pămînt în zilele acelea; și după aceia cînd intrau fiii lui Dumnezeu la fetele oamenilor și le nășteau lor, aceia erau uriași, din veci oameni numiți.

5. Iară văzînd Domnul Dumnezeu că s'au înmulțit răutățile oamenilor pre pămînt, și cum că fiecare cugetă în inima sa cu deadinsul la răutăți în toate zilele,

6. l-au părut rău lui Dumnezeu că au făcut pre om pre pămînt, și s'au căit.

7. Și au zis Dumnezeu: pierde-voiu pre omul pre care l-am făcut de pe fața pămîntului, dela om până la dobitoac și dela cele ce se tîrîsc până la pasările cerului, pentru că'mi pare rău că i-am făcut pre ei.

8. Iară Noe a aflat har înaintea Domnului Dumnezeu.

9. Acestea sunt nașterile lui Noe: Noe, om drept și desăvârșit fiind în neamul său, a plăcut lui Dumnezeu.

10. Și a născut Noe trei feciori: pre Sim pre Ham și pre Iafet.

11. Și se stricase pămîntul înaintea lui Dumnezeu și se umpluse de nedreptate.

12. Și au văzut Domnul Dumnezeu pămîntul, și eră stricat, pentru

6. 4. Mat. 24, 38; Lucă 17, 27.

5. Mat. 15, 19. 6. Efes. 4, 30. 8. 18, 3; Eșire 33, 12. 9. 5, 22; Sirah 44, 17; Evr. 11, 7.

10. 5, 32; 10, 1.

21. Iuda 14. 22. Sirah. 44, 16; Evr. 11, 5.

24. Înțelep. 4, 11; Sirah 44, 16.

32. 6, 10; 10, 1.

că și stricase tot trupul calea sa pre pământ.

13. Și au zis Domnul Dumnezeu lui Noe: sfârșitul a tot omul vine înaintea mea, că s'a umplut pământul de nedreptate dela dânșii, și iată voi pierde pre ei și pământul.

14. Iară tu fă ție corabie din lemne neputrezitoare în patru muchi; desprășituri vei face prin corabie; și o vei smoli pe din lăuntru și pe din afară cu smoală.

15. Și așa vei face corabia: de trei sute de coși va fi lungimea corăbiei și de cincizeci de coși lățimea și de treizeci de coși înălțimea ei.

16. Strimfând-o vei face corabia, și deasupra de un cot o vei sfârși; și ușa corăbii vei face în coaste, și camere câte cu două și câte cu trei rânduri de poduri vei face într'însa.

17. Și iată eu voi aduce potop de apă pre pământ, ca să strice tot trupul în care este suflet viu supt cer; și ori câte vor fi pre pământ vor muri.

18. Și voi pune legătura mea cu tine; și vei intra în corabie tu și feciorii tăi și femeea ta și femeile feciorilor tăi cu tine.

19. Și din toate dobitoacele și din toate cele ce se târăsc și din toate hiarele și din tot trupul, câte două din toate să iei în corabie, ca să le hrănești cu tine, parte bărbătească și femească să fie.

20. Și din toate pasările cele zburătoare duple fel și din toate dobitoacele duple fel și din toate viețările ce se târăsc pre pământ duple felul lor, câte două din toate vor intra la tine să se hrănească împreună cu tine, parte bărbătească și femească.

21. Și tu să iei din toate bucatele de care mâncați; și vei aduna

la tine și vor fi ție și lor de mâncare.

22. Și făcî Noe toate câte i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu; așa a făcut.

CAP. 7.

Potopul.

Și au zis Domnul Dumnezeu către Noe: intră tu și toată casa ta în corabie, că pre tine te-am văzut drept înaintea mea în neamul acesta.

2. Și din dobitoacele cele curate ia cu tine în lăuntru câte șapte, parte bărbătească și femească; iară din dobitoacele cele necurate câte două, bărbat și femeie.

3. Și din pasările cerului cele curate câte șapte, parte bărbătească și femească; și din toate pasările cele necurate câte două, parte bărbătească și femească, ca să păstrezi sămânță preste tot pământul.

4. Că încă șapte zile și eu voi aduce ploaie pre pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți, și voi pierde de pre fața pământului tot ce viează care am făcut.

5. Și a făcut Noe câte i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu.

6. Iară Noe eră de șase sute de ani; și potop de apă s'a făcut pre pământ.

7. Și a intrat Noe și feciorii lui și femeea lui și femeile feciorilor lui cu dânsul în corabie, pentru apa potopului.

8. Și din pasările cele curate și din pasările cele necurate și din dobitoacele cele curate și din dobitoacele cele necurate și din hiare și din toate cele ce se târăsc pre pământ.

9. Câte două din toate au intrat la Noe în corabie, parte bărbătea-

22. 7, 5; Evr. 11, 7.

7. 1. Evr. 11, 7; 2 Petr. 2, 5. 5. Mat. 24, 38; Luc. 17, 26. 7. 1 Petr. 3, 20.

9. 6, 19.

scă și femească, precum au poruncit Domnul Dumnezeu lui Noe.

10. Și a fost după șapte zile, apa potopului s'a făcut pre pământ.

11. În anul șase sute din viața lui Noe, în luna a doua, în douăzeci și șapte ale lunii, în ziua aceea s'au desfăcut toate izvoarele adâncului, și ighiaburile cerului s'au deschis.

12. Și a căzut ploaie pre pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

13. În ziua aceea intrat-au Noe, Sim, Ham, Iafet feciorii lui Noe și femeea lui Noe și trei femei ale feciorilor lui cu dânsul în corabie.

14. Și toate hiarele duple fel și toate dobitoacele duple fel și toată vîetatea ce se mișcă pre pământ duple fel și toată pasărea zburătoare duple felul său.

15. Au intrat la Noe în corabie câte două, parte bărbătească și femească din tot trupul în care este suflet viu.

16. Și cele ce intrase, parte bărbătească și femească din tot trupul au intrat, duple cum au poruncit Dumnezeu lui Noe; și au încuiat Domnul Dumnezeu corabia pre din-afară.

17. Și a fost potop patruzeci de zile și patruzeci de nopți pre pământ, și s'a înmulțit apa și a ridicat corabia și o a înălțat de pre pământ.

18. Și creșteă apa și se înmulțea foarte pre pământ, și se purtă corabia pre deasupra apei.

19. Iar apa se întărea foarte foarte pre pământ, și a acoperit toți munții cei înalți, care erau supți cer.

20. De cinsprezece coși s'a înălțat apa în sus și a acoperit toți munții cei înalți.

21. Și a murit tot trupul ce se mișcă pre pământ al pasărilor și al

dobitoacelor și al hiarelor și toată vîetatea ce se mișcă pre pământ.

22. Și tot omul și toate câte aveau suflare de viață și tot ce eră pre uscat au murit.

23. Și au pierit tot ce eră viu pre fața a tot pământul dela om până la dobitoc și cele ce se târăsc și pasările cerului și s'au stins de pre pământ; și a rămas Noe singur și cei ce erau cu el în corabie.

24. Și s'a înălțat apa pre pământ o sută cincizeci de zile.

CAP. 8.

Incetarea Potopului.

Și și-au adus aminte Dumnezeu de Noe și de toate hiarele și de toate dobitoacele și de toate pasările și de toate vîetățile ce se târăsc, câte erau cu dânsul în corabie; și au adus Dumnezeu vînt pre pământ și a încetat apa.

2. Și s'au încuiat izvoarele adâncului și ighiaburile cerului și s'a oprit ploaia din cer.

3. Și scădea apa scurgându-se de pre pământ și s'a împușinat apa după o sută cincizeci de zile.

4. Și a șezut corabia în luna a șaptea, în douăzeci și șapte de zile ale lunii, pre munții Ararat.

5. Iar apa a scăzut până la luna a zecea; iară în luna a zecea, în ziua cea dinlău a lunii, s'au iyit vînturile munților.

6. Și a fost după patruzeci de zile, deschis-a Noe fereastra corăbii, care o făcuse.

7. Și a trimis corbul să vază de a scăzut apa, și ieșind nu s'a mai întors, până când s'a uscat apa de pre pământ.

8. Și a trimis porumbul după dânsul, să vază de a scăzut apa de pre pământ.

9. Și neaflând porumbul odihnă picioarelor sale, s'a întors la dânsul în corabie, că eră apă preste toată fața pământului; și tinzînd mîna l-a luat și l-a băgat la sine în corabie.

10. Și așteptînd încă și alte șapte zile, iar a trimis porumbul din corabie.

11. Și s'a întors la dânsul porumbul către seară și aveă în gura sa stîlpare de maslin cu frunză; și a cunoscut Noe, că a scăzut apa de pre fața pământului.

12. Și așteptînd încă alte șapte zile, iar a trimis porumbul și n'a mai adaos a se întoarce la dânsul.

13. Și a fost în anul șase sute și unul din viața lui Noe, în luna dintăiu, în ziua dintăiu a lunii, scăzuse apa de pre pământ; și a descoperit Noe acoperișul corăbii, care făcuse, și a văzut că a scăzut apa de pre fața pământului.

14. Iară în luna a doua, în ziua a douăzeci și șapte, s'a uscat pământul.

15. Și au grăit Domnul Dumnezeu către Noe zicînd: ieși din corabie tu și femeia ta și feciorii tăi și femeile feciorilor tăi cu tine.

16. Și toate hiarele, câte sunt cu tine, și tot trupul dela pasări până la dobitoace, și toată viețate care se mișcă pre pământ, scoate-le cu tine, și creșteși și vă înmulțiți pre pământ.

17. Și a ieșit Noe și femeia lui și feciorii lui și femeile feciorilor lui cu dânsul.

18. Și toate hiarele și toate dobitoacele și toată pasărea și toată viețate, ce se mișcă pre pământ după felul său, au ieșit din corabie.

19. Și a zidit Noe altar Domnului; și a luat din toate dobitoacele cele curate și din toate pasările cele curate; și a adus ardere de tot pre altar.

20. Și au mirosit Domnul Dumnezeu miros cu bună mireasmă și au zis Domnul Dumnezeu: am socotit și nu voi adaoge mai mult a blestemă pământul pentru faptele oamenilor, pentru că se pleacă cugetul omului cu deadinsul spre rele din tinerețile lui; deci nu voi mai adaoge a omorî tot trupul viu, precum am făcut.

21. În toate zilele pământului: semănătura și secerișul, frigul și căldura, vara și primăvara, ziua și noaptea, nu vor încetă.

CAP. 9.

Curcubeul.

Și au binecuvîntat Dumnezeu pre Noe și pre feciorii lui și l-eau zis lor: creșteși și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți pre el.

2. Și groaza și frica voastră va fi preste toate hiarele pământului și preste toate pasările cerului și preste toate câte se mișcă pre pământ și preste toți peștii mării; supt mâinile voastre le-am dat.

3. Și tot ce se mișcă și viează vor fi vouă de mîncare; ca pre niște burueni de erburi le-am dat vouă toate.

4. Fără numai carne cu sângele sufletului să nu mâncați.

5. Pentru că și sângele sufletelor voastre îl voi cere din mîna tuturor hiarelor, și din mîna fratelui omului voi cere sufletul omului.

6. Cel ce va vărsa sângele omului, pentru sângele aceluia sângele lui se va vărsa, că după chipul lui Dumnezeu am făcut pre om.

7. Iară voi creșteși și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți pre el.

8. 20. Mat. 15, 19.

9. 1. 1, 22, 28. 3. 1, 29; Rom. 14, 2.

4. Lev. 3, 17; 17, 14; 2 lege 12, 16.

5. Esire 21, 29. 6. Fac. 1, 26; Esire 21, 12; Mat. 26, 52; Apoc. 13, 10. 7. 1, 22, 28; 8, 17.

8. Și au grăit Dumnezeu lui Noe și feciorilor lui cu dânsul, zicând :

9. Iată eu pui legătura mea cu voi și cu seminția voastră după voi.

10. Și cu tot sufletul viu, ce este cu voi din pasări și din dobitoace și din toate hiarele pământului, câte sunt cu voi din toate, care au ieșit din corabie.

11. Și voi pune legătura mea cu voi; și nu va mai muri nici un trup de apa potopului și nu va mai fi potop de apă care să strice tot pământul.

12. Și au zis Domnul Dumnezeu către Noe: Acesta este semnul legăturii, care îl dau eu între mine și între voi și între tot sufletul viu, care este cu voi întru neamuri veșnice.

13. Curcubeul meu îl pui în nori; și va fi semn de legătură între mine și între pământ.

14. Și va fi când voiu aduce eu nori pre pământ se va arăta curcubeul meu în nori.

15. Și-mi voi aduce aminte de legătura mea, care este între mine și între voi și între tot sufletul viu în tot trupul; și nu va mai fi potop de apă, ca să piară tot trupul.

16. Și va fi curcubeul meu pre nori și-l voi vedea, ca să-mi aduc aminte de legătura cea veșnică între mine și între pământ și între sufletul viu, care este în tot trupul pre pământ.

17. Și au zis Dumnezeu lui Noe: Acesta este semnul legăturii, care l-am pus între mine și între tot trupul ce este pre pământ.

18. Și erau feciorii lui Noe, carii au ieșit din corabie: Sim, Ham și Iafet; iară Ham eră tată lui Hanaan. Acești trei sunt feciorii lui Noe.

19. Și dintr'aceștia s'au împrăștiat preste tot pământul.

20. Și a început Noe a fi om lucrător de pământ și a sădit vie.

21. Și a băut din vin și s'a îmbătat și s'a golit în casa sa.

22. Și a văzut Ham, tatăl lui Hanaan, goliciunea tatălui său.

23. Și ieșind afară a spus celor doi frați ai săi; iară Sim și Iafet luând o haină o au pus pre amândoi umerii lor, și s'au dus cu dosul înainte și au acoperit goliciunea tatălui lor, și fețele lor căutau înapoi și n'au văzut goliciunea tatălui lor,

24. Și s'a trezvit Noe de vin și a cunoscut câte i-a făcut lut feciorul său cel mai tânăr și a zis :

25. Blestemat să fie Hanaan pruncu-l, slugă va fi fraților săi; și a zis: Binecuvântat fie Domnul Dumnezeul lui Sim; și va fi Hanaan pruncu-l slugă lui.

26. Înmulțească Dumnezeu pre Iafet și să lăcuiască în lăcașurile lui Sim și să fie Hanaan slugă lui.

27. Și a trăit Noe după potop ani trei sute cincizeci.

28. Și au fost toate zilele lui Noe nouă sute cincizeci de ani; și a murit.

CAP. 10.

Seminția și urmașii lui Noe.

Aceștea sunt neamurile fiilor lui Noe: a lui Sim, a lui Ham și a lui Iafet; și s'au născut lor fii după potop.

2. Fiii lui Iafet: Gamer și Magog și Madî și Iovan și Elisa și Tovel și Mosoh și Tiras.

3. Și feciorii lui Gamer: Ashanaz și Rifat și Torgama.

4. Și feciorii lui Iovan: Elisă și Tarsis și Kifî și Rodenii.

5. Dintr'aceștia s'au împărțit hotare neamurilor în pământul lor, fiecare după limbă întru neamurile lor și întru semințiile lor.

11. Isaia 54, 9. 15. Isaia 54, 9.

16. Ps. 88, 38.

10. I. 5, 32; 6, 10. 2. 1 Paralip. 1, 5.

6. Și feciorii lui Ham: Hus și Mesraim și Fud și Hanaan.

7. Și feciorii lui Hus: Savà și Evila și Savata și Regma și Savataca.

8. Și feciorii lui Regma: Savà și Dadan; iară Hus a născut pre Nevrod, acesta a început a fi uriaș pre pământ.

9. Acesta erà uriaș vânător înaintea Domnului Dumnezeu, pentru aceea zic, că Nevrod a fost uriaș vânător înaintea Domnului.

10. Și a fost începutul împărăției lui Vavilonul; și Oreh și Arhad și Halanii în pământul Senaar.

11. Din pământul acela a ieșit Asur; și a zidit Ninevi și cetatea Roovoth și Halah.

12. Și Dasi între Ninevi și între Halah. Aceasta este cetate mare.

13. Iară Mesraim a născut pre Luciiuni pre Neftalimi și pre Ene-metimi și pre Lavilimi.

14. Și pre Patrosoniimi și pre Hazmoniimi, de unde au ieșit Filistenii și pre Gafforimi.

15. Iară Hanaan a născut pre Sidon, cel întâi născut al său și pre Heteu.

16. Și pre Ievuseu și pre Amoreu și pre Ghergheseu.

17. Și pre Eveu și pre Arucheu și pre Aseneu.

18. Și pre Aradeu și pre Samareu și pre Amathi; și după aceasta s'au împrăștiat neamurile Hananeilor.

19. Și au fost hotarele Hananeilor dela Sidon până la Gherara și Gaza, până la Sodoma și Gomora și Adama și Sevoim până la Dasa.

20. Aceștia sunt feciorii lui Ham întru neamurile lor, după limbile lor, întru țările lor și întru semințiile lor.

21. Și s'a născut și lui Sim, tatăl tuturor fiilor lui Ever, frațelui celui mai mare al lui Iafet.

22. Fiii lui Sim: Elam și Asur și Arfachsad și Lud și Aram și Cainan.

23. Și fiii lui Aram: Uz și Ul și Gater și Mosoh.

24. Și Arfachsad a născut pre Cainan; și Cainan a născut pre Sala; iară Sala a născut pre Ever.

25. Iară lui Ever s'au născut doi feciori: numele unuia Faleg, pentru că în zilele lui s'a împărțit pământul, și numele fratelui lui Iectan.

26. Iar Iectan a născut pre Elmodad și pre Salet și pre Sarmot și pre Iarah.

27. Și pre Odorra și pre Evil și pre Dekla,

28. Și pre Eval și pre Avimael și pre Savà.

29. Și pre Ufir și pre Eveila și pre Iovav; toți aceștia au fost feciorii lui Iectan.

30. Și a fost lăcașul lor dela Masî până la Safira, muntele răsăritului.

31. Aceștia sunt feciorii lui Sim în neamurile lor, după limbile lor, întru țările lor și întru semințiile lor.

32. Acestea sunt neamurile feciorilor lui Noe, după nașterile lor și după semințiile lor. Dintr'aceștia s'au împărțit hotare neamurilor pre pământ după potop.

CAP. 11.

Turnul Vavilon. Amestecarea limbilor. Semințiile lui Sim.

Și erà în tot pământul o limbă și un glas tuturor.

2. Și a fost după ce au purces ei dela răsărit, au aflat câmp în pământul Senaar și au descălcat acolo.

3. Și a zis omul către vecinul său: veniți să facem cărămizi și să le ardem în foc; și le-au fost cărămida în loc de piatră și lutul le erà în loc de var.

6. 1 Paralip. 1, 8. 8. 1 Paralip. 1, 10.
11. 36, 37. 12. Ionă 1, 2.
21. Paralip. 1, 17.

24, 11, 12. 25. 11, 16.
11. 2. Întelep. 10, 5.

4. Și au zis: veniți să ne zidim noă cetate și turn, al căruia vârf să fie până la cer; și să ne facem noă nume mai înainte de ce ne vom risipi pre fața a tot pământul.

5. Și s'au pogorât Domnul să vază cetatea și turnul, care zideau fiii oamenilor.

6. Și au zis Domnul: iată un neam este și o limbă tuturor; și aceasta au început a face și acum nu vor încetă dintr'acele toate câte se vor apuca a face.

7. Veniți și pogorându-ne să amestecăm acolo limba lor, ca să nu înțeleagă niciunul glasul deapropelui său.

8. Și i-au împrăștiat pre ei Domnul de-acolo preste fața a tot pământul; și au încetat a zidi cetatea și turnul.

9. Pentru aceea s'a chemat numele locului aceluia amestecare, că acolo au amestecat Domnul limbile a tot pământul; și de acolo i-au risipit pre ei preste fața a tot pământul.

10. Acestea sunt nașterile lui Sim: Și eră Sim de o sută de ani, când a născut pre Arfacsad în al doilea an după potop.

11. Și a trăit Sim, dupăce a născut pre Arfacsad, ani cinci sute; și a născut fii și fete; și a murit.

12. Și a trăit Arfacsad o sută treizeci și cinci de ani; și a născut pre Cainan.

13. Și a trăit Arfacsad, dupăce a născut pre Cainan, ani patru sute; și a născut fii și fete; și a murit. Și a trăit Cainan o sută treizeci de ani; și a născut pre Sala; și a trăit Cainan, dupăce a născut pre Sala, ani trei sute și treizeci; și a născut fii și fete; și a murit.

14. Și a trăit Sala o sută treizeci de ani; și a născut pre Ever:

15. Și a trăit Sala, dupăce a născut pre Ever, ani trei sute treizeci; și a născut fii și fete; și a murit.

16. Și a trăit Ever o sută treizeci și patru de ani; și a născut pre Faleg.

17. Și a trăit Ever, dupăce a născut pre Faleg, ani două sute șaptezeci; și a născut fii și fete; și a murit.

18. Și a trăit Faleg o sută treizeci de ani; și a născut pre Ragav.

19. Și a trăit Faleg, dupăce a născut pre Ragav, ani două sute nouă; și a născut fii și fete; și a murit.

20. Și a trăit Ragav o sută treizeci și doi de ani; și a născut pre Seruh.

21. Și a trăit Ragav, dupăce a născut pre Seruh, ani două sute șapte; și a născut fii și fete; și a murit.

22. Și a trăit Seruh o sută treizeci de ani; și a născut pre Nahor.

23. Și a trăit Seruh, dupăce a născut pre Nahor, ani două sute; și a născut fii și fete; și a murit.

24. Și a trăit Nahor o sută șaptezeci și nouă de ani; și a născut pre Tarà.

25. Și a trăit Nahor, dupăce a născut pre Tarà, o sută douăzeci și cinci de ani; și a născut fii și fete; și a murit.

26. Și a trăit Tarà șaptezeci de ani și a născut pre Avram și pre Nahor și pre Aran.

27. Acestea sunt nașterile lui Tarà: Tarà a născut pre Avram și pre Nahor și pre Aran; și Aran a născut pre Lot.

28. Și a murit Aran mai înainte decât Tarà, tatăl său, în pământul în care s'a fost născut, în țara Haldellor.

29. Și a luat Avram și Nahor lor și femei; numele femeii lui Avram Sara; iară numele femeii lui

Nahor: Melha, fata lui Aran, care a fost tatăl Melhei și Ieshei.

30. Și Sara era stearpă și nu nașteă fii.

31. Și a luat Tară pre Avram, feciorul său, și pre Lot feciorul lui Aran, fiul său, și pre Sara, sora sa, femeia lui Avram, feciorul său, și i-a scos pre ei din țara Haldeilor, ca să meargă în pământul Hanaan; și au venit până la Haran și au lăcuit acolo.

32. Și au fost toate zilele lui Tară în pământul Haran, ani două sute cinci; și a murit Tară în Haran.

CAP. 12.

Chemarea lui Avram.

Și au zis Domnul lui Avram: ieși din pământul tău și din rudeniea ta și din casa tatălui tău și vino în pământul, care voui arăta ție.

2. Și te voui face pre tine neam mare; și te voui binecuvânta; și voui mări numele tău și vei fi binecuvântat.

3. Și voui binecuvânta pre cei ce te vor binecuvânta și voui blestema pre cei ce te vor blestema; și se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului.

4. Și s'a dus Avram precum i-au zis lui Domnul; și s'a dus cu el și Lot. Și era Avram de șaptezeci și cinci de ani, când a ieșit din Haran.

5. Și a luat Avram pre Sara, femeia sa, și pre Lot, feciorul fratelui său, și toate averile sale, care agonisise și tot sufletul, care-l dobândise în Haran, și a ieșit ca să meargă în pământul Hanaan.

6. Și au venit în pământul Hanaan; și a străbătut Avram pământul în lungimea lui până la locul Sihem, la stejarul cel înalt; și Ha-

nanei locuiau atunci pre pământul acela.

7. Și s'au arătat Domnul lui Avram, și i-au zis lui: seminției tale voui da pământul acesta; și a zidit acolo Avram altar Domnului, celui ce s'au arătat lui.

8. Și s'a dus de acolo în munte către răsăritul Vetilului și ș'a înfins acolo cortul său în Vetil lângă mare și Anghe către răsărit; și a zidit acolo altar Domnului, celui ce s'au arătat lui; și a chemat numele Domnului.

9. Și s'a ridicat Avram și mergând a lăbărit în pustie.

10. Și s'a făcut foamete pre pământ; și s'a pogorât Avram în Eghipte ca să lăcuiască acolo, pentru că se întărise foametea pre pământ.

11. Și a fost, când se apropiă Avram să intre în Eghipte, a zis Sarei femeii sale: știu eu cum că femeie frumoasă ești tu la față.

12. Va fi dar, că dacă te vor vedea Eghiptenii, vor zice: aceasta este femeia lui; și pre mine mă vor omorî, iară pre tine te vor crușa.

13. Zi dar: sora lui sunt, ca să fie mie bine pentru tine și să trăiască sufletul meu pentru tine.

14. Și a fost după ce a intrat Avram în Eghipte, au văzut Eghiptenii pre femeia lui că este frumoasă foarte.

15. Și o au văzut pre ea boierii lui Faraon și o au lădat la Faraon și o au băgat pre ea în casa lui Faraon.

16. Și lui Avram i-au făcut bine pentru dânsa și avea el: oi și viței și asini și slugi și slujnice și cătări, și cămile.

17. Și au certat Dumnezeu pre Fa-

31. Isus Navî 24, 2; Neem. 9, 7; Evr. 11, 8; Fapt. Ap. 7, 2.

12. 1. Fapt. Ap. 7, 3. 3. 18, 18; 22, 18; 26, 4; 28, 14; Fapt. Ap. 3, 25; Gal. 3, 8. 6. 18, 1.

7. 13, 16; 15, 18; 24, 7; 26, 4; Neem. 9, 8; Rom. 4, 13. 8. 13, 2; 2 Lege 34, 4. 10. 26, 1; 41, 57. 13. 20, 1; 2, 12; 26, 7. 16. 13, 2; 30, 43. 17. Ps. 104, 14;

raon și casa lui cu certări mari și rele pentru Sara femeia lui Avram.

18. Și chemând Faraon pre Avram i-a zis: pentruce ai făcut această mie? De nu mi-ai spus, că femeie îți este fie?

19. Pentruce ai zis: că soră'mi este, și o am luat pre ea femeie mie? Acum dar, iată femeia ta înaintea ta; ia-o și te du.

20. Și a poruncit Faraon oamenilor săi pentru Avram, ca să-l petreacă de acolo pre el și pre femeia lui și toate câte erau ale lui.

CAP. 13.

Avram se desparte de Lot.

Și s'a suít Avram din Eghipet, el și femeia lui și toate ale lui și Lot cu el în pustie.

2. Iar Avram erà bogat foarte cu dobitoace și cu argint și cu aur.

3. Și pre calea pre care venise, s'a dus în pustie până la Vetil, la locul în care mai înainte a fost cortul lui, între Vetil și între Anghe.

4. La locul altarului care mai înainte l-a fost făcut acolo; și a chemat acolo Avram numele Domnului.

5. Și Lot care mergea împreună cu Avram, aveà: oi și boi și corturi.

6. Și nu-i încăpeà pre ei pământul, ca să lăcuiască într'un loc, pentru că erau averile lor multe.

7. Și nu-i cuprindeà pre ei pământul ca să lăcuiască împreună.

8. Și s'a făcut ceartă între păstorii dobitoacelor lui Avram și între păstorii dobitoacelor lui Lot; iară Hananeii și Ferezeii lăcuiau atunci pământul acela.

9. Și a zis Avraam lui Lot: să nu fie sfadă între mine și între tine și între păstorii mei și între păstorii tăi, că oameni frați suntem noi.

10. Iată nu este tot pământul înaintea ta? Despărțește-te de mine; de vrei tu spre stânga, eu spre dreapta; iară de vrei tu spre dreapta, eu spre stânga.

11. Și ridicând Lot ochii lui a văzut toată împrejurimea Iordanului, că toată erà adăpată, mai înainte până a nu surpà Dumnezeu Sodoma și Gomora, ca Raiul lui Dumnezeu și ca pământul Eghipetului, până la Zogora.

12. Și s'a ales Lot tot ținutul cel din prejurul Iordanului; și s'a tras înapoi Lot dela răsărit; și s'a despărțit fiecare de fratele său.

13. Și Avram s'a sălășluit în pământul Hanaan; iară Lot s'a sălășluit în cetatea ținuturilor și s-a pus lăcașul în Sodoma.

14. Iar oamenii cei din Sodoma erau răi și păcătoși înaintea lui Dumnezeu foarte.

15. Și au zis Dumnezeu lui Avram, dupăce s'a despărțit Lot de dânsul: ridică ochii tăi și caută din iocul în care ești tu acum, spre mieazănoapte și spre mieazăzi și spre răsărit și spre mare.

16. Că tot pământul care îl vezi, fie îl voi da și seminții tale până în veac.

17. Și voi face sămânța ta ca nisipul pământului; și de poate cineva numărà nisipul pământului și sămânța ta va numărà.

18. Scoală-te și umblă pământul în lung și în lat, că fie îl voi da pre el și seminției tale în veac.

19. Și ridicându-și Avram corturile a venit și a lăcuit lângă stejarul lui Mamvri, care erà în Hevron; și a zidit acolo altar Domnului.

18. Fac. 20, 9. 19. 20, 14.
13. 2. 12, 16. 3. 12, 8; 28, 19; 35, 7. 6. 36, 7.

16. 12 7; 15, 5; 32, 12, 28, 13, 14.

CAP. 14.

*Robirea lui Lot. Avram îl scapă pre
Lot și este binecuvântat de
Melhisedec.*

Și a fost când împărățea Amarfal, împăratul Senaarului, și Arioh, împăratul Elasarului, și Hodologomor, împăratul Elamului, și Targal, împăratul neamurilor.

2. Făcut-au războiu cu Vaila, împăratul Sodomei, și cu Varsa, împăratul Gomorei, și cu Senaar, împăratul Adamei, și cu Simovor, împăratul Sevoimului, și cu împăratul Valacului: acesta este Sigor.

3. Toți aceștia s'au adunat în valea cea sărată, care acum este marea sărilor.

4. Doisprezece ani aceia slujise lui Hodologomor; iară în al treisprezecelea s'au răsvrătit.

5. Iară într'al patrusprezecelea an au venit Hodologomor și împărații, cari erau cu el, și au lăiat pre uriașii cei din Astarot și Karnaim și neamuri tari împreună cu ei și pre omeii cei din cetatea Savi.

6. Și pre Horeii cei din munții Seir până la Terevintul Afaranului, care este în pustiie.

7. Și întorcându-se au venit la fântâna judecății: aceasta este Kadis; și au lăiat pre toți boierii lui Amalik și pre Amoreii cei ce lăcuiau în Asasonamar.

8. Și au ieșit la războiu împăratul Sodomei și împăratul Gomorei și împăratul Adamei și împăratul Sevoimului și împăratul Valacului: acesta este Sigor, și s'au totmit tabăra spre bătaie în valea cea sărată.

9. Împotriva lui Hodologomor, împăratul Elamului și împotriva lui Targal, împăratul neamurilor și împotriva lui Amarfal, împăratul Senaarului și împotriva lui Arioh, împăratul Elasarului; patru împărași împotriva a cinci.

10. Iară valea cea sărată eră cu fântâni de smoală; și au fugit împăratul Sodomei și împăratul Gomorei și au căzut acolo; iară cei ce au rămas, au fugit la munte.

11. Și au luat ioată călărima Sodomei și a Gomorei și toate ce aveau ei de mâncare; și s'au dus.

12. Și au luat și pre Lot, feciorul fratelui lui Avram, și toate averile lui, că lăcuia în Sodoma; și s'au dus.

13. Și venind unul din cei scăpați, a spus lui Avram frecătorul, care lăcuia lângă stejarul lui Mamvri, al Amoreului fratelui lui Eshol și fratelui lui Avnan, cari aveau legătură de pace cu Avram.

14. Și auzind Avram, că s'a luat în robie Lot, feciorul fratelui său, numărat-a slugile sale cele de casă, trei sute optsprezece și a alergat după ei până la Dan.

15. Și au căzut asupra lor noaptea, el și slugile lui; și i-au lovit pre ei și i-au gonit până la Hoval, care este deasialunga Damascului.

16. Și au întors toată călărima Sodomei și pre Lot, feciorul fratelui său, și toate averile lui și ferrele și norodul.

17. Și a ieșit împăratul Sodomei întru întâmpinarea lui, după întoarcerea lui dela tăierea lui Hodologomor și a împăraților, cari erau cu el în valea lui Savi: acesta eră câmpul împăraților.

18. Și Melhisedec împăratul Salimului i-a adus pâine și vin, și eră el preot lui Dumnezeu celui prea înalt.

19. Și a binecuvântat pre Avram, și a zis: binecuvântat este Avram lui Dumnezeu celui prea înalt, care a făcut cerul și pământul.

20. Și bine cuvântat este Dumne-

zeul cel prea înalt care au dat pre vrăjmașii tăi supt mâna ta. Și a dat Avram lui zeciuială din toate.

21. Și a zis împăratul Sodomei către Avram: dă-mi oamenii, iar caii să fie ai tăi.

22. Și a zis Avram către împăratul Sodomei: fiind-voiu mâna mea către Domnul Dumnezeu cel prea înalt, care au făcut cerul și pământul.

23. Nu voiu lua nimic dintr'ale tale dela așa până la legătura încălțăminte, ca să nu zici: eu am îmbogățit pre Avram.

24. Afară de cele ce au mâncat feciorii și afară de partea bărbașilor carii au venit cu mine: Eshol, Avnan, Mamvri, aceștia își vor lua partea lor.

CAP. 15.

Credința și dreptatea lui Avram.

Iară după cuvintele acestea fost-au cuvântul Domnului către Avram în vedenie, zicând: nu te teme Avrame, eu te voiu păzi pre tine și piata ta va fi foarte multă.

2. Și a zis Avram: Stăpâne Doamne, ce'mi vei da? Că eu mor fără de feciori, și feciorul slujnicii mele Masec, acesta este Eliezer Damascul.

3. Și a zis Avram: de vreme ce mie nu mi-ai dat sămânță, iată sluga mea va fi după mine moștenitor.

4. Și îndată s'au făcut cuvântul Domnului către dânsul, zicând: nu va fi acesta moștean după tine; ci cel ce va ieși din tine acesta va fi moștenitor.

5. Și l-au scos pre el afară și l-au zis lui: caută la cer și numără stelele de le vei putea număra pre ele, și i-au zis lui: așa va fi seminția ta.

6. Și a crezut Avram lui Dum-

nezeu, și s'a socotit lui spre dreptate.

7. Și au zis către dânsul: eu sunt Dumnezeul cel ce te-am scos din țara Haldeilor, ca să-ți dau fie pământul acesta să-l moștenești pre el.

8. Și a zis: Stăpâne Doamne! Cum voiu cunoaște că-l voiu moșteni pre el.

9. Și i-au zis lui: ia o junice de trei ani și o capră de trei ani și un berbec de trei ani și o turturea și un porumb.

10. Și luând el acestea toate, le-a despicat în două și le-a pus pre ele cu fața una către alta; iar pasările nu le-a despicat.

11. Și s'au pogorât pasările pre trupurile cele despicate, și a șezut Avram lângă ele.

12. Iară când apunea soarele, uimire a căzut pre Avram, și iză frică mare și întunecată l-a coprins pre dânsul.

13. Și s'a zis către Avram: știind vei ști că nemernică va fi sămânța ta în pământ strein, și o vor supune pre ea robiei, și o vor chinuși și o vor smeri pre ea patru sute de ani.

14. Iară pre neamul acela căruia vor sluji, îl voi judeca eu; iară după aceia vor ieși aicea cu avere multă.

15. Și tu vei merge la părinții tăi în pace ajungând la bătrânețe bune.

16. Iară întru al patrulea neam se vor întoarce aici; pentru că păcatele Amoreilor nu s'au plinit până acum.

17. Iar după ce a apus soarele s'a făcut ilacăra, și iată cuptor fumegând și pară de foc care a trecut prin mijlocul despicăturilor aceloră.

18. În ziua aceea au făcut Dumnezeu legătură cu Avram zicând: se-

22. 2 lege 32, 40.

15. 1. Isaia 41, 10. 2. 24, 2. 5. 13, 16; Eșire 32, 13; 2 lege 10, 22; Rom. 4, 18.

6. Rom. 4, 3.

7. Gal. 3, 6. 9. Iacov 2, 23. 10. Ieremia 34, 18. 13. Eșire 12, 40; Fapt. Ap. 7, 6.

14. Eșire 3, 21; 11, 2; 12, 35; 36. 15. 25, 8. 18. 12, 7; 17, 7; 2 lege 34, 4.

minției tale voi da pământul acesta dela râul Eghiptului. până la râul cel mare al Eufratului.

19. Și pre Kenei și pre Kenezei și pre Kedmonei,

20. Și pre Hetei și pre Ferezei și pre Rafaimi,

21. Și pre Amorei și pre Hana-nei și pre Evei, și pre Gherghesei și pre Ievusei.

CAP. 16.

Ismail.

Iară Sara femeea lui Avram nu nășteă; și aveă ea o slujnică Eghipteană al căreia nume eră Agar.

2. Și a zis Sara către Avram: iată m'au închis Domnul ca să nu nasc, intră dar în slujnica mea ca să fac din ea feciori.

3. Și a ascultat Avram de cuvântul Sarei; și luând Sara pre Agar Eghipteanca, slujnica sa, a dat-o lui Avram bărbatului său femeie, după ce a lăcuț zece ani Avram în pământul lui Hanaan.

4. Și a intrat Avram la Agar, și ea zămislă, și văzând că a luat în pântece s'a desprețuit stăpâna ei înaintea ei.

5. Și a zis Sara către Avram: strâmbătate se face mie de către tine, eu am dat pre roaba mea în sânul tău, și ea văzând că are în pântece, m'a urgisit; judece Dumnezeu între mine și între tine.

6. Și a zis Avram către Sara: iată slujnica ta în mâinile tale, fă cu dânsa cum va plăcea ție, și a necăjit-o pre ea Sara, și a fugit de la fața ei.

7. Și a aflat-o pre ea Îngerul Domnului la izvorul apei în pustie, la izvorul cel din calea lui Sur.

8. Și a zis ei Îngerul Domnului: Agar slujnica Sarei, de unde vii?

Și unde mergi? Și a zis ea: dela fața Sarei stăpânei mele fug eu.

9. Și a zis ei Îngerul Domnului: întoarce-te la stăpâna ta și te smereste supt mâinile ei.

10. Și a zis ei Îngerul Domnului: înmulțind voi înmulți sămânța ta, și de mulțime nu se va număra.

11. Și i-a zis Îngerul Domnului: iată în pântece ai tu, și vei naște fiu, și vei chema numele lui Ismail; pentru că au auzit Domnul smere-nia ta.

12. Acesta va fi om crud, mâinile lui împotriva tuturor, și mâinile tuturor împotriva lui, și înaintea feșii tuturor fraților săi va lăcuț.

13. Și a chemat Agar numele Domnului celui ce grăia către dânsa: tu Doamne carele m'ai cercetat, că a zis: că și înainte te-am văzut când te-ai arătat mie.

14. Pentru aceasta a chemat fântâna aceea, fântână, înaintea căreia am văzut; între Cadis și între Vadar.

15. Și a născut Agar lui Avram fecior, și a pus Avram numele feciorului său care i l-a născut Agar: Ismail.

16. Și Avram eră de optzeci și șase de ani când a născut Agar pre Ismail lui Avram.

CAP. 17.

Tăierea împrejur.

Iară când a fost Avram de nouăzeci și nouă de ani, s'au arătat Domnul lui Avram și i-au zis: eu sunt Dumnezeuul tău, fă ce este plăcut înaintea mea, și fii fără de prihană.

2. Și voi pune legătura mea între mine și între tine; și te voi înmulți foarte.

3. Și a căzut Avram pre fața sa, și i-au grăit Dumnezeu lui zicând:

4. Iată eu și legătura mea cu tine, și vei fi tată a multor neamuri.

5. Și nu se va mai chema numele tău Avram, ci va fi numele tău Avraam; pentru că tată a multe neamuri te-am pus pre tine.

6. Și te voi crești foarte, foarte, și te voi pune întru neamuri, și împărași din tine vor ieși.

7. Și voi pune legătura mea între tine și între sămânța ta după tine întru neamurile lor spre legătură veșnică, ca să fiu Dumnezeu ție și seminției tale după tine.

8. Și voi da ție și seminției tale după tine pământul în care lăcuiești, tot pământul lui Hanaan spre stăpânire veșnică; și eu voi fi lor Dumnezeu.

9. Și au zis Dumnezeu către Avraam: tu să păzești legătura mea și sămânța ta după tine întru neamurile lor.

10. Și aceasta este legătura care o vei păzi între mine și între voi, și între seminția ta după tine, întru neamurile lor, se va tăia vouă împrejur toată partea bărbătească.

11. Și veți tăia împrejur marginea trupului vostru, și va fi semn de legătură între mine și între voi.

12. Și pruncul de opt zile se va tăia vouă împrejur toată partea bărbătească întru neamurile voastre, și cel născut în casa ta, și cel cumpărat cu argint, și tot fiul străin care nu este din sămânța ta.

13. Cu tăiere împrejur se va tăia cel născut al casei tale, și cel cumpărat cu argint. Și va fi legătura mea peste trupul vostru întru legătură veșnică.

14. Și partea bărbătească care nu și va tăia împrejur marginea trupului său în ziua a opta, pierde-se-va

sufletul acela din neamul său, pentru că a stricat legătura mea.

15. Și au zis Dumnezeu lui Avraam: Sara femeea ta nu se va chema numele ei Sara; ci Sarra va fi numele ei.

16. Și o voi binecuvânta pre dânsa, și voi da ție dintr'însa fiu, și-l voi binecuvânta pre dânsul, și va fi spre neamuri, și împărași neamurilor dintr'însul vor ieși.

17. Și a căzut Avraam pre fața sa și a răs, și a zis în cugețul său grăind: au doară se va naște fiu celui de o sută de ani? Și Sarra de nouăzeci de ani fiind, au doară va naște?

18. Și a zis Avraam către Dumnezeu: Ismail acesta să trăiască înaintea ta.

19. Și au zis Dumnezeu lui Avraam așa: iată Sarra femeea ta va naște ție fiu, și vei chema numele lui Isaac, și voi pune legătura mea cu dânsul spre legătură veșnică, ca să fiu Dumnezeul lui și seminției lui după dânsul.

20. Iară pentru Ismail iată că te-am ascultat și l-am binecuvântat pre dânsul; îl voi crește și-l voi înmulți pre dânsul foarte; douăsprezece neamuri va naște, și-l voi face pre dânsul neam mare.

21. Iară legătura mea o voi pune cu Isaac, pre care îl va naște ție Sarra într'această vreme în cellalt an.

22. Și au încetat Dumnezeu a grăi către Avraam; și s'au suit Dumnezeu dela dânsul.

23. Și a luat Avraam pre Ismail fiul său, pre toți cei născuți în casa sa, și pre toți cei cumpărați cu argint, și pre tot bărbatul dintre oamenii cei din casa lui Avraam, și le-au tăiat împrejur marginea trupului în ziua aceea, după cum au grăit Dumnezeu lui.

5 Sirah 44, 20; Rom. 4, 17. 8. 24, 7, Esiere 13, 5. 9. Fapt. Ap. 7, 2. 10. Lev. 12, 3; Luc. 2, 21; Ioan 7, 22; Fapt. Ap. 7, 8. 11. 2 lege 10, 16. 12. 21, 4. Rom. 4, 11.

17. 18, 12. 19. 18, 10; 21, 1. 20. 16, 10; 21, 13; 25, 12, 16. 21. Rom. 9, 9. 22. 35, 13; Jud. 13, 20.

24. Și Avraam eră de nouăzeci și nouă de ani când și-a tăiat împrejur marginea trupului său.

25. Iar Ismail fiul lui eră de trei-sprezece ani când și-a tăiat împrejur marginea trupului său.

26. Și tot în acea zi s'au tăiat împrejur Avraam și Ismail fiul lui.

27. Și toți bărbații casii lui, și cei născuți în casă, și cei cumpărați cu argint dintr'alle neamuri, i-au tăiat împrejur pre ei.

CAP. 18.

Avraam primește trei îngeri.

Și s'au arătat Dumnezeu lui Avraam la stejarul lui Mamvri când ședea el în ușa cortului său la amiază.

2. Și ridicând ochii săi, a văzut: și iată trei bărbați stă din sus de el, și văzându-i pre ei a alergat dela ușa cortului său întru întâmpinarea lor, și s'a închinat până la pământ.

3. Și a zis: Doamne, de am aflat har înaintea ta, nu trece pre robul tău!

4. Să se aducă apă și să se spele picioarele voastre, și vă odihniți supt copaciu.

5. Și voi aduce pâine și veși mîncă, și după aceea veși merge în calea voastră; pentru aceea abateți-vă la sluga voastră; și ei au zis: așa, fă după cum ai zis.

6. Și a alergat Avraam în cert la Sarra și a zis ei: grăbește și frământă trei măsuri de făină curată, și fă azime.

7. Iar Avraam a alergat la vaci, și a luat un vișel tânăr și bun, și l-a dat slugii să-l gătească curând.

8. Și a luat unt și lapte și vișelul care l-a gătit, și le-a pus înaintea lor, și ei au mîncat; iar el stă lângă dâșil supt copaciu.

9. Și au zis către dânsul: unde

18. 1. Evr. 13, 2. 2. 19, 1. 4. 19, 2; 43, 24, 6. 1, Imp. 28, 24.

este Sarra femeia ta? Și răspunzînd a zis: iată este în cort.

10. Și au zis: iată când mă voi întoarce, voi veni la tine în vremea aceasta și în ceasurile acestea; și va avea fecior Sarra femeia ta; iară Sarra a auzit dela ușa cortului fiind după dânsul.

11. Iar Avraam și Sarra erau bătrâni, trecuți în zile, și Sarrei încetase a se face cele femești.

12. Și a răs întru sine Sarra zicînd: încă nu mi s'a făcut aceasta până acum, și Domnul meu este bătrîn.

13. Și au zis Domnul către Avraam: pentru ce a răs Sarra întru sine zicînd: au doar cu adevărat voi naște bătrînă fiind?

14. Au nu este cu puțință la Dumnezeu tot cuvîntul? În vremea aceasta și în ceasurile acestea mă voi întoarce la tine și va avea Sarra fecior.

15. Și a lăgăduit Sarra, zicînd: n'am răs, pentru că s'a temut; și au zis către ea: ba, ci ai răs.

16. Și sculându-se de acolo bărbații s'au uitat spre Sodoma și spre Gomora, și Avraam mergea împreună cu ei petrecându-i.

17. Iară Domnul au zis: au ascunde-voiu eu de Avraam sluga mea cele ce eu voi face?

18. Iar Avraam se va face neam mare și mult, și întru el se vor binecuvînta toate neamurile pămîntului.

19. Că știu, că va învăța pre fiii săi și casa sa după sine, și vor păzi căile Domnului ca să facă dreptate și judecată, pentru că să aducă Domnul asupra lui Avraam toate câte au grăit către dânsul.

20. Și au zis Domnul: strigarea

10. 17, 19, 21, 1; Rom. 9, 9, 12. 17, 17; 1. Petr. 2, 6. 14. Mat. 19, 26; Luc. 1, 37. 18. 12, 3; 22, 18; 26, 4. 19. Fapt. Ap. 3, 25; 2 lege 6, 7; Gal. 3, 8. 20. 13, 13; 19, 13.

Sodomei și a Gomorei s'a înmulțit spre mine, și păcatele lor sunt mari foarte.

21. Deci pogorîndu-mă voi vedea de fac după strigarea lor, care vine la mine; iar de nu, să știu.

22. Și întorcându-se de acolo bărbații, au venit în Sodoma; iar Avraam încă stă înaintea Domnului.

23. Și apropiindu-se Avraam a zis: să nu pierzi pre cel drept cu cei necredincioși, și va fi dreptul ca cel necredincios?

24. De vor fi cincizeci de drepți în cetate, au doară pierde-vei pre ei? Au nu vei iertă tot locul pentru cincizeci de drepți de vor fi într'însa?

25. Nici cum nu vei face după cuvântul acesta ca să ucizi pre cel drept împreună cu cei necredincioși, și să fie dreptul ca și cel necredincios, nici cum. Tu cel ce judeci tot pământul, au nu vei face judecată?

26. Și au zis Domnul: de se vor afla în cetatea Sodomei cincizeci de drepți, voi iertă toată cetatea și tot locul pentru dânșii.

27. Și răspunzând Avraam a zis: acum am început a grăi către Domnul meu, și eu sunt pământ și cenușă.

28. Dar de vor fi mai puțini de cincizeci de drepți, să fie patruzeci și cinci, au pierde-vei pentru patruzeci și cinci toată cetatea? Și au zis: nu o voi pierde de voi afla acolo patruzeci și cinci.

29. Și a adaos a grăi către Domnul, și a zis: dar de se vor afla acolo patruzeci? Și au zis: nu o voi pierde pentru acei patruzeci.

30. Și a zis: să nu fie ceva Doamne de voi mai grăi: dară de se vor afla acolo treizeci? Și au zis: nu o voi pierde de voi afla acolo treizeci.

31. Și a zis: pentrucă pociu grăi către Domnul, dară de se vor afla acolo douăzeci? Și i-au zis: nu o voi pierde de voi afla acolo douăzeci.

32. Și a zis: să nu fie ceva Doamne, de voi mai grăi încă odată. Dar de se vor afla acolo zece? Și au zis: nu o voi pierde pentru acei zece.

33. Și s'au dus Domnul dupăce au încetat a grăi lui Avraam, și Avraam s'a întors la locul său.

CAP. 19.

Peirea Sodomei.

Și au venit doi îngeri la Sodoma seara, și Lot ședea la poarta Sodomei, și văzându-i Lot s'a sculat întru întâmpinarea lor, și s'a închinat cu fața la pământ, și a zis:

2. Iată Domnilor, abateți-vă la casa slugii voastre și rămâneți și spălați picioarele voastre, și dimineață sculându-vă, veți merge în calea voastră; iar ei au zis: nu, ci în ușiță vom mânea.

3. Și îi sileă pre ei, și s'au abătut la dânsul și au intrat în casa lui; și a făcut lor de mâncare, și azime a copt lor, și au mâncat.

4. Iară mai nainte de ce s'au culcat ei, bărbații cetății Sodomii au încunjurat casa dela cel tânăr până la cel bătrân și tot norodul împreună.

5. Și au chemat afară pre Lot și au zis către dânsul: unde sunt bărbații carii au intrat la tine noaptea? Scoate-i la noi ca să ne împreună-m cu ei.

6. Și a ieșit Lot la ei înaintea ușii, și a fras ușa după sine.

7. Și a zis către ei: nicidecum fraților nu faceți răutatea aceasta.

8. Ci am eu două fete care n'au

21. 11, 5; Ierem. 32, 19. 25. Ps. 7, 9; Ioan 5, 27; Rom. 3, 6. 26. Amos, 7, 2.

30. Jud. 6, 39.

19. 1. 18, 1; Evt. 13, 2. 2. 18, 4.

cunoscut bărbat, pre acelea voi scoate la voi, și vă faceți treaba cu ele după cum va plăcea vouă, numai asupra bărbaților acestora să nu faceți nedrept; pentru că au intrat supt acoperemântul casii mele.

9. Iar ei au zis lui: du-te în colo, ai venit să lăcuești aici sau judecată să judeci? Acum dară te vom chinul mai rău pre tine decât pre ei; și sileau pre Lot foarte, și s'au apropiat la ușă să o strice.

10. Iară bărbații tinzând mâinile au tras pre Lot la sine în casă, și au închis ușa casii.

11. Iară pre bărbații carii erau la ușa casii i-au lovit cu orbire dela cel mic până la cel mare, și s'au ostenit căușând ușa.

12. Și au zis către Lot bărbații: ai tu pre cinevă aici? Gineri, au feciori, au fete? Sau pre altcinevă din ai tăi? De sunt în cetate, scoate-i din locul acesta.

13. Că vom să stricăm noi locul acesta, pentru că s'a înălțat strigarea lor înaintea Domnului, și ne-au trimis pre noi Domnul să-l stricăm pre dânsul.

14. Și ieșind Lot a grăit către ginerii săi, carii luase pre fetele lui, și le-a zis: sculați-vă și ieșiți din locul acesta, pentru că Domnul va să piarză cetatea.

15. Și se pără a vorbi glumă înaintea ginerilor săi. Iară dacă s'a făcut dimineață, grăbiau îngerii pre Lot, zicând: scoală-te și ia femeea ta și cele două fete ale tale care ai, și ieși ca să nu pieri și tu împreună cu fărădelegile cetății.

16. Și ei s'au turburat, iar îngerii au apucat de mână pre el și pre femeea lui și pre cele două fete ale lui, pentru că nu s'au îndurat Domnul de dânsul; și scoțându-i pre ei afară, au zis:

17. Mântuind mântuește sufletul tău, să nu te uiți înapoi, nici să stai în vre un loc de prin prejur, în munte te mântuește ca să nu te prinzi împreună cu ei.

18. Și a zis Lot către dânsii: rogu-mă Doamne.

19. Fiindcă a aflat sluga ta milă înaintea ta, și ai mărit dreptatea ta care faci cu mine, ca să fie viu sufletul meu, eu nu voi putea să mă mântuesc în munte, ca să nu mă prinză relele, și voi muri.

20. Iată cetatea cea de aproape ca să scap acolo, este mică, și acolo mă voi mântui; au nu este mică? Și va fi viu sufletul meu pentru tine.

21. Și i-au zis lui: iată m'am mirat de fața ta și de cuvântul acesta, ca să nu stric cetatea pentru care ai grăit.

22. Grăbește dar ca să te mântuești acolo, că nu voi putea face lucrul până vei merge tu acolo, pentru aceea au chemat numele cetății aceea: Sigor.

23. Soarele a răsărit pre pământ, și Lot a intrat în Sigor.

24. Și Domnul au plouat preste Sodoma și preste Gomora pucioasă și foc dela Domnului din cer.

25. Și au surpat cetățile acestea și toată împrejurimea, și pre toți câți lăcuiau în cetăți și toate câte răsar din pământ.

26. Și s'a uitat femeea lui înapoi, și s'a făcut stâlp de sare.

27. Și a mâncat Avraam a doua zi la locul unde a stăut înaintea Domnului.

28. Și a căutat spre Sodoma și spre Gomora și spre pământul de prin prejurul locului, și a văzut: și iată se suiă pară de foc din pământ ca o vâpaie de cuptor.

17. Intelep. 10, 6. 19. 6, 8. 22. Intelep. 10, 6. 24. 2 Lege 29, 23; ierem. 50, 40; Luc. 17, 29; 2 Petr. 2, 6. 25. Iezechil 16, 48. 26. Luc. 9, 62; 17, 32.

9. 2 Petru 2, 8. 11. Intelep. 19, 16. 13. 18, 20. 15. 2 Petru, 2, 6, 7.

29. Și a fost când au stricat Domnul toate cetățile de prin prejur, ș'au adus aminte Dumnezeu de Avraam, și au scos pre Lot afară din mijlocul surpării când au surpat Domnul cetățile în care lăcuia Lot.

30. Și a ieșit Lot din Sigor și se-dea în munte el și amândouă fetele lui cu dânsul, că s'a temut a lăcuî în Sigor, și au lăcuî în peșteră el și amândouă fetele lui cu dânsul.

31. Și a zis cea mai în vîrstă către cea mai tânără: tatăl nostru este bătrîn și nimenea nu este pre pămînt care să intre la noi, după cum este obiceiul a tot pămîntul.

32. Vino dar să adăpăm pre tatăl nostru cu vin și să dormim cu dânsul, și să ridicăm din tatăl nostru sămîntă.

33. Și au adăpat pre tatăl lor cu vin în noaptea aceea, și intrînd cea mai în vîrstă a dormit cu tatăl ei în noaptea aceea, și el n'a știut când a dormit ea și când s'a sculat.

34. Și a fost a doua zi a zis cea mai în vîrstă către cea mai tânără: iată am dormit ieri cu tatăl nostru, să-l adăpăm pre dânsul cu vin și într'această noapte, și intrînd te culcă tu cu el, și să ridicăm din tatăl nostru sămîntă.

35. Și adăpară și într'acea noapte pre tatăl lor cu vin, și intrînd cea mai tânără a dormit cu tatăl ei, și el n'a știut când s'a culcat ea și când s'a sculat.

36. Și au zămislit amândouă fetele din tatăl lor.

37. Și a născut cea mai mare fecior, și a chemat numele lui: Moav, zicînd: din tatăl meu. Acesta e tată Moavitenilor până în ziua de astăzi.

38. Și a născut și cea mai tânără fecior, și a chemat numele lui: Aman, zicînd: fiul neamului meu. A-

cesta este tată Amanitenilor până în ziua de astăzi.

CAP. 20.

Avraam în Gherara.

Și s'a dus de acolo Avraam spre pămîntul cel către amiazăzi, și a lăcuî între Kadis și între Sur, și a nemernicit în Gherari.

2. Și a zis Avraam de Sarra femeea sa: că soră este mie, că s'a temut să zică: femeea mea este, ca nu cumvă să-l ucigă pre el oamenii cetății pentru ea, și a trimis Avimeleh împăratul Gherarilor și a luat pre Sarra.

3. Și au intrat Dumnezeu la Avimeleh în somn noaptea, și i-au zis lui: iată tu ai să mori pentru femeea care ai luat, că ea are bărbat.

4. Și Avimeleh nu s'a atins de ea, și a zis: Doamne, au pierde-vei neam drept care nu știe?

5. Au nu el a zis mie: soră îmi este? Și ea mi-a zis: frate îmi este; cu inimă curată și cu mâini drepte am făcut aceasta.

6. Și i-au zis Dumnezeu în somn: eu am cunoscut că cu inimă curată ai făcut aceasta, și eu nu m'am îndurat de tine, ca să nu păcătuești tu împotriva mea, și pentru aceea nu te-am lăsat să te atingi de dânsa.

7. Iar acum dă înapoi femeea omului, că prooroc este și se va ruga pentru tine și vei fi viu; iară de nu o vei da înapoi, să știi că vei muri tu și toate ale tale.

8. Și de dimineață sculându-se Avimeleh, a chemat pre toate slugile sale, și a grăit toate cuvintele acestea în urechile lor, și s'au temut toți oamenii foarte.

9. Și a chemat Avimeleh pre Avraam, și a zis lui: de ce ai făcut nouă aceasta? Au doară am greșit

20. 2. 12, 13, 26, 17. 3. 31, 24.

7. 26, 11; ps. 104, 15. 9. 12, 18; 26, 10.

ceva împotriva ta de ai adus preste mine și preste împărăția mea păcat mare? Lucru care nimenea nu l-ar face, ai făcut mie.

10. Și a zis Avimeleh către Avraam: ce ai socolit de ai făcut aceasta?

11. Și a zis Avraam: pentru că am gândit că nu va fi frica lui Dumnezeu în locul acesta, și pre mine mă vor omorî pentru femeea mea.

12. Și cu adevărat soră este mie după tată, iar nu după mamă; iar acum s'a făcut mie și femeec.

13. Și a fost când m'a scos Dumnezeu din casa tatălui meu, am zis ei: această dreptate să faci cu mine în tot locul unde vom intra, zi pentru mine: că frate îmi este.

14. Și a luat Avimeleh o mie de drahme și oi și viței și slugi și slujnice, și a dat lui Avraam, și i-a dat înapoi și pre Sarra femeea lui.

15. Și a zis Avimeleh către Avraam: iată pământul meu înaintea ta, unde'ți va plăcea lăcuește.

16. Iar către Sarra a zis: iată am dat o mie de drahme fratelui tău, acestea vor fi ție întru cinstea feșii tale și a tuturor, care sunt cu tine, și întru toate adevărul să spui.

17. Și s'a rugat Avraam lui Dumnezeu, și au însănașoșat Dumnezeu pre Avimeleh și pre femeea lui și pre slujnicile lui și a început a naște.

18. Pentru că închisese Domnul tot mirasul în casa lui Avimeleh, pentru Sarra femeea lui Avraam.

CAP. 21.

Nașterea lui Isaac.

Și Domnul au cercetat pre Sarra după cum au zis, și au făcut Domnul Sarrei precum au grăit.

2. Și zămislind Sarra a născut

lui Avraam fiu la bătrânețe, pe vremea după cum grăise lui Domnul.

3. Și a chemat Avraam numele fiului său pre carele l-a născut Sarra: Isaac.

4. Și a tăiat împrejur Avraam pre Isaac în ziua a opta, precum i-au fost poruncit Dumnezeu lui.

5. Și Avraam eră de o sută de ani, când s'a născut Isaac fiul său.

6. Și a zis Sarra: răs mi-au făcut Domnul, pentru că cine va auzi, se va bucura împreună cu mine.

7. Și a zis: cine va spune lui Avraam că Sarra apleacă prunc? Că am născut fiu la bătrânețele mele.

8. Și a crescut pruncul și s'a înfărcat, și a făcut Avraam ospăț mare în ziua în care s'a înfărcat fiul său Isaac.

9. Și văzând Sarra pre fiul Agarei Eghiptencii, care se născuse lui Avraam, jucându-se cu Isaac fiul său,

10. A zis lui Avraam: gonește pre slujnica aceasta și pre fiul ei, că nu va moșteni fiul slujniciei cu fiul meu Isaac.

11. Și foarte greu s'a părut cuvântul acesta înaintea lui Avraam pentru fiul său Ismail.

12. Și au zis Dumnezeu lui Avraam: să nu fie greu înaintea ta cuvântul cel pentru prunc și pentru slujnică; toate câte va zice ție Sarra, ascultă de cuvântul ei, pentru că întru Isaac se va chema ție sămânță.

13. Dar și pre fiul slujniciei acesteia neam mare îl voi face, pentru că sămânța ta este.

14. Și s'a sculat Avraam dimineața, și luând pâini și un foale cu apă a dat Agarei, și a pus pre umărul ei și pruncul și o a slobozit pre dânsa; și ea mergând rătăcea prin pustie către fântâna jurământului.

11. 26, 9. 12. 12, 13. 14. 12, 19.

18. Fac. 16, 2; 1 Imp. 1, 5.

21. 1. 17, 19; 18, 10.

2. 25, 19; 1 Paralip. 1, 34; Mat. 1, 2; Fapt. Ap. 7, 8; Gal. 4, 23; Evrei 11, 11.

4. 17, 12. 5. Mat. 1, 2. 10. Gal. 4, 30.

12. Rom. 9, 7; Evt. 11, 18. 13. 17, 20; 25 12.

15. Și s'a sfârșit apa din foale, și a lepădat pruncul subț un brad.

16. Și mergând a șezut în preajma lui departe ca o aruncătură de arc, pentru că a zis: nu voi vedea moartea pruncului meu, și a șezut înaintea lui, și strigând pruncul a plâns.

17. Și au auzit Dumnezeu glasul pruncului din locul unde era, și a strigat îngerul lui Dumnezeu pre Agar din cer și au zis ei: Ce este Agar? Nu te teme, că au auzit Dumnezeu glasul pruncului tău din locul unde este.

18. Scoală-te, i-a pruncul și-l ține cu mâna ta, că neam mare îl voi face.

19. Și au deschis Dumnezeu ochii ei și a văzut fântână de apă vie; și mergând a umplut foalele de apă și a adăpat pruncul.

20. Și era Dumnezeu cu pruncul; și a crescut și a lăcuit în pustie și s'a făcut vânător.

21. Și a lăcuit în pustia Faran, și i-a luat lui mamă-sa femei din pământul Egiptului.

22. Și a fost în vremea aceea și a grăit Avimeleh și Ohoza, care luase pre nora sa și Fihul Voevodul puterii lui către Avraam zicând: Dumnezeu este cu tine întru toate câte faci.

23. Acum dar jură-te mie pre Dumnezeu că nu-mi vei face strâmbătate, nici seminției mele nici numelui meu; ci după dreptatea care am făcut cu tine, vei face cu mine și pământului întru care te-ai sălășluit.

24. Și a zis Avraam: eu mă jur.

25. Și a mustrat Avraam pre Avimeleh pentru fântânile apei, care le-au luat slugile lui Avimeleh.

26. Și Avimeleh a zis lui: n'am știut cine a făcut ție lucrul acesta; nici tu nu mi-ai spus, nici eu n'am auzit fără numai astăzi.

27. Și a luat Avraam oi și viței și a dat lui Avimeleh; și au făcut amândoi legătură.

28. Și a pus Avraam șapte mielușe de oi singure.

29. Și a zis Avimeleh lui Avraam: ce sunt aceste șapte mielușe ale oilor acestora care le-ai pus singure?

30. Și a zis Avraam: aceste șapte mielușele vei lua dela mine, ca să-mi fie mie mărturie cum că eu am săpat această fântână.

31. Pentru aceea a chemat numele locului aceluia fântâna jurământului, că acolo au jurat amândoi.

32. Și au făcut amândoi legătură la fântâna jurământului, și s'au sculat Avimeleh și Ohoza, care țineau pre Nora sa și Fihul mai marele puterii lui, și s'au întors în pământul Filistenilor.

33. Și a sădit Avraam țarină la fântâna jurământului, și a chemat acolo numele Domnului, Dumnezeu veșnic.

34. Și a lăcuit Avraam în pământul Filistenilor zile multe.

CAP. 22.

Isaac adus spre jertfă.

Și a fost după cuvintele acestea Dumnezeu au ispitit pre Avraam și i-au zis: Avraame, Avraame, iar el a zis: iată eu.

2. Și au zis: ia pre fiul tău cel iubit pre Isaac pre care ai iubit și mergi în pământul cel înalt, și-l adu pre el acolo jertfă într'un munte, care-ți voi spune ție.

3. Și sculându-se Avraam de dimineață a pus șaoa pre asinul său, și a luat cu sine două slugi și pre Isaac fiul său; și tăind lemne pentru jertfă, sculându-se a mers, și a treia zi a venit la locul care i-au zis lui Dumnezeu.

31. 26, 33. 33. Isaia 57, 15.

22. 1. Iudit 8, 22; Evt. 11, 17.

4. Și căutând Avraam cu ochii săi a văzut locul de departe.

5. Și a zis Avraam slugilor sale: ședeți aici cu asinul, iar eu și pruncul vom merge până colea; și închinându-ne ne vom înfiora la voi.

6. Și a luat Avraam lemnele cele pentru jertfă și le-a pus în spina-reă lui Isaac fiul său; și a luat în mâini foc și cușit și s'au dus amândoi împreună.

7. Și a zis Isaac către Avraam tatăl său: tată, iar el a zis: ce este fiule? Și a zis: iată focul și lemnele, unde este oaza pentru jertfă?

8. Și a zis Avraam: Dumnezeu își va îngriji pentru oaze de jertfă fiul meu!

9. Și mergând amândoi împreună, au venit la locul care i-au arătat Dumnezeu lui; și a zidit acolo Avraam altar și a pus lemnele deasupra, și legând pre fiul său Isaac, l-a pus pre altar deasupra lemnului.

10. Și a țins Avraam mâna sa să ia cușitul să junghie pre fiul său.

11. Și l-a strigat pre dânsul îngerul Domnului din cer zicând: Avraame, Avraame, iar el a zis: iată eu.

12. Și i-au zis: să nu pui mâna ta pre prunc, nici să-i faci lui nimic; că acum am cunoscut că te temi tu de Dumnezeu, și nu ți s'a făcut milă de fiul tău cel iubit pentru mine.

13. Și căutând Avraam cu ochii săi, a văzut: și iată un berbec era încurcat cu coarnele într'un copac stufoș; și s'a dus Avraam și a luat berbecul și l-a adus jertfă în locul lui Isaac fiul său.

14. Și a chemat Avraam numele locului aceluia: Domnul au văzut, ca să se zică până astăzi: în muntele acesta Domnul s'au arătat.

15. Și a strigat îngerul Domnu-

lui pre Avraam a doua oară din cer zicând:

16. Asupra mea însu-mi m'am jurat zice Domnul, pentru că ai făcut cuvântul acesta și nu ți s'a făcut milă de fiul tău cel iubit pentru mine,

17. Pentru aceea cu adevărat binecuvântând te voi binecuvânta, și înmulțind voi înmulți sămânța ta ca stelele cerului și ca nisipul cel de pre țărmurile mării; și va moșteni sămânța ta cetățile neprietenilor.

18. Și se vor binecuvânta întru sămânța ta toate neamurile pământului, pentru că ai ascultat glasul meu.

19. Și s'a întors Avraam la slugile sale, și sculându-se s'au dus împreună la fântâna jurământului; și au lăcuit acolo la fântâna jurământului.

20. Și a fost după cuvintele acestea și s'a vestit lui Avraam zicând: iată a născut Melha și ea fii lui Nahor fratele său.

21. Pre Uz cel întâiu născut și pre Vanes iratele lui și pre Camul tatăl Sirilor,

22. Și pre Hazad și pre Azav și pre Faldes și pre Ieldaf și pre Vatuil:

23. Iară Vatuil a născut pre Reveca. Aceștia sunt cei opt fii pre cari i-a născut Melha lui Nahor fratele lui Avraam.

24. Iară fiioara lui anume Revma a născut și ea pre Tavec și Taam și pre Tohos și pre Moha.

CAP. 23.

Moartea și mormântul Sarrei.

Și a fost viața Sarrei o sută douăzeci și șapte de ani.

2. Și a murit Sarra în cetatea Ar-

16. Ps. 104, 9; Sirah 44, 21; 1 Macab. 2, 52; Luc. 1, 73; Evr. 6, 13, 14. 17. Eșir. 32, 13; Evr. 11, 12. 18. 12, 3; 18, 18; 26, 4; Fapt. 13, 25; Gal. 3, 8; 11, 29. 23. 24, 15. 23. 2. 35, 27; Is. Navi 14, 15.

voc, care este în vale; aceasta este Hevron în pământul Hanaan; iar Avraam a venit să plângă pre Sarra și s'o jelească.

3. Și s'a sculat Avraam dela mortul său și a grăit fiilor lui Het zicând:

4. Strein și nemernic sunt eu la voi; dați-mi dar moșie de mormânt dela voi, ca să îngrop pre mortul meu.

5. Și au răspuns fiii lui Het către Avraam zicând: r

6. Nu doamne, ascultă-ne pre noi: împărat dela Dumnezeu ești tu între noi; în mormânturile noastre cele alese îngroapă-ți mortul tău, că nici unul dintre noi nu te va opri ca să nu-ți îngropi mortul tău acolo.

7. Și sculându-se Avraam s'a închinat înaintea poporului pământului fiilor lui Het.

8. Și a grăit către dânșii Avraam zicând: de voiți cu sufletul vostru ca să îngrop mortul meu dela fața mea, ascultați-mă și grăiți pentru mine lui Efron al lui Saar.

9. Să-mi dea mie peștera cea îndoită care o are el, ce este în partea țarinei lui, pre argint cât va prețui ca să o am aceasta între voi moșie de mormânt.

10. Iar Efron ședeă în mijlocul fiilor lui Het, și răspunzând Efron Heteul către Avraam, a zis în auzul fiilor lui Het și a tuturor celor ce intrau în cetate, zicând:

11. Lângă mine fii doamne și mă ascultă: țarina și peștera care este într'însa fie o dau, înaintea tuturor cetățenilor mei datu-o-am fie, îngroapă mortul tău.

12. Și s'a închinat Avraam înaintea poporului pământului.

13. Și a zis lui Efron la auz înaintea a tot poporului pământului: de vreme ce ești pentru mine ascultă-mă: argintul țarinei ia-l dela mine

și voiu îngropă mortul meu acolo.

14. Și a răspuns Efron lui Avraam zicând:

15. Nu doamne, ci am auzit: că pământul este de patru sute de drahme de argint, ce poate fi aceasta între mine și între tine? Iară tu îngroapă-ți mortul tău.

16. Și a ascultat Avraam de Efron și a plătit lui Efron argintul, care a grăit la auzul fiilor lui Het, patru sute de drahme de argint ales la neguțători.

17. Și țarina lui Efron în care eră peștera cea îndoită spre fața Mamvrei, țarina și peștera care eră întru ea și toți copacii cari erau în țarină și tot ce eră în hotarile ei împrejur.

18. S'a dat lui Avraam moșie înaintea fiilor lui Het și înaintea tuturor celor ce intrau în cetate.

19. După acestea a îngropat Avraam pre Sarra femeea sa în peștera țarinei cea îndoită, care este împreajma Mamvrei, aceasta este Hevron în pământul lui Hanaan.

20. Și s'a întărit țarina și peștera care eră într'însa lui Avraam moșie de înmormântare dela fiii lui Het.

CAP. 24.

Căsătoria lui Isaac.

Avraam eră bătrân trecut în zile, și Domnul l-au binecuvântat întru toate.

2. Și a zis Avraam slugii sale celei mai bătrâne a casei sale, care eră mai mare preste toate ale sale: pune mâna ta sub armul meu.

3. Și te voiu jură pre Domnul Dumnezeuul cerului și al pământului, ca feciorului meu Isaac să nu-i iei femeie din fetele Haneanilor între cari lăcnesc eu;

17. 49, 30; 50, 18. 19. 25, 9; 35, 27; 49, 31.
20. 25, 9, 10; 49, 29.
24. 2. 15, 2; 47, 29. 3. 28, 1.

4. Ci în pământul meu unde m'am născut eu, la neamul m' u vei merge și vei lua femeie fiului meu Isaac de acolo.

5. Și a zis către dânsul sluga : dar de nu va vreă femeia să vie cu mine în pământul acesta, întoarce-voi pre fiul tău acolo în pământul de unde ai ieșit ?

6. Iar Avraam a zis către dânsul : ia aminte să nu întorci pre fiul meu acolo.

7. Domnul Dumnezeu cerului și Dumnezeu pământului, cel ce m'au luat din casa tatălui meu și din pământul în care m'am născut, cel ce mi-au grăit și s'au jurat mie zicând : fie voiu da pământul acesta și seminției tale, acesta va trimite pre îngerul său înaintea ta, și vei lua femeie feciorului meu de acolo.

8. Iară de nu va vreă femeia să vie cu tine în pământul acesta, curat vei fi tu de jurământul meu, numai pre feciorul meu să nu-l întorci acolo.

9. Și a pus siuga mâna sa sup armul lui Avraam stăpânul său, și a jurat lui pentru cuvântul acesta.

10. Și a luat sluga zece cămile din cămilele stăpânului său și din toate bunătățile stăpânului său cu sine, și sculându-se s'a dus în Mesopotamia cetatea lui Nahor.

11. Și a așezat cămilele să odihnească afară de cetate lângă fântâna cu apă, către seară când ies cele ce scot apă.

12. Și a zis : Doamne Dumnezeu stăpânului meu Avraam, fă cale bună înaintea mea astăzi, și fă milă cu stăpânul meu Avraam.

13. Iată eu stau la izvorul apei, și fetele celor ce lăcuiesc în cetate ies, ca să scoată apă.

14. Și fecioara căreia eu voiu zice : pleacă vadra ta să beau, și ea va

zice mie : beă tu și cămilele tale le voiu adăpa până ce vor încetă a bea, aceasta va fi gătită lui Isaac slugii tale ; și întru aceasta voiu cunoaște că ai făcut milă cu stăpânul meu Avraam.

15. Și a fost mai înainte de a săvârși el grăind în cugetul său, și iată a ieșit afară Rebeca fata lui Vatuil feciorul Melhei femeia lui Nahor fratele lui Avraam, având vadra pre umărul său.

16. Și fecioara eră frumoasă la față foarte, fecioară eră, bărbat nu o a cunoscut pre ea, și pogorîndu-se la fântână a umplut vadra și s'a suit.

17. Și a alergat sluga înaintea ei și a zis : dă-mi să beau puțină apă din vadra ta.

18. Iar ea a zis : beă doamne și grăbind a slobozit vadra pre brațul său, și l-a adăpat până a încetat a bea.

19. Și a zis : și cămilelor tale voiu scoate apă până ce vor bea toate.

20. Și grăbind a deșertat vadra în adăpătoare, și iarăși a alergat la fântână să scoată apă, și a adăpat toate cămilele.

21. Iar omul o privea pre ea și tăcea, ca să cunoască, îndreptat-au Dumnezeu calea lui sau nu ?

22. Și a fost după ce au încetat toate cămilele a bea, a luat omul doi cercei de aur, cari trăgeau câte o drahmă, și i-a pus în urechile ei, și două brățări în mâinile ei, cari trăgeau zece măsuri de aur.

23. Și a întrebat-o pre dânsa și i-a zis : a cui fată ești ? Spune'mi de este la tatăl tău loc să sălășluim noi.

24. Iar ea a zis lui : fată sunt a lui Vatuil fiul Melhei, pre care l-a născut ea lui Nahor.

25. Și i-a zis lui : și paie și lân

mult este la noi, precum și loc de sălășluit.

26. Și bine părând omului s'a închinat Domnului, zicând:

27. Binecuvântat este Domnul Dumnezeu stăpânului meu Avraam, cel ce n'a părăsit dreptatea sa și adevărul dela stăpânul meu; și pre mine m'au îndreptat Domnul la casa fratelui stăpânului meu.

28. Și alergând fecioara a spus în casă mumei sale după cuvintele acestea.

29. Iară Reveca aveă frate anume Lavan, și a alergat Lavan la om afară la fântână.

30. Și a fost dacă a văzut cerceii și brăjările în mâinele surorii sale, și auzind cuvintele Revechii surorii sale care zicea: așa mi-a grăit omul; și a venit la om unde stă el cu cămilele la fântână.

31. Și a zis lui: vin-o, intră înăuntrul binecuvântate al Domnului, pentrucă stai afară? Eu am gătit casă și loc cămilelor tale.

32. Și a intrat omul în casă și a descărcat cămilele, a dat paie și fân cămilelor și apă de spălat picioarelor lui și picioarelor oamenilor celor ce erau cu el.

33. Și le-a pus lor pâine să mănânce, iar el a zis: nu voi mănca până ce nu voiu grăi cuvintele mele; și ei au zis: grăește.

34. Și a zis: sluga lui Avraam sunt eu.

35. Și Domnul au binecuvântat pre stăpânul meu foarte, și s'a mărit și i-au dat lui oi și viței și argint și aur și slugi și slujnice și cămile și asini.

36. Și Sarra femeea stăpânului meu, a născut un fecior stăpânului meu după ce a îmbătrânit el; și i-a dat lui toate câte a avut.

37. Și m'a jurat stăpânul meu

zicând: să nu lei femeie fiului meu din fetele Hananeilor, între cari lăcuiesc eu în pământul lor;

33. Ci la casa tatălui meu să mergi, la neamul meu și vei lua femeie feciorului meu de acolo.

39. Iar eu am zis stăpânului meu: dar de nu va vreă să vie cu mine femeea.

40. Și mi-a zis: Domnul Dumnezeu înaintea căruia bine am plăcut, acela va trinite pre ingerul său cu tine și va îndreptă calea ta și vei lua femeie fiului meu din neamul meu și din casa tatălui meu.

41. Atunci curat vei fi de blestemul meu, dacă vei veni la neamul meu și nu vor da fle, și tu vei fi curat de jurământul meu.

42. Și venind eu astăzi la fântână am zis: Doamne Dumnezeu stăpânului meu Avraam, de vei îndreptă tu calea mea pre care acum merg,

43. Iată stau la fântâna apel și fetele oamenilor cetății vor ieși ca să ia apă și va fi fecioara căreia eu voi zice: dă-mi să beau puțină apă din vadra ta.

44. Și ea îmi va zice: și tu beă și cămilelor tale voi scoate apă, aceasta este femeea care au gătit-o Domnul lui Isaac slugii sale, și întru aceasta voi cunoaște că ai făcut milă cu stăpânul meu Avraam.

45. Și a fost mai înainte de a sfârși eu grăind în cugetul meu, îndată a ieșit Reveca cu vadra pre umăr, și s'a pogorît la fântână și a scos apă și am zis ei: dă-mi să beau.

46. Și ea grăbind a slobozit vadra pre brațul său și a zis: beă tu și cămilele tale le voi adăpă; și am băut și cămilele le-a adăpat.

47. Și am întrebat-o pre ea și am zis: a cui fată ești tu, spune mie? Și ea a zis: fată sunt a lui Vatuil feciorul lui Nahor pre care l-a născut lui Melha, și am pus ei cercei și brăjările pre mâinile ei.

48. Și părându-mi bine m'am închinat Domnului și am binecuvântat pre Domnul Dumnezeu stăpânului meu Avraam, cel ce m'au îndreptat în calea adevărului, ca să iau pre fata fratelui stăpânului meu, fiului său.

49. Deci de veți face voi milă și dreptate cu stăpânul meu ori de nu spuneți-mi, ca să mă întorc spre dreapta sau spre stânga.

50. Și răspunzând Lavan și Vatuil au zis: dela Domnul a ieșit lucrul acesta, nu vom putea grăi fie împotriva, nici rău, nici bine.

51. Iată Reveca înaintea ta este, ia-o și te du, și să fie femeie feciorului stăpânului tău după cum au grăit Domnul.

52. Și a fost dupăce a auzit sluga lui Avraam cuvintele lor s'a închinat până la pământ Domnului.

53. Și scoțând sluga vase de argint și de aur și îmbrăcămintea a dat Revechii, și daruri i-a dat și fratelui ei și mamei ei.

54. Și a mâncat și a băut el și oamenii cei ce erau cu dânsul, și au dormit; și sculându-se dimineața a zis: sloboziți-mă să mă duc la stăpânul meu.

55. Și au zis frații ei și muma sa: să rămâe fata cu noi ca vr-o zece zile și după aceea se va duce.

56. Iar el a zis către ei: nu mă opriți, că Domnul a îndreptat calea mea întru mine, sloboziți-mă ca să merg la stăpânul meu.

57. Iar ei au zis: să chemăm fata și s'o întrebăm; și au chemat pre Reveca și i-au zis ei: merge-vei cu omul acesta?

58. Iar ea a zis: voi merge.

59. Și au slobozit pre Reveca sora sa și averile ei și pre sluga lui Avraam și pre cei ce erau cu dânsul.

60. Și au binecuvântat pre Reveca

și i-au zis ei: sora noastră ești, fă-te întru mii de zeci de mii și să moștenească sămânța ta cetățile neprietenilor.

61. Și sculându-se Reveca și slujnicile ei s'au suit pre cămile și s'au dus cu omul, și luând sluga pre Reveca s'au dus.

62. Iar Isaac mergea prin pustie spre fântâna vedeniei, și lăcuia în pământul cel de către amiazăzi.

63. Și a ieșit Isaac ca să se primeble la câmp de către seară, și căutând cu ochii a văzut cămilele venind.

64. Și căutând Reveca cu ochii a văzut pe Iszac și a sărit de pre cămilă.

65. Și a zis către slugă: cine este omul acela care merge pre câmp spre înfrumusețarea noastră? Și a zis sluga: acesta este stăpânul meu; iar ea luându-și vălul s'a acoperit.

66. Și a spus sluga lui Isaac toate câte a făcut.

67. Și a intrat Isaac în casa mamei sale, și a luat pe Reveca și s'a făcut lui femeie, și a iubit-o pre dânsa, și s'a mângâiat Isaac pentru Sarra muma-sa.

CAP. 25.

Căsătoria a doua a lui Avraam.

Și Avraam s'a luat altă femeie a căreia numele era Hetura.

2. Și a născut lui pre Zomvran și pre lezan și pre Madal și pre Madiam și pre lezvoc și pre Soie.

3. Și lezan a născut pre Sava și pre Taman și pre Dedan; iară fiii lui Dedan au fost: Raguil și Navdeil și Asuriim și Latusiim și Laomim.

4. Și fiii lui Madiam: Ghefar și Afir și Enoh și Avida și Eldaga: toți aceștia erau feciorii Heturei,

62. 16, 14. 67. 23, 20.

25. 1. 1. Paralip. 1, 31.

4. 1 Paralip. 1, 33.

5. Și a dat Avraam toate averile sale lui Isaac feciorul său.

6. Și feciorilor fiicelor sale a dat Avraam daruri, și încă fiind el viu i-a scos pre ei în laturi dela Isaac fiul său către răsărit la pământul răsăriturilor.

7. Aceștia sunt anii zilelor vieții lui Avraam căți a trăit o sută șaptezeci și cinci de ani.

8. Și slăbind Avraam a murit într-u bătrânețe bune, bătrân și plin de zile și s'a adăogat lângă poporul său.

9. Și l-au îngropat pre dânsul Isaac și Ismail amândoi feciorii lui în peștera cea îndoită, în țarina lui Efron feciorul lui Saar fieteul care este în preajma Mamvrei.

10. În țarina și peștera care a cumpărat-o Avraam dela fiu lui Het, acolo au îngropat pre Avraam și pre Sarra femeza lui.

11. Și a fost după ce a murit Avraam, au binecuvântat Dumnezeu pre Isaac fiul lui, și a lăcut Isaac lângă fântâna vederii.

12. Și acestea sunt nașterile lui Ismail feciorul lui Avraam, pre care l-a născut Agar Eghipteanca slujnica Sarrei.

13. Și acestea sunt numele fiilor lui Ismail după numele neamurilor lui: cel dintâiu născut Ismail și Navaiot și Kidar și Navdeil și Masam,

14. Și Masma și Duma și Masi,

15. Și Hodan și Teman și Ietur și Nafes și Kedma.

16. Aceștia sunt fiii lui Ismail și acestea sunt numele lor, în corțurile lor, într-u lăcașurile lor, doisprezece boieri erau după neamul lor.

17. Și aceștia sunt anii vieții lui Ismail o sută treizeci și șapte de ani, și slăbind a murit și s'a adăogat lângă neamul său.

18. Și a lăcut dela Evilat până la Sur, care este înaintea țării Eghiptului până la Asirieni, înaintea tuturor fraților săi a lăcut.

19. Și aceștia sunt nașterile lui Isaac fiul lui Avraam: Avraam a născut pre Isaac.

20. Iar Isaac era de paisuzeci de ani când a luat pre Reveca fata lui Vafuil din Mesopotamia Siriei, sora lui Lavan Sirului, luiși femeie.

21. Și s'a rugat Isaac Domnului pentru Reveca femeia sa că era stearpă, și l-au ascultat pre el Dumnezeu și a zămislit Reveca femeia lui.

22. Și săltă pruncii într'însa, și a zis ea: de eră să fie așa, pentru ce mie aceasta? Și s'a dus să întrebe pre Domnul.

23. Și au zis ei Domnul: două neamuri în pântecele tău sunt, și două popoare din pântecele tău se vor împărși, și popor pre popor va întrece, și cel mai mare va sluji celui mai mic.

24. Și s'au umplut zilele ca să nască ea, și erau gemeri în pântecele ei.

25. Și a ieșit fiul cel întâiu născut roșu tot, ca o piele părcasă, și a chemat numele lui Isav.

26. Și după acesta a ieșit fratele lui, și mâna lui țină de călcâi pre Isav, și a chemat numele lui Iacov. Iar Isaac era de șasezeci de ani când a născut Reveca pre aceștia.

27. Și au crescut finereli, și a fost Isav om carele știă a vâna și era câmpian sălbătaric; iar Iacov a fost om fără vicleșug lăcuind acasă.

28. Și iubea Isaac pre Isav pentru că mănca din vânatul lui; iar Reveca iubea pre Iacov.

29. Și a fiert Iacov fierțură, și a venit Isav dela câmp ostent.

30. Și a zis Isav lui Iacov: dă-mi

8. 15, 16; 35, 29. 9. 23, 19, 20; 49, 30.

10. 47, 30. 11. 16, 14. 12. 21, 13.

13. 1 Paralip. 1, 29. 16. 17, 20.

20. 24, 67. 23. Rom. 9, 10. 25. 27, 11; 38, 27; Osie 12, 3; Mat. 1, 2. 30. 36, 1, 19.

să mănânc dintr'această fierțură roșie, că slăbesc eu, pentru aceea s'a chemat numele lui Edom.

31. Și a zis Iacov lui Isav; vinde-mi astăzi nașterea ta cea dintâiu.

32. Și a zis Isav: iată eu mă duc să mor, și ce-mi este mie bună nașterea cea dintâiu?

33. Și a zis Iacov lui: jură-te mie astăzi, și i-a jurat lui și a vândut Isav nașterea cea dintâiu lui Iacov.

34. Și Iacov a dat lui Isav pâine și fierțură de linte, și a mâncat și a băut, și sculându-se s'a dus și n'a băgat seamă Isav de nașterea cea dintâiu.

CAP. 26.

Intâmplările lui Isaac.

Și a fost foamete pre pământ, afară de foametea cea mai dinainte care a fost în zilele lui Avraam și a mers Isaac la Avimeleh împăratul Filistenilor în Gherara.

2. Și s'au arătat Dumnezeu lui și i-au zis: nu te pogori în Eghipt; ci lăcuște în pământul care voi spune eu ție.

3. Și lăcuște în pământul acesta și eu voi fi cu tine și te voi binecuvânta, că ție și seminții tale voi da tot pământul acesta, și voi în-tări jurământul meu care am jurat lui Avraam tatăl tău.

4. Și voi înmulți sămânța ta ca stelele cerului și voi da seminției tale tot pământul acesta; și întru sămânța ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.

5. Pentru că a ascultat Avraam tatăl tău cuvântul meu și a păzit poruncile mele și învățăturile mele și îndreptările mele și legile mele.

6. Și a lăcuit Isaac în Gherari.

7. Și au întrebat oamenii locului

pentru Rebeca femeia lui și a zis: soră-mi este, că s'a temut a zice: femeie-mi este, ca nu cumva să-ucigă oamenii locului pentru Rebeca, că eră frumoasă la față.

8. Și a fost accio mulți ani și uitându-se Avimeleh, împăratul Gherarilor pe fereastră, a văzut pre Isaac jucându-se cu Rebeca femeia sa.

9. Și a chemat Avimeleh pre Isaac și i-a zis lui: cu adevărat femeie îți este? Pentru ce dar ai zis: că-ți este soră? Și a zis Isaac: Am zis pentru ca nu cumva să mor pentru dânsa.

10. Și a zis Avimeleh lui: pentru ce ai făcut aceasta noă? Pușin a fost că n'a dormit cineva din neamul meu cu femeia ta și ai fi adus preste noi neștiință.

11. Și a poruncit Avimeleh la tot poporul său zicând: tot cel ce se va atinge de omul acesta și de femeia lui, vinovat va fi morții.

12. Și a semănat Isaac în pământul acela și a aflat în anul acela orzul dând însușit, că l-au binecuvântat pre el Domnul.

13. Și s'a înălțat omul și mergând înainte mai mare se făcea, până ce s'a făcut mare foarte.

14. Și s'au făcut lui turme de oi și cirezi de boi și ogoare multe și-l pismuiau Filistenii.

15. Și toate iântânile câte au săpat slugile tatălui său pe vremea lui, le-au astupat Filistenii și le-au umplut cu pământ.

16. Și a zis Avimeleh către Isaac: du-te dela noi, că te-ai făcut inai tare de cât noi foarte.

17. Și s'a dus de acolo Isaac și a tăbărit în valea Gherarilor și a lăcuit acolo.

18. Și Isaac iarăși a săpat iântânile de apă, care le-au fost săpat slugile lui Avraam tatăl său și le-au

33. Evr. 12, 16. 34. 27, 36.
26. 1. 12, 10; 20, 1. 4. 12, 7; 16, 18; 22, 18.
5. Evr. 11, 8. 7. 12, 13.

9. 20, 11. 10. 20, 9. 11. 20, 6.
12. Luc. 8, 8. 15. 21, 25. 18. 21, 25.

astupat Filistenii după ce a murit Avraam tatăl său și le-au chemat cu numele, cu care le-a fost numit tatăl său.

19. Și au săpat slugile lui Isaac în valea Gherarilor și au aflat acolo izvor de apă vie.

20. Și s'au sfădit păstorii Gherarilor cu păstorii lui Isaac zicând: că a lor este apa; și a numit numele fântânii: strâmbătate, pentru că strâmbătate i-au făcut lui.

21. Și ducându-se de acolo au săpat altă fântână și se priceau și pentru aceea, și a numit numele ei vrajbă.

22. Și ridicându-se de acolo au săpat altă fântână și nu s'au bătut pentru aceea, și a numit numele ei lășime, zicând: că acum ne-au lășit pre noi Domnul și ne-au crescut pre pământ.

23. Și s'a suit de acolo la fântâna jurământului.

24. Și s'au arătat lui Domnul în noaptea aceea și i-au zis: eu sunt Dumnezeu lui Avraam tatălui tău, nu te teme. că cu tine sunt și te voi binecuvânta și voi înmulți sămânța ta pentru Avraam tatăl tău.

25. Și a zidit acolo altar și a chemat numele Domnului și a pus acolo cortul său; și au săpat acolo slugile lui Isaac fântână în valea Gherarilor.

26. Și Avimeleh s'a dus la dânsul dela Gherari și Ohoza, carele țineă pre noru-sa și Fihol voevodul oștirii puterii lui.

27. Și a zis către dâșii Isaac: pentru ce ați venit la mine? Că voi m'ați urât și m'ați scos dela voi.

28. Iar ei au zis: văzând am văzut, că Domnul este cu tine și am zis: să fie jurământ între noi și între tine și să punem legătură cu tine.

29. Ca să nu faci nouă rău, pre-

cum nici noi nu ne-am scârbit de tine; ci bine am făcut fie și te-am scos cu pace și tu acum ești binecuvântat dela Domnul.

30. Și a făcut lor ospăț: și au mâncat și au băut.

31. Și sculându-se dimineața au jurat fiecarele de aproapei său, și i-a slobozit pre dâșii Isaac și s'au dus dela el cu pace.

32. Și într'aceiași zi venind slugile lui Isaac, i-au spus pentru fântâna ce au săpat zicându-i: n'am aflat apă.

33. Și o au numit jurământ, pentru aceea au chemat numele celeșii aceleia fântâna jurământului, până în ziua de astăzi.

34. Iar Isav eră de patruzeci de ani, și a luat femea pre Iudif fata lui Veoh Heteul și pre Vasimat fata lui Elon Heteul.

35. Și necăjiau ele pre Isaac și pre Reveca.

CAP. 27.

Binecuvântarea lui Iacov.

Și a fost după ce a îmbătrânit Isaac și au slăbit ochii lui a vedeă, și a chemat pre Isav fiul său cel mai mare, și i-a zis lui: fiul meu; el a răspuns: iată eu.

2. Și a zis lui: iată am îmbătrânit și nu știu ziua sfârșitului meu.

3. Acum dar ia-ți unealta ta, tolba și arcul și ieși la câmp.

4. Și să-mi vânezi mie vânat și să-mi faci mâncare precum iubesc eu, și să-mi aduci să mănânc, ca să te binecuvinteze sufletul meu mai înainte de ce voi muri.

5. Iară Reveca a auzit pre Isaac grăind cu Isav fiul său; și s'a dus Isav la câmp să vâneze vânat tatălui său.

6. Și a zis Reveca către Iacov fiul său cel mai tânăr: iată că am

auzit pre tatăl tău grăind către Isav fratele tău, zicându-i:

7. Adu-mi vânat și-mi fă de mâncare, ca mâncând să te binecuvintez înaintea Domnului mai înainte de a muri.

8. Deci acum fiul meu ascultă-mă pre mine precum poruncesc eu ție:

9. Și mergând la oi, adu-mi de acolo doi iezi tineri și buni și voi face pre ei mâncare tatălui tău precum iubește.

10. Și vei duce înlăuntru la tatăl tău și va mânca, ca să te binecuvinteze tatăl tău mai înainte de ce va muri.

11. Iar Iacov a zis către Reveca mamă-sa: fratele meu Isav este om păros, iar eu sunt om neted.

12. Ca nu cumvă să mă pipăie tatăl meu și voi fi înaintea lui ca un urgisit și voi aduce asupra mea blestem, iar nu binecuvântare.

13. Și i-a zis lui mamă-sa: asupra mea să fie blestemul tău fiule, numai ascultă cuvântul meu și mergând adu-mi.

14. Și mergând a luat și a adus la mamă-sa, și a făcut mamă-sa bucate precum iubea tatăl lui.

15. Și luând Reveca haina cea mai bună a lui Isav feciorului său celui mai mare, care eră la dânsa în casă, a îmbrăcat pre Iacov fiul său cel mai tânăr.

16. Și cu pielcelușele iezilor a înfășurat brațele și goliciumea grumazului lui.

17. Și a dat bucatele și pâinele care făcuse, în mâinile lui Iacov fiului său, și le-a dus la tatăl său.

18. Și a zis: tatăl Iar el a zis: iată eu, cine ești tu fiule?

19. Și a zis Iacov tatălui său: eu sunt Isav cel întâi născut al tău, făcut-am precum mi-ai grăit mie;

sculându-te șezi și mănâncă din vânatul meu, ca să mă binecuvinteze sufletul tău.

20. Și a zis Isaac fiului său: ce este aceasta, ce ai aflat așa curând o fiule? Iar el a zis: ce au dat Domnul Dumnezeuul tău înaintea mea.

21. Și a zis Isaac lui Iacov: apropiete de mine și te voiu pipăi fiule, de ești tu fiul meu Isav, au nu.

22. Și s'a apropiat Iacov de Isaac tatăl său și l-a pipăit pre dânsul și a zis: glasul cu adevărat este glasul lui Iacov, iar mâinile sunt mâinile lui Isav.

23. Și nu l-a cunoscut pre el, pentru că mâinile lui erau păroase ca mâinile lui Isav fratelui său, și l-a binecuvântat pre el și a zis:

24. Tu ești fiul meu Isav? Iar el a zis: eu, și a zis:

25. Adu-mi și voi mânca din vânatul tău fiule, ca să te binecuvinteze sufletul meu, și i-a adus lui și a mâncat, și i-a adus lui și vin și a băut.

26. Și i-a zis Isaac tatăl său lui: apropiete de mine și mă sărută fiule.

27. Apropiindu-se l-a sărutat și a mirosit mirosul hainelor lui și l-a binecuvântat pre dânsul și a zis: iată mirosul fiului meu ca mirosul unei țarine pline, care o au binecuvântat Domnul.

28. Și să-ți dea ție Dumnezeu din roua cerului și din grăsimea pământului și mulțime de grâu și de vin.

29. Și să slujească ție neamuri și să se închine ție domni și să lii domn fratelui tău și se vor închina ție feciorii tatălui tău. Cel ce te va blestema, blestemat să fie; și cel ce te va binecuvânta, binecuvântat să fie.

30. Și a fost dupăce a încetat Isaac a binecuvânta pre Iacov fiul său și dupăce a ieșit Iacov dela fața

lui Isaac tatălui său a venit și Isav fratele lui dela vânat.

31. Și a făcut și el bucate și a adus tatălui său și i-a zis: să se scoale tatăl meu și să mănânce din vânatul fiului său, ca să mă binecuvinteze sufletul tău.

32. Și i-a zis Isaac tatăl său: cine ești tu? Iar el a zis: eu sunt fiul tău cel întâiu născut Isav.

33. Și s'a spăimântat Isaac cu spaimă mare foarte și a zis: dar cine este cel ce mi-a prins mie vânat și mi-a adus și am mâncat din toate mai înainte de ce ai venit tu? Și l-am binecuvântat pre dânsul și va fi binecuvântat.

34. Și a fost dupăce a auzit Isav cuvintele lui Isaac tatălui său, a strigat cu glas mare și amar foarte și a zis: binecuvintează-mă și pre mine tată.

35. Și a zis: venit-a fratele tău cu înșelăciune și a luat binecuvântarea ta.

36. Și a zis Isav: drept s'a chemat numele lui Iacov, că iată a doua oară m'a înșelat și nașterea cea dintâiu mi-a luat și acum mi-a luat binecuvântarea mea, și a zis Isav tatălui său: nu mi-ai lăsat și mie binecuvântare tată?

37. Și răspunzând Isaac a zis către Isav: încă și stăpân l-am făcut pre el ție și pre toți frații lui i-am făcut lui slugi, cu grâu și cu vin l-am întărit pre el, dar ție ce voi face fiule?

38. Și a zis Isav către tatăl său: au doar numai o binecuvântare este la tine tată? Binecuvintează-mă și pre mine tată!

39. Și umilindu-se Isaac, a strigat cu glas mare Isav și a plâns; și răspunzând Isaac tatăl lui i-a zis: iată din grăsimea pământului va fi lă-

cuișta ta și din roua cerului de sus.

40. Și cu sabia ta vei trăi și fratelui tău vei sluji; și va fi o vreme când vei lepădă și vei sfărâma jugul lui de pre grumazul tău.

41. Și purtă pizmă Isav asupra lui Iacov pentru binecuvântarea cu care l-a binecuvântat pre el tatăl său, și a zis Isav întru cugetul său: să se apropie zilele jali tatălui meu ca să ucig pre Iacov fratele meu.

42. Și s'a spus Revechei cuvintele lui Isav feciorului său cel mai mare, și trimișând a chemat pre Iacov feciorul său cel mai tânăr și i-a zis lui: iată Isav fratele tău se laudă asupra ta, că te va omorî.

43. Acum dar fiul meu, ascultă cuvântul meu și sculându-te fugi în Mesopotamia la Lavan fratele meu în Haran.

44. Și lăcuște cu dânsul câteva zile până ce se va întoarce mânia și urgia fratelui tău dela tine.

45. Și va uita ce ai făcut lui, și voi trimitte de te voi chema de acolo, ca nu cumva într-o zi să mă lipsesc de voi de amândoi fiii mei.

46. Și a zis Reveca către Isaac: mi-am urât viața pentru fetele fiilor lui Het; de va lua Iacov femei din fetele pământului acestuia, de ce-mi este mie bună viața?

CAP. 28.

Vedenia lui Iacov.

Si chemând Isaac pre Iacov, l-a binecuvântat pre el și i-a poruncit lui zicând: să nu iei femei din fetele Hananeilor;

2. Ci sculându-te fugi în Mesopotamia la casa lui Vatuil tatăl mamei tale, și să iei ție de acolo femei din fetele lui Lavan fratelui mamei tale.

3. Și Dumnezeuul meu să te binecuvinteze și să te crească și să te înmulțească și să fii întru adunări de neamuri.

4. Și să-ți deă ție binecuvântarea lui Avraam tatălui meu ție și seminții tale după tine, ca să moștenești pământul în care lăcuești tu acum, care l-au dat Dumnezeu lui Avraam.

5. Și a trimis Isaac pre Iacov și s'a dus în Mesopotamia la Lavan feciorul lui Vatuil Sirului, fratele Revechei mumei lui Iacov și a lui Isav.

6. Și a văzut Isav că a binecuvântat Isaac pre Iacov și l-a trimis în Mesopotamia Siriei, să-și ia luiși femeie de acolo când l-a binecuvântat pre el și i-a poruncit lui zicând: să nu iei femeie din fetele Hanaaneilor.

7. Și a ascultat Iacov pre tatăl său și pre muma sa și s'a dus în Mesopotamia Siriei.

8. Și văzând și Isav, că sunt rele fetele lui Hanaan înaintea lui Isaac tatălui său,

9. S'a dus Isav la Ismail și a luat pre Maelet fata lui Ismail feciorul lui Avraam sora lui Naveot, lângă femeile sale femeie.

10. Și a ieșit Iacov dela fântâna jurământului și a mers în Haran.

11. Și a aflat un loc și a dormit acolo, că apusese soarele, și a luat din pietrele locului aceuia și și-a pus luiși căpătâiu și a dormit în locul acela și a văzut vis.

12. Și iată o scară eră întărită pre pământ a căreia capul ajungea la cer și îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pre dânsa.

13. Și Domnul eră întărit pre ea și au zis: eu sunt Dumnezeuul lui Avraam tatălui tău și Dumnezeuul lui Isaac, nu te teme: pământul pe care tu dormi ție îl voi da și seminției tale.

14. Și va fi sămânța ta ca nisipul pământului și se va lăși spre mare și spre miazăzi și spre miazănoapte și spre răsărit și se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului și întru sămânța ta.

15. Și iată eu sunt cu tine păzindu-te în toată calea ori încotro vei merge și te voi întoarce la pământul acesta, că nu te voi lăsa până ce voi face toate câte am grăit ție.

16. Și s'a deșteptat Iacov din somnul său și a zis: că este Domnul în locul acesta și eu n'am știut.

17. Și s'a spăimântat și a zis: cât de înfricoșat este locul acesta, nu este aceasta alta, fără numai casa lui Dumnezeu și aceasta este poarta cerului.

18. Și s'a sculat Iacov dimineața și a luat piatra, care a fost pus la căpătâiul său și a pus-o stâlp și a turnat untdelemn pre vârful ei.

19. Și a chemat numele locului aceuia: casa lui Dumnezeu, iară mai nainte se chemă: cetatea Ulamluz.

20. Și s'a făgăduit Iacov făgăduință cu rugăciune zicând: de va fi Domnul Dumnezeu cu mine și mă va păzi în calea aceasta, pre care eu umblu și-mi va da pâine să mă-nânc și haină să mă îmbrac;

21. Și de mă va întoarce sănătos în casa tatălui meu, va fi mie Domnul: Dumnezeu.

22. Și piatra aceasta, care o am pus stâlp, va fi mie casă a lui Dumnezeu și din toate câte vei da mie, a zecea voi aduce ție.

CAP. 29.

Iacov în Mesopotamia.

Și sculându-se Iacov în picioare, s'a dus în pământul răsăritului la Lavan feciorul lui Vatuil Sirului

14. 2 Lege 12, 20; 19, 8. 15. Isaia 43, 2. 17. Eșir. 3, 5. 18. 31, 13. 19. 13, 3; 35, 14. 15. 20. Lev. 21, 2; 1 Tim. 6, 8.

fratele Revechei mumei lui Iacov și a lui Isav.

2. Și privind a văzut o fântână în câmp și erau trei turme de oi odihnindu-se la ea; că din fântâna aceea se adăpau turmele și eră piatră mare pre gura fântânei.

3. Și se adunau acolo toate turmele și prăvăleau piatra de pre gura fântânei și adăpau oile; și iarăși puneau piatra pre gura fântânei în locul ei.

4. Și a zis Iacov către dâșii: fraților, de unde sunteți voi? Iar ei au zis: din Haran suntem.

5. Și le-a zis lor: știți pre Lavan feciorul lui Nahor? Iar ei au zis: știm.

6. Și a zis lor: sănătos este? Iar ei au zis: sănătos; și iată Rahila fata lui venea cu oile.

7. Și le-a zis lor Iacov: încă mai este mult din zi și încă nu este vreme a se aduna toate turmele, adăpați oile și vă duceți de le pașteți.

8. Iar ei au zis: nu vom putea până ce se vor aduna toți păstorii, și vom răsturnă piatra de pre gura fântânei, ca să adăpăm oile.

9. Încă grăind el cu ei, iată Rahila fata lui Lavan venea cu oile tatălui său, că ea pășteă oile tatălui său.

10. Și a fost dacă a văzut Iacov pre Rahila fata lui Lavan fratelui mumei sale și oile lui Lavan fratele mumei sale, apropiindu-se Iacov a răsturnat piatra de pre gura fântânei, și a adăpat oile lui Lavan fratelui mumei sale.

11. Și a sărutat Iacov pre Rahila și strigând cu glasul său a plâns.

12. Și a spus Rahilei, că este frate tatăl ei cu muma-sa Reveca și cum că el este fecior ei; iar ea alergând a spus tatălui ei toate cuvintele acestea.

13. Și a fost după ce a auzit La-

van de numele lui Iacov feciorul surorii sale, a ieșit întru înfrimipinarea lui și îmbrățișându-l l-a sărutat și l-a adus în casa sa și a spus lui Lavan toate cuvintele acestea.

14. Și a zis Lavan lui: din oasele mele și din trupul meu ești tu și a fost cu el o lună de zile.

15. Și a zis Lavan către Iacov: pentru că frate-mi ești, nu vei sluji mie în dar, spune-mi ce să fie simbria ta?

16. Și Lavan aveă două fete: numele celei mai mari Lia, iară numele celei mai tinere Rahila.

17. Și ochii Liei erau bolnavi, iară Rahila eră frumoasă la chip și mândră la față foarte.

18. Și a iubit Iacov pre Rahila și a zis: voiu sluji ție șapte ani pentru Rahila fata ta cea mai tânără.

19. Și a zis Lavan lui: mai bine să o dau ție, decât să o dau altui bărbat, lăcuște cu mine.

20. Și a slujit Iacov pentru Rahila șapte ani și erau înaintea lui ca niște zile puține, pentru că o iubea pre dânsa.

21. Și a zis Iacov către Lavan: dă-mi femeea mea, că s'au umplut zilele să intru la dânsa.

22. Și a adunat Lavan pre toți oamenii locului și a făcut nuntă.

23. Și dacă s'a făcut seară, luând Lavan pre Lia fata sa a băgat-o înăuntrul la Iacov, și a intrat la ea Iacov.

24. Și a dat Lavan fetei sale Liei pre Zelfa slujnica sa, ca să-i fie slujnică.

25. Și făcându-se dimineață, iată eră Lia, și a zis Iacov către Lavan: pentru ce ai făcut aceasta mie? Au nu pentru Rahila am slujit ție? Pentru ce mai înșelat?

26. Și a răspuns Lavan: nu este așa obiceiul în locul nostru a da pre cea mai tânără mai înainte decât pre cea mai mare.

27. Plinește dară șapte ani ai acesteia, și-ți voi da și pre aceasta pentru slujba ce vei sluji mie încă alți șapte ani.

28. Și a făcut Iacov așa și a plinit și acei șapte ani; și i-a dat Lavan pre Rahila fata sa femeie lui.

29. Și a dat Lavan fetei sale pre Valla slujnica sa, ca să-i fie slujnică.

30. Și a intrat la Rahila, și a iubit mai mult pre Rahila decât pre Lia, și i-a slujit lui încă alți șapte ani,

31. Și văzând Domnul Dumnezeu, că se urăște Lia a deschis mitrasul ei; iar Rahila eră stearpă.

32. Și a zămislit Lia și a născut fecior lui Iacov și a chemat numele lui: Ruvin, zicând: că au văzut Domnul smerenia mea și mi-au dat mie fecior, acum dar mă va iubi bărbatul meu.

33. Și iarăși a zămislit Lia și a născut al doilea fiu lui Iacov, și a zis: că au auzit Domnul, cum că mă urăsc, și mi-au adaos și pre acesta și a chemat numele lui: Simeon.

34. Și iarăși a zămislit și a născut fecior, și a zis: într'această vreme la mine va fi bărbatul meu, că am născut lui trei feciori, pentru aceea a chemat numele lui: Levi.

35. Și zămislind încă a născut fecior și a zis: acum și pentru aceasta mă voi mărturisi Domnului, drept aceea a chemat numele lui: Iuda; și a încetat a naște.

CAP. 30.

Fiii lui Iacov.

Iară văzând Rahila, că ea n'a născut lui Iacov, a pizmuț Rahila pre sora sa, și a zis lui Iacov: dă-mi feciori; iară de nu, voi muri eu.

2. Și mâniaindu-se Iacov pre Rahila, i-a zis ei: au doară Dumnezeu sunt eu, cel ce te-a stărpit de rodul pântecelui tău?

3. Și a zis Rahila lui Iacov: iată slujnica mea Valla, intră la ea, și va naște pre genunchii mei și voi face și eu feciori dintr'însa.

4. Și i-a dat lui pre Valla slujnica sa femeie lui și a intrat la dânsa Iacov.

5. Și a zămislit Valla slujnica Rahilei și a născut lui Iacov fecior.

6. Și a zis Rahila: judecat-au mie Dumnezeu și au ascultat glasul meu și mi-au dat mie fiu, pentru aceea a chemat numele lui: Dan.

7. Și a mai zămislit Valla slujnica Rahilei și a născut al doilea fecior lui Iacov.

8. Și a zis Rahila: ajutatu-m'au Dumnezeu și m'am asemănat surorii mele și m'am întărit și a chemat numele lui: Neftali.

9. Și văzând Lia că a încetat a mai naște, a luat pre Zelfa slujnica sa și o a dat pre ea lui Iacov femeie și a intrat la ea.

10. Și a zămislit Zelfa slujnica Liei și a născut lui Iacov fecior.

11. Și a zis Lia: într'un noroc; și a chemat numele lui: Gad.

12. Și a zămislit încă Zelfa slujnica Liei și a născut lui Iacov al doilea fecior.

13. Și a zis Lia: fericită sunt eu, că mă fericesc femeile; și a chemat numele lui: Asir.

14. Și s'a dus Ruvin în zilele secerei de grâu, și a aflat mere de mandragoră în țarină și le-a adus la Lia muma-sa; și a zis Rahila către soru-sa Lia: dă-mi din mandragorile feciorului tău.

15. Și a zis Lia: nu este destul fie, că ai luat pre bărbatul meu? Au doară și mandragorile feciorului meu vrei să le ei? Iară Rahila a zis: nu așa, doarmă cu tine în noaptea aceasta pentru mandragorile feciorului tău.

16. Și venind Iacov dela câmp seara a ieșit Lia înaintea lui și a zis: la mine să intri astăzi, că te-am tocmnit cu plată pentru mandragorile feciorului meu; și a dormit cu ea în noaptea aceea.

17. Și au auzit Dumnezeu pre Lia, și zămislind a născut lui Iacov al cincilea fecior.

18. Și a zis Lia: dat-au Dumnezeu plata mea, pentru că am dat pre slujnica mea bărbatului meu, și a chemat numele lui: Isahar, adică plată.

19. Și a zămislit încă Lia și a născut lui Iacov al șaselea fiu;

20. Și a zis Lia: dăruitu-mi-au mie Dumnezeu dar bun, într'această vreme de acum mă va alege bărbatul meu, pentru că am născut lui șase feciori, și a chemat numele lui: Zavulon.

21. După aceasta a născut fată și a chemat numele ei: Dina.

22. Și și-au adus aminte Dumnezeu de Rahila și o au ascultat pre ea Dumnezeu și au deschis pântecul ei.

23. Și zămislind a născut lui Iacov fecior și a zis Rahila: luat-au Dumnezeu dela mine ocara mea.

24. Și a chemat numele lui: Iosif, zicând: adaogă Dumnezeu și alt fecior.

25. Și a fost după ce a născut Rahila pre Iosif, a zis Iacov lui Lavan: slobozește-mă, ca să mă duc în locul meu și în pământul meu.

26. Dă-mi femeile mele și pruncii mei, pentru care am slujit ție, ca să mă duc, că tu știi slujba mea care am slujit ție.

27. Și a zis Lavan lui: de am aflat har înaintea ta, că cu adevărat pot zice, că Dumnezeu m'au binecuvântat cu intrarea ta.

28. Spune simbria ta mie, și-ți voi da-o.

29. Și a zis Iacov: tu știi cum ți-am slujit ție și câte au fost dobitoacele tale, când am venit eu la tine.

30. Că puține erau câte aveai tu înainte de ce am venit eu la tine, și au crescut întru mulțime mare și te-au binecuvântat Dumnezeu cu intrarea mea; acum dară când îmi voi face și eu casă mie?

31. Și a zis Lavan lui: ce voi da ție? Și a zis Iacov lui: nu-mi vei da nimic, iară de vei face mie cuvântul acesta, iarăși voi paște oile tale și le voi păzi.

32. Treacă toate oile tale astăzi; și desparte de acolo toată oaia seînă între miei, și toată cea albă și pestriță între capre: va fi simbria mea.

33. Și mă va ascultă pre mine dreptatea mea în ziua de mâine, că este simbria mea înaintea ta; tot ce nu va fi bălțat și alb în capre și sein în miei, va fi cum că l-am furat eu.

34. Și a zis Lavan lui: fie după cuvântul tău.

35. Și a despărțit în ziua aceea șapii cei bălțați și cei albi și toate caprele cele bălțate și albe și tot ce eră alb înru ele și tot ce eră sein în miel, și le-a dat în mâinile fiilor săi.

26. Și le-a despărțit cale de trei zile departe între ele și între Iacov, iar Iacov pășteă oile lui Lavan care rămăsese.

37. Și și-a luat Iacov nuele de plop verde și de nuc și de paltin, și le-a cojit pre ele Iacov făcând creșături albe, și înfășurând împrejur verdeața se vedeă pre nuele albeața, care o curățise de coajă împestriță.

38. Și a pus nuelele ce le-a curățit de coajă în jgheaburile apei, pentru ca venind oile să beă, înaintea nulelor venind ele să beă să

zămislească oile, cum erau nuelele pestrițe.

39. Și zămisleau oile, cum erau nuelele și nășteau oile albe, oi pestrițe și în felul cenușii pătate.

40. Și mieii i-a despărțit Iacov și a pus înaintea oilor berbeci albi și toți mieii cei pestriți; și și-a despărțit lui turme osibite și nu le-a amestecat cu oile lui Lavan.

41. Și a fost în vremea, în care zămisleau oile luând în părtece, a pus Iacov nuelele înaintea oilor în igheaburi ca să zămislească ele cum erau nuelele.

42. Iar când nășteau oile nu le puneă și au fost cele neînsemnate ale lui Lavan și cele însemnate ale lui Iacov.

43. Și s'a îmbogățit omul foarte, foarte și a avut dobitoace multe și boi și siugi și slujnice și cămile și asini.

CAP. 31.

Iacov pleacă dela Lavan.

Și a auzit Iacov cuvintele feciorilor lui Lavan, carii ziceau: luat-a Iacov toate câte a avut tatăl nostru și dintr'ale tatălui nostru a făcut toată mărirea aceasta.

2. Și a văzut Iacov fața lui Lavan și iată nu era către dânsul ca ieri și ca alaltăieri.

3. Și au zis Domnul către Iacov: întoarce-te în pământul tatălui tău și la rudenia ta și eu voi fi cu tine.

4. Și trimițând Iacov a chemat pre Lia și pre Rahila în câmp unde erau turmele.

5. Și a zis lor: văz eu fața tatălui vostru, că nu este spre mine ca ieri și ca alaltăieri, iar Dumnezeuul părintelui meu este cu mine.

6. Și voi înși-vă știți, că cu toată virtutea mea am slujit tatălui vostru.

7. Iară tatăl vostru mi-a făcut strâmbătate și a schimbat din simbria mea de zece mielusele, și nu i-au dat lui Dumnezeu să-mi facă 'mie rău.

8. Și când a zis: cele pestrițe va fi simbria ta, toate oile miei pestriți au născut, iar când a zis: cele albe va fi simbria ta, au născut toate oile miei albi.

9. Și au luat Dumnezeu toate vițele tatălui vostru și le-au dat mie.

10. Și iată a fost când zămisleau oile, văzut-am cu ochii mei prin vis, și iată se suiau pre oi și pre capre țapii și berbecii albi și pestriți și în fața cenușii pătați.

11. Și mi-a zis îngerul Domnului în vis: Iacove, iar eu am zis: ce este?

12. Și a zis: caută cu ochii tăi și vezi suindu-se pre oi și pre capre țapii și berbecii albi și pestriți și în fața cenușii pătați, că am văzut câte ți-a făcut fie Lavan.

13. Eu sunt Dumnezeuul cel ce m'am arătat fie la locul lui Dumnezeu, unde mi-ai uns mie stâlpu și ai făgăduit mie făgăduință cu rugăciune, acum dară scoală-te și ieși din pământul acesta și mergi în pământul nașterii tale, și eu voi fi cu tine.

14. Și răspunzând Rahila și Lia, au zis lui: au doară mai avem noi parte sau moștenire în casa tatălui nostru?

15. Au nu ca niște streine ne-am socotit înaintea lui? Că ne-a vândut pre noi și cu mâncare a mâncat argintul nostru.

16. Toată averia și mărirea care au luat-o Dumnezeu dela tatăl nostru, a noastră va fi și a feciorilor noștri, acum dară fă câte au zis fie Dumnezeu.

17. Și sculându-se Iacov a luat femeile sale și copiii săi pre cămile.

18. Și a luat toate averile sale și

toată agoniseala care a făcut în Mesopotamia și toate ale sale, ca să meargă la Isaac tatăl său în pământul Hananeilor.

19. Iar Lavan s'a fost dus să-și funză oile sale, și Rahila a furat idolii tatălui său.

20. Și s'a ascuns Iacov de Lavan Sirul, ca să nu spue lui că fuge.

21. Și a fugit el și toate ale lui, și trecând râul, au grăbit spre muntele Galaad,

22. Și a treia zi s'a vestit lui Lavan Sirului, cum că a fugit Iacov.

23. Și luând pre toți frații săi cu sine au alergat după dânsul cale de șapte zile și l-au ajuns în muntele Galaad.

24. Și au venit Dumnezeu în somn noaptea la Lavan Sirul și i-au zis lui: păzește-te ca nu cumva să zici către Iacov rele și a ajuns Lavan pre Iacov.

25. Iacov a întins cortul său în munte; iar Lavan a pus pre frații săi în muntele Galaad.

26. Și a zis Lavan lui Iacov: ce ai făcut? Pentruce pe ascuns ai fugit și m-ai jefuit și ai luat fetele mele ca pre niște roabe cu sabla?

27. Că de mi-ai fi spus, te-aș fi lăsat cu mare cinste și cu bucurie și cu cântăreți și cu timpine și cu alăute.

28. Și nu m'am învrednicit a sărută pre feciorii și pre fetele mele și acum nebunește ai făcut.

29. Și acum poate mâna mea a-ți face rău; ci Dumnezeuul tatălui tău ieri a grăit către mine zicând: păzește, ca să nu vorbești cu Iacov rele.

30. Acum dacă mergi, pentrucă cu mare dor ai dorit, ca să te duci la casa tatălui tău, pentruce ai furat dumnezeii mei?

31. Și răspunzând Iacov a zis către Lavan: pentrucă m'am temut, că

am zis: ca nu cum-va să-ți ei fetele tale dela mine și toate ale mele.

32. Și a zis Iacov: la cine vei afla dumnezeii tăi, nu vă trăi înaintea fraților noștri; caută ce este la mine de ale tale și ia. Și nu a aflat la el nimic și nu știă Iacov cum că Rahila femeea lui i-a furat pre ei.

33. Și intrând Lavan a căutat în cortu Liei și nu i-au aflat și a ieșit din cortu Liei, și a căutat cortu lui Iacov și corturile celor două slujnice și nu i-au aflat.

34. Și a intrat în cortu Rahilei, iar Rahila a luat idolii și i-a pus supt samarul cămilei și a șezut deasupra lor, și a zis tatălui său:

35. Nu-ți pară cu greu doamne, nu pociu să mă scol înaintea ta, că după obiceiul femeilor s'a întâmplat mie acum; iar Lavan a căutat în tot cortu și n'a aflat Idolii.

36. Și s'a mâniat Iacov și s'a sfădit cu Lavan, și răspunzând Iacov a zis către Lavan, care este nedreptatea mea? Și care este păcatul meu? Că ai alergat după mine și ai căutat toate vasele corturilor mele.

37. Ce ai găsit din toate vasele casii tale pune aici înaintea fraților tăi și înaintea fraților mei, ca să judece între noi amândoi.

38. De douăzeci de ani sunt cu tine, oile tale și caprele tale nu s'au sterpit, berbecii oilor tale nu i-am mâncat, mâncat de hiară nu ți-am adus.

39. Eu am plătit dela mine furțișagurile zilei și furțișagurile nopții.

40. Ziua mă ardea căldura, iar noaptea sufeream geru; și somnul dela ochii mei se depărta.

41. De douăzeci de ani de când sunt în casa ta, am slujit ție patru-sprezece ani pentru două fete ale tale și șase ani pentru oile tale, și mi-ai schimbat simbria mea de zece mie-lușele.

42. De nu mi-ar fi fost mie ajutor Dumnezeu părintelui meu Avraam și frica lui Isaac cu mine, acum desert m'ai lăsa. Smerenia mea și osteneala mâinilor mele, au văzut Dumnezeu și te-au muștrat ieri.

43. Și răspunzând Lavan a zis lui Iacov: fiicele tale, fetele mele sunt, și feciorii tăi, fiii mei sunt, și vitele tale, vitele mele sunt și toate câte le vezi tu ale mele sunt și ale fetelor mele, ce voi face lor astăzi, sau fiilor lor pe carii i-au născut?

44. Acum dară vino să punem legătură, eu și tu, și va fi mărturie între mine și între tine, și i-a zis lui: iată nimenea nu este cu noi, vezi, Dumnezeu este martor între mine și între tine.

45. Și luând Iacov o piatră a pus-o stâlp.

46. Și a zis Iacov frașilor săi: adunați pietre și au adunat pietre și au făcut movilă: și au mâncat acolo pre movilă.

47. Și a zis Lavan lui: movila aceasta mărturie este între mine și între tine astăzi, și a numit-o pre ea Lavan: movila mărturiei; iar Iacov a numit-o: movilă mărturie.

48. Și a zis Lavan lui Iacov: iată această movilă și stâlpul care l-am pus între mine și între tine, mărturisește movila aceasta și mărturisește stâlpul acesta, pentru aceea s'a numit numele: movila mărturisește.

49. Și vedenia care a spus: vază Dumnezeu între mine și între tine, că ne vom despărți unul de altul.

50. De vei smeri fetele mele și de vei lua femei preste fetele mele, vezi nimenea cu noi nu este care să vază, Dumnezeu este mărturie între mine și între tine.

51. Și a zis Lavan lui Iacov: iată movila aceasta și stâlpul acesta mărturie este.

52. Că de nu voi trece eu la tine, nici tu nu vei trece la mine, movila aceasta și stâlpul acesta spre răutate.

53. Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Nahor să judece între noi; și a jurat Iacov pe frica tatălui său Isaac.

54. Și a junghiat Iacov jertfă în munte și a chemat pe frașii săi; și au mâncat și au băut și au dormit în munte.

55. Și sculându-se Lavan dimineața a sărutat pe feciorii săi și pe fetele sale și i-a binecuvântat pre ei, și întorcându-se Lavan s'a dus la locul său.

CAP. 32.

Rugăciunea lui Iacov.

Iacov s'a dus în calea sa și căutând a văzut tabăra lui Dumnezeu tăbărită și l-au înșimpinat pre el îngerii lui Dumnezeu.

2. Și a zis Iacov când i-a văzut pre ei: tabăra lui Dumnezeu este aceasta și a chemat numele locului aceluia: tabere.

3. Și a trimis Iacov soli înaintea sa la fratele său Isav în pământul Seir în ținutul Edomului.

4. Și le-a poruncit lor zicând: așa veși zice Domnului meu Isav: așa zice sluga ta Iacov: cu Lavan am lăcuit și până acum m'am zăbovit.

5. Și am agonisit boi și asini și oi și slugi și slujnice și am trimis să spue domnului meu Isav, ca să afle sluga ta har înaintea ta.

6. Și s'au întors solii la Iacov zicând: mers-am la fratele tău Isav și iată el vine întru înșimpinarea ta și patru sute de bărbați cu el.

7. Și s'a temut Iacov foarte și nu știe ce să facă, și a împărșit popo-

rul ce eră cu el și boii și cămilele și oile în două tabere.

8. Și a zis Iacov: de va veni Isav la o tabără și o va tăia, cealaltă tabără se va mântui.

9. Și a zis Iacov: Dumnezeu al tatălui meu Avraam și Dumnezeu al tatălui meu Isaac, Doamne! Tu cel ce mi-ai zis: întoarce-te în pământul nașterii tale și-ți voi face fie bine.

10. Destul este mie toată dreptatea ta și tot adevărul care ai făcut robului tău, că numai cu acest toiag al meu am trecut Iordanul acesta; iar acum m'ai făcut cu două tabere.

11. Scoate-mă din mâna fratelui meu, din mâna lui Isav, că mă tem eu de dânsul, ca nu cumva viind să mă ucidă pre mine și pre numără cu fii.

12. Că tu ai zis: bine voi face ție și voi pune sămânța ta ca nisipul mării, care nu se va număra de mulțime.

13. Și a dormit acolo în noaptea aceea, și a luat din darurile care aducea, și le-a trimis lui Isav fratelui său.

14. Capre două sute, țapi douăzeci, oi două sute, berbeci douăzeci.

15. Cămile cu lapte și mânji lor treizeci, boi patruzeci, tauri zece, asini douăzeci și mânji zece.

16. Și a dat slugilor sale turmă deosebi și a zis slugilor sale: mergeți înaintea mea și despărțiți turmă de turmă.

17. Și a poruncit celui dintâiu zicând: de te va întâlni Isav fratele meu și te va întreba zicând: al cui ești? Și unde mergi, și ale cui sunt acestea care merg înaintea ta?

18. Vei zice: ale slugii tale Iacov, daruri a trimis domnului meu Isav și iată el după noi.

19. Și a poruncit celui dintâiu și

celui de al doilea și celui de al treilea și tuturor celor ce mergeau după turmele acestea, zicând: după cuvântul acesta grații lui Isav, când îl veți afla pre el.

20. Și ziceți: iată sluga ta Iacov vine după noi, că a zis: voi înblânzi fața lui cu darurile ce merg înaintea lui și după aceasta voi vedea fața lui, ca doar va primi fața mea.

21. Și mergeau darurile înaintea feții lui, iar el a dormit în noaptea aceea în tabără.

22. Și sculându-se în noaptea aceea a luat pre amândouă iemeile și pre amândouă slujnicele și pre cei unsprezece copii ai săi, și a trecut vadul lui Iavoh.

23. Și i-a luat pre ei și i-a trecut râul și a trecut toate ale sale.

24. Și a rămas Iacov singur și s'a luptat un om cu el până dimineața.

25. Și a văzut, că nu-l poate birui, și s'a atins de lățimea coapsei lui, și a amorțit lățimea coapsei lui Iacov, luptându-se el cu dânsul.

26. Și a zis lui: lasă-mă, că s'au ivit zorile; iar el a zis: nu te voi lăsa, de nu mă vei binecuvânta,

27. Și a zis iui: care este numele tău? Iar el a zis: Iacov.

28. Și a zis lui: nu se va mai chema numele tău Iacov, ci Israil va fi numele tău, pentru că ai fost tare cu Dumnezeu; și cu oamenii puternic vei fi.

29. Și a întrebat Iacov și a zis: spune-mi numele tău? Iar el a zis: pentru că întrebă tu de numele meu? Și i-a binecuvântat pre dânsul acolo.

30. Și a chemat Iacov numele locului aceluia: vederea lui Dumnezeu, că am văzut pre Dumnezeu față către față și s'a mântuit sufletul meu.

31. Și răsărea soarele, când a tre-

cut vederea lui Dumnezeu; iar el schiopătă cu piciorul său.

32. Pentru aceea nu mănâncă fiii lui Israil vâna amorjită care este pre lășimea coapsei, până în ziua de astăzi, că a alins vâna de pre lășimea coapsei lui Iacov și a amorjit.

CAP. 33.

Impăcarea lui Iacov cu Isav.

Și căutând Iacov cu ochii săi a văzut pre Isav fratele său viind și patru sute de bărbați cu dânsul, și a împărțit Iacov copiii la Lia și la Rahila și la cele două slujnice.

2. Și a pus pre cele două casnice și pre feciorii lor înaintea, și pre Lia și pre copiii ei dinapoia lor; și pre Rahila și pre Iosif mai pre urmă.

3. Iar el a ieșit înaintea lor și s'a închinat la pământ de șapte ori până s'a apropiat de fratele său.

4. Și a alergat Isav întru înfîm-pinarea lui, și îmbrățișându-l a căzut pre grumazul lui și l-a sărutat foarte, și plânseseră amândoi.

5. Și căutând Isav a văzut femeile și copiii și a zis: ce sunt acestea? Iar el a zis: pruncii, cu cari au miluit Dumnezeu pre sluga ta.

6. Și s'au apropiat slujnicele și fiii lor și s'au închinat.

7. Și s'a apropiat Lia și fiii ei și s'au închinat; și după aceea s'au apropiat Rahila și Iosif și s'au închinat.

8. Și a zis: ce sunt ție acestea toate taberile acestea, care am întâlnit? Iar el a zis: ca să aflu sluga ta har înaintea ta doamne;

9. Iar Isav a zis: am eu multe frate, ține-ți tu pre ale tale.

10. Și a zis Iacov: de am aflat har înaintea ta, primește darurile din mâinile mele, că pentru aceasta am văzut fața ta, ca și cum ar vedea

cineva fața lui Dumnezeu și-mi va fi mie binevoitor.

11. Primește binecuvântările mele care am adus ție, că m'au miluit Dumnezeu și am de toate; și l-a silit pre el de-a luat.

12. Și a zis: sculându-ne să mergem împreună.

13. Și a zis lui: domnul meu știe, că copiii mei sunt micșori și oile și vacile sunt fătate, deci de le voi sili să meargă, într-o zi vor muri toate vitele.

14. Meargă domnul meu înaintea slugei sale, și eu voi veni încet pre urmă după cum voi vedea că pot copiii mei, până voi veni eu la domnul meu în Seir.

15. Și a zis Isav: voiua lăsa cu tine din oamenii ce sunt cu mine, iar el a zis: pentruce aceasta? Destul este că am aflat har înaintea ta doamne.

16. Și s'a întors Isav în ziua aceea pre calea sa la Seir.

17. Și Iacov s'a dus la corturi și și-a făcut lui acolo case, și vite-lor sale corturi, pentru aceea a chemat numele locului aceluia: corturi.

18. Și a venit Iacov în Salim cetatea Sichimilor, care este în pământul lui Hanaan, când s'a întors din Mesopotamia Siriei; și a tăbărit în fața cetății.

19. Și a cumpărat o parte din țarină, unde și-a întins cortul său, dela Emor tatăl lui Sihem, cu o sută de miei.

20. Și a făcut acolo altar, și a chemat pre Dumnezeul lui Israil.

CAP. 34.

Uciderea Sichimiților.

Și a ieșit Dina fata Liei, care o a născut lui Iacov, ca să cunoască fetele lăcuitoților.

2. Și o a văzut pre ea Sihem feciorul lui Emor Eveu! domnul pământului, și luând-o a dormit cu ea și a smerit-o.

3. Și s'a lipit de sufletul Dinei fetei lui Iacov, și a iubit pre fecioara vorbindu-i după cugetul ei.

4. Grăit-a Sihem către Emor tatăl său zicând: iă mie pre fata aceasta de soție.

5. Și a auzit Iacov cum a pângărit feciorul lui Emor pre Dina fata sa, și feciorii lui erau cu vitele în câmp, și a făcut Iacov până au venit ei.

6. Și a ieșit Emor tatăl lui Sihem la Iacov ca să-i vorbească,

7. Iar feciorii lui Iacov au venit dela câmp, și dacă au auzit s'au umilit, și s'au turburat oamenii și s'au întristat foarte; căci lucru rușinos a făcut întru Israil dormind cu fata lui Iacov, și nu va fi așa.

8. Și a grăit lor Emor zicând: Sihem feciorul meu a ales cu sufletul său pre fata voastră, dați-o deci pre ea lui femeie.

9. Și vă încuscriți cu noi: fetele voastre dați-le nouă, și fetele noastre luați-le feciorilor voștri.

10. Și între noi lăcuiți, și pământul iată lat este înaintea voastră, lăcuiți și vă hrăniți pre dânsul, și agonisiți întru el.

11. Și a zis Sihem către tatăl ei și către frații ei: să aflu har înaintea voastră și ce veți zice vom da.

12. Inmulțiți zestrea foarte, și voi da cât veți zice mie, de-mi veți da mie copila aceasta femeie.

13. Și au răspuns feciorii lui Iacov lui Sihem și lui Emor tatălui său cu înșelăciune, zicându-le: că a pângărit pre Dina sora lor.

14. Și a zis lor Simeon și Levi frații Dinei: nu vom putea să facem cuvântul acesta, să dăm pre sora

noastră la om nefăiat împrejur, că este ocară nouă.

15. Numai într'aceasta ne vom asemăna vouă și vom lăcuț între voi, de veți face ca noi și voi, ca să se tale împrejur toată partea bărbătească.

16. Și vom da fetele noastre vouă, și din fetele voastre vom lua nouă femei și vom lăcuț la voi, și vom fi ca o seminție.

17. Iar de nu ne veți ascultă, ca să vă tăieți împrejur, vom lua fata noastră și ne vom duce.

18. Și au plăcut cuvintele înaintea lui Emor și înaintea lui Sihem, feciorul lui Emor.

19. Și n'a zăbovit tânărul a face cuvântul acesta, pentru că iubea pre fata lui Iacov, și el eră mai mare decât toți câți erau în casa tatălui său.

20. Și a venit Emor și Sihem feciorul lui la poarta cetății lor, și au grăit către bărbajii cetății lor zicând:

21. Oamenii aceștia în pace sunt cu noi, să lăcuiască pre pământ și să agonisească întru el, și pământul iată larg este înaintea lor, fetele lor să le luăm nouă femei, și fetele noastre să le dăm lor.

22. Într'aceasta numai se vor asemăna nouă oamenii, ca să lăcuiască cu noi și să fim un popor, de se va tăia împrejur la noi toată partea bărbătească, precum și ei sunt tăieți împrejur.

23. Și vitele lor și cele cu patru picioare și averile lor au nu vor fi ale noastre? Numai într'aceasta să ne asemănăm lor și ei vor lăcuț cu noi.

24. Și au ascultat pre Emor și pre Sihem feciorul lui toți carii intrau pe poarta cetății lor; și tot bărbatul s'a tăiat împrejur trupul său.

25. Și a fost în ziua a treia când erau în durere, au luat cei doi fe-

ciori ai lui Iacov, Simeon și Levi frașii Dinei, fiecare sabia sa, și au intrat în cetate fără temere și au omorât toată partea bărbătească.

26. Și pre Emor și pre Sihem feciorul lui i-au omorât cu ascușitul sabiei; și au luat pre Dina din casa lui Sihem și au ieșit.

27. Și fiii lui Iacov au intrat preste cei răniți și au prădat cetatea, în care au pângărit pre Dina sora lor.

28. Și oile lor și boii lor și asinii lor și câte erau în cetate și câte erau în câmp le-au luat.

29. Și toate trupurile lor, și toată agoniseala lor, și femeile lor le-au robii, și au jefuit câte erau în cetate și câte erau în case.

30. Și a zis Iacov către Simeon și către Levi: urât m'ați făcut, ca să fiu rău tuturor celor ce lăcuiesc pământul: și în Hananei și în Ferezei și eu pușin sunt cu numărul, și de se vor adună asupra mea, mă vor tăia și voi pieri eu și casa mea.

31. Iar ei au zis: au doară ca cu o curvă vor trăi cu soara noastră?

CAP. 35.

Mourtea Rahilei.

Și au zis Dumnezeu către Iacov: scoală și te sue în locul Vetil și lăcuiește acolo și fă altar lui Dumnezeu celui ce s'au arătat ție, când fugeai dela fața lui Isav fratele tău.

2. Și a zis Iacov casii sale și tuturor celor ce erau cu sine: ridicați din mijlocul vostru pre dumnezeii cei streini carii sunt cu voi, și vă curățiți și vă schimbați hainele voastre.

3. Și sculându-ne să ne suim în Vetil și să facem acolo altar lui Dumnezeu celui ce m'au auzit în ziua necazului, cel ce au fost cu mine și m'au mântuit în calea pe care mergeam.

4. Și a dat lui Iacov pre dumnezeii cei streini carii erau în mâinile lor, și cerceii care erau în urechile lor; și i-au ascuns Iacov supt terevințul din Sichim, și i-a pierdut până în ziua de astăzi.

5. Și s'a ridicat Israil din Sichim și a fost frica lui Dumnezeu preste cetățile cele de prin prejurul lor, și n'au alergat pre urma fiilor lui Israil.

6. Și a venit Iacov în Luza, care este în pământul lui Hanaan numit Vetil și tot poporul care era cu el.

7. Și a zidit acolo altar și a numit numele locului: Vetil, pentrucă acolo s'au arătat Dumnezeu lui, când fugea el dela fața lui Isav fratelui său.

8. Și a murit Devora doica Revechei și a îngropat-o mai jos de Vefil supt stejar, și a numit Iacov numele lui: stejarul jalei.

9. Și s'au arătat Dumnezeu lui Iacov încă în Luza, când a venit acolo viind din Mesopotamia Siriei, și l-au binecuvântat pre el Dumnezeu.

10. Și i-au zis Dumnezeu lui: numele tău nu se va mai chema Iacov, ci Israil va fi numele tău, și au numit numele lui: Israil.

11. Și au zis Dumnezeu lui: eu sunt Dumnezeul tău, crește și te înmulțește, neamuri și adunări de neamuri vor fi dintru tine, și împărați din coapsa ta vor ieși.

12. Și pământul care l-am dat lui Avraam și lui Isaac, ție l-am dat pre el, al tău va fi, și seminției tale după tine voi da pământul acesta.

13. Și s'au suit Dumnezeu dela dânsul din locul în care au grăit cu dânsul.

14. Și a pus Iacov stâlp de piatră în locul în care au grăit cu el Dumnezeu, stâlp de piatră și-a turnat preste el vin și a vărsat preste el untdelemn.

30. Eșire 5, 21.

35. 1. 28, 12, 13; 31, 13. 2. Eșire 34, 13.

7. 13, 3. 10. 32, 28. 11. 1, 22, 28; 46, 3; 48, 4. 13. 17, 22. 14. 28, 18.

15. Și a chemat Iacov numele locului în care au grăit cu dânsul Dumnezeu: Vetil.

16. Și sculându-se Iacov din Vetil a întins cortul său dincolo de turnul Gader, și a fost când s'a apropiat de Havrata, ca să vie la Efrata a născut Rahila, și greutate a avut în naștere.

17. Și a fost când a născut ea cu greu, a zis ei moașa: cutează, că și acesta îți este fiu.

18. Și a fost când își da ea suflul, că murea, a chemat numele lui: fiul durerii mele, iară tatăl său l-a numit pre dânsul: Veniamin.

19. Și a murit Rahila și s'a îngropat în calea Efratului, acesta este Vitteim.

20. Și a pus Iacov stâlp pre mormântul ei, acesta este stâlpul mormântului Rahilei până în ziua de astăzi.

21. Și a fost când a lăcuit Israil în pământul acela a mers Ruvin și a dormit cu Valla fiitoarea tatălui său Iacov, și a auzit Israil și rău s'a arătat înaintea lui.

22. Și erau fiii lui Iacov doisprezece.

23. Feciorii Liei cel dintâiu născut al lui Iacov: Ruvin, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zavulon.

24. Și feciorii Rahilei: Iosif și Veniamin.

25. Și feciorii Vallei slujnica Rahilei: Dan și Neftali.

26. Și feciorii Zelfei slujnica Liei: Gad și Asir. Aceștia sunt feciorii lui Iacov, carii s'au născut în Mesopotamia Siriei.

27. Și a venit Iacov la Isaac tatăl său la Mamvri în cetatea câmpului: acesta este Hevron în pământul lui Hanaan, unde a lăcuit Avraam și Isaac.

28. Si au fost zilele lui Isaac, care a trăit ani o sută optzeci,

29. Și slăbind Isaac a murit și s'a adaus lângă neamul său bătrân și plin de zile, și l-au îngropat pre el Isav și Iacov feciorii lui.

CAP. 36.

Neamul lui Isav.

Acestea sunt nașterile lui Isav, acesta este Edom.

2. Si Isav și-a luat lui femei din fetele Hananeilor: pre Ada fata lui Elom Heteul și pre Olivema fata lui Ana feciorul lui Sevegon Eveul.

3. Și pre Vasemata fata lui Ismail sora lui Naveof.

4. Și a născut Ada lui Isav: pre Elifas; și Vasemata a născut pre Raguil.

5. Și Olivema a născut pre Ieus și pre Eglom și pre Kore. Aceștia sunt feciorii lui Isav, cari s'au născut lui în pământul Hanaan.

6. Și a luat Isav pre femeile sale și pre feciorii săi și pre fetele sale, și toate trupurile casii sale și toate averile sale și toate vitele și toate câte a avut și toate câte a agonisit în pământul lui Hanaan; și s'a dus Isav din pământul Hanaan, dela fața lui Iacov fratelui său.

7. Pentrucă erau averile lor mai multe decât să poată lăcuî într'un loc, și pământul în care lăcuiau nu-i putea cuprinde pre ei de mulțimea averilor lor.

8. Și a lăcuit Isav în muntele Seir. Isav acesta este Edom.

9. Acestea sunt nașterile lui Isav tatălui lui Edom în muntele Seir.

10. Și acestea sunt numele fiilor lui Isav: Elifas fiul Adei femeii lui Isav, și Raguil fiul Vasematei femeii lui Isav.

15. 28, 19. 19. 48, 7. 23. 49, 8. 25. 30, 5. 26. 30, 10. 27. 23, 19; 37, 1.

29. 25, 8.
36. 2. 26, 34. 4. 1. Paralip. 1, 35. 6. 32, 3.
7. 13. 6. 8. 32, 3. 10. 1. Paralip. 1, 35.

11. Și s'au născut lui Elifas feciori: Teman și Omar și Sofar și Gotom și Kenez.

12. Și Tamna eră fiitoare lui Elifas fiul lui Isav și a născut lui Elifas pre Amalic, aceștia sunt feciorii Adei femeii lui Isav.

13. Și aceștia sunt feciorii lui Raguil: Nahot și Zare și Some și Moze. Aceștia erau feciorii Vasematei femeii lui Isav.

14. Și aceștia sunt feciorii Olivemii femeii lui Isav, care a fost fată lui Ana feciorul lui Sevegon, și a născut lui Isav: pre Ieus și pre Ieglom și pre Kore.

15. Aceștia sunt căpeteniile fiii lui Isav, fiii lui Elifas celui întâiu născut al lui Isav: Domnul Teman, Domnul Omar, Domnul Sofar, Domnul Kenez,

16. Domnul Kore, Domnul Gotom, Domnui Amalic, aceștia sunt Domnii lui Elifas în pământul Idumeii, aceștia sunt fiii Adei.

17. Și aceștia sunt fiii lui Raguil fiului lui Isav: Domnul Nahot, Domnul Zare, Domnul Some, Domnul Moze, aceștia sunt Domnii lui Raguil în pământul Edomului, aceștia sunt feciorii Vasematei femeii lui Isav.

18. Și aceștia sunt feciorii Olivemii femeii lui Isav: Domnul Ieus, Domnul Ieglom, Domnul Kore, aceștia sunt Domnii Olivemii fetei lui Ana femeii lui Isav.

19. Aceștia sunt feciorii lui Isav, și aceștia sunt Domnii lor, aceștia sunt feciorii lui Edom.

20. Și aceștia sunt feciorii lui Seir Horeului celui ce lăcuește pământul: Lotan, Soval, Sevegon, Ana,

21. Și Dison și Asar și Rison, aceștia sunt Domnii Horeului feciorului lui Seir în pământul lui Edom.

22. Și au fost feciorii lui Lotan:

Hori și Eman, iar Sora lui Lotan: Tamna.

23. Și aceștia sunt feciorii lui Soval: Golam și Manahat și Ghevil și Sofar și Omar.

24. Și aceștia sunt feciorii lui Sevegon: Aie și Ana. Acesta este Ana carele a aflat pre Iamin în pustie, când pășteă asinii lui Sevegon tatălui său.

25. Și aceștia sunt feciorii lui Ana: Dison și Olivema fata lui Ana.

26. Și aceștia sunt feciorii lui Dison: Amada și Asvan și Itran și Harran.

27. Și aceștia sunt feciorii lui Asar: Valaam și Zucam și Iucam.

28. Și aceștia sunt feciorii lui Rison: Os și Aran.

29. Și aceștia sunt Domnii lui Horri: Domnul Lotan, Domnul Soval, Domnul Sevegon, Domnul Ana,

30. Domnul Dison, Domnul Asar, Domnul Rison, aceștia sunt Domnii lui Horri între domniile lor, în pământul Edomului.

31. Și aceștia sunt împărașii, carii au împărășit în Edom mai 'nainte de a împărăși împărat în Israil. *su.*

32. Și a împărășit în Edom Valac feciorul lui Veor, și numele Cetășii lui: Denava.

33. Și a murit Valac, și în locul lui a împărășit Iovav feciorul lui Zara din Vosora.

34. Și a murit Iovav, și în locul lui a împărășit Asom, din pământul Temanilor.

35. Și a murit Asom, și în locul lui a împărășit Adad feciorul lui Varad, cel ce a tăiat pre Madiam în câmpul lui Moav, și numele Cetășii lui: Ghetem.

36. Și a murit Adad, și în locul lui a împărășit Samada, din Maseca.

37. Și a murit Samada, și a împărășit după el Saul din Roovot de lângă rîu.

38. Și a murit Saul, și a împărățit după el Vallenon fiul lui Ahovor.

39 Și a murit Vallenon feciorul lui Ahovor, și a împărățit după dânsul Arad feciorul lui Varad, și numele cetății lui: Fogor, și numele femeii lui: Meteveil, fata lui Matrait feciorul lui Mezoov.

40. Acestea sunt numele Domnilor lui Isav întru semințiile lor, după locurile lor întru țările lor și întru neamurile lor: Domnul Tamna, Domnul Golla, Domnul Ieter,

41. Domnul Olivemas, Domnul Ilas, Domnul Finon,

42. Domnul Kenez, Domnul Teman, Domnul Mazar,

43. Domnul Maghediil, Domnul Zafoin. Aceștia sunt Domnii Edomului, întru cele zidite în pământul agonișelei lor. Acesta este Isav tatăl Edomului.

CAP. 37.

Visurile și vinderca lui Iosif.

Iar Iacov lăcuia în pământul, unde a fost sălășluit Isaac tatăl său, în pământul Hanaan.

2. Și acestea sunt nașterile lui Iacov, când eră Iosif de șaptesprezece ani, și pășteă oile tatălui său cu frații săi, fiind fânăr, cu feciorii Vallii și cu feciorii Zellii femeile tatălui său, și ei au pârît pre Iosif cu laptă rea către Israil tatăl lor.

3. Iar Iacov iubea pre Iosif mai mult decât pre toți fiii săi, pentru că fiu de bătrânețe eră lui, și i-a făcut lui haină pestriță.

4. Și văzând frații lui, că pre el iubește tatăl lor mai mult decât pre toți fiii săi, l-au urât pre el, și nu puteau grăi lui nimica de pace.

5. Și în somn văzând Iosif vis, l-a spus fraților săi.

6. Și a zis lor: ascultați visul acesta care l-am visat:

7. Mi se părea că voi legați snopi în mijlocul câmpului, și s'a sculat snopul meu și a stăut drept; și încunjurându-l snopii voștri, s'au închinat snopului meu.

8. Iar frații lui au zis: au doar împărășind vei împărăși preste noi, s'au domnind vei domni preste noi? Și au adaos mai mare ură asupra lui pentru visele lui și pentru cuvintele lui.

9. Și a văzut alt vis, și l-a spus tatălui său și fraților săi, și a zis: iată am visat alt vis, cum că soarele și luna și unsprezece stele se închinau mie.

10. Și l-a certat tatăl său, zicându-i: ce este visul acesta care ai visat? Nu cumvă vom veni, eu și muma ta și frații tăi să ne închinăm ție pre pământ?

11. Și i-au pismuit frații lui; iar tatăl său a păzit cuvântul.

12. Și s'au dus frații lui să pască oile tatălui lor în Sihem.

13. Și a zis Israil către Iosif: iată frații tăi pasc oile în Sihem, vino, să te trimiț la dâșii, și el i-a zis: iată eu.

14. Și i-a zis Israil lui: mergi și vezi de sunt sănătoși frații tăi și oile, și-mi spune; și l-a frimis pre el din valea Hevronului, și a venit în Sihem.

15. Și l-a aflat pre el un om, răfăcînd pre câmp, și l-a întrebat omul zicând: ce cauți?

16. Iar el a zis: pe frații mei caut, spune-mi unde pasc oile?

17. Și i-a zis omul: s'au dus de aici, că i-am auzit pre ei zicând: să mergem în Dotaim, și s'a dus Iosif după frații săi, și i-a aflat în Dotaim.

18. Iar ei văzându-l pre el de departe până a nu se apropiă de dâșii,

gândeau rău, ca să-l omoare pre ei.

19. Și a zis fiecare către fratele său: iată visătorul acela vine.

20. Acum dar veniți să-l omorîm, și să-l aruncăm într-o groapă, și vom zice: hiară rea l-a mâncat pre el, și vom vedea ce vor fi visurile lui.

21. Și auzind Ruvin l-a scos din mâinile lor, zicând: să nu-i luăm vieța.

22. Și a zis lor Ruvin: să nu vărșați sânge, aruncați-l într-o groapă de acestea care este în pustie; iar mâna să nu vă puneți pre el, că cercă în ce chip îl va scoate pre el din mâinile lor, și să-l dea tatălui său.

23. Deci a fost când a venit Iosif la frații săi, ei l-au desbrăcat de haina cea pestriță, cu care era îmbrăcat.

24. Și luându-l l-au aruncat în groapă, iar groapa era deșartă, și nu avea apă.

25. Apoi ei au șezut să mănânce pâine, și căutând cu ochii au văzut, și iată călători Ismailiteni veneau din Galaad, și cămilele lor încărcate de tămâie și de rășină și de smirnă, și mergeau să se pogoare în Egipt.

26. Și a zis Iuda către frații săi: ce folos de vom uide pe fratele nostru și vom ascunde sângele lui?

27. Veniți să-l vindem Ismailitenilor acestora, iar mâinile noastre să nu fie pre dânsul, că fratele nostru și trupul nostru este, și au ascultat frații lui.

28. Și trecând pre acolo oameni Madiamiteni neguțători, l-au fras și l-au scos pre Iosif din groapă, și l-au vândut Ismailitenilor cu douăzeci de auri, și l-au dus în Egipt.

29. Și s'a întors Ruvin la groapă, și n'a văzut pre Iosif în groapă, și și-a rupt hainele sale.

30. Și s'a întors la frații săi, și a zis: băiatul nu este, dar eu unde mă voi mai duce?

31. Și luând ei haina lui Iosif au junghiat un ed de capră, și muiară haina lui în sânge.

32. Și au trimis haina cea pestriță, și o aduseră tatălui lor, și ziseră: aceasta o am aflat, cunoaste de este haina fiului tău, au nu?

33. Și a cunoscut-o, și a zis: haina fiului meu este, hiară rea l-a mâncat pre el, hiară l-a răpit pre Iosif.

34. Și și-a rupt Iacov hainele sale, și a pus pre mijlocul lui sac și a plâns pre fiul său zile multe.

35. Și s'au adunat toți feciorii și fetele lui, și au venit să-l mângâie, și nu vrea să se mângâie, zicând: că mă voi pogorî în Iad la fiul meu plângând, și l-a plâns pre el tatăl său.

36. Iară Madiamitenii au vândut pre Iosif în Egipt lui Penteferi dregătorul lui Faraon, care era mai mare preste bucătari.

CAP. 38.

Iuda și Tamar.

Și a fost în vremea aceea s'a pogorît Iuda dela frații săi, și a venit până la un om Odolamitean a nume Iras.

2. Și a văzut acolo Iuda o fată a unui om Hananeu a nume Sava, și a luat-o pre ea femeie, și a intrat la ea.

3. Și zămislind ea a născut fecior, și a chemat numele lui Ir.

4. Și iară zămislind a născut fecior, și a chemat numele lui Avnan.

5. Și adăogând a născut încă al treilea fecior, și a chemat numele lui Silom, și ea era în Hasvi când i-a născut pre ei.

21. 42, 22. 27. 39, 1; 40, 15. 28. Ps. 104, 17; Fap. Ap. 7, 9. 29. 44, 13.

33. 42, 13; 44, 28. 34. 44, 13. 38. 2. 1 Paralip. 2, 3. 3. 46, 12. 4. Numerii 26, 19. 5. 1 Paralip. 4, 21.

6. Și a luat Iuda femei lui Ir celui întâi născut, căreia numele era Tamar.

7. Și a fost Ir cel întâi născut al lui Iuda rău înaintea Domnului, și l-au ucis pre el Dumnezeu.

8. Și a zis Iuda lui Avnan: intră la femeia fratelui tău, și ia-o pre ea femei, și ridică sămânța fratelui tău.

9. Și cunoscând Avnan, că nu va fi sămânța a lui, când mergea la femeia fratelui său vărsa pre pământ, ca să nu dea sămânță fratelui său.

10. Și rău s'a arătat înaintea lui Dumnezeu, pentru că a făcut aceasta, și l-a omorât și pre acesta.

11. Și a zis Iuda către Tamar noru-sa: șezi văduvă în casa tatălui tău, până ce va crește mare Silom feciorul meu, că se teme că nu cumva să moară și acesta ca și frații lui; și mergând Tamar a șezut în casa tatălui său.

12. Și au trecut zile multe, și a murit Sava femeia lui Iuda, și mângâindu-se Iuda, s'a suit la cei ce tundeau oile lui, el și Iras păstorul lui Odolomiteanul în Tamna.

13. Și s'a spus Tamarei nurorii sale zicându-i: iată socrul tău se sue în Tamna să tunză oile sale.

14. Și ea dezbrăcând de pre sine hainele cele de văduvie, s'a învălit cu brobodelnicul și s'a înfrumusețat și a șezut la porțile Enanului, care este în calea Tamnei, că a văzut cum că Silom a crescut mare, și el n'a dat-o lui femei.

15. Și văzând-o pre ea Iuda, a socotit că este o curvă, că ea s'a acoperit fața sa, și n'a cunoscut-o.

16. Și s'a abătut la dansa din cale, și i-a zis ei: lasă-mă să intru la tine, că n'a cunoscut-o cum că este noru-sa, iar ea a zis: ce-mi vei da de vei intra la mine?

17. Iar el a zis: eu îți voiu trimite un ied de capră din oile mele, iar ea a zis: dă-mi arvună până vei trimite tu.

18. Iar el a zis: ce arvună îți voiu da? Iar ea a zis: inelul tău și gherdanul și foiagul care-ți este în mână, și i-a dat ei, și a intrat la dansa, și ea a luat în pântece dela el.

19. Și sculându-se ea s'a dus, s'a dezvălit de brobodelnic, și s'a îmbrăcat cu hainele cele de văduvie.

20. Și a trimis Iuda iedul de capră prin mâna păstorului său Odolomiteanul, ca să ia dela femei arvuna, și n'a aflat-o pre ea.

21. Și a întrebat pre oamenii din locul acela și a zis lor: unde este curva care a fost în Enan lângă cale? Iar ei au zis: n'a fost aici curvă.

22. Și s'a înapoiat la Iuda și a zis: n'am aflat, și oamenii locului zic că nu este acolo curvă.

23. Și a zis Iuda: fie-le pre ele; ci ca nu cumva să fim de batjocură, eu am trimis iedul acesta, și tu n'ai aflat-o.

24. Și a fost după a treia lună s'a spus lui Iuda, zicând: a curvit Tamar noru-ta, și iată are în pântece din curvie, iar Iuda a zis: scoateți-o pre ea, și să se arză.

25. Și după ce s'a adus ea, a trimis la socrul său, zicând ea: din omul, a cui sunt acestea, am eu în pântece, și a zis: cunoaște al cui este inelul și gherdanul și foiagul acesta.

26. Și a cunoscut Iuda, și a zis: s'a îndreptat Tamar mai mult decât mine, pentru că nu o am dat pre ea lui Silom feciorului meu, și n'a mai adaos a o cunoaște pre dansa.

27. Și a fost când era să nască, erau gemeni în pântecel ei.

28. Și a fost când naște ea, unul a scos înainte mâna sa, și luând

6. 1 Paralip. 2, 3. 7. Numerii 26, 19.

8. 2 lege 25, 5; Mat. 22, 24; Marc. 12, 19.

16. Levit. 18, 15.

26. 1 Paralip 2, 4. 27. 25, 24; Mat. 1, 3.

moaşa roşu, a legat la mâna lui, zicând: acesta va ieşi mai 'nainte,

29. Apoi a tras înapoi mâna, şi îndată a ieşit fratele lui, iar ea a zis: pentru ce s'a rupt pentru tine gard? Şi a chemat numele lui Fares.

30. Şi după acesta a ieşit fratele lui la a căruia mână eră roşul, şi a chemat numele lui Zara.

CAP. 39.

Iosif în Egipt şi curăţia lui.

Şi Iosif s'a adus în Egipt, şi l-a cumpărat pre el Pentefri dregătorul lui Faraon cel mai mare preste bucătări, bărbat egiptean, din mâinile Ismailitenilor, cari l-au adus pre el acolo.

2. Şi eră Domnul cu Iosif, şi eră el bărbat îndemânatic, şi a fost în casă la stăpânul său Egipteanul.

3. Şi ştia stăpânul lui, că Domnul eră cu dânsul, şi ori câte face el, Domnul le sporeşte în mâinile lui.

4. Şi a aflat Iosif har înaintea stăpânului său, şi i-a plăcut lui şi l-a pus pre el preste casa sa, şi toate câte aveă el le-a dat pre mâna lui Iosif.

5. Şi a fost după ce l-a pus pre el preste casa sa şi preste toate câte aveă el, a binecuvântat Domnul casa Egipteanului pentru Iosif, şi a fost binecuvântarea Domnului întru toată avuţia lui, în casă şi în ţarina lui.

6. Şi toate câte aveă el le-a dat în mâinile lui Iosif, şi nu ştia de ale sale nimic, afară de pâinea ce mănca el, şi eră Iosif bun la chip şi frumos la faţă foarte.

7. Şi a fost după acestea femeia stăpânului său a pus ochii săi pre Iosif, şi a zis lui: culcă-te cu mine.

8. Iar el nu vrea, şi a zis femeii stăpânului său: dacă stăpânul meu

pentru mine nu cunoaşte nimic, din câte sunt în casa lui, ci toate câte are el le-a dat în mâinile mele.

9. Şi nu este în casa aceasta nimic, care să nu fie supt mine, nici s'a luat dela mine nimic, afară de tine; pentru că tu eşti femeia lui, şi cum voi face acest cuvânt rău, şi să păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu?

10. Şi vorbind ea lui Iosif în toate zilele, el nu ascultă de ea, ca să se culce şi să se împreune cu ea.

11. Şi a fost într-o zi, a intrat Iosif în casă, ca să-şi facă lucrurile sale, şi niminea nu eră în lăuntru din cei de casă.

12. Şi ea l-a apucat de haine, zicând: dormi cu mine, iar el lăsându-şi hainele sale în mâinile ei, a fugit şi a ieşit afară.

13. Şi a fost dacă a văzut ea că şi-a lăsat hainele sale în mâinile ei, a fugit şi a ieşit afară,

14. A chemat ea pre cei de casă şi le-a grăit lor zicând: vedeţi, că a băgat la noi slugă evreu, ca să-şi bată joc de noi, care a intrat la mine şi a zis: dormi cu mine, şi eu am strigat cu glas mare.

15. Şi auzind el c'am înălţat glasul meu şi am strigat, lăsându-şi hainele sale la mine a fugit şi a ieşit afară.

16. Şi ea a ținut hainele la sine până ce a venit stăpânul acasă.

17. Şi a vorbit lui după cuvintele acestea zicând: a intrat la mine sluga cea de evreu pre care l-ai băgat la noi, să mă batjocorească, şi a zis mie: dormi-voi cu tine,

18. Şi dacă a auzit c'am înălţat glasul meu şi am strigat, lăsând hainele sale la mine, a fugit şi a ieşit afară.

19. Şi a fost cum a auzit stăpânul lui cuvintele femeii sale, câte le-a grăit către dânsul zicând: aşă

mi-a făcut sluga ta, s'a aprins de mânie.

20. Și luând stăpânul pre Iosif, l-a băgat în temniță în locul în care se țineau legații împăratului închiși acolo în temniță.

21. Și eră Domnul cu Iosif, și a vărsat preste el milă, și i-a dat lui har înaintea celui mai mare preste temniță.

22. Și cel mai mare preste temniță a dat pre mâna lui Iosif temnița și pre toți cei osândiți cari erau în temniță, și toate câte se făceau acolo, el le făcea.

23. Și nu știă cel mai mare preste temniță nimica de temniță pentru el, că toate erau pre mâna lui Iosif, pentru că Domnul eră cu dânsul și câte făcea el, Domnul le sporeă în mâinile lui.

CAP. 40.

Iosif tâlcuește visuri în temniță.

Și a fost după cuvintele acestea cel mai mare preste paharnicii împăratului Eghiptului și cel mai mare preste făcătorii de pâine au greșit Domnului lor, împăratului Eghiptului.

2. Și s'a mâniat Faraon pre amândoi dregătorii săi, pre cel mai mare preste paharnici și pre cel mai mare preste făcătorii de pâine.

3. Și i-a pus pre ei supt pază în temniță în locul unde eră Iosif.

4. Și mai marele temniții i-a dat pre ei lui Iosif, și le-a slujit lor, și au fost ei vr-o câteva zile în temniță.

5. Și au văzut amândoi vis într-o noapte; și vederea visului celui mai mare preste paharnici, și celui mai mare preste făcătorii de pâine ai

împăratului Eghiptului, cari erau în temniță, eră aceasta.

6. Intrat-a la ei Iosif dimineața și i-a văzut turburați.

7. Și a întrebat pre dregătorii lui Faraon, cari erau cu el în temniță la Domnul lui, zicând: ce este că fețele voastre sunt astăzi posomorite?

8. Iar ei au zis lui: vis am văzut, și nu este cine să-l tâlcuiască; și a zis lor Iosif: au nu este prin Dumnezeu arătarea lor? Spuneți-mi dar mie.

9. Și cel mai mare preste paharnici a spus visul său lui Iosif, și a zis: în somnul meu eră vie înaintea mea.

10. Și în vie erau trei vițe, și odrăslind scoteau vlăstări cu struguri copți.

11. Și paharul lui Faraon eră în mâna mea, și am luat strugurele și l-am stors în paharul lui Faraon, și am dat paharul în mâna lui Faraon.

12. Iar Iosif i-a zis. aceasta este tâlcuirea lui: cele trei vițe, trei zile sunt.

13. Încă trei zile, și-si va aduce aminte Faraon de boeria ta, și iarăși te va pune întru mărirea paharniciei tale, și vei da paharul lui Faraon în mâna lui după boeria ta cea mai dinainte, precum erai când turnai vin,

14. Ci-ți adu aminte de mine pentru tine, când va fi bine ție, și să faci cu mine milă și să aduci aminte de mine lui Faraon și să mă scoți dintr'această închisoare.

15. Pentru că furat sunt din pământul Evreilor, și aici n'am făcut nimic, ci m'a aruncat în groapa aceasta.

16. Și a văzut cel mai mare pre-

20. Ps. 104, 18; 40, 3. 22. Fap. Ap. 7, 9; Int. 10, 13. 40. 3. 39, 20.

8. 41, 16. 14. Neemia 5, 19, 13, 31. Luc. 23, 42. 15. 37, 28.

ste făcătorii de pâine, că drept a tâlcuit, și a zis lui Iosif: și eu am văzut vis: și mi se părea că trei coșuri de pâine ridicam pre capul meu.

17. Și în coșul cel mai deasupra erau de toate felurile, de care împăratul Faraon mănca, lucru făcut de pâine, și pasărilor cerului mâncau cele ce erau în coșul cel deasupra capului meu.

18. Și răspunzând Iosif a zis lui: aceasta este tâlcuirea: cele trei coșuri, trei zile sunt.

19. Încă trei zile, și va lua Faraon capul tău dela tine, și te va spânzura pre lemn, și vor mânca pasărilor cerului cărnurile tale.

20. Și a fost în ziua a treia eră ziua nașterii lui Faraon, și a făcut ospăț tuturor slugilor sale, și și-a adus aminte de boeria paharnicului, și de boeria făcătorului de pâine, în mijlocul slugilor sale.

21. Și pre cel mai mare preste paharnici l-a așezat în boeria lui, și a dat paharul în mâna lui Faraon.

22. Iar pre cel mai mare preste făcătorii de pâine l-a spânzurat, după cum le-a tâlcuit lor Iosif.

23. Și nu și-a adus aminte cel mai mare preste paharnici de Iosif, ci l-a uitat pre el.

CAP. 41.

Înălțarea lui Iosif prin tâlmăcirea visurilor lui Faraon.

Și a fost după doi ani de zile Faraon a văzut vis: se părea lui, că stă lângă râu.

2. Și iată părea că din râu se suiau șapte vaci frumoase la chip și alese la trupuri, și pășteau pre iarmuri.

3. Și alte șapte vaci se suiau după

acestea din râu urîte la chip și slabe la trupuri, și pășteau lângă vacile cele de pre marginea râului.

4. Și vacile cele șapte urîte și slabe la trupuri, au mâncat de tot pre cele șapte vaci frumoase la chip și alese la trupuri, și s'a deșteptat Faraon.

5. Și a visat a doua oară, și iată creșteau dintr'o rădăcină șapte spice alese și bune.

6. Și alte șapte spice supțiri stricate și pălite de vânt răsăreau după dânsule.

7. Și spicele cele șapte supțiri și pălite de vânt au înghițit pre cele șapte spice alese și pline, și s'a deșteptat Faraon, și eră vis.

8. Și s'a făcut dimineață, și s'a turburat sufletul lui, și trimițând a chemat pre toți tâlcuitorii Eghiptului și pre toți înțelepții lui, și le-a spus lor Faraon visul său, și nu eră cine să-l tâlcuiască lui Faraon.

9. Și a grăit cel mai mare preste paharnici către Faraon zicând: de păcatul meu îmi aduc aminte astăzi.

10. Faraon s'a mâniat pre slugile sale, și ne-a pus pre noi, supt pază în casa celui mai mare preste bucătari, pre mine și pre cel mai mare preste pâine.

11. Și am văzut amândoi vis într'o noapte, eu și el, fiecare după visul său am văzut.

12. Și eră acolo cu noi un tânăr evreu, slugă al celui mai mare preste bucătari, și i-am spus lui, iar el ni le-a tâlcuit nouă.

13. Și a fost precum ne-a tâlcuit nouă, așa s'a și întâmplat; eu să fiu așezat în boeria mea, iar acela să fie spânzurat.

14. Și trimițând Faraon a chemat pre Iosif, și-l scoaseră pre dânsul din temniță, și îl raseră pre dânsul, și-i schimbară îmbrăcămintea lui, și a venit la Faraon.

15. Și a zis Faraon către Iosif: vis am văzut, și nu este cine să-l tâlcuiască; și eu am auzit zicându-se de tine, că tu dacă auzi visurile, le tâlcuești.

16. Și răspunzând Iosif lui Faraon, a zis: fără de Dumnezeu nu se va răspunde mântuirea lui Faraon.

17. Și a grăit Faraon lui Iosif zicând: în somnul meu mi se părea că stau pe țărmurile râului.

18. Și părea că din râu se suiau șapte vaci frumoase la chip și alese la trupuri și pășteau pre țărmuri.

19. Și iată și alte șapte vaci se suiau după ele din râu, rele și urâte la chip și slabe la trupuri, decât care n'am văzut mai urâte în tot pământul Eghiptului.

20. Și vacile cele șapte urâte și slabe la trupuri, au înghițit de tot pre cele șapte vaci dintâi bune și alese.

21. Și au intrat în pânteccele lor, și nu s'au văzut că intrase în pânteccele lor, și chipurile lor erau urâte ca și mai nainte, și deșteptându-mă, am adormit.

22. Și am văzut iarăși în somnul meu, și iată părea că șapte spice pline și bune creșteau dintr'o rădăcină.

23. Și alte șapte spice supțiri, stricate și pălite de vânt creșteau fiindu-se de dânsele.

24. Și au înghițit cele șapte spice supțiri și pălite de vânt, pre cele șapte spice bune și pline; deci am spus tâlcuitorilor, și n'a fost cine să-mi tâlcuiască.

25. Și a zis Iosif lui Faraon: visul lui Faraon unul este, Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce va face.

26. Cele șapte vaci bune, șapte ani sunt; și cele șapte spice bune, șapte ani sunt, visul lui Faraon unul este.

27. Și cele șapte vaci care se suiau după ele, șapte ani sunt, cele șapte spice supțiri și pălite de vânt, șapte ani sunt, vor fi șapte ani de foamete.

28. Iar cuvântul care am zis lui Faraon, că Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce va face:

29. Iată în șapte ani va fi îndestulare multă în tot pământul Eghiptului.

30. Și după aceștia vor veni șapte ani de foamete, și vor uita de îndestularea ce a fost în tot Eghiptul, și va topi foametea pământul.

31. Și nu se va cunoaște îndestularea pre pământ de foametea ce va fi după aceasta, că va fi mare foarte.

32. Iar visul lui Faraon a fost îndoit, pentru că adevărat este cuvântul cel dela Dumnezeu, și va grăbi Dumnezeu a-l face pre el.

33. Acum dar caută om înțelept și priceput, și-l pune mai mare preste pământul Eghiptului.

34. Și să iacă Faraon, și să rânduiască mai mari preste pământ, și să strângă toate rodurile pământului Eghiptului în cei șapte ani de îndestulare.

35. Și să adune toate bucatele acestor șapte ani buni ce vin, și să adune grâu supț mână lui Faraon, și să se păzească bucate în cetăți.

36. Și vor fi bucatele cele păzite pre pământ în cei șapte ani ai foametei, care va fi în pământul Eghiptului, și nu se va strică pământul de foamete.

37. Și a plăcut cuvântul înaintea lui Faraon și înaintea tuturor slugilor lui.

38. Și a zis Faraon tuturor slugilor sale: au doar vom afla om ca acesta, carele are hula lui Dumnezeu întru sine?

39. Și a zis Faraon lui Iosif: de vreme ce Dumnezeu a arătat ție foarte

acestea, nu este om mai înțelept și mai priceput decât tine.

40. Tu vei fi mai mare preste casa mea, și de cuvântul tău va ascultă tot poporul meu, numai scaunul voiu avea eu mai pre sus decât tine.

41. Și a zis Faraon lui Iosif: iată te pui pre tine astăzi preste tot pământul Eghiptului.

42. Și luând Faraon inelul din mână sa l-a pus în mână lui Iosif, și l-a îmbrăcat pre el cu haină de vison, și a pus lanț de aur împrejurul grumazului lui.

43. Și l-a suit pre dânsul în carul cel de al doilea dintr'ale sale, și a strigat înaintea lui vestitorul, și l-a pus preste tot pământul Eghiptului.

44. Și a zis Faraon lui Iosif: eu Faraon, afară de tine nimenea nu va ridica mâna sa preste tot pământul Eghiptului.

45. Și a numit Faraon numele lui Iosif: Psonfomfanihi, și i-a dat pre Asineta fata lui Petefri Preotul Iliopolei, să-i fie femeie.

46. Și Iosif eră de treizeci de ani când a stăfuit înaintea lui Faraon împăratul Eghiptului, și a ieșit Iosif dela fața lui Faraon, și a umblat tot pământul Eghiptului.

47. Și a făcut pământul bucate întru acei șapte ani de îndestulare.

48. Și a adunat toate bucatele celor șapte ani, întru care eră îndestulare în pământul Eghiptului, și a pus bucatele în cetăți, bucatele câmpurilor celor din prejurul cetății le-a pus într'însa.

49. Și a adunat Iosif grâu, ca nisipul mării, cât nu putea să-l numere, că eră mult foarte.

50. Și mai nainte de ce a venit acei șapte ani de foamete a avut Iosif doi feciori, pre care i-a născut

lui Asineta fata lui Petefri Preotul Iliopolei.

51. Și a numit Iosif numele celui întâi născut, Manasi, zicând: că m'a făcut Dumnezeu a uita toate durerile mele și toate ale tatălui meu.

52. Și numele celui de al doilea l-a numit Elfraim, zicând: că m'a înălțat Dumnezeu în pământul smereniei mele.

53. Și au trecut cei șapte ani de îndestulare cari au fost în pământul Eghiptului.

54. Și au început cei șapte ani de foamete a veni, după cum a zis Iosif. Și s'a făcut foamete în tot pământul, iar în tot cuprinsul Eghiptului eră pâine.

55. Și a flămânzit tot pământul Eghiptului, și a strigat poporul către Faraon pentru pâine, și a zis Faraon tuturor Eghiptenilor: mergeți la Iosif, și ce va zice vouă faceți.

56. Și foamea eră pre fața a tot pământul, și a deschis Iosif toate jirnișile, și vindea tuturor Eghiptenilor.

57. Și toate țările au venit în Eghipt să cumpere dela Iosif, pentru că se întârise foamea preste tot pământul.

CAP. 42.

Fiii lui Iacov merg în Eghipt.

Și văzând Iacov, că se vinde grâu în Eghipt, a zis feciorilor săi: pentru ce vă leneșiți?

2. Iată am auzit, că este grâu în Eghipt: pogorâți-vă acolo și cumpărați-ne pușinele bucate, ca să trăim și să nu murim.

3. Și s'au pogorât cei zece frați ai lui Iosif să cumpere grâu din Eghipt.

40. 45, 8; ps. 104, 20; 113, 7; Fap. ap. 7, 10.
41. 45, 26. 43. 45, 9. 49. 32, 12. 50. 46,
; 48, 5.

54. Ps. 104, 16. 56. 42, 6. 57. 12, 10.
42. 1. Fapt. Ap. 7, 12.

4. Iară pre Veniamin fratele lui Iosif nu l-a trimis cu frajii săi, că a zis: ca nu cumvă să slăbească pre cale.

5. Și au venit feciorii lui Israil să cumpere cu cei ce veneau, pentru că eră foamete în pământul Hanaan.

6. Iar Iosif eră mai marele pământului, el vindea la tot poporul pământului, și venind frajii lui Iosif, s'au închinat lui cu fața la pământ.

7. Și văzând Iosif pe frajii săi i-a cunoscut, și s'a făcut strein de către ei, și le-a grăit lor aspru, și le-a zis: de unde ați venit? Iar ei au zis: din pământul Hanaan, să cumpărăm bucate,

8. Și a cunoscut Iosif pe frajii săi, iar ei nu l-au cunoscut pre el.

9. Și și-a adus aminte Iosif de visurile sale, care le-a văzut și a zis lor: iscoade sunteți, ați venit să cercați căile țării?

10. Iar ei au zis: nu Doamne, slugile tale am venit să cumpărăm bucate.

11. Toți suntem fii ai unui om, de pace suntem, noi slugile tale nu suntem. iscoade.

12. Și a zis lor Iosif: Nu! Ci ați venit să vedeți cărările pământului acestuia.

13. Iar ei au zis: doisprezece frați suntem slugile tale în pământul Hanaan, și cel mai tânăr cu tatăl nostru este astăzi, iar celălalt nu trăește.

14. Și a zis lor Iosif: aceasta este ce am grăit vouă zicând că iscoade sunteți.

15. Într'aceasta vă veți arăta, pre sănătatea lui Faraon, nu veți ieși de aici, până când fratele vostru cel mai tânăr nu va veni aici.

16. Trimiteți pre unul dintre voi și aduceți pre fratele vostru, iar voi veți fi la opreală până ce se vor

arăta cuvintele voastre de vorbiți adevărat au ba; iar de nu pre sănătatea lui Faraon, cu adevărat iscoade sunteți.

17. Și i-a pus pre ei supt pază trei zile.

18. Și le-a zis lor a treia zi: faceți aceasta, și veți fi vii, că eu mă tem de Dumnezeu.

19. De sunteți de pace, un frate al vostru să se oprească supt pază, iar voi mergeți, și duceți grâul vostru, care l-ați cumpărat.

20. Și pre fratele vostru cel mai tânăr să-l aduceți la mine, și se vor crede cuvintele voastre, iar de nu, veți muri; și ei au făcut așa.

21. Și au zis fiecare către fratele său: așa este, că în păcat suntem noi pentru fratele nostru, că nu ne-a fost milă de necazul sufletului lui, când ne rugă pre noi, și nu l-am ascultat pre dânsul, pentru aceasta a venit preste noi nevoea aceasta.

22. Și răspunzând Ruvin a zis lor: nu v'am grăit vouă, zicând: nu faceți nedreptate băiatului, și nu m'ați ascultat? Și iată sângele lui se cere.

23. Și ei nu știau cum că Iosif îi înțelege, pentru că prin fâlmăciu vorbea cu ei.

24. Și întorcându-se dela ei Iosif a plâns, și iarăși viind la ei și le-a vorbit lor, și a luat pre Simeon dintre ei, și l-a legat înaintea lor.

25. Și a poruncit Iosif să le umple sacii lor de grâu, și argintul fiecăruia să-l pue în sacul său, și să le dea de ajuns mâncare pre cale; și s'au făcut lor așa.

26. Și ei puind grâul pre asinii lor s'au dus de acolo.

27. Și dezlegând unul sacul său să dea mâncare asinilor săi unde au odihnit, a văzut legătura argintului său și eră la gura sacului.

28. Și a spus fraților săi : mi s'a înapoiat argintul, și iată-l în sacul meu, și s'a spăimântat inima lor, și s'au turburat zicând unul către altul : ce au făcut aceasta Dumnezeu nouă ?

29. Și au venit la Iacov tatăl lor în pământul Hanaan, și au spus lui toate câte s'au întâmplat lor zicând :

30. Grăit-a omul, Domnul pământului, către noi aspru, și ne-a pus pre noi în pază, ca și cum am fi mers să iscodim pământul.

31. Și noi am spus lui : de pace suntem, nu suntem iscoade.

32. Doisprezece frați suntem, fiii tatălui nostru, unul nu este, iar cel mai mic cu tatăl nostru este astăzi în pământul Hanaan.

33. Și a zis nouă omul, Domnul pământului : într'această voi cunoaște, că sunteți de pace, pe un frate al vostru lăsați aici cu mine, iar grâul care l-ați cumpărat pentru casa voastră luați-l și vă duceți.

34. Și aduceți pe fratele vostru cel mai tânăr la mine, și voi cunoaște, cum că nu sunteți iscoade, ci sunteți de pace, și pe fratele vostru voi da vouă, și în țară veți negușători.

35. Și a fost când au deșertat ei sacii lor, legătura cu argintul fiecăruia eră în sacul său, și au văzut legăturile cu argintul lor, ei și tatăl lor, și s'au spăimântat.

36. Și le-a zis lor Iacov tatăl lor : pre mine m'ați făcut fără de lii : Iosif nu este, Simeon nu este, și pre Veniamin să-l luați ? Asupra mea au fost toate acestea.

37. Și a grăit Ruvîn tatălui său, zicând : pre amândoi feciorii mei să-i omori de nu-l voi aduce pre el la tine, dă-l pre dânsul în mâna mea și eu îl voi aduce pre el la tine.

38. Iar el a zis : nu se va pogori

fiul meu cu voi, pentru că fratele lui a murit, și el singur a rămas, și de se va întâmpla lui să slăbească în calea pe care veți merge, îmi veți duce bătrânețile mele cu întristare în Iad.

CAP. 43.

Fiii lui Iacov merg în Egipt cu Veniamin.

Și s'a întărit foamea pre pământ. 2. Și a fost după ce au sfârșit de mâncat grâul, care l-au adus din Egipt, le-a zis tatăl lor : duceți-vă iarăși de cumpărați nouă pușinele bucate.

3. Iar Iuda a grăit lui zicând : cu jurământ s'a mărfurisit nouă omul, Domnul pământului, zicând : nu veți vedea fața mea de nu va veni cu voi fratele vostru cel mai tânăr.

4. Deci de vei trimite pe fratele nostru cu noi, ne vom pogori, și-ți vom cumpăra șie bucate.

5. Iar de nu vei trimite pe fratele nostru cu noi, nu vom merge, pentru că omul a grăit nouă zicând : nu veți vedea fața mea de nu va fi fratele vostru cel mai tânăr cu voi.

6. Și a zis Israil : de ce mi-ați făcut rău spuind omului, că mai aveți voi și alt frate ?

7. Iar ei au zis : întrebând a întrebaf pre noi omul, și de neamul nostru, zicând : de trăește încă tatăl vostru ? Și de mai aveți voi frate ? Și am spus lui după întrebarea aceasta, au știut-am, că ne va zice nouă : aduceți pre fratele vostru ?

8. Și a zis Iuda către Israil tatăl lor : trimite băiatul cu mine, și să ne sculăm să mergem, ca să trăim și să nu murim, și noi și tu și toată gloata noastră.

9. Eu îl voi lua pre dânsul, din

mâna mea cere-l, de nu-l voi a-duce la tine, și de nu-l voi pune înaintea ta, greșit să fiu înaintea ta în toate zilele.

10. Că de nu ne-am fi zăbovit acum, ne-am fi întors de două ori.

11. Și a zis Israil tatăl lor: de este așa, aceasta faceți: luați din roadele pământului în vasele voastre și duceți omului daruri: rășină și miere și tămâie și smirnă aleasă și terevint și nuci.

12. Și argintul îndoit luați în mâinile voastre, și argintul ce vi s'a înapoiat în sacii voștri luați-l cu voi, ca nu cumva să fie greșală.

13. Și pre fratele vostru luați-l, și sculându-vă mergeți la acel om.

14. Și Dumnezeu meu să dea vouă har înaintea omului, ca să lase pre fratele vostru celalt și pre Veniamin, că eu precum am rămas fără de iii, fără de fii am rămas.

15. Și luând bărbații darurile acestea și argintul îndoit, au luat în mâinile lor și pre Veniamin, și sculându-se s'au pogorât în Eghipt și au stăut înaintea lui Iosif.

16. Și i-a văzut Iosif pre ei și pre Veniamin fratele său cel de o mamă, și a zis celui mai mare preste casa sa: bagă pre oamenii aceștia în casă, și junghie vite și gătește, că cu mine vor mânca oamenii pâine la amiază.

17. Și a făcut omul după cum i-a zis Iosif, și a băgat pre oameni în casa lui Iosif.

18. Și văzând bărbații că-i bagă în casa lui Iosif, au zis: pentru argintul, care s'a înapoiat în sacii noștri dintâiu, pre noi ne bagă în lăuntru, ca să ne năpăstuiască și să ne ia pre noi slugi, și asinii noștri.

19. Și mergând ei la omul ce eră preste casa lui Iosif, au grăit lui în ușa casii, zicând:

20. Rugămu-ne Doamne: pogorîtu-ne-am înfăiu să cumpărăm bucate.

21. Și a fost la întoarcere când trebuia să poposim, am deschis sacii noștri, și iată argintul fiecăruia în sacul lui, argintul nostru drept măsurat l-am adus înapoi în mâinile noastre.

22. Și alt argint am adus cu noi, ca să ne cumpărăm bucate, că nu știm cine a pus argintul în sacii noștri.

23. Și le-a zis lor: milă vouă, nu vă temeți, Dumnezeu vostru și Dumnezeu părinților voștri au dat vouă comori în sacii voștri, și argintul vostru întocmai îl am, și a scos pre Simion la ei.

24. Și a adus apă să se spele picioarele lor, și a dat de mâncare asinilor lor.

25. Iar ei au gătit darurile până a veni Iosif la amiază, și au auzit, că acolo va să prânzească.

26. Și a intrat Iosif în casă, și au adus lui darurile ce le aveau în mâinile lor în casă, și s'au închinat lui cu fața la pământ.

27. Și i-a întrebat pre ei: cum vă aflați? Și a zis lor: sănătos este tatăl vostru bătrânul, de care ați spus, că încă trăește?

28. Iar ei au zis: sănătos este sluga ta, tatăl nostru încă trăește, și a zis el: binecuvântat este omul acela lui Dumnezeu, iar ei plecându-se s'au închinat lui.

29. Și căutând și cu ochii săi a văzut pre Veniamin fratele său cel de o mamă, și a zis: acesta este fratele vostru cel mai tânăr, pe care ați zis, că-l veți aduce la mine? Și ei au zis lui: acesta este adevărat; iar el a zis lui: Dumnezeu să te miluiască fiule.

30. Și s'a turburat Iosif, și se rupea inima lui pentru fratele său, și

căută să plângă, și intrând în cămară a plâns acolo.

31. Și dupăce s'a spălat pe obraz, ieșind afară s'a stăpânit, și a zis: puneți pâini.

32. Și au pus lui singur, și lor deosebi, și Eghiptenilor celor ce mâncau cu el deosebi, pentru că nu puteau Eghiptenii mânca pâine cu Evreii, că urâciune este aceasta la Eghipteni.

33. Și a șezut înaintea lui cel întâi născut după bătrânețele lui, și cel mai tânăr după finerețele lui, și se mirau oamenii, fiecare către frațele său.

34. Și ei au luat părți dela dânsul pentru sine, iar partea lui Veniamin de cinci ori a fost mai mare decât acelorlalți, și au băut și s'au veselit cu dânsul.

CAP. 44.

Spăimântarea fraților lui Iosif.

Și a poruncit Iosif celui mai mare preste casa sa, zicând: umpleți sacii oamenilor de bucate, câte vor putea ridica, și puneți argintul fiecăruia în gura sacului.

2. Și paharul meu cel de argint puneți-l în sacul celui mai tânăr, și prețul grâului lui; și a făcut după cuvântul lui Iosif, pre cum a zis el.

3. Și dupăce s'a făcut ziuă, a slobozit oamenii și pre asinii lor.

4. Și ieșind ei din Cetate nu s'au dus departe, și Iosif a zis celui mai mare preste casa sa: scoală-te, și aleargă după oameni, și să-i înfruntezi pre ei, zicându-le: pentruce mi-ați răsplătit rele pentru bune?

5. De ce ați furat paharul cel de argint, au nu este acesta din care bea Domnul meu? Căci cu el ghicește, rău ați săvârșit ceia ce ați făcut.

6. Și aflându-i pre ei le-a zis lor după cuvintele acestea.

7. Iar ei au zis lui: De ce grăește Domnul cuvintele acestea? Să nu fie ca slugile tale să fi făcut după cuvântul acesta.

8. De vreme ce argintul, care l-am aflat în sacii noștrii, l-am adus înapoi la tine din pământul Hanaan, cum am fi furat din casa Domnului tău, argint sau aur?

9. La care din slugile tale vei afla paharul, acela să moară, și noi vom fi robi Domnului nostru.

10. Iar el a zis: precum ziceți așa să fie, la care se va afla paharul, acela să fie rob, iar voi curați veți fi.

11. Și grăbind a descărcat fiecare sacul său pre pământ, și fiecare a deschis sacul său.

12. Și a căutat dela cel mai bătrân începând; până a venit la cel mai tânăr, și sfârșind a aflat paharul în sacul lui Veniamin.

13. Iar ei și-au rupt hainele sale, și au pus fiecare sacul pe asinul său, și s'au înapoiat în Cetate.

14. Și au intrat Iuda și frații lui la Iosif încă fiind el acolo, și au căzut înaintea lui pre pământ:

15. Și le-a zis Iosif: De ce ați făcut acest lucru? Au n'ați știut, că un om ca mine ghicește?

16. Și a zis Iuda: ce vom răspunde Domnului? Sau ce vom zice? Sau cum ne vom îndreptă? Că Dumnezeu au aflat nedreptatea slugilor tale, iată suntem robi Domnului nostru și noi, și acela la care s'a aflat paharul.

17. Și a zis Iosif: nu voi face eu cuvântul acesta, ci omul la care s'a aflat paharul, acela îmi va fi rob, iar voi să vă suiți cu mântuire la tatăl vostru.

18. Iar Iuda apropiindu-se de dânsul a zis: rogu-te Doamne, să gră-

iască sluga ta înaintea ta, și să nu te mânia pre sluga ta, că tu ești după Faraon.

19. Doamne tu ai întrebat pre slugile tale, zicând: aveji tată au frate?

20. Și noi am zis Domnului: cum că avem tată bătrân, și are el prunc de bătrânețe mai tânăr, și fratele lui a murit, și el singur a rămas de mumă-sa, și tatăl nostru pre dânsul îl iubește.

21. Iar tu ai zis slugilor tale: aduceți pre dânsul la mine, să-l văz.

22. Și am zis Domnului: nu va putea băiatul să lase pre tatăl său, că de va lăsa pre tatăl său va muri.

23. Și tu ai zis slugilor tale: de nu se va pogori cu voi fratele vostru cel mai tânăr, nu veți mai vedea fața mea.

24. Și a fost când ne-am suit la sluga ta tatăl nostru, am spus lui cuvintele Domnului nostru.

25. Și ne-a zis nouă tatăl nostru: duceți-vă iarăși de cumpărați puținele bucate.

26. Iară noi am zis: nu vom putea să ne ducem; ci de va merge cu noi fratele nostru cel mai tânăr, ne vom duce, pentru că nu vom putea vedea fața omului, de nu va fi cu noi fratele nostru cel mai tânăr.

27. Și a zis tatăl nostru sluga ta, către noi: voi știți că femeia doi mi-a născut.

28. Și a ieșit unul dela mine, și mi-a zis: că l-au mâncat hiarele, și nu l-am mai văzut până acum.

29. Deci de veți lua și pre acesta dela fața mea și se va întâmpla lui slăbiciune pre cale, îmi veți pogori bătrânețele mele cu întristare în lad.

30. Acum dar de vom merge la sluga ta tatăl nostru, și băiatul nu va fi cu noi, căci sufletul lui este nedeslipit de sufletul acestuia.

31. Va fi după ce va vedea el că nu este băiatul cu noi, va muri și vor duce slugile tale bătrânețele lui cu întristare în lad.

32. Că eu sluga ta dela tatăl nostru am luat pre băiat zicând: de nu-l voi aduce la tine, și de nu-l voi pune pre dânsul înaintea ta, vinovat să fiu înaintea tatălui meu în toate zilele.

33. Acum dară eu voi rămâne a fi slugă pentru băiat, rob Domnului; iară băiatul să se ducă cu frații săi.

34. Căci cum mă voi sui la tatăl meu nefiind băiatul cu noi? Ca să nu văz relele, care vor veni asupra tatălui meu.

CAP. 45.

Iosif se face cunoscut fraților săi.

Și nu mai putea Iosif să se stăpânească înaintea tuturor celor de față; ci a zis: scoateți pre toți dela mine, și nici unul n'a stătu înaintea lui Iosif, când s'a făcut cunoscut cu frații săi.

2. Și a slobozit glas cu plângere, și au auzit toți Eghiptenii, și s'a auzit și în casa lui Faraon.

3. Și a zis Iosif către frații săi: eu sunt Iosif, trăește încă tatăl meu? Și nu puteau frații să-i răspundă, că se înfricoșau.

4. Și a zis Iosif către frații săi: apropiați-vă de mine, și s'au apropiat, și a zis: eu sunt Iosif fratele vostru pe care l-a îndut în Eghipt.

5. Deci acum nu vă întristați, nici să vă pară rău, căci m'ați vândut pre mine aici, că spre viață m'au trimis Dumnezeu înaintea voastră.

6. Că acesta este al doilea an de foamete pre pământ, și încă cinci ani întru care nu va fi arătură nici seceriș.

7. Pentru că m'au trimis Dumnezeu înaintea voastră, ca să rămâe vouă rămașiță pre pământ, și să hrănesc vouă rămașiță mare.

8. Deci acum nu voi m'ați trimis aici, ci Dumnezeu, și m'au făcut ca un tată lui Faraon, și Domn a toată casa lui, și stăpân a tot pământul Eghiptului.

9. Grăbiți dar de vă duceți la tatăl meu, și ziceți lui: acestea zice fiul tău Iosif, făcutu-m'au Dumnezeu Domn a tot pământul Eghiptului, pogoară-te dar la mine, și nu zăbovi.

10. Și vei lăcui în pământul Ghesem al Araviei, și vei fi aproape de mine tu și feciorii tăi și feciorii feciorilor tăi, oile tale și boii tăi și câte sunt ale tale.

11. Și te voi hrăni acolo, pentru că încă cinci ani va mai fi foamete pre pământ, ca să nu pieri tu și feciorii tăi și toate ale tale.

12. Iată ochii voștri văd și ochii lui Veniamin fratelui meu, că gura mea grăește către voi.

13. Spuneți dar tatălui meu toată slava mea cea din Eghipt, și câte ați văzut, și grăbind să aduceți pre tatăl meu aici.

14. Și căzând pre grumazii lui Veniamin fratelui său a plâns preste dânsul, și Veniamin a plâns pe grumazii lui.

15. Și sărutând pre toți frații săi, a plâns preste dânsii, și după acestea au grăit frații lui către dânsul.

16. Și a mers vestea în casa lui Faraon, zicând: venit-au frații lui Iosif, și s'a bucurat Faraon și curtea lui.

17. Și a zis Faraon către Iosif: zi fraților tăi, aceasta faceți: umpleți poverile voastre, și mergeți în pământul Hanaan.

18. Și luând pre tatăl vostru și averile voastre, veniți la mine, și voi da

vouă din toate bunătățile Eghiptului, și veți mânca măduva pământului.

19. Și tu poruncește acestea: luați-vă cară din pământul Eghiptului, copiii voștri și femeile voastre, și luând pre tatăl vostru, veniți.

20. Și să nu vă pară rău de unelele voastre, că toate bunătățile Eghiptului ale voastre vor fi.

21. Și au făcut așa feciorii lui Israil, și le-a dat lor Iosif cară după cum a zis Faraon împăratul, și le-a dat lor și merinde pre cale.

22. Și tuturor le-a dat două rânduri de haine, iar lui Veniamin i-a dat trei sute de auri, și cinci rânduri de haine.

23. Și tatălui său a trimis ca acestea și zece asini, cari purtau de toate bunătățile Eghiptului, și zece cățari, cari să ducă pâini tatălui său pre cale.

24. Și a slobozit Iosif pe frații săi, și s'au dus, și le-a zis lor: să nu vă mânieți pre cale.

25. Și s'au suit din Eghipt, și au venit în pământul Hanaan la Iacov tatăl lor.

26. Și au spus lui, zicând: că fiul tău Iosif trăește și stăpânește preste tot pământul Eghiptului, și s'a spăimântat în cugetul său Iacov, pentru că nu le credeă lor.

27. Și i-au grăit lui toate cele zise de Iosif, câte zisese lor, și văzând carăle trimise de Iosif, ca să-l ducă pre dânsul, s'a încălzit cu vieață duhul lui Iacov tatăl lor.

28. Și a zis Israil: destul este mie, de trăește încă fiul meu Iosif, merge-voiu și-l voi vedeă pre dânsul mai 'nainte de ce voi muri.

CAP. 46.

Călătoria lui Iacov în Eghipt.

Și sculându-se Israil, el și toate Sale lui, a venit la fântâna jură-

mântului, și a făcut jertfă Dumnezeului tatălui său Isaac.

2. Și au zis Dumnezeul lui Israil în vedenia nopții grăind: Iacove, Iacove, iar el a zis: ce este?

3. Și i-au zis lui: eu sunt Dumnezeul părinților tăi, nu te teme a te pogori în Eghipt, că neam mare te voi face acolo.

4. Și eu mă voi pogori cu tine în Eghipt, și te voi înălța până în sfârșit, și Iosif își va pune mâinile sale pre ochii tăi.

5. Și s'a sculat Iacov dela fântâna jurământului, și au luat fiii lui Israil pre tatăl lor și averile și femeile lor în carăle care le-a trimis Iosif, ca să-l aducă pre dânsul.

6. Și luându'și averea lor și toată agoniseala, care agonisise în pământul Hanaan, a intrat în Eghipt Iacov, și toată sămânța lui cu dânsul.

7. Fiii și fiili fiilor lui cu dânsul, fetele și fetele fetelor lui și toată sămânța lui au intrat în Eghipt.

8. Și acestea sunt numele fiilor lui Israil, cari au intrat în Eghipt împreună cu Iacov tatăl lor, Iacov și fiii lui, cel întâiu născut al lui Iacov: Ruvin.

9. Și fiii lui Ruvin: Enoh și Fales, Esron și Harmi.

10. Și fiii lui Simeon: Iemuil și Iamin, Aod și Ahin și Saar și Saul feciorul Hananiencii.

11. Și fiii lui Levi: Ghirson, Kat și Merari.

12. Și fiii lui Iuda: Ir și Avnan și Silom și Fares și Zara; și au murit Ir și Avnan în pământul Hanaan, și feciorii lui Fares au fost: Esron și Iemuil.

13. Și fiii lui Issahar: Tola și Fua și Asum și Samvran.

14. Și fiii lui Zavolon: Sered și Allon și Ahoil.

15. Aceștia sunt feciorii Liei, pe cari i-a născut lui Iacov în Mesopotamia Siriei, și pre Dina fata lui, toate sufletele, feciori și fete freizeci și trei.

16. Și fiii lui Gad: Safon și Anghis și Sanis și Tasovan și Aidis și Aroidis și Areilis.

17. Și fiii lui Asir: Iemna, Iessua și Ieul și Varia și Sara sora lor. Iar fiii lui Varia: Hovor și Melhiil.

18. Aceștia sunt fiii Zelfii, pe care o a dat Lavan Liei fetei sale, care a născut pre aceștia lui Iacov, șasesprezece suflete.

19. Și fiii Rahilei femeii lui Iacov: Iosif și Veniamin.

20. Și au fost fiii lui Iosif în pământul Eghiptului, pe carii i-a născut lui Asineta fata lui Petefri preotul Iliopolei: Manasî și Efraim. Și au fost fiii lui Manasî, pe cari i-a născut lui fiitoarea Sira: Mahir, și Mahir a născut pre Galaad, iară fiii lui Efraim fratele lui Manasî: Sutalaam și Taam. Iar fiii lui Sutalaam: Edom.

21. Iar fiii lui Veniamin: Vala și Vohor și Asvil. Si a fost fiii lui Vala: Ghira și Noeman și Anhis și Ros și Mamlim și Ofimim. Iar Ghira a născut pre Arad.

22. Aceștia sunt fiii Rahilei, pe cari i-a născut lui Iacov, toate sufletele optsprezece.

23. Iar fiii lui D . Asom.

24. Și fiii lui Neftali: Asiil și Goni și Issaar și Selim.

25. Aceștia sunt fiii Valiei pe care o a dat Lavan Rahilei fetei sale, care a născut pre aceștia lui Iacov, toate sufletele șapte.

26. Iar toate sufletele, cari au in-

2. 31, 11. 3. 35, 11, 12; 47, 27; 48, 4. 5. 49, 33; Fap. Ap. 7, 15. 6. Ps. 104, 22. 7. Isaia 52, 4. 8. Eșire 1, 1, 2. 9. 6, 4; Numer. 26, 5. 10. Eșire 6, 15. 11. Eșire 6, 16. 12. 36, 3; 1 Paral. 2, 3; Mat. 1, 3. 13. 1 Paralip. 7, 1.

14. Num. 26, 26. 16. Num. 26, 15. 17. 1 Paral. 7, 30. 20. 41, 50. 21. 1 Paral. 7, 6 și 8, 1. 24. 1 Paral. 7, 13. 26. 2 lege 10, 22.

trat cu Iacov în Eghipet, cari au ieșit din coapsele lui, afară de femeile feciorilor lui Iacov, toate sufletele șasezeci și șase.

27. Și feciorii lui Iosif, cari s'au născut lui în pământul Eghipetului suflete nouă. Toate sufletele casei lui Iacov, care au intrat cu Iacov în Eghipet, șaptezeci și cinci suflete.

28. Și pre Iuda l-a trimis înaintea sa la Iosif să-l înșimpine pre dânsul la cetatea Iroilor în pământul Ramesi.

29. Și înhămând Iosif carăle sale, s'a suit întru înșimpinarea lui Israil tatălui său la cetatea Iroilor, și văzându-l pre el a căzut pre grumazul lui, și a plâns cu plângere multă.

30. Și a zis Israil către Iosif: voiu muri de acum, de vreme ce am văzut fața ta, că tu încă trăești.

31. Și a zis Iosif către frații săi: suindu-mă voiu spune lui Faraon, și voiu zice lui: frații mei și casa tatălui meu cari au fost în pământul Hanaan, au venit la mine.

32. Și sunt ei bărbați păstori, că erau bărbați, cari se hrănesc cu vite; și vitele și boii și toate ale lor le-au adus.

33. Deci de va chemă pre voi Faraon, și va zice vouă: ce este lucrul vostru?

34. Să ziceți: bărbați, carii ne hrănim cu vite suntem slugile tale din copilărie până acum, și noi și părinții noștri. Pentru ca să lăcuim în pământul Ghesem al Aravii, că urâciune este Eghiptenilor tot păstorul de oi.

CAP. 47.

Iacov lăcuște în Ghesem. Foamea în Eghipet.

Și mergând Iosif a spus lui Faraon zicând: tatăl meu și frații mei și

vitele și boii lor, și toate ale lor, au venit din pământul Hanaan, și iată sunt în pământul Ghesem.

2. Și din frații săi a luat cinci bărbați, și i-a pus pre ei înaintea lui Faraon.

3. Și a zis Faraon fraților lui Iosif: ce este lucrul vostru? Iar ei au zis lui Faraon, păstori de oi suntem slugile tale, și noi și părinții noștri din copilărie până acum.

4. Și au zis ei lui Faraon: am venit să ne sălășluim în pământul tău, pentru că nu este pășune viteilor slugilor tale, că s'a înfărit foamea în pământul Hanaan, acum dar vom lăcu în pământul Ghesem.

5. Și a grăit Faraon lui Iosif zicând: tatăl tău și frații tăi au venit la tine.

6. Iată pământul Eghipetului înaintea ta este, în pământul cel mai bun sălășluște pre tatăl tău și pre frații tăi. Și a zis Faraon lui Iosif: să lăcuiască în pământul Ghesem; iar de crezi, cum că sunt între dânșii bărbați tari, pune-i pre ei mai mari preste vitele mele. Și au venit în Eghipet la Iosif, Iacov și fiii lui, și a auzit Faraon împăratul Eghipetului.

7. Și a adus înlăuntru Iosif pre Iacov tatăl său, și l-a pus pre el înaintea lui Faraon, și bine a cuvântat Iacov pre Faraon.

8. Și a zis Faraon lui Iacov: câți sunt anii zilelor vieții tale?

9. Și a zis Iacov lui Faraon: zilele anilor vieții mele, care nemernicesc sunt o sută treizeci; pușine și rele au fost zilele anilor vieții mele, n'au ajuns la zilele anilor vieții părinților mei, care zile le-au nemernicit ei.

10. Și bine cuvântând Iacov pre Faraon a ieșit dela dânsul.

11. Și a sălășluit Iosif pre tatăl său și pre frații săi, și le-a dat lor

27. Esire 1, 5; Fap. Ap. 7, 14. 29. 45, 14. 30. 45, 28; Luc. 2, 29. 31. 47, 1. 33. 47, 3. 47. 1. 46, 31.

moșie în pământul Eghiptului, în pământul cel mai bun, în pământul Rames, după cum a poruncit Faraon.

12. Și le măsură grâu Iosif tatălui său și fraților săi și la toată casa tatălui său grâu după trupuri.

13. Iar grâu nu era în tot pământul, că se întărise foamea foarte, și a slăbit pământul Eghiptului și pământul Hanaan de foamete.

14. Și a adunat Iosif tot argintul ce s'a aflat în pământul Eghiptului și în pământul Hanaan pentru grâu, care-l cumpără, și-l măsură lor, și a adus Iosif tot argintul în casa lui Faraon.

15. Și s'a sfârșit tot argintul din pământul Eghiptului și din pământul Hanaan, și au venit toți Eghiptenii la Iosif, zicând: dă-ne nouă pâine, și pentrue murim înaintea ta? Că s'a sfârșit argintul nostru.

16. Și le-a zis lor Iosif: aduceți vitele voastre, și voi eu dă vouă pâine pentru vitele voastre, dacă s'a sfârșit argintul vostru.

17. Și au adus vitele lor la Iosif, și le-a dat Iosif pâine pentru cai și pentru oi, pentru boi și pentru asini, hrănindu-i cu pâine pentru toate vitele lor în anul acela.

18. Și a trecut anul acela, și au venit în al doilea an, și au zis lui: au vom pieri dela Domnul nostru? Căci s'a sfârșit argintul nostru, și cele ce am avut, și vitele, înaintea ta Doamne; și n'au rămas nouă înaintea Domnului nostru fără numai trupul nostru și pământul nostru.

19. Deci ca să nu murim înaintea ta și pământul să se pustiească, ia-ne pre noi și pământul nostru pentru pâine, și vom fi noi și pământul nostru robi lui Faraon; dă-ne sămânță să semănăm și să trăim

și să nu murim și să nu se pustiească pământul.

20. Și a cumpărat Iosif tot pământul Eghiptenilor lui Faraon; că au vândut Eghiptenii pământul său lui Faraon, că-i cuprinsese pre ei foamea și a fost pământul al lui Faraon.

21. Și pre popor l-a supus să-i fie robi din marginile hotarului Eghiptului până în margini.

22. Afară de pământul preoților, numai pre acesta nu l-a luat Iosif, că Faraon în dar a dat daruri preoților, și mâncau darea care le-a dat Faraon; și pentru aceea ei n'au vândut pământul lor.

23. Și a zis Iosif tuturor Eghiptenilor: iată v'am cumpărat pre voi și pământul vostru, astăzi lui Faraon, luați-vă sămânță și semănați pământul.

24. Și vor fi rodurile lui și veți da a cincea parte lui Faraon, iar cele patru părți vor fi ale voastre de sămânță pământului și de mâncare vouă și tuturor celor din casele voastre.

25. Și au zis: mântuindu-ne-ai pre noi, aflat-am har înaintea Domnului nostru și vom fi robi lui Faraon.

26. Și le-a pus lor Iosif poruncă până în ziua de astăzi pre pământul Eghiptului a da a cincea parte lui Faraon, numai din pământul preoților nu se da lui Faraon.

27. Și a lăcuit Israil în pământul Eghiptului pre pământul Ghesem, i-a moștenit pre el, și a crescut și s'a înmulțit foarte.

28. Și a mai trăit Iacov în pământul Eghiptului șaptesprezece ani, și au fost zilele lui Iacov anii vieții lui o sută patruzeci și șapte.

29. Și s'au apropiat zilele lui Israil a muri, și a chemat pre fiul său Iosif, și i-a zis lui: de am aflat har

înaintea ta, pune mâna ta pre coapsa mea, și să faci cu mine milă și adevăr, ca să nu mă îngropi în Eghipet.

30. Ci voi dormi cu părinții mei, și mă vei ridica din Eghipet, și mă vei îngropa în mormântul lor. Iar el a zis: eu voi face după cuvântul tău.

31. Și a zis lui: jură-te mie, și s'a jurat lui, și s'a închinat Israil pre vârful toiagului său.

CAP. 48.

Iacov binecuvintează pre fiii lui Iosif.

Și a fost după cuvintele acestea și s'a vestit lui Iosif, cum că tatăl său este bolnav, și luând pre cei doi fii ai săi, pre Manasî și pre Efrem, au venit la Iacov.

2. Și s'a spus lui Iacov, zicând: iată fiul tău Iosif vine la tine, și întărindu-se Israil a șezut pre pat.

3. Și a zis Iacov lui Iosif: Dumnezeuul meu s'au arătat mie în Luza în pământul Hanaan, și m'au binecuvântat.

4. Și mi-au zis mie: iată eu te voi crește și te voi înmulți și te voi face adunări de neamuri și voi da ție pământul acesta, și seminției tale după tine moșie veșnică.

5. Acum dar acești doi fii ai tăi cari s'au născut ție în pământul Eghipetului mai înainte de ce am venit eu în Eghipet, ^{ai mei} sunt: Efrem și Manasî, ca Ruvim și ca Simeon vor fi ai mei. *ca în tîm*

6. Iar fiii pre cari vei naște după aceasta ai tăi vor fi, pre numele fraților săi se vor chema întru sorțile lor.

7. Iar când veneam eu din Mesopotamia Siriei a murit Rahila mu-

mă-fa în pământul Hanaan, când m'am apropiat de locul alergării cailor, pământul Havrata, ce vine spre Efrata, o am îngropat pre ea în calea alergării cailor: acesta este Vit-leem.

8. Și văzând Israil pre feciorii lui Iosif, a zis: ce îți sunt aceștia?

9. Și a zis Iosif tatălui său: fiii mei sunt cari mi-au dat Dumnezeu aici. Și a zis Iacov: adu-mi'i pre ei la mine ca să-i binecuvintez.

10. Iar ochii lui Israil se îngreoiase la vedere de bătrânețe, și nu putea să vadă, și i-a apropiat la dânsul, și i-a sărutat pre ei și i-a îmbrățișat.

11. Și a zis Israil către Iosif: iată de fața ta nu m'am lipsit, și iată mi-au arătat Dumnezeu și sămânța ta.

12. Si i-a ridicat pre ei Iosif dela ghenunchii lui, și s'au închinat lui cu fața pre pământ.

13. Și luând Iosif pre amândoi feciorii săi, pre Efrem în dreapta de a stînga lui Israil, iar pe Manasî de a stînga în dreapta lui Israil, i-a apropiat pre ei la dânsul.

14. Și jinzând Israil mâna cea dreaptă a pus-o pre capul lui Efrem, și acesta eră cel mai tânăr, și cea stîngă pre capul lui Manasî, schimbându-și mâinile.

15. Și i-a binecuvântat pre ei și a zis: Dumnezeu, căruia bine au plăcut înaintea lui părinții mei Avraam și Isaac, Dumnezeu cel ce mă hrănește din finerețele mele până în ziua aceasta.

16. Ingerul cel ce m-a scos din toate relele, să binecuvinteze pre pruncii aceștia, și să se cheme întru ei numele meu și numele părinților mei, al lui Avraam și al lui Isaac, și să se înmulțească întru mulțime mare pre pământ.

30. 25, 10. 31. Evr. 11, 21.
48. 3. 28, 13. 4. 28, 13; 46, 3; 35, 11.
5. 41, 50; Is. Nav. 13, 7. 7. 35, 19.

9. 33, 5. 15. Evr. 11, 21. 16. 32, 1; Mat. 11, 1.

17. Și văzând Iosif că a pus tatăl său mâna cea dreaptă pre capul lui Efrem, i-a părut lui greu, și a apucat Iosif mâna tatălui său să o ia de pre capul lui Efrem și să o puie pre capul lui Manasi.

18. Și a zis Iosif tatălui său: nu așa tată, că acesta este cel întâiu născut, pune dreapta ta pre capul lui.

19. Și Iacov nu a vrut, ci a zis: știu fiule, știu, și acesta va fi întru popor, și acesta se va înălța, ci frațele lui cel mai tânăr mai mare decât el va fi, și sămânța lui va fi întru mulțime de neamuri.

20. Și i-a binecuvântat pre ei în zioa aceea, zicând: întru voi se va binecuvânta Israil, și se va zice: făcă-te pre tine Dumnezeu ca pre Efrem și ca pre Manasi, și a pus pre Efrem înaintea lui Manasi.

21. Și a zis Israil lui Iosif: iată eu mor, și va fi Dumnezeu cu voi, și va întoarce pre voi în pământul părinților voștri.

22. Iar eu dau fie Sikima aleasă mai mult decât fraților tăi, care cu sabia mea și cu arcul o am luat din mâinile Amoreilor.

CAP. 49.

Proorocia și moartea lui Iacov.

Și a chemat Iacov pre feciorii săi, și le-a zis lor: adunați-vă să vă spui vouă ce vă va înfîmpina pre voi în zilele cele de apoi.

2. Adunați-vă și mă ascultați pre mine, liii lui Iacov, ascultați pre Israil, ascultați pre tatăl vostru.

3. Ruvim cel întâiu născut al meu, tu iărta mea și începutul fiilor mei, cumplit te-ai purtat, cumplit și îndărătnic, sumeșitu-te-ai ca apa, să nu fierbi.

4. Că te-ai suit pre patul tatălui

tău, atunci ai spurcat așternutul pre care te-ai suit.

5. Simeon și Levi frați cari au plinit nedreptatea voei sale.

6. În statul lor să nu vie sufletul meu, și pre adunarea lor să nu se razeme ficații mei, că întru mânia sa au omorât oameni, și întru pofta sa au tăiat vinele taurului.

7. Blestemată mânia lor pentrucă este îndărătnică, și iușimea lor că s'a învârtoșat; împărți-voi pre ei întru Iacov și voi risipi pre ei întru Israil.

8. Iudo, pre tine te vor lăuda frații tăi, mâinile tale preste spatele vrăjmașilor tăi; închină-se-vor fie liii tatălui tău.

9. Puiu de leu Iuda, din vârstare fiul meu te-ai înălțat, culcându-te ai adormit ca un leu și ca un puiu de leu, cine-l va deșteptă pre el.

10. Nu va lipsi Domn din Iuda și povățuitor din coapsele lui până vor veni cele gătită lui, și acela va fi așteptarea neamurilor.

11. Carele va lega la vișă mânzul său, și la mlădișă mânzul asinei sale. Spălă-va în vin haina sa, și în sânge de strugur veșmântul său.

12. Mai frumoși sunt ochii lui decât vinul, și dinții lui mai albi decât laptele.

13. Zavulon lângă mare va lăcuî, și el la limanul corăbiilor, și se va înfinde până la Sidon.

14. Isahar binele a poftit odihnindu-se în mijlocul sorților.

15. Și văzând odihna că este bună și pământul că este gras, și-a supus umărul la muncă a se osteni, și s'a făcut bărbat lucrător de pământ.

16. Dan va judecă pre poporul său ca și un neam în Israil.

17. Și să se facă Dan șarpe în cale, pândind în cărare, mușcând călcâiul calului, și va cădea călărețul înapoi.

18. Așteptând mântuirea Domnului.

19. Gad, ispită îl va ispiti pre el, și el va ispiti pre dânsul la picioare.

20. Asir, grasă e pâinea lui, și el va da hrană boierilor.

21. Neftali rădăcină aleasă crescând întru odraslă frumusețe.

22. Iosif fiu mărit, fiu înălțat al meu dorit, fiul meu cel mai tânăr, la mine te întoarce.

23. Asupra căruia împreună sfătuindu-se, l-au pârît și l-au pândit domnii săgetătorilor.

24. Și a sfărâmat cu tărie arcele lor, și au slăbit vinele brațelor mâinilor lor prin mâna puternicului Iacov, de acolo cel ce a întărit pre Israil dela Dumnezeuul tatălui său.

25. Și au ajutat fie Dumnezeuul meu, și te-au binecuvântat cu binecuvântarea cerului de sus și cu binecuvântarea pământului, care are toate pentru binecuvântarea fișelor și a mitrasului.

26. Binecuvântarea tatălui său și a mumei tale, mai mult s'a întărit decât binecuvântarea munților celor întăriți, și decât binecuvântările colinilor celor veșnice, care vor fi pre capul lui Iosif și pre creștetul fraților al cărora povășuitor este.

27. Veniamin, lup răpitor, dimineața va mânca încă, și spre seară va împărși mâncarea.

28. Toți aceștia fiii lui Iacov doisprezece, și acestea a grăit lor tatăl lor, și i-a binecuvântat pre ei, pre fiecare după binecuvântarea sa i-a binecuvântat pre ei.

29. Și le-a zis lor: eu mă voi alege la poporul meu, îngropați-mă cu părinții mei în peștera care este în țarina lui Efron Heteul.

30. În peștera cea îndoită care

este împreajma Mamvrei în pământul Hanaan, care peșteră o a cumpărat Avraam dela Efron Heteul, moșie de îngropăciune.

31. Acolo au îngropat pe Avraam și pe Sarra femeia lui, acolo au îngropat pe Isaac și pe Reveca femeia lui, acolo au îngropat pre Lia.

32. În moșia țarinei și a peșterii, care este într'însa dela fiii lui Het.

33. Și a încetat Iacov a învăța pre feciorii săi, și tinzându-și picioarele sale pre pat a murit, și s'a adaos la poporul său.

CAP. 50.

Îngroparea lui Iacov. Moartea lui Iosif.

Și căzând Iosif pre fața tatălui său, l-a plâns și l-a sărutat.

2. Și a poruncit Iosif slugilor sale îngropătorilor, să îngroape pre tatăl său, și au îngropat îngropătorii pre Israil.

3. Și s'au plinit lui patruzeci de zile, că așa se numărau zilele îngropării, și l-a plâns pre el Eghiptul șaptezeci de zile.

4. Iar dacă au trecut zilele plângerii, a grăit Iosif către boierii lui Faraon, zicând: de am aflat har înaintea voastră, grații pentru mine în urechile lui Faraon, zicând:

5. Tatăl meu m'a jurat, zicând: în mormântul care mi-am săpat în pământul Hanaan, acolo să mă îngrop, acum dar să mă suiți să îngrop pre tatăl meu, și mă voi întoarce.

6. Și a zis Faraon lui Iosif: sue-te, îngroapă pre tatăl tău după cum te-a jurat.

7. Și s'a suit Iosif să îngroape pre tatăl său, și s'au suit împreună cu dânsul toate slugile lui Faraon și bătrânii casii lui și toți bătrânii pământului Eghiptului.

8. Și toată casa lui Iosif și frații lui și toată casa tatălui său și rudenia lui; iar oile și boii le-au lăsat în pământul Ghesem.

9. Și s'au suit împreună cu dânsul cară și călăreși, și s'a făcut tabără mare foarte.

10. Și au venit la Aria lui Atad care este dincolo de Iordan, și l-au plâns pre el plângere mare și tare foarte, și au făcut plângerea tatălui său șapte zile.

11. Și au văzut lăcitorii pământului Hanaan plângerea la Aria lui Atad, și au zis: plângere mare este aceasta Eghiptenilor, pentru aceea au chemat numele locului aceluia, plângerea Eghiptului, ce este dincolo de Iordan.

12. Și au făcut lui așa feciorii lui precum le-a fost poruncit lor.

13. Și l-au luat feciorii lui în pământul Hanaan, și l-au îngropat pre el în peștera cea îndoită, care o cumpărase Avraam, peșteră moșie pentru îngropăciune dela Efron Heteul împreajma Mamvrei.

14. Și s'a întors Iosif în Eghipt, el și frații lui și toți câți s'au fost suit cu el să îngroape pre tatăl lui.

15. Și văzând frații lui Iosif că a murit tatăl lor, au zis ca nu cum-va să fie mințe răutatea noastră Iosif, și cu răsplătire să ne răsplătească pentru toate relele, câte am făcut lui.

16. Și venind la Iosif, au zis: tatăl tău te-a jurat mai 'nainte de sfârșitul său, zicând:

17. Așa ziceți lui Iosif: iartă-le lor nedreptatea și păcatul lor, că rele

și-au făcut ei ție, și acum iartă nedreptatea slugilor Dumnezeului tatălui tău, și a plâns Iosif când grăiau ei către dânsul.

18. Și viind la dânsul au zis: iată noi suntem ție robi.

19. Și le-a zis lor Iosif: nu vă temeți, că al lui Dumnezeu sunt eu.

20. Voi ați sfătuit împotriva mea rele, iar Dumnezeu au voit pentru mine bune, ca să fie precum astăzi, ca să se hrănească popor mult.

21. Și a zis lor: nu vă temeți, eu vă voi hrăni pre voi și casele voastre, și i-a mângâiat pre dânsii și le-a grăit lor la inimă.

22. Și a lăcuit Iosif în Eghipt, el și frații lui și toată casa tatălui său, și a trăit Iosif ani o sută și zece.

23. Și a văzut Iosif pre feciorii lui Efrem până la al treilea neam, și feciorii lui Mahir feciorul lui Manas s'au născut pre coapsele lui Iosif.

24. Și a zis Iosif fraților săi: eu mor, și cu cercetare vă va cercetă pre voi Dumnezeu, și vă va scoate pre voi din pământul acesta, în pământul care au jurat Dumnezeu părinților noștri lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

25. Și a jurat Iosif pre fiii lui Israil, zicând: întru cercetarea în care vă va cercetă pre voi Dumnezeu, aduceți-vă aminte și luați oasele mele cu voi de aici.

26. Și a murit Iosif fiind de o sută zece ani, și l-au îngropat pre el în mormânt în Eghipt.

19. 42, 18; 45, 5. 21. 47, 12. 23. Numeri 32, 39. 24. Evr. 11, 22. 25. Eșire 13, 19; Is. Nav. 24, 31.

13. 49, 30; 23, 17; Fap. Ap. 7, 16.

EȘIREA

CAP. 1.

Asuprirea fiilor lui Israil în Eghipt.

Acestea sunt numele fiilor lui Israil, cari au intrat în Eghipt împreună cu Iacov tatăl lor, fiecare cu toată casa sa a intrat.

2. Ruvim, Simeon, Levi, Iuda,

3. Issahar, Zavulon, Veniamin,

4. Dan și Neftali, Gad și Asir, iar Iosif eră în Eghipt.

5. Și erau toate sufletele ce ieșise din Iacov șaptezeci și cinci.

6. Și s'a sfârșit Iosif și toți frații lui și tot neamul acela.

7. Iar fiii lui Israil au crescut și s'au înmulțit și s'au întărit foarte foarte, și i-a înmulțit pământul pre ei.

8. Și s'a sculat alt împărat preste Eghipt, care nu știă pre Iosif.

9. Si a zis poporului său: iată neamul fiilor lui Israil se înmulțește foarte, și se întărește mai mult decât noi.

10. Veniți dar cu vicleșug să-i împilăm pre dânșii, ca nu cumva să se înmulțească, și când se va întâmplă nouă războiu, să se însoțiască și ei cu vrăjmașii noștri, și bățându-ne pre noi să iasă din pământul nostru.

11. Și le-a pus lor priveghetori la lucruri ca să-i chinuiască pre ei cu lucruri, și au zidit cetăți tari lui Fa-

raon: pre Piton și pre Rames și pre On, care este Iliopole.

12. Și cu cât mai mult îi smereă pre dânșii cu atâta se înmulțiau și se întăreau foarte foarte, și se scârbeau Eghiptenii de fiii lui Israil.

13. Și asupreau Eghiptenii pre fiii lui Israil cu silă.

14. Și chinuiau vieața lor cu lucruri grele, cu lutul, cu cărămidăria și cu toate lucrurile ce sunt la câmp, întru toate lucrurile ca pre robii cu silă îi asupreau pre ei.

15. Și a zis împăratul Eghiptenilor către moașele evreești, dintre care numele uneia eră Sephora și numele ceilalte Fua.

16. Și le-a zis lor: când moșiți la evreice și sunt la naștere, de va fi băiat să-l omorâți, iar de va fi fată s'o țineți.

17. Iar moașele s'au temut de Dumnezeu și n'au făcut precum le-a poruncit lor împăratul Eghiptului, ci lăsau vie partea cea bărbătească.

18. Și a chemat împăratul Eghiptului pre moașe și le-a zis lor: de ce ați făcut lucrul acesta și ați lăsat vie partea bărbătească?

19. Iar moașele au zis lui Fa-raon: evreicele nu sunt ca femeile Eghiptului, că nasc mai 'nainte de ce intră moașele la dânsule, și nășteau.

20. Și bine au făcut Dumnezeu moașelor, și s'a înmulțit poporul și s'a întărit foarte.

21. Fiindcă s'au temut moașele de

1. 1. 1. Paralip, 2, 1.

5. Fac. 46, 27. 6. Fac. 50, 26. 7. Fac.

47, 27; Fap. Ap. 7, 17.

Dumnezeu, își făcură lor și case.

22. Și a poruncit Faraon la tot poporul său, zicând: toată partea bărbătească ce se va naște Evreilor în rîu s'o aruncați, și toată partea femeiască s'o lăsați vie.

CAP. 2.

Moisi.

Și eră oare care din neamul lui Levi, Scarele și-a luat femei din fetele lui Levi.

2. Și aceasta a luat în pîntece și a născut fecior, pre care văzându-l frumos, l-a ascuns frei luni.

3. Iar fiindcă nu putea să-l mai ascunză, a luat muma lui un sicriaș de papură, și l-a uns cu smoață cleioasă, și a pus pruncul întrânsul și l-a pus în marginea rîului.

4. Și se uită soru-sa de departe să vadă ce se va întâmpla lui.

5. Și s'a pogorît fata lui Faraon să se scalde la rîu, și slujnicile ei umblau pre lângă rîu, și văzând sicriașul în margine, a trimis o slujnică de l-a luat.

6. Și deschizându-l a văzut pruncul plîngând în sicriaș, și făcându-i-se milă de dînsul fetei lui Faraon, a zis: din pruncii Evreilor este acesta.

7. Și a zis sora lui către fata lui Faraon: voești să chem fie femei doică dela Evrei și să hrănească pruncul?

8. Și a zis ei fata lui Faraon: du-te, și mergând fata a chemat pre muma pruncului.

9. Și a zis către ea fata lui Faraon: păzește-mi pruncul acesta și mi-l hrănește, și eu voi plăti fie; și a luat femeia pruncul și l-a hrănit.

10. Iar după ce a crescut pruncul, l-a adus pre dînsul la fata lui

Faraon, și a fost ei în loc de fecior, și a numit numele lui Moisi, zicând: din apă l-am luat pre el.

11. Și a fost după multe zile, făcându-se Moisi mare, ieșit-a la frații săi fiii lui Israil, și cunoscând necazul lor, văzută-a pre un om eghiptean bălînd pre un evreu oare care din frații lui, fiii lui Israil.

12. Și căutând în coace și în colo și nevăzând pre nimenea, a ucis pre eghiptean și l-a ascuns în nisip.

13. Și ieșind a doua zi a văzut doi oameni evrei certându-se, și a zis celui ce făcea strîmbătate: pentru ce bați tu pre vecinul tău?

14. Iar el a zis: cine te-a pus domn și judecător preste noi, au doar vei să mă ucizi tu precum ai ucis ieri pre eghiptean? Și temându-se Moisi a zis: oare cum s'a vădit lucrul acesta?

15. Și a auzit Faraon fapta aceasta și căută să ucigă pre Moisi. Și a fugit Moisi dela fața lui Faraon și s'a sălășluit în pămîntul Madiam; și după ce a venit în pămîntul Madiam, a șezut lângă un puț.

16. Iar preotul din Madiam avea șapte fete, care pășteau oile tatălui lor Iotor; și venind au scos apă până ce au umplut jghiaburile, ca să adape oile lui Iotor tatălui lor.

17. Și viind păstorii le-au gonit pre ele, iar sculându-se Moisi le-a apărut și scoțînd apă a adăpat oile lor.

18. Și au venit ele la Raguil tatăl lor, iar el a zis lor: ce este că ați venit astăzi curînd?

19. Iar ele au zis: un om eghiptean ne-a apărut pre noi de păstori, și ne-a scos apă și a adăpat oile noastre.

20. Iar el a zis fetelor sale: unde este acela? Pentru ce ați lăsat pre

22. Fap. Ap. 7, 19.
2. 1. 6, 20; Num. 26, 59. 2. Fap. Ap. 7, 20; Evr. 11, 23. 4. Fap. Ap. 7, 21.

11. Fap. Ap. 7, 23; Evr. 11, 24. 13. Fap. Ap. 7, 26. 15. Fap. Ap. 7, 29; Evr. 11, 27. 16. 4, 18. 17. Fac. 29, 10.

om așa? Chemați-l să mănânce pâine.

21. Și s'a așezat Moisi la omul acela, și a dat pre Sephora fata sa lui Moisi femeie.

22. Și zămislind femeia a născut fiu, și a numit Moisi numele lui: Ghersam, zicând: că nemernic sunt eu în pământ strein.

23. Și zămislind iarăși a născut alt fiu și i-a pus numele lui: Eliezer, zicând: că Dumnezeu tatălui meu ajutor îmi este mie și m'au scos din mâna lui Faraon.

24. Și după multe zile a murit împăratul Eghiptului, și au suspinat fiii lui Israil pentru greutatea lucrurilor, și au strigat și s'a supt strigarea lor la Dumnezeu dela lucruri.

25. Și au auzit Dumnezeu suspinurile lor și și-au adus aminte de legătura sa, care au făcut cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov, și a căutat Dumnezeu spre fiii lui Israil, și s'au făcut cunoscut lor.

CAP. 3.

Chemarea lui Moisi.

Si Moisi pășteà oile lui Iotor șocrului său preotului din Madiam; și a adus oile în pustie și a venit în muntele lui Dumnezeu, Horiv.

2. Și s'a arătat lui Ingerul Domnului în pară de foc din rug, și a văzut că rugul ardea cu foc și rugul nu se mistuea.

3. Și a zis Moisi: apropiindu-mă voi vedea această vedenie mare, ce este că nu se mistuește rugul.

4. Iar dacă au văzut Domnul că se apropie să vadă, l-au chemat pre dânsul Domnul din rug, zicând: Moisi! Moisi! Iar el a zis: ce este?

5. Și au zis: nu te apropiea aici, dezleagă încălșămintele dela picioa-

rele tale, că locul pe care stai tu, pământ sfânt este.

6. Și au zis: eu sunt Dumnezeul tatălui tău, Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov; și și-a întors Moisi fața sa pentru că se temeă să caute drept înaintea lui Dumnezeu.

7. Și au zis Domnul către Moisi: văzând am văzut necazul poporului meu în Eghipt, și strigarea lor am auzit dela cei ce-i silesc pre ei la lucru, că știu durerea lor.

8. Și m'am pogorît să-i scoț din mâna Eghiptenilor și să-i scoț din pământul acela și să-i bag în pământ bun și mult, în pământ care curge lapte și miere, în pământul Hananeilor și al Heteilor și al Amoreilor și al Ferezeilor și al Ghergheșeilor și al Eveilor și al Ievuseilor.

9. Și acum iată strigarea fiilor lui Israil a venit la mine, și eu am văzut chinul cu care Eghiptenii îi chinuesc pre ei.

10. Și acum vino să te trimiș la Faraon împăratul Eghiptului, și să scoți pre poporul meu pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului.

11. Și a zis Moisi către Dumnezeu: cine sunt eu ca să merg la Faraon împăratul Eghiptului, și să scoț pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului?

12. Și au grăit Dumnezeu lui Moisi, zicând: eu voi fi cu tine, și acesta va fi fie semn că eu te trimiș ca să scoți pre poporul meu din Eghipt și vă veși închină lui Dumnezeu în muntele acesta.

13. Și a zis Moisi către Dumnezeu: iată eu mă voi duce la fiii lui Israil și voi zice către dânsii: Dumnezeul părinților noștri m'au trimis la voi, și de mă vor întrebă care este numele lui? Ce voi zice către ei?

21. 18, 2. 22. 18, 3, 4. 25. Levit. 26, 42. 3. 2. Fap. Ap. 3, 2. 5. Fac. 28, 17.

6. Mat. 22, 32; Marc. 12, 26; Luc. 20, 37; Fap. Ap. 7, 31. 7. Fap. Ap. 7, 34. 8. 33, 3.

14. Și au grăit Dumnezeu către Moisi, zicând: *Eu sunt cel ce sunt*: și au zis: așa vei zice fiilor lui Israil: *Cel ce este* m'au trimis la voi.

15. Și au zis Dumnezeu iarăși către Moisi: așa vei zice fiilor lui Israil: Domnul Dumnezeuul părinților noștri, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov m'au trimis la voi, acesta este numele meu veșnic, și pomenire din neam în neam.

16. Deci mergând adună bătrânimea fiilor lui Israil și vei zice către dâșii: Domnul Dumnezeuul părinților noștri s'au arătat mie, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov, zicând: cu cercetare v'am cercetat pre voi, și câte s'au întâmplat vouă în Eghipt.

17. Și a zis: vă voi scoate pre voi din răutatea Eghiptenilor în pământul Hananeilor și al Heteilor și al Amoreilor și al Ferezeilor și al Ghergheseilor și al Eveilor și al Ievuseilor, în pământul care curge lapte și miere.

18. Și vor ascultă glasul tău, și vei intra tu și bătrânimea lui Israil la Faraon împăratul Eghiptului și vei zice către el: Dumnezeuul Evreilor ne-au chemat pre noi, deci vom merge cale de trei zile în pustie, ca să jertfim Dumnezeului nostru.

19. Iar eu știu că nu vă va lăsa pre voi Faraon împăratul Eghiptului să mergeți, fără numai cu mână tare.

20. Și tinzând mâna mea voi bate pre Eghipteni cu toate minunile mele, care voi face întru ei, și după aceasta vă va lăsa pre voi.

21. Și voi da har poporului acestuia înaintea Eghiptenilor, și când veți ieși, nu veți ieși deșerți.

22. Ci va cere femeia dela vecin și dela cea împreună cu sine lăcuitoare vase de argint și de aur și îmbrăcăminte, și veți pune preste fiii voștri și preste fetele voastre, și veți prăda pre Eghipteni.

CAP. 4.

Minunile lui Moisi.

Și a răspuns Moisi zicând: dar de nu vor crede ei mie și nu vor ascultă de glasul meu, că vor zice că nu s'au arătat ție Dumnezeu, ce voi zice către ei?

2. Și au zis lui Domnul: ce este aceea ce ai în mâna ta? Iar el a zis: toiag.

3. Și au zis: aruncă-l pre pământ, și la aruncat pre el pe pământ și s'a făcut șarpe și a fugit Moisi de dânsul.

4. Și au zis Domnul către Moisi: fiind mâna și-l apucă de coadă, și întinzând mâna l-a apucat de coadă, și s'a făcut toiag în mâna lui.

5. Ca să crează ție, că ți s'au arătat Dumnezeuul părinților lor, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov.

6. Și i-au zis lui Domnul iarăși: bagă mâna ta în sânul tău, și a băgat mâna sa în sânul său, și a scos mâna sa din sânul său, și s'a făcut mâna lui leproasă ca zăpada.

7. Și au zis iarăși: bagă mâna ta în sânul tău, și a băgat mâna sa în sânul său, și o a scos din sân, și iarăși s'a făcut în fața trupului.

8. Și de nu vor crede ție și nu vor ascultă de cuvântul semnului celui dintâi, vor crede ție pentru cuvântul semnului celui de al doilea.

9. Și va fi de nu vor crede ție pentru aceste două semne, nici vor ascultă de glasul tău, vei lua din apa râului și vei turna pre uscat,

15. 4, 5. 18. 5, 1, 3; 10, 7. 21. 11, 2; 12, 35, 36; Fac. 15, 14.

și apa care o vei lua din rîu va fi sânge pre uscat.

10. Și a zis Moisi către Domnul: rogu-mă Doamne, nu sunt vrednic ca mai 'nainte de ieri, nici ca mai înainte de alaltăieri, nici ca de când ai început a grăi slugii tale; slab la glas și zăbavnic la limbă sunt eu.

11. Și au zis Domnul către Moisi: cine a dat gură omului? Sau cine a făcut rău la auz și surd, văzător și orb, au nu eu Dumnezeu?

12. Și acum mergi, și eu voi deschide gura ta și te voi învăța cele ce vei grăi.

13. Și a zis Moisi: rogu-mă Doamne, alege pre altul puternic pre care vei trimite.

14. Și mîniindu-se Domnul cu urgie pre Moisi, au zis: au nu iați Aaron fratele tău levitul? Știu că el vorbind va grăi în locul tău, și iați el va ieși întru înfrimarea ta și văzându-te se va bucura întru sine.

15. Și vei grăi către dănsul, vei pune cuvintele mele în gura lui și eu voi deschide gura ta și gura lui, și voi învăța pre voi ce să faceți.

16. Și el va grăi în locul tău către popor, și va fi gura ta, iar tu vei fi lui în cele către Dumnezeu.

17. Și toiagul care s'a prefăcut în șarpe, îl vei lua în mîna ta, cu care vei face semnele.

18. Și a mers Moisi și s'a întors la Iosor socrul său, și a zis: merge-voiu și mă voi înfoarce la frații mei cei din Eghipt, și voi vede de trăesc încă. Și a zis Iosor lui Moisi: mergi sănătos, și după acele zile multe a murit împăratul Eghiptului.

19. Și au zis Domnul către Moisi în Madiam: mergi, dute în Eghipt; că au murit toți cei ce căutau sufletul tău.

20. Și luându-și Moisi pre femeea sa și pruncii, i-a pus pre asinii săi și s'au întors în Eghipt, și a luat Moisi toiagul cel dela Dumnezeu în mîna sa.

21. Și au zis Domnul către Moisi: mergînd tu și întorcându-te în Eghipt, vezi toate semnele care le-am dat în mîna ta, să le faci pre ele înaintea lui Faraon. Iar eu voi învățoșa inima lui, și nu va lăsa poporul.

22. Și tu vei zice lui Faraon: acestea zice Domnul: iu întâi născut al meu este Israil.

23. Și am zis fie: lasă poporul meu ca să se închine mie, iar tu n'ai vrut să-l lași pre el, vezi dar, eu voi uide pre fiul tău cel întâi născut.

24. Și a fost pre cale unde a poposit, l-a înfrimănat pre el îngerul Domnului și cercă să-l omoare pre el.

25. Și luând Sephora o pietricică ascuțită a tăiat împrejur marginea trupului fiului său, și a căzut la picioarele lui, zicînd: stăfuit-a sîngele tăierii împrejur a fiului meu.

26. Și s'a dus dela el, pentru că a zis: stăfuit-a sîngele tăierii împrejur a fiului meu.

27. Și au zis Domnul către Aaron: mergi întru înfrimarea lui Moisi în pustie, și s'a dus și s'a înfrimănat cu dănsul în muntele lui Dumnezeu, și s'au sărutat amîndoi.

28. Și a vestit Moisi lui Aaron toate cuvintele Domnului, care le-au trimis și toate graiurile care i-au poruncit lui.

29. Și au mers Moisi și Aaron și au adunat toată bătrînimea fiilor lui Israil.

30. Și a grăit Aaron toate cuvintele acestea, care au zis Dumnezeu către Moisi.

10. 6, 12, 30. 12. Mat. 10, 19. 16. 7, 1, 2. 18. 18, 1. 19. Mat. 2, 20.

21. 7, 3; 14, 4; 9, 12. 23. 11, 5; 12, 29; 13, 15. 25. Is. Navi 5, 2.

31. Și a făcut semnele înaintea poporului.

32. Și a crezut poporul și s'a bucurat pentrucă au cercetat Dumnezeu pre fiii lui Israil și pentrucă au văzut necazul lor; și plecându-se poporul s'a închinat.

CAP. 5.

Moisi la Faraon.

Și după acestea au intrat Moisi și Aaron la Faraon și au zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: lasă pre poporul meu ca să serbeze în pustie.

2. Și a zis Faraon: cine este de al căruia glas să ascult eu, ca să las pre fiii lui Israil? Nu știu pre Domnul, și pre Israil nu-l voi lăsa.

3. Și ei au zis lui: Dumnezeul Evreilor ne-au chemat pre noi să mergem cale de trei zile în pustie ca să jertfim Domnului Dumnezeului nostru, ca să nu ne înfrîmpine pre noi moarte sau ucidere.

4. Și le-a zis lor împăratul Egiptului: pentruce Moisi și Aaron îndărătniciți pre popor dela lucru? Mergeți fiecare dintre voi la lucrul său.

5. Și a zis Faraon: iată acum se va prea înmulți poporul acesta pre pământ, deci să nu-i lăsăm să odihnească dela lucruri.

6. Și a poruncit Faraon celor ce priveghiau preste lucrurile poporului și logofeșilor, zicând:

7. Mai mult să nu dați paie poporului pentru facerea cărămizilor, ca ieri și ca alaltăieri; ci să meargă ei să-și adune lor paie,

8. Și să facă cărămizi câte au făcut în toate zilele, să-i siliți și să nu împușinați nimica din lucrurile lor, că șed fără de lucru, pentru aceea strigă zicând: să mergem și să jertfim Dumnezeului nostru.

9. Să se îngreueze lucrurile oamenilor acestora, și să grijască de acestea; iar să nu grijască de cuvinte deșarte.

10. Și îi sileau pre ei priveghetorii preste lucruri și logofeșii, și grăiau către popor zicând: acestea zice Faraon: mai mult nu vă vom da vouă paie.

11. Voi singuri mergeți de vă adunați paie de unde veți afla, că nimica nu se va împușină din lucrul vostru.

12. Și s'a risipit poporul în tot pământul Egiptului să strângă trestitie în loc de paie.

13. Iar priveghetorii preste lucruri sileau pre ei zicând: săvârșiți lucrurile voastre care vi se cuvin preste zi, ca și când vi se da paie.

14. Și logofeșii lui Faraon cei ce erau puși mai mari, au bătut pre logofeșii poporului fiilor lui Israil, zicând: de ce n'ați săvârșit lucrul cărămizilor voastre și astăzi ca și ieri și ca alaltăieri?

15. Și intrând logofeșii fiilor lui Israil, au strigat către Faraon, zicând: pentruce faci așa robilor tăi?

16. Paie nu se dau robilor tăi, și zic nouă să facem cărămizi, iată pre supușii tăi îi bat, au doar nedreptate vei face poporului tău?

17. Și le-a zis lor: fără de lucru ședeți, leneși sunteți, pentru aceea ziceți: să mergem să jertfim Dumnezeului nostru.

18. Acum dar mergând lucrați, că paie nu se vor da vouă, și tot atâtea cărămizi veți face.

19. Și s'au văzut pre sine logofeșii fiilor lui Israil în rele, zicându-li-se: nu se va împușină din cărămizile ce sunt rânduite pre zi.

20. Și s'au întâlnit ei cu Moisi și cu Aaron, carii veneau înaintea lor, când ieșau ei dela Faraon.

21. Și au zis lor: vază-vă pre voi

Dumnezeu și să vă judece, că ați făcut urât mirosul nostru înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, ca să dați sabie în mâna lui să ne omoare.

22. Și s'a întors Moisi către Domnul, și a zis: rogu-mă Doamne, căci ai necăjit pre poporul acesta? Și pentruce mai trimis pre mine?

23. Că de când am mers eu la Faraon să grăiesc întru numele tău, a supărat pre poporul acesta, și n'ai izbăvit pre poporul tău.

CAP. 6.

Moisi trimis din nou la Faraon. Neamul său.

Și au zis Domnul către Moisi: acum vei vedeă cele ce voi face lui Faraon, că cu mână tare va lăsa pre ei și cu braț înalt va scoate pre ei din pământul lui.

2. Și au grăit Dumnezeu către Moisi și au zis către dânsul: eu Domnul.

3. Și m'am arătat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, Dumnezeul lor fiind eu, și numele meu Domnul nu l-am arătat lor.

4. Și am pus legătura mea cu ei ca să le dau lor pământul Haneilor, pământul pre care s'au sălăsluit, întru care au și lăcuit pre dânsul.

5. Și eu am auzit suspînul fiilor lui Israil cu care Eghiptenii ca pre robii asupresc pre ei, și mi-am adus aminte de legătura voastră.

6. Mergi și vorbește fiilor lui Israil, zicând: eu Domnul, și voi scoate pre voi din stăpînia Eghiptenilor, și voi scoate pre voi din robia lor, și voi izbăvi pre voi cu braț înalt și cu judecată mare.

7. Și voi lua pre voi popor mie, și voi fi vouă Dumnezeu, și veți

cunoaște că eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru cel ce v'au scos pre voi din stăpînirea Eghiptenilor.

8. Și voi băga pre voi în pământul spre care am înfins mâna mea să-l dau lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, și-l voi da pre el vouă moștenire, eu Domnul.

9. Și a grăit Moisi așa fiilor lui Israil, și ei n'au ascultat pre Moisi pentru împușinarea sufletului și pentru lucrurile cele grele.

10. Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

11. Intră și vorbește lui Faraon împăratul Eghiptelui, ca să lase pre fiii lui Israil din pământul său.

12. Și a grăit Moisi înaintea Domnului zicând: iată fiii lui Israil nu m'au ascultat pre mine, și cum mă va ascultă Faraon? Gângav fiind eu.

13. Și au zis Domnul către Moisi și către Aaron, și le-au poruncit să intre la Faraon împăratul Eghiptelui ca să scoată pre fiii lui Israil din pământul Eghiptelui.

14. Și aceștia sunt începătorii caselor neamurilor, fiii lui Ruvim celui întâiu născut a lui Israil: Enoh și Falus, Asron și Harmi. Aceasta este familia lui Ruvim.

15. Și fiii lui Simeon: Iemuil, Iamin și Aod și Iahin și Saar și Saul cel din Finisa. Acestea sunt neamurile fiilor lui Simeon.

16. Și acestea sunt numele fiilor lui Levi după rudeniile lor: Ghereson, Caat și Merari; și anii vieții lui Levi o sută treizeci și șapte.

17. Și aceștia sunt fiii lui Ghereson: Loveni și Semei, casele neamului lor.

18. Și fiii lui Caat: Amvram, Isaar și Hevron și Oziil; și anii vieții lui Caat o sută și treizeci de ani.

21. Fac. 34, 30.
6. 1. 12, 33. 4. Fac 17, 8; 26, 3. 6. 7, 5.
12. 4, 10.

14. Fac 46, 9; Num. 26, 5; 1 Paral. 5, 1.
15. Fac. 46, 10; 1 Paral. 4, 24; Num. 26, 12.
16. Fac. 46, 11; Num. 3, 17; 1. Paral. 6, 1;
23, 6; 6, 17. 18. 1 Paral. 6, 18.

19. Și fiii lui Merari: Mooli și Omusi. Acestea sunt casele neamului lui Levi după rudențiile lor.

20. Și a luat Amvram pre Iohaved fata fratelui tatălui său lui femeie, și a născut pre Aaron și pre Moisi și pre Mariam sora lor; și anii vieții lui Amvram o sută treizeci și șapte.

21. Și fiii lui Isaar: Core și Nafec și Zehri.

22. Și fiii lui Oziil: Misail și Elisafan și Segri.

23. Iar Aaron a luat lui'și femeie pre Elisavet fata lui Aminadav sora lui Naasson, și i-a născut lui pre Nadav și pre Aviud și pre Eleazar și pre Itamar.

24. Iar fiii lui Core: Asir și Elcană și Aviasar. Acestea sunt nașterile lui Core.

25. Și Eleazar feciorul lui Aaron a luat lui'și femeie din fetele lui Putiil și i-a născut lui pre Fenees. Acestea sunt începăturile neamului Levișilor după nașterile lor.

26. Acesta este Aaron și Moisi, cărora le-au zis Dumnezeu să scoasă pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului cu puterea lor.

27. Aceștia sunt cei ce grăiau către Faraon împăratul Eghiptului, și au scos pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului însuși Aaron și Moisi.

28. În care zi au grăit Domnul lui Moisi în pământul Eghiptului.

29. Și au grăit Domnul către Moisi zicând: eu Domnul, grăește către Faraon împăratul Eghiptului câte zic eu către tine.

30. Și a zis Moisi înaintea Domnului: iată eu sunt slab la graiu, și cum mă va ascultă pre mine Faraon?

CAP. 7.

Ranele Eghiptului.

Și au grăit Domnul către Moisi zicând: iată eu te-am dat pre tine

Dumnezeu lui Faraon, și Aaron fratele tău va fi ție prooroc.

2. Și tu vei grăi lui toate câte poruncesc ție, iar Aaron fratele tău va grăi către Faraon, ca să lase pre fiii lui Israil din pământul său.

3. Și eu voi învârtosă inima lui Faraon, și voi înmulți semnele mele și minunile în pământul Eghiptului.

4. Și nu va ascultă pre voi Faraon, și voi pune mâna mea pre Eghipt, și voi scoate cu puterea mea poporul meu, pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului cu izbândire mare.

5. Și vor cunoaște toți Eghiptenii că eu sunt Domnul, când voi întinde mâna mea preste Eghipt și voi scoate pre fiii lui Israil din mijlocul lor.

6. Și au făcut Moisi și Aaron după cum le-au poruncit lor Domnul, așa au făcut.

7. Și Moisi eră de optzeci de ani, iar Aaron fratele lui de optzeci și trei de ani când au grăit către Faraon.

8. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând: și de va grăi către voi Faraon zicând:

9. Dați-ne nouă semn sau minune, tu vei zice lui Aaron fratelui tău: ia toiagul și-l aruncă pre pământ înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, și se va face balaur.

10. Și au intrat Moisi și Aaron înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, și au făcut așa precum le-au poruncit lor Domnul, și a aruncat Aaron toiagul înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, și s'a făcut balaur.

11. Și a chemat Faraon pre înțelepșii Eghiptului și pre vrăjitori; și au făcut și vrăjitorii Eghiptenilor cu vrăjile lor asemenea.

19. 1 Paral. 6, 19. 21. Num. 16, 1.

22. Lev. 10, 4. 24. 1 Paral. 6, 22.

25. Num. 25, 7. 29. 7, 5, 17. 30. 4, 10.

7. 2, 4, 16. 3. 4, 21; 14, 4. 4. 8, 15, 19. 5. 6, 6, 29. 10. 4, 3; 40, 14. 11. Fap. Ap. 13, 8.

12. Și a aruncat fiecare toiagul său, și s'au făcut balauri; și toiagul lui Aaron a înghițit pre toegele lor.

13. Și s'a învârtoșat inima lui Faraon și nu i-a ascultat pre dâșii după cum le-au poruncit lor Domnul.

14. Și au zis Domnul către Moisi: se îngreuiază inima lui Faraon ca să nu lase pre popor.

15. Mergi la Faraon dimineață, ia-l el iese la apă, și-l vei înfrîmîna pre el pre șarmurile rîului, și toiagul care s'a făcut șarpe, să-l iei în mîna ta.

16. Și să zici către el: Domnul Dumnezeu al Evreilor m'au trimis la tine zicînd: lasă pre poporul meu ca să slujească mie în pustie, și ia-l n'ai ascultat până acum.

17. Și acum acestea zice Domnul: înfrînceasta vei cunoaște că eu sunt Domnul, ia-l eu bat cu toiagul cel din mîna mea preste apa cea din rîu, și se va preface în sânge.

18. Și peștii cei ce sunt în apă vor muri, și se va împuși rîul, și nu vor putea Eghiptenii să bea apă din rîu.

19. Și au zis Domnul către Moisi: zi lui Aaron fratelui tău: ia toiagul tău în mîna ta, și întinde mîna ta preste apele Eghiptului și preste rîurile lor și preste lacurile lor, preste bălțile lor și preste toată apa lor cea adunată, și să fie sânge; și s'a făcut sânge în tot pămîntul Eghiptului în lemne și în pietre.

20. Și au făcut așa Moisi și Aaron după cum le-au poruncit lor Domnul, și ridicînd Aaron toiagul său, a lovit apa cea din rîu înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui; și toată apa cea din rîu s'a prefăcut în sânge.

21. Și peștii din rîu au murit, și s'a împușat rîul; și nu puteau Eghip-

tenii să bea apă din rîu, și eră sângele în tot pămîntul Eghiptului.

22. Și au făcut asemenea și vrăjitorii Eghiptenilor cu vrăjile lor, și s'a învârtoșat inima lui Faraon și nu i-a ascultat pre ei după cum le-au zis Domnul.

23. Și întorcîndu-se Faraon a intrat în casa sa, și nu și-a pus în mintea lui nici de aceasta.

24. Și au săpat toți Eghiptenii împrejurul rîului ca să bea apă, și nu puteau să bea apă din rîu.

25. Și s'au plinit șapte zile după ce au bătut Domnul rîul.

CAP. 8.

Alte rane asupra Eghiptului.

Și au zis Domnul către Moisi: intră la Faraon și vei grăi către dânsul, acestea zice Domnul: lasă pre poporul meu ca să sluiască mie.

2. Iar de nu vei vreă să-l lasi, ia-l eu bat toate hotarele tale cu broaște.

3. Și va vărsa rîul broaște, și suindu-se broaștele vor intra în casele tale și în cămarile așternuturilor tale și pre paturile tale și în casele slugilor tale și înfrîncele poporului tău și în aluaturile tale și în cuptoarele tale.

4. Și preste tine și preste slugile tale și preste poporul tău se vor sui broaștele.

5. Și au zis Domnul către Moisi: grăește lui Aaron fratelui tău: întinde cu mîna ta toiagul tău spre rîuri spre lacuri și spre bălți, și scoate broaște pre pămîntul Eghiptului.

6. Și a înfrîns Aaron mîna spre apele Eghiptului și a scos broaște, și s'a suit broasca și a acoperit tot pămîntul Eghiptului.

22, 8, 7, 18.

8. 1. 7, 16; 5, 1. 6. Ps. 104, 29. 7. 11, 18, 22.

7. Și au făcut așa și vrăjitorii Eghiptenilor cu vrăjile lor și au scos broaște pre pământul Eghiptului.

8. Și a chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron, și a zis: rugați-vă pentru mine către Domnul, și să ia broaștele dela mine și dela poporul meu, și voiu lăsa pre ei și vor jertfi Domnului.

9. Și a zis Moisi către Faraon: rânduiește mie când să mă rog pentru tine și pentru slugile tale și pentru poporul tău, ca să piară broaștele dela tine și dela poporul tău și din casele voastre, și numai în rîu să rămăie.

10. Iar el a zis: mâine; și a răspuns: voi face după cum ai zis, ca să vezi că nu este altul afară de Domnul.

11. Și se vor ridica broaștele de la tine și din casele voastre și din curți și dela slugile tale și dela poporul tău, și numai în rîu vor rămăie.

12. Și au ieșit Moisi și Aaron de la Faraon, și a strigat Moisi către Domnul ca să piară broaștele după cum făgăduise lui Faraon.

13. Și au făcut Domnul după cum a zis Moisi, și au murit broaștele din case și din curți și din țarine.

14. Și le-au adunat grămezi grămezi, și s'a împușit pământul.

15. Și văzând Faraon că s'a făcut ușurare, s'a îngreuiat inima lui și nu a ascultat de dănșii după cum au grăit Domnul.

16. Și au zis Domnul către Moisi: grăește lui Aaron: întinde cu mîna toiagul tău și lovește țărâna pământului, și va fi mușița între oameni și în vite și în tot pământul Eghiptului.

17. Și a întins Aaron cu mîna toiagul său și a lovit țărâna pământului, și s'a făcut mușița între oa-

meni și în vite și în toată țărâna pământului, și s'a făcut mușița în tot pământul Eghiptului.

18. Și au făcut așa și vrăjitorii cu vrăjile lor ca să scoajă mușița, și n'au putut; și s'a făcut mușița între oameni și în vite.

19. Și au zis vrăjitorii către Faraon: degetul lui Dumnezeu este acesta. Și s'a învârtoșat inima lui Faraon și nu i-a ascultat pre ei după cum au grăit Domnul.

20. Și au zis Domnul către Moisi: mîneacă dimineață și stai înaintea lui Faraon, și ia-lă el va ieși la apă, și vei grăi către el: acestea zice Domnul: lasă pre poporul meu ca să-mi slujiască în pustie.

21. Iar de nu vei vreă să lași pre poporul meu, ia-lă eu voi trimitte preste tine și preste slugile tale preste poporul tău și preste casele voastre muscă câinească; și se vor umplea casele Eghiptenilor de muscă câinească și pământul pre care sunt ei.

22. Și voi mări în ziua aceea pământul Ghesem în care poporul meu se află, preste care nu va fi muscă câinească, ca să vezi că eu sunt Domnul Dumnezeu a tot pământul.

23. Și voi osebi între poporul meu și între poporul tău, și mâine va fi semnul acesta pre pământ.

24. Și au făcut Domnul așa, și a venit musca cea câinească mulțime, în casele lui Faraon și în casele slugilor lui și în tot pământul Eghiptului, și s'a prăpădit pământul de musca cea câinească.

25. Și a chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron zicând: mergeți și jertfiți Domnului Dumnezeului vostru în pământul acesta.

26. Și a zis Moisi: nu este cu putință a se face așa, că cele ce

19. 7, 4. 20. 9, 13; 7, 16; 5, 1.

24. Intel. 16, 9; Ps. 77, 50; 104, 30.

15. 3, 19; 7, 4, 13. 16. Ps. 77, 50; 104, 30.

sunt urâciune Eghiptenilor vom să jertfim Domnului Dumnezeuului nostru, și de vom jertfi cele ce sunt urâciune Eghiptenilor înaintea lor, cu pietre ne vor ucide.

27. Cale de trei zile vom merge în pustie, și vom jertfi Dumnezeuului nostru precum ne-au zis nouă Domnul.

28. Și a zis Faraon: eu vă voi lăsa pre voi să ieșiți și veți jertfi Domnului Dumnezeuului vostru în pustie, dar să nu vă întindeți a merge departe, rugați-vă dar pentru mine către Domnul.

29. Și a zis Moisi: vezi, eu voi ieși dela tine și mă voi ruga către Dumnezeu, și se va duce musca cea câinească dela tine și dela slugile tale și dela poporul tău mâine; dar să nu mai adaogi Faraone a înșelă ca să nu lași poporul să jertfească Domnului.

30. Și a ieșit Moisi dela Faraon și s'a rugat către Dumnezeu.

31. Și au făcut Domnul după cum a zis Moisi, și au ridicat musca cea câinească dela Faraon, dela slugile lui și dela poporul lui, și n'a rămas nici una.

32. Și a îngreoiat Faraon inima sa și în vremea aceasta, și n'a vrut să lase poporul.

CAP. 9.

Alte rane asupra Eghiptului.

Și au zis Domnul către Moisi: în-țiră la Faraon și vei grăi lui: acestea zice Domnul Dumnezeu E-vreilor: lasă să iasă poporul meu ca să-mi slujiască mie.

2. Iar de nu vei vreă să lași pre poporul meu, ci încă-l ții pre el,

3. Iată mâna Domnului va fi preste vitele tale cele din câmpii, și în

cal și în asini și în cămile și în boi și în oi, moarte mare.

4. Și voi osebi minunat în vremea aceea între vitele Eghiptenilor și între vitele fiilor lui Israil, și nu vor muri din toate vitele fiilor lui Israil nici una.

5. Și au dat Dumnezeu soroc, zicând: mâine va face Domnul cu-vântul acesta pre pământ.

6. Și au făcut Domnul cuvântul acesta a doua zi, și au murit toate vitele Eghiptenilor; iar din vitele fiilor lui Israil n'au murit nici una.

7. Și văzând Faraon că din toate vitele fiilor lui Israil n'a murit nici una, s'a îngreoiat inima lui Faraon și n'a lăsat poporul.

8. Și au grăit Domnul către Moisi și Aaron zicând: luați voi pline mâinile de spuză din cuptor, și să o împrăstie Moisi spre cer înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui.

9. Și să se facă pulbere preste tot pământul Eghiptului, și vor fi pre oameni și pre vite rane și bășici fierbinți, în oameni și în vite în tot pământul Eghiptului.

10. Și a luat spuză din cuptor înaintea lui Faraon, și a împrăștiat-o Moisi spre cer, și s'au făcut rane și bășici fierbinți pre oameni și pre vite.

11. Și nu puteau vrăjitorii să stea înaintea lui Moisi pentru rane, că s'au făcut ranele în vrăjitori și în tot pământul Eghiptului.

12. Și au învățat Domnul inima lui Faraon, și nu i-a ascultat pre ei după cum au rânduit Domnul lui Moisi.

13. Și au zis Domnul către Moisi: mănecă dimineață și stăi înaintea lui Faraon și vei grăi către el: acestea zice Domnul Dumnezeu E-vreilor: lasă pre poporul meu ca să-mi slujiască mie.

28. 9, 28; Fap. Ap. 8, 24. 30. 10, 18.

32. 7, 13.

9. 1. 5, 1; 7, 16.

3. H 2 lege, 2, 15.

11. Ințel. 17, 7. 12. 4, 21. 13. 8, 20.

14. Pentru că în vremea aceasta eu voi trimitte toate băștile mele în inima ta și a slugilor tale și a poporului tău, ca să vezi că nu este altul ca mine în tot pământul.

15. Că acum trimițând mâna mea te voi bate pre tine, și voi omorî pre poporul tău cu moarte, și te vei zdrobi de pre pământ.

16. Și pentru aceea ai fost cruțat până acum, ca să arăt întru tine puterea mea și ca să se vestească numele meu în tot pământul.

17. Au doar te vei mai împrăști tu poporului meu ca să nu-i lași pre dânșii?

18. Iată eu voi ploua în ceasul acesta mâine piatră multă foarte, cum n'a mai fost în Egipt din ziua în care s'a făcut până în ziua aceasta.

19. Acum dar grăbește să-ți aduni vitele tale și câte ai tu în câmp, pentru că toți oamenii și vitele câte se vor afla în câmp și nu vor intra în casă, va cădea preste ele piatră și vor muri.

20. Cel ce se teme de cuvântul Domnului din slugile lui Faraon, și-a adunat vitele sale în case;

21. Iar cel ce n'a luat aminte cu cugetul său la cuvântul Domnului, a lăsat vitele în câmpii.

22. Și au zis Domnul către Moisi: întinde mâna ta spre cer, și va fi piatră preste tot pământul Egiptului și preste oameni și preste vite și preste toată iarba cea de pre pământ.

23. Și a întins Moisi mâna spre cer, și Domnul au dat tunete și piatră, și curgea foc pre pământ, și au plouat Domnul piatră preste tot pământul Egiptului.

24. Și eră piatră, și în piatră ardea foc cu văpaie, și piatra eră multă foarte cum n'a mai fost în Egipt

din ziua în care s'a făcut în el neam.

25. Și a bătut piatra în tot pământul Egiptului dela om până la dobitoc, și toată iarba din câmp o a bătut-o piatra, și toate lemnele din câmpuri le-a zdrobit piatra.

26. Numai în pământul Ghesem unde erau fiii lui Israil n'a fost grindină.

27. Și trimițând Faraon a chemat pre Moisi și pre Aaron, și le-a zis lor: păcătui-am acum, Domnul este drept, iar eu și poporul meu necredincios.

28. Rugați-vă dar pentru mine către Domnul, și să înceteze a se mai face tunetele lui Dumnezeu și piatra și focul, și voi lăsa pre voi, și mai mult nu veți rămâne.

29. Și a zis Moisi lui: dacă voi ieși din Cetate voi întinde mâinile mele către Domnul, și tunetele vor înceta și piatra și ploaia nu va mai fi, ca să cunoști că al Domnului este pământul.

30. Iar eu știu că și tu și slugile tale încă nu v'ați temut de Domnul.

31. Și inul și orzul s'au stricat, că orzul eră înspicat și inul cu sămânță.

32. Iar grâul și ovăzul nu s'au stricat, pentru că erau târzii.

33. Și a ieșit Moisi dela Faraon afară din Cetate și a întins mâinile către Domnul, și a încetat tunetele și piatra și ploaia n'a mai picat pre pământ.

34. Iar văzând Faraon că au încetat ploaia și piatra și tunetele, a daos încă a păcătui și și-a îngreuiat inima sa și a slugilor sale.

35. Și s'a învârtoșat inima lui Faraon, și n'a lăsat pre fiii lui Israil după cum au grăit Domnul lui Moisi.

25. Ps. 77, 53.

27. 10, 16.

28. 8, 28; 10, 17.

29. Ps. 142, 6.

33. Iacov 5, 16.

35. 1 Imp. 6, 6.

CAP. 10.

Lăcuste asupra Eghiptului.

Și au grăit Domnul către Moisi zicând: intră la Faraon, că eu am învârtosât inima lui și a slugilor lui, ca pre rând să vie semnele acestea preste ei.

2. Ca să povestești în urechile fiilor voștri și întru ale feciorilor fiilor voștri cu câte am necăjit pre Eghipteni, și semnele mele care le-am făcut întru ei, și să cunoașteți că eu sunt Domnul.

3. Și au intrat Moisi și Aaron înaintea lui Faraon și au zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeu Evreilor, până când nu vrei să te rușinezi de mine? Lasă poporul meu ca să slujească mie.

4. Iar de nu vei vreă tu să lași pre poporul meu, iată eu voi aduce în ceasul acesta mâine lăcustă multă preste toate hotarele tale.

5. Și va acoperi fața pământului, și nu vei putea să vezi pământul, și va mânca tot ce va rămas vouă nebătfut de piatră, și va mânca tot lemnul ce crește vouă pre pământ.

6. Și se vor umplea casele tale și casele slugilor tale și toate casele în tot pământul Eghiptului, câte nici odinioară n'au văzut părinții tăi nici strămoșii lor din ziua în care s'au făcut pre pământ până în ziua aceasta, și plecându-se Moisi a ieșit dela Faraon.

7. Și au zis slugile lui Faraon către dânsul: până când va fi nouă această pacoste? Lasă oamenii ca să slujească Dumnezeului lor, au vrei să știi că a pierit Eghiptul?

8. Și au întors pre Moisi și pre Aaron la Faraon, și a zis lor Faraon: mergeți și slujiți Domnului Dumnezeului vostru, dar carii și cine sunt cei ce vor merge?

9. Și a zis Moisi: cu tinerii și cu bătrânii vom merge cu feciorii și cu fetele și cu oile și cu boii noștrii, pentru că este sărbătoare Domnului Dumnezeului nostru.

10. Și a zis Faraon către ei: fie așa, Domnul cu voi, cum voi lăsa pre voi, au doar și averile voastre? Vedeți că vicleșug este întru voi.

11. Nu așa, ci să meargă bărbaii și să slujiți lui Dumnezeu că aceasta căutați voi, și i-a scos pre ei dela fața lui Faraon.

12. Și au zis Domnul către Moisi: întinde mâna ta preste pământul Eghiptului, și va veni lăcustă pre pământ și va mânca toată iarba pământului și tot rodul lemnelor ce a rămas nebătfut de piatră.

13. Și a ridicat Moisi toiagul spre cer, și Domnul au adus vânt austru pre pământ toată ziua aceea și toată noaptea; dimineață s'a făcut, și vântul austru a adus lăcustă.

14. Și a adus pre ea preste tot pământul Eghiptului, și s'a așezat preste toate hotarele Eghiptului multă foarte, mai 'nainte de dânsa n'a fost lăcustă ca aceasta și după aceasta nu va fi așa.

15. Și a acoperit fața pământului și s'a stricat pământul, și a mâncat toată iarba pământului și tot rodul lemnelor care a rămas dela piatră. N'a rămas verde nimica în lemne și în toată iarba câmpului, în tot pământul Eghiptului.

16. Și s'a grăbit Faraon a chema pre Moisi și pre Aaron zicând: păcătuim-am înaintea Domnului Dumnezeului vostru și a voastră.

17. Primiți dar păcatul meu încă acum și vă rugați către Domnul Dumnezeu vostru, ca să ia de pre mine moartea aceasta.

18. Și a ieșit Moisi dela Faraon și s'a rugat lui Dumnezeu.

19. Și au întors Domnul vânt tare dela mare, și au ridicat lăcustele și le-au aruncat pre dânsule în marea Roșie, și n'a rămas nici o lăcustă în tot pământul Eghiptului.

20. Și au învățosaf Domnul inima lui Faraon, și n'a lăsat pre fiii lui Israil.

21. Și au zis Domnul către Moisi: întinde mâna ta spre cer și să se facă întunerec pre pământul Eghiptului, întunerec care să se poată pipăi.

22. Și a întins Moisi mâna spre cer și s'a făcut întunerec, negură și ceață preste tot pământul Eghiptului trei zile.

23. Și nimenea n'a văzut pe frațele său trei zile, și nimenea nu s'a sculat din patul său trei zile; iar la toți fiii lui Israil eră lumină în tot locul unde lăcuiau ei.

24. Și a chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron, și le-a zis lor: mergeți și slujiți Domnului Dumnezeu-lui vostru, numai oile și boii veți lăsa; iar averile voastre meargă cu voi.

25. Și a zis Moisi: nu, ci să ne dai nouă arderi de tot și jertfe care vom face Domnului Dumnezeului nostru.

26. Și vitele noastre vor merge cu noi și nu vom lăsa unghie, pentru-că dintr'însele vom să jertfim Domnului Dumnezeului nostru; că noi nu știm ce vom jertfi Domnului Dumnezeului nostru până vom merge acolo.

27. Și au învățosaf Domnul inima lui Faraon, și n'a vrut să-i lase pre ei.

28. Și a zis Faraon către Moisi: du-te dela mine, ia aminte să numai adaogi a vedeă fața mea, că în ce zi te vei arătă mie, vei muri.

29. Iar Moisi a zis: precum ai grăit nu mă voi mai arătă fie în față.

CAP. 11.

Eșirea din Eghipt.

Și au zis Domnul către Moisi: încă șo rană voi aduce eu preste Faraon și preste Eghipt, și după aceea vă va lăsa pre voi de aici, și când vă va lăsa pre voi, vă va sili să ieșiți.

2. Grăește dar pre ascuns în urechile poporului, și să ceară fiecare dela vecinul său și femeia dela vecina sa vase de argint și de aur și haine.

3. Și au dat Domnul har poporului său înaintea Eghiptenilor, și le-a împrumutat lor; și omul Moisi mare s'a făcut foarte înaintea Eghiptenilor și înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui și înaintea a tot poporul.

4. Și a grăit Moisi, acestea zice Domnul: pe la miezul nopții eu voi intra în Eghipt,

5. Și va muri tot cel întâiu născut în pământul Eghiptului, dela cel întâiu născut al lui Faraon care șade pre scaun, până la cel întâiu născut al slujniciei cei dela moară și până la cel întâiu născut a tot dobitocul.

6. Și va fi strigare mare în tot pământul Eghiptului cum n'a mai fost și cum nu va mai fi.

7. Iar la toți fiii lui Israil nu va chelălăi câine cu limba sa, dela om până la dobitoc, ca să vezi cât de minunat va osebi Domnul între Eghipteni și între Israilteni.

8. Și vor striga toate slugile tale către mine, și se vor închină mie zicând: ieși tu și tot poporul tău pre care tu îl povățuești, și după acestea voi ieși, și a ieșit Moisi dela Faraon cu mânie.

9. Și au zis Domnul către Moisi:

20. 11, 10. 21. Isaia 50, 3; Mat. 27, 45.
23. Întel. 18, 1; Isaia 60, 2. 24. 8, 8; 12, 31.
26. 12, 32.

11. 2, 3, 21; 12, 35, 36. 3. Sirah 45, 1.
5. 4, 23; 12, 29.

nu vă va ascultă pre voi Faraon ca înmulțind să înmulțesc semnele și minunile în pământul Eghiptului.

10. Iar Moisi și Aaron au făcut toate semnele și minunile acestea în pământul Eghiptului înaintea lui Faraon; iar Domnul au învârtoșat inima lui Faraon și n'a vrut să lase pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului.

CAP. 12.

Mielul Pascal.

Și au grăit Domnul către Moisi și Aaron în pământul Eghiptului, zicând :

2. Luna aceasta este vouă începătură lunilor, cea dintâiu este vouă întru lunile anului.

3. Grăește către toată adunarea fiilor lui Israil zicând : în ziua a zecea a lunii aceștia să ia fiecare câte un miel de fiecare casă pe rudenția sa.

4. Iar de vor fi mai pușini în casă cât să nu fie de ajuns la un miel, să ia împreună cu sine pre vecinul său cel de aproape după numărul sufletelor, fiecare să-și numere lui și câți îi va fi de ajuns la miel.

5. Și să fie vouă mielul desăvârșit, parte bărbătească de un an să fie vouă, cîn miei și din iezi să luați.

6. Și să-l țineți până la ziua a patrusprezecea a lunii acesteia, și să-l junghie toată mulțimea adunării fiilor lui Israil către seară.

7. Și să ia din sânge și să ungă amândoi stâlpii ușii și pragurile în casele unde-l vor mânca pre el.

8. Și să mănânce carnea friptă la foc în noaptea aceea, și azimele cu salată să le mănânce.

9. Să nu-l mâncați crud nici fierț în apă, ci fript la foc, capul cu picioarele și cu măruntaile.

10. Să nu lăsați nimic dintr'însul pe a doua zi, și os din el să nu zdrobiți; cele ce vor rămâne din el până a doua zi cu foc să le ardeți.

11. Și așa să-l mâncați pre el; mijloacele voastre fiind încinse și încălșămintele voastre în picioarele voastre și toegele voastre în mâinele voastre, și să-l mâncați de grabă că sunt paștile Domnului.

12. Și voi trece prin pământul Eghiptului în noaptea aceasta, și voi omorî pre tot cel întâiu născut în pământul Eghiptului, dela om până la dobitoc, și asupra tuturor dumezeilor Eghiptenilor voi face izbândă eu Domnul.

13. Și va fi sângele semn vouă pre casele în care veți fi voi, și voi vedea sângele și voi acoperi pre voi, și nu va fi întru voi rană ca să pieriți când îi voi bate în pământul Eghiptului.

14. Și va fi vouă ziua aceasta pomenire, și o veți țineă sărbătoare Domnului întru toate neamurile voastre, lege veșnică o veți prăznuți pre dânsa.

15. Șapte zile azime veți mânca, și din ziua dintâiu veți scoate ce este dospit din casele voastre, tot cel ce din ziua dintâiu până în ziua a șaptea va mânca dospit, se va pierde sufletul acela din Israil.

16. Și ziua dintâiu se va chemă sfântă, și ziua a șaptea numită sfântă va fi vouă, tot lucrul de slujbă să nu faceți într'însele, fără numai ce va trebui de mâncat fiecăruia suflet, aceasta numai veți face.

17. Și veți păzi porunca aceasta, pentru că în ziua aceasta voi scoate puterea voastră din pământul Eghiptului, și veți țineă ziua aceasta întru neamurile voastre lege veșnică.

18. Incepând în a patrusprezecea

10. Num. 9, 12. 12. Ps. 135. 10, Evr. 11, 28.

15. 13, 7; 23, 15; 34, 18; Num. 28, 17.

18. Lev. 23, 5; Num. 28, 16.

10. 10, 20.

12. 6. Numere 9, 5.

zi a lunii dintâiu, de cu seara veți mânca azime până la ziua a douăzeci și una a lunii până seara.

19. Șapte zile aluat să nu se afle în casele voastre, tot cine va mânca dospit, sufletul acela se va pierde dintru adunarea fiilor lui Israil; fie acela ori dintre venefici ori dintre moșnenii pământului.

20. Tot ce este dospit să nu mâncați, ci în tot lăcașul vostru să mâncați azime.

21. Și a chemat Moisi toată bătrânimea fiilor lui Israil și a zis către dâșii: mergeți și vă luați vouă miel după neamurile voastre și junghiați pasca.

22. Și luați mănunchiu de isop și înțingând în sângele cel de lângă ușă, ungeți pragul și amândoi stâlpii uși din sângele care este lângă ușă, și voi nici unul să nu ieșiți din ușa casii voastre până dimineața.

23. Și va trece Domnul să bată pre Eghipteni, și va vedeă sângele pre prag și pre amândoi stâlpii uși, și va trece Domnul ușa și nu va lăsa pre cel ce pierde să intre în casele voastre să ucigă.

24. Și veți păzi cuvântul acesta lege fie și fiilor tăi până în veac.

25. Iar după ce veți intra în pământul care vă va da vouă Domnul precum au grăit, păziți slujba aceasta.

26. Și va fi de vor zice către voi fiii voștri: ce este slujba aceasta?

27. Veți grăi lor: jertfă sunt paștile acestea Domnului, cum au acoperit casele fiilor lui Israil în pământul Eghiptelui când au bătut pre Eghipteni; iar casele noastre le-au mântuit, și plecându-se poporul s'a închinat.

28. Și ducându-se au făcut fiii lui Israil după cum au poruncit Domnul lui Moisi și lui Aaron, așa au făcut.

29. Și a fost la miezul nopții au bătut Domnul pre tot întâiul născut în pământul Eghiptelui, dela cel întâiu născut al lui Faraon care ședeă pre tron, până la cel întâiu născut al roabei cei din temniță și până la tot cel întâiu născut a tot dobitocul.

30. Și s'a sculat Faraon noaptea și slugile lui și toți Eghiptenii, și s'a făcut strigare mare în tot pământul Eghiptelui, că nu eră casă în care să nu fie mort.

31. Și a chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron noaptea și le-a zis lor: sculați-vă și ieșiți din poporul meu și voi și fiii lui Israil mergeți și slujiți Domnului Dumnezeuului vostru după cum ziceți.

32. Și oile și boii voștri luând mergeți, și mă binecuvântați și pre mine.

33. Și sileau Eghiptenii pre popor cu grabă să-l scoată pre el din pământul lor, că ziceau ei: toți vom muri.

34. Și a luat poporul aluatul său mai înainte de a se dospî, legat în hainele sale pre umeri.

35. Iar fiii lui Israil au făcut după cum a poruncit lor Moisi, și au cerut dela Eghipteni vase de argint și de aur și haine.

36. Și au dat Domnul har poporului său înaintea Eghiptenilor și i-au împrumutat pre ei, și au ieșit pre Eghipteni.

37. Și s'au ridicat fiii lui Israil din Ramesi spre Sohot, ca șase sute de mii de bărbați pedestri, afară de cele ce aveau.

38. Și amestecătură multă s'a suit împreună cu ei și oi și boi și vite multe foarte.

39. Și au copt aluatul, care l-au

22. Evrei 11, 28; Lev. 14, 4, 51. 26. 13, 8, 14. 28. Num. 1, 54.

29. 4, 23; 11, 5; 13, 15; Ps. 135, 10; 77, 56. 31. 10, 24. 32. 10, 26. 33. 6, 1. 35. 3, 21; 11, 2; Ps. 105, 36. 36. 3, 21 și Iacov 43, 14. 37. Num. 33, 3.

scos din Egiptul turte de azime în spuză, pentru că nu s'a dospit, că i-au scos pre ei Egiptenii și n'au putut să aștepte, nici demâncare nu și-au făcut lor pre cale.

40. Iar sălășluirea fiilor lui Israil, care au lăcut în pământul Egiptului și în pământul Hanaan, au fost ani patru sute treizeci.

41. Și a fost după patru sute treizeci de ani, a ieșit toată puterea Domnului din pământul Egiptului noaptea.

42. Pază este Domnului, ca să-i scoată pre ei din pământul Egiptului; noaptea aceea este pază Domnului ca toți fiii lui Israil să o păzească întru semințiile lor.

43. Și au zis Domnul către Moisi și Aaron: aceasta este legea paștilor, tot cel de neam strein nu va mânca din ele.

44. Și pre tot robul ori cu argint cumpărat îl vei tăia împrejur, și atunci va mânca din ele.

45. Strein și năimit să nu mănânce din ele.

46. Într-o casă se va mânca și să nu scoateți din cărnuri afară din casă, și os să nu zdrobiți dintr'însul.

47. Toată adunarea fiilor lui Israil să facă aceasta.

48. Iar de va veni la voi vr'un nemernic să facă paști Domnului, veți tăia împrejur toată partea bărbătească, și atunci va veni să facă aceasta și va fi ca și moșneanul cel de pământ, tot cel nețaiat împrejur nu va mânca din ele.

49. O lege va fi celui de loc și nemernicului, care va lăcut între voi.

50. Și au făcut fiii lui Israil după cum au poruncit Domnul lui Moisi și lui Aaron, așa au făcut.

51. Și a fost în ziua aceea au scos Domnul pre fiii lui Israil din pământul

lui Egiptului împreună cu toată puterea lor.

CAP. 13.

Sfințirea celor întâi născuți.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Sfințește mie pre tot cel întâiu născut, care întâiu deschide pânțelele întru fiii lui Israil, dela om până la dobitoc, că al meu este.

3. Și a zis Moisi către popor: pomeniți ziua aceasta, întru care ați ieșit din pământul Egiptului, din casa robiei, că cu mână tare v'au scos pre voi Domnul de acolo, și să nu mâncați dospit.

4. Că astăzi ieșiți voi în luna dintăiu.

5. Și va fi după ce te va duce Domnul Dumnezeuul tău în pământul Hananeilor și Heteilor și Amoreilor și Eveilor și Ievuseilor și Ghergheseilor și Ferezeilor, precum s'au jurat părinților tăi, să dea ție pământul în care curge lapte și miere, vei face slujba aceasta în luna aceasta.

6. Șase zile veți mânca azime, iar a șaptea zi sărbătoare Domnului.

7. Azime veți mânca cele șapte zile, nu se va vedeă la tine dospit, nici vei aveă aluat în toate hotarele tale.

8. Vei povesti fiului tău în ziua aceea, zicând: pentru că aceasta a făcut Domnul Dumnezeuul meu, când am ieșit din Egipt.

9. Și va fi ție semn în mâna ta și aducere aminte înaintea ochilor tăi, pentru ca să fie legea Domnului în gura ta, că cu mână tare te-au scos Domnul Dumnezeu din Egipt.

10. Și să păziți legea aceasta în timpurile cele rânduite din zile în zile.

13. 1. 22, 29; 34, 19; Lev. 27, 26; Num. 3, 13; 8, 17; Luc. 2, 23. 4. 23, 15; 34, 18. 5. Fac. 17, 8. 6. 23, 15. 7. 12, 15; 1 Cor. 5, 8. 8. 12, 26. 9. A 2 lege 6, 8; 11, 18.

40. Fac. 15, 13; Fapt. Ap. 7, 6. 41. Ps. 113, 1. 46. Num. 9, 12; Ioan 19, 36. 49. Lev. 24, 22.

11. Și va fi după ce te va duce Domnul Dumnezeuul tău în pământul Hananeilor, precum s'au jurat părinților tăi, și-l va da ție.

12. Și vei osebi pre tot cel ce deschide pânțelele parte bărbătească Domnului, tot ce deschide pânțelele din turme ori în vitele tale, câte vor fi ție parte bărbătească, le vei stinși Domnului.

13. Tot ce deschide pânțelele asinei să-l schimbi pre oaie, iar de nu-l vei schimba, îl vei răscumpără; pre tot cel întâiu născut al omului din fiii tăi vei răscumpără.

14. Iar de te va întrebă feciorul tău după aceasta, zicând: ce este aceasta? Vei zice lui: că cu mână tare ne-au scos Domnul din pământul Eghiptului și din casa robiei.

15. Iar când s'au îndărătnicit pre Faraon și nu vreă să ne lase pre noi, au ucis pre tot cel întâi născut în pământul Eghiptului, dela cei întâi născuți ai oamenilor, până la cei întâi născuți ai dobitoacelor, pentru aceea eu jertfesc Domnului toată partea bărbătească ce deschide pânțelele, și pre tot cel întâi născut ai fiilor mei voi răscumpără.

16. Și va fi spre semn în mâna ta și nemișcat înaintea ochilor tăi, pentru că cu mână tare te-au scos Domnul din Eghipt.

17. Iar după ce a lăsat Faraon poporul, nu i-au povățuit pre ei Dumnezeu pre calea pământului Filistenilor, că eră aproape, pentru că au zis Dumnezeu, ca nu cumvă să pară rău poporul văzând războiu și să se întoarcă în Eghipt.

18. Și au abătut Dumnezeu poporul dela calea cea dela pustie, spre marea Roșie. Iar fiii lui Israil al cincilea neam au eșit din pământul Eghiptului.

19. Și a luat Moisi oasele lui Iosif cu sine, că cu jurământ a jurat Iosif pre fiii lui Israil, zicând: cu cercetare vă va cerceta pre voi Domnul, ci să luați împreună cu voi oasele mele de aici.

20. Și purcezând fiii lui Israil din Sohot au tăbărât în Otom lângă pustie.

21. Iar Dumnezeu îi povățuiă pre ei ziua cu stâlp de nor, arătându-le calea, iar noaptea cu stâlp de foc.

22. Și n'a lipsit stâlpul de nor ziua și stâlpul de foc noaptea înaintea a tot poporului.

CAP. 14.

Trecerea prin Marea Roșie.

Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

2. Zi fiilor lui Israil ca să se întoarcă și să tăbărăscă împreajma șesului între Magdal și între mare în preajma Veelsephonului, înaintea lui să tăbărâți lângă mare.

3. Și va zice Faraon poporului său: fiii lui Israil aceștia rățăcesc pre pământ, că i-a închis pre ei pustia.

4. Și eu voi învârtoșă inima lui Faraon și îi va gonî dinnapoia lor, și mă voi proslăvi în Faraon și întru toată oastea lui, și vor cunoaște toți Eghiptenii, că eu sunt Domnul, și au făcut așa.

5. Și s'a făcut știre împăratului Eghiptenilor că a fugit poporul, și s'a schimbat inima lui Faraon și a slujitorilor lui asupra poporului și au zis: ce am făcut aceasta de am lăsat pre fiii lui Israil să nu slujească nouă?

6. Deci a înhamat Faraon carăle sale și a luat pre tot poporul său cu sine.

12. 22, 30; 34, 19; Lev. 27, 26; Num. 8, 17; Iezech. 44, 30. 13. 34, 20. 14. 12, 26. 15. 4, 23; 11, 5. 16. 2 Lege 6, 8.

19. Fac. 50, 25. 20. Num. 33, 6. 21. Num. 14, 14; Neemia 9, 19. 22. A 2 Lege 1, 33; 1 Cor. 10, 1; Ps. 104, 38. 14. 2. Numerii 33, 7. 4 4, 21; 7, 3.

7. Și a luat șase sute de care a-
lese și toată călăria Eghiptenilor
și căpetenii preste toți.

8. Și au învățat Domnul inima
lui Faraon împăratul Eghiptului și
a slujitorilor lui, și au gonit dinna-
poia fiilor lui Israil. Iar fiii lui Israil ieșiau
cu mână înaltă.

9. Și au gonit Eghiptenii dinna-
poia lor și i-au aflat tăbăriți lângă mare,
și toată călăria și carăle lui Fa-
raon și călărașii și oastea lui eră
împreajma șesului înaintea Veelsep-
fonului.

10. Și Faraon se apropiă, și cău-
tând fiii lui Israil cu ochii au văzut,
și iată Eghiptenii tăbărise dinna-
poia lor, și s'au temut foarte și au stri-
gat fiii lui Israil către Domnul.

11. Și au zis lui Moisi: au doară
nu erau mormânturi în pământul E-
ghiptului, ne-ai scos pre noi ca să
murim în pustia aceasta, pentruce
ne-ai făcut aceasta nouă scoșându-ne
din Eghipt?

12. Au nu eră acesta cuvântul
care l-am grăit către tine în Eghi-
pet, zicând: lasă-ne pre noi să ro-
bim Eghiptenilor? Că mai bine eră
nouă să robim Eghiptenilor, decât
să murim în pustia aceasta.

13. Și a zis Moisi către popor:
îndrăzniți, stați și veți vedea mân-
tuirea dela Domnul, care o va face
nouă astăzi; că în ce chip ați văzut
astăzi pre Eghipteni, nu-i veți mai
vedea pre ei în veci.

14. Domnul va bate războiu pen-
tru voi; și voi veți fi în liniște.

15. Și au zis Domnul către Moisi:
ce strigi către mine? Grăește fiilor
lui Israil să meargă.

16. Și tu ia toiagul tău și tinde
mâna ta spre mare, și să o desparți
pre ea, și să intre fiii lui Israil prin
mijlocul mării pre uscat.

17. Și iată eu voi învăț inima
lui Faraon și a slugilor lui și a tu-
turor Eghiptenilor, și vor intra după
dânșii, și mă voi proslăvi în Fa-
raon și întru toată oastea lui și în
carăle și în caii lui.

18. Și vor cunoaște toți Eghiptenii
că eu sunt Domnul cel ce m'am pro-
slăvit în Faraon, în carăle și în
caii lui.

19. Și s'a ridicat îngerul lui Dum-
nezeu, care mergea înaintea taberii
fiilor lui Israil, și a mers dinna-
poia lor; și s'a ridicat și stâlpul cel de
nor dinnaaintea lor și a stăut dinna-
poia lor.

20. Și a intrat între tabăra Eghip-
tenilor și între tabăra fiilor lui Israil,
și a stăut și s'a făcut întunec și
negură, și a trecut noaptea și nu
s'au amestecat unii cu alții toată
noaptea.

21. Și a întins Moisi mâna spre ma-
re, și au gonit Domnul marea toată
noaptea cu vânt repede despre austru
și a uscat marea și s'a despărțit apa.

22. Și au intrat fiii lui Israil în
mijlocul mării pre uscat, și le eră
lor apa părete deadreapta și părete
deastânga.

23. Și i-au gonit Eghiptenii, și au
intrat după dânșii și toți caii lui
Faraon și carele și călărașii în mij-
locul mării.

24. Iar când a fost în straja di-
mineții, au căutat Domnul asupra ta-
berii Eghiptenilor în stâlp de foc și
de nor, și au turburat tabăra Eghip-
tenilor.

25. Și au împiedecat osiile care-
lor lor și îi ducea cu anevoe; și au
zis Eghiptenii: să fugim dela fața
lui Israil, că Domnul bate războiu
pentru dânșii asupra Eghiptenilor.

26. Și au zis Domnul către Moisi:

8. 2 Lege 6, 21. 9. Is. Navî, 24, 6; 1 Ma-
cabei 4, 9. 17. 16, 3; 17, 3. 14. 2 Lege 1, 30.
16. 7, 20; 17, 5.

19. Ps. 104, 38. 21. Ps. 77, 16; Ps. 113, 3,
135, 13. 22. Is. Navî 4, 23; Ps. 105, 10; Ps.
113, 3; 1 Cor. 10, 1; Ebr. 11, 29. 23. 15, 19.
24. Ps. 77, 17. 25. 2 Lege 1, 30. 26. Ps. 77, 58.

înlînde mîna ta spre mare, și să se așeze apa la locul ei, și să acopere pre Eghipteni și carăle și pre călăreți.

27. Și a întîns Moisi mîna spre mare, și s'a așezat apa de către ziuă la locul ei, iar Eghiptenii fugeau pre supt apă, și au înnecat Domnul pre Eghipteni în mijlocul mării.

28. Și întorcându-se apa a acoperit carăle și călărașii și toată puterea lui Faraon, carii intrase după dînșii în mare, și n'a rămas nici unul dintr'înșii.

29. Iar fiii lui Israil au trecut pre uscat prin mijlocul mării, și le eră lor apa pîrete deadreapta și pîrete deastînga.

30. Și au mîntuit Domnul pre Israil în ziua aceea din mîna Eghiptenilor; și au văzut fiii lui Israil pre Eghipteni morși pre lîngă șarmurile mării.

31. Și a văzut Israil mîna cea mare care au făcut Eghiptenilor Domnul, și s'a temut poporul de Domnul, și a crezut lui Dumnezeu și lui Moisi slugii lui.

CAP. 15.

Cîntarea lui Moisi.

Atunci au cîntat Moisi și fiii lui Israil cîntarea aceasta lui Dumnezeu, și au grăit: să cîntăm Domnului că cu slavă s'au prea slăvit, pre cal și pre călăreți i-au aruncat în mare.

2. Ajutor și acoperitor s'au făcut mie spre mîntuire Dumnezeuul meu, și-l voi mări pre el, Dumnezeuul părintelui meu, și-l voi înălța pre el.

3. Domnul cel ce slăramă războaiele, Domn numele lui.

4. Carăle lui Faraon și puterea lui au aruncat în mare, pre cei aleși

călăreți căpitani i-au afundat în marea Roșie.

5. Cu marea i-au acoperit, afundatu-s'au întru adînc ca o piatră.

6. Dreapta ta Doamne s'au proslăvit întru tîrie, mîna ta cea dreaptă Doamne au slăramat pre vrăjmași. Și întru mulțimea slavei tale ai zdrobit pre cei protivnici.

7. Trimis-ai mânia ta și i-a mîncat pre dînșii ca pre o trestie. Și prin Duhul mîniei tale s'a împărțit apa.

8. Închegatu-s'au ca un pîrete apele, închegatu-s'au valurile în mijlocul mării.

9. Zis-a vrăjmașul: gonind voi prinde, împărți-voiu prăzi, umpleă-voiu sufletul meu, ucide-voiu cu sabia mea, stăpîni-va mîna mea.

10. Trimis-ai Duhul tău, acoperit-a pre ei marea, afundatu-s'au ca plumbul în apă mare.

11. Cine este asemenea fie întru dumnezei, Doamne? Cine este asemenea fie? Proslăvit întru sfinți, minunat întru slavă, făcând minuni.

12. Întîns-ai dreapta ta, înghiștu-ia pre ei pămîntul.

13. Povățuit-ai cu dreapta ta pre poporul tău acesta pre care l-ai izbăvit, chematu-l-ai cu puterea ta la lăcașul cel sfînt al tău.

14. Auzit-au neamurile și s'au cutremurat, dureri au cuprins pre cei ce lăcuiau în Filistim.

15. Atunci s'au grăbit Voevozii Edomului și boerii Moavitenilor, cuprinsu-ia pre ei cutremur, topitu-s'au toți cei ce lăcuiau în Hanaan. Să cază preste dînșii cutremur și frică, cu mărirea brațului tău să se împietrească.

16. Până ce va trece poporul tău Doamne, până ce va trece poporul tău acesta, pre care l-ai agonisit.

28. 15, 10; Num. 21, 35; Ps. 105, 12.
15. 1. Jud. 5, 3; Ps. 106, 1. 2. Ps. 117, 14; 98, 5; Isaia 12, 2

10. 14, 28; Ps. 105, 12. 11. Ps. 71, 18—21.
14. Is. Nav. 2, 11.

17. Ducându-i înlăuntru, răsădește-i pre ei în muntele moștenirii tale, în lăcașul tău cel gata care l-ai făcut Doamne, sfințenie Doamne, care au gătit mâinile tale.

18. Domnul cel ce împărățește veacurile și preste veac și încă.

19. Că a intrat calul lui Faraon cu carăle și cu călărașii în mare, și au adus Domnul preste ei apa mării; iar fiii lui Israil au mers pre uscat prin mijlocul mării.

20. Iar Mariam proorocița sora lui Aaron a luat timpina în mâna sa, și au ieșit toate femeile după ea cu timpine și cu hore.

21. Și a început lor Mariam, zicând: să cântăm Domnului că cu slavă s'au prea slăvit, cal și călăreș i-au aruncat în mare.

22. Și a ridicat Moisi pre fiii lui Israil dela marea Roșie și i-a dus în pustia Sur, și a mers trei zile în pustie și n'au aflat apă să bea.

23. Și au venit în Merra, și nu puteau să bea apă din Merra că eră amară, pentru aceea au numit numele locului aceluia: amărăciune.

24. Și cârteă poporul asupra lui Moisi, zicând: ce vom bea?

25. Iar Moisi a strigat către Domnul, și i-au arătat lui Domnul un lemn și l-a băgat în apă și s'a îndulcit apa; acolo i-a pus lui îndreptări și judecăți, și acolo l-a ispitit pre el.

26. Și a zis: de vei auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeuului tău, și vei face cele plăcute înaintea lui și vei pune în urechi poruncile lui, și vei păzi toate îndreptările lui, toată boala care am adus asupra Eghiptenilor nu o voi aduce asupra ta, că eu sunt Domnul Dumnezeuul tău cel ce te vindec pre tine.

27. Și a venit în Elim, și eră a-

colo douăsprezece izvoare de apă și șaptezeci de pomi de finic, și au tăbărit acolo lângă ape.

CAP. 16.

Mana.

Și s'a ridicat din Elim, și a venit toată adunarea fiilor lui Israil în pustia Sin, care este între Elim și între Sina. Iar în a cincisprezecea zi a lunii a doua după ce au ieșit ei din pământul Eghiptului,

2. A cârțit toată adunarea fiilor lui Israil asupra lui Moisi și asupra lui Aaron.

3. Și au zis fiii lui Israil către ei: mai bine am fi murit bătuși de Domnul în pământul Eghiptului când ședeam la căldările cele cu carne și mâncam pâine de ne săturam, decât ne-ași adus în pustia aceasta, ca să omorîți toată adunarea aceasta cu foame.

4. Și au zis Domnul către Moisi: iată eu voi ploua vouă pâini din cer, și să iasă poporul și să adune cât va fi de ajuns într'o zi, ca să-i ispitesc pre ei, de vor umbla în legea mea, au ba?

5. Și va fi în ziua a șasea să adune de două ori mai mult decât adună într'altă zi pentru o zi.

6. Și au zis Moisi și Aaron către toată adunarea fiilor lui Israil: în asfă seară veți cunoaște că Domnul v'au scos pre voi din pământul Eghiptului.

7. Și dimineață veți vedea mărirea Domnului, pentru că au auzit cărtirea voastră asupra lui Dumnezeu; iar noi ce suntem de cârtiți asupra noastră?

8. Și a zis Moisi: vă va da vouă Domnul seara carne să mâncați și pâine dimineața să vă săturați; că

au auzit Domnul cârtirea voastră care cârtiți asupra noastră, și noi ce suntem? Că nu este asupra noastră cârtirea voastră, ci asupra lui Dumnezeu.

9. Și a zis Moisi lui Aaron: grăește către toată adunarea fiilor lui Israil: apropiați-vă înaintea lui Dumnezeu, că au auzit cârtirea voastră.

10. Iar când grăi Aaron către toată adunarea fiilor lui Israil și se întoarseră în pustie, mărirea Domnului s'a arătat în nor.

11. Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

12. Auzit-am cârtirea fiilor lui Israil, grăește către ei zicând: seara veți mânca carne și dimineața vă veți sătura de pâine, și veți cunoaște că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

13. Și s'a făcut seară, și s'au suit prepelițe și au acoperit tabăra; iar dimineața după ce încetă roua împrejurul taberii,

14. Iată pre fața pustiei mărunți și rotund, alb ca gheața pre pământ.

15. Și văzând aceasta fiii lui Israil, au zis unul către altul: ce este aceasta? Că nu știau ce este, și a zis Moisi către dâșii: aceasta este pâinea care au dat-o Domnul vouă să mâncați.

16. Și acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul: strângeți dintr'însa fiecare cât este de ajuns o măsură după capete, după numărul sufletelor voastre, fiecare împreună cu cei ce lăcuiesc cu voi să adunați.

17. Și au făcut așa fiii lui Israil, și au adunat unul mai mult, altul mai puțin.

18. Și măsurând cu măsura, nici celui ce avea mult n'a întrecut, nici

celui ce avea puțin n'a lipsit, fiecare cât eră de ajuns la cei cu sine a adunat.

19. Și a zis Moisi către ei: nimenea să nu lase dintr'aceasta pe dimineața.

20. Și n'au ascultat pre Moisi, ci unii au lăsat dintr'aceea pe dimineața, și a făcut viermi, și s'a împușit și s'a mâhnit Moisi pre ei.

21. Și adunau dimineața fiecare cât îi eră de ajuns lui, că dacă încălzeă soarele, se topea.

22. Și a fost în ziua a șasea au adunat cele trebuincioase îndoite, câte două măsuri unuia, și au intrat toți boierii adunării și au spus lui Moisi.

23. Și a zis Moisi către dâșii: nu acesta este cuvântul care au grăit Domnul? Sâmbăta odihnă sfântă e Domnului mâine; ori câte veți vreă a coace, coaceți, și ori câte veți vreă a fierbe, fierbeți, și tot ce va prisosi lăsați pre ea rămășiță pe dimineață.

24. Și au lăsat din aceasta până dimineața după cum a poruncit lor Moisi, și nu s'a împușit, nici viermi nu s'au făcut într'însa.

25. Și a zis lor Moisi: mâncați astăzi, pentru că Sâmbătă Domnului este astăzi, nu veți afla în câmp.

26. Șase zile veți aduna, iar ziua a șaptea este Sâmbătă, nu veți afla într'însa.

27. Și a fost a șaptea zi au ieșit unii din popor să adune, și n'au găsit.

28. Și au zis Domnul către Moisi: până când nu veți să ascultați de poruncile mele și de legea mea?

29. Vedeți, că Domnul au dat vouă sărbătoare ziua aceasta, pentru aceea el au dat vouă în ziua a șasea pâine pre două zile; ședeți fiecare în casele voastre, nimenea să nu iasă din locul său în ziua a șaptea.

10. Num. 12, 5; 14, 10. 13. Ps. 104, 39; Num. 11, 31. 14. Num. 11, 7; Neemia 9, 15; Ioan 6, 31. 15. Ințel. 16, 20. 18. 2 Cor. 8, 15.

27. 20, 8. 29. Fac. 2, 2.

30. Și a ținut Sâmbătă poporul în ziua a șaptea.

31. Și au numit fiii lui Israil numele acestora mană, și eră ca sămânța colian drului albă, iar gustul ei ca azima cu miere.

32. Și a zis Moisi: acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul: umpleți măsura de mană spre păstrare întru neamurile voastre, ca să văză pâinea care ați mâncat voi în pustie, când v'au scos pre voi Domnul din pământul Eghiptului.

33. Și a zis Moisi către Aaron: ia un vas de aur și pune într'înșul o măsură plină de mană, și-l pune pre el înaintea lui Dumnezeu, ca să-l păzești întru neamurile voastre,

34. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi; și l-a pus Aaron înaintea mărturiei spre păstrare.

35. Iar fiii lui Israil au mâncat mană patruzeci de ani, până au venit în pământ lăcuit; au mâncat mană până au venit în partea Finichiei.

36. Iar acea măsură eră a zecea parte din trei vedre.

CAP. 17.

Apă din piatră.

Și s'a ridicat toată adunarea fiilor lui Israil din pustia Sin cu taberile sale după cuvântul Domnului, și au tăbărit în Rafidin; și poporul nu aveă apă să beă.

2. Și blestemă poporul pre Moisi, zicând: dă-ne apă să bem, și a zis lor Moisi: ce mă blestemați și ce ispițiți pre Domnul?

3. Și a înșetoșat acolo poporul de apă, și cârtea asupra lui Moisi zicând: pentruce aceasta? Ne-ai scos din Eghipt să ne omori pre

noi și pre pruncii noștri și vitele noastre cu sețea?

4. Și a strigat Moisi către Dumnezeu, zicând: ce voi face poporului acestuia? Încă puțin și mă vor ucide cu pietre.

5. Și au zis Domnul către Moisi: mergi înaintea poporului acestuia, și ia cu tine din bătrânii poporului, și toiagul cu care ai lovit râul, ia-l în mâna ta și mergi.

6. Iată eu voi stă acolo mai înainte de ce vei merge tu la piatră în Horiv, și vei lovi piatra, și va ieși dintr'înșă apă și va bea poporul; și a făcut Moisi așa înaintea fiilor lui Israil.

7. Și a numit numele locului acestuia: ispiță și blestem, pentru blestemul fiilor lui Israil, și pentrucă au ispitit pre Domnul, zicând: de este Domnul întru noi, au ba?

8. Și a venit Amalic și bătea pre Israil în Rafidin.

9. Și a zis Moisi lui Isus: alege-ți bărbați tari, și ieșind stai împotriva lui Amalic mâine, și iată eu voi stă pre vârful muntelui și toiagul lui Dumnezeu în mâna mea.

10. Și a făcut Isus după cum i-a zis Moisi lui, și ieșind a stătu împotriva lui Amalic, iar Moisi și Aaron și Or s'au suit pre vârful muntelui.

11. Și a fost când ridică Moisi mâinile sale, biruia Israil; iar când lăsa mâinile, biruia Amalic.

12. Și mâinile lui Moisi s'au îngreuiat, și luând piatră a pus sup el și ședeă pre ea, și Aaron și Or rezemau mâinile lui, unul de o parte, altul de altă parte, și au fost mâinile lui Moisi rezemate până la apusul soarelui.

13. Și a sfărâmat Isus pre Amalic și pre tot poporul lui cu ucidere de sabie.

31. Num. 11, 7. 33. Evr. 9, 4. 35. Neemia 9, 21.

17. 7. Num. 33, 14. 2. 14, 11; 16, 2; Num. 20, 4.

4. Num. 14, 10. 5. 7, 20; 14, 16, Num. 20, 11; 1 cor. 10, 4. 7. 2 lege, 8, 15; Ps. 114, 8.

8. Num. 24, 20; 2 lege 25, 17. 13. Num. 24, 20.

14. Și au zis Domnul către Moisi: scrie aceasta spre pomenire în carte, și spune lui Isus, că cu stingere voi stinge pomenirea lui Amalic din cele de supt cer.

15. Și a zidit Moisi jertfelnic Domnului, și a chemat numele lui: Domnul este scăparea mea.

16. Că cu mână ascunsă bate Domnul pre Amalic din neam în neam.

CAP. 18.

Iotor la Moisi.

Și a auzit Iotor preotul din Madiam, socrul lui Moisi, toate câte au făcut Domnul lui Israil poporului său, că au scos Domnul pre Israil din Egipt.

2. Și a luat Iotor socrul lui Moisi pre Sephora femeia lui Moisi, că o a fost lăsat pre ea la dânsul,

3. Și pre cei doi feciori ai ei, numele unuia: Ghersam, zicând: nemernic am fost în pământ strein,

4. Și numele celui de al doilea: Eliezer, zicând: că Dumnezeul tatălui meu mi-au ajutat și m'au scos din mâna lui Faraon.

5. Și a venit Iotor socrul lui Moisi și fiii și femeia la Moisi în pustie unde tăbărase la muntele lui Dumnezeu.

6. Și spuseră lui Moisi, zicând: iată Iotor socrul tău vine la tine, femeia ta și amândoi feciorii tăi cu dânsul.

7. Și a ieșit Moisi întru întâmpinarea socrului său, și s'a închinat lui și l-a sărutat, și s'au sărutat unii cu alții, și i-a băgat pre dânsii în cort.

8. Și a povestit Moisi socrului său toate câte au făcut Domnul lui Faraon și futuror Eghiptenilor pentru Israil, și tot necazul ce li s'au făcut

lor pre cale, și cum i-au scos pre ei Domnul din mâna lui Faraon și din mâna Eghiptenilor.

9. Și s'a minunat Iotor de toate bunățiile care le-au făcut lor Domnul, că i-au scos pre ei din mâna Eghiptenilor și din mâna lui Faraon.

10. Și a zis Iotor: binecuvântat este Domnul că au scos pre poporul său din mâna Eghiptenilor și din mâna lui Faraon.

11. Acum am cunoscut, că mare este Domnul preste toți dumnezeii, pentru că i-au smerit pre ei.

12. Și a adus Iotor socrul lui Moisi arderi de tot și jertfe lui Dumnezeu, și a venit Aaron și toți bătrânii lui Israil, ca să mănânce pâine cu socrul lui Moisi înaintea lui Dumnezeu.

13. Și a fost a doua zi a șezut Moisi să judece poporul, și a stăut tot poporul înaintea lui Moisi de dimineața până seara.

14. Și văzând Iotor toate câte face poporului, a zis: ce este aceasta ce faci tu poporului? Pentru ce sezi tu singur? Și tot poporul stă înaintea ta de dimineața până seara?

15. Și a zis Moisi către socrul său: că a venit la mine poporul, ca să ceară judecată dela Dumnezeu.

16. Căci, când se ivesc între ei neînțelegeri și vin la mine, judec pe fiecare, și învăț pre ei poruncile lui Dumnezeu și legea lui.

17. Și a zis socrul lui Moisi către dânsul: nu faci bine lucrul acesta.

18. Cu stricare te vei strică și tu și tot poporul acesta care este cu tine, greu este fie lucrul acesta, nu-l vei putea face tu singur.

19. Acum dar ascultă-mă și te sfătuiesc, și va fi Dumnezeu cu tine, fii tu poporului întru cele ce sunt către Dumnezeu, și poartă cuvintele lor către Dumnezeu.

14. 2 lege 25, 19; 1 Imp. 15, 2, 3.
18. 1. 4, 18. 2. 2, 21.

11. 15, 1; 5, 2. 18. 2 lege 1, 9, 12.

20. Și le mărturisește lor poruncile lui Dumnezeu și legea lui, și le arată lor căile pre care să umble și faptele care să facă.

21. Și tu alege ție din tot poporul bărbați puternici și temători de Dumnezeu, bărbați drepți carii urăsc trufia, și-i pune preste popor mai mari preste mie, și căpetenii preste suță, și căpetenii preste cincizeci, și mai mari preste zece.

22. Și să judece poporul în tot ceasul, iar lucrurile grele să le aducă la tine, și judecățile cele mici să le judece ei, și te vor ușură, și-ți vor ajuta.

23. De vei face cuvântul acesta, te va întări Dumnezeu, și vei putea stă, și tot poporul acesta va ajunge cu pace la locul său.

24. Și a ascultat Moisi cuvântul socrului său, și a făcut toate câte i-a zis lui.

25. Și a ales Moisi bărbați puternici din tot Israilul, și i-a pus pre ei preste dâșii mai mari preste mie, și căpetenii preste suță, și mai mari preste cincizeci, și mai mari preste zece.

26. Și judecă poporul în tot ceasul, iar lucrul cel greu aducea la Moisi, și tot lucrul cel ușor îl judecau ei.

27. Și a lăsat Moisi pre socrul său, și s'a dus în pământul său.

CAP. 19.

Pregătirea pentru primirea legii.

Iar în luna a treia după ce au ieșit fiii lui Israil din pământul Egiptului, în ziua aceasta au venit în pustia Sina.

2. Și s'au ridicat dela Rafidin și au venit în pustia Sina, și a tăbărit acolo Israil împreajma muntelui.

3. Și Moisi s'a suit în muntele lui Dumnezeu, și l-au strigat pre dânsul Dumnezeu din munte, zicând: acestea vei grăi casii lui Iacov, și vei spune fiilor lui Israil.

4. Inși-vă ați văzut câte am făcut Eghiptenilor, și v'am luat pre voi ca pre niște aripi de vulturi, și v'am tras pre voi la mine.

5. Și acum de veți ascultă cuvântul meu și veți păzi legea mea, veți fi mie popor ales din toate neamurile, că al meu este tot pământul.

6. Și voi veți fi mie preoție împărătească și neam sfânt, aceste cuvinte vei grăi fiilor lui Israil.

7. Și a venit Moisi și a chemat pre bătrânii poporului, și a grăit înaintea lor toate cuvintele acestea, care le-au poruncit lor Dumnezeu.

8. Și a răspuns tot poporul de odată, și a zis: toate câte au zis Dumnezeu vom face și vom ascultă, și a adus Moisi cuvintele poporului la Dumnezeu.

9. Și au zis Domnul către Moisi: iată eu voi veni la tine în stâlp de nor, ca să mă auză poporul grăind către tine, și vor crede ție în veci. Și a spus Moisi cuvintele poporului către Domnul.

10. Și au zis Domnul către Moisi: pogoară-te de spune poporului, și-i curățește pre ei astăzi și mâine, și să-și spele hainele.

11. Și să fie gata în ziua a treia, că în ziua a treia se va pogori Domnul pre muntele Sinai înaintea a tot poporul.

12. Și vei așeză poporul prin prejur, zicându-le: păziți-vă să nu vă suiți în munte, nici să vă atingeți de ceva dintr'ale lui, că tot cel ce se va atinge de munte, cu moarte va muri.

21. Num. 11, 16; 2 lege 1, 13. 25. Num. 11, 16, 17.

19. 1. Numeri 33, 15.

2. Fap. Ap. 7, 38. 4. 2 lege 29, 2; 32, 11. 5. Ps. 23, 1; 1 cor. 10, 26. 6. 1 Petr. 2, 9; 2 lege 7, 6. 8. 24, 3, 7; 2 lege 5, 27.

12. 34, 3; Evt. 12, 18.

13. Să nu se atingă de el mână, că cu pietre se va ucide sau cu săgeată se va săgeta, ori viță, ori om fie, nu va trăi; iar dacă se vor depărta tunetele și trâmbițele și norul dela munte, ei se vor sui în munte.

14. Și s'a pogorît Moisi din munte la popor, și i-a sfințit pre ei, și și-a spălat hainele sale.

15. Și a zis poporului: fiți gata, trei zile să nu vă apropiați de femei.

16. Și a fost a treia zi când se făcea ziuă, s'au făcut tunete și fulgere și nori întunecați pre muntele Sinaii, glasul trâmbiței răsună tare, și s'a spăimântat tot poporul cel din tabără.

17. Și a scos Moisi poporul întru înfrumusețarea lui Dumnezeu din tabără, și a stăut sup munte.

18. Iar muntele Sinaii fumegă tot, că se pogorise Dumnezeu pre el în foc, și se suia fumul ca niște fum din cuptor, și s'a spăimântat tot poporul foarte.

19. Și glasurile trâmbiței se înfrumusețau din ce în ce, și Moisi grăia; iar Dumnezeu răspundeă lui cu glas.

20. Și s'au pogorât Domnul pre muntele Sinaii, pre vârful muntelui, și au chemat Domnul pre Moisi în vârful muntelui, și s'a suit Moisi.

21. Și au grăit Dumnezeu către Moisi, zicând: pogoară-te și mărturisește poporului, ca nu cumvă să se apropie către Dumnezeu să vadă, și vor cădea dintr'înșii mulțime.

22. Și preoții carii se vor apropiă către Domnul Dumnezeu, să se sfințească, ca nu cumvă să se întoarcă de către ei Domnul.

23. Și a zis Moisi către Dumnezeu: nu va putea poporul să se sue în muntele Sinaii, că tu ai mărturi-

sit nouă zicând: osibește muntele și-l sfințește pre el.

24. Și i-au zis lui Domnul: mergi, pogoară-te și te sue tu și Aaron cu tine; iar pe preoți și pre popor să nu-i silești a se sui la Dumnezeu, ca nu cumvă să piarză dintr'înșii Domnul.

25. Și s'a pogorât Moisi la popor și a spus lor.

CAP. 20.

Cele zece porunci.

Si au grăit Domnul toate cuvintele acestea zicând:

1. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău cel ce te-am scos pre tine din pământul Eghiptului, din casa robiei.

3. Să nu ai alți dumnezei afară de mine.

4. Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici asemenea vreunui lucru din câte sunt în cer sus, și din câte sunt pre pământ jos, și din câte sunt în ape sup pământ.

5. Să nu te închini aceloră și să nu slujești lor; că eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, Dumnezeuul răvnitor, cel ce răsplătesc păcatele părinților în fii până la al treilea și până la al patrulea neam, celor ce mă urăsc pre mine.

6. Și fac milă până la a mia neam celor ce mă iubesc pre mine și păzesc poruncile mele.

7. Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert, că nu va ierfă Domnul pre cel ce va luă numele lui în deșert.

8. Adu-ți aminte de ziua Sămbetei să o sfințești pre ea.

9. Șase zile lucrează și fă toate lucrurile tale.

10. Iar ziua a șaptea este sâmb-

20.2, 2 lege 5, 6; Osie 13, 4. 3. Is. Navi 24, 14. 4. Lev. 26, 1; 2 lege 4, 16; 5, 8. 5. 34, 7; 23, 24; Ps. 96, 6. 6. Luc. 1, 50. 7. Lev. 24, 16; 19, 12; 2 lege 5, 11; Mat. 5, 33. 8. 23, 12; 31, 14; 35, 2; 2 lege 5, 12; leze-chil 20, 12.

13. Ebr. 12, 18, 20. 15. Imp. 21, 4. 17. 2 lege, 4, 11. 20. Neemia 9, 13. 21. 33, 20.

băta Domnului Dumnezeuului tău, să nu faci într'aceea nici un lucru, nici tu și feciorul tău și fata ta, sluga ta și slujnica ta, boul tău, înjugătorul tău și tot dobitoacul tău, și streinul cel ce lăcuiește cu tine.

11. Că în șase zile au făcut Dumnezeu cerul și pământul și marea și toate câte sunt într'însele, și în ziua a șaptea au odihnit; pentru aceea au binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea și au sfințit-o pre ea.

12. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești mult pre pământul cel bun, care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție.

13. Să nu ucizi.

14. Să nu preacurvești.

15. Să nu furi.

16. Să nu mărturisești strâmb asupra vecinului tău mărturie mincinoasă.

17. Să nu poțestești femeia aproapelui tău, să nu poțestești casa vecinului tău, nici țarina lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici înjugătorul lui și nici o vită a lui și nici câte sunt ale aproapelui tău.

18. Și tot poporul vedeă glasul și luminile și sunetul trâmbiții și muntele fumegând, și spăimântându-se tot poporul, a stăut departe.

19. Și a zis către Moisi: grăește tu nouă, și să nu grăiască către noi Dumnezeu, ca nu cumva să murim.

20. Și a zis lor Moisi: îndrăzniți, că pentru ca să vă ispitească pre voi, au venit Dumnezeu la voi, ca să fie frica lui întru voi, ca să nu păcătușiți.

21. Și stă poporul departe, și Moisi a intrat în negura unde eră Dumnezeu.

22. Și au zis Domnul către Moisi:

acestea vei zice casei lui Iacov, și vei spune fiilor lui Israil: voi ați văzut că din cer am grăit către voi.

23. Să nu vă faceți vouă dumnezei de argint și dumnezei de aur; să nu vă faceți vouă înși-vă.

24. Altar de pământ să-mi faceți mie, și să puneți preste dânsul arderile cele de tot ale voastre, și jertfele cele de mântuire ale voastre și oile și vițelii voștri, în tot locul unde voi numi numele meu acolo, și voi veni la tine și te voi binecuvânta.

25. Iar de vei face mie altar de piatră, să nu-l zidești din pietre cioplite, pentru că ai pus cuțitul tău pre ele și s'au pângărit.

26. Să nu te sui pe trepte la altarul meu, ca să nu descoperi urăciunea ta pre dânsul.

CAP. 21.

Rândueli pentru casnici și pentru ucideri.

Și acestea sunt îndreptările, care le vei pune înaintea lor.

2. De vei cumpără rob evreu, șase ani să slujiască ție; iar în al șaptelea an îl vei lăsa pre el în dar.

3. Iar de va veni el singur, singur va ieși; iar de va intra și femeia împreună cu dânsul, va ieși și femeia lui.

4. Iar de va da lui femeie stăpânul, și va naște lui femeia feciori și fete, femeia și pruncii vor fi ai stăpânului său, numai el singur va ieși.

5. Iar de va răspunde robul, zicând: iubesc pre stăpânul meu și pre femeie și pruncii mei, nu mă voi duce slobod.

6. Să-l aducă pre el stăpânul lui la judecata lui Dumnezeu, și atunci să-l aducă pre el la ușă pe prag, și

12. Lev. 19, 3; 2 lege 5, 16; Mat. 15, 4; Efes 6, 2. 13. 21, 12; Mat. 5, 21. 11. Lev. 18, 20; Mat. 5, 27. 15. Lev. 19, 11. 16. 23, 1; 2 lege 19, 16. 17. 2 lege 5, 21; Rom. 7, 7; 13, 9. 19. 2 lege 5, 25. 21. 19, 17; 2 lege 18, 16.

23. 34, 17. 24. 27, 1, 8; 29, 42. 25. 2 lege 27, 5; Is. Navi 8, 31. 21. 2 Num. 25, 39; 2 lege 15, 19. 3. Ierem. 34, 14. 5. 2 lege 15, 16. 6. 2 lege 15, 17.

să-i găurească stăpânul lui urechia cu sula, și îi va sluji lui în veci.

7. Iar de-și va vinde cineva fata roabă de casă, nu va ieși cum ies slujnicile.

8. Iar de nu va plăcea stăpânului său aceea pre care nu s'a încredințat-o, o va lăsa pre ea slobodă; iar la neam strein nu are voie să o vândă, pentrucă o umilește pre ea.

9. Iar de ar încredința-o pre ea feciorului său, după dreptatea fetelor va face ei.

10. Iar de va lua pre altă de hrană și de cele ce se cuvin ei și pentru haine și pentru petrecerea ei, să nu o păgubească.

11. Iar de nu va face ei aceste trei, va ieși în dar fără de argint.

12. Iar de va lovi cineva pre altul și va muri, cu moarte să se omoare.

13. Iar de nu va fi din voie, ci Dumnezeu l-au dat în mâinile lui, dăvoiu fie loc în care să fugă ucigașul.

14. Iar de se va apucă cineva să omoare pre vecinul său cu viclesug și va fugi la altar, dela altarul meu să-l iei să-l omori.

15. Cel ce bate pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să se omoare.

16. Cel ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să se omoare.

17. Cel ce va fură pre cineva din fiii lui Israil și cu deasila îl va vinde și se va afla într'aceasta, cu moarte să se omoare.

18. Iar de se vor certă doi oameni, și va lovi unul pre altul cu piatră au cu pumnul, și nu va muri, și va zăcea în pat,

19. De se va sculă omul și va umbla afară cu toiag, nevinovat va fi cel ce l-a lovit, fără numai vre-

mea cât a zăcut și leacurile va plăfi.

20. Iar de va lovi cineva pre robul său sau pre roaba sa cu toiag, și va muri de mâinile lui, cu judecată se va pedepsi.

21. Iar de va trăi o zi sau două, nu se va pedepsi, pentrucă argint al lui este.

22. Iar de se vor sfădi doi bărbași și vor lovi pre femeia ce are în pânțele, și va ieși pruncul ei neînchipuit, cu gloabă să se globească, cât va pofti bărbatul femeii, va da după cerere vrednic.

23. Iar de va fi pruncul închipuit, va da suflet pentru suflet.

24. Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

25. Arsură pentru arsură, rană pentru rană, umflătură pentru umflătură.

26. Iar de va lovi cineva ochiul robului său sau ochiul roabei sale și-l va orbi, slobози să-i lase pre ei pentru ochiul lor.

27. Iar de va zdrobi dintele robului său sau dintele roabei sale, va slobози pre ei pentru dintele lor.

28. Iar de va împunge taurul bărbat sau femeie și va muri, cu pietre se va ucide taurul, și nu se vor mânca cărnurile lui; iar stăpânul taurului nevinovat va fi.

29. Iar de va fi fost vre un taur împungător mai 'nainte de ieri și de alaltieri, și vor spune stăpânului lui, și nu-l va închide pre dânsul, și va omori bărbat sau femeie, taurul cu pietre să se omoare, și stăpânul lui încă să moară.

30. Iar de se va pune lui preț să se răscumpere, va da răscumpărare pentru sufletul său, cât vor cere de la el.

31. Iar de va împunge fecior sau

12. 20, 13; Fac. 9, 6; Lev. 24, 17; Num. 35, 16. 13. Num. 35, 6; 2 Lege 19, 2; Is. Navi 20, 2. 16. 2 Lege 27, 16; Mat. 15, 4. 17. 2 Lege 24, 7; 1 Tim. 1, 10.

24. Lev. 24, 20. 25. 2 Lege 19, 21. 26. Mat. 5, 38. 29. Fac. 9, 5.

fată, după dreptatea aceasta vor face lui.

32. Iar de va împunge taurul rob sau roabă, treizeci de drahme de argint va da stăpânului lor, și taurul cu pietre să se omoare.

33. De va deschide cinevă groapă sau va săpă groapă în piatră, și nu o va acoperi, și va cădea înlăuntru acolo vișel sau asin,

34. Stăpânul groapei va plăti, argint va da stăpânului lor, iar stărvul al lui va fi.

35. Iar de va împunge taurul cui-vă pre taurul vecinului și va muri, vor vinde taurul cel viu și vor împărși argintul lui, și taurul cel mort îl vor împărși.

36. Iar de va fi știut că este taurul împungător mai dinnainte de ieri și de alaltăieri, și vor fi spus stăpânului lui și nu-l va ține închis, va plăti taur pentru taur, iar stărvul va fi al lui.

CAP. 22.

Pedeapsa pentru furtișag și alle păcate.

De va fură cinevă vișel sau oaie, și o va junghia sau o va vinde, cinci vișei să plătiască pentru vișel, și patru oi pentru oaie.

2. Iar de va afla cinevă pre fur săpând și bățându-l va muri, nu se va omori.

3. Iar de va face aceasta după ce va răsări soarele, vinovat este, pentru moarte cu moarte va muri. Iar de nu va avea ce să întoarcă pentru furtișag, el să se vânză.

4. Iar de se va prinde și se va afla în mâna lui furtișagul viu, dela asin până la oaie îndoite să le plătiască.

5. Iar de va paște cinevă farină sau vie, și va lăsa vita sa să pască țarina altuia, să plătească din țarina

sa după rodul ei; iar de va paște toată țarina, cele mai bune din țarina sa și cele mai bune din viea sa va plăti.

6. Iar de va ieși foc și va afla măracini, și va arde clăi sau spice sau țarină, le va plăti cel ce a aprins focul.

7. Iar de va da cinevă vecinului său argint sau unelte spre păstrare, și se vor fură din casa omului, de se va afla furul, va plăti îndoii.

8. Iar de nu se va afla furul, va veni domnul casii înaintea lui Dumnezeu, și va jură cu adevărat cum că el n'a făcut vicleșug întru toate uneltele vecinului său, asupra-i toată strâmbătatea grăită.

9. Și pentru vișei și pentru asin, și pentru oaie și pentru haină, și pentru tot lucrul pierdut de care se părăște, de va jură înaintea lui Dumnezeu va merge judecata amândurora și cel ce se va prinde prin Dumnezeu, va plăti îndoii vecinului său.

10. Iar de va da cinevă vecinului său asin sau vișel sau oaie sau ori ce vită să-l păzească, și se va strică sau va muri sau se va robi și nimenea nu va ști,

11. Va jură înaintea lui Dumnezeu cum că el n'a făcut vicleșug, ca să aibă parte ori în ce vită a deaproapelui, și așa va primi stăpânul lui, și el nu va plăti.

12. Iar de se va fură dela el, îl va plăti stăpânului lui.

13. Iar de se va prinde de hiare, îl va duce la ușă, și nu-l va plăti.

14. Iar de va cere cinevă ceva de acestea dela vecin, și se va strică sau va muri sau se va robi, și stăpânul nu va fi cu dânsul, îl va plăti.

15. Iar de va fi stăpânul cu dânsul, nu-l va plăti; și de va fi rămit, se va socoti lui în simbria lui.

16. Iar de va înșelă cinevă fecioară

nelogodită și se va culcă cu ea, cu zestre să o înzestreze pre ea lui-și femeie.

17. Iar de cumvâ ferind se va feri, și nu va vrea tatăl ei să o dea pre ea lui femeie, va plăti el tatălui ei argint după cum este zestrea fecioarelor.

18. Pre vrăjitori să nu-i lăsați să trăiască.

19. Tot cel ce se culcă cu dobițoc, cu moarte să îi omorâți pre ei.

20. Cel ce jertfește dumnezeilor, cu moarte să piară, fără nuntai Domnului.

21. Și pre cel nemernic să nu-l chinuți, nici să-l întristați, pentru că și voi ați fost nemernici în pământul Eghiptului.

22. La nici o văduvă și la nici un sărac să nu-i faceți rău.

23. Iar de vei asupri pre ei cu rău, și strigând ei se vor plânge către mine, cu auzul voiu auzi glasul lor.

24. Și mă voiu aprinde cu mânie, și voiu omori pre voi cu sabia, și vor fi femeile voastre văduve și fiii voștri săraci de părinți.

25. Iar de vei da împrumut argint fratelui celui sărac, care este lângă tine să nu-l silești, să nu-i pui camătă asupră.

26. Iar de vei lua zălog haina vecinului mai înaintea de apusul soarelui, să o dai înapoi lui.

27. Pentru că aceasta este acoperământul lui, numai această haină are el, cu care își acopere goliciunea sa, în ce va dormi? De va striga către mine, voiu auzi pre el, că milostiv sunt.

28. Pre Dumnezei să nu-i vorbești

de rău, și pre mai marele poporului tău să nu-l grăești de rău.

29. Pârğa ariei și a teascului tău să nu întârzi ale da. Cele întâi născute ale fiilor tăi vei da mie.

30. Așa vei face cu vițelul tău și cu oaia ta și cu înjugătorul tău, șapte zile vor fi suptă mămă-sa, iar în ziua a opta îl vei da mie.

31. Și bărbați sfinți veși fi mie, și carnea cea ruptă de hiară să nu o mâncați, ci câinelui o veși arunca pre ea.

CAP. 23.

Despre sărbători.

Să nu primești cuvânt deșert, să nu te unești cu cel strâmb ca să fii mărturie strâmbă.

2. Să nu fii cu cei mai mulți spre rău, să nu te adaogi cu mulțimea a te abate cu cei mai mulți, ca să abai judecata.

3. Și de cel sărac să nu-ți fie milă la judecată.

4. Iar de vei întâlni boul vrăjmașului tău sau înjugătorul lui rățâcind, să-l întorci să-l dai lui.

5. Și de vei vedea înjugătorul vrăjmașului tău căzut sub sarcina lui, să nu-l treci, ci să o ridici împreună cu el.

6. Să nu abai judecata săracului când se judecă.

7. De tot cuvântul strâmb să te ferești, pre cel nevinovat și pre cel drept să nu-l omori, și să nu îndreptezi pre cel necurat pentru daruri.

8. Și daruri să nu ei, că darurile orbesc ochii celor ce văd, și strică cuvintele cele drepte.

9. Și pre cel nemernic să nu-l în-

18. Lev. 19, 31; 20, 27. 19. Lev. 18, 23. 20. Lev. 19, 4; 2 Lege 17, 3. 21. 23, 9; Lev. 19, 33; 2 Lege 10, 18, 19. 22. Isaia 1, 17. 23. Zahar 7, 10. 25. Lev. 25, 36; 2 Lege 24, 10. 26. 2 Lege 24, 12. 28. Ecles. 10, 20; Fap. Ap. 23, 5.

29. 13, 2; Lev. 27, 26; Num. 3, 13. 30. 23, 19; 34, 19; Lev. 22, 27; Iezech. 44, 3. 31. Lev. 22, 8; Iezech. 44, 31. 23. 1. 20, 16; 2 Lege 19, 16. 4. 2 Lege 22, 1, 4; Fap. Ap. 6, 27. 6. 2 Lege 23, 13. 8. 2 Lege 16, 19. 9. 22, 21.

văluși nici să-l necăjești, că voi știți sufletul nemernicului, că voi nemernici erați în pământul Eghiptului.

10. Șase ani vei semăna pământul tău și vei aduna roadele lui;

11. Iar în al șaptelea an îi vei face odihnă și-l vei lăsa nelucrat, și vor mânca săracii neamului tău, iar rămășițele le vor mânca hiarele câmpului; așa vei face cu viea ta și cu măslinul tău.

12. În șase zile să faci lucrurile tale, iar în ziua a șaptea vei odihni, ca să se odihnească boul tău și înjugătorul tău, și ca să răsuflă fiul slujniciei tale și nemernicul.

13. Toate câte am grațit către voi păziți-le, și numele dumnezeilor străini să nu le pomeniți, nici să se auză din gura voastră.

14. Trei vremi ale anului serbați mie.

15. Sărbătoarea azimilor căutați să o păziți, șapte zile veți mânca azimă după cum ți-am poruncit fie pe vremea lunii cei dintâiu, pentru că într'aceea ai ieșit din Eghipt, să nu te arăți înaintea mea deșert.

16. Și vei face sărbătoarea secerișului roadelor celor dintâiu a lucrurilor tale, care vei semăna în țarina ta. Și sărbătoarea săvârșitului la ieșirea anului, când aduni lucrurile cele din țarina ta.

17. În trei vremi ale anului se va arăta toată partea bărbătească înaintea Domnului Dumnezeuului tău, căci când voi scoate neamurile dela fața ta și voi lărgi hotarele tale, nu va pofti nimenea pământul tău.

18. Să nu jertfești pre dospit sânge din jertfa mea, nici să rămână grăsimile sărbătorei mele până dimineața.

19. Pârga roadelor celor dintâiu a pământului tău vei aduce în casa Domnului Dumnezeuului tău, să nu fierbi mielul în laptele mamei lui.

20. Și iată eu trimit pre îngerul meu înaintea feții tale, ca să te păzească pre cale, ca să te ducă în pământul care l-am gătit ție.

21. Ia aminte de tine însuși și ascultă de dânsul, și nu-i fii necredincios lui, pentru că nu se va lăsa el după tine, că numele meu este preste dânsul.

22. De vei ascultă cu auzul glasul meu și vei face toate câte voi porunci eu vouă și vei păzi legătura mea, veți fi mie popor ales din toate neamurile, pentru că al meu este pământul, și voi veți fi mie preoție împărătească și neam sfânt. Aceste cuvinte vei grăi fiilor lui Israel: de veți auzi cu auzul glasul meu și veți face toate câte voi zice ție, vrăjmași voi fi vrăjmașilor tăi, și împotivnic împotivnicilor tăi.

23. Pentru că va merge îngerul meu, carele te va povățui pre tine și te va duce la Amorei și Hetei și Ferezei și Hananei și Gherghesei și Evei și Ievusei, și-i voi sfărâma pre ei.

24. Să nu te închini dumnezeilor lor, nici să slujești lor, să nu faci după faptele lor; ci stricând să strici capiștile lor, și zdrobind să zdrobești stâlpii lor.

25. Și să slujești Domnului Dumnezeuului tău, și voi binecuvântă pâinea ta și vinul tău și apa ta, și voi depărta slăbiciunea dela voi.

26. Nu va fi neroditor nici sterp pre pământul tău, numărul zilelor tale plinind voi plin.

27. Și voi trimite frica povață ție, și voi îngrozi toate neamurile a-

10. Lev. 25, 3. 11. Lev. 25, 4. 12. Eșire 20, 8; 31, 15. 13. Is. Navi 23, 7. 14. 2 Lege 16, 16. 15. 12, 15; 13, 4; 34, 18; Lev. 23, 5.

16. Lev. 23, 34. 17. 34, 23; 2 Lege 16, 16.

18. 34, 25. 19. Eșire 22, 30; 34, 26; 2 Lege 14, 21.

20. 33, 2; 32, 34. 22. 2 Lege 7, 12. 23. 32, 34; Is. Navi 24, 11. 24. 20, 5; Lev. 18, 3. 26. 2 Lege 7, 14. 27. 2 Lege 11, 25.

supra cărora mergi tu, și voi face pre toți împotrivicii tăi să fugă.

28. Și voi trimite viespi înaintea ta, și voi scoate pre Amorei și pre Evei și pre Hananei și pre Hetei dela tine.

29. Nu voi scoate pre ei într'un an, ca să nu se pustiască pământul, și să se înmulțească asupra ta hiarele pământului.

30. Cu încetul voi scoate pre ei dela tine, până te vei înmulți tu, și vei moșteni pământul.

31. Și voi pune hotarele tale de la marea Roșie până la marea Filistenilor, și dela pustiul până la râul cel mare al Eufratului; și voi da în mâinile voastre pre cei ce șed pre pământul acela, și voi scoate pre ei dela tine.

32. Să nu faci cu ei, nici cu dumnezeii lor legătură.

33. Și să nu lăcuiești în pământul tău, ca să nu te faci să păcătuiești împotriva mea, că de vei sluji dumnezeilor lor, aceștia vor fi ție piedecă.

CAP. 24.

Moisi se suie a doua oară pre muntele Sinai

Și lui Moisi au zis: sui-te la Domnul tu și Aaron și Nadav și Aviud și șaptezeci din bătrânii lui Israil, și se vor închină de departe Domnului.

2. Și se va apropiă Moisi singur către Dumnezeu; iar ei nu se vor apropiă, și poporul nu se va sui împreună cu ei.

3. Și a mers Moisi, și povesti poporului toate cuvintele lui Dumnezeu și îndreptările, și a răspuns tot poporul cu un glas, zicând: toate

cuvintele care le-au grăit Domnul, vom face și le vom ascultă.

4. Și a scris Moisi toate cuvintele Domnului, și mâncând Moisi de dimineață a zidit jertfelnic sub munte, și douăsprezece pietre pentru cele douăsprezece seminții ale lui Israil.

5. Și a trimis pre tinerii fiilor lui Israil, și au adus arderi de tot, și au jertfit viței jertfă de mântuire Domnului Dumnezeu.

6. Și luând Moisi jumătate din sânge l-a turnat într'un clondir; iar jumătate l-a turnat preste jertfelnic.

7. Și luând cartea legii a cetit-o în auzul poporului, și ei au zis: toate câte au grăit Domnul, vom face și vom ascultă.

8. Și luând Moisi sângele a stropit poporul, și a zis: iată sângele legăturii, care au făcut Domnul cu voi pentru toate cuvintele acestea.

9. Și s'au suit Moisi și Aaron și Nadav și Aviud și șaptezeci din bătrânii lui Israil.

10. Și au văzut locul unde au stăut Dumnezeu lui Israil, și cele de sub picioarele lui ca un lucru de cărămidă de safir, și ca chipul țării cerului senin.

11. Și din cei aleși ai lui Israil nu s'a despărțit nici unul, și s'au arătat în locul lui Dumnezeu, și au mâncat și au băut.

12. Și au zis Domnul către Moisi: sui-te la mine în munte și stai acolo, și voi da ție table de piatră, legea și poruncile care le-am scris, ca să le pun lege lor.

13. Și sculându-se Moisi și Isus cel ce stă lângă el, s'au suit în muntele lui Dumnezeu.

14. Și bătrânii au zis: așteptați în liniște aici, până când ne vom

28. 2 Lege 7, 20; Is. Navi 24, 12. 31. Num. 34, 2. 32. 34, 12, 15; 2 Lege 7, 2. 33. 34, 12, 13. 24. 3. Eșire 19, 8.

6. Evrei 9, 19. 7. Eșire 19, 8. 8. Evrei 9, 20. 10. Isaia 1, 26; 6, 1; 1 Tim. 6, 16. 12. 2 Cor. 3, 3.

înapoiă la voi, și iată Aaron și Or cu voi, de se va întâmpla cuivă judecată, să meargă la ei.

15. Și s'au suit Moisi și Isus în munte, și a acoperit norul muntele.

16. Și s'a pogorît slava lui Dumnezeu pre muntele Sinaii, și l-a acoperit pre el norul șase zile, și a chemat Domnul pre Moisi în ziua a șaptea din mijlocul norului.

17. Și eră chipul slavei Domnului, ca un foc ce arde pre vârful muntelui înaintea fiilor lui Israil.

18. Și a intrat Moisi în mijlocul norului, și s'a suit în munte; și a fost acolo în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

CAP. 25.

Rândueli pentru cortul Mărturieii.

Si au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Grăește fiilor lui Israil: strângeți mie pârgă dela toți cărora le va părea în inima lor să deă de bună voie, și veți strânge dela ei pârga mea.

3. Și aceasta este pârga care veți strânge dela dânșii: aur, argint și aramă,

4. Și vânăt și mohorât și roșu îndoit, și mătasă răsucită și păr de capră.

5. Și piei de berbeci roșite și piei vinete și lemne neputrezitoare și pietre de sardiu.

6. Și untdelemn pentru lumină, aromate pentru untdelemn al ungerii și pentru tămâie cu bună mireasmă.

7. Si pietre de sardiu și pietre de săpat la umărar și la haina cea până la călcăie.

8. Și vei face mie lăcaș sfânt, și mă voi arăta între voi.

9. Și vei face mie după toate câte-ți voi arăta în munte, chipul cortului și chipul tuturor vaselor lui, așa vei face.

10. Și vei face sicriul mărturieii din lemne neputrezitoare, de doi coși și jumătate de lung, și de un cot și jumătate de lat, și de un cot și jumătate de înalt.

11. Și-l vei polei cu aur curat pe dinlăuntru, și pe dinafară îl vei polei, și vei face lui zimți de aur suciți împrejur.

12. Și vei face lui patru verigi de aur, și le vei pune pre cele patru cornuri ale lui, două verigi pre o margine, și alte două pre a doua margine.

13. Și vei face drugi de lemne neputrezitoare, și le vei polei cu aur curat.

14. Și vei băga drugi în verigile cele din cornurile sicriului, ca să se ridice sicriul cu ele.

15. În verigile sicriului vor fi drugii neclintiți.

16. Și vei pune înlăuntru în sicriu mărturiile, care voi da ție.

17. Și vei face acoperemântul împăcării de aur vărsat curat de doi coși și jumătate de lung, și de un cot și jumătate de lat.

18. Și vei face doi Heruvimi de aur turnași, și vei pune pre ei de amândouă laturile acoperemântului împăcării.

19. Și se vor face un Heruvim de o parte și un Heruvim de cealaltă parte a acoperemântului împăcării.

20. Și vei face pre acești doi Heruvimi pre amândouă marginile, Heruvimii vor fi cu aripile întinse deasupra, umbrind cu aripele lor preste acoperemântul împăcării, și fețele lor una către alta, către acoperemântul împăcării vor fi fețele

17. 2 Lege 4, 24, 9, 3. 18. 34, 28; 2 Lege 9, 9, 18; Mat. 4, 2.
25. 2. 35, 5. 6. 35, 28. 7. 28, 4. 8. 35, 11.

9. Evr. 9, 2. 10. 37, 1. 17. 35, 12; 37, 6.
18. 37, 7. 20. 37, 9.

Heruvimilor, și vei pune acoperemântul împăcării preste sicriu deasupra.

21. Și în sicriu vei pune mărturiile, care voiu da fie.

22. Și mă voiu face cunoscut fie de acolo. Și-ți voiu grăi fie deasupra acoperemântului împăcării dintre cei doi Heruvimi, cari sunt preste sicriul mărturiei, și toate câte voiu porunci fie către fiii lui Israil.

23. Și vei face masă de lemn neputrezitor, de doi coși de lungă, și de un cot de lăță, și de un cot și jumătate de înaltă.

24. Și o vei polei cu aur curat, și vei face ei zimți de aur suciți împrejur, și vei face ei cunună de un lat de mână prin prejur.

25. Și vei face zimț sucit împrejurul cununei.

26. Și vei face patru verigi de aur, și vei pune verigile pre patru părți ale picioarelor ei sub cunună.

27. Și vor fi verigile toate drugilor, ca să ridice cu ele masa.

28. Și vei face drugii de lemne neputrezitoare, și îi vei polei cu aur curat, și se va ridica cu dânșii masa.

29. Și vei face blidele ei și cătuile și vase de turnat și paharele, întru care vei turna cu ele, de aur curat le vei face pre ele.

30. Și vei pune pre masă pâinele purerii înaintea, pururea înaintea mea.

31. Și vei face sfeșnic de aur curat bătut să faci sfeșnicul, fusul lui și ramurile și scafele și merișoarele și florile dintr'însul să fie.

32. Șase ramuri să iasă de pre laturile lui: trei ramuri ale sfeșnicului dintr'o latură, și trei ramuri ale sfeșnicului din laturea cealaltă.

33. Si trei scafe făcute ca nucușoarele, într'o ramură merișor și crin;

așa și la cele șase ramure care ies din sfeșnic.

34. Și în sfeșnic patru scafe făcute ca nucușoarele, în fiecare ramură merișoarele și florile ei.

35. Merișorul sub cele două ramuri dintr'însul, și merișor sub cele patru ramuri dintr'însul; așa la cele șase ramuri care ies din sfeșnic, și în sfeșnic patru scafe făcute ca nucușoarele.

36. Merișoarele și ramurile dintr'însul să fie turnate tot din aur curat.

37. Și vei face lui șapte candelă, și-i vei pune feștilile și vor lumina dintr'o față.

38. Și mucările lui și tăviile lui din aur curat le vei face.

39. Toate vasele acestea un talant de aur curat.

40. Vezi să faci toate după chipul, care s'au arătat fie în munte.

CAP. 26.

Facerea cortului.

Și vei face cortul din zece covoare de mătase răsucită, și cu vână și cu mohorî și cu roșu împletită ca Heruvimii, lucru de țesător să le faci pre ele.

2. Lungul unui covor de douăzeci și opt de coși, și lățimea unui covor de patru coși, să fie un covor, o măsură va fi la toate covoarele.

3. Și cinci covoare se vor ține unul de altul, și celelalte cinci covoare se vor ține iar unul de altul.

4. Și vei face lor chiotori vinete la marginea unui covor de o parte la împreunare, și așa vei face la marginea covorului dinafară la împreunarea a doua.

5. Și cincizeci de chiotori vei face la covor, și cincizeci de chiotori vei

21. 26, 34; Evrei 9, 4. 22. 30, 6, 36; Num. 7, 89. 23. 35, 13; 37, 10. 24. 37, 11. 29. 37, 16. 30. 40, 21. 31. 35, 14; 37, 17.

36. 37, 21. 37. 40, 23. 38. 37, 23 și 24. 39. Fap. Ap. 7, 44. 40. 26, 30; Evr. 8, 5. 26. 1. 36, 7. 2. 36, 8. 4. 36, 10. 5. 36, 14.

face de o parte a covorului, ca să se lege cu celalt covor stând unul către altul față în față.

6. Și vei face cincizeci de copci de aur, și vei împreună un covor cu altul cu copcile, și va fi un cort.

7. Și vei face coperișuri de păr acoperemânt peste cort, unsprezece coperișuri să le faci.

8. Lungimea unui acoperiș să fie de treizeci de coși, și de patru coși să fie lățimea unui acoperiș, aceeași măsură va fi la cele unsprezece acoperișuri.

9. Și vei împreună cinci acoperișuri într'un loc, și șase acoperișuri într'un loc, și vei îndoi acoperișul al șaselea în fața cortului.

10. Și vei face cincizeci de chiofori la marginea unui acoperiș, care va fi la mijlocul împreunării, și cincizeci de chiofori vei face pe marginea acoperișului, ce se împreună cu al doilea.

11. Și vei face cincizeci de verigi de aramă, și vei împreună verigile din chiofori, și vei împreună acoperișurile, și vor fi unul.

12. Și vei pune de desupt ce trece din acoperișurile cortului, jumătate ce trece din acoperișuri vei acoperi ce trece din acoperișurile cortului, cu acestea vei acoperi dinnapoia cortului.

13. Un cot dintr'o parte, un cot din cealaltă parte ce prisosește din acoperișuri, din lungimea acoperișurilor cortului va fi de acoperit peste coastele cortului de o parte și de cealaltă parte, ca să-l acopere.

14. Și vei face acoperemânt cortului din piei de berbeci roșite, și peste acestea deasupra acoperemânturi din piei vinete.

15. Și vei face stâlpi cortului din lemne neputrezitoare.

16. De zece coși să faci un stâlp, și de un cot și jumătate lățimea unui stâlp.

17. Două gardine la un stâlp stând una către alta, așa să faci la toți stâlpii cortului.

18. Și vei face stâlpi cortului douăzeci de stâlpi despre partea cea de către miazănoapte.

19. Și patruzeți de piulițe de argint să faci la cei douăzeci de stâlpi, două piulițe la un stâlp de amândouă capetele lui, și două piulițe la alt stâlp de amândouă capetele lui.

20. Și în partea a doua cea de către austru, douăzeci de stâlpi.

21. Și patruzeți de piulițe ale lor de argint, două piulițe la un stâlp de amândouă capetele lui, și două piulițe la alt stâlp de amândouă capetele lui.

22. Și dinnapoia cortului despre partea cea de către mare vei face șase stâlpi.

23. Și doi stâlpi vei face la unghiurile cortului dindărăt.

24. Și vor fi deopotrivă de jos, și întru una se vor împreună, și vor fi întocma din capete cu o împreunare; așa vei face la amândouă unghiurile întocma să fie.

25. Și vor fi opt stâlpi și șase-sprezece piulițe de argint, două piulițe la un stâlp și două piulițe la alt stâlp de amândouă capetele lui.

26. Și să faci zăvoare din lemne neputrezitoare, cinci zăvoare la un stâlp de o parte a cortului,

27. Și cinci zăvoare la al doilea stâlp al cortului, și cinci zăvoare la stâlpul dindărăt al părții cortului de către mare.

28. Și zăvorul cel din mijloc, prin mijlocul stâlpilor să se petreacă de o parte până la cealaltă parte.

29. Și stâlpii să-i fereci cu aur,

și verigile în care vei băga zăvoarele, să le faci de aur, și zăvoarele să le poleești cu aur.

30. Și vei ridica cortul după chipul, care s'a arătat ție în munte.

31. Și vei face catapeteazma din vânăi și din mohorît, și din roșu răsucit și din mătase răsucită.

32. Să o faci pre ea cu Heruvim, și să o pui pre patru stâlpi neputrezitori poleiți cu aur și capetele lor de aur, și învelitorile lor patru de argint.

33. Și vei pune catapeteazma pre stâlpi; și după catapeteazmă vei băga sicriul mărturiei, și catapeteazma va despărți vouă între sfânta, și între sfânta sfințelor.

34. Și cu catapeteazma vei acoperi sicriul mărturiei în sfânta sfințelor.

35. Și vei pune masa dinafară de catapeteazmă, și sfeșnicul în fața mesii despre partea cortului cea de către miazăzi, și masa o vei pune despre partea cortului cea de către miazănoapte.

36. Și vei face ușii perdea din acoperemânt vânăi și mohorît, și roșu sucit și de mătase răsucită, lucru de împestritor.

37. Și vei face perdellii cinci stâlpi de lemne neputrezitoare; și-i vei polei cu aur și căpătăele lor de aur, și vei vărsa lor cinci piulițe de aramă.

CAP. 27.

Altarul jertfelor și împejmuirea cortului.

Și să faci altar de lemne neputrezitoare de cinci coși de lung și de cinci coși de lat, cu patru un-

ghiuri să fie altarul și de trei coși înălțimea lui.

2. Și vei face coarne în cele patru unghiuri, dintr'însul să fie coarneau, și le vei acoperi cu aramă.

3. Și vei face cunună altarului și acoperemântul lui și paharele lui și furculițele lui și vatra lui și toate vasele lui, le vei face de aramă.

4. Și să faci lui grătar de aramă în chip de mreajă, și vei face grătarului patru verigi de aramă în cele patru cornuri.

5. Și le vei pune sub grătarul jertfelnicului din jos, și va fi grătarul până la jumătatea altarului.

6. Și vei face altarului drugi de lemne neputrezitoare, și-i vei ferecă cu aramă.

7. Și vei băga drugi în verigi, și să fie drugi la amândouă capetele altarului, ca să-l poată ridica pre dânsul.

8. Scobit de scânduri îl vei face, după cum ți s'a arătat în munte, așa să-l faci.

9. Și vei face curte cortului despre partea cea de către austru, pânzele curții de mătase răsucită, lungi de o sută de coși de o parte.

10. Și stâlpii lor douăzeci, și piulițele lor douăzeci de aramă, și verigile lor și arcurile lor de argint.

11. Așa și în partea cea de către miazănoapte pânzele de o sută de coși de lungi, și stâlpii lor douăzeci și piulițele lor douăzeci de aramă, și verigile lor și arcurile stâlpilor și piulițele lor ferecate cu argint.

12. Iară lățimea curții despre apus pânza de cincizeci de coși, și stâlpii lor zece, și temeiurile lor zece.

13. Și lățimea curții de către răsărit pânza de cincizeci de coși, și stâlpii lor zece, și temeiurile lor zece.

30. 25, 40; Fap. Hp 7, 44. 32. 36, 34.
33. 36, 35; 40, 3; Evr. 9, 3. 34. 25, 21;
Evr. 9, 5. 35. 40, 20, 22. 36. 36, 35.
27. 1. 20, 24; 35, 16; 38, 1.

2. 38, 2. 4. 38, 4. 8. 20, 24; 38, 7.
9. 38, 9.

14. Și de cincisprezece coși înălțimea pânzelor de o parte; stâlpii lor trei, și piulițele lor trei.

15. Și de cealaltă parte cincisprezece coși de înalte pânzele, stâlpii lor trei, și piulițele lor trei.

16. Și perdeaua porții curții de douăzeci de coși de înalt, vânăț și mohorît și roșu împletit, și mătase răsucită cu împestrături de croitor, stâlpii lor patru, și temelurile lor patru.

17. Toți stâlpii curții împrejur fercași cu argint, și capetele lor de argint, și temelurile lor de aramă.

18. Iar lungimea împrejurii de o parte și de alta de câte o sută de coși, și lățimea de o parte și de alta de câte cincizeci de coși, și înălțimea de cinci coși, fiind de mătase răsucită, și piulițele stâlpilor de aramă.

19. Și toate vasele și toate uneltele și țăruii curții, de aramă.

20. Și tu poruncește fiilor lui Israel să aducă fie untdelemn de masline fără drojdii, curat, ales pentru candelă, ca să arză lumină todeauna în cortul mărturiei din afară de catapeleasma ce este preste sicriul legii.

21. Și o va aprinde Aaron și fiii lui de seara până dimineața înaintea Domnului, lege veșnică întru neamurile voastre dela fiii lui Israel.

CAP. 28.

Veșmintele sfințite.

Și tu adu la tine pre Aaron fratele tău și pre fiii lui și din fiii lui Israel, ca să-mi fie mie preoți: Aaron și Nadav și Aviud și Eliazar și Itamar fiii lui Aaron.

2. Și vei face veșmânt sfânt lui Aaron fratelui tău spre cinstire și mărire.

3. Și tu grăește tuturor celor cu cuget înțelept, pre cari i-am umplut de duhul înțelepciunii și al înțelegerii, și vor face veșmânt sfânt lui Aaron pentru sfințire, cu care să-mi preoțască mie.

4. Și acestea sunt veșmintele care vor face: pieptar și umărar și haină până la călcâie și haină strălucită și mitră și brâu, și vor face veșminte sfinte lui Aaron și fiilor lui, ca să preoțască mie.

5. Și ei vor lua fir de aur și vânăț și mohorît și roșu și mătase.

6. Și vor face umărarul de mătase toarsă, lucru țesut de împestritor.

7. Două umărare vor fi lui fiindu-se unul de altul de amândouă părțile atârinate.

8. Și țesătura umărarilor care este într'însul după lucrul dintr'însa, va fi de aur curat, de vânăț, de mohorît, de roșu tors și de mătase răsucită.

9. Și vei lua două pietre, pietre de smaragd, și vei săpa în ele numele fiilor lui Israel.

10. Șase nume pe o piatră, și celelalte șase nume pe a doua piatră, după neamurile lor.

11. Lucru de meșteșug în piatră, săpătură de pecete vei săpa amândouă pietrele pre numele fiilor lui Israel.

12. Și vei pune amândouă pietrele preste umerii umărarului, pietre de pomenire sunt fiilor lui Israel; și va purta Aaron numele fiilor lui Israel înaintea Domnului preste amândoi umerii săi, pomenire pentru ei.

13. Și vei face pavăze de aur curat.

14. Și vei face două lănțișoare de aur curat amestecate cu flori, lucru împletit, și vei pune lănțișoarele împletite preste pavăze pre umerii lor dinaintea.

15. 38, 15. 16. 35, 18. 17. 35, 19. 20. Lev. 24, 2. 21. 30, 21.
28. 1. 6, 23. 2. 35, 19.

4. 25, 7; 39, 1. 7. 39, 2; 39, 4. 8. 39, 5.
9. 39, 5.

15. Și vei face Engolpion de judecăți, lucru de țesător, după cum s'a făcut umărarul să-l faci din aur și din vânăț, și din mohorît și din roșu sucit, și din mătase răsucită îl vei face.

16. În patru unghiuri va fi îndoit de o palmă de lung și de o palmă de lat.

17. Și vei țese într'însul țesături de piatră cu patru rânduri, un rând de pietre va fi sardiu, topaz și smaragd un rând.

18. Și al doilea rând Antracs și Săpîr și Iaspis.

19. Și al treilea rând Lighiriu, Ahafis și Ametist.

20. Și al patrulea rând Hrisolit și Viriliu și Onih, acoperite cu aur și legate cu aur să fie după rândul lor.

21. Și pietrele să fie după numele fiilor lui Israil douăsprezece înaintea Domnului, pre amândouă umerii lui douăsprezece după numele lor, după neamurile lor, săpături de peceji, fiecareia după nume, să fie douăsprezece seminții.

22. Și vei face preste Engolpion lănișoare împletite lucru de sarmă de aur curat.

23. Și va purta Aaron numele fiilor lui Israil în Engolpionul judecății pre piept, când va intra în sfânta, pomenire înaintea lui Dumnezeu.

24. Și vei pune pre Engolpionul judecății lănișoarele cele împletite, pre amândouă părțile Engolpionului le vei pune.

25. Și cele două pavăze le vei pune pre amândouă umerii umărarului de către față.

26. Și vei pune pre Engolpionul judecății arătarea și adevărul, și va fi pre pieptul lui Aaron când va intra în sfânta înaintea Domnului, și va purta Aaron judecățile fiilor lui

Israil pre piept înaintea Domnului pururea.

27. Și vei face haină până la călcăie tot de vânăț.

28. Și va fi gura ei dintr'însa în mijloc, având guler împrejurul gurii, lucru țesut, împletitura țesută dintr'însa ca să nu se spintece.

29. Și vei face pre marginea hainii din jos ca niște rodii mici, de rodii înfloriți, de vânăț și mohorît, și de roșu sucit și de mătase răsucită pre marginea hainii împrejur.

30. Și într'acești chip rodii mici de aur și clopoșei în mijlocul lor prin prejur, după fiecare rodie de aur clopoșel, și floare pre marginea hainei prin prejur.

31. Și va fi când va sluji Aaron, ascultat va fi glasul lui, când va intra în sfânta înaintea Domnului, și când va ieși, ca să nu moară.

32. Și vei face tablă de aur curat, și vei săpa într'însa chip de pecete, sfințire Domnului.

33. Și vei pune preste ea vânăț sucit, și va fi pe mitră în partea ei dinnainte, și va fi pe fruntea lui Aaron.

34. Și va purta Aaron păcatele celor ce au adus jerife, ori câte vor sfinți fiii lui Israil, a toată darea sfintelor lor, și va fi pe fruntea lui Aaron pururea primită lor înaintea Domnului.

35. Și legăturile hainelor de mătase, și vei face mitră de Vison, și brâu vei face lucru împestriț.

36. Și fiilor lui Aaron vei face haine și brâne, și chidare vei face lor spre cinst și spre mărire.

37. Și vei îmbracă cu acestea pre Aaron fratele său și pre fiii lui după dansul, și vei unge pre ei, și vei desăvârși mâinile lor, și vei sfinți pre ei ca să fie mie preoți.

15. 39, 7. 17. 39, 8. 22. 39, 13. 24. Lev. 8, 8. 26. Lev. 8, 8; 2 Lege 33, 8.

27. 39, 21. 30. 39, 24; Sirah. 45, 11. 32. 39, 29; Lev. 8, 9. 33. 29, 6. 35. 39, 27. 36. 29, 9. 37. Lev. 8, 12.

38. Și vei face lor fote de în să acopere goliciunea trupului lor, de la brâu până la coapse să fie.

39. Și va purtă Aaron și fiii lui acestea, când vor intra în cortul mărturie sau când vor merge să slujească la altarul din sfânta, și nu vor aduce preste sine păcat, ca să nu moară. Lege veșnică lui și seminției lui după dânsul.

CAP. 29.

Sfințirea preoților.

Și acestea sunt, care vei face lor; vei sfinși pre dânsii, ca să slujească ei mie.

2. Vei lua din boi un vițel și doi berbeci curași, și pâini azime frământate în untdelemn, și turte nedospite unse cu untdelemn, de făină aleasă de grâu să le faci pre ele.

3. Și să le pui într'o coșniță, și le vei aduce în coșniță și vițelul și cei doi berbeci.

4. Și pre Aaron și pre fiii lui vei aduce la ușile cortului mărturie, și vei spăla pre ei cu apă.

5. Si luând veșmintele, vei îmbrăcă pre Aaron fratele tău cu haina cea până jos și umărarul și Engolpionul; și vei împreună Engolpionul cu umărarul.

6. Și vei pune mitra pre capul lui, și vei pune tabla sfințenii pe mitră.

7. Și vei lua din untuldelemn al ungerii, și vei turnă pre capul lui, și vei unge pre dânsul.

8. Și pre fiii lui vei aduce, și vei îmbrăcă pre ei cu hainele, și vei încinge pre ei cu brănele.

9. Și vei pune lor chidarile, și vor fi preoți mie în veac, și vei săvârși mâinile lui Aaron și mâinile fiilor lui.

10. Și vei aduce un vițel la ușile

cortului mărturie, și vor pune Aaron și fiii lui mâinile pre capul vițelului înaintea Domnului la ușile cortului mărturie.

11. Și vei junghia vițelul înaintea Domnului la ușile cortului mărturie.

12. Și vei lua din sângele vițelului, și vei pune pe coarnele altarului cu degetul tău; iar celalt sânge îl vei turnă tot, la marginea altarului jos.

13. Și vei lua toată grăsimea ce este pre pânțece, și prapurul ficatului și amândouă răunchii și seul cel de preste ei, și le vei pune pre altar.

14. Iar cărnurile vițelului și pielea și balega le vei arde cu foc afară de tabără, că pentru păcat este.

15. Și vei lua un berbec, și Aaron și fiii lui vor pune mâinile lor pre capul berbecelui.

16. Și vei junghia berbecelul, și luând sângele vei turnă pe altar împrejur.

17. Și berbecelul îl vei face bucățele, și vei spăla mașele și picioarele cu apă, și le vei pune deasupra bucățelelor împreună cu capul.

18. Și vei aduce berbecelul tot pre altar, ardere de tot Domnului întru miros de bună mireasmă, jertfă Domnului este.

19. Și vei lua al doilea berbec, și va pune Aaron și fiii lui mâinile lor pre capul berbecelui.

20. Și-l vei junghia și vei lua din sângele lui, și vei pune pre vârful urechii cei drepte a lui Aaron și pre vârful mâinei cei drepte și pre vârful piciorului celui drept și pre vârfurile urechilor celor drepte a fiilor lui, și pre vârfurile mâinilor drepte și pre vârfurile picioarelor drepte.

21. Și vei lua din sângele care

29. 2. Lev. 9, 2. 4. 40, 12, 13. 6. 28, 33; 39, 29; Lev. 7. 30, 25, 30. 9. 28, 26, 27. 10. Lev. 8, 14.

11. Lev. 1, 3. 13. Lev. 3, 3. 14. Lev. 4, 11, 12; 8, 14; Evr. 13, 11. 15. Lev. 8, 18. 17. Lev. 8, 19. 18. 8, 20, 21.

este pre altar și din untuldelemn al ungerii, și vei stropi preste Aaron și pre veșmântul lui, și preste fiii lui și preste veșmintele fiilor lui împreună cu dânsul, și se va sfinși el și haina lui și fiții lui și hainele fiilor lui cu dânsul; iar sângele berbecelui îl vei turna pre altar împrejur.

22. Și vei lua dela berbece grăsimea lui și grăsimea care acopere pânțele și prapurul ficatului și rărunchiile amândoi, și grăsimea cea de preste ei și armul cel drept, că este săvârșire aceasta.

23. Și o pâine din cele cu untuldelemn, și o turtă din coșnița azimelor celor puse înaintea Domnului.

24. Și vei pune toate pre mâinile lui Aaron și pre mâinile fiilor lui, spre aducere osebită Domnului.

25. Și le vei lua pre ele din mâinile lor, și le vei aduce pre altarul arderii de tot într-un miros de bună mirează înaintea Domnului, jertfă este Domnului.

26. Și vei lua pieptul din berbecele săvârșirei, care este a lui Aaron, și-l vei osebi pre el osebite înaintea Domnului, și va fi fie parte.

27. Și vei sfinși pieptul cel osebit și armul cel osebit, care s'a luat din berbecele săvârșirei dela Aaron și dela fiții lui.

28. Și va fi lui Aaron și fiilor lui lege veșnică dela fiții lui Israil, că este aceasta osebite și luare din jertfele cele de mântuire ale fiilor lui Israil, luare Domnului,

29. Și haina sfinte, care este a lui Aaron va fi fiilor lui după dânsul, să se ungă ei într-acele și să se săvârșească mâinile lor.

30. Șapte zile se va îmbrăca cu aceea preotul, care din fiții lui Israil în locul lui va intra în cortul mărturie să slujească în cele sfinte.

31. Și vei lua berbecele săvârșirei, și vei fierbe cărnurile în loc sfânt.

32. Și vor mânca Aaron și fiții lui cărnurile berbecelui și pâinile cele din coșniță, și lângă ușile cortului mărturie le vor mânca pre ele.

33. Întru care s'au sfinși într-un dâns, ca să se săvârșească mâinile lor, să-i sfințească pre ei, și cei de alt neam să nu mănânce dintr'însele, pentru că sunt sfinte.

34. Iar de va rămâne din cărnurile jertfei săvârșirei și din pâine până dimineața, vei arde acelea cu foc și nu se vor mânca, că sfințire sunt.

35. Și vei face lui Aaron și fiilor lui așa după toate câte am poruncit ție, în șapte zile vei săvârși mâinile lor.

36. Și vișelul cel pentru păcat îl vei face în ziua curățeniei, și vei curăți altarul când te vei sfinși tu pre el, și-l vei unge ca să-l sfințești.

37. Șapte zile vei curăți altarul și-l vei sfinși și va fi altarul Sfânta Sfințelor, tot cel ce se va atinge de altar se va sfinși.

38. Și acestea sunt cele ce vei face pre altar: doi miei curați de câte un an în toate zilele pre altar necurmat, jertfă necurmată.

39. Un miel vei face dimineața, și al doilea miel vei face seara.

40. Și a zecea parte de făină curată frământată cu untdelemn așezat, a patra parte dintr'un hin, și turnare de vin a patra parte dintr'un hin la un miel.

41. Și mielul al doilea îl vei face seara după jertfa cea de dimineață și după turnarea lui, vei face spre miros de bună mirează jertfă Domnului.

42. Jertfa cea necurmată într-un ne-

22. Lev. 3, 3; 8, 16. 24. Lev. 8, 26.
25. 3, 5; Lev. 8, 27. 26. Lev. 8, 28; 10,
14. 27. Num. 6, 20. 29. Lev. 16, 32.

32. Lev. 8, 31; 24, 9; Mat. 12, 4. 33. Lev.
22, 10. 38. Num. 28, 3. 42. 20, 24.

murile voastre înaintea Domnului la ușile cortului mărturiei, întru care mă voi arăta acolo ca să grăesc fie.

43. Și voi porunci acolo fiilor lui Israil, și mă voi sfinși întru slava mea.

44. Și voi sfinși cortul mărturiei și altarul și pre Aaron și pre fiii lui voi sfinși, ca să preoțască mie.

45. Și mă voi chema întru fiii lui Israil, și voi fi lor Dumnezeu.

46. Și vor cunoaște că eu sunt Domnul Dumnezeul lor, cel ce i-am scos pre ei din pământul Egiptului, să mă chem lor, și să fiu lor Dumnezeu.

CAP. 30.

Allarul Tămâierei.

Și vei face mie altar de tămâiere din lemne neputrezitoare, și-l vei face de un cot de lung, și de un cot de larg.

2. În patru unghiuri va fi, și de doi coși de înalt, dintr'însul vor fi coarnele lui.

3. Și-l vei polei cu aur curat, grătioara lui și păreții lui împrejur și coarnele lui, și vei face lui cunună de aur împletită împrejur.

4. Și două verigi de aur curat vei face lui sub cununa cea împletită a lui, de amândouă laturile vei face într'amândouă coastele, și să fie încheștați drugii, ca să-l ridice cu ei.

5. Și vei face drugi de lemne neputrezitoare, și-i vei ferecă cu aur.

6. Și-l vei pune în fața catapetezmei, care este preste sicriul mărturiilor, întru care mă voi arăta eu fie acolo.

7. Și va tămâia preste dânsul Aaron tămâie tocmită mărunță dimineaja, dimineaja când va tocni luminile, va tămâia preste dânsul.

8. Și când va aprinde Aaron lumina seara, va tămâia preste dânsul tămâiere neîncetată pururea înaintea Domnului întru neamurile lor.

9. Și nu veși aduce pre el altă tămâie, aducere de jertfă și turnare să nu turnași preste dânsul.

10. Și se va ruga Aaron preste coarnele lui odată în an din sângele curățeniei păcatelor iertării, odată în an va curăți pre el în neamurile lor, Sfânta Sfințelor este Domnului.

11. Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

12. De vei lua numărul fiilor lui Israil, când vei cerceta pre ei, și vor da fiecare răscumpărare pentru sufletul său Domnului, nu va fi întru ei cădere, când se vor număra.

13. Și aceasta este, care vor da cei ce se vor număra, jumătate de didrahmă, care este după didrahma cea sfântă, douăzeci de bani didrahma; iar jumătate de didrahmă dare Domnului.

14. Tot care vine la număr dela douăzeci de ani și mai sus, va da dare Domnului.

15. Cel bogat nu va adaoge, și cel sărac nu va împușină din jumătate de didrahmă a da dare Domnului, să se roage pentru sufletele voastre.

16. Și vei lua argintul cel dat de la fiii lui Israil, și-l vei da la lucrul cortului mărturiei, și va fi fiilor lui Israil pomenire înaintea Domnului, ca să se milostivească spre sufletele voastre.

17. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

18. Fă spălătoare de aramă, și căpătâiul ei de aramă, ca să fie de

9. Lev. 10, 1. 10. Evr. 9, 7 și 25.

12. Num. 1, 2; 26, 2. 13. Lev. 27, 25; Num. 3, 47; 18, 16; Iezech. 45, 12. 18. 35, 16; 38, 8; 40, 27 și 29.

spălat, și o vei pune între cortul mărturiei și între altar.

19. Și vei turna într'însa apă, și-și vor spăla Aaron și fiii lui dintr'însa mâinile și picioarele cu apă.

20. Când vor intra în cortul mărturiei se vor spăla cu apă, și nu vor muri, sau când vor intra la altar să slujească și să aducă arderi de tot Domnului, când vor intra în cortul mărturiei se vor spăla cu apă, ca să nu moară.

21. Și va fi lor lege veșnică, lui și seminției lui după dânsul.

22. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

23. Și tu ia mirosuri de floare de smirnă aleasă cinci sute de sicli, și de scorțișoară mirositoare jumătate alăta două sute cincizeci, și de frelie mirositoare două sute cincizeci,

24. Și de casia cinci sute de sicli de cei sfinți, și untdelemn de masline un hin.

25. Și vei face aceasta untdelemn ungere sfântă, mir mirositor cu meșteșugul făcătorului de mir, untdelemn, ungere sfântă va fi.

26. Și vei unge din el cortul mărturiei și sicriul mărturiei,

27. Și toate vasele lui, și sfeșnicul și toate vasele lui, și altarul tămâierii și altarul arderilor de tot, și toate vasele lui.

28. Și masa și toate vasele ei, și spălătoarea și căpătâiul ei.

29. Și le vei sfinși pre ele, și vor fi sfinte sfinților, tot cei ce se va atinge de ele se va sfinși.

30. Și pre Aaron și pre fiii lui vei unge, și vei sfinși pre ei, ca să preoțască mie.

31. Și vei grăi fiilor lui Israil, zicând: untdelemn unsoare de un-

gere sfânt va fi acesta vouă, întru neamurile voastre.

32. Pe trupul omenesc să nu se ungă, și după tocmeala această să nu vă faceți vouă asemenea, că sfânt este și sfințenie va fi vouă.

33. Ori care va face asemenea și ori care va da dintr'însul la altul de neam strein, va pieri din poporul său.

34. Și au zis Domnul către Moisi: ia fie mirosuri stacție, onih, halvan mirositor și tămâie curată, una cât alta să fie.

35. Și vor face dintr'acestea tămâie mirositoare, lucru tocmit de făcător de mir, amestecat, curat, lucru sfânt.

36. Și vei tăia dintr'acestea mărunț, și vei pune împreajma mărturiilor în cortul mărturiei de unde mă voi arăta fie de acolo. Siântă sfinților va fi vouă tămâia.

37. După tocmitura această să nu vă faceți vouă înșivă, că va fi vouă sfințenie Domnului.

38. Ori cine va face asemenea, ca să se mirosească cu aceea, va pieri din poporul său.

CAP. 31.

Meșterii cortului. Serbarea Sâmbetei și Tablele Legii.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Iată am chemat anume pre Veseleii feciorul lui Urie fiul lui Or din neamul lui Iuda.

3. Și l-am umplut de Duhul cel Dumnezeesc al înțelepciunii, și al înțelegerii, și al științii întru tot lucrul să cugete.

4. Și să fie mai mare preste meșteri, și să lucreze aurul și argintul și arama și vânățul și moho-

21, 27, 21. 25. 29, 7. 27, 40, 9.
30, 29, 7.

35. 40, 25. 36. Num. 7, 49.
31. 2. 35, 30; 36, 1. 3. 1 Imp. 7, 14.
4. 35, 31, 32.

rîful și tortul cel roșu și mătasea cea răsucită.

5. Și la lucrarea pietrilor și la lucrurile cioplirei lemnelor, să lucreze după toate lucrurile.

6. Și eu l-am dat pre el și pre Eliav fiul lui Ahisamah din neamul lui Dan, și la tot cel înțelept cu inima am dat înțelepciune, și vor face toate câte am poruncit fie.

7. Cortul mărturiei și sicriul legii și acoperământul împăcării, care este preste dânsul, și gătitrea cortului.

8. Și altarul tămâierii și masa și toate vasele ei, și sfeșnicul cel curat și toate vasele lui.

9. Și spălătoarea și femeii ei.

10. Și veșmintele cele de slujbă ale lui Aaron, și veșmintele fiilor lui spre a-mi sluji mie.

11. Și untuldelemn al ungerii, și tămâia cea pregătită pentru sfânta, după toate câte am poruncit fie, vor face.

12. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

13. Și tu poruncește fiilor lui Israil, zicând: vedeți și păziți sâmbetele mele, că semn este între mine și între voi întru neamurile voastre, ca să cunoașteți că eu sunt Domnul cel ce vă sfințesc pre voi.

14. Și păziți sâmbăta, că sfântă este aceasta Domnului și vouă; cea ce o va spurcă pre aceasta cu moarte se va omori, tot cel ce va lucra întru înșă va pieri sufletul acela din norodul său.

15. Șase zile vei lucra; iar a șaptea zi este sâmbăță, odihnă sfântă Domnului; ori cine va lucra în ziua a șaptea, cu moarte se va omori.

16. Și vor păzi fiii lui Israil sâmbetele,

spre a le ține pre ele în neamurile lor.

17. Legătură veșnică între mine și între fiii lui Israil, semn este veșnic, că în șase zile au făcut Domnul cerul și pământul, și în ziua șaptea au încetat și s'au odihnit.

18. Și au dat lui Moisi îndată ce au încetat a-i grăi în muntele Sinai, două table ale mărturiei, table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu.

CAP. 32.

Vișelul cel de aur.

Și văzând norodul că a întârziat Moisi a se pogori din munte, s'a adunat poporul la Aaron, și a zis lui: scoală-te și ne fă nouă dumnezei, carii să meargă înaintea noastră, că Moisi omul acela care ne-a scos pre noi din pământul Eghiptului, nu știm ce i s'a întâmplat.

2. Și le-a zis lor Aaron: luați cerceii cei de aur din urechile femeilor voastre și a fetelor, și-i aduceți la mine.

3. Și a luat tot norodul cerceii cei de aur, carii erau în urechile femeilor lor, și i-a adus la Aaron.

4. Și i-a luat din mâinile lor, și i-a închipuit în tipar, și a făcut vișel turnat, și a zis: aceștia sunt dumnezeii tăi Israile, carii te-au scos din pământul Eghiptului.

5. Și văzând Aaron, a zidit jertfelnic înaintea lui, și a strigat Aaron, zicând: mâine este sărbătoare Domnului.

6. Și mâncând a doua zi a făcut arderi de tot, și a adus jertfă de mântuire, și a șezut norodul de a mânca și a băut, și s'a sculat să joace.

7. Și au grăit Domnul către Moisi,

5. 35, 33. 6. 36, 2. 7. 35, 11, 12, 19.

10. 28, 1; 35, 19; 39, 42. 12. 20, 8.

14. 20, 8; 35, 2 Ezechiel 20, 12. 15. Eșire 23, 12.

17. Fac. 2, 2. 18. 32, 16; 2 lege 9, 10.

32. 1. Filip. 7, 40. 4. Ps. 105, 19, 20.

5. Ozie 7, 5. 6. 1. Cor. 10, 7. 7. 2 Lege 9, 12.

zicând: mergi de grab de te pogoară de aici, că fărădelege a făcut norodul tău, pre care l-ai scos din pământul Eghiptului.

8. S'a abătut curând din calea care ai poruncit lor, și și-a făcut lor vișel, și s'a închinat lui, și a jertfit lui, și a zis :

9. Aceștia sunt dumnezeii tăi Israile, carii te-au scos din pământul Eghiptului.

10. Și acum lasă-mă, ca mâniindu-mă cu iușime asupra lor să-i pierz pre ei, și te voi face pre tine neam mare.

11. Și s'a rugat Moisi înaintea Domnului Dumnezeu, și a zis : pentru ce Doamne te mâni cu iușime pre norodul tău, pre care l-ai scos din pământul Eghiptului cu putere mare și cu brațul tău cel înalt?

12. Ca nu cumvă să grăiască Eghiptenii, zicând: cu vicleșug i-a scos pre ei să-i ucigă în munți, și să-i piarză pre ei de pre pământ; oprește iușimea mâniei tale, și te îmblânzește spre răutatea norodului tău.

13. Adu-ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov robii tăi, că-ora te-ai jurat pre tine însuși, și ai grăit către ei, zicând: înmulțivoiu sămânța voastră ca stelele cerului de multă, și tot pământul acesta care ai zis să-l dai seminții lor, și să-l fie în veci.

14. Și s'au îmblânzit Domnul, despre răutatea ce au zis să facă norodului său.

15. Și întorcându-se Moisi s'a pgorit din munte, având în mâini cele două table ale legii; lespezi de piatră scrise pe amândouă părțile, deoparte și de cealaltă parte erau scrise.

16. Și tablele lucrul lui Dumne-

zeu erau, și scrisoarea, scrisoarea lui Dumnezeu săpată în lespezi.

17. Si auzind Isus glasul norodului strigând, a zis către Moisi: glas de războiu este în tabără.

18. Iar Moisi a zis: nu este glas de ostași tari, nici glas de oameni slabi carii fug, ci glas de oameni beți auz eu.

19. Și apropiindu-se de tabără a văzut vișelul și horele, și mâniindu-se cu iușime Moisi, a aruncat din mâinile sale amândouă tablele, și le-a sfărâmat sub munte.

20. Și luând vișelul care făcuse, l-a ars în foc, și l-a măcinat mărunț, și l-a presărat pe apă, și a adăpat cu el pre fiii lui Israil.

21. Și a zis Moisi către Aaron: ce ți-a făcut norodul acesta, de ai adus preste ei păcat mare?

22. Și a zis Aaron către Moisi: nu te mâniă doamne, că tu știi cum este norodul acesta când se pornește.

23. Că a zis mie: fă-ne nouă dumnezei, carii să meargă înaintea noastră, că Moisi omul acela care ne-a scos pre noi din pământul Eghiptului, nu știm ce i s'a întâmplat.

24. Și am zis lor: la cine este aur adunați-l, și l-a adunat și l-a dat mie, și l-am aruncat în foc și a ieșit vișelul acesta.

25. Și văzând Moisi norodul cum s'a risipit, că-i risipise pre ei Aaron spre bucurie neprietenilor lor.

26. A slătit Moisi în ușa taberii, și a zis: cine este al Domnului să vie la mine, și s'au adunat la el toți fiii lui Levi.

27. Și le-a zis lor: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: puneți fiecare sabia s'a pre coapsă, și mergeți dela o poartă până la cealaltă poartă prin tabără, și uci-

10. Fac. 32, 26. 11. Num. 14, 13; Ps. 105, 23.
12. Num. 14, 16, 19. 13. Fac. 22, 17; 15, 7.
15. 2 Lege 9, 15. 16. 31, 18; 2 Lege 9, 10.

deși fiecare pre fratele său, pre vecinul său și pre aproapele său.

28. Și au făcut fiii lui Levi după cum le-a poruncit lor Moisi, și au căzut din norod în ziua aceea ca la trei mii de oameni.

29. Și le-a zis lor Moisi: astăzi v'ați umplut mâinile voastre Domnului fiecare întru fiul și întru fratele său, ca să se dea preste voi binecuvântare.

30. Iar a doua zi a zis Moisi către norod: voi ați săvârșit păcat mare, și acum mă voi sui către Dumnezeu, ca să mă rog pentru păcatul vostru.

31. Și s'a înnapoiat Moisi la Domnul, și a zis: rogu-mă Doamne, păcătuia-a norodul acesta păcat mare, făcându-și lui dumnezei de aur.

32. Și acum de vei să ierși lor păcatul, iartă-l; iar de nu, șterge-mă pre mine din cartea ta, care ai scris.

33. Și au zis Domnul către Moisi: pre cei ce au păcătuia înaintea mea, îi voi șterge pre ei din cartea mea.

34. Iar acum mergi, și povăjuește pre poporul acesta la locul care ți-am zis ție, iată îngerul meu va merge înaintea feșii tale; iar în ziua care voi socosi, voi aduce preste ei pedeapsă pentru păcatul lor.

35. Și au bătut Domnul pre norod pentru facerea vijelului, care l-a făcut Aaron.

CAP. 33.

Moisi se roagă pentru popor. Dorește să vază slava Domnului.

Și au zis Domnul către Moisi: mergi de aici tu și norodul tău pre care l-ai scos din pământul Eghiptului, și du-te la pământul care m'am jurat lui Avraam, lui Isaac și lui Iacob, zicând: seminției voastre voi da pământul acesta.

2. Și împreună voi trimite pre îngerul meu înaintea ta, și va scoate pre Amoreu și pre Heteu și pre Ferezeu și pre Ghergheseu și pre Evueu și pre Evuseu și pre Hananeu.

3. Și te voi duce în pământul din care curge lapte și miere, că nu mă voi sui împreună cu tine, că ești norod tare la cerbice, să nu te pierz pre cale.

4. Si auzind norodul acest cuvânt, rău a plâns cu lacrimi și n'a mai pus nimeni podoabă pre dânsul.

5. Și au zis Domnul către Moisi: grăește fiilor lui Israil: voi popor greu la cerbice, vedeți să nu aduc eu preste voi altă bătaie, și voi pierde pre voi, acum dar luați-vă hainele măririlor voastre și podoaba, și voi arată cele ce voi face ție.

6. Și și-au scos fiii lui Israil podoaba lor și îmbrăcămintea la muntele Horiv.

7. Și luând Moisi cortul său l-a întins afară departe de tabără, și s'a chemat cortul mărturie; și tot cel ce chemă pre Domnul, ieșea la cort afară de tabără.

8. Iar când Moisi ieșea la cortul cel afară de tabără, stă tot norodul uitându-se fiecare dela ușa cortului său, și se uită după el când mergea Moisi, până ce intră el în cort.

9. Și după ce intră Moisi în cort, se pogoră stâlpul cel de nor și stă la ușa cortului, și grăia Moisi.

10. Și vedea tot norodul stâlpul cel de nor stând la ușa cortului, și stând tot norodul se închină fiecare dela ușa cortului său.

11. Și au grăit Domnul către Moisi față la față, ca și cum ar grăi cineva către prietenul său; și-l trimetea la tabără, iar Isus feciorul lui Navi tânărul sluga lui, nu ieșea din cort.

12. Și a zis Moisi către Domnul:

iată tu zici mie, povățuește pre norodul acesta, și nu mi-ai arătat pre cine vei să trimiți împreună cu mine, și tu mi-ai zis: te știu pre tine mai mult decât pre toți, și har ai la mine.

13. Deci de am aflat har înaintea ta, arată-te mie însuși de față să te văz, ca să aflu har înaintea ta, și ca să cunosc că neamul acesta este poporul tău.

14. Și i-au zis lui Domnul: eu însumi voi merge înaintea ta, și te voi odihni.

15. Și a zis către dânsul: de nu vei merge tu însuși împreună cu noi, să nu mă scoți pre mine de aici.

16. Și cum se va ști adevărat că am aflat har înaintea ta, eu și norodul tău, fără numai de vei merge tu împreună cu noi? Și mă voi mări eu și norodul tău mai mult decât toate neamurile, câte sunt pre pământ.

17. Și au zis Domnul către Moisi: și acest cuvânt al tău care l-ai grăit, voi face, că ai aflat har înaintea mea, și te știu pre tine mai mult decât pre toți.

18. Și a zis: arată mie slava ta.

19. Și au zis: eu voi merge înaintea ta cu slava mea, și voi chema cu numele meu, Domnul înaintea ta, și voi milui de cine 'mi va fi milă, și nu mă voi îndura de cine nu 'mi va fi milă.

20. Și au zis: nu vei putea vedea fața mea, că nu va vedea omul fața mea, și să fie viu.

21. Și au zis Domnul: iată loc la mine, și vei sta pe piatră.

22. Și când va trece slava mea, te voi pune în fereastra pietrii, și voi acoperi cu mâna mea preste tine până ce voi trece.

23. Și voi da la o parte mâna

mea, și atunci vei vedea dosul meu; iar fața mea nu se va arăta ție.

CAP. 34.

Alte table ale legii.

Și au zis Domnul către Moisi: cioplește două table de piatră ca și cele dintâiu, și te suie la mine în munte, și voi scri pre table cuvintele ce erau pre tablele cele dintâiu pe care le-ai sfărâmat.

2. Și te gătește dimineață, și te vei sui pre muntele Sinai, și vei sta înaintea mea acolo pre vârful muntelui.

3. Și nimenea să nu se suie cu tine, și nimenea să nu se ivească în tot muntele; iar oile și boii, să nu pască aproape de muntele acela.

4. Și cioplit-a Moisi două table de piatră ca și cele dintâiu, și mâncând de dimineață s'a suit în muntele Sinai, după cum i-au poruncit Domnul, și a luat Moisi cele două lespezi de piatră.

5. Și s'au pogorît Domnul în nor, și a stăut Moisi înaintea lui, și a chemat numele Domnului.

6. Și când au trecut Domnul înaintea lui, a strigat: Domnul Dumnezeu îndurat, și milostiv, îndelung răbdător, și mult milostiv, și adevărat.

7. Cel ce păzește dreptatea și face milă la mii, cel ce șterge fărădelegile și nedreptățile și păcatele, și nu curățește pre cel vinovat, cel ce aduce fărădelegile părinților preste fii și preste fiii fiilor, preste al treilea și al patrulea neam.

8. Și grăind Moisi s'a plecat pre pământ, și s'a închinat,

9. Și a zis: de am aflat har înaintea ta, să meargă Domnul îm-

13. 34, 9; Ps. 102, 7. 16. 2 Lege 4, 6.
17. 2 Tim. 2, 19. 19. Ioan 1, 14; Rom. 9, 15.
20. 19, 21; Jud. 13, 22. 22. 34, 5, 6.
23. 1 Tim. 6, 16.

34. 1. 2 Lege 10, 1. 3. 19, 12. 5. 33, 22.
6. Ps. 102, 8; Num. 14, 18. 7. 2 Lege 5,
10; Eșire 20, 5; Ier. 32, 18. 9. 33, 13, Fac.
18, 3.

preună cu noi, că norodul este tare la cerbice, și vei lua tu păcatele noastre și iărădelegile noastre, și vom fi ai tăi.

10. Și au zis Domnul către Moisi: iată eu pui fie legătură înaintea a tot poporul tău, face-voiu lucruri mărite, care nu s'au făcut în tot pământul și în tot neamul, și va vedea poporul întru carii ești tu, lucrurile Domnului, că minunate sunt cele ce voiu face eu fie.

11. Ia aminte foarte câte poruncesc fie. Iată eu scoț dinaintea voastră pre Amoreu și pre Hananeu și pre Ferezeu și pre Heteu și pre Eveu și pre Ghergheseu și pre Ievuseu.

12. Ia aminte, ca nu cumvă să pui legătură cu cei ce șed pre pământul întru care intri, ca să nu se facă piedecă întru voi.

13. Capiștele lor să le dărâmași, și stâlpii lor să-i zdrobiți, și desigurile lor să le tăiași, și chipurile dumnezeilor lor să le ardeși în foc.

14. Că nu vă veți închină la alți dumnezei, că Domnul Dumnezeu nume răvniți, Dumnezeu răvniitor este.

15. Ca nu cumvă să pui legătură cu lăcuitorii din acel pământ, și vor curvi după dumnezeii lor, jersind dumnezeilor lor, și te vor chema și vei mânca din jertfele lor.

16. Și vei lua din fetele lor pentru fiii tăi, și din fetele tale vei da feciorilor lor, și vor curvi fetele tale după dumnezeii lor, și vor curvi feciorii tăi după dumnezeii lor.

17. Și dumnezei furnași să nu faci fie.

18. Și sărbătoarea azimilor să o păzești; șapte zile vei mânca azime, după cum am poruncit fie la vreme

în luna cea dintâiu, pentru că în luna cea dintâiu ai ieșit din Eghipt.

19. Toată partea bărbătească ce deschide pântecul, a mea va fi, în-tâiu născutul vacei, și în-tâiu născutul oii;

20. Iar în-tâiu născutul asinei vei răscumpără cu oaie; și de nu-l vei răscumpără, vei da prețul lui; tot cel în-tâiu născut al fiilor tăi vei răscumpără, să nu te arăți înaintea mea deșert.

21. Șase zile lucrează; iar a șaptea zi te vei odihni, nu vei semăna, nici vei seceră.

22. Și sărbătoarea săptămânilor vei face mie începătura secerii grâului, și sărbătoarea străngerii roadelor la mijlocul anului.

23. De trei ori pe an se va arăta toată partea ta cea bărbătească înaintea Domnului Dumnezeului lui Israil.

24. Căci când voiu scoate neamurile dinaintea feșii tale, și voiu lăși hotarele tale, nimenea nu va pofti pământul tău, când te vei sui să te arăți înaintea Domnului Dumnezeului tău în trei vremi ale anului.

25. Să nu junghii preste aluat sângele jertfelor mele, și să nu rămână până dimineața jertfa praznicului paștilor.

26. Pârga rodurilor pământului tău vei aduce în casa Domnului Dumnezeului tău. Să nu fierbi mielul în laptele mamei lui.

27. Și au zis Domnul către Moisi: scrie cuvintele acestea, că pe aceste cuvinte voiu face cu tine și cu Israil legătură.

28. Și a fost Moisi înaintea Domnului patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine n'a mâncat și apă

10. 2 Lege 5, 2. 12. 23, 32, 33. 13. Fac. 35, 2. 14. 20, 5; 2 Lege 4, 24. 15. 23, 32; 2 Lege 7, 2. 16. 3 Imp. 11, 2; Num. 25, 1; Jud. 3, 6. 17. 20, 23; Lev. 19, 4. 18. 12, 15; 23, 15; 2 Lege 16, 1.

19. 13, 2; 22, 29; Lev. 27, 26; Num. 3, 13; 8, 17. 20. 13, 13. 21. 20, 8, 9. 22. 2 Lege 16, 10. 23. 23, 17; 2 Lege 16, 16. 25. Eșire 23, 18. 26. 23, 19; 2 Lege 26, 2. 28. 24, 18; 2 Lege 9, 18.

n'a băut, și a scris pre table cuvintele acestea ale legăturii, cele zece porunci.

29. Iar când s'a pogorît Moisi din muntele Sinai având în mâini cele două table ale legii, nu știă că fața sa străluceă de când au grăit Dumnezeu lui.

30. Deci Aaron și toți fiii lui Israil văzând pre Moisi și chipul feții sale fiind slăvit, se temeau a se apropia de el.

31. Atunci Moisi i-a chemat pre ei, și s'a întors către dânsul Aaron și toate căpeteniile adunării, și a grăit lor Moisi.

32. Și după aceasta s'au apropiat la dânsul toți fiii lui Israil, și le-a grăit lor toate câte i-au poruncit lui Domnul în muntele Sinai.

33. Și când a încetat a grăi către ei, a pus acoperemânt pre fața sa.

34. Iar când intră Moisi înaintea Domnului să grăiască lui, luă acoperemântul până ce ieșă. Și după ce ieșă, grăia tuturor fiilor lui Israil cele ce poruncise lui Domnul.

35. Și vedeau fiii lui Israil fața lui Moisi, că eră slăvită, și-și acopereă Moisi fața sa până când intră să grăiască cu dânsul.

CAP. 35:

*Păzirea sâmbetei. Darea de vânt și de
Chemarea meșterilor.*

Și a strâns Moisi toată adunarea fiilor lui Israil, și le-a zis lor: acestea sunt cuvintele, care au zis Domnul să le faceți.

2. Șase zile lucrează, iar ziua a șaptea să o sfințești pre ea, că este sâmbătă zi de odihnă Domnului, tot care va lucra întru ea să moară.

3. Să nu ardeți foc în lăcașurile voastre în ziua sâmbetei; eu Domnul.

4. Și a grăit Moisi către toată adunarea fiilor lui Israil, zicând: Acesta este cuvântul care au poruncit Domnul:

5. Aduceți din ale voastre dare Domnului, fiecare ce-l lasă inima să aducă pârgă Domnului: aur, argint, aramă.

6. Țesătură vânăță, mohorîță, roșu îndoit răsucit, de mătase și de păr de capră.

7. Piei de berbece roșite, piei viete și lemne neputrezitoare.

8. Untulemn de candelă, miresme pentru ungere și aromate pentru tămâie.

9. Pietre sardiu, pietre de săpat la umărar și la haina cea până la picioare.

10. Tot cel iscusit la minte întru voi, să vină și să facă toate câte au poruncit Domnul.

11. Cortul cu mărunțișurile și acoperemânturile și întinsorile și zăvoarele și stâlpii.

12. Siciul mărturii cu drugii lui, acoperemântul împăcării și catapeasma. Și pânzele curții cu stâlpii ei, și pietrele de Smaragd, tămâia și untulemn pentru ungere.

13. Masa și cu toate vasele ei și pâinele punerii înaintea.

14. Și sfeșnicul luminii cu toate vasele lui și candelale lui și untulemn de lumină.

15. Altarul tămâierii cu drugii lui, untulemn de ungere, miresmele pentru tămâiere și perdeaua ușa cortului.

16. Altarul arderii de tot cu vatra lui cea de aramă, cu drugii lui și toate vasele lui și spălătoarea cu temelie ei.

17. Pânzele curții, stâlpii ei cu piulițele și acoperemântul ușii curții.

29. 2 Lege 4, 13. 32. 35, 1. 33. 2 Cor. 3, 13.
35. 1. 34. 32. 2. 20, 8; Num. 15, 32—35.

5. 25, 2; 2 Cor. 9, 7. 11. 25, 8; 39, 32.
12. 25, 17; 37, 1, 6. 13. 25, 23; 37, 10.
14. 25, 31; 37, 17. 16. 27, 1; 30, 18.

18. Țărușii cortului, țărușii curții cu funiile lor.

19. Veșmintele cele sfinte ale lui Aaron preotul, veșmintele cu care slujesc în sfânta, și hainele de preoște ale fiilor lui Aaron, și untuldelemn de ungere și aromatele pentru tămâiere.

20. Deci ieși toată adunarea fiilor lui Israil dela Moisi.

21. Și a adus fiecare ce-l lăsa inima și ce-i spuneă cugetul dar Domnului pentru toate lucrurile cortului mărturie, și toată gătitura lui și toate veșmintele sfintei.

22. Au adus bărbații dela femeile lor, fiecare ce-i spuneă cugetul: peceji, cercei, inele, brățări, salbe și felurite vase de aur.

23. Fiecare aducea dar de aur Domnului, și mai aduceau, cari aveau, țeșături de mătase vântată, roșie, carmezie și albă și piei vinete și piei de berbeci roșite pentru acoperiș.

24. Și cei ce aveau argint și aramă aduceau daruri Domnului, și la cine se găseă lemne neputrezi-toare le aduceau toate lucrurile pregătirii.

25. Și toate femeile care erau iscusite la țesut cu mâinile, au adus tot vântat, mohorât, roșu și alb de mătase.

26. Și toate femeile care se pricepeau cu toată inima făceau pături de păr de capră.

27. Iar căpeteniile au adus pietre de smaragd și pietre scumpe pentru umărar și engolpion.

28. Și miresme, și untuldelemn de candelă și de ungere, și aromate pentru tămâiere.

29. Deci fiii lui Israil bărbat sau femeie cu dragă inimă aduceau daruri Domnului; și venind lucrau tot

ce au poruncit Domnul prin Moisi să facă.

30. Și a zis Moisi fiilor lui Israil: iată au chemat Dumnezeu anume pre Veseleil al lui Urie, fiul lui Ur din neamul lui Iuda.

31. Și l-a umplut pre el de Duh Dumnezeesc, de înțelepciune, de pricepere și de toată știința.

32. Să fie mai mare preste meșteri, și după toate lucrurile meștesugului celui mare să facă aurul și argintul și arama.

33. Să cioplească piatra, și să pregătească lemnele; și să facă tot lucrul cu iscusință.

34. Și i-a sporit priceperea lui și lui Eliav al lui Ahisamah din neamul lui Dan.

35. l-au umplut pre ei de înțelepciune, ca să facă tot felul de lucruri, să taie, să țesă, să coasă cu vântat, cu roșu, cu carmeziu și alb, tot felul de țesături și să născocească tot felul de lucruri măestrite.

CAP. 36.

Alcăuirca cortului sfânt.

Deci Veseleil și Eliav și toți bărbații înțelepți cărora Domnul au dat înțelepciune și înțelegere, să știe a face toate lucrurile pentru sfânta, făcură după toate câte le poruncise Domnul.

2. Și a chemat Moisi pre Veseleil și pre Eliav și pre toți câți aveau înțelepciune, cărora le-au dat Dumnezeu pricepere, și pre toți cari de bună voie au voit să meargă la lucruri, ca să le săvârșească.

3. Si au luat dela Moisi toate darurile pe care le-au adus fiii lui Israil la lucrul sfintei, ca să le facă pre ele; căci ei aduceau în fiecare dimineață darurile lor.

4. Deci veneau toți înțelepții, carii făceau lucrurile sfintei, fiecare după lucrul său, care lucră, și au grăit către Moisi: poporul aduce mai mult decât sunt lucrurile, care au poruncit Domnul să se facă.

5. Atunci a poruncit Moisi, și a strigat în tabără, zicând: bărbat și femeie să nu mai aducă daruri pentru sfânta; și poporul a încetat de a mai aduce.

6. Căci eră destul material pentru lucru, ba încă prisosea.

7. Deci toți bărbaii pricepuși dintre cei ce lucrau la cort au făcut zece covoare de mătase împletită, vânăț, mohorît și roșu împletit, țesătură aleasă cu Heruvim.

8. Lungimea unui covor eră de douăzeci și opt de coși, și lățimea de patru coși, toate covoarele ereau de o măsură.

9. Cinci covoare erau prinse unul de altul de o parte, și cinci de cealaltă parte.

10. Și au făcut chiotori vinete la marginea fiecărui covor de o parte spre împreunare, și așa au făcut la marginea covorului celui din afară la împreunarea a doua, cincizeci de chiotori au făcut de o parte a covorului, și cincizeci de chiotori au făcut de cealaltă parte a covorului spre împreunarea celui de al doilea, cu fața unul către altul căutând fiecare.

11. Și au făcut cincizeci de copci de aur, și au împreunat covoarele unul cu altul cu copcele, și se făcea un cort.

12. Și au făcut unsprezece pături de păr de capră, ca să acopere cortul.

13. Lungimea unei pături eră de treizeci de coși, și lățimea eră de patru. Toate cele unsprezece pături

erau de o măsură, cinci pături împreunate de o parte și șase de altă parte.

14. Și au făcut cincizeci de chiotori pre marginea păturii cei din mijloc spre împreunare, și cincizeci de chiotori au făcut pre marginea păturii ce se împreună cu a doua.

15. Și au făcut cincizeci de copci de aramă, și au prins copcile de chiotori și au împreunat păturile și s'au făcut una.

16. Și au făcut acoperemânt cortului din piei de berbec roșite, și deasupra lor acoperemânt de piei vinete.

17. Și au făcut scânduri cortului de lemne neputrezitoare.

18. Fiecare scândură eră de zece coși lungă, și de un cot și jumătate lată.

19. Fiecare aveă câte două cepuri stînd față în față.

20. Așa au făcut toate scândurile cortului; adică douăzeci de scânduri despre partea cea de către miazăzi, și au făcut patruzeci de piulițe de argint la cele douăzeci de scânduri.

21. Câte două piulițe la fiecare scândură de amîndouă părțile ei.

22. Și la laturea a doua de către miazănoapte douăzeci de scânduri, și patruzeci de piulițe la dîsele de argint, două piulițe la o scândură de amîndouă părțile ei, și două la o scândură de amîndouă părțile ei.

23. Iar dindărătul cortului în laturea despre apus, au făcut șase scânduri.

24. Și alte două scânduri au făcut la cele două unghiuri ale cortului dindărăt.

25. Și erau unite de jos până sus; și într'acelaș chip formau un întreg.

26. Așa au întocmit și scândurile

7. 26, 1. 8. 26, 2. 10. 26, 4. 11. 26, 6.
12. 26, 7.

14. 26, 5, 10. 16. 26, 14. 17. 26, 15.
21. 26, 21. 23. 26, 22. 25. 26, 24.
26. 26, 25.

dela cele două unghiuri, erau opt scânduri, și aveau șasesprezece piulițe de argint, câte două de fiecare scândură.

27. Și au făcut cinci zăvoare de lemne neputrezitoare la scânduri de o parte a cortului;

28. Iar cinci zăvoare la scânduri de cealaltă parte a cortului.

29. Și cinci zăvoare la scânduri cele dindărătul cortului despre apus.

30. Și zăvorul cel din mijloc se petrecea dela o parte la alta prin mijlocul scândurilor.

31. Iar scândurile le-au ferecat cu aur.

32. Și verigele lor prin care se băgau drugii le-au făcut de aur, și zăvoarele le-au ferecat cu aur.

33. Și au făcut acoperemânt de vânăț, mohorît, roșu împletit și de mătase răsucită, țesătură aleasă cu Heruvim.

34. Și l-au pus pre patru stâlpi neputrezitori ferecași cu aur, și căpățelele lor de aur, și piulițele lor, patru de argint.

35. Și au făcut perdea la ușa cortului de vânăț, de mohorît, de roșu împletit și de mătase răsucită, lucrată împestrită.

36. Și stâlpii ei cinci, și căpățelele lor le-au ferecat cu aur.

37. Și le-au turnat pentru ele cinci piulițe de aramă.

CAP. 37.

Odoarele sfinte din cort.

Și a tăcut Veseleil sicriul din lemne neputrezitoare de doi coși și jumătate lung, de un cot și jumătate de lat, și de un cot și jumătate de înalt.

2. Și l-a ferecat cu aur curat din lăuntru și dinafară, și i-a făcut lui

cunună de aur cu zimfi împrejur.

3. Și a turnat patru verigi de aur la cele patru unghiuri ale lui, două verigi de o parte, și două verigi de cealaltă parte.

4. Și a făcut drugi de lemne neputrezitoare, și le-au ferecat cu aur.

5. Și a băgat drugi prin verigele cele din părțile Sicriului, să ridice Sicriul cu ele.

6. Și deasupra Sicriului a făcut acoperemântul împăcării de aur curat de doi coși și jumătate de lung, și de un cot și jumătate de lat.

7. Și a făcut doi Heruvimi de aur bătut, și i-a pus de amândouă părțile acoperemântului împăcării.

8. Un Heruvim de o parte, și altu de cealaltă parte a acoperemântului împăcării.

9. Și amândoi Heruvimii întindeau aripile deasupra și umbreau cu ele acoperemântul împăcării; iar fețele lor erau îndreptate una către alta și căutau spre acoperemântul împăcării.

10. Și a făcut masă de lemne neputrezitoare de doi coși de lungă, și de un cot de lăță, și de un cot și jumătate de înaltă.

11. Și a ferecat-o cu aur curat, și i-a făcut o îngrăditură de aur zimțuită împrejur.

12. Și i-a făcut ei cunună împrejur de un lat de mână, și a făcut zimfi sucifi de aur împrejurul cununii.

13. Și a turnat pentru ea patru verigi de aur la cele patru laturi ale picioarelor ei, sub cununa cea împletită.

14. În verigi se puneau drugi, ca să ridice masa.

15. Și a făcut drugii de lemne neputrezitoare, și le-a ferecat cu aur, ca să ridice masa.

27. 26, 26. 28. 26, 27. 30. 26, 28. 31. 26, 29. 34. 26, 32. 35. 26, 33, 36. 37. 1. 25, 10.

6. 25, 17. 7. 25, 18. 9. 25, 20; Evr. 9, 5. 10. 25, 23; 35, 13. 11. 25, 24; 30, 1, 2, 3.

16. Și a făcut vasele mesii de aur curat, blidele ei, cășuele, căușile și năstrăpile de furnat.

17. Și a făcut sfeșnicul de aur curat, băfut.

18. Fusul lui, cu ramurile, cu scafele, cu merișoarele și florile dintr'însul.

19. Șase ramuri ieșind dintr'însul, trei ramuri dintr'o parte și trei din cealaltă parte a lui.

20. Și câte trei scafe, floare în chipul nucșoarelor, și merișor la fiecare ramură.

21. Adică trei scafe, merișor și floare, în chipul nucșoarelor, în fiecare ramură.

22. Așa erau la cele șase ramuri, care ies din sfeșnic.

23. Iar în sfeșnic erau patru merișoare în chipul nucșoarei, într'o ramură scafă și florile.

24. Câte o scafă subț fiecare din cele câte două ramuri dintr'însul, și câte o scafă subț cele alte două ramuri dintr'însul, așa la toate cele șase ramuri, care ies din sfeșnic.

25. Și ramurile și scafele dintr'însul erau toate băfute din aur curat.

26. Și a făcut luminile lui șapte, și lingurile lui.

27. Și cleștele lui de aur curat.

28. De un talant de aur curat l-a făcut pre el, și toate vasele lui.

29. Și a făcut altarul tămâerei din lemne neputrezitoare de un cot de lung, și de un cot de lat în patru muchi, și de doi coși înălțimea lui, cu coarnele lui dintr'însul.

30. Și l-a ferecat cu aur curat, gratia lui și păreții lui și coarnele lui.

31. Și i-a făcut lui cunună împletită de aur împrejur, și două verigi de aur curat i-a făcut lui subț cununa cea împletită a lui, de amân-

două părțile lui, la coastele lui, spre a pune în ele drugii, ca să-l ridice.

32. Iară drugii i-a făcut din lemne neputrezitoare, și i-a ferecat cu aur.

33. Și a făcut untuldelemn cel sfânt al ungerii și tămâia din mirodenii curate, după meșteșugul făcătorilor de mir.

CAP. 38.

Curtea Cortului și lucrurile din ea.

Și a făcut jertfelnic de ardere de tot din lemne neputrezitoare de cinci coși de lung și cinci coși de lat, tot în patru muchi, și de trei coși înălțimea jertfelnicului.

2. Și i-a făcut patru coarne ce ieșau dintr'însul la cele patru unghiuri, și le-a ferecat cu aramă.

3. Și a făcut cunună jertfelnicului și acoperemântul lui, și paharele lui și furcușile cele de carne ale lui, și căluia lui și toate vasele lui le-a făcut de aramă.

4. Și i-a făcut lui grătar, lucru ca mreaja de aramă.

5. Și a făcut grătarului patru verigi de aramă în patru părți, și le-a pus subț grătarul jertfelnicului de desubț; și eră grătarul pe la mijlocul jertfelnicului.

6. Și a făcut drugii jertfelnicului de lemne neputrezitoare, și le-a ferecat cu aramă, și băgau drugii prin verigile cele din coastele jertfelnicului, când îl ridicau pre el.

7. L-a făcut scobit de scânduri.

8. Și a făcut spălătoare de aramă și temelie ei de aramă, din oglinzile femeilor celor ce au postit, cele ce strejuiau la ușa cortului mărturie.

9. Și a făcut curtea despre miazăzi, cu pânzele curții de roșu răsucit de o sută de coși.

10. Și stâlpii lor douăzeci, și te-

16, 25, 29. 17. 25, 31; 35, 14. 21. 25, 36. 27. 25, 38.

38. 1. 1 Par. 1, 5; 27, 1. 2. 27. 2. 4. 27, 4. 7. 27, 8. 8. 30. 18. 9. 27, 9.

meliile lor douăzeci de aramă, și copcele lor și aripile lor de argint.

11. Și în partea cea despre miazănoapte de o sută de coși, și stâlpii lor douăzeci, și temeliile lor douăzeci de aramă, și copcele lor și aripile lor de argint.

12. Și în partea despre apus pânze de cincizeci de coși, stâlpii lor zece și temeliile lor zece, și copcele lor și aripile lor de argint.

13. Și în partea despre răsărit de cincizeci de coși.

14. Pânze de cincisprezece coși dinnapoi, și stâlpii lor trei, și temeliile lor trei.

15. Și în a doua parte spre fund pânze de cincisprezece coși, și stâlpii lor trei, și temeliile lor trei.

16. Toate pânzele cortului de mătase răsucită.

17. Și temeliile stâlpilor de aramă, și chiotorile lor de argint, și capetele lor ferecate prin prejur cu argint, și stâlpii prin prejur ferecați cu argint, toți stâlpii curții.

18. Și acoperemântul porții curții lucrare împesărită, de vânăt, de mohorât, de roșu răsucit, și de mătase împletită de douăzeci de coși de lung și de înalt, și de larg de cinci coși potrivitându-se pânzelor curții.

19. Și stâlpii lor patru, și temeliile lor patru de aramă, și chiotorile lor de argint, și capetele lor ferecate cu argint.

20. Și toți țărșii curții împrejur de aramă.

21. Aceasta este tocmeala cortului mărturie, după cum s'a poruncit lui Moisi, pentru slujba Levișilor prin Itamar fiul lui Aaron preotul.

22. Și Veseleil fiul lui Urie din neamul lui Iuda a făcut după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

23. Și Eliav fiul lui Ahisamah din neamul lui Dan, care a fost meșter

mai mare preste cele țesute și preste cele cusute și preste cele împesărite, a țesut cu vânăt, cu mohorât, cu roșu răsucit și cu mătase.

24. Tot aurul care s'a lucrat la lucruri după tot lucru sfintelor s'a făcut aur din zeciuială douăzeci și nouă de talanți, și șapte sute și treizeci de sicli după siclu cel sfânt.

25. Și argintul ce s'a adus dar dela oamenii cei numărați ai adunării, o sută de talanți, și o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli, o drahmă pe cap, jumătate de siclu după siclu cel sfânt.

26. Tot cel ce mergea la număr, care era de douăzeci de ani și mai sus, la șase sute și trei mii cinci sute cincizeci.

27. Și s'a întrebuințat o sută de talanți de argint pentru turnarea capetelor cortului și a capetelor acoperemântului.

28. O sută de capete dintr'o sută de talanți, câte un talant la un căpăt.

29. Și cei o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli i-au întrebuințat pentru chiotorile stâlpilor, și a poleit căpățâiele lor, și i-au împodobit pre ei.

30. Iar aramă s'a adus trei sute și șaptezeci de talanți, două mii și patru sute de sicli.

31. Și a făcut dintr'înșă pragurile ușii cortului mărturie, și jertfelnicul cel de aramă cu grătarul lui, și toate vasele jertfelnicului.

32. Și temeliile curții prin prejur, și pragurile porții curții, și țărșii cortului, și țărșii curții prin prejur.

CAP. 39.

Vestmintele preoțești.

Iar din țesătură vânătă și mohorât și roșu ce rămăsese au făcut veșminte de slujbă lui Aaron, ca să

slujească cu ele în sfânta precum poruncise Domnul lui Moisi.

2. Deci au făcut umărarul din aur, mătase vânăță, mohorîță, roșu și în răsucit.

3. Din plăcile de aur făiară fire ca părul, și le-au țesut cu mătase vânăță, mohorîță, roșie și în răsucit, făcând țesătură aleasă.

4. Umăraru eră împreunat de amândouă părțile, țesut dea'ntregul din aur, din vânăț, din mohorîț, din roșu răsucit și din mătase toarsă, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

5. Și a făcut două pietre de Smaragd împănate și ținuite cu aur, săpate și cioplite cioplitură de pecete, din mâinile fiilor lui Israil.

6. Și le-au pus preste umărar, pietre de pomenire fiilor lui Israil, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

7. Și a făcut Engolpion de țesătură aleasă umărarului de aur, de vânăț, de mohorîț, de roșu răsucit, de mătase toarsă, în patru colțuri îndoit au făcut Engolpionul, de o palmă de lung, și de o palmă de lat îndoit.

8. Si a țesut într'însul patru rânduri de pietre scumpe, rândul cel dintâiu de pietre Sardu și topaz și Smaragd,

9. Rândul al doilea Antracs și Safir și Iaspis.

10. Rândul al treilea Lighiriu, Ahatis și Ametis.

11. Și rândul al patrulea Hrisolit, Viriliu și Onih, încunjurate cu aur, și legate prin prejur cu aur.

12. Iar pe cele douăsprezece pietre erau săpate ca peceji, numele celor douăsprezece seminții ale lui Israil, fiecare din cele douăsprezece neamuri cu numele său.

13. Și a făcut preste Engolpion

lănțișoarele împletite, lucru împletit de aur curat.

14. Și a făcut două paveze de aur și două verigi de aur.

15. Și a pus acele două verigi de aur la amândouă capetele Engolpionului.

16. Și a pus lănușoarele cele de aur într'amândouă verigile de amândouă părțile Engolpionului și la amândouă laturile, și l-au împreunat acele două lănușe.

17. Și a pus preste cele două paveze umerii umărarului dinnainte în față.

18. Și a făcut două verigi de aur, și le-a pus preste amândouă aripile pre marginea Engolpionului, și pre marginea cea dinnapoia umărarului din lăuntru.

19. Și a făcut două verigi de aur, și le-a pus preste amândoi umerii umărarului din jos de dânsul în față după împreunarea cea de sus a țesăturii umărarului.

20. Și legară cu șunur vânăț Engolpionul cu verigile lui de verigile umărarului, ca Engolpionul să stea nemișcat pe umărar, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

21. Și a făcut haina cea lungă până jos, care este subt umărar, lucru țesut tot vânăț.

22. Și gura hainei cei lungi până jos eră în mijloc țesută, iară marginile gurii le-a fivit de jur împrejur, ca să nu se destrame.

23. Și a făcut la poalele hainei cei lungi până jos din jos ciucuri, ca niște rodii înflorite, de vânăț, de mohorîț, de roșu răsucit și de mătase toarsă.

24. Și a făcut clopoței de aur, și a pus clopoței pre poalele hainei împrejur printre ciucuri.

25. Clopoței de aur și ciucuri pre poalele hainei împrejur, ca să slu-

2. 28, 6. 4. 28, 7, 8. 5. 28, 9. 7. 28, 15. 8. 28, 17. 13. 28, 22.

21. 28, 27. 24. 28, 30.

jească după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

26. Și făcură pentru Aaron și fiii lui haine subfiri de in, țesătură aleasă.

27. Și acoperișul capului de mătase, și mitra de mătase, și fote de mătase răsucită.

28. Brănele lor de mătase vânătă, mohorîță și roșie răsucită, țesătură aleasă, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

29. Și a făcut placa cea de aur spre osebiria sfințeniei, de aur curat, și a scris pre ea slove săpate ca în pecete sfințire Domnului.

30. Și au legat-o cu șnur vânăt, ca să fie preste mitră deasupra, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

31. Astfel se sfârși tot lucrul cortului mărturie; și fiii lui Israil făcură toate, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

32. Și a adus cortul la Moisi, și toate vasele lui, și verigile lui, și stâlpii lui, și zăvoarele lui, și jărușii lui, și temelurile lui.

33. Și păturile, și pieile de berbeci cele roșite, și acoperemânturile cele deasupra pieii cei vinete.

34. Și catapeteazma, și sicriul mărturie, și drugii lui, și acoperemântul împăcării.

35. Masa cu toate vasele ei, și pâinile punerii înaintea.

36. Sfeșnicul cel curat cu candelile lui și cu toate vasele lui, și untuldelemn pentru candelă.

37. Altarul tămâerii, untuldelemn pentru ungere, miresmele tămâerii, tămâie aromatică.

38. Și perdeaua dela intrarea în cort.

39. Și jertfelnicul cel de aramă cu grătarul, drugii și toate vasele lui, spălătoarea și temelia ei.

40. Și pânzele curții, stâlpii și piulițele lor, perdeaua dela poarta curții, funiile și jărușii ei.

41. Și toate uneltele cele ce sunt la lucrul cortului mărturie.

42. Veșmintele cele de slujbă, ca să slujească cu ele în sfânta, veșmintele sfintei, care sunt ale lui Aaron, și veșmintele fiilor lui cele de slujbă, după toate câte au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut fiii lui Israil toată gătirea.

43. Și a văzut Moisi toate lucrurile, și erau făcute acestea precum poruncise Domnul lui Moisi, astfel erau făcute, și i-a binecuvântat pre dânsii Moisi.

CAP. 40.

Sfintirea cortului.

Si au grăit Domnul către Moisi, zicând:

1. În ziua dintâiu a lunii dintâi fiind lună nouă, vei întinde cortul mărturie.

2. Și vei pune sicriul mărturie, și vei acoperi sicriul cu catapeteazma.

3. Și vei aduce în lăuntru masa, și vei pune pe ea cele rânduite.

4. Și vei aduce în lăuntru sfeșnicul, și vei pune candelile lui, și vei așeza altarul cel de aur al tămâerii înaintea sicriului mărturie.

5. Și vei pune perdeaua la intrarea în cort, iar altarul pentru jertfe să-l pui dinaintea ușii cortului mărturiilor.

6. Și vei așeza spălătoarea între cort și între altar, punând într'însa apă.

7. Și vei așeza curtea împrejur atârând perdeaua la ușa curții.

8. Și vei lua untuldelemn de ungere, și vei unge cortul și toate cele dintr'însul, și-l vei sfinți pre dânsul și

27. 28, 35. 29. 28, 32; Lev. 8, 9.
32 35, 11.

42. 31, 10.
40. 3, 26, 33. 5. 30, 1. 6. 26, 35, 36.
9. 30, 26, 27; Num. 7, 1.

toate vasele lui, și vor fi sfinte; apoi vei unge altarul jertfelor cu toate vasele lui, și-l vei sfinși, și va fi prea sfânt.

10. Vei unge și spălătoarea și temelia ei, și o vei sfinși pre ea.

11. După aceea vei aduce pre Aaron și pre fiii lui la ușile cortului mărturiei.

12. Și-i vei spăla cu apă, și vei îmbrăcă pre Aaron cu veșmintele cele sfinte, și-l vei unge pre el, și-l vei sfinși pre el, și-mi va sluji mie, și pre feciorii lui vei aduce, și-i vei îmbrăcă cu haine, și-l vei unge precum ai uns pre tatăl lor, și vor fi mie preoși.

13. Și această ungere va fi ungere veșnică de preoție în neamurile lor.

14. Și a făcut Moisi toate acestea precum i-au poruncit lui Domnul.

15. Și s'a așezat cortul în luna dintâiu în al doilea an de când au ieșit ei din Eghipt, fiind lună nouă.

16. Și a pus Moisi cortul și temeliile lui și închietorile de sus, și a așezat zăvoarele.

17. Și a ridicat stâlpii, și a întins covoarele cortului, și a pus acoperământul cortului deasupra, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

18. Și luând mărturiile le-a pus în sicriu, și a pus drugii sub sicriu.

19. Și a dus sicriul în cort, și a atârnat catapeteazma, și astfel a acoperit sicriul mărturiei, în ce chip poruncise Domnul lui Moisi.

20. Și a pus masa în cortul mărturiei în partea despre miazănoapte a cortului mărturiei din afară de catapeteazmă.

21. Și a pus pe dânsa pâinile punerii înaintea Domnului, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

22. Și a pus sfeșnicul în cortul mărturiei în fața mesii în partea despre miazăzi a cortului.

23. Și a pus candelile lui înaintea Domnului, precum poruncise Domnul lui Moisi.

24. Și a pus altarul cel de aur în cortul mărturiei în fața catapetezmei.

25. Și a tămâiat preste el cu mirsele tămâierii precum au poruncit Domnul lui Moisi.

26. Și altarul jertfelor l-a pus la ușile cortului mărturiei, și a adus preste el ardere de tot și jertfă, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

27. Și a așezat spălătoarea între cortul mărturiei și între altarul jertfelor, și a pus într'însa apă;

28. Ca să-și spele dintr'însa Moisi și Aaron și fiii lui, mâinile și picioarele.

29. Când intrau ei în cortul mărturiei, sau când mergeau la jertfelnic să slujască, se spălau dintr'însa, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

30. Și a așezat curtea împrejurul cortului, și a atârnat perdeaua la ușa curții.

31. Astfel a săvârșit Moisi toate lucrurile. Atunci nor a acoperit cortul mărturiei, și s'a umplut cortul de slava Domnului.

32. Așa că nu putea Moisi să intre în cortul mărturiei, că nor umbrea deasupra lui, și se umpluse cortul de slava Domnului.

33. Și când se ridică norul dela cort, porneau fiii lui Israil cu toate ale lor.

34. Iar dacă norul nu se ridică, nu porneau până în ziua când se ridică norul.

35. Că ziua eră norul Domnului preste cort, și noaptea eră preste dânsul foc înaintea a tot Israilul în toate purcederile lor.

23. 25, 37; Num. 8, 2. 25. 30, 7 și 35.

26. 27, 1. 27. 30, 18. 29. 30, 19, 20.

32. Num. 9, 15; 3 Imp. 8, 10. 34. Num. 9, 17, 18. 35. Num. 9, 16; 14, 14; 2 Lege 1, 33.

12. 29, 4, 5. 14. 7, 10; 39, 42. 20. 26, 35. 21. 25, 30. 22. 26, 35.

LEVITICUL

CAP. 1.

Rânduitala jertfelor. Arderea de tot.

Și au chemat Domnul pre Moisi, și i-au grăit lui din cortul mărturie, zicând :

2. Grăește fiilor lui Israil, așa vei zice către ei: om dintru voi de va aduce daruri Domnului; din vite și din boi și din oi veți aduce darurile voastre.

3. De va fi ardere de tot darul lui, din boi parte bărbătească curată îl va aduce la ușa cortului mărturie, îl va aduce pre dânsul primit înaintea Domnului.

4. Și va pune mâna pre capul jertfei primită lui, ca să se milostivească spre cel ce o aduce.

5. Iar preoșii fiii lui Aaron vor junghia vițelul înaintea Domnului, vor aduce sângele și-l vor vărsa împrejurul jertfelnicului, care este la ușa cortului mărturie.

6. Și jupuind jertfa o vor împărți în bucăți după mădulări.

7. Și vor face fiii lui Aaron preoșii foc pre jertfelnic, și vor pune lemne pre foc.

8. Și vor așeză fiii lui Aaron preoșii, părțile cele tăiate, capul și grăsimea, preste lemnele care sunt pre focul cel de pre jertfelnic.

9. Iar măruntaele și picioarele le vor spăla cu apă, și le vor pune preoșii toate pre jertfelnic, ardere de

tot este jertfă, miros de bună mirează Domnului.

10. Iar de va fi din oi darul Domnului, spre ardere de tot îl va aduce din miei și din iezi, parte bărbătească curată.

11. Și va pune mâna pre capul lui, și-l vor junghia lângă jertfelnicul despre miazănoapte înaintea Domnului, și vor vărsa fiii lui Aaron preoșii sângele pre jertfelnic împrejur.

12. Și-l vor despărți în părți, și le vor pune preoșii acestea cu capul și seul pre lemnele care sunt pre focul cel de pre jertfelnic.

13. Și mașele și picioarele le vor spăla cu apă, și le va aduce preotul toate, și le va pune pre jertfelnic: ardere de tot, jertfă, miros cu bună mirează Domnului.

14. Iar de va aduce din cele zburătoare jertfa sa dar Domnului, va aduce din furturele, sau din porumbi darul său.

15. Și-l va aduce preotul la jertfelnic, și îi va frânge capul și-l va pune preotul pre jertfelnic, și va scurge sângele spre fundul jertfelnicului.

16. Și va scoate gușa cu penele, și o va lepădă lângă jertfelnic de către răsărit la locul cenușii.

17. Și îi va frânge aripile, și nu-l va tăea părți, și-l va pune preotul preste lemnele cele de pre foc, pre jertfelnic jertfă arderei de tot miros cu bună mirează Domnului.

CAP. 2.

Jertfele spre mâncare.

Iar de va aduce cinevă dar jertfă Domnului, făină curată să fie darul lui, și va turna preste ea untdelemn, și va pune preste ea tămâie; jertfă este.

2. Și o va aduce la fiii lui Aaron preoșii, cari luând o mână plină din făina cea cu untdelemn și toată tămâea, o va pune preotul spre pomenire pre jertfelnic jertfă, miros cu bună mireasmă Domnului.

3. Și ce rămâne din jertfă, va fi pentru Aaron și fiii lui, sfânta stintelor, din jertfele Domnului.

4. Iar de se va aduce dar, jertfă coaptă în cuptor, dar Domnului de făină, să fie pâini nedospite frământate cu untdelemn, și turte nedospite unse cu untdelemn.

5. Iar de va fi darul tău jertfă din tîgaie; să fie făină frământată cu untdelemn nedospită.

6. Și o vei sărâma în bucăți, turnând preste ele untdelemn; jertfă este Domnului.

7. Iar de va fi darul tău jertfă de pe grătar, să se facă din făină cu untdelemn.

8. Și jertfa care o va face dintr'acestea Domnului, o va aduce la preot.

9. Și apropiindu-se către jertfelnic, va lua preotul din jertfă pomenirea ei, și va pune preotul pre jertfelnic ardere de tot, miros de bună mireasmă Domnului.

10. Iar ce va rămâne de la jertfă va fi a lui Aaron și a fiilor lui, sfintele stintelor din arderile de tot ale Domnului.

11. Orice jertfă veți aduce Domnului, să fie nedospită; tot ce este dospit, sau miera să n'aduceți dintr'însa jertfă, dar Domnului.

2. 3. Sirab 7, 34.

12. Din pârgă să aduceți Domnului; iar pre jertfelnic să nu se pue spre miros de bună mireasmă Domnului.

13. Și tot darul jertfei voastre cu sare să-l sărați, și sarea rânduifă de Domnul să nu se risipească din jertfele voastre, pre tot darul vostru veți aduce Domnului sare.

14. Iar de veți aduce jertfă Domnului din pârga roadelor, să fie pârgă Domnului grăunțe nouă coapte și urluite; așa vei aduce jertfa pârgii roadelor.

15. Și vei turna preste ea untdelemn, și vei pune preste ea tămâie, jertfă este.

16. Și va aduce preotul spre pomenire din grăunțele cu untdelemn, și toată tămâea jertfă Domnului.

CAP. 3.

Jertfele de mulțămire.

Iar de va fi darul către Domnul jertfă de mântuire și-l va aduce din boi, ori parte bărbătească, ori femească, curat îl va aduce înaintea Domnului.

2. Și va pune mâinile sale pe capul darului, și-l va junghia la ușa cortului mărturie; iar fiii lui Aaron preoșii vor turna sângele pre jertfelnicul arderilor de tot împrejur.

3. Și vor aduce din jertfa mântuirii jertfă Domnului, grăsimea care acopere pantecele, și toată grăsimea care este pe pântec.

4. Și amândoi răunchii, și grăsimea care este preste ei și care este preste coapse, și pelița cea de pre ficat cu răunchii va scoale.

5. Și fiii lui Aaron preoșii le vor pune pre jertfelnic, spre ardere de tot, preste lemnele care sunt pre

13. Marc 9, 49. 14. 2 Lege 26, 2.
3. 2. Eșire 29, 16. 3. Eșire 29, 13, 22.
5. Eșire 29, 25.

focul cel de pre jertfelnic, jertfă miros de bună mireazmă Domnului.

6. Iar de se va aduce dar Domnului din oi jertfă de mântuire, parte bărbătească, au femească, curat îl va aduce pre el.

7. De va fi darul său miel, aduce-l va pre el înaintea Domnului.

8. Și va pune mâna pre capul darului său, îl va junghia la ușile cortului mărturie; iar fiii lui Aaron preoții vor turna sângele pre jertfelnic împrejur.

9. Și va aduce din jertfa mântuirii ardere Domnului, seul, mijlocul cu șalele și tot seul care acopere pânțele.

10. Și luând tot seul care este preste pânțele, preste amândoi rărunchii, și seul cel de pre ei cu cel dela coapsă, și praporul ficatului cu rărunchii.

11. Le va aduce preotul preste jertfelnic miros de bună mireazmă, ardere Domnului.

12. Iar de va fi darul Domnului din capre, și-l va aduce înaintea Domnului,

13. Va pune mâinile preste capul lui, și-l vor junghia înaintea Domnului la ușile cortului mărturie; iar fiii lui Aaron preoții vor turna sângele preste jertfelnic împrejur.

14. Și va aduce dintr'însul jertfă Domnului, seul care acopere pânțele și toată untura care este preste pânțele.

15. Și luând amândoi rărunchii cu tot seul cel de preste ei, cu cel de pre coapse și praporul ficatului cu rărunchii,

16. Le va aduce preotul pre jertfelnic jertfă de bună mireazmă Domnului, tot seul al Domnului.

17. Lege în veci întru neamurile voastre, și în toate lăcașurile voastre seu și sânge să nu mâncați.

CAP. 4.

Jertfele pentru păcat.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: de va păcătuî cineva înaintea Domnului fără de voie împotriva poruncilor Domnului, și va face ce nu se cade călcând vreuna din ele;

3. De va păcătuî Arhiereul cel uns, în cât să păcătuiască poporul, va aduce Domnului pentru păcatul ce a săvârșit, un vișel curat jertfă pentru păcat.

4. Va aduce vișelul la ușa cortului mărturie înaintea Domnului, va pune mâna sa pre capul vișelului, și va junghia vișelul înaintea Domnului.

5. Și preotul cel uns ale cărui mâini sunt sfințite, luând din sângele vișelului, îl va duce în cortul mărturie.

6. Și va întinge preotul degetul în sânge și va stropi cu sânge de șapte ori înaintea Domnului spre catapeteasmă.

7. Și din sângele vișelului preotul va unge coarnele altarului tămâerei, care este înaintea Domnului în cortul mărturie; iar sângele vișelului îl va turna tot la temelia jertfelnicului arderii de tot, care este la ușile cortului mărturie.

8. Și va lua grăsimea vișelului jertfit pentru păcat, atât cea care acopere măruntaele, cât și cea de pre ele.

9. Și amândoi rărunchii cu grăsimea de pre ei, cu cea de pre coapse, cu praporul și rărunchii le va lua.

10. În ce chip se ia dela vișelul jertfei cei de mântuire, și preotul le va aduce pre jertfelnicul arderii de tot.

11. Iar pielea vișelului, toată carnea lui cu capul, cu marginile, cu pânțele și cu balega,

12. Adică părțile rămase din vișel le vor scoate afară din tabără în loc curat, unde se aruncă cenușa, se vor arde pe lemne în foc; unde se va vărsa cenușa se vor arde.

13. Iar dacă toată adunarea lui Israel va păcătuî ceva din neștiință și lucrul va rămâne ascuns dela ochii adunării, făcând ceva împotriva poruncilor Domnului, ce nu se cade a face;

14. Dupăce vor cunoaște păcatul care au săvârșit, adunarea va aduce jertfă pentru păcat un vișel curat, îl vor aduce la ușile cortului mărturie.

15. Și vor pune bătrânii adunării mâinile sale pe capul vișelului înaintea Domnului.

16. Și vor junghia vișelul înaintea Domnului, iar preotul cel uns va duce din sângele vișelului în cortul mărturie.

17. Și va întinge preotul degetul în sângele vișelului, și va stropi de șapte ori înaintea Domnului, spre catapeteasma sfinte.

18. Și din sânge va unge preotul coarnele altarului tămâierii, care este înaintea Domnului în cortul mărturie.

19. Și tot sângele îl va vărsa la temelul jertfelnicului arderei de tot, care este la ușile cortului mărturie.

20. Și va lua dela el toată grăsimea, și o va duce pe jertfelnic, și va jefi vișelul ca și pre cel jefit pentru păcat, așa va face; și se va ruga pentru ei preotul, și se va ierta lor păcatul.

21. Iar părțile rămase din vișel le vor scoate afară de tabără, spre ardere de tot, cum au ars pe vișelul cel mai dinaintea; că păcatul adunării este.

22. Iar de va păcătuî cel ce este căpetenie și va călca vreuna din

poruncile Domnului Dumnezeului său, ce nu se cade a face, și din neștiință va greși,

23. Atunci dupăce va cunoaște el păcatul care a săvârșit, va aduce dar jertfă pentru păcat un ied curat, parte bărbătească.

24. Va pune mâna sa pe capul iedului, și-l vor junghia în loc unde se junghie arderile de tot înaintea Domnului, că jertfă pentru păcat este.

25. Iar din sângele jertfei pentru păcat, preotul va unge cu degetul coarnele jertfelnicului arderilor de tot, și tot sângele îl va vărsa la temelul jertfelnicului arderilor de tot.

26. Tot seul lui îl va aduce pre jertfelnic, ca și seul jertfei cei de mântuire, și preotul se va ruga pentru cel ce a săvârșit păcatul, și se va ierta lui.

27. Iar dacă cineva din poporul pământului va păcătuî prin neștiință, și va călca vreuna din poruncile Domnului, care s'au poruncit să nu se calce, și va greși;

28. Dupăce va cunoaște păcatul care a săvârșit, va aduce din caprele sale dar o capră curată parte femească, pentru păcatul ce a săvârșit.

29. Și va pune mâna pe capul caprei cei aduse pentru păcatul său, și vor junghia capra aceea, care s'a adus pentru păcat, în locul unde se junghie arderile de tot.

30. Iar preotul luând cu degetul din sângele ei, va unge coarnele jertfelnicului arderilor de tot, și tot sângele îl va vărsa la temelul jertfelnicului.

31. Și va lua tot seul, precum se ia seul dela jertfa cea de mântuire, și-l va aduce preotul pre jertfelnic întru miros de bună mireasmă Domnului, și se va ruga preotul pentru el, și se va ierta lui.

32. Iar de va aduce dar pentru păcat oaie, parte femească curată să o aducă.

33. Va pune mâna pe capul oii cei ce se aduce pentru păcat, și o vor junghia în locul unde se junghie arderile de tot.

34. Și luând preotul din sângele oii care se aduce pentru păcat, cu degetul, va unge pre coarnele jertfelnicului arderii de tot, și tot sângele ei îl va vărsa la temelul jertfelnicului arderii de tot.

35. Și va lua tot seul ei, precum se ia seul oii cei dela jertfa cea de mântuire, și-l va pune preotul pe jertfelnic spre ardere de tot Domnului, și se va ruga pentru dânsul preotul pentru păcatul ce a săvârșit, și se va ierta lui.

CAP. 5.

Jertfele pentru vinovăție.

De va păcătuî cineva, și martorul chemat să jure, ori de a văzut, ori de știe, nu va spune, ia asuprași păcatul aceluia.

2. Oricine se va atinge de ceva necurat, de vreo mortăciune, sau de ce a fost prins de hiară necurată, sau de vreo mortăciune din viețări necurate, sau din mortăciunile dobitoacelor celor necurate;

3. Sau se va atinge de necurăție de om, ori de ce necurăție a lui, de care atingându-se se va pângări, și n'a știut, și după aceea va cunoaște că a greșit, vinovat va fi păcatului.

4. Omul nelegiuit, carele grăește cu buzele sale ca să facă rău, sau să facă bine; oricâte va grăi acela cu jurământ, și va uita, și apoi va cunoaște că a păcătuî într'una dintr'acestea;

5. Și va mărturisi păcatul său, care a păcătuî,

6. Va aduce Domnului pentru cele ce a greșit, pentru păcatul ce a să-

vârșit o mielușă din oi, sau o iadă din capre parte femească jertfă pentru păcat, și se va ruga pentru el preotul, pentru păcatul lui care a săvârșit, și se va ierta lui păcatul.

7. Iar de nu va putea avea oale, va aduce pentru păcatul său ce a săvârșit, două turturele sau doi pui de porumb Domnului, unul pentru păcat și altul spre arderea de tot.

8. Și le va aduce la preot, și va jertfi preotul întâiu pentru păcat, și va rupe preotul capul pasării de la grumazi, și nu-l va despărți.

9. Și va stropi din sângele cel pentru păcat pe peretele jertfelnicului; iar rămășița sângelui o va scurge preste temelul jertfelnicului, că pentru păcat este.

10. Iar a doua pasăre o va face ardere de tot după cum se cuvine, și se va ruga preotul pentru dânsul, pentru păcatul ce a săvârșit, și se va ierta lui.

11. Iar de nu va avea nici o pereche de turturele sau doi pui de porumb, va aduce dar pentru păcatul ce a făcut, a zecea parte a unui iifi de făină curată jertfă pentru păcat, fără să toarne preste dânsa untdelemn, nici să pue preste ea tămâie, căci pentru păcat este.

12. Și o va aduce la preot, și luând preotul dintr'însa o mână plină, o va aduce spre pomenire Domnului pe jertfelnicul arderilor de tot, că pentru păcat este.

13. Preotul se va ruga pentru dânsul, pentru vreunul din aceste păcate ce a săvârșit, și se va ierta lui; iar ce a rămas, va fi a preotului, ca și jertfa făinei cei curate.

14. Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

15. Tot cel ce din uitare și fără de voie a păcătuî cu privire la cele sfinșite Domnului, va aduce pentru păcatul său Domnului un berbec

curat din oi, a căruia prețul va fi un siclu de argint după siclul cel sfânt, pentru păcatul ce a săvârșit.

16. Și ce a păcătuït cu privire la cele sfințite, va întoarce înapoi aceea, adăogând încă a cincea parte preste aceea, și o va da preotului; iar preotul se va ruga pentru el jertfind berbeculele cel pentru păcat, și se va ierta lui.

17. Și oricine va păcătuï și va călca vreuna din poruncile Domnului, ce nu se cade a face, greșind din neștiință, va avea păcat.

18. Va aduce la preot un berbecule curat din oi în preț de un argint pentru greșală, și se va ruga preotul pentru el, pentru neștiința lui, că n'a știut și n'a cunoscut, și se va ierta lui.

19. Pentru că a greșit înaintea Domnului.

CAP. 6.

Alte jertfe.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Tot cel ce va păcătuï, și din nebăgare de seamă va nesocosi poruncile Domnului, și va tăgădui către deaproapele său au lucrul ce i-a încredințat, ori din simbrerie, ori din pradă, sau îl va înșelă cu ceva pe aproapele,

3. Sau găsimd lucru pierdut, îl va tăgădui și va jură nedrept despre orice lucru va face omul, va păcătuï într'acestea.

4. Și de va fi păcătuït sau va fi greșit, în acest chip va întoarce răpirea care a răpit, sau înșelăciunea care a înșelat, sau lucru ce s'a încredințat lui, sau lucru pierdut care l-a găsit, la tot lucrul pentru care a jurat strâmb, va plăti lucrul acela întreg, adăogând a cincea parte mai

mult aceluia a cui este, și va întoarce lui în ce zi se va dovedi.

5. Iar pentru greșala sa, va aduce Domnului un berbecule curat din oi cu preț după măsura păcatului.

6. Și se va ruga pentru el preotul înaintea Domnului, și se vor ierta lui toate câte a făcut și a greșit.

7. Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

8. Poruncește lui Aaron și fiilor lui zicând:

9. Aceasta este rânduiala arderii de tot; arderea de tot va arde pe jertfelnic neconținut toată noaptea până dimineața, și locul jertfelnicului va arde deasupra lui, și nu se va stinge.

10. Și se va îmbrăca preotul cu haină de in, și veșmânt va îmbrăca împrejurul trupului său, și va lua arderea care o va mistui locul, arderea de tot dela jertfelnic.

11. Și o va pune aproape de jertfelnic, și se va desbrăca de haina sa, și se va îmbrăca cu altă haină, și va scoate arderea de tot afară de tabără în loc curat.

12. Și foc pe jertfelnic va arde și nu se va stinge, și preotul va pune pe dânsul lemne disdedimineață, și va așeza deasupra lui arderea de tot, și preste ea va pune grăsimea jertfei de mântuire.

13. Și pururea va arde foc pe jertfelnic, și nu se va stinge.

14. Aceasta este rânduiala jertfei, care o vor aduce fiii lui Aaron înaintea Domnului la jertfelnic.

15. Și va lua dintr'înșă preotul o mână din făina cea curată a jertfei cu untulelemn al ei și cu toată tămâia ei, care sunt preste jertfă, și le va pune pe jertfelnic ardere întru miros de bună mireasmă, poimenire Domnului.

16. Iar rămășița ei o va mânca

Aaron cu fiii lui, nedospită se va mânca în loc sfânt, în curtea cortului mărturiei o vor mânca.

17. Nu se va coace dospită, parte o am dat aceasta lor din cele ce se aduc Domnului, sfânta sfintelor este ca și ceea ce se aduce pentru păcat, și ca și cea pentru greșală.

18. Toată partea bărbătească dintre preoși vor mânca aceasta, lege veșnică întru neamurile voastre din cele ce se aduc Domnului, tot cel ce se va atinge de dănsule se va sfinși.

19. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând :

20. Acesta este darul lui Aaron și al fiilor lui, care-l vor aduce Domnului în ziua în care-l vei unge pe el; a zecea parte din iifă, făină curată să fie de jertfă pururea, jumătate dintr'însa dimineața, și jumătate dintr'însa seara.

21. În figaie cu untdelemn se va face: frământată o va aduce, pisate, jertfă de fărâmaturi, jertfă întru miros de bună mireazămă Domnului.

22. Preotul cel uns, urmașul lui din fiii lui va face aceasta, lege veșnică, toată se va mistui.

23. Toată jertfa preotului, de tot se va arde și nu se va mânca.

24. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând :

25. Vorbește lui Aaron și fiilor lui și le spune : aceasta este rânduiala jertfei pentru păcat; în locul unde se junghie arderile de tot, vor junghie și cele pentru păcat înaintea Domnului, că prea sfânt este.

26. Preotul care o va aduce o va mânca, în loc sfânt se va mânca, în curtea cortului mărturiei.

27. Tot carele se va atinge de cărnurile ei, se va sfinși, și ori a cui haină se va stropi cu sângele fâșnit din ea, se va spăla în loc sfânt.

28. Iar vasul cel de lut în care s'a fierit, se va sparge; iar de se va fierbe în vas de aramă, să-l frece și să-l spele cu apă.

29. Toată partea bărbătească între preoși va mânca acestea, că sfintele sfintelor sunt Domnului.

30. Și toate cele jertfite pentru păcat dintr'al cărora sânge se va aduce în cortul mărturiei, ca să se roage printr'însul întru cel sfânt, să nu se mănânce, ci cu foc să se arză.

31. Aceasta este rânduiala aducerii berbecelui ca jertfă pentru păcat, că prea sfinte sunt.

32. În locul unde vor junghie arderile de tot, vor junghie și berbeculele cel [pentru păcat înaintea Domnului, iar sângele îl va vărsa pe temelul jertfelnicului împrejur.

33. Și va lua tot seul lui și șalele și seul care acopere măruntaele și tot seul cel de preste mașe.

34. Și amândoi răunchii cu seul cel de preste ei, care este preste coapse, și praporul ficatului cu răunchii le va lua,

35. Și le va aduce preotul pe jertfelnic jertfă Domnului, că pentru păcat este.

36. Toată partea bărbătească dintre preoși le va mânca pre ele, în loc sfânt le vor mânca, că prea sfinte sunt.

37. La jertfa pentru păcat ca și la cea pentru greșală este aceeași rânduială; va fi a preotului care se va ruga pentru el.

38. Și preotul cel ce aduce arderile de tot ale omului, va lua pielea jertfei arderii de tot pe care o aduce,

39. Toată jertfa care se va face în cuptor, și toată care se va face pe grătar, sau în figaie, va fi a preotului care o aduce.

40. Și toată jertfa cea făcută cu

untdelemn și cea nefăcută, lufurilor fiilor lui Aaron să se împarșă fiește-căruia întocmai.

CAP. 7.

Jertfe de mântuire.

Aceasta este rânduiala jertfei de mântuire ce vor aduce Domnului.

2. De va fi jertfă de laudă, vor aduce spre jertfire pâini de făină curată făcute cu untdelemn, și turt nedospite unse cu untdelemn, și făină aleasă frământată cu untdelemn.

3. Cu pâine nedospită va aduce darurile sale spre jertfa laudei cea de mântuire.

4. Și unul din toate darurile aduse parte Domnului, va fi a preotului care varsă sângele jertfei de mântuire.

5. Cărnurile jertfei laudei cea de mântuire, vor fi ale lui, și se vor mânca în ziua în care se vor aduce, nelăsând dintr'însele pe dimineață.

6. Iar de va fi darul său jertfă de făgăduință sau de bună voie, se va mânca în ziua în care se aduce jertfa, și a doua zi;

7. Ce va rămâne din cărnurile jertfei până a treia zi, cu foc se va arde.

8. Iar cine va mânca din cărnurile jertfei de pace a treia zi, darul lui nu va fi primit, nici se va socoti lui, urâciune este; oricine va mânca dintr'însele, păcat va avea.

9. Cărnurile atinse de ceva necurat, nu se vor mânca, în foc se vor arde; tot cel ce este curat, va mânca carnea.

10. Iar oricine va mânca din cărnurile jertfei cei de mântuire, care este a Domnului, știindu-se pre sine necurat, acela va pieri din poporul său.

11. Și tot cel ce se va atinge de

vreun lucru necurat, sau om necurat, sau de cele cu patru picioare, necurate, sau de orice necurățenie și va mânca din cărnurile jertfei cei de mântuire, care este a Domnului, va pieri acela din poporul său.

12. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând.

13. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: seul de bou, de oaie și de capră să nu mâncați.

14. Grăsimea de mortăciune, de ce este prins de hiară se va întrebuința la orice lucru; iar de mâncat nu se va mânca.

15. Tot cel ce va mânca seu de la vitele din care veți aduce dintr'însele jertfă Domnului, va pieri acela din poporul său.

16. Sânge să nu mâncați în tot lăcașul vostru, nici de vite, nici de pasări.

17. Oricine va mânca sânge, acela va pieri din poporul său.

18. Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

19. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: cel ce aduce jertfă de mântuire, va aduce darul său Domnului și din jertfa cea de mântuire.

20. Măinile lui vor aduce jertfele Domnului: grăsimea de pre piept și praporul ficatului vor aduce, ca să le pue dar înaintea Domnului.

21. Preotul va aduce grăsimea pe jertfelnic, iar pieptul va fi al lui Aaron și al fiilor lui.

22. Armul drept din jertfele de mântuire ce aduceți îl veți da preotului,

23. Acela dintre fiii lui Aaron care aduce sângele jertfei de mântuire și grăsime, va avea parte armul cel drept.

24. Că pieptul și armul ce se aduc din jertfele de mântuire ale voastre, le-am luat dela fiii lui Israil și le-am dat lui Aaron preotul și fiilor lui, lege veșnică pentru fiii lui Israil.

25. Aceste părți din jertfele Domnului se cuveneau lui Aaron și fiilor lui preoții din ziua în care i-au rânduit să preoțească Domnului.

26. Precum au poruncit Domnul să se dea lor în ziua, în care i-au uns pre ei din fiii lui Israil, lege veșnică întru neamurile lor.

27. Aceasta este rânduiala jertfei arderilor de tot pentru păcat, pentru greșală, pentru sfințirea preoților și pentru jertfa de mântuire.

28. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi în muntele Sinai, în ziua în care au poruncit fiilor lui Israil să aducă darurile sale înaintea Domnului în pustia Sinai.

CAP. 8.

Sfințirea preoților.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Ia pre Aaron și pre fiii lui și hainele lui, și untul cel de lemn al ungerii, și vițelul cel pentru păcat, și cei doi berbeci, și coșnița cea cu azime.

3. Și vei strânge toată adunarea la ușa cortului mărturie.

4. Și a făcut Moisi precum i-au poruncit lui Domnul, și a strâns toată adunarea la ușa cortului mărturie.

5. Și a zis Moisi către adunare: acesta este cuvântul, care au poruncit Domnul să se facă.

6. Și a adus Moisi pre Aaron și pre fiii lui, și i-a spălat pre ei cu apă.

7. Și l-a îmbrăcat pre el cu haina, și l-a încins cu brăul, și l-a îmbrăcat cu veșmântul cel lung, și a pus preste el umărarul, și l-a încins pre el după cum eră făcut umărarul, și l-a strâns cu el.

8. Și a pus preste umărar engolpion, și preste engolpion a pus arătarea și adevărul.

9. Și a pus mitra pe capul lui, și preste mitră la frunte a pus placa cea de aur cea sfințită sfântă, precum au poruncit Domnul lui Moisi.

10. Și a luat Moisi din untul cel de lemn al ungerii.

11. Și a stropit dintr'însul pe jertfelnic de șapte ori, și a uns jertfelnicul, și l-a sfințit pre dânsul și toate cele dintr'însul, și spălătoarea lui cu temeiul ei, și le-a sfințit pre ele, și a uns cortul și toate vasele lui, și l-a sfințit pre el.

12. Și a turnat Moisi din untul cel de lemn al ungerii pe capul lui Aaron, și l-a uns pe el, și l-a sfințit pe el.

13. Și a adus Moisi pe fiii lui Aaron, și i-a îmbrăcat pre ei cu haine, și i-a încins cu brâne, și le-a pus lor chidare, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

14. Deci a adus Moisi vițelul cel pentru păcat, și a pus Aaron și fiii lui mâinile pre capul vițelului celut pentru păcat.

15. Și l-a junghiat pre el, și a luat Moisi cu degetul din sânge și a uns coarnele jertfelnicului împrejur, și a curățit jertfelnicul; iar sângele l-a vărsat preste temeiul jertfelnicului, sfințindu-l ca să se roage pe el.

16. Și a luat Moisi toată grăsimea cea de pre mașe, și praporul ficatului, amândoi rărunchii cu grăsimea de pre ei, și le-a adus Moisi pe jertfelnic.

17. Iar vițelul, pielea lui, carnea lui și balega lui, le-a ars afară de tabără cu foc, precum au poruncit Domnul lui Moisi.

18. Apoi a adus Moisi berbecelul cel pentru arderea de tot, și a pus Aaron și fiii lui mâinile pe capul berbecelui, și a junghiat Moisi ber-

becele, și a turnat Moisi sângele pe jertfelnic împrejur.

19. Și berbecele l-a tăiat bucăși, și a adus Moisi capul, mădularile și grăsimea; iar pânțele și picioarele le-a spălat cu apă.

20. Și a adus Moisi berbecele tot pe jertfelnic: ardere de tot, întru miros de bună mireasmă, jertfă Domnului, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

21. Și a adus Moisi al doilea berbece, berbecele cel pentru sfințire, și au pus Aaron și fiii lui mâinile pe capul berbecelui.

22. L-a junghiat, și a luat Moisi din sângele lui și a pus pe marginea urechii drepte a lui Aaron și pe vârful mâinii drepte și pe vârful piciorului drept.

23. Și a adus Moisi pe fiii lui Aaron, și a pus Moisi din sânge pe marginea urechilor lor celor drepte, și pe vârful mâinilor lor celor drepte, și pe vârful picioarelor lor celor drepte, și a vărsat Moisi sângele pe jertfelnic.

24. Și a luat grăsimea și șalele și seul cel de preste pânțele și praporul ficatului și amândoi răunchii și grăsimea de pre ei și armul cel drept.

25. Din coșnița cu jertfa pentru sfințire, care este înaintea Domnului, a luat o pâine azimă, o pâine cu untdelemn și o turtă, punându-le pe grăsime și armul cel drept.

26. Și le-a pus toate pe mâinile lui Aaron și pe mâinile fiilor lui, și le-a adus dar înaintea Domnului.

27. Apoi Moisi le-a luat din mâinile lor, și le-a pus pe jertfelnic spre arderea de tot pentru sfințire, miros de bună mireasmă, jertfă Domnului.

28. Și luând Moisi pieptul dela

berbecele cel pentru sfințire, l-a ridicat ca dar adus înaintea Domnului, și a fost partea lui Moisi după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

29. Apoi a luat Moisi din untulemn al ungerii și din sângele cel de pe jertfelnic, și a stropit pre Aaron și hainele lui și pre fiii lui și hainele fiilor lui.

30. Și a sfințit pre Aaron și hainele lui și pre fiii lui și hainele fiilor lui cu dânsul.

31. Și a zis Moisi către Aaron și către fiii lui: fierbeți carnea în curtea cortului mărturiei în loc sfânt, și acolo să o mâncați cu pâinile cele din coșnița cu jertfa pentru sfințire, precum s'a poruncit mie, zicând: Aaron și fiii lui le vor mânca.

32. Iar ce va rămâne din cărnuri și din pâini, în foc să ardeți.

33. Și din ușa cortului mărturiei să nu ieșiți șapte zile, până ce se va plini ziua sfințirii voastre, pentru că în șapte zile se vor sfinți mâinile voastre.

34. În ce chip au făcut în ziua aceasta, așa au poruncit Domnul să se facă ca să se roage pentru voi.

35. Și la ușa cortului mărturiei veți ședeă șapte zile, ziua și noaptea, și veți păzi cele rânduite de Domnul ca să nu muriți, că așa au poruncit mie Domnul Dumnezeu.

36. Și au făcut Aaron și fiii lui toate câte au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP. 9.

Jertfa lui Aaron.

În ziua a opta a chemat Moisi pre Aaron și pre fiii lui și pre bătrânii lui Israil.

2. Și a zis Moisi către Aaron: ia fie un vițel din cireadă spre jertfă pentru păcat, și un berbece spre ar-

19. Eșire 29, 17. 20. Eșire 29, 18.

26. Eșire 29, 24. 27. Eșire 29, 25.

28. Eșire 29, 26.

31. Eșire 29, 32.

9. 2. Eșire 29, 1.

dere de tot, curăși; și-i adu înaintea Domnului.

3. Iar bătrânii lui Israil grăește, zicând: luați un țap din capre spre jertfă pentru păcat, și un berbec și un vițel, și un miel de un an spre arderea de tot, curăși.

4. Vițelul și berbecul spre jertfa de mântuire înaintea Domnului, și făină curată amestecată cu untdelemn, că astăzi se va arăta Domnul întru voi.

5. Și luară precum poruncise Moisi împreajma cortului mărturie, și a venit toată adunarea și a stăut înaintea Domnului.

6. Și a zis Moisi: acesta este cuvântul, care l-au grăit Domnul: faceți, și se va arăta întru voi mărirea Domnului.

7. Și a zis Moisi lui Aaron: apropie-te la jertfelnic și adu jertfă pentru păcatul tău, și ardere de tot; și te roagă pentru tine însuși și pentru casa ta, și adu darurile poporului, și te roagă pentru dânșii, precum au poruncit Domnul.

8. Și s'a apropiat Aaron de jertfelnic, și a junghiat vițelul cel pentru păcatul său.

9. Și aducând fiii lui Aaron sângele la dânsul, el a întins degetul său în sânge, și a uns coarnele jertfelnicului, iar sângele l-a vărsat lângă temelul jertfelnicului.

10. Grăsimea, răunchii și praporul ficatului jertfei pentru păcat, le-a adus pe jertfelnic, precum poruncise Domnul lui Moisi.

11. Iar cărnurile și pielea le-a ars cu foc afară de tabără.

12. Apoi a junghiat jertfa arderei de tot; aducând fiii lui Aaron sângele la dânsul, l-a vărsat împrejurul jertfelnicului.

13. Asemenea i-au adus jertfa ar-

derei de tot, și mădulările cu capul le-au pus pe jertfelnic.

14. Iar pântecele și picioarele spălate cu apă, le-au pus preste arderea de tot pe jertfelnic.

15. După aceea a adus darul poporului; a luat țapul cel spre jertfă pentru păcatul poporului, și junghiindu-l, l-a curățit, ca și pre cel dinfău.

16. A adus arderea de tot, și o a săvârșit precum se cuvine.

17. Și adăogi jertfa de mâncare; luând un pumn din ea o puse pe jertfelnic osebit de arderea de tot cea de dimineață.

18. După aceea a junghiat vițelul și berbecul spre jertfă de mântuire pentru popor, și fiii lui Aaron au adus sângele la dânsul, și l-au vărsat împrejurul jertfelnicului.

19. Iar seul dela vițel și dela berbec, șalele, seul de pe pântece, răunchii cu seul lor și praporul ficatului,

20. Toate aceste grăsimi punându-le preste piepturi, le-au așezat pe jertfelnic,

21. Pieptul și armul drept le-a ridicat Aaron spre aducere înaintea Domnului, precum poruncise Domnul lui Moisi.

22. Și ridicând Aaron mâinile spre popor i-a binecuvântat pre ei, și săvârșind jertfele pentru păcat, ardere de tot și cele de mântuire, s'a pogorît.

23. Deci Moisi și Aaron intrară în cortul mărturie, apoi ieșind au binecuvântat poporul, atunci s'a arătat slava Domnului la tot poporul.

24. Și a ieșit foc dela Domnul, și a mistuit jertfele și grăsimile de pe jertfelnic; iar poporul văzând a rămas uimit, și a căzut cu fața la pământ.

CAP. 10.

Pedecapsa lui Nadav și Aviud.

Și luând cei doi feciori ai lui Aaron, Nadav și Aviud fiecare cădelnița sa, au pus într'însele foc și tămâie, aducând înaintea Domnului foc strein, ce nu li se poruncise lor de Domnul.

2. Și ieșind foc dela Domnul, i-a ars pre ei, și au murit înaintea Domnului.

3. Atunci Moisi zise către Aaron: aceasta este ceea ce au grăit Domnul zicând: întru cei ce se apropie de mine mă voi sfîșii, și întru toată adunarea mă voi proslăvi, și s'a umilit Aaron.

4. Și a chemat Moisi pre Misadai și pre Elisafan feciorii lui Oziil, fiii fratelui tatălui lui Aaron, și a zis lor: veniți de scoateți pe frații voștri dinnaintea celor sfinte, afară de tabără.

5. Deci au venit și i-au scos pre ei cu hainele lor afară de tabără, precum a zis Moisi.

6. Atunci a zis Moisi către Aaron și către Eliazar și către Itamar fiii lui cei rămași: să nu vă descopeți capetele, nici să vă rupeți hainele, ca să nu muriți, și să fie mînie preste toată adunarea; iar frații voștri, toată casa lui Israil, să plîngă arderea care a venit dela Domnul.

7. Și din ușa cortului mărturiei să nu ieșiți, ca să nu muriți, că unfuldelemn al ungerii cel dela Domnul preste voi este, și au făcut după cuvîntul lui Moisi.

8. Și au grăit Domnul lui Aaron, zicând:

9. Vin și băutură ce îmbată să nu bei nici tu, nici fiii tăi, când veți merge în cortul mărturiei, sau vă

veți apropia de jertfelnic, ca să nu muriți; lege veșnică întru neamurile voastre.

10. Ca să fie osebite între ce este sfânt și ce nu este sfânt, și între ce este necurat și între ce este curat.

11. Și să învățați pre fiii lui Israil toate cele din lege, care au grăit Domnul către dînșii prin Moisi.

12. Și a zis Moisi către Aaron și către Eleazar și către Itamar fiii lui Aaron cei rămași: luați jertfa care a rămas din cele aduse Domnului, și le mâncați azime la jertfelnic, căci prea sfinte sunt.

13. Și le mâncați în loc sfânt precum s'a legiuit pentru tine și fiii tăi despre cele aduse Domnului, că așa au poruncit mie Domnul.

14. Pieptul ridicărei și armul aducerii să le mâncați în loc sfânt tu cu fiii tăi și casa ta precum s'a legiuit pentru tine și fiii tăi despre jertfele cele de mîntuire ale fiilor lui Israil.

15. Că armul aducerii și pieptul ridicărei preste grăsimile jertfelor se aduc spre osebite înaintea Domnului, și va fi fie și fiilor tăi și fetelor tale cu tine lege veșnică, precum au poruncit Domnul lui Moisi.

16. Și Moisi căută cu luare aminte șapul cel pentru păcat, îl află ars, și s'a mîniat Moisi pre Eleazar și pre Itamar fiii lui Aaron cei rămași, zicând:

17. Pentruce n'ați mâncat jertfa cea pentru păcat în loc sfânt, că este prea sfîntă; aceasta s'a dat vouă să o mâncați ca să ridicați păcatul adunării, și să vă rugați pentru ei înaintea Domnului.

18. Că nu s'a adus din sângele lui în sfînta, înaintea feții; trebuia să-l mâncați în loc sfânt, precum au poruncit mie Domnul.

10. 1. Eșire 30, 9; Num. 3, 4, Paral. 24, 2.
2. 1 Paral. 24, 2. 4. Eșire 6, 22. 5. Fapt. 5, 6, 10. 6. Iezechil 26, 16. 7. 21, 12.
9. Num. 6, 3; 1 Tim. 3, 2.

12. 6, 16. 13. 6, 16, 26. 14. Eșire 29, 26, 27; 2 Lege 18, 3. 17. Ozie 4, 8.

19. Și a grăit Aaron către Moisi, zicând: astăzi au adus jertfa lor pentru păcat și arderea de tot a lor înaintea Domnului, și s'a înflămplat mie precum vezi; de ași mânca astăzi din jertfa pentru păcat, oare va fi plăcut Domnului?

20. Și auzind Moisi, a încuviințat.

CAP. 11.

Animale curate și necurate.

Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

2. Vorbiți fiilor lui Israil și le spuneți: acestea sunt dobitoacele care le veți mânca din toate vietățile cele de pe pământ.

3. Orice dobitoc cu unghia despicață, și care are copita despărțită în două și rumegă, se mănâncă.

4. Însă din cele ce rumegă și din cele cu unghia despicață și din cele ce au unghiile despărțite, nu veți mânca acestea: cămila pentru că rumegă iar unghia nu o are despicață, aceasta necurată este vouă.

5. Ariciul rumegă, iar unghia n'are despărțită, necurat este.

6. Epurile rumegă, dar unghia n'o are despărțită, necurat este.

7. Porcul are unghia despărțită, și desparte unghiile copitei, dar nu rumegă, necurat este.

8. Din carnea lor să nu mâncați, nici să vă atingeți de ele moarte, că necurate sunt.

9. Din vietățile cele ce sunt în apă se mănâncă toate câte au aripi și solzi, în râuri, în mări și în bălți, pe acestea le veți mânca.

10. Iar toate câte n'au aripi, nici solzi, în ape și în mări, și în râuri din toate cele ce le scot apele, și din toate câte sunt în apă, necurate sunt și să vă îngreșoșiți de ele.

11. Din cărnurile lor să nu mâncați și să vă îngreșoșiți de mortăciunile lor.

12. Și toate vietățile cele din ape care nu au aripi, nici solzi, spurcăciune să fie acestea vouă.

13. Și din zburătoare să vă scârbiți de vultur, gripsorul și eretele de mare să nu le mâncați, că spurcăciune este.

14. Precum și șorlița și gaea și cele ce sunt asemenea ei.

15. Și tot corbul, și cele ce sunt asemenea lui, și struful, și buha, și babița și cele ce sunt asemenea ei.

16. Și coroiul și cele ce sunt asemenea lui.

17. Și corbul cel de noapte și heretele și cocostârcul.

18. Și porfirionul și pelicanul și lebăda.

19. Și erodiul și haradriul și cele asemenea lui, și pupăza și liliacul.

20. Și toate târătoarele cele cu aripi care umblă cu patru picioare, spurcăciune vouă sunt.

21. Iar acestea veți mânca din cele cu aripi ce se târăsc, care umblă pe patru picioare, care au fluere mai din sus de picioarele sale, ca să sară cu ele pe pământ.

22. Iar dintr'acestea veți mânca: Vruhul și câte seamănă lui; Atakiusul și câte seamănă lui; Ofiomahul și câte sunt asemenea lui, și lăcusta și câte seamănă ei.

23. Și toate târătoarele din cele cu aripi, care au patru picioare, spurcăciune vouă sunt, și cu acestea vă veți spurcă.

24. Tot cel ce se va atinge de ele moarte fiind, necurat va fi până seara.

25. Și tot cel ce va lua din mortăciunile lor, își va spăla hainele sale, și necurat va fi până seara.

26. Toate dobitoacele cu copita despicață și cu unghiile despărțite

11. 2. 2 Lege 14, 3. Fap. Ap. 10, 14;

4. 2 Lege 14, 7. 7. 2 Lege 14, 8.

9. 2 Lege 14, 9. 13. 2 Lege 14, 12.

24. 22, 6.

care nu rumegă, sunt necurate. Tot cel ce se va atinge de morțăciunile lor, necurat va fi până seara.

27. Tot ce umblă pre mâini dintre hiarele cu patru picioare, este necurat; cel ce se va atinge de morțăciunile lor, necurat va fi până seara.

28. Cel ce va ridica din morțăciunile lor, va spăla hainele sale, și necurat va fi până seara, că necurate sunt acestea.

29. Din toate vietățile care se târăsc pre pământ, sunt necurate: nevăstuica, șoarecile, crocodilul și câte sunt asemenea lui.

30. Chișoranul, cameleonul, steliul, șopârla și sobolul.

31. Acestea necurate sunt din toate vietățile care se târăsc pre pământ; cel ce se va atinge de morțăciunile lor, necurat va fi până seara.

32. Și tot vasul de lemn, sau haina, sau pielea, sau sacul preste care va cădea morțăciunea lor, necurat va fi. Tot vasul în care se va face acest lucru, cu apă se va spăla, și va fi necurat până seara, și după aceea curat va fi.

33. Și tot vasul de lut în care va cădea dintr'acestea, orice va fi într'însul, necurate vor fi, și vasul se va sparge.

34. Și orice lucru de mâncare, preste care ar veni din acea apă, necurat va fi. Și toată băutura care se bea din așa vas, necurată va fi.

35. Și ori în ce ar cădea din morțăciuni de acestea, necurat va fi; cuptoare și căminuri se vor surpă; căci necurate sunt, și necurate vor fi vouă.

36. Izvoarele apelor, lacurile și bălțile, vor fi curate; iar cel ce s'ar atinge de morțăciunile din ele, necurat va fi.

37. De ar cădea din aceste morțăciuni în sămânța cea de semănat, care se seamănă, curată va fi.

38. Iar de se va uda sămânța, și ar cădea din aceste morțăciuni într'însa, necurată este vouă.

39. De va muri din vitele care este vouă slobod a le mânca, cel ce se va atinge de morțăciunile lor, necurat va fi până seara.

40. Cel ce va mânca din aceste morțăciuni, va spăla hainele sale, și necurat va fi până seara, iar cel ce va lua din aceste morțăciuni, va spăla hainele sale, se va spăla cu apă, și necurat va fi până seara.

41. Toată vietatea ce se târăște pre pământ, spurcăciune să fie aceasta vouă, să nu se mănânce.

42. Și tot ce umblă pre pânțele, și tot ce umblă neconținut în patru picioare, și toate vietățile cu multe picioare ce se târăsc pre pământ, să nu mâncați, că spurcăciune este vouă.

43. Și să nu spurcați sufletele voastre cu nici o târătoare, ce se târăște pre pământ, și să nu vă pângăriți cu acestea, și să nu vă spurcați cu ele.

44. Că eu sunt Domnul Dumnezeu vostru, și vă veți sfinși, și sfinși veți fi, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeu vostru, și să nu pângăriți sufletele voastre cu nici o vietate, ce se târăște pre pământ.

45. Că eu sunt Domnul cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghiptului, ca să fiu vouă Dumnezeu, și să fiți sfinși, că sfânt sunt eu Domnul.

46. Aceasta este legea cea pentru vite, pentru pasări și pentru tot ce se mișcă în apă, și pentru tot ce se târăște pre pământ.

47. Care osebește între cele necurate și între cele curate, și între cele viețuitoare care se mănâncă, și între cele viețuitoare care nu se mănâncă.

32. 15, 12. 33. 15, 12. 36. Num. 19, 11.

44. 1 Petr. 1, 16. 45. Eșire 20, 2.

CAP. 12.

Lege pentru lehuze.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: Muerea însărcinată care va naște fecior, necurată va fi șapte zile, ca și în timpul orânduiei firei, necurată va fi.

3. În ziua a opta se taie împrejur marginea trupului lui.

4. Treizeci și trei de zile să șază spre a se curăți de sângele său, și de tot ce este sfânt să nu se atingă, și întru cel sfânt să nu intre, până ce se vor plini zilele curățirii ei.

5. Iar de va naște fată, necurată va fi două săptămâni, ca și în timpul orânduiei firei, și șasezeci și șase de zile va șede spre a se curăți de sângele său.

6. După ce se vor plini zilele curățirii ei pentru fecior, au pentru fată, va aduce preotului un miel de un an curat pentru arderea de tot, și un pui de porumb, sau o turturea jertfă pentru păcat înaintea ușii cortului mărturiei la preot.

7. Preotul va aduce jertfă înaintea Domnului, și se va ruga pentru ea, și așa se va curăți de curgerea sângelui ei. Aceasta este legea pentru femeia care naște fecior sau fată.

8. Iar de nu-i va da mâna să aducă miel, va lua două turturele sau doi pui de porumb, unul spre arderea de tot și altul spre jertfă pentru păcat, și se va ruga pentru ea preotul, și va fi curățită.

CAP. 13.

Lepra la oameni și la vestimente.

Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

2. Omul căruia se va face în pielea trupului semn de vânătae lucie, și se va face în pielea trupului lui umflătură de bubă, va veni la Aaron preotul, sau la unul dintre fiii lui carii sunt preoși.

3. Și va vedea preotul umflătura în pielea lui, dacă părul cel din umflătură se va albii și umflătura va fi sub pielea trupului lui, semn de lepră este, și va vedea preotul, și-l va vesti pre el necurat.

4. Iar de va fi lucie alburind în pielea trupului lui, și fața ei nu va fi mai adâncă decât pielea, și părul ei nu s'a albit, ci este negru, va osebi preotul pe cel cu umflătura șapte zile.

5. Și în ziua a șaptea va vedea preotul umflătura, și de a rămas umflătură în piele, îl va osebi pre el preotul alte șapte zile.

6. Și după alte șapte zile îl va vedea preotul a doua oară, și de a rămas umflătura și nu s'a prefăcut în piele, îl va curăți pre el preotul, că semn este și după ce-și va spăla hainele sale, curat va fi.

7. Iar de se va întoarce și se va preface semnul în piele, după ce l-a văzut pe el preotul, ca să-l curețe pre el, și se va arăta a doua oară preotului, și-l va vedea pre el preotul, și iată semnul s'a prefăcut în piele, și-l va vesti pre el preotul necurat, lepră este.

8. Și semn de lepră de se va face în om, și va veni la preot, și va vedea preotul,

9. Și iată vânătae albă în piele, și a albit părul și pielea cea sănătoasă s'a făcut carne vie,

10. Lepră veche este în pielea trupului lui.

11. Și-l va vesti preotul, că este necurat, și-l va osebi, că necurat este.

12. 2. Lucă 2, 22. 3. Fac. 17, 10; Lucă 2, 21 și 1, 59. 8. Lucă 2, 24.

13. 2. 2 Lege 24, 8; Mat. 8, 2.

12. Iar de a înflorit lepra în pielea trupului lui, și va acoperi lepra toată pielea atinsă dela cap până la picioarele lui, după toată vederea preotului.

13. Și va vedeă preotul, și iată lepra a acoperit toată pielea trupului lui, va curăți preotul buba lui, pentrucă toată s'a făcut albă, curat este.

14. Și ori în ce zi se va vedeă întru el carne vie, necurat va fi.

15. Și văzând preotul carnea cea vie, îl va vesti necurat pentru aceasta, că necurat este, lepră este.

16. Iar de se va întoarce carnea cea vie și se va preface albă, și va veni la preot,

17. Și va vedeă preotul, că rana s'a făcut albă, atunci o va curăți preotul, este curat.

18. Și carnea de se va face în pielea lui rană, și se va vindeca.

19. Și se va face în locul ranei vânătae albă, sau lucie alburind, sau roșieatecă, și se va arăta preotului.

20. Și va vedeă preotul, și iată vederea este mai afundă decât pielea, și părul ei s'a prefăcut în albiciune, atunci îl va vesti pre el preotul necurat, că lepră este în rană înflorită.

21. Iar de o va vedeă preotul, și iată nu este într'însa păr alb, și nu va fi mai afundă decât pielea trupului, și ea va fi negrită, îl va osebi pre el preotul șapte zile.

22. Iar de se va lăși cu lășime în piele, atunci preotul îl va vesti pre el necurat, că semn de lepră este în rană înflorită.

23. Iar de va rămâneă în locul său stricăciunea, și nu se va lăși, semn de rană este, și-l va vesti pre el preotul, curat.

24. Și carnea de se va face în pielea lui ardere de foc, după ce se va tămădui de acea ardere, va fi în pielea lui stricăciune albă roșieatecă, sau albă.

25. Il va vedeă pre el preotul, și iată a schimbat părul alb în luminat, și fața ei mai afundă decât pielea, lepră este, în arsură a înflorit, și-l va vesti preotul spurcat, semn de lepră este.

26. Iar de-l va vedeă pre el preotul, și iată în cel luminos nu este păr alb, și va fi mai afund de cât pielea, ci s'a negrit, atunci îl va osebi pre el preotul șapte zile.

27. Și îl va vedeă pre el preotul în ziua a șaptea, și de se va lăși cu lășime în piele, atunci preotul îl va vesti pre el necurat, semn de lepră este în rană înflorită.

28. Iar de va rămâneă cel luminos în loc, și nu se va lăși pre piele, ci se va înnegri, semn de arsură este, și îl va vesti preotul pre el curat, pentrucă semn de arsură este.

29. Și la bărbat sau la femeie, de se va face într'înșii semn de lepră în cap, au în barbă.

30. Va vedeă preotul semnul, și de va fi fața ei mai afundă decât pielea, și întru ea este păr subțire înflorind, atunci preotul îl va vesti pre el necurat, vânătae este, lepră de cap, lepră de barbă este.

31. Și când va vedeă preotul umflătura vânătaii, și fața ei nu este mai afundă decât pielea, și păr roșu nu va fi în ea, atunci va osebi preotul pe cel cu semnul vânătaii șapte zile.

32. Și va vedeă preotul semnul în ziua a șaptea, și de nu s'a lășit vânătaea, și păr roșieatec nu este într'însa, și fața vânătaii nu este mai afundă decât pielea.

33. Atunci el va rade pielea; iar vânătaea nu o va rade, și va osebi preotul pre cel cu vânătaea alte șapte zile.

34. Și va vedeă preotul vânătaea în ziua a șaptea, și de nu s'a lășit vânătaea în piele după ce s'a ras

acela, și fața vânătașii nu este mai afundă în piele, atunci preotul îl va vesti pre el curat, și spălându-și hainele, curat va fi.

35. Iar de se va lăși în piele vânătașea după ce se va curăți el, și-l va vedea pre el preotul, și iată s'a lăsat vânătașea în piele.

36. Nu cerce preotul pentru părul cel roșieatec, că necurat este.

37. Iar de va rămâne înaintea lui pe loc vânătașea, și păr negru va ieși întru ea, s'a însănoșat vânătașea, curat este, și-l va vesti pre el preotul curat.

38. Și la bărbat sau la femeie de se vor face în pielea trupului lui bășici lucii albe înflorind,

39. Și va vedea preotul, și iată în pielea trupului bășici lucind albe înflorind, coș este, care a înflorit în pielea trupului lui, curat este.

40. Iar de va cădea cuivă părul de pe cap, pleșuv este, curat este.

41. Iar de va cădea de către față părul lui de pe cap, făcav este, curat este.

42. Iar de se va face în pleșuvia lui, sau în făcăvirea lui vânătaș albă, sau roșieatecă, lepră este în pleșuvia lui, au în făcăvirea lui.

43. Il va vedea pre el preotul, și fiind fața bășicii albă, au roșieatică în pleșuvia lui, au în făcăvirea lui, ca un chip de lepră în pielea trupului lui.

44. Om lepros este și vestind îl va vesti preotul pre el necurat în capul lui, în umflătura lui.

45. Iar hainele leprosului cel cu rana, să fie spintecate, și capul lui descoperit, și împrejurul gurii să se acopere, și necurat se va chema,

46. În tot timpul cât va avea pre el acea rană necurat fiind, necurat va fi, osebit va șede, afară din tabără va fi petrecerea lui.

47. Și pre veșmânt de se va face semn de lepră, ori în veșmânt de păr, ori în veșmânt de pânză.

48. Au în țesătură, au în tort, au în inuri, au în păr, au în piele, au ori în ce piele de lucru.

49. Și de se va înverzi semnul, sau se va roși, sau în piele, sau în haine, sau în țesătură, sau în tort, sau ori în ce unealtă de piele, semn de lepră este, se va arăta preotului.

50. Și văzând preotul semnul va osebi preotul ceea ce are semn șapte zile.

51. Și va vedea preotul semnul în ziua a șaptea, iar de se va lăși semnul în haine, au în țesătură, au în tort, au în piele, ori de ce lucru fie bună pielea aceea, semn de lepră statornică și necurată este.

52. De tot va arde haina, au țesătura, au tortul, sau haina cea de păr, sau de in, sau orice unealtă de piele în care va fi semnul, că lepră statornică este, cu foc să se arză.

53. Iar de va vedea preotul, si nu se va lăși semnul în haină, au în țesătură, au în tort, au ori în ce unealtă de piele.

54. Atunci va porunci preotul, și va spăla lucrul pe carele va fi semnul, și va osebi preotul lucru cel cu semn alte șapte zile.

55. Și văzând preotul după ce a spălat semnul, că el nu și-a schimbat fața, dar s'a lăsat, necurat este, în foc se va arde de tot, fiindcă a pătruns în haine, sau în țesături, sau în tort.

56. Iar văzând preotul că semnul după ce s'a spălat e negru, o va rupe dela haină, au dela țesătură, au dela tort, au dela piele.

57. Iar de se va mai ivi încă în haină, au în țesătură, au în tort, au ori în ce unealtă de piele, lepră înflorind este, în foc se va arde ceea ce are semn.

58. Haina, au ȱesătura, au tortul, au toată unealta de piele, care se va spăla și se va șterge de pre ea semnul, se va spăla a doua oară, și se va curăți.

59. Aceasta este legea semnului celui de lepră, pre haină de păr, sau de cânepă, sau pre ȱesătură, sau pre tort, sau pre toată unealta cea de pizle, ca să o vestească pre ea curată, sau necurată.

CAP. 14.

Curățirea leprei.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

1. Aceasta este legiuirea pentru leproși: în ziua în care se va curăți, se va duce la preot.

3. Iar preotul va ieși afară din tabără, și-l va vedeă preotul, și de se va fi vindecat semnul leprei dela lepros,

4. Va porunci preotul, și vor lua dela cel curățit două păsărele vii, curate, și lemn de chedru, și roșu răsucit, și issop.

5. Și va porunci preotul, și vor junghia o păsărică în vas de lut la apă curgătoare.

6. Apoi va lua păsărica cea vie, și lemnul cel de chedru, și roșul cel răsucit, și issopul, și le va muia cu păsărica cea vie în sângele păsărelei cei junghiate la apă curgătoare.

7. Și stropind de șapte ori pre cel ce s'a curățit de lepră, va fi curat, și va slobozi păsărica cea vie în câmp.

8. Și va spăla cel curățit hainele sale, și-și va rade tot părul său, și se va scălda în apă, și curat va fi, și după aceasta va intra în tabără, și va rămâneă afară din casa lui șapte zile.

9. Iar în ziua a șaptea va rade tot părul capului său, și barba, și sprincenele, și tot părul să-și rază.

10. Și să-și spele hainele sale, și să-și scalde trupul său cu apă, și curat va fi. Și în ziua a opta va lua doi miei curați de un an, și o oaie de un an curată, și trei zeciueli de făină curată pentru jertfă frământată cu untdelemn, și un pahar cu untdelemn.

11. Iar preotul cel ce curățește, le va aduce pre acestea și pre omul cel ce se curățește înaintea Domnului la ușa cortului mărturie.

12. Apoi va lua preotul un miel, și-l va aduce jertfă pentru greșală, și paharul cel cu untdelemn, și vor fi acestea aducere înaintea Domnului.

13. Și vor junghia mielul în locul unde se junghie arderile de tot, și cele pentru păcat, în loc sfânt, căci jertfă pentru vinovăție, ca și cea pentru păcat, este a preotului, că prea sfântă este.

14. Și va lua preotul din sângele jertiei pentru greșală, și va pune preotul pe vârful urechii cei drepte acelu ce se curățește, și pe vârful mâinii cei drepte, și pe vârful piciorului celui drept.

15. Apoi luând preotul din paharul cel cu untdelemn va turna în mâna cea sfântă.

16. Și va întinge preotul degetul cel drept în untuldelemn, care este în mâna lui cea sfântă, și va stropi din untuldelemn cu degetul de șapte ori înaintea Domnului.

17. Iar untuldelemn ce va rămâneă, care este în mână îl va pune preotul pe vârful urechii cei drepte acelu ce se curățește, și pe vârful mâinii lui cei drepte, și pe vârful piciorului celui drept, și pe locul sângelui celui pentru greșală; iar

14. 2. Eșire 12. 22; Mat. 8, 4; Marcu 1, 44; Luca 5, 14. 8. Num. 8, 7.

10. Num. 15, 4.

untuldelemn ce a mai rămas în mâna preotului, îl va pune preotul pe capul celui curățit.

18. Și se va ruga preotul pentru dânsul înaintea Domnului, și va face preotul cea pentru păcat, și se va ruga preotul pentru cel ce se curățește de păcatul său.

19. După aceasta va junghia preotul arderea de tot, și va aduce preotul arderea de tot împreună cu jertfa cealaltă, pre jertfelnic înaintea Domnului.

20. Și se va ruga preotul pentru el, și se va curăți.

21. Iar de va fi sărac, și nu-i va da mâna, va lua un miel de un an, și-l va aduce pentru greșală, ca să se roage pentru dânsul, și a zecea parte a unui ili de făină frământată cu untdelemn pentru jertfă, și un pahar cu untdelemn.

22. Și două turturele, sau doi pui de porumb, ce va putea avea, și o turturea pentru păcat, și alta pentru arderea de tot.

23. Și le va aduce a opta zi pre ele la preot la ușa cortului mărturie înaintea Domnului spre curățirea sa.

24. Și luând preotul mielul cel pentru păcat și paharul cel cu untdelemn, le va pune pre ele aducere înaintea Domnului.

25. Și va junghia mielul cel pentru păcat, și va lua preotul din sângele ce-i pentru păcat, și va pune pre vârful urechii cei drepte a celui ce se curățește, și pre vârful mâinii lui celei drepte, și pre vârful piciorului lui celui drept.

26. Și din untuldelemn va turna preotul în mâna sa cea stângă.

27. Și va stropi preotul cu degetul cel drept din untuldelemn, care este în mâna lui cea stângă de șapte ori înaintea Domnului.

28. Și va pune preotul din untuldelemn, care este în mâna sa pre vârful urechii drepte celui ce se curățește, și pre vârful mâinii lui cei drepte, și pre vârful piciorului lui cel drept la locul sângelui celui pentru păcat.

29. Iar ce va rămâne din untuldelemn, care este în mâna preotului, va pune pre capul celui curățit, și se va ruga pentru el înaintea Domnului.

30. După aceea una din turturele, sau unul din puii de porumb, după cum a putut avea, îl va aduce,

31. Una pentru păcat, și una să fie pentru arderea de tot împreună cu cealaltă jertfă, și se va ruga preotul pentru cel ce se curăță înaintea Domnului.

32. Aceasta este legiuirea pentru leprosul căruia nu-i dă mâna să aducă tot ce este rânduit pentru curățirea sa.

33. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

34. După ce veți intra în pământul Hananeilor, care-l dau eu vouă spre moștenire, și de voi da eu semn de lepră în vreo casă din locul moștenirii voastre.

35. Atunci va veni stăpânul casei, va da de veste preotului, și-i va zice: mi se pare că e semn de lepră în casa mea.

36. Deci preotul va porunci să golească casa mai nainte de ce va intra preotul să vază semnul, ca să nu fie necurate toate câte sunt în casă.

37. Și apoi va intra preotul să vază casa, și de va afla semn pe pereții casii, pete verzui sau roșietice, și aceste pete vor fi pătruns în pereți,

38. Ieșind preotul din casă la ușa

casei, va osebi preotul casa șapte zile.

39. Și se va întoarce preotul a șaptea zi, și va vedeă casa, și de va vedeă că s'a lăjit semnul pe pereții casei;

40. Atunci va porunci preotul să scoată pietrele cele cu semnul, și să le arunce afară de cetate în loc necurat.

41. Și vor rade casa pe dinlăuntru împrejur, și țărâna cea rasă o vor vărsa afară de cetate în loc necurat.

42. Și vor lua alte pietre cioplite, și le vor pune în locul pietrilor celor scoase, și alt lut vor lua și vor lipi casa.

43. Iar de se va ivi din nou semnul și va fi pătruns în casă; după ce s'au scos pietrele, și după ce s'a ras casa, și după ce s'a spoit;

44. Atunci va intra preotul, și de va vedeă că semnul s'a lăjit în casă, vădit este lepră în casă, și va fi necurată.

45. Și vor strică casa și lemnele ei și pietrele ei; și toată țărâna casei o vor scoate afară din cetate, în loc necurat.

46. Cel ce va intra în casă ori în ce zi din zilele în care este osebită casa, necurat va fi până seara.

47. Cel ce va dormi în casă, va spăla hainele sale, și necurat va fi până seara, și cel ce va mânca în casă, va spăla hainele sale, și necurat va fi până seara.

48. Iar dacă preotul intrând în casă, va vedeă că semnul nu s'a lăjit după ce s'a spoit casa, va vesti casa curată, căci a pierit semnul.

49. Și va lua spre curățirea casei două pasări vii curate și lemn de chieșu și roșu răsucit și issop.

50. Și va junghia o pasăre în vas de lut la apă curgătoare.

51. Și va lua lemnul cel de chie-

dru și roșul cel răsucit și issopul și pasărea cea vie, și le va muiă pre ele în sângele pasării ce junghiete la apă curgătoare, și va stropi cu ea casa de șapte ori.

52. Și va curăți casa cu sângele pasării, și cu apa curgătoare, cu pasărea cea vie, cu lemnul cel de chieșu, cu issopul și cu roșul cel răsucit.

53. Și va slobozi pasărea cea vie afară de cetate la câmp, și se va ruga pentru casă, și curată va fi.

54. Aceasta este legiuirea pentru tot semnul de lepră și de pete.

55. Pentru lepra hainei și a casei.

56. Pentru umflături, pentru cojiri și pentru bășicuțe.

57. Pentru ca să se știe când este necurat și când se va curăți, aceasta este legiuirea pentru lepră.

CAP. 15.

Lege pentru curățirea bărbaților și a femeilor.

Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: bărbatului căruia se va face curgere din trupul lui, curgerea lui necurată este.

3. Și aceasta este legea necurăteniei: cel ce face de curge sămânța din trupul său, sau a încetat trupul lui de a curge, necurăția lui este aceea întru'însul în toate zilele în care curge trupul lui, sau a încetat a curge, este necurat.

4. Patul întru care va dormi acela cui curge sămânța și lucrul pe care va șede el, va fi necurat.

5. Iar omul care se va atinge de patul lui, va spăla hainele sale, și va scălda trupul său cu apă, necurat va fi până seara.

6. Și cel ce va șede pe lucrul

pe care a șezut acela cui curge sămânța, va spăla hainele sale și se va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

7. Și cel ce se va atinge de trupul celui ce-i curge sămânța, va spăla hainele sale, și se va scălda cu apă, și va fi necurat până seara.

8. Iar de va scuipa cel ce-i curge sămânța presle cel curat, acesta își va spăla hainele, și se va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

9. Șaua asinului pe care va încăleca cel ce-i curge sămânța, necurată va fi până seara.

10. Cine se va atinge de toate câte sunt supt acela, necurat va fi până seara, și cine le ridică pe acelea, va spăla hainele sale, și se va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

11. Și de câte se va atinge cel ce-i curge sămânța, și mâinile lui nu sunt spălate cu apă, va spăla hainele sale, și-și va scălda trupul cu apă, și necurat va fi până seara.

12. Și vasul de lut, care-l va atinge cel ce-i curge sămânța, să se spargă; iar vasul cel de lemn să se spele cu apă, și curat va fi.

13. Iar după ce se va curăți cel ce-i curge sămânța de curgerea sa, va număra șapte zile spre curățirea sa, va spăla hainele sale, și va scălda trupul său cu apă curgătoare, curat va fi.

14. Iar a opta zi va lua cu sine două turturele sau doi pui de porumb, și le va aduce pre ele înaintea Domnului la ușile cortului mărturiei, și le va da preotului.

15. Și le va jertfi pre ele preotul una pentru păcat, și alta ardere de tot, și se va ruga pentru el preotul înaintea Domnului, pentru curgerea lui.

16. Iar dacă omul va avea scur-

gere în somn, va scălda cu apă tot trupul său, și necurat va fi până seara.

17. Și orice haină sau piele mănjită cu scurgere, se va spăla cu apă, și necurat va fi până seara.

18. Femeia cu care va dormi un asemenea bărbat, se va spăla cu apă, și necurată va fi până seara.

19. Dacă o femeie este în curgerea sângelui firei, să se osebească șapte zile; oricine se va atinge de ea, necurat va fi până seara.

20. Și tot pe ce se va culca ea întru necurățirea sa, necurat va fi, și ori pe ce va șede ea, necurat va fi.

21. Și tot cel ce se va atinge de patul ei, va spăla hainele sale, și va scălda trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

22. Și oricine se va atinge de tot lucrul pe care va șede ea, va spăla hainele sale, și se va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

23. Iar dacă este ea în pat sau șade pe ceva, se va atinge de acela, necurat va fi până seara.

24. Iar de se va culca cineva cu ea în pat, când este ea întru curgerea sângelui, necurat va fi șapte zile, și tot patul pe care se va culca, necurat va fi.

25. Și femeia de va fi în curgerea sângelui mai multe zile, și nu în vremea curgerii ei, și de va curge și după curgerea ei, în toate zilele curgerii necurățeniei ei, ca și în zilele curgerii ei, necurată va fi.

26. Și patul pe care va dormi în zilele curgerii ei, ca și patul din timpul curgerii firei ei, și tot lucrul pe care va șede ea, necurat va fi, ca și necurățenia curgerii firei.

27. Tot cel ce se va atinge de dânsa, necurat va fi, și va spăla hainele sale, și va scălda trupul său

cu apă, și necurat va fi până seara.

28. Iar încetând curgerea sângelui ei, după ce vor trece șapte zile, se va curăți.

29. Și în ziua a opta va lua cu sine două turturele sau doi pul de porumb, și le va aduce la preot înaintea ușilor cortului mărturiei.

30. Și va jertfi preotul una pentru păcat, și una ardere de tot, și se va ruga pentru ea preotul înaintea Domnului, pentru curgerea necurăției sale.

31. Așa veți povățui pre fiii lui Israil, să se curățească de necurăția lor, ca să nu moară întru necurăția lor, când ar pângări ei cortul, care este întru ei.

32. Această este legea pentru cel ce are curgere și pentru cel ce se ispitește în vis, cu care se face necurat;

33. Și pentru ceea ce are curgerea sângelui, și pentru cel ce are curgere, bărbat sau femeie, și a bărbatului care se va culca cu cea necurăță.

CAP. 16.

Jertfa Impăcării.

Și au grăit Domnul către Moisi, după moartea celor doi fii ai lui Aaron, cari muriră pentru că au adus foc străin înaintea Domnului.

2. Au zis Domnul către Moisi: grăește fratelui tău Aaron să nu intre în toată vremea întru cel sfânt mai înlăuntru de catapeteazma cea din fața acoperemântului împăcării, care este preste sicriul mărturiei, ca să nu moară, că în nor mă voi arăta preste acoperemântul împăcării.

3. Așa va intra Aaron întru cel sfânt, cu vișel din cirezi, jertfă pen-

tru păcat, și cu un berbec pentru ardere de tot.

4. Și cu haină de in sfințită se va îmbrăca, și veșmânt de in va fi preste trupul lui, și cu brâu de in se va încinge, și chidare de in își va pune pre cap, haine sfinte sunt, și își va spăla cu apă trupul său, și se va îmbrăca cu acestea.

5. Și dela adunarea fiilor lui Israil va lua doi șapi din capre, jertfa pentru păcat, și un berbec pentru ardere de tot.

6. Și va aduce Aaron vișelul jertfă pentru păcatul său, și se va ruga pentru sine și pentru casa sa.

7. După aceea va lua cei doi șapi, și-i va pune înaintea Domnului la ușa cortului mărturiei.

8. Și va arunca Aaron sorți pe cei doi șapi, un sort pentru șapul care va fi adus Domnului, și altul pentru cel ce se va slobozi.

9. Și va lua Aaron șapul cel sortit Domnului, și-l va aduce jertfă pentru păcat;

10. Iar șapul pe care a căzut soarta să fie slobozit, îl va pune viu înaintea Domnului, ca să se roage preste el, și să-l lase slobod, și-l va lăsa slobod în pustie.

11. Și va aduce Aaron vișelul cel pentru păcatul său, și se va ruga pentru sine și pentru casa sa, și va junghia vișelul cel pentru păcatul său.

12. Și va lua cădelnița plină de jăratie de pe altarul cel dinaintea Domnului.

13. Și va lua mâna plină de tămâie mărunț tocmită, și o va aduce înlăuntru de catapetezmei, și va pune tămâia pe foc înaintea Domnului, și fumul tămâiei va acoperi pe acoperemântul împăcării cel deasupra sicriului mărturiilor, și nu va muri.

30, 14, 18.
16. 1, 10, 1, 2; Num. 3, 4. 2. Eșire 30, 10;
Evr. 9, 7, 12.

6. Evr. 7, 27, 13. Num. 4, 16.

14. După aceea va lua din sângele vișelului, și va stropi cu degetul preste acoperemântul împăcării către răsărit în fața lui, de șapte ori va stropi din sânge cu degetul său.

15. Și va junghia țapul cel pentru păcatul poporului înaintea Domnului, și va băga sângele lui înăuntrul catapetezmei, și va face cu sângele lui cum a făcut cu sângele vișelului, și v'a stropi sângele lui preste acoperemântul împăcării în fața lui.

16. Și se va ruga întru cel sfânt de necurățiile fiilor lui Israil și de nedreptățile lor, pentru toate păcatele lor; așa va face cortului mărturiei cel ce este în mijlocul necurăției lor.

17. Nici un om nu va fi în cortul mărturiei când va merge el să se roage întru cel sfânt, până când va ieși, și se va ruga pentru sine și pentru casa sa, și pentru toată adunarea fiilor lui Israil.

18. Și va ieși la altarul cel dinaintea Domnului, și se va ruga pentru dânsul, și va lua din sângele vișelului și din sângele țapului, și va unge coarnele altarului împrejur.

19. Și va stropi preste el din sânge cu degetul său de șapte ori, și-l va curăți și-l va sfinți pre el de necurăția fiilor lui Israil.

20. Și va sfârși a curăți sfântul și cortul mărturiei și altarul, și se va ruga pentru preoți, și va aduce țapul cel viu.

21. Și va pune Aaron mâinile sale pre capul țapului celui viu, și va mărturisi preste el toate fărădelegile fiilor lui Israil și toate nedreptățile lor și toate păcatele lor, și le va pune pre capul țapului celui viu, și-l va slobozi în pustie printr'un om anume.

22. Și va purta țapul nedreptățile

lor în pământ neumblat, și vor slobozi țapul în pustie.

23. Și va intra Aaron în cortul mărturiei, și se va desbrăca de veșmântul cel de in cu care a fost îmbrăcat când a intrat întru cel sfânt, și-l va pune acolo.

24. Și va spăla trupul său cu apă în locul cel sfânt, și se va îmbrăca cu haina sa, și ieșind, va aduce arderile de tot ale sale și cele ale poporului, și se va ruga pentru sine și pentru casa sa și pentru popor, ca și pentru preoți.

25. Și va aduce pre jertfelnic seul jertfelor pentru păcate.

26. Și cel ce va slobozi țapul cel osebit spre slobozire, va spăla hainele sale, și va scălda trupul său cu apă, și după aceea va intra în tabără.

27. Și vișelul cel pentru păcat și țapul cel pentru păcat a cărora sânge s'a adus pentru curățire întru cel sfânt, vor fi scoși afară de tabără, și se vor arde cu foc, pieile, cărnurile și balega lor.

28. Iar cel ce îi va arde, va spăla hainele sale, și va scălda trupul său cu apă, și după aceea va intra în tabără.

29. Și va fi vouă aceasta lege veșnică, în luna a șaptea a zecea a lunii, să smeriți sufletele voastre, și nici un lucru să nu faceți, nici moșneanul, nici nemernicul care este întru voi.

30. Că în ziua aceasta se face rugăciune pentru voi, ca să vă curățiți de toate păcatele voastre înaintea Domnului, și vă veți curăți.

31. Aceasta va fi sămbăta cea mai mare spre odihnă vouă, și veți smeri sufletele voastre, lege veșnică.

32. Și se va ruga preoful pe ca-

14. Evr. 9, 13, 25. 17. Lucă 1, 10. 19, 4, 6, 17; Num. 19, 4. 21. Eșire 29, 10. 22. Num. 18, 1, 23.

27. 4, 12; Evr. 13, 11. 29. 23, 27. 30. Num. 29, 7. 31. Eșire 35, 2. 32. Eșire 29, 29.

rele vor unge și ale căruia mâini le vor săvârși ca să preoțască după tatăl lui, și se va îmbrăca cu haina cea de in, cu haina cea sfântă.

33. Și va curăți sfânta slintei și cortul mărturiei, și altarul va curăți, și se va ruga pentru preoți și pentru toată adunarea.

34. Aceasta va fi vouă lege veșnică ca să vă rugați pentru fiii lui Israil pentru toate păcatele lor, odată în an se va face, precum au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP. 17.

Locul jertfelor. Oprirea de a mânca sânge.

Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

2. Vorbește lui Aaron și fiilor lui și tuturor fiilor lui Israil, și le spune: acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul, zicând:

3. Oricare om dintre fiii lui Israil, sau dintre veneticii cari se află între voi, ar junghia vișel, sau oaie, sau capră în tabără, sau afară de tabără,

4. Și nu le va aduce la ușa cortului mărturiei, ca să le jertfească Domnului ardere de tot sau de mântuire primită întru miros de bună mireasmă, și cel ce va junghia afară, și la ușa cortului mărturiei nu le va aduce dar Domnului înaintea cortului mărturiei Domnului, omul acela se va socoti ca un vărsător de sânge, și va pieri sufletul aceluia din poporul său.

5. De aceea fiii lui Israil în loc să aducă jertfele lor pe câmp, le vor aduce Domnului la ușile cortului mărturiei, la preot, și le vor junghia jertfă de mântuire acestea Domnului.

6. Și va vărsa preotul sângele pre

jertfelnic împrejur înaintea Domnului la ușa cortului mărturiei, și va aduce seul întru miros de bună mireasmă Domnului.

7. Și nu vor mai junghia jertfele sale idolilor deșerți după cari ei curvesc. Lege veșnică va fi vouă întru neamurile voastre.

8. Și zi către ei: oricine dintre fiii lui Israil, sau dintre fiii celor venetici, cari se află între voi, aducând ardere de tot, sau jertfă;

9. Și la ușa cortului mărturiei nu o va aduce ca să o jertfească Domnului, va pieri omul acela din poporul său.

10. Și oricine din fiii lui Israil, sau din veneticii, cari se află între voi, va mânca orice sânge, voi pune fața mea asupra aceluia, care mănâncă sânge, și-l voi pierde pre el din poporul său.

11. Pentrucă sângele este sufletul fiecărui trup, și eu l-am dat vouă pre jertfelnic, ca să vă curățiți sufletele voastre, că sângele face curățenie pentru suflet.

12. Pentru aceea am grăit fiilor lui Israil: nimenea dintre voi să nu mănânce sânge, nici cel venetic, care se află între voi, nu va mânca sânge.

13. Și oricine din fiii lui Israil sau din veneticii, cari se află între voi, va vâna hiară sau pasăre, care se mănâncă, să verse sângele ei și să-l acopere cu pământ.

14. Că sângele este sufletul fiecărui trup, pentru aceea am zis fiilor lui Israil: sângele nici a unui trup să nu mâncați, că sângele este sufletul fiecărui trup, tot cel ce mănâncă, va pieri.

15. Și oricine va mânca mortăciune sau prins de hiară, fie moș-

34. Eșire 30, 10.
17. 3, 2. Lege 12, 6. 4. Isaia 66, 3.
6. Eșire 29, 18.

7. 20, 5. 2 Lege 32, 17 ps. 105, 37. 9 Eșire 29, 11. 2 Lege 12, 14. 10. Fac. 9, 4; 2 Lege 12, 16, 23. 11. Evr. 9, 22. 14. 3, 17. Fac. 9, 4. 15. Iezechiel 44, 31.

nean ori venefic, va spăla hainele sale, și se va scălda cu apă, și ne curat va fi până seara, și după aceea curat va fi.

16. Iar de nu va spăla hainele sale, și nu-și va scălda trupul cu apă, va purta fărădelegea sa.

CAP. 18.

Spîta neamului de sânge.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicînd:

2. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: eu Domnul Dumnezeuul vostru.

3. După obiceiurile Eghiptului întru care ați nemernicit, să nu faceți; nici după obiceiurile pămîntului Hanaan întru care voiui băga pre voi, să nu viețuiți, și după legile lor să nu umblați.

4. Judecățile mele să le faceți, și poruncile mele să le păziți, și să umblați întru ele, eu Domnul Dumnezeuul vostru.

5. Și să țineți toate poruncile mele și toate judecățile mele, și să le faceți pre ele; omul care le va face, viu va fi într'însele, eu Domnul Dumnezeuul vostru.

6. Nimenea să nu se apropie de vre-o rudenie de sânge a sa ca să-i descopere rușinea, eu Domnul.

7. Rușinea tatălui tău și rușinea mumei tale să nu o descoperi, pentru că mumă-ți este, să nu descoperi rușinea ei.

8. Rușinea femeii tatălui tău să nu o descoperi, că rușinea tatălui tău este.

9. Rușinea surorii tale cei de pre tată sau de pre mumă, care s'a născut acasă sau afară, să nu descoperi rușinea lor.

10. Rușinea fetei fiului tău, sau a fetei fetei tale, să nu descoperi rușinea lor, că a ta rușine este.

11. Rușinea fetei femeii tatălui tău să nu o descoperi, soră de un păc este, să nu descoperi rușinea ei.

12. Rușinea surorii tatălui tău să nu o descoperi, pentru că rudă tatălui tău este.

13. Rușinea surorii mumei tale să nu o descoperi, pentru că rudă mumei tale este.

14. Rușinea fratelui tatălui tău să nu o descoperi, și la femeia lui să nu infri, pentru că rudă-ți este.

15. Rușinea nurorii tale să nu o descoperi, că femeia fiului tău este, să nu descoperi rușinea ei.

16. Rușinea femeii fratelui tău să nu o descoperi, că rușinea fratelui tău este.

17. Rușinea femeii și a fetei ei să nu o descoperi. Fata feciorului ei și fata fetei ei să nu o iei, ca să descoperi rușinea lor, că rude sunt ie, păgânătate este.

18. Să nu o iei fiitoare pe sora femeii tale, ca să descoperi rușinea ei preste dânsa, încă fiind ea vie.

19. Și la femeie întru osebirea necurăției ei, să nu intri ca să-i descoperi rușinea ei.

20. Și la femeia deaproapelui tău să nu dai patul seminții tale, pângărindu-te cu ea.

21. Și din sămânța ta să nu dai a sluji spre jertfă idolului Moloh, ca să nu spurci numele cel sfînt al Domnului Dumnezeului vostru, eu Domnul.

22. Și cu bărbat să nu dormi ca cu femeie, că spurcăciune este.

23. La nici o vîfă din cele cu pa-

18. 3. Ierem. 10, 2. 4. 2 Lege 4, 8. 5. Iezchil 20, 11, Rom. 10 5. 7. Fac. 19, 32.

8. 20, 11; 2 Lege 22, 30; 1 Cor. 5, 1.

9. 20, 17.

14. 20, 20; Iezech. 22, 11. 15. Fac. 38, 16. 16. Marc. 6, 18. 17. 20, 14. 19. 15, 24; 20, 18. 20. 20, 10; Eșire 20, 14. 21. 20, 2; 2 Lege 18, 10; 4 Imp. 17, 17. 22. 20, 13; Rom. 1, 27. 23. 20, 15; Eșire 22, 19.

tru picioare să nu dai patul tău într-o sămânță, ca să te spurci cu dânsa. Și femeia să nu stea la nici o vită din cele cu patru picioare să se împreune, pentru că urâciune este.

24. Să nu vă spurcați cu nici una dintr'acestea, că cu toate acestea s'au spurcat neamurile, care eu le arunc dinnaintea feșii voastre.

25. Și s'a spurcat pământul, și le-am răsplătit lor nedreptate pentru aceea, și a urât pământul pre cei ce lăcuiesc pre dânsul.

26. Și păziți toate legile mele, și toate poruncile mele, și să nu faceți nici una din toate spurcăciunile acestea, fie moșneanul, fie nemernicul cel venit între voi.

27. Că toate spurcăciunile acestea le-au făcut oamenii pământului, cari au fost mai înainte de voi, și s'a spurcat pământul.

28. Și ca să nu vă urască pre voi pământul când îl veți spurca, cum a urât pre neamurile cele mai înainte de voi.

29. Că oricine va face spurcăciuni de acestea, va pieri din poporul său.

30. Deci păziți poruncile mele; să nu faceți nimic din obiceiurile cele spurcate, care erau mai înainte de voi, și să nu vă spurcați cu acelea, că eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

CAP. 19.

Tâlcuirea poruncilor.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește adunării fiilor lui Israel, și le spune: fiți sfinți, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeuul vostru.

3. Fiecarele să se teamă de tatăl său și de muma sa, sărbătorile mele

să le păziți; eu Domnul Dumnezeuul vostru.

4. Să nu vă duceți la idoli, și dumnezei vărsați să nu vă faceți; eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

5. Și de veți jerfi jerfă de mântuire Domnului, jerfiți de bună voie.

6. Se va mânca în ziua în care o veți jerfi, și a doua zi; iar ce va rămâne pe a treia zi, cu foc se va arde de tot.

7. Iar de va îndrăzni cineva să mănânce din ea a treia zi, spurcată este, nu se va primi.

8. Iar cel ce o va mânca, păcat va avea, pentru că a spurcat sfintele Domnului, și cei ce vor mânca, vor pieri din poporul său.

9. Și când veți secera holdele pământului vostru, să nu secerați de tot țarina voastră, și cele ce cad dela secerea ta, să nu le aduni.

10. Și viea ta să n'o culegi de a doua oară, nici boabele viei tale să nu le aduni, săracului și nemernicului să le lași acelea; eu Domnul Dumnezeuul vostru.

11. Să nu furați, să nu minșiți, și nimenea să nu înșale pre aproapele.

12. Să nu vă jurați strâmb cu numele meu, și să nu spurcați numele cel sfânt al Dumnezeului vostru; eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

13. Să nu faci nedreptate vecinului, nici să-l jefuești, și să nu rămână simbria slugii tale la tine până dimineață.

14. Să nu grăești de rău pre surd, și înaintea orbului să nu pui piedică, și să te temi de Dumnezeuul tău; eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

15. Să nu faceți nedreptate la judecată, și să nu cauți în fața să-

24. 4 Imp. 17, 15. 25. Isaia 26, 21.

26. 20, 22.

19. 2. 20, 7, 26; Eșire 20, 12; 1 Petru 1, 16.

4. Eșire 22, 20; 34, 17; 2 Lege 5, 7. 7. 7, 17. 8. Iezechiel 4, 14; Rut. 2, 2, 15, 16. 9. 2 Lege 24, 19. 11. Eșire 20, 15; Efes. 4, 25. 12. Eșire 20, 7; 2 Lege 5, 11. 13. 2 Lege 24, 15; Iacov 5, 4. 15. 2 Lege 1, 17; 16, 19.

racului, nici să te sfiești de fața celui puternic, cu dreptate să judeci pre vecinul tău.

16. Să nu umbli cu vicleșug întru neamul tău, nici să te ridici asupra vieții vecinului tău; eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

17. Să nu urăști pe fratele tău întru inima ta; ci vei muștra pe aproapele tău, ca să nu aibi pentru dânsul păcat.

18. Să nu-ți izbândești cu mâna ta, nici să îți mânia asupra fiilor popului tău. Să iubești pre deaproapele tău ca însuși pre tine; eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

19. Legea mea să o păziți, vitele tale să nu le faci a se împreună cu alt soiu, și în țarina ta să nu semeni două feluri de sămânță, și cu haină țesută din două feluri osebite să nu te îmbraci.

20. Și de va dormi cineva cu femeie pat de sămânță, și aceea va fi roabă unui om, și ea cu răscumpărare nu s'a răscumpărat, slobozenie nu s'a dat ei, certare va fi lor; iar să nu moară, pentru că nu s'a dat ei slobozenie.

21. Ci va aduce pentru vina sa Domnului la ușa cortului mărturie un berbec ca jertfă pentru vinovăție.

22. Și se va ruga preotul pentru dânsul de păcatul ce a făcut, aducând berbecule înaintea Domnului, și se va ierta lui păcatul, care l-a săvârșit.

23. Iar după ce veți intra în pământul, care îl dă vouă Domnul Dumnezeu vostru, și veți sădi orice pom de măncaț, veți curăți împrejur necurățenia lui. Rodul lui în trei ani va fi vouă necurat, să nu se mănânce.

24. Iar în anul al patrulea tot ro-

dul lui va fi sfânt spre laudă Domnului.

25. Iar în anul al cincilea veți mânca rodul lui, și veți aduna rodurile lui; eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

26. Să nu mâncați pre munți, nici să vrăjiți, nici la vraje de pasări să nu căutați.

27. Să nu vă încreșiți părul capului vostru, nici să stricați fața barbei voastre.

28. Și tăeturi pentru suflet să nu faceți în trupul vostru, și slove împunse să nu faceți întru voi; eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

29. Să nu pângărești fața ta dându-o spre curvie, ca pământul să nu fie loc de curvie, și să se umple de fărădelege.

30. Sâmbetele mele să le păziți, și de cele sfinte ale mele să vă temeți; eu sunt Domnul.

31. Să nu mergeți la cei ce vrăjesc, și de descântători să nu vă lipiți, ca să vă spurcați cu ei; eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

32. Înaintea celui cărunt să te scoli, și să cinstești fața celui bătrân, și să te temi de Dumnezeu tău; eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

33. Iar de va veni vre un nemernic în pământul vostru, să nu-l necăjiți pre el.

34. Ca și moșneanul cel de pământ să fie între voi nemernicul care vine la voi, și să-l iubești pre el ca și pre tine; că și voi nemernici ați fost în pământul Egiptului; eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

35. Să nu faceți nedreptate la judecată, în măsuri, în greutăți și în cumpene.

36. Cumpene drepte, greutăți drep-

16. Iov. 27, 4. 17. Mat. 18, 15; Luc. 17, 3. 18. Mat. 5, 39, 44 Rom. 12, 19. 19. 2 Lege 22, 9.

26. 2 Lege 18, 10. 28. Ier. 16, 5; 21, 5; 2 Lege 14, 1. 30. 23, 2. 31. Eșire 22, 18; 1 Imp 28, 7, 9. 33. Eșire 22, 21. 34. 2 Lege 10, 19. 35. 2 Lege 25, 13. 36. Pilde 11, 1; Mihcea 6, 11.

te și măsuri drepte să fie la voi; eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghiptului.

37. Să păziți toată legea mea și toate poruncile mele, și să le faceți pre ele; eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

CAP. 20.

Pedepse pentru păcate.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil: de va fi cineva din fiii lui Israil, sau din cei ce s'au făcut venetici în Israil, care va da din sămânța sa idolului Moloh, cu moarte să se omoare, neamul cel de pre pământul acela îl va omorî cu pietre.

3. Eu voi pune fața mea asupra omului aceluia, și-l voi pierde pre el din poporul său, pentru că a dat sămânța sa idolului, ca să spurce cele sfinte ale mele, și ca să spurce numele celor sfinți mie.

4. Iar dacă lăcuiitorii pământului vor trece cu vederea pre omul acela, care va fi dat fii de ai săi lui Moloh, și nu-l vor omorî pre el,

5. Voi pune fața mea asupra omului aceluia și asupra seminției lui, și voi pierde din poporul său pre el și pre toți câți se unesc într'un gând cu el, ca să curvească după Moloh.

6. Oricine se va duce la descântători sau la vrăjitori, ca să curvească după dânșii, voi pune fața mea asupra sufletului aceluia, și-l voi pierde din poporul său.

7. Și veți fi sfinți, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeuul vostru.

8. Să păziți poruncile mele, și să

le faceți pre ele; eu sunt Domnul cel ce vă sfințesc pre voi.

9. Oricine va blestemă pre tatăl său au pre muma sa, cu moarte să se omoare; pre tatăl său au pre muma sa a blestemat, vinovat este.

10. Omul care va preacurvî cu femeie, care are bărbat, sau care va preacurvî cu femeia vecinului său, cu moarte să se omoare și preacurvarul și preacurva.

11. Cel ce se va culcă cu femeia tatălui său, rușinea tatălui său a descoperit, cu moarte să se omoare, amândoi vinovați sunt.

12. De va dormi cineva cu nora sa, cu moarte să se omoare amândoi; că păgânătate a făcut, vinovați sunt.

13. Cine se va culcă cu bărbat ca cu femeie, spurcăciune au făcut amândoi, cu moarte să se omoare, vinovați sunt.

14. Cine ar luă femeie și pre muma ei, fărădelege este; cu foc să-l arză pre el și pre ele, ca să nu fie fărădelege între voi.

15. Cine va îndrăzni a se culcă cu dobitoc, cu moarte să se omoare, și dobitocul să-l omorâți.

16. Femeia care va merge ori la ce dobitoc, ca să se împreune cu dânsul, să omorâți femeia și dobitocul, cu moarte să se omoare, vinovați sunt.

17. Care va luă pre sora cea de pre tatăl său, sau de pre muma sa, și va vedeă rușinea ei, și ea va vedeă rușinea lui, ocară este, să piară înaintea fiilor neamului lor, rușinea surorii sale a descoperit, păcatul vor purta.

18. Bărbatul care va aveă paț cu femeia, care are curgerea firii cea de lună, și va descoperi rușinea ei,

37. 18, 26; 20, 22.
20. 6, 19, 31; 2 Lege 18, 10, 11. 7. 18, 30; 19, 2; 1 Petru 1, 16.

9. Eșire 21, 17. 10. 2 Lege 22, 22; Ioan 8, 5; Mat. 5, 27. 11. 18, 8; 2 Lege 22, 30; 1 Cor. 5, 1. 12. Fac. 3, 8, 18. 13. 18, 22; Rom. 1, 27. 14. 18, 17. 15. 18, 23. 17. 18, 9; 2 Lege 27, 22. 18. 18, 19.

izvorul ei a descoperit, și ea a descoperit curgerea sângelui său, amândoi să piară din neamul său.

19. Rușinea surorii tatălui tău și a surorii mumei tale să nu o descoperi, pentru că rudenie a descoperit, păcat vor avea.

20. Oricare va dormi cu rudenia sa, rușinea rudeniei sale a descoperit, fără de fii să moară.

21. Iar de va lua cineva femeia fratelui său, necurăție este, rușinea fratelui său a descoperit, fără de fii să moară.

22. Păziți toate poruncile mele și judecățile mele, și să le faceți pre ele, ca să nu vă urască pre voi pământul întru care vă duc eu pre voi, ca să lăcuși pre el.

23. Și să nu umblați după legile neamurilor, care eu le gonesc dinaintea voastră, că toate acestea le-au făcut, și le-am urât pre ele.

24. Deci zic vouă: veți moșteni pământul lor, și eu voi da pre el vouă să-l moșteniți, pământul, care curge lapte și miere; eu Domnul Dumnezeuul vostru cel ce v'am ales pre voi din toate neamurile.

25. Să osebiți între dobitoacele cele curate și între cele necurate, și între pasările cele curate și între cele necurate, și să nu spurcați sufletele voastre cu dobitoacele și cu pasările, și cu toate cele ce se târăsc pre pământ pe care vi le-am deosebit să fie necurate.

26. Fiți mie sfinți, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeuul vostru cel ce v'am ales pre voi din toate neamurile, ca să fiți ai mei.

27. Oricare bărbat sau femeie dintre voi se va face descântător sau vrăjitor, cu moarte să se omoare, cu pietre să-i ucideși, vinovați sunt.

CAP 21.

Purtarea preotului.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând: vorbește preoșilor fiii lui Aaron, și le spune: să nu se atingă de mort din poporul său ca să nu se spurce.

2. Fără numai de ruda cea de aproape a lor: tată, mamă, fii, fiice și frate.

3. Și de sora sa fecioara cea mai aproape de el, care nu este împreună cu bărbat, de aceștia se va atinge.

4. De nimeni altul din poporul său să nu se atingă ca să nu se spurce.

5. Capul să nu vă radeți, nici să vă retezați barba, nici să vă faceți tăieturi pe trup pentru morți.

6. Sfinți să fie Dumnezeului lor, și să nu spurce numele Dumnezeului lor, pentru că jertfele Domnului, darurile Dumnezeului lor ei le aduc, deci să fie sfinți.

7. Muere curvă și spurcată să nu ia, nici lepădată de bărbatul ei să nu ia, că sfânt este Domnului Dumnezeului său.

8. Il vei sfinți pre el, că darurile Domnului Dumnezeului vostru el le aduce; sfânt să fie, că sfânt sunt eu Domnul, cel ce sfințesc pre ei.

9. Dacă fata vreunui preot se va spurcă curvind, numele tatălui său spurcă, în foc să se arză.

10. Și preotul cel mare între frații săi, preste a căruia cap s'a turnat din untul cel de lemn al ungerii, și s'a sfințit, ca să se îmbrace cu haine, capul să nu-și descopere, și hainele să nu și le rupă.

11. Și la nici un mort să nu intre, nici chiar de tatăl său sau de muma sa nu se va atinge.

12. Din cele sfinte nu va ieși, ca

19. 18, 12, 13. 20. 18, 14. 21. 18, 16; Marc. 6, 18. 22. 18, 26; 19, 37. 23. 18, 3; Ier. 10, 2. 24. Eșire 3, 8. 25. 11, 2, 3; 2 Lege 14, 4. 26. 19, 2; 3 Imp. 8, 53. 27. Eșire 22, 18.

21. 1. Iezech. 44, 25. 5. 19, 28; 2 Lege 14, 1; Iezech. 44, 20. 8. 19, 2; 22, 9, 16. 9. 16, 32. 10. Eșire 28, 41. 11. Num. 6, 7. 12. 10, 7.

să nu pângărească cele sfinte ale Dumnezeului său, pentru că untdelemnul cel sfânt al ungerii Dumnezeului lui este preste dânsul; eu Domnul.

13. Acesta să ia femeie fecioară din neamul său.

14. Iar văduvă, lepădată, spurcată sau curvă, de acestea să nu ia, fără numai fecioară din poporul lui să-și ia femeie.

15. Ca să nu spurce sămânța lui întru poporul său; eu Domnul Dumnezeu cel ce sfințesc pre el.

16. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

17. Vorbește lui Aaron, și-i spune: oricare om din sămânța ta între rudele voastre întru carele va fi prihană, să nu se apropie a aduce darurile Dumnezeului său.

18. Tot omul întru care este prihană nu se va apropia; omul cel orb, sau cel șchiop, sau cel cu nasul tăiat, sau cel cu urechile tăiate.

19. Sau omul a căruia este mâna ruptă, sau piciorul rupt.

20. Sau ghebos, sau cu ochii urduși, sau cu albeață, sau omul întru care este răe sălbatică, sau pecingine, sau cu un boș.

21. Oricine din sămânța lui Aaron preotului întru care este prihană, să nu se apropie a aduce jertfele Dumnezeului său, că prihană este întru el, să nu se apropie a aduce darurile lui Dumnezeu.

22. Darurile lui Dumnezeu sunt prea sfinte, și din cele sfinte va mânca.

23. Iar la catapeteasmă nu va veni, și de jertfelnic nu se va apropia, pentru că are prihană, și nu va spurca cele sfinte ale Dumnezeului său; că eu sunt Domnul cel ce sfințesc pre dânsii.

24. Deci Moisi a spus acestea lui Aaron, fiilor lui și tuturor fiilor lui Israil.

CAP. 22.

Insușirea jertfei.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește lui Aaron și fiilor lui: să se ferească de sfintele pe care fiii lui Israil le jertfesc mie, și să nu spurce numele meu cel sfânt, eu Domnul.

3. Zi lor: întru neamurile voastre, orice om din sămânța voastră care se va apropia de cele sfinte, pe care le vor aduce fiii lui Israil Domnului, când este necurăția pre dânsul, va pieri sufletul acela dinnaintea mea; eu Domnul Dumnezeu vostru.

4. Și orice om din sămânța lui Aaron preotul, care este lepros, sau îi curge sămânța, să nu mănânce din cele sfinte, până ce se va curăți. Și cel ce se va necurăți prin atingere de vreun mort, sau de om din care curge sămânța patului,

5. Sau cel ce se va atinge ori de ce vietate necurăță, care-l spurcă pre el, sau de om care spurcă pre el prin orice necurăție a lui;

6. Cel ce se va atinge de acestea, necurat va fi până seara, să nu mănânce din cele sfinte,

7. Până ce-și va spăla trupul său cu apă; iar când va apune soarele, curat va fi, și atunci va putea mânca din cele sfinte, că pâinea a lui este.

8. Morfăciune și prins de hiară să nu mănânce, ca să nu se spurce cu ele; eu Domnul.

9. Și vor păzi poruncile mele, ca să nu aibă pentru ele păcat, și să moară pentru ele, de le vor spurca

13. Iezechil 44, 22. 17. 1 Tim. 3, 2; Tit. 1, 6, 7.

22. 6. 11, 24. 8. Eșire 22, 31, 2 Lege 14, 21. Iezechil 44 31.

pre ele; eu Domnul Dumnezeu, cel ce sfințesc pre ei.

10. Și nici un strein să nu mănânce din jertfe, fie nemernicul preotului, fie năimitul, nu va mânca din cele sfinte.

11. Iar de va avea preotul o slugă cumpărat cu argint, acesta va mânca din pâinile lui, și cei născuți în casa lui, și aceștia vor mânca din pâinile lui.

12. Și fata preotului de se va mărită după bărbat de neam strein, ea din pârga cea sfântă nu va mânca.

13. Fata preotului de va rămâneă văduvă, sau va fi lepădată, și sămânță nu va fi întru ea, se va întoarce la casa tatălui său unde a trăit ca fată, din pâinile tatălui său va mânca, iar cei de neam strein nimenea nu va mânca din ele.

14. Omul cel care va mânca cele sfinte din neștiință, va adaoge a cincea parte la acelea, și va da preotului jertfa.

15. Ca să nu spurce cele sfinte ale fiilor lui Israil, care le-au adus ei Domnului.

16. Nici să aducă asupra sa fărădelegea păcatului mâncând jertfele lor; că eu sunt Domnul cel ce sfințesc pre ei.

17. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

18. Vorbește lui Aaron, fiilor lui și la toată adunarea lui Israil, și le spune lor: oricine din fiii lui Israil, sau din nemernici, cari lăcuiesc la dâșii întru Israil, va aduce daruri de făgăduință de bună voie, sau de ardere de tot,

19. Vor fi primite cele ce sunt fără de prihană, parte bărbătească din cirezi, sau din oi, sau din capre.

20. Nici una din cele ce au pri-

hană întru sine, să nu aducă Domnului, pentru că nu va fi primită.

21. Și oricine va aduce jertfă de mântuire Domnului, îndeplinind o făgăduință, ori o jertfă de bună voie, însă praznicile voastre fie din boi, sau din oi, să fie curată, spre a fi primită, să nu aibă prihană.

22. Orb, sau strivit, sau cu limba tăiată, sau cu negi, sau râios, sau pecinginos, de acestea să nu se aducă Domnului, și să nu primiți din ele la jertfelnicul Domnului.

23. Și vițel, sau oaie cu urechile tăiate, sau cu coada tăiată, acelea să le junghii pentru tine; iar pentru făgăduința ta nu se vor primi.

24. Cele cu vreun mădular zdrobit, sucit, tăiat și smuls, să nu aduci de acestea Domnului, și în pământul vostru să nu faceți așa.

25. Nici din mâna celui de neam strein să nu aduceți daruri Dumnezeului vostru din toate acestea, că stricăciune și prihană este într'însele, nu vor fi primite acestea.

26. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

27. Vițelul, oaia sau capra după ce se va naște, va fi șapte zile supt muma sa; iar a opta zi, și de aici înainte se va primi spre daruri, jertfă Domnului.

28. Vacă și oaie să nu junghiați în același zi cu fătul lor.

29. Iar de veți aduce jertfă de bucurie Domnului, de bună voia voastră să o jertfiți pre ea.

30. Aceasta într'acea zi să o mâncați, nu lăsați din cărnuri pe a doua zi; eu Domnul.

31. Să păziți poruncile mele și să le faceți pre ele; eu Domnul.

32. Să nu spurcați numele meu cel sfânt, și mă voi sfinți întru fiii

10. Eșire 29, 33. 14. Num. 5, 7. 20. 2 Lege 15, 21.

21. 2 Lege 17, 1; Col. 1, 22. 22. Malah. 1, 8. 27. Eșire 22, 30. 31. 2 Lege 10, 12. 32. 21, 8.

lui Israil; eu sunt Domnul cel ce vă sfințesc pre voi.

33. Cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghiptului, ca să vă fiu vouă Dumnezeu; eu Domnul.

CAP. 23.

Despre Sărbători.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: sărbătorile Domnului, care le veți chema sfinte, acestea sunt sărbătorile mele.

3. Șase zile veți lucra, iar ziua a șaptea este sâmbătă, zi de odihnă numită sfântă Domnului; nici un lucru să nu faceți, că este sâmbătă Domnului în toate lăcuințele voastre.

4. Acestea sunt sărbătorile Domnului numite sfinte pe care le veți vesti la vremea lor.

5. În luna dinfăiu, în a patrusprezecea zi a lunii către seară este pascha Domnului.

6. Și în ziua a cincisprezecea a lunii aceștia, sărbătoarea azimelor Domnului, șapte zile azime să mâncați.

7. Și ziua cea dinfăiu chemare sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

8. Șapte zile să aduceți ardere de tot Domnului, iar ziua a șaptea numită sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

9. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

10. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: când veți intra în pământul, care eu îl dau vouă, și veți seceră secerișul lui, veți aduce un snop pârga secerii voastre la preot.

11. Și va aduce snopul înaintea

Domnului primit vouă, a doua zi după cea dinfăiu a Paștelui îl va aduce preotul.

12. Și în aceeași zi, odată cu snopul, veți jertfi un miel curat de un an, ardere de tot Domnului.

13. La jertfa lui veți adăogi două zecimi de făină curată făcută cu untdelemn, jertfă Domnului spre miros de bună mireasmă Domnului, cu turnarea ei un sferț de hin de vin.

14. Pâine și spice frecate nouă să nu mâncați până în ziua aceasta, când veți aduce darurile Dumnezeului vostru; lege veșnică în neamurile voastre, în toată lăcuința voastră.

15. Și de a doua zi de Paști din ziua în care veți aduce snopul punerii înainte, să numărați șapte săptămâni întregi.

16. Până a doua zi a săptămânii cei mai depre urmă să numărați cincizeci de zile.

17. Și veți aduce jertfă nouă Domnului, din lăcașurile voastre veți aduce pâini spre punere înainte, două pâini; din două zecimi de făină curată vor fi pâinile dospite coapte Domnului, din pârga roadelor.

18. Și cu pâinile veți aduce șapte miei de un an, curați, un vițel din cireadă și doi berbeci curați, cari vor fi ardere de tot Domnului, și jertfele lor cu turnările lor jertfă, miros de bună mireasmă Domnului.

19. Și veți jertfi un țap din capre pentru păcat, și doi miei de un an, jertfă de mântuire, cu pâinile cele din pârga roadelor.

20. Și le va pune pre ele preotul cu pâinile cele din pârga roadelor aducere înaintea Domnului, cu cei doi miei, sfinte vor fi Domnului; vor fi ale preotului care le jertfește.

21. Și veți chema ziua aceasta nu-

23. 2. 19, 30. 3. Eșire 20, 9; A 2 lege 5, 13. 5. Eșire 12, 18; 23, 15; Num. 28, 16; A 2 Lege 16, 1. 6. Eșire 12, 16. 7. Eșire 12, 16.

15. 2 Lege 16, 9. 16. Eșire 23, 16; Num. 28, 26.

mită, sfântă va fi vouă; tot lucrul de slujbă să nu faceți într'însa; lege veșnică întru neamurile voastre în toată lăcuința voastră.

22. Iar când secerați holdele pământului vostru, spicele rămase în țarină să nu le adunați, și când seceriți, ce cade din secere să nu culegi, celui sărac și celui nemernic să le lași acelea; eu Domnul Dumnezeuul vostru.

23. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

24. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: în ziua dintâiu a lunii a șaptea veți serba pomenirea frământelor, numită sfântă va fi vouă.

25. Nici un lucru de slujbă să nu faceți, ci să aduceți ardere de tot Domnului.

26. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

27. În ziua a zecea a lunii aceștia a șaptea, este ziua împăcării, numită sfântă va fi vouă; veți smeri sufletele voastre, și veți aduce ardere de tot Domnului.

28. Nici un lucru să nu faceți în ziua aceasta, că zi de împăcare este aceasta pentru voi, să vă rugați pentru voi înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

29. Tot omul care nu se va smeri în ziua aceasta, va pieri din poporul său.

30. Și cel ce va lucra în ziua aceasta, va pieri omul acela din poporul său.

31. Nici un lucru să nu faceți; lege veșnică întru neamurile voastre, întru toate lăcașurile voastre.

32. Sâmbăta sâmbetelor va fi vouă, să smeriți sufletele voastre din ziua a noua a lunii, de seara până a doua zi seara, veți serba sâmbetele voastre.

33. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

34. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: în ziua a cinsprezecea a lunii aceștia a șaptea, este sărbătoarea corturilor, șapte zile Domnului.

35. Si ziua cea dintâiu, numită sfântă va fi, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

36. Șapte zile veți aduce ardere de tot Domnului, iar ziua a opta numită sfântă va fi vouă, și veți aduce ardere de tot Domnului. Ziua ieșirii este, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

37. Acestea sunt sărbătorile Domnului, pe care le veți vesti numite sfinte, ca să aduceți Domnului ardere de tot, cu jertfele lor și cu furnările lor în fiecare zi.

38. Osebit de cele din sâmbetele Domnului, de darurile voastre, de toate făgăduințele voastre, și osebit de darurile ce veți aduce de bună voie Domnului.

39. În ziua a cinsprezecea a lunii aceștia a șaptea după ce veți strânge roadele pământului, să țineți sărbătoare Domnului șapte zile; în ziua dintâiu odihnă, și în ziua a opta odihnă.

40. Și veți lua în ziua dintâiu rod din pom frumos, și ramuri de finic, și stâlپări de lemn tufos, și sălcii și stâlپări de Agnu dela râu, și vă veți veseli înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

41. Șapte zile în an, lege veșnică întru neamurile voastre, în luna a șaptea veți serba aceasta.

42. În corturi veți lăcuți șapte zile, tot moșneanul întru Israil va lăcuți în corturi.

43. Ca să văză semințiile voastre, că în corturi am lăcut a lăcuți pre fiii lui Israil, când i-am scos pre ei

din pământul Eghiptului; eu Domnul Dumnezeuul vostru.

44. Și a spus Moisi sărbătorile Domnului fiilor lui Israil.

CAP. 24.

Sfeșnicul și pâinile punerii înaintea.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Poruncește fiilor lui Israil, să aducă la fine un fdelemn de maslin curat și limpede la lumină, să arză lumină pururea afară de catapeteasmă în cortul mărturie.

3. Și îl vor aprinde Aaron și fiii lui de seara până dimineața înaintea Domnului pururea; lege veșnică în neamurile voastre.

4. În sfeșnicul cel curat, veți aprinde luminele înaintea Domnului până dimineața.

5. Și veți lua făină curată, și veți face dintr'însa douăsprezece pâini, din două zecimi să fie o pâine.

6. Și le veți pune pre ele două rânduri, fiecare rând de șase pâini pre masa cea curată înaintea Domnului.

7. Și veți pune la fiecare rând fă-măie curată și sare, și vor fi pâinele spre pomenire puse înaintea Domnului.

8. În toată sâmbăta se vor pune înaintea Domnului pentru fiii lui Israil, lege veșnică.

9. Și vor fi ale lui Aaron și ale fiilor lui, și le vor mânca în loc sfânt, că sunt prea sfinte. Acestea vor fi ale lor din cele ce se jeflesc Domnului, lege veșnică.

10. Și a ieșit feciorul unei Israilence, și acesta eră fecior de eghiptean între fiii lui Israil, și s'a sfădit în tabără cel din Israilteancă cu un Israiltean.

11. Și feciorul cel din femeie Israilteancă hulind numele Domnului și blestemând, l-a adus pre el la Moisi; muma lui se numia Salomit, fata lui Davri din seminția lui Dan.

12. Și l-a pus pre el în temniță ca să-l judece, cum va porunci Domnul.

13. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

14. Scoate afară de tabără pre cel ce a blestemat, și toți cei ce l-au auzit să pue mâinele pre capul lui, și să-l ucidă cu pietre toată adunarea.

15. Și grăește fiilor lui Israil, și zi către dâșii: omul, care va blestemă pre Dumnezeu, păcat va avea.

16. Iar care va huli numele Domnului, cu moarte să se omoare, cu pietre să-l ucidă toată adunarea lui Israil, ori venetic, ori moșnean, când hulește numele Domnului, să moară.

17. Și cel ce va lovi pe vre un om, și va muri, cu moarte să se omoare.

18. Și care va lovi dobitoc, și va muri, să plătească viața pentru viață.

19. Și de va vătăma cineva pe deaproapele său, cum a făcut el, așa să i se facă și lui.

20. Frântură pentru frântură, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, după cum va vătăma pre om, așa să se facă și lui.

21. Deci cine va lovi dobitoc, și va muri, să dea altul în loc, iar cel ce va lovi om, și va muri, cu moarte să se omoare.

22. O dreptate să fie celui nemernic și celui moșnean, că eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

23. Și a grăit Moisi fiilor lui Israil, și pre cel ce a blestemat l-au scos afară de tabără, și l-au ucis cu

24. 2. Eșire 27, 20. 9. Eșire 29, 32; 1 Imp. 21, 6; Mat. 12, 4.

17. Eșire 21, 12. 20. Eșire 21, 24. A 2 Lege 19, 21. Mat. 5, 38. 22. Eșire 12, 49.

pietre; deci fiii lui Israil au făcut precum au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP. 25.

Anul jubileu.

Grăit-au Domnul către Moisi în Muntele Sinai, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: după ce veți intra în pământul care-l dau eu vouă, veți țineă sâmbete Domnului, spre odihna pământului care eu dau vouă.

3. Șase ani vei semăna țarina ta, și șase ani vei tăia via ta, și vei aduna roada ei.

4. Iar în al șaptelea an, va fi serbare spre odihnă pământului, sâmbătă Domnului, țarina ta nu o vei semăna, și via ta nu o vei tăia.

5. Și cele ce cresc singure în țarina ta să nu le seceri, nici strugurul cel de pargă să nu-l culegi, an de odihnă să fie pământului.

6. Bucatele pământului din anul odihnei vor fi ție, slugii tale, slujnicii tale, năimitului tău și nemernicului, care lăcuște cu tine.

7. Și vitelor tale și hiarelor celor din pământul tău, va fi toată roada lui de mâncat.

8. Și vei număra ție șapte săptămâni de ani, de șapte ori câte șapte ani de odihnă, și vor fi ție șapte săptămâni de ani, patruzeci și nouă de ani.

9. Și veți vesti cu glas de trâmbiță în tot pământul vostru în luna a șaptea în ziua a zecea a lunii, în ziua curățirii, veți vesti cu trâmbiță în tot pământul vostru.

10. Și veți sfinți anul al cincizecilea, și veți vesti slobozire pre pământii tuturor celor ce lăcuiesc pre dânsul. Anul slobozirei va fi vouă semn, ca să se întoarcă fiecare la

moșia sa, și fiecare la casa sa se va întoarce.

11. Semn de slobozenie va fi vouă anul al cincizecilea; în acest an să nu semănați, nici să secerați cele ce cresc singure, și nici să culegeți pârğa lui.

12. Pentru că este semnul slobozeniei, sfânt va fi vouă, din câmp veți mânca roadele lui.

13. În anul acesta de slobozenie se va întoarce fiecare la moșia sa.

14. Iar de vei vinde vre un lucru aproapelui tău, sau de vei cumpăra ceva dela el, să nu înșele nimenea pe aproapele său.

15. După numărul anilor celor de la cel de slobozenie, vei cumpăra de la deaproapele; după numărul anilor rodurilor va vinde ție.

16. După cât de mulți ani vor fi, va înmulți prețul său, și după cât mai pușini ani vor fi, va împușina prețul său, de vreme ce după numărul rodurilor sale, așa va vinde ție.

17. Nimenea să nu înșele pe deaproapele său, ci să te temi de Domnul Dumnezeuul tău; eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

18. Faceți toate cele rânduite de mine, păziți poruncile mele și le împliniți pre ele, și veți lăcuți fără de frică pre pământ.

19. Pământul va da rodurile sale, și veți mânca întru sașiu, și veți lăcuți fără de frică pre dânsul.

20. Iar de veți zice: ce vom mânca în anul acesta al șaptelea, de nu vom semăna și de nu vom aduna rodurile noastre?

21. Eu voi trimite binecuvântarea mea în anul al șaselea, și va da rodurile sale pe trei ani.

22. Veți semăna în anul al optulea, și veți mânca din roade vechi până la al noulea an, până ce vor veni rodurile lui, veți mânca cele vechi din anii trecuși.

23. Pământul nu se va vinde de veci; penfrucă al meu este pământul, că voi nemernici și trecători sunteți înaintea mea.

24. Și pentru tot pământul moștenirii voastre veți da răscumpărare pământului.

25. Iar de va săraci fratele tău cel ce este cu tine, și va vinde din moșia sa, va veni cel ce este rudenie aproape cu el, și va răscumpără vânzarea fratelui său.

26. Iar de nu va avea cineva rudenie, și-i va da mâna și va putea afla de ajuns ca să poată răscumpără,

27. Atunci va socoti anii vânzării lui, și ce trece, va întoarce omului carele i-a vândut lui, și se va întoarce la moșia sa.

28. Iar de nu va avea de ajuns ca să-i întoarcă lui, va fi vânzarea acelui ce o a cumpărat până în anul slobozirei; atunci în anul slobozirei va ieși; iar celalt se va întoarce la moșia sa.

29. De va vinde cineva casă locuită încunjurată cu ziduri, o va putea răscumpără până la sfârșitul anului; un an de zile o va putea răscumpără.

30. Iar de nu se va răscumpără până se va plini un an, casa cea din cetatea încunjurată cu zid, va fi de veci a celui ce o a cumpărat și a urmașilor lui, și nici în anul slobozirei nu va ieși din ea.

31. Casele cele de prin satele, care n'au zid prin prejur, se vor socoti ca țarina pământului, ele totdeauna se vor putea răscumpără, și în anul cel de slobozenie vor ieși din ele.

32. Pentru cetățile Leviților, Leviții vor putea răscumpără totdeauna casele din cetățile moșiei lor.

33. Și oricare va cumpără dela Leviți, va ieși în anul slobozeniei din casa vândută lui în cetatea mo-

șiei lor; căci casele din cetățile Leviților, moșie lor sunt între fiii lui Israel.

34. Țarinile cele de pe lângă cetățile lor, nu se vor vinde, că moșie veșnică este lor aceasta.

35. De va săraci fratele tău, și nu va putea munci la tine, ajută-l pre el ca pre un nemernic și trecător, ca să trăiască fratele tău pe lângă tine.

36. Să nu iei dela el camătă, nici mai mult decât ai dat, ci să te temi de Dumnezeuul tău; eu sunt Domnul, ca să trăiască fratele tău cu tine.

37. Argintul tău să nu-l dai lui în camătă, și pentru câștig să nu dai lui bucatele tale.

38. Eu Domnul Dumnezeuul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghiptului, ca să vă dau pământul Hanaan, și să vă fiu vouă Dumnezeu.

39. Iar de va veni la sărăcie fratele tău, și se va vinde fie, să nu-ți slujească slujbă de rob.

40. Ca un năimit sau nemernic să-ți fie fie, până la anul slobozeniei va lucra la tine.

41. În anul slobozeniei va ieși el cu fiii lui, și va merge la neamul său, și la moșia sa cea părintească se va întoarce.

42. Pentrucă robii mei sunt aceștia, pre cari i-am scos din pământul Eghiptului, nu se vor vinde cum se vând robii.

43. Să nu-l îngreoezi pre el cu osteneală, ci te teme de Domnul Dumnezeuul tău.

44. Și orice slugi sau slujnice vei avea, să fie din neamurile cele ce sunt împrejurul tău, dintr'aceștia veți cumpără rob și roabă.

45. Din fiii nemernicilor cari sunt

23. Isaia 14, 25; Ioil 2, 18. 25. Ieremia 32, 7, 8.

36. Eșire 22, 25. 39. Eșire 21, 2; H 2 Lege 15, 12; Ieremia 34, 14. 43. Efes. 6, 9.

între voi, dintr'aceștia veți cumpără; și rudele lor câți se vor naște, în pământul vostru vor fi averea voastră.

46. Și veți împărți pre ei fiilor voștri după voi, și îi veți moșteni în veci; iar din frații voștri, din fiii lui Israil, nimenea să nu asuprească pe fratele său cu ostenele.

47. Iar dacă veneticul sau nemernicul de lângă tine, va fi cu dare de mână, și sărăcind fratele tău, se va vinde veneticului sau nemernicului celui dela tine, sau celui din naștere nemernic,

48. După ce se va vinde lui, se va putea răscumpără; unul dintre frații lui va răscumpără pre el.

49. Fratele tatălui său sau fiul fratelui tatălui său, va răscumpără pre el, sau din rudeniile cele trupeshi din seminția lui va răscumpără pre el; iar de-i va da mâna, se va răscumpără singur.

50. Și se va socoti cu cel ce l-a cumpărat pre el, din anul în care s'a vândut pre sine lui, până la anul slobozirei, și va fi prețul vânzării lui ca după numărul anilor câți a slujit lui, ca zilele unui nămit.

51. Iar de vor fi mai mulți ani, după numărul lor va întoarce răscumpărarea sa, din argintul vânzării sale.

52. Iar de vor fi pușini ani până la anul slobozirei, se va socoti după acești ani.

53. Și va întoarce răscumpărarea sa ca un nămit focmit cu anul; nu-l vei slăpâni pre el cu asprime înaintea ta.

54. Iar de nu se va răscumpără în chipul acesta, atunci va ieși în anul slobozeniei, el cu fiii lui.

55. Pentru că și fiii lui Israil sunt robii mei, slugile mele sunt aceștia pe cari eu i-am scos din pământul Eghiptului; eu Domnul Dumnezeu vostru.

CAP. 26.

Blestemul și binecuvântarea.

Să nu vă faceți idoli, nici chipuri scioplite, nici stâlp să nu vă ridicăți, nici piatră ca semn să nu puneți în pământul vostru, ca să vă închinați ei; eu Domnul Dumnezeu vostru.

2. Sâmbetele mele să le păziți, și de cele sfinte ale mele să vă temeți; eu sunt Domnul.

3. De veți umbla întru poruncile mele, și de veți păzi învățăturile mele și le veți face pre ele,

4. Voiu da vouă ploaie în vremea sa, și pământul va da rodurile sale, și lemnele câmpilor vor da rodul său.

5. Și va ajunge trierișul vostru la culesul viilor, și culesul va ajunge la semănătură, și veți mânca pâinea voastră întru sațiu, și veți lăcuți statornic în pământul vostru, și războiu nu va trece prin pământul vostru.

6. Și voiu da pace în pământul vostru, și veți dormi și nu va fi cine să vă sperie pre voi, și voiu pierde hiarele cele rele din pământul vostru.

7. Și veți gonî pe vrăjmașii voștri, și vor cădeă înaintea voastră uciși.

8. Și vor gonî cinci din voi o sută, și o sută din voi vor gonî zece mii, și vor cădeă vrăjmașii voștri înaintea voastră de sabie.

9. Și voiu căută spre voi, și voiu binecuvânta pre voi, și voiu crește pre voi, și voiu înmulți pre voi, și voiu întări legătura mea cu voi.

10. Veți mânca roduri vechi și foarte vechi, și veți lepădă pre cele vechi ca să puneți în loc pre cele noi.

11. Și voiu pune legătura mea în-

26. 1. Eșire 20, 4; A 2 Lege 5, 8; Ps. 96, 7.
2. 19, 30; A 2 Lege 28, 1. 5. Amos 9, 13.
6. Iov 11, 19. 8. Is. Navi 23, 10. 11. Iezchil 37, 26.

tru voi, și nu va urî sufletul meu pre voi.

12. Și voi umblă întru voi, și voi fi vouă Dumnezeu, și voi veți fi mie popor.

13. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghiptului, când erați voi robi, și am rupt legătura jugului vostru, și v'am scos pre voi cu putere.

14. Iar de nu mă veți ascultă, nici veți face poruncile mele acestea,

15. Și nu vă veți plecă lor și judecărilor mele, și de se va îngreuiă sufletul vostru, ca să nu faceți voi toate poruncile mele, și ca să stricați legătura mea.

16. Și eu voi face vouă așa: aduce-voiu asupra voastră lipsă, și râea și gălbinarea va orbi ochii voștri, și va topi sufletul vostru, și veți semăna în zadar semințele voastre, și le vor mânca protivnicii voștri.

17. Și voi pune fața mea asupra voastră, și veți cădeă înaintea vrăjmașilor voștri; și vor gonî pre voi cei ce vă urăsc pre voi, și veți fugi negonindu-vă nimenea.

18. Și de nu mă veți ascultă nici așa, voi adaoage a vă pedepsi pre voi de șapte ori pentru păcatele voastre.

19. Și voi înfrânge semeșia mândriei voastre, și va fi vouă cerul ca de fier, și pământul vostru ca de aramă.

20. Și va fi în zadar tăria voastră, și pământul vostru nu va da sămânța sa, și lemnul țarinii voastre nu va da rodul său.

21. Și dacă și după aceasta veți umblă pe delațuri, și nu veți vreă să mă ascultați, voi adaoage vouă șapte rane pentru păcatele voastre.

22. Și voi trimite asupra voastră hiarele cele sălbatice ale pământului, și vor mânca pre voi, și vor nimici vitele voastre, și voi împușină pre voi, și se vor pusii căile voastre.

23. Și de nu vă veți învăța cu acestea, ci veți veni către mine rălăcînd,

24. Și eu voi veni la voi cu mânia mare, și voi lovi și eu pre voi de șapte ori pentru păcatele voastre.

25. Și voi aduce preste voi sabie, care izbândește izbânda legăturii, și veți fugi în cetățile voastre, și voi trimite moarte preste voi, și vă veți da în mâinile vrăjmașilor voștri.

26. Când voi necăji pre voi cu lipsă de pâine, și vor coace zece femei pâinile voastre într'un cuptor, și vor da pâinile voastre cu cumpăna, și veți mânca, și nu vă veți sătura.

27. Iar de nu mă veți ascultă nici cu acestea, ci veți veni la mine rălăcînd,

28. Și eu voi veni la voi cu mânia mare, și voi pedepsi și eu pre voi de șapte ori, după păcatele voastre.

29. Și veți mânca trupurile feciorilor voștri, și trupurile fetelor voastre veți mânca.

30. Și voi pusii stâlpii voștri, și voi strică cele de lemn făcute de mâinile voastre, și voi pune oasele voastre preste oasele idolilor voștri, așa va urî pre voi sufletul meu.

31. Și voi lăsa cetățile voastre, și voi pusii cele sfinte ale voastre, și nu voi mirosi mirosul jertfelor voastre.

32. Și voi pusii eu pământul vostru, cât se vor miră de dânsul vrăjmașii voștri cei ce lăcuesc pre dânsul.

33. Și voi risipi pre voi între

12. 2 Cor. 6, 16. 13. Eșire 13, 18. 16. A 2 Lege 28, 15; 32, 25; Malah. 2, 2; Mihea 6, 13. 17. 28, 65, Lev. 28, 25; Iov. 15, 21; Pilde 28, 1. 18. Fac. 4, 24. 19. 11, 17; A 2 Lege 28, 23.

26. Ozie 4, 10; Mihea 6, 14. 29. Plâng. Ier. 4, 10; 4 Imp. 6, 28. 30. Isaia 17, 8; Ieremia 16, 18.

neamuri, și va topi pre voi sabia cea gonitoare, și va fi pământul vostru pustiu, și cetățile voastre vor fi pustii.

34. Atunci vor plăcea pământului sâmbetele sale în toate zilele pustietății sale, când voi veți fi în pământul vrăjmașilor voștri.

35. Atunci va odihni pământul, și vor plăcea lui sâmbetele sale, în toate zilele pustietății sale va odihni, care n'a odihnit în sâmbetele voastre, când lăcuiați pe dânsul.

36. Și celor rămași dintre voi, voiui băga frică în inima lor în pământul vrăjmașilor lor, și va gonii pre ei glasul frunzii ce se mișcă, și vor fugi ca și cum ar fugi dela războiu, și vor cădea negonindu-i nimenea.

37. Și vor cădea negoniți de nimenea, și va trece cu vederea frate pe frate ca și la războiu, negonindu-i nimenea, și nu veți putea stă împotriva vrăjmașilor voștri.

38. Și veți pieri între neamuri, și va mânca pre voi pământul vrăjmașilor voștri.

39. Și cei ce vor rămâneă dintre voi se vor strica pentru păcatele sale și pentru păcatele părinților săi, în pământul vrăjmașilor săi se vor topi.

40. Și vor măfuriși păcatele sale și păcatele părinților săi, pentru că au călcat legea, și m'au trecut cu vederea, și au venit înaintea mea pe delaturi.

41. Și eu am venit la ei cu mânie mare, și voiui pierde pre ei în pământul vrăjmașilor lor, atunci se va rușina inima lor cea netăiată împrejur, și atunci se vor căi pentru păcatele lor.

42. Și îmi voiui aduce aminte de legătura lui Iacob și de legătura lui

Isaac, și de legătura lui Avraam îmi voiui aduce aminte, și de pământ îmi voiui aduce aminte.

43. Și pământul va rămâneă de ei, atunci va odihni pământul în sâmbetele sale, când va fi pustiu de ei, și ei vor lua fărădelegile sale, pentru că au trecut cu vederea judecățile mele, și poruncile mele nu le-au primit sufletul lor.

44. Și ca cum n'ar fi ei în pământul vrăjmașilor lor, nu i-am trecut cu vederea pre ei, nici i-am urât pre ei, ca să-i pierz pre ei, și să stric legătura mea cea cu ei; că eu sunt Domnul Dumnezeu lor.

45. Și îmi voiui aduce aminte de legătura mea cea dinfăiu, când i-am scos pre ei din pământul Egiptului, din casa robiei înaintea neamurilor, ca să le fiu lor Dumnezeu, eu Domnul.

46. Acestea sunt judecățile mele și poruncile mele, și legea care o au dat Domnul între sine și între fiili lui Israil, în muntele Sinai în mâna lui Moisi.

CAP. 27.

Făgăduințe și zecimii.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: cel ce va face făgăduință, se va preșui sufletul său Domnului.

3. Preșul unui bărbat în vârstă de la douăzeci de ani până la șaiszeci ani, va fi cincizeci de drahme de argint, cu cumpăna sfântă.

4. Iar preșul femeii va fi treizeci de drahme.

5. Preșul unui bărbat dela cinci ani până la douăzeci de ani, va fi douăzeci de drahme, iar al unei fete zece drahme.

6. Preșul unui copil dela o lună

34. 2 Paral. 36, 21. 36. 28, 56; Iov. 15, 4; R 2 Lege 28, 25. 39. Iezechil 4, 17. 40. Ps. 78, 8. 41. Ierem. 9, 25.

44. R 2 Lege 4, 31; Rom. 11, 1, 26.

până la cinci ani va fi cinci drahme de argint, iar al unei copile trei drahme de argint.

7. Dela şaizeci de ani în sus, de va fi bărbat, preţul lui va fi cinci-sprezece drahme de argint, iar de va fi femeie zece drahme.

8. De va fi sărac şi nu va putea da preţul, va sta înaintea preotului, şi-l va preţui preotul după puiţa celui ce a dat făgăduinţa, îl va preţui pre el preotul.

9. Iar de va fi din dobitoacele care le aduc ei dar Domnului, ori ce se va aduce Domnului, va fi sfânt.

10. Să nu schimbe cel bun pre cel rău, nici cel rău pre cel bun; iar de va fi schimbat dobitoc cu dobitoc, va fi şi cel schimbat şi cel cu care l-a schimbat, sfânt.

11. Iar de va fi din dobitoacele cele necurate, din care nu se aduce dar Domnului, va pune dobitocul înaintea preotului.

12. Şi-l va preţui preotul de bun sau de rău, şi după cum îl va preţui preotul, aşă va fi.

13. Iar de va fi să-l răscumpere, va da preste preţul lui a cincea parte.

14. Oricine va afierosi casa sa Domnului, preotul o va preţui de bună sau de rea, şi după cum o va preţui preotul de bună sau rea, aşă va fi.

15. Iar cel ce ş'a afierosit casa, de va voi să o răscumpere, va adaoge peste preţ a cincea parte, şi va fi a lui.

16. De va afierosi cineva Domnului o parte din moşia sa, se va preţui după venitul ei, măsura de orz cincizeci de drahme de argint.

17. De va afierosi ţarina lui din anul slobozeniei, după preţul ei va fi.

18. Iar de va afierosi ţarina lui după anul slobozirei, preotul va socoti preţul ei după numărul anilor,

cari mai sunt până la anul slobozeniei, şi va scădea din preţul ei.

19. De va răscumpără ţarina sa cel ce o a afierosit, va adaoge a cincea parte la preţul ei, şi va fi a lui.

20. Iar de nu va răscumpără ţarina, ci o va vinde altui om, nu o va mai răscumpără pe ea.

21. Ci ţarina, după ce va trece anul slobozeniei, va fi sfântă Domnului ca şi pământul cel osebit; moşia preotului va fi.

22. Iar de va afierosi Domnului ţarină cumpărată, care nu este din ţarina moşiei sale,

23. Va socoti preotul preţul deplin din anul slobozeniei, şi va da preţul în ziua aceea afierosire Domnului.

24. Iar în anul slobozeniei se va întoarce ţarina la omul dela care a cumpărat-o, şi care o avusese pământ de moştenire.

25. Şi tot preţul va fi cu cumpelele cele sfinte, de douăzeci de bani va fi drahma.

26. Şi tot cel întâiu născut care se va naşte între dobitoacele tale, va fi al Domnului, şi nu-l va afierosi nimenea, fie viţel, ori oaie, al Domnului este.

27. Iar de va fi din dobitoacele cele necurate, îl va schimba după preţul lui, şi va mai adaoge la preţ a cincea parte, şi va fi al lui. Iar de nu-l va răscumpără, se va vinde după preţul lui.

28. Şi tot ce va dăruî omul Domnului, din toate câte are el, fie om, fie dobitoc, sau din ţarina moşiei lui, nu se va vinde, nici se va răscumpără. Şi tot darul acela, prea sfânt va fi Domnului.

29. Tot ce se va afierosi dela

27, 24, 25, 24, 25. Eşire 30, 13; Iezechil 45, 12. 26. Eşire 13, 2; 22, 29; 34, 19; Num. 3, 13; 8, 17; Luc. 2, 23. 28. Numeri 18, 14.

oameni, nu se va răscumpără, cu moarte se va omorî.

30. Toată zeciuiala pământului, fie din sămânță, fie din roade, a Domnului este, sfântă Domnului.

31. Iar cel ce va voi să răscumpere zeciuiala lui, va adaoge la prețul ei a cincea parte, și va fi a lui.

32. Toată zeciuiala din cirezi, din turme, din tot ce petrece în număr

supt foiag, zeciuială se va da sfântă Domnului.

33. Să nu schimbi cel bun cu cel rău, nici cel rău cu cel bun, iar de vei schimba, și cel schimbat și cel cu care l-a schimbat, sfânt va fi, nu se va răscumpără.

34. Acestea sunt poruncile, care au poruncit Domnul lui Moisi, către fiii lui Israil în muntele Sinai.

NUMERII

CAP. 1.

Luptătorii din Israil.

Grăit-au Domnul către Moisi în pustia Sinai în cortul mărturie în ziua dintâiu a lunii a doua, în anul al doilea după ce a ieșit din pământul Eghiptului, zicând :

2. Numărați toată adunarea fiilor lui Israil după neamurile lor, după casele rudeniilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor.

3. Tot bărbatul dela douăzeci de ani și mai sus, tot cel ce poate ieși la oaste în Israil, numărați-i pre ei cu puterea lor, tu și Aaron numărați pre ei.

4. Și să fie vouă căpetenie din fiecare popor, bărbatul cel mai dintâiu în casa părinților săi.

5. Și acestea sunt numele bărbatilor cari vor fi cu voi: Dintr'a lui Ruvim, Elisur fiul lui Sediur.

6. Dintr'a lui Simeon, Solamiil fiul lui Surisadai.

7. Dintr'a lui Iuda, Naason fiul lui Aminadav.

8. Dintr'a lui Issahar, Natanaïl fiul lui Sogar.

9. Dintr'a lui Zavulon, Eliav fiul lui Helon.

10. Dintre fiii lui Iosif, dintr'a lui Efraim, Elisama fiul lui Emiud. Din-

tr'a lui Manasi, Gamaliil fiul lui Fadassur.

11. Dintr'a lui Veniamin, Avidan fiul lui Gadeoni.

12. Dintr'a lui Dan, Ahiezer fiul lui Amisadai.

13. Dintr'a lui Asir, Fagheil fiul lui Ebran.

14. Dintr'a lui Gad, Elisaf fiul lui Raguil.

15. Dintr'a lui Neftali, Ahire fiul lui Enan.

16. Aceștia au fost numiți de adunare mai marii neamurilor după familiile lor, mai marii lui Israil preste mii.

17. Și a luat Moisi și Aaron pre bărbații aceștia, carii pe nume s'au numit.

18. Și a strâns toată adunarea în ziua dintâiu a lunei a anului al doilea, și s'a numărat după rudele lor, după rudeniile lor, după numărul numelor lor, dela douăzeci de ani și mai sus, tot bărbatul după capul său.

19. Precum au poruncit Domnul lui Moisi, și s'au numărat ei în pustia Sinai.

20. Și au fost fiii lui Ruvim celui întâiu născut a lui Israil după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moșiiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbații dela douăzeci de ani și mai sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

1. 1. 26, 4. 2. Eșire 30, 12.
3. 26, 2.
7. Mat. 1, 4.

21. Numărul celor din neamul lui Ruvim patruzeci și șase de mii și cinci sute.

22. Și fiii lui Simeon după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatul dela douăzeci de ani și mai sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

23. Numărul celor din neamul lui Simeon cincizeci și nouă de mii și trei sute.

24. Fiii lui Gad după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatul dela douăzeci de ani și mai sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

25. Numărul din neamul lui Gad patruzeci și cinci de mii, șase sute și cincizeci.

26. Fiii lui Iuda după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatii dela douăzeci de ani și mai sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

27. Numărul celor din neamul lui Iuda șaptezeci și patru de mii și șase sute.

28. Fiii lui Isahar după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatii dela douăzeci de ani și mai sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

29. Numărul celor din neamul lui Isahar, cincizeci și patru de mii și patru sute.

30. Fiii lui Zavulon după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatii dela douăzeci de ani și mai sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

31. Numărul celor din neamul lui

Zavulon, cincizeci și șapte de mii și patru sute.

32. Din fiii lui Iosif, fiii lui Efraim după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatii dela douăzeci de ani în sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

33. Numărul celor din neamul lui Efraim, patruzeci de mii și cinci sute.

34. Fiii lui Manasî după rudele lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatii dela douăzeci de ani în sus, toți cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

35. Numărul celor din neamul lui Manasî treizeci și două de mii și două sute.

36. Fiii lui Veniamin după rudele lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbatii dela douăzeci de ani în sus, toți cei ce sunt în stare să ieși la războiu.

37. Numărul celor din neamul lui Veniamin, treizeci și cinci de mii și patru sute.

38. Fiii lui Dan după rudele lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toată partea bărbătească dela douăzeci de ani în sus, tot cel ce este în stare să iasă la războiu.

39. Numărul celor din neamul lui Dan, șaiszeci și două de mii și șapte sute.

40. Fiii lui Asir după rudele lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toată partea bărbătească dela douăzeci de ani în sus, toți cei în stare să iasă la războiu.

41. Numărul celor din neamul lui

Asir, patruzeci și una de mii și cinci sute.

42. Fiii lui Neftali după rudele lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, tot bărbatul dela douăzeci de ani în sus, tot cel în stare să iasă la războiu.

43. Numărul celor din neamul lui Neftali, cincizeci și trei de mii și patru sute.

44. Acesta este numărul, care l-au numărat Moisi și Aaron și boierii lui Israil, doisprezece bărbați, din tot neamul un bărbat, după neamul caselor moșiilor lor eră.

45. Și a fost tot numărul fiilor lui Israil cu puterea lor dela douăzeci de ani în sus, tot care putea ieși la războiu întru Israil.

46. Șase sute trei mii, cinci sute cincizeci.

47. Iar Leviții din rudenia moșiilor lor nu s'au numărat între fiii lui Israil.

48. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

49. Vezi să nu numeri împreună neamul lui Levi, și numărul lor să nu-l socotești între fiii lui Israil.

50. Și tu rânduiește pre Leviți la cortul mărturie, și la toate vasele lui, și la toate câte sunt într'însul, ei vor ridica cortul cu toate vasele lui, și ei vor sluji într'însul, și împrejurul cortului vor tăbări.

51. Și când vor purcede, Leviții vor strânge cortul, și când vor tăbări, vor înfinde cortul, iar cel de alt neam care se va apropia, va muri.

52. Și vor tăbări fiii lui Israil fiecare într'al său rând, și fiecare după al lui steag, cu puterea lor.

53. Iar Leviții vor tăbări împreună în jurul cortului mărturie, ca să

nu fie vre un păcat întru fiii lui Israil, vor fi Leviții aceștia paza cortului mărturie.

54. Si au făcut fiii lui Israil după toate câte au poruncit Domnul lui Moisi și lui Aaron, așa au făcut.

CAP. 2.

Tabăra poporului lui Israil.

Grăit-au Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

2. Fiecare fiindu-se de rândul și de steagul lui, după casele familiilor sale, să tăbărăscă fiii lui Israil înaintea Domnului; împrejurul cortului mărturie vor tăbări fiii lui Israil.

3. Și mai întâiu spre răsărit va tăbări rândul taberii lui Iuda cu puterea lor, și mai marele fiilor lui Iuda Naasson fiul lui Aminadav.

4. Luptătorii lui cei numărați șaptezeci și patru de mii și șase sute.

5. Apoi vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Isahar, și mai marele fiilor lui Isahar Natanail fiul lui Sogar.

6. Luptătorii lui cei numărați, cincizeci și patru de mii și patru sute.

7. De aci vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Zavulon, și mai marele fiilor lui Zavulon Eliav fiul lui Helon.

8. Luptătorii lui cei numărați, cincizeci și șapte de mii și patru sute.

9. Toți aceștia în număr de o sută optzeci și șase de mii patru sute cu luptătorii lor, țin de tabăra lui Iuda, vor porni întâiu.

10. Către miazăzi vor fi rândurile taberii lui Ruvim cu puterea lor, și mai marele fiilor lui Ruvim Elisur feciorul lui Sediur.

11. Luptătorii lui sunt în număr de patruzeci și șase de mii și cinci sute.

54. Eșire 12, 28.

45. 2, 32. 46. 11, 21; 26, 51; Eșire 38, 26. 47. 3, 1 sequ. 49. 2, 33; 26, 62. 51. 3, 10, 38; Iezechil 44, 9. 53. 2, 2.

12. Apoi vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Simeon și mai marele fiilor lui Simeon, Salamiil feciorul lui Surisadai.

13. Luptătorii lui sunt în număr de cincizeci și nouă de mii și trei sute.

14. De aci vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Gad și mai marele fiilor lui Gad, Elisaf feciorul lui Raguil.

15. Luptătorii lui sunt în număr de patruzeci și cinci de mii și șase sute cincizeci.

16. Toți cei din tabăra lui Ruvim sunt în număr de o sută cincizeci și una de mii și patru sute și cincizeci, cu luptătorii lor vor porni al doilea rând.

17. Și se va ridica cortul mărturie și tabăra Levișilor în mijlocul taberilor, după cum vor tăbări; așa va purcede fiecare fiindu-se de povățuirea sa.

18. Către apus rândurile taberii lui Efraim cu luptătorii lor, și mai marele fiilor lui Efraim Elisama feciorul lui Emiud.

19. Luptătorii lui sunt în număr de patruzeci de mii și cinci sute.

20. Apoi vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Manasi, și mai marele fiilor lui Manasi, Gamaliil feciorul lui Fadassur.

21. Luptătorii lui sunt în număr de treizeci și două de mii și două sute.

22. De aci vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Veniamin, și mai marele fiilor lui Veniamin, Avidan feciorul lui Gadioni.

23. Luptătorii lui sunt în număr de treizeci și cinci de mii patru sute.

24. Toți din tabăra lui Efraim sunt în număr de o sută și opt mii, o sută cu luptătorii lor vor purcede al treilea rând.

25. Va fi către mieznoapte rân-

dul taberii lui Dan cu luptătorii lor, și mai marele fiilor lui Dan, Ahiezer feciorul lui Amisadai.

26. Luptătorii lui sunt în număr de șaiszeci și două de mii și șapte sute.

27. Apoi vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Asir, și mai marele fiilor lui Asir, Fagheil feciorul lui Ebran.

28. Luptătorii lui în număr de patruzeci și una de mii și cinci sute.

29. De aci vor tăbări cei ce se țin de neamul lui Neftali, și mai marele fiilor lui Neftali, Ahire feciorul lui Enan.

30. Luptătorii lui sunt în număr de cincizeci și trei de mii patru sute.

31. Toți luptătorii din tabăra lui Dan sunt în număr de o sută cincizeci și șapte de mii și șase sute cu luptătorii lor; aceștia după rândul lor vor purcede cei din urmă.

32. Acesta este numărul fiilor lui Israil după casele familiilor, tot numărul taberilor cu luptătorii lor șase sute trei mii, cinci sute cincizeci.

33. Iar Levișii nu s'au numărat împreună cu fiii lui Israil, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

34. Și au făcut fiii lui Israil toate câte au poruncit Domnul lui Moisi, așa au tăbărit după rândul lor, și așa purcedeă fiecare, fiindu-se de poporul lor, după casele familiilor sale.

CAP. 3.

Leviții și slujba lor.

Acestea sunt neamurile lui Aaron și ale lui Moisi în ziua, în care au grăit Domnul lui Moisi în muntele Sinai.

2. Acestea sunt numele fiilor lui Aaron: cel întâi născut Nadav, Aviud, Eliazar și Ifamar.

2. 32. 1, 46; Eșire 38, 26. 33. 1, 49.
3. 2. Lev. 16, 1; Eșire 7, 23.

3. Acestea sunt numele fiilor lui Aaron, cei unși preoși ale căror mâini s'au stinșit spre slujba preoției.

4. Și au murit Nadav și Aviud înaintea Domnului, când au adus ei foc strein înaintea Domnului în pustia Sinai, și prunci n'au avut, și s'au rânduit preoși Eliazar și Itamar cu Aaron tatăl lor.

5. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

6. Ia pre neamul lui Levi, și-i pune pre ei înaintea lui Aaron preotului și vor sluji lui.

7. Și vor avea sarcina de a păzi ce le va porunci el și cele de păzit ale fiilor lui Israil înaintea cortului mărturie, și spre a face slujba cortului.

8. Vor îngriji de toate vasele cortului mărturie, și vor păzi rânduețele fiilor lui Israil la toate lucrările cortului.

9. Și vei da pre Leviți lui Aaron, și fiilor lui preoșilor, dar desăvârșit sunt ei mie din fiii lui Israil.

10. Iar pre Aaron și pre fiii săi, îi vei pune preste cortul mărturie, și vor îndeplini preoția lor, și toate câte sunt la jertfelnic, și cele din lăuntru catapetesmei; cel de alt neam care se va atinge de acestea, va muri.

11. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

12. Iată eu am luat pre Leviți dintre fiii lui Israil în locul a tot cel întâiu născut, care deschide pânțelele dela fiii lui Israil, răscumpărare lor vor fi, și vor fi Leviții ai mei.

13. Pentru că al meu este tot cel întâiu născut, în ziua în care am bătut pre tot cel întâiu născut în pământul Eghiptului, am stinșit mie

pre tot cel întâiu născut în Israil; dela om până la dobitoc ai mei vor fi; eu Domnul.

14. Și au grăit Domnul către Moisi în pustia Sinai, zicând:

15. Numără pre fiii lui Levi după casele părintești, după poporul lor, după rudeniile lor, toată partea bărbătească dela o lună și mai sus vor fi numărați.

16. Și i-au numărat pre ei Moisi și Aaron după cuvântul Domnului, precum au poruncit lor Domnul.

17. Aceștia erau fiii lui Levi după numele lor: Gherson, Caat și Merari.

18. Și acestea sunt numele fiilor lui Gherson după poporul lor: Loveni și Semei.

19. Și fiii lui Caat după poporul lor, Amram și Issaar, Hevron și Oziil.

20. Și fiii lui Merari după poporul lor, Mooli și Musi; acestea sunt neamurile lui Levi după casele lor părintești.

21. Din Gherson poporul lui Loveni și poporul lui Semei, acestea sunt neamurile din Gherson.

22. Socotindu-se toată partea bărbătească dela o lună în sus; numărul lor șapte mii cinci sute.

23. Și fiii lui Gherson vor tăbări dinapoia cortului despre apus.

24. Iar căpetenia poporului din casa părintească a lui Gherson, Elisaf feciorul lui Dail.

25. Și feciorii lui Gherson vor avea să păzească la cortul mărturie, cortul și acoperemântul lui, și acoperișul ușii cortului mărturie.

26. Și acoperemântul curșii, și acoperișul porții curșii cei dela cort, și toate celelalte lucruri ale lui.

27. Din Caat poporul lui Amram, poporul lui Isaar, poporul lui Hevron și poporul lui Oziil. Acestea sunt popoarele din Caat.

3. Eșire 39, 15; Lev. 7, 36; 8, 30. 4. Leviți 10, 1, 2; 1 Paral. 24, 2. 6. 18, 2-6, 7. 7. 16, 9. 10. 1, 51; 18, 4. 12. Eșire 13, 2; Num. 8, 18. 13. Eșire 13, 2 și Eșire 22, 29; 34, 19; Lev. 27, 26; Luc. 2, 23.

17. Eșire 6, 16. 18. 1 Paral. 6, 1. 19. Eșire 6, 18; Lev. 10, 4. 27. 4, 4, 15; 10, 21.

28. Socolindu-se toată partea bărbătească dela o lună în sus, opt mii şase sute, rânduişi a păzi cele sfinte.

29. Popoarele fiilor lui Caat vor tăbări lângă cort în partea despre miazăzi.

30. Iar mai marele casei părinteşti a poporului lui Caat, Elisafan feciorul lui Oziil.

31. În paza lor eră sicriul, masa, sfesnicul, altarul şi vasele din sfânta, cele de slujbă, şi acopere-mântul şi toate lucrurile lui.

32. Şi căpetenia preste cei mai mari ai Leviţilor, Eleazar feciorul lui Aaron preotul rânduit să privegheze preste toţi cei ce aveau paza sfin-telor.

33. Din Merari poporul lui Mooli şi poporul lui Musi; acestea sunt popoarele lui Merari.

34. Socolindu-se toată partea bărbătească dela o lună în sus, numărul lor şase mii şi cincizeci.

35. Iar mai marele casei părinteşti a poporului lui Merari, Suriil feciorul lui Avihail vor tăbări lângă cort în partea despre miazănoapte.

36. Fiii lui Merari erau rânduişi a păzi scândurile cortului şi zăvoarele lui, şi stâlpii lui şi temelile lui, şi toate uneltele lor şi lucrurile lor.

37. Şi stâlpii curţii împrejur şi temelile lor şi ţăruşil şi fringhi-ile lor.

38. Iar înaintea cortului mărturieii despre răsărit vor tăbări Moisi şi Aaron şi fiii săi, în paza cărora eră cortul sfânt şi cele ce aveau să păzească fiii lui Israil; cel de alt neam care se va atinge, va muri.

39. Numărul Leviţilor pe caril i-au numărat Moisi şi Aaron din porunca Domnului, după popoarele lor, tot bărbatul de o lună şi mai sus, douăzeci şi două de mil.

40. Şi au grăit Domnul către Moisi

zicând: numără pre tot bărbatul cel întâiu născut al fiilor lui Israil, de la o lună în sus, şi adaoge numărul lor după nume.

41. Şi vei lua pre Leviţi mie, eu Domnul, pentru toţi cei întâiu născuţi ai fiilor lui Israil, şi vitele Leviţilor pentru toate cele întâiu născute între vitele fiilor lui Israil.

42. Şi a numărat Moisi precum i-au poruncit Domnul, pre tot cel întâiu născut între fiii lui Israil.

43. Şi au fost toţi cei întâiu născuţi parte bărbătească după numărul numelor dela o lună în sus, douăzeci şi două de mii două sute şaptezeci şi trei.

44. Şi au grăit Domnul către Moisi, zicând:

45. Ia pre Leviţi în locul luturilor celor întâiu născuţi ai fiilor lui Israil, şi vitele Leviţilor în locul vitelor lor, şi vor fi ai mei Leviţi; eu Domnul.

46. Şi răscumpărările celor două sute şaptezeci şi trei din cei întâiu născuţi ai fiilor lui Israil, carii trec mai mulţi decât Leviţi.

47. Vei lua cinci sicli de cap, după drahma cea sfântă vei lua, de douăzeci de bani sicliul.

48. Şi vei da lui Aaron şi fiilor lui argintul, răscumpărarea celor ce trec preste numărul lor.

49. Şi a luat Moisi argintul răscumpărării celor ce întreacă, preste numărul Leviţilor.

50. Dela cei întâiu născuţi ai fiilor lui Israil a luat argint o mie trei sute şaizeci şi cinci de sicli după sicliul cel sfânt.

51. Şi a dat Moisi argintul răscumpărării celor ce întreacă, lui Aaron şi fiilor lui după porunca Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

38. 1, 51; 16, 40. 40. 18, 15, 16. 45. 8, 14. 46. Eşire 34, 20. 47. Eşire 30, 13; Leviţi 27, 6; Iezechiel 45, 12.

CAP. 4.

Sin-te deosebite ale Leviților și numărul lor.

Grăit-au Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

2. Numără pre fiii lui Kaat din urmașii lui Levi după popoarele lor, după casele părintești ale lor.

3. Dela douăzeci și cinci de ani în sus până la cincizeci de ani, toți cei ce intră la slujbă, spre a săvârși toate lucrurile în cortul mărturiei.

4. Și acestea sunt lucrurile fiilor lui Kaat în cortul mărturiei sfânta sfintelor.

5. Vor intra Aaron și fiii lui când va purcede tabăra, și vor lua catapeasma care acopere, și vor învâli cu ea sicriul mărturiei.

5. Și vor pune deasupra un acoperământ de piele vânăță, și vor înfînde presle ei al acoperământ vânăț, și vor băga drugii,

7. Și preste masa punerei înaintea vor înfînde un acoperământ mohorît, și blidele și căjuile și paharele și ibricele cu care toarnă, și pâinile cele ce pururea pre ea vor fi.

8. Și vor înfînde preste ea o pânză roșie, și o vor acoperi cu acoperământ de piele vânăță, și vor pune la ea drugii.

9. Și vor lua pânză vânăță și vor acoperi șlesnicul, care luminează, și luminările lui și lingurile lui și mucările lui și toate vasele cu untuldelemn, care sunt pentru slujbă.

10. Și-l vor pune pre el cu toate vasele lui în acoperământ de piele vânăță, și-l vor pune pe drugii.

11. Preste altarul cel de aur vor pune pânză vânăță, și-l vor acoperi cu acoperământ de piele vânăță, și vor pune drugii lui.

12. Și vor lua toate vasele cele de slujbă cu care slujesc în sfânta, și le vor înveli în pânză vânăță, și le vor acoperi cu piele vânăță, și le vor pune pe drugii.

13. Și acoperământul vor pune preste jertelnic, și-l vor acoperi cu pânză toată mohorîtă.

14. Și vor pune preste ei toate vasele cele de slujbă: cleștele, furculițele, blidele și acoperământul, toate vasele jertelnicului, și-l vor acoperi cu piele vânăță, și vor pune drugii lui, apoi vor lua pânză mohorîtă, și vor acoperi spălătoarea cu temella ei, și le vor pune în acoperământ de piele vânăță, și le vor pune pe drugii.

15. Și dupăce vor sfârși Aaron și fiii lui a acoperi sfintele și toate vasele cele sfinte, când va să purceadă tabără, apoi vor intra fiii lui Kaat să le poarte, ci să nu se atingă de cele sfinte, ca să nu moară, pe acestea le vor purta fiii lui Kaat în cortul mărturiei.

16. Mai mare preste acestea va fi Eliazar feciorul lui Aaron preotul, care va avea grije de untuldelemn dela luminare, de tămâea cea pregătită, de jertfa cea de toate zilele, de untuldelemn cel de ungere și de tot cortul și de toate câte sunt în sfânta și de toate lucrurile lui.

17. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

18. Să nu pierdești poporul lui Kaat dintre Leviți.

19. Aceasta să faceți lor ca să trăiască, și să nu moară ei când merg în sfintele sfintelor: Aaron și fiii lui să intre, și să rânduiască pe fiecare ce trebuie să poarte.

20. Iar ceilalți venind, să nu intre să vadă fără de veste cele sfinte când le învălesc; ca să nu moară.

4. 4. 3, 27; 10, 21. 7. Eșire 25, 30.
9. Eșire 25, 31.

15. 18, 3; 1 Paral. 15, 15. 16. Lev. 16, 13.

21. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

22. Numără și pre fiili lui Gherson, după casele părintești ale lor, după popoarele lor.

23. Dela douăzeci și cinci de ani în sus, până la cincizeci de ani, numărați-i pre ei, tot cel ce intră la slujbă spre a săvârși toate lucrurile sale în cortul mărturie.

24. Aceasta este slujba poporului lui Gherson, ce să facă și să poarte:

25. Vor purta pieile cortului, cortul mărturie, acoperemântul lui, acoperemântul cel vânat, care este preste el, și perdeaua ușii cortului mărturie.

26. Și pânzele curții, și perdeaua ușii curții, cele ce sunt prin prejurul cortului mărturie și a jertfelnicului cu cele ce se țin de ele, cu toate uneltele lor trebuitoare, și tot ce este spre slujba lor vor face.

27. După porunca lui Aaron și a fiilor lui va fi slujba fiilor lui Gherson tot ce trebuie să poarte și să facă, și veți priveghea ca fiecare să-și îplinească sarcina lor.

28. Aceasta este slujba fiilor lui Gherson în cortul mărturie, și cele ce aveau să păzească ei supt povățuirea lui Iltamar feciorul lui Aaron preolul.

29. Rânduiește și pre fiii lui Merari după popoarele lor și după casele lor părintești.

30. Dela douăzeci și cinci de ani în sus până la cincizeci de ani, numărați-i pre ei; toți cei ce vin la rând ca să facă slujbă în cortul mărturie.

31. În paza celor ce poartă povară sunt toate lucrurile din cortul mărturie: scândurile cortului cu zăvoarele lui, stâlpii lui cu temelurile lui, acoperemântul, funiile lor, țărșii lor și acoperemântul porții curții.

32. Și stâlpii curții împrejur și

temeliile lor, și stâlpii acoperemântului porții curții și temeliile lor, și țărșii lor și fringhiile lor și toate vasele lor, toate cele ce sunt spre slujba lor, numărați pe fiecare și toate vasele ce au să păzească și să poarte.

33. Aceasta este slujba poporul fiilor lui Merari tot ce au să facă ei la cortul mărturie sub povața lui Iltamar fiul lui Aaron preotului.

34. Și a numărat Moisi și Aaron și mai marii lui Israil, pre fii lui Caat după popoarele lor și după casele lor părintești.

35. Dela douăzeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, pre tot cel ce intră să slujească și să lucreze în cortul mărturie.

36. Și a fost numărul lor după popoarele lor două mii șapte sute cincizeci.

37. Acesta este numărul norodului lui Caat, al tuturor, cari slujesc în cortul mărturie, după cum i-au numărat Moisi și Aaron din porunca Domnului prin mâna lui Moisi.

38. Și s'a numărat fiii lui Gherson după popoarele lor și după casele lor părintești.

39. Dela douăzeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce intră să slujească, și să facă lucrurile în cortul mărturie.

40. Și a fost numărul lor după popoarele lor, după casele lor părintești, două mii șase sute treizeci.

41. Acesta este numărul fiilor lui Gherson al tuturor celor ce slujesc în cortul mărturie, pe cari i-au numărat Moisi și Aaron după porunca Domnului prin mâna lui Moisi.

42. Și s'a numărat norodul fiilor lui Merari după popoarele lor și după casele lor părintești.

43. Dela douăzeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce intră să slujească la lucruri în cortul mărturie.

44. Și a fost numărul lor după popoarele lor, după casele lor părintești trei mii două sute.

45. Acesta este numărul poporului fiilor lui Merari, pe carii i-au numărat Moisi și Aaron după porunca Domnului prin Moisi.

46. Toți Leviții cei numărați, pe carii i-au numărat Moisi și Aaron și mai marii lui Israel după popoarele și după casele familiilor lor.

47. De la douăzeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce vine la rând spre slujbă ca să poarte sarcina sa în cortul măluriei.

48. Și au fost cei numărați, opt mii cinci sute optzeci.

49. După porunca Domnului prin mâna lui Moisi, i-au numărat pe ei pe fiecare bărbat, după slujba și sarcina sa, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP. 5.

Curățirea taberei. Fclurite jertfe.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Poruncește fiilor lui Israel ca să scoată afară din tabără pre tot cel leproș, și pre tot cel ce-i curge sămânța, și pre tot cel necurat pentru mori.

3. Atât pe bărbat cât și pe femeie scoateți-i afară din tabără, ca să nu pângărească taberile sale, în care petrec eu întru ei.

4. Și au făcut așa fiții lui Israel, și i-au scos pre ei afară din tabără după cum au grăit Domnul lui Moisi, așa au făcut fiții lui Israel.

5. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

6. Vorbește fiilor lui Israel și le spune: bărbat sau femeie, care va

săvârși vre un păcat și va trece cu vederea, și va greși sufletul acela,

7. Va mărturisii păcatul care a făcut, și va întoarce prejul adăogând la el și a cincea parte aceluia cui a greșit.

8. Iar de nu va avea omul acela rudenie cărei să întoarcă prejul greșalei, prejul acela cuvenit Domnului, va fi al preotului, afară de bebecile cel de curățire, prin care se va rugă pentru el.

9. Și orice pargă din toate câte se sfințesc întru fiții lui Israel, și pe care le aduc Domnului, vor fi ale preotului.

10. Cele sfințite ale fiecăruia, ale lui vor fi; fiecare om ce va da preotului, a lui va fi.

11. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

12. Vorbește fiilor lui Israel și le spune: de va greși femeia vre unul bărbat, și îl va înșelă, dormind cineva cu ea pat de sămânță.

13. Și va ascunde de ochii bărbatului său și va tăgădui; iar ea va fi pângărită, și mălurie nu va fi asupra ei, și ea nu va fi grea;

14. Și de va avea prepus, și va bănuî pre femeia sa; iar ia va fi pângărită, sau va avea prepus, și va bănuî pre femeia sa, iar ea nu va fi pângărită,

15. Va aduce omul pre femeia sa la preot, și va aduce dar pentru dânsa a zecea parte a unui ifi de făină de orz, nu va turnă preste ea untdelemn, nici va pune preste ea tămâie, pentru că este jertfă de bănuială, jertfă care aduce aminte păcatul.

16. Și o va aduce preotul, și o va pune înaintea Domnului.

17. Și va luă preotul apă curată

din rîu într'un vas de lut, și va pune în apă iărănă luată din pământul dinaintea cortului mărturie.

18. Și va pune preotul pre femele înaintea Domnului, și va descoperi capul femeii, și va da în mâinile ei jertfa cea aducătoare aminte, jertfa cea de bănuială; iar în mâinile preotului va fi apa muștrării blestemului acestuia.

19. Și o va jură pre dânsa preotul, și va zice femeii: de n'a dormit cineva cu tine, de nu te-ai abătut a te pângări cu altul în locul bărbatului tău, curată să lii de apa muștrării blestemului acestuia;

20. Iar de te-ai abătut fiind tu cu bărbat, sau te-ai pângărit și a dat cineva sămânța sa în tine, alară de bărbatul tău,

21. Va jură preotul pre femeie cu jurămînturile blestemului acestuia, și va zice preotul femeii: deă Domnul să fii de blestem și de urgie în poporul tău, să deă Domnul, ca să cază coapsa ta și pîntecele tău să se rupă.

22. Și să intre apa aceasta blestemată în mașele tale, ca să-ți umfle pîntecele și să cază coapsa ta; iar femeia va zice: fie, fie.

23. Și va scrie preotul blestemurile acestea în carte, și le va muiă în apa cea blestemată a muștrării.

24. Și va adăpa pre femeie din apa cea blestemată a muștrării.

25. Și va intra într'însa apa cea blestemată a muștrării, și va lua preotul din mîna femeii jertfa bănuelei, și va pune jertfa înaintea Domnului, și o va aduce la jertfelnic.

26. Și va lua preotul din jertfa ei cea de aducere aminte, și o va aduce pe jertfelnic, și după aceea va adăpa pre femeie cu apa aceea.

27. Și de va fi pângărită și va fi ascunzând de bărbatul său, va intra într'însa apa cea blestemată a

muștrării, și se va umflă în pîntece, și va cădea coapsa ei, și va fi femeia de blestem în poporul său;

28. Iar de nu se va fi pângărit femeia și va fi curată, nevinovată va fi, și va face sămânță.

29. Aceasta este legea pentru bănuiala femeii cei cu bărbat, care va călca, și se va pângări.

30. Sau pentru omul carele va avea prepus și va bănuia pre femeia sa, va pune pre femeia sa înaintea Domnului, și va face ei preotul după rânduiala aceasta.

31. Nevinovat va fi omul de păcat, și femeia aceea va purta păcatul său.

CAP. 6.

Nazareii. Forma binecuvîntării.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicînd:

2. Vorbeste fiilor lui Israel și le spune: bărbat sau femele care face Domnului făgăduință deosebită de a trăi în curățenie,

3. De vin și de băutură amețitoare să se înfrîneze, și oțet de vin și oțet de băutură bejivă să nu bea, și câte se fac din struguri să nu bea, și strugur proaspăt și stafide să nu mănânce în toate zilele făgăduinții sale.

4. Din toate câte se fac din viță, vin din struguri și sîmburi să nu bea, nici să mănânce.

5. În toate zilele făgăduinții curățeniei lui brici să nu se sue pre capul lui până ce se vor plini zilele, care s'a făgăduit Domnului; stînt va li lăsînd să-i crească în plete părul capului.

6. În toate zilele, care s'a făgăduit Domnului, la nici un om mori să nu meargă.

6. 3. Jud. 13, 7; Luc. 1, 15. 5. Jud. 13, 5; 1 Imp. 1, 11. 6. Lev. 21, 1.

7. Nici chiar pentru tată, pentru mamă, pentru frate și pentru soră să nu se spurge, când mor ei, că făgăduința Dumnezeului lui este preste el, preste capul lui.

8. În toate zilele făgăduinții lui sfânt va fi Domnului;

9. Iar de va muri cineva cu moarte lăra de veste lângă dânsul, îndată se va pângări capul făgăduinții lui, și va rade capul său în ziua în care se va curăți.

10. În ziua a șaptea se va rade, și în ziua a opta va aduce două turturele sau doi pui de porumb la preot la ușa cortului mărturie.

11. Și va aduce preotul una pentru păcat și una ardere de tot, și se va ruga pentru dânsul preotului, că a păcătuit pentru mort, și va sfinți capul lui în ziua aceea,

12. Întru care a sfințit Domnului toate zilele făgăduinții; și va aduce un miel de un an pentru păcat, și zilele cele mai dinainte nesocotite vor fi, pentru că s'a pângărit capul făgăduinții lui.

13. Aceasta este legea celui ce s'a făgăduit, în ziua în care va plini timpul făgăduinții sale, va aduce el la ușile cortului mărturie.

14. Va aduce darul său Domnului un miel de un an curat ardere de tot, și o mieușă de un an curată pentru păcat, și un berbec curat jertfă de mântuire.

15. Și o coșniță de azime din făină curată, pâini frământate cu untdelemn, și turti nedospite unse cu untdelemn, și jertfa lor și turnarea lor.

16. Și le va aduce preotul înaintea Domnului, și va jertfi ceea ce este pentru păcatul lui și arderea de tot a lui.

17. Și berbeculele îl va aduce jertfă de mântuire Domnului preste coș-

nița azimelor, și va face preotul jertfa lui și turnarea lui.

18. Și cel ce s'a făgăduit, va rade la ușile cortului mărturie capul făgăduinții sale, și va pune părul pe focul cel de supă jertfa mântuirii.

19. Și va lua preotul armul fierit dela berbec, și o pâine azimă din coșniță, și o turtă nedospită, și le va pune pe mâinile celui ce s'a făgăduit, după ce își va rade capul său.

20. Și le va ridica pre acelea preotul aducere înaintea Domnului, sfânt va fi preotului pieptul cel ridicat și armul cel adus, și după acestea cel ce s'a făgăduit va bea vin.

21. Aceasta este legea celui ce făgăduiește, care va făgădui Domnului darul său de făgăduință, alături de cele ce îi va da mâna după puterea făgăduinții sale, care se va făgădui după legea curățeniei.

22. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

23. Vorbește lui Aaron și fiilor lui și le spune: așa să binecuvânteți pre fiii lui Israel, zicându-le lor:

24. Domnul să te binecuvinteze pre tine, și să te păzească.

25. Domnul să lumineze fața sa preste tine, și să te miluească.

26. Domnul să îndrepte fața sa preste tine, și să dea fie pace.

27. Și vor pune numele meu preste fiii lui Israel, și eu Domnul voi binecuvânta pre ei.

CAP. 7.

Jertfe și daruri ale căpteniilor lui Israel la sfințirea cortului.

În ziua în care a sfârșit Moisi a ridica cortul, l-a uns și la sfințit pre el, și vasele lui și jertfelnicul

18. Fapt. 21, 24. 19. Eșire 29, 24; Lev. 7, 23. 20. Eșire 29, 27. 23. Lev. 9, 22. 24. Sirah. 35, 19. 26. Ps. 4, 7. 7. 1. Eșire 40, 9, 18.

7. Lev. 21, 11. 9. Iezechi 44, 26. 17. Lev. 1, 2, 14.

și toate uneltele lui, și le-a uns și le-a sfințit pre ele.

2. Și au adus căpeteniile lui Israil, cei doisprezece mai mari ai caselor familiilor lor; aceștia sunt mai marii neamurilor, aceștia sunt cei trecuți la număr.

3. Și au adus darurile sale înaintea Domnului, șase care acoperite și doisprezece boi: un car dela două căpetenii, și un bou dela fiecare, și le-au adus înaintea cortului.

4. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

5. Ia-le dela dâșli, și vor fi la lucrurile cele de slujbă ale cortului mărturiei, și le vei da Leviților fiecarea după slujba sa.

6. Și luând Moisi carăle și boii, le-a dat Leviților.

7. Două care și patru boi a dat fiilor lui Gherson după slujbele lor.

8. Patru care și opt boi a dat fiilor lui Merari după slujbele lor, pentru Itamar fiul lui Aaron preotului.

9. Iar fiilor lui Kaat n'a dat, pentru că slujbele care aveau ei la cortul sfânt erau a purta pe umere.

10. Și au adus cel mai mari la înnoirea jertfelnicului în ziua în care l-a uns, și au adus căpeteniile darurile sale înaintea jertfelnicului.

11. Și au zis Domnul către Moisi: câte o căpetenie să aducă în fiecare zi darurile sale la sfințirea jertfelnicului.

12. Și cel ce a adus în ziua dintâiu darul său, a fost Naason fiul lui Aminadav mai marele neamului lui Iuda.

13. Și a adus darul său un blid de argint, care cumpăneă o sută treizeci de sicli, și un pahar de argint de șaptezeci de sicli după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină cernută, stropită cu untdelemn pentru jertfă.

14. O cășue de zece auri plină de tămâie.

15. Un vițel din cirezi, un berbecuș un miel de un an ardere de tot,

16. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

17. Și pentru jertfa mântuirii două junice și cinci berbeci, cinci țapi și cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Naason fiul lui Aminadav.

18. A doua zi a adus Natanail fiul lui Sogar mai marele neamului lui Isahar.

19. Și a adus darul său un blid de argint, care cumpăneă o sută treizeci de sicli, și un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

20. O cășue de zece auri plină de tămâie.

21. Un vițel din cirezi, un berbecuș un miel de un an ardere de tot,

22. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

23. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi și cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Natanail fiul lui Sogar.

24. A treia zi mai marele fiilor lui Zavulon, Eliav fiul lui Helon.

25. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sută treizeci de sicli, și un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

26. O cășue de zece auri plină de tămâie.

27. Un vițel din vaci, un miel de un an ardere de tot,

28. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

29. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Eliav fiul lui Helon.

30. A patra zi mai marele fiilor lui Ruvim, Elisur fiul lui Sediur.

31. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

32. O cășue de zece auri plină de tămâie.

33. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot,

34. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.*

35. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielusele de un an. Acesta a fost darul lui Elisur fiul lui Sediur.

36. A cincea zi mai marele fiilor lui Simeon, Salamiil fiul lui Surisadai.

37. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, și un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

38. O cășue de zece auri, plină de tămâie.

39. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot.

40. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

41. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielusele de un an. Acesta a fost darul lui Salamiil fiul lui Surisadai.

42. A șasea zi mai marele fiilor lui Gad, Elisaf fiul lui Raguil.

43. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

44. O cășue de zece auri plină de tămâie.

45. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot.

46. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

47. Și pentru jertfa mântuirii, două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielusele de un an. Acesta a fost darul lui Elisaf fiul lui Raguil.

48. A șaptea zi mai marele fiilor lui Efraim, Elisama fiul lui Emiud.

49. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertfă.

50. O cășue de zece auri plină de tămâie.

51. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot.

52. Și un țap jertfă pentru păcat.

53. Și pentru jertfa mântuirii, două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielusele de un an. Acesta a fost darul lui Elisama fiul lui Emiud.

54. A opta zi mai marele fiilor lui Manasî, Gamaliil fiul lui Fadasur.

55. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

56. O cășue de zece auri plină de tămâie.

57. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot,

58. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

59. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci țapi, cinci berbeci, cinci mielusele de un an. Acesta a fost darul lui Gamaliil fiul lui Fadasur.

60. A noua zi mai marele fiilor lui Veniamin, Avidan fiul lui Gadionil.

61. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

62. O cășue de zece auri plină de tămâie.

63. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot.

64. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

65. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Avidan fiul lui Gadioni.

66. A zecea zi mai marele fiilor lui Dan, Ahiezer fiul lui Amisadai.

67. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de lăină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

68. O cășue de zece auri plină de tămâie.

69. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot.

70. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

71. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Ahiezer fiul lui Amisadai.

72. A unsprezecea zi mai marele fiilor lui Asir, Fagheil fiul lui Ebran.

73. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de lăină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

74. O cășue de zece auri plină de tămâie.

75. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot.

76. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

77. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Fagheil fiul lui Ebran.

78. A douăsprezecea zi mai ma-

rele fiilor lui Neftali, Ahirè fiul lui Enan.

79. Darul lui un blid de argint, care cumpăneă o sulă treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de lăină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

80. O cășue de zece auri plină de tămâie.

81. Un vițel din vaci, un berbec, un miel de un an ardere de tot.

82. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

83. Și pentru jertfa mântuirii două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Ahirè fiul lui Enan.

84. Aceasta este sfințirea jertfelnicului, în care zi l-au uns mai marii fiilor lui Israel: blide de argint douăsprezece, pahare de argint douăsprezece, cășui de aur douăsprezece.

85. De o sulă treizeci de sicli un blid, de șaptezeci de sicli un pahar. Tot argintul vaselor două mii patru sute de sicli, cu siclul cel sfânt.

86. Cășui de aur douăsprezece pline de tămâie, de zece auri cășuia, cu siclul cel sfânt; tot aurul cășuiilor o sulă douăzeci de auri.

87. Toate vitele cele pentru ardere de tot: viței doisprezece, berbeci doisprezece, miei de câte un an doisprezece cu jertfele lor și lumnările lor, și doisprezece țapi din capre jertfă pentru păcat.

88. Toate vitele cele pentru jertfa mântuirii: junice douăzeci și patru, berbeci șaizeci, țapi șaizeci, mielușele de câte un an curate șaizeci. Aceasta este sfințirea jertfelnicului după plinirea celor rânduite și după ce l-au uns.

89. Când intră Moisi în cortul mărturie, ca să grăiască Domnului, și

a auzil glasul Domnului grăind către dânsul deasupra acoperământului împăcării, care este deasupra sicriului mărturieii între doi Heruvimi, și grăia către dânsul.

CAP. 8.

S nîrca Levitilor.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește lui Aaron și-l spune lui: când vei pune candelile, vor lumina cele șapte lumini.

3. Și Aaron a făcut așa, și a aprins luminile în fața slesnicului, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

4. Si aceasta este făptura slesnicului: fusul lui de aur bătut, și florile lui toate bătute, după chipul care l-au arătat Domnul lui Moisi, așa a făcut slesnicul.

5. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

6. Ia pre Leviți din mijlocul fiilor lui Israil, și-i curățește pre ei.

7. Așa vei face curăția lor: vei stropi pre ei cu apa curățeniei, și va trece briciu preste tot trupul lor, și vor spăla hainele sale, și curăți vor fi.

8. Și vor lua un vișel din vaci, cu jertfa acestuia faină curată stropită cu untdelemn, și un vișel de un an din vaci jertfă pentru păcat.

9. Și vei adună pre Leviți înaintea cortului mărturieii, și vei chema toată adunarea fiilor lui Israil.

10. Si vei aduce pre Leviți înaintea Domnului, și vor pune fiil lui Israil mâinile sale preste Leviți.

11. Și va osebi Aaron pre Leviți, dar înaintea Domnului dintre fiii lui Israil, și vor fi ca să lucreze lucrurile Domnului.

12. Iar Leviții vor pune mâinile pre capetele vișeilor, și vei aduce unul jertfă pentru păcat, și unul ardere de tot, ca să te rogi pentru ei.

13. Și vei pune pre Leviți înaintea Domnului și înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, și-i vei aduce pre ei dar înaintea Domnului.

14. Și-i vei osebi pre Leviți dintre fiii lui Israil, și vor fi ai mei.

15. Și după aceasta vor intra Leviții ca să lucreze lucrurile cortului mărturieii, și vei curăți pre ei, și-i vei aduce înaintea Domnului.

16. Pentrucă dar sunt aceștia dați mie dintre fiii lui Israil în locul tuturor celor întâiu născuți, caril deschid pânțele, din fiii lui Israil i-am luat pre ei mie.

17. Că al meu este tot cel întâiu născut între fiii lui Israil, dela om până la dobitoac, în ziua, în care am omorât pre tot cel întâiu născut în pământul Eghiptelui, i-am sfințit pre ei mie.

18. Și am luat pre Leviți în locul a tot celui întâiu născut între fiii lui Israil.

19. Și am făcut pre Leviți dar lui Aaron și fiilor lui dintre fiii lui Israil, ca să lucreze lucrurile fiilor lui Israil în cortul mărturieii, și să se roage pentru fiii lui Israil, ca să nu fie întru fiii lui Israil bătae, de se vor aproia de cel sfânt.

20. Și a făcut Moisi si Aaron și toată adunarea fiilor lui Israil Leviților, după cum au poruncit Domnul lui Moisi pentru Leviți, așa au făcut lor fiii lui Israil.

21. Și s'au curățit Leviții și și-au spălat hainele sale, și i-a adus pre ei Aaron dar înaintea Domnului, și s'a rugat pentru ei Aaron, ca să-i curățească pre ei.

22. Și după aceasta au intrat Le-

8. 2 Eșire 25, 37; 40, 25. J. Eșire 25, 31.
7. Lev. 14, 8, 9.

11. 3, 45. 17. Eșire 13, 2; 22, 29; 34, 19;
Lev. 27, 26; Lucă 2, 23. 18. 3, 12, 41, 45.

viții să slujiască slujba lor în cortul mărturie înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, după cum au poruncit Domnul lui Moisi pentru Leviți, așa le-au făcut lor.

23. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

24. Aceasta este rânduiala cea pentru Leviți, cei de douăzeci și cinci de ani și mai sus, vor intra ca să slujiască în cortul mărturie.

25. Iar dela cincizeci de ani vor înceta de slujbă, și nu vor mai lucra.

26. Ci vor prileghea slujba fraților lor în cortul mărturie, iar ei nu vor mai lucra, ca să fie la slujba lui fiecare.

CAP. 9.

Paștele. Stâlțul de nor și de foc.

Și au grăit Domnul către Moisi în pustie Sinai, în anul al doilea după ieșirea lor din pământul Egiptului, în luna dintâiu zicând:

2. Spune fiilor lui Israel, să facă paștile la vreme.

3. În ziua a patrusprezecea a lunii dintâiu către seară le veți face în vremea sa, după legea lor, și după rânduiala lor să le faceți.

4. Și a grăit Moisi fiilor lui Israel, ca să facă paștile.

5. Începându-le în ziua a patrusprezecea a lunii în pustie Sinai, după cum au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut fiii lui Israel.

6. Și au mers bărbații cei ce nu erau curași pentru că s'au atins de om mort, și nu puteau să facă paștile în ziua aceea, și au venit înaintea lui Moisi și înaintea lui Aaron în ziua aceea.

7. Și au zis bărbații aceia către dânsul: noi necurați suntem, pentru că ne-am atins de om mort, drept

aceea să nu ne lipsim a aduce darul Domnului la vremea sa între fiii lui Israel.

8. Și a zis către ei Moisi: stați aici și voiu auzi ce va porunci Domnul pentru voi.

9. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

10. Vorbește fiilor lui Israel și le spune: oricine va fi necurat între voi pentru că s'a atins de om mort, sau fiind în călătorie lungă, sau între neamurile voastre, va face paștile Domnului.

11. În luna a doua, în ziua a patrusprezecea către seară le vor face, cu azime și cu ierburile amare le vor mânca.

12. Nu vor lăsa dintr'însele până dimineața, și os să nu frângă, după legea paștilor să le facă.

13. Și omul care va fi curat, și în cale îndelungată nu este, și va întârziă a face paștile, va pieri sufletul acela din poporul lui, pentru că darul Domnului nu l-a adus în vremea sa, păcatul său va purta omul acela.

14. Iar de va veni la voi cel nemernic în pământul vostru, va face paștile Domnului după legea paștilor, și după rânduiala lor le va face, o lege să fie, și pentru cel nemernic și pentru pământean.

15. În ziua în care s'a întins cortul, nor a acoperit cortul, casa mărturie; iar seara eră ca chip de foc presle cort până dimineața.

16. Așa eră pururea, norul acoperea pre el ziua, și chipul de foc noaptea.

17. Și când se ridică norul dela cort, atunci precedeau și fiii lui Israel, și în locul unde stă norul, acolo tăbărau fiii lui Israel.

11. Eșire 12, 10; și 12, 46; 2 Paralip 30, 2. 15.
13. Eșire 12, 50. 15. Eșire 40, 32. 16. 3
Imp. 50, 10; Eșire 40, 35. 17. Eșire 40, 36,
38; A 2 Lege 1, 33.

18. Din porunca Domnului tăbărau fiii lui Israil, și din porunca Domnului purcedeau; în toate zilele când norul umbreă preste cort, stau pe loc fiii lui Israil.

19. Și când stă norul preste cort zile multe, fiii lui Israil păziau cele rânduite ale lui Dumnezeu, și nu purcedeau.

20. Și câte zile acopereă norul preste cort, din porunca Domnului tăbărau, și din porunca Domnului purcedeau.

21. Când eră norul de seara până dimineața, și se ridică norul dimineața, atunci purcedeau.

22. Ori o zi, ori o lună, și mai mult de umbreă norul preste cort, fiii lui Israil stau pe loc, și nu purcedeau.

23. Că din porunca Domnului tăbărau, și din porunca Domnului purcedeau, și din porunca Domnului cea dată prin Moisi, păzeau cele rânduite ale Domnului.

CAP. 10.

*Trămbițele de argint, Călătoria
Israiliților.*

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Fă-ți două trămbițe de argint, bătute să le faci, ca să fie pentru chemarea adunării și purcesul taberilor.

3. Și vei trămbița cu ele, și se va strânge toată adunarea la ușa cortului mărturie.

4. Iar când vor trămbița cu o trămbiță, vor veni la tine toți povățuitorii cei mai mari ai lui Israil.

5. Și când veși da semn din trămbiță, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărite spre răsărit.

6. Și când veși da al doilea semn din trămbiță, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărite către miazăzi.

Și când veși da al treilea semn din trămbiță, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărite către apus. Și când veși da al patrulea semn din trămbiță, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărite către miazănoapte, cu semn de trămbiță vor purcede.

7. Și când veși chema adunarea, veși da semn de trămbiță mai încet.

8. Fiii lui Aaron preoții vor suna cu trămbițe, și va fi vouă lege veșnică între neamurile voastre.

9. Iar de veși ieși la războiu în pământul vostru asupra vrăjmașilor celor ce vi se împotivesc, veși da semn tare cu trămbițele, și își va aduce aminte de voi Domnul, și vă veși izbăvi de vrăjmașii voștrii.

10. Și în zilele cele de bucurie ale voastre, și în sărbătorile voastre, și în lunile voastre cele nouă, veși trămbița cu trămbițe la arderile de tot, și la jertfele cele de mântuire ale voastre, și va fi vouă pomenire înaintea Dumnezeului vostru; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

11. Și în anul al doilea, în luna a doua în douăzeci de zile ale lunii, s'a ridicat norul dela cortul mărturie.

12. Și au purces fiii lui Israil cu averile lor în pustia Sinai, și a stat norul în pustia Faran.

13. Și întâia plecare fu după porunca Domnului dată prin Moisi.

14. Și au purces rândurile taberii fiilor lui Iuda întâiu cu oastea lor, peste oastea lor, eră Naason fiul lui Aminadav.

15. Și preste oastea fiilor lui Isahar, eră Natanael fiul lui Sogar.

16. Și preste oastea fiilor lui Zavulon, eră Eliav fiul lui Helon.

17. Apoi vor desface cortul, și vor purcede fiii lui Gherson și fiii lui Merari, purtătorii cortului.

18. După aceea a purces rândul ta-

berii lui Ruvim cu puterea lor; preste oastea lor, eră Elisur fiul lui Se-diur.

19. Și preste oastea neamului fiilor lui Simeon, eră Salamiil fiul lui Surisadai.

20. Si preste oastea neamului fiilor lui Gad, eră Elisaf al lui Raguil.

21. Apoi vor purcede fiii lui Caat purtătorii sfintelor, si se întindea cortul până să ajungă ei.

22. După aceea purcedeă rândul taberii lui Elraim cu puterea sa, și preste oastea lor, Elisama fiul lui Emiud.

23. Și preste oastea fiilor lui Manasi, eră Gamaliil al lui Fadasur.

24. Și preste oastea fiilor lui Velnamin, Avidan al lui Gadioni.

25. Pe urma tuturor vor purcede rândurile taberii fiilor lui Dan cu puterea lor, și preste oastea lor, Ahiezer al lui Amisadai.

26. Și preste oastea fiilor lui Asir, Fagheil fiul lui Ebran.

27. Și preste oastea fiilor lui Nefali, Ahiré fiul lui Enan.

28. Acestea sunt oștile fiilor lui Israil, când au purces cu puterea lor.

29. Și a zis Moisi lui Ovav feciorul lui Raguil Madianiteanul rudenia lui Moisi: noi ne vom duce la locul, care au zis Domnul; acesta-l voi da vouă, vino cu noi, și bine îți vom face, că Domnul au grăit cele bune pentru Israil.

30. Și el a zis către Moisi: nu voi merge. Iară numai în pământul meu și în neamul meu.

31. Și a zis Moisi: nu ne lăsă pre noi, de vreme ce ai fost împreună cu noi în pustie, și vei fi între noi bătrân.

32. Și de vei merge cu noi, bună-tăzile ce va face Domnul nouă, face-vom și noi ie.

33. Și a mers din muntele Domnului cale de trei zile, și sicriul legii Domnului a mers înaintea lor cale de trei zile, ca să le caute lor odihnă.

34. Și norul umbreă preste ei ziua, când purcedeau din locul unde iă-bărșe.

35. Și a fost când se ridică sicriul, ziceă Moisi: scoală-te Doamne, să se risipească vrăjmasii tăi și să fugă dela fața ta ioși cel ce te urăsc pre tine.

36. Când se așeză, ziceă: înloarce-te Doamne spre mulțimea, miilor lui Israil.

CAP. 11.

*~ ră. 0
Pedepșa poporului pentru lăcomie.*

Și poporul cărtind rău înaintea Domnului, au auzit Domnul, și s'au mâniat cu iușime, și s'a aprins între ei foc dela Domnul, și a mistuit o parte din tabără.

2. Și a strigat poporul către Moisi, și s'a rugat Moisi către Domnul, și a încelat focul.

3. Și s'a chemat numele locului aceluia pârjol, că s'a aprins între ei foc dela Domnul.

4. Și amestecătura cea dintre ei s'a aprins de poftă; și înșiși fiii lui Israil șezând plâneau și ziceau: cine ne va hrăni pre noi cu carne?

5. Adusu-ne-am aminte de peștii ce mâncam în Eghipte în dar, de crastaveși, pepeni, praz, cepe și usturoiu.

6. Iar acum sufletul nostru s'a uscat de tot; nimica afară de mană nu văd ochii noștri.

7. Și mana ca sămânța colian-drului eră, și chipul ei ca chipul cristalului.

33. Esire 3, 1. 34. Esire 13, 21, 22; 2 Lege 1, 33. 35. Psalm 67, 1, 2; Ps. 131, 8. 11, 1. A 2 Lege 9, 22; Ps. 77, 20, 21. 2. Esire 10, 18. 4. Esire 14, 11; 16, 2; Ps. 105, 15; 1 Cor. 10, 6; A 2 Lege 9, 7. 7. Esire 16, 14, 31; Ps. 77, 24; Ioan 6, 31, 49.

8. Și mergea poporul și culegea, și o măcina în moară, și o pisă în piură, și o fierbea în oală, și o lăcea azimi. Și era dulceața ei ca gustul azimii cei cu untdelemn.

9. Și când se pogoră roua peste tabără noaptea, cădea mană peste ea.

10. Și i-a auzit Moisi pre ei plângând întru neamurile lor, pe fiecare la ușa sa: atunci s'a mâniat Domnul cu urgie foarte, și rău era aceasta înaintea lui Moisi.

11. Si a zis Moisi către Domnul: pentru ce ai înfristai pe robul tău, și pentru ce n'am aflat har înaintea ta, și ai pus asupra mea sarcină tot poporul acesta?

12. Au doar eu am zămislit pre tot poporul acesta? Au doar eu i-am născut pre ei? Pentru ce-mi zici mie: ia-i pre dâșii pre sânul tău, cumin ia doica pre sugător, si-i du la pământul, care te-ai jurat părinților lor?

13. De unde mie carne să dau la tot poporul acesta? Că mi se plâng zicând: dă-ne nouă carne ca să mâncăm.

14. Nu voi putea eu singur purta pre poporul acesta, că greu este mie cuvântul acesta.

15. Iar de faci tu mie așa, mai bine omoară-mă, de am aflat milă la tine, ca să nu văz necazul meu.

16. Și au zis Domnul către Moisi: adună-mi șaptezeci de bărbați din bătrânii lui Israil, pre carii știi tu, că aceia sunt bătrânii poporului și cărturarii lor, și-i du pre dâșii la cortul mărluriei, și să stea acolo cu tine.

17. Și mă voi pogori, și voi grăi cu tine acolo, și voi lua din duhul, care este întru tine, și voi pune într'înșii, și vor purta împreună

cu tine pornirea poporului, și nu-i vei purta tu singur.

18. Și poporului vei zice: curățiți-vă pe ziua de mâine, ca să mâncați carne, că ați plâns înaintea Domnului, zicând: cine ne va hrăni pre noi cu carne? Că bine era nouă în Eghipt; și va da vouă Domnul carne să mâncați, și veți mânca carne.

19. Nu o zi veți mânca, nici două, nici cinci zile, nici zece zile, nici douăzeci de zile.

20. Până într'o lună de zile veți mânca, până vă va da pre nas și vă va fi greață, că n'ați ascultat de Domnul, cel ce este întru voi, și ați plâns înaintea lui, zicând: pentru ce am ieșit din Eghipt?

21. Și a zis Moisi: șase sute de mii de pedestri este poporul, întru carii sunt eu, și tu zici: carne voi da lor să mănânce, și vor mânca o lună de zile.

22. Au doară oi și boi se vor junghia lor, cât să le ajungă? Au toți peștii mării se vor aduna, spre a-i îndestula?

23. Și au zis Domnul către Moisi: au doar mâna Domnului nu va fi destul? Acum vei cunoaște de se va plini cuvântul meu, au ba?

24. Și a ieșit Moisi și a grăit către popor cuvintele Domnului, și a adunat șaptezeci de bărbați din bătrânii poporului, și i-a pus împrejurul cortului.

25. Si s'a pogorât Domnul în nor, și au grăit către dânsul, și au luat din duhul, care era într'înșul, și au pus întru cei șaptezeci de bărbați bătrâni; iar dacă s'a odihnit duhul într'înșii, au proorocit, și apoi n'au mai adaos.

26. Și rămăsese doi bărbați în tabără, numele unuia Eldad și numele celuilalt Modad, și s'a odihnit

14. Eșire 18, 18; A 2 Lege 1, 9 12.

15. Eșire 32, 32. 16. Eșire 18, 21, 25; A 2 Lege 1, 15-17.

20, 20, 5. 21, 1, 46. 22. Ioan 6, 7.

23. Isaia 50, 2; și 59, 1.

preste dănsii duhul, și aceștia erau din cei scriși, și nu venise la cori, și prooroceau în tabără.

27. Și alergând un prunc a spus lui Moisi, și a grăit zicând: Eldad și Modad proorocesc în tabără.

28. Și răspunzând Isus al lui Navi, cel ce stă lângă Moisi, cel ales al lui, a zis: domnul meu Moisi, oprește-l pre ei!

29. Și a zis Moisi lui: au răvnești tu mie? Măcar de ar fi tot poporul Domnului prooroci când va da Domnul Duhul său într'înșii.

30. Și a mers Moisi în tabără și bătrânii lui Israil.

31. Și a ieșit vânt dela Domnul, și a adus prepelițe dela mare, și le-a apropiat de tabără cale de o zi într'o parte, și cale de o zi de cealaltă parte în jurul taberii, ca la doi coși dela pământ.

32. Și sculându-se poporul a adunat prepelițe toată ziua și toată noaptea și toată a doua zi; cel ce mai puțin a strâns, a strâns zece coșnițe, și le-a întins de le-a svântat împrejurul taberii.

33. Și încă fiind carne între dinții lor, mai'nainte de a o sfârși, s'au mîniat Domnul pre popor, și au bătut Domnul pre popor cu rană mare foarte.

34. Și s'a chemat numele locului aceluia: mormânturile poștei, pentru că acolo au îngropat pre poporul cel poștitor.

35. Dela mormânturile poștei a purces poporul la Asiroi, și a fost poporul în Asiroi.

CAP. 12.

Mariam pedepsită cu lepră.

Și au grăit Mariam și Aaron împotriva lui Moisi, pentru femeia Elio-

peană, care o luase Moisi, căci a luat femeie Eliopeană.

2. Și au zis: au numai lui Moisi singur au grăit Domnul? Au doar nu și nouă au grăit? Și au auzit Domnul.

3. Iar Moisi eră om blând foarte, mai mult decât toți oamenii cei ce sunt pre pământ.

4. Și îndată au zis Domnul către Moisi și către Aaron și către Mariam: ieșiți voi câte trei la cortul mărturie, și au ieșit ei câteși trei la cortul mărturie.

5. Și s'au pogorît Domnul în stâlp de nor, și au stat la ușa cortului mărturie, și au chemat pre Aaron și pre Mariam, și amândoi s'au apropiat.

6. Și au zis către ei: auziți cuvintele mele, de va fi dintre voi prooroc Domnului, în vedenie mă voiu arăta, și în somn voiu grăi lui.

7. Nu este așa credincios în toată casa mea ca robul meu Moisi.

8. Gură cu gură voiu grăi lui a-vea, si nu prin pilde, si el mărirea Domnului a văzut, și pentru ce nu v'ați temut a grăi rău împotriva robului meu Moisi.

9. Și s'a aprins preste ei iușimea mîniei Domnului, și s'au dus.

10. Și norul s'a dus dela cort, și lată Mariam eră leproasă ca zăpada, și s'a uitat Aaron la Mariam, și lată eră leproasă.

11. Și a zis Aaron către Moisi: rogu-te doamne, să nu socotești nouă păcatul acesta, pentru că n'am știut c'am păcătuit.

12. Să nu se facă asemenea cu moartea, ca o lepădătură ce iese din pântecele mumei sale, că jumătate din trupul ei este mîncat.

13. Și a strigat Moisi către Domnul, zicând: Dumnezeule, rogu-te, vindecă-o pre ea.

31. Eșire 16, 13; Ps. 77, 26. 32. Psalm 77, 30. 33. 33, 16.

12. 5, 14, 10; Eșire 16, 10; Lev. 9, 23. 7. Eșir. 3, 2. 8. Eșire 33, 11; H 2 Lege 34, 10.

14. Și au zis Domnul către Moisi: de ar fi scuipat tatăl ei în fața ei, au nu s'ar fi rușinat șapte zile? Să se osebească afară de tabără șapte zile, și după aceea va intra.

15. Și s'a osebit Mariam afară din tabără șapte zile, și poporul n'a purces până ce s'a curățit Mariam.

16. Și după acestea a purces poporul dela Asirof, și a tăbărit în pustia Faranului.

CAP. 13.

Iscădele pământului Hanaan.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Trimite bărbați, care să iscodească pământul Hananeilor, care-l voin da eu fiilor lui Israil spre moștenire, câte un bărbat din fiecare popor al părinților lor, să trimiți dintre aceștia pre căpeteniile lor.

3. Si i-a trimis pre ei Moisi din pustia Faranului după cuvântul Domnului: toți bărbați, căpetenii dintre fiilii lui Israil sunt aceștia.

4. Și acestea sunt numele lor: din neamul lui Ruvim, Samuil fiul lui Zahur.

5. Din neamul lui Simeon, Safat fiul lui Suri.

6. Din neamul lui Iuda, Halev fiul lui Iefonî.

7. Din neamul lui Isahar, Ilaal fiul lui Iosif.

8. Din neamul lui Efraim, Avsi fiul lui Navi.

9. Din neamul lui Ventamin, Falli fiul lui Rafu.

10. Din neamul lui Zabulon, Gudiil fiul lui Sudi.

11. Din neamul lui Iosif din fiilii lui Manasî, Gadi fiul lui Susi.

12. Din neamul lui Dan, Amiil fiul lui Gamaî.

13. Din neamul lui Asir, Satur fiul lui Mihail.

14. Din neamul lui Neftali, Navi fiul lui Savi.

15. Din neamul lui Gad, Gudiil fiul lui Machi.

16. Acestea sunt numele bărbaților, pe care i-a trimis Moisi ca să iscodească pământul, și a numit Moisi pre Avsi fiul lui Navi, Isus.

17. Și i-a trimis pre ei Moisi, să iscodească pământul Hanaanului, și a zis către ei:

18. Mergeți în pustia aceasta, și vă suiți în munte, și vedeți ce pământ este, ce popor lăcuește într'însul și de este tare au slab, de sunt mulți au puțini.

19. Și cum este pământul în care șed ei, bun este sau rău, și cum sunt cetățile în care lăcuesc, cu ziduri sau fără de ziduri.

20. Și cum este pământul, gras au sterp, sunt într'însul păduri au ba? Indrăzniți și luați din roadele pământului; și eră atunci timpul când încep a se coace strugurii.

21. Și suindu-se ei au iscodit pământul dela pustia Sin, până la Roov și până la Emat.

22. Și mergând spre pustie, s'au dus până la Hevron; și acolo eră Ahiman și Sesei și Telami rudele lui Enah, iar Hevronul cu șapte ani s'a zidit mai înainte decât Tanin al Eghiptului.

23. Și au venit până la valea strugurului, și o iscodiră, și au tăiat de acolo o viță cu un strugur pre dânsa, și-l ridicară pe drugul, și din rodii, și din smochine.

24. Locul acela l-au numit valea strugurului, pentru strugurul care l-au tăiat de acolo fiilii lui Israil.

25. Și iscodind pământul, s'au întors de acolo după patruzeci de zile.

14. Lev. 13, 46; 4 Imp. 7, 3. 16. A 2 Lege 33, 2.
13. 3. A 2 Lege 1, 32.

21. Jud. 3, 3; Iezech. 47, 17. 23. A 2 Lege 1, 24.

26. Și plecând, au venit la Moisi și la Aaron și la toată adunarea fiilor lui Israil la Cadis, în pustia Faran, și dând seamă lor și la toată adunarea, le-au arătat rodul pământului.

27. Și le-au povestit lor zicând: fost-am în pământul, în care ne-ați trimis, pământ care curge lapte și miere, și acesta este rodul lui.

28. Numai că neamul, care lăcușele pre el este îndrăzneț, și cetățile sunt tari și mari foarte, încă și pre neamul lui Enah am văzut acolo.

29. În pământul cel despre miazăzi lăcușele Amalic; iar Heteul, Eveul, le-vuseul și Amoreul lăcușele în munte; Hananeul lăcușele lângă mare și lângă râul Iordanului.

30. Atunci Halev linișli poporul înaintea lui Moisi, și zise: nu, să ne suim și să cuprindem țara, că-i vom putea birui pre ei.

31. Iar ceilalți oameni, cari s'au suit cu dânsul, au zis: să nu ne suim, că nu vom putea să ne suim la acel popor, că cu mult este mai tare decât noi.

32. Și au hulit pământul, care l-au iscodit, către fiii lui Israil, zicând: pământul prin care am trecut ca să-l iscodim, este pământ, care mănâncă pre cei ce lăcușesc pre dânsul, și tot poporul pre care l-am văzut într'însul, sunt oameni foarte mari.

33. Și acolo am văzut uriași, și noi eram înaintea lor ca lăcustele, așa eram noi înaintea lor.

CAP. 14.

Pedeapsa poporului pentru cârtire.

Atunci toată adunarea s'a ridicat cu strigare, și poporul a plâns toată noaptea aceea.

2. Si a cârtit asupra lui Moisi și asupra lui Aaron toți fiii lui Israil, și a zis către ei toată adunarea: Mai bine ar fi fost de am fi murit în pământul Eghipelului, sau de am murit în pustia aceasta!

3. Pentruce ne aduce pre noi Domnul în pământul acesta, să cădem în războiu? Femeile noastre și pruncii noștri vor fi de jal. Acum dar mai bine este să ne întoarcem în Eghipe.

4. Și a zis unul către altul: să ne luăm căpetenie, și să ne întoarcem în Eghipe.

5. Atunci Moisi și Aaron căzură pe fața lor înaintea a toată adunarea fiilor lui Israil.

6. Iar Isus al lui Navi și Halev al lui Iefoni dintre cei ce au iscodit pământul s'au rupt hainele sale.

7. Și au grăit către toată adunarea fiilor lui Israil, zicând: pământul, care noi l-am iscodit este bun foarte, foarte.

8. De ne va milui pre noi Domnul, și ne va băga în pământul acesta, și-l va da nouă, este pământ, care curge lapte și miere.

9. Ci să nu vă împotiviți Domnului, nici să vă temeți de poporul pământului, că mâncare nouă va fi, căci le-a sosit ceasul; iar cu noi Domnul este, nu vă temeți de ei.

10. Atunci toată adunarea a zis să-i ucigă pre ei cu pietre, dar slav Domnului s'a arătat în nor presle cortul mărturiei tuturilor fiilor lui Israil.

11. Si au zis Domnul către Moisi: până când mă întârziți poporul acesta? Și până când nu crede mie pentru toate semnele, care le-am făcut întru ei?

12. Lovi-voiu pre ei cu moarte, și-i voiu pierde, și te voiu face pre tine și casa tatălui tău neam mare, și cu mult mai mult decât acesta.

27. Eșire 3, 8; și 33, 3. 28. A 2 Lege 1, 28.
29. Is. Navi 5, 1. 32. 32, 9. 33. A 2 Lege 9, 2.
14. 1. A 2 Lege 1, 27.

6. Sirah. 46, 10. 9. A 2 Lege 20, 3.
10. 12, 5; Eșire 16, 10; 17, 4.
12. Eșire 32, 10.

13. Si a zis Moisi către Domnul: Auzit-a Eghiptul cum ai scos din-
ire ei pe poporul acesta cu pule-
rea la.

14. Ci și toți cei ce lăcuiesc pre
pământul acesta au auzit, că tu ești
Domn întru poporul acesta. Doamne
cel ce ochiu la ochiu te arăși, și
norul tău a stăit deasupra lor, și
în stâlp de nor tu mergi înaintea
lor ziua, și în stâlp de foc noaptea.

15. De vei sfărâma pe poporul
acesta ca pre un om, vor zice nea-
murile, câte a auzit numele tău,
grăind:

16. Pentrucă nu poate Domnul să
bage pre poporul acesta în pământ-
ul, care s'au jurat lor, pentru aceea
i-au omorît pre ei în pustie.

17. Și acum să se înalțe puterea
ta Doamne, precum ai grăit, zicând:

18. Domnul este îndelung răbdă-
tor și mult milostiv și adevărat,
cel ce șterge fărădelegile și nedrep-
tățile și păcatele, și cu curăție nu
va curăți pre cel vinovat, cel ce iz-
băveste păcatele părinților în iii până
la al treilea și al patrulea neam.

19. Iartă păcatul poporului acestuia
după mare mila ta, precum milostiv
ai fost lor din Eghipt până acum.

20. Si au zis Domnul către Moisi:
milostiv le sunt lor după cuvântul tău.

21. Ci viu sunt eu, și viu este
numele meu, și va umplea slava
Domnului tot pământul.

22. Că toți bărbații aceștia, carii
au văzut slava mea, și semnele
care le-am făcut în Eghipt și în
pustia aceasta, m'au ispitiit acum cu
aceasta de zece ori, si n'au ascultat
cuvântul meu.

23. Pentru aceea nu vor vedea
pământul, care m'am jurat părinți-
lor lor, fără numai fiii lor, carii sunt

cu mine aici, carii nu știu, nici bi-
nele, nici răul, tot cel mai tânăr,
care nu pricepe, acestora voi da
pământul; iar toți cei ce m'au în-
tăritat, nu-l vor vedea.

24. Iar pre robul meu Halev, pen-
trucă a fost alt duh întru el, și a
urmat mie, îl voi băga în pământ-
ul în care a fost, și sămânța lui
va moșteni pre el.

25. Iar Amalic și Hananeul lăcuiesc
în vale, mâine vă întoarceți, și pur-
cedeți spre pustie pre calea mării
Roșie.

26. Și au grăit Domnul către Moisi
și către Aaron, zicând:

27. Până când această adunare
rea, care cârtește înaintea mea, căci
cârtirea fiilor lui Israil, care au cârtit
împotriva mea am auzit-o,

28. Spune lor: viu sunt eu zice
Domnul, cu adevărat, precum ați
grăit întru urechile mele, așa voi
face vouă.

29. În pustia aceasta vor cădea
oasele voastre, și tot numărul vo-
stru, și cei numărați ai voștri dela
douăzeci de ani în sus, câți au câr-
lit asupra mea.

30. Nu veți intra voi în pământul,
preste care mi-am întins mâna mea,
ca să lăcuți voi pre dânsul, fără
numai Halev feciorul lui Iefoni și
Isus al lui Navi.

31. Pruncii voștri, de carii ați zis
că vor fi de jaf, pre aceștia îi voi
duce în pământ, și vor moșteni pă-
mântul, de care voi v'ați ferit.

32. Iar oasele voastre vor rămă-
neă în pustia aceasta.

33. Fiii voștri vor rătăci în pustie
patruzeci de ani, și vor purta ne-
legiuirea voastră, până ce se vor
topi oasele voastre în pustie.

34. După numărul zilelor în câte

13. Esire 32, 12. 14. Esire 13, 21; și 40,
35; A 2 Lege 1, 33. 16. Esire 32, 12; A 2
Lege 9, 28. 17. Esire 34, 7. 19. Esire 32, 12.
23. A 2 Lege 1, 35.

24. Is Navi 14, 6. 27. Evt. 3, 17; Ps.
105, 26. 30. 26, 64, 65; 32, 11; A 2 Lege
30, 35. 33. A 2 Lege 1, 39. 34. Iezeciel 4,
6; Ps. 94, 10.

ați iscodit pământul, patruzeci de zile, un an pentru o zi veți purta păcatele voastre, patruzeci de ani, și veți cunoaște iușimea mâinii mele.

35. Eu Domnul am grăit vouă, așa voi face acestei adunări rele, care s'a răsvrătit asupra mea, în pustia aceasta se vor topi, și acolo vor muri.

36. Oamenii pe carii i-a trimis Moisi să iscodească pământul, și după ce au venit, au hulit pământul acela către adunare, spunind cuvintele rele de pământ.

37. Au murit oamenii cei ce au grăit rău de pământul acela băluți de Dumnezeu.

38. Iar Isus fiul lui Navî și Halev fiul lui Iefoni au trăit dintre oamenii cei ce merseseră să iscodească pământul.

39. Și a grăit Moisi cuvintele acestea către toți fiii lui Israil, și a plâns poporul foarte.

40. Și mâncând dimineață s'au supt pre vârful muntelui, zicând: iată noi ne vom sui la locul, care au zis Domnul, deși am păcătuit.

41. Și a zis Moisi: pentrucă călcați voi cuvântul Domnului? Nu va fi bine de voi.

42. Nu vă suiți, că nu este cu voi Domnul, și veți cădea înaintea vrămașilor voștri.

43. Că Amalic și Hananeul acolo este înaintea voastră, și veți cădea de sabie, de vreme ce v'ați improvit și n'ați ascultat de Domnul, nici Domnul nu va fi cu voi.

44. Și trecând ei, s'au supt pre vârful muntelui; iar sicriul legii Domnului și Moisi nu s'au urnit din tabără.

45. Și s'a pogorî Amalic și Hananeul, care ședea în muntele acela, și i-au bătut pre ei, și-i măcelăriră până la Erma, și s'au întors la tabără.

CAP. 15.

Redeapă pentru călăreț. Sâmb 14.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: după ce veți intra în pământul în care veți lăcuți, pe care îl dau eu vouă.

3. Veți aduce Domnului jertfe: din boi sau din oi, ardere de tot, sau jertfă de făgăduință sau de bună voie, sau la sărbătorile voastre, spre miros de bună mireasmă Domnului.

4. Cel ce aduce darul său Domnului, va aduce jertfă de făină curată, a zecea parte a unui ifi, frământată cu untdelemn a patra parte a unui in.

5. Și vin de turnare a patra parte a unui in veți aduce la arderea de tot sau la altă jertfă, la un miel veți face alăta aducere spre miros de bună mireasmă Domnului.

6. Iar la un berbec, când îl veți aduce pre el pentru ardere de tot, s'au pentru altă jertfă, veți face jertfă de făină curată, două zecimi amestecată cu untdelemn a treia parte a unui in.

7. Și vin la turnare a treia parte a unui in veți aduce întru miros de bună mireasmă Domnului.

8. Iar de veți face din boi ardere de tot, sau jertfă de plinirea unei făgăduinți, sau jertfa cea de mântuire Domnului,

9. Veți aduce la vițel jertfă de făină curată trei zecimi frământată cu jumătate de in de untdelemn.

10. Și vin de turnare jumătate de in jertfă întru miros de bună mireasmă Domnului.

11. Așa veți face cu un vițel, sau cu un berbec, sau cu mielul din oi, sau din capre.

37. 1 Cor. 10, 10; Evr. 3, 17; Iuda v. 5.
40. R 2 Lege 1, 41. 42. R 2 Lege 1, 42.

15. 3. Lev. 22, 21. 4. Lev. 2, 1, 2; și 14, 10-

12. După numărul jertfelor aduse, așa veți face pentru fiecare, același număr de jertfe de făină și turnare.

13. Tot moșneanul va face așa, când va aduce Domnului jertfe de acestea întru miros de bună mirează.

14. Iar de va fi între voi vre un strein, sau vre un nemernic ar lăcuî cu voi în neamurile voastre, și va aduce jertfă, miros de bună mirează Domnului, precum faceți voi, așa va face și el. Așa va face adunarea Domnului.

15. O lege va fi vouă si celor nemernici, carii șed la voi, lege veșnică întru neamurile voastre, precum voi, așa și cel nemernic va fi înaintea Domnului.

16. O lege și o îndreptare va fi vouă și celui nemernic, carele șade la voi.

17. Si au grăit Domnul către Moisi, zicând:

18. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: dupăce veți sosi în pământul în care vă voi duce pre voi,

19. Când veți mânca din pâinile pământului aceluia, veți aduce dar Domnului: pârgă din rodul grâului vostru,

20. Și din pâine veți aduce dar, ca și darul din arie.

21. Așa veți aduce: pâine și pârga grâului vostru, și veți da dar Domnului întru neamurile voastre.

22. Iar când veți păcătuî și nu veți lăce toate poruncile acestea, care le-au grăit Domnul către Moisi,

23. După cum au poruncit Domnul vouă prin Moisi, din ziua în care au poruncit Domnul către voi, și mai departe întru neamurile voastre.

24. Și va fi, de se va face ceva fără de voie și fără știința adunării, va aduce toată adunarea un vițel curat

din vaci ardere de tot, întru miros cu bună mirează Domnului; cu jertfa acestuia și turnarea lui după rânduiala lui, și un șap din capre pentru păcat.

25. Și se va rugă preotul pentru toată adunarea fiilor lui Israil, și se va iertă lor, că fără de voie au lăcut, și ei vor aduce darul Domnului jertfă pentru păcatul lor cel săvârșit fără de voea lor înaintea Domnului,

26. Și se va iertă la toată adunarea fiilor lui Israil și celui nemernic, care șade la voi, pentru că tot poporul a gresit fără de voie.

27. Iar dacă un om de va păcătuî fără de voie, va aduce o capră de un an jertfă pentru păcat.

28. Și se va rugă preotul pentru cel ce a păcătuî fără de voie înaintea Domnului; și rugându-se pentru el, se va iertă lui.

29. Celui moșnean întru liii lui Israil, și celui nemernic, care șade întru ei, o lege va fi lor, pentru oricine va păcătuî fără de voie.

30. Iar cel ce va păcătuî din trufie, ori dintre moșneni, ori dintre nemernici, acesta pre Dumnezeu de laimă, sufletul acela va pieri din poporul său.

31. Că cuvântul Domnului a nesocotit, și poruncile lui le-a călcat, negreșit va pieri sufletul acesta și păcatul lui cu dânsul.

32. Și fiind liii lui Israil în pustie, au aflat pre un om adunând lemne în ziua sâmbetei.

33. Și cei ce l-au aflat adunând lemne, l-au adus pre el la Moisi și la Aaron și la toată adunarea fiilor lui Israil.

34. Și l-au pus pre el în lemnită, pentru că nu hotărîse ce vor face lui.

35. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând: cu moarte să se omoare

15. Eșire 12, 49. 22. Ps. 18, 13. 24. Lev. 4, 13.

25. Lev. 4, 2. 27. Lev. 4, 27. 32. Eșire 35, 2. 34. Lev. 24, 12.

omul acela, să-l uidești cu pietre toată adunarea, afară din tabără.

36. Și l-a scos pre el toată adunarea afară din tabără, și l-a ucis toată adunarea cu pietre afară din tabără, și a murit; după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

37. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

38. Vorbeste fiilor lui Israil, și le spune, să-și facă ciucuri pe marginile hainelor sale întru neamurile sale, și preste ciucurii marginilor să pue împletitură vânăță.

39. Si să fie pre chenaruri, ca vă-zându-le pre ele, să vă aduceți aminte de toate poruncile Domnului, și să le faceți pre ele, și să nu vă mai abateți după cugetele voastre, și după ochii voștri, după care luându-vă curviți.

40. Să vă aduceți aminte, și să faceți toate poruncile mele, și să fiți sfinți Dumnezeului vostru.

41. Eu Domnul Dumnezeuul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghiptului, ca să vă fiu vouă Dumnezeu; eu Domnul Dumnezeuul vostru.

CAP. 16:

Pedepsa răzvrățitorilor.

Grăit-a Core feciorul lui Isaar, fiul lui Kaat, fiul lui Levi, cu Datan și Aviron feciorii lui Eliav, și cu Avnan feciorul lui Falet fiii lui Ruvim.

2. Și s'au sculat împotriva lui Moisi, cu două sute și cincizeci de oameni din fiii lui Israil, căpeteniile adunării, aleșii sfatului, și bărbați vestiți.

3. S'au adunal asupra lui Moisi și a lui Aaron, și au zis către ei: destul este vouă, că întreaga adu-

nare cu toții sunt sfinți, și Domnul este întru ei, pentrue vă ridicăți preste adunarea Domnului?

4. Și auzind Moisi a căzut pre față,

5. Și a grăit către Core și către toată ceata lui, zicând: socotit-au, și au cunoscut Dumnezeu pre cei ce sunt ai lui, și pre cei sfinți, și i-au apropiat la sine; iar pre cei ce nu i-au ales luiși nu i-au apropiat la sine.

6. Aceasta să faceți: luați-vă voi înși-vă cădelnițe, Core și toată ceata.

7. Și puneți în ele foc, și aruncați în ele tămâie înaintea Domnului mâine, și bărbatul pre care va alege Domnul, acesta va fi sfânt, ajungă vouă fiii lui Levi.

8. Si a zis Moisi către Core: ascultați-mă pre mine fiii lui Levi.

9. Au puțin este vouă, că v'au despărțit pre voi Dumnezeul lui Israil dela adunarea lui Israil, și va apropiat către sineși să slujiți slujbele cortului Domnului, si să stați înaintea cortului, să slujiți lui.

10. Și te-au apropiat pre tine, si pre toți frații tăi fiii lui Levi cu tine, și încă mai vreți și a preoți?

11. Asă tu cu toată ceata cea adunată împotriva lui Dumnezeu, și ce este Aaron de cârțiți asupra lui.

12. Și a trimis Moisi să cheme pre Datan și pre Aviron feciorii lui Eliav; iar ei au zis: nu ne vom duce.

13. Au puțin este aceasta, că ne-ai suit în pământ, care curge lapte și miere, ca să ne omori în pustie, vrei încă să străpânești preste noi?

14. Ne-ai dus tu în pământul care curge lapte și miere, și ne-ai dat mosie de holde și de vii? Vrei să scoți ochii oamenilor acestora? Nu ne vom sui.

15. Și s'a mântat Moisi foarte, și a zis către Domnul: nu căută spre

36. Is. Nav. 7, 25. 38. A 2 Lege 22, 12; Mat. 23, 5. 39. A 2 Lege 12, 8, 32.
16. 1. 26, 9; Eșire 6, 21; Iuda v. 11.
3. Sirab 45, 22; 1 Cor. 10, 10; Iuda v. 11.

jerfa lor; nimic de a lor n'am pof-
tit, și pre nimenea dintre ei n'am
asuprit.

16. Și a zis Moisi către Core:
sfințește ceata ta, și fiți gata mâine
înaintea Domnului, tu cu ai tăi, și
Aaron.

17. Si luați fiecare cădelnița sa,
și puneți într'însele tămâie, și adu-
ceți înaintea Domnului fiecare că-
delnița sa, două sute și cincizeci de
cădelnițe, tu și Aaron, fiecare cu
cădelnița sa.

18. Si a luat fiecare cădelnița sa,
și a pus într'însele foc, și preste el
tămâie.

19. Și au stălit la usa cortului mărtu-
riei Moisi și Aaron; iar Core a
strâns asupra lor toată ceata sa la
usa coriului mărturiei, și s'a arătat
slava Domnului la toată adunarea.

20. Și au grăit Domnul către Moisi
și către Aaron, zicând:

21. Osebiți-vă fiecare de aduna-
rea aceasta, că îi voiu topi pre ei
odată.

22. Si au căzut pre fețele sale, și
au zis: Dumnezeu, Dumnezeul du-
hurilor și a tot trupul; de a păcă-
tuit un om, au preste toată aduna-
rea va fi mânia Domnului?

23. Și au grăit Domnul către Moisi,
zicând:

24. Vorbește adunării și îi spune:
ierși-vă de prin prejurul cetii lui
Core și Datan și Aviron.

25. Și s'a sculat Moisi, și a mers
la Datan și la Aviron, și împreună
cu el au mers toți bătrânii lui Israil.

26. Și a grăit către adunare, zi-
când: depărtați-vă dela corturile a-
cestor oameni neînțelegători; de ni-
mic ce este a lor să nu vă atingeți,
ca să nu pierși împreună cu ei în
păcatul lor.

27. Și s'au depărtat de prin pre-

jurul cortului lui Core și Datan și
Aviron; iar Datan și Aviron au ieșit
și au stălit la ușile corturilor sale,
cu femeile, pruncii și lucrurile lor.

28. Și a zis Moisi: într'aceasta
veți cunoaște, că Domnul m'au Iri-
mis pre mine ca să fac toate lucru-
rile acestea, că nu dela mine le fac.

29. De vor muri acestia cum mor
toți oamenii, și de va fi certarea lor
ca certarea tuturor oamenilor, nu
Domnul m'au trimis pre mine.

30. Ci întru prăpastie va arăta
Domnul, și deschizând pământul
gura sa, va înghiți pre ei cu casele
lor, corturile lor, și toate câte sunt
ale lor, de vii se vor pogori în iad;
și veți cunoaște, că oamenii aceștia
au mâniat pre Domnul.

31. Iar dupăce a încetat a grăi
toate cuvintele acestea, s'a crăpat
pământul supt picioarele lor.

32. Și s'a deschis pământul, și
i-a înghițit pre ei cu casele lor, și
pre toți oamenii carii erau cu Core,
și cu vitele lor.

33. Și s'au pogorât ei și toate ale
lor de vii în iad, și i-a acoperit pre
ei pământul, și au pierit din mijlo-
cul adunării.

34. Și tot Israilul, și cei din pre-
jurul lor au fugit de glasul lor, zi-
când: să nu ne înghiță și pre noi
pământul.

35. Și foc a ieșit dela Domnul, și
a mistuit pre cei două sute cinci-
zeci de bărbați carii au tămâiat.

36. Și au zis Domnul către Moisi și
către Eliazar fiul lui Aaron preotul:

37. Luați cădelnițele cele de aramă
din mijlocul celor arși; iar focul cel
strein să-l risipiți acolo, că s'au sfin-
țit cădelnițele păcătoșilor acestora
în sufletele lor.

38. Și le fă pre ele table bătute
împrejurul jertfelnicului, că s'au a-
dus înaintea Domnului, și s'au sfin-

22. v. 45; Eșire 32. 10 22. 27, 16; Evr.

32 26. 10; 11 2 Lege 11. 6; Ps. 105. 18.

jit, și s'au făcut spre semn fiilor lui Israil.

39. Și a luat Eliazar fiul lui Aaron preotul cădelnițele cele de aramă, câte au adus cei arși.

40. Și le-a pus pre ele la jertfelnic pomenire fiilor lui Israil, ca nimenia de alt neam care nu este din sămânța lui Aaron, să nu se apropie să tămăduieze înaintea Domnului, și să nu fie ca Core și ca ceata lui, după cum au grăit Domnul prin Moisi.

41. Și a cărlit toată adunarea fiilor lui Israil a doua zi asupra lui Moisi și asupra lui Aaron, zicând: voi ați omorât norodul Domnului.

42. Și a fost, când adunarea învăluia pre Moisi și pre Aaron, s'a pornit asupra cortului mărturie; iar pre cort l-a acoperit norul, și s'a arătat slava Domnului.

43. Și Moisi și Aaron veniră în fața cortului mărturie.

44. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

45. Osebiți-vă din mijlocul adunării acestia, că voi eu istovî pre ei de odată, și ei au căzut pre fața sa.

46. Și a zis Moisi către Aaron: ia cădelnița și pune într'însa foc dela jertfelnic, și aruncă preste el tămăie, și mergi degrab în tabără și te roagă pentru ei, că a ieșit mânia dela fața Domnului, și a început a pierde pre popor.

47. Și a luat Aaron, precum Moisi i-a zis lui; și a alergat la adunare, și iată se începuse pierderea în popor; a pus tămăie și s'a rugat pentru popor.

48. Și a stătu în mijlocul celor morți și celor vii, și a încetat pierderea.

49. Și au fost cei morți carii au murit întru acea pierdere, paispre-

zece mii șaptele sute, afară de cei ce au murit pentru Core.

50. Și s'a întors Aaron la Moisi la ușa cortului mărturie, și a încetat pierderea.

CAP. 17.

Adăverirea preoției lui Aaron.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil și ia dela ei toiag, toiag dela toți mai marii lor după casele familiilor lor, douăsprezece toiage, și numele fiecărui scrie-l pre toiagul lui.

3. Și numele lui Aaron scrie-l pre toiagul lui Levi, că un toiag este, după neamul casii părinților lor vor da.

4. Și le vei pune pre ele în cortul mărturie împreajma sicriului mărturie, de unde voi eu grăi către tine.

5. Și omul pe care voi eu alege, toiagul lui va odrăsli, și voi eu abate dela tine cărtirea fiilor lui Israil, ce cărtesc ei asupra voastră.

6. Și a grăit Moisi fiilor lui Israil, și toți mai marii lor i-au dat lui toiag, pentru fiecare mai mare un toiag, după casele părinților lor douăsprezece toiage, și toiagul lui Aaron eră între toiagele lor.

7. Și a pus Moisi toiagele înaintea Domnului în cortul mărturie.

8. Și a fost a doua zi au intrat Moisi și Aaron în cortul mărturie, și iată odrăslise toiagul lui Aaron pentru casa lui Levi și a dat odrăslă, și a înflorit flori, și a făcut nuci.

9. Și a scos Moisi toate toiagele de la fața Domnului la toți fiii lui Israil, și au văzut, și a luat fiecare toiagul său.

10. Și au zis Domnul către Moisi: pune toiagul lui Aaron înaintea mărturiilor, întru semn de socotiușă fiilor celor neascultători, ca să înce-

ieze a cârți asupra mea, și să nu moară.

11. Și au făcut Moisi și Aaron după cum au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut.

12. Și au grăit fiii lui Israil către Moisi, zicând: iată ne-am topit, am pierit, ne-am potopit.

13. Tot cel ce se atinge de cortul Domnului va muri, până în sfârșit vom muri.

CAP. 18.

Slujba și veniturile preoților și a Leviților.

Grăit-au Domnul către Aaron, zicând: tu și feciorii tăi, și casa tatălui tău cu tine veți purta păcatele cele împotriva lor, tu și feciorii tăi veți purta păcatele preoției voastre.

2. Și pe frații tăi, neamul lui Levi, poporul tatălui tău, apropie-l de tine, și să se adauge lângă tine, și să slujească ție, tu și fiii tăi împreună cu tine înaintea cortului mărturie.

3. Și vor păzi cele rânduite de tine și slujbele cortului, numai de vasele cele sfinte și de jertfelnic nu se vor apropia ca să nu moară, nici aceștia, nici voi.

4. Ei vor fi lângă tine, și vor fi rânduiți a păzi cortul mărturie în toate slujbele cortului; cel de alt neam nu se va apropia de tine.

5. Și veți păzi rânduețele celor sfinte, și slujbele jertfelnicului, și nu va mai veni mânie asupra fiilor lui Israil.

6. Eu am luat pe frații voștri, pe Leviți, dintre fiil lui Israil dar alierosi Domnului, să săvârșească slujbele cortului mărturie.

7. Și tu și feciorii tăi cu tine păziți preoția voastră după toată rân-

duiala jertfelnicului, și a celor din lăuntrul catapelesmei, și săvârșiți slujbele darului preoției voastre; iar cel de alt neam care se va apropia, va muri.

8. Și au grăit Domnul către Aaron: iată eu am dat în seama voastră pârgile mele din toate cele sfințite mie dela fiil lui Israil, ție am dat acestea pentru cinul tău, și fiilor tăi după tine, lege veșnică.

9. Acestea să fie vouă din cele prea sfinte: din aduceri, din toate darurile lor, și din toate cele ce aduc pentru greșala lor, și din toate cele ce aduc pentru păcatele lor, câte dau ei mie din toate cele sfinte, ale tale vor fi și ale fiilor tăi.

10. În locul cel prea sfânt le veți mânca pre ele, numai bărbații le vor mânca, tu cu fiii tăi, sfinte vor fi ție.

11. Și veți mai avea parte: din pârga darurilor, din toate cele ce aduc fiii lui Israil, ție am dat acestea și feciorilor tăi și fetelor tale împreună cu tine, lege veșnică, tot cel curat în casa ta va mânca acestea.

12. Toată pârga untului de lemn și toată pârga vinului și pârga grâului, câte dintr'acestea se va da Domnului, ție le-am dat pre ele.

13. Cele întâiu născute toate, câte sunt în pământul lor, care vor aduce Domnului, ale tale vor fi, tot cel curat în casa ta le va mânca pre ele.

14. Tot darul ce fiii lui Israil vor alierosi mie, al tău va fi.

15. Și tot ce deschide pântecul din tot trupul, ce aduc ei Domnului dela om până la dobitoc, al tău va fi; iar cele întâiu născute ale oamenilor să se răscumpere, și cele

18. 1. Lev. 16, 22. 2. 3, 6. 3. 3, 7, 8; și 4, 15. 4. 1, 51; 3, 10, 38; Iezech. 44, 9. 7. 3, 10, 38.

8. 31, 41. 10. Lev. 6, 16, 26. 11. Eșire 29, 27. 12. Eșire 22, 29; H 2 Lege 18, 4. 14. Lev. 27, 28. 15. 3, 40; Eșire 13, 12; și 13; Lev. 27, 26; Eșire 30, 13.

întâiu născute ale dobitoacelor celor necurate veți face să se răscumpere.

16. Și prețul celui ce se răscumpără după o lună dela naștere, cinci sicli, după siclul cel sfânt, douăzeci de bani sunt.

17. Iar cele întâiu născute ale vacilor, și cele întâiu născute ale oilor, și cele întâiu născute ale caprelor, să nu faceți să le răscumpere, slinte sunt; sângele lor veți turna presle jertfelnic, și seul veți aduce jertfă întru miros de bună mireasmă Domnului.

18. Carnea lor va fi a ta, ca și pieptul punerii înainte, și armul cel drept, ale tale vor fi.

19. Toate darurile din cele sfinte câte vor aduce fiii lui Israil Domnului, le-am dat ție și fiilor tăi și fetelor tale cu tine, lege veșnică, legătură de sare, veșnică, este înaintea Domnului, ție, și seminții tale după tine.

20. Și au grăit Domnul către Aaron în pământul lor să nu ai moștenire, nici parte de moșle să nu ai între dânșii; eu sunt partea ta și moștenirea ta între fiii lui Israil.

21. Și fiilor lui Levi iată le-am dat toată zeciuiala în Israil ca parte pentru slujbele lor, care slujbe le săvârșesc ei în cortul mărturie.

22. Și mai mult nu vor veni fiii lui Israil în cortul mărturie, ca să nu cază în păcat aducător de moarte.

23. Numai Leviții vor săvârși slujba cortului mărturie; și vor purta păcatele, lege veșnică întru neamurile lor; între fiii lui Israil nu vor moșteni moșie.

24. Că zeciuielele fiilor lui Israil care vor aduce Domnului dar, le-am dat Leviților ca parte, pentru aceea

am zis lor: între fiii lui Israil nu vor moșteni moșie.

25. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

26. Leviților vei vorbi și le vei spune: când veți lua dela fiii lui Israil zeciuiala, care am dat vouă de la ei ca parte, atunci din zeciuiala aceea veți aduce zeciuială Domnului.

27. Și se vor socoti vouă aducerile voastre, ca grăul dela arie, și ca aducerea dela teasc.

28. Așa veți aduce și vol prinoase Domnului, din toate zeciuielele voastre, câte veți lua dela fiii lui Israil, și veți da dintr'însele prinos Domnului, lui Aaron preotului.

29. Din toate cele ce se dau vouă, să aduceți prinos Domnului, și din toată pârga, cele sfințite dintr'înșă.

30. Și veți zice către ei: când veți aduce pârgă dintr'înșă, atunci se va socoti Leviților ca roada dela arie, și ca aducerea dela teasc.

31. Și o veți mânca pre dânsa în tot locul, voi și fiii voștri și casele voastre, că aceasta este plata voastră pentru slujbele voastre cele din cortul mărturie.

32. Și nu veți avea pentru aceasta păcat aducând pârgă dintr'înșă, nici veți spurcă cele sfinte ale fiilor lui Israil și să muriți.

CAP. 19.

Cenușa vacii roșii și apa curățirei.

Grăit-au Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

2. Aceasta este legea, care o au dat Domnul, zicând: Vorbește fiilor lui Israil, să-și aducă o junice roșie curată, fără de nici o meteahnă, și care n'a fost la jug.

3. Și o vei da lui Eleazar preotul, și o vor scoate afară din tabără în-

16. 3, 46, 47; Eșire 30, 13. 18. Lev. 7, 32. 19. 31, 41. 20. A 2 Lege 10, 9; 14, 27; lezechi 44, 28. 21. Lev. 16, 22; A 2 Lege 10, 9; 18, 1; Is. Nav. 13, 14, 33. 24. A 2 Lege 26, 12.

26. Neemia 10, 38.
19. 3. Lev. 14, 12; Evr. 13, 11.

loc curat, și o vor junghia înaintea lui.

4. Și va lua Eleazar preotul din sângele ei, și va stropi în fața cortului mărfuriei din sângele ei de șapte ori.

5. Și o vor arde de tot înaintea lui: pielea ei, carnea, sângele, cu baga ei se vor arde de tot.

6. Și luând preotul lemn de chie-dru și isop și tot de lână roșie, le va arunca deasupra junicii pe foc.

7. Apoi spălând halnele sale preotul, și scăldând trupul său cu apă, va intra în tabără, și necurat va fi preotul până seara.

8. Iar cel ce o a ars pre ea va spăla hainele sale, și va scălda trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

9. Și un om curat va strânge cenușa junicii, și o va pune afară de tabără în loc curat, și se va păstra pentru adunarea fiilor lui Israel spre pază, apă de stropire, curățire este.

10. Și cel ce a adunat cenușa vacii, va spăla hainele sale, și necurat va fi până seara, și va fi fiilor lui Israel și nemernicilor cari lăcuiesc între voi, lege veșnică.

11. Cel ce se atinge de vre un om mort oarecare, necurat va fi șapte zile.

12. Acesta se va curăți în ziua a treia și în ziua a șaptea, și curat va fi; iar de nu se va curăți în ziua a treia, necurat va fi în ziua a șaptea.

13. Tot cel ce se va atinge de vre un om mort oarecare și nu se va curăți, cortul Domnului a pângărit; pentru aceea va pieri sufletul acela din Israel, că apa stropirei nu s'a stropit preste el, necurat este, că necurăția lui într'însul este.

14. Și aceasta este legea: de va

muri vre un om în casă, tot cel ce intră în casă, și câte sunt în casă necurate vor fi șapte zile.

15. Și tot vasul deschis, care nu are capac nici legătură deasupra, necurat este.

16. Tot cel ce se va atinge pre câmp de vre un om ucis cu sabia, sau de vre un mort, sau de os omenesc, sau de mormânt, șapte zile necurat va fi.

17. Și vor lua pentru cel necurat din cenușa cea arsă a curățirii, și vor turna preste apă vie într'un vas.

18. Un bărbat curat luând isop, va muiă în apă, și va stropi casa, vasele, oamenii câți vor fi acolo, și pre cel ce s'a atins de os omenesc, sau de cel ucis cu sabia, sau de cel mort, sau de mormânt.

19. Omul cel curat va stropi pre cel necurat în ziua a treia și în ziua a șaptea; și se va curăți în ziua a șaptea, și va spăla hainele sale, și va scălda trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

20. Iar omul care se va pângări și nu se va curăți, va pieri sufletul acela din mijlocul adunării, că sfințele Domnului a spurcat, și pentru că apă de stropire nu s'a stropit preste dânsul, necurat este.

21. Și va fi vouă lege veșnică, și cel ce stropiște cu apă de stropire, va spăla hainele sale; iar cel ce se atinge de apa stropirei, necurat va fi până seara.

22. Și tot ori de ce se va atinge cel necurat, necurat va fi, și tot cel atins, necurat va fi până seara.

CAP. 20.

Apa din piatră. Moartea Marianii și a lui Aaron.

Și au venit fiii lui Israel cu toată adunarea în pustia Sin în luna

⁴ Lev. 16, 19; Ps. 50, 8; Evr. 9, 13.
⁶ Lev. 14, 6, 51. 11. Lev. 11, 36.
¹² 31, 19. 13. Lev. 15, 31.

18. Ps. 50, 8.
20. 1. 33, 36.

cea dintâiu, și a rămas poporul în Cadis, și a murit acolo Mariam, și s'a îngropat acolo.

2. Și n'avea apă adunarea, și s'a adunat la Moisi și Aaron.

3. Și blestemă poporul pre Moisi, zicând: O! Că de am fi pierit când au pierit frații noștri înaintea Domnului.

4. Pentruce ați suit adunarea Domnului în pustia aceasta, ca să ne omorîți pre noi, și vitele noastre?

5. Pentruce ne-ați scos pre noi din Egipt ca să venim la acest loc rău, în care nu se seamănă și nu se află nici smochini, nici vii, nici rodii, nici apă de băut.

6. Și au venit Moisi și Aaron dinaintea adunării la ușa cortului mărturie, și au căzut pre fața lor, și s'a arătat slava Domnului către dânsii.

7. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

8. Ia toiagul tău, și chiamă adunarea, tu și Aaron fratele tău, și grăiți către piatră înaintea lor, și va da apele sale, și veți scoate apă din piatră, și veți adăpa adunarea și dobitoacele lor.

9. Și a luat Moisi toiagul dinaintea Domnului, după cum au poruncit Domnul.

10. Și au chemat Moisi și Aaron adunarea înaintea pietri, și a zis către ei: ascultați-mă cei neascultători, au din piatra aceasta voi scoate vouă apă?

11. Și ridicând Moisi mâna sa, a lovit piatra cu toiagul de două ori, și a ieșit apă multă, și au băut adunarea și dobitoacele lor.

12. Iar Domnul au zis către Moisi și către Aaron: pentrucă n'ați crezut să mă sfințiți înaintea fiilor lui Israel, pentru aceea nu veți băga voi

adunarea aceasta în pământul care l-am dat lor.

13. Aceasta este apa pricirii, că s'au certat fiii lui Israel înaintea Domnului, și el s'au sfințit întru dânsii.

14. Și a trimis Moisi soli din Cadis la împăratul Edom, zicând: acestea zice fratele tău Israel: tu știi toată osteneala ce am avut noi.

15. Cum s'au pogorît părinții noștri în Egipt, și au nemernicit în Egipt zile multe, și ne-au chinuit pre noi Egiptenii, și pre părinții noștri.

16. Și am strigat către Domnul, și Domnul au auzit glasul nostru, și trimițând înger ne-au scos pre noi din Egipt, și acum suntem în Cadis cetatea de lângă hotarele tale.

17. Să trecem prin pământul tău, nu vom trece prin iarși, nici prin vii, nici vom bea apă din fântâna ta, pe drumul mare vom merge, nu ne vom abate la dreapta, nici la stînga, până vom trece hotarele tale.

18. Iar Edom a zis: nu veți trece prin pământul meu; iar de nu, cu războiul voi ieși înaintea ta.

19. Zis-au lui fiilor lui Israel: să trecem pre lângă munte, iar de vom bea din apa ta eu, și vitele mele, vom plăti ție; lucru mic este să trecem pe lângă munte.

20. Iar el a răspuns: nu vei trece prin pământul meu, și a ieșit Edom înaintea lui cu gloată mare și cu mână tare.

21. Și nevrînd Edom să lase pre Israel să treacă prin hotarele sale, și s'a abătut Israel dela dânsul.

22. Și s'au ridicat din Cadis, și au mers fiii lui Israel toată adunarea în muntele Or.

23. Și au grăit Domnul către Moisi

2. Eșire 17, 1. 4. Eșire 16, 3; 17, 3.
10. Eșire 17, 5, 6. 11. Eșire 17, 6; Isaia 48, 21; 1 Cor. 10, 4. 12. A 2 Lege 1, 37.

13. Eșire 17, 7; A 2 Lege 33, 8. 14. A 2 Lege 23, 7. 15. Num. 20, 15, 16. 16. Eșire 2, 9, 23; Fapt. 7, 30, 38. 17. A 2 Lege 2, 6. 21. Judec. 11, 16. 22. 33, 37.

și către Aaron în muntele Or la hotarele pământului lui Edom, zicând:

24. Să se adauge Aaron la poporul său, că nu veji intra în pământul care l-am dat fiilor lui Israel moștenire, pentru că m'ai întăritat pre mine la apa pricii.

25. Ia pre Aaron fratele tău și pre Eleazar feciorul lui, și-i sue pre ei în muntele Or înaintea a toată adunarea.

26. Și desbracă pre Aaron de vestiminte și îmbracă pre Eleazar feciorul lui, și Aaron se va adauge, și va muri acolo.

27. Și a făcut Moisi după cum i-au poruncit Domnul, și i-a suir pre ei în muntele Or înaintea a toată adunarea.

28. Și a desbrăcat Moisi pre Aaron de vestiminte și a îmbrăcat cu ele pre Eleazar feciorul lui, și a murit Aaron acolo în vârful muntelui, și s'au pogorât Moisi și Eleazar din munte.

29. Și a văzut toată adunarea, că a murit Aaron, și a plâns pre Aaron treizeci de zile toată casa lui Israel.

CAP 21.

Sarpele de aramă.

Și a auzit Hananeul împăratul Aradului cel ce lăcuia către pustie, că a venit Israel pre calea Atarin, și s'a războit asupra lui Israel, și a robii din ei robime.

2. Și a făcut Israel lăgăduință Domnului, și a zis: de'nii vei da pre poporul acesta supt mâna mea, voi aduce pre el dar și cetățile lui.

3. Și au ascultat Domnul glasul lui Israel, și au dat pre Hananeu supt mâna lui, și l-a adus dar pre el și

cetățile lui, și a chemat numele locului aceluia: dar adus.

4. Și purcezând din muntele Or, pre calea cea despre marea Roșie, a încunjurat pământul lui Edom, și s'a înpușinat cu suilelul poporul pre cale.

5. Și cârtea poporul asupra lui Dumnezeu și asupra lui Moisi, zicând: căci ne-ai scos pre noi din Eghipei, ca să ne omori în pustile? Că nu este nici pâine nici apă, și sufletul nostru s'a urât cu această pâine deșartă.

6. Și au frimis Domnul în popor șerpi omorâtori, și mușcă pre popor, și a murit popor muli din fiii lui Israel.

7. Și mergând poporul la Moisi a zis: am păcăluit că am grăit rău asupra Domnului și asupra ta, roagă-te dar către Domnul, ca să ia dela noi șarpele; și s'a rugat Moisi către Domnul pentru popor.

8. Și au zis Domnul către Moisi: fă ție șarpe de aramă, și-l pune un semn, și va fi de va mușcă șarpele pre om, tot cel mușcat văzându-l pre el, va trăi.

9. Și a făcut Moisi șarpe de aramă, și l-a pus pre el un semn, și când mușcă șarpele pre om, se uită la șarpele cel de aramă și trăie.

10. Și s'au ridicat iiii lui Israel și au tăbărit în Ovoi.

11. Și ridicându-se din Ovoi, au tăbărit în Ahalgie, dincolo în pustia care este despre fața lui Moav, spre răsăriul soarelui.

12. Și de acolo s'au sculat și au tăbărit în valea Zared.

13. Și de acolo ridicându-se, au tăbărit dincolo de Arnon în pustia ceea ce este alară din hotarele A-

25. A 2 Lege 32, 50. 28. A 2 Lege 10, 6.
26. Fac. 50, 3; A 2 Lege 34, 6.
21. 1. 30, 40. 2. Fac. 28, 20.

4. 33, 41. 5. 11, 20; A 2 Lege 9, 22.
6. Inlelep. 16, 5; 1 Cor. 10, 9. 7. Ioan
3, 14. 8. Ioan 3, 14; 4 Imp. 18, 4. 9. Ioan 3, 43.
10. Jud. 11, 18.

moreilor, că Arnon este în hotarele lui Moav, între Moav și între Amoreu.

14. Pentru aceea se zice în cartea, războiul Domnului: pre Zoov l-au secăt, și repejunele lui Arnon.

15. Iar repejunele le-au făcut lăcaș lui Ir, și se alătură cu hotarele lui Moav.

16. Și de acolo la fântână. Aceasta este fântâna, pentru care au zis Domnul către Moisi: adună poporul, și le voi da lor apă să beă.

17. Atunci Israil a cântat cântarea aceasta: lăudați fântâna, cântați-i, răspunzând unii altora.

18. Fântână o au săpat pre ea căpeteniile, cioplitu-o-au pre ea împărații neamurilor întru împărăția lor stăpânind ei.

19. Si dela fântână la Mantanain, și dela Mantanain la Naaliil, și de la Naaliil la Vamot.

20. Și dela Vamot la Napin care este în câmpul lui Moav, dela vârful celui cioplit, care caută spre fața pustiei.

21. Și a trimis Moisi soli la Sion împăratul Amoreilor cu cuvinte de pace, zicând:

22. Vom trece prin pământul tău, pre cale vom merge, nu ne vom abate nici în iară, nici în vie, nici vom bea apă din fântâna ta, pre calea împărătească vom merge, până ce vom trece hotarele tale.

23. Dar Sion n'a lăsat pre Israil să treacă prin hotarele lui; și a adunat Sion pre tot poporul său, și au ieșit în pustie să stea împotriva lui Israil, și au venit în Iassa, și a stat împotriva lui Israil.

24. Și l-a bătut pre el Israil cu ucidere de sabie, și a stăpânit pământul lui, dela Arnon până la Iavoc, până la feciorii lui Amman, că

hotarul fiilor lui Amman este Iazir.

25. Și a luat Israil toate cetățile acestea, și a lăcuit Israil în toate cetățile Amoreilor, în Esevon, și în toate cele de prin prejurul lor.

26. Că Esevon este cetatea lui Sion împăratul Amoreilor, și acesta a bătut pre împăratul Moav mai înainte, și a luat tot pământul lui dela Aroir până la Arnon.

27. Pentru aceea zic cei ce grăesc în pilde: veniți în Esevon, ca să se zidească și să se tocmească cetatea Sion.

28. Că foc a ieșit din Esevon, și pară din cetatea lui Sion, și a mîncat până la Moav, și a mistuit stâlpii lui Arnon.

29. Vai fie Moav, pierit-a poporul Hamos, datu-s'au fiii lor spre scăpare, și fetele lor robite lui Sion împăratul Amoreilor.

30. Sămânța lor piere, Esevon până la Devon, și femeile lor încă arseră cu loc în Moav.

31. Și a lăcuit Israil în toate cetățile Amoreilor.

32. Si a trimis Moisi ca să iscodească pre Iazir, și o a luat pre ea și satele ei, și a scos pre Amoreul care eră acolo.

33. Și întorcându-se s'a suiat pre calea cea către Vasan, și a ieșit Og împăratul Vasanului înaltea lor, și tot poporul lui la războiu în Edrain.

34. Și au zis Domnul către Moisi: să nu te temi de el, că în mâinile tale l-am dat pre el și tot poporul lui și tot pământul lui, și vei face lui, cum ai făcut lui Sion împăratul Amoreilor, care lăcuia în Esevon.

35. Și l-a bătut pre el și pre feciorii lui și pre tot poporul lui, până n'a lăsat dintr'însul rob viu, și a moștenit pământul lor.

21. A 2 Lege 2, 26. 23. A 2 Lege 2, 30; și 29, 7. 24. A 2 Lege 2, 33; Jud. 11, 13; Ps. 134, 10, 12; Amos 2, 9.

25. A 2 Lege 2, 34, 35. 28. Isaia 15, 1. 29. Jud. 11, 21; 3 Imp. 11, 7. 33. A 2 Lege 1, 4; 3, 1-3; 4, 47; 29, 7. 35. Epice 14, 28.

CAP. 22.

Valaam.

Și purcezând fiii lui Israil, au tăbărit la apusul lui Moav lângă Iordan către Ierihon.

2. Și văzând Valac feciorul lui Sepfor, toate câte a făcut Israil Amoreului,

3. S'a temut Moav de popor foarte; că mulți erau, și s'a îngrozit Moav de iafa fiilor lui Israil.

4. Și a zis Moav către bătrânii lui Madiam: acum adunarea aceasta va înghiși pre toți cei din prejurul nostru, cum înghițe vișelul iarba cea verde din câmp; și Valac feciorul lui Sepfor eră împărat lui Moav pe vremea aceea.

5. Și a trimis soli la Valaam feciorul lui Veor în Fatura, care este la rîul pămîntului fiilor poporului său, să-l cheme pre el zicând: iată popor a ieșit din Egipt, și iată a acoperit iafa pămîntului, și acesta stă împotriva mea.

6. Și acum vino de blestemă mie pre poporul acesta, că mai tare decît mine este, doar voi putea să ucid dintru ei, și să-i scoi pre ei din pămînt; că știu, că pre carii vei binecuvînta, binecuvîntași sunt, și pre carii vei blestemă tu, blestemași sunt.

7. Și au mers bătrânii lui Moav și bătrânii lui Madiam ducând daruri în mâinile lor pentru vrăji, și au venit la Valaam, și i-au spus lui cuvintele lui Valac.

8. Iar el a zis către ei: mîneși aici preste noaptea, și voi răspunde vouă cele ce va grăi Domnul către mine.

9. Și au rămas boierii lui Moav la Valaam, și au venit Dumnezeu la Valaam, și i-au zis lui: ce sunt oamenii aceștia la tine?

10. Și a zis Valaam către Dum-

nezeu: Valac feciorul lui Sepfor împăratul lui Moav i-a trimis pre el la mine, zicând:

11. Iată popor a ieșit din Egipt și a acoperit iafa pămîntului, și acesta stă împotriva mea, și acum vino de mîl-l blestemă pre el, doară îl voi putea bate pre el, și-l voi scoate pre el de pre pămînt.

12. Și au zis Domnul către Valaam: nu vei merge cu ei, nici vei blestemă poporul, că este binecuvîntat.

13. Și sculându-se Valaam dimineața, a zis către boierii lui Valac: duceți-vă la Domnul vostru, că pre mine nu mă lasă Dumnezeu să merg cu voi.

14. Și sculându-se boierii lui Moav au venit la Valac, zicând: Valaam n'a vrut să vie cu noi.

15. Și a adaos încă Valac a trimite boieri mai mulți, și mai cinstiți decît aceștia.

16. Și au venit la Valaam, și i-au zis lui: acestea zice Valac a lui Sepfor: rogu-te, nu te lenevi a veni la mine.

17. Că cu cinste te voi cinsti, și câte vei zice, voi face ție, numai vino de blestemă mie pre poporul acesta.

18. Și a răspuns Valaam, și a zis boierilor lui Valac: de-mi va da mie Valac plină casa de argint și de aur, nu voi putea să calc cuvîntul Domnului Dumnezeu, să-l fac pre el mic sau mare întru cugetul meu.

19. Și acum rămîneși în noaptea aceasta, ca să cunosc ce va adaogea Domnul a grăi către mine.

20. Și au venit Dumnezeu la Valaam noaptea, și i-au zis lui: de au venit să te cheme oamenii aceștia, sculându-te, mergi după ei; însă cuvîntul care-l voi grăi către tine, acela să-l faci.

21. Și sculându-se Valaam dimi-

22. 1. 26, 3; și 33, 48. 5. Isus Navi 24, 9.
7. Is. Navi 13, 22.

17. 24, 11. 18. 3 Imp 22, 14.

neața a pus șaoa pre asina sa, și a purces cu boierii lui Moav.

22. Și s'a mântiat cu iușime Dumnezeu, căci merge el, și s'a sculat Ingerul lui Dumnezeu ca să-l muștre pre el pre cale, și el ședeă pre asina sa, și două slugi ale lui erau cu dânsul.

23. Și văzând asina pre Ingerul lui Dumnezeu stându-i improtivă în cale și cu sabia scoasă în mână sa, s'a abătut asina din cale și mergea spre câmp; iar el bătea pre asină cu toiagul său, ca s'o îndrepteze la cale.

24. Și a stătut Ingerul lui Dumnezeu între răzoarele viilor, gard dincoace, și gard dincolo.

25. Și văzând asina pre Ingerul lui Dumnezeu, s'a tras către gard, și a strâns piciorul lui Valaam la gard, și Valaam a adaos încă a o mai bate.

26. Si a adaos Ingerul lui Dumnezeu, și mergând a stătut în loc strîmt, unde nu se putea abate la dreapta sau la stînga.

27. Și văzând asina pre Ingerul lui Dumnezeu, s'a culcat sup Valaam, și s'a mîniat Valaam, și bătea pre asină cu toiagul.

28. Și a deschis Dumnezeu gura asinei, și a zis către Valaam: ce ți-am făcut de mai bătut de trei ori cu aceasta.

29. Și a zis Valaam către asină: pentru că mai necăjit, și de ași fi avut culit în mână mea te-ași fi junghiat.

30. Și a zis asina către Valaam: au nu sunt eu asina ta, pre care din tinerețele tale ai încălcat până în ziua de astăzi? Au doară din nebgare de seamă am făcut ție aceasta? Iar el a zis, nu.

31. Si au descoperit Dumnezeu

ochii lui Valaam, și a văzut pre Ingerul Domnului stând improtivă în cale, și sabia scoasă în mână lui, și plecându-se s'a închinat cu lața sa.

32. Si a zis lui Ingerul lui Dumnezeu: pentruce ai bătut pre asina ta acum a treia oară? Și iată eu am ieșit să te muștru pre tine, pentru că nu este calea ta dreaptă înaintea mea.

33. Și văzându-mă asina s'a abătut dela mine acum a treia oară cu aceasta, și de nu s'ar fi abătut, acum pre tine te-ași fi omorît, și pre ea o ași fi păzit.

34. Și a zis Valaam către Ingerul Domnului: greșit-am, că n'am știut cum că tu mi-ai stătut improtivă înaintea mea în cale, și acum de nu-ți place ție, mă voiu întoarce.

35. Și a zis Ingerul lui Dumnezeu către Valaam, pasă împreună cu oamenii aceștia, numai cuvântul care voi zice către tine, acesta să păzești ca să-l grăești, și a mers Valaam cu boierii lui Valac.

36. Și auzind Valac cum că vine Valaam, a ieșit întru întâmpinarea lui la cetatea Moav, care este la hotarele Arnonului, care este din partea hotarelor.

37. Și a zis Valac către Valaam: au n'am trimis la tine să te cheme, pentruce n'ai venit la mine? Au doară socotit-ai că nu voi putea să te cinstesc?

38. Și a zis Valaam către Valac: iată am venit la tine, au putea-voiu acum grăi ceva? Cuvântul care va pune Dumnezeu în gura mea, acela îl voi grăi.

39. Și a mers Valaam cu Valac, și au venit la cetățile curjilor.

40. Și a junghiat Valac oi și vitei, și a trimis lui Valaam și boierilor celor ce erau cu el.

41. Și a fost a doua zi a luat Valac pre Valaam, și l-a suit la stâl-

pul lui Vaal, și i-a arătat lui de acolo o parte oarecare de popor.

CAP. 23.

binecuvîntacă pre Israiliți.

Și a zis Valaam lui Valac: zidește șmle aici șapte jertfelnice și-mi gătește aici șapte viței și șapte berbeci.

2. Și a făcut Valac după cum i-a zis Valaam, și a adus vițel și berbec pe jertfelnic.

3. Și a zis Valaam către Valac: stăi aproape de jertfa ta, și eu voi merge, ca doar mi se va arăta Dumnezeu întru întâmpinare, și cuvântul care îl va arăta mie, îi-l voi spune ție, și a stătu Valac lângă jertfa sa.

4. Iar Valaam a mers să întrebe pre Dumnezeu, și a mers drept, și s'au arătat Dumnezeu lui Valaam, și a zis Valaam către el: cele șapte jertfelnice le-am gătit, și am pus un vițel și un berbec pe jertfelnic.

5. Și au pus Dumnezeu cuvânt în gura lui Valaam, și au zis: întoarce-te la Valac, și așa grăește.

6. Și s'a întors la el; iar el stă de parte de jertfele sale, și toți boierii lui Moav împreună cu el, și a fost Duhul lui Dumnezeu preste el.

7. Și luând pilda sa a zis: din Mesopotamia m'a chemat pre mine Valac împăratul lui Moav, din munți dela răsărit, zicând: vino, blestemă mie pre Iacov, și vino, osândește pre Israil.

8. Cum voi blestemă pre cel ce nu-l blestemă Domnul? Sau cum voi osândi pre cel ce nu-l osândește Dumnezeu?

9. Că din vârful munților vedeă-l-voiu pre el, și din dealuri cunoaște-l-voiu pre el; lată poporul care

singur va lăcuț, și între alte neamuri nu se va număra.

10. Cine a numărat sămânța lui Iacov? Și cine va număra noroadale lui Israil? Să moară sufletul meu întru sufletele drepților, și să se facă sămânța mea ca sămânța lor.

11. Și a zis Valac către Valaam: ce mi-ai făcut? Să blestemi pre vrăjmașii mei te-am chemat, și iată i-al binecuvîntat cu binecuvîntare.

12. Și a zis Valaam către Valac: au nu câte va da Dumnezeu în gura mea, acestea voi păzi a grăi?

13. Și a zis către el Valac: mai vino încă cu mine într'alt loc, de unde nu-l vei vedeă pre el de acolo, ci numai o parte dintr'însul vei vedeă; iar pre toți nu-i vei vedeă, și de acolo blesteamă pre dânsul.

14. Și l-a luat pre el într'un pisc de jarlnă pre vârful celui cioplit, și a zidit acolo șapte jertfelnice, și a pus vițel și berbec pe jertfelnic.

15. Și a zis Valaam către Valac: stăi lângă jertfa ta, iar eu mă voi duce să întreb pre Dumnezeu.

16. Și au întâmpinat Dumnezeu pre Valaam, și au pus cuvânt în gura lui, și au zis: întoarce-te la Valac, și a-cestea să grăești.

17. Și s'a întors la el, iar el stă aproape de jertfa sa, și toți boierii lui Moav cu el, și i-a zis Valac lui: ce au grăit Domnul?

18. Și luând pilda sa a zis: scoală-te Valac, și ascultă, ia în urechi mărturie feciorul lui Șepfor.

19. Dumnezeu nu este ca omul să se schimbe, nici ca fiul omului să se îngrozească, el a zis: au nu va lace? Grăi-va; și au nu va îndeplini?

20. Iată am primit ca să binecuvîntez, voi binecuvîntă și nu mă voi opri.

21. Nu. va fi osteneală întru Iacov, nici se va fi necaz întru Israel; Domnul Dumnezeu lui cu el este, cele mărite ale boierilor întru dânsul.

22. Dumnezeu cel ce l-au scos pre el din Egipt ca mărirea inorogului.

23. Că nu este descântec în Iacov, nici vraje în Israel, la vreme se va grăi lui Iacov, și lui Israel ce-i va face Dumnezeu?

24. Iată poporul ca un puț de leu se va scula, și ca un leu se va semeși, nu va dorinți până ce va mânca vânat, și va bea sângele celor răniți.

25. Și a zis Valac către Valaam: nici cu blestem să nu-l blestemi mie pre el, nici binecuvântând să nu-l binecuvântezi pre el.

26. Și răspunzând Valaam a zis lui Valac, au n'am grăit fie, zicând: că cuvântul care-mi va zice Dumnezeu, acela voi face?

27. Și a zis Valac către Valaam: vino să te duc într'alt loc, și de va plăcea lui Dumnezeu, blestemă-l pre el de acolo.

28. Și a luat Valac pre Valaam, în vârful lui Fogor, care se înfînde spre pustie.

29. Și a zis Valaam către Valac: zidește mie aici șapte jertfelnice, și-mi gătește șapte viței și șapte berbeci.

30. Și a făcut Valac precum i-a zis Valaam, și a pus vițel și berbec pre jertfelnic.

CAP. 24.

Proorocia lui Valaam.

Și văzând Valaam că bine este înaintea Domnului a binecuvânta pre Israel, n'a mers după obiceiul său întru întâmpinarea vrăjilor, ci s'a întors fața sa spre pustie.

2. Și ridicând Valaam ochii săi, văzută-a pre Israel tăbărit după neamuri, și a fost preste el Duhul lui Dumnezeu, și a început a grăi în pildă zicând:

3. Zice Valaam fiul lui Veor, zice omul cel adevărat, care vede.

4. Zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu, cel ce cu ochii săi deschși a văzut în somn vederea lui Dumnezeu.

5. Cât sunt de bune casele tale Iacove, și corturile tale Israile.

6. Ca niște văi umbroase, și ca niște grădini lângă râuri, și ca niște corturi care le-au înfipt Domnul, și ca niște chedri lângă ape.

7. Ieși-va un om din sămânța lui, și va stăpâni neamuri multe, și se va înălța împărăția lui mai mult decât Gog, și va crește împărăția lui.

8. Dumnezeu l-au povățuit pre el din Egipt, ca a inorogului măritiei lui, mânca-va neamurile vrăjmașilor săi, și grăsimile lor le va suga, și cu săgețile sale va săgeta pre vrăjmași.

9. Culcându-se s'a odihnit ca un leu și ca un puț de leu, cine-l va scula pre el? Cei ce te binecuvântează pre tine sunt binecuvântați, și cei ce te blestemă sunt blestemați.

10. Și s'a mâniat Valac pre Valaam, și frângându-și mâinile a zis Valac către Valaam: a blestemă vrăjmașul meu te-am chemat, și iată binecuvântând l-ai binecuvântat a treia oară.

11. Acum dar fugi în locul tău, am zis că te voi cînsi pre tine, și acum te-au lipsit Domnul de mărire.

12. Și a zis Valaam către Valac: au nu și solilor tăi, pre cari i-ai trimis la mine, am grăit, zicând:

13. De-mi va da Valac casa sa plină de argint și de aur, nu voi.

putea să calc cuvântul Domnului, să-l fac pre el bun sau rău dela mine, câte-mi va spune mie Dumnezeu, acestea voui grăi.

14. Și acum iată alerg la locul meu, vino să-ți spun ce va face poporul acesta poporului tău la sfârșitul zilelor.

15. Și urmând pilda a zis: zice Valaam feciorul lui Veor, zice omul cel ce adevărat vede.

16. Auzind cuvintele lui Dumnezeu, și știind știința celui înalt, și vederea lui Dumnezeu văzând în somn cu ochii săi deschiși.

17. Arată-l-voui lui, ci nu acum, fericescu-l, și nu se apropie, răsar-l-va o stea din Iacov, și se va scula un om din Israil, și va zdrobi pre domnia lui Moav, și va prăda pre toți feciorii lui Sit.

18. Și va fi Edom moștenire, și va fi moștenirea lui Isav vrăjmașul lui, și Israil a făcut putere.

19. Și se va scula din Iacov, și va pierde pre cel ce a scăpat din cetate.

20. Și văzând pre Amalic, urmă pilda sa, zicând: începutul neamurilor Amalic, și sămânța lor va pieri.

21. Și văzând pre Keneu urmă pilda sa, zicând: tare este lăcașul tău, și de vei pune în piatră cui-bul tău.

22. Și de se va face lui Veor cuib de viclesug, Asirienii te vor robi pre ilne.

23. Și văzând pre Og urmă pilda sa, zicând: vai, vai! Cine va trăi, când va pune acestea Dumnezeu.

24. Și va ieși din mâna Kiteilor, și vor asupri pre Asur, și vor necăji pre Evrei, și ei toți odată vor pieri.

25. Și sculându-se Valaam s'a dus

înapoi la locul său, și Valac încă s'a dus la casa sa.

CAP. 25.

Pedeapsa pentru idolatrie și desfrânare.

Și a poposit Israil în Satin, și s'a spurcat poporul curvind cu fetele lui Moav.

2. Și i-au chemat pre ei la jertfele idolilor săi, și au mâncat poporul din jertfele lor, și s'a închinat idolilor lor.

3. Și s'a închinat Israil lui Veelfegor, și s'a mâniat cu iușime Dumnezeu pre Israil.

4. Și au zis Domnul către Moisi: ia pre toate căpeteniile poporului, și arată pre el pildă Domnului înaintea soarelui, și se va întoarce iușimea mâniei Domnului dela Israil.

5. Și a zis Moisi neamurilor lui Israil: ucideți fiecare pre casnicul său, care s'a închinat lui Veelfegor.

6. Și iată un om din fiul lui Israil venind, a aproplat pre fratele său la o madiancă înaintea lui Moisi, și înaintea a toată adunarea fiilor lui Israil, iar ei plângeau la ușa cortului mărturie.

7. Și văzând Finees feciorul lui Eleazar fiul lui Aaron preotul, s'a sculat din mijlocul adunării, și luând în mână sulia,

8. A intrat dinapoia omului israiliean în bordeiu, și l-a junghiat pre amândoi, și pre omul israiliean, și pre femeie prin mitra ei, și a încetat bătaea dela fiii lui Israil.

9. Și cei morți într'această bătae au fost douăzeci și patru de mil.

10. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

11. Finees feciorul lui Eleazar fiul

19. 2 Imp. 8, 14; Ps. 59, 9.

20. Eșire 17, 8; și 14.

21. Jud 1, 16.

25. 1. Eșire 34, 16. 3. 31, 16; Osie 9, 10.

4. Isus Navi 22, 17; Fi 2 Lege 4, 3. Eșire

32, 27. 7. Eșire 6, 25; Ps. 105, 30.

9. 1 Cor. 10, 8.

lui Aaron preotul a potolit mânia mea de către liii lui Israil, râvnind pentru mine râvnă întru ei, și n'am pierdut pre liii lui Israil întru râvna mea.

12. Așa am zis: iată eu am dat lui legătură de pace.

13. Și va fi lui și seminției lui după dânsul legătura preoției veșnică, că a râvnit pentru Dumnezeuul său, și s'a rugat pentru fiili lui Israil.

14. Omul israilitean, care s'a junghiat împreună cu madianca se numește Zamvri, feciorul lui Salo mai marele casii seminției lui Simeon.

15. Iar lemeia madiancă cea junghiată Hasvi, fata lui Sur mai marele neamului Omot ai casei seminției cei mai alese a lui Madiam.

16. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

17. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune:

18. Invrăjbiți-vă cu Madiamitenii, și-i omorâți pre ei, că vă vrăjmașesc vouă cu vicleșugurile, cu care v'au viclenit pre voi prin Fogor și prin Hasvi, fata mai marelui lui Madiam, sora lor cea junghiată în ziua junghierii pentru Fogor.

CAP. 26.

Numărarea altă nou a poporului.

Și a fost după bătea aceasta au grăit Domnul către Moisi și către Eleazar preotul, zicând:

2. Numără căpetenia a toată adunarea fiilor lui Israil dela douăzeci de ani și mai sus, după casele semințiilor lor, tot cel ce poate ieși la războiu întru Israil.

3. Și au grăit Moisi și Eleazar preotul cu dânsii în Aravotul lui Moav la Iordan despre Ierihon, zicând:

4. De douăzeci de ani și mai sus precum i-au poruncit Domnul lui Moisi și fiilor lui Israil, carii au ieșit din Eghipt.

5. Ruvim cel întâiu născut al lui Israil, și fiili lui Ruvim, Enoh, și poporul lui Enoh dela Fallu, poporul lui Fallu.

6. Dela Ason, poporul lui Ason. Dela Harmi, poporul lui Harmi.

7. Acestea sunt noroadele lui Ruvim, și a fost numărul lor patruzeci și trei de mii, șapte sute treizeci.

8. Și fiil lui Fallu, Eliav.

9. Și fiili lui Eliav, Namuil și Datan și Aviron, aceștia sunt cei ce s'au ales din adunare, aceștia sunt carii au stăut împotriva lui Moisi și a lui Aaron întru adunarea lui Core întru împotrivire Domnului.

10. Și deschizându-și pământul gura sa, i-au înghițit pre ei și pre Core, murind cu ceata lui, când a mâncat focul pre cei două sute cincizeci, și s'a lăcut spre semn.

11. Iar fiili lui Core n'au murit.

12. Și fiili lui Simeon: poporul fiilor lui Simeon: dela Namuil, poporul lui Namuil, dela Iamin, poporul lui Iamin, dela Iahin, poporul lui Iahin.

13. Dela Zara, poporul lui Zara, dela Saul, poporul lui Saul.

14. Acestea sunt popoarele lui Simeon, în număr de douăzeci și două de mii două sute.

15. Fiili lui Gad după popoarele lor: dela Safon, poporul lui Safon, dela Anghi, poporul lui Anghi, dela Suni, poporul lui Suni.

16. Dela Azeni poporul lui Azeni, dela Addi poporul lui Addi.

17. Dela Aroadi, poporul lui Aroadi, dela Ariil, poporul lui Ariil.

18. Acestea sunt popoarele fiilor

lui Gad în număr de patruzeci și patru de mii și cinci sute.

19. Iar fiul lui Iuda: Ir și Avnan și Silon și Fares și Zara, și a murit Ir și Avnan în pământul Hanaan.

20. Și au fost fiii lui Iuda după noroadele lor: dela Silon, poporul lui Silon, dela Fares, poporul lui Fares, dela Zara poporul lui Zara.

21. Și au fost fiii lui Fares, dela Asron, poporul lui Asron, dela Iamun, poporul lui Iamun;

22. Acestea sunt noroadele lui Iuda în număr de șaptezeci și șase de mii cinci sute.

23. Și fiii lui Isahar după popoarele lor: dela Tola, poporul lui Tola, dela Fua, poporul lui Fua.

24. Dela Iasuv, poporul lui Iasuv, dela Samram, poporul lui Samram;

25. Acestea sunt popoarele lui Isahar, în număr de șazeci și patru de mii patru sute.

26. Fiii lui Zavulon după popoarele lor: dela Sared, poporul lui Sared, dela Allon, poporul lui Allon, dela Alil, poporul lui Alil;

27. Acestea sunt popoarele lui Zavulon în număr de șazeci de mii cinci sute.

28. Fiii lui Iosif după popoarele lor: Manasi și Efraim.

29. Fiii lui Manasi: dela Mahir, poporul lui Mahir și Mahir a născut pre Galaad; dela Galaad, poporul lui Galaad.

30. Și aceștia sunt liii lui Galaad: dela Ahiezer, poporul lui Ahiezer, dela Heleg, poporul lui Heleg.

31. Dela Esriil, poporul lui Esriil, dela Sihem, poporul lui Sihem.

32. Dela Simaer, poporul lui Simaer, și dela Ofer, poporul lui Ofer.

33. Și dela Salpad feciorul lui Ofer nu s'a născut lui feciori fără numai

fefe, și acestea sunt numele fetelor lui Salpad: Mala și Nua și Eglă și Melha și Tersa.

34. Acestea sunt popoarele lui Manasi în număr de cincizeci și două de mii șapte sute.

35. Și aceștia sunt fiii lui Efreim: dela Sutala, poporul lui Sutala, dela Tanah, poporul lui Tanah;

36. Aceștia sunt feciorii lui Sutala: dela Eden, poporul lui Eden. Acestea sunt popoarele lui Efreim în număr de treizeci și două de mii cinci sute.

37. Acestea sunt popoarele liilor lui Iosif, după popoarele lor.

38. Fiii lui Veniamin după popoarele lor: dela Vale, poporul lui Vale, dela Asivir, poporul lui Asivir, dela Iahiran, poporul lui Iahiran.

39. Dela Sofan, poporul lui Sofan.

40. Și au fost feciorii lui Vale: Adar și Noeman, dela Adar poporul lui Adar, dela Noeman, poporul lui Noeman.

41. Aceștia sunt liii lui Veniamin după popoarele lor în număr de patruzeci și cinci de mii cinci sute.

42. Și fiii lui Dan după popoarele lor: dela Same, poporul lui Same. Acestea sunt popoarele lui Dan după popoarele lor.

43. Toate popoarele lui Same în număr de șazeci și patru de mii patru sute.

44. Fiii lui Asir după popoarele lor: dela Iamin, poporul lui Iamin, dela Iesu, poporul lui Iesu, dela Varia, poporul lui Varia.

45. Dela Hover, poporul lui Hover, dela Melhiil, poporul lui Melhiil.

46. Și numele fetei lui Asir, Sara.

47. Acestea sunt popoarele lui Asir, în număr de patruzeci și trei de mii și patru sute.

48. Fiii lui Neftali după popoarele lor: dela Asiil, poporul lui Asiil, dela Gavni, poporul lui Gavni.

19. Fac. 38, 7-10; și 46, 2. 21. Fac. 46, 12.
26. Fac. 46, 14. 29. Is. Navi 17, 1.
31, 27, 1

49. Dela Ieser, poporul lui Ieser, dela Selim, poporul lui Selim.

50. Acestea sunt popoarele lui Nef-tali în număr de patruzeci și cinci de mii patru sute.

51. Acesta este numărul fiilor lui Israil: șase sute una mii, șapte sute treizeci.

52. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

53. Acestora se va împărși pământul să-l moștenească după numărul numelor lor.

54. Celor mai mulți, mai multă moșie le vei da, și celor mai puțini, mai puțină moșie le vei da; fiecăruia după cum s'a socotit li se va da lor moșie.

55. Cu sorși se va împărși pământul, anume după neamurile semințiilor lor vor lua moșie.

56. După sorși vei împărși lor moșiea, între mulți și între puțini.

57. Și fiili lui Levi după popoarele lor: dela Gherson, poporul lui Gherson, dela Cat, poporul lui Cat, dela Merari, poporul lui Merari.

58. Acestea sunt popoarele fiilor lui Levi: poporul lui Loveni, poporul lui Hevron; poporul lui Core și poporul lui Musi.

59. Și Cat a născut pre Amram, iar femela lui Amram se numeă Iohaved fata lui Levi, care a născut pre aceștia lui Levi în Eghipeț, și a născut lui Amram pre Aaron și pre Moisi și pre Mariam sora lor.

60. Și s'a născut lui Aaron: Nadav și Aviud și Eleazar și Ifamar.

61. Și au murit Nadav și Aviud, când au adus ei foc strein înaintea Domnului în pustia Sinai.

62. Și au fost numărul lor douăzeci și trei de mii, toată partea bărbătească dela o lună și mai sus, că nu s'au numărat între fiili lui Is-

rail, pentru că nu s'au dat lor moșie întru fiil lui Israil.

63. Și aceasta este socoteala lui Moisi și a lui Eleazar preotul, caril au numărat pre fiil lui Israil în Aravotul lui Moav la Iordan despre Ierihon.

64. Și într'aceștia n'a fost om din cei numărați de Moisi și de Aaron, carli au numărat pre fiii lui Israil în pustia Sinai.

65. Că au fost zis lor Domnul: că cu moarte vor muri în pustie, și n'au rămas din ei nici unul, afară de Halevi fiul lui Iefon și Isus al lui Navi.

CAP. 27.

Lege pentru moștenire. Isus Navi căptenie în locul lui Moisi.

Și mergând fetele lui Salpaad feciorul lui Ofer, feciorul lui Galaad, feciorul lui Mahir din poporul lui Manasi, din fiili lui Iosif, și acestea sunt numele lor: Maala și Nua și Eglă și Melha și Tersa.

2. Și stând înaintea lui Moisi, și înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea boierilor, și înaintea a toată adunarea la ușa cortului mărturie, au zis:

3. Tatăl nostru a murit în pustie, și el n'a fost întru adunarea, care a stăut împotrivă înaintea Domnului, întru adunarea lui Core, care pentru păcatul său a murit, și feciori nu s'au născut lui.

4. Drept aceea că să nu se stingă numele tatălui nostru din poporul său, căci n'are el fecior, dați-ne nouă moșie între frații tatălui nostru.

5. Și a adus Moisi judecata lor înaintea Domnului.

6. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

7. Drept au grăit fetele lui Sal-

51. 1, 46. 54. 33, 54. 55. 33, 54; 36, 2; 18. Navi 11, 23. 57. Eglre 6, 17-19.
59. Eglre 2, 1, 2. 61. Leviti, 10, 1, 2;
1 Paral. 24, 2. 62. 1, 49.

64. 1, 2; 3, 46. 65. 14, 28; 29, 35; 1 Cor. 10, 5, 6.
27. 1, 26, 33; 36, 11. 2. Isus Navi 17, 30.
3. 14, 35; și 26, 64. 7. 36, 1, 2.

paad, să le dai lor să aibă moșie între frații tatălui său, și să le dai lor toată moștea tatălui.

8. Și să grăești fiii lor lui Israel, zicând: de va năuți vre un om, și nu va avea ieciori, veți da moștea lui iecii lui.

9. Iar de nu va avea nici fată, veți da moștea fratelui lui.

10. Iar de nu va avea nici frați, veți da moștea fratelui tatălui său.

11. Iar de nu va avea frați tatălui, veți da moștea rudeniei cei mai de aproape din neamul lui, să moștenească cele ce sunt ale lui. Și va fi aceasta fiilor lui Israel dreptate de judecată, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

12. Și au zis Domnul către Moisi: suc-te în muntele cel dincolo de Iordan, acesta este muntele Navan, și vezi pământul lui Hanaan, care-l dau eu fiilor lui Israel moștenire.

13. Și-l vei vedea pre el, și te vei adăoge la poporul tău și tu, după cum s'a adaos Aaron fratele tău în muntele Or.

14. Pentrucă ați călcat cuvântul meu în pustia Sinai, când se împrofivea adunarea, ca să mă sfînșească, nu m'ați sfînșit la apă înaintea lor, aceasta este apa pricei la Cadis în pustia Sinai.

15. Și a zis Moisi către Domnul:

16. Să socotească Domnul Dumnezeu duhurilor și a tot trupul, om preste adunarea ta aceasta.

17. Care va ieși înaintea feșii lor și va intra, și care îi va scoate și-i va băga pre ei, și să nu fie avaria Domnului ca niste oi fără de păstor.

18. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând: ia la tine pre Isus fiul lui Navi om, care are duh întru sine, și vei pune mâinile tale preste el.

19. Și-l vei pune pre el înaintea lui Eleazar preotul, și vei da lui poruncește pentru el înaintea lor.

20. Și vei da mărirea ta preste el, ca să-l asculte pre el fiii lui Israel.

21. Și înaintea lui Eleazar preotul va stă, și-l vor întreba pre el de judecata arățărilor înaintea Domnului, prin rostul lui va ieși, și prin rostul lui va intra el, și fiii lui Israel cu toți odată și toată adunarea.

22. Și a făcut Moisi după cum i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu, și luând pre Isus, l-a pus înaintea lui Eleazar preotul și înaintea a toată adunarea.

23. Și a pus mâinile sale preste el, și l-a așezat pre el după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP. 28.

Legea nouă pentru oarecare jertfe.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Poruncește fiilor lui Israel, și grăește către ei, zicând: darurile mele, dările mele, jertfele mele cele de mirosoare cu bună mireasmă să păziti a le aduce mie la sărbătorile mele.

3. Și să zici către ei: acestea sunt jertfele mele, care să le aduceți Domnului, miei de câte un an curați doi într-o zi, pentru ca să nu înceteze arderea de tot.

4. Un miel veți jertfi dimineața, și al doilea miel veți jertfi seara.

5. Și vei aduce a zecea parte a unui il făină curată pentru jertfa stropită cu untdelemn în a patra parte a unui in.

6. Ardere de tot neîncetată, care s'a făcut în muntele Sinai întru mirosoare de bună mireasmă Domnului.

12. H 2 Lege 32, 49. 13. 31, 2. 14. 20, 12. 15. 2 Lege 32, 51. 16. 16, 22; Ebr. 12, 9. 17. 3 Imp. 22, 17. 18. H 2 Lege 3, 21; 31, 3.

27. Eșire 28, 30; Lev. 8, 8. 28. 2. Lev. 3, 11. 3. Eșire 29, 38. 5. 15, 4; Lev. 2, 1; Eșire 29, 40.

7. Și turnarea ei a patra parte a unui in la un miel întru cel sfânt vei turna turnare de vin Domnului.

8. Și al doilea miel îl vei aduce de către seară cu jertfa lui, și cu turnarea lui îl vei aduce întru miros de bună mireazmă Domnului.

9. Și în ziua sâmbetelor vei aduce doi miei de câte un an, curați, și două a zecea de făină curată pentru jertfă cu untdelemn stropită, și turnare.

10. Această este arderea de tot în fiecare sâmbătă, afară de arderea de tot cea de pururea, și turnarea ei.

11. Și la lună nouă vei aduce ardere de tot Domnului doi viței de cireadă, și un berbec, și șapte miei curați de câte un an.

12. Trei a zecea de făină curată stropită cu untdelemn la un vițel, și două a zecea de făină curată stropită cu untdelemn, la un berbec.

13. O zecime de făină curată stropită cu untdelemn, la un miel, jertfă miros de bună mireazmă aducere Domnului.

14. Turnarea lor jumătate de in de vin va fi la un vițel, și a treia a unul in va fi la un berbec, și a patra a unui in va fi la un miel: această ardere de tot în fiecare lună la lunele anului.

15. Și un țap din capre pentru păcat Domnului, afară de arderea de tot cea deapănurea se va face, și turnarea lui.

16. Și în luna dintâiu în patru-sprezece zile ale lunii, Paștele Domnului.

17. Și în ziua a cincisprezecea a lunii aceștia sărbătoarele, șapte zile azime vei mânca.

18. Și ziua cea dintâiu chemare

sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

19. Și vei aduce ardere de tot jertfă Domnului doi viței de cireadă, un berbec, șapte miei de câte un an curați vor fi vouă.

20. Și jertfa lor de făină curată, stropită cu untdelemn, trei a zecea la un vițel, și două a zecea la un berbec vei aduce.

21. Câte o zecime de fiecare miel, la cei șapte miei.

22. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, spre împăcarea voastră.

23. Afară de arderea de tot deapănurea cea de dimineață, care este arderea de tot neîncetată, vei face acestea.

24. După acestea vei aduce în fiecare zi în cele șapte zile, dar jertfă întru miros de bună mireazmă Domnului, afară de arderea de tot cea de pururea vei face turnarea ei.

25. Și ziua a șaptea numită sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceți întru aceea.

26. Și în ziua cea de pargă, când vei aduce jertfă nouă Domnului a săptămănilor, chemare sfântă va fi vouă; nici un lucru de slujbă să nu faceți.

27. Și vei aduce ardere de tot întru miros de bună mireazmă Domnului, doi viței din cireadă, un berbec, șapte miei de câte un an curați.

28. Jertfa lor făină curată amestecată cu untdelemn: trei a zecea la un vițel, și două a zecea la un berbec.

29. Câte o zecime de fiecare miel, din cei șapte miei.

30. Și un țap din capre pentru păcat, ca să se roage spre împăcarea voastră.

31. Afară de arderea de tot cea deapănurea, și jertfa lor vei face mie, curați vor fi vouă, și turnările lor.

7. 15, 5. 9. Mat. 12, 5. 11. 10, 10.
14. 15, 5. 16. Eșire 12, 15; 23, 15; 34, 18;
Lev. 23, 5. 17. Eșire 12, 18; A 2 Lege 16, 8.
18. Lev. 23, 7.

26. Eșire 23, 16; A 2 Lege 16, 10.

CAP. 29.

*Jerise la ziua 1-a, a 10-a și a 15-a a
lunii a 7-a.*

Și în luna a șaptea, ziua dintâiu
Șa lunii chemare sfântă va fi vouă,
nici un lucru de slujbă să nu faceți,
zi însemnată va fi vouă.

2. Și veți aduce arderile de tot în-
tru miros de bună mireazmă Dom-
nului, un vișel din vaci, un berbec,
și șapte miei de câte un an, curați.

3. Jerisa lor, făină curată ameste-
cată cu untdelemn, trei a zecea la un
vișel, și două a zecea la un berbec.

4. Câte o zecime de fiecare miel
la cel șapte miei.

5. Și un șap din capre jerisă pen-
tru păcat, spre împăcarea voastră.

6. Alară de arderile de tot ale lu-
nei nouă, și jersele lor, și turnările
lor, și arderea de tot cea deapuru-
rea, și jersele lor, și turnările lor,
după rânduiala lor întru miros de
bună mireazmă Domnului.

7. Si a zecea a lunii aceștia che-
mare sfântă va fi vouă, și să măh-
niți sufletele voastre, și nici un lu-
cru să nu faceți.

8. Și veți aduce arderi de tot în-
tru miros cu bună mireazmă Dom-
nului, jerisă Domnului un vișel din
cireadă, un berbec, șapte miei de
câte un an, curați vor fi vouă.

9. Jerisa lor, făină curată ameste-
cată cu untdelemn, trei a zecea la un
vișel, și două a zecea la un berbec.

10. Câte o zecime de fiecare miel
la cel șapte miei, și un șap din ca-
pre pentru păcat, spre împăcarea
voastră.

11. Alară de cel pentru păcat al
împăcării, și arderea de tot cea dea-
pururea, jerisa ei și turnarea ei după
rânduiala ei întru miros de bună
mireazmă aducere Domnului.

12. Și ziua a cincisprezecea a lunii
aceștia a șaptea, chemare sfântă va
fi vouă, nici un lucru de slujbă să
nu faceți, și să țineți sărbătoare Dom-
nului șapte zile.

13. Și să aduceți arderi de tot
jerisă întru miros de bună mireazmă
Domnului, în ziua dintâiu treispre-
zece vișei din vaci, doi berbeci, pa-
trusprezece miel de câte un an, cu-
rați vor fi vouă.

14. Jersele lor făină curată ame-
stecată cu untdelemn, trei a zecea
la un vișel din cei treisprezece vișei,
și două a zecea la un berbec din
cei doi berbeci.

15. O zecime de fiecare miel la
cei patrusprezece miei.

16. Și un șap din capre jerisă pen-
tru păcat alară de arderea de tot
cea de pururea, jersele lor, și tur-
nările lor.

17. A doua zi doisprezece vișei,
doi berbeci și patrusprezece miel
de câte un an, curați.

18. Cu jerisa lor și turnarea lor
la vișei și la berbeci și la miel după
numărul lor, după rânduială.

19. Un șap din capre jerisă pentru
păcat, alară de arderea de tot cea de
pururea, jersele lor și turnările lor.

20. A treia zi, unsprezece vișei,
doi berbeci și patrusprezece miei
de câte un an, curați.

21. Jerisa lor și turnarea lor la
vișei și la berbeci și la miel după
numărul lor, după rânduială.

22. Și un șap din capre jerisă pen-
tru păcat, alară de arderea de tot cea
de pururea, jersele și turnările lor.

23. A patra zi, zece vișei, doi ber-
beci, patrusprezece miei de câte un
an, curați.

24. Jersele lor, și turnările lor la
vișei și la berbeci și la miel după
numărul lor, după rânduială.

25. Și un șap din capre jerisă pen-

29. 1. Lev. 23, 24. 7. Lev. 16, 29; 23, 27.
8. 28, 19; și Ioan 7, 37.

12. Lev. 23, 34-43.

tru păcat afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

26. A cincea zi, nouă viței, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curași.

27. Jertfele lor și turnările lor, la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

28. Și un țap din capre jertfă pentru păcat afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

29. A șasea zi, opt viței, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curași.

30. Jertfele lor și turnările lor la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

31. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

32. A șaplea zi, șapte viței, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curași.

33. Jertfele lor și turnările lor la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

34. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

35. A opta zi închierea serbării va fi vouă, nici un lucru spre slujbă să nu faceți înfrînsa.

36. Si veși aduce arderi de tot întru miros de bună mireasmă jertfă Domnului, un vițel, un berbec și șapte miei de câte un an, curași.

37. Jertfele lor și turnările lor, la vițel și la berbeci și la miei, după numărul lor, după rânduiala lor.

38. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele și turnările lor.

39. Acestea veși face Domnul în

sărbătorile voastre, afară de jertfele voastre de făgăduință, și afară de cele de bună voea voastră, și de arderile de tot ale voastre, și de jertfele voastre, și de turnările voastre, și de jertfele cele de mântuire ale voastre.

CAP. 30.

Pentru făgăduinți.

Și a grăit Moisi fiilor lui Israil, după toate câte au poruncit Domnul lui Moisi.

2. Și a grăit Moisi către mai marii neamurilor fiilor lui Israil, zicând: acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul.

3. Omul care va face făgăduință Domnului, sau se va jură legându-se pe sufletul său, să nu-și calce cuvântul său; toate câte vor ieși din gura lui, să le facă.

4. Iar de va face o femeie făgăduință Domnului, legându-se din tinerețe încă fiind în casa tatălui său,

5. Si va auzi tatăl ei făgăduințele ei, și legătura ce a pus asupra sufletului său, și va facea tatăl ei, vor stă toate făgăduințele ei și ori cu ce și-a legat sufletul său, va rămâne.

6. Iar dacă tatăl ei nu ar vrea, ori în ce zi va afla toate făgăduințele ei și legăturile, care le-a pus asupra sufletului său, nu vor stă, și Domnul o va ierta pre ea, că n'a vrut tatăl ei.

7. Iar de va fi măritată și si-a luat asupra-și o făgăduință, sau a rostit gura ei ceva cu care și-a legat sufletul său;

8. De va auzi bărbatul ei, și va facea când a auzit, atunci vor stă toate făgăduințele ei, și ori cu ce și-a legat sufletul său, va rămâne.

9. Iar dacă bărbatul ei nu va vrea, îndată ce a aflat toate făgăduințele

și legăturile ei câte a pus asupra sufletului său, nu vor rămâne, că bărbatul ei n'a vrut, și Domnul o va ierta pre ea.

10. Iar făgăduința văduvei, și a cei lăsate de bărbat, câte se va făgădui asupra sufletului său, vor rămâne ei.

11. Iar de va face în casa bărbatului său făgăduința sa, sau legătura sa cea cu jurământ asupra sufletului său,

12. Și va auzi bărbatul ei, și nimic nu va zice ei, nici se va împotrivi, vor sta toate făgăduințele ei, și toate legăturile ei câte a pus asupra sufletului său, vor rămâne asupra ei.

13. Iar dacă bărbatul ei nu va vrea îndată ce va auzi, toate câte vor ieși din buzele ei, orice făgăduințe și orice legături asupra sufletului său, nu vor rămâne ei, că bărbatul ei le-a stricat, și Domnul o va ierta pre ea.

14. Toată făgăduința și tot jurământul de legătură, care măhneste sufletul, bărbatul ei îl va întări ei, și bărbatul ei îl va lua dela ea.

15. Iar făcând de va facea din zi în zi, va întări toate făgăduințele ei, și hotărârile cele de preste ea le va întări ei, pentru că a făcut în ziua în care a auzit.

16. Iar dacă le va strica bărbatul ei, după ziua în care a auzit, el va purta păcatul.

17. Acestea sunt poruncile câte au rânduit Domnul lui Moisi, între bărbat și între femeie, și între tată și între fată, până este tânără în casa tatălui său.

CAP. 31.

Israil biruiește din nou pe Madiamiti cu mare pradă.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Povățuește pre fiii lui Israil la biruință asupra Madiamitenilor, și apoi te vei adăoge la poporul tău.

3. Și a grăit Moisi către popor, zicând: Înframați din voi bărbați, și vă războiți înaintea Domnului asupra lui Madiam, ca să dați izbândă Domnului din Madiam.

4. Câte o mie din fiecare seminție, din toate semințiile fiilor lui Israil trimiteți să se războiască.

5. Și s'au numărat din miile lui Israil, câte o mie de fiecare seminție, douăsprezece mii de bărbați înframați spre războiu.

6. Și i-au trimis pre ei Moisi, câte o mie din fiecare seminție cu puterea lor, și Finees fiul lui Eleazar feciorul lui Aaron preotul, și vasele cele slinte și trâmbițele de semnale în mâinile lor.

7. Și a dat războiu asupra lui Madiam, precum au poruncit Domnul lui Moisi, și a ucis toată partea bărbatească.

8. Și pre împărații lui Madiam i-au omorât împreună cu răniții lor, și pre Evin și pre Rocon și pre Sur și pre Ur și pre Rovoc, cinci împărați ai lui Madiam, și pre Valaam feciorul lui Veor l-a omorât cu sabia.

9. Și femeile lui Madiam le-au robii, și averea lor și vitele lor și toate agoniselele lor și puterea lor o au robii.

10. Și toate cetățile lor în care lăcuiau ei și sălașele lor le-au ars cu foc.

11. Și au luat toată prada lor și toate jafurile lor, dela om până la dobitoac.

12. Și au adus la Moisi și la Eleazar preotul și la toți fiii lui Israil, robimea și jafurile și prada în tabără în Aravotul lui Moav, care este lângă Iordan despre Ierihon.

13. Și a ieșit Moisi și Eleazar preotul și toți boerii adunării, întru împlinirea lor, afară de tabără.

14. Și s'a mîniat Moisi pre cei mai mari ai oștirii pre cei preste mii și pre cei preste sute, carii veneau dela bătea războiului.

15. Și a zis către ei Moisi: pen-truce ați prins vii pre femei?

16. Că acestea au făcut pre fiul lui Israel după cuvîntul lui Valaam, ca să părăsească și să calce cuvîntul Domnului, pentru Fogor, și s'a fă-cut bătae întru adunarea Domnului.

17. Și acum ucideți toată partea bărbătească de toată vârsta, și pre toată femeea, care a cunoscut pat de bărbat, omorîți-o.

18. Si pre toate femeile care n'au cunoscut pat de bărbat, vii le țineți.

19. Si voi tăbăriți afară de tabără șapte zile, tot cel ce a ucis pre ci-nevă, și cel ce se atinge de cel ră-nit, se va curăți a treia zi și a șap-tea zi, voi și robimea voastră.

20. Și toată îmbrăcăminte și tot vasul de piele și tot lucrul din plele de capră și tot vasul de lemn veți curăți.

21. Și a zis Eleazar preotul către bărbășii oștirii, carii veneau dela răz-boiu: aceasta este îndreptarea legii, care o au poruncit Domnul lui Moisi.

22. Afară de aur și de argint și de aramă și de fier și de plumb și de cositor,

23. Tot iucrul, care va trece prin foc, se va lămuri, însă cu apa cu-rățeniei se va curăți, și toate care nu trec prin foc, vor trece prin apă,

24. Și veți spăla hainele voastre în ziua a șaptea, ca să fiți curăți, și după aceasta veți intra în tabără.

25. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

26. Numără capetele prăzilor ro-bimei, dela om până la dobitoac, tu și Eleazar preotul, și căpeteniile nea-murilor adunării.

27. Și veți împărți prăzile între războinicii cei ce au ieșit la răz-boiu, și între toată adunarea.

28. Și veți osebî Domnului dela oamenii cei războinici, carii ies la războiu, un suflet din cinci sute de oameni, și din dobitoace și din bot și din oi și din asini.

29. Și din jumătatea lor veți lua, și veți da lui Eleazar preotul, pargă Domnului.

30. Și din jumătatea fiilor lui Is-rail veți lua din cincizeci unul, din oameni și din boi și din oi și din asini și din toate dobitoacele, și le veți da Levișilor celor ce sunt rân-duiți la slujbele cortului Domnului.

31. Si au făcut Moisi și Eleazar preotul după cum au poruncit Dom-nul lui Moisi.

32. Și a fost rănășița, care au trecut a robimei, care au robî bărbășii cei războinici, din oi: șase sute de mii șaptezeci și cinci.

33. Si boi șaptezeci și două de mii.

34. Si asini șazeci și una de mil.

35. Și suflete omenești ale feme-lor, care n'au cunoscut pat bărbă-tesc, toate sufletele treizeci și două de mii.

36. Și a fost jumătatea acestora partea celor ce s'au dus la războiu, din numărul oilor trei sute treizeci și șapte de mii cinci sute.

37. Și s'a osebit Domnului, din oi șase sute șaptezeci și cinci.

38. Și bol treizeci și șase de mii, iar osebiți Domnului, șaptezeci și doi.

39. Și asini treizeci de mii cinci sute, iar osebiți Domnului, șazeci și unul.

40. Și suflete omenești șaisprezece nuli, iar osebiți Domnului, treizeci și două de suflete.

15. 1 Imp. 15, 3. 16. 25, 1, 2; Apoc. 2, 14.
17. Jud. 21, 11. 19. 19, 11, 12. 23. Lev.
6, 28; 11, 33; 15, 12.

41. Și a dat Moisi partea Domnului darca lui Dumnezeu, lui Eleazar preotul, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

42. Din jumătatea lui Israil, pre carii i-a oșebit Moisi din bărbașii cei ră boinici.

43. Și a fost jumătatea adunării din oi, trei sute treizeci și șapte de mii cinci sute.

44. Și bol treizeci și șase de mil.

45. Asini treizeci de mii cinci sute.

46. Și suflete omenești șaisprezece mii.

47. Și a luat Moisi din jumătatea fiilor lui Israil din cincizeci, una, din oameni și din dobitoace, și le-a dat Levișilor celor rânduiți la slujbele cortului Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

48. Și au venit la Moisi toți cei mai mari în oaste, carii erau preste mii și preste sute.

49. Și au zis către Moisi: slugile tale au numărat pe bărbașii de războiu, carii sunt la noi, și n'a lipsit dintre ei nici măcar unul.

50. Și am adus dar Domnului fiecare ce a aflat: vas de aur, gherdan, cercei, inel, brățare, salbă, ca să te rogi pentru noi Domnului.

51. Și au luat Moisi și Eleazar preotul aurul dela ei, toate sculele lucrate.

52. Și a fost tot aurul, care l-a adus dar Domnului, șaisprezece mii șapte sute cincizeci de sicli, dela cei preste mii, și dela cei preste sute.

53. Și bărbașii cei războinici fiecare pentru sineși a prădat.

54. Și au luat Moisi și Eleazar preotul aurul dela cei preste mii, și dela cei preste sute, și l-au băgat în cortul mărturie, pomenire fiilor lui Israil înaintea Domnului.

CAP. 32.

Inceputul stăpânirii rământului Hanaan.

Și multe dobitoace aveau fiii lui Ruvim, și fiii lui Gad aveau mulțime multă foarte.

2. Și au văzut pământul lui Iazir și pământul lui Galaad, și eră locul, loc de dobitoace, și mergând fiii lui Ruvim și fiii lui Gad, au zis către Moisi și către Eleazar preotul, și către mai marii adunării, zicând:

3. Afarot și Devon și Iazir și Namra și Esevon și Eleali și Sevama și Navav și Veau.

4. Pământul, care l-au dat Domnul înaintea fiilor lui Israil, este pământ bun de hrană de dobitoace, și slugile tale au dobitoace.

5. Și a zis: de am aflat har înaintea ta, să se deă pământul acesta nouă robilor tăi moșie, și să nu ne treci pre noi Iordanul.

6. Și a zis Moisi fiilor lui Gad și fiilor lui Ruvim: frașii voștri vor merge la războiu, și voi să vedeți aici?

7. Pentruce înțoarceți cugetele fiilor lui Israil, ca să nu treacă în pământul, care-l dă lor Domnul?

8. Așa au făcut părinții voștri, când i-am trimis pre ei din Kadis-Barne, ca să iscodească pământul.

9. Și s'a suit în valea strugurului, și a iscodit pământul, și a întors inima fiilor lui Israil, ca să nu intre în pământul, care l-au dat Domnul lor.

10. Și s'au mâniat cu inșime Domnul în ziua aceea, și s'au jurat, zicând:

11. Nu vor vedeă oamenii aceștia, carii s'au suit din Eghipte cei ce sunt de douăzeci de ani și mai mari, cari știu binele și răul, pământul care m'am jurat lui Avraam și lui

41. 18, 8, 19.

52. A 2 Lege 20, 14.

32. 8, 13, 3; A 2 Lege 1, 22. 9, 13, 32.

11. A 2 Lege 1, 35.

Isaac și lui Iacov, pentru că n'au umblat după mine.

12. Afară de Halev feciorul lui Iefonî, care s'a osebit, și Isus al lui Navi, că aceștia au umblat după Domnul.

13. Și s'au mânieat Domnul cu iușime pre Israil, și i-au învăluit pre ei în pustie patruzeci de ani, până ce s'a stins tot neamul, care lăcea rele înaintea Domnului.

14. Iată v'ați sculat în locul părinților voștri slat de oameni păcătoși, să mai adaogeți încă la iușimea Domnului asupra lui Israil.

15. Că vă veți întoarce dela el, ca să mai adaogeti încă a-l lăsa în pustie, și să faceți fărădelege la toată adunarea aceasta.

16. Și au venit la dânsul, și au zis: stăne de oi vom face aici dobitoacelor noastre, și cetăți averilor noastre.

17. Iar noi înarmați vom merge înaintea fiilor lui Israil până ce-i vom duce pre ei în locul lor, și averea noastră va rămâne în cetăți zidite pentru lăcuitorii pământului.

18. Nu ne vom întoarce la casele noastre, până ce se vor împărși fiii lui Israil fiecare în moșia sa.

19. Și nu vom moșteni între ei mai mult dincolo de Iordan și mai încolo, că am luat moșta noastră dincoace de Iordan, despre răsărit.

20. Și a zis către ei Moisi: de veți face după cuvântul acesta, de vă veți înarma înaintea Domnului la războiu,

21. Și tot cel înarmat dintre voi va trece Iordanul înaintea Domnului la războiu, până ce va pieri vrăjmașul dela fața lui,

22. Și se va stăpâni pământul înaintea Domnului; după aceea vă veți întoarce, și veți fi nevinovați înain-

tea Domnului și înaintea lui Israil, și va fi vouă pământul acesta moșie înaintea Domnului.

23. Iar de nu veți face așa, veți păcătuî înaintea Domnului, și veți cunoaște păcatul vostru, când vă vor apuca pre voi relele.

24. Deci, zidiți vouă cetăți pentru averea voastră. și sălașe dobitoacelor voastre, și ceea ce spuneți cu gura voastră, să faceți.

25. Și au zis fiii lui Ruvim și fiii lui Gad către Moisi, grăind: slugile tale vor face după cum Domnul nostru poruncește.

26. Averea noastră și femeile noastre și toate dobitoacele noastre, vor fi în cetățile lui Galaad.

27. Iar slugile tale vor trece toți înarmați și găliți de războiu înaintea Domnului, precum zice Domnul.

28. Și a poruncit pentru ei Moisi lui Eleazar preotul, lui Isus fiul lui Navi, și mai marilor semințiilor neamurilor lui Israil.

29. Și a zis către ei Moisi: de vor trece fiii lui Ruvim și fiii lui Gad cu voi Iordanul, tot, carele poate ieși la războiu înaintea Domnului, și veți stăpâni pământul înaintea voastră, veți da lor pământul lui Galaad moștenire.

30. Iar de nu vor trece cu voi cei ce se pot înarma la războiu înaintea Domnului, veți trece averea lor și femeile lor și dobitoacele lor, mai înainte de voi, în pământul Hanaan, și vor moșteni împreună cu voi în pământul Hanaan.

31. Și au răspuns feciorii lui Ruvim și feciorii lui Gad, zicând: cum zice domnul slugilor sale, așa vom face.

32. Noi vom trece înarmați înaintea Domnului în pământul Hanaan.

numai de ne veși da nouă moșie dincoace de Iordan.

33. Și a dat Moisi fiilor lui Gad și fiilor lui Ruvim, și la jumătate din seminția lui Manasi fiul lui Iosif, împărăția lui Sion împăratul Amorezilor, și împărăția lui Og împăratul Vasanului, pământul și cetățile împreună cu hotarele lui, cetățile pământului de prin prejur.

34. Și au zidit fiii lui Gad Devonul și Atarotul și Aroirul.

35. Și Sofarul și Iazirul, și le-au înălțat.

36. Și Namramul și Vetaranul, cetăți tari și stâni de oi.

37. Și fiii lui Ruvim au zidit Esevonul și Elealimul și Kariatanol.

38. Și Nabo și Veelmeonul ocolite schimbând numele și Sevamaul, și a numit după numele sale numele cetăților, care le-au zidit.

39. Și a mers Ur fiul lui Mahir fiul lui Manasi în Galaad, și l-a luat, și a pierdut pre Amoreul, cel ce lăcură într'insul.

40. Și a dat Moisi Galaadul lui Mahir feciorul lui Manasi, și a lăcuit acolo.

41. Și Iahir feciorul lui Manasi a mers, și a luat sălașurile lor, și le-a numit sălașurile lui Iahir.

42. Și Navav a mers, și a luat Kaatul și satele lui, și le-a numit Navot după numele său.

CAP. 33.

*ritul și popasurile poporului
Israel.*

Și acestea sunt popasurile fiilor lui Israel după ce au ieșit din pământul Eghiptului împreună cu puterea lor, prin mâna lui Moisi și a lui Aaron.

2. Și a scris Moisi purcederile și

popasurile lor, după cuvântul Domnului, și acestea sunt popasurile călătoriei lor:

3. Au purces din Ramesi în luna dintâiu în a cincisprezecea zi a lunii dintâiu, a doua zi de Paști au ieșit fiii lui Israel cu mână înaltă înaintea futuror Eghiptenilor.

4. Și Eghiptenii îngropau pre toți cei ce muriseră dintre sine, pre cari i-au omorât Domnul, pre tot cel în tâu născut în pământul Eghiptului, și întru dumnezeii lor au făcut Domnul izbândire.

5. Și purcezând fiii lui Israel din Ramesi, au tăbărit în Sohot.

6. Și purcezând din Sohot, au tăbărit în Vutan, care este o parte a pustiei.

7. Și au purces din Vutan, și au tăbărit la gura Irotului, care este împreajma Velsepionului, și au tăbărit împreajma Magdolului.

8. Și au purces din preajma Irotului, și au trecut prin mijlocul mării în pustie, și au mers ei cale de trei zile prin pustie, și au tăbărit în Merra.

9. Și au purces din Merra, și au venit în Elim, și în Elim douăsprezece izvoare de apă, și șaptezeci de pomi de lînă, și au tăbărit acolo lângă apă.

10. Și au purces din Elim, și au tăbărit lângă marea Roșie.

11. Și au purces de lângă marea Roșie, și au tăbărit în pustia Sin.

12. Și au purces din pustia Sin, și au tăbărit în Rafaca.

13. Și au purces din Rafaca, și au tăbărit în Elus.

14. Și au purces din Elus, și au tăbărit în Rafidin, și acolo n'avea poporul apă să bea.

33. J. Eșire 12, 37; A 2 Lege 16, 6.

J. Eșire 12, 12; Ps. 135, 10; Isaia 19, 1.

5. Eșire 12, 37. 6. Eșire 13, 20. 7. Eșire 14, 2. 8. Eșire 15, 22, 23. 9. Eșire 15, 27.

11. Eșire 16, 1. 13. Eșire 17, 1.

34. A 2 Lege 3, 12; Isus Navi 13, 8; și 22, 4.
39. Fac. 50, 23. J. A 2 Lege 3, 12, 16.
41. 1 Paralip. 2, 22.

15. Și au purces din Rafidin, și au tăbărit în pustia Sin.

16. Și au purces din pustia Sir, și au tăbărit la mormânturile poștei.

17. Și au purces dela mormânturile poștei, și au tăbărit în Asirof.

18. Și au purces din Asirof, și au tăbărit în Rafamă.

19. Și au purces din Rafamă, și au tăbărit în Remmon Fares.

20. Și au purces din Remmon Fares, și au tăbărit în Levonă.

21. Și au purces din Levonă, și au tăbărit în Resan.

22. Și au purces din Resan, și au tăbărit în Machelat.

23. Și au purces din Machelat, și au tăbărit în Safar.

24. Și au purces din Safar, și au tăbărit în Haradat.

25. Și au purces din Haradat, și au tăbărit în Machilot.

26. Și au purces din Machilot, și au tăbărit în Kataat.

27. Și au purces din Kataat, și au tăbărit în Tarat.

28. Și au purces din Tarat, și au tăbărit în Matekka.

29. Și au purces din Matekka, și au tăbărit în Selmona.

30. Și au purces din Selmona, și au tăbărit în Masurul.

31. Și au purces din Masurul, și au tăbărit în Vanea.

32. Și au purces din Vanea, și au tăbărit în muntele Gadgad.

33. Și au purces din muntele Gadgad, și au tăbărit în Efevata.

34. Și au purces din Efevata, și au tăbărit în Evrona.

35. Și au purces din Evrona, și au tăbărit în Ghesion Gaver.

36. Și au purces din Ghesion Gaver, și au tăbărit în pustia Sin, și au tă-

bărit în pustia Faran, aceasta este Kadis.

37. Și au purces din Kadis, și au tăbărit în muntele Or, care este aproape de pământul Edom.

38. Și s'a suit Aaron preotul în munte din porunca Domnului, și a murit acolo în anul al patruzecilea de când au ieșit fiii lui Israil din pământul Eghiptului, în luna a cincea în ziua cea dintâi a lunei.

39. Și Aaron eră de o suită și douăzeci și trei de ani, când a murit în muntele Or.

40. Și auzind Hananeul împăratul Arad, și acesta lăcută în pământul lui Hanaan, când veniră fiii lui Israil.

41. Și au purces din muntele Or, și au tăbărit în Selmona.

42. Și au purces din Selmona, și au tăbărit în Fino.

43. Și au purces din Fino, și au tăbărit în Ovol.

44. Și au purces din Ovol și au tăbărit în Gai dincoace de hotarele lui Moav.

45. Și au purces din Gai, și au tăbărit în Devonul lui Gad.

46. Și au purces din Devonul lui Gad, și au tăbărit în Ghelmon Devlatem.

47. Și au purces din Ghelmon Devlatem, și au tăbărit la munții Avanim împreajma Navavului.

48. Și au purces dela munții Avanim, și au tăbărit la apusul lui Moav lângă Iordan despre Ierihon.

49. Și au purces dela apusul lui Moav, și au tăbărit la Iordan între Esimot până la Velsa spre apus de Moav.

50. Și au grăit Domnul către Moisi spre apus de Moav lângă Iordan, despre Ierihon, zicând:

51. Grăește fiilor lui Israil, și zi

15. Esire 19, 1, 2. 16. 11, 34, 35. 30. A 2 Lege 10, 6. 33. A 2 Lege 10, 7. 36. 20, 1.

37. 20, 22. 38. 20, 25; A 2 Lege 32, 50. 40. 21, 1. 41. 21, 4. 43. 21, 10. 48. 22, 1.

către dânsli: să treceți Iordanul în pământul Hanaan.

52. Și să pierdeți pre toți cei ce lăcuiesc pre pământ înaintea feșii voastre, și să stricați semnele lor, și toți idolii lor cei turnați să-i pierdeți, și toți stâlpii lor să-i sfărâmați.

53. Și după ce veți pierde pre toți cei ce lăcuiesc pământul, lăcuși voi într'însul, că vouă v'am dat pământul lor moștenire.

54. Și veți împărți pământul lor cu sorți după neamurile voastre, celor mai mulți veți da mai multă moșie, și celor mai pușini veți da mai puțină moșie, ori în ce loc va ieși soarta fiecăruia, acolo va fi a lui, după neamurile voastre părintești veți împărți moșiile.

55. Iar de nu veți pierde pre cei ce lăcuiesc pre pământ înaintea feșii voastre, și pre căși veți lăsa dintr'înșii, vor fi spini în ochii voștri, și bolduri în coastele voastre, și vor vrăjmașul vouă pre pământul, în care veți lăcuți voi.

56. Și după cum am socotit să le fac lor, voi răce vouă.

CAP. 34.

Hotarele pământului făgăduinței și împărțirea lui.

Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. Poruncește fiilor lui Israil, și le spune lor: voi intrați în pământul Hanaan, acesta va fi vouă moștenire, pământul lui Hanaan împreună cu hotarele lui.

3. Și va fi vouă laturea cea de către miazăzi dela pustia Sin până unde se ține de Edom, și vor fi vouă hotarele către miazăzi despre partea mării cel sărate dela răsărit.

4. Și vor încunjură pre voi hota-

rele dela miazăzi către sușul Acravinului, și va trece Enacul, și va fi sfârșitul lui către miazăzi Kadisul lui Varni, și se va sfârși la sălașul lui Arad, și va trece Asemona.

5. Și va încunjură hotarele dela Asemona valea Eghipelului, și va fi sfârșitul lor Marea cea mare.

6. Și hotarele de către apus vor fi vouă, Marea cea mare, ea va fi hotar, acestea vor fi vouă hotarele de către apus.

7. Și de către miazănoapte acesta va fi vouă hotarul, dela Marea cea mare veți măsură vouă înșivă pre lângă munte, muntele.

8. Și dela munte veți măsură vouă muntele până unde intră la Emat, și va fi sfârșitul lui hotarele Saradacului.

9. Și se vor sfârși hotarele lui la Defrona, și va fi sfârșitul lui la Arsenain; acestea vor fi hotarele voastre de către miazănoapte.

10. Și veți măsură vouă hotarele despre răsărit dela Arsenain la Sepfamar.

11. Și se vor pogori hotarele de la Sepfamar la Vila de către răsărit la izvoare, și se vor pogori hotarele dela Vila, și vor atinge coasta mării Henerei de către răsărit.

12. Și se vor pogori hotarele la Iordan, și va fi sfârșitul Marea cea sărată. Acesta va fi pământul vostru, și hotarele lui prin prejur.

13. Și a poruncit Moisi fiilor lui Israil, zicând: acesta este pământul, care-l veți moșteni cu sorți, în ce chip a rânduit Domnul să-l dea la nouă seminții, și la jumătate din seminția lui Manasi.

14. Că seminția fiilor lui Ruvim, și seminția fiilor lui Gad după casele lor părintești, jumătate din seminția lui Manasi au luat moșiile sale.

5. Fac. 15, 18.

52. H 2 Lege 7, 5; Jud. 2, 2. 54. 26, 54.
55. Is. Navi 23, 13; Jud. 2, 3.
34. 2. Egle 23, 31. 3. Isus Navi 15, 1.
4. Is. Navi 15, 3.

15. Două seminții și o jumătate de seminție au luat moștile sale dincolo de Iordan de către Ierihon, despre miazăzi către răsărit.

16. Și au grăit Domnul către Moisi zicând:

17. Acestea sunt numele bărbaților, cari vor împărși vouă moșie pământul: Eleazar preotul, și Isus al lui Navî,

18. Și câte un boier din fiecare seminție veți lua, ca să vă împărțească vouă moșie pământul.

19. Și acestea sunt numele bărbaților: din seminția lui Iuda, Haleb fiul lui Iefonî.

20. Din seminția lui Simeon, Salamiîl fiul lui Semiud.

21. Din seminția lui Veniamin, Eldad fiul lui Haslon.

22. Din seminția lui Dan, boierul Vachîr fiul lui Egli.

23. Din fiții lui Iosif din seminția fiilor lui Manasî, boierul Anîl fiul lui Sufi.

24. Din seminția fiilor lui Efreim, boierul Kamuil fiul lui Savafan.

25. Din seminția lui Zavulon, boierul Elisafan fiul lui Farnah.

26. Din seminția fiilor lui Isahar, boierul Faltîil fiul lui Oza.

27. Din seminția fiilor lui Asir, boierul Ahior fiul lui Selemi.

28. Din seminția lui Neftali, boierul Fadail fiul lui Iamiud.

29. Acestora au poruncit Domnul ca să împărțească fiilor lui Israil pământul lui Hanaan.

CAP. 35.

Celățile Leviților și celățile de scăpare.

Și au grăit Domnul către Moisi la șapusul lui Moav lângă Iordan de către Ierihon, zicând:

2. Poruncește fiilor lui Israil, să

deă Leviților din sorții moștei sale celăți să lăcuiască, și locurile dinaintea celăților și împrejurul lor să le deă Leviților.

3. Și celățile vor fi lor de lăcuș, iar locurile din prejurul lor vor fi pentru dobitoacele lor, și pentru toate cele cu patru picioare ale lor.

4. Și locurile din afară de celăți, care le veți da Leviților, dela zidul celății în afară, două mii de coși împrejur.

5. Și vei măsură afară din cetate laturea de către răsărit, două mii de coși, și laturea de către miazăzi, două mii de coși, și laturea de către mare două mii de coși, și laturea de către miazănoapte două mii de coși, și cetatea să fie în mijlocul acestora, și hotarele celăților,

6. Și celăți veți da Leviților: șase celăți de scăpare, să iugă acolo cel ce va omori, și lăna acestea patruzeci și două de celăți.

7. Toate celățile care le veți da Leviților patruzeci și opt de celăți, acestea și locurile cele dinaintea lor.

8. Și celățile care le veți da din moșia fiilor lui Israil, dela cei ce au multe, multe; și dela cei ce au mai puține, puține, fiecare după moșia sa, care va moșteni, va da din celăți Leviților.

9. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

10. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune lor: voi treceți Iordanul în pământul Hanaan.

11. Și veți osebi vouă celăți, care vor fi de scăpare vouă, ca să iugă acolo tot ucigașul cel ce a ridicat viață fără de voie.

12. Și vor fi vouă aceste celăți scăpare de rudenile celui omori, și nu va muri ucigașul până va stă înaintea adunării la judecată.

13. Și cetățile care le veși da, cele șase cetăți, vor fi vouă de scăpare.

14. Trei cetăți veși da dincolo de Iordan, și trei cetăți veși da în pământul Hanaan.

15. Scăpare vor fi fiilor lui Israel, și celui strein, și celui nemeritic care este între voi, vor fi cetățile acestea de scăpare, ca să fugă acolo tot cel ce a ridicat viață fără de voea sa.

16. Iar de-l va lovi cu armă de fier, și va muri, ucigaș este, cu moarte să se omoare ucigașul.

17. Iar dacă îl va lovi de moarte pre dânsul, și va muri, ucigaș este, cu moarte să se omoare ucigașul.

18. Iar de-l va lovi de moarte pre el, cu armă de lemn de a mână, și va muri, ucigaș este, cu moarte să se omoare ucigașul.

19. Cel ce este rudenie de sânge, acesta va ucide pre omorîtorul, când îl va întâmpina pre el, acesta îl va omori pre el.

20. Iar de-l va împinge din dușmănie, și va arunca cu ceva asupra lui din răutate, și va muri;

21. Au pentru pismă l-a lovit pre el cu mână, și va muri, cu moarte să se omoare, cel ce a lovit, ucigaș este; cu moarte să se omoare cel ce a ucis, cel ce este rudă cu cel ucis, va ucide pre omorîtorul, când îl va întâmpina pre el.

22. Iar dacă lăra de veste, nu pentru vrăjmășie îl va împinge pre el, sau va arunca cu ceva asupra lui nu din răutate,

23. Au cu vre-o piatră fără de știre lovindu-l, va muri, sau va cădea preste el, și va muri, și el nu i-a fost lui vrăjmaș, nici a cercat să-i facă rău,

24. Va judecă adunarea între cel ce a lovit, și între cel ce este rudă

cu cel ucis, după judecățile acestea:

25. Va scoate adunarea pre cel ce a ucis dela rudenia celui ucis, și-l va așeză pre el adunarea în cetatea scăpării lui, unde a fugit, și va lăcuî acolo până când va muri preotul cel mare, cel uns cu untdelemn sfânt.

26. Iar de va ieși ucigătorul din hotarele cetății în care a fugit,

27. Si-l va afla pre el rudenta celui ucis afară din hotarele cetății, în care a fugit, și va ucide rudenia celui ucis pre ucigaș, nu este vinovat.

28. În cetatea în care a fugit trebuie să lăcuiască până când va muri preotul cel mare, și după ce va muri preotul cel mare, se va întoarce ucigașul în pământul moșiei sale.

29. Și vor fi acestea vouă spre dreptate de judecată întru neamurile voastre, întru toate lăcașurile voastre.

30. Tot cel ce a ridicat viață, prin mărturii vei ucide pre cel ce a ucis, și un martor nu va putea mărturisi asupra cuivă ca să moară.

31. Si să nu luați răscumpărare pentru viață dela ucigaș, cel vinovat să se omoare, cu moarte să se omoare.

32. Să nu luați răscumpărare de la cel ce a fugit în cetate de scăpare, ca iarăși să poată lăcuî în pământul său până va muri preotul cel mare.

33. Și să nu spurcați pământul pre care lăcuîți, că sângele acestia spurcă pământul, și nu se va curăți pământul de sângele cel vărsat preste el, fără numai cu sângele celui ce l-a vărsat.

34. Și să nu spurcați pământul pre care lăcuîți, pre care și eu lăcuesc întru voi; că eu sunt Domnul, cel ce lăcuesc întru fiii lui Israel.

30. A 2 Lege 17, 6; Mat. 18, 16; 2 Cor. 13, 1.

13. Is Navi 20, 8. 15. A 2 Lege 19, 4.

16. Eșire 21, 12; A 2 Lege 19, 11.

21. A 2 Lege 19, 11.

CAP. 36.

Lege pentru neînstrăinarea moșilor la mărișul fetelor.

Și s'au apropiat boierii semințiilor fiilor lui Galaad, feciorul lui Mahir, liul lui Manasî din seminția fiilor lui Iosif, și au grăit înaintea lui Moisi și înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea boierilor caselor părintești a fiilor lui Israil.

2. Și au zis: domnului nostru au poruncit Domnul să dea pământul moștenire cu sorți fiilor lui Israil, și domnului nostru au poruncit Domnul, să dea moșiea lui Salpaad frațele nostru, fetelor lui.

3. De vor fi femei, unuia din semințiile fiilor lui Israil se va lua soarta lor din moșiea părinților noștri, și se va adaoge la moșiea seminției acelora, după care se vor mărită, și se va lua din soarta moștenirii noastre.

4. Și chiar și în anul slobozirei fiilor lui Israil, se va adaoge moșiea lor la moșiea seminției celor după care se vor mărită, și din moșiea seminției părinților noștri se va lua moșiea lor.

5. Și a poruncit Moisi fiilor lui Israil din porunca Domnului, zicând: drept grăește neamul fiilor lui Iosif.

6. Acesta este cuvântul, care au

poruncit Domnul fetelor lui Salpaad, zicând: unde le va plăcea lor să se mărite, însă numai după cei din poporul părintelui lor să se mărite.

7. Și să nu se strămute moșiea fiilor lui Israil dela un neam la alt neam, că fiii lui Israil, fiecare se vor lipi de moșiea neamului familiei sale.

8. Și oricare fată din neamurile fiilor lui Israil, care este moșneacă, după unul din poporul părintelui său să se mărite, ca fiii lui Israil fiecare să moștenească moșiea lui cea părintească.

9. Și să nu se strămute moșiea dela un neam la alt neam, ci fiii lui Israil fiecare să se lipească de moșiea sa.

10. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi, așa a făcut fetelor lui Salpaad.

11. Și s'au măritat Tersa și Egla și Melha și Nua și Maala fetele lui Salpaad după nepoții lor.

12. După cei din poporul lui Manasî ai fiilor lui Iosif s'au măritat, și s'a adaos moșiea lor la moșiea neamului poporului părintelui lor.

13. Acestea sunt poruncile și îndreptările și judecățile, care au poruncit Domnul în mâna lui Moisi, spre apus de Moav lângă Iordan de către Ierihon.

36. 2. 26, 55. 4. Lev. 25, 10. 6. Tobie 7, 14.

8. 1 Paral. 23, 22. 11. 27, 1.

A DOUA LEGE

CAP. 1.

Binecuvintele lui Dumnezeu, nemulțămirea poporului.

Acestea sunt cuvintele, care le-a grăit Moisi la tot Israelul dincolo de Iordan în pustia cea de către apus, aproape de marea Roșie, între Faran și Tofol și Lovon și Avlon, și băile cele de aur.

2. Unsprezece zile din Horiv cale pre muntele Siir până la Kadisul Varni.

3. Si a fost în anul al patruzecilea, în luna a unsprezecea, în ziua dinfâin a lunii, a grăit Moisi către toți liii lui Israel după toate câte i-au poruncit lui Domnul, să le spue lor.

4. Dupăce a bătut pre Sion împăratul Amoreilor, care a lăcuit în Esevon, și pre Og împăratul Vasanului, care a lăcuit în Astarot și în Edraim.

5. Dincoace de Iordan în pământul lui Moav a început Moisi a spune legea aceasta, zicând:

Domnul Dumnezeuul nostru au grăit nouă în Horiv, zicând: destul ați lăcuit în muntele acesta.

7. Înfoarceți-vă, și mergeți și intrați în muntele Amoreilor, și la toți cei dimprejurul Araviei, în munte și în câmp și către miazăzi și pre pământul cel de lângă mare al Hananeilor, și împreajma Livanului

până la riul cel mare al Eufratului.

8. Vedeți, a dat înaintea voastră pământul, intrând moșteniți pământul care s'au jurat Domnul părinșilor voștri lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov să-l dea lor, și seminșiei lor după dănșii.

9. Și am zis către voi în vremea aceea, grăind: nu volu putea singur să vă duc pre voi.

10. Domnul Dumnezeuul vostru v'au înmulțit pre voi, și iată sunteți astăzi ca stelele cerului de mulți.

11. Domnul Dumnezeuul părinșilor voștri să vă adauge pre voi, ca să fiți înmiiți mai mulți, și să vă binecuvinteze, după cum au grăit vouă.

12. Cum voi putea singur purta necazul vostru și greutatea voastră și pricinile voastre?

13. Alegeți dintre voi bărbați, cari sunt înțelepți și știutori și cu minte întru neamurile voastre, și volu pune pre ei povățuitori preste voi.

14. Și mi-ați răspuns, și ați zis: bun este cuvântul, care ai grăit să-l faci.

15. Și am luat dintre voi bărbați înțelepți și știutori și cu minte, și i-am pus pre ei preste voi, să vă povățuească preste mii și preste sute, preste cincizeci și preste zeci, și scriitori judecătorilor voștri.

16. Și am poruncit judecătorilor

1. 4. Num. 21, 24, 33.

8. Fac. 15, 18; Is. Navi 1, 4. 9. Egipt 18, 18; Num. 11, 14. 11. 2 Imp. 24, 3. 12. Num. 11, 14. 13. Egipt 18, 21. 15. Egipt 18, 25; Num. 11, 16. 16. Ioan 7, 24.

voștri în vremea aceea, zicând: ascultați între irăși voștri, și judecați drept între om și între fratele lui și între nemernicul lui.

17. Să nu cunoști fața la judecată, pre cel mic și pre cel mare întocmai să-l judeci; să nu te lășiești de fața omului, că judecata a lui Dumnezeu este, și lucrul care va fi vouă greu îl veți aduce la mine, și-l voi auzi eu.

18. Și am poruncit vouă în vremea aceea toate cuvintele, care să le faceți.

19. Și purcezând din Horiv, am mers toată pustia cea mare și înfricoșată, care o ați văzut, calea muntelui Amoreului, după cum au poruncit nouă Domnul Dumnezeuul nostru, și am venit până la Kadi-sul Varni.

20. Și am zis către voi: venit-ați până la muntele Amoreului, care-l dă nouă Domnul Dumnezeuul nostru.

21. Vedeți, au dat Domnul Dumnezeuul vostru înaintea feții voastre pământul, suindu-vă, moșteniți-l în ce chip au zis vouă Domnul Dumnezeuul părinților voștri, nu vă temeți, nici vă speriați.

22. Și ați venit toți la mine, și ați zis: să trimitem oameni înaintea noastră, și să iscodească pământul, și să ne aducă nouă răspuns, pre care cale să ne suim într'însul, și în care cetăți să intrăm.

23. Și a plăcut înaintea mea cuvântul, și am luat dintre voi doi-sprezece bărbați, din fiecare seminție un bărbat.

24. Și mergând s'au suit în munte, și au venit până la valea strugurului, și l-au privit pre el.

25. Și luând în mâinile sale din rodul pământului, au adus la noi,

și au zis: bun este pământul, care-l dă nouă Domnul Dumnezeuul nostru.

26. Și n'ați vrut să vă suiți, și ați călcat cuvântul Domnului Dumnezeuului vostru.

27. Și ați cârtit în corburile voastre, și ați zis: pentru că ne-au urât pre noi Domnul, pentru aceea ne-au scos din pământul Eghiptului, ca să ne dea în mâinile Amoreilor să ne piarză pre noi.

28. Unde ne suim noi? Frații voștri au îngrozit inima voastră zicând: neam mare și mult și mai tare de cât noi, și cetăți mari și zidile până la cer, încă și feciori de uriași am văzut acolo.

29. Și am zis către voi: să nu vă temeți, nici să vă speriați de ei.

30. Domnul Dumnezeuul nostru cel ce merge înaintea feții voastre, el va bate pre ei împreună cu voi după toate câte au făcut vouă în pământul Eghiptului.

31. Și în pustia aceasta, care o ați văzut pre calea muntelui Amoreului așa te-au hrănit Domnul Dumnezeuul tău, cum ar fi îngrijit un om pre fiul său, în toată calea care ați umblat, până ce ați venit la locul acesta.

32. Și în cuvântul acesta n'ați crezut Domnului Dumnezeuului vostru.

33. Carele merge înaintea voastră, în calea aceasta, ca să vă aleagă vouă loc, povățuindu-vă pre voi noaptea cu foc, ca să vă arate calea pre care să mergeți, și ziua cu nor.

34. Și au auzit Domnul glasul cuvintelor voastre, și mâniindu-se s'au jurat zicând:

35. Nu va vedeă cineva din oamenii aceștia pământul cel bun, care m'ani jurat părinților lor.

17. Lev. 19, 15; Pild. 24, 23; 2 Paralip. 19, 6, 7. 22. Num. 13, 3 și 32, 8. 24. Num. 13, 23.

26. Num. 14, 1. 27. Num. 14, 1. 28. Num. 13, 28. 30. Eșire 14, 14. 31. Isaia 46, 4. 33. Eșire 13, 21 și 40, 35; Num. 10, 33 și 14, 14. 35. Num. 14, 23, 30; Psalm 94, 12; 3, 26, 28 și 4, 21.

36. Afară de Halev fiul lui Iefoni, el îl va vedea, și lui voi da pământul, pre care s'a suit, și fiilor lui, pentru că el întru toate a ascultat pre Domnul.

37. Și pre mine s'a mânia Domnul pentru voi, zicând: nici tu nu vei intra acolo.

38. Isus fiul lui Navî cel ce stă înaintea ta, acesta va intra acolo, pre el îl întărește, că el va împărși lui Israel pământul cu sorji.

39. Si pruncii voștri de care ați zis că vor fi de jaf, și tot pruncu tânăr, care nu știe astăzi răul sau binele: aceștia vor intra acolo, și-l voi da lor, și-l vor moșteni pre el.

40. Iar voi întorcându-vă, ați tăbărit în pustie pre calea cea despre marea Roșie.

41. Și ați răspuns și ați zis: păcălit-am înaintea Domnului Dumnezeului nostru. Noi suindu-ne vom face războiu după toate câte au poruncit nouă Domnul Dumnezeul nostru, și luând fiecare armele sale, și adunându-vă v'ați suit în munte.

42. Și au grăit Domnul către mine: zi lor, nu vă suiți, nici faceți războiu, că eu nu sunt cu voi, și să nu pieriți înaintea vrăjmașilor voștri.

43. Și am grăit vouă, și nu m'ați ascultat, și ați călcat cuvântul Domnului, și semețindu-vă v'ați suit în munte.

44. Si iesind Amoreul cel ce lăcuia în muntele acela întru întâmpinarea voastră, v'a gonit pre voi, cum fac albinele, și v'a tăiat pre voi dela Siir până la Erma.

45. Și șezând ați plâns înaintea Domnului Dumnezeului nostru, și n'au auzit Domnul glasul vostru, nici au căutat spre voi.

46. Și ați șezut în Kadis zile multe,

că multe au fost zilele câte ați șezut acolo.

CAP. 2.

Biruinta asupra Amoreilor.

Și întorcându-ne am purces în pustie pre calea cea despre marea Roșie, precum au grăit Domnul către mine, și am încunjurat muntele Siirului în multe zile.

2. Si au zis Domnul către mine:

3. Destul ați încunjurat muntele acesta, înțoarceți-vă dar către miazănoapte.

4. Și poruncește poporului, zicând: voi veți trece prin hotarele fraților voștri, fiii lui Isav, carii lăcuiesc în Siir, și se vor întricoșă de voi, și se vor teme foarte.

5. Să nu faceți cu ei războiu, pentru că nu voi da vouă din pământul lor nici o urmă de picior, pentru că moștenire am dat fiilor lui Isav muntele Siir.

6. Cu argint cumpărați-vă bucate dela ei, și mâncări, și apă cumpărați dela ei cu argint, și beți.

7. Că Domnul Dumnezeul nostru te-au binecuvântat pre tine întru toate lucrurile mâinilor tale. Cunoaște cum ai trecut pustiea cea mare și înfricoșată; iată patruzeci de ani Domnul Dumnezeul tău au fost cu tine și de nimica n'ai avut lipsă.

8. Și am trecut dela frații noștri fiii lui Isav, carii lăcuiau în Siir lângă calea Arapei, dela Elon și dela Ghesion Gaver, și întorcându-ne am trecut calea pustiei lui Moav.

9. Și au zis Domnul către mine: nu vă învrăbiți cu Moavitenii, și să nu faceți războiu cu ei, pentru că nu voi da vouă din pământul lor moșie, că liilor lui Lot am dat Aroirul să-l moștenească.

17. Num. 20, 12. 39. Num. 14, 31, 33.

41. Num. 14, 40. 42. Num. 14, 42.

41. Ps 117, 12.

2. 4. Num. 20, 14. 5. Fac. 36, 6, Is. Nav. 24, 4. 6. Num. 20, 19.

10. Omîinii mai înainte au sezut pre dânsul, neam mare și mult și tari, ca și Enachimii.

11. Rafainii se vor socoti și ei ca și Enachimii; iar Moavitenii i-au numit pre ei omîni.

12. Și în Siir mai înainte ședea Horeul; și fiii lui Isav l-au pierdut pre ei, și i-au sfărâmat dela fața sa, și au lăcuit ei în locul lor, cum a făcut Israil cu pământul mostenirii sale, care l-au dat lor Domnul.

13. Acum dar sculați-vă, și purcedeți, și treceți valea Zaret.

14. Și zilele în care am mers de la Kadisul Varni până am trecut valea Zaret sunt treizeci și opt de ani, până ce a murit din tabără tot neamul bărbaților celor războinici, precum s'au jurat Domnul Dumnezeu.

15. Și mâna Domnului au fost preste ei, ca să topească pre ei din tabără, până ce au pierit.

16. Și a roșt după ce au căzut toți bărbații cei războinici, și au murit dintre popor.

17. Și au grăit Domnul către mine, zicând:

18. Tu vei trece astăzi hotarele lui Moav, Aroirul.

19. Și vă veți apropiea aproape de fiii lui Aman, să nu vă învârbîșiți cu ei, și să nu bateți războiu cu ei, pentru că din pământul lui Aman nu voi da fie moșie, că fiilor lui Lot l-am dat moșie.

20. Pământul Rafainilor s'a socotit și acesta, pentru că Rafainii au lăcuit mai înainte pre el, și Amavitenii li chiană pre el Zohonini.

21. Neam mare și mulți și mai tare decât voi, ca și Enachimii, și i-au pierdut pre ei Domnul dinaintea feșii lor, și au moștenit și au lăcuit în locul lor până în ziua aceasta.

22. Precum au făcut fiilor lui Isav

cei ce lăcuesc în Siir, carii au pierdut pre Horei dela fața sa, și i-au moștenit pre ei, și au lăcuit în locul lor până în ziua aceasta.

23. Și Eveii cei ce lăcuiau în Asiroi până la Gaza, și pre Kapadochii, carii au iesel din Kapadochiea i-au sfărâmat, și s'au așezat în locul lor.

24. Acum dar sculați-vă, și vă duceți și treceți valea Arnonului. Iată am dat în mâinile tale pre Sion Amoreul împăratul Esevonului, și pământul lui. Începe al moșteni, fă cu el războiu în ziua aceasta.

25. Începe a da cutremurul tău și frica ta preste toate neamurile cele de supă cer, cari auzind de numele tău se vor turbură, și se vor teme de fața voastră.

26. Și am trimis soli din pustlea Kedamoț la Sion împăratul Esevonului cu cuvinte de pace, zicând:

27. Trece-voiu prin pământul tău, pre cale voiu merge, nu mă voi abate la dreapta sau la stînga.

28. Bucate pre bani îmi vei da, și voi mâncă, și apă pre bani îmi vei da, și voi bea; numai cât voi trece cu picioarele mele.

29. Precum mi-au făcut mie fiii lui Isav, cei ce lăcuesc în Siir și Moavitenii cei ce lăcuesc în Aroir, până ce voi trece Iordanul în pământul, care-l dă nouă Domnul Dumnezeu nostru.

30. Și n'a vrut Sion împăratul Esevonului să trecem noi prin hotarul lui, pentru că Domnul Dumnezeu nostru au învârtoșat duhul lui și au întărit inima lui, ca să se dea în mâinile tale, ca în ziua aceasta.

31. Și au zis Domnul către mine: Iată am început a da înaintea feșii tale pre Sion Amoreul împăratul Esevonului și pământul lui, și începe a moșteni pământul lui.

32. Și a ieșit Sion împăratul Esevenului întru întâmpinarea noastră, el și tot poporul lui la războiu în lăssă.

33. Și i-au dat pre el Domnul Dumnezeu nostru înaintea feții noastre, în mâinile noastre, și l-am băfut pre el și pre fiii lui și pre tot poporul lui.

34. Și am luat toate cetățile lui în vremea aceea, și am surpat toată cetatea, apoi și din muerile lor și din fiii lor pre nimenea n'am lăsat viu.

35. Ci numai dobitoacele am prădat, și dobânzile cetăților care le-am luat.

36. Dela Aroir, care este în marginea râului Arnonului, și cetatea care este în vale, până la muntele Galaad. N'a fost cetate, care să fi scăpat de noi. Toate le-au dat Domnul Dumnezeu nostru în mâinile noastre.

37. Numai la pământul fiilor lui Aman nu ne-am apropiat, la toate cele din valea lui Iavoc, și la cetățile cele din munte, după cum au poruncit nouă Domnul Dumnezeu nostru.

CAP. 3.

Birnița asupra lui Og, împăratul Vasanului.

Și întorcându-ne, ne-am suit pre scările cea dela Vasan, și Og împăratul Vasanului a ieșit înaintea noastră, el și tot poporul lui la războiu în Edraim.

2. Și au zis Domnul către mine: nu te teme de el, că în mâinile tale l-am dat pre el și pre tot poporul lui și tot pământul lui, și să faci cu el, cum ai făcut cu Sion împăratul Amoreilor care lăcuia în Eseven.

3. Și au dat Domnul Dumnezeu no-

stru în mâinile noastre și pre Og împăratul Vasanului și pre tot norodul lui, și l-am tăiat, cât nu i-a rămas lui sămânță.

4. Și am luat toate cetățile lui în vremea aceea, n'a fost cetate care să nu o fi luat dela ei, șasezeci de cetăți și toate cele de prin prejurul Argovului ale împăratului Og dela Vasan.

5. Toate cetăți întărite, ziduri înalte, porți și zăvoare, afară de cetățile Ferezeilor cele multe foarte:

6. l-am surpat pre ei, precum am făcut lui Sion împăratul Esevenului, și am pierdut toată cetatea, apoi și pre mueri și pre copii.

7. Și toate dobitoacele lor și dobânzile cetăților le-am prădat.

8. Si am luat în vremea aceea pământul din mâinile celor doi împărași ai Amoreilor, carii erau dincoace de Iordan, dela valea Arnonului, până la muntele Ermonului.

9. Finichenii numesc Arnonul, Sanior; iar Amoreul l-a numit Sanir.

10. Toate cetățile cele din câmpie, și tot Galaadul și tot Vasanul până la Elha și Edraim, cetățile împărăției lui Og în Vasan.

11. Că numai Og împăratul Vasanului a rămas dela Rafain. Iată patul lui pat de fier, și iată acesta este în cetatea fiilor lui Aman, de nouă coști lungimea lui și de patru coști lățimea lui, cu cot bărbătesc.

12. Și pământul acela l-am moștenit în vremea aceea, dela Aroir, care este lângă țărmurile râului Arnonului, și jumătate din muntele Galaad și cetățile lui le-am dat lui Ruvim și lui Gad.

13. Și ce a mai rămas din pământul lui Galaad și tot Vasanul împărăției lui Og, l-am dat la jumătate din seminția lui Manasî; și toată

32, 29, 7, 33. Num. 21, 24, 34. Num. 21, 25, 36. Is. 15, Nav. 12, 2, 3. 1. 1, 4; Num. 21, 33. 2. 7, 18; Num. 21, 35. 3. Num. 21, 24.

4, 3 Imp. 4, 13.

12. Num. 32, 29, 33; și 40.

laturea Argovului și tot Vasanul acela, pământul Rafainilor.

14. Și Iair feciorul lui Manasî a luat toată laturea Argovului, până la hotarele Gargasii și ale Mahatii, și le-a numit cu numele său, pre Vasan l-a numit Tavor Iair până în ziua aceasta.

15. Și lui Mahir am dat Galaadul.

16. Și lui Ruvim și lui Gad am dat dela Galaad până la râul Arnonului, mijlocul râului este hotarul, și până la lavoc, râul este holarul fiilor lui Aman.

17. Și Arava și Iordanul holarul Mahanaretului, și până la marea Aravei și până la Marea sărată, supl Asidot Fasga către răsărit.

18. Și am poruncit vouă în vremea aceea, zicând: Domnul Dumnezeuul vostru au dat vouă pământul acesta cu sorși, înfrământându-vă, mergeți înaintea feșii frașilor voștri fiilor lui Israil, tot cel ce poate.

19. Afară de femeile voastre și de prunci și de dobitoacele voastre; (că știu, cum că multe dobitoace aveți), să lăcuiască în cetățile voastre, care le-am dat vouă.

20. Până ce va odihni Domnul Dumnezeuul vostru pre frașii voștri, ca și pre voi, și vor moșteni și aceștia pământul, care-l dă lor Domnul Dumnezeuul nostru dincoace de Iordan, și vă veți întoarce fiecare la moșia sa, care v'am dat vouă.

21. Și lui Isus am poruncit în vremea aceea, zicând: ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeuul nostru la acești doi împărași; așa va face Domnul Dumnezeuul nostru la toate împărățiile prin care lu treci.

22. Să nu vă lemeși de ei, că Domnul Dumnezeuul nostru el va da războiu pentru voi.

23. Și m'am rugat Domnului în vremea aceea, zicând:

24. Doamne Dumnezeule! Tu ai început a arăta robului tău lăria ta și puterea ta și mâna cea tare și brațul cel înalt; că cine este Dumnezeu în cer sau pre pământ, care să facă după cum ai făcut tu și după lăria ta?

25. Să trec dar, și să văd pământul cel bun, care este dincolo de Iordan, muntele cel bun și Andilivanul.

26. Și m'au trecut cu vederea Domnul pentru voi, și nu m'au ascultat, și au zis Domnul către mine; destul fie ție, mai mult să nu grăești cuvântul acesta.

27. Sue-te pre vârful celui cioplit, și privește cu ochii spre mare și spre miazănoapte și spre miazăzi și spre răsărit, și vezi cu ochii tăi, căci tu nu vei trece Iordanul acesta.

28. Și poruncește lui Isus și-l înfărește pre el și-l îndeanină, că el va trece înaintea poporului acestuia, și el va împărși moștenire tot pământul, care l-ai văzut.

29. Și am șezut în vale aproape de casa lui Fogor.

CAP. 4.

Supuneră la lege.

Și acum Israile ascultă îndreptările și judecățile, care eu vă învăș pre voi astăzi să le faceți, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și intrând să moșteniți pământul, care-l dă vouă Domnul Dumnezeuul părinșilor voștri.

2. Să nu adăogeți la cuvântul, care-l poruncesc eu vouă, și să nu scadeți dela el. Păziți poruncile Domnului Dumnezeuului nostru, care vă poruncesc eu astăzi.

24. Ps. 88, 7, 8, 9 26. 34, 4.

4. 1. 5, 1; 6. 1, 2; Lev. 19. 37; și 20, 8.

2. 12, 32; Apoc. 22, 18, 19.

14. 1 Paral. 2, 22. 16. Num. 32, 40.

18. Num. 32, 20. 21. Num. 27, 18.

3. Oclii voștri au văzut foarte câte au făcut Domnul Dumnezeu nostru lui Veelfegor, că Domnul Dumnezeuul voștru au pierdut dintre voi pre tot omul, care a mers după Veelfegor.

4. Iar voi cei ce v'ați lipit de Domnul Dumnezeuul voștru, trăiți toți astăzi.

5. Vedeți că v'am arătat vouă îndreptări și judecăți, după cum au poruncit mie Domnul Dumnezeu, ca să faceți așa în pământul în care mergeți să-l moșteniți.

6. Și le veți păzi și le veți face, că aceasta este înțelepciunea voastră și înțelegerea înaintea tuturor neamurilor, care vor auzi toate îndreptările acestea, și vor zice: iată popor înțelept și știutor, neam mare este acesta.

7. Că ce neam mare este, căruia să le fie lor Dumnezeu aproape, cum ne este nouă Domnul Dumnezeuul nostru întru toate, ori când îl vom chema pre el.

8. Și ce neam mare este, care să aibă îndreptări și judecăți drepte, cum este toată legea aceasta, care o dau eu astăzi înaintea voastră?

9. Ia aminte de tine, și-ți păzește sufletul tău foarte. Să nu uiți toate lucrurile, care le-au văzut ochii tăi, și să nu iasă din inima ta în toate zilele vieții tale. Și să învești pre fiil tăi și pre fiii fiilor tăi.

10. Ziua în care ați stătut înaintea Domnului Dumnezeului nostru în Horiv în ziua adunării, când au zis Domnul către mine: adună la mine poporul, ca să auză cuvintele mele, și să învețe a se teme de mine în toate zilele, care vor trăi ei pre pământ, și să învețe pre fiil săi.

11. Și ați venit, și ați stătut sup

munți, și muntele ardea cu foc până la cer. Intunec, ceață și vifor.

12. Și au grăit Domnul către voi în munte din mijlocul focului glas de cuvinte, care voi l-ați auzit, și asemănare n'ați văzut, fără numai glas.

13. Și v'au spus vouă legea sa, care v'au poruncit vouă să faceți, cele zece cuvinte, care le-au scris pre două table de piatră.

14. Și mie mi-au poruncit Domnul în vremea aceea, să vă învăț pre voi îndreptările și judecățile, care să le faceți în pământul, în care intrați ca să-l moșteniți.

15. Și vă păziți foarte sufletele voastre, că n'ați văzut asemănare în ziua în care au grăit Domnul către voi în muntele Horivului din mijlocul focului.

16. Să nu faceți lărădelege, și să nu vă faceți vouă asemănare cioplită, și nici un chip și asemănare, ori bărbătească, ori femească.

17. Nici asemănarea vre unui dobitoac din cele de pre pământ, nici asemănarea vre unei pasări zburătoare, care zboară sup cer.

18. Nici asemănarea vre unei viețări care să lărășie pre pământ, nici asemănarea vre unui pește care este în ape sup pământ.

19. Ca nu vre odinioară uitându-te la cer și văzând soarele și luna și stelele și toată podoaba cerului, să te înșeli și să te închini lor și să slujești acelora, care Domnul Dumnezeuul tău le-au împărțit tuturor neamurilor celor de sup cer.

20. Iar pre voi v'au luat Dumnezeu și v'au scos din pământul Egiptului, din cuptorul cel de fier din Egipt, ca să liți lui popor de moștenire precum sunteți astăzi.

3. Num. 25, 4; Is. Nav. 22, 17. 6. Eșire 33, 16; Iov. 28, 28; Ps. 110, 10. 7. Lev. 18, 4. 9. 5, 1; 6, 1, 2, 3; 11, 19; Fac. 18, 19; Ps. 77, 5. 11. Eșire 19, 17.

12. Eșire 20, 18. 13. Eșire 34, 28.

16. Eșire 20, 4. 17. Rom. 1, 23. 19. Fac. 1, 14. 20. 3 Imp. 8, 51.

21. Și Domnul Dumnezeu s'au mâniea pre mine pentru cele ce ai zis voi, și s'au jurat, că nu voi trece Iordanul acesta, și nu voi intra în pământul, care-l dă fie moștenire Domnului Dumnezeu vostru.

22. Că eu mor în pământul acesta, și nu voi trece Iordanul acesta; iar voi veți trece, și veți moșteni pământul cel bun.

23. Luați aminte, ca nu cumva să uitați așezământul Domnului Dumnezeu nostru, care l-au făcut cu voi, să nu faceți nici o fărădelege, și să nu vă faceți vouă vre-o asemănare cioplită din toate, câte au poruncit fie Domnul Dumnezeu tău.

24. Că Domnul Dumnezeu tău este foc mistuitor, Dumnezeu răvnitor.

25. Și dacă vei naște fii, și fiii fiilor tăi, și veți fi făcători vechi pre pământ, și veți face fărădelege, și veți face orice asemănare cioplită, și veți face rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru, ca să-l mâniați pre el,

26. Vă mărturisesc vouă astăzi pre cer și pre pământ, că cu pierire veți pieri de pre pământul la care voi treceți Iordanul, ca să-l moșteniți; nu veți petrece multe zile pre el, ci cu pierire veți pieri.

27. Și va împrăștiă pre voi Domnul în toate neamurile, și veți rămâneă pușini cu numărul în toate neamurile, între care va risipi pre voi Domnul.

28. Și veți sluji acolo la dumnezei streini, la lucruri făcute de mâini omenești, la lemne și la pietre, care nu văd, nici aud, nici mănâncă, nici miresesc.

29. Și veți căută acolo pre Domnul Dumnezeu vostru, și-l veți afla când îl vei căută din toată inima la

și din tot sufletul tău întru neamul tău.

30. Și te vor afla pre tine toate cuvintele acestea în zilele cele de apoi; și te vei întoarce la Domnul Dumnezeu tău, și vei auzi glasul lui.

31. Că Dumnezeu îndurat și milostiv este Domnul Dumnezeu tău, nu te va părăsi, nici te va pierde pre tine, nici își va uita de legătura cu părinții tăi, care s'au jurat lor.

32. Întrebați zilele cele mai dinainte, care au fost mai înainte de voi din ziua în care au făcut Dumnezeu om pre pământ, dela o margine de cer până la cealaltă margine de cer, de s'a făcut lucru mare ca acesta, și de s'a auzit asemenea.

33. De a auzit neam glasul Dumnezeului celui viu; grăind din mijlocul focului, precum ați auzit voi, și ați trăit?

34. De au ispitit Dumnezeu să vie, și să-și ia lui-și neam din mijlocul neamului, cu ispită și cu semne și cu minuni și cu războiuri și cu mână tare și cu braț înalt și cu vedenii mari, cum au făcut Domnul Dumnezeu nostru în Egiptul înaintea ta de ai văzut tu.

35. Ca să știi tu, că Domnul Dumnezeu tău, acesta este Dumnezeu, și nu mai este altul afară de el.

36. Din cer auzit au făcut fie glasul său, ca să te înveje pre tine, și pre pământ și-au arătat fie locul său cel mare, și cuvintele lui din mijlocul focului le-ai auzit.

37. Pentru că au iubit pre părinții tăi și au ales sămânța lor după dânsii pre voi, și el însuși cu puterea sa cea mare te-au scos pre tine din Egiptul.

38. Ca să piarză dinaintea feșii tale neamuri mari și mai tari decât

21. 1, 37. 24. Evrei 12, 28; Eșire 20, 50; 24, 17; 34, 14. 26. Isaia 1, 2. 27. 28, 62, 64. 29. Întel. 1, 2.

31. Lev. 26, 44. 34. 6, 22; 7, 19; 29, 3. 35. Isaia 45, 5; 18, 22; Marcu 12, 29, 32. 37. Eșire 13, 3; 9, 14, 21.

ține, și să te bage pre tine și să-ți dea ție pământul lor moștenire, precum ai astăzi.

39. Și să cunoști astăzi și să te întorci cu mintea, că Domnul Dumnezeuul tău acesta este Dumnezeu, în cer sus și pre pământ jos, și nu mai este altul afară de el.

40. Și să păzești poruncile lui și îndreptările lui, care-ți poruncesc eu ție astăzi, ca să-ți fie bine ție și fiilor tăi după tine, ca să trăiești multe zile pre pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău în toate zilele.

41. Atunci a ales Moisi trei cetăți dincolo de Iordan de către răsăritul soarelui.

42. Să scape acolo ucigașul, care fără de voie a omorât pre deaproapele său, pre care el nu l-a fost urât mai înainte, ieri și alaltăieri, și dacă va fugi într'una din cetățile acestea, să trăiască.

43. Voșorul la pustie în pământul cel șes al lui Ruvim, și Ramotul în Galaad al lui Gad, și Golanul în Vasan al lui Manasî.

44. Aceasta este legea, care o a pus Moisi înaintea fiilor lui Israel.

45. Acestea sunt mărturiile și îndreptările și judecățile, care le-a grăit Moisi fiilor lui Israel în pustie după ce a ieșit din pământul Egiptului.

46. Dincoace de Iordan, în vale, aproape de casa lui Fogor, în pământul lui Sion împăratul Amoreilor cel ce a lăcuit în Esevon, pre care l-a ucis Moisi și fiii lui Israel, când au ieșit ei din pământul Egiptului.

47. Și a moștenit pământul lui și pământul lui Og împăratul Vasanului, carii amândoi au fost împărați Amoreilor celor dincoace de Iordan către răsăritul soarelui.

48. Dela Aroir care este la mar-

ginea râului Arnonului, până la muntele Sion, care este Ermon.

49. Toată Arava dincoace de Iordan către răsăritul soarelui supt Asidomul cel cioplit.

CAP. 5.

Repetirea celor zece porunci

Și a chemat Moisi pre tot Israelul, și a zis către ei: ascultă Israile îndreptările și judecățile, care le grăesc la urechile voastre astăzi, și le învățați și păziți, ca să le faceți pre ele.

2. Domnul Dumnezeuul vostru au făcut cu voi legătură în Horiv.

3. Nu cu părinții voștri au făcut Domnul legătura aceasta, ci cu voi, și voi toți sunteți aici astăzi vii.

4. Față către față au grăit Domnul către voi în munte din mijlocul focului.

5. Și eu stam între Domnul și între voi în vremea aceea, ca să vă spui vouă cuvintele Domnului, de vreme ce v'ați temut de fața focului, și nu v'ați suit în munte, zicând:

6. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, cel ce te-am scos din pământul Egiptului, din casa robiei.

7. Să nu aibi alți Dumnezet afară de mine.

8. Să nu-ți faci chip cioplit, nici asemănare din toate câte sunt în cer sus și câte sunt pre pământ jos, și câte sunt în ape supt pământ.

9. Să nu te închini lor, nici să slujești lor, că eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, Dumnezeu râvnitor, care răspălesc păcatele părinților în fii, până la al treilea și până la al patrulea neam, celor ce mă urăsc pre mine.

5. 1. 4, 1, 9; 6, 1, 2, 3. 2. Eșire 19, 5; 20, 18 și 34, 10. 3. Eșire 20, 2. 5. Ps. 60, 11; Eșire 19, 16. 6. Eșire 20, 4. 7. Lev. 26, 1. 8. Ps. 96, 7; Eșire 20, 4; Lev. 26, 1. 9. Eșire 20, 5; Ierem. 32, 18.

40. Num. 35, 14. 42. 19, 7, 9; Isus Navi 20, 3. 47. 1, 4; 3, 1-3; 29, 7; Num. 21, 33.

10. Și fac milă până la al mîilea neam celor ce mă iubesc pre mine, și păzesc poruncile mele.

11. Să nu ei numele Domnului Dumnezeuului tău în deșert, că nu va curăși Domnul Dumnezeuul tău pre cel ce ia numele lui în deșert.

12. Păzește ziua sâmbetelor, ca s'o sfințești pre ea, precum ți-au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău.

13. În șase zile vei lucra și vei face toate lucrurile tale.

14. Iar în ziua a șaptea este sâmbăta Domnului Dumnezeuului tău, să nu faci întru ea nici un lucru, tu și feciorul tău și fata ta și sluga ta și slujnica ta, boul tău și asinul tău și tot dobitocul tău, și nemernicul cel ce lăcuște la tine, ca să se odihnească sluga ta și slujnica ta și dobitocul tău, ca și tine.

15. Și-ți adu aminte, că rob ai fost în pămîntul Egiptului, și te-au scos Domnul Dumnezeuul tău de acolo cu mîna tare și cu braț înalt, pentru aceea ți-au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău să păzești ziua sâmbetelor, și să o sfințești pre ea.

16. Cinslește pre tatăl tău și pre muma ta, după cum au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău, ca să ție bine ție, și să trăești mulți ani pre pămîntul, care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

17. Să nu ucizi.

18. Să nu prea curvești.

19. Să nu iuri.

20. Să nu mărturisești strâmb asupra aproapelui tău mărturie mincinoasă.

21. Să nu poștești femeia aproapelui tău, nici țarina lui, nici sluga

lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui, nici tot dobitocul lui, nici toate căte sunt ale aproapelui tău.

22. Aceste cuvinte au grăit Domnul către toată adunarea voastră în munte din mijlocul focului, întunec, negură, vîfor, glas mare și mult nimica n'au adaos. Și le-au scris acelea pre două table de piatră și le-au dat mie.

23. Și a fost dupăce ați auzit glasul lui din mijlocul focului, și muntele ardea cu foc, ați venit la mine toți povățuitorii semințiilor voastre și bătrânii voștri, și ați zis:

24. Iată au arătat nouă Domnul Dumnezeuul nostru slava sa, și am auzit glasul lui din mijlocul focului, în ziua aceasta am cunoscut, că va grăi Dumnezeu către om, și va trăi.

25. Și acum să nu murim, că ne va mistui pre noi focul acesta mare, de vom adaoge noi a auzi încă glasul Domnului Dumnezeuului nostru și vom muri.

26. Că ce trup care să fi auzit glasul Dumnezeuului celui viu grăind din mijlocul focului, ca noi, și să fie viu?

27. Apropie-te tu și auzi toate ori căte va zice Domnul Dumnezeuul nostru către tine, și grăește tu către noi toate căte au grăit Domnul Dumnezeuul nostru către tine, și noi le vom ascultă și le vom face.

28. Și au auzit Domnul glasul cuvintelor voastre grăind către mine, și au zis Domnul către mine: auzi-am glasul cuvintelor poporului acestuia căte a grăit către tine, drept a grăit toate.

29. Cine va da să fie așa inima lor într'înșii, ca să se teamă de mine și să păzească poruncile mele în

10. Eșire 34, 7; 26, 1. 11. Psalm 96, 7; Eșire 20, 7; Lev. 19, 12; Mat. 5, 33.

12. Ezech. 20, 12; Eșire 34, 14. 13. Lev. 23, 3. 14. Fac. 2, 2; Eșire 20, 10; Fac. 1, 3; Evt. 4, 4. 15. 6, 21; 15, 13; 24, 18. 16. Eșire 20, 12; Mat. 15, 4; Efes. 6, 2, 3; Marc. 7, 10; Sirah. 3, 9. 17. Mat. 5, 21; Lucă 18, 20.

18. Lucă 18, 20. 21. Eșire 20, 17; Mat. 5, 28; Rom. 7, 7.

25. Eșire 20, 19. 26. Eșire 33, 20; Jud. 13, 22. 27. Eșire 19, 8 și 20, 19; Evt. 12, 19.

toate zilele, ca să fie lor bine și fiilor lor în veac?

30. Mergi, zi lor: întoarceți-vă la casele voastre.

31. Iar tu stai aici cu mine, și voiți grăi către tine poruncile și îndreptările și judecățile, care vei învăța pre ei, și să facă așa în pământul, care-l dau eu lor să-l moștenească.

32. Și păziți să faceți precum au poruncit vouă Domnul Dumnezeuul vostru, și să nu vă abateți la dreapta sau la stânga.

33. Umblați în toată calea, care au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău, ca să vă odihnească pre voi, și să vă fie bine, și să trăiți mult pre pământul, care-l veți moșteni.

CAP. 6.

Tălmăcirea poruncii înaint. Dragostea către Dumnezeu.

Și acestea sunt poruncile și îndreptările și judecățile, care au poruncit Domnul Dumnezeuul nostru, să vă învăț pre voi, ca să faceți așa în pământul în care mergeți să-l moșteniți.

2. Ca să vă temeți de Domnul Dumnezeuul vostru, și să păziți toate îndreptările lui și toate poruncile lui, care le poruncesc eu ție astăzi, tu și fiii tăi și fiții fiilor tăi, în toate zilele vieții tale, ca să trăiți zile multe.

3. Ascultă Israile și păzește să faci, ca să fie bine ție, și ca să vă înmulțiți foarte, precum au grăit Domnul Dumnezeuul părinților tăi, să-ți dea ție pământul din care curge lapte și miere. Și acestea sunt îndreptările și judecățile, care le-au poruncit Domnul fiilor lui Israel în pustie, când au ieșit ei din pământul Egiptului.

4. Ascultă Israile: Domnul Dumnezeuul nostru Domn unul este.

5. Si să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău, din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta.

6. Și cuvintele acestea câte poruncesc eu astăzi ție, să fie în inima ta și în sufletul tău.

7. Și le spune fiilor tăi, și le grăiește lor, când șezi acasă și când mergi pre cale și când te culci și când te scoli.

8. Și le leagă pre ele să fie semn pre mâna ta, și să fie neclătite înaintea ochilor tăi.

9. Și le vești scrie pe pragurile caselor voastre și ale ușilor voastre.

10. Si va fi când te va băga Domnul Dumnezeuul tău în pământul, care s'au jurat părinților tăi lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, că-ți va da ție cetăți mari și bune, care nu le-ai zidit tu.

11. Case pline de toate bunătățile, care nu le-ai umplut tu, gropi săpate, care nu le-ai săpat tu, vii și maslini, care nu le-ai sădit tu, si când vei mânca și te vei sătura,

12. Ia aminte de tine să nu se lățească inima ta, și să uiți pre Domnul Dumnezeuul tău, cel ce te-au scos din pământul Egiptului, din casa robiei.

13. De Domnul Dumnezeuul tău să te temi, și lui singur să-i slujești, și de el te lipește, și pre numele lui te jură.

14. Să nu umblați după alți dumnezei din dumnezeii neamurilor celor de prin prejurul vostru.

15. Că Dumnezeuul râvnitor este Domnul Dumnezeuul tău întru tine, ca să nu se mânia cu iușime Domnul Dumnezeuul tău asupra ta, și să te piarză de pre fața pământului.

32. Pilde 4, 27.
6. 2. 4. 1. 9: 5. 1. 4. 3 Imp. 8, 61; Ioan 17, 3; 1 Cor 8, 4, 6.

5. Mat. 22, 37. 6. Mar. 12, 30. 7. Fac. 18, 19; 4, 9. 8. Eșire 13, 9 și 16. 9. 11, 20. 10. 7, 8; Is. Nav. 24, 13. 11. 8, 10. 12. Mat. 4, 10. 13. Eșire 23, 13; Lucă 4, 8.

16. Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău, precum l-ai ispătit la ispită.

17. Păzind să păzești poruncile Domnului Dumnezeuului tău și mărturiile și îndreptările lui, câte ți-au poruncit ție.

18. Și să faci ce este plăcut și ce este bun înaintea Domnului Dumnezeuului tău, ca să ție bine ție, și intrând vei moșteni pământul cel bun, care s-au jurat Domnul părinților voștri.

19. Ca să alungi pre toți vrăjmașii tăi dinaintea feții tale, după cum au grăit Domnul.

20. Și va fi când te va întreba fiul tău mâine, zicând: care sunt mărturiile și îndreptările și judecățile, care ie-au poruncit Domnul Dumnezeuul nostru nouă?

21. Vei răspunde fiului tău: robii eram lui Faraon în pământul Egiptului, și ne-au scos pre noi Domnul de acolo cu mână tare și cu braț înalt.

22. Și au făcut Domnul semne și minuni mari și rele în Egipt asupra lui Faraon și asupra casii lui înaintea noastră.

23. Și pre noi ne-au scos de acolo, ca să ne dea pământul acesta, care s-au jurat părinților noștri că-l va da.

24. Și ne-au poruncit nouă Domnul să facem toate dreptățile acestea, și să ne temem de Domnul Dumnezeuul nostru, ca să ție bine în toate zilele, și să trăim ca și astăzi.

25. Și milă va face cu noi de vom păzi să facem toate poruncile legii aceștia înaintea Domnului Dumnezeuului nostru, precum au poruncit nouă.

CAP. 7.

Oprirea pridenției cu pășânii

Iar când te va băga pre tine Domnul Dumnezeuul tău în pământul în care vei intra să-l moștenești, și va pierde neamuri mari și multe dinaintea feții tale: pre Hetiu și pre Ghergheseu și pre Amoreu și pre Hananeu și pre Ferezeu și pre Eveu și pre Ievuseu, șapte neamuri mari și multe și mai tari decât voi.

2. Și va da pre ei Domnul Dumnezeuul tău în mâinile tale, și-i vei bate pre ei, cu ucidere să-i ucizi pre ei, și să nu faci cu ei legătură, nici să-ți fie milă de ei.

3. Nici să vă încuscriți cu ei: fata ta să n'o dai feciorului lui, și fata lui să n'o ia feciorul tău.

4. Că va face pre feciorul tău să se depărteze de către mine, și să slujească la dumnezei streini, și se va mâniea cu inime Domnul asupra voastră, și te va pierde pre tine degrab.

5. Ci așa să le faceți lor: jertfelnicele lor să le dărâmați, și stalpii lor să-i sfărâmați, și desigurile lor să le tăiați, și cele cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeți cu foc.

6. Că popor sfânt ești tu Domnului Dumnezeuului tău, și pre tine te-au ales Domnul Dumnezeuul tău, să-i fii lui popor deosebi al lui, mai mult decât toate neamurile câte sunt pre fața pământului.

7. Nu pentru că sunteți mai mulți decât toate neamurile v-au ales pre voi Domnul și v-au oșebit pre voi Domnul, că voi sunteți mai puțini decât toate neamurile.

8. Ci pentru că v-au iubit pre voi Domnul, și pentru că au ținut jură-

7. 1. 31, 3, 5; Eșire 23, 23; 33, 2.

2. Eșire 23, 32; 34, 15. 3. Imp, 11, 2.

4. Eșire 34, 16. 5. 12, 2; Eșire 23, 32; Lev. 18, 3; Num. 33, 52. 6. Eșire 19, 6; 1 Petr. 2, 9.

16. Mat. 4, 7; Lucă 4, 8. 17. Lucă 4, 12. 21. 5, 15; Eșire 14, 8. 22. 4, 34; 7, 19.

mântul care s'au jurat părinților voștri, v'au scos pre voi Domnul cu mână tare și cu braț înalt, și te-au izbăvit pre tine Domnul din casa robiei, din mâna lui Faraon împăratul Egiptului.

9. Și să cunoști că Domnul Dumnezeuul tău, acesta este Dumnezeu, Dumnezeu credincios, cel ce păzește legătura și mila celor ce-l iubesc pre dânsul și celor ce păzesc poruncile lui până la al miilea neam.

10. Și răsplătește celor ce-l urăsc pre dânsul înaintea feșii, ca să-i piarză pre ei, și nu va zăbovi celor ce-l urăsc pre el, înaintea feșii va răsplăti lor.

11. Și să păzești poruncile și dreptățile și judecățile acestea, câte poruncesc eu ție astăzi, ca să le faci.

12. Și va fi când vei auzi dreptățile acestea și le vei păzi și le vei face, va păzi Domnul Dumnezeuul tău ție legătura și mila, precum s'au jurat părinților voștri.

13. Și te va iubi și te va binecuvânta și te va înmulți, și va binecuvânta rodul pântecelui tău și rodul pământului tău, grâul tău și vinul tău și untuldelemn al tău, cierezile vacilor tale și turmele oilor tale pre pământul, care s'au jurat Domnul părinților tăi să-l dea ție.

14. Și vei fi binecuvântat mai mult decât toate neamurile; nu va fi întru voi fără de rod sau sterp, nici în vitele tale.

15. Și va ridica Domnul Dumnezeuul tău dela tine toată slăbiciunea și toate boalele cele rele ale Egiptului, care le-ai văzut și care le-ai cunoscut, nu le va pune preste tine, ci le va pune preste toți cei ce te urăsc pre tine.

16. Și vei mânca toate prăzile neamurilor, care Domnul Dumnezeuul tău

le va da ție, să nu le ierte pre ele ochiul tău, și să nu slujești dumnezeilor lor, că împiedicare este ție aceasta.

17. Iar de vei zice în cugetul tău, că mai mare este neamul acesta decât mine, cum voi putea să-i pierz pre ei?

18. Să nu te temi de ei, ci să-ți aduci aminte câte au făcut Domnul Dumnezeuul tău lui Faraon și tuturor Eghiptenilor.

19. Ispitele cele mari care le-au văzut ochii tăi, semnele acelea și minunile cele mari, mâna cea tare și brațul cel înalt, cum te-au scos pre tine Domnul Dumnezeuul tău; așa va face Domnul Dumnezeuul nostru tuturor neamurilor de fața cărora te temi tu.

20. Încă și viespi v'a trimite Domnul Dumnezeuul tău asupra lor, până vor pieri cei ce au rămas și cei ce s'au ascuns de tine.

21. Nu te teme de fața lor, că Domnul Dumnezeuul tău este întru tine, Dumnezeu mare și puternic.

22. Și va pierde Domnul Dumnezeuul tău neamurile acestea dela fața ta încet, încet; nu vei putea să-i pierzi pre ei degrab, ca să nu se facă pustiu pământul și să se înmulțească asupra ta hiarele cele sălbatece.

23. Și va da pre ei Domnul Dumnezeuul tău în mâinile tale, și vei pierde pre ei cu pierdere mare, până ce vei sfârși pre ei.

24. Si va da pre împărășii lor în mâinile voastre, și va pieri numele lor din locul acela, nimenea nu va putea stă împotriva înaintea feșii tale, până ce-i vei pierde pre ei.

25. Cele cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeți cu foc, să nu poștești argintul, nici aurul cel dela ei

J. Esire 20, 5. 12, 28, 1; Esire 23, 22; Lev 20, 3. 14, 28, 4. 14. Esire 23, 26. Esire 15, 26.

19, 4, 34; 6, 22. 20. Esire 23, 28. 21. Jud. 24, 12. 22. Esire 33, 2.

să nu-l ei fie, ca să nu greșesti pentru acela; că urâciune este înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

26. Și să nu bagi urâciune în casa ta, ca să nu fii anatema ca și aceia, ci cu îngreșare să urâști acela, pentru că este anatema.

CAP. 8.

Șfături către popor să nu uite binefacerile lui Dumnezeu.

Toate poruncile câte poruncesc eu vouă astăzi, păziți, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și să intrați și să moșteniți pământul, care s'au jurat Domnul Dumnezeuul vostru părinților voștri.

2. Și-ți adu aminte de toată calea, pre care te-au dus pre tine Domnul Dumnezeuul tău în pustie, ca să te necăjească și să te ispitească, și să se cunoască cele din inima ta, oare păzi-vei poruncile lui sau nu?

3. Și te-au necăjit și te-au flămânzit și te-au hrănit cu mană de care n'au știut părinții tăi, ca să-ți arate fie, că nu numai cu pâine singură va trăi omul; ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu, va trăi omul.

4. Hainele tale nu s'au învechit de pre tine, și tălpile tale nu s'au bălăt, picioarele tale nu s'au îngroșat în patruzeci de ani.

5. Ca să cunoști cu inima ta, că în ce chip omul învață pre fiul său, așa Domnul Dumnezeuul tău te ceartă pre tine.

6. Și să păzești poruncile Domnului Dumnezeuului tău, să umbli pre căile lui și să te temi de el.

7. Că Domnul Dumnezeuul tău te va băga pre tine în pământ bun și mult, unde sunt rîuri de apă și iz-

voare adânci, care ies prin câmpuri și prin munți.

8. Pământ de grâu și de orz, vii, smochini, rodii, pământ de maslini de untdelemn și de miere.

9. Pământ în care fără de lipsă vei mânca pâinea ta, și de nimica nu vei avea lipsă într'însul, pământ a căruia pietrele au fier, și din munții lui vei săpa aramă.

10. Vei mânca și te vei sătura, și bine vei cuvânta pre Domnul Dumnezeuul tău pre pământul cel bun, care l-au dat fie.

11. Ia aminte să nu uiți pre Domnul Dumnezeuul tău, încât să nu păzești poruncile lui și judecățile și dreptățile lui, câte eu poruncesc fie astăzi.

12. Ca nu după ce vei mânca și te vei sătura, și-ți vei zidi case bune și vei lăcut într'însele.

13. Si după ce ți se vor înmulți boii tăi și olle tale, și după ce ți se vor înmulți argintul și aurul, și după ce ți se vor înmulți toate câte ai tu,

14. Să te înalți cu inima și să uiți pre Domnul Dumnezeuul tău, cel ce te-au scos din pământul Egiptului, din casa robiei.

15. Cel ce te-au povăluit pre tine prin pustiea cea mare și înfricoșată: unde sunt șerpi care mușcă și scorpii și uscăciune, unde nu eră apă, cel ce ți-au scos fie izvor de apă din piatră foarte vîrtoasă.

16. Cel ce te-au hrănit în pustie cu mană, care nu o ai știut tu, nici părinții tăi nu o au știut, ca să te necăjească și să te ispitească, și să-ți facă bine fie în zilele cele de apoi ale tale.

17. Și să nu zici întru inima ta: virtutea mea și tăria mîinii mele mi-a făcut mie această putere mare.

18. Ci să-ți aduci aminte de Domnul Dumnezeuul tău, că el ți-au dat ție putere, ca să faci virtute, și ca să întărească legătura sa, care s'au jurat Domnul părinților tăi, ca astăzi.

19. Și va fi de vei uita pre Domnul Dumnezeuul tău, și vei umbla după alți dumnezei și vei sluji lor și te vei închina lor, mărturisesc vouă astăzi pre cer și pre pământ, că cu adevărat veți pieri.

20. Ca și neamurile acelea pre care Domnul Dumnezeuul tău le pierde dinaintea feții voastre, așa veți pieri; pentrucă n'afi ascultat glasul Domnului Dumnezeului vostru.

CAP. 9.

Mois amintește Israelitilor fărădelele lor din trecut.

A scuită Israile: tu treci astăzi Iordanul, ca să intri și să moștenești neamuri mari și cu mult mai fari decât voi, cetăți mari și cu ziduri până la cer.

2. Popor mare și mult și înalt, pre fiii lui Enac de carii tu știi și tu ai auzit; cine se poate împotrivi înaintea feții fiilor lui Enac?

3. Și ca să cunoști astăzi, că Domnul Dumnezeuul tău acesta va merge înaintea feții tale, foc mistuitor este. Acesta va pierde pre ei, și el va întoarce pre ei dela fața ta, și-i va pierde degrab, precum au zis fie Domnul.

4. Să nu zici întru inima ta după ce va pierde Domnul Dumnezeuul tău neamurile acestea dinaintea feții tale, grăind: pentru dreptatea mea m'au băgat pre mine Domnul să moștenez acest pământ bun, că pentru fărădelegea neamurilor acestora va pierde pre ei Domnul Dumnezeu de la fața ta.

5. Nu pentru dreptatea ta, nici pentru curăția inimii tale vei intra tu să moștenești pământul lor, ci pentru păgânătatea neamurilor acestora va pierde pre ei Domnul dela fața ta, și pentru ca să întărească legătura, care au jurat Domnul părinților noștri lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

6. Și ca să știi astăzi cum că nu pentru dreptățile tale, dă fie Domnul Dumnezeu, pământul cel bun să-l moștenești, de vreme ce ești popor tare în cerbice.

7. Adu-ți aminte și să nu uiți cât ai mânieat pre Domnul Dumnezeuul tău în pustie din ziua în care ai ieșit din Egipt, până ce ai venit în locul acesta, necrezători ai fost, întărâtând pre Domnul.

8. Și în Horiv ai întărâtat pre Domnul, și s'au mâniat Domnul pre voi, ca să vă piarză pre voi.

9. Când m'am suit eu în munte să iau tablele cele de piatră, tablele legăturii care au făcut Domnul cu voi, și am fost în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine n'am mâncat și apă n'am băut.

10. Și mi-au dat mie Domnul două table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu, într'acelea erau scrise toate cuvintele, care au grăit Domnul către voi în munte din mijlocul focului, în ziua adunării.

11. Și a fost după patruzeci de zile și după patruzeci de nopți, mi-au dat mie Domnul cele două lepezi de piatră, tablele legii.

12. Și au zis Domnul către mine: scoală-te și te pogoară curând de aici, că fărădelegea a făcut poporul tău pre care l-ai scos din pământul Egiptului, curând a ieșit din

5. Fac. 12, 7; 13, 15; Sap. Ap. 7, 5.

7. Eșire 14, 11 și 16, 2; Num. 11, 4.

8. Eșire 32, 4. 9. Eșire 14, 3; Eșire 24,

16; 31, 18; 32, 15 10. Eșire 31, 18; 32, 16.

12. Eșire 32, 7.

9. 2. Num. 13, 33, 34. 3. Eșire 24, 17; Eșire 12, 29.

calea care le-ai poruncit lor, și s'a făcut lui-și chip furnal.

13. Și eu grăit Domnul către mine zicând: spus-am ție odată și de două ori, zicând: am văzut pre poporul acesta, și iată popor cu cerbice fare este.

14. Și acum lasă-mă să-i pierz pre ei și să sting numele lor de supț cer, și te voi face pre tine neam mare și fare, și mai mult decât acesta.

15. Și întorcându-mă m'am pogrît din munte, și muntele ardea cu foc până la cer, și cele două table ale mărturiilor într'amândouă mâinile mele.

16. Și văzând că ați păcătuît înaintea Domnului Dumnezeului vostru, și v'ați făcut vouă vișel vărsat, și curând ați ieșit din calea care v'au poruncit vouă Domnul să faceți.

17. Am luat cele două table și le-am aruncat din mâinile mele, și le-am sfărâmat înaintea voastră.

18. Și m'am rugat înaintea Domnului a doua oară ca și întâiu, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine n'am mâncat și apă n'am băut, pentru toate păcatele voastre care ați păcătuît, făcând rău înaintea Domnului Dumnezeului nostru ca să-l mâniati pre el.

19. Și m'am temut de iușimea și de mâniea cu care s'au mânieat Domnul pre voi ca să vă piarză pre voi, și m'au ascultat Domnul pre mine și în vremea aceasta.

20. Încă și pre Aaron s'au mânieat Domnul foarte, ca să-l piarză pre el, și m'am rugat eu și pentru Aaron în vremea aceea.

21. Si păcatul vostru, vișelul care l-ați făcut, l-am luat și l-am ars cu

foc, și l-am zdrobit și l-am pisat foarte, până ce s'a făcut mărunț, și a fost ca praful, și am aruncat praful în râul, care curgea dela munte.

22. Si la aprindere și la ispitire și la mormânturile poștei ați mânieat pre Domnul Dumnezeul nostru.

23. Și când v'au trimis Domnul din Cadisul Varui, zicând: suiți-vă și moșteniți pământul, care-l dau eu vouă, ați călcat cuvântul Domnului Dumnezeului vostru, și n'ați crezut lui și n'ați ascultat glasul lui.

24. Neascultători de Domnul ați fost din ziua în care s'au făcut cunoscut vouă.

25. Și m'am rugat înaintea Domnului patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pentru că au zis Domnul, că să vă piarză pre voi.

26. Si m'am rugat către Dumnezeu, și am zis: Doamne, Doamne, împăratul dumnezeilor! Nu pierde pre poporul tău și moștenirea ta care o zi răscumpărat cu puterea ta cea mare, pre carii i-ai scos din pământul Eghiptului cu puterea ta cea mare și cu mâna ta cea tare și cu brațul tău cel înalt.

27. Adu-ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov robii tăi, că-rona te-ai jurat pre tine însu-ți, și nu căută la învărtoșarea poporului acestuia și la păgânătățile și la păcatele lor.

28. Ca să nu zică cei ce lăcuiesc pământul din care ne-ai scos pre noi, grăind: pentru că n'au putut Domnul să-i bage pre ei în pământul, care le-au zis lor, și pentru că i-au urât pre ei, i-au scos în pustie să-i omoare.

29. Și aceștia sunt poporul tău și moștenirea ta, pre carii i-ai scos din pământul Eghiptului cu putere-

13. 32, 9; Eșire 33, 3; Isai 48, 4.

14. Eșire 32, 10; Ps. 105, 23. 15. Eșire 32, 15. 17. Eșire 32, 19. 18. Eșire 24, 18; 34, 28. 21. Eșire 32, 20.

22. Num. 11, 1; 21, 5. 23. Num. 13, 3.

24. 31, 27. 26. Eșire 32, 11; Num. 14, 13. 28. Eșire 32, 12; Num. 14, 18.

rea ta cea mare și cu mâna ta cea tare și cu brațul tău cel înalt.

CAP. 10.

11. *a. legii. Păzirea legii Domnului.*

În vremea aceea, zis-au Domnul către mine: cioplește-ți două table de piatră cum au fost cele dintâi, și te sue la mine în munte, și-ți fă sicriu de lemn.

2. Și voi scrie pre table cuvintele, care au fost pre tablele cele dintâi, care le-ai stricat, și le vei pune în sicriu.

3. Și am făcut sicriu de lemn neputrezitor, și am cioplit două table de piatră, cum au fost și cele dintâi, și m'am suit în munte, și amândouă tablele în mâinile mele.

4. Și au scris în table cum au fost scrisoarea cea dintâi, cele zece cuvinte, care au grăit Domnul către voi în munte din mijlocul locului, și mi le-au dat Domnul mie.

5. Și întorcându-mă, m'am pogorât din munte, și am băgat tablele în sicriul care l-am făcut, și au fost acolo, după cum mi-au poruncit mie Domnul.

6. Și liii lui Israel au purces din Viroțul fiilor lui Iachim Misadeanul. Acolo a murit Aaron și acolo s'a îngropat; și a preoțit Eleazar fiul lui în locul lui.

7. De acolo a mers la Gadgad, și dela Gadgad la Ekvata pământ cu repejiuni de ape.

8. În vremea aceea au osebit Domnul seminția lui Levi, ca să poarte sicriul legii Domnului, și să stea înaintea Domnului, ca să slujească, să se roage și să binecuvinteze întru numele Domnului până în ziua aceasta.

9. Pentru aceea n'au Leviții parte nici sorț între frații săi. Domnul însuși este sorțul lor, precum au zis lor.

10. Și eu am stătut în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, și m'au ascultat Domnul și în vremea aceasta, și n'au vrut Domnul să vă piarză pre voi.

11. Și au zis Domnul către mine: du-te și mergi înaintea poporului acestuia, ca să între și să moște-nească pământul, care m'am jurat părinților lor, că-l voi da lor.

12. Și acum Israile, ce cere Domnul Dumnezeuul tău dela tine? Fără numai să te temi de Domnul Dumnezeuul tău, și să umbli pre toate căile lui, și să-l iubești pre el, și să slujești Domnului Dumnezeului tău din toată inima ta și din tot sufletul tău.

13. Și să păzești poruncile Domnului Dumnezeului tău și dreptățile lui, câte-ți poruncesc eu fie astăzi, ca să-ți fie fie bine.

14. Iată al Domnului Dumnezeu: lui tău este cerul și cerul cerului, pământul și toate câte sunt într'însul.

15. Numai pre părinții voștri au voit Domnul, ca să-i iubească pre ei, și au ales sămânța lor după ci pre voi mai mult decât pre toate neamurile, precum este în ziua aceasta.

16. Tăiați-vă împrejur învârtoșarea inimii voastre, și cerbicea voastră să n'o mai înălăriți.

17. Că Domnul Dumnezeuul vostru, acesta este Dumnezeuul dumnezeilor și Domnul domnilor, Dumnezeu mare și tare și înfricoșat, care nu caută la față, nici ia dar.

18. Cel ce face judecată nemerni-

10. 1. Eșire 34, 1. 3. Eșire 25, 16; 3 Imp. 8. 9; Eșir. 9, 4. 2. Num. 20, 28, 29; Num. 33. 30—32. 7. Num. 33, 32, 33.

9. Num. 16, 20. 10. Lev. 22, 31. 12. Mar. 22, 37. 14. Fac. 14, 19; Ps. 23, 1. 16. Fac. 17, 11; Ierem. 4, 4; Rom. 4, 11. 17. Iov. 34, 19; 2 Paralip. 19, 7; Efes. 6, 9. 18. Eșire 22, 21; Lev. 19, 15; Pild. 24, 23.

cului și săracului și văduvei, și iubește pre cel nemernic și-i dă lui pâine și haină.

19. Și să iubești pre cel nemernic, pentru că și voi ați fost nemernici în pământul Eghiptului.

20. De Domnul Dumnezeuul tău să te temi, și lui să-i slujești, și de el să le lipești, și pre numele lui să juri.

21. Acesta este lauda ta, și acesta este Dumnezeuul tău, cel ce au făcut întru tine aceste mari și slăvite, care le-au văzut ochii tăi.

22. Cu șaptezeci de suflete s'au pogorât părinții tăi în Eghipt; iar acum te-au înmulțit Domnul Dumnezeuul tău ca stelele cerului.

CAP. 11.

Urmarea stăruirii de a păzi poruncile Domnului.

Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău, și să păzești cele ce ți-au poruncit să le păzești: îndreptările lui și poruncile lui și judecățile lui, în toate zilele.

2. Și să știi astăzi ceeace nu știi nici au văzut pruncii voștri: ceriarea Domnului Dumnezeuului tău și măririle lui și mâna cea tare și brațul cel înalt,

3. Și semnele lui și minunile lui, care au făcut în mijlocul Eghiptului, lui Faraon împăratul Eghiptului și a tot pământul lui,

4. Și câte au făcut oștirii Eghiptenilor și carelor lor și călărimii lor și oștirii lor, cum i-au înneecat apa mării Roșii preste fața lor când vă goneau ei pre voi dinapoi, și i-au pierdut pre ei Domnul până în ziua de astăzi.

5. Și câte au făcut vouă în pustie până ați venit la locul acesta.

6. Și câte au făcut lui Datan și lui

Aviron fiii lui Eliav fiul lui Ruvim, pre carii deschizând pământul gura sa, i-a înghițit pre ei și casele lor și corturile lor și toată averea lor, care eră cu ei în mijlocul ațoi Israilui.

7. Că ochii voștri au văzut toate aceste lucruri mari ale Domnului, câte au făcut întru voi astăzi.

8. Să păziți toate poruncile lui câte vă poruncesc eu vouă astăzi, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și în trăind să moșteniți pământul la care voi treceți Iordanul, acolo, să-l moșteniți pre el.

9. Ca să fiți vreme multă pre pământul, care s'au jurat Domnul părinților voștri să-l dea lor și seminției lor după ei, pământul din care curge lapte și miere.

10. Că pământul la care mergi tu să-l moștenești, nu este ca pământul Eghiptului de unde ați ieșit, când semeni sămânța să-l adăpi cu picioarele ca o grădină de legumi.

11. Ci pământul la care mergi tu să-l moștenești, este pământ de munte, și de câmp din ploaia cerului beă apă.

12. Pământ pre care Domnul Dumnezeuul tău îl cercetează pururea, și ochii Domnului Dumnezeuului tău sunt preste el dela începutul anului până la sfârșitul anului.

13. Drept aceea de veți ascultă cu luare aminte toate poruncile, care le poruncesc eu ție astăzi, ca să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și să slujești lui din toată inima ta și din tot sufletul tău,

14. Va da pământului tău în vremea sa, ploaie timpurie și târzie, și-ți vei adună grâul tău și vinul tău și untuldelemn al tău.

15. Va da iarba în ținuturile tale dobitoacelor tale.

19. Lev. 19, 34. 20. Mat. 4, 10. 22. Fac. 15, 5; 46, 20; Eșire 1, 5; Fapt. Ap. 7, 14. 11. 7. Eșire 21, 1. 6. Num. 16, 31; Ps. 105, 18.

11. 8, 7—9. 12. 28, 11. 14. Ioit 2, 23; Zăbăria 10, 1.

16. Și mâncând și săturându-te ia aminte fie însuși să nu se lățească inima ta, și să vă abateți, și să slujiți la dumnezei străini și să vă închinați lor.

17. Și să se aprinză cu mânie Domnul asupra voastră, și să închiză cerul, ca să nu fie ploale, și pământul să nu-și dea rodul său, și să pieriți degrab de pre pământul cel bun, care l-au dat vouă Domnul.

18. Puneți cuvintele acestea în inima voastră și în sufletul vostru, și le legați să vă fie semn pre mâna voastră, și să fie neclăfite înaintea ochilor voștri.

19. Și să învățați acestea pre fiii voștri, grăindu-le de ele, când șezi tu acasă și când mergi pre cale și când te culci și când te scoli.

20. Și să le scrii acestea pe pragurile caselor voastre și pre ale porților voastre.

21. Ca să se înmulțească zilele voastre și zilele fiilor voștri pre pământul, care s'au jurat Domnul părinților voștri să-l dea lor, ca și zilele cerului pre pământ.

22. Și va fi de veți auzi cu auzul toate poruncile acestea, care eu le poruncesc astăzi vouă, și de le veți face pre ele și veți iubi pre Domnul Dumnezeu vostru și veți umbla pre toate căile lui și vă veți lipi de el.

23. Va scoate Domnul toate neamurile acestea dela fața voastră, și veți moșteni neamuri mari și mai tari decât voi.

24. Tot locul care-l va călca talpa piciorului vostru, al vostru va fi: dela pustie și dela Andi-Livan și de la râul cel mare al Eufratului și până la marea cea de către apus vor fi hotarele voastre.

25. Nimenea nu va sta împotriva

feții voastre, și va pune Domnul Dumnezeul vostru frica voastră și cutremurul vostru pre fața a tot pământul pre care veți călca voi cum au grăit Domnul către voi.

26. Iată eu dau înaintea voastră astăzi binecuvântare și blestem.

27. Binecuvântare, de veți ascultă poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care vă poruncesc eu astăzi vouă.

28. Iar blestem, de nu veți ascultă poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care vă poruncesc eu vouă astăzi, și vă veți abate dela calea, care am poruncit eu vouă astăzi, și de veți merge să slujiți la dumnezei pre carii nu-i știți.

29. Și va fi după ce te va băga Domnul Dumnezeul tău în pământul la care treci tu să-l moștenești, vei da binecuvântarea în muntele Garizin și blestemul în muntele Gheva.

30. Aceștia sunt dincolo de Iordan dinapoi a căii cel către apusul soarelui, în pământul Hananeilor carii lăcuiesc la apus către Golgol aproape de stejarul cel înalt.

31. Că voi treceți Iordanul, ca să intrați și să moșteniți pământul, care cu sorți îl dă vouă Domnul Dumnezeu vostru, ca să-l moșteniți în toate zilele și să lăcuți înfrînsul.

32. Si luați aminte să faceți toate poruncile lui, și judecățile acestea care le pui eu astăzi înaintea voastră.

CAP. 12.

Locul adevăratei slujiri de Dumnezeu

Și acestea sunt poruncile și judecățile, care veți lua aminte să le faceți în pământul, care-l dă vouă Domnul Dumnezeu vostru părinților voștri să-l moșteniți în toate zilele, care veți trăi pre pământ.

29. 27, 12, 13; Is. Navi 8, 33.

17. Lev. 26, 19. 18. 6, 8; Eșire 13, 9.
19. 4, 9. 20. 6, 9. 24. Isus Navi 1, 3.

25. Eșire 23, 27.

2. Să stricați cu desăvârșire toate locurile în care neamurile pre care voi le veți moșteni, au slujit dumnezeilor lor, cele din munții cei înalți și din dealuri și de supt copac stufos.

3. Și să surpați jertfelnicile lor, și să dărâmați stâlpii lor, și desigurile lor să le tăiați, și chipurile cele cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeți cu ioc, și să pierdeți numele lor din locul acela.

4. Să nu faceți așa Domnului Dumnezeului vostru.

5. Ci în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul vostru într'una din cetățile voastre, ca să se numească numele lui acolo și să se cheme, acolo îl veți căuta și veți intra.

6. Și veți aduce acolo arderile cele de tot ale voastre: și jertfele voastre și pârga voastră și făgăduințele voastre și cele de voie ale voastre și mărturisirile voastre, cele întâiu născute ale vacilor voastre și ale oilor voastre,

7. Și le mâncați acolo înaintea Domnului Dumnezeului vostru, și vă veseliți cu toate la care veți lînde mâinile, voi și casele voastre, după cum se-au binecuvîntat Domnul Dumnezeul tău.

8. Să nu faceți acolo toate câte faceți astăzi aici, fiecarele ce-i place.

9. Că n'ați înfrat până acum în odihna și în moșiea, care o dă vouă Domnul Dumnezeul vostru.

10. Și dupăce veți trece Iordania, și veți lăcuî pre pămîntul, care-l va da vouă Domnul Dumnezeul vostru moșie, și vă va odihni de toți vrăjmașii voștri cei de prin prejur, și veți lăcuî fără de frică.

11. Va fi în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca acolo să se cheme numele lui, acolo veți a-

duce toate câte poruncesc eu vouă astăzi: arderile cele de tot ale voastre și jertfele voastre și zeciuiele voastre și pârga mâinilor voastre și tot ce este ales din darurile voastre, care le veți făgăduî Domnului Dumnezeului vostru.

12. Și vă veseliți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi și fiii voștri și fetele voastre și slugile voastre și slujnicele voastre și levitul cel dela porțile voastre, de vreme ce n'are parte și moștenire cu voi.

13. Ia aminte, ca să nu aduci arderile cele de tot ale tale în tot locul, care-l vei vedea;

14. Ci numai în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău într'o cetate dintr'ale semințiilor tale, acolo vei aduce arderele cele de tot ale tale, și acolo vei face toate câte poruncesc eu ție astăzi.

15. Și ori când vei poști, junghie și mănîncă carne, cum poștește sufletul tău, după binecuvîntarea Domnului Dumnezeului tău, care ți-au dat ție în toată cetatea, cel necurat întru tine și cel curat va putea mîncă dintr'însa, ca cea de căprioară și de cerb.

16. Numai sângele să nu-l mâncați, ci să-l vărsați pre pămînt ca apa.

17. Nu va fi ție slobod să mănânci în cetățile tale zeciuiala grîului tău și a vinului tău și a untului de lemn al tău, cele întâiu născute ale vacilor tale și ale oilor tale, și toate făgăduințele câte veți făgăduî și mărturisirile voastre și pârga mâinilor tale;

18. Ci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău le vei mîncă tu și feciorul tău și fata ta, sluga ta și slujnica ta și levitul și nemerni-

12. 2. 7, 5; Epire 23, 32; 34, 13. 3. Num. 33, 52; Jud. 2, 2. 5. 2 Paralip. 7, 12.

6. Lev. 17, 3. 8. Num. 15, 39.

11. 3 Imp. 8, 29.

12. 16, 11, 14; 27, 7. 14. Lev. 17, 9.

15. 15, 22. 16. Fac. 9, 4; Lev. 3, 17; 7, 26; 17, 10; 1 Imp. 14, 33. 17. 14, 23, 24.

cul cel din cetățile tale, și te vei vesele înaintea Domnului Dumnezeului tău cu toate, la care vei lînde mîna ta.

19. Ia aminte să nu părăsești prelevit în toată vremea, cât vei trăi pre pămînt.

20. Iar de va lărgi Domnul Dumnezeul tău hotarele tale, precum au grăit ție, și vei zice: voi mîncă carne, de va pofti sufletul tău să mînânce carne ori cînd va pofti sufletul tău, mînâncă carne.

21. Iar de va fi departe dela tine locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, în care să se cheme numele lui acolo, junghie din boli tăi și din oile tale, care-ți va da ție Dumnezeu, în ce chip ți-au poruncit, și mînâncă în cetățile tale după pofta sufletului tău.

22. Cum să mînâncă căprioara și cerbul, asă le vei mîncă; și cel necurat întru tine și cel curat, asemenea le vor mîncă.

23. Ia seama bine să nu mînânci sînge, că sîngele lui este sufletul lui, drept aceea să nu mînânci sufletul cu carnea lui.

24. Să nu-l mîncăți, ci pre pămînt să-l vărsați ca apa.

25. Să nu-l mînânci, ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine, de vei face ce este bun și ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.

26. Iar numai cele sfinte ale tale, de vei avea tu, și făgăduințele tale luându-le vei veni la locul, care-l va alege lui-și Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

27. Și vei face arderile de tot ale tale, cărnurile le vei aduce pre jertfelnicul Domnului Dumnezeului tău; iar sîngele jertfelor tale îl vei vărsa Pre temeliea jertfelnicului Domnului Dumnezeului tău, iar cărnurile le vei mîncă.

20. Fac. 28, 14. 22. Lev. 3, 17; 7, 26 și 17, 10. 23. 1 Imp. 14, 33.

28. Păzește și ascultă, ca să faci toate cuvintele, care-ți poruncesc eu ție astăzi, ca să fie bine ție și fiilor tăi în veac, de vei face ce este plăcut și bun înaintea Domnului Dumnezeului tău.

29. Și dupăce va pierde Domnul Dumnezeul tău neamurile, la care mergi tu să moștenești pămîntul lor, dela fața ta, și-l vei moșteni, și vei lăcuî în pămîntul lor,

30. Ia aminte de tine însuși să nu cerci a urmă lor, dupăce vor pieri ei dela fața ta; și să nu cerci de dumnezeii lor, zicînd: cum au făcut neamurile acestea dumnezeilor săi, și eu voi face.

31. Să nu faci așa Domnului Dumnezeului tău, pentru că spurcăciunile, care Domnul le-au urît, le-au făcut dumnezeilor săi, că și pre fiii săi și pre fetele sale le-au ars cu loc dumnezeilor săi.

32. Tot cuvîntul care-l poruncesc eu ție astăzi, acesta să-l păzești a-l face. Să nu adaogi la el, nici să iei dela el.

CAP. 13.

Pedeapsa prorocilor mincinoși.

Iar de se va sculă întru tine proroc, sau carele visează vis, și-ți va da ție semn sau minune;

2. Și va veni semnul sau minunea, care a grăit către tine, zicînd: să mergem și să slujim la dumnezei străini, pre cari nu l-ai știut,

3. Să nu ascultați de cuvintele prorocului acestuia sau ale celui ce visează visul acela, că vă ispitește pre voi Domnul Dumnezeul vostru, ca să știie de iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

31. Lev. 17, 7; 4 Imp. 16, 3; Ps. 105, 37. 32. 4, 2; Num. 15, 39; Pilde 30, 6; Apoc. 22, 18, 19. 13. 1. Isala 8, 19; Mat. 24, 24. 3. 8, 2; 1 Ioan 4, 2.

4. După Domnul Dumnezeuul vostru să umblați și de dânsul să vă temeți și poruncile lui să le păziți și glasul lui să-l ascultați și lui să slujiți și de dânsul să vă lipiți.

5. Și prorocul acela, sau cel ce a visat vis, să moară, pentru că a grăit, ca să te abată pre tine dela Domnul Dumnezeuul tău, cel ce te-au scos din pământul Egiptului, și te-au izbăvit din casa robiei, ca să te scoată pre tine din calea pre care au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău să mergi pre ea și să pierzi pre cel rău dintre voi.

6. Iar de te va ruga pre tine frațele tău cel după tată sau cel după mamă sau fiul tău sau fata ta sau femeia ta, care este la sânul tău, sau prietenul tău cel ce este înlocmai la suflet cu tine, pre ascuns, zicând: să mergem și să slujim la dumnezei străini, pre cari nu i-ai știut tu, nici părinții tăi.

7. Dintre dumnezeii neamurilor celor de prin prejurul vostru, cari sunt aproape de tine, sau acelor ce sunt departe de tine, dela o margine a pământului până la cealaltă,

8. Să nu te învolești cu el, nici să asculți de el, să nu se facă milă ochiului tău de el, să nu te înduri de el, nici să-l iănuiești pre el;

9. Ci să-l spui pre el negreșit, mâna ta să fie înălțu asupra lui, ca să-l omori pre el, și apoi mâinile a tot norodul.

10. Și-l vor ucide cu pietre, și va muri, pentru că a cercat să te abată pre tine dela Domnul Dumnezeuul tău, cel ce te-au scos din pământul Egiptului, din casa robiei.

11. Și tot Israelul auzind se va teme, și nu vor adaoge a mai face acel cuvânt rău întru voi.

12. Iar de vei auzi într'una din

cetățile, care Domnul Dumnezeuul tău le dă ție ca să lăcuești într'însele, zicând:

13. Ești-au oameni fărădelege dintre voi, și au bătut pre cei ce lăcuesc în cetatea lor, grăind: să mergem și să slujim la dumnezei străini, pre cari nu i-ați știut,

14. Cearcă, caută și întreabă cu deadinsul, și de este adevărat cuvântul acela, cum că s'au făcut urăciunea aceea întru voi,

15. Ucigând să ucizi pre toți lăcuiitorii cetății aceea cu tăiere de sabie și cu anatema să o anatematizești pre ea, și toate cele ce sunt într'însa.

16. Și toate avuțiile ei le adună în ulițiile ei și arde cetatea cu foc și toate avuțiile ei de istov înaintea Domnului Dumnezeuului tău; și să fie nelăcuită în vecl, și a doua oară să nu se mai zidească.

17. Și nimica din lucrurile date anateimei să nu se lipească de mâna ta, ca să se întoarcă Domnul dela iușimea mâniei sale, și să-ți dea ție milă și să te miluiască și să te înmulțească, precum s'au jurat părinților tăi.

18. De vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tău și vei păzi toate poruncile lui, câte poruncesc eu ție astăzi, făcând ce este bun și ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

CAP. 14.

Rândueli pentru jale. Măncări și zeciueli.

Fii sunteți ai Domnului Dumnezeuului vostru, să nu vă faceți lăcuiuri, nici să vă radeți între ochii voștri pentru mori.

2. Că popor sfânt ești tu Domnu-

17. 7, 26.

14. 1. Lev. 19, 28; 21, 5; Jerem. 16, 5. 6. 2. Eșire 22, 31; Lev. 17, 15.

5. Jerem. 14, 15; Zah. 13, 3. 6. 17, 2—6. 7. 17, 7. 11. 17, 13.

lui Dumnezeuului tău, și pre tine te-au ales Domnul Dumnezeuul tău să-i fiu lui popor mai iubit decât toate neamurile, câte sunt pre fața pământului.

3. Nimica spurcat să nu mâncați.

4. Acestea sunt vitele, care le veți mânca: vișel din vacă și miel din oi și ied din capre.

5. Cerb și căprioară și bivoli și zimbru și inorog și iep sălbatec și camelopard.

6. Toată vîta cu unghiea despicată și care desparte unghiile în două copite și care rumegă între vite, acestea să le mâncați.

7. Iar din cele ce rumegă și din cele cu unghiea despicată și din cele cu unghiile despărțite, să nu mâncați pe acestea: cămila și iepurile și articiul, care rumegă, iar unghiea n'au despicată. Acestea sunt vouă necurate.

8. Și porcul, că are unghiea despicată și desparte copitele unghii, iar nu rumegă, necurat este acesta vouă, din cărnurile lui să nu mâncați, și de mortăciunile lor să nu vă atingeți.

9. Iar din toate cele ce sunt în apă acestea să mâncați: toate, care au aripi și solzi, să le mâncați.

10. Iar toate cele care n'au aripi și solzi, să nu le mâncați; necurate sunt acelea vouă.

11. Toată pasărea curată o veți mânca.

12. Iar din cele ce zboară pe acestea să nu le mâncați: Vulturul și Gripsorul și Eretele.

13. Și Uliul și Gaia și cele de același fel cu el.

14. Și tot Corbul și cele ce sunt asemenea lui.

15. Și Struțul și Buha și Babița.

16. Și Erodiul și Lebăda și Stărcul.

17. Și Heretele și Coroiul și cele ce sunt asemenea lui, și Pupăza și Corbul de noapte.

18. Și Pelicanul și Haradionul și cele ce sunt asemenea lui, Porlirionul și Liliacul.

19. Și din cele sburătoare toate care se fărăsc necurate sunt vouă, să nu mâncați din ele.

20. Toată pasărea curată să o mâncați.

21. Nici o mortăciune să nu mâncați, ci o dă celui nemernic, carele este în cetățile tale, sau celui strein să o mănânce, că tu ești popor sfânt Domnului Dumnezeuului tău. Să nu fierbi mielul în laptele mamei sale.

22. Să iei zeciuală din toată roada seminței tale, roada țării tale în tot anul.

23. Și o vei mânca înaintea Domnului Dumnezeuului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să se cheme acolo numele lui, vei aduce zeciuețele grăului tău și ale vinului tău și ale untului de lemn al tău și cele întâiu născute ale vacilor tale și ale oilor tale, ca să te învești a te teme de Domnul Dumnezeuul tău în toate zilele.

24. Iar de va fi calea departe de tine, și nu vei putea să duci acestea, pentru că este departe de tine locul, care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să se cheme numele lui acolo pentru că te-au binecuvântat pre tine Domnul Dumnezeuul tău,

25. Vinde acelea pre argint, și ia argintul în mâinile tale, și mergi la locul, care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău.

26. Și cu argintul acela cumpără tot ce va pofti sufletul tău și din boi și din oi, din vin și din băutură amețitoare și din toate, care va pofti sufletul tău, și mănâncă acolo

3. Lev. 11, 2, 3. 4. Fap. Ap. 10, 14; Lev. 20, 25. 7. Lev. 11, 4. 8. Lev. 11, 7. 9. Lev. 11, 9. 12. Lev. 11, 13.

21. Epir. 23, 19; 34, 26; Iezech. 44, 31. 24. 12, 17, 18. 25. Mat. 21, 12.

înaintea Domnului Dumnezeului tău și te veselește tu și casa ta.

27. Și Levitul cel din cetățile tale, pentru că el n'are parte, nici sorți împreună cu tine.

28. După trei ani vei scoate toată zeciuiala rodurilor tale; în anul acela o vei pune în cetățile tale.

29. Și va veni Levitul pentru că el n'are parte, nici sorți împreună cu tine și nemernicul și săracul și văduva, carii sunt în cetățile tale, și vor mânca și se vor sătura, ca să te binecuvinteze pre tine Domnul Dumnezeul tău, întru toate lucrurile care vei face.

CAP. 15.

Anul al șaptelea. Săracii, robii și întâii născuți.

Anul al șaptelea vei face iertare, 2. Iar rânduiala iertării este aceasta: vei ierta toată datoria ta, care-ți este dator fie aproapele și fratele tău, să nu o ceri, pentru că s'a chemat iertare Domnului Dumnezeului tău.

3. Dela cel strein cere câte sunt ale tale la el; iar fratelui tău să-i ierți datoria, care ai la el.

4. Că nu va fi întru tine lipsit, pentru că pururea te va binecuvânta pre tine Domnul Dumnezeul tău în pământul, care cu sorți îl dă fie Domnul Dumnezeul tău să-l moștenești.

5. Iar de veți asculta cu luare aminte glasul Domnului Dumnezeului vostru, ca să păziți și să faceți toate poruncile acestea, care poruncesc cu aslăzi fie.

6. Domnul Dumnezeul tău te va binecuvânta pre tine, precum au grăit fie, și vei împrumuta popoare multe, iar tu nu te vei împrumuta,

și vei stăpâni popoare multe; iar pre tine nu te vor stăpâni.

7. Iar de va fi întru tine cineva sărac dintre frații tăi în vre-o cetate din cetățile tale în pământul, care-l dă fie Domnul Dumnezeul tău, să nu-ți învârtosezi inima ta, nici să-ți închizi mâna ta de către fratele tău cel lipsit.

8. Deschizând să deschizi mâinile tale lui, și împrumutând să-l împrumuți pre el, ori cât îi va trebui și ori ce-i va lipsi.

9. Ia aminte de tine însuși, să nu cugești cu vicleșug în inima ta, zicând: se apropie anul al șaptelea, anul iertării, și să cauți cu ochiul rău asupra fratelui tău celui lipsit și să nu-i dai lui, că el va striga împotriva ta către Domnul, și va fi întru tine păcat mare.

10. Dând să-i dai lui, și împrumutând să-l împrumutezi pre el, cât cere și după cum are trebuință, și să nu te mârhești cu inima ta, când dai lui, că pentru aceasta te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrurile și întru toate ori unde vei pune mâna ta.

11. Că nu va lipsi sărac din pământul tău, pentru aceea eu poruncesc fie să faci lucrul acesta, și-ți zic: deschizând deschide mâna ta fratelui tău celui sărac și celui lipsit, care este în pământul tău.

12. Iar de se va vinde fie fratele tău Evreu sau Evreică, șase ani va sluji fie, și în al șaptelea îl vei lăsa slobod dela tine.

13. Și când îl vei slobodi pre el dela tine, să nu-l slobodi desert.

14. Dând să-i dai lui de cheltuială din oile tale și din grâul tău și din vinul tău, după cum te-au binecuvântat pre tine Domnul Dumnezeul tău, să-i dai lui.

27. Num. 18, 20; Iezech. 44, 28.
29. Malah. 3, 10.
15. 1, Eșire 23, 10; Lev. 25, 3.

8. Mat. 5, 42, 9. Lucă 6, 64. 10. Mat. 5, 42. 11. Mat. 26, 11, Ioan 12, 8. 12. Eșire 21, 2; Ierem. 34, 14.

15. Si-ți adu aminte, că ai fost rob în pământul Eghiptului, și te-au izbăvit de acolo Domnul Dumnezeuul tău; pentru aceea poruncesc ție să faci cuvântul acesta.

16. Iar de va zice către tine: nu voui ieși dela tine, penfrucă te-a iubit pre tine și casa ta, de vreme ce este lui bine la tine,

17. Ia sula și găurește urechia lui la usă și va fi ție rob în veci. Așa vei face și slujnicii tale.

18. Să nu-ți fie ție greu când îi lași slobozi dela tine, că pre an simbrie de nămit a slujit ție în șase ani, și te va binecuvânta pre tine Domnul Dumnezeuul tău întru toate câte vei face.

19. Tot cel întâiu născut, care se va naște în vacile tale și în oile tale, cele ce vor fi parte bărbătească le vei slinji Domnului Dumnezeuului tău, să nu lucrezi cu boul tău cel întâiu născut, și să nu tunzi cele întâiu născute ale oilor tale.

20. Înaintea Domnului Dumnezeuului tău, să-l mănânci tu și casa ta, în tot anul în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău.

21. Iar de va fi întru el prihană, șchiop sau orb sau rău sluit, să nu-l jertfești Domnului Dumnezeuului tău.

22. Ci în cetățile tale să-l mănânci, cel necurat întru tine și cel curat împreună să-l mănânce, ca pre o căprioară sau ca pre un cerb.

23. Numai sânge să nu mâncați, ci să-l vărsați pre pământ ca apa.

CAP. 16.

Cele *„Irbători mari de preste an.*

Păzește luna spicelor nouă, și să faci Paști Domnului Dumnezeuului tău,

lui tău, că în luna spicelor nouă ai ieșit din Eghipt noaptea.

2. Și să jertfești Paști Domnului Dumnezeuului tău, oi și boi, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

3. Să nu mănânci cu ele dospit, șapte zile să mănânci cu ele azimă, pâinea necazului; că cu grabă ai ieșit din Eghipt noaptea, ca în toate zilele vieții voastre să vă aduceți aminte de ziua ieșirii voastre din pământul Eghiptului.

4. Să nu se vază la tine dospit în toate hotarele tale șapte zile, și să nu rămâe până dimineața din cărnurile, care le vei jerti seara în ziua cea dintâiu.

5. Nu va fi ție slobod să jertfești Paști nici într'o cetate de ale tale, care Domnul Dumnezeuul tău le dă ție.

6. Ci numai în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să se cheme numele lui acolo, să jertfești Paștile seara la apusul soarelui, în vremea în care ai ieșit din pământul Eghiptului.

7. Și fierbe și frige și mănâncă în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, și te întoarce dimineața și te du la casa ta.

8. Șase zile vei mânca azime, iar în ziua a șaptea este ieșire, sărbătoare Domnului Dumnezeuului tău, să nu faci întru aceea nici un lucru, fără numai cele ce se iac sufletului.

9. Șapte săptămâni întregi să numeri ție, de când începe secerea a seceră, vei începe a număra șapte săptămâni.

10. Și fă sărbătoare de săptămâni Domnului Dumnezeuului tău după puterea ta, câte-ți va da ție, după cum

15. 5, 15; 6, 21; 15, 15. 16. Eșire 21, 5, 6. 19. Eșire 13, 2; Lev. 27, 26; Num. 3, 13; Lucă 2, 23. 21. Lev. 22, 20. 22. 12, 15, 16. 16. 1. Eșire 12, 14 și 34, 18; Lev. 23, 5.

2. Num. 9, 2. 3. Eșire 12, 19. 4. Eșire 12, 10. 5. 2 Paralip. 30, 1. 6. Eșire 12, 42. 8. Eșire 12, 18; Num. 28, 17. 9. Lev. 23, 15; Num. 28, 26. 10. Eșire 23, 16 și 34, 22.

le-au binecuvântat Domnul Dumnezeuul tău.

11. Și te veselește înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu și feciorul tău și fata ta și sluga ta și slujnica ta și Levitul, care este în cetățile tale, și nemernicul și săracul și văduva, carii sunt între voi; în locul care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

12. Și-ți adu aminte, că rob ai fost în pământul Eghiptului, și păzește și fă poruncile acestea.

13. Sărbătoarea corturilor să o faci în șapte zile când vei aduna din ariea ta și din teascul tău.

14. Și te veselește în sărbătoarea ta, tu și feciorul tău și fata ta și sluga ta și slujnica ta și Levitul și nemernicul și săracul și văduva, carii sunt în cetățile tale.

15. Șapte zile să serbezi Domnului Dumnezeului tău în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să se cheme numele lui acolo, ca să te binecuvinteze Domnul Dumnezeuul tău întru toate rodirile tale și întru toate lucrurile mâinilor tale, si să fii vesel.

16. De trei ori în an toată partea ta cea bărbătească să se arate înaintea Domnului Dumnezeului tău în locul, care-l va alege Domnul; în sărbătoarea azimelor și în sărbătoarea săptămânilor și în sărbătoarea corturilor.

17. Să nu te arăți înaintea Domnului Dumnezeului tău deșert, fiecare după puterea mâinilor voastre, după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care ți-au dat ție.

18. Judecători și scriitori pune-ți ție în toate cetățile tale, care Domnul Dumnezeuul tău le dă ție în fie-

care neam din neamurile tale, ca să judece poporul cu judecată dreaptă.

19. Să nu abată judecata, nici să cunoască fașa, nici să ia daruri, că darurile orbesc ochii înțelepților și strică cuvintele dreptilor.

20. Drept să urmezi ce este drept, ca să trăiești, și intrând să moștenești pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

21. Să nu-ți sădești ție desiș și nici un copaciu lângă jertfelnicul, care-l vei face Domnului Dumnezeului tău.

22. Să nu-ți faci ție stălp, care au urât Domnul Dumnezeuul tău.

CAP. 17.

Idololatrie, Judecatori, Impuritat.

Să nu jertfești Domnului Dumnezeului tău vițel sau oaie, având întru sine meteahnă sau orice lucru urât, că spurcăciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău.

2. Iar de iese va aială în vre-o cetate din cetățile tale, care le dă ție Domnul Dumnezeuul tău, bărbat sau femeie, făcând ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului tău și călcând legea lui,

3. Și mergând să slujască la alți dumnezei și să se închine lor, soarelui sau lunii sau la orice din cele din podoaba cerului, la care nu ți-am poruncit ție,

4. Și se va spune aceasta ție, și auzind vei cercă cu deadinsul, și se adeverește cuvântul, că s'a făcut spurcăciunea aceasta în Israhil,

5. Scoate la poarta cetății pre omul acela sau pre femeia aceea care a făcut acest lucru rău, și ucide cu pietre, să moară.

6. Cu două mărturii sau cu trei mărturii va fi ucis cel dat morții, cu o mărturie nu va fi ucis.

11. 12, 12; 27, 7; Lev. 23, 40. 12. 5, 15; 6, 21; 15, 15; 24, 18. 14. 12, 12; 26, 11. 15. Eșire 23, 16. 16. Eșire 23, 17; 34, 23. 17. Sirab. 35, 6.

19. 1, 17; Lev. 19, 15. 20. Eșire 23, 6; Sirab. 20, 31.

17. 1. Lev. 22, 21. 2. 13, 6. 3. Eșire 22, 20. 6. Mat. 18, 16; Num. 35, 30.

7. Mâna marturilor va fi mal în-
tăin asupra lui, ca să-l omoare pre
el; și apoi mâna poporului, și veți
ridică pre cel rău dintre voi.

8. Iar de va fi vre un lucru, care
să nu-l poți lesne dezlega, când vei
să judeci între sânge și sânge, și
între judecată și judecată, și între
rană de lepră și rană de lepră, și în-
tre pricire și pricire ce vor fi de ju-
decat în cetățile tale, atunci sculân-
du-te să te sui în locul, care-l va
alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să
se cheme numele lui acolo.

9. Și vei merge la preoții Leviți
și la judecătorul care va fi în zilele
acelea, și ei cercând vor spune ție
judecata.

10. Și vei face după cuvântul
care-ți vor spune ție din locul, care-l
va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca
să se cheme numele lui acolo, și
să păzești foarte, ca să faci toate
câte-ți vor rândui ție.

11. După legea și după judecata
care-ți vor spune ție să faci, să nu
te abai delă cuvântul care ți-l vor
spune ei, deadreapta sau deasfînga.

12. Și omul care se va semeși
ca să nu asculte de preotul, care
pururea slujește numelui Domnului
Dumnezeului tău, sau de judecăto-
rul, care va fi în zilele acelea, să
moară omul acela, și vei ridica pre
cel rău din Israil.

13. Și tot poporul auzind, se va
teme și nu va mai face păgânătate.

14. Iar de vei intra în pământul
care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău
cu sorți, și-l vei moșteni pre el și vei
lăcuți pe el și vei zice: pune-voiu
preste mine împărat, ca și celelalte
neamuri de prin prejurul meu,

15. Atunci să pui preste tine îm-
părat, pre care-l va alege Domnul

Dumnezeul tău, dintre frații tăi să
pui preste tine împărat, să nu pui
preste tine împărat om de alt neam,
pentru că nu este fratele tău.

16. Însă să nu-și înmulțească lui-și
cal, și să nu întoarcă pre popor în
Eghipt după ce-și va înmulți caii, că
Domnul au zis vouă: mai mult să
nu adaogeți a vă întoarce pre ca-
lea aceasta.

17. Și să nu-și înmulțească lui-și
femei, ca să nu se schimbe inima
lui, și argint și aur să nu-și înmul-
țească foarte.

18. Și când va ședeă pre scaunul
împărăției sale, să-și scrie această
a doua lege din cartea dela preoții
Leviți.

19. Și să o aibă cu sine și să o
citească în toate zilele vieții sale,
ca să învețe a se teme de Domnul
Dumnezeul său, și a păzi toate po-
runcile acestea și îndreptările ace-
stea a le face.

20. Ca să nu se înalțe inima lui
preste frații săi și ca să nu se a-
bată delă porunci nici la dreapta,
nici la stînga, ca să fie întru ani
îndelungași întru împărăția sa el și
fiii lui întru fiii lui Israil.

CAP. 18.

Drepturile preoților. Vrajii. Mesia.

Preoții și Leviții și tot neamul lui
Levi nu va avea parte, nici sorți
cu Israil, ci jertfele Domnului mo-
șiea lor, pe acelea le vor mânca.

2. Iar moșie nu vor avea ei între
frații săi; Domnul este moșiea lui,
precum i-au zis lui.

3. Și acesta este dreptul preoților:
dela popor, dela cel ce jertfesc jertfe,
ori vițel, ori oaie, vei da preotului
armul, fălcile și pântecele.

7. 13, 9; 19, 20; Ioan 8, 17; Filip. 4, 7, 58;
2 Cor. 13, 1. 8. 2 Paralip. 19, 10. 9. 21, 5.
10. 2 Paralip. 19, 8. 11. 13, 11.

16. Is. Navi 11, 6. 17. 3 Imp. 11, 1—10.
18. 1. Num. 18, 23; 1 Cor. 9, 13.
2. Num. 18, 20. 3. Lev. 7, 31 și 10, 14

4. Apoi pârga grâului tău și a vinului tău și a untului tău de lemn și pârga tunderii oilor tale vei da lui.

5. Că pre el l-au ales Domnul Dumnezeuul tău din toate neamurile tale să stea înaintea Domnului Dumnezeuului tău, ca să slujască și să binecuvinteze întru numele Domnului el și filii lui în toate zilele.

6. Iar de va veni vre un Levit din vre-o cetate de ale voastre cele împreștiate între toți fiii lui Israil, în care el lăcuște, și îi poștește sufletul lui a veni în locul, care-l va alege Domnul,

7. Va sluși numelui Domnului Dumnezeuului său, ca și toți frații lui Leviți, cari stau acolo înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

8. Parte cuvenită va mânca, afară de moștenirea sa părintească.

9. Iar dupăce vei intra în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău, să nu te înveși a face după urăciunile neamurilor aceloră.

10. Să nu se ale întru tine, care să treacă pre fiul său sau pre fata sa prin foc, sau care să umble cu vraje, descântând și fermecând.

11. Si fermecător și descântător și care vrăjește după măruntae și care caută în stele și care întreabă morții;

12. Că urăciune este Domnului Dumnezeuului tău tot cel ce face acestea, și pentru urăciunile acestea va pierde pre ei Domnul Dumnezeuul tău dela fața sa.

13. Desăvârșit să fii înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

14. Că neamurile acestea, pre care tu le vei moșteni, acelea vrăji și descânțete ascultă; iar ție nu ți-au dat așa Domnul Dumnezeuul tău.

15. Proroc din frații tăi ca pre

mine va sculă ție Domnul Dumnezeuul tău, de el să ascultați.

16. După toate câte ai cerut dela Domnul Dumnezeuul tău, în Horiy în ziua adunării, zicând: nu vom adaoge a mai auzi glasul Domnului Dumnezeuului nostru și nu vom mai vedea acest foc mare, ca să nu murim.

17. Și au zis Domnul către mine: drept, toate câte au grăit.

18. Proroc voi sculă lor din frații lor, ca pre tine, și voi pune cuvintele mele în gura lui și va grăi lor după cum voi porunci lui.

19. Și omul care nu va ascultă cuvântul lui, ori câte va grăi prorocul acela întru numele meu, eu voi lua izbândă pentru el.

20. Iar prorocul care va îndrăzni a grăi întru numele meu cuvânt, care n'am poruncit lui să-l grăiască, și care va grăi întru numele altor dumnezei, să moară prorocul acela.

21. Iar de vei zice întru inima ta, cum vom cunoaște cuvântul, care l-au grăit Domnul?

22. Câte va grăi prorocul acela întru numele Domnului, și nu va fi, nici se va întâmpla ce a zis, cuvântul acela nu l-au grăit Domnul: întru păgânătate a grăit prorocul acela, să nu vă jineți de el.

CAP. 19.

Cetățile de scăp.ire. Pedepșa muritorilor mincinoși.

Iar dacă va pierde Domnul Dumnezeuul tău neamurile, al căroră pământ îl dă ție Domnul Dumnezeuul tău, și vei moșteni pre ei și vei lăcu în cetățile lor și în casele lor.

2. Trei cetăți să-ți alegi ție în mij-

9. Num. 18, 12. N. 1 Cor. 9, 13, 14.

10. Lev. 18, 21; 19, 26 și 20, 27.

11. 1 Imp. 28, 7. 15 Ioan 1, 45; Fapte 3, 22; Eșire 20, 21.

16. Eșire 20, 19; Evr. 12, 19. 18. Ioan 1, 45. 19. Eșire 23, 19. 20. Ierem. 14, 14. 19. 2. Num. 35, 11; Is. Navi 20, 2; Eșire 21, 13.

locul pământului tău, care îl dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

3. Socoteste-ți calea și împarte în trei părți hotarele pământului tău, care îl împarte ție Domnul Dumnezeuul tău, ca să scape acolo tot ucigașul.

4. Iar aceasta va fi rânduiala pentru ucigașul care va fugi acolo și va trăi: tot cel ce va lovi pre aproapele său fără de voie, și nu l-a fost urât pre el mai înainte de ieri și de alăturiieri;

5. Și care va intra cu aproapele său în pădure să taie lemne, și ridicând mâna cu securea cel ce taie lemnul, va sări securea din coadă și va lovi pre aproapele său și va muri, acesta va fugi într-o cetate de acestea și va trăi.

6. Ca nu alergând cel ce este rudă cu cel mort după cel ce a omorât, și înierbântată fiind inima lui să-l ajungă pre el, de va fi mai lungă calea, și să-l omoare pre el, măcar că acesta nu este vinovat judecării cei de moarte, căci nu l-a fost urât pre el mai înainte de ieri și de alăturiieri.

7. Pentru aceea poruncesc eu ție cuvântul acesta, zicând: alege-ți ție trei cetăți.

8. Iar de va lărgi Domnul Dumnezeuul tău hotarele tale, precum s'au jurat părinților tăi, și-ți va da ție Domnul tot pământul, care au zis părinților tăi că-l va da,

9. De vei ascultă să faci toate poruncile acestea, care le poruncesc eu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și să umbli pre toate căile lui în toate zilele; vei mai adaoge ție încă trei cetăți pe lângă aceste trei.

10. Și nu se va vărsa sânge ne-

vinovat în pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l moștenești, și nu va fi întru tine vinovat de sânge.

11. Iar de va fi întru tine vre un om, care urăște pre aproapele său, și-l pândește pre el, și se va sculă asupra lui, și-l va lovi, și va muri, și va fugi în vre-o cetate de acestea,

12. Vor trimite bătrânii cetății lui, și-l vor luă pre el de acolo, și-l vor da în mâinile rudeniilor mortului, și-l vor omorî.

13. Să nu caute cu milă ochiul tău spre el, ci vei curăți sângele cel nevinovat din Israel; și va fi bine ție.

14. Să nu muți hotarele aproape-lui tău, care le-au pus părinții tăi în moșiea, care o vei moșteni în pământul, care ți-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău ca să-l moștenești.

15. Nu e destul un martor să mărturisească asupra vre unui om, ori pentru ce strâmbătate și ori pentru ce greșală și ori pentru ce păcat, care va păcătu. Ci prin gura a două mărturii și prin gura a trei mărturii va stă tot cuvântul.

16. Iar de se va sculă mărturie nedreaptă asupra vre unui om, pârându-l pre el călcător de lege.

17. Amândoi oamenii între caril este pricirea, vor stă înaintea Domnului și înaintea preoților și înaintea judecătorilor, cari vor fi în zilele acelea.

18. Și vor cercetă judecătorii cu amăruntul, și de vor află, că mărturie strâmbă a mărturisit și cu nedreptate a stătuț improliva fratelui său,

19. Să-l faceți lui precum a gândit el să facă rău asupra fratelui său, și vei ridică răul dintre voi.

20. Și ceilalți auzind se vor teme,

11. Num. 35, 21. 13. Eșire 23, 6

14. Pilde 22, 28; Ozia 5, 10; Num. 35, 30.

15. Mat. 18, 16; Ioan 8, 17; Eap. Ap. 7, 58;

2 Cor. 13, 1. 16. Eșire 20, 16; 23, 1.

18. Pilde 19, 5. 19. Eșire 21, 24.

20. 1 Tim. 5, 20; Lev. 24, 20.

1. Num. 35, 15. 6. Num. 35, 12.

4. 40 - 43. 5. Facere 15, 18 și 28, 14

9. Eșire 34, 14; Is. Navi 20, 7, 8.

și nu vor adaoge a mai face acest lucru rău între voi.

21. Să nu se facă milă ochiului tău de el; suflet pentru suflet, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior, precum va face cineva aproapului său, așa veți face lui.

CAP. 20.

Legi pentru războiu.

Iar când vei ieși la războiu asupra vrăjmașilor tăi, și vei vedea cai și călăreși și popor mai mult decât tine, să nu te temi de ei, că cu tine este Domnul Dumnezeuul tău cel ce te-au scos din pământul Egiptului.

2. Și va fi când te vei apropia la războiu, venind preotul va grăi poporului și va zice către ei:

3. Ascultă Israile, voi mergeți astăzi la războiu asupra vrăjmașilor voștri; să nu slăbească inima voastră, nu vă temeți, nici vă speriați, nici vă abateți dela fața lor.

4. Că Domnul Dumnezeuul vostru merge înaintea voastră cu voi, ca împreună cu voi să bată pe vrăjmașii voștri și să vă mântuiască pre voi.

5. Și vor grăi și cărturarii către popor, zicând: tot omul, care a zidit casă nouă și n'a început a locui într'însa, să meargă și să se întoarcă în casa sa, să nu moară în războiu, și alt om să înceapă a locui într'însa.

6. Și tot omul, care a sădit vie și nu s'a bucurat dintr'însa, să meargă și să se întoarcă la casa sa, să nu moară în războiu și alt om să se veselească dintr'însa.

7. Și tot omul, care ș'a logodit lui-și femele și nu o a luat pre ea, să meargă și să se întoarcă în casa

sa, să nu moară la războiu, și alt om să o ia pre ea.

8. Și vor mai adaoge cărturarii a grăi către popor și vor zice: tot omul cel fricos și slab la inimă, să meargă și să se întoarcă în casa sa, ca să nu înfricoșeze inima fratelui său ca și a sa.

9. Și va fi dupăce vor încetă cărturarii a grăi către popor, vor pune pre mai marii oștii înaintea povățuitori poporului.

10. Și când te vei apropia la vreo cetate să o bați, mai'nainte să o îmbii cu pace.

11. De vor răspunde ție cele de pace și vor deschide ție, tot poporul, carii se vor afla într'însa vor da bir ție și vor fi supuși.

12. Iar de nu va ascultă de tine și va face războiu asupra ta, să o impresori pre ea.

13. Până când ți-o va da Domnul Dumnezeuul tău în mâinile tale, și să ucizi toată pariza bărbătească dintr'însa cu ascuțitul sabiei.

14. Afară de femei și de copii și toate dobitoacele și toate căle vor fi în cetate și toate averile să le prădezi ție, și să mănânci toată prada vrăjmașilor tăi, care o dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

15. Așa să faciți cu toate cetățile care sunt departe de tine foarte, și nu sunt din cetățile neamurilor acestora.

16. Iar din cetățile neamurilor acestora, al căror pământ îl dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l moștenești, să nu lași viu nimica ce suflă.

17. Ci cu anatema să-i anatemațiși pre ei, pre Heteu și pre Amoreu și pre Hananeu și pre Ferezeu și pre Eveu și pre Ievuseu și pre Ghergheseu, precum au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău.

18. Ca să nu vă învețe pre voi a face toate urâciunile lor, care le-au lăcut ei dumnezeilor lor, și să păcătuți înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

19. Iar de vei ședeă împrejurul vre unei cetăți zile mai multe, bătrând-o ca să o ei, să nu strici pomii ei, nici să pui securea în ei, ci din pom să mănânci, iar pre el să nu-l tai, că pomul cel din țarină nu este ca omul să poată fugi dela fața ta și să se ascundă în șanț.

20. Iar lemnul care-l știi că nu face rod bun de mâncat, acela să-l strici și să-l tai și să zidești șanț asupra cetății, care face războiu asupra ta, până ce se va da ție.

CAP 21.

Omorul necunoscut. Căsătoria cu femei robite. Dreptul celui întâi născut.

De se va află în pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău să-l moștenești, om omorât zăcând în câmp, și nu se știe cine l-a omorât.

2. Vor ieși bătrânii și judecătorii tăi și vor măsură până la cetățile cele din prejurul celui omorât.

3. Și bătrânii cetății cei mai aproape de cel omorât, vor lua o vițea din vaci, care n'a lucrat și n'a fras în jug.

4. Apoi bătrânii cetății aceea vor aduce vițeaua într-o vale răpoasă, care nu s'a lucrat, nici s'a semănat, și vor tăia capul viței în vale.

5. Și să vie preoții Leviți, pentru că pre ei i-au ales Domnul Dumnezeu să stea înaintea lui și să binecuvinteze întru numele lui, și din gura lor se va judecă toată pricina și rana.

6. Și toți bătrânii cetății cei mai

aproape de cel omorât să spele mâinile pre capul viței cei tăie în vale.

7. Si răspunzând, vor zice: mâinile noastre n'au vărsat sângele acesta, și ochii nostri n'au văzut.

8. Milostiv fii poporului tău Israil, pre care l-ai răscumpărat Doamne din pământul Eghiptului! Ca să nu fie sânge nevinovat întru poporul tău Israil, și li se va tertă lor păcatul sângelui.

9. Tu deci ridică sângele cel nevinovat dintre voi, și fă ce este bun și plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.

10. Iar când vei ieși la războiu înaintea vrăjmașilor tăi, și-i va da pre ei Domnul Dumnezeu în mâinile tale, și-i vei prădă pre el,

11. Și între cei robiți vei vedea femeie frumoasă la față, și-ți va plăcea, cât să o iei pre ea femeie ție,

12. O vei băga în casa ta, și vei rade capul ei și vei tăia unghiile ei.

13. Și vei lua dela ea hainele cele de robie, și va ședeă în casa ta și va plânge pre tatăl său și pre muma sa o lună de zile, și după aceea vei intră la ea și vei lăcut cu ea și va fi ție femeie.

14. Și de n'o vei vreă pre ea după aceea, să o lași slobodă și să n'o vinzi pre argint, nici să te slujești cu ea, pentru că o ai smerit pre ea.

15. Iar de va aveă un om două femei, una iubită, iar alta urâtă, și vor naște lui, și cea iubită și cea urâtă, și feciorul cel întâiu născut va fi al celei urâte.

16. Și va fi în ziua în care va împărți fiilor săi averea sa, nu va putea să facă să fie întâiu născut feciorul celei iubite, frecând cu vederea pre feciorul celei urâte, care este cel întâiu născut;

17. Ci întâiu născut va cunoaște pre feciorul celei urâte, și-i va da lui

18. 6, 14; Egipt 23, 13; Is. Navi 23, 7.
21. 5, 17, 8, 9; 18, 1.

îndoit din toate căle va avea el, de vreme ce acesta este începutul fiilor lui, și lui se cuvin cele ce sunt ale celui întâiu născut.

18. Iar de va avea cineva fiu neascultător și îndărătnic, care n'ascultă cuvântul tatălui său, și cuvântul mamei sale, și ei îl ceartă pre el; iar el nu-i ascultă,

19. Să-l prinză tatăl lui și muma lui, și să-l scoață înaintea bătrânilor cetății sale și la poarta locului,

20. Și să zică către bărbaii cetății sale: fiul nostru acesta este neascultător și îndărătnic, mâncător și bețiv și n'ascultă cuvântul nostru.

21. Și-l vor ucide cu pietre bărbaii cetății lui, și va muri. Și vei ridică pre cel rău dintre voi; și ceilalți auzind, se vor teme.

22. Iar de va fi făcut cineva vre un păcat vrednic de moarte, și-l veți osândi a muri spânzurat pre lemn,

23. Să nu rămâe preste noapte trupul lui pre lemn, ci în ziua aceea să-l îngropați, de vreme ce blestemat de Dumnezeu este tot cel spânzurat pre lemn, și să nu spurcați pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeu tău să-l moștenești.

CAP. 22.

Pornuci fclurite.

Când vezi boul fratelui tău sau Coaea lui rătăcind, să nu le treci cu vederea, ci să le abați și să le întorci ia fratele tău și să le dai lui.

2. Iar de nu este aproape fratele tău de tine, nici îl știi pre el, le bagă în săiașul tău și să fie la tine, până ce le va căușă fratele tău și le vei da lui.

3. Așa să faci cu asinul lui și așa să faci cu haina lui și așa să faci cu tot ce a pierdut fratele tău, toate

câte a pierdut el și le vei afla tu, să nu le treci cu vederea.

4. De vei vedea asinul fratelui tău sau boul lui căzuți pre cale, să nu-i treci cu vederea; ci ridicând, să-i ridici împreună cu el.

5. Să nu se îmbrace femeia cu haine bărbătești, nici bărbatul să nu se îmbrace cu haine femeiești; pentru că urâciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău tot cel ce face acestea.

6. Iar de vei afla vre un cuib de pasăre înaintea feșii tale în cale, sau în vr'un copac, sau pre pământ, cu pui sau cu ouă, și muma lor șezând preste pui sau preste ouă, să nu prinzi pre mumă cu pui.

7. Ci pre mumă să o slobozi; iar puii iai ție, ca să fie bine ție și să trăești zile multe.

8. Și când vei zidi casă nouă, fă cunună podului tău, ca să nu faciucidere de om în casa ta, de va cădea cineva de pre el.

9. Să nu semeni în viea ta mai multe feluri, ca să nu se sfințească roada și sămânța, care o ai semănat împreună cu roada viei tale.

10. Să nu ari cu bou și asin împreună.

11. Să nu te îmbraci cu haină ȧsută din lână și din in împreună.

12. Ciucuri să-ți faci la cele patru colțuri ale hainelor tale, cu care te vei îmbracă.

13. De va luă cineva femeie și va lăcul împreună cu ea și o va urfi.

14. Și va aduce asupra ei cuvinte de învinuire, și-i va scoate nume rău și va zice: am luat femeia aceasta și întrând eu la dânsa, n'am găsit-o fecioară.

15. Luând-o pre ea tatăl fetei și muma sa, vor arăta cele de fecio-

rie ale fetei înaintea bătrânilor la poartă.

16. Si va zice tatăl fetei către bătrâni: pre fata mea aceasta o am dat femeie omului acestuia și o a urît.

17. Acum el pune asupra ei cuvinte de vinuire, zicând: n'am găsit pe fata ta fecioară, ia-ă acestea sunt semnele fecioriei fetei mele, și vor desiace haina ei înaintea bătrânilor cetății.

18. Și vor lua bătrânii cetății aceea pre omul acela și-l vor pedepsi.

19. Și-l vor globi cu o sută de sicli, și-i vor da tatălui fetei, pentru că a scos nume rău asupra fecioarei Israelence, și va fi lui femeie și nu va putea să o gonească pre ea în toată viața sa.

20. Iar de va fi adevărat cuvântul acesta, și nu se va găsi fata fecioară.

21. Vor scoate pre fată la ușa casii tatălui său, și oamenii cetății aceea o vor uide cu pietre și va muri, pentrucă a făcut necurăție întru lîii lui Israil și a curvit în casa tatălui său, și vei ridica pre cel rău dintre voi.

22. Iar de se va afla om dormind cu femeie care are bărbat, să-i uideți pre amândoi; și pre omul cel ce a dormit cu femeia și pre femeie, și vei ridica pre cel rău din Israil.

23. Iar de se va afla fată fecioară logodită cu bărbat, și aflând-o pre ea om în cetate va dormi cu ea,

24. Vei scoate pre amândoi la poarta cetății lor și vei uide cu pietre să moară: pre fată pentrucă n'a strigat în cetate, iar pre om pentrucă a smerit femeia aproapei, și vei ridica pre cel rău dintre voi.

25. Iar de va afla în câmp omul pre fata cea logodită, și silind-o va dormi cu ea, să uideți numai pre cel ce a dormit cu ea;

26. Iar fetei să nu-i faceți nimica, că nu este vinovată morții, că precum vre un om se scoală asupra aproapei și-l omoară, așa este lucrul acesta.

27. Că în câmp o a aflat pre ea; și a strigat fata cea logodită, și n'a fost cine să-i ajute.

28. Iar de va afla cineva pre fata cea fecioară, care nu este logodită, și silind-o va dormi cu ea și se va afla,

29. Omul cel ce a dormit cu ea va da tatălui fetei cincizeci de drahme de argint și ea va fi lui femeie, pentrucă o a smerit pre ea și nu va putea să o gonească în toată viața sa.

30. Să nu ia omul femeia tatălui său și să nu descopere acoperământul tatălui său.

CAP. 23.

Cel ce sunt promiși în adunarea Domnului.

Să nu intre scopit, nici lamen întru adunarea Domnului.

2. Să nu intre cei născuți din curvă întru adunarea Domnului.

3. Să nu intre Amanitean și Moavitean întru adunarea Domnului, și până la al zecelea neam să nu intre în Biserica Domnului, și până în veac.

4. Pentrucă n'au ieșit înaintea voastră cu pâine și cu apă în cale, când ați ieșit voi din Egipt, și pentrucă au năimț asupra ta pre Valaam feciorul lui Veor din Mesopotamia, ca să te blesteme.

5. Ci Domnul Dumnezeuul tău n'a vrut să asculte pre Valaam și a înfors Domnul Dumnezeuul tău blestemiurile în binecuvântare, pentrucă

28. Esire 22, 16. 30. 27, 20; Lev. 18, 8. 23, 3. Neem. 13, 1. 4. Num. 22, 5. 5. Is. Navi 24, 10.

21. Fac. 34, 7. 22. Lev. 20, 10. 23. Ioan 8, 5.

te-au iubit pre tine Domnul Dumnezeuul tău.

6. Să nu grăești cele de pace lor și cele de folos lor, în toate zilele tale în veci.

7. Să nu urăști pre Idumeu, că fratele tău este; să nu urăști pre Eghiptean, că nemernic ai fost în pământul Eghiptelului.

8. Fiii cei ce se vor năște dintru ei într'altreilea neam, vor intra întru adunarea Domnului.

9. Iar când vei ieși cu oaste asupra vrăjmașilor tăi, să te ferești de tot lucrul rău.

10. De va fi întru tine om, care să nu fie curat de ispitirea în vis cea de noapte, acela să iasă din tabără și să nu intre în tabără.

11. Și către seară să spele trupul său cu apă, și după ce va apune soarele, să intre în tabără.

12. Și să ai loc afară de tabără și acolo să ieși afară.

13. Și țăruș să ai la brâuul tău, și când vei ședeă afară să sapi cu el și să acoperi spurcăciunea ta.

14. Că Domnul Dumnezeuul tău umblă în tabăra ta, ca să te izbăvească pre tine, și să deă pre vrăjmașul tău în mâinile tale din'naintea feții tale; și pentru aceea să fie tabăra ta sfântă, ca nu văzând întru tine lucru spurcat, să se întoarcă de către tine.

15. Pre sluga care a fugit dela stăpânul său la tine, să nu-l dai stăpânului său.

16. Ci să lăcuiască cu tine, între voi să lăculască unde-i va plăcea lui, și să nu-l necăjești pre el.

17. Să nu fie curvă din fetele lui Israil și să nu fie curvar din fiii lui Israil.

18. Să nu fie vrăjitoare din fetele lui Israil și nici pentru vre-o făgă-

duință să nu vrăjască din fiii lui Israil.

19. Să nu aduci plata curvei și prețul câinelui în casa Domnului Dumnezeului tău, nici pentru o făgăduință; că amândouă acestea sunt urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău.

20. Să nu ei camătă dela fratele tău: camătă de argint sau camătă de bucate sau camătă de tot lucrul, cu care-l vei împrumută.

21. Dela cel strein să ei camătă, dela fratele tău să nu ei camătă, ca să te binecuvinteze Domnul Dumnezeuul tău întru toate lucrurile tale pre pământul întru care intri să-l moștenești.

22. Iar de te vei lega cu făgăduință Domnului Dumnezeului tău, să nu întârzii a plini, că cerând va cere Domnul Dumnezeuul tău dela tine, și va fi ție păcat.

23. Iar de nu vei vrea să făgăduiești, nu va fi ție păcat.

24. Cele ce ies prin buzele tale să le păzești și să le faci, precum te-ai făgăduit Domnului Dumnezeului tău, darul, care l-a grăit gura ta.

25. Iar de vei intra în holda aproapelui tău, adună cu mâinile tale spice; iar secerea să n'o bagi în holda aproapelui tău.

26. Iar de vei intra în viaa aproapelui tău, mănâncă struguri până ce se va sătură sufletul tău; iar în vas să nu bagi.

CAP. 24.

Legisuri casnice.

Deși va lua cineva femele și va lăcul cu ea și va fi de nu va afla har înaintea lui, pentru că a aflat întru ea lucru urât, să-l scrie ei carte

20. Eşire 22, 25. 22. Num. 30, 3.

25. Mat. 12, 1.

24. 1. Mat. 5, 31; Marcu 10, 4.

de despărțenie și să o dea în mâinile ei și să o sloboază pre ea din casa sa.

2. Și ea ducându-se se va putea mărită după alt bărbat.

3. Si de o va urî pre ea și bărbatul cei mai de pre urmă, să-i scrie și acesta carte de despărțenie, și să o dea în mâinile ei și să o sloboază din casa sa; sau, de va muri bărbatul cel de pre urmă, care o a luat pre ea femeie,

4. Bărbatul cel dinfăiu, care o a slobozit pre ea, nu va putea să se înmoarcă și să o ia pre ea iarăși femeie luiș după ce s'a pângărit ea, că urâciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău; și să nu spurcați pământul, care Domnul Dumnezeuul vostru îl dă vouă să-l moșteniți.

5. De se va însură cineva de curând, să nu iasă la războiu, și cu nici un lucru să nu se îngreueze, scutit să fie în casa sa, un an să veselească pre femeia sa, care o a luat.

6. Să nu-i iei zălog moara, nici pietrele morii, că viața zălogește prin aceasta.

7. Iar de se va afla om din fiii lui Israil, care să fi furat pe cineva dintre frații săi, și-l va silî, și-l va vinde, să moară furul acela, și ridicăți pre cel rău dintre voi.

8. Ia bine aminte la rana leprii, păzește foarte, ca să faci după toată legea, care o vor spune vouă preoții Leviji: aveți grijă să faceți precum am poruncit vouă.

9. Adu-ți aminte, câte au făcut Domnul Dumnezeuul tău Mariamei pre cale, când ați ieșit din Egipt.

10. Iar de ai datorie la aproapele tău, ori ce datorie, să nu intri în casa lui să-i iei zălog.

11. Atară să stai, și omul care-ți este dator, el îți va aduce fie zălog atară.

12. Iar de va fi omul sărac, să nu îți la tine preste noapte zălogul lui.

13. Ci cu apusul soarelui să-i înforci zălogul lui, ca să doarmă în haina sa, și să te binecuvinteze, și să fie fie milostenie înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14. Să nu oprești plata celui sărac și celui lipsit dintre frații tăi, sau a nemernicului, care lăcuește în cetățile tale.

15. Ci într'aceeași zi să-i dai plata lui înainte de ce apune soarele, de vreme ce este sărac, și într'aceea are nădejde, ca să nu strige către Domnului asupra ta, si vei avea păcat.

16. Să nu fie omorâți părinții pentru lii, nici liii să nu fie omorâți pentru părinți; ci fiecare pentru păcatul său să moară.

17. Să nu strămbi judecata nemernicului și a săracului și a văduvei și haina văduvei să n'o iei zălog.

18. Ci-ți adu aminte, că rob ai fost în pământul Egiptului și te-ai scos Domnul Dumnezeuul tău de acolo; pentru aceea îți poruncesc fie, ca să faci lucrul acesta.

19. Când vei seceră secerișul tău în țarina ta, și vei uita vre un snop în țarina ta, să nu te întorci să-l lei, ci să fie al săracului și al nemernicului și al sărmanului și al văduvei, ca să te binecuvinteze Domnul Dumnezeuul tău întru toate lucrurile mâinilor tale.

20. Și când vei culege maslinele, să nu te întorci a aduna cele ce rămân pre urma ta, ci vor fi ale ce-

11. Eșire 22, 26. 13. Eșire 22, 26, 27; Pilde 22, 27. 14. Tobie 4, 18; Lev. 19, 13; Iacov 5, 4. 15. Lev. 19, 13. 16. 4 Imp. 14, 6; 2 Paralip. 25, 4; Iezech 18, 20; Ierem. 31, 30. 17. Eșire 22, 21, 22; Pild. 22, 22; Isaia 1, 23. 18. 5, 15; 6, 21; 15, 15; 16, 12. 19. Lev. 19, 9.

5. 20, 7. 7. Eșire 21, 17. 8. Lev. 13, 2; 14, 35. 9. Num. 12, 10. 10. Eșire 22, 25.

lui nemernic și ale celui sărac și ale văduvei.

21. Și când vei culege viea ta, să nu culegi a doua oară ce rămâne pre urma ta; ci să fie a celui nemernic și a celui sărac și a văduvei.

22. Și-ți adu aminte, cum că ai fost rob în pământul Egiptului, pentru aceea îți poruncesc eu fie astăzi, ca să faci cuvântul acesta.

CAP. 25.

Măsură d'pădă.

Iar de se va face pricire între oameni și vor veni la judecată, judecătorii vor judecă pre ei, și pre cel drept îi vor vesti drept, iar pre cel vinovat îl vor osândi.

2. Și de va fi vrednic de bătae cel vinovat, vor porunci judecătorii să-l culce și să-l bată înaintea lor după măsura vinei lui.

3. Cu număr pafruzeci să-l bată pre el, iar mai multe să nu adaoge; iar de vor adaoge a-l bate pre el mai multe lovituri decât acestea, se va face urât fratele tău înaintea ta.

4. Să nu legi gura bouului care treeră.

5. Iar de vor lăcuți frații într'un loc și va muri unul dintr'înșii, și sămânță n'a rămas dela el, femeia celui mort să nu se mărite după bărbat din afară; fratele bărbatului ei va intra la ea și o va lua luiș ie-mele și va lăcuți împreună cu dânsa.

6. Si pruncul care se va naște se va chema pre numele celui ce a murit, și nu se va stinge numele lui din Israel.

7. Iar de nu va vrea omul să ia pre femeia fratelui său, să iasă femeia la poartă la bătrâni și să zică: fratele bărbatului meu nu vrea să

ridice numele fratelui său în Israel, și nu m'a vrut fratele bărbatului meu.

8. Și-l vor chema pre ei bătrânii cetăți aceea și vor grăi lui; iar de va sta el și va zice: nu vreau să o iau pre ea,

9. Va veni femeia fratelui său la el înaintea bătrânilor, și-i va desculța de un picior și va scuipa în fața lui și va zice: așa se va face omului, care nu va zidi casa fratelui său în Israel.

10. Si se va chema numele lui în Israel: casa celui desculțat de un picior.

11. Iar de se slădesc doi oameni unul cu altul, om cu fratele său, și va veni femeia unuia dintr'înșii, să scoală pre bărbatul său din mâna celui ce-l bate, și înfinzând mâna sa îl va apuca de boașe,

12. Să-i tai mâna ei, și să nu caute cu milă spre ea ochiul tău.

13. Să nu fie în sacul tău cumpănă mare și mică.

14. Să nu fie în casa ta măsură mare și mică.

15. Cumpănă adevărată și dreaptă să ai și măsură adevărată și dreaptă să ai, ca să trăiești zile multe pre pământul, care Domnul Dumnezeuul tău îți dă fie să-l moștenești.

16. Că urâciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău tot cel ce face acestea, și tot cel ce face nedreptate.

17. Adu-ți aminte, câte ți-a făcut Ie Amalic pre cale, când ieșai tu din pământul Egiptului.

18. Cum s'a sculat împotriva ta în cale și a tăiat coada taberii tale, pre cei osteniți, cari erau dinapoia ta, când erai în flămând și ostenit și nu s'a temut de Domnul Dumnezeu.

19. Și va fi când îți va da Dom-

nul Dumnezeu lău odihnă de către toți vrăjmașii tăi cei de prin prejurul tău în pământul, care Domnul Dumnezeu lău îl dă fie să-l moștenești, să stingi numele lui Amalic de supt cer și să nu uiți.

CAP. 26.

Prea durilor.

Dupăce vei intra în pământul, care-l dă fie Domnul Dumnezeu lău, să-l împarți cu sorți și să-l moștenești și să lăcuești înfr'însul,

2. Să iei din pârğa rodurilor pământului tău, care-l dă fie Domnul Dumnezeu lău, și să pui înfr'o coșniță și să mergi în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeu lău, ca să se cheme numele lui acolo.

3. Si vei merge la preotul, care va fi în zilele acelea și vei grăi către dănsul: mărturisesc astăzi Domnului Dumnezeu lău meu, că am intrat în pământul, pentru care s'au jurat Domnul părinților noștri să-i deă nouă.

4. Și va luă preotul coșnița din mâinile tale, și o va pune înaintea perfeinicii Domnului Dumnezeu lău.

5. Apoi cuvântând să zici înaintea Domnului Dumnezeu lău: Si-rea o a părăsit tatăl meu, și s'a pogorât în Eghipet cu puțini oameni și a nemernicit acoio și s'a făcut acolo neam mare și mulțime multă.

6. Și ne-au necăjit pre noi Eghiptenii și ne-au smerit pre noi și au pus preste noi lucruri grele.

7. Și am strigat către Domnul Dumnezeu lău părinților noștri și au auzit Domnul glasul nostru și au văzut smerenia noastră, osteneala noastră și necazul nostru.

8. Și ne-au scos pre noi Domnul

din Eghipet, însuși cu puterea sa cea mare și cu mână tare și cu braț înalt, cu arătări mari și cu semne și cu minuni.

9. Și ne-au adus pre noi la locul acesta, și ne-au dat nouă pământul acesta, pământul, din care curge lapte și miere.

10. Și acum iată am adus pârğa rodurilor pământului, care mi l-ai dat mie Doamne, a pământului din care curge lapte și miere. Deci o vei lăsa înaintea Domnului Dumnezeu lău, și te vei închină acolo Domnului Dumnezeu lău.

11. Și te veselește de toate bună-tățile, care ți-au dat Domnul Dumnezeu lău și casii tale, tu și levitul și nemernicii ce este cu tine.

12. Iar dacă vei plini a da toate zeciuele rodurilor tale, în anul al treilea; a doua zeciuală să o dai levitului și nemernicului și săracului și văduvei și vor mânca în cetățile tale și se vor sătura.

13. Și să grăești înaintea Domnului Dumnezeu lău: am luat cele slinte din casa mea și le-am dat levitului și nemernicului și săracului și văduvei, după toate poruncile tale, care le-ai poruncit mie, n'am călcat porunca ta și nu o am uitat.

14. Și n'am mâncat în necazul meu dinfr'însele, n'am cheltuit dinfr'însele la lucru necurat, n'am dat dinfr'însele la mort, am ascultat glasul Domnului Dumnezeu lău meu, am făcut după cum mi-ai poruncit mie.

15. Cauță din casa ta cea sfântă, din cer, și binecuvintează pre poporul tău Israel și pământul, care l-ai dat lor, precum te-ai jurat părinților noștri să ne dai nouă pământ, din care curge lapte și miere.

16. În ziua aceasta au poruncit

26. 2. Eșire 23, 19 și 34, 26. 5. Fac. 46, 1, 5. 7. Eșire 2, 23; Num. 20, 15, 16. 8. Eșire 12, 51.

11. 12, 12; 16, 14; Lev. 23, 40. 12. Lev. 27, 30; Num. 18, 24. 15. Isaia 63, 15; Varuh. 2, 16.

Domnul Dumnezeuul tău fie să faci toate îndreptările acestea și judecățile, și să le păziți și să le faceți din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

17. Pre Dumnezeu ai ales astăzi să-ți fie al tău Dumnezeu și să umbli pre căile lui și să păzești îndreptările și poruncile și judecățile lui și să ascuți glasul lui.

18. Și Domnul te-au ales pre tine astăzi, să-i fii lui popor ales, precum au zis fie, ca să păzești poruncile lui.

19. Și să fii tu mai presus decât toate neamurile, precum te-au făcut pre tine numit și laudat și mărit, ca să fii tu popor sfânt Domnului Dumnezeuului tău, precum au grăit.

CAP. 27. 30

Scriterea legii pre pietre și blestem celor ce o calcă.

Și a poruncit Moisi și bătrânii lui Israel poporului, zicând: păziți toate poruncile acestea, câte poruncesc eu astăzi vouă.

2. Si va fi în ziua, care veți trece Iordanul în pământul, care Domnul Dumnezeuul tău îl dă fie, și-ți pune fie pietre mari și le lipește cu var.

3. Și să scrii pre pietrele acelea toate cuvintele legii aceștia, dupăce vei trece Iordanul, când vei intra în pământul, care-l dă fie Domnul Dumnezeuul tău, în pământul, din care curge lapte și miere, precum au zis Domnul Dumnezeuul părinților tăi.

4. Și va fi dupăce veți trece Iordanul, să puneți pietrele acestea, care poruncesc eu vouă astăzi, în muntele Gheval și le veți lipi cu var.

5. Și să zidești acolo jertfelnic

Domnului Dumnezeuului tău, jertfelnic de pietre, să nu pui preste el fier.

6. Din pietre întregi să zidești jertfelnic Domnului Dumnezeuului tău, și să aduci pre el ardere de tot Domnului Dumnezeuului tău.

7. Și să jertfești acolo și jertfă de mântuire, și să mănânci și să te satisfuri și să te veselești înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

8. Și să scrii pre pietrele acestea toată legea aceasta, foarte lămurit.

9. Și a grăit Moisi și preoții Leviți către tot Israelul zicând: taci, și ascultă Israelie: în ziua aceasta te-al făcut popor Domnului Dumnezeuului tău.

10. Ascultă glasul Domnului Dumnezeuului tău și să faci toate poruncile lui și îndreptările lui, câte poruncesc eu fie astăzi.

11. Și a poruncit Moisi poporului în ziua aceea, zicând:

12. Aceștia vor stă a binecuvântă poporul în muntele Garizin, dupăce veți trece Iordanul: Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Și aceștia vor stă a blestema în muntele Ghevalului: Ruvim, Gad și Asir, Zavulon, Dan și Neftalim.

14. Și începând Leviții vor zice către tot Israelul cu glas mare:

15. Blestemat omul, care va face chip cioplit și vărsat, urâciune Domnului, lucru de mâini de meșteri, și-l va pune întru ascuns. Și răspunzând tot poporul va zice: fie.

16. Blestemat cel ce nu cinstește pre tatăl său și pre inuma sa, și va zice tot poporul: fie.

17. Blestemat tot cel ce mută hotarele aproapelui, și va zice tot poporul: fie.

18. Blestemat tot cel ce face pre orb să rățăcească pre cale, și tot poporul va zice: fie.

18. Eșire 19, 5, 6; Isaia 41, 8; 1 Petr. 2, 9.
19. 4, 7; 28, 1; Lev. 18, 4; 26, 3.
27. 1. Is. Navi 3, 17; 4, 3. 2. Eșire 20, 25.
3. Is. Navi 8, 31; Eșire 20, 25.

7. 12, 12; 16, 11, 14; Lev. 23, 40.
12. 11, 29; Is. Navi 8, 33. 13. 11, 29.
14. Daniel 9, 14. 16. Eșire 21, 16.

19. Blestemat tot cel ce va abate judecata nemernicului și a săracului și a văduvei, și tot poporul va zice: fie.

20. Blestemat cel ce doarme cu femeia tatălui său, pentru că a descoperit acoperământul tatălui său, și tot poporul va zice: fie.

21. Blestemat tot cel ce doarme ori cu ce dobitoc, și tot poporul va zice: fie.

22. Blestemat cel ce doarme cu sora sa cea de pre tatăl său, sau cu cea de pre muma sa, și tot poporul va zice: fie.

23. Blestemat cel ce doarme cu soacra sa, și va zice tot poporul: fie. Blestemat cel ce doarme cu sora femeii sale, și va zice tot poporul: fie.

24. Blestemat cel ce bate pre aproapele său cu vicleșug, și tot poporul va zice: fie.

25. Blestemat cel ce ia daruri ca să ridice viața celui nevinovat, și tot poporul va zice: fie.

26. Blestemat tot omul, care nu va rămâne întru toate cuvintele legii aceștia, ca să le facă pre ele, și va zice tot poporul: fie.

CAP. 28.

Bunînțele făgăduite celor ce vor păzi legea, și cele ce vor veni asupra călcătorilor ei.

Și va fi după ce veți trece Iordanul în pământul, care-l dă vouă Domnul Dumnezeu vostru, de veți ascultă cu luare aminte glasul Domnului Dumnezeului vostru, ca să păziți și să faceți toate poruncile acestea, care le poruncesc eu fie astăzi; te va înălța Domnul Dumnezeu tău mai pre sus decât toate neamurile pământului.

2. Și vor veni preste tine toate binecuvântările acestea și te vor ală, de vei auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeului tău.

3. Binecuvântat să fii tu în cetate, și binecuvântat să fii în ținută.

4. Binecuvântate să fie nașterile pântecelui tău și rodurile pământului tău și cirezile vacilor tale și turmele oilor tale.

5. Binecuvântate să fie cămările tale și rămășițele tale.

6. Binecuvântat să fii tu, când intri în lăuntru, și binecuvântat să fii tu, când ieși afară.

7. Să-ți dea fie Domnul Dumnezeu tău pre vrăjmașii tăi, carii stau împotriva ta, striviți înaintea feței tale; pre o cale vor veni asupra ta, și pre șapte căi vor fugi de către fața ta.

8. Să trimită Domnul fie binecuvântare în iernițele tale și ia foarte ori unde vei pune mâna ta în tot pământul, care-l dă fie Domnul Dumnezeu tău.

9. Să te facă pre tine Domnul Dumnezeu tău luiș popor sfânt, precum s'au jurat părinților tăi, de vei auzi glasul Domnului Dumnezeului tău și vei umbla întru toate căile lui.

10. Și vor vedeă toate neamurile pământului, că, cu numele Domnului ești numit tu, și se vor teme de tine.

11. Și te va umplea pre tine Domnul Dumnezeu tău, cu bunătăți: cu rodurile pântecelui tău și cu roadele vitelor tale și cu roadele pământului tău pre pământul, pentru care s'au jurat Domnul părinților tăi, să-l dea fie.

12. Să deschiză fie Domnul visteria sa cea bună, cerul să dea ploaie pământului tău în vremea sa. Să

20, 22, 30; Lev. 18, 8; 1 Cor. 5, 1.
22, Lev. 18, 9; 20, 17. 26, Gal. 3, 10.
28. 1. Esire 23, 22; Lev. 26, 3.

4, 7, 13. 9, 7, 6; Esire 19, 6; 1 Petr. 2, 9.
11, 30, 9. 12. Ierem. 5, 24 și 14, 22.

binecuvinteze toate lucrurile mâinilor tale. Să împrumuți neamuri multe; iar tu să nu le împrumuți, și să stăpânești neamuri multe; iar pre tine să nu te stăpânească.

13. Să te faci pre tine Domnul Dumnezeuul tău cap, și nu coadă, și vei fi atunci deasupra, și nu vei fi de desupt; de vei ascultă poruncile Domnului Dumnezeului tău, care-ți poruncesc eu fie astăzi să le păzești și să le faci.

14. Să nu le abaji dela toate cuvintele, care-ți poruncesc eu fie astăzi, de adreapta sau deasfânga, și să mergi după dumnezei streini, ca să le slujești lor.

15. Si va fi de nu vei ascultă glasul Domnului Dumnezeului tău, și nu vei păzi și nu vei face toate poruncile lui, care-ți poruncesc eu fie astăzi, vor veni preste tine toate blestemile acestea și vor cădea asupra ta.

16. Blestemat să fii tu în cetate, și blestemat să fii în țarină.

17. Blestemate să fie cămările tale și rămășițele tale.

18. Blestemate să fie nașterile pântecelui tău și rodirile pământului tău, cirezile vacilor tale și turmele oilor tale.

19. Blestemat să iți tu, când vei intra în lăuntru, și blestemat tu, când vei ieși alară.

20. Să trimiță preste tine Domnul lipsă și lozinele și perire întru toate unde vei pune mâna ta să faci, până ce te va pierde pre tine și până ce te va sfârși pre tine degrab pentru răutatea faptelor tale, pentru că mai părsit pre mine.

21. Să trimiță preste tine Domnul moarte molipsitoare, până ce te va topi de pre pământul, în care intri tu să-l moștenești.

15. 27, 15; 32, 25; Lev. 18, 17 și 20, 14; 26, 16; Plâng. 2, 17; Daniil 9, 11, 13; Mîbea 6, 13; Malah. 2, 2. 20. Lev. 19, 31; 20, 6.

22. Să te bată pre tine Domnul cu lipsă și cu lingoare și cu friguri și cu arsură și cu ucidere și cu vînt stricăcios și cu gălbinare, și să te gonească pre tine, până ce te vor pierde.

23. Și să fie cerul, care este deasupra capului tău de aramă, și pământul care este supă tine, de fier.

24. Să dea Domnul Dumnezeuul tău ploaia pământului praf, și pulbere din cer să se pogoare preste tine, până te va zdrobi și până te va pierde cu grabă.

25. Dea Domnul să fii tăiat înaintea vrăjmasilor tăi, pre o cale să ieși înaintea lor și pre șapte căi să fugi dela fața lor și să te împrăștii în toate împărățiile pământului.

26. Și să fie morții voștri mîncare pasărilor cerului și hiarelor pământului, și să nu lie cine să-i apere.

27. Bată-te Domnul cu rană Eghiptenească la șezut și cu rîe sălbatecă și cu usturime, ca să nu te poți vindeca.

28. Bată-te Domnul cu desmeticie și cu orbire și cu ieșire din minte.

29. Și să pipăi în amiazăzi cum pipăe orbul întru întunec, și să nu te norocești în căile tale și să fii năpăstuit și jefuit în toate zilele, și să nu fie cine să-ți ajute.

30. Femeie să ei și alt bărbat s'o fie pre ea; casă să zidești și să nu lăcuești într'însa; vie să sădești și să n'o culegi pre ea.

31. Boul tău să se junghie înaintea ta și să nu mîndăci dintr'însul; asinul tău cu sila să se ia dela tine și să nu se dea înapoi fie. Oile tale să se dea vrăjmașilor tăi și să nu lie cine să-ți ajute.

32. Fiii tăi și fetele tale să se dea altui neam, și ochii tăi să sece ui-

22. Lev. 26, 16. 23. 11, 17; Lev. 26, 19-25. Lev. 26, 17. 26. Eccles. 6, 3; Isala 14, 19, 20. 27. Eșire 9, 9. 30. 20, 5-8.

tându-se la ei și nimica să nu poată mîna ta.

33. Rodurile pămîntului tău și toate ostenețele tale să le mănânce neamul, care tu nu-l știi și să fii năpăstuit și asuprit în toate zilele tale.

34. Și-ți vei ieși din minte pentru vederile care le vei vedea cu ochii tăi.

35. Bată-te Domnul cu rană rea preste genunchi și preste pupe, și să nu te poți vindeca tu dela tălpile picioarelor tale până la creștetul tău.

36. Să te ducă Domnul pre tine și pre împăratul tău, pre care vei pune preste tine, la neamul, care tu nu-l știi, nici părinții tăi, și vei sluji acolo dumnezeilor streini, lemnurilor și pietrelor.

37. Și vei fi acolo de răs și de pildă și de poveste la toate neamurile, la care te va duce Domnul.

38. Sămînță multă vei semăna în țară și puțină vei strânge, pentru că o vor mîncă lăcustele.

39. Vie vei sădi și o vei lucra, și vin nu vei bea, nici te vei veseli dintru ea, pentru că o va mîncă viermele.

40. Maslini vei avea în toate holtarele tale, și cu untdelemn nu te vei unge; pentru că vor curge maslinile tale.

41. Fii și fete vei naște și nu vor fi ai tăi; pentru că vor merge în robie.

42. Toți pomii tăi și rodurile pămîntului tău le va topi pălitura.

43. Cel nemernic, care este întru tine se va sui preste tine sus, sus; iar tu te vei pogori jos, jos.

44. Acesta te va împrumută pre tine; iar tu nu-l vei împrumută pre el; acesta va li cap, iar tu vei fi coadă.

45. Și vor veni preste tine toate blestemile acestea și te vor gonî și

te vor prinde până ce te vor pierde și până ce te vor siârși, pentru că n'ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău, ca să păzești poruncile lui și îndreptările lui, căte ți-au poruncit fie.

46. Și vor fi întru tine semne și minuni întru sămînța ta până în veac.

47. Pentru că n'ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu inimă bună pentru mulțimea tuturor.

48. Si vei sluji vrăjmașilor tăi, pre cari va trimite Domnul asupra ta, în loame și în sete și în goliciune și în lipsă de toate. Si va pune jug de fier pre grumazul tău, până ce te va pierde de tot.

49. Și va aduce preste tine Domnul neam de departe dela marginea pămîntului, cum zboară vulturul, neam, a căruia limbă nu o vei înțelege.

50. Neam cu lață nerușinată, care nu se va sfi de fața celui bătrîn, și de cel tânăr nu-i va fi milă.

51. Și va mîncă nasterile vitelor tale și rodurile pămîntului tău, și nu-ți vor lăsa fie, nici grâu, nici vin, nici untdelemn, nici cirezile vacilor tale, nici turmele oilor tale, până ce te va pierde.

52. Și te va sfărîmă întru toate cetățile tale, până ce se vor strică zidurile tale cele înalte și cele tari, întru care ai nădărduit în tot pămîntul tău. Și te va necăji pre tine în toate cetățile tale, care le-au dat fie Domnul Dumnezeuul tău.

53. Și vei mîncă rodurile pîntecelui tău, carnea fiilor tăi și a fetelor tale, cari ți-au dat fie Domnul Dumnezeuul tău, întru strămătorarea ta și întru necazul tău, cu care te va necăji vrăjmașul tău.

54. Cel gingaș întru tine și cel

36. Ierem. 16, 12. 37. Ierem. 24, 9.

38. Mih. 6, 15. 39. Egeu 1, 6.

47. 12, 12; 16, 14; 26, 11. 49. Ierem. 16, 16; Plâng. 4, 19. 53. 4 Imp. 6, 28; Plâng. 4, 10.

fraget foarte, se va uita rău cu ochiul său asupra fratelui său și asupra lemei cel din sânul său și asupra celorlalți iiii ai săi, carii vor rămâne lui.

55. Ca să nu dea nici unuia din trupurile fiilor săi pre carii va mânca, pentru că nimica nu i-a rămas lui ca să dea întru strălucirea ta și întru necazul tău, cu care te vor necăji pre tine vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

56. Și cea gingașă între voi și cea fragetă foarte, care n'a cercat a călca cu talpa piciorului său pre pământ pentru gingășie și frăgizime, rău va cauta cu ochiul asupra bărbatului său cel din sânul ei și asupra feciorului său și asupra fetelor sale.

57. Și soarele, care a ieșit printre coapsele ei, și lăutul său, pre care-l va naște; pre aceștia va mânca întru ascuns pentru lipsa tuturor întru strălucirea ta și întru necazul tău, cu care te va necăji vrăjmașul tău în cetățile tale.

58. De nu vei asculta, ca să faci toate cuvintele legii aceștia, care sunt scrise în cartea aceasta, și să vă temeți de numele cel cinstit și minunat, adică: de Domnul Dumnezeu tău.

59. Și minunate va face Domnul bălăile tale și bălăile seminții tale, bălăi mari și minunate și boale rele și statornice.

60. Și va aduce asupra ta toate nevoile cele rele ale Egiptului, de care te-ai temut tu de către fața lor și se vor lipi de tine.

61. Și toată boala și toată bălăea, care nu sunt scrise în cartea legii aceștia, va aduce Domnul asupra ta, până ce te va pierde.

62. Și veți rămâne pușini cu numărul, cei ce mai înainte ați iost ca

stelele cerului de mulți, pentru că n'ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău.

63. Și în ce chip s'au bucurat Domnul de voi, ca să vă facă vouă bine și să vă înmulțească pre voi; așa se va bucura Domnul de voi, ca să vă pliază pre voi. Și veți fi scoși din pământul, în care mergeți să-l moșteniți.

64. Și te va împrăștiă pre tine Domnul Dumnezeu tău în toate neamurile dela o margine a pământului până la cealaltă margine a pământului, și vei sluji acolo altor duntzezi, lemnelor și pietrelor, pre carii nici tu nu i-ai știut, nici părinții tăi.

65. Și nici între neamurile acelea nu vei avea odihnă, nici va odihni talpa piciorului tău, și-ți va da ție Domnul acolo inimă sperioasă și ochi întunecați și suflet istovit.

66. Și va fi viața ta spânzurată înaintea ochilor tăi, și te vei teme ziua și noaptea și nu vei crede vieții tale.

67. Dimineața vei zice: o, când se va face seară! Și seara vei zice: o, când se va face dimineață! De irica inimii tale, de care te vei teme și de vederile, care vei vedea cu ochii tăi.

68. Și te va întoarce Domnul în Egipt cu luntre, în calea care am zis ție, mai mult n'o vei vedea. Și acolo vă veți vinde vrăjmașilor voștri, să îiți robi și roabe, și nu va fi cine să vă cumpere.

CAP. 29.

Innoirea legăturii.

Acestate sunt cuvintele legăturii, care au poruncit Domnul lui Moisi să o întărească cu fiii lui israel

57. 4 Imp. 6, 28; Plâng. 4, 10. 60. 7, 15; 58. 17, 16.

64. 4, 28; Neemia 1, 8. 65. Lev. 26, 17, 36. 29. 1, 5, 2, 3; Egipt 19, 5; 20, 18; 34, 10.

în pământul lui Moav, afară de legătura, care o au făcut cu ei în Horiv.

2. Și a chemat Moisi pre toți fiii lui Israel și a zis către ei: voi ați văzut toate, câte au făcut Domnul Dumnezeu al vostru în pământul Egiptului înaintea voastră lui Faraon și singurilor lui și tot pământului lui.

3. Ispitele cele mari, care le-au văzut ochii tăi: semnele și minunile cele mari, mâna cea tare și brațul cel înalt.

4. Și nu v'au dat vouă Domnul Dumnezeu inimă să înțelegeți și ochi să vedeți și urechi să auziți până în ziua aceasta.

5. Și v'au dus pre voi patruzeci de ani prin pustie; nu s'au învechit hainele voastre, și încălțămintele voastre nu s'au sfărâmat din picioarele voastre.

6. Pâine n'ați mâncat, vin și băutură ameliitoare n'ați băut, ca să știți, că acesta este Domnul Dumnezeu al vostru.

7. Și ați venit până la locul acesta și a ieșit Sion împăratul Ezechiului și Og împăratul Vasaniului înaintea voastră cu războiu.

8. Și i-am bătut pre ei și le-am luat pământul lor și i-am dat moșie lui Ruvim și lui Gad și la jumătate din neamul lui Manas.

9. Și să păziți să faceți toate cuvintele legăturii aceștia, ca să cunoașteți toate câte veți face.

10. Voi stați astăzi toți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, mai mari neamurilor voastre și bătrânii voștri și judecătorii voștri și cărturarii voștri, toți bărbații lui Israel.

11. Femeile voastre și fiii voștri și nenuritul ce este în tabăra vo-

astră dela tăietorul lemnului voastre, până la purtătorul apei voastre.

12. Ca să petreceți întru legătura Domnului Dumnezeului vostru și în juruințele lui, câte Domnul Dumnezeu al tău pune asupra ta astăzi.

13. Ca să te înfărească pre tine popor luiș, și el să fie Dumnezeu al tău, precum au zis fie și precum s'au jurat părinților tăi lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

14. Și nu numai vouă singuri pun eu legătura aceasta și juruința aceasta;

15. Ci și celor ce sunt cu voi astăzi aici înaintea Domnului Dumnezeului vostru și celor ce nu sunt cu voi aici astăzi.

16. Că voi știți, cum am lăcuil noi în pământul Egiptului și cum am trecut printre neamurile, care le-am trecut.

17. Și ați văzut urâciunile lor și idolii lor cei de lemn și de piatră, de argint și de aur, cari sunt la ele.

18. Să nu fie întru voi cineva bărbat sau femeie sau casă sau seminție, care să cugete să se abată de la Domnul Dumnezeu al vostru și să meargă să slujască dumnezeilor neamurilor aceloră. Să nu fie întru voi vre-o rădăcină, care odrăslește în sus liere și amărăciune.

19. Și va li după ce va auzi cuvintele juruinței aceștia, va cugetă întru inima sa, zicând: pe dreptul să fie mie, că întru răfăcirea inimii mele voi umbla, ca nu împreună să piarză cel păcătos pre cel nepăcătos.

20. Nu va vrea Dumnezeu să se milostivească spre acela; ci încă atunci se va aprinde mâniea Domnului și râvna lui asupra omului acela, și vor veni preste el toate blestemele legii aceștia, care sunt

2. Eșire 19, 4. 4. 4, 34; 6, 22; 7, 19; Isaia 6, 9; Mat. 13, 14; Marc. 4, 12; Luc. 8, 10; Jean 12, 40. 5. Eșire 16, 35; Neemia 9, 21, 7, 2, 30; Num. 21, 23, 33. 6. 3, 12; Num. 32, 33. 7. 14. Navi 13, 8; 22, 4.

13. Fac. 17, 7, 8. 17. 3 Imp. 15, 12; Iezechiel 6, 4, 6, 9. 18. Evt. 12, 15.

scrise în cartea aceasta, și va șterge Domnul numele lui de supt cer.

21. Și-l va osebi spre rele pre el Domnul dintre toți fiii lui Israil, după toate blestemile legăturii cei scrise în cartea legii aceștia.

22. Și va zice neamul celalt, fiii voștri, carii se vor scula după voi, și cel strein, care va veni din pământ de departe și vor vedeă bătaile pământului aceluia și boalele lui, care le-au trimis Domnul preste el,

23. Cu pucioasă și cu sărătură ars; tot pământul lui nu se va semăna, nici va odrăslî nici va crește preste el vre-o verdeală; în ce chip s'au surpat Sodoma și Gomora, Adama și Sevoimul, pre care le-au surpat Domnul întru iușimea și întru mânia sa.

24. Și vor zice toate neamurile: pentruce au făcut Domnul așa pământului acestuia? Și ce este această iușime mare a mâniei?

25. Și vor răspunde: pentrucă a părșit legătura Domnului Dumnezeului părinților lor, care o au făcut cu părinții lor, când i-au scos pre ei din pământul Eghiptului.

26. Și s'au dus de au slujit la dumnezei streini și s'au închinat lor, pre carii nu i-au știut și nu le-au împărșit lor.

27. Pentru aceea s'au mâniat cu iușime Domnul asupra pământului aceluia, ca să aducă asupra lui toate blestemiile cele scrise în cartea legii aceștia.

28. Și i-au ridicat pre ei Domnul din pământul lor cu mânie și cu urgie și cu aprindere mare foarte, și i-au lepădat pre ei înfr'alt pământ, decât acum.

29. Cele ascunse sunt la Domnul Dumnezeul nostru; iar cele arătate

sunt la noi și la fiii noștri până în veac, ca să facem toate cuvintele legii aceștia.

CAP. 30.

Iertare celor ce se pocăiesc, osândă celor impietriți.

Și va fi dupăce vor veni preste tine toate cuvintele acestea, binecuvântarea și blestemul, care le-am pus înaintea feții tale și le vei cugeta cu inima ta în toate neamurile, ori unde te va împrăștia Domnul Dumnezeul tău.

2. De te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău și vei ascultă glasul lui întru toate, câte poruncesc eu fie astăzi, din toată inima ta și din tot sufletul tău,

3. Va vindecă Domnul păcatele tale și te va milui și iar te va aduna din toate neamurile între care te-au împrăștiat Domnul Dumnezeul tău.

4. De vei fi împrăștiat dela o margine a cerului, până la cealaltă margine a cerului, de acolo te va aduna Domnul Dumnezeul tău și de acolo te va lua.

5. Și te va băga Domnul Dumnezeul tău în pământul, care l-au moștenit părinții tăi și-l vei moșteni și-ți va face bine fie și te va înmulți mai mult decât pre părinții tăi.

6. Și va curăți împrejur Domnul inima ta și inima seminții tale, ca să iubești pre Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău, ca să frăești tu.

7. Și va pune Domnul Dumnezeul tău blestemile acestea preste vrășmașii tăi și preste cei ce te-au urât și te-au gonit pre tine.

8. De te vei întoarce și vei as-

cultă glasul Domnului Dumnezeuului tău și vei face poruncile lui, care poruncesc eu ție astăzi,

9. Te va binecuvânta Domnul Dumnezeuul tău, întru tot lucrul mâinilor tale, întru rodirile pânteceleui tău și întru fățarea dobitoacelor tale și întru roadele pământului tău; că se va întoarce Domnul Dumnezeuul tău, ca să se bucure de tine și să-ți facă bine, precum s'au bucurat de părinții tăi.

10. De vei ascultă glasul Domnului Dumnezeuului tău și vei păzi poruncile lui și îndreptările lui și judecățile lui cele scrise în cartea legii aceștia, și te vei întoarce către Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău,

11. Că porunca aceasta, care o poruncesc eu ție astăzi nu este mai pre sus, nici este departe de tine,

12. Nu este în cer, ca să zici: cine dintre noi se va suî în cer și să ne-o aducă, ca auzind-o să o facem?

13. Nici este dincolo de mare, ca să zici: cine dintre noi va trece marea și o va aduce nouă, ca auzind-o să o facem?

14. Ci foarte aproape de tine este cuvântul, în gura ta și în inima ta și în mâinile tale este, ca să-l faci.

16. Iată am pus astăzi înaintea feșii tale vieața și moartea, binele și răul.

16. De vei ascultă poruncile Domnului Dumnezeuului tău, care poruncesc eu astăzi ție: ca să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și să umbli întru toate căile lui și să păzești îndreptările lui și poruncile lui și judecățile lui, veji trăi și vă veji înmulți și te va binecuvânta Domnul Dumnezeuul tău în tot pământul, la care vei intra să-l moștenești.

17. Iar de se va schimba inima ta și nu vei ascultă și înșelându-te te vei închină la alți dumnezei și vei sluji lor,

18. Spui ție astăzi, că cu prerie veji peri și nu veji trăi zile multe pre pământul care Domnul Dumnezeuul tău dă ție, la care treceți voi Iordanul, ca să-l moșteniți.

19. Mărturie să-mi fie mie astăzi asupra voastră cerul și pământul, că și vieața și moartea am pus înaintea feșii voastre și binecuvântarea și blestemul. Alege vieața, ca să trăiești tu și sămânța ta.

20. Iubește pre Domnul Dumnezeuul tău și ascultă glasul lui și te lipește de el, că aceasta este vieața ta și delungarea zilelor tale, ca să lăcuești pre pământul, pentru care s'au jurat Domnul părinților tăi lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, ca să-l dea lor.

CAP. 31.

Moisi aşază porăşurilor în locul sau pe Isus Navi.

Şi sfârşind Moisi a grăi cuvintele acestea către toţi liii lui Israil,

2. A zis către ei: de o sută şi douăzeci de ani sunf eu astăzi, şi mai mult nu pot să intru şi să ies, şi Domnul au zis către mine: nu vei trece Iordanul acesta.

3. Domnul Dumnezeuul tău cel ce merge înaintea feşii tale, acela va pierde neamurile acestea dela faţa ta şi le vel moşteni pre ele, şi Isus cel ce merge înaintea feşii tale, precum au grăit Domnul.

4. Şi va face Domnul Dumnezeuul tău lor, cum au făcut lui Sion şi lui Og celor doi împăraji ai Amoreilor, carii erau dincolo de Iordan, şi pământului lor, pre care i-au pierdut pre ei.

19. Isaia 1, 2; 1 Tim. 5, 21.

31. 2. 7, 1; Eşire 23, 23; 33, 2; Num. 20, 12.

7. Num. 27, 18. 7. Num. 21, 24.

9. 28, 11. 11. Isaia 45, 19 12. Rom. 10, 6.

5. Și după ce-i va da pre ei Domnul vouă, să le faceți în ce chip v'am poruncit vouă.

6. Îmbărbălează-te și te întărește, nu te teme, nici te speria, nici te îngrozi de fața lor; că Domnul Dumnezeuul tău cel ce merge înaintea ta împreună cu tine, nu te va părăsi, nici te va lăsa.

7. Și a chemat Moisi pre Isus și i-a zis lui înaintea a tot Israelul: Îmbărbălează-te și te întărește, că tu vei intra cu poporul acesta în pământul, care s'au jurat Domnul părinților voștri să-l dea lor; și tu-l vei împărți lor cu sorți ca să-l moștenească.

8. Și Domnul cel ce împreună cu tine merge înainte, nu te va părăsi, nici te va lăsa, nu te teme, nici te speria.

9. Și a scris Moisi toate cuvintele legii aceștia într-o carte, și o a dat preoților fiilor lui Levi, cari poartă siciul legii Domnului și bătrânilor fiilor lui Israel.

10. Și le-a poruncit lor Moisi în ziua aceea, zicând: după șapte ani în vremea anului iertării în sărbătoarea corturilor.

11. Când se va aduna tot Israelul să se arate înaintea Domnului Dumnezeului voștru, în locul, care-l va alege Domnul, să cetiți legea aceasta înaintea a tot Israelul în auzul lor.

12. Adunând poporul, pre bărbați și pre femei și pre prunci și pre nemernicul cel din cetățile voastre, ca să auză și să învețe a se teme de Domnul Dumnezeul său, și auzind să facă toate cuvintele legii aceștia.

13. Și fiii lor, cari nu știu, vor auzi și vor învăța a se teme de Domnul Dumnezeul său în toate zilele, câte vor trăi ei pre pământul, la care voi treceți Iordanul, să-l moșteniți.

14. Și au zis Domnul către Moisi: iată s'au apropiat zilele morții tale; chiamă pre Isus și stați la ușile cortului mărturie, ca să-i dau lui porunci. Și au mers Moisi și Isus la cortul mărturie și au statut la ușile cortului mărturie.

15. Și s'au pogorât Domnul în sălăp de nor și au statut la ușile cortului mărturie. Și a statut sălăpul cel de nor la ușile cortului mărturie.

16. Și au zis Domnul către Moisi: iată tu vei dormi cu părinții tăi. Și sculându-se poporul acesta va curvi după dumnezeii cei streini ai pământului, în care intră, și mă vor părăsi pre mine și vor strică legătura mea, care am făcut cu ei.

17. Și mă voiui mâniă cu lușime asupra lor în ziua aceea, și voiui părăsi pre el, și volu întoarce fața mea de către ei, și va fi spre pierzare; și-l vor afia pre el rele multe și necazuri, și va zice în ziua aceea: pentru că nu este Domnul Dumnezeul meu într-o mine, m'au aflat relele acestea.

18. Iar eu întorcând voiui întoarce fața mea de către ei în ziua aceea pentru toate răutățile care au făcut, că s'au dus ei la dumnezeii streini.

19. Și acum scriți cuvintele cântării aceștia, și învățați pre fiii lui Israel și o puneți în gura lor, ca să fie mie cântarea aceasta mărturie într-o lili lui Israel.

20. Că-l voiui băga pre ei în pământul cel bun, care m'am jurat părinților lor, să le dau lor pământ, din care curge lapte și miere. Și vor mânca, și sălurându-se se vor înbuibă; și se vor întoarce la dumnezeii streini și vor sluji lor și mă vor mânica pre mine și vor strică legătura mea, care o am pus lor.

21. Si va fi când vor afia pre ei

5. 7. 1. 2. 6. Is. Navi 1, 5; Evr. 13, 5. 7. 3 Imp. 2, 2. 8. 18. Navi 1, 9.

17. Ps. 13, 2; 30, 8. 20. Isata 1, 4. 21. 10, 20; Is. Navi 24, 14, 23; 1 Imp. 7, 3; Iezech. 23, 8, 19, 21.

rele multe și nevoi, va stă impro-
piva lor cântarea aceasta mărturi-
sind înaintea lor, că nu se va uita
din gura lor și din gura seminției
lor, că eu știu răufatea lor, câte vor
face aici astăzi mai înainte de ce-i
voui băga pre ei în pământul cel
bun, care m'am jurat părinților lor.

22. Și a scris Moisi cântarea a-
ceasta în ziua aceea și a învățat pre
fiii lui Israil.

23. Și a poruncit Moisi lui Isus
fiul lui Navi și i-a zis lui: Îmbăr-
bătează-te și te întărește, că tu vei
băga pre fiii lui Israil în pământul,
care s'au jurat lor Domnul, și ei va
fi cu tine.

24. Si după ce a sfârșit Moisi a
scri toate cuvintele legii aceștia în
carte până în sfârșit,

25. A poruncit Leviților celor ce
poară sicriul legii Domnului, zicând:

26. Luați cartea legii aceștia și o
puneți de laturea sicriului legii Dom-
nului Dumnezeului vostru, și să fie
acolo mărturie asupra fa.

27. Că știu eu improvivirea ta și
cerbicea ta cea vârtoasă, că încă
vii fiind eu cu voi astăzi, improviv-
nici ați fost lui Dumnezeu, cum dar
nu veți li și după moartea mea?

28. Adunați la mine pre mai marii
semințiilor voastre și pre bătrânii
voștri și pre judecătorii voștri și
pre cărturaril voștri, ca să grăesc
în auzul lor toate cuvintele acestea
și să pun asupra lor mărturie cerul
și pământul.

29. Că știu că după moartea mea
veți face lă rădelege și vă veți abate
din calea, care am poruncit vouă,
și vă vor ajunge pre voi rele în zi-
lele cele de apoi, că veți face rele
înaintea Domnului și-l veți mân-
iea cu lucrurile mâinilor voastre.

30. Și a grăit Moisi în auzul a

toată adunarea lui Israil cuvintele
cântării aceștia până în sfârșit.

CAP. 32.

Cântarea lui Moisi.

Ia aminte cerule și voui grăi, și auză
pământul graiuri din gura mea.

2. Să aștepte ca ploaea răspun-
sul meu, și să se pogoare ca roua
cuvintele mele, ca ploaea pe tro-
scol și ca bruma pe iarbă.

3. Că numele Domnului am che-
mat, dați slavă Dumnezeului nostru.

4. Dumnezeu, adevărate sunt lu-
crurile lui și toate căile lui judecăți;
Dumnezeu este credincios și nu este
nedreptate întru dânsul, drept și cu-
vios este Domnul.

5. Gresit-au, nu sunt ai lui fiii cei
cu prihană, neam îndărătnic și răs-
vrății.

6. Au acestea Domnului răsplătiți?
Acest popor este nebun și neînțe-
lept. Au nu însuși acesta Părintele
tău te-au agonisit pre tine? Și te-au
făcut și te-au zidit?

7. Aduceți-vă aminte de zilele vea-
cului; socotiți anii neamului nea-
murilor; întreabă pre tatăl tău, și va
povesti ție, pre cel bătrâni ai tăi,
și-ți vor spune ție.

8. Când au împărțit cel prea înalt
neamurile, cum au semănat pre fiii
lui Adam, au pus hotarele neamu-
rilor după numărul ingerilor lui
Dumnezeu.

9. Și s'au făcut partea Domnului
norodul lui Iacov, iunia moștenirii
sale Israil.

10. L'au îndestulat pre el în pustie
întru sete de ardere în loc fără de
apă, încunjurafu-l-au pre el și l-au în-
vățat și l-au păzit, ca lumina ochiului.

11. Ca un vulfur ș'au acoperit cui-

32. 1, 4, 26; Isia 1, 2; Ierem. 2, 12.

2. Mibea 3, 7. 3. Ps. 95, 7. 4. Eccl. 3, 14;
Ps. 144, 18; Daniil 4, 34. 8. Ieremia 27, 4.

11. Ezech. 19, 4; Isia 46, 4.

23. Is. Navi 1, 6, 9. 26. 4 Imp 22, 8.

27. 9, 24.

bul său și spre puii săi au dorit în-
tinzându-și aripile sale i-au primit pre
ei și i-au ridicat pe umerii săi.

12. Domnul însuși i-au povățuit
pre ei, și nu eră cu dânsii dumne-
zeu strein.

13. Suifu-i-au pre ei la vârtutea pă-
mântului, hrăntu-i-au pre ei cu ro-
duriile țarinelor, supt-au miere din
piatră și untdelemn din piatră vâr-
toasă.

14. Unt de vaci, și iaple de oi cu
grăsimea meilor și a berbecilor, a
liilor de tauri și de țapi, cu grăsime
din mădușa grăului și sânge de stru-
gur au băut vin.

15. Si a mâncat Iacov și s'a să-
turat și s'a lepădat cel iubit; îngro-
șatu-s'a, îngrășatu-s'a, lățitu-s'a și
a părăsit pre Dumnezeu cel ce i-au
lăcut pre el, și s'a depărtat dela Dum-
nezeu înăntuitorul său.

16. Măniatu-m'a întru cei streini,
întru urâciuniile sale m'a amărit.

17. Jeritii-a dracilor, și nu lui
Dumnezeu, dumnezeilor pe carii
nu i-au știut; cei noi și decurând
au venit, pe carii nu i-au știut pă-
riniții lor.

18. Pre Dumnezeu cel ce te-au
născut ai părăsit și ai uitat pre Dum-
nezeu cel ce te hrănește.

19. Și au văzut Domnul și au râv-
nit și s'au întăritat pentru mânlea
fiilor lor și a liicelor.

20. Si au zis: întoarce-voi la fața
mea despre dânsii și voi arăta ce
va fi lor în zilele cele de apoi, că
neam îndărătnic este, iiii la carii nu
este credință întru dânsii.

21. Ei m'au întăritat pre mine în-
tru cel ce nu este Dumnezeu, mă-
niatu-m'au întru idolii săi, și eu voi
întărită pre ei întru cel ce nu este

neam, întru neamul cel neînțelegă-
tor voi urgisii pre ei.

22. Că loc s'a aprins din mânlea
mea, arde-va până la iadul cel mai
de jos, mănca-va pământul și ro-
durile lui, arde-va temelile munților.

23. Adună-voi la ei rele, și să-
gețile mele voi stârși întru dânsii.

24. Topindu-se de foame și de
măncarea pasărilor și gârbovire ne-
vindecată, dinți de hiară volu tri-
mife asupra lor, cu mânlea celor ce
se târăsc pre pământ.

25. Din afară va stârpi pre ei sa-
bia, și din cămări frica, lăntărul cu
fecioara, sugătorul cu bălătrănușul
ce stă lângă ei.

26. Zis-am, risipi-voi pre ei și voi
face să înceteze dintru oameni po-
menirea lor.

27. Fără numai pentru mânlea
vrăjmașilor, ca să nu-și lungească
anii și ca să nu li se puie asupra
proivniciei, ca să nu zică: mâna no-
astră este înaltă, și nu Domnul au fă-
cut acestea toate.

28. Că neam ce s'a pierdut sfatul
este, și nu este întru dânsii știință.

29. N'a gândit să înțeleagă, ace-
stea toate să le ia în vremea cea
viiitoare.

30. Cum va gonii unul o mie și
doi vor muiă zece mii? De nu iar
li dai Dumnezeu pre dânsii, și Dom-
nul i-au dat pre ei.

31. Că nu sunt dumnezeii lor ca
Dumnezeul nostru, și vrăjmașii no-
ștri sunt neînțelegători.

32. Că din viea Sodomului este
viea lor și vița lor din Gomora, stru-
gurii lor sfrugur de liere, poamă de
amărăciune lor.

33. Mânie de balaur este vinul lor,
și mânie de aspidă nevindecată.

34. Au doar iafă nu acestea toate

13. Isaia 58, 14; Iov 29, 6. 15. Ozia 13, 6.
17. 12, 31; Lev. 17, 7; 4 Imp. 16, 3; Ps.
103, 37; 2 Paralip. 11, 15; 1 Cor. 10, 20.
19. Ps. 77, 11. 21. Rom. 10, 19.

22. Ierem. 15, 14. 21. Iezeciel 14, 21.
25. Lev. 18, 17; 20, 14; 26, 16; Mibea 6, 13;
Malah. 2, 2. 28. Plâng. 1, 9. 29. Ieremia
9, 12; Luc. 19, 42.

s'au adunat la mine și s'au pece-
tluit în comorile mele?

35. În ziua izbândirii voiu răs-
plăti, în vremea când v'a rățăci pi-
ciorul lor: că aproape este ziua pei-
ciorul lor și sunt de față cele gătite
vouă.

36. Că va judecă Domnul pre po-
porul său și spre slugile sale se va
umii, că i-au văzut pre ei slăbă-
nogiți și părăsiți în primejdii și ne-
putincioși.

37. Și au zis Domnul: unde sunt
dumnezeii lor, spre carii au nă-
dărdit?

38. Cărora grăsimea jertfelor lor
mâncăți și beți vinul pomcelor lor?
Scoală-se și vă ajute vouă și să se
facă vouă acoperitori.

39. Vedeți, vedeți, că eu sunt și
nu este Dumnezeu afară de mine;
eu voi uide și voi face viu, ba-
te-voiu și eu voi vindecă; și nu
este cine să scoajă din mâinile mele.

40. Că voi ridică la cer mâna
mea și mă voi jură pe dreapta
mea, și voi zice: viu sunt eu în
veac.

41. Că voi ascuți ca fulgerul sa-
bia mea, și va lua judecată mâna
mea, și voi răsplăti pedeapsă vrăj-
mașilor, și celor ce mă urăsc pre
mine, voi răsplăti.

42. Îmbătă-voiu săgețile mele de
sânge, și sabia mea va mânca carne,
din sângele celor răniți și din ro-
bime, din capetele boierilor neamu-
rilor.

43. Veseliți-vă ceruri împreună cu
eu, și să se închine lui toți îngerii
lui Dumnezeu. Veseliți-vă neamuri
cu poporul lui, și să se înfărească
lui toți fiii lui Dumnezeu, că sân-

gelui fiilor săi face izbândă; și va
izbândi și va răsplăti pedeapsă vrăj-
mașilor și celor ce urăsc pre el; și
va curăți Domnul pământul noro-
dului său.

44. Și a scris Moisi cântarea a-
ceasta în ziua aceea și a învățat pre
fiii lui Israel.

45. Și a venit Moisi și a grăit
toate cuvintele legii aceștia înaintea
a tot poporul, el și Isus fiul lui Navî.
Și a înecat Moisi a grăi cuvintele
acestea la tot Israelul.

46. Și a zis către ei: luați aminte
cu inima voastră la toate cuvintele
acestea, care le mărturisesc eu vouă
astăzi; ca să porunciți fiilor voștri,
să păzească și să facă toate cu-
vințele legii aceștia.

47. Că nu este acesta cuvânt de-
șert vouă, că el este viața voastră,
și pentru cuvântul acesta veți înde-
lungă zilele voastre pre pământul,
la care treceți Iordanul să-l mo-
steniți.

48. Și au grăit Domnul către Moisi
în ziua aceea, zicând:

49. Sue-te în muntele Avarin, a-
cesta este muntele Navav, care este
în pământul Moav de către fața le-
rihonului și vezi pământul Hanaan,
care-l dau eu fiilor lui Israel mo-
ștenire.

50. Și mori acolo în muntele, în
care te sui, și te adaoge la poporul
tău, în ce chip a murit Aaron fratele
tău în muntele Or, și s'a adaos la
poporul său.

51. Penfrucă n'ați ascultat cuvân-
tul meu întru fiii lui Israel la apa
prieții, la Kadis în pustiu Sin, pen-
trucă nu m'ați sfințit pre mine întru
fiii lui Israel.

52. Că vei vedea pământul în față;
iar acolo nu vei intra.

35. Sirah 28, 1; Rom. 12, 19; Evr. 10, 30;
2 Macab. 7, 6. 37. Ierem. 2, 28. 39. 1 Imp.
2, 6; Isaia 45, 5; Tobie 13, 2; Înțelep. 16, 13;
Iov. 10, 7. 43. 2 Macab. 7, 6; Rom. 15, 10.

49. Num. 27, 12. 50. Num. 20, 25 și 33, 38.
51. Num. 20, 12 și 27, 14.

CAP. 33. -

*Moisi binecuvîntea-ă poporul și
prorocește.*

Aceasta este binecuvîntarea, cu care Moisi omul lui Dumnezeu a binecuvîntat pre fiii lui Israil mai înainte de ce a murit.

2. Și a zis: Domnul din Sinai a venit și s'au arătat nouă din Seir, și au grăit din muntele Faran cu zeci de mii de sfinți; dea dreapta lui îngeri cu el.

3. Și au cruțat poporul său și toți cei sfințiți supt mâinile tale, și aceștia supt tine sunt.

4. Si a primit din cuvintele lui legea, care o a poruncit nouă Moisi moștenire adunării lui Iacov

5. Și va fi întru cel iubit împărat, că s'au adunat boierii noroadelor împreună cu semințiile lui Israil.

6. Să trăiască Ruvim și să nu moară; și Simeon să fie mult cu numărul.

7. Și aceasta lui Iuda: ascultă Doamne glasul lui Iuda și vino la poporul lui, mâinile lui vor alege lui, și ajutor asupra vrăjmașilor lui vei fi.

8. Și lui Levi a zis: dați lui Levi arătările lui și adevărul lui bărbatului celui cuvios, pre care l-a ispitit la ispitire, și l-a batjocorit pre el la apa prigonirei.

9. Cel ce zice tatălui său și mamei sale: nu te-am văzut, și pre frații săi nu l-a cunoscut, și pre fiii săi nu l-a știut. Că a păzit cuvintele tale și a finit legea ta.

10. Arată-vor îndreptările tale lui Iacov și legea ta lui Israil; pune-vor tămăie întru mânia ta pururea preste jertfelnicul tău.

11. Binecuvîntează Doamne fărlea lui și lucrurile mâinilor lui te primește; frînge șalele vrăjmașilor lui, carii se scoală asupra lui; și cei ce-l urăsc pre el, să nu se scoale.

12. Și lui Veniamin a zis: iubit de Domnul fără de frică va lăcuși, și Dumnezeu umbrează preste dănsul în toate zilele și între umerii lui au odihnit.

13. Și lui Iosif a zis: dela binecuvîntarea Domnului pămîntul lui, din rodirile cerului și din roua și din adâncurile izvoarelor din jos.

14. Și din rodirile, care soarele și luna le face, să odrăslească.

15. Din vîrfurile munților celor dela început și din vârful dealurilor celor veșnice.

16. Și din rodul pămîntului și a plinirii lui și cele primite celui ce s'a arătat în rug să vie pre capul lui Iosif; și pre creștetul celui mărit între frați.

17. Cel întâiu născut al taurului frumusețea lui, coarnele inorogului, coarnele lui, cu acelea va împunge neamurile până la marginea pămîntului. Acestea sunt zecile de mii ale lui Efraim, și acestea sunt miiile lui Manas.

18. Și lui Zavulon a zis: veselește-te Zavuloane întru ieșirea ta și Isahar întru corturile tale.

19. Neamuri vor pierde și veși chemă acolo și veși jertfi acolo jertfa dreptății; că veși sughe bogăția mării și negușătoriea celor ce lăcuiesc pre lângă mare.

20. Si lui Gad a zis: bine este cuvîntat cel ce lățește pre Gad, ca un leu s'a odihnit, care slăramă brațul și capul.

21. Și a văzut începătura sa, că acolo s'a împărșit pămîntul boie-

rilor celor adunați împreună cu povăzătorii noroadelor. Dreptate au făcut Domnul și judecata sa cu Israil.

22. Și lui Dan a zis: Dan pui de leu, și va ieși din Vasan.

23. Și lui Neftali a zis: Neftali săturarea celor primite, și sătul de binecuvântare dela Domnul, marea și Liva va moșteni.

24. Și lui Asir a zis: binecuvântat este Asir întru fiii; și va fi primit frașilor săi, întinge-va în untdelemn piciorul său.

25. Fier și aramă încălțăminte la va fi; ca zilele tale, țărnia ta.

26. Nu este ca Dumnezeuul celui iubit: cel ce se suie preste cer, ajutorul tău și cel de mare cuvânt al țării.

27. Și te va acoperi începutul lui Dumnezeu, și supt țărnia brațelor celor veșnice, și va goni dela fața ta pre vrăjmaș, zicând: piei.

28. Și va lăcuî Israil fără de frică singur pre pământul lui Iacov, cu grâu și cu vin și cerul fie înnorat de rouă.

29. Fericit ești tu Israile, ce popor este asemenea ție mântuit dela Domnul? Cu pavăză te va acoperi ajutorul tău; și sabia mărirea ta. Și te vor minși vrăjmașii tăi, iar tu vei călca preste cerbicea lor.

CAP. 34.

Morțea lui Moisi.

Și s'a suit Moisi dela Aravotul lui Moav în muntele Navan în vârful lui Fasga, care este spre fața Ie-

rihonului. Și i-au arătat lui Domnul tot pământul Galaad până la Dan.

2. Și tot pământul lui Neftali și tot pământul lui Efraim și al lui Manasi și tot pământul lui Iuda până la țărmurile mării.

3. Și pustiea și cele de prin prejurul Ierihonului, cetatea Finichilor până la Sigor.

4. Și au zis Domnul către Moisi, acesta este pământul, pentru care m'am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, zicând: seminției tale îl voi da. Și l'am arătat ochilor tăi; iar acolo nu vei intra.

5. Și a murit acolo Moisi robul Domnului în pământul Moav, după cum au zis Domnul.

6. Și l-a îngropat pre el în vale în pământul Moav aproape de casa lui Fogor, și nimenea nu știe mormântul lui până în ziua aceasta.

7. Și eră Moisi de o sută douăzeci de ani, când a murit, nu s'au întunecat ochii lui, nici s'au zbărcit buzele lui.

8. Și au plâns fiii lui Israil pre Moisi în Aravotul lui Moav la Iordan împreajma Ierihonului treizeci de zile. Și s'au sfârșit zilele jalei plângerii lui Moisi.

9. Și Isus fiul lui Navi s'a umplut de duhul înțelepciunii, că a fost pus Moisi mâinile sale preste el, și l-au ascultat pre el liii lui Israil; și a făcut precum au fost poruncit Domnul lui Moisi.

10. Și nu s'a mai sculat proroc

34. 3. Jud. 1, 16.

4. Fac. 12, 7; 13, 18.

5. 32, 52.

6. Iuda v. 9.

7. Num. 20, 29.

10. Eșre 33, 11; Num. 12, 8.

25. 8, 9.

26. Ps. 18, 10, 11.

28. Num. 23, 9; Ierem. 23, 6.

29. 32, 13.

în Israil ca Moisi, pre care să-l fi cunoscut Domnul față la față.

11. Întru toate semnele și minunile, pentru care l-au trimis pre el Domnul, să le facă în pământul Eghiptului înaintea lui Faraon și a

slugilor lui și înaintea a tot pământul lui.

12. Și minunile cele mari și mîna cea tare, care a făcut Moisi înaintea a tot Israilul.

Sfârșitul celor cinci cărți ale lui Moisi.

CARTEA LUI ISUS NAVI

CAP. 1.

*Domnul mărește pe Isus Navi în
chemarea sa.*

Și a fost după moartea lui Moisi
Probul Domnului, au grăit Domnul
către Isus fiul lui Navi sluga lui
Moisi, zicând:

2. Moisi sluga mea a murit, drept
aceea scoală-te și treci Iordanul tu
și tot poporul acesta, în pământul,
care-l dau eu lor.

3. Tot locul, pe care vă veți sui
cu urina picioarelor voastre, vouă
îl dau, în ce chip am grăit lui Moisi.

4. Pustia și Andi-Livanul până la
rîul cel mare al Eufratului și până
la marea cea mai de pre urmă des-
pre apusul soarelui, vor fi hotarele
voastre.

5. Nu va putea sta om împotriva
înaintea voastră în toate zilele vieții
tale, și precum am fost cu Moisi,
așa voi fi și cu tine, și nu te voi
lăsa, nici te voi trece cu vederea.

6. Întărește-te și te îmbărbătează,
că tu vei împărși poporului acestuia
pământul, care m'am jurat părinți-
lor voștri să-l dau lor.

7. Întărește-te dar și te îmbărbă-
tează foarte, ca să păzești și să faci
precum ți-a poruncit Moisi sluga
mea, și să nu te abați dela acelea

deadreapta sau deasfânga, ca să îi
înțelept întru toate cele ce vei face.

8. Și să nu lipsească cartea legii
aceștia din gura ta, ci să cugești în-
tru dânsa ziua și noaptea, ca să
pricepi a face toate cele scrise, că
atunci te vei îndreptă, și vei îndreptă
căile tale, și atunci vei pricepe.

9. Iată poruncesc ție: întărește-te
și te îmbărbătează. să nu te sperii,
nici să te temi, că cu tine este Dom-
nul Dumnezeuul tău întru toate ori
unde vei merge.

10. Și a poruncit Isus cărturari-
lor poporului, zicând:

11. Treceți prin mijlocul taberii po-
porului și porunciți poporului zicând:
găliți-vă merinde, că încă trei zile,
și veți trece Iordanul acesta, ca să
intrați, să apucați pământul, care
Domnul Dumnezeuul părinților voștri
îl dă vouă

12. Și lui Ruvim și lui Gad și la
jumătate din neamul lui Manasi a
zis Isus:

13. Aduceți-vă aminte de cuvân-
tul Domnului, care v'a poruncit vouă
Moisi sluga Domnului, zicând: Dom-
nul Dumnezeuul vostru v'au odhnit
pre voi și v'au dat vouă pământul
acesta.

14. Femeile voastre și pruncii vo-
ștri și vitele voastre să lăcuiască
în pământul, care vi l-au dat vouă;

1. 1. A 2 Lege 34, 5; 1, 38. 3. A 2 Lege
11, 24. 4. Fac. 15, 18; A 2 Lege 1, 8.
5. Evt. 13, 5; A 2 Lege 31, 6, 23. 6. 3 Imp.
2, 2; A 2 Lege 31, 23. 7. A 2 Lege 28, 1.

8. Ps. 1, 2. 9. A 2 Lege 31, 8, 23.
13. Num. 32, 19 și 20. 14. Eșire 13, 18.

iar voi toți carii puteți, să mergeți sprinteni cu frații voștri și împreună cu ei să faceți războiu.

15. Până ce va odihni Domnul Dumnezeuul vostru, pe frații voștri ca și pre voi, și vor moșteni și acceștia pământul, care-l dă lor Domnul Dumnezeuul nostru, și veți merge fiecare la moșia sa, care o a dat vouă Moisi dincoace de Iordan spre răsăritul soarelui.

16. Și răspunzând ei lui Isus, au zis: toate câte vei porunci nouă vom face, și în tot locul unde ne vei trimite vom merge.

17. Întru toate în care am ascultai de Moisi, vom ascultă și de tine, numai să fie Domnul Dumnezeuul nostru cu tine, precum au fost cu Moisi.

18. Iar omul, care nu te va ascultă și care nu va auzi cuvintele tale, care le vei porunci lui, să moară; numai tu te întărește și te îmbărbătează.

CAP. 2.

Iscodete lui Isus Xavi scapă la Raav.

Și a trimis Isus fiul lui Navi din Salfin doi tineri să iscodească, zicându-le: mergeți și vedeți pământul și Ierihonul, și mergând acei doi tineri, au venit în Ierihon și au intrat la casa unei femei curve, anume Raav, și au odihnit acolo.

2. Și s'a dat de știre împăratului din Ierihon, cum că au intrat aici bărbați dintre fiii lui Israil, ca să iscodească pământul.

3. Și a trimis împăratul Ierihonului și a grăit către Raav zicând: scoate alară pre bărbații, carii au intrat în casa ta astă-noapte, căci au venit să iscodească pământul.

4. Și luând femeia pre acei doi bărbați, i-a ascuns și a grăit către

dânșii, zicând: intrat-au la mine bărbați, dar n'am știut de unde sunt.

5. Și când s'a închis poarta seara, bărbații aceia au ieșit și nu știu unde s'au dus, alergați după ei doar îi veți ajunge.

6. Iar ea i-a suit pre ei în podul casii, și i-a ascuns în snopi de în, care-i pusese în podul casii.

7. Și bărbații au alergat după ei pre calea Iordanului până la vad; și poarta s'a închis.

8. Și a fost când au ieșit cei ce alergau după ei, și mai înainte de a adormi ei, ea s'a suit la ei în podul casii și a zis către ei:

9. Cunosc că au dat Domnul vouă pământul, că a căzut preste noi trica voastră.

10. Că am auzit, cum a secat Domnul Dumnezeu marea Roșie înaintea voastră, când ați ieșit din pământul Egiptului, și câte ați făcut celor doi împărați ai Amoreilor, carii erau dincolo de Iordan, lui Sion și lui Og, pre carii i-ați omorât.

11. Și auzind noi acestea, s'a înfricoșat inima noastră, și nici într'unul din noi n'a rămas duh de către lafa voastră, că Domnul Dumnezeuul vostru este Dumnezeu în cerșus și pre pământ jos.

12. Și acum jurați mie pre Dumnezeu, că precum am făcut eu milă cu voi, și voi să faceți milă cu casa tatălui meu, și-mi dați mie semn adevărat.

13. Cum că veți păzi vie casa tatălui meu și pre muma mea și pre frații mei și pre surorile mele și toată casa mea, și veți izbăvi suiul meu de moarte.

14. Și au zis către ea bărbații: viața noastră pentru voi să piară, iar ea a zis: când va da Domnul vouă ce-

6. 2 Imp. 17, 19. 10. Num. 21, 34.

11. Esire 15, 14; R 2 Lege 4, 39. 14. 6, 22.

2. 1. Iacov 2, 23. 4. 2 Imp. 17, 19.

tatea, să faceți cu mine milă și adevăr.

15. Și i-a slobozit pre ei cu o funie pe fereastră, că eră la zidul cetății casa ei, și în zidul cetății lăcuiă ea.

16. Și a zis către ei: la munte mergeți, ca să nu vă întâmpine cei ce aleargă după voi, și stați ascunși acolo trei zile, până ce se vor întoarce cei ce aleargă după voi, și apoi vă veți duce în calea voastră.

17. Și au zis către ea bărbaii: nevinovați suntem noi acestui jurământ al tău.

18. Iată noi vom intra spre o parte a cetății, și tu să faci semn, această lunie roșie să o legi la fereastră, prin care ne-ai slobozit pre noi; iar pre tatăl tău și pre muma ta și pre frații tăi și toată casa tatălui tău, să-i aduni pre ei în casa ta.

19. Si tot, care va ieși afară din ușa casii tale, acela singur va fi vinovat; iar noi nevinovați vom fi jurământului acestuia; iar câți vor fi împreună cu tine în casa ta, vinovați vom fi de se va atinge mână de vre unul din ei.

20. Iar de ne va năpăstui pre noi cineva și va descoperi cuvintele noastre acestea, vom fi nevinovați jurământului tău acestuia, cu care ne-ai jurat pre noi.

21. Și ea a zis lor: după cuvântul vostru așa să fie, și i-a slobozit pre ei și s'a dus, și a legat semnul cel roșu la fereastră.

22. Si ei ducându-se au sosit la munte, și au așteptat acolo trei zile, până ce s'au întors cei ce îi urmărise pre ei, carii căutând toate căile nu i-au allat.

23. Și întorcându-se cei doi tineri s'au pogorât din munte, și trecând la Isus fiul lui Navi, i-au povestit lui toate, câte s'au întâmplat lor.

24. Și au zis către Isus: că au dat Domnul tot pământul în mâna noastră, și s'a înfricoșat de noi tot cel ce lăcuște pre pământul acela.

CAP. 3.

Trecerea Iordanului.

Și mâncând Isus dimineața a purces din Sattin și a venit până la Iordan, el și toți fiii lui Israil, și au poposit acolo mai înainte de a trece.

2. Si a losi după trei zile, trecură căruțarii prin labără.

3. Și au poruncit poporului zicând: când veți vedeă sicriul legii Domnului Dumnezeuului vostru și pe preoții voștri și pre Levii purtându-l, să vă sculați din locurile voastre și să mergeți după el.

4. Însă depărtare să fie între voi și între el, ca la două mii de coți să stați, să nu vă apropiați de el, ca să știți calea, pre care veți merge, pentru că mai înainte niciodată n'aj umblat pre calea aceasta.

5. Și a zis Isus poporului: mâine să liți curați, că mâine va face Domnul între voi minuni.

6. Si a zis Isus preoților: ridicăți sicriul legii Domnului și mergeți înaintea poporului, și ridicând preoții sicriul legii Domnului, mergeau înaintea poporului.

7. Și au zis Domnul către Isus: în ziua aceasta voui începe a te înălța pre tine înaintea tuturor fiilor lui Israil, ca să cunoască, că precum am fost cu Moisi, așa voui fi și cu tine.

8. Și acum poruncește preoților celor ce poartă sicriul legii, zicându-le: după ce veți intra într'o parte de apa Iordanului, stați în Iordan.

9. Si a zis Isus fiilor lui Israil: apropiați-vă aici și auziți cuvântul Domnului Dumnezeuului vostru.

¹⁴ Lev. 20, 9.

3. 5, 7, 13; Esire 19, 10. 7. 1, 5; 4, 14.

10. Într'aceasta veți cunoaște, cunți că Dumnezeu viețuiește întru voi, și va pierde dela fața voastră pre Hananeni și pre Heteni și pre Ferezeu și pre Eveu și pre Amoreu și pre Ghergheseu și pre Ievuseu.

11. Iată sicriul legii Domnului a tot pământul înaintea voastră va trece Iordanul.

12. Alegeți doisprezece bărbați dintre liii lui Israel, din fiecare seminție unul.

13. Și va li dupăce vor stă picioarele preoșilor, cari poartă sicriul legii Domnului a tot pământul, în apa Iordanului, apa Iordanului va secă, iar care curge va stă.

14. Și a fost dupăce s'a ridicat poporul din lăcașurile sale, ca să treacă Iordanul, și preoșii au ridicat sicriul legii Domnului înaintea poporului.

15. Iar dupăce au intrat preoșii, cei ce purtau sicriul legii Domnului, în Iordan, și a început a se udă picioarele lor într'o parte de apa Iordanului; iar Iordanul s'a umplut întru toată malca sa, ca în zilele secerișului de grâu.

16. Apele cele ce curgeau din sus, au stăut închegate de departe foarte, dela cetatea Adamiu până la partea Karlatiarhimului; iar cele ce curgeau din jos, au curs în ntarea Araviei, marea sărată, până ce a scăzut de tot.

17. Și poporul stă înpreajma lerihonului, iar preoșii cei ce purtau sicriul legii Domnului, au stăut pre uscat în mijlocul Iordanului, și toți liii lui Israel treceau pre uscat, până ce a slârșit tot poporul a trece Iordanul.

CAP. 4.

Pietre le amintire pentru trecerea Iordanului.

Și dupăce a trecut tot poporul Iordanul, au grăit Domnul lui Isus, zicând:

11. Fap. Ep. 7, 45. 12. 4, 2. 13. 4, 7. 14. Fap. Ep. 7, 45. 15. 1 Paralip. 12, 15. 17. 4 Imp. 2, 8.

2. Ia doisprezece bărbați din popor, de fiecare seminție câte unul.

3. Și le poruncește lor, zicând. luați din mijlocul Iordanului douăsprezece pietre și le aduceți cu voi și le puneți în tabăra voastră, unde veți tăbări la noaple.

4. Și chemând Isus doisprezece bărbați din cei mai de frunte dintre liii lui Israel, de fiecare seminție unul.

5. A zis lor: aduceți înaintea mea, înaintea feții Domnului, din mijlocul Iordanului, și fiecare să ia de acolo câte o piatră, și s'o ridice pre umerii săi, după numărul celor douăsprezece seminții ale lui Israel.

6. Ca să fie vouă acestea semni pus pururea, ca, când te va întrebă pre tine fiul tău mâine, zicând: ce sunt nouă aceste pietre?

7. Tu vei arăta fiului tău, zicând: că a secat râul Iordanului înaintea sicriului legii Domnului a tot pământul, când l-a trecut pre el, și vor fi pietrele acestea pomenire fiilor lui Israel până în veac.

8. Și au făcut liii lui Israel așa după cum au poruncit Domnul lui Isus, și luând douăsprezece pietre din mijlocul Iordanului, precum au poruncit Domnul lui Isus, când au slârșit a trece liii lui Israel, și le-au adus cu ei în tabără și le-au pus acolo.

9. Și a pus Isus și alte douăsprezece pietre în Iordan, în locul cel de supt picioarele preoșilor, cari purtau sicriul legii Domnului, și sunt acolo până în ziua de astăzi.

10. Și au stăut preoșii, cei ce purtau sicriul legii Domnului, în Iordan, până ce a săvârșit Isus toate, câte au poruncit Domnul să spuie poporului, și a grăbit poporul și a trecut.

11. Și a fost dupăce a trecut tot poporul, a trecut și sicriul legii Dom-

4. 2, 3, 12. 5. 3 Imp. 18, 31. 7. 3, 13.

nului, și preoții mergeau înaintea lor.

12. Și liii lui Ruvim și liii lui Gad și jumătate din seminția lui Manasî gătiți de războiu, au mers înaintea fiilor lui Israel, precum le-a poruncit lor Moisi.

13. Patruzeci de mii gătiți de războiu au trecut înaintea Domnului la bătae asupra cetății Ierihonului.

14. În ziua aceea au mărit Domnul pre Isus înaintea a tot neamul lui Israel, și s'a temut de el, precum s'a temut de Moisi, în câtă vreme a trăit.

15. Și au grăit Domnul către Isus, zicând:

16. Poruncește preoșilor, celor ce poartă sicriul legii mărturiei Domnului, să iasă din Iordan.

17. Și a poruncit Isus preoșilor, zicând: ieșiți din Iordan.

18. Și a fost după ce au ieșit din Iordan preoții cei ce purtau sicriul legii Domnului, și au pus picioarele pe pământ, s'a așezat apa Iordanului la loc, și curgea ca și mai înainte până sus asemenea cu făr-murii.

19. Și a ieșit poporul din Iordan în ziua a zecea a lunii cei dintâiu, și au tăbărit liii lui Israel în Gal-gala despre partea răsăritului soarelui de către Ierihon.

20. Și cele douăsprezece pietre, care le-au luat din Iordan, le-a pus Isus în Galgala și a grăit către liii lui Israel, zicând:

21. Când vă vor întreba pre voi fiili voștri, zicând: ce sunt pietrele acestea?

22. Veți povesti fiilor voștri, că pre uscat a trecut Israel Iordanul acesta.

23. Secând Domnul Dumnezeuul vostru apa Iordanului înaintea lor până ce a trecut, precum au făcut

Domnul Dumnezeuul nostru cu marea Roșie, care o au secat Domnul Dumnezeuul nostru înaintea noastră până ce o am trecut.

24. Ca să cunoască toate neamurile pământului, cum că este iare puterea Domnului, și ca voi să cinstiți pre Domnul Dumnezeul vostru în toată vremea.

CAP. 5.

Tăierea împrejur și serbarea Paștelor în pământul făgăduinții.

Și a fost după ce au înțeles împărații Amoreilor, cari erau dincolo de Iordan, și împărații Finciei cari erau lângă mare, cum că au secat Domnul Dumnezeuul râul Iordanului înaintea fiilor lui Israel până ce au trecut ei, au slăbit inimile lor, și s'au cutremurat, și n'a rămas întru ei duh temându-se de fața fiilor lui Israel.

2. Și în vremea aceasta au zis Domnul către Isus: fă-ți cușile de piatră, ascușite, și șezând taie împrejur pre liii lui Israel a doua oară.

3. Și s'a făcut Isus cușile de piatră, ascușite la margini, și a tăiat împrejur pre liii lui Israel în locul, care se chiamă dealul netăieșilor împrejur.

4. În chipul acesta a tăiat împrejur Isus pre fiii lui Israel: ori câți s'au născut pre cale, și ori câți au fost netăieși împrejur din cei ce au ieșit din Egipt, pre toți aceștia i-au tăiat împrejur Isus.

5. Că patruzeci și doi de ani s'a învățat Israel în pustiea Magdaritului, pentru aceea cei mai mulți dintre ei din cei de războiu, cari ieșise din pământul Egiptului, erau netăieși împrejur.

6. Căroră pentru că n'au ascultat

12. Num. 32, 23, 29. 14. 3, 7. 20. 3 Imp. 16, 31. 23. Egipt 14, 21.

5. 1. Num. 13, 30. 2. Egipt 4, 23. 6. Num. 14, 33, 34.

poruncile Domnului Dumnezeu, le-au rânduit lor Domnul, ca să nu vadă ei pământul, care s'au jurat Domnul părinților lor, să ne dea nouă pământ, din care curge miere și lapte.

7. Și în locul acestora au pus pre fiii lor, pre cari Isus i-a lăsat împrejur, pentru că nu erau lăsați împrejur, că s'au născut pre cale și nu s'au lăsat împrejur.

8. Și după ce s'au lăsat împrejur, au șezut acolo cu liniște în tabără până ce s'au vindecat.

9. Și au zis Domnul către Isus fiul lui Navi: în ziua de astăzi am ridicat dela voi ocara Egiptului, și a chemat numele locului aceluia: Gaigala, până în ziua de astăzi.

10. Și au tăbărit fiii lui Israel în Gaigala, și au lăcut fiii lui Israel Paștele în ziua a patrusprezecea a lunii de cu seară, despre apusul Ierihonului dincoace de Iordan, în câmp.

11. Și au mâncat din grâul pământului a doua zi de Paști azime și pâine nouă.

12. În ziua aceasta au încetat marea a doua zi după ce au mâncat ei din grâul pământului, și mai mult n'au avut fiii lui Israel mână și au adunat din rodirile țării liniilor, în anul acela.

13. Și a fost când eră Isus în Ierihon călând cu ochii săi, a văzut pre un om stând înaintea sa, și sabia lui goală în mâna lui, și apropiindu-se Isus a zis lui: al nostru ești, sau din protivnicii noștri?

14. Iar acela a zis lui: eu sunt Voevodul oștilor Domnului, acum am venit. Și a căzut Isus cu fața la pământ și s'a închinat lui și a zis: stăpâne, ce poruncești robului tău?

15. Și a zis Voevodul Domnului către Isus: desleagă încălțăminte de la picioarele tale, că locul pre

care stai tu, este sfânt, și a lăcut Isus așa.

CAP. 6.

Cuprinderea și dăruirea Ierihonului.

Și Ierihonul eră încuiat și întărit pentru trica fiilor lui Israel, și menea nu leșea dintr'însul, și menea nu intră într'însul.

2. Și au zis Domnul către Isus: iasă eu dau fie supă mâna la Ierihonul și pre împăratul lui cel dintr'însul și pre cei tari cu vârtute.

3. Incunjurăți cetatea toți bărbații cei de războiu împrejurul cetății odată în zi, așa să faceți în șase zile.

4. Și șapte preoți vor lua șapte buciune de strigare, înaintea sicriului, și în ziua a șaptea veți incunjură cetatea de șapte ori, și preoții să buciune cu buciuni.

5. Și va fi după ce veți trâmbița cu trâmbița de strigare, când veți auzi glasul buciunului, să strige tot poporul de odată, și strigând ei, vor cădea singure zidurile cetății, și va intra tot poporul cum au purces liecare unul după altul în cetate.

6. Și a intrat Isus Navi la preoți și le-a zis lor: luați sicriul legii, și șapte preoți să ia șapte buciune de strigare înaintea sicriului Domnului.

7. Și le-a zis lor: porunciți poporului să umble prin prejur și să incunjure cetatea, și cel războinic să meargă înarmați înaintea sicriului Domnului.

8. Și au fost după ce a zis Isus către popor, ca șapte preoți cu șapte trâmbițe sfinte să treacă înaintea Domnului, să meargă pe aproape, și să trâmbițeze tare, și sicriul legii Domnului să meargă după ei.

9. Iar cei războinici să meargă pe aproape înaintea, și preoții buciunând cu buciuni, și cei dina-

11. Eșere 12, 39. 12. Eșere 16, 35.

14. Num. 22, 31. 15. Eșere 3, 5; Eșere 7, 33.

poia oştirii pre urma siciului legii Domnului să meargă trâmbișând cu buciunii.

10. Iar poporului i-a fost poruncit Isus zicând: nu strigați, și nimeni să nu auză glasul vostru, și cuvânt să nu iasă din gura voastră, până în ziua, în care eu voi porunci să strigați, și atunci să strigați.

11. Și încunjurând cetatea cu siciul legii lui Dumnezeu, îndată s'au întors în tabără și preste noapte au răntas acolo.

12. Și a doua zi s'a sculat Isus de dimineață, și au ridicat preoții siciul legii Domnului.

13. Și cei șapte preoți, cari purtau cele șapte trâmbițe mergeau aproape înaintea Domnului și trâmbișau cu trâmbițele, și după aceștia mergeau rășboinicii, și cealaltă gloată toată dinapoia siciului legii Domnului, și preoții buciunau cu buciuni de corn.

14. Și cealaltă gloată a doua zi a încunjurat cetatea odată pe aproape, și s'a întors iarăși în tabără. Așa a făcut în șase zile.

15. Și a fost în ziua a șaptea sculându-se de dimineață au încunjurat cetatea după judecata aceasta de șapte ori: numai în ziua aceea au încunjurat cetatea de șapte ori.

16. Și a fost când au încunjurat cetatea a șaptea oară au trâmbișat cu trâmbițele preoții, și a zis Isus fiilor lui Israel: strigați, că au dat Domnul vouă cetatea.

17. Și va fi cetatea aceasta anatema, ea și toate câte sunt înfrînsa Domnului puterilor, fără numai pre Raav curva, să o cruțați pre dânsa și toate câte sunt în casa ei, pentru că a ascuns pre solii, cari i-am trimis.

18. Iar voi feriți-vă foarte de anatema, ca nu cumva polind să luați din anatema și să faceți ta-

băra fiilor lui Israel anatema și să ne pierdeți pre noi.

19. Și tot argintul și aurul și arama și fierul sfânt va fi Domnului, în vistieria Domnului se va aduce.

20. Și a strigat poporul și au trâmbișat preoții cu trâmbițele; iar dacă a auzit poporul glasul trâmbițelor a strigat tot poporul de odată cu chiol mare și tare, și a căzut tot zidul prin prejur, și s'a suit tot poporul în cetate, fiecare prin locul, care era înaintea sa și a luat cetatea.

21. Și a dat-o pieirii Isus pre ea, cu toate câte erau în cetate dela bărbat până la femeie și dela tânăr până la bătrân și până la vițel și până la oaie și asin, cu ascuțitul sabiei.

22. Și celor doi tineri, cari au iscodit pământul a zis Isus: intrați în casa femeii cei curve și o scoateți pre ea de acolo, cu toate câte sunt ale ei, precum ați jurat ei.

23. Și au intrat cei doi tineri, cari au iscodit cetatea, în casa femeii și au scos pre Raav curva și pre tatăl ei și pre muma ei și pre frații ei și toată rudenia ei și toate câte avea ea, și o a pus pre ea afară de tabăra lui Israel.

24. Și cetatea cu toate câte erau înfrînsa o a ars cu foc, afară de argint și de aur și de aramă și de fier, că acestea le-a dat să se aducă în vistieria Domnului.

25. Și pre Raav curva și toată casa ei și rudenia și toate ale ei, le-a lăsat vii Isus, și a lăcuit în Israel până în ziua de astăzi, pentru că a ascuns iscoadele, pre care le-a fost trimis Isus să iscodească Ierihonul.

26. Și a făcut jurământ Isus în

19. Num. 31. 54. 20. Eyr. 11. 30

21. 2 Macap. 12. 15; cf. 2 Lege 7. 2.

22. 2. 14. 26. Eyr. 11. 31. 26. 3 Imp. 16. 34.

ziua aceea înaintea Domnului, zicând: blestemat înaintea Domnului fie omul, care se va scula și va zidi cetatea aceasta Ierihonul; cu moartea fiului său celui întâiu născut să pue tenelia ei, și cu moartea fiului său celui mai mic să pue porțile ei. Și așa a făcut Ahiil cel din Vetil, cu moartea lui Aviron fiului său celui întâiu născut o a întemelat, și cu moartea fiului său celui mai mic, care a scăpat, a pus porțile ei.

27. Și au fost Domnul cu Isus, și numele lui a fost vestit în tot pământul.

CAP. 7.

Pecepția lui Ahar.

Și au săvârșit fiii lui Israel un păcat mare, luând din cele alierosite; că Ahar feciorul lui Harmi, fiul lui Zamri, fiul lui Zara din seminția lui Iuda a luat din anatema, și s'a mâniaat Domnul cu urgie pre fiii lui Israel.

2. Și a trimis Isus din Ierihon bărbați în Ghe, care este despre Viv-tavi, spre răsărit de Vetil, și a grăit lor zicând: suiți-vă și iscodiți pământul, și s'au suit bărbații și au iscodit pre Ghe.

3. Și s'au întors la Isus și au zis către el: să nu se sue tot poporul, ci numai ca la vre-o două sau trei mii de bărbați să se suie și să bată cetatea, să nu duci acolo tot poporul, că ei sunt pușini.

4. Și s'au suit ca la trei mii de bărbați, și au fugit Gheii dela fața bărbaților.

5. Și bărbații Gheii au omorât dintr-ei ca vr'o treizeci și șase de bărbați, și i-au gonit pre ei dela poartă și i-au bătut la vale, și a slăbit inima poporului, și s'a făcut ca apa.

6. Și s'a rupt Isus hainele sale,

și a căzut Isus cu fața la pământ înaintea Domnului până seara, el și bătrânii lui Israel, și a pus cenușă pre capetele lor.

7. Și a zis Isus: rogu-mă Doamne! Doamne! Pentruce a trecut robul tău pre poporul acesta Iordanul, ca să-l dai pre el Amoreului să ne piarză pre noi? Mai bine am fi rămas să fi făcut dincolo de Iordan.

8. Și ce voi zice dupăce a întors Israel grumazii înaintea vrăjmașului său?

9. Și de vor auzi Manancii și toți cei ce lăcuiesc pământul, ne vor încunjură și ne vor pierde de pre pământul, și ce vei face numelui tău celui mare?

10. Și au zis Domnul către Isus: scoală-te, pentruce ai căzut pe fața ta?

11. Păcănit-a poporul și a călcat legătura mea, care am făcut cu ei, că a luat din cele date peirii și furând a minșit și a băgat în valsele sale.

12. Si nu vor putea fiii lui Israel să stea înaintea feții vrăjmașilor săi, grumazii vor întoarce înaintea vrăjmașilor săi, că s'au făcut anatema, nu voi adauge a mai fi cu voi, de nu veți ridica anatema dintr-e voi.

13. Scoală-te, sfîșiește poporul și le zi lor: sfinșiți-vă pre mâine, aceea zice Domnul Dumnezeuul lui Israel: anatema este întru voi Israile, nu veți putea sta împotriva vrăjmașilor voștri până când nu veți ridica anatema dintr-e voi.

14. Și să vă adunați toți dimineață din toate semințiile; și seminția pre care o va arăta Domnul, va aduce noronțele sale, și poporul pre care-l va arăta Domnul, va aduce casa sa, și casa pre care o va arăta Domnul, va aduce pre bărbații săi.

14. 3, 5; Lev. 20, 7; Num. 11, 16; 1 Imp. 16, 5. 14. 1 Imp. 14, 41.

15. Și care se va arăta întru anatema să se arză cu foc, el și toate câte sunt ale lui, pentru că a călcat legătura Domnului și a lăcut sărădelege întru Israel.

16. Și a mănecat Isus de dintru-ncaș, și a adus poporul după semnișile lui, și s'a arătat semnișia lui Iuda.

17. Și s'a adus fiecare popor, și s'a arătat poporul lui Zara, și s'a adus poporul lui Zara după casa sa, și s'a arătat casa lui Zamri.

18. Și s'a adus casa lui după bărbat, și s'a arătat Ahar fiul lui Harmi, fiul lui Zamri, fiul lui Zara din semnișia lui Iuda.

19. Și a zis Isus lui Ahar: lăutul meu, dă slavă Domnului Dumnezeuului lui Israel astăzi și te mărturisește lui, și spune mie ce ai făcut, și să nu ascunzi de către mine.

20. Și a răspuns Ahar lui Isus, și a zis: adevărat, eu am păcătuit înaintea Domnului Dumnezeuului lui Israel, așa și așa am lăcut.

21. Când prădam am văzut o haină împestrită bună și două sute de drahme de argint și o limbă de aur, care trăgea cincizeci de drahme, și punându-le le-am luat și le-am ascuns în pământ în cortul meu, și argintul este pus supl dăusele.

22. Și a trimis Isus slugi și au alergat la cort în tabără, și acestea le-au aflat ascunse în cortul lui, și argintul supl ele.

23. Și le-au scos din cort, și le-au adus la Isus și la bătrânii lui Israel și le-au pus înaintea Domnului.

24. Și a luat Isus pre Ahar feciorul lui Zara și argintul și haina și limba cea de aur și pre feciorii lui și pre fetele lui și boii lui și asinii lui și oile lui și cortul lui, și toate câte avea el, și tot Israelul cu

dănsul, și l-a dus pre el în Emecahor.

25. Și a zis Isus către Ahar: pentru ce ne-ai pierdut pre noi? Piază-te pre tine Domnul astăzi, și l-a ucis pre el cu pietre tot Israelul, și l-a ars cu foc după ce l-a ucis cu pietre.

26. Și a pus preste ei grămadă mare de pietre, până în ziua de astăzi, și s'au potolit Domnul iușimea mâinii sale; pentru aceea a numit locul acela Emecahor, până în ziua de astăzi.

CAP. 8.

În numeul lui și cuprinderea cetății Ghe.

Și au zis Domnul către Isus: să știi te temi, nici să te îngrozești; ia cu tine pre toți bărbații cei rășboinici, și sculându-te, te sue la Ghe; ia-lă că am dat în mâinile tale pre împăratul Gheii, cu tot poporul lui și cetatea lui și pământul lui.

2. Și să faci cu Ghe și cu împăratul ei, cum ai făcut cu Ierihonul și cu împăratul lui; iar prada ei și dobitoacele ei le veși împărți între voi, și pune pânditori cetății dina-poia ei.

3. Și s'a sculat Isus și tot poporul cel rășboinic, ca să se sue în Ghe, și a ales Isus treizeci de mii de bărbați tari cu puterea, și l-a trimis pre ei noaptea.

4. Și le-a poruncii lor zicând: luați aminte de pândiși dina-poia cetății, și nu vă duceți departe tare de cetate, și fiți toți gata.

5. Iar eu și toți cei ce sunt cu mine ne vom apropiea către cetate, și după ce vor ieși cei ce lăcuiesc în Ghe împotriva noastră, cum au ieșit

și întâiu, noi vom fugi dinaintea lejiilor lor.

6. Și după ce vor alerga după noi, noi îi vom trage pre ei dela cetate, și vor zice: Iug aceștia de fața noastră, ca și mai înainte.

7. Și vom fugi de ei; iar voi vă veți scula dela pândă și veți intra în cetate și veți bate cetatea, și o va da pre ea Domnul Dumnezeu nostru în mâinile noastre.

8. Și va fi după ce veți lua cetatea o veți arde cu foc, după cuvântul acesta să faceți, precum vă poruncesc vouă.

9. Si i-a trimis pre ei Isus, și s'au dus la locul cel de pândire, și au șezut între Vetil și între Ghe, spre apusul Gheii, și a mas Isus în noaptea aceea în mijlocul poporului.

10. Și mâncând a doua zi Isus a cercetat poporul, și s'au suit el și bătrânii lui Israel înaintea poporului asupra Gheii, și s'a suit cu el și tot poporul cel războinic.

11. Și mergând au venit împreajma cetății despre răsărit și pânditorii cetății despre apus, și au lăbărit de către mieznoaptea Gheii, și eră vale între ei și între Ghe.

12. Si a luat ca la vre-o cinci mii de bărbați, și i-au pus pre ei să pândească între Vetil și între Ghe, spre apusul Gheii.

13. Și a pus poporul toată la-băra, spre mieznoaptea cetății, și marginea lui spre apusul cetății, și s'a dus Isus în noaptea aceea în mijlocul văii.

14. Și a fost după ce a văzut împăraul Gheii a grăbit, și mâncând a ieșit el și bărbații cetății împotriva lor la războiu, și tot poporul eră cu el, și el nu știa, că sunt pânditori ascunși asupra lui dinapoia cetății.

15. Iar Isus și tot Israelul s'au

iras înapoi, ca și cum le-ar fi fost frică, și au fugit pre calea care merge către pustie.

16. Și s'a întârit tot poporul a alerga după ei, și gonind dinapoi pre liii lui Israel, s'au depărtat de cetate.

17. Și nici unul n'a rămas în Ghe și în Vetil, care să nu alerge după liii lui Israel, și lăsând cetatea deschisă, au gonit pre liii lui Israel.

18. Și au zis Domnul către Isus: întinde mâna ta cu darda ce este în mîna ta, asupra cetății, că în mâinile tale o am dat pre ea, și dela pândă pânditorii să se scoale de grab din locul lor, și a ridicat Isus mâna sa cu darda asupra cetății.

19. Și pânditorii s'au sculat de grab din locul lor, și au ieșit, când a întins Isus mâna, și au intrat în cetate, și o au luat, și grăbind au aprins cetatea cu foc.

20. Și căutând înapoi lăcuiitori Gheii vedeau lumul înălțându-se din cetate spre cer, și numai aveau unde fugi încoace sau încolo, că poporul, care lugea de ei către pustie, s'au întors asupra celor ce-l goneau.

21. Și văzând Isus și tot Israelul, că au luat pânditorii cetatea și cum se înălță lumul cetății până la cer, s'au întors și au lovit pre bărbații Gheii.

22. Și aceștia ieșiră din cetate întru întâmpinarea lor, s'au făcut în mijlocul taberii lui Israel, aceștia fiind unit de o parte și alții de alta.

23. Și i-au ucis pre ei, până ce n'a rămas dintre ei mîntuiri, nici scăpat, și pre împăratul Gheii l-au prins viu, și l-au adus la Isus.

24. Și a fost după ce au încetat liii lui Israel, omorând pre toți cei din Ghe și pre cei din câmpuri și pre cei din munte unde-l gonise pre ei, și au căzut toți în ascuțitul sa-

biei pânăce s'au slărșit, s'a întors Isus în Ghe și o a bălul cu ascușitul sabiei.

25. Și au fost toți cei ce au căzui în ziua aceea dela bărbat până la lemeie douăsprezece mii toți cei ce lăcuiau în Ghe.

26. Iar Isus nu ș'a întors mâna sa, care o întinsese cu darda, până ce a dat peirii pre toți cei ce lăcuiau în Ghe.

27. Alară de dobitoace și de prăzile, care erau în celatea aceea, acestea toate loruși le-au împărșit fiu lui Israil după porunca Domnului, cum au rânduit Domnul lui Isus.

28. Și a aprins Isus celatea, și o a făcut movilă veșnică și nelăcuilă până în ziua aceasta.

29. Și pre împăratul Gheii l-a spânzurat de un lemn strâmb, și a fost spânzurat de lemn până seara, și când a apus soarele a poruncit Isus de a liat trupul lui de pre lemn, și l-a aruncat în groapă la poarta celății, și a pus preste el o grămadă mare de pietre până în ziua de astăzi.

30. Atunci a zidit Isus jertfelnic Domnului Dumnezeuului lui Israil în muntele Gheval.

31. În ce chip a poruncit Moisi robul Domnului fiilor lui Israil, cum este scris în legea lui Moisi, jertfelnic de pietre întregi, preste care nu s'a pus fier, și a adus acolo ardere de tot Domnului, și jertfă de mântuire.

32. Și a scris Isus pe pietre a doua lege din legea lui Moisi înaintea fiilor lui Israil.

33. Și tot Israilul și bătrânii lor și judecătorii lor și cărturarii lor mergeau pe aproape de oparte și de alta înpreajma sicriului, și preoții Levii purtau sicriul legii Domnului și

nemernicul și moșneanul; jumătate dintru ei erau aproape de muntele Garizin, și jumătate dintru ei erau aproape de muntele Gheval, după cum a poruncit Moisi robul Domnului, ca întâiu să binecuvinteze pre poporul lui Israil.

34. După acestea a cetit Isus toate cuvintele legii aceștia, binecuvântările și blestemile, după cum erau scrise toate în legea lui Moisi.

35. N'a fost cuvânt din toate, câte a poruncit Moisi lui Isus, care să nu-l li cetit Isus în auzul la toată adunarea fiilor lui Israil, ca să le auză bărbații și femeile și pruncii și nemernicii cei ce mergeau cu Israil.

CAP. 9.

Gavaonitenti cu vicleșug fac pace.

Iar dupăce au auzit toți împărații Amoreilor cei dincolo de Iordan, cei dela munte și cei dela câmpie și cei de pe tot lărmul mării cei mari și cei dela Andi-Livan și Meitei și Hananeli și Ferezeii și Eveii și Amoreii și Ghergheseii și Ievuseii,

2. S'au adunat împreună să se bată toți cu Isus și cu Israil.

3. Iar cei ce lăcueau în Gavaon auzind toate, câte au făcut Domnul Ierihonului și Gheii.

4. Au lăcut și ei înșelăciune, și ș'au luat merinde, și gălindu-se au luat saci vechi pe asini, și foi de vin vechi, rupși și cărpîși.

5. Și încălțămintele și sandalele lor vechi și cărpile în picioarele lor, și îmbrăcămintele lor pre ei vechi, și pânile cele de merinde uscate, mucedo și sfărâmate.

6. Și au venit la Isus în tabăra lui Israil la Galgala și au zis către Isus și către tot Israilul; din pământ de parie am venit, și acum lăceși cu noi pace.

29. A 2 Lege 21, 22, 23; 2 Imp. 16, 17.
31. Eșire 20, 25, 32. A 2 Lege 27, 3.
32. A 2 Lege 11, 29; 27, 12.

35. A 2 Lege 31, 11.
9. I. Num. 34, 5; 6, 7.

7. Și au zis liii lui Israil către ei: vedeți, ca nu cumvă să lăcuți în pământul, care se cuvine nouă, și nu vom putea face cu voi pace.

8. Iar ei au zis către Isus: robii tăi suntem. Și a zis către ei Isus: de unde sunteți? Și de unde ați venit?

9. Și au răspuns ei: din pământ departe foarte au venit robii tăi întru numele Domnului Dumnezeuului tău, că am auzit numele lui și toate câte au făcut în Egiptul.

10. Și câte au făcut împăraților Amoreilor celor dincolo de Iordan: lui Sion împăratul Ezeonului, și lui Og împăratul Vasanului, care lăcuia în Asiarot și în Edram.

11. Și auzind noi, au grăit către noi bătrânii noștri și toți cei ce lăcuiesc pământul nostru, zicând: luați-vă merinde pre cale și mergeți întru întâmpinarea lor, și să grăiți către ei: robii voștri suntem, și acum faceți cu noi pace.

12. Aceste pâini care să ne fie merinde pre cale, calde le-am luat din casa noastră în ziua, în care am ieșit să venim la voi; iar acum iată s'au uscat și s'au slăbărit.

13. Și acești foi de vin, când i-am umplut, erau noi, și acum s'au rupt; și hainele noastre și încălțămintele noastre acestea s'au învechit de calea cea multă foarte.

14. Și au luat boierii din bucațele lor, și pre Domnul nu l-au întrebat.

15. Și a făcut Isus pace cu ei, și a pus legătură cu ei, că nu-i va omorî pre ei, și li s'au jurat lor boierii adunării.

16. Și a fost trecând trei zile după ce a pus legătură cu ei, a înțeles, că sunt aproape de el, și între ei lăcuiesc.

17. Și purcezând fiii lui Israil, a treia zi au venit la cetățile lor; iar

cetățile lor erau Gavaonul și Chefira și Virotul și cetățile Iarim.

18. Și nu i-au bătut pre ei iiii lui Israil, pentrucă toți boierii adunării s'au jurat lor pre Domnul Dumnezeul lui Israil, și a cântit toată adunarea asupra boierilor.

19. Și au zis boierii către toată adunarea: noi ne-am jurat lor pre Domnul Dumnezeul lui Israil, și acum nu putem să ne atingem de ei.

20. Ci aceasta să le facem, să-i prindem pre ei și să-i jnem vii, ca să nu fie preste noi mâniea Domnului pentru jurământul, cu care ne-am jurat lor.

21. Și au zis lor boierii să fie vii și să iate lemne, și să care apă la toată adunarea, după cum le-au zis lor boierii.

22. Și i-a chemat pre ei Isus, și le-a zis lor: pentruce m'ați înșelat, zicând: departe suntem de voi foarte; iar voi sunteți dintre cei ce lăcuiesc între noi.

23. Și acum blestemați să fiți, să nu lipsească dintre voi rob, nici tăietor de lemne, nici purtător de apă mie și Dumnezeului meu.

24. Și ei au răspuns lui Isus, zicând: pentrucă cu adevărat s'au spus nouă, că au înșădănit Domnul Dumnezeuul tău lui Moisi slugii sale, să vă dea vouă pământul acesta, și să ne pierdeți pre noi, și pre toți cei ce lăcuiesc pre el dela fața voastră, și ne-am speriat foarte pentru viața noastră; de irlca voastră am făcut lucrul acesta.

25. Și acum, iată noi suntem supuși vouă, precum vă place și precum vi se pare, faceți cu noi.

26. Și le-a făcut lor așa, și i-a scos pre ei Isus în ziua aceea din mâna fiilor lui Israil, și nu i-au omorât pre ei.

27. Și i-a pus pre el Isus în ziua aceea tăietori de lemne și purtători de apă, la toată adunarea și la jertfelnicul lui Dumnezeu; pentru aceea cei ce tăcuiu în Gavaon, s'au făcut tăietori de lemne și purtători de apă la jertfelnicul lui Dumnezeu până în ziua de astăzi, și la locul care l-ar alege Domnul.

CAP. 10.

... trusește pre Amoreii cu mîinile.

Iar auzind Adonivezec împăratul Ierusalimului, cum că Isus a luat Ghe și o a stricat, cum a făcut Ierimoului și împăratului lui, așa a făcut și Gheii și împăratului ei; și cum că cei ce tăcuiu în Gavaon de bună voie au mers la Isus și la Israil, și au rămas în mijlocul lor,

2. S'a ținut foarte, pentru că știu cum că Gavaonul este cetate mare, ca una din mitropolii, și toți oamenii ei tari.

3. Și a trimis Adonivezec împăratul Ierusalimului la Elam împăratul Hevronului și la Fidon împăratul Ierimoului și la Ieta împăratul Lahisului și la Davir împăratul Odolamului, zicând:

4. Suiți-vă la mine și-mi ajutați, și să batem Gavaonul, căci s'a înclinat lui Isus și liilor lui Israil.

5. Și s'au suit acei cinci împărați ai Amoreilor: împăratul Ierusalimului și împăratul Hevronului și împăratul Ierimoului și împăratul Lahisului și împăratul Odolamului, ei și tot poporul lor; și au încununarat Gavaonul și-l băteau.

6. Iar tăcuiitorii Gavaonului au trimis la Isus în tabăra lui Israil în Galgala, zicând: să nu-ți tragi mîinile tale de către robii tăi, sue-te la noi degrab, și ne ajută și ne mîntuiește pre noi, că s'au adunat asu-

pra noastră toți împărații Amoreilor, carii lăcuiesc la munte.

7. Și s'a suit Isus din Galgala, el și tot poporul cel războinic cu dănsul, tot cel cu putere tare.

8. Și au zis Domnul către Isus: să nu te temi de ei, că în mîinile tale l-am dat pre ei, nimenea dintru ei nu va sta înaintea voastră.

9. Și în vremea aceea a sosit Isus asupra lor lăra de veste, că toată noaptea a venit din Galgala.

10. Și i-au făcut pre ei Domnul de s'au speriat de lața lui Israil, și i-au bătut pre ei Domnul bătăe mare la Gavaon; și i-au gonit pre ei pre calea surșului Vitoronului, și i-au tăiat pre ei până la Azica și până la Machida.

11. Și când lugeau ei de către lața liilor lui Israil la pogorășul Vitoronului, Domnul au aruncat preste ei pietre mari de grindină din cer până la Azica, și mai mulți au iost cei ce au murit de pietrele cele de grindină, decât cei uciși de săbiile liilor lui Israil în războiu.

12. Atunci a grăit Isus către Domnul în ziua, în care au dat Dumnezeu pre Amoreu supus liilor lui Israil, când i-au bătut pre ei la Gavaon, și s'au surpat dela lața liilor lui Israil; și a zis Isus să stea soarele spre Gavaon și luna despre valea Alalonului.

13. Și au stătut soarele și luna, cu starea până când au făcut Dumnezeu izbândă asupra vrăjmașilor lor. Au nu este aceasta scrisă în cartea dreptului? Și a stătut soarele în mijlocul cerului, și n'a mers către apus cu slărșitul unei zile.

14. Și nici mai înainte, nici după aceea n'a fost el ca aceasta ca să asculte Domnul de cuvîntul omului, pentru că au bătut Domnul războiu împreună cu Israil.

10. 14. 1 Imp. 7, 10; 3 Imp. 9, 17.

11. Jud. 5, 20. 13. Sirah. 46, 5.

15. Și s'a întors Isus și tot Israelul împreună cu el la tabără în Galgala.

16. Și au luat acești cinci împărați, și s'au ascuns în peștera cea din Machida.

17. Și s'a spus lui Isus, zicând: s'au allat acel cinci împărați ascunși în peștera cea din Machida.

18. Și a zis Isus: prăvăliți pietre mari pre gura peșterii, și puneți la ele oameni, să-i păzească pre ei.

19. Iar voi nu stați aici, ci gonivi dinapoi pre vrăjmașii voștri, și apucați-i dela spate, și nu vă fie milă de ei, și nu-l lăsați pre ei să intre în cetățile lor, că i-au dat Domnul Dumnezeuul nostru în mâinile voastre.

20. Și a fost dupăce au încetat Isus și liii lui Israel a lăsa pre ei cu lădere mare foarte pânăce s'au sfârșit, și cei ce au scăpat dintre ei au intrat în cetăți țari.

21. S'a întors tot poporul la Isus în Machida și în tabără sănătoși, și nimenea n'a îndrăznit a crăci cu limba sa împotriva fiilor lui Israel.

22. Și a zis Isus: deschideți peștera și scoateți pre cei cinci împărați din peșteră.

23. Și au făcut așa, și au scos pre cei cinci împărați din peșteră, pre împăratul Ierusalimului și pre împăratul Hevronului și pre împăratul Ierimutului și pre împăratul Lahisului și pre împăratul Odolanului.

24. Și dupăce i-au scos pre ei la Isus, a chemat Isus pre tot Israelul și pre căpitaniile cei de războiu, cari venise cu el, și le-a zis: mergeți înainte și puneți picioarele voastre pe grumazii lor, și mergând au pus picioarele sale pe grumazii lor.

25. Și a zis Isus către ei: nu vă temeți de ei, nici vă spăimântați, îmbărbătați-vă și vă înălțați, că așa va face Domnul tuturor vrăjmașilor voștri, cu cari voi vă veți bate.

26. Și i-a bălui pre ei Isus după aceea, și i-a omorât spânzurându-i de cinci lemne, și au fost spânzurați de lemne până seara.

27. Și a fost la apusul soarelui a poruncit Isus, și i-au luat pre ei de pre lemne, și i-au aruncat în peștera în care fugise, și a răsturnat pre peșteră pietre mari până în ziua de astăzi.

28. Și într'aceeași zi a luat Machida, și cu ascuțitul sabiei a omorât pre lăcutorii ei și pre împăratul ei, și o a surpat pre ea; și tot ce eră viu într'însa, și nimenea n'a rămas întru ea scăpat și mântuit, și cu împăratul Machidei a lăcut, în ce chip a lăcut cu împăratul Ierihonului.

29. Și s'a dus Isus și tot Israelul cu el dela Machida la Levna, și a dat războiu asupra Levnei.

30. Și o au dat Domnul și pre ea în mâinile lui Israel, și o a luat și pre ea și pre împăratul ei, și a omorât pre lăcutorii ei cu ascuțitul sabiei, și tot ce eră viu într'însa; n'a rămas într'însa nici unul mântuit și scăpat; și cu împăratul ei a lăcut în ce chip a lăcut cu împăratul Ierihonului.

31. Și s'a dus Isus și tot Israelul cu el dela Levna la Lahis, și l-a încunjurat, și a dat războiu asupra lui.

32. Și au dat Domnul Lahisul în mâinile lui Israel și l-a luat a doua zi, și pre lăcutorii cei dintr'însul l-a omorât cu ascuțitul sabiei, și cetațea o a stricat, precum a lăcut cu Levna.

33. Atunci s'a suit Elam împăratul Gazerului să ajute Lahisului, și l-a bălui Isus cu ascuțitul sabiei și pre poporul lui, de n'a rămas dintr'însii nici unul mântuit și scăpat.

34. Și s'a dus Isus și tot Israelul dela Lahis la Eglon, și o a încun-

jurat, și o a bătut pre ea, și o au dat pre ea Domnul în mâinile lui Israil.

35. Și o a luat pre ea în ziua aceea, și o a tăiat pre ea cu ascușitul sabiei, și tot ce eră viu într'însa a omorît în ziua aceea, cum a făcut Lahisului.

36. Și s'a dus Isus și tot Israilul cu el dela Eglon la Hevron, și o a încunjurat.

37. Și o a luat pre ea, și o a tăiat cu ascușitul sabiei, și pre împăratul ei și toate satele ei, și tot ce eră viu într'însa nimic n'a scăpat, în ce chip a făcut Eglonului, și o a stricat pre ea și toate câte erau într'însa.

38. Și s'a întors Isus și tot Israilul cu el la Davir, și încunjurându-o o a luat.

39. Și pre împăratul ei și toate satele ei le-a tăiat cu ascușitul sabiei, și o a stricat pre ea, și tot ce eră viu în ea a omorît, și n'a lăsat pre nimenia mântuit, în ce chip a făcut Hevronului și împăratului lui, așa a făcut Davirei și împăratului ei, în ce chip a făcut Levnei și împăratului ei.

40. Și a bătut Isus tot pământul muntelui și Naghebul și câmpiea și Asidoul și pre toți împărașii lor, n'a lăsat nimica scăpat, ci tot ce eră viu a omorît precum au poruncit Domnul Dumnezeu lui Israil.

41. Așa i-a omorît pre ei Isus din Kadis-Varni până la Gaza tot pământul Goson până la Gavaon.

42. Și pre toți împărașii lor și pământul lor i-a luat Isus odată; că Domnul Dumnezeu lui Israil au bătut războiul împreună cu Israil.

43. Și s'a întors Isus și tot Israilul cu dânsul în tabără la Galgala.

CAP. 11.

Săririca Hananeilor.

Iar Iavis împăratul Asorului dacă l-a auzit acestea, a trimis la Iovav

împăratul Madonului și la împăratul Semeronului și la împăratul Ashtafului,

2. Și la împărașii cel de către Sidonul cel mare, la munte și la Arava împreajma Khenerotului și la câmpie și la Nefedor,

3. Și la Hananeii cei de pre marginea mării de către răsărit și la Amoreii cei de pre marginea mării și la Hetzi și la Ferezei și la Ievuseii cei din munte și la Eveii cei ce lăcuesc la poalele Iermonului în pământul Masila.

4. Și au ieșit ei și împărașii lor cu ei, și popor mult, ca nisipul de pre marginea mării de mulți, și cai și care multe foarte.

5. Și s'au împreunat toți împărașii aceștia, și s'au strâns într'un loc, și au tăbărit la apa Meron să se bată cu Israil.

6. Și au zis Domnul către Isus: să nu te temi de lașii lor, că mâine în ceasul acesta eu pre ei pre toți voiu da striviți înaintea lui Israil, cailor le vei tăia vinele, și carele le vei arde cu foc.

7. Și a venit Isus și tot poporul cel războinic cu dânsul asupra lor la apa Meron fără de veste, și au năvălit preste ei în munte.

8. Și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Israil, și tăindu-i i-a gonit până la Sidonul cel mare și până la apa Masrefot și până la câmpurile Masila despre răsărit, și i-a tăiat pre ei până n'a rămas dintru el mântuit și scăpat.

9. Și le-a făcut lor Isus, în ce chip i-au poruncit lui Domnul, cailor lor le-a tăiat vinele, și carele lor le-a ars cu foc.

10. Și s'a întors Isus în vremea aceea și a luat pre Asor, și pre împăratul ei i-a ucis cu sabia. Și mai

înzinte Asorul stăpânează presie toți împărații aceștia.

11. Și a omorât cu ascuțitul sabiei tot sufletul din cetate, și i-a pierdut pre toți, și n'a rămas întru'ntr-o nimic ce era viu, și pre Asor o a ars cu foc.

12. Și toate cetățile împăraților acestora, și pre toți împărații lor i-a prins Isus și i-a ucis cu ascuțitul sabiei, și i-a pierdut, în ce clipe a rânduit Moisi robul Domnului.

13. Iar toate cetățile cele șănțuite nu le-a ars Israil, fără numai singură cetatea Asor o a ars Isus.

14. Și toate prăzile ei și toate dobitoacele le-au împărțit loruși fiii lui Israil; iar pre ei pre toți i-au omorât cu ascuțitul sabiei, n'au lăsat dintre ei nimic ce era viu.

15. Precum au poruncit Domnul lui Moisi robului său, și precum Moisi a poruncit lui Isus, n'a lăsat nimica din toate câte au poruncit Domnul lui Moisi.

16. Și a luat Isus tot pământul de munte și tot pământul Naghev și tot pământul Goson și câmpul și cel de către apus și muntele lui Israil și câmpiile cele de către munte.

17. Dela muntele Helha care se suc la Siir până la Valagad, și câmpul Livanului supu muntele Ermonului, pre toți împărații lor i-a prins și i-a bătut și i-a omorât.

18. Și zile multe a făcut Isus războiu cu toți împărații aceștia.

19. Și n'a fost cetate, care să n'o fi luat fiii lui Israil, afară de Evei, carii lăcuiau în Gavaon, toate le-au luat cu războiu.

20. Că delà Domnul a fost să se întărească inima lor a ieși la războiu asupra lui Israil, ca să-i piarză pre ei pre toți, și să nu aibă nici o

mulă, ci ca să piarză, precum au zis Domnul către Moisi.

21. Și a venit Isus în vremea aceea, și a lăsat pre Enachimii cel dela munți din Hebron și din Davir și din Auavot și din tot muntele lui Israil și al lui Iuda împreună cu cetățile lor, și i-au pierdut pre ei Isus.

22. Nu s'au lăsat fiii lui Israil din Enachimii, fără numai în Gaza și în Ghet și în Aseldot au rămas.

23. Și a luat Isus tot pământul acela, precum au poruncit Domnul lui Moisi, și i-a dat moștenire lui Israil împărțindu-l între semințiile lor, și s'a odihnit pământul de războiu.

CAP 12.

În marea împăraților.

Și aceștia sunt împărații pământului, pre carii i-au bătut fiii lui Israil, și au moștenit pământul lor dincolo de Iordan către răsăritul soarelui, dela valea Ammonului până la muntele Ermonului, și tot pământul Aravei de către răsărit.

2. Pre Siion împăratul Amoreilor, care lăcuia în Esevon, și stăpânează dela Aroir, care este la marginea văii Ammonului de o parte de vale, și jumătate de Galaad până la părul lavocului, hotarele fiilor lui Amon.

3. Și Aravă, până la marea Heneret spre răsărit, și până la marea Aravei, marca Sărată, dela răsărit pre calea cea către Viisimot, dela Teman, care este supu Asidot, Fasga.

4. Și pre Og împăratul Vasanului cel ce rămăsese din uriașii, cari lăcuiau în Aslarot și în Edrain.

5. Și au stăpânit dela munții Ermonului și dela Selca și tot pământul Vasanului până la hotarele Ghesuri și ale Mahati și jumătate de

12. A 2 Lege 7. 1; 20. 16. 17. 15. Eșite 34. 11; Num. 33. 52; A 2 Lege 7. 1. 2.

16. 10. 41. 17. 10. 40; 12. 7. 20. Eșire 4. 21; A 2 Lege 2. 30; 3 Imp. 12. 15.

22. 1 Imp. 17. 4. 27. Num. 26. 54. 55; 33. 54. 12. 2. A 2 Lege 2. 36; 3. 5. 1e. A 2 Lege 1. 4. 5. 1 Imp. 27. 8.

Galaad până la hotarele lui Sion împăratul Ezeonului.

6. Moisi sluga Domnului, și iiii lui Israil i-au omorât pre ei, și i-a dat Moisi sluga Domnului moștenire lui Ruvim și lui Gad și la jumătate din neamul lui Manasi.

7. Și aceștia sunt împărații Amoreilor, pre cari i-au ucis Isus și iiii lui Israil dincoace de Iordan la marea Valagad în câmpul Livanului și până la muntele Alog, care se sue spre Siir, și a dat Isus pre acela seminților lui Israil moștenire după sorții lor.

8. În munte și în câmp și în Aravă și în Asidot și în pustie și în Naghev, pre Heteu și pre Amoreu și pre Hananeu și pre Ferezu și pre Eueu și pre Ieviseu.

9. Pre împăratul Ierihonului și pre împăratul Ghicii, care este aproape de Veil.

10. Pre împăratul Ierusalimului și pre împăratul Ilevronului.

11. Pre împăratul Ierimutului, pre împăratul Labisului.

12. Pre împăratul Eglomului, pre împăratul Gazerului.

13. Pre împăratul Davirului, pre împăratul Gaderului.

14. Pre împăratul Ermatului, pre împăratul Aredului.

15. Pre împăratul Levnei, pre împăratul Odolamului.

16. Pre împăratul Machidei, pre împăratul Vedilului, pre împăratul Taiodului.

17. Pre împăratul Eterului, pre împăratul Asecului, pre împăratul Lezeronului.

18. Pre împăratul Madonului, pre împăratul Azorului.

19. Pre împăratul Zamvronului, pre împăratul Ahazafului.

20. Pre împăratul Atanahului, pre împăratul Maghedonului.

21. Pre împăratul Chidesului.

22. Pre împăratul Iecomului lui Hermel.

23. Pre împăratul Ador al lui Naftedor, pre împăratul Goim al Ghelgheli.

24. Pre împăratul Tersei, toți împărații aceștia treizeci și unul.

CAP. 13.

Împărțirea pământului.

Și Isus fiind bătrân și îndelungat în zile, au zis Domnul către el: tu ai îmbătrânit, ai îndelungat în zile, și pământul rămâne foarte mult, care să se împărțească moștenire.

2. Și acesta este pământul, care rămâne: hotarele Filisteilor și tot Ghesul și Hananeul.

3. Dela cel nălăciut de către fața Eghiptului, până la hotarele Acaronului deasupra Hamaneilor, se socoiesc cele cinci Domnii a Filisteilor: a Gazeului, a Azotului, a Ascalonitului, a Ghetenului și a Caronitului.

4. Și Eveului: dela Teman tot pământul Hanaan împreajma Gazei, și Sidonenii până la Alec, până la hotarele Amoreilor.

5. Și tot pământul Galiatului Finistimului, și tot Livanul dela răsaritul soarelui dela Galgala supă muntele Ermonului, până la intrarea Ematului.

6. Toți cei ce lăcuiesc în muntele acela dela Livan până la Maseret Memlomaim, pre toți Sidonenii cu li voiu pierde dinaintea feții fiilor lui Israil, numai să-l împărțești cu sorți lui Israil, în ce chip am poruncit ie.

7. Și acum împărțește pământul acesta cu sorți moștenire celor nouă seminții, și jumătății seminției lui Manasi, dela Iordan până la marea cea

• Num. 32, 33. 7. 10, 40; 11, 7. 8. 10, 40.

13. 7. Fac. 15, 18; 1 Imp. 6, 15.
7. Fac. 48, 2.

mare despre apusul soarelui, dă-l lor, marea cea mare va fi hotar.

8. Iar celor două seminții, și jumătății din seminția lui Manas, celor ce sunt cu el, lui Ruvim și lui Gad le-a dat Moisi dincolo de Iordan către răsăritul soarelui a dat lor Moisi sluga Domnului.

9. Dela Aroir, care este pre iarmurile văii Arnonului și cetatea cea dintre vale, și tot șesul dela Medavan până la Dilon.

10. Și toate cetățile lui Sion împăratul Amoreilor, care a împărțit în Esevon până la hotarele fiilor lui Amon.

11. Și Galaatita și hotarele Ghesurului și ale Mahatului, și tot muntele Ermonului și toată Vasanita până la Selhă.

12. Toată împărăția lui Og în Vasanita, care a împărțit în Astarot și în Edrain, acesta a rămas din uriași, și l-a bătut pre el Moisi și l-a pierdut.

13. Și n'au pierdut liii lui Israil pre Ghesuri și pre Mahati și pre Hananeu, și a lăcut împăratul Ghesuri și Mahati, între liii lui Israil până în ziua de astăzi.

14. Numai seminției lui Levi nu s'a dat moștenire, Domnul Dumnezeu lui Israil el este moștenirea lor, după cum au zis lor Domnul. Și aceasta este împărțirea, care o a lăcut Moisi fiilor lui Israil în Aravotul lui Moav dincolo de Iordan despre Ierihon.

15. Și l-a dat Moisi seminției fiilor lui Ruvim după familiile lor.

16. Și au fost hotarele lor dela Aroir, care este de către fața văii Arnonului, și cetatea cea din valea Arnonului, și tot șesul până la Medava.

17. Esevonul și toate cetățile cele din șes, și Devonul și Vamodvaalul și casele Veelvot.

18. Și Essar și Kadimotul și Meiaatul.

19. Și Carianmul și Sevan și Sarda și Slorul în muntele Enac.

20. Și Vefogor și Asidot, Fasga și Vitsimul.

21. Și toate cetățile șesului și toată împărăția lui Sion împăratul Amoreilor, care a împărțit în Esevon, pre care l-a bătut Moisi, și împreună cu el și pre povățuitorii lui Madiam și pre Evi și pre Rocon și pre Sur și pre Ur și pre Revec boterii lui Sion, pre cei ce lăcuiau pământul.

22. Și pre Valaam vrăjitorul tectorului lui Veor l-au ucis liii lui Israil cu sabia la înfrângere.

23. Și a fost hotarul fiilor lui Ruvim Iordanul, aceasta este moștenirea fiilor lui Ruvim, după familiile lor, cetățile lor și satele lor.

24. Și a dat Moisi fiilor lui Gad moștenire după familiile lor.

25. Și a fost hotarul lor Iazirul, toate cetățile lui Galaad și jumătate din pământul fiilor lui Amon până la Aroir, care este de către fața Ravatei.

26. Și dela Esevon până la Aravot către Masila și Votanin și Maan până la hotarele Davirului.

27. Și Enemec și Vitaram și Vitamir și Sochola și Saion și ceaială împărăție a lui Sion împăratul Esevonului, și Iordanul va fi hotar la partea mării Heneret dincolo de Iordan spre răsărit.

28. Aceasta este moștenirea fiilor lui Gad după familiile lor, cetățile și satele lor.

29. Și a dat Moisi moștenire și la jumătate din seminția lui Manas, și au fost a jumătății seminției fiilor lui Manas după popoarele lor.

30. Și au fost hotarele lor dela Maanain, și toată împărăția Vasanului, și toată împărăția lui Og împă-

1. Num. 32, 29, 33; Fl 2 Lege 3, 12.
24. 14, 3, 4; Num. 18, 20.

21. Num. 31, 8. 22. Num. 22, 7.
23. 34, 14, 15.

ratul Vasanului, și toate satele lair, care sunt în pământul Vasanitidei șasezeci de cetăți.

31. Și jumătate Galaad și Asiaroi și Edraim, cetățile împărăției lui Og în Vasan, s-au dat fiilor lui Mahir fiul lui Manasî, și la jumătatea din liii lui Mahir liul lui Manasî după familiile lor.

32. Acestea sunt, care le-a dat Moisi în Aravot Moav moștenire dincolo de Iordan către Ierihon despre răsărit.

33. Iar seminției lui Levi nu l-a dat Moisi moștenire; Domnul Dumnezeu lui Israel, el este moștenirea lor, în ce chip au grăit lor.

CAP. 14.

M. știrea lui Halev.

Aceștia sunt din liii lui Israel, carli au moștenit în pământul lui Hanaan, cărora le-a împărțit moștenire Eleazar preotul și Isus liul lui Navi, și căpeteniile părintești ale semințiilor fiilor lui Israel.

2. Cu sorji a împărțit moștenirea, cum au poruncit Domnul prin mâna lui Isus, celor nouă seminții, și la jumătate de semenție.

3. Pentrucă la două seminții și la jumătate din seminția lui Manasî a fost dat Moisi moștenire dincolo de Iordan. Iar Leviților nu le-au dat moștenire între dânșii.

4. Că liii lui Iosif erau două seminții: Manasî și Efraim, și Leviților nu s-au dat parte în pământ, fără numai cetăți de lăcut și locurile cele de prin prejurul cetăților, pentru vitele și dobitoacele lor.

5. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut liii lui Israel, și au împărțit pământul.

6. Și au venit liii lui Iuda la Isus

în Galgala și a zis către el Halev fiul lui Iefonî Chinezeul: Iu știu cuvântul, care l-au grăit Domnul către Moisi omul lui Dumnezeu pentru mine și pentru tine în Kadis Varni.

7. Că eram de patruzeci de ani, când m'a trimis Moisi robul lui Dumnezeu din Kadis Varni să iscodesc pământul acesta, și l-am răspuns lui cuvânt după gândul lui.

8. Frații mei cei ce s-au suit împreună cu mine au mutat inima poporului, iar eu am adaos a urmă Domnului Dumnezeului meu.

9. Și s'a jurat Moisi în ziua aceea zicând: pământul, pre care te-ai suit tu, va fi moștenirea ta și a fiilor tăi în veci, pentrucă ai adaos a urmă Domnului Dumnezeului nostru.

10. Și acum iată m'au finit viu Domnul, precum au zis, patruzeci și cinci de ani sunt acum de când au grăit Domnul cuvântul acesta către Moisi, când umblă Israel prin pustie, și acum iată de optzeci și cinci de ani sunt eu astăzi.

11. Și sunt încă tare, ca și când m'a trimis Moisi, așa pot și acum și a intra și a ieși la războiu.

12. Și acum cer dela tine muntele acesta, după cum au zis Domnul în ziua aceea, că tu ai auzit cuvântul acesta în ziua aceea, și acum sunt acolo Enachimi, cetăți mari și tari; deci de va li Domnul cu mine, voi pierde pre el, precum au zis mie Domnul.

13. Și l-a binecuvântat pre el Isus, și a dat Hevronul moștenire lui Halev leciorul lui Iefonî Chinezeul.

14. Și de atunci până în ziua de astăzi Hevronul a fost moștenire lui Halev fiul lui Iefonî Chinezeul, pentrucă el a ascultat porunca Domnului Dumnezeului lui Israel.

15. Iar numele Hevronului mai înainte eră: cetatea lui Arvo, Mifro-

17. 1. 33. Num. 18, 20; Iezech. 44. 28.

18. 1. Num. 34. 17. — Num. 26. 55.

6. Num. 14. 24 și 32, 12; A 2 Lege 1. 36.

8. Num. 14. 24. 13. Jud. 1. 20. 14. 21, 12.

polia celor din Enachimi, și pământul a încetat de răsoiu.

CAP. 15.

H țarele și cetățile seminției lui Iuda.

Iar moștenirea seminției lui Iuda după popoarele lor a fost, dela hotarele Idumei și dela pustia Sin către amiazăzi, până la Cadis către răsărit.

2. Și au fost hotarele lor dela amiazăzi până la latimea mării cei sărate dela piscul, ce vine spre amiazăzi,

3. Și merge împreajma suirei Acravinilor, și iese afară la Sena, și suie dela amiazăzi spre Cadis Varni, și iese la Esron, și se sue în Addară, și merge spre apusul Cadis.

4. Și merge spre Selmona, și iese până la valea Eghiptului, și se vor sfârși hotarele lui la mare; acestea sunt hotarele lor de către amiazăzi.

5. Iar hotarele de către răsărit, toată marea cea sărată până la partea Iordanului. Iar hotarele lor de către miazănoapte, dela piscul mării și dela partea Iordanului,

6. Se sue hotarele spre Vetagla, și merg spre miazănoapte aproape de Vatarava, și se sue hotarele peste pietrele lui Veon feciorul lui Ruvim.

7. Și se întind hotarele dela Davirali din valea lui Ahor, și se poartă spre miazănoapte către Galgala, care este împreajma dealului Adamin, despre răsăritul văii, și iese hotarul spre apa fântânii soarelui, și se siârșesc la fântâna lui Roghil.

8. Și se sue hotarele la valea Enom spre răsăritul lui Ievus de către amiazăzi, acesta este Ierusalimul, și se sue hotarele pe vârful muntelui, celui din fața văii Enomului către mare, care este de latimea pământului

Rafain către miazănoapte.

9. Și trece hotarul din vârful muntelui către izvorul apei Nao, și trece prin satele muntelui Eironului, și se va abate Hotarul la Vaal, aceasta este cetatea Iarim.

10. Și dela Vaal va trece hotarul la mare și la muntele Sir, și va trece spre răsărit cetatea Iarim de către miazănoapte, aceasta este Masalon, și se va pogori la cetatea soarelui, și va trece spre amiazăzi.

11. Și va trece hotarul spre răsăritul Acaronului de către miazănoapte, și vor trece hotarele la Socharon, și vor trece muntele pământului Vaatan spre amiazăzi, și va trece la Levna, și vor ieși hotarele la mare.

12. Și hotarele lor de către apus vor fi marea cea mare; acestea sunt hotarele liilor lui Iuda împrejur după fântâniile lor.

13. Și lui Halev feciorul lui Iefoni i-a dat parte în mijlocul liilor lui Iuda după cum au poruncit Dumnezeu, și i-a dat Isus lui cetatea Arvoc Mitropolia lui Enac, aceasta este Hevronul.

14. Și a pierdut de acolo Halev feciorul lui Iefoni pre cei trei feciori ai lui Enac: pre Susi și pre Tolman și pre Ahaman.

15. Și de acolo s'a suit Halev la cei ce lăcuiau în Davir, iar numele Davirului mai înainte era cetatea cărturarilor.

16. Și a zis Halev: cine va bate și va lua cetatea cărturarilor și o va stăpâni, voi da lui femeie pre Ashan fata mea.

17. Și o a luat Gotonil feciorul lui Chenez fratele cel mai tânăr al lui Halev, și i-a dat lui femeie pre Ashan fata sa.

15. -- Num. 34, 3. 6. 18, 17. 7. 18, 16; 2 Imp. 17, 17; 3 Imp. 1. 9. 1. 1 Paral. 11, 4.

12. Num. 34, 6. 13. Jud. 1, 10, 20. 17. Jud. 1, 12. 14; 1 Paralip. 4, 13.

18. Și e fost când a purces ea, și s'a sfătuit cu dânsul, zicând: ccre-voin dela tatăl meu Iarînă, și a strigat de pre asin, și a zis că-ire ea Halev: ce-ți este ție?

19. Ea l-a răspuns lui, dă-mi mie binecuvântare, că pământ sec mi-ai dat mie, dă mie și isvoarele apelor, și i-a dat ei isvoarele cele de sus și isvoarele cele de jos.

20. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Iuda după popoarele lor.

21. Și au lost cetățile lor, cetățile seminției fiilor lui Iuda din margi-nile Edomului spre pustie: Cavesel, Eder, Iagur.

22. Chină, Dimona, Adada.

23. Chedes, Asor, Iedna.

24. Zif, Telem și Valod.

25. Asor cel nou și cetățile Esron, aceasta este Asor.

26. Amam, Sama și Molada, A-sarsuar.

27. Asergada, Asemon și Virveled.

28. Virsavee și Vezioflea, cu sa-tele lor și sălașele lor.

29. Vala, Evem, Asem.

30. Eldolad, Seil, Erma.

31. Sechelac, Mediemena, Sasană.

32. Lavaot, Seilm, Ein și Remon toate cetățile douăzeci și nouă cu satele lor.

33. Iar în câmpie: Asdaot, Saraa, Asna.

34. Zano, Gonini, Tafuă, Inaim.

35. Ierimut, Odolam, Soino, Azica.

36. Sevarim, Aghedaim și Gadira, cu sălașele lor patrusprezece cetăți și satele lor.

37. Sena, Adasau, Magdalgad.

38. Dalan, Masia, Iehdail.

39. Lachis, Vasecal, Aglon.

40. Havvo, Lainas, Cadalis.

41. Gadirod, Vilagon, Noman și Maclida, șasesprezece cetăți, cu sa-tele lor.

42. Levna, Ader, Asan.

43. Efta, Asanna, Nesiv.

44. Cheilam, Acziv și Marisă, nouă cetăți, cu satele lor.

45. Acaron cu satele ei, și sălașele ei.

46. Dela Acaron și în marea Iem-nad, și toate căle sunt aproape de Esdol, si satele lor.

47. Esdol și satele ei, si sălașele ei, Gaza și satele ei și sălașele ei, până la pârâul Eghipetului și marea cea mare este hotarul ei.

48. Și la munte: Samir, Ieter, Soha,

49. Rena și cetatea cărturarilor, aceasta este Davir.

50. Anav, Estemo, Anim.

51. Gosom, Hflu și Ohilo, unspre-zece cetăți, cu satele lor.

52. Erem, Ruma Esan.

53. Ianum, Vifus, Afaca.

54. Amata, cetatea Arve, aceasta este Hevron și Sior, nouă cetăți cu sălașele lor.

55. Maon, Hermel, Ziv Etan.

56. Esreil, Egdaam, Zauna.

57. Echen, Gavva și Tamna, zece cetăți, și satele lor.

58. Aluz, Vetsur, Ghedor:

59. Maarot, Vetauam și Ellecheen, șase cetăți și satele lor.

60. Teco, Evfrata, aceasta este Vilceim, Fagor, Etan, Culon, Tafam, Tovis, Carem, Galem, Telir și Ma-noho, unsprezece cetăți, și satele lor.

61. Cariatvoal, aceasta este ceta-tea Aremva, două cetăți, și sălașile lor.

62. În pustiu Vidarava: Madlim, Zaha.

63. Nevdan, cetățile Săril și En-gadi, cetăți șase, și satele lor.

64. Iar Ievuseul lăcuia în Ierusa-lim, și fiii lui Iuda n'au putut să-i piarză pre ei, și a lăcut Ievuseul în Ierusalim cu fiii lui Iuda până în ziua aceasta.

CAP. 16.

Cetățile fiilor lui Efraim.

Iar hotarele fiilor lui Iosif dela Iordan împreună Ierihonului de către răsărit: pustiea care se suie de la Ierihon spre muntele Veil.

2. Și iese din Veil în Luza, și trece preste hotarele Ahataratului.

3. Și se pogoară spre apus la hotarele Eilei, până la hotarele Veforonului de jos, și până la Gaazer, și se sfârșesc la mare.

4. Și au moștenit fiii lui Iosif Efraim și Manasi.

5. Și au fost hotarele fiilor lui Efraim după popoarele lor, și au fost hotarele moștenirii lor, dela răsărit Alarot, Adar, până la Veloronul cel de sus și Gazara.

6. Și trec hotarele spre apus în Mahdot dela miazănoapte, și trec spre răsărit în Tinatasilo, și trec de la răsărit în Ianoha.

7. Apoi se pogoară dela Ianoha în Alarot și Narata, cu satele lor, și trece spre Ierihon, și iese la Iordan.

8. Și dela Tafu, merg hotarele spre apus la pâriul Cana, și iese la mare. Aceasta este moștenirea neamului lui Efraim după popoarele lor.

9. Și cetățile cele osebite fiilor lui Efraim între moștenirea fiilor lui Manasi, toate cetățile, și satele lor.

10. Și n'a pierdut Efraim pre Hananeul, care lăcuia în Gazer, și a lăcuit Hananeul între Efraim până în ziua aceasta, și a fost supus, până când s'a suit Faraon împăratul Egiptului, și a luat cetatea, și o a ars cu foc, și pre Hananei, și pre Ferezet, și pre cel ce lăcuiau în Gazer i-au tăiat, și o a dat pre ea Faraon zestre fetii sale.

CAP. 17.

Moștenirea jumătății seminții lui Manasi.

Și cu fost hotarele seminții fiilor lui Manasi, acesta este cel întâiu născut al lui Iosif, lui Mahir celui întâiu născut al lui Manasi tatăl lui Galaad, care a fost bărbat războinic, și a avut moștenire în Galaad și în Vasan.

2. Și au fost cetățile al lui Manasi după popoarele lor fiilor lui Aviezer și fiilor lui Elec și fiilor lui Iezrii și fiilor lui Sihem și fiilor lui Eter și fiilor lui Semidai, aceștia sunt fiii lui Manasi fiul lui Iosif bărbaj după popoarele lor.

3. Iar Salpaad feciorul lui Eter, fiul lui Galaad, fiul lui Mahir, fiul lui Manasi, n'avea feciori, ci numai fete; și acestea sunt numele fetelor lui Salpaad: Maala, Nuà, Eglà, Melhà și Tersa.

4. Și au venit înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea lui Isus fiul lui Navi și înaintea boierilor, zicând: Dumnezeu au poruncit prin mâna lui Moisi, să ni se dea nouă moștenire între frații noștri. Și li s'au dat lor moștenire după porunca Domnului între frații tatălui lor.

5. Și a căzut funta lor dela Anasà, și câmpul Lavec din pământul Galaadului și al Vasanului, care este dincolo de Iordan.

6. Că fetele feciorilor lui Manasi au moștenit moșie între frații săi; Iar pământul Galaadului s'a lăcut moșie celorlalți fii al lui Manasi.

7. Și au fost hotarele fiilor lui Manasi dela Asir Malot Dllanai, care este înaintea feții fiilor lui Sihem, și merg spre hotarele lui Iamin și Iasiv, la fântâna lui Tatiot.

16. 2. Jud. 1, 26; 1 Paralip. 7, 28.

10 Jud. 1, 29; 2 Imp. 5, 25; 3 Imp. 9, 16.

17. 1, 13, 31; Num. 26, 29; Fac. 46, 20.

2. Num. 26, 30. 3. Num. 26, 33; 27, 1; 16, 31.

4. Num. 27, 7.

8. Că lui Manasi s'a lost venit pământul Tapfu, care este la hotarele lui Manasi a fiilor lui Efraim.

9. Și s'au pogorît hotarele la valea Canci către amiazăzi spre valea lui Air, Terevntul lui Efraim între cetățile lui Manasi și hotarele lui Manasi spre miazănoapte la pârșu, și marginea lui, marea.

10. Așa, ca moștenirea lui Efraim să fie de către amiazăzi, și de către miazănoapte lui Manasi, și amândună să le hotărască marea, și de către miazănoapte să se împreune cu Asir, și de către răsărit cu Isahar.

11. Și va fi Manasi între Isahar și între Asir Vișan și satele ei, și Iavlaam și satele ei, și cei ce lăcuiesc în Dor și satele ei, și cei ce lăcuiesc în Tanac și satele ei, și cei ce lăcuiesc în Maghedo și satele ei, și a treia parte din Nofet și satele ei.

12. Si n'au putut fiii lui Manasi să scrie cetățile acestea, și a început Hananeul a lăcu în pământul acesta.

13. Și a fost după ce s'au înălțat fiii lui Israel, au supus pre Hananei, iar nu l-au omorât pre ei.

14. Și s'au plâns liii lui Iosif către Isus, zicând: pentrue ne-ai dat nouă o moșie și o parte, de vreme ce eu sunt popor mult, și Dumnezeu m'au binecuvântat.

15. Și te-a zis lor Isus: de ești tu popor mult, sue-te la păduri, și-ți curățește fie acolo loc, și în pământul Ferezentului și într'al lui Rafain, de-ți este fie strimt muntele lui Efraim.

16. Și au zis fiul lui Iosif: nu ne place nouă muntele lui Efraim, că, călărime aleasă și fier are Hananeul, care lăcuiește în pământul Vișan și în satele ei, și în valea Esrael.

17. Și a zis Isus fiilor lui Iosif, lui Efraim și lui Manasi, grăind: de ești

tu popor mult și ai mare tărie, nu vei avea o moșie.

18. Că pădurea va fi a ta, că pădure este, și o vei curăți, și vor fi ale tale ieșirile ei, că vei pierde pre Hananeu, măcar de are el călărime aleasă și tare este, că tu-l vei birui pre el.

CAP. 18.

Cetățile seminției lui Ienecamin.

Și s'a strâns toată adunarea fiilor lui Israel în Silo, și a înțins acolo cortul mărturie, și a lost pământul supus lor.

2. Și au mai rămas din fiul lui Israel șapte seminții, care n'au lost luat moștenire.

3. Și a zis Isus fiilor lui Israel: până când vă veți lenevi și nu intrați să moșteniți pământul, care l-au dat vouă Domnul Dumnezeuul părinților voștri.

4. Alegeți din fiecare seminție dintre voi trei bărbați, ca să-l trimiți pre el, și sculându-se, să străbată pământul și să-l scrie pre el înaintea mea, ca să-l pot împărți.

5. Și au venit la dânsul, și le-au împărțit lor șapte părți, Iuda să fie lor hotar de către amiazăzi, și fiul lui Iosif să le fie lor hotar de către miazănoapte.

6. Deci voi împărțiți pământul în șapte părți, și veniți aici la mine, ca să vă scot vouă sorți înaintea Domnului Dumnezeului nostru.

7. Că liii lui Levi n'au parte între voi, că preoția Domnului este partea lor, și Gad și Ruvim și jumătate din seminția lui Manasi au luat moștenirea sa dincolo de Iordan spre răsărit, care le-a dat lor Moisi robul Domnului.

8. Și sculându-se bărbații acela, s'au dus, și a poruncit Isus bărbaților celor ce se duceau să străbată

pământul, zicând: mergeți și cercețați pământul, și-l străbăteți și veniți la mine, ca aici în Silo înaintea Domnului să vă scoți vouă sorți.

9. Și s'au dus bărbaii aceștia, și au umblat pământul, și l-au văzut, și scriind într-o carte cetățile lui, l-au împărțit în șapte părți, și au venit la Isus la tabără în Silo.

10. Și a aruncat Isus sorți în Silo înaintea Domnului, și a împărțit acolo Isus pământul fiilor lui Israel după măsurile lor.

11. Și a ieșit întâiu soarta seminții fiilor lui Ventamin după popoarele lor; și au ieșit hotarele moșiilor lor între fiii lui Iuda și între fiii lui Iosif.

12. Și au fost hotarele lor de către miazănoapte dela Iordan, și se sue din dosul ferihonului spre miazănoapte, și sue prin munte către apus, și iese la pustia Veron.

13. Și de acolo trec hotarele la Luza din dosul Luzei spre răsărit, acesta este Velil, și pogoară hotarele dela Atarot Edar la muntele cel de către amiazăzi de Vetonul cel de jos.

14. Și trec hotarele, și încunjură în partea cea despre apus dela amiazăzi dela muntele cel de către lăța Vetonului dela amiazăzi, și iese la Cariat Vaal, acesta este Cariatirin cetatea fiilor lui Iuda; aceasta este partea de către mare.

15. Iar partea cea despre amiazăzi de către partea Cariat Vaal, și trece hotarul Gazin spre apus la fântâna apei, Naflo.

16. Și pogoară hotarele pre partea muntelui, acesta este despre partea crângului fiului lui Enom, care este din partea Emec Rafaim de către miazănoapte, și se pogoară la Gheena dinapoia Ievusei despre amiazăzi și se pogoară la fântâna Roghil.

17. Și trecând către miazănoapte ajunge la izvorul Sames, și trece la Galiloi, care este împreajma sulșului Edomin, și pogoară la pătura Vaan a fiilor lui Ruvim.

18. Și trece pre dinapoia Vetravei de către miazănoapte, și se pogoară la hotarele Aravei.

19. Și se pogoară spre hotarele dinapoia Vitaiga de către miazănoapte și trec hotarele la piscul mării sărilor despre miazănoapte spre partea Iordanului dela amiazăzi; acestea sunt hotarele de către amiazăzi.

20. Și de către partea răsăritului va fi hotar Iordanul. Aceasta este moștenirea fiilor lui Ventamin, hotarele ei împrejur după popoarele lor.

21. Și au fost cetățile fiilor lui Ventamin după popoarele lor, Ierihonul, Vetraga, Amecasisul.

22. Vetrava, Samrim, Velil.

23. Avim, Ofra, Alrata.

24. Cafaramon, Alni și Gavaa, douăsprezece cetăți și satele lor.

25. Gavaonul, Rama, Vetrata.

26. Masfa, Chelira.

27. Rechean, Ierfil, Derala.

28. Selalai și Evus, acesta este Ierusalimul și Gavaotul și cetatea lui Iarim, treisprezece cetăți și satele lor. Aceasta este moștenirea fiilor lui Ventamin după popoarele lor.

CAP. 19.

Moștenirea celorlalte șase seminții și a lui Isus Navi.

Și a ieșit al doilea sort lui Simeon, seminției fiilor lui Simeon, după popoarele lor, și au fost moștenirea lor în mijlocul moștenirii fiilor lui Iuda.

2. Și a fost moștenirea lor: Virsaviea, Save, Molada.

3. Asersual, Vola, Iason.

4. Eitula, Vatul, Erna.

5. Siclagul, Vitamarhavoi, Aser-susim.

6. Și Vitlevaol și țarinile lor, trei-sprezece cetăți și satele lor.

7. Ain, Remmon, Eder și Asan, patru cetăți și satele lor.

8. Și toate satele cele de prin prejurul cetăților acestora până la Valad Viradnoi mergând spre amiază; aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Simeon după popoarele lor.

9. Din moștea lui Iuda moștenirea fiilor lui Simeon, pentru că partea fiilor lui Iuda a fost mai mare de cât a lor, pentru aceea au luat fiii lui Simeon moștenire în moștea lor.

10. Și a ieșit al treilea sorț lui Zavulon după popoarele lor, și sunt hotarele moștenirii lor până la Sarid.

11. Și s'au sunt hotarele la mare și la Marala, și se împreună la Vitarava în valea cea de către fața Iecnam.

12. Și se întoarce dela Sarid din preajma dela răsăritul Sames la hotarele Hasclaidavor, și trece la Davrat, și se sue la Iafia.

13. Și de acolo trec spre răsărit la Ghedaefer și la Sin, și trec la Remona și la Amataranua.

14. Și încunjură hotarele către miazănoapte la Anotd, și iese la Ghetail.

15. Coifat, Naalot, Semron, Iedala și Villeem, cetăți douăsprezece și satele lor.

16. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Zavulon după popoarele lor, cetățile și satele lor.

17. Și lui Isahar a ieșit al patrulea sorț fiilor lui Isahar, după rudenția lor.

18. Și au fost hotarele lor: Israel, Ahasalot, Sunim.

19. Afarem, Sion, Aneret.

20. Rovot, Chezion, Aevis.

21. Rantaod, Enganim, Anada și Villazis.

22. Și se împreună hotarele la Tavor și la Sasima și Vulsamis, și sfârșitul hotarelor lor este Iordanul, cetăți șasesprezece și satele lor.

23. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Isahar după popoarele lor, cetățile și satele lor.

24. Și a ieșit al cincilea sorț neamului fiilor lui Asir după semințiile lor.

25. Și au fost hotarele lor: Elcat, Ali, Veden, Ahasaf.

26. Elmelech, Amaad și Masaf; iar de către apus se împreună cu Carmilul, cu Siorul și cu Lavanatul.

27. Și se întoarce dela răsăritul soarelui către Vidagon, și se împreună cu Zavulon, cu Ghe și Etail despre miazănoapte, cu Vitemec și Na.I. și merge la Havol deasfânga.

28. Alhran, Roov, Amon și Kana până la Sidonul cel mare.

29. Și se întorc hotarele la Rama; și până în Tir cetate înărită, și se întorc hotarele la Osa, și ies la mare, și se slăresc în Ahaziv.

30. Ama, Alec și Raov cetăți douăzeci și două și satele lor.

31. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Asir după popoarele lor, cetățile și satele lor.

32. Și lui Neftali a ieșit al șaselea sorț, fiilor lui Neftali după popoarele lor.

33. Și au fost hotarele lor: Meelel, Olam, Seenanim, Ademi, Anechev și Ialnet până la Lac, și ies la Iordan.

34. Și se întorc hotarele despre apus în Aznot Tavor, și trec de acolo la Icoc, și se împreună cu Zavulon de către răsărit, și cu Asir se împreună de către mare, și cu Iuda la Iordan de către răsăritul soarelui.

35. Și cetățile cele zidite ale Tiri-lor, Tirul, Amai, Racai și Keneret.

36. Adami, Rama și Asor.

37. Cadesul, Adrai și izvoarele Asorului.

38. Ieran, Magdalil, Oran, Vitanad și Vitsamis, nouăsprezece cetăți și satele lor.

39. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Neftali după rudenția, cetățile și satele lor.

40. Și lui Dan a ieșit al șaptelea sorți.

41. Și au fost hotarele moștenirii lor: Saraa, Esdaol, cetatea Samis.

42. Sataavil, Elan, Edla.

43. Elon, Tamna, Acaron.

44. Eltecu, Gavalon, Valat.

45. Ud, Vanivarac, Ghetremon.

46. Și dela marea Ieracon și Iericon hotar aproape de Ioppa.

47. Și au mers liii lui Dan, și au bălui pre Lesen, și l-au luat și l-au lăsat cu ascușitul sabiei, și l-au moștenit, și au lăcut într'însul, și au chemat numele lui Lesen Dan, după numele lui Dan tatăl lor.

48. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Dan după popoarele, cetățile și satele lor.

49. Și au sfârșit a împărți cu sorți pământul după hotarele lor, și fiii lui Israel au dat moșie lui Isus fiul lui Navî între dâșșii.

50. Precum au poruncit Domnul, și i-au dat lui cetatea Tamnadazara, care o a cerul în muntele Efraim, și a zidit cetate, și a lăcut într'însa.

51. Acestea sunt împărțirile, care cu sorți le-au împărțit Eleazar preotul și Isus fiul lui Navî și căpeteniile părintești întru semințiile lui Israel după sorți, în Silo, înaintea Domnului, la ușile cortului mărturie, și s'au dus să lăculască pământul.

CAP. 20.

Cetățile de scăpare.

Și au grăit Domnul lui Isus, zicând: 2. Vorbește fiilor lui Israel și le spune lor: dați cetățile cele pentru cei ce fug ca să scape, de care am zis către voi prin Moisl.

3. Ca să fie scăpare ucigătorului celui ce ar ridica viață fără de voea lui, neavând înaintea nici un gând, și vor fi cetățile voastre scăpare ca să nu se omoare ucigașul de rudenția celui mori, până ce nu va veni înaintea adunării la judecată.

4. Acesta după ce va fugi la o cetate dintr'acestea, va sta la poarta cetății, și va spune înaintea bătrânilor cetății aceea cuvintele sale, și-l va primi adunarea la sine, și va da lui loc, și va lăcut cu dâșșii.

5. Și când va alerga după el rudenția celui omorât, nu vor da în mâinile lui pre cel ce a omorât, pentru că neștiind a lovit pe aproapele său și nu pentru că l-ar fi fost urât pre el mai înainte.

6. Și va lăcut în cetatea aceea, până când va sta înaintea adunării la judecată, și până ce va muri preotul cel mare, care va fi în zilele acelea; atunci se va întoarce ucigătorul, și va merge în cetatea sa și la casa sa, de unde a fost fugit.

7. Și a oșebit Cadisul în Galilea în muntele lui Neftali, și Sihemul în muntele Efraim, cetatea Arvoc, acesta este Hevron în muntele lui Iuda.

8. Și dincolo de Iordan împreajma Ierihonului către răsărit a dat Vosorul în câmpia pustiet delă seminția lui Ruvim, și Arimotul în Galaad din seminția lui Gad, și Golanul în Vasan din seminția lui Manasi.

20. 2. Num. 35, 11; A 2 Lege 19, 2; Eșire 21, 13. 4. Num. 35, 22, 23; A 2 Lege 19, 4, 5. 8. A 2 Lege, 4, 43.

9. Acestea sunt cetățile cele numite tuturor fiilor lui Israel, și nemernicului celui ce șade întru ei, ca să iugă acolo cel ce a ridicat vieață fără de voie, ca să nu moară de mâna celui ce este rudenie cu cel omorât, până ce va sta înaintea adunării la judecată.

CAP. 21.

cetățile leviților.

Și au venit căpeteniile părintești ale fiilor lui Levi la Eleazar preotul și la Isus fiul lui Navi și la căpeteniile părintești din semințiile fiilor lui Israel.

2. Și au zis către ei în Silo în pământul Hanaan, grăind: Domnul au poruncit prin Moisi să ni se dea nouă cetăți în care să lăcuim noi, și loc prin prejurul lor pentru hrana vitelor noastre

3. Și au dat fiii lui Israel Leviților din moștenirea sa după porunca Domnului cetățile acestea și împrejurimile lor.

4. Și a ieșit sorțul poporului lui Caat. Și au fost date cu sorți fiilor lui Aaron, preoților, Leviților dela seminția lui Iuda și dela seminția lui Simeon și dela seminția lui Veniamin cetăți treisprezece.

5. Și celorlalți fii ai lui Caat, au fost date cu sorți dela seminția lui Efraim și dela seminția lui Dan și dela jumătate din seminția lui Manas cetăți zece.

6. Și fiilor lui Ghedson s'au dat cu sorți dela seminția lui Isahar și dela seminția lui Asir și dela seminția lui Neftali, și dela jumătate din seminția lui Manas în Vasan cetăți treisprezece.

7. Și fiilor lui Merari după popoarele lor, s'au dat cu sorți dela se-

minția lui Ruvim și dela seminția lui Gad și dela seminția lui Zavelon cetăți douăsprezece.

8. Și au dat cu sorți fiii lui Israel Leviților cetățile acestea și împrejurimile lor, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

9. Și a dat seminția fiilor lui Iuda și seminția fiilor lui Simeon, și dela seminția fiilor lui Veniamin cetățile acestea.

10. Și s'a hotărât să fie ale fiilor lui Aaron după neamul lui Kaat al fiilor lui Levi, că acestea au ieșit întâiu la sorți.

11. Și le-au dat lor Kariatavocul Mitropolia Enachilor, acesta este Hevronul în muntele lui Iuda, cu împrejurimile ei.

12. Iar țărînile cetății și satele ei le-a dat Isus fiilor lui Halev fiul lui Iefoni, moșie.

13. Și fiilor lui Aaron a dat cetatea cea de scăpare celui ce va uide, Hevronul cu împrejurimile lui, și Lovna cu împrejurimile ei.

14. Și Tretherul cu împrejurimile lui și Tema cu împrejurimile ei.

15. Și Istemo cu împrejurimile ei, și Ilon cu împrejurimile lui.

16. Și Davir cu împrejurimile ei, și Ain cu împrejurimile ei, și Ets și Vetsames cu împrejurimile lui, nouă cetăți dela aceste două seminții.

17. Iar dela seminția lui Veniamin, Gavaonul cu împrejurimile lui și Gavei cu împrejurimile lui.

18. Și Anatotul cu împrejurimile lui și Elmon cu împrejurimile ei, patru cetăți.

19. Toate cetățile fiilor lui Aaron preoților cetăți treisprezece, cu împrejurimile lor.

20. Și popoarele fiilor lui Kaat Leviților celor rămași dela fiii lui Kaat această moșie li s'au dat dela seminția lui Efraim.

21. Și le-au dat lor cetatea scăpării celui ce ucide, Sihemul cu împrejurimile lui și Gazera cu împrejurimile ei.

22. Și Kavzen cu împrejurimile ei și Vetonul cu împrejurimile lui, patru cetăți.

23. Și dela seminția lui Dan Eldeca cu împrejurimile ei și Gaveion cu împrejurimile ei.

24. Și Eloul cu împrejurimile lui și Gheieremnonul cu împrejurimile lui, patru cetăți.

25. Și dela jumătate din seminția lui Manasi Tanahu, cu împrejurimile lui și Vetsan cu împrejurimile ei, două cetăți.

26. Toate acestea zece cetăți și împrejurimile lor popoarelor fiilor lui Caa, care a mai fost rămas.

27. Și fiilor lui Gherson rudeniilor cu Leviți dela jumătate din seminția lui Manasi cetățile cele osebite pentru ucigători: Golan în Vasan cu împrejurimile ei și Vetsera cu împrejurimile ei, două cetăți.

28. Și dela seminția lui Isahar Chisonul, cu împrejurimile lui și Devera cu împrejurimile ei.

29. Și fermoi cu împrejurimile ei și Iântăra cărărilor, cu împrejurimile ei, patru cetăți.

30. Și dela seminția lui Aser Misala cu împrejurimile lui, și Avdon cu împrejurimile lui.

31. Și Helcata cu împrejurimile ei, și Roov cu împrejurimile ei, patru cetăți.

32. Și dela seminția lui Nefali, cetatea cea osebită pentru scăparea ucigătorului, Cadisul în Galilia cu împrejurimile lui și Amador cu împrejurimile ei, și Kardan cu împrejurimile lui, trei cetăți.

33. Toate cetățile lui Gherson, după popoarele lor, treisprezece cetăți cu împrejurimile lor.

34. Și poporului fiilor lui Merari Leviților celor rămași dela seminția fiilor lui Zavulon: Tecnan cu împrejurimile lui, și Karita cu împrejurimile lui.

35. Și Damna cu împrejurimile ei, și Naalol cu împrejurimile lui, patru cetăți.

36. Și dincolo de Iordan despre Ierihon dela seminția lui Ruvim a dat cetatea cea de scăpare ucigătorului: Vosorul, Misor cu împrejurimile lor, și Iazir cu împrejurimile lui.

37. Și Kedzonul cu împrejurimile ei, și Masla cu împrejurimile ei, cetăți cinci.

38. Și dela seminția lui Gad: cetatea cea de scăpare ucigătorului, Ramolul în Gafsaad cu împrejurimile lui, și Maaneam cu împrejurimile ei.

39. Și Esevonul cu împrejurimile lui, și Iazira cu împrejurimile ei, toate cetățile patru.

40. Toate cetățile fiilor lui Merari după popoarele lor celor rămași din seminția lui Levi, și au fost hotarele lor cetăți douăsprezece.

41. Toate cetățile Leviților între moșterirea fiilor lui Israil patruzeci și opt de cetăți, cu împrejurimile lor; fiecare cetate cu împrejurimile ei; așa la toate cetățile acestea.

42. Și a stăruit Isus a împărți pământul în hotarele lor, și au dat țiii lui Israil parte lui Isus.

43. După porunca Domnului i-au dat lui cetatea, care o a cerul, Tamna-Saharuf i-au dat lui în muntele lui Efraim, și a zidit Isus cetatea, care o a cerul, și a lăcut întru'nsa.

44. Și a luat Isus cuptele cele de piatră, cu care a tăiat împrejur prețiii lui Israil, cari s'au născut pre cale în pustie, că nu s'au fost tăiat împrejur în pustie, și le-a pus în Tamna-Sahar.

45. Și au dat Domnul lui Israil tot pământul, care s'au jurat părinților

lor, că-l va da, și l-a moștenit pre el, și a lăsat întru'însul.

46. Și odihnă le-au dat lor Domnul prin prejur, precum s'au jurat părinților lor, nimenea n'a sfidat împotriva înaintea lor dintre toți vrăjmașii lor, pre toți vrăjmașii lor i-au dat Domnul în mâinile lor.

47. N'a rămas neplinit nici un cuvânt din toate cuvintele cele bune, care au grăit Domnul fiilor lui Israel, toate s'au plinit.

CAP. 22.

Întoarcerea seminției lui Ruvim, Gad și jumătate din seminția lui Manasî de Iordan.

A tunci a chemat Isus pre fiii lui Ruvim și pre fiii lui Gad și jumătatea seminției lui Manasî.

2. Și le-a zis: voi ați auzit toate câte a poruncit vouă Moisi robul Domnului, și ați ascultat cuvântul meu întru toate, câte am poruncit vouă.

3. N'ați lăsat pe frații voștri în trăcesle zile multe, până în ziua de astăzi ați păzit porunca Domnului Dumnezeului vostru.

4. Iar acum au odihnit Domnul Dumnezeul nostru pe frații noștri precum au zis lor, acum dar întoarceți-vă și mergeți la casele voastre, și în pământul moștenirii voastre care vi l-a dat vouă Moisi sluga Domnului dincolo de Iordan.

5. Ci păziți foarte să faceți poruncile și legea, care va poruncii vouă Moisi robul Domnului să o faceți, să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru, și să unblați întru toate căile lui, să păziți poruncile lui, și să vă lipiți de el, și să slujiți lui din tot cugera vostru și din toată inima voastră.

47. 23. 14: 1 Imp. 3, 19.
22. 2 Num 32, 20. 3. 11 18. 7. 13, 3;
Num. 32, 29. 13. 11 2 Lege 3, 12.
3. 11 2 Lege 10, 12.

6. Și i-a binecuvântat pre ei Isus și i-a slobozit, și s'au dus la casele lor.

7. Și la jumătate din seminția lui Manasî a fost dat Moisi în Vasan; iar la cealaltă jumătate a dat Isus împreună cu frații lor dincoace de Iordan lângă mare, și după aceea i-a slobozit pre ei Isus la casele lor, și i-a binecuvântat pre ei.

8. Și cu avuții multe s'au dus la casele lor și dobitoace multe foarte și argint și aur și aramă și fier și haine multe foarte, au împărțit prada, care o au luat dela vrăjmași, împreună cu frații lor.

9. Și s'an întors fiii lui Ruvim și fiii lui Gad și jumătatea cea din seminția lui Manasî dela fiii lui Israel din Silo, care este în pământul Hanaan, ca să meargă în Galaad în pământul moștenirii lor, care l-au fost dobândit din porunca Domnului prin mâna lui Moisi.

10. Și au venit la Galilodul Iordanului, care este în pământul lui Hanaan, și au zidit acolo fiii lui Ruvim și fiii lui Gad și jumătatea cea din seminția lui Manasî, ierusalim lângă Iordan, ierusalim mare la vedere.

11. Și auzind fiii lui Israel, au zis: iată fiii lui Ruvim și fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manasî au zidit ierusalim la hotarele pământului Hanaan la Galilodul Iordanului dincolo de fiii lui Israel.

12. Și au auzit fiii lui Israel, și s'au adunat toți fiii lui Israel în Silo, ca să se suie să-i bată pre ei.

13. Și au trimis fiii lui Israel la fiii lui Ruvim și la fiii lui Gad și la fiii cei din jumătatea seminției lui Manasî în pământul Galaadului pre Finees feciorului lui Eleazar fiul lui Aaron preotul.

14. Și zece boieri cu ef, câte un
17. 18. 12.

boier din casa părintească de fiecare seminție a lui Israil, cari erau boieri caselor părintești, mai mari preste miiile lui Israil.

15. Și au mers la fiii lui Ruvim și la fiii lui Gad și la acea jumătate din seminția lui Manasî în pământul Galaad, și au grăit către ei, zicând:

16. Acestea zice toată adunarea Domnului: ce este păcatul acesta, care ați săvârșit înaintea Dumnezeului lui Israil, să vă întoarceți astăzi dela Domnul Dumnezeu lui Israil zidindu-vă vouă jertfelnic, ca să vă abateți astăzi dela Domnul?

17. Au doară mic este vouă păcatul lui Fogor, că nu ne-am curățit de el până în ziua aceasta, și s'a făcut bătaie întru adunarea Domnului?

18. Și voi vă abateți astăzi dela Domnul, și de vă veți osebi astăzi de către Domnul, mâine preste tot Israilul va fi mânia Domnului.

19. Și acum de este mic vouă pământul moștenirii voastre, treceți la pământul moștenirii Domnului, unde este cortul Domnului, și moșteniți între noi, și nu vă osebiți de Dumnezeu, și de noi nu vă osebiți zidindu-vă jertfelnic afară de jertfelnicul Domnului Dumnezeului nostru.

20. Au nu Ahar feciorul lui Zară a făcut păcat luând din anatema, și preste toată adunarea lui Israil a fost mânie? Și acesta unul singur eră, ci nu singur a murit în păcatul său.

21. Și au răspuns fiii lui Ruvim și fiul lui Gad și jumătate din seminția lui Manasî, și au grăit celor mai mari preste miiile lui Israil, zicând:

22. Dumnezeu Dumnezeu Domn este, și Dumnezeu Dumnezeu Domn

nu însuși știe, și Israil însuși va cunoaște, de am făcut noi păcatul desbinării înaintea Domnului, să nu ne mântuiască pre noi în ziua aceasta.

23. Și de am zidit nouă jertfelnic pentru ca să ne osebim de către Domnul Dumnezeuul nostru, sau pentru ca să aducem pre el jertfă de ardere de tot, sau pentru ca să facem pre el jertfă de mântuire, Domnul însuși să cerce.

24. Ci pentru că ne-am temut de lucrul acesta, am făcut aceasta, zicând: ca nu cumva mâine să grăiască fiii voștri fiilor noștri zicând: ce este vouă, și Domnului Dumnezeului lui Israil.

25. Că hotărâu au pus Domnul între noi și între voi fiii lui Ruvim și fiul lui Gad, Iordanul; și nu este vouă parte cu Domnul, și vor înstreina fiii voștri pre fiii noștri, ca să nu se închine Domnului.

26. Pentru aceea am zis: să facem așa, să zidim jertfelnicul acesta, nu pentru aduceri, nici pentru jertfe.

27. Ci pentru ca să fie acesta mărturie între noi și între voi, și între fiii noștri după noi, ca să săvârșească slujbă Domnului înaintea lui cu aducerile noastre și cu jertfele noastre și cu jertfele cele de mântuire ale noastre; și nu vor zice fiii voștri fiilor noștri mâine, n'aveți voi parte cu Domnul.

28. Și am zis: de va fi vre odată, și vor grăi către noi, sau către semințiile noastre mâine, și vor zice: vedeți asemănarea jertfelnicului Domnului, care l-au făcut părinții noștri, nu pentru aduceri, nici pentru jertfă; ci pentru ca să fie mărturie între noi și între voi și între fiii noștri.

29. Să nu fie nouă, ca să ne abatem de către Domnul în ziua de

astăzi să ne osehim de către Domnul, ca să zidim nouă jertfelnic pentru aducerile și pentru jertsefe cele de pace și pentru jertsele cele de mântuire, afară de jertfelnicul Domnului Dumnezeuului nostru, care este înaintea cortului lui.

30. Și după ce a auzit Finees preotul și toți boierii adunării și cei mai mari preste mite lui Israil, cari erau cu el, cuvintele, care le-au grăit fiul lui Ruvim și fiul lui Gad și jumătatea din seminția lui Manasi, le-au plăcut lor.

31. Și a zis Finees fiul lui Eleazar preotul către fiul lui Ruvim și către fiul lui Gad și către jumătatea din seminția lui Manasi: astăzi am cunoscut, că cu noi este Domnul, pentru că n'afi săvârșit înaintea Domnului păcatul acesta, și ați izbăvit pre fiul lui Israil din mâna Domnului.

32. Și s'a întors Finees feciorul lui Eleazar preotul și boierii neamurilor dela fiul lui Ruvim și dela fiul lui Gad și dela jumătatea din seminția lui Manasi din pământul Galaad, în pământul Hamaon la fiul lui Israil, și le-au spus lor cuvintele.

33. Și a plăcut cuvântul acela fiilor lui Israil, și a grăit către fiul lui Israil și a binecuvântat pre Dumnezeuul fiilor lui Israil, și au zis: să nu se mai sue la ei cu războiu, ca să piarză pământul fiilor lui Ruvim și al fiilor lui Gad și al jumătății din seminția lui Manasi, și au răcut întru însul.

34. Și a numit Isus jertfelnicul lui Ruvim și al lui Gad și al jumătății seminției lui Manasi, și a zis: că mărturie este între ei, că Domnul este Dumnezeuul lor.

CAP. 23.

Sfătuire pentru paza legii Domnului. Amintare cu nenorociri călcătorilor ei.

Și a fost după zile multe după ce au odihnit Domnul Dumnezeu pre

Israil de toți vrăjmașii lui de priu prejur, și Isus a îmbătrânit îndelungat în zile.

2. A chemat Isus pre toți fiii lui Israil și pre bătrânii lor și pre boierii lor și pre judecătorii lor și pre cărturarii lor, și a zis către ei: eu am îmbătrânit și m'am îndelungat în zile.

3. Și voi ați văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeuul nostru tuturor neamurilor acestora de către fața noastră, că Domnul Dumnezeuul vostru acesta s'au bătut pentru voi.

4. Vedeți cum am împărțit cu sorți neamurile cele rămase, să fie moștenire semințiilor voastre; dela fordan toate neamurile le-am pierdut până la marea cea mare de către apusul soarelui.

5. Iar Domnul Dumnezeuul nostru va pierde pre ei dinaintea feții noastre, până ce vor pieri, și va trimite asupra lor hiarele cele sălbatice, până ce va pierde pre ei și pre împărașii lor dinaintea feții voastre, și veți moșteni pământul lor, precum au grăit Domnul Dumnezeuul nostru, vouă.

6. Drept aceea înmăriți-vă foarte, ca să păziți și să faceți toate cele scrise în cartea legii lui Moisi, ca să nu vă abateți dela acelea la dreapta sau la stânga.

7. Și să nu umblați împreună cu neamurile cele rămase cu voi, și numele dumnezeilor lor să nu le chemați între voi, și să nu le jurați cu numele lor, să nu le slujiți, nici să vă închinați lor.

8. Ci numai de Domnul Dumnezeuul vostru să vă lipiți, precum ați făcut până în ziua aceasta.

9. Și au pierdut Domnul dela fața voastră neamuri mari și tari, și ni-

23. 5. Ieșire 14. 14. 6. A 2 Lege 3. 32.
7. Ieșire 23. 13. 24; A 2 Lege 6. 14; 20 18;
Ieremia 5 7. 8. A 2 Lege 11. 22.

menea n'a putut stă împotriva înaintea voastră până în ziua aceasta.

10. Unul dintre voi a gonit o mie, că Domnul Dumnezeuul vostru el bate războiu împreună cu voi precum au zis vouă.

11. Și să păziți foarte cu sufletele voastre, ca să iubiți pre Domnul Dumnezeuul vostru.

12. Că de vă veți abate și vă veți uni cu neamurile cele ce au rămas cu voi, și vă veți încuscri cu ei, și vă veți amesteca împreună cu ei și ei împreună cu voi,

13. Cu adevărat să știți, că Domnul Dumnezeuul vostru nu va adăoga a pierde dela fața voastră neamurile acestea, și vor fi vouă spre lajuri și spre sminteață și spre cuie în călcăiele voastre și spre jepuși în ochii voștri, până ce veți pieri de pre acest pământ bun, care l-au dat vouă Domnul Dumnezeuul vostru.

14. Iar eu stăresc astăzi calea, ca și toți cei de pre pământ, și veți cunoaște cu inima voastră și cu sufletul vostru, ca nici un cuvânt n'a fost deșeri din toate cuvintele cele bune, care au zis Domnul Dumnezeuul nostru către voi, toate au venit vouă, nici unul n'a lipsit dintr'acelea.

15. Și va fi precum v'au venit vouă toate cuvintele cele bune, care le-au grăit Domnul Dumnezeuul vostru de voi, așa va aduce Domnul Dumnezeu preste voi toate cuvintele cele rele, până ce va pierde pre voi de pre acest pământ bun, care l-au dat vouă Domnul Dumnezeuul vostru.

16. De veți călca voi legătura Domnului Dumnezeului nostru, care au poruncit nouă, și mergând veți sluji dumnezeilor streini și vă veți în-

china lor, se va mâniea Domnul pre voi, și degrab vă va mută din pământul cel bun, care l-au dat vouă Domnul.

CAP. 24.

Marea lui Isus Xavi

Și a adunat Isus toate semințiile lui Israel în Sihem, și a chemat pre bătrânii lor și pre boierii lor și pre cărturaril lor și pre judecătoril lor, și au stănut înaintea lui Dumnezeu.

2. Și a zis Isus către tot poporul: acestea zice Domnul Dumnezeuul lui Israel; dincolo de rîu au făcut părinții voștri la început, Tara tatălui Avraam și tatălui Nahor, și au slujit la dumnezei streini.

3. Și am luat pre Avraam tatăl vostru din partea cea dincolo de rîu, și l-am povățuit pre el prin tot pământul Hanaan, și am înmulțit sămânța lui, și am dat lui pre Isac.

4. Și lui Isac pre Iacov și pre Esav, și lui Esav am dat muntele Siir moștenire fui; iar Iacov și fiii lui s'au poposit în Egipt și s'au făcut acolo neam mare și mulți și tare, și l-au necăjit pre ei Egiptenii.

5. Și am trimis pre Moisi și pre Aaron, și am bătut Egiptetul cu semenele, care am făcut întru ei.

6. Și după aceasia am scos pre părinții voștri din Egipt, și au intrat în marea Roșie, și au gonit Egiptenii dinapoia părinților noștri cu care și cu cai până la marea Roșie.

7. Și am strigat către Domnul, și au dat nor și negură între noi și între Egipteni, și au adus preste ei marea, și i-a acoperit pre ei, și au văzut ochii voștri căte au făcut Dom-

10. Lev. 26, 8; A 2 Lege 32, 30.

13. Num. 33, 55; A 2 Lege 7, 16; Judec. 2, 3, 14, 21, 45; 3 Imp. 2, 2. 15. 24, 20.

24. 1. Facere 11, 26, 31. 2. Facere 11, 31 și 12, 1. 3. Fac. 25, 21 seq. 5. Egipt 3, 10, 6. Egipt 14, 6; 7, 9. 7. Egipt 14, 9.

nul în pământul Egiptului, și ai fost în pustie zile multe.

8. Și v'am adus pre voi în pământul Amoreilor celor ce lăcesc dincolo de Iordan, și au ieșit ca răș-belu înaintea voastră, și i-au dat pre ei Domnul în mâinile voastre, și ai moștenit pământul lor, și i-ai pierdut pre ei dela fața voastră.

9. Și s'a sculat Valac feciorul lui Seŋor împăratul lui Moav, și a stănut cu oaste întruiva lui Israil, și trimeșând a chemat pre Valaam feciorul lui Veor să vă blesteme pre voi.

10. Și n'au vrut Domnul Dumnezeu să le blesteme pre tine; ci cu binecuvântare v'au binecuvântat pre voi, și v'au scos pre voi din mâinile lor și i-au dat pre ei.

11. Și ai trecut Iordanul și ai mers la ferihon, și s'au rășboit împotriva voastră cei ce lăcuiau în ferihon: Amoreul și Hananeul și Ferezeul și Eveuf și fevuseul și Heteul și Ghergheseul, și i-au dat pre ei Domnul în mâinile voastre.

12. Și au trimis înaintea voastră viespi și i-au gonit pre ei dela fața voastră, doi împărați ai Amoreilor, nu cu sabia ta, nici cu arcul tău.

13. Și v'au dat vouă pământul pentru care nu v'ai ostenit și cetățile care nu le-ai zidit, și ai lăcut întru ele și ai mâncat viile și din maslinii care nu i-ai sădit voi.

14. Deci acum temeți-vă de Domnul, și slușiți lui cu scumpătate și cu dreptate, și lepădați pre dumnezeii cei streini cărora au slușit părinții voștri dincolo de rîu și în Egipt, și slușiți Domnului.

15. Iar de nu va plăcea vouă să slușiți Domnului, alegeți-vă vouă a-

stăzi, cui veți sluși, au dumnezeilor părinților voștri celor dincolo de rîu, au dumnezeilor Amoreilor întru al cărora pământ lăcuși voi; iar eu și casa mea vom sluși Domnului, că sfânt este.

16. Și răspunzând poporul, a zis: să nu fie nouă ca să lăsăm pre Domnul și să slușim la dumnezei streini.

17. Că Domnul Dumnezeu nostru, el este Dumnezeu, el ne-au scos pre noi și pre părinții noștri din pământul Egiptului, din casa robiei, și atâtea semne mari ne-au făcut nouă, și ne-au păzit pre noi în toată calea pre care am umblat și în toate neamurile prin care am trecut.

18. Și au gonit Domnul pre Amoreu și toate neamurile, care lăcuiau pre pământul acesta dela fața noastră; iar noi vom sluși Domnului, că el este Dumnezeu nostru.

19. Și a zis Isus către popor: nu veți putea sluși Domnul Dumnezeu, că Dumnezeu sfânt este și răvniilor, el nu va lăsa păcatele voastre și fărădelegile voastre.

20. Când veți lăsa pre Domnul și veți sluși la dumnezei streini, atunci va veni și va necăji pre voi, și va pierde pre voi, pentru că v'au făcut bine vouă.

21. Și a zis poporul către Isus: nu, ci vom sluși Domnului.

22. Și a zis Isus către popor: mărturii sunteți voi asupra voastră, că voi ați ales să slușiți Domnului, și ei au zis: mărturii suntem.

23. Ridicați dintre voi pre dumnezeii cei streini, și vă îndreptați înimă voastră către Domnul Dumnezeu lui Israil.

24. Și a zis poporul către Isus: Domnului Dumnezeului nostru vom sluși și de glasul lui vom asculta.

25. Și a pus Isus legătură cu po-

9. Num. 21, 21, 33. 9. Num. 22, 5.
10. A 2 Lege 23, 5. 11. Egipt 23, 23.
12. Egipt 23, 28; A 2 Lege 7, 20 13. A 2
Lege 6, 10; 7, 8. 14. 1 Imp. 7, 3; Egipt 20, 3;
Ezechiel 20, 7, 8. 15. 1 Imp. 12, 23; 3 Imp.
16, 21.

20, 23, 15 23. A 2 Lege 31, 21.
25. 2 Paral. 15, 12 și 34, 31.

porul în ziua aceea, și i-a dat lui lege și judecată în Sihem înaintea cortului Dumnezeuului lui Israel.

26. Și a scris cuvintele acestea în cartea legii lui Dumnezeu, și a luat o piatră mare și o a pus Isus sup stejarul cel dinaintea Domnului.

27. Și a zis Isus către tot poporul: tatăl piatra aceasta va fi vouă întru mărturie, că ea a auzit toate câte s'au grăit dela Domnul, câte au grăit către voi astăzi, și aceasta va fi întru voi mărturie în zilele cele de apoi, când veți minți Domnului Dumnezeuului vostru.

28. Și a slobozit Isus pre popor, și s'a dus fiecare la moșea sa.

29. Și a fost după acestea a murit Isus fiul lui Navî robul Domnului de o sută și zece ani.

30. Și i-au îngropat pre el la hotarele moștenirii sale în Tamna-Sarē în muntele lui Efraim despre miază-noapte a muntelui Gaaz.

31. Acolo au pus împreună cu el în mormânt unde l-au îngropat, cușitele cele de piatră cu care a tăiat împrejur pre fiul lui Israel în Gulgafa, când i-au scos pre ei din Eghipt, precum au poruncit lor Domnul, și acolo sunt până în ziua de astăzi.

32. Și a slujit Israel Domnului în

toate zilele lui Isus și în toate zilele bătrânilor, cari au trăit multă vreme după Isus, și cari au văzut toate lucrurile Domnului, care le-au făcut lui Israel.

33. Și oasele lui fosif le-au adus fiii lui Israel din Eghipt, și le-au îngropat în Sichima în partea țării, care o a cumpărat Iacov dela Amoreii cei ce lăcuiau în Sichima cu o sută de mioare, și o a dat lui fosif moștenire.

34. Și după acestea a murit și Eleazar fiul lui Aaron preotul, și l-au îngropat în Gavaat cetatea lui Finees, fiul lui, care l-a dat lui în muntele lui Efraim.

35. În ziua aceea luând fiii lui Israel sictul lui Dumnezeu, îi purtau cu sine, și Finees a preoțit în locul lui Eleazar tatăl său, până ce a murit, și s'a îngropat în Gavaat cetatea sa.

36. Iar fiii lui Israel s'au dus fiecare la moștea sa și la cetatea sa.

37. Și s'au închinat fiii lui Israel lui Astarti și lui Astarot și dumnezeilor neamurilor celor de prin prejurul lor, și l-au dat pre ei Domnul în mâinile lui Eglom împăratul lui Moav, și i-a stăpânit pre ei optsprezece ani.

26. Jud. 9, 6. 27. 22. 27. 29. Jud. 2, 9.
30. Jud. 2, 9. 31. Fac. 50, 26.

33. Fac. 50, 25. 34. Eptre 13, 19; Fac. 33, 19.

JUDECĂTORII

CAP. 1.-

*a lui Iuda prăfuit la răs-
m în locul lui Isus Navi.*

Ș a fost după moartea lui Isus
a întrebat fiii lui Israil pre Dom-
nul, zicând: cine se va suî cu noi
asupra Hananeilor, și va fi povă-
luitor oștirii, ca să dea rășboiu îm-
proșiva lor?

2. Și au zis Domnul: Iuda se va
suî, iată am dat pământul în mâna lui.

3. Și a zis Iuda către Simeon fra-
tele său: sue-te cu mine în moșia
mea, și vom da rășboiu asupra Ha-
naneilor și voi merge și eu cu tine
în moșia ta, și a mers cu el Si-
meon.

4. Și s'a suî Iuda, și au dat Dom-
nul pre Hananeu și pre Ferezeu în
măinile lor, și au bătut dintre ei în
Vezec zece mii de bărbați.

5. Și au aflat pre Adonivezec în
Vezec, și au dat rășboiu asupra lui,
și au bătut pre Hananeu și pre Fe-
rezeu.

6. Și a lăsat Adonivezec, și au a-
lergat după el și l-au prins și l-au
tăiat degetele mâinilor lui și dege-
tele picioarelor lui.

7. Și a zis Adonivezec: șaptezeci
de împărași cu vârfurile mâinilor
lor și cu vârfurile picioarelor lor
tăcere adunau sfărâmiturile supă masa
mea, deci precum am făcut eu, așa

mi-au răsplătit mie Dumnezeu, și
l-au adus pre el în Ierusalim și a
murit acolo.

8. Că făcuse fiii lui Iuda rășboiu
asupra Ierusalimului, și l-au luat și
l-au bătut cu ascutitul sabiei, și ce-
tatea o au ars cu foc.

9. Și după aceea s'au pogorât
fiii lui Iuda să facă rășboiu asupra
Hananeului, care lăcuia muntele și
partea de către răsărit și cea de
către câmpie.

10. Și a mers Iuda asupra Hana-
neului, care lăcuia în Hevron și a
ieșit Hevron împotrivă; iar numele
Hevronului mai înainte era Cariotar
Vocsefer, și au bătut pre Sesi și pre
Ahiman și pre Tolmi rămășițele lui
Enac.

11. Și s'au suî de acolo asupra
celor ce lăcuiau în Davir; iar nu-
mele Davirului mai înainte era Kariat-
sefer, cetatea cărțurilor.

12. Că a fost zis Halev: cine va
bate cetatea cărțurilor și o va lua,
voi da lui femeie pre Asha fata mea.

13. Și o a luat Gotionil feciorul
cel mai tânăr al lui Kenez fratele
lui Halev, și Halev i-a dat lui femeie
pre Asha fata sa.

14. Și a fost când mergea ea, o
a îndemnat Gotionil să ceară dela
tatăl său țarină, și căreia ea șezând
pre asin și striga de pre asin: în

pământul răsăritului m'ai dai pre mine, și a zis Halev: ce-ți este fie?

15. Iar Asha a zis lui: dă-mi dar binecuvântare, că în pământul răsăritului m'ai dai pre mine, și mă rog să-mi dai mie și izvoarele apelor, și i-a dat ei Halev după inima ei izvoarele apelor cele de sus și cele de jos.

16. Și fiii lui Iotor Kineul socrul lui Moisi s'au suit din cetatea Finichilor cu fiii lui Iuda, la pustia cea despre răsăritul lui Iuda, care este spre miazăzi de Arad, și au mers și au lăcut cu poporul.

17. Și a mers Iuda cu Simeon fratele său, și au bătut pre Hananeul cel ce lăcuia în Sefet, și au hotărât-o pre ea pierzării și o au pierdut pre ea, și au chemat numele cetății: pierdere.

18. Și a moștenit Iuda Gaza cu hotarele ei, Ascalonul cu hotarele lui și Azotul cu împrejurimile lui.

19. Și eră Domnul cu Iuda, și a moștenit muntele, că n'a putut să piarză pre cei ce lăcuiau valea, că Rihav oseblă între ei, și care ferecate erau la ei.

20. Și a dat lui Halev Hevronul, precum a zis Moisi, și a moștenit de acolo trei cetăți ale fiilor lui Enac, și a omorât acolo pre cei trei feciori ai lui Enac.

21. Și pre Ievuseul, care lăcuia în Ierusalim, nu l-au scos fiii lui Veniamin, și a lăcut Ievuseul împreună cu fiii lui Veniamin în Ierusalim până în ziua aceasta.

22. Și s'au suit și fiii lui Iosif în Veșil și Domnul au fost cu ei.

23. Și au încunjurat și au surpat Veșilul, iar numele cetății mai înainte eră Luza.

24. Și strejile văzând pre un om

ieșind din cetate, l-au prins și au zis către el: arată-ne nouă pre unde să intrăm în cetate și vom face cu tine nulă.

25. Și le-a arătat lor pe unde să intre în cetate, și au bătut cetatea cu ascușitul sabiei; iar pre omul acela și pre rudeniile lui i-au slobozit.

26. Și a mers omul acela în pământul Hetin și a zidit acolo cetate, și a chemat numele ei Luza, acesta este numele ei până în ziua aceasta.

27. Și Marasi n'a pierdut Vetsanul, care este cetatea Schililor, nici pre fetele ei, nici cele de prin prejurul ei, nici pre Ectanacu, nici pre fetele ei.

28. Nici pre cei ce lăcuiesc în Dora, nici pre fetele ei, nici pre cei ce lăcuiesc în Valaca, nici cele de prin prejurul ei, nici pre fetele ei.

29. Nici pre cei ce lăcuiesc în Maghedon, nici cele de prin prejurul ei, nici pre fetele ei, nici pre cei ce lăcuiau în Evlaama, nici cele de prin prejurul ei, nici pre fetele ei, și a început Hananeul a lăcut în pământul acesta.

30. Și a fost după ce s'a întărit Israil și a supus pre Hananeul la bir, nu l-a pierdut pre el de tot.

31. Nici Efraim n'a pierdut pre Hananeul, care lăcuia în Gazer, și a lăcut Hananeul în mijlocul lui în Gazer, și a fost birnicul lui.

32. Nici Zavulon n'a pierdut pre cei ce lăcuiau în Kedron, nici pre cei ce lăcuiau în Naatol, și a lăcut Hananeul în mijlocul lui, și a fost birnicul lui.

33. Nici Asir n'a pierdut pre cei ce lăcuiau în Acho, și s'au făcut lui birnici, nici pre cei ce lăcuiau în Dor, nici pre cei ce lăcuiau în Sidon, nici pre cei ce lăcuiau în Dalaf, nici pre cei din Ashaziv și din Elva și din Afec și din Roov.

15. 4, 11. 16. Num. 24, 21 și 10, 29.
19. Is. Navi 17, 16. 20. Num. 14, 24.
21. Is. Navi 14, 13 și 15, 14.
23. Fac. 28, 19.

26. Is. Navi 16, 2. 27. Is. Navi 17, 12.
29. Is. Navi 16, 10.

34. Și a lăcuit Asir în mijlocul Hananeului, care lăcuia pre pământul acela, că n'a putut să-i piarză pre ei.

35. Si nici Neftali n'a pierdut pre cei ce lăcuiau în Vetsamis și pre cei ce lăcuiau în Vetanah, și a lăcuit Neftali în mijlocul Hananeului, care lăcuia în pământul acela; iar cei ce lăcuiau în Vetsamos și în Veienet, s'au făcut lui birnici.

36. Și a necăjit Amoreul pre fiii lui Dan în munte, că nu i-au lăsat pre ei să pogoare la vale.

37. Și a început Amoreul a lăcut în muntele Mirsinon, unde sunt urși și vulpi, în Mirsinon și în Talavin, și s'a îngreoiat mâna casii lui Iosif asupra Amoreului, și s'a făcut lui birnic.

38. Și hotarul Amoreului a fost cum te sui spre Acrivin, dela piatră și în sus.

CAP. 2.

La Israiliților, lepădarea de zeu, pedeapsa și întărirea lor.

Și s'a suit Ingerul Domnului din Calgala la locul plângerii și la Veil și la casa lui Israil, și a zis către ei: acestea zice Domnul: v'am scos pre voi din Eghipt, și v'am băgat în pământul, care m'am jurat părinților voștri, să-l dau vouă, și am zis: nu voi strică legătura mea, care am făcut cu voi până în veci.

2. Dar și voi să nu faceți legătură cu cei ce sed pre pământul acesta, nici dumnezeilor lor să nu vă închinați, ci cele cioplite ale lor să le stricați, jertfelnicile lor să le surpați, și n'ați ascultat glasul meu, căci ați făcut acestea.

3. Si eu am zis: nu voi adaoage

a mută lăcașul poporului, care am zis să-l scot afară; nu voi gonî pre el dela fața voastră, ca să vă fie vouă de necaz, și dumnezeii lor să vă fie de sminteală.

4. Și a fost după ce au grăit Ingerul Domnului cuvintele acestea către toți fiii lui Israil, și a ridicat poporul glasul său, și a plâns.

5. Pentru aceea a numit numele iocului aceluia plângeri, și au jertfit acoto Domnului.

6. Si a slobozit Isus poporul, și s'au dus fiii lui Israil fiecare la moștenirea sa, ca să moștenească pământul.

7. Și a slujit poporul Domnului în toate zilele lui Isus și în toate zilele bătrânilor, cari lungă vreme au trăit după Isus, și au fost cunoscut toate lucrurile cele mari ale Domnului, care le-au fost izcut cu Israil.

8. Și a murit Isus fiul lui Navi robul Domnului de o sută și zece ani.

9. Si i-au îngropat în hotarul moștenirii sale în Tamna-Seré în muntele Efraim de căre miazănoapte a muntelui Gaaz.

10. Si tot neamul acela s'au adaos la părinții lor; și s'a sculat alt neam după ei, care n'a cunoscut pre Domnul și lucrurile, care le-au făcut Domnul cu Israil.

11. Și au făcut fiii lui Israil rău înaintea Domnului, și au slujit Valimilor.

12. Și au părăsit pre Domnul Dumnezeu părinților săi, cel ce i-au scos pre ei din pământul Eghiptului, și au mers după dumnezeii streini ai neamurilor celor dimprejurul lor, și s'au închinat lor, și au mânieat pre Domnul.

13. Și i-au părăsit, și au slujit lui Vaal și Astartelor.

2. 1. Fac. 17, 7. 2. Eșire 23, 32; Numere 33, 52; A 2 Lege 7, 5. 12. 3; 20, 16.

3. Num. 33, 55; Is. Nav. 23, 13.

6. Isus Navi 24, 28—32. 7. Is. Navi 24, 31.

8. Is. Navi 24, 29. 9. Is. Navi 24 30.

10. Is. Navi 24, 31. 11. 3, Imp. 11, 5.

14. Și s'au mâniat cu iușime Domnul asupra lui Israil, și i-au dat pre ei în mâna prădătorilor, carii i-au prins pre ei, și i-au vândut vrăjmașilor lor prin prejur, și n'au putut stă împotriva vrăjmașilor săi întru toate în care mergeau.

15. Ci ori unde au vrut să meargă, mâna Domnului eră preste ei, spre rău precum au grăit Domnul, și precum s'au jurat lor Domnul, și i-au necăjit pre ei foarte.

16. Și au ridicat Domnul judecători, și i-au mântuit pre ei Domnul din mâna celor ce-i prădau pre ei.

17. Și nici de judecătorii lor n'au ascultat, ci au curvit după alți dumnezei și s'au închinat lor, și au mâniat pre Domnul, și s'au abătut curând din calea, pre care au umblat părinții lor ascultând poruncile Domnului; iar ei n'au făcut așa.

18. Și când le-au ridicat lor Domnul judecători, eră Domnul cu judecătorul, și-i mântuia pre ei din mâna vrăjmașilor lor în toate zilele judecătorului, că i se făcea milă Domnului de suspinul lor cel de către fața celor ce-i încunjurau și îi necăjeau pre ei.

19. Și a fost după ce murea judecătorul, se întorceau, și cu mult făceau mai mari rele decât părinții lor, mergând după dumnezeii sireni, slujindu-le lor și închinându-se lor, n'au părăsit izvodirile lor și căile lor cele rele.

20. Și s'au mâniat cu iușime Domnul asupra lui Israil, și au zis: pentru că a părăsit neamul acesta legea mea, care o am poruncit părinților lor, și n'a ascultat de glasul meu.

21. Și eu nu voi mai adauge a pierde om dela fața lor dintre nea-

muri, care le-a lăsat Isus fiul lui Navi.

22. Și le-au lăsat ca să ispitească cu ele pre Israil, oare păzi-vor calea Domnului, ca să umble pre ea, precum au păzit părinții lor, sau nu?

23. Și au lăsat Domnul neamurile acestea, și nu le-au pierdut pre ele curând, nici le-au dat pre ele în mâna lui Isus.

CAP. 3.

Gatoniel, Ael și Samegar.

Și pre neamurile acestea le-au lăsat Domnul, ca să ispitească cu dănsesele pre Israil și pre toți cei ce n'au cunoscut războaiele lui Hanaan.

2. Și ca să învețe pre neamurile fiilor lui Israil războiul, pre cei ce n'au cunoscut cele mai înainte de sine.

3. Cinci stăpâniri ale celor sircini de neam, și pre tot Hananeul și pre Sidoniul și pre Eveul cel ce lăcuește Livanul, dela muntele lui Vaal Ermon până la Lavoemai.

4. Și i-au lăsat, ca să ispitească cu ei pre Israil, să cunoască de vor ascultă de poruncile Domnului, care le-au dat părinților lor prin mâna lui Moisi.

5. Și fiii lui Israil au lăcut în mijlocul Hananeului și al Heteului și al Amoreului și al Ferezeului și al Eveului și al Ghergheseului și al Evuseului.

6. Și au luat de femei pre fetele lor, și pre fetele lor le-au dat feciorilor lor, și au slujit dumnezeilor lor.

7. Și au lăcut liii lui Israil rău înaintea Domnului, și au uitat pre Domnul Dumnezeuul lor, și au slujit Vaalimilor și desigurilor.

8. Și s'au mâniat cu iușime Domnul pre Israil, și i-au dat pre ei în

14. Ps. 43, 13. 15. Lev. 26, 25; A 2 Lege 26, 25. 19. 3, 12. 21. Is. Navi 23, 13.

23. 3, 1-3.
3. Num. 13, 22; Iezech. 47, 17.
6. Egipt 34, 16. 7. 3 Imp. 14, 15.

măinile lui Husarsatem împăratul Mesopotamiei Siriei, și au slujit fiii lui Israil lui Husarsatem opt ani.

9. Și au strigat fiii lui Israil către Domnul: și au ridicat Domnul mântuitorul lui Israil, pre Gatonii feciorul lui Kenez fratele lui Halev cel mai tânăr, și l-au mântuit pre ei.

10. Și a fost preste el Duhul Domnului, și a judecat pre Israil, și au ieșit la războiu împotriva lui Husarsatem, și au dat Domnul în mână lui pre Husarsatem împăratul Siriei, și s'a întărit mână lui preste Husarsatem.

11. Și a fost pace în țară patruzeci de ani, și a murit Gatonii feciorul lui Kenez.

12. Și au adaos fiii lui Israil a iace rău înaintea Domnului, iar Domnul au întărit pre Eglom împăratul lui Moav asupra lui Israil, pentru că au iacut ei rău înaintea Domnului.

13. Și a adunat la sine pre toți fiii lui Ammon și ai lui Amalic, și au purces, și au bătut pre Israil, și a stăpânit cetatea Finichilor.

14. Și au slujit fiii lui Israil lui Eglom împăratul lui Moav optzeci de ani.

15. Și au strigat fiii lui Israil către Domnul, și le-au ridicat Domnul lor mântuitor pre Aod fiul lui Ghira feciorul lemeni, bărbat iscusit la amândouă mâinile, și au trimis fiii lui Israil prin mână lui daruri lui Eglom împăratul lui Moav.

16. Și s'a făcut Aod cuțit cu două ascuțituri, de o palmă lungimea lui, și l-a încins supl haină la coapsa sa cea dreaptă.

17. Și mergând a adus darurile lui Eglom împăratul lui Moav; iar Eglom eră om gras foarte.

18. Și după ce a sfârșit Aod a aduce darurile, a mână afară pre cei ce au adus darurile.

19. Și întorcându-se din Galgala unde erau idolii, a zis Aod: cuvânt de taină am să spuiu ție împărate, și a zis Eglom către dânsul: faci, și a scos afară dela sine pre toți cei ce stau împrejurul lui.

20. Și a intrat Aod la dânsul, și el ședeă în foisorul cel de vară al său singur, și a zis Aod: cuvântul lui Dumnezeu am să spuiu către tine împărate, iar Eglom s'a sculat de pre scaunul său, și a stăut aproape de dânsul.

21. Și îndată, cât s'a sculat împăratul, Aod întinzând mână sa cea stângă, și luând cuțitul dela coapsa sa cea dreaptă, l-a implantat în pântecelul lui Eglom.

22. Așa de tare, cât și mânerul a intrat după ascuțit, și a astupat seul rana deasupra ascuțitului, că n'a scos cuțitul din pântecelul lui.

23. Și a ieșit Aod în tindă printre păzitori, și a închis ușele foisorului după sine, și le-a încuiat.

24. Și după ce a ieșit el, au intrat slugile împăratului, și au văzut ușile foisorului încuiete, și au zis: Nu cumva a ieșit pentru sine la scaun în foisorul cel de vară?

25. Și li s'au urât așteptând atâta; și văzând că nimeni nu deschide ușile foisorului, au luat cheia și au deschis, și iată domnul lor zăcea pre pământ mort.

26. Și până să se dumirească ei, Aod a fugit fără ca cineva să prindă de veste; și trecând pe lângă idoli, a scăpat în Sirotia.

27. Și a fost când a venit Aod în pământul lui Israil, a trâmbițat cu buciom în muntele lui Efraim, și s'a pogorât împreună cu el fiii lui Israil din munte, și el înaintea lor.

28. Și a zis către ei: veniți după mine, că au dat Domnul Dumnezeu pre vrăjmașii noștri pre Moav în mână noastră, și s'au pogorât după

el, și au cuprins vadurile Iordanului, care trec la Moav, și n'a lăsat om să treacă.

29. Și au ucis din Moav în ziua aceea ca la vre-o zece mii de bărbați, toți rășboinicii, cari erau între ei, și pre tot bărbatul cu putere, și n'a scăpat dintre ei om.

30. Și s'a supus Moav în ziua aceea supl mâna lui Israil, și a fost pace în țară optzeci de ani, și a judecat Aod pre Israil până când a murit.

31. Și după el s'a sculat Samegar fiul lui Anat și a ucis pre cei de alt neam ca la vr'o șase sute de bărbați cu un otig dela plug, și a mântuit și el pre Israil.

CAP. 4. *Devora, Varac și Iail.*

Devora, Varac și Iail.

Și după ce a murit Aod, au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului.

2. Și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Iavin împăratul Hanaanului, care a împărțit în Asor; și mai marele oștirii lui eră Sisara, și acela lăcuia în Arisotul neamurilor.

3. Și au sîrlgat fiii lui Israil către Domnul, că nouă sute de care ferecate aveă el, și în douăzeci de ani foarte tare a fost asuprit pre fiul lui Israil.

4. Și Devora proorocija, femeiea lui Lafidot, ea judecă pre Israil în vremea aceea.

5. Și ea ședeă supl linicul Devora între Rama și între Vetil în muntele lui Efraim, și veneau la ea fiii lui Israil să se judece.

6. Și a trimis Devora și a chemat pre Varac fiul lui Avineem din Kadisul lui Nefthali, și a zis către el: au n'au poruncit fie Domnul Dum-

nezeul lui Israil, să mergi în muntele Tavorului și să ei cu tine zece mii de bărbați din fiii lui Nefthali și din fiul lui Zavelon?

7. Și eu volu aduce la tine, la părtul Chison, pre Sisara mai marele oștirii lui Iavin, și carele lui și mulțimea lui, și-l voi da pre el în mână ta.

8. Și a zis Varac către ea: de vei veni tu împreună cu mine, voi merge; iar de nu vei veni tu cu mine, nici eu nu voi merge, că nu știu ziua în care va îndreptă Domnul pre inger cu mine.

9. Și a zis către el Devora: voi merge negreșit împreună cu tine; însă să știu, că nu va fi biruința a ta, pe calea pe care tu mergi, că în mână de femeie va da Domnul pe Sisara, și s'a sculat Devora și a mers împreună cu Varac din Kadis.

10. Și a chemat Varac pre Zavelon și pre Nefthali la Kadis, și s'au suit cu zece mii de bărbați, și s'a suit și Devora cu dănsul.

11. Iar Haver Kineul s'a fost despărțit de ceilalți Kinei frații săi feciorii lui Iovav rudenia lui Moisi, și a fost întins cortul său până la stejarul de popaz, care este alături cu Chedes.

12. Și s'a spus lui Sisara, că s'a suit Varac fiul lui Avineem în muntele Tavorului.

13. Și a chemat Sisara toate carele sale nouă sute de care ferecate, și tot poporul cel cu sine, dela Arisotul neamurilor în valea Chisonului.

14. Și a zis Devora către Varac: scoală-te, că aceasta este ziua în care au dat Domnul pe Sisara în mâna ta, că Domnul va merge înaintea ta; și s'a pogorît Varac din muntele Tavorului și cei zece mii de bărbați cu dănsul.

31. 5, 6; 11.

4. 2. 1 Imp, 12. 9. 6. Evrei 11, 32.

11. Num. 10, 29.

15. Și au îngrozit Domnul pe Sisara și toate carele lui și toată tabăra lui, înaintea ascușișului sabiei lui Varac, și s'a pogorât Sisara din carul său și a fugit cu picioarele sale.

16. Și Varac a alergat după carele lui și după tabăra lui până la Arisotul neamurilor, și a căzut toată tabăra lui Sisara întru ascușișul sabiei și n'a rămas nici unul.

17. Iar Sisara pedesfru lugind s'a abătut în cortul lailei femeii lui Haver Kineului, că pace eră între Iavin împăratul Asorului și între casa lui Haver Kineului.

18. Și a ieșit lail înaintea lui Sisara și a zis lui: abate-te domnul meu, abate-te la mine, odihnește-te, nu te teme, și s'a abătut la dânsa în cort și l-a acoperit pe el cu o haină a ei.

19. Și a zis Sisara către ea: dă-mi puțină apă să beau, că am însetat, și a deschis un foale cu lapte și i-a dat de a băut, și i-a acoperit fața lui.

20. Și a zis Sisara către ea: stăi în ușa cortului, și de va veni cineva la tine și te va întreba și va zice: este vre-un om aici? Vei zice: nu este.

21. Și a luat faia iemeia lui Haver jărușul cortului, și a luat și mașul în mână sa și a intrat la el în cet și i-a pus jărușul pe tâmpla capului, și lovindu-l cu mașul l-a pătruns prin creier până în pământ; iar el s'a sculat, și i-a ieșit sufletul și a murit.

22. Și iată Varac urmărea pe Sisara, și a ieșit lail înaintea lui și a zis către el: vino, și-ți voi arăta pre bărbatul pre care-l cauți tu, și a intrat la dânsa, și iată Sisara zăcea mort și jărușul în tâmpla lui.

23. Și au smerit Dumnezeu pre Ia-

vin împăratul Hanaanului în ziua aceea înaintea fiilor lui Israil.

24. Și a mers mâna fiilor lui Israil înaintând și tot mai mulți întărindu-se asupra lui Iavin împăratul Hanaanului, până ce l-a pierdut.

CAP. 5.

Cântărea Devorei și a lui Vnuac.

Și au cântat Devora și Varac fiul lui Șavineem în ziua aceea, zicând:

2. Făcutu-s'a descoperire în Israil, când și-a adus poporul bunăvoia sa: binecuvântați pre Domnul.

3. Auziți împărași, și luați aminte domni, eu Domnului voi cânta, și voi cânta Dumnezeuului lui Israil.

4. Doamne! Când ai ieșit tu din Seir și când ai trecut prin câmpul Edomului, pământul s'a cutremurat și cerul s'a turburat și norii au picat apă.

5. Munții s'au clăit de fața Domnului Elol; însuși Sinai de fața Domnului Dumnezeuului lui Israil.

6. În zilele lui Samegar fiul lui Anan, în zilele lailei închise erau căile, și cei ce umblau pre căi, au mers pre căi sirâmba.

7. Înecat-au cei puternici în Israil, încetat-au, până când s'a sculat Devora, până când s'a sculat maică în Israil.

8. A ales el dumnezei noi, atunci războiul eră la porți; văzut-au pavăză, și sulia în cei patruzeci de mii ai lui Israil?

9. Inima mea la cele rânduite lui Israil; puternicii poporului binecuvântați pre Domnul.

10. Cei ce încălecați pre asini nezezi la amiază, cei ce ședeți la judecată și cei ce umblați în calea sfetnicilor, grații.

11. Ridică-vor glasurile lor cei ce

23. Psalm. 82, 10.

5. 3. Eșire 15, 1. 4. Ps. 67, 8, 9. 5. Eșire 19, 18. 6. 1 Imp. 13, 19, 22. 70, 10 4.

cântă cu unelte în mijlocul celor ce se veselesc; acolo vor da dreptățile. Doamne! Dreptăți întărește întru Israil, atunci s'a pogorît în cetățile sale poporul Domnului.

12. Scoală-te, scoală-te Devora; scoală-te, scoală-te, grăește cântare; scoală-te Varac, întărește Devoro pre Varac, și robește robimea ta, fiul lui Avineem.

13. Atunci s'a mărit lăria lui; Doamne! Smerește supă picioarele mele pre cei mai tari decât mine.

14. Poporul lui Efraim i-a desrădăcinat pre ei în vale, și fratele său Veniamin întru popoarele sale, dela mine Mahir s'a pogorît cercând, și dela Zavulon bărbați puternici în toiagul povestirii cărțurului.

15. Și povăzitorii lui Isahar cu Devora și cu Varac, așa Varac în vale a trimis pedestrii săi în partea lui Ruvim, mari sunt cercetările inimii.

16. Pentruce sezi între Mosfadimi? Ca să auzi șuerăturile celor ce se scoală ca să vie la ale lui Ruvim? Mari sunt cercetările inimii.

17. Galaad dincolo de Iordan a întins corturile, și Dan pentruce s'a îndeltnicit la luntiri? Asir a șezut la marginea mării, și la ieșirile ei a întins corturi.

18. Zavulon, care ș'a aruncat sufletul său la moarte, și Nefali la înmășinile țarinii.

19. Venit-au la el împărași, și s'au rânduit la bătaie, atunci au dat războiu împărașii Hanaanului în Tanaah la apa Maghedo, și mulțimea argintului nu au luat.

20. Din cer s'au oșlit stelele, din rândul lor s'au oșlit cu Sisara.

21. Păraele Chisonului au lepădat afară stărvurile lor; păraele Cadimi-

nului, păraele Chisonului, călca'l-va pre el de tot sufletul meu cel tare.

22. Atunci s'au rupt unghiile celor fugând degrab cei tari ai lor.

23. Blestemăți pre Miroz zice îngerul Domnului, cu blestem să blestemăți pre cei ce lăcuesc într'în-sul, că n'au venit spre ajutor Domnului, ajutorul vostru Domnul întru ostași puternic.

24. Binecuvântată să fie între femei talii femeia lui Haver Kineul, dintru femeile din cort să fie binecuvântată.

25. Apă a cerut dela ea, și lapte i-a dat lui, în blid domnesc l-a adus unt.

26. Mâna sa cea stângă la Iaruș o a întins, și dreapta sa la maiul cel de băut, cu maiul a lovit pre Sisara, a sfredelit capul lui, a găurit lămpla lui.

27. La picioarele ei prăvălindu-se a căzut, și a adormit la genunchile ei, lângă care s'a plecat, în ce chip s'a închis acolo a căzut ticăloșește.

28. Pre țereasră s'a uitat lemea lui Sisara, și a strigat: pentruce a întârziat carul lui a venit? Pentruce au zăbovit mersul carelor lui.

29. Iupănesele cele înțelepte ale ei au răspuns către ea, și ea iarăși întorcedă cuvintele sale în sine.

30. Au doar nu-l vor afla pre el împărjind prăzi? O fată sau două fete liecărui bărbat, prăzile vâpselelor sunt ale lui Sisara, prăzile vâpselelor a împiestririi, vâpseală a împiestritorilor, aceste prăzi sunt împrejurul grumazului lui.

31. Așa să piară toți vrăjmașii tăi Doamne; iar cei ce te iubesc pre tine să lie ca rășăriul soarelui întru puterea sa.

32. Și a fost pace în țară patruzeci de ani.

20. Is. Navi 10, 11; 1 Imp. 7, 10.

27. 3 Imp. 15, 40.

CAP. 6.

Ghedeon.

Sau făcut iiii lui Israil rău înaintea Domnului, și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Madiam șapte ani.

2. Și s'a întărit mâna lui Madiam preste Israil, și s'au făcut fiii lui Israil de iaja lui Madiam ascunzători și pesteri în munji și în locuri tari.

3. Și a fost dupăce semănau fiii lui Israil, se suiă Madiam și Amalic și alții dela răsărit.

4. Și răbărau la ei și stricau rodu-rile lor până la intrarea în Gaza, și nimic nu lăsau în pământul lui Israil cu ce să-și poată țineă vieața omul sau oaia sau boul sau asinul.

5. Că și ei și dobitoacele lor veneau, ducând cu sine corturile sale, ca lăcustele de mulți veneau și ei și cămilele lor fără de număr și mergeau în pământul lui Israil, ca să-l strice.

6. Si a sărăcit Israil foarte de iaja lui Madiam.

7. Si au strigat fiii lui Israil către Domnul, și a fost când au strigat iiii lui Israil către Domnul pentru Madiam.

8. Au trimis Domnul un bărbat proroc către fiii lui Israil și a zis lor: acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: eu sunt cel ce v'am suii pre voi din pământul Eghiptului și v'am scos din casa robiei voastre.

9. și v'am izbăvit pre voi din mâna Eghiptului și din mâna tuturor celor ce vă necăjeau pre voi, și i-am gonit pre ei dela fața voastră, și v'am dat vouă pământul lor.

10. Și am zis vouă: eu sunt Domnul Dumnezeu vostru, nu vă temeți de dumnezeii Amoreilor într'al că-

roră pământ lăcuiți voi, și n'ați ascultat glasul meu.

11. Și a venit îngerul Domnului și a șezut sup un stejar, care eră în Efrata în pământul lui Ioas tatăl lui Esdri, și Ghedeon feciorul lui îmblăiea grâu în arie și se grăbea să fugă dela fața lui Madiam.

12. Și s'a arătat lui îngerul Domnului, și a zis către el: Domnul este cu tine, cel tare cu puterea.

13. Și a zis către el Ghedeon: cu mine Domnul meu? Dacă este Domnul cu noi, pentrue ne-au aflat pre noi toate relele acestea? Și unde sunt toate minunile lui, care ne-au spus nouă părinții noștri, zicând: din Eghipt ne-au scos pre noi Domnul și acum ne-au lepădat pre noi Domnul și ne-au dat în mâna lui Madiam.

14. Și s'a întors spre el îngerul Domnului și a zis: mergi cu puterea ta aceasta și vei mântui pre Israil din mâna lui Madiam. Iată eu te-am trimis pre tine.

15. Și a zis Ghedeon către el: pe mine Doamne, cum voi mântui pe Israil? Iată miea mea este mai slabă întru Manas și eu sunt cel mai mic în casa tatălui meu.

16. Și au zis către el Domnul: Eu voi fi cu tine, și vei bate pe Madiam, ca pre un om.

17. Și a zis către el Ghedeon: de am aflat milă înaintea ta și vei face mie astăzi toate câte ai grăit cu mine,

18. Să nu te duci de aici, până ce mă voi înțoarce la tine și voi aduce jerfa mea și o voi jerfi înaintea ta. Și a zis: eu sunt, voi ședeă până te vei întoarce tu.

19. Si s'a dus Ghedeon și a fierit un ied din capre, și dintr'un if de lăină a făcut azime, și cărnurile le-a pus în coșniță, iar zeama o a tur-

nal în oală și le-a adus la el suplețar și s'a închinat lui.

20. Și a zis către el îngerul Domnului: ia cărnurile și azimele și le pune pre piatra aceea, și zeamia o toarnă deasupra, și a făcut așa.

21. Și a întins îngerul Domnului vârful toiagului, care eră în mâna lui și a atins cărnurile și azimele, și s'a ațâțat foc din piatră și a mistuit cărnurile și azimele, și îngerul Domnului s'a dus dela ochii lui.

22. Și văzând Ghedeon, că îngerul Domnului a fost acela, a zis Ghedeon: vai mie Doamne! Doamne al meu, că am văzut pe îngerul Domnului față la față.

23. Și au zis Domnul către el: pace fie, nu te teme, nu vei muri.

24. Și a zidit acolo Ghedeon altar Domnului și l-a numit pacea Domnului, și este el până în ziua aceasta, în Efrata Aviezerului.

25. Și în noaptea aceea i-au zis lui Domnul: ia vițelul cel gras al tatălui tău și alt taur de șapte ani, și strică jertfelnicul lui Vaal, care este al tatălui tău și tace desigur cel de lângă el.

26. Și să zidești altar Domnului Dumnezeului tău celnî ce ți s'au arătat fie pre vârful muntelui Maos, pre care mai înainte ai pus jertfa, și să iei taurul cel de al doilea și să-l aduci ardere de tot cu lemnele desigurului, care le vei tăia.

27. Și a luat Ghedeon zece bărbați din slugile sale și a făcut precum au zis către el Domnul, și s'a temut de casa tatălui său și de bărbații cetății a face ziua, și a făcut noaptea.

28. Și au mănecat bărbații cetății a doua zi, și iată eră stricat jertfelnicul lui Vaal, și desigurul de lângă el tăiat, și au văzut taurul cel gras

adus ardere de tot pe jertfelnicul cel zidit.

29. Și iiecare a zis către aproapele său: cine a făcut lucrul acesta? Si au cercat și au cercetat și au zis: Ghedeon liul lui loas a făcut lucrul acesta.

30. Și au zis bărbații cetății către loas: scoate afară pre feciorul tău, să moară, penitrucă a stricat jertfelnicul lui Vaal și penitrucă a tăiat desigurul cel de lângă el.

31. Și a zis loas către oamenii cel ce se sculase asupra lui: au doar voi veți să izbândiți acum penitru Vaal? Au voi veți mântui pre el? Cel ce se va prici penitru el, să moară până dimineață, de este el Dumnezeu, își va izbândi el, căci i-a stricat jertfelnicul lui.

32. Și l-a numit pre el în ziua aceea feroaal, zicând: izbânda lui Vaal, penitrucă i-a stricat jertfelnicul lui.

33. Și tot Madiamul și Amalicul și fiii răsăritului s'au adunat într'un loc, și trecând au tăbărit în vafea lui fezrael.

34. Iar Duhul lui Dumnezeu a înălțat pre Ghedeon, și trambitând cu corinul a chemat Aviezerul să vie după el.

35. Și a trimis vestitori la tot Manas, și a strigat și el după dăușii, și vestitori a trimis la Asir și la Zavulon și la Neftali, și s'au suit într'u înălțămpinarea lui.

36. Și a zis Ghedeon către Dumnezeu: de vei mântui prin mâna mea pre Israil, precum ai zis,

37. iată eu pui un val de lână pre arie, și de va fi roua numai pre lână, iar preste tot pământul uscăciune, voi cu noaște, că prin mâna mea vei mântui pre Israil, precum ai grăit.

38. Și a făcut așa, și a mănecat Ghedeon de dimineață, și a stors

lăna, și a curs roua din lână un bid plin de apă.

39. Și a zis Ghedeon către Dumnezeu: să nu se aprinză mânia ta asupra mea de voi, grăi încă odată, și încă odată voi ispiți cu lăna, și să fie uscăciune numai pre lănz singură; iar preste tot pământul să fie rouă.

40. Și au lăcut Dumnezeu așa în calea aceea, și a fost uscăciune numai pre lănz singură; iar preste tot pământul a fost rouă.

CAP. 7.

Un leon biruște pre Madian.

Și a mâncat Ieroaal, acesta este Ghedeon, și tot poporul cel ce eră cu el, și au tăbărî la izvorul Aradului; iar tabăra lui Madiam și a lui Amalic eră spre mieznoapte supz dealul lui Mose în valea dela Gava-amore.

2. Și au zis Domnul către Ghedeon: mult popor este cu tine, pentru aceea nu voi da pre Madiam în mîna lor, ca să nu se laude Israil, zicând: pre mine mîna mea m'a mîntuit.

3. Și au zis Domnul către el: grășile ca să auză tot poporul, și zic: cel sperios și cel fricos să se întoarcă înapoi, și a purces din muntele Galaad, și s'au întors din popor douăzeci și două de mii, și au rămas zece mii.

4. Și au zis Domnul către Ghedeon: încă tot este mult popor, du-i pre ei la apă, și acolo voi osebi pre ei ie, și pre care voi zice ie, acela va merge cu tine, și pre tot care voi zice să nu meargă cu tine, acela să nu meargă cu tine.

5. Și a adus pre popor la apă, și

au zis Domnul către Ghedeon: pre tot cel ce va limpi cu limba sa apă, cum lîmpește căinele, să-l pui deosebi, și pre tot cel ce va îngenunchia pre genunchele sale să bea, să-l pui deosebi.

6. Și au fost numărul celor ce au limpit cu mîna lor la gură trei sute de bărbați; iar tot poporul celal a îngenunchiat pre genunchile sale să bea apă.

7. Și au zis Domnul către Ghedeon: cu acci trei sute de bărbați, carii au limpit, voi mîntui pre voi, și voi da pre Madiam în mîna ta; iar tot poporul celal să meargă fiecare bărbat la casa sa.

8. Și a luat poporul demîncarea în mîna sa și buciurile sale, și pre toți bărbații aceia zi lui Israil i-a trimis pre fiecare la lăcașul său; iar pre cei trei sute de bărbați i-a oprii, și tabăra lui Madiam eră acolo de desupt în vale.

9. Și a fost în noaptea aceea, au zis Domnul către Ghedeon: scoală și te pogoară curând de aici la tabără, că o am dat în mîna ta.

10. Iar de te temi a te pogori tu singur, pogoară-te tu și Fara băiatul tău la tabără.

11. Și vei auzi ce vor grăi, și după aceea se vor întări mîmle tale, și te vei pogori asupra taberii; și s'a pogori el și Fara băiatul lui la marginea taberii, unde strejuiau cincizeci de oștași întrarmați.

12. Iar Madiam și Amalic și toți fiii răsăritului, tăbărăse în vale ca lăcustele de mulți, și cămilele lor nenumărate, că erau multe ca nisipul de pre marginea mării.

13. Și dupăce a venit Ghedeon, iată un bărbat povesteă aproape lui său visul, zicând: vis am visat, și iată turte de pâine de orz se prăvăleau spre tabăra lui Madiam, și au venit până la corturi, și le-au lo-

^{39.} Fac. 18, 32.

^{7.} 2. R. 2 Lege 20, 3, 8; 1 Macab. 3, 56.

^{5.} Ps. 109, 7.

vir și le-au răsturnat și le-au surpat, și au căzut corturile.

14. Și răspunzând aproapele lui, a zis: acesta nu este alt, fără numai sabia lui Ghedeon fiul lui toas bărbatul lui Israil, în mâinile lui au dat Dumnezeu pre Madiam și toată tabăra.

15. Și a fost după ce a auzit Ghedeon povestirea visului și tălcul lui, s'a închinat Domnului, și s'a înțors în tabăra lui Israil, și a zis. sculați, că au dat Domnul în mâinile noastre tabăra lui Madiam.

16. Și a împărțit pre cei trei sute de oameni în trei părți, și a dat buciuri în mâinile tuturor și urcioare deșarte, și lumini în urcioare.

17. Și a zis către ei: cum mă veți vedea pre mine, și voi așa să faceți, și iată eu mă voi duce în mijlocul taberii, și cum voi face eu, așa să faceți și voi.

18. Și voi trâmbița eu cu buciurul, și toți cei cu mine veți trâmbița cu buciurii împrejurul a toată tabăra, și veți striga: sabia Domnului și a lui Ghedeon.

19. Și a intrat Ghedeon și sutea cea de bărbați, carii erau cu el, în partea taberii, la începutul strejii cei din mijloc, și au desteptat pre cei ce strejuiău și au buciurat cu buciurii, și au scuturat urcioarele cele din mâinile lor.

20. Și au buciurat câte trele părțile cu buciurii, și au sfărâmat urcioarele, și în mâna cea stângă au luat luminile, iar în mâna cea dreaptă au luat buciurii să buciure, și au strigat: sabia Domnului și a lui Ghedeon.

21. Și fiecare bărbat a stătu în locul său împrejurul taberii, și alergând toată tabăra a dat semn, și a fugit.

22. Și au trâmbițat cei trei sute

de buciuri, și au pus Domnul sabia fiecărui bărbat împotriva aproapei lui, și se tăiau unii pre alții, și a fugit tabăra până la Vita, și s'a strâns până la Avelmeula la Taval.

23. Și strigând bărbații Israiliteni cei din Neftali și din Asir și din tot Manasa gonit dinapoi pre Madiam.

24. Și a trimis Ghedeon vestitori în tot muntele lui Efraim, zicând: pogorâți-vă înaintea lui Madiam, și le luați lor apa până la Vetvira și până la Iordan, și a strigat tot bărbatul lui Efraim, și a luat apa până la Vetvira și până la Iordan.

25. Și au prins pre doi domni ai lui Madiam: pre Oriv și pre Ziv, și au omorât pre Oriv în Suroriv; iar pre Ziv l-au omorât în fochesiv, și au gonit pre Madiam, și capul lui Oriv și al lui Ziv l-au dus la Ghedeon dincolo de Iordan.

CAP. 8.

Urmărirea Madianiților și învingerea lor.

Și bărbații din Efraim au zis către Ghedeon: ce este lucrul, care l-ai făcut nouă, că nu ne-ai chemat pre noi, când ai mers să faci războiu cu Madiam? Și se certau cu dânsul tare.

2. Iar Ghedeon a zis către ei: ce am făcut eu acum. în ce chip ați făcut voi? Au nu este mai bună o ciorchină din viea lui Efraim, decât tot culesul vii lui Aviezer?

3. În mâna voastră au dat Domnul pre căpeteniile Madiamului, pre Oriv și pre Ziv, și ce am putut face eu. în ce chip ați făcut voi? Atunci a potolit mânia lor deasupra sa, grăind el cuvântul acesta.

4. Și a mers Ghedeon la Iordan, și a trecut el și cei trei sute de

22. 1 Imp. 14, 20; 2 Paral. 20, 23.

24. Ioan 1, 26. 25. Psalm 82, 12.
8. 1, 12, 1.

bărbați, carii erau cu el, osteniți și flămânzi.

5. Și a zis către oamenii cei din Sokhot: dați pâine de mâncat poporului celui ce este cu mine, că este flămând, și eu îndată alerg după Zevea și după Salmana împărații Madiamului.

6. Și au zis boierii Sokhotului: au doar mâna lui Zevea și a lui Salmana este acum în mâna ta, ca să dăm oștirii tale pâine?

7. Și a zis Ghedeon: pentru aceea când va da Domnul pre Zevea și pre Salmana în mâna mea, și eu voiu scărpina trupurile voastre cu spinii pustiei și cu ciulini.

8. Și s'a suit de acolo în Fanuil, și a grăit către oamenii locului acela: tot întru acel chip; iar oamenii din Fanuil i-au răspuns lui în ce chip i-au fost răspuns oamenii din Sokhot.

9. Și a zis Ghedeon către oamenii din Fanuil, grăind: când mă voiu întoarce cu pace, voiu strică turnul acesta.

10. Iar Zevea și Salmana erau în Karcar, și tabăra lor cu ei ca vre-o cincisprezece mii, toți cei ce au rămas din toată tabăra fiilor răsăritului. Iar cei ce au căzut, au fost o sută și douăzeci de mii de bărbați, carii purtau sabii.

11. Și s'a suit Ghedeon pre calea celor ce lăcuiesc în corturi la răsăritul Navei, aproape de Nava și Egeval și a lovit tabăra, care nu avea teamă de nimic.

12. Și au fugit Zevea și Salmana, și au alergat după ei, și au prins pre acei doi împărați ai Madiamului, pre Zevea și pre Salmana, și toată tabăra lor o au turburat.

13. Și s'a întors Ghedeon feciorul lui soas dela războiu, înainte de răsăritul soarelui.

14. Și a prins o slugă de ai oa-

menilor celor din Sokhot, și l-a întrebat pre el, și a scris numele boierilor Sokhotului și al bătrânilor lui, șaptezeci și șapte de bărbați.

15. Și a mers Ghedeon la boierii Sokhotului și le-a zis: iată Zevea și Salmana pentru carii m-ați ocărît, zicând: au doar mâna lui Zevea și a lui Salmana este acum în mâna ta? Ca să dăm oamenilor tăi celor flămânzi pâine?

16. Și a luat pre boierii și pre bătrânii cetății și i-a bătut pre ei cu spinii pustiei și cu ciulini, cu acelea a zdrobit pre bărbații cetății Sokhotului.

17. Și turnul Fanuilului l-a stricat, și pre bărbații cetății i-a omorât.

18. Și a zis către Zevea și către Salmana: cum au fost bărbații pre carii i-ați omorât în Tavor? Iar ei au zis: cum ești tu, așa au fost și ei, cel ce seamănă ie, seamănă lor, ca chipul fiului de împărat erau.

19. Și a zis Ghedeon: frații mei și feciorii maicii mele au fost, și s'a jurat lor: viu este Domnul, de i-ați fi ținut vii, nu v'aș fi omorât pre voi.

20. Și a zis lui leter, fiul său cel întâi născut: scoală-te și-i omorâ pre ei, iar fiul său n'a scos sabia sa, că s'a temut, pentru că eră mai tânăr.

21. Și a zis Zevea și Salmana: scoală-te tu și te repezi asupra noastră, că, ca un bărbat ai putere, și s'a sculat Ghedeon și a ucis pre Zevea și pre Salmana, și a luat lunișoarele, care erau la grumazii cămiletelor lor.

22. Și au zis bărbații lui Israil către Ghedeon: doamne! Stăpânește-ne pre noi, tu și fiul tău și fiul fiului tău, că tu ne-ai mântuit pre noi din mâna lui Madiam.

23. Și a zis către ei Ghedeon: nu voiu stăpâni eu pre voi și nu va

stăpâni fiul meu pre voi, ci Domnul va stăpâni pre voi.

24. Și a zis Ghedeon către ei: vouă cerere: să-mi deă mie fiecare bărbat cercel din prăzile lui; că cercei de aur erau la ei, că erau Ismailiteni.

25. Si ei au zis: iată vom da, și întinzându-și haina sa fiecare bărbat a aruncat acolo cercel din prada sa.

26. Și cerceii cei de aur, cari i-au cerut, au tras o mie și șapte sute de sicli de aur, afară de lunișoare și de lanțuri și de îmbrăcămintele cele de porfiră, care erau pre împărajii Madiamului, și afară de lanțurile care erau la grumazii cămielei lor.

27. Și a făcut dintr'acelea Ghedeon, Efod, și l-a pus în celatea sa în Efrata, unde a păcătuit tot Israelul după dânsul, și a fost lui Ghedeon și casei lui spre cădere.

28. Și s'a umilit Madiam înaintea fiilor lui Israel, și mai mult n'a adăos a ridică capul său, și a fost pace în țară patruzeci de ani în zilele lui Ghedeon.

29. Și s'a dus Ierovaal fiul lui Ioas și a lăcut în casa sa.

30. Și avea Ghedeon șaptezeci de fii, cari ieșise din coapsele lui, că multe iemei avea el.

31. Și fiioarea lui cea din Sihem i-a născut și ea fecior, și i-a pus numele Avimeleh.

32. Și a murit Ghedeon feciorul lui Ioas într-o bătrânețe bună, și s'a îngropat în mormântul tatălui său în Efrata Aviezerul.

33. Și a fost dupăcc a murit Ghedeon, s'au întors fiii lui Israel și au curvit după Valimi și au făcut legătură cu Vaal Verit, ca să le fie el lor Dumnezeu.

34. Și nu s'au adus aminte fiii lui Israel de Domnul Dumnezeu lor, cei

ce i-au mântuit pre ei din mâna tuturor vrăjmașilor lor celor de prin prejur.

35. Și n'au făcut milă cu casa lui Ierovaal, adică a lui Ghedeon, după tot binele care l-a făcut cu Israel.

CAP. 9.

Avimeleh.

Și s'a dus Avimeleh feciorul lui Ierovaal în Sihem la frații mamei sale, și a grăit către ei și către toată rudenia casei tatălui mamei sale, zicând:

2. Grăjiți întru urechile tuturor bărbaiilor din Sihem; ce voiți voi mai bine: să vă stăpânească șaptezeci de băbaji toți feciorii lui Ierovaal sau să vă stăpânească un bărbat? Și vă aduceți aminte, că osul vostru și carnea voastră sunt eu.

3. Și au grăit pentru el frații mamei lui întru auzul tuturor bărbaiilor din Sihem toate cuvintele acestea, și s'au plecat inimile lor după Avimeleh, pentru că au zis: fratele nostru este.

4. Și i-au dat lui șaptezeci de arginți din casa lui Vaal Verit, și a năimit cu ei Avimeleh băbaji săraci și fără de lăcaș, și au mers după dânsul.

5. Și a intrat în casa tatălui său în Efrata, și a omorât pre frații săi, pre feciorii lui Ierovaal șaptezeci de băbaji pre o piatră, și a rămas Ioatham feciorul cel mai tânăr al lui Ierovaal, că s'a fost ascuns.

6. Și s'au adunat toți băbaji din Sihem și toată casa lui Vimaalo, și mergând au pus pre Avimeleh împărat la stejarul, care stă în Sihem.

7. Și s'a spus lui Ioatham, și a mers și a stălit în vârful muntelui Garizin, și s'a ridicat glasul său și a

plâns, și le-a zis lor : ascultați-mă bărbați din Sihem, ca așa să vă asculte și pre voi Dumnezeu.

8. Odinioară au mers lemnele să ungă împărat preste sine, și au zis maslinului: împărățește preste noi.

9. Și le-a răspuns lor maslinul: nu voi lăsa eu grăsimea mea, care întru mine o au mărit Dumnezeu și oamenii, și să merg să împărățesc preste lemne.

10. Și au zis lemnele către smochin: vino de împărățește preste noi.

11. Și le-a răspuns lor smochinul: nu voi lăsa eu dulceața mea și roada mea cea bună, să mă duc să împărățesc preste lemne.

12. Și au zis lemnele către viță: vino de împărățește preste noi.

13. Și le-a răspuns vița: nu voi lăsa eu vinul meu, veselia lui Dumnezeu și a oamenilor, și să mă duc să împărățesc preste lemne.

14. Și au zis toate lemnele către spin: vino de împărățește preste noi.

15. Și a zis spinul către lemne: de vreți cu adevărat să mă ungeți împărat preste voi, veniți de vă nădăjduiți supt acoperirea mea; iar de nu, să iasă foc din spini, și să mănânce kiedrii Livanului.

16. Și acum dacă cu adevărat și desăvârșit ați făcut și ați pus pre Avimeleh să împărățească și ați făcut bine cu Ierovaal și cu casa lui, și dacă ați făcut, ca să-i răsplătiți binele, care vi l-a făcut mâna lui.

17. Că s'a băut tatăl meu pentru voi, și s'a pus în primejdie sufletul său, și v'a mântuit pre voi din mâna lui Madiam.

18. Iar voi v'ați sculat astăzi asupra casei tatălui meu, și ați omorât pre feciorii lui șaptezeci de bărbați pre o piatră, și ați pus împărat pre Avimeleh feciorul slujni-

cii lui preste bărbații din Sichem: penitrucă este fratele vostru.

19. De ați făcut adevărat și drept cu Ierovaal și cu casa lui în zina aceasta, îiți voi binecuvântați, și să vă veseliți întru Avimeleh, și el să se veselească întru voi.

20. Iar de nu, să iasă foc din Avimeleh, și să mănânce pre bărbații din Sichem și casa lui Viltmaalo, și să iasă foc din bărbații Sichemului și din casa lui Viltmaalo, și să mistuiască pre Avimeleh.

21. Și a fugit loatam, și dându-se în laturi a mers la Veira, și a lăcut acolo pentru frica lui Avimeleh fratele său.

22. Și a împărățit Avimeleh preste Israil trei ani.

23. Și au trimis Dumnezeu duh rău între Avimeleh și între bărbații Sichemului, și au urgisit bărbații Sichemului casa lui Avimeleh.

24. Ca să aducă nedreptăța celor șaptezeci de fii ai lui Ierovaal, și sângele lor să-l pue pre Avimeleh fratele lor, care i-a omorât pre ei, și asupra bărbaților Sichemului, carii l-au ajutat pre el, ca să omoare pre frații săi.

25. Și i-au pus lui bărbații Sichemului paznici întru ascuns pre piscurile munților, și prindea pre toți cei ce călătoreau pe acolo, și s'a dat de știre lui Avimeleh.

26. Și a venit Gaal feciorul lui Avved și frații lui, și au trecut în Sichem, și au nădăjduit întru dânsul bărbații Sichemului.

27. Și ieșind la jarini, au cules viile sale și au stors strugurii și au făcut jocuri, și intrând în casa dumnezeului său au mâncat și au băut, blestemând pre Avimeleh.

28. Și a zis Gaal feciorul lui Avved: cine este Avimeleh și cine este feciorul Sichemului, ca să slujim lui? Au nu este feciorul lui Ierovaal, și

Zevul îngrijitorul lui robul lui împreună cu bărbaii lui Emor tatăl lui Sichem? Și ce să slujim noi lui.

29. Cine va da pre poporul acesta în mâna mea? Și voi u alungă pre Avimeleh, că voi u zice lui Avimeleh: Îmulțește puterea ta și ieși afară.

30. Și a auzit Zevul mai marele cetății cuvintele lui Gaal feciorul lui Aved, și s'a mâniat foarte.

31. Și pre ascuns a trimis soli la Avimeleh cu daruri, zicând: iată Gaal feciorul lui Aved și frații lui au venit în Sichem, și au întărit cetatea asupra ta.

32. Și acum scoală-te noaptea, tu și poporul tău cel cu tine, și pân-dește dimineața în jară.

33. Și va fi, dimineață odată cu răsăritul soarelui să măneci, și să năvălești asupra cetății, și când va ieși el și poporul cel cu el afară la tine, fă-i lui câte va afla mâna ta.

34. Și s'a sculat Avimeleh și tot poporul cel cu el noaptea, și a pândit Sichem de patru părți.

35. Și s'a făcut dimineață, și a ieșit Gaal feciorul lui Aved, și a stat la ușa porții cetății, și s'a sculat Avimeleh și poporul cel cu el dela pândă.

36. Și a văzut Gaal feciorul lui Aved pre popor, și a zis către Zevul: iată poporul se pogoară din vârful munților, iar Zevul a zis către el: umbra copacilor vezi tu, ca și cum ar fi oameni.

37. Și a adaos Gaal încă a grăi, și a zis: iată popor se pogoară despre mare mergând pe mijlocul locului, și o parte vine pre calea stejarului văzătorilor, altă parte vine pre calea sesului Maonenim.

38. Și a zis către el Zevul: unde este acum gura ta, care zicea: cine este Avimeleh, ca să slujim lui? Au nu acesta este poporul, pre care l-ai

defăimat? Ieși dar acum, și te bate cu el.

39. Și a ieșit Gaal înaintea bărbailor din Sichem, și s'a bătut cu Avimeleh, și l-a gonit pre el Avimeleh.

40. Și a fugit de fața lui, și mulți au căzut morți până la poarta cetății.

41. Și a șezut Avimeleh în Arima. Și Zevul a scos pre Gaal și pre frații lui, ca să nu lăcuiască în Sichem.

42. Și a fost a doua zi a ieșit poporul în jară, și s'a spus lui Avimeleh.

43. Și s'a luat poporul și l-a împărțit în trei părți, și a strălăuit în jară și a privit, și iată popor a ieșit din cetate și s'a sculat asupra lor și i-au bătut pre ei.

44. Și Avimeleh și mai marii cei ce erau cu el au înaintat și au stat la ușa porții cetății, și cele două cete s'au revărsat preste toți cei ce erau în jară, și i-au bătut pre ei.

45. Iar Avimeleh toată ziua aceea a dat războiu asupra cetății, și a luat cetatea, și pre poporul cel din ea l-a omorât, și cetatea o a stricat și a presărat preste ea sare.

46. Și auzind bărbaii turnului Sichemului, au intrat toți în înăritura casei făgăduinții lui Veil Veril.

47. Și s'a spus lui Avimeleh, că s'au strâns toți bărbaii turnului Sichem.

48. Și s'a suit Avimeleh în muntele Selmonului și tot poporul cel cu el, și a luat Avimeleh securea în mâna sa, și a tăiat o sarcină de lemne, și ridicându-o o a pus pre umărul său, și a zis către poporul cel cu el: ce m'ați văzut pre mine făcând, curând faceți și voi ca mine.

49. Și au tăiat și ei fiecare o sarcină, și ridicându-o au mers după Avimeleh, și au pus lemnele preste înăritură, și i-au dat ei foc, și au murit toți bărbaii turnului Sichem,

ca la o mie de bărbați și de femei.

50. Și s'a dus Avimeleh din Vetil Verit la Tivis, și l-a încurjurat și l-a luat.

51. Și eră în mijlocul cetății turnare, și au fugit acolo toți bărbații și femeile și toate căpeteniile cetății, și s'au închis acolo, și s'au suit în coperișul turnului.

52. Iar Avimeleh a venit până la turnu bătându-se, și s'a apropiat de ușa turnului ca să-l aprinză să arză cu foc.

53. Iar o femeie a aruncat o bucată de piatră de râșniță preste capul lui Avimeleh, și l-a spart capul.

54. Și Avimeleh îndată a strigat pre sluga, care purtă armele lui, și l-a zis: scoate sabia ta și mă omorâ, ca nu cumvă să se zică cândvă: muere l-a omorât pre el, și l-a junghiat pre el sluga lui, și a murit.

55. Și văzând bărbații lui Israil, că a murit Avimeleh, fiecare s'a dus la casa sa.

56. Și au întors Dumnezeu lui Avimeleh răul, care l-a făcut tatălui său omorând pre cei șaptezeci de frați ai săi.

57. Și tot răul bărbaților Sichemului l-au întors Dumnezeu în capul lor, și a venit preste ei blestemul lui Iotam fiului lui Ierovaal.

CAP. 10.

Israil invins de Filistenii.

Și după Avimeleh s'a sculat, ca să mântuiască pre Israil, Tolă feciutul lui Fua, fiul unchiului lui, bărbat din Isahar, și acesta lăcuia în Samir în muntele lui Efraim.

2. Și a judecat pre Israil douăzeci și trei de ani, și a murit și s'a îngropat în Samir.

3. Și după el s'a sculat fair din Galaad, și a judecat pre Israil douăzeci și doi de ani.

4. Și s'a născut lui treizeci și doi de feciori, cari călăreau pre treizeci și doi de mânji de asini, și erau mai mari preste treizeci și două de cetăți, care le-au chemat satele lui fair până în ziua aceasta, și sunt acestea în pământul Galaad.

5. Și a murit Iair, și s'a îngropat în Kamon.

6. Și au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului, și au slujit Vaalimilor și Astarotilor, și dumnezeilor Siriei și dumnezeilor Sidonului, și dumnezeilor Moavului și dumnezeilor fiilor lui Amon, și dumnezeilor neamurilor celor streine, și au părăsit pre Domnul și nu i-au slujit lui.

7. Și s'au mâniat cu iușime Domnul pre Israil, și i-au dat pre el în mâna altor neamuri și în mâna fiilor lui Amon,

8. Cari au necăjit și au asuprit pre fiii lui Israil în vremea aceea optsprezece ani, pre toți fiii lui Israil cei dincolo de Iordan în pământul Amoreului în Galaad.

9. Și au trecut fiii lui Amon Iordanul, ca să bată pre Iuda și pre Veniamin și pre Efraim, și s'au necăjit fiii lui Israil foarte.

10. Și au strigat fiii lui Israil către Domnul, zicând: păcăluit-am înaintea ta, că am părăsit pre Dumnezeul nostru, și am slujit lui Vaalim.

11. Și au zis Domnul către fiii lui Israil: au nu Eghiptenii și Amoreii și fiii lui Amon și Moav și cei de alți neam,

12. Și Sidonenii și Amalici și Hanaan v'au necăjit pre voi, și ați strigat către mine, și v'am mântuit pre voi din mâna lor?

53, 2 Imp. 11, 21. 54, 1 Imp. 31, 4.
57, 1 Paral. 10, 4.

10, 4, 5, 10. 7 4, 2; 1 Imp. 12, 9.
22, 3, 31.

13. Și voi m'ați părăsit pre mine, și ați slujit la dumnezei streini? Pentru aceea nu voi mai adaoge a vă mânia pre voi.

14. Mergeți și strigați către dumnezeii, pre cari i-ați ales, ca aceia să vă mântuiască pre voi în vremea necazului vostru.

15. Și au zis fiii lui Israil către Domnul; păcăluit-am, lă tu cu noi, căle-ți plac ție, numai într'această vreme ne mântuește pre noi.

16. Și au lepădat pre dumnezeii cei streini dintre ei, și au slujit Domnului singur, căruia l-au părut rău de necazurile lor.

17. Iar fiii lui Amon suindu-se au lăbărit în Galaad, și adunându-se și fiii lui Israil au ieșit și au lăbărit în Masifă.

18. Și au zis poporul și boierii Galaadului, fiecare bărbat către aproapele său: cine este bărbatul, care va începe a se bate cu fiii lui Amon, și va fi mai mare preste toți cei ce lăcuiesc în Galaad?

CAP. 11.

Ieftae și jăgădumfa lui.

Iar Ieftae Galaaditul eră tare întru virtute, și eră el fecior de femeie curvă, care a născut lui Galaad pre Ieftae.

2. Și femeia lui Galaad i-a născut lui fii, și dupăce au crescut fiii femeii, a scos pre Ieftae zicându-i: nu vei moșteni în casa tatălui nostru, că tu ești fecior din femeie curvă.

3. Și a fugit Ieftae dela fața fraților săi, și a lăcuil în pământul Tov, și s'au adunat la Ieftae oameni făcători de rău, și au ieșit cu el.

4. Și a fost după zilele acelea,

când s'au bătut fiii lui Amon cu Israil.

5. Și a fost dupăce s'au bătut fiii lui Amon cu fiii lui Israil, a mers bătrânii Galaadului să ia pre Ieftae din pământul Tov.

6. Și a zis lui Ieftae: vino și fii nouă povăjuitor, ca să dăm răsbou asupra fiilor lui Amon.

7. Și a zis Ieftae către bătrânii Galaadului: eu nu voi m'ați urfi și m'ați scos din casa tatălui meu. și m'ați gonit dela voi? Și penfruce veniți la mine acum, când sunteți necăjiți?

8. Și au zis bătrânii Galaadului către Ieftae: nu așa, ne-am întors acum la tine, ca să mergi cu noi. și vom da răsbou asupra fiilor lui Amon, și vei fi nouă mai mare preste toți cei ce lăcuiesc în Galaad.

9. Și a zis Ieftae către bărbajii Galaadului: de mă întoarceți pre mine voi, pentru ca să dau răsbou asupra fiilor lui Amon, și-i va da pre ei Domnul în mâinile mele. eu să vă fiu vouă mai mare.

10. Și au zis bătrânii Galaadului către Ieftae: Domnul cel ce aude acesteia, el mijlocitor și mărturie este. că vom face după cuvântul tău așa.

11. Și a mers Ieftae cu bătrânii Galaadului, și l-a pus poporul preste sine cap și povăjuitor, și a grăit Ieftae toate cuvintele sale înaintea Domnului în Masifă.

12. Și a trimis Ieftae soli la împăratul fiilor lui Amon, zicând: ce este mie și ție, că ai venit lu la mine să dai răsbou în pământul meu.

13. Și a răspuns împăratul fiilor lui Amon către solii lui Ieftae: pentrucă Israil, când s'a suie din Egiptei, a luat pământul meu dela Arnon până la favok și până la Iordan, și acum întoarce-l cu pace, și mă voi duce.

15. 11. 6-11.

11. 7. Ebr. 11. 32. 3. 2 Imp. 10, 6, 8; 1 Imp. 22, 2.

7. Facere 26, 27. 12. Num. 21, 21. 13. Num. 21, 26.

14. Și s'au întors solii la Ieftae, și a mai trimis Ieftae soli la împăratul fiilor lui Amon.

15. Carii au zis lui: așa zice Ieftae: n'a luat Israil pământul lui Moav, nici pământul fiilor lui Amon;

16. Căci, când s'au suit ei din Eghipt, a mers Israil prin pustie până la marea Roșie, și a venit în Kadis.

17. Și a trimis Israil soli la împăratul Edomului, zicând: lasă-mă să trec prin pământul tău, și n'a ascultat împăratul Edomului, încă și la împăratul lui Moav a trimis, și n'a voit, și a șezut Israil în Kadis.

18. Apoi s'a dus în pustie, și a încunjurat pământul Edomului, și pământul lui Moav, și a venit către răsărit de pământul lui Moav, și a tăbărit dincolo de Arnon, și n'a intrat în hotarul lui Moav, că Arnon este hotarul lui Moav.

19. Și a trimis Israil soli la Sion împăratul Amoreului împăratul Esevonului, și a zis Israil către el: lasă-mă să trec prin pământul tău până la locul meu.

20. Și n'a vrut Sion să lase pre Israil să treacă prin hotarul său, și a adunat Sion tot poporul său, și au tăbărit la lăsa, și au dat războiu cu Israil.

21. Și au dat Domnul Dumnezeu lui Israil pre Sion și pre tot poporul lui în mâna lui Israil, și l-a bătut pre el, și a moștenit Israil tot pământul Amoreului celui ce lăcuia în pământul acela.

22. Și a moștenit tot hotarul Amoreului, dela Arnon până la lavoc, și dela pustie până la Iordan.

23. Și acum Domnul Dumnezeu lui Israil a ridicat pre Amoreu dela fața poporului său Israil, și tu vei moșteni pre el?

24. Au nu căle ți-a dat Ie Hamos dumnezeul tău, acelea le vei moșteni? Și noi suntem moșteni tuturor, pre cari i-au ridicat Domnul Dumnezeu nostru dela fața noastră și ni i-au dat moștenire.

25. Și acum au mai bun ești tu decât Valac fiul lui Sepfor împăratul lui Moav? Care s'a bătut cu Israil și nu l-a biruit pre el.

26. Când a lăcut Israil în Esevon și în hotarele lui și în pământul Aroir și în hotarele lui și în toate cetățile cele de lângă Iordan, trei sute de ani, și pentruce într'atâta vreme nu le-ai scos.

27. Și acum eu n'am greșit Ie și faci cu mine rău, ca să dai războiu asupra mea, Domnul cel ce este judecător, să judece astăzi între fiii lui Israil și între fiii lui Amon.

28. Și n'a ascultat împăratul fiilor lui Amon de cuvintele lui Ieftae, care le-a trimis la el.

29. Și Duhul Domnului a fost preste Ieftae, și încunjurând Galaadul și pre Manas, a trecut piscul Galaad, și dela piscul Galaad dincolo de fiii lui Amon.

30. Și a lăcut Ieftae făgăduință Domnului și a zis: de vei da pre fiii lui Amon în mâna mea,

31. Va fi că oricare va ieși din ușile casei mele mai întâi înaintea mea când mă voi întoarce cu pace dela fiii lui Amon, aduce'l-voiu pre el ardere de tot Domnului.

32. Și a trecut Ieftae la fiii lui Amon, ca să dea războiu asupra lor, și i-a dat pre ei Domnul în mâna lui.

33. Și l-a bătut pre ei dela Aroir până la intrarea în Semenit, douăzeci de cetăți, și până la vile lui Avel, cu bătaie mare foarte, și s'au umilit fiii lui Amon dela fața fiilor lui Israil.

17. Num. 20, 14, 18. Num. 20, 21; 21 13.

19. A 2 Lege 2, 26; Num. 21, 21.

21. Num. 21, 34; A 2 Lege 3, 1-3 și 2, 36;

29, 7.

24. 3 Imp. 11, 7; Num. 21, 29. 25. Num. 22, 2. 26. 6, 34.

34. Și întorcându-se leŧae în Maŧila la casa sa, iată fața lui înaintea i-a ieșit întru întâmpinare cu tim-pine și cu danțuri; și aceasta eră fața una născută a lui iubită, și a-fară de ea nici fecior, nici fată n'avea.

35. Și a fost dacă o a văzut pre ea, s'a rupt hainele sale și a zis: vai de mine, fiica mea, m'ai împle-decat, piedecă te-ai făcut întru o-chii mei, că eu am deschis gura mea pentru tine către Domnul și nu voi u putea să întorc,

36. Iar ea a zis către el: părinte, dacă ai deschis gura ta către Dom-nul, fă cu mine după cuvântul care a ieșit din gura ta, pentru care au făcut ție Domnul izbândă asupra vrăjmașilor tăi din fiii lui Amon.

37. Și a zis ea către tatăl său: fă mie părintele meu, lucrul acesta: lasă-mă două luni să mă duc și să umblu preste munți, ca să-mi plâng fecioria mea, eu și soașele mele.

38. Și i-a zis ei: du-te, și o a slo-bozit pre ea două luni, și s'a dus ea și soașele ei, și a plâns fecioria sa în munți.

39. Și după ce s'au slărșit acele două luni și s'a întors ea la tatăl său, el a făcut cu ea după cum s'a fost făgăduit, și ea n'a cunoscut bărbat.

40. Și s'a făcut obicei întru Is-rail, de se adunau fetele lui Israil în tot anul, să plângă pre fața lui leŧae Galaaditul patru zile într'un an.

CAP 12.

Întîîngerea Efraimișilor.

Și s'au adunat fiii lui Efraim și s'au venit în Seŧină și au zis către leŧae: pentruce ai mers a da răș-boiu asupra fiilor lui Amon și nu ne-ai chemat și pre noi să mergem

cu tine; casa ta o vom arde preste tine cu foc.

2. Și a zis către ei leŧae: bărbat rășboinic eram eu și poporul meu și fiii lui Amon mă smereau foarte, și v'am strigat pre voi și nu m'ați mântuit din mâinile lor.

3. Și am văzut că nu eră cel ce mântuește, și am pus sufletul meu în primejdie și am trecut la fiii lui Amon, și i-au dat pre ei Domnul în mâna mea, și pentruce v'ați suŧt la mine în ziua aceasta să dați răș-boiu asupra mea?

4. Și a adunat leŧae pre toți băr-bașii Galaaditeni, să se bată cu E-fraim, și au bătut bărbașii Galaadului pre Efraim, că au zis: voi Galaadi-tenii sunteți iugarii lui Efraim în mijlocul lui Efraim și în mijlocul lui Manasș.

5. Și au apucat Galaaditenii vadurile Iordanului lui Efraim, și a fost când au zis cei fugiți ai lui Efraim să trecem, și le-au zis lor bărbașii cei din Galaad: au dintr'al lui Efraim sunteți voi? Și au zis: nu suntem.

6. Și le-a grăit lor: ziceți dar: Shiv-volei, ce se chlamă spic, și n'au pu-tut zice bine așa, și i-au prins pre ei și i-au junghiat la vadurile Ior-danului, și au căzut în vremea aceea din Efraim patruzeci și două de mii.

7. Și a judecat leŧae pre Israil șase ani, și a murit leŧae Galaaditul și s'a îngropat în Galaad celalea sa.

8. Și după el a judecat pre Israil Avessan din Vitteem.

9. Și s'a născut lui treizeci de fe-ciori și treizeci de fete, pre care le-a măritat afară, și treizeci de fete de afară au adus femeii feciorilor săi, și a judecat pre Israil șapte ani.

10. Și a murit Avessan, și s'a îngropat în Vitteem.

11. Și după el a judecat pre Is-rail Ailom Zavuloneanul zece ani.

12. Și a murit Ailom Zavulonea-

mul, și s'a îngropat Ailom în pământul lui Zavulon.

13. Și după el a judecat pre Israil Avdon feciorul lui, Elii Faratonitul.

14. Și s'a născut lui patruzeci de feciori și treizeci de feciori ai feciorilor lui, carii încălecau pre șaptezeci de mânji de asin, și a judecat pre Israil opt ani.

15. Și a murit Avdon feciorul lui Elii Faratonitul, și s'a îngropat în Faraton, în pământul lui Efraim în muntele lui Amalic.

CAP. 13.

Nașterea lui Samson.

Și iar au adaos fiii lui Israil a face strău înaintea Domnului, și i-au dat pre el Domnul în mâna Filisteilor patruzeci de ani.

2. Și eră un bărbat din Saraa, din seminția lui Dan, și numele lui Manoe, și femeia lui stearpă, și nu nășteă.

3. Și îngerul Domnului s'a arătat femeii, și a zis către dânsa: iată tu ești stearpă, și n'ai născut, ci vei lua în pânțece și vei naște fiu.

4. Și acum să te păzești să nu bei vin și băutură ameșitoare, și să nu mănânci nimic, ce este necurat.

5. Că iată tu în pânțece vei lua, și vei naște fiu; briciu pre capul lui nu se va sui, că sfințit lui Dumnezeu va fi pruncul din pânțece, și el va începe a mântui pre Israil din mâna Filisteilor.

6. Și a mers femeia și a spus bărbatului său, zicând: un om al lui Dumnezeu a venit la mine, și chipul lui eră ca chipul îngerului lui Dumnezeu luminat foarte, și l-am întrebat de unde este, și numele lui nu mi l-a spus.

7. Și mi-a zis: iată tu în pânțece vei lua și vei naște fiu, și acum să nu bei vin și băutură ameșitoare, și să nu mănânci nimic, ce este necurat, că sfințit lui Dumnezeu va fi pruncul din pânțece, până în ziua morții sale.

8. Și s'a rugat Manoe Domnului, și a zis: o Doamne! Omul lui Dumnezeu, pre care l-ai trimis la noi, să vie iarăși și să ne învețe, ce să facem pruncului, care se va naște.

9. Și au ascultat Dumnezeu glasul lui Manoe, și iarăși a venit îngerul lui Dumnezeu la femele, când ședeă ea în țarină, și Manoe bărbatul ei nu eră cu ea.

10. Și grăbind femeia a alergat și a spus bărbatului său, și a zis către el: iată s'a arătat mie omul, care a venit la mine în ziua aceea.

11. Și s'a sculat Manoe, și a mers după femeia sa, și a venit la bărbatul acela și a zis lui: au! tu ești omul, care ai grăit către femeia mea? Și a zis îngerul: eu sunt.

12. Și a zis Manoe: acum 'dacă se va plini cuvântul tău, ce trebuie să se facă cu pruncul, și de ce să se lerească?

13. Și a zis îngerul Domnului către Manoe: de toate care am zis femeii, să se păzească.

14. Tot ce iese din viță de vie să nu mănânce, și vin și băutură ameșitoare să nu bea, și nimic ce este necurat să nu mănânce, și toate câte am poruncit ei, să le păzească.

15. Și a zis Manoe către îngerul Domnului: rogu-te dar să mă ascuți, și-ți vom găti un ied din capre.

16. Și a zis îngerul Domnului către Manoe: de mă vei opri, nu voi mânca din pâinile tale, și de vei face ardere de tot, Domnului s'o aduci, că n'a cunoscut Manoe, că îngerul Domnului este el.

7. Num. 6, 3, 5. 15. 6, 15.

14. 3, 10; 10, 4. 15, 2 Imp 23, 30.
13. 1, 2, 11. 3. Fac. 16, 11. 4. Num. 6, 2,
7 Imp. 1, 11, 20. 5. Lucă 1, 31.

17. Și a zis Manoe către îngerul Domnului: cum este numele tău? Ca după ce se va plini cuvântul tău, să te mărim pre tine.

18. Și i-a zis lui îngerul Domnului, pentru ce întrebi de numele meu? Că minunat este el.

19. Și a luat Manoe iedul cel din capre și jertfa, și le-a adus pre piatră Domnului, iar el minunate a făcut în fața lui Manoe și femeii lui.

20. Și a fost când s'a supt para jertfelnicului spre cer, s'a supt și îngerul Domnului cu para jertfelnicului; iar Manoe și femeia lui priveau, și au căzut cu fața lor pre pământ.

21. Și n'a mai adaos îngerul Domnului a se arăta lui Manoe și femeii lui. Atunci a cunoscut Manoe, că îngerul Domnului a fost acela.

22. Și a zis Manoe către femeia sa: cu moarte vom muri, că am văzut pre Dumnezeu.

23. Și i-a zis lui femeia: de ar fi vrut Dumnezeu să ne omoare pre noi, n'ar li primit din mâna noastră ardere de tot și jertfă, și nu ne-ar fi arătat nouă toate acestea, nici în vremea aceasta auzite ne-ar fi făcut nouă acestea.

24. Și a născut femeia fecior, și a chemat numele lui Samson, și a crescut pruncul, și l-au binecuvântat pre el Domnul.

25. Și a început Duhul Domnului a petrece împreună cu el în tabăra lui Dan între Saraa și între Estaol.

CAP. 14.

Faptele lui Samson.

Și s'a dus Samson în Tamnata, și a văzut în Tamnata femeie din fetele celor de alt neam, și i-a plăcut lui.

2. Și întorcându-se a spus tatălui

său și mumei sale zicând: femeie am văzut în Tamnata din fetele Filisteilor, deci luați-o pre ea mie femeie.

3. Iar tatăl său și muma sa i-au zis: au doar între fetele fraților tăi și în tot poporul tău nu este femeie? Pentru ce să mergi tu să-ți iei femeie dela cei de alt neam, cari sunt neașteji împrejur? Și a zis Samson către tatăl său: pre aceasta o ia mie, că aceasta a plăcut ochilor mei.

4. Și tatăl lui și muma lui n'au cunoscut că dela Domnul este, și izbândă caută el din cei de alt neam, că în vremea aceea cei de alt neam stăpâneau pre Israel.

5. Și s'a dus Samson cu tatăl lui și muma lui în Tamnata, și venind până la vule Tamnatei, acolo i-a ieșit înainte un puiu de leu răgnind.

6. Și a venit presfe el Duhul Domnului, și l-a sfințecat ca pre un ied din capre, și ca o nimica eră în mâinile lui, și n'a spus tatălui său și mumei sale ce a făcut.

7. Și s'a dus și a grăit femeii, și a plăcut ea lui Samson.

8. Și după vr'o câteva zile s'a întors s'o ia pre dânsa, și s'a abătut să vadă stărvul leului, și eră roiul de albine în gura leului și miere.

9. Și o a luat în mâinile sale și mergea mâncând, și a venit la tatăl său și la muma sa și le-a dat lor și au mâncat, și nu le-a spus lor că din gura leului a luat mierea.

10. Și s'a dus tatăl lui la femeie, și a făcut acolo Samson ospăț șapte zile, că așa făceau tinerii.

11. Și a fost când l-a văzut pre el, i-a rânduit lui treizeci de tovarăși, și aceștia erau împreună cu el.

12. Și le-a zis lor Samson: o găcitură voi pune vouă, și de o veți găci într'aceste șapte zile ale ospățului și o veți afla, voi da vouă

1. Fac. 32, 20. 22 Egipt 33, 20; R 2 Lege 5, 26. 24. Evi. 11, 32. 25. 18, 12.

14. 12. 4 Imp. 5, 22.

treizeci de pânzeturi și treizeci de haine de îmbrăcăminte.

13. Iar de nu mi-o veți putea spune, veți da voi mie treizeci de pânzeturi și treizeci de haine de îmbrăcăminte; iar ei au zis lui: spune găcitura ta, s'o auzim.

14. Și le-a zis lor: din cel ce mănâncă a ieșit mâncare și din cel tare a ieșit dulceață, și n'au putut să găcească găcitoarea în trei zile.

15. Și a fost în ziua a patra au zis ei către femeia lui Samson: amăgește pre bărbatul tău și să-ți spun găcitoarea; iar de nu vei vrea a face aceasta, te vom arde și pre tine și casa tatălui tău cu foc, au doar ca să ne sărăciți pre noi ne-ați chemat?

16. Și a plâns femeia lui Samson către dânsul și a zis lui: cu adevărat, m'ai urât și nu mă iubești, că găcitoarea care o ai pus fiilor poporului meu, nu o spui mie; și a zis către ea Samson: iată tatălui meu și numei mele n'o am spus, și ie să și-i o spui?

17. Și ea se plângea lui într'acele șapte zile de ospă, și în ziua a șaptea i-a spus ei, că-l supără pre el, și ea a spus fiilor poporului său.

18. Și i-au zis lui bărbații cetății în ziua a șaptea mai înainte de a apune soarele: ce este mai dulce decât mierea și ce este mai tare decât leul? Și le-a zis lor Samson: de nu ați li îmblânzit junica mea, n'ați li alfat găcitura mea.

19. Și s'a îndreptat preste el Domnul Domnului, și s'a pogorît în Ascalona și a bătut acolo treizeci de oameni, și le-a luat hainele lor, și a dat hainele celor ce i-au spus găcitoarea. Și s'a mântiat cu iușime Samson, și s'a suit în casa tatălui său; iar femeia lui Samson s'a însoțit cu unul dintre nuntași, care cră lui prieten.

CAP. 15.

Războiul lui Samson.

Și după câteva zile, în vremea secerii grâului, a mers Samson să-și vază femeia sa, și i-a adus ei un ied din capre și a zis: voiu să intru la femeia mea să mă culc cu dânsa, și nu l-a lăsat pre el tatăl ei să intre.

2. Și a zis tatăl ei: am crezut în adevăr că cu totul o ai urât pre ea, și o am dat unuia din prietenii tăi, iată sora ei cea mai tânără, au nu mai bună este decât ea? Fie dar a ta în locul aceleia.

3. Și le-a zis lor Samson: nevinovat voiu fi eu acum înaintea celor de alt neam, pentru că voiu face eu lor rău.

4. Și ducându-se Samson, a prins trei sufe de vulpi și le-a legat coadă de coadă, și luând făclii a legat câte o făclie între două coade.

5. Și aprinzând făcliile, a slobozit vulpile în holdele celor de alt neam, și le-a ars și holdele cele secerate din arie și cele nesecerate, și viile și maslinii.

6. Iar cei de alt neam au zis: cine a lăcut aceasta? Au spus: Samson ginerile Tamnateului, pentru că i-a luat femeia lui și o a dat tovarășului lui; și mergând cei de alt neam, au ars casa tatălui ei și pre dânsa cu foc.

7. Și a zis lor Samson: de ați făcut voi așa cu dânsa, nu'mi place; ci izbândă mie despre fiecare din voi voiu face.

8. Și i-a bătut pre el bătae mare preste pulpă și preste coapsă, și pogorându-se de acolo a lăcut lângă rîu la peștera pietrei ftamului.

9. Și s'au dus cei de alt neam, și au lăbărât în Iuda, și s'au răstirat în Lehi.

10. Iar bărbații lui Iuda le-au zis

15. N. I Paral. 4, 32.

lor: de ce ați venit asupra noastră? Iar cei de alt neam au zis: ca să legăm pre Samson am venit, și să-l facem lui precum a făcut și el nouă.

11. Și s'au dus din Iuda trei mii de oameni la gura pletrei Itamului, și au zis către Samson: au nu știi, că ne stăpănesc pre noi cei de alt neam? Și de ce ai făcut aceasta nouă? Și le-a zis lor Samson: cum mi-au făcut ei mie, așa le-am făcut și eu lor.

12. Iar el i-au zis lui: să te legăm am venit noi, și să te dăm în mâinile celor de alt neam; iar el le-a zis lor: să-mi jurăți, că nu mă veți omorî; ci mă veți da lor, iar voi nu cumvă să vă împotrivii mie.

13. Și au jurat lui, zicând: nu, ci numai te vom lega, și te vom da în mâna lor, iar cu moarte nu te vom omorî; și i-au legat pre el cu două funii nouă, și i-au dus pre el dela piatra aceea.

14. Și venind până la Lehi, cei de alt neam strigau de bucurie, și au alergat înaintea lui. Iar Duhul Domnului s'a îndreptat preste Samson, și funiile cu care erau legate mâinile lui, s'au făcut ca niște câlți de fața focului, și s'au dezlegat legăturile de pre brațele lui.

15. Și aflând o falcă de asin lepădată, și înflinzându-și mâna o a luat, și a omorît cu ea o mie de bărbați.

16. Și a zis Samson: cu o falcă de asin sfîngând i-am stins pre ei, cu o falcă de asin am omorît o mie de bărbați.

17. Și a fost după ce a încetat a grăi, a aruncat falca din mîna sa, și a numit locul acela ucidere cu falcă.

18. Și a însetoșat foarte, și a strigat către Domnul, și a zis: iu ai dat în mîna robului tău această mîn-

tuire mare, și acum murl-voiu de sete, și cădeă-voiu în mîna celor neaiei! Imprejur?

19. Și au deschis Dumnezeu o adâncătură în falcă, și a ieșit din ea apă, și a băut, și s'a îniors duhul lui, și s'a răcorî; pentru aceea s'a chemat numele locului acelui: izvorul celui ce se roagă, care este în Lehi până în ziua aceasta.

20. Și a judecat pre Israel în zilele celor de alt neam douăzeci de ani.

CAP. 16.

Căderea lui Samson. Răzbunarea lui.

Și a mers Samson în Gaza, și a văzut acolo o femeie curvă, și a intrat la ea.

2. Și s'a dat de știre Gazeților, zicându-li-se: a venit Samson aici, și i-au încunjurat strejuindu-l toată noaptea la poarta cetății, și au făcut toată noaptea aceea, zicând: să așteptăm pînă ce se va lumina ziua, și-l vom omorî pre el.

3. Și a dormit Samson până la miezul nopții, și s'a sculat la miezul nopții, și a prins amândouă ușile porții cetății cu amândoi stălpil, și ridicându-le împreună cu zăvorul, le-a pus pre umărul său și le-a dus în vârful muntelui celui de către fața Hevronului, și le-a pus acolo.

4. Și a fost după aceasta a iubit pre o femeie din valea lui Sorih, și numele ei eră Dalidă.

5. Și s'au suit la dansa boierii cei de alt neam, și au zis către dansa: înșală-l pre el, și vezi în ce stă țăriia lui cea mare, și cum îl vom birui, și-l vom lega, ca să-l umilim pre el, și noi fiecare bărbat vom da fie o mie și o sută de arginți.

6. Și a zis Dalidă către Samson: spunc-mi rogu-te în ce stă țăriia ta

cea mare, și cu ce te vei lega, ca să te smerești.

7. Iar Samson i-a zis ei: de mă vor lega pre mine cu șapte vine proaspete neuscate, voiui slăbi și voiui fi ca unul dintre ceilalți oameni.

8. Și i-au adus ei boierii cei de alt neam șapte vine proaspete neuscate, și i-a legat pre el cu ele.

9. Și cei ascunși al ei ședeau în cămară. Și a zis ea către el: cei de alt neam vin asupra ta Samsoane. Iar el a rupt vinele ca și cum ar rupe o ață de câlți când se atinge de foc, și nu s'a cunoscut țăriă lui.

10. Și a zis Dalidă către Samson: vezi că m'ai înșelat, și al grăii către mine minciuni, acum rogu-te spune-mi cu ce te vei lega?

11. Iar el a zis către ea: dacă le-gând mă vor lega cu lunii nouă, cu care nimic n'a mai fost legat, atunci voiui slăbi, și voiui fi ca și unul dintre ceilalți oameni.

12. Și a luat Dalidă funii nouă, și a legat cu ele pre Samson, și a zis către el: cei de alt neam vin asupra ta Samsoane, și ascunșii ședeau în cămară, iar el a rupt funiile dela brațele sale ca o ață.

13. Și a zis Dalidă către Samson: până acum m'ai înșelat, și ai grăii către mine minciuni? spune-mi cu ce te vei lega? Iar el a zis ei: de vei împleți cele șapte șuvițe ale capului meu cu torti,

14. Și le vei bate cu cuiu în pă-rete, atunci eu voru fi slab, ca și unul dintre ceilalți oameni. Și i-a adormit pre el Dalidă pe genunchii ei, și a fost când dormea el, a luat Dalidă cele șapte șuvițe ale capului lui, și le-a împletit cu torti.

15. Și le-a bătut cu cuiu în părete, și a zis către el: Samsoane, cei de alt neam vin asupra ta. Iar el de-șteptându-se din somnul său, a scos cuiule cu împlețitura din părete, și tortul, și nu s'a cunoscut țăriă lui.

16. Și a zis către el Dalidă: cum zici că mă lubești pre mine, și inima ta nu este cu mine? Iată a treia oară m'ai înșelat, și nu mi-ai spus în ce săl țăriă ta cea mare.

17. Și a fost supărându-l pre el cu cuvintele ei toată noaptea, și nedându-i pace a slăbit sufletul lui până la moarte.

18. Și s'a deschis către ea toată inima sa, și i-a zis ei: briciu nu s'a atins de capul meu, că slăni al lui Dumnezeu sunt eu din pântecul malcii mele, și de mă voiui rade, se va depărta dela mine țăriă mea, și voiui slăbi, și voiui fi ca și ceilalți oameni.

19. Și văzând Dalidă, că i-a spus ei toată inima sa, a trimis și a chemat pre boierii celor de alt neam, zicând: veniți acum încă odată, că mi-a spus mie toată inima sa, și au venit la ea toate căpeteniile celor de alt neam aducând în mâinile lor argintul.

20. Și i-a adormit pre el pe genunchii săi, și a chemat pre bărbier, și a ras cele șapte șuvițe de pre capul lui, și a început a slăbi, și s'a depărtat vîrîrtea lui dela el.

21. Și a zis Dalidă: Samsoane, cei de alt neam vin asupra ta, și s'a deșteptat din somnul său, și a zis: voiui lace ca și mai înainte, și mă voiui scutura, și el n'a cunoscut, că Domnu! s'a depărtat dela dănsul.

22. Și i-au prins pre el cei de alt neam, și i-au scos ochii lui, și i-au adus pre el în Gaza, și i-au legat pre el cu obezi de aramă, și răș-neă în casa temniții.

23. Și a început a'i crește părul capului lui după ce s'a ras.

24. Și boierii celor de alt neam s'au adunat să jertfească jertfă mare lui Dagon dumnezeului lor, și să se

veselească, și au zis: dai-a dumnezeu în mâinile noastre pre Samson vrăjmașul nostru.

25. Și văzându-l pre el poporul, au lăudat pre dumnezeii săi, zicând: dai-a dumnezeul nostru în mână noastră pre vrăjmașul nostru, care pusieă pământul nostru, și care a înmulțit pre răniții noștri.

26. Și a fost când se veseleă inima lor, au zis: chemați pre Samson din casa lemniții, și să joace înaintea noastră, și au chemat pre Samson din izmniță, și-și băteau joc de el, și l-au pus între doi stâlpi.

27. Și a zis Samson către sluga, care-l jineă de mână: lasă-nă să pipăiu stâlpii, preste care stă înărită casa, și să mă razem de ei, și sluga a făcut așa.

28. Iar casa eră plină de bărbați și de femei, și erau acolo toți domniile celor de alt neam și pre podul cască ca la vre-o irel mii de bărbați și de femei, cari priveau, când baijocoreau pre Samson.

29. Și a strigat Samson către Domnul, și a zis: Adonae, Doamne al puterilor, adu-ți aminte de mine, și mă înărește acum încă odată Dumnezeule, ca să izbândesc izbândă întru cei de alt neam pentru amândoi ochii mei.

30. Si proptindu-se Samson a înbrățișat amândoi stâlpii cei din mijloc, pre carii se rezemă casa, pre unul cu dreapta, pre altul cu stânga.

31. Sfârșească-se vieaja mea împreună cu cei de alt neam, și plecându-se cu putere, a căzut casa preste domni și preste tot poporul, care eră într'însa, și au fost cei morți, pre carii i-a omorât Samson la moartea sa, mai mulți decât aceia, pre carii i-a omorât în vieaja sa.

32. Și au venit irapii lui și toată casa tatălui său, și luându-l pre el

s'au dus, și l-au îngropat între Saraa și între Estaoi în mormântul lui Manoe tatăl lui, și acesta a judecat pre Israil douăzeci de ani.

33. Și după Samson s'a sculat Emegar feciorul lui Euan, și a lăiat pre oamenii cei de alt neam, afară de vile, și a mântuit acesta pre Israil.

CAP. 17.

Mihă face un idol.

Și a lost un om din muntele Efraim anume Mihă.

2. Și a zis către muma sa: cei o mie și o sulă de arginți, cari s'au luat dela tine, și ai jurat și ai zis întru urechile mele: iată argintul este la mine, eu l-am luat, și i-a zis muma sa: binecuvântat să fii fiul meu Domnului.

3. Și a dat acei o mie și o sulă de arginți mumei sale, iar muma sa a zis: cu sfințenie am sfințit argintul Domnului din mână mea singur, ca să fac cioplil și vărsat, și acum îl dau ție.

4. Și a dat argintul mumei sale, și a luat muma sa două sute de arginți, și i-a dat argintarului, și a lăcut din ei cioplil și vărsat, care a fost în casa lui Mihă.

5. Acesta a lăcut casa sa Biserică lui Dumnezeu, și a lăcut Efod și Terafin și a afierosit pre unul dintre liii săi și a lost lui preot.

6. Iar în zilele acelea nu eră înăpărat în Israil, pentru aceea fiecare om ce se părea drept în ochii lui, aceea lăcea.

7. Și a lost un tânăr din Villeemul lui Iuda din poporul lui Iuda, și acesta eră Levit și lăcuia acolo.

8. Și a mers omul acela din Villeemul Iudii să lăcuască unde va găsi loc, și a venit până la muntele

Efraim și până la casa lui Mihă, lăcându-și calea sa.

9. Și i-a întrebat pre el Mihă: de unde vii? Iar el a răspuns: Levit sunt eu din Villeemul lui Iuda, și merg să lăcuiesc unde voi găsi loc.

10. Și i-a zis Mihă lui: șezi cu mine și îți mie părinte și preot, și eu voi da ție zece arginți pe an și un rând de haine și cele pentru vieala ta.

11. Și a mers Levitul și a început a lăcuși lângă omul acela, și s'a făcut slujitor lui, ca unul dintre fiii lui.

12. Și a umplut Mihă mâna Levitului și s'a făcut lui tânărul preot, și a fost în casa lui Mihă.

13. Și a zis Mihă: acum am cunoscut, că au făcut Domnul bine mie, pentru că s'a făcut Levitul mie preot.

CAP. 18.

Iu Dan cuprind Lesa și cad în idololatrie.

În zilele acelea nu eră împărat în Israel, și în zilele acelea neamul lui Dan își cercă moștenire unde să lăcuiască, că până în zilele acelea nu i-a fost căzut lui moștenire de ajuns între neamurile fiilor lui Israel.

2. Și au trimis fiul lui Dan din poarele lor cinci bărbați despre partea lor foarte tări din Saraa și din Estaol, ca să vadă pământul și să-l cerce, și a zis către ei: mergeți și cereți pământul, și au mers până la muntele Efraim, până la casa lui Mihă, și s'au odihnit ei acolo în casa lui Mihă.

3. Și cunoscând ei glasul tânărului Levit, s'au abătut acolo și au zis lui: cine te-a adus aici? Și ce faci tu aici? Și ce ai tu aici?

4. Iar el a zis către ei: așa și

asă mi-a făcut Mihă și m'a locmit și m'a făcut să fiu lui preot.

5. Și ei i-au zis lui: întreabă tu pre Dumnezeu să cunoaștem, oare îndreptează el calea noastră pre care mergem?

6. Și a zis lor preoul: mergeți în pace; înaintea Domnului este calea noastră, pre care mergeți.

7. Și s'au dus acei cinci oameni și au sosit în Lesa și au văzut pre poporul cel ce lăcuia într'însa șezând lără de frică, ca și Sidonenii, odihnind fără de grije, cu niminea având cuvânt de pricire pre pământ, moșteni a mari bogății și departe de la Sidon și n'aveau nici o legătură cu Siria.

8. Și au venit acei cinci oameni la frații lor în Saraa și în Estaol, și au zis traților săi: ce se vedeți voi?

9. Și le-au zis: sculați-vă și să mergem asupra lor, că am văzut pământul și iată este bun foarte și voi să fiți în liniște, să nu vă leneviți a merge să intrați, ca să moșteniți pământul.

10. Și vă veți duce și veți sosit la popor negălit și pământul este larg, că l-au dat Dumnezeu în mâna noastră, loc unde nu este lipsă de toate lucrurile, căte sunt pre pământ.

11. Și au purces din poporul lui Dan din Saraa și din Estaol, șase sute de bărbați înarmați cu unelte de războiu.

12. Și s'au suit și au tăbărit în Kariatiarim în Iuda, pentru aceea s'a chemat numele locului aceluia: tabăra lui Dan, până în ziua aceasta, iată dinapoia lui Kariatiarim.

13. Și de acolo au trecut până la muntele Efraim și au venit până la casa lui Mihă.

14. Și au răspuns cei cinci oameni, carii au fost mers să vadă pământul Lesii, și au zis către frații

săi: știți că în casele acestea sunt Efod și Terafin și chip cioplit și vărsat, deci acum să știți ce să faceți.

15. Și s'au abătut acolo și au intrat în casa înnărilor Levi, în casa lui Mihă, și s'au închinat lui cu pace.

16. Și cei șase sute de bărbați din fiii lui Dan, încinși cu uneltele lor cele de războiu, stau la ușile porții.

17. Și s'au suit cei cinci oameni, cari mersese să iscodească pământul, și înfrâng acolo au luat chipul cel cioplit și Efodul și Terafinul și chipul cel vărsat; iar preotul sta la ușa porții cu cei șase sute de bărbați încinși cu unelte de războiu.

18. Și aceștia au intrat în casa lui Mihă, și au luat chipul cel cioplit și Efodul și Terafinul și chipul cel vărsat, iar preotul a zis către ei: ce faceți voi?

19. Iar ei au zis lui: iaci, pune-ți mâna la pe gură și vino cu noi, și vei fi nouă iată și preot; au doar mai bine vei fi preot casei unui om, decât să fii tu preot unui neam și unei case în Israel?

20. Și s'a veselit inima preotului, și a luat Efodul și Terafinul și chipul cel cioplit și vărsat, și a intrat în mijlocul poporului.

21. Și s'a întors, și s'a dus, și s'a pus lucrurile și avuții său cel de prejă înainte lor.

22. Și dupăce s'au depărtat ei de casa lui Mihă; iată Mihă și oamenii, cari lăcuiau în casele cele vecine casei lui Mihă, au strigat, și i-au ajuns pre fiul lui Dan.

23. Și au strigat către fiii lui Dan; iar fiii lui Dan întorcându-și fețele lor, au zis către Mihă: ce este ție, că ai strigat?

24. Și a zis Mihă: că chipul meu cel cioplit, care mi-am fost făcut mie, ați luat, și pe preot, și v'ați dus, și ziceți către mine, pentruce strigi?

25. Iar fiii lui Dan au zis către el: să nu-ți auzim glasul tău, ca nu cumva să vă lăsați înaintea oameni cu suflet amărât, și să pierzi vieaja ta și vieaja casii tale.

26. Și s'au dus fiii lui Dan pre calea sa, și văzând Mihă, că sunt mai tari decât sine, s'a întors în casa sa.

27. Și fiii lui Dan dupăce au luat cele ce a făcut Mihă, și pre preotul lui, au venit asupra Lesii preste poporul, care petrecea fără de frică și fără de grije, și l-au ucis pre el cu ascuțitul sabiei, și cetatea o au ars cu foc.

28. Și n'a fost cine să-i mântuiască, că de Sidon eră departe, și cu nici un om n'aveau ei aface, și aceasta eră în valea casei lui Roav, și au zidit cetatea și au lăcuit întru'nsa.

29. Și a chemat numele cetății: Dan, pre numele lui Dan tatăl lor, care s'a născut lui Israel; iar numele cetății mai înainte eră Lesa.

30. Și s'au ridicat loruș fiii lui Dan, chipul cel cioplit, și Ioanatan fiul lui Ghirson fiul lui Manas, el și feciorii lui erau preoți neamului lui Dan până la ziua mutării din pământul acela.

31. Și le-au rămas lor chipul cel cioplit, care l-a fost făcut Mihă, în toate zilele în care eră casa lui Dumnezeu în Silom.

CAP. 19.

Nelegiuirea din Gavaa.

Și a fost în zilele acelea, când nu eră împărat în Israel, un bărbat Levi care lăcuia în coastele muntelui Efraim, s'a luat femele jitoare din Vilceemul lui Iuda.

2. Și s'a mânia pre el jitoarea

28. 2 Imp. 10, 6. 29. Fac. 30, 6; Is. Navi 19, 47.
19. 7, 21, 25.

lui, și s'a dus dela el la casa tatălui său în Villeemul lui Iuda, și a fost acolo patru luni de zile.

3. Și s'a sculat bărbatul ei, și s'a dus la ea să-i grăiască după inima ei, și să se împace cu ea, și să o întoarcă pre ea iarăși la sine, și luând cu sine pre sluga sa și o pereche de asini, a mers până la casa tatălui ei.

4. Și văzându-l pre el tatăl fetei, a ieșit înaintea lui cu bucurie, și l-a dus pre el socrul său, tatăl fetei, înăuntru, și a șezut cu el trei zile, și a mâncat și a băut și a dormit acolo.

5. Și a lost în ziua a patra mănecând de dimineață, s'a sculat să plece, și a zis tatăl fetei către glinerile său: întărește-ți inima ta cu o bucață de pâine, și apoi plecați.

6. Și au șezut și au mâncat amândoi împreună și au băut, și a zis tatăl fetei către bărbat: rogu-te rămai aici, și să se veselească inima ta.

7. Și sculându-se omul să se ducă, nu l-a lăsat socrul lui, și șezând iarăși a rămas acolo.

8. Și în ziua a cincea mănecând de dimineață ca să se ducă, a zis tatăl fetei: întărește dar inima ta cu pâine, și te gătește până ce se va plecă ziua, și au mâncat și au băut amândoi.

9. Și sculându-se omul să se ducă el și fiitoarea lui și sluga lui, i-a zis lui socrul său, tatăl fetei: iată s'a plecat ziua spre seară, rămai aici încă astăzi, și mănâncă aici, și să se veselească inima ta, și mâine de dimineață veți purcede pre calea voastră, și vei merge la lăcașul tău.

10. Și n'a vrut omul să rămâie, și sculându-se a purces, și a venit până împreajma levusului, acesta este Ierusalimul, și cu el o pereche de asini înșălați și fiitoarea lui cu dânsul.

11. Și a venit până la levus, și ziua eră plecată foarte, și a zis sluga către stăpânul său: vino să ne abatem în cetatea aceasta a levusului, și să mânem într'însa.

12. Iar stăpânul său a zis către el: nu ne vom abate în cetate streină întru care nu este dintru liii lui Israil, ci să trecem până la Gavaa.

13. Și a zis slugei sale: vino și să ne apropiem la un loc dintr'ăcestea, și să mânem în Gavaa sau în Rama.

14. Și trecând au mers, și le-a apus soarele aproape de Gavaa, care este întru Ventamin.

15. Și s'au abătut acolo să între să mae în Gavaa, și au intrat și au șezut în ulița cetății, și nu eră om care să-i primească în casa sa să mae.

16. Și iată un om bătrân a venit dela lucrurile sale din câmp seara, și omul acesta și el eră din muntele Efraim, și lăcuia în Gavaa, iar oamenii locului erau fiii lui Ventamin.

17. Și ridicându-și ochii săi a văzut pre omul cel călător în ulița cetății, și i-a zis omul cel bătrân: unde mergi, și de unde vii?

18. Și i-a răspuns lui: dela Villeemul lui Iuda trecem noi până la coastele muntelui Eiraim, eu de acolo sunt, și am mers până în Villeemul lui Iuda și mă duc la casa mea, și nu este om, care să mă primească în casă.

19. Și paie și de mâncare asinii noștri au, și pâine și vin am eu, și slujnica ta și slujitorul care este cu robii tăi, de nimica n'avem lipsă.

20. Și a zis omul cel bătrân: pace ție, toată lipsa ta eu o voi plini, numai în uliță să nu măi.

21. Și l-a băgat pre el în casa sa, și au așezat asinul lui, și lor le-a

spălat picioarele, și au mâncat și au băut.

22. Și veselindu-se ei, iată bărbații ceișii, iiii cei fărădelege, au încunjurat casa, și au bătut în ușe, și au zis către omul cel bătrân stăpânul casei, scoate pre omul cel ce a intrat în casa ta, ca să-l cunoaștem pre el.

23. Și a ieșit la ei omul, stăpânul casei, și a zis către ei: nu fraților, să nu faceți rău, dacă a intrat omul acesta în casa mea, să nu faceți nebunia aceasta.

24. Iată fata mea fiitoareă și fiitoarea lui scoate-le-voi pre ele afară, și le smeriți pre ele, și le faceți ce este plăcut înaintea ochilor; iar bărbatului acestuia să nu faceți această faptă nebunească.

25. Și nevrând oamenii să asculte de el, a luat bărbatul fiitoarea sa, și o a scos la ei afară, și o au cunoscut pre ea, și s'au bătut joc de ea toată noaptea până dimineața, și o au slobozit când se luminea de ziua.

26. Și a venit femeia despre ziua, și a căzut la ușa casei omului unde era bărbatul ei până s'a luminat.

27. Și dupăce s'a luminat dimineața, a deschis bărbatul ei ușile, ieșind ca să-și meargă în calea sa, și iată femeia lui fiitoarea căzuță lângă ușa casei și mâinile ei pre prag.

28. Și a zis către ea: scoală-te și să mergem, și n'a răspuns lui, că murise, și luând-o o a pus pre asin, și sculându-se s'a dus la casa sa.

29. Și intrând în casa sa a luat sabia, și apucând pre fiitoarea sa o a împărțit după oasele ei în douăsprezece părți, și le-a trimis la toate neamurile lui Israil.

30. Și au fost toți cel ce vedeau,

ziceau: nu s'a făcut nici s'a văzut așa din ziua de când au ieșit fiii lui Israil din pământul Eghiptului, până în ziua aceasta. Și a poruncit oamenilor, pre cari i-a trimis, zicând: acestea să grăiți către tot Israilul: de s'a mai făcut lucru ca acesta, sfătuiți-vă și grăiți împreună despre lucrul acesta.

CAP. 20.

Semănta lui Veniamin aproape pierdută

Și au ieșit toți fiii lui Israil, și s'a strâns toată adunarea ca un om dela Dan până la Virsavee, și pământul Galaad la Domnul în Masifă.

2. Și a știut adunarea a tot popoului, toate neamurile lui Israil, întru adunarea popoului lui Dumnezeu, patru sute de mii de bărbați pedestri, cari puteau să poarte arme.

3. Și au auzit iiii lui Veniamin, că s'au suț fiii lui Israil în Masifă. Și au zis fiii lui Israil: spuneți unde s'a lăcut răutatea aceasta?

4. Și a răspuns omul Levit, bărbatul femeiei cei moarte, și a zis: în Gavaa lui Veniamin am venit eu și fiitoarea mea să înănem.

5. Și s'au sculat asupra mea oamenii cei dela Gavaa, și au încunjurat casa noaptea, și pre mine au vrut să mă omoare; iar pre fiitoarea mea o au smerit, și s'au bătut joc de ea, și a murit.

6. Și am apucat pre fiitoarea mea, și o am lăsat în părți, și o am trimis în tot hotarul moștenirii fiilor lui Israil, pentru că au făcut nebunie și păcat ca acesta în Israil.

7. Iată voi toți fiii lui Israil împreună grăiți, și vă sfătuiți aici.

8. Și s'a sculat tot poporul ca un om, zicând: nu vom merge nici un

om la lăcașul său, și nu ne vom întoarce nici unul la casa sa.

9. Și acum acest lucru să facem asupra Gavaaiei, să ne suim împotriva ei cu sorți.

10. Vom lua din toate semințiile lui Israel, zece bărbați dintr'o suț, și o suț dintr'o mie, și o mie din zece mii, să se ia și bucate poporului celui ce merge la Gavaa lui Veniamin, ca să-i răsplătească el pentru nebulnia care a făcut în Israel.

11. Și tot Israelul ieșind din cetăți, s'a adunat în cetate ca un om.

12. Și au trimis semințiile lui Israel bărbați la întreaga seminție lui Veniamin, zicând: ce este răul acesta, care s'a făcut întru voi?

13. Și acum dați pre oamenii cel lărădelege din Gavaa să-i omorăm pre ei, și să ridicăm răul dintru Israel, și n'au vrut fiii lui Veniam să asculte cuvântul fraților lor, liii lui Israel.

14. Și s'au adunat fiii lui Veniamin din cetățile lor la Gavaa, să iasă la războiu asupra fiilor lui Israel.

15. Și s'au numărat liii lui Veniamin din cetățile sale în ziua aceea douăzeci și cinci de mii de bărbați, cari puteau purta sabie, alară de cei ce lăcuiau în Gavaa.

16. Cari s'au numărat șapte sute de bărbați aleși din tot poporul cu amândouă mâinile lscușiți, toți aceștia erau prășteași, svărlind cu pietre în firul de păr, și nu greșeau.

17. Și tot Israelul s'a numărat, afară de liii lui Veniamin, patru sute de mii de bărbați aleși, cari purtau sabie, și toți aceștia erau bărbați războinici.

18. Și s'au sculat și au venit în Vetil, și au întrebat pre Dumnezeu, și au zis fiii lui Israel: cine va merge cu noi povăjuitor, ca să se bată cu

fiil lui Veniamin? Și au zis Domnul: Iuda va merge povăjuitor.

19. Și s'au sculat fiii lui Israel a doua zi, și au dat lupă asupra Gavaaiei.

20. Și a ieșit tot Israelul la războiu asupra lui Veniamin, și a rânduit împreună tot Israelul războiului asupra Gavaaiei.

21. Și au ieșit fiii lui Veniamin din cetate, și au oborât la pământ în ziua aceea douăzeci și două de mii de bărbați din Israel.

22. Și s'au îmbărbătat bărbați lui Israel, și au adaos a rândui războiului în locul, în care s'a fost rânduit în ziua cea dintâi.

23. Și s'au suit liii lui Israel, și au plâns înaintea Domnului până seara, și au întrebat pre Domnul, zicând: au mai adaoge-vom a ne apropia la războiu cu Veniamin frațele nostru? Și au zis Domnul: mergeți împotriva lui.

24. Și s'au apropiat liii lui Israel către fiii lui Veniamin în ziua a doua.

25. Și au ieșit liii lui Veniamin înaintea lor din Gavaa într'aceeași zi a doua, și au culcat la pământ din liii lui Israel încă optsprezece mii de bărbați, toți aceștia erau, cari purtau sabie.

26. Și s'au suit toți liii lui Israel și tot poporul, și au venit în Vetil, și au plâns, și au șezut acolo înaintea Domnului, și au ajuns în ziua aceea până seara, și au adus ardere de tot și jertă de mântuire înaintea Domnului.

27. Și au întrebat liii lui Israel pre Domnul, că acolo eră sicriul legii Domnului Dumnezeu în zilele acelea.

28. Și Finees, feciorul lui Eleazar, fiul lui Aaron, stă înaintea lui în zilele acelea, și au întrebat liii lui Israel pre Domnul, zicând: au mai adaoge-voiu încă a ieși la bătaie împotriva liilor lui Veniamin, frațele

11, 12. 2 Lege 13. 13. 16. 3. 15: 1 Paral. 22. 2.

men? Sau încetă-volu? Și au zis Domnului: mergeți, că mâine vom da pre el în mâna voastră.

29. Și au pus fiii lui Israel pânditori împrejurul Gavaaiei.

30. Și s'au suit fiii lui Israel asupra lui Veniamin în ziua a treia, și s'au rânduit spre Gavaa, ca și în ziua întâi și în ziua a doua.

31. Și au ieșit fiii lui Veniamin înaintea poporului, și s'au dus afară din cetate, și au început a bate din popor, și a răni, ca și mai înainte, între căile din care una duce la Vefil, iar alta duce la Gavaa în jaramă, ca la treizeci de bărbați din Israel.

32. Și fiii lui Veniamin au zis: cad înaintea noastră ca și întâiu; iar fiii lui Israel au zis: să fugim, ca să-i scoatem afară din cetate la căi, și au făcut așa.

33. Și toți bărbații lui Israel s'au sculat din locul lor, și au ieșit în Vaal Tamar, și pânditori lui Israel se luptau din locul lor despre apusul Gavaaiei.

34. Și au venit din preajma Gavaaiei zece mii de bărbați aleși din toți Israelul, și bătaia se îngreuiă, și ei n'au cunoscut, că a venit răul peste ei.

35. Și au înfrânt Domnului pre Veniamin înaintea fiilor lui Israel, și au omorât fiii lui Israel, din Veniamin, în ziua aceea douăzeci și cinci de mii și o sută de bărbați, cari toți purtau arme.

36. Și au văzut fiii lui Veniamin că sunt biruiți, iar Israelitul au făcut loc Veniaminitenilor, că nădăjdulau în pânditori pre cari i-au fost pus împotriva Gavaaiei.

37. Și s'au pornit pânditori, și s'au revărsat către Gavaa, și ducându-se au bătut cetatea toată cu ascuțitul sabiei.

38. Și semn eră fiilor lui Israel cu pânditori, ca să ridice ei stălp de fum din cetate.

39. Și s'au întors Israelitul la războiu, și Veniamin a început a bate, și a răni dintr'ei lui Israel ca la vreo treizeci de oameni, că au zis: că iarăși îl vom alunga dinaintea noastră, ca și în războiul cel dintâiu.

40. Și semnul cu mult s'a înălțat mai pre sus de cetate ca un stălp de fum, și căutând Veniamin înapoia sa, a văzut suindu-se fumul din cetate până la cer.

41. Iar bărbații lui Israel s'au întors; iar Veniamin s'a speriat văzând că asupra lui a venit răul acela.

42. Și au fugit dinaintea Israelitelor pre calea pustiei, și a venit războiul asupra lor, și cari leșeau din cetate, li omorau pre ei în mijloc.

43. Și au lăsat pre Veniamin, și l-au gonit pre el, și l-au călcat de la Nua dinapoi până la Gavaa spre răsăritul soarelui.

44. Și au căzut din Veniamin optsprezece mii de bărbați, toți aceștia bărbați tari.

45. Și ceilalți văzând, au fugit în pustie la piatra lui Remon, și au omorât din ei pre cale cinci mii de bărbați, și ajungându-i pre ei până la Gadaam au omorât dintre ei două mii de bărbați.

46. Și au fost toți cei ce au căzut din Veniamin, douăzeci și cinci de mii de bărbați, cari purtau sabie în ziua aceea, toți aceștia, bărbați tari.

47. Iar ceilalți, cari au putut scăpa, au fugit în pustie la piatra lui Remon șase sute de oameni, și au șezut la piatra lui Remon patru luni.

48. Și fiii lui Israel s'au întors la fiii lui Veniamin, și l-au lăsat cu ascuțitul sabiei dela cetate pre rând până la dobitoc și până la ori ce

s'au aflat în toate cetățile, și cetățile câte s'au aflat, le-au ars cu loc.

CAP. 21.

Seminția lui Veniamin țarași se înmulțește.

Și fiii lui Israil s'au jurat în Masifă, zicând: niciunul dintre noi să nu dea fata sa lui Veniamin femeie.

2. Și s'a dus tot poporul în Vetil, și a șezut acolo până seara înaintea lui Dumnezeu, și a ridicat glasul său și a plâns plângere mare.

3. Și a zis: penitruce Doamne Dumnezeul lui Israil s'a făcut aceasta, ca să se strice astăzi în Israil o seminție?

4. Și a fost adoua zi a mănecat poporul, și a zidit acolo altar și a adus ardere de tot și jertfă de mântuire.

5. Și au zis fiii lui Israil: cine nu a venit întru această adunare din toate semințiile lui Israil la Domnul; că jurământ mare eră împotriva celui ce nu s'a suit la Domnul în Masifă, zicând: cu moarte să moară.

6. Și le-au părut rău fiilor lui Israil penitru Veniamin fratele lor, și au zis: perit-a astăzi o seminție din Israil.

7. Ce vom face, să dăm femei celor ce au rămas? Că noi ne-am jurat Domnului, că nu vom da lor din fetele noastre femei.

8. Și au zis: cine este din neamurile lui Israil? Care nu s'a suit la Domnul în Masifă, și iată nu venise niciun om în tabără dela Iavis Galaad la adunare.

9. Și s'a numărat poporul, și nu cră acolo niciun om din cei ce lăcuesc în Iavis Galaad.

10. Și a trimis acolo adunarea douăsprezece mii de bărbați dintre ostași, și le-a poruncit lor zicând: mergeți și lăiați pre toți cei ce lă-

cuesc în Iavis Galaad cu ascuțitul sabiei, și pre femei și pre popor.

11. Și așa veți face: pre tot bărbatul și pre toată femela care a cunoscut pat de bărbat, să-i dați peirii; iar pre fecioare să le cruțați, și au făcut așa.

12. Și au aflat în Iavis Galaad patru sute de fete fecioare, care n'au cunoscut pat de bărbat, și le-au adus pre ele în tabără la Silom în pământul Hanaan.

13. Și a trimis toată adunarea, și a grăit către fiii lui Veniamin, carli erau la piatra Remonului, și i-a chemat pre ei la pace.

14. Și s'a întors Veniamin la fiii lui Israil în vremea aceea, și le-a dat lor femei pre fetele, care le-au adus vii din Iavis Galaad, și le-au plăcut lor așa.

15. Și poporului i-a părut rău penitru Veniamin, că au făcut Domnul țărere în semințiile lui Israil.

16. Și au zis bătrânii adunării: ce vom face să dăm femei celor ce au rămas? De vreme ce au pierit femeile din Veniamin.

17. Și au zis: cei ce au rămas, vor li moștenitori în Veniamin, ca să nu piară o seminție din Israil.

18. Că noi nu vom putea să le dăm lor femei din fetele noastre, că s'au jurat fiii lui Israil, zicând: blestemat să fie cel ce va da femeie lui Veniamin.

19. Și au zis: iată sărbătoarea Domnului este în tot anul în Silom, ce se află spre miazănoapte de Vetil, spre răsăritul soarelui pre calea care duce dela Vetil la Sichem și spre miazăzi de Levona.

20. Și au poruncit fiilor lui Veniamin, zicând: mergeți și vă ascundeți în vii.

21. Și când veți vedea, că au leșit fetele celor ce lăcuesc în Silom ju-

când cu danjurii, să ieșiți din vil, și fiecare bărbat să-și răpească luiș lemele din fetele Silomului, și să mer-geți în pământul lui Veniamin.

22. Și va fi când vor veni părin-ții lor sau frații lor să se judece la noi, vom zice către ei: fie-vă milă de ei, că nu le-au răpit după cum este în războiu, că voi nu le-ați dat lor, când s'au rugat de voi, pentru aceea și voi încă ați greșit.

23. Și au lăcut asă fiii lui Veni-amin, și au luat femei după numă-

rul lor din cele ce jucau, dintru care au răpit, și plecând s'au întors la moștenirea lor, și au tocmii cetățile și au lăcut într'însele.

24. Și s'au dus de acolo liii lui Israil în vremea aceea fiecare la se-minția și la rudenia sa, fiecare în moșia sa de unde a ieșit.

25. În zilele acelea nu eră împărat în Israil, pentru aceea tot omul ce se părea drept înaintea ochilor lui, făcea.

25. 17, 6.

CARTEA RUT

CAP. 1.

Rut și Noemi.

Și a fost în zilele întru care căr-
șinuiu judecătorii, s'a făcut foa-
miete pre pământ, și a mers un om
din Vitteemul lui Iuda, ca să lăcu-
iască în țarina lui Moav, el și fe-
meia lui și doi lii ai lui.

2. Și numele bărbatului Elimeleh,
și numele femeii lui Noemi, și nu-
mele celor doi feciori ai lui Maalon
și Heleon, Efrateni din Vitteemul lui
Iuda, și au venit în țarina lui Moav,
și erau acolo.

3. Și a murit Elimeleh bărbatul
Noemii, și a rămas ea cu cei doi
feciori ai ei.

4. Și s'au luat ei lor femei Moa-
vitence, numele uneia Orfă și nu-
mele celelalte Rut, și au lăcuit a-
colo vr'o zece ani.

5. Și au murit amândoi Maalon
și Heleon, și a rămas femeia de
bărbatul său și de amândoi fecio-
rii săi.

6. Și s'a sculat ea și amândouă
nurorile ei, și s'au întors din țarina
lui Moav, că au fost auzit în țari-
na lui Moav, cum că Domnul au cer-
ceat pre poporul său cu dare de
pâine.

7. Și a ieșit din locul unde eră
acolo, și amândouă nurorile ei îm-
preună cu ea, și mergeau pre cale,

ca să se întoarcă în pământul lui
Iuda.

8. Și a zis Noemi către amân-
două nurorile sale: mergeți și vă
întoarceți fiecare la casa sa cea pă-
rintească, să facă Domnul cu voi
milă, cum ați lăcut și voi cu cei
morți și cu mine.

9. Deă Domnul vouă să aflați o-
dihnă fiecare în casa bărbatului său,
și le-a sărutat pre ele, și ele înăl-
țându-și glasul lor au plâns.

10. Și au zis ei: nu; cu tine ne
vom întoarce la poporul tău.

11. Iar Noemi le-a zis lor: în-
toarceți-vă fiecele mele, pentruce să
mergeți cu mine? Au doar mai sunt
încă fii în pântecul meu, cari să
vă fie vouă bărbați?

12. Întoarceți-vă dar fiicele mele,
că eu am îmbătrânit, în cât mai mult
nu sunt de bărbat, că de aș pu-
teă zice că am vârstă să mă mărit,
și să nasc fii.

13. Au doar veți aștepta până vor
crește mari? Au lor vă veți țineă,
ca să nu vă măritați după alți băr-
bai? Nu fiicele mele, că m'am amă-
rit foarte pentru voi, că mâna Dom-
nului s'a depărtat dela mine.

14. Iar ele ridicând glasul lor, ia-
răși au plâns, și a sărutat Orfă pre
soacra sa, și s'a întors la poporul
său, iar Rut s'a dus cu dânsa.

15. Și a zis Noemi către Rut:
Iată cumnata ta s'a întors la poporul

său și la dumnezeii săi, întoarce-te dăr și tu după cuminata ta.

16. Iar Rut a zis: departe de mine, ca să te las pre tine sau să mă întorc înapoi dela tine, că unde vei merge tu, și eu voi merge, și unde te vei sălășlui tu, și eu mă voi sălășlui, poporul tău poporul meu, și Dumnezeuul tău Dumnezeuul meu.

17. Și unde vei muri tu, voi muri și eu, și acolo mă voi îngropa, acestea să-mi facă mie Domnul și acestea să-mi adauge, că moartea mea va despărți pre mine de tine.

18. Deci văzând Noemi, că ea stăruiește, ca să meargă cu sine, a încetat a mai grăi către ea.

19. Și au mers amândouă până au sosit în Vileem, și au fost după ce au venit ele în Vileem, s'a auzit în toată cetatea de ele, și au zis: oare aceasta este Noemi?

20. Iar ea a zis către ele: nu mă chemați pre mine Noemi, ci mă chemați amărâță, că m'au amărât pre mine cel Atoptuternic foarte.

21. Eu plină m'am dus, și deșartă m'au întors Domnul, și pentruce mă chemați Noemi? Că Domnul m'au smerit pre mine, și cel Atoptuternic m'au necăjit.

22. Și s'au întors Noemi și Rut Moaviteanca nora ei cu ea din țarina lui Moav, și au sosit ele în Vileem la începutul secerii orzului.

CAP. 2.

Rut adună spice în țarina lui Vooz.

Și Noemi având un om rudenie cu bărbatul ei, și omul acela era tare în vîrte, din neamul lui Elimeleh, și numele lui Vooz.

2. Și a zis Rut Moaviteanca către Noemi: mă duc în țarină și voi aduna spicele, care rămân pre urma

aceluia, în ochii căruia voiu afla har; și a zis către ea: dute, fiica mea.

3. Și s'a dus, și mergând adună în țarină pre urma secerătorilor, și s'a întîmplat de a nemeri în țarina lui Vooz, care era din neamul lui Elimeleh.

4. Și venind Vooz din Vileem, a zis secerătorilor: Domnul cu voi! Iar ei au răspuns lui: Domnul să te binecuvinteze.

5. Și a zis Vooz slugei sale, celui ce era cărmuitor preste secerători, cine este tânăra aceasta?

6. Și a răspuns slujitorul cel ce era ispravnic preste secerători, și a zis: tânăra este Moaviteanca, care s'a întors cu Noemi din țarina lui Moav.

7. Și a zis: să adun și să culeg după secerători în snopi, și de când a venit de azi dimineață și până seara, nu s'a odihnit nici cum în țarină.

8. Și a zis Vooz către Rut: auzi, fiica mea, să nu mergi în altă țarină să culegi, și tu să nu te duci de aici, ci fii la un loc cu fetele mele.

9. Și ia aminte la țarină unde vor seceră și mergi pre urma lor, că iată eu am poruncit slugilor, ca să-ți dea pace, și când îți va fi sete, mergi la vase și bea de unde beau și slugile.

10. Și căzând ea cu lafa sa la pământ s'a închinat, și a zis către el: de unde am aflat har în ochii tăi, ca să mă cunoști pre mine? Căci eu sunt streină?

11. Și a răspuns Vooz, și i-a zis ei: am auzit câte ai făcut cu soacra ta dupăce a murit bărbatul tău, și cum ai lăsat pre tatăl tău și pre muma ta și pământul nașterii tale, și ai mers la poporul, pre care înai înainte nu l-ai știut.

12. Domnul să-ți răsplătească ție lucrul tău și să fie plata ta mulță dela Domnul Dumnezeuul lui Israil,

17. 1 Imp. 3, 17.

2. 7. Mat. 1, 5. 2. Levit. 19, 9.

la care ai venit să nădăjduiești supărăpale lui.

13. Iar ea a zis: am aflat har în ochii tăi, doamne, că m'ai mângăiat și ai grăit după inima slujnicilor tale, și iată eu nu sunt ca una din slujnicile tale.

14. Și a zis ei Vooz: acum este ceasul de mâncat, apropie-te aici și mănâncă din pâinile mele și întinge căinele tău în ojet; și a șezut Rut la o parte de secerători, și i-a dat ei Vooz pâine și a mâncat și s'a săturat, și i-a rămas.

15. Și s'a sculat să culeagă, și a poruncit Vooz slugilor sale: de va adună și prinire snopi, să n'o opriți.

16. Lucă și într'adins aruncați-i ei din mănunchiurile voastre, și o lăsați să mănânce și să culeagă și să n'o înfrunțați.

17. Și a adunat în iarină până seara, și a bălut ceea ce a adunat, și a fost ca un ifi de orz.

18. Si luându-l a intrat în cetate, și a văzut soacra sa cele ce a adunat, și aducând Rut i-a dat cele ce a rămas din care s'a săturat ea.

19. Si i-a zis ei soacra sa: unde ai adunat astăzi? Și unde ai lucrat? Fie binecuvântat cel ce te-a miluit pe tine: și a spus Rut soacrei sale unde a lucrat, și a zis: numele omului la care am lucrat astăzi, este Vooz.

20. Și a zis Noemi către nora sa: binecuvântat este acela Domnului, că n'a încetat a face mila sa cu cei vii și cu cei morți, și a zis Noemi către ea: aproape de noi este omul acela, din rudeniile noastre este.

21. Și a zis Rut către soacra sa: și încă mi-a zis mie, cu fetele mele să te întovărășești până vor slărși toată secerea dela mine.

22. Și a zis Noemi către Rut nora sa: bine, fiica mea, că ai mers cu fetele lui, că nu ți se vor împotrivi într'alte țărini.

23. Și s'a întovărășit Rut cu fetele lui Vooz a adună până s'a slărșit secerea orzului și secerea grâului.

CAP. 3.

Figurată pentru căsătorie.

Și șezând cu soacra sa, i-a zis ei: fiica mea, ai nu voi cu căutăție odihnă, ca să fie bine ție?

2. Și acum Vooz, cu ale căruia fete ai fost, ne este nouă cumnat, iată el va să vânture orzul în arie într'această noapte.

3. Iar tu te scaldă și te unge și te îmbracă cu hainele tale, și te sue în arie, să nu te arăți bărbatului până când va slărși a mănca și a bea.

4. Și va fi când se va culcă el, vei cunoaște locul unde doarme, și vei merge acolo și vei descoperi picioarele lui și vei dormi, și el va spune ție ce să faci.

5. Și a zis Rut către ea: toate câte mi-ai zis voi face.

6. Și s'a pogorât la arie, și a făcut toate câte i-a poruncit soacra sa.

7. Și a mâncat Vooz și a bălut și s'a veselit inima lui, și a mers să doarmă la o parte a unui stog, și a venit și Rut pre ascuns și a descoperit picioarele lui și s'a culcat.

8. Și a fost la miezul nopții s'a spăimântat omul și s'a turburat, și iată femeia dormea la picioarele lui.

9. Și a zis: cine ești tu? Iar ea a zis: eu sunt Rut roaba ta, fiind aripa ta preste roaba ta, că rude-nie ești tu.

10. Și a zis Vooz: binecuvântată să fii Domnului Dumnezeu tu fiica mea, pentru că ai îmbunătățit mila ta cea de apoi mai mult decât cea

13. 1 Imp. 25, 41. 15. Lev. 19, 9.
20. Lev. 25, 25.

dintâiu, că nu te-ai dus după lănăr sărac sau bogat.

11. Și acum fiica mea, nu te teme, toate câte vei zice, voi face ție, că știe tot neamul poporului meu că femeia vrednică ești tu.

12. Și acum adevărat rudenie sunt eu, ci este încă altul rudenie mai de aproape decât mine.

13. Rămăi într'această noapte, și dupăce se va face dimineață, de va vreă el, pentrucă este mai de aproape rudenie, bine, să te ție pre tine; iar de nu va vreă să te ție, țină-te-voiu eu, viu e Domnul, dormi până dimineață.

14. Și a dormit la picioarele lui până dimineață, și ea s'a sculat de dimineață, când încă nu puteă cunoaște omul pre om, iar Vooz a zis: să nu se știe cum a venit femeia la arie.

15. Și a zis către ea: adu-ți haina cea de pre tine, și o ține, și o a ținut, și a măsurat șase măsuri de orz, și le-a pus pe ea, și apoi a intrat în cetate.

16. Și a intrat Rut la soacra sa, iar ea a zis ei: ce este fiica mea? Și i-a spus toate, câte i-a făcut ei omul.

17. Și a zis către ea: aceste șase măsuri de orz mi-a dat mie, că a zis către mine: să nu mergi deșartă la soacra ta.

18. Iar ea a zis ei: șezi fiica mea până vei cunoaște, cum se va sfârși lucrul, că nu va încetă omul până nu va săvârși lucrul astăzi.

CAP. 4.

Căsătoria lui Vooz cu Rut.

Și Vooz a ieșit la poartă și a șezut acolo, și iată rudenie aceea de care ziceă Vooz, treceă pe acolo, și a zis Vooz către dânsul: abate-te

și șezi aici, iar el s'a abătut și a șezut.

2. Și a luat Vooz zece oameni din cei mai bătrâni ai cetății, și a zis: sedeți aici, și au șezut.

3. Și a zis Vooz rudeniei: Noemi care s'a înors din țarina lui Moav, vreă să vândă partea țarinei, care este a fratelui nostru Elimeleh.

4. Și eu am zis: că te voiu înșința pre tine, și-ți voiu spune înaintea celor ce șed și înaintea bătrânilor poporului meu, de vei să o moștenești, pentrucă ești rudenie mai de aproape, cumpăr'o, și o moștenește; iar de nu vrei, spune-mi, ca să știu ce să fac; că afară de tine nu este rudenie mai aproape, și eu sunt după tine. Iar el a zis: eu voiu cumpără țarina.

5. Și a zis Vooz: de vreme ce vei să ei țarina din mâna Noemii, trebuie să ei și pre Rut Moaviteanca femeia răposatului, ca să ridici numele rudeniei tale cei moarte în moștenirea sa.

6. Și a zis rudenie aceea: nu voiu puteă să o lau mie, ca să nu stric moștenirea mea, ia tu ce se cuvine mie, că eu nu voiu puteă să iau.

7. Și acest obicei mai dinainte eră întru Israil la rudenie și la schimbare, ca să steă tot cuvântul, că deslegă omul încălțăminte sa, și o da aproapelui său, care eră rudenie cu el, și aceasta eră legiuire în Israil.

8. Și i-a zis lui Vooz rudenie: ia ție rudenie mea, și s'a deslegat încălțăminte sa, și o a dat lui.

9. Și a zis Vooz către bătrâni și către tot poporul: martori sunteți voi astăzi cum am dobândit toate ale lui Elimeleh, și toate câte sunt ale lui Heleon și ale lui Maalon din mâna Noemii.

10. Și pre Rut Moaviteanca femeia

lui Maalon o am luat mie lemeie, ca să ridic numele celui mort întru moștenirea lui, și să nu piară numele celui mort dintre frații lui și din neamul poporului lui, și din poarta locului, matorii sunteți voi astăzi.

11. Și răspunzând tot poporul și martorii cei dela poartă și bătrânii, au zis: deă Domnul, ca femeia ta, care intră în casa ta, să fie ca Rahil și ca Lea, care amândouă au întemeiat casa lui Israil, și va face putere în Efrata, și va fi vestită în Villeem.

12. Și să se facă casa ta ca casa lui Fares, pre care l-a născut Tamar lui Iuda, din sămânța ta să deă ție Domnul din tânăra aceasta le-ciori.

13. Și a luat Vooz pre Rut, și i-a lost lui femeie, și a intrat la dânsa, și i-a dat ei Domnul rod, și a născut le-cior.

14. Și a zis femelle către Noemi: bine este cuvântat Domnul, cel ce n'au lăsat să se stingă astăzi nea-

mul tău, ci ca să se numească numele tău în Israil.

15. Acesta va fi, care va întoarce la tine sufletul tău, și va hrăni bătrânețele tale, că nora ta ceea ce te-a iubit pre tine, a născut fecior, care este ție mai bun decât șapte feciori.

6. Și luând Noemi pruncul, l-a pus la sânul său, și i-a lost lui ca o doică.

17. Și au chemat vecinele numele lui, zicând: născutu-s'a fiu lui Noemi, și a chemat numele lui Ovid, acesta este tatăl lui Iesse tatăl lui David.

18. Și acestea sunt neamurile lui Fares: Fares a născut pre Esrom.

19. Esrom a născut pre Aram, și Aram a născut pre Aminadav.

20. Și Aminadav a născut pre Nason, și Nason a născut pre Salmon.

21. Și Salmon a născut pre Vooz, și Vooz a născut pre Ovid.

22. Iar Ovid a născut pre Iesse, și Iesse a născut pre David.

11. Fac. 29, 32. 12. Fac. 38, 29.

15. 1 Imp. 1, 8. 16. 1 Paral. 2, 5.

20. Mat. 1, 3. 21. Mat. 1, 5.

PATRU CĂRȚI ALE ÎMPĂRAȚILOR

CARTEA ÎNTÂIA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

Nașterea lui Samuil.

Eră un om din Armateu-Siia din muntele Efraim, și numele lui Elcana, feciorul lui Ieremeil, fiul lui Iliu, fiul lui Toche în Nasiv din Armateu, din muntele Efraim.

2. Și acesta avea două femei, numele uneia Anna, și numele cealalte Fenana, și Fenana avea prunci, iar Anna n'avea nici un prunc.

3. Și se sulă omul acela în tot anul din cetatea sa din Armateu să se închine și să jertfească Domnului Dumnezeu Savaot în Silom, și eră acolo Ili și doi feciori ai lui Ofni și Finees, preoți Domnului.

4. Și a fost într-o zi a jertfit Elcana, și a dat Fenanii femeii sale și tuturor fiilor și fetelor ei părți.

5. Iar Annei i-a dat o parte mai bună, pentrucă pre Anna o iubea Elcana mai mult decât pre Fenana, deși nu avea prunc, că Domnul închisese pântecele ei.

6. Că n'au dat ei Domnul prunc după necazul ei și după scârba necazului ei, și se întristă, pentrucă au închis Domnul pântecele ei, ca să nu dea ei prunc.

7. Așa făcea în tot anul când se

suiă ea la casa Domnului, și se mănneă și plângea, și nu mănca.

8. Și i-a zis ei Elcana bărbatul ei: Anno! Iar ea a zis: iată eu, doamne: și el a zis: ce-ți este ție, pentruce plângi? Și pentruce nu mănânci? Și pentruce bate inima ta? Au nu sunt eu ție mai bun decât zece lii?

9. Și s'a sculat Anna dupăce a mâncat ei în Silom, și a stăut înaintea Domnului: iar Ili preotul ședea pre scaun la pragurile Bisericii Domnului.

10. Și ca cu suflet amărit s'a rugat către Domnul, și a plâns.

11. Și s'a făgăduit Domnului, zicând: Adonae, Doamne, Eloee, Savaot! De vei vrea să cauți spre smerenia roabei tale, și-ți vei aduce aminte de mine, și vei da roabei tale sămânță bărbătească, voui da pre ei înaintea ta dar până la ziua morții lui, și vin și băutură ameștoare nu va bea, și briciu nu se va atinge pre capul lui.

12. Și a fost când ea se rugă mult înaintea Domnului. Ili preotul privea la gura ei.

13. Și ea grăia întru inima sa, și buzele ei se mișcau, iar glasul nu se auzea, o a socotit pre ea fi beată.

14. Și a zis către ea feciorul lui Ili: până când vei fi beată? Ridi-că-ți vinul ălu, și te du din locul Domnului.

15. Și răspunzând Anna a zis: nu doamne, femeie cu vieză amărită sunt eu, vin și băutură amețitoare n'am băut, ci-mi răvârs sufletul înaintea Domnului.

16. Nu socoti pre roaba ta ca pre o fată păgână, că de multă mulțimea cugetării mele și de mulțimea mahnirei mele am grăit până acum.

17. Si răspunzând Ili a zis ei: mergi în pace, Dumnezeu lui Israel să-ți dea ție toată cererea ta, care ai cerut dela el.

18. Și a zis Anna: aflat-au roaba ta har înaintea ochilor tăi, și s'a dus femeia în calea sa, și a intrat la sălașul său, și a mâncat cu bărbatul său și a băut, și fața ei n'a mai fost tristă.

19. Și a doua zi de dimineață s'a închinat Domnului, și s'a dus în calea sa, și a intrat Elcana în casa sa în Armateu, și a cunoscut pre Anna femeia sa, și s'a adus aminte de ea Domnul, și a zămislit.

20. Și a fost la plinirea zilelor, a născut fecior, și a chemat numele lui Samuil, zicând: că dela Domnul Dumnezeu Savaot l-am cerut.

21. Și s'a suit omul Elcana si toată casa lui să aducă în Silom jertfa zilelor și făgăduințele sale, și zeciuielele pământului său.

22. Și Anna nu s'a suit cu dânsul, că a zis bărbatului său: până nu voi înjărcă pruncul, ca să se sue și el și să se arate feții Domnului, si să șază până în veac acolo.

23. Și i-a zis ei Elcana bărbatul său: lă ce ți se pare că este bine în ochii tăi, șezi până îl vei înjărcă pre el si să înfărească Domnul ce ai grăit cu gura ta, si a șezut femeia

și a dat jâpă fiului său, până ce l-a înjărcat.

24. Atunci s'au suit cu el în Silom cu un junc de trei ani, și cu pâini și cu un lfi de izină curată și cu un burdul de vin, și au intrat în casa Domnului în Silom, și pruncul împreună cu ei.

25. Și a adus înaintea Domnului, și a junghiat tatăl său jertfa, care în tot anul o făcea Domnului, și a adus pruncul, și a junghiat vițelul, și Anna muma pruncului l-a dus la Ili.

26. Și a zis: o Doamne, viu este sufletul ălu, eu sunt femeia care a stăit înaintea ta, când m'am rugat către Domnul.

27. Pentru pruncul acesta m'am rugat, și mi-au dat mie Domnul cererea care am cerut dela dânsul.

28. Și eu îl aduc pre el Domnului pe toate zilele vieții lui spre slujbă Domnului, și s'a închinat acolo Domnului.

CAP. 2.

Cântarea Annii, Creșterea lui Samuil și răstarea fiilor lui Ili.

Si s'a rugat Anna, si a zis: întâ-Sritu-s'a inima mea întru Domnul, înălțat-u-s'a cornul meu întru Dumnezeu meu, lărgitu-s'a asupra vrăjmașilor mei gura mea, bucurat-u-m'am de mântuirea ta.

2. Că nu este sfânt ca Domnul, și nu este drept ca Dumnezeuul nostru, nu este sfânt afară de tine.

3. Nu vă lăudați și nu grați înalte; să nu iasă mare graiu din gura voastră, că Dumnezeuul cunoștințelor este Domnul și Dumnezeuul cel ce gătește isprăvile sale.

4. Arcul celor tari a slăbil, și cei slabi s'au încins cu putere.

5. Cei plini de pâini s'au lipsit, si

2. 1. Luc. 1, 47. 2. R 2 Lege 3, 24.
5. Ierem. 15, 9.

cel flămânzi au moștenit pământul, că cea stearpă a născut șapre, și cea cu fii mulți a săbit.

6. Domnul omoară și face viu, pogoară în iad și ridică.

7. Domnul face sărac și îmbogățește, smerește și înalță.

8. Ridică dela pământ pre cel lipsit, și din gunoia scoală pre cel sărac, ca să-l așeze pre el cu boierii poporului și scaunul măririi să-l dea moștemre lui.

9. Cel ce dă rugăciunea celui ce se roagă și a binecuvântat anii dreptului, că nu se înfărește omul cel puternic întru virtuțea sa, Domnul slab va face pre protivnicul său, Domnul cel sfânt.

10. Să nu se laude cel înțelept întru înțelepciunea sa, și să nu se laude cel puternic întru puterea sa, și să nu se laude cel bogat întru bogăția sa;

11. Ci întru aceasta să se laude cel ce se laudă: ca să cunoască și să știe pre Domnul și să facă judecată și dreptate în mijlocul pământului.

12. Domnul s'au suit în cer și au tunat, el va judecă marginile pământului drept fiind și va da tărîe împărățiilor noastre, și va înălța cornul unsului său. Deci au lăsat pruncul acolo înaintea Domnului, iar ei s'au dus în Armatei, și pruncul slujea feșii Domnului înaintea lui Ili preotul.

13. Și fiii lui Ili preotul erau fii necredincioși neștiind pre Domnul.

14. Și acesta eră venitul Preotului dela poporul cel ce jertfea: venea feciorul preotului dacă fierbea carnea cu o furcuță cu trei coarne în mîna lui,

15. Și o băga în căldarea cea mare, sau în ligale, sau în oală, și tot ce se prindea în furcuță, luă preotul

luiș, acestea făcea tuturor Israilitenilor, carii veneau să lăcă jertfă Domnului în Silom.

16. Și mai înainte de a arde grăsimia venea feciorul preotului, și zicea omului celui ce jertfea: dă carne să se frigă preotului, că nu voi lua dela tine carne liară din căldare.

17. Și zicea cel ce aducea jertfa: să se ardă dar înfăiu după cum se cuvine grăsimia, și atunci ia je din toate, care poștește sulletul tău; iar el zicea: nu, acum să dai, iar de nu, voi lua cu sîia.

18. Și eră păcatul fiilor mare foarte înaintea Domnului, pentru că defăimau jertfa Domnului.

19. Iar Samuil pruncul încins cu Efod de în, slujea înaintea Domnului.

20. Și făcea lui muma sa vestimînt mic, și-l aducea lui în tot anul, când se suea cu bărbatul său să jertfească jertfa cea de preste an.

21. Și a binecuvîntat Ili pre Elcană și pre femeia lui, zicînd: să-ți răsplătească Domnul sămănță din femeia aceasta pentru darul ce ai făcut Domnului, și s'a dus omul la casa sa.

22. Și au cercetat Domnul pre Anna, și a zămislit și a născut încă trei feciori și două fete; iar pruncul Samuil a crescut înaintea Domnului.

23. Și Ili fiind foarte bătrîn, a auzit toate cele ce făceau iiii lui fiilor lui Israil, și cum dormiau fiii săi cu femeile cele ce se adunau la ușile cortului măturiei, și le-a zis lor:

24. Pentruce faceți lucruri ca acestea, care le auz eu din gura a tot poporul Domnului?

25. Nu faceți fiii mei, nu faceți, că nu bine auz eu de voi, nu faceți, că nu sunt bune cele ce auz eu de voi, că faceți pre popor să nu slujească lui Dumnezeu.

26. Că de va păcătui om asupra

6. A 2 Lege 32, 39; 4 Imp. 5, 7.
7. Iov. 36, 7. 15. 9. Iov 10, 7. 15. Lev.
3, 5 seq.

27. Esire 38, 8.

omului, se vor rugă pentru el Domnului; iar de va păcătuî Domnului, cine se va rugă pentru el? Și n'au ascultat cuvântul tatălui lor, căci Domnul au voit să-i piarză pre ei.

27. Iar pruncul Samuil sporeă și creșcă, și plăcea Domnului și oamenilor.

28. Și a venit omul lui Dumnezeu la Ili, și i-a zis: acestea zice Domnul: descoperilu-m'am arătai casei tatălui tău, când erau ei în pământul Egiptului robi casci lui Faraon.

29. Și am ales casa tatălui tău dintru toate casele lui Israel să-mi în preoți, să se suie pre jertfelnicul meu, și să facă tămâere, și să poarte Erod înaintea mea, și am dat parte casci tatălui tău spre mâncare din toate cele ce se fierdesc pe foc dela fii lui Israel.

30. Si pentrucă ai căutat la iadăia mea și la jertla mea cu ochiu fără de rușare, și ai mărit pre fii tăi mai mult decât pre mine, ca să vă îngărăși din pârga a toată jertfa lui Israel înaintea mea;

31. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israel: zis-am, casa ta și casa tatălui tău va rămânea înaintea mea până în veci; iar acum zice Domnul: să nu fie mie nicidecum, că numai pre cei ce mă vor mărit pre mine îi voi mărit, și cel ce mă defămiă pre mine, se va necinși.

32. Iată vor veni zile, și voi pierde sămânța ta și sămânța casei tatălui tău, și nu va fi bătrân în casa ta.

33. Și vei vedea iadria mea întru toate cele bune ale lui Israel, și nu va fi bătrân în casa ta în toate zilele.

34. Inșă nu voi depărtă de toi dela altarul meu bărbat din tine, dar voi face să-ți sece ochii tăi, și să se topească sufletul tău, și toți ur-

mașii casei tale vor cădea în sabia oamenilor.

35. Și acesta va fi jle semnul, care va veni preste acești doi fii ai tăi Ofni și Finees, într'o zi vor muri amândoi.

36. Și voi ridica mie preot credincios, care va face toate după inima mea și după sufletul meu, și voi înțemeia mie casă credincioasă, și va petrece înaintea unsului meu în toate zilele.

37. Și va fi tot cel rămas în casa ta, va veni să se închine lui pentru un ban de argint și pentru o pâine, zicând: primește-mă la o slujbă a preoților tale, să mănânc pâine.

CAP. 3.

Chemarea lui Samuil.

Si pruncul Samuil slujea Domnului înaintea lui Ili preotul, iar cuvântul Domnului era scump, în zilele acelea nu era vedenie adeva.

2. Și a fost în vremea aceea Ili sedea culcat în locul său, și ochii lui au început a se îngreuia, și nu putea să vadă.

3. Și mai înainte de a se stinge lumina din sfeșnicul Domnului, Samuil dormea în Biserica Domnului unde era sicriul lui Dumnezeu.

4. Și l-au chemat Domnul: Samuil! Samuil! Iar el a zis: iată eu.

5. Și a alergat la Ili, și a zis: iată eu, la ce m'ai chemat? Și i-a zis Ili: nu te-am chemat, întoarce-te, și dormi.

6. Și s'a întors, și a adormit. Și au adaos Domnul a chema pre Samuil: Samuil! Samuil! Și s'a dus la Ili a doua oară, și a zis: iată eu, la ce m'ai chemat? Iar Ili a zis: nu te-am chemat fiule, întoarce-te și dormi.

7. Iar Samuil încă nu știa pre
3. 2. 4. 15. 3. Egipt 27, 21.

Luc. 2, 52. 28. Jud. 13, 6.
Lev. 10, 14. 37. 3 Imp. 2, 27.

Dumnezeu, și cuvântul Domnului încă nu i se arătase lui.

8. Și au adaos Domnul a chema pre Samuil a treia oară, iar el sculându-se a mers la Ili, și a zis: iată eu, la ce m'ai chemat; și Ili a cunoscut, că Domnul au chemat pre prunc.

9. Și a zis Ili lui Samuil: întoarce-te și dormi fiule, și de te va mai chema cel ce te cheamă, să zici: grăește Doamne, că aude robul tău, și s'a dus Samuil, și a dormit în locul său.

10. Și au venit Domnul, și au statul, și l-au strigat pre el ca și mai înainte: Samuil! Samuil! Iar Samuil a zis: grăește Doamne, că ascultă robul tău.

11. Și au zis Domnul către Samuil: iată eu voi face un lucru în Israel, încât tot cel ce va auzi, îi vor fiul amăndouă urechile.

12. În ziua aceea voi ridica asupra lui Ili, toate câte am grăit asupra casei lui, începe-le-voiu, și le voiu săvârși.

13. Că i-am spus Ili, că voi face izbândă asupra casei lui până în veac pentru nedreptățile liilor lui, că a știut, că defaimă pre Dumnezeu fiul lui, și nu i-a certat pre ei.

14. Pentru aceea m'am jurat casei lui Ili, că nu se va jertă nedreptatea casei lui Ili nici prin tămădire, nici prin jertfe, până în veac.

15. Și a dormit Samuil până dimineața, și a mănecat de dimineață, și a deschis ușile casei Domnului, și s'a temut Samuil să spute lui Ili vedenia.

16. Și a zis Ili către Samuil: Samuil fiule, iar el a zis: iată eu.

17. Și a zis: ce este cuvântul care s'a grăit către tine? Să nu-l ascunzi de către mine, așa să-ți faci jec Dumnezeu, și așa să-ți adăoge, de vei

ascunde de către mine vre un cuvânt din toate cuvintele, care s'a grăit către tine întru urechile tale.

18. Și a spus Samuil lui Ili toate cuvintele, și n'a ascuns de către dânsul nimic, și a zis Ili: Domn înșuș este, ce este bun înaintea lui va face.

19. Și a crescut Samuil, și Domnul cră cu el, și nici unul din toate cuvintele lui n'a rămas pe jos.

20. Și a cunoscut tot Israelul de la Dan până la Virsavee, că Samuil este credincios proroc Domnului.

21. Și au adaos Domnul a se arăta în Silom, că se descoperise Domnul către Samuil în Silom după cuvântul Domnului, și a crezut Samuil că va să fie proroc Domnului întru tot Israelul dela o margine a țării până la cealaltă. Și Ili a îmbătrânit foarte, și liii lui mergeau tot mai rău, și calea lor eră rea înaintea Domnului.

CAP. 4.

Morțea lui Ili și a fiilor săi.

Și a fost în zilele acelea s'au adunat cei de alt neam cu războiu asupra lui Israel, și a ieșit Israel întru întâmpinarea lor la războiu, și au tăbărât la Avenazer, iar cei de alt neam au tăbărât la Afec.

2. Și cei de alt neam s'au gătit de războiu asupra lui Israel, și s'a început războiul. și s'au frânt israeliții înaintea celor de alt neam, și s'au rănit întru acea bătaie în câmp patru mii de bărbați.

3. Și a venit poporul la tabără, și au zis bătrânii lui Israel: pentrue ne-au făcut pre noi Domnul, de am căzut astăzi înaintea celor de alt neam? Să luăm cu noi sicriul Dumnezeului nostru din Silom, să mergă

în mijlocul nostru, și ne va mân-
lui din mâna vrăjmașilor noștri.

4. Și a trimis poporul în Silom,
și a luat de acolo sicriul Domnu-
lui puterilor, celui ce șade pre He-
ruvimi, și anăndoi liii lui Ili cu si-
criul, Ofni și Finees.

5. Si a fost după ce a venit si-
criul Domnului în tabără, a strigat
tot Israilul cu glas mare, și a
răsunat pământul.

6. Și auzind cei de alt neam gla-
sui strigării, au zis: ce este această
strigare mare în tabăra Evreilor?
Și au cunoscut că sicriul Domnu-
lui a venit în tabără.

7. Și s'au speriat cei de alt neam,
și au zis: dumnezeii au venit la ei în
tabără, vai nouă! Scoale-ne Doamne
pre noi astăzi, că nu s'a făcut nouă
ca aceasta nici odinioară.

8. Vai nouă! Cine ne va scoate
din mâna dumnezeilor celor mai
tari? Aceșila sunt dumnezeii, cei
ce au bătut Eghiptul cu toată bă-
taea, și în pustie.

9. Întăriți-vă și vă îmbărbălați cei
de alt neam, ca să nu fiți robi E-
vreilor, precum au fost ei robi nouă,
și fiți bărbați, și dați războiu asu-
pra lor.

10. Și au dat războiu cei de alt
neam împotriva lor, și s'a frânt Is-
rail înaintea celor de alt neam, și
a lăsat fiecare la lăcașul său, și
s'a făcut bătae mare foarte, și au
căzut din Israil treizeci de mii de
pedestri.

11. Și sicriul lui Dumnezeu l-au
luat cei de alt neam, și amândoi liii
lui Ili au murit: Ofni și Finees.

12. Și a alergat un bărbat levi-
tean din tabără, și a venit în Si-
lom în ziua aceea, și hainele lui erau
rupte, și țărână pre capul lui.

13. Și a venit, și iată Ili ședeă

pe scaunul său la ușă uitându-se
pre cale, că eră inima lui întristată
pentru sicriul lui Dumnezeu, și a
intrat omul în cetate să spue, și a
strigat toată cetatea cu glas mare.

14. Și a auzit Ili glasul strigării,
și a zis: ce este glasul strigării a-
ceștia? Și grăbind omul, a intrat și
a spus lui Ili.

15. Si Ili eră de nouăzeci și opt
de ani, și ochii lui se întunecase
și nu vedeă.

16. Și a zis Ili oamenilor celor
ce erau lângă el: ce este glasul su-
netului acestuia? Și grăbind omul a
venit la Ili.

17. Și a zis lui: eu sunt cel ce
viu din tabără, și eu am fugit din
războiu astăzi, și a zis Ili: ce lu-
cru s'a făcut liule?

18. Și răspunzând omul a zis: fu-
git-a Israil dela laja celor de alt
neam, și s'a făcut bătae mare în
popor, și amândoi liii își au murit,
și sicriul lui Dumnezeu s'a luat.

19. Și a fost când i-a pomenit de
sicriul lui Dumnezeu, a căzut din
scaun înapoi fiindu-se de ușă, și
s'a rupt spinarea lui, și a murit. că
eră om bătrân și greu. Si acesta a
judecat pre Israil patruzeci de ani.

20. Si nora lui, femeia lui Finees
grea fiind, și aproape de naștere,
dacă a auzit că s'a luat sicriul lui
Dumnezeu, și a murit socrul său
și bărbatul său, a plâns și a născu-
t, că au venit ei durerile.

21. Și când mureă ea, au zis că-
tre ea femeile cele ce stau lângă ea:
nu te teme, că fecior ai născut; iar
ea n'a răspuns, și n'a luat aminte
inima ei.

22. Și a nuntit pre prunc Uevar-
havot pentru sicriul lui Dumnezeu
și pentru socrul ei și pentru bărbat-
ul ei.

23. Și a zis: s'a dus slava din

15. 3, 2.

4. Egipt 25, 22; Ps. 77, 66; Ps. 79, 2.

4. Jud. 13, 1. 12. Is. Navi 7, 6.

Israil că s'a luat sicriul lui Dumnezeu.

CAP. 5.

Bătăia Filistenilor pentru sicriul legii.

Și au luat cei de alt neam sicriul lui Dumnezeu, și l-au adus dela Avenezor în Azoton.

2. Și au luat cei de alt neam sicriul Domnului, și l-au băgat în casa lui Dagon, și l-au pus lângă Dagon.

3. Și mănecând Azotenii a doua zi au intrat în casa lui Dagon, și au văzut, și iată Dagon zăcea căzut cu fața sa pre pământ înaintea sicriului lui Dumnezeu, și au ridicat pre Dagon, și l-au pus la locul său.

4. Și a fost când mănecară în cealaltă zi, Dagon iar zăcea cu fața sa pre pământ înaintea sicriului legii Domnului, și capul lui Dagon și amândouă tălpile picioarelor și amândouă palmile mâinilor lui rupte preste prag, numai spinarea lui Dagon a rămas.

5. Pentru aceea preoții lui Dagon, și tot ori care intră în casa lui, nu calcă pre pragul casei lui Dagon în Azot până în ziua de astăzi, ci pășesc preste el.

6. Și s'a îngreuiat mâna Domnului preste Azot, și i-a bălui pre ei, și i-a spusit cu bube la șezut; în cetăți și în hotarele ei s'a ivit șoareci, și s'a făcut turburare de moarte mare în cetate.

7. Și au văzut bărbații Azotului că este așa, și au zis: nu va șede sicriul Dumnezeului lui Israil cu noi, că grea este mâna lui preste noi, și preste Dagon dumnezeul nostru.

8. Și trimițând au adunat pre căpeteniile celor de alt neam la sine, și au zis: ce vom face sicriului Dumnezeului lui Israil? Și au zis Ghetenii: să se mute sicriul lui Dum-

nezeu la noi, și s'a mutat sicriul Dumnezeului lui Israil în Ghet.

9. Și a fost după ce s'a mutat sicriul, s'a făcut mâna Domnului preste cetate, turburare mare foarte, și au bălui pre oamenii cetății, dela cel mic, până la cel mare, și i-au lovit pre el la șezuturile lor, și Ghetenii aveau șezuturile pline de bube.

10. Și a trimis sicriul lui Dumnezeu în Ascalon, și a fost după ce a intrat sicriul lui Dumnezeu în Ascalon, au strigat oamenii Ascalonitii, zicând: pentru ce ați adus la noi sicriul Dumnezeului lui Israil? Ca să ne omorâți pre noi, și tot poporul nostru?

11. Și au trimis, și au adunat pre toți domnii celor de alt neam, și au zis: trimiteți sicriul Dumnezeului lui Israil, să se așeze la locul lui, să nu ne omoare pre noi și pre poporul nostru, că s'a făcut spaimă de moarte grea foarte în toată cetatea, dacă a intrat sicriul Dumnezeului lui Israil.

12. Și cei vii cari n'au murit, s'au rănit la șezuturi, și s'a suiat strigarea cetății în cer.

CAP. 6.

Intorcerea sicriului legii.

Și a fost sicriul Domnului în țara sceler de alt neam șapte luni, și a scos pământul lor șoareci.

2. Și au chemat cei de alt neam pre preoți și pre vrăjitorii și pre descântătorii lor, zicând: ce vom face sicriului Domnului? Arătați-ne nouă, și cu ce-l vom trimite la locul lui?

3. Iar ei au zis: de veți trimite voi sicriul legii Domnului Dumnezeului lui Israil, să nu-l trimiteți deșert, ci să-l dați lui daruri cu ce sunteți datori pentru păcat, și atunci vă veți vindeca, și se va ierta vouă,

sau veți și-l pentruce nu se depărtează mâna lui Dumnezeu de preste voi.

4. Deci ei au zis: ce jertfă pentru păcat să-i dăm lui? Și le-au răspuns: după numărul domnilor celor de alt neam cinci șezuturi de aur, că o bătaie a fost preste voi și preste domnii voștri și preste popor, și cinci șoareci de aur.

5. Și să-i faceți după asemănarea șezuturilor voastre și după asemănarea șoarecilor voștri, cari strică pământul, și veți da Domnului niște, ca să se ridice mâna lui de preste voi și de preste dumnezeii voștri și de preste pământul vostru.

6. Și pentruce vă învârtosăți inimile voastre? Precum s'au învârtosă Egiptul și Faraon inimile sale; și după ce i-au bătut pre ei, atunci i-a slobozit, și s'au dus.

7. Deci acum apucați-vă, și faceți un car nou; și să înjugați două vaci fătate întâia oară, și care n'au mai fost înjugate, și vitele lor îi luați de la ele, și-l înșeeți acasă.

8. Și luați sicriul Domnului, și-l puneți pre car, iar vasele cele de aur, care le veți da lui pentru păcat, le puneți într-o ladă de latură lui, și-l sloboziți să meargă.

9. Și vă uitați să vedeți oare merge pre calea, care duce la hotarul lui spre Vetsamis, că el ne-a făcut nouă acest rău mare, iar de nu, vom cunoaște, că nu mâna lui s'a atins de noi, ci o întâmplare a fost aceasta, care s'a făcut nouă.

10. Și au făcut așa cei de alt neam, și au luat două vaci fătate întâiu, și le-au înjugat la car, iar vitele lor i-au închis într-o casă.

11. Și au pus sicriul Domnului în car, și iada lui cea cu șoareci

cei de aur și cu asemănările șezuturilor lor.

12. Și au îndreptat vacile pre calea care merge spre Vetsamis, și mergeau vacile drept pre calea aceea, și nu stau, nici se abăteau la dreapta sau la stânga, și domnii celor de alt neam au mers după dânsul până la hotarul Vetsamis.

13. Iar cei din Vetsamis secerau grâu în vale, și ridicându-și ochii lor au văzut sicriul Domnului, și s'au bucurat văzându-l.

14. Și a intrat carul în țarina lui Ozie celui din Vetsamis, și a stăcut acolo lângă o piatră mare, și lemnele carului le-au tăiat, iar vacile le-au adus ardere de tot Domnului.

15. Iar Leviții luând sicriul Domnului și lada cea cu odoarele cele de aur, care erau lângă el, le-au pus preste piatra cea mare, și oamenii cel din Vetsamis aducând ardere de tot, au jertfit jertfă Domnului în ziua aceea.

16. Și cei cinci domni ai celor de alt neam au văzut, și s'au întors în Ascalon în ziua aceea.

17. Iar acestea sunt șezuturile cele de aur, care le-au dat cei de alt neam Domnului pentru păcat: al Azotului unul, al Gazii unul, al Ascaloniei unul, al Ghetului unul, al Acaronului unul.

18. Și șoarecii cei de aur după numărul tuturor cetăților celor de alt neam ale celor cinci domni, dela cetatea cea întâia până la salul Ferezeului și până la piatra cea mare, pre care au pus sicriul legii Domnului, care este în țarina lui Ozie Vetsamisiteanul până în ziua aceasta.

19. Și au bătut Domnul pre bărbaii Vetsamisului, că au văzut sicriul Domnului, și au omorât din ei cincizeci de mii și șaptezeci de băr-

bați, și a plăns poporul, că au băluf Domnul pre popor cu bălăe mare foarte.

20. Și au zis bărbații cei din Vetsamis: cine va putea stă înaintea Domnului Dumnezeuului celui sfânt? Si la cine se va suî sicriul legii Domnului dela noi?

21. Și au trimis soli la cei ce lăcuesc în Kariatirim, zicând: întors-au cei de alt neam sicriul Domnului, pogoriți-vă și-l suiți la voi.

CAP. 7.

Israeliti biruiesc pre Filistei.

Și au venit oamenii din Kariatirim, și au adus sicriul Domnului, și i-au băgat în casa lui Aminadav celui din deal, și pre Eleazar feciorul lui l-au sfințit, ca să păzească sicriul legii Domnului.

2. Și au losi multe zilele în care eră sicriul în Kariatirim, și au trecut douăzeci de ani, și s'a întors toată casa lui Israil către Domnul.

3. Și a grăit Samuil către toată casa lui Israil, zicând: de vă înțoarceți voi cu toată inima voastră către Domnul, lepădați dumnezeii cei sireni din mijlocul vostru și desigurile, și vă gătiți inimile voastre către Domnul, și sluiți lui singur, și el va scoate pre voi din mâna celor de alt neam.

4. Și au lepădat fiii lui Israil pre Vaalimi și desigurile Astarotului, și Domnului singur au slujit.

5. Și a zis Samuil: adunați la mine pre tot Israilul în Masifat, și mă voi ruga pentru voi către Domnul.

6. Și s'a adunat poporul în Masifat, și a cărat apă, și a turnat înaintea Domnului pre pământ, și a ajunsat în ziua aceea, și a zis: păcătuim-am înaintea Domnului, și judecă Samuil pre fiul lui Israil în Masifat.

7. Și au auzit cei de alt neam, că s'au strâns toți fiii lui Israil în Masifat, și s'au ridicat căpeteniile celor de alt neam asupra lui Israil, și au auzit fiii lui Israil, și s'au sperleat de fața celor de alt neam.

8. Și au zis fiii lui Israil către Samuil: să nu faci pentru noi, ci să strigi către Domnul Dumnezeuul tău, ca să ne izbăvească pre noi din mâna celor de alt neam, și zise Samuil să nu fie mie ca să mă depărtez de Domnul Dumnezeuul meu, ca să nu strig pentru voi rugându-mă.

9. Și a luat Samuil un miel sugă, și l-a adus ardere de tot Domnului împreună cu tot poporul, și a strigat Samuil către Domnul pentru Israil, și l-a ascultat pre el Domnul.

10. Și eră când aducea Samuil arderea cea de tot, cei de alt neam au venit cu războiu asupra lui Israil, și a tunat Domnul cu glas mare în ziua aceea preste cei de alt neam, și s'a împrăștiat și s'a înfrânt înaintea lui Israil.

11. Și au ieșit bărbații lui Israil din Masifat, și au gonit pre cei de alt neam, și i-au băluf pre ei până supă Vethor.

12. Și luând Samuil o piatră, o a pus între Masifat și între Senon, și a numit numele ei Avenezzer, adică piatra ajutorului, și a zis: până aici ne-au ajutat nouă Domnul.

13. Și au smerit Domnul pre cei de alt neam, și n'au mai adaos a venit la hotarul lui Israil, și a fost mâna Domnului preste cei de alt neam în toate zilele lui Samuil.

14. Și s'au dat înapoi cetățile, care le-au luat cei de alt neam dela fiii lui Israil, și le-au dat pre ele lui Israil dela Acaron până la Ghet, și hotarul lor l-a luat Israil din mâna ce-

7. 1. 2 Imp. 6, 4. 3. A 2 Lege 6, 13, Mateu 4, 10.

10. Sirah 46, 20; Is. Navi 10, 10; Jud. 5, 20, 12, 4, 1.

lor de alți neam, și eră pace între Israil și între Amoreu.

15. Și a judecat Samuil pre Israil în toate zilele vieții sale.

16. Și mergea în tot anul, și încunjură Vetilul și Galgala și Masiatalul, ca să judece pre Israil în toate locurile acestea.

17. Și iarăși se înforcea în Armateu, că acolo eră casa lui, și judecă acolo pe Israil, și a zidit acolo jertelnice Domnului.

CAP. 8.

Poporul cere împărat.

Și a fost dupăce a îmbătrânit Samuil, a pus pre fiii săi judecători ai Israil.

2. Și acestea sunt numele fiilor lui: cel întâi născut loii și numele celui de al doilea Avia, cari judecă în Virsavea.

3. Și n'au umblat fiții lui pre calea lui, și s'au abătut după iubirea de argint, și luau daruri și abăteau dreptatea.

4. Și s'au adunat bărbații lui Israil și au mers în Armateu la Samuil.

5. Și i-au zis lui: iată tu ai îmbătrânit și fiții tăi nu umblă pre calea ta, deci acum pune preste noi împărat, să ne judece pre noi, ca și a alte neamuri.

6. Și s'a părut a fi rău cuvântul acesta în ochii lui Samuil, pentru că au zis: dă-ne nouă împărat, să ne judece pre noi, și s'a rugat Samuil către Domnul.

7. Și au zis Domnul către Samuil: ascultă de glasul poporului, cum vor zice către tine, că nu pre tine te-a lepădat, ci pre mine m'a lepădat, ca să nu împărățesc preste ei.

8. Precum ini-au făcut mie din

ziua, în care i-am scos pre ei din Egiptul până în ziua aceasta, și m'au părăsit pre mine, și au slujit la alți dumnezei, așa fac și fie.

9. Și acum ascultă de glasul lor, însă să le mărturisești lor, și să le spui dreptul împăratului, care va împărăși preste ei.

10. Și a spus Samuil tot cuvântul Domnului către poporul cel ce cerea dela el împărat.

11. Și a zis lor: acesta este dreptul împăratului, care va împărăși preste voi: pre fiii voștri va lua, și-i va pune pre ei în carele sale, și-i va face lui călăreși și alergători înaintea carelor lui.

12. Și va pune preste ei mai mari preste sute și preste niri, și să are arătura lui, și să secere secerătura lui, și să adune bucatele, și să-i facă unelte de războiu și unelte la carele lui.

13. Și fetele voastre le va lua să-i facă mirese și demăncare și pâine.

14. Țărnelile voastre și viile voastre și masinelul vostru îl va lua, și-l va da slugilor sale.

15. Si semănăturile voastre și viile voastre le va zeciul, și va da famenilor săi și slugilor sale.

16. Și va lua pre slugile și pre slujnicele voastre, și boii voștri cei mai buni și asinii voștri, și-i va întrebuișa la lucrurile sale.

17. Și turmele voastre le va zeciul, și voi veți fi lui robi.

18. Și veți striga în ziua aceea din pricina împăratului vostru, pre care l-ați ales vouă, și nu va auzi pre voi Domnul Dumnezeu în zilele acelea, că voi v'ați ales vouă împărat.

19. Și n'a vrut poporul să asculte de Samuil, și au zis lui: nu, ci numai împărat să fie preste noi.

20. Și vom fi și noi ca toate nea-

¹⁷ 8, 4

³ 2. Egipt 23, 8; A 2 Lege 16, 19.

⁵ Ozie 13, 10; Fapt. 13, 21. 7. Ozie 13, 11.

15. Danul 1, 3. 20, 12, 12.

murile, și ne va judecă pre noi împăratul nostru, și va merge înaintea noastră, și ne va povăluî la războiu.

21. Și a auzit Samuil toate cuvintele poporului, și le-a grăit în urechile Domnului.

22. Și au zis Domnul către Samuil: ascultă glasul lor, și le pune lor împărat, și a zis Samuil către bărbajii lui Israil: să meargă fiecare în cetatea sa.

CAP. 9.

Saul la Samuil.

Și eră un bărbat din fiii lui Veșniamin, și numele lui Kis feciorul lui Aviil, fiul lui Iared, fiul lui Vahir, flul lui Afec, fiul bărbatului lemeneu, bărbat tare în virtute.

2. Și acesta aveă un fecior, și numele lui Saul, bărbat ales și bun, și nu eră întru fiii lui Israil om mai bun decât el, și eră mai înalt dela umăr în sus decât tot poporul.

3. Și au pierit asinele lui Kis tatăl lui, și a zis Kis către Saul fiul său: ia cu tine o slugă, și vă sculați, și mergeți și căutați asinele.

4. Și trecând ei prin muntele Efraim și prin pământul Selha, și nu le-au aflat, și au trecut prin pământul Segalim, și nu erau, și au trecut și prin muntele Iamin, și nu le-au aflat.

5. Și venind ei în pământul Sif, a zis Saul slugii sale, care eră cu el: hai să ne întoarcem, ca nu cumvă tatăl meu să fi uitat asinele, și să se îngrijească de noi.

6. Și a zis lui sluga: iată omul lui Dumnezeu este în cetatea aceasta, și este om slăvit, tot ce grăește se pluește, și acum dar să mergem acolo, ca să ne spue nouă calea noastră, pre care am purces.

7. Și a zis Saul slugii sale, care eră cu el: cum vom merge, și ce

vom duce omului lui Dumnezeu? că pâinile s'au sfârșit din traisiele noastre, și alcevă n'avem la noi să ducem omului lui Dumnezeu.

8. Și a adaos sluga a grăi lui Saul, și a zis: iată se află în mâna mea un sfert de siclu de argint, acesta îl vei da omului lui Dumnezeu, și ne va spune nouă calea noastră.

9. Că mai înainte în Israil fiecare, când mergeă să întrebe pre Dumnezeu, acestea ziceă: hal să mergem la văzătorul, că pre proroc mai înainte poporul îl chemă văzător.

10. Și a zis Saul către sluga sa: bun este cuvântul tău, hai să mergem, și au mers în cetate, unde eră omul lui Dumnezeu.

11. Și când se suiau ei pre colșișă celăști, au aflat fetele, care ieșise după apă, și le-au întrebat pre ele zicând: alci este văzătorul?

12. Si le-au răspuns lor fetele, și le-au zis: este, iată înaintea feșir voasire este, grăbiți, că astăzi a venit în cetate, că ierifă se aduce pentru popor astăzi în Vama.

13. Dacă veți intra în cetate, îl veți afla, că încă nu s'a suil la locul înalt să mănânce, că poporul nu va mânca până nu va veni el, pentru că el binecuvintează ierifă, și după aceea mănâncă cel streini. Deci acum duceți-vă că astăzi îl veți afla pre el.

14. Și s'au dus ei în cetate, și mergând prin mijlocul celăștili, iată Samuil le-a ieșit înaintea lor, ca să se suie la Vama.

15. Iar Domnul a fost descoperit în taină lui Samuil cu o zi mai înainte de a veni la el Saul, zicând:

16. Măine în vremea aceasta voi trimite la tine om din pământul lui Venlamin, pre acela să-l ungi domn preste poporul meu Israil, și va mântui pre poporul meu din mâna ce-

lor de alt neam; că am căutat spre smerenia poporului meu, că a ajuns strigarea lor la mine.

17. Și văzând Samuil pre Saul, Domnul i-au spus lui: iată omul, de care am grăit ție, acesta va împărăși preste poporul meu.

18. Și s'a apropiat Saul către Samuil în mijlocul cetății, și a zis: spune-mi rogu-te, care este casa văzătorului?

19. Și răspunzând Samuil lui Saul a zis: eu însu-mi sunt acela, sue-te înaintea mea în Vama, și mănâncă cu mine astăzi, și te voiu slobozi dimineață, și voiu spune ție toate cele din inima ta.

20. Și de asinile tale cele pierdute acum de trei zile, să nu-ți fie nimica la ele, că s'au aflat; și la cine sunt toate cele bune ale lui Israel? Au nu la tine, și la toată casa tatălui tău?

21. Și răspunzând Saul a zis: au doar nu sunt eu bărbat feciorul lui Iemeneu din toiagul cel mai mic al seminției lui Israel? Și din casa cea mai mică a toată seminția lui Veniamin, și moșea mea este mai mică decât toate moșiile lui Veniamin, pentru ce ai grăit către mine cuvântul acesta?

22. Și a luat Samuil pre Saul și pre sluga lui, și i-a dus pre ei la sălaș, și le-a dat lor acolo locul cel mai întâiu între cei chemați, cari erau ca vre-o șaptezeci de oameni.

23. Și a zis Samuil bucatarului: dă-mi partea care ți-am dat și ți-am zis să o ții la tine.

24. Și ridicând bucatarul armul și ce eră pre el, l-a pus înaintea lui Saul, și a zis Samuil lui Saul: iată ce ți s'a păstrat, pune înaintea ta și mănâncă, că s'a păstrat ție aceasta spre mărturie pentru popor, ia și mănâncă, și a mâncat Saul cu Samuil în ziua aceea.

25. Și s'a pogorât din Vama în cetate, și a așternut lui Saul în foisor, și a dormit.

26. Și a fost când se revărsau zorile a chemat Samuil pre Saul în foisor, și i-a zis: scoală-te, și te voiu slobozi, și s'a sculat Saul, și a ieșit el și Samuil până afară.

27. Iar când s'au pogorât ei la o parte a cetății, a zis Samuil lui Saul: zi slugii tale să treacă înaintea noastră, și tu stai aici astăzi, și volu spune ție cuvântul Domnului.

CAP. 10.

Saul uns împărat.

Și luând Samuil vasul cel cu untdelemn a turnat pre capul lui, și sărutându-l i-a zis lui: iată te-au uns pre tine Domnul împărat preste poporul său Israel, și tu vei împărăși întru poporul Domnului, și-l vei mântui pre el din mâinile vrăjmașilor lui celor de prin prejur, și acesta va fi ție semn, cum că te-au uns Domnul să fii împărat preste moștenirea sa.

2. Dupăce te vei duce astăzi de la mine, vei afla doi oameni la mormântul Rahiei în muntele lui Veniamin către amiazăzi, sărind și jucând, și vor zice ție: aflatu-s'au asinele după care ați mers să le căutați, și iată tatăl tău a ufat de asine, și s'a îngrițat pentru voi, zicând: ce volu face pentru liul meu?

3. Și trecând de acolo înainte vei sosi la stegarul Tavor, și vei afla acolo trei oameni suindu-se la Dumnezeu în Veil, unul ducând trei iezi și unul ducând trei vase de pâine, și unul ducând un foale de vin.

4. Și te vor întâmpina cu pace și îți vor da două bucăți de pâine, și le vei lua din mâinile lor.

5. Și după aceasta vei sosi la dealul lui Dumnezeu, unde este tabăra celor de alt neam, acolo este Nasiv cel de alt neam, și va fi după ce vei intra acolo în cetate, vei întâmpina o ceată de proroci pogorându-se din Vama, și înaintea lor laure și timpene și fluere și cobze, și ei prorocind.

6. Și se va pogori preste tine Duhul Domnului, și vei proroci împreună cu ei, și te vei face alt bărbat.

7. Și va fi după ce se vor întâmpla ție semnele acestea, fă tot ce vei afla cu cale, că Dumnezeu va fi cu tine.

8. Și te vei pogori înaintea mea în Galgala, și iată eu mă voi pogori la tine, să aducem ardere de tot, și să jertfesc jertfe de pace, șaptezile vei aștepta, până voi veni eu la tine, și-ți voi arăta ce să faci.

9. Și a fost după ce și-a întors umărul său să plece dela Samuil, i-a dat Dumnezeu altă înimă, și au venit toate semnele acestea în ziua aceea.

10. Și a venit de acolo la deal, și iată înaintea lui ceată de proroci, și s'a pogorit preste el Duhul lui Dumnezeu, și a prorocit în mijlocul lor.

11. Și toți cei ce l-au fost văzut pre el ieri și alaltăieri, l-au văzut și iată el în mijlocul prorocilor proceă, și a zis poporul fiecarele către aproapele său: ce este aceasta ce s'a făcut fiului lui Kis? Au și Saul între proroci?

12. Și oarecare dintre ei răspunzând, a zis: și cine este tatăl lui? Și de aici vine proverbul: an și Saul între proroci?

13. Și a încetat a proroci, și a venit în deal.

14. Și o rudenie a sa, a zis către

el și către sluga lui: unde ai umbra? Iar ei au zis, să căutăm asinele, și am văzut că nu sunt, și am venit la Samuil.

15. Și a zis rudenie către Saul: spune-mi dar, ce ți-a zis Samuil?

16. Și a zis Saul către rudenie sa: uit a spus curat că s'au aflat asinele; iar despre lucrul împărăției, care l-a grăit Samuil nu l-a spus lui.

17. Și a poruncit Samuil la tot poporul să se adune la Domnul în Masifat.

18. Și a zis Samuil către fiii lui Israel: acestea grăește Domnul Dumnezeu lui Israel, zicând: eu am scos pre părinții voștri, pre fiii lui Israel din Egipt, și v'am izbăvit din mâna lui Faraon împăratul Egiptului și dintr'a tuturor împăraților, carii vă necăjeau pre voi.

19. Iar voi astăzi ați lepădat pre Dumnezeu, cel ce v'au mântuit din toate răutățile și necazurile voastre, și ați zis: nu, ci numai împărat să pui preste noi. Deci acum stați înaintea Domnului după toiegiile voastre și după semințiile voastre.

20. Și a adunat Samuil toate toiegiile lui Israel, și a căzut sorțul pre toiagul lui Veniamin.

21. Și a adus toiagul lui Veniamin în neamurile lui, și a căzut sorțul pre neamul lui Matari, și a adus neamul lui Matari în bărbaii lui, și a căzut sorțul pre Saul feciorul lui Kis, și-l căută pre el, și nu se află.

22. Și iar a întrebat Samuil pre Domnul zicând: au venit-va bărbatul acela aici? Și au răspuns Domnul: iată el este ascuns între vase.

23. Și alergând Samuil l-a luat pre el de acolo, și l-a pus în mijlocul poporului, și eră mai înalt decât tot poporul dela umăr în sus.

5. Num. 11, 25; 4 Imp. 2, 3. 8 13, 8.
12. 19, 24.

17. Jud. 20, 1. 20. Is. Navi 7, 14.
23. 9, 2.

24. Și a zis Samuil către tot poporul: văzuți-ați pre care s'au ales Domnul, că nu este asemenea lui întru voi toți, și a cunoscut tot poporul, și a zis: să trăiască împărații!

25. Și a spus Samuil către tot poporul dreptul împărăției, și l-a scris în carte, și o a pus înaintea Domnului.

26. Și a slobozit Samuil pre tot poporul, și s'a dus fiecare la casa sa, și Saul s'a dus la casa sa în Gavaa, și a mers împreună cu Saul o parte din oștire, a căreia inimă o au lost atins Domnul.

27. Iar oamenii cei pierzători au zis: au acesta ne va mântui pre noi? Și l-a hulit pre el, și nu i-au adus lui daruri, și el s'a făcut a nu-l auzi.

CAP. 11.

Saul biruște pe Amonifi.

Și s'a suit Naas Amoniteanul și a străbărit asupra lavisului Galaad, și au zis toți bărbații lavisului către Naas Amoniteanul: fă cu noi legătură de pace și vom sluji ție.

2. Și a zis către ei Naas Amoniteanul: așa voi face legătură de pace cu voi, ca să vă scoi vouă tuturor ochiul cel drept și să vă lăc de ocară întru tot Israelul.

3. Și au zis oamenii lavisului Galaad: lasă-ne nouă șapte zile și vom trimite soli în tot hotarul lui Israel, și de nu va fi cine să ne mântuiască, vom ieși la voi.

4. Și au venit solii în Gavaa la Saul, și au grăit cuvintele acestea în auzul poporului, și ridicând tot poporul glasul său a plâns.

5. Și iată Saul venea dimineața din iarină, și a zis Saul: ce este de plânge poporul? Și i-a spus lui cuvintele acelea ale oamenilor din lavis.

6. Și s'a pogorât Duhul Domnului preste Saul, dupăce a auzit cuvintele acestea, și s'a mâniat pre ei cu iușime foarte.

7. Și luând doi boi i-a tăiat bucăți și le-a trimis în tot hotarul fiilor lui Israel prin mâinile solilor zicând: cel ce nu va merge după Saul și după Samuil, așa se va face boilor lui, și a căzut frica Domnului preste poporul lui Israel și a strigat ca un om.

8. Și i-a numărat pre ei în Vezec în Vama, toți bărbații lui Israel șase sute de mii și bărbații lui Iuda șaptezeci de mii.

9. Și au zis solilor celor ce venise: acestea veți zice bărbaților lavisului Galaad: mâine când va încălzi soarele va fi vouă mântuire, și s'au dus solii în cetate și au spus bărbaților lavisului și s'au bucurat.

10. Și au zis bărbații din lavis către Naas Amoniteanul: mâine vom ieși la voi, ca să ne lăcești nouă ce vă place.

11. Iar a doua zi Saul a împărțit oștirea în trei părți, și a intrat în mijlocul taberii în streaja cea de dimineață, și a bălut pre fiii lui Amon până în căldura zilei, iar cei rămași s'au împrăștiat, căl n'au rămas din ei dol într'un loc.

12. Și a zis poporul către Samuil: cine este cel ce a zis, că Saul nu va împărăși preste noi? Dă-ne pre oamenii aceia și-i vom omorî pre ei.

13. Iar Saul a zis: nu va muri nimenia în ziua aceasta, pentrucă astăzi au făcut Domnul mântuire întru Israel.

14. Și a zis Samuil către popor: să mergem în Galgala și să înnoim acolo împărăția.

15. Și a mers tot poporul în Galgala și a uns Samuil acolo pre Saul să fie împărat înaintea Domnului în

26. 13, 2. 27. 2 Par. 17, 5.
21. 1, 2 Imp. 10, 2.

7. Jud. 20, 1. 13. 2 Imp. 19, 22.

Galgala, și au adus acolo jertfe și cele de pace înaintea Domnului, și s'a veselit Samuil și tot Israelul foarte.

CAP. 12.

Samuil încetează a fi judecător.

Si a zis Samuil către tot Israelul: **I**ată am ascultat de cuvântul vostru întru toate, câte mi-ați zis mie, și am pus împărat preste voi.

2. Și acum iată împăratul merge înaintea voastră, că eu am îmbătrânit și voișede, și fiii mei iată între voi sunt, și iată eu am umblat înaintea voastră din tinerețele mele până în ziua aceasta.

3. Iată eu, mărturisii de mine înaintea Domnului și înaintea unsului lui, de am luat boul cuivă, sau asinul cuivă, sau de am silit pre cineva dintre voi, sau de am asuprit pre cineva, sau de am luat din mâna cuivă mită sau încălțăminte, mărturisii asupra mea și voi în toate vouă.

4. Iar ei au zis către Samuil: nu ne-ai făcut strămbătate nouă și nu ne-ai silit pre noi, nici ne-ai asuprit, nici ne-ai înfrânt, nici ai luat ceva din mâna cuivă.

Și a zis Samuil către popor: martor este Domnul întru voi, și martor este unsul lui în ziua aceasta, că n'ați aflat în mâna mea nimic. Iar ei au zis: martor.

6. Și a zis Samuil către popor: martor este Domnul cel ce au făcut pre Moisi și pre Aaron și cel ce au scos pre părinții noștri din Egipt.

7. Și acum stați și voișede, și voi spune vouă toată dreptatea Domnului, care au făcut cu voi și cu părinții voștri.

8. Cum a intrat Iacov și fiii lui

în Egipt, și i-au smerit pre ei Egiptul, și au strigat părinții voștri către Domnul, și au trimis Domnul pre Moisi și pre Aaron, și au scos pre părinții voștri din Egipt și i-au așezat pre ei în locul acesta.

9. Iar ei au uitat pre Domnul Dumnezeu lor, și i-au dat pre ei în mâinile lui Sisara mai marele oștrilor lui Iavis împăratul Asorului și în mâinile celor de alt neam și în mâinile împăratului Moav, și i-au băut pre ei.

10. Iar după aceea au strigat către Domnul, și au zis: păcăluit-am, că am părăsit pre Domnul și am slujit Vaalimilor și desigurilor, și acum scoate-ne pre noi din mâinile vrăjmașilor noștri, și vom sluji ție.

11. Și au trimis Domnul pre Ieroaal și pre Varac și pre Iettae și pre Samuil, și v'au scos din mâinile vrăjmașilor voștri celor de prin prejur, și lăcuși fără de frică.

12. Și ați văzut, că Naas împăratul fiilor lui Amon a venit asupra voastră, și ați zis: nu, ci numai împărat să împărățească preste noi, deși Domnul Dumnezeu nostru împărățește preste noi.

13. Și acum iată împăratul, pre care l-ați ales și pre care l-ați cerut, iată v'au dat Domnul preste voi împărat.

14. De vă veți teme de Domnul și veți sluji lui și veți asculta glasul lui, și nu vă veți împotrivi legii Domnului, și veți umbla și voi și împăratul, care împărățește preste voi după Dumnezeu vostru, nu va fi mâna Domnului asupra voastră;

15. Iar de nu veți asculta de glasul Domnului, și vă veți împotrivi legii Domnului, va fi mâna Domnului preste voi și preste împăratul vostru.

12. 3. Sirah. 46, 22; Num. 16, 15; Mihea 6, 3.
8. Fac. 46, 5; Egipt 2, 23.

9. Jud. 4, 2 și 10, 7. 11. Jud. 6, 14 și 11, 2, 29. 13, 10, 24.

16. Și acum stați și vedeți lucrul acestui mare, care-l v'a face Domnul întru ochii voștri.

17. Au nu este astăzi secerea grâului? Voleu chema pre Domnul, și va da tunete și ploaie, și veți cunoaște și veți vedea, că mare este răul vostru, care ați făcut înaintea Domnului cerându-vă împărat.

18. Și a chemat Samuil pre Domnul, și au dat Domnul tunete și ploaie în ziua aceea, și s'a temut foarte poporul de Domnul și de Samuil.

19. Și a zis tot poporul către Samuil: roagă-te pentru robii tăi către Domnul Dumnezeu al tău, ca să nu murim, că am adaos la toate greșalele noastre răutate, cerându-ne împărat.

20. Și a zis Samuil către popor: nu vă temeți, voi ați făcut tot răul acesta, dar să nu vă abateți dela Domnul, ci să slujiți Domnului cu toată inima voastră.

21. Și să nu mergeți după cei ce nimic nu sunt, carii nimic nu vor folosi vouă, și carii nu vă vor mântui pre voi, că nimic sunt.

22. Că nu va lepăda Domnul pre poporul său, pentru numele său cel mare, că au plăcut Domnului a vă lua pre voi, să fiți lui popor.

23. Iar departe să fie dela mine păcatul acesta înaintea Domnului, ca să încetez a mă ruga Domnului pentru voi; ci vouă sluji Domnului, și vouă arăta vouă calea cea bună și dreaptă.

24. Iar voi temeți-vă de Domnul, și slujiți lui cu adevăr și cu toată inima voastră, că ați văzut cele mărite, care au făcut cu voi.

25. Iar de veți face rele, și voi și împăratul vostru veți pieri.

CAP. 13.

Greșala lui Saul.

Împlinindu-se un an de când a început a împărăși Saul, care a domni doi ani preste Israil.

2. Și a ales Saul trei mii de bărbați din bărbații lui Israil, și erau cu Saul două mii în Mahmas și în muntele Velilului; iar o mie eră cu Ionatan în Gavaa lui Venjamin, și pre celalți popor pre fiecare l-a trimis la lăcașul său.

3. Și a bătut Ionatan pre Nasiv cel de alt neam, care eră în deal, și au auzit cei de alt neam. Iar Saul a dat de veste cu trâmbiță în tot pământul, zicând: s'au răsvrătit robii.

4. Și tot Israilul a auzit zicându-se, că a bătut Saul pre Nasiv cel de alt neam, și întru nimic n'a socotit Israil pre cei de alt neam, și s'a suit poporul după Saul în Galgala.

5. Iar cei de alt neam s'au adunat la rășbolu asupra lui Israil, și s'au suit asupra lui Israil treizeci de mii de care și șase mii de călăreți, și popor eră mult ca nisipul cel de pe țărmurile mării, și s'au suit, și au lăbărit în Mahmas împărașma Veironului despre rășărit.

6. Iar Israilienii văzând că le este strîmt, și nu se pot apropia s'au ascuns poporul în peșteri și în stînci și în pietre și în gropi și în fântâni.

7. Și cei ce trecuse Iordanul în pământul lui Gad și al lui Galaad, și liind Saul încă în Galgala, tot poporul cel cu dînsul s'a speriat.

8. Și au așteptat șapte zile întru mărturie după cum a zis Samuil, și n'a venit Samuil în Galgala, și poporul lui s'a risipit dela dînsul.

9. Și a zis Saul: aduceți, ca să jefesc ardere de tot și de pace, și au adus ardere de tot.

13. 5. Is. Navi 18, 12.

19. Egipt 10, 17. 20. Is. Navi 24, 14. 15.

22. Plâng. 3, 31—33; Ierzech. 20, 9.

23. Is. Navi 24, 15.

10. Și după ce a sfârșit a aduce ardere de tot, iată și Samuil a sosit, și a ieșit Saul înaintea lui să-l binecuvinteze pre el.

11. Și a zis Samuil: ce ai făcut? Iar Saul a răspuns: am văzut că se risipea poporul dela mine, și tu n'ai venit precum te-ai făgăduit în ziua cea rânduită, și cei de alt neam s'au adunat în Mahmas.

12. Și am zis: acum se vor pogori cei de alt neam la mine în Galgala: și feții Domnului nu m'am rugat, pentru aceea am îndrăznit a aduce ardere tot.

13. Și a zis Samuil către Saul: nebunește ai lucrat, că n'ai păzit porunca, care o au poruncit ție Domnul, că acum ar fi făcut Domnul să stea împărăția ta preste Israil până în veac.

14. Ci acum împărăția ta nu va sta la tine, ci va căuta Domnul luiș om după inima sa, și va porunci lui Domnul să fie împărat preste poporul său, că tu n'ai păzit cele ce și-au poruncit ție Domnul.

15. Și sculându-se Samuil s'a dus din Galgala, și rămășița poporului s'a suit după Saul întru întâmpinare dinapoița poporului celui rășboinic, care venea din Galgala în Gavaa lui Veniamin, și a numărat Saul poporul, care s'a aflat cu sine, ca la șase sute de bărbați.

16. Și Saul și Ionatan fiul lui și poporul, care s'a aflat împreună cu ei, a șezut în Gavaa lui Veniamin, și plângea, iar cei de alt neam tăbărise în Mahmas.

17. Și trei căpetenii din țarina celor de alt neam au ieșit la pradă, o căpetenie mergea pre calea Ghefirei în pământul Saval.

18. Iar altă căpetenie mergea pre calea Vetonului, și altă căpetenie

mergea pre calea Gavaei, care apuca spre Ghe către Savima cea pustie.

19. Și meșter de fier nu se afla în tot pământul lui Israil, că au fost zis cei de alt neam, să nu facă Evreii sabie și sulia.

20. Și se pogora tot Israilul în pământul celor de alt neam, ca fiecare să-și ascuță fierul plugului și sapa sa și securea sa și secerea sa.

21. Și erau holdele gata de secere, iar uneltele erau trei sicli pentru un dinte; pentru secure și secere un preț era.

22. Și a fost în zilele războiului dela Mahmas, nu s'a aflat sabie și sulia în mână a tot poporul, care era cu Saul și cu Ionatan, numai la Saul și la Ionatan fiul lui s'a aflat.

23. Și a ieșit unu din tabăra celor de alt neam, ca să treacă dincolo de Mahmas.

CAP. 14.

Vitegia lui Ionatan.

Și a fost într-o zi a zis Ionatan fiul lui Saul către sluga care purta armele lui: hai să mergem dincolo la Mesaf la cei de alt neam, și tatălui său n'a spus.

2. Și Saul ședea în vârful dealului supă Rodiul cel din Magdon, și era cu dânsul ca la vr'o șase sute de bărbați.

3. Iar Ahia feciorul lui Ahitov fraatele lui Iohavid fiul lui Finees, fiul lui Eli preotul lui Dumnezeu, purta Efod în Silom, și poporul nu știa că s'a dus Ionatan.

4. Și trecătoarea pre unde cerca Ionatan să meargă la tabăra celor de alt neam, era între două stânci ascuțite de o parte și de alta, numele uneia Vasès, și numele ceialte Senà.

12. 1 Mac. 4, 30. 14. 16, 12; Eapt. Ap. 13, 22. 15. 14, 2.

19. Jud. 5, 8. 22. Jud. 5, 8. 14. 2. 13, 15.

5. O stâncă de piatră eră despre miazănoapte împreașma Mahmasiei; iar cealaltă stâncă de piatră eră despre miazăzi împreașma Gavazei.

6. Și a zis Ionatan către sluga care purtă armele lui: hai să trecem în Mesala la așeși neîdăji împrejur, doar ne va mântui pre noi Domnul, că nu este Domnului cu anevoe a mântuii, sau cu mulți sau cu pușini.

7. Și purtătorul de arme al lui a zis: fă tot ce te va trage inima ta, iată eu cu tine sunt, și inima ta este inima mea.

8. Și a zis Ionatan: iată noi vom trece la bărbații aceștia, și ne vom descoperi către ei.

9. Și de vor zice către noi: stați acolo până vom spune vouă, să stăm acolo, și să nu ne suim la ei.

10. Iar de vor zice către noi: suji-vă la noi, ne vom sui, că i-au dat pre ei Domnul în mâinile noastre, acesta va fi nouă semn.

11. Și au intrat amândoi în tabăra celor de alt neam, și au zis cel de alt neam: iată Evreii ies din găurile lor unde s'au ascuns.

12. Și au grăit bărbații cei din Mesaf către Ionatan și către purtătorul lui de arme, și au zis: suji-vă la noi, și vă vom arăta ceva; și a zis Ionatan către purtătorul său de arme: sue-te după mine, că i-au dat pre ei Domnul în mâinile lui Israil.

13. Și s'a suit Ionatan agățându-se cu mâinile sale și cu picioarele sale, și purtătorul lui de arme după dânsul și căzură înaintea feșii lui Ionatan, și i-a bălui pre ei, iar purtătorul lui de arme ajută dinapoia lui.

14. Și în această bătaie dintâiu, Ionatan și purtătorul lui de arme, au ucis ca vre-o douăzeci de oameni cu lovituri și aruncări de plete, din pietrie câmpului.

15. Și s'a făcut spaimă mare în tabără și în ținută, și tot poporul cel din Mesaf, și cei ce se duseseră la pradă s'au spăimântat și ei, și nu vreau să lupte, și s'a turburat pământul, și s'a făcut spaimă deia Domnul.

16. Și au văzut strejile lui Saul cele din Gavaa lui Veniamin, și iată tabăra eră turburată și de o parte și de alta.

17. Și a zis Saul poporului, care eră cu dânsul: căutați și vedeți, cine dintru voi a mers și a căutat, și iată nu s'a aflat Ionatan și purtătorul lui de arme.

18. Și a zis Saul către Ahia: adu Elodul, că eră sclerul lui Dumnezeu în ziua aceea cu fiil lui Israil.

19. Și s'a făcut precum a grăit Saul către preot, și sgomotul în tabăra celor de alt neam tot crește și se înmulțe, și a zis Saul către preot: strânge-ți mâinile tale.

20. Și s'a suit Saul și tot poporul care eră cu ei, și a venit până la războiu, și iată sabia fiecăruia eră întoarsă asupra aproapelui său, și turburare mare foarte.

21. Și robii cei ce ieri si alaltăieri erau cu cei de alt neam în tabără, s'au întors și ei să fie cu Israil, și cu cei ce erau cu Saul și cu Ionatan.

22. Și toți Israilitenii, carii se ascunsese în muntele Efraim au auzit, că au fugit cei de alt neam, și s'au însoțit și ei cu ai săi la războiu dinapoia celor de alt neam.

23. Și a mântuit Domnul în ziua aceea pre Israil, și războiul a trecut Vamotul, și tot poporul care eră cu Saul, eră ca la zece mii de bărbați, și eră războiul întins în toate celeșile muntelui Efraim.

24. Și Saul a făcut greșală mare în ziua aceea, a jurat poporul zicând: bleșiemat poporul, care va

6. 2 Paral. 14, 11.

20. Jud. 7, 22; Iezechiel 36, 21.

mâncă pâine până în seară, ca să-mi isbăndesc asupra vrăjmașului meu, și n'a gustat tot poporul pâine, și tot pământul s'a supus.

25. Și iată pădure eră, în care eră mlere pre fața țarinei.

26. Și a intrat poporul în pădurea cea cu miere, și iată curgea mie-re și nimenca n'a fost, care să-și ducă mâna sa la gura sa, că s'a temut poporul de jurământul Domnului.

27. Iar Ionatan n'a fost auzit, când a jurat tatăl său pre popor, și întinzând vârful toiagului său cel din mâna sa l-a împlântat într'un fagur de miere, și s'a dus, și a întors mâna sa la gura sa, și s'au luminat ochii lui.

28. Și răspunzând unul din popor a zis: jurământ a pus tatăl tău pre popor, zicând: blestemat să fie omul, care va mânca pâine astăzi, și poporul eră lihnit.

29. Și cunoscând Ionatan, a zis: turburai-a tatăl meu pământul, vezi, că s'au luminat ochii mei, pentru că am gustat puțin din miera aceasta.

30. Ci mai bine ar fi fost să mănânce astăzi poporul din prăzile vrăjmașilor săi, care le-a aflat, că acum mai mare bătaie ar fi între cel de alt neam.

31. Și a bălui în ziua aceea dintre cel de alt neam mai mulți decât în Mahmas, și a oslenit poporul foarte.

32. Și s'a pornit poporul la prăzi, și a luat turme și cirezi și viței, și a junghiat pre pământ, și a mâncat poporul cu sânge.

33. Și s'a spus lui Saul, zicând: că poporul a păcăluit Domnului mâncând cu sânge, și a zis Saul: din Ghet, prăvăliți-mi aici o piatră mare.

34. Și a zis Saul: împrăștiți-vă în popor, și le ziceți lor: fiecare din-

tre voi să aducă aici vițelul său și oala sa, și să le junghie pre această piatră, și le veți mânca, și nu veți păcălui Domnului mâncând cu sânge; și a adus poporul fiecare ce aveă în mâna sa noaptea, și a junghiat acolo.

35. Și a zidit acolo Saul jertfelnic Domnului. Acesta este jertfelnicul cel dinlăun, care l-a zidit Saul Domnului.

36. Și a zis Saul: să năvălim preste cel de alt neam noaptea, și să-l batem pre ei până ce se va lumina ziua, și să nu lășăm dinire ei nici un om, iar ei au zis: tot ce găsești cu cale, fă, și a zis preotul: să ne apropiem aici către Dumnezeu.

37. Și a întrebat Saul pre Dumnezeu: au pogori-mă-voiu asupra celor de alt neam? Au da'i-va pre ei în mâinile lui Israil? Și nu i-au răspuns lui Domnul în ziua aceea.

38. Și a zis Saul: Adunați aici poporul lui Israil din toate părțile, și cunoașteți, și vedeți întru cine s'a făcut păcatul acesta astăzi.

39. Că viu este Domnul cel ce au mântuit pre Israil, că de se va fi făcut prin Ionatan fiul meu, cu moarte va muri, și nu eră cine să-i răspundă dintre tot poporul.

40. Și a zis către tot bărbatul lui Israil: voi veți stă de oparte, și eu și Ionatan fiul meu vom stă de alta, și a zis poporul către Saul: ce este bine înaintea ta, fă.

41. Și a zis Saul: Doamne Dumnezeu lui Israil, ce este, căcl n'ai răspuns robului tău astăzi? De este întru mine sau întru fiul meu Ionatan nedreptate, Doamne Dumnezeu lui Israil, arată, și de vei zice acestca, dă dar poporului tău Israil, dă-i dar sfințenie, și s'a arătat Ionatan și Saul, iar poporul a scăpat.

42. Și a zis Saul: aruncați sorți

între nune și între liul meu Ionatan, și pre care va face Domnul să cază sorțul, acela să moară.

43. Și a zis poporul către Saul: nu va fi cuvântul acesta, și a învins Saul pre popor, și a aruncat sorți între Saul și între Ionatan fiul lui, și a căzut sorțul pre Ionatan.

44. Și a zis Saul către Ionatan: spune mie ce ai făcut? Și i-a spus Ionatan lui, și a zis: numai am gustat cu vârful toiagului celui din mâna mea puțină miere, și lată mor.

45. Și i-a zis Saul lui: așa să-mi faci mie Dumnezeu, și așa să-ni adaoge, că negreșit vei muri astăzi Ionatane!

46. Și a zis poporul către Saul nicidecum nu va muri astăzi Ionatan, cel ce a făcut această mântuire mare întru Israil. viu este Domnul, nu va cădea păr din capul lui ore pământ, că mila lui Dumnezeu a făcut în ziua aceasta, și s'a rugat poporul în ziua aceea pentru Ionatan, și n'a murit.

47. Și s'a suit Saul după cei de alt neam, și cei de alt neam s'au dus la locul lor.

48. Și Saul întărindu-și împărălia preste Israil bătea prin prejur pre toți vrăjmașii săi, pre Moav și pre fiii lui Amon și pre fiii lui Edom, și pre Velor și pre împăratul Suva și pre cei de alt neam, ori încotro se întorcea, făcea mântuire.

49. Și aducând oaste a bătut pre Amalic, și a scos pre Israil din mâna celor ce-l călcau pre el.

50. Și fiii lui Saul au fost: Ionatan și Iessiu și Melhisa, și numele celor două fete ale lui, numele cel întâiu născute Merov, și numele celeilalte Melhol.

51. Și numele femeii lui Ahinoom, fata lui Ahimaas, și numele ce-

lui mai mare preste oștirile lui Avenir, feciorul lui Nir, feciorul unchiului lui Saul.

52. Și Kis tatăl lui Saul, și Nir tatăl lui Avenir fiul lui Iamin feciorul lui Avil.

53. Și eră războiu tare asupra celor de alt neam în toate zilele lui Saul, că pre tot care-l vedea Saul bărbat tare, și pre tot bărbatul bun de oștire îi aduna pre ei la sine.

CAP. 15.

Saul osândit.

Și a zis Samuil către Saul: pre mine n'au trimis Domnul să te ung împărat preste Israil poporul lui, și acum ascultă glasul cuvintelor Domnului.

2. Acestea zice Domnul Savaot: acum voi izbândi ceea ce a făcut Amalic lui Israil, cum i-a ieșit lui înaintea în cale, când se suia din Egipt.

3. Și acum mergi, și vei bate pre Amalic și pre Ierim și toate ale lui, și nimic dintr'ale lui să nu cruți; ci să-l pierzi pre el, și să-l dai pierzării pre el, și toate ale lui; să nu-l fie milă de el, și să ucizi dela bărbat până la femeie, și dela prunc până la sugător, și dela vișel până la oaie, și dela cămilă până la asin.

4. Și a poruncit Saul poporului, și i-a numărat pre ei în Gulgala două sute de mii de pedestrași, și din Iuda treizeci de mii de pedestrași.

5. Și a venit Saul până la cetățile lui Amalic, și a pus lese în păru.

6. Și a zis Saul către Kineu: du-te și ieși dintre Amalikit, ca să nu pieri împreună cu el, că tu ai făcut milă cu fiii lui Israil, când se suiau el din Egipt, și a ieșit Kineul dintre Amalic.

43. 2 Imp. 14, 11. 46. 2 Imp. 14, 11; Mat. 13, 30. 50. 1 Par. 1, 6, 33.

15. 2. Egipt 17, 8, 14. 3. Num. 31, 15. 6. Jud. 1, 16; Egipt 18, 10, 19.

7. Și a bălăt Saul pre Amalic de la Evilat până la Sur împreajma Eghipetului.

8. Și a prins viu pre Agag împăratul lui Amalic, și pre tot poporul lui l-a sfărâmat, și pre Ierim l-a ucis cu ascuțitul sabiei.

9. Și Saul și tot poporul a jînut pre Agag viu, și cele bune din turme și din cirezi și din bucate și din vii și din toate bunălățile, n'au vrut să le piarză, fără numai tot lucrul prost și slab a pierdut.

10. Și s'a făcut cuvîntul Domnului către Samuil, zicînd:

11. Rău îmi pare că am pus pre Saul împărat, că s'a abătut dela mine, și cuvintele mele nu le-a jînut, și s'a mîhnit Samuil, și a strigat către Domnul toată noaptea.

12. Și mîneacănd Samuil dimineața a mers întru întîmpinarea lui Saul, și s'a spus lui Samuil, zicînd: a venit Saul la Karmîi, și iată ș'a înălțat brațul, și ș'a întors carul său, și ș'a pogorît în Gulgala.

13. Și a mers Samuil la Saul, și iată el aducea ardere de tot Domnului din prăzile cele mai de frunte, care le-au adus dela Amalic, și Saul i-a zis lui: binecuvîntat ești tu Domnului, făcut-am toate câte au zis Domnul.

14. Și a zis Samuil: dar ce este acest glas de turmă în urechile mele, și glasul boilor care auz eu?

15. Și a zis Saul: dela Amalic le-am adus, că a jînut poporul cele mai bune din turme și din boi, ca să jertfească Domnului Dumnezeu-lui tău, iar celelalte le-am pierdut.

16. Și a zis Samuil către Saul: lasă-mă să-ți spui ție cele ce au grăit Domnul către mine într'această noapte, și a zis lui, spune.

17. Și a zis Samuil către Saul: au nu fiind tu nicî înaintea lui te-au

făcut povăzuitoare schiltrului neamului lui Israil, și te-au uns pre tine Domnul împărat preste Israil?

18. Și te-au trimis Domnul în cale, și ți-au zis: mergi și pierde pre Amalic, și ucide pre cei ce au păcătuit împotriva mea, și să-i bați până ce vei sfârși pre ei.

19. Și pentruche n'al ascultat de cuvîntul Domnului, să faci toate câte ți-au poruncit ție, ci te-ai pornit a prădă, și ai făcut ce este rău înaintea Domnului?

20. Și a zis Saul către Samuil: pentruchă am ascultat eu glasul poporului și am mers în calea în care m'au trimis Domnul, și am adus pre Agag împăratul lui Amalic, și pre Amalic l-am pierdut.

21. Și au luat poporul din prăzi oi și boi pîrga din cele de pierdut, să jertfească Domnului Dumnezeu-lui nostru în Gulgala.

22. Și a zis Samuil: au doar mai mulți voește Domnul ardere de tot și jertfe, decât a ascultă de cuvîntul Domnului? Iată ascultarea, mai bună este decât jertfa bună; și înțelegerea, decât grăsimea berbecilor.

23. Că păcatul vrajă este; durere și necazuri aduc idoli. Pentruchă ai lepădat cuvîntul Domnului, și Domnul te va lepădă să nu fii împărat preste Israil.

24. Și a zis Saul către Samuil: păcătuit-am, că am călcat cuvîntul Domnului și cuvîntul tău, că m'am temut de popor și am ascultat de glasul lor.

25. Și acum ridică păcatul meu și te întoarce cu mine și mă voiu închină Domnului Dumnezeu-lui tău.

26. Și a zis Samuil către Saul: nu mă voiu întoarce cu tine, că ai lepădat cuvîntul Domnului, și Domnul te va lepădă să nu fii împărat preste Israil.

27. Și întorcându-și Samuil fața sa să se ducă, l-a apucat Saul de poala hainci și o a rupt.

28. Și a zis către el Samuil: rupt-au Domnul împărăția ta de preste Israel din mâna ta astăzi, și o va da aproapelui tău celui mai bun decât tine.

29. Și se va împărți Israel în două, și sfântul lui Israel nu se va întoarce, nici îi va părea rău, că nu este ca omul să-i pară lui rău.

30. Și a zis Saul: păcăluit-am, dar slăvește-mă înaintea bătrânilor lui Israel și înaintea poporului meu, și te întoarce cu mine și mă voi închină Domnului Dumnezeuui tău.

31. Și s'a întors Samuil înapoi cu Saul și s'a închinat Domnului.

32. Și a zis Samuil: aduceți-mi pre Agag împăratul lui Amalic, și a venit la dânsul Agag tremurând, și a zis Agag: de este așa amară moartea.

33. Și a zis Samuil către Agag: în ce chip sabia ta a tăcut pre femele fără de fiu, așa fără de fiu va fi numea ta între femei, și a lăsat Samuil pre Agag înaintea Domnului în Gailga.

34. Și s'a dus Samuil în Armaleem, și Saul s'a suit în casa sa în Gavaa.

35. Și n'a mai adaos Samuil a vedea pre Saul până în ziua morții sale, că plângea Samuil pentru Saul, și Domnului i-a părut rău, că au pus pre Saul împărat preste Israel.

CAP. 16.

David.

Și au zis Domnului către Samuil: Spână când vei plânge pentru Saul? Că eu l-am lepădat pre el ca să nu împărăjească preste Israel. Urmărește

cornul tău de untdelemn și vino să te trimiț la Iesse în Villeem, că dintre fiii lui mi-am ales mie împărat.

2. Și a zis Samuil: cum voi merge? Că va auzi Saul și mă va omorî, și au zis Domnul: ia în mîna ta un vișel din cireadă și vei zice: am venit ca să jertfesc Domnului.

3. Și vei chema pre Iesse și pre fiii lui la jertfă, și eu voi arăta ție ce să faci, și vei unge pre care voi zice ție.

4. Și a lăcut Samuil toate câte i-au grăit lui Domnul, și a venit în Villeem, și au ieșit bătrânii cetății înaintea lui, și au zis: pace este intrarea la văzătorule?

5. Și a zis: pace, să jertfesc Domnului am venit, sfințiți-vă și vă veseleți împreună cu mine astăzi, și a sfințit pre Iesse și pre fiii lui, și i-a chemat pre ei la jertfă.

6. Și a fost când intrau ei, a văzut pre Eliav, și a zis: cu adevărat înaintea Domnului este unsul lui.

7. Și a zis Domnul către Samuil: să nu te uiți la chipul lui, nici la mărimea lui, pentrucă l-am lepădat pre el, că nu cum vede omul vede Dumnezeu, că omul vede în lașă, iar Dumnezeu vede în inimă.

8. Și a chemat Iesse pre Aminadav, și a trecut pre dinaintea feții lui Samuil, și a zis: nici pre acesta nu l-au ales Domnul.

9. Și a adus Iesse pre Samu, și a zis: nici pre acesta nu l-au ales Domnul.

10. Și a adus Iesse șapte fii ai săi înaintea lui Samuil, și a zis Samuil către Iesse: nu au ales Domnul dintr'aceștia.

11. Și a zis Samuil către Iesse: sfârșitu-s'au fiii? Și a zis Iesse: mai

27, 3 Imp. 11, 30. 28, 13, 14; 26, 25; 28, 17.
29. Num. 23, 19. 34, Isia 33, 1. 35, 16, 1.
16, 7, 10, 1; 4 Imp. 9, 1.

2. Jud. 6, 27. 6, 1 Paral. 2, 13.

7, 1 Paral. 28, 9; Ierem. 11, 20; Esaii. 7, 10.
11, Jud. 6, 15; 2 Imp. 7, 8.

este cel mai mic, care paște oile, și a zis Samuil către lesse: trimite și-l adu pre el, că nu vom mânca până nu va veni el atci.

12. Și a trimis și l-a adus pre el, și eră el rumen, frumos la ochi și plăcut la vedere Domnului, și au zis Domnul către Samuil: scoală-te și unge pre David, că acesta este bun.

13. Și a luat Samuil cornul cu untuldelemn, și l-a uns pre el în mijlocul fraților lui, și s'a pogorât Duhul Domnului preste David din ziua aceea și de aci înainte; apoi s'a sculat Samuil și s'a dus în Armatem.

14. Și Duhul Domnului s'a depărtat dela Saul, și-l chinuia pre el duh rău dela Domnul.

15. Și au zis slugile lui Saul către el: iată duh rău dela Domnul te chinuește pre tine.

16. Grăiască dar robii tăi înaintea ta, și să caute Domnului nostru bărbat, care să știe cântă cu arfa, și când va fi duhul cel rău preste tine, va cântă cu arfa sa, și bine va li fie, și te vei odihni.

17. Și a zis Saul către slugile sale: căutați dar bărbat, care știe să cânte bine, și-l aduceți la mine.

18. Si răspunzând unul din slugile lui, a zis: iată am văzut pre fiul lui lesse Viteemiteanui, care știe să cânte, și este om cu minte și răsboinic și înțelept la cuvânt, și om cu bun chip, și Domnul este cu dânsul.

19. Și a trimis Saul soli la lesse, zicând: trimite la mine pre fiul tău David cel dela turma ta.

20. Și a luat lesse un gomor de pâine și un foale de vin și un ted din capre, și le-au trimis prin mâna lui David fiul său la Saul.

21. Și a intrat David la Saul, și

a stătu înaintea lui, și l-a iubit pre el foarte, și s'a făcut lul purtător de arme.

22. Și a trimis Saul la lesse, zicând: să stea David înaintea mea, că a aflat har în ochii mei.

23. Și a fost când eră dela Dumnezeu duh rău preste Saul, luă David arfa, și cântă cu ea, și răsuflă Saul, și eră bine lui, și fugea dela el duhul cel rău.

CAP. 17.

David și Goliath.

Și adunând cei de alt neam taberile lor la războiu, au venit în Sochoiul Iudeii, și au iăbărit înire Sochoi și înire Azica, la hotarele Domnului.

2. Și adunându-se și Saul și bărbaii lui Israil, au iăbărit în valea Terevintului, și s'au rânduit la războiu împotriva celor de alt neam.

3. Și cei de alt neam slau pre munte de o parte, și Israil stă pre munte de altă parte, și valea eră între ei.

4. Și a ieșit un bărbat tare din oastea celor de alt neam, numele lui eră Goliath din Ghet, înălțimea lui eră de șase coți și o palmă.

5. Și coil de aramă pre capul lui, și cu platoșă de zale îmbrăcat, și platoșa lul cumpăneă cinci mii de sicli de aramă și de fier.

6. Și tureci de aramă preste flurerile picioarelor lui, și pavăză de aramă între umerii lui.

7. Și coada sulii lui ca sulul țesătorilor, și fierul cel ascuțit al sulii lui de șase sute de sicli de fier, și înaintea lui mergea purtătorul lui de arme.

8. Și a stătu, și a strigat către oastea lui Israil, și a zis lor: pen-truce leșii să vă bateți cu noi? Au nu sunt eu de alt neam, și voi E-

13. 2 Imp. 12, 7; 1 Paral 11, 3; Psalm 88, 21.
14. 16, 10 și 19, 9. 15. Eapt. 7, 45, 13, 22.

22. 16, 2.
17. 1, Paral. 11, 13. 7, 2 Imp. 21, 16.

vrei ai lui Saul? Alegeți-vă vouă un bărbat, și să vină asupra mea.

9. Și de se va putea bate cu mine, și mă va ucide, vom fi vouă robi; iar de voi putea eu, și l voi ucide pre el, voi veți fi nouă robi, și veți sluji nouă.

10. Și a zis cel de alt neam: iată eu am ocărât oștirea lui Israil așăzi, dați mie om și să ne batem amândoi.

11. Și a auzit Saul și tot Israil cuvintele acestea ale celui de alt neam, și s'au întristat și s'au spăimântat foarte.

12. Iar David eră fiul unui om Efralean din Vitteemul lui Iuda, numele lui eră Iesse, și aveă opt lecciori, eră omul bătrân în zilele lui Saul, și de vârstă cu anii între oamenii.

13. Și cei trei feciori mai mari ai lui Iesse au mers după Saul la războiu, Elcav cel întâiu născut al lui, și al doilea Aminadav, și al treilea Samă.

14. Iar David eră cel mai mic, și cei trei mai mari s'au dus după Saul.

15. David se ducea la Saul, și se întorcea ca să pască oile tatălui său în Vitteem.

16. Iar cel de alt neam venea dimineața și seara, și stă stălp înaintea lui Israil patruzeci de zile.

17. Și a zis Iesse lui David fiulul său: ia frașilor tăi un ifi din făina aceasta și aceste zece pâini, și aleargă la tabără, și le dă frașilor tăi.

18. Și zece cășulețe de lapte, acestea le vei duce celui mai mare preste mie, și vezi pre frații tăi sunt în pace, și vei ști ce le va trebui, și Sămbăta o vei face cu mine.

19. Iar Saul cu dâșii și cu tot poporul eră în valea Terevintului bălându-se cu cei de alt neam.

20. Și s'a sculat David de dimi-

neață, și a lăsat oile la păzitor, și luând acelea s'a dus în ce chip l-a poruncit Iesse, și a venit la șanț și la oștirea, care ieșea la bătaie și strigă la războiu.

21. Și s'a rânduie Israil și cei de alt neam rând împotriva rândului.

22. Și lăsând David povara sa pre mâna strejnitului a alergat la tabără, și venind a întrebat pre frașii săi de cele de pace.

23. Și grăind el cu ei, iată bărbatul cel tare, numele lui Golieat filisteanul din Ghet, se suiă din tabăra celor de alt neam, și grăind el aceleași cuvinte ca mai nainte, a auzit David.

24. Și fiecare Israilit când a văzut pre omul acela, a fugit dela fața lui și s'a speriat foarte.

25. Și fiecare Israilit zicea: văzut-ați pre omul acesta ce vine? El vine ca să ocărăscă pre Israil; pre omul care îl va ucide îl va dăruie împăratul cu bogăție mare și va da lui pre fata sa, și casa tatălui său o va scuti întru Israil.

26. Și a zis David către oamenii cei ce stau împreună cu el, grăind: ce se va face omului, care va omorî pre cel de alt neam și va ridica ocară din Israil? Că cine este cel de alt neam neaiaiatul acesta împrejur, care ocărăște tabăra Dumnezeuului celui viu?

27. Și a spus lui poporul același cuvânt, zicând: așa se va face omului, care va omorî pre el.

28. Și a auzit Eliav fratele lui cel mai mare, când grăia el către oameni, și s'a mâniat Eliav pre David, și i-a zis: pentruce ai venit aici? Și cui ai lăsat acele pușine oi în pustie? Știu eu mândria ta și răutatea inimii tale, că pentru ca să vezi războiul ai venit aici.

29. Și a zis David: ce am făcut acuin? Au nu este cuvânt?

30. Și s'a abătut dela el la altul, și i-a grăit lui după cuvântul acesta, și i-a răspuns lui poporul după cuvântul cel dinăun.

31. Și s'au auzit cuvintele, care le-a grăit David, și s'au spus înaintea lui Saul, și luându-l pre el l-a adus la Saul.

32. Si a zis David către Saul: să nu se mâhniască inima Domnului meu pentru el, robul tău va merge și se va bate cu cel de alt neam.

33. Și a zis Saul către David: nu vei putea merge împotriva celui de alt neam, ca să te baji cu el, că tu ești un copilandru, iar el este om rășboinic din tînceșile sale.

34. Și a zis David către Saul: păștea robul tău olle tatălui său, și când venea leul și ursul și lua vre-o oaze din turmă,

35. Mergeam după el și-l băteam, și scoteam oaze din gura lui, și de se scula asupra-mi îl apucam de grumazi și-l băteam și-l omoram.

36. Și pre leu și pre urs băleă robul tău, și va fi și acest de alt neam nețaiatul împrejur ca unul dintr'aceștia, acumii voi merge și-l voi uita, și voi ridica astăzi ocara dintru Israel, că cine este acest nețaiat împrejur, care a ocărit tabăra Dumnezeului celui viu?

37. Și David adause: Domnul cel ce m'au scos pre mine din mîna leului și din mîna ursului, acela mă va scoate din mîna acestui de alt neam și nețaiat împrejur. Și a zis Saul către David: mergi și Domnul să fie cu tine.

38. Și a îmbrăcat Saul pre David cu îmbrăcămintele sale, și coif de aramă a pus pre capul lui, și l-a îmbrăcat cu platoșă.

39. Și a înclinat pre David cu sabia sa preste îmbrăcămintea sa, și a ostentat David umblînd odată și

de două ori, că nu eră învățat; și a zis David către Saul: nu voi putea merge cu acestea, că nu sunt deprins cu ele, și le-a scos de pre el.

40. Și a luat Iolagul său în mînă, și s'a ales cinci pietre netede din pîrîu, și le-a pus în traista cea păstorească, care eră la el de obicei.

41. Și cu praștia lui în mînă, și s'a apropiat de bărbatul cel de alt neam, și venea și cel de alt neam apropiindu-se de David, și bărbatul cel ce-i purta pavăza înaintea lui.

42. Și călînd Goliaț cel de alt neam a văzut pre David și a rîs de el, pentrucă eră un copilandru rumien cu ochii lrumoși.

43. Și a zis cel de alt neam către David: au doar căine sunt eu, de vii cu băț asupra mea și cu pietre?

44. Și a zis David: ba încă mai rău ești decît căinele, și a blestemat cel de alt neam pre David întru dumnezeii săi.

45. Si a zis cel de alt neam către David: vino la mine și voi da trupul tău pasărilor cerului și liarelor pămîntului.

46. Și a zis David către cel de alt neam: tu vii la mine cu sable și cu sulijă și cu pavăză; iar eu voi merge la tine întru numele Domnului Dumnezeului Savaot, Dumnezeului taberii lui Israel, pre care ai ocărit-o astăzi.

47. Și te va da Domnul astăzi în mîna mea și te voi omorî, și voi lua capul tău dela tine, și voi da mădulițele tale și mădulițele taberilor tale ale celor de alt neam în ziua aceasta pasărilor cernului și liarelor pămîntului, și va cunoaște tot pămîntul că este Dumnezeu în Israel.

48. Și va cunoaște toată adunarea aceasta, că nu cu sabie și cu sulijă mîntuește Domnul, că ai Domn-

nului este războiul, și va da Domnul pre voi în mâinile noastre.

49. Și s'a sculat cel de alt neam și a venit întru întâmplarea lui David; iar David grăbind a alergat la bătaie înaintea celui de alt neam.

50. Și băgând David mîna sa în traistă a luat o piatră, și o a pus în praștie și a aruncat, și a lovit pre cel de alt neam în frunte, și a trecut piatra prin coif în fruntea lui, și a căzut cu fața pre pămînt.

51. Și a biruit David pre cel de alt neam cu praștia și cu piatra, și a lovit pre cel de alt neam, și l-a omorît.

52. Și David nu avea sabie în mîna lui, și alergând a stăruit deasupra lui, și luând sabia lui o a scos din teaca ei, și l-a omorît pre el, și i-a tăiat capul lui, și văzând cei de alt neam, că a murit viteazul lor, au fugit:

53. Și sculându-se bărbații lui Israel și ai lui Iuda au strigat, și au alergat după ei pînă la intrarea Gheton și pînă la poarta Ascaloniei, și au căzut răniți cei de alt neam în calea porților: și pînă la Ghet și pînă la Acaron.

54. Și întorcându-se bărbații lui Israel dela gonirea celor de alt neam, adădau taberile lor.

55. Iar David luând capul celui de alt neam, l-a adus în Ierusalim, și armele lui le-a pus în corul lui.

56. Și când a văzut Saul pre David ieșind întru întâmpinarea celui de alt neam, a zis către Avenir marele oștirii: al cui fecior este tinerelul acesta, Avenir? Iar Avenir a zis: viu este sufletul tău împărate, tu știi.

57. Și a zis împăratul: întrebă-l, al cui fecior este tinerelul acesta?

58. Și după ce s'a întors David dela uciderea celui de alt neam, l-a

luat pre el Avenir, și l-a dus înaintea lui Saul, și capul celui de alt neam eră în mîna lui.

59. Și a zis Saul către el: al cui fecior ești tinere? Și a zis David: fiul robului tău Iesse Vitelemiteanul.

CAP. 18.

Răsplata lui David.

Și a fost după ce a sfârșit a grăi cu Saul, sufletul lui Ionatan s'a legat cu sufletul lui David, și l-a iubit pre el Ionatan ca pre sufletul său.

2. Și l-a luat pre el Saul în ziua aceea, și nu l-a lăsat să se întorcă în casa tatălui său.

3. Și a făcut Ionatan cu David legătură, pentru că-l iubea pre el ca pre sufletul său.

4. Și s'a desbrăcat Ionatan de vestimîntul său cel deasupra, cu care eră îmbrăcat, și l-a dat lui David, și hainele sale și sabia sa și arcul său și brîul său.

5. Și mergea David ori unde-l trimetea Saul, și înțelepțește se purta, și l-a pus pre el presle bărbații războiului, și a plăcut în ochii a tot poporului, încă și înaintea slugilor lui Saul.

6. Și a fost la întoarcerea lor, când se întorcea David dela uciderea celui de alt neam, au ieșit jucătoarele întru întâmpinarea lui David din toate cetățile lui Israel, cîntînd și jucînd, și întru întâmpinarea lui Saul împăratul cu timpine și cu flueri și cu alăute.

7. Și cîntau femeile și ziceau: bălul-a Saul cu miile și David cu zecile de mil.

8. Și s'a mîniat Saul foarte, și n'a plăcut în ochii lui Saul cuvîntul acesta, și a zis: lui David a dat

18. J. 2 Imp. 21. 7. 2. 16. 22. C. Egire 15. 20; Jud 11. 34. 7. 21. 11; 29. 5; Sirah. 47. 6.

49. Sirah. 47. 4. 50. I Macab. 4. 30.

zecl de mii, și mie mi-a dat mii, și ce mai lipsește lui, fără numai împărăția?

9. Și s'a uitat rău Saul la David din ziua aceea și de aici înainte.

10. Și a fost a doua zi a căzut duh rău dela Dumnezeu peste Saul, și a rămas uimit în mijlocul casei sale, și David cântă din arfă cu mâna sa ca în toate zilele, iar Saul înecă în mână sulia.

11. Și a ridicat Saul sulia, zicând: lov!-voiu pre David până în părete, și s'a ferit David dela fața lui de două ori.

12. Și s'a temut Saul de fața lui David, pentrucă Domnul eră cu el, și dela Saul s'au fost depărtați.

13. Și l-a depărta pre el Saul de la sine, și l-a pus mai mare peste o mie, și ieșea și intră înaintea poporului.

14. Iar David întru toate căile sale înțelepțește se purtă, și Domnul eră cu el.

15. Și văzând Saul, că el eră foarte înțelept, se sfiea de fața lui.

16. Și tot Israelul și Iuda iubea pre David, pentrucă el intră și ieșea înaintea feșii poporului.

17. Și a zis Saul către David: iată lăta mea cea mai mare Merov, pre ea o voi da fie lemele, numai să fii voinic, și să te lupți în războaiele Domnului; iar aceasta a făcut Saul cugelând, ca să nu fie mâna mea peste el, ci să fie peste el mâna celor de alt neam.

18. Și a zis David către Saul: cine sunt eu, și ce vișă de neam este tatăl meu în Israel, ca să fiu ginere împăratului?

19. Și a fost în vremea, în care eră să se dea lui David, Merov lăta lui Saul, s'a dat lui Adriel Molati-neanului femeie.

20. Și Melhol fata lui Saul a îndrăgit pre David, și s'a spus lui

Saul, și s'a părut drept în ochii lui lucrul.

21. Și a zis Saul: da-o-voiu pre ea lui, ca să-i fie spre piedică, și eră asupra lui Saul mâna celor de alt neam, și a zis Saul către David a doua oară: îmi vei fi ginere astăzi.

22. Și a poruncit Saul slugilor sale, zicând: grați voi pre ascuns lui David, și-i spuneți: iată ce voește împăratul, și toate slugile lui te iubesc, și tu fii ginere împăratului.

23. Și au graiit slugile lui Saul în urechile lui David aceste cuvinte, și a zis David: au lucru mic se pare întru ochii voștri a fi ginere împăratului? Și eu sunt om smerit, și nu slăvit.

24. Și au spus slugile lui Saul cuvintele acestea, care le-a graiit David.

25. Și a zis Saul: acestea să graiți lui David: nu voește împăratul altă dare, fără numai o sulă de mădulări nețăfete împrejur ale celor de alt neam, să izbândești asupra vrăjmașilor împăratului, și Saul a gândit să bage pre David în mâinile celor de alt neam.

26. Și slugile lui Saul au spus lui David cuvintele acestea, și a plăcut lui David cuvântul, ca să se facă ginere împăratului.

27. Și încă nu s'au plinit zilele, și sculându-se David a mers el și bărbații lui, și au ucis o sulă de bărbați din cei de alt neam, și a adus împăratului mădulările lor cele nețăfete împrejur, și s'a făcut ginere împăratului, și i-a dat Saul femeie pre Melhol fata sa.

28. Și a văzut Saul, și a cunoscut că Domnul este cu David, și cum că tot Israelul îl iubește.

29. Și a adaos mai mult a se teme de David, și a fost Saul măniș pre David în toate zilele.

30. Și au ieșit boierii celor de alt neam la războiu; și de câte ori ieșeau ei, David era mai înțelept de cât toate slugile lui Saul, și numele său fu cinstit foarte.

CAP. 19.

Prietenia lui Ionatan cu David.

Și a grăit Saul către Ionatan fiul său și către toate slugile sale: ca să omoare pre David, iar Ionatan fiul lui Saul iubea pre David foarte.

2. Și a spus Ionatan lui David, zicând: Saul, tatăl meu, caută să te omoare, păzește-te dar, mâine dimineai te ascunde și șezi ascuns.

3. Și eu voi ieși, și voi stăruindu-mă de tatăl meu în țarină acolo unde vei fi tu, și eu voi grăi pentru tine către tatăl meu, și voi vedea ce va fi, și-ți voi da de știre.

4. Și a grăit Ionatan bine pentru David către Saul tatăl său, și a zis către dânsul: să nu păcătuiești împărate asupra robului tău David, că n'a greșit ție, și faptele lui bune sunt foarte.

5. Și s'a pus vieaja sa în primejdie, și a ucis pre cel de alt neam, și au făcut Domnul mântuire mare, și tot Israelul a văzut și s'a bucurat; și pentruce să păcătuiești asupra sângelui nevinovat, omorînd pre David fără de vină?

6. Și a ascultat Saul de cuvântul lui Ionatan, și s'a jurat, Saul zicând: viu este Domnul, nu va muri.

7. Și a chemat Ionatan pre David, și i-a spus lui toate cuvintele acestea, și a băgat Ionatan pre David la Saul, și era pre lângă dânsul ca și înainte.

8. Și iarăși s'a făcut războiu asupra lui Saul, și s'a întâlnit David, și a bătut pre cei de alt neam, și

l-a bătut bălaie mare foarte, și au fugit ei dela fața lui.

9. Și a fost duh rău dela Dumnezeu preste Saul, și el dormea în casă, și sulia era în mâna lui, și David cânta din arlă cu mâinile sale.

10. Și cercă Saul să lovească cu sulia pre David, și s'a depărtat David dela fața lui Saul, și a lovit cu sulia în perele; iar David a fugit, și a scăpat în noaptea aceea.

11. Și a trimis Saul soli la casa lui David, să-l păzească pre el, și dimineai să-l omoare, și a spus lui David Melhol femeia lui zicând: de nu vei mântui tu sufletul tău în noaptea aceasta, mâine te va onori.

12. Și a slobozit Melhol pre David pre fereastră, și s'a dus, și a fugit, și s'a mântuit.

13. Și a luat Melhol chip deșert, și l-a pus în pat, și pernă de păr de capre a pus la capul lui, și le-a acoperit cu o haină.

14. Și a trimis Saul soli ca să prinză pre David, iar ea a zis: că este bolnav.

15. Și iar a trimis la David, zicând: aduceți-l cu patul la mine să-l omor.

16. Și au mers soli, și iată chipul cel deșert în pat, și pernă de păr de capre la capul lui.

17. Și a zis Saul către Melhol: pentruce m'ai înșelat așa și ai slobozit pre vrăjmașul meu, și a scăpat? Și a zis Melhol lui Saul, el m'a zis: sloboade-mă, iar de nu, te voi omori.

18. Deci David a fugit, și a scăpat, și a mers la Samuil în Armate, și i-a spus lui toate câte i-a făcut Saul, și s'au dus Samuil și David, și au șezut în Navat la Rama.

19. Și s'a spus lui Saul zicând: iată David este în Navat la Rama.

20. Și a trimis Saul soli, ca să

prinză pre David, și mergând aceia au văzut adunare de proroci, cari prorocau, și pre Samuil stând în fruntea lor, și a fost Duhul lui Dumnezeu preste solii lui Saul, și au prorocit și ei.

21. Și s'a spus lui Saul, și a trimis alți soli, și au prorocit și aceștia, și a adaos a trimite Saul și al treilea rând de soli, și au prorocit și aceștia.

22. Și s'a mâniat cu lușime Saul, și s'a dus și el în Armateu, și venind până la lăntăna ariei cea din Sefi, a întrebat și a zis: unde este Samuil și David? Și ziseră: iată în Naval la Rama.

23. Și s'a dus de acolo în Naval la Rama, și a fost și preste el Duhul lui Dumnezeu, și a mers prorocind până ce a venit în Naval la Rama.

24. Și s'a desbrăcat de hainele sale, și a prorocit înaintea lor, și a căzut: gol toată ziua aceea și toată noaptea, pentru aceea s'a zis: au și Saul între proroci?

CAP. 20.

Prigonirea lui David.

Și a fugit David din Navatul cel din Rama, și a venit înaintea lui Ionatan, și a zis: ce am făcut? Și care este strâmbătatea mea? Și ce am greșit înaintea tatălui tău, de cauți sufletul meu.

2. Și i-a zis Ionatan lui: nicidecum nu vei muri tu, că nu va face tatăl meu nici un lucru mare sau mic, care să nu-l descopere urechii mele, și pentruce să ascunzi tatăl meu de către mine cuvântul acesta? Nu este aceasta.

3. Și răspunzând David lui Ionatan a zis: bine știe tatăl tău, că am aflat iar înaintea ta, pentru aceea

a zis: să nu știe aceasta Ionatan, ca nu cumva să nu vrea; ci viu este Domnul și viu este sufletul tău, că precum am zis, n'a rămas fără numai un pas între mine și moarte.

4. Și a zis Ionatan către David: ce poțeste sufletul tău, și ce să-ți fac?

5. Și a zis David către Ionatan: iată mâine este lună nouă, și eu negreșit nu voiu ședeă cu împăratul la masă, ci tu să mă lași ca să mă ascunz în câmp până în descără.

6. Și de va întrebă tatăl tău, și miă va căuta, să zici: cerându-se s'a cerut dela mine David să meargă până la Viteeni cetatea sa, că jerila de peste an este acolo la tot neamul său.

7. Și de va zice: bine, pace va fi robului tău; iar de-ți va răspunde aspru, să știi că s'a plinit răul la el.

8. Și fă milă cu robul tău, că pre mine robul tău m'ai adus să fac legătura Domnului împreună cu tine, și de esie nedreptate în robul tău, omoară-mă tu, pentruce să mă bagi așa la tatăl tău?

9. Și a zis Ionatan: nicidecum nu va fi ție aceasta, că de voin șiți că s'a plinit răul la tatăl meu, ca să vie preste tine și preste cetățile tale, voiu spune ție.

10. Și a zis David către Ionatan: cine va spune mie, de va răspunde aspru tatăl tău?

11. Și a zis Ionatan către David: mergi și așteaptă în țină, și au mers amândoi în țină.

12. Și a zis Ionatan către David: Domnul Dumnezeuul lui Israel știe, că voiu întrebă pre tatăl meu cum va fi vreme, de trei ori, și de va fi bine pentru David, voiu trimite la tine în țină.

13. Așa să facă Dumnezeu lui Ionatan, și așa să-i adauge, că de va voi tatăl meu să aducă asupra ta

„Te, voi descoperi urechii tale și te voi slobozi, și vei merge în pace, și să fie Domnul cu tine, precum ai fost cu tatăl meu.

14. Și de voiui mai frăț eu, să faci milă cu mine:

15. Iar de voiui murl cu moarte, să nu ridici mila ta dela casa mea până în veac; și când va ridica Domnul pre vrăjmașii lui David, pre fiecare de pre fața pământului, să se ale numele lui Ionatan la casa lui David, și să cante Domnul pre vrăjmașii lui David.

16. Și a adaos încă Ionatan a se jură lui David, pentrucă-l iubea pre el, căci iubea sufletul celui ce-l iurase pre el.

17. Și a zis Ionatan: mâine este lună nouă, și va întrebă de tine, că va li scaunul tău gol.

18. Și vei stă ascuns trei zile, și vei lua seama să vii la locul unde te-ai ascuns în ziua cea de lucru, și vei ședeă lângă pialra Esel.

19. Si eu trei săgeți voiui repezi, căud la semu.

20. Și iată voiui trimite sluga, zicând, mergi de-mi ală săgeata.

21. De voiui zice slugii: dincoace de tine este săgeata, dincoace ia-o pre ea, tu vino, că pace este fie și tău nu este fie, viu este Domnul.

22. Iar de voiui zice slugii: dincolo de tine este săgeata mai înainte, să te duci, că te-ai slobozit pre tine Domnul.

23. Și de cuvântul, care l-am grăit eu și tu, iată Domnul este martor între mine și între tine până în veac.

24. Și s'a ascuns David în iarină, și a venit luna, și a venit și împăratul la masă să mănânce.

25. Și a șezut după obicei pre scaunul său, și s'a sculat Ionatan, și a șezut Avenir de laturea lui Saul, și locul lui David s'a văzut gol.

26. Și nimic n'a grăit Saul în ziua aceea, că gândea, că doar s'a întâmplat de nu este curat, și nu s'a curățit;

27. Iar în ziua a doua a lunii iarăși s'a văzut gol locul lui David, și a zis Saul către Ionatan fiul său: pentru ce n'a venit feciorul lui lesse nici ieri, nici astăzi la masă?

28. Și a răspuns Ionatan lui Saul, zicând: s'a cerul dela mine David să meargă până la Villeem cetatea sa.

29. Și a zis lasă-mă, că jertfește neamul meu în cetatea aceea, și mi-au poruncit mie frații mei, și acum de am aflat iar în ochii tăi, lasă-mă să mă duc, și să văz pre frații mei, pentru aceea n'a venit la masa împăratului.

30. Și s'a mâniat Saul cu mânie pre Ionatan foarte, și i-a zis lui: fecior de fată desfrânată, au nu știu eu, că soț ești tu fiului lui lesse spre rușinarea ta și spre rușinarea mamei tale cei desmățale?

31. Că în toate zilele câte va frăț pre pământ feciorul lui lesse, nu se va întemeia împărăția ta; acum dar trimite, și prinde pre tânărul acela, că el trebuie să moară.

32. Și răspunzând Ionatan lui Saul tatălui său, a zis: pentru ce să moară? Ce a făcut?

33. Și a ridicat Saul sulia asupra lui Ionatan să-l omoare, și a cunoscut Ionatan că s'a plinit răul acesta dela tatăl său să omoare pre David.

34. Și a sărit Ionatan dela masă aprins de mânie, și n'a mâncat pâine în ziua a doua a lunii, că s'a întristat pentru David, căci a hotărât tatăl său să-l omoare.

35. Și după ce s'a făcut dimineață, a ieșit Ionatan în iarină, precum s'a făgăduit cu jurământ lui David, și un slujitor cu dânsul.

36. Și a zis slugii: aleargă, află-mi

săgețile, care le sloboz eu, și a a-
ltergat sluga, iar el a tras săgeata,
și o a adus pre ea.

37. Și s'a dus sluga până la lo-
cul unde a slobozit Ionatan săgeata,
și a strigat Ionatan după slugă, și
a zis: mai încolo de tîrziu înainte
este săgeata.

38. Și a strigat Ionatan după slugă
zicând: aleargă curând, și să nu
stal, și a cules sluga lui Ionatan
săgețile, și le-a adus la domnul său.

39. Și sluga n'a știut nimic, fără
numai Ionatan și David au știut cu-
vîntul acesta.

40. Și Ionatan a dat armele sale
slugii, și a zis slugii sale: mergi,
întră în cetate.

41. Și dupăce s'a dus sluga, s'a
sculat și David dela piatra Esel, și
a căzut cu fața sa la pămînt, și s'a
închinat lui de trei ori, și s'a să-
rutat unul cu altul, și au plîns a-
mîndoi unul pentru altul, iar David
a plîns mai mult.

42. Și a zis Ionatan lui David:
mergi în pace, și precum ne-am ju-
rat amîndoi în numele Domnului,
zicând: Domnul să fie martor între
mine și între tine, și între sămînța
mea și între sămînța ta până în
veac; și s'a sculat David, și s'a dus,
iar Ionatan a intrat în cetate.

CAP. 21.

David căutînd scăpare.

Și a venit David în Nomva la pre-
otul Avimeleh, și s'a spăimîntat
Avimeleh de venirea lui, și i-a zis
lui: pentruce tu singur ești, și ni-
menea cu tine?

2. Și a zis David lui Avimeleh pre-
otul: împăratul mi-a dat astăzi po-
runcă, și mi-a zis: nimeni să nu
știe cuvîntul, pentru care eu te tri-
mit pre tine, și care eu îl-am po-
runcit ție, și am lăsat cuvînt slugi-

lor în locul, care se cheamă Fellani
Meamoni.

3. Și acum de ai la îndemînă
cinci pâini, dă în mîna mea ce se
va afla.

4. Și răspunzînd preotul lui Da-
vid a zis: nu am la îndemînă pâini
de rînd, fără numai sfînte pâini sînt,
de s'au păzit slugile mai ales de
lemei, așa vor mîncă.

5. Și răspunzînd David preotului,
i-a zis: de muleri ne-am ferit ieri
și alaltăieri; cînd am purces în cale,
toate slugile au fost curățite, și de
cumvă această cale nu-i curată, se
va sfînși astăzi prin uneltele mele.

6. Și Avimeleh preotul i-a dat lui
pîinile punerii înainte, că nu eră a-
colo pâine, fără numai pîinile pu-
nerii înainte, cele luate dinaintea feșii
Domnului, ca să se pue pâine caldă
în ziua, în care le-a luat pre ele.

7. Și eră acolo unul din slugile
lui Saul în ziua aceea stînd înain-
tea Domnului, și numele lui, Doic
Sirul, care pășlea muscoii lui Saul.

8. Și a zis David către Avimeleh:
vezi de ai aici la îndemînă sulică
sau sabie, că sabia mea și armele
mele nu le-am luat cu mine, că grab-
nică eră porunca împăratului.

9. Și a zis preotul: iată este aici
sablea lui Golieat, cel de alt neam,
pre care l-ai ucis în valea Terebin-
tului, iată este învîlulă într'o haină,
dinapoia umărului; de vrei să o
iei aceasta, ia-o, că nu este aici altă
afară de aceasta, și a zis David:
iată nu este ca aceasta, dămi-o, și
o a dat lui pre ea.

10. Și s'a sculat David, și a fugit
în ziua aceea dela fața lui Saul, și
a venit David la Aghus împăratul
Ghetei.

11. Și au zis slugile lui Aghus
către dînsul: au nu acesta este Da-

21. 1. Esire 19, 15. 6. Esire 29, 32; Lev.
24, 9; Mat. 12, 3, 4. 11. 18, 7.

vid împăratul Iării? Au nu acestuia au început a striga jucătoarele zicând: a ucis Saul cu miile, și David cu zecile de mii.

12. Și a pus David cuvintele acestlea în inima sa, și s'a speriat foarte de fața lui Aghus împăratul Ghetei.

13. Și s'a schimbat fața sa înaintea lui, și se făcea în ziua aceea, ca și cum ar fi nebun la ușile cetății, și se sprijinea cu mâinile sale, și cădea pre ușile cetății, și balele lui curgeau pre barba lui.

14. Și a zis Aghus către slugile sale: iată vedeți om nebun, pentru ce l-ați adus la mine?

15. Au doar de nebuni am eu lip-să? Pentru ce l-ați adus, ca să se nebunească la mine? Acesta nu va intra în casa mea.

CAP. 22.

Saul ucide preoții din Nomva.

Și s'a dus de acolo David, și a scăpat, și a venit în peștera Odolam, și auzind frații lui și toată casa tatălui său, s'au pogorât acolo la el.

2. Și s'au adunat la el toți cei ce erau în nevoie, și toți datornicii, și toți cei necăjiți cu sufletul, și eră povăzuitor preste el, și erau cu el ca la vr'o patru sute de bărbați.

3. Și s'a dus David de acolo în Masifatul Moavului, și a zis către împăratul Moavului: să fie tatăl meu și muma mea la tine, până voi ști ce va face mie Dumnezeu.

4. Și s'a rugat înaintea împăratului Moavului, și au lăcut la dănsul în toate zilele, în care a fost David în cetatea aceea.

5. Și a zis Gad prorocul către David: nu ședeă în cetatea aceasta, mergi și te întoarce în pământul lui

Iuda, și mergând David a venit și a șezut în cetatea Saric.

6. Și a auzit Saul că s'a aflat David și bărbații cei cu el, și Saul eră în deal supt arătura cea din Rama, cu sulța în mână, și toate slugile lui stau împrejurul lui.

7. Și a zis Saul către slugile sale, care stau împrejurul lui: ascultați fiul lui Veniamin, au cu adevărat lulu-ror vouă va da fiul lui Iesse jarine și vii, și pre toți pre voi vă va pune mai mari preste sute și preste mii?

8. Că v'ați unit toți asupra mea, și nu este cine să fi descoperit urechile mele, când a făcut legătură fiul meu cu fiul lui Iesse, și nimenia dintre voi nu este, pre care să-l doară de mine, și să-mi spue, pentru că a ridicat fiul meu pre robul meu asupra mea vrăjmaș, precum este în ziua aceasta.

9. Și răspunzând Doic Sirul cel mai mare preste mușcoli lui Saul, a zis: văzut-am pre fiul lui Iesse venit în Nomva la Avimeleh preotul fiul lui Ahitov.

10. Și a întrebat pentru el pre Dumnezeu, și de mâncat i-a dat, și sablea lui Golieat cel de alt neam i-a dat lui.

11. Și a poruncit împăratul să cheme pe preotul Avimeleh fiul lui Ahitov și pre toți fiil tatălui său preoții cei din Nomva, și au venit toți la împăratul.

12. Și a zis Saul: ascultă acum fiule al lui Ahitov, și a zis: iată eu, grăește doamne.

13. Și a zis Saul lui: căci te-ai unit asupra mea tu și fiul lui Iesse, și i-ai dat lui pâine și sable, și ai întrebat pentru el pre Dumnezeu, ca să-l faci vrăjmașul meu, cum este astăzi?

14. Și a răspuns Avimeleh împăratului, și a zis: și cine este întru toate slugile tale ca David credin-

cios și ginere împăralului și ascul-
tător de toată porunca ta și mării
în casa ta?

15. Au doar astăzi am început a
întrebă pre Dumnezeu pentru el?
Nicidecum să nu gândească împă-
ratul acest lucru de robul său, nici
de toată casa tatălui meu, că n'a
știut robul tău întru toate acestea
cuvânt mare sau mic.

16. Și a zis împăratul Saul: cu
moarte vei muri Avimelech, tu și toată
casa tatălui tău.

17. Și a zis împăratul slujitorilor,
carii stau lângă dânsul: duceți-vă și
omorâți pre preoții Domnului, că
mâna lor este cu David, și pentru
că au știut că el fuge, și nu mi-au
spus mie; ci slugile împăralului n'au
vrut să ridice mâinile sale, ca să
omoare preoții Domnului.

18. Și a zis împăratul lui Doic:
întoarce-te tu, și omoară pe preoți;
și s'a întors Doic Sirul, și a omo-
rât pe preoții Domnului în ziua a-
ceea trei sute și cinci de bărbați
toți carii purtau Efod.

19. Și Nomva celătea preoților o
a băluf cu ascuțitul sabiei dela băr-
bat până la femeie, dela prunc până
la sugător, și boul și asinul și oia.

20. Și a scăpat un fecior al lui
Avimelech fiul lui Ahio, anume A-
viatar, și a fugit după David.

21. Și a spus Aviatar lui David,
că a omorât Saul pre toți preoții
Domnului.

22. Și a zis David lui Aviatar: ști-
eam în ziua aceea, când eră acolo
Doic Sirul, că va spune lui Saul, eu
sunt pricina morții oamenilor casei
tatălui tău.

23. Sezi cu mine nu te teme, că
unde voi căută loc sufletului meu,
voi căută și sufletului tău, pentru
că ai scăpat tu la mine.

CAP. 23.

David prigoni de Saul.

Și a spus lui David zicând: iată
Șcei de alt neam bat Keila, și pradă
și calcă ariile.

2. Și a întrebat David pre Dom-
nul zicând: să mă duc ca să bat
pre cei de alt neam? Și au zis Dom-
nul: du-te și vei bate pre cei de alt
neam, și vei mântui Keila.

3. Și au zis bărbații lui David că-
tre dânsul: iată noi aici în Iudeia
ne temem, și cum va fi de vom mer-
ge la Keila, în inima celor de alt
neam vom intra.

4. Și a ados David a întreba încă
pre Domnul, și i-au răspuns lui Dom-
nul, și i-au zis: scoală-te și mergi la
Keila, că eu dau pre cei de alt neam
în mâinile tale.

5. Și s'au dus David și bărbații
cel ce erau cu el la Keila, și s'au
bătut cu cei de alt neam, și aceia
au fugit dela fața lui, și le-au luat
vitele lor și i-au băluf pre ei bătae
mare, și a mântuit David pre cei ce
lăcneau în Keila.

6. Și a fost după ce a fugit Avia-
tar fiul lui Avimelech la David, s'a
pogorât și el cu David la Keila a-
vând Efod în mâna sa.

7. Și s'a spus lui Saul, că a ve-
nit David la Keila, și a zis Saul:
dalu-l'au pre el Dumnezeu în mâinile
mele, că s'a închis intrând în ce-
tate cu porți și cu încuetoari.

8. Și a poruncit Saul la tot po-
porul să meargă la războiu la Keila,
ca să prinză pre David și pre băr-
bații lui.

9. Și cunoscând David, că nu va
încetă Saul de a-i face rău lui, a zis
către Aviatar preotul: adu Efodul
Domnului.

10. Și a zis David: Doamne Dum-

23. 1. Is. Navi 15. 44. 2. 2 Paral. 15. 4.
a. 22. 20

nezeul lui Israil, auzind a auzit robul tău, că cearcă Saul să vie la Keila să strice cetatea pentru mine.

11. Oprise-vă, sau va veni acum Saul precum a auzit robul tău? Doamne Dumnezeul lui Israil spune robului tău. Și au zis Domnul: se va opri.

12. Și a zis David: au mă vor da cei din Keila pre mine și pre oamenii mei în mâinile lui Saul? Si au zis Domnul: le vor da.

13. Și s'a sculat David și bărbajii cei ce erau cu el ca la vreo patru sule, și ieșind din Keila mergeau încotro piteau merge, și s'a spus lui Saul, că a ieșit David din Keila, și s'a oprit a veni.

14. Și a stat David în Maserem în pustie la strâmtoari, și a șezut în munte în pustia Zif în pământ nisipos, și-l căută pre el Saul în toate zilele, și nu l-au dat pre el Domnul în mâinile lui.

15. Și a văzut David, că iese Saul să-l caute pre el, și David eră în pustia Zif.

16. Și s'a sculat Ionalan feciorul lui Saul, și a mers la David în pustie, și l-a înălțat pre el întru Domnul.

17. Și a zis către el: nu te teme, că nu le va afla pre tine mâna lui Saul tatăl meu, și tu vei împărăți preste Israil, și eu voi fi fie al doilea, și Saul tatăl meu știe aceasta.

18. Și au făcut amândoi legătură înaintea Domnului, și David a stat în pustie, iar Ionalan s'a dus la casa sa.

19. Și s'au suit Zifeii din șes la Saul în deal, zicând: tată David s'a ascuns la noi în Mesara în strâmtoari, în pustie în dealul lui Ehela deadreapta Iesemonului.

20. Acum dar toți, precum a dorit sufletul împăratului, să se po-

goare la noi, că prinși sunt în mâinile împăratului.

21. Și le-a zis lor Saul: binecuvântați sunteți voi Domnului, că v'au durut de mine.

22. Mergeți de grabă, și găsiți încă mai bine, și căutați și vedeți locul lui unde este piciorul lui, acolo unde ați zis, ca nu cumvă cu vicleșug să scape.

23. Și vedeți și știți toate locurile unde se ascunde el, și vă întoarceți la mine cu lucrul gata, și voi merge cu voi, și va fi de va fi în țară, eu îl voi căuta pre el întru toate miile Iudei.

24. Și s'an sculat Zifeii, și au mers înaintea lui Saul; iar David și bărbajii lui erau în pustia Maonului spre apus deadreapta Iesemonului.

25. Și s'a dus Saul și bărbajii lui să caute pre David, și s'a dat știre lui David, și s'a pogorât la pialra cea din pustia Maonului, și a auzit Saul și a alergat după David la pialla Maonului.

26. Și mergea Saul și bărbajii lui de partea muntelui dincoace, iar David și bărbajii lui erau de partea muntelui dincolo; și se lereă David a merge de către fața lui Saul, și Saul și bărbajii lui au tăbărit asupra lui David și asupra bărbajilor lui să-i prinză pre ei.

27. Și au venit la Saul vestitori zicând: grăbește și vino, că cei de alt neam au intrat în țara la.

28. Și s'a întors Saul dela alergarea după David, și s'a dus întru întâmpinarea celor de alt neam, pentru aceea s'a chemat locul acela plată împărțirei.

CAP. 24.

David cruța vicața lui Saul.

Și s'a sculat David de acolo, și a șezut în strâmtoarele Engadului.

14. 1s. Navi 15, 24. 16. 30, 6. 17. 24, 21; 2c. 25.

2. Și a fost după ce s'a întors Saul dela cei de alt neam, i-a spus lui zicând: că David este în pustia Engadului.

3. Și luând cu sine trei mii de bărbați aleși din tot Israelul, s'a dus să caute pre David și pre bărbații lui în fața Sadeemului.

4. Și a venit la stâniile turmelor cele de lângă cale, și eră acolo o peșteră; și Saul a intrat, ca să se odihnească, iar David și bărbații lui ședeau mai înlăuntrul în peșteră.

5. Și au zis bărbații lui David către dânsul: iată aceasta este ziua care au zis Domnul către tine, ca să dea pre vrăjmașul tău în mâinile tale, și ca să faci lui cum va plăcea întru ochii tăi. Și s'a sculat David, și a lăsat pre ascuns poala hainei lui Saul.

6. Și a fost după aceasta a părut rău lui David pentru că a lăsat poala hainei lui.

7. Și a zis David către bărbații săi: nicidecum să nu fie mie de la Domnul, ca să fac lucru acesta domnului meu, unsului Domnului, și să puiu mâna mea preste el, că unsul Domnului este acela.

8. Și a potolit David cu cuvinte pre bărbații săi, și nu i-a lăsat să se scoale să omoare pre Saul. Iar Saul sculându-se din peșteră s'a dus în calea sa.

9. Și s'a sculat și David după el din peșteră, și a strigat David după Saul, zicând: doamne împărațel! Și a căutat Saul înapoi; iar David plecându-se cu fața sa la pământ s'a închinat lui.

10. Și a zis David către Saul: pen-truce ascultîi de cuvintele poporului, ce zice, iată David caută sufletul tău?

11. Iată în ziua aceasta au văzut ochii tăi, cum te-au dat Domnul as-tăzi în mâinile mele în peșteră, și n'am vrut să te omor, și nu m'am

îndurat de tine, și am zis: nu voi pune mâna mea preste domnul meu, că unsul Domnului este acesta.

12. Și iată poala hainei tale în mâna mea este, eu am lăsat poala hainei tale și nu te-am omorît, cunoaște și vezi astăzi, că nu este în mâna mea răutate, nici păgânătate, nici deșăințare, și n'am păcătuil asupra ta, și tu vânezi sufletul meu, ca să-l iei pre el.

13. Judece Domnul între mine și între tine, și să-mi izbăndească Domnul fața de tine; iar mâna mea nu va fi asupra ta.

14. Precum zice pilda veche: din-tru cei fărădelege va ieși păcatul; iar mâna mea nu va fi preste tine.

15. Și acum după cine umbli împărale al lui Israel? După cine al-gergi? După un câine mort, după un purice?

16. Fie Domnul judecător și le-gluilor între mine și între tine, vază Domnul și să judece judecata mea, și să-mi izbăndească fața de tine.

17. Și a fost după ce a încetat Da-vid a grăi către Saul cuvintele a-cestea, a zis Saul: glasul tău este acesta, fiule David? Și ridicând Saul glasul său a plâns.

18. Și a zis Saul către David: mai drept ești tu decât mine, că tu mi-ai dat mie bune, iar eu te-am răsplătit rele.

19. Și tu mi-ai arătat mie astăzi ce bine mi-ai făcut, cum m'au dat Domnul în mâinile tale astăzi, și nu m'ai omorât.

20. Că de va altă cineva pre vrăj-mașul său în necaz, și-l va slobozi în cale bună, Domnul va răsplăti lui bune, precum ai făcut tu astăzi.

21. Și acum iată eu cunosc că cu adevărat vei împărăși, și va sta în mâna ta împărăția lui Israel.

22. Și acum iură mie pre Domnul, că nu vei pierde sămânța mea după mine, și nu vei pierde numele meu din casa tatălui meu.

23. Și a jurat David lui Saul, și s'a dus Saul la casa sa; iar David și bărbaii lui s'au suit în strâmtoarea Mesara.

CAP. 25.

Morțea lui Samuil, Naval și Avigail

Și a murit Samuil, și s'a adunat tot Israilul, și l-a plăns, și l-a îngropat în casa lui în Armatei, și sculându-se David s'a pogorât în pustiea Maonului.

2. Și era un om în Maon, și turmele lui în Karmil, și omul acela era bogat foarte, și avea trei mii de oi și o mie de capre, și a fost când rundeă el oile sale în Karmil,

3. Și numele omului aceleia era Naval, și numele femeii lui Avigail, și ea era femeie bună și înțeleaptă, și frumoasă la chip foarte; iar omul era aspru, și rău cu faptele, și din neamul lui Caleb.

4. Și a auzit David în pustie, că unde Naval Karmiliteanul turmele sale.

5. Și a trimis David zece slugi, și a zis slugilor: suiți-vă în Karmil, și mergeți la Naval, și-l întrebați în numele meu cele de pace.

6. Și vei zice: Ia mulți ani, să fii sănătos, tu și casa ta și toate ale tale să fie sănătoase.

7. Și acum iată am auzit, că tundi oile tale păstorii tăi, carii erau cu noi în pustie, și noi nu l-am oprit pre ei, și nimic n'am poruncit lor în toate zilele, cât au fost ei în Karmil.

8. Întreabă pre slugile tale, și vor spune ție; acum dar să afle slugile tale iar înaintea ochilor tăi, că în bună zi am venit, dă dar ce le lasă

25. 1. 23. 3.

inima slugilor tale, și lui David fiului tău.

9. Și venind slugile lui David au grăit toate cuvintele acestea către Naval în numele lui David, și au făcut.

10. Și răspunzând Naval slugilor lui David a zis: cine este David, și cine este fiul lui Iesse, astăzi s'au înmulțit robii, fugind fiecare de către fața stăpânului său.

11. Au doar voi luă pâinile mele și vinul meu și carnea vitelor ce am junghieat pentru cei ce tundi oile, și le voi da oamenilor, pre carii nu-i știu de unde sunt?

12. Și s'au întors slugile lui David în calea sa, și după ce au plecat, au venit și au spus lui David toate cuvintele acestea.

13. Și a zis David oamenilor săi: încingeți fiecare sabia sa, și s'au încins fiecare cu săbiile lor, și s'a încins și David cu sabia sa, și s'au dus cu David ca la patru sute de bărbai; iar două sute au rămas cu avutul lor.

14. Iar unul din slugi a spus Avigailii femeii lui Naval, zicând: Iată David a trimis soli din pustie, ca să ureze de bine stăpânului nostru, și nu i-a primit pre ei.

15. Și oamenii acela au fost buni nouă foarte, nu ne-au împiedicat pre noi, nici unu ne-au poruncit nimica în toate zilele, care am fost lângă ei.

16. Și când eram în iarină ca un zid erau împrejurul nostru și ziua și noaptea în toate zilele, în care am păscut lângă ei turma.

17. Deci acum socotește, și vezi tu ce vei face, că este în mare primejdie stăpânul nostru și casa lui, că el este om pierzător, și nu este chip a grăi cu el.

18. Și a grăbit Avigail, și luând două sute de pâini și două vase de vin și cinci oi găsite și cinci ifi de lăină și un gomor de stafide și

două sufe de legături de sinochine, le-a pus pre asini.

19. Și a zis slugilor sale: mergeți înaintea mea și iați eu viu după voi, și bărbatului său nu i-a spus.

20. Și când eră ea călare pre asină, și venea către poalele muntelui, iați David și oamenii lui se pogorau înaintea ei, și s'a înălțat cu ei.

21. Și David a zis: poate că n'am făcut bine de am păzit toate ale lui Naval în pustie, și n'am poruncit să se ia dintr'ale lui nimica, și mi-a răspățit mie rele pentru bune.

22. Așa să facă Domnul lui David, și așa să-mi ajute, de voiu lăsa până dimineață ceva din tot ce are Naval, până la cel ce se pișă la perete.

23. Și văzând Avigail pre David a grăbit, și a sărit de pre asină, și a căzut pre fața sa înaintea lui David, și s'a închinat lui pre pământ.

24. Și a căzut la picioarele lui, și a zis: întru mine doamne al meu nedreptatea mea, să grăiască dar roaba ta la urechile tale, și ascultă cuvântul roabei tale.

25. Să nu-și puie domnul meu inima sa pre acest om pierzător pre Naval, că după cum este numele lui, așa este și el, Naval este numele lui, și nebunie este cu dânsul, și eu roaba ta n'am văzut pre slugile domnului meu pre cari i-ai trimis.

26. Și acum doamne al meu viu este Domnul, și viu este sufletul tău, precum te-au oprit Domnul să nu verși sânge nevinovat, și să-ți mântuești mâna ta, și acum să fie ca Naval vrăjmașii tăi, și cei ce caută domnului rele.

27. Și acum primește darul acesta, care a adus roaba ta domnului meu, și îl dă slugilor celor ce sunt cu domnul meu.

28. Iată fărădelegea roabei tale, că de bună seamă va face Domnul

fie domnului meu casă credincioasă, că războiul domnului meu Domnul va bate, și răutate niciodată nu se va afla întru tine.

29. Și de se va scula om să te gonească pre tine, și să caute sufletul tău, va fi sufletul domnului meu legat cu legătura vieții la Domnul Dumnezeu, iar sufletul vrăjmașilor tăi îl vei svârli cu svărlitoarea.

30. Și va fi când va face Domnul, fie domnului meu toate cele bune, câte au grăit de tine, și va porunci să fi povăzitor preste Israel.

31. Nu va fi ie această urâciune și sminteală inimii domnului meu, să verse sânge nevinovat în zadar, și să pângărească mâna domnului meu; și când va face bine Domnul domnului meu să-ți aduci aminte de roaba ta, să-i faci bine ei.

32. Și a zis David Avigailii: bine este cuvântat Domnul Dumnezeu al lui Israel, cel ce te-au trimis pre tine astăzi înaintea mea.

33. Și bine este cuvântat sfatul tău, și binecuvântată ești tu, care m'ai oprit pre mine astăzi, ca să nu merg să vărs sânge și să-mi pângăresc mâna mea.

34. Ci viu este Domnul Dumnezeu cel ce m'ai oprit pre mine astăzi, ca să nu-ți facă fie rău, că de n'ai fi grăbit, și n'ai fi venit înaintea mea, atunci zisesem, că nu va rămâne lui Naval până la lumina dimineții, ce să se pișe la perete.

35. Și a luat David din mâinile ei toate câte a adus lui, și a zis către ea: du-te cu pace la casa ta, vezi că am ascultat de cuvântul tău, și am primit fața ta.

36. Și a mers Avigail la Naval, și în casa lui eră petrecere, ca o petrecere împărătească, și inima lui eră veselă și el eră beat foarte, și nu i-a spus lui, Avigail cuvânt mare sau mic, până la lumina dimineții.

37. Și după ce s'a făcut dimineața, dacă s'a trezit de vin Naval, i-a spus enieia lui toate cuvintele acestea, și a amorțit inima lui într'însul, și el s'a făcut ca o piatră.

38. Și după ce au trecut zece zile, au bălui Domnul pre Naval, și a murit.

39. Și auzind David, că a murit Naval, a zis: bine este cuvântat Domnul cel ce au judecat judecata ocărilor mele din mâna lui Naval, și pre robul său l-au ferit să facă cele rele, și răntatea lui Naval o au întors Domnul în capul lui; și a trimis David, și a grăit către Avigail, ca să o ia pre ea luiș femeie.

40. Și au venit slugile lui David la Avigail în Karmil, și i-au grăit ei zicând: David ne-a trimis pre noi la tine, ca să le ia pre tine luiș femeie;

41. Iar ea s'a sculat și s'a închinat cu fața la pământ, și a zis: iată roaba ta să fie slujnică, ca să spele picioarele slugilor tale.

42. Și grăbind s'a sculat Avigail, și s'a suit pre asin, și cinci fete au mers cu ea, și s'a dus cu slugile lui David, și s'a făcut lui femeie.

43. Și a luat David și pre Ahinam din fezecl, și amândouă erau lui femei.

44. Și Saul a dat pre Melhoi fata sa iemeia lui David, lui Falfi fiul lui Lais cel din Galim.

CAP. 26.

De ad crușă din nou vieța lui Saul.

Și au venit Zifeii la Saul în deal, zicând: iată David este ascuns la noi în dealul Ehelat de către fața Iesemului.

2. Și sculându-se Saul s'a dus în pustiea Zifului, și împreună cu el trei mii de bărbeți aleși din Israil,

ca să caute pre David în pustiea Zifului.

3. Și a tăbărit Saul în dealul Ehelat în fața Iesemului lângă cale; iar David a șezut în pustie, și a văzut David, că a venit Saul după el în pustie.

4. Și a trimis David iscoade, și a aflat, că adevărat a venit Saul gata din Keila.

5. Și sculându-se David pre ascuns, s'a dus la locul unde dormea Saul, și eră acolo Avenir feciorul lui Nir căpetenia oștirei lui, și Saul dormea în cort, și poporul eră tăbărit împrejurul lui.

6. Și vorbind David a zis către Ahimeleli Heteul și către Avesa feciorul Sarulei fratele lui Ioav, grăind: cine va intra cu mine la Saul în tabără? Și a zis Avesa: eu voiu intra cu tine.

7. Și a intrat David și Avesa în tabără noaptea, și Saul dormea în cort, și sulița eră implântată în pământ la capul lui; și Avenir și oamenii lui dormeau împrejurul lui.

8. Și a zis Avesa către David: dat-au Domnul aslăzi pre vrăjmașul tău în mâna ta, și acum să-l pălrunz cu sulița până în pământ dintr'odată, fără să mai adaog.

9. Și a zis David către Avesa: să nu-l omori pre el, că cine va pune mâna sa pre unsul Domnului, și va fi nevinovat?

10. Și a zis David: viu este Domnul, de nu-l va bate Domnul, ziua lui va veni ca să moară sau se va duce la rășboiu, și va pieri.

11. Nicidecum să nu fie mie de la Domnul, ca să pui eu mâna mea preste unsul Domnului; iar acum ia sulița dela capul lui și vasul cel de apă, și să mergem noi singuri.

12. Și a luat David sulița și vasul cel de apă dela capul lui, și

44. 2 imp. 3, 15.
26. 1. Ps. 54, 2.

s'au dus singuri, și nimenea nu i-a văzut, nici i-a cunoscut, nici nimenea nu s'a deșteptat: toți au dormit, că somn greu dela Domnul a căzut preste ei.

13. Și a trecut David dincolo, și a stăruit pre vârful muntelui departe, și mult loc eră între ei.

14. Și a strigat David pre popor, și lui Avenir a grăit zicând: au nu vei răspunde Avenir? Și răspunzând Avenir, a zis: cine ești tu care mă strigi pre mine?

15. Și a zis David către Avenir: au nu ești bărbat tu? Și cine este ca tine întru Israil? Și pentruce nu păzești pre domnul tău pre împăratul? Că a intrat unul din popor, ca să omoare pre domnul tău pre împăratul.

16. Și nu este bun lucrul acesta care l-ai făcut, viu este Domnul, că bunul de uclă sunteți voi, cei ce păziți pre împăratul, domnul vostru, un-sul Domnului: și acum vezi sulița împăratului și vasul cel de apă, unde sunt ele dela capul lui?

17. Și a cunoscut Saul glasul lui David, și a zis: glasul tău este acesta fiule Davide? Și a zis David: robul tău doamne împărate.

18. Și a zis: pentruce gonește domnul meu pre robul său? Ce am greșit? Și ce nedreptate s'a aflat întru mine?

19. Și acum să asculte domnul meu împăratul cuvântul robului său: de le trimite Dumnezeu asupra mea, fie primită jertfa ta; iar dacă lii oamenilor, blestemați fie aceștia înaintea Domnului, că n'au izgonit asăzi, ca să nu rămân în moștenirea Domnului, zicând: mergi, slujește la dumnezei streini.

20. Și acum să nu se verse sângele meu pre pământ înaintea feții Domnului, că a leșit împăratul lui

Israil să caute viața mea, cum ar gonit un corb de noapte în munți.

21. Și a zis Saul: păcăluit-am, întoarce-le fiule David! Că mai mult nu-ți voi face rău, pentrucă scump este sufletul meu în ochii tăi, și în ziua de astăzi, iată, eu am lucrat nebunește și cu totul neînțelepțește.

22. Și răspunzând David a zis: iată sulița împăratului, vie unul din slugi să o ia.

23. Și Domnul să întoarcă fieștele cărula după dreptățile lui și după credința lui, că te-au dat astăzi Domnul în mâinile mele, și n'am vrut să pui mâna mea pre unsul Domnului.

24. Și precum s'a mărit sufletul tău astăzi în ochii mei, așa să se mărească sufletul meu înaintea Domnului, și să mă acopere, și să mă scoață din toată nevoia.

25. Și a zis Saul către David: binecuvântat ești fiule! Și făcând tu negreșit orice vei face și vei izbuli, și s'a dus David în calea sa, iar Saul s'a întors la casa sa.

CAP. 27.

David în Sichlag.

Și David a cugetat întru inima sa zicând: acum am să cad într'o zi în mâinile lui Saul, și nu este bine de mine, de nu voi fugi în pământul celor de alt neam, și va încetă Saul a mă căuta în tot hotarul lui Israil, și voi scăpa din mâna lui.

2. Și s'a sculat David, și a trecut el și cei șase sufe de bărbați. carii erau cu el s'au dus la Anhis feciorul lui Ammah împăratul Ghetiei.

3. Și a șezut David cu Aglius în Ghet, el și oamenii lui fiecare și casa lui și David și amândouă fe-

meile lui, Ahinaam lezește-lea și Avigail femeia lui Naval Karmleeanul.

4. Și s'a spus lui Saul, că a fugit David la Ghet, și nu l-a mai căutat.

5. Și a zis David către Anhis: de a alai robul tău har înaintea ochilor tăi, dă mie loc într-o cetate la câmp, și voiu șede acolo, că pentru ce să șază robul tău în cetatea cea împărătească cu tine?

6. Și Anhis l-a dat lui în ziua aceea Sichelagul, pentru aceea a fost Sichelagul a împăratului Iudei până în ziua aceasta.

7. Și a fost numărul zilelor, care le-a șezut David în pământul celor de alt neam, patru luni.

8. Și se sulă David și oamenii lui, și năvăleau preste tot Ghiesirul și preste Amalchii, și iată pământul eră lăcuit dela Ghelamsur și până la pământul Egiptului.

9. Și bătea David pământul, și nu lăsa viu nici bărbat, nici femeie, ci lua oi și boi și asini și cămile și haine, și întorcându-se venea la Anhis.

10. Și a zis Anhis către David: asupra cui ați năvălit astăzi? Și a răspuns David lui Anhis: spre miazăzi a Iudeii și spre miazăzi a Iezimegării și spre miazăzi a Kinezeului.

11. Și nici bărbat, nici femeie n'a lăsat viu să-i aducă în Ghet, cuglând să nu spue în Ghet asupra noastră, și să zică: acestea face David. Așa a făcut David în toate zilele cât a lăcuit în pământul celor de alt neam.

12. Și Anhis s'a încrezut cu totul lui David, cuglând: foarte urit s'a făcut în poporul său, în Israel, și de aceea va fi mie rob în veac.

CAP. 28.

Saul la vrăjitoarea din Endor.

Și în zilele acelea s'au adunat cei de alt neam în taberile lor, ca să iasă să se bată cu Israel, și a zis Anhis către David: să știi ho-tărât că vei ieși cu mine la bătaie, tu și oamenii tăi.

2. Și a zis David către Anhis: așa acum vei ști cele ce va face robul tău. Și a zis Anhis către David: și eu le voi pune mai mare preste păzitorii trupului meu în toate zilele.

3. Iar Samuil murise, și tot Israelul l-a plâns, și l-a îngropat în Armatem în cetatea lui. Și Saul isgonise din țară pre cel ce grăeau din pân-tece, și pre găcitori după semne.

4. Și s'au adunat cei de alt neam, și au venit, și au tăbărit la Sonam, și a adunat și Saul toți ostașii lui Israel, și au tăbărit la Ghelvoe.

5. Și a văzut Saul tabăra celor de alt neam, și s'a înfricoșat și s'a spăimântat inima lui foarte.

6. Și a întrebat Saul pre Domnul, și nu l-au răspuns lui Domnul nici prin visuri, nici prin arătări, nici prin proroci.

7. Și a zis Saul slugilor sale: căutați mie femeie, care grăește din pân-tece, și voi merge la ea, și voi cercă prin ea; și au zis slugile lui către dânsul: iată este în Endor femeie, care grăește din pân-tece.

8. Și s'a acoperit Saul, și s'a îm-brăcat cu alte haine, și a mers el și doi bărbați cu dânsul, și a venit la femeie noaptea, și i-a zis el: vră-jește mie cu grăirea din pân-tece, și-mi scoală mie pre cine-ți voi zice.

9. Și a zis femeia: iată, tu știi câte a făcut Saul, cum a stărpit din

27. 5. 1 Paralip. 12, 1.
6. Is. Navi 12, 5.

28. 4. 25, 1; Sirah. 46, 23. 4. Is. Navi 19, 16. 7. Lev. 20, 27; 2 Lege 15, 11.
8. 3 Imp. 14, 2.

fară pre cei ce grăeau din pânțele și pre vrăjitori, și pentruce tu pui la sufletului meu, ca să-l omori pre el?

10. Și s'a jurat ei Saul pre Domnul zicând: viu este Domnul de ți se va face ție vre un rău pentru lucrul acesta.

11. Și a zis femeia lui Saul: pre cine să-ți arăt? Și a zis: pre Samuil să-mi arăți.

12. Și a văzut femeia pre Samuil, și a sîrîgat cu glas mare, și a zis femeia către Saul: pentruce m'ai înșelat? Tu ești Saul.

13. Și a zis împăratul către ea: nu te teme, spune, pre cine ai văzut, și a zis femeia către el: dumnezei am văzut suindu-se din pământ.

14. Și el a zis către ea: ce ai văzut, și ea a zis lui: bărbat bătrân suindu-se, drept din pământ îmbrăcat cu haină, și a cunoscut Saul, că acela este Samuil, și s'a plecat cu fața sa la pământ, și s'a înclinat lui.

15. Și a zis Samuil: de ce mai supărat să mă scol? Și a zis Saul: necăji sunt foarte, că cei de alt neam dau războiu asupra mea, și Dumnezeu s'au depărtat dela mine, și nu m'au mai ascultat, nici prin mâna Prorocilor, nici prin visuri, nici prin arătări. Și acum te-am chemat să mă înveți ce să fac.

16. Și a zis Samuil: pentruce mă întrebi? Dacă Domnul s'au depărtat dela tine și au trecut la aproapele tău.

17. Și au făcut ție Domnul precum au grăit prin mine, și va rumpe Domnul împărăția ta din mîna ta, și o va da aproapelui tău lui David.

18. Pentruce n'ai ascultat glasul Domnului, și n'ai plinit iușimea mîinii lui asupra lui Amalic, pentru aceea ți-au făcut ție aceasta Domnul astăzi.

19. Și va da Domnul pre Israel împreună cu tine în mîinile celor de alt neam, și mîine tu și fiii tăi veți cădea, și tabăra lui Israel o va da Domnul în mîinile celor de alt neam.

20. Și s'a speriat Saul, și a căzut cît eră de lung la pământ, și s'a înfricoșat foarte de cuvintele lui Samuil, și nu mai eră putere în el, că nu mîncase pâine loată ziua și loată noaptea aceea.

21. Și intrînd femeia la Saul l-a văzut turburat foarte, și a zis către el: iată roaba ta a ascultat cuvîntul tău, și am pus sufletul meu în mîna ta, și am făcut cuvintele, care le-ai grăit mie.

22. Acum dar ascultă și tu cuvîntul roabei tale, și voi pune înaintea ta o bucată de pâine și mîncă, ca să ție întru tine putere, pentruce călătorești.

23. Și n'a vrut să mînce, și-l sileau pre el slugile lui, și femeia, și a ascultat de cuvîntul lor, și sculându-se de pre pământ, a șezut pre scaun.

24. Și aveă femeia aceea o junică îngrășată acasă, și grăbind o a junghieat, și luând făină a frămîntat, și a copt azimă.

25. Și a pus înaintea lui Saul și înaintea slugilor lui, și au mîncat, și sculându-se s'au dus în noaptea aceea.

CAP. 29.

David trimis înapoi de Filistei.

Și au adunat cei de alt neam toate taberile lor la Afec; iar Israel a lăbărit la Izvorul cel din Iezreel.

2. Și căpeteniile celor de alt neam mergeau cu sute și cu mii; iar David și oamenii lui mergeau mai pre urmă cu Anhis.

29. 1. Is. Navi 19, 30.

3. Și au zis căpeteniile celor de alt neam: cine sunt aceștia, carii merg? Și a zis Anhis către mai marii oștirilor celor de alt neam: nu nu acesta este David sluga lui Saul împăratul lui Israil, care a fost la mine multe zile? Acesta este al doilea an, și n'am aflat întru el nimic din ziua în care a venit la mine, până în ziua aceasta.

4. Și s'au mâniat pre el mai marii oștirilor celor de alt neam, și au zis lui: întoarce pre om, să se ducă la locul său acolo unde l-ai pus pre el, și să nu vie cu noi la războiu, ca să nu se facă vânzător taberil, căci cu ce se va împacă acesta cu domnul său? Au nu cu capetele oamenilor acestora?

5. Au nu este acesta David, că-mia jucătoarele au început a-i cântă: bălul-a Saul cu miile și David cu zecile de mii?

6. Și a chemat Anhis pre David, și i-a zis lui: viu este Domnul, că crept ești tu și bun întru ochii mei, și ieșirea ta și intrarea ta cu mine în tabără; și că n'am aflat asupra ta rău din ziua în care ai venit la mine până în ziua de astăzi, dar în ochii căpeteniilor nu ești bun.

7. Si acum întoarce-te și te du în pace, și să nu faci rău în ochii căpeteniilor celor de alt neam.

8. Și a zis David către Anhis: ce m'am făcut fie și ce ai aflat în robul tău din ziua în care am fost înaintea ta și până în ziua aceasta, ca să nu viu să bat pre vrăjmașii domnului meu împăratului?

9. Și a răspuns Anhis către David: știu că bun ești în ochii mei, ca îngerul lui Dumnezeu, ci căpeteniile celor de alt neam zic: să nu vii cu noi la războiu.

10. Și acum mănecă dimineața

tu și slugile domnului tău, carii au venit cu tine, și mergeți la locul unde v'am pus pre voi, și gând rău să nu pui în inima ta, că bun ești înaintea mea, și vă sculați să vi se facă ziua vouă pre cale, și vă duceți.

11. Și a mănecat David, el cu oamenii lui să plece și să păzească pământul celor de alt neam; iar cei de alt neam s'au dus, ca să dea războiu asupra lui Israil.

CAP. 30.

David biruște pre Amalic.

Și a fost după ce au venit David și oamenii lui în Sichelag a treia zi, Amalic a năvălit din spre miazăzi asupra Sichelagului, și a bălul Sichelagului și l-a ars cu foc.

2. Și pre femei și pre toți cei ce erau într'însul dela mic până la mare n'au omorât nici bărbat, nici femeie, ci i-a robii, și s'a dus în calea sa.

3. Și au venit David și oamenii lui în cetate, și iată eră arsă cu foc, iar femeile lor și fiii lor și fetele lor, duse în robie.

4. Și David cu oamenii lui au ridicat glasul lor și au plâns, până n'au mai putut plânge.

5. Și amândouă femeile lui David au fost duse în robie, Ahinaam lezreilleanca și Avigail femeia lui Naval Karmileanul.

6. Și s'a necăjit David foarte, pentru că a zis poporul să-l ucidem cu pietre, că întristat eră sufletul a tot poporului pentru fiii săi și pentru fiicele sale, iar David s'a înfărit întru Domnul Dumnezeuul său.

7. Și a zis David către Aviatar preotul fiul lui Avimeleh: adu Efodul Și a adus Aviatar Efodul la David.

8. Și a întrebat David pre Domnul zicând: alergă-volu după ceata

1. 1 Paral. 12, 19. 5. 18, 7; 21, 11.

2. Imp. 14, 17; Gal. 4, 14.

30. 1. 1 Paral. 12, 20. 6. 23, 16.

aceasta, și ajunge'i-volu pre ei? Și au zis lui Domnul: aleargă că negreșit vei ajunge, și vei scăpa pre cei robiți.

9. Și a mers David și cei șase sute de bărbați cu dânsul, și au venit până la valea Vosorului, unde unii au slătit.

10. Și au alergat cu patru sute de bărbați, iar două sute de bărbați osteniți fiind au șezut dincolo de valea Vosorului.

11. Și aflând un om egiptean în țarină, l-au prins și l-au adus la David, și l-a dat lui pâine, și a mâncat, și apă de a băut.

12. Și i-a dat lui o legătură de smochine și două de stafide, și a mâncat, și i-a venit iarăși putere, că nu mâncase pâine, nici băuse apă de trei zile și trei nopți.

13. Și a zis David către el: de unde ești, și al cui ești? Și a zis sluga egipteanul: eu sunt rob al unui bărbat Amalichitean, și m'a lăsat stăpânul meu penrucă m'am bolnăvit acum trei zile.

14. Și noi am fost năvălit către amiazăzi a Heletului și spre părțile Iudeii, și Sichelagul l-am ars cu foc.

15. Și a zis David lui: putea-mă-vei duce la ceata aceasta? Iar el a zis: jură dar mie pre Dumnezeu, că nu mă vei omori și nu mă vei da în mâinile stăpânului meu? Și eu te voi duce la tabăra aceasta, și a jurat David.

16. Și l-a dus pre el acolo, și iată ei ședeau împrăștiați presle faja a tot locul mâncând și bănd și ospătându-se din toate prăzile cele mari, care le-au luat din pământul celor de alt neam și din pământul lui Iuda.

17. Și a venit preste el David, și i-a lovit de dinineaza până seara și a doua zi, și n'a scăpat nici un

om dintre ei, fără numai patru sute de slugi, carii erau călări pre cămile, aceștia au fugit.

18. Și a luat David toate câte luase Amalichitenii, și pre amândouă femeile sale le-a scos.

19. Și nu le-au lipsit lor dela mic până la mare, nici feciori, nici fete, nici din prăzi, nimic din toate câte luase aceia dela dânsii, pe toate le-a înțors David.

20. Și luând David toate lurile și cirezile le-a mână înaintea prăzilor, de care se zicea: acestea sunt prăzile lui David.

21. Și s'a întors David la cele două sute de bărbați, carii rămăseseră de n'au mers după David, și-i lăsase pre ei în valea Vosorului; iar ei au ieșit înaintea lui David și înaintea poporului celui ce eră cu dânsul, și apropiindu-se David de popor, i-a întrebat pre ei cele de pace.

22. Și răspunzând toți cei răi și fărădelege dintre oamenii carii mersese cu David, au zis: penrucă n'au mers cu noi, nu le vom da lor din prăzile care le-am scos, fără numai liecare să-și ia femeia sa și fiii săi, și să se întoarcă.

23. Iar David a zis: nu faceți așa frații mei, de vreme ce ne-au dat nouă Domnul, și ne-au păzit pre noi, și au dat Domnul în mâinile noastre ceata care venea asupra noastră.

24. Și cine va ascultă de cuvintele acestora ale voastre? Că nu sunt ei mai puțini decât noi: ci precum este partea celui ce s'a dus la războiu, așa va fi și partea celui ce a șezut la unelle, întocmai vor în-părți.

25. Și din ziua aceasta înainte s'a făcut poruncă și îndreptare lui Israel până astăzi.

26. Și venind David în Sichelag, și trimis din prăzi bătrânilor lui Iuda și celor de aproape ai săi, zicând: iată dar vouă din prăzile vrăjmașilor Domnului.

27. Celor din Vetsur și celor din Rama răsăritului și celor din Gheilor.

28. Și celor din Aroir și celor din Amadi și celor din Saff și celor din Estie.

29. Și celor din Ghet și celor din Kimal și celor din Salec și celor din Timat și celor din Karmil și celor din cetățile Ieremeilului și celor din cetățile Kinezeului.

30. Și celor din Ierimut și celor din Virsavee și celor din Nomve.

31. Și celor din Hevron, și din toate locurile, prin care a trecut David cu oamenii lui.

CAP. 31.

Moartea lui Saul.

Și cei de alt neam dau războiu asupra lui Israil, și au fugit oamenii lui Israil de către fața celor de alt neam, și au căzut răniți în munțile Gheiove.

2. Și s'au lovit cei de alt neam cu Saul și cu fiii lui, și cei de alt neam au bătut pre Ionatan și pre Aminadav și pre Melhisa fiii lui Saul.

3. Și s'a îngreuiat războiul asupra lui Saul, și l-au aflat pre el bărbați cei săgetători cu arcu, și l-au rănit supt vintre.

4. Și a zis Saul către cel ce purta armele lui: scoate sabia ta și mă junghie cu ea, ca să nu vie aceștia nerădăiți împrejur, și să mă junghie și să mă batjocorească, și cel ce

purta armele lui n'a vrut, că s'a temut foarte, și luând Saul sabia sa, s'a aruncat în ea.

5. Și cel ce purta armele lui văzând că a murit Saul, s'a aruncat și el în sabia sa, și a murit împreună cu dânsul.

6. Și a murit Saul și câte trei feciorii lui, și cei ce purta armele lui și toți oamenii lui în ziua aceea de odată.

7. Și au văzut oamenii lui Israil cei dincolo de vale și cei dincolo de Iordan, că au fugit oamenii lui Israil, și cum că a murit Saul, și fiii lui își lasă cetățile lor, și fug și vin cei de alt neam și lăcesc într'însele.

8. Și a doua zi venind cei de alt neam să desbrace pre cei morți, au aflat pre Saul și pre trei feciori ai lui căzuți pre munții Gheiove.

9. Și l-au întors pre el, și l-au desbrăcat armele lui, și l-au lăsat capul, și le-au trimis în pământul celor de alt neam împrejur vestind idolilor săi și poporului său.

10. Și au pus armele lui la Astarion, și trupul lui l-au spânzurat la zidul Vetsamului.

11. Și au auzit locuitorii lavisel cei din Galaad cele ce au făcut cei de alt neam lui Saul.

12. Și s'au sculat toți oamenii viteji, și au mers toată noaptea, și au luat trupul lui Saul și trupul lui Ionatan fiul lui din zidul Vetsamului, și le-au adus în Iavis, și le-au ars acolo.

13. Și au luat oasele lor, și le-au îngropat supt un stejar lângă Iavis, și au postit șapte zile.

31. 2. 1 Paral. 10, 3. 4. 1 Paral. 10, 4; Jud. 9, 54.

9. 1 Paral. 10, 9-10. 11. 2 Imp. 2, 4. 12. 1 Paral. 10, 12; Iov. 2, 13.

CARTEA A DOUA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

David plânge pre Saul și Ionatan.

Si a fost dupăce a murit Saul, și s'a întors David dela bătaea lui Amalic, a șezut David în Sichelag două zile.

2. Și a fost în ziua a treia, iată a venit un om din tabăra poporului lui Saul, și hainele lui rupte, și pământ pre capul lui.

3. Și venind el la David a căzut la pământ, și s'a închinat lui, și a zis David lui: de unde vii tu? Și el a zis către David: din tabăra lui Israil am scăpat eu.

4. Și a zis David către el: ce este acolo? Spune-mi; iar el a zis: a fugit poporul dela războiu, și mulți din popor au căzut și au murit, și Saul și Ionatan fiul lui au murit.

5. Și a zis David către sluga, care spuneă lui: cum știi, că a murit Saul și Ionatan fiul lui?

6. Și a zis sluga, care spuneă lui: din întâmplare mă aflu în muntele Ghelvoe, și iată Saul eră rezemat pre sulia sa, atunci carăle și mai marii călărașilor s'au lovit cu el.

7. Și căutând înapoia sa m'a văzut pre mine, și m'a chemat, și am zis: iată eu.

8. Și el mi-a zis: cine ești tu?

Iar eu am zis către el: Amalichitean sunt eu.

9. Și a zis către mine: stăi deasupra mea, și mă omoară, că înțunec greu m'a cuprins, și încă sufletul meu tot întru mine este.

10. Și am stătit deasupra lui, și l-am omorât, că știeam că nu va trăi dupăce a căzut el, și am luat stema cea împărătească de pre capul lui, și brățarul cel de pre brațul lui, și le-am adus pre ele domnului meu aici.

11. Și apucând David hainele sale le-a rupt, și toți bărbații cei ce erau cu el ș'au rupt hainele lor, și au plâns.

12. Și s'au tânguit și au postit până seara pentru Saul și pentru Ionatan fiul lui, și pentru poporul lui Iuda, și pentru casa lui Israil, căci s'a lăsat de sabie.

13. Și a zis David slugii, care spuneă lui: de unde ești tu? Iar el a zis: fiul unui bărbat nemernic Amalichitean sunt eu.

14. Și a zis David către el: cum nu te-ai temut a ridica mâna ta, și a omorî pre unsul Domnului.

15. Și chemând David pre unul din slugile sale a zis: aprobe-te și sai asupra lui, și l-a lovit pre el, și a murit.

16. Și a zis David către ei: sângerele tău asupra capului tău, că gura ta a răspuns asupra ta, zicând: că eu am omorât pre unsul Domnului.

17. Și s'a înguit David cu plângerea aceasta pentru Saul și pentru Ionatan fiul lui.

18. Și a zis: ca să o învețe pre ea fiții lui Iuda, iată s'a scris în cartea dreptului.

19. Și a zis: înalță stâlp Israile pentru morții tăi, carli s'au omorât întru cele înalte ale tale! Cum au căzut cei puternici?

20. Nu povestești în Ghet, și să nu vestești la ieșirile Ascalonului, ca nu cumva să se bucure fetele celor de alt neam, ca nu cumva să se veselească fetele celor neșăieși împrejur.

21. Munți din Ghelvoe, să nu se regoare rouă și ploaia preste voi și peste iarinile celor de pârgă, că acolo s'a lepădat pavăza celor tari, pavăza lui Saul nu s'a uns cu untdelemn.

22. Din sângele celor răniți, din sul celor tari arcul lui Ionatan nu s'a întors deșert înapoi, și sabia lui Saul nu s'a învârlit deșertă.

23. Saul și Ionatan cei iubii și frumoși nedespărțiți, cu buna cuviință în viața lor, nu s'au despărțit nici la moartea lor decât vulturii mai ușori, și decât lei mai tari.

24. Fetele lui Israel, plângeți pre Saul, cel ce vă îmbracă pre voi cu roșii întru deslătarea voastră, cel ce aduceă podoabă de aur preste îmbrăcămintele voastre.

25. Cum au căzut cei tari în mijlocul războiului? Ionatan, întru cele înalte de moarte te-ai rănit!

26. Rău îmi pare de tine, fratele meu Ionatan! Frumos mi-ai fost mie foarte, minunată a fost dragostea ta mie, mai mult decât dragostea femeilor.

27. Cum au căzut cei tari, și au pierit războinicii cei străluciți.

CAP. 2.

David împărat, Răscrătura lui Evostê.

Să a fost după acestea a întrebat David pre Domnului zicând: au suință-voiu întru una din cetățile ludei? Și au zis Domnul către ei: suie-te. Și a zis David: unde mă voiu sui? Și i-au zis: în Hevron.

2. Și s'a sui David în Hevron, și amândouă femeile lui, Ahinaam Iezreilitanca și Avigail femeia lui Naval Karmilianul.

3. Și oamenii cei împreună cu el ficare cu casa lui, și lăcuiau în cetățile Hevronului.

4. Și au venit bărbații ludei, și au uns pre David acolo, ca să împărătească preste casa lui Iuda, și au spus lui David zicând: că oamenii cei din lavisul Galaadului au îngropat pre Saul.

5. Și a trimis David soli la mai maril lavisului Galaadului, și au zis către ei: binecuvântați sunteți voi Domnului, căci ați făcut mila aceasta cu domnul vostru Saul unsul Domnului, și l-ați îngropat pre el și pre Ionatan fiul lui.

6. Și acum să facă Domnul cu voi milă și adevăr, și încă și eu voi face cu voi binele acesta, pentru că ați făcut lucrul acesta.

7. Și acum să se întărească mâinile voastre, și fiți feciori tari, măcar că a murit domnul vostru Saul, că pre mine m'a uns casa lui Iuda împărat preste sine.

8. Iar Avenir feciorul lui Nir, mai marele oștirilor lui Saul luând pre Evostê fiul lui Saul l-a sui pre el din tabără în Manaem.

9. Și l-a făcut împărat preste Galaadita și preste Tasiri și preste Iez-

reel și preste Efraim și preste Veniamin, și preste tot Israilul.

10. De patruzeci de ani eră Evostê fiul lui Saul, când s'a lăcut împărat preste Israil, și doi ani a împărățit afară de casa lui Iuda, carii urmă după David.

11. Și au fost zilele, în care a împărățit David în Hevron preste casa lui Iuda, șapte ani și șase luni.

12. Si a ieșit Avenir feciorul lui Nir și slugile lui Evostê fiul lui Saul din Manaem în Gavaon.

13. Și Ioav fiul lui Saruia și slugile lui David au ieșit din Hevron, și s'au întâmpinat unii cu alții la izvorul cel din Gavaon de odată, și au șezut aceștia dincoace de izvor, și aceia dincolo de izvor.

14. Și a zis Avenir către Ioav: să se scoale voinicii, și să se lupte înaintea noastră, și a zis Ioav: să se scoale.

15. Și s'au sculat, și au trecut cu număr din Veniamin doisprezece voinici de ai lui Evostê feciorul lui Saul, și doisprezece voinici de ai lui David:

16. Și au prins fiecarele cu mâna capul aproapelui său și sabia sa în coastele aproapelui său, și au căzut deodată, și s'a chemat numele locului acelui: partea pânditorilor, care este în Gavaon.

17. Și s'a făcut bătaie tare foarte în ziua aceea, și a fugit Avenir și bărbații lui Israil dinaintea slugilor lui David.

18. Și au fost acolo trei feciori ai lui Saruiea: Ioav, Avesa și Asail; iar Asail eră ușor de picioare, ca o căprioară de câmp.

19. Și a alergat Asail după Avenir, și mergând nu s'a abătut de dreapta sau de stânga, ca să nu gonească pre Avenir.

20. Și s'a uitat Avenir înapoi, și

a zis: au tu ești Asail? Și a răspuns: eu sunt.

21. Și a zis Avenir către el: abate-te de dreapta sau de stânga, și prinde pre unul din slugi, și ia toate armele lui, și n'a vrut Asail să se abată de după dânsul.

22. Și a mai adăos încă Avenir zicând către Asail: depărtează-te de la mine, ca să nu te culc la pământ, și cum voi ridică fața mea către Ioav?

23. Ce sunt acestea? Întoarce-te la Ioav fratele tău, și n'a vrut să se abată în lături, atunci l-a lovit pre el Avenir cu coada sulii în deșert, și a trecut sulia până dinapoia lui, și a căzut și a murit într'acel loc, și a fost tot cel ce venea până la locul unde a căzut Asail și a murit, se fereă.

24. Și au gonit Ioav și Avesa pre Avenir, până la apusul soarelui, și ei au venit până la dealul lui Aman, care este în laja Gai, calea pustiei Gavaonului.

25. Și s'au adunat fiii lui Veniamin cei de după Avenir, și s'au lăcut într'o adunare, și au stăut pre vârful unui deal.

26. Și a strigat Avenir către Ioav, și a zis: au nu va mai încetă a mânca sabia? Au nu știu că amare sunt cele de pre urmă? Și până când nu vei zice poporului să se întoarcă de după frații noștri?

27. Și a zis Ioav: viu este Domnul, că de n'ai fi grăit atunci, de azi dimineață s'ar fi întors poporul de după fratele său.

28. Si a trâmbițat Ioav cu trâmbița, și a stăut tot poporul, și n'a mai alergat după fiii lui Israil, și n'a mai ados încă a se bate.

29. Iar Avenir și oamenii lui s'au dus spre apus toată noaptea aceea,

11. 3 Imp. 2. 11: 1 Parat. 29, 27.

15. 1 Imp. 17, 10. 18. 1 Parat. 12, 8.

23. 3, 27.

și trecând Iordanul au mers tot șesul, și au venit la Iabăra.

30. Și Ioav s'a întors de după Avenir, și adunând tot poporul l-a numărat, și nu s'a aliat din slugile lui David nouăsprezece bărbați și Asail.

31. Iar slugile lui David au omorât din fiii lui Veniamin, din oamenii lui Avenir trei sute șasezeci de bărbați, și luând pre Asail l-a îngropat în mormântul tatălui său în Vileem.

32. Și s'a dus Ioav și bărbații cei cu el toată noaptea, și li s'a luminat de ziua în Hevron.

CAP. 3.

Avenir ucis de Ioav.

Si multă vreme a fost războiul între casa lui Saul și între casa lui David; și casa lui David mergea și se întărea; iar casa lui Saul scădea și slăbea.

2. Și s'au născut lui David trei sase în Hevron, și cel întâiu născut a fost Amnon din Ahinaam lezeeliteanca.

3. Și al doilea Daluiea din Avigail Karmeliteana, și al treilea Avasalom din Maaha fata lui Tolmi împăraul Ghesirului.

4. Și al patrulea Ornia fiul Agghiei, și al cincilea Salafia fiul Avitaliei.

5. Și al șaselea a fost Ieteraam din Egla femeia lui David. Aceștia s'au născut lui David în Hevron.

6. Și a fost când eră războiul între casa lui Saul și între casa lui David, Avenir eră stăpânul casei lui Saul.

7. Și a avut Saul o fiitoare anume Risa fata lui fol, și a intrat Avenir la dânsa, și a zis Evostê feciorul

lui Saul către Avenir: pentru ce ai intrat la fiitoarea tatălui meu?

8. Și s'a mânieat foarte Avenir pentru cuvântul acesta pre Evostê, și a zis Avenir către dânsul: au doar cap de câine sunt eu? Am făcut astăzi milă cu casa lui Saul tatăl tău și cu frații și cunoscuții lui, și n'am vrut să mă duc în casa lui David, și lu mă socotești astăzi nelegiuit pentru o muliere?

9. Asă să faci Dumnezeu lui Avenir, și asă să adaoge lui, că precum s'au jurat Domnul lui David, asă voi face lui astăzi.

10. Să ia împărăția dela casa lui Saul, și să ridice scaunul lui David preste Israil și preste Iuda, dela Dan până la Virsavee.

11. Și Evostê n'a mai îndrăznit a răspunde nimic lui Avenir, că se temeă de el.

12. Și a trimis Avenir îndată soli la David în Telam unde eră, zicând: fă legătură cu mine, și iați mâna mea cu tine, ca să întorc către tine toată casa lui Israil.

13. Și a zis David: bine, eu voi face cu tine legătură, însă un lucru cer eu dela tine, adică: nu vei vedea fața mea, de nu vei aduce pre Melhol fata lui Saul, când vei veni lu să vezi fața mea.

14. Și a trimis David la Evostê fiul lui Saul soli zicând: dă-mi pre Melhol femeia mea, pre care o am luat cu o suță de mădulări netăiate împrejur ale celor de alt neam.

15. Și trimițând Evostê o a luat pre ea dela bărbatul ei Falti feciorul lui Lais.

16. Și a mers bărbatul ei cu ea plângând după ea până la Varachim, și a zis către el Avenir: mergi, și te întoarce, și s'a întors.

17. Și a grăit Avenir către bătrânii lui Israil, zicând: ieri și alaltăieri

3. 3. 1 Paral. 3, 1; 2 Imp. 13, 37.

4. 3 Imp. 1, 5. 7. 21, 8; 10, 11.

24. 1 Imp. 18, 27. 15. 1 Imp. 25, 44.

căutați pre David, ca să împărățească preste voi.

18. Și acum faceți, că Domnul au grăit pentru David, zicând: în mâna robului meu David voiu mântui pre poporul meu Israil din mâna celor de alt neam, și din mâna tuturor vrăjmașilor lui.

19. Și a grăit Avenir și în urechile lui Veniamin, și a mers Avenir, ca să grăiască în urechile lui David în Hevron toate cele ce au plăcut întru ochii lui Israil, și în ochii a toată casa lui Veniamin.

20. Și a venit Avenir la David în Hevron, și cu dânsul douăzeci de bărbați, și a făcut David lui Avenir și oamenilor celor cu el ospăț.

21. Și a zis Avenir către David: sculă-mă-voi, și mă voi duce, și voi adună la domnul meu împăratul pre tot Israilul, și voi face cu el legătură, și vei împărăși preste toate câte poștește sufletul tău, și a slobozit David pre Avenir, și s'a dus cu pace.

22. Și iată slugile lui David și Ioav veneau dela goană, și prăzi multe aduceau cu ei; și Avenir nu era cu David în Hevron, că l-a fost slobozit pre el, și s'a fost dus cu pace.

23. Și Ioav și toată oștirea lui a venit, și s'a spus lui Ioav, zicând: a venit Avenir fiul lui Nir la David, și l-a slobozit pre el, și s'a dus cu pace.

24. Și a intrat Ioav la împăratul, și a zis: căci ai făcut aceasta, iată a venit la tine Avenir, și pentru ce l-ai slobozit și s'a dus cu pace?

25. Au nu știi răutatea lui Avenir feciorul lui Nir, că a venit ca să te înșale, și să știe ieșirea ta și intrarea ta, și să știe toate câte faci tu?

26. Și după ce s'a întors Ioav de la David, a trimis soli după Avenir, și l-a întors dela fântâna lui Seiram, și David nu știe.

27. Și întorcând pre Avenir în Hevron, l-a abătut pre el Ioav la latură porții să vorbească către el cu vicleșug, și l-a lovit pre el acolo în deșert, și a murit pentru sângele lui Asail fratele lui Ioav.

28. Și auzind David după aceasta a zis: nevinovat sunt eu și împărăția mea înaintea Domnului de acum și până în veac de sângele lui Avenir fiul lui Nir.

29. Să vie preste capul lui Ioav și preste toată casa tatălui său, și să nu lipsească din casa lui Ioav curgerea sâmbânții, și lepros, și cel ce se reazemă în cărțe sau cade în sabie, și cel lipsit de pâine.

30. Iar Ioav și Avesa fratele lui au omorât pre Avenir, pentru că el omorâse pre Asail fratele lor la Gavaon în război.

31. Și a zis David către Ioav și către tot poporul cel cu el: rupeți-vă hainele voastre, și vă acoperiți cu saci, și plângeți înaintea lui Avenir, și împăratul David mergea după pat.

32. Și au îngropat pre Avenir în Hevron, și ridicând împăratul glasul său a plâns preste groapa lui, și tot poporul a plâns pre Avenir.

33. Și a plâns împăratul pre Avenir, și a zis: au cum moare Naval, moare Avenir?

34. Măinile tale nu s'au legat, și picioarele tale nu s'au băgat în obez, nu te-ai apropiat ca Naval, înaintea fiilor nedreptății ai căzut; și s'a adunat tot poporul ca să-l plângă pre el.

35. Și a venit tot poporul, ca să facă pre David să mănânce pâine încă fiind ziua, și s'a jurat David zicând: așa să-mi facă mie Dumnezeu și așa să-mi adaoge, că până nu va apune soarele nu voi gusta pâine sau altceva.

36. Și a cunoscut tot poporul, și le-a plăcut lor toate câte a făcut împăratul înaintea a tot poporul.

37. Și a cunoscut tot poporul și tot Israelul în ziua aceea, că n'a fost dela împăratul, ca să omoare pre Avenir leciiorul lui Nir.

38. Și a zis împăratul către slugile sale: au nu știți că povăjuitor mare a căzut în ziua aceasta întru Israel?

39. Și că eu sunt astăzi rudente, și pus ca împărat? Iar bărbații aceștia fiii lui Saruiea îngreuietori sunt mie. Să răsplătească Domnul celui ce face rele, după răutatea lui.

CAP. 4.

Evostê ucis, David îl rășună.

Și auzind Evostê fiul lui Saul, că s'a murit Avenir leciiorul lui Nir în Hevron, au slăbit mâinile lui, și toți bărbați din Israel au încremenit.

2. Și erau la Evostê liul lui Saul doi bărbați căpetenii preste oștire, numele unuia Vaana și numele celuilalt Rihav leciiorii lui Remmon Viroteanul din fiii lui Veniamin, că Virotul se socotea al fiilor lui Veniamin.

3. Și au fugit Virotenii în Ghetem, și au nemernicit acolo până în ziua aceasta.

4. Și dela Ionatan fiul lui Saul a fost rămas un leciior beteag la picioare fiind copil de cinci ani; pre acesta, când a venit vestea lui Saul și a lui Ionatan fiul lui din Israel, l-a ridicat doica lui și a fugit, și grăbindu-se ea să fugă a căzut, și a rămas schiop, și numele lui era Memfivostê.

5. Și au mers fiii lui Remmon Viroteanul, Rihav și Vaana, și la amiazi în căldura zilei au intrat în casa lui Evostê, și el dormea în pat.

6. Și portărița casei curăța grâu, și lăcându-i-se somn a adormit, și Rihav și Vaana frații au trecut,

7. Și au intrat în casă, și Evostê dormea în patul său în cămara sa, și lovindu-l pre el l-au omorât, și i-au tăiat capul lui, și luând capul lui s'au dus pre calea cea despre apus toată noaptea.

8. Și au adus capul lui Evostê la David în Hevron, și au zis către împăratul: iată capul lui Evostê liul lui Saul vrăjmașul tău, care căuta sufletul tău, și au dat Domnul domnului nostru împăratului în ziua aceasta izbândă asupra vrăjmașilor săi, asupra lui Saul vrăjmașul său și asupra seminții lui.

9. Și răspunzând David lui Rihav și lui Vaana frațele lui, fiii lui Remmon Viroteanul, le-a zis lor: viu este Domnul cel ce au izbăvit sufletul meu din toată primejdia.

10. Că cel ce mi-a spus mie zicând că au murit Saul și Ionatan, și el eră ca un bun vestitor înaintea mea, și l-am prins pre el, și l-am omorât în Sichelag, căruia se cădea să-i dau dar pentru veste bună.

11. Și acum oameni răi au omorât pre om drept în casa lui pre patul lui, și acum voi cere sângele lui din mâinile voastre, și voi pierde pre voi de pre pământ.

12. Și a poruncit David slugilor sale, și i-au omorât pre ei, și le-au tăiat mâinile și picioarele lor, și i-au spânzurat deasupra șipotului în Hevron. Iar capul lui Evostê, l-a îngropat în mormântul lui Avenir leciiorul lui Nir în Hevron.

CAP. 5.

David împărat peste tot Israelul.

Și au mers toate semințiile lui Israel la David în Hevron, și au zis

^{19.} 3 Imp. 2, 5, 6.
^{20.} J. Neem. 11, 33.

^{10.} 1, 15. ^{12.} 3, 32.
^{5.} 7. 1 Psal. 11, 1.

către el: iată oasele tale și cărnurile tale noi suntem.

2. Și ieri și alaltăieri când a lost Saul împărat preste noi, tu erai cel ce povăluiai pre Israil. Și au zis Domnul către tine: tu vei paște pre poporul meu Israil, și tu vei fi povăluitor preste poporul meu Israil.

3. Și au venit toți bătrânii lui Israil la împăratul în Hevron, și le-a făcut lor împăratul David legătură în Hevron înaintea Domnului, și a uns pre David împărat preste tot Israilul.

4. Fecior de treizeci de ani era David, când a început a împărăși, și patruzeci de ani a împărășit.

5. Șapte ani și șase luni a împărășit în Hevron preste Iuda, și treizeci și trei de ani a împărășit preste tot Israilul și preste Iuda în Ierusalim.

6. Și a mers David și toți oamenii lui în Ierusalim la Ievuseul cel ce lăcuia pământul, și s'a spus lui David: nu vei intra aici, că orbii și șchiopii îți vor stă împotrivă, zicând: nu va intra David aici.

7. Și a luat David întăritura Sionului, aceasta este cetatea lui David.

8. Și a zis David în ziua aceea: fiecare să lovească pre Ievuseu cu ascuțitul sabiei, și pre cei șchiopi și pre cei orbi, carii urăsc sufletul lui David, pentru aceea se zice: orbii și șchiopii nu vor intra în casa Domnului.

9. Și a șezut David în întăritură, și s'a chemat aceasta cetatea lui David, și o a zidit pre ea cetate împrejur dela margini, și casa sa.

10. Și mergea David crescând și mărindu-se, și Domnul Atotșilorul era cu dânsul.

11. Și a trimis Hiram împăratul

Tirului soli la David, și lemne de chedru, și meșteri de lemne, și meșteri de zid de piatră, și au zidit casa lui David.

12. Și a cunoscut David, că i-au făcut pre el Domnul împărat preste Israil. Și cum că s'a înălțat împărășia lui pentru poporul său Israil.

13. Și a mai luat încă David femei și fiitoare din Ierusalim, după ce a venit el din Hevron, și s'a mai născut lui David feciori și fete.

14. Și acestea sunt numele celor ce s'au născut lui în Ierusalim: Samus și Sovav și Natan și Solomon.

15. Și Evear și Elisue și Nalic și Ielies.

16. Și Elisama și Elidae și Elifalat, Samae, Iesival, Natan, Gala-man, Ievaar, Teisus, Elifalat, Naghed, Nafec, Ionatan, Leasamis, Vaz-lamat, Elifaat.

17. Și auzind cei de alt neam, cum că David s'a uns împărat preste Israil, s'au suit toți cei de alt neam să caute pre David; iar David auzind, s'a închis în întăritură.

18. Și cei de alt neam au mers și au tăbărit la valea Titanilor.

19. Și a întrebat David pre Domnul, zicând: sui-mă-voiu la cei de alt neam? Și da-vei pre ei în mâinile mele? Și au zis Domnul către David: sue-te, că cu adevărat voiu da pre cei de alt neam în mâinile tale.

20. Și a venit David din rupturile cele de sus, și a tăiat pre cei de alt neam acolo. Și a zis David: rupt-au Domnul pre vrăjmașii mei cei de alt neam înaintea mea, precum se rup apele, pentru aceea s'a chemat numele locului aceluia: deasupra rupturilor.

21. Și cei de alt neam au lăsat acolo pre dumnezeii lor, și i-a luat pre ei David și oamenii lui.

2. 7. 7. 4 3 Imp. 2. 11. 8. Is. Navi 15, 64. 1 Parat. 11. 6. 9. 3 Imp. 6. 1; 2 Parat. 5, 2. 17. 3 Imp. 5, 1; 1 Parat. 14, 1.

17. 15, 16; 1 Parat. 3, 1, 2. 15. 1 Parat. 3, 9. 17. 1 Parat. 11, 13. 18. 1 Parat. 14, 9. 19. Isaia 26, 22. 21. 1 Parat. 14, 12.

22. Și cei de alt neam iarăși au venit, și au tăbărit în valea Titanilor.

23. Și a întrebat David pre Domnul, zicând: sui-mă-volu la cei de alt neam, și da-vei pre ei în mâinile mele? Și au zis Domnul: nu te sui întru întâmpinarea lor, întoarce-te dela ei, și vei merge la ei, a-croape de plângător.

24. Și va fi când vei auzi tu freamătul pădurei plângătorului, atunci te vei pogori la ei, că atunci va ieși Domnul înaintea ta să taie în răsbou pre cei de alt neam.

25. Și a făcut David precum i-au poruncit lui Domnul, și a bătut pre cei de alt neam dela Gavaon până la pământul Gazira.

CAP. 6.

David prăznuiește aducerea Chivotului.

Și a adunat David pre toți tinerii din Israil, ca la vre-o șaptezeci și doi mii.

2. Și s'a sculat, și a mers David și tot poporul, care eră cu el, și din boierii lui Iuda s'au dus, ca să aducă de acolo chivotul lui Dumnezeu, preste care s'a chemat numele Domnului puterilor celui ce șade preste Heruvimii cei de preste el.

3. Și a pus chivotul Domnului într'un car nou.

4. Și l-a luat din casa lui Aminadav celui din deal, și Oza și frații lui fiii lui Aminadav trăgeau carul cu chivotul, și frații lui mergeau înaintea chivotului.

5. Iar David și toți fiii lui Israil jucând înaintea Domnului cu organe ce răsunau tare, cu cântări, cu canoane, cu alăute, cu tâmpine, cu chimvale și cu fluere.

6. Au venit până la aria lui Nahor, și a întins Oza mâna sa pre-

ste chivotul lui Dumnezeu, ca să-l fie pre el, și l-a ținut, că boii cărmău.

7. Și s'au mânieat cu iușime Domnul pre Oza, și l-au bătut acolo pre el Dumnezeu pentru îndrăznire, și a murit acolo lângă sicriul Domnului înaintea lui Dumnezeu.

8. Și s'a mâhnit David pentru că au tăiat domnul pre Oza, și s'a chemat locul acela tăierea lui Oza, până în ziua aceasta.

9. Și s'a temut David de Domnul în ziua aceea, zicând: cum va intra la mine sicriul lui Dumnezeu?

10. Și n'a vrut David să bage la sine sicriul legii Domnului în cetatea lui David, ci l-a băgat pre el David în casa lui Avedara Gheteanul.

11. Și a șezut sicriul Domnului în casa lui Avedara Gheteanul trei luni, și a binecuvântat Domnul toată casa lui Avedara și toate ale lui.

12. Și s'a spus împăratului David zicând: că au binecuvântat Domnul casa lui Avedara și toate ale lui pentru sicriul lui Dumnezeu, și mergând David a adus sicriul Domnului din casa lui Avedara în cetatea lui David cu veselie.

13. Și au fost cu el cei ce purtau sicriul Domnului șapte cete, și jertfă de vișei și de miei.

14. Și David răsună din organe cu tot deadinsul înaintea Domnului, și eră îmbrăcat cu veșmânt luminos.

15. Și David și toată casa lui Israil a adus sicriul Domnului cu strigare și cu glas de trâmbiță.

16. Și a fost când a sosit sicriul Domnului în cetatea lui David, Melhol lafa lui Saul s'a plecat pre feareastră, și a văzut pre împăratul David jucând și cântând cu alăuta înaintea Domnului, și l-a delăimat pre el întru inima sa.

24. 4 Imp. 7. 6. 25. Is. Navi 16, 10. 6. 1. 1. Paral. 11, 5. 2. 1 Paral. 17, 1; 2 Paral. 1, 4. 4. 1 Imp. 7, 1.

7. Num. 4, 15. 8. 1 Paral. 13, 11. 12. 1 Paral. 15, 25. 14. 1 Paral. 15, 26 16. 1 Paral. 15, 29.

17. Și au adus în lăuntru sicriul Domnului, și l-au pus la locul lui în mijlocul cortului, care-l întinsese David lui, și a adus David arderi de tot înaintea Domnului, și cele de pace.

18. Și după ce a săvârșit David a aduce arderile de tot și cele de pace, a binecuvântat pre popor întru numele Domnului puterilor.

19. Și a împărșit la tot poporul întru toată puterea lui Israel dela Dan până la Versavee, și dela bărbat până la lemeie la liecare câte o bucată de pâine și câte o bucată de carne friptă, și câte o scovardă din figae, și s'a dus tot poporul liecare la casa sa.

20. Și s'a întors David să binecuvinteze casa sa, și ieșind Melhol lata lui Saul înaintea lui David, l-a binecuvântat, și a zis: cum s'a mărit astăzi împăraul lui Israel, cel ce s'a descoperit astăzi înaintea ochilor slujnicilor robilor lui, cum se descopere unul din cei ce joacă?

21. Și a zis David către Melhol: înaintea Domnului voi juca, și bine este cuvântat Domnul cel ce m'au ales pre mine mai mult decât pre tatăl tău și decât toată casa lui, ca să mă pue pre mine povăluitor preste poporul său Israel.

22. Și voi juca și voi sălta înaintea Domnului, și mă voi descoperi încă așa, și voi li netrebnic întru ochii tăi, și cu slujnicile de care ai zis mie, cum nu mă voi mări?

23. Și Melhol lata lui Saul n'a născut prunc până în ziua în care a murit.

CAP. 7.

David primește făgăduința despre Mesia reîntors a zidi lăcaș Domnului.

Și a fost când a șezut împăratul în casa sa, și Domnul l-au odihnit

17. 1 Paral. 15, 1; 2 Paral. 1, 4.

18. 1 Paral. 16, 2.

7. 1. Paral. 17 1.

pre el de toți vrăjmașii săi cei de prin prejur.

2. Și a zis împăratul către Natan prorocul: iată eu locuiesc în casă de chedru, iar sicriul Domnului șade în cort.

3. Și a zis Natan către împăratul: toate câte sunt în inima ta, mergi și le fă, că Domnul este cu tine.

4. Și în noaptea aceea lost-au cu vântul Domnului către Natan, zicând:

5. Mergi și grăește către robul meu David, acestea zice Domnul: tu nu vei zidi mie casă, în care să locuiesc eu.

6. Că n'am lăcuit în casă din ziua în care am scos pre lini lui Israel din Eghipte până în ziua aceasta, ci am umblat din loc în loc, și în cort.

7. Întru toate care am petrecut cu tot Israelul, au grăit-am către vre o seminție din Israel, căreia am poruncit să pască pre poporul meu Israel zicând: pentruce nu mi-ați zidit casă de chedru?

8. Și acum acestea vei grăi robului meu David: acestea zice Domnul Atotfăitorul, luat-te-am pre tine dela turma oilor, ca să fii tu povăluitor preste poporul meu Israel.

9. Și am lost cu tine întru toate oii unde ai umblat, și am pierdut pre toți vrăjmașii tăi dela fața ta, și te-am lăcut numit după numele celor mari de pre pământ.

10. Și voi pune loc poporului meu Israel, și-l voi răsădi pre el, și va lăcui deosebi, și nu se va griji mai mult, și nu va mai adaoge liul nedreptății a-l smeri pre el ca la început.

11. Din zilele în care am pus judecători preste poporul meu Israel,

2. Paral. 6, 7; Agheu 1, 4. 5. 1 Paral. 22, 8; 3 Imp. 5, 3, 8, 19. 6. 3 Imp. 8, 16. 7, 5, 2. 8. 1 Imp. 16, 11. 9. Psalm. 77, 76. 10. 4 Imp. 21, 8; 1 Paral. 17, 9; Ps. 65, 4; 3 Imp. 8, 20; 2 Paral. 6, 16.

te voi u odilni pre tine de toți
v: rămași tzi, și va spune ție Domnul,
că vei zidi lui casă.

12. Și va li după ce se vor plini
zilele tale, vei dormi cu părinții tăi;
voi u ridică sămânța ta după tine,
care va fi din pântecul tău, și voi u
găsi împărăția lui.

13. Acesta va zidi casă numelui
meu, și voi u întârî scaunul lui până
în veac.

14. Eu voi u fi lui tată și el va fi
mie fiu, și de va face nedreptate, îl
vein certă pre el cu toiagul ome-
nesc și cu rane de ale fiilor ome-
nești.

15. Iar mila mea nu o voi u depărtă
dela el, precum o am depărtat dela
cei ce i-am lepădat dela fața mea.

16. Ci credincioasă va fi casa lui
și împărăția lui până în veac în-
aintea mea, și scaunul lui va fi în-
tărit în veac.

17. Toate cuvintele acestea și toa-
tă vedenia aceasta, așa le-a spus
Nathan către David.

18. Și intrând Împăratul David a
sezut înaintea Domnului, și a zis:
cine sunt eu Doamne al meu Doam-
ne! Și ce este casa mea de m'ai iu-
bit pre mine atâta?

19. Puțin m'am micșorat înaintea
ta Doamne al meu Doamne! Că ai
grăit pentru casa robului tău, ca să
fie îndelungată, iar aceasta este le-
gea omului Doamne al meu Doamne!

20. Și ce va mai adaoge David a
mai grăi către tine? Și acum tu știi
pre robul tău Doamne al meu
Doamne!

21. Și pentru robul tău ai făcut,
și după inima ta ai făcut tot binele
acesta, să-l arăți robului tău.

22. Pentru ca să te măresc pre tine,

Doamne al meu! Că nu este ca tine
și nu este Dumnezeu afară de tine
întru toate, care am auzit cu ure-
chile noastre.

23. Și ce neam altul pre pământ
este ca poporul tău Israel? Pre care
să-l fi povăluit Dumnezeu, ca să-l
răscumpere luiș popor, ca să-i pui
tu nume și să-l faci lucruri mari și
luminate, ca să gonești tu dela fața
poporului tău, pre care l-ai răscum-
părat ție din Egipt, neamuri și lă-
cașuri.

24. Și ți-ai gălit ție pre poporul
tău Israel să fie ție popor până în
veac, și tu Doamne te-ai făcut lor
Dumnezeu!

25. Și acum Doamne al meu Doam-
ne! Cuvântul care l-ai grăit despre
robul tău și despre casa lui, a-
deverește-l până în veac, Doamne
atotțiitorule, Dumnezeul lui Israel, fă
precum ai grăit!

26. Și acum mărească-se numele
tău până în veac, și să se zică Dom-
nul atotțiitorul Dumnezeu preste Is-
rail, și casa robului tău David va
fi îndreptată înaintea ta.

27. Că tu Doamne atotțiitorule!
Dumnezeul lui Israel, ai descoperit
acestea robului tău, zicând: casă
voi u zidi ție; pentru aceea a allat
robul tău cu inima sa, ca să se roa-
ge către tine rugăciunea aceasta.

28. Și acum Doamne al meu Doam-
ne! Tu ești Dumnezeu, și cuvintele
tale vor fi adevărate, că ai grăit des-
pre robul tău bunățiile acestea.

29. Și acum începe și binecuvin-
tează casa robului tău, ca să fie în
veac înaintea ta; că tu Doamne al
meu Doamne! Ai grăit, și din bine-
cuvântarea ta să se binecuvinteze
casa robului tău, ca să fie în veac
înaintea ta.

13. 3 Imp. 5, 5; 1 Paral. 22, 10.

14. Ps. 68, 27; Evr. 1, 5.

16. 1 Paral. 28, 7; Psal. 58, 4, 5, 36; E-
vr. 2, 6.

22. A 2 Lege 3, 24; 32, 39.

23. A 2 Lege 4, 7; 33, 29.

28. Ioan 17, 17.

CAP. 8-

David biruitor, rădăucește drăgălornici.

Și a fost după aceasta a lovit David pre cei de alt neam, și i-a înfrânt pre ei, și a luat David dajdie din mâna celor de alt neam.

2. Și a bătut David pre Moav, cîlcîndu-i la pămînt și i-a împărțit în două părți: una dînd o morții și alta lăsînd-o vie: și s'a făcut Moav lui David robî aducîndu-i daruri.

3. Și a bătut David pre Adraazar fiul lui Raav împăratul dela Suva, cînd a mers el să pue mâna pre riul Elraului.

4. Și a luat David o mie de care de ale lui și șapte mii de călăreți și douăzeci de mii de oameni pedestri, și a slărîmat David toate carerele, și s'a lăsat luiș dintrînsele o sută de care.

5. Și a venit Siriea Damascului în ajutor lui Adraazar împăratul dela Suva, și David a bătut douăzeci și două de mii de oameni Sirieni.

6. Și a pus David streagă în Siriea cea către Damasc, și s'a făcut Sirul lui David robî aducîndu-i daruri, și au pîzit Domnul pre David ori încotro mergea.

7. Și a luat David lanțurile cele de aur cari erau la slugile lui Adraazar împăratul dela Suva, și le-a adus în Ierusalim, care le-a luat Sushchim împăratul Eghiptului, cînd s'a suit el în Ierusalim în zilele lui Roboam fiul lui Solomon.

8. Și din Metevan și din cetățile cele alese ale lui Adraazar, a luat împăratul David aramă multă iară, cu aceasta a făcut Solomon marea cea de aramă și stîlpii și scîldătoarele și toate vasele.

9. Și a auzit Tou împăratul din Imat, că a frînt David toată puterea lui Adraazar.

10. Și a trînis Tou pre Iedaram fiul său la împăratul David, ca să-l întrebe de cele de pace, și să-l binecuvînteze pre el pentru că a bătut pre Adraazar și l-a înfrînt, că el eră impropivnic lui Adraazar, și în mâinile lui erau vase de argint și vase de aur și vase de aramă.

11. Și aceștea împăratul David le-a alierosit Domnului cu argintul și cu aurul, care l-a alierosit din toate cetățile care le-a supus luiș.

12. Din Idumeia și din Moav, și dela fiii lui Amon și dela cei de alt neam și dela Amelic, și din prăziile lui Adraazar fiul lui Raav împăratul dela Suva.

13. Și s'a făcut David nume, cînd s'a iutors de a bătut pre Idumenii în valea Sării ca vre-o optsprezece mii de oameni.

14. Și a pus în Idumeia streji, întru toată Idumeia, a pus oaste, și toți Idumenii s'au făcut robî împăratului, și au pîzit Domnului pre David ori unde a mers.

15. Si a împărțit David preste tot Israelui, și făcea David judecată și dreptate la tot poporul său.

16. Și preste oaste mai mare eră Ioav feciorul lui Seruiea, și Iosaiat feciorul lui Ahilud mai mare preste scriitori.

17. Si Sadac feciorul lui Ahitov, și Ahimeleh feciorul lui Aviatar, preoți, și Sasă logofăt.

18. Și Veneas feciorul lui Iodac sfetnic, și Heleti și Feleti și fiii lui David erau mai mari preste curte.

CAP. 9.

David face cîne lui Mem'mostê.

Și a zis David, de a rămas cineva șdîn casa lui Saul, voua face miia cu el pentru Ionatan.

8. 1. 1 Paral. 18. 1. 4. Is. Navi 11. 9; 1 Paral. 18. 4. 5. 1 Paral. 13. 5. 7. 4 Imp. 11. 10. 1. 1 Paral. 18. 3.

11. 3 Imp. 7. 51; 2 Paral. 5. 1. 14. 4 Imp. 14. 7. 14. 3 Imp. 22. 45. 26. 20. 23. 17. 1 Paral. 18. 3. 24. 3. 15. 1 Imp. 3. 14.

2. Și din casa lui Saul era un slugă, și numele lui Sivă, și-l chemară pre el la David, și a zis împăratul către el: tu ești Sivă? Iar el a zis: eu robul tău.

3. Și a zis împăratul: a mai rămas vre un om din casa lui Saul, ca să fac cu el mila lui Dumnezeu? Și a zis Sivă către împăratul: mai este un fiu al lui Ionatan betzag la victorie.

4. Și a zis împăratul către el: unde este acela? Și a zis Sivă către împăratul: iată este în casa lui Mafiecorul lui Amiîl din Lodaver.

5. Și a trimis împăratul David, și a luat pre el din casa lui Mahir feciorul lui Amiîl din Lodaver.

6. Și a venit Memfivostê fiul lui Ionatan, feciorul lui Saul la împăratul David, și căzând pre fața sa s-a închinat lui, și a zis David lui: Memfivostê? Iar el a zis: iată robul tău.

7. Și a zis David lui: nu te teme, voiesc să fac cu tine milă pentru că Ionatan tatăl tău, și voiu da ție o porcă moșia lui Saul tatăl tău, și tu vei mânca pâine la masa mea pururea.

8. Si închinându-se Memfivostê a zis: cine sunt eu robul tău, că ai căutat spre un câine mort ca mine?

9. Și chemând împăratul pre Sivă sluga lui Saul, a zis către el: toate acestea sunt ale lui Saul și toată casa lui am dat fiului domnului tău.

10. Și vei lucra lui pământul în zilele fiilor tăi și robii tăi, și vei aduce domnului tău pâine ca să mănânce; iar Memfivostê fiul domnului tău va mânca pâine pururea la masa mea. Si Sivă avea cincisprezece feciori și douăzeci de robi.

11. Și a zis Sivă către împăratul: toate câte a poruncit domnul meu

împăratul robului său, așa va face robul tău. Și Memfivostê mănca la masa lui David ca unul dintre fiii împăratului.

12. Și Memfivostê avea un fiu mic, și numele lui Mihă, și toți cei ce lăcuiau în casa lui Sivă au fost slugi lui Memfivostê.

13. Și Memfivostê lăcuia în Ierusalim, că el totdeauna mănca la masa împăratului, și ei eră șchiop de amândouă picioarele sale.

CAP. 10.

Răscălțirea Amoniților și pedeapsa lor.

Și a fost după aceasta a murit împăratul fiilor lui Amon, și în locul lui a împărățit Annon fiul lui.

2. Și a zis David: face-voiu miică cu Annon fiul lui Naas, precum a făcut tatăl lui miică cu mine, și a trimis David să-l mângâie prin mâinile slugilor sale pentru tatăl lui, și au mers slugile lui David în pământul fiilor lui Amon.

3. Și au zis boierii fiilor lui Amon către Annon domnul lor: nu pentru că cinstește David pre tatăl tău înaintea ta a trimis la tine să te mângâie; ci pentru ca să cerce cetatea, și să o iscodească pre ea, și să o strice, pentru aceea a trimis David pre slugile sale la tine.

4. Și a luat Annon pre slugile lui David, și le-a ras bărbile jumătate, și le-a tăiat hamele jumătate până la șolduri, și i-a slobozit.

5. Și s'a spus lui David, ce s'a întâmplat cu oamenii lui, și a trimis înaintea lor, că erau oamenii baijocorii foarte, și a zis împăratul: ședeți în Ierihon până ce vor crește bărbile voastre, și vă veți întoarce.

6. Și văzând fiii lui Amon, că au

9. 1 Imp. 20, 15. 7. 17, 27. 8. 1 Imp. 24, 15. 19, 29.

12. 1 Paral. 6, 34.
10. 7, 1. Paral. 19, 1. 2. 1 Imp. 11, 1.
6. Jud. 11, 3.

rușinat pre poporul lui David, au trimis fiii lui Amon, și au nălmicit din Siriea Vetraam și din Siriea Suvă și din Roov douăzeci de mii de peoestrași, și dela împăratul lui Amalic Maaha o mie de oameni, și de la Istov douăsprezece mii de oameni.

7. Și auzind David, a trimis pre loav cu toată oastea cea tare.

8. Și ieșind fiii lui Amon, au rânduit războiul la intrarea porții, iar Siriea Suvă și Roov și Istov și Amalic erau deosebi singuri în câmp.

9. Și văzând loav, că războiul s'a întors împotriva lui și din față și din dos, a ales din toți tinerii lui Israil, și s'a îndreptat împotriva Siriei.

10. Iar celalți popor, care a rămas l-a dat în mâna lui Avesa fratele său, și s'a îndreptat împotriva fiilor lui Amon.

11. Și a zis: de vor fi Sirienii mai tari decât mine, îmi veți veni în ajutor; și de vor fi fiii lui Amon mai tari decât tine, îți voi veni eu în ajutor.

12. Îmbărbățează-te, și să ne întărim pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și Domnul va face ce va fi bine întru ochii lui.

13. Și s'a apropiat loav și poporul lui cu el la bătaie împotriva Sirienilor, și au fugit dela fața lui.

14. Și fiii lui Amon văzând că au fugit Sirienii, au fugit și ei dela fața lui Avesa, și au intrat în cetate, și loav întorcându-se dela fiii lui Amon a venit în Ierusalim.

15. Și văzând Sirienii, că au căzut înaintea lui Israil, s'au adunat într'un loc.

16. Și trimițând Adraazar a strâns pre Sirienii cei de dincolo de râul

Halamac, și a venit în Elam și Sovac mai marele oastii lui Adraazar înaintea lor.

17. Și s'a spus lui David, și a adunat pre tot Israilul, și trecând Iordaniul a venit în Elam, și rânduidu-se Sirienii împotriva lui David, au dat războiul asupra lui.

18. Și au fugit Sirienii dela fața lui Israil, și a zdrobit David din Sirieni șapte sute de care și patruzeci de mii de călăreți, și pre Sovac mai marele oastei lui l-a lovit, și a murit acolo.

19. Și văzând toți împărașii cei supuși lui Adraazar, că a căzut înaintea lui Israil, de bună voie au mers cu Israil și l-au slujit lui, și s'a temut Siriea a ajuta pre fiii lui Amon.

CAP. 11.

David și Urie.

Și a fost după un an ridicându-se Ștarăși împărașii, a trimis David pre loav și pre slugile sale cu el și pre tot Israilul, și a bătut pre fiii lui Amon, și a șezut împrejurul Ravotului, iar David a rămas în Ierusalim.

2. Și a fost spre seară sculându-se David din așternutul său, umblă prin foisorul casei împărăteșii, și a văzut din foisor pre o femeie scăldându-se, și femeia eră la chip frumoasă foarte.

3. Și trimițând David a întrebat de femeie, și a zis: au nu este aceasta Virsaviea fata lui Eliav femeia lui Urie Heteul?

4. Și a trimis David soli, și o a luat pre ea, și intrând la ea a dormit cu ea, și după ce s'a curățit ea de necurăția el, s'a întors la casa sa.

5. Și a luat în pântece femeia, și

7. 1 Paral. 20, 1. 10. 1 Paral. 19, 11.
16. 1 Paral. 19, 16

18. 1 Paral. 19, 18.
11. 1 1 Paral. 20, 1.
4. 3 Imp. 15, 5; Leviti 15, 16, 19.

trimițând a dat de știre lui David, și a zis: iată eu sunt grea.

6. Și a trimis David la loav zicând: trimite la mine pre Urie Heteul, și a trimis loav pre Urie la David.

7. Și a venit Urie la împăratul, și l-a întrabat David: în pace este loav, în pace este poporul, și cum merge războiul?

8. Și a zis David către Urie: du-te la casa ta, și spală picioarele tale, și a ieșit Urie din casa împăratului, și l-a trimis lui mâncare împărătească.

9. Și a dormit Urie la ușa casei împăratului cu toate slugile domnului său, și nu s'a dus la casa sa.

10. Și spuseră lui David zicând: că nu s'a dus Urie la casa sa, și a zis David către Urie: au nu vii tu din cale? Pentru ce nu te-ai dus la casa ta?

11. Și a zis Urie către David: sicut și Israel și Iuda lăcuiesc în corturi, și domnul meu loav și slugile seminului meu pre fața pământului tăbărăsc, și eu să intru în casa mea să mănânc și să beau și să dorm cu femeia mea? Cum, viu este sufletul tău, de voi face cuvântul acesta.

12. Și a zis David către Urie: rămâi aici încă astăzi și mâine, te voi trimite; și a stat Urie în Ierusalim în ziua aceea și a doua zi.

13. Și l-a chemat pre el David, și a mâncat înaintea lui și a băut, și l-a îmbătat și a ieșit seara să doarmă la așternutul său cu slugile domnului lui, și nu s'a dus la casa sa.

14. Și s'a făcut dimineața, și a scris David carte la loav, și o a trimis prin mâna lui Urie.

15. Și a scris în carte, zicând: pune pre Urie înaintea războiului celui tare, și vă întoarceți de către dânsul, ca să se rănească, și să moară.

16. Și a fost când păzea loav cetatea, a pus pre Urie la locul unde știe că sunt ostași mai tari.

17. Și au ieșit ostașii cetății și se băteau cu loav, și a căzut din popor din slugile lui David, și a murit și Urie Heteul.

18. Și a trimis loav să înștiințeze pre David de toate lucrurile războiului, ca să le spuie împăratului.

19. Și a poruncit solului, zicând: dupăce vei sfârși toate cuvintele războiului, și le vei spune împăratului.

20. Și va fi de se va aprinde mâniea împăratului, și va zice fie: pentruce v'ați apropiat să bateți cetatea? Au n'ați știut, că vor săgetă de pre zid?

21. Cine a lovit pre Avimelel feciorul lui Ierovaal fiul lui Nir? Au nu o lemele a aruncat o bucată de piatră de moară de pre zid preste el, și a murit în Tamasi? Pentrucă s'a apropiat de zid? Atunci să zici: sluga ta Urie Heteul a murit.

22. Și a mers solul lui loav la împăratul în Ierusalim, și s'a dus și a spus lui David toate câte i-a poruncit loav și toate întâmplările războiului.

23. Și s'a mânieat David pre loav, și a zis David către sol: pentruce v'ați apropiat de cetate, ca să vă bateți? Au n'ați știut că vă vor bate de pre zid?

24. Cine a lovit pre Avimelel feciorul lui Ierovaal, au nu o femeie a aruncat de pre zid preste el o bucată de piatră de moară, și a murit în Tamasi? Pentruce v'ați apropiat de zid?

25. Și a zis solul către David: pentrucă au fost mai tari decât noi ostașii, și au ieșit asupra noastră la câmp, și l-am gonit pre el până la poarta cetății.

26. Și au tras arcașii asupra slu-

gilor tale de pre zid, și au murit din slugile împăratului, încă și robul tău Urie Heteul a murit.

27. Și a zis David către sol: aceasta să spui lui Ioav, să nu fie rău întru ochii tăi cuvântul acesta, că uneori într'acest chip, iar alte ori într'alt chip înăncă sabiea, întârește războiului împotriva celuișii, și o surpă și o supune pre ea.

28. Și auzind femeia lui Urie, că a murit Urie bărbatul ei, a plâns pentru bărbatul ei.

29. Și trecând jalea, a trimis David și o a adus pre ea în casa sa, și i s'a făcut femeie, și i s'a născut lui Iiui, și rău s'a arătat în ochii Domnului aceea ce a făcut David.

CAP. 12.

Natan muștră pre David.

Și a trimis domnul pre Natan proșecul la David, și a intrat la el, și a zis lui: hotărăște-mi judecata aceasta: doi oameni erau într'o cetate, unul bogat și altul sărac.

2. Și cel bogat avea turme și cirezi multe foarte;

3. Iar cel sărac n'avea nimic, lăză numai o mielusa mică, care o cumpărase, și o a jînut și o a hrănit și o a crescut împreună cu sine și împreună cu lili săi, din pâinea lui mănă și din paharul lui bea și în sânul lui dormea, și era lui ca o liică.

4. Și venind un călător la omul cel bogat, nu s'a îndurat să ia din turmele sale și din cirezile sale, ca să gătească streinului, care venise la el, și a luat mielusa omului celui sărac, și o a gătit omului care venise la el.

5. Și s'a mânicat David cu iușme foarte pre omul acela, și a zis David către Natan: viu este Domnul, că vinovat morșii este omul, care a făcut aceasta.

6. Și mielusa o va plăi în șepșit, pentrucă a făcut aceasta, și pentrucă eu l-a fost miță.

7. Și a zis Natan către David: tu ești omul care ai făcut așa! Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israel: eu sunt cel ce te-am uns pre tine împărat preste Israel, și eu sunt cel ce te-am mântuit din mîna lui Saul.

8. Si am dat ție casa Domnului tău și femeile Domnului tău în sânul tău, și am dat ție casa lui Israel și a lui Iuda, și de sunt acestea puțin, voi adăoge ție la acestea.

9. Pentruce ai desprețuit cuvântul Domnului, ca să faci rău în ochii lui? Pre Urie Heteul l-ai omorît cu sabiea, și pre femeia lui o ai luat ție femeie, și pre el l-ai ucis cu sabiea fiilor lui Amon.

10. Și acum nu se va depărta sabiea din casa ta în veac, pentrucă n'ai deșăimat pre mine, și ai luat pre femeia lui Urie Heteul, ca să-ți fie ție femeie.

11. Acestea zice Domnul: iată eu ridic rele asupra ta din casa ta, și voi lua pre femeile tale înaintea ochilor tăi, și le voi da aproapeiui tău, și se va culcă cu femeile tale la lumina zilei.

12. Că tu ai făcut întru ascuns, iar eu voi face cuvântul acesta înaintea a tot Israelul, și la lumina zilei.

13. Și a zis David lui Natan: păcătuit-am Domnului, iar Natan a zis către David: și Domnul nu iertă păcatul tău, nu vei muri.

14. Iar pentrucă ai întăritat prea mult pre vrăjmașii Domnului cu lepșta aceasta, și fiul tău care s'a născut ție va muri negreșit.

15. Și s'a dus Natan în casa sa, și au lovit Domnul pre pruncul, care

12. 6. Esre, 22, 1. 7. 1 Imp. 16, 13.

11, A 2 Lege 28, 30; 16, 22.

12. 1 Paral. 24, 10, 21, 8; Sirah. 47, 12.

1-a răscut lui David femeia lui Uriel, și s'a bolnăvit.

16. Și s'a rugat David lui Dumnezeu pentru prunc, și a postit David aspru, și intrând a mas și a dormit pe pământ.

17. Și au venit la el bătrânii casei lui să-l scoale pe el dela pământ, ci n'a vrut, nici a mâncat cu ei pâine.

18. Și a fost în ziua a șaptea a murit pruncul, și s'au temut slugile lui David să-i spue, că a murit pruncul, că au zis: iată când trăia încă pruncul a n graț către el, și n'a ascultat de glasul nostru, și cât mai rău îl va face când îi vom spune că a murit pruncul.

19. Și a văzut David că slugile sale șoptesc, și a înțeles că a murit pruncul, și a zis David către slugile sale: a murit pruncul? Iar ei au spus: a murit.

20. Și sculându-se David de pe pământ s'a spălat și s'a uns, și s'a schimbat hainele sale, și intrând în casa lui Dumnezeu s'a închinat lui, și a intrat în casa sa, și a cernut pâine să mănânce, și puindu-i lui zăinc a mâncat.

21. Și au zis slugile lui către el: ce este aceasta, ce ai făcut pentru prunc? Că până trăia încă pruncul, plângeai și posteai și privegheai, iar după ce a murit pruncul, te-ai sculat, și ai mâncat pâine și ai băut.

22. Și a zis David: până când trăia încă pruncul am ajunat și am plâns, că am zis: cine știe de mă va milui Domnul, și va trăi pruncul?

23. Și acum a murit, pentru că dar să ajun, au doar mai putea'l voi întoarce pe el? Eu voi merge la el, iar el mai mult nu se va întoarce la mine.

24. Și a mângâiat David pe Virsavia femeia sa, și a intrat la ea,

și a dormit cu ea, și a zămislit, și a născut lui și a chemat numele lui Solomon, și Domnul l-a iubit pe el.

25. Și a trimis prin mâna lui Nathan prorocul, și a chemat numele lui Iededi, în cuvântul Domnului.

26. Iar Ioav a dat războiu în Ravat asupra fiilor lui Amon, și a luat cetatea împărăției.

27. Și a trimis Ioav vestitor la David, și a zis: dat-am războiu în Ravat, și am luat cetatea apelor.

28. Și acum adună rămășițele poporului, și tăbărăște asupra cetății, și mai înainte o ia, ca să nu au eu mai înainte cetatea, și să se cheme numele meu peste ea.

29. Și a adunat David tot poporul, și a mers în Ravat, și a dat războiu asupra ei, și o a luat.

30. Și a luat cununa împăratului lor de pe capul lui, care cumpănă un talant de aur și de pietre scumpe, și a fost pusă pe capul lui David, și a luat din cetate prăzi multe foarte.

31. Și pre poporul cel dintru ea l-a scos afară, și l-a pus la lăstrău și la dinții cei de fier și la cuștele cele de fier, și l-a ars pe ei în cărămidărie, și așa a făcut tuturor cetăților fiilor lui Amon, și s'a întors David și tot Israelul în Ierusalim.

CAP. 13.

Amon ucis de slugile lui Avesalom.

Și a fost după aceasta, și Avesalom fiul lui David avea o soră frumoasă la chip foarte, și numele ei era Tamar, și o a iubit pre ea Amnon fiul lui David.

2. Și se chinuia Amnon, că s'a bolnăvit pentru Tamar sora sa, căci era ea fecioară, și greu era întru ochii lui Amnon a face ei ceva.

24. 1 Paral. 22. 9.

26. 1 Paral. 20. 1. 30. 1 Paral. 20. 2.
31. 1 Paral. 20. 3.

3. Și avea Amnon un prieten, și numele lui era Ionadav fiul lui Samaa frate lui David, și Ionadav era om înțelept foarte.

4. Și a zis lui: ce-ți este de slăbești așa din zi în zi fiule al împăratului, spune-mi. Și a zis Amnon lui: pre Tamar sora lui Avesalom fratele meu o iubesc.

5. Iar Ionadav a zis lui: culcă-te pre patul tău, și te fă bolnav, și va intra tatăl tău să te vadă, și să zică către el: să vie Tamar sora mea, și să-mi dea de mâncare, și să facă înaintea ochilor mei bucate, ca să văd, și să mănânc din mâinile ei.

6. Și culcându-se Amnon a bolit, și a intrat împăratul să-l vadă, și a zis Amnon către împăratul: să vie Tamar sora mea, și să facă înaintea ochilor mei două colăcei, și voi mănca din mâinile ei.

7. Și a trimis David la Tamar acasă, zicând: mergi în casa fratelui tău Amnon, și i-l dă de mâncare.

8. Și a mers Tamar în casa lui Amnon fratele său, și el era culcat; și a luat făină și a îrmântat, și a făcut înaintea ochilor lui colăcei și i-a dat.

9. Și luând tigăea în care i-a făcut, a pus înaintea lui, iar el n'a vrut să mănânce, și a zis Amnon: scoateți pre toți de la mine, și a scos pre tot omul de la el, și a zis Amnon către Tamar.

10. Adu-mi în lăuntru în cămară mâncarea, și voi mănca din mâna ta, și a luat Tamar colăceii care-i făcuse, și i-a dus în lăuntru la Amnon fratele său la așternut.

11. Și i-a dat să mănânce, iar el apucând-o, a zis către ea: vino de te culcă cu mine sora mea.

12. Iar ea a zis către el: nu fratele meu, să nu mă smerești, că nu se va face așa în Israel, să nu faci nebunia aceasta.

13. Și eu cum voi purta ocară mea? Și tu vei fi ca unul dintre cei fără de minte în Israel, și acum grăește dar către împăratul, că nu mă va opri de către tine.

14. Și n'a vrut Amnon să asculte de cuvântul ei, și o a biruit pre ea, și o a smerit, și s'a culcat cu ea.

15. Și o a urât pre ea Amnon ură mare foarte, că mai mare era ura cu care o a urât pre ea, decât dragostea cu care o a iubit pre ea, și a zis ei Amnon: scoală-te și te du.

16. Și a zis Tamar lui: nu frate! Că mai mare este răul cel de apoi decât cel dintâiu care l-ai făcut cu mine, ca să mă scoji alară pre mine, și n'a vrut Amnon să asculte de cuvântul ei.

17. Și chemând pre sluga sa, care era ispravnic preste casa lui, a zis către el: scoate pre aceasta alară de la mine și închide ușa după ea.

18. Și ea era îmbrăcată cu haină pestriță, că așa se îmbrăcau fetele împăratului cele fecioare cu îmbrăcămintele lor, și o a scos pre ea sluga lui afară, și a închis ușa după ea.

19. Și luând Tamar cenușă, a pus pre capul său, și haina sa cea pestriță cu care era îmbrăcată, o a rupt, și puindu-și mâinile sale preste capul său, miergea și strigă.

20. Și a zis către ea Avesalom fratele ei: au doar Amnon fratele tău a umblat cu tine? Ci acum sora mea faci, că fratele tău este, nu pune întru inima ta, ca să grăești cuvântul acesta. Și a șezut Tamar părăsită în casa lui Avesalom fratele său.

21. Și a auzit împăratul David toate acestea, și s'a mânieat foarte, și n'a vrut să strice inima lui Amnon fiul său, că-l iubea pre el pentru că el era cel dintâiu născut al lui.

22. Și n'a grăit Avesalom cu Amnon nici rău nici bine, că urfise Avesalom pre Amnon, pentru că a smerit pre Tamar sora lui.

23. Și a fost după doi ani de zile, pe vremea tunsului la Avesalom în Velasor, care se ține de Elraim, a chemat Avesalom pre toți fiii împăratului.

24. Și a venit Avesalom la împăratul, și a zis: iată tundere la robul tău, să mergă dar împăratul și slugile lui cu robul tău.

25. Și a zis împăratul către Avesalom: nu fiul meu, să nu mergem noi toți și să te îngreuem, și l-a scutit pre el; iar el n'a vrut să meargă, ci l-a binecuvântat pre el.

26. Și a zis Avesalom către el: dacă nu, să meargă cu noi Amnon fratele meu, și împăratul i-a zis lui: contruce să meargă cu tine?

27. Și a stăruit la el Avesalom, și a slobozit pre Amnon și pre toți fiii împăratului cu el, și a făcut Avesalom ospăț, ca un ospăț împărătesc.

28. Și a poruncit Avesalom slugilor sale zicând: vedeți dacă se va veseli inima lui Amnon de vin, și voui zice către voi: bateți pre Amnon și-l omorâți, să nu vă temeți că eu vă poruncesc vouă, îmbărbătați-vă și fiți viteji.

29. Și slugile lui Avesalom au făcut lui Amnon precum le-a poruncit lor Avesalom; și sculându-se toți fiii împăratului au șezut fiecare pre mușcoiul său, și au fugit.

30. Și a fost încă fiind ei pre cale, a venit veste la David, zicând: bănuia Avesalom pre toți fiii împăratului, și nici unul din ei n'a rămas.

31. Și sculându-se împăratul s'a rupt hainele sale, și s'a culcat pre pământ și toate slugile lui, cari stau împrejurul lui s'au rupt hainele lor.

32. Și răspunzând Ionadav liul lui Samaa fratele lui David a zis: să nu gândească domnul meu împăratul, că pre toți pruncii fiii împăratului i-au omorât, că numai Amnon

singur a murit, că Avesalom își pusese în gând din ziua în care a smertit pre Tamar sora lui.

33. Și acum să nu pue domnul meu împăratul în inima sa cuvântul acesta, zicând: toți fiii împăratului au murit, că numai Amnon singur a murit.

34. Și Avesalom a fugit, far sluga cea de streajă a ridicat ochii săi, și a văzut, și iată popor mult venea pre cale în șir pre coasta muntelui la pogoriș, și mergând strejorul a spus împăratului, și a zis: am văzut oameni pre calea despre O-ran din partea muntelui.

35. Și a zis Ionadav către împăratul: iată liii împăratului vin, după cuvântul robului tău, așa s'a făcut.

36. Și a fost după ce au stărsit a grăi, iată fiii împăratului au sosit, și ridicând glasul lor au plâns; încă și împăratul și toate slugile lui au plâns plângere mare foarte.

37. Iar Avesalom a fugit, și s'a dus la Tolmi feciorul lui Emiud împăratul Ghedsurei în pământul Hammaahad, și a plâns împăratul David pentru liul său în toate zilele.

38. Și Avesalom fugind s'a dus în Ghedsur, și a fost acolo trei ani.

39. Și a încetat împăratul David a gonî pre Avesalom, că se mângăese pentru Amnon căci a murit.

CAP. 14.

Iertarea lui Avesalom.

Și cunoscând Ioav liul lui Sarula, că inima împăratului s'a întors spre Avesalom,

2. A trimis Ioav în Tecoe, și a luat de acolo pre o femeie înțeleaptă, și a zis către ea: plângi și te îmbracă cu haine de jale, și nu te unge cu untdelemn, și fii ca și o femeie care jalește pre mort în multe zile.

13. 27. 3. 3.

3. Și să mergi la împăratul și să grăești către dânsul aceste, și loav i-a spus cuvîntie ce aveai să zică.

4. Și venind femeia Tecoiteană la împăratul a căzut pre fața sa la pămînt, și s'a închinat lui, și a zis: ajutor împărate, ajutor.

5. Și a zis către ea împăratul: ce este ție? Iar ea a zis: femeie văduvă sunt eu, și a murit bărbatul meu.

6. Și aveai roaba ta doi feciori, și s'au slădit amîndoi în jăriuă, și n'a fost cine să-i despartă, și a lovit unul pre celălalt irate al său, și l-a omorît.

7. Și iată s'a sculat toată casa asupra roabei tale, și a zis: dă pre cel ce a lovit pre iratele său, și-l vom omorî pre el pentru vizața fratelui său, pre care l-a omorît, și vom pierde și pre moșteanul vostru; și vor stînge focul meu care a rămas, ca să nu aibă bărbatul meu urmaș și nume pre fața pămîntului.

8. Și a zis împăratul către femeie: mergi sănătoasă la casa ta, și eu voi porunci pentru tine.

9. Și a zis femeia Tecoiteană către împăratul: asupra mea doamnă împărate al meu să fie lă rădelegea, și asupra casei tatălui meu, iar împăratul și scaunul lui să fie nevinovat.

10. Și a zis împăratul: cine este cel ce grăește împotriva ta? Să-l aduci la mine, și nu va mai adaoge a se atinge de tine.

11. Și a zis femeia: aducă-și aminte dar împăratul de Domnul Dumnezeu al său, când se va adună rudenia de sânge să strige, și să nu piarză pre fiul meu, și a zis împăratul: viu este Domnul, de va cădea din pămînt fiului tău pre pămînt.

12. Și a zis femeia: să grăiască dar roaba ta către domnul meu împăratul cuvînt, și a zis, grăește.

13. Și a zis femeia: pentrue ai so-

colit aceasta asupra poporului lui Dumnezeu, și pentrue a grăit împăratul cuvîntul acesta, ca să se facă greșala de a nu întoarce împăratul pre cel gonit?

14. Că cu moarte vom muri, și ca apa ce se varsă pre pămînt care nu se va adună; și nu va lua Dumnezeu suflet, nici va socoti să scedă de la el pre cel gonit.

15. Și acum am venit a grăi către împăratul domnului meu cuvîntul acesta, că mă va vedea poporul. Și roaba ta a zis: să grăiesc dar către domnul meu împăratul, că doară va face împăratul cuvîntul roabei sale.

16. Că va ascultă împăratul; mîntuiește pre roaba sa din mîna omului celui ce caută să mă piarză pre mine și pre fiul meu din moștenirea lui Dumnezeu.

17. Și a grăit întru sine roaba ta; cuvîntul domnului meu împăratului va fi spre mîngăere, că, ca ingerul lui Dumnezeu, așa este domnul meu împăratul a auzi binele și răul, și Domnul Dumnezeu al tău va fi cu tine.

18. Și răspunzând împăratul a zis către femeie: să n'ascunzi de către mine cuvîntul de care eu te voi întrebă, și a zis femeia: grăiască domnul meu împăratul.

19. Și a zis împăratul: au nu mîna lui loav este cu tine în toate acestea? Și a zis femeia către împăratul: viu este sufletul tău doamnă al meu împărate, de mă abat la dreapta sau la stînga întru toate căte a grăit domnul meu împăratul; robul tău loav el mi-a poruncit mie și el a pus în gura roabei tale toate cuvintele acestea.

20. Robul tău loav a făcut ca să învelesc așa cuvîntul acesta, și domnul meu împăratul este înțelept ca în-

11. Ezechiel 16, 23, 32; 33, 11.

17. 1 Imp. 29; 9.

telepciunea fingerului lui Dumnezeu
cunoaște toate cele de pre pământ.

21. Și a zis împăratul către Ioav:
Iată am făcut jec după cuvântul tău
acesta, mergi întoarce pre fiul meu
Avesalom.

22. Și căzând Ioav cu fața sa pre
pământ s'a închinat și a binecu-
vântat pre împăratul, și a zis Ioav:
Căci a cunoscut robul tău, că am
aflat har întru ochii tăi doamne al
meu împăratul. Că a făcut domnul
meu împăratul cuvântul robului său.

23. Și sculându-se Ioav s'a dus
în Ghedsur, și a adus pre Avesa-
lom în Ierusalim.

24. Și a zis împăratul: să se în-
toarcă în casa sa, iar fața mea să
nu o vadă; și s'a întors Avesalom
în casa sa, și fața împăratului nu
o a văzut.

25. Și ca Avesalom nu era om
frumos în toi Israelului laudat foarte,
din talpele picioarelor lui și până
în creștetul lui nu avea nici o me-
tahănă.

26. Și când tundeă el capul său,
că se tundeă în fiecare an pentru
că îi îngreuiă, și tunzându-se el cum-
pănea părul capului lui două sute
de sicli cu sicliul cel împărătesc.

27. Și s'a născut lui Avesalom
trei feciori și o fată, și numele ei
era Tamar, aceasta era femeie fru-
moasă foarte, și a fost femeie lui
Revoam feciorul lui Solomon, și a
născut lui pre Avie.

28. Și a șezut Avesalom în Ieru-
salim doi ani de zile, și fața împă-
ratului nu o a văzut.

29. Și a chemat Avesalom pe Ioav
ca să-l trimiță pre el la împăratul,
și n'a vrut să vie la el, și a trimis
a doua oară la el, și n'a vrut să vie.

30. Și a zis Avesalom către slugile
sale: vedeți în țarină partea lui
Ioav cea lipită de a mea, unde are

el orz, mergeți și o aprindeți cu foc,
și au ars slugile lui Avesalom holda
lui Ioav cu foc.

31. Și au mers robii lui Ioav la
el rupându-și hainele lor, și au zis:
ars-au slugile lui Avesalom holda
cu foc, și sculându-se Ioav a venit
la Avesalom acasă, și a zis către
el: pentruce ai ars slugile tale hol-
da mea cu foc?

32. Și a zis Avesalom către Ioav:
Iată am trimis la tine, zicând: vino
aici și te voru trimite la împăratul,
gândind: pentruce am venit din
Ghedsur? Bine era mie să fiu a-
colo, și acum iată fața împăratului
n'am văzut, iar de este întru mine
nedreptate omoară-mă.

33. Și a intrat Ioav la împăratul,
și i-a spus lui, și a chemat pre A-
vesalom, și a intrat la împăratul și
s'a închinat lui și a căzut cu fața
sa pre pământ înaintea feței împă-
ratului, și a sărutat împăratul pre
Avesalom.

CAP. 15.

Fuga lui David dinaintea lui Avesalom.

Și a fost după aceasta, s'a făcut
Șuiș Avesalom care și călăreji, și
cincizeci de bărbați cari mergeau
înaintea lui.

2. Și a mănecat Avesalom, și a
stănut în latura drumului porții, și a
fost când venea la împăratul la jude-
cată vre un om, care avea judecată,
strigă către el Avesalom, și zicea lui:
din care cetate ești tu? Și zicea o-
mul, dintr'una din semințiile lui Is-
rail robul tău.

3. Și zicea către el Avesalom: iată
cuvintele tale sunt bune și drepte,
ci nu este la împăratul nimeni să
te asculte?

4. Și a zis Avesalom: cine mă va
pune pre mine judecător pre pă-

mânt, ca să vie la mine tot omul, care va avea pricire și judecată, eu voi face lui dreptate!

5. Și ori când se apropiea vre un om de dânsul și se închină lui, el întindea mâna sa, și-l apucă pre el și-l sărută.

6. Și a făcut astiel Avesalom tuturor Israilitenilor, carii veneau pentru judecată la împăratul, și Avesalom câștigă inima bărbaților lui Israil.

7. Și a fost după patruzeci de ani, a zis Avesalom către tatăl său: să mă duc să plinesc făgăduința mea, care am făgăduit Domnului în Hevron.

8. Că făgăduință a făcut robul tău când lăcuia în Ghedsur în Siria, zicând: dacă vre-o dată mă va întoarce Domnul în Ierusalim, voi aduce jertfă Domnului.

9. Și a zis lui împăratul: mergi în pace, și sculându-se a mers în Hevron.

10. Și a trimis Avesalom iscoade la toate semințiile lui Israil, zicând: când veți auzi glasul cornului, veți zice: făcutu-s'a împărat Avesalom în Hevron.

11. Și cu Avesalom au mers două sute de bărbați aleși din Ierusalim, și au mers în prosfăa lor și n'au știut nimic.

12. Și pe când aducea el jertfele, a trimis Avesalom și a chemat pre Ahitofel Golanitul sfetnicul lui David din cetatea sa Golan. Și s'a făcut legătură pulernică, și mult popor mergea cu Avesalom.

13. Și a venit vestitor la David, zicând: inima bărbaților lui Israil s'a îndreptat spre Avesalom.

14. Și a zis David tuturor slugilor sale, care erau cu el în Ierusalim: sculați-vă și să fugim, că nu este nouă mântuire de către fața lui Avesalom, grăbiți a merge ca să nu grăbească el și să ne prinză pre

noi, și să aducă rău asupra noastră, și să lovească cetatea cu ascuțitul sabiei.

15. Și au zis slugile împăratului către împăratul: la toate câte va alege domnul nostru împăratui, gata slugile tale.

16. Și a ieșit împăratul și toată casa lui pedestri după dânsul, și a lăsat împăratul zece femei jiltoarele sale, ca să păzească casa.

17. Și a ieșit împăratul și toate slugile lui pedestri, și a statut de parte de casă.

18. Și toți slujitorii mergeau lângă dânsul și toți Heretii și toți Feletii și toți Gheteli, șase sute de oameni carii au venit pedestri din Ghet, și mergeau înaintea împăratului.

19. Și a zis împăratul către Eti Ghetoul, pentruce mergi tu cu noi? Întoarce-te și lăcuește cu împăratul, că strein ești tu, și ce ai venit aici din locul tău?

20. Ieri ai venit și astăzi sili-te-voiu să mergi cu noi? Și eu merg unde voi putea; mergi și te întoarce, și întoarce pre frații tăi cu tine, și Domnul va face cu tine milă și adevăr.

21. Și a răspuns Eti împăratului, și a zis: viu este Domnul, și viu este domnul meu împăratul, că în locul unde va fi domnul meu împăratul, ori în moarte, ori în viață, acolo va fi rubul tău.

22. Și a zis împăratul către Eti: vino și mergi cu mine, și a mers Eti Ghetoul cu împăratul și toate slugile și toată gloata ce era cu dânsul.

23. Și toată jara plângea cu glas mare, și tot poporul mergea pre părul Chedrilor, și împăratul a trecut părul Chedrilor, și tot poporul și împăratul mergea pre drumul către puslie.

24. Și iată și Sadoc preotul și toți Leviții cu el ridicară siciul legii Domnului din Vetar, și au oprit siciul legii Domnului Dumnezeu, iar Aviatar a stătut lângă el până ce a ieșit tot poporul din cetate.

25. Și a zis împăratul către Sadoc: întoarce siciul lui Dumnezeu în cetate, că de vom afla har în ochii Domnului mă va întoarce, și-mi va arăta mie pre el și frumusețea lui.

26. Iar de va zice așa: nu te vosc, eu sunt de față să facă mie după cum este bine întru ochii săi.

27. Și a zis împăratul lui Sadoc preotul: vedeți, întoarce-te în cetate cu pace, și Ahimaas fiul tău și Ionatan fiul lui Aviatar amândoi iiii voștri cu voi.

28. Vedeți, eu voi rămâne în laturile pustiei, până va veni sol de la voi, să-mi spue mie.

29. Și a întors Sadoc și Aviatar siciul lui Dumnezeu în Ierusalim, și a șezut acolo.

30. Iar David se suită pre coasta muntelui maslinilor, se suită plângând și cu capul acoperit, și mergea desculț și tot poporul cel cu el, fiecare cu capul descoperit, se suită înainte plângând.

31. Și s'a spus lui David, zicând: și Ahitofel este între cei uniți cu Avesalom, și a zis David: Dumnezeu meu, risipește sfatul lui Ahitofel.

32. Și a ajuns David în vârf unde s'a închinat acolo lui Dumnezeu, și iată a ieșit înaintea lui Husi prietenul cel mai ales al lui David, având haina sa ruptă și pământ pre capul său.

33. Și a zis David lui: de vei merge cu mine, vei fi mie sarcină;

34. Iar de te vei întoarce în cetate, și vei zice lui Avesalom: trecut-au frații tăi cu împăratul; după mine a trecut tatăl tău, și acum slu-

ga ta sunt eu împărate, lasă-mă să trăiesc; sluga tatălui tău am fost atunci, iar acum sunt robul tău, și vei risipi sfatul lui Ahitofel.

35. Și iată acolo cu tine sunt Sadoc și Aviatar preoții, și tot cuvântul care-l vei auzi din gura împăratului, îl vei spune lui Sadoc și lui Aviatar preoții.

36. Iată acolo cu ei doi fii ai lor: Ahimaas fiul lui Sadoc și Ionatan fiul lui Aviatar, și veți trimite prin ei la mine tot cuvântul, ce veți auzi.

37. Și a intrat Husi prietenul lui David în cetate, și Avesalom atunci intră în Ierusalim.

CAP. 16.

David oșărit de Semei.

Iar David trecuse puțin de vârful muntelui, și iată Sivă sluga lui Memfivostē a ieșit înaintea lui, și o pereche de asini încălcați, și pe ei două sute de pâini și uil de smochine, și o sută de finice și un foale de vin.

2. Și a zis împăratul către Sivă: ce sunt aceștia? Și a răspuns Sivă: asinii casei împăratului ca să șezi pre ei; iar pâinile și finicile ca să mănânce slujitorii, și vinul ca să bea cei ce au slăbit în pustie.

3. Și a zis împăratul: și unde este fiul domnului tău? Și a zis Sivă către împăratul: iată șade în Ierusalim, că a zis: astăzi voi întoarce mie toată casa lui Israel împărășica tatălui meu.

4. Și a zis împăratul către Sivă: iată toate câte sunt ale lui Memfivostē ale tale să fie, și a zis Sivă închinându-se: să allu har întru ochii tăi doamne al meu împărate!

5. Și a venit împăratul David până la Vaurim, și iată ieșea de acolo un om din rudenia casei lui Saul, și

na nefe lui eră Semei, leciору! lui Ghira a iesit mergând și blestemând.

6. Și aruncă cu pietre asupra lui David și asupra tuturor slugilor împăratului David, și eră tot poporul și toți cei tari de dreapta și de stânga împăratului.

7. Și așa a zis Semei când blestemă pre ei: ieși, ieși bărbatul sângiurilor și bărbat fărădelege.

8. Intors-au asupra sa Domnul tot sângele casei lui Saul, pentru că te-ai lăcut împărat în locul lui, și iată au dat Domnul împărăția în mâna lui Avesalom fiul tău; iar tu în răutatea ta, că bărbatul sângiurilor ești tu.

9. Și a zis Avesa fiul Saruiel către împăratul: pentru ce blestemă acel câine mort pre domnul meu împăratul? Trece-voiu și voiu tăia capul lui.

10. Și a zis împăratul către Avesa: ce este mie și vouă fiii Saruiel? Lăsați-l pre el să blesteme așa, că Domnul au zis lui, să blesteme pre David; și cine va zice pentru ce iaci așa?

11. Și a zis David către Avesa și către toate slugile sale: iată fiul meu cel ce a ieșit din pântecele meu, caută sufletul meu; cu cât mai vârtos acum fiul lui lemai; lăsați-l pre el să blesteme, că Domnul au zis lui.

12. Că doar va vedea Domnul smerenia mea, și va întoarce mie bine pentru blestemul lui în ziua de azi.

13. Și a mers David cu toți bărbaii lui pre cale, și Semei mergea pre coastele muntelui alături cu el, mergând și blestemând și aruncând cu pietre asupra lui și cu jărână împoșcă.

14. Și a venit împăratul și tot poporul cel cu el osteniți, și răsunară acolo.

15. Iar Avesalom și tot bărbatul lui Israil au intrat în Ierusalim, și Ahitofel cu el.

16. Și a fost când a venit Husi prietenul cel bun al lui David la Avesalom, și a zis Husi către Avesalom: trăiască împăratul!

17. Și a zis Avesalom către Husi: așa mult ai de prietenul tău? Pentru ce nu te-ai dus cu prietenul tău?

18. Și a zis Husi către Avesalom: nu! Ci după acela pre care i-au ales Domnul și poporul acesta și tot bărbatul lui Israil, al lui voiu fi și cu el voiu ședea.

19. Și apoi cui voiu sluji? Au nu luiui lui? Precum am slujit înaintea tatălui tău, așa voiu fi înaintea ta.

20. Și a zis Avesalom către Ahitofel: dași-mi stat ce vom face.

21. Și a zis Ahitofel către Avesalom: intră la jitoarele tatălui tău pre care le-a lăsat să păzească casa lui, și va auzi tot Israilul că ai rușinat pre tatăl tău, și se vor întări mâinile tuturor celor ce sunt cu tine.

22. Și a fugit cor lui Avesalom la hoșor, și a intrat Avesalom la jitoarele tatălui său înaintea ochilor a tot Israilul.

23. Și statul lui Ahitofel, care-l dăe în zilele cele dinău ca și cum cinevă ar fi întrebat cuvântul lui Dumnezeu, așa tot statul lui Ahitofel, și la David și la Avesalom.

CAP. 17.

Sfatu' lui Ahitofel și în arma lui.

Și a zis Ahitofel către Avesalom: Să-lege-voiu mie douăsprezece mii de bărbai, și mă voiu scula și voiu goni pre David într'astă noapte.

2. Și voiu veni asupra lui, și el fiind ostent și cu puteri slabe, voiu speria pre el, și va fugi tot poporul cel cu el, și voiu bate pre împăratul singur.

3. Și voi înțoarce pre tot poporul la tine, precum se întoarce mireasa către bărbatul său, că numai sufletul unui om cauși tu, și la tot poporul va fi pace.

4. Și s'a părut drept cuvântul acesta întru ochii lui Avesalom și întru ochii tuturor bătrânilor lui Israil.

5. Și a zis Avesalom: chemași și pre Husi al lui Arahî, și vom auzi ce zice și el.

6. Și a intrat Husi la Avesalom, și a grăit Avesalom către dânsul zicând: cuvântul acesta a grăit Ahitofel, face-vom după cuvântul lui? Iar de nu, grăește tu.

7. Și a zis Husi către Avesalom: nu este bun sfatul acesta, care l-a dat Ahitofel de astădată.

8. Și a zis Husi: tu știi pre tatăl tău și pre toți bărbaii lui, că sunt tari foarte și sunt amărâți cu sufletul lor, ca o ursoaică lipsită de pui în jară, și ca o scroafă sălbatică în câmp, și tatăl tău este bărbat rășboinic, și nu va lăsa să odihnească poporul.

9. Că iată el acum este ascuns în vr'un munte s'au în vr'un loc, și va fi când va cădea preste ei la început, și se va auzi vestea, se va zice: s'a învins poporul lui Avesalom:

10. Fie chiar cel mai viteaz a căruia inimă este ca inima leului, se va topi de frică, că știe tot Israilul că tatăl tău este tare, și viteji toți cei ce sunt cu el.

11. Așa îți dau eu sîat, ca să aduni la tine tot Israilul dela Dan până la Virsavee, ca nisipul mării de mult, și tu însuși să mergi în mijlocul lor.

12. Și vom merge asupra lui ori în ce loc îl vom afla, și vom lăbări asupra lui cum cade roua pre pământ, și nu vom lăsa din el și din toți bărbaii cei ce sunt cu el, nici unul.

13. Și de se va frage în vr'o cetate, va pune tot Israilul funii preste cetatea aceea, și o vom frage până în pârșu, cât nu va rămâneă acolo nici piatră.

14. Și a zis Avesalom și tot Israilul: mai bun este sfatul lui Husi al lui Arahî, decât sfatul lui Ahitofel, și Domnul au poruncit să risipească sfatul cel bun al lui Ahitofel, ca să aducă Domnul preste Avesalom toate relele.

15. Și a zis Husi al lui Arahî către Sadoc și către Aviatar preoții: așa și așa a sfătuit Ahitofel pre Avesalom și pre bătrânii lui Israil, și așa și așa am sfătuit eu.

16. Și acum trimiteți degrabă și dați știre lui David zicând: să nu rămâi la noapte în câmpiile pustiei; ci grăbește și treci, ca nu cumva să prinză pre împăratul și pre tot poporul cel cu el.

17. Iar Ionatan și Ahimaas stau la fântâna lui Roghil, și a mers slujnica și le-a spus lor; iar ei au mers și au spus împăratului David, că nu se putea ivi să intre în cetate.

18. Și i-a văzut pre ei o slugă, și a spus lui Avesalom, și s'au dus amândoi curând și au intrat în casa unui om în Vaurimi, și eră la el o groapă în curte, și s'au pogorît acolo.

19. Și a luat femeia și a întins acoperemânt preste gura gropii, și uscă pre el urluiată, și nu s'a știut nimic.

20. Și au venit slugele lui Avesalom la femeie acasă și au zis: unde este Ahimaas și Ionatan? Și le-a zis lor femeia: Trecură și puțină apă cerură și n'au aflat, și s'au întors în Ierusalim.

21. Și a fost după ce s'au dus,

ei au eșit din groapă și s'au dus și au spus împăratului David, și au zis lui: sculați-vă și treceți curând apa, că acestea a sfătuit Ahitofel asupra voastră.

22. Și s'a sculat David și tot poporul cel cu el, și au trecut Iordanul până la revărsatul zorilor, nerămânând nici unul care să nu îi trecut Iordanul.

23. Iar Ahitofel văzând, că nu s'a urmat statul lui, a pus șeua pe asina sa și s'a sculat, și s'a dus la casa sa și la cetatea sa, și a rânduit casa sa și s'a spânzurat și a murit, și s'a îngropat în mormîntul tatălui său.

24. Și David a trecut în Manaim, iar Avesalom a trecut Iordanul, el și tot Israelul cu el.

25. Și a pus Avesalom pre Amasai în locul lui Ioav preste oaste, și Amasai eră fiul unui bărbat a nume Ieter din fezeel, acesta a intrat la Avighea fata lui Naas sora Saruei mamei lui Ioav.

26. Și au tăbărit Avesalom și tot Israelul în pămîntul Galaad.

27. Și a lost când a intrat David în Manaim, și Esvi fiul lui Naas din Ravotul fiilor lui Amon, și Malir fiul lui Amiel din Lodavar, și Verzelli Galaaditeanul din Roghelim.

28. Au adus învălișuri, căldări, vase de lut, grâu, orz, făină, grăunțe prăjite, bob, linte și pâini.

29. Miere, unt, oi, brânză de vaci, și a adus lui David și poporului celui cu el să mănânce, că au zis: poporul a flămânzit, s'a ostenit și a însetat în pustie.

CAP. 18.

Mcartea lui Avesalom.

Și a năvărat David tot poporul și cel ce eră cu el, și a pus preste

el căpetenii preste mil și preste sute.

2. Și a trimis David a treia parte din popor supt povăjuirea lui Ioav, și a treia parte supt povăjuirea lui Avesa leciorul Saruei fratele lui Ioav, și a treia supt povăjuirea lui Eti Gheleul, și a zis David către popor: voi ieși negreșit și eu cu voi.

3. Și ziseră: să nu ieși, că de vom fugi, nu vor jineă seamă de noi, și de vom muri jumătate din noi, nu vor jineă seamă de noi, că tu ești cât noi zece mii. Și acum mai bine va fi să îi tu nouă în cetate ajutor, ca să ne ajuti.

4. Și a zis către ei împăratul: ce va plăcea întru ochii voștri, voi face, și a statut împăratul de fațura porții, și tot poporul ieșea cu sutele și cu miile.

5. Și a poruncit împăratul lui Ioav și lui Avesa și lui Eti, zicând: cruțați-mi pre leciorul meu Avesalom, și tot poporul a auzit pre împăratul poruncind tuturor boierilor pentru Avesalom.

6. Și a ieșit tot poporul în dumbravă împotriva lui Israel, și s'a făcut războiu în dumbrava lui Efraim.

7. Și a căzut acolo poporul lui Israel înaintea slugilor lui David, și s'a făcut înfrîngere mare în ziua aceea, ca la vr'o douăzeci de mii de băbași.

8. Și s'a lăcut acolo războiu înfins preste lafa a tot pămîntul, și mai mulți din popor a mâncat dumbrava, decât sabiea în ziua aceea.

9. Și s'a înfrîmpinat Avesalom cu slugile lui David, și Avesalom eră călare pre mușcoiul său, și a intrat mușcoiul supt desimea unui stejar mare, și s'a încheștat capul lui în stejar, și a rămas spânzurat între cer și între pămînt, și mușcoiul s'a dus de supt el.

10. Și a văzut un om și a spus

25 1 Paral. 2, 16, 17.

27. 9, 4; 10, 31, 32; 3 Imp. 2, 7.

18. 4, 2 Paral. 32, 6.

lui Ioav, și a zis: iată am văzut pre Avesalom spânzurat în stejar.

11. Și a zis Ioav omului celui ce i-a spus: iată dacă l-ai văzut, pen- truce nu l-ai ucis acolo la pământ? Si eu i-ași fi dat jje zece sicli de argint și un brâu.

12. Și a zis omul către Ioav: de mi-ai da în mână o mie de siclii de argint, nu voi pune mâna mea pre fiul împăratului, că în auzul no- stru a poruncit împăratul jje și lui Avesa și lui Eti zicând: crujați pre feciorul meu Avesalom.

13. Cum aş face nedreptate a- supra vieșu lui, că lucrul nu va ră- mâneă ascuns împăratului, și tu ai săi din protivă.

14. Și a zis Ioav: eu voi în- cepe aceasta, nu te voi aștepta pre tine, și a luat Ioav trei săgeți în mâna sa, și le-a înfipt în inima lui Avesalom, încă fiind el viu în de- șișul stejarului.

15. Și l-au încunjurat zece slugi, carii purtau armele lui Ioav, și lo- viră pre Avesalom, și-l omorîră.

16. Si a trâmbiat Ioav cu cor- nul, și s'a întors poporul, ca să nu gonească după Israil, că nu se în- cură Ioav de popor.

17. Și au luat pre Avesalom, și l au aruncat într'o prăpastie mare în cunibravă, într'o răpă mare, și au pus preste el grămadă de pietre mari foarte, și tot Israilul a ligit liecare la lăcașul său.

18. Iar Avesalom încă fiind viu a luat, și s'a făcut luiș stâlp, pe care l-a pus în valea împăratului, că a zis: că n'are el leciur, ca să se pomenească numele lui, și a numit stâlpul pre numele său, și se chiamă el mâna lui Avesalom până în ziua aceasta.

19. Și Ahimaas feciorul lui Sa- doc a zis: voi alergă și voi bine

vesti împăratului, că i-au făcut lui Domurul izbândire din mâna vrăj- mașilor lui.

20. Și a zis Ioav lui: tu nu ești om de bune vestiri în ziua aceasta, ci într'altă zi vei bine vesti; iar în ziua de astăzi nu vei vesti bine, de vreine ce a murit liul împăratului.

21. Și a zis Ioav lui Husi: mer- gând spune împăratului căte ai vă- zut, și s'a închinat Husi lui Ioav, și s'a dus.

22. Și a adaos încă Ahimaas le- ciorul lui Sadoc, și a zis către Ioav: fie ce va fi, voi alergă și eu după Husi; și a zis Ioav: pen truce să alergi tu fiul meu? Vino, că de vei merge nu-ți este jje de lolos vestea bună.

23. Și a zis Ahimaas: numai de cât voi alergă; și a zis Ioav lui: aleargă, și a alergat Ahimaas pre calea șesului, și a întrecut pre Husi.

24. Și David ședeă între cele două porți, și s'a dus strejarul în cerdacul porții la zid, și ridicându-și ochii săi a văzut, și iată un om alergând singur înaintea lui.

25. Și a strigat strejarul, și a spus împăratului; și a zis împăratul: de este singur, bună veste este în gura lui, și tot mergeă și se apropieă.

26. Și a văzut strejarul alt om alergând, și a strigat strejarul către poară, și a zis: iată și alt om a- leargă singur; și a zis împăratul: și acesta este bun vestitor.

27. Și a zis strejarul: eu văz că cel ce aleargă întâiu parcă ar fi aler- gătura lui Ahimaas feciorul lui Sa- doc; și a zis împăratul: om bun este acesta, și cu veste bună vine.

28. Și a strigat Ahimaas, și a zis către împăratul: pace! Și s'a în- chinat împăratului cu lafa sa la pă- mânt, și a zis: bine este cuvântat Domnul Dumnezeu lău cel ce au biruit pre oamenii cel ce ridicase

mâna lor asupra Domnului meu Împăratul.

29. Și a zis împăratul: pace este fiului Avesalom? Și a zis Ahimaas: văzut-am mulțime mare veselindu-se, când a trimis loav robul împăratului pre robul tău, și n'am cunoscut ce este acolo.

30. Și a zis împăratul: întoarce-te și stai aici, și s'a întors și a statul.

31. Și iată Husi după el a venit, și a zis împăratului: veste bună aduc domnului meu împăratului, că au făcut judecată ie Domnul astăzi din mâna tuturor celor ce s'au sculat asupra ta.

32. Și a zis împăratul către Husi: este pace fiului Avesalom? Și a zis Husi: Iie ca leciorul acesta, vrăjmașii domnului meu împăratului și toți câți s'au sculat asupra lui cu rele.

33. Și s'a turdurat împăratul, și s'a suit în foișorul cel deasupra porții și a plâns, și așa a zis când îl plângea pre el: fiul meu Avesalom! Fiul meu Avesalom! Mai bine muream eu pentru tine? eu pentru tine, Avesaloame liul meu! Fiul meu!

CAP. 19.

David iarăși împăra.

Și s'a spus lui loav, zicând: iată împăratul plânge și se tânguește pentru Avesalom.

2. Și s'a schimbat biruința în ziua aceea în jale la tot poporul, că a auzit poporul în ziua aceea zicând: că se întristează împăratul pentru fiul său

3. Și s'a furișat poporul în ziua aceea a intră în cetate, cum se furișează poporul cel ce se rușinează când fuge dela războiu.

4. Și împăratul a ascuns fața sa

și a strigat împăratul cu glas mare zicând: fiul meu Avesalom! Avesalom fiul meu! fiul meu!

5. Și a intrat loav la împăratul în casă, și a zis: rușinat-zi astăzi legea tuturor robilor tăi, celor ce te-au scos dela moarte pre tine astăzi, și sufletul liilor tăi și al fetelor tale, și sufletul lemeilor tale, și sufletul jitoarelor tale.

6. Iubind pre cei ce te urăsc pre tine, și urând pre cei ce te iubesc, și ai arătat astăzi, că nu'ți este ie de boierii tăi, nici de slugi, că am cunoscut astăzi, că de ar li trăit Avesalom, toți noi astăzi am fi morți, că acesta eră drept întru ochii tăi.

7. Și acum te scoală, și ieși afară și grăește la inimile robilor tăi, că pre Domnul m'am jurat, că de nu vei leși afară astăzi, nu va rămâne om cu tine în noaptea aceasta, și vei cunoaște că mai mare este ie răul acesta decât tot răul ce ți-a venit ie din tinerețele tale până acum.

8. Și s'a sculat împăratul, și a șezut în poartă, și la tot poporul a vestit zicând: iată împăratul șade în poartă, și a venit tot poporul înaintea împăratului la poartă; iar Israil a fugit fiecare în lăcașul său.

9. Și eră tot poporul pricinindu-se întru toate neamurile lui Israil zicând: împăratul David ne-a mântuit pre noi de toți vrăjmașii noștri, și el ne-a scos pre noi din mâna celor de alt neam, și acum a fugit din țară și dela împărăția sa de Avesalom.

10. Și Avesalom pre care l-am uns preste noi a murit în războiu, și acum pentruce voi întârziați a înloarce pre împăratul? Și cuvântul a tot Israilul a venit la împăratul.

11. Și împăratul David a trimis la Sadoc și la Aviatar preoții, zicând: grăji către bătrânii lui Iuda și le spuneți: pentruce întârziați a

întoarce pre împăratul la casa sa? Și cuvântul a tot Israelul a venit la împăratul.

12. Și frații mei sunteți voi, oasele mele și carnea mea voi, și pentru ce întârziți a întoarce pre împăratul la casa lui?

13. Și ziceți lui Amesai: au nu oșul meu și carnea mea ești tu? Și acum așa să facă mie Dumnezeu, și așa să-mi adauge, de nu vei li tu căpetenie peste oaste înaintea mea în toate zilele în locul lui Ioav.

14. Și a câștigat inima tuturor celor din Iuda, ca a unui om, și a trimis la împăratul zicând: întoarce-te tu și toți robii tăi.

15. Și s'a întors împăratul și a venit până la Iordan, și bărbajii lui Iuda au venit în Galgala, ca să meargă întru întâmpinarea împăratului, ca să treacă pre împăratul Iordanul.

16. Și a grăbit Semei feciorul lui Ghira fiul lui Iemini din Vaurimi, și s'a pogorât cu bărbajii lui Iuda întru întâmpinarea împăratului David.

17. Și o mie de băbaji cu el din neamul lui Veniamin, și Siva sluga casei lui Saul, și cincisprezece lili ai lui cu el, și douăzeci de slugi ai lui cu el, și au trecut Iordanul înaintea împăratului, și au făcut slujbă ca să treacă pre împăratul.

18. Și au trecut trecătoarea ca să scoale casa împăratului, și ca să lăcă ce este drept întru ochii lui; iar Semei feciorul lui Ghira a căzut prefața sa înaintea împăratului când a trecut el Iordanul;

19. Și a zis către împăratul: să nu-mi socotească mie Domnul meu fărădelegea, și să nu-ți aduci aminte de nedreptățile care ți-a făcut robul tău în ziua în care ieșă domnul meu împăratul din Ierusalim, ca să le pun împăratul în inima sa.

20. Că a cunoscut robul tău că eu am păcătuit, și iată eu am venit astăzi mai înainte decât tot Israelul și decât casa lui Iosif, ca să mă pogor întru întâmpinarea domnului meu împăratul.

21. Și a răspuns Avesa feciorul Saruei, și a zis: au pentru aceasta nu se va omorî Semei pentru că a blestemat pre unsul Domnului?

22. Și a zis David: ce este mie și vouă fiți Saruei? Pentru ce vă faceți astăzi mie împotrivnici? Astăzi nu se va omorî nici un om din Israel, că nu știu de voiu împărăli eu astăzi peste Israel.

23. Și a zis împăratul către Semei: nu vei muri, și s'a jurat lui împăratul.

24. Și Memfivostê feciorul lui Ionatan, fiul lui Saul, s'a pogorât întru întâmpinarea împăratului, și n'a grijit picioarele sale, nici ș'a tăiat unghiile sale, nici ș'a tocmit mustața sa, și hainele sale nu ș'a spălat din ziua în care s'a dus împăratul până în ziua în care a venit el cu pace.

25. Și a fost când intră în Ierusalim întru întâmpinarea împăratului, i-a zis lui împăratul: pentru ce n'ai mers cu mine Memfivostê?

26. Și a zis Memfivostê către împăratul: domnul meu împărate! Robul meu n'a înșelat, că a zis sluga la lui: pune șaua pre asină și să încalec și să merg cu împăratul, că schiop este robul tău.

27. Și a grăit rău de robul tău către domnul meu împăratul, și domnul meu împăratul ca ingerul lui Dumnezeu, și fă ce este bine întru ochii tăi.

28. Că n'a fost toată casa tatălui meu lără numai oameni de moarte înaintea domnului meu împăratul; iar tu ai pus pre robul tău între cei

13. Jud. 9. 2; 1 Paral. 11. 1.

17. 3 Imp. 2. 8.

22. 1 Imp. 11. 13. 28. 1 Imp. 29. 9.

ce mănâncă din masa ta, și ce îndreptare mai este mie, sau ce poci strigă încă către împăratul?

29. Și a zis lui împăratul: pentru ce mai grăești încă cuviitele tale? Zis-am: tu și Siva împărțiși țarina.

30. Și a zis Memfivostē către împăratul: și toate să le ia, după ce a venit domnul meu împăratul cu pace la casa sa.

31. Si Verzeli Galaaditeanul s'a pogorât din Roghelim, și a trecut cu împăratul Iordanul, ca să-l petreacă pe el Iordanul.

32. Iar Verzeli eră om bătrân foarte, ca de optzeci de ani, acesta a hrănit pre împăratul când lăcuia el în Manaim, că eră om avut foarte.

33. Și a zis împăratul către Verzeli: tu treci cu mine, și eu voi hrăni bătrânețele tale cu mine în Ierusalim.

34. Și a zis Verzeli către împăratul: câte sunt zilele anilor vieții mele, ca să mă sui cu împăratul în Ierusalim?

35. Om de optzeci de ani sunt eu astăzi, au doar cunoaște-voiu între bine și între rău? Au cunoaște-va încă robul tău ce va mănca sau ce va bea? Au auzi-voiu încă glasul cântătorilor sau al cântăreșelor? Și pentru ce să mai fie robul tău sarcină preste domnul meu împăratul?

36. Căci puțin va trece robul tău Iordanul cu împăratul, și pentru ce să-mi lăcă mie împăratul răsplătirea aceasta?

37. Să se întoarcă dar robul tău, și să mor în cetatea mea lângă mormântul tatălui meu și al mamei mele.

38. Și iată robul tău Hamaam fiul meu va trece cu domnul meu împăratul, lă cu el ce este bine în-

tru ochii tăi; și a zis împăratul: cu mine să treacă Hamaam, și eu voi face cu el ce esie bine întru ochii mei, și ori câte vei pofti de la mine, voi face ie.

39. Și a trecut tot poporul Iordanul, și împăratul a trecut, și a sărutat împăratul pre Verzeli și bine l-a cuvîntat pre el, și s'a întors la casa sa.

40. Și a trecut împăratul în Galgala, și Hamaam a trecut cu el, și tot poporul lui Iuda a trecut cu împăratul, și încă jumătate din poporul lui Israil.

41. Și iată tot Israilul a venit la împăratul, și a zis către împăratul: pentru ce te-a furat pre tine frații noștri bărbați lui Iuda de au trecut pre împăratul și casa lui Iordanul și toți bărbații lui David cu dînsul?

42. Și au răspuns toți bărbații lui Iuda către bărbații lui Israil, și au zis: fiindcă se apropie de mine împăratul, pentru ce te-ai mânieat așa de lucrul acesta? Au doar am mîncat din mîncarea împăratului? sau ne-a făcut nouă vre un dar? sau ne-a ridicat vre-o sarcină?

43. Și a răspuns bărbatul lui Israil bărbatului lui Iuda, și a zis: zece mâini sunt la împăratul, și cel întâiu născut eu sunt, au tu? încă și întru David sunt mai mult de cît tine, și pentru ce m'ai batjocorit, și nu s'a socotit cuvîntul meu cel dintăiu către Iuda, ca să întorc pre împăratul meu? Și s'a întărit cuvîntul bărbatului lui Iuda mai mult de cît cuvîntul bărbatului lui Israil.

CAP. 20.

Răstrătirea lui Savee și moartea lui.

Și a fost acolo un fiu lărd de lege, și numele lui Savee, feciorul lui Vohori bărbat lemeneu, și a trîni-

20. 1. 3. Imp. 12, 16.

bițat cu cornul, și a zis: nu este nouă parte în David nici moștenire nouă întru fiul lui Iesse, liecare la lăcașurile sale Israele!

2. Și s'a suit tot omul lui Israil dela David după Savee feciorul lui Vohori, după bărbajii lui Iuda s'a lipit de împăratul lor de la Iordan, și până la Ierusalim.

3. Și a intrat David în casa sa în Ierusalim, și a luat împăratul cele zece femei flitoare sale, pre care le-a lost lăsat să păzească casa, și le-a dat pre acelea în casa de pază, și le-a hrănit, și la ele n'a intrat, și au stat închise până la ziua morții lor, văduve trăind.

4. Și a zis împăratul către Amesai: cheamă-mi pre bărbajii lii lui Iuda pe a treia zi, și să lii și tu aici.

5. Și a mers Amesai să cheme pre Iuda, și a întârzieat din vremea care l-a rânduit lui David.

6. Și a zis David către Amesai: acum mai rău ne va lace Savee feciorul lui Vohori de cât Avesalom, și acum tu ia cu tine slugile domrului rău, și aleargă după dânsul, ca nu cumva să-și alle cetăți tari, și să scape dinaintea ochilor noștri.

7. Și au ieșit după dânsul Avesai și bărbajii lui Iovav și Hereti și Felch și toți rășboinicii, și au ieșit din Ierusalim să alerge după Savee leciorul lui Vohori.

8. Și ei lângă piatra cea mare, cea din GaVaon, și Amesai a intrat înaintea lor, și Iovav era încins cu haina îmbrăcăminței sale, și preste ea încinsă sabie. care spânzură preste coapsa lui în teaca ei, și sabia a ieșit și a căzut.

9. Și a zis Iovav lui Amesai: lii sănătos Iratele meu; și mâna cea dreaptă a lui Iovav a apucat barba lui Amesai ca să-l sărute.

10. Și Amesai n'a păzlit sabia

cea din mâna lui Iovav, și l-a lovit pre el Iovav cu ea în pântec, și s'au vărsat mașile lui pre pământ, și a doua-oară nu l-a lovit, și a murit; iar Iovav și Avesai fratele lui au alergat după Savee feciorul lui Vohori.

11. Și un om din slugile lui Iovav a stătit lângă dânsul, și a zis: cine voește pre Iovav și cine este al lui David să vie după Iovav.

12. Iar Amesai mort tăvălit în sânge în mijlocul căii, și văzând un om că stă tot poporul, a mutat pre Amesai din cale în iară, și a pus preste el haină, că a văzut, cum că tot cel ce venea lângă el stă.

13. Și a fost după ce l-a mutat din cale a iners tot Israilul după Iovav ca să alerge după Savee leciorul lui Vohori.

14. Și l-a urmărit în toate semințiile lui Israil la Evel și la Vetmahia, și toți cei din Hari și din toate cetățile s'au adunat și au mers după el.

15. Și s'au dus, și l-au încunjurat pre el în Evel și în Vetmahia, și au făcut șanț asupra cetății, și au stăut în zidul cel dinaintea, și tot poporul, care era cu Iovav socotea să surpe zidul.

16. Iar o lemeie înțeleaptă a strigat de pre zid, și a zis: auziți! Auziți! Spuneți lui Iovav să se apropie până aici, și voi grăi către el.

17. Și s'a apropiat Iovav către ea, și a zis lemeia: tu ești Iovav? Iar el a zis: eu, și l-a zis lui: ascultă cuvintele roabei tale, și a zis Iovav: auz, eu sunt.

18. Și a grăit zicând: odinioară era un proverb ce zice: cel ce voește a întrebă să întrebe în Evel și în Dan, de au lipsit cele ce au pus credincioșii lui Israil, cel ce voește a întrebă să întrebe în Evel, și așa a zis.

19. De au lipsit, și eu sunt dintre

cei ce jîn pacea între puternicii lui Israil, iar tu cerci a omorî cetatea și maica cetăților întru Israil, pentruce prăpădești moștenirea Domnului?

20. Și a răspuns Ioav, și a zis: departe de mine, departe de mine fie să o prinz și să o stric.

21. Nu este așa cuvântul, ci un om din muntele Elraim, Savee, feciorul lui Vohori numele lui, a ridicat mâna sa asupra împăratului David, dați-mi pre acela singur, și mă voi: duce dela cetate; și a zis femeia către Ioav: iată capul lui se va arunca la tine preste zid.

22. Și a intrat lemeia la tot poporul, și a grăit către toată cetatea cu înțelepciunea ei, ca să taie capul lui Savee feciorul lui Vohori, și l-a lăsat, și l-a aruncat la Ioav, și a trîmbățat cu cornul, și s'a risipit dela cetate tot omul la lăcașurile sale, și Ioav s'a întors în Ierusalim la împăratul.

23. Și Ioav eră mai mare preste toată oastea lui Israil, iar Vaneas feciorul lui Iodae preste Hereti și preste Feleti.

24. Și Adoneram preste bir, iar Iosalat feciorul lui Ahilut scriitor.

25. Și Susa logofăt, și Sadoc și Aviatar preoți.

26. Și încă și fras al lui Iari eră preot lui David.

CAP. 21. 47

David întâmpină foametea și biruștea pre Filistenii.

Și s'a lăcut loamete în zilele lui David trei ani unul după altul, și a căutat David lafa Domnului, și au zis Domnul: pentru Saul și pentru strîmbătatea casei lui, în vărsarea sîngelui când a ucis pre Gavaonitenii.

2. Și a chemat împăratul David pre Gavaonitenii, și a zis către ei: iar Gavaonitenii nu sunt fiii lui Israil, ci sunt din sângele Amoreului, și fiii lui Israil au jurat lor, și a cercat Saul să-i ucigă pre ei, pentru răvna ce avă el spre fiii lui Israil și ai lui Iuda.

3. Și a zis David către Gavaonitenii: ce voi face vouă? Și cu ce voi îmblânzi, ca să binecuvîntați moștenirea Domnului?

4. Și au zis lui Gavaonitenii: nu este nouă pentru argint sau pentru aur, cu Saul și cu casa lui, și nu este nouă ca să omorîm vre un om din tot Israilul, și a zis: ce veți zice voi, voi face vouă.

5. Și ei ziseră către împăratul: omul acela care ne-a slăbit pre noi, și ne-a gonit pre noi și a cugetat să ne piarză pre noi, să-l pierdem pre el, ca să nu stea el în tot hotarul lui Israil.

6. Dați nouă șapte bărbați din fiii lui, și să-i spînzurăm pre ei domnului în Gavaonul lui Saul aleși Domnului, și a zis împăratul: eu voi da.

7. Și s'a lăcut mîla împăratului de Memlivostê fiul lui Ionatan feciorul lui Saul pentru jurămîntul Domnului cel între ei și între David și între Ionatan feciorul lui Saul.

8. Și a luat împăratul pre cei doi fii ai Resfei fetei lui Aiea pre cari i-a născut lui Saul pre Ermoni și pre Memfivostê, și pre cei cinci feciori ai Melholei fetei lui Saul, și pre cari i-a născut lui Esdril feciorul lui Verzell al lui Maulati.

9. Și a dat pre ei în mîna Gavaonitenilor, și i-au spînzurat pre ei în munte înaintea domnului, și au căzut acolo acești șapte într'un loc, iar ei s'au omorît în zilele cele mai

22. 8, 16.
21. 1. Iezechiel, 17, 18.

2. Ius Navi 9, 16. 7. 1 Imp. 18, 1.
5, 3, 7

dintâin ale secerei, când încep a se seceră orzurile.

10. Iar Resfa fata lui Aiea a luat sac, și l-a așternut pre piatră la începutul secerii orzurilor până a picat preste ei apă din cer, și n'a lăsat pasărilor cerului să odihnească preste ei ziua și hiarele jării noaptea.

11. Și s'a spus lui David toate câte a făcut Resfa lata lui Aiea jitoarea lui Saul.

12. Și a mers David, și a luat oasele lui Saul și oasele lui Ionatan fiul lui dela oamenii locuitori în lavis Galaad, carii furase pre ei din ușița Vetsanei, că acolo au fost pus pre ei cei de alt neam în ziua în care au bătut cei de alt neam pre Saul în Ghelvoe.

13. Și a adus de acolo oasele lui Saul și oasele lui Ionatan fiul lui, și a adunat oasele celor spânzurați.

14. Și a îngropat oasele lui Saul și oasele lui Ionatan fiul lui și oasele celor spânzurați în pământul lui Veniamin, alături în mormântul lui Chis tatăl lui, și a făcut toate câte a poruncit împăratul, și s'a mi-
lostivit Dumnezeu spre pământ după aceasta.

15. Și au mai făcut rășbolu cei de alt neam cu Israil, și s'a pogorât David și slugile lui cu el, și s'au bătut cu cei de alt neam, și a ostenit David.

16. Iar Israil care eră din nepoții lui Rafa, a căruia sulijă cumpănă de trei sule de sicli cumpănitură de aramă, acesta era încins cu sabie, și socotea să lovească pre David.

17. Și Avesa leclorul Saruei i-a ajutat, și a lovit pre cel de alt neam, și l-a omorât, atunci au jurat bărbaii lui David zicând: nu vei mai ieși cu noi la rășbolu, ca să nu stingi lumina lui Israil.

18. Și după aceasta iar s'a făcut rășboiu în Ghet cu cei de alt neam, atunci a bătut Sevoha al lui Asmatoti pre Sel cel ce era din nepoții lui Rafa.

19. Și s'a mai făcut rășboiu în Rov cu cei de alt neam, și a bătut Elcanan feciorul lui Ariorghim Veleemiteanul pre Goliat Ghefeul, iar coada sulijii lui eră ca sulul jesarilor.

20. Și s'a mai făcut încă rășboiu în Ghet, și era un bărbat din Madon, și degetele mâinilor și degetele picioarelor lui câte șase, douăzeci și patru la număr, acesta eră din cei născuți din Rafa.

21. Și a ocărât pre Israil, și l-a bătut pre el Ionatan leclorul lui Semiei fratele lui David.

22. Acești patru s'au născut strănepoți uriașilor în Ghet din casa lui Rala, și a căzut în mâna lui David și în mâna slugilor lui.

CAP. 22.

Cântarea lui David de mulțămintă, pentru izbăvire de vrăjmași.

Și a grăit David Domnului cuvintele cântării aceștia în ziua în care l-au izbăvit pre el Domnul din mâna tuturor vrăjmașilor lui și din mâna lui Saul și a zis:

2. Doamne, platra mea și țaria mea și scăparea mea!

3. Dumnezeul meu păzitor va li mie, și voi nădăjdui spre dănsul, apărătorul meu și cornul mântuirii mele, ajutorul meu și scăparea mântuirii mele, de cel nedrept mă va mântui.

4. Lăudând voi chema pre Domnul, și de vrăjmașii mei mă voi mântui.

5. Că m'au cuprins durerile morții, și rîurile fărădelegii m'au turburat.

12. 1 Imp. 31, 12. 14. Is, Navi 16, 26.
16. 1 Imp. 17, 7

18. 1 Paralip. 20, 4.
22. 1. Psalm. 17, 3. 4 Psalm. 17, 4.

6. Durerile morții m'au încunjurat, întâmpinatu-m'au greutățile morții.

7. Întru necazul meu voiu chema pre Domnul, și către Dumnezeuul meu voiu striga, și va auzi din Biserica cea sfântă a sa glasul meu, și strigarea mea întru urechile lui.

8. Și s'a clătit și s'a cutremurat pământul, și temelile cerului împreună s'au lăburat și s'au clătit, că s'au mănăiat pre dănele Domnul.

9. Suiți-s'a fum întru mânia lui, și loc din gura lui va mânca, cărbuni s'au așăat dela dânsul.

10. Și au plecat cerurile și s'au pogorît, și negură supt picioarele lui.

11. Și au șezut preste Heruvimi, și au zburat, și s'au arătat preste aripile vânturilor.

12. Și au pus întuneric ascunderea lui împrejurul lui coriul lui, întunericul apelor au îngrășat în norii văzduhurilor.

13. Din strălucirea cea dinaintea lui s'au așăat cărbuni de foc.

14. Tunat-au din cer Domnul, și cel înalt și-au dat glasul său.

15. Și au trimis săgeți, și i-au răsipit pre ei, și au fulgerat fulger și i-au turburat pre ei.

16. Și s'au arătat izvoarele apelor, și s'au descoperit temelile lumii de certarea Domnului, de suflarea duhului mâniei lui.

17. Trimis-au dintru înălțime și m'au luat, ridicatu-m'au din ape multe.

18. Mântuitu-m'au de vrăjmașii mei cei tari, de cel ce mă urăsc pre mine, că s'au mai întărit decât mine.

19. Întâmpinatu-m'au ei în ziua necazului meu, și au fost Domnul întărirea mea.

20. Și m'au scos întru largime, și m'au izbăvit, că bine au voit întru mine.

21. Și mi-au răsplătit mie Domnul după dreptatea mea, și după cură-

ția mâinilor mele va răsplăti mie.

22. Că am păzit căile Domnului, și n'am lăcut păgânătate despre Dumnezeuul meu.

23. Că toate judecățile lui înaintea mea sunt, și îndreptările lui nu s'au depărtat dela mine.

24. Și voiu fi fără de prihană cu dânsul, și mă voiu păzi de fărădelegea mea.

25. Și mi va răsplăti mie Domnul după dreptatea mea și după curăția mâinilor mele înaintea ochilor lui.

26. Cu cel cuvios, cuvios vei fi, și cu omul cel desăvârșit, desăvârșit vei fi.

27. Și cu cel ales, ales vei fi, și cu cel îndărătnic te vei îndărătnici.

28. Și pre poporul cel sărac vei mântui, și ochii mândrilor vei smeri.

29. Că tu ești luminătorul meu Doamne, și Domnui îmi va lumina întunericul meu.

30. Că întru tine mă voiu izbăvi de ispită, și întru Dumnezeuul meu voiu trece zidul.

31. Dumnezeuul meu fără prihană este calea lui, cuvântul Domnului cu foc lămurit scutitor este tuturor celor ce nădăjduesc spre dânsul.

32. Cine este Dumnezeu afară de Domnul? Și cine este lăcător afară de Dumnezeuul nostru?

33. Cel tare care mă întărește cu putere, și au pus fără prihană calea mea.

34. Cel ce pune picioarele mele ca ale cerbului, și preste cele înalte mă pune.

35. Cel ce învață mâinile mele la războiu, și slăramă arc de aramă în brațele mele.

36. Și ai dat mie scuteală de mântuirea mea, și ascultarea ta m'a înmulțit pre mine.

37. Lărgit-ai pașii mei supt mine, și n'au slăbit picioarele mele.

38. Goni-voiu pre vrăjmașii mei, și voiu prinde pre dânsii, și nu mă voiu întoarce, până ce voiu sfârși pre ei.

39. Și voiu frânge pre dânsii, și nu se vor scula, și vor cădea supt picioarele mele.

40. Și mă vei înălța cu putere spre războiu, împiedecă-vei pre cei ce se scoală asupra mea, supt mine.

41. Și al vrăjmașilor mei mi-ai dat mie dosul, și pre cei ce mă urăsc pre mine i-ai pierdut.

42. Strigă-vor, și nu este cine să-i ajute, către Domnul, și nu i-a auzit pre ei.

43. Și am zdrumicat pre ei ca țărâna pământului, ca țina din drumuri i-am supreat pre ei.

44. Și mă vei izbăvi de sabia no- roadelor, păzi-mă-vei cap neamuri- lor, poporul pre care n'am cunos- cut, a slujit mie.

45. Fii streinii au minșit mie, cu auzul urechii m'au ascultat.

46. Fii streini se vor lepăda și vor schiopă din cărările lor.

47. Viu este Domnul, și binecuvân- tai este păzitorul meu, și se va înăl- ță Dumnezeuul meu, păzitorul mântu- irii mele.

48. Tare este Domnul cel ce dă izbăviri mie, și a supus noroade supt mine.

49. Și m'au scos pre mine dela vrăjmașii mei, și dela cei ce se scoală asupra mea mă vei înălța, de omul nedrept mă vei izbăvi.

50. Pentru aceasta mă voiu mă- ruri și ie Doamne întru neamuri, și numelui tău voiu cântă.

51. Cel ce mărești mântuirile îm- păratului, și faci milă unsului tău lui David și seminței lui până în veac.

CAP. 23.

Cele din urmă cuvinte ale lui David, și vitezii lui.

Și acestea sunt cuvintele lui David Șcele mai de pre urmă: credincios este David fiul lui Iesse, și credin- cios bărbat pre care l-au sculat Dom- nul preste unsul Dumnezeuului lui Iacov, și cuvioși Psalmii lui Israil.

2. Duhul Domnului au grăit întru mine, și cuvântul lui pre limba mea.

3. Zice Dumnezeul lui Israil: mie au grăit păzitorul lui Israil. Pildă am grăit întru oameni, cum veși întârl lrica lui Dumnezeu.

4. Și în lumina lui Dumnezeu di- mineaja, să răsară soarele dimi- neaja, n'a ieșit din luntină, și ca din ploaie otava din pământ.

5. Că nu este așa casa mea cu cel tare, că legătură veșnică au pus mie, gata în toată vremea păzită, că toată mântuirea mea și toată voea întru Domnul, că nu va odrăsl cel lărădelege.

6. Ca un ghimp scos toți aceștia, că nu cu mâna se vor prinde.

7. Si omul nu se va ostent întru aceasta, și mulțime de fier și de lemn de sulțe, și în foc cu ardere vor arde întru rușinea lor.

8. Acestea sunt numele vitejilor lui David: Ievoste Hananeul cel mai întâiu între cei trei este: Adinon A- soneanul, acesta a scos sabia sa asupra a opt sute de rănlji odată.

9. Și după el Eleanan feciorul fra- telui tatălui său, fiul lui Dudi unul dintre cei trei viteji cari erau cu Da- vid, când a ocărit el pre cei de alt neam, și cei de alt neam se adu- nase acolo la războiu, și a fugit tot Israilul de către fața lor.

10. El s'a sculat, și a bătut pre cei de alt neam, până ce s'a oște-

49. Psalm 17, 49.
50. Rom. 15, 9.

23. R. 1 Paral. 11, 10 și 19, 10.
2. 1 Paral. 11, 12.

nit mâna lui, și s'a lipit mâna lui de sabie, și au făcut Domnul mântuire mare în ziua aceea, și poporul s'a întors după el numai a jefui.

11. Și după acesta Samaia feciorul lui Asa Aruhieul, care când s'au adunat cei de alt neam în Tiriea, unde eră o parte de jarină plină de linte, iar poporul fugi dela laja celor de alt neam;

12. A stat ca un stâlp în mijlocul părții aceea, și o a mântuit și a bătut pre cei de alt neam, și au făcut Domnul mântuire mare.

13. Și s'au pogorît trei din cei treizeci de boieri, și s'au pogorît în Kason la David în peștera lui Odolam, când ceata celor de alt neam tăbărise în valea lui Ralain.

14. Și David eră atunci în întăritură, iar tabăra celor de alt neam eră atunci în Vitteem.

15. Și polind David, a zis: cine-mi va da apă din lântăna cea din Vitteem, care este lângă poartă, și tabăra celor de alt neam atunci eră în Vitteem.

16. Și acei trei mari au rupt tabăra celor de alt neam, și au scos apă din lântăna din Vitteem, care este lângă poartă, și o au luat, și s'au întors la David, și n'a vrut să o beă, ci o a vărsat Domnului.

17. Și a zis: departe dela mine să fie Doamne a face aceasta, au bea-voi sângele bărbașilor celor ce s'au dus cu sullenul lor? Și n'a vrut să o beă. Aceasta au făcut cei trei viteji.

18. Și Avesa fratele lui Ioav feciorul Saruel acesta eră cel mai întâu între cei trei, și acesta a ridicat sulia sa asupra a trei sute de răniți, și eră numit între cei trei.

19. Între acei trei a fost mărit, și căpetenie, și până la cei trei n'a ajuns.

20. Și Vaneas feciorul lui Iodae, acesta eră bărbat, care lăcuse multe și mari laptz în Caveșeil, și acesta a ucis pre cei doi feciori ai lui Arii Moaviteanul, și acesta s'a pogorît și a ucis leul în mijlocul gropii în vreme de iarnă.

21. Acesta a ucis pre un bărbat Eghiptean om chipeș, și în mâna Eghipteanului eră sulia ca un lemn de punie, și s'a pogorît la el cu un toag, și a apucat sulia din mâna Eghipteanului, și l-a omorât pre el cu sulia lui.

22. Acestea a făcut Vaneas feciorul lui Iodae, și numele lui între cei trei viteji.

23. Între cei trei mărit, și la acei trei n'a ajuns, și l-a pus pre el David preste slelnicii săi, și acestea sunt numele celor viteji ai împăratului David:

24. Asail fratele lui Ioav, acesta este unul dintre cei treizeci. Eleanan feciorul lui Duda fratele tatălui său din Vitteem.

25. Sema Rudeul.

26. Melis Keloteanul, fras feciorul lui Isca Tecoteanul.

27. Aviezer Anotiteanul, Mecvone Asotiteanul.

28. Ehlon Ahiteanul, Noere Netofatiteanul.

29. Eli feciorul lui Vana Netofatiteanul, Eti fiul lui Riva din Gavaa al lui Veniamin.

30. Vaneas Faratoniteanul, Uri de la Nalali al Gheii.

31. Arii feciorul Aravoteanului, Zaor Varsamiteanul.

32. Eliasa feciorul Lavoniteanului, Vasac al lui Gonni feciorul lui Ionatan.

33. Sama Aroriteanul, Ahian feciorul lui Arata Araturiteanul.

34. Elifatat feciorul lui Maahi, E-

19. 1 Paral. 11, 21.

20. Is. Navi 15, 21. 21. 1 Paral. 11, 22.
22. 1 Paral. 11, 26. 30. Jud. 12, 15.

fiav feciorul lui Ahitofel Gheloni-
teanul.

35. Asarai Carnileanul al lui Ureu
feciorul Azvil.

36. Igala feciorul lui Natan și Voan
feciorul lui Agarin.

37. Elah Amoniteanul, Ghelore Vi-
roteul, purtătorul armelor lui Ioav
feciorul Saruiei.

38. Iras Etireul

39. Și Urie Heteul, de toți trei-
zeci și șapte.

CAP. 24.

*David numără poporul și e pedepsit
cu ciumă.*

Și a adaos mânia Domnului a se
șaprinde întru Israil, și a mișcat
pre David întru dânsul zicând: mergi
numără pre Israil și pre Iuda.

2. Și a zis împăratul către Ioav
mai marele puterii, care era cu dâ-
nsul: mergi dar prin toate semănțiile
lui Israil și ale lui Iuda dela Dan
până la Virsavee, și numără popo-
rul, și voi eu ști numărul poporului.

3. Și a zis Ioav către împăratul:
Domnul Dumnezeu tău să adauge
poporul cât este acum, și de o sută
de ori atâta, să vadă ochii domnu-
lui meu împăratului; iar domnul
meu împăratul, pentruce voește cu-
vântul acesta?

4. Și a biruit cuvântul împăratu-
lui la Ioav și la mai marii oastei,
și a ieșit Ioav și mai marii oștirii
dela împăratul ca să numere pre
poporul lui Israil.

5. Și a trecut Iordanul, și a tăbă-
rit în Aroir deadreapta cetății cei
din mijlocul văii lui Gad și a lui
Eliezer.

6. Și a venit în Galaad și în pă-
mântul Tavason și Iton, care este
Adase, și a mers în Danidan, și a
încunjurat Sidonul.

7. Și a venit în Mapsarul Tirului
și în toate cetățile Eveului și ale
Hananeului, și a mers spre răsă-
ritul lui Iuda în Virsavee.

8. Și a umblat în tot pământul,
și după nouă luni și douăzeci de zile
a sosit la Ierusalim.

9. Și a dat Ioav numărul cerce-
tării poporului la împăratul, și a
lost în Israil opt sute de mii de
bărbați tari, carii purtau sablea, iar
bărbații lui Iuda cinci sute de mii,
bărbați rășboinici.

10. Și îi bătea înima lui David în
el, pentru că a numărat poporul,
și a zis David către Domnul: gre-
șit-am foarte făcând cuvântul acesta,
și acum Doamne ridică fărădele-
gea robului tău, că foarte nebunește
am lucrat.

11. Și s'a sculat David dimineața,
și a fost cuvântul Domnului către
Gad prorocul văzătorul, zicând:

12. Mergi, și grăește către David,
și-l spune, acestea zice Domnul: trel
ridic eu asupra ta, alege-ți una din-
tr'acelea, și voiu face fie.

13. Și a intrat Gad la David, și i-a
spus și i-a zis lui: alege-ți ce să îți se
facă, au să vie trei ani de loamele în
pământul tău? Au trei luni să fugi
tu dinaintea vrăjmașilor tăi, și ei
să te gonească, au trei zile să fie
moarte în pământul tău? Acum dar
cunoaște, și vezi, ce voiu răspunde
celui ce m'au trimis.

14. Și a zis David către Gad: strimt
este mie de câte trele părțile foarte;
ci mai bine voiu cădea în mâinile
Domnului, că multe sunt îndurărilor
lui foarte, decât să caz în mâinile
oamenilor.

15. Și s'a ales David moartea, și
erau zilele secerii de grâu, și au dat
Domnul moarte în Israil de dimi-
neață până la vremea prânzului, și

24. 1. 1 Paral. 21, 1. 2. Jud. 20, 1.
3. 2 Lege 1, 11. 5. Is. Navi 13, 16.

7. Is. Navi 19, 29 10. 12, 13. 11. 1 Paral.
21, 12. 14. 1 Paral. 21, 13. 15. Daniel 13, 53.

a început perirea în popor, și a murit din poporul Domnului dela Dan și până la Virsavee șaptezeci de mil de oameni.

16. Și a întins îngerul lui Dumnezeu mâna asupra Ierusalimului ca să-l strice, și i s'au făcut milă Domnului de răutate, și au zis îngerului celui ce strică în popor: destul este acum, trage mâna ta, și îngerul Domnului eră lângă ariea lui Orna Evuseul.

17. Și a zis David către Domnul, când a văzut el pre îngerul care lovea pre popor, și a zis: iată eu sunt cel ce am păcătuit, și eu sunt păstorul cel ce am făcut rău, iar aceștia oile ce au făcut? Să fie dar mâna ta preste mine și preste casa tatălui meu.

18. Și a venit Gad la David în ziua aceea, și i-a zis lui: sue-te și pune Domnului jertfelnic în ariea lui Orna Evuseul.

19. Și s'a suit David după cuvântul lui Gad prorocul în ce chip i-au poruncit lui Domnul.

20. Și s'a uitat Orna, și a văzut pre împăratul și pre slugile lui venind către sine, și a ieșit Orna, și s'a închinat împăratului cu lafa sa pre pământ.

21. Și a zis Orna: ce este că a venit domnul meu împăratul la robul său? Și i-a zis David: să cum-păr dela tine ariea, ca să zidesc jertfelnic Domnului, și să înceteze moartea deasupra poporului.

22. Și a zis Orna către David: ia-o, și să aducă domnul meu împăratul Domnului ce este bine întru ochii lui, iată boii spre ardere de tot, și roatele și uneltele boilor în loc de lemne.

23. Toate a dat Orna împăratului, și a zis Orna către împăratul: Domnul Dumnezeuul tău să te binecuvinteze pre tine.

24. Și a zis împăratul către Orna: nu, ci cumpărând voi cumpără de la tine cu preț, și nu voi aduce Domnului Dumnezeului meu ardere de tot în dar dată, și a cumpărat David ariea și boii cu argint de cincizeci de sicli.

25. Și a zidit acolo David jertfelnic Domnului, și a adus ardere și jertfă de pace, și a adăos Solomon la jertfelnic după aceea, că dintâiu eră mic, și Domnul s'a milostivit pământului, și a încetat perirea deasupra lui Israil.

22. 1 Imp. 6, 14.

24. 1 Paral. 21, 25.

CARTEA A TREIA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

Solomon.

Iar împăratul David îmbătrânise îndelungat de zile, și-l învălea cu haine, și nu se încălzea.

2. Și au zis slugile lui către dânsul: să caute împăratului fecioară tânără, și să stea înaintea împăratului și să-l încălzească și să doarmă cu el, și se va încălzi domnul nostru împăratul.

3. Și a căutat lecioară frumoasă din tot hotarul lui Israil, și a aliat pre Avisag Somaniteanca, și o a adus la împăratul.

4. Și lecioara era la chip frumoasă foarte, și încălzea pre împăratul și slujea lui, și împăratul nu o a cunoscut pre ea.

5. Iar Adonias leciorul Aghitei s'a ridicat, zicând: eu voiu împărăși, și s'a iăcut luiș care și călăreș, și cincizeci de oameni alergau înaintea lui.

6. Și nu l-a oprit pre el tatăl său niciodată, zicând: pentrucelaci aceasta? Și era el la chip frumos foarte, și pre el l-a născut după Avesalom.

7. Și a vorbit cu Ioav leciorul Sareui și cu Aviatar preotul, carii a iutau pre Adonias urmând lui.

8. Iar Sadoc preotul și Vaneas leciorul lui Iodae și Natan prorocul și Semei și Risi și viteții lui David, nu erau cu Adonias.

9. Și a junghiat Adonias oi și viteji și miei, la piatra lui Zoelei, care era lângă lăntâna lui Roghil, și a chemat pre toți frașii săi pre fiii împăratului și pre toți bărbașii lui Iuda și pre slugile împăratului.

10. Iar pre Natan prorocul și pre Vaneas și pre viteji și pre Solomon fratele său, n'a chemat.

11. Și a grăit Natan către Virsavie muma lui Solomon zicând: au n'ai auzit că s'a iăcut împărat Adonias leciorul Aghitei, și domnul nostru David nu știe?

12. Și acum vino să-ți dau sfat și să-ți mântuești sufletul tău și sufletul liului tău Solomon.

13. Vino și intră la împăratul David, și grăește către el zicând: doamne al meu împărate! Au nu te-ai jurat tu roabei tale, zicând: că Solomon liul tău va împărăși după mine, și el va ședeă pre scaunul meu? Pentrucelaci împărășește Adonias?

14. Și lată încă grăind tu cu împăratul, și eu voiu intră după tine, și voiu plini cuvintele tale.

8. 4. 18.

9. 2 împ. 17, 77; Is. Navi 15, 7.

15. Și a intrat Virsaviea la împăratul în cămară, și împăratul eră bătrân foarte, și Avlsag Somaniteanca slujă împăratului.

16. Și s'a plecat Virsaviea și s'a închinat împăratului, și a zis împăratul: ce este?

17. Iar ea a zis: doamne al meu împărate! Tu ai jurat întru Domnul Dumnezeu-tău roabei tale, zicând: că iul tău Solomon va împărăși după mine, și el va ședeă pre scaunul meu.

18. Și acum iată Adonias împărășește, și tu doamne al meu împărate! Nu știi.

19. Și a junghiat vișei și miei și oi multe, și a chemat pre toți fiii împăratului și pre Aviatar preotul, și pre Ioav căpetenia oastei, iar pre Solomon robul tău nu l-a chemat.

20. Și tu doamne al meu împărate! Ochii a tot Israelului spre tine, să le spui lor, cine va ședeă pre scaunul domnului meu împăratului după cănsul.

21. Și va li dupăce va adormi domnul meu împăratul cu părinții săi, și voui li eu și Solomon fiul meu grășiji.

22. Și iată încă grăind ea către împăratul, a intrat și Natan prorocul.

23. Și spuseră împăratului, zicând: iată Natan prorocul, și a intrat la laja împăratului, și s'a închinat împăratului cu laja la pământ.

24. Și a zis Natan: doamne al meu împărate! Tu ai zis: că Adonias va împărăși după mine, și că el va ședeă pre scaunul meu?

25. Că s'a pogorît astăzi, și a junghiat vișei și miei și oi multe, și a chemat pre toți lii împăratului și pre căpeteniile oastei și pre Aviatar preotul, și iată beau și mănâncă înaintea lui, și au zis: să trăiască împăratul Adonias.

26. Și pre minc robul tău și pre

Sadoc preotul și pre Vaneas leciorul lui Iodae și pre Solomon robul tău n'a chemat.

27. Au deta domnul meu împăratul cuvântul acestia s'a lăcut fără să li spus robului tău, cine va ședeă pre scaunul domnului meu împăratului după dânsul?

28. Și a răspuns împăratul David, și a zis: chemați pre Virsaviea, și ea a intrat înaintea împăratului, și a stătut înaintea lui.

29. Și a jurat împăratul, și a zis: viu este Domnul cel ce au izbăvit sufletul meu din toată primejdia.

30. Că precum am jurat ie întru Domnul Dumnezeu lui Israel, zicând: că Solomon fiul tău va împărăși după mine, și el va ședeă pre scaunul meu în locul meu, așa volu lace în ziua aceasta.

31. Și s'a plecat Virsaviea cu laja la pământ și s'a închinat împăratului, și a zis: să trăiască domnul meu împăratul David în veac!

32. Și a zis împăratul David: chemați-mi pre Sadoc preotul și pre Natan prorocul, și pre Vaneas leciorul lui Iodae, și au intrat înaintea împăratului, și le-a zis lor împăratul:

33. Luați pre slugile domnului vostru cu voi, și puneți călare pre fiul meu Solomon pre mușcoiul meu, și-l duceți în Sion.

34. Și să-l ungă pre el acolo Sadoc preotul și Natan prorocul, împărat preste Israel, și trâmbiați cu cornul și strigați: să trăiască împăratul Solomon!

35. Și vă veți sui după el și va intra și va ședeă pre scaunul meu, și el va împărăși în locul meu, că am poruncit să fie povăzuiilor preste Israel și preste Iuda.

36. Și a răspuns Vaneas leciorul lui Iodae împăratului, și a zis: fie așa, adevereze Domnul Dumnezeu

cuvântul domnului meu împăratului.

37. Precum au lost Domnul cu domnul meu împăratul, așa să fie cu Solomon, și să mărească scaunul lui mai mult decât scaunul domnului meu împăratul David.

38. Și s'a pogorît Sadoc preotul și Natan prorocul și Vaneas feciorul lui Iodae și Hereti și Feleti, și au pus pre Solomon pre mușcolul împăratului David, și l-au adus pre el în Sion.

39. Și a luat Sadoc Preotul cornul cel cu untdelemn din cort, și a uns pre Solomon, și a trâmbițat cu cernul, și a zis tot poporul: să trăiască împăratul Solomon !

40. Și s'a suit tot poporul după el, și jucă poporul cu danșuri, și făcea veselie mare, că răsună pământul de glasul lor.

41. Și a auzit Adonias și toți chemații lui când sfârșise ospățul, și a auzit Ioav glasul cornului, și a zis: ce este glasul de care răsună cetatea ?

42. Și încă grăind el, iată și Ionatan feciorul lui Aviatar preotul veni, și a zis Adonias: intră că om cinstit ești tu, și bune vestiri știi.

43. Și a răspuns Ionatan, și a zis lui Adonias: cu adevărat domnul nostru împăratul David a lăcut împărat pre Solomon.

44. Și a trimis cu el împăratul pre Sadoc Preotul și pre Natan Prorocul și pe Vaneas feciorul lui Iodae și pre Hereti și pre Feleti, și l-a pus căfare pre mușcolul împăratului.

45. Și l-a uns pre el Sadoc Preotul și Natan prorocul, împărat în Sion, și s'au suit de acolo veseli, și a răsunat cetatea, acesta este glasul care l-ați auzit.

46. Și a șezut Solomon pre scaunul împărăției.

47. Și au intrat slugile împăratului să binecuvînteze pre Domnul nostru pre împăratul David zicând: bun să facă Dumnezeu numele lui Solomon fiului tău mai mult decât numele tău, și să mărească scaunul lui mai pre sus decât scaunul tău, și s'a închinat împăratului pre pățul lui.

48. Și așa a zis împăratul: bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israel, cel ce au dat astăzi din sămânța mea șezător pre scaunul meu, și ochii mei văd.

49. Și s'au spăimântat, și s'au sculat toți chemații lui Adonias, și s'a dus fiecare om în calea sa.

50. Și s'a temut Adonias de fața lui Solomon, și s'a sculat, și s'a dus, și s'a prins de coarnele jertfelnicului.

51. Și s'a spus lui Solomon, zicând. Adonias s'a temut de împăratul Solomon, și iată se jine de coarnele jertfelnicului, zicând: să'mi jure astăzi împăratul Solomon că nu va omori pre robul său cu sabiea.

52. Și a zis Solomon: de va li om bun, nu va cădea nici unui din perii lui pre pământ; iar de se va afla răutate într'însul, se va omori.

53. Și a trimis împăratul Solomon, și l-a luat pre el dela jertfelnic, și a intrat și s'a închinat împăratului Solomon, și l-a zis Solomon lui: mergi la casa ta.

CAP. 2.

Moartea lui David.

Și s'au apropiat zilele lui David că să moară, și a poruncit lui Solomon fiul său zicând:

2. Eu merg în calea a tot pămînteanul, iar tu te întărește, și ții bărbat.

3. Și păzește rânduețele Domnului Dumnezeului tău, ca unibland întru căile lui, să păzești poruncile lui și îndreptările lui și judecățile lui și mărturiile lui, cele scrise în legea lui Moisi, ca să înțelegi cele ce vei face după toate câte voi porunci ție.

4. Ca să întărească Domnul cuvântul său, care au grăit către mine zicând: de vor păzi fiii tăi calea sa, ca să umble înaintea mea întru adevăr cu toată inima sa și cu tot sufletul său, zicând: nu va lipsi ție bărbat de pre scaunul lui Israil.

5. Iar tu ai cunoscut, câte a făcut mie Ioav feciorul Saruei, câte a făcut celor două căpetenii ai oștirii lui Israil, lui Avenir feciorul lui Nir și lui Amesai feciorul lui Ieter, că i-a omorât pre ei, și a vărsat sânge de rășboiu în pace, și a pus sânge nevinovat în brâuul său cel dela mijlocul său, și întru încălțăminte picioarelor lui.

6. Și vei face după înțelepciunea ta, și să nu lași să se ducă bătrânețele lui cu pace în iad.

7. Iar fiilor lui Verzei Galaaditeanul să faci milă, și să lie între cei ce mănâncă din masa ta, că ei au venit la mine când fugeam de fața lui Avesalom fratele tău.

8. Și iată cu tine este Semei feciorul lui Ghira fiul lui Iemini din Vaurim, acesta m'a blestemat blestem rău în ziua în care mă duceam la tabără, și s'a pogorât întru întâmpinarea mea la Iordan, și m'am jurat lui pre Domnul, zicând: nu te voi omorî cu sable.

9. Pentru aceea să nu-l lași ca pre un nevinovat, că om înțelept ești tu, și vei cunoaște ce vei face lui, și să duci căruntețele lui cu sânge în iad.

10. Și a adormit David cu părinții săi, și s'a îngropat în cetatea lui David.

11. Iar zilele câte a împărățit David preste Israil au fost patruzeci de ani: în Hebron a împărățit șapte ani, și în Ierusalim treizeci și trei de ani.

12. Și a șezut Solomon pre scaunul lui David Tatăl său fiind de doisprezece ani, și s'a întărit împărăția lui foarte.

13. Și a intrat Adonias feciorul Aghitei la Virsaviea muma lui Solomon, și s'a închinat ei, iar ea a zis: vii cu pace? Și el a zis: pace.

14. Și a zis ei: cuvânt am către tine, și i-a zis lui: grăește.

15. Și a zis ei: tu știi că a mea eră împărăția, și spre mine a căutat tot Israilul ca să împărădesc, și s'a întors în împărăția, și s'a făcut a fratelui meu, că dela Domnul s'a făcut lui.

16. Și acum o cerere cer eu de la tine; nu-ți întoarce fața ta, și Virsaviea a zis: grăește.

17. Și a zis ei: grăește rogu-te către Solomon împăratul, că nu-și va întoarce fața sa de către tine, și să-mi dea mie femeie pre Avisag Somaniteanca.

18. Și a zis Virsaviea: bine, eu voi grăi pentru tine împăratului.

19. Și a intrat Virsaviea la împăratul Solomon, ca să grăiască lui pentru Adonias, și s'a sculat împăratul înaintea ei, și s'a închinat ei, și a șezut pre scaunul său, și s'a pus scaun mumei împăratului, și a șezut deadreapta lui.

20. Și a zis lui: o cerere mică eu cer dela tine, să nu întorci fața mea, și a zis împăratul: cere malca mea, că nu te voi întoarce.

21. Iar ea a zis: să se dea Avi-

3. A 2 Lege 17, 19. 4. 6, 12. 5. 2 Imp. 3, 26, 39 și 20, 10. 7. 2 Imp. 17, 27 și 19, 31. 8. 2 Imp. 16, 5, și 19, 16.

10. Fapt. 2, 29. 11. 2 Imp. 5, 4. 12. 2 Imp. 2, 11, 1 Paral. 29, 23. 13. 1 Paral. 22, 9.

sag Somaniteanca leneie lui Adonias fratele lui.

22. Și a răspuns împăratul Solomon, și a zis malcilor sale: și pentru ce ai cerut tu pre Avisag Somaniteanca lui Adonias? Cere-ți lui împărășica, că el este fratele meu cel mai mare decât mine, și lui Aviatar preotul și lui Ioav feciorul Saruei mai marele oștirilor, prieteni.

23. Și s'a jurat împăratul Solomon pre Domnul, zicând: așa să-mi facă mie Dumnezeu și așa să-mi adauge, asupra sufletului său a grăit Adonias cuvântul acesta.

24. Și acum viu este Domnul cel ce m'au gălit și m'au pus pre scaunul lui David tatălui meu, și mi-au făcut mie casă, precum au grăit Domnul, că astăzi se va omori Adonias.

25. Și a trimis împăratul Solomon pe Vaneas feciorul lui Iodae, și l-a ucis, și a murit Adonias în ziua aceea.

26. Și lui Aviatar preotul a zis împăratul: mergi tu în Anatot în iarina ta, că vinovat morții ești tu în ziua aceasta, ci nu te voi omori, pentru că ai purtat sicriul legii Domnului în înalta lui David tatălui meu, și pentru că ai pățimit întru toate câte a pățimit tatăl meu.

27. Și a lepădat Solomon pre Aviatar să nu fie preot Domnului, ca să se plinească cuvântul Domnului, care l-au grăit asupra casei lui Ili în Silom.

28. Și a venit vestea până la Ioav feciorul Saruei, că Ioav se plecase după Adonias, iar după Solomon nu s'a fost plecat, și a fugit Ioav în cortul Domnului și s'a apucat de coarnele jertfelnicului.

29. Și s'a spus lui Solomon zicând: că a fugit Ioav în cortul Domnului, și iată se jine de coarnele jertfelnicului, și a trimis Solomon împăratul la Ioav, zicând:

30. Ce s'a întâmplat jine de ai fugit la jertfelnic? Și a zis Ioav: pentru că m'am spăimântat de fața ta, și am fugit la Domnul; și a trimis Solomon împăratul pre Vaneas feciorul lui Iodae, zicând: mergi și-l uide și-l îngroapă pre el.

31. Și a venit Vaneas feciorul lui Iodae la Ioav în cortul Domnului, și i-a zis lui: acestea zice împăratul: ieși afară, iar Ioav a zis: nu vreau ieși afară, ci aici vreau muri; și s'a întors Vaneas feciorul lui Iodae, și a spus împăratului, zicând: acestea a grăit Ioav, și acestea mi-a răspuns mie.

32. Și a zis lui împăratul: mergi și fă lui după cum a grăit, și-l uide pre el și-l îngroapă, și vei ridica astăzi dela mine și dela casa tatălui meu sângele, care în zadar a vărsat Ioav.

33. Și au întors Domnul sângele nedreptății peste capul lui, în ce chip a tăcut el celor doi oameni mai drepti și mai buni decât sine, că i-a ucis pre el cu sabie, și tatăl meu David n'a știut de sângele lor, pre Avenir feciorul lui Nir voevodul oștirilor lui Israil și pre Amesai feciorul lui Ieter voevodul oștirilor lui Iuda.

34. Și s'au întors sângiurile lor pre capul lui și pre capul semînției lui în veac, iar lui David și semînției lui și casei lui și scaunului lui, să fie pace dela Domnul în veac.

35. Și s'a suit Vaneas feciorul lui Iodae, și a năvălit asupra lui, și l-a omorât pre el, și l-a îngropat pre el în casa lui în pustie.

36. Și a pus împăratul pre Vaneas feciorul lui Iodae în locul lui preste oaste, și împărășica sporea în Ierusalim; iar pre Sadoc preotul l-a pus împăratul preot mare în locul lui Aviatar.

-6. 1 Imp. 22, 20; 2 Imp. 15, 24.
37. 1 Imp. 2, 31.

32. 2 Imp. 3, 27; 20, 10.

37. Și trimițând împăratul a chemat pre Semei, și i-a zis lui: zidește-ți casă în Ierusalim, și șezi acolo, și să nu ieși de acolo nicăieri.

38. Și va fi în ziua în care vei ieși și vei trece pârșul chedrilor, să știi bine că cu moarte vei muri, sângele tău va fi preste capul tău, și l-a jurat pre el împăratul în ziua aceea.

39. Și a zis Semei către împăratul: bun este cuvântul care l-ai grăit doamne al meu împărate! Așa va face robul tău, și a șezut Semei în Ierusalim trei ani.

40. Și a fost după trei ani, au fugit doi robi ai lui Semei la Anhis feciorul lui Maaha împăratul Ghetei, și s'a spus lui Semei, zicând: iată robii tăi sunt în Ghet.

41. Și s'a sculat Semei, și a pus șaua pre asina sa, și s'a dus în Ghet la Anhis să caute pre robii săi, și s'a dus Semei, și a adus pre robii săi din Ghet.

42. Și se spuse lui Solomon, zicând: că s'a dus Semei din Ierusalim în Ghet, și a adus pre robii săi.

43. Și a trimis împăratul și a chemat pre Semei, și a zis către el: au nu te-am jurat pre Domnul, și am poruncit ție, zicând: în ce zi vei ieși din Ierusalim, și vei merge deadreapta șeu deasfânga, să știi bine că cu moarte vei muri? Și ai zis mie: bun este cuvântul care îlauz.

43. Pentru ce n'ai păzit jurămîntul Domnului, și porunca care am poruncit ție?

45. Și a zis împăratul către Semei: știi toată răutatea inimii tale, cum o ai făcut lui David tatălui meu, și au întors Domnul răutatea preste capul tău.

46. Și împăratul Solomon este binecuvîntat, și scaunul lui David

va sta înaintea Domnului în veac.

47. Și a poruncit împăratul Solomon lui Vaneas feciorul lui Iodac, și a ieșit, și l-a omorît pre el, și a murit.

CAP. 3.

Căsătoria lui Solomon înțelepciunea lui.

Și s'a întărit împărăția în mîna lui Solomon, și s'a făcut Solomon ginere lui Faraon împăratul Eghiptului, și a luat Solomon fata lui Faraon, și o a băgat în cetatea lui David până ce a sfârșit el a zidi casa sa, și casa Domnului cea dintîiu, și zidul Ierusalimului de jur împrejur.

2. Iar poporul tîmîia pre înălțimi, pentru că nu se zidise casă numelui Domnului până acum.

3. Și a iubit pre Domnul Solomon umblînd întru poruncile lui David tatăl său, numai că lăcăsă jertfă, și tîmîia pre înălțimi.

4. Și s'a sculat împăratul, și a mers în Gavaon să facă jertfă acolo, pentru că eră cel mai înalt și desfășat, o mie de arderi de tot a adus Solomon pre jertfelnic în Gavaon.

5. Și s'au arătat Domnul lui Solomon noaptea, și au zis Domnul către Solomon: fă vre-o cerere pentru tine.

6. Și a zis Solomon: tu ai făcut cu robul tău David tatăl meu milă mare de a petrecut înaintea ta întru adevăr și întru dreptate, și cu inimă dreaptă spre tine, și i-ai păzit lui această milă mare, să pui pre fiul lui pre scaunul său, precum este astăzi.

7. Și acum Doamne Dumnezeu meu! Tu ai dat pre robul tău în locul lui David tatălui meu, și eu

3. 1, 7, 8; 2 Paral. 1, 1. 3. 4 Imp. 14, 4.
4. 2 Paral. 1, 3. 5. 11, 9; 2 Paral. 1, 7.
7. 1 Paral. 22, 5.

45. 2 Imp. 16, 5 7. 46. 2 Paral. 1, 1.

sunt prunc mic, și nu știu ieșirea mea și intrarea mea.

8. Și robul tău este în mijlocul poporului tău, care l-ai ales popor mult, care nu se poate număra și spune de mulțime.

9. Și să dai robului tău inimă auzi, și a judecă poporul tău întru dreptate, ca să cunoască între bine și între rău, că cine va putea să judece pre acest popor greu al tău?

10. Și a plăcut cuvântul înaintea Domnului, că a făcut Solomon cererea aceasta.

11. Și au zis Domnul către el: pentru că ai cerut de la mine aceasta, și n-ai cerut zile multe, și n-ai cerut avuție, nici ai cerut sufletul vrăjmașilor tăi, ci ai cerut înțelepciune, ca să știți face judecată,

12. Iată am făcut după cuvântul tău, și iată am dat fie inimă înțeleaptă și pricepută, mai înainte de tine n'a fost om ca tine, și după tine nu se va afla asemenea fie.

13. Și cele ce n'ai cerut am dat fie, și avuție și mărire atâta, cât n'a fost om asemenea fie întru împărați în toate zilele tale.

14. Și de vei umbla în calea mea, să păzești poruncile mele și învățăturile mele, precum a umblat David tatăl tău, voiu înmulți și zilele tale.

15. Și s'a deșteptat Solomon, și a cunoscut că este vis, și s'a sculat, și a mers în Ierusalim, și a stăzut înaintea feșii jertfelnicului împrejurul feșii sicriului legii Domnului în Sion, și a adus arderi de tot și cele de pace, și a făcut ospăț mare luiș și tuturor slugilor sale.

16. Atunci au venit două femei curve la împăratul, și au stăzut înaintea lui.

17. Și a zis o femeie: vai mie

doamne al meu! Eu și femeia aceasta am locuit într-o casă, și am născut în aceeași casă.

18. Și a fost a treia zi, dupăce am născut eu, a născut și femeia aceasta, și eram numai noi amândouă: iar altul afară de noi amândouă n'a fost în casă.

19. Și a murit pruncul femeii acesteia noaptea, că a adormit preste el.

20. Și s'a sculat la miezul nopții, și a luat pruncul meu din brațele mele, și roaba ta dormea, și l-a culcat la sânul său, și pruncul său cel mort l-a culcat la sânul meu.

21. Și m'am sculat dimineața să-mi aplec pruncul meu, și el eră mort; și iată m'am uitat bine la el dimineața, și n'a fost fiul meu pre care eu l-am născut.

22. Și a zis femeia cealaltă: nu, ci fiul meu este cel viu, iar fiul tău, cel mort, și grăiau înaintea împăratului.

23. Și a zis împăratul către ele: tu zici: că fiul cel viu este al meu, și cel mort este fiul tău, iar tu zici: nu; ci cel viu este fiul meu, și cel mort fiul tău.

24. Și a zis împăratul: luați o sabie, și o aduceți la mine, și adu-se ră sabiea înaintea împăratului.

25. Și a zis împăratul: tăiați în două pre pruncul cel viu care suge, și dați jumătate din el femeii acesteia, iar cealaltă jumătate o dați femeii cealalte.

26. Și a răspuns femeia a căreia eră fiul cel viu, și a zis către împăratul: că-i sărise inima pentru fiul său, și a zis: vai mie doamne! Dați ei pruncul, numai să nu-l omorâți, iar cealaltă a zis: nici al meu, nici al ei să nu fie, împărțiți-l.

27. Și a răspuns împăratul și a zis: dați pruncul cel viu femeii ceia ce a zis dați-l ei, numai să nu-l o-

9, 2 Paral. 1, 10, 12, 5, 12; Eccles. 1, 16.
13, 4 Imp. 23, 25, 1 Paral. 29, 25.
14 Mat. 6, 33.

morții, că aceasta este muma lui.

28. Și a auzit tot Israelul judecata aceasta, care a judecat împăratul, și s'a temut de fața împăratului, că a văzut că înțelepciunea lui Dumnezeu este întru el ca să facă îndreptare.

CAP. 4.

Dregătorii lui Solomon. Slava lui.

Și împăratul Solomon împărălea preste Israel.

2. Și aceștia erau dregătorii lui: Azaria fiul lui Sadoc preotul.

3. Eliaf și Ahia fiii lui Sisa logofei, și Iosafat feciorul lui Ahilud scriitor.

4. Și Vaneas feciorul lui Iodae preste oaste, și Sadoc și Aviatar preoți.

5. Și Azaria feciorul lui Natan, preste cel ce stau lângă împăratul, și Zavut feciorul lui Natan prieten împăratului.

6. Și Ahisar eră dregător casei împăratului, iar Eliac iconom, și Eliav feciorul lui Saf preste moșie, și Adoniram feciorul lui Avdon preste biruri.

7. Și Solomon avea doisprezece cârmultori preste tot Israelul, cari dau de cheltuială împăratului și casei lui, fieștecare câte o lună pe an da cele de cheltuială.

8. Și acestea sunt numele lor: Veen fiul lui Or în muntele lui Efraim unul.

9. Fiul lui Dacar în Maches și în Salavin și în Vetsamis și în Elon, până la Vitenan, unul.

10. Fiul lui Esdi în Aravot avea Soho și tot pământul lui Ofer.

11. Fiul lui Aminadav avea tot Neftadorul, și lemele avea pre Telat fata lui Solomon, unul.

12. Vana fiul lui Ahilut ținea E-

taanahul și Maghedonul și ioaiș casa lui San cel dela Sesatan sup1 Esrae, și din Vitean până la Savelmaula până la Maever-lucam.

13. Fiul lui Naver din Ravotul Galaad, acesta avea cetățile lui lair feciorul lui Manasi în Galaad, a acestuia parte eră Argovul în Vasan șasezeci de cetăți mari întărite și zăvoare de aramă, unul.

14. Ahinadav fiul lui Sadoc în Maanaim.

15. Ahimaas în Neftalim, și acesta a luat pre Vasemmat fata lui Solomon femeie, unul.

16. Vaana feciorul lui Husi în Asir și în Vaalot, unul.

17. Iosafat liul lui Fuasud în Isahar.

18. Semei feciorul lui Ila în Venniamin.

19. Gaver feciorul lui Adai în pământul lui Gad, pământul lui Sion împăratul Ezevionului și Og împăratul Vasanului și Nasel, unul preste toate care eră într'acel pământ.

20. Iuda și Israel mulți foarte ca nisipul mării întru mulțime, mâncau și beau și se veseleau.

21. Iar Solomon stăpânea întru toate împărățiile dela riul pământului celor de alt neam, și până la hotarele Eghiptului, și aducea lui daruri, și slujea lui Solomon în toate zilele vieții lui.

22. Iar acesta eră prânzul lui Solomon în fiecare zi: treizeci de măsuri de făină aleasă, și șasezeci de măsuri de făină.

23. Zece viței aleși, și douăzeci de boi păscători și o sută de oi, afară de cerbi și de căprioare și de pasări alese și sălbateci.

24. Că el stăpânea preste tot ținutul cel dincolo de riu, dela Tapsa până la Gaza în toate împărățiile

4, 6, 5, 14; 12, 18.
16, 18. Navi 15, 35.

21. Sirah. 47, 14.

dincolo de riu, și avea el pace din toate părțile împrejur.

25. Și lăcuiau Iuda și Israel fără de frică fiecare supț vița sa și supț smochinul său, și dela Dan și până la Virsavie în toate zilele lui Solomon.

26. Și avea Solomon patruzeci de mii de cai la care, și douăsprezece mii de călăreți.

27. Și dau cele de cheltuială cărnurilor aceștia împăratului Solomon, după toate poruncile la masa împăratului fiecare în luna sa, cum era rânduit.

28. Și orz și paie cailor, și carele lor cărau la locul unde era să fie împăratul, fiecare după rânduiala sa.

29. Și au dat Domnul înțelepciune lui Solomon și pricepere multă foarte și minte multă, ca nisipul cel de pre lângă mare.

30. Și s'a înmulțit înțelepciunea lui Solomon, mai mult decât înțelepciunea tuturor oamenilor celor mai dinainte, și mai mult decât înțelepții Egiptului.

31. Și a fost mai înțelept decât toți oamenii, și mai înțelept decât Ghetan Ezrelineanul și decât Enan și decât Halcad și decât Dardala feciorii lui Mal, și s'a vestit numele lui în toate neamurile prin prejur.

32. Și a alcătuit Solomon trel mii de pilde, și cinci mii de cântări.

33. Și a grăit de lemne dela che-drul cel din Livan și până la isopul care iese prin zid, și a grăit de vite și de cele ce zboară și de cele ce se târăsc și de pești.

34. Și a venit din toate neamurile să auză înțelepciunea lui Solomon, și-a luat daruri dela toți împărații pământului, carii aveau de înțelepciunea lui.

CAP. 5.

Pregătiri pentru zidirea Casei Domnului.

Și a trimis Hiram împăratul Tirului slugile sale la Solomon, că a zis, cum că pre el l-a uns împărat în locul lui David tatălui său, că a iubit Hiram pre David toată viața sa.

2. Și a trimis Solomon la Hiram, zicând:

3. Tu știi pre tatăl meu David, că n'a putut să zidească casă numelui Domnului Dumnezeuului meu, din pricina războaielor ce l-au fost încunjurat pre el, până ce i-au dat pre el Domnul sunt talpele picioarelor lui.

4. Și acum m'au odihnit Domnul Dumnezeuul meu de toate părțile, nu este împotrivitor, nu este întâmpinare rea.

5. Și iată eu socotesc să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeuului meu, precum au grăit Domnul Dumnezeu către David tatăl meu, zicând: fiul tău, pre care volu da în locul tău pre scaunul tău, acela va zidi casă numelui meu.

6. Și acum poruncește, și să-mi tale lemne din Livan, și iată slugile mele împreună cu slugile tale, și plăta slujbei tale voi da fie cum vei zice, că tu știi, că la noi nu este care să știe tăia lemne ca Sidonenii.

7. Și a fost după ce a auzit Hiram cuvintele lui Solomon, s'a bucurat foarte, și a zis: bine este cuvântul Dumnezeuu astăzi, cel ce au dat lui David fiu înțelept preste poporul acesta mare.

8. Și a trimis Hiram la Solomon, zicând: auzit-am toate pentru care ai trimis la mine, eu voi face toată

25. 1 Paral. 22, 9. 26. 2 Paral. 1, 14 și 9, 25. 27. Sirah 47, 15.

5. 1, 2 Imp. 5, 11. 3. 2 Imp. 7, 5, 1 Paral. 22, 8. 5. 2 Imp. 7, 13; 2 Paral. 2, 1, 4, 1 Paral. 22, 10.

voca ta, încât este pentru lemne de chedru și de pin.

9. Slugile mele le vor pogori pre ele din Livan la mare, eu le voi face plute până la locul ce'mi vei spune, și le voi lăsa acolo, iar tu le vei lua; ci și tu să faci voia mea, ca să dai pâine casei mele.

10. Și a dat Hiram lui Solomon chedri și pini după cum a voit.

11. Iar Solomon a dat lui Hiram douăzeci de mii de măsurii de grâu de hrană casei lui, și douăzeci de mii de măsurii de untdelemn curat, acestea da Solomon lui Hiram în tot anul.

12. Și Domnul au dat înțelepciune lui Solomon precum au grăit lui, și a fost pace între Hiram și între Solomon, și au făcut legătură între sine.

13. Și a luat împăratul Solomon bir din tot Israilul, și eră birul de treizeci de mii de oameni.

14. Și trimetea din ei în Livan zece mii într'o lună pe rind schimbându-se, o lună erau în Livan și două luni în casa lor, și Adoniram eră preste bir.

15. Avea încă Solomon șaptezeci de mii, cari purtau poverile, și optzeci de mii, cari tăiau piatră în munte.

16. Afară de mai marii cârmuitorilor, cari erau preste lucruri la Solomon, trei mii șase sute de cârmuitori preste popor, cari făceau lucrurile.

17. Și a poruncit împăratul de au adus pietre mari scumpe și pietre necioplite pentru temelii casei.

18. Și au cioplit slugile lui Solomon și slugile lui Hiram și Ghivlii, și au gătit pietrele și lemnele în trei ani, ca să zidească casa.

CAP. 6.

Solomon zidește Casa Domnului.

Și a fost în anul patru sute și șaptezeci dela ieșirea fiilor lui

4, 2 Paral. 2, 16. 12, 3, 12. 14, 4, 6.
6. 1. 2 Paral. 3, 2. Fap. Ap. 7, 47.

Israil din Eghipt, în anul al patru-lea, în luna a doua a împărăției împăratului Solomon preste Israil, și a zidit casă Domnului.

2. Și casa care a zidit împăratul Solomon Domnului, avea șasezeci de coji în lungimea sa și douăzeci de coji lărgimea sa și treizeci de coji înălțimea sa.

3. Și pridvorul dinaintea Bisericii de douăzeci de coji de lung spre coasta casei, și zece coji de larg înaintea casei; și a zidit casa, și o a săvârșit pre ea.

4. Și a făcut casei ferestre largi înăuntru și înguste afară.

5. Și a făcut preste zidul casei pridvoare mari împrejurul Bisericii și al altarului, și a făcut camere împrejur.

6. Camerele cele de jos erau de cinci coji în lărgime, cele din mijloc de șase coji lărgimea; iar cele din al treilea rând de șapte coji lărgimea, că se deosebea zidul de dinafară al casei ca să nu se lipească de zidurile casei.

7. Și casa când se zidea, cu pietre în colțuri cioplite întregi s'a zidit, și ciocan, secure și toată unealta de fier nu s'a auzit în casă, când s'a zidit ea.

8. Și camerele cele de jos aveau intrare supt umărul drept al casei, și pre trepte strâmbe se suia la cea din mijloc, și din cea din mijloc la cea din rândul al treilea.

9. Și a zidit casa, și o a săvârșit, și a acoperit casa cu lajuri și cu podele de chedri.

10. Și a făcut coperiș peste toată casa de cinci coji de înalt, și eră încheiat cu lemne de chedru.

11. Și au fost cuvântul Domnului către Solomon, zicând:

12. Casa aceasta care tu zidești, de vei umbla întru poruncile mele

5, 1 Paral. 9, 26. 12 2, 4; 9, 4; 11, 10.

și vei face judecățile mele și vei păzi toate poruncile mele, să te ații întru ele, voi înțări cu tine cuvântul meu care am grăit către David tatăl tău.

13. Și voi înălța în mijlocul fiilor lui Israel, și nu voi părăsi pre poporul meu Israel.

14. Și a zidit Solomon casa, și o a săvârșit pre ea.

15. Și a îmbrăcat pereții casei din lăuntru cu lemne de chedru dela pardoseala casei și până la pereți și până la câpriori, l-au făcut căptușală cu lemne pe dinlăuntru, și a căptușit casa pe dinlăuntru cu scânduri de pin.

16. Și a zidit cei douăzeci de coți din marginea zidului o coastă dela pardoseală până la câpriori, și a făcut dinlăuntru dela altar zid spre Sfânta Sfințelor.

17. Și de patruzeci de coți era Biserica despre fața altarului.

18. Și cu chedru a căptușit casa dinlăuntru, și a săpat săpăturile și frunze întinse tot de chedru, și piatra nu se vedea.

19. Și altar în mijlocul casei în lăuntru ca să pue acolo sicriul legii Domnului.

20. Douăzeci de coți lungimea și douăzeci de coți lărgimea și douăzeci de coți înălțimea, și l-a acoperit cu aur încheiat, și a făcut jertelnice de chedru împreajma feșii altarului, și l-a căptușit cu aur.

21. Și toată casa o a căptușit cu aur până la sfârșitul a toată casa.

22. Și a făcut în altar doi Heruvimi de lemn de chiparos de zece coți de mari de o măsură.

23. De cinci coți aripa unui Heruvim, și de cinci coți a doua aripă a lui, zece coți erau dela vârful unei aripi a lui până la vârful celelalte aripi a lui.

24. Așa eră și al doilea Heruvim, o măsură și o săvârșire la amândoi.

25. Și înălțimea unui Heruvim de zece coți, așa eră și a celui de al doilea Heruvim.

26. Și a pus pre amândoi Heruvimii în mijlocul casei cel mai dinlăuntru, și a întins aripile lor, și se atingeă o aripă de zidul casei, și aripa celui alt Heruvim se atingeă de cel alt perete, și aripile lor cele către mijlocul casei se atingeau aripă de aripă.

27. Și a căptușit Heruvimii cu aur.

28. Și pre toți pereții casei împrejur săpați a scris cu condeiul Heruvimi și finici, și frunză întinsă pe dinlăuntru și pe dinafară.

29. Și pardoseala casei o a căptușit cu aur pe dinlăuntru și pe dinafară.

30. Și la ușa altarului a făcut uși de lemn de maslin, și stâlpii ușilor în cinci muchii.

31. Și două uși de lemn de pin cu Heruvimi și finicuri și frunze întinse, și le-a căptușit cu aur, și Heruvimii și finicurile erau poleși cu aur.

32. Și așa a făcut porții Bisericii stâlpi de lemn de maslin în patru dungi.

33. Și două uși de lemn de pin, cu două despărțituri ușa și jălanele lor, și cu două despărțituri ușa a doua care se învârtă.

34. Săpate cu Heruvim și finicuri și frunze întinse, iar săpăturile poleite cu aur.

35. Și a zidit pridvorul cel mai dinlăuntru cu trei rânduri de pietre cioplite și cu un rând de chedru cioplite prin prejur.

36. Întru al patrulea an s'a pus temelie casei Domnului în luna lui Ziu.

37. Și în anul al unsprezecelea în luna lui Vul, care este luna a opta, a săvârșit casa cu toate lucrurile ei și cu toate socotelele ei, și o a zidit ore ea în șapte ani.

CAP. 7.

Făcerea casei împărătești și a vaselor sfinte.

Și a zidit Solomon luiș casă în trei-sprezece ani, și a săvârșit casa sa cu toate ale ei.

2. Și a zidit casa cu lemn din Liban, o sută de coți lungimea ei, cincizeci de coți lărgimea și treizeci de coți înălțimea ei; cu trei rânduri de stâlpi de chedru și capete de chedru la stâlpi.

3. Și a podit cu chedru casa deasupra pre stâlpii cei de laturi, și numărul stâlpilor patruzeci și cinci.

4. Cincisprezece într'un rând.

5. Și ferestre trei, și deschizătură preste deschizătură în trei rânduri, și toate ușile și despărțirile în patru unghiuri cu ferestrele și ușă preste ușă în trei rânduri.

6. Și pridvoare de stâlpi cincizeci de coți de lungi și treizeci de coți de late, împreunate pridvoarele față în față, și stâlpi și grinzi groase la pridvoare.

7. Și a făcut pridvorul scaunelor unde se judecă, numit pridvorul divanului, căptușit cu lemne de chedru dela un capăt la cellalt.

8. Și casa în care seade, aveă o curte înăuntru, cu asemenea lucrare, apoi a zidit casă și fetel lui Faraon, pre care o luase Solomon, asemenea pridvorului acestuia.

9. Toate acestea din plete alese cioplite de o măsură dinăuntru și din afară și din temelie, până la vârf, și afară la curtea cea mare.

10. Temelia eră cu pietre de pref, mari, de zece și de opt coți.

11. Și deasupra ei pietre de pref, de o măsură tăete, și chedrii.

12. Curtea cea mare prin împrejur aveă trei rânduri de pietre cioplite, și un rând de chedru săpat.

13. Ca și curtea casei Domnului cea dinăuntru, și pridvorul casei.

14. Și a trimis împăratul Solomon și a luat pre Hiram din Tir,

15. Fecior unei femei văduve, care eră din seminția Neftali; iar tatăl lui, om Tiriean meșter de aramă, și plin de meșteșug și de pricepere și de știință a face tot lucrul de aramă; și s'a dus la împăratul Solomon, și a făcut toate lucrurile.

16. Și a turnat doi stâlpi la pridvorul casei, de optsprezece coți înălțimea stâlpului, și grosimea stâlpului de patrisprezece coți împrejur de patru degete săptămurile; așa și stâlpul al doilea.

17. Și două cununi deasupra a făcut să le pue preste capetele stâlpilor turnătură de aramă de cinci coți înălțimea unei cununi, și de cinci coți înălțimea cununii ceilalte.

18. Și a făcut două plase, ca să acopere cununile stâlpilor, o plasă la o cunună și altă plasă la adoua cunună, și ca clucuri, două rânduri de rodii de aramă împletite ce atârneau jur împrejur, așa a făcut și la adoua cunună.

19. Și cununile cele de pre capetele stâlpilor erau în formă de crin de patru coți lângă pridvor.

20. Și cununile pre cei doi stâlpi, și deasupra cununilor plasa pre laturi și două sute rodii în rânduri preste cununa a doua.

21. Și s'au pus stâlpi pridvorului Bisericii, și a pus un stâlp, și a numit numele lui: Iachin; și a pus stâlpul al doilea, și a numit numele lui: Vooz.

22. Preste capetele stâlpilor lucru în chipul crinului; și s'a săvârșit lucrarea stâlpilor.

23. Și a făcut mare vărsată, zece coți dela o margine până la cea-

14. 2 Paral. 2, 13. 15. Egipt 31, 3.

16. 4 Imp. 25, 16. 17. 21. 2 Paral. 3, 17.

23. Ierem. 52, 17; 2 Paral. 4, 2. 3.

laltă, cinci coji înălțimea ei rotundă împrejur, și rotunzimea împrejur de treizeci de coji.

24. Și proptele dedesuptul buzei ei, împrejură pre ea de zece coji, ca să razeme marea împrejur, două rânduri de proptele vărsate la topitorul lor.

25. Și dedesuptul mării doisprezece boi, trei cu fața spre miezănoapte, trei cu fața spre apus, trei cu fața spre miezăzi, și trei cu fața spre răsărit: iar preste ei deasupra marea și toate dosurile lor dedesupt.

26. Și grosimea ei de un pumn, și marginea ei ca marginea unui potir, lucrată ca lloarea de crin, două mii de vedre încăpeau.

27. Și a făcut zece temelii de aramă, cinci coji lungimea unei temelii și patru coji lărgimea ei, și șase coji înălțimea ei.

28. Și temeliiile erau astfel lucrate că se încheiau între ele, și încheetura în mijloc pe dinafară.

29. Și pre încheeturile lor cele de din alară, lei și boi și Heruvimi, dinafară, deasupra și dedesuptul leilor și al boilor, lucruri de atârnat.

30. Și patru roate de aramă la fiecare temelie, cu osiile de aramă de patru părți ale lor, și umerii lor dedesuptul scăldătorilor, și umerile vărsate de laturea omului zăcând.

31. Și gura ei din lăuntru de căpelea și înălțimea un cot, și gura ei rotundă, lăptură așa de un cot și jumătate și pre gura ei săpături, și închegăturile lor în patru muchi, nu rotunde.

32. Și patru roate supt închieturi și mâini în roate la temelle, și înălțimea unei roate de un cot și jumătate.

33. Și lucru roatelor lucru ca roatele carului, mâinile lor și umerii

lor și lucrătura lor toate vărsate.

34. Și patru umeri pre cele patru unghiuri ale liecărei temeliei, din temelle, umerii lui.

35. Și pre capul temeliei rotunjite împrejur de o jumătate de cot de mare pre capul temeliei, și începătura mâinilor lui și închieturile lui, și se deschideau la începăturile mâinilor lui.

36. Și închieturile lui, Heruvim și lei și finicuri stând fiindu-se fiecare după fața sa, pe dinlăuntru și prin prejur.

37. Într'acest chip a făcut toate cele zece temelii, o rânduială și o măsură la toate.

38. Și a făcut zece vase de aramă, patruzeci de vedre încăpeau într'un vas cu măsură de patru coji, un vas preste o temelie la cele zece temelii.

39. Și a pus cele zece temelii: cinci la umărul casei dreapta despre răsărit și cinci la umărul casei deastânga, și marea la umărul casei dreapta despre răsărit de partea răsăritului.

40. Și a făcut Hiram căldările și tigăile și blidele, și a sfârșit Hiram a face toate lucrurile care a făcut împăratului Solomon în casa Domnului.

41. Stâlpii cei doi și cununile stâlpilor cele două, pre capetele stâlpilor, și plasele cele două, ca să acopere amândouă cununile ciopliturilor cele ce sunt preste stâlpi.

42. Și cele patru sute rodii la amândouă plasele, două rânduri de rodii la fiecare plasă, să acopere amândouă cununile preste amândoi stâlpi.

43. Și temeliiile cele zece și căldările cele zece preste temelii.

44. Și marea cea una și boii cei doisprezece dedesuptul mării.

45. Și căldările și tigăile și blidele și toate vasele câte a făcut Hiram împăratului Solomon casei Domnului, și stâlpii cei patruzeci și opt ai casei împăratului și ai casei Domnului.

46. Toate lucrurile împăratului câte a făcut Hiram au fost de aramă, nu eră cumpănitură aramii din care toate acestea s'au făcut, că eră multă foarte, și nu se putea cumpăni arama din care a făcut.

47. În ținutul Iordanului le-a vârsat împăratul, în pământ cleos, între Sohot și între Gheira.

48. Și a dat împăratul Solomon toate vasele, iar de mulțime multă foarte nu eră cumpănitură aramii.

49. Și a făcut Solomon toate unctionele în casa Domnului, jertfelnicul cel de aur și masa pre care stau pâinile punerii înainte, de aur.

50. Și sfeșnicile cinci de dreapta și cinci de stânga dinaintea feții altarului, care sunt din aur încheete, și candelile și luminătoarele și mușcărele de aur.

51. Și pragurile și zăvoarele și paharele și blidele și cădelnișile de aur încheete și jăfânișile ușilor casei cei mai dinlăuntru a Sfintei Sfintelor, și ușile casei Bisericii de aur.

52. Și s'a plinit tot lucrul casei Domnului care l-a făcut Solomon, și a băgat Solomon înlăuntru argintul și aurul și vasele pre care le-a dat la vistierile casei Domnului cele alierosite de David tatăl său și de Solomon.

CAP. 8.

Sfințirea Bisericii lui Solomon.

Și a fost dacă a săvârșit Solomon și a zidi casa Domnului și casa sa, după douăzeci de ani, atunci a a-

dunat împăratul Solomon pre toți bătrânii lui Israel în Sion, ca să aducă scriul legii Domnului din cetatea lui David, din Sion.

2. În luna lui Atanin la sărbătoarea care este în luna a șaptea

3. Și au venit toți bătrânii lui Israel.

4. Și au ridicat preoșii scriul și cortul mărturie și vasele cele sfinte, care erau în cortul mărturie.

5. Iar împăratul și tot Israelul mergeau înaintea scriului jertfind ei și boi fără de număr.

6. Și au băgat preoșii scriul legii Domnului la locul lui în altarul casei în Sfânta Sfintelor supt aripile Heruvimilor.

7. Că Heruvimii erau cu aripile înținse preste locul scriului, și acopereau Heruvimii pe deasupra scriul și sfintele lui.

8. Și întreceau cele sfinșite că se vedeau capetele celor sfinșite din sfânta înaintea altarului; iar de altă rădă nu se vedeau, și a fost acolo până în ziua aceasta.

9. Nu eră în scriu, fără numai cele două table de platră, tablele legii, care le-a pus acolo Moisi în Horiv, când au făcut legătură Domnul cu fiili lui Israel, când leșau ei din pământul Eghiptului.

10. Și a fost dacă au ieșit preoșii din sfânta, nor a umplut casa Domnului.

11. Și nu puteau preoșii să stea să slujească de fața norului, că umpluse slava Domnului casa Domnului.

12. Atunci a zis Solomon: Domnul au zis că lăcuște în nor.

13. Și eu am zidit casă numelui tău sfântă ție, și gata ca să șezi și să lăcuști tu în ea în veci.

14. Și a întors împăratul fața sa, și

49. Egipt 25, 23, 30 și 30, 1; 1 Paral 26, 14.

50. 2 Paral. 4, 7. 51. 4 Imp. 25, 14.

52. 2 Paral. 5, 1.

8. 1, 2 Paral. 5, 2.

6. 2 Paral. 5, 7. 7. 2 Paral. 5, 8, 10.

9. Egipt 34, 27 și 25, 16; Evrei 9, 4.

10. Egipt 40, 32, 34. 11. Num. 9, 15.

12. 2 Paral. 5, 14. și 6, 1.

13. Egipt 20, 21; lev. 16, 2; evrei 9, 7, 12.

pînc a cuvîntai împăratul pre tot ls-
-raii, și toată adunarea lui lsraii sta.

15. Și el a zis: bine este cuvân-
-t! Domnul Dumnezeu lui lsraii a-
-stăzi, cel ce au grăit cu gura sa lui
David tatăl meu, și cu mâinile sale
au plinit, zicând:

16. Din ziua în care am scos pre
poporul meu lsraii din Egipt, n'am
ales cetate nici într'o semînție de a
lui lsraii, ca să zidească casă, în
care să fie numele meu acolo; ci
am ales Ierusalimul ca să fie nu-
mele meu acolo, și am ales pre
David, ca să fie povățuitor preste
poporul meu lsraii.

17. Și a fost în inimă lui David
tatălui meu să zidească casă nu-
melui Domnului Dumnezeului lui
lsraii.

18. Și au zis Domnul către David
tatăl meu: pentru că ai pus în inima
ta, ca să zidești casă numelui meu,
bine ai făcut, că ai socotit cu inima
ta aceasta.

19. Însă tu nu vei zidi casa, ci
fiul tău care va ieși din coapsele
tale, acesta va zidi casă numelui
meu.

20. Și au împlinit Domnul cuvân-
-tului său, carele l-au grăit, și m'am
sculat eu în locul lui David tatălui
meu, și am șezut pre scaunul lui
lsraii, după cum au grăit Domnul,
și am zidit casă numelui Domnu-
-lui Dumnezeului lui lsraii.

21. Și am așezat acolo loc si-
-crului, în care este legătura Dom-
-nului, care o au făcut Domnul cu
părinții noștri, când i-au scos pre ei
din pămîntul Egiptului.

22. Și a statut Solomon înaintea
tertielnicului Domnului împreajma a
toată adunarea lui lsraii, și s'a tîns
măinile sale la cer, și a zis:

23. Doamne Dumnezeul lui lsraii !

Nu este Dumnezeu precum tu în
cer sus și pre pămînt jos, cel ce
păzești legătura și miia robului tău
celul ce umbliă înaintea ta cu toată
inima sa.

24. Cel ce ai păzit robului tău
lui David tatălui meu, și ai grăit
cu gura ta, și cu mâinile tale ai
săvârșit, precum este astăzi.

25. Și acum Doamne Dumnezeul
lui lsraii ! Păzește robului tău lui
David tatăl meu, cele ce ai grăit lui
zicînd: nu va lipsi înaintea mea om,
care să șază pre scaunul lui lsraii,
numai de vor păzi fiit tăi căile sale
ca să umble înaintea mea, în ce
chip ai umblat tu înaintea mea.

26. Și acum Doamne Dumnezeul
lui lsraii ! Să se adevereze cuvân-
-tul tău lui David tatăl meu.

27. Că de acum în adevăr va lă-
-cuî Dumnezeu cu oamenii pre pă-
-mînt? De vreme ce cerul și cerul
cerurilor nu sunt destul ție, în ce
chip casa aceasta, care o am zidit
numelui tău ?

28. Deci caută spre rugăciunea
mea și spre cererea mea Doamne
Dumnezeu lui lsraii, ca să auzi
cererea și rugăciunea, cu care se
roagă robul tău înaintea ta către
ție astăzi.

29. Să fie ochii tăi deschiși spre
casa aceasta ziua și noaptea, spre
locul de care ai zis: fi-va numele
meu acolo, ca să auzi rugăciunea,
cu care se roagă robul tău în lo-
cul acesta ziua și noaptea.

30. Și să ascuți cererea robului
tău și a poporului tău lsraii ori
câte vor cere în locul acesta, și tu
să auzi în locul lăcuinței tale în
cer, și să faci și milosliv să fii.

31. Ori câte va greși fiecare a-
-proapelui său, și va luă preste sine
blestem, cu care s'a blestemat pre

16. 2 Imp. 7, 6; 4 Imp. 21, 7; 1 Paral. 17, 5.

17. 2 Imp. 7, 2. 19. 2 Imp. 7, 12.

20. 2 Imp. 7, 12. 22. 2 Paral. 6, 12.

23. 2 Imp. 7, 12, 16, ps. 131, 12.

27. Isala 66, 1; Ierem. 23, 24. F. Ap. 7, 49.

29. a 2 lege 12, 11.

sine, de va veni și se va mărturisi înaintea jertielnicului tău în casa aceasta.

32. Tu să-l asculți din cer, și să faci și să judeci pre poporul tău Israel, și să răsplătești celui ce face fărădelege; să-l dai calea lui preste capul lui, și să îndreptezi pre cel drept, să-i dai lui după dreptatea lui.

33. Când va cădea poporul tău Israel înaintea vrăjmașilor, pentru că au păcătuț înaintea ta, de se vor întoarce și se vor mărturisi numelui tău și se vor ruga și vor cere eritacune în casa aceasta,

34. Tu să-l auzi pre el din cer, și milostiv să fii spre păcatele poporului tău Israel, și să-i întorci pre ei la pământul, care l-ai dat părinților lor.

35. Când se va închide cerul, și nu va plouă, pentru că au păcătuț înaintea ta, de se vor ruga spre locul acesta și se vor mărturisi numelui tău și se vor întoarce dela păcatele sale, când vei smeri pre dânșii,

36. Să-i asculți din cer, și milostiv să fii păcatelor robului tău, și poporului tău Israel, și să le arăți lor calea cea bună, pre care să umble, și să dai ploaie pre pământul tău, care l-ai dat moștenire poporului tău.

37. Când va fi foamete sau moarte sau arsură sau omidă sau păliură, și când îl va necăji pre el vrăjmașul lui în vre-o cetate de ale lui, toată întâmplarea, toată durerea,

38. Toată rugăciunea și toată cererea care va face lle ce om cum va cunoaște lie care rana inimii lui, și va tinde mătnele sale spre casa aceasta,

39. Tu să-l asculți din cer, din lăcașul tău cel sfânt, și milostiv să

fii, și să faci, și să dai omului după toate căile lui, precum vei cunoaște inima lui, că tu știgiur știi inima tuturor fiilor oamenilor.

40. Ca să se teamă de tine în toate zilele, în care trăesc pre pământul ce l-ai dat părinților noștri.

41. Și celui strein care nu este din poporul tău acesta Israel, ci va veni din pământ de departe pentru numele tău,

42. Că vor auzi numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel înalt, și vor veni și se vor ruga la locul acesta,

43. Tu să-l asculți din cer din lăcașul tău cel sfânt, și să faci după toate câte te va ruga cel strein, ca să cunoască toate popoarele pământului tău, și să se teamă de tine, ca și poporul tău Israel, și să cunoască, cum că numele tău s'a chemat preste casa aceasta, care am zidit.

44. Când va ieși poporul tău la războiu asupra vrăjmașilor săi în calea, pre care vei trimite pre ei, și se vor ruga întru numele Domnului spre cetatea aceasta, care o ai ales, și spre casa care o am zidit numelui tău,

45. Tu să asculți din cer rugăciunea lor și cererea lor, și să-l îndreptezi pre ei.

46. Când vor greși fie, că nu este om care să nu greșască, și vei bate pre el, și-l vei da pre el înaintea vrăjmașilor, și-l vor robi pre el cei ce robesc, în pământ de parte s'au aproape,

47. De se vor pocăi cu inima sa în pământul în care s'au dus robi, și se vor întoarce și se vor ruga fie în pământul robiei lor zicând: greșit-am, nelegiuț-am, strâmbătate am făcut,

32. A Lege 25, 1. 35. 2 Paral 6, 26.

39. Psal. 138, 1, 2; Ierem. 17, 10.

41. 2 Paral. 6, 32.

46. Psal. 20, 9; 2 Paral. 6, 35, 1 Ioan 1, 8, 10; Eccl. 7, 21.

48. Și se vor întoarce la tine cu toată inima lor și cu tot sufletul lor în pământul vrăjmașilor lor, unde i-ai mutat pre ei, și se vor ruga către tine spre pământul lor, care i-ai dat părinților lor, și spre cetatea care o ai ales și spre casa care o ai zidit numelui tău,

49. Să ascuți din cer din lăcașul tău cel sfânt rugăciunea lor și cererea lor, și să faci dreptatea lor,

50. Și milostiv să îi nedreptățești lor, care au greșit ție, și tuturor strămbătăților lor cu care ți-au greșit, și să-i faci pre ei să afle îndurare înaintea celor ce i-au robii pre ei, și să le fie milă de ei.

51. Că poporul tău și moștenirea ta sunt, pre cari i-ai scos din pământul Eghiptului din cuptorul cel de fier.

52. Să fie ochii tăi și urechile tale deschise spre rugăciunea robului tău și spre rugăciunea poporului tău Israel, ca să-i ascuți pre ei întru toate care se vor ruga ție.

53. Că tu i-ai ales pre el moștenire ție din toate neamurile pământului, precum ai grăit prin mâna robului tău Moisi, când ai scos tu pre părinții noștri din pământul Eghiptului, Doamne ! Doamne !

54. Așa s'a rugat Solomon pentru casă, dupăce a sfârșit a o zidi pre ea, soarele l-a arătat în cer, Domnul au zis cel ce lăcuește în nor: zidește casă mie, casă cuvioasă ție, ca să lăcuești întru înnoire, au nu aceasta este scrisă în cartea cântării ?

55. Și a fost dupăce a sfârșit Solomon a se ruga către Domnul :toată rugăciunea și toată cererea aceasta, s'a sculat dela fața jertelnicului Domnului unde eră în-

genunchiat pre genunchii săi, și mâinile sale întinse spre cer,

56. Și a stăut, și a binecuvântat pre toată adunarea lui Israel cu glas mare, zicând:

57. Bine este cuvântat Domnul astăzi, cel ce au dat odihnă poporului său Israel după toate câte au grăit, n'a rămas neplinit nici un cuvânt din toate cuvintele cele bune, care au grăit prin mâna lui Moisi robul său.

58. Fie Domnul Dumnezeuul nostru cu noi, precum au fost cu părinții noștri, să nu ne lase pre noi, nici să se întoarcă de către noi.

59. Ci să plece inimile noastre către sine, ca să umblăm întru toate căile lui și să păzim toate învățăturile lui și poruncile lui și îndreptările lui, care au poruncit părinților noștri.

60. Și cuvintele acestea, cu care m'am rugat înaintea Domnului Dumnezeuul nostru astăzi, să fie primite la Domnul Dumnezeuul nostru ziua și noaptea, ca să faci dreptate robului tău, și dreptate poporului tău Israel fiecăruia în vremea lui.

61. Ca să cunoască toate popoarele pământului, că Domnul Dumnezeu acesta este Dumnezeu, și nu este altul.

62. Și să fie inimile noastre deplin către Domnul Dumnezeuul nostru, și curat să umblăm întru rândurile lui, și să păzim poruncile lui ca în ziua aceasta.

63. Și împăratul și toți fiii lui Israel au adus jertfe înaintea Domnului.

64. Și a junghieat împăratul Solomon jertfele cele de pace, care s'au adus Domnului douăzeci și

51. A 2 Lege 4, 20.

53. Lev. 20, 26.

55. Eșire 19, 5; A 2 Lege 4, 20 și 9, 26. 29.

56. 1 Paral. 16, 2. 61. A 2 Lege 6, +; Ioan 17, 3; 1 Cor. 8, 4, 6; Isala 44, 6. 63, 2 Paral. 35, 7. 64. 2 Paral. 7, 5.

două de mii de bol și o sută și douăzeci de mii de oi, și a sfințit casa Domnului împăratul și toți fiii lui Israel.

65. În ziua aceea sfințit-a împăratul mijlocul pridvorului, care era în fața casei Domnului, pentru că a adus acolo ardere de tot și jertfele și grăsimile cele de pace, că jertfelnicul cel de aramă dinaintea Domnului era mic, de nu putea cuprinde arderea de tot și darul și jertfele cele de pace.

66. Și a făcut Solomon praznic în ziua aceea, și tot Israelul cu el adunare mare dela intrarea înăutului până la riul Egiptului înaintea Domnului Dumnezeuului nostru șapte zile, și alte șapte zile, patru-sprezece zile.

67. Și în ziua a opta a slobozit poporul, și a binecuvântat pre împăratul, și s'au dus fiecare la locurile sale veseli și cu inimă bună pentru bunățiile, care au făcut Domnul lui David robului său și lui Israel poporului său.

CAP. 9.

Dumnezeu se arată lui Solomon a doua oară.

Și a fost după ce a slăbit Solomon și a zidit casa Domnului și casa împărătească și toate lucrurile lui câte a vrut el să facă,

2. S'au arătat Domnul lui Solomon a doua oară precum s'au arătat în Gavaon.

3. Și a zis către el: auzit-am glasul rugăciunii tale și al cererii tale, cu care te-ai rugat înaintea mea, și am făcut ție după toată rugăciunea ta, sfințit-am casa aceasta care o ai zidit, ca să fie numele meu acolo în veac, și vor fi ochii mei acolo și inima mea în toate zilele.

4. Și tu de vei umbla înaintea mea, precum a umblat David tatăl tău cu inimă curată și cu dreptate, ca să faci toate câte am poruncit lui, și de vei păzi rânduețele mele și poruncile mele,

5. Voiu pune scaunul împărăției tale preste Israel în veac precum am grăit lui David tatălui tău, zicând: nu va lipsi ție om povățuitor întru Israel.

6. Iar de vă veți întoarce voi și fiii voștri dela mine, și nu veți păzi poruncile și rânduețele mele, care le-a dat Moisi înaintea voastră, ci veți merge și veți sluji la dumnezei străini, și vă veți închina lor,

7. Voiu stărpi pre Israel de pre pământul care am dat lor, și casa aceasta care o am sfințit numelui meu, o voi lepăda dela fața mea, și va fi Israel de pildă și de poveste la toate neamurile.

8. Și casa aceasta cât e de înaltă, tot cel ce va trece pre lângă ea se va minuna și va șuera, și va zice: pentru ce au făcut Domnul așa pământul acestuia și casei acestuia?

9. Și vor răspunde: pentru că au părăsit pre Domnul Dumnezeuul lor cel ce au scos pre părinți lor din pământul Egiptului, din casa robiei, și s'au lipit de dumnezei străini și s'au închinat lor și au slujit lor, pentru aceea au adus Domnul preste ei tot răul acesta.

10. Și a fost după douăzeci de ani, în cari a zidit Solomon cele două case, casa Domnului și casa împărătească.

11. Iar Hiram împăratul Tirului dăruise pre Solomon cu lemne de cedru și cu lemne de pin și cu aur după toată voia lui, atunci împăratul Solomon a dat împăratului Hi-

17. 2 Paral. 7. 10.

9. 2. 2 Paral. 7. 12.

3. A 2 Lege 12. 11, 2. 4: 6. 12.

5. 2 Imp. 7. 12, 16. ps. 131. 12. 5. Ps. 88. 30. 7. Ierem. 7. 15. 8. A 2 Lege 29. 24: Ierem. 22. 8. 10. 7. 1.

ram douăzeci de cetăți în pământul Galileii.

12. Și a ieșit Hiram din Tir, și a mers în Galileia să vadă cetățile, care Solomon le-a dat lui, și nu i-a plăcut lui, și a zis:

13. Ce sunt cetățile acestea care mi-ai dat mie o frate? Și le-a numit pre elc hotar până în ziua de astăzi.

14. Și dăduse Hiram lui Solomon o sută și douăzeci de talanți de aur.

15. Aceasta a fost pricina birului care l-a rânduit împăratul Solomon ca să zidească casa Domnului și casa sa și zidul Ierusalimului, și marginea ca să facă îngrăditura cetății lui David, și zidul Ierusalimului, și Asorul și Maghedul și Gazerul.

16. Faraon împăratul Egiptului s'a suiat, și a luat Gazerul, și l-a ars cu ioc, și pre Hananeul ce lăcuia în cetate la omorât, și l-a dat pre el Faraon zestre fetei sale femeii lui Solomon.

17. Și Solomon a zidit Gazerul și Vetraronul cel de jos.

18. Și Valaadul și Tamorul în puștic.

19. Și toate cetățile cele tari, care erau ale lui Solomon, și toate cetățile carelor și toate cetățile călăreșilor și ori ce lucru a plăcut lui Solomon a zidit în Ierusalim și în Livan și în tot pământul domniei lui.

20. Tot poporul cel rămas din Hețeu și din Amoreu și din Ferezeu și din Hananeu și din Eveu și din Evuseu și din Ghergheseu, carii nu eră din fiii lui Israil,

21. Feciorii lor cei rămași în pământ după cănșii, ore carii nu puteau fiii lui Israil să-i surpe pre el, i-a făcut pre ei Solomon birnici până în ziua de astăzi.

22. Iar din fiii lui Israil n'a pus

Solomon la lucru, că aceștia erau oamenii cei rășboinici, și slugi lui, și boieri și domni și mai mari preste carele lui și preste călăreșii lui.

23. Și erau mai mari preste lucrurile lui Solomon puși cinci sute cincizeci, carii porunceau poporului pus la lucru.

24. Iar fata lui Faraon s'a suit din cetatea lui David în casa sa care i-a zidit ei, când a zidit Mello.

25. Și aducea Solomon de trei ori în an ardere de tot, și jertfă de pace ore jertfelnicul, care l-a zidit Domnului, și a tămăia preste dânsul înaintea Domnului, și a săvârșit casa.

26. Și a făcut împăratul Solomon corabie în Gasionul Gaverului, care este lângă Elat la marginea mării cei dinapoi în pământul Edomului.

27. Și a trimis Hiram în corabie din slugile sale oameni corăbieri, carii știeau umbă pre mare, cu slugile lui Solomon.

28. Și au venit la Oitira, și a luat de acolo patru sute și douăzeci de talanți de aur, și i-au dus împăratului Solomon.

CAP. 10.

Împărăteasa Savă vine la Solomon

Și împărăteasa Savă a auzit de numele lui Solomon și de numele Domnului, și a venit să ispitească pre Solomon cu cuvinte ascunse.

2. Și a venit în Ierusalim cu slavă mare foarte și cu cămile, care purtau aromate și aur mult foarte și piatră scumpă, și a intrat la Solomon, și i-a grăit lui toate câte erau în inima sa.

3. Și i-a spus ei Solomon toate cuvintele ei, n'a fost ascuns cuvânt

15. Is. Navi 19, 27. 15. Is. Navi 17, 11.
16. Is. Navi 16, 10. Jud 1, 29. 17. Is. Navi
10, 10. 18. Is. Navi 19, 44. 22. 1 Paral.
22, 2; Lev. 25, 39.

24. 1 Paral. 6, 11.
10. 7. 2 Paral. 9, 1; Mateu 12, 42.
2. Luca 11, 31.

de către împăratul, care să nu-l fi fălmăcit ei.

4. Și a văzut împărăteasa Savă toată înțelepciunea lui Solomon și casa care o a zidit.

5. Și mâncările lui Solomon și locuința slugilor lui și rândueala slujitorilor lui, și îmbrăcămintea lui și paharnicii lui și arderea cea de tot a lui, care o aducea în casa Domnului, și s'a uimit foarte.

6. Și a zis către împăratul Solomon: adevărat este cuvântul, care l-am auzit în pământul meu de tine și de înțelepciunea ta.

7. Și n'am crezut celor ce-mi grăiau mie, până când am venit și au văzut ochii mei; și iată nici jumătate nu mi s'a povestit mie, întreci cu înțelepciunea și cu bunătatea vestea, care o am auzit în pământul meu.

8. Fericite femeile tale, fericite slugile tale, caril stau înaintea ta pururea, cei ce aud toată înțelepciunea ta.

9. Fie Domnul Dumnezeuul tău bine cuvântat! Cel ce bine au voit întru tine, ca să te dea pre tine pre scaunul lui Israel, căci au iubit Domnul pre Israel să-l întărească în vecl, și te-au pus pre tine împărat preste ei, ca să faci judecată dreaptă întru judecățile lor.

10. Și a dat lui Solomon o sută și douăzeci de talanți de aur, și aromate multe foarte și piatră scumpă; n'a mai venit după aromatele acelea atâta mulțime, cât a dat împărăteasa Savă împăratului Solomon.

11. Si corabia lui Hiram, care aducea aurul din Ofir a adus lemne cioplite multe foarte, și piatră scumpă.

12. Și a făcut împăratul lemnele cele cioplite proptele casei Domnului și casei împăratului, și alături cântăreșilor și copze, n'au fost venit lemne cioplite ca acelea pre pământ,

nici s'au mai văzut undeva până în ziua de astăzi.

13. Și împăratul Solomon a dat împărătesei Savei, toate câte ea a vrut și câte a cerut, afară de toate câte i-a dat ei împăratul Solomon de voia sa.

14. Și s'a întors și a venit în pământul său ea și toate slugile ei.

15. Si eră cumpănitura aurului ce venea lui Solomon într'un an, șase sute șasezeci și șase de talanți de aur.

16. Afară din birul celor supuși și al neguțătorilor ce neguțătoareau, și al tuturor împărașilor celor de dincolo și al domnilor pământului.

17. Și a făcut împăratul Solomon trei sute de scuturi de aur bălute, trei sute de auri erau la un scut.

18. Și trei sute de platoșe de aur bălute, trei taleri de aur erau la o platoșă, și le-a dat împăratul la casa Dumbăvii Livanului.

19. Și a făcut împăratul Solomon scaun de fildeș mare, și l-a ferecat cu aur lămurli.

20. Șase trepte erau la scaun, și săpătură de vișel dinapota scaunului, și mâini de o parte și de alta la scaunul șederii, și doi lei stând lângă mâini.

21. Și doisprezece lei stând acolo la cele șase trepte de o parte și de alta, și nu s'a făcut așa la toată împărăția.

22. Și toate vasele cele de Solomon făcute, erau de aur, și vasele din care se spăla erau de aur, și toate vasele casei de lemn din Livan erau cu aur încheiete, nu eră argint, că argintul nu eră băgat în seamă în zilele lui Solomon.

23. Că corabie de Tarsis avea împăratul Solomon pre mare cu liii lui Hiram, în trei ani venea împăratului dela Tarsis o corabie cu aur

și cu argint și cu dinți de Elefant, și cu maimuțe și păuni și cu pletre cioplite și necioplite.

24. Și s'a mărit Solomon, mai mult decât toți împărații pământului, cu avuție și cu înțelepciune.

25. Și toți împărații pământului doreau să vadă pre Solomon, ca să auză înțelepciunea lui, care l-au dat Domnul în inima lui.

26. Și îi aducea fiecare darurile sale, vase de aur și de argint și haine, mirodenii și aromate și cai și mușcoi în fiecare an.

27. Și a adunat Solomon care și călăreți; și avea Solomon patru mii de iepe la care și douăsprezece mii de călăreți, și i-a pus în cetățile cazelor și la împăratul în Ierusalim.

28. Și a făcut împăratul de eră aurul și argintul ca pietrele de mult, și chedrii ca smochinii sălbatici cel de pre șes de mulți.

29. Și se aducea cai lui Solomon din Egipt și din Tecue, că neguștorii împăratului luau din Tecue în schimb.

30. Și se aducea din Egipt carul pe șase sute de arginți și calul pe o sută și cincizeci de arginți, ca și tuturor împăraților Heteilor și împăraților Siriei prin mâna neguștorilor.

CAP. 11.

Mortea lui Solomon.

Și împăratul Solomon eră iubitor al femeii, și a luat femei de alt neam multe și pre fața lui Faraon, Moavite, Amanite, Sirience, Idumence, Sidonence, Heteence și Amorence.

2. Din neamurile din care au oprit Domnul pre fiii lui Israil, ca să nu intre la ele, și să nu intre la voi,

2 Paral. 1, 14. 29. 2 Paral. 1, 16.

11. 1. 2 Paral. 1, 17.

11. 1. 2 Paral. 1, 17.

11. 1. 2 Paral. 1, 17.

11. 1. 2 Paral. 1, 17.

ca să nu se abată inimile voastre după idoli lor, de acelea s'a lipit Solomon a le lubi.

3. Și avea el femei stăpâne șapte sute și fiitoare trei sute, și i-au robli femeile inima lui.

4. Și a fost în vremea bătrânețelor lui Solomon, femeile au abătut inima lui Solomon după alți dumnezei; și n'a fost inima lui deplin cu Domnul Dumnezeuul lui, ca inima lui David tatăl său.

5. Și a mers Solomon după Astarte urâciunea Sidonenilor și după împăratul lor idolul fiilor lui Amon.

6. Și a făcut Solomon rău înaintea Domnului, și n'a umblat după Domnul ca David tatăl său.

7. Atunci a zidit Solomon capiște înaltă lui Hamos idolul lui Moav în muntele cel din fața Ierusalimului, și lui Moloh idolul fiilor lui Amon și Astarte urâciunea Sidonenilor.

8. Și așa a făcut tuturor femeilor lui, celor de alt neam, care tămăiau și jertfeau idoliilor.

9. Și s'au mânieat Domnul pre Solomon pentru că s'a abătut inima lui dela Domnul Dumnezeuul lui Israil, cel ce s'au arătat lui de două ori.

10. Și l-au poruncit lui cuvântul acesta, ca nicidecum să nu meargă după alți dumnezei, ci să păzească și să facă cele ce i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu.

11. Și au zis Domnul către Solomon: pentru că ai făcut acestea, și n'ai păzit poruncile mele și rândulele mele, care am poruncit ție, rupând în două voi rupe împărăția ta din mâna ta, și o voi da pre ea unui rob al tău.

12. Ci în zilele tale nu voi face aceasta pentru David tatăl tău, din mâna fiului tău o voi lua.

13. Însă nu voi lua împărăția

5. Jud. 2, 13. 7. Jud. 11, 7. 9. 3, 5.

11. 6, 12. 11. 12, 16. 13. 4 Imp. 17, 18.

toată, un schiptru voiu da fiului tău pentru David robul meu și pentru Ierusalim cetatea care o am ales.

14. Și au ridicat Domnul protivnic lui Solomon pre Ader Idumeul din sămânța împărăției din Idumeia.

15. Și a fost când a pierdut David pre Edom, și a mers loav mai marele oștilor, să îngroape pre cel uciș, a tăiat toată partea bărbătească în Idumeia.

16. Că, șase luni a șezut acolo loav și tot Israilul în Idumeia, până ce a pierdut pre tot bărbatul din Idumeia.

17. Și a fugit Ader, el și toți bărbaii Idumeii din slugile tatălui său împreună cu el, și a intrat în Egipt, și Ader eră prunc mic.

18. Și s'au sculat oamenii din cetatea Madiamului, și au venit în Faraon, și a luat oameni cu sine, și au venit la Faraon împăratul Egiptului, și a intrat Ader la Faraon, și a dat lui casă, și pâine i-a rânduit lui și pământ i-a dat lui.

19. Și a aliat Ader har înaintea lui Faraon foarte, și i-a dat lui femeie pre sora femeiei sale, pre sora Techeminii cea mai mare.

20. Și i-a născut sora Techeminii lui Ader pre Ganifat feciorul zi, și l-a crescut pre el Techemina între fiii lui Faraon, și Ganifat eră în casa lui Faraon între fiii lui Faraon.

21. Și a auzit Ader în Egipt, că a adormit David cu părinții săi, și cum că a murit loav mai marele oastei, și a zis Ader către Faraon: lasă-mă să mă întorc în pământul meu.

22. Și a zis Faraon lui Ader: ce-ți lipsește fie la mine, și iată tu cerci să te duci în pământul tău, și a zis Ader lui: nu! Ci să mă lași negreșit; și s'a întors Ader în pământul său.

23. Și au ridicat Domnul vrăjmași

lui Solomon pre Razon feciorul lui Elidechê, pre Varamet și pre Adadezer împăratul Suvei, domnul său.

24. Și s'au adunat la el oameni, și s'a făcut căpetenie celor protivnici, când i-a omorât pre ei David, și a luat întâiu Damascul, și a șezut în el, și a împărăjit în Damasc.

25. Și au fost vrăjmași lui Israil în toate zilele lui Solomon, acesta este răul care l-a făcut Ader; și el ură pre Israil, și a împărăjit în pământul Edomului.

26. Și pre Ierovoam feciorul lui Navat al lui Efrati din Sarira feciorul unei femei văduve rob lui Solomon, și acesta-i lucrul pentru care a ridicat el mâinile asupra împăratului Solomon.

27. Că împăratul Solomon a zidit marginea, și a închis îngrădirea cetății lui David tatăl său.

28. Iar tânărul Ierovoam eră om tare și puternic, și a văzut Solomon că este om de treabă, l-a pus mai mare preste dașdiile casei lui Iosif.

29. Și a fost în vremea aceea, și Ierovoam a ieșit din Ierusalim, și l-a aflat pre el Ahia Siloniteanul prorocul în cale, și l-a abătut pre el din cale, și Ahia eră îmbrăcat cu haină nouă, și amândoi erau singuri în câmp.

30. Și a luat Ahia haina sa cea nouă, care eră pre el, și a rupt-o în douăsprezece bucăți.

31. Și a zis lui Ierovoam: ia fie zece bucăți, că acesta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: iată eu rup împărăția din mâna lui Solomon, și volu da fie zece schiptruri.

32. Iar două schiptruri vor fi ale lui pentru robul meu David și pentru Ierusalim cetatea, care am ales din toate semințiile lui Israil,

26. 2 Paral. 13, 6. 29. 2 Paral. 5, 15.

30. 1 Imp. 15, 27. 31. 14, 8; 1 Imp. 15, 23

15. 2 Imp. 5, 14 23. 2 Imp. 5, 3 și 10, 16.

33. Pentru că m'a părăsit pre mine, și s'a închinat Astartel urâciunei Sidonenilor și lui Hamos idolul lui Moav și lui Moloh idolul fiilor lui Amon, și n'a umblat în căile mele ca să facă ce este drept înaintea mea, și poruncile mele și judecățile mele, ca David tatăl lui.

34. Însă nu voiu lua împărăția toată din mâna lui, ci sprijinind îl voiu sprijini pre el în toate zilele vieții lui, pentru David robul meu, pre care l-am ales, care a ținut poruncile mele și rânduețele mele,

35. Ci voiu lua împărăția din mâna fiului său, și voiu da fie zece schiptruri;

36. Iar fiului lui voiu da două schiptruri, pentru că să fie scaun robului meu David în toate zilele înaintea mea în Ierusalim cetatea care mi-am ales ca să fie numele meu acolo.

37. Și te voiu lua pre tine, și vei împărăși întru cele ce poartă sufletul tău și tu vei fi împărat preste Israel.

38. Și va fi de vei păzi toate câte voiu porunci, și vei umbla pre căile mele și vei face ce este bine înaintea mea, ca să păzești rânduețele mele și poruncile mele, precum a făcut David robul meu, voiu fi cu tine, și voiu zidi fie casă credincioasă, precum am zidit lui David.

39. Și voiu necăji seminția lui David pentru acestea, însă nu în toate zilele.

40. Și a cercat Solomon să omoare pre Ierovoam, și s'a sculat Ierovoam și a fugit în Egipt la Susac împăratul Egiptului, și a fost în Egipt până când a murit Solomon.

41. Iar ce mai rămâne a spune despre Solomon și toate câte a fă-

cut și toată înțelepciunea lui, iată, au nu sunt scrise în cartea cuvintelor lui Solomon?

42. Și zilele câte a împărășit Solomon în Ierusalim preste tot Israelul patruzeci de ani.

43. Și a adormit Solomon cu părinții săi, și l'îngropară pre el în cetatea lui David tatăl său, și a împărășit Ierovoam fiul lui în locul lui.

CAP. 12.

Destinarea împărăției.

În Sichima, că în Sichima s'a adunat tot Israelul, ca să-l facă pre el împărat.

2. Și a fost dacă a auzit Ierovoam feciorul lui Navat din Egipt, fiindcă în Egipt ședea, după ce fugise de fața împăratului Solomon.

3. A trimis, și l-a chemat pre el, și a venit Ierovoam și tot poporul lui Israel, și a grăit poporul către împăratul Ierovoam, zicând:

4. Tatăl tău a îngreuiat jugul nostru, deci tu acum ușurează din sarcinile aspre ale tatălui tău și din jugul cel greu, care l-a pus preste noi, și vom sluji fie.

5. Și a zis către ei: duceți-vă până a treia zi, și atunci vă întoarceți la mine, și s'au dus.

6. Și a spus împăratul Ierovoam celor mai bătrâni, cari stau înaintea lui Solomon tatălui său până trăia, zicând: ce sfat îmi dați, să răspund poporului acestuia cuvânt?

7. Iar ei au grăit către el, zicând: de vei face în ziua aceasta o slujbă poporului acestuia, și le vei plini voia și vei grăi către ei cuvinte bune, vor fi fie slugi în toate zilele.

8. Iar el a lăsat statul, care i-au dat lui cei bătrâni, și s'a sfătuit cu ti-

36. 2 Paral. 21, 7. 39. 2 Paral. 10, 15.
40. 12, 2. 41. 2 Paral. 9, 29.

42. 2 Paral. 9, 30. 43. 1 Paral. 3, 10.
12. 1. 2 Paral. 10, 1.
2. 11, 43. 4. 2 Paral. 10, 4.

nerii, cei ce crescuse cu el carii slau înaintea feței lui, și le-a zis lor:

9. Ce sfat îmi dați voi și ce să răspunz poporului acestuia? Care a grăit către mine, zicând: ușurează din jugul, care l-a pus tatăl tău preste noi.

10. Și au grăit către el tinerii cei ce crescuse împreună cu el, și l-au zis lui: acestea vei spune poporului celui ce a grăit către tine, zicând: tatăl tău a îngreuiat jugul nostru, iar tu acum ni-l ușurează; așa vei grăi către ei: degetul meu cel mic mai gros va fi decât șalele tatălui meu.

11. De acum tatăl meu v'a împovărat pre voi cu jug greu, iar eu voi mai îngreuiă jugul vostru; tatăl meu v'a bătut pre voi cu bice, iar eu vă voi bate pre voi cu scorpii.

12. Și a venit Ierovoam și tot poporul la împăratul Rofoam în ziua a treia, precum le-a grăit lor împăratul, zicând: întoarceți-vă la mine a treia zi.

13. Și a răspuns aspru împăratul către popor, și a nesocotit împăratul Rofoam statul ce bătrânii i-au dat lui.

14. Și a grăit către dâșii după siatul tinerilor, zicând: tatăl meu a îngreuiat jugul vostru, și eu voi mai îngreuiă jugul vostru; tatăl meu v'a bătut pre voi cu bice, iar eu voi bate pre voi cu scorpii.

15. Și n'a ascultat împăratul pre popor, că dela Domnul eră rânduit ca să întărească cuvântul, care l-a grăit prin mâna lui Ahiea Siloniteanul de Ierovoam feciorul lui Navat.

16. Și văzând tot Israilul, că nu l-a ascultat împăratul pre ei, a răspuns poporul împăratului, zicând: ce parte avem noi cu David? Nu avem moștenire cu fiul lui Iesse.

Aleargă Israile la lăcașurile tale, acum paște-ți casa ta Davide, și s'a dus Israil la lăcașurile sale.

17. Iar liii lui Israil carii lăcuiau în cetățile fudei, au făcut pre Rofoam împărat preste ei.

18. Și a trimis împăratul pre Adoniram, care eră preste bir, și l-a ucis pre el cu pietre tot Israilul, și a murit; iar împăratul Rofoam a apucat a se sul în car ca să fugă în Ierusalim.

19. Și s'a lepădat Israil de casa lui David până în ziua aceasta.

20. Și a fost dacă a auzit tot Israilul, cum că s'a întors Ierovoam din Egipt, a trimis, și l-a făcut pre el împărat preste Israil, și n'a rămas credincios casei lui David fără numai seminția lui Iuda și a lui Veniamin singure.

21. Și Rofoam a intrat în Ierusalim, și a strâns adunarea lui Iuda și schiptul lui Veniamin, o sută și douăzeci de mii de ostași tineri ca să facă războiu asupra casei lui Israil, ca să întoarcă împărăția la Rofoam fiul lui Solomon.

22. Și au fost cuvântul Domnului către Samea omul lui Dumnezeu, zicând:

23. Spune lui Rofoam feciorul lui Solomon împăratul Iudei și către toată casa lui Iuda și a lui Veniamin și celuilalt popor, zicând:

24. Acestea zice Domnul: să nu vă scutați, nici să faceți războiu cu frații voștri liii lui Israil, întoarcă-se Iecare la casa sa, că dela mine s'a făcut cuvântul acesta; și au ascultat de cuvântul Domnului, și nu s'au mai dus precum poruncise Domnul.

25. Și a zidit Ierovoam Sichima cea din muntele lui Efraim, și a lăcuit într'însa, și a țesit de acolo, și a zidit Fanuilul.

12. 2 Paral. 10, 12. 15. Is. Navi 11, 20.
16. 2 Imp. 20, 1; 11, 11; 2 Imp. 20, 1.

18. 4, 6; 5, 14. 19. 2 Paral. 10, 19.
22. 13, 1; 2 Paral. 11, 2.

26. Și a zis Ierovoam întru inima sa: iată acum se va întoarce împărăția la casa lui David,

27. De se va sul poporul acesta să aducă jertfă în casa Domnului în Ierusalim, se va întoarce inima poporului către Domnul și către domnul lor către Ierovoam împăratul lui-dei, și mă vor omorî pre mine.

28. Și s'a stăruit împăratul, și a făcut două junince de aur, și a zis către popor: nu vă mai suiți în Ierusalim, iată dumnezeii tăi Israile! cari te-au scos pre tine din pământul Egiptului.

29. Și una o a pus în Vetil, iar una în Dan.

30. Și fapta aceasta a fost păcat, căci poporul mergea la una din ele până la Dan, și a lăsat casa Domnului.

31. Și a făcut capiști pre înălțimi, și a făcut preoși din poporul de rând, care nu erau din fiii lui Levi.

32. Și a făcut Ierovoam sărbătoare în luna a opta în cincisprezece zile ale lunii asemenea sărbătorii cei din pământul Iudei, și s'a suit la jertfelnicul, care l-a ridicat în Vetil, ca să jertfească junincelor care le-a făcut, și a pus în Vetil preoși înălțimilor, care le făcuse.

33. Și s'a suit la jertfelnicul, care l-a ridicat în ziua a cincisprezecea în luna a opta la sărbătoarea care o a urzit din inima sa, și a făcut sărbătoare fiilor lui Israel, și s'a suit la jertfelnic, ca să jertfească.

CAP. 13.

Ierovoam pedepsit.

Și iată omul lui Dumnezeu a venit din Iuda cu cuvântul Domnului la Vetil, când stă Ierovoam la jertfelnic ca să jertfească.

28. Tobie 1, 5; 4 Imp. 10, 31, 17, 16.

31. 2 Paral. 13, 9; 11, 14.

32. 4 Imp. 17, 32 și 23, 15.

13 1, 17, 22.

2. Și a strigat asupra jertfelnicului cu cuvântul Domnului, și a zis: jertfelnicule! jertfelnicule! Acestea zice Domnul: iată fiu se va naște casei lui David anume Iosia, și va junghia preste tine pe preoșii înălțimilor, cari jertfesc preste tine, și oase de oameni va arde preste tine.

3. Și a dat în ziua aceea semn, spunând: acesta este cuvântul care l-au grăit Domnul, zicând: iată jertfelnicul se va sparge, și se va vărsa grăsimia cea de preste el.

4. Și a fost dacă a auzit împăratul Ierovoam cuvântul omului lui Dumnezeu celui ce strigase asupra jertfelnicului din Vetil, a întins mâna sa împăratul de pre jertfelnic, zicând: prindeți-l pre el, și iată s'a uscat mâna, care o a întins asupra lui, și n'a putut să o întoarcă la sine.

5. Și jertfelnicul s'a spart, și s'a vărsat grăsimia de pre jertfelnic după semnul care l-a dat omul lui Dumnezeu cu cuvântul Domnului.

6. Și a zis împăratul Ierovoam către omul lui Dumnezeu: roagă-te înaintea Domnului Dumnezeului tău, să se întoarcă mâna mea la mine, și s'a rugat omul lui Dumnezeu înaintea Domnului, și s'a întors mâna împăratului la el, și s'a făcut ca și mai înainte.

7. Și a grăit împăratul către omul lui Dumnezeu: intră cu mine în casă, și prânzește și voi da ție daruri.

8. Și a zis omul lui Dumnezeu către împăratul: de mi-ai da jumătate din casa ta, nu voi intra cu tine, nici voi mânca pâine, nici voi bea apă în locul acesta.

9. Că așa mi-au poruncit mie Domnul cu cuvântul, zicând: să nu mănânci pâine și să nu bei apă, și să

2. 4 Imp. 23, 15, 16; 2 Paral. 34, 3.

6. Fapt. Ap. 8, 24. 8. Num. 22, 16.

nu te întorci pre calea care ai mers.

10. Și s'a dus pre altă cale, și nu s'a întors pre calea pre care venise în Vetiil.

11. Și un proroc bătrân lăcuia în Vetiil, și venind feciorii lui i-au povestit toate lucrurile câte a făcut omul lui Dumnezeu în ziua aceea în Vetiil și cuvintele, care a grăit împăratului, și s'a schimbat fața tatălui lor.

12. Și a grăit către ei tatăl lor, zicând: pre care cale s'a dus? Și i-au arătat lui fiii lui calea pre care s'a dus omul lui Dumnezeu cel ce ieșise din Iuda.

13. Și a zis fiilor săi: puneți-mi șaoa pre asină, și au pus șaoa pre asină, și a încălcat pre ea.

14. Și a mers după omul lui Dumnezeu, și l-a aflat șezând supt un stejar, și zise lui: au tu ești omul lui Dumnezeu cel ce ai ieșit din Iuda? Și el a zis: eu.

15. Și a zis lui: vino cu mine și mănâncă pâine.

16. Și a zis către el: nu voi putea să mă întorc cu tine, nici voi mănâncă pâine, nici voi bea apă în locul acesta.

17. Că așa mi-au poruncit mie cu cuvânt Domnul, zicând: să nu mănânci pâine acolo, nici să bei apă acolo, și să nu te întorci pre calea pre care ai mers.

18. Și a zis către el: și eu sunt proroc ca și tine, și îngerul a grăit către mine cu cuvântul Domnului, zicând: întoarce-l pre el la tine în casa ta, și să mănânce pâine și să bea apă, și i-a mișcat lui.

19. Și l-a întors pre el, și a mănencat pâine și a băut apă în casa lui.

20. Și a fost când ședea el la masă, s'a făcut cuvântul Domnului către prorocul cel ce l-a întors pre el.

21. Și a grăit către omul lui Dumnezeu cel ce venise din Iuda, zi-

când: acestea zice Domnul: pentru că ai întăritat cuvântul Domnului, și n'ai păzit porunca, care ți-au poruncit fie Domnul Dumnezeuul tău,

22. Și te-ai întors, și ai mâncat pâine și ai băut apă în locul acesta de care au grăit către tine, zicând: să nu înănci pâine, ulci să bei apă; trupul tău nu va fi pus în groapa părinților tăi.

23. Și a fost după ce a mâncat el pâine și a băut apă, și a pus șaoa pre asinul prorocului și s'a dus.

24. Și l-a aflat pre el un leu în cale, și l-a omorât, și eră trupul lui aruncat în cale, și asinul stă lângă el, și leul stă lângă trup.

25. Și iată oamenii mergând pre acolo au văzut morțăciunea aruncată în cale, și leul stând lângă morțăciune, și au intrat și au spus în cetatea în care lăcuia prorocul cel bătrân.

26. Și a auzit cel ce l-a întors pre el de pre cale, și a zis: omul lui Dumnezeu este acesta, care a întăritat cuvântul Domnului, și l-au dat pre el Domnul leului, și l-a zdrobit pre el și l-a omorât, după cuvântul Domnului, care i-au grăit lui.

27. Și a grăit către fiii săi, zicând: puneți șaoa pre asin, și o au pus.

28. Și s'a dus, și i-a aflat lui trupul aruncat în cale, și asinul și leul stă lângă trup, și n'a mănencat leul trupul omului lui Dumnezeu, și n'a slășieat pre asin.

29. Și a luat prorocul trupul omului lui Dumnezeu, și l-a pus pre asin, și l-a întors pre el prorocul în cetate ca să-l îngroape.

30. Și a pus trupul lui în groapa sa, și l-a plâns pre el: vai frate!

31. Și a fost după ce l-a plâns pre el, a grăit fiilor săi, zicând: de voi muri îngropați-mă în groapa aceasta în care s'a îngropat omul lui

Dumnezeu, lângă oasele lui pune-ți-mă ca să se mântuiască oasele mele cu oasele lui;

32. Că se va plini cele ce le-au grăit cu cuvântul Domnului asupra jertfelnicului celui din Veil și asupra capitelor celor înalte din Samariea.

33. Și după înămplarea aceasta nu s'a întors Ierovoam dela răutatea sa, și iarăși a făcut din poporul de rând preoți înălțimilor: cel ce vrea stingeă mâna lui, și se făcea preot înălțimilor.

34. Și s'a socotit aceasta spre păcat casei lui Ierovoam și spre peire și stingere de pre fața pământului.

CAP. 14.

Proroci asupra lui Ierovoam. Domnia lui Ierovoam, păcatul și moartea lui.

În vremea aceea s'a bolnăvit Aviea Ieciorul lui Ierovoam.

2. Și a zis Ierovoam femeii sale: scoală-te și te schimbă ca să nu te cunoască că tu ești femeia lui Ierovoam, și mergi în Silom, și iată este acolo Ahiã prorocul care mi-a spus mie că voi împărăși preste poporul acesta.

3. Și la cu tine pentru omul lui Dumnezeu zece pâini, și covrigi fiilor lui și struguri și un urcior de miere, și vei merge la el, și va spune ție ce va fi pruncului.

4. Și a făcut așa femeia lui Ierovoam și s'a dus în Silom, și a intrat în casa lui Ahiã: iar Ahiã nu putea vedea, că i se împăinjinase ochii de bătrânețe.

5. Și a zis Domnul către Ahiã: iată femeia lui Ierovoam vine ca să te întrebe pentru fiul său, că este bolnav, așa și așa vei grăi către ea.

6. Și a fost când intră ea și se făcea ca și cum ar fi alta. Și a fost când a auzit Ahiã sgomotul picioarelor ei intrând pre ușă, a zis: intră femeia lui Ierovoam, pentruce te faci ca și cum ar fi alta? Și eu sunt trimis aspru pentru tine.

7. Mergând zi lui Ierovoam: aceea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: pentrucă te-am înălțat pre tine din mijlocul poporului, și te-am pus povățuitor preste poporul lui Israil.

8. Si am rupt împărăția dela casa lui David, și o am dat ție, și n'ai fost ca robul meu David, cel ce a ținut poruncile mele și a umblat după mine cu toată inima lui, ca să faci ce este drept întru ochii mei.

9. Ci ai făcut mai rău decât toți cari au fost mai înainte de tine, și ai umblat și ți-ai făcut ție alți dumnezei și turnași ca să mă mâni; iar pre mine m'ai lepădat dela tine.

10. Pentru aceea iată eu voi aduce răutate asupra casei lui Ierovoam, și voi surpă din a lui Ierovoam, și pre cel ce se pișă la pereți, pre cel închis și părăsit întru Israil, și voi mătură casa lui Ierovoam, în ce chip se mătură balega, până se va nimici el.

11. Pre cel mort al lui Ierovoam în cetate îl vor mănca câinii, și pre cel mort în iarină îl vor mănca pasărilor cerului, că Domnul au grăit.

12. Deci tu te scoală și mergi la casa ta, când vei pune piciorul în cetate va muri pruncul.

13. Și-l va plânge pre el tot Israilul, și-l va îngropă pre el, că acesta singur din ai lui Ierovoam va fi pus în groapă, pentrucă s'a aflat întru acela cuvânt bun despre Domnul Dumnezeu lui Israil în casa lui Ierovoam.

14. Și va sculă Domnul luiș în-

3.. 4 Imp. 23, 16. 34. 15, 29, 30

14. 2. 1 Imp. 28, 8.

1 Imp. 9, 7; 4 Imp. 8, 8.

7. 16, 2. 8. 11, 31.

10. 1 Imp. 25, 22; 4 Imp. 9, 8.

părat preste Israil, care va bate casa lui Ierovoam în ziua aceea, și încă și acum.

15. Și va bate Domnul pre Israil în ce chip se clătește trestia în apă, și va stârpi pre Israil de pre pământul acest bun, care l-au dat părinților lor, și va împărășiea pre el dincolo de riu, pentru că au făcut loruș desigur, măriind pre Domnul.

16. Și va da Domnul pre Israil pentru păcatele lui Ierovoam cel ce a păcătuit, și a făcut pre Israil a păcătui.

17. Și s'a sculat femeia lui Ierovoam și a mers la Sarira, și a fost când pășea preste pragul casei, a murit pruncul, și l-a îngropat.

18. Și l-a plăns tot Israilul după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robului său Ahia prorocul.

19. Iar celelalte fapte ale lui Ierovoam, cum s'a răboit și cum a împărășit, iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil.

20. Și zilele în care a împărășit Ierovoam douăzeci și doi de ani, și a adormit cu părinții săi, și a împărășit Adad feciorul lui în locul lui.

21. Iar Ierovoam lectorul lui Solomon a împărășit preste Iuda, în vârstă de patruzeci și unul de ani a fost Ierovoam când a împărășit el, și șaptesprezece ani a împărășit în Ierusalim în cetatea, care o au ales Domnul din toate neamurile lui Israil să-și pue numele său acolo, și numele mamei lui Noomă Amoniteanca.

22. Și a făcut Ierovoam rău înaintea Domnului, și l-a mânieat pre el mai mult decât tot ce făcuse părinții lui, prin păcatele săvârșite de el.

23. Și și-au zidit ei loruș înălțimi și stâlpi și desigur în tot dealul înalt și supt tot copacul umbros.

24. Și sodomie s'a făcut în țară, și au făcut de toate urâciunile neamurilor, care le-au isgonit Domnul dela fața fiilor lui Israil.

25. Și a fost în anul al cincilea al împărăției lui Ierovoam s'a sculat Susachim împăratul Egiptului asupra Ierusalimului.

26. Și a luat toate vîstierile casei Domnului și vîstierile casei împăratului.

27. Și suljele cele de aur, care le-a luat David din mîna slujitorilor lui Adrazar împăratul Suvei, și le-a adus în Ierusalim.

28. Și armele cele de aur care le-a făcut Solomon, toate le-a luat, și le-a dus în Egipt; și a făcut Ierovoam împăratul arme de aramă în locul acelor, și le-a încredințat pre ele povăzitorilor arcași, cari păzeau poarta casei împăratului.

29. Și a fost când intră împăratul în casa Domnului le purtau pre ele arcașii înainte, și le puneau în cămara arcașilor.

30. Iar celelalte întâmplări ale lui Ierovoam și toate căle a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

31. Și răboiu a fost între Ierovoam și între Ierovoam totdeauna.

32. Și a adormit Ierovoam cu părinții săi, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, și numele mamei lui Noomă Amoniteanca și a împărășit Aviu feciorul lui în locul lui.

CAP. 15.

Domnia lui Avin și a lui Asa în Iuda și a lui Navat și a lui Viasă în Israil. Iosafat.

Iar în anul al optsprezecelea al împărăției lui Ierovoam feciorul lui Navat, s'a făcut împărat Aviu feciorul lui Ierovoam preste Iuda.

15. Iud. 3, 7. 21, 2 Paral. 12, 13.

22, 2 Paral. 12, 1.

23, 4 Imp. 17, 10; Isaia 57, 5; Ierem. 2, 20.

24, 4 Imp. 23, 7. 25, 2 Paral. 12, 2.

26, 2 Paral. 9, 15 și 12, 9. 31, 15, 6.

2. Și trei ani a împărățit în Ierusalim, și numele mamei lui Maahă fata lui Avesalom.

3. Și a umblat întru toate păcatele tatălui său, care le-a făcut înaintea lui, și nu era inima lui deplin cu Domnul Dumnezeuul lui, cum a fost inima lui David tatălul său.

4. Că pentru David au lăsat lui Domnul Dumnezeuul lui rămășiță în Ierusalim, ca să pue pre fii lui după dânsul, și să întărească Ierusalimul.

5. Pentrucă a făcut David ce este drept înaintea Domnului, și nu sau abătut dela toate câte i-au poruncit lui în toate zilele vieții sale, lărdă nuntai în întâmplarea lui Urie Heteul.

6. Și război a fost între Rofoam, și între Ierovoam în toate zilele vieții lor.

7. Și celelalte întâmplări ale lui Aviu și toate câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei? Și războiu a fost între Aviu și între Ierovoam.

8. Și a adormit Aviu împreună cu părinții săi în anul al douăzecilea al lui Ierovoam, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, și a împărățit Asa fiul lui în locul lui.

9. Și în anul al douăzecilea al lui Ierovoam împăratul lui Israel a împărățit Asa preste Iuda.

10. Și patruzeci și unul de ani a împărățit în Ierusalim, și numele mamei lui Maahă fata lui Avesalom.

11. Și a făcut Asa ce este drept înaintea Domnului, ca David tatăl său.

12. Și a stărpit smintelele din țară, și a curățit toate spurcăciunile, care le-au făcut părinții lui.

13. Și pre Maahă mama sa o a

depărtat ca să nu fie povăluitoare, pentrucă a făcut idol de rușine într'un desiș, și a stricat Asa culcușurile ei, și le-a ars cu foc la pârul chedrilor.

14. Iar înălțimile nu le-a surpat, însă inima lui Asa era desăvârșită cu Domnul în toate zilele sale.

15. Și a adus stâlpii tatălui său, și stâlpii săi cei de aur și de argint în casa Domnului și vasele.

16. Și războiu a fost între Asa și între Vaasă împăratul lui Israel în toate zilele lor.

17. Și s'a sculat Vaasă împăratul lui Israel asupra Iudei, și a zidit Rama, ca să nu poată nimeni ieși și intra la Asa împăratul Iudei.

18. Și a luat Asa tot argintul și aurul, care s'au aflat în vistierile casei Domnului și în vistierile casei împăratului, și le-a dat în mâinile slugilor sale, și i-a trimis pre ei împăratul Asa la fiul lui Ader feciorul lui Taverema, feciorul lui Azin împăratul Siriei, care lăcuia în Damasc, zicând :

19. Legătură să fie între mine și între tine și între tatăl meu și între tatăl tău. Iată am trimis ție daruri argint și aur, vino acumă și strică legătura ta cea cu Vaasă împăratul lui Israel, ca să se depărteze dela mine.

20. Și a ascultat fiul lui Ader pre împăratul Asa, și a trimis pre căpeteniile oștilor sale în cetățile lui Israel, și a bătut pre Aiin și pre Dan și pre Avel al casei Maabei și tot Heneretul până la pământul Neftali.

21. Și a fost dacă a auzit Vaasă a încetat a zidi Rama, și s'a întors în Tera.

22. Și împăratul Asa a poruncit la tot Iuda în Enachim, și a luat

15. 2. 2 Paral. 13. 2; 2 Paral. 11. 20.

4. Ps. 131. 13; 4 Imp. 8. 19.

2 Imp. 11. 4. 6. 2 Paral. 13. 3.

2 Paral. 14. 1. 10. 2 Paral. 16. 13.

1. 2 Paral. 15. 16.

14. 4. Imp. 12. 3; 15. 4. 35. 16. 14. 31.

17. 2 Paral. 16. 1. 18. 4 Imp. 12. 16.

20. 2 Imp. 20. 14. 22. 4 Imp. 23. 8.

pietrile din Rama și lemnele ei, care le-a zidit Vaasă, și a zidit cu ele împăratul Asa tot muntele lui Veniamin și locul de pază.

23. Și celelalte întâmplări ale lui Asa și toată domnia lui și toate ce a făcut și cetățile care le-a zidit, au nu iată acestea sunt scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților ludei? Iușă în vremea bătrâneților lui l-a durut picioarele lui.

24. Și a adormit Asa cu părinții săi, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David tatăl său, și în locul lui a împărățit Iosafat fiul lui.

25. Iar Navat fiul lui Ierovoam a împărățit preste Israil în anul al doilea al lui Asa împăratul Iudei, și a împărățit preste Israil doi ani.

26. Și a făcut rău înaintea Domnului, și a umblat în calea tatălui său, și în păcatele ce el a făcut pre Israil a păcălul.

27. Și l-a împresurat pre el Vaasă feciorul lui Ahia la casa lui Veelan feciorul lui Ahia, și l-a lovit pre el în Gavatonul celor de alt neam; iată Navat și tot Israilul ședează în Gavaton.

28. Și l-a omorât pre el Vaasă în anul al treilea al lui Asa fiul lui Avia împăratul Iudei, și a împărățit în locul lui.

29. Și a fost dupăce a început el a împărăți, a bătut toată casa lui Ierovoam, și n'a lăsat nici un suflet de al lui Ierovoam, până ce l-a pierdut pre el după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robului său Ahia Siloniteanul.

30. Pentru păcatele lui Ierovoam, ce el a făcut pre Israil a păcălul, și pentru întărâtarea lui, cu care a întărâtat pre Domnul Dumnezeuul lui Israil.

31. Iar celelalte întâmplări ale lui

Navat, și toate câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

32. Și războiul a fost între Asa și între Vaasă în toate zilele lor.

33. Iar în anul al treilea al lui Asa împăratul Iudei a împărățit Vaasă feciorul lui Ahia preste tot Israilul în Tera douăzeci și patru de ani.

34. Și a făcut rău înaintea Domnului, și a umblat în calea lui Ierovoam feciorul lui Navat, și în păcatele ce el a făcut pre Israil a păcălul.

CAP. 16.

Patru împărați în Israil.

Și au fost cuvântul Domnului prin Șmăna lui lu fiul lui Anani către Vaasă, zicând:

2. Pentrucă te-am ridicat dela pământ, și te-am dat povățuitor preste poporul meu Israil, și ai umblat pre calea lui Ierovoam, și ai făcut a păcălul pre poporul meu Israil, ca să mă întărâți cu deșertăciunile lor,

3. Iată eu voi lua pre cei de pre urma lui Vaasă și pre cei de pre urma casei lui, și voi da casa lui, ca și casa lui Ierovoam feciorul lui Navat.

4. Pre cel mort al lui Vaasă în cetate îl vor mânca câinii, și pre cel mort al lui în câmp îl vor mânca pasăările cerului.

5. Iar celelalte întâmplări ale lui Vaasă și toate câte a făcut și domnia lui, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

6. Și a adormit Vaasă cu părinții săi, și s'a îngropat în Tera, și au împărățit Ila feciorul lui în locul lui.

7. Și au grăit Domnul prin mâna

24. 2 Paral. 17, 1. 27. Is. Nav. 19, 44.
29. 13, 34. 30. 21, 22; 4 Imp. 16, 3.

16. 2, 14, 7. 4, 4 Imp. 9, 9.
5. 2 Paral. 16, 1.

lui în fiul lui Anani asupra lui Vaasă și asupra casei lui, și pentru tot răul care a făcut înaintea Domnului ca să-l întărească pre el cu faptele mâinilor sale, ca să fie el ca și casa lui Ierovoam, și ca să-l bată pre el.

8. Și în anul al douăzeci și șase al lui Asa împăratul Iudei, Ila feciorul lui Vaasă a împărăjit preste Israel doi ani în Tersa.

9. Și s'a sculat asupra lui Zamvri sluga lui, care era mai mare peste jumătatea călărilor, și el era în Tersa bând, și îmbălbându-se în casa lui Osa dregătorul casei în Tersa.

10. Și a intrat Zamvri, și l-a lovit pre el, și l-a omorât în anul al douăzeci și șapte al lui Asa împăratul Iudei, și a împărăjit în locul lui.

11. Și a fost după ce s'a făcut el împărat, și a șezut pre scaunul lui, a ucis toată casa lui Vaasă, și n'a lăsat lui dintr'însa nici ce să pișe la perete, nici pre rudele lui, nici pre prietenii lui.

12. Și a pierdut Zamvri toată casa lui Vaasă după cuvântul Domnului, care au grăit Domnul asupra casei lui Vaasă prin mâna lui Iu prorocul.

13. Pentru toate păcatele lui Vaasă și ale lui Ila fiul lui, cu care a făcut pre Israel să păcătuiască ca să întărească pre Domnul Dumnezeu lui Israel întru cele deșarte ale lor.

14. Iar celelalte întâmplări ale lui Ila și toate câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israel?

15. În anul al douăzeci și șapte al lui Asa împăratul Iudei, Zamvri a împărăjit în Tersa șapte zile, și tabăra lui Israel era asupra Gavatoniului celor de alt neam.

16. Și a auzit poporul în tabără, zicând: că s'a răsvrătit Zamvri, și a ucis pre împăratul, și a pus în

părat în Israel pre Amvri povăluitorul oștii preste Israel într'acea zi în tabără.

17. Și s'a sculat Amvri și tot Israelul cu el din Gavatoni, și au înconjurat Tersa.

18. Și a fost dacă a văzut Zamvri că s'a luat cetatea, a intrat în peștera casei împărătești, și a aprins preste el casa cea împărătească, și a murit.

19. Pentru păcatele sale care le-a făcut, făcând ce este rău înaintea Domnului, și umblând în calea lui Ierovoam fiul lui Navat, și în păcatele ce el a făcut pre Israel a păcătui.

20. Iar celelalte întâmplări ale lui Zamvri și războaiele lui care a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israel?

21. Atunci s'a împărjit poporul lui Israel: jumătate din popor urma după Tamni feciorul lui Gonat ca să-l facă împărat pre el; iar jumătate din popor urma după Amvri.

22. Și a biruit poporul cel ce urma după Amvri pre poporul cel ce urma după Tamni feciorul lui Gonat; și a murit Tamni și Ioram fratele lui în vremea aceea, și a împărăjit Amvri după Tamni.

23. În anul al treizeci și unul al împăratului Asa împăratul Iudei, a împărăjit Amvri preste Israel doisprezece ani, în Tersa a împărăjit șase ani.

24. Și a cumpărat Amvri muntele Semironul dela Semir domnul muntelui cu doi talanți de argint, și a zidit muntele, și a numit numele muntelui care l-a zidit Semiron, pre numele lui Semir domnul muntelui.

25. Și a făcut Amvri rele înaintea Domnului, și a făcut rău mai mult decât toți cei ce au fost înaintea lui.

26. Și a mers în toată calea lui Ierovoam feciorul lui Navai, și în păcatele lui ce el a făcut pre Israil a păcălul, ca să întărească pre Domnul Dumnezeu lui Israil întru desertăciunile lor.

27. Iar celelalte întâmplări ale lui Amvri, și toate câte a făcut, și toată domnia lui, au nu iață acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împărașilor lui Israil?

28. Și a adormit Amvri cu părinții săi, și s'a îngropat în Samariea, și în locul lui a împărașit Ahaav feciorul lui.

29. Iar Ahaav feciorul lui Amvri a împărașit preste Israil în anul al treizeci și opt al lui Asa împăratul Iudei.

30. Și a împărașit Ahaav feciorul lui Amvri preste Israil în Samariea douăzeci și doi de ani, și a făcut Ahaav ce este rău înaintea Domnului, și a făcut rele mai multe decât toți cei mai înainte de el.

31. Și nu i-a fost lui destul a umbla întru păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navai, ci a luat femeie pre fezavel fata lui Iezevaal împăratul Sidonenilor, și a mers, și a slujit lui Vaal, și s'a închinat lui.

32. Și a pus jertfelnic lui Vaal în casa desfrânărilor ce o făcuse în Samariea, și a făcut Ahaav desis.

33. Și a adaos Ahaav a face desfrânări, ca să întărească pre Domnul Dumnezeu lui Israil, și să-și surpe sufletul său, făcând rău mai mult decât toți împărașii lui Israil, carii au fost mai înainte de el.

34. Și în zilele lui a zidit Ahil Veliteanul Ierihonul în Aviron celui întâiu născut al său, și l-a întemeiat, și în Seguv celui mai tânăr al său a pus porțile ei după cuvântul Domnului, care au grăit prin mâna lui Isus fiul lui Navî.

CAP. 17.

Prorocul Ilie.

Și a zis Prorocul Ilie Tesviteanul Șcel din Tezvanul Galaadului către Ahaav: viu este Domnul Dumnezeu puterilor, Dumnezeu lui Israil, căruia îi stau înainte, de va fi întru anii aceștia rouă și ploaie, fără numai prin cuvântul gurii mele.

2. Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, zicând:

3. Mergi de aici spre răsăritul, și te ascunde la părul lui Horat, care este împreajma Iordanului.

4. Și vei bea din părul apă, și corbilor am poruncit să le hrănească acolo.

5. Și a mers, și a făcut Ilie după cuvântul Domnului, și a șezut la părul lui Horat, împreajma Iordanului.

6. Și corbii aduceau lui pâine dimineața, și carne seara, și din părul bea apă.

7. Și a fost după câteva zile a secat părul, pentru că nu eră ploaie pre pământ.

8. Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, zicând:

9. Scoală-te și mergi în Sareta Sidonului, și vei lăcuți acolo, că fată am poruncit unei femeii văduve să te hrănească.

10. Și s'a sculat și a mers în Sareta, și a venit la poarta cetății, și iață acolo o femeie văduvă adună lemne, și a strigat Ilie în urma ei, și a zis ei: adu-mi puțină apă într'un vas să beau.

11. Și a mers să ia, și a strigat în urma ei Ilie, și a zis: adu-mi și o bucată de pâine în mâna ta, și voi mânca, și a zis femeia:

12. Viu este Domnul Dumnezeu tău, de este la mine azimă de pâine.

31, 4 Imp. 9, 34. 32, 4 Imp. 3, 2.
34, Is. Navî 9, 26.

17, 1, 4 Imp 5, 16: Sirah 43, 1.
10. Lucă 4, 26.

îară numai o mână de făină într-o vadră, și puțin untdelemn într'un urciol, și iată eu adun vr'o două lemnișoare, și voi merge și voi face aceasta mie și fiilor mei, și vom mânca, și vom muri.

13. Și a zis către dânsa Ilie: cucerează, intră și lă după cuvântul tău, ci să-mi faci întâiu mie de acolo o azimă mică, și să-mi aduci; iar ție și feciorilor tăi vei face mai pre urmă.

14. Că acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: vadra de făină nu va scădea, și urciorul de untdelemn nu se va împușină până la zilele întru care va da Domnul ploaie pre pământ.

15. Și a mers femeia și a făcut după cuvântul lui Ilie, și i-a dat lui și au mâncat el și ea și feciorii ei.

16. Și vadra de făină n'a scăzut, și urciorul cu untdelemn nu s'a împușinat, după cuvântul Domnului cel ce au grăit prin gura lui Ilie.

17. Și a fost după aceasta s'a bolnăvit feciorul femeii stăpânei casei, și a fost boala lui tare foarte până ce n'a rămas într'însul duh.

18. Și a zis către Ilie: ce este mie și ție omul lui Dumnezeu? Ai intrat la mine să pomenești păcatele mele și să omori pre fiul meu?

19. Și a zis Ilie către femeie: dă-mi pre fiul tău, și l-a luat pre dânsul din brațele ei, și l-a suit în foisor unde lăcuia el, și l-a pus pre el pre patul său.

20. Și a strigat Ilie către Domnul, și a zis: vai mie Doamne! Mărturiea văduvei la care eu lăcuiesc, tu o ai scârbit de ai omorât pre fiul ei!

21. Și a suflat preste prunc de trei ori, și a strigat către Domnul, și a zis: Doamne Dumnezeul meu! Să se întoarcă sufletul pruncului acestuia într'însul.

22. Și s'a făcut așa, și s'a întors sufletul pruncului într'însul, și a înviat pruncul.

23. Și l-a pogorât pre dânsul din foisor în casă, și l-a dat pre el mamei lui, și a zis Ilie către dânsa: vezi, că viu este fiul tău.

24. Și a zis femeia către Ilie: iată am cunoscut că omul lui Dumnezeu ești tu, și cuvântul Domnului în gura ta adevărat.

CAP. 18.

Ierifa lui Ilie.

Și a fost după zile multe, și cuvântul Domnului a fost către Ilie în anul al treilea, zicând: mergi și te arată lui Ahaav, și voi da ploaie pre fața pământului.

2. Și a mers Ilie să se arate lui Ahaav, și eră foamete mare în Samariea.

3. Și a chemat Ahaav pre Avdiu dregătorul casei, iar Avdiu se temea de Domnul foarte.

4. Și a fost când a ucis fezavel pre prorocii Domnului, a luat Avdiu o suță de bărbați proroci, și i-a ascuns pre ei câte cincizeci în două peșteri, și-i hrănea pre ei cu pâine și cu apă.

5. Și a zis Ahaav către Avdiu: viuo și să umblăm pre pământ și la izvoarele apelor și la toate pâraele, ca doar vom afla tarbă, ca să ținem vii caii și mușcoii, și să nu lăsăm să piară de tot vitele.

6. Și s'a împărțit calea care pre unde să umble, și Ahaav a mers pre o cale singur.

7. Iar Avdiu a mers pre altă cale singur, și când eră Avdiu pre cale, a venit Ilie înaintea lui, și Avdiu a grăbit și a căzut pre fața sa, și a zis: au tu ești doamne al meu Ilie?

18. 4. 4 Imp. 4, 38.
5. Ierem. 14, 3.

8. Și a zis Ilie lui: eu, mergi de zi domnului tău: iată Ilie.

9. Și a zis Avdiu: ce am păcătuit de dai pre robul tău în mâinile lui Ahaav să mă omoare?

10. Viu este Domnul Dumnezeuul tău, de este neam sau împărăție unde n'a trimis domnul meu să te caute, și a zis: nu este, și a ars împărăția și safele ei, pentru că nu te au aflat pre tine.

11. Și acum tu zici: mergi și spune domnului tău: iată Ilie.

12. Și va fi după ce mă voi duce eu dela tine, și Duhul Domnului te va duce într'un loc pe care nu-l știu, și voi intra să spul lui Ahaav, și nu te va afla, și mă va omorî pre mine, și eu robul tău mă tem de Domnul din tinerețile mele.

13. Au nu ți s'a spus ție Domnul meu ce am făcut când a ucis Iezabel pre prorocii Domnului, cum am luat din prorocii Domnului o sută de bărbați, și i-am ascuns pre ei câte cincizeci în peșteri și i-am hrănit pre ei cu pâine și cu apă?

14. Și acum tu zici mie: mergi, zi domnului tău: iată Ilie, și mă va omorî pre mine.

15. Și a zis Ilie: viu este Domnul puterilor căruia stau înaintea, că astăzi mă voi arăta lui.

16. Și a mers Avdiu înaintea lui Ahaav, și i-a spus lui, și a alergat Ahaav, și a mers întru întâmpinarea lui Ilie.

17. Și a fost dacă a văzut Ahaav pre Ilie, zise Ahaav către Ilie: au tu ești cel ce răsvrătești pre Israil?

18. Și a zis Ilie: nu răsvrătesc eu pre Israil, ci tu și casa tatălui tău, lăsând pre Domnul Dumnezeuul vostru, și mergând în urma lui Vaal.

19. Și acum trimite și adună la mine pre tot Israilul în muntele Kar-

milului, și pre cei patru sute cincizeci de proroci fără rușine ai lui Vaal, și pre cei patru sute de proroci ai desigurilor carii mănâncă din masa Iezavelii.

20. Și a trimis Ahaav la tot Israilul, și a adunat pre toți prorocii în muntele Karmilului.

21. Și s'a apropiat Ilie către toți, și le-a zis lor Ilie: până când veți schiopăta într'amândouă gleznele voastre? De este Domnul Dumnezeu mergeți după dânsul; iar de este Vaal mergeți după dânsul, și n'a răspuns poporul nimic.

22. Și a zis Ilie către popor: eu am rămas singur Proroc Domnului; iar prorocii lui Vaal sunt patru sute și cincizeci de oameni, și prorocii desigurilor patru sute.

23. Dați-ne nouă doi boi, și să-și aleagă ei lorș unul, și să-l taie bucăți, și să-l pue pre lemne, și să nu pue foc, și eu voiui jertfi pre celalt bou, și foc nu voiui pune.

24. Și strigați întru numele dumnezeilor voștri, și eu voiui chema întru numele Domnului Dumnezeuul meu, și Dumnezeuul care va auzi cu foc, acela este Dumnezeu, și a răspuns tot poporul, și a zis: bun este cuvântul, care ai grăit.

25. Și a zis Ilie prorocilor celor de rușine: alegeți-vă vouă un bou și jertfiți înădu voi, că voi sunteți mai mulți, și chemați întru numele dumnezeului vostru, iar foc să nu puneți.

26. Și au luat un bou, și au făcut așa, și au chemat întru numele lui Vaal de dimineața până la amiază, și au zis: auzi-ne pre noi Vaale! auzi-ne pre noi; și nu eră glas, și nu eră ascultare, și alergau împrejurul jertfelnicului, care au făcut.

27. Și se făcuse amiază, și îi

12, 4 Imp. 2, 16. 17. Amos. 7, 10.
19, 22, 6

20, 4 Imp. 3, 13. 21, 18. Navi 24, 15.

haijocorea pre dăușii Ilie Tesviteanul și a zis: strigați cu glas mare că dumnezeu este, că gândește s'au poate lucrează ceva, s'au va li dormind, ca să se deștepte.

28. Și strigau cu glas mare, și se răuau după obiceiul lor cu cușile, și se băteau cu bice până la vărsarea singelui lor.

29. Și se trecuse de amiază, și eră îndeseară, și au prorocii până ce venise vremea să se aducă jertfa, și nu eră glas, nu eră ascultare; și a grăit Ilie Tesviteanul către prorocii urâclunilor, zicând: dați-vă înlături acum, ca să aduc și eu arderea cea de tot a mea, și s'a dat înlături și s'au dus.

30. Și a zis Ilie către popor: apropiați-vă către mine, și s'a apropiat tot poporul către el, și așează jertfelnicul Domnului cel săpat.

31. Și a luat Ilie douăsprezece pietre după numărul semințiilor lui Israil, precum au grăit către dânsul Domnul, zicând Israil va fi numele tău.

32. Și a clădit pietrele în numele Domnului, și a întocmit jertfelnicul Domnului cel săpat, și a făcut groapă împrejurul jertfelnicului, întru care încăpeau două măsuri de sămânță.

33. Și a grămădit lemnele pre jertfelnicul ce făcuse, și a tăiat bucăți cele de jertfă și le-a pus pre lemne și le-a pus pre jertfelnic.

34. Și a zis Ilie: aduceți-mi patru vedre de apă, și le vărsați preste jertfă și preste lemne, și au făcut așa, și a zis: turnați a doua oară, și au turnat a doua oară, și a zis: turnați a treia oară, și au turnat a treia oară.

35. Și umblă apa împrejurul jertfelnicului, și groapa se umpluse de apă.

33. Și când eră vremea a se aduce jertfa, a venit Ilie Prorocul, și a zis: Doamne Dumnezeul lui Avraam ! și al lui Isaac ! și al lui Israil ! auzi-mă Doamne ! auzi-mă astăzi cu foc ! Ca să cunoască tot poporul acesta, că tu ești Domnul Dumnezeul lui Israil ! și eu sunt robul tău, și pentru tine am făcut lucrurile acestea !

37. Auzi-mă Doamne ! auzi-mă ! Ca să cunoască poporul acesta, că tu ești Domnul Dumnezeu, și tu ai întors inima poporului acestuia înapoi !

38. Și a căzut foc dela Domnul din cer și a mistuit jertfa, și lemnele și apa cea din groapă și pietrele și tutul l-a lins focul.

39. Și a văzut tot poporul și a căzut pre fața sa, și a zis: adevărat Domnul este Dumnezeu, Domnul acesta este Dumnezeu.

40. Și a zis Ilie către popor: prindeți pre prorocii lui Vaal, ca nici unul dintr'înșii să nu scape, și i-au prins pre dăușii, și i-a dus Ilie la râul Klson ! și i-a junghiat acolo.

41. Și după aceasta a zis Ilie lui Ahaav: mergi, și mănâncă și bea, că iată glas de pogorire de ploaie.

42. Și s'a dus Ahaav să mănânce și să bea; iar Ilie s'a suit în muntele Karmilului, și plecându-se la pământ, ș'a pus fața sa între genunghile sale.

43. Și a zis slugii sale: du-te și te uită spre mare, și s'a dus și s'a uitat sluga, și a zis: nu este nimica, și i-a zis Ilie: întoarce-te și tu de șapte ori, și s'a întors de șapte ori.

44. Și a fost în a șaptea oară iată nor mic, ca o urnă de om scoțând apă din mare, și a zis: du-te, și zi

27. Lev. 19, 28.

29. Egipt 20, 41; Danil 9, 21.

31. Facere 32, 28; Is. Nav. 4, 5, 20.

35. Egipt 3, 6; Mat. 22, 32.

38. Lev. 9, 24; 2 Paralip. 7, 1.

40. Jud. 5, 21.

lui Ahaav: înhamă cărușa ta, și te pogoară, ca să nu te ajungă ploaia.

45. Și iată de îndată, cerul s'a întunecat cu nori și cu vânt, și s'a făcut ploaie mare; și Ahaav înhă-mând s'a dus până la Iezrael.

46. Și mâna Domnului a fost preste Iie, și încingând mijlocul său a zlergat înaintea lui Ahaav în Iezrael.

CAP. 19.

Iie hrănit de inger. Urmașul său.

Și a spus Ahaav Iezavelci lemeii sale, toate câte a făcut Iie, și cum a ucis pre proroci cu sabia.

2. Și a trimis Iezavel la Iie, și a zis: tu ești Iie și eu Iezavel, așa să-mi faci mie dumnezeii și așa să-mi adaoge, că mâine într'acest ceas voi pune sufletul tău, ca sufletul unuia dintr'aceia.

3. Și s'a temut Iie, și sculându-se s'a dus unde îl trăgea inima, și a venit în Virsavee în pământul Iudei, și s'a lăsat sluga sa acolo.

4. Și el a mers în pustie cale de o zi, și a venit și a șezut supt un ienuper, și a cerut moarte sufletului său, și a zis: destul este mie acum Doamne! la sufletul meu dela mine, că nu sunt eu mai bun decât părinții mei.

5. Și s'a culcat și a adormit acolo supt copac, și iată un inger s'a atins de dânsul, și i-a zis lui: scoală-te, mănâncă și beă.

6. Și a căutat Iie, și iată lângă căpătâiul lui o azimă de orz și un urcior cu apă.

7. Și s'a sculat, și a mâncat și a băut, și iarăși a adormit, și s'a întors ingerul Domnului a doua oară, și s'a atins de dânsul, și i-a zis lui: scoală de mănâncă și beă că lungă îți este fie calea.

8. Și s'a sculat, și a mâncat și a

băut, și a mers într'u puterea mână-cărei aceea patruzeci de zile și patruzeci de nopți, până la muntele Horiv.

9. Și a intrat acolo într'o peșteră, și a lăcuit într'însa, și iată cuvântul Domnului către dânsul, și i-a zis: ce faci aici Iie?

10. Și a zis Iie: râvnind am râvnit Domnului atotșitorul, căci te-au părăsit pre tine fiii lui Israil, și jertfelnicile tale le-au surpat, și pre Pro-rocii tăi i-au ucis cu sabie, și am rămas eu singur, și caută sufletul meu să-i ia.

11. Și a zis: să ieși mâine, și să stai înaintea Domnului în munte, și iată va trece Domnul, și vânt mare și tare, care va risipi munții și va sfărâma pietrele înaintea Domnului în munte, nu în vânt este Domnul; și după vânt cutremur, nu în cutremur este Domnul.

12. Și după cutremur foc, și nu va fi în foc Domnul; și după foc glas de vânt subțire, și acolo este Domnul.

13. Și a fost dacă a auzit Iie s'a acoperit fața cu cojocul său, și a ieșit și a stătut lângă peșteră, și iată s'a făcut către dânsul glas, și i-a zis: ce faci aici Iie?

14. Și a zis Iie: râvnind am râvnit pentru Domnul atotșitorul, că au părăsit legea ta fiii lui Israil, și altarele tale le-au surpat, și pre Pro-rocii tăi i-au ucis cu sabie, și am rămas eu singur, și caută sufletul meu ca să-l ia pre el.

15. Și au zis Domnul către dânsul: mergi și te întoarce pre calea ta, și să te duci spre pustia Damascului, și să ungi pre Azail împărat Asiriei.

16. Și pre fu Ieciorul lui Namesi, îl vei unge împărat preste Israil, și

19. 2. 4 Imp. 6, 31. 3. Is. Navi 19, 2.
v. Iov. 30, 4. 5. Egipt 34, 28; Mat. 4, 2.

19. Rom. 11, 3. 19. Romani 11, 3.
15. 4 Imp. 8, 13. 16. 4 Imp. 9, 2.

pre Eliseu leciorul lui Safat îl vei unge proroc în locul tău.

17. Și va fi, pre cel ce va scăpa de sabia lui Azail îl va omorî lu, și pre cel ce va scăpa de sabia lui lu îl va omorî Eliseu.

18. Și voi u lăsa în Israil șapte mii de bărbați, cari nu s'au plecat genunchiul lui Vaal, și a căror gură nu l-a cinsit.

19. Și s'a dus de acolo, și a alstat pre Eliseu leciorul lui Safat, și ei ară cu boti, și douăsprezece perechi erau înaintea lui, și el eră între cele douăsprezece, și a mers l-lie la el, și a aruncat cojocul său preste el.

20. Și a lăsat Eliselu boii, și a alergat după l-lie, și a zis: lasă-mă să sărut pre tatăl meu și pre mama mea, și voi u veni după tine, și i-a zis lui: du-te, și să te întorci apoi, că am a face cu tine.

21. Și s'a dus dela el, și a luat o pereche de boi și i-a jertfit, și carnea lor o a fript cu unelte de boilor, și a dat poporului și a mîncat, și s'a sculat și a mers după l-lie și slujă lui.

CAP. 20.

Războiul lui Ahaab cu Sirienii.

Și leciorul lui Ader împăratul Siriei a adunat toată oastea sa, și s'a suit, și a înconjurat Samariea, și treizeci și doi de împărați cu dânsul și toată călărima, și cară se suiră și înconjură Samaria, și deteră războiu asupra el.

2. Și a trimis soli la Ahaav împăratul lui Israil în cetate.

3. Și au grăit lui: acestea zice fiul lui Ader: argintul tău și aurul tău, al meu este, și femeile tale și fiii tăi cei prea buni, ai mei sunt.

4. Și a răspuns împăratul lui Is-

rail, și a zis: precum ai grăit doamne al meu împărate, al tău sunt eu și toate ale mele.

5. Și s'au întors solii, și au zis: acestea zice fiul lui Ader, eu am trimis la tine, grăind: argintul tău și aurul tău și femeile tale și fiii tăi să le dai mie.

6. Că mâine într'acest ceas voi u trimite slugile mele la tine, și voi u cercă casa ta și casele slugilor tale, și tot ce vor pofti ochii lor, ori preste ce vor pune mâinile lor, vor lua.

7. Și a chemat împăratul lui Israil pre toți bătrânii pământului, și a zis: cunoașteți și vedeți, că răutate caută acesta, că a trimis la mine pentru femeile mele și pentru fiii mei și pentru fetele mele; argintul meu și aurul meu n'aș opri de către dânsul.

8. Și au zis lui bătrânii și tot poporul: să nu-l ascuți și să nu voești a-i da.

9. Și a zis solilor flului lui Ader: ziceți domnului vostru: toate căle ai trimis către robul tău dinlău voi u face, iar cuvântul acesta nu voi u putea să-l fac; și întorcându-se solii i-au spus lui cuvântul.

10. Și iar a trimis la el fiul lui Ader, zicând: așa să-mi faci mie dumezeii și așa să-mi adaoge, de va ajunge țărâna Samariei să umple mările a tot poporul pedestrașilor mei.

11. Și a răspuns împăratul lui Israil, și a zis: destul este, să nu se lălească cel gârbov ca cel drept.

12. Și când a primit el răspunsul acesta, el și toți împărații cari erau cu el în corturi beau, și a zis slugilor sale: faceți șanț, și au făcut șanț împrejurul cetății.

13. Și lată un proroc a venit la Ahaav împăratul lui Israil, și a zis: acestea zice Domnul: vezi toată mulțimea aceasta mare? lată eu o voi u

da pre ea așăzi în mâna ta, și vei cunoaște că eu sunt Domnul.

14. Și a zis Ahaav: prin cine? Și a zis: acestea zice Domnul prin slugile boierilor țărilor, și a zis Ahaav: cine va începe războiul? Și a spus: tu.

15. Și a numărat Ahaav slugile boierilor țărilor, și a fost trei sute treizeci și două, și după aceasta a numărat poporul, toată oastea șasezeci și șapte de mii.

16. Și a ieșit la amiază, și feciorul lui Ader se îmbătase în Sohot el și împărații cei treizeci și doi, carii erau întru ajutor lui.

17. Și au ieșit slugile boierilor țărilor dintâiu, și a trimis fiul lui Ader, și a spus împăratului Siriei, zicând: bărbați au ieșit din Samaria.

18. Și le-a zis lor: de ies spre pace prindeți-i pre ei vii, și de ies spre războiu, vii prindeți-i pre ei.

19. Și au ieșit din cetate slugile boierilor țărilor, și oastea după ei.

20. Și a ucis fiecare pre cel ce venea întruopiva sa, și iar a ucis fiecare pre cel dimtruopiva sa, și fugeau Sirii, și i-au gonit pre el Israil, și fiul lui Ader a scăpat pre calul unui călăraș.

21. Și a ieșit împăratul lui Israil, și a luat toți caii și carele, și a lăcut pradă mare în Siria.

22. Și a venit prorocul la împăratul lui Israil, și a zis: întărește-te și cunoaște și vezi ce vei face; căci după un an fiul lui Ader împăratul Siriei, iar se va scula asupra ta.

23. Și slugile împăratului Siriei au zis către el: dumnezeii munților, Dumnezeul lui Israil, și nu dumnezeul văilor, pentru aceea a fost mai puternic decât noi; iar de vom începe noi războiul pre șes, cu adevărat vom li noi mai puternici decât dâșșii.

24. Și fă așa: să înălțuri pre fie-

care împărat din locul său, și pune în locul lor domni.

25. Și-ți ia oaste în locul oastei ce a căzut dela tine, și călărimi în locul călărimii și care în locul carelor, și vom da războiu asupra lor la șes, și vom li mai tari decât ei, și a ascultat cuvântul, și a făcut așa.

26. Și după un an a numărat fiul lui Ader Siriea, și s'a suit în Afeca la războiu asupra lui Israil.

27. Și fiii lui Israil s'au numărat, și au mers întru înfrâmpinarea lor, și a tăbărit Israil împreajma lor ca două turme de capre, iar Sirienii au umplut pământul.

28. Și a venit omul lui Dumnezeu, și a zis împăratului lui Israil: acestea zice Domnul: pentru că a zis Siriea Dumnezeul munților este Domnul Dumnezeu lui Israil, iar nu Dumnezeuul văilor, da-voiu oastea cea mare aceasta în mâna ta și vei cunoaște că eu sunt Domnul.

29. Si au tăbărit aceștia întruopiva acelor șapte zile, și a fost în ziua a șaptea s'a apropiat războiul, și a bălăt Israil pre Sirieni o sută douăzeci de mii de pedestri întru o zi.

30. Și au lăsat cei ce au rămas în cetatea Afeca, și a căzut zidul preste douăzeci și șapte de mii de oameni din cei ce rămăsese; iar fiul lui Ader a fugit, și a intrat în casa cea de dormit în cămară.

31. Și au zis către el slugile lui: iată știm că împărații casei lui Israil împăraji milostivi sunt, să punem dar sacii noștri pre mijloacele noastre și funii preste capetele noastre, și să ieșim la împăratul lui Israil, că doar va lăsa vii sufletele noastre.

32. Și s'au încins cu saci preste mijloacele lor, și au pus funii preste capetele lor, și a zis împăratu-

lui lui Israil: robul tău fiul lui Ader zice: lasă-mă cu vieață, și a răspuns: de trăește încă, fratele meu este.

33. Și oamenii o mărturisiră și adevără, și au înțeles cuvântul din rostul lui, și au zis: fratele tău este feciorul lui Ader, și a zis: duceți-vă și-l aduceți, și a venit la el feciorul lui Ader, și l-a suit pre el la dânsul în car, și a zis către el:

34. Cătățile care le-a luat tatăl meu dela tatăl tău, le voi da ție înapoi, și ieșiri voi pune ție în Damasc, în ce chip a pus tatăl meu în Samariea, și eu cu legătură te voi slobozi, și a făcut cu el legătură, și l-a slobozit.

35. Iar un om din fiii prorocilor a zis către aproapele său cu cuvântul Domnului: lovește-mă, și n'a vrut omul să-l lovească.

36. Și a zis către el: pentrucă n'ai ascultat de cuvântul Domnului, iată tu te duci dela mine, și te va lovi pre tine un leu, și s'a dus dela dânsul, și l-a aflat pre el un leu, și l-a ucis pre dânsul.

37. Și a aflat pre alt om, și l-a zis lui: lovește-mă, și l-a lovit pre el omul, și lovindu-l l-a rănit.

38. Și a mers prorocul și a stăut înaintea împăratului lui Israil în cale, și s'a legat cu o curea ochii săi.

39. Și a fost când mergea împăratul pre aproape, el a strigat către împăratul, și a zis: robul tău a leșit la oastea războiului, și iată un om a adus la mine pre alt om, și a zis către mine: păzește pre omul acesta, iar de va fugi cumva, sufletul tău va fi pentru sufletul lui, sau un talant de argint vei plăti.

40. Și când a căutat robul tău încoace și încoalea, acela nu eră, și a zis către el împăratul lui Israil: singur ți-ai dat hotărîrea.

20. 15, 13, 24.

41. Și îndată a luat cureaoa dela ochii lui, și l-a cunoscut pre el împăratul lui Israil, că din proroci este el.

42. Și a zis către el: acestea zice Domnuf: pentrucă ai slobozit din mâna ta pre om vrednic de moarte, va fi sufletul tău penru sufletul lui, și poporul tău pentru poporul lui.

43. Și s'a dus împăratul lui Israil măhnit și trist, și a venit în Samariea.

CAP. 21.

Tirania lui Ahaav și a Isabelei.

Și a fost după cuvintele acestea, așeză Navute Israilteanul o vie lângă ariea lui Ahaav împăratul Samariei.

2. Și a grăit Ahaav către Navute, zicând: dă-mi viea ta să-mi fie grădină de legumi, pentrucă este aproape de casa mea, și-ți voi da pentru ea altă vie mai bună decât aceasta; iar de place înaintea ta îți voi plăti via cu argint, și-mi va fi mie grădină de legumi.

3. Și a zis Navute către Ahaav: ferească-mă Dumnezeu! meu, să dau eu moșiea părinților mei ție.

4. Și a venit Ahaav acasă trist și măhnit pentru cuvântul, care l-a grăit Navute Israilteanul, spunând: nu voi da ție moșiea părinților mei, și s'a turburat sufletul lui Ahaav, și s'a culcat pre patul său, și s'a acoperit obrazul său, și n'a mâncat pâine.

5. Și a intrat fezavel femeia lui la dânsul, și a zis către dânsui: pentru ce-ți este sufletul tău turburat, și nu mănânci pâine?

6. Și a zis către ea: pentrucă am vorbit cu Navute Israilteanul, zicând: dă-mi viea ta pe bani, sau de vei vrea îți voi da ție altă vie pentru ea, și a răspuns: nu voi da ție moșiea părinților mei.

21. 3. Lev. 25, 23; Num. 36, 7.

7. Și a zis către el Iezavel lemeia lui: așa faci tu acum împăratul lui Israil? Scoală-te, și mănâncă pâine și fii cu voie bună, eu îți voi da fie viaa lui Navute Israiliteanul.

8. Și a scris carte cu numele lui Ahaav, și o a pecelluit cu pecetea lui, și a trimis cartea la bătrânii și căpeteniile carii lăcuiau cu Navute.

9. Iar în carte eră scris: rânduiri post, și puneți pre Navute să șază cu căpetenia poporului.

10. Și puneți să șază doi oameni fărădelege împreajma lui, mărturisind asupra lui, și zicând: ai hulit pre Dumnezeu și pre împăratul; apoi să-l scoață, și să-l ucidă cu pietre să moară.

11. Și au făcut oamenii bătrâni și căpetenia cetății, carii locuiau în cetatea lui, după cum a trimis la ei Iezavel și după cum eră scris în cărțile cele trimise lor.

12. Și a rânduit post, și a pus pre Navute să șază cu căpetenia poporului.

13. Și au intrat doi oameni fii fărădelegilor, și au șezut împreajma lui, și mărturisiră oamenii cei fărădelege asupra lui Navute, înaltea poporul, zicând: a hulit Navute pre Dumnezeu și pre împăratul, și l-a scos pre el afară din cetate, și l-a ucid cu pietre, și a murit.

14. Și a trimis la Iezavel, zicând: ucisu-s'a Navute cu pietre, și a murit.

15. Și a fost după ce a auzit Iezavel vestea că a murit Navute și s'a îngropat, a zis Iezavel către Ahaav: scoală-te, moștenește viaa lui Navute Israiliteanul, care nu ți-a dat-o fie pre bani, că nu este Navute viu, ci a murit.

16. Și a fost dacă a auzit Ahaav că a murit Navute Israiliteanul, s'a rupt hainele sale, și s'a îmbrăcat cu sac, și după aceea s'a sculat, și s'a dus Ahaav în viaa lui Navute Israiliteanul să o moștenească.

17. Și au grăit Domnul către Ilie Tesviteanul, zicând:

18. Scoală-te și te du întru întâmpinarea lui Ahaav împăratul lui Israil celui din Samariea, că este în viaa lui Navute, că s'a dus acolo ca să o moștenească.

19. Și vei grăi către el, zicând: acestea zice Domnul: fiindcă ai ucis și al moștenit, pentru aceea acestea zice Domnul: în locul în care a lins porcii și câinii sângele lui Navute, acolo vor finge câinii sângele tău, și curvele se vor spăla cu sângele tău.

20. Și a zis Ahaav către Ilie: au aflatu-m'ai vrăjmaș pre mine? Și a zis: te-am aflat pentru că în deșert te-ai ispitit, ca să faci ce este rău înaintea Domnului, ca să-l mâni pre el.

21. Acestea zice Domnul: iată eu voi aduce asupra ta rele, și voi pierde pre ai tăi cei după tine, și voi stărpi din ai lui Ahaav până la cel ce se plșă la perete, pre cel închis și părăsit întru Israil.

22. Și volu da casa ta, ca și casa lui Ierovoam feciorul lui Navat, și casa lui Vaasa feciorul lui Ahia, pentru întăritările cu care m'ai întăritat, și ai făcut pre Israil a păcălul.

23. Și asupra Iezavelii au grăit Domnul, zicând: câinii o vor mânca pre ea înaintea zidului lui Ezrael.

24. Pre cel mort al lui Ahaav în cetate îl vor mânca câinii, și pre cel mort al lui în câmp îl vor mânca pasările cerului.

25. Însă nimenea nu este ca Ahaav, care cu totul s'a dat pre sine, ca să facă ce este rău înaltea Domnului, că l-a purtat pre el Iezavel femeia lui.

26. Și s'a făcut foarte urât mer-

19. 22, 38; 4 împ. 9, 10 și 26.

21. 14, 10; 4 împ. 9, 8 și 10, 17.

22. 4 împ. 16, 3. 23. 4 împ. 9, 37.

26. Lev. 26, 30.

gând după toate urficiunile, care a răcut Amoreul, pre care l-au surpat Domnul dela fața fiilor lui Israil.

27. Și a fost dacă a auzit Ahaav cuvintele acestea ș'a rupt hainele sale, și a încins sac preste trupul său, și a postit, și s'a învâlit cu sac în ziua în care a ucis pre Navute Israilleanul, și a umblat smerit.

28. Și au fost cuvintele Domnului în gura robului său flie pentru Ahaav, și au zis Domnul:

29. Văzut-ai cum s'a umilit Ahaav de către fața mea? Deci pentru că s'a smerit înaintea mea, nu voi aduce răutate în zilele lui, ci în zilele feciorului lui voi aduce răutate preste casa lui.

CAP. 22.

Moartea lui Ahaav. Împărăția lui Iosafat fiul său.

Și au trecut trei ani, și n'a fost războiu între Siria și între Israil.

2. Și a fost în al treilea an, s'a pogorît Iosafat împăratul Iudei la împăratul lui Israil.

3. Și a zis împăratul lui Israil către slugile sale: au nu știți că al nostru este Remmatul Galaadului? Și noi ne lenevim a-l lua din mâna împăratului Siriei?

4. Și a zis împăratul lui Israil către Iosafat: sul-te-vei cu noi la Remmat Galaad să dăm războiu? Și a zis Iosafat: cum sunt eu, așa și tu, cum este poporul meu, așa și poporul tău, cum sunt caii mei, așa și caii tăi.

5. Și a zis Iosafat împăratul Iudei către împăratul lui Israil: întrebăți dar astăzi pre Domnul.

6. Și a adunat împăratul lui Israil pre toți prorocii, ca vr-o patru sute de bărbați, și le-a zis lor îm-

păratul: merge-voi la Remmatul Galaad să dau războiu, au lăsa-mă-volu? Iar el au zis: mergi și îl va da Domnul în mâinile împăratului.

7. Și a zis Iosafat către împăratul lui Israil: nu este aici vr'un proroc al Domnului, și vom întrebă pre Domnul prin el?

8. Și a zis împăratul lui Israil către Iosafat: este încă un om, prin care putem să întrebăm pre Domnul, și eu l-am urât pre el, că nu grăește pentru mine bune, ci rele, Mihea feciorul lui Iemvlăa, și a zis Iosafat împăratul Iudei: nu zice așa împărate.

9. Și a chemat împăratul lui Israil pre un famen, și i-a zis: curând să-mi aduceți pre Mihea feciorul lui Iemvlăa.

10. Iar împăratul lui Israil și Iosafat împăratul Iudei ședeă fiecare pre scaunul său întrarmași în porțile Samariei, și toți prorocii pro-roceau înaintea lor.

11. Și Sedechlea feciorul lui Hanaan ș'a făcut luiș coarne de fier, și a zis: acestea zice Domnul: cu acestea vei împunge Siria până se va slărși.

12. Și toți prorocii pro-roceau așa, zicând: du-te la Remmatul Galaad, și bine vei umblă, că va da Domnul în mâinile tale pre împăratul Siriei.

13. Iar solul care se dusesese să che-me pre Mihea i-a grăit lui, zicând: iată toți prorocii cu o gură grăesc bine pentru împăratul, fii dar și tu cu cuvintele tale după cuvintele unuia dintr'aceștea, și grăește bine.

14. Și a zis Mihea: viu este Domnul, că orice va grăi Domnul către mine, acestea voi grăi.

15. Și a venit la împăratul, și a zis lui împăratul: Mihee! Merge-voi

29. 4 Imp. 9, 24, 26.

22. 1. 4 Imp. 3, 7; 2 Paral. 16, 3.

6, 16, 19.

7. 4 Imp. 3, 11. 10. 2 Paral. 15, 9.

14. Num. 22, 18.

la Remmatul Galaad să dau războiu, au lăsa-mă-voiu? Și a zis lui. mergi, și bine va da Domnul în mâinile împăratului.

16. Și i-a zis lui împăratul: de câte ori să te jur eu pre tine, ca să grăești către mine adevărul întru numele Domnului?

17. Și a zis Mihea: am văzut pre tot Israilul împrăștiat în munți, ca o turmă lără de păstor, și a zis Domnul: nu Domnul este acestora Dumnezeu? Să se întoarcă fiecare cu pace la casa sa.

18. Și a zis împăratul lui Israil către Iosafat împăratul Iudei: au nu ți-am zis, că nu-mi procește aceasta mie bune, ci numai rele?

19. Și a zis Mihea: nu așa, nu eu, ascultă cuvântul Domnului, nu așa, văzut-am pre Domnul Dumnezeu lui Israil șezând pre scaunul său, și toată oastea cerului stă împrejurul lui deadreapta lui și deasfânga lui.

20. Și au zis Domnul: cine va înșelă pre Ahaav împăratul lui Israil ca să meargă și să cază în Remmatul Galaad? Zicea unul așa și altul altfel.

21. Și a ieșit un duh, și a stătut înaintea Domnului, și a zis: eu îl voi înșelă pre el, și a zis către el Domnul: cu ce?

22. Și a zis: voiui ieși și voiui li duh mincinos în gura tuturor prorocilor lui, și a zis Domnul: înșela-l-vei, și-l vei birui, ieși și lă așa.

23. Și iată acum a dat duh mincinos Domnul în gura tuturor prorocilor răi acestora, iar Domnul au grăit asupra ta rele.

24. Și s'a apropiat Sedechia feciorul lui Hanaan, și a lovit pre Mihea preste falcă, și a zis: care este duhul Domnului cel ce au grăit întru tine?

25. Și a zis Mihea: iată tu vei vede în ziua aceea când vei intra în camera casei tale ca să te ascunzi acolo.

26. Iar împăratul lui Israil a zis: prindeți pre Mihea, și-l duceți la Amon mai marele cetății și la foasfeciorul împăratului.

27. Și le ziceți: așa zice împăratul, puneți pre acesta în temniță, și să mănânce pâine de necaz, și să bea apă de necaz, până mă voiui întoarce cu pace.

28. Și a zis Mihea: dacă te vei întoarce cu pace, n'au grăit Domnul întru mine, și a zis: auziți no- roadele toate.

29. Și s'a suit împăratul lui Israil și Iosafat împăratul Iudei cu el la Remmatul Galaad.

30. Și a zis împăratul lui Israil către Iosafat împăratul Iudei: mă voiui îmbracă în alte haine, și voiui intra în războiu, iar tu să îmbraci haina ta; și s'a îmbrăcat în alte haine împăratul lui Israil, și a intrat în războiu.

31. Și împăratul Siriei a poruncit celor treizeci și doi povățuitori preste care, zicând: nu bateți pre mic sau pre mare, lără numai pre împăratul lui Israil singur.

32. Și a fost dacă au văzut povățuitorii carelor pre Iosafat împăratul Iudei au zis: împăratul lui Israil este acesta, și l-a încunjurat să-l bată, și a strigat Iosafat.

33. Și a fost dacă au văzut povățuitorii carelor, că nu este împăratul lui Israil acesta, s'au întors dela el.

34. Și a întins unul arcul bine chibzuind, și a lovit pre împăratul lui Israil între plămâni și între piept; și a zis cărbășului său: întoarce mâna ta și mă scoate din războiu, că sunt rănit.

35. Și a încetat războiul în ziua aceea, și împăratul a statut în car împreașma Siriei de dimineață până seara, și curgea sânge din rană în lăuntru carului, și a murit până seara.

36. Și a statut strigătorul oastei în tabără când apunea soarele, zicând: fiecare în cetatea sa și fiecare în pământul său să se întoarcă.

37. Că a murit împăratul, și a venit în Samariea, și a îngropat pre împăratul în Samariea.

38. Și a spălat sângele dela car la fântâna Samariei, și au lins porcii și câinii sângele lui, și curvele s'au spălat cu sângele lui după cuvântul Domnului care au grăit.

39. Și celelalte întâmplări ale lui Ahaav și toate câte a făcut, și casa de fildes care o a făcut, și toate cetățile care a făcut, toate acestea sunt scrise în cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil.

40. Și a adormit Ahaav cu părinții săi, și a împărășit Ohozia feciorul lui în locul lui.

41. Iar Iosafat feciorul lui Asa a împărășit preste Iuda. În anul al patrulea al lui Ahaav împăratul lui Israil a împărășit Iosafat.

42. De treizeci și cinci de ani a fost când a început a împărăși, și douăzeci și cinci de ani a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui era Azuva fata lui Salai.

43. Și a umblat pre toată calea lui Asa tatăl său, nu s'a abătut de la aceea, și a făcut ce este drept în ochii Domnului.

44. Însă înălțimile nu le-a stricat, că poporul jertfeă și tămâie pre înălțimi.

45. Și s'a împăcat Iosafat cu împăratul lui Israil.

46. Și celelalte întâmplări ale lui Iosafat și domniile lui, care a lăcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

47. Și pre cei rămași din cei rău năvăliți, carii au rămas în zilele lui Asa tatăl său, i-a pierdut de pre pământ.

48. Și în Idumea nu eră împărat.

49. Și Iosafat a lăcut corăbii de Tarsis, ca să meargă la Ofir pentru aur, și n'au mers că s'au spart corăbiile la Ghesion-Gaver.

50. Atunci a zis Ohozia feciorul lui Ahaav către Iosafat: să meargă robii mei cu robii tăi, și n'a vrut Iosafat.

51. Și a adormit Iosafat cu părinții săi, și s'a îngropat lângă părinții săi în cetatea lui David tatăl său, și a împărășit Ioram feciorul lui în locul lui.

52. Iar Ohozia feciorul lui Ahaav a început a împărăși preste Israil în Samariea în anul al șaptesprezece al lui Iosafat împăratul Iudei, și a împărășit preste Israil în Samariea doi ani.

53. Și a făcut rele înaintea Domnului, și a umblat pre calea lui Ahaav tatăl său și pre calea Iezezelei mamei sale și în păcatele casei lui Ieroboam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătui.

54. Și a slujit Vaalimilor și s'a închinat lor, și a întăritat pre Domnul Dumnezeu lui Israil, după toate care s'a făcut înainte de el.

43. 21, 19. 44. 2 Paral. 17, 4.
44. 2 Paral. 20, 34.

45. 2 Imp. 8, 14.
49. 2 Paral. 20, 37.

CARTEA A PATRA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

Boala lui Ohozia, Răvna lui Ilie.

Și s'a răsvrătit Moav întru Israil după ce a murit Ahaav.

2. Și a căzut Ohozia prin gratia cea din foisorul lui cel din Samaria, și s'a bolnăvit, și a trimis soli, și a zis către ei: mergeți și întrebați pre Beelzebut dumnezeul Acaronului, oare m'ai sculă-mă-voi din boala mea aceasta? Și au mers să-l întrebe pre el.

3. Iar îngerul Domnului a grăit către Ilie Tesviteanul, zicând: scoală-te și mergi înaintea solilor lui Ohozia împăratul Samariei, și să grăești către ei: au pentru că nu este Dumnezeu în Israil mergeți voi să întrebați pre Beelzebut dumnezeul Acaronului? Ci nu așa.

4. Că acestea zice Domnul: de pe patul pre care te-ai suit, nu te vei pogori, că cu moarte vei muri; și a mers Ilie, și a grăit lor;

5. Și s'au întors solii la el, și a zis către ei: de ce v'ajl întors? Iar ei au zis către el:

6. Un om a ieșit înaintea noastră, și a zis către noi: mergeți și vă înțoarceți la împăratul cel ce va trimis pre voi, și ziceți către el: acestea zice Domnul: au pentru că nu este Dumnezeu în Israil mergi tu a întreba pre Beelzebut dumnezeul A-

caronului? Nu așa, de pre patul pre care te-ai suit, nu te vei pogori, că cu moarte vei muri; și întorcându-se au spus împăratului ce le-a grăit Ilie.

7. Și le-a zis lor împăratul: cum eră chipul omului care v'a ieșit vouă înainte și a grăit către voi cuvintele acestea?

8. Iar ei au zis către dânsul: om păros eră și cu cureaua încins mijlocul lui, și a zis: Ilie Tesviteanul este acela.

9. Și a trimis la el pre un căpitan, care eră preste cincizeci de oameni, cu cei cincizeci de oameni ai lui, și s'au dus, și au venit la el, și iată Ilie ședea pre vârful muntelui, și a grăit căpitanul către el, și a zis: omule al lui Dumnezeu, împăratul te-a chemat, pogoară-te.

10. Si a răspuns Ilie și a zis către căpitan: de sunt eu omul lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer și să te arză pre tine și pre cei cincizeci ai tăi; și s'a pogorât foc din cer, și l-a ars pre el și pre cei cincizeci ai lui.

11. Și a adăos împăratul, și a trimis la el pre alt căpitan și pre cei cincizeci ai lui, și s'au suit, și a grăit căpitanul către el, și a zis: omule al lui Dumnezeu, acestea zice împăratului: curând te pogoară.

12. Și a răspuns Ilie și a grăit că-

tre el, și a zis: de sunt eu omul lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer, și să te arză pre tine și pre cei cincizeci ai tăi, și s'a pogorît foc din cer, și l-a ars pre el și pre cei cincizeci ai lui.

13. Și a adaos împăratul încă a trimite un căpitan și cincizeci de oameni ai lui, și a venit al treilea căpitan la el, și a îngenunchiat înaintea lui Ilie, și s'a rugat lui, și a grăit către el, și a zis: omule al lui Dumnezeu cauă cu ochi milostivi la sufletul meu și sufletele robilor tăi acestor cincizeci.

14. Iată s'a pogorît foc din cer, și a ars pre cei doi căpitani dintâiu și pre cei cincizeci ai lor, și acum cauă cu ochi milostivi spre sufletele robilor tăi.

15. Și a grăit îngerul Domnului către Ilie, și a zis: pogoară-te cu el, nu te teme de fața lor, și s'a sculat Ilie, și s'a pogorît cu el la împăratul.

16. Și a grăit către el, și a zis: acestea zice Domnul: de ce ai trimis soli să întrebe pre Beelzebul dumnezeul Acaronului, ca și cum n'ar fi Dumnezeu în Israil să întrebi cuvântul lui, pentru aceea de pre patul pre care te-ai suit nu te vei pogori, că cu moarte vei muri.

17. Și a murit după cuvântul Domnului, care a grăit Ilie; și a împărățit Ioram fratele lui Ohozia în locul lui, că Ohozia nu avea fecior, în anui al doilea al lui Ioram feciorul lui Iosafat împăratul Iudei.

18. Iar celelalte întâmplări ale lui Ohozia câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

19. Și Ioram feciorul lui Ahaav a împărățit preste Israil în Samaria doisprezece ani, în anul al doisprezecelea al împărăției lui Iosafat împăratul Iudei, și a făcut rele

înaintea Domnului, însă nu ca frații lui, nici ca muma sa.

20. Și a depărtat stălpul lui Vaal, cari i-a făcut tatăl său, și i-a sdorbit însă de păcatele casei lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătui, s'a lipit, nu s'a depărtat de ele, și s'a mânieat cu iușime Domnul pre casa lui Ahaav.

CAP. 2.

Ilie rânduește proroc pre Eliseu.

Și a fost când au vrut Domnul să înalte pre Ilie în viilor mare, ca spre cer, au mers Ilie și Eliseu la Galgala.

2. Și a zis Ilie către Eliseu: șezi aici că Domnul m'au trimis până la Vetil, și a zis Eliseu: viu este Domnul și viu este sufletul tău de te voi lăsa pre tine.

3. Și a venit la Vetil, și au venit liii prorocilor cei din Vetil la Eliseu, și au zis către el: știi că ia astăzi Domnul pre domnul tău deasupra capului tău? Și a zis: și eu am cunoscut, tăceți.

4. Și a zis Ilie lui Eliseu: șezi aici că Domnul m'au trimis la Ierihon, și a zis Eliseu: viu este Domnul și viu este sufletul tău de te voi lăsa.

5. Și a venit la Ierihon, și s'au apropiat liii prorocilor cei din Ierihon la Eliseu, și au zis către el: știi că ia astăzi Domnul pre domnul tău deasupra capului tău? Și a zis: și eu am cunoscut, tăceți.

6. Și a zis Ilie lui: șezi aici că Domnul m'au trimis până la Iordan, și a zis Eliseu: viu este Domnul și viu este sufletul tău de te voi lăsa, și au mers amândoi.

7. Și cincizeci de oameni din feciorii prorocilor au venit și au stă-

lui împreună dedeaparte, iar ei amândoi au statut lângă Iordan.

8. Și a luat Ilie cojocul său, și l-a învățat, și a lovit cu dânsul apa, și s'a împărțit apa încoace și încolo, și au trecut amândoi în pustie.

9. Și a fost dacă au trecut ei, a zis Ilie lui Eliseu: cere, ce vei să-ți fac mai înainte de ce mă voi lua dela tine? Și a zis Eliseu: să fie Duhul care este în tine îndoit întru mine.

10. Și a zis Ilie: greu lucru ceruși, însă de mă vei vedeă când mă voi lua dela tine, va fi ție așa; iar de nu mă vei vedeă, nu va fi.

11. Și a fost când mergeau ei și vorbeau, iată un car de foc și cai de foc au despărțit pre amândoi, și s'a înălțat Ilie în vîitor mare ca spre cer.

12. Și Eliseu privea și striga: Părinte! Părinte! Carul lui Israil și călărașul lui, și mai mult nu l-a văzut pre el, și s'a apucat Eliseu de hainele sale și le-a rupt în două.

13. Și a luat cojocul lui Ilie, care căzuse deasupra lui Eliseu.

14. Și s'a întors Eliseu, și a statut pre țărmurile Iordanului, și a luat cojocul lui Ilie, care căzuse deasupra lui, și a lovit apa, și nu s'a despărțit, și a zis: unde este Dumnezeu lui Ilie, încă și acum? Și a lovit apa a doua oară, și s'au împărțit apele încoace și încolo, și a trecut Eliseu pre uscat.

15. Și l-au văzut pre el feciorii prorocilor cei din Ierihon din preajma lui, și au zis: odihnit-a Duhul lui Ilie preste Eliseu, și au venit înaintea lui Eliseu, și s'au închinat lui până la pământ.

16. Și au zis către el: iată cu slugile tale sunt cincizeci de bărbați viteji, să meargă să caute pre dom-

nul tău, ca nu cumva să-l li ridicat Duhul Domnului și să-l li aruncat în Iordan, sau într'un munte sau într'un deal, și a zis Eliseu: nu trimiteți.

17. Și l-au silit pre el, și s'a înduplecat, și a zis: trimiteți, și au trimis cincizeci de oameni, și l-au căutat trei zile, și nu l-au aflat.

18. Și s'au întors la el, și el ședea în Ierihon, și a zis Eliseu: au nu v'am zis vouă să nu trimiteți?

19. Și au zis oamenii cetății către Eliseu: iată lăcuința cetății este bună, precum tu doamnă vezi, dar apele sunt rele și pământul sterp.

20. Și a zis Eliseu: aduceți-mi o vadră nouă, și puneți într'însa sare.

21. Și au luat, și i-au adus lui, și a ieșit Eliseu la izvoarele apelor, și a aruncat acolo sarea, și a zis: așa grățește Domnul: vindecat-am apele acestea, și nu va mai fi de acum înainte moarte aici, nici sterpiciune.

22. Și s'au vindecat apele până în ziua aceasta, după cuvântul care a grăit Eliseu.

23. Și s'a suit de acolo în Vetil, iar când se suiă pre cale, niște copii au ieșit din cetate și-l batjocoreă pre el zicând: suie-te pleșuvule, suie-te pleșuvule.

24. Și uitându-se înapoi i-a văzut pre ei, și i-a blestemat în numele Domnului, și iată ieșiră două ursoaice din pădure, și slășieară dintru ei patruzeci și doi de copii.

25. Și a mers de acolo în muntele Karmilului, și de acolo s'a întors în Samaria.

CAP. 3.

Răstolul lui Ioram cu Amonii.

Și Ioram feciorul lui Ahazav a împărțit preste Israil în Samaria în anul al optsprezecelea al lui Iosa-

8. Is. Navi 3, 17. 11. Sirah 48, 9, 13.
12. 1 Macab. 2, 38. 16. 3 Imp. 18, 12.

'at împărațul ludei, și a împărățit doisprezece ani.

2. Și a făcut rele întru ochii Domnului, însă nu ca tatăl său, nici ca nuna sa, și a depărtat stâlpii lui Vaal, carii i-a lăcut tatăl său.

3. Însă de păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătui s'a lipit, nu s'a depărtat dela ele.

4. Iar Mosa împăratul Moavului avea turme multe și da din ele împăratului lui Israil cu ridicata o sută de mii de miel și o sută de mii de herbeci cu lâna lor.

5. Și a fost după ce a murit Anaav, s'a răsvrătit împăratul Moavului asupra împăratului lui Israil.

6. Și a ieșit împăratul Ioram în ziua aceea din Samaria, și a năvărit pre Israil.

7. Și a mers, și a trimis la Iosafat împăratul ludei, zicând: împăratul Moavului s'a răsvrătit împotriva mea, merge-vei cu mine asupra Moavului la rășbolu? Și a zis: voi merge, eu sunt ca și tine, potterul meu ca poporul tău, caii mei ca și caii tăi.

8. Și a zis: pre care cale mă voi duce? Și a răspuns: pre calea puștii Edomului.

9. Și a mers împăratul lui Israil și împăratul ludei și împăratul Edomului, și au încunjurat cale de șapte zile, și nu eră apă pentru tabără, nici pentru dobitoacele cele ce erau cu el.

10. Și a zis slugilor sale împăratul lui Israil: o! Cum au chemat Dumnezeu pre acești trei împărați să-i deă pre ei în mâna lui Moav!

11. Și a zis Iosafat împăratul ludei către ei: au nu este aici vr'un proroc de al Domnului? Ca să întrebăm pre Domnul prin el: și a ră-

spuns unul din slugile împăratului lui Israil, și a zis: aici este Eliseu feciorul lui Safat, care turnă apă pre mâinile lui Ilie.

12. Și a zis Iosafat: este cu el cuvântul Domnului, și s'a pogorît la el împăratul lui Israil și Iosafat împăratul ludei și împăratul Edomului.

13. Și a zis Eliseu către împăratul lui Israil: ce este mie și ie? Mergi la prorocii tatălui tău și la prorocii numel tale, și i-a zis lui împăratul lui Israil: au doar au chemat Domnul pre acești trei împărați ca să-i deă pre ei în mâinile lui Moav?

14. Și a zis Eliseu: viu este Domnul puterilor căruia stau înainte, că de n'ași avea în vedere pre Iosafat împăratul ludei, n'ași fi căutat spre tine și nu te-ași li văzut.

15. Iar acum aduceți-mi un cântăreț, și a lost când cântă cântărețul s'a lăcut preste el mâna Domnului.

16. Și a zis: acestea zice Domnul: faceți în valea aceasta gropi, gropi.

17. Că acestea zice Domnul: nu veți vedea vânt, nici veți vedea ploaie, și valea aceasta se va umplea de apă, și veți bea voi și taberile voastre și dobitoacele voastre.

18. Și ușor este aceasta întru ochii Domnului, și va da pre Moav în mâinile voastre.

19. Și veți bate toată cetatea tare și toată cetatea aleasă și tot lemnul bun veți doborî și toate izvoarele apel le veți astupă și toată partea bună o veți strică cu pietre.

20. Și a fost dimineața când se aducea jertfa, și lată ape veneau din spre Edom, și s'a umplut pământul de apă.

21. Și tot Moavul a auzit că s'au suit acei trei împărați ca să-i bată

3. 2. 3 Imp. 16, 32.

7. 3 Imp. 22, 4; 2 Paral. 18, 3.

11. 3 Imp. 22, 7.

13. 3 Imp. 18, 19. 20. Egipt 29, 38.

pre ei, s'au strâns de pretutidenea cel în stare de a purta arme și alții, și au stăut la hotar.

22. Și au mâncat de dimineasă și a răsărit soarele preste ape, și a văzut Moav din preajmă apele roșii ca sângele.

23. Și a zis: sânge de sabie este acesta, bălutul s'au împărații și a lovit fiecare pre aproapele său, și acum leși la pradă Moav.

24. Și a intrat în tabăra lui Israil, și Israil s'a sculat și a bălul pre Moav, și a fugit dela fața lor, și au intrat urmărind și bălul pre Moav.

25. Și cetățile le-au stricat, și preste toată partea bună a aruncat fiecare om platra sa, și o a umplut, și tot izvorul apei a astupat și tot lemnul bun a doborât până ce au rămas pietrele zidului surpate, și au încunjurat prășileșii și o au bălul pre ea.

26. Și a văzut împăratul Moavului că s'a întărit preste el războiul, a luat cu sine șapte sute de oameni cu săbiile scoase, ca să taie spre împăratul Edomului, și n'a putut.

27. Atunci a luat pre feciorul său cel întâiu născut, pre care avea să-l puie împărat în locul său, și l-a adus pre el ardere de tot pre zid, și a părut foarte rău lui Israil, și ridicându-se dela dăusul s'a întors în pământul său.

CAP. 4.

Minunile lui Elisetu.

Și o femeie din fiii prorocilor strigă către Elisetu, zicând: robul tău bărbatul meu a murit, și tu ai cunoscut că robul tău era om cu frica lui Dumnezeu, și împrumutătorul a venit să la pre amândoi fiii mei să-i fie lui rob.

2. Și a zis către ea Elisetu: ce

să-ți fac? Spune-mi ce ai în casă? Iar ea a zis: n'are roaba ta nimica în casă, fără numai puțin untdelemn cu care să mă ung.

3. Și a zis către ea: mergi și cere ie vase din afară dela toți vecinii tăi deșarte, dar nu puține.

4. Și intră și închide ușa după tine și după fiii tăi, și loarnă în vasele acestea, și ce se va umplea, vei lua.

5. Și s'a dus dela ei, și a făcut așa, și a închis ușa după sine și după fiii săi; ei apropiuau vasele de ea, și ea turna.

6. Și a fost dacă s'au umplut vasele, a zis către fiii săi: mai aduceți la mine vase, iar ei au zis ei: nu mai este nici un vas, și s'a oprit untdelemn.

7. Și a venit și a spus omului lui Dumnezeu, și a zis Elisetu: mergi și viude untdelemn și plătește datoritiile tale; iar tu și fiii tăi veți trăi cu celalt untdelemn ce va rămâne.

8. Și s'a făcut ziua, și a trecut Elisetu la Sunim, și era acolo o femeie bogată, și l-a oprit pre el să mănânce pâine; și se abătea el de multe ori acolo, și intră de mănca pâine.

9. Și a zis femeia către bărbatul său: iată am cunoscut că om sfânt al lui Dumnezeu este acesta, care trece pre la noi pururea.

10. Să-i facem lui un loișor mic, și să-i punem lui acolo pat și masă și scaun și sfeșnic, și va fi când va vrea să intre el la noi se va abate acolo.

11. Și a fost într'o zi, și a intrat acolo, și s'a abătut în foișor, și a dormit acolo.

12. Și a zis către Ghiezi sluga sa: chiamă la mine pre Somaniteanca aceasta, și o a chemat, și a stăut ea înaintea lui.

13. Și a zis lui: zi către dânsa: iată ai gătit nouă toată gătitura aceasta, ce vei să-ți facție? Au doar tu ai cuvânt către împăratul sau către Domnul puterii? Iar ea a zis: în poporul meu eu lăcesc în ființă.

14. Și a zis către Ghiezi: dar ce se cade să-i lac ei? Și a zis Ghiezi sluga lui: mai ales fiu n'are ea, și bărbatul ei este bătrân.

15. Și a zis: chiami-o pre ea, și o a chemat, și a stăut la ușă, și a zis Eliseiu către dânsa:

16. În vremea aceasta și în ceasul acesta la anul fiind tu vie, vei purta în brațe fiu; iar ea a zis: nu domnul meu omul lui Dumnezeu, n'amăgi pre roaba ta.

17. Și a luat femeia în pânțec și a născut fiu în vremea și în ceasul, precum i-a zis ei Eliseiu.

18. Și a crescut pruncul, și a fost când a ieșit pruncul la tatăl său la secerători, a zis către tatăl său:

19. Capul meu! Capul meu! Și a zis către slugă: du-l la muma sa.

20. Și l-a adus la muma sa, și a adormit pre genunchile ei până la amiază, și a murit.

21. Și l-a suit pre el în loișor, și l-a pus pre patul omului lui Dumnezeu, și a încuiat casa, și a ieșit, și a chemat pre bărbatul său, și a zis:

22. Trimite-mi o slugă și o asină, și voi alerga la omul lui Dumnezeu, și mă voi înapoi.

23. Iar bărbatul ei a zis: pentru ce să mergi la dânsul astăzi, nici fiind lună nouă, nici sâmbătă? Iar ea a zis: pace.

24. Și a pus șoa pre asină, și a zis către sluga sa: mergi și umblă, nu zăbovi a încăleca, precum zicție, vino și vei merge, și vei sosi la omul lui Dumnezeu în muntele Karmilului.

25. Și a mers, și a sosit la omul

lui Dumnezeu în muntele Karmilului, și s'a fost dacă o a văzut pre ea Eliseiu venind, a zis către Ghiezi sluga sa: iată Somaniteanca.

26. Aleargă acum întru întâmpinarea ei, și să-i zici ei: pace esteție? Și a alergat întru întâmpinarea ei, și a zis ei: pace esteție? Pace este bărbatului tău? Pace este pruncului? Iar ea a zis: pace.

27. Și a venit la Eliseiu în munte, și s'a apucat de picioarele lui, și s'a apropiat Ghiezi ca să o dea în lațuri, și a zis Eliseiu: las-o pre ea, că sufletul ei întristat este într'însa, și Domnul au ascuns de mine, și nu mi-au spus,

28. Și a zis ea: au doar am cerut liu dela Domnul meu? Că am zis: nu mă amăgi pre mine, și a zis Eliseiu lui Ghiezi: încinge mijlocul tău, și la toiagul meu în mâna ta, și mergi.

29. Și de vei întâlni vre un om, să nu-i vorbești lui, și de-ți va vorbi vre un omție să nu-i răspunzi lui, și să pui toiagul meu preste fața pruncului.

30. Și a zis nuina pruncului: viu este Domnul și viu este sufletul tău, de te voi lăsa, și s'a sculat Eliseiu, și a mers după dânsa.

31. Iar Ghiezi a mers mai înainte lor, și a pus toiagul lui pre fața pruncului, și n'a fost glas, nici auzire, și s'a întors întru întâmpinarea lui, și i-a spus lui zicând: nu s'a sculat pruncul.

32. Și a intrat Eliseiu în casă, și iată pruncul era pus mort pre patul lui.

33. Și a intrat Eliseiu în casă, și a încuiat ușă după ei amândoi, și s'a rugat Domnului.

34. Și s'a suit, și s'a culcat pre prunc, și s'a pus gura sa pre gura

lui și ochii săi preste ochii lui și mâinile sale preste mâinile lui, și s'a plecat preste dânsul, și a suflat preste dânsul, și s'a încălzit trupul pruncului.

35. Și s'a întors, și a umblat prin casă încoace și încolo, și s'a supt, și s'a culcat preste prunc până de șapte ori, și a deschis pruncul ochii săi.

36. Și a strigat Eliseu către Ghiezi, și a zis: chiamă pre Somanleanca aceasta, și o a chemat pre ea, și a intrat la dânsul, și a zis Eliseu: ia-ți pre fiul tău.

37. Și a intrat femeia, și a căzut la picioarele lui, și s'a închinat lui până la pământ, și s'a luat pre fiul său, și a ieșit.

38. Și Eliseu s'a întors în Galgala, și foamele eră în țară, și lii prorocilor ședeau înaintea lui, și a zis Eliseu slugii sale: pune căldarea cea mare, și fierbe fiertură fililor prorocilor.

39. Și a ieșit în țarină să culeagă verdețuri, și a aflat în țarină oviță sălbatică, și a cules din ea curcubezele sălbatică, plină haina sa, și a venit, și le-a pus în căldarea cea cu fiertură, că n'a știut.

40. Și a turnat oamenilor să mănânce, și a fost când mâncau ei din fiertură, iată au strigat, și au zis: moarte este în căldare omule al lui Dumnezeu! Și n'au putut să mănânce.

41. Și a zis: luați făină și puneți în căldare, și a zis Eliseu către Ghiezi sluga sa: toarnă poporului, și să mănânce și n'a mai fost nimica rău în căldare.

42. Și venind un om din Vetarisa, a adus la omul lui Dumnezeu din pârga roadelor douăzeci de pâini de orz și o legătură de smochine

în traista sa, și a zis: dă-le poporului să mănânce.

43. Și a zis sluga lui: ce să dau acestea la o sută de oameni, și a zis: dă poporului să mănânce, că acestea zice Domnul: mănă-vor și va rămâne.

44. Și a mâncat, și a rămas după cuvântul Domnului.

CAP. 5.

Îndecarea lui Neeman. Pedepsa lui Ghiezi

Și Neeman căpetenia oastei Siriei Șeră om mare înaintea domnului său și minunat la față, că printr'însul au dat Domnul mântuire Siriei, și omul acesta eră tare cu puterea, dar leproș.

2. Și când ieșise din Siria tătări, au robii din pământul lui Israil o fată mică care eră înaintea femeii lui Neeman.

3. Și aceasta a zis către dânsa: de ar fi domnul meu înaintea prorocului lui Dumnezeu celui din Samaria, atunci l-ar curăți pre el de lepra sa.

4. Și a intrat, și a spus domnului său, și a zis: așa și așa a grăit fata cea din pământul lui Israil.

5. Și a zis împăratul Siriei către Neeman: vino, intră înăuntrul, și voi trimite carte la împăratul lui Israil, și s'a dus, și a luat în mâinile sale zece talanți de argint și șase mii de galbeni de aur și zece rânduri de haine.

6. Și a adus cartea la împăratul lui Israil, zicând: și acum dacă va veni cartea aceasta la tine, iată am trimis la tine pre Neeman sluga mea, să-l vindecă pre el de lepra lui.

7. Și a fost dacă a cetit împăratul lui Israil cartea, a rupt hainele sale, și a zis: au dumnezeu sunt

35. F. Ap. 20, 10. 36. 6, 1; 3 Imp. 19, 4. 41. Egipt 15, 25.

43. Ioan 6, 9. 5. 1. Lucă 4, 27. 7. 1 Imp. 2, 6.

cu? Să omor sau să înviez, de trimite acesta la mine om, ca să-l curăț de lepra lui? Cunoașteți dar și vedeți, că pricină caută acesta asupra mea.

8. Și a fost dacă a auzit Eliseiu omul lui Dumnezeu, că împăratul lui Israel s'a rupt hainele sale, a trimis la împăratul lui Israel, zicând: pentru ce ți-ai rupt hainele tale; vie la mine Neeman, și va cunoaște că este proroc în Israel.

9. Și a venit Neeman cu căruțe și cu călăreți, și a statut la ușa casei lui Eliseiu.

10. Și a trimis Eliseiu către dânsul un vestitor, zicând: mergi de te spală în Iordan de șapte ori, și se va însănătoșa trupul tău, și se va curăți.

11. Și s'a mânia Neeman, și s'a dus, și a zis: iată ziceam, că va ieși la mine, și va sta, și va chiea numele Domnului Dumnezeului său, și va pune mâna sa preste loc, și va vindeca lepra.

12. Au doar nu sunt mai bune A-va-nă și Farfar apele Damascului, decât Iordanul și decât toate apele lui Israel? Au nu voi merge, și mă voi spăla într'însele, și mă voi curăți? Și s'a întors, și s'a dus mânios.

13. Și s'au apropiat slugile lui, și i-au zis lui: doamne, de ți-ar fi grăit ție prorocul un cuvânt mare, au doar nu l-ai fi făcut? Dar cu cât mai vartos, că ți-a zis ție: spală-le și le curățește?

14. Și s'a pogorît Neeman, și s'a aiundat în Iordan de șapte ori, după zisa lui Eliseiu, și s'a făcut trupul lui, ca trupul unui prunc mic, și s'a curățit.

15. Și s'a întors el la Eliseiu și toată tabăra lui, și au venit, și au statut înaintea lui, și a zis: iată am cunoscut că nu este Dumnezeu în

tot pământului, fără numai în Israel, și acum ia mulțămirea dela robul tău.

16. Și a zis Eliseiu: viu este Domnul înaintea căruia stau, de voi lua, și l-a silit să ia, și n'a vrut.

17. Și a zis Neeman: cel puțin să se dea robului tău pământ cât pot duce o pereche de mușcoi, că mai mult nu va face robul tău ardere de tot și jertfe la alți dumnezei, fără numai Domnului singur.

18. Pentru cuvântul acesta să ierte Domnul robului tău, când va intra domnul meu în casa lui Remman ca să se închine acolo, și el se va rezema pre mâna mea, și mă voi închina în casa lui Remman, când se va închina el în casa lui Remman, să ierte dar Domnul pre robul tău pentru cuvântul acesta.

19. Și a zis Eliseiu către Neeman: mergi în pace, și s'a dus dela el o bucată de loc.

20. Și a zis Ghiezi sluga lui Eliseiu omul lui Dumnezeu: iată a lăsat domnul meu pre Neeman Si-rul acesta de s'a dus, și n'a luat din mâna lui nimic din cele ce a adus, viu este Domnul, voi alerga după el, și voi lua dela el ceva.

21. Și a alergat Ghiezi după Neeman, și l-a văzut pre el Neeman alergând dinapoiea sa, și s'a pogorât din car înaintea lui, și a zis: pace este?

22. Și a zis Ghiezi: pace, domnul meu m'a trimis zicând: iată acum a venit la mine doi leciuri din muntele lui Efraim din lîii prorocilor, deci dă-le lor un talant de argint și două rânduri de haine.

23. Și a zis Neeman: bine este, la doi talanți de argint; și l-a silit pre el, și a luat doi talanți de argint în doi saci, și două rânduri de haine, și le-a pus pre două slugi

ale sale, și le-au adus înaintea lui.

24. Și venind într'un loc dosnic le-a luat din mâinile lor, și le-a pus în casă, și a slobozit pre oamenii acela și s'au dus.

25. După aceea el a intrat, și a stăut înaintea domnului său, și a zis către el Eliseu: de unde vii Ghiezi? Și a zis Ghiezi: n'a fost sluga ta nicăiri.

26. Și a zis către el Eliseu: au n'a mers înima mea cu tine când a întors omul din carul său înaintea ta, și acum ai luat argintul și hainele? Să cumperi cu ele grădini și maslineturi și vii și oi și boi și slugi și slujnice.

27. Si lepra lui Neeman se va lîpi de tine și de sămânța ta în veac, și a ieșit dela fața lui lepros ca zăpada.

CAP. 6.

Ilte minuni făcute de Eliseu.

Și au zis liii prorocilor către Eliseu: iată locul întru care noi lăcuim înaintea ta, ne este srimt.

2. Să mergem până la Iordan, și să luăm de acolo fiecare o grindă, să ne facem acolo lăcașuri, și a zis: mergeți.

3. Și a zis unul dintr'înșii: lă bine, vino și tu cu robii tăi, și a zis Eliseu: volu merge și eu.

4. Și a mers cu ei, și a venit la Iordan, și a tăiat lemne.

5. Și iată unul răsturnând grinda, și securea sărind din coadă a căzuț în apă, și a strigat: o Doamne! Și aceasta împrumut o am fost luat.

6. Și a zis omul lui Dumnezeu: unde a căzuț? Și l-a arătat lui locul; și a tăiat un lemn, și l-a aruncat acolo, și a înnotat pre el săcurea.

7. Și a zis tînde-te, și o ia, și a întins mîna sa, și o a luat.

8. Și împăratul Siriei se rășboia asupra lui Israil, și a făcut stat cu slugile sale, zicând: în cutare loc voiui tăbări.

9. Și a trimis Eliseu la împăratul lui Israil, zicând: păzește ca să nu treci prin locul acesta, că acolo s'a ascuns Sirianul.

10. Și a trimis împăratul lui Israil la locul care l-a spus Eliseu, și s'a păzit apoi nu odată sau de două ori.

11. Și s'a turburat sufletul împăratului Siriei pentru cuvîntul acesta, și a chemat pre slugile sale, și a zis către ei: nu-mi veți spune cine mă vinde la împăratul lui Israil?

12. Și a zis unul din slugile lui: nu doamne al meu împărate! Ci prorocul Eliseu, care este în Israil spune împăratului lui Israil toate cuvintele care le grăești în cămara ta în taină.

13. Și a zis: mergeți și vedeți unde este el, și voiui trimite, și-l voiui prinde pre el, și-i spuseră lui, zicând: iată în Dotaim.

14. Și a trimis acolo călăreși și care și putere grea, și au venit noaptea, și au încunjurat cetatea.

15. Și s'a sculat de dimineață sluga lui Eliseu, și a ieșit, și iată cetatea eră încunjurată de oaste și de cai și de care, și a zis sluga către el: o doamne! Ce vom face?

16. Și a zis Eliseu: nu te teme că mai mulți sunt cu noi, decât cu ei.

17. Și s'a rugat Eliseu, și a zis: Doamne, deschide ochii slugii să vază, și au deschis Domnul ochii lui, și a văzut, și iată muntele eră plin de cai și de care de loc împrejurul lui Eliseu.

18. Și s'a pogorît la el; iar Eliseu s'a rugat către Domnul, și a zis: bate neamul acesta cu orbire, și i-a

27. Num. 12, 10.
6. 1, 4, 38.

16. 2 Paral. 32, 7. 18, Fac. 19, 11.

băltut pre ei cu orbire după cuvântul lui Eliseiu.

19. Și a zis către ei Eliseiu: nu este aceasta cetatea și nu este aceasta calea, veniți după mine, și voi duce eu pre voi la omul care îl căutați, și i-a dus pre ei în Samaria.

20. Și a fost după ce au intrat în Samaria, a zis Eliseiu: deschide Doamne ochii lor să vadă, și au deschis Domnul ochii lor, și au văzut, și iată erau în mijlocul Samariei.

21. Și a zis împăratul lui Israel către Eliseiu, dacă i-a văzut pre ei: au voi putea să-i bat părinte?

22. Și a zis Eliseiu: nu-i baie că nu i-ai prins cu sabia ta și cu arcul tău ca să-i bați; ci pune pâine și apă înaintea lor, să mănânce și să bea, și să se ducă la domnul lor.

23. Și le-a pus lor mâncare multă, și au mâncat și au băut, și i-a slobozit pre ei, și s'au dus la domnul lor, și n'au mai adaos încă fâlharii Siriei a veni în pământul lui Israel.

24. Și a fost după aceasta a adunat fiul lui Ader împăratul Siriei toată tabăra sa, și s'a suit și a șezut împrejurul Samariei.

25. Și s'a făcut foamete mare în Samaria, și iată atâta a șezut împrejurul ei, până ce a ajuns capul de asin cu cincizeci de siclii de arginți și a patra parte de cav de găinaș de porumb cu cinci siclii de arginți.

26. Și când mergea împăratul lui Israel pre zid, a strigat o femeie către el, zicând: mântuește-mă doamne împărate!

27. Și i-a zis ei împăratul: dacă nu te mântuește Domnul, cum te vei mântui eu din arie sau din iească?

28. Și i-a zis ei împăratul: ce este île? Și a zis: femeia aceasta a zis către mine, dă pre fiul tău, și-l vom

mâncă pre el astăzi și pre fiul meu îl vom mânca mâine?

29. Și am fript pre fiul meu și l-am mâncat, și am zis către ea în ziua a doua: dă pre fiul tău să-l mâncăm, și ea a ascuns pre fiul său.

30. Și a fost dacă a auzit împăratul lui Israel cuvintele femeii, s'a rupt hainele sale mergând pre zid, și a văzut poporul sacul pre trupul lui de desubi.

31. Și a zis împăratul: Așa să-mi facă mie Dumnezeu, și așa să-mi adaoge de va stă capul lui Eliseiu fiul lui Salati pre el astăzi.

32. Iar Eliseiu ședea în casa sa și bătrânii ședea cu el, și împăratul a trimis un om înaintea leșii sale, și mai înainte de ce a venit solul acela la Eliseiu, a zis Eliseiu către bătrâni: au nu știți că acest ucigaș a trimis aici să-mi taie capul meu? Vedeți când va veni trimisul acela, închideți ușa și-l opriți pre el la ușă, au nu se aude venind după el domnul lui?

33. Încă grăind el, iată și trimisul s'a pogorât la el, și a zis: iată răutatea aceasta dela domnul este, ce voi mai aștepta dela domnul?

CAP. 7.

Îfîrînătatea în Samaria.

Și a zis Eliseiu: ascultați cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: mâine în ceasul acesta măsura de făină de grâu va fi un siclu, și două măsuri de orz un siclu în porțile Samariei.

2. Și a răspuns cel ce era al treilea după împăratul, pre a căruia mână se rezemă împăratul, către Eliseiu, și a zis: iată de va face Domnul ighiaburi în cer, nu va fi cuvântul acesta, și Eliseiu a zis: iată

Iu vei vedea cu ochii tăi, și de acolo nu vei mânca.

3. Și erau patru oameni leproși la poarta cetății, și a zis unul către aproapele său: ce ședem noi aici, până vom muri?

4. De vom zice să intrăm în cetate, foamea este în cetate, vom muri acolo, și de vom șede aici iar vom muri. Deci acum veniți și să cădem la tabăra Siriei, doar ne vor lăsa vii și vom trăi, iar de ne vor omori, vom muri.

5. Și s'au sculat când era încă întunerec ca să intre în tabăra Siriei, și au venit la o parte a taberei Siriei, și iată nici un om nu era acolo.

6. Că Domnul au fost făcut ca să auză tabăra Siriei sunet de care și sunet de cai și sunet de oaste mare, și a zis unul către aproapele său: acum cu plată a tocmit asupra noastră împăratul lui Israel pre împărații Heteilor și pre împărații Egiptului, ca să vie asupra noastră.

7. Și s'au sculat și au fugit fiind întunerec, și s'au lăsat corturile lor și caii lor și asinii lor în tabără cum erau, și au fugit ca să-și mântuiască sufletul lor.

8. Și au intrat leproșii aceștia până la o parte de tabără, și au intrat într'un cort, și au mâncat și au băut, și au luat de acolo argint și aur și haine, și s'au dus și le-au ascuns, și s'au întors, și au intrat într'alt cort, și au luat și de acolo, și s'au dus și le-au ascuns.

9. Și a zis unul către aproapele său: să nu facem noi așa ziua aceasta, zi de bună vestire este, și noi de vom facea și vom lăsa până la lumină dimineața, ne vom afla fărădelege, și acum veniți, și să mergem și să spunem în casa împăratului.

10. Și au mers, și au strigat la poarta cetății, și au spus zicând: intrat-am în tabăra Siriei, și iată nici un om nu este acolo, nici glas de om, fără numai cai legați și asinii legați, și corturile lor precum erau.

11. Și au strigat portarii, și au spus în casa împăratului în lăuntru.

12. Și sculându-se împăratul noaptea a zis slugilor sale: voi spune acum vouă cele ce ne-a făcut nouă Siria, a cunoscut că suntem noi flămânzi, și a ieșit din tabără, și s'a ascuns în iarină, zicând: că vor ieși din cetate și-i vom prinde pre ei vii, și vom intra în cetate.

13. Și răspunzând unul din slugile lui a zis: să ia dar cei cinci cai cari au rămas, iată sunt la toată mulțimea lui Israel care au slăbit, și să trimitem acolo, și să vedem.

14. Și au luat două căruțe cu cai, și i-a trimis împăratul lui Israel pre urma împăratului Siriei, zicând: mergeți și vedeți.

15. Și au mers în urma lui până la Iordan, și iată toată calea era plină de haine și de vase, care le-au fost lepădat Sirienii spăimântați, și s'au întors trimiși, și au spus împăratului lui Israel.

16. Și a ieșit poporul, și a ieșit toată tabăra Siriei, și a fost măsura de făină de grâu un siclu, și două măsuri de orz un siclu, după cuvântul Domnului.

17. Și împăratul pre cel ce era al treilea după sine, pre a cărui mână se rezemă împăratul, l-a pus mai mare la poartă și l-a călcat poporul în poartă, și a murit după cum a grăit omul lui Dumnezeu, care a grăit când s'a pogorât vestitorul la dânsul.

18. Și a fost precum a grăit Eliselu către împăratul, zicând: două măsuri de orz un siclu, și o măsură de făină de grâu un siclu vor li mări-

7. 3. Lev. 13, 46. 6. 2 Imp. 5, 24; Isaia 43, 4. 9. Num. 32, 23.

re în ceasul acesta în poarta Samariei.

19. Și a răspuns cel ce eră al treia după împăratul lui Eliseu, și a zis: iată de ar face Domnul jghiburi în cer, nu va fi cuvântul acesta, și a zis Eliseu: iată vei vedea tu cu ochii tăi, și de acolo nu vei mânca.

20. Și s'a făcut așa, și l-a călcat pre el poporul în poartă, și a murit

CAP. 8.

Prorocii ale lui Eliseu.

Și a grăit Eliseu către femeia, al căreia fecior l-a învieat, zicând: scoală-te și te du tu și casa ta, și făcuște unde vei putea, că au chemat Domnul foamele pre pământ, și va fi pre pământ șapte ani.

2. Si s'a sculat femeia, și a făcut după cuvântul lui Eliseu, și s'a dus ea și casa ei, și a lăcut în pământul celor de alt neam șapte ani.

3. Și a fost după sfârșitul acelor șapte ani, s'a întors femeia din pământul celor de alt neam în cetate, și a venit la împăratul să se roage pentru casa sa și pentru iarinile sale.

4. Iar împăratul grăia către Ghiezi sluga lui Eliseu omul lui Dumnezeu, zicând: spune mie toate cele mari care le-a făcut Eliseu.

5. Și a fost când spunea el împăratului, cum a învieat pre feciorul cel mort, iată femeia al căreia fecior l-a învieat Eliseu, sîrlgă către împăratul pentru casa sa și pentru iarinile sale, și a zis Ghiezi: doamne împărate! Aceasta este femeia și acesta este feciorul ei pre care l-a învieat Eliseu.

6. Și a întrebat împăratul pre femeie, și i-a povestit lui, și i-a dat ei împăratul un famen, zicând: întoarce toate ale ei și toate roadele

iariniei ei din ziua în care a lăsat ea pământul până astăzi.

7. Și a venit Eliseu în Damasc, și feciorul lui Ader împăratul Siriei eră bolnav, și i-a spus lui, zicând: a venit omul lui Dumnezeu până aici.

8. Și a zis împăratul către Azail: ia în mâna ta daruri, și mergi înaintea omului lui Dumnezeu, și întreabă pre Domnul printr'însul, zicând: oare mai sculă-mă-voiu din boala mea aceasta?

9. Și a mers Azail înaintea lui, și a luat daruri în mâna sa, și toate bunățiile Damascului: povară de patruzeci de cămile, și a venit și a stătut înaintea lui, și a zis către Eliseu: iul tău feciorul lui Ader împăratul Siriei, m'a trimis la tine, zicând: oare sculă-mă-voiu din boala mea aceasta?

10. Și a zis către el Eliseu: mergi și zi lui: cu vieajă vei trăi, însă mi-au arătat mie Domnul, că el cu moarte va muri.

11. Și a stătut Azail înaintea lui, și a pus înaintea lui darurile până la rușnarea lui, și a plâns omul lui Dumnezeu.

12. Și a zis Azail: pentruce plâng domnul meu? și a zis: pentrucă știu câte rele vei face fiilor lui Israel, cetățile lor vei arde cu foc, și pre cei aleși ai lor cu sabie vei ucide, și pre pruncii lor îi vei zdrobi, și pre cele ce au în pânțele le vei spinteca.

13. Și a zis Azail: cine este robul tău, un câine mort, ca să facă acest lucru mare? Și a zis Eliseu: arătat-mi-au Domnul, că tu vei împărăși preste Siria.

14. Și s'a dus dela Eliseu, și a intrat la domnul său, și el l-a zis lui: ce a zis ție Eliseu? Și a ră-

8. 3 Imp. 14. 2. 3.

12. 10, 32, 33; 12. 16; 13, 3; 15. 16.

14. 3 Imp. 19, 15.

spuns: mi-a zis Eliseiu, că cu viaja vei trăi.

15. Și a fost a doua zi, a luat o cârpă și o a muiat în apă, și o a pus preste fața lui, și a murit, și a împărățit Azail în locul lui.

16. În anul al cincilea al lui Ioram feciorul lui Ahaav împăratul lui Israil și al lui Iosafat împăratul Iudei a împărățit Ioram feciorul lui Iosafat împăratul Iudei.

17. În vârstă de treizeci și doi de ani eră când a început a împărăți, și opt ani a împărățit în Ierusalim.

18. Și a umblat pre calea împăraților lui Israil, în ce chip a făcut casa lui Ahaav, că fața lui Ahaav eră lui lemeie, și a făcut rele înaintea Domnului.

19. Și n'au vrut Domnul să strice pre Iuda, pentru David robul său, precum au fost zis, că-l va da lui luminător, și fiilor lui în toate zilele.

20. În zilele lui s'a scos Edom de sub mână Iudei, și s'a pus preste sine împărat.

21. Și s'a suit Ioram în Sior și toate carele cu el, și noaptea s'a sculat și a lovit pre Edoni, care-l încunjurase pre el și pre mai marii carelor, și a fugit poporul la sălașurile sale.

22. Și s'a scos Edom de sub mână Iudei, până în ziua aceasta. Atunci s'a scos și Lovna în vremea aceea.

23. Și celelalte întâmplări ale lui Ioram, și toate câte a făcut, au nu iată s'au scris în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

24. Și a adormit Ioram cu părinții săi, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David tatăl său, și a împărățit Ohozia feciorul lui în locul lui.

25. În anul al doisprezecelea al

lui Ioram feciorul lui Ahaav împăratul lui Israil a împărățit Ohozia feciorul lui Ioram împăratul Iudei.

26. În vârstă de douăzeci și doi de ani eră Ohozia când a început a împărăți, și un an a împărățit în Ierusalim, și numele mamei lui eră Gofolia, fata lui Amvri împăratul lui Israil.

27. Și a umblat pre calea casei lui Ahaav, și a făcut rele înaintea Domnului, ca și casa lui Ahaav, pentru că a fost ginere lui Ahaav.

28. Și a mers cu Ioram feciorul lui Ahaav să facă războiu cu Azail împăratul celor de alt neam în Ramot Galaadului, și au bătut Sirienii pre Ioram.

29. Și s'a întors împăratul Ioram în Iezrael ca să se vindece de ranele, cu care l-au bătut pre el Sirienii în Ramot, când s'a bătut el cu Azail împăratul Siriei, și Ohozia feciorul lui Ioram împăratul Iudei s'a pogorât să vadă pre Ioram feciorul lui Ahaav în Iezrael, că acolo eră bolnav.

CAP. 9.

*În împărat, Moartea lui Ioram.
Ohozia și Isabela.*

Și a chemat Eliseiu prorocul pe unul din liii prorocilor, și i-a zis lui: Începe mijlocul tău, și ia cornul cu acest untdelemn în mână ta, și mergi în Ramot Galaad.

2. Și vei intra acolo, și vei vedea pre Ioram feciorul lui Iosafat fiul lui Namei, și vei intra și-l vei scuța pre el din mijlocul fraților lui, și-l vei duce în cămară.

3. Și vei lua cornul cu untdelemn, și-l vei turna preste capul lui, și vei grăi: acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: unsu-te-am

15. 1 Paral. 3, 11; 2 Paral. 21, 4, 5.
17, 2 Paral. 21, 5. 19. 3 Imp. 1, 36; și 15, 4.
20, 2 Paral. 21, 6. 22. Is. Navi 21, 13.
24. 2 Paral. 22, 1, 6.

26, 2 Paral. 22, 2.
9. 1, 1 Imp. 10, 1; și 16, 1.
2. 3 Imp. 19, 16. 3. 1 Imp. 10, 1, 16, 1, 13.

împărat preste Israil. Și vei deschide ușa, și vei fugi, și nu vei rămâne acolo.

4. Și a mers fiul prorocul în Ramot Galaad.

5. Și a intrat, și iată mai marii oastei sedeau, și a zis: cuvânt am cu tine domnul meu, și a zis lu: cu cine dintre noi toți? Si a zis: cu tine domnul meu.

6. Și s'a sculat și a intrat în casă, și a turnat untuleleam pre capul lui, și a zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: unsu-te-am împărat preste poporul Domnului preste Israil.

7. Și vei pierde casa lui Ahaav domnul tău dinaintea feții mele, și să izbândești sângele robilor mei prorocilor, și sângele tuturor robilor Domnului din mâna lezavelii.

8. Si din mâna a toată casa lui Ahaav; și vei stărpi casa lui Ahaav până la cel ce se pișe la perete, pre cel închis și părăsit întru Israil.

9. Și voiu da casa lui Ahaav, ca și casa lui Ierovoam fiul lui Navat, și ca și casa lui Vaasa fiul lui Ahia.

10. Și pre lezavel o vor mânca câinii pre câmpul lezeel, și nu va fi cine să o îngroape. Și a deschis usa și a fugit.

11. Iar lu a ieșit la slugile domnului său, și acelea i-au zis lui: pace este? Pentruce a venit flușturatui acesta la tine? Și le-a zis lor lu: voi știți omul și vorbele lui, și a zis: nedrept este, ci spune-ne nouă.

12. Și a zis lu către ei: așa și așa a grăit către mine, zicând: acestea zice Domnul: unsu-te-am împărat preste Israil.

13. Iar ei auzind acestea, au grăit și a luat fiecare haina sa, și o a pus supt el să șază pre treaptă mai

înaltă, și a trâmbițat cu cornul, și a zis: lu împărat.

14. Și s'a sculat lu feciorul lui Iosafat fiul lui Namiesi asupra lui Ioram, și Ioram acesta păzeă în Ramot Galaad, și tot Israilul de către fața lui Azail împăratul Siriei.

15. Și s'a fost înapoiat Ioram împăratul, ca să se vindece în lezeel de ranele cu care l-au rănit Sirienii când se bătea el cu Azail împăratul Siriei, și a zis lu: de vă uniți în cuget cu mine. să nu iasă nimeni din cetate, ca să se ducă și să spună în lezeel.

16. Și a încălecat lu, și a plecat și s'a dus în lezeel, că Ioram împăratul lui Israil se vindecă în lezeel de săgetăturile cu care l-a săgetat Araminii în Ramot în războiul cu Azail împăratul Siriei, că el eră tare și bărbat puternic. Si Ohozia împăratul ludei s'a fost pogorît acolo să vază pre Ioram.

17. Iar strejarul s'a suit în turn în lezeel, și a văzut praful lui lu venind el, și a zis: pral văz eu, și a zis Ioram: ia un călăreț și trimite înaintea lor, și să zică: pace este?

18. Și a mers călărețul pre un cal înaintea lor, și a zis: acestea zice împăratul: pace este? Si a zis lu: ce mai întreb de pace? Întoarce-te după mine. Și a spus strejarul, zicând: a mers trimisul până la ei, și nu s'a întors.

19. Și a trimis alt călăreț, și s'a dus la el, și a zis: acestea zice împăratul: este pace? Și a zis lu: mai întreb de pace? Întoarce-te după mine.

20. Și a spus strejarul, zicând: s'a dus până la el, și nu s'a întors. Și aduc cu dânșii pre lu feciorul lui Namesi, căci mână furios.

21. Și a zis Ioram: înhamă caii, și a înhamat caii la căruță, și a ie-

2. 2 Paral. 22, 7. A. 3 Imp. 14, 10; și 21, 21.

3 Imp. 16, 3; și 11.

4. 3 Imp. 21, 19; și 23.

21, 10, 4.

și împăratul lui Israil, și Ohozia împăratul Iudei, fiecare în căruța sa, și au ieșit întru întâmpinarea lui Iu, și l-au aflat pre el în țarina lui Navute din Iezreel.

22. Și a fost dacă a văzut Ioram pre Iu, a zis: pace este Iu? Și a zis Iu: ce pace? Curviile Iezavelii mumei tale și Iermecăturile ei se înmulțesc încă.

23. Și s'a întors Ioram mâinile sale, și fugind a zis către Ohozia: vânzare Ohozia!

24. Și a învins Iu arcul cât a putut cu mâna sa, și a lovit pre Ioram în mijlocul brațelor lui, și a trecut săgeata prin inima lui, și a căzut pre genunchii săi.

25. Și a zis Iu către Vadecar, care eră al treilea după sine, ia-l și-l aruncă în țarina lui Navute din Iezreel, că mi-am adus aminte când călăream eu și Iu mergând după Ahaav tatăl său, că Domnul au aruncat preste el sarcina aceasta, zicând:

26. De nu pentru sângele lui Navute și pentru sângele fiilor lui, care l-am văzut ieri, zice Domnul, voi răsplăti lui în țarina aceasta, zice Domnul; acum dar luându-l aruncă-l pre el într-o parte după cuvântul Domnului.

27. Iar Ohozia împăratul Iudei văzând aceasta a fugit pre calea Viganului, ci a alergat după el Iu, și a zis: și pre acesta, și l-a lovit pre ei în car când se ducea la Gai, care este lângă Ievlam, și a fugit în Maghedo, și a murit acolo.

28. Si l-au suit pre el slugile lui în car, și l-au adus în Ierusalim, și l-au îngropat pre el în groapa lui, cu părinții lui în cetatea lui David.

29. Si în anul al unsprezecelea al lui Ioram împăratul lui Israil a împărășit Ohozia preste Iuda.

30. Și a venit Iu la Iezreel, și Iezavel a auzit, și s'a văpsit ochii săi, și s'a împodobit capul său, și s'a uitat pre fereastră, și Iu intră în cetate.

31. Și ea a zis: este pace lui Zamvri, cel ce a ucis pre domnul său?

32. Iar Iu s'a ridicat laja către Iezreestră, și o a văzut pre ea, și a zis: cine ești Iu? Vino cu mine, și se întoarșeră către el doi fameni.

33. Și le-a zis lor: aruncați-o jos, și o au aruncat, și s'a stropit cu sângele ei peretele și cali, și o călcără pre ea.

34. Și a intrat Iu, și a mâncat și a băut, și a zis: vedeți pre osândita aceea, și o îngropați, că Iată de împărat este.

35. Și au mers să o îngroape, și nu s'a aflat din ea altă, fără numai capul și picioarele și palmele mâinilor.

36. Și s'au înapoiat și au spus lui Iu, iar el a zis: cuvântul Domnului este care au grăit prin robul său Ilie Tesviteanul, zicând: în câmpul Iezreel vor mânca câinii cărnurile Iezavelii.

37. Și va fi trupul cel mort al Iezavelii ca gunoiul pre fața țării în câmpul Iezreel, ca să nu mai zică cinevă: aceasta este Iezavel.

CAP. 10.

Stărpirea neamului lui Ahaav și a popilor lui Vaal.

Și aveă Ahaav șaptezeci de fii în Samaria, și a scris Iu carte, și o a trimis în Samaria la boierii Samariei, la bătrâni și la hrănitorii fiilor lui Ahaav, zicând:

2. Și acum dacă va sosî cartea aceasta la voi, fiindcă la voi sunt fiii domnului voștru, și la voi sunt

24. 3 Imp. 21, 29. 26. 3 Imp. 21, 19.
27. Is. Navi 17, 11.

31. 3 Imp. 16, 18. 32. 3 Imp. 15, 10.
33. 3 Imp. 21, 23. 34. 3 Imp. 16, 31.
36. 3 Imp. 21, 23.

carele și caii, și cetăți înălțate și armele.

3. Alegeți pre cel mai bun și pre cel mai drept dintre fiii domnului vostru, și-l puneți pre el pre scaunul tatălui său, și faceți războiu pentru casa domnului vostru.

4. Iar ei s'au spăimântat foarte, și au zis, iată amândoi împărații n'au stăut împotriva feșii lui, cum vom stă noi?

5. Și au trimis mai marii casei și mai marii cetății și bătrânii și hrănitorii la lu, zicând: slugile tale suntem noi, și ori câte vei zice către noi, vom face, pre nimenia nu vom izce împărat, ce este bine întru ochii tăi vom face.

6. Si le-a scris lor lu a doua oară carte, zicând: de sunteți de ai mei voi, și cuvântul meu ascultați, luați capetele bărbaților fiilor domnului vostru, și le aduceți la mine în ceasul acesta mâine în lezreel. Si fiii împăratului erau șaptezeci de bărbați, pre aceștia bogășii cetății îi hrăneau.

7. Si a fost dacă a sosit cartea la ei, au luat pre liii împăratului, și au junghiat pre cei șaptezeci de bărbați, și au pus capetele în coșnițe, si le-au trimis la lu în lezreel.

8. Și a venit solul și i-a spus lui, zicând: au adus capetele liilor împăratului, iar el a zis: puneți-le două grămezi la poarta cetății până dimineață.

9. Și a fost dimineața a ieșit și a stăut, și a zis către tot poporul: drepti sunteți voi, iată eu m'am sculat asupra domnului meu, și l-am omorât pre el, dar pre aceștia cine i-a omorât?

10. Vedeți acum, că nimica nu va cădea din cuvântul Domnului pre pământ, că au grăit Domnul asupra casei lui Ahaav, și Domnul au

făcut câte au grăit prin mâna robului său Iliie.

11. Și a ucis lu pre toți cei ce au rămas în casa lui Ahaav în lezreel, și pre toți boierii lui și pre rudele lui și pre popii lui, că n'a rămas nimeni de ai lui.

12. Și s'a sculat lu, și a mers în Samaria, și venind la coliba unor păstori în cale, a aflat pre frații lui Ohozia împăratul Iudei, și a zis:

13. Cine sunteți voi? Iar ei au zis: frații lui Ohozia noi, și ne ducem să ne închinăm fiilor împăratului și fiilor împărătesei.

14. Și a zis lu: prindeți pre ei vii, si i-au prins pre ei vii, și i-au junghiat pre ei la acea colibă patruzeci și doi de oameni, și n'a lăsat om dintr'înșii.

15. Și s'a dus de acolo, si a aflat pre Ionadav feciorul lui Rihav în cale întru întâmpinarea sa, și l-a binecuvântat pre el, și a zis către el lu: este inima ta cu inima mea dreaptă, precum este inima mea cu inima ta? Si a zis Ionadav: este, și a zis lu: de este dă-mi mâna ta, și i-a dat lui mâna sa, și l-a sufl pre el în car lângă dânsul.

16. Și a zis către dânsul: vino cu mine și vezi răvna mea pentru Domnul Savaot, și l-a făcut pre el să șază în carul lui.

17. Și au intrat în Samaria, și au ucis pre toți cei ce rămăsese din ai lui Ahaav în Samaria, până i-au slins, după cuvântul Domnului, care l-au grăit către Iliie.

18. Și a adunat lu tot poporul, și a zis către ei: Ahaav a slujit lui Vaal pușin, iar lu va sluji lui mult.

19. Și acum toți prorocii lui Vaal, pre toți robii lui și pre toți popii lui să-i chemați la mine, nici unul să nu lipsească, că jertă mare voi să fac lui Vaal, tot cel ce ru va veni

va muri. Și lu a lăcut aceasta cu înșelăciune, ca să piarză pre robii lui Vaal.

20. Și a zis lu: laceți serbare lui Vaal, și o vestiți pre ea.

21. Și a trimis lu în tot Israilul zicând: acum toți robii lui Vaal și toți popii și toți prorocii lui, nimenia să nu rămăe, că jeriță mare fac, cel ce nu va veni, nu va trăi, și au venit toți robii lui Vaal.

22. Și toți popii lui și toți prorocii lui, nici unul n'a rămas, care să nu fi venit, și au intrat în casa lui Vaal, și s'a umplut casa lui Vaal dela ușă până în fund.

23. Și a zis lu celor ce erau mai mari preste casa cea cu hainele: scoateți haine tuturor robilor lui Vaal, și le-au scos haine.

24. Si au intrat fu și Ionadav fiul lui Rihav în casa lui Vaal, și au zis robilor lui Vaal: cercați și vedeți, oare nu cumva este cu voi cineva din robii Domnului?

25. Și scoateți pre toți robii Domnului, carii se află acolo, și a fost după ce au spus lui lu, că nu sunt din robii Domnului, ci numai robii lui Vaal singuri.

26. A intrat ca să facă tănuări și jertfe, iar lu s'a rânduit afară optzeci de oameni, și a zis: de va scăpa vre unul din oamenii, carii voiu aduce eu în mâinile voastre, sufletul lui va fi pentru sufletul aceluia.

27. Și a fost după ce a slărsit a face jertfa, a zis lu slujitorilor și mai marilor: intrați și îi omorâți pre ei, și să nu scape din ei om, și i-au ucis pre ei cu ascuțitul sabiei, și i-au aruncat slujitorii și mai marii, și s'au dus până la cetatea casei lui Vaal.

28. Și au scos stâlpul lui Vaal, și i-au ars, și au doborât stâlpii lui Vaal.

29. Și au stricat casa lui Vaal, și o a lăcut să fie ieșitoare până în ziua aceasta.

30. Și a pierdut lu pre Vaal din Israil.

31. Iar dela păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a lăcut pre Israil a păcătuț, nu s'a depărtat lu, a umblat după junincele cele de aur din Vetil și din Dan.

32. Și au zis Domnul către lu: pentru că bine ai lăcut ce este drept întru ochii mei, și toate cele ce erau în inima mea ai lăcut casei lui Ahaav, fiii tăi până la al pătrulea neam vor ședeă pre scaunul lui Israil.

33. Și lu n'a păzit ca să umble în legea Domnului Dumnezeuului lui Israil cu toată inima sa, nu s'a depărtat de păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a lăcut pre Israil a păcătuț.

34. În zilele acelea au început Domnul a tăia pre Israil, și i-a bătut pre ei Azail în tot hoțarul lui Israil.

35. Dela Iordan către răsăritul soarelui tot pământul Galaadului, al lui Gad și al lui Ruvim și al lui Manasi dela Aroir, care este în marginea văii lui Arnon, și Galaadul și Vasanul.

36. Iar celelalte întâmplări ale lui lu, și toate câte a lăcut și toată domnia lui și războaiele lui, care a făcut, au nu iață acestea scrise sunt în cartea împăraților lui Israil?

37. Și a adormit lu cu părinții săi, și i-a îngropat în Samaria, și a înpărașit Ioahaz fiul lui în locul lui.

38. Iar zilele în care a împărașit lu preste Israil au fost douăzeci și opt de ani în Samaria.

CAP. 11.

Gotolia. Ungerea lui Ioas.

Iar Gotolia inuma lui Ohozia văzând că au murit liii ei, s'a sculat, și pierdu toată sămânța împărătească.

31. 3 Imp. 12, 28. 32. 15, 8, 12.

2. Și a luat Iozavee fata împăratului foram sora lui Ohozia pre loas feciorul fratelui său, și i-a furat dinire liii împăratului, cei hotărîți morții, pre el și hrănițoarea lui, și i-a ascuns în cămara paturilor dela fața Gotoliei, și n'a fost omorît.

3. Și a fost cu ea ascuns în casa domnului șase ani, și Gotolia împărățe în țară.

4. Și în anul al șaptelea a trimis Iodae preotul, și a luat sutași ai Horilor și ai Razimilor, și i-au băgat pre ei la sine în casa Domnului și a făcut cu ei legătură înaintea Domnului, și i-a jurat pre ei și le-a arătat lor Iodae pre feciorul împăratului.

5. Și le-a poruncit lor, zicând: lucrul acesta aveți să faceți: a treia parte din voi să intre sâmbăta, și faceți streaja casei împăratului la poartă,

6. Și a treia parte la poarta căilor, și a treia parte dinapoi la poarta alergătorilor, și faceți paza casei Mesaș.

7. Iar două părți dintre voi toți iesind sâmbăta să păzească casa Domnului pe lângă împăratul.

8. Si faceți cerc împrejurul împăratului fiecare cu arma în mână, și cel ce va intra în rânduri va muri, și iuți cu împăratul când va ieși și când va intra el.

9. Si au făcut sutașii toate câte a poruncit înțeleptul Iodae, și a luat fiecare pre oamenii săi pre cei ce intră sâmbăta și pre cei ce ies sâmbăta, și au intrat la Iodae preotul.

10. Și a dat preotul sutașilor suțile și armele împăratului David cele ce erau în casa Domnului.

11. Și stău ostași fiecare cu arma în mână din colțul casei cel drept,

până la colțul casei cel stâng către jertfelnic și către casă împrejurul împăratului.

12. Și au adus înainte pre liul împăratului, și i-au pus lui cunună și mărturie, și l-au făcut pre el împărat și l-au uns, și plesniră cu mâinile, și ziseră: să trăiască împăratul!

13. Si a auzit Gotolia glasul poporului ce alergă, și a intrat la popor în casa Domnului.

14. Și a văzut, și iată împăratul stă pre scaunul judecății, și cântăreții și trâmbișele lângă împăratul, și tot poporul locului bucurându-se și trâmbișând cu trâmbișe, și s'a rupt Gotolia hainele sale, și a strigat: răsvărire! răsvărire!

15. Și a poruncit Iodae preotul sutașilor și mai marilor puterii, și a zis către ei: scoateți-o afară din rânduri, și cel ce va merge după ea, să fie omorât cu sabie, că a zis preotul să nu moară în casa Domnului.

16. Și puseră mâinile pre ea, și au împins-o pre calea intrării cailor la casa împăratului, și a murit acolo.

17. Si a făcut Iodae legătură între Domnul și între împăratul și între popor, ca să fie popor Domnului.

18. Și a intrat tot poporul țării în casa lui Vaal, și i-a stricat pre el și jertfelnicile lui și chipurile lui le-a sfărâmat bine, și pre Matan preotul lui Vaal l-a omorât înaintea feții jertfelnicilor, și a pus preotul strejari în casa Domnului.

19. Și a luat pre sutasi și pre Horii și pre Rasimi și pre tot poporul locului, și au pogorît pre împăratul din casa Domnului, și au intrat pre calea porții alergătorilor în casa împăratului, și l-au așezat pre scaunul împăraților.

20. Și s'a bucurat tot poporul locului, și cetașea s'a odihnit, și pre

11. - 2 Paral. 23, 10. - 4. 2 Paral. 23, 1.

12. 1 Paral. 9, 25. - 6. 2 Paral. 23, 5.

13. 2 Imp. 8, 7, 11.

17. 2 Paral. 23, 16.

18. 23, 20.

Gotolia o au omorât cu sabie în casa împăratului.

21. În vârstă de șapte ani eră loas, când a început a împărăși.

CAP. 12.

Împărăția lui Ioas.

În anul al șaptelea al lui lu s'a făcut împărat loas, și patruzeci de ani a împărăși în Ierusalim, și numele mamei lui eră Saviea din Versava.

2. Și a făcut loas ce este drept înaintea Domnului în toate zilele în care l-a luminat pre el fodae preotul.

3. Iar înălțimile nu le-a stricat, că acolo încă jertlea poporul și tămâia pre înălțimi.

4. Și a zis loas către preoți: tot argintul celor slinte care se aduce în casa Domnului, argintul de prețuiri, argintul care-l aduce omul prețuire, tot argintul care din inimă îl aduce omul în casa Domnului.

5. Să-și ia toruși preoții fiecare pentru prețuirea sa, și ei să dreagă stricăciunea casei, preste tot ori unde s'ar află acolo stricăciune.

6. Că în timp de douăzeci și trei de ani ai împărășiei lui loas n'au dres preoții stricăciunea casei.

7. Și a chemat împăratul loas pre fodae preotul și pre preoți, și a zis către ei: pentru ce nu dregeli stricăciunea casei? De acum să nu mai luați argint pentru prețuirile voastre, ci să-l dați pentru dregerea casei.

8. Și se învoiră preoții ca să nu ia argint dela popor, nici să dreagă stricăciunea casei.

9. Și a luat fodae preotul o ladă și a făcut deasupra gaură prin scândura ei, și a pus-o în partea dreaptă a înfrării în casa Domnului, și au

dat preoții cei ce păzeau pragul, tot argintul care s'a aflat în casa Domnului.

10. Și a fost dacă a văzut, că este mult argint în sicriu, s'a sult logoistul împăratului și preotul cel mare și argintarii, și au strâns și au numărat argintul, care s'a aflat în casa Domnului.

11. Și au dat argintul ce s'a găsit în mâinile priveghetorilor celor ce lac unelte casei Domnului, și l-au dat teslarilor de lemne și clăditorilor celor ce lucrau în casa Domnului,

12. Și zidarilor și meșterilor și cioplitorilor de pietre, ca să cumpere lemne și pietre cioplite, ca să dreagă stricăciunea casei Domnului, la toate câte s'au cheltuit la casă, ca să se întărească.

13. Însă nu se vor face casei Domnului uși de argint, cule, pahare și trâmbeje, tot vasul de aur și tot vasul de argint, din argintul care s'a băgat în casa Domnului.

14. Că lucrătorilor îl da ca să facă îmbunătățiri casei Domnului.

15. Și nu luă seamă dela oamenii, în mâinile cărora da argintul ca să-l dea lucrătorilor, că aveau cretință într'înșii.

16. Argint pentru păcat și argint pentru greșală nu se băgă în casa Domnului, ci preoților se da.

17. Atunci s'a suit Azail împăratul Siriei, și a dat războru asupra Ghetii, și o a luat și o a bătut pre ea, și s'a întors Azail laja ca să meargă asupra Ierusalimului.

18. Si a luat loas împăratul Iudei toate cele alierosite, care le dăruise Iosafat și Ioram și Ohozia, părinții lui și împărășii Iudei, și cele alierosite de el, și tot aurul care s'a aflat în vistierile casei Domnului și

21. 2 Paral. 24, 1.

12. 1. 2 Paral. 24, 1.

7. 15, 4, 35; 3 Imp. 15, 14; 2 Paral. 33, 17.

10. 2 Paral. 24, 11. 16, Lev. 4, 3; și 5, 15-17. 13, 3. 18. 8, 8; 3 Imp. 15, 18.

zele casei împăratului, și i-a trimis lui Azail împăratul Siriei, și așa s'a dus dela Ierusalim.

19. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioas și toate câte a făcut, au nu ială acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

20. Și s'au răscolat slugile lui, și se legară între ele, și au ucis pre Ioas în casa lui Mallon, cea dela Sela.

21. Și Iezehar feciorul lui Iemuaș și Iezevut feciorul lui Somir slugile lui l-au ucis pre el, și a murit și l-au îngropat pre el cu părinții lui în cetatea lui David, și a împărățit Amasias feciorul lui în locul lui.

CAP. 13.

Împărații Ioahaz și Ioas.

În anul al douăzeci și trei al lui Ioas feciorul lui Ohozia împăratul Iudei, a împărățit Ioahaz feciorul lui Iu preste Israil în Samaria șaptesprezece ani.

2. Și a făcut rele înaintea Domnului, și a umblat după păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a iăcut pre Israil a păcătu, nu s'a abătut dela acelea.

3. Și s'a mânieat Domnul cu iușime pre Israil, și i-au dat pre ei în mâna lui Azail împăratul Siriei și în mâna lui Ader feciorul lui Azail în toată vieaja lui.

4. Si s'a rugat Ioahaz feții Domnului, și i-a ascultat pre el Domnul, că a văzut necazul lui Israil, cum i-a necăjit pre ei împăratul Siriei.

5. Și au dat Domnul mântuire lui Israil, și au ieșit de supt mâna Siriei, și au șezut liii lui Israil în lăcașurile sale, ca mai nainte.

6. Însă nu s'a ferit de păcatele casei lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcă-

tul, într'acelea a umblat, încă și deșișul a dăinuit în Samaria.

7. Că n'a rămas lui Ioahaz popor, lără numai cincizeci de călăreți și zece care și zece mii de pedestri, că i-a pierdut pre ei împăratul Siriei, și i-a făcut pre ei ca prafu de pre cale.

8. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioahaz, și toate câte a făcut și domniile lui, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

9. Și a adormit Ioahaz cu părinții săi, și l-au îngropat pre el cu părinții lui în Samaria, și a împărățit Ioas feciorul lui în locul lui.

10. În anul al treizeci și șapte al lui Ioas împăratul Iudei a împărățit Ioas feciorul lui Ioahaz preste Israil în Samaria șasesprezece ani.

11. Și a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătu, într'acelea a umblat.

12. Iar celelalte cuvinte ale lui Ioas, și toate câte a făcut și domniile lui, care a făcut cu Amesia împăratul Iudei, au nu acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

13. Și a adormit Ioas cu părinții săi, și Ierovoam a șezut pre scaunul lui, și s'a îngropat Ioas în Samaria cu împărații lui Israil.

14. Și Eliseu eră bolnav de boala sa, de care a și murit, și s'a pogorât la el Ioas împăratul lui Israil, și a plâns înaintea feții lui, și a zis: părinte! părinte! carul lui Israil și călărețul lui.

15. Și a zis Eliseu lui: ia arc și săgeți, și i-a adus lui arc și săgeți.

16. Și a zis împăratului lui Israil: pune mâna ta pre arc, și a pus Ioas mâna sa pre arc, și a pus și Eliseu mâinile sale preste mâinile împăratului.

17. Și a zis: deschide fereastra de-
spre răsărit, și o a deschis, și a zis
Eliseu: săgeată, și a săgetat.

18. Și a zis Eliseu: săgeata mân-
tuirii Domnului și săgeata mântui-
rii în Siria, și vei bate pre Sirieni
la Alec până îi vei slărși. Și a zis
Eliseu lui: ia arc, și a luat, și a zis
împăratului lui Israil: lovește în pământ,
și a lovit împăratul de trei ori
și a slătit.

19. Și s'a mahnit pre el omul lui
Dumnezeu, și a zis: de ai fi lovit
de cinci ori sau de șase ori, atunci
ai fi bătut Siria până în slărșit, iar
acum de trei ori vei bate Siria.

20. Și a murit Eliseu, și l-a îngropat
pre el. Iar tâlharii Moavului
au venit în pământul acela la începutul
anului aceluia.

21. Și a fost când îngropau unii
pre un om, iată au văzut pre tâl-
hari și au aruncat pre om în groa-
pa lui Eliseu, și fiind înlăuntrul om-
ului, s'a afins de oasele lui Eliseu,
și a învieat și s'a sculat pre picioa-
rele sale.

22. Iar Azail împăratul Siriei a
necăjit pre Israil în toate zilele lui
Ioahaz.

23. Și s'au făcut milă Domnului
de Israileni, și s'au îndurat spre ei
și au căutat spre ei pentru legătura
lui cea cu Avraam și cu Isaac și
cu Iacov: și n'au vrut Domnul să-l
piarză pre ei, și nu i-au lepădat pre
ei dela fața sa până acum.

24. Și a murit Azail împăratul Si-
riei, și a împărățit Ader fiul lui în
locul lui.

25. Și s'a întors Ioas feciorul lui
Ioahaz, și a luat din mâna lui A-
der feciorul lui Azail cetățile care
le luase cu război din mâna lui
Ioahaz tatăl său, de trei ori l-a bă-
tut pre el Ioas, și a întors cetățile
lui Israil

CAP. 14.

Împărații Amesia și Azaria.

În anul al doilea al lui Ioas fecio-
rul lui Ioahaz împăratul lui Israil
a împărățit Amesia feciorul lui Ioas
împăratul Iudei.

2. În vârstă de douăzeci și cinci
de ani eră când s'a făcut împărat,
și douăzeci și nouă de ani a îm-
părățit în Ierusalim, și numele mu-
nei lui, Ioadim din Ierusalim.

3. Și a făcut ce este drept întru
ochii Domnului, însă nu ca David
tatăl lui, după toate câte a făcut Ioas
tatăl său a făcut.

4. Însă înălțimile nu le-a stricat,
încă poporul jertiea și tămădea pre
înălțimi

5. Și după ce s'a întărit împărăția
în mâna lui, a ucis pre slugile cele
ce au omorât pre tatăl său.

6. Iar pre iiii celor ce au omorât
nu i-a omorât, precum este scris în
cartea legii lui Moisi, cum au po-
runcit Domnul, zicând: nu vor muri
părinții pentru fiii și fiii nu vor muri
pentru părinți, ci fiecare pentru pă-
catele sale va muri.

7. Acesta a bătut zece mii de E-
domiți în valea Sării, și a luat în-
tăritura în războiul acela, și a che-
mat numele ei Ietoil până în ziua
aceasta.

8. Atunci a trimis Amesia soli la
Ioas feciorul lui Ioahaz al fecioru-
lui lui Ioas împăratul lui Israil, zicând:
vino să ne vedem față cu față.

9. Și a trimis Ioas împăratul lui
Israil la Amesia împăratul Iudei, zi-
când: spinul cel din Livan, a trimis
la chedrul din Livan, zicând: dă lăta
la fiului meu să-i fie femeie, și au
trecut hiarile țarinii cele din Livan,
și au călcat spinul.

14. 2, 2 Paral. 25, 1.

4. 3 Imp. 3, 3. 5. 12, 20, 21.

6. R 2 Lege 24, 16; 2 Paral. 25, 4.

7. Iezechiel 18, 20; 2 Imp. 8, 13.

9. Jud. 9, 8.

10. Ai bătut tare Edomea, și te-ai înălțat inima ta, mărește-te șezând în casa ta, că pentruce să faci războiu spre răul tău? Să cazi și tu și luda cu tine.

11. Și n'a ascultat Amesia, și s'a suit loas împăratul lui Israil, și s'a văzut unul cu altul, el și Amesia împăratul ludei în Vetsamesul ludei.

12. Și a căzut luda înaintea feji lui Israil, și a fugit fiecare om la lăcașul său.

13. Și pre Amesia feciorul lui loas al feciorului lui Ohozia împăratul ludei, l-a prins loas fiul lui Ahaz împăratul lui Israil în Vetsamis, și a venit la Ierusalim, și a surpat zidul Ierusalimului dela poarta lui Elraim până la poarta unghiurilor patru sute de coți.

14. Și a luat aurul și argintul și toate inelele ce s'au aflat în casa Domnului și în vistierile casei împăratului și pre liii săi, zălog, și s'a întors în Samaria.

15. Iar celelalte întâmplări ale lui loas câte a făcut în domnia lui, și cum s'a bătut cu Amesia împăratul ludei, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

16. Și a adormit loas cu părinții săi, și s'a îngropat în Samaria cu împărații lui Israil, și a împărățit Ierovoam feciorul lui în locul lui.

17. Și a trăit Amesia liul lui loas împăratul ludei după ce a murit loas feciorul lui loahaz împăratul lui Israil cincisprezece ani.

18. Si celelalte întâmplări ale lui Amesia și toate câte a făcut, au nu sunt scrise acestea în cartea cuvintelor anilor împăraților ludei?

19. Și s'a sculat asupra lui cu sînt viclean în Ierusalim, și a fugit în Lahts, și a trimis după el în Lahts, și l-a omorît pre el acolo.

20. 2 Paral. 25, 26.

20. Și l-a pus pre el pre cal, și fu îngropat în Ierusalim cu părinții săi în cetatea lui David.

21. Și a luat tot poporul ludei pre Azaria, și acesta eră în vîrstă de șasesprezece ani, și l-a făcut pre el împărat în locul lui Amesia tatăl său.

22. Acesta a zidit Elotul, și o a întors ludei după ce a adormit împăratul cu părinții săi.

23. În anul al cincisprezecelea al lui Amesia Ieciorul lui loas împăratul ludei, a împărățit Ierovoam liul lui loas preste Israil în Samaria patruzeci și unul de ani.

24. Și a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam fiul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcălînd.

25. Acesta a luat înapoi hotarul lui Israil dela intrarea Ematului până la marea Araviei, după cuvîntul Domnului Dumnezeu lui Israil, care l-au grăit prin mîna robului său Ionă fiul lui Amati prorocul cel din Ghethoier.

26. Că au văzut Domnul smerenia lui Israil amară foarte, și slăbiciunea și lipsa și părăsirea, și nu eră cine să ajute lui Israil.

27. Și n'au grăit Domnul să stingă sămânța lui Israil de supl cer, și i-au mîntuit pre ei prin mîna lui Ierovoam feciorul lui loas.

28. Și celelalte întâmplări ale lui Ierovoam, și toate câte a făcut și lăria lui cu care s'a războit, și cum a întors Damascul și Ematul ludei în Israil, au nu sunt scrise acestea în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

29. Si a adormit Ierovoam cu părinții săi cu împărații lui Israil, și a împărățit Zaharia feciorul lui în locul lui.

20. 2 Paral. 25, 26.

21. 2 Paral. 26, 1.

26. A 2 Lege 32, 36; 3 Imp. 14, 10.

CAP. 15.

Alți împărați în Iuda și Israel.

In anul al douăzeci și șaptelea al lui Ierovoam împăratul lui Israel a împărățit Azaria feciorul lui Amesia împăratul Iudei.

2. În vârstă de șasesprezece ani eră când a început a împărăși el, și cincizeci și doi de ani a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui eră lehelai din Ierusalim.

3. Și a făcut ce este drept înaintea Domnului după toate câte a făcut Amesia tatăl lui.

4. Însă înălțimile nu le-a stricat, că poporul încă jertfea și tămăduia pre înălțimi.

5. Și s'au alîns Domnul de împăratul, și a fost lepros până în ziua morții sale, și a lăcuit în casă deosebi, iar Ioatham fiul împăratului ședea în casă și judecă poporul țării.

6. Iar celelalte întâmplări ale Azariei și toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

7. Și a adormit Azaria cu părinții săi, și l-au îngropat pre el cu părinții lui în cetatea lui David, și a împărășit Ioatham fiul lui în locul lui.

8. În anul treizeci și opt al lui Azaria împăratul Iudei a împărășit Zaharia fiul lui Ierovoam preste Israel în Samaria șase luni.

9. Și a făcut rele întru ochii Domnului, după cum au făcut părinții lui, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Nava, cel ce a făcut pre Israel a păcătui.

10. Și asupra lui s'au sculat Selum feciorul lui Iaviz și Kiveadai și Selum tatăl lui, și l-au bătut pre el și l-au omorât, și a împărășit Selum în locul lui.

11. Iar celelalte întâmplări ale lui Zaharia, iată sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israel.

12. Acesta este cuvântul Domnului, care au grăit către lu, zicând: fiii tăi până la a patra sămânță vor ședea după tine pre scaunul lui Israel, și s'a lăcut așa.

13. Și Selum feciorul lui Iaviz a împărășit întru Israel în anul al treizeci și nouă al lui Azaria împăratul Iudei, și a împărășit Selum o lună de zile în Samaria.

14. Și s'a suit Manaim feciorul lui Gadi din Tarsila, și a venit în Samaria și a bătut pre Selum feciorul lui Iaviz în Samaria, și l-a omorât pre el, și a împărășit în locul lui.

15. Iar celelalte întâmplări ale lui Selum și răsvărlirea ce a făcut el, iată sunt scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israel.

16. Atunci a bătut Manaim Tersa, și toate câte erau într'însa și hotarele ei dela Tersa, pentrucă nu i-a deschis, și o a bătut pre ea și pre toți cei din ea, și pre lemeile îngrecate le-a spintecat.

17. În anul treizeci și nouă al lui Azaria împăratul Iudei a împărășit Manaim feciorul lui Gadi preste Israel în Samaria zece ani.

18. Și a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Nava, care a făcut pre Israel a păcătui.

19. În zilele acestuia s'a sculat Ful împăratul Asiriei asupra țării, și Manaim a dat lui Ful o mie de talanți de argint ca să fie mâna lui cu el, ca să se întărească împărășia în mâna lui.

20. Și a scos Manaim argintul de la Israel, tot cel puternic cu averea a dat împăratului Asirienilor cincizeci de sicli de liecare om. Și s'a

12. 10, 32. 16. 8, 8. 19. 1 Paral. 5, 26.

15. 1. 2 Paral. 26, 1. 2. 2 Paral. 26, 3.
3. 12, 3. 4. 3 Imp. 15, 14.
5. 2 Paral. 26, 21.

înors împăratul Asirienilor, și n'a s'ătat acolo în jară.

21. Și celelalte întâmplări ale lui Manaim și toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

22. Și a adormit Manaim cu părinții săi, și a împărățit Fachesia fiul lui în locul lui.

23. În anul cincizeci al lui Azaria împăratul Iudei a împărățit Fachesia feciorul lui Manaim preste Israil în Samaria doi ani.

24. Și a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătui.

25. Iar Fachee feciorul lui Romele cel al treilea după el cu Argov și cu Aria și cincizeci de oameni cu el din Galaaditeni s'au sculat asupra lui și l-au bătut pre el în Samaria înaintea casei împăratului, și l-au omorât acolo, și a împărățit el în locul lui.

26. Iar celelalte întâmplări ale lui Fachesia și toate câte a făcut, iată sunt scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil.

27. În anul cincizeci și doi al lui Azaria împăratul Iudei, a împărățit Fachee feciorul lui Romele preste Israil în Samaria douăzeci de ani.

28. Și a făcut rele întru ochii Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătui.

29. În zilele lui Fachee împăratul lui Israil a venit Telgat-lellasar împăratul Asirienilor, și a luat Aia și Avel și Tamaaha și Anioh și Kenez și Asor și Galaad și Galilea tot pământul Netalimului, și i-au mutat pre ei în Asiria.

30. Și s'a răsvrătit Osie feciorul lui Ila asupra lui Fachee feciorul lui Romele, și l-a bătut pre el și l-a omorât, și a împărățit în locul lui în

anul douăzeci al lui Iotam feciorul lui Ozie.

31. Iar celelalte întâmplări ale lui Fachee și toate câte a făcut el, iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil.

32. În anul al doilea al lui Fachee feciorul lui Romele împăratul lui Israil a împărățit Iotam feciorul lui Ozie împăratul Iudei.

33. În vârstă de douăzeci și cinci de ani eră când a început a împărăși el, și șasesprezece ani a împărășit în Ierusalim, și numele mumei lui Ierusa Iata lui Sadoc.

34. Și a făcut ce este drept înaintea Domnului, după toate câte a făcut Ozie tatăl său.

35. Însă înălțimile nu le-a stricat, că poporul încă jertfea și tămâia pre înălțimi. Acesta a zidit poarta casei Domnului cea din sus.

36. Iar celelalte întâmplări ale lui Iotam și toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

37. În zilele acelea au început Domnul a trimite asupra Iudei pre Razon împăratul Siriei și pre Fachez fiul lui Romele.

38. Și a adormit Iotam cu părinții săi, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David tatăl său, și a împărășit Ahaz fiul lui în locul lui.

CAP. 16.

Împărăția lui Ahaz.

În anul șaptesprezece al lui Fachee feciorul lui Romele a împărășit Ahaz feciorul lui Iotam împăratul Iudei.

2. În vârstă de douăzeci de ani eră Ahaz când a început a împărăși, și șasesprezece ani a împără-

32. 2 Paral. 27, 1. 35. 12, 3; 3 Imp. 15, 14. 16, 2. 2 Paral. 28, 1.

fiț în Ierusalim, și n'a făcut ce este drept întru ochii Domnului Dumnezeu lui cu credință, ca David tatăl său.

3. Și a umblat pre calea împăraților lui Israil, încă și pre fiul său l-a trecut prin foc, după urâciunile neamurilor pre care le-au scos Domnul dela fața fiilor lui Israil.

4. Și jertfeă și tămâiă pre înălțimi și pre dealuri și supț tot desigur.

5. Atunci s'a dus Raason împăratul Siriei și Fachee leciorul lui Romele împăratul lui Israil la Ierusalim să deă răsbolu, și au împresurat pre Ahaz, și nu l-au putut bate.

6. În vremea aceea a întors Raason împăratul Siriei Elatul la Siria, și a scos pre Evrei din Elat, și Idumei au venit în Elat, și au lăcuit acolo până în ziua aceasta.

7. Și a trimis Ahaz soli la Telgatellasar împăratul Asirienilor, zicând: robul tău și fiul tău sunt eu, vino și mă mântuește din mâna împăratului Siriei și din mâna împăratului lui Israil, carii s'au sculat asupra mea.

8. Și a luat Ahaz argintul și aurul, care s'a aflat în vistieriile casei Domnului și în vistieriile casei împăratului, și l-a trimis împăratului Asirienilor dar.

9. Și l-a ascultat pre el împăratul Asirienilor, și s'a dus împăratul Asirienilor la Damasc, și l-a luat și l-a dărmat pre el, iar pre Raason împăratul l-a omorât.

10. Și a mers împăratul Ahaz întru întâmpinarea lui Telgatellasar împăratul Sirienilor la Damasc, și a văzut jertelnicul din Damasc, și

a trimis împăratul Ahaz la Uriea preotul asemănarea jertfelnicului, și locmeala lui și toată făptura lui.

11. Și a clădit Uriea preotul jertfelnicul după toate câte a trimis împăratul Ahaz din Damasc, așa a făcut Uriea preotul până a venit împăratul dela Damasc.

12. Si venind împăratul Ahaz din Damasc, a văzut împăratul jertfelnicul, și s'a apropiat de jertfelnic și s'a suit pre el.

13. Și a tămâiat arderea sa și jertla sa, și a făcut turnarea sa, și a vărsat preste jertfelnic sângele jertfelor de pace ale sale.

14. Iar jertfelnicul cel de aramă, care eră înaintea Domnului l-a mutat dinaintea feșii casei Domnului, și din mijlocul altarului și din mijlocul casei Domnului, și l-a pus în latimea altarului despre miazănoapte.

15. Și a poruncit Ahaz împăratul lui Uriea preotul, zicând: pre jertfelnicul cel mare vei aduce arderea de tot cea de dimineață și jertla cea de seara, și arderea cea de tot a împăratului și jertla lui, și arderea cea de tot a tot poporul, și jertla lor și turnarea lor, și tot sângele ardării de tot și tot sângele jertfei vei turnă preste el; iar jertfelnicul cel de aramă va fi mie să văz ce trebuie a face.

16. Și a făcut Uriea preotul după toate câte i-a poruncit Ahaz împăratul.

17. Și a tăiat împăratul Ahaz închiderile temeliiilor, și a mutat dela ele scăldătoarea, și marea o a stricat de pre boii cei de aramă, carii erau de desuptul ei, și o a pus pre temelie de piatră;

18. Și temeliea șederii cea zidită în casa Domnului și intrarea împăratului cea din alară, o a întors

3. A 2 Lege 12 31; 3 Imp. 16, 30; 21, 22.
4. 2 Paral. 28, 4; 3 Imp. 14, 23; Ierem 2 20; Iezech. 6, 13.

5. Isaia 7, 1; 2 Paral. 28, 5.

7. 2 Paral. 28, 16. 8. 2 Paral. 28, 21.

9. Isaia 17, 1; Amos 1, 5.

10. 2 Paral. 25, 14.

17. 3 Imp. 7, 27.

în casa Domnului dela fața împăratului Asirienilor.

19. Iar celelalte întâmplări ale lui Ahaz câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor a-nilor împăraților iudei?

20. Și a adormit Ahaz cu părinții săi, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, și a împărățit Ezechia feciorul lui în locul lui.

CAP. 17.

Ezechia și robia Asirienilor.

În anul doisprezece al lui Ahaz împăratul Iudei a împărățit Osie feciorul lui Ila în Samaria preste Israil nouă ani.

2. Și a făcut rele înaintea Domnului, fusă nu ca împărații lui Israil, cari au fost mai înainte de el.

3. Asupra acestuia s'a suit Salmanasar împăratul Asirienilor, și s'a făcut Osie rob lui, și dă lui daruri.

4. Și a aflat împăratul Asirienilor întru Osie vicleșug, că a trimis sol la Sigor împăratul Eghiptului, și n'a dat daruri împăratului Asirienilor în anul acela, și l-a încunjurat pre el împăratul Asirienilor, și l-a legat pre el în temniță.

5. Și a năvălit împăratul Asirienilor în toată țara, și s'a dus în Samaria, și o a încunjurat cu oaste trei ani.

6. În anul al nouălea al lui Osie a luat împăratul Asirienilor Samaria, și a mutat pre Israil în Asiria, și i-a rânduit pre ei să lăcuască în Alae și în Avor la rîurile Gozanului și în munții Midilor.

7. Și s'a făcut aceasta pentrucă au păcătuit liii lui Israil Domnul Dumnezeu lor celui ce l-au scos pre ei din pământul Eghiptului, de suptr mîna lui Faraon împăratul Eghiptului, și au cinsit dumnezei streini.

17. 3. 18, 9; Tobie 1, 2.

8. Și au umblat întru îndreptările neamurilor pre care le-au scos Domnul dela fața liilor lui Israil, și împărații lui Israil câte au făcut.

9. Și câte cuvinte nedrepte au făcut liii lui Israil asupra Domnului Dumnezeului său, și s'au zidit loruși înălțimi în toate cetățile sale, dela turnul păzitorilor până la cetatea cea tare.

10. Și s'au făcut loruși stâlpi și desisuri pe tot dealul înalt și suptr tot lemnul stufos.

11. Și au tămărat pre toate înălțimile ca și neamurile pre care le-au mutat Domnul dela fața lor, și au făcut lucruri rele întărîtînd pre Domnul.

12. Și au slujit idolilor, de cari le-au zis lor Domnul, să nu facă cuvîntul acesta Domnului.

13. Și au mărturisit Domnul în Israil și în Iuda, prin mîna tuturor prorocilor săi, cel ce toate vede, zicînd: întoarceți-vă dela căile voastre cele rele, și păziți poruncile mele și îndreptările mele, și toată legea care o am poruncit părinților voștri, câte am trimis lor prin mîna robilor mei prorocilor.

14. Și n'au ascultat, ci s'au învârtoșat cerbicea sa mai tare de cît cerbicea părinților lor, care n'au crezut Domnului Dumnezeului lor.

15. Și au lepădat legătura, care o a făcut cu părinții lor, și mărturiile lui, care le-au mărturisit lor, nu le-au păzit, și au umblat după deșertăciuni și s'au făcut deșerți, și au urmat neamurilor celor de prin prejurul lor, de care le-au poruncit Domnul lor, ca să nu facă unele ca acestea.

16. Și au părăsit poruncile Dom-

8. Lev. 18, 3. 10. 3 Imp. 14, 23; Isaia 57, 5; Ierem. 2, 20. 12. Eșire 20, 3. 13. Ierem. 18, 11; și 25, 5. 14. A 2 Lege 31, 27.

15. Lev. 18, 24; Rom. 1, 21.

16. Eșire 32, 8; 3 Imp. 12, 28.

nului Dumnezeuului său, și s'a turnat sieși două juninci, și au făcut desigur și s'au înclinat la toată puterea cerului, și au slujit lui Vaal.

17. Și au trecut pre leciiorii lor și pre fetele lor prin loc, și făceau vrăji și se descântau, și au lăsat a face rele întru ochii Domnului, ca să-l întărească pre el.

18. Și s'au mânieat Domnul foarte pre Israil, și i-au lepădat pre ei de la fața sa, și n'a rămas fără numai seminția lui Iuda singură.

19. Încă și Iuda n'a păzit poruncile Domnului Dumnezeuului său, ci a umblat întru îndreptările lui Israil, care le făcuse, și a lepădat pre Domnul.

20. Și s'au mânieat Domnul pre toată sămânța lui Israil, și i-au necăjit pre ei, și i-au dat în mâna celor ce-i jeluiesc pre ei, până ce i-au lepădat dela fața sa.

21. Pentru că Israil împotriva casei lui David s'a făcut luiși împărat pre Ierovoam leciiorul lui Navat, și a abătut Ierovoam pre Israil, ca să nu meargă după Domnul, și i-a lăcut pre ei să cază în păcat mare.

22. Și au umblat liii lui Israil în tot păcatul lui Ierovoam, care l-a făcut, nu s'au abătut dela el.

23. Până ce au lepădat Domnul pre Israil dela fața sa, precum au grăit Domnul prin mâna tuturor robilor săi prorocilor, și s'a mutat Israil din pământul său la Asirieni, până în ziua aceasta.

24. Și a adus împăratul Asirienilor din Vavilon și din Huri și dela Aiea și dela Emaș și dela Siplaroaim, și i-au așezat în cetățile Samariei în locul fiilor lui Israil, și au moștenit Samaria, și au lăcut în cetățile ei.

25. Și a fost la începutul șederii

lor nu s'au temut de Domnul, și au trimis Domnul asupra lor lei, și îi omorau pre ei.

26. Și a grăit către împăratul Asirienilor, zicând: neamurile care le-ai mutat și le-ai așezat în cetățile Samariei nu știu judecata Dumnezeului pământului acestuia, pentru aceea au trimis asupra lor lei, și îi omoară pre ei, pentru că nu știu judecata Dumnezeului pământului.

27. Și a poruncit împăratul Asirienilor, zicând: duceți acolo pre unul din preoții carii ați adus de acolo, și să meargă să lăcuiască acolo și să-i învețe pre ei judecata Dumnezeului pământului aceluia.

28. Și a adus unul din preoții cei aduși dela Samaria, și a șezut în Vetil, și i-a învățat preotul pre ei, ca să se teamă de Domnul.

29. Și-i lăceau neamurile dumnezeilor lor, și-i puneau în capștea de pre înălțimi pre care le-au făcut Samarinenii, fiecare neam în cetățile sale, în care lăcuia.

30. Și oamenii Vavilonului au făcut pre Sohot Venit, și oamenii Huriului au făcut pre Erghel și oamenii Ematului au făcut pre Asimal.

31. Și Eveii au făcut pre Etlazer și Tartac și Siplaroaim, ardeau pre liii săi cu foc lui Adrameleh și lui Animeleh dumnezeilor Siplaroaimilor.

32. Ei se temeau de Domnul, dar așezară și urciunile lor în capștele de pre înălțimi pre care le-au făcut în Samaria, fiecare neam în cetatea în care lăcuia.

33. Se temeau de Domnul, dar s'au făcut lor preoți pentru înălțimi și s'au făcut lor în capștea de pre înălțimi.

34. Și de Domnul se temeau, și idolilor se înclinau după judecata neamurilor de unde-i au mutat pre ei.

35. Până în ziua aceasta ei fac

17. Lev. 18, 21. 18. 3 Imp. 11, 13.

19. Lev. 18, 3. 21. 1 Imp. 12, 19.

24. Ierem. 25, 9. 25. 3 Imp. 13, 24.

32. 3 Imp. 12, 31. 33. Sofon. 1, 5.

după obiceiul lor cel de demult, nu se închină, nici nu fac îndreptările lor și judecățile lor, după legea și după porunca, care o au poruncit Domnul liilor lui Iacov, căruia i-au pus numele Israil.

36. Și au pus Domnul cu dânșii legătură, și le-au poruncit lor, zicând: să nu cinstiți dumnezei străni, și să nu vă închinați lor și să nu slujiți lor și să nu jertfiți lor,

37. Fără numai Domnului celui ce v'au scos pre voi din pământul Egiptului cu putere mare și cu braț înalt, de acesta să vă temeți, și lui să vă închinați și lui să jertfiți.

38. Și îndreptările lui și judecățile lui și legea lui și poruncile lui, care le-au scris vouă să le faceți, păziți-le în toate zilele, și să nu vă temeți de alți dumnezei.

39. Și legătura care o au pus cu voi, să nu o uitați, și să nu vă temeți de alți dumnezei,

40. Fără numai de Domnul Dumnezeu vostru să vă temeți, și el vă va scoate pre voi din mâna tuturor vrăjmașilor voștri.

41. Și să nu ascultați de judecata lor, care fac ei.

42. Și se temeau neamurile acestea de Domnul, și slujau și idoliilor lor, și fiii lor și fiile fiilor lor precum au făcut părinții lor, așa fac și el până în ziua aceasta.

CAP. 18.

Împărăția lui Ezechia. Asirienii încunjură Ierusalimul.

Și a fost în anul al treilea al lui Osie, feciorul lui Ila împăratul lui Israil, a împărățit Ezechia feciorul lui Ahaz împăratul Iudei.

2. În vârstă de douăzeci și cinci de ani a fost când a început a îm-

părăși, și douăzeci și nouă de ani a împărățit în Ierusalim, și numele mamei lui Av fata lui Zaharia.

3. Și a făcut ce este drept întru ochii Domnului, după toate câte a făcut David tatăl lui.

4. Acesta a stricat înălțimile, și a slărâmat toți stâlpii și a surpat deșeurile și șarpele cel de aramă, care l-a făcut Moisi, că până în zilele acestea tămădau fiii lui Israil lui, și l-a chemat pre el Neestan.

5. Întru Domnul Dumnezeu lui Israil a nădărduit, și după el n'a fost asemenea lui între împărații Iudei și între cei ce au fost înaintea lui.

6. Și s'a lipit de Domnul, și nu s'a abătut dela dânsul, și a păzit poruncile lui, câte a poruncit Moisi.

7. Și Domnul eră cu el, și toate care le făcea el, înțelepțește le făcea, și a dat războiu asupra împăratului Asirienilor, și nu l-a slujit lui.

8. Acesta a băluf pre cei de alt neam până la Gaza și până la hotarul ei, dela turnul păzitorilor până la cefalea cea tare.

9. Și a fost în anul patru al împăratului Ezechia, acesta este anul al șaptelea al lui Osie feciorul lui Ila împăratul lui Israil, s'a suif Salmanasar împăratul Asirienilor asupra Samariei, și o a băluf și o a luat pre ea.

10. Când se slărșea al treilea an în anul al șaselea al lui Ezechia, al nouălea an al lui Osie împăratul lui Israil, s'a luat Samaria.

11. Și a mutat împăratul Asirienilor pre Samarineni în Asiria, și i-a pus pre el la Alae și la Avor rîurile Gozanului și munții Midilor.

12. Pentru că n'au ascultat cuvântul Domnului Dumnezeu lor, și au călcat așezământul de lege al lui, toate câte a poruncit Moisi ro-

35. Fac. 32, 28. 37. Eșire 6, 6.

38. Iud. 6, 10.

18. 1. 2 Paral. 28, 27, 29, 1.

4. Num. 21, 9; 2 Paral. 34, 7.

5. 3 Imp. 3, 12. 7. 2 Paral. 31, 21.

8. Isaia 14, 29. 9. 17, 3. 11. Tobie 1, 2.

bul Domnului, nici le-au ascultat, nici le-au făcut.

13. Și în anul patrusprezece al împăratului Ezechia, s'a suit Sennacherim împăratul Asirienilor asupra cetăților celor țări ale Iudei, și le-a luat.

14. Și a trimis Ezechia împăratul Iudei soli la împăratul Asirienilor în Lahis, zicând: greșit-am, întoarce-te deasupra mea, ori ce vei pune preste mine, voi purta; și a pus împăratul Asirienilor preste Ezechia împăratul Iudei trei sute de talanți de argint și treizeci de talanți de aur.

15. Și a dat Ezechia tot argintul, care s'a aflat în casa Domnului și în vistierile casei împăratului.

16. În vremea aceea a despoiat Ezechia împăratul Iudei porțile bisericii Domnului și rezemătorile, care le-a aurit Ezechia împăratul Iudei, și le-a dat împăratului Asirienilor.

17. Și a trimis împăratul Asirienilor pre Tartan și pre Rabsaris și pre Rabsaris din Lahis la împăratul Ezechia cu putere grea foarte asupra Ierusalimului, și s'au suit aceia și au venit la Ierusalim, și au stat lângă drumul apelor scaldătoarelor cei din sus, care este în calea farinei nălbitorului.

18. Și au strigat către Ezechia, și a ieșit la ei Eliachim feciorul lui Helchie dregătorul casei, și Somna logofătul și Ioas feciorul lui Safat scriitorul.

19. Și a zis către ei Rabsaris: spuneți lui Ezechia: acestea zice împăratul cel mare, împăratul Asirienilor.

20. Ce este nădejdea aceasta, care nădăjduiești? Doar ai grăit cuvintele buzelor sfat și putere a face război, acum dar în cine nădăjduind, ai ridicat războiul asupra mea?

21. Acum iată te nădăjduiești în toiagul cel de trestie frântă în Egipt? Pre care de se va rezemă omul, va intra în mâna lui și o va găuri. Așa este Faraon împăratul Egiptului tuturor celor ce nădăjduesc într'însul.

22. Iar de veți zice către mine: întru Domnul Dumnezeuul nostru nădăjduim, au nu însuș Ezechia acesta a stricat înălțimile lui și jertfelnicile lui? Și a zis Iudei și Ierusalimului: înaintea jertfelnicului acestuia vă închinați în Ierusalim?

23. Și acum dați război cu domnul meu împăratul Asirienilor, și-ți voi da fie două mil de cai, de vei putea să-ți dai tu fie călăreți pentru ei.

24. Și cum vei căuta tu la un povăzitor de loc din slujitorii cei mici ai domnului meu? Ci ai nădăjduit în Egipt pentru care și pentru călăreți?

25. Și acum au fără de Domnul ne-am suit noi asupra locului acestuia ca să-l stricăm? Domnul au zis către mine: mergi asupra pământului acestuia, și-l strică.

26. Și a zis Eliachim feciorul lui Helchie și Somna și Ioas, către Rabsaris: grăește către slugile tale slăbenește, că înțelegem noi, și nu grăi către noi evreește, că te aude poporul cel de pre zid.

27. Și a zis către ei Rabsaris: au doar la domnul tău și la tine m'a trimis; domnul meu să grăesc cuvintele acestea? Și nu la oamenii cei ce șed pre zid, ca să-și mănânce balega și să-și bea udul său împreună cu voi?

28. Și a stat Rabsaris și a strigat cu glas mare evreește, și a zis: ascultați cuvintele împăratului celui

13. 2 Paral. 32, 1; Sirah 48, 21; Isala 36, 1.
17. 2 Paral. 32, 9.

21. Iezech. 29, 6.

24. 2 Paral. 12, 3; Iezech. 17, 15.

mare, ale împăratului Asirienilor, acestea zice împăratul:

29. Nu vă semețească pre voi Ezechia, că nu va putea să vă scoată pre voi din mâna mea.

30. Și nu vă face Ezechia pre voi să nădăjduiți spre Domnul, zicând: scoțând, ne va scoate pre noi Domnul, și nu se va da cetatea aceasta în mâna împăratului Asirienilor.

31. N'ascuțați pre Ezechia, că acestea zice împăratul Asirienilor: facceți cu mine cuvântare bună, și ieșiți la mine, și va bea omul vinul său, și smochinele sale va mănca, și va bea apă din fântâna sa.

32. Până când voi veni și voi veni multă pre voi la pământ, ca pământul vostru, pământul grâului și al vinului și al pâinii și al viilor, pământul maslinilor de untdelemn și al mierei, și veți trăi și nu veți muri; și n'ascuțați pre Ezechia, că vă înșală pre voi, zicând: Domnul ne va mântui pre noi.

33. Au mântuit-au vre o dată dumnezeii neamurilor fiecare țara sa din mâna împăratului Asirienilor?

34. Unde este Dumnezeul lui Emai și al lui Arfad? Unde este Dumnezeul lui Sipfaroaim, Anna și Ava? Au doar au scos pre Samaria din mâna mea?

35. Cite este între toți dumnezeii pământurilor, carli să li scos pământurile lor din mâna mea? Cum va scoate Domnul Ierusalimul din mâna mea?

36. Iar poporul a tăcut și nu i-a răspuns lui cuvânt, că eră porunca împăratului, zicând: să nu-i răspundeți lui.

37. Și a intrat Eliachim feciorul lui Helchie dregătorul casei și Sonna logofătul și Ioas feciorul lui Sataf scriitorul la Ezechia cu hainele

rupte, și spuseră lui cuvintele lui Rapsachis.

CAP. 19.

Ezechia prin rugăciune înfrânge pre Senahirim.

Și a fost dacă a auzit împăratul Ezechia, s'a rupt hainele sale, și s'a îmbrăcat cu sac și a intrat în casa Domnului.

2. Și a trimis pre Eliachim dregătorul casei și pre Sonna logofătul și pre bătrânii preoților îmbrăcați cu sac la Isaia prorocul fiul lui Amos.

3. Și a zis către ei: acestea zice Ezechia: ziua necazului și a certării și a mâniei este ziua aceasta, că a venit vremea să se nască fii, și ceea ce naște n'are putere.

4. Doar va auzi Domnul Dumnezeul tău toate cuvintele lui Rapsachis, pre care l-a trimis împăratul Asirienilor domnul lui, să ocărăscă pre Dumnezeul cel viu și să-l hulească cu cuvintele, care le-au auzit Domnul Dumnezeul tău, fă rugăciune pentru rămășița ce mai este.

5. Și au venit slugile împăratului Ezechia la Isaia.

6. Și le-a zis lor Isaia: acestea să spuneți domnului vostru: acestea zice Domnul, să nu te sperii de cuvintele, care le-ai auzit, cu care m'au hulit pre mine slugile împăratului Asirienilor.

7. Iată eu dau întru dânsul duh, și va auzi veste, și se va întoarce în pământul său, și-l voi surpa cu sabie în pământul său.

8. Și s'a înapoiat Rapsachis, și a aflat pre împăratul Asirienilor dând războiu asupra Lovnei, că a auzit cum că s'a dus din Lahis.

9. Și a auzit de Tarac împăratul Etiopienilor, zicând: iată a ieșit să

19. 19, 10; 2 Paral. 32, 11.

24. Ierem. 49, 23.

19. 1. Isaia 37, 1. 2. Isaia 1, 1.

8. 18. Navi 10, 29; Isaia 37, 8.

deă războiu cu tine. și s'a întors și a trimis soli la Ezechia zicând:

10. Așa să spunei lui Ezechia împăratul Iudei: să nu te semețească Dumnezeuul tău, întru care tu nădăjduiești, zicând: nu se va da Ierusalimul în mâinile împăratului Asirienilor.

11. Iată tu ai auzit toate câte au făcut împărășii Asirienilor tuturor țărilor, cum le-au bătut, și tu vei scăpa?

12. Sau izbăvitul-l-au pre ei dumnezeli neamurilor, pre care le-au pierdut părinții mei, pre Gozan și pre Haran și pre Rafis și pre fiii lui Eden cei din Talasar?

13. Unde este împăratul Ematului și împăratul Arfadului și unde este împăratul cetății Siplaroaim, Annă și Avă?

14. Și a luat Ezechia cărțile din mâna solilor, și le-a cetit și s'a suit în casa Domnului, și le-a deschis Ezechia înaintea Domnului.

15. Și s'a rugat Ezechia către Domnul, și a zis: Doamne Dumnezeul lui Israel, cel ce șezi pre Meruvimi, tu ești Dumnezeu singur în toate împărășiile pământului, tu ai făcut cerul și pământul.

16. Pleacă Doamne urechea ta, și mă ascultă, deschide Doamne ochii tăi și vezi, și auzi cuvintele lui Senahirim, care a trimis să ocărăscă pre Dumnezeu cel viu.

17. Că cu adevărat Doamne împărășia Asirienilor au pustii neamurile și tot pământul lor.

18. Și pre dumnezeli lor i-au băgat în foc, că n'au fost dumnezeli, ci lucruri de mâini omenești, lemne și pietre, pentru aceea i-au pierdut pre ei.

19. Și acum Doamne Dumnezeul nostru, mântuește-ne pre noi din mâna lui, ca să cunoască toate îm-

părășiile pământului, că tu singur ești Domnul Dumnezeu.

20. Și a trimis Isaia fiul lui Amos la Ezechia, zicând: acestea zice Domnul Dumnezeuul puterilor, Dumnezeuul lui Israel: auzit-am cele ce te-ai rugat către mine pentru Senahirim împăratul Asirienilor.

21. Acesta este cuvântul, care au grăit Domnul pentru dânsul: te de-făimă și te batjocorește fecloara fata Sionului, asupra fa capul său că-tește fata Ierusalimului.

22. Pre cine ai ocărit și pre cine ai hultit? Și asupra cui ai înălțat glasul și ai ridicat spre înălțime ochii tăi, asupra sfântului lui Israel.

23. Prin mâna solilor tăi ai de-făimat pre Domnul, și ai zis: cu mulțimea carelor mele eu mă voi sui întru înălțimea munților în partea Livanului, și am lăsat chedrii cei mari și chiparoșii lui cei aleși, și am intrat până la mijlocul dumbrăvii Carmilului.

24. Eu sap și beau ape streine, și am pustit cu urna piclorului meu toate rurile îngărdite.

25. Au n'ai auzit că aceasta de departe o am făcut, din zilele cele din început o am zidit și o am adus pre ea, și am venit la partea să-vârșirii lui, dumbrava Carmilului o am păzit, și au fost ridicările nemerniciei războinicilor cetăți tari.

26. Și cel ce făcuesc într'însele au slăbit cu mâna, spăimântatu-s'au, și s'au rușinat și s'au făcut ca iarba țarinei și ca iarba ce crește pre co-perișul casei, călcare înaintea celui ce stă.

27. Și șederea ta și intrarea ta și ieșirea ta am cunoscut, și mâniea ta, că te-ai mânieat asupra mea.

28. Și trufia ta s'a suit în urechile mele, și voi pune belciugul

10. 18, 30.

15. Ps. 79, 2; 2 Paral. 32, 20.

22. Isaia 45, 11.

28. Isaia 37, 29; Iov 40, 21.

meu în nărilor tale și zăbale în buzele tale, și te voi abate în calea pre care ai venit.

29. Și aceasta va fi ție semn: vei mânca într'acest an cele strânse, și în anul al doilea cele ce răsar, și în anul al treilea sămânță; și secerai și răsădiți vil, și mâncați roada lor.

30. Și va adaoge ce va rămâne din casa ludei, va slobozi rădăcini în jos, și va face roadă sus.

31. Că din Ierusalim va ieși rămașiță și mântuire din muntele Sionului, răvna Domnului puterilor va face aceasta.

32. Pentru aceasta așa zice Domnul către împăratul Asirienilor: nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul, și nu va arunca într'însa săgeată, nici va pune asupra ei pavăză, nici va vărsa asupra ei molivă.

33. Pre calea pre care a venit, pre aceea se va întoarce, și în cetatea aceasta nu va intra, zice Domnul.

34. Și voi apără cetatea aceasta ca să o mântuiesc pre dânsa pentru mine și pentru David robul meu.

35. Și a fost în noaptea aceea a ieșit îngerul Domnului, și a ucis în tabăra Asirienilor o sută optzeci și cinci de mi, și s'a sculat dimineața, și iată toți erau trupuri moarte.

36. Și s'a ridicat și s'a dus, și s'a întors Senahirim împăratul Asirienilor, și a lăcut în Ninevi.

37. Și a fost când se închină el în casa lui Meserah dumnezeul său, Adrameleh și Sarasar fiii lui, l-au ucis cu sabie, și ei au scăpat în pământul Ararat, și a împărățit Asordan fiul lui în locul lui.

CAP. 20.

Boala lui Ezechia; îngîrca vieții lui și moartea lui.

În zilele acelea s'a bolnăvit Ezechia de moarte, și a intrat la el Isaia prorocul leciiorul lui Amos, și a grăit către el: acestea zice Domnul, fă rănduială casei tale, că tu vei muri, și nu vei trăi.

2. Si a întors Ezechia fața sa la perete, și s'a rugat către Domnul, zicând:

3. Adu-ți aminte Doamne de mine, că am umblat înaintea ta întru adevăr și cu inimă plină, și am făcut ce este bine întru ochii tăi, și a plâns Ezechia cu plângere mare.

4. Și când eră Isaia în curtea cea din mijloc, a fost cuvântul Domnului către el, zicând:

5. Întoarce-te și zi către Ezechia povățuitorul poporului meu: acestea zice Domnul Dumnezeu lui David tatăl tău: auzit-am rugăciunea ta, și am văzut lacrimile tale, iată eu te voi însănătoși pre tine, și în ziua a treia te vei sui în casa Domnului.

6. Și voi adaoge preste anii tăi cinsprezece ani, și din mâna împăratului Asirienilor te voi mântui pre tine și cetatea aceasta, și te voi scuți pentru cetatea aceasta, pentru mine și pentru David robul meu.

7. Și a zis Isaia: să ia o legătură de smochine și să pue preste rană, și se va însănătoși.

8. Și a zis Ezechia către Isaia: ce semn este că mă va însănătoși Domnul, și mă volu sui în casa Domnului în ziua a treia.

9. Și a zis Isaia: acest semn va fi ție dela Domnul, că va face Domnul cuvântul, care au grăit: vrei să mergă umbra zece trepte înainte, au să se întoarcă zece trepte înapoi?

20. J. 2 Paral. 32, 24; Isaia 38, 1.
J. Neemia 13, 14. 6. 19, 34.

31. Isaia 9, 7.
32. 2 Imp. 20, 15. 34. 20, 6
35. Tobie 1, 15; Sirah 48, 24; Isaia 37, 36;
1 Macab. 7, 41.
36. 2 Mac. 6, 19.
37. Tobie 1, 18; Isaia 37, 36.

10. Și a zis Ezechia: ușor este a abate umbra zece trepte, nu așa, ci să se întoarcă umbra zece trepte înapoi.

11. Și a strigat Isaia prorocul către Domnul, și s'a întors umbra de la semni înapoi zece trepte.

12. În vremea aceea a trimis Merodah Valadan fiul lui Valadan împăratul Vavilonului carte și daruri la Ezechia, că a auzit că s'a bolnăvit.

13. Și i-a părut bine lui Ezechia de dănsule, și le-a arătat lor toată casa vistieriei, argintul și aurul și insoarele și untul de lemn cel bun și casa vaselor sale și câte s'a aflat în vistieriiile sale; n'a fost loc în casa sa și întru toată oblașduirea sa, care să nu-l fi arătat Ezechia lor.

14. Și a intrat Isaia prorocul la împăratul Ezechia, și a zis către el: ce au grăit oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine? Și a zis Ezechia: din pământ de departe au venit la mine dela Vavilon.

15. Și a zis: ce au văzut în casa ta? Și a zis Ezechia: toate câte sunt în casa mea au văzut, nimic n'a fost în casa mea, ce să nu fi arătat lor, încă și cele ce sunt în vistieriiile mele au văzut.

16. Și a zis Isaia către Ezechia: ascultă cuvântul Domnului.

17. Iată vor veni zile, zice Domnul, și se vor lua în Vavilon toate câte sunt în casa ta și câte au căștigat părinții tăi până în ziua aceea, și nu va rămâneă cuvântul care au zis Domnul.

18. Și fiii tăi, cari vor ieși din tine, pre cari vei naște se vor lua, și vor fi slujitori în casa împăratului Vavilonului.

19. Și a zis Ezechia către Isaia: bun este cuvântul Domnului, care l-au grăit, fie pace în zilele mele.

15. Isaia 39, 1; 2 Paral. 32, 31.

20. Iar celelalte întâmplări ale lui Ezechia și toată domnia lui și câte a făcut, fântâna și drumul apei, prin care a băgat apă în cetate, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

21. Și a adormit Ezechia cu părinții săi, și s'a îngropat în cetatea lui David, și a împărățit Manasie fiul lui în locul lui.

CAP. 21.

Manasie și Amon împărații Iudei.

În vârstă de doisprezece ani eră Manasie când a început a împărăți, și cincizeci și cinci de ani a împărățit în Ierusalim, și numele mamei lui Apsiva.

2. Și a făcut rele întru ochii Domnului, și a mers după urciunile neamurilor, care le-au scos Domnul de la fața fiilor lui Israel.

3. Și s'a întors și a zidit înălșimile care le-a stricat Ezechia tatăl lui, și a ridicat jertfelnic lui Vaal, și a făcut desigurile, în ce chip a făcut Ahaav împăratul lui Israel, și s'a închinat la toată puterea cerului, și a slujit lor.

4. Și a zidit jertfelnic în casa Domnului, precum au zis Domnul: în Ierusalim voi pune numele meu.

5. Și a zidit jertfelnic la toată puterea cerului într'amândouă curțile casei Domnului.

6. Și trecea pre fiii săi prin foc, și se descântă și se vrăjea, și a făcut grăitori din pântece și ghicitori, și a înmulțit a face ce este rău întru ochii Domnului, ca să-l întărească pre el.

7. Și a pus idol al desislui în casa de care au zis Domnul către David și către Solomon fiul lui: în

21. 1. 2 Paral. 33, 1. 3. 2 Paral. 33, 3.

4. 2 Imp. 7, 10; Ierem. 32, 34.

6. 1. 2 Lege 18, 10; Ps. 105, 37.

7. 2 Imp. 7, 26; 3 Imp. 8 16; 2 Imp. 7, 10.

casa aceasta și în Ierusalim, care l-am ales din toate neamurile lui Israel, ca să fie numele meu acolo în veac.

8. Și nu voi mai adăuga a urni pictorul lui Israel din pământul, care l-am dat părinților lor, carii vor păzi toate câte am poruncit după toată porunca, care a poruncit lor robul meu Moisi.

9. Și n'au ascultat, și i-a înșelat pre ei Manasie a face rele întru ochii Domnului, mai mult decât toate neamurile, care le-au pierdut Domnul dela fața fiilor lui Israel.

10. Și au grăit Domnul prin mâna robilor săi prorocilor, zicând:

11. Pentru toate câte a făcut Manasie împăratul Iudel urciunile acestea mai rele decât toate câte a făcut Amoreul cel dinaintea lui, făcând pre Iuda să păcătuiască întru idolii săi.

12. Pentru acestea așa zice Domnul Dumnezeu! lui Israel: Iată eu voi aduce rele preste Ierusalim și preste Iuda, că tot celui ce va auzi îl vor răsună amândouă urechile.

13. Și voi înfringe preste Ierusalim luna de măsură a Samariei, și cântarul casel lui Ahaav, și voi șterge Ierusalimul cum se șterge urciorul cel ce se varsă și se întoarce cu gura în jos.

14. Și voi gonî rămășița moștenirii mele, și voi da pre ei în mâinile vrăjmașilor lor, și vor fi de jaf și de pradă tuturor vrăjmașilor lor.

15. Pentru că ei au făcut ce este rău întru ochii mei, și m'au înfrânt cu mânie din ziua în care am scos pre părinții lor din Egipt, până în ziua aceasta.

16. Încă și sânge nevinovat a vărsat Manasie mult foarte, până ce a umplut Ierusalimul din gură până

în gură, afară de păcatele sale, cu care a pus pre Iuda, ca să facă rele întru ochii Domnului.

17. Iar celelalte întâmplări ale lui Manasie și toate câte a făcut și păcatul lui care a săvârșit, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudel?

18. Și a adormit Manasie cu părinții săi, și s'a îngropat în grădina casei sale, în grădina lui Oza, și a împărățit Amon fiul lui în locul lui.

19. În vârstă de douăzeci și doi de ani eră Amon, când a început a împărăși, și doi ani a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui Mesolam fata lui Arus din Ieteva.

20. Și a făcut rele întru ochii Domnului, în ce chip a făcut Manasie tatăl lui, și a mers pre toată calea, pre care a mers tatăl lui, și a slujit idolilor, cărora a slujit tatăl lui, și s'a închinat lor.

21. Și a părăsit pre Domnul Dumnezeu! părinților lui, și n'a umblat în calea Domnului.

22. Și s'au sculat slugile lui Amon asupra lui, și au omorât pre împăratul în casa lui.

23. Și a bătut poporul locului pre toți cei ce s'au fost sculat asupra împăratului Amon, și a făcut poporul țării împărat pre Iosia fiul lui în locul lui.

24. Iar celelalte întâmplări ale lui Amon câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

25. Și l-au îngropat pre el în mormântul lui în grădina lui Oza, și a împărășit Iosia fiul lui în locul lui.

CAP. 22.

Cartea legii aflată sub Iosia.

In vârstă de opt ani eră Iosia, când a început a împărăși, și treizeci și

10. Ierem. 15, 4. 11. Iezech. 16, 45.

12. 1 Imp. 3, 11; Ierem. 19, 3.

13. Isaia 34, 11.

19. 2 Paral. 33, 21. 20. Lev. 26, 30.

23. Mat. 1, 10.

22. 1. 2 Paral. 34, 1.

unul de ani a împărășit în Ierusalim, și numele mumei lui Iedea fata lui Edeia din Vasurot.

2. Și a făcut ce este drept întru ochii Domnului, și a mers pre toată calea lui David tatăl său, nu s'a abătut de dreapta, nici de stânga.

3. Și a fost în anul al optisprezecelea al împăratului Iosia în luna a șaptea, a trimis împăratul pre Saplan logofătul casei Domnului feciorul lui Ezella fiul lui Mesolam, zicând:

4. Sue-te la Helchia preotul cel mare, și pecetluiește argintul, care s'a băgat în casa Domnului, care l-au băgat cei ce păzesc pragul de la popor.

5. Și să-l dea în mâinile celor ce fac lucrurile cele ce sunt în casa Domnului, și l-a dat celor ce fac lucrurile în casa Domnului, și ei să dreagă stricăciunea casei.

6. Teslarilor și clăditorilor și zidarilor, ca să cumpere lemne și pietre cioplite, să dreagă stricăciunea casei.

7. Nu luă dela ei seamă de argintul ce-l dă lor, că cu credință lucrau.

8. Și a zis Helchia preotul cel mare către Saplan logofătul: cartea legii am aflat în casa Domnului, și a dat Helchia lui Saplan cartea, și o a cetit.

9. Și a intrat în casa Domnului la împăratul, și a adus împăratului cuvânt, zicând: topit-au robii tăi argintul, care s'a aflat în casa Domnului, și l-a dat în mâna celor ce fac lucrurile cele ce sunt în casa Domnului.

10. Și a spus Saplan logofătul către împăratul, zicând: o carte mi-a dat mie Helchia preotul.

11. Și o a cetit Saplan înaintea

împăratului, și a fost dacă a auzit împăratul cuvintele cărții legii, s'a rupt hainele sale.

12. Și a poruncit împăratul lui Helchia preotul și lui Ahicam feciorul lui Saplan și lui Ahovor feciorul lui Miheu și lui Saplan logofătul și lui Asaia sluga împăratului, zicând:

13. Mergeți și întrebați pre domnul pentru mine și pentru tot poporul și pentru tot Iuda și pentru cuvintele cărții aceștia, care s'a aflat, că tare s'a aprins mânia Domnului asupra noastră, pentru că n'au ascultat părinții noștri cuvintele cărții aceștia, ca să facă toate câte s'au scris nouă.

14. Și a mers Helchia preotul și Ahicam și Ahovor și Saplan și Asaia la Oldană prorocița femeia lui Selim feciorul lui Tecue fiul lui Aras păzitorul de haine, și ea lăcuia în Ierusalim în Masena, și a grăit către dânsa.

15. Iar ea a zis lor: acestea zice Domnului Dumnezeuul lui Israel, spuneți omului celui ce v'a trimis pre voi la mine.

16. Acestea zice Domnul: Iată eu voi aduce rele preste locul acesta și preste cei ce lăcuiesc într'înșul toate cuvintele cărții, care o a cetit împăratul Iudei.

17. Pentru că m'au părăsit pre mine, și au jertfit la dumnezei străini, ca să mă mânia pre mine întru toate laptele mâinilor lor, și se va aprinde mânia mea în locul acesta, și nu se va stinge.

18. Și împăratul Iudei, care v'a trimis pre voi să întrebați pre Domnul, aceasta să-i spuneți, acestea zice Domnului Dumnezeuul lui Israel:

19. Cuvintele care le-ai auzit, pentru care s'a mâhnit inima ta, și te-ai smerit de fața Domnului, auzind câte am grăit asupra locului acestuia și

6. 2 Paral. 34, 11.

8. R 2 Lege 31, 26; 2 Paral. 34, 14.

14. 2 Paral. 34, 22. 19. 2 Paral. 34, 27.

asupra celor ce lăcuiesc într'însul, că se vor stinge și se vor osândi, și ți-ai rupt hainele tale, și ai plâns înaintea mea, și eu încă am auzit, zice Domnul.

20. Pentru aceasta iată eu te voi adăoga pre tine la părinții tăi, și te vei aduna la mormântul tău cu pace, și nu vor vedea ochii tăi toate rețele, care le voi aduce eu peste locul acesta și peste cei ce lăcuiesc pre el, și spuseră împăratului cuvântul.

CAP. 23.

„Via curată casa Domnului și împărăția de idoli, Ioas și Ioachim împărați.

Și a trimis împăratul, și a adunat la sine pre toți bătrânii ludei și ai Ierusalimului.

2. Și s'a suit împăratul în casa Domnului, și tot omul ludei și toți cei ce lăcuiesc în Ierusalim împreună cu el, și preoții și prorocii și tot poporul dela mic până la mare, și a cetii în auzul lor toate cuvintele cărții legii, care s'a aflat în casa Domnului.

3. Și a statut împăratul pre loc înalt, și a făcut legătură înaintea Domnului, că vor umbla după Domnul, și vor păzi poruncile lui și mărfuriile lui și îndreptările lui, cu toată inima și cu tot sufletul, și vor face cuvintele legăturii aceștia, care sunt scrise în cartea aceasia, și a primit tot poporul legătura aceasta.

4. Și a poruncit împăratul lui Helchia preotul cel mare și preoților celor de al doilea rând și celor ce păzesc pragul, să scoată din biserica Domnului toate vasele cele făcute lui Vaal și desimei și la toată puterea cerului, și le-au ars afară

de Ierusalim în valea chedrilor, și cenușa lor o au pus în Vetil.

5. Și au ars pre Homarini, pre carii i-au fost pus împărății ludei să tămădeze pre înălțimi și în cetățile ludei și împrejurul Ierusalimului, așijderea și pre cei ce tămădau lui Vaal și soarelui și lunii și planeturilor și la toată puterea cerului.

6. Și au scos desigur din casa Domnului afară de Ierusalim în valea chedrilor, și l-au ars și l-au făcut cenușă, și au aruncat cenușa lui preste mormânturile fiilor poporului.

7. Și au stricat casa destrăuului celor din casa Domnului, unde țeseau femeile podoabele desigurului.

8. Și au adus pre toți preoții din cetățile ludei, și au spurcat înălțimile unde au tămălat preoții dela Gheval și până la Versavee, și au stricat și casa porților, care eră la ușa porții lui Isus mai marele cetății, care eră deastânga cum intră omul pe poarta cetății.

9. Însă nu se sulau preoții înălțimilor la jertfelnicul Domnului în Ierusalim, ci numai mâncau azime între frații lor.

10. Și au spurcat Totetul cel din valea fiului lui Enom, ca nimenea să nu-și treacă pre feciorul său sau pre fata sa lui Moloh prin foc.

11. Și au depărtat caii, carii i-au fost dat împărății ludei soarelui, la intrarea în casa Domnului, la cămara lui Natan famenul în Farurlm, și carul soarelui l-a ars cu foc.

12. Și jertfelnicile cele de pre casa cea înaltă a lui Ahaz, care le-au făcut împărății ludei, și jertfelnicile care le-a făcut Manasie într'amândouă curțile casei Domnului, împăratul le-a stricat și le-a rupt de a-

23. 1. 2 Paral. 34, 29. 2. 2 Paral. 34, 30.
3. 2 Paral. 23, 13. 4. Sirah 49, 3.

5. Ozie 10, 5. 7. 3 Imp. 14, 24.
8. 3 Imp. 15, 22.
12. Sof. 1, 5.

colo, și a aruncat cenușa lor în pârlul chedrilor.

13. Și casa cea din fața Ierusalimului deadreapla muntelui lui Mostat, care o a fost zidit Solomon împăratul lui Israil, Astartei urâciunei Sidonenilor și lui Hamos și desfrânării lui Moav și lui Moloh urâciunei fiilor lui Amon, le-a spurcat împăratul.

14. Și a slărâmat stâlpii și a stricat desigurile și a umplut locurile lor cu oase de oameni.

15. Încă și jertfelnicul cel din Vetiil, cel înalt care l-a făcut Ierovoam feciorul lui Navat, cel ce a făcut pre Israil a păcătuț, și jertfelnicul cel înalt și acela l-a stricat, și a zdrobit pietrele lui și le-a slărâmat ca jărâna, și a ars desişul.

16. Și s'a abătut fosia, și a văzut mormânturile cele ce erau acolo în cetate, și a trimis și a luat oasele din mormânturi, și le-a ars preste jertfelnic și l-a spurcat pre el, după cuvântul Domnului, care l-a grăit omul lui Dumnezeu, când stă Ierovoam la sărbătoare lângă jertfelnic. Și întorcându-se fosia a ridicat ochii săi spre mormântul omului lui Dumnezeu, cel ce a grăit cuvintele acestea.

17. Și a zis: ce este mormântul acela care-l văz eu? Și au răspuns lui oamenii cetății: omul lui Dumnezeu este, cel ce a ieșit din Iuda, și mai înainte a spus cuvintele acestea, care le-ai făcut cu jertfelnicul din Vetiil.

18. Și a zis: lăsați-l, nimeni să nu atingă oasele lui, și s'au păstrat oasele lui cu oasele prorocului, cel ce a venit din Samaria.

19. Încă și toate casele înălțimilor din cetățile Samariei, care le-au

făcut împărașii lui Israil, ca să mânie pre Domnul, le-a stricat Iosia, și a făcut lor toate lucrurile, care le-a făcut în Vetiil.

20. Și a junghiat pre toți preoșii înălțimilor, carii erau acolo pre jertfelnice, și a ars oase de oameni preste ele, și s'a întors în Ierusalim.

21. Și a poruncit împăratul la tot poporul, zicând: faceți Paștile Domnului Dumnezeului vostru, precum este scris în cartea legii aceștia.

22. Că nu s'au făcut Paștile acestea din zilele Iudecătorilor, carii Iudecau pre Israil și în toate zilele împărașilor lui Israil și a împărașilor Iudei.

23. Fără numai în anul al optsprezecelea al lui Iosie împăratul s'a făcut paștile acestea Domnului în Ierusalim.

24. Încă și pre grăitori din pân-tece și pre găcitori și Terafinii și idolii și toate urâtciunile cele ce s'au făcut în pământul Iudei și în Ierusalim le-a scos împăratul Iosia, ca să întărească cuvintele legii cele scrise în cartea, care o a aliat Helchia preotul în casa Domnului.

25. Asemenea lui n'a fost mai înainte de el împărat, care să se fi întors către Domnul cu toată inima sa și cu tot sufletul său și cu toată virtutea sa, după toată legea lui Moisi, nici după el nu s'a sculat asemenea lui.

26. Ci tot nu s'au întors Domnul de către mânia iușimel sale celei mari cu care s'au mâniaat pre Iuda, pentru toate întăritările, cu care l-a întăritat pre el Manasie.

27. Și au zis Domnul: și pre Iuda îl voi lepădă dela fața mea, precum am lepădat pre Israil, și voi părăsi cetatea aceasta, care o am

13. 3 Imp. 11, 7.

15. 3 Imp. 13, 2; și 12, 32.

16. 3 Imp. 13, 32; 2 Paral. 34, 3, 7.

17. 3 Imp. 13, 2. 19. 2 Paral. 34, 6.

20. 11, 18. 21. 2 Paral. 35, 1.

22. Egre 12, 3; 2 Paral. 35, 16.

23. 2 Paral. 35, 19. 25. 3 Imp. 3, 12.

ales Ierusalimul, și casa de care am zis: fi-va numele meu acolo.

28. Iar celelalte întâmplări ale lui Iosia și toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

29. În zilele lui s'a suit Faraon Nehao împăratul Egiptului asupra împăratului Asirienilor la râul Efratului, și a mers Iosia împăratul întru întâmpinarea lui, și l-a omorât pre el Nehao în Maghedo, dacă l-a văzut pre el.

30. Și l-au suit pre el slugile lui mort din Maghedo, și l-au adus în Ierusalim, și l-au îngropat în mormântul lui în cetatea lui David. Și a luat poporul pământului pre Ioahaz feciorul lui Iosia, și l-a uns pre el și l-a făcut împărat în locul tatălui său.

31. În vârstă de douăzeci și trei de ani eră Ioahaz, când a început a împărăși, și trei luni a împărășit în Ierusalim, și numele numelui lui eră Amutal fata lui Ieremie din Lovna.

32. Și a făcut rele înaintea Domnului, după toate câte au făcut părinții lui.

33. Și l-a mutat pre el Faraon Nehao în Revla în pământul Ematului, ca să nu împărășească în Ierusalim, și a poruncit să plătească pământul dajdie o sută de talanți de argint și o sută de talanți de aur.

34. Și a pus Faraon Nehao preste ei împărat pre Eliachim feciorul lui Iosie împăratul Iudei în locul lui Iosie tatăl său, și i-a schimbat numele în Ioachim, și pre Ioahaz l-a luat și l-a dus în Egipt, și a murit acolo.

35. Și argintul și aurul l-a dat Ioachim lui Faraon, însă a pus bir pământului, ca să dea argintul pre-

cum a poruncit Faraon, fiecare după puterea sa, și a strâns argintul și aurul dela poporul pământului, ca să-l dea lui Faraon Nehao.

36. În vârstă de douăzeci și cinci de ani eră Ioachim, când a început a împărăși, și unsprezece ani a împărășit în Ierusalim, și numele numelui lui Ieldaf fata lui Fadail din Rama.

37. Și a făcut rele întru ochii Domnului, după toate câte au făcut părinții lui.

CAP. 24.

Ioachim, Ioahin și Sedechia împărați Iudii.

În zilele lui s'a suit Navuhodonosor împăratul Vavilonului, și s'a făcut Ioachim rob lui trei ani, și s'a întors și s'a scos de supt el.

2. Și l-au trimis lui Domnul pre tâlharii Haldeilor și pre tâlharii Siriei și pre tâlharii fiilor lui Amon, și i-au trimis pre ei în pământul Iudei, ca să-i piarză pre el, după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robilor săi prorocilor.

3. Însă mâniea Domnului eră asupra Iudei, ca să-l lepede pre el dela fața sa pentru păcatele lui Manasie, după toate câte a făcut.

4. Că și sânge nevinovat a vărsat și a umplut Ierusalimul de sânge nevinovat, și n'au voit Domnul să se milostivească spre el.

5. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioachim și toate câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

6. Și a adormit Ioachim cu părinții săi, și a împărășit Ioahin feciorul lui în locul lui.

7. Și mai mult n'a mai adaos îm-

29. 2 Paral. 35, 20—24; Zah. 12, 11.

30. 1 Paral. 3, 15; 2 Paral. 36, 1.

31. 2 Paral. 36, 2.

24. 1, 2 Paral. 36, 6. 5. 2 Paral. 36, 8.

6. 1 Paral. 3, 16. 7. Ierem. 46, 2.

păratul Eghiptului a ieși din pământul său, că a fost luat împăratul Vavilonului dela râul Eghiptului până la râul Efratului toate câte erau ale împăratului Eghiptului.

8. În vârstă de optsprezece ani eră Ioahin, când a început a împărăși, și trei luni a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui Nesta fata lui Eianastan din Ierusalim.

9. Și a făcut rele întru ochii Domnului, după toate câte a făcut tatăl lui.

10. Și în vremea aceea s'a suit Navuhodonosor împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului, și a încunjurat cetatea.

11. Și a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului la cetate, și slugile lui o băteau pre ea.

12. Și a leșit Ioahin împăratul fudei la împăratul Vavilonului, el și slugile lui și mama lui și boierii lui și famenii lui, și i-a luat pre ei împăratul Vavilonului în al optulea an al împărăției lui.

13. Și a scos toate visteriile de acolo cele din casa Domnului și visteriile casei împăratului, și a tăiat toate vasele cele de aur, care le-a făcut Solomon împăratul lui Israil în biserica Domnului, după cuvântul Domnului.

14. Și a dus Ierusalimul și pre toți boierii și pre cei tari la virtute, zece mii de robi, și pre tot teslarul și fierarul, și n'au rămas fără numai săracii pământului.

15. Și a dus pre Ioahin în Vavilon, și pre muma lui și pre femeile lui și pre famenii lui și pre cei tari ai pământului l-a dus în străinătate, din Ierusalim în Vavilon.

16. Și pre toți bărbaii oastei șapte mii și pre meșterii cei de lemn și pre meșterii cei de fier o mie, pre

toți cei tari, carii făceau răsbolu, și i-a dus pre ei împăratul Vavilonului în străinătate în Vavilon.

17. Și a pus împăratul Vavilonului pre Vatania fectorul lui Ioahin împărat în locul lui, și i-a pus numele Sedechia.

18. În vârstă de douăzeci și unu de ani eră Sedechia, când a început a împărăși și unsprezece ani a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui Amitala fata lui Ieremia din Lovna.

19. Și a făcut rele întru ochii Domnului, după toate câte a făcut Ioahin.

20. Că mânia Domnului eră preste Ierusalim și preste Iuda, până ce l-au lepădat pre ei dela fața sa. Și n'a vrut să asculte Sedechia de împăratul Vavilonului.

CAP. 25.

Dărâmarca Ierusalimului. Robia Vavilonului.

Și a fost în anul al nouălea al împărăției lui, în luna a zecea, în unsprezece ale lunii, a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului, cu toată puterea lui asupra Ierusalimului.

2. Și a făcut zid împrejurul lui, și a încunjurat cetatea până la al unsprezecelea an al împăratului Sedechia.

3. În ziua a noua a lunii s'a înfărit loamelea în cetate, și n'avea pâine poporul locului.

4. Și s'a rupt cetatea și toți oamenii cei rășboinici au ieșit noaptea pre calea porții cei din mijlocul zidurilor, aceasta este a grădinii împăratului, și au fugit pre calea Aravei, fiind Haldeii împrejurul cetății.

5. Și a alergat oștirea Haldeilor

8. 2 Paral. 36, 9. 10. Danil 1, 1.
15. 1 Paral. 3, 17.

17. 2 Paral. 36, 10; Ierem. 37, 1; 2 Paral. 36, 10.
25. 1. 2 Paral. 36, 17; Ierem. 39, 1, și 52, 4.
5. Ierem. 52, 4.

după împăratul, și l-a ajuns în Aravotul Ierihonului, și toată puterea lui o a risipit dela el.

6. Și au prins pre împăratul și l-au adus la împăratul Vavilonului în Revelata, și i-a făcut lui judecată.

7. Și pre fiii lui Sedechia i-a junghiat înaintea ochilor lui, și ochii lui Sedechia i-a scos și l-au legat pre el cu lanțuri, și l-au dus în Vavilon.

8. Iar în luna a cincea în șapte zile ale lunii, acesta este anul al nouăsprezecelea al lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului, a venit Navuzardan cel mai mare preste bucătari, care stă înaintea împăratului Vavilonului în Ierusalim.

9. Și a ars casa Domnului și casa împăratului și toate casele Ierusalimului și toată casa mare o a ars cel mai mare preste bucătari.

10. Și zidul Ierusalimului împrejur l-a strical puterea Haldeilor.

11. Iar pre celalt popor, care a rămas în cetate și pre cei fugiți, cari au fugit la împăratul Vavilonului și oștirea cea rămasă, i-a dus Navuzardan cel mai mare preste bucătari.

12. Și din săracii pământului a lăsat cel mai mare preste bucătari, ca să grijească de vii și de iarini.

13. Și stâlpii cel de aramă din casa Domnului și temelile și marea cea de aramă din casa Domnului le-au slărâmat Haldeii, și arama o au dus în Vavilon.

14. Și căldările și furculițele și totitorile și căjuile și toate vasele de aramă, cu care slujea, le-au luat.

15. Și cădelnițele și paharele cele de aur și de argint le-a luat bucătarul cel mare.

16. Doi stâlpi și o mare și temelile, care le-a făcut Solomon casei

Domnului, nu eră înăsură aramii tuturor vaselor.

17. De optsprezece coți eră înălțimea unui stâlp, și deasupra lui eră cunună de aramă de trei coți de înaltă, și mreaja și rodiile împrejurul cununei toate de aramă, asemenea eră și la stâlpul celalt, și rodii o suță preste mreje împrejur.

18. Și a luat cel mai mare preste bucătari pre Saraia preotul cel dintâlu, și pre Sofonia feciorul, care eră al doilea și pre cei trei, cari păzesc pragul.

19. Și din cetate a luat un famen, care eră cârmuitor preste bărbășii cei de oaste, și cinci oameni de cei ce vedeau fața împăratului, cari s'au aflat în cetate, și pre logofătul căpitanul oastei, care întocmea poporul țării, și șasezeci de oameni din poporul țării, cari s'au aflat în cetate.

20. Și i-a luat pre ei Navuzardan cel mai mare preste bucătari, și i-a dus la împăratul Vavilonului în Revelata.

21. Și i-a bătu pre ei împăratul Vavilonului, și i-a omorât în Revelata în pământul Ematului, și Iuda a fost strămutat din pământul său.

22. Și poporului, care a rămas în pământul Iudei, pre care l-a lăsat Navuhodonosor împăratul Vavilonului, a pus mai mare pre Godolia feciorul lui Ahicam fiul lui Safan.

23. Și auzind toți mai marii puterii, ei și oamenii lor, cum că a pus mai mare împăratul Vavilonului pre Godolia, au venit la Godolia în Masifat și Ismail feciorul lui Natanie și Ionă feciorul lui Karit și Saraia feciorul lui Tanamai Netofatieanul și Iezonia feciorul lui Mahati, ei și oamenii lor.

24. Și a jurat Godolia lor și oamenilor lor, și a zis lor: nu vă te-

9. Ierem. 52, 11; Psal. 73, 8.

13. Ierem. 27, 16; și 52, 17.

14. 3 Imp. 7, 50. 16. 3 Imp. 7, 15.

17. 2 Paral. 3, 15; Ierem. 52, 19.

18. Ierem. 52, 21. 22. Ierem. 40, 5, 9.

meji a slujit Haldeilor, ședeși pre pământul acesta, și slujiți împăratului Vavilonului, și bine va fi vouă.

25. Și a fost în luna a șaptea, venit-a Ismail feciorul lui Natanie fiul lui Elisama din sămânța împăraților și zece oameni cu el, și au bătut pre Godolia și a murit, și pre Iidovii și pre Haldeii, cari erau cu el în Masifat.

26. Și s'a sculat tot poporul dela mic până la mare și boierii puterii, și s'au dus în Eghipet, că se temeau de fața Haldeilor.

27. Și a fost în anul al treizeci și șapte al străinătății lui Ioahin împăratul Iudei în luna a douăspre-

zece în ziua a douăzeci și șapte a lunii, Evilmerodah împăratul Vavilonului în anul împărăției sale, a ridicat fruntea lui Ioahin împăratul Iudei, și l-a scos pre el din temnișă.

28. Și a grăit către el bune, și a pus scaunul lui mai sus decât scaunile împăraților, celor ce erau cu el în Vavilon.

29. Și i-a schimbat hainele, care le-a avut în temnișă, și mănca pâine pururea înaintea lui în toate zilele vieții sale.

30. Și hrana lui, hrană deapănare s'a dat lui din casa împăratului, pe fiecare zi în toate zilele vieții lui.

CARTEA ÎNTÂI PARALIPOMENE

CAP. 1.

Neamni Patriarhilor până la Iacov.

Adam, Sit, Enos.

2. Kainan, Maleleil, Iared.

3. Enoh, Matusaia, Lameh.

4. Noe, Sim, Ham și Iafet.

5. Fiii lui Iafet: Gomer, Magog, Madaim, Iovan, Elisa, Tovel, Mosoh și Tiras.

6. Și fiii lui Gomer: Ashanaz, Rifai și Torgama.

7. Și fiii lui Iovan: Elisa, Tarsis, Kiti și Dodanim.

8. Și fiii lui Ham: Hus, Mesraim, Fud și Hanaan.

9. Și fiii lui Hus: Sava, Evila, Savata, Regma și Sevetaha; și fiii lui Regma: Sava și Dadan.

10. Iară Hus a născut pre Nemvrod, acesta a început a fi urleș vânzilor pre pământ.

11. Mestrem a născut pre Ludiimi, pre Enomiimi, pre Laviiimi și pre Netoseimi.

12. Pre Falteroimi, pre Fetroso-neimi, pre Hasloimi, din carii au ieșit Filistiimi și Katorimi.

13. Și Hanaan a născut pre Sidone cel întâiu născut al său.

14. Și pre Heten, pre Evuseu, pre Amoreu și pre Ghergheseu.

15. Și pre Eveu, pre Arucheu și pre Eseneu.

16. Și pre Aruadeu, pre Samareu și pre Amati.

17. Fiii lui Sim: Elam, Asur, Arfaksad, Lod, Arzam, Uz, Eul, Ghie-ter și Mosoh.

18. Și Arfaksad a născut pre Kainan, și Kainan a născut pre Sala, și Sala a născut pre Ever.

19. Iară lui Ever s'au născut doi feciori, numele unuia Falec, căci în zilele lui s'a împărțit pământul, și numele fratelui lui Iektan.

20. Și Iektan a născut pre Elmodad, pre Salei, pre Arsemot și pre Iader.

21. Și pre Adoram, pre Uzal și pre Dekla.

22. Și pre Gamosai, pre Avimell și pre Sava.

23. Și pre Ufir, pre Evilet și pre Ioav, toți aceștia sunt feciorii lui Iektan.

24. Feciorii lui Sim: Arfaksad, Kainan, Sala.

25. Ever, Falec, Ragav.

26. Seruh, Nahor, Tara.

27. Avram, care este Avraam.

28. Fiii lui Avraam, Isaac și Ismail.

29. Iară neamurile lor sunt: cel

1. 7. Fac. 5, 6, 9. 5. Fac. 10, 2.

7. Fac. 10, 5.

16. Fac. 11, 10. 26. Fac. 11, 26.

28. Fac. 23, 13.

întăiu născut Ismail, Naveod, Kidar, Avdeil și Mossam.

30. Și Masama, Duma, Massi, Hodan, Teman, Ietur, Nalis și Kiedma, aceștia sunt fiii lui Ismail.

31. Iară fiii Heturei fiitoarei lui Avraam: ea i-a născut pre Zemvram, pre Ischsan, pre Madiam, pre Madam, pre Esoc și pre Soe.

32. Și fiii lui Ischsan: Savă și Dadan, și fiii lui Dadan: Raguil, Navdeil, Assuelim, Lateseim și Lomim.

33. Și fiii lui Madiam: Ghiefaar, Ofer, Enoh, Avida și Eldad, toți aceștia feciorii Heturei.

34. Și a născut Avraam pre Isaac. Iară fiii lui Isaac sunt: Isav și Israil.

35. Fiii lui Isav: Elifaz, Raguil, Ieul, Ieglom și Kore.

36. Fiii lui Elifaz: Teman, Omar, Sofar, Goolari și Kenez, iară Tamna fiitoarea lui Elifaz, a născut lui pre Amalic.

37. Fiii lui Raguil: Nahcz, Zare, Some și Maze.

38. Fiii lui Siir: Lotan, Zoval, Sevegon, Ana, Dison, Asar și Disan.

39. Și fiii lui Lotan: Horri, Heman; iară sora lui Lotan, Tamna.

40. Fiii lui Soval: Alon, Mahanat, Tevil, Sofi și Onan. Iar fiii lui Sevegon: Ait și Soran.

41. Fiii lui Soran: Deson; iară fiii lui Deson: Emeron, Asevom, Iefram și Harran.

42. Fiii lui Asar: Balan, Zukam și Akam; fiii lui Disan: Os și Aran.

43. Aceștia sunt împărășii lor, carli au împărășit în pământul Edomului, mai nainte de ce a împărășit împărat întru fiii lui Israil, Valac feciorul lui Veor, și numele cetății Denava.

44. Și a murit Valac, și în iocul lui a împărășit Iovav feciorul lui Zara din Vosora.

45. Și a murit Iovav, și în iocul

35. Fac. 25, 25, 26, și 36, 10

lui a împărășit Asom din pământul Temanion.

46. Și a murit Asom, și în iocul lui a împărășit Adad feciorul lui Varad, care a bălăt pre Madiam în câmpul Moav, și numele cetății lui Ghetem.

47. Și a murit Adad, și în iocul lui a împărășit Sevla din Maseca.

48. Și a murit Sevla, și în iocul lui a împărășit Saul din Rovotul cel de lângă rîu.

49. Și a murit Saul, și în iocul lui a împărășit Vailenon feciorul lui Ahovor.

50. Și a murit Vailenon, și în iocul lui a împărășit Adad feciorul lui Varad, și numele cetății lui Fogor, și numele țemeii lui Metavel fata lui Mezaad.

51. Și a murit Adad, și s'au făcut domni în Edom: domnul Tamna, domnul Golada, domnul Ieter,

52. Domnul Elivama, domnul Ila, domnul Finon.

53. Domnul Kenez, domnul Teman, domnul Vavsar.

54. Domnul Maghedeil, domnul Zafoin, aceștia sunt domni Edomului.

CAP. 2.

Fiii lui Iacov și ai lui Iuda.

Și aceștia sunt fiii lui Israil: Rușim, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zavelon.

2. Dan, Iosif, Veniamin, Neftalim, Gad și Asir.

3. Fiii lui Iuda: Ir, Avnan, Silom. Acești trei s'au născut lui din fata lui Savas Hananiteanca, și a fost Ir cel întâiu născut al lui Iuda rău înaintea Domnului, și i-a omorât pre el.

4. Și Tamar nora lui a născut lui

50. Fac. 36, 39.

2. I. Fac. 29, 32, 35.

3. Fac. 36, 12; 36, 3, 15; 46, 12.

4. Mateiu 1, 3.

pre Fares și pre Zara, toți fiii lui Iuda, cinci.

5. Fiii lui Fares: Esrom și famuil.

6. Și fiii lui Zara: Zamvri, Etam, Emuan, Kaihal și Darad, toți cinci.

7. Și fiii lui Harmi: Ahar cel ce a turburat pre Israil, pentru că a luat din cele afierosite.

8. Și fiii lui Etam: Azarias.

9. Și fiii lui Esrom, carii s'au născut lui: Ieremei, Aram și Halev.

10. Și Aram a născut pre Aminadav, și Aminadav a născut pre Naason, mai marele casei Iudii.

11. Și Naason a născut pre Salmon, și Salmon a născut pre Vooz.

12. Și Vooz a născut pre Ovid, și Ovid a născut pre Iesse.

13. Și Iesse a născut pre Eliav cel întâiu născut al său, pre Aminadav cel al doilea, pre Samaa cel al treilea.

14. Pre Natanail cel al patrulea, pre Radai cel al cincilea;

15. Pre Asam cel al șaselea, pre David cel al șaptelea;

16. Și surorii lor: Saruia și Avi-ghea, și feciorii Saruei: Avisă, foav și Asail, trei.

17. Și Avigail a născut pre Amesav, și tatăl lui Amesav a fost Iot-tor Ismaelitanul.

18. Și Halev feciorul lui Esrom a luat femeie pre Azuva și pre Ieriol, și aceștia sunt fiii ei: Iasar, Suvav și Ardon.

19. Și a murit Azuva, și s'a luat Halev femeie pre Efrat, și i-a născut lui pre Or.

20. Și Or a născut pre Uri, și Uri a născut pre Veseleil.

21. Și după aceasta a intrat Esrom la fata lui Mahir tatăl lui Galaad, și o a luat luiș femele când

eră de șasezeci de ani, și i-a născut lui pre Seruh.

22. Și Seruh a născut pre Iair, și a avut el douăzeci și trei de cetăți în pământul Galaad.

23. Și a luat Ghedsur și Aram satele lui Iair dela ei, Kanatul și satele lui șasezeci de cetăți, toate acestea erau ale fiilor lui Mahir tatăl lui Galaad.

24. Și după ce a murit Esrom a venit Halev în Efrata și femeia lui în Esrom, Avia și i-a născut lui pre Ashon tatăl lui Tecoe.

25. Și fiii lui Ierameil celui întâiu născut al lui Esrom, cel întâiu născut: Ram, Vanaa, Aram și Ason frațele lui.

26. Și a avut Ierameil altă femeie, și numele ei eră Atara, aceasta este muma lui Onam.

27. Și fiii lui Ram celui întâiu născut al lui, Ierameil: Maa, Iamin și Acor.

28. Și fiii lui Onam: Samae și fadae, și fiii lui Samae: Nadav și Avisur.

29. Și numele femeii lui Avisur eră Avihea, și i-a născut lui pre Ahavar și pre Moil.

30. Și fiii lui Nadav: Salod și Ap-fain, și a murit Salod fără de fii.

31. Și fiii lui Apfain: Iesei, și fiii lui Iesei: Sosan, și fiii lui Sosan: Ade.

32. Și fiii lui Ade: Ahisamas, Ieter, Ionatan, și a murit Ieter neavând prunci.

33. Și fiii lui Ionatan: Falet și Zazam, aceștia au fost feciori lui Ierameil.

34. Și Sosan n'avea feciori ci numai fete, și Sosan avea un Eghiptean slugă, cu numele Iohil.

35. Și a dat Sosan pre fata sa lui Iohil slugii sale să-i fie femeie, și i-a născut lui pre Eti.

36. Și Eti a născut pre Natan, și Natan a născut pre Zavad.

5. Fac. 46, 12. 7. Isus Navi 7, 1, 25.

6. Rat. 4, 19. 15, 1 Imp. 16, 6.

16. 2 Imp. 2, 18; și 17, 25.

17. 2 Imp. 2, 18; și 17, 25.

26. Egipt 31, 2.

22. Num. 32, 41; A 2 Lege 3, 14.

23. Num. 32, 42.

37. Și Zavad a născut pre Afamil, și Afamil a născut pre Ovid.

38. Și Ovid a născut pre Iu, și Iu a născut pre Azaria.

39. Și Azaria a născut pre Hellis, și Hellis a născut pre Eliasa.

40. Și Eliasa a născut pre Sosomai, și Sosomai a născut pre Salum.

41. Și Salum a născut pre Iehemia, și Iehemia a născut pre Elisama.

42. Și fiii lui Halev fratele lui Ieramei Marisa cel întâiu născut al lui, acesta este tatăl lui Zif, și fiii lui Marisa tatăl lui Hevron.

43. Și fiii lui Hevron: Kore, Tapfus, Recom și Samaa.

44. Și Samaa a născut pre Raem tatăl lui Iecian, și Iecian a născut pre Sama.

45. Și fiul lui Sama, Maon, și Maon tatăl lui Vetsur.

46. Și Efa posadnica lui Halev a născut pre Aram, pre Mosa și pre Ghezue.

47. Și fiii lui Adai: Raghem, Ioațam, Sogar, Falec, Ghefa și Sagae.

48. Și Moha posadnica lui Halev a născut pre Saver și pre Taram.

49. Și a născut și pre Sagae tatăl lui Madmima și pre Sau tatăl lui Mahvina și pre tatăl lui Gheval, și fata lui Halev, Asha.

50. Aceștia au fost fiii lui Halev, fiii lui Or cel întâiu născut din Efrat, Soval tatăl lui Kariatirim.

51. Salma tatăl lui Vitteem și Arif tatăl lui Velghedor.

52. Și Sovai tatăl lui Kariatirim a avut fii pre Araa, pre Esic și Amanit.

53. Și casele Kariatirimului: Etalim, Melitim, Isamatim și Imasaram, dintr'aceștia au ieșit Sarateii și fiii lui Estaam.

54. Fiii lui Salma: Vitteem, Netofali, curura casei lui Ioav și jumătate ai Malati, Isari.

55. Și semințiile cărturarilor, cari lăcuiau în Iavis, Targatim, Samatim și Sahatim, aceștia sunt Kinii, cari au ieșit din Emat tatăl casei lui Rihav.

CAP. 3.

Neanul împărăților din Iuda.

Aceștia au fost fiii lui David, cari s'au născut lui în Hevron, cel întâiu născut Amnon, din Ahinaam fezraelteanca, al doilea Daniil din Avigaia Karmileanca.

2. Al treilea, Avesalom feciorul Mohei fetei lui Tolme împăratului Ghed-sur, al patrulea Adonia feciorul Anghilii.

3. Al cincilea, Safatia din Avitaia, al șaselea Ietraam din Egiaa femeia sa.

4. Acești șase s'au născut lui în Hevron, și a împărățit acolo șapte ani și șase luni, și treizeci și trei de ani a împărățit în Ierusalim.

5. Și aceștia s'au născut lui în Ierusalim: Samaa, Sovav, Natan și Solomon, patru din Virsavia fata lui Amil.

6. Și Evaar, Elisa și Elifalt.

7. Și Naghe, Nafec și fafie.

8. Și Elisama, Eliada și Elifala, nouă.

9. Toți fiii lui David afară de fiii jiltoarelor, și Tamar sora lor.

10. Fiii lui Solomon: Rovoam, Avia fiul lui, Asa fiul lui, Iosafat fiul lui.

11. Ioram fiul lui, Ohozia fiul lui, Ioas fiul lui.

12. Amasia fiul lui, Azaria fiul lui, Ioatan fiul lui.

13. Ahaz fiul lui, Ezechie fiul lui, Manasie fiul lui.

14. Amon fiul lui, Iosia fiul lui.

15. Și fiii lui Iosia cel întâiu născut Ioanai, al doilea Ioachim, al

3. 1. 2 Imp. 3, 2. 5. 2 Imp. 5, 5, 14.

10. 3 Imp. 11, 43. 11. 4 Imp. 8, 16.

12. 4 Imp. 15, 38. 13. 4 Imp. 21, 18, 25.

15. 4 Imp. 23, 30, 34.

treilea Sedechia, al patrulea Salum.

16. Și fiii lui Ioachim: Ehonia fiul lui, Sedechia fiul lui.

17. Și fiii lui Ehonia: Asir, Salagii fiul lui.

18. Melhiram, Fadeas, Sanesar, Iechimia, Osamat și Navadia.

19. Și fiii lui Fadais: Zorovavel și Semei, și fiii lui Zorovavel: Mosolam, Anania și Solometi sora lor.

20. Și Asuve, Ool, Varahia, Asadia și Asoved, cinci.

21. Și fiii lui Anania: Faletia, fesia fiul lui, Sehenia fiul lui.

22. Și fiul lui Sehenia: Samaia, și fiii lui Samaia: Hatus, Ioi, Verri, Nodadia și Safat, șase.

23. Și fiii lui Nodadia: Elitenan, Ezechia și Ezricam, trei.

24. Și fiii lui Elitenan: Odolia, Eliasevon, Fadia, Acuv, Ioanan, Daladia și Anan, șapte.

CAP. 4.

Urmasii lui Iuda și ai lui Simeon

Fiii lui Iuda: Fares, Esrom, Harmi, Or, Suval.

2. Și Rela fiul lui Suval a născut pre lei, și lei a născut pre Ahemai și pre Laad și acestea sunt casele lui Arati.

3. Și aceștia sunt fiii: Aitam, lezarii, lezman și Ievdas, numele surorii lor Esilevion.

4. Și Fanuil tatăl lui Ghedor și Iazir tatăl lui Osan, aceștia sunt fiii lui Or celui întâiu născut al Efrati tatăl lui Villeem.

5. Și Asur tatăl lui Tecos a avut două femei: Hala și Nara.

6. Și Nara i-a născut pre Ohaia, pre Iial, pre Teman și pre Aastir, aceștia sunt fiii Nari.

7. Și fiii Halei: Seret, Saar și Estanam.

16. 4 Imp. 24, 6, 17.

17. 4 Imp. 24, 15; Mat. 1, 11.

4. 1. Fac. 38, 29, 46, 12; Mat. 1, 3.

8. Și Kozu a născut pre Enov și pre Savata, și casele fratelui lui Rihav fiul lui Iarin.

9. Și a fost Igavis mai mărit de cât frații săi, și muma sa a chemat numele lui Igavis, zicând: am născut cu durere.

10. Și a chemat Igavis pre Dumnezeu lui Israil, zicând: binecuvântând, mă vei binecuvânta și vei înmulți hoțarele mele, și va fi mâna ta cu mine, și vei face cunoștință, ca să nu mă smerești; și i-au făcut Dumnezeu lui toate câte a cerut.

11. Și Halev tatăl lui Asha a născut pre Mahir, acesta este tatăl lui Asaton.

12. Și Asaton a născut pre Vatrean, pre Vesie și pre Teman tatăl cetății lui Naas, fratele lui Eselom, al lui Kinez, aceștia sunt bărbații lui Rihav.

13. Și fiii lui Kinez: Gotionil și Saraia, și fiii lui Gotionil: Alat.

14. Și Manati a născut pre Golera, iar Saraia a născut pre Ioav, tatăl lui Agheadair, că teslari erau.

15. Și fiii lui Halev fiul lui Iefoni: Ir, Ada și Noom, și fiii lui Ada: Kenez.

16. Și fiii lui Aleil: Ziv, Zefa, Tiria și Eseril.

17. Și fiii lui Esri: Ieter, Morad, Aler și Iamon, și a născut Ieter pre Maron, pre Semei și pre Esva tatăl lui Estemon.

18. Și femeia lui Adia a născut pre Iared tatăl lui Ghedor, pre Aver tatăl lui Sohon și pre Hetiil tatăl lui Samon, aceștia sunt fiii Vetei fetei lui Faraon, pre care o a luat Morid.

19. Și fiii femeii Iduiei surorii lui Nahaim tatăl lui Keila: Garmi, Estemon și Nohati.

20. Și fiii lui Semon: Amnon și Ana, Belhanan și Inon; și fiii lui Sei: Zoan și Bel Zoav.

13. Is. Navi 15, 17.

21. Fiii lui Silom fiul lui Iuda: Iratâi lui Lihav, și Laada tatăl lui Marisa, și neamurile lui Evdadavuz din casa lui Esova.

22. Și Ioahim și oamenii lui Ho-ziva, foas și Saraf, care au lăcuit în Moav, și i-au întors pre ei Avedirin, Atuchiim.

23. Aceștia sunt cărmidari, cari lăcesc în Alaim și în Gadira cu împăratul, întru împărăția lui s'au întărit și au lăcuit acolo.

24. Fiii lui Simeon: Nantuil, Iamin, Iariv, Sares, Saul.

25. Salem fiul lui, Mavasam fiul lui, Masma fiul lui.

26. Amuil fiul lui, Savud fiul lui, Zachur fiul lui, Semei fiul lui.

27. Și Semei a avut șasesprezece feciori și șase fete, și frații lui n'au avut fii mulți, și toate casele lor nu s'au înmulțit ca fiii lui Iuda.

28. Și au lăcuit în Virsavee, în Molada și în Ethersual.

29. În Valaa, în Aisem și în Tolad.

30. Și în Vatuil, în Erma și în Sichelag.

31. Și în Velmarimot și în Imisuseosin, și a casei Varuseorim, acestea sunt cetățile lor până la împăratul David.

32. Și satele lor: Etan și în, Remon și Tocă și Esar, cetăți cinci.

33. Și toate satele lor prin prejurul cetăților acestora până la Vaal, acesta este finutul lor și socoteale lor.

34. Și Mosovav, femotoh și fosta fiul lui Amasia.

35. Și Ioil și Iu fiul lui Asavia și fiul lui Saraiei și fiul lui Asii.

36. Și Elione, Iocava, Iasula, Asara, Iediil, Ismail și Vaneas.

37. Și Zuza fiul lui Safai al fiului lui Alon, al fiului lui Iedia, al fiului lui Semri, al fiului lui Sameu.

38. Aceștia sunt cari s'au numit căpetenii întru neamurile lor, când casele lor pârîntești s'au înmulțit foarte.

39. Și au mers până aproape de Gherara, până la răsăritul Gheii, ca să cerce pășune dobitoacelor saie.

40. Și au aflat pășune multă și bună și pământul larg înaintea lor, și pace și liniște, pentru că erau din fiii lui Ham, aceluia ce lăcuiau acolo mai dinainte.

41. Și au venit aceștia carii erau scriși pre nume în zilele lui Iezechie împăratul Iudei, și au bățut lăcășurile lor și pre Minei, pre cari i-au aflat acolo, i-au pierdut pre ei până în ziua aceasta, și au lăcuit în locul lor, că pășune eră acolo vitei lor.

42. Și din fiii lui Simeon au mers la muntele Sir cinci sute de bărbați: Filaelia, Noadia, Rafaia și Ozii, fiii lui Iesi erau povățuitorii lor.

43. Și au bățut pre ceilalți, cari au rămas lui Amalic, și au lăcuit acolo până în ziua aceasta.

CAP. 5.

Urmasii lui Ruvim, Gad și Manase.

Fiii lui Ruvim celui întâiu născut al lui Israel, că acesta este cel întâiu născut. Iară suindu-se el în patul tatălui său, Israel a dat binecuvântarea fiului său lui Iosif, și nu s'a socotit ca cel întâiu născut.

2. Că Iuda a fost cel mai puternic întru frații săi și povățuitor dintru el, iar binecuvântarea a fost a lui Iosif.

3. Fiii lui Ruvim celui întâiu născut al lui Israel: Enoh și Falus, Esron și Harmi.

4. Fiul lui Ioil: Semei și Vaneas

43. 1. Imp. 15, 8.

5. 1. Fac. 48, 5; și 49, 4; Num. 26, 5.

2. Fac. 49, 8, 10. 3. Egre. 6, 14.

4. Num. 26, 5.

21. Fac. 36, 5. 24. Fac. 46, 10.

2. Is. Navi. 19, 7.

feciorul lui, și fiii lui Guga al feciorului lui Semei.

5. Fiul lui Miha, fiul lui Riha, fiul lui Ioi.

6. Fiul lui Veii, pre care l-a mutat Tegla-falasar împăratul Asiriei, acesta a fost căpetenie celor din Ruvim.

7. Și frații lui și rudenia lui când s'au numărat după nașterile lor au avut căpetenie pre Ioi și pre Zaharia.

8. Și Vaŕec fiul lui Azuz, fiul lui Sama, fiul lui Ioi, acesta a lăcut în Aroir și la Navau și Veelmaon.

9. Și către răsărit a lăcut până aproape de pustie, lângă riul Efratului, că vireile lor s'au fost înmulțit în pământul Galaad.

10. Și în zilele lui Saul au lăcut războiu asupra nemernicilor, și au căzut aceia în mâinele lor, și ei au lăcut în corturile lor în tot locul cel despre răsăritul Galaadului.

11. Fiii lui Gad din preajma lor au lăcut în pământul Vasanului până la Selha.

12. Ioi cel întâiu născut și Salfam cel al doilea și Ianin și Safat din Vasan.

13. Și frații lor după casele lor părintești: Mihail, Mosolam, Sevee, Ierce, Ioahan, Zue și Ovid, șapte.

14. Aceștia sunt fiii lui Avihea, fiul lui Uri, fiul lui Idai, fiul lui Galaad, fiul lui Mihail, fiul lui Iesae, fiul lui Ieddai, fiul lui Vuz.

15. A fratelui feciorului lui Avdii, a fiului lui Guni căpetenia casei părintești.

16. Lăcut-au în Galaad, în Vasan și în satele lor, și în toate împrejururile Saronului până la margini.

17. Toți aceștia s'au numărat în zilele lui Iotam împăratului Iudei și

în zilele lui Ierovoam împăratul lui Israil.

18. Fiii lui Ruvim și ai lui Gad și jumătatea neamului lui Manasî bărbați viteji, cari purtau pavăză și sabie și încordau arcul, și învățați la războiu patruzeci și patru de mii șapte sute și șasezeci, cari ieșau la războiu.

19. Și au lăcut războiu cu Agarenii, cu Eturenii, cu Nafisenii și cu Nadevenii.

20. Și i-au biruit pre ei, și s'au dat în mâinile lor Agarenii și toate lăcașurile lor, pentru că au strigat către Dumnezeu în războiu, și i-au auzit pre ei, că au nădărdul spre dânsul.

21. Și au prădat averile lor, cămile cinci mii și oi două sute și cincizeci de mii și asini două mii, și sufele de oameni o sută de mii au robii.

22. Și mulți au căzut răniți, căci dela Dumnezeu eră războiu, și au lăcut în locul lor, până când s'au mutat în robie.

23. Și cei din jumătatea neamului lui Manasî au lăcut dela Vasan până la Vaal, Ermonul și Sanirul și până la muntele Ermonului, și în Livan s'au înmulțit ei.

24. Și aceștia sunt mai marii casei lor părintești: Oler, Sel, Etiil, Ieremia, Odonia și Iedii bărbați viteji, bărbați numiți mai mari casei lor părintești.

25. Și au defăimat pre Dumnezeul părinților lor, și au curvit mergând după dumnezeii neamurilor pământului, pre care le-au ridicat Dumnezeu dela fața lor.

26. Și au ridicat Dumnezeul lui Israil duhul lui Iul împăratul Asiriei și duhul lui Tegla-falasar împăratul Asiriei, și a mutat pre Ru-

21. 27, 29.

22. 4 Imp. 13, 5; și 14, 16, 26.

20, 2 Paral. 26, 7. 21. A 2 Lege 3, 9.

23. 4 Imp. 17, 7. 26. 4 Imp. 13, 19, 29.

vlm, pre Gad și jumătatea seminției lui Manasî, și i-a dus pre ei la Haah și la Havor și la rîul lui Gozan pînă în ziua aceasla.

CAP. 6.

*Urmasii lui Levi și ai lui Aaron,
Cetățile lor.*

Fiii lui Levi: Gherson, Kaat și Merari.

2. Și fiii lui Kaat: Amvram, Isaar, Hevron și Oziil.

3. Și fiii lui Amvram: Aaron, Moisi și Mariam, și fiul lui Aaron: Nadav, Aviud, Eleazar și Itamar.

4. Eleazar a născut pre Finees, Finees a născut pre Avis.

5. Avis a născut pre Vochi, și Vochi a născut pre Ozi.

6. Ozi a născut pre Zarea. Zarea a născut pre Mariil.

7. Mariil a născut pre Amaria și Amaria a născut pre Ahitov.

8. Ahitov a născut pre Sadoc, și Sadoc a născut pre Ahimaas.

9. Ahimaas a născut pre Azaria și Azaria a născut pre Ioanan.

10. Ioanan a născut pre Azaria, acesta a preoșit în casa, care o a zidit Solomon în Ierusalim.

11. Și a născut Azaria pre Amaria și Amaria a născut pre Ahitov.

12. Ahitov a născut pre Sadoc și Sadoc a născut pre Salom.

13. Salom a născut pre Helchia și Helchia a născut pre Azaria.

14. Azaria a născut pre Sarea și Sarea a născut pre Fosadac.

15. Și Fosadac a mers, când au mutat Domnului pre Iuda și Ierusalimul, prin mîna lui Navuhodonosor.

16. Fiii lui Levi: Gherson, Kaat și Merari.

17. Și acestea sunt numele fiilor lui Gherson: Loveni și Semei.

18. Fiii lui Kaat: Amvram, Isaar, Hevron și Oziil.

19. Fiii lui Merari: Mooli și Musi, acestea sunt neamurile lui Levi după casele lor părintești.

20. Fiul lui Gherson, Loveni fiul lui fet, fiul lui Zamat.

21. foav fiul lui, Adi fiul lui, Zarah fiul lui, Ietri fiul lui.

22. Fiii lui Kaat: Aminadav fiul lui, Kore fiul lui, Asir fiul lui.

23. Elcană fiul lui, Avisaf fiul lui, Asir fiul lui, Kaat fiul lui.

24. Uriil fiul lui, Ozia fiul lui, Saul fiul lui.

25. Și fiii lui Elcană: Amessi și Ahimot.

26. Elcană fiul lui, Sufi fiul lui, Kenaat fiul lui.

27. Eliav fiul lui, Ierovoam fiul lui, Elcană fiul lui, Samuil fiul lui.

28. Fiii lui Samuil, cel întîiu născut: Sani și Avia.

29. Fiii lui Merari: Mooli, Loveni fiul lui, Semel fiul lui, Oza fiul lui.

30. Samaa fiul lui, Agghia fiul lui, Asea fiul lui.

31. Aceștia sunt pre carii i-a rînduit David să cînte în casa Domnului, când s'a așezat sicriul.

32. Și slujeau înaintea cortului mărturiei cu organe, pînă când a zidit Solomon casa Domnului în Ierusalim, și au stătit după rînduiala lor la slujbele lor.

33. Și aceștia sunt cei ce stau, și fiii lor din fiii lui Kaat, Eman cîntărețul fiul lui Ioi, fiul lui Samuil.

34. Fiul lui Elcană, fiul lui feroham, fiul lui Elii, fiul lui Tou.

35. Fiul lui Suf, fiul lui Elcană, fiul lui Maat, fiul lui Amati.

36. Fiul lui Elcană, fiul lui Ioi, fiul lui Azaria, fiul lui Safaniă.

37. Fiul lui Kaat, fiul lui Asir, fiul lui Aviasaf, fiul lui Korê.

6. 1. Fac. 46, 11; Num. 3, 17.

4. Num. 25, 13. 8. 2 Imp. 8, 17.

14. 4 Imp. 25, 18. 15. Ierem. 52, 21.

17. Eșire 6, 16.

12. Eșire 6, 13. 22. Eșire 6, 24.

27. 1 Imp. 1, 1.

38. Fiul lui Isaar, fiul lui Kaat, fiul lui Levi, fiul lui Israil.

39. Și fratele lui Asaf, care stă de dreapta lui: Asaf fiul lui Varahia, fiul lui Samaa.

40. Fiul lui Mihail, fiul lui Vaasia, fiul lui Meihia.

41. Fiul lui Afani, fiul lui Zaarai, fiul lui Adai.

42. Fiul lui Etam, fiul lui Zamnam, fiul lui Semei.

43. Fiul lui Iet, fiul lui Gherson, fiul lui Levi.

44. Și fiii lui Merari frații lor de-a stânga: Etam fiul lui Kisa, fiul lui Avai, fiul lui Maloh,

45. Fiul lui Asevi,

46. Fiul lui Amessia, fiul lui Vani, fiul lui Semir,

47. Fiul lui Mooli, fiul lui Musi, fiul lui Merari, fiul lui Levi.

48. Și frații lor după casele lor pârîntești Levișii cei rânduși la tot lucrul slujbei cortului casei Domnului.

49. Și Aaron și fiii lui a tămădă la jertfelnicul arderilor de tot și la jertfelnicul tămăderilor la tot lucrul sfânt al sfintelor, și a se ruga pentru Israil, după toate câte a poruncit Moisi robul lui Dumnezeu.

50. Și aceștia sunt fiii lui Aaron: Eleazar fiul lui, Finees fiul lui, Avisa fiul lui.

51. Vochi fiul lui, Ozi fiul lui, Sareea fiul lui.

52. Marli fiul lui, Amaria fiul lui, Ahitov fiul lui,

53. Sadoc fiul lui, Ahimaas fiul lui.

54. Și acestea sunt cetățile în care locuiau ei, hotarele fiilor lui Aaron rudeniei, celor ce sunt al lui Kaat, că lor le-au căzut cu sorși.

55. Și le-au dat lor Hevronul în pământul Iudei, și cele de prin prejurul lui.

56. Iar câmpurile cetății și satele ei le-au dat lui Halev fiul lui Ieioni.

57. Și fiilor lui Aaron s'a dat cetatea de scăpare: Hevronul; Levna cu împrejurimile ei și Selna cu împrejurimile ei și Estamenul cu împrejurimile lui,

58. Și Ietarul cu împrejurimile lui, și Davirul cu împrejurimile lui.

59. Și Asanul cu împrejurimile lui și Vetsamisa cu împrejurimile ei și Vetilul cu împrejurimile lui.

60. Iar din seminția lui Veniamin: Gavaonul cu împrejurimile lui și Galemata cu împrejurimile ei și Lavee cu împrejurimile ei și Anatotul cu împrejurimile lui, toate cetățile lor treisprezece cetăți după casele lor.

61. Iar celorlalți fii ai lui Kaat după casele lor pârîntești au dat dela jumătatea seminției lui Manasi cu sorși cetăți zece.

62. Și fiilor lui Gherson după casele lor din seminția lui Isahar, din seminția lui Asir, din seminția lui Neftalim și din seminția lui Manasi în Vasan cetăți treisprezece.

63. Și fiilor lui Merari după casele lor din seminția lui Ruvim, din seminția lui Gad și din seminția lui Zavelon, cu sorși douăsprezece cetăți.

64. Și au dat fiii lui Israil Levișilor cetățile cu împrejurimile lor.

65. Și le-au dat cu sorși din seminția fiilor lui Iuda, din seminția fiilor lui Simeon și din seminția fiilor lui Veniamin, cetățile acestea cărora ei le-au dat nume.

66. Și celor din rudenii fiilor lui Kaat le-au căzut cetățile din hotarele seminției lui Efraim.

67. Și le-au dat lor cetățile cele de scăpare: Sihemul cu împrejurimile lui în muntele lui Efraim, și Gazerul cu împrejurimile lui,

49. Esire 30, 7, 8, 10; Num. 4, 16; și 7, 10; Is. 1, 54. Is. Navi 21, 13.

56. Is. Navi 21, 9-12.

61. Is. Navi 21, 1-8. 67. 3 Imp. 9, 13.

68. Și fecmanul cu împrejurimile lui și Vetonul cu împrejurimile lui,
69. Și Aialonul cu împrejurimile lui și Ghetrimonul cu împrejurimile lui.

70. Iar de la jumătatea seminției lui Manas: Anarul cu împrejurimile lui și Iemviaanul cu împrejurimile lui, după rudenția rămășiții fiilor lui Kaat.

71. Fiilor lui Gherson din casa jumătății seminției lui Manas: Golanul din Vasan cu împrejurimile lui și Asirotul cu împrejurimile lui.

72. Iar din seminția lui Isahar: Ghedesa cu împrejurimile ei și Devera cu împrejurimile ei și Davorul cu împrejurimile lui,

73. Și Ramotul și Enanul, cu împrejurimile lor.

74. Iar din seminția lui Asir: Masal cu împrejurimile ei și Avdonul cu împrejurimile lui,

75. Și Uoc cu împrejurimile lui, și Roov cu împrejurimile lui.

76. Iar din seminția lui Neftalim: Kedesul în Galilea cu împrejurimile lui și Hamonul cu împrejurimile lui și Kariatirimul cu împrejurimile lui.

77. Și rămășiții fiilor lui Merari de la seminția lui Zavulon: Remonul cu împrejurimile lui și Tavorul cu împrejurimile lui.

78. Și dincolo de Iordan, Ierihonul despre apusul Iordanului de la seminția lui Ruvim: Vosorul în pustie și împrejurimile lui și Iasa cu împrejurimile ei,

79. Și Kadimotul cu împrejurimile lui și Melaat cu împrejurimile lui.

80. Și de la seminția lui Gad: Ramot în Galaad cu împrejurimile lui și Maanaim cu împrejurimile lui,

81. Și Ezeon cu împrejurimile lui și Iazirul cu împrejurimile lui.

CAP. 7.

Urmașii lui Isahar, ai lui Veniamin, ai lui Neftalim, ai lui Manas: ai lui Eftrem, ai lui Asir.

Fiii lui Isahar erau aceștia: Tola, Fua, Iasuv și Senron, patru.

2. Fiii lui Tola: Ozi, Ralea, ferit, Iamai, Iemasan și Samuil, cari au fost mai marii caselor semințiilor din rudenția lui Tola, bărbați viteji în neamurile lor, numărul lor pe vremea lui David douăzeci și două de mii și șase sute.

3. Fiii lui Ozi: Iezraia, și fiii lui Iezraia: Mihail, Avdiu, Ioi și Iesia, cinci, toți aceștia căpetenii.

4. Și împreună cu ei după casele părinților lor, după casele semințiilor lor, bărbați viteji la războiu treizeci și șase de mii, că au avut multe femei și feciori.

5. Și frații lor în toate neamurile lui Isahar bărbați viteji, optzeci și șapte de mii, după numărul lor.

6. Fiii lui Veniamin: Vale, Vahir, și Iediil, trei.

7. Iar fiii lui Vale: Ezeon, Ozi, Oziil, Ierimut și Uri, cinci căpetenii caselor părintești celor viteji, și numărul lor douăzeci și două de mii și treizeci și patru.

8. Și fiii lui Vahir: Zemira, Ioaș, Eliezer, Elitenan, Amaria, Ierimut, Avdiud, Anatot și Eliemet, toți aceștia fiii lui Vahir.

9. Și numărul lor după semințiile lor, căpetenii ai caselor părintești, viteji douăzeci de mii și două sute.

10. Și fiii lui Iediil: Valaan, și fiii lui Valaan: Iaus, Veniamin, Aol, Hanana, Zetan, Tarsi și Ahisaar.

11. Toți aceștia fiii lui Iediil căpetenii caselor părintești, viteji șaptesprezece mii și două sute, puternici la războiu.

69. Is. Navi 10, 12. 71. R 2 Lege 4, 43.

72. Is. Navi 21, 28.

74. Is. Navi 21, 30.

75. Is. Navi 21, 36.

7. 1. Fac. 46, 13.

6. Fac. 46, 21; Num. 26, 38.

12. Și Sapfin și Apfin și fiii lui Ior, Asom fiul lui Aor.

13. Și fiii lui Neftalim: Iasiil, Goni și Asir, Selum fiul lui, Valam fiul lui.

14. Fiii lui Manasî: Esrii pre care i l-a născut fiitoarea lui Sira, și i-a născut lui și pre Mahir tatăl lui Galaad.

15. Si Mahir a luat femeie lui Apfin și lui Sapfin, și numele surorii lui Mooha, și numele ceilalte Sapfaad, și s'au născut lui Sapfaad fete.

16. Și a născut Mooha femeia lui Mahir fiu, și a chemat numele lui Fares, și numele fratelui lui Suros, fiii lui Ulam și Recom.

17. Și fiii lui Ulam, Vadam, aceștia sunt fiii lui Galaad fiul lui Mahir, fiul lui Manasî.

18. Și sora lui Melehet, a născut pre Isud, pre Aviezer și pre Maela.

19. Și au fost fiii lui Semira: Am, Sihem, Lachim și Anian.

20. Și fiii lui Efraim: Sotalat, Vadar fiul lui, Taat fiul lui, Elada fiul lui, Saat fiul lui,

21. Și Zavad fiul lui, Sotele fiul lui, Azer și Elead, și i-au ucis pre ei oamenii din Ghet, cei născuți în pământul acela, pentru că s'au pogorît, ca să le ia vilele lor.

22. Și i-a plăns Efraim tatăl lor zile multe, și au venit frații lui să-l mângâie.

23. Si a intrat la femeia sa, și a luat în pântece și a născut fiu, și a chemat numele lui Verla, pentru că întrunecazuri s'a născut în casa mea.

24. Și fata lui Saraa, și întru cei rămași, și a zidit Vetonul, și cel de jos și cel de sus, și fiii lui Ozan, Seira.

25. Și Rafi fiul lui Saraf, Talees fiii lui, și Taen fiul lui.

26. Laadar fiul lui, fiul lui Amiud, fiul lui Elisamai.

27. Fiul lui Nun, fiul lui Isue.

28. Și ținutul lor și lăcașul lor: Vetiul și satele lui, despre răsărit Noaranul, despre apus Gazerul cu satele lui și Sihemul cu satele lui, până la Gaza și satele ei.

29. Și până la hotarele fiilor lui Manasî: Vetsaanul cu satele lui, Tannahul cu satele lui, Maghedonul cu satele lui, Dorul cu satele lui, într'acestea lăcuiau fiii lui Iosif fiul lui Israil.

30. Fiii lui Asir: Iemna, Snla, Isui, Veria și Sore sora lor.

31. Și fiii lui Veria: Haver și Melhiil, acesta este tatăl lui Vertait.

32. Și Haver a născut pre Iaflii, pre Samir, pre Hotan și pre Sola sora lor.

33. Și fiii lui Iaflii: Fasesc, Vamail și Asil. Aceștia sunt fiii lui Iaflii,

34. Și fiii lui Semir: Ahir, Rooga, Iava și Aram.

35. Și fiii lui Elem fratele său: Sofa, Imana, Selis și Amal.

36. Fiul lui Sofa: Sue, Arnafar, Suda, Varin și Imran.

37. Și Vasan, Ola, Sama, Salisa, Ietra și Veira.

38. Și fiii lui Ietir, Iefina, Fasfa și Ara.

39. Și fiii lui Ola: Oreh, Anil și Rasia.

40. Toți aceștia sunt fiii lui Asir, toți căpeteniile caselor lor, aleși întru vitejie, mai mari povățuitori, numărul lor acelor iscusii la războiu, bărbați douăzeci și șase de mii.

CAP. 8.

Urmasii lui Veniamin și ai lui Saul.

Veniamin a născut pre Vale cel întâiu născut al său, pre Asvil cel al doilea și pre Ara cel al treilea.

2. Pre Noa cel al patrulea și pre Rafa cel al cincilea.

1. Fac. 46, 24. 15. Num. 27, 1.

2. Num. 26, 35.

28. Is. Navi. 16, 1, 2, 3.

30. Fac. 46, 17; Num. 26, 44.

8. 1. Fac. 46, 21.

3. Și au fost feciorii lui Vale: Adir, Ghira și Aviud.

4. Avesua, Noamă și Ahia.

5. Ghera, Sefulam și Uram.

6. Aceștia sunt fiii lui Aod, aceștia sunt mai marii caselor celor ce lăcuiesc în Gavee, și i-au mutat pre ei la Mahanati:

7. Naama, Ahia și Ghiră, acesta este leglaam, și a născut pre Aza și pre Iahio.

8. Și pre Saarin l-a născut în câmpul lui Moav, după ce a slobozit el pre Osin și pre Vaada femeile sale.

9. Și a născut din Ada femeia sa pre Iolav, pre Sevia, pre Misa și pre Melha.

10. Pre Ievus, pre Zavia și pre Marma, aceștia au fost mai marii caselor.

11. Și din Osin a născut pre Avitoi și pre Alfaal.

12. Și fiii lui Alfaal, Ovid, Misaal și Semir, acesta a zidit Onanul, Lodul și satele lui.

13. Și Veria și Sama, aceștia sunt mai marii caselor celor ce lăcuiesc în Elam, și aceștia au gonit pre cei ce lăcuiau în Ghet.

14. Și frații lui Sosic și Arimot.

15. Zavadia, Orid și Eder.

16. Mihail, Iesla și Ioda, fiii lui Veria.

17. Zavadla, Mosolam, Azachi și Avar.

18. Isamari, Iecslia și Iovav fiii lui Elfaal.

19. Iachim, Zahri și Zavdi.

20. Elionai, Salati și Eliiii.

21. Adaia, Varaia și Samarat fiii lui Samail.

22. Jesfan, Ovid și Eleil.

23. Avdon, Zehri și Anan.

24. Anania, Amvri, Elam și Anatot.

25. Iatin, Iefadia și Fanuil, fiii lui Sosic.

26. Samsrai, Saaria și Gotolia.

27. Iarasia, Eria și Zehri fiii lui Iroam.

28. Aceștia sunt mai marii caselor după neamurile lor; frunțașii aceștia au lăcuit în Ierusalim.

29. Și în Gavaon a lăcuit tatăl lui Gavaon, și numele femeii lui Moaha.

30. Și fiul ei cel întâiu născut Avdon, Sur, Chis, Vaal, Nadav și Nir.

31. Și Ghedur, cu frații lui Zachur și Machelot.

32. Și Machelot a născut pre Samaa, aceștia au lăcuit în preajma fraților săi în Ierusalim cu frații lor.

33. Și Nir a născut pre Chis, și Chis a născut pre Saul și Saul a născut pre Ionatan, pre Melhisue, pre Aminadav și pre Asaval.

34. Și fiul lui Ionatan: Merivaal, Memfivostê; și Merivaal a născut pre Miha.

35. Și fiii lui Miha: Fiton, Meloh, Tarah și Ahaz.

36. Ahaz a născut pre Iada și Iada a născut pre Salemat, pre Asmot și pre Zamvri, iar Zamvri a născut pre Mesa.

37. Și Mesa a Născut pre Vaana. Rafea fiul lui, Elasa fiul lui, Esil fiul lui.

38. Esil a avut șase fiii, și aceștea sunt numele lor: Ezricam cel întâiu născut al lui, Ismail, Saria, Avdia, Anan și Asa; toți aceștia fiii lui Esil.

39. Și fiii lui Asil fratele lui, Elam cel întâiu născut al lui, Ias al doilea și Elifalel al treilea.

40. Și au fost fiii lui Elam bărbați viteji, trăgători cu arcul, și cu mulți fii, și fiii fiilor o sută și cincizeci, toți aceștia din fiii lui Veniamin.

29, 9, 35.

37, 1, Imp. 14, 50; 2, Imp. 2, 3

34, 2, Imp. 4, 4 și 9, 12.

CAP. 9.

Locuitorii din Ierusalim și Galaad.

Tot Israelul s'a numărat după semințiile lor, și aceștia sunt scriși în cartea împăraților lui Israel și a Iudei, cu cei ce s'au mutat în Vavilion pentru fărădelegile lor.

2. Și cei ce au lăcuit mai întâiu în moșiile sale, în cetățile sale, din Israel, preoții și leviții și cei afierosiți.

3. Și în Ierusalim au lăcuit din fiii lui Iuda și din fiii lui Veniamin și din fiii lui Efraim și dintr'ai lui Manas.

4. Și Gnoti și fiul lui Amiud, fiul lui Amvri, fiul lui Amvraim, fiul lui Vuni, fiul fiilor lui Fares, al fiului lui Iuda.

5. Și din Siloni, Asaia cel întâiu născut al lui și fiii lui.

6. Din fiii lui Zara, Ieii și frații lor șase sute și nouăzeci.

7. Și din fiii lui Veniamin, Salom fiul lui Mosolam, fiul lui Oduia, fiul lui Asanua.

8. Și Iemnaa fiul lui Ieroham și Ilo. Aceștia sunt fiii lui Ozi, fiul lui Mahir și Mosolam fiul lui Safatia, fiul lui Raguil, fiul lui Iemnai.

9. Și frații lor după nașterile lor, nouă sute cincizeci și șase, toți bărbați mai mari ai caselor, după casele lor părintești.

10. Și dintre preoți Iodae, Ioarim și Iahin.

11. Și Azaria fiul lui Helchia, fiul lui Mosolam, fiul lui Sadoc, fiul lui Maraiot, fiul lui Ahitov povăzătorul casei lui Dumnezeu.

12. Și Adaia fiul lui Ieraam, fiul lui Fahor, fiul lui Melhia și Maasala fiul lui Adiel, fiul lui Ezira, fiul lui Mosolam, fiul lui Maselmot, fiul lui Emir.

13. Și frații lor mai mari caselor lor părintești o mie șapte sute și șasezeci, vrednici la slujba casei lui Dumnezeu.

14. Și din Leviți: Samaia fiul lui Asof, fiul lui Ezricam, fiul lui Asavia din fiii lui Merari.

15. Și Vacvacar, Aris, Galaal și Mattania fiul lui Miha, fiul lui Zehri, fiul lui Asaf.

16. Și Avdia fiul lui Samia, fiul lui Galaal, fiul lui Iuditun și Varahia fiul lui Osa, fiul lui Elcană, care lăcuia în satele lui Netefati.

17. Și portarii: Salom, Acum, Telman, Diman și frații lor; Salom căpetenie.

18. Și aceștia până acum în poarta împăratului spre răsărituri, aceștia sunt portarii la taberile fiilor lui Levi.

19. Și Selum fiul lui Kore, fiul lui Aviasaf, fiul lui Kore și frații lui după casa tatălui său. Koritenii preste lucrurile slujbei, păzind intrările cortului, și părinții lor păzind intrarea la casa Domnului.

20. Și Finees fiul lui Eleazar povăzătorul era preste dănișii înaintea Domnului, iar după acesta,

21. Zaharia fiul lui Mosolam portar ușii cortului măturicii.

22. Toți portarii cei aleși portari la porți două sute doisprezece, aceștia numărați după sălașile lor, pre aceștia i-a rânduit și i-a pus David și Samuili văzătorul întru credința lor.

23. Aceștia și fiii lor erau la porțile casei Domnului și în casa cortului, ca să păzească pre rând.

24. Spre cele patru vânturi erau porțile: spre răsărit, spre apus, spre miazăzi și spre miazănoapte.

25. Și frații lor în sălașele lor petreceau, și veneau în ziua a șaptea, din vreme în vreme, când le era vremea pre rând.

26. Pentrucă paza acestor patru porți era încredințată Leviților, și ei

9, 17, 26, 1. 22, 1 Imp. 9, 9.

27, 2 Paral. 9, 14. 25, 4 Imp. 11, 5.

26, 3 Imp. 6, 5

erau preste cămările și preste vistierile casei Domnului.

27. Și prin prejurul casei lui Dumnezeu, că în seama ior eră paza și cheile ca să deschiză dimineața porțile bisericii.

28. Și din ei erau preste unelte slujbei, că cu număr le băgă și cu număr le scotea.

29. Și dintru ei erau puși preste vase și preste toate veșmintele cele sfinte și preste făina de grâu și preste vin și preste untuldelemn și preste tămâie și preste mirodenii.

30. Și din fiii preoșilor erau făcători de mir cu aromate.

31. Mattatia din Leviți, acesta este cel întâiu născut al lui Salom coriteanului, cu credință preste jertfa ce se făcea în tigaia marelui preot.

32. Și din fiii Katitenilor, dintre frații lor, erau preste pâinile punerii înainte, ca să se gătească din sâmbătă în sâmbătă.

33. Și aceștia sunt cântăreți mai mari caselor Leviților celor rânduiți pre rând la slujba cea de zi și cea de noapte, a lucrurilor.

34. Aceștia sunt mai marii caselor Leviților după neamurile lor; căpeteniile acestea au lăcut în Ierusalim.

35. Și în Gavaon a lăcut tatăl lui Gavaon feil, și numele femeii lui Mooha.

36. Și fiul lui cel întâiu născut: Avdon, Sur, Chis, Vaal, Nir și Nadav.

37. Ghedur și frații lor Aiun, Zakhur și Machelot.

38. Și Machelot a născut pre Samaa, și aceștia cu frații lor au lăcut în Ierusalim.

39. Și Nir a născut pre Chis și Chis a născut pre Saul și Saul a născut pre Ionatan, pre Melhisue, pre Aminadav și pre Asaval.

40. Și fiul lui Ionatan, Merivaal și Merivaal a născut pre Miha.

41. Și fiii lui Miha: Fiton, Maloh, Tarah și Ahaz.

42. Și Ahaz a născut pre Iada, și Iada a născut pre Gaiemel și pre Gazmot și pre Zamvri, și Zamvri a născut pre Massa.

43. Și Massa a născut pre Vaana, fiul acestuia Raiala, fiul acestuia Elasa, fiul acestuia Esil.

44. Și Esil a avut șase fii, și aceștia sunt numele lor: Ezricam cel întâiu născut al lui, Ismail, Saraia, Avdia, Anan și Asa; aceștia sunt fiii lui Esil.

CAP. 10

Morlea lui Saul în luptă cu Filistenii.

Cei de alt neam au lăcut războiul asupra lui Israil, și au fugit Israilitenii de către fața celor de alt neam, și au căzut răniți în muntele Ghelvue.

2. Și au urmărit cei de alt neam pre Saul și pre fiii lui, și au bătut cei de alt neam pre Ionatan pre Aminadav și pre Melhisue, fiii lui Saul.

3. Și s'a îngreuiat războiul asupra lui Saul, și l-au aflat pre el săgetătorii, și l-au rănit cu săgeți.

4. Și a zis Saul purtătorului armelor sale: scoate sabia ta, și mă străpunge cu ea, ca nu cumva să vie acești nețăreși împrejur, și mă vor batjocori; și n'a vrut purtătorul armelor lui să facă aceasta, că se temea foarte, și a luat Saul sabia, și a căzut preste ea.

5. Și a văzut purtătorul armelor lui că a murit Saul, și a căzut și el preste sabia sa, și a murit.

6. A murit Saul și trei feciori ai lui în ziua aceea și toată casa lui de odată.

28. Egipt 27, 3. 29. Lev. 2, 1, 4, 5.
30. Egipt 30, 7, 23. 31. Lev. 2, 5.
32. Lev. 24, 6. 33. 8, 29.

10. 1, 1, Imp. 31, 1.
4. Jud. 9, 54; 1, Imp. 31, 4.

7. Și a văzut tot omul lui Israil, care lăcuia în vale, că a fugit Israil, și cum că a murit Saul și liii lui, și au lăsat cetățile lor, și au fugit și au venit cei de alt neam, și au lăcuit în ele.

8. Și a fost a doua zi, au venit cei de alt neam, ca să prade pre cei răniți, și au aflat pre Saul și pre liii lui căzuți în muntele Ghelvue.

9. Și l-au desbrăcat pre ei, și i-au luat capul lui și armele lui, și le-au trimis în pământul celor de alt neam împrejur, ca să binevestească în casa idolilor lor și poporului.

10. Și au pus armele lui în casa Dumnezeului lor, și capul lui l-au pus în casa lui Dagon.

11. Și au auzit toți cei ce lăcuiau în lavis Galaad, toate câte au făcut cei de alt neam lui Saul și fiilor lui Israil.

12. Și venind din Galaad oameni puernici, au luat trupul lui Saul și trupurile fiilor lui, și le-au adus în lavis, și au îngropat oasele lor sub stejar în lavis, și au postit șapte zile.

13. Și a murit Saul într-o lăzădelceie sale, care a făcut înaintea lui Dumnezeu, după cuvântul Domnului pentru că nu l-a păzit, ci a întrebat pre cea cu duh pitonicesc, ca să cerce, și i-a răspuns lui Samuil prorocul, și n'a întrebat pre Domnul, și l-au omorât pre el, și au mutat împărăția la David fiul lui Iesse.

CAP. 11.

David împărat.

Și s'a adunat tot Israilul la David în Hevron, zicând: iată oasele tale și carnea ta suntem noi.

2. Și ieri și astăzi când eră Saul

împărat, tu erai care scoleai și aduceai pre Israil, și au zis Domnul Dumnezeuul tău ie, tu vei paște pre poporul meu Israil, și tu vei fi povățuitor preste poporul meu Israil.

3. Și au venit toți bătrânii lui Israil la împăratul în Hevron, și le-a pus lor împăratul David legătură în Hevron înaintea Domnului, și a uns pre David împărat preste Israil după cuvântul Domnului prin mâna lui Samuil.

4. Și s'a dus împăratul David și tot Israilul în Ierusalim, acesta eră Ievus, și acolo Ievuseii erau cari lăcuiau pământul.

5. Și au zis Iăcuiitorii din Ievus lui David: nu vei intra aici, și a luat David cetatea Sionului, aceasta este cetatea lui David.

6. Și a zis David: oricine va lovi întâiu pre Ievuseu, va fi boier și căpetenie, și s'a suit asupra ei întâiu Ioav fiul Saruei, și s'a făcut căpetenie.

7. Și a șezut David în cetate, pentru aceea s'a chemat cetatea lui David.

8. Și a făcut zid împrejurul cetății.

9. Și mergea David sporind și mărimdu-se, și Domnul atotfăcătorul era cu el.

10. Și aceștia sunt căpeteniile vitejilor lui David, că i-a ajutat să fie împărat preste tot Israilul după cuvântul Domnului, care l-au grăit către Israil.

11. Și acesta este numărul vitejilor ai lui David: Iesevada feciorul lui Ahaman căpitanul preste treizeci, acesta a scos sabia sa deodată asupra a trei sute, pre cari i-a rănit deodată.

12. Și după el Eleazar feciorul

3. 1 Imp. 16, 13. 4. Is. Navi 15, 9.

5. 2 Imp. 5, 7. 6. 2 Imp. 5, 8.

7. 2. Imp. 5, 7.

10. 1. Imp. 23, 8; 2. Imp. 28, 8.

12. 2. Imp. 23, 9.

1. Imp. 31, 9. 12. 1 Imp. 31, 13.

11. 1 Imp. 15, 19; 1 Imp. 28, 8.

11. 1. 2 Imp. 5, 1; și 19, 13.

12. 1 Imp. 19, 8.

fui Dodai al lui Ahohi, care erau între cei trei viteji.

13. Acesta era cu David în Fasadamin, când cei de alt neam s'au adunat acolo la războiu, și eră o parte de țarină plină de orz, și poporul a fugit dinaintea celor de alt neam.

14. Și a stătut în mijlocul țarinei, și a apărut-o și a bătut pre cei de alt neam, și au făcut Domnul mântuire mare.

15. Și s'au pogorât cei trei din treizeci, carii erau căpetenie la piatra lui David, la peștera lui Odolam, și tabăra celor de alt neam tăbărise în valea uriașilor.

16. Și David eră atunci în cetate, și tabăra celor de alt neam eră atunci în Villeem.

17. Și a poftit David, și a zis: cine mă va adăpa cu apă din fântâna Villeemului cea de lângă poartă?

18. Și rupseră acei trei viteji tabăra celor de alt neam, și scoaseră apă din fântâna cea din Villeem de lângă poartă, și o luară și veniră la David, și n'a vrut David să o bea, ci o a vărsat Domnului.

19. Și a zis: departe să fie dela mine Doamne a face cuvântul acesta, au sângele oamenilor acestora voi bea? Sufletele lor? Căci cu sufletele lor o au adus, și n'a vrut să o bea, aceasta au făcut cei trei viteji.

20. Și Avesa fratele lui Ioav, acesta eră cei mai mare între cei trei, acesta a scos sabia sa asupra a trei sule, pre carii i-a rănit deodată, și acesta eră vestit între cei trei.

21. Și ei cel al treilea a fost mai mărit decât cei doi, și le-a fost lor căpetenie, și până la cei trei n'a ajuns.

22. Si Vanaia feciorul lui Iodae fecior de viteaz, multe sunt faptele

lui din Kavasai, acesta a ucis pre doi foarte tari Moaviteni, și el s'a pogorât de a ucis pre leu în groapă într'o zi cu zăpadă.

23. Și acesta a ucis pre un bărbat Eghiptean chipeș, de cirici coji, și în mâna Eghipteanului eră sulia ca sulul pânzarului, și s'a pogorât Vanaia asupra lui cu toiagul, și a luat din mâna Eghipteanului sulia și i-a omorât cu sulia lui.

24. Acestea a făcut Vanaia feciorul lui Iodae, și numele lui este între cei trei viteji.

25. Decât cei treizeci eră mai mărit acesta, și la cei trei n'a ajuns, și l-a pus pre el David preste casa sa.

26. Aceștia sunt vitejii oștrei: Asail fratele lui Ioav, Eleanan feciorul lui Dodoe din Villeem.

27. Samraot al lui Arori, Mellis al lui Afellori.

28. Oră feciorul lui Echis Tecoitaneanul, Aviezer Anatolineanul,

29. Sovahai Usatineanul, Ili Aho-niteanul,

30. Marai Netofatineanul, Htaod feciorul lui Nooza Netofatineanul,

31. Eri feciorul lui Revee din muntele lui Veniamin, Vanaia Faratoneanul,

32. Uri din Nahaliglas, Avil Garavetineanul,

33. Azvon Varomiteanul, Ellava Salavoniteanul,

34. Fiul lui Asan Gazoniteanul, Ionatan fiul lui Sola Arariteanul,

35. Ahim fiul lui Ahar Arariteanul, Elfat fiul lui Tirofar,

36. Afer Mehorațineanul, Ahia Feloniteanul,

37. Iserê Harmadaiteanul, Naare fiul lui Azove,

38. Ioil fratele lui Natan, Mevaal fiul lui Agari,

39. Seli Amoniteanul, Naahor Vi-

13. 2 Imp. 5, 17. 16. 2 Imp. 23, 14.

17. 2 Imp. 23, 15. 21. 2 Imp. 23, 19.

22. 2 Imp. 23, 20.

26. 2 Imp. 23, 24.

rotineanul purtătorul de armele lui Ioav fiul Saruiel,

40. Ira Ietrineanul, Gariv Ietori-
nceanul,

41. Uria Hemlineanul, Zavet fiul
lui Ahia,

42. Adina fiul lui Seza al lui Ru-
vim căpetenie, și cu ei treizeci.

43. Aran Ieciorul lui Mooha și
Iosafat Matanineanul,

44. Ozia Astarolineanul, Samata,
și Ieii fiul lui Hotam al lui Arari,

45. Iediil fiul lui Sameri și Iozac
fratele lui Tosaiteanul,

46. Eliil Maoiteanul și Iarivi și Io-
sia fiul lui,

47. Elaam și Ietama Moaviteanul,
Daliil, Ovid și Iessiil Mesoviateanul.

CAP. 12.

Viteji cari au urmat pre David.

Aceștia sunt cari au venit la Da-
vid în Sichelag, când încă lugea
de fața lui Saul feciorul lui Kis, și
aceștia împreună cu ceilalți viteji
i-au ajutat la războiu;

2. Si din arc și cu dreapta și cu
stânga svărlind pietre și săgeți. Din-
tre frații lui Saul din Veniamin:

3. Mai marele Ahiezer și Ioas fiul
lui Asma Gavaoniteanul, Ioi și Iofa-
lit fii lui Asmot și Verhia și fiul din
Anatot.

4. Si Samaias Gavaoniteanul vi-
teaz dintre cei treizeci, și preste cei
treizeci: Ieremia și Iezii și Ioanan
și Ioazavat Gadaratineanul,

5. Azai, Arimut, Vaalia, Samaria
și Saiaia Harefiileanul,

6. Elcană, Isuni, Ozriil, Iozara, So-
vocan, Coritenii.

7. Și Ielia și Zavadia fiii lui Ie-
roam din Ghedor.

8. Iar din Gad au trecut la David
în pustie bărbați tari și puternici,

ostași gata de războiu cu scuturi și
cu sulite, și lefele lor ca fața leu-
lui, și sprinteni și iuși ca căprioa-
rele în munți.

9. Aza căpetenia întâiu, Avdia al
doilea, Eliav al treilea,

10. Masmau al patrulea, Ieremia
al cincilea,

11. Ieli al șaselea, Eliav al șap-
telea,

12. Ioanan al optulea, Eliazar al
nouălea.

13. Ieremia al zecelea, Melhavane
al unsprezecelea.

14. Aceștia au fost din fiii lui Gad
căpetenie oștirei, preste o sută cel
mai mic, și cel mai mare preste o mie.

15. Aceștia au fost cari au trecut
Iordanul în luna cea dintâiu, când
eră plin din mal în mal, și au go-
nit pre toți cei ce făcuiau văile de
la răsărit până la apus.

16. Și au venit din fiii lui Venia-
min și ai lui Iuda în ajutorul lui
David.

17. Si David a ieșit întru întâm-
plnarea lor, și le-a zis lor: de ați
venit cu pace la mine ca să mă a-
jutați, inima mea unească-se cu voi;
iar de este să liu dat vrăjmașilor
mei, nu prin adevărul mâinii, vază
Dumnezeul părinților voștrii, și să
mustre.

18. Și duh a cuprins pre Amase
căpetenia celor treizeci, și a zis:
mergi Davide fiul lui Iese și popo-
rul tău cu pace, pace ție și pace
celor ce-ți ajută ție, că ți-au ajutat ție
Dumnezeul tău; și i-a primit pre ei
David, și i-a pus pre ei căpetenie
oștirii.

19. Și din Manase au venit la Da-
vid, când s'au ridicat cei de alt neam
asupra lui Saul cu războiu, și nu
le-a ajutat lor David că s'au sfătuit
mai marii celor de alt neam zicând:

12. 1. 1 Imp. 27, 1, 6. 2. Jud. 20, 16.
2. 2 Imp. 2, 18.

15. 1s. Navi 3, 15. 18. Jud. 6, 34.
19. 1 Imp. 29, 4.

cu capetele bărbajilor acestora se va întoarce la Saul domnul său.

20. Și mergând David în Sichelag s'au lipit de el cei din Manase: Edna, Iosavat, Rodiil, Mihail, Iosavet, Elimut și Semati căpeteniile miilor lui Manase.

21. Și aceștia au ajutat lui David asupra lui Ghedur, că erau toți puternici la virtute, și povățuiau oștirea.

22. Că din zi în zi veneau în ajutorul lui David, până ce s'a făcut oștire mare, ca oștirea lui Dumnezeu.

23. Și acestea sunt numele căpeteniilor oștirii, cari au venit la David în Hevron, ca să dea lui împărăția lui Saul după cuvântul Domnului.

24. Fiii lui Iuda, cari purtau scuturi și sulice, șase mii opt sute, iscusii la războiu.

25. Din fiii lui Simeon viteji iscuși în război, șapte mii o sută.

26. Din fiii lui Levi, patru mii șase sute.

27. Iodze povățuitorul celor din neamul lui Aaron, și cu dânsul trei mii șapte sute.

28. Și Sadoc cel tânăr puternic la virtute, și ai casei tatălui său căpetenii douăzeci și doi.

29. Din fiii lui Veniamin din frații lui Saul trei mii, că mai mulți din ei erau încă păzitorii casei lui Saul.

30. Din fiii lui Elraim douăzeci de mii opt sute, puternici la virtute, oameni numiți după casele lor părințești.

31. Din jumătatea neamului lui Manase optsprezece mii, și aceștia s'au hotărât anume ca să vie să facă pre David împărat.

32. Din fiii lui Isahar, cari pricepeau și cunoșteau la vreme ce trebuie să facă Israil, căpeteniile lor două sute și toți frații lor cu dânsii.

33. Dela Zavulon, cari au ieșit

gata la războiu cu toate armele cele de războiu cincizeci de mii, că să ajute lui David nu cu mâinile goale.

34. Dela Neftalim căpetenii o mie, și cu ei de cei cu scuturi și cu sulice treizeci și șapte de mii.

35. Și delă Dan gata la războiu douăzeci și opt de mii opt sute.

36. Dela Asir, cari ieșise să ajute la războiu patruzeci de mii.

37. Și de cea parte de fordan de la Ruvim, delă Gad și delă jumătatea semînției lui Manase cu toate unellele de iuptă la războiu o sută douăzeci de mii.

38. Toți aceștia oameni războinici gătiți la rânduiala ostășească cu suflet de pace, și au venit în Hevron, ca să facă pre David împărat preste tot Israilul, și ceilalți din Israil cu un suflet ca să facă împărat pre David.

39. Și au fost acolo cu David trei zile mâncând și bând, că le-au fost gătiți lor frații lor.

40. Și vecinii lor până la Isahar, Zavulon și Neftalim, le aduceau lor cu cămile, cu asini, cu mușcoi și cu boi: mâncări, iăină, legături de smochine, stafide, vin, untdelemn și mulțime de viței și oi, că bucurie eră întru Israil.

CAP. 13.

Aducerea și așezarea sicriului nărturiei.

Și s'a sfătuit David cu boierii și cu cei mai mari preste mii și preste sute și cu toate căpeteniile.

2. Și a zis David către toată adunarea lui Israil: de vă place vouă și de va voi Domnul Dumnezeuul nostru, să trîntim la frații noștri cel rămași în tot pământul lui Israil, și împreună cu ei preoții și leviții din cetățile moșiilor sale să se adune la noi.

3. Și să mutăm sicriul Dumnezeului nostru la noi, că nu l-am mai cercetat din zilele lui Saul.

4. Și a zis toată adunarea să facă așa că bun este cuvântul acesta înaintea a tot poporul.

5. Și a adunat David pre tot Israilul dela hotarele Eghiptului și până la intrarea în munte, ca să aducă sicriul lui Dumnezeu din cetatea farim.

6. Și l-a adus David, și tot Israilul s'a suit în cetatea lui David, care era a ludei, ca să ducă de acolo sicriul lui Dumnezeu, Domnului cel ce șade pre Heruvimi unde s'a chemat numele lui.

7. Și a adus sicriul lui Dumnezeu în car non din casa lui Aminadav și Oza și frații lui aduceau cerul.

8. Iar David și tot Israilul de bucurie jucau înaintea lui Dumnezeu din toată puterea cu alăute, cu cobze, cu lăpșuri, cu chimvale și cu trâmbițe.

9. Și a venit până la aria lui Kidon, și a întins Oza mâna sa ca să șteie sicriul, căci cărmise vișelul.

10. Și s'a mânieat Domnul cu urgie pre Oza, și l-a lovit pre el acolo, pentru că a întins mâna sa la sicriul, și a murit acolo înaintea lui Dumnezeu.

11. Și s'a înfricat David căci au făcut Domnul tăiere în Oza, și a numit locul acela tăierea lui Oza, până în ziua aceasta.

12. Și s'a temut David de Dumnezeu în ziua aceea, zicând: cum voiu băga la mine sicriul lui Dumnezeu?

13. Și n'a băgat David la sine sicriul în cetatea lui David, ci l-a așezat în casa lui Avedarâ Heteul.

14. Și a șezut sicriul lui Dumnezeu în casa lui Avedarâ trei luni, și bine a cuvântat Dumnezeu pre Avedarâ și toate ale lui.

13. 5. 2 Imp. 6, 1-3.

CAP. 14.

Femeile și fiii lui David. Biruința lui David asupra Filistenilor.

A trimis Hiram împăratul Tirului la David soli și lemne de chedru și zidari și teslari de lemne, ca să-i zidească lui casă.

2. Și a cunoscut David că l-au făcut pre el Domnul împărat preste Israil, că s'a prea înălțat împărăția lui pentru poporul său Israil.

3. Și s'a mai luat David femei în Ierusalim, și i s'a mai născut lui fii și fete.

4. Și acestea sunt numele celor născuți în Ierusalim: Samaa, Sovav, Natan și Solomon,

5. Vaar, Elisa și Elifali,

6. Naghet, Nafat și Iafie,

7. Elisamae, Valiada și Elifala.

8. Și auzind cei de alt neam că s'a uns David împărat preste tot Israilul, s'au suit toți cei de alt neam să cerce pre David, și auzind David, a ieșit întru întâmpinarea lor.

9. Și a întrebat David pre Dumnezeu, zicând: de mă voiu ridică asupra celor de alt neam, da-i-vei pre ei în mâinile mele? Și au zis Dumnezeu lui: mergi, și voiu da pre ei în mâinile tale.

10. Și au venit cei de alt neam, și au tăbărit în valea uriașilor.

11. Și s'a suit în Vaal-farasin, și i-a lovit pre ei acolo David, și a zis David: tăiat-au în două Dumnezeu pre vrăjmașii mei în mâna mea, cum se taie apa, pentru aceea a chemat numele locului aceluia tăierea lui Vaal-farasin.

12. Și cei de alt neam au lăsat acolo pre dumnezeii săi, și a zis David să-i arză cu foc.

13. Și au mai adaos încă cei de

14. 2. 2 Imp. 5, 11. 3. 2 Imp. 5, 13.

8. 2 Imp. 5, 16.

9. 2 Imp. 5, 18.

12. 2 Imp. 5, 21.

alt neam, și au mai tăbărit în valea uriașilor.

14. Și iarăși a întrebat David pre Dumnezeu, și i-au zis lui Dumnezeu: nu merge asupra lor, întoarce-te dela ei, și fii în preajma lor aproape de peri.

15. Și va fi când vei auzi sgomot în marginea perilor, atunci să intri în luptă, că au ieșit Dumnezeu înaintea ta, ca să bată tabăra celor de alt neam.

16. Și a făcut David cum i-au poruncit Dumnezeu, și a lovit tabăra celor de alt neam dela Gavaon până la Gazira.

17. Și s'a vestit numele lui David în tot pământul, și Domnul au dat frica lui în toate neamurile.

CAP. 15.

Așezarea siciului în Ierusalim.

Și s'a făcut sieși casă în cetatea lui David, și a gătit loc siciului lui Dumnezeu, și i-a făcut lui cort.

2. Atunci a zis David: nu se cade să ridice siciul lui Dumnezeu fără numai Leviții, că pre ei i-au ales Dumnezeu ca să ridice siciul Domnului, și să slujească lui până în veac.

3. Și a adunat David pre tot Israilul în Ierusalim, ca să ducă siciul Domnului în locul, care l-a gătit lui.

4. Și a adunat David pre fiii lui Aaron și pre Leviți.

5. Din fiii lui Kaat: Urii căpetenia și frații lui, o sută douăzeci.

6. Din fiii lui Merari: Asea căpetenia și frații lui, două sute douăzeci.

7. Din fiii lui Gherson: foii căpetenia și frații lui, o sută treizeci.

8. Din fiii lui Elisafai: Semea căpetenia și frații lui, două sute.

9. Din fiii lui Hevron: Elii căpetenia și frații lui, optzeci.

10. Din fiii lui Oziil: Aminadav căpetenia și frații lui, o sută douăsprezece.

11. Și a chemat David pre Sadoc și pre Aviatar preoții și Leviții și pre foii, pre Urii, pre Asea, pre Semea, pre Elii și pre Aminadav.

12. Și le-a zis lor: voi sunteți căpeteniile caselor Leviților, curățiți-vă voi și frații voștri, ca să aduceți siciul Dumnezeului lui Israil, unde i-am gătit loc lui.

13. Pentrucă mai înainte nelind voi gata, ne-au tăiat în două Domnul Dumnezeu nostru pentrucă n'am cercat cu judecată.

14. Și s'au curățit preoții și Leviții, ca să sue siciul Dumnezeului lui Israil.

15. Și au luat fiii Leviților siciul lui Dumnezeu, cu drugi pre umeri precum le-a poruncit Moisi, cu cuvântul lui Dumnezeu după scriptură.

16. Și a zis David căpeteniilor Leviților: puneți pre frații voștri cântăreții cu organe, cu cobze, cu alăută și cu chimvale, ca să strige sus cu glas de bucurie.

17. Și au pus Leviții pre Eman fiul lui Ioil și dintre frații lui Asaf leciorul lui Varahia, și din fiii lui Merari frații lui, Etan leciorul lui Kiseu.

18. Și cu ei frații lor cei de al doilea: Zaharia, Oziil, Semiramot, Ieii, Elioil, Eliav, Vanea, Maasia, Matatia, Eifena, Machellia, Avdedom feii și Ozia portarii.

19. Și cântăreții: Eman, Asaf și Etan cu chimvale de aramă ca să facă să se auză.

20. Zaharia, Oziil, Semiramot, feii, Oni, Eliav, Maasea, Vanea cu cobze răsunătoare.

21. Și Matatia, Eifalul, Machenia.

Avdedom, feil și Ozia cu chitare cu opt coarde ca să sune tare.

22. Și Honenia mai marele Levilor, povășuitor cântăreșilor, că eră priceput.

23. Și Varahia și Elcană portarii sicriului.

24. Și Somnia, Iosafat, Natanail, Amasai, Zaharia, Vanaia și Eliezer preoții trâmbișau cu trâmbițele înaintea sicriului lui Dumnezeu, și Avdedom și feia portarii sicriului lui Dumnezeu.

25. Și eră David și bătrânii lui Israel și căpeteniile preste mii, mergeau să ridice sicriul legii din casa lui Avedară cu bucurie.

26. Și a fost dacă au întărit Dumnezeu pre Leviți a ridica sicriul legii Domnului, au junghiat sapte vite și sapte berbeci.

27. Și David eră îmbrăcat cu haine de vison, și toți Leviții carii ridicau sicriul legii Domnului, și cântăreșii și Honenia povășuitorul cântăreșilor celor ce cântau; iar David aveă efiod de vison.

28. Și tot Israelul duceă sicriul Domnului cu strigare și cu glas de bucurie, cu trâmbițe, cu chimvale răsunătoare, cu alăute și cu cobze.

29. Și a fost când a venit sicriul legii Domnului până la cetatea lui David, Meltiol fata lui Saul, s'a plecat pre fereastră, și a văzut pre împăratul David săltând și jucând, și i-a defăimat pre el în inima ei.

CAP. 16.

Întarcea lui David și rânduita slujbei Dumnezeiești.

Și au adus sicriul lui Dumnezeu, și i-au așezat în mijlocul cortului: care l-a înțins David lui, și a adus arderi de tot și jertfe de mântuire înaintea lui Dumnezeu.

2. Și dupăce a sfârșit David a aduce arderi de tot și jertfe de mântuire, a binecuvântat pre popor întru numele Domnului.

3. Și a împărțit la tot omul lui Israel dela bărbat până la femeie fiecăruia om o bucată de pâine, o bucată de carne și o scovardă.

4. Și a pus înaintea sicriului legii Domnului din Leviți să slujească, să strige, să mărturisească și să laude pre Domnul Dumnezeul lui Israel.

5. Asaf a fost mai întâiu, și al doilea după el: Zaharia, leil, Semiramot, leil, Mattatia, Eliav, Vanaia, Avdedom; feil cu organe, cu alăute și cu cobze; iar Asav cu chimvale răsunătoare.

6. Și Vanea și Oziil, preoții cu trâmbițe pururea înaintea sicriului legii lui Dumnezeu.

7. În ziua aceea atunci a rânduit întâiu David pre Asaf și frații săi a lăudă pre Domnul, cântând:

8. Mărturișiți-vă Domnului și chemați numele lui, vestiți întru neamuri lucrurile lui.

9. Cântați lui și-l lăudați pre el, spuneți la toți minunile lui, care le-au făcut Domnul.

10. Lăudați-vă întru numele cel sfânt al lui, veselească-se inima celor ce cantă bunăvoia lui.

11. Căutați pre Domnul, și vă înălțați, căutați fața lui pururea.

12. Aduceți-vă aminte de minunile lui care au făcut, de semnele lui și de judecățile gurii lui.

13. Sămânța lui Israel slugii sale, fili lui Iacov aleșii săi.

14. Acesta este Domnul Dumnezeul nostru, în tot pământul judecățile lui.

15. Aduceți-vă aminte în veac de

25. 2. Imp. 6, 12. 26. 2. Paral. 29, 21.
2. Imp. 6, 14. 29. 2. Imp. 6, 16.
16. 7. 2 Imp. 6, 17.

2. 2 Imp. 6, 18; 3 Imp. 8, 56.
3. 2 Imp. 6, 19. 6. Num. 10, 3.
5 Psalm 104, 1. 9. Isaia. 12, 4.
15. Fac. 17, 9.

așezământul de lege al lui, de cuvântul lui, care l-au poruncit întru o mie de neamuri,

16. Care l-au așezat lui Avraam, și jurământul său lui Isaac.

17. Și i-au pus pre el lui Iacov spre poruncă, și lui Israil spre legătură veșnică,

18. Zicând: fie vouă da pământul, lui Hanaan luniea moștenirii voastre.

19. Când erau ei la număr pușini, împușinași și nemernici într'însul.

20. Și au trecut din neam în neam, și dela o împărăție la alt popor.

21. N'au lăsat om să le facă lor strâmbătate, și au certat pentru dânsii împărași.

22. Nu vă atingeți de unșii mei, și întru prorociei mei nu vicleniți.

23. Cântați Domnului tot pământul, binevestiți din zi în zi mântuirea lui.

24. Vestiți întru neamuri slava lui, în toate noroadale minunilor lui.

25. Că mare este Domnul, și lăudat foarte, înfricoșat este mai pre sus decât toți dumnezeii.

26. Că toți dumnezeii neamurilor sunt idoli, iar Dumnezeuul nostru cerurile au făcut.

27. Mărirea și lauda este înaintea lui, tărie și înfrumusețe este în locul său.

28. Dați Domnului moștenirile neamurilor, dați Domnului slavă și tărie.

29. Dați Domnului slavă, numelui lui: luați daruri și aduceți înaintea feșii lui, și vă închinați Domnului în curțile cele slinite ale lui.

30. Să se teamă de fața lui tot pământul, să se îndrepteze pământul și să nu se clătească.

31. Să se veselească cerul, și să se bucure pământul, și să spuie întru neamuri: Domnul au împărășit.

32. Răsună-va marea cu plinirea ei, și lemnul câmpului și toate cele ce sunt într'însul.

33. Atunci se vor bucura lemnele dumbrăvii de fața Domnului, că au venit să judece pământul.

34. Mărturisiți-vă Domnului că este bun, că în veac este mila lui.

35. Și ziceți: mântuiește-ne pre noi Dumnezeuul mântuirii noastre, și ne adună pre noi și ne scoate din neamuri, ca să lăudăm numele tău cel sfânt, și să ne mărim întru laudele tale.

36. Binecuvântat este Domnul Dumnezeuul lui Israil din veac și până în veac, și tot poporul a zis amin. și așa au lăudat pre Domnul.

37. Și a lăsat acolo înaintea sicriului legii Domnului pre Asaf și pre frașii lui ca să slujească înaintea sicriului pururea din zi în zi.

38. Și Avdedom și frașii lui șasezeci și opt, și Avdedom fiul lui Iditun și Osa rânduiți portari,

39. Și pre Sadoc preotul și pre frașii lui preoșii înaintea cortului Domnului pre culmea din Gavaon.

40. Ca să aducă arderi de tot Domnului preste jertfelnicul arderilor de tot pururea dimineața și seara, și după toate cele scrise în legea Domnului, câte au poruncit fiilor lui Israil prin mâna lui Moisi robul lui Dumnezeu.

41. Și cu dânsul Eman și Iditun și ceilalți aleși anume, ca să laude pre Domnul că în veac este mila lui.

42. Și cu dânsii trâmbițe, și chimvale răsunătoare și organe ale cântărilor lui Dumnezeu, iar fiii lui Iditun portari.

43. Și s'a dus tot poporul fiecare la casa sa, și s'a întors David ca să binecuvinteze casa sa.

16. Fac. 23, 13. 19. Evr. 11, 13.
22. Ps. 104, 15. 23. Ps. 95, 1.
26. Isaia 42, 5.

34. Ps. 106, 1.
39. 3 Imp. 3, 4.
41. Eșire 29, 36, 39.

CAP. 17.

*Zidirea templului de David se amână,
Prorocie despre Mesia.*

A fost când lăcuia David în casa sa, a zis David către Natan prorocul: iată eu lăcuiesc în casă de chedru, și siciul legii Domnului supt piei.

2. Și a zis Natan către David: tot ce este în sufletul tău, iă. că Dumnezeu este cu tine.

3. Și a fost în noaptea aceea, s'a făcut cuvântul Domnului către Natan, zicând:

4. Mergi și zi către David robul meu: așa zice Domnul, nu vei zidi tu casă mie, ca să lăcuiesc eu întru înșă.

5. Că n'am lăcuit în casă din ziua care am scos pe Israel până în ziua aceasta, ci eram în cort și în popas.

6. Ori pe unde am trecut în tot Israelul, grăit-am eu vreodată vreunei seminții a lui Israel sau unuia din judecătorii, căroră am poruncit să pască pre poporul meu, zicând: căci nu mi-ași lăcut casă de chedru?

7. Și acum așa vei zice robului meu David: acestea zice Domnul atotputernicului: eu te-am luat pre tine dela stână și dela turme, ca să fii pășăuitor poporului meu Israel.

8. Și am fost cu tine ori încotro ai mers, și am ucis pre toți vrăjmașii tăi dela fața ta, și ți-am făcut fie nume, ca numele celor mari, cari au fost pre pământ.

9. Și voi pune loc poporului meu Israel, și-l voi răsădi pre dânsul, și va lăcut însuși, și nu se va griji mai mult, și nu va mai adaoge liul strâmbății al smeri pre dânsul ca la început.

10. Și din zilele care am pus judecători preste poporul meu Israel,

am smerit pre toți vrăjmașii tăi, și te voi crește pre tine și-ți va zidi fie Domnul casă.

11. Și va fi după ce se vor plini zilele tale și vei adormi cu părinții tăi, voi ridica sămânța ta după tine, care va fi unul din liii tăi, și voi găsi împărăția lui.

12. Acesta va zidi mie casă, și voi îndreptă scaunul lui până în veac.

13. Eu voi fi lui tată și el va fi mie liu, și mila mea nu o voi depărta dela el, precum o am depărtat dela cei ce au fost mai înainte de tine.

14. Și-l voi încredința pre el în casa mea și întru împărăția lui până în veac, și scaunul lui va fi îndreptat până în veac.

15. Toate cuvintele acestea și toată vederea aceasta înocmai așa le-a spus Natan către David.

16. Și a venit împăratul David și a șezut înaintea Domnului, și a zis: cine sunt eu Doamne Dumnezeule? Și ce este casa mea, că m'ai iubit pre mine până în veac?

17. Puține au fost acestea înaintea ta Dumnezeule! Si ai grăit de casa slugii tale de departe, și m'ai socotit ca o vedere a omului, și m'ai înălțat Doamne Dumnezeule!

18. Ce va mai adaoge încă David către tine, ca să-l mărești? Că tu știi pre robul tău.

19. Doamne, pentru robul tău ai făcut toată mărirea aceasta, și după inima ta, ca să arăși toate măririle tale.

20. Doamne, nu este asemenea ție și nu este Dumnezeu afară de tine, după toate câte am auzit întru urechile noastre.

21. Și nu este ca poporul tău Israel neam pre pământ, pre care să-l

17. 1. 2 Imp. 7, 2. 5, 3 Imp. 8, 16.
Ps. 77, 76. 9. 2 Imp. 7, 10.

13. Ps. 88, 27; Evc. 1, 5.

14. Luca. 1, 33. 20. Isaia. 43, 10-13.

21. A 2 Lege. 4, 7.

fi povăluit tu Dumnezeu, ca să-l răscumperi popor ție, ca să pui lui nume mare și strălucit, scoțând neamuri dela fața poporului tău, pre care l-ai răscumpărat din Eghipt.

22. Și ai dat pre poporul tău Israil popor ție până în veac, și tu Doamne te-ai făcut lor Dumnezeu.

23. Și acum, Doamne, cuvântul tău care l-ai grăit către robul tău și preste casa lui, să se adeverească până în veac, și ia precum ai grăit.

24. Și să se adeverească și să se mărească numele tău până în veac, zicând: Doamne! Doamne atotputernice! Dumnezeu lui Israil, și casa lui David robul tău va rămâneă îndreptată înaintea ta.

25. Că tu Doamne Dumnezeu meu ai deschis urechea robului tău, că vei zidi lui casă, pentru aceea a aflat îndrăzneală robul tău a se ruga înaintea feșii tale.

26. Și acum Doamne, tu ești în-suși Dumnezeu, și ai grăit robului tău bunătățile acestea.

27. Și acum ai început a binecuvânta casa robului tău, ca să fie în veac înaintea ta, că tu Doamne ai binecuvântat și binecuvintezi în veac.

CAP. 18.

Bineînțele lui David. Așezarea dregătorilor.

După acestea a bătut David pre cei de alt neam, și i-a pus pre fugă, și a luat Ghetul și satele ei din mâna celor de alt neam.

2. Și a bătut pre Moav, și au lost Moavitenii slugi lui David, aducând daruri.

3. Și a bătut David pre Adraazar împăratul Suvei în înat, când mergea să-și întindă puterea sa preste râul Efratului.

4. Și a luat dela el David o mie de care și șapte mil de cai și douăzeci de mii de oameni pedestri, și a stricat David toate carele, și a lăsat dintr'însele o sută de care.

5. Și au venit Sirienii din Damasc să ajute lui Adraazar împăratul Suvei, și a bătut David douăzeci și două de mii de oameni ai Sirienilor.

6. Și a pus David oștirea în Siria cea despre Damasc, și au lost lui David slugi aducând daruri, și a jutat Domnul pre David ori încotro mergea.

7. Și a luat David lanțurile cele de aur care erau preste slugiile lui Adraazar, și le-a adus în Ierusalim.

8. Și din Matavet și din cetățile cele aiese ale lui Adraazar a luat David aramă multă foarte, din care a făcut Solomon marea cea de aramă și stâlpii și uneltele cele de aramă.

9. Și a auzit Toa împăratul înmatului, că a bătut David toată puterea lui Adraazar împăratul Suvei.

10. Și a trimis pre Aduram fiul său la împăratul David să-l întrebe de cele de pace, și să-l binecuvinteze pre el, pentru că s'a rășboit asupra lui Adraazar, și l-a bătut pre el, că om împotrivnic eră Toa lui Adraazar.

11. Și toate uneltele cele de aur, de argint și de aramă, le-a alierosii împăratul David Domnului împreună cu argintul și cu aurul care l-a luat dela toate neamurile, dela Idumea, dela Moav, dela liii lui Ammon, dela cei de alt neam și dela Amalic.

12. Și Avesa fiul Saruiei a bătut optsprezece mii de Idumieni în valea sărilor.

13. Și a pus în vale oștire, și au lost toți Idumienii slugi lui David,

și ajută Domnul pre David ori încotro mergea.

14. Și a împărășit David preste tot Israilul, și iăceă judecată și dreptate la tot poporul său.

15. Și Ioav feciorul Saruiei eră preste oștire, și Iosafat feciorul lui Ahilud scriitor pentru aducere aminte.

16. Și Sadoc fiul lui Ahiof și Avimeleh fiul lui Aviatar preoști, și Sosa scriitor.

17. Și Vaneas feciorul lui Iodae eră preste Hereti și preste Feleti, și fiii lui David erau cei dintâiu ajutători împăratului.

CAP. 19.

Războiul lui David asupra Amonitilor.

Și a fost după acestea a murit Naas împăratul fiilor lui Amon, și a împărășit Anan fiul lui în locul lui.

2. Și a zis David: face-voi milă cu Anan feciorul lui Naas, precum a iăcut tatăl lui cu mine milă, și a trimis David soli, ca să-l mângâie pre el pentru moartea tatălui său, și au venit slugile lui David în pământul fiilor lui Amon la Anan, ca să-l mângâie pre el.

3. Și au zis boierii fiilor lui Amon către Anan: au doar pentru că cinstea David pre tatăl tău, a trimis să te mângâie? Au nu pentru ca să cerce cetatea, și să iscodească pământul au venit slugile lui la tine?

4. Și a prins Anan pre slugile lui David, și i-a ras pre dânșii și a tăiat hainele lor jumătate până la brâu, și i-a slobozit pre ei.

5. Și au venit să spuie lui David de oameni: și a trimis David înaintea lor, că erau oamenii baljocari foarte, și le-a zis împăratul: ședeți în Ierihon până vor crește barbele voastre, și apoi vă veți întoarce.

6. Și au văzut fiii lui Amon, că s'a rușinat poporul lui David, și a trimis Anan, și fiii lui Amon o mie de talanți de argint, ca să le năimească lor din Siria Mesopotamiei și din Siria Maaha și din Suva care și călărești.

7. Și s'a năimit treizeci și două de mii de care și pre împăratul din Maaha și pre poporul lui, și a venit și a tăbărât în preajma Midavei; și fiii lui Amon s'au adunat din cetățile lor, și au venit ca să se bată.

8. Și a auzit David, și a trimis pre Ioav și toată oastea celor tari.

9. Și au ieșit fiii lui Amon, și s'au rânduit la războiu lângă poarta cetății, și împărășii cari au venit au tăbărât deosebi în câmp.

10. Și văzând Ioav, că sunt în fața unli cu alții, ca să deă războiu asupra sa dinainte și dinapoi, a ales din toți voinicii lui Israil, și s'au rânduit împotriva Sirienilor.

11. Și celalt popor l-a dat pre mâna lui Avesa fratele său, și s'au rânduit în protiva fiilor lui Amon.

12. Și a zis: de mă vor învinge Sirienii, vei fi mie ajutor, iar de te vor învinge pre tine fiii lui Amon, te voi ajuta eu.

13. Îmbărbățează-te și să ne înțărăm, pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și Domnul ce este bun întru ochii lui va face.

14. Și s'a rânduit Ioav și tot poporul lui cu el împotriva Sirienilor la războiu, și a fugit de către dânșii.

15. Și fiii lui Amon văzând că au fugit Sirienii, au fugit și ei dela fața lui Avesai și dela fața lui Ioav fratele lui, și au venit în cetate, și a venit Ioav în Ierusalim.

16. Și văzând Sirienii că i-a biruit pre ei Israil, a trimis soli, și a

adus pre Sirienii cei dincolo de rîu, și Sofat mai marele oștirei lui Adraazar eră povățuitor înaintea lor.

17. Și s'a spus lui David, și a adunat David pre tot Israilul, și a trecut Iordanul, și a venit asupra lor și s'a rînduit asupra lor, și a stăruit David în preajma Sirienilor la războiu, și i-a bătut pre ei.

18. Și au fugit Sirienii dela fața lui Israil, și a sdorbit David din Sirieni șapte mii de care și patruzeci de mii de pedestri, și pre Sofat mai marele puterii l-a ucis.

19. Și văzînd slugile lui Adraazar, că au căzut dinaintea feșii lui Israil, a făcut cu David pace, și i-a slujit lui, și n'au vrut Sirienii să ajute mai mult fiilor lui Amon.

CAP. 20.

Războiul și biruința lui David asupra Amonitilor și Filistenilor.

A fost în anul al doilea cînd ieșiră împărașii la războiu, a scos Ioav toată puterea oștirii, și a stricat țara fiilor lui Amon, și a venit și a încunjurat Ravva, și David a șezut în Ierusalim, și a bătut Ioav Ravva, și o a stricat.

2. Și a luat David cununa împăratului lor de pre capul lui, și s'a allat că trage un talant de aur, și eră într'însa piatră scumpă, și a fost pusă pre capul lui David, și prăzi din cetate a adus multe foarte.

3. Și pre poporul cel dintr'însa l-a scos, și l-a lăsat cu fierăstrău și cu tesle de fier și cu securi; așa a făcut David tuturor fiilor lui Amon, și s'a întors David și tot poporul lui în Ierusalim.

4. Și a fost după acestea, și iar s'a făcut războiu în Gazer cu cei de alt neam, atunci a bătut Sofohe So-

sati pre Sefei cel din lîii uriașilor, și l-a smerit pre el.

5. Și s'a mai făcut încă războiu cu cei de alt neam, și a bătut Eleanan feciorul lui Iair pre Lahmi fratele lui Goliat Gheteuf, și lemnul sulii lui eră ca sulul pînzarilor.

6. Și s'a mai făcut încă războiu în Ghet și eră un om preste seamă mare și aveă cîte șase degete, toate degetele lui erau donăzeci și patru, și acesta eră strănepot uriașilor.

7. Si a ocărît pre Israil, și l-a bătut pre el Ionatan, feciorul lui Sama fratele lui David.

8. Aceștia s'au născut lui Rafa în Ghet, toți erau patru uriași, și au căzut în mîna lui David și în mîna slugilor lui.

CAP. 21.

Ciuma de trei zile pentru numărarea poporului.

Și s'a sculat diavol în Israil, și a îndemnat pre David, ca să numere pre Israil.

2. Și a zis împăratul David către Ioav și către mai marii oștirei: mergeți, numărați pre Israil dela Vrsavee și până la Dan, și aduceți la mine, ca să știu numărul lor.

3. Și a zis Ioav: să înmulțească Domnul pre poporul său cu o sută de părți mai mult decît sunt aceștia și ochii domnului meu împăratului să văză, au nu doamne al meu împărate, toți suntem slugi domnului meu? Căci cearcă domnul meu aceasta? De ce să îie spre păcat lui Israil.

4. Ci cuvîntul împăratului a biruit pre Ioav, și a ieșit Ioav, și a umblat prin tot Israilul, și a venit în Ierusalim.

5. Și a dat Ioav numărul cercețării poporului lui David, și eră tot Israilul o mie de mii și o sută de

21. 1. 2 Imp. 24, 1. 2. Jud. 20, 1.

18. 2 Imp. 10, 18.
20. 1. 2 Imp. 10, 7; și 11 1.
2. 2 Imp. 12, 30. 3. 2 Imp. 12, 31.
4. Is. Navi 21, 21; 2 Imp. 21, 18.

mii de bărbați cari purtau sable și
lii Iudei patru sute și șaptezeci de
mii de bărbați cari purtau sable.

6. Și pre Levi și pre Veniamin,
nu i-a numărat între ei, că nu plă-
ceă cuvântul împărașului, lui Ioav.

7. Și rău s'a arătat înaintea lui
Dumnezeu lucrul acesta, și au bătut
pre Israil.

8. Și a zis David către Dumne-
zeu: păcătuit-am foarte, făcând a-
cest lucru, și acum șterge răutatea
robului tău, că nebunește am lucrat
foarte.

9. Și au grăit Domnul către Gad
văzătorul, zicând:

10. Mergi și grăește lui David, zi-
când: așa zice Domnul, trei voi u a-
duce eu asupra ta, alege-ți fie una
dintru ele, și voi u face fie.

11. Și a venit Gad la David, și
i-a zis lui:

12. Așa zice Domnul: alege-ți fie
sau trei ani foamete sau trei luni să
iugi tu de fața vrăjmașilor tăi, și
sabia vrăjmașilor tăi să te apuce
pre tine, sau trei zile sabia Dom-
nului, și moarte pre pământ și înge-
rul Domnului să omoare întru toată
noștenirea lui Israil; și acum vezi
ce cuvânt voi u răspunde celui ce
m'au trimis pre mine.

13. Și a zis David către Gad: sunt
în mare strâmtorare de căteș-trele, ci
mai bine voi u cădeă în mâinile Dom-
nului, că multe sunt îndurările lui
foarte; iar în mâinile oamenilor nu
voi u cădeă.

14. Și au dat Domnul moarte în
Israil, și au căzut din Israil șapte-
zeci de mii de oameni.

15. Si au trimis Dumnezeu înger
în Ierusalim, ca să-l piarză, și când
îl pierdeă, au văzut Domnul și i-au
părut rău pentru răul acela, și au zis
îngerului celui ce pierdeă: ajungă-ți,

trage-ți mâna ta, și îngerul Domnu-
lui stă în aria lui Orna Ievuseul.

16. Și a ridicat David ochii săi,
și a văzut pre îngerul Domnului stând
între pământ și între cer, și sabia
lui scoasă în mâna lui, și înfinsă
asupra Ierusalimului, și au căzut Da-
vid și bătrânii lui Israil pre fața lor
îmbrăcați cu saci.

17. Și a zis David către Dumne-
zeu. au nu eu am zis ca să se nu-
mere poporul? Eu sunt cel ce am
păcătuit, și mult rău am făcut, dar
această furmă ce a făcut? Doamne
Dumnezeule fie mâna ta preste mine
și preste casa tatălui meu, și nu
preste poporul tău, ca să-l pierzi
Doamne.

18. Și îngerul Domnului a zis lui
Gad, să spună către David, ca să
se suie să facă jertfelnic Domnului
în aria lui Orna Ievuseul.

19. Si s'a suit David după cuvân-
tul lui Gad, care l-a grăit întru nu-
mele Domnului.

20. Și întorcându-se Orna, a vă-
zut pre înger; și el cu cei patru lii
ai lui s'a ascuns, că Orna treieră
grâu.

21. Și a venit David la Orna, și
Orna a ieșit din arie, și s'a închi-
nat lui David cu fața pre pământ.

22. Și a zis David către Orna: dă
mie locul tău cel de arie, și voi u zidi
într'însul jertfelnic Domnului, pre ar-
gint cât prețuește mi-l dă, ca să în-
cezeze bătaia din popor.

23. Și a zis Orna către David: ia-l
și facă domnul meu împărașul ce
este bine înaintea lui; iată am dat
vîței pentru ardere de tot și plugul
pentru lemne și grăul pentru jertfă,
toate le-am dat.

24. Și a zis împărașul David lui
Orna: nu, ci voi u să cumpăr cu ar-
gint, cât prețuește, că nu voi u lua
ale tale Domnului, ca să aduc ar-
dere de tot în dar Domnului.

1. 2 Imp. 12, 13. 12 2 Imp. 24, 13.
15. Fac. 6, 6; Ionă 3, 10.

25. Și a dat David lui Orna pentru locuș lui sicli de aur cumpăniți șase sute.

26. Și a zidit acolo David jertfelnic Domnului, și a adus arderi de tot și jertle de mântuire, și a strigat către Domnul, și l-au auzit pre el cu loc din cer preste jertfelnicul arderii de tot, și a mistuit arderea de tot.

27. Și au zis Domnul către inger și a băgat sabia în teaca ei.

28. În vremea aceea dacă a văzut David că l-au ascultat Domnul în ariea lui Orna levuseu, a jertfit acolo.

29. Și cortul Domnului care l-a făcut Moisi în pustie, și jertfelnicul arderilor de tot în vremea aceea eră în culmea cea din Gavaon.

30. Și n'a putut David să meargă până acolo să întrebe pre Dumnezeu, pentrucă se grăbea la vederea sabiei ingerului Domnului.

CAP. 22.

Pregătiri pentru zidirea casei Domnului.

Și a zis David: aceasta este casa Domnului Dumnezeu, și acesta este jertfelnicul spre arderea de tot a lui Israil.

2. Și a zis David: să adune pre toți veneticii cei din pământul lui Israil, și a pus ciopliitori să cioplească pietre netezite, ca să zidească casă lui Dumnezeu.

3. Și fier mult pentru cuiele ușilor și ale porților, și pentru jăfani a gătit David, și aramă multă lăză măsură.

4. Și lemne de chedru fără de număr, că aduceau Sidonenii și Tirlenii lemne de chedru mulțime lui David.

5. Și a zis David: Solomon fiul

meu prunc tânăr este, și casa care se va zidi Domnului trebue să fie foarte mărită și vestită, și o voiu găti lui slăvită în tot pământul; și a gătit David o mulțime înaintea de moartea sa.

6. Și a chemat pre Solomon fiul său, și i-a poruncit lui ca să zidească casa Domnului Dumnezeuului lui Israil.

7. Și a zis David lui Solomon: fiule! Eu am avut în suflet, ca să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeu.

8. Și a lost către mine cuvântul Domnului zicând: sânge mult ai vărsat, și rășboaie mari ai făcut, nu vei zidi casă numelui meu, pentrucă sânge mult ai vărsat pre pământ înaintea mea.

9. Iată liu se naște fie, acesta va fi bărbatul odihnei, și-l voi odihni pre el de toți vrăjmașii lui de prin prejur, că Solomon va fi numele lui, și pace și liniște voi da preste Israil în zilele lui.

10. Acesta va zidi casă numelui meu, și el va fi mie fiu, și eu voi fi lui tată, și voi îndreptă scaunul împărăției lui în Israil până în veac.

11. Și acum fiul meu, va fi cu tine Domnul, și te va spori și vei zidi casă Domnului Dumnezeuului tău, precum au grăit de tine.

12. Deci, deă fie Domnul înțelepciune și înțelegere, și să te întărească preste Israil, și să păzești și să faci legea Domnului Dumnezeuului tău.

13. Atunci te vei spori, de vei păzi să faci poruncile și judecățile, care le-au poruncit Domnul lui Moisi pentru Israil, îmbărbătează-te și te întărește, și nu te teme, nici te speria.

14. Și eu din sărăcia mea am gătit pentru casa Domnului talanți de

25. 2 Imp. 24, 24. 26. 2 Paral. 3, 1; Lev. 9, 24. 29. Eșire 36, 2, 8, 9.

22. 2, 3 Imp. 9, 31; 2 Paral. 2, 17.

5. 3 Imp. 3, 7.

8. 2 Imp. 7, 5; 3 Imp. 5, 3.

9. 2 Imp. 12, 24; 3 Imp. 4, 25.

10. 2 Imp. 7, 13. 11. 3 Imp. 5, 5.

12. 2 Imp. 7, 14. 13. Is. Navi 1, 6.

aur o sută de mii și de argint tianji o mie de mii, și aramă și fier fără de măsură, că cu grămada este, și lemne și pietre am gătit, și la acestea vei adaoage.

15. Și cu tine sunt mulți lucrători, meșteri și cloplitori de pietre și teslari de lemne, toți învățați la tot lucrul.

16. La aur, la argint, la aramă și la fier nu este număr, scoală-te și fă, și Domnul va fi cu tine.

17. Și a poruncit David tuturor boierilor lui Israil să ajute lui Solomon fiul său.

18. Au nu este Domnul cu voi? Și au dat odihnă prin prejur, că au dat în mâinile voastre pre cei ce lăcuesc pământul, și s'a supus pământul înaintea Domnului și înaintea poporului lui.

19. Acum dați inimile voastre și sufletele voastre, ca să căutați pre Domnul Dumnezeul vostru, și vă scuați și zidiți biserica Domnului Dumnezeului vostru, ca să băgați sicriul legii Domnului și uneltele cele sfinte ale lui Dumnezeu în casa, care se va zidi în numele Domnului.

CAP. 23.

Numărul, rânduiala și slujba Leviților.

David fiind bătrân și plin de zile, a făcut împărat pre Solomon fiul lui în locul său preste Israil.

2. Și a adunat pre toți boierii lui Israil și pe preoți și pre Leviți.

3. Și s'au numărat Leviții dela treizeci de ani în sus, și a fost numărul lor pe cap, bărbați treizeci și opt de mii.

4. Dintr'aceștia au fost cârmuitori preste lucrurile casei Domnului douăzeci și patru de mii, și logofeți și judecători șase mii.

5. Și patru mii portari și patru mii cântăreți ai Domnului cu uneltele care le-au făcut să laude pre Domnul.

6. Și i-a împărțit pre ei David făcându-le rând pre zi fiilor lui Levi: lui Gherson, lui Kaat și lui Merari.

7. Și lui Gherson, lui Edan și lui Semei.

8. Fiii lui Edan, căpetenia leil, Zitan și foil, trei.

9. Și fiii lui Semei: Salomit, feil și Aran, trei, aceștia sunt căpeteniile familiilor lui Edan.

10. Și fiilor lui Semei: Iet, Ziza; Ioaș și Veria, acești patru sunt fiii lui Semei.

11. Și eră fei căpetenia și Ziza al doilea, Ioaș și Veria n'au înmulțit lii, pentru aceea s'a numărat într'o casă și într'o rudenie.

12. Fiii lui Kaat: Amvram, Iezaar, Hevron, Ozil, patru.

13. Fiii lui Amvram: Aaron și Moisi și s'a oșebit Aaron a sfinși slintele slintelor, el și liii lui până în veac, ca să lămâieze înaintea Domnului, să slujească lui și să se roage numelui lui până în veac.

14. Și Moisi omul lui Dumnezeu, fiii lui s'au chemat în neamul lui Levi.

15. Fiii lui Moisi: Ghirsam și Eliezer.

16. Fiii lui Ghirsam: Suvail căpetenia.

17. Și erau liii lui Eliezer: Ravia căpetenia, și n'a avut Eliezer alți fii, și fiii lui Ravia s'au înmulțit foarte.

18. Fiii lui Isaar: Salomoi căpetenia.

19. Fiii lui Hevron: Ieria căpetenia, Amaria al doilea, Ieziif al treilea, Iechemias al patrulea.

20. Fiii lui Ozil: Miha căpetenia și Isia al doilea.

17. 29, 3-5.
23. 1. 3 Imp 1, 1. 3. Num. 4, 3.

6. Fac. 46, 11. 15. Eșire 6, 20; Evrei 5, 4.
15. Eșire 2, 22; 18, 4.

21. Fiii lui Merari: Mooli și Musi; fiii lui Mooli: Eleazar și Kis.

22. Și a murit Eleazar, și n'a avut feciori, fără numai fete, și se-au luat pre ele fiii lui Kis frații lor.

23. Fiii lui Musi: Mooli, Eder și Iarimot, trel.

24. Aceștia sunt fiii lui Levi, după casele familiilor lor, căpeteniile familiilor lor, după socoteala lor, după numărul numelor lor, după capul lor, cari fac lucrurile slujbei casei Domnului, dela douăzeci de ani în sus.

25. Că a zis David: odihnit-au Domnul Dumnezeu lui Israel pre poporul său, și va lăcu în Ierusalim până în veac.

26. Și Leviții nu mai purtau cortul și toate vasele cele de slujba lui.

27. Că întru poruncile lui David cele mai de pre urmă este numărul fiilor lui Levi dela douăzeci de ani în sus.

28. Că i-a pus pre ei sub mâna lui Aaron, ca să slujască în casa Domnului, în curți și în cămări și la curățirea tuturor celor sfinte și la lucrurile slujbei casei lui Dumnezeu.

29. Și la pâinile punerii înainte și la făina jertfei și la plăcintele cele de azime și la ligăi și la cele frământate și la toată măsura.

30. Și a slă dimineața și seara, a lăudă și a se mărturisi Domnului.

31. Și preste toate cele ce se aduc spre ardere de tot Domnului în sâmbete și la lunele noi și la sărbători după număr și după rânduiala lor, totdeauna înaintea Domnului.

32. Și să facă paza la cortul mărturie, și paza sfintei și paza fiilor lui Aaron fraților lor, ca să slujască în casa Domnului.

CAP. 24.

Cetele preoților.

Și cetele fiilor lui Aaron, fiii lui Aaron: Nadav, Aviud, Eleazar și Itamar.

2. Și a murit Nadav și Aviud înaintea tatălui lor, și aceștia n'au avut fii, și au preoțit Eleazar și Itamar fiii lui Aaron.

3. Și i-a împărțit pre ei David și Sadoc din fiii lui Eleazar și Ahimeleh din fiii lui Itamar, după rânduiala lor, după slujba lor și după casele lor părintești.

4. Și s'au allat din fiii lui Eleazar mai mulți între boierii puterilor, de cât fiii lui Itamar, și i-au rânduit din fiii lui Eleazar căpetenii preste casele părintești, șasesprezece, și fiii lui Itamar după casele părintești, opt.

5. Și i-a împărțit pre ei cu sorți, pre unii și pre alții dintre fiil lui Eleazar și dintre fiii lui Itamar, că erau căpetenii celor sfinte și mai marii Domnului.

6. Și i-a scris pre ei Samea fiul lui Natanail logofătul din Levi înaintea împăratului și a boierilor, Sadoc preotul și Ahimeleh fiul lui Aviatar și căpeteniile părintești a preoților și a Leviților ai casei părintești câte unul lui Eleazar și câte unul lui Itamar.

7. Și a ieșit sorful cel dintâiu lui Ioarim, lui Iedai al doilea,

8. Lui Hariv al treilea, lui Seorim al patrulea,

9. Lui Melhia al cincilea, lui Meliamin al șaselea,

10. Lui Kos al șaptelea, lui Avia al optulea,

11. Lui Iisui al nouălea, lui Sehenia al zecelea,

12. Lui Eleavi al unsprezecelea, lui Iachim al douăsprezecelea,

22. Num. 36, 8.

24. Num. 8, 24; 2 Paral. 31, 17.

30. Egre 29, 39.

32. Lev. 8, 35.

24. 2. Lev. 10, 2; Num. 26, 61, 3, 4; 26, 61, 5, 2 Imp. 8, 17. 6. 2 Imp. 8, 17.

10. Lucă 1, 5.

13. Lui Opla al treisprezecelea,
lui Iesvaal al patrusprezecelea,

14. Lui Velga al cincisprezecelea,
lui Emir al șasesprezecelea,

15. Lui Hizin al șaptesprezecelea,
lui Alesi al optsprezecelea,

16. Lui Fetea al nouăsprezecelea,
lui Ezechil al douăzecelea,

17. Lui Ahim al douăzeci și unulea,
lui Gamul al douăzeci și douălea,

18. Lui Adale al douăzeci și trei-
lea, lui Maase al douăzeci și patru-
lea.

19. Acesta este numărul lor, după
slujba lor a intra în casa Domnu-
lui după rânduiala lor, prin mâna
lui Aaron tatăl lor, precum au po-
runcit Domnul Dumnezeu lui Israel.

20. Și fiilor celorlalți ai lui Levi,
fiilor lui Amvram, căpetenia Sovail,
fiilor lui Sovail, Iedia.

21. Și lui Raaviea, Iesia,

22. Și lui Isaar, Salomot; liilor
lui Salomot, Iat.

23. Fiii lui Ecdiu: Amadea al doi-
lea, Iaziil al treilea, fecmoam al pa-
trulea.

24. Fiilor lui Ozil: Miha, fiii lui
Miha: Samir.

25. Frațele lui Miha: Isia și fiul
lui Isia: Zaharia.

26. Fiii lui Merari: Mooli și Musi,
fii lui Ozia, fiii lui Voni,

27. Fiii lui Merari din Ozia, fiii
lui Isoam, și Sachur și Aval.

28. Lui Mooli: Eleazar și Tamar,
și a murit Eleazar, și n'a avut fe-
ciori.

29. Lui Kis, fiii lui Kis: Ierameil.

30. Și fiii lui Musi: Mooli, Eder
și Ierimot, aceștia sunt fiii Leviilor,
după casele lor părintești.

31. Și au luat și ei sorți ca și
frații lor fiii lui Aaron înaintea îm-
păratului, și Sadoc și Ahimeleh și
căpeteniile părintești ale preoților și
ale Leviilor; căpetenia de părinți
Araav, ca și frații lui cei mai tineri.

CAP. 25.

Cetele cântăreților.

Și David împăratul cu căpeteniile
Șpucerii a pus la slujbe pre fiii lui
Asaf, ai lui Eman și al lui Iditun,
carii să cânte cu cobze, cu alăute
și cu chimvale, și a fost numărul
lor pe cap al celor ce slujesc după
slujbele lor.

2. Fiii lui Asaf: Sachur, Iosif și
Natanias și Erail: fiii lui Asaf carii,
erau la împăratul.

3. Lui Iditun, fiii lui Iditun: Go-
dolia, Suri, Isia, Asavia și Mattatia
după tatăl lor Iditun, cu cobze ră-
sunând mărturisire și laudă Dom-
nului.

4. Lui Eman, fiii lui Eman: Vu-
chia, Mattania, Ozil, Suvail, Ieri-
mot, Anania, Anan, Eliata, Godolati,
Remeviezer, Iesvasacă, Maliti, Oviri
și Meazol.

5. Toți aceștia sunt fiii lui Eman
celui ce răspunde împăratului cu
cuvintele lui Dumnezeu a înălța cor-
nu, și au dat Dumnezeu lui Eman
patrusprezece feciori și trei fete.

6. Toți aceștia cu tatăl lor lău-
dând în casa lui Dumnezeu în chim-
vale și în alăute și în cobze spre
slujba casei lui Dumnezeu lângă îm-
păratul Asaf, Iditun și Eman.

7. Și a fost numărul lor cu frații
lor cei învățați a cântă Domnului,
toți cei ce erau iscusiți, două sute
optzeci și opt.

8. Și au luat și ei sorți să fie în
rând cel mic, și cel mare din cei
desăvârșiți și din cei ce învăță.

9. Și a ieșit sorțul cel dinău a
fiilor lui și a fraților lui, din Asaf:
Iosif, al doilea Godolia cu fiii lui și
frații lui doisprezece.

10. Al treilea Zachur, fiii lui și fra-
ții lui, doisprezece.

11. Al patruzelea Iesri, fiii lui și fra-
ții lui, doisprezece.

12. Al cincelea Natan, fiii lui și frații lui, doisprezece.

13. Al șaselea Vuchia, liii lui și frații lui, doisprezece.

14. Al șaptelea Iseriil, liii lui și frații lui, doisprezece.

15. Al optulea fosia, fiii lui și frații lui, doisprezece.

16. Al nouălea Mattania, liii lui și frații lui, doisprezece.

17. Al zecelea Semeia, fiii lui și frații lui, doisprezece.

18. Al unsprezecelea Asrii, liii lui și frații lui, doisprezece.

19. Al doisprezecelea Asavia, liii lui și frații lui, doisprezece.

20. Al treisprezecelea Suvail, liii lui și frații lui, doisprezece.

21. Al patrusprezecelea Mattatia, liii lui și frații lui, doisprezece.

22. Al cinsprezecelea ferimot liii lui și frații lui, doisprezece.

23. Al șasesprezecelea Anania, liii lui și frații lui, doisprezece.

24. Al șaptesprezecelea Iesvasacă, liii lui și frații lui, doisprezece.

25. Al optsprezecelea Anania, liii lui și frații lui, doisprezece.

26. Al nouăsprezecelea Malliil, liii lui și frații lui, doisprezece.

27. Al douăzecilea Eliata, liii lui și frații lui, doisprezece.

28. Al douăzeci și unulea Otiri, liii lui și frații lui, doisprezece.

29. Al douăzeci și douălea Gotofai, liii lui și frații lui, doisprezece.

30. Al douăzeci și treilea Miazot, liii lui și frații lui, doisprezece.

31. Al douăzeci și patrulea Rometiez, liii lui și frații lui, doisprezece.

CA. 26.

Portarii, câmărașii și judecătorii.

Și cetele porților, liii lui Koreim: Mosclamia din liii lui Asaf.

2. Și lui Mosclamia fiul cel întâiu

26. 1. 9, 17.

născut eră Zaharia, Iadiil al doilea, Zavadia al treilea, fenuil al patru-lea, Iolam al cincilea,

3. Ionatan al șaselea, Elionai al șaptelea, Avdedom al optulea.

4. Și liii lui Avdedom erau: Samias întâiu născut, Iozavat al doilea, Iotat al treilea, Sahar al patru-lea, Natanail al cincilea,

5. Annil al șaselea, Isahar al șaptelea, Feiafi al optulea, că l-au binecuvântat pre el Dumnezeu.

6. Și lui Samea fiul lui s'a născut fiu a celui întâiu născut al lui Rose casa cea părintească a lui, că puternici erau.

7. Fiii lui Samei: Otni, Rafail, Ovid, Elzavat, Ahiud, oameni tari, Eliu, Savahia și Isvacom.

8. Toți din liii lui Avdedom, ei și liii lor și frații lor îndemânatici la slujbă, toți ai lui Avdedom șasezeci și doi.

9. Și lui Mosclamia, liii și frații optsprezece vornici.

10. Și lui Osa din liii lui Merari, căpetenia Semri, că nu eră întâl născut, dar l-a lăcut pre el tatăl lui căpetenie cetei a doua.

11. Helchias al doilea, Tavle al treilea, Zaharia al patru-lea, toți aceștia lii și frați lui Osa, treisprezece.

12. Aceștia sunt cei rânduiți la porți, din căpeteniile celor tari la slujbe zilnice ca și frații lui la slujbă în casa Domnului.

13. Și a aruncat sorți pe mic și pe mare, după casele lor părintești pentru fiecare poartă.

14. Și a căzut sorțul celor despre răsărit lui Selemia; iar lui Zaharia fiul lui Soaz, al lui Melhia, i-a aruncat sorți și a ieșit sorțul spre miazănoapte.

15. Lui Avdedom spre miazăzi, dinaintea casei lui Eselim.

13, 24, 30, 31.

16. far Sefrim al lui Osà spre apus după poarta treptelor spre cămară, streaje în preajma strejii.

17. Spre răsărit Leviși șase pe zi, spre miazănoapte patru pe zi, spre miazăzi patru pe zi și la Esefim câte doi, cu schimbul.

18. Și lui Osà spre apus după poarta cămării trei streje în preajma strejii suirii, spre răsărit șase pe zi și spre miazănoapte patru și spre miazăzi patru și la Esefim doi cu schimbul și spre apus patru și la cărare doi cu schimbul.

19. Acestea sunt cetele portarilor fiilor lui Korè și fiilor lui Merari.

20. Și Levișii frații lor erau preste vistierile casei Domnului și preste vistierile celor sfințite.

21. Fiii lui Ladan, aceștia, fii lui Ghirson; lui Ladan căpeteniile caselor părintești a lui Ladan, lui Ghirson, Ieii.

22. Fiii lui Ieii: Zeton și Ieii frații, preste vistierile casei Domnului.

23. Lui Amvram și Isaar, Hevron și Ozii.

24. Și Suvail al lui Ghirsam al lui Moisi preste vistierii.

25. Și fratelui său Eliezer: Revia fiu, Iosia, Ioram, Zehri și Salomot.

26. Acest Salomot și frații lui preste toate vistierile sfintelor, care le-a alierosit David împăratul și căpeteniile caselor părintești cei preste mii și preste sule și mai marii oștirii,

27. Care le-a luat din cetăți și din prăzi, și a alierosit dintr'însele, ca să nu se întârzie zidirea casei lui Dumnezeu.

28. Și preste toate cele sfinte ale lui Dumnezeu, care le-a sfințit Samuil prorocul și Saul fiul lui Kis și Avenir fiul lui Nir și Ioav fiul Saruei, tot ce s'a sfințit prin mâna lui Salomot și a fraților lui.

29. Lui Isaar Honenia și fiii lui

la lucrul cel dinafară preste Israil a logofeși și a judecă.

30. Lui Hevron, Asavia și frații lui, bărbați puternici, o mie șapte sufe, spre povățuirea lui Israil dincolo de Iordan despre apus la toată slujba Domnului și lucrul împăratului.

31. Lui Hevront, Uria căpetenia Hevronenilor după nașterile lor, după casele părintești, în anul al patruzecilea al împărăției lui s'a căutat, și s'a allat om tare întru ei în Iasirul Galaaditeni.

32. Și frații lui feciori tari două mii și șapte sufe căpeteniile caselor părintești, și i-a pus pre ei David împăratul preste Ruvim, preste Gad și preste jumătatea neamului lui Manasi, spre toată porunca Domnului și cuvântul împăratului.

CAP. 27.

Alți dregători ai lui David.

Și fiii lui Israil după numărul lor căpeteniile caselor părintești cei preste mii și preste sufe, și logofeșii, cari slujesc împăratului și în tot cuvântul împăratului după cete, și la toată porunca ce intră și iese din lună în lună, în toate lunele anului, o ceață douăzeci și patru de mii.

2. Și preste ceata cea dinlău a lunii dinlău, Ievoaz al lui Zavdiil preste ceata sa douăzeci și patru de mii.

3. Din fiii lui Fares căpetenie preste toate căpeteniile oștirii în luna dinlău.

4. Și preste ceata lunei a doua eră Dodia al lui Hoc, și povățuitorul cetei lui Machelfoi, într'acăriua ceață erau douăzeci și patru de mii de viteji.

5. A treia căpetenie în luna a treia eră Vaneas al lui Iodae preotul în-

12. 2 Paral. 19, 11.
27. 2. 2 Imp. 23, 8.

Într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

6. Acest Vaneas eră mai tare între cei treizeci, și eră preste cei treizeci, și preste ceata lui eră Zovad fiul lui.

7. Al patrulea în luna a patra eră Asail fratele lui Ioav și Zavadia fiul lui și frații, într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

8. Al cincilea în luna a cincia eră povățuitor Samaot al lui Iesrae, într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

9. Al șaselea în luna a șasea eră Odutas al lui Echis Techuianul într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

10. Al șaptelea în luna a șaptea eră Hellis cel din Falus din fiii lui Elraim, într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

11. Al optulca în luna a opta Sovohai Usalticanul al lui Zarai, într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

12. Al nouălea în luna a noua Aviazer cel din Anatot din pământul lui Veniamin într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

13. Al zecelea în luna a zecea Meira cel din Netolat al lui Zarai, într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

14. Al unsprezecelea în luna a unsprezecea Vaneas cel din Faraton, din fiii lui Elraim într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

15. Al doisprezecelea în luna a doisprezecea Hoidia cel din Netolat al lui Gotonii, într'acăruiă ceată erau douăzeci și patru de mii.

16. Preste semințiile lui Israil, preste ale lui Ruvim eră povățuitor Eliezer al lui Zehri, preste ale lui Simeon eră Salatia al lui Maaha.

17. Preste ale lui Levi eră Asavia al lui Kamul; preste ale lui Aaron, Sadoc.

18. Preste ale lui Iuda eră Eliav din frații lui David; preste ale lui Issahar eră Amvri al lui Mihail.

19. Preste ale lui Zavulon eră Samaia al lui Avdiu; preste ale lui Neftali eră ferimot al lui Oziil.

20. Preste ale lui Elraim eră Ozi al lui Oziu; preste jumătatea seminției lui Manasi eră Ioil feciorul lui Fadaia.

21. Preste cealaltă jumătate din seminția lui Manasi, care eră în pământul Galaadului eră Iadai al lui Zadeu; preste fiii lui Veniamin eră fasiil al lui Avenir.

22. Preste ale lui Dan eră Azariil al lui Ioav. Aceștia sunt căpeteniile părintești ale semințiilor lui Israil.

23. Și n'a numărat David pre ei dela douăzeci de ani în jos, că au zis Domnul că va înmulți pre Israil ca stelele cerului.

24. Și Ioav al Sarulei a început a număra în popor, și n'a săvârșit, și s'a făcut într'acestea urgie preste Israil, și nu s'a osebii numărul în cartea cuvintelor anilor împăratului David.

25. Și preste vistierile împăratului eră Asmot al lui Odiil, și preste vistierile cele din țarină și cele din sate, cele din sălașuri, cele din furnuri eră Ionatan al lui Ozia.

26. Și preste plugarii, lucrători de pământ eră Ezdri al lui Heluv.

27. Și preste vii eră Semei cel din Rail, și preste vistierile cele de vin eră Zavdei al lui Sefni.

28. Și preste maslinii și smochinii cei din câmp eră Valean Ghe-doriteanul, iar preste vistierile untului defemn eră Ioas.

29. Și preste boii cei păscători din Saron eră Satrai Saroniteanul, și preste boii cei din văi eră Sofat al lui Adai.

30. Preste cărnile eră Avia Isma-

illeanul; iar preste asini eră Iadai cel din Meraton.

31. Și preste oi eră Iaziz Agarieanul, toți aceștia erau cărmuitori boierilor lui David împăratul.

32. Ionatan fratele tatălui lui David eră sfetnic om înțelept și cărturar, și Ieii al lui Ahami cu fiii împăratului.

33. Și Ahitofel eră sfetnic împăratului, și Husi eră cel dinădu prieten al împăratului.

34. Și după Ahitofel eră Iodai al lui Vaneu, și Aviatar și Ioav mai marele oștirei împăratului.

CAP. 28.

Sfătuirea cea din nouă a lui David pentru zidirea casei Domnului.

Și a adunat David pre toți boierii lui Israil, pre căpeteniile judecătorilor și ale neamurilor pe fiecare zi, și pre toate căpeteniile cetelor celor rânduite pentru paza împăratului, și pre mai marii preste mii și preste sute și pre cei ce păzeau visteriile și pre cei ce erau preste averile lui și preste toată agonisia împăratului și a fiilor lui, și pre fameni și pre cei puternici și pre războinicii oștirei în Ierusalim.

2. Și a stăruit David în mijlocul adunării, și a zis: ascultați-mă frații mei și poporul meu, eu am avut în inimă să zidesc casă de odihnă siciului legii Domnului, și să zădăresc picioarelor Domnului nostru, și am găsit cele de lipsă la lăcaș.

3. Și Dumnezeu au zis: nu vei zidi mie casă, ca să se numească numele meu preste ea, că om războinic ești tu și sânge ai vărsat.

4. Și m'au ales Domnul Dumnezeu lui Israil din toată casa tatălui meu să iu împărat preste Israil

în veac, că întru Iuda au ales împărăția, și din casa Iudii casa tatălui meu și din fiii tatălui meu pre mine m'au voit să iu împărat preste tot Israilul.

5. Și din toți fiii mei, că mulți îi mi-au dat mie Domnul, au ales pre Solomon fiul meu să șază pre scaunul împărăției Domnului preste Israil.

6. Și mi-au zis mie Dumnezeu: Solomon fiul tău va zidi casa mea și curtea mea, că l-am ales pre el să-mi fie mie fiu, și eu să-i fiu lui tată.

7. Și voi îndreptă împărăția lui până în veac, de va fi tare întru paza poruncilor mele și a judecăților mele, ca în ziua aceasta.

8. Și acum înaintea a toată adunarea Domnului și în urechile Dumnezeului nostru, păziți și căutați toate poruncile Domnului Dumnezeului nostru, ca să moșteniți pământul cel bun, și să dați moștenire fiilor voștri după voi până în veac.

9. Și acum Solomoane fiule! Cunoaște pre Dumnezeul părinților tăi, și slujește lui din toată inima și cu sufletul voitor, că toate inimile le cerea Domnul, și tot gândul știe; de-l vei căuta pre el, se va afla ie, și de-l vei părăsi pre el, te va părăsi până în slărșit.

10. Vezi acum, că Domnul te-au ales pre tine, ca să zidești lui casă de sfîșenie, întărește-te și să faci.

11. Și a dat David lui Solomon fiului său forma bisericii și a caselor și a chiilor și a foisoarelor și a cămărilor celor dinăuntru și a casei împăcării.

12. Și forma, care a avut întru duhul său, a curților casei Domnului și a tuturor cămărilor celor de prin prejur, cea a cămărilor ca-

23. 2 Imp. 13, 37.
28. 3. 2 Imp. 7, 13.

5. Injel. 9, 7. 7. Ps. 88, 4, 5, 36.
9. 1 Imp. 16, 7; Ps. 7. 10; Ierem. 11, 22.

sei Domnului și a cămărilor celor sfinte și a celor de odihnă.

13. Și ale preoților și Leviților de rând la tot lucrul slujbei casei Domnului, și al cămărilor uneltelor celor trebuitoare la slujba casei Domnului.

14. Și măsura de greutate, toate uneltetele trebuincioase fiecărui lucru și la toate uneltetele cele de argint și de aur, la toate uneltetele fiecărei slujbe.

15. Și greutatea sfeșnicilor celor de aur și a ramurilor lui, după greutatea fiecărui sfeșnic.

16. I-a dat lui asemenea măsura meselor punerii înaintea a fieștecărei mese de aur, așijderea și a celor de argint.

17. Și a furcuțelor și a căușelor și a paharelor celor de aur, greutatea lor de aur și argint pentru că-țui și vase după greutatea fieștecărei.

18. Și i-a arătat lui măsura altarului tămăderilor din aur lămurii și forma carului Heruvimilor celor cu aripile întinse umbrind preste sicriul legii Domnului.

19. Toate le-a dat David lui Solomon scrise cu mâna Domnului spre a pricepe cum să le aducă la îndeplinire forma.

20. Și a zis David lui Solomon fiului său: întărește-te și te îmbărbătezază, și să le faci, nu te teme nici de sperieă, că Domnul Dumnezeu meu va fi cu tine, și nu te va lăsa și nu te va părăsi până ce vei stârși tu tot lucrul slujbei casei Domnului, și iată forma bisericii și a casei și a chiliailor, și loișoarele și cămările cele dinlăuntru, și casa împăcării și forma casei Domnului.

21. Și iată rânduețele preoților și ale Leviților la toată slujba casei Domnului Dumnezeu, și cu tine sunt meșteri cu înțelepciune întru tot lu-

crul, după tot meșteșugul, și boierii și tot poporul sunt gata la toate cuvintele tale.

CAP. 29.

*Dare pentru zidirea casei Domnului,
Ungera lui Solomon și a lui Sadoc,
Moartea lui David.*

Și a zis David împăratul la toată adunarea: Solomon fiul meu este singurul pre care l-au ales Domnul din fragedă pruncie, și lucru este mare, că nu este la om zidirea, ci la Domnul Dumnezeu.

2. Pe cât am putut am gătit la casa Domnului meu: aur, argint, aramă, fier, lemne, pietre, onix și pietre scumpe pentru împodobire de multe leiuri, și tot felul de piatră scumpă și marmură multă.

3. Și fiindcă mare dragoste am eu către casa Dumnezeului meu, cât aur și argint am, iată-l dau la casa Dumnezeului meu spre prisosință, afară de cel ce l-am gătit la casa Sfintelor.

4. Trei mii de talanți de aur de la Ofir și șapte mii de talanți de argint lămurit ca să se îmbrace cu acesta pereții casei Domnului.

5. La cel de aur cu aur, la cel de argint, cu argint; tot să fie lucrat prin mâna meșterilor. Și cine vrea să vie acum cu mâna plină la Domnul?

6. Și s'au îndemnat căpeteniile caselor părintești și căpeteniile fiilor lui Israil, și cei preste mii și cei preste sute și cărmuitorii lucrurilor și dregătorii casei împăratului.

7. Și au dat pentru lucrurile casei Domnului cinci mii de talanți de aur și zece mii de galbeni de aur și zece mii de talanți de argint și optsprezece mii de talanți de aramă și o sută de mii de talanți de fier.

8. Și la carii dintre dâșșii s'a a-

flat pietre, le-a dat la visteria casel Domnului prin mâinile lui Ieiel al lui Gherson.

9. Și s'a bucurat poporul pentru bunăvoința, că cu inimă plină bine a voit a da Domnului, și David împăratul s'a bucurat foarte.

10. Și a binecuvântat împăratul David pre Domnul înaintea adunării, zicând: bine ești cuvântat Doamne Dumnezeul lui Israil, tatăl nostru cel din veac și până în veac.

11. Fie Doamne mărirea și puterea și lauda și biruința și tăria, că tu stăpânești toate cele din cer și cele de pre pământ, de laja la se cutremură tot împăratul și neamul.

12. Dela tine este avuția și mărirea, tu pre toți stăpânești Doamne, că tu ești stăpânul a toată stăpânia, și în mâna ta este puterea și domnia, și în mâna ta Alotfiitorule este a mări și a întări toate.

13. Și acum Doamne ne mărturisim ție, și laudăm numele laudei tale.

14. Și cine sunt eu și cine este poporul meu, că am putut să ne învrednicim a-ți aduce ție acestea? Că ale tale sunt toate, și dintr'ale tale am dat ție.

15. Că nemernici suntem înaintea ta, și streini ca toți părinții noștri, ca umbra sunt zilele noastre pre pământ, și nu este stare.

16. Doamne Dumnezeul nostru! Toată mulțimea aceasta care o am gătit, ca să zidim casă numelui tău celui sfânt, din mâna ta este, și ale tale sunt toate.

17. Și am cunoscut Doamne că tu ești cel ce cercetezi inimile și iubesti dreptatea; cu inimă curată am adus toate acestea, și am văzut acum pre poporul tău, care s'a allat aici, că cu bucurie ți-a adus ție.

18. Doamne Dumnezeul lui Avraam și al lui Isaac și al lui Israil părinților noștri! Păzește acestea întru cugetul inimii poporului tău în veac, și îndreptează inimile lor către tine.

19. Și lui Solomon fiul meu dă-i inimă bună, ca să facă poruncile tale și mărturiile tale și învățăturile tale, și ca să săvârșască facerea casei tale, pentru care am făcut gătire.

20. Și a zis David către toată adunarea: binecuvântați pre Domnul Dumnezeul nostru; și bine a cuvântat toată adunarea pre Domnul Dumnezeul părinților săi, și plecând genunchile s'a închinat Domnului și împăratului.

21. Și a jertfit David Domnului jertfă, și a adus arderi de tot lui Dumnezeu a doua zi, viței o mie, berbeci o mie, miei o mie, și turările lor și jertfe întru mulțime la tot Israilul.

22. Și au mâncat și au băut înaintea Domnului în ziua aceea cu bucurie mare, și a doua oară au făcut împărat pre Solomon fiul lui David, și l-au uns pre el Domnului împărat și pre Sadoc preot.

23. Și a șezut Solomon pre scaunul lui David tatăl său, și bine au voit, și a ascultat de dânsul tot Israilul.

24. Și căpeteniile și domnii și toți fiii lui David împăratul tatăl său, s'au supus lui.

25. Și au mărit Domnul pre Solomon înaintea a tot Israilul, și i-au dat lui mărire împărătească, care n'a avut nici un împărat mai înainte de el în Israil.

26. Și David fiul lui fese a împărățit preste tot Israilul, și zilele în care a împărățit preste Israil au fost patruzeci de ani.

9. 2 Paral. 29, 36.

11. Mat. 6, 13; 1 Tim. 1, 17.

12. 2 Paral. 20, 6. 14. 1 Cor. 4, 7.

15. Ințel 2, 5; Evr. 11, 13.

16. Filip. 2, 13. 22. 3 Imp. 1, 9. 23. 3 Imp. 2, 12. 25. 3 Imp. 3, 13; 2 Paral. 1, 12.

27. În Hevron șapte ani și în Ierusalim treizeci și trei de ani.

28. Și a murit întru bătrânețe bună, plin de zile, cu avuție și cu mărire, și a împărășit Solomon fiul lui în locul lui.

29. Iar celelalte fapte ale împăratului David cele dintrăiu și cele de

27, 2 Imp. 2, 11; 3 Imp. 2, 11.

pre urmă, scrise sunt în cartea lui Samuil văzătorul și în cartea lui Natan prorocul și în cartea lui Gad văzătorul,

30. De toată împărăția lui și puterea lui, și vremile care au fost preste el și preste Ișrail și preste toate împărășiile lui Ișrail și preste toate împărășiile pământului.

CARTEA A DOUA PARALIPOMENE

CAP. 1.

Înțelepciunea și avușia lui Solomon

Și s'a înălțat Solomon fiul lui David întru împărăția sa, și Domnul Dumnezeu lui eră cu el, și l-au mărit pre el foarte.

2. Și a zis Solomon către tot Israilul, către cei preste mit și preste sute, și către judecători și către toți boierii înaintea lui Israil, către căpeteniile caselor părintești.

3. Si a mers Solomon și toată adunarea pre culmea Gavaonului, unde eră cortul mărturiei lui Dumnezeu, care l-a făcut Moisi robul lui Dumnezeu în pustie.

4. Iar sicriul lui Dumnezeu l-a fost adus David din cetatea Kariatirim în locul, care l-a fost gătit David, când l-a înțins cort în Ierusalim.

5. Si jertfelnicul cel de aramă, care l-a făcut Vescilei Ieciorul lui Urie fiul lui Or eră înaintea cortului Domnului, și l-a cercetat Solomon si adunarea.

6. Si a adus Solomon pe jertfelnicul cel de aramă, care eră înaintea Domnului în cort, a adus pre el arbori de tot o mie.

7. În noaptea aceea s'au arătat Dumnezeu lui Solomon, și i-au zis lui: cere ce să-ți dau.

8. Și a zis Solomon către Dumnezeu: tu ai făcut cu David tatăl meu milă mare, și m'ai pus pre mine împărat în locul lui.

9. Și acum Doamne Dumnezeule! Credincios să fie numele tău preste David tatăl meu, că tu m'ai făcut împărat preste popor mult ca țărâna pământului.

10. Acum înțelepciune și pricepere dă mie ca să ies și să intru înaintea poporului acestuia, că cine va judecă pre acest mare popor al tău?

11. Și au zis Dumnezeu către Solomon: penfrucă ai făcut aceasta în inima ta, și n'ai cerut avușie de arginți, nici mărire, nici sullenul vrăjmașilor, și n'ai cerut zile multe, ci ai cerut înțelepciune și pricepere, ca să judeci pre poporul meu, preste care te-am pus împărat,

12. Înțelepciunea și priceperea dau fie, și avușie și bani și mărire voui da fie, în ce chip nu s'a făcut întru împărății cei înainte de tine precum fie, și după tine nu va fi așa.

13. Și a venit Solomon de pe culmea Gavaonului în Ierusalim înaintea cortului mărturiei, și a împărțit preste Israil.

14. Și a adunat Solomon care și călăreși, și a avut o mie și patru

1. 1. 3 Imp. 3, 1. 3. 3 Imp. 3, 4.
2. 2 Imp. 6, 2, 17. 3. Eșire 38, 1.
3. 3 Imp. 3, 5.

9. Înțelep. Sol. 9, 7.
10. 3 Imp. 3 9; Num. 27, 17.
12. 1 Paral. 29, 25. 14. 3 Imp. 4, 26.

sute de care și douăsprezece mii de călăreși, și le-a lăsat acelea în cetatea carelor; iar poporul eră cu împăratul în Ierusalim.

15. Și împăratul a făcut ca argintul și aurul în Ierusalim să lie ca pietrile, și chedrii s'au aflat în Iudeia ca smochinii sălbatici cari cresc multime în câmp.

16. Și se aduceă lui Solomon cai din Egipt cu bani, și neguștorii împăratului cumpărau cu bani.

17. Și aduceau și scoteau din Egipt un car cu șase sute de arginși și un cal cu o sută și cincizeci de arginși, și așa prin mâinile lor aduceau tuturor împărașilor Heteilor și împărașilor Siriei.

CAP. 2.

Pregătire pentru zidirea casei Domnului.

Si a zis Solomon, ca să zidească casă numelui Domnului și casă împărăției sale.

2. Și a adunat împăratul Solomon șaptezeci de mii de oameni căratori cu umărul și treizeci de mii tăietori în munte, și priveghetori preste dânsii trei mii și șase sute.

3. Și a trimis Solomon la Hiram împăratul Tirului, zicând: precum ai făcut cu David tatăl meu, și i-ai trimis lui chedri, ca să-și zidească casă, să lăcuiască într'însa,

4. Iată și eu fiul lui zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, să o sfințesc pre ea lui, ca să se tămădeze înaintea lui tămădie de mirosuri și aduceri înaintea pururea și aducerea arderi de tot pururea dimineața și seara și sâmbăta și la luni nouă și la sărbătorile Domnului Dumnezeului nostru, în veac aceasta este preste Israil.

5. Și casa care eu o zidesc este mare, că mare este Domnul Dumnezeul nostru preste toți dumnezeii.

6. Și cine va putea să zidească lui casă? Că cerul și cerul cerului nu cuprind slava lui, și cine sunt eu, ca să-i zidesc lui casă? Fără numai ca să tămădeze înaintea lui.

7. Și acum trimite mie om înțelept, și care să știe lucră cu aur și cu argint și cu aramă și cu fier și cu mohorit și cu roșu și cu vânăi, și care să știe săpă săpătură cu meșterii cei iscusiți, cari sunt cu mine în Iuda și în Ierusalim, pre care i-a gătit David tatăl meu.

8. Și-mi trimite lemne de chedru și de brad și de pini din Livan, că știu eu că slugile tale știu tăia lemne din Livan.

9. Și iată slugile tale cu slugile mele vor merge, ca să-mi gătească mie lemne multe, căci casa care eu o zidesc este mare și mărită.

10. Și iată celor ce lucrează, celor ce taie lemne, de mâncare le-am dat grâu în dar slugilor tale douăzeci de mii de măsuri de grâu și douăzeci de mii de măsuri de orz și douăzeci de mii de măsuri de vin și douăzeci de mii de măsuri de untdelemn.

11. Și răspunzând Hiram împăratul Tirului cu scrisoare, a trimis la Solomon, zicând: pentru că au iubit Domnul pre poporul său, le-au dat pre tine împărat preste dânsul.

12. Și a zis Hiram: binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israil, cel ce au făcut cerul și pământul, cel ce au dat lui David împăratul fiu înțelept, știutor și pricepător, care va zidi casă Domnului și casă împărăției sale.

13. Și acum am trimis ție om înțelept, știutor și pricepător pre Hiram sluga mea.

15. 3 Imp. 10. 26.

2. 1. 3 Imp. 5. 5. 3. 3. Imp. 3. 2.

4. 3 Imp. 5. 5.

6. F. Ap. 7. 48, 49. 1. 3 Imp. 7. 13.

14. Și muma lui este din letele lui Dan, și tatăl lui a fost om Tiran, care a știut lucră cu aur și cu argint și cu aramă și cu fier și cu pietre și cu lemne, și a jese cu mohorît și cu vânăi și cu vison și cu roșu, și a ciopli săpături, și a înjelege tot ce se poate plănu, și orice vei dă lui cu înțelepții tăi și cu înțelepții lui David domnul meu tatăl tău.

15. Si acum grăul și orzul și vinul și untuldelemn, care a zis domnul meu trimite-le slugilor sale.

16. Și noi vom tăia lemne din Liban spre toată treaba ta, și te vom zduce pre ele plute pre marea fopii, și tu le vei duce pre ele în Ierusalim.

17. Si a adunat Solomon pre toți oamenii venetici cei din pământul lui Israel după numărul, cu care i-a numărat pre ei David tatăl lui, și s'au ailat o sută cincizeci și trei de mii și șase sute.

18. Si a făcut dintru dânșii șaptezeci de mil cărători cu umărul și optzeci de mii cioplitori în munte și trei mii și șase sute priveghetori dresle popor.

CAP. 3.

Zidirea casei Domnului.

Și a început Solomon a zidi casa Domnului în Ierusalim în muntelelui Amoria, unde s'au arătat Domnul lui David tatăl său, în locul care l-a găsit David în aria lui Orna le-vuseul.

2. Și a început a zidi în luna a doua în anul al patrulea al împărăției sale.

3. Și așa a început Solomon a zidi casa Domnului: lungimea după

măsura cea dintăiu șasezeci coși și lărgimea douăzeci coși.

4. Și pridvorul cel dinaintea casei lung cât eră de lată lafa casei, de douăzeci coși, și înălțimea de o sută și douăzeci coși, și l-a ferecat pre dinlăuntru cu aur curat.

5. Și casa cea mare o a căptușit cu lemne de chedru, și o a aurit cu aur curat, și a cioplit pre dânsa finici și lanțuri.

6. Și a împodobit casa cu pietre scumpe spre mărire, și o a aurit cu aur din Faruim.

7. Și a aurit cu aur casa și pereții ei și porțile și podurile și ușile ei, și a săpat Heruvimi pe pereți.

8. Și a făcut casa slintei Slintelor lungimea ei după lățimea casei de douăzeci de coși și lărgimea ei de douăzeci de coși, și o a aurit cu aur curat, cu Heruvimi cu șase sute de taianți.

9. Și greutatea cuielor, fiecare cui cântărea cincizeci de sicli de aur, și casa de sus o a ferecat cu aur.

10. Și a făcut în casa slintei Slintelor doi Heruvimi, lucrăți din lemne, și i-a ferecat pre ei cu aur.

11. Și aripile Heruvimilor erau de douăzeci de coși de lungi: o aripă eră de cinci coși și se atingeă de peretele casei, și cealaltă aripă de cinci coși, și se atingeă de aripa celuilalt Heruvim.

12. Și aripile Heruvimilor întinse erau de douăzeci de coși, și aceștia stau pe picioarele lor, și fețele lor către casă.

13. Și a făcut catapeteasmă de vânăi și de mohorît și de roșu și de vison, și a jesus în ea Heruvimi.

14. Și a făcut înaintea casei doi stâlpi, de treizeci și cinci de coși de înalți, și capetele lor de cinci coși.

15. Și a făcut lănușoare ca la

16. 3 Imp. 5, 9; F. 1p. 10, 32.

17. 1 Paral 22, 2.

3. 1. 3 Imp. 6 1; 1 Paral 21, 26.

2. 2 Imp. 24, 25.

13. Mateiu 27, 51.

14. Ieremias 52, 18, 21; 4, 20.

engolpion și le-a pus preste capetele stâlpilor și a făcut rodioare o sută, și le-a pus preste lănjușe.

16. Și a pus stâlpii înaintea bisericii, unul deadreapta și altul deasfânga, și a chemat numele celui deadreapta: înțărare și numele celui deasfânga: putere.

CAP. 4.

Sfințele vase.

Și a făcut jertfelnic de aramă de douăzeci de coji de lung și de douăzeci de coji de larg și de zece coji de înalt.

2. Și a făcut mare turnată de zece coji, dintr-o margine până la cealaltă, rotundă împrejur și de cinci coji de înălțime, și împrejur înconjurul ei eră de treizeci de coji.

3. Și chipuri de viței pre de desuptul ei de jur împrejur de zece coji împrejurul scăldătoarei, două rânduri de viței erau turnaji.

4. Doisprezece viței au făcut: trei căutând la miazănoapte, trei căutând la apus, trei căutând la miazăzi și trei căutând la răsărit, și marea deasupra lor, și dosurile lor erau înălțuntru.

5. Și grosimea ei eră de un pumn, și marginea ei ca o margine de pahar săpată în chipul crinului, și încăpea într'însa trei mii de măsură, așa au săvârșit-o.

6. Și a făcut zece scăldători, și a pus cinci deadreapta și cinci deasfânga, ca să spele într'însele lucrurile arderilor de tot, și să le curățească într'însele; iar marea, ca să se spele preoții într'însa.

7. Și a făcut sfeșnice de aur zece după forma lor, și le-a pus în biserică cinci deadreapta și cinci deasfânga.

8. Și a făcut zece mese, și le-a

pus în biserică, cinci deadreapta și cinci deasfânga, și a făcut năstrăpi de aur o sută.

9. Și a făcut curtea preoților și curtea cea mare, și uși liecărei curți, și ușile lor căptușite cu aramă.

10. Și marea o a pus la unghiul casei deadreapta spre răsărit către miazăzi.

11. Și a făcut Hiram cârligele și căldările și gratia jertfelnicului și toate uneltele lui, și a slărșit Hiram a face tot lucrul, care l-a făcut împăratului Solomon în casa lui Dumnezeu.

12. Stâlpi doi, și preste ei căpăjâni cu cununii preste capetele amândorora stâlpilor, și mreji două, care acopereau capetele cununilor celor deasupra stâlpilor.

13. Și clopoței de aur patru sute la amândouă mrejile, și două rânduri de rodioare la mreajă, ca să acopere cele două căpăjâni ale cununilor celor ce sunt deasupra stâlpilor.

14. Și a făcut zece căpătaie, și scăldătoarele le-a pus pre căpătaie.

15. Și marea cu viței cei doisprezece supt ea, cu podul și toatele ei.

16. Și căldările și cârligele și năstrăpile și toate uneltele lor de aramă curată, care le-a făcut Hiram și le-a adus împăratului Solomon în casa Domnului.

17. În șesul Iordanului le-a turnat împăratul în pământ clesos între Sokhot și între Saridata.

18. Și a făcut Solomon toate uneltele acestea multe foarte, că n'a lipsit greutatea aramii.

19. Și a făcut Solomon toate uneltele casei Domnului și altarul tămărierii cel de aur, și mesele cu pâinile punerii înainte pe ele.

20. Și sfeșnicile și candelile de aur curat, ca să ardă după rânduri

16. 3 Imp. 7, 20.

2. 2. 3 Imp. 7, 22. 6. 3 Imp. 7, 37, 38.

7. 3 Imp. 7, 49.

11. 3 Imp. 7, 27, 38. 20. 3, 15.

ală înaintea scaunului împăcării.

21. Și mucăriile și candelile și năstrăpile și cădelnițele și căjuile de aur curat.

22. Și ușa casei cea mai dinlăuntru dela sfânta Sfintelor, și ușile casei bisericii de aur. Așa s'a săvârșit tot lucru care l-a făcut Solomon în casa Domnului.

CAP. 5.

Sfințirea bisericii.

Și a adus Solomon, argintul, aurul și uneltele cele atierosite de David tatăl său, și le-a dat la visteria casei Domnului.

2. Atunci a adunat Solomon în Ierusalim pre toți bătrânii lui Israel și pre toate căpeteniile semințiilor și pre toți mai marii caselor părintești ale fiilor lui Israel, ca să aducă sicriul legii Domnului din cetatea lui David, care este Sionul.

3. Și s'a adunat la împăratul tot Israelul la sărbătoare, care este în luna a șaptea.

4. Și au venit totii bătrânii lui Israel, și au luat toți Leviții sicriul.

5. Și cortul mărturiei și toate uneltele cele sfinte, care erau în cort ie-au adus preoții și Leviții.

6. Iar împăratul Solomon cu toată adunarea lui Israel, toți cei cari venise la el mergeau înaintea sicriului, jertfind viței și oi fără de număr, că nu se putea socoti mulțimea lor.

7. Deci au dus preoții sicriul legii Domnului la locul său, înlăuntrul casei în sfânta Sfintelor supărăpăile Heruvimilor.

8. Și aripile Heruvimilor erau întinse preste locul sicriului, și umbreau Heruvimii preste sicriul și preste drugii lui deasupra.

9. Și se întindeau drugii, cât se

vedeau capetele drugilor din sfânta înlăuntru, iar afară nu se vedeau, și a fost acolo până în ziua aceasta.

10. Nu eră în sicriu altă fără numai două table, care le-a pus Moisi în Horiv, când au pus Domnul legătură cu fiul lui Israel, după ieșirea lor din pământul Egiptului.

11. Și a fost după ce au ieșit preoții din sfânta, că toți preoții cari s'au aflat s'au stințit, că nu s'a ținut rândul.

12. Și Leviții și cântăreții toți cu fiul lui Asaf, cu Eman, cu Iddun și cu fiul lui și cu frații lui îmbrăcați cu veșminte de vison, cu chimvale și cu alăute și cu cobze stau înaintea jertfelnicului, și cu dâșii o suță și douăzeci de preoți sunând cu trâmbițele.

13. Și s'a făcut un glas trâmbițând și cântând și glăsuind într'un glas, ca să se mărturisească și să laude pre Domnul, și dacă au înălțat glas în trâmbițe și în chimvale și în organe de cântări, au zis:

14. Mărturișiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui, și casa s'a umplut de norul slavei Domnului, și nu puteau sta preoții să slujească de noi, că umplusesse slava Domnului casa lui Dumnezeu.

CAP. 6.

Rugăciunea lui Solomon.

Atunci a zis Solomon: Domnul au zis că lăcuește în negură.

2. Și eu am zidit casă numelui tău sfântă ție, și gata, ca să lăcuiești într'însa în veac.

3. Și și-a întors împăratul fața sa, și bine a cuvântat toată adunarea lui Israel, și toată adunarea lui Israel stă înaintea.

4. Și a zis: bine este cuvântat Dom-

5. 1. 3 Imp. 7, 50, 51. 2. 3 Imp. 8, 1.
7. 3, 15; 4. 20; 3 Imp. 8, 6. 8. 3 Imp. 8, 8.

10. 3 Imp. 4, 9.
6. 1. 3 Imp. 8, 12.

nul Dumnezeu lui Israil cel ce au grăit cu gura sa către David tatăl meu, și cu mâinile sale au plinit zicând:

5. Din ziua care am scos pre poporul meu din pământul Eghiptului, n'am ales cetate din toate seminiile lui Israil, întru care să se zidească casă, ca să fie numele meu acolo, și n'am ales pre alt om să fie povățuitor preste poporul meu Israil;

6. Ci am ales Ierusalimul, ca să fie numele meu acolo, și am ales pre David, ca să fie preste poporul meu Israil.

7. Și a avut în inimă David tatăl meu, ca să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.

8. Și au zis Domnul către David tatăl meu: pentru că ai gândit în inima ta ca să zidești casă numelui meu, bine ai făcut că ai gândit aceasta în inima ta.

9. Însă tu nu-mi vei zidi casă, ci fiul tău, care va ieși din coapsele tale, acela va zidi casă numelui meu.

10. Și au plinit Domnul cuvântul acesta, care l-au grăit, și eu m'am sculat în locul lui David tatăl meu, și am șezut pre scaunul lui Israil, precum au grăit Domnul, și am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.

11. Și am pus într'însa sicriul, în care este legea Domnului care o au pus lui Israil.

12. Și a stăit în preațma jertfelnicului Domnului înaintea a toată adunarea lui Israil, și a întins mâinile sale.

13. Că făcuse Solomon amvon de aramă de cinci coși de lung și de cinci coși de larg și de trei coși de înalt, și l-a pus în mijlocul curții sfintei, și a stăut preste el și a în-

genunchiat înaintea a toată adunarea lui Israil, și a întins mâinile sale spre cer, și a zis:

14. Doamne Dumnezeu lui Israil! Nu este asemenea ție Dumnezeu în cer și pre pământ, cel ce păzești legătura și mila cu slugile tale cele ce umblă înaintea ta cu toată inima sa.

15. Cel ce ai păzit slugii tale lui David tatălui meu, cuvintele câte i-ai grăit lui, și ai grăit cu roșul tău și cu mâinile tale ai plinit, precum este în ziua aceasta.

16. Și acum Doamne Dumnezeu lui Israil! Păzește slugii tale, lui David tatălui meu cele ce i-ai grăit lui, zicând: nu va lipsi din tine bărbat înaintea mea, care să șază pre scaunul lui Israil, însă de vor păzi liii tăi calea sa, și vor umbla în legea mea, cum ai umblat tu.

17. Și acum Doamne Dumnezeu lui Israil, credincios să fie cuvântul tău, care l-ai grăit slugii tale lui David.

18. Că cu adevărat, au lăcu-va Dumnezeu cu oamenii pre pământ? De vreme ce cerul și cerul cerului, nu sunt destule ție, cum va fi casa aceasta care am zidit?

19. Caută spre rugăciunea slugii tale și spre cererea mea Doamne Dumnezeule! Ca să auzi cererea mea și rugăciunea cu care se roagă sluga ta înaintea ta astăzi.

20. Ca să fie ochii tăi deschiși spre casa aceasta ziua și noaptea și spre locul acesta, care ai zis să se cheme numele tău într'însul, ca să ascuți rugăciunea cu care se roagă sluga ta în locul acesta.

21. Și să auzi rugăciunea slugii tale și a poporului tău Israil, care se vor rugă în locul acesta, și tu

14. Egipt 15, 11; 2 Macab. 2, 8.

16. 2 Imp. 7, 12, 16.

18. 3 Imp. 8, 27; Isaia 66, 1; Ierem. 23, 24; F. Ap. 7, 49.

7. 2 Imp. 7, 2. 17. 3 Imp. 8, 21.
12. 3 Imp. 8, 22.

să asculți din locul lăcașului tău din cer, și să auzi, și milostiv să fii.

22. De va greși cineva aproape-lui său, și va lua asupra sa jurământ, ca să facă jurământ, să vie și să jure înaintea jertfelnicului în casa aceasta,

23. Tu să asculți din cer, și să faci și să judeci pre robii tăi, ca să răsplătești celui lă rădelege și să întorci căile lui în capul lui, și să îndreptezi pre cel drept răsplătind fiecărui după dreptatea lui.

24. De se va frânge poporul tău israil înaintea vrăjmașilor, de vor greși jie, și se vor întoarce și se vor mărturisii numelui tău, și se vor ruga și se vor cuceri înaintea ta în casa aceasta,

25. Tu să auzi din cer, și milostiv să fii păcatelor poporului tău israil, și să-i întorci pre ei în pământul care l-ai dat lor și părinților lor.

26. Când se va închide cerul și nu va plouă pentru că au greșit jie, și se vor ruga în locul acesta și vor lăuda numele tău, și se vor întoarce dela păcatele lor pentru că i-ai smerit pre ei,

27. Tu să asculți din cer, și milostiv să fii păcatelor robilor și poporului tău israil, și să le arăți lor calea cea bună pre care să umble, și să dai ploaie pre pământul tău, care l-ai dat moștenire poporului tău.

28. Foamele de va fi pre pământ, moarte de va fi, stricăciune de aer, pătura, lăcuste și omidă de va fi, și de 'i va necăji vrăjmașul înaintea celorlor lor, sau orice bătaie și necaz,

29. Toată rugăciunea și toată cererea, care se va face de orice om, sau de tot poporul lui israil, de 'și va cunoaște omul bătaia sa și păcatul său, și va întinde mâinile sale spre casa aceasta,

30. Tu să-l auzi din cer din lăcașul tău cel gata, și să te milostivești și să dai omului după căile lui, precum vei cunoaște inima lui, că tu singur cunoști inima tuturor oamenilor.

31. Ca să se teamă de tine și să umble întru toate căile tale, în toate zilele în care vor trăi pre fața pământului ce l-ai dat părinților noștri.

32. Și tot strelnul care nu este din poporul tău israil, și va veni din pământ de departe pentru numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel înalt, de va veni și se va închina la locul acesta,

33. Tu să-l auzi din cer din lăcașul tău cel gata, și să faci toate ori câte te va ruga cel strein, ca să cunoască toate neamurile pământului numele tău, și să se teamă de tine, ca și poporul tău israil, și să cunoască că numele tău s'a chemat preste casa aceasta, care am zidit.

34. Iar când va leși poporul tău la războiu asupra vrăjmașilor săi, în calea care vei trimite pre ei, de se vor ruga către tine pre calea celălaltă aceșila, care o ai ales întru ea, și a casei care o am zidit numelui tău.

35. Tu să asculți din cer rugăciunea lor și cererea lor, și să le faci lor dreptate.

36. Când vor greși jie, că nu este om care să nu greșască, și vei bate pre dâșii și-i vei da pre dâșii în mâinile vrăjmașilor, și-i vor duce în robie, cei ce i-au robii în pământul vrăjmașilor, în pământ de parte sau aproape;

37. De-și vor întoarce inimile lor în pământul unde sunt robi, și acolo se vor întoarce și se vor ruga jie în robie lor, zicând: păcătui-am. făcut-am lă rădeiege și nedreptate;

38. Și se vor întoarce către tine cu toată inima lor și cu tot sufletul lor în pământul robiei lor, unde i-au dus pre ei, cei ce i-au robii pre ei, și se vor ruga întorși către calea ce duce la pământul lor, care l-ai dat părinților lor, și la cetatea care o ai ales și la casa, care o am zidit numelui tău, -

39. Să auzi din cer, din lăcașul tău cel gata rugăciunea lor și cererea lor, și să faci judecată, și milostiv să fii poporului celui ce a păcătuit jte.

40. Și acum Doamnel Să fie ochii tăi deschiși și urechile tale să auză rugăciunea locului acestuia.

41. Si acum scoală-te Doamne Dumnezeule la odihna ta, tu și siriul puterii tale; preoții tăi Doamne Dumnezeule s'au îmbrăcat întru mântuire, și cuviosii tăi să se bucure cu cele bune.

42. Doamne Dumnezeule ! Să nu întorci laja unsului tău, adu-ți aminte de milele tale care le-ai făcut lui David robului tău.

CAP. 7.

Săvârșirea sfintirii Bisericii.

Dupăce a încetat Solomon a se ruga, s'a pogorât foc din cer, și a mistuit arderile de tot și jertfele, și s'a umplut casa de slava Domnului.

2. Și nu puteau preoții să intre în casa Domnului în vremea aceea, că se umpluse casa de slava Domnului.

3. Și toți fiii lui Israil când au văzut pogorându-se focul și slava lui Dumnezeu pre casă, au căzut cu laja la pământ pe pardoseala pietrii, și s'au închinat și au lăudat pre Domnul, că este bun, că în veac este mila lui.

4. Și împăratul și tot poporul aduceă jertfe înaintea Domnului.

5. Și a jertfit împăratul Solomon, douăzeci și două de mii de viței și o sută douăzeci de mii de oi, și a slinjit casa lui Dumnezeu împăratul și tot poporul.

6. Și preoții stau la pazele lor, și Leviții cu uneliile cele de cântări ale Domnului, care le-a făcut David împăratul, ca să se mărturisească înaintea Domnului, că în veac este mila lui, și cântau cântările care le-a dat David în mâna lor, iar preoții sunau cu trâmbițele înaintea lor, și tot Israilul stă.

7. Si a slinjit Solomon mijlocul curții cei din casa Domnului, pentru că a făcut acolo arderile de tot și jertfele cele de mântuire, că jertfelnicul cel de aramă, care l-a făcut Solomon nu putea cuprinde arderile de tot și jertfele si seul.

8. Și a făcut Solomon praznic în vremea aceea șapte zile, și tot Israilul cu el adunare mare foarte de la intrarea înatului și până la pârșul Eghiptului.

9. Și a făcut în ziua a opta slârșit, că slinșirea jertfelnicului a finit șapte zile și serbarea șapte zile.

10. Și în douăzeci și trei ale lunii a șaptea a slobozit poporul la lăcașurile lor veseli și cu inimă bună pentru toate bunățile, care au făcut Domnul lui David și lui Solomon și lui Israil poporului său.

11. Și a slârșit Solomon casa Domnului și casa împăratului și toate câte a voit întru inima sa Solomon a face în casa Domnului și în casa sa, și a sporit.

12. Și s'au arătat Domnul lui Solomon noaptea, și i-au zis lui: auzil-am rugăciunea ta, și am ales

5. 3 Imp. 5. 63; și 64.

10. 3 Imp. 8. 67.

11. 3 Imp. 9. 1, 2.

12. A 2 Lege 12. 5.

41. Psal. 131. 3.

7. 1. Lev. 9. 24; 3 Imp. 18. 38; - Macab. 2. 8.

caşa aceasta, ca să fie mie casă de jertfă.

13. De voi închiide cerul, şi nu va fi ploaie, şi de voi porunci lăcustei să mănânce sadurile şi de voi trimite moarte în poporul meu,

14. Şi de se va smeri poporul meu preste care se chiamă numele meu asupra lor, şi se vor ruga şi vor căuta faţa mea, şi se vor întoarce din căile lor cele rele, eu voi auzi din cer, şi milostiv voi fi păcatelor lor, şi voi vindeca pământul lor.

15. Şi acum ochii mei vor fi deschis şi urechile mele ascultătoare spre rugăciunea locului acestuia.

16. Şi acum am ales şi am sfinţit casa aceasta, ca să fie numele meu într'însa până în veac, şi vor fi ochii mei şi inima mea acolo în toate zilele.

17. Si tu de vei umbla înaintea mea, cum a umblat David tatăl tău, şi vei face toate câte am poruncit ţie, şi poruncile mele şi judecăţile mele de le vei păzi,

18. Voi ridica scaunul împărăţiei tale cum am făgăduit lui David tatălui tău, zicând: nu va lipsi din tine bărbat povăzuitor întru Israel.

19. Iar de vă veţi abate voi, şi veţi părăsi poruncile mele şi rândueile mele, care le-am dat înaintea voastră, şi veţi merge şi veţi sluji la alţi dumnezei, şi vă veţi închina lor,

20. Voi muşa pre voi din pământul, care l-am dat vouă şi casa aceasta, care o am sfinţit numelui meu, o voi lepăda dela faţa mea, şi o voi da pre ea de pildă şi de poveste întru toate neamurile.

21. Şi de casa aceasta, care acum este înaltă, tot cel ce va trece pre lângă ea, se va spăimânta, şi va zice, penfruce au făcut Domnul aşă

pământului acestuia şi casei aceştia?

22. Şi vor răspunde: penfrucă au părăsit pre Domnul Dumnezeul părinţilor săi, care i-au scos pre ei din pământul Eghiptului, şi s'au lipit de alţi dumnezei, şi s'au închinat lor şi au slujit lor, şi pentru aceea au adus preste ei toată răutatea aceasta.

CAP. 8.

Zidurile din timpul împărăţiei lui Solomon, Jertfele şi corăbiile lui.

Şi a fost după douăzeci de ani, întru cari a zidit Solomon casa Domnului şi casa sa,

2. Şi cetăţile care le-a dat Hiram lui Solomon, le-a zidit Solomon, şi a făcut a făcuî acolo pre fiii lui Israel.

3. Şi a venit Solomon în Visova, şi o a biruit.

4. Si a zidit Toedmorul în pustie şi toate cetăţile tari, care le-a zidit în Imat.

5. Şi a zidit Vetoronul cel de sus şi Vetoronul cel de jos, cetăţi tari, ziduri, porţi şi zăvoare.

6. Şi Valaatul şi toate cetăţile cele tari, care le avea Solomon, şi toate cetăţile carelor şi cetăţile călăreşilor şi câte a poltit Solomon a zidit în Ierusalim şi în Livan şi întru toată împărăţia sa.

7. Tot poporul rămas dela Heteu, dela Amoreu, dela Ferezeu, dela Eveu şi dela Ievuseu, care nu sunt din Israel,

8. Ci erau din fiii lor, cei rămaşi cu ei pre pământ, pre cari nu i-au pierdut de tot iiii lui Israel, i-a supus pre ei Solomon supl dajdie până în ziua aceasta.

9. Şi din fiii lui Israel n'a pus Solomon slugi împărăţiei sale, penfrucă aceştia erau oameni de răşboiu, şi căpetenii şi puternici, şi mai

J. 1, 40. 18. 2 Imp. 7, 13, 16.
11. 2 Lege 28, 15, 36, 37.

8. 1. 3 Imp. 9, 10.

mari preste care și preste călăreși.

10. Și aceștia sunt mai marii cărmuitorilor împăratului Solomon, două sute și cincizeci, carii povăluiau la lucru pre popor.

11. Și pre fata lui Faraon o a adus Solomon din cetatea lui David, în casa care i-a zidit ei, că a zis: nu va făcuț femeia mea în cetatea lui David împăratul lui Israil, că este sfântă, penitrucă a intrat într'înșă sicriul Domnului.

12. Atunci a adus Solomon arderi de tot Domnului pre jertfelnicul, care l-a zidit Domnului înaintea bisericii.

13. Că după rânduială în fiecare zi să se aducă, după poruncile lui Moisi, sâmbăta și la lună nouă și la sărbători, la trei vremi ale anului: la sărbătoarea azimelor, la sărbătoarea săptămânilor și la sărbătoarea corturilor.

14. Și a așezat după rânduiala lui David tatălui său cetele preoșilor după slujbele lor, și Leviții la pazele sale, ca să laude și să slujească înaintea preoșilor după rânduială în fiecare zi, și portarii după cetele lor la fiecare poartă, că așa a poruncit David omul lui Dumnezeu.

15. N'a lăsat nimic din poruncile împăratului pentru preoși și pentru Leviți și pentru vistierie.

16. Și s'a gătit tot lucrul din ziua care s'a pus temelia până când a sfârșit Solomon casa Domnului.

17. Atunci s'a dus Solomon în Gasion-Gaver și în Elatul cel de lângă mare în pământul Idumei.

18. Și a trimis Hiram prin mâna robilor săi corăbii și slugi cunosători ai mării, și au mers cu slugile lui Solomon în Ofir, și au adus de acolo patru sute și cincizeci de talanți de aur, si au venit la împăratul Solomon.

CAP. 9.

Împărăteasa Sava cercetează pre Solomon.

Împărăteasa Sava a auzit de numele lui Solomon, și a venit să ispitească pre Solomon cu cuvinte înțunecoase în Ierusalim, cu mare strălucire și cu cămile, care purtau mulțime de miresme, și aur și piatră scumpă, și a venit la Solomon și i-a grațit lui toate câte eră în sufletul ei.

2. Și i-a spus ei Solomon toate cuvintele ei, și n'a rămas nici un cuvânt la care să nu fi răspuns ei Solomon.

3. Și a văzut împărăteasa Sava înțelepciunea lui Solomon și casa care o a zidit.

4. Și bucatele meselor lui și șederea slugilor lui și starea slujitorilor lui și îmbrăcămintea lor și paharnicii lui și podoaba lor, și arderile de tot, care le aduceă în casa Domnului, și minunându-se a zis către împăratul:

5. Adevărat este cuvântul, care l-am auzit în pământul meu despre faptele tale și despre înțelepciunea ta.

6. Și n'am crezut cuvintele lor până când am venit, și au văzut ochii mei, și iată nu mi s'a spus mla jurnătate din mulțimea înțelepciunii tale, întrect auzul care l-am auzit.

7. Fericiți sunt oamenii tăi, și fericiți sunt slugile tale acestea, care stau înaintea ta pururea și aud înțelepciunea ta.

8. Fie Domnul Dumnezeuul tău blnecuvântat, cel ce bine au voit întru tine ca să te deă pre scaunul său împărat poporului tău, penitrucă au iubit Domnul Dumnezeuul tău pre Israil, ca să-ți înfărească în veac, te-au dat pre tine preste el împărat, ca să faci judecată și dreptate.

9. 1. 3 Imp. 10, 1; Mateiu 12, 42.
2. Lucă 11, 31.

9. Și a dat împăratului o sută și douăzeci de talanți de aur, și miresme multe foarte și piatră scumpă, și nu se află miresme ca acelea, care le-a dat împărăteasa Sava împăratului Solomon.

10. Și slugile lui Solomon și slugile lui Hiram aduceau aur lui Solomon din Ofir și lemne de pini și piatră scumpă.

11. Și a făcut împăratul lemnele cele de pini trepte la casa Domnului și la casa împăratului, și chitare și alăute cântăreșilor, cum nu s'a văzut mai înainte în pământul Iudei.

12. Și împăratul Solomon a dat împărătesei Sabei toate câte a voit și a cerut, cu mult mai mult decât toate care a adus ea împăratului Solomon, și s'a întors în pământul său.

13. Și eră greutatea aurului, care se aducea lui Solomon într'un an, șase sute șasezeci și șase de talanți de aur,

14. Alară de ce aduceau oamenii cei supuși și cei ce negușăuoreau, și toți împărășii Araviei și domnii pământului, carii toți aduceau aur și argint împăratului Solomon.

15. Și a făcut împăratul Solomon două sute de scuturi de aur bătute, șase sute de auri curași erau pre un scut.

16. Și trei sute de paveze de aur bătute, trei sute de auri s'au cheltuit pre fiecare pavăză, și le-a pus împăratul în casa dumbrăvii Livanului.

17. Și a făcut împăratul scaun mare de dinți de elefant și i-a îmbrăcat cu plăci de aur.

18. Și șase trepte scaunului îmbrăcate cu aur, și reazem de aur supt picioare a pus scaunului, și reazemuri unul de o parte, altul de

cealaltă parte la scaunul șederli, și doi lei stând iângă reazemuri,

19. Și doisprezece lei stând pre cele șase trepte de o parte și de alta, n'a mai fost așa întru toată împărășia.

20. Și toate vasele casei împăratului Solomon erau de aur, și toate vasele casei dumbrăvii Livanului cu aur erau poleite, nu eră argintul socotit întru nimica în zilele împăratului Solomon.

21. Că corabia împăratului mergea în Tarsis cu slugile lui Hiram; odată în trei ani venea corabia din Tarsis împăratului, plină de aur, de argint, de dinți de elefant, de mai-mușe și de păuni.

22. Și s'a mărit Solomon mai mult decât toți împărășii, cu avușie și cu înțelepciune.

23. Și toți împărășii pământului căutau fața lui Solomon, ca să auză înțelepciunea lui, care o au dat Dumnezeu în inima lui.

24. Și ei fiecare aduceau daruri lui: vase de argint, vase de aur, halne, smirna aleasă, dulcetură, cai și călări în fiecare an.

25. Și erau la împăratul Solomon patru mii de iepe la care și douăsprezece mii călăreși, și i-a pus pre ei în cetățile carelor și cu împăratul în Ierusalim.

26. Și a fost povățuitor tuturor împărășilor dela riu și până la pământul celor de alt neam și până la hotarele Eghiptului.

27. Și a făcut împăratul să fie aur și argint în Ierusalim ca pietrele, și chedrii ca duzii de pre șes cu mulțimea.

28. Și se aducea lui Solomon cal din Eghipt și din tot pământul.

29. Și celelalte fapte ale lui Solomon cele dinău și cele de apoi, iată acestea scrise sunt în cartea

lui Natan prorocul, în cartea lui Ahia Sifoniteanul și în vedeniile lui loil văzătorul asupra lui Rovoam feciorul lui Natan.

30. Și a împărățit Solomon preste tot Israelul patruzeci de ani.

31. Și a adormit Solomon cu părinții lui, și l-a îngropat în cetatea lui David tatăl său, și a împărățit Rovoam feciorul lui în locul său.

CAP. 10.

Rovoam și desbinarea împărăției.

Și a venit Rovoam în Sihem, că în Sihem s'a adunat tot Israelul, ca să-l facă pre el împărat.

2. Și s'a făcut dacă a auzit Ierovoam feciorul lui Nava, care eră în Egiptul, unde fugise de fața lui Solomon împăratul, și lăcuia Ierovoam în Egiptul; deci s'a întors Ierovoam din Egiptul.

3. Și a trimis și l-a chemat pre dânsul, și a venit Ierovoam și toată adunarea la Rovoam zicând:

4. Tatăl tău a îngreuiat jugul nostru, și acum ușurează-l de sarcinile aspre ale tatălui tău și de jugul lui cel greu, care l-a pus preste noi, și vom sluji ție.

5. Și le-a zis lor: mergeți și așteptați până în trei zile, și veniți la mine, și s'a dus poporul.

6. Și a adunat împăratul Rovoam pre bătrânii cei ce stau înaintea lui Solomon tatăl său, când trăia el, zicând: cum mă sfătuiți voi, ca să răspund norodului acestuia cuvânt?

7. Și i-au grăit lui, zicând: de vei face bine astăzi poporului acestuia, și te vei plăcea și te vei grăi lor cuvinte bune, vor fi ție slugi în toate zilele.

8. Și a lăsat statul bătrânilor, care l-au dat ei lui, și s'a sfătuit cu ti-

nerii, cari au crescut împreună cu el, cei ce stau înaintea lui.

9. Și a zis lor: ce s'at înii dați voi ca să răspund cuvânt poporului acestuia, care a grăit către mine, zicând: ușurează jugul care l-a pus tatăl tău preste noi.

10. Și au grăit lui tinerii cei ce crescuse cu el, zicând: așa să zici poporului celui ce a grăit către tine, zicând: tatăl tău a îngreuiat jugul nostru, iar tu ușurează-l de pre noi, așa să grăiești către dânsii: degetul meu cel mic mai gros este de cât coapsele tatălui meu.

11. Și acum tatăl meu v'a pedepsit pre voi cu jug greu, și eu voi adauge preste jugul vostru; tatăl meu v'a bălui pre voi cu bice, iar eu vă voi bati cu scorpil.

12. Și a venit Ierovoam și tot poporul la Rovoam în ziua a treia, precum le-a grăit împăratul, zicând: întoarceți-vă la mine în ziua a treia.

13. Și a răspuns împăratul aspru, și a lăsat împăratul Rovoam statul bătrânilor.

14. Și a grăit către ei după statul tinerilor, zicând: tatăl meu a îngreuiat jugul vostru, și eu voi adauge preste el; tatăl meu v'a bălui pre voi cu bice, și eu vă voi bati pre voi cu scorpil.

15. Și n'a ascultat împăratul de popor, că așa eră orânduit dela Dumnezeu ca să se întărească cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna lui Ahia Siloniteanul de Ierovoam feciorul lui Nava.

16. Și văzând tot Israelul, că n'a ascultat împăratul de ei, a răspuns poporul către împăratul, zicând: ce parte este nouă întru David, și ce moștenire întru fiul lui Iesse? Mergi la lăcașurile tale Israile, acum vezi de casa la Davide, și s'a dus tot Israelul la lăcașurile sale.

12. 3 Imp. 12, 12. 15. 3 Imp. 11, 39.

30. 3 Imp. 11, 42.

10. 1. 3 Imp. 12, 1, 2.

4. 3 Imp. 12, 4.

17. Și oamenii lui Israil, cei ce lăcuiau în cetățile iudei au făcut pre Rovoam împărat preste ei.

18. Și a trimis la ei Rovoam împăratul pre Adoniram, care eră mai mare preste dări, și l-au ucis pre el fiii lui Israil cu pietre, și a murit, și a auzit împăratul Rovoam, și a grăbit a se sui în car, și a fugit în Ierusalim.

19. Si s'a desbinat Israil de casa lui David până în ziua aceasta.

CAP. 11.

Rovoam se gândește de războiu.

Și a venit Rovoam în Ierusalim, și adunând seminția iudei și a lui Veniamin, o sută și optzeci de mii de voinici, cari pot face războiu, a pornit războiu asupra lui Israil, ca să întoarcă împărăția lui Rovoam.

2. Si au fost cuvântul Domnului către Samea omul lui Dumnezeu, zicând :

3. Grăește către Rovoam fiul lui Solomon și către tot Iuda și Veniamin, și le spune :

4. Acestea zice Domnul : să nu vă suiți, nici să dați războiu asupra fraților voștri, ci să se întoarcă fiecare la casa sa, că dela mine s'au făcut lucrul acesta, și au ascultat cuvântul Domnului, și întorcându-se n'au mai mers asupra lui Ierovoam.

5. Și a lăcuit Rovoam în Ierusalim, și a zidit cetăți tari în Iudea.

6. Si a zidit Vitteemul, Etanul și Tecoaia,

7. Si Vetsura, Sokhotul și Odolamul,

8. Și Ghetul, Marisanul și Ziful,

9. Și Adorea, Lahisul și Azică,

10. Și Saraa, Eloniul și Hevronul.

Acestea sînt cetățile tari ale lui Iuda și ale lui Ventanin.

11. Si le-a întărit cu ziduri, și a pus înfrînsele povățuitori și strânsuri de bucate, untdelemn și vin.

12. Și prin fiecare cetate scuturi și sulije. Întărindu-le foarte mult, și a împărțit preste Iuda și preste Veniamin.

13. Și preoții și Leviții, cari erau întru tot Israilul, s'au adunat la el din toate hotarele.

14. Că au lăsat Leviții lăcașurile moșiilor lor, și au mers la Iuda în Ierusalim, că i-au scos pre ei Ierovoam și fiii lui, ca să nu slujească Domnului.

15. Și a pus luiș preoți înălțimiilor și idolilor și deșertăciunilor și vișeilor, pe care le-a făcut Ierovoam.

16. Și a scos dintre semințiile lui Israil pre cei cărora le da în cuget a căuta pre Domnul Dumnezeuul lui Israil, și cari veniră în Ierusalim, ca să jertfească Domnului Dumnezeului părinților lor.

17. Și au întărit împărăția Iudei și au întărit pre Rovoam leciiorul lui Solomon în trei ani, că a umblat în căile lui David și ale lui Solomon trei ani.

18. Și a luat luiș Rovoam femeie pre Moolat fata lui Ierimut, fiul lui David și pre Avighea fata lui Eliav, fiul lui Iesse.

19. Și i-a născut lui Iiu pre Ieus și pre Samoria și pre Zaam.

20. Și după aceasta a luat luiș femeie pre Maahă fata lui Avesalom, și a născut lui pre Avia, pre Ieti, pre Ziza și pre Salimot.

21. Și a iubit Rovoam pre Maahă fata lui Avesalom mai mult decât pre toate femeile și fiitoarele sale, că optsprezece femei avea și fitori șasezeci, și a născut douăzeci și opt de leciiori și șasezeci de Iete.

22. Si a pus Rovoam căpățenie

14. 3. Imp. 12, 31.

15. Lev. 17, 7; R 2 Lege 32, 17.

20. 3 Imp. 15, 2.

19. 3 Imp. 12, 19.

11. 1. 3 Imp. 12, 21. 2. 3 Imp. 12, 22.

pre Avla al Maabei ca să povăruiască pre frații săi, că cugetau să-l facă pre el împărat.

23. Și a crescut mai multi decât toți frații săi, și a împărțit pre toți fiii săi în toate hotarele lui Iuda și ale lui Veniamin și în toate cetățile cele tari, și le-a dat lor hrană multă foarte și multe femei.

CAP. 12.

*Rovoam în război cu Susachim.
Mortea lui.*

Și a fost după ce s'a gătit împărăția lui Rovoam, și după ce s'a întărit el, a părăsit poruncile lui Dumnezeu și tot Israelul cu dânsul.

2. Și a fost în anul al cincilea al împărăției lui Rovoam, s'a suiat Susachim împăratul Eghiptului asupra Ierusalimului, pentru că a greșit înaintea Domnului.

3. Cu o mie și două sute de care și șasezeci de mii de călăreți, și nu eră număr mulțimei care a venit cu dânsul dela Eghipt: Livieni, Trogoditeni și Etiopeni.

4. Și a bătut cetățile cele tari, care erau în Iuda, și a venit în Ierusalim.

5. Și Samea prorocul a venit la Rovoam și la boierii lui Iuda. carii s'au adunat în Ierusalim de către fața lui Susachim, și le-a zis lor: așa zice Domnul, voi ni'ați lăsat pre mine, și eu voi lăsa pre voi în mâna lui Susachim.

6. Și s'au rușinat boierii lui Iuda și împăratul, și au zis: drept este Domnul.

7. Și dacă au văzut Domnul că s'au umilit, au fost cuvântul Domnului către Samea zicând: s'a umilit, nu-i voi pierde pre ei, ci preste puțin voi mântui pre ei, și nu va veni mânia mea preste Ierusalim, prin mâna lui Susachim,

8. Ci vor sluji lui, ca să cunoască slujba mea și slujba împărăției pământului.

9. Și s'a suiat Susachim împăratul Eghiptului asupra Ierusalimului, și a luat vistierile cele din casa Domnului și vistierile cele din casa împăratului, toate le-a luat; luat-a și scuturile cele de aur care le-a făcut Solomon.

10. Și a făcut împăratul Rovoam scuturi de aramă în locul lor; iar preste el a pus Susachim pre mai marii alergătorilor, păzitorii porții împăratului.

11. Și eră când intră împăratul în casa Domnului, intrau păzitorii și alergătorii, și întorcându-se întâlneau pre arcași.

12. Deci pentru că s'a umilit el, s'a întors dela el mânia Domnului, și n'a pierit desăvârșit, că se mai găseă ceva bun în Iuda.

13. Și s'a întărit împăratul Rovoam în Ierusalim, și a împărățit, și de patruzeci și unul de ani eră Rovoam când s'a făcut împărat, și șaptesprezece ani a împărățit în Ierusalim în cetatea care o au ales Domnul ca să se numească numele lui acolo de toate semințiile fiilor lui Israel. și numele mamei lui eră Noomă Amoniteanca.

14. Și a făcut rău, că n'a îndreptat inima sa să caute pre Domnul.

15. Și întâmplările lui Rovoam cele dinfăiu și cele de apoi și faptele lui au nu sunt scrise în cărțile lui Samea prorocul și ale lui Addo văzătorul, și s'a războit Rovoam asupra lui Ierovoam în toată viața.

16. Și a murit Rovoam cu părinții săi, și s'a îngropat în cetatea lui David, și a împărățit Aviă feciorul lui în locul lui.

12. 1. 3 Imp. 14, 22. 2. 3 Imp. 14, 25.
3. 4 Imp. 18, 24.

9. 3 Imp. 14, 26.
14. 3 Imp. 14, 21.

CAP. 13.

Avi împăratul Iudeii, Războiul lui cu Ierovoam, împăratul lui Israel.

In anul al optsprezecelea al împărăției lui Ierovoam, s'a făcut Avia împărat peste Iuda.

2. Trei ani a împărățit în Ierusalim, și numele mamei lui era Mahah lafa lui Uriil din Gavaon, și războiul era între Avia și între Ierovoam.

3. Și a rânduit Avia la războiul o oștire puternică, de patru sute de mii de bărbați tari; iar Ierovoam a rânduit asupra lui la războiul o oștire de opt sute de mii de războinici tari.

4. Și s'a sculat Avia de pe culmea Somoron, care este în muntele lui Elraim, și a zis: ascultați Ierovoam și tot Israelul.

5. Nu știți voi, că Domnul Dumnezeu lui Israel au dat împărăție peste Israel în veac lui David, și liilor lui așezământ veșnic?

6. Si s'a sculat Ierovoam feciorul lui Navat sluga lui Solomon fiul lui David, și s'a despărțit dela Domnul său.

7. Și s'au adunat la el bărbați pierzători și fărădelege, și au stăut împotriva lui Ierovoam fiul lui Solomon, și Ierovoam era mai tânăr și fricos cu inima, și n'au stăut împotriva feii lui.

8. Si acum voi ziceți, să stați împotriva împărăției Domnului cei dată liilor lui David, pentru că voi sunteți mulțime mare, și cu voi sunt vișel de aur, pre carii i-a făcut vouă Ierovoam dumnezeu.

9. Ci ați lepădat preoții Domnului pre liii lui Aaron și pre Leviți, și v'ați făcut vouă preoți din popor de rând al pământului; ori cine ar

veni având mâinile pline cu vișei din boi și cu șapte berbeci, se face preot celui ce nu este Dumnezeu.

10. Iar noi pre Domnul Dumnezeu nostru nu l-am părăsit, și preoții lui slujesc Domnului, liii lui Aaron și Leviți.

11. Și după rânduețele lor jertfesc Domnului arderi de tot dimineața și seara, și miresmele tămăderii și pun pâini înainte peste masa cea curată, și sfeșnicul cel de aur și candelă aprinse, ca să arză seara, că păzim noi rânduețele Domnului Dumnezeului părinților noștri, iar voi l-ați părăsit pre dănsul.

12. Și iată cu noi este în frunte Domnul și preoții lui, și trâmbițele sunătoare care ne dau nouă semn. Fiii lui Israel nu dați războiul asupra Domnului Dumnezeului părinților noștri, că nu veți sporii.

13. Iar Ierovoam a întors pre cei ce stau la pândă ca să vie dindărătul lui Iuda, și el a venit dinaintea lui; iar cei ce pândeau, dindărăt.

14. Și întorcându-se Iuda, iată era lui războiul dinainte și dinapoi, și a strigat către Domnul, și preoții au trâmbițat cu trâmbițele.

15. Si au strigat bărbații Iudei, și a lost când strigau bărbații Iudei, Domnul au bătut pre Ierovoam și pre Israel înaintea lui Avia și a Iudei.

16. Și au fugit liii lui Israel de către Iafa Iudei, și l-au dat pre ei Domnul în mâinile lor.

17. Și i-au bătut pre ei Avia și poporul lui bătăe mare, și au căzut răniți din Israel cinci sute de mii de bărbați tari.

18. Și s'au smerit liii lui Israel în ziua aceea, și s'au întărit liii Iudei, pentru că au nădăjdut spre Domnul Dumnezeu părinților lor.

19. Și a gonit Avia dinapoia lui Ierovoam, și a luat dela el cetățile

13. -- 3 Imp. 15, 1, 2. 3. 3 Imp. 15, 6.

6, 3 Imp. 11, 26. 9. 3 Imp. 12, 31.

11. Egipt 27, 20, 21; și 40, 25.

acestea: Vetiul și satele lui, lesină și satele ei și Efronul și satele lui.

20. Și n'a mai putut ferovoam încă a se împrotivi în toată viața sa lui Avia, și l-au lovit pre el Domnul, și a murit.

21. Și s'a înălțat Avia, și s'a luat luiș patrușprezece femei, și a născut feciori douăzeci și doi și șaseșprezece fete.

22. Și celelalte întâmplări ale lui Avia și faptele lui și cuvintele lui, scri-se sunt în cartea prorocului Addo.

CAP. 14.

Asa și trâmă idolii și biruște pre Etiopeni.

Și a murit Avia cu părinții săi, și l-a îngropat pre el în cetatea lui David, și a împărățit Asa fiul său în locul lui; în zilele lui Asa s'a odihnit pământul Iudei zece ani.

2. Și a lăcut Asa ce este bun și drept înaintea Domnului Dumnezeu-lui său.

3. Și a stricat jertfelnicile strelilor și cele de pre înălțimi, și a sfărâmat stâlpii și a tăiat desigurile.

4. Și a zis Iudei ca să caute pre Domnul Dumnezeuul părinților lor, și să păzească legea și poruncile lui.

5. Și a stricat din toate cetățile Iudei jertfelnicile și idolii, și a fost în pace împărăția lui.

6. Și a zidit cetăți tari în pământul Iudei, că a fost în pace pământul; și n'a avut el războiu în anii aceștia, că l-au odihnit pre el Domnul.

7. Și a zis Iudei: să zidim cetățile acestea, și să facem ziduri și turnuri și porți și zăvoare în pământul care îl stăpânim; că precum noi am cercetat pre Domnul Dumnezeuul nostru, așa ne-au cercetat și el pre noi, și ne-au dat pace prin prejur, și bine ne-a mers nouă.

8. Și a avut Asa ostași cari pur-

tau arme, și ridicau scuturi și su-lți în pământul Iudei, trei sute de mii, și în pământul lui Veniamin pă-văzași și arcași două sute și optzeci de mii; toți aceștia erau rășboinici tari.

9. Și s'a sculat asupra lor Zare Etiopul cu oaste de o mie de mii și cu trei sute de care, și a venit până la Marisa.

10. Și a ieșit Asa înaintea lui, și a rânduit războiul în valea despre miazănoapte la Marisa.

11. Și a strigat Asa către Domnul Dumnezeuul său, și a zis: Doamne, nu este cu neputință ție a mântui cu mulți sau cu pușini; întărește-ne pre noi Doamne Dumnezeuul nostru, că spre tine nădăjduim, și întru numele tău am venit asupra mulțimei aceștia mari; Doamne tu ești Dumnezeuul nostru, să nu se întărească omul asupra ta.

12. Și au bătut Domnul pre Etiopenii înaintea Iudei, și au fugit Etiopenii.

13. Și i-a gonit pre ei Asa și poporul lui până la Ghedor, și au căzut Etiopenii, cât nu eră întru el scăpare, că s'au frânt înaintea Domnului și înaintea puterii lui; și luară prăzi multe.

14. Și au tăiat satele lor împrejurul Ghedorului, că au fost spaima Domnului preste dănșii, și au prădat toate cetățile lor, că multe prăzi au adus ei cu sine.

15. Încă și sălașurile agonise-lor lor, și pre Alimazoni au tăiat, și au luat oi multe și cămile, și s'au întors în Ierusalim.

CAP. 15.

Asa face alte îndreptări în biserică.

Și au fost Duhul Domnului preste Azaria feciorul lui Odid.

2. Și a ieșit înaintea lui Asa și înaintea a tot Iuda și a lui Veniamin, și a zis: ascultați-mă pre mine Asa și tot Iuda și Veniamin, Domnul este cu voi, pentru că voi sunteți cu el; și de-l veți căuta pre el, se va arăta vouă; și de-l veți părăsi pre el, părăsiți-l va pre voi.

3. Și zile multe au trecut lui Israil, fără de Dumnezeu cel adevărat și fără de preot învățător și fără de lege.

4. Și când se vor întoarce către Domnul Dumnezeu lui Israil, și-l vor căuta pre el, îl vor afla.

5. Ci în vremea aceea nu este pace celui ce iese și celui ce intră, că spaima Domnului este preste toți cei ce lăcuiesc în țări.

6. Și va da războiu neam asupra neamului, și cetate asupra cetății; că Dumnezeu i-au spăimântat pre ei cu tot necazul.

7. Iar voi înălțați-vă, și să nu slăbească mâinile voastre, că este plata lucrului vostru.

8. Și dacă a auzit Asa cuvintele acestea și proecia lui Azaria prorocul, s'a înălțat și a scos toate uriciunile din tot pământul Iudei și al lui Veniamin și din cetățile care le-a ținut Ierovoam în muntele lui Efraim, și a înnoit jertfelnicul Domnului, care eră înaintea bisericii Domnului.

9. Și a adunat pre Iuda și pre Veniamin și pre veneticii cari lăculau cu el dela Efraim și dela Manas și dela Simeon, că s'au lipit către el mulți din Israil dacă au văzut ei, că Domnul Dumnezeu lui este cu el.

10. Și s'au adunat în Ierusalim în luna a treia în anul al cincisprezecelea al împărăției lui Asa.

11. Și au jertfit Domnului în ziua aceea din prăzile care le-au adus, vitei șapte sute și oi șapte mil.

12. Și au făcut legătură, ca să caute pre Domnul Dumnezeu părinților lor, din toată inima și din tot sufletul lor.

13. Și tot care nu va căuta pre Domnul Dumnezeu lui Israil, cu moarte să moară dela tânăr până la bătrân și dela bărbat până la femeie.

14. Și au jurat întru Domnul cu glas mare și cu strigate și cu trâmbiță și cu bucurii. Și s'a veselit tot Iuda pentru jurământ,

15. Că din tot sufletul au jurat, și cu toată voia l-au căutat pre el, și s'au aflat lor, și i-au odihnit pre ei Domnul prin prejur.

16. Și pre Maaha nuna sa o a mutat, ca să nu slujească Astariei, și a tăiat idolul, și l-a ars în pârul chedrilor.

17. Însă cele de pre înălțimi nu le-a stricat, că încă erau în Israil; iar Asa a fost drept cu inima în toată viața sa.

18. Și a băgat în casa Domnului cele sfinte ale lui David tatălui său, și cele sfinte ale casei lui Dumnezeu, argint și aur și vase.

19. Și războlu n'a fost până la anul al treizeci și cinci al împărăției lui Asa.

CAP. 16.

Păcatul întret al lui Asa.

În anul al treizeci și opt al împărăției lui Asa s'a suit Vaasa împăratul lui Israil asupra lui Iuda, și a zidit Rania spre a nu lăsa să iasă nici să intre la Asa împăratul lui Iuda.

2. Și a luat Asa argint și aur din vistieriile casei Domnului și a casei împăratului, și a trimis la fiul lui Ader împăratul Siriei, care făcuiă în Damasc, zicând:

12. Is. Navi 24, 25. 13. Egipt 22, 20.

16. 3 Imp. 15, 13.

16. 1. 3 Imp. 15, 17 și 16, 5; Is. Navi. 18, 25.

.. 3 Imp. 15, 16.

3. Pune legătură între mine și între tine, și între tatăl meu și între tatăl tău, iată am trimis fie aur și argint, vino de ia deasupra mea pre Vaasa împăratul lui Israel, și să se ducă dela mine.

4. Și a ascultat fiul lui Ader de împăratul Asa, și a trimis pre căpeteniile oastei sale asupra cetăților lui Israel, și a bătut Aionul și Danul și Avelmainul și toate ținuturile lui Neftalim.

5. Și a fost dacă a auzit Vaasă, a părăsit a zidi Rama, și a încetat lucrul lui.

6. Și Asa împăratul a luat pre tot Iuda, și a luat pietrele Ramei și lemnele ei, care ie-a zidit Vaasă, și a zidit cu ele Gavae și Masfa.

7. Și în vremea aceea a venit Anania prorocul la Asa împăratul Iudei, și i-a zis lui: pentru că ai nădăduit în împăratul Siriei, și n'ai nădăduit spre Domnul Dumnezeuul tău, pentru aceea s'a luat puterea Siriei din mâna ta.

8. Au nu erau Etiopienii și Liviienii, putere multă vitează, și călăreți mulți foarte, și pentru că ai nădăduit spre Domnul i-au dat în mâinile tale.

9. Că ochii Domnului privesc preste tot pământul, ca să întărească pre cei ce cu toată inima deplin sunt către dânsul, n'ai știut aceasta? De acum vei avea războiu.

10. Și s'a mâniat Asa pre proroc, și i-a pus în temniță, că se mâniase, și a pierdut Asa pre unii din popor în vremea aceea.

11. Și iată faptele lui Asa cele dintâi și cele de apoi scrise sunt în cartea împăraților lui Iuda și a lui Israel.

12. Și s'a bolnăvit Asa în anul al treizeci și nouă al împărăției sale de picioare foarte tare, și în boala

sa n'a căutat pre Domnul, ci pre doctori.

13. Și a adormit Asa cu părinții săi, și a murit în anul al patruzeci și unul al împărăției sale.

14. Și i-au îngropat pre dânsul în mormântul care l-au săpat în cetatea lui David.

15. Si l-au pus pre el pre pat, și i-au umplut de miroșiri și cu feluri de miruri, a lăcătorilor de miruri, și i-au lăcut lui îngropăciune mare foarte.

CAP. 17.

Iosafat este fericit pentru clevăria lui.

Și a împărățit Iosafat fiul său în locul lui, și s'a întărit Iosafat preste Israel.

2. Și a pus oaste în toate cetățile înălțate ale Iudei, și a rânduit căpetenii în toate cetățile Iudei și în cetățile lui Efraim, care le-a fost luat Asa tatăl său.

3. Și au fost Domnul cu Iosafat, pentru că a umblat în căile cele dintâi ale lui David tatăl său, și n'a căutat idoli.

4. Ci pre Domnul Dumnezeuul tatălui său a căutat, și întru poruncile tatălui său a umblat, și nu după faptele lui Israel.

5. Și au îndreptat Domnul împărăția în mâna lui, și a dat tot Iuda daruri lui Iosafat, și a dobândit avuție și slavă multă.

6. Și s'a înălțat inima lui în calea Domnului, încă a stricat și cele de pre înălțimi și desigurile din pământul Iudei.

7. Și în anul al treilea al împărăției lui a trimis pre căpeteniile sale pre cei mai viteji: pre Avdia, pre Zaharia, pre Natanail și pre Mihea ca să învețe în cetățile Iudei.

8. Și împreună cu ei pre Leviți:

13. 3 Imp. 15, 10, 24. 15. Fac. 50, 2.

17. 1. 3 Imp. 15, 24. 2. 3 Imp. 22, 43.

6. 1 Imp. 10, 27.

9. Iov 34, 21; Ierem. 16, 17.

Semea, Nafania, Zavdia, Asiil, Semeramot, Ionatan, Adonia, Tovia, Tovadonia, și împreună cu acești Leviți pre Elisama și Ioram preoșii.

9. Și învățau în Iuda, și aveau cu dânsii cartea legii Domnului, și umblau prin cetățile Iudei, și învățau poporul.

10. Și frica Domnului a cuprins toate împărățiile pământului cele de prin prejurul Iudei, și nu dau războiu asupra lui Iosafat.

11. Și cei de alt neam aduceau lui Iosafat daruri, argint și dări, și Aravii aduceau lui berbeci de oi șapte mii și șapte sute, și japi șapte mii și șapte sute.

12. Și Iosafat a sporit și s'a înălțat mult, și a zidit în Iudeia lăcașuri și cetăți tari.

13. Și lucruri multe a făcut el în Iudeia, și ostași viteji și puternici erau în Ierusalim.

14. Și acesta este numărul lor după casele lor pămîntești; în Iuda mai mari preste mii: Edna cel din tău, care avea trei sute de mii de ostași viteji.

15. Și după ei Ioanan povățuitorul, care avea două sute și optzeci de mii.

16. Apoi Amasia al lui Zari, care de bună voie s'a afierosit Domnului, și avea două sute de mii ostași viteji.

17. Și din Veniamin viteazul Eliadă, care avea săgetari și păvăzași două sute de mii.

18. Și după el Iozavad, care avea o sută și optzeci de mii de războinici viteji.

19. Aceștia sunt slujitorii împăratului, afară de cei ce i-a pus împăratul în cetățile cele tari în toată Iudeia.

CAP. 18.

Iosafat și Ahaav în războiu cu Sirienii.

Și a dobândit Iosafat avuție și mare pre multă, și s'a făcut ginere lui Ahaav.

2. Și s'a pogorît după câțiva ani la Ahaav în Samaria, și a junghiat Ahaav lui oi și viței mulți, și poporului celui cu dânsul, că-l iubea pre el, și s'a suit cu el la Ramot Galaad.

3. Și a zis Ahaav împăratul lui Israil către Iosafat împăratul Iudei: merge-vei cu mine la Ramot Galaad? Și i-a răspuns lui: cum sunt eu, așa și tu, și cum este poporul tău, așa și poporul meu, cu tine la războiu.

4. Și a zis Iosafat către împăratul lui Israil: întrebă astăzi pre Domnul.

5. Și a adunat împăratul lui Israil pre proroci patru sute de bărbați, și le-a zis lor: merge-voiu în Ramot Galaad să dau războiu, au lăsa-mă-voiu? Iar ei au zis: suie-te și-l va da Dumnezeu în mâinile împăratului.

6. Iar Iosafat a zis: nu mai este aici vre un proroc al Domnului, ca să-l întrebăm pre el?

7. Și a răspuns împăratul lui Israil către Iosafat: este încă un bărbat, prin care putem întrebă pre Domnul, ci eu l-am urât, pentru că nu proroceste bune pentru mine, ci în toate zilele sale rele, acesta este Mihea feciorul lui Iemvla, și a zis Iosafat: să nu grăiască împăratul așa.

8. Și a chemat împăratul lui Israil pre un famen, și i-a zis: degrabă chiamă pre Mihea feciorul lui Iemvla.

9. Și împăratul lui Israil și Iosafat împăratul Iudei ședeau fiecare pre scaunul său, și îmbrăcați cu veșminte, ședeau înaintea porții Samariei, și toți prorocii prorocau înaintea lor.

10. Și Sedechia feciorul lui Hanaan, ș'a făcut luiș coarne de fier, și a zis: acestea zice Domnul: cu

18. 2, 3 Imp. 22, 2.

3. 3 Imp. 22, 4; 4 Imp. 3, 7.

4. 1 Imp. 23, 2. 9. 3 Imp. 22, 10.

10. 3. Imp. 22, 11.

aceste coarne voi împunge Siria până se va săvârși.

11. Și toți prorocii proceau așa zicând: sule-te la Ramot Galaad, și vei fi norocos, și-l va da Domnul în mâinile împăratului.

12. Iar solul care a mers să cheme pre Mihea, i-a grăit lui zicând: iată au grăit prorocii cu o gură bună pentru împăratul, să fie dar și cuvintele tale, ca ale lor, și să grăești bine.

13. Și a zis Mihea: viu este Domnul, că orice va zice Dumnezeu către mine, acestea voiu grăi.

14. Și a venit la împăratul, și i-a zis lui împăratul: Mihee, merge-voi la Ramot Galaad să dau războiu, au nu? Și a răspuns: mergi și vei fi norocos, și se vor da în mâinile voastre.

15. Și a zis către el împăratul: de câte ori te jur ca să nu grăiești către mine, iără numai adevărul în numele Domnului.

16. Și a răspuns: văzut-am pre Israil risipiți în munți ca oile, care nu au păstor, și au zis Domnul: n'au povățuitor aceștia, să se întoarcă fiecare la casa sa cu pace.

17. Și a zis împăratul lui Israil către Iosafat: nu ți-am spus, că nu procește pentru mine bune, ci rele.

18. Și a zis Mihea, nu așa, ascultăți cuvântul Domnului: văzut-am pre Domnul șezând pre scaunul său, și toată oastea cerului stă împrejur deadreapta și deasfânga lui.

19. Și au zis Domnul: cine va înșelă pre Ahaav împăratul lui Israil ca să se suie și să cază în Ramot Galaad? Și zicea unul așa, și unul așa.

20. Deci a ieșit un duh, și a stătu înaintea Domnului, și a zis: eu voi înșelă pre el, și au zis Domnul: cu ce?

21. Iar el a zis: voiu ieși, și voiu

fi duh mincinos în gura tuturor prorocilor lui, și au zis: înșelă-l-vei, și-l vei birui, ieși și fă așa.

22. Și acum iată au dat Domnul Duh mincinos în gura tuturor prorocilor lui acestora, iar Domnul au grăit asupra la rele.

23. Și s'a apropiat Sedechia feciorul lui Hanaan, și a lovit pre Mihea preste falcă, zicându-i lui: pe care cale au trecut Duhul Domnului dela mine, ca să grăiască către tine.

24. Și a zis Mihea: iată vei vedea în ziua aceea când vei intra din cameră în cameră, ca să te ascunzi.

25. Și a zis împăratul lui Israil: luați pre Mihea, și-l duceți la Emir mai marele cetății și la loas mai marele fiu al împăratului.

26. Și veți zice, așa a zis împăratul: puneți pre acesta în temniță, și să mănânce pâine de necaz și să bea apă de necaz, până mă voiu înfiora cu pace.

27. Și a zis Mihea: dacă te vei întoarce cu pace, n'au grăit Domnul întru mine, și a zis: auziți noroadele toate.

28. Și s'a suit împăratul lui Israil și Iosafat împăratul Iudei la Ramot Galaad.

29. Și a zis împăratul lui Israil către Iosafat: mă voiu acoperi și volu intra în războiu, iar tu îmbracă haina ta: și s'a acoperit împăratul lui Israil, și a intrat în războiu.

30. Și împăratul Siriei a poruncit celor mai mari preste care, cari erau cu dânsul, zicând: nu bateți pre cel mic sau pre cel mare, iără numai pre împăratul lui Israil singur.

31. Și a fost dacă au văzut mai marii carelor pre Iosafat, au zis: împăratul lui Israil este, și l-au înconjurat să-l bată, și a strigat Iosafat.

și Domnul l-au mântuit, și i-au întors pre ei Dumnezeu dela el.

32. Și a fost dacă au văzut mai marii carelor, că nu eră împăratul lui Israil, s'au întors dela dânsul.

33. Și un bărbat întinzând arcu, bine chibzuind, a lovit pre împăratul lui Israil între plămâni și între picpt. și a zis cărașului său: Întoarce mâna ta, și mă scoate din războiu că sunt rănit.

34. Și a încetat războiul în ziua aceea, și împăratul lui Israil a stătut în car în preajma Siriei până seara, și a murit când apuneă soarele.

CAP. 19.

*arat mustrat de In. Randucește povă-
luit-ori pentru lucrurile biscriești
și poluiești*

Și s'a întors Iosafat împăratul lui-
dei cu pace la casa sa în Ieru-
salim.

2. Și a ieșit întru întâmpinarea lui-
lu al lui Anan prorocul, și i-a zis
lui: împărate Iosafat, cum aluși pă-
cătosului și iubești pre cel urit de
Domnul? Pentru aceea s'au mânieat
asupra ta Domnul.

3. Dar ai și fapte bune, că ai stri-
cat desigurile în pământul Iudei și
ai îndreptat inima ta ca să caute
pre Domnul.

4. Și a făcut Iosafat în Ierusa-
lim, și iarăși a ieșit la poporul cel
din Virsavee, până la muntele lui
Elraim, și i-a întors pre ei către Dom-
nul Dumnezeu părinților lor.

5. Și a pus judecători în toate ce-
tățile tari ale Iudei, în fiecare cetate.

6. Și a zis judecătorilor: vedeți ce
faceți voi, că nu omului judecați, ci
Domnului, și cu voi cuvintele jude-
cății.

7. Și acum să fie frica Domnu-

lui preste voi, și păziți și faceți, că
nu este la Domnul Dumnezeul no-
stru nedreptate, nici cauză la lașă,
nici ia daruri.

8. Și în Ierusalim a pus Iosafat
din preoți și din Leviți și din că-
peteniile părințești ale lui Israil la
judecata Domnului, ca să judece pre
cei ce făcuiau în Ierusalim.

9. Și le-a poruncit lor zicând: așa
să faceți, cu frica Domnului, și cu
adevăr și cu inimă dreaptă.

10. Că oricine va veni să se ju-
dece la voi dintre frații voștri, cari
lăcuiesc în cetăți, fie pentru sânge,
fie pentru poruncă, fie pentru rân-
duială, fie pentru îndreptări și ju-
decăți, povălușiți-i ca să nu greșască
Domnului, și să nu vie urgie pre-
ste voi și preste frații voștri, așa să
faceți, și nu veți greși.

11. Și iată Amaria preotul va fi
povăluitor preste voi întru tot lu-
crul Domnului, și Zavdia fiul lui
Ismail va fi povăluitor în casa lu-
dei întru tot lucru împăratului, și
cărțurarii și Leviții sunt înaintea
feții voastre, întăriți-vă și faceți, și
va fi Domnul cu cel bun.

CAP. 20.

*Iosafat biruiește pre Amontiten și
Moaviteni.*

După acestea au venit fiii lui Moav
și fiii lui Amon, și împreună cu
ei din Amaniteni asupra lui Iosafat
ca să dea războiu.

2. Și au venit și au spus lui Iosafat
zicând: venit-au asupra ta
mulțime multă de preste mare, dela
Siriea, și iată sunt în Asasan-Ta-
mar, care este Engadi.

3. Și s'a speriat Iosafat și s'a în-
dreptat lașă sa, ca să caute pre
Domnul, și a hotărât post în tot Iuda.

19. 2. 20, 37. 7. A 2 Lege 10, 17; și 32, 4;
Intelep. 6, 8; Sirab. 35, 16; Pild. 24, 23; Lev.
19, 15; A 2 Lege 10, 17; Eap. 10, 34; Romani
2. 1; și 9, 14; Efes. 6, 9.

10. A 2 Lege 17, 8; Colos. 3, 25; 1 Petru
1, 17. 11. 1 Paral. 23, 4.
20. 2. 20, 3.

4. Și s'a adunat Iuda ca să cheme pre Domnul, și au venit dela toate cetățile Iudei să cheme pre Domnul.

5. Și s'a sculat Iosafat întru adunarea Iudei în Ierusalim în casa Domnului înaintea curții cei nouă.

6. Și a zis: Doamne Dumnezeul părinților mei, au nu tu ești Dumnezeu în cer sus, și domnești preste toate împărățiile neamurilor, și în mîna ta este tăria și puterea? Și nu este cine să stea împotriva ta.

7. Au nu ești tu Domnul cel ce ai pierdut pre cei ce lăcuiau pămîntul acesta dinaintea norodului tău Israil, și l-ai dat pre el seminției lui Avraam celui iubit al tău în veac?

8. Și au lăcuit înfrînsul și au zidit întru el casă sfîntă numelui tău, zicînd:

9. De vor veni asupra noastră rele, sabie, judecată, moarte, foamete, să stăm înaintea casei aceștia și înaintea ta, că numele tău este preste casa aceasta, și să strigăm către tine din necazul nostru, și ne vei auzi, și ne vei mîntui.

10. Și acum iată fiii lui Amon și ai lui Moav și cei din muntele Sir, printră cari n'ai lăsat pre Israil, ca să treacă când a ieșit din pămîntul Egiptului, ci s'a abătut dela ei, și nu i-a pierdut pre ei.

11. Și acum iată ei s'au pornit a veni asupra noastră, să ne scoată pre noi din moștenirea noastră care ne-ai dat nouă.

12. Doamne Dumnezeul nostru, au nu vei judecă pre dănșii? Că nu putem noi stă împotriva acestei mulțime multă, care a venit asupra noastră.

13. Și nu știm ce vom face lor, ci numai către tine sunt ochii noștri.

14. Și tot Iuda stă înaintea Domnului, și pruncii lor și temelle lor.

15. Și preste Oziil al lui Zaharia, al lui Vaneu, al lui Eleiil, al lui Mattania levitul cel din fiii lui Asaf preste el s'a lăcut Duhul Domnului întru adunare.

16. Și a zis: ascultați tot Iuda și cei ce lăcuți în Ierusalim și împăratul Iosafat, acestea zice Domnul vouă înșivă: să nu vă speriați, nici să vă temeți de fața acestei gloate multă, că nu este al vostru războiul, ci al lui Dumnezeu.

17. Măine să vă pogoriți asupra lor, că iată se vor sui spre culmea Asis, și veți aștepta pre ei la obârșia rîului din pustia Ieril.

18. Nu voi vă veți război, acestea înțelegeți și veți vedea mîntuirea Domnului cu voi, Iuda și Ierusalimul, să nu vă temeți, nici să vă spăimîntați a ieși măine întru înfrîngerea lor, că Domnul va fi cu voi.

19. Și plecându-se Iosafat pre fața sa, și tot Iuda și lăcuitorii Ierusalimului au căzut înaintea Domnului, ca să se închine lui.

20. Și s'au sculat Leviții din fiii lui Kaat și din fiii lui Kore, să laude pre Domnul Dumnezeul lui Israil cu glas mare foarte.

21. Și mîneacă dimineața au ieșit la pustia Tecoe, și, când ieșau ei a stătut Iosafat, și a strigat și a zis: ascultați-mă Iuda și cei ce lăcuți în Ierusalim, credeți Domnului Dumnezeului nostru, și vă veți înfrîngi, credeți prorocului lui, și veți avea noroc.

22. Și sfătuiindu-se cu poporul, a pus pre psalți și pre cântăreți, să mărturisească și să laude slinjenia sa, mergînd înaintea oastei și zicînd: mărturișiți-vă Domnului că în veac este mila lui.

23. Și când au început ei a lăuda și a mărturisi, au dat Domnul răs-

6. 1 Paral. 29, 12. 7. Isaia 41, 8.
9. 3 Imp. 8, 33 39. 10. A 2 Lege 2, 4,
9, 19. 12. Ps. 123, 1, 2.

16. Eșire 14, 13. 20. 1 Paral. 6, 33.
22. Psalm 135, 1. 23. Jud. 7, 22.

boiu între fiii lui Amon și ai lui Moav și ai celor din muntele Siir, carii ieșise asupra iudei, și au fost bătuți.

24. Că s'au sculat fiii lui Amon și Moav asupra celor ce lăcuiesc în muntele Siir, ca să-i piarză și să-i șiărame pre ei, și dupăce au sfârșit pre cei ce lăcuiesc în Siir, s'au sculat unii pre alții să se piarză.

25. Și cei din Iuda au venit la culmea pustiei, și au privit și au văzut mulțimea, și iată erau toți morți căzuți pre pământ, nici unul nu eră scăpat.

26. Și a ieșit Iosafat și poporul lui, ca să ia prăzile lor, și au aflat dobitoace multe și unelte și vestiminte și vase de preț, și i-au prădat pre ei, și în trei zile au luat ei prăzile, că erau multe.

27. Și a fost în ziua a patra s'au adunat în valea binecuvântării, că acolo au binecuvântat pre Domnul, pentru aceea au chemat numele locului aceluia: valea binecuvântării până în ziua aceasta.

28. Și s'a întors tot bărbatul iudei în Ierusalim și Iosafat povătuitorul lor cu bucurie mare, că i-au bucurat pre ei Domnul pentru vrăjmașii lor.

29. Și au intrat în Ierusalim cu laute și cu cobze și cu trâmbițe în casa Domnului.

30. Și a cuprins frica Domnului pre toate împărățiile pământului, auzind că Domnul au dat războiu asupra vrăjmașilor lui Israil.

31. Si a fost în pace împărăția lui Iosafat, și l-au odihnit pre el Dumnezeu lui despre cei din prejur.

32. Și a împărățit Iosafat preste Iuda, și a fost de treizeci și cinci de ani când a început a împărăși, și douăzeci și cinci de ani a împărășit în Ierusalim, și numele mumei lui eră Azuva fata lui Sali.

32. 3 Imp. 22, 42.

33. Și a umblat în căile tatălui său Asa, și nu s'a abătut dela ele ci a făcut ce este drept înaintea Domnului.

34. Însă cele de pre înălțimi mai erau, și poporul încă nu-și îndreptase inima sa către Domnul Dumnezeuul părinților săl.

35. Iar celelalte fapte ale lui Iosafat, cele dintâiu și cele de apoi, iată scrise sunt în cărțile lui Iu al lui Anani, care a scris cartea împărățiilor lui Israil.

36. Si după acestea s'a unit Iosafat împăratul iudei cu Ohozia împăratul lui Israil care nu încetă de a săvârși fărădelegi.

37. S'a înțeles cu el ca să facă corăbii să meargă în Tarsis, și au făcut corăbii în Gasion-gaver.

38. Și a prorocit Eliezer al lui Dodia din Marisis asupra lui Iosafat, zicând: pentrucă te-ai însoțit cu Ohozia, au rupt Domnul lucrul tău și au sfărâmat corăbiile tale, și n'a putut merge în Tarsis.

CAP. 21.

Ioram ucigaș al fraților săi, Inchinător de idoli. Pedepsa și moartea lui.

Și a adormit Iosafat cu părinții săi, și s'a îngropat lângă ei în cetatea lui David, și a împărășit Ioram fiul său în locul lui.

2. Și a avut el șase frați, fii ai lui Iosafat: Azaria, Ieli, Zaharia, Azaria, Mihail și Zafatia, toți aceștia erau fiii lui Iosafat împăratul iudei.

3. Și le-a dat tatăl lor daruri multe, argint și aur și arme cu cetățile cele întărite în pământul iudei, iar împărăția o a dat lui Ioram, că acesta eră cel dintâiu născut.

4. Și luând Ioram împărăția tatălui său, s'a întărit, și a ucis pre

34. 3 Imp. 22, 44.

37. 3 Imp. 22, 49.

21. 2. 3 Imp. 22. 51.

toți frații săi cu sabia și dintre boierii lui Israel.

5. De treizeci și doi de ani era Ioram, când a început a împărăși și opt ani a împărășit în Ierusalim.

6. Și a umblat în calea împăraților lui Israel, precum a făcut casa lui Ahaav, că laia lui Ahaav era femeie lui, și a făcut rele înaintea Domnului.

7. Ci n'au vrut Domnul să piarză de tot casa lui David pentru legătura, care au făcut cu David, și precum au zis lui, că-i va da lui și fiilor lui luminător în totdeauna.

8. În zilele acelea s'a despărșit Edom de Iuda, și s'a pus luiș împărat.

9. Și a mers Ioram cu boierii săi și cu toată călărima, și sculându-se noaptea au bătut pre Edom, care îl încunjurase pre el și căpeteniile carelor, și a fugit poporul la lăcașurile sale.

10. Și s'a despărșit Edom de Iuda până în ziua aceasta, și s'a despărșit Lovna în vremea aceea dela mâna lui pentru că au părăsit pre Domnul Dumnezeuul părinților săi.

11. Și pentru că și el a făcut înălțimi în cetățile Iudei, și pre cei ce lăcuiau în Ierusalim i-a făcut să curvească, și a amăgit pre Iuda.

12. Și a venit la el scrisoare de la Ilie prorocul, zicând: acestea zice Domnul Dumnezeuul lui David tatălui tău, pentru că n'ai umblat pre calea lui Iosafat tatăl tău și pre căile lui Asa împăratul lui Iuda,

13. Ci ai umblat pre căile împăraților lui Israel, și ai făcut pre Iuda să curvească și pre cei ce lăcuiesc în Ierusalim, precum a curvit casa lui Ahaav, și ai ucis pre frații tăi, liii tatălui tău cei mai buni decât tine.

14. Iată Domnul te va bate pre

line cu rană mare, întru poporul tău și întru liii tăi; și întru femeile tale și întru toată casa ta.

15. Și tu vei cădeă în boală grea, în boala pântecelui, până când îți vor ieși înruntalele tale cu boala din zi în zi.

16. Și au ridicat Domnul asupra lui Ioram pre cei de alt neam și pre Arapi, cei ce sunt în hotar cu Etiopii.

17. Și s'au suit asupra lui Iuda, și l-au asuprit, și au luat toată averea, care au aflat în casa împăratului, și pre liii lui și pre fetele lui, și nu i-a rămas lui fecior, fără numai Ohozia cel mai mic dintre liii săi.

18. Și după acestea toate, l-au lovit pre el Domnul cu o boală de pântec fără izac.

19. Și a fost din zi în zi, și când s'au împlinit doi ani de zile, i-a ieșit măruntalele de boală, și a murit de boală rea, și nu ia făcut lui poporul îngropăciune, ca îngropăciunea părinților lui.

20. De treizeci și doi de ani era când a început a împărăși, și opt ani a împărășit în Ierusalim, și s'a dus fără laudă, și s'a îngropat în celatea lui David, dar nu în mormânturile împăraților.

CAP. 22.

Peirea lui Ohozia.

Cei ce lăcuiau în Ierusalim, au făcut împărat în locul lui pre Ohozia fiul lui cel mic, pentru că pre toți cel mai mari i-au ucis tâlharii Araviei și Alimazonii, ce venise asupra lor, și a împărășit Ohozia flul lui Ioram împăratul Iudei.

2. De douăzeci de ani era Ohozia, când a început a împărăși, și un an a împărășit în Ierusalim, și numele

5. 4 Imp. 8. 17. 7. 2 Imp. 7. 12; 3 Imp. 11. 36. 19. 4 Imp. 8. 20 22.

19. Ierem. 34. 5. 22. 1. 4 Imp. 8. 24. 2. 4 Imp. 8. 26. 27.

mumei lui Gotolia fata lui Amvri.

3. Și acesta a umblat pre caiea casei lui Ahaav, că muma sa eră lui sietnic la păcat.

4. Si a făcut rele înaintea Domnului, ca și casa lui Ahaav, cari erau lui sfetnici, dupăce a murit tatăl său, ca să-l piarză pre el.

5. Și în sfaturile lor a umblat și a mers cu foram leciorul lui Ahaav împăratul lui Israil la rășboiu asupra lui Azail împăratul Siriei la Ramot-Galaad, și au lovit săgeătorii pre foram.

6. Și s'a întors foram în Iezrael să se vindece de rane, dupăce l-au lovit pre el Sirienti la Ramot când da el rășboiu asupra lui Azail împăratul Siriei, și Ohozia fiul lui foram împăratul ludei s'a pogorît să vază pre foram fiul lui Ahaav în Iezrael, pentrucă eră bolnav.

7. Si dela Dumnezeu a fost perrirea lui Ohozia venind la foram, că dupăce a venit el, a ieșit împreună cu el foram la fu feciorul lui Nemesi unsul Domnului asupra casei lui Ahaav.

8. Și a fost dupăce a făcut fu izbândă asupra casei lui Ahaav, a ailat pre boierii ludei și pre rude-niile lui Ohozia, slujind lui Ohozia, și i-a ucis pre ei.

9. Si a zis lu: să caute pre Ohozia, care eră ascuns în Samaria, si l-au prins și l-au adus la fu, și l-au ucis pre el, și l-au îngropat pre el, că a zis: feciorul lui losaia este, care a căutat pre Domnul cu toată inima sa, și nu eră în casa lui Ohozia cine să poată împărăși.

10. Iar Gotolia muma lui Ohozia văzând că a murit fiul ei, s'a sculat și a pierdut toată sămânța împărăiească în casa ludei.

11. Si a luat losaveet, fata împă-

ratului, pre loas fiul lui Ohozia, și l-a iurat pre el dintre fiii împăratului, pe când li ucideau, și l-a dat pre el și hrănitorea lui în cămara de dormit, și l-a ascuns pre el losaveei fata împăratului foram, sora lui Ohozia, femeia lui Iodae preotul, și l-a ascuns pre el dela fața Gotoliei, și nu l-a omorît pre el.

12. Și a fost cu ei în casa lui Dumnezeu ascuns șase ani, și Gotolia a împărăjit în țară.

CAP. 23.

I dae unge pre Ios împărat, Gotolia n'ist. Vad darămat.

Iar în anul al șaptelea s'a îmbărbătat Iodae, și a luat pre cei mai mari preste sute: pre Azaria fiul lui foram, pre Ismail fiul lui Ionan, pre Azaria fiul lui Ovid, pre Maasia fiul lui Adia și pre Elisalan fiul lui Zaharia, împreună cu sine în casa Domnului

2. Și a cutreerat prin Iuda, și a adunat pre Leviți din toate cetățile ludei și pre mai marii caselor părintești din Israil, și a venit în Ierusalim.

3. Și a făcut toată adunarea ludei legătură în casa lui Dumnezeu cu împăratul, și le-a arătat lor pre fiul împăratului, și le-a zis lor: iată fiul împăratului, să împărăiească precum au grăit Domnul de casa lui David.

4. Și acum iată ce aveți să faceți: a treia parte dintre voi, să intre sămbăta dintre preoți și dintre Leviți la porțile intrărilor,

5. Și a treia parte în casa împăratului, și a treia parte în poarta cea din mijloc, și tot poporul în curțile casei Domnului.

6. Și să nu intre în casa Domnului, fără numai preoți și Leviți

6. 4 imp. 8, 24. 7. 4 imp. 9, 6, 7.
9. 4 imp. 9, 27. 10. 4 imp. 11, 1.

23. 1. 4 imp. 11, 4. 3. 2 imp. 7, 13.
5. 4 imp. 11, 6.

și cari slujesc din Leviți, ei să intre că sfinți sunt, și tot poporul să păzească rânduețele Domnului.

7. Și Leviții vor încunjură pre împăratul fiecare cu arma în mână, și să ucidă pe oricine va intra în casă, și vor fi cu împăratul când iese și când intră.

8. Și au făcut Leviții și tot luda, precum le-a poruncit lor Iodae preotul, și a luat fiecare pre bărbășii săi cari intrau în săptămână și pre cei ce ieșeau din săptămână, că n'a slobozit Iodae preotul pre cei rânduiți.

9. Și a dat Iodae preotul la cei preste sute rânduiți sabiile și scuturile și armele, care erau ale împăratului David în casa Domnului.

10. Și a pus pre tot poporul pre fiecare cu armele sale dela colțul cel drept al casei, până la colțul cel stâng al casei, înaintea jertfelnicului și înaintea casei împrejurul împăratului.

11. Și au scos pre fiul împăratului, și i-au pus lui cunună împărătească și mărturia, și l-au făcut pre el împărat, și l-au uns pre el Iodae preotul și fiii lui, și a zis: să trăiască împăratul!

12. Și a auzit Gotoția glasul poporului celui ce alergă, și al celui ce mărfurisea și lăudă pre împăratul, și a intrat la împăratul în casa Domnului.

13. Și căutând, iată împăratul stă pre scaunul său, și la intrare boierii și trâmbișii și boierii în jurul împăratului, și tot poporul pământului se veseleă și sunau cu trâmbișele, și cântăreșii cântau în organe cântări de laudă, și s'a rupt Gotoția haina sa, și a strigat și a zis: sfat viclean!

14. Și a ieșit Iodae preotul, și a poruncit sutașilor și mai marilor

oastei, și le-a zis lor: scoateți-o afară din casă, și ieșiți după ea și o omorâți cu sabia, că a zis preotul: să nu moară în casa Domnului.

15. Și au pus mâinele pre ea și scoțându-o pre poarta călăreșilor casei împăratului, a omorât-o pre ea acolo.

16. Și a pus Iodae legătură între sine și între popor și între împăratul, ca să fie poșor Domnului.

17. Și a intrat tot poporul pământului în casa lui Vaal, și o a stricat pre ea, și altarele ei și idolișii lui i-au slărâmat și pre Mattan preotul lui Vaal l-au omorât înaintea jertfelnicilor lui.

18. Și a așezat Iodae preotul rânduețele casei Domnului prin mâna preoșilor și a Levișilor cum le-a hotărât David în casa Domnului, și a adus arderi de tot Domnului, precum este scris în legea lui Moisi, cu veselie și cu cântări cum rânduisese David.

19. Și a pus portari la porțile casei Domnului, ca să nu intre cel ce este necurat la tot lucrul.

20. Și a luat pre căpeteniile și pre ostași și pre boierii poporului și pre tot poporul pământului, și a supt pre împăratul în casa Domnului, și a intrat prin poarta cea mai dinlăuntru în casa împăratului, și a pus pre împăratul să șază pre scaunul împărăției.

21. Și s'a bucurat tot poporul pământului, și cetatea s'a odihnit, și pre Gotoția o a omorât cu sabia.

CAP. 24.

Domnia lui Ioas. Închinarea de idoli. Pedepsa și moartea lui.

De șapte ani eră Ioas când a început a împărăși, și palruzeci de

11. 4 Imp. 11, 12. 13. 4 Imp. 23, 3.
14. 4 Imp. 11, 15.

16. 4 Imp. 11, 17. 17. A 2 Lege 13, 9
18. Num. 28, 2, 3, 4. 19. Num. 3, 7.
24. 1. 4 Imp. 12, 1; și 11, 21.

ani a împărășit în Ierusalim, și numele mumei lui era Savia din Virsavee.

2. Și a făcut loas cele bune înaintea Domnului, că a viețuit Iodae preotul.

3. Și s'a luat Iodae două femei, și i-au născut lui fii și fete.

4. Și a fost după acestea, s'a pus în gând loas, ca să dreagă casa Domnului.

5. Și a adunat pe preoți și pe Leviți, și le-a zis lor: reșiți prin cetățile Iudei, și adunați dela tot Israelul argint ca să întărim casa Domnului din an în an, și grăbiți la lucru, și n'eu grăbit Leviți.

6. Și a chemat împăratul loas pre Iodae căpetenia, și i-a zis lui: pentru ce n'ai avut grije? Să știi că pre Leviți ca să aducă dela Iuda și dela Ierusalim darea care o a rânduit Moisi robul lui Dumnezeu, ca să aducă Israel la cortul mărturie.

7. Că Goliata era fărădelege, și fiii ei au jefuit casa lui Dumnezeu, pentru că și cele sfinte ale casei Domnului le-a hărăzit Vaalimilor.

8. Și a zis împăratul: să se facă o ladă, și să se pue la poarta casei Domnului afară.

9. Și să strige în Iuda și în Ierusalim, ca să aducă Domnului, precum a zis Moisi robul lui Dumnezeu lui Israel în pustie.

10. Și au dat toți boierii și tot poporul, și aduceau și băgau în lădiță până se umplea.

11. Și a fost după ce se aducea lada la cărmuitorii împăratului prin mâna Leviților, și dacă vedeau că este mult argint, venea logofătul împăratului și cărmuitorul preotului cel mare, și deșerta lada, și o ridică și o puneă la locu ei; așa făcea în toate zilele, și adună argint mult.

12. Și l-a dat pre el împăratul și Iodae preotul celor ce lucrau la lucrul casei Domnului, și năimeă piețării și țeseri, ca să dreagă casa Domnului, și fauri de fier și de aramă ca să dreagă casa Domnului.

13. Și s'au apucat lucrătorii de lucru, și au sfârșit a drege lucrurile cu mâinile lor, și au adus casa Domnului în starea ei, și o a dres.

14. Și dacă o au sfârșit au adus la împăratul și la Iodae rămășița argintului, și au făcut vase în casa Domnului, vase de slujbă la arderele de tot, și cădelnițe de aur și de argint, și a adus ardere de tot în casa Domnului totdeauna, în toate zilele lui Iodae.

15. Și a îmbătrânit Iodae și era plin de zile, și a murit fiind de o sută și treizeci de ani.

16. Și l-au îngropat pre el în cetatea lui David cu împărășii, pentru că a făcut bine cu Israel, cu Dumnezeu și cu casa lui.

17. Și a fost după moartea lui Iodae au intrat boierii Iudei, și s'au închinat împăratului, atunci a ascultat de ei împăratul.

18. Și au lăsat calea Domnului Dumnezeului părinților lor, și au slujit astarielor și idolilor, și s'a făcut urgie preste Iuda și preste Ierusalim în ziua aceasta.

19. Și a trimis la ei proroci ca să-i întoarcă pre ei către Domnul și n'au ascultat și le-au mărturisit lor și n'au ascultat.

20. Și Duhul Domnului au umplut pre Azaria al lui Iodae preotul, și s'a sculat asupra poporului, și a zis: acestea zice Domnul, pentru ce vă abateți voi dela poruncile Domnului? Nu veți sporî, că ați părăsit pre Domnul, și el vă va părăsi pre voi.

21. Și s'au sculat asupra lui, și l-au ucis cu pietre din porunca lui

2. 16, 5. 6. Eșire 30, 11, 12, 13.
9. Eșire, 30, 12. 11 4 Imp. 12, 10.

21. Mateiu 23, 35

Ioas împăratul în curtea casti Domnului.

22. Și nu s'a adus aminte Ioas de mila, care a făcut Iodae tatăl lui, cu dânsul, și a omorât pre fiul lui, și când murea a zis: vază Domnul și să judece.

23. Și a fost după slărșitul anului, s'a sculat asupra lui puterea Siriei, și a venit asupra Iudei și asupra Ierusalimului, și a pierdut pre toți boierii din popor, și toate prăzile lor le-a trimis la împăratul Damascului.

24. Că cu pușini oameni a venit puterea Siriei, și Dumnezeu au dat în mâinile lor putere multă foarte, pentru că au lăsat el pre Domnul Dumnezeuul părinților săi, și cu Ioas au făcut judecăți.

25. Și după ce s'au dus ei dela dânsul lăsându-l în boale mari, s'au ridicat asupra lui slugile lui, pentru sângele fiului lui Iodae preotul, și l-au omorât pre el pre patul lui, și a murit; și l-au îngropat în cetatea lui David, însă nu l-au îngropat în mormântul împăraților.

26. Și cei ce s'au ridicat asupra lui, au fost Zaved al lui Samaat Amariteanul și Iozaved al lui Samarit Moaviteanul.

27. Și fiii lui toți, și au venit la el toți cinci, și l-au omorât pre el; și celelalte sapte ale lui, iată scrise sunt în cartea împăraților, și a împărășit Amasia fiul său în locul lui.

CAP. 25.

Impărăția lui Amasia împăratul Iudii.

De douăzeci și cinci de ani eră Amasia, când a început a împărăși, și douăzeci și nouă de ani a împărășit în Ierusalim, și numele inimei lui eră Ioadim din Ierusalim.

2. Și a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, însă nu cu toată inima.

25. 1. 4 Imp. 14. 1, 2.

3. Și a fost după ce a întemeiat împărășia în mâna sa, a omorât pre slugile sale, care omorâse pre împăratul tatăl său.

4. Iar pre fiii lor nu i-a omorât după porunca legii Domnului, cum este scris în lege în cartea lui Moisi, precum au poruncit Domnul, zicând: să nu moară părinții pentru fii, nici fiii să nu moară pentru părinți, ci fiecare pentru păcatul său să moară.

5. Și a adunat Amasia casa Iudei, și a pus pre ei după casele lor părintești preste mii și preste sute întru tot Iuda și în Ierusalim, și i-a numărat pre ei dela douăzeci de ani în sus, și a aflat trei sute de mii aleși, cari puteau ieși la război fiind sulfa și pavăza.

6. Și au nămit dela Israil o sută de mii puternici la virtute pentru o sută de talanți de argint.

7. Și a venit un om al lui Dumnezeu la el, zicând: împărate, să nu meargă cu tine oastea lui Israil, că nu este Domnul cu Israil și cu toți fiii lui Efraim.

8. Că de gândești că vei birui cu aceștia, te va înfrânge Domnul înaintea vrăjmașilor, că dela Domnul este să te întărești și să biruești.

9. Și a zis Amasia către omul lui Dumnezeu: ce voi face cu sula cea de talanți, care o am dat oasii lui Israil? Și a zis omul lui Dumnezeu: poate Domnul să dea ște mai mult decât aceștia.

10. Și a despărșit Amasia oastea care a venit la dânsul dela Efraim, ca să se ducă la locul lor, iar el s'au mânieat foarte pre Iuda, și s'au întors la locul lor cu urgie și mânie.

11. Și Amasia s'a întărit, și a luat pre poporul său, și s'a dus în valea sărei, și a bătut acolo pre fiii lui Siir, zece mii.

J. R 2 Lege, 24. 16; 4 Imp. 14. 6; Ezechiel 16. 20. 5. 26. 13. 8. 1 Imp. 2. 6.
17. 4 Imp. 14. 7.

12. Și zece mii au prins vii fiii Iudei, și i-au adus pre ei în vârful stâncii, și i-au aruncat pre ei din vârful stâncii, și toți au crăpat.

13. Iar ostașii pre cari i-a întors Amasia, să nu meargă cu el la răscoiu, au năvălit asupra cetăților Iudei, dela Samaria până la Veturon, și au bătut întru inșele trei mii, și au luat prăzi multe.

14. Și a fost după ce a venit Amasia dela bătaia Idumei, și a adus la el pre dumnezeii fiilor lui Siir, i-au pus pre ei loruș dumnezei, și s'au închinat înaintea lor și le-au jertfit lor.

15. Și s'au mânieat Domnul pre Amasia, și au trimis la el un proiec, și au zis lui: pentru ce ai căutat pre dumnezeii poporului cari n'au scos pre poporul său din mâna ta.

16. Și a fost după ce au grăit către dânsul i au zis lui: au doar steteră împăratului te-am pus pre tine? Ia seama să nu fii bătut, și a făcut prorocul, zicând: cunosc că vrea Domnul să te piarză, pentru că ai făcut aceasta, și n'al ascultat de sfatul meu.

17. Și s'a sfătuit Amasia împăratul Iudei, și a trimis la Ioas fiul lui Ioahaz, fiul lui Iu, împăratul lui Israil, când: vino și să ne vedem de față.

18. Și a trimis Ioas împăratul lui Israil la Amasia împăratul Iudei, zicând: spinul cel din Livan a trimis la chedrul cel din Livan, zicând: dă fata ta feciorului meu de femeie, și aiă vor veni hiarele țarinii cele din Livan; și au venit hiarele, și au călcat pre spin.

19. Ai zis, lată am bătut Idumeia, și te sumește inima ta cea grea, acum șezi în casa ta, pentru ce înălță răutate asupra ta? Că vei cădea tu și Iuda cu tine.

20. Și n'a ascultat Amasia, că de la Domnul s'au făcut ca să-l dea pre el în mâna lui Ioas, pentru că a căutat pre dumnezeii Idumeiilor.

21. Și s'a suiat Ioas împăratul lui Israil, și s'a văzut unul cu altul, el și Amasia împăratul Iudei în Vetsamis, care este a Iudei.

22. Și Iuda fiind bătut de către Israil, a fugit fiecare la lăcașul său.

23. Și pre Amasia împăratul Iudei, fiul lui Ioas, fiul lui Ioahaz, l-a prins Ioas împăratul lui Israil în Vetsamis, și l-a dus la Ierusalim, și a surpat din zidul Ierusalimului dela poarta lui Efraim, până la poarta unghiului, patru sute de coți.

24. Și a luat tot aurul și argintul și toate unelte, care s'au aflat în casa Domnului, la Avdedom, și vistierile casei împăratului, și pre fiii celor luai zălog, și s'a întors în Samaria.

25. Și a trăit Amasia fiul lui Ioas împăratul Iudei după ce a murit Ioas feciorul lui Ioahaz împăratul lui Israil, cinsprezece ani.

26. Și celelalte fapte ale lui Amasia, cele dintâi și cele de pre urmă, scrise sunt în cartea împăraților Iudei și al lui Israil.

27. În vremea în care s'a depărtat Amasia dela Domnul s'a făcut asupra lui stat viclean, și el a fugit din Ierusalim în Lahis, și a trimis după dânsul în Lahis, și l-a omorât pre dânsul acolo.

28. Și l-au luat pre el pre cal, și l-au îngropat pre el cu părinții lui în cetatea lui David.

CAP. 26.

Ozia împădiază și se umple de lepră.

Și a luat tot poporul pământului pre Ozia, care eră în vârstă de

24. 2 Imp. 5, 21; 4 Imp. 16, 10.
25. Jud. 9, 14.

22. 2 Imp. 18, 17. 26. 4 Imp. 14, 15.
28. 4 Imp. 14, 20.
26. 1. 4 Imp. 14, 21; și 15, 1.

șasesprezece ani, și l-a făcut pre el împărat în locul lui Amasia tatăl său.

2. Acesta a zidit Elatul, pre care l-a întors Iudei după ce a adormit împăratul cu părinții săi.

3. De șasesprezece ani eră Ozia, când a început a împărăși, și cincizeci și doi de ani a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui eră Iehelia din Ierusalim.

4. Și a făcut ce este plăcut înaintea Domnului precum a făcut Amasia tatăl său.

5. Și el a căutat pre Domnul cât a trăit Zaharia cel ce învăța frica Domnului, și cât timp a căutat pre Domnul, l-au ajutat lui Domnul.

6. Și a ieșit și a dat războiu asupra celor de alt neam, și a stricat zidurile Ghetii, zidurile Iavnierei și zidurile Azotului, și a zidit cetăți în Azot și întru cei de alt neam.

7. Și l-au întărit pre el Domnul asupra celor de alt neam și asupra Aravilor, cari lăcuiesc în pietre și asupra Mineilor.

8. Și au dat Mineii daruri lui Ozia, și a ieșit vestea lui până la hotarul Egiptului, că se întărise foarte.

9. Și a zidit Ozia turnuri în Ierusalim, la poarta unghiului, la poarta văii și la unghiuri, și le-a întărit.

10. Și a zidit turnuri în pustie, și a săpat pușuri multe, că aveă vite multe la Șefila în vale și la șes, plugari și vieri în munți și în Carmil, că eră iubitor de plugărie.

11. Și aveă Ozia oștire a face războiu, și a ieși cu rânduială la războiu și a intra cu rânduială la număr, și eră numărul lor prin mâna lui feil logofătul, prin mâna lui Maasin judecătorul, și prin mâna lui Anania ajutorul împăratului.

12. Numărul căpeteniilor între războinicii cei viteji eră două mii și șase sute.

13. Și cu dâșii oaste de războiu trei sute șapte mii și cinci sute, aceștia erau cari făceau războiu, cu putere multă și ajutau împăratului asupra vrăjmașilor.

14. Și a făcut Ozia la toată oastea scuturi, sulite, coifuri, platoșe, arce și praștii de piatră.

15. Și a făcut în Ierusalim unelte cu meșteșug născocite, ca să fie în turnuri și în unghiuri a azvării cu săgeți și cu pietre mari, și s'a auzit meșteșugul lor până departe, că el se ajuta minunat cu dâșele până ce s'a întărit.

16. Și după ce s'a întărit, s'a înălțat inima lui cât s'a stricat pre sine, și a păcătuit împotriva Domnului Dumnezeuului său, și a intrat în biserică lui Dumnezeu ca să tămăduieze preste jertfelnicul tămădierilor.

17. Și a intrat după ei Azaria preotul și cu el preoții Domnului optzeci de oameni vîrtoși, și au știut împotriva lui Ozia împăratul, și i-au zis lui:

18. Nu se cuvine ție Ozie a tămăduia Domnului, ci preoților fiilor lui Aaron, celor slinșiți să tămăduieze; ieși din acest loc stînt, că te-ai departat dela Domnul, și nu va fi ție aceasta spre mărirea dela Domnul Dumnezeu.

19. Și s'a mâncat Ozia, și aveă în mîna sa cădelnița, ca să tămăduieze în biserică, și când s'a mîniat el pe preoți, s'a ivit lepra pe fruntea lui înaintea preoților în casa Domnului lângă jertfelnicul tămădierilor.

20. Și s'a întors către dânsul Azaria preotul cel mare și preoții, și iată el eră leproș în frunte, și l-a scos pre el de acolo, că și el grăbiă să iasă, că l-au musirat pre el Domnul.

1. 4 Imp. 15, 2. 5. 24, 2. 7. 1 Paral. 5, 20; Jud. 10, 12. 9. Neemia 3, 13, 19, 32.

13. 25, 5. 17. 1 Paral. 6, 10.

18. Exode 30, 7. 19. 4 Imp. 15, 5.

21. Și Ozia împăratul a fost lepros până la ziua morții sale, și în casă osebită ședea lepros, că a fost scos din casa Domnului, iar loatam fiul lui cărmuia împărăția, judecând poporul pământului.

22. Și celelalte fapte ale lui Ozia cele dintâi și cele de pre urmă, sunt scrise de Isaia prorocul fiul lui Amos.

23. Și a adormit Ozia cu părinții săi, și l-au îngropat pre el cu părinții lui în câmpul mormintelor împăraților, că a zis: lepros este, și a împărășit loatam fiul său în locul lui.

CAP. 27.

1. Amon supune pre Amoniti la Ier.

De douăzeci și cinci de ani era loatam, când a început a împărăși, și șasesprezece ani a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui era ferusa fata lui Sadoc.

2. Si a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, precum a făcut Ozia tatăl lui, dar n'a intrat în biserica Domnului și poporul încă păcătuia.

3. Acesta a zidit poarta casei Domnului cea înaltă, și la zidul Opel a zidit multe.

4. Și a zidit cetăți în muntele Iudei, și în dumbrăvi lăcașuri și turnuri.

5. Acesta a făcut războiu asupra împăratului fiilor lui Amon, și l-a biruit pre el, și-i dau lui fiii lui Amon pe an o sută de talanți de argint și zece mii de măsuri de grâu, și de orz zece mii, acestea i-a dat lui împăratul fiilor lui Amon pe an, în anul dintâi și în anul al doilea și al treilea.

6. Și s'a întărit loatam pentrucă s'a îndreptat căile înaintea Domnului Dumnezeului său.

7. Și celelalte întâmplări ale lui

loatam, și războtul și faptele lui, lată scrise sunt în cartea împăraților lui Iuda și ai lui Israil.

8. În vârstă de douăzeci și cinci de ani era, când a început a împărăși, și șasesprezece ani a împărășit în Ierusalim.

9. Și a adormit loatam cu părinții săi, și s'a îngropat în cetatea lui David, și a împărășit Ahaz fiul său în locul lui.

CAP. 28.

Ahaz împăratul Iudei și nelegiuirile lui.

De douăzeci de ani era Ahaz, când a început a împărăși, și șasesprezece ani a împărășit în Ierusalim, și n'a făcut ce este drept înaintea Domnului ca David tatăl lui.

2. Ci a umblat pre căile împăraților lui Israil, că și cioplite a făcut.

3. Și idolilor a jertfit în valea Vennenom, și a trecut pre fiii săi prin foc după urficiunile neamurilor, pre care le-au scos Domnul dela fața fiilor lui Israil.

4. Și lămâia preste cele înalte și pre dealuri și supt tot desșul.

5. Și l-au dat pre el Domnul Dumnezeu în mâna împăratului Sirlei, și l-a bătut pre el, și a robii din împărăția lui robime multă, și o a dus în Damasc, și l-au dat pre el în mâinile împăratului lui Israil, și l-a bătut pre el cu rană mare.

6. Și a ucis Fachee fiul lui Romelie împăratul lui Israil din Iuda într'o zi o sută și douăzeci de mii de bărbați puternici la vîrte, pentrucă au părăsit ei pre Domnul Dumnezeul părinților lor.

7. Și a ucis Zehri viteazul lui Efraim pre Maasia fiul împăratului și pre Ezrica povățuitorul casei lui și pre Elcana ajutorul împăratului.

27. 1. 4 Imp. 15, 5.
27. 2. 4 Imp. 15, 33.

28. 1. 4 Imp. 16, 2. 3. A 2 Lege 16, 9, 10.
2. 4 Imp. 16, 4. 5. Isaia 7, 1; 4 Imp. 16, 5.

8. Și au robii fiii lui Israil din frații lor trei sute de mii, femei și fii și fete, și prăzi multe au luat dela ei, și au dus prăzile în Samaria.

9. Și eră acolo un proroc al Domnului, Oded numele lui, și a ieșii întru întâmpinarea oasrilor celor ce veneau la Samaria, și le-a zis lor: iată mânia Domnului Dumnezeului părinților voștri preste Iuda, și i-au dat pre el în mâinele voastre, și aji ucis dintru el cu atâta cruzime că a ajuns până la ceruri.

10. Și acum pre fiii lui Iuda și Ierusalimul voi ziceți să-i supuneți să vă fie robi și roabe, au nu iată eu sunt cu voi, să mărturisesc Domnului Dumnezeului vostru?

11. Și acum ascultați-mă pre mine, și înfăorceți robimea care aji robit din frații voștri, că urgia mâniei Domnului este preste voi.

12. Și s'au sculat cei mai mari din fiii lui Efraim, Udia al lui Ioan, Varahia al lui Mosolamot, Ezechia al lui Sellim și Amasia al lui Eldan, asupra celor ce veneau dela războiu.

13. Și au zis lor: nu băgați la noi robimea aceasta, ca să nu păcătuim Domnului, pentru ce vreți să adaogăți preste păcatele noastre și preste necunoștința noastră? Că mult este păcatul nostru și mânia Domnului preste Israil.

14. Și au lăsat războinicii robimea și prăzile înaintea boierilor și înaintea a toată adunarea.

15. Și s'au sculat bărbații cari chemau numele Domnului, și au luat robimea, și pre toți cei goli i-au îmbrăcat din prăzi, i-au îmbrăcat și i-au încălțat, și le-au dat lor să mănânce și să bea, și i-au uns pre el, și au ajutorat cu vite pre tot cel nepuțințios, și i-au dus pre ei în Ierihon cetatea Finichilor la frații lor, și s'au înfors în Samaria.

16. În vremea aceea a trimis împăratul Ahaz la împăratul Asur, să-i ajute lui și întru aceasta.

17. Că se ridicase Iudeenii, și au lovit în Iuda, și au robii robime.

18. Și cel de alt neam s'au ridicat, și robiau cetățile șesului despre miazăzi a Iudei, și au luat Velsamul și cele din casa Domnului și cele din casa împăratului și dintr'ale boierilor, și a dat împăratului lui, Ailonul și Galironul, Sohonul și satele lui, Tamna și satele ei, Gamza și satele ei, și a lăcuit acolo.

19. Că au smerit Domnul pre Iuda pentru Ahaz împăratul Iudei, pentru că foarte s'a depărtat dela Domnul.

20. Și a venit la el Talga-Felasar împăratul lui Asur, și l-a bătut pre el.

21. Și a luat Ahaz cele din casa Domnului și cele din casa împăratului și dintr'ale boierilor, și le-a dat împăratului lui Asur, măcar că acela nu i-a fost lui într'ajutor.

22. Ci numai ca să-l necăjească pre el, și a adaos a se depărta dela Domnul, și a zis împăratul Ahaz:

23. Caută-voiu pre dumnezeii Damascului, cari mă bat pre mine, și a zis: că dumnezeii împăratului Siriei ajută lor, pentru aceea voi ierisi lor, și-mi vor ajuta mie, iar ei au fost spre piedică lui și la tot Israilul.

24. Și a depărtat Ahaz vasele casei Domnului, și le-a stricat, și a închis ușile casei Domnului, și s'a făcut luiș Ieriselnice în tot unghiul în Ierusalim.

25. Și în fiecare cetate din Iuda a făcut înălțimi, ca să tămăduieze dumnezeilor streini, și au mânia pre Domnul Dumnezeul părinților lor.

26. Și celelalte întâmplări ale lui, și faptele lui cele dinfăiu și cele de apoi, iată scrise sunt în cartea împăraților lui Iuda și ai lui Israil.

27. Și a adormit Ahaz cu părinții săi, și s'a îngropat în cetatea lui David, și nu l-au pus pre el în mormintele împăraților lui Israel, și a împărățit Ezechia fiul său în locul lui.

CAP. 29.

Ezechia înnoește slujba cea adevărată.

Ezechia a început a împărăși, când eră de douăzeci și cinci de ani, și douăzeci și nouă de ani a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui eră Avia fata lui Zaharia.

2. Și a făcut ce este drept înaintea Domnului precum a făcut David tatăl lui.

3. Și a fost după ce a statul împărat în luna dintâiu, a deschis ușa casei Domnului, și le-a grișit.

4. Și a băgat pe preoți și pe Levii, și i-a pus la latuirea cea de către răsărit.

5. Și le-a zis lor: ascultați-mă Levii, acum vă curățiți și curățiți casa Domnului Dumnezeuului părinților voștri, și scoateți necurăția dintru cele sfinte.

6. Că s'au depărtat părinții noștri și au făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeuului nostru, și l-au părăsit pre el și s'au întors fața sa de către lăcașul Domnului, și au dat dosul.

7. Și au închis ușile bisericii și au stins luminile, și tămâie n'au tămâiat și ardere de tot n'au adus în biserică Dumnezeuului lui Israel.

8. Și s'au mâniat cu mânie Domnul pre Iuda și pre Ierusalim, și i-au dat pre ei întru spaimă, întru stingere și întru șuerare, cum vedeți voi cu ochii voștri.

9. Și iată s'au rănit părinții noștri cu sabie, fiii noștri, fetele noastre și femeile noastre s'au robii în pământ străin pentru acestea.

10. Acum dar puneți în inima voastră, ca să faceți legătură cu Domnul Dumnezeuului lui Israel, și el va întoarce iușimea mâinii sale de către noi.

11. Și acum nu lăsați, că pre voi v'au ales Domnul să stați înaintea lui, să slușiți lui și să-i fiți lui slujitori, și să-i tămâiați.

12. Și s'au sculat Leviții Maat al lui Amasi și Ioli al lui Azaria, din fiii lui Kaat și din fiii lui Merari Kis al lui Avdi, și Azaria al lui Ilaelil, și din fiii lui Gherson Iodaad al lui Zemat și Ioadam, aceștia sunt fiii lui Ioaha.

13. Și din fiii lui Elisafan: Zamvri și Ieii. Și din fiii lui Asaf: Zaharia și Mattania.

14. Și din fiii lui Eman: Ieii și Semei, și din fiii lui Iddun: Samea și Oziil.

15. Și au adunat ei pre frații săi, și s'au curățit din porunca împăratului după porunca Domnului, ca să curățească casa Domnului.

16. Și au intrat preoții înăuntru în casa Domnului, ca să curățească, și au scos toată necurăția, care s'a aflat în casa și în curtea casei Domnului, și o au luat Leviții, și o au dus în pârîul chedrilor afară.

17. Și au început în ziua dintâiu a lunii nouă cei dintâiu a se curăți, și în ziua a opta a lunii au intrat în biserică Domnul și au curățit casa Domnului în opt zile, și în ziua a șasesprezece a lunii cei dintâiu au săvârșit.

18. Și au intrat înăuntru la Ezechia împăratul și au zis: curățit-am toate cele din casa Domnului, jertfelnicul ardere de tot și vasele lui, masa punerii înainte și vasele ei.

19. Și toate vasele, care le-a pângărit împăratul Ahaz întru împără-

ția sa, după ce s'a depărtat de la Domnul, le-am gătit și le-am curățit, iată sunt înaintea jertfelnicului Domnului.

20. Și a mâncat Ezechia împăratul, și a adunat pre mai marii cetății, și s'a suit în casa Domnului.

21. Și a adus viței șapte, berbeci șapte, miei șapte, iezi de capre șapte, jertfă pentru păcat, pentru împărăție, pentru cele sfinte și pentru Israel, și a zis fiilor lui Aaron preoșilor să se suie pre jertfelnicul Domnului.

22. Și au jertfit viței, și au luat preoșii sângele, și l-au turnat preste jertfelnic, și au junghiat berbecii, și au turnat sângele preste jertfelnic, și au junghiat miei și au vărsat sângele preste jertfelnic.

23. Și au adus iezi cei pentru păcat înaintea împăratului și a adunării, și au pus mâinile lor preste ei.

24. Și i-au junghiat pre ei preoșii și au stropit cu sângele lor preste jertfelnic, ca să facă curățire pentru tot Israelul, că a zis împăratul: pentru tot Israelul să fie arderea de tot, și cele pentru păcat.

25. Și a pus pre Leviți în casa Domnului, cu chimvale și cu alăute și cu cobze după porunca lui David împăratul și a lui Gad văzătorul împăratului și a lui Natan prorocul, că din porunca Domnului eră rânduiala aceea dată prin proroci,

26. Și au stăut Leviții cu organele lui David și preoșii cu trâmbițele.

27. Și a zis Ezechia: să aducă arderea de tot peste jertfelnic, și când a început a aduce arderea de tot, au început a cântă Domnului, și trâmbițele și organele lui David împăratul lui Israel.

28. Și toată adunarea se închină, și cântăreții cântau, și trâmbițele răsunau până ce s'a săvârșit arderea de tot.

29. Și după ce au săvârșit aducerea, s'a plecat împăratul și toți câți erau cu dânsul, și s'au închinat Domnului.

30. Și a zis Ezechia împăratul și mai marii Leviților, să laude pre Domnul cu cuvintele lui David și ale lui Asaf prorocul, și laudau cu veselle, și căzură și se închinară Domnului.

31. Și a răspuns Ezechia, și a zis: acum ați umplut mâinile voastre Domnului, apropiați-vă și aduceți jertfe de laudă în casa Domnului, și a adus adunarea jertfe și laude în casa Domnului, și tot cel ce-l lăsă inima a adus ardere de tot.

32. Și a fost numărul arderii de tot care a adus adunarea: viței șaptezeci, berbeci o sută, miei două sute, toate acestea spre ardere de tot Domnului.

33. Și se alietosiră viței șase sute, oi trei mii.

34. Iar preoșii erau puțini, și nu puteau să jupoale arderea de tot, și le ajută lor frații lor Leviții până ce s'a săvârșit lucrul și până ce s'au curățit preoșii, că Leviții mai lesne se curățesc decât preoșii.

35. Și ardere de tot erau multe, cu seul jertfei cei de împăcare și cu turnările arderii de tot, și s'a isprăvit lucrul în casa Domnului.

36. Și s'a bucurat Ezechia și tot poporul, pentru că a îmblânzit poporul pre Dumnezeu, căci fără de veste s'a făcut slujba.

CAP. 30.

Vestirea și serbarea Paștelui.

A trimis Ezechia la tot Israelul și la Iuda, și a scris cărți la Efraim și la Manasă să vie la casa Domnului în Ierusalim, să facă Paștile Domnului Dumnezeului lui Israel

36. 1 Paral. 29, 9.

30. 1. A 2 lege 16, 5.

27. Lev 4, 14; 1 Paral. 12, 26.

2. Și s'au sfătuit împăratul și boierii și toată adunarea din Ierusalim ca să facă Paștile în luna adoua.

3. Că n-au putut să-l facă în vremea aceea, că preoții nu se curățise de ajuns, și poporului nu se adunase în Ierusalim.

4. Și a plăcut cuvântul înaintea împăratului și înaintea adunării.

5. Și a dat poruncă să se facă vestire în tot Israelul, dela Virsavee până la Dan, ca să vie să facă Paștile Domnului Dumnezeuului lui Israel în Ierusalim, că de multă vreme nu se făcuse precum eră scris.

6. Și au mers vestitorii cu scrisorile dela împăratul și dela boierii în tot Israelul și Iuda, după porunca împăratului zicând: fiii lui Israel! Întoarceți-vă la Domnul Dumnezeuul lui Avraam, al lui Isaac și al lui Israel, și veți întoarce pre cei scăpați, cei rămași din mâna împăratului din Asur.

7. Și nu fiți ca părinții voștri și ca frații voștri, cari s'au depărtat dela Domnul Dumnezeuul părinților săi, și i-au dat pre ei în pustiire precum vedeți voi.

8. Și nu vă învățosați cerbicele voastre ca părinții voștri; dați slavă Domnului Dumnezeu, și intrați în sfântă casa lui, care o au sfințit în veac, și slușiți Domnului Dumnezeuului vostru, și el va întoarce dela voi înșimea mâniei sale.

9. Că de vă veți întoarce voi la Domnul, frații voștri și fiii voștri vor avea milă înaintea tuturor celor ce i-au robii pre ei, și el va întoarce pre voi în pământul vostru, că milostiv și îndurată este Domnul Dumnezeuul nostru, și nu va întoarce fața sa de către voi, de ne vom întoarce la dânsul.

10. Și vestitorii mergeau din cetate în cetate în muntele lui Efraim,

și până la Manas și la Zavelon, dar erau batjocorîți și luați în răs.

11. Numai oamenii dela Assir și dela Manas și dela Zavelon, s'au umiliți, și au venit în Ierusalim și în Iuda.

12. Și au fost mâna Domnului, și le-au dat lor o inimă, ca să vie să facă după porunca împăratului și a boierilor cu cuvântul Domnului.

13. Și s'a adunat în Ierusalim popor mult, ca să facă sărbătoare a azimelor în luna a doua, adunare multă foarte.

14. Și s'a sculat și a stricat jertelnicele cele din Ierusalim, și toate întru care tămăia minciunilor, le-au surpat și le-au aruncat în părțile chedrilor.

15. Și a junghiat mielul Pascal în a patrusprezece a lunii a doua, și preoții și Leviții s'au mărturisit și s'au curățit, și au adus ardere de tot în casa Domnului.

16. Și au statut la locul lor după rânduiala lor, după porunca lui Moisi omul lui Dumnezeu, și preoții luau sângele din mâna Leviților.

17. Mulți din adunare neliind curățiți, Leviții junghiau mielul pascal în locul celor ce nu s'au putut curăți Domnului.

18. Că mai mulți din norod dela Efraim și dela Manas și dela Isahar și dela Zavelon nu se curățise, ci mâncase Paștile împotriva scripturii, deci s'a rugat Ezechia pentru ei zicând:

19. Domnul este bun să se milostivească spre toată inima, care se îndreptează să caute pre Domnul Dumnezeuul părinților săi, și nu după curățenia celor sfințe.

20. Și au ascultat Domnul pre Ezechia, și au iertat poporul.

21. Și au făcut fiii lui Israel cei ce s'au aflat în Ierusalim sărbă-

2. Num. 9, 10, 11. 9. 4 Imp. 15, 29.

15. Eșire 12, 10; 12, 46.

loarea azimelor șapte zile cu bucurie mare, lăudând pre Domnul din zi în zi, și Preoții și Leviții cu organe Domnului.

22. Și a grăit Ezechia la inima tuturor Leviților cari înțelegeau mai bine ale Domnului, și au săvârșit sărbătoarea azimelor șapte zile jertfă fiind jertfe de mântuire, și mărturisindu-se Domnului Dumnezeuului părinților lor.

23. Și s'a sfătuit adunarea împreună, să facă alte șapte zile, și a făcut alte șapte zile cu bucurie.

24. Că Ezechia a dat adunării o mie de vișei și șapte mii de oi, și boierii au dat poporului o mie de vișei și zece mii de oi, și mulțime din cele afierosite Preoților.

25. Că s'a veselit toată adunarea, și Preoții și Leviții, și toată adunarea ludei, și cei ce s'au aflat din Ierusalim, și nemernicii carii au venit din pământul lui Israil, și cei ce lăcuiesc în Iuda.

26. Și s'a făcut veselie mare în Ierusalim, că din zilele lui Solomon fiul lui David împăratul lui Israil, nu s'a făcut prasnici ca acesta în Ierusalim.

27. Și s'au sculat Preoții și Leviții, și au binecuvântat pre Dumnezeu, și s'au auzit glasul lor și rugăciunea lor în lăcașul cel sfânt al lui în cer.

CAP. 31.

Stăpînire de idolatri, îngrijirea de Preoți și Leviți.

După ce au sfătuit toate acestea, da eșit tot Israilul, cei ce s'au aflat în cetățile ludei, și au zdrobit stălpii și au tăiat desigurile și au stricat cele înalte și capiștile din toată Iudela și din Veniamin și din Efraim și din Manasî până în sfârșit, și s'a întors tot Israilul, fiecare la moșia sa și la cetățile sale.

2. Și a așezat Ezechia rânduețele Preoților și ale Leviților, și rânduețele tîecăruia, după slujba lui, Preoților și Leviților, la arderea de tot și la jertfa mântuirii, și a lăuda și a mărturisi și a sluși în porțile curții casei Domnului.

3. Precum și partea împăratului din averile lui la arderea de tot cea de dimineața și cea de seara, și arderile de tot cele de sîmbăta și de lună nouă, și la sărbători scrise în legea Domnului.

4. Și a zis poporului și celor ce lăcuiesc în Ierusalim: să dea partea Preoților și a Leviților, ca să se întărească întru slujba casei Domnului.

5. Și după ce a dat porunca, au adus fiii lui Israil pîrga grăului și a vinului și a untului de lemn și a mierii și a toată roada țării: zeciuiala toată au adus o mulțime.

6. Și fiii lui Israil și ai lui Iuda și cei ce lăcuiau în cetățile ludei, au adus și ei zeciuială din vișei și din oi și zeciuială din capre, afierosindu-le Domnului Dumnezeuului lor, le-au adus și le-au pus grămezi, grămezi.

7. În luna a treia a început grămezile a se face, și în luna a șaptea s'au săvârșit.

8. Și au venit Ezechia și boierii, și au văzut grămezile, și au binecuvântat pre Domnul și pre poporul lui Israil.

9. Și a întrebat Ezechia pe Preoți și pe Leviți despre grămezi.

10. Și a răspuns către el Azaria preotul mai marele casei lui Sadoc zicând: de când a început a se aduce pîrga aceasta în casa Domnului am mâncat și am băut, și a mai rămas foarte mult, că Domnul au binecuvântat pre poporul său, și mulțimea rămășițelor este aceasta.

11. Și a zis Ezechia: să găta-

scă cămări în casa Domnului, și au gătit.

12. Și a băgat acolo pârga și zeceuelele cu credință și a pus preste ele cârmuitor pre Honenia Levitul și pre Semea fratele lui, al doilea după dânsul.

13. Și Ieiel, Ozia, Naef, Asail, Ierimot, Iozavad, Eliil, Samahia, Maat, Vanaia și fiii lui erau puși prin Honenia și prin Semei fratele lui precum a poruncit Ezechia împăratul și Azaria povăzuitorul casei Domnului.

14. Și Core al lui femna levitul, portarul despre răsărit, eră preste daruri, ca să deă pârga Domnului și cele prea sfinte.

15. Și prin mâna lui Odom, a lui Veniamin, a lui Isus, a lui Semei, a lui Amaria și a lui Sohonia prin mâna preoșilor cu credință, să deă trașilor săi pre rând celui mare și celui mic.

16. Afară de partea bărbătească cea de trei ani și mai sus, la tot cel ce intră în casa Domnului la lucrul cel de toate zilele, la slujba rânduelei rândului lor.

17. Aceasta este socotezla preoșilor după casele lor părintești: Levii întru rândueile lor dela douăzeci de ani și mai sus la rând.

18. Punându-se în socoteală la fiecare naștere: fiii și fetele lor, la toată mulțimea, penfrucă cu credință curătau locul cel sfânt.

19. Și pentru fiii lui Aaron cei ce preoțesc și cei din cetăți. În fiecare cetate s'au numit bărbați anume, cari să deă parte la toată partea bărbătească dintre preoși, și la tot cel numărât dintre Leviți.

20. Așa a făcut Ezechia în tot Iuda, și a făcut ce este bun și ce este drept înaintea Domnului Dumnezeului său.

21. Și întru tot lucrul, care a început a lucra în casa Domnului, și în lege și în porunci a căutat pre Dumnezeuul său din tot sufletul său și a făcut și a sporit.

CAP. 32.

Ezechia scapă prin mină de Senaherim.

Și după cuvintele acestea, și adevărul lor, s'a sculat Senaherim împăratul Asirienilor, și a venit asupra Iudei, și a tăbărit asupra cetăților celor cu ziduri, și a zis ca să le iă.

2. Și văzând Ezechia că a venit Senaherim, și hotărîrea lui, ca să deă războiu asupra Ierusalimului.

3. S'a sfătuit cu bătrânii săi și cu vitejii să astupe apele izvoarelor, care erau afară de cetate, și l-au ajutat pre el.

4. Si a adunat popor mult, și a astupat apele izvoarelor și rîul care curge prin cetate zicând: să nu vie împăratul lui Asur, și să afle apă multă, și să biruiască.

5. Și s'a întărit Ezechia, și a zidit tot zidul cel surpat și turnuri, și afară înaintea alt zid, și a întărit turnul cetății lui David, și a gătit arme multe.

6. Și a pus pre mai marii războiului preste popor, și s'au strâns la dânsul în ulița porții văii, și le-a grăit lor zicând:

7. Întăriți-vă și vă îmbărbătați, și nu vă temeți, nici vă speriați de fața împăratului lui Asur, și de fața tuturor neamurilor celor ce sunt cu el, că mai mulți sunt cu noi decât cu el.

8. Cu el sunt brațe trușești, iar cu noi Domnul Dumnezeuul nostru,

21. 4 Imp. 18, 7.

32. 1. 4 Imp. 18, 13; Sirah. 48, 21; Isaia 36, 1.

6. 2 Imp. 18, 4, 24 7. 4 Imp. 6, 16.

8. Ieremia 17, 3.

31. 15. Is. Navi 21, 9, 10.

17. 1 Paral. 23, 24

ca să ne mântuiască și să bată războiul nostru; și s'a înălțat poporul cu cuvintele acestea ale lui Ezechia împăratul Iudei.

9. Și după aceasta a trimis Senaherim împăratul Asirienilor pre slugile sale asupra Ierusalimului, și el eră la Lahis, și toată oștirea lui cu el, și a trimis la Ezechia împăratul Iudei și la tot Iuda cel din Ierusalim zicând:

10. Așa grăește Senaherim împăratul Asirienilor: spre cine nădăjduiți voi de ședeți în cetate în Ierusalim?

11. Au nu Ezechia vă înșală pre voi ca să vă dea pre voi la moarte, la foamete și la sete, zicând: Domnul Dumnezeu nostru ne va mântui pre noi din mâna împăratului lui Asur?

12. Au nu acesta este Ezechia, care a stricat jertfelnicile lui, și cele înalte ale lui, și a zis Iudeilor și celor ce lăcutesc în Ierusalim: înaintea jertfelnicului acestuia să vă închinați, și preste el să tămăluiți?

13. Au nu știți ce-am făcut eu și părinții mei tuturor noroadelor țării lor? Putut-au dumnezeii neamurilor a tot pământul, să mântuiască pre poporul său din mâna mea?

14. Cine întru toți dumnezeii neamurilor acestora, pre care le-au pierdut părinții mei a putut să mântuiască pre poporul său din mâna mea, cum dar va putea Dumnezeu vostru să vă mântuiască din mâna mea?

15. Acum dar să nu vă amăgească pre voi Ezechia, și să nu vă facă să nădăjduiți după acestea, și să nu-i credeți lui că nu va putea Dumnezeu a tot neamul și al împărăției să mântuiască pre poporul său din mâna mea, precum din mâna părinților mei, că Dumnezeu

vostru nu vă va scăpa pre voi din mâna mea.

16. Și mai multe au grăit slugile lui asupra Domnului Dumnezeu, și asupra lui Ezechia slugii lui.

17. Și cartea a scris cu care de față pre Domnul Dumnezeu lui Israel, și a grăit de dânsul zicând: precum dumnezeii neamurilor pământului n'au scos pre popoarele sale din mâna mea, așa nu va scoale Dumnezeu lui Ezechia pre poporul său din mâna mea.

18. Și au strigat cu glas mare evreiește către poporul Ierusalimului cel de preste zid, ca să le ajute lor, și să surpe ca să ia cetatea.

19. Și au grăit de Dumnezeu Ierusalimului, ca și de dumnezeii popoarelor pământului, lucruri de mâini omenești.

20. Și s'a rugat Ezechia împăratul și Isaia prorocul fiul lui Amos pentru acestea, și a strigat la cer.

21. Și au trimis Domnul înger, și a sfărâmat pre tot cel tare și războinic și pre cei mai mari, și pre căpetenii în tabăra împăratului Asur, și s'a întors fața sa cu rușine în pământul său, și a intrat în casa Dumnezeului său, și liii lui cei ce au ieșit din coapsele lui l-au omorât pre el cu sabie.

22. Și au mântuit Domnul pre Ezechia și pre cei ce locuiau în Ierusalim din mâna lui Senaherim împăratul lui Asur, și din mâna tuturor, și l-au odihnit pre ei prin prejur.

23. Și mulți aduceau daruri Domnului în Ierusalim, și daruri lui Ezechia împăratul Iudei, și foarte s'au înălțat întru ochii tuturor neamurilor după acestea.

24. În zilele acelea s'a bolnăvit Ezechia împăratul de moarte, și s'a

17. 4 Imp. 19, 12-14, 18. Isaia 36, 11.

19. Isaia 37, 19. 20. 4 Imp. 19, 15.

21. Isaia 37, 36, 36.

24. 4 Imp. 20, 1; Isaia 38, 1.

9. 4 Imp. 18, 17. 11. 4 Imp. 18, 30.

rugat către Domnul, și l-au ascultat pre el, și semn i-au dat lui.

25. Și nu după darul ce i-au făcut lui a răsplătit Ezechia, că s'a înălțat inima lui, și a fost asupra lui mânia și asupra iudei și asupra Ierusalimului.

26. Și s'a smerit Ezechia din sumeșia inimii sale, el și cei ce lăcuiau în Ierusalim, și n'a venit preste ei mânia Domnului în zilele lui Ezechia.

27. Și a avut Ezechia avuție și mărire multă foarte, și s'a făcut înși vistierii de argint, de aur, de piatră scumpă, de mirodenii, de arme și de vase de mult preț.

28. Și iuține de roadele grâului, ale vinului și ale untului de lemn, și sate și ocoale de tot felul de vite, și stăni la munte.

29. Și cetăți s'a zidit luiși și agoniseală de oi și de bot mulți, că i-au dat lui Domnul avere multă foarte.

30. Ezechia acesta a astupat ieșirea apei cea de sus, și o a îndreptat în jos către miazăzi a cetății lui David, și a sporit Ezechia întru toate lucrurile sale.

31. Și când bătrânii boierilor din Vavilon au fost trimiși la dânsul, ca să înirebe de semnul ce s'a făcut în țară, au îngăduit Dumnezeu să-l ispitească pre dânsul, ca să știe cele din inima lui.

32. Și celelalte fapte ale lui Ezechia, și mila lui, iată scrise sunt în prorocia lui Isaia prorocul fiului lui Amos, și în cartea împărașilor lui Iuda și ai lui Israel.

33. Și a adormit Ezechia cu părinții săi, și l-au îngropat pre dânsul în partea cea de sus a mormintelor fiilor lui David, și mărire

și cinste i-a dat lui la moartea lui tot Iuda, și cei ce locuiesc în Ierusalim, și a împărășit Manasi fiul său în locul lui.

CAP. 33.

Impărăția lui Manasi și Amos.

De doisprezece ani eră Manasi, când a început a împărăși, și cincizeci și cinci de ani a împărășit în Ierusalim.

2. Și a făcut rele înaintea Domnului, după toate urâciunile neamurilor, pre care le-au pierdut Domnul dela fața fiilor lui Israel.

3. Și s'a întors, și a zidit cele înalte, care le-a stricat Ezechia tatăl lui, și a pus stâlpii vaalimilor, și a făcut desigurii, și s'a înclinat la toată oastea cerului, și a slușit lor.

4. Și a zidit Ierlifelnic în casa Domnului, de care au zis Domnul: în Ierusalim va fi numele meu în veac.

5. Și a zidit Ierlifelnice la toată oastea cerului într'amândouă curțile casei Domnului.

6. Și treceă pre lili săi prin loc în valea Venennom, și se descântă și se vrăjă și se fermecă, și a făcut grăitori din pântece și vrăjitori și multe rele a făcut înaintea Domnului, ca să-l întărate pre el.

7. Și a pus idolul și chipul cel cioplit, care l-a făcut, în casa lui Dumnezeu, de care au zis Dumnezeu către David și către Solomon fiul lui: în casa aceasta și în Ierusalim care l-am ales din toate neamurile lui Israel, ca să pui numele meu în veac.

8. Și mai mult nu voi mișcă piciorul lui Israel din pământul care l-am dat părinților lor, însă de vor

27. 4 Imp. 20, 19.

31. Isaia 39, 1; 4 Imp. 20, 13.

32. Isaia 36, 1; 4 Imp. 18, 1.

33. 4 Imp. 20, 21.

33. 1. 4 Imp. 21, 1. 2. A 2 Lege, 18, 9.

3. 4 Imp. 18, 4 și 21, 3.

4. 4 Imp. 21, 4; A 2 Lege 12, 5, 11.

7. 2 Imp. 7, 10; ps. 131, 13, 14.

păzi a face toate, câte am poruncit lor, după toată legea și poruncile și judecățile cele prin mâna lui Moisi.

9. Și a înșelat Manasi pre Iuda și pre cei ce locuiau în Ierusalim, ca să lăcă ce este rău mai mult decât toate neamurile, care le-au pierdut Domnul dela fața fiilor lui Israil.

10. Și au grăit Domnul către Manasi și către poporul lui, și n'au ascultat.

11. Și au adus Domnul asupra lor căpeteniile oștirii împăratului lui Asur, și au prins pre Manasi în legături, și l-au legat cu obezi, și l-au dus în Vavilon.

12. Și fiind în necaz a căutat fața Domnului Dumnezeului său, și s'a smerit foarte înaintea feșii Dumnezeului părinților săi.

13. Și s'a rugat către dânsul, și l-au auzit pre el, și au ascultat strigarea lui, și l-au întors pre el în Ierusalim, la împărăția lui, și a cunoscut Manasi, că Domnul însuși este Dumnezeu.

14. Și după acestea a zidit zid afară de cetatea lui David, dela amiazăzi către răsăritul lui Ghion până în pârâu, și către intrarea cea prin poarta peștelui, și a înconjurat Olla spre poarta cea de prin prejur, și a pus în ea arme, și o a înălțat foarte, și a pus căpetenii de oștire preste toate cetățile cele tari ale Iudei.

15. Și a stricat pre dumnezeli cei strelni, și cei cioplit din casa Domnului, și toate oltarele care le-a zidit în munțile casei Domnului în Ierusalim și alară de cetate.

16. Și a dres jertfelnicul Domnului, și a adus pre el jertfe de mânlure și de laudă, și a zis Iudei, ca să slujească Domnului Dumnezeului lui Israil.

17. Însă poporul tămăia și pre

înălțimi, nu numai Domnului Dumnezeului lor.

18. Și celelalte fapte ale lui Manasi, și rugăciunea lui cea către Dumnezeu, și cuvintele văzătorilor care le grăia către dânsul cu numele Dumnezeului lui Israil, iată sunt în cărțile împărașilor lui Israil.

19. Și rugăciunea lui, și cum l-au ascultat pre el Dumnezeu, toate păcatele lui și fărădelegile lui, și locurile în care a zidit cele înalte, și a pus desigurii și idoli înaintea de a se întoarce el, iată s'au scris în cărțile văzătorilor.

20. Și a adormit Manasi cu părinții săi, și l-au îngropat pre el în grădina casei lui, și a împărășit Amon fiul său în locul lui.

21. De douăzeci și doi de ani eră Amon, când a început a împărăși, și doi ani a împărășit în Ierusalim.

22. Și a făcut rele înaintea Domnului, cum a făcut Manasi tatăl lui, și tuturor idoliilor, care i-a făcut Manasi tatăl lui, jertliă Amon și slujea lor.

23. Și nu s'a smerit înaintea Domnului, cum s'a smerit Manasi tatăl său, că fiul său Amon a înmulțit păcatul.

24. Și s'au sculat asupra lui slugile lui, și l-au ucis pre el în casa lui.

25. Și au bătut poporul pământului pre cei ce s'au sculat asupra împăratului Amon, și au făcut împărat pre Iosia fiul lui în locul lui.

CAP. 34.

Impărăția lui Iosia.

De opt ani eră Iosia, când a început a împărăși, și treizeci și unul de ani a împărășit în Ierusalim.

2. Și a făcut ce este plăcut înă-

17. A 2 lege 26, 36; Iov 36, 8.
17. 4 Imp. 12, 3.

18. 4 Imp. 21, 16. 21. 4 Imp. 21, 19, 20.
34. 1. 4 Imp. 22, 1.

în fața Domnului, și a umblat întru toate căile lui David tatăl său, și nu s'a abatut de la dreapta sau de-a stânga.

3. În anul al optulea al împărăției sale fiind încă prunc a început a căuta pre Domnul Dumnezeu lui David tatăl său; iar în anul al doisprezecelea al împărăției sale, a început a curăți pre Iuda și Ierusalimul de cele înalte, de desigurii, de capiști și de idoli.

4. Și a stricat înaintea lui jertfelnicile Vaalimilor și cele înalte de pre ele, și a tăiat desigurii și cele cioplite, și cele vărsate le-a sfărâmat și le-a mărunțit și le-a topit, și le-a aruncat preste mormintele celor ce au jertfit lor.

5. Și oase de Preoți au ars pre jertfelnicile lor, și a curățit pre Iuda și Ierusalimul.

6. Și în cetățile lui Manas și ale lui Efraim și ale lui Simeon și ale lui Neftalim, și în locurile lor prin crejur.

7. Și a stricat jertfelnicile lor și desigurii lor, și idolii i-a sfărâmat nărunt, și toate cele înalte le-a tăiat din tot pământul lui Israel, și s'a întors în Ierusalim.

8. Și în anul al optsprezecelea al împărăției sale, după ce a curățit pământul și casa, a trimis pre Safan fiul lui Eselia și pre Maasa mai marele cetății și pre Iuah fiul lui Iohaz scriitorul, să întărească casa Domnului Dumnezeului său.

9. Și a venit la Helchia preotul cel mare, și a dat argintul să-l pună în casa lui Dumnezeu, care l-au adunat Leviții cei ce păzesc poarta din mâna lui Manas și a lui Efraim și de la boieri și de la toți ceilalți din Israel și de la fiii Iudei și ai lui Ve-

niamin și de la cei ce lăcuiau în Ierusalim.

10. Și l-au dat în mâna lucrătorilor, cari s'au rânduiri în casa Domnului, și l-au dat celor ce fac lucrurile în casa Domnului, ca să tocmească și să întărească casa.

11. Și au dat teslarilor și zidarilor să cumpere pietre în patru muchi și lemne de grinzi, să căptușească casele, care le-au surpat împărății Iudei.

12. Și oamenii aceia erau cu credință preste lucruri, și preste ei erau priveghetori fel și Avdia Leviții din Iuda lui Merari și Zaharia și Mosolam din fiii lui Kaaf, și tot Levitul și tot cel ce știu să cânte cu organe.

13. Și preste purtătorii cu umărul și preste lucrătorii de felurite lucruri, din Leviți erau logofeți și judecători și portari.

14. Și când scoteau el argintul, care se pune în casa Domnului, a aflat Helchia preotul cartea legii Domnului dată prin mâna lui Moisi.

15. Și a răspuns Helchia, și a zis către Safan logofătul: cartea legii am aflat în casa Domnului, și a dat Helchia cartea lui Safan.

16. Și a adus Safan cartea la împăratul, și a dat împăratului seamă, zicând: tot argintul s'a dat în mâna slugilor tale celor ce fac lucrurile.

17. Și a topit argintul care s'a aflat în casa Domnului, și l-a dat în mâna priveghetorilor și în mâna celor ce fac lucrul.

18. Și a dat de știre Safan logofătul împăratului, zicând: o carte mi-a dat mie Helchia preotul, și o a cetii Safan înaintea împăratului.

19. Și a fost dacă a auzit împăratul cuvintele legii, s'a rupt hainele sale.

20. Și a poruncit împăratul lui

3. 3 Imp. 13, 2; 4 Imp. 23, 16.

5. 4 Imp. 18, 4.

6. 4 Imp. 23, 19.

11. 4 Imp. 22, 6. 14. 4 Imp. 22, 8.

15. A 2 Lege 31, 24.

Helchia și lui Ahicam feciorul lui Safan, și lui Avdom feciorul lui Mihea și lui Saian logofătul și lui A-saia slugii împăratului, zicând:

21. Mergeți și întrebați pre Domnul pentru mine și pentru tot ce a rămas în Israil și în Iuda, pentru cuvintele cărții ce s'a aflat, că mare este mânia Domnului, care s'a aflat asupra noastră, pentru că n'au ascultat părinții noștri cuvintele Domnului, ca să facă după toate cele scrise în cartea aceasta.

22. Și a mers Helchia, și cei ce le-a zis împăratul la Oda prorocija femeia lui Selim, feciorul lui Tecoe, fiul lui Aras, care păzește vestimintele, acela lăcuia în Ierusalim în Masane, și i-au grăit ei acestea.

23. Iar ea le-a zis lor: așa zice Domnului Dumnezeu lui Israil: spuneți omului celui ce v'a trimis pre voi ia mine.

24. Acestea zice Domnul: iată eu voi aduce preste locul acesta rele, și preste cei ce lăcuiesc într'însul toate cuvintele cele scrise în cartea cea ceată înaintea împăratului Iudei.

25. Pentru că m'au părăsit pre mine, și au iernălat la dumnezei străini, ca să mă mânia pre mine întru toate faptele năimilor sale, și se va aprinde mânia mea în locul acesta, și nu se va stinge.

26. Și către împăratul Iudei, care v'a trimis pre voi să întrebați pre Domnul, așa să-i ziceți lui: acestea zice Domnului Dumnezeu lui Israil:

27. Cuvintele care le-ai auzit, și s'a înfrânt inima ta, și te-ai smerit de fața mea, dacă ai auzit cuvintele mele asupra locului acestuia și asupra celor ce locuiesc într'însul, și te-ai umilit înaintea mea, și ți-ai rupt hainele tale și ai plâns înaintea mea, și eu am auzit, zice Domnul.

28. Iată te adaog pre tine la pă-

22. 4 Imp. 22, 14. 27. 4 Imp. 22, 19.

rinții tăi, și te vei sălăși în mormintele tale cu pace, și nu vor vedea ochii tăi toate răutățile, care le voi aduce eu preste locul acesta, și preste cei ce lăcuiesc pre dânsul, și au dus împăratului cuvântul.

29. Și a trimis împăratul, și a adunat pre bătrânii Iudei și ai Ierusalimului.

30. Și s'a suit împăratul în casa Domnului, și tot Iuda, și cei ce lăcuiesc în Ierusalim și Preoții și Leviții și tot poporul dela mic până la mare, și a cetit la auzul lor toate cuvintele cărții legii, care s'a aflat în casa Domnului.

31. Și a stat împăratul la locul său, și a pus legătură înaintea Domnului, că vor umbla după Domnul, și vor păzi poruncile lui și năzuriile lui și îndreptările lui cu toată inima și cu tot sufletul, și vor face cuvintele legii cele scrise în cartea aceasta.

32. Și a pus pre toți cei ce se aflau în Ierusalim și în Iuda și în Veniamin, și au făcut locuitorii Ierusalimului legătură în casa Domnului Dumnezeului părinților lor.

33. Și a scos Iosia, toate urâciunile din tot pământul fiilor lui Israil, și a făcut pre toți cei ce s'au aflat în Ierusalim și în Israil, ca să slujească Domnului Dumnezeului lor, în toate zilele lui, nu s'au abătut deta Domnul Dumnezeu părinților lor.

CAP. 35.

Iosia serbează Paștele. Moartea sa.

Și a făcut Iosia Paștele Domnului Dumnezeului său în Ierusalim și a jertfit mielul pascal în ziua a patruzeci a lunii cei dintâi.

2. Și a pus pre preoți la rândur-

29. 4 Imp. 23, 1. 30. 4 Imp. 23, 2.
31. Is Navi 24, 25.
35. 1. 4 Imp. 23, 21.

iala lor, și i-a întărit pre ei la lucrurile casei Domnului.

3. Și a zis Leviților celor tari în tot Israelul ca să se sfințească pre sine Domnului, și a pus sicriul cel sfânt în casa care o a zidit Solomon fiul lui David împăratul lui Israel, și a zis împăratul: n'aveți a ridica pre umăr nimica, acum dar slujiți Domnului Dumnezeuului vostru și poporului său Israel.

4. Și vă gătiți după casele voastre părintești și după rândul vostru după scrisoarea lui David împăratul lui Israel, și prin mâna lui Solomon liul lui.

5. Și stați în Biserică după cetele caselor voastre părintești, între frații voștri fiii poporului, și rânduiala casei părintești întru Leviți.

6. Și jertfiți Paștele și gătiți fraților voștri, ca să faceți după cuvântul Domnului prin mâna lui Moisi.

7. Și fosia a dat pârgă iuilor poporului oi și miei și iezi din capre, toate pentru Paști, și numărul tuturor a fost treizeci de mii, și viței trei mii. Acestea din averea împăratului.

8. Și boierii au dat pârgă poporului și Preoților și Leviților; iar Melchîia și Zaharia și Ieîl, mai marii casei lui Dumnezeu, au dat și ei Preoților pentru Paști, oi și miei și iezi, două mii și șase sute, și viței trei sute.

9. Și Homenia, Vanea, Samea și Natanail fratele lui, și Asavia, Ieîl și Iozavad mai marii Leviților, au dat pârgă și ei Leviților pentru Paști, și cinci mii și viței cinci sute.

10. Așa s'a întocmit slujba, și au stănut Preoții la locul lor și Leviții la cetele lor, după porunca împăratului.

11. Și au jertfit Paștele și au turnat Preoții sângele din mâna lor, și Leviții au jupuit.

7. 3 Imp. 8, 63.

12. Și a întocmit arderea de tot ca să le dea lor după împărțire, după casele lor părintești fiilor poporului, ca să aducă Domnului precum este scris în cartea lui Moisi, așa și dimineața.

13. Și au fript mielul pascal la foc după rânduială; iar jertfele cele sfinte le-au fierit în căldări și în oale, și bine s'au isprăvit, și în grabă le-au împărțit la toți fiii poporului.

14. Și după aceea a gătit luiș și Preoților, că Preoții fiii lui Aaron avusese de lucru cu arderile de tot și cu sentrile până în noapte, pentru aceea Leviții au gătit loruși și fraților săi fiilor lui Aaron.

15. Și cântăreții fiii lui Asaf la locul lor după poruncile lui David și Asaf și Eman și Ieditom prorocii împăratului, și căpeteniile și portarii fiecărei porți, nu eră lor slobod să se miște dela slujba Sfintelor, că frații lor Leviții le găteau lor.

16. Așa s'a rânduit și s'a întocmit toată slujba Domnului în ziua aceea a săvârși Paștele, și au adus arderi de tot pre jertfelnicul Domnului după porunca împăratului Iosia.

17. Și fiii lui Israel cari erau lașă au lăcut Paștele în vremea aceea și sărbătoarea azimelor, șapte zile.

18. Și n'au fost Paști asemenea acestuia întru Israel din zilele lui Samuil prorocul, și nici un împărat din Israel n'a făcut Paști Domnului precum a făcut Iosia, și Preoții și Leviții și tot fuda și Israelul aflându-se de lașă și cei ce lăcuiau în Ierusalim.

19. În anul al optsprezecelea al împărăției lui Iosia s'a făcut Paștele acesta.

20. Dupăce Iosia a făcut toate acestea în Biserică, a ars împăratul Iosia și pre cei ce grăiau din pân-

13. Esire 12, 8, 9. 18. 4 Imp. 23, 22.
19. 4 Imp. 23, 23. 20. 4. Imp. 23, 25; Ierem. 46, 2.

tece și pre găcitori și pre Terafini, și idolii și carusim, cari erau în pământul Iudei și în Ierusalim, ca să întărească cuvintele legii cele scrise, în cartea care o a aflat Helchia preotul în casa Domnului. Asemenea lui n'a fost mai înainte de el, care să se fi întors către Domnul cu toată inima sa și cu tot sufletul său și cu toată virtuțea sa, după toată legea lui Moisi, și după el n'a fost altul asemenea lui. Ci tot nu s'au întors Domnul de către iușimea mâniei sale cei mari, că s'au mânieat cu iușime Domnul pre Iuda, pentru toate înfrângerile cu care l-a înfrântat pre el Manasi. Si au zis Domnul: și pre Iuda voi lepăda dela fața mea, precum am lepădat pre Israil, și voi părăsi cetatea care o am ales Ierusalimul și casa de care am zis, va fi numele meu acolo. Și s'a suit Faraon Nehao împăratul Eghiptului asupra împăratului Asiriienilor la râul Efratului ca să-i dea războiu în Harnis, și a mers împăratul Iosia întru întâmpinarea lui.

21. Și a trimis la el soli, zicând: ce este mie și ție împăratul Iudei? Nu asupra ta viu astăzi să lăc războiu, ci asupra altuia care îmi lăce războiu, și Dumnezeu au zis că foarte să grăbesc, păzește-te de Dumnezeu cel ce este cu mine, ca să nu te piarză.

22. Și n'a întors Iosia fața sa de către dânsul, ci s'a gătit să dea asupra lui războiu, și n'a ascultat de cuvintele lui Nehao, cele din partea lui Dumnezeu, și a venit să se războiască în câmpul lui Maghedo.

23. Și au săgetat arcașii asupra împăratului Iosia, și a zis împăratul slugilor sale: luați-mă că sunt greu rănit.

24. Și l-au luat pre el slugile lui

din car, și l-au pus în carul al doilea care aveă, și l-au adus în Ierusalim, și a murit și s'a îngropat cu părinții săi, și tot Iuda și Ierusalimul au plâns pentru Iosia.

25. Și a făcut Ieremia plângere pentru Iosia, și toți boierii și iupăneșele au rostit plângere pentru Iosia până astăzi, și s'a dat poruncă pentru ea întru Israil, și iată s'a scris la plângeri.

26. Iar celelalte fapte ale lui Iosia și mila lui după cele scrise în legea Domnului și întâmplările lui cele dintâiu și cele de apoi, iată scrise sunt în cartea împăraților lui Israil și ai lui Iuda.

CAP. 36.

Urmasii lui Iosia, Robia Varitonului.

Și a luat poporul pământului pre Iosiaz leciorul lui Iosia, și l-a uns pre el, și l-a făcut împărat în locul tatălui său în Ierusalim.

2. În vârstă de douăzeci și trei de ani eră Iosiaz, când a început a împărăși, și trei luni a împărășit în Ierusalim, și numele mamei lui Amital fata lui Ieremia din Lovna, și a făcut rele înaintea Domnului, precum au făcut părinții lui; și l-a legat pre el Faraon Nehao în Delvata în pământul Ematului ca să nu împărățească în Ierusalim.

3. Și l-a mutat împăratul la Eghipt, și a pus bir pe țară o sulă de talanți de argint și un talant de aur.

4. Și a pus Faraon Nehao pre Eliakim fiul lui Iosia, împărat peste Iuda în locul lui Iosia tatăl lui, și i-a schimbat numele lui Iosiaz, și pre Iosiaz fratele lui l-a luat Faraon Nehao, și l-a dus în Eghipt, și a murit acolo. Și argintul și aurul l-a dat lui Faraon; atunci a în-

ceput fara a da bir după socorzală, ca să dea argintul precum a poruncit Faraon, și liecine după putere cere argintul și aurul dela poporul țării, ca să-l dea lui Faraon Nchao.

5. De douăzeci și cinci de ani eră Ioachim, când a început a împărăși, și unsprezece ani a împărășit în Ierusalim, numele mamei lui Zehora, fata lui Nirini din Rama. Și a făcut rele înaintea Domnului precum au iăcut părinții lui. În zilele acelea a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului la pământul acesta, și i s'a supus lui trei ani, apoi s'a despărșit dela el. Și au trimis Domnul asupra lor pre Haldei și pre Iălharii Sirienilor și pre Iălharii Moavienilor și ai fiilor lui Amon și ai Samariei, și s'au despărșit după cuvântul acesta, după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robilor săi proroci. Însă mânia Domnului era preste Iuda, ca să-l lepede pre el dela fața sa pentru toate păcatele pre care le-a săvârșit Manasi, și pentru sângele cel nevinovat care l-a vărsat Ioachim, și a umplut Ierusalimul cu sânge nevinovat, ci n'au vrut Domnul să-i piarză de tot pre ei.

6. Și s'a sculat Navuhodonosor împăratul Vavilonului asupra lui, și l-a legat pre el cu lanțuri de aramă, și l-a dus în Vavilon.

7. Și o parte din vasele casei Domnului le-a dus în Vavilon, și le-a pus în capiştea sa în Vavilon.

8. Și celelalte întâmplări ale lui Ioachim și toate câte a făcut, iară acestea scrise sunt în cartea întâmplărilor anilor împărășilor Iudei, și a adormit Ioachim cu părinții săi, și s'a îngropat în Ganozai cu părinții săi, și a împărășit Iehonia fiul său în locul lui.

9. În vârstă de optisprezece ani eră Iehonia, când a început a împărăși, și trei luni și zece zile a împărășit în Ierusalim, și a iăcut rele înaintea Domnului.

10. Și trecând anul a trimis împăratul Navuhodonosor, și l-a adus pre el în Vavilon cu vasele cele scumpe ale casei Domnului, și a iăcut împărat pre Sedechia fratele tatălui său, preste Iuda și preste Ierusalim.

11. În vârstă de douăzeci și unul de ani eră Sedechia, când a început a împărăși, și unsprezece ani a împărășit în Ierusalim.

12. Și a făcut rele înaintea Domnului Dumnezeului său, și nu s'a rușinat de fața lui Ieremia prorocul și de cuvintele grăite de Domnul.

13. Și a viclenit asupra lui Navuhodonosor împăratul împotriva jurământului ce-i făcuse pre Dumnezeu, și s'a învârtoșat cerbicea sa, și inima sa o a împetrit ca să nu se întoarcă către Domnul Dumnezeul lui Israel.

14. Și toți fruntașii lui Iuda și Preoții și poporul pământului au înmuijit a face fărădelege, după toate urâciunile neamurilor, și au pângărit casa Domnului cea din Ierusalim.

15. Și au trimis Domnul Dumnezeul părinților lor la ei prin mâna prorocilor săi, de grabă și trimișând solii săi, că nu se îndură de poporul său și de lăcașul cel sfânt al lui.

16. Iar ei batjocoreau pre solii lui și defăimau cuvintele lui și râdeau de prorocii lui, până ce s'a supt mânia Domnului asupra poporului său cât nu eră leac.

17. Și a adus asupra lor pre împăratul Haldeilor, și a ucis pre ti-

9. 4 Imp. 24, 8.

10. 4 Imp. 24, 17; Ieremia 37, 1.

12. Ierem. 37, 2. I. Iezech. 17, 16.

14. Ieremia 23, 11. I. Mat. 23, 37.

17. 4 Imp. 25, 1.

6. 4 Imp. 24, 1. 7. Ieremia 51, 44; Daniel 1, 2. 8. 4 Imp. 24, 5.

nerii lor cu sabie în casa cea sfântă a lui, și nu i s'au făcut milă de Se-dechia, și spre fecioarele lor nu s'au milostivit, și pre bătrânii lor i-au dus, toate le-au dat în mâinile lor.

18. Și toate uneltile casei lui Dumnezeu, cele mari și cele mici și vi-stieriile casei Domnului și toate vi-stieriile împăratului și ale boierilor, toate le-au dus în Vavilon.

19. Și au ars casa Domnului și au sîrpat zidul Ierusalimului, și turnurile lui le-au ars cu foc și toate vasele scumpe s'au pierdut.

20. Și au mutat pre cei rămași în Vavilon, și i-au fost lui și fiilor lui robi, până la împărăția Midilor.

21. Ca să se plinească cuvântul Domnului prin gura lui Ieremia, până

când pămîntul s'a îndestulat a ser-bă sâmbetele sale, odihnindu-se tot timpul pustiirii sale, până s'au îm-plinit șaptezeci de ani.

22. În anul dintrăiu al lui Kir împăratul Persilor, după ce s'a plinit cuvântul Domnului prin gura lui Ieremia, au deșteptat Domnul duhul lui Kir împăratul Persilor, și a poruncit să vestească în toată împărăția sa cu scrisoare, zicând :

23. Acestea zice Kir împăratul Persilor: toate împărățiile pămîntului le-au dat mie Domnul Dumnezeuul cerului, și el au poruncit mie să-l zidesc lui casă în Ierusalimul cel din Iudeia; oricare din voi este din poporul lui, fie Dumnezeuul lui cu dănsul, și să plece.

21. Lev. 26, 34; Esdra 1, 1, 2; Ieremia 25, 12, 29, 10.

23. Isaia 44, 28.

CARTEA LUI ESDRA

CAP. 1.

Kir slobozește pre Iudei din robie.

In anul dintâu al lui Kir împăratul Persilor, după ce s'a plinit cuvântul Domnului prin gura lui Ieremia, au deșteptat Domnul duhul lui Kir împăratul Persilor, și a poruncit să vestească în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând :

2. Așa zice Kir împăratul Persilor : toate împărățiile pământului le-au dat mie Domnul Dumnezeu cerului, și el mi-au poruncit mie, ca să-i zidesc lui casă în Ierusalimul cel din Iudeia.

3. Oricare dintre voi este din poporul Domnului, fie Dumnezeu lui cu dânsul și să se ducă în Ierusalimul cel din Iudeia și să zidească casa Dumnezeului lui Israel, căci el este Dumnezeu cel din Ierusalim.

4. Și tot cel rămas din toate locurile unde lăcuiește, să-l ajute pre zăvoaenții locului aceluia cu argint, cu aur, cu avere, cu vite și cu ce va voi la casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim.

5. Și s'au sculat căpeteniile părintești ale Iudei și ale lui Veniamin și toți Preoții și Leviții, la căji le-au deșteptat Dumnezeu duhul lor,

ca să se sue să zidească casa Domnului cea din Ierusalim.

6. Și toți cei de prin prejur au ajutat cu mâinile lor, cu vase de argint, cu aur, cu avere, cu vite și cu lucruri scumpe, afară de cele ce de bună voie au dat.

7. Și împăratul Kir a scos vasele casei Domnului, care le-a luat Nabuhodonosor din Ierusalim, și le puse în capiştea Dumnezeului său.

8. Și le-a scos Kir împăratul Persilor prin mâna lui Mitridat Gazvareanul, și le-a dat pe seama lui Sasavasar căpetenia Iudei.

9. Și acesta este numărul lor : năstrăpi de aur treizeci, năstrăpi de argint o mie, cădelnițe douăzeci și nouă,

10. Și călzi de aur treizeci și de argint de al doilea rând patru sute și zece și alte vase o mie.

11. Toate vasele de aur și de argint cinci mii și patru sute, toate s'au suit cu Sasavasar din robie din Vavilon în Ierusalim.

CAP. 2.

Numărul și catalogia jidovilor întorși din robie. Dăjdia lor.

Aceștia sunt fiii țării, cari s'au suit din robiea strecurății, cu care

1. 1. 2 Paral. 36, 22; Ieremia 25 12; și 29, 10.
2. Isaia 44, 28; și 45, 1, 13.

7. 2 Paral. 36, 7; Ierem. 51, 44.
2. 1. Neemia 7, 6.

fi înstreinase Navuhodonosor împăratul Vavilonului în Vavilon, și s'au întors în Ierusalim și în Iudeia fiecare în cetatea sa.

2. Cei ce au venit cu Zorovavel: Isus, Neemia, Sarai, Reia, Mardoheu, Valasan, Masfar, Vagab, Remi, Vaana, numărul bărbaților poporului lui Israel:

3. Fiii din Fares, două mii o sută șaptezeci și doi.

4. Fiii din Safatie, trei sute șaptezeci și doi.

5. Fiii din Ares, șapte sute șaptezeci și cinci.

6. Fiii din Faat Moav cu fiii din Iisue, Ioav, două mii opt sute doisprezece.

7. Fiii din Elam, o mie două sute cincizeci și patru.

8. Fiii din Zaltua, nouă sute patruzeci și cinci.

9. Fiii din Zachu, șapte sute șasezeci.

10. Fiii din Vanui, șase sute patruzeci și doi.

11. Fiii din Vavai, șase sute douăzeci și trei.

12. Fiii din Asgad, o mie două sute douăzeci și doi.

13. Fiii din Adonicam, șase sute șasezeci și șase.

14. Fiii din Vague, două mii cincizeci și șase.

15. Fiii din Addin, patru sute cincizeci și patru.

16. Fiii din Alir, din Ezechia, douăzeci și opt.

17. Fiii din Vassu, trei sute douăzeci și trei.

18. Fiii din Iorz, o sută doisprezece.

19. Fiii din Asum, două sute douăzeci și trei.

20. Fiii din Gaver, douăzeci și cinci.

21. Fiii din Velleem, o sută douăzeci și trei.

22. Fiii din Netofa, cincizeci și șase.

23. Fiii din Anatot, o sută douăzeci și opt.

24. Fiii din Azmot, patruzeci și trei.

25. Fiii din Kariatirim, Hafira și Virot, șapte sute patruzeci și trei.

26. Fiii din Rama și Gavaa, șase sute douăzeci și unu.

27. Oameni din Mahmas, o sută douăzeci și doi.

28. Oameni din Vetil și din Aia, patru sute douăzeci și trei.

29. Fiii din Navu, cincizeci și doi.

30. Fiii din Maghevis, o sută cincizeci și șase.

31. Fiii din flamar, o mie două sute cincizeci și patru.

32. Fiii din Ilam, trei sute douăzeci.

33. Fiii din Lodadi și Ono, șapte sute douăzeci și cinci.

34. Fiii din Ierihon, trei sute patruzeci și cinci.

35. Fiii din Senaa, trei mii șase sute și treizeci.

36. Și Preoții, fiii lui Iedua din casa lui Iisi, nouă sute șaptezeci și trei.

37. Fiii din Emir, o mie cincizeci și doi.

38. Fiii din Fasur, o mie două sute patruzeci și șapte.

39. Fiii din frem, o mie șaptesprezece.

40. Și Leviții fiii lui Iisu și ai lui Kadmiel din fiii lui Oduia, șaptezeci și patru.

41. Cântăreți fiii lui Asaf, o sută douăzeci și opt.

42. Fii portarilor, fiii lui Sellum, fiii lui Alir, fiii lui Telmon, fiii lui Acuv, fiii lui Atila, fiii lui Sovai. Toți o sută treizeci și nouă.

43. Nafinei, fiii lui Sufia, fiii lui Asufa, fiii lui Tavaot.

44. Fiii lui Kadis, fiii lui Siaa, fiii lui Fadon.

45. Fiii lui Lavano, fiii lui Agava, fiii lui Acuv.

46. Fiii lui Agav, fiii lui Selami, fiii lui Anan.

47. Fiii lui Gheddil, fiii lui Gaar, fiii lui Raia.

48. Fiii lui Rason, fiii lui Necoda, fiii lui Gazem.

49. Fiii lui Azao, fiii lui Fasi, fiii lui Vasi.

50. Fiii lui Asena, fiii lui Mounim, fiii lui Nefusim.

51. Fiii lui Vaivuc, fiii lui Acufa, fiii lui Arur.

52. Fiii lui Vasalot, fiii lui Mida, fiii lui Arsa.

53. Fiii lui Varcos, fiii lui Sisara, fiii lui Tena.

54. Fiii lui Natie, fiii lui Atufa.

55. Fiii robilor lui Solomon, fiii lui Sote, fiii lui Sefira, fiii lui Fadura.

56. Fiii lui Ieila, fiii lui Darcon, fiii lui Ghedil.

57. Fiii lui Safatie, fiii lui Afil, fiii lui Fagherai, fiii lui Asevoim, fiii lui Imci.

58. Toți Natinei și fiii lui Avdiselma, trei sute nouăzeci și doi.

59. Și cei cari s'au suit dela Telmeleh, Telarisa, Heruv, Idan, Emir, și n'au putut să spue casa lor părintească și neamul lor, și dacă sunt din Israil.

60. Fiii din Dalaia, fiii lui Vua, fiii lui Tovie, fiii lui Necoda, șase sute cincizeci și doi.

61. Și din fiii Preoșilor, fiii lui Lavia, fiii lui Accus, fiii lui Verzelai, cari s'au luat din fetele lui Verzelai Galaaditeanului femeie, și s'au chemat pre numele lor.

62. Aceștia au căutat scrisoarea neamului lor, și nu s'a aflat, și s'au scos dela preoșie.

63. Și a zis lor Atirsata, să nu

mănânce din sfintele Sfintelor, până ce se va scula Preot luminat și desăvârșit.

64. Deci toată adunarea, împreună ca la patruzeci și două de mii trei sute și șasezeci.

65. Afară de slugile lor și de slujnicile lor, aceștia șapte mii trei sute treizeci și șapte, și între aceștia erau cântăreți și cântărețe două sute.

66. Căii lor șapte sute treizeci și șase, călării lor două sute patruzeci și cinci.

67. Cămilele lor patru sute treizeci și cinci, asinii lor șase mii șapte sute și douăzeci.

68. Și din căpeteniile părintești, dacă au venit ei la casa Domnului cea din Ierusalim, au voit ca să zidească casa lui Dumnezeu în locul său.

69. După puterea lor au dat la vistieria lucrului drahme de aur, șasezeci și una de mii, și talanți de argint cinci mii și îmbrăcăminți Preoșilor o sută.

70. Și au șezut Preoșii și Leviții și cei din popor și cântăreții și portarii și Natinei în cetățile lor și tot Israilul în cetățile sale.

CAP. 3.

Ierfelnicul arderii de tot, Sărbătoarea corturilor. Punerea temeliei Bisericii.

Și a sosit luna a șaptea, și fiii lui Israil erau în cetățile lor, și s'a adunat poporul ca un om în Ierusalim.

2. Și s'a sculat Isus al lui Iosedec și frații lui Preoșii și Zorovavel al lui Salatiil și frații lui, și au zidit ierfelnicul Dumnezeului lui Israil, ca să aducă preste el arderea de tot, după cum este scris în legea lui Moisi omul lui Dumnezeu.

3. Și au așezat ierfelnicul în lo-

cul său, măcar că-i sperieau pre ei popoarele pământului, și au adus pre ei ardere de tot Domnului, diminețea și seara.

4. Și au făcut sărbătoarea corfulor, după cum este scris, și ardere de tot au adus în fiecare zi, după numărul ce este rânduit în fiecare zi.

5. Si după aceasta arderi de tot zilnic, și la lună nouă și la toate sărbătorile Domnului cele slințite, și toate care de bună voie le aducea fiecare Domnului.

6. În ziua întâia a lunii a șaptea a început a aduce ardere de tot Domnului, iar casa Domnului încă nu se întemeiase.

7. Și au dat argint pietrarilor și teslarilor, și bucate și băuturi, și untdelemn Sidonenilor și Tirienilor, ca să scoasă lemne de chedru din Livan la marea Iopiei, după cum le-a poruncit Kir împăratul Persilor.

8. Iar în anul al doilea după ce au venit ei la casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, în luna a doua a început Zorovavel al lui Salatiil și Isus al lui Ioseduc și ceilalți din frații lor, Preoții și Leviții și toți cei ce venise din robie în Ierusalim, și au pus pre Leviții cari erau de douăzeci de ani și mai mari, ca să fie priveghetori preste cei ce făceau lucrurile în casa Domnului.

9. Si a stăut Isus cu fiii lui și frații lui Kadmiil, cu fiii lui, fiii lui Iuda, toți împreună ca să îndemne pre cei ce făceau lucrurile în casa lui Dumnezeu; fiii lui Inadad, fiii lor și frații lor Leviți.

10. Și când a pus temelie, ca să zidească casa Domnului, au stăut Preoții în odăjdii cu trâmbițe și Leviții lăudă lui Asaf cu chimvale să laude pre Domnul după poruncile lui David împăratul lui Israel.

11. Și au răspuns cu laudă și cu

mărturisire Domnului că este bun, că în veac este mila lui preste Israel, și tot poporul strigă cu glas mare laudând pre Domnul pentru întemeierea casei Domnului.

12. Și mulți din Preoți și din Leviți și din căpeteniile caselor părintești, cei bătrâni cari văzuse casa cea dintâiu, și acum vedeau cu ochii lor că se pune temelie acestei case, plângeau cu glas mare, și glozda cu strigare și cu veselie înălță cântarea.

13. Așa cât poporul nu putea cunoaște glasul cel ce însemnă veselie de glasul plânsorii poporului, că strigă poporul cu glas mare, și glasul se auză de departe.

CAP. 4.

Vrăjmașii Iudeilor împiedică zidirea Bisericii.

Și au auzit cei ce necăjeau pre Iuda și pre Veniamin, că fiii robiei zidesc casa Domnului Dumnezeului lui Israel.

2. Și au venit la Zorovavel și la căpeteniile caselor părintești și le-au zis lor: să zidim împreună cu voi, căci ca și voi căuțăm pre Dumnezeul vostru și jertfim lui, din zilele lui Asaradan împăratul lui Asur, care ne-a adus pre noi aici.

3. Și au zis către ei Zorovavel și Isus și ceilalți mai mari ai caselor părintești a lui Israel: nu se cuvine să zidim noi împreună cu voi casa Dumnezeului nostru, ci noi singuri ca un om vom zidi Domnului Dumnezeului nostru, precum ne-a poruncit Kir împăratul Persilor.

4. Iar poporul pământului aceștia opreă mâinile Iudei, și împiedică zidirea.

5. Și dă miță ca să strice statul

lor în toate zilele lui Kir împăratul Persilor până la împărăția lui Darie împăratul Persilor.

6. Iar în împărăția lui Asuir la începutul împărăției lui a scris carte împotriva celor ce lăcuiesc în Iudeia și în Ierusalim.

7. Și în zilele lui Artacsasta a scris în pace Mitridat, Teveil și ceilalți dimpreună cu ei robi la Artacsasta împăratul Persilor, scris-au și cel mai mare preste dări carte sirienească și talmăciită.

8. Reum-Valtaam și Sampsa logofătul scris-au o carte asupra Ierusalimului, lui Artacsasta împăratul.

9. Acestea a socotit Reum-Valtaam și Sampsa logofătul și cei dimpreună cu noi robi: Dinei, Afarsatahei, Farialei, Afarsei, Artiel, Vavilonei, Susanahei, Daniei, Elamitei.

10. Și ceilalți din neamurile, care le-a mutat Asenafar cel mare și cinsit, și i-a pus să lăculască în cetățile Samoronului, și rămășița cea dincolo de riu.

11. Aceasta este cuprinderea cărții, care o a trimis la el, la Artacsasta împăratul, slugile tale oamenii cei dincolo de riu:

12. În știre să fie împăratului, că Iidovii, cari s'au suit dela tine la noi, au venit în Ierusalim cetatea cea vicleană și rea, care o zidesc, și zidurile ei le-au întemeiat, și temelile ei le-au înălțat.

13. Acum să știe împăratul, că se va zidi iarăși cetatea aceea, și zidurile ei se vor întări, biruri nu vor fi pe, nici vor da, și aceasta împărașilor face rău.

14. Și acum rușinarea împăratului a o vedeă nouă nu ne este slobod, pentru aceea am trimis și am dat de știre împăratului.

15. Ca să cauți în cartea pomnirii părinților tăi, și vei afla și vei cunoaște, că cetatea aceea este ce-

late vicleană și rău lăcătoare împărașilor și țărilor, și fugiri de robi s'au făcut în mijlocul ei din vechime, pentru aceea cetatea aceasta s'a pustiit.

16. Facem dar noi știre împăratului, că de se va zidi cetatea aceea și zidurile ei se vor săvârși, nu va fi pace.

17. Și a trimis împăratul la Reum-Valtaam și la Sampsa logofătul și la robii cei dimpreună cu ei, cari lăcuiau în Samaria și la cei dincolo de riu, pace, zicând:

18. Mai marele preste dări pe care l-ați trimis la noi s'a chemat înaintea mea.

19. Și am poruncit, și a căutat și a aflat, că tot ceea cetate din vechime s'a ridicat asupra împărașilor, și a viclenit, și pribegiri s'au făcut într'însa.

20. Și împărași tari au fost în Ierusalim, cari au stăpănit tot jinuțul cel dincolo de riu, și biruri grele și partea lui se dă lor.

21. Și acum aveți poruncă să opriți pre oamenii aceia, ca să nu să mai zidească cetatea aceea până ce dela mine va fi poruncă.

22. Luați aminte să nu fiți leneși într'aceasta, ca nu cumva să se înmulțească nebagarea de seamă spre paguba împărașilor.

23. Atunci mai marele dărilor împăratului Artacsasta a celit înaintea lui Reum-Valtaam și a lui Sampsa logofătul și a celor dimpreună cu ei robi, și îndată au mers la Ierusalim și la Iuda, și i-au oprit pre ei cu cai și cu oștire.

24. Atunci a încetat lucrul casei lui Dumnezeu cel din Ierusalim, și a rămas așa până la al doilea an al împărăției lui Darie împăratul Persilor.

— • —

20. 2 imp. 8, 2, 6; 3 imp. 4, 21.

CAP. 5.

Iar, își începe zidirea Bisericii.

Și a prorocit Agheu prorocul și Zaharia al lui Adda Iidovilor celor din Iuda și din Ierusalim cu numele Dumnezeului lui Israel.

2. Atunci s'au sculat Zorovavel al lui Salatiil și Isus fiul lui Iosedec, și a început a zidi casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, și împreună cu dâșii erau prorocii lui Dumnezeu ajutându-le lor.

3. Într'acea vreme a venit asupra lor Tantanai domnul cel dincolo de rîu și Satarvuzanai și cei împreună cu dâșii robi, și acestea a zis lor: cine v'a dat vouă sfat să zidiți casa aceasta și să faceți cheltuiala aceasta?

4. Atunci aceștia au zis lor: care sunt numele oamenilor, celor ce zidesc cetatea aceasta?

5. Și ochii lui Dumnezeu au fost preste robii Iudei, și nu i-a oprit pre ei, până ce a făcut știre lui Daries împăratul, și atunci a trimis mai marelui dărilor pentru aceasta.

6. Tălcuirea cărții, care o a trimis Tantanai domnul cel dincolo de rîu și Satarvuzanai și cei împreună cu ei robi, Afarsahii cei dincolo de rîu, lui Daries împăratului.

7. În scrisoarea cea trimisă lui erau aceste cuvinte: lui Daries împăratul pacea toată.

8. Știre să fie împăratului, că am mers în țara Iidovească, la casa Dumnezeului celui mare, și aceea se zidește cu pietre alese, și lemne se pun în pereți, și lucru acela arătat se face și sporește în mâinile lor.

9. Atunci am întrebat pre bătrânii aceia, și așa am zis lor: cine v'a dat vouă sfat să zidiți casa cea-

sta și să faceți cheltuiala aceasta?

10. Și de numele lor i-am întrebat pre dâșii ca să te înștiințăm pre tine, ca să scrim fie numele oamenilor celor mari al lor.

11. Și cuvânt ca acesta, au răspuns nouă zicând: noi suntem robi Dumnezeului cerului și al pământului, și zidim casa, care eră zidită mai înainte de aceasta cu mulți ani, și un împărat mare al lui Israel o a zidit și o a fost isprăvit.

12. Însă de când am mâniaț părinții noștri pre Dumnezeul cerului, și i-au dat pre ei în mâinile lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului Haldeului, și casa aceasta o a stricat și poporul l-au mutat în Vavlon.

13. Iar în anul cel dintâiu al lui Kir împăratul Vavilonenilor, acest împărat a pus gând să zidească casa lui Dumnezeu aceasta.

14. Și vasele casei lui Dumnezeu cele de aur și de argint, care le-a adus Navuhodonosor din casa cea dela Ierusalim, și le-a băgat în capștea împăratului, le-a scos împăratul Kir de acolo, și le-a dat lui Savanasar păzitorul vistierii, care eră preste vistierie.

15. Și i-a zis lui: la toate vasele, și mergi de le pune în casa cea din Ierusalim la locul lor.

16. Atunci Savanasar acela a venit și a pus temeliiile casei lui Dumnezeu în Ierusalim, și de atunci până acum se zidește, și nu s'a săvârșit.

17. Și acum de este bine înaintea împăratului, să se cerceteze în casa cântării împăratului Vavilonului, ca să știe că dela împăratul Kir a fost poruncă a se zidi casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, și după ce va ști împăratul despre aceasta, să trimită la noi.

CAP. 6.

Sfințirea și sfințirea bisericii.

Atunci Darie împăratul a poruncit și a căutat în lăzile scrisorilor cari erau în vistierile din Vavilon.

2. Și s'a allat în cetatea Amata, care este căpetenia ținutului Mitiiei, o scrisoare în care eră scris spre aducerea aminte:

3. În anul dintâiu al lui Kir împăratul, Kir împăratul a poruncit pentru casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, să se zidească casa și loc unde să jertfească jertfele, și a pus să fie înălțimea ei de șasezeci de coși și lărgimea de șasezeci de coși.

4. Și să fie trei rânduri de cântări de pietre tari și un rând de lemn, și cheltuiala, din casa împăratului se va da.

5. Și vasele casei lui Dumnezeu cele de argint și cele de aur, care le-a luat Navuhodonosor din casa cea din Ierusalim și le-a adus în Vavilon, să se dea și să le ducă în biserica cea din Ierusalim, la locul unde au fost în casa lui Dumnezeu.

6. Acum dar voi domnii cei dincolo de râu Satarvuzanai, și cei împreună cu dânșii robii Afarsabei cei dincolo de râu, depărtați-vă de acolo.

7. Si lăsați să se facă lucrul casei lui Dumnezeu, și mai marii și bătrânii Iidovilor casa aceea a lui Dumnezeu să o zidească în locul său.

8. Si dela mine poruncă s'a dat, ca nu cumva să faceți ceva cu bătrânii Iidovilor, ca să nu se zidească casa aceea a lui Dumnezeu, și din averea împăratului și din birurile cele dincolo de râu cu deadinsul cheltuiala să fie, să se dea oamenilor acelora, ca să nu înceteze.

9. Și orice le va trebui, viței, berbeci și miei la ardere de tot Domnului cerului: grâu, sare, vin, untdelemn, după cuvântul Preoților celor din Ierusalim, să se dea lor în toate zilele, când vor cere.

10. Pentru ca să aducă miresme bune Dumnezeului cerului, și să se roage pentru viața împăratului și a fiilor lui.

11. Și dela mine s'a dat poruncă, ca tot omul care va schimbă cuvântul acesta, se va lua lenin din casa lui, și ridicându-l se va înfige într'însul, și casa lui va fi de jaf.

12. Și Dumnezeu al căruia nume lăcuește acolo să surpe pre tot împăratul și poporul, care va lîde mâna sa să schimbe sau să piarză casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, eu Darie poruncesc, de grab să fie.

13. Atunci Tantanaî domnul cel dincolo de râu și Satarvuzanai și cei dimpreună cu ei robi, cele ce le-au trimis la ei împăratul Darie, foarte cu grab le-au plinit.

14. Si bătrânii Iidovilor zideau, și Leviții, după prorocia lui Agheu prorocul și a lui Zaharia fiul lui Ada, din nou zideau și sporeau, și au săvârșit zidirea din porunca Dumnezeului lui Israel și din porunca lui Kir, a lui Darie și a lui Artacsasta împărații Persilor.

15. Și au săvârșit casa aceasta până în ziua a treia a lunii Adar când eră al șaselea an al împărăției lui Darie împăratul.

16. Și au făcut fiii lui Israel, Preoți și Leviți și ceilalți din fiii mătărilor, slințirea casei lui Dumnezeu cu bucurie.

17. Și au adus la slințirea casei lui Dumnezeu viței o sută, berbeci două sute, miei patru sute, iezi de capre pentru păcatul a tot Israelul

6. 11. Din. 3, 29.

doisprezece după numărul semințiilor lui Israel.

18. Și au pus pre Preoți întru cele lor și pre Leviți întru rânduețile lor spre slujba casei lui Dumnezeu în Ierusalim, după cum este scris în cartea lui Moisi.

19. Și au făcut liii mutării Paștele, în a patrusprezecea zi a lunii dintâiu.

20. Că s'au curățit Preoții și Leviții până la unul toți curați, și au junghiat Paștele pentru toți liii mutării, și pentru frașii săi Preoți și pentru sine.

21. Și au mâncat fiil lui Israel Paștele, toți cei ce s'au întors din robie și tot cel ce s'a osebit de necurăția neamurilor pământului, s'au lipit de ei ca să caute pre Domnul Dumnezeu lui Israel.

22. Și au făcut sărbătoarea azimelor șapte zile cu veselie, că i-au veselit pre ei Domnul, și au întors inima împăratului lui Assur spre dânsii, ca să întărească mâinile lor la lucrurile casei Dumnezeului lui Israel.

CAP. 7.

Esdra întocmește slujba Dumnezeiască.

După cuvintele acestea întru împărăția lui Artacsasta împăratul Persilor, s'a suit Esdra fiul lui Saraiu, fiul lui Azaria, fiul lui Helchia.

2. Fiul lui Selum, fiul lui Sadoc, fiul lui Ahitov.

3. Fiul lui Samaria, fiul lui Esria, fiul lui Mareot.

4. Fiul lui Zariaa, fiul lui Ozie, fiul lui Vokki.

5. Fiul lui Avisue, fiul lui Finees, fiul lui Eiezzar, fiul lui Aaron preotul cel dintâiu.

6. Esdra acesta a venit din Va-

vilon, și eră el cărturar iscusit în legea lui Moisi, care o au dat Domnul Dumnezeu lui Israel, și i-a dat lui împăratul, că mâna Domnului Dumnezeu lui eră cu dânsul întru toate cele ce a cerut dela dânsul.

7. Și s'au suit din liii lui Israel și din Preoți și din Leviți și cântăreți și portari și Natinimi în Ierusalim, în anul al șaptelea al împăratului Artacsasta.

8. Și au venit în Ierusalim în luna a cincea, acesta este al șaptelea an al împăratului.

9. Că în ziua dintâiu a lunii dintâiu el a făcut de a început a plecă din Vavilon: iar în ziua dintâiu a lunii a cincea a sosit în Ierusalim, că mâna Dumnezeului lui cea bună eră cu dânsul.

10. Că Esdra a pus în inima sa a căută legea, și a o tace și a o învăța în Israel, poruncile și judecățile.

11. Și acesta este înțelesul poruncii, care o a dat Artacsasta lui Esdra preotul scriitorul cărții cuvintelor poruncite dela Domnul, și rânduzelilor lui întru Israel.

12. Artacsasta împăratul împărăților, lui Esdra Preotul știutorul legii Domnului Dumnezeu lui cerului, sfârșitu-s'a cuvântul și răspunsul.

13. Eu am pus gând ca tot cel ce de bună voie va vrea întru împărăția mea din poporul lui Israel, și din Preoți și din Leviți să meargă în Ierusalim, cu tine să meargă.

14. Dela fața împăratului și acelor șapte sletnici ai lui te triniți ca să vezi în Iudea și în Ierusalim de legea Dumnezeului lor, care este în mâna ta.

15. Și să ducă la casa Domnului argintul și aurul, care împăratul și sletnicii lui bine au voit a da

Dumnezeului lui Israel, celui ce în Ierusalim lăcuiește.

16. Și tot argintul și aurul, care vei afla în toată țara Vavilonului, cu darurile cele de bună voie ale poporului și ale Preoșilor, care de bună voie le dau la casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim.

17. Și pre tot cel ce va merge, pre acesta îndată îl pune în cartea aceasta, vișei, berbeci, miei și jertfe lor și turnările lor, le vei aduce acestea pre jertfelnicul casei cei din Ierusalim a Dumnezeului vostru.

18. Și ce se va părea bine fie și fraților tăi, cu celalt argint și aur să faci cum place Dumnezeului vostru, faceți.

19. Și vasele cele date fie spre slujba casei lui Dumnezeu, dă-le înaintea lui Dumnezeu în Ierusalim.

20. Și ce va mai fi de lipsă la casa Dumnezeului tău, care vei socoti tu să dai, vei da din casa vistieriei împărătești și dela mine.

21. Eu Artacsasta împăratul poruncesc la toate vistieriile cele dincolo de râu, ca tot ce va cere dela voi Esdra Preorul și știitorul legii Dumnezeului cerului, îndată să-i dați.

22. Până la o sută de talanți de argint și până la o sută de care de grâu și până la o sută de măsuri de vin și până la o sută de măsuri de untdelemn, iar sare fără de măsură.

23. Tot ce este din porunca Dumnezeului cerului, să se facă; luați aminte, ca nu cumva neșcine să se atingă de casa Dumnezeului cerului, ca să nu se mânia asupra împăratului și a fiilor lui.

24. Și vouă vă facem știre, că asupra Preoșilor, Levijilor, cântăreților, portarilor, Netinimilor și slujitorilor casei aceștia a lui Dumnezeu bir să nu puneți, să nu fie slobod a-i robi pre ei.

25. Și tu Esdra după înțelepciunea lui Dumnezeu cea din mâna ta, pune logofeți și judecători, ca să judece pre tot poporul cel dincolo de râu, pre toți cei ce știu legea Dumnezeului tău, și pre cel ce nu va ști, să-l învățați.

26. Și tot care nu va plini legea lui Dumnezeu și legea împăratului, îndată să judecați pre acela ori la moarte, ori la pedeapsă, ori la globire de averi, ori la legături.

27. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeu părinților noștri, cel ce au dat în inima împăratului așa a mări casa Domnului cea din Ierusalim.

28. Și mie mi-au dat har, ca să aflu milă în ochii împăratului și a sletnicilor lui și a tuturor boierilor împăratului celor țări, și eu m'am întărit, precum au fost preste mine mâna cea bună a lui Dumnezeu, și am adunat din Israel mai mari, cari să se sue cu mine.

CAP. 8.

Călătoria lui Elazar la Ierusalim.

Aceștia sunt căpeteniile caselor părintești povățuitori, cari au plecat cu mine întru împărăția lui Artacsasta împăratul Vavilonului.

2. Din fiii lui Finees: Gherson, din fiii lui Itamar: Daniil, din fiii lui David: Afus.

3. Din fiii lui Sahania și din fiii lui Foros: Zaharia și cu dânsul o sută și cincizeci de bărbați.

4. Din fiii lui Faat: Moav, Eliana, fiii lui Saraia și cu dânsul două sute de bărbați.

5. Din fiii lui Zatois: Zehenia, fill lui Azil și cu dânsul trei sute de bărbați.

6. Din fiii lui Adin: Ovid fiul lui Ionatan și cu dânsul cincizeci de bărbați.

7. Din fiii lui Ilam: Isaia fiul lui Atelia și cu dânsul șaptezeci de bărbați.

8. Din fiii lui Safatia: Zavadias fiul lui Mihail și cu dânsul optzeci de bărbați.

9. Din fiii lui Ioav: Avdia fiul lui Ieii și cu dânsul două sute și optsprezece bărbați.

10. Din fiii lui Vaanii: Selimut fiul lui Iosefia și cu dânsul o sută și șasezeci de bărbați.

11. Din fiii lui Vavi: Zaharia fiul lui Vavi, cu dânsul douăzeci și opt de bărbați.

12. Din fiii lui Asgad: Ioanan fiul lui Accatan și cu dânsul o sută și zece bărbați.

13. Din fiii lui Adonican: cei de pre urmă, ale căror și nume sunt: Elilalat, Ieii și Samaia și cu dânsii șasezeci de bărbați.

14. Și din fiii lui Vaguc: Utai și Zavud și cu dânsul șaptezeci de bărbați.

15. Și i-am adunat pre ei la râul, care curgea către Evi, și am tăbărit acolo trei zile, și am cercat în popor și în Preoți, și din fiii lui Levi n'am aflat acolo.

16. Și am trimis la Eieazar, la Arii, la Semeia, la Alonam, la Iariv, la Eliatan, la Natan, la Zaharia și la Mesolam frunțasii și la Ioarim, și la Eliatan înțelepții.

17. Și i-am trimis pre ei la căpetenii în înutul Caslia, și am pus în gura lor cuvinte, care să le grăiască către Adai și către frații lui Netinimii din înutul Casia, ca să ne aducă nouă cântăreți în casa Dumnezeului nostru.

18. Si ne-au adus nouă, că mâna Dumnezeului nostru bună eră cu noi, bărbat învățat din fiii lui Molii, fiul lui Levi, fiul lui Israil și întâiu au venit iiii lui și frații lui optsprezece.

8. 17. 1 Facat. 9, 2.

19. Și pre Asevil și Isaia din fiii lui Merari frașii lui și fiii lui douăzeci.

20. Și din fiii Netinimilor, pre cari l-a dat David si boierii spre slujba Leviilor, Netinimii două sute și douăzeci, toți s'au adunat anume.

21. Și am vestit acolo post la râul Aue, ca să ne smerim înaintea Dumnezeului nostru, să cerem dela dânsul cale dreaptă nouă și pruncilor noștri și la toată agonisita noastră.

22. Că mi-a fost rușine a cere de la împăratul oaste și călăreți, să ne mântuiască de vrăjmași pre cale, că am grăit împăratului zicând: mâna Dumnezeului nostru este spre bine cu toți cei ce îl caută pre el și puterea lui, și mâniea este asupra tuturor, celor ce-l părăsesc pre el.

23. Si am poslit, și am cerut dela Dumnezeul nostru aceasta, și ne-au ascultat pre noi.

24. Și am osebit din căpeteniile Preoților doisprezece, pre Saraia, pre Asavia și cu ei din frații lor zece.

25. Și am dat lor argintul și aurul și vasele ca dar casei Dumnezeului nostru, care le-au dăruit împăratul și sfetnicii lui și boierii lui și tot Israilul cel de fașă.

26. Si am pus în mâinile lor șase sute și cincizeci de talanți de argint, si vase de argint o sută și talanți de aur o sută,

27. Și vase de aur douăzeci de o mie de drahme, și vase de aramă bună strălucind în multe feluri frumoase ca aurul.

28. Si am zis către ei: voi sfinți sunteți Domnului Dumnezeu, și vasele sfinț și argintul și aurul, darul cel de bună voie Domnului Dumnezeului părinților noștri.

29. Privegheați și le păziți, până ce le veți pune înaintea mai marilor Preoților și Leviilor și a căpe-

tenilor caselor părintești ale lui Israel în Ierusalim în corturile casei Domnului.

30. Și au luat Preoții și Leviții măsura de argint și de aur și vasele, să le ducă în Ierusalim la casa Dumnezeului nostru.

31. Și am purces dela râul lui Auz, în douăsprezece zile ale lunii dintr-ău, ca să venim în Ierusalim, și mâna Dumnezeului nostru a fost cu noi, și ne-au mântuit de mâna vrăjmașului și a profivnicului pre caie.

32. Și am sosit în Ierusalim, și am șezut acolo trei zile.

33. Și a fost în ziua a patra am pus argintul și aurul și vasele în casa Dumnezeului nostru în mâna lui Marimot fiul lui Lria preotul și lui Eleazar fiul lui Finees, cu care erau Iozabad fiul lui Isus și Noadia fiul lui Vania Leviți.

34. Cu număr și cu măsură toate, și s'a scris toată măsura.

35. În vremea aceea, cei ce au venit din robie lui mulțării, au adus ardere de tot Dumnezeului lui Israel vișei doisprezece pentru tot Israelul, berbeci nouăzeci și șase, miei șaptezeci și șase, iezi pentru păcat doisprezece, toate arderi de tot Domnului.

36. Și a dat poruncile împăratului dregătorilor împăratului și domnilor celor dincolo de râu, și a mărit pre popor și casa lui Dumnezeu.

CAP. 9.

1. *Înfa și rugăciunea lui Esdra.*

Dupăce s'au săvârșit acestea, au venit la mine căpeteniile zicând: nu s'a osebit poporul lui Israel, și Preoții și Leviți de noroadele Pământurilor și de necurățiile Haneilor, ale Eteilor, ale Ferezeilor, ale Ievuseilor, ale Amonitenilor, ale

Moavitenilor, ale Moseritilor și ale Amoreilor.

2. Că au luat din letele lor pentru ei și leciorii lor, și au amestecat sămânța cea sfântă cu noroadele pământului, și mâna boierilor și a căpeteniilor a fost mai întâiu întru fărădelegea aceasta.

3. Și dupăce am auzit cuvântul acesta, mi-am rupt hainele mele și veșmântul, și am rupt din perii capului meu și din barba mea, și am șezut mâhnit.

4. Și s'a adunat la mine tot cel ce se temeă de cuvântul Dumnezeului lui Israel pentru fărădelegile robiei, și eu am șezut mâhnit până la jertfa cea de seara.

5. Și la jertfa cea de seara, m'am sculat din smerenia mea, și după ce am rupt hainele mele și veșmântul, am plecat genunchele mele și am tins mâinile mele către Domnul Dumnezeu meu, și am zis:

6. Doamne Dumnezeu meu, rușine-mi este, și nu îndrăsnesc Dumnezeu meu, a ridica lafa mea către tine, că fărădelegile noastre s'au înmulțit mai mult decât perii capului nostru, și păcatele noastre s'au mărit până la cer.

7. Din zilele părinților noștri suntem în păcat mare până în ziua aceasta, și pentru fărădelegile noastre ne-am dat noi și împărășii noștri și fiii noștri în mâna împărășilor neamurilor în sabie și în robie și în pradă, și întru rușinea feșii noastre, precum suntem în ziua de astăzi.

8. Și acum puștin s'au milostivit spre noi Dumnezeu nostru, ca să ni se lase nouă mântuire, și să ni se deă nouă întemeere în locul sînțeniei lui, ca să lumineze ochii no-

9. 2. Neem. 13, 23. 3. Neem. 1, 4.

6. 2 Paral. 28, 9; ps. 37, 4.

7. Ps. 103, 6.

ștri, și să ne deă nouă puțină răsuflare în robia noastră.

9. Că robi suntem, și în robia noastră nu ne-au părăsit pre noi Domnul Dumnezeuul nostru, și au plecat spre noi milă înaintea împărașilor Persilor, ca să ne deă nouă îngăduire, ca să înălțăm casa Dumnezeului nostru și să ridicăm puștiile ei, și să ne facem nouă îngrădire în Iuda și în Ierusalim.

10. Și acum ce vom zice Dumnezeuul nostru după aceasta? Că am părăsit poruncile tale,

11. Care ne-ai dat nouă prin mâna robilor tăi Proorocii, zicând: pământul întru care intrați să-l moșteniți, este pământ necurat de necurăția neamurilor acestor țări, pentru spurcăciunile și necurățiile lor, cu care l-au umplut pre el dela o margine la alta.

12. Și acum fetele voastre să nu le dați fiilor lor, și din fetele lor nu luați fiilor voștri, și nu căutați pace lor și binele lor până în veac, ca să vă întăriți și să mâncați bunăstățile pământului, și să-l dați moștenire fiilor voștri până în veac.

13. Și după toate câte au venit asupra noastră, pentru faptele noastre cele rele și pentru păcatul nostru cel mare, că nu este ca Dumnezeuul nostru, că ne-au ușurat de fărădelegile noastre și ne-au dat nouă mântuire,

14. Că ne-am întors a strică poruncile și a ne încusca cu noroadele pământurilor acestora, să nu te mâni pre noi până în sfârșit, în cât să nu fie rămașișă și mântuit.

15. Doamne Dumnezeuul lui Israel, drept ești tu, că am rămas mântuiți, precum în ziua aceasta; iată noi suntem înaintea ta în păcatele noastre,

că nu putem stă înaintea ta pentru acestea.

CAP. 10.

Femeile straine sunt despărțite de Israel.

După ce s'a rugat Esdra și s'a mărturisit plângând și rugându-se înaintea casei lui Dumnezeu, s'a adunat la el din Israel adunare multă foarte, bărbați, femei și prunci, ca a plâns poporul, plângere mare.

2. Și a răspuns Scheia fiul lui Ieiel din fiii lui Ilam, și a zis lui Esdra: noi am păcătuit Dumnezeului nostru, luând mueri de alt neam din uoroadele pământului, și acum Israel se pocăște pentru aceasta.

3. Deci acum să facem legătură cu Dumnezeuul nostru, lepădând toate femeile și pre cei născuți din ele, precum vrei, scoală-te și-i înfricoșază pre el cu poruncile Dumnezeului nostru, și cum este legea, să se facă.

4. Scoală-te că întru tine stă cuvântul, și noi cu tine vom fi, întărește-te și fă.

5. Și s'a sculat Esdra, și a jurat pre căpetenii, pre Preoți, pre Levii și pre tot Israelul, ca să facă după cuvântul acesta, și au jurat.

6. Și s'a sculat Esdra dinaintea leilor casei lui Dumnezeu, și s'a dus în camera lui Ioanai fiul lui Elisuv, și pâine n'a mâncat și apă n'a băut, că plângea pentru păcatul celor strămutați.

7. Și s'a vestit glas în Iuda și în Ierusalim și la toți fiii robiei, ca să se adune în Ierusalim.

8. Tot care nu va veni până a treia zi, precum este statul căpeteniilor și al bătrânilor, analema va fi toată averea lui, și el se va le-

11. Lev. 18, 25, 27.

12. R 2 Lege 7, 3.

13. Plâng. 3, 22.

10. 1. 9, 3. 2. R 2 Lege 7, 3.

pădă din adunarea celor înapoiați.

9. Și s'au adunat toți bărbații lui Iuda și ai lui Veniamin la Ierusalim într'acele trei zile. În a douăzeci-a zi a luni a noua, a șezut tot poporul în fața casei lui Dumnezeu din pricina turburării lor pentru cuvântul acela și din pricina iernii.

10. Și s'a sculat Esdra preotul, și a zis către ei: voi u'ați băgat seamă, și ați ținut femei de alt neam, ca să adaogeți preste păcatul lui Israel.

11. Și acum dați laudă Domnului Dumnezeului părinților noștri, și faceți ce este plăcut înaintea lui, și vă osebiți de noroadele pământului și de femeile cele de alt neam.

12. Și a răspuns toată adunarea și a zis cu glas mare: mare este cuvântul acesta preste noi, ca să facem.

13. Ci poporul este mult și vremea este de iarnă, și nu este cu putință a stă alară, și lucrul nu este de o zi sau de două, că foarte mulți am păcătuit în lucrul acesta.

14. Ci să stea căpeteniile noastre a toată adunarea aceasta, și toți cei ce sunt în cetățile noastre, cari au luat mieri de alt neam, să vie la vremi hotărâte, și cu dâșii bătrânii fiecărei cetăți și judecătorii, ca să întoarcă urgia mănii Dumnezeului nostru dela noi cea pentru lucrul acesta.

15. Deci numai Ionatan fiul lui Asail și Iazia fiul lui Tecoe au sădit la lucrul acesta, și Mesolam și Savațai levitul le-au ajutat lor.

16. Și au făcut așa fiii robiei, și s'a osebit Esdra preotul și bărbații frunțași ai casei părinților lor și toți anume, și au șezut în ziua dintâiu a luni a zecea, ca să cerce lucrul.

17. Și au sfârșit cu toți bărbații, cari s'au lost luat femei de alt neam, rândă în ziua dintâiu a luni dintâiu.

18. Și s'au allat din fiii preoșilor, cari au luat mieri de alt neam, din fiii lui Isus leciorul lui Iosedec și frașii lui Maasia, Eliezer, Iariv și Gadalia.

19. Și au dat mâna lor căși vor lepădă mieriile lor, și jertfă pentru păcat un berbec din oi vor aduce, pentru păcatul lor.

20. Din fiii lui Eniir: Anini și Zavdia.

21. Din fiii lui Iram: Masail, Elia, Samaia, Ieii și Ozia.

22. Din fiii lui Fasur: Eliona, Maasia, Iemaiia, Natanail, Iosavad și Ilaa.

23. Din Leviți: Iosavad, Samu și Kolia, acesta este Kolitas, Feteia, Iuda și Eliezer.

24. Din cântăreși, Elisav, și din portari: Solmin, Telmin și Odut.

25. Dela Israel din fiii lui Foros: Ramia, Azia, Melhia, Meamin, Eleazar, Asavia și Vanea.

26. Din iiiii lui Ilam: Matania, Zaharia, Iail, Avdia, Iarimot și Ila.

27. Din fiii lui Zatul: Elionail, Elisuv, Mattanal, Arimot, Zovad și Oziza.

28. Din fiii lui Vavei: Ioanan, Anania, Zavu și Tali.

29. Din fiii lui Vanui: Mosolam, Maluh, Adaia, Iasuv, Saal și Rimot.

30. Din fiii lui Faat: Moav, Edne, Halil, Vanea, Maasia, Mattania, Veseleil, Vanui și Manasi.

31. Din fiii lui Iram: Eliezer, Iosia, Melhia, Sameas, Semein,

32. Veniamin, Meluh, Samarie.

33. Din fiii lui Asim: Mattanie, Mattata, Zavad, Elialet, Ierami, Manasi și Semei.

34. Din fiii lui Vani: Moodia, Amram, Uil,

35. Vanea, Vadea, Helchia,

36. Uania, Marimot, Eliasid,

37. Mattania, Mattanai și Easan,

38. Fiii lui Vanui și fiii lui Semei:

39. Selemia, Natan și Adaia,
40. Mahadnavu, Sesei, Sariu,
41. Ezrlil, Selemia, și Samaria.
42. Selum, Amaria și Iosif.
43. Din fiii lui Navu: Iail, Matta-

nia, Zavat, Zevena, Iadai, Ioail și Vanea.

44. Toți aceștia au fost luat femei de alt neam, și au născut din ele fii.

CARTEA LUI NEEMIA

CAP. 1.

Rugăciunea lui Neemia.

Cuvintele lui Neemia fiul lui Helchia. Fost-a în luna lui Haseliv în anul al douăzecilea, și eu eram în Susan-Avira.

2. Și a venit Anani unui dintre frații mei, el și niște bărbați din Iuda, și i-am întrebat pre ei de cei rămași, ce scăpaseră de robie și despre Ierusalim.

3. Și au zis către mine: cei rămași, cari au scăpat din robie, acolo în țara aceea sunt în răutate mare și în batjocură, și zidurile Ierusalimului s'au risipit și porțile lui s'au ars cu foc.

4. Și a fost după ce am auzit eu cuvintele acestea, am șezut și am plâns și am jelit zile multe și am postit și m'am rugat înaintea Dumnezeului cerului, și am zis:

5. Doamne Dumnezeul cerului cel tare și mare și înfricoșat, cel ce păzești legătura și mila ta, celor ce te iubesc pre tine și celor ce păzesc poruncile tale.

6. Fie urechea ta luând aminte și ochii tăi deschiși, ca să auzi rugăciunea robului tău, cu care eu mă rog înaintea ta astăzi ziua și noap-

tea pentru fiii lui Israel robii tăi, și voi mărturisesc păcatele fiilor lui Israel, cu care am păcătuțit ție, eu și casa tatălui meu.

7. Depărtatu-ne-am de tine, și n'am păzit poruncile și îndreptările și judecățile, care le-ai poruncit lui Moisi robului tău.

8. Adu-ți aminte de cuvântul, care ai poruncit lui Moisi robulul tău, zicând: de vă veți răsvrăți, eu vă voi împărășii pre voi în noroade.

9. Iar de vă veți întoarce la mine, și veți păzi poruncile mele și le veți face pre ele, de veți fi împărășii până la marginea cerului, de acolo voi adună pre voi și vă voi duce în locul pe care am ales, ca să locuiască numele meu acolo.

10. Și acestea sunt slugile tale și poporul tău, pre cari i-ai mântuit cu puterea ta cea mare și cu mâna ta cea tare.

11. Fie dar Doamne urechile tale luând aminte spre rugăciunea robului tău și spre rugăciunea slugilor tale, celor ce voesc a se teme de numele tău, și îndreptează pre robul tău astăzi, și-i dă să dobândească milă înaintea bărbatului acestuia, și eu eram paharnic împăratului.

1. 1. Esdra 9, 3.
2. Daniil 9, 4; Egre 20, 6.

3. 1. 2 Lege 25, 63.
4. 1. 2 Lege 30, 3; și 4.

CAP. 2.

Necunia împuternicit a zidi Ierusalimul.

Și a fost în luna Nisan în anul al douăzecilea al lui Artasasta împăratul, și eră vinul înaintea mea, și am luat vinul și l-am dat împăratului, și nu eră altul înaintea lui.

2. Și mi-a zis împăratul: pentru ce este laja ta tristă și nu ești mai cu fire? Și nu este aceasta, fără numai răutatea inimii, și n'am temut mult iorate.

3. Și am zis împăratului: împăratul în veac să înălască; cum să nu fie tristă laja mea, că cetatea, casa mormânturilor părinților mei s'a pustiit și porțile ei s'au ars cu foc.

4. Și a zis mie împăratul: pentru cine ceri tu aceasta? Și m'am rugat către Domnul Dumnezeu cerului.

5. Și am zis împăratului: de este bine înaintea împăratului, și de place sluga ta înaintea ta, să-l trimiți în Iudeia la cetatea mormânturilor părinților mei, și o voi zidi pre ea.

6. Și mi-a zis împăratul și slitoarea, care ședeă lângă el, până când va fi călătoria ta, și când te vei înnapoi? Și a plăcut înaintea împăratului și m'a trimis și i-am pus lui soroc.

7. Și am zis împăratului: de se pare împăratului bine să-mi deă cărți la domnii cei dincolo de râu, ca să mă treacă până voi sosi la Iuda.

8. Și carte la Asaf păzitorul pădurii, care este a împăratului, să-mi deă lemne, să acoper porțile turnului casei și la zidul cetății și la casa în care voi intra. Și mi-a dat mie împăratul, că mâna lui Dumnezeu cea bună eră cu mine.

9. Și am venit la domnii cei dincolo de râu, și le-am dat lor cărțile împăratului, și a trimis cu mine împăratul căpitani de oaste și călăreji.

10. Și a auzit Sanavalat al lui A-

roni și Tovia sluga lui Antoni, și le-au părut rău și s'au întristat, căci a venit om să caute binele fiilor lui Israil.

11. Și am venit în Ierusalim și am fost acolo trei zile.

12. Și m'am sculat noaptea eu și pușini oameni cu mine, și n'am spus nici unui om, ce au dat Dumnezeu în inima mea să fac cu Israil, și altă viață n'a fost cu mine, fără numai dobitocul pre care eu am încălecat.

13. Și am ieșit pre poarta văii către gura izvorului smochinilor și la poarta gunoiului, și socoteam zidul Ierusalimului cel stricat și porțile lui cele arse cu foc.

14. Și am trecut la poarta întâii și la scăldătoarea împăratului, și nu aveă loc dobitocul meu pre unde să mă treacă.

15. Și m'am suit pre zidul părului noaptea, și am socotit zidul și iar am venit la poarta văii și m'am înnapoiat.

16. Iar păzitorii n'au știut, unde am mers și ce fac, și fidovilor și Preoșilor și celor chisliși și căpeteniilor și celor falși, cari făceau lucrurile, până atunci n'am spus.

17. Și am zis către ei: voi vedeți răul acesta întru care suntem, cum s'a pustiit Ierusalimul, și porțile lui s'au dat focului, veniți și să zldim zidul Ierusalimului și să nu mai fim de ocară.

18. Și le-am spus for mâna lui Dumnezeu cea bună, care este cu mine și cuvintele împăratului, care mi-a grăit mie, și am zis: să ne sculăm și să zldim, și s'au întărit mâinile lor spre bine.

19. Și auzind Sanavalat al lui Aroni și Tovia sluga lui Antoni și Ghisam al lui Aravi, ne-au batjocorit și au venit la noi, și au zis: ce este lucrul acesta, care îl faceți, au asupra împăratului vreți voi să vă sculați?

20. Și le-am răspuns lor cuvânt, și le-am zis: Dumnezeu cerului, acela ne va ajuta nouă, și noi slugile lui curaji, deci vom zidi; iar vouă nu este parte, dreptate și pomenire în Ierusalim.

CAP. 3.

Zidirea Ierusalimului.

Și s'a sculat Eliasub Preotul cel mare și frații lui Preoții, și zidiră poarta oilor și o sfințiră până la turnul Mea, și puseră porți la dânsa și o sfințiră până la turnul lui Ananem.

2. Și alăturea cu dânsul au zidit oamenii, fiii ferihonului și lângă aceștia fiii lui Zachur, fiul lui Amari.

3. Iar poarta peștilor o au zidit fiii lui Asană, aceștia o au acoperit pre ea, și au așezat porțile ei și încuietorile ei și zăvoarele ei.

4. Și alăturea cu dâșii au zidit Ramot fiul lui Uria, fiul lui Acoș, și lângă aceștia au zidit Mosolam fiul lui Varahie, fiul lui Mazevil, și lângă dâșii a zidit Sadoc fiul lui Vaana.

5. Și alăturea cu aceștia au zidit Tecoimii, iar mai marii lor nu ș'au plecat grumazul lor la lucrul Domnului său.

6. Și poarta cea veche o a zidit Ioida fiul lui Fasec și Mesulam fiul lui Vasodia, ei o au acoperit și au pus porțile ei și încuietorile și zăvoarele ei.

7. Și lângă dâșii au zidit Melchia Gavaonitul și Evaron Mironotitul, oamenii Gavaonului și ai Masfei până la scaunul dregătorului de acea parte de rîu.

8. Și alăturea cu el a zidit Ezeil fiul lui Arahie Zlătarul, și lângă el a zidit Anania fiul lui Rochim, și au fâsat Ierusalimul până la zidul cel lat.

9. Și alături cu ei a zidit Razaia fiul lui Sur, care era mai mare preste jumătate din împrejurimile Ierusalimului.

10. Și lângă dâșii a zidit Iedaia fiul lui Eromat, înaintea casei sale, și alături cu el a zidit Atut fiul lui Asavana.

11. Și cealaltă parte au zidit-o Melchia fiul lui fran și Asuv fiul lui Faat Moav, până la turnul Tanarim.

12. Și lângă dânsul a zidit Salum fiul lui Allois, care era mai mare preste jumătatea împrejurimilor Ierusalimului, el și fetele lui.

13. Poarta vail o au zidit Anun și cei ce lăcuiau în Zano, ei o au zidit și au pus porțile ei și lacătele ei și zăvoarele ei și o mie de coși în zid până la poarta gunoiiului.

14. Și poarta gunoiiului o a zidit Melchia fiul lui Rihav, care era mai mare preste ținutul Vitacran, el cu fiii lui, și o au acoperit pre ea, și au pus porțile ei și încuietorile ei și zăvoarele ei.

15. Iar poarta izvorului o a zidit Salomon fiul lui Holezê, care era mai mare preste o parte din Masfa; acesta o a zidit și o a acoperit și a pus porțile ei și zăvoarele ei și zidul scaldătoarei Siloam spre grădina împăratului până la treptele cele ce se pogorau dela cetatea lui David.

16. După el a zidit Neemia fiul lui Azavuh, care era mai mare preste jumătate din ținutul Vitsur până la grădina mormântului lui David și până la scaldătoarea, ce s'a făcut și până la Vitaggarim.

17. După el au zidit Levit, Raum fiul lui Vanea; lângă el a zidit Asavia, care era mai mare preste jumătate din ținutul Keila, cu împrejurimea ei.

18. Și după el au zidit frații lor

2. 20. Is. Navi 22, 25.

3. 1. 12. 39; Ierem. 31, 39.

13. 2 Paral. 26, 9.

Venei, fiul lui Snadad, care eră mai mare preste jumiătate din şinutul Keila.

19. Şi a zidit lângă el Azur fiul lui Isus, care eră mai mare preste Masfe, o jumătate din dreptul suişufui la turnul unghiului.

20. După el a zidit Varuh fiul lui Zavu, cealaltă jumătate dela unghiul până la uşa lui Vitelliasuv preotul cel mare.

21. După el a zidit Meramot fiul lui Uria, fiul lui Accos, partea a doua dela uşa lui Vitelliasuv până la hotarul lui Vitelliasuv.

22. Şi după el au zidit Preoşii locuitori în Ekhehar.

23. Şi după el au zidit Veniamin şi Asuv în preajma casei lor, şi după el a zidit Azaria fiul lui Masie, fiul lui Anania aproape de casa sa.

24. După el a zidit Vaani fiul lui Adad partea dela Vitazaria, până la unghiul şi până la cotitură.

25. Falah feciorul lui Uze din preajma unghiului şi turnul care iese din casa împăratului, mai sus de cuprinsul închisorei, şi după acesta Fadaia, feciorul lui Foros.

26. Şi Nalnimii lăcuiau în Olla până în preajma grădinii porţii apei spre răsărit şi până la turnul cel înalt.

27. Şi după el a zidit Tecoimii, altă bucată din preajma turnului celui mare şi înalt, până la zidul lui Olla.

28. Din sus de poarta callor au zidit Preoşii fiecare în preajma casei sale.

29. Şi după ei a zidit Saduc fiul lui Emir, în preajma casei sale, şi după el a zidit Samaia fiul lui Sehenia păzitorul porţii despre răsărit.

30. După acesta au zidit Anania fiul lui Selemia şi Anom fiul lui Selei cel al şaselea, altă parte, după

el a zidit Mesolam fiul lui Varahia în preajma cămărei sale.

31. După acesta a zidit Melhia fiul lui Sarefi până la casa Nalnimilor şi a vânzătorilor de unelte, în preajma porţii lui Mafecud şi până la suişul cotiturei.

32. Şi între poarta oilor au zidit căldărarii şi negustorii.

CAP. 4.

Zidirea înaintează cu toate predicile.

Şi a fost dacă a auzit Sanavalat, că noi zidim zidul, i-a părut rău, şi s'a mânieat foarte şi a batjocorit pre iidovi.

2 Şi a zis înaintea fraşilor săi: răsboinicii din Somoria, iidovii aceştia zidesc cetatea lor? Oare jertfesc? Oare puteă-vor? Şi astăzi închegă-vor pietrile din cenuşa pământului celui ce a fost ars?

3. Şi Tovia Amoniteanul alături cu el a venit, şi a zis către dânşii: Au jertfesc? Sau vor mânca în locul lor? Au nu se va sui o vulpe şi va surpă zidul pietrilor lor?

4. Auzi Dumnezeuul nostru, că ne-am făcut batjocură, întoarce ocara lor în capul lor, şi-i dă pre ei batjocură în pământul robiei.

5. Şi să nu acoperi fărădelegea lor, şi păcatul lor dela faţa ta să nu se şteargă, că au batjocorit pre cel ce zideau.

6. Şi am zidit zidul şi s'a încheiat tot zidul până la jumătatea lui, şi s'a făcut inima poporului ca să zidească.

7. Şi a fost dacă au auzit Sanavalat şi Tovia şi Aravii şi Amonitenii şi Azulenii, că s'au înălţat zidurile Ierusalimului, şi au început a se astupă spărturile, le-au părut lor rău foarte.

9. Şi s'au adunat ei toţi împreună să vie şi să tăbărescă în Ierusalim, ca să-l piarză.

9. Și ne-am rugat către Dumnezeu nostru, și am pus streji împotriva lor, ziua și noaptea.

10. Și a zis Iuda: zdrobească-se răria vrăjmașilor, că pământ este mult și noi nu putem zidi.

11. Și au zis cei ce ne necăjeau pre noi: nu vor ști și nu vor vedea până când vom veni în mijlocul lor, și îi vom ucide pre ei și îi vom face a încetă din lucru.

12. Și a fost dacă veni război, cei ce lăcuiau aproape de ei, ne-au zis nouă: se suie din toate locurile asupra noastră.

13. Și am pus la cele mai din jos ale locului de după zid spre apărare, și am pus poporul după neamuri cu sabiile sale și cu lăncile sale și cu arcele sale.

14. Și am văzut, și m'am sculat, și am zis către cei cinstiți și către mai marii oștirii și către celalt popor: nu vă temeți de fața lor, aduceți-vă aminte de Dumnezeu nostru cel mare și înfricoșat, și vă oștiți pentru frații voștri, pentru fiii voștri, pentru fetele voastre, pentru femeile voastre și pentru casele voastre.

15. Și a fost dacă au auzit vrăjmașii noștri că am prins de veste, au risipit Dumnezeu sfatul lor, și ne-am întors toți la zid, fiecare la lucrul său.

16. Și a fost din ziua aceea jumătate din cei rânduiți făceau lucrul, și jumătate dintr'înșii stau gata de bătaie, cu fuști, cu pavăze, cu arce și cu platoșe, și dinapoi erau căpeteniile a toată casa Iudei.

17. Și cei ce cărau erau întrarmați, cu o mână făceau lucrul lor și cu alta țineau arma.

18. Și zidarul fiecare era încins cu sabia sa preste coapsa sa când zideă, și cel ce trâmbia avea buciulul lângă el.

19. Și am zis către cei cinstiți și către băleri și către celalt popor: lucrul este larg și mult, și noi ne împrășiem pre zid fiecare departe de frațele său.

20. Ori în ce loc veți auzi glasul buciului, acolo să vă adunați la noi, și Dumnezeuul nostru se va război pentru noi.

21. Iar noi să facem lucrul, și jumătate dintr'înșii să ție lăncile din răvărșatul zorilor până la ieșirea stelelor.

22. Și în vremea aceea am zis poporului: fiecare cu sluga sa mănâne preste noaptea în Ierusalim, și să fiți voi noaptea streaje și ziua la lucru.

23. Și eram eu și frații mei și slugile și oamenii, cari strejuiau după mine, nici unul dintre noi nu se desbrăcă de hainele sale, și la apă cu arma.

CAP. 5.

Neemia oprește camăta.

Și strigarea poporului și a femeilor lor eră mare către frații lor Iidovi.

2. Și erau unii cari ziceau: suntem mulți cu fiii noștri și cu fetele noastre, să luăm grâu și să mâncăm și să trăim.

3. Iar alții erau cari ziceau: iarinile noastre și viile noastre și casele noastre să le zălogim, ca să luăm grâu și să mâncăm.

4. Și alții ziceau: să luăm împrumut bani pentru birurile împăralui, ca să dăm iarinile noastre și viile noastre și casele noastre.

5. Și acum ca trupul fraților noștri trupul nostru, ca fiii lor fiii noștri, și iată noi stăm pre fiii noștri și pre fetele noastre la robie, și sunt din fetele noastre supuse, și nu este

4. 14. Num. 14, 9.

5. Iov. 5, 12; Isaia 8, 10.

5. 5. R 2 Lege 15, 7, 8.

În puterea mâinilor noastre, că țărinile noastre și viile noastre sunt la cei cinstiți.

6. Și m'am mâhnit foarte, dacă am auzit strigarea lor și cuvintele acestea.

7. Și am cugetat întru inima mea, și m'am certat cu cei cinstiți și cu boierii, zicându-le lor: au cere-va fiecare dela fratele său, ceea ce voi cereți? Și am făcut pentru dânșii adunare mare.

8. Și le-am zis lor: noi am răscumpărat pre frații noștri pre Iidovii cei vânduși neamurilor, după puțința noastră, și voi vindeți pre frații voștri, și se dau nouă, și au făcut și n'au avut ce să răspundă.

9. Și am zis: nu este bun lucrul care faceți voi, pentruce nu umblați întru frica Dumnezeului nostru, mai bine decât în ocara neamurilor vrăjmașilor noștri?

10. Și frații mei și cunoscuții mei și eu le-am dat lor arginți și grâu, și n'am mai cerut să-mi plătească aceasta.

11. Întoarceți dar lor astăzi țărinile lor și viile lor și măslinii lor și casele lor și din arginți, grâu și vinul și untuldelemn, care scoateți vouă.

12. Și au zis: le vom întoarce, și dela ei nu vom cere, așa vom face precum zici, și am chemat pre Preoși și i-am jurat pre ei, să facă după cuvântul acesta.

13. Și îmbrăcămintea mea am scutural, și am zis: așa scuture Dumnezeu pre tot omul, care nu va înfățișa cuvântul acesta din casa lui și din osteneala lui, și să fie așa scuturat și deșert. Și a zis toată adunarea: amin, și a lăudat pre Domnul, și a făcut poporul cuvântul acesta.

14. Din ziua în care mi-au poruncit mie să fiu mai marele lor în pă-

mântul ludel, din anul al douăzeci-lea până la anul al treizeci și doi al împăratului Artasasta, doisprezece ani eu și frații mei averile lor n'am mâncat.

15. Că cei mai mari, cari au fost înainte de mine, l-au îngreuiat pre ei, luând dela ei pâine și vin, mai pre urmă păruzeți de drahme de arginți, încă și slugile lor stăpâneau preste popor, iar eu n'am făcut așa de frica leșii lui Dumnezeu.

16. Și la lucrul zidului acestuia am zidit, și țărână n'am cumpărat, și toți slujbașii mei erau adunați acolo la lucru.

17. Și Iidovii și boierii o sută și cincizeci de bărbați, cari veneau la noi din neamurile cele de prin prejurul nostru, la masa mea.

18. Și se gătea zilnic un vițel și șase oi alese și un leed, se gătea la mine din zece în zece zile felurite vînuri cu îmbelșugare, și cu toate acestea pâinea domniei mele nu o am cerut, că foarte se îngreuiase sluiba poporului acestuia.

19. Adu-ți aminte de mine Dumnezeule spre bine pentru toate câte am făcut poporului acestuia.

CAP. 6.

Neemia săvârșește zidirea Ierusalimului.

Și a fost dupăce a auzit Sanavlat și Tovia și Ghisam Aravul și ceilalți vrăjmași ai noștri, că am zidit zidul, și nici o spărtură n'a rămas într'însul, și cum că eu până în vremea aceea n'am pus porțile.

2. A trimis Sanavlat și Ghisam la mine, zicând: vino și să ne adunăm într'un loc în sate în câmpul lui Ono, și ei socoteau să facă asupra mea viclesug.

3. Și am trimis la dânșii soli, zi-

15. Fac. 39, 9. 19. Ps. 105, 4; Jerem. 15, 15.

când: lucru mare fac eu, și nu mă poci pogori, ca să nu înceteze lucrul, iar după ce-l voi sfârși, mă voi pogori la voi.

4. Și au trimis la mine cu cuvântul acesta de patru ori, și le-am răspuns lor aceleaș.

5. Și a trimis la mine Sanavalat cu cuvântul acesta a cincea oară pre sluga sa, și carte deschisă în mâna lui, și era într'însa scris:

6. Întru neamuri s'a auzit, și Ghisam a zis, că tu și Iidovii socotești să vicleniți, pentru aceea zidești tu zidul, că vrei tu să fii lor împărat.

7. Încă și proroci ȝe-al pus ȝie că vrei să ȝezi în Ierusalim împărat preste Iuda, și acum se vor spune împăratului cuvintele acestea, deci acum vino să ne aflăm împreună.

8. Și am trimis la el, zicând: nu sunt adevărate cuvintele acestea, care tu zici, ci din inima ta tu le născociști,

9. Că toți ne sperie pre noi zicând: că vor încetă mâinile lor de la lucrul acesta, și nu se va face, și acum am lărat mâinile mele.

10. Și eu am intrat în casa lui Semei feciorul lui Dalata, feciorul lui Melaveil, că el stă închis, și a zis să ne adunăm în casa lui Dumnezeu în mijlocul ei, și să închidem ușele ei, că vor veni să te ucigă pre tine noaptea.

11. Și am zis: cine este om ca mine, și va fugi? Sau cine este ca mine, ca să intre în casă și va trăi? Nu voi intra.

12. Și am cunoscut, că Dumnezeu nu l-au trimis pre el, că proceă cuvânt asupra mea.

13. Și Tovia și Sanavalat au năimț asupra mea gloată, ca să mă spăimânteze, și să fac așa și să păcătuiesc și să-mi fac la ei nume rău, ca să mă batjocorească pre mine.

14. Adu-ȝi aminte Dumnezeu meu de Tovla și de Sanavalat, că faptele lor sunt acestea, și de Noadia prorocul și de ceilalți proroci, cari mă spăimântau.

15. Și s'a sfârșit zidul în douăzeci și cinci de zile ale lunii lui Elul, în cincizeci și două de zile.

16. Și a fost dacă au auzit toți vrăjmașii noștri, s'au spăimântat toate neamurile de prin prejurul nostru, și a căzut frică mare foarte întru ochii lor, și au cunoscut că dela Dumnezeu nostru s'au făcut, ca să se săvârșască lucrul acesta.

17. Și în zilele acelea dela mulți frunțași ai Iudei mergeau cărți la Tovla, și dela Tovia veneau la dânșii.

18. Că mulți din Iuda erau jurați lui, că eră ginere lui Sehenia feciorul lui Irae, că Ionan feciorul lui a luat pre fata lui Mesulam, fiul lui Varahla femeie luiș.

19. Și cuvintele lui le grăia către mine, și cuvintele mele le spuneă lui, și cărți a trimis Tovia să mă spăimânteze.

CAP. 7.

Păzitori cetății.

Și a fost dupăce s'a zidit zidul, și am pus porțile, s'a numărat porțile și cântăreții și Levții.

2. Și am poruncit lui Anania frațele meu și lui Anania mai marele casei cei din Ierusalim, că eră om adevărat și temător de Dumnezeu mai mult decât alții.

3. Și le-am zis lor: să nu se deschiză porțile Ierusalimului fără numai când răsare soarele, și încă fiind voi deștepți să închiză porțile și să le zăvorească și să rânduiască streji din cel ce lăcuiesc în Ierusalim, fiecare să strejuiască înaintea casei sale.

16. Fac. 42, 28.

7. 1. Sirab. 49, 15.

4. Și cetatea eră largă și mare, și popor puțin într'însa, și nu eră casă zidită.

5. Și au dat Dumnezeu în inima mea, și am adunat pre cei frunțași și pre căpetenii și pre popor în adunări, și am aflat cartea adunării, care venise întâiu, și am aflat scris într'însa :

6. Aceștia sunt fiii țării, cari s'au suit din robiea înstreinării, pre cari i-a mutat Navuhodonosor împăratul Vavilonului și s'au întors în Ierusalim și în Iudeia fiecare la cetatea sa.

7. Cei ce au venit cu Zorovavel : Isus, Neemia, Azaria, Reelma, Naemani, Mardoheu, Valsan, Masfaraț, Esdra, Voguia, Inaum, Vaana, Masfara bărbaii poporului lui Israil.

8. Fiii lui Foros, două mii o sută șaptezeci și doi.

9. Fiii lui Safatia, trei sute șaptezeci și doi.

10. Fiii lui Ira, șase sute cincizeci și doi.

11. Fiii lui Faat : Moav, din fiii lui Isus și ai lui Ioav, două mii șase sute și optsprezece.

12. Fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci și patru.

13. Fiii lui Zatuia, opt sute patruzeci și cinci.

14. Fiii lui Zachu, șapte sute șasezeci.

15. Fiii lui Vanui, șase sute patruzeci și opt.

16. Fiii lui Vivi, șase sute douăzeci și opt.

17. Fiii lui Asgad, două mii trei sute douăzeci și doi.

18. Fiii lui Adonicam, șase sute șasezeci și șapte.

19. Fiii lui Vagoi, două mii șasezeci și șapte.

20. Fiii lui Idin, șase sute cincizeci și cinci.

21. Fiii lui Atir din Ezechia, cincizeci și opt.

22. Fiii lui Isam, trei sute douăzeci și opt.

23. Fiii lui Vesei, trei sute douăzeci și patru.

24. Fiii lui Arif, o sută și doisprezece. Fiii lui Asen, două sute douăzeci și trei.

25. Fiii din Gavaon, nouăzeci și cinci.

26. Fiii din Vetalem, o sută douăzeci și trei. Fiii lui Atofa, cincizeci și șase.

27. Fiii din Anatot, o sută douăzeci și opt.

28. Bărbații din Vitasmot, patruzeci și doi.

29. Bărbații din Kariatiarim, Kafira și Virot, șapte sute patruzeci și trei.

30. Bărbații din Arama și din Gavaa, șase sute douăzeci și unu.

31. Bărbații din Mahemas, o sută douăzeci și doi.

32. Bărbații din Veșil și din Ai, o sută douăzeci și trei.

33. Bărbații lui Navia, o sută cincizeci și doi.

34. Bărbații lui Ilamaar, o mie două sute cincizeci și doi.

35. Fiii lui Iram, trei sute douăzeci.

36. Fiii din Ieriho, trei sute patruzeci și cinci.

37. Fiii din Lodadi și din Ono, șapte sute douăzeci și unu.

38. Fiii din Sanana, trei mii nouă sute treizeci.

39. Preoții fiii lui Iodae, din casa lui Isus, nouă sute șaptezeci și trei.

40. Fiii lui Emir, o mie cincizeci și doi.

41. Fiii lui Faseur, o mie două sute patruzeci și șapte.

42. Fiii lui Iram, o mie șaptesprezece.

43. Levitii fiii lui Isus al lui Kad-

mii din fiii lui Uduia, șaptezeci și patru.

44. Cântăreții fiii lui Asaf, o sută patruzeci și opt.

45. Portarii fiii lui Salum, fiii lui Atir, fiii lui Telmon, fiii lui Acuv, fiii lui Afifa. fiii lui Savi, o sută treizeci și opt.

46. Naftinimii fiii lui Sia, fiii lui Asfa, fiii lui Tavaoi,

47. Fiii lui Kira, fiii lui Asufa, fiii lui Fadon,

48. Fiii lui Lavană, fiii lui Asava, fiii lui Selmai,

49. Fiii lui Anan, fiii lui Gadil, fiii lui Gəar,

50. Fiii lui Raata, fiii lui Rəsson, fiii lui Necoda,

51. Fiii lui Ghizam, fiii lui Ozi, fiii lui Fesi,

52. Fiii lui Visi, fiii lui Meinon, fiii lui Nefosasi,

53. Fiii lui Vacvuc, fiii lui Ahifa, fiii lui Arur,

54. Fiii lui Vasalot, fiii lui Mida, fiii lui Adasan,

55. Fiii lui Varcue, fiii lui Sisa-rat, fiii lui Tima,

56. Fiii lui Nisia, fiii lui Afifa,

57. Fiii slugilor lui Solomon, fiii lui Suti, fiii lui Saifaram, fiii lui Ferida.

58. Fiii lui Teil, fiii lui Dorcon, fiii lui Gadail,

59. Fiii lui Saiafia, fiii lui Ettil, fiii lui Facarat, fiii lui Savaia, fiii lui Imim.

60. Toți Naftinimii și fiii slugilor lui Solomon, trei sute nouăzeci și doi.

61. Aceștia s'au suit dela Telmelei, Telasar, Heruv, Iron, Iemir, și n'au putut să spuie casele lor părintești și sămânța lor, oare din Israii sunt.

62. Fiii lui Dalia, fiii lui Tovia, fiii lui Necoda, șase sute patruzeci și doi.

63. Și din Preoți fiii lui Evia, fiii lui Acos, fiii lui Verzelli, că au luat

din fetele lui Verzelli Galaaditul femeii. și s'au chemat pre numele lor.

64. Aceștia au căutat scrisoarea lor de călătorie, cea împreună, și nu s'a aflat, și s'au scos dela preoție.

65. Și a zis Ariacsita lor: să nu mănânce din sfintele slintelor până când se va scula preot luminat.

66. Și a fost toată adunarea ca la patrureci și două de mii trei sute șasezeci.

67. Afară de slugile lor și de slujnicile lor, acestea șapte mii trei sute treizeci și șapte, și cântăreți și cântărețe, două sute patruzeci și cinci.

68. Cai șapte sute treizeci, căfări două sute patruzeci și cinci.

69. Cămile patru sute treizeci și cinci, asini șase mii șapte sute douăzeci.

70. Și din partea căpeteniilor caselor părintești au dat pentru lucrul lui Neemia la visterie auri o mie, blide cincizeci și veșminte preoților treizeci.

71. Iar alții din căpeteniile caselor părintești, au dat la visterii pentru lucru bani de aur douăzeci de mii și de argint două mii trei sute.

72. Și a dat celalt popor drahme de aur douăzeci de mii și bani de argint două mii două sute și haine preoților șasezeci și șapte.

CAP. 8.

Neemia și Esdra întocmesc slujba Dumnezească.

Și au șezut Preoții și Leviții și portarii și cântăreții și unii din popor și Naftinimii și tot Israelul în cetățile sale.

2. Și a sosit luna a șaptea, când erau fiii lui Israel în cetățile lor.

3. Și s'a adunat tot poporul, ca un om la piața cea dinaintea porții apei, și am zis lui Esdra cărlura-

rul, să aducă cartea legii lui Moisi, care o au poruncit Domnul lui Israel.

4. Și a adus Esdra preotul legea înaintea adunării și a bărbajilor și a femeilor și a tufuror, cari pricepeau ca să o asculte în ziua dinlăun a unei a șaptea.

5. Și a cetit într'însa în locul cel dinaintea porții apelor, de cum a răsărit soarele până la amiază, înaintea bărbajilor și a femeilor și a celor ce înțelegeau, și tot poporul ascultă cu luare aminte cartea legii.

6. Și a stătu Esdra cărturarul pe un pod de lemn, pre care-l făcuse pentru cuvântare, și a stătu alături cu el: Matatia, Samaia, Anania, Uria, Helchia și Maasia de adreapla lui, și deasfânga: Fadaia, Misail, Melhia, Asom, Asavadma, Zaharia și Mesolam.

7. Și a deschis Esdra cartea înaintea poporului, că el eră mai sus decât tot poporul, și a fost după ce o a deschis, și a stat tot poporul.

8. Și a binecuvântat Esdra pre Domnul Dumnezeu cel mare, și a răspuns tot poporul, și a zis Amin, ridicând mâinile sale și plecându-se s'a închinat Domnului cu fața la pământ.

9. Și Isus și Vaneas și Saravia și Acuv și Savateos și Kamptas și Azarla și Iozavad și Anifanes, și așa Leviții învățau pre popor legea și poporul stă la locul său.

10. Și a cetit în cartea legii lui Dumnezeu, și învăță Esdra și le făcuă învățătura Domnului, și înțelegea poporul cele ce se citea.

11. Și a zis Neemia, care eră cărmuitor și Esdra preotul și cărturarul și Leviții și cei ce învățau poporul, și au zis către tot poporul: zi sfântă Domnului Dumnezeului nostru nu jeliți, nici plângeți, că plân-

gea tot poporul când a auzit cuvintele legii.

12. Și le-au zis lor: mergeți și mâncați grăsimi și beți dulceduri și trimiteți părți celor ce n'au, că ziua aceasta sfântă este Domnului Dumnezeului nostru, să nu vă mâhniți, că bucuria Domnului este țărîrea voastră.

13. Și Leviții linișteă pre tot poporul, zicând: făceți și nu vă mâhniți, că zi sfântă este aceasta.

14. Și s'a dus poporul să mănânce și să bea și să trimită părți celor ce n'au și să facă veselie mare, pentru că au înțeles cuvintele, care le-a arătat lor.

15. Iar a doua zi s'au adunat mai marii caselor părintești cu tot poporul, Preoții și Leviții la Esdra cărturarul, să le făcuăscă toate cuvintele legii.

16. Si au aflat scris în legea, care o au poruncit Domnul lui Moisi, ca să făcuăscă fiții lui Israel în colibi în sârbătoare cea din luna a șaptea.

17. Și să trâmbeze cu trâmbiță în toate cetățile lor și în Ierusalim, și a zis Esdra: ieșiți la munte și aduceți frunză de maslin, frunză de lemn de chiparis, frunză de mirsină, frunză de finic și frunză de lemn tușos, să facem colibi, după cum este scris.

18. Și a ieșit poporul, și a adus și s'a făcut colibi fiecare preste podul casei sale și în curțile sale și în curțile casei lui Dumnezeu și în ulițele cetății, până la poarta Efraim.

19. Și a făcut colibi toată adunarea, care s'a întors din robie, și a șezut în colibi, că din zilele lui Isus fiu! lui Navi nu făcuse așa

12. A 2 Lege 16, 14, 15.

16. Lev. 23, 34; A 2 lege 16, 13, 14, 15, 26, 11-

17. Lev. 23, 40.

19. 4 Imp. 23, 22.

liii lui Israil până în ziua aceea, și s'a făcut veselie mare foarte.

20. Și a celit în cartea legii lui Dumnezeu în toate zilele, din ziua cea dinău, până în ziua cea mai de pre urmă, și au prăznuit șapte zile, și în ziua a opta se sfârși după rânduială.

CAP. 9.

Pocăința de obște a poporului

În ziua a douăzeci și patru a luni aceștia s'au adunat liii lui Israil cu poși și cu saci și cu cenușă pre capul lor.

2. Și s'au osebit liii lui Israil de către tot fiul cel de alt neam, și au stăut și au mărturisit păcatele lor și iărdelegile părinților lor.

3. Și au stat la locul lor și au celit în cartea legii Domnului Dumnezeului lor, și s'au mărturisit Domnului și s'au închinat Domnului Dumnezeului lor.

4. Și au stăut la treptele Leviților Isus și fiili lui Kadmiil, Sehenia fiul lui Saravia, fiul lui Harani, și au strigat cu glas mare către Domnul Dumnezeuul său.

5. Și au zis Leviții Isus și Kadmiil, Vunea, Saravia, Savania, Oduia, Sehenia, Fezia, sculați-vă binecuvântați pre Domnul Dumnezeuul nostru din veac și până în veac, și vor binecuvânta numele slavei tale și-l vor înălța mai pre sus de cât toată binecuvântarea și lauda.

6. Și a zis Esdra: în însuși ești Domnul singur cel ce ai făcut cerul și cerul cerului și toată starea lor, pământul și toate câte sunt într'însul, mărite și toate câte sunt într'însele, și tu înviezi toate, și ție și se închină oștile cerurilor.

7. Tu ești Domnul Dumnezeu, tu

ai ales pre Avram, și l-ai scos din țara Haldeilor, și i-ai pus numele lui Avraam.

8. Și ai aflat înima lui credincioasă înaintea ta, și ai făcut cu el legătura, ca să-l dai lui și seminției lui, pământul Hananeilor, al Heleilor, al Amorellor, al Ferezeilor, al levuseilor și al Ghergheseilor, și ai înțărît cuvintele tale, că drept ești tu.

9. Și ai văzut necazul părinților noștri în Eghipt, și ai auzit strigarea lor la marea Roșe.

10. Și ai făcut semne și minuni, în Eghipt și în Faraon și în tote slugile lui și întru tot poporul pământului lui, că ai cunoscut, că s'a semeșit asupra lor, și ți-ai făcut ție nume ca în ziua aceasta.

11. Și ai despărțit marea înaintea lor, și au trecut prin mijlocul mării ca pre uscat, și pre cei ce îi goneau pre dâșii, i-ai aruncat în adâncime, ca o platră în apă mare.

12. Și cu stâlp de nor i-ai povățuit pre ei ziua și cu stâlp de loc noaptea, ca să le lumineze lor calea pre care mergeau.

13. Și pre muntele Sinaii te-ai pogorât și ai grăit către dâșii din cer și le-ai dat lor judecăți drepte și legile adevărului, porunci și îndreptări bune.

14. Și sâmbăta ta cea sfântă le-ai arătat lor, porunci și îndreptări și lege le-ai dat lor, prin mâna lui Moisi robul tău.

15. Și pâine din cer le-ai dat spre hrana lor, și apă din piatră le-ai scos întru setea lor, și le-ai zis lor: să între să moștenească pământul, la care ai înțins mâna ta să-l dai lor.

8. Fac. 15, 6. 9. Eșire 3, 7.

10. Eșire 7, 9-12. 11. Eșire 14, 21.

12. Eșire 13, 21.

13. Eșire 19, 20 și 20, 1, 2.

15. Eșire 16, 14.

9. 1, 2 Imp. 13, 19.

6. Isua 44, 24; Fap. Ap. 17, 25, Apoc. 14, 7.

7. Fac. 11, 31.

16. Și aceia și părinții noștri s'au semejit și s'au înărit cerbicea lor, și n'au ascultat de poruncile tale.

17. Și n'au luat aminte să asculte, și nu s'au adus aminte de minunile, care ai făcut întru ei, și s'au înărit cerbicea lor și s'au făcut loruș căpetenie să se întoarcă la robia lor în Egiptul, iar tu cel ce ești îndelung răbdător Dumnezeu! milelor și al îndurărilor și mult milosliv, nu i-ai părăsit pre ei.

18. Și iarăși s'au făcut loruș vitej turnat, și au zis: aceștia sunt dumnezeii cei ce ne-au scos pre noi din Egiptul, și au făcut hule mari.

19. Ci tu cu îndurările tale cele multe nu i-ai părăsit pre ei în pustie, stâlpul cel de nor nu l-ai abățit dela ei ziua, ca să-i povățuiască pre cale, și stâlpul cel de foc noaptea, ca să lumineze calea lor pre care mergeau.

20. Și duhul tău cel bun le-ai dat, ca să-i înțelepțești pre ei, și nănuia ta n'a lipsit din gura lor, și apă le-ai dat întru setea lor.

21. Și patruzeci de ani l-ai hrănit pre ei în pustie, nu le-a lipsit lor nimica, hainele lor nu s'au învechit și încălțămintele lor nu s'au spart.

22. Și le-ai dat lor împărăție, și noroade le-ai împărțit lor, și au moștenit pământul lui Sion împăratul Ezechiului și pământul lui Og împăratul Vasanului.

23. Și pre fiii lor i-ai înmulțit ca stelele cerului, și i-ai băgat pre ei în pământul care l-ai îngăduit părinților lor, și l-au moștenit pre el.

24. Și au intrat fiii lor, și au moștenit pământul, și al pierdut dina-

intea lor pre cei ce lăcuiu pământul Hananeilor, și i-ai dat pre ei în mâinile lor, și pre împărății lor și pre noroadele pământului, să le facă lor după cum va plăcea înaintea lor.

25. Și au luat cetăți înalte și pământ gras, și au moștenit case pline de toate bunătățile, pușuri săpate, vii și maslinețuri și tot lemnul de mâncat în mulțime. și au mâncat și s'au sălurat și s'au îngrașat și s'au desfătat cu bunătațea la cea mare.

26. Și s'au schimbat și s'au depărțat dela tine, și au lepădat legea ta la spatele lor, și pre prorocii tăi i-au ucis, cari le mărturiseau lor, ca să-i întoarcă pre ei la tine, și au făcut hule mari.

27. Și i-ai dat pre ei în mâna celor ce-i necăiesc pre dâșii, și i-au necăjit pre dâșii și au strigat către tine în vremea necazului lor, și tu din cerul tău i-ai auzit, și cu îndurările tale cele mari le-ai dat lor mântuire, și i-ai scos pre ei din mâna celor ce-i necăjeau pre ei.

28. Și dacă s'au odihnit, iarăși s'au întors a face ce este rău înaintea ta, și i-ai lăsat pre ei în mâinile vrăjmașilor lor, și i-au săpănit pre ei, și iarăși au strigat către tine, și tu din cer i-ai auzit și i-ai izbăvit pre ei cu îndurările tale cele multe.

29. Și le-ai mărturisit lor, ca să-i întorci pre ei la legea ta; iar ei s'au semejit și n'au ascultat, ci improliva poruncilor tale și a judecăților tale au păcănit, care de le va face omul, viu va fi întru inșele, și s'au tras umărul înapoi și cerbicea lor s'au învâritoșat și n'au ascultat.

30. Și i-ai îngăduit pre ei ani mulți, și le-ai mărturisit lor cu duhul tău prin prorocii tăi, și n'au ascultat și

17. Eșire 34, 7; A 2 Lege 32, 18; ps. 77, 14.

18. Eșire 32, 1, 4.

19. Eșire 13, 22; și 40, 35.

21. Eșire 16, 35; A 2 Lege 8, 4; 29, 5.

22. Num. 21, 21, 33. 20. Fac. 22, 17.

26. Danil 9, 5; Mat. 23, 31, 37.

29. Lev. 16, 5; Iezech. 20, 11.

30. 4 Imp. 17, 13.

i-ai dat pre ei în mână poporului pământului.

31. Ci tu pentru îndurările tale cele multe, nu i-ai făcut pre ei să se sfârșească și nu i-ai părăsit pre ei, că puternic ești și milostiv și îndurat.

32. Și acum Dumnezeuul nostru cel tare, cel mare, cel puternic și înfricoșat, cel ce păzești legătura ta și mila ta, să nu fie puțin înaintea ta tot necazul, care ne-a aflat pre noi și pre împărașii noștri și pre căpeteniile noastre și pre preoșii noștri și pre prorocii noștri și pre părinții noștri și pre tot poporul tău, din zilele împărașilor lui Asur și până în ziua aceasta.

33. Și tu drept ești întru toate cele ce vin asupra noastră, că tu ai făcut adevărul și noi am păcătuit.

34. Și împărașii noștri și căpeteniile noastre și preoșii noștri și părinții noștri n'au plinit legea ta și n'au băgat în seamă poruncile tale și mărturiile tale, care le-ai mărturisit lor.

35. Și ei întru împărăția ta și întru bunătatea ta cea multă, care le-ai dat lor, și în pământul cel larg și gras, care l-ai dat înaintea lor, n'au slujit ție și nu s'au întors dela năvaurile lor cele rele.

36. Iată astăzi suntem robi, și pământul care l-ai dat părinților noștri ca să mănânce rodul lui și bunătățile lui, iată suntem robi pre el.

37. Și rodurile lui cele multe se aduc împărașilor, pre cari i-ai pus preste noi pentru păcatele noastre, și preste trupurile noastre stăpânesc și preste vitele noastre, precum te place, și suntem în necaz mare.

38. Și toate acestea le adeverim și le scrim și le pecetluiesc căpeteniile noastre, Leviții noștri și Preoșii noștri.

CAP. 10.

Pecetluirea legăturii cei nouă.

Și cei ce au pecetluit erau: Neemia cărmuitorul fiul lui Ahalia,

2. Și Sedechia fiul lui Arala și Azaria și Ierimia și Fasur.

3. Amaria, Melhia,

4. Attus, Sevani, Maluh,

5. Iram, Meromot, Avdia,

6. Danill, Ganaton, Varuh.

7. Mesulam, Avia, Miamin,

8. Maazia, Velgai, Samala, aceștia sunt Preoșii.

9. Iar Leviții sunt: Isus fiul lui Azania fiul lui Vaneu, între fiii lui Inadad, Kadmiil,

10. Și frații lor Savoniă, Oduia Kallitan, Felia, Anan,

11. Miha, Roov, Asevia,

12. Zakhor, Saravia, Savanla.

13. Odua, fiii lui Vanuia.

14. Căpeteniile poporului lui Feros, Faal, Moav, Ilam, Zatuia.

15. Fiii lui Vani: Asgad, Vivai,

16. Adania, Vagoi, Idin.

17. Attir, Ezechia, Azur,

18. Oduia, Isam, Visi.

19. Arif, Anatot, Navai,

20. Megafis, Mesulam, Izir,

21. Mesozevil, Saduc, Iedua,

22. Faltia, Anan, Anea,

23. Osie, Anania, Asuv,

24. Alois, Falai, Sovic,

25. Reuni, Esavana, Maasia,

26. Aia, Atnan, Iram,

27. Maluh, Iram, Vaana.

28. Și celalți popor Preoșii, Leviții și portarii, cântăreșii și Nafnimii și tot cel ce mergea dela poporul pământului, la legea lui Dumnezeu, femeile lor, fiii lor și fetele lor.

29. Tot cel ce știă și pricepea, se întâlnă asupra fraților săi, și i-a jurat pre ei, și s'au legat cu blestem și jurământ, ca să urmeze în legea

lui Dumnezeu, care s'a dat prin mâna lui Moisi robul lui Dumnezeu, ca să păzească și să facă toate poruncile Domnului Dumnezeului nostru, și judecățile lui și îndreptările lui.

30. Și ca să nu dăm fetele noastre neamurilor pământului, și fetele lor nu le vom lua fiilor noștri.

31. Și dela noroadale pământului care aduc negoșuri și ori ce marfă în ziua sâmbetei ca să vândă, să nu cumpărăm dela dânșii sâmbăta și în zi sfântă, și vom lăsa anul al șaptelea, și cererea a toată datoria.

32. Și să punem asupra noastră îndatoriri, ca să dăm a treia parte de drahmă pe an la slujba casei Dumnezeului nostru.

33. Pentru pâinele punerii înaintea și pentru jertfa cea necurmată și pentru toată arderea cea de pururea a sâmbetelor și a lunilor nouă la sărbătorii, și pentru cele sfinte și la cele pentru păcate, ca să se curețe Israil, și pentru lucrurile casei Dumnezeului nostru.

34. Și am aruncat sorși cine să aducă lemne pentru jertfă; Preoșii și Leviții și poporul să aducă în casa Dumnezeului nostru fiecare din casele noastre părintești la vreme prestă an să arză pre jertfelnicul Domnului Dumnezeului nostru precum este scris în lege.

35. Și să aducem pârğa roadelor pământului nostru și pârğa rodului a tot pomul pe fiecare an în casa Domnului.

36. Și pre cei întâiu născuți din fiil noștri și din vitele noastre, precum este scris în lege, și pre cei întâiu născuți din boii noștri și din turmele noastre, să aducem în casa

Dumnezeului nostru Preoșilor și celor ce slujesc în casa Dumnezeului nostru.

37. Pârğa grânelor noastre și cele dinău roduri ale noastre din tot pomul, din vin și din untuldelemn să le aducem Preoșilor la cămara casei Dumnezeului nostru, și zecuelele pământului nostru Leviților, care le vor zecui Leviții în toate cetățile robiei noastre.

38. Și va fi preotul fiul lui Aaron cu levitul întru zeciuiala levitului, și Leviții vor aduce zeciuială din zeciuială în casa Dumnezeului nostru în vistierie în casa lui Dumnezeu.

39. Că în cămări vor băga fiil lui Israil și fiil lui Levi pârğa grâului și a vinului și a untuluidelemn, unde sunt vasele cele sfinte, și Preoșii și slujitorii și portarii și cântăreții, și nu vom părăsi casa Dumnezeului nostru.

CAP. 11.

Scrierea locuitorilor din Ierusalim și din celelalte cetăți.

Și au șezut căpeteniile poporului în Ierusalim, și celalt popor a aruncat sorși să aducă unul din zece, să șază în Ierusalim cetatea cea sfântă, iar celelalte nouă părți într'alte cetăți.

2. Și bine a cuvântat poporul pre toți oamenii, carl au voit a ședeă în Ierusalim.

3. Și acestea sunt căpeteniile țării care au șezut în Ierusalim, iar în celelalte cetăți ale Iudei au șezut fiecare în moșia sa, în cetățile sale Israil, Preoșii, Leviții și Naftimii și fiil slugilor lui Solomon.

4. Și în Ierusalim au șezut din fiil lui Iuda și din fiil lui Beniamin.

30. Eșire 34, 16.

31. Eșire 20, 10; A 2 lege 15, 1.

35. Eșire 23, 19.

36. Eșire 13, 2.

37. Lev. 23, 17; Num. 18, 24.

38. Num. 18, 26. 39. Num. 18, 26.

11. 1. Mat. 4, 5. 3. Esdra 2. 55.

Din fiii lui Iuda, Araia fiul lui Azia, fiul lui Zaharia, fiul lui Samaria, fiul lui Safalia, fiul lui Maleleil.

5. Și din fiii lui Fares: Maasia fiul lui Varuh, fiul lui Halaza, fiul lui Ozia, fiul lui Adaia, fiul lui Ioariv, fiul lui Zaharia, fiul lui Siloni.

6. Toți fiii lui Fares, cari șed în Ierusalim, patru sute șasezeci și opt bărbați de oaste.

7. Și aceștia sunt fiul lui Veniamin: Silo fiul lui Mesulam, fiul lui Ioad, fiul lui Fadaia, fiul lui Koleia, fiul lui Maasiu, fiul lui Etiil, fiul lui Iesia.

8. Și după el Ghlve, Sili, nouă sute douăzeci și opt.

9. Și Ioil fiul lui Zehri priveghetor preste dâșii, și Iuda fiul lui Asana, al doilea preste cetate.

10. Din Preoști: Iadia fiul lui Ioariv, Iahin.

11. Sarea fiul lui Elhta, fiul lui Mesulam, fiul lui Saduc, fiul lui Mariot, fiul lui Aitov în preajma casei lui Dumnezeu.

12. Și frații lor, cari fac lucrul casei, opt sute douăzeci și doi, și Adata fiul lui Ieroam, fiul lui Falalia, fiul lui Amasi, fiul lui Zaharia, fiul lui Fassur, fiul lui Melhia.

13. Și frații lui căpeteniile caseilor părintești, două sute patruzeci și doi, și Amasia fiul lui Esdril, fiul lui Zahu, fiul lui Mesarimit, fiul lui Emir.

14. Și frații lui ostași viteji o sută douăzeci și opt, și priveghetori preste dâșii Vadil, fiul lui Ghedolim.

15. Și din Leviți Samaia fiul lui Asuv, fiul lui Esri, fiul lui Asavie, fiul lui Vuni.

16. Și Savateos și Ioavaf din căpeteniile Leviților preste lucrurile casei lui Dumnezeu cele din afară.

17. Și Mattania feciorul lui Miha, fiul lui Zavdi, fiul lui Asaf, mai mare preste cântăreți și Iuda preste ru-

găciuni și Vacvuchia al doilea dintre frații lui, și Avda fiul lui Samuia, fiul lui Galet, fiul lui Iedudun.

18. Toți Leviții în cetatea cea sfântă, două sute optzeci și patru.

19. Și portarii: Acuv, Telamin și frații lor, cari păzesc la porți, o sută șaptezeci și doi.

20. Iar ceilalți Israiliteni și Preoții și Leviții în toate cetățile Iudei flecare la moșia sa.

21. Și Nafinimil cari au lăcut în Ofra și Sia și Gusfa preste Nafinimi.

22. Și priveghetori Leviților în Ierusalim Ozi fiul lui Vani, feciorul lui Asavia, feciorul lui Matania, Miha din fiul lui Asaf, cei ce cântă la slujba casei lui Dumnezeu,

23. Că eră poruncă dela împăratul pentru dâșii, ca să rămână statornică pentru cântăreții ce se cuvează să cânte în fiecare zi.

24. Și Fataia feciorul lui Vasiza din fiul lui Azara, fiul lui Iuda, eră dregătorul împăratului întru tot ce eră de trebuință poporului.

25. Și din fiii lui Iuda cari aveau sălașele la sate în țarina lui au lăcut în Kariatarve și în satele lui și în Davon, și în satele lui și în Kavziil și în satele lui.

26. Și în Iisu și în Moloda și în Viffalat,

27. Și în Asarsual și în Virsavee și în satele ei,

28. Și în Sichelag și în Mainime și în satele ei,

29. Și în Ieremon și în Saraa și în Ierimul.

30. Și în Zazua și în Odolam și în satele lor și în Lahls și în țarinele lui, în Azeca și în satele ei, și au lăbărit în Virsavee până la râpa Enom.

31. Și fiii lui Veniamin dela Ga-

vaa, în Mahmas, în Ghea, în Veti
și în satele lui.

32. Și în Anatot, în Nov, în Ania.

33. În Asor, în Rama, în Ghetaim.

34. În Adod, în Sevoim, în Nava-
lat, în Lida,

35. Și în Ono și în Ghiorasim.

36. Și din Leviți în părțile lui Iuda
și ale lui Veniamin.

CAP. 12.

*Numele Preoților și Leviților. Sfințirea
cetății. Rîndul îngrijitorilor
de cele sfinte.*

Aceștia sunt Preoții și Leviții, cari
s'au suit cu Zorovavel fiul lui
Salatiel și cu Isus: Sarata, Ieremia,
Esdra,

2. Amaria, Maluh, Attus,

3. Sehenia, Remm, Marimot,

4. Addaia, Ghiniton, Avta,

5. Miamin, Maadia, Velga,

6. Samaia, Ioariv, Iedea,

7. Salau, Ammoc, Helchia, Oduia,
aceștia sunt căpeteniile Preoților și
frații lor în zilele lui Isus.

8. Și Leviți: Isus, Vanui, Kadmiel,
Saravia, Iodae, Mattania, preste cân-
tărești el și frații lui.

9. Și Vacut, Kias și Umni și fra-
ții lor, fiecare în slujba sa.

10. Și Isus a născut pre Ioachim,
și Ioachim a născut pre Eliasav, și
Eliasav a născut pre Iodae,

11. Și Iodae a născut pre Iona-
tan, și Ionatan a născut pre Adu.

12. Și în zilele lui Ioachim erau
frații lui Preoții și căpeteniile ca-
selor părintești: a lui Sarata, Ama-
ria; a lui Eremia, Anania,

13. A lui Esdra, Mesulam; a lui
Amaria, Ioanan;

14. A lui Amaluh, Ionatan; a lui
Sehenia, Iosif;

15. A lui Are, Manas; a lui Ma-
riot, Elcan;

16. A lui Adadai, Zaharia; a lui
Gauatof, Mesulam;

17. A lui Avia, Zehri; a lui Mi-
amin, Moadai, Feleti;

18. A lui Valgas, Samuê; a lui
Semia, Ioanatan;

19. A lui Ioariv, Mettanai; a lui
Edio, Ozi;

20. A lui Salai, Calai; a lui Ameh,
Aved;

21. A lui Elchia, Asavia; a lui O-
duia, Natanail.

22. Leviți: în zilele lui Eliasiv,
Ioada și Ioan și Ioanan și Idua, scriși
căpeteniile ale caselor părintești și
Preoții întru împărăția lui Dario Per-
sul.

23. Fiii lui Levi căpeteniile caselor
părintești scriși în cartea faptelor
anilor și până în zilele lui Ioanan
fiul lui Elisue.

24. Și căpeteniile Leviților: Asa-
via, Saravia și Isus; iar în preajma
lor fiii lui Kadmiel și frații lor rân-
duși fiecare a cântă și a lăuda
după porunca lui David omul lui
Dumnezeu.

25. Mattania și Vacvuchia, Avdia,
Mesolam, Telmon.

26. Accuv păzitorii porților, când
am adunat eu pre porțarii aceștia
eră în zilele lui Ioachim feciorul
lui Isus, feciorul lui Iosedec, și în
zilele lui Neemia mai marele și a
lui Esdra preotul și cărturarul.

27. Și la sfințirea zidului Ierusa-
limumului au căutat pre Leviți în lo-
curile lor, ca să-i aducă în Ierusa-
lim să facă sfințire și veselie, cu
mulțămită, cu cântări, cu chimvale
cu psaltire și cu alăute.

28. Și s'au adunat liii cântăreș-
lor cei din prejurul Ierusalimumului,
și cei dela sălașurile lui Netofai.

29. Și dela Veigalgai și din Ia-
rinile lui Gava și Azmot, că săla-
șuri au fost zidit loruși cântărești în
Ierusalim.

30. Și s'au curățit Preoții și Le-
12. 27. 1 Paralip. 9, 10—13.

vișii, și au curățit pre popor și pre portari și zidul.

31. Și aduseră pre boierii ludei pre zid, și au așezat două cete mari spre laudă, și trecură deodreapta pre zidul porții gunoului.

32. Și au mers dinapoia lor Osaia și jumătate din boierii ludei.

33. Și Azaria, Esdra și Mesolam.

34. Si Iuda, Veniamin, Samaia și Ieremia.

35. Și din fiii Preoților cu trâmbiș Zaharia fiul lui Ionatan, fiul lui Samaia, fiul lui Mattania, fiul lui Mihea, fiul lui Zachur, fiul lui Asaf.

36. Si frații lui Samaia și Ozii, Ghelol, Iama, Natanail, Iuda și Arani cântând cu unelile cântărilor lui David omul lui Dumnezeu și Esdra cărturarul, înaintea lor pre poartă cântând în preajma lor.

37. Și s'au suit pre scările cetății lui David pre sușul zidului deasupra casei lui David, și până la poarta apei despre răsărit.

38. Și a doua ceată de cântăreși se ducea întâmpinându-l, și eu după dăusa și jumătate din popor deasupra zidului pre deasupra turnului Tanurimi, și până la zidul cel lat.

39. Și deasupra porții lui Elraim și pre la poarta cea veche și pre la poarta peștilor și pre la turnul lui Auameil, și dela turnul Mia până la poarta oii, și au stătut la poarta închisorii.

40. Și au stătut amândouă cetele cântăreșilor în casa lui Dumnezeu și eu și jumătate din căpetenii cu mine.

41. Si Preoții: Eliachim, Maasia, Miamin, Mihea, Elion, Zaharia, Anania cu trâmbișă.

42. Și Maasia, Simias, Eleazar, Ozi, Ioanan, Melhia, Eliamia și Ezur, și s'au auzit cântăreșii și Ezria căntuitorul lor cântând și laudând

43. Și au junghlat în ziua aceea jertfe multe, și s'au veselit, că Dumnezeu i-au veselit pre dânsii tare, și femeile lor și fiii lor s'au veselit, și s'a auzit de departe veselia din Ierusalim.

44. Și au rânduit în ziua aceea bărbați preste cămășile vistieriei, preste pargă și preste zeciuială, ca să adune într'însele din jăriunile cetăților, părțile Preoților și Levișilor, că veselie eră în Iuda, pentru Preoți și pentru Leviții cei ce stau.

45. Și au păzit rânduețele casei Dumnezeului lor și rânduețele curățirei, și pre cântăreși și pre portari, precum a poruncit David și Solomon fiul lui.

46. Că în zilele lui David, Asaf din început a fost rânduit căpetenie căntăreșilor spre cântarea și lauda lui Dumnezeu.

47. Si tot Israilul în zilele lui Zorovavel și în zilele lui Neemia, dă părți cântăreșilor și portarilor ce se cuveneă pre fiecare zi și împărșeă Levișilor, și Leviții împărșeau iților lui Aaron.

CAP. 13.

Rărna lui Neemia pentru îndreptarea năzăzurilor.

În ziua aceea s'a celit în cartea lui Moisi la auzul poporului, și s'a aflat scris într'însa, ca să nu între Antonitenii și Moavitenii în adunarea lui Dumnezeu până în veac.

2. Pentrucă n'au leșii înaintea fiilor lui Israil cu pâine și cu apă, și au nălmît asupra lor pre Valaam ca să-i biesleme, și au întors Dumnezeuul nostru blestemul întru binecuvântare.

3. Și a fost dupăce au auzit legea, s'a oșebit toată amestecătura în Israil.

35 1 Paral. 25, 1, 2.

13. 1. A 2 Lege 23, 3. 2. Num. 22, 6.

39. 3, 1; Ierem. 31, 39.

4. Și mai înainte de aceasta Eliasiv preotul care lăcuia în visteria casei Dumnezeului nostru de aproape fiind lui Tovia,

5. l-a făcut lui cămară mare, și puneă acolo mai înainte pâinea și făină și vasele și zeciuiala grâului și a vinului și a untului de lemn, care erau hofărite pentru Leviți și pentru cântăreți și pentru portari, și pârga Preoților.

6. Ci la toate acestea n'am fost în Ierusalim, că în anul al treizeci și doi al lui Artaxasata împăratul Vavilonului, am venit la împăratul, și după puțină vreme m'am cerut la împăratul.

7. Și am venit în Ierusalim și am înțeles de răutatea, care o a făcut Eliasiv, făcând lui Tovia cămara în curtea casei lui Dumnezeu.

8. Și rău mi-a părut loarle, și am aruncat toate uneltele casei lui Tovia afară din visterie.

9. Și am zis să curețe visteriile, și am întors acolo vasele casei lui Dumnezeu, pâinea și făina.

10. Și am cunoscut că părțile Leviților nu s'au dat, și s'a dus fiecare la țarina sa, Leviții și cântăreții, cari făceau slujba.

11. Și m'am certat cu mai maril oștirii, și am zis: pentru ce s'a părăsit casa lui Dumnezeu? Și i-am adunat pre ei, și i-am pus pre ei la starea lor.

12. Și tot Iuda a adus zeciuiala grâului și a vinului și a untului de lemn la visterie.

13. Și am pus preste visterii pe Selemia preotul și pe Sadoc cărturarul, și dintru Leviți, pe Fadela și supți mâna lor pre Anan fiul lui Zachur, fiul lui Mattanie, că credincioși s'au socotit având sarcina să împărșă frașilor lor.

14. Adu-ți aminte Dumnezeule de

mine întru aceasta, și să nu se șteargă mila mea, care am făcut cu casa Domnului Dumnezeului meu și cu rânduețele ei.

15. Și în zilele acelea am văzut în Iuda călcând teascuri sâmbăta, și aducând snopi și lucrând ore măgari, vin, siruguri și smochine și alte sarcini aducând în Ierusalim în ziua sâmbetei, și i-am muștrat că vindeau în acea zi cele de mâncare.

16. Și Tirienli, cari ședeau în Ierusalim, aduceau pește și alte lucruri de vânzare, vindeau sâmbăta fiilor Iudei și în Ierusalim.

17. Și m'am certat cu cei mai de frunte ai fiilor lui Iuda, și le-am zis lor: ce este acest lucru rău, carele faceți voi de spurcați ziua sâmbetei?

18. Au nu așa au făcut părinții noștri, și au adus preste dâșii Dumnezeul nostru și preste noi și preste cetatea aceasta, toate relele acestea? Și voi adăogați mânie preste țerail, spurcând sâmbăta.

19. Și a fost când se puseră porți în Ierusalim, mai înainte de sâmbătă, și am zis de s'au închis porțile; și am zis: să nu le deschiză până după sâmbătă, și din slugile mele am pus la porți, ca să nu aducă sarcini în ziua Sâmbetei.

20. Și au mas preste noapte toți schimbătorii și cei ce vindeau afară de Ierusalim de câteva ori.

21. Și i-am muștrat pre ei, și am zis către ei: pentru ce voi mănâncă în preajma zidului? De veți mai face aceasta, voi înfrînge mâna mea asupra voastră. Din vremea aceea n'au mai venit Sâmbăta.

22. Și am zis Leviților cari se curățeau, să vie să păzească porțile și să sfințească ziua sâmbetei. Pentru aceasta adu-ți aminte de mine

17. Lev. 19, 30.

19. Lev. 23, 32; Ierem. 17, 21.

Dumnezeul meu, iartă-mă după mulțimea milei tale.

23. În zilele acelea am văzut jidovi, cari s'au luat femei Azotinențe, Amonitence și Moavitence.

24. Și fiii lor jumătate grăiau azotinește, și nu șiau grăi jidovește, ci după limba fiecărui norod.

25. Și m'am certat cu dâșii și i-am blestemat pre dâșii, și am bălăuit dintru ei bărbați și le-am smuls părul și i-am jurat pre Dumnezeu, să nu dați fetele voastre feciorilor lor, și să nu luați din fetele lor feciorilor voștri și vouă.

26. Au nu așa a păcătuî Solomon împăratul lui Israel? În neamuri multe nu eră împărat asemenea lui, și iubit lui Dumnezeu eră, și l-a fost pus pre el Dumnezeu împărat preste tot Israelul, și pre acesta

l-au abătut mulerile cele de alt neam.

27. Încăi de voi să nu auzim că faceți toată răutatea aceasta, ca să păcătuți împotriva Dumnezeului nostru fiind muierl de alt neam.

28. Și unul din fiii lui Ioadă a lui Elisuv preotul cel mare eră ginere lui Sanavalat Uraniteanul, și l-am gonit pre el dela mine.

29. Adu-ți aminte de el Dumnezeu meu, pentrucă au spurcat preoșiea și așezământul preoșiei și pre Leviți.

30. Si i-am curățit pre ei de tot cel de alt neam, și am pus rândulă Preoșilor și Leviților, fiecăruia după slujba lui.

31. Și pentru lemnele ce se aduc la jertle în vremi hotărîte și pentru cele de pargă; adu-ți aminte de mine Dumnezeul nostru spre bine.

24. Esdra 9, 2.

26. 3 Imp. 3, 1, 11, 1.

27. 3 Imp. 11, 4.

CARTEA ESTIREI

Visul lui Mardoheu.

In anul al doilea al împărăției lui Artaxercs cel mare, în ziua dinlăun a lunii lui Nisan, vis a văzut Mardoheu fiul lui Iair, al lui Semai, al lui Kiseu din neamul lui Veniamin, un Iidov, care lăcuia în cetatea Susis, om mare slujitor în curtea împăratului, și era din robii pre cari i-a dus în robie Navuhodonosor împăratul Vavilonului din Ierusalim, împreună cu felionia împăratul Iudei, și acesta era visul lui: „Iată glasuri și gălceavă, trăznete și cutremur și turburare pre pământ, și iată dol balauri mari gata au venit înainte amândoi să se lupte, și a fost glasul lor mare, și la glasul lor s'au gălit toate neamurile de război, ca să bată neamul celor drepți, și iată a fost ziua aceea zi de înfunerec, de necaz, de nevoie și de chin, și turburare mare a fost pre pământ, și s'a turburat tot neamul cel drept tentându-se de relele lor, și s'a gălit de perire, și a strigat către Dumnezeu, și de strigarea lor, pareă că s'a făcut dintr'un Izvor mic, rîu mare, apă multă și lumină, și soarele a răsarit, și cei smeriți s'au înălțat și au mâncat pre cei mândri“. Și s'a desleptat Mardoheu după ce a văzut acest vis, și gândeă ce vrea Dum-

nezeu să facă, și aveă visul acesta în inimă. și vrea să-l cunoască cu deamăruntul până în noapte, și s'a așezat Mardoheu în curte cu Gavata și cu Tara, amândoi famenți ai împăratului, cari păzeau curtea, și a auzit gândurile lor, și grijile lor a cercat și a înțeles că ei se gătesc să pună mâinile pre împăratul Artaxercsu, și a spus împăratului, și a întrebat împăratul pre amândoi famenii săi, și ei mărturisind, i-a spânzurat, și a scris împăratul cuvintele acestea spre pomnire, și Mardoheu încă a scris cuvintele acestea, și a poruncit împăratul lui Mardoheu să slujască, și i-a dat lui daruri pentru aceasta. Și era Aman al lui Aminadat Vugheul, mărit înaintea împăratului, și cercă să facă rău lui Mardoheu și poporului lui, pentru cei dol famenți ai împăratului.

CAP. 1.

Astina lepătată de Artaxercs.

Și a fost după cuvintele acestea în zilele lui Artaxercsu: acest Artaxercs stăpâneă dela India o sută douăzeci și șapte de țări.

2. Intr'acele zile când a șezut în scaun împăratul Artaxercs în cetatea Susis,

3. În anul al treilea al împărăției sale, făcui ospăț mare prietenilor săi și celorlalte neamuri și celor măriji ai Persilor și ai Midilor, boierilor și domnilor.

4. Și după aceasta le-a arătat lor averia împărăției sale și mărirea desfătării bogăției sale, într-o sută și optzeci de zile.

5. Iar când s'au plinit zilele nunții, a făcut împăratul ospăț neamurilor, celor ce s'au aflat în cetate șase zile, în curtea casei împăratului.

6. Împodobită cu perdele de vison și cu verzi întinse pre funii de in și de mohorâte, pre belciuge de aur și de argint, pre stâlpi de marmură și de piatră.

7. Paturi de aur și de argint pre pardoseală de piatră de smaragd și de pinin și de piatră de parin, și ascutururi strălucite cu împesirituri înflorile în prejur frandafiri revărsași.

8. Pahar de aur și de argint și de antracș pahar pus înainte de freizeci de mii de talanși, vin mult și dulce care beă însuș împăratul, iar băutura aceasta nu după legea cea obișnuită se făcea, ci așa a vrut împăratul, și a poruncit dregărilor casei, ca să facă voea lui și a oamenilor.

9. Și Astina împărăteasa a făcut ospăț femeilor în curțile împărătești unde eră împăratul Artaxercsu.

10. Iar în ziua a șaptea vesel fiind împăratul a zis lui Aman, Vazau, Tarra, Varazi, Zatofta, Avalaza, Tarava, celor șapte lameni slujitori ai săi.

11. Să aducă pre împărăteasa la dânsul să o facă pre ea împărăteasă, și să-i pue ei diademă, și să arate boierilor și neamurilor frumusețile ei, că eră frumoasă.

12. Si n'a ascultat de el împără-

teasa ca să vie cu lameni, și s'a mâhnit împăratul și s'a mânieat.

13. Și a zis prietenilor săi, că acestea a grăit Astina: faceți dar pentru aceasta lege și judecată.

14. Și au venit la el Archezeș și Sarsates și Malesear căpeteniile Persilor și ale Midilor, cei de aproape ai împăratului, cari întâiu ședeau lângă împăratul.

15. Și au spus lui după legi, cum se cade a face Astinei împărăteșei, pentru că n'a făcut cele ce i-a poruncit împăratul prin lameni.

16. Și a zis Muheu către împăratul și către căpetenii: nu numai împăratului a făcut strâmbățile Astina împărăteasa, ci și tuturor boierilor și povățuitorilor împăratului.

17. Că a spus lor cuvintele împărăteșei și cum a grăit împotriva împăratului, deci dacă a grăit împotriva împăratului Artaxercsu,

18. Așa astăzi doaințele celelalte ale boierilor Persilor și ale Midilor auzind cele ce a grăit ea împăratului, vor cuteză asemenea a necinși pre bărbații lor.

19. Deci de i se pare bună împăraului porunca împărătească, să scrie după legile Midilor și ale Persilor, și într'alt chip să nu facă, nici să mai intre împărăteasa la dânsul, și împărăția ei să o dea împăratul la o femeie mai bună decât dânsa.

20. Și să se auză legea cea dela împăratul care va face întru împărăția sa, și așa toate femeile vor da cinsie bărbaților lor dela sărac până la bogat.

21. Și a plăcut cuvântul acesta împăratului și boierilor, și a făcut împăratul după cum a grăit Muheu.

22. Și a trimis în toată împărăția prin flecare țară după graiul lor, ca să le fie lor frică în casele lor.

CAP. 2.

Estir în casa împăratului.

După cuvintele acestea a încetat mânia împăratului, și n'a mai pomenit de Astina, aducându-și aminte ce a grăit și cum o a judecat pre ea.

2. Și au zis slugile împăratului:

3. Să se caute împăratului lelișoare curate, frumose la chip și să pună împăratul dregători în toate țările împărăției sale, și să aleagă lelișoare frumoase la chip, în cetatea Susa la casa femeilor, și să le dea lămenului împăratului păzitorul femeilor, și să le dea săpun și celelalte care sunt de lipsă.

4. Și femeia care va plăcea împăratului, va li împărătească în locul Astinei, și a plăcut împăratului lucrul, și a lăcut așa.

5. Și eră un ijdov în cetatea Susa, și numele lui Mardoheu al lui Iair, al lui Semia, al lui Kiseu, din neamul lui Veniamin.

6. El eră din robii cei din Ierusalim, pre care l-a fost robii Navuhodonosor împăratul Vavilonului.

7. Și eră la el o copilă crescută, fata lui Aminadav fratele tatălui său, și numele ei Estir, și după ce au murit părinții ei, o a învățat pre ea ca să-l lăse la chip.

8. Și când s'a auzit porunca împăratului s'au adunat multe lelișoare la Susa cetatea cea de supt mâna lui Gai, și s'a adus Estir la Gai păzitorul femeilor.

9. Și i-a plăcut lui lelișoara, și a aliat har înaintea lui, și a grăbit a da ei săpunul și partea, și pre cele șapte lete alese ei dela împărăție, și o a împodobit pre ea bine și pre roabele ei în casa femeilor.

10. Și n'a arătat Estir neamul său,

nici moșia sa, că Mardoheu poruncise ei să nu spue.

11. Și în toate zilele umblă Mardoheu prin curtea femeilor, ca să vadă ce se va întâmpla Estirei.

12. Iar vremea letei a intră la împăratul eră, după ce treceau douăsprezece luni, că așa se plinesc zilele socotinței, în șase luni se ungea cu ulei de mirsin, și în șase luni cu alte mirodenii și cu săpunurile femeilor.

13. Și atunci intră la împăratul, și de-i zicea să o dea pre ea să meargă cu el dela casa femeilor până la casa împăratului.

14. Seara intră și dimineața se ducea la casa femeilor cea a doua, unde eră Gai lămenul împăratului păzitorul femeilor, și mai mult nu intră la împăratul lăra numai când o chemă anume.

15. Și când s'a plinit vremea Estirei, lefel lui Aminadav fratele tatălui lui Mardoheu, ca să intre la împăratul, n'a lepădat nimica de cele ce i-a poruncit el Famenul păzitorul femeilor, că Estir allase har la toți cei ce o vedeau.

16. Și a intrat Estir la împăratul Artaxerxes în luna a douăsprezecea, care este Adar în anul al șaptelea al împărăției lui.

17. Și a lubit împăratul pre Estir, și a aliat har mai mult decât toate fecioarele, și i-a pus el diadema cea lemească.

18. Și a făcut împăratul ospăț tuturor prietenilor săi și căpeteniilor în șapte zile, înălțând nunta Estirei, și a ușurat dările la toți cei de supt împărăția lui.

19. Și Mardoheu sluja în curte.

20. Iar Estir n'a spus moșia sa, că așa i-a poruncit ei Mardoheu, să se teamă de Dumnezeu și să păzească poruncile lui precum făcea

când eră la el, și Estir n'a schimbat vleașa sa.

21. Și s'au mânieat cei doi lameni ai împăratului, cari erau mai mari păzitorilor lui, că a pus înainte pre Mardoheu, și cercă să omoare pre împăratul Artaxercsu.

22. Allând Mardoheu lucrul acela, i-a spus Estirei, și ea a spus împăratului slatul lor.

23. Iar împăratul a cercetat pre cei doi lameni, și i-a spânzurat și a poruncit împăratul să însemne în cartea cea de pomenire, care eră în biblioteca împărătească, acest lucru bun al lui Mardoheu spre laudă.

CAP. 3.

Uneltirile lui Aman.

După acestea a mărit împăratul Artaxercsu pre Aman al lui Amadaf Vugheul, și i-a înălțat pre el, și ședeă mai sus decât toți prietenii lui.

2. Și toți cei din curte se închinau lui, că așa a poruncit împăratul să facă, iar Mardoheu nu se închină lui.

3. Și au zis cei din curtea împăratului lui Mardoheu: pentruce n'ascuți de cele ce zice împăratul?

4. În toate zilele ziceau lui, și n'ascultă, și a spus lui Aman, că Mardoheu se împotrivesc cuvintelor împăratului, și le-a spus lor Mardoheu că este Iidov.

5. Și înjelegând Aman, cum că Mardoheu nu se închină lui, s'a mânieat foarte.

6. Și a vrut să piarză pre toți Iidovii, căți erau supți împărăției lui Artaxercsu.

7. Și a lăcut stat în anul al doisprezecelea al împărăției lui Artaxercsu, și a aruncat sorți pre zile și pre luni, ca într'o zi să piarză neamul lui Mardoheu, și a căzut sorțul pe ziua a patrusprezecea a lunii lui Adar.

8. Și a grăit către împăratul Artaxercsu, zicând: este un neam risipit în neamuri în toată împărăția ta, și legile lor sunt s.aine de ale tuturor neamurilor, și de legile împăratului n'ascultă, și nu folosește împăratului a-i lăsa pre el.

9. De se pare împăratului poruncească să-i piarză pre el, și eu völdă la vistieria împăratului zece mii de talanți de argint.

10. Și scofând împăratul inelul i-a dat în mâna lui Aman să pecetluiască cele ce s'au scris asupra Iidovilor.

11. Și a zis împăratul lui Aman: argintul ȋni-ȋe-l, iar cu neamul Iidovesc ȋă cum vrei.

12. Și s'au chemat scriitorii împăratului în luna întâiu a treisprezecea zi, și au scris cum a poruncit Aman mai marilor ȃștiresi și căpeteniilor în toate țările dela India până la Etiopia la cele o sută și douăzeci și șapte de țări, căpeteniilor neamurilor în limbile lor, cu numele lui Artaxercsu împăratul.

13. Și s'au trimis prin purtătorii de cărți în toată împărăția lui Artaxercsu, să piarză neamul Iidovilor în ziua dinlău a lunei a douăsprezecea, care este Adar, și să ȋuiască averile lor.

Iar izvodul cărții este acesta: „Marele împărat Artaxercsu celor de la India până la Etiopia, a o sută douăzeci și șapte de țări, domnilor și căpeteniilor celor supuși împărăției lui acestea scrie: preste multe neamuri stăpânind și toată lumea biruind, am vrut nu cu semețiea mării să mă înalț, ci mai vârtos cu liniște și cu blândețe puterea petrecând pre cei supuși în vleașă cu liniște totdeauna a-i așeză, și împărăția am vrut să o lac

„pacinică, și în ea să poată umbla
 „până la margini, și să înnoiesc pa-
 „cea cea dorită tuturor oamenilor.
 „Am întrebat pre sfinții mei, cum
 „s'ar putea duce aceasta la îndepli-
 „nire? Cel ce la noi întrece pre cei-
 „lalți cu înțelepciunea și cu neschim-
 „bată bunăvoință și cu adevărită
 „credință s'a dovedit și al doilea
 „după împărăția mea cinsit, anu-
 „me Aman, ne-a spus nouă cum că
 „într-o toată neamurile din lume este
 „amestecat un neam cu legile îm-
 „protivitor tuturor neamurilor, și po-
 „runcile împăraților pînă la nesom-
 „nolindu-le, așa că împărăția no-
 „astră, care fără de ponos ne nevo-
 „im să o cărmuim, nu se poate a-
 „șeză. Socolind dar acest neam sin-
 „gular și osebit și celorlalți oa-
 „meni împotrivic, și după legi stre-
 „lce petrecând, împotrividu-se lu-
 „crurilor noastre, și foarte rele ră-
 „ulăși săvârșind, în cât împărăția
 „noastră pace și statornicie să nu
 „poată avea, am poruncit ca ori
 „care se vor însemna vouă în cărțile
 „cele scrise de Aman, care este pus
 „mai mare preste lucruri, și al doi-
 „lea al nostru părinte, toți cu lemea
 „și cu prunci să piară cu toată să-
 „mânța de sabiile vrăjmașilor fără
 „nici o milă și îngăduință, în ziua
 „a pairusprezece a lunii a douăspre-
 „zecea Adar anul acesta.

„Ca cel ce și mai înainte au fost,
 „și acum sunt vrăjmași într-o zi cu
 „sila pogorându-se la iad; de aci
 „înainte neclătit și desăvârșit să ni
 „se așeze lucrurile”.

14. Iar izvoadele cărților s'au dat
 în fiecare țară, și s'a poruncit la
 toate neamurile să fie gata în ziua
 aceasta.

15. Și se grăbea lucrul la Susa,
 iar împăratul și Aman se deslătau,
 și cetatea se turbura.

CAP. 4.

Jalea și postul Jidovilor.

Mardoheu înțelegând ce s'a lă-
 cut, s'a rupt hainele sale și s'a
 îmbrăcat cu sac și s'a presărat cu
 cenușă, și ieșind pre uliile cetății,
 strigă cu glas mare: pier neamul
 care nici o strămbătate n'a lăcut.

2. Și a venit până la poarta îm-
 păratului, și a sălătu, că nu era lă
 slobod să intre în curte, având sac
 și cenușă.

3. Și în toată țara unde se ve-
 stise cărțile, strigare și tânguire și
 plângere mare era Jidovilor, sac și
 cenușă au așternut lorși.

4. Și au intrat slujnicile și lame-
 nii împărătesei, și li spuseră ei, iar
 ea s'a întristat dacă a auzit ce s'a
 lăcut, și a trimis să înbrace pre
 Mardoheu, și să ia dela el sacul,
 dar el n'a crezut.

5. Deci Estir a chemat pre Ahra-
 teu lamenu lui, care stă la ea, și
 l-a trimis, ca să înțeleagă dela Mar-
 doheu adevărul.

6. Iar Mardoheu i-a spus lui ce
 s'a lăcut, și lăgăduința ce a lăcut
 Aman împăratului să dea la visfie-
 rie zece mil de talanți, ca să piară
 ză pre Jidovi.

7. Și izvodul poruncii dată în Su-
 sa, ca să-i piară pre ei, l-a dat lui
 ca să-l arate Estirei, și a zis lui:
 să-i poruncească ei să intre să se
 roage împăratului, și să-l roage pen-
 tru popor aducându-ji aminte de zi-
 lele smerenței tale, cum te-ai hrănit
 cu mâinile mele, că Aman cel ce
 este al doilea după împăratul a grăit
 asupra noastră spre moarte, roagă
 pre Domnul, și grăește împăratului
 pentru noi, și ne izbăvește de moarte.

8. Și intrând Ahrateu, i-a grăit ei
 toate cuvintele acestea.

9. Și a zis Estir către Ahrateu:
 mergi la Mardoheu, și zi:

10. Că toate neamurile împărăției s'au, cum că tot omul, sau femeia, care va intra la împăratul în curtea cea mai dinlăuntru nechemată, nu este lui mântuire, afară de acela, căruia va întinde împăratul tolagul cel de aur, acela se va mântui, și eu nu sunt chemată să intru la împăratul de sunt treizeci de zile.

11. Și a spus Ahrateu lui Mardoheu, toate cuvintele Estirei.

12. Și a zis Mardoheu către Ahrateu, mergi și zi ei: Estir, să nu zici întru sineși, că te vei mântui singură întru împărăție afară din toți Evreii.

13. Că de nu vei ascuța într'această vreme, din altă parte ajutor și sprijineală va fi Evreilor, iar tu și casa tatălui tău veși pieri, că cine știe că tu te-ai făcut împărăteasă în vremea aceasta.

14. Și a frânt Estir pre cel ce a venit la ea să spue lui Mardoheu:

15. Mergi și adună pre Evreii cei din Susa, și poștii pentru mine, și să nu mănâcați nici să beți în trei zile, noaptea și ziua, și eu și roabele mele nu vom mânca, și atunci voi intra la împăratul împotriva legii făcând, măcar de va trebui să și pier.

16. Și ducându-se Mardoheu, a făcut cum i-a poruncit lui Estir.

Și s'a rugat Domnului, Mardoheu, pomenind toate lucrurile Domnului, și a zis: „Doamne, Doamne împărăteafă atotfăptitorule, toate sunt supla stăpânirea ta, și nu este cine să stea împotriva ta de vei vrea să mântuești pre Israil. Că tu ai lăcut cerul și pământul și tot ce este minunat supla cer, și ești Domn întotdeauna, și nu este cine să stea împotriva ție Doamne. Tu toate le cunoști. Tu Doamne știi că nu din semeție, nici din trufie, nici din

„Iubire de mărirea am făcut aceasta, ca „să nu mă închin întrușănuși: Aman. „Că aș fi voit a sărută și talpele picioarelor lui pentru mântuirea lui Israil. Ci am lăcut aceasta, ca să nu pui mărirea omului mai pre „sus de mărirea lui Dumnezeu, și „ca să nu mă închin nimănui, fără „numai ție Domnul meu, nelăcând „eu acestă din trufie. Și acum „Doamne Dumnezeule împăratul și „Dumnezeul lui Avraam, tie-ți milă „de poporul tău, că caută să ne „strice pre noi, și poștesc să piarză „moștenirea ta cea dinlăuntru, nu trece „cu vederea partea ta, care o ai „răscumpărat ție din Egipt. Ascultă „rugăciunea mea, și te înblânzește „spre moștenirea ta, întoarce plânsul nostru întru bună petrecere, „ca fiind vii, să lăudăm numele tău „Doamne, și să n'astupi gura celor „ce te laudă pre tine. Și tot Israilul „a strigat cu putere, că moartea lor „este dinaintea ochilor lor.“ Și Estir împărăteasa a alergat la Domnul fiind cuprinsă de frica morții, și lepădându-și hainele mărirei sale, s'a îmbrăcat cu haine de plâns și de jale, și în locul unsorilor celor frumoase, cu cenușă și cu gunoier s'a umplut capul său, și trupul său l-a smerit foarte, și tot locul desfătării sale l-a umplut de părul său cel smuls, și rugându-se Domnului Dumnezeului lui Israil, a zis: „Domnului meu și împăratul nostru tu „ești singur, ajută-mi mie cei singuri, care n'am alt ajutor, fără nimeni mai pre tine, că peirea mea este „înaintea mea. Eu am auzit dela „tatăl meu în neamul părinților mei, „că tu Doamne ai luat pre Israil „din toate neamurile și pre părinții „noștri din toți strămoșii lor întru „moștenire vecinică, și le-ai lăcut „lor câte ai grăit.

„Și acum am păcătuit înaintea

„Ia, și ne-ai dat pre noi în mâinile
 „vrăjmașilor noștri. Pentru că am
 „mărit pre dumnezeii lor, drept ești
 „Doamne. Și acum nu s'au îndeslu-
 „lat cu amărăciunea robiei noastre,
 „ci tu ai pus mâinile lor preste
 „măinele idoloilor lor. Să strice lă-
 „găduința gurii tale, și să piarză
 „pomenirea ta și să astupe gura
 „celor ce te laudă pre tine și să
 „slingă mărirea casei tale și a jert-
 „lelnicului tău. Și să deschiză gura
 „neamurilor spre bunățiile celor
 „deșarte, și să laude pre împăratul
 „cel trupesc în veac. Nu dă Doamne
 „schiptul tău celor ce nu sunt, ca
 „să nu răză de căderea noastră, ci
 „înfoarce slatul lor asupra lor, și
 „pre cel ce a început asupra no-
 „astră, pune-l spre pildă. Adu-ți a-
 „minte Doamne, și te arată nouă
 „în vremea necazului nostru, și-mi
 „dă mie îndrăzneală împărate al
 „dumnezeilor și a toată domnia
 „Stăpâne. Dă cuvânt bine întocmil
 „în gura mea înaintea leului, și
 „schimbă inima lui spre ura celui
 „ce se luptă asupra noastră, și spre
 „pierderea lui și a celor ce sunt
 „într'un gând cu el. Iar pre noi ne
 „mântuește cu mâna ta, și-mi ajută
 „mie cei singure, care n'am pre altul
 „alară de tine Doamne cel ce pre toți
 „cunoști și știi că am urât mălirea
 „celor lărădelege, și urăsc patul ce-
 „lor netăiaji împrejur și al tuturor
 „celor de alt neam. Tu știi nevoia
 „mea, că urăsc semnul trulei mele
 „care este pre capul meu în zilele
 „vederii mele, urăscu-l ca pre o
 „cârpă a unel lemei, care are cele
 „de preste lună, și nu-l port în zi-
 „lele liniștii mele. Și n'a mâncat
 „roaba ta la masa lui Aman, și
 „n'am mărit ospățul împăratului, nici
 „am băut vin din turnări. Și nu s'a ve-
 „selit roaba ta din zlua în care m'am
 „mutat aici până acum, lăără numai

„întru tine Doamne Dumnezeuul lui
 „Avraam. Dumnezeule cel puternic
 „preste toți, ascultă glasul celor lăără
 „de nădejde, și ne mântuește pre
 „noi din mâna celor ce caută să
 „ne facă rău, și mă mântuește de
 „Irica mea.”

CAP. 5.

*Estir la împăratul. Aman uneltește
 moartea lui Mardoheu.*

Și a fost în ziua a treia dupăce
 „a fost în liniște rugându-se, s'a
 „desbrăcat de hainele cele de întrî-
 „stare și s'a îmbrăcat în cele de mă-
 „rire.

2. Și lăcându-se strălucită, che-
 „mând pre văzătorul tuturor și mân-
 „tuitoorul Dumnezeu, a luat pre cele
 „două slujnice, și pre una se reze-
 „mă, ca cum s'ar gingăși, iar cea-
 „laltă mergea după dânsa ridicând
 „hainele ei.

3. Și ea rumenindu-se ca în floa-
 „rea lrumuseșii sale, și fața ei blân-
 „dă și foarte lubită, iar inima ei în-
 „cremenită de Irică.

4. Și întrând prin toate ușile, a
 „stăit înaintea împăratului, și el se-
 „deă pre scaunul împărăției sale, cu
 „toate hainele împărăteșii îmbrăcat
 „tot cu aur și cu pietre scumpe, și
 „eră înspăimântător loarte.

5. Și ridicând el lafa sa aprinsă
 „de mânie, loarte mânios s'a ulat,
 „și a căzut împărăteasa și s'a schim-
 „bat lafa ei, în cât a leșinat și s'a
 „plecat pre capul slujnicii, care mer-
 „geă cu ea.

6. Și au mutat Dumnezeu duhul
 „împăratului întru blândețe, și spe-
 „riindu-se a sărit din scaunul său, și
 „o a luat pre ea în brațele sale până
 „ce ș'a venit în lire, și o mângăla
 „pre ea cu cuvinte de pace, și a zis
 „către ea: ce-ți este Estir? Eu sunt
 „Iratele tău, îndrăznește, nu vei muri,

că de obște este porunca noastră apropiere.

7. Și ridicând toiagul cel de aur l-a pus peste grumazii ei, și o a în bunat pre ea, și i-a zis: grăește-mi.

8. Și ea a zis lui: văzutu-le-am doamne, ca pre îngerul lui Dumnezeu, și s'a turburat înima mea de groaza mării tale, că minunat ești doamne, și fața ta este plină de daruri.

9. Și grăind ea, iar a căzut leșinată, iar împăratul s'a turburat, și toată cârtea lui o mângăia pre ea.

10. Și a zis împăratul: ce vrei Estir, și ce ceri? Până la jumătate de împărăție mea, volu dà fie.

11. Zis-a Estir: zi însemnată este mie astăzi, deci de se pare împăratului să vie și împăratul și Aman la ospățul, care volu lace eu astăzi.

12. Și a zis împăratul: grăbiți de chemați pre Aman, ca să facem cuvântul Estirei, și au mers amândoi la ospățul, care a zis Estir.

13. Iar la băutură a zis împăratul către Estir: ce vrei împărăteasă Estiro? Și voi face fie ca unor vrednici.

14. Iar ea a zis: cererea mea și rugăciunea mea este, că de am allat iar înaintea împăratului, să vie împăratul și Aman și mâine la ospățul, care voi face lor, și mâine voi spune acestea.

15. Și a ieșit Aman dela împăratul foarte vesel și voios, însă văzând Aman pre Mardoheu jidovul în curte, s'a mânieat foarte.

16. Și mergând la ale sale, a chemat pre prieteni și pre Zosara lemeia sa.

17. Și le-a arătat for avuștea sa și mărirea, care împăratul o a dat lui, și cum l-a făcut pre el mai mare și povăluitor împărăției.

18. Și a zis Aman: n'a chemat împărăteasa cu împăratul pre ni-

meni la ospăț, fără numai pre mine, încă și mâine m'a chemat.

19. Ci aceasta nile nu-mi place, când văz pre Mardoheu jidovul în curte.

20. Și a zis către el Zosara lemeia lui și prietenii: poruncește să se taie un lemn de cincizeci de coși, și mâine zi împăratului, și să se spânzure Mardoheu pre lemn, iar tu intră la ospăț cu împăratul și te veselește.

21. Și a plăcut lui Aman cuvântul, și a gătit lemnul.

CAP. 6.

Mardoheu în mare cinsle.

Iar Domnul au depărtat somnul de la împăratul în noaptea aceea, și a zis slujitorului său, să aducă scrisorile cele de pomenire ale ziilor, să-i citească lui.

2. Și a aflat scrisorile cele ce s'au scris pentru Mardoheu, cum a spus împăratului pre cei doi fameni ai împăratului, când păzeau ei și căutau să-și pue mâinile lor pre Artaxerșu.

3. Și a zis împăratul: ce cinsle sau dar am făcut lui Mardoheu? Și au zis slujitorii împăratului: nu i-ai lăcut lui nimica.

4. Iar când întrebă împăratul pentru bunăvoința lui Mardoheu, iată Aman eră în curte, și a zis împăratul: cine este în curte? Că venise Aman în curte, ca să zică împăratului, să spânzure pre Mardoheu pre lemnul care l-a gătit.

5. Și au zis slujitorii împăratului: iată Aman stă în curte, și a zis împăratul: chemați-l pre el.

6. Și a zis împăratul lui Aman: ce voi face omului, pre care vreau eu să-l cinstesc?

7. Și a zis Aman întru sine: pre cine vrea împăratul să cinstească, fără numai pre mine?

8. Și a zis către împăratul: omul pre care vrea împăratul să-l cinstască, să aducă slugile împăratului veșmânt de vison, cu care se îmbracă împăratul, și cal pre care încalecă împăratul.

9. Și să-i dea unuia din prietenii cel cinstiți ai împăratului, și să îmbrace pre omul pre care iubește împăratul, și să-l pue călare pre cal, și să strige pre ulițele cetății, zicând: așa va fi la tot omul pre care împăratul voește a-l mări.

10. Și a zis împăratul lui Aman: bine ai grăit, așa fă lui Mardoheu jidovul, cel ce slujește în curte, și să nu lași să treacă nici un cuvânt din cele ce ai grăit.

11. Și a luat Aman veșmântul și calul, și a îmbrăcat pre Mardoheu, și l-a suit pre el pre cal, și a trecut pre ulițele cetății, și a strigat zicând: așa va fi la tot omul, pre care împăratul vrea să-l mărească.

12. Și s'a înapoiat Mardoheu la curte, iar Aman s'a întors întru ale sale supărat asupra capului său.

13. Și a povestit Aman Zosarei femeii sale și prietenilor, cele ce s'au întâmplat, și au zis către el prietenii și lemeia: de este din neamul Jidovilor Mardoheu, și ai început a te smeri înaintea lui, vei cădea cu adevărat, și nu vei putea să-ți izbândești asupra lui, că Dumnezeu cel viu este cu dânsul.

14. Încă grăind ei, au venit lamezii și au grăbit pre Aman să meargă la ospățul, care l-a gătit Estir.

CAP. 7.

Aman spânzurat.

Și au intrat împăratul și Aman să ospăteze împreună cu împărăteasa.

2. Și a zis împăratul Estirei a doua zi când ospăta, ce este Estir împără-

teasă? Și ce este cererea ta? Și ce este rugăciunea ta? Eu voi da ție până la jumătate de împărăția mea.

3. Și răspunzând Estir, a zis: de am aliat har înaintea împăratului, dăruiescă-mi mie și poporului meu iertarea pentru care mă rog.

4. Că vânduși suntem, eu și poporul meu spre perire, spre jeluire și spre robie, noi și pruncii noștri să fim robi și roabe, și am cunoscut, că nu este vrednic vrăjmașul de curtea împăratului.

5. Și a zis împăratul: cine este acesta, care a îndrăsnit a face lucrul acesta?

6. Și a zis Estir: omul vrăjmaș Aman cel rău acesta este, iar Aman s'a cutremurat de împăratul și de împărăteasa.

7. Deci împăratul sculându-se dela masă a mers în grădină, iar Aman se rugă de împărăteasa și cerea milă, pentru că se vedeă pre sine în primejdie.

8. Și s'a întors împăratul din grădină, iar Aman căzuse jos rugând pre împărăteasa, și a zis împăratul: încă și pre lemeia mea o silește în casa mea? Iar Aman auzind s'a turburat.

9. Și a zis Vugatan unul din lamezi, fiindcă acesta știă lemnul cel de spânzurat, că l-a lost văzut în casa lui Aman, când l-a chemat la cina împăratului, și întrebând de acela, a înțeles dela unul din slugi ce se gătește. Deci a zis către împăratul: iată și lemn a gătit Aman lui Mardoheu, celul ce a grăit pentru împăratul, și este ridicat de Aman lemnul de cincizeci de coși, și a zis împăratul: să fie spânzurat el pre dânsul.

10. Și a lost spânzurat Aman de lemnul care l-a lost gătit lui Mardoheu, și atunci a încetat mânia împăratului.

CAP. 8.

Răsturnarea Jidovilor.

In ziua aceea împăratul Artaxercsu a dăruit Estirei tot ce avea Aman vrăjmașul, și a chemat împăratul pre Mardoheu, că a spus Estir, că este rudenie cu el.

2. Și a luat împăratul inelul, care l-a luat dela Aman și l-a dat lui Mardoheu.

3. Și a pus Estir pre Mardoheu preste toate ale lui Aman, și adăogând a grăit către împăratul și a căzut la picioarele lui, și s'a rugat ca să strice răutatea lui Aman și câte a făcut el Jidovilor.

4. Și a întins împăratul Estirei ioiagul cel de aur, și sculându-se Estir a stat înaintea împăratului.

5. Și a zis Estir: de ți se pare ție, și de am aliat har, să se trimiță și să se întoarcă cărțile cele trimise de Aman, care le-a scris să piarză pre Evreii cei din împărăjica ta.

6. Că, cum voi putea vedea eu chinuirea poporului meu, și cum voi putea să mă mântuiesc, când pierc neamul meu?

7. Și a zis împăratul către Estir: dacă toate câte are Aman ți-am dat și ți-am dăruit ție, și pre el l-am spânzurat pre lemn, pentru că a ridicat mâinile asupra Jidovilor, ce încă mai ceri?

8. Scrieți și voi cu numele meu, cum vă place, și pecetluiți cu inelul meu, că, câte se scriu din porunca împăratului și se pecetluiesc cu inelul meu, nimeni nu se poate împotrivi acelor.

9. Și s'a chemat scriitorii în luna dintâi, care este Nisan în douăzeci și trei a anului acestuia, și s'au scris Evreilor, câte a poruncit dragătorilor casei și căpeteniilor domnilor dela India până la Etiopia, la o

sută și douăzeci și șapte de domni în fiecare țară în limba lor.

10. Și s'a scris în numele împăratului și s'a pecetluit cu inelul lui, și a trimis scrisorile prin purtătorii de cărți.

11. Și le-a poruncit lor, ca să trăiască după legile lor în toată cetatea, și să-și izbândească, și vrășmașilor săi să le lăce ce vreau, să-i piarză, să-l omoare cum vor socoti, să le jeluiască lucrurile și să pustiască țările vrășmașilor săi și să împărțească prăzile lor.

12. Pre cari i-au ucis într'o zi în toată împărăția lui Artaxercsu, în ziua a treisprezecea a lunii a douăsprezecea care este Adar.

13. Acesta este izvodul cărților celor scrise: marele împărat Artaxercsu celor ce sunt puși căpetenii preste o sută și douăzeci și șapte de țări, dela India până la Etiopia, și celor ce ale noastre cugetă, bucurie:

„Mulți cu prea multa lăcătorilor „de bine bunătate mai adesea cinstinduse mai mult se trulesc. Și „nu numai celor supuși nouă caută „a le face rău, ei neputând suleri, „ci și asupra lăcătorilor săi de bine „se silesc a meștesugli. Și năulă- „mirea nu numai dintre oameni stricându-o, ci și cu bunătățile, care „le au semețindu-se și înălțându-se, „de certarea cea urfătoare de rele a „lui Dumnezeu, celui ce toate pururea le vede socotesc a fugi. Și „de multe ori se întâmplă, ca pre „cari stăpânitorul mai prieteni și „mai credincioși i-a lăcut, căroră „cărma împărăției o a încredințat, „pre domnii săi în foarte mari primejdii i-au băgat, fiindcă ar vrea „a se lolași cu ei, pentru ca să-și „izbândească strămbățățiile sale, cele „deusebi, varsă sângele nevinovaților. Și înșală mintea stăpânitorilor lor, care nu știe de înșelăciune,

„și înțelepciunea cu viclențe și cu
 „minciuni o amăgesc. Care lucru
 „și din istoriile cele vechi, precum
 „am arătat, și din cele ce sunt în-
 „aintea ochilor noștri se dovede-
 „ște, cum că cu rele îndemnări ale
 „unora bunavoință a împăraților
 „se întoarce spre rău. Pentru aceea
 „purtaînd grije, ca cu toți oamenii
 „din împărăția noastră să se fie
 „pacea, nebagănd seamă de pătele,
 „cu care se nevoiesc să ne înșale
 „pre noi, osebind cele ce se pun
 „înaintea ochilor noștri, socotindu-le
 „cu blîndă cercetare. Pentru aceea
 „nu trebuie să gîndiți, că din ușu-
 „rarea minții noastre vine, de dăm
 „porunci osebite, ci cum că după
 „întîmplarea și lipsa vremilor, pre-
 „cum poartăse folosul deobște, ju-
 „decăm. Și ca mai bine să înțele-
 „geți ce zicem, Aman fiul lui Ama-
 „dat, și cu mintea și cu neamul
 „machidonean, și strein de sângele
 „Persilor, și bunătatea noastră cu
 „îrăria întîlnînd-o ca pre un ne-
 „mernic l-am lost primit. Și lăcăn-
 „du-se prieten nouă, a cunoscut iu-
 „birea noastră de oameni, care a-
 „veam spre tot neamul atîta, căl
 „tatăl nostru s'a chemat, și de toți
 „s'a cinstit al doilea după noi. Și
 „într'atîta s'a înălțat cu semeția,
 „în căl a vrut să ne lipsească și
 „de împărăție și de viață. Și pre
 „Mardoheu mîntuitorul, și foarte
 „marele lăcător de bine al nostru,
 „și pre cea lăcă de prihană sojia
 „împărăției noastre Estir cu tot nea-
 „mul lor cu multe minciuni și me-
 „șteșugiri de înșelăciune i-a cerut
 „spre pierzare. Gîndind că dacă îi
 „va omorî pre el, ne va allă pre
 „noi singuri, și împărăția Persilor
 „o va mută la Machidoneni. Iar noi
 „pre Iidovii, pre cari cel de trei ori
 „spurcat i-a dat spre moarte, i-am
 „allat nu lăcători de rele, ci prea

„cu dreptă legi vîleuind și fiind în
 „prea înaltului și prea marelui Dum-
 „nezeu celui viu, celui ce cu bună
 „vrerea sa ne-au dat nouă și stră-
 „moșilor noștri împărăția. Nu veți
 „ascultă de cărțile cele trimise de
 „Aman al lui Amadat, pentru care
 „răutate a lui înaintea porților ce-
 „lășii Susilor s'a spînzurat cu toată
 „casa, Dumnezeu a totfitorul degrab
 „dînd lui judecată. de ce a lost
 „vrednic. Iar scrisoarea cărții ace-
 „știa să o vestiți în tot locul cu în-
 „drăzneală, să lăsați pre Iidovi să
 „îrăiască după legile lor.

„Și să le ajutați lor, ca pre cel
 „ce din vremea primejdiei s'au scu-
 „lat asupra lor, să-și izbîndească
 „în treisprezece zile ale lunii a doua-
 „sprezecea, care este Adar, pentru că
 „această zi, care eră să fie de pie-
 „rirea neamului celui ales atotpu-
 „terniculul Dumnezeu, o au lăcut lor
 „de bucurie. Pentru aceea dar și vol
 „înfre sărbătorile voastre cele nu-
 „mite să o țineți și să o serbați cu
 „toată desfătarea, ca și acum și
 „după aceasta mîntuire să lle vouă
 „și celor ce binevoesc Persilor, iar
 „celor ce ne viclenesc nouă, pome-
 „nire de pierire. Iar toată celalea
 „sau țara, care nu va lace așa, cu
 „sabie și cu loc să piară cu urgle,
 „ca nu numai oamenilor necălțată,
 „ci și hiarelor și pasărilor în toată
 „vremea urîță să fie. Iar Izvoadele
 „să se pue la vederea ochilor în toată
 „împărăția, și gata să lle toți E-
 „vreii într'această zi, să bată pre
 „vrăjmașii lor“.

14. Și au ieșit călăreții grăbind să
 „facă cele zise de împăratul, și au ve-
 „stiat porunca și în celalea Susa.

15. Și Mardoheu a ieșit îmbrăcat
 „cu veșmînt împărătesc, și avînd cu-
 „nună de aur și diademă de vison
 „mohorîță, și văzînd cei din Susa
 „s'au veseli.

16. Iar Iidovilor s'a făcut lumină și veselie.

17. Prin cetăți și prin țări ori unde s'a dat porunca bucuriei și veseliei Iidovilor, desfășurare și veselie, și mulți din neamuri se făceau împrejur și se făceau Iidovi pentru lrica Iidovilor.

CAP. 9.

Iidovii rănduiesc sărbătoare.

Iar în luna a douăsprezecea în treisprezece zile ale lunii care este Adar, au venit cărțile cele scrise de la împăratul.

2. Și în ziua aceea au pierit cei ce erau împotriva Iidovilor, că nimeni n'a sfătuit împotriva-le, temându-se de dânșii.

3. Că boierii domnilor și tiranii și scriitorii cei împărătești cinsteau pre Iidovi.

4. Că lrica lui Mardoheu era preste ei.

5. Și Mardoheu din zi în zi se mărea, că poruncise împăratul, ca numele lui în toată împărăția să se vestească.

6. Și în cetatea Susis au ucis Iidovii cinci sute de oameni.

7. Pre Farsanes, pre Dellon și pre Fasga,

8. Pre Faradai, pre Varea și pre Sarvaca,

9. Pre Marmasima, pre Rufeon, pre Aseon și pre Zavuteon.

10. Cei zece leciuri ai lui Aman, fiul lui Amadat Vugheul vrăjmașul Iidovilor, și i-a jeluît în ziua aceea.

11. Și s'a dat împăratului numărul celor pieriți în Susa.

12. Și a zis împăratul către Estir: omorât-au Iidovii în cetatea Susa cinci sute de oameni, dar împrejur ce socotești că vor fi făcut? Ce te mai rogi încă, și va fi jie?

13. Și a zis Estir împăratului: să se dea Evreilor, să se lacă așa și

măine, ca să spânzure pre cei zece leciuri ai lui Aman.

14. Și a poruncit împăratul așa să fie, și a dat Iidovilor cetăți trupurile liilor lui Aman să le spânzure.

15. Și s'au adunat Iidovii în Susa în patruşprezece zile ale lunii lui Adar, și au ucis trei sute de oameni, și nimica n'au jeluît.

16. Și ceilalți Iidovi dintru împărăție s'au adunat și le-au ajutat lor, și au încetat dela războiu, că au omorât dintr'înși cincisprezece mii, în treisprezece zile ale lui Adar, și nimica n'au jeluît.

17. Și în ziua a patruşprezecea a acestui luni au odihnit, și o au jinit zi de odihnă cu bucurie și cu veselie.

18. Iar Iidovii cei din cetatea Susis s'an adunat, și în a patruşprezecea zi s'au odihnit, și în a cincisprezecea aşijderea petreceau cu bucurie și cu veselie.

19. Pentru aceea Iidovii cei risipiți prin țară alară de cetăți, petrec ziua a patruşprezecea a lunii lui Adar, zi bună cu veselie, trimițând daruri liecare aproapei său; iar cei ce lăcuiesc la scaunele cetăților, la cincisprezece zile ale lunii lui Adar lăc veselie, trimițând daruri celor de aproape.

20. Și a scris Mardoheu cuvintele acestea în carte, și le-a trimis Iidovilor celor din împărăția lui Artacsercsu, celor de aproape și celor de departe,

21. Să statornicească aceste zile bune, și să fie sărbătoare ziua intr'a patruşprezecea și a cincisprezecea a lunii lui Adar.

22. Pentru că într'aceste zile s'au odihnit Evreii de vrăjmașii lor, și luna lui Adar, întru care s'a întors lor plânsul întru bucurie și întru

starea în zi bună să o petreacă ca niște zile bune de nuntă și de veselie, trimițând daruri prietenilor și săracilor.

23. Și au făcut Evreii precum le-a scris lor Mardoheu;

24. Cum Aman a lui Amadavugheul le vrămășă lor, cum a plănuit și a aruncat sorți ca să-i plarză pre ei.

25. Și cum a intrat la împăratul zicând să spânzure pre Mardoheu, și câte rele a ispitit să aducă asupra Iidovilor, care apoi s'au întors asupra lui, și lu spânzurat el și feciorii lui.

26. Pentru aceea s'au chemat zilele acestea purim, adică sorji, că în limba lor sorji se chemau purim pentru cuvintele cărții aceștia, și câte au pălit pentru acestea și câte li s'au făcut lor și li s'au împărjit.

27. Și au primit Iidovii asupra lor și asupra seminției lor și asupra tuturor celor ce țin legea Iidovească, ca nicidecum într'alt chip să nu petreacă zilele acestea, pomenire făcând din neam în neam, și în cetate și în moștenire și în țară.

28. Iar zilele acestea ce se zic purim, se vor țineă în toată vremea, și pomenirea lor nu va lipsi din neam.

29. Și a scris Estir împărăteasa lafa lui Aminadav și Mardoheu Iidovul câte a făcut atunci, înfărinț cartea despre cele ce se zic purim;

30. Cum Mardoheu și Estir împărăteasa hotărîse asupra lor.

31. Și atunci s'a rânduit post, după slatul lor.

32. Și Estir a poruncit să se înfărească în vâci și să scrie aceasta spre pomenire.

CAP. 10.

Luda lui Mardoheu.

Și a scris împăratul preste toată împărăția pământului și a mărit.

25. 8, 8. 26. 3, 7.

2. Și țările și bărbăția, avuția și mărirea împărăției lui, lată s'a scris spre pomenire în cartea împărăților Persilor și a Midilor.

3. Că Mardoheu era al doilea după împăratul Artacsercsu, și mare era întru împărăție, și mărit de Iidovi și iubit, și povesteă petrecerea la tot neamul său.

4. Și a zis Mardoheu: dela Dumnezeu s'au făcut acestea,

5. Că mi-am adus aminte de visul care l-am văzut despre cuvintele acestea, că n'a trecut dintr'însele nimic.

6. Izvorul cel mic, care s'a făcut râu, și era lumină și soare, și era apă multă, Estir este râul pre care o a luat împăratul, și o a făcut împărăteasă.

7. Iar cei doi bălauri, eu sunt și Aman.

8. Iar neamurile cele ce s'au adunat, sunt cei ce au vrut să plarză numele Iidovilor.

9. Iar neamul meu, acesta este Israil, cel ce a strigat către Dumnezeu, și s'a mântuit, și au mântuit Domnul pre poporul său, și ne-au izbăvit Domnul pre noi din toate relele acestea.

10. Și au făcut Dumnezeu semne și minuni mari, care nu s'au făcut la nici un neam.

11. Pentru aceea au făcut doi sorji, unul pentru poporul lui Dumnezeu, și altul pentru toate neamurile.

12. Și au venit amândoi sorji aceștia la ceas și la vreme și la zi de judecată înaintea lui Dumnezeu întru toate neamurile.

13. Și s'au adus aminte Dumnezeu de poporul său, și au îndreptat moștenirea sa.

14. Și vor li lor zilele acestea în luna lui Adar, în patrusprezece și cinsprezece zile ale lunii aceștia cu adunare și cu bucurie și cu veselie.

lie înaintea lui Dumnezeu în neamuri în veac întru poporul său Israel.

15 În anul al patrulea împărășind Ptolomeiu și Cleopatra, a]adus Dosofteiu, care a zis că este Preot și

Levii, și Ptolomeiu feciorul lui, cartea cea înainte pusă acelor ce se zic purim, care a zis că este, și o a îalmăcit Lisimah Ptolomeiu cel din Ierusalim.

CARTEA LUI IOV

CAP. 1.

Relele întâmplări ale lui Iov.

Un om oarecare era în țara Av-sitfdil, căruia era numele Iov, și era omul acela iără de prihană, drept, adevărat, cinstitor de Dumnezeu, și se fereă de tot lucrul rău.

2. Și s'a născut lui șapte feciori și trei fete.

3. Și erau vitele lui oi șapte mil, cămile trei mii, perechi de boi cinci sute, și cinci sute de asine ce se pășteau, și slugi multe foarte, și lucruri mari erau lui pre pământ, și era omul acela de bun neam despre răsăritul soarelui.

4. Și adunându-se feciorii lui unul la altul, făceau ospețe în toate zilele, luând împreună cu sine și pre cele trei surori ale lor, să mănânce și să bea cu dâșii.

5. Și după ce se sfârșau zilele ospățului, trimetea Iov, și-i curățeă sculându-se de dimineață, și aducea pentru dâșii jertfe, după numărul lor, și un vișel pentru păcat, pentru sufletele lor, că zicea Iov: ca nu cumva să fi gândit feciorii rele spre Dumnezeu întru inimile lor, așa făcea Iov în toate zilele.

6. Și a fost în ziua aceea, și iată au venit îngerii lui Dumnezeu, să

stea înaintea Domnului, și a venit împreună cu dâșii și diavolul.

7. Și au zis Domnul diavolului: de unde ai venit? Și răspunzând diavolul, a zis către Domnul: înconjurând pământul și străbătând cele de supă cer, iată de față sunt.

8. Și au zis lui Domnul: socotit-ai în cugetul tău de robul meu Iov? Că nu este asemenea lui din cei de pre pământ, om nevinovat, drept, adevărat, temător de Dumnezeu, ferindu-se de tot lucrul rău.

9. Iar diavolul a răspuns, și a zis înaintea Domnului: au doar în zadar se teme Iov de Dumnezeu?

10. Au nu ai ocrotit tu toate cele dinafară și cele dinlăuntru ale casei lui? Și toate cele ce sunt prin prejurul lui? Lucrurile mâinilor lui le-ai binecuvântat și dobitoacele lui le-ai înmulțit pre pământ,

11. Ci trimite mâna ta și te atinge de toate câte are; nici în față te va binecuvânta.

12. Atunci zise Domnul diavolului: iată toate câte are el le dau în mâna ta, dar de el să nu te atingi, și a ieșit diavolul dela Domnul.

13. Și au fost într-o zi feciorii lui Iov, și fetele lui beau vin în casa fratelui lor celui mai mare.

14. Și iată vestitor a venit la Iov,

și a zis lui: perechile de boi arau, și asinele pășteau aproape de dânsul.

15. Și venind prădătorii le-au luat, și pre slugi i-au ucis cu sabia, și scăpând eu singur, am venit să-ți spun ție.

16. Încă grăind acesta, venit-a alt vestitor la Iov, și i-a zis lui: foc a căzut din cer, și a mistuit oile și pre păstori așijderea i-a ars, și scăpând eu singur, am venit să-ți spun ție.

17. Încă grăind acesta, a venit alt vestitor la Iov, și i-a zis lui: Haldeii au făcut asupra noastră trei cete, și au înconjurat cămilele și le-au luat, și pre slugi i-au ucis cu sabia, și am scăpat eu singur, și am venit să-ți spun ție.

18. Încă acesta grăind, alt vestitor a venit, zicând lui Iov: feciorii tăi și fetele tale mănncând și bând la feciorul tău fratele lor cel mai mare,

19. Fără de veste a venit un vânt mare despre pustie, și a zguduit cele patru unghii ale casei, și a căzut casa preste feciorii tăi, și au murit, și am scăpat eu singur, și am venit să-ți spun ție.

20. Atunci Iov sculându-se, s'a rupt hainele sale, s'a tuns părul capului său, și a presărat jărână preste capul său, și căzând jos s'a închinat Domnului, și a zis:

21. Gol am ieșit din pântecul mamei mele, gol mă voiu și întoarce acolo, Domnul au dat, Domnul au luat, cum au plăcut Domnului, așa s'au și făcut, fie numele Domnului binecuvântat.

22. Întru toate acestea ce s'au întâmplat lui, n'a păcătuit Iov înaintea Domnului, nici n'a socotit neînțelepție la Dumnezeu.

CAP. 2.

Răbdarea lui Iov.

Și a fost într-o zi, venind îngerii lui Dumnezeu să stea înaintea

Domnului, venit-a și diavolul în mijlocul lor, ca să stea înaintea Domnului.

2. Și au zis Domnul către diavolul: de unde vii tu? Atuncea zise diavolul înaintea Domnului: străbătând cele de supă cer și înconjurând tot pământul am venit.

3. Și au zis Domnul către diavolul: luat-ai aminte spre robul meu Iov, că nu este ca dânsul din cei de pre pământ, om fără de prihană, drept, adevărat, nevinovat, temător de Dumnezeu, ferindu-se de tot răul, și încă slăruiește în cuvioșie, iar tu ai zis să pierzi în zadar averile lui.

4. Și răspunzând diavolul, a zis către Domnul: piele pentru piele, și toate câte are omul le va da pentru sufletul său.

5. Dar nu așa, ci trimite mâna ta, și te atinge de oasele și de carnea lui, și nici în fața te va binecuvânta.

6. Și au zis Domnul diavolului: iată ți-l dau ție, numai de sufletul lui să te ferești.

7. Și a ieșit diavolul dela fața Domnului, și a lovit pre Iov cu bubă rea dela picioare până la cap.

8. Și a luat Iov un hârb de s'a ras puroile sale, și a șezut în gunoiu afară de cetate.

9. Și trecând vreme multă, zis-a către Iov femeia lui: până când vei răbdă, zicând iată voi aștepta încă puțină vreme nădejdea mântuirii mele? Că iată a pierit pomenirea ta de pre pământ, feciorii tăi și fetele tale, durerile și chinurile pântecelui meu, cu cari în zadar m'am ostentat cu nevoia, ca vai de ei au pierit, și tu însuși în pufreziciunea viermilor șezi, mând afară supă văduh, și eu răfacesc ca o slujnică umblând din loc în loc și din casă în casă, așteptând până va apune soarele, ca să mă odihnesc de o-

stenélele, de frudele și de durerile mele, care acum mă cuprind, ci zîvre un cuvânt către Domnul, și mori.

10. Iar el căutând la dansa, a zis: pentruce ca o femeie fără de minte ai grăit? Dacă am luat cele bune din mâna Domnului, să nu răbdăm și cele rele? Întru toate acestea ce s'au întâmplat lui, n'a greșit Iov cu buzele sale înaintea lui Dumnezeu.

11. Și auzind trei prieteni ai lui toate relele ce au dat preste el, a venit fiecare din țara sa la el, Elifaz împăratul Temanilor, Valdad domnul Sathellor și Solar împăratul Mineilor, și au venit la el toți odată, ca să-l mângâie și să-l cercezeze pre el.

12. Și văzându-l pre el de departe nu l-au cunoscut, și strigând cu glas mare, au plâns și ș'a rupt fiecare haina sa, și au aruncat pământ pre capetele lor.

13. Au șezut lângă el șapte zile și șapte nopți, și nici unul dintre ei nu i-a grăit cuvânt, pentrucă vedeă că eră rana groaznică și mare foarte.

CAP. 3.

Plângerea lui Iov.

După acestea a deschis Iov gura sa.

2. Și a blestemat ziua sa, zicând:

3. Piară ziua în care m'am născut și noaptea aceea, în care s'a zis: iată bărbat.

4. Noaptea aceea să fie întunec, și să nu o cerce pre ea Domnul de sus, și să nu vie preste ea lumină.

5. Să o cuprinză pre ea întunecul și umbra morții, să vie preste ea negură, blestemată să fie ziua aceea.

2. 10. Isaia 45, 7; Fimos 3, 6.

13. 1 Imp. 31, 13; 1 Paral. 10, 12.

3. 3. Ierem. 15, 10; și 20, 14.

6. Și noaptea aceea să o cuprinză întunecul, să nu fie în zilele anului, nici să se numere în zilele lunilor.

7. Ci noaptea aceea să fie cu dureri, și să nu vie preste dansa vesele, nici bucurie.

8. Ci să o blesteme pre ea, cel ce blestemă ziua aceea, cel ce va să prinză chiflul cel mare.

9. Întunece-se stelele nopții aceea, să aștepte, și la lumină să nu vie și să nu vadă luceafărul răsărind.

10. Pentrucă n'a închis porțile pântecelui mamei mele, că ar fi depărtat durerea dela ochii mei.

11. Pentruce n'am murit în pântec? Și dupăce am ieșit din pântec, căci n'am murit îndată?

12. Și pentruce m'a pus pre genunche? Și pentruce am supt fișele?

13. Acum dormind aș tăcea, și zăcând m'aș odihni,

14. Cu împărășii sfetnicii pământului, cari se semețeau în arme,

15. Sau cu boierii cari au mult aur, cari au umplut casele lor de argint,

16. Sau ca o lepădătură, care iese din mîntasul mamei sale, sau ca pruncii cari n'au văzut lumina.

17. Acolo necredincioșii au ars iușimea mâniei, acolo au odihnit cei osteniți cu trupul.

18. Și împreună cei veșnici n'au auzit glasul celui ce cere birul.

19. Mic și mare acolo este, și sluga nu se teme de Domnul său.

20. Pentruce au dat celor din amărăciune lumină, și vleașă sufletelor celor ce sunt în dureri?

21. Cari potesc moartea, și nu o nemeresc scurmând-o ca niște comori.

22. Și se bucură de o nemeresc.

23. Moartea este odihna omului, că l-au acoperit pre el Dumnezeu.

11, 10, 15. 20. Pilde 22, 2.

24. Că mai nainte de a mânca îmi vine suspin, și lăcrămez cuprins fiind de frică.

25. Că frica de care m'am temut, a venit asupra mea, și de ce m'am speriat, aceea m'a întâmpinat.

26. Nici am avut pace, nici mi-a tîcînit, nici m'am odihnit, și mi-a venit mie mînie.

CAP. 4.

Elifaz mustră pre Iov.

Și răspunzând Elifaz Temaniteanul așa zis:

2. Au doar de multe ori ți s'a grai ție cu necaz? Dar greutatea cuvintelor tale cine o va suferi?

3. Că de vreme ce tu pre mulți ai învățat, și mîini slabe ai ajutat.

4. Și pre cei neputincioși i-ai îmbărbătat cu cuvîntul, și genunchele cele slabe le-ai întărit.

5. Acum a venit asupra ta durere, și s'a afîns de tine, și te-ai turburat.

6. Oare evlavia ta este în nebulnie, și nădejdea ta, în răutatea căii tale?

7. Adu-ți amînie dar, cine a pierit fiind nevinovat, sau care drepti cu tot neamul s'au stîns?

8. Ba încă am văzut că cei ce ară cele fără de cale, și cei ce le seamănă, dureri își seceră loruși.

9. Din porunca Domnului vor pieri, și de Duhul mîniei lui se vor stînge.

10. Tăria leului și glasul leoaicii și semeția balaurilor s'a stîns.

11. Leul a pierit neavînd mîncare, și puil leilor s'au părăsit unul pre altul.

12. Că de ar fi fost vre un cuvînt adevărat întru cuvintele tale, nimica dintr'aceste răutăți nu te-ar fi întâmpinat, deci cum nu va pri-

mi urechea mea cele minunate de la dînsul?

13. De frica și de răsunaarea de noaptea a căzut frică preste oameni.

14. Frică m'a întâmpinat și cutremur, și oasele mele tare le-au clătina.

15. Și duh preste fața mea a venit, și mi s'au încrețit perii și carnea.

16. Sculațu-m'am și n'am cunoscut, văzuț-am și nu eră chip înaltea ochilor mei, ci numai vînt și glas lin auzeam.

17. Au doar mai curat va fi omul decît Domnul? Au doară făptura va fi mai dreaptă decît Făcătorul?

18. Siugilor sale nu crede; asupra îngerilor săi au gîndit strîmbătate.

19. Cu cît mai vîrtos cei ce lăcuesc în casă de lut, dintre care și noi dintru același lut suntem, se vor stîrși ca viermil.

20. Nici de dimineață până seara nu sînt, că pier neputînd să-și ajute loruși.

21. Sufiat-au asupra lor, și s'au uscă, pierit-au pentru că n'au avut ei înțelepciune.

CAP. 5.

Urmare.

Strigă acum de te va auzi cinevă, sau de vei vedea vre un înger din cei sînți,

2. Că pre cel fără de minte îl ucide mîniea, iar pre cel rătăcit îl omoară rîvna.

3. Iar eu am văzut pre cei fără de minte prinzînd rădăcină, ci îndată a pierit petrecerea lor.

4. Departe de mîntuire vor fi fiilor lor, și se vor smeri pre la ușile celor mai mici, și nu va fi cel ce izbăvește,

4. 3. Isala 35, 3.

8. Filde 22, 8; Isaia 59, 6; Ps. 7, 16; și 9, 16.

9. Isaia 11, 4; Apocal. 2, 16.

17. 35, 2. 18. 2 Petre 2, 4.

19. Ecies. 3, 22. 21. Ps. 50, 11.

5. 3. Ps. 36, 35, 36.

5. Că cele ce au adunat ei, drepții le vor mânca, și ei din răutăți nu vor fi scoși, risipească-se tăria lor.

6. Că nu va leși din pământ osteneală, nici din munți va odrăsi durere.

7. Omul se naște spre osteneală, precum puil vulturului zboară la înălțime.

8. Însă eu mă voi ruga Domnului, și pre Dumnezeu al atotfiilor voi chema.

9. Pre cel ce face mari și necuprinse, mărite și minunate, cărora nu este număr.

10. Pre cel ce dă ploaie pre pământ, și trimite apă peste cele de sup cer.

11. Pre cel ce înalță pre cei smeriți și ridică la mântuire pre cei pleriți.

12. Pre cel ce schimbă sfaturile celor vicleni, și nu le vor plini mâinile lor.

13. Cel ce prinde pre înțelepți întru vicleșug, și răstoarnă sfatul celor stricați.

14. Ziua va fi pentru ei întunec, și în amiază vor pipăi ca noaptea.

15. Să piară ei în războiu; iar cel neputincios să scape din mâna celui puternic.

16. Și să fie celui neputincios nădejdea, iar gura celui năpăstuior să se astupe.

17. Iar fericit este omul, pre care-l ceartă Domnul, și dojenirea celui Atotfiilor n'o leapădă,

18. Că el rănește și vindecă, bate, și mâinile lui tămăduesc.

19. De șase ori din nevoi te va scoate, iar a șaptea oară nu se va aține de tine răul.

20. În foamele te va izbăvi de

moarte, iar în războiu te va scoate din mâna fierului.

21. De biciul limbi te va ascunde, și de răutățile viitoare nu te vei teme.

22. De cei nedrepți și fărădelege vei râde, și de hiarele sălbatice nu te vei teme.

23. Iar hiarele țarinii vor avea pace cu tine.

24. După aceea vei cunoaște, că va fi casa ta în pace, și petrecerea cortului tău nu va păcăful.

25. Și vei cunoaște că multă este sămânța ta, și fiil tăi ca iarba țarinei.

26. Și vei merge la groapă ca grăul cel copț, care în vreme s'a secerat sau ca un stog la arie în vreme bună adunat.

27. Iată acestea așa le-am cercat, acestea sunt care le-am auzit, iar tu cunoaște ce ai făcut.

CAP. 6.

Iov răspunde lui Elifaz.

Și răspunzând Iov a zis:

2. De ar ști cineva să-mi oprească mâniea mea, și durerile mele să le ridice cu jugul împreună.

3. Decât nispul mării mai greu va fi, ci precum se pare, cuvintele mele sunt rele.

4. Că săgețile Domnului în trupul meu sunt, a cărora iușime bea sângele meu, și mă împung când încep a grăi,

5. Au doar în zadar va striga asinul sălbatec, și nu când caută mâncare? Sau mugește boul la ieșle, când are de mâncat?

6. Au mănca-se-va pâinea fără de sare? Sau este gust în cuvinte deșarte?

7. Că nu poate înceta mâniea mea,

9. Ps. 73, 18; Rom. 11, 33.

10. Ps. 134, 12; Fap. Ap. 14, 16.

11. 1 Imp. 2, 7. 12. Isaia 44, 25.

13. 1 Cor. 3, 19. 15. Ps. 53, 4.

16. Isaia 52, 15. 17. Iac. 1 12.

19. Ps. 90, 3.

22. Ps. 90, 13. 23. Ozie 2, 18.

25. Ps. 127, 3, 4, 5.

6. 3. Pitde 27, 3. 4. Ps. 37, 2, 3.

că văz că bucatele mele, au miros ca mirosul leului.

8. Deă Domnul să asculte cererea mea, și nădejdea mea să o plinească.

9. Dacă au început Domnul, rănească-mă, iar până în sfârșit să nu mă omoare.

10. Și să-mi fie mie mormânt cetea preste a căreia ziduri saream, nu mă volu înălța, că n'am minșit cuvintele cele sfinte ale Dumnezeului meu.

11. Că ce putere am eu ca să rabd? Sau câte zile ca să îngăduie sufletul meu?

12. Au iărie de piatră este țărilea mea? Au de aramă este trupul meu?

13. Au nu întru dânsul nădăjduim? Iar ajutorul s'a depărtat dela mine.

14. Mila s'a depărtat dela mine, și cercelarea Domnului m'a trecut cu vederea.

15. Cei de aproape ai mei n'au căutat spre mine, ca pre un pârșu sec m'au părăsit, sau ca pre un val m'au trecut.

16. Cei ce se temeau de mine, acum au năvălit asupra mea ca niște zăpadă, sau ca niște bulgăr de ghiață,

17. Care se topește, când se face căldură, și nu se cunoaște unde a fost.

18. Așa și eu de toți sunt părăsit, și mă pierd și m'am înstrăinat din casa mea.

19. Vedeți căile celor din Tema, uitați-vă la cărările celor din Savo.

20. Și rușine vor plăti cei ce nădăjduesc în cetăți și în bani.

21. Voi m'aji asupra pre mine fără de milă, ci văzând rana mea temeți-vă.

22. Că ce? Au doar am cerut ceva dela voi?

23. Au de țărilea voastră îmi este lipsă, ca să mă mântuiți devrăjmași? Sau din mâinile puternicilor să mă izbăviți pre mine?

24. Învățați-mă și eu volu amuși, de m'am înșelat întru ceva spuneți-mi.

25. Ci cum văz, rele sunt cuvintele celui drept.

26. Că nu cer țărilea voastră, nici muștrarea voastră mă va face să încetez a grăi, că nu volu suferi vorba graiului vostru,

27. Ci cădeți numai asupra celui sărman, și vă bateți joc de prietenul vostru.

28. Și acum căutând în fața voastră nu volu minși.

29. Ședeți dar, și nu fiți nedrepți, și iarăși ascultați îndreptarea mea,

30. Că nu este în gura mea strâmbăfate, și gâtielej meu au nu va cugeță înțelepciune?

CAP. 7.

Iov se tânguește de ticăloșia omului.

Au nu este luptă vieața omului pre apământ? Și ca a muncitorului cu ziua vieața lui?

2. Sau ca o siugă, care se teme de Domnul său, și caută umbră, sau ca un nălmîț, care așteaptă plata sa?

3. Așa și eu am ajuns luni deșarte, și nopți de dureri s'au dat mie.

4. De mă culc zic: când va fi ziua, și dacă mă scol, iarăși când va fi seară, și mă umplu de dureri de seara până dimineața.

5. Și se frământă trupul meu de putrezimea viermilor, și moiș grunzii pământului răzându-mi puroiul.

6. Vieața mea este mai scurtă de căl graiul, și a pierit întru nădejde deșartă.

26. Eccles. 9, 16.

7. I. 14, 5, 6.

3. Ps. 6, 6. 4. Isaia 21, 4.

15. Ierem. 15, 16; Ps. 68, 9.

21. Ps. 30, 12.

7. Adu-ți aminte dar că viața mea este duh, și nu se va mai întoarce ochiul meu, ca să văd bune.

8. Nu mă va mai vedea ochiul celui ce mă privea, ochii tăi spre mine, și eu nu mai sunt.

9. Ca un nor ce trece pre cer, așa se va pogorî omul în iad, și nu se va mai suî.

10. Nici se va întoarce la casa sa, nici îl va mai cunoaște pre el în locul lui.

11. Nici eu dar voi crucea gura mea, ci voi grăi fiind în necaz, deschide-o-voiu de amărăciunea sufletului meu fiind cuprins.

12. Au doar marea sunt eu, au balaur? Că m'ai îngădit?

13. Că am zis: mângâia-mă-va pre mine patul meu, și voi grăi deosebi în așternutul meu.

14. Mă înfricoșezi cu visuri, și cu vedenii mă îngrozești.

15. Dezlegă-vei de duhul meu sufletul meu, și de moarte oasele mele.

16. Că nu voi grăi în veac, ca să rabd, depărtează-te dela mine, că deșară este viața mea.

17. Că ce este omul, că l-ai mărit pre el? Sau că iei aminte spre el?

18. Că-l cercetezi pre el până dimineața? Și la odihnă îl judeci pre el?

19. Până când nu mă slobozi, nici mă lași? Până când voi înghiși scuipatul meu cu durere?

20. De am păcăluit eu, ce volu putea tace, cel ce știu gândul oamenilor? Pentru ce m'ai pus împotrivnic ție? Și sunt ție sarcină?

21. Pentru ce n'ai uitat fărădelegea mea, și n'ai curățit păcatul meu? Și acum în pământ voi merge, și mâine dimineață nu voi mai fi.

CAP. 8.

Valdad mustră pre Iov.

Și răspunzând Valdad Savhitul a zis:

2. Până când vei grăi de acestea, cu gura ta duh mult grăitor?

3. Au face Domnul strâmbătate, când judecă? Sau cel ce au făcut toate, turbură ce este drept?

4. De au păcăluit fiii tăi înaintea lui, i-au dat în mâna nelegiurii lor.

5. Iar tu mănecă către Domnul atotșitorul, rugându-te.

6. De vei fi curat și adevărat, va ascultă rugăciunea ta, și-ți va întoarce ție petrecerea dreptății.

7. Și vor fi cele dinfăiu ale tale pușine, iar cele de pre urmă ale tale nepovestite.

8. Că întreabă pre neamul cel dinfăiu, și cearcă după neamul părinților.

9. Că noi suntem de ieri și nu știm, că umbră este pre pământ viața noastră.

10. Au nu acestea te vor învăța pre tine, și vor spune ție și din inimă vor scoate cuvinte?

11. Au odrăslește papura fără de apă, au înălță-se-va trestia fără umezeală?

12. Încă fiind în rădăcină, și mai nainte de a se tăia, nu se usucă larba neavând umezeală?

13. Așa vor fi cele de apoi ale tuturor celor ce uită pre Domnul, că nădejdea celui necurat va pieri.

14. Că nelăcuită va fi casa lui, și pînă în va fi corul lui.

15. De va propși casa sa, nu va stă, și când o va înălță, nu va rămâne.

16. Că este verde supă soare, și din putrejunea lui va ieși ramura lui.

7. Ps. 89, 5, 6, 7.

16, 10, 20.

17. Ps. 8, 5.

20. 1 Timot. 4, 10.

21. Ps. 36, 10.

8. 3. 2 Paral. 19, 7; Plâng. 1, 18.

8. A 2 Lege 32, 7.

13. Ps. 1, 4; Pilde 10, 28.

14. Isaia 59, 6.

17. Pre grămadă de pietre va stă, și în mijlocul pietricelilor va trăi.

18. Și de se va înghiși, locul nu i se va cunoaște.

19. N'al văzut ca aceasta, că surparea necredinciosului, ca aceasta este, și din pământ alța va odrăși.

20. Că Domnul nu va lepădă pre cel fără de răutate, și tot darul necredinciosului nu va primi.

21. Iar gura celor adevărași se va umplea de râs, și buzele lor de veselie.

22. Iar vrăjmașii lor se vor îmbracă cu rușine, și lăcașul celui necredincios nu va stă.

CAP. 9.

Apărarea lui Iov.

Și răspunzând Iov, a zis :

2. Adevărat știu că așa este, cum va fi drept muritorul la Domnul?

3. Că de va vrea să se judece cu el, nu-l va ascultă pre el, ca să nu grăiască împotriva la nici un cuvânt al lui din o mie.

4. Că este înțelept cu inima, puternic și mare; cine s'a împotrivi lui și a izbuti?

5. Cel ce învechește munții, și el nu știu, cel ce surpă pre el cu mână.

6. Cel ce clătește cele de supă cer din temelii și stâlpii lui se vor clătină.

7. Cel ce zice soarelui, și nu răzare, și stelele le pecetăuește.

8. Cel ce a întins cerul singur, și umblă pre mare ca pre pământ.

9. Cel ce face găinușa și luceafărul de seară și ralița de miazănoapte și luceafărul dimineții.

10. Cel ce face mari și neurmate,

slăvite și minunate, cărora nu este număr.

11. De va veni spre mine, nu-l voi vedea, și de va trece, nici așa n'am știut.

12. De va da morții, cine va opri sau cine va zice lui, ce ai făcut?

13. Nimeni nu se poate împotrivi mâinii lui și toți cel sumeji se pleacă supă dânsul.

14. De m'ar ascultă sau ar lua a-minte cuvintele mele.

15. Chiar de aș fi drept, nu mă va ascultă, ci voi cere milă judecății lui.

16. Și de-l voi chema și va răspunde, nu cred că au auzit glasul meu.

17. Că m'au sfărâmat în vârtej și sfărâmările mele cele multe s'au făcut în zadar.

18. Că nu mă lasă să râsuflu, ci mă umpiu de amărăciune.

19. El poate ca un puternic, cine se va împotrivi îndecății lui?

20. Că de voi fi și drept, gura mea mă va osândi, și de voi fi fără prihană, nedrept voi fi socotit.

21. Că de am făcut fărădelege, nu știu cu sufletul, fără numai că mi se la vieaja.

22. Pentru aceea au zis : pre cel mare și puternic îl pierde mânia.

23. Că cei răi în moarte cuvloasă vor fi, iar dreptii sunt batjocoriți.

24. Că s'a dat în mâinile celui nelegiuit, ochii judecătorilor leagă, de nu este el, cine este?

25. Iar vieaja mea mai repede este decât un alergător, fuge și nu se vede.

26. Au rămâne după corăbii urme de cale, sau după vulturul ce zboară, căutând mâncare?

27. Că de aș zice, voi uita gră-

17. Ps. 1, 3. 21. Ps. 125, 2.
9. 2. Ps. 129, 2; și 142, 2. 4. Isaia 45, 9, 10.
5. Ps. 143, 6. 7. Is. Navi 10, 12.
8. Isaia 44, 24; Ieremia 51, 15; Ps. 88, 10.
9. C. 38, 31, 32; Ps. 88, 12; Amos 5, 8.
10. Ps. 73, 18; Rom. 11, 33.

12. Isaia 45, 9; Rom. 9, 20.
20. Ps. 18, 13, 14.
23. Ecl. 8, 14.

ind, plecându-mă cu fața voiu suspină.

28. Clătescu-mă din toate mădu-lările, că știu că nevinovat nu mă vei lăsa.

29. Și fiindcă sunt necuvios, pen-truce n'am murit?

30. Că de mă voiu spăla cu ză-padă, și de mă volu curăți cu mâini curate,

31. Tot m'ai mulat cu gunoiu, și mi-al făcut urfă veșmântul de pre mine.

32. Că nu ești om ca mine, că-ruia voiu stă împotrivă, ca deodată să venim la judecată.

33. O! de ar fi între noi mijloci-tor, și care să mustre și să auză între amândoi.

34. Să depărteze dela mine toia-gul, și frica lui să nu mă îngro-zească.

35. Și nu mă voiu teme, ci voiu grăi, că așa nu îndrăsnesc.

CAP. 10.

Iov se tâgăște de necazul său.

Slăbește sufletul meu, suspinând Svolu slobozî către el cuvintele mele, de amărăciunea sufletului meu fiind cuprins, volu grăi.

2. Și volu zice către Domnul: nu mă învăț a fi necredincios, și pen-truce m'ai judecat așa?

3. Au bine este de voiu face strâm-bătate? Că nu bagi seamă de lu-crul mâinilor tale, și la sfatul ce-lor necurați ai luat aminte.

4. Au cum vede muritorul, vezi? Au cum vede omul, vei vede-a?

5. Au omenească este viața ta? Au anii tăi, ca ai omului?

6. Că ai cercetat fărădelegea mea, și păcatele mele le-ai cercat.

7. Că știi că nimic fărădelege n'am

făcut, dar cine este, care din mâi-nile tale să scoajă?

8. Măinile tale m'au zidit și m'au făcut, după aceasta schimbându-mă m'ai băfut.

9. Adu-ți aminte că din lut m'ai făcut, și iarăși în pământ mă vei întoarce.

10. Au nu ca laptele m'ai muls? Și m'ai încheat ca cașul.

11. Cu piele și cu carne m'ai îm-brăcat, și cu oase și cu vine m'ai țesut.

12. Și vleață și milă mi-ai dat mie, și cercetarea ta mi-a păzit du-hul meu.

13. Acestea avându-le întru tine, știu că foarte le poști, și nimica nu este ție cu neputință.

14. Că de voiu păcătuî, mă vei păzi, și de fărădelegea mea nu m'ai făcut nevinovat.

15. Și de voiu lucra fărădelege, valdemine, și de volu fi drept nu'mi pociu ridică capul, că sunt plin de fărădelege.

16. Că sunt prins ca un leu spre junglere, și iarăși schimbându-mă greu mă pierzi.

17. Înnoind asupra mea cerceta-rea mea, și cu mânie mare te-ai mânieat asupra mea, și ai adus pre-ste mine isplă.

18. Pentruce dar m'ai scos din pân-tece, și n'am murit? Și ochiu pre mine să nu mă fi văzut.

19. Și așa fi ca și cum n'ai fi fost, pentruce dar din pân-tece nu m'ai mutat în mormânt?

20. Au nu este puțină vreme a vieții mele? Lasă-mă să mă odih-nesc puțin.

21. Mai nainte de ce voiu merge, de unde nu mă voiu mai întoarce.

22. În pământ întunecos și înne-guros, în pământul întunerecului ce-

30. Ierem. 2, 22. 32. Ecles. 6, 10.

35. Ps. 87, 16.

10. 3. Isaia 64, 8, 9. 7. A 2 Lege 32, 39.

8. Ps. 118, 73. 9. Ps. 118, 73.

16. Isaia 38, 13. 18. 3, 11.

20. 7, 7, 16.

lui veșnic, unde nu este lumină, nici se vede vieață muritorilor.

CAP. 11.

Iov învinovățit de fătărnice.

Și răspunzând Sofar Mineul a zis:

2. Cel ce grăește multe, va auzi și răspuns, și cel bine vorbitor au se va părea că drept este?

3. Bine este cuvântul născutului din femeie cel cu vieață scurtă, nu îi mult în cuvinte, că nu este cine să se pricească cu tine.

4. Să nu zici, că curat sunt cu faptele, și fără de prihană înaintea lui.

5. Ci cum va grăi Domnul către tine, și va deschide buzele sale ție?

6. Și după aceea va povesti ție puterea înțelepciunii, că cu mult este mai pre sus de priceperea ta, și atunci vei cunoaște, că vrednice de cele ce ai păcătuit s'au întâmplat ție dela Domnul.

7. Au urma Domnului vei aia, au la marginile care au făcut Atoșitc-
rul ai ajuns?

8. Înalt este cerul, și ce vei face? Și mai adânc decât cele din iad, ce știi?

9. Sau mai departe decât măsura pământului, s'au lărgimea mării?

10. Și de le va strică toate, cine va zice lui, ce ai făcut?

11. Că el știe lucrurile celor fără-delege, și văzând cele fărădecale, nu le va trece cu vederea.

12. Omul în deșert lungește cu-vântul, și muritorul cel născut din femeie este ca un asin sălbatic în pustie.

13. Că de ai curățit tu inima ta, și înfinzi mâinile tale către el.

14. De este ceva fărădelege în mâinile tale, depărtează-o dela tine, și strâmbătate în casa ta să nu măie.

15. Că așa va străluci fața ta, ca apa cea limpede, și te vei dezbrăca de înfinăclune, și nu te vei teme.

16. Și osteneala o vei uita ca un val ce a trecut, și nu te vei îngrozi.

17. Și rugăciunea ta ca luceafărul va fi, și ca amiazăzi va răsări ție vieață.

18. Și vei fi nădăjduind, că este ție nădejde, și din griji și din purtare de grije va răsări ție pace.

19. Că vei avea liniște, și nu va fi cine să se războiască cu tine, și schimbându-se mulți se vor ruga ție.

20. Și mântuirea va părăsi pre ei, că nădejdea lor este pierzare, și ochii necredincioșilor se vor topi.

CAP. 12.

Iov se apără înaintea lui Sofar și a prietenilor săi.

Și răspunzând Iov a zis:

2. Apoi voi oamenii sunteți, au cu voi se va sfârși înțelepciunea?

3. Că și eu am inimă ca și voi.

4. Că bărbatul cel drept și fără de prihană s'a făcut de batjocură.

5. Că în vreme norocită a fost gătit să cază supț alții, și casele lui să se prade de cei fărădelege.

6. Dar cu adevărat nici unul rău fiind, să nu nădăjduiască, nevinovat a fi, câți părăsesc pre Domnul, ca și cum n'ar fi certare lor.

7. Ci întreabă pre cele cu patru picioare, de-ți vor spune, și pre pasările cerului, de-ți vor povesti.

8. Grăește pământului de-ți va spune ție și-ți vor tăcuți ție.

9. Cine dar n'a cunoscut întru toate acestea, că mâna Domnului au făcut acestea?

10. Și cum că în mâna lui este

17. Ps. 36, 6. 18. Lev. 26, 6.

19. Pilde 3, 24; Ps. 3, 6.

20. Leviți 26, 16.

12. 4. Pilde 14, 2.

5. Ps. 37, 17. 6. Ps. 72, 12.

10. Dan. 5, 23.

sufletul tuturor celor ce viețuiesc și duhul a tot omul.

11. Urechea deosebește cuvintele, iar gâtlejul gustă bucatele.

12. În multă vreme este înțelepciunea, iar în multă viață este știința.

13. La ei este înțelepciunea și puterea, la el este sfatul și priceperea.

14. De va surpă, cine va zidi?

15. De va închide pre oameni, cine le va deschide?

16. De va opri apa, va uscă pământul, iar de o va slobozi, îl va pierde surpându-l.

17. La el este puterea și tăria, la el este știința și priceperea, cel ce robește pre sfetnici și pre judecătorii pământului îngrozește.

18. Cel ce pune pre împărași pre scaune, și încinge cu brâu mijlocul lor.

19. Cel ce trimite pre preoți în robie și surpă pre puternicii pământului.

20. Cel ce schimbă buzele credincioșilor și cunoaște priceperea bătrânilor.

21. Cel ce varsă necinste preste boleri, și înalță pre cei smeriți.

22. Cel ce descopere adâncurile întunecului și prelace în lumină umbra morții.

23. Cel ce mărește neamuri și le pierde, cel ce împrăștie neamuri și le adună.

24. Cel ce schimbă inimile boierilor noroadelor pământului, și i-au făcut pre ei să rățăcească în calea, care n'au știut.

25. Să pipăie întunec, și nu lumină, și să rățăcească ca cel beat.

CAP. 13.

Urmare.

Iată acestea toate a văzut ochiul meu, și a auzit urechea mea.

2. Știu câte și voi știți, și nu sunt mai neînțelept decât voi.

3. Însă nu, ci volu grăi către Domnul, și mă volu îndreptă înaintea lui de va vrea.

4. Că voi sunteți doctori strâmbi, și toți tămăduitori răilor.

5. Și oi de ați amuși, ca să vă socotiți a fi înțelepți.

6. Și ascultați îndreptarea gurii mele, și la judecata buzelor mele luați aminte.

7. Au doar nu înaintea Domnului grăii, și înaintea lui ziceți înșelăciune.

8. Au doar vă îndoiți? Și voi înșivă judecători vă faceți?

9. Că binele va urmă pre voi, că de le veți face toate, vă veți lipi de dânsul.

10. Și tot vă va muștra pre voi, iar dacă va ascunde fața lui, vă veți mira.

11. Au nu mânia lui vă va îngrozi pre voi, și frica lui va cădea preste voi?

12. Și se va face frumetea voastră ca cenușa, și trupul lui.

13. Tăceți ca să grăesc, și să-mi potolesc mânia.

14. Apucând cărnurile mele cu dinții, iar sufletul meu volu pune în mâna mea.

15. Măcar de mă va asupri cel Puternic, cum au și început, tot voi grăi, și înaintea lui mă volu îndreptă.

16. Și aceasta se va socoti mie spre mântuire, că înaintea lui vicleșug nu va înfră.

13. Plide 2, 6; Dan. 2, 20.

15. Isaia 22, 22.

16. Apoc. 3, 7.

17. Isaia 19, 12; 1 Cor. 1, 19.

21. Isaia 40, 23; Ps. 106, 40.

22. Dan. 2, 22; 1 Cor. 4, 5.

23. Ps. 106, 38, seq.

13. 5. Plide 17, 29.

7. Rom. 3, 7, 8. 14. Jud. 12, 3.

15. Ps. 22, 4. 16. Ps. 1, 5.

17. Ascultăți, ascultăți cuvintele mele, că de veți ascultă, voi spune vouă.

18. Iată eu aproape sunt de judecata mea, știu eu că drept mă voi arăta.

19. Cine este cel ce se judecă cu mine? Că eu tac și încetez.

20. Două să-mi faci și atunci de către fața ta nu mă voi ascunde.

21. Mâna ta o depărtează dela mine, și frica ta să nu mă îngrozească.

22. Apoi mă vei chema, și eu voi auzi, sau vei grăi, și eu îți voi răspunde.

23. Câte sunt păcatele mele și fără-delegile mele? Invață-mă, care sunt?

24. Pentruce ascunzi de către mine, și mă socotești împotriva mea?

25. Sau ca de o frunză ce se clătește de vânt te vei speria? Sau ca unei buruene, ce se poartă de vânt stai împotriva mea?

26. Că ai scris asupra mea rele, și mi-ai pus mie păcatele finereșilor.

27. Și ai pus în opreață piciorul meu, și mi-ai păzit toate faptele mele, și ai luat aminte la urma picioarelor mele.

28. Cel ce mă învechesc ca un foale, sau ca o haină mâncață de molii.

CAP. 14.

Nimicnicia vieții omenești.

Pământeanul născut din femele, este cu viață scurtă și plin de necaz.

2. Și ca o floare înflorind, cade, și ca umbra fuge și nu stă.

3. Au nu și acestuia i-ai făcut cerțare, și l-ai făcut să vie la judecată înaintea ta?

4. Că cine va fi curat de înfrînclune?

5. Nimeni, măcar și o zi de va fi viața lui pre pământ, că numărate sunt de fine lunile lui, hotărât-ai vreme, și nu întrece.

6. Depărtează-te dela dânsul, ca să se odihnească, și va plăcea lui viața, ca și năimifului.

7. Că copacul de se va tăia, este nădejde că iar va înflori, și odrasla lui nu va lipsi.

8. Că de va îmbătrâni în pământ rădăcina lui, și în piatră se va săvârși buciulul lui.

9. De umezeala apei va odrăslî, și va da ramuri ca un răsad tânăr.

10. Iar omul murind s'a dus, și căzând muritorul, mai mult nu mai este.

11. Că cu vreme scade marea, și râul pustindu-se a secă.

12. Omul adormind nu se va mai scula și nici se va trezi, până când cerul se va trece, nici se vor deștepta din somnul lor.

13. Și măcar de m'ai fi păzit în iad și m'ai fi ascuns pre mine, până fi s'ar fi potolit mânia ta, și să-mi fi rânduit vreme, în care să-ți aduc aminte de mine.

14. Că de va muri omul, va trăi după ce-și va sfârși zilele vieții sale, așteptă-voi până ce iarăși voi fi.

15. Apoi mă vei chema, și eu te voi auzi, și lucrurile mâinilor tale nu le depărta.

16. Și ai numărat deprinderile mele, și nu-ți va scăpa nimic din păcatele mele.

17. Pecenluit-ai în săculeț fărădelegiile mele, și ai însemnat, tot ce fără de voie am greșit.

18. Și muntele căzând se prăbu-

20. 14, 15. 24. Ps. 37, 15; Plâng. 2, 5.

25. 1 Imp. 24, 15; 26, 20. 26. Ps. 24, 7.

27. 33, 11.

14. 1. Eccl. 2, 23; ps. 89, 9. 2. Isaia 40, 7.

4. Ps. 50, 6; 52, 4; Isaia 48, 8.

5. Pilde 20, 9; 3 Imp. 8, 46.

6. 7, 1, 2. 12. Ps. 101, 27.

15, 13, 22.

17. Pilde 5, 21.

șește, și piatra se învechește în locul său.

19. Apele au duminat pietre, și apele cele întinse au închegat lutul pământului, iar răbdarea omului o ai pierdut.

20. Întinsu-l-ai până la sfârșit, și s'a dus, mutat-ai fața lui, și l-ai trimis.

21. Și de au fost mulți filii lui, nu știe, și de au fost pușini nu știe.

22. Ci numai trupul lui l-a durut, și sufletul lui a plâns.

CA. 15.

Elifaz vrea să facă pre Iov fățarnic.

Și răspunzând Elifaz Temaniteanul, a zis:

2. Oare înțeleptul va vorbi cuvinte sumeșe, și pânțelele său se va umplea de vorbe goale.

3. Muștrând cu cuvinte, care nu se cuvînt, și cu cuvinte de care nici un folos nu este.

4. Au nu și tu ai depărtat frica, și cuvinte ca acestea ai rostit înaintea Domnului?

5. Vinovat ești cu cuvintele gurii tale, și n'ai ales cuvintele celor puternici.

6. Muștră-te-va gura ta, și nu eu, buzele tale vor măfuriși asupra ta.

7. Că ce este, au ești cel întâiu născut între oameni? Au mai înainte decât dealurile te-ai alcătuit?

8. Au rânduiala Domnului ai auzit? Au trebuință având Dumnezeu te-au luat pre tine sfeinic al lui? Și numai tu ai înțelepciunea?

9. Că ce știi tu, ce noi nu știm? Și ce pricepi tu, și noi nu pricepem?

10. Ci și bătrân și vechi este între noi, mai încărcat de zile decât tatăl tău.

11. Pușine bătai¹⁵ au luat pentru cele

ce ai păcătuît, preste seamă mult ai greșit.

12. Ce a îndrăznit inima ta? Sau ce au așteptat ochii tăi?

13. Că ai izbucnit mânia ta înaintea Domnului, și ai scos din gură cuvinte ca acestea?

14. Că cine fiind muritor va fi fără de prihană, sau cum va fi drept cel născut din femeie?

15. Dacă sfinților nu crede, și cerul nu este curat înaintea lui.

16. Cu cât mai vărios urât și necurat este omul care bea nedreptatea ca apa.

17. Voiu spune ție, ascultă-mă; cele ce am văzut, voiu povesti ție.

18. Cele ce au zis înțelepții, și n'au ascuns de către părinții lor.

19. Lor singuri s'au dat pământul, și nimenea de alt neam n'a venit preste ei.

20. Toată vieaja celui necredincios în grije este, iar celui puternic ani numărăși i s'au dat.

21. Și frica lui în urechile lui, când va gândi că este în pace, va veni lui pieire.

22. Nu crede, că se poate întoarce din întunec, că s'au dat în mâinile sabiei.

23. Și s'a rânduit spre hrană vulturilor, și a văzut întru sine, că rămâne spre cădere, și ziua cea întunecoasă pre el îl va acoperi.

24. Și nevoie și necaz îl va ținea pre el, ca un povățitor de oștire care stă în fruntea taberii, va cădea.

25. Că a ridicat mâinile înaintea Domnului și înaintea lui Dumnezeu atotfiitorul a stătuț improtivă.

26. Și a alergat înaintea lui cu ocară, cu cerbicea cea groasă a scutului său.

27. Că a acoperit fața sa cu seul său, și a făcut răzor preste coapse și lauda lui sudalma.

15. 7. Ps. 89, 2.

8. Ierem. 23, 18. 9. 13, 2.

10. Sirah 18, 9.

14. 3 Imp. 8, 46; ps. 13, 3.

21. Lev. 26, 17; Fi 2 Lege 28, 25; Pilde 28, 1.

28. Să măe în celăși pustii și să intre în case nelăcuite, iar cele ce au gătit ei, alții le vor căra.

29. Nu se va îmbogăși, nici vor rămâneă averile lui, nici va face umbră pământului.

30. Nici va scăpa de întunec, ci stălpărea lui o va usca vântul, și floarea ei va cădea.

31. Nu crează că va rămâneă, că deșertăciuni vor veni lui.

32. Trunchiul lui mai nainte de vreme se va strică, și ramul lui nu se va întări.

33. Se va cuiege ca și strugurul cel acru mai nainte de vreme, și va cădea ca floarea maslinului.

34. Că mărturia celui necredincios este moartea, și loc va arde casa celor ce iau daruri.

35. Și în pântece va zămisi dureri, și se vor naște lui deșarte, și pântecelul lui va găti vicleșug.

CAP. 16.

Iov dovedește nevinovăția sa.

Și răspunzând Iov, a zis:

2. Multe de acestea am auzit, mângăitori de rele sunteți toți.

3. Că ce este? Oare au vreo rânduială aceste vorbe în vânt? Sau ce te împinge a răspunde?

4. Și eu ca voi aș grăi, de ar fi pus sufletul vostru în locul sufletului meu, și eu v'aș grăi vouă cu-vinte, aș clăi capul ca și voi.

5. Și să fie tărie în gura mea, și nu voi întârziă a deschide buzele mele.

6. Că de voi grăi, nu mă va durea rana, și de voi tăcea, au mai puțin mă voi răni?

7. Iar acum irudit, m'ai făcut nebun, și istovit, te-ai pornit asupra mea.

8. Întru mărturie m'am făcut și

m'am ridicat împotriva celui ce minșește de mine, împotriva celui ce-mi răspunde în față.

9. Că mânia pornindu-se m'au oborât, scrâșnit-au asupra mea cu dinții, săgețile tiranilor preste mine au căzut.

10. Cu căutarea ochilor au năvălit, cu ascuțitul m'au lovit în genunchi, și odată au alergat asupra mea.

11. Că m'au dat Domnul în mâinile celor nedrepți, și la cel nelegiuit m'au aruncat.

12. În pace fiind m'au risipit, și apucându-mă de păr, m'au smuls, pusu-m'au ca un semn.

13. Incungiuratu-m'au cu lănci, care le-au aruncat în rărunchii mei, fără de milă au vărsat pre pământ fierea mea.

14. Oborîtu-m'a durere preste durere, alergat-au asupra mea cei puternici.

15. Sac au cusut preste pielea mea, și țărta mea în pământ s'a slins.

16. Pântecelul meu s'a opărit de plâns, și preste genele mele a venit umbra morții.

17. Că strâmb nimica nu eră în mâinile mele, și rugăciunea mea eră curată.

18. Pământul să nu acoperi sângele trupului meu, și să nu fie loc strigării mele.

19. Și acum iată în ceruri este martorul meu, și știutorul meu întru cei de sus.

20. Sosit-a rugăciunea mea la Domnul, și înaintea lui caută ochiul meu.

21. Și să fie mustrare omului înaintea Domnului, și fiului omului cu aproapele său.

22. Și anii ce-mi-mai sunt numărați trec, și voi merge pre calea, pre care nu mă voi mai întoarce.

16. 12. Plâng. Ier. 3, 12. 15. Ps. 43, 27.
18. Isaia 26, 21. 27. Isaia 45, 9; Rom. 9, 20.

CAP. 17.

Iov povestește mai departe ticăloșia sa.

Mă pierz de duh purtându-mă,
mă rog să mă îngroape, și nu
dobândesc.

2. Mă ostenesc rugându-mă, ce
voiu face? Streinii mi-au furat a-
verile.

3. Cine este acesta? Cu mâna
mea să fie legat.

4. Că ai ascuns inima lor de în-
țelepciune, pentru aceea nu-i vei
înălța pre ei.

5. Unel părți se vor vesti rele, și
ochii se scurg pentru fiu.

6. Și m'ai pus de poveste în nea-
muri, și de răs m'am făcut lor.

7. Că s'au întunecat de mânie o-
chii mei, încungiurat sunt tare de
către toți.

8. S'au mirat de această drepții,
și cel drept preste cel fărădelege să
se ridice.

9. Și să fie cel credincios calea
sa, și cel curat cu mâinile să ia
îndrăzneală.

10. Însă nu, ci toți vă întăriți și
veniți, dar nu volu afla întru voi a-
devăr.

11. Zilele mele degrab au trecut,
și s'au rupt încheiturile inimii mele.

12. Noaptea mi-a fost în loc de
zi, lumina s'a apropiat de fața în-
tunecului.

13. De voiu mai așteptă, iad casa
mea va fi, și în ceașă s'a așternut
mie așternutul.

14. Moartea o am chemat să-mi
fie tată, și putreziciunea să-mi fie
mumă și soră.

15. Unde dar încă mai este mie
nădejde? Au bunătățile mele le voi
vedea?

16. Au se vor pogori cu mine în

iad? Au cu toate odată în jărână
ne vom pogori?

CAP. 18.

*Valdat socotește pre Iov între cei
fărădelege.*

Și răspunzând Valdat Savhiteanul,
a zis:

2. Până când nu vei încetă? Taci
ca să grăim și noi.

3. Pentruce am făcut ca niște vite
înaintea ta?

4. Mânia ți-a făcut fie acestea,
că de vei muri tu, fi-va nelăcuit cel
de supt cer? Au surpă-se-vor muu-
ții din temelia lor?

5. Și lumina celor necredincioși
se va stinge, și nu le va străluci
lor flacăra.

6. Lumina lui întunec să fie în
lăcașul lui, și făclia cea de pre el
se va stinge.

7. Vâneze cei mai mici averile lui
și să răfăcească statul lui.

8. Puie-se piciorul lui în laț, și în
mreajă să se încurce.

9. Și să vie preste dânsul lafuri,
să se întărească preste el cei în-
setați.

10. Și să ascunză în pământ fu-
nia lui și cursa lui pre cărări.

11. Dureri să-l plarză pre el îm-
prejur, și mulți de pre lângă dâns-
ul să vie în strîmțorare mare.

12. Și căderea lui s'a gătit minu-
nată.

13. Să mănânce razimurile picioa-
relor lui.

14. Și cele frumoase ale lui să le
mănânce moartea.

15. Să se rumpă din lăcașul lui
sănătatea, și să vină preste el ne-
vole de vină împărătească.

16. Lăcul-vor în lăcașul său în
lipsa lui, rispi-se-vor cele frumoase
ale lui cu pucioasă.

17. 4. H 2 Lege 29, 4.

7. Ps. 21, 2; 68, 4; ps. 6, 8; și 30, 10.

18. 5. Ps. 36, 9; Pilde 13, 9; și 24, 20.

8. Ps. 7, 16. 15. Pilde 10, 25.

17. Rădăcinele lui se vor usca dedesupt, și deasupra va cădea secerișul lui.

18. Pomenirea lui să piară de pre pământ, și numele lui să nu fie în ulți.

19. Împingă-l pre el din lumină întru întunec, și din lume să-l mute pre el.

20. Și nu va fi cunoscut întru poporul său, nici se va mântui sup cer casa lui, ci întru ale lui vor vleju alții.

21. Preste el au suspinat cel de pre urmă, iar cei dințâlu s'au mirat.

22. Acestea sunt casele nedrepților, și acesta este locul celor ce nu știu pre Domnul.

CAP. 19.

Iov în ticăloșia sa se mângâie cu nădejdea învierii.

Și răspunzând Iov, a zis :

2. Până când necăjiși sufletul meu, și mă mahnîși cu cuvînte? Să știți numai, că Domnul m'au făcut pre mine așa.

3. Grățiți împotriva mea, și fără de rușine mă asupriți.

4. Dacă cu adevărat am greșit, a mea este greșeala; de am grăit cuvînte care nu se cuvenă, m'am înșelat grăind și nici la vreme.

5. Deci acum asupra mea vă măriți, și mă înfrunțați cu ocări.

6. Să știți că Domnul este, cel ce m'au turburat, și țăriia sa preste mine o au înălțat.

7. Iată îmi răd de ocară, și nu voi grăi, strigă-volu și nicăiri judecată nu este.

8. Împrejur sunt zidit, și nu voi trece, preste fașa mea a pus întunec.

9. Și m'au dezbrăcat de mărire, și au luat cununa din capul meu.

10. Ruftu-m'au împrejur, și m'am dus, și au tălat ca un copac nădejdea mea.

11. Cu urgie s'au pornit asupra mea, și m'au socotit pre mine ca pre un vrăjmaș.

12. Și tot odată au venit cetete lui spre mine, și căile mele le-au încunjurat pânditorii.

13. Frații mei s'au depărtat dela mine, și au voit mai mult a cunoaște pre cei streini decât pre mine.

14. Și prietenii mei nemilosivi s'au făcut, nu s'au apropiat de mine cel de aproape ai mei.

15. Și m'au uitat cel ce știau numele meu, vecinii casei și slujnicile; strein eram înaintea lor.

16. Pre sluga mea o am chemat, și n'a ascultat, și gura mea se rugă.

17. Și rugam pre femeia mea, și chemam cu blândețe pre fiilii iiloarelor mele.

18. Iar ei cu totul m'au părăsit, când eu mă scol, asupra mea grăesc.

19. Cei ce mă știau m'au urît, și pre carii i-am iubit, aceia s'au sculat asupra mea.

20. În pielea mea s'au topit cărnurile mele, și oasele mele în încheeturi se în.

21. Fle-vă milă de mine! Fle-vă milă de mine o prietenii! Că mâna Domnului este care s'a atins de mine.

22. Pentruce mă goniți ca și Domnul? Și de trupul meu nu vă săturați?

23. Că cine va da să se scrie graiurile mele, și să se pue în carte în veac?

24. Cu condelu de fier și de plumb, sau în pietre să se sape?

25. Că știu că veșnic este cel ce

19. 11. 13, 24; și 16, 9; Plâng. 2, 5.

12. 6, 4. 13. Ps. 37, 12.

15. Fac. 31, 15; ps. 68, 10.

18. 30, 1; ps. 40, 9.

20. Ps. 101, 6; Plâng. 4, 8. 22. Ps. 26, 3.

mă va risipi, și carele va scula pre pământ pielea mea, ce suferă aceasta.

26. Că dela Domnul mi s'au săvârșit acestea, care eu mi le știu.

27. Pe care ochiul meu le-a văzut, și nu altul, și toate s'au săvârșit în sânul meu.

28. Iar de veși zice, ce vom grăi împotriva lui, că rădăcina cuvântului vom afla într'însul?

29. Temeși-vă dar și voi de asupreaia, că mânie va veni preste cei fărădelege, și atunci vor cunoaște unde le este zverea lor.

CAP. 20.

Cuvântul lui Sofar că fericirea necredincioșilor este nestatornică.

Și răspunzând Sofar Mineul a zis:

2. Nu gândeam eu că tu așa vei răspunde împotriva, și nu înțelegi mai mult decât mine.

3. Învățătură de muștrare am auzit și duhul din priceperea mea răspunde.

4. Au doar acestea le știi încă de când s'a ivit om pre pământ?

5. Că veseliea celor necredincioși este cădere minunată, și bucuria celor fărădelege, pierzare.

6. De se vor suia în cer darurile lui, și de se va atinge de nori jertfa lui.

7. Când i se va părea, că este întemeiat, atunci de tot va pieri, și cei ce l-au știu pre el, vor zice: unde este?

8. Ca un vis ce a zburat, nu se va afla, și a pierit ca o nălucă de noaptea.

9. Ochii care a văzut, nu va mai vedea și nu-l va mai cunoaște pre el locul său.

10. Pre fiii lui îi va pierde cei mai

de jos, și mâinile lui se vor aprinde de dureri.

11. Oasele lui pline de tinerețe vor dormi cu dânsul în țărână.

12. De s'ar îndulci în gura lui răutatea, ascunde-o-va pre ea supt limba sa.

13. Nu se va îndură de ea, și nu o va părăsi pre ea, și o va aduna pre ea în mijlocul grumazului său.

14. Și nu va putea să-și ajute luiș, fiere de aspidă este în pântecelul lui.

15. Avuștea cu nedreptul adunată se va scoate din casa lui, scoate-o-va pre ea ingerul.

16. Veniu de balauri va suge, și să-l omoare pre el limba șarpelui.

17. Să nu vază mulgerea vitelor, nici strânsura mierii și a untului.

18. În zadar și în deșert s'a ostentat spre avușie, din care nu va gusta, ca ceva vătos ce nu se poate mesteca, nici înghiși.

19. Căci casele multor puicnici le-a stricat, și lăcașul i-a jefuit și nu l-a întărit.

20. Nu este mântuirea lui în avușii, și în poșta lui nu se va mântui.

21. Nu va fi rămasă din bucatele lui, pentru aceea nu vor înflori bunătațile lui.

22. Și când i se va părea că este plin, se va necăji și toată nevoia va veni preste el.

23. Deși va umplea cumva pântecelul său, trimite-va preste el iușimea mâniei, să verse preste dânsul dureri.

24. Și să nu scape din cătușa fierului, să-l cănească pre el săgeată de aramă.

25. Săgeată să treacă prin trupul lui, și stele să umble în lăcașurile lui, și frica vie preste el.

26. Și tot întunerecul să-l aco-

26. Ps. 16, 15.

20. 5. Ps. 37, 35. 8. Ps. 72, 19.

10. Ps. 108, 8; și 9.

15. Eccles. 5, 12. 17. 29, 6.

18. Ier. 12, 13.

pere pre el, mîncă-i-va pre el loc niestîns, și să spargă nemernicul casa lui.

27. Să descopere cerul lăărădelegile lui, și pămîntul să se scoale asupra lui.

28. Pierzarea să cuprinză casa lui până în sfârșit, ziua mîniei să vie preste el.

29. Aceasta este partea omului necredincios dela Domnul, și agonisita averilor lui dela cercetător.

CAP. 21.

*Iov răspunde improtiva lui
Sofar despre fericirea și pedeapsa
necredincioșilor.*

Și răspunzând Iov, a zis:

2. Ascultați, ascultați cuvintele mele, ca să nu fie mie dela voi așa mîngăiere.

3. Suferiți-mă și volu grăi, și apoi nu mă veți rade.

4. Că ce este? Au dela om este muștrarea mea? Sau pentruce să nu mă mîniu?

5. Căutînd ia mine vă mirați, puînd mîna pre obraz.

6. Că dacă-mi aduc aminte, mă turbur, și mă dor cărnurile mele.

7. Pentruce necredincioșii trăesc, îmbătrînesc și în avuție?

8. Sămînța lor după suflet, și fiii lor înaintea ochilor.

9. Casele lor sporesc, și trică nicări, și biciu dela Domnul nu este preste ei.

10. Vaca lor n'a născut crud înainte de vreme, n'a lepădat ce a avut în pîntece, și nu e stearpă.

11. Ei trăesc veșnic ca niște oi, și pruncii lor pe aproape saltă.

12. Luând alăută și chitară, se veselesc cu glas de cîntări.

13. Și a sfârșit întru bunăfăție viața lor, și în odihna iadului au dormit.

14. Și au zis Domnului, depărtează-te dela mine, că nu voesc să știu căile tale.

15. An doar destul este ca să slujim lui? Și ce folos că vom ieși înaintea lui?

16. Că în mîinile lor nu erau cele bune, iar lucrurile necredincioșilor nu le vedeau.

17. Încă și iumîna necredincioșilor se va sfînge, și surparea de tot va veni preste ei, și dureri din mînie va apucă pre el.

18. Și vor fi ca niște pleve înaintea vîntului, sau ca niște praf pre care îl spuiberă viforul.

19. Lipsi-va pre fii de averile lui, izbîndi-va asupra lui, și va cunoaște.

20. Vază ochii lui căderea sa, și dela Domnul să nu se mîntuiască.

21. Că ce-i este lui aminte de casa lui după dînsul, când numărul lunilor lui s'au înjumătățit?

22. Au nu este Domnul cel ce învață înțelegerea și știința? El judecă pre cei puternici.

23. Acesta va muri întru tîrîrea puterii sale, și de tot îmbelsugat și odihnit.

24. Și cele dinlăuntru ale lui pline de seu, și măduva lui se va vărsa.

25. Și acela moare de amărăciunea sufletului negustînd nici un bine.

26. Și toți asemenea pre pămînt vor dormi, și putreziciunea va acoperi pre ei.

27. Deci vă știu pre voi, că cu îndrăzneală stați improtiva mea.

28. Că ziceți: unde este casa boierului? Și unde este acoperemîntul lăcașurilor celor necredincioși?

29. Întrebați pre cei ce merg pre cale, și semnele lor nu le înstreinați.

30. Că pentru ziua pleririi se jine

15. Malachi 3, 14.

17. Pilde 13, 19; ps. 10, 6.

18. Ps. 1, 4; Isaia 17, 13.

19. Ps. 36, 28. 21. Isaia 51, 17, 22.

22. Rom. 11, 33. 24. Pilde 3, 8.

30. Pilde 16, 9.

cel rău, și la ziua urgiei se va aduce.

31. Cine va spune înaintea feșii lui calea lui, și pentru faptele lui cine-i va răsplăti?

32. Și el în groapă s'a dus, și în mormânt a dăinuit.

33. Indulcitu-s'au lui pietrele pârului, și tot omul va merge după dânsul, și înaintea lui nenumărași.

34. Cum dar mă mângăești îndeșeri? Și cum voiui lăcea eu înaintea voastră ceva?

CAP. 22.

Elifaz se îndoiește iarăși de evlavie lui Iov.

Și răspunzând Elifaz Temaniteanul a zis:

2. Au nu Domnul este cel ce învață înțelegerea și știința?

3. Că ce iolosește Domnului de ai fost tu întru lucruri fără de prihană? Sau ce câștig de vei fi drept în calea ta?

4. Sau băgându-te în seamă muștră-te-va, și va veni cu tine la judecată?

5. Au nu este multă răutatea ta? Și nenumărate sunt păcatele tale?

6. Că ai zălogit pre frații tăi pre nedrept, și ai luat îmbrăcămintea celor goli.

7. Și cu apă n'ai adăpat pre cei setoși, și pre cei flămânzi i-ai lipsit de pâine.

8. Și ai căutat în fețele unora, și ai culcat pre cei săraci la pământ.

9. Și pre văduve le-ai scos afară deșarte, și pre sărmani i-ai necăjit.

10. Pentru aceea te-au încununat curse, și degrab te-a apucat războiu groaznic.

11. Lumina ți s'a întors întru întunec, și dormind tu, te-a acoperit apa.

12. Au cel ce lăcuște întru cele înalte, nu privește? Pre cei ce se purtau cu semeție i-au smerit.

13. Și ai zis: ce au cunoscut cel tare? Au prin negură judecă?

14. Nor este ascunderea lui, și nu se va vedea, și împrejurul cerului umblă.

15. Au păzi-vei calea cea veche pre care au călcat bărbații cei nedrepți?

16. Cari au fost luați înainte de vreme, rfu curgător temelile lor.

17. Care zic: ce va face nouă Domnul? Sau ce va aduce nouă Atotfiiitorul?

18. El au umplut casele lor de bunălăși, și sfatul celor necredincioși departe este dela dânsul.

19. Văzând drepții au răs, și cel fără de prihană l-au bașjocorit pre ei.

20. Au n'a pierit starea lor? Și rămășița ior o va mânca focul.

21. Fii vârtos, de vei răbdă și după aceea, roada ta va fi întru bunălăși.

22. Primește din gura lui poruncă, și pune graiurile lui în inima ta.

23. Iar de te vei întoarce, și te vei smeri înaintea Domnului, și vei depărta din lăcașul tău ce nu este drept,

24. Va pune piatră scumpă ca pulberea și olitul ca piatra pârului.

25. Fi-va ție cel Atotfiiitor ajutor de către vrăjmași, și te va face curat ca argintul cel lămurit în foc.

26. După aceea vei îndrăzni înaintea Domnului, căutând la cer vesel.

27. Și când te vei ruga, te va ascultă, și va da ție ca să-ți plinești făgăduințele tale.

28. Și va rândui ție iarăși lăcuința dreptății, și în căile tale va fi lumină.

29. Că te-ai smerit pre tine, și va zice: semeșitu-s'au, dar pre cel cu ochii plecați va mântui.

30. Izbăvî-va pre cel nevinovat, și tu te mântuește întru curăția mîinilor tale.

CAP. 23.

*Iov mărturisește curățenia
cugelului său și se lasă la judecata
lui Dumnezeu.*

Și răspunzând Iov, a zis:

2. Știu că din mîna mea muștrarea mea este, și mîna lui s'a îngreuiat spre suspinul meu.

3. Oare cine m'ar învăța, ca să-l aflu pre el, și să viu la sfârșit?

4. Zice-voi mie judecată, și gura mea voi umplea de muștrări.

5. Și voi cunoaște cuvintele, care mi le va grăi, și voi simți ce-mi va spune.

6. Și de va veni asupra mea cu virtuile multă, apoi cu pușine nu mă va înfricoșa.

7. Că la el este adevărul, și va scoale la sfârșit judecata mea.

8. Că de voi merge înțaiu, nu mai sunt; iar de cele de pre urmă, ce știu?

9. La stînga de va apucă, nu-l voi prinde, de se va întoarce la dreapta, nu-l voi vedea.

10. Că știe acum calea mea, alesu-m'au ca aurul.

11. Și voi merge întru poruncile lui, că am păzit căile lui, și nu mă voi abate.

12. Dela poruncile lui nu mă voi depărta și în sânul meu am ascuns graiurile lui.

13. Iar de a judecat el așa, cine este care va stă lui împotrivă? Că ce au vrut el, au și făcut.

14. Pentru aceea am năzuit la el, și dojenit fiind, m'am îngrijat de el.

15. Pentru aceasta dela fața lui voi grăbi, voi socoti, și mă voi înfricoșa de el.

16. Și Domnul au mulat inima mea, și Atoșfiitorul au sârguit spre mine.

17. Că n'am știut, că va veni mie întunec, și fața mea o a acoperit negură.

CAP. 24.

Despre rânduiala lui Dumnezeu cea ascunsă, dar dreaptă, pentru nefericirea celor drești și fericirea celor păcătoși.

Pentruce vremiile nu sunt ascunse de Domnul ca cei necredincioși să nu vadă zilele Lui.

2. Hotarul au mutat, furna cu păstorul au jefuit.

3. Asinul săracului au luat, și vaca văduvei o au zălogit.

4. Abătut-au pre cei neputincioși dela calea cea dreaptă, și cei blânzi ai pămîntului împreună s'au ascuns.

5. Și au năvălit ca niște asini în țarină asupra mea, ieșind după obicelul lor, luând fiecare pâine pentru fiii săi.

6. Mai înainte de vreme au secerat țarina, nu a sa, cei neputincioși au lucrat viile celor necredincioși fără plată și fără mâncare.

7. Și pre mulți goi i-au făcut să doarmă fără haine, și îmbrăcămintea sufletului lor o au luat.

8. De roua munților se umezesc; neavînd acoperemînt, cu piatră s'au învelit.

9. Răpit-au dela țasă pre cel sărman, și pre cel căzut l-au smerit.

10. Și pre cei goi i-au adormit cu strîmbătate, și pâinea celor flămânzi au luat.

11. În strîmiori cu strîmbătate

24. 1. Ps. 36, 1, 2, 34, 35, 36.

2. A 2 Lege 19, 14. 4. Pilde 28, 27, 28.

7. Lev. 19, 13. 10 Lev. 19, 13.

29. Pilde 29, 23. 30. Ierem. 5, 1.

23. 10. 1 Petr. 1, 7.

au pândit, și calea dreptilor n'au știut,

12. Cari din cetate și din casele sale au fost scoși, și sufletul pruncilor au suspinat tare, și ei pentru ce nu i-au cercetat pre aceștia cât au fost ei pre pământ?

13. Pre pământ fiind ei, n'au cunoscut, nici au știut calea dreptății, nici pre cărările lor n'au umblat.

14. Și cunoscând lucrurile lor, datu-i-au pre ei întru întunec, și noaptea va fi ca un fur.

15. Și ochiul preacurvarului păzește întunerecul, zicând: nu mă va lua aminte ochii, și-și ascunde fața.

16. Săpat-a întru întunec casă, ziua s'a ascuns pre sine, n'a cunoscut lumina.

17. Că dimineața lor umbră de moarte, că va cunoaște turburările umbrei morții.

18. Mai ușor este decât fața apei, blesteme-se partea lor pre pământ, și să se vadă oasele lor pre pământ uscate.

19. Că din sânul săracilor au răpit.

20. După aceea s'a pomenit păcatul lor, și ca o ceață de rouă nevăzută s'a făcut, să se dea lui după cum a lucrat, și să se zdrobească tot cel nedrept ca lemnul cel fără de vindecare.

21. Că cei sterpe nu i-au făcut bine, și pre femeia săracă n'au miluit.

22. Și cu mânie au surpat pre cei nepufincioși, sculat-u-s'au, dar nu va crede asupra vieții sale.

23. Când se va bolnăvi, să nu nădăjduiască sănătate, ci va cădea în boală.

24. Că la mulți rău a făcut înălțarea lui, și s'au veșejit ca și nalba la arșiță, sau ca un spic uscat, care de sineș cade.

25. Iar de nu este așa, cine este cel ce zice, că minciuni grăesc eu? Și va socosi întru nimic cuvintele mele.

CAP. 25.

Înaintea lui Dumnezeu, toți oamenii sunt păcătoși.

Și răspunzând Valdat Savhiteanul, a zis:

2. Ce este dar? Incepătorla sau Irica este dela cel ce face totul întru cele înalte.

3. Că au socotește cineva, că va fi îngăduire tâlharilor? Și asupra cui nu vor veni pândiri dela el?

4. Că cum va fi drept muritorul înaintea Domnului, sau cum se va curăți cel născut din femele?

5. De va porunci lunii, nu va lumina, și stelele nu sunt curate înaintea lui.

6. Cu cât mai mult omul, că este putreziclune și fiul omului vierme.

CAP. 26.

Iov laudă puterea lui Dumnezeu mai pre sus decât Valdat.

Și răspunzând Iov, a zis:

2. De cine te apropii, sau pre cine vrei să ajuși? Au doar pre cel ce are țările multă, și pre cel ce are braț puternic?

3. Cui ai dat stat? Au nu celui ce are foarte înțelepciunea?

4. Pre care urmezi? Au nu pre cel ce are virtute foarte mare? Cui ai spus cuvinte? Și suflarea, care iese din tine, a cui este?

5. Au doar uriașii se vor chinul supți ape, și cel ce lăcuiesc cu ei acolo?

6. Gol este iadul înaintea lui, și nu este învățtură pierzării.

13. Rom. 2, 4. 15. Ps. 63, 5; Pilde 7, 7, 8, 9.

16. Ioan 3, 19, 20.

18. Ps. 57, 7; ps. 10, 6.

24. 22, 20.

25. 6. Ps. 21, 6.

26. 6. Ps. 138, 10, 11; Evr. 4, 13; Pilde 15, 11.

7. Cel ce înfînde miazănoaptea pre nîmic, și spînzură pămîntul pre nîmic.

8. Cel ce leagă apa în norii săi, și n'a rourat norul de desuptul său.

9. Cel ce acopere fața scaunului, și înfînde preste el norul său.

10. Hotar a pus preste fața apei, până unde se mărginește lumina cu întunerecul.

11. Stîlpîi cerului s'au cutremurat și s'au spăimîntat de certarea lui.

12. Cu vîrîteea a potolit marea, și cu știința a liniștit valurile.

13. Și încuețorile cerului se tem de el, și cu porunca au omorît pre șarpele cel viclean.

14. Iată acestea sunt părțile căii lui, și pușin vom auzi din cuvîntul lui, și puterea trîznelului, cine știe cînd o va face?

CAP. 27.

Iov apărînd nevinovăția sa, pune față în față pre cei curioși cu fățarnicii.

Și adăogînd Iov, a grăit în pildă zicînd:

2. Viu este Dumnezeu, care așa m'au judecat, și Atoșîitorul cel ce au amărît sufletul meu.

3. Că până va fi în mine suflet și duh Dumnezeesc în nările mele,

4. Nu vor grăi buzele mele fără-delege, nici sufletul meu va cugetă nedreptăți.

5. Să nu fie, ca să vă zic eu pre voi drepți, până cînd voi muri, că nu voi depărtă dela mine nerăutatea mea.

6. Și la dreptate luînd aminte nu voi încetă, că nu știu să fi făcut ceva fără de cuviință.

7. Ci să nu fie vrăjmașii ca surparea celor necredincioși, și cei ce

se ridică asupra mea ca pierirea celor fără-delege.

8. Și ce nădejde este celui necredincios? Că așteaptă și nădăjduște spre Domnul, au doară mîntuise-va?

9. Au ascultă-va Dumnezeu rugăciunea lui? Sau nevoie va veni lui?

10. Au are vre-o îndrăzneală înaintea lui? Sau cînd îl va chema el, îl va ascultă?

11. Deci voi spune vouă ce este în mîna Domnului, cele ce sunt la Atoșîitorul nu voi minși.

12. Iată ioși știți, că deșarte spre deșarte adăogeți.

13. Această este partea omului necredincios dela Domnul, și agonișea celor puternici va veni dela Atoșîitorul preste el.

14. Și de vor fi mulți fiii lor, spre junghiere vor fi, și de vor ajunge să se facă bărbați, vor cerși.

15. Și cel ce sunt pre lângă el, cu moarte vor muri, și văduvele lor nimenea nu le va milui.

16. Și de va adună ca pămînt argintul, și ca lut va găsi aurul,

17. Acestea toate drepți le vor moșteni, cei adevărați vor țineă banti lui.

18. Și va fi casa lui ca moliile și ca păianjenul.

19. Bogatul va adormi, și nu va mai adaoge, ochii săi a deschiș, și nu este.

20. Incunjura-l-vor pre el ca apa durerile, și noaptea îl va răpi pre el ceața.

21. Și-l va luă pre el arsura, și se va duce, și-l va vîntură pre el din iocul lui.

22. Și va aruncă preste el, și nu-i va fi milă, din mîna lui cu fuga va scăpă.

23. Plesni-vor preste el mîinile sale, și-l va suflă pre el din locul lui.

7. Ps. 94, 4. 9. Ps. 103, 3, 4.

10. Ps. 32, 7. 12. Isaia 51, 15.

13. Ps. 32, 6

27. 4. Lev. 19, 16; ps. 14, 2.

8. Pilde 1, 28; Mat. 16, 26. 9. Ioan 9, 31.

14. Osie 9, 14. 17. Pilde 13, 22; Eccles. 2, 26.

19. Psalm 45, 18.

CAP. 28.

Isvorul înțelepciunii.

Că este loc argintului unde se face, și este loc aurului unde se lămurește.

2. Că fierul din pământ se face, și arama ca piatra se cioplește.

3. Rânduială a pus înfunerecului, și socotește sfârșitul a toate, chiar piatra din înfunec și din umbra morții.

4. Ruperea pârului este din nisip, iar cei ce uită calea cea dreaptă au slăbit, și din oameni s'au abătut.

5. Pământul din care a ieșit pâine, s'a strămutat dedesupt ca focul.

6. În pietrele lui locul Săpîrului, și lutul lui aurul.

7. Cărarea aceasta nu o a cunoscut pasărea, și nu o a văzut ochiul vulturului,

8. Și nu o au călcat fiii mândrilor, nici o a trecut leul.

9. În piatră colțoroasă a înțins mâna sa, și a sfărâmat-o dezlăcănând munții.

10. Vârtejurile rîurilor au rupt, și tot ce este scump a văzut ochiul meu.

11. Și adâncurile rîurilor au descoperit, și au arătat puterea sa la lumină.

12. Și înțelepciunea unde s'a aflat? Și care este locul științei?

13. N'a văzut om calea ei, nici s'a găsit întru oameni.

14. Adâncul a zis: nu este întru mine, și marea a zis: nu este cu mine.

15. Nu se va da aurul închis pentru ea, și nu va stă argint de schimbarea ei.

16. Nu va fi mai pre jos decât aurul oliv, unieul scump și Săpîrul.

17. Nu se va potrivi cu ea aurul și cristalul, nici se schimbă pe vase de aur.

18. Ramol și Gavis, nu se vor pomeni; că trage înțelepciunea mai mult decât mărgăritarul.

19. Nu se va potrivi cu ea piatra topazion din Etiopia, nu va fi mai pre jos decât aurul cel curat.

20. Și înțelepciunea de unde s'a aflat? Și care este locul priceperii?

21. Ascunsă este de tot omul, și de pasările cerului este ascunsă.

22. Pierzarea și moartea au zis: am auzit mărirea ei.

23. Dumnezeu bine au înțărît calea ei, și știe locul ei.

24. Că el vede pre tot cel de sup cer, și știe toate cele de pre pământ câte au făcut.

25. El au pus cumpăna vânturilor și măsurile apei.

26. El au pus lege ploii și calea fulgerului și a trăsnetului.

27. Atunci o a văzut pre ea și o a spus pre ea, gălîu-au și o a cercetat.

28. Și a zis omului: iată frica lui Dumnezeu este înțelepciunea, iar a se feri de rele, este știința.

CAP. 29.

Iov amintește fericirea sa.

Și Iov a adaos a grăi în pilde zicând:

2. Cine mă va pune în lunile zilelor celor mai dinainte, în care mă păzeă Dumnezeu?

3. Când străluceă lumina lui preste capul meu, și cu lumina lui umblam întru înfunec.

4. Cum eram în căile tinereții mele, când Dumnezeu cercetă casa mea.

5. Când eram bogat foarte, și împrejurul meu slugile mele.

6. Când curgeă pre căile mele unt, și munții mei izvorau lapte.

24. Ps. 32, 13; ps. 13, 2.

25. Pilde 8, 29. 27. A 2 Lege 4, 6.

28. Ps. 110, 10.

29. 6. A 2 Lege 32, 13; Isaia 58, 14

7. Când ieșam dimineața în cetate și în uiiță, și se puneă mie scaun.

8. Când mă vedeau cei fineri, se ascundeau, iar cei băfrâni toți se sculau.

9. Și boierii încetau a grăi puind degetul la gură.

10. Și cei ce auzeau mă fericeau, și limba lor se lipea de gâflejul lor.

11. Cu urechile auzeau și mă fericeau, și ochiul văzându-mă se întorcea.

12. Că am mântuit pre cel sărac din mâna celui puternic, și sarmă-nului care nu avea ajutor, am ajutat.

13. Binecuvântarea celui ce eră să piară, preste mine venea, și gura văduvil m'a binecuvântat.

14. Și cu dreptatea mă îmbrăcam, și mă înveleam cu judecata, ca cu o haină.

15. Ochiu eram orbilor și picior șchiopilor.

16. Eu eram tată celor neputincioși, și judecata care n'o am știut, o am cercat.

17. Și am zdrobit măselele celor nedrepți, din dinții lor am scos prada.

18. Și am zis: voi înaintă în vârstă ca fulpina de finic, multă vreme voi trăi.

19. Rădăcina mea s'a întins pre apă, și roua va rămâne în secerișul meu.

20. Mărirea mea se înnoia în mine și arcu meu în mâna mea se întărea.

21. Pre mine auzindu-mă luau aminte, și la sfatul meu făceau.

22. La cuvintele mele nu adăogau, ci se bucurau, când le grăiam lor.

23. Precum pământul cel însetoșat așteaptă ploaia, așa aceștia așteptau graiul meu.

24. De râdeam către ei, nu cre-

deau, și lumina feșii mele nu slăbea.

25. Dacă voiam a merge cu ei, ședeam în frunte, și locuiam ca un împărat încunjurat de voinici, ca cel ce mângâiam pre cei supărați.

CAP. 30.

Iov plânge nenorocirea lui.

Iar acum mă batjocoresc cei mai fineri, acum mă dojenesc acei pre ai căroră părinți nu-i băgam în seamă și nu-i socoteam vrednici să-i pui cu câinii vitelor mele.

2. Și țaria mâinilor lor eră ca o nimica înaintea mea, pentru ei au pierit sfârșitul.

3. Cei ce se luptau cu lipsa și cu foamea, cei ce fugeau în locuri fără de apă, ieri necăjiți și chinuși,

4. Cei ce rodeau coaja copacilor, și rădăcina buruenilor eră hrana lor.

5. Cei necinstiți și lepădați și lipșiți de tot binele, care și rădăcinile lemnului le rodeau de foame mare, s'au sculat asupra mea furi.

6. A căroră casele erau peșteri de pietre.

7. În mijlocul locurilor celor ce răsunau strigau, și supți uscături sălbatece petreceau.

8. Fiii celor fără de minte și necinstiți, a căroră numele și mărirea au pierit de pre pământ.

9. Iar acum eu sunt batjocură lor, și mă jîn de poveste.

10. Și m'au urât depărtându-se de parie, și asupra feșii mele au scuipat.

11. Că deschizând tulpă sa m'au chinut, și au lăsat frâu înaintea mea.

12. Odrasle s'au scuipat deadreapta mea, întins-au picioarele lor, și au făcut preste mine cale de pierzare.

13. Băfutu-s'au cărările mele, că m'au desbrăcat de veșmântul meu.

14. Cu săgețile lui m'au săgetat, și face cu mine cum îi este voia, întru dureri m'am frământat.

15. Întorcu-mi-se durerile, dusu-s'a ca un vânt nădejdea mea, și ca un nor mântuirea mea.

16. Și acum îmi iese sufletul, și mă țin pre mine zilele durerilor.

17. Noaptea oasele mi se sfărâmă și vinele mi se desfac.

18. Cu multă lărie se apucă de halna mea, ca gulețul cămășii mă cuprind pre mine.

19. Socotitu-m'ai pre mine ca pre pământ, și în jărână partea mea.

20. Strigați-am către tine, și nu mă ascuți, stătuți-am și nu m'ai socotit.

21. Și s'a suit preste mine fără de milă, cu mână tare m'ai bătut.

22. Și m'ai încunjurat cu dureri și m'ai lepădat dela mântuirea mea.

23. Că știu că moartea mă v'a surpă, căci casa atotmuritorul este pământul.

24. Și oi de ași putea pre mine să mă omor, sau să rog pre altul, ca să facă mie aceasta.

25. Iar eu preste toți neputinciosul am plâns, suspinați-am când am văzut om în nevoie.

26. Și când așteptam eu bunătați, iată m'au ajuns mai multe zile de răutăți.

27. Inima mea s'a înfierbântat, și nu va tăcea, apucați-m'au zilele sărăcii.

28. Suspinând am mers fără de frâu, și am stătuți întru adunare strigând.

29. Și m'am făcut frate siriniilor și prieten strușilor.

30. Pielea mea și oasele mele s'au negrit foarte, de arsură.

31. Și s'a întors în jale chitara mea, și cântarea mea în plâns.

CAP. 31.

Vieța cea curată a lui Iov.

Legătură am făcut cu ochii mei, și nu voi căuta spre fecioară.

2. Și ce mi-au împărșit Dumnezeu de sus? Și ce am moștenit din cele înalte?

3. Vai! Pierire este celui nedrept, și înstreinare celor ce fac fărădelege.

4. Au nu va vedea el calea mea și toate cărările mele va număra?

5. Și de am umblat cu bașjocoritorii, sau de s'a grăbit piciorul meu spre vicleșug.

6. Că am stat în cumpănă dreaptă, și au văzut Domnul nerăutatea mea.

7. De s'a abătut piciorul meu din cale, și de a urmat ochiul lui inima mea, și de m'am atins cu mâinile mele de daruri,

8. Să seamăn, și alții să mănânce, și fără de rădăcină să fiu pre pământ!

9. Sau de s'a plecat inima mea la femeia altui bărbat sau de am pândit la ușile ei,

10. Să placă și femeia mea altuia, și fiii mei să se smerească.

11. Că iușimea mâinii este neînfrânată a pangării femeia altuia.

12. Că foc arzător este în toate zilele, și la care vine, din rădăcină îl pierde.

13. Sau de n'am băgat în seamă judecata slugii sau a slujniciei mele, când s'au judecat la mine.

14. Că ce volu face când mă va cerceta Domnul? Și când va fi întrebare, ce volu răspunde?

15. Ce este? Au nu precum eu am fost în pântece, și ei au fost? Și asemenea am fost în pântece.

16. Pre cei neputincioși, cari a-

14. Ps. 34, 15. 23. Evr. 9, 27.

25. Rom. 12, 15.

30. Plâng. 4, 2.

31. 3. Isaia 1, 28. 4. Pilde 5, 21.

5. Ps. 25, 4; și 1, 1. 9. Pilde 7, 8, 9.

12. Pilde 6, 26. 15. Pilde 14, 32.

16. Isaia 10, 2.

veau lipsă, nu i-am înșelat și ochiul văduvii n'am lăsat.

17. De am mâncat pâinea mea singur și n'am dat și celui sărac dintr'însa.

18. Că din tinerețile mele am hrănit ca un pârînt, și din pînțele maicei mele am povățuit.

19. Sau de am trecut pre cel gol, care pierce, și nu l-am îmbrăcat.

20. Și cei neputincioși de nu m'au binecuvîntat, și din tundera mieilor mei s'au încălzit umerii lor.

21. De am ridicat asupra săracului mîna cu uădejde, că mult ajutor îmi este mie.

22. Să se despartă umărul meu din încheetură, și brațul meu din cot să se zdrobească.

23. Că frica Domnului m'a stăpînit, și de povara lui nu voi suferi.

24. De am socotit aurul puterea mea, sau de am nădăjduit în piață scumpă,

25. Sau de m'am bucurat cînd mi s'a făcut avuție multă și cînd am pus mîna pre cele fără număr.

26. Au doar nu vedeau eu cum soarele, strălucitor lipsește, și luna scade, că nu este într'însele lumină,

27. Și de s'a înșelat pre ascuns inima mea, ca să pun mîna mea pre gura mea, și să o sărui.

28. Și aceasta să mi se socotească, cea mai mare fărădelege, că am minșit înaintea Domnului celui înalt.

29. De m'am bucurat de căderea neprietenilor mei, și de a zis inima mea bine, bine.

30. Să auză urechea mea blestemul meu, și să liu de ocară în poporul meu, defăimat.

31. Și de au zis de multe ori slujnicie mele, cine ne-ar da nouă din

cărnurile lui să ne săturăm, fiind eu foarte bun.

32. Și alară nu mînea strein, și ușa mea la tot cel ce venea, se deschidea.

33. Și de am păcăluit fără de voie și am ascuns păcatul meu.

34. Că nu m'am rușinat de multă mulțimea gloatei, ca să nu mărturisesc înaintea lor.

35. Și de am lăsat pre cei neputincioși să iasă din ușa mea cu sînul deșert de nu mă temeau.

36. Cine-mi va da auzitor? Și de nu m'am temut de mîna Domnului, și scrisoarea care aveam asupra cuivă, pre umere puind-o ca o cunună, o citeam.

37. Și o rupeam sau o dam înapoi, nimic luând dela datornic.

38. De a suspinat pămîntul vre odinioară asupra mea, sau de au plâns răzorele lui împreună.

39. Sau de am mâncat vraga lui singur fără de preț, și de am înșelat sufletul Domnului pămîntului întristându-l.

40. În loc de grâu să-mi răsară urzică, și în loc de orz spini, și a înecat Iov a grăi.

CAP. 32.

Eliu se mînie pentru tăcerea prietenilor lui Iov.

Si au înecat și cei trei prieteni a mai grăi împotriva lui Iov, că eră Iov drept înaintea lor.

2. Și s'a mîniea Eliu al lui Varahiil Vuziteanul din neamul lui Ram din țara Avsitidii, și s'a mîniea pre Iov foarte, căci se adeverea pre sine drept înaintea Domnului.

3. Și asupra celor trei prieteni s'a mîniea foarte, pentru că n'au putut să răspundă împotriva lui Iov, și tot l-a socotit a fi necredincios.

20. Mat. 25, 43, 44.

21. Ps. 126, 6; Pilde 22, 22.

24. Marc. 10, 24.

29. Pilde 24, 17.

4. Și Eliu aștepta să răspundă ei lui Iov, pentru că erau mai bătrâni de zile decât el.

5. Și a văzut Eliu că nu este răspuns în gura celor trei bărbați, și s'a mântea foarte.

6. Și răspunzând Eliu al lui Varahiil Vuziteanul, a zis: fiindcă eu sunt mai tânăr cu anii, iar voi sunteți mai bătrâni, pentru aceea am tăcut temându-mă a vă spune vouă știința mea.

7. Și am zis, nu este vremea, ceea ce grăește, cei de mulți ani știu înțelepciunea.

8. Ci duh este în oameni, și suflarea Atotșilor este ceea ce învață.

9. Nu cei cu ani mulți sunt înțelepți, nici cei bătrâni știu judecata.

10. Pentru aceea am zis: ascultăți-mă, și voi spune vouă cele ce știu.

11. Băgați în urechi graiurile mele, că voi grăi de veți ascultă; până când vă priciți cu cuvintele?

12. Și până gândeam că veți zice ceva, socoteam; dar iată nu este cine din voi să poată muștra pre Iov, și să răspundă cuvintelor lui.

13. Ca să nu ziceți aflat-am înțelepciunea, alăturându-ne Domnului.

14. Și v'ați întors la omul ăsta a grăi cuvinte ca acestea.

15. S'au spăimântat, n'au răspuns mai mult, le lipsesc cuvintele.

16. Am așteptat și n'am grăit, că au încetat, și n'au răspuns; voi să răspund și eu în parte.

17. Și răspunzând Eliu, a zis: lărași voi grăi.

18. Că plin sunt de cuvinte, că mă îmboldește duhul inimii mele.

19. Și inima mea este ca un foale legat plin de must ce fierbe. sau ca un foale de aramă ce suflă.

20. Grăi-volu ca să mă odihnesc, deschizând buzele.

21. Că de om nu mă voi rușina, și de muritori nu mă sflesc.

22. Că nu știu a căuta în față, iar de nu, și pre mine viermii să mă mănânce.

CAP. 33.

Eliu apără dreptatea lui Dumnezeu.

Ascultă o Iov cuvintele mele, și bagă în urechi graiul meu.

2. Că iată am deschis gura mea, și a grăit limba mea.

3. Curată este inima mea întru cuvinte, și priceperea buzelor mele curate va gândi.

4. Duhul cel dumnezeesc este, cel ce m'au făcut pre mine, și suflarea Atotșilor este ceea ce mă învață pre mine.

5. De poți dă-mi răspuns la acestea, așteaptă, caută la mine și eu la tine.

6. Din lut ești tu făcut ca și mine, dintr'același amândoi suntem făcuți.

7. Să nu te îngrozească frica mea, nici mâna mea grea să fie preste tine.

8. Că ai grăit întru urechile mele, glasul cuvintelor tale am auzit că ai zis:

9. Curat sunt eu, și n'am păcătuit, fără de prihană sunt, n'am făcut fărădelege.

10. Și a aflat asupra mea ponos, și mă socotește ca pre un vrăjmaș.

11. Și a pus în lemn piciorul meu, și au păzit toate căile mele.

12. Cum dar zici, drept sunt, și nu m'au ascultat? Că veșnic este cel deasupra pământurilor.

13. Și zici, pentru că n'au ascultat tot cuvântul dreptății mele.

14. Că odată va grăi Domnul, și a doua oară;

15. Prin vis sau prin vedere de noapte, sau ca și când cade groaznică frică preste oameni, când sunt adormiți pre pat.

16. Atunci descopere mințea oamenilor, cu chipuri de frică ca acestea fi înfricoșează pre ei.

17. Ca să înțoarcă pre om dela strâmbătate, și trupul lui să-l mântuiască de cădere.

18. Și sufletul lui să-l scoajă de la moarte, și să nu cază el în răsbolu.

19. Și iar îl va certă pre el cu boală pre pat, și amorțește mulțimea oaselor lui.

20. Și toată mâncarea de grâu nu o va primi, iar sufletul lui mâncare pofteste.

21. Până ce vor putrezi cărnuriile lui, și se vor vedea oasele lui goale.

22. Și se apropie de moarte sufletul lui, și vieașa lui de iad.

23. De vor fi o mie de îngeri, aducători de moarte, nici unul dintre ei nu-l va răni pre el, de va cugea cu inima să se întoarcă către Domnul, și va spune omului păcatul lui, și fărădelegea lui o va arăta.

24. Va sprijini să nu cază în moarte, și va înfineri trupul lui ca spoiala pre perete, și oasele lui le va umplea de măduvă.

25. Și va muiă carnea lui ca a unui prunc, și-l va lămădui pre el, și-l va face bărbat între oameni.

26. Și se va rugă către Domnul, și-l va ascultă, și va intra cu față lină cu mărturisire, și va da oamenilor dreptate.

27. Și apoi atunci se va vinovăși omul pre sine, zicând că acestea am făcut și nu m'au pedepsit cu bălăi vrednice de păcatele, care le-am făcut.

28. Mântuește sufletul meu, ca să

nu vie întru stricăciune, și vieașa mea să vază lumină.

29. Iați acestea toate trei căi le lucrează cel puternic cu omul.

30. Și au izbăvit sufletul meu de moarte, că vieașa mea întru lumină va lăudă pre el.

31. Bagă în urechi Iov și mă ascultă, amuțește și eu voui grăi.

32. De ai cuvinte, răspunde mie, grăește, că-mi este voia să te îndreptezi tu.

33. Iar de nu, ascultă-mă tu, faci, și te volu învăța pre tine înțelepciunea.

CAP. 34.

Eliu înfruntă pre Iov.

Și răspunzând Eliu, a zis:

2. Ascultați-mă înțelepților, cei ce aveți știință băgați în urechi.

3. Că urechea ispitește cuvintele, și gâtlejul gustă bucatele.

4. Să ne judecăm noi înșine, ca să cunoaștem între noi ce este bun.

5. Că a zis Iov: drept sunt, Domnul au schimbat judecata mea.

6. Domnul au mințit în judecată, silnică este săgeata mea fără de strâmbătate.

7. Cine este om ca Iov? Care bea băl jocura ca apa.

8. Care nici a păcătuit, nici a făcut fărădelege, nici s'a însoțit cu cei ce lucrează fărădelege, ca să umble cu cei necredincioși.

9. Să nu zici: că nu va fi cercetare omului, și cercetarea lui dela Domnul.

10. Pentru aceea cei cu inimă înțelegătoare ascultați-mă, să nu-mi fie mie înaintea Domnului a face păgânătate și înaintea Atotștitorului a turbura dreptatea.

11. Că răsplătește omului după

cum face fiecare dintru ei, și în cărarea omului afiă-va pre el.

12. Au socotești că Domnul fără de cale face? Sau cum că Atoșitorul cel ce au făcut pământul va încurcă judecata?

13. Și cine este cel ce au făcut pământul, și toate cele ce sunt într'însul?

14. Că de va vrea să oprească, și Duhul să-l fie la sine.

15. Tot trupul va muri deodată, că tot pământeanul în pământ va merge, de unde s'a și zidit.

16. Iar de nu pricepi, ascultă acestea, bagă în urechi glasul cuvintelor.

17. Vezi tu pre cel ce uraște fără-delegea, și pierde pre cei răi, că este veșnic drept.

18. Necredincios este cel ce zice împăratului, fără-delege faci, prea necredincios boierilor.

19. Care nu se rușinează de fața celui cinstit, nici știe a da cinstie bogașilor să se laude fețele lor.

20. Și deșarte se vor întâmpla lor strigând și rugându-se omului, că s'au purtat fără-delege, scojând afară pre cei nepufincioși.

21. Că el vede faptele oamenilor, și nici una din câte fac nu trec nevăzute de el.

22. Nu este loc unde să se ascunză, cei ce fac fără-delege.

23. Că nu va mai înșelă pre om, că Domnul preste toți privește.

24. Cel ce cunoaște cele necunoscute, slăvite și minunate, cărora nu este număr.

25. Cel ce știe lucrurile lor, și va întoarce noaptea, și se vor smeri.

26. Și au sfîns pre cel necredincioși, și văzuți sunt înaintea lui.

27. Că s'au abătut dela legea lui Dumnezeu, și dreptățile lui nu le-au cunoscut.

28. Ca să aducă preste el strigarea săracilor și suspinul mișeilor va auzi.

29. El va da liniște, cine va osândi? Va ascunde fața, și cine-l va vedea? Pentru neam și pentru om deopotrivă.

30. El face să împărățească om făjarnic, penjur îndărătnicia poporului.

31. Oare cine zice către Dumnezeu: luat-am, nu zălogesc.

32. Aceasta întrece vederea mea, arată-mi tu dacă am făcut strâmbătate, și nu voiu adaoge.

33. Nu dela tine așteaptă răspuns, că tu ai nesocotit acestea; tu ai început și nu eu, de știi ceva grăește.

34. Pentru aceea cei înțelepți cu inima vor grăi acestea, și bărbatul înțelept va ascultă cuvintele mele.

35. Iar lov cu neînțelepciune a grăit, și cuvintele lui nu sunt cu știință.

36. Însă învață o fovi Că mai mult să nu răspunzi, ca cei neînțelepți.

37. Ca să nu adăogăm preste păcatele noastre, că fără-delege se va socoti nouă, grăind multe cuvinte înaintea Domnului.

CAP. 35.

Eliu urmează a grăi despre dreptatea lui Dumnezeu.

Și Eliu urmând, a zis:

2. Ce ai adus aceasta în judecată? Tu cine ești, de ai zis: drept sunt înaintea Domnului.

3. Sau de zici: ce-ți folosește fie? Ce voiu face păcătuind?

15. Fac. 3, 19. 17. Fac. 18, 25; Rom. 3, 5. 19. 2 Paral. 19, 7; H 2 Lege 10, 17; Ințelep. 6, 8; și Fap. Ap. 10, 34.

20. Sirab. 35, 15; Fapte 10, 34; Rom. 2, 11. 21. 2 Paral. 16, 9; ps. 34, 16; Pilde 5, 21; și 15, 3. 22. Rimos. 9, 2, 3; Rom. 4, 13. 25. Galat. 2, 6; Efes. 6, 9.

27. Ps. 27, 3; Colos. 3, 25. 28. Iacov 5, 4; 1 Petr. 1, 17. 35. 2. 4, 17.

4. Eu voi răspunde ție și la câte trei prietenii tăi.

5. Caută la cer, și vezi și socotește norii, cât sunt de sus de line.

6. De ai greșit, ce vei face, și de ai făcut și multe fărădelegi, ce poți face?

7. De vreme dar ce ești drept, ce vei da lui? Sau ce va lua din mână ta?

8. Omului celui asemenea ție necredința ta și fiului omului dreptătea ta.

9. De mulțime asuprindu-se vor strigă și vor răcnî din brațul a mulțora.

10. Și n'a zis unde este Dumnezeu, cel ce m'au făcut pre mine, și au împărșit strejile nopții.

11. Cel ce mă osebește de vitele pământului și de pasărilor cerului.

12. Acolo vor strigă, și nu se va auzi de ocara celor răi.

13. Că cele fărădelege nu voește a le vedea Domnul, că însuș cel Atotfăptitor vede pre cei ce fac fărădelege, și mă va mântui.

14. Și te judecă înaintea lui, de poți pre el să-l lauzi, precum este și acum.

15. Că nu cercetează mânia sa, și n'au cunoscut greșalele foarte.

16. Și Iov îndeșert a deschis gura sa, întru neștiință înmulțește cuvintele.

CAP. 36.

Urmarea vorbirei lui Eliu.

Și adăugând încă Eliu a zis:

2. Îngăduiește-mă încă puțin, să te învăț, că mai am ceva de grăit.

3. Luând știința mea cea de departe și cu faptele mele cele ce sunt drepte voi grăi cu adevărat.

4. Și de nu sunt drepte graiurile, nedrept le vei înțelege.

5. Să știi că Domnul nu va lepăda pre cel fără de răutate, pre cel tare cu virtuțea inimii.

6. Nu va învia pre cel necredincios și judecata săracilor o va da.

7. Nu va lua dela cel drept ochii săi, și pre scaunul împărașilor va pune pre el întru biruință și se vor înălța.

8. Și cei legați cu cătuși se vor prinde cu funia sărăciei.

9. Și se vor povesti lor faptele lor și greșalele lor, când se vor înălța.

10. Ci pre cel drept va auzi, și au zis că se vor întoarce dela nedreptate.

11. De vor ascultă și vor sluji, vor plini zilele sale întru bunăfăci și anii săi întru bună cuviință.

12. Iar pre cei necredincioși nu-i va mântui, pentru că ei n'au vrut să știe pre Domnul, și când s'au dojenit n'au ascultat.

13. Și cei făcarnici cu inima vor rânduî mânia, nu vor strigă că i-au legat pre ei.

14. Să moară dar în finerețe sufletul lor, și vieța lor să se rănească de îngeri.

15. Că au necăjit pre cel slab și neputincios, și judecata celor blânzi va rânduî.

16. Și le-au scos pre tine din gura vrăjmașului, adânc să se verse sup ea, și să se pogoare masa ta plină de grăsime.

17. Nu va lipsi dela cei drepti judecata.

18. Și preste cei necredincioși mânia va fi pentru necurăția darurilor, care le-au luat cu strâmbătate.

19. Să nu se abată de bună voie mințea ta dela rugăciunea celor neputincioși, când sunt în nevoie.

20. Și pre toți cei ce au putere, să nu-i scoți noaptea, ca să se sue noroade în locul lor.

21. Ci păzește să nu lucrezi fără-decale, că cu acestea vei ieși din sărăcie.

22. Iată cel Tare va întări cu puterea sa, că cine este puternic ca el?

23. Și cine este cel ce ispitește lucrurile lui? Sau cine este care să zică: făcut-au strâmbătate.

24. Adu-ți aminte că mari sunt lucrurile lui, care le-au lăudat oamenii.

25. Tot omul a văzut întru sine, căji pământeni sunt răniți.

26. Iată cel Tare este preste tot, și nu vom cunoaște, și numărul anilor lui este nesfârșit.

27. Și la el sunt numărate picăturile ploii, care pică din nor.

28. Cădea-vor puhozie, și norii vor umbri preste nespusă mulțime de oameni, vreme a pus dobitoacelor, și știi rânduiala culcușului, de toate acestea nu se uimește cugetul tău? Nici se bate inima ta în trup?

29. Și de vei pricepe întinderea norului și întocmirea cortului lui.

30. Iată întinde preste el rază, și au acoperit marginile mării.

31. Că într'acestea va judecă noroade, și va da hrană celui puternic.

32. Cu mâinile au ascuns lumină.

33. Și i-a poruncit să se arate iarăși, să spue soțul ei, făptura Domnului pentru dânsa și pentru nedreptate.

CAP. 37.

Slava lui Dumnezeu se cunoaște din cartea firii.

Și de această s'a spăimântat inima mea și s'a mișcat din locul său.

2. Ascultă, auzi întru iușimea mănii Domnului, și cercetarea din rostului lui va ieși.

3. Supt tot cerul începutul lui și lumina lui preste aripile pământului.

4. Dinapola lui va striga cu glas, tună-va cu glasul mătinei sale, și nu va întârzi a se auzi glasul lui.

5. Tună-va cel Tare cu glasul său minunat, că au făcut lucruri mari, care nu le-am știut.

6. El poruncește zăpezii să fie pre pământ, și iarna să plouă, și să fie ploi mari iarna.

7. Cu mâna sa pecetluiește pre tot omul, ca să-și cunoască fiecare slăbiciunea sa.

8. Și au intrat hiarele supt acoperământ și s'au odihnit în culcuș.

9. Din locuri ascunse ies vijelii și din înălțimi frig.

10. Și din suflarea celui Tare gheață, și cârmuește apa cum îi este voea.

11. El sparge norii prin scurgere, și lumina sa împrăștie negura.

12. Și le întoarce împrejur cum voește la lucrurile lor, ori câte le-ar porunci, toate acestea se rănduesc de el pre pământ.

13. Ori spre certare, ori pentru pământ, ori cum va afla mila lui.

14. Bagă în urechi acestea o Iov, stăi, învață-te puterea Domnului.

15. Știi tu cum au pus Domnul lucrurile sale, când au făcut lumină din întunec?

16. Știi tu cum se împrăștie norii și căderea minunată a celor răi?

17. Cum veșmântul tău încălzește și se potolește pre pământ vântul de amiază?

18. Întări-vei cu el cerurile ca o oglindă turnată.

19. Învață-mă, ce voi grăi lui? Și voi încetă de a grăi multe.

20. Au carte sau scriitor stă lângă mine, ca să fac pre om să stea și să tacă?

21. Și nu poți văd lumina, care strălucește în ceruri, ca și cea care iese dela el în nori.

22. Dela miazănoapte norii cu fașă de aur, înfrăceștia este mărimea, slava și cinstea Atotștitorului.

23. Și nu aflăm pre altul asemenea puterii lui, cel ce judecă cele drepte, nu gândești să-l asculți pre el?

24. Pentru aceea se vor teme de el oamenii, și se vor teme de el cei înțelepți cu inima.

CAP. 38.

Domnezeu însuș laudă atotputernicia și înțelepciunea sa.

Dupăce a încetat Eliu a vorbi, zis-au Domnul lui Iov prin viitor și prin nor.

2. Cine este cel ce ascunde de mine statul și ține cuvintele mele în inimă, și socotește să le ascunză de mine?

3. Încinge ca un bărbat mijlocul tău, și te voiu întreba, iar tu să-mi răspunzi.

4. Unde ai fost când am întemeiat pământul? Spune-mi de ai cunoștință?

5. Cine au pus măsurile lui, de știi? Sau cine este cel ce au întins funie preste dânsul?

6. Pre ce s'au întărit stâlpii lui, și cine este acela ce au pus preste dânsul piatra cea din marginea unghiului?

7. Când s'au făcut stelele, iăudătu-m'au cu glas mare poți ȋngerii mei.

8. Și am ocolit marea cu ȋngărădiri, când se vărsă afară și ieșea din pântecul mării sale.

9. Și am pus îmbrăcămintea ei nor, o am înfășurat pre ea cu negură.

10. Și i-am pus ei hotar încunjurând-o cu ȋncuștori și cu porți.

11. Și i-am zis ei: până aici să vii și să nu treci, ci ȋntru line să se sfărâme valurile tale.

12. Au doar în zilele tale am totmiș lumina cea de dimineață, și luceafărul ș'a văzut rânduș său?

13. Apucatu-te-ai de aripile pământului, ca să scufuri pre cei necredincioși de pre dânsul?

14. Au tu ai luat din pământ lut, și ai făcut vieșuitor, și l-ai pus pre el ca să poată cuvânta pre pământ?

15. Au tu ai luat dela cel necredincioș lumina, și brașul mândrilor l-ai sfărâmat?

16. Au venit-ai la izvoarele mării și urmele adâncului umblatu-le-ai?

17. Deschisu-ți-s'au ȋie de frică porțile morșii, și portarii iadului văzându-te pre tine s'au spăimântat?

18. Au aflat-ai lășimea cea de supțer, spune-mi dar cum este și căia este?

19. Și în ce pământ locuește lumina, și ȋntunerecul ce loc are?

20. De mă vei duce la hotarele lor? De știi cărările lor?

21. Știi când aveai să te naști și cât de mult este numărul anilor tăi?

22. Au doar ai venit la vistierile zăpezii, și vistierile grindinei văzutu-le-ai?

23. Au doar tu porți grije de ceasul vrăjmașilor? Sau de ziua rășboiului și a bătăii?

24. De unde iese bruma? Și de unde se risipește austrul supțer?

25. Și cine au gătit ploii lușii curgeri și calea fulgerului și a tunetului?

26. Ca să plouă pre pământ unde nu este bărbat și în pustie unde nu este om.

24. Ps. 32, 8.

38. 4. 28, 25; Pilde 8, 29.

6. Ps. 103, 5. 7. Ps. 102, 21; ps. 148, 2.

8. 26, 10; ps. 32, 7.

10. Pilde 8, 29. 11. Ierem. 5, 22.

15. Ps. 9, 35. 23. Is. Navi 10, 11.

24. Ioan 3, 8.

26. Ps. 103, 13, 14.

27. Ca să sature pământul cel necălcăit și nelăcuit, și să facă să răsară iarbă de pășune.

28. Cine este tatăl ploii? Și cine este cel ce au născut picături de rouă.

29. Dintr'al cui pânțecese lese ghiața, și bruma în cer cine o au născut?

30. Au pogoară-se ca o apă curgând? Fața adâncului cine o au rânduit?

31. Cunoscute-ai legătura găinușii? Și îngrădirea orlonului deschis-ai?

32. Au deschide-vei zodiile în vremea sa, și luceafărul de seara de pâr aduce-l-vei?

33. Și schimbările cerului și cele de supă cer, care împreună se fac?

34. Chemă-vei norul cu glas, și cu vărsare de apă iute ascultă-te-va?

35. Trimite-vei trăsnete și vor merge? Grăi-vor fie ce este?

36. Cine au dat femeilor învățătura țesăturii? Sau știința alesăturii?

37. Cine este cel ce numără norii cu înțelepciunea? Și cerul l-au plecat către pământ?

38. Și este răvărsat ca pământul cu pulberea, și l-am lipit pre el ca pre o piatră cu patru muchi.

39. Vână-vei leilor mâncare? Și sufletele balaurilor sătura-le-vei?

40. Când stau în culcușurile lor pândind, și șed în păduri într'ascuns?

41. Și cine au gătit corbului mâncare? Că puii lui către Domnul strigă răfăcînd și mâncare căutînd.

CAP. 39.

Urmare. Iov își cunoaște greșala.

Cunoscute-ai vremea nașterii cerbilor? Care viețuiesc în munți piețroși? Și păzită-ai nașterile cerboaielor?

2. Numărat-ai lunile în care se plinesc nașterile lor, și durerile lor dezlegatu-le-ai?

3. Hranit-ai puii lor fără de frică? Și chinurile lor vei alina?

4. Lepădă-vor fiilii lor, înmulți-se-vor întru naștere, leși-vor și nu se vor mai întoarce la ele.

5. Cine este cel ce au lăsat slobod asinul sălbatic? Și legăturile lui cine le-au dezlegat?

6. Pus-am petrecerea lui pustilea și lăcașurile lui sărătura.

7. Cel ce râde de mulțimea gloatei cetății, și strigarea strângătorului de bir n'aude.

8. Caută în munți pășunea sa, și după toată verdețea umbliă.

9. Vrea-va să slujească fie inorogul? Sau să doarmă la leslea sa?

10. Legă-vei cu curele jugul lui, sau trage-va brazdă în câmp?

11. Nădăjduiești întru el, pentru că multă este puterea lui? Și lăsa-vei lui faptele sale?

12. Crede-vei că-ți va da fie sămânța, și o va aduce în ariea sa?

13. Aripile strușilor se înfînd; cât de frumoase sunt aripile strușului.

14. Că el lasă în pământ ouăle sale, și în jărână se clocesc.

15. Și a uitat că piciorul le va risipi și hiarlele câmpului le vor călca.

16. Nu i se face milă de fiilii săi, ca și cum n'ar fi ai săi, îndeseri sau ostenii fără de frică.

17. Că nu i-au dat Dumnezeu înțelepciune, și nu i-al împărtășit pricepere.

18. Când vine vremea întru înălțime se înalță, și batjocorește pre cal și pre călărețul lui.

19. Au tu ai dat calului putere? Și ai pus în grumazul lui frică?

20. Când pui preste el armele toate, mărirea pieptului lui îndrăznește.

27. Ps. 64, 9; și 103 14. 31. Amos 5, 8.

32. 9, 9. 33. Ierem. 31, 35.

41. Ps. 146, 10.

21. Bătând în pământ se trufește; și iese la câmp cu virtute.

22. De săgețile ce-i vin asupra nu bagă seamă și nu se ferește de armă.

23. Pe el lucește arcu și sabia.

24. Mănos lovește pământul și nu-și află loc până ce nu va sună trâmbița.

25. Iar când sună trâmbița, zice bine, de departe simte războiul, cu chiotul și strigare.

26. Sau dintru a fa stîlînjă a stă-tut șoimul cu aripile întinse nemiș-cai căutând spre ausfru?

27. Și din porunca sa se înalță vulturul?

28. Și pre cuibul său șezând grip-țorul mîne pre colți de platră, și ascuns.

29. Acolo fiind caută de mâncare, ochii lui de departe strejuiesc.

30. Și puii lui se tăvălesc în sân-ge, și ori unde vor fi stărvuri, acolo se află.

31. Și iarăși au zis Domnul Dum-nezeu lui Iov, grăind :

32. Au vei scăpa de judecata din destul muștrînd pre Dumnezeu? Se va da răspuns lui.

33. Și răspunzând Iov, a zis Dom-nului.

34. De ce mă judec eu dojenin-du-mă și muștrîndu-mă de Dom-nul, auzind de acestea de vreme ce sunt nimic? Și ce volu răspunde la acestea? Mîna voiu pune preste gura mea.

35. Odată am grăit și a doua oară nu voiu adaoge.

CAP. 40.

Arătarea a tot Puterniciei lui Dum-nezeu la balaur.

Și răspunzând Domnul, au zis lui Iov din visor:

2. Nu, ci încinge ca un bărbat

mijlocul tău, și te voiu întrebă pre tine, iar tu să-mi răspunzi.

3. Au strici judecata mea, și mă faci pre mine vinovat, ca să te a-răți pre tine drept?

4. Au brațul tău este ca al Dom-nului? Au cu glas ca el tîni?

5. Impodobește-te acum cu înăl-țime, cu țărle și mărire și cu cin-ste te îmbracă.

6. Trimite vestiitori întru mânia ta, și smerește pre tot cel semeș.

7. Și pre cel mândru stînge-l, și strică pre cei necredincioși îndată.

8. Și ascunde-l de odată în pămînt, și fețele lor le umple de o-cară.

9. Și eu voiu măfuriși, că poate dreapta sa să mîntuiască.

10. Ci iată este hiară la tine, care mănîncă iarba ca boii.

11. Iată țările ei în coapsele ei este, și puterea ei pe buricul pân-tecelui.

12. Pus-a coada ca un chiparos, și vinele ei s'au împlecit.

13. Coastele ei plăci de aramă și spinarea ei fier vîrsat.

14. Aceasta este începătura zidi-rii Domnului, făcută ca să se ba-jocorească de îngerii lui.

15. Și venind la munte încoșu-rat, a făcut veselie celor cu patru picioare în tarlar.

16. Supt tot felul de copaci doar-me lângă papură, lângă frești și lângă rogoz.

17. Și o umbresc pre dînsa co-paci mari cu stălpări și ramuri din țarină.

18. De se va face necăfură, nu va simți, nădăjduiește că va curge Ior-danul în gura ei.

19. În ochiul său va prinde pre el, întorcându-se, găuri-va nasul.

20. Aduce-vei balaurul cu undița,

vei pune căpăstru împrejurul nasului lui?

21. Sau legă-vei belcing de narea lui, și cu brățare vei găuri buza lui?

22. Grăi-va fie cu rugăciune și cu cuvinte de umilință?

23. Pune-va cu tine legătură? Și luă-vei pre el slugă veșnică?

24. Jucă-ie-vei cu el ca cu o pasăre? Sau legă-l-vei ca pre o vrabie unui copil?

25. Și se vor hrăni dintr'însul neamuri, și-l vor împărși pre el neamurile finichilor.

26. Și tot cel ce corăbiește adunându-se nu va aduce o ptele a coadei lui, nici în luntrile pescarilor capul lui.

27. Și pune preste el mâinile, și-ți adu aminte de războiul, care faci în gura lui, și mai mult să nu se facă.

28. Nu l-ai văzut pre el, și de cele ce se zic au nu te-ai mirat? Nu te temi că acestea s'au gătit mie? Că cine este cel ce mi-a stătu mie împotrivă?

CAP. 41.

Puterea balaurului.

Sau cine va stă mie împotrivă și S'va suferi? Au nu tot ce este supt cer este al meu?

2. Nu voiu făcea pentru el, și cu cuvântul puterii volu milui pre cel înlocma cu el.

3. Cine va descoperi fața îmbrăcăminteii lui, și la încheerea zalei lui cine va intra?

4. Porțile feșii lui cine le va deschide? Împrejurul dinșilor lui este frică.

5. Ficașii lui paveze de aramă, iar legăturile lui ca piatra Smirului.

6. Unul de altul se lipesc, și vânt

nu trece printr'însul, cum se lipește un om de fratele său.

7. Împreună-se-vor și nu se vor despărși.

8. Întru strănutarea lui va străluci lumină, și ochii lui chip de luceală.

9. Din gura lui iese ca niște flăclii aprinse și scapără ca niște grății de foc.

10. Din nările lui iese ca niște fum de cuplor arzând cu foc de cărbuni.

11. Sufletul lui ca cărbunii și ca para focului din gura lui iese.

12. Și în cerbicea lui stă pulere, înaintea lui varsă pierzare.

13. Și cărnurile trupului lui sunt lipite, toarnă preste el, nu se va clăti.

14. Inima lui este înfiptă ca o piatră, și stă ca o nicovală neclătită.

15. Și când se întoarce el, se înfricoșează klarele cele cu patru picioare, care sar pre pământ.

16. De-l vor întâmpina pre el lănci, nimica nu-l vor înfricoșă, sulia ridicată și zaoa.

17. Că socotește fierul ca paie și arama ca lemnul putred.

18. Nu-l va vătăma pre el arc de aramă, și lovitura de piatră o socotește ca iarba.

19. Ca freslia a socotit ciocanele, și râde de frica purtătorului de foc.

20. Așternutul lui țepuși ascuțite și tot aurul mării supt el, ca niște lină nespasă.

21. Fierbe adâncul ca o căldare, și marea o socotește ca un vas de unsoare.

22. Și pre portarul adâncului ca pre un rob, socotit-au adâncul ca un loc de primblare.

23. Nimic nu este pre pământ asemenea lui făcut, să se batjocorească de îngerii mei.

24. Pre tot cel înalt vede, și pre el împăratul tuturor celor din ape.

CAP. 42.

Umilirea și îndreptarea lui Iov.

Si răspunzând Iov, a zis către Domnul:

2. Știu că toate le poți și nu este ție nimic cu neputință.

3. Că cine este, care ascunde de tine sîatul, și-și tăinuște cuvintele și socotește să le ascunză de tine, cine'mi va spune mie cele ce n'am știut lucruri mari și minunate, care n'am cunoscut.

4. Ascultă-mă Doamne! Ca să grădesc și eu, și te voiu întrebă, iar tu mă învață.

5. Cu auzul urechii te-am auzit mai nainte, iar acum te-am văzut ochiul meu.

6. Pentru aceea m'am smerit pre mine, și m'am topit și m'am socotit pre mine pămînt și țărână.

7. Și a fost după ce au grăit Domnul toate cuvintele acestea lui Iov, zis-au Domnul către Elifaz Temaniteanul: greșit-ai tu și cei doi prieteni ai tăi, că n'ați grăit înaintea mea nimic adevărat, precum robul meu Iov.

8. Și acum luați șapte vișei și șapte berbeci, și mergeți la robul meu Iov, și va face jertfă pentru voi, și Iov robul meu se va ruga pentru voi, că de n'ași primi eu fața lui, și de n'ar fi pentru el, v'ași fi pierdut pre voi, pentrucă n'ați grăit adevărat asupra robului meu Iov.

9. Și au mers Elifaz Temaniteanul și Valdad Savhitul și Sofar Mineul, și au făcut precum le-au poruncit lor Domnul, și au iertat păcatul lor pentru Iov.

10. Iar Domnul au adaos pre Iov, și rugându-se și el pentru prietenii săi le-au iertat lor păcatul, și au dat Domnul îndoită câte erau mai nainte lui Iov, de două ori atîtea câte avusese mai nainte.

11. Și au auzit toți frații lui și surorile lui toate câte s'au întîmplat lui, și au venit la el și toți călîșleau pre el mai nainte, și mîncînd și bînd la el, și-au mîngălat pre el, și s'au mirat de toate câte au adus preste el Domnul, și i-a dat lui fiecare câte o mîelușică și câte un aur de patru drahme și nepecesluit.

12. Și au binecuvîntat Domnul cele de apoi ale lui Iov, mai mult decît cele dintîiu, și erau dobitoacele lui: oi paisprezece mii, cămile șase mii, perechi de boi o mie, asine de cireadă o mie.

13. Și s'au născut lui șapte feciori și trei fete.

14. Și a chemat pre cea dintîiu Zio, și pre cea de a doua Kassia, iar pre cea de a treia Kornul-Amaltiei.

15. Și nu s'a aflat asemenea cu frumusețea fetelor lui Iov supl cer, și le-a dat lor tatăl lor moștenire între frași.

16. Și a trăit Iov după bătaia aceea ani o sută și șaptezeci, iar preste tot a trăit ani două sute patruzeci și opt, și a văzut Iov pre fiii săi și pre iiil fiilor săi pînă la al patrulea neam.

17. Și a murit Iov bătrîn și plin de zile, și este scris, că iar se va scula el împreună cu cari Domnul îi va învlea.

Aceasta s'a îalcuit din cartea Sirienească, când a lăcuit Iov în pămîntul Avstidei în hotarele Idumei și ale Araviei, și mai nainte eră numele lui Iovav, și luînd femeie din Aravia a născut fiu, al căruia numele Enon, și pre tatăl său l-a chemat Zaré, fecior din feciorii lui Isav. Iar pre muma sa Vosorra, și a fost ei al cincilea dela Avraam, și aceștia sunt împărașii, cari au împărașit în Edom, unde a împărașit Iov: Cel dintîiu Valac feciorul lui Veor, și numele cetății Dennava; și după Va-

lac, Iovav, care s'a chemat Iov, și după el Asom, acesta eră domn din țara Temanfidii, și după acesta Adad feciorul lui Varad, care a tăiat pre Madiam în câmpul lui Moav, și

numele cetății lui Ghetem; iar prietenii, cari au venit la el: Elifaz din filii lui Isav împăratul Temanilor, Valdad împăratul Savheilor și Sofar împăratul Mineilor.

PSALTIREA PROROCULUI ȘI ÎMPĂRATULUI DAVID

Psalmul lui David, 1.

Fericit bărbatul, care n'a umblat în statul necredincioșilor și în calea păcătoșilor n'a stăfuit, și pre scaunul pierzătorilor n'a șezut;

2. Ci în legea Domnului voia lui, și în legea lui va cugeta ziua și noaptea.

3. Și va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, carele rodul său va da în vremea sa; și frunza lui nu va cădea, și toate ori câte va face vor sporî.

4. Nu așa necredincioșii, nu așa; ci ca praful ce-l spulberă vântul de pre fața pământului.

5. Pentru aceasta nu vor înviea necredincioșii la judecată, nici păcătoșii în statul dreptilor;

6. Că știe Domnul calea dreptilor și calea necredincioșilor va pieri.

Psalmul lui David, 2.

Pentruce s'au întărit neamurile și noroadale au cugetat cele deșarte? Stăfuit-au de fașă împărașii pământului, și boierii s'au adunat

întru una asupra Domnului și asupra Unsului lui.

2. Să rumpem legăturile lor și să lepădăm dela noi jugul lor.

3. Cel ce lăcuște în ceruri va râde de dâșii, și Domnul va batjocori pre ei.

4. Atuncea va grăi către dâșii întru iușimea sa, și întru mânia sa va turbura pre ei.

5. Iar eu sunt pus împărat de dânsul preste Sion, muntele cel sfânt al lui, vestind porunca Domnului. Domnul au zis către mine: fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut;

6. Cere dela mine, și voi dau ie neamurile moștenirea ta, și biruința ta marginile pământului.

7. Paște-vei pre dâșii cu toiag de fier; ca vasele olarului vei zdrobi pre dâșii.

8. Și acum împărași înțelegeți; învățați-vă toți cari judecați pământul.

9. Sluiți Domnului cu frică, și vă bucurați lui cu cutremur.

10. Luați învățătură, ca nu cândva să se mânia Domnul, și să pieriți din calea cea dreaptă.

11. Când se va aprinde degrab mânia lui; fericiți toți cari nădăjduesc spre dânsul.

1. 1. Ps. 111, 1; Pilde 4, 14; ps. 25, 4, 5; Is. Navi 1, 8; Iov 34, 8; Pilde 1, 10, 15; Ier. 15, 17.

2. Ps. 118; 1, 2; Is. Navi 1, 8.

3. Ierem. 17, 8.

4. Ps. 36, 36; și 34, 5; Isaia 17, 13; și 29, 5; Iov 8, 13; Ierem. 13, 24.

6. Ps. 36, 16, 20.

2. I. Fap. Ap. 4, 25.

3. Ps. 36, 13; și 53, 9; Pilde 1, 26.

5. Mihea 4, 7; Evrei 1, 5; și 5, 5; Fapte 13, 33. 6. Ps. 21, 28; și 83, 6.

7. Dan. 2, 44; Apocal. 2, 27; și 19, 15.

11. Ierem. 17, 7; 1 Petr. 2, 6; ps. 109, 6; Isaia 30, 18.

Psalmul lui David, 3.

*David urmărit de vrăjmași, nădăjdu-
ește în Dumnezeu.*

Doamne, căci s'au înmulțit cei ce mă necăjesc; mulți se scoală asupra mea.

2. Mulți zic sufletului meu: nu este mântuire lui întru Dumnezeu lui.

3. Iară tu Doamne, sprijinitorul meu ești, slava mea, și cea ce înalți capul meu.

4. Cu glasul meu către Domnul am strigat, și m'au auzit din muntele cel sfânt al lui.

5. Și eu m'am culcat și am adormit; sculatu-m'am că Domnul mă va sprijini.

6. Nu mă voiu teme de mii de popoare, cari împrejur mă împresoară; scoală Doamne, mântuește-mă Dumnezeu meu.

7. Că tu ai bătut pre toți cei ce-mi vrăjmășesc mie în deșert; dinții păcătoșilor ai zdrobit.

8. A Domnului este mântuirea, și preste poporul tău binecuvântarea ta;

Întru sfârșit, în laude. Psalmul lui David, 4.

Când am strigat eu, auzitu-m'ai Dumnezeu dreptăței mele; întru necaz m'ai desfățat; milostivește-te spre mine și ascultă rugăciunea mea.

2. Fiii oamenilor, până când grei la inimă? Pentruce iubiți deșertăciunea și căutați minciuna?

3. Și să știți, că minunat au făcut Domnul pre cel cuvios al său. Domnul mă va auzi, când voi striga către dânsul.

4. Măntiați-vă și nu greșiți; cele

ce ziceți în inimile voastre, întru așternuturile voastre vă umiliți.

5. Ierlîși ierlîsa dreptăței și nădăduși spre Domnul.

6. Mulți zic: cine va arăta nouă cele bune? Însemnatu-s'au presle noi lumina ției tale Doamne.

7. Dai-ai veselie în inima mea, din rodul grăuinii, al vinului și al untului de lemn, al lor s'au înmulțit.

8. Cu pace împreună mă voiu culca și voiu adormi, că tu Doamne deosebi întru nădejdie m'ai așezat.

Întru sfârșit, pentru cea moștenitoare.

Psalmul lui David, 5.

Grauriile mele ascultă-le Doamne, înțelege strigarea mea.

2. Ia aminte glasul rugăciunii mele, împăratul meu și Dumnezeu meu; căci către tine mă voi ruga Doamne.

3. Dimineața vei auzi glasul meu, dimineața voi sta înaintea ta și mă vei vedea.

4. Că Dumnezeu, cel ce nu voești iărădelege, tu ești. Nu va lăcut lângă tine cel ce viclenește.

5. Nici vor petrece călcătorii de lege în preajma ochilor tăi; urît-ai pre toți cei ce lucrează iărădelege.

6. Pierde-vei pre toți cei ce grădesc minciună. Pre bărbatul sângiurilor și vicleanul, urăște Domnul.

7. Iar eu întru mulțimea milei tale voi întra în casa ta, închină-mă voi spre sfântă Biserica ta, întru frica ta.

8. Doamne, povățuește-mă întru dreptătea ta; pentru vrăjmașii mei, îndreptează înaltea ta calea mea;

3. 3. Ps. 26, 6.

5. Ps. 4, 8; lev. 26, 6.

6. Iov 11, 19; ps. 26, 3; și 22, 4.

7. Ps. 57, 6.

8. Isaia 43, 11; Apoc. 19, 1.

4. 1. Ps. 54, 1.

4. Efes. 4, 26.

5. Ps. 50, 20.

6. Ps. 118, 135; ps. 30, 16; 66, 1; Num. 26, 8. Ps. 3, 5.

5. 2. Ps. 140, 1.

3. Ps. 56, 11; 58, 19; 87, 14; 129, 6.

5. Ps. 11, 5.

6. H 2 Lege 33, 19.

8. Ps. 26, 11; ps. 24, 4.

9. Că nu este în gura lor adevăr, inima lor este deșartă, groapă deschisă gâtlejul lor, cu limbile sale vicleneau.

10. Judecă-i pre ei Dumnezeuule, cază din cugetele sale, după mulțimea păgânătăților lor, leapădă-i pre dâșii, că te-au amărât Doamne.

11. Și să se veselească toți cei ce nădăjdiesc întru tine, în veac se vor bucură, și te vei sălășlui întru dâșii, și se vor lăuda întru tine cei ce iubesc numele tău.

12. Că tu vei binecuvânta pre cel drept Doamne, că cu arma bunei voiri ne-ai încununat pre noi.

Întru sfârșit, în laude, pentru cea cu opt.

Psalmul lui David, 6.

Doamne, nu cu mânia ta să mă muștri pre mine, nici cu iușimea ta să mă cerși.

2. Miluește-mă Doamne, că nepuțințios sunt, vindecă-mă Doamne, că s'au turburat oasele mele,

3. Și sufletul meu s'a turburat foarte, și tu Doamne, până când?

4. Întoarce-te Doamne, izbăvește sufletul meu, mântuește-mă pentru mila ta.

5. Că nu este întru moarte cel ce te pomenește pre tine, și în iad cine se va mărturisî ție?

6. Oslenit-am întru suspinul meu, spălă-voiu în toate nopțile patul meu, cu lacrimile mele așternutul meu voi uda.

7. Turburatu-s'a de mânia ochiul meu, învechitu-m'am întru toți vrăjmașii mei.

8. Depărtați-vă dela mine toți cei

ce lucrați fărădelege, că au auzit Domnul glasul plângerei mele.

9. Auzit-au Domnul cererea mea, Domnul rugăciunea mea au primit.

10. Să se rușineze și să se turbure toți vrăjmașii mei; să se întoarcă și să se rușineze foarte degrab.

Psalmul lui David, care l-a cântat Domnului, pentru cuvintele lui Husi feciorul lui Iemini; 7.

Doamne Dumnezeul meu, spre tine am nădăjdut; mântuește-mă de toți cei ce mă gonesc, și mă izbăvește.

2. Ca nu cândvă să răpească, ca un leu sufletul meu, nefiind cel ce izbăvește, nici cel ce mântuește.

3. Doamne Dumnezeul meu, de am făcut aceasta, de este nedreptate întru mâinile mele,

4. De am răsplătit celor ce-mi răsplătesc mie rele,

5. Să caz adică dela vrăjmașii mei deșert; să gonească dar vrăjmașul sufletul meu și să-l prinză; și să calce în pământ vieața mea, și slava mea în jărână să o așeze.

6. Scoală-te Doamne, întru mânia ta; înalță-te întru hofarele vrăjmașilor tăi.

7. Și te scoală Doamne Dumnezeul meu, cu porunca care ai poruncit.

8. Și adunare de noroade te va încungiură.

9. Și pentru aceasta la înălțime te întoarce. Domnul va judecă pre noroade. Judecă mie Doamne după dreptatea mea și după nerăutatea mea asupra mea.

10. Sfârșească-se răutatea păcătoșilor, și vei îndreptă pre cel drept,

9. Ps. 33, 15; Rom. 3, 13.

10. Ps. 34, 23; și 40, 6.

6. 1. Ierem. 11, 23.

2. Ps. 37, 1. 4. Ps. 58, 5.

5. Ps. 29, 9; ps. 67, 12; Ps. 113, 25; Isaia 38, 18. 6. Iov 7, 3, 4.

7. Ps. 37, 10.

8. Matei 7, 23; ps. 38, 12. 9. Matei 25, 41. 10. Lucă 13, 27.

7. 6. Ps. 39, 24. 7. Ps. 43, 25.

9. 1 Imp. 26, 23; ps. 9, 4; și 17, 23; ps. 138, 1. 10. 1 Paral. 28, 9.

cel ce cerci inimile și rărunchii Dumnezeuzeu, cu dreptul.

11. Ajuțorul meu dela Dumnezeu, cel ce mântuește pre cei drepți la inimă.

12. Dumnezeu este judecător drept și tare și îndelung răbdător, și neaducând mânte în toate zilele.

13. De nu vă veți întoarce, sabla sa o va luci; arcul său au încordat și l-au gătit pre el.

14. Și într'însul au gătit vasele morței; săgețile sale celor ce se ard le-au lucrat.

15. Iată a chinul nedreptate, zămisli-a durere și a născut fărădelege.

16. Groapă a săpat și o a deschis pre ea, și va cădea în groapa care o a făcut.

17. Întoarce-se-va durerea lui la capul lui, și pre creștelul lui nedreptatea lui se va pogori.

18. Mărturis-mă-voiu Domnului, după dreptatea lui, și voiu cânta numele Domnului celui înalt.

Intru sfârșit, pentru teascuri. Psalmul lui David, 8.

Doamne Domnul nostru, cât este de minunat numele tău în tot pământul!

2. Că s'au înălțat mare cuvînța ta mai pre sus de ceruri.

3. Din gura pruncilor și a celor ce sug, ai săvârșit laudă, pentru vrăjmașii tăi, ca să sfărami pre vrăjmașul și izbânditorul.

4. Că voiu vedea cerurile, lucrul degetelor tale, luna și stelele, care tu le-ai întemeiat.

11. Ieremia 11, 20; și 17, 10; ps. 139, 1.

13. Fi 2 Lege 32, 41.

15. Iov 15, 35; Isaia 59, 4; Pild. 5, 22; ps. 93, 23.

16. Ps. 9, 16 și 22; Iov 4, 6; și 18, 6; ps. 139, 6.

17. Pilde 11, 27.

8. 2. Isaia 6, 3. 3. Mat. 21, 16.

4. Isaia 29, 23.

5. Ce este omul, că-l pomenеști pre el? Sau fiul omului, că-l cercezezi pre el?

6. Micșoratu-l-ai pre dânsul puțin oare ce decât îngerii, cu slavă și cu cinste l-ai încununat pre el, și l-ai pus pre dânsul preste lucrurile mâinilor tale.

7. Toate le-ai supus supă picioarele lui: oile și boii, toate, încă și dobitoacele câmpului.

8. Pasările cerului și peștii mării, cele ce străbat cărările mărilor.

9. Doamne Domnul nostru, cât este de minunat numele tău în tot pământul!

Intru sfârșit, pentru cele ascunse ale fiului lui. Psalmul lui David, 9.

Mărturis-mă-voiu ție Doamne, cu toată inima mea, spune-voiu toate minunile tale.

2. Veseli-mă-voiu și mă voiu bucura întru tine, cântă-voiu numelui tău prea înalte.

3. Când se vor întoarce vrăjmașii mei înapol, slăbi-vor și vor pieri de către fața ta;

4. Că ai făcut judecata mea și îndreptarea mea; șezut-ai pre scaun, cea ce judeci dreptatea.

5. Certat-ai neamurile și a pierit necredinciosul; numele lui l-ai stins în veac și în veacul veacului.

6. Vrăjmașului i-a lipsit sabiile întru sfârșit, și cetăți i-a sfărâmat; perlit-a pomenirea lui cu sunet.

7. Și Domnul în veac rămâne; gătit-au la judecată scaunul său.

8. Și el va judecă lumea întru dreptate; judecă-va noroadele cu îndreptare.

5. Ps. 143, 4. 6. Iov 7, 17; și 14, 5; E-vrei 2, 7.

7. Fac. 1, 28; 1 Cor. 15, 27.

9. Ps. 91, 5.

8. 4. Ps. 7, 9. 7. Plâng. 5, 19.

3. Ps. 95, 13.

9. Și s'au făcut Domnul scăpare săracului, ajutor în vremi cuvioase întru necazuri.

10. Și să nădăjduiască spre tine cei ce cunosc numele tău; că nu ai părăsit pre cei ce te caută pre tine Doamne.

11. Cântați Domnului celui ce lăcuește în Sion, vestiți întru neamuri isprăvile lui.

12. Că cel ce caută sângiurile lor, și-au adus aminte, nu au uitat strigarea săracilor.

13. Miluește-mă Doamne, vezi smerenia mea de către vrăjmașii mei, cea ce mă înalți pre mine din porțile morței;

14. Ca să vestesc toate laudele tale, în porțile fetei Sionului veselî-ne-vom de mântuirea ta.

15. Afundatu-s'au neamurile întru stricăciunea carea o au făcut; în cursa aceasla carea o au ascuns s'au prins piciorul lor.

16. Cunoaște-se Domnul, judecăți făcând; întru faptele mâinilor sale, s'a prins păcătosul.

17. Întoarce-se păcătoșii la iad, toate neamurile cele ce uită pre Dumnezeu.

18. Că nu până în sfârșit va fi uitat săracul; răbdarea săracilor nu va pieri până în sfârșit.

19. Scoală-te Doamne, să nu se întărească omul, să se judece neamurile înaintea ta.

20. Pune Doamne, dăfător de lege preste ei, să cunoască neamurile, că oameni sunt.

21. Pentruce Doamne, stai departe, iredi cu vederea în vremi cuvioase întru necazuri?

22. Când se mândrește necredinciosul, se aprinde săracul; prinde-se întru sfaturile care gândesc,

23. Că se laudă păcătosul întru poftete sufletului său, și cel ce face strâmbătate bine se cuvintează.

24. Întărâtat-a pre Domnul cel păcătos, după mulțimea mâinii lui nu va căuta, nu este Dumnezeu înaintea lui.

25. Spurcă-se căile lui în toată vremea; leapădă-se judecățile tale de către fața lui; preste toți vrăjmașii săi va stăpâni.

26. Că a zis întru inima sa: nu mă voiu clădi din neam în neam, fără de rău.

27. A căruia de blestem gura lui este plină, și de amărăciune și de vicleșug.

28. Supt limba lui osteneală și durere; șade întru pitulare cu cel bogăți întru ascunsuri, ca să ucigă pre cel nevinovat; ochii lui spre cel sărac se uită.

29. Pândește întru ascuns, ca leul în culcușul său; pândește ca să apuce pre săracul; să apuce pre săracul, când îl va trage pre el.

30. În lațul său îl va smeri pre el; plecă-se-va și va cădea, când va stăpâni el pre cei săraci.

31. Că a zis întru inima sa: uitat-au Dumnezeu, întors-au fața sa, ca să nu vadă până în sfârșit.

32. Scoală-te Doamne Dumnezeu meu, înalță-se mâna ta, nu uită pre săracii tăi până în sfârșit.

33. Pentruce a mâniat necredinciosul pre Dumnezeu? Că a zis întru inima sa: nu va întrebă.

34. Vezi, că tu la durere și la mânie privești, ca să-l dea pre el în mâinile tale; fie s'au lăsat săracul; sârmanului tu !!! ajutor.

35. Zdrobește brațul celui păcătos și rău; căută-se-va păcatul lui și nu se va alia.

36. Domnul este împărat în veac

9. Ps. 36, 39. 10. Ierem. 14, 6; ps. 35, 10, 45, 1; ps. 33, 16. 15. Ps. 7, 16; și Iov 38, 15. 16. Ps. 7, 16. 17. Ps. 68, 7. 21. Ps. 12, 1. 22. Ps. 7, 16; Iov 18, 8.

24. Ps. 13, 1. 26. Ps. 29, 6. 27. Rom. 3, 14. 31. Ps. 72, 11; Iov 22, 13. 35. Iov 38, 15. 36. Ps. 28, 10.

și în veacul veacului;periși neamuri din pământul lui.

37. Pofta săracilor o ai auzit, Doamne; la gătitrea inimii lor au luat aminte urechea ta.

38. Judecă săracului și smeritului, ca să nu adauge încă a se mări omul pre pământ.

Intru sfârșit. Psalmul lui David, 10.

Spre Domnul am nădădui, cum Szeși zice sufletului meu, mută-te în munți ca o pasăre?

2. Că iată păcătoșii au încordat arcul, gătit-au săgeți în folbă, ca să săgețe întru înlunec pre cei drepți la inimă.

3. Că cele ce tu ai săvârșit, ei le-au stricat; dar dreptul ce a făcut?

4. Domnul în Biserica cea sfântă a sa, Domnul în cer scaunul lui, ochii lui spre cel sărac privesc, genele lui întreabă pre fiii oamenilor.

5. Domnul întreabă pre cel drept și pre cel necredincios; iară cel ce iubește nedreptătea, urăște suile-tul său.

6. Ploa-va preste cei păcătoși la-juri, foc și iarbă pucioasă și duh de vișor partea paharului lor.

7. Că drept este Domnul, și drep-tăși au iubit, îndreptări au văzut fața lui.

Intru sfârșit, pentru cea cu opt. Psalmul lui David, 11.

Măntuiește-mă Doamne, că a lip-sit cel cuvios, că s'an împu-ținat adevărul de către fiii ome-neșii.

2. Deșarte a grăit fieștecăre către

10. 2. Ps. 36, 14. 4. Avvac. 2, 20.

5. Ps. 32, 13—15; și 5, 5.

6. Iezechil 38, 22.

7. Ps. 32, 16.

11. 1. Isaia 57, 1.

2. Miheea 7, 5; Ierem. 9, 8; ps. 27, 4; și 63, 5.

vecinul său, buze viclene în inimă, și în inimă au grăit rele.

3. Pierde-va Domnul toate buzele cele viclene, limba cea mare grăitoare.

4. Pre cel ce au zis: limba noastră o vom mări, buzele noastre la noi sunt, cine este nouă Domn?

5. Pentru necazul săracilor și suspinul mișeilor, acum mă voi scula, zice Domnul, pune-mă-voiu întru mântuire, îndrăzni-voiu întru el.

6. Cuvintele Domnului, cuvinte curate, argint cu foc lămurit, ispiit pământului, curățit de șapte ori.

7. Tu Doamne ne vei păzi pre noi și ne vei feri de neamul acesta, și în veac.

8. Imprejur necredincioșii umbli; după înălțimea ta ai înmulțit pre fiii omeneshii.

Intru sfârșit. Psalmul lui David, 12.

Până când Doamne, mă vei uita până în sfârșit? Până când înforci fața ta dela mine?

2. Până când voi pune sfaturi în sufletul meu, dureri în inima mea, ziua și noaptea?

3. Până când se va înălța vrăjmașul meu asupra mea?

4. Caută, auzi-mă Doamne Dumnezeu meu; luminează ochii mei, ca nu cândvă să adorm întru moarte.

5. Ca nu cândvă să zică vrăjmașul meu: întăritu-m'am asupra lui. Cei ce mă necălesc se vor bucura de mă voi clăsi.

6. Iară eu spre mila ta am nădădui, bucură-se-va inima mea demântuirea ta, cântă-voiu Domnului celui ce au făcut bine mie, și voi cântă numelui Domnului celui înalt.

4. Ps. 16, 10. 5. Ps. 5, 5.

6. Ps. 118, 140; Pilde 30, 5.

12. 1. Ps. 9, 21; și 76, 8.

5. Ps. 24, 2.

Întru sfârșit. Psalmul lui David, 13.

Zis-a cel nebun întru inima sa: Nu este Dumnezeu. Sfricatu-s'au și urfii s'au făcut întru meșteșuguri; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.

2. Domnul din cer au privit preste fiil oamenilor, ca să vadă de este cel ce înțelege, sau cel ce caută pre Dumnezeu.

3. Toți s'au abătut, împreună nețrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.

4. Au nu vor cunoaște toți cei ce încrează fărădelegea? Cei ce mănâncă pre norodul meu întru mâncare de pâine, pre Domnul nu l-au chemat.

5. Acolo s'au temut de frică, unde nu eră frică, că Domnul este în neamul dreptilor.

6. Sfatul săracului l-ai rușinat, iară Domnul nădejdea lui este.

7. Cine va da din Sion mântuirea lui Israil? Când va întoarce Domnul robia norodului său, bucură-se va Iacov, și se va veseli Israil.

Întru sfârșit. Psalmul lui David, 14.

Doamne, cine va lăcuî în lăcașul tău? Sau cine se va sălășlui în muntele cel sfânt al tău?

2. Cel ce umblă fără prihană și face dreptate, cel ce grăește adevăr în inima sa,

3. Carele nu a viclenit în limba sa, și nu a făcut vecinului său rău, și ocară nu a luat spre cel de aproape ai săi.

4. Defăimează-se înaintea lui cel ce viclenește; iară pre cei ce se tem de Domnul îi slăvește, cel ce

se jură vecinului său și nu se leapădă.

5. Argintul său nu au dat în camătă, și daruri asupra celor nevinovați nu a luat.

6. Cel ce face acestea nu se va clăii în veac.

Scrisoarea stâlpului lui David, 15.

Păzește-mă Doamne, că spre tine am nădăjduit.

2. Zis-am Domnului: Domnul meu ești tu, că bunătățile mele nu-ți trebuesc.

3. Sfinților celor din pământul lui, minunate au făcut Domnul toate voile sale într'înșii.

4. Înmulțitu-s'au slăbiciunile lor; după aceea au sârguit. Nu voi aduna adunările lor din sânziuri, nici voi pomeni numele lor prin buzele mele.

5. Domnul este partea moștenirii mele și a paharului meu. Tu ești acela ce iarăși așezi moștenirea mea mie.

6. Funii au căzut mie întru cei puternici ai mei, că moștenirea mea supă puterea mea este.

7. Bine voi cuvânta pre Domnul cel ce m'au înțeleptit pre mine, și încă și până în noapte m'au pedepsit rărunchii mei.

8. Mai nainte am văzut pre Domnul înaintea mea pururea, că dreapta mea este, ca să nu mă clătesc.

9. Pentru aceasta s'a veselit inima mea și s'a bucurat limba mea; și încă și trupul meu se va sălășlui spre nădejde.

10. Că nu vei lăsa sufletul meu

13. 1. Ps. 9, 24; și 52, 1, 2.

2. A 2 Lege 31, 17; Iov 28, 24; ps. 65, 6; Rom. 3, 10; Isaia 59, 2. 3. Iov 15, 14.

14. 1. Ps. 23, 3, 4; Isaia 33, 15; Isaia 57, 13. 2. Iov 27, 4; Isaia 56, 2.

5. Lev. 25, 36; A 2 Lege 16, 19; Pilde 16, 28. 15. 4. Ozie 2, 17.

5. Plâng. 3, 24.

7. Ps. 62, 7.

8. Ps. 109, 6; Fapte 2, 25.

10. Ps. 48, 16; Isaia 53, 10; Fapte 2, 31.

în iad, nici vei dà pre cel cuvios al tău să vădă stricăciune.

11. Cunoscute ai făcui mie căile vieței; umpleă-mă-vei de veselie cu fața ta; frumusețe în dreapta ta întru sfârșit.

Rugăciunea lui David, 16.

Auzi Doamne dreptatea mea, ia aminte cererea mea, ascultă rugăciunea mea nu întru buze viclene.

2. Dela fața ta judecata mea să iasă. Ochiul mel vădă dreptăți.

3. Cereai-ai inima mea, cercetațu-o-ai noaptea; cu foc m'ai lămurit, și nu s'a aflat întru mine nedreptate;

4. Ca să nu grăiască gura mea lucruri omenești; pentru cuvintele buzelor tale, eu am păzit căi năsilnice.

5. Săvârșește pașii mei întru cărările tale, ca să nu se clătească pașii mei.

6. Eu am strigat, că m'ai auzit Dumnezeu; pleacă urechia ta mie și auzi cuvintele mele.

7. Minunate fă milele tale, cel ce mântuești pre cel ce nădăduesc spre tine, de cel ce s'au împotiva dreptei tale.

8. Păzește-mă Doamne, ca lumina ochiului; întru acoperământul aripilor tale mă vei acoperi.

9. De către fața necredincioșilor cari m'au necăjit pre mine, vrăjmașii mei sufletui meu au cuprins.

10. Grăsimea sa o au încuiat, gura lor a grăit mândrie.

11. Izgonindu-mă acum m'au încunjurat, ochii săi s'au pus ca să-ți plece la pământ.

12. Apucatu-m'au ca un leu gata la vânat, și ca un pui de leu ce lăcuește întru ascunsuri.

13. Scoală-te Doamne, întâmpină-i pre ei și-ți împiedică; izbăvește sufletul meu de cel necurat, sabia ta dela vrăjmașii mâinei tale.

14. Doamne, din puțin de pre pământ împarte-i pre ei în viața lor, și de cele ascunse ale tale s'a umplut pânțele lor; săturatu-s'au de fil, și au lăsat rămășițe pruncilor lor.

15. Iară eu întru dreptate mă volu arăta feței tale, sătură-mă-voi când mi se va arăta slava ta.

PSALMUL 17.

Întru sfârșit, slugii Domnului lui David, care a grăit Domnului cuvintele cântării aceștia, în ziua în care l-au izbăvit pre el Domnul din mâna tuturor vrăjmașilor lui și din mâna lui Saul, și a zis:

Iubi-te-voi Doamne, vîrteala mea. Domnul este întărirea mea și scăparea mea și izbăvitorul meu;

2. Dumnezeuul meu, ajutorul meu, și volu nădăjdui spre dănsul;

3. Apărătorul meu și cornul mîntuirii mele, și sprijinitorul meu.

4. Lăudând voi chema pre Domnul, și de vrăjmașii mei mă voi mîntui.

5. Cuprinsu-m'au durerile morței; și rîurile fărădelegei m'au turburat.

6. Durerile iadului m'au încunjurat, întâmpinatu-m'au lașurile morței.

7. Și când mă necăjeam, am chemat pre Domnul, și către Dumnezeuul meu am strigat.

8. Auzit-au din Biserica cea sfîntă a sa glasul meu; și strigarea mea înaintea lui, va intra în urechile lui.

9. Și s'a clătit și s'a cutremurat pământul, și temelile munților s'au turburat și s'au clătit; că s'au mîniat pre dănsule Dumnezeu.

15. Ps. 15, 11.

17. 1. Evrei 2, 13.

3. Ps. 91, 10; Pilde 18, 10.

4. Ps. 144, 3. 6. 114, 3.

11. Ps. 16, 15; și 20, 6.

16. 3. Ps. 138, 1, 2. 6. Ps. 141, 7.

8. Ps. 35, 7—10; Mat. 23, 37. 10. Ps. 11, 4.

10. Sufu-s'a fum întru mânia lui, și foc dela fața lui se va aprinde; cărbuni s'au afățat dela dânsul.

11. Și au plecat cerurile și s'au pogorît; și negură supt picioarele lui.

12. Și s'au suit preste Mèruvimi și au zburat, zburat-au pre aripile vânturilor.

13. Și au pus întunerec ascunderea lui, împrejurul lui cortul lui; întunecoasă apă în norii văzduhurilor.

14. Dintru strălucire înaintea lui nori au trecut, grindină și cărbuni de foc.

15. Și au tunat din cer Domnul, și cel înalt ș'au dat glasul său.

16. Trimi-s'au săgeți, și i-au risipit pre ei; și fulgere au înmulțit, și i-au turburat pre ei.

17. Și s'au arătat izvoarele apelor, și s'au descoperit temelile lumii.

18. De certarea ta Doamne, de suflarea duhului mâniei tale.

19. Trimis-au dintru înălțime și m'au luat; ridicatu-m'au din ape multe.

20. Mântui-mă-va de vrăjmașii mei cei tari, și de cei ce mă urăsc pre mine; că s'au mai întâlnit decât mine.

21. Întâmpinatu-m'au ei în ziua răutăței mele; și au fost Domnul întâlnirea mea.

22. Și m'au scos întru largime; izbăvi-mă-va că m'au voit.

23. Și îmi va răsplăti mie Domnul, după dreptatea mea; și după curăția mâinilor mele va răsplăti mie.

24. Că am păzit căile Domnului, și nu am făcut păgânătate despre Dumnezeuul meu.

25. Că toate judecățile lui înaintea mea, și îndreptările lui nu s'au depărtat dela mine.

26. Și voi fi fără prihană cu dânsul,

și mă voi păzi de fărădelegea mea.

27. Și îmi va răsplăti mie Domnul după dreptatea mea; și după curăția mâinilor mele înaintea ochilor lui.

28. Cu cel cuvlos, cuvlos vei fi; și cu omul nevinovat, nevinovat vei fi;

29. Și cu cel ales, ales vei fi; și cu cel îndărătnic te vei îndărătnici.

30. Că tu pre norodul cel smerit vei mântui, și ochii mândrilor vei smeri.

31. Că tu vei lumina luminătorul meu Doamne, Dumnezeuul meu luminează-vei întunerecul meu.

32. Că întru tine mă voi izbăvi de ispită, și întru Dumnezeuul meu voi trece zidul.

33. Dumnezeuul meu, fără prihană este calea lui. Cuvintele Domnului cu foc iămuriște, scutitor este tuturor celor ce nădăjduesc spre dânsul.

34. Că cine este Dumnezeu afară de Domnul? Sau cine este Dumnezeu fără numai Dumnezeuul nostru?

35. Dumnezeuul cel ce mă înclinge cu putere, și au pus fără prihană calea mea.

36. Cel ce săvârșești picioarele mele ca ale cerbului, și preste cele înalte mă poi.

37. Carele învești mâinile mele la războiu, și ai pus arc de aramă în brațele mele.

38. Și ai dat mie scuteală de mântuire, și dreapta ta m'a sprijinit.

39. Și certarea ta m'a îndreptat întru sfârșit, și certarea ta această mă va învăța.

40. Lărgii-ai pașii mei supt mine, și nu au slăbit urmele mele.

41. Gonii-voiu pre vrăjmașii mei, și-i voi prinde pre dânsii, și nu mă

11. Isaia 19, 1. 12. Ps. 103, 4.

13. Isaia 50, 3. 14. Ps. 96, 3, 4.

15. Is. Navi 10, 11; ps. 76, 16.

16. Ps. 143, 7. 18. Isaia 5, 25.

19. Ps. 143, 8. 20. Ps. 7, 9.

23. Ps. 7, 9.

27. Isaia 5, 16. 29. Lev. 26, 23, 24.

30. Pilde 3, 34; Isaia 2, 11; și 5, 15.

33. Ps. 18, 8; A 2 Lege 32, 4; 2 Imp. 22, 31.

34. A 2 Lege 32, 39.

37. Ps. 143, 1.

voiu întoarce până ce se vor sfârși.

42. Necăji-voiu pre dânsii, și nu vor putea să stea; cădeă-vor supl picioarele mele.

43. Și m'ai încins cu putere spre răboiu; împiedecat-ai pre toți cel ce se sculau asupra mea, supl mine.

44. Și al vrăjmașilor mei mi-ai dat mie dosul, și pre cei ce mă urăsc pre mine i-ai pierdut.

45. Sîrgat-au și nu eră cel ce mântuește, către Domnul, și nu i-au auzit pre ei.

46. Și-i volu zdrumică pre ei ca praful în fața vântului, ca țina ulișilor voiu șterge pre dânsii.

47. Izbăvi-mă-vei de pricirea norodului; pune-mă-vei cap neamurilor.

48. Norodul pe care nu l-am cunoscut, mi-a slujit mie; întru auzul urechei m'a auzit.

49. Fiii streini au minșit mie; fiil streini s'au învechit și au schiopat din cărările lor.

50. Viu este Domnul și bine este cuvântat Dumnezeu; și să se înalțe Dumnezeul mântuirii mele.

51. Dumnezeule, cela ce dai izbândire mie și ai supus noroade supl mine, izbăvitorul meu de vrăjmașii mei cei mânioși.

52. Dela cei ce se scoală asupra mea mă vei trălă; de omul nedrept, mă vei izbăvi.

53. Pentru aceasta mă voiu mărturisii fie întru neamuri Doamne, și numelui tău voiu cânta.

54. Cel ce mărești mântuirile împăratului și faci milă-unsului tău lui David, și seminției lui până în veac.

Întru sfârșit, Psalmul lui David 18.

Cerurile spun slava lui Dumnezeu, și facerea mâinilor lui o vestește țaria.

2. Ziua zilei spune cuvânt, și noaptea nopței vestește slință.

3. Nu sunt graiuri, nici cuvinte, ale cărora să nu se auză glasurile lor.

4. În tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

5. În soare au pus lăcașul său, și el ca un mire ce iese din cămara sa.

6. Bucură-se-va, ca un uriaș să alerge cale, din marginea cerului ieșirea lui.

7. Și întâmpinarea lui până la marginea cerului; și nu este cine să se ascundă de căldura lui.

8. Legea Domnului fără prihană, carea întoarce sufletele; mărturia Domnului credincioasă, carea înțelepțește pruncii.

9. Dreptățile Domnului drepte, cele ce veselesc inima; porunca Domnului strălucită, carea luminează ochii.

10. Frica Domnului curată, carea rămâne în veacul veacului; judecățile Domnului adevărate, îndreptate împreună.

11. Dorite sunt mai vârtos decât aurul și decât piatra scumpă mult, și mai dulci decât mierea și fagurii;

12. Pentru că robul tău păzește acestea; și când păzește acestea, răsplătire este multă.

13. Greșalele cine le va pricepe? De cele ascunse ale mele, curățește-mă; și de cele streine, iartă pre robul tău.

14. De nu mă vor stăpâni, atunci fără prihană voiu fi și mă voiu curăți de păcat mare.

15. Și vor fi întru bună plăcere cuvintele gurei mele, și cugetul inimii mele înaintea ta pururea. Doamne, ajutorul meu și izbăvitorul meu.

4. Rom. 10, 18.

6. Ecl. 1, 5.

8. Pilde 6, 23; Ps. 17, 33; Ps. 118, 30.

9. Ps. 118, 40.

11. Pilde 3, 14.

13. Ps. 89, 8; Lev. 4, 2; Iov 9, 20.

44. Ps. 80, 14. 45. Ps. 65, 2.

47. Ps. 143, 3. 54. Rom. 15, 9.

18. I. Ps. 88, 6; 96, 6.

Intru sfârșit, Psalmul lui David, 19.

Auză-te Domnul în ziua necazului, scutească-te numele Dumnezeului lui Iacov.

2. Trimiiă ție ajutor dintru cel sfânt, și din Sion sprijinească-te pre tine.

3. Pomenească toată jertfa ta, și arderea cea de tot a ta, să se îngrășe.

4. Deă ție Domnul după inima ta, și tot sfatul tău să-l plinească.

5. Bucură-ne-vom de mântuirea ta, și întru numele Domnului Dumnezeului nostru ne vom mări.

6. Plinească Domnul toate cere-rile tale; acum am cunoscut că au mântuit Domnul pre unsul său.

7. Auzi-l-va pre dânsul din cerul cel sfânt al său; întru puteri este mântuirea dreptei lui.

8. Aceștia în căruțe și aceștia pre cai, iar noi numele Domnului Dumnezeului nostru vom chema.

9. Aceștia s'au împiedicat și au căzut, iar noi ne-am sculat și ne-am îndreptat.

10. Doamne, mântuește pre împăra-tul și ne auzi pre noi, ori în ce zi te vom chema.

Intru sfârșit, Psalmul lui David, 20.

Doamne, întru puterea ta se va veseli împăratul, și de mântui-rea ta se va bucura foarte.

2. Pofta inimei lui i-ai dat lui, și de voea buzelor lui, nu l-ai lipsit pre dânsul;

3. Că l-ai întâmpinat pre el cu binecuvântările bunății; pus-al pre capul lui cunună de piatră scumpă.

4. Vieață a cerul dela tine, și i-al dat lui lungime de zile în veacul veacului.

5. Mare este slava lui întru mân-

tuirea ta; slavă și mare cuviință vei pune preste el;

6. Că-i vei da lui blagoslovenie în veacul veacului; veseli-l-vei pre dânsul întru bucurie, cu fața ta;

7. Că împăratul nădăjdueste spre Domnul, și întru mila celui înalt nu se va clăti.

8. Aile-se mâna ta tuturor vrăj-mașilor tăi; dreapta ta să afle pre toți cei ce te urăsc pre tine;

9. Că-i vei pune pre el ca un cup-tor de foc în vremea feței tale.

10. Domnul întru mânia sa va turbură pre ei, și-l va mânca pre ei focul.

11. Rodul lor de pre pământ îl vei pierde, și sămânța lor din fiil oa-menilor;

12. Că au plecat asupra ta rele; cugetat-au sfaturi, care nu vor putea să stea;

13. Că-l vei pune pre dânsul dos; întru cei rămași ai tăi vei găsi fața lor.

14. Înălță-te, Doamne, întru pute-rea ta; cântă-vom și vom lauda pu-terile tale.

Intru sfârșit, pentru sprijineala cea de dimineață, Psalmul lui David, 21.

Dumnezeule, Dumnezeul meu, ia Dăminte spre mine, pentru ce m'ai lăsat? Departe de mântuirea mea, cuvintele greșalelor mele.

2. Dumnezeul meu, strigă-voiu ziua, și nu vei auzi, și noaptea, și nu spre nepricepere mie.

3. Iar tu în cel sfânt lăcuești, lauda lui Israel.

4. Spre tine au nădăjduit părinții noștri, nădăjduit-au și i-ai izbăvit pre dânsii.

5. Către tine au strigat și s'au mântuit, spre tine au nădăjduit și nu s'au rușinat.

19. 8, 1 Imp. 17, 45; Isaia 31, 1.

9. Ps. 43, 9; Plide 4, 19.

20. 4. Isaia 53, 10.

6. Ps. 15, 11. 10. Maleachi 4, 1.

11. Isaia 14, 20; Ps. 108, 12.

21. 7. Mat. 27, 46; Marcu. 15, 34.

2. Ps. 68, 4. 5. Ps. 24, 3; și 30, 2.

6. Iar eu sunt vlerme, și nu om; ocară oamenilor și defăimarea norodului.

7. Toți cei ce m'au văzut m'au batjocorit, grăit-au cu buzele, clătit-au cu capul:

8. Nădăjduit-a spre Domnul, izbăvească-l pre dânsul, mântuiască-l, că-l voește pre el.

9. Că tu ești cel ce m'ai tras din pântec, nădejdea mea dela fașele maicei mele, spre tine m'am aruncat din mitras.

10. Din pântecelul maicei mele, Dumnezeu meu ești tu, nu te depărta dela mine;

11. Că necazul este aproape; că nu este cine să-mi ajute mie.

12. Încunjură-tu-m'au vișei mulți, tauri grași m'au cuprins.

13. Deșchis-au asupra mea gura lor, ca un leu ce răpește și răcnește.

14. Ca apa m'am vărsat, și s'au risipit toate oasele mele.

15. Făcutu-s'a inima mea ca ceara ce se topește, în mijlocul pântecelului meu.

16. Uscatu-s'a ca un vas de lut virtutea mea, și limba mea s'a lipit de grumazul meu, și în jărâna morței m'ai pogorît.

17. Că m'au încunjurat câini mulți; adunarea celor vicleni m'a cuprins.

18. Săpat-au mâinile mele și picioarele mele.

19. Numărat-au toate oasele mele și aceia privlau și se uita la mine.

20. Împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorși.

21. Iar tu Doamne, nu depărta ajutorul tău dela mine; spre sprijinirea mea ia aminte.

22. Izbăvește de sabie sufletul meu, și din mâna câinelui, prea cea una născută a mea.

23. Mântuește-mă din gura leului, și din coarnele înorogilor smerirea mea.

24. Spune-voiu numele tău frașilor mei; în mijlocul adunării te voiu lăuda.

25. Cei ce vă temeți de Domnul, lăudați-l pre el; toată sămânța lui Iacov slăviți-l pre dânsul.

26. Temeți-vă de dânsul toată sămânța lui Israel.

27. Că n'au defăimat, nici au lepădat ruga săracului.

28. Nici au întors fața sa dela mine; și când am strigat către dânsul, m'au auzit.

29. Dela tine este lauda mea; întru adunare mare mă voiu mărturisii; rugăciunile mele voiu da înaintea celor ce se tem de dânsul.

30. Mâncă-vor săracii și se vor sătura; și vor lăuda pre Domnul cei ce-l caută pre dânsul, vii vor fi inimile lor în veacul veacului.

31. Aduce-și-vor aminte și se vor întoarce la Domnul toate marginile pământului.

32. Și se vor închina înaintea lui toate moștenirile neamurilor.

33. Că a Domnului este împărăția și el stăpânește pre neamuri.

34. Măncat-au și s'au înclinat toți grașii pământului; înaintea lui vor cădea toți cei ce se pogoară în pământ.

35. Și sufletul meu lui viază, și seminția mea va sluji lui.

36. Vesfi-se-va Domnului neamul cel ce vine; și vor vesfi dreptatea lui norodului ce se va naște, pre care l-au făcut Domnul.

6. Iov 25, 6.

7. Isaia 52, 14; 53, 2; Ps. 108, 24.

8. Mat. 27, 43. 9. Isaia 46, 3.

10. Isaia 49, 1. 13. Ps. 68, 21.

16. Ps. 101, 4, 5, 6.

20. Ioan 19, 24.

21. Ps. 108, 25.

22. Ps. 34, 16.

24. Ps. 39, 12; Ps. 68, 34; Evrei 2, 12.

27. Ps. 68, 36. 28. Ps. 2, 6.

29. Ps. 66, 3.

32. Ps. 51, 8; și Ps. 68, 40.

Psalmul lui David, 22.

Domnul mă paște, și nimic nu-mi dă lipsi.

2. În locul pășunii, acolo m'au sălășluit; la apa odihnei m'au hrănit, sufletul meu l-au înțors.

3. Povățuitu-m'au pre cărările dreptăței, pentru numele lui.

4. Că de voiu și umblă în mijlocul umbrei morței, nu mă voiu teme de rele, că tu cu mine ești.

5. Toiagul tău și varga ta, acestea m'au mângâiat.

6. Gătit-ai înaintea mea masă, împotriva celor ce mă necăjesc.

7. Uns-ai cu untdelemn capul meu și paharul tău este adăpându-mă ca un puternic.

8. Și mila ta mă va urmări în toate zilele vieții mele; și ca să lăcuiesc eu în casa Domnului întru îndelungare de zile.

Psalmul lui David, 23 al unuia din Sâmbete.

Al Domnului este pământul și plinirea lui, lumea și toți cei ce lăcuiesc întru'nsa.

2. Acesta pre mări l-au întemeiat pre el, și pre râuri l-au gătit pre el.

3. Cine se va sui în muntele Domnului? Sau cine va sta în iocul cel sfânt al lui?

4. Cel nevinovat cu mâinile, și curat cu inima, care nu și-a luat în deșert sufletul său, și nu s'a jurat întru vicleșug vecinului său.

5. Acesta va lua blagoslovenie de la Domnul, și milostenie dela Dumnezeu Mântuitorul său.

6. Acesta este neamul celor ce caută pre Domnul, a celor ce caută fața Dumnezeului lui Iacov.

7. Ridicați boieri porțile voastre,

22. 1. Isaia 40, 11.

2. Iezechiel 34, 11, 23; Ioan 10, 12; 1 Petr. 2, 25; și 5, 4.

4. Iov 13, 15; Ps. 3, 6; 43, 21; și 117, 6.

23. 1. Ps. 38, 12; Ps. 49, 13; 1 Cor. 10, 28.

2. Ps. 103, 6; 135, 6. 3. Ps. 14, 1.

și vă ridicați porțile cele veșnice, și va intra împăratul slavei.

8. Cine este acesta împăratul slavei? Domnul cel tare și puternic, Domnul cel tare în război.

9. Ridicați boieri porțile voastre, și vă ridicați porțile cele veșnice, și va intra împăratul slavei.

10. Cine este acesta împăratul slavei? Domnul puterilor, acesta este împăratul slavei.

Întru sfârșit, Psalmul lui David, 24.

Către tine Doamne am ridicat sufletul meu; Dumnezeul meu, spre tine am nădărduit, să nu mă rușinez în veac.

2. Nici să-și răză de mine vrăjmașii mei, pentru că toți cei ce te rabdă pre tine, nu se vor rușina.

3. Să se rușineze cei ce fac fărădelege îndeseri.

4. Căile tale Doamne arată-mi, și cărările tale mă învăță.

5. Indreptează-mă spre adevărul tău și mă învăță, că tu ești Dumnezeu, Mântuitorul meu, și pre tine te-am așteptat toată ziua.

6. Adu-ți aminte de îndurările tale Doamne, și de milele tale, că din veac sunt.

7. Păcatele tinerețelor mele și ale neștiinței mele nu le pomeni.

8. După mila ta pomeneste-mă tu, pentru bunătatea ta Doamne.

9. Bun și drept este Domnul; pentru această lege va pune celor ce greșesc în cale.

10. Indreptă-va pre cei blânzi la judecată, învăță-va pre cei blânzi căile sale.

11. Toate căile Domnului, mila și adevărul, celor ce caută așezământul lui și mărturiile lui.

24. 1. Ps. 142, 9.

2. Isaia 28, 16; Rom. 10, 11; Ps. 12, 5.

4. Ps. 3, 8; și 26, 17; Ps. 63, 10; Ps. 142, 11.

5. Ierem. 33, 11. 6. Ps. 102, 17.

7. Iov 13, 26.

12. Pentru numele tău Doamne, și curățește păcatul meu, că mult este.

13. Cine este omul, cel ce se teme de Domnul? Lege va pune lui în calea care a ales.

14. Sufletul lui întru bunățate se va sălășlui, și sămânța lui va moșteni pământul.

15. Înfrățire este Domnul celor ce se tem de dânsul, și lăgăduința lui va arăta lor.

16. Ochii mei pururea spre Domnul, că el va scoate din laj picioarele mele.

17. Caută spre mine și mă miluește, că unul născut și sărac sunt eu.

18. Necazurile inimei mele s'au înmulțit; din nevoile mele scoate-mă.

19. Vezi smerirea mea și osteneala mea, și lasă toate păcatele mele.

20. Vezi pre vrăjmașii mei că s'au înmulțit și cu urfciune nedreaptă m'au urât.

21. Păzește sufletul meu și mă izbăvește, ca să nu mă rușinez că am nădăjduit spre tine.

22. Cel fără de răutate și cel drept s'au lipit de mine, că te-am așteptat Doamne.

23. Izbăvește Dumnezeule pre Isra'il, din toate necazurile lui.

Întru sfârșit. Psal'mul lui David, 25.

Judecă-mă Doamne, că eu întru nerăutatea mea am umblat, și spre Domnul nădăjduint, nu voi slăbi.

2. Ispitește-mă Doamne și mă cearcă; aprinde răunchil mei și inima mea.

3. Că mila ta înaintea ochilor mei este; și bine am plăcut întru ade-vărul tău.

4. Nu am șezul cu adunarea deșertăciunei, și cu călcătorii de lege nu voi intra.

5. Urât-am adunarea celor ce viclenesc, și cu cei necredincioși nu voi șede.

6. Spală-voiu întru cei nevinovați mâinile mele, și volu încunjură jertfelnicul tău Doamne.

7. Ca să auz glasul laudei tale și să povestesc toate minunile tale.

8. Doamne iubit-am bunăcuvântia casei tale și locul lăcașului slavei tale.

9. Să nu pierzi cu cei necredincioși sufletul meu, și cu bărbașii sângiurilor vieașă mea.

10. Întru ale cărora mâini sunt fărădelegile, dreapta lor s'a umplut de daruri.

11. Iar eu întru nerăutatea mea am umblat; izbăvește-mă Doamne, și mă miluește.

12. Picioarul meu a stăit întru îndreptare; întru adunări bine te voi cuvânta Doamne.

Psa'mul lui David, 26. Mai înainte de a se unge.

Domnul este lumina mea și Mântuitorul meu, de cine mă voi teme?

2. Domnul este scutitorul vieții mele, de cine mă voi înfricoșa?

3. Când se vor apropia asupra mea cei ce-mi fac rău, ca să mă-nânce cărnurile mele.

4. Cei ce mă necăiesc și vrăjmașii mei, aceia au slăbit și au căzut.

5. De s'ar rându asupra mea tabără, nu se va înfricoșa inima mea.

6. De s'ar scula asupra mea răsbou, întru aceasă eu nădăjduesc.

7. Una am cerut dela Domnul, a-

4. Ps. 100, 4; 140, 5; Ps. 1, 1; Iov 31, 5.

5. Ps. 100, 7. 6. Ps. 72, 13. 9. Ps. 27, 3.

26. 1 Mibei 7, 6; Ioan 1, 4; și 8, 12.

3. Ps. 3, 6; Iov 19, 22.

6. Ps. 3, 3; și 31, 8.

12. Isaia 43, 25. 15. Pilde 3, 25.

20. Ioan 15, 25. 23. Ps. 129, 7.

25. 1. Ps. 6, 9; 42, 1. 2. Ps. 136, 22.

ceasta voi căută, ca să mă lăcuiesc în casa Domnului, în toate zilele vieții mele.

8. Ca să văz frumusețea Domnului și să cercetez Biserica cea sfântă a lui.

9. Că m'au ascuns în cortul său, în ziua răutăților mele; acoperit-m'au întru ascunsul cortului său.

10. Pre piatră m'au înălțat; și acum lată au înălțat capul meu peste vrăjmașii mei.

11. Incunjurat-am și am jertfit în cortul lui, jertfă de laudă și de strigare; glasul-voiu și voiu cânta Domnului.

12. Auzi Doamne glasul meu, cu carele am strigat; miluește-mă și mă ascultă.

13. Ție a zis inima mea: pre Domnul voi căută; căutat-a pre tine fața mea; fața ta Doamne, voi căută.

14. Să nu întorci fața ta de către mine, și să nu te abași întru mânia dela robul tău.

15. Ajutorul meu fii, să nu mă lepezi pre mine și să nu mă lași Dumnezeu, Mântuitorul meu;

16. Că tatăl meu și maica mea m'au părăsit pre mine, iară Domnul m'au luat.

17. Lege pune-mi mie Doamne în calea ta, și mă îndreptează în cărare dreaptă, pentru vrăjmașii mei.

18. Nu mă dă pre mine în sufletele celor ce mă necăjesc, că s'au sculat asupra mea înăfruri nedrepte, și a minșit strâmbătatea eiși.

19. Cred că voi vedea bunătațile Domnului în pământul celor vii.

20. Așteaptă pre Domnul, îmbărbătează-te, și să se întărească inima ta, și așteaptă pre Domnul.

Psalmul lui David, 27.

Către tine Domne, voi striga: Dumnezeuul meu, să nu faci de către mine; ca nu cândva să faci de către mine, și mă voi asemăna celor ce se pogoară în groapă.

2. Auzi Doamne glasul rugăciunii mele, când mă rog către tine, când ridic mâinile mele către Biserica cea sfântă a ta.

3. Să nu mă tragi pre mine, cu cei păcătoși, și cu cei ce lucrează strâmbătate să nu mă pierzi.

4. Cu cei ce grăesc pace către vecinii săi, iar cele rele în inimile lor.

5. Dă-le lor Doamne, după lucrurile lor și după vicleșugul izvo-dirilor lor.

6. După faptele mâinilor lor dă-le lor, răsplătește-le lor răsplătirea lor.

7. Că nu au înțeles lucrurile Domnului și lucrurile mâinilor lui; surpă-vei pre dânșii și nu-i vei zidi.

8. Bine este cuvântat Domnul, că au auzit glasul rugăciunii mele.

9. Domnul este ajutorul meu și scutitorul meu; spre dansul a nădărdit inima mea și m'au ajutat.

10. Și a întărit trupul meu, și din voea mea mă voi mărturisii lui.

11. Domnul este întărirea norodului său, și scutitor mântuirilor unsului său este.

12. Mântuește pre norodul tău, și blagoslovește moștenirea ta, și-i paște pre ei, și-i ridică pre ei până în veac.

Psalmul lui David, 28. La scoaterea cortului.

Aduceți Domnului fiii lui Dumnezeu; aduceți Domnului pre fiii berbecilor.

2. Aduceți Domnului slavă și cin-

27. 1. Ps. 142, 7.

3. Iov 34, 27; Ps. 25, 9; 61, 4.

4. Ps. 11, 2; Ierem. 9, 8.

6. 2 Tim. 4, 14.

28. 1. Ps. 95, 7.

9. Ps. 30, 21.

10. Ps. 3, 4; și 109, 8.

11. Ps. 5, 8.

17. Ps. 24, 4; și 5, 8.

20. Isaia 25, 9.

ste; aduceți Domnului slavă numelui lui; închinați-vă Domnului în curtea cea sfântă a lui.

3. Glasul Domnului preste ape, Dumnezeu slavei au tunat; Domnul preste ape multe.

4. Glasul Domnului întru tărie; glasul Domnului întru mare cuvîntă.

5. Glasul Domnului cel ce sără-mă chedrii; și va zdrobi Domnul chedrii Livanului.

6. Și-i va zdrumică pre dâșii ca pre vișelul Livanului, și cel iubit ca fiul inorogilor.

7. Glasul Domnului celui ce taie para focului.

8. Glasul Domnului celui ce clătește pustiul; și va clădi Domnul pustiul Cadisului.

9. Glasul Domnului celui ce săvârșește cerbii, și va descoperi dumbrăvile, și în Biserica lui toți carele grăește mărire.

10. Domnul potopul va lăcuî; și va ședeă Domnul împărat în veac.

11. Domnul tărie norodului său va da; Domnul va blagoslovi pre norodul său cu pace.

Întru sfârșit, cântarea înnoielor casei lui David. Psalmul 29.

Înălță-te-voi Doamne, că m'ai ridicat pre mine, și nu ai veselit pre vrăjmașii mei asupra mea.

2. Doamne Dumnezeu meu, strigat-am către tine și m'ai vindecat.

3. Doamne scos ai din iad sufletul meu; mântuitu-m'ai de cei ce se pogoară în groapă.

4. Cântați Domnului cei cuvioși ai lui, și vă mărturișiți pomenirei sfîințeniei lui.

5. Că iușime este întru mânia lui, și vieză în voea lui; seara se va

sălășlui plângere, și dimineața bucurie.

6. Iar eu am zis întru prisosința mea: nu mă voi clădi în veac.

7. Doamne întru voea ta dă frumseței mele putere; și ți-ai întors fața ta și m'am turburat.

8. Către tine Doamne voi strigă, și către Dumnezeu meu mă voi ruga.

9. Ce folos este întru sângele meu, când mă pogor eu întru stricăciune? Au doară se va mărturisi ție jărâna? Sau va vesfi adevărul tău?

10. Auzit-au Domnul și m'au mîluit; Domnul au fost ajutorul meu.

11. Întors-ai plângerea mea spre bucurie mie; rupt-ai sacul meu și m'ai încins cu veselie.

12. Ca să cânte ție mărirea mea, și nu mă voi mîhni Doamne Dumnezeu meu, în veac mă voi mărturisi ție.

Psalmul lui David, 30. Întru sfârșit, pentru ultimă.

Spre tine Doamne am nădăjduit, Să nu mă rușinez în veac; întru dreptatea ta izbăvește-mă și mă scoate.

2. Pleacă spre mine urechea ta, grăbește de mă scoate; fii mie Dumnezeu scutitor, și spre casă de scăpare, ca să mă mîntuești.

3. Că puterea mea și scăparea mea ești tu, și pentru numele tău mă vei povășui și mă vei hrăni.

4. Scoate-mă-vei din cursa această, carea au ascuns mie, că tu ești scutitorul meu Doamne.

5. În mâinile tale voi pune duhul meu; izbăvi-tu-m'al Doamne Dumnezeu adevărului.

6. Urți-ai pre cei ce păzesc de-

6. Ps. 9, 26. 7. Ps. 30, 26

9. Ps. 6, 5, 29, 9; 87, 11, 113, 25; și 117, 17.

11. 3 Imp. 20, 21; și 32.

30. 2. Ps. 21, 5; și 70, 2.

3. Ps. 24, 11. 5. Lucă 23, 46.

10. Ps. 9, 36.

29. 4. Ps. 96, 13. 5. Plâng. 3, 23.

șertăciunile în zadar; iar eu spre Domnul am nădărduit.

7. Bucură-mă-volu și mă voiu: veselii de mila ta, că ai căutat spre smerenia mea; mântuit-ai din nevoi sufletul meu.

8. Și nu m'ai lăsat în mâinile vrăjmașilor; pus-ai în loc desfătat picioarele mele.

9. Miluește-mă Doamne, că mă necăjesc; turbură-tu-s'a întru mânie ochiul meu, sufletul meu și inima mea.

10. Că s'a sfîns întru durere viața mea, și anii mei în suspinuri; slăbit-a întru sărăcie virtuțea mea, și oasele mele s'au turburat.

11. La toți vrăjmașii mei m'am făcut ocară, și vecinilor mei foarte, și frică cunoscuților mei.

12. Cei ce mă vedeau afară, au fugit dela mine; uitat am fost de la inimă ca un mort; făcutu-m'am ca un vas pierdut.

13. Că am auzit ocara a multora din cei ce lăcuiesc împrejur, când se adunau ei împreună asupra mea, ca să ia sufletul meu s'au sfătuit.

14. Iară eu spre tine Doamne am nădărduit, zis-am: tu ești Dumnezeu.

15. În mâinile tale sorții mei; izbăvește-mă din mâna vrăjmașilor mei și de cei ce mă gonesc.

16. Arată fața ta preste robul tău; mântuește-mă cu mila ta; Doamne să nu mă rușinez, că te-am chemat pre tine.

17. Să se rușineze necredincioșii, și să se pogoare în iad.

18. Mute să se facă buzele cele viclene, care grăesc asupra dreptului fărădelege, cu mândrie și cu defăimare.

19. Cât este de mare mulțimea

bunătății tale Doamne, care ai ascuns celor ce se tem de tine. Vădit-ai celor ce nădărduesc spre tine, înaintea fiilor omenești.

20. Ascunde-vei pre dănsii întru ascunsul feței tale, de turburarea oamenilor.

21. Acoperi-vei pre ei în cort de grăirea improviză a limbilor.

22. Bine este cuvântat Domnul, că minunată au făcut mila sa în cetațea îngrăditei.

23. Iar eu am zis întru uimirea mea: lepădat sunt de către fața ochilor tăi.

24. Pentru aceasta ai auzit glasul rugăciunii mele, când am strigat către tine.

25. Iubiți pre Domnul toți cuviosii lui, că adevărurile caută Domnul și răsplătește celor ce de prișosii fac mândrie.

26. Îmbărbătați-vă și să se înfrăească inima voastră, toți cei ce nădărduiți spre Domnul.

Psalmul lui David, 31. Al înțelegerii.

Fericii cărora s'au iertat fărădelegile și cărora s'au acoperit păcatele.

2. Fericit bărbatul căruia nu i'va socoti Domnul păcatul, nici este în gura lui vicleșug.

3. Că am făcut, învechindu-s'au oasele mele, când strigam eu foarte ziua.

4. Că ziua și noaptea s'au îngreuiat preste mine mâna ta; întorsu-m'am spre chinuire când s'a înlipit mie ghimpul.

5. Fărădelegea mea am cunoscut, și păcatul meu nu l-am acoperit.

6. Zis-am: mărturisii-voiu asupra

21. Ps. 26, 9.

23. Isala 38, 11, 12; Plâng. 3, 53.

25. Ps. 33, 9. 26. Ps. 29, 7.

31. 1. Ps. 84, 2; Ierem. 50, 20; Rom. 4, 7.

2. Ps. 129, 4. 5. Iov 31, 33.

6. Isala 65, 24; Pilde 28, 13; 1 Ioan 1, 10.

8. A 2 Lege 31, 17. 9. Ps. 5, 7.

12. Iov, 6, 21. 13. Ierem. 20, 10. 16. Ps.

4, 6. 18. Ps. 93, 3; Ps. 74, 5; Ps. 75, 6.

19. Isala 64, 4; 1 Cor. 2, 9.

mea fărădelegea mea Domnului; și tu ai lăsat păgânătatea inimei mele.

7. Pentru aceasta se va rugă către tine tot cuviosul, în vreme bine primită, însă în popor de ape multe, către dânsul nu se vor apropia.

8. Tu ești scăparea mea de ne-cazul ce mă cuprinde; bucuria mea, izbăvește-mă de cel ce m'au încun-jurat.

9. Înțelepți-te-voi și te voi în-dreptă în calea aceasta în carea vei merge; așini-voi spre tine ochii mei.

10. Nu fiți ca ~~ca~~ și ca mușcoiul, la cari nu este pricepere; cu zăbală și cu frâu lăcile lor vei strânge, ale celor ce nu se apropie către tine.

11. Multe sunt bălăile păcătosu-lui; iar pre cel ce nădăjduiește spre Domnul, mila îl va încun-jura.

12. Veseliți-vă întru Domnul și vă bucurați dreptilor; și vă lăudați toți cel drepti la inimă.

Psalmul lui David, 32.

Bucurați-vă dreptilor întru Dom-nul; celor drepti se cuvine lauda.

2. Mărturisiți-vă Domnului în a-lăudă, în psaltire cu zece strune cântați lui.

3. Cântați lui cântare nouă, bine cântați lui întru strigare;

4. Că drept este cuvântul Dom-nului și toate lucrurile lui întru cre-dință.

5. Iubește Domnul milostenia și judecata; de mila Domnului este plin pământul.

6. Cu cuvântul Domnului cerurile s'au întărit, și cu Duhul gurei lui toată puterea lor.

7. Adunând ca un foale apele mări, puind în visiterii adâncurile.

7. Isaia 49, 8. 8. Ps. 26, 5.
11. Pilde 13, 22; Iov 27, 13; și 20; Ps. 57, 10.
12. Ps. 32, 1; Ps. 96, 13
32. 1. Ps. 31, 12. 3. Ps. 39, 4.
5. Ps. 44, 9; Ps. 35, 6; și 118, 65. Evrei
1, 9. 6. Fac. 1, 6, 7.
7. Iov 26, 10; și 38, 8.

8. Să se teamă de Domnul tot pământul, și de dânsul să se cu-tremure toți cei ce lăcuiesc în lume;

9. Că el au zis, și s'au făcut; el au poruncit, și s'au zidit.

10. Domnul risipește staturile nea-murilor, și leapădă staturile bole-rilor.

11. Iar statul Domnului rămâne în veac; și gândurile inimei lui, în neam și în neam.

12. Fericit este neamul, căruia este Domnul Dumnezeu lui, norodul pre care l-au ales spre moștenire lui.

13. Din cer au privit Domnul, vă-zut-au pre toți liii oamenilor.

14. Din lăcașul său cel gata, pri-vit-au spre toți cei ce lăcuiesc pământul.

15. Cel ce an zidit deosebi in-imile lor, cel ce cunoaște toate lu-crurile lor.

16. Nu se mântuește împăratul prin multă putere, și uriașul nu se va mântui întru mulțimea virtutet lui.

17. Mincinos este calul spre mântuire, și întru mulțimea puterii sale nu se va mântui.

18. Iată ochii Domnului spre cei ce se tem de dânsul, și spre cei ce nădăjduiesc întru mila lui.

19. Ca să izbăvească din moarte sufletele lor și să-i hrănească pre dâșii în foamele.

20. Și sufletul nostru așteaptă pre Domnul, că ajutorul și scutitorul nostru este;

21. Că întru dânsul se va veseli inima noastră, și întru numele cel sfânt al lui am nădăjduit.

22. Fie Doamne mila ta spre noi, precum am nădăjduit întru tine.

8. Iov 37, 24.

9. Fac. 1, 7; Iudit 16, 12; Ps. 148, 5.

10. Isaia 8, 10; și 19, 3.

11. Isaia 46, 10; Pilde 19, 21.

12. Ps. 143, 18. 13. Iov 28, 24.

16. Ps. 43, 8.

17. Pilde 21, 31; 1 Imp. 17, 47; Ps. 146, 11.

18. Ps. 10, 7, 33, 16; și 146, 12; Iov 36, 7.

PSALMUL LUI DAVID, 33.

Când s'a schimbat fața sa înaintea lui Avimelech, și l-a slobozit pre dânsul, și s'a dus. (1 Imp. 21, 13).

Bine voi cuvânta pre Domnul în toată vremea, pururea lauda lui în gura mea.

2. Întru Domnul se va lăuda sufletul meu; auză cei blânzi și să se veselească.

3. Slăviți pre Domnul cu mine, și să înălțăm numele lui împreună.

4. Căutat-am pre Domnul și m'au auzit, și din toate necazurile mele m'au izbăvit.

5. Apropiasi-vă către dânsul și vă luminați, și fețele voastre nu se vor rușina.

6. Săracul acesta a strigat, și Domnul l-au auzit pre dânsul, și din toate necazurile lui l-au mântuit.

7. Tăbărit-va înțgerul Domnului împrejurul celor ce se tem de dânsul, și-i va izbăvi pre ei.

8. Gustați și vedeți, că bun este Domnul; fericit bărbatul carele nădăduște spre dânsul.

9. Temeți-vă de Domnul toți stinșii lui, că nu este lipsă celor ce se tem de dânsul.

10. Bogații au sărăcit și au flămânzit; iar cei ce caută pre Domnul, nu se vor lipsi de tot binele.

11. Veniți fiilor ascultați-mă pre mine, frica Domnului voi învăța pre voi.

12. Cine este omul cel ce voaște vieața? Carele iubește să vadă zile bune? Oprește-ți limba ta dela rău, și buzele tale ca să nu grăiască vicleșug.

13. Ferește-te de rău și fă bine, caută pacea și o urmează pre ea.

33. 2. Ps. 106, 42. 3. Ps. 104, 3.

9. Ps. 30, 25; Pilde 19, 23

10. Pilde 13, 24; Lucă 1, 53.

12. 1 Petru 3, 10; Pilde 4, 24; și 12, 14.

13. Evr. 12, 14; Isaia 1, 14.

14. Ochii Domnului spre cei drepti, și urechile lui spre rugăciunea lor.

15. Iar fața Domnului, asupra celor ce fac rele, ca să piarză de pre pământ pomenirea lor.

16. Strigat-au dreptii, și Domnul i-au auzit pre ei, și din toate necazurile lor i-au izbăvit.

17. Aproape este Domnul de cei umiliți la inimă, și pre cei smeriți cu duhul, îi va mântui.

18. Multe sunt necazurile dreptilor, și din toate acelea va izbăvi pre ei Domnul.

19. Păzește Domnul toate oasele lor, nici unul dintr'insele nu se va zdrobi.

20. Moartea păcătosului este cumplită, și cei ce urăsc pre dreptul vor greși.

21. Mântui-va Domnul sufletele robilor săi, și nu vor greși toți cei ce nădădușesc spre dânsul.

Psalmul lui David, 34.

Judecă Doamne pre cei ce mi fac mie strâmbătate; dă războiu împotriva celor ce se oștesc asupra mea.

2. Apucă armă și pavăză, și te scoală întru ajutorul meu.

3. Varsă sabie, și mă apără împotriva celor ce mă gonesc; și sufletului meu: mântuirea ta sunt eu.

4. Să se rușineze și să se înfrunzeze cei ce caută sufletul meu; întoarce-se înapoi și să se rușineze cei ce mi gândesc rele.

5. Să fie ca praful înaintea feței vântului, și înțgerul Domnului necăjindu-i pre ei; facă-se calea lor întunecă și alunecare, și înțgerul Domnului gonindu-i pre dânsii.

14. Ps. 32, 18; 1 Petr. 3, 12; Sirah 15, 19; Evrei 4, 13. 15. Ps. 3, 10

16. Iov 34, 21; și 36, 7; Ps. 9, 11.

17. Ps. 144, 19; Ps. 71, 12.

18. 2 Tim. 3, 12. 19. Ps. 146, 3.

20. Pilde 5, 22.

34. 1. Ps. 42, 1. 4. Ierem. 17, 18.

5. Ps. 1, 4; Ierem. 23, 12.

6. Că în zadar a ascuns mie stricăciunea laşului său, în deşeri a o-cărit sufletul meu.

7. Să-l vie lui cursa, pre carea nu o ştie, şi prinzătoarea pre carea o a ascuns, să-l prinză pre el, şi în laş să cază într'însul.

8. Iar sufletul meu se va bucura de Domnul, veselî-se-va de mântuirea lui.

9. Toate oasele mele vor zice: Doamne, Doamne, cine este asemenea ţie? Cel ce izbăveşti pre săracul, din mâna celor mai tari decât el, şi pre săracul şi mişelul dela cel ce-l răpesc pre dânsul.

10. Scuîndu-se asupra mea mărturii nedrepte, de cele ce nu ştiam m'au întrebă.

11. Răsplătit-au mie rele pentru bune, şi nerodire sufletului meu.

12. Iar eu când mă supărau aceea, m'am îmbrăcat cu sac, şi am smerit cu post sufletul meu, şi rugăciunea mea în sânul meu se va întoarce.

13. Ca unui vecin, ca unui frate al nostru, aşă bine am făcut spre plăcere; ca şi cum m'aş jeli şi m'aş mahnî, aşă m'am smerit.

14. Şi asupra mea s'au veselit şi s'au adunat; adunatu-s'au presie mine bălăi şi nu am ştiut.

15. Despărşitu-s'au şi nu s'au umilit; ispititu-m'au, batjocoritu-m'au cu batjocoră, scârşnit-au asupra mea cu dinşii lor.

16. Doamne, când vei vedea? În toarce sufletul meu dela fapta lor cea rea, dela lei, pre cea una născută a mea.

17. Mărturisi-mă-voi întru adunare multă; întru norod mult te voi lauda.

18. Să nu se bucure de mine cei

ce-mi vrăjmăşesc mie cu nedreptate, cei ce mă urăsc în zadar şi fac semn cu ochii;

19. Că mie adică cele de pace îmi grăiau, şi spre mânia vicleşuguri gândeau.

20. Lărgif-au asupra mea gura lor, zis-au: bine, bine! Văzută-au ochii noştri.

21. Văzută-ai Doamne; să nu faci! Doamne, nu te depărtă dela mine.

22. Scoală-te Doamne, ia aminte spre judecata mea, Dumnezeuul meu şi Domnul meu, spre îndreptarea mea.

23. Judecă-mă Doamne după dreptatea ta, Dumnezeuul meu, şi să nu se bucure de mine.

24. Să nu zică întru inimile lor: bine, bine, este sufletului nostru; nici să zică: înghiştu-l-am pre dânsul.

25. Să se ruşineze şi să se înfrunteze împreună cei ce se bucură de relele mele; îmbrace-se cu ruşine şi înfruntare, cei ce grăesc mari asupra mea.

26. Să se bucure şi să se veselească cei ce voesc dreptatea mea, şi să zică pururea: slăvească-se Domnul, cel ce voesc pacea robului lui.

27. Şi limba mea se va învăţa dreptatea ta, toată ziua lauda ta.

Psalmul 35. Întru sfârşit lul David, slugel Domnului.

Zis-a călcătorul de lege, greşind întru sine: nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lui.

2. Că a violentat înaintea lui, ca să afle fărădelegea lui, şi să urască.

3. Graiurile gurei lui, fărădelege şi vicleşug; nu a vrut să priceapă ca să facă bine.

4. Fărădelege a gândit întru a-

20. Ps. 69, 4. 22. Ps. 82, 1; Ps. 43, 25.

23. Ps. 5, 10.

35. 4. Miheia 2, 1.

6. Jerem. 18, 20. 11. Ps. 37, 20; 108, 3.

13. Ps. 37, 8. 15. Ps. 37, 16; Iov 30, 14.

16. Ps. 21, 22. 17. Ps. 39, 12.

18. Pilde 6, 13; Ioan 15, 25.

sternutul său; în toată calea bună n'au stănut, și răutatea n'au urât.

5. Doamne în cer este mila ta și adevărul tău până la nori.

6. Dreptatea ta ca munții lui Dumnezeu; judecățile tale adânc mult; oamenii și dobitoacele vei mântui, Doamne.

7. Că ai înmulțit mila ta, Dumnezeu, și fiii oamenilor în umbra aripilor tale vor nădăjdui.

8. Sătura-se-vor din grăsimea casei tale, și cu izvorul deslătării tale vei adăpa pre dânsii.

9. Că la tine este izvorul vieții, întru lumina ta vom vedea lumină.

10. Tinde mila ta celor ce te cunosc pre tine, și dreptatea ta celor drepți la inimă.

11. Să nu-mi vie mie pictorul mândriei, și mâna păcătosului să nu mă ciștească.

12. Acolo au căzut toți cei ce lucrează fărădelegea, scosu-s'au afară și nu vor putea să stea.

Psalmul lui David, 36.

Nu râvni celor ce viclenesc, nici urma celor ce fac fărădelege.

2. Căci ca iarba curând se vor usca, și ca verdeața buruienii degrab vor cădea.

3. Nădăjduiește spre Domnul, și fă bunătate, și lăcuește pământul, și te vei paște întru bogăția lui.

4. Deslătează-te în Domnul, și-ți va da fie cererile inimii tale.

5. Descopere spre Domnul calea ta, și nădăjduiește întru dânsul, și el va face.

6. Și va scoate ca lumina dreptatea ta, și judecata ta ca amiază.

7. Supune-te Domnului, și-l roagă

pre dânsul; nu râvni celui ce sporește în calea sa, omului ce face călcare de lege.

8. Părăsește-te de lujime și lasă mânia; nu râvni ca să viclenești;

9. Că cei ce viclenesc, de tot vor pieri; iar cei ce așteaptă pre Domnul, aceia vor moșteni pământul.

10. Și încă puțin, și nu va fi păcătosul; și vei căuta locul lui, și nu-l vei afla.

11. Iar cei blânzi vor moșteni pământul și se vor desfăta întru mulțimea păcei.

12. Pândi-va păcătosul pre cel drept, și va scârșni asupra lui cu dinții săi.

13. Iar Domnul va batjocori pre el; că mai nainte vede, că va veni ziua lui.

14. Sabie au smuls păcătoșii, înfins-au arcu lor ca să surpe pre săracul și pre mișelul, ca să junghie pre cei drepți la inimă.

15. Sabia lor să intre în inimile lor, și arcele lor să se zdrobească.

16. Mai bun este puținul celui drept, decât bogăția multă a păcătoșilor.

17. Că brațele păcătoșilor se vor zdrobi, și întărește pre cei drepți Domnul.

18. Cunoaște Domnul căile celor fără prihană, și moștenirea lor în veac va fi.

19. Nu se vor rușina în vremea cea rea, și în zilele foametei se vor sătura, că păcătoșii vor pieri.

20. Iar vrăjmașii Domnului, îndatăși ce s'au nărit ei și s'au înălțat, sfîngându-se, ca fumul s'au stins.

21. Imprumutează-se păcătosul, și nu va plăti, iar dreptul se îndură și dă.

5. Ps. 118, 64; Ps. 56, 13.

6. Ps. 32, 4; și 44, 9; Rom. 11, 33; ps. 107, 4. 7. Ps. 16, 8. 10. Ps. 9, 10.

36. 1. Ps. 73, 11; Ieremia 12, 1.

2. Iov 22, 16; Ps. 72, 19; Pilde 23, 17; și

24, 1. 5. Ps. 54, 25; 1 Petr. 5, 7.

6. Iov 11, 17; și 22, 28; Isaia 59, 8.

10. Iov 7, 21. 11. Mat. 5, 5.

13. Ps. 2, 3. 14. Ps. 10, 2.

16. Pilde 15, 16, 17. 18. Ps. 1, 6.

19. Ps. 32, 18.

21. H 2 Lege 26, 12.

22. Că cei ce-l binecuvintează pre el, vor moșteni pământul; iar cei ce-l blestemă vor pieri.

23. Dela Domnul pașii omului se îndreptează, și calea lui o va voi foarte.

24. Când va cădea nu se va zdruncina, că Domnul întărește mâna lui.

25. Mai tânăr am fost, și am și îmbătrânit, și nu am văzut pre dreptul părăsit, nici sămânța lui cerând pâine.

26. Toată ziua miluește și imprumutează dreptul, și sămânța lui întru blagoslovenie va fi.

27. Ferește-te de rău și lă bine, și lăcuește în veacul veacului.

28. Că Domnul iubește judecata, și nu va părăsi pre cei cuvioși ai săi, în veac se vor păzi; iar cel fărădelege se vor gonî, și sămânța celor necredincioși, de tot se va pierde.

29. Iar dreptii vor moșteni pământul, și se vor sălăși în veacul veacului pre dânsul.

30. Gura dreptului va deprinde înțelepciune, și limba lui va grăi judecată.

31. Legea Dumnezeuului lui în inima lui, și nu se vor poticni pașii lui.

32. Pândește păcătosul pre cel drept și caută să-l omoare pre el;

33. Iar Domnul nu-l va lăsa pre el în mâinile lui, nici îl va osândi, când se va judecă el.

34. Așteaptă pre Domnul și păzește calea lui și te va înălța, ca să moștenești pământul; când vor pieri păcătoșii vei vedea.

35. Văzui-am pre cel necurat prea

înălțându-se, și ridicându-se ca chedrii Livanului.

36. Și am trecut, și iată nu eră; și l-am căutat pre el, și nu s'a aflat locul lui.

37. Păzește nerăutatea și vezi dreptatea, că este rămășiță omului făcător de pace.

38. Iar cei fărădelege vor pieri deodată; rămășițele celor necurați vor pieri.

39. Iar mântuirea dreptilor dela Domnul, și scutitorul lor este în vremea necazului.

40. Și le va ajuta lor Domnul, și-i va izbăvi pre dânsii, și-i va scoate pre ei dela cei păcătoși, și-i va mântui pre el, că au nădăjduit spre dânsul.

Psalmul lui David, 37. Întru pomenire pentru Sâmbătă.

Doamne nu cu mânia ta să mă dinuștii pre mine, nici cu iușimea ta să mă cerși;

2. Că săgețile tale s'au înfipt în mine, și ai întărit preste mine mâna ta; nu este vindecare în trupul meu de către fașa mâinilor tale.

3. Nu este pace întru oasele mele de către fașa păcatelor mele.

4. Că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ca o sarcină grea s'au îngreulat preste mine.

5. Impuștitu-s'au și-au pătrecit ranile mele de către fașa nebuniei mele.

6. Chlănuitu-m'am și m'am gârbovit până în sfârșit, toată ziua măhănuindu-mă umblam.

7. Că șalele mele s'au umplut de ocări, și nu este vindecare în trupul meu.

8. Necăjiu-m'am și m'am smerit

22. Pilde 2, 21; și 10, 21.

24. Pilde 24, 16; Mib. 7, 8.

25. Pilde 10, 3.

26. Pilde 21, 26; Ps. 111, 8

27. Isaia 1, 17.

29. Pilde 2, 21. 30. Pilde 31, 26.

33. Isaia 51, 7.

34. Iov 22, 16; Ps. 54, 27.

35. Iov 5, 3; Pilde 29, 16.

36. Ps. 1, 4; și 48, 14; Pilde 12, 7.

37. Ps. 40, 1. 39. Ps. 9, 9.

37. 1. Ps. 6, 2 2. Iov 6, 4

4. Esdra 9, 6; Ps. 39, 16.

6. Ps. 41, 10. 8. Ps. 34, 13.

foarte, răcnit-am din suspinarea inimii mele.

9. Doamne, înaintea ta este toată dorirea mea; și suspinul meu defa tine nu s'a ascuns.

10. Inima mea s'a turburat, părăsindu-mă virtutea mea și lumina ochilor mei, și aceasta nu este cu mine.

11. Prietenii mei și vecinii mei, în preajma mea s'au apropiat și au stăit.

12. Și cei mai de aproape ai mei, departe au stăit, și se sileau cei ce căutau sufletul meu.

13. Și cei ce căutau cele rele mie, grătau deșertăciuni, și vicleșuguri toată ziua cugetau; iar eu ca un surd nu auzeam, și ca un mut ce nu-si deschide gura sa.

14. Și m'am făcut ca un om ce nu aude, și nu are în gura lui muștrări.

15. Că spre tine Doamne am nădărdit, tu vei auzi Doamne Dumnezeul meu;

16. Că am zis, ca nu cândva să se bucure de mine vrăjmașii mei; și când s'au clătit picioarele mele, asupra mea mari au grăit.

17. Că eu spre bătaia gata sunt, și durerea mea înaintea mea este pururea.

18. Că fărădelegea mea eu voiu vesti, și mă voiu griji pentru păcatul meu.

19. Iar vrăjmașii mei trăesc, și s'au mai întărit decât mine, și s'au înmulțit cei ce mă urăsc fără dreptate.

20. Cei ce-mi răsplătesc mie rele pentru bune, mă clevețiau, căci urmam bunătatea.

21. Nu mă lăsa Doamne Dumnezeul meu, nu te depărta dela mine.

22. Ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Psalmul lui David, 38. Întru sfârșit, lui Iditum.

Zis-am, păzi-voi căile mele, ca să nu greșesc eu cu limba mea.

2. Pus-am gurei mele pază, când a stăit păcătosul împotriva mea.

3. Amușit-am și m'am smerit, și am făcut de bunăfăci, și durerea mea s'a înnoit.

4. Înfierbântatu-s'a inima mea în-lăuntrul meu, și în cugetul meu se va aprinde foc.

5. Grăit-am cu limba mea: spune-mi Doamne sfârșitul meu.

6. Și numărul zilelor mele care este? Ca să știu de ce mă lipsesc eu.

7. Iată cu palme măsurate ai pus zilele mele, și statul meu ca o nimica înaintea ta.

8. Însă toate sunt deșertăciune, tot omul ce viază.

9. Deși ca un chip trece omul, dar în zadar se turbură.

10. Strânge comori, și nu știe cui le adună pre ele.

11. Și acum cine este răbdarea mea? Au nu este Domnul? Și statul meu dela tine este.

12. De toate fărădelegile mele izbăvește-mă. Ocară celui fără de minte m'ai dat.

13. Amușit-am, și nu am deschis gura mea, că tu ai făcut; depărtează dela mine bătaile tale.

14. Că dela făria mâinii tale eu m'am lipsit. Întru muștrări pentru fărădelege ai pedepsit pre om.

15. Și ai supleat ca un păianjen sufletul lui; însă în deșert se turbură tot omul.

16. Auzi cererea mea Doamne, și

38. 1. Ps. 36, 1. 5. Ps. 69, 10, 11. 6. Ps. 89, 4. 7. Ps. 48, 9; și 89, 6; Ps. 143, 5

8. Ecl. 1, 2. 9. Ps. 72, 20; 1 Cor. 7, 31.

10. Ps. 48, 10; Eccl. 4, 8.

11. Lucă 12, 20. 12. Ps. 6, 8.

10. Ps. 6, 7. 11. Ps. 30, 11.

12. Iov. 19, 13. 16. Ps. 34, 15.

20. Ps. 34, 11.

21. Ps. 146, 12; Ps. 32, 16.

rugăciunea mea ascultă. Lacrămile mele să nu le treci.

17. Că nemernic sunt eu la tine, și strein ca și toți părinții mei.

18. Slăbește-mă ca să mă odihnesc, mai 'nainte de a mă duce, și mai mult nu voi fi.

Psalmul lui David, 39. Intru sfârșit.

Așteptând am așteptat pre Domnul, și au căutat spre mine.

2. Și au auzit rugăciunea mea și m'au scos din groapa ticăloșiei și din țina noroiului.

3. Și au pus pre platră picioarele mele, și au îndreptat pașii mei.

4. Și au dat în gura mea cântare nouă, cântare a Dumnezeului nostru.

5. Vedeă-vor mulți și se vor teme, și vor nădăjdui spre Domnul.

6. Fericit bărbatul a căruia nădejde este numele Domnului, și n'a privit la deșertăciuni și la nebunii înșelătoare.

7. Multe ai făcut tu Doamne Dumnezeul meu; minunile tale și la gândurile tale nu este cine să se asemene ție.

8. Vestit-am și am grăit; înmulțu-s-au preste număr.

9. Jerisa și prinosul nu ai voit; iar trupul mi-ai săvârșit.

10. Arderile de tot și pentru păcat n'ai căutat; atunci am zis: iată viu.

11. În capul cărței scris este pentru mine, ca să fac voia ta, Dumnezeul meu, am voit, și legea ta în lăuntrul inimii mele.

12. Bine am vestit dreptatea întru adunare mare, iată buzele mele nu le voi opri, Doamne tu ai cunoscut.

13. Dreptatea ta nu am ascuns

în inima mea, adevărul tău și mântuirea ta am spus.

14. N'am ascuns mila ta și adevărul tău de către adunare multă.

15. Iar tu Doamne să nu depărtezi îndurările tale dela mine; mila ta și adevărul tău pururea să mă sprijinească;

16. Că m'au cuprins rele, cărora nu este număr; apucatu-m'au fără-delegile mele, și nu am putut să văd.

17. Înmulțu-s-au mai mult decât perii capului meu, și inima mea m'a părăsit.

18. Binevoiește Doamne, ca să mă izbăvești; Doamne, ca să-mi ajuți mie la aminte.

19. Să se rușineze și să se înfrunteze împreună cei ce caută sufletul meu ca să-l ia pre dânsul.

20. Să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi voesc mie rele.

21. Să-și poarte îndatăși rușinea lor cei ce-mi zic mie: bine, bine.

22. Să se bucure și să se veselească de tine toți cei ce te caută Doamne, și să zică pururea: mărească-se Domnul, cei ce iubesc mântuirea ta.

23. Iar eu sărac sunt și mișel; Domnul se grijește de mine.

24. Ajutorul meu și scutitorul meu ești tu Dumnezeul meu, nu zăbovi.

Psalmul lui David 40. Intru sfârșit.

Fericit este cel ce se uită spre săracul și mișelul; în ziua cea rea, va izbăvi pre el Domnul.

2. Domnul să-l păzească pre el, și să-l vieze pre el, și să-l fericească pre pământ, și să nu-l dea în mâinile vrăjmașilor lui.

3. Domnul va ajuta lui pre patul durerii lui; tot așternutul lui l-ai întors când zăcea el.

16. Ps. 37, 4. 18. Ps. 68, 33; și 69, 7.

20. Ps. 69, 3. 21. Isala 66, 5.

22. Ps. 68, 34. 24. Ps. 7, 6.

40. 1. Ps. 36, 37.

17. Ps. 118, 19; Evt. 11, 13.

39. 2. Ps. 68, 1. 4. Ps. 32, 3. 5. Ps. 51, 5.

6. Ps. 138, 16. 7. Ps. 70, 16; și 138, 13.

9. Isala 66, 3; Evt. 10, 5.

12. Isala 51, 7; Ps. 142, 5.

13. Ps. 21, 24; și Ps. 34, 17.

13. Ps. 69, 1.

4. Eu am zis: Doamne miluește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit fie.

5. Vrajmașii mei au zis rele mie: când va muri și va pieri numele lui?

6. Și intră să vadă, îndeseri grăia inima lui, adunat-a fărădelege luiș. Ieșiă afară și grăia împreună.

7. Asupra mea șoptiau toți vrăjmașii mei, asupra mea gândeau rele mie.

8. Cuvânt fărădelege au pus asupra mea: au doară, cel ce doar-me, nu va adaoge a se sculă?

9. Pentru că omul păcei mele, spre carele am nădădui, cel ce mănâncă pâinile mele, a mărit asupra mea vicleșug.

10. Iar tu Doamne miluește-mă, și mă scoală, și voi răsplăti lor.

11. Întru această am cunoscut că m'ai voit; că nu se va bucura vrăjmașul meu de mine.

12. Și pre mine pentru nerăutate m'ai sprijinit și m'ai întărit înaintea ta în veac.

13. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israel, din veac și până în veac: fie, fie.

Psalm 41. Întru sfârșit. Spre înțelegerea fiilor lui Kore.

In ce chip dorește cerbul spre izvoarele apelor, așa dorește sufletul meu spre tine Dumnezeule.

2. Insetat-a sufletul meu spre Dumnezeu cel tare, cel viu; când voi veni și mă voi arăta feții lui Dumnezeu.

3. Făcutu-s-au iacramile mele mie pâine ziua și noaptea, când mi se zicea mie în toate zilele, unde este Dumnezeuul tău?

4. Acestea mi-am adus aminte și am vărsat spre mine sufletul meu,

că voi trece în locul cortului celui minunat, până la casa lui Dumnezeu.

5. În glasul bucuriei și al mărturisirii sunetului ce prăznuiește.

6. Pentru ce ești mahnit sufletul meu? Și pentru ce mă turburi?

7. Nădăduiește spre Dumnezeu, că mă voi mărturisi lui, mântuirea feței mele, și Dumnezeuul meu.

8. Spre mine însumi sufletul meu s'a turburat; pentru aceasta îmi voi aduce aminte de tine din pământul Iordanului și al Ermonului, din munți mici.

9. Adânc pre adânc chiamă, întru glasul jghiaburilor tale.

10. Toate înălțările tale și valurile tale preste mine au trecut.

11. Ziua va porunci Domnul mila sa, și noaptea cântarea lui dela mine.

12. Rugăciunea Dumnezeului vieții mele, zice-volu lui Dumnezeu: sprijinitorul meu ești.

13. Pentru ce m'ai uitat? Și pentru ce mahnindu-mă umblu, când mă necăjește vrăjmașul?

14. Când se slăramă oasele mele, mă ocărau vrăjmașii mei.

15. Când ziceau ei mie în toate zilele: unde este Dumnezeuul tău?

16. Pentru ce ești mahnit sufletul meu? Și pentru ce mă turburi?

17. Nădăduiește spre Dumnezeu, că mă voi mărturisi lui; mântuirea feței mele și Dumnezeuul meu.

Psalmul lui David 42. Nescris deasupra la Evrei.

Judecă mie Dumnezeule, și alege judecata mea; de neamul necuvios, de omul nedrept și viclean izbăvește-mă.

2. Că tu ești Dumnezeule întărirea mea, pentru ce m'ai lepădat? Și

6. Ps. 5, 10. 9. Iov. 19, 19; Ps. 54, 14; Ioan 13, 18.

41. 1. Ps. 33, 1, 2. 2. Ps. 62, 2.

3. Ps. 78, 10; Ps. 79, 6.

6. Ps. 42, 6. 7. Ps. 83, 8.

9. Ierem. 4, 20. 10. Ps. 37, 6.

12. Ps. 42, 7. 13. Ps. 34, 14; 42, 2.

17. Ps. 42, 5.

42. 1. Ps. 34, 1; 25, 1. 2. Ps. 41, 13.

pentruce mahnindu-mă umblu, când mă necăjește vrăjmașul meu.

3. Trimite lumina ta și adevărul tău; acestea m'au povățuit și m'au adus la muntele cei sfânt al tău și la lăcașurile tale.

4. Și voi intra în ierusalimul lui Dumnezeu, la Dumnezeu cel ce veșelește înereșele mele.

5. Mărturisesc-mă-voiu (ie întru alăută, Dumnezeule Dumnezeul meu.

6. Pentruce eşti mahnit sufletul meu, și pentruce mă turburi?

7. Nădăjduiește spre Dumnezeu, că mă voi mărturisi lui; mântuirea feței mele și Dumnezeul meu.

Psalm 43. Întru sfârșit, fiilor lui Kore, spre înțelegere.

Dumnezeule cu urechile noastre am auzit; părinții noștri ne-au spus nouă.

2. Lucruri care ai lucrat în zilele lor, în zilele cele de demult.

3. Mâna ta neamuri a pierdut și i-ai sădit pre dânșii; chinuit-ai noaroadă și le-ai gălit pre ele.

4. Că nu cu sabia lor au moștenit pământul, și brațul lor nu i-a mântuit pre ei.

5. Ci dreapta ta și brațul tău și luminarea feței tale, că bine ai voit întru dânșii.

6. Tu eşti însuși împăratul meu și Dumnezeul meu, cel ce poruncești mântuirea lui Iacov.

7. Întru tine pre vrăjmașii noștri cu cornul vom împunge, și întru numele tău de nimic vom face pre cei ce se scoală asupra noastră.

8. Pentrucă nu spre arcul meu voi nădăjdui, și sabia mea nu mă va mântui;

9. Că ne-ai mântuit pre noi de

cei ce ne necăjesc pre noi, și pre cei ce ne urăsc i-ai rușinat.

10. Întru Dumnezeu ne vom lăuda toată ziua, și întru numele tău ne vom mărturisi în veac.

11. Iar acum ne-am lepădat, și ne-ai rușinat pre noi, și nu vei ieși Dumnezeule, întru puterile noastre.

12. Întorsu-ne-ai pre noi înapoi înaintea vrăjmașilor noștri, și cei ce ne urau pre noi ne-au jefuit loruș.

13. Datu-ne-ai pre noi ca oile de mâncare, și în neamuri ne-ai risipit.

14. Vândut-ai pre poporul tău fără preț, și nu eră mulțime întru strigările noastre.

15. Pusu-ne-ai pre noi ocară vecinilor noștri, bașjocură și răs celor dimprejurul nostru.

16. Pusu-ne-ai pre noi spre pildă întru neamuri, clădire de cap întru popoare.

17. Toată ziua înfruntarea mea înaintea mea este, și rușinea obrazului meu m'a acoperit.

18. De către glasul celui ce ocărăște și clevește, de către fața vrăjmașului și a celui ce gonește.

19. Acestea toate au venit preste noi, și nu te-am uitat pre tine și nu am făcut nedreptățe întru așezământul de lege al tău.

20. Și nu s'au depărtat înapoi inimile noastre, și ai abătut cărările noastre dela calea ta.

21. Că ne-ai smerit pre noi în locul dosădirei, și ne-a acoperit pre noi umbra morții.

22. De am uitat numele Dumnezeului nostru, și de am întins mâinile noastre către dumnezeu străin.

23. Au nu Dumnezeu va căuta acesteia? Că el știe ascunsurile inimii.

24. Că pentru tine ne omorâm

5. Ps. 41, 17. 6. Ps. 41, 6.

7. Ps. 41, 12.

43. 1. Ps. 77, 3. 2. Jud. 6, 15.

4. Is. Navi 11, 6; și 24, 12.

8. Ps. 32, 16. 9. Ps. 19, 9.

11. Ps. 59, 1—3; Jud. 6, 13.

13. Ps. 79, 7; Jud. 2, 14; Rom. 8, 36.

14. Isaia 52, 3. 15. Ierem 24, 9.

21. Ps. 22, 4. 24. Rom. 8, 36.

toată ziua, socotitu-ne-am ca niște oi de junghiere.

25. Deșteaptă-te, pentruce dormi Doamne? Scoală-te și să nu ne lepezi până în sfârșit.

26. Pentruce fața ta întorci? Uită sărăcia noastră și necazul nostru.

27. Că s'a plecat în jărână sufletul nostru; lipitu-s'a de pământ pântecele nostru.

28. Scoală-te Doamne, ajută nonă și ne izbăvește pre noi, pentru numele tău.

PSALM 44.

Intru sfârșit, pentru cei ce se vor schimbă, fiilor lui Kore spre înțelegere. Cântare pentru cel iubit.

Răspuns-a inima mea cuvânt bun, Rădălesc eu lucrurile mele împăratului.

2. Limba mea este freștița scriitorului ce scrie degrab.

3. Impodobit cu frumusețea mai mult decât fiii oamenilor; vărsatu-s'a dar în buzele tale, pentru aceea te-au binecuvântat pre tine Dumnezeu în veac.

4. Încinge sabia ta preste coapsa ta Puternice,

5. Cu podoaba ta și cu frumusețea ta; și încordează și bine sporește și împărățește,

6. Pentru adevărul și blândețea și dreptatea; și te va povățui minună dreapta ta.

7. Săgețile tale ascușite sunt Puternice, noroadele supă tine vor cădea, în inima vrăjmașilor împăratului.

8. Scaunul tău Dumnezeule în veacul veacului, toiagul dreptății, toiagul împărăției tale.

9. Iubit-ai dreptatea și ai urât fărădelegea; pentru aceasta te-au nănnat pre tine Dumnezeule, Dumnezeul

tău, cu untuldelemn al bucuriei mai mult decât pre părtașii tăi.

10. Smirna și stăcil și casia din hainele tale, din palaturi de fildes din care te-au veselit. Fetele împărășilor întru cinstea ta.

11. Înaintea a stăului împărăteasa deadreapta ta, în haină aurită îmbrăcată, împodobită.

12. Ascultă fiică, și vezi și pleacă urechla ta, și uită poporul tău și casa părintelui tău.

13. Și va pofti împăratul frumusețea ta, că acesta este Domnul tău, și te vel închină lui.

14. Și fata Tirului cu daruri; fețele tale se vor rugă bogății norodului.

15. Toată mărlrea fiicei împăratului dinlăuntru, cu lanțuri de aur înfășurată, împodobită.

16. Aduce-se-vor împăratului fecioare în urma ei, și cele de aproape ale ei se vor aduce fie.

17. Aduce-se-vor întru veselie și bucurie.

18. Aduce-se-vor în Biserica împăratului.

19. În locul părinților tăi s'au născut fiii tăi; pune-vei pre dânsii boieri preste tot pământul.

20. Pomeni-volu numele tău întru tot neamul și neamul.

21. Pentru aceasta popoarele se vor mărturisi fie în veacul veacului.

PSALM 45.

Intru sfârșit fiilor lui Kore, pentru cele de taină.

Dumnezeu este scăparea noastră și puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pre noi foarte.

2. Pentru aceasta nu ne vom teme când se va turbura pământul și se vor mută munții în inimile mărlilor.

3. Sunat-au și s'au turburat apele

25. Ps. 34, 22; Ps. 7, 7.
27. Iov 16, 15; Ps. 118, 25.
44. 3. Cânt. Cântărilor 5, 17.
6. Isaia 32, 1. 8. Evrei 1, 8.
9. Ps. 32, 4; 5, 5.

13. C. Cânt. 7, 6. 14. Ps. 71, 10.
20. Ps. 66, 4, 5, 6.
45. 1. Ps. 9, 10, 2. Isaia 54, 10.

lor, turburatu-s'au munții, întru înălțarea lui.

4. Pornirile rîurilor veselesc cetatea lui Dumnezeu; sfințit-au lăcașul său cel prea înalt.

5. Dumnezeu în mijlocul ei și nu se va clădi, ajută-va ei Dumnezeu dimineața de dimineață.

6. Turburatu-s'au neamurile, plecatu-s'au împărățiile, dat-au glasul său cel prea înalt, clăditu-s'a pământul.

7. Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru, Dumnezeuul lui Iacov.

8. Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu, minunile care au pus pre pământ, stricând răsboaie până la marginile pământului.

9. Arcul va slăbăni și va frânge arma, și pavezele le va arde cu foc.

10. Indelețniciți-vă și cunoașteți, că eu sunt Dumnezeu; înălță-mă-voiu întru neamuri, înălță-mă-voiu pre pământ.

11. Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru, Dumnezeuul lui Iacov.

Psalm 46. Întru sfârșit, pentru fiii lui Koro.

Toate neamurile plesniți cu mâinile; strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie,

2. Că Domnului este prea înalt, înfricoșat, împărat mare peste tot pământul.

3. Supus'au noroade nouă, și neamuri supu picioarele noastre.

4. Ales-au nouă moștenirea sa, frumusețea lui Iacov pre carea o au iubit.

5. Săditu-s'au Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

6. Cântați Dumnezeului nostru, cântați; cântați împăratului nostru, cântați.

4. Ps. 86, 2; și 92, 4.

5. Sofon. 3, 15; Isaia 33, 20.

6. Jud. 5, 4, 5. 8. Ps. 65, 4. 9. Ps. 75, 3.

46. 5. 2 Imp. 6, 5.

7. Că este împărat a tot pământul Dumnezeu; cântați cu înțelegere.

8. Împărățit-au Dumnezeu peste neamuri, Dumnezeu șade pre scaunul cel sfânt al său.

9. Boierii noroadelor s'au adunat cu Dumnezeul lui Avraam, că ai lui Dumnezeu cel puternici al pământului foarte s'au înălțat.

Psalm 47. Cântarea fiilor lui Koro, ia a doua a Sâmbetel.

Mare este Domnul și laudat foarte în cetatea Dumnezeului nostru, în muntele cel sfânt al lui.

2. Cu bucurie bine înrădăcinată a tot pământul, munții Sionului, coastele crivășului, cetatea împăratului celui mare.

3. Dumnezeu, în palaturile ei se cunoaște, când o sprijinește pre ea.

4. Că lată împărații pământului s'au adunat, strânsu-s'au împreună.

5. Aceștia văzând așa, s'au mirat, s'au turburat, s'au clădit, cutremur i-a cuprins pre ei.

6. Acolo sunt dureri ca ale celea ce naște; cu duh silnic va sfărâma corăbiile Tarsisului.

7. Precum am auzit, așa am și văzut, în cetatea Domnului puterilor, în cetatea Dumnezeului nostru.

8. Dumnezeu o au întemeiat pre ea în veac; luat-am Dumnezeul mila în mijlocul norodului său.

9. După numele său, Dumnezeule așa și lauda la peste marginile pământului; de dreptate plină este dreapta sa.

10. Veselească-se muntele Sionului și să se bucure letele Iudeii, pentru judecățile tale Doamne.

11. Incunjuți Sionul, și-l cuprindeți pre dânsul, povestiți în turnurile lui.

12. Puneți inimile voastre întru

47. 1. Ps. 144, 3.

2. Mat. 5, 35. 3. Isaia 14, 13.

puterea lui, și împărțiți casele lui, ca să povestiți la alt neam.

13. Că acesta este Dumnezeuul nostru în veac și în veacul veacului, acesta ne va paște pre noi în veci.

Psalm 48. Intru sfârșit, fililor lui Koro.

Auziți acestea toate neamurile, ascultați toți cei ce locuiesc în lume:

2. Pământeni și fiii oamenilor, împreună bogatul și săracul.

3. Gura mea va grăi înțelepciune, și cugetul inimei mele pricepere.

4. Plecă-voi în pildă urechea mea, deschide-voi în psallire gândul meu.

5. Pentru ce mă tem în ziua cea rea? Fărădelegea călcâiului meu mă va încunjură,

6. Cei ce nădăjduesc spre puterea sa, și întru mulțimea bogăției lor se fălesc.

7. Frațele nu izbăvește; au izbăvit-va omul? Nu va da lui Dumnezeu înblânzire pentru sine,

8. Și prețul răscumpărării sufletului său; și s'a ostenit în veac și va fi viu până în sfârșit.

9. Nu va vedea stricăciune, când va vedea pre cei înțelepți murind; împreună cel nebun și cel nepriceput vor pieri;

10. Și vor lăsa streinilor bogăția sa și mormânturile lor, casele lor în veac.

11. Lăcașurile lor în neam și în neam; numitu-ș'au numele lor pre pământuri.

12. Și omul în cinste fiind n'a priceput, alăturatu-s'a cu dobitoacele cele fără de minte, și s'a asemănat lor.

13. Această cale a lor sminteală este lor, și după acestea în gurile lor bine vor voi.

14. Ca niște oi în iad s'au pus, moartea îl va paște pre dânsil.

15. Și vor stăpâni pre ei cei drepti dimineața, și ajutorul lor se va învechi în iad, din slava lor s'au scos.

16. Însă Dumnezeu va izbăvi sufletul meu din mâna iadului, când mă va apuca.

17. Să nu te temi când se va îmbogăși omul, sau când se va înmulți slava casei lui.

18. Căci când va muri el nu va lua toate, nici se va pogori cu dânsul slava lui.

19. Că sufletul lui în viața lui se va binecuvânta; mărturisit-se va fie când vei face bine lui.

20. Intră-va până la neamul părinților săi; până în veac nu va vedea lumină.

21. Și omul în cinste fiind n'a priceput, alăturatu-s'a cu dobitoacele cele fără de minte, și s'a asemănat lor.

Psalm 49. Lui Asaf.

Dumnezeul Dumnezeilor, Domnul au grăit și au chemat pământul,

2. Dela răsăriturile soarelui până la apusuri. Din Sion este bună cuvînța frumuseții lui.

3. Dumnezeu arătat va veni, Dumnezeuul nostru, și nu va tăcea.

4. Foc înaintea lui va arde, și împrejurul lui vifor foarte.

5. Chemă-va cerul de sus și pământul, ca să aleagă pre norodul său.

6. Adunați-i lui pre cuvioșii lui, pre cei ce așază așezământul de lege al lui pentru jertfe.

7. Și vor vesti cerurile dreptatea lui, că Dumnezeu judecător este.

8. Ascultă norodul meu, și voi

14. Ps. 1, 4; Ps. 36, 36; Ps. 88, 47.

16. Ps. 15, 10. 18, 1 Timot. 6, 7.

20. Eccles. 2, 16. 21, v. 12; Eccles. 3, 19.

49, 1. Is. Navi 22, 22.

5. Isaia 35, 4. 7. Ps. 88, 6.

48. 2. Pilde 22, 2.

4. Ps. 77, 2; Mateiu 13, 35.

6. Pilde 18, 11. 9. Ps. 38, 7; Eccles. 2, 16.

10. Ps. 38, 10. 12, 2, 21.

grăi (le Israel, și voi mărturis) fie: Dumnezeu, Dumnezeul tău sunt eu.

9. Nu pentru jertfele tale te voi muștra; și arderile cele de tot ale tale înaintea mea sunt pururea.

10. Nu voi primi din casa ta vișei, nici din turmele tale japi,

11. Că ale mele sunt toate hărele țarinei, dobitoacele în munți și boli.

12. Cunoscut-am toate pasările cerului, și frumusețea țarinei cu mine este.

13. De voi flămânzi, nu voi spune fie, că a mea este lumea și plinirea ei.

14. Au doară voi mânca carne de tauri, sau sânge de japi voi bea?

15. Jertfește lui Dumnezeu jertfă de laudă, și dă celui prea înalt rugile tale.

16. Și mă chiamă pre mine în ziua necazului tău, și te voi scoate și mă vei proslăvi.

17. Iar păcătosului l-au zis Dumnezeu: penitruce tu povestești dreptățile mele și iei așezământul meu de lege prin gura ta?

18. Iar tu ai urfi învățătura, și ai lepădat cuvintele mele înapoi.

19. De vedeai furul, alergai cu el, și cu cel prea curvar partea ta puneai.

20. Gura ta a înmulțit răutate, și limba ta a împlinit vicleșuguri.

21. Șezând împotriva fratelui tău ai clevești, și împotriva fiului mamei tale ai pus sminteală, acestea ai făcut și am făcut.

22. Al socolit fărădelege, că voi fi asemenea; muștra-te-voi și voi pune înaintea feței tale păcatele tale.

23. Înțelegeți dar acestea, cei ce uitați pre Dumnezeu, ca nu cumva să răpească, și nu va fi cel ce izbăvește.

24. Jertfa laudei mă va slăvi, și acolo este calea în care voi arăta lui mântuirea mea.

Intru sfârșit. Psamul lui David, 50.

Când a intrat la dânsul Natan provocul după ce intrase el la Virsavia muierea lui Urie.

Miluește-mă Dumnezeule după mare mila ta,

2. Și după mulțimea îndurărilor tale, șterge fărădelegea mea.

3. Mai vădit mă spală de fărădelegea mea, și de păcatul meu mă curățește,

4. Că fărădelegea mea eu o cunosc, și păcatul meu înaintea mea este pururea.

5. Ție unuia am greșit, și rău înaintea ta am făcut, ca să te îndrepți întru cuvintele tale și să biruiești când vei judeca tu.

6. Că iată întru fărădelegi m'am zămislit, și în păcate m'a născut maica mea.

7. Că iată adevărul ai iubit, cele nearătate și cele ascunse ale înșelăciunii tale mi-ai arătat mie.

8. Siropi-mă-vei cu isop, și mă voi curăți; spală-mă-vei și mai vădit decât zăpada mă voi albi.

9. Auzului meu vei da bucurie și veselie, bucură-se-vor oasele cele smerite.

10. Înțoarce fața ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge.

11. Inimă curată zidește întru mine Dumnezeule, și duh drept înnoește întru cele dinlăuntru ale mele.

9. Evrei 13, 15; Ps. 39, 9, 10; 117, 14.

13. Ps. 23, 1.

15. Ps. 117, 14; Evrei 13, 15; Ps. 106, 22.

16. Iov 22, 27; Ps. 85, 6. 18. Isaia 38, 17.

20. Ecl. 8, 12. 21. Fac. 42, 21.

22. H 2 Lege 29, 19, 20.

23. Malah. 4, 1, 3. 24. Ps. 106, 22.

50. 4. Isaia 59, 12. 5. Rom. 3, 4.

6. Iov 14, 4; Isaia 48, 8; Ioan 3, 6.

8. Levi 14, 7; Num. 19, 4, 18.

11. Ierem. 32, 39; H 2 Lege 30, 6.

12. Nu mă lădă delă fața ta, și Duhul tău cel Sfânt nu-l luă delă mine.

13. Dă-mi mie bucuria mântuirii tale, și cu duh stăpânitor mă întărește.

14. Învăță-voiu pre cei fărădelege căile tale, și cei necredincioși la tine se vor întoarce.

15. Izbăvește-mă de sângiuri Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucură-se-va limba mea de dreptatea ta.

16. Doamne buzele mele vel deschide, și gura mea va vesti lauda ta.

17. Că de ai fi voit jertfă, așa fi dat, arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duh umilit, inimă înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.

19. Fă bine Doamne, întru bună voirea ta Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului.

20. Atunci bine vei voi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pre altarul tău viței.

PSALM 51.

Întru sfârșit, înțelegerii lui David, când a venit Doic Idumeul, și a venit lui Saul, zicând lui: venit-a David în casa lui Avimelek. (1 Impăraților 22, 9).

Ce te fălești întru răutate puternice? Fărădelege toată ziua, nedreptate a gândit limba ta. Ca un briciu ascuțit ai făcut vicleșug.

2. Iubit-ai răutatea mai mult de cât bunătața; nedreptatea mai vârtos decât a grăii dreptate.

3. Iubit-ai toate cuvintele pierzării, limbă vicleană.

4. Pentru aceasta Dumnezeu te va sfărâma până în sfârșit; smulge-te-va și te va muta delă lăcașul tău, și rădăcina ta din pământul celor vii.

5. Vedeă-vor dreptii și se vor teme, și de dânsui vor râde și vor zice: iată omul, carele nu a pus pre Dumnezeu ajutor luiș.

6. Ci a nădăjduit spre mulțimea bogățiilor sale, și s'a întărit întru desfrățaciunea sa.

7. Iar eu ca un maslin roditor în casa lui Dumnezeu. Nădăjdui-am spre mila lui Dumnezeu, în veac și în veacul veacului.

8. Mărturisă-mă-volu fie în veac, că ai făcut; și voi așteptă numele tău, că este bun înaintea cuvioșilor tăi.

Psalmul 52. Întru sfârșit, pentru Maelot, înțelegerii lui David.

Zis-a cel nebun întru inima sa: nu este Dumnezeu.

2. Stricalu-s'au și urși s'au făcut întru fărădelegi, nu este cel ce face bine.

3. Dumnezeu din cer s'au uitat preste ființele oamenilor, ca să vadă de este cel ce înțelege sau cel ce caută pre Dumnezeu.

4. Toți s'au abătut, împreună nețrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bine, nu este până la unul.

5. Au nu vor cunoaște toți cei ce lucrează fărădelegea? Cei ce mânăncă pre norodul meu întru mănăcare de pâine?

6. Pre Domnul nu l-au chemat; acolo s'au temut de frică, unde nu eră frică.

7. Că Dumnezeu au risipit oasele celor ce plac oamenilor; rușinatu-s'au că Dumnezeu i-au urgisit pre dânsii.

8. Cine va da din Sion mântuire lui Israel? Când va întoarce Dumnezeu robia norodului său, bucură-se-va Iacov și se va veseli Israel.

5. Ps. 39, 5. 6. Ierem. 49, 4.

7. Ps. 11, 28. 8. Ps. 21, 32.

52. 1. Ps. 13, 1; Rom. 3, 12. 2. Rom. 3, 10.

3. Ps. 13, 2. 4. Iov 14, 4.

14. Ps. 75, 11. 15. Ps. 90, 14.

16. Ps. 118, 171. 18. Isaia 57, 15.

51. 2. Ps. 11, 4, 5. 4. Ps. 58, 3.

PSALM 53.

Întru sfârșit, întru cântările înțelegerii lui David, când au venit Zifeii, și au zis lui Saul: au nu iată David s'a ascuns la noi? (1 Imp. 23, 19; și 26, 1).

Dumnezeule întru numele tău mântuiește-mă, și întru puterea ta mă judecă.

2. Dumnezeule ascultă rugăciunea mea, auzi graiurile gurei mele.

3. Că streinii s'au sculat asupra mea, și cei tari au căutat sufletul meu și nu au pus pre Dumnezeu înaintea lor.

4. Că iată Dumnezeu ajută mie, și Domnul este sprijinitorul sufletului meu.

5. Înlocuiește-va cele rele vrăjmașilor mei; întru adevărul tău pierde-i pre dânsii.

6. De bună voie voi ierfi jic; mărturisesc-mă-voiu numelui tău Doamne, că este bun.

7. Că din tot necazul m'ai izbăvit; și spre vrăjmașii mei a privit ochiul meu.

Psalm 54. Întru sfârșit, întru cântările, înțelegerii lui David.

Auzi Dumnezeule rugăciunea mea, și nu trece cu vederea ruga mea.

2. Ia aminte spre mine și mă ascultă; mahnitu-m'am întru îngrijirea mea și m'am turburat de către glasul vrăjmașului și de necazul păcătosului.

3. Că a abătut asupra mea fărădelege, și întru mânie a vrăjmașii mie.

4. Inima mea s'a turburat întru mine, și frica morței a căzut asupra mea.

5. Temere și cutremur au venit asupra mea, și m'a acoperit întunecul.

6. Și am zis: cine-mi va da mie aripi ca de porumb și voi zbură, și mă voi odihni?

7. Iată m'am depărtat fugind, și m'am sălășluit în pustie.

8. Așteptat-am pre Dumnezeu, cel ce mă mântuiește de împușnarea sufletului și de vifor.

9. Potopește Doamne, și împarte limbile lor, că am văzut fărădelege și pricire în cetate.

10. Ziua și noaptea o va încunjură pre ea presie zidurile ei; și fărădelegea și osteneala, în mijlocul ei, și nedreptatea.

11. Și n'au lipsit din ușiile ei camăla și vicleșugul.

12. Că de m'ar fi ocărit vrăjmașul, aș fi răbdat.

13. Și cel ce mă urăște, de ar fi grațiat mari asupra mea, m'aș fi ascuns de dânsul.

14. Iar tu omule, cel înlocmai la suflet, dregătorul meu și cunoscutul meu,

15. Carele împreună cu mine te-ai îndulcit în mâncări, în casa lui Dumnezeu am umblat cu un gând.

16. Să vie dar moartea presie ei, și să se pogoare la iad de vii,

17. Că vicleșug este în lăcașurile lor, în mijlocul lor.

18. Eu către Dumnezeu am strigat, și Domnul m'au auzit pre mine.

19. Seara și dimineața și la amiază zi spune-voiu și voi vesti, și va auzi glasul meu.

20. Izbăvi-va cu pace sufletul meu de cel ce se apropie de mine, că întru mulți eră cu mine.

21. Auzi-va Dumnezeu, și-l va smeri pre dânsii, cel ce este mai nainte de veci,

22. Că nu este lor schimbare, că nu s'au temut de Dumnezeu, fins-au mâna sa spre răsplătire.

53. 3. Ps. 65, 13; Ps. 143, 7.

6. Ps. 117, 17. 7. Ps. 58, 11; Ps. 117, 7.

54. 1. Ps. 4, 1.

9. Ps. 91, 11. 10. Ierem. 6, 6.

14. Ps. 40, 9.

23. Spurcat-au așezământul lui, împărțit-s-au de mânia feței lui, și s-au apropiat inimile lor.

24. Muiați-s-au cuvintele lor mai mult decât untuldelemn, și acelea sunt săgeți.

25. Aruncă spre Domnul grija ta, și el te va hrăni; nu va da în veac clătire dreptului.

26. Iar tu Dumnezeu, pogori-vei pre dâșii în pușul stricăciunei.

27. Bărbații sângiurilor și ai viclesugului, nu-și vor înjumătăți zilele lor; iară eu Doamne, voi nădăjdui spre tine.

PSALM 55.

Intru sfârșit, pentru norodul ce se despărțase dela cele sfinte, lui David, spre scrisoarea stâlpului, când l-a prins pre el cei de alt neam în Ghet.

Miluește-mă Dumnezeu, că m'a călcat omul, toată ziua dând războiu m'a necăjit.

2. Călcatu-m'au vrăjmașii mei toată ziua, că mulți sunt cei ce se luptă cu mine dela înălțime.

3. Ziua nu mă voiu teme, și eu volu nădăjdui spre tine.

4. Intru Dumnezeu voi lăudă cuvintele mele; intru Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voiu teme, ce-mi va face mie trupul?

5. Toată ziua cuvintele mele au urfî improbita mea toate gândurile lor spre rău.

6. Lăcu-vor și se vor ascunde, aceia călcăiul meu vor păzi, în ce chip au așteptat ei sufletul meu.

7. Pentru nimica vei mântui pre dâșii; intru mântie noroadale vei sfărâma.

8. Dumnezeu, vieașa mea am spus fie; pus-ai lacrimile mele înaintea ta, ca și în lăgăduința ta.

9. Intoarce-se-vor vrăjmașii mei înapoi; ori în ce zi te voi chema, iață am cunoscut că Dumnezeu meu ești tu.

10. Intru Dumnezeu voi lăudă graiul, intru Domnul voi lăudă cuvântul.

11. Spre Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voiu teme, ce-mi va face mie omul?

12. Intru mine sunt Dumnezeu rugăciunile, care voi răsplăti laudei tale.

13. Că ai izbăvit sufletul meu din moarte, ochii mei de lacrimi, și picioarele mele din alunecare; bine voi plăcea înaintea Domnului în lumina celor vii.

PSALM 56.

Intru sfârșit, să nu strici, lui David intru scrisoarea stâlpului, când a fugit el de către fața lui Saul în peșteră. (1 Imp. 22, 1; și 24, 4).

Miluește-mă Dumnezeu, miluește-mă, că spre tine a nădăjduit sufletul meu.

2. Și în umbra aripilor tale volu nădăjdui, până ce va trece fărădelegea.

3. Strigă-volu către Dumnezeu cel prea înalt, Dumnezeu cel ce au făcut bine mie.

4. Trimis-au din cer și m'au mântuit; dat-au spre ocară pre cei ce mă calcă pre mine.

5. Trimis-au Dumnezeu mila sa și adevărul său, și au izbăvit sufletul meu din mijlocul puilor de lei, adormit-am turburat.

6. Fiii oamenilor, dinșii lor arme și săgeți, și limba lor sabie ascuțită.

7. Înălță-te preste ceruri Dumnezeu, și preste tot pământul slava ta.

56. 1. Ps. 60, 3.

2. Ps. 90, 4.

3. Ps. 139, 8; Ps. 137, 9.

4. Ps. 61, 8. 5. Ps. 60, 7.

6. Pilde 12, 19; Ps. 54, 24.

24. Ps. 57, 6; 58, 8; și 61, 4.

25. Ps. 36, 5; 1 Petr. 5, 7; Lucă 12, 22.

27. Ps. 36, 34, 35; Pilde 10, 28.

55. 4. Ps. 117, 5; Evr. 13, 6.

8. Apoc. 7, 17.

8. Cursă au gătit picioarelor mele, și au împilat sufletul meu.

9. Săpat-au înaintea feței mele groapă, și au căzut înirînsa.

10. Gata este inima mea Dumnezeu, gata este inima mea; cântă-voiu și voiu lăudă întru slava mea.

11. Deșteaptă-te slava mea, deșteaptă-te psaltire și alăută; deșteptă-mă-voiu dimineața.

12. Mărturisă-mă-voiu fie întru noapte Doamne, cântă-voiu fie întru neamuri.

13. Că s'au mărit până la ceruri mila ta, și până la nori adevărul tău.

14. Înălță-te preste ceruri Dumnezeu, și preste tot pământul slava ta.

PSALM 57.

Întru sfârșit, să nu strici, lui David întru scrisoarea stălpului.

De grații adevă duple adevăr dreptate, cele drepte judecați fiii oamenilor.

2. Pentru că în inimă fărădelege lucrăși pre pământ; nedreptate măinile voastre împletesc.

3. Înstreinalu-s'au păcătoșii din mitras, răfăclău din pantece, grăit-au minciuni.

4. Mântia lor este după asemănarea șarpelui, ca a unei aspide surde, și-și astupă urechile sale.

5. Care nu va auzi glasul vânătorilor, vânăndu-se, se vânează dela cel înțelept.

6. Dumnezeu va zdrobi dinții lor în gura lor; măselele leilor le-au sfărâmat Domnul.

7. De nimica se vor face ca apa ce trece; lînde-va arcul său până unde vor slăbi.

8. Ca ceara ce se topește se vor pierde, căzut-a foc preste dâșii și n'au văzut soarele.

9. Mai nainte până ce vor cunoaște spinii voștri ramnul; ca pre niște vii, ca întru mânia va înghiți pre dâșii.

10. Veseli-se-va dreptul, când va vedea izbândă; mâinile sale va spăla în sângele păcătoșului.

11. Și va zice omul, dacă este adevărată roadă dreptului, este dar Dumnezeu judecându-i pre dâșii pre pământ.

PSALM 58.

Întru sfârșit, să nu strici, lui David întru scrisoarea stălpului, când a trimis Saul și a păzit casa lui ca să-l omore pre el.

Scoate-mă dela vrăjmașii mei Dumnezeu, și de cei ce se scoală asupra mea mântuește-mă.

2. Izbăvește-mă de cei ce lucrează fărădelegea, și de bărbații sângiurilor mă mântuește.

3. Că lată au vânat sufletul meu, pusu-s'au asupra mea cei tari.

4. Nici fărădelegea mea, nici păcatul meu Doamne; fără de neiegluire am alergat și am îndreptat.

5. Scoală-te întru întâmpinarea mea și vezi. Și tu Doamne, Dumnezeuul puterilor, Dumnezeuul lui Israhel.

6. Ia aminte a cerceta toate neamurile, să nu te milostivești spre toți cei ce lucrează fărădelegea.

7. Întoarce-se-vor către seară, și vor flămânzi ca un câine, și vor încunjură cetatea.

8. Iată acela vor răspunde cu gura lor, și sabie în buzele lor; că cine a auzit?

9. Și tu Doamne vei râde de dâșii, urgisi-vei toate neamurile.

10. Ps. 31, 11.

58. 5. Ps. 6, 4. 8. Ps. 54, 24; Ps. 51, 4, 5.

9. Ps. 2, 3; și 36, 13.

8. Ps. 9, 16. 9. Ps. 7, 16.

10. Ps. 108, 1. 11. Ps. 5, 3.

12. Ps. 107, 3. 13. Ps. 35, 5.

57. 1. Ps. 81, 2. 2. Isaia 10, 1.

3. Isaia 48, 8. 4. Ps. 139, 3.

6. Ps. 3, 7. 7. Iov 24, 18.

10. Puterea mea spre tine voi u păzi; că tu Dumnezeule sprijinito-
rui meu ești, Dumnezeul meu, mila
ta mă va întâmpina.

11. Dumnezeul meu va arăta mie
întru vrăjmașii mei.

12. Să nu-l onori pre dâșii, ca
nu cândva să uite legea ta.

13. Risipești-l pre el întru puterea
ta, și-i pogoară pre dâșii scutito-
rui meu Doamne.

14. Păcatul gurei lor, cuvântul
buzelor lor, și să se prinză întru
mândria lor.

15. Și din blestem și minciună
se vor vesti întru sfârșit, întru mă-
nia sfârșitului, și nu vor fi.

16. Și vor cunoaște că Dumnezeu
stăpânește pre Iacov și marginile
pământului.

17. Însoare-se-vor către seară, și
vor flămânzi ca un câine, și vor în-
conjura cetatea.

18. Aceia se vor risipi să mănân-
ce, iar de nu se vor sătura, vor și
răpși.

19. Iar eu voi lauda puterea ta,
și mă voi bucura dimineața de
mila ta.

20. Că te-ai făcut sprijinitorul meu,
și scăparea mea în ziua necazului
meu.

21. Ajutorul meu ești, ție voi câ-
ta; că tu Dumnezeule sprijinitorul
meu ești, Dumnezeul meu mila mea.

PSALM 59.

*Întru sfârșit, celor ce se vor schimba,
întru scrisoarea stâlpului lui David,
spre învățătură, când au ars Mesopo-
tamia Siriei, și Soval-Siria, și s'a în-
tors Ioav, și a datut pre Edom în va-
lea Sărilor douăsprezece mii.*

Dumnezeule, lepădatu-ne-ai pre
noi, și ne-ai surpat; mâniatu-
te-ai și te-ai milostivit spre noi.

2. Cutremurat-ai pământul și l-ai
turburat pre dânsul; vindecă stăra-
mările lui, că s'a clătit.

3. Arătat-ai norodului tău cele ne-
silnice, adăpatu-ne-ai pre noi cu vi-
nul umilinței.

4. Dat-ai celor ce se tem de tine
semn, ca să fugă dela fața arcului.

5. Pentru ca să se izbăvească cel
iubiți ai tăi, mănăiește-mă cu dreap-
ta ta și mă auzi.

6. Dumnezeu au grăit întru cel
sfânt al său: bucură-mă-voiu și voi
împărși Sichemu, și valea lăcașuri-
lor voi măsura.

7. Al meu este Galaad și al meu
este Manase, și Efrem țaria capu-
lui meu.

8. Iuda împăratul meu, Moav căl-
darea nădejdei mele.

9. Spre Idumeia voiu înținde în-
călămintea mea, mie cei de alt neam
s'au supus.

10. Cine mă va duce la cetatea
îngrădirei? Sau cine mă va povă-
lui până la Idumeia?

11. Au nu tu Dumnezeule cel ce
ne-ai lepădat pre noi? Și au, nu vei
ieși Dumnezeule întru puterile noa-
stre?

12. Dă-ne nouă ajutor din necaz,
și deșartă este mântuirea omului.

13. Întru Dumnezeu vom face pu-
tere, și el va urgisi pre cei ce ne
necăjesc pre noi.

Psalm 60. Întru sfârșit, întru cântări
lui David.

Auzi Dumnezeule cererea mea, ia
aminte rugăciunea mea.

2. Dela marginile pământului că-
tre tine am strigat când s'a mahnit
inima mea, pre piatră m'ai înălțat.

3. Povățuindu-m'ai că te-ai făcut

2. Ps. 106, 27. 3. Ps. 43, 11.

6. Ps. 107, 6.

8. Num. 24, 19; 2 Imp. 8, 14.

12. Ps. 107, 13.

60. 3. Ps. 36, 1.

11. Ps. 53, 7; Ps. 91, 11.

19. Ps. 5, 3; 91, 2.

59. 1. 43, 11.

nădejdea mea, turn de lărie de către fața vrăjmașului.

4. Lăcut-volu întru lăcașul tău în veci, acoperi-mă-voiu întru acoperământul aripilor tale.

5. Că tu Dumnezeu ai auzit rugăciunile mele, dat-ai moștenire celor ce se tem de numele tău.

6. Zile preste zile împăratului vei adăuge, anii lui până la ziua neamului și a neamului.

7. Rămâne-va în veac înaintea lui Dumnezeu; mila și adevărul lui, cine îl va căuta?

8. Așa voi cânta numelui tău în veac, ca să dau eu rugăciunile mele din zi în zi.

Psalmul lui David, 61. Întru sfârșit, pentru Iditum.

Au nu lui Dumnezeu se va supune sufletul meu? Că dela dânsul este mântuirea mea.

2. Pentru că el este Dumnezeul meu și Mântuitorul meu, sprijinitorul meu, nu mă voi clăti mai mult.

3. Până când vă ridicați asupra omului? Uclideți toți voi, ca pre un perele povârniți și gard surpai.

4. Însă prețul meu s'au sfătuit să-l lepede, alergat-au cu sete, cu gura lor binecuvântau, și cu inima lor blestemau.

5. Însă lui Dumnezeu te supune sufletul meu, că dela dânsul este răbdarea mea.

6. Că el este Dumnezeul meu și Mântuitorul meu, sprijinitorul meu, nu mă voi muta.

7. Întru Dumnezeu este mântuirea mea și slava mea, Dumnezeu ajutorul meu, și nădejdea mea este spre Dumnezeu.

8. Nădăjduiți spre dânsul toată

adunarea noroadelor, vărsați înaintea lui inimile voastre, că Dumnezeu este ajutorul nostru.

9. Însă deșerți sunt fiii oamenilor, mincinoși fiii oamenilor, în cumpe a face strâmbătăle ei din deșertăciune, împreună.

10. Nu nădăjduiți spre nedreptate și spre jefuire nu poftiți, bogăția de ar curge, nu vă lipiți inima.

11. Odată au grăit Dumnezeu, două acestea am auzit, că puterea este a lui Dumnezeu, și a ta este Doamne mila, că tu vei răsplăti fiecăruia după faptele lui.

Psalmul lui David, 62.

Când a fost el în pustia Idumeii. (1 Împăraților 22, 5).

Dumnezeule Dumnezeule meu, către tine mănec.

2. Încet-ai de tine sufletul meu, de câte ori trupul meu jle.

3. În pământ pustiu și neumblat și fără de apă; așa întru cel sfânt m'am arătat jle, ca să văz puterea ta și slava ta.

4. Că mai bună este mila ta de cât viețile. Buzele mele te vor lăuda.

5. Așa bine te voi cuvânta în viața mea, și în numele tău voi ridica mâinile mele.

6. Ca din seu și din grăsime să se umple sufletul meu, și cu buze de bucurie te va lăuda gura mea.

7. De mi-am adus aminte de tine în așternutul meu, în dimineața am cugetat spre tine, că ai fost ajutorul meu.

8. Și întru acoperământul aripilor tale mă voi bucura, lipitu-s'a su-

9. Ecl. 1, 2; 12, 8.

11. Mateiu 16, 27; Rom. 2, 6; 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10; Galat. 6, 5; Ierem. 9, 23; Pilde 24, 12.

62. 2. Ps. 41, 2.

3. Ps. 142, 6.

5. Ps. 143, 1.

7. Ps. 15, 7.

7. Ps. 56, 5.

61. 1. Ps. 72, 1.

4. Ps. 54, 24; Ps. 27, 3.

8. Ps. 55, 4, 5, 117, 9.

Ńetul meu după tine, și pre mine m'a sprijinit dreapta ta.

9. Iar ei ńdeșeri au căutat sufletul meu, ńtră-vor ńn cele mai de jos ale pământului, dă-se-vor ńn mâinile sabiei, părți vulpilor vor fi.

10. Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu, lăudă-se-va tot cel ce se jură ńńru el, că s'a astupat gura celor ce grăesc nedreptăți.

Psalmul lui David, 63. ńńru sfârșit.

Auzi Dumnezeu glasul meu, când mă rog către tine, dela ńrica vrăjmașului scoate sufletul meu.

2. Acopere-mă de adunarea celor ce viclenesc, de mulțimea celor ce lucrează nedreptate.

3. Carl și-au ascuțit ca o sabie limbile lor, ńńtins-au arcu lor lucru amar, ca să săgele ńńru ascunsuri pre cel nevinovat.

4. Fără veste ńi vor săgețā pre el, și nu se vor teme, ńńtărit-au lor ruș cuvānt viclean.

5. Vorbir-au ca să ascunză cursă, zis-au: cine ńi va vedeā pre dāńșii?

6. ńscodir-au fărădelege, slinsu-s'au nāscocind ńscodiri.

7. Apropiā-se-va omul și inima adāncă, și se va ńnālă Dumnezeu.

8. Sāgeata pruncilor s'a făcut ranele lor, și au slābit asupra lor limbile lor.

9. Turburatu-s'au toți cari i-au văzut pre dāńșii, și s'a temut tot omul.

10. Și au povestit lucrurile lui Dumnezeu, și faptele lui le-au ńńteles.

11. Veseli-se-va cel drept ńńru Domnul și va nādājdui spre dāńsul, și se vor lāudā toți cei drepți la inimă.

10. Ps. 63, 11.

63. 3. Ps. 11, 2.

5. ńov 24, 15; Ps. 70, 11.

7. ńerem. 17, 9.

8. Pilde 6, 15.

11. Ps. 62, 10.

PSALM 64.

ńńru sjarșit lui David, cāntarea ńeremiei și a lui ńezechiil și a nemerniciei norodului cānd vrea să ńasā din robia Vavilonului.

Tie se cuvine cāntare Dumnezeu ńń Sion, și ńie se va dā rugāciune ńń Ierusalim.

2. Auzi rugāciunea mea, către ńine tot trupul va veni.

3. Cuvintele celor fărădelege ne-au biruit pre noi și pāgānāțāșile noastre tu le vei curățā.

4. Fericit este pre carele l-ai ales și l-ai primit, lăcu-l-va ńn curșile tale.

5. ńmpleā-ne-vom de bunāțāșile casei tale; sfāntā este Biserica ta, minunatā ńńru dreptate.

6. Auzi-ne pre noi Dumnezeu māntuitorul nostru, nādejdeā tuturor marginilor pământului și a celor de pre mare departe.

7. Cea ce gātești munșii ńńru ńāria ta, ńńcins ńiind cu putere; cea ce turburi adāncul mării, sunelele valurilor ei cine le va suferi?

8. Turburā-se-vor neamurile și se vor spāimāntā cei ce lācuiesc pre margini de semnele tale; ńeșirile di-mineșei și ale serei le vei veseli.

9. Cercetai-ai pământul și l-ai ńmbātat pre dāńsul, ńńmulșit-ai a' l ńńbogățā pre el.

10. Riuul lui Dumnezeu s'a umplut de ape; gātit-ai hranā lor, că așā este gāțirea.

11. Brazdele lui ńmbatā-le, ńńmulșește rodurile lui, ńńru picăturile lui veseli-se-va rāsārind.

12. Bine vei cuvāntā cununa anulul bunāțāșei tale, și cāmpii ńāi se vor ńmpleā de grāsime.

13. ńńgrășā-se-vor cele frumoase

64. 7. Mat. 8, 26.

9. ńov, 38, 27.

11. Ps. 103, 14; ńsaia 55, 10.

ale pustiei, și cu bucurie dealurile se vor încinge.

14. Imbrăcatu-s'au berbecii oilor, și văile vor înmulți grăul, strigă-vor pentrucă vor cântă.

Psalm 65. Întru sfârșit, cântarea
Psalmului învierii.

Strigași Domnului tot pământul, Scântași numelul lui, dași slavă laudei lui.

2. Ziceși lui Dumnezeu: cât sunt de înfricoșate lucrurile tale! Întru mulțimea puterii tale, minți-vor fie vrăjmașii tăi.

3. Tot pământul să se închine ție și să cânte ție, să cânte adică numelui tău prea înalte.

4. Veniși și vedeși lucrurile lui Dumnezeu, cât este de înfricoșat în sfaturi, mai mult decât fiii oamenilor.

5. Cel ce înțoarce marea în uscat, prin râu vor trece cu piciorul. Acolo ne vom veseli de dânsul.

6. De cel ce stăpânește întru puterea sa veacul, ochii lui spre neamuri privesc; cei ce amărăsc să nu se înalțe întru sine.

7. Binecuvâtași neamuri pre Dumnezeuul nostru, și auzit faceși glasul laudei lui!

8. Al celui ce au pus sufletul meu întru viață, și nu au dat spre clăllire picioarele mele.

9. Că ne-ai cercat pre noi Dumnezeuule, cu foc ne-ai lămurit pre noi, precum se lămurește argintul.

10. Băgați-ne-ai pre noi în cursă, pus-ai necazuri pre umărul nostru, ridicat-ai oameni pre capetele noastre.

11. Trecut-am prin foc și prin apă și ne-ai scos pre noi întru repaus.

12. Întră-voi în casa ta cu ar-

deri de tot, dă-voi ție rugăciunile mele, care le-au osebit buzele mele.

13. Și a grai gura mea întru necazul meu.

14. Arderi de tot cu măduhă volu aduce ție cu tămâie și cu berbeci, aduce-voi ție bol cu țapi.

15. Veniși de auziși, și volu povesti vouă, toți cel ce vă temeți de Dumnezeu, câte au făcut sufletului meu.

16. Către dânsul cu gura mea am strigat și l-am înălțat supă limba mea.

17. Nedreptate de am văzut în inima mea, să nu mă auză Domnul.

18. Pentru aceasta m'au auzit Dumnezeu, luat-au aminte la glasul rugăciunii mele.

19. Bine este cuvântat Dumnezeu carele n'au depărtat rugăciunea mea și mila sa dela mine.

Psalm 66. Întru sfârșit, întru laude,
cântarea lui David.

Dumnezeule milostivește-te spre noi și ne binecuvintează, luminează fața ta spre noi și ne miluiește,

2. Ca să cunoaștem pre pământ calza ta, în toate neamurile mântuirea ta.

3. Mărturisească-se ție noroadale Dumnezeuule, mărturisească-se ție noroadale toate.

4. Veselească-se și să se bucure neamurile, că vei judecă noroadale întru dreptate, și neamurile pre pământ vei povățui.

5. Mărturisească-se ție noroadale Dumnezeuule, mărturisească-se ție noroadale toate; pământul ș'a da rodul său.

6. Binecuvintează-ne pre noi Dumnezeuule, Dumnezeuul nostru; binecuvintează-ne pre noi Dumnezeuule,

65. 2. Ps. 17, 45. 3. Ps. 144, 22.

4. Ps. 45, 6.

5. Eșire 14, 21, seq. 6. Ps. 13, 2.

11. Isaia 43, 2.

66. 1. Ps. 4, 6. 3. Ps. 21, 29.

4. Ps. 67, 33. 5. Ps. 44, 21; Ps. 84, 13.

6. Num. 6, 24.

și să se teamă de dânsul toate marginile pământului.

Psalm 67. Întru sfârșit, cântării lui David.

Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii lui, și să fugă dela fața lui cei ce-l urăsc pre dânsul.

2. Precum se stinge fumul, să se stingă, cum se topește ceara de fața locului; așa să piară păcătoșii dela fața lui Dumnezeu.

3. Și dreptii să se veselească și să se bucure înaintea lui Dumnezeu, să se desfășeze întru veselie.

4. Cântați lui Dumnezeu, cântați numelui lui; cale faceți celui ce s'au suit preste apusuri; Domnul este numele lui.

5. Și vă bucurați înaintea lui, să se turbure de fața lui, a Părintelui celor săraci și a Judecătorului văduvelor.

6. Dumnezeu este în locul cel sfânt al său, Dumnezeu face a locului pre cei ce sunt într'un fel în casă,

7. Scoțând pre cei din obezi cu vicleșie, așijderea pre cei ce amărăsc, pre cei ce lăcuiesc în mormânturi.

8. Dumnezeule când ieșai tu înaintea norodului tău, când treceai tu în pustie.

9. Pământul s'a cutremurat, că cerurile au picat de către fața Dumnezeului Sinai, de către fața Dumnezeului lui Israel.

10. Ploaie de bună voie vei osebi Dumnezeule moștenirii tale, și a slăbit, iar tu o ai săvârșit pre dânsa.

11. Dobitoacele tale lăcuiesc într'însa, gălîi-ai întru bunătatea ta săracului, Dumnezeule.

12. Domnul va da cvânt celor ce binevesc cu putere multă.

13. Împăratul puterilor al celui iubii, cu înfrumusețarea casei să împarjă prăzi.

14. De aji dormi în mijlocul hotarelor, aripile porumbiței sunt cu argint poleite, între umerile ei cu strălucire de aur,

15. Când osebește cel ceresc împărași preste dânsa, ca zăpada se vor albi în Selmon.

16. Muntele lui Dumnezeu munte gras, munte închegat, munte gras, pentruce gândiți de munții cei închegați?

17. Muntele care bine au voi Dumnezeu a locului într'însul, pentruca Domnul va locui până în sfârșit.

18. Carul lui Dumnezeu cu mîile înmulțit, mii de cei ce prisosesc; Domnului întru ei, în Sinai în cel sfânt.

19. Suiu-te-ai la înălțime, robii-ai robime, luat-ai daruri întru oameni, pentruca pre cei ce nu se plecau a se sălășlui.

20. Domnul Dumnezeu bine este cuvântat, bine este cuvântat Domnul din zi în zi. Să sporească nouă Dumnezeul mântuirilor noastre.

21. Dumnezeul nostru Dumnezeu a mântui, și ale Domnului, ale Domnului sunt ieșirile morței.

22. Însă Dumnezeu va sfărâma capetele vrăjmașilor săi, creștetul părului celor ce umblă întru greșalele lor.

23. Zis-au Domnul: din Vasan mă voi întoarce, întoarce-mă-voi întru adâncurile mării,

24. Pentru ca să se afunde pictorul tău în sânge; limba câinilor tăi din vrăjmași de lângă el.

25. Văzutu-s'au umbletele tale Dumnezeule, umbletele Dumnezeului meu, ale împăratului celui din cel sfânt.

67. 1. Num. 10, 35; 2 Paral. 6, 4; Ps. 131, 8.
5. Pilde 22, 11; Ps. 146, 9.
9. Jud. 54, 5.

15. Jud. 9, 48. 17. Ps. 86, 1.
18. Isaia 66, 15.
19. Efes. 4, 8. 22. Ps. 109, 6.

26. Mai înainte au apucat boierii fiindu-se de cei ce cântau, în mijlocul fecioarelor celor ce ziceau în timpene.

27. Întru adunări binecuvântași pre Dumnezeu, pre Domnul din izvoarele lui Israel.

28. Acolo Veniamin cel mai tânăr în uimire, boierii Iudei povățuitorii lor, boierii Zavulonului, boierii Nef-talimului.

29. Poruncește Dumnezeule puterei tale; întărește Dumnezeule a-ceasta care o ai făcut întru noi.

30. Dela Biserica ta în Ierusalim, fie vor aduce împărașii daruri.

31. Ceartă hiarele frestiei, adunarea taurilor întru junicile popoarelor, ca să se încue cei ispitiți cu arginți.

32. Risipește neamurile cele ce voesc rășboale, veni-vor soli dela Eghipte; Etiopia mai înainte va apuca mâna ei la Dumnezeu.

33. Împărășiile pământului cântași lui Dumnezeu, cântași Domnului.

34. Celui ce s'au suit preste cerul cerului, spre răsărituri.

35. Iată va da glasul său, glas de putere. Dași slavă lui Dumnezeu, preste Israel niare este cuviința lui, și puterea lui în nori.

36. Minunat este Dumnezeu întru sfinții săi, Dumnezeul lui Israel; în-suș va da putere și întărire norodului său. Bine este cuvântat Dumnezeu.

PSALMUL LUI DAVID 68.

Întru sfârșit, pentru cei ce se vor schimba. (Ioan Cap. 2, 17; Rom. 10, 11).

Mântuește-mă Dumnezeule, că au intrat ape până la sufletul meu.

2. Alundatu-m'am în norolul adâncului și nu este stare.

3. Venit-am întru adâncurile mării și viforul m'a potopit.

4. Ostenit-am strigând, amorțit-a gâtlejul meu, slăbit-au ochii mei, nădăjduind eu spre Dumnezeul meu.

5. Înmulțit-s'au mai pre sus de cât perii capului meu cei ce mă urăsc în zadar.

6. Întăritu-s'au vrăjmașii mei, cei ce mă goneau pre mine cu nedreptate; cele ce nu am jefuit, atunci am plătit.

7. Dumnezeule tu ai cunoscut nepriceperea mea, și greșalele mele de la tine nu s'au ascuns, să nu se rușineze pentru mine cei ce te așteaptă pre tine Doamne, Doamne al puterilor.

8. Nici să se înfrunzeze pentru mine cei ce te caută pre tine Dumnezeul lui Israel.

9. Că pentru tine am suferit ocară, acoperit-a rușinea obrazul meu.

10. Instreinat am fost fraților mei, și nemernic fillor maicei mele.

11. Că râvna casei tale m'a măncaț, și ocările celor ce te ocărăsc pre tine au căzut asupra mea.

12. Și am acoperit cu post sufletul meu, și s'au făcut spre ocară mie.

13. Și am pus îmbrăcămintea mea sac, și m'am făcut lor spre pildă.

14. Improtiva mea limbușlau cel ce ședea în porți, și improtiva mea cântau cei ce beau vin.

15. Iar eu cu rugăciunea mea către tine Doamne, vremea este de bunăvoință.

16. Dumnezeule, întru mulțimea milei tale auzi-mă, întru adevărul mântuirii tale.

17. Mântuește-mă de tină, ca să

4. Ps. 21, 2; Iov 17, 7; Ps. 118, 82.

5. Ps. 34, 18; Ioan 15, 25; Ps. 108, 2.

7. Ps. 9, 17. 9. Iov 6, 15.

10. Fac. 31, 15.

11. Ps. 118, 139; Ioan 2, 17.

12. Ps. 101, 5, 9.

13. Iov 30, 9; Ps. 108, 24.

14. Isaia 49, 8. 17. Ps. 143, 6.

26. Eșire 15, 20.

32. Isaia 19, 21; Sofon. 3, 11.

33. Ps. 66, 4. 34. Evt. 7, 26.

68. 1. Ps. 39, 2.

mă afund; izbăvește-mă de cei ce mă urăsc și de îndâncurile apelor.

18. Ca să nu mă înnece pre mine vilorul apei, nici să mă înghiță adâncul, nici să 'și închiză preste mine puful gura sa.

19. Auzi-mă Doamne, că bună este mila ta; după mulțimea îndurărilor tale caută spre mine.

20. Să nu întorci fața ta dela sluga ta, că mă necăjesc, degrab mă auzi.

21. Ia aminte spre sufletul meu, și-l mântuește pre el; pentru vrăjmașii mei izbăvește-mă.

22. Că tu cunoști ocara mea și rușinea mea și înfruntarea mea.

23. Înaintea ta sunt toți cei ce mă necăjesc, ocară a așteptat sufletul meu și ticăloșie.

24. Și am așteptat pre cel ce s'ar mahnî cu mine, și nu eră, și pre cel ce m'ar mângâia, și n'am aflat.

25. Și au dat spre mîncarea mea fiere, și spre setea mea m'au adăpat cu oșet.

26. Facă-se masa lor înaintea lor spre cursă și spre răsplătire și spre sminteală.

27. Înfunece-se ochii lor ca să nu vază, și spinarea lor pururea o gârbovește.

28. Varsă preste dînșii lușimea ta, și mânia lușimei tale să-i cuprinză pre ei.

29. Facă-se curtea lor pustie; și în lăcașurile lor să nu fie locuitor.

30. Că pre care tu l-ai bătut, el l-au gonit, și spre durerea ranelor mele au adaus.

31. Aduge fărădelege spre fărădelegea lor; și să nu între întru dreptatea ta.

32. Șleargă-se din cartea celor vii, și cu cei drepți să nu se scrie.

33. Sărac și cu durere sunt eu; mântuirea ta Dumnezeuule să mă sprijinească.

34. Lăudă-voi numele Dumnezeului meu cu cântare, mări-l-voi pre el întru laudă.

35. Și va plăcea lui Dumnezeu mai mult decât vișelul tânăr, ce-i răsar coarne și unghii.

36. Vază săracii și să se veselească; căutați pre Dumnezeu și va fi viu sufletul vostru.

37. Că au auzit pre cei săraci Domnul, și pre cei în obezi ferecați ai săi nu i-au urgisit.

38. Laude-l pre dânsul cerurile și pământul, marea și toate câte se târăsc într'însa.

39. Că Dumnezeu va mântui Si-onul și se vor zidi cetățile Iudei.

40. Și vor lăcuî acolo și-l vor moșteni pre dânsul, și seminția robilor tăi va stăpîni pre el, și cei ce iubesc numele tău vor lăcuî într'însul.

PSALM 69.

Întru sfârșit, lui David, spre aducerea aminte, ca să mă mântuești Doamne.

Dumnezeule spre ajutorul meu ia Daminte; Doamne ca să-mi ajuți mie grăbește.

2. Să se rușineze și să se înfrunteze cei ce caută sufletul meu.

3. Să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi voesc mie rele.

4. Întoarcă-se îndatăși rușinându-se, cei ce-mi grăesc mie: bine este, bine este.

5. Să se bucure și să se veselească de tine, toți cei ce te caută pre tine Dumnezeuule, și să zică pururea: slăvească-se Domnul, cei ce iubesc mântuirea ta.

33. Ps. 39, 18.

34. Ps. 39, 22; Ebr. 2, 12; și 13, 15; Ps. 21, 24

36. Ps. 21, 27; 69, 5. 38. Isaia 49, 13.

39. Ps. 101, 14. 40. Ps. 21, 32.

69. 1 Ps. 39, 13, 18. 3. Ps. 39, 20.

4. Ps. 34, 20. 5. 68, 36.

21. Ps. 21, 13. 24. Isaia 63, 3.

25. Mat. 27, 48; Ioan 19, 29, 30.

26. Rom. 11, 9. 29. Fapte 1, 20.

30. Ps. 108, 15.

6. Iar eu sărac sunt și mișei, Dumnezeuule ajută-mi.

7. Ajutorul meu și izbăvitorul meu ești tu; Doamne nu zăbovi.

PSALM 70. LUI DAVID.

Psalmul fiilor lui Ionadav și al celor ce s'au robit mai întâiu; nescris deasupra la Evrei.

Spre tine Doamne am nădăduit, Să nu mă rușinez în veac, întru dreptatea ta izbăvește-mă și mă scoate.

2. Piecă către mine urechea ta și mă mântuește.

3. Fii mie Dumnezeu scutitor și spre loc tare, ca să mă mântuești.

4. Că întărlirea mea și scăparea mea ești tu.

5. Dumnezeul meu izbăvește-mă din mâna păcătosului, din mâna călcătorului de lege și a celui ce face strâmbătăte.

6. Că tu ești asleptarea mea Doamne, Doamne nădejdea mea din tinerețele mele.

7. Întru tine m'am întărit din pân-tece, din mîrșasul maicei mele tu ești acoperitorul meu.

8. Întru tine este lauda mea pururea, ca o minune m'am făcut mul-tora, și tu ești ajutorul meu cel tare.

9. Să se umple gura mea de la-udă, ca să laud slava ta, toată ziua mare cuviința ta.

10. Să nu mă lepezi în vremea bătrânețelor, când va lipsi virtutea mea, să nu mă lași pre mine.

11. Că au zis vrăjmașii mei mie, și cei ce păzesc sufletul meu s'au slăvit împreună.

12. Zicând: Dumnezeu l-au pără-sit pre dânsul, gonii-l și-l prindeși pre el, că nu este cel ce izbăvește.

13. Dumnezeul meu, să nu te de-

părtezi dela mine, Dumnezeul meu, spre ajutorul meu ia aminte.

14. Să se rușineze și să lipsească cei ce clevelesc sufletul meu; să se îmbrace cu rușine și cu înfruntare cei ce caută cele rele mie.

15. Iar eu pururea voi nădădui spre tine, și voi adauge spre toată lauda ta.

16. Gura mea va vesti dreptatea ta, toată ziua mântuirea ta.

17. Că n'am cunoscut cele din cărți; întră-voiu întru puterea Dom-nului, Doamne aduce-mi-voiu aminte de dreptatea ta numai.

18. Dumnezeul meu, cela ce m'ai învățat din tinerețele mele, și până-acum voi vesti minunile tale.

19. Și până la bătrânețe și căruntețe;

20. Dumnezeul meu să nu mă părăsești.

21. Până voi vesti brațul tău la tot neamul cel viitor.

22. Puterea ta și dreptatea ta Dumnezeuule, până la cele înalte care ai făcut mie măririi Dumnezeule! Cine este asemenea ție?

23. Câte ai arătat mie, necazuri multe și rele, și întorcându-te m'ai învățat și din adâncurile pământului m'ai scos.

24. Înmușii-ai spre mine mărirea ta, și întorcându-te m'ai mângălat, și din adâncurile pământului iarăși m'ai scos.

25. Că eu mă voi mărturisi ție întru noroadă Doamne, întru unelte de cântare adevărul tău Dumnezeule, cântă-voiu ție întru alăută, sfântul lui Israeli.

26. Bucură-se-vor buzele mele când voi cântă ție, și sufletul meu pre care l'ai mântuit.

27. Și încă limba mea toată ziua va cugetă dreptatea ta, când se vor rușina și se vor înfruntă cei ce caută cele rele mie.

16. Ps. 39, 7. 20. Ps. 84, 4.

Psalm 71. Psalmul lui David. Spre Solomon.

Dumnezeule judecata ta dă-o împăratului, și dreptatea ta fiului împăratului.

2. Să judece pre norodul tău întru dreptate, și pre săracii tăi întru judecată.

3. Să ia munții pacea norodului, și dealurile dreptate.

4. Judecă-va pre săracii norodului, și va mântui pre fiii săracilor, și va smeri pre cel cleveșitor.

5. Și va rămâncă cu soarele, și mai 'nainte de luna neamului neamurilor.

6. Pogori-se-va ca ploaea pre lână, și ca o picătură ce pică pre pământ.

7. Răsări-va în zilele lui dreptate, și mulțimea păcei, până ce se va lua luna.

8. Și va domni dela mare până la mare, și dela rîuri până la marginile lumii.

9. Înaintea lui vor cădea Efiopii, și vrăjmașii lui jărănă vor linge.

10. Împărații Tarsisului și ostroavele daruri vor aduce, împărații Aravilor și Sava daruri vor aduce.

11. Și se vor închină lui toate împărățiile pământului, toate neamurile vor sluji lui.

12. Că au izbăvit pre săracul de la cel puternic, și pre mișelul căruia nu eră ajutor.

13. Nu se va îndură de cel sărac și mișel, sufletele săracilor va mântui.

14. De camătă și de strâmbătate va izbăvi sufletul lor, și cinstii numele lui înaintea lor.

15. Și va fi viu și se va da lui din aurul Araviei, și se vor ruga

împrejurul lui pururea, toată ziua bine vor cuvânta pre dânsul.

16. Fi-va întărire pre pământ preste vârfurile munților, prea se va înălța mai pre sus decât Livanul rodul lui. Și vor înflori din cetate ca iarba pământului.

17. Fi-va numele lui binecuvântat în veci, mai 'nainte de soare rămâne numele lui.

18. Și se vor binecuvânta întru el toate semințiile pământului, toate neamurile îi vor ferici pre el.

19. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israel, cel ce face minuni însuș.

20. Și blagoslovit este numele măririi lui în veac și în veacul veacului.

21. Și se va umplea de slava lui tot pământul; fie, fie.

PSALM 72.

Sfârșitu-s-au cântările lui David fiul lui Iese. Psalmul lui Asaf.

Cât esie de bun Dumnezeul lui Israel celor drepți la inimă.

2. Iar mie puțin de nu mi s'au alunecat picioarele, puțin de nu s'au vărsat pașii mei.

3. Că am râvnit asupra celor fără-delege, pacea păcătoșilor văzând.

4. Că nu este privire spre moartea lor, și întărire întru bălăea lor.

5. Întru ostenețele oamenilor nu sunt, și cu oamenii nu vor lua bătaie.

6. Pentru aceasta i-a cuprins pre ei mândria lor până în slârșit, îmbrăcatu-s-au cu nedreptatea și păgânătatea lor.

7. Eșit-a ca din seu nedreptatea lor; trecut-au întru dragostea inimii.

8. Cândit-au și au grăit întru vicleșug, nedreptate spre înălțime au grăit.

9. Pus-au asupra cerului gura lor, și limba lor a trecut pre pământ.

71. 5. Ps. 88, 36.

8. Ps. 88, 25. 9. Ps. 101, 16.

10. Ps. 44, 14; Isaia 60, 6.

11. Ps. 85, 8; 137, 5; Isaia 19, 21.

12. Ps. 33, 17.

16. Ps. 64, 12; Isaia 27, 6. 17. Ps. 88, 36.

72. 1. 61, 1. 2. Ps. 93, 16.

3. Pilde 24, 19; Ierem. 12, 1; Iov 21, 7.

10. Pentru aceasta se va întoarce norodul meu aicea, și zile pline se vor afla întru dânșii.

11. Și au zis: cum au cunoscut Dumnezeu? Și de este cunoștință întru cel înalt?

12. Iată aceștia păcătoșii și cari se îndesiulează în veac, au cuprins auzul.

13. Și am zis: au doar îndeseri am îndreptat inima mea? Și am spălat întru cei nevinovați mâinile mele.

14. Și am fost bătut toată ziua, și mustrarea mea în dimineți.

15. De am grăit, voi spune așa: iată neamul fiilor tăi am făgăduit.

16. Și am socotit că va cunoaște; aceasta osteneală este înalțimea mea.

17. Până ce voi intra la sfinșitorul lui Dumnezeu, și voi înțelege spre cele de apoi ale lor.

18. Însă pentru vicleșugurile lor le-ai pus lor rele, oboșu-i-ai pre ei când s'au înălțat.

19. Cum s'au făcut întru pustire, îndatăși s'au stins, pierit-a fărădelegea lui.

20. Ca visul celui ce se deșteaptă, Doamne în celate a chipul lor de nimic îl vei face.

21. Că s'a aprins inima mea, și rărunchii mei s'au schimbat.

22. Și eu delăimat, și n'am cunoscut. Dobitoc m'am făcut la tine; și eu pururea cu tine.

23. Ținutu-m'ai de mâna dreptei mele, și în statul tău m'ai povățuit, și cu mărire m'ai primit.

24. Că ce-mi este mie în cer? Și dela tine ce am voi pre pământ?

25. Stinsu-s'au inima mea și trupul meu; Dumnezeul inimei mele, și partea mea Dumnezeule în veac.

26. Că iată cei ce se depărtează pre sineși dela tine, vor pieri; pier-

dut-ai dela tine pre tot cel ce curvește.

27. Iar mie a mă lipi de Dumnezeu bine este, a pune întru Domnul nădejdea mea, ca să vestesc eu toate laudele tale în porțile fetii Si-onului.

Psalm 73. Al înțelegerii lui Asaf.

Pentruce Dumnezeule ne-ai lepădat până în sfârșit? Iușitu-s'a mânia ta preste oile pășunii tale.

2. Adu-ți aminte de adunarea ta, care o ai câștigat din început.

3. Mântuit-ai toiagul moștenirii tale; muntele Sionul acesta, întru care ai lăcut.

4. Ridică mâinile tale preste mândrile lor întru sfârșit; câte a vicleșii vrăjmașul întru cel sfânt al tău.

5. Și s'au fali cei ce te urăsc pre tine în mijlocul praznicului tău.

6. Pus-au semnele sale semne, și n'au cunoscut, ca într'o țesire mai pre sus.

7. Ca într'o dumbravă de lemne, cu topoare au tăiat ușile lui deodată, cu secure și cu bardă l-au surpat pre el.

8. Ars-au cu foc sfinșitorul tău; în pământ au spurcat lăcașul numelui tău.

9. Zis-au întru inima lor, rudeniile lor dimpreună: veniți și să stingem toate praznicile lui Dumnezeu de pre pământ.

10. Semnele lor n'am văzut. Nu este încă proroc, și pre noi nu ne va mai cunoaște.

11. Până când Dumnezeule va ocări vrăjmașul, va întări cel protivnic numele tău până în sfârșit?

12. Pentruce întorci mâna ta, și dreapta ta din mijlocul sânuului tău până în sfârșit?

13. Iar Dumnezeu împăratul no-

11. Ps. 9, 31. 13. Ps. 25, 6; Malah. 3, 14.

19. Ps. 36, 2. 20. Ps. 38, 9.

26. Ierem. 17, 13.

73. 8. 4 Imp. 25, 9. 10. Plâng. 2, 9.

11. Ps. 36, 1.

13. Lucă 1, 68.

sfru, mai 'nainte de veac au făcut mântuire în mijlocul pământului.

14. Tu ai întărit întru puterea ta marea; tu ai zdrobit capetele balaurilor în apă.

15. Tu ai sfărâmat capul balaurului, datu-l-ai pre el mâncare noroadelor Arapilor.

16. Tu ai rupt izvoarele și pâraele, tu ai uscat rîurile Itamului.

17. A ta este ziua și a ta este noaptea; tu ai săvârșit zorile și soarele.

18. Tu ai făcut toate cele frumoase ale pământului; vara și primăvara tu le-ai zidit pre ele.

19. Adu-ți aminte de aceasta: vrăjmașul a ocărit pre Domnul, și norodul cel fără de minte a întărit numele tău.

20. Să nu dai harelor sufletul ce se mărturisește fie; sufletele săracilor tăi să nu le uiți până în slârșit.

21. Caută spre așezământul tău, că s'au umplut cei întunecați ai pământului de casele fărădelegilor.

22. Să nu se întoarcă smerit și înfruntat; săracul și mișelul vor lăuda numele tău.

23. Scoală-te Dumnezeu, alege judecata ta; adu-ți aminte de ocara ta, cea de către cel nepriceput toată ziua.

24. Nu uită glasul slugilor tale; mândria celor ce te urăsc pre tine, s'a înălțat pururea.

PSALM 74.

Intru sfârșit, să nu strici. Psalmul cântării lui Asaf.

Mărturisi-ne-vom fie Dumnezeu, mărturisi-ne-vom fie și vom chema numele tău.

2. Povestii-voi toate minunile tale, când voi lua vreme, eu dreptate voi judeca.

3. Topitu-s'a pământul și toți cei ce lacuesc pre dânsul, eu am întărit stâlpii lui.

4. Zis-am celor fărădelege: nu faceți fărădelege, și celor ce greșesc: nu vă înălțați cornul.

5. Nu vă ridicați asupra înălțimei cornul vostru, și nu grăiți împotriva lui Dumnezeu nedreptate.

6. Că nici dela răsărituri, nici de la apusuri, nici dela munți pustii, că Dumnezeu judecător este.

7. Pre acesta smerește și pre acesta înalță, că paharul este în mână Domnului cu vin neamestecat, plin de amestecătură.

8. Și a turnat din cesta în cea, însă drojdiiile lui nu s'au desertat, beă-vor toți păcătoșii pământului.

9. Iar eu mă voi bucura în veac, cântă-voi Dumnezeuului lui Iacov.

10. Și toate coarnele păcătoșilor voi zdrobi, și se va înălța cornul dreptului.

PSALM 75.

Intru sfârșit, intru cântări, Psalmul lui Asaf, cântare asupra Asirienilor.

Cunoscut este în Iudeea Dumnezeu, în Israel mare este numele lui.

2. Și s'a făcut în pace locul lui, și lăcașul lui în Sion.

3. Acolo au zdrobit țările arcelor, arma și sabia și războiul.

4. Luminezi tu minunat din munții cei veșnici; turburatu-s'au toți cei nepricepuți la inimă.

5. Adormi-au cu somnul lor, și n'au aflat nimic, toți bărbații bogăției în mâinile lor.

6. De certarea ta Dumnezeu lui Iacov, adormi-au cei ce încălicase pre cal.

7. Tu înfricoșat ești, și cine va

74. 5. Ps. 30, 18.

7. 1 Imp. 2, 7. 8. Isaia 51, 17.

10. Ps. 88, 17.

75. 3. Ps. 45, 9. 6. Ps. 30, 18.

14. Eșire 14, 21. 16. Eșire 17, 6.

18. Iov 5, 9; 9, 10.

stă improlivă fie? De atunci este mânia ta.

8. Din cer auzită ai făcut judecailă; pământul s'a temut și a alinat.

9. Când se va scula la judecailă Dumnezeu, ca să mântuiască pre toți blânzii pământului.

10. Că gândirea omului se va mărturisă fie, și rămășița gândului va prăznul fie.

11. Rugați-vă și răsolățiți Domnului Dumnezeului nostru; toți cei dimprejurul lui vor aduce daruri.

12. Celui înfricoșat și celui ce ia duhurile boierilor, celui groaznic mai vârtos decât împărașii pământului.

PSALM 76.

Intru sfârșit, pentru Iditum. Psalmul lui Asaf.

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Dumnezeu, și au căutat spre mine.

2. În ziua necazului meu pre Dumnezeu am căutat, cu mâinile mele noaptea înaintea lui, și nu m'am amăgit.

3. Lepădatu-s'a a se mângâia sufletul meu, adusu-mi-am aminte de Dumnezeu, și m'am veselit; gândit-am și a slăbit duhul meu.

4. Apucat-au înainte streji ochii mei, turburatu-m'am și n'am grăit.

5. Gândit-am la zilele cele de demult, și de anii cei veșnici mi-am adus aminte.

6. Și cugetam noaptea cu inima mea, gândeam, și se mătneă duhul meu.

7. Au doar în veci va lepăda Domnul, și nu va adaoge bine a voi încă?

8. Au până în sfârșit mila sa o va tăia? Sfârșit-au cuvânt din neam în neam?

9. Au doar va uita a se milostivi Dumnezeu; sau va finea întru mânia sa îndurările sale?

10. Și am zis: acum am început; aceasta este schimbarea dreptei celui prea înalt.

11. Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului; că-mi voi aduce aminte din început de minunile tale.

12. Și voi cugeta întru toate lucrurile tale, și întru isprăvile tale mă voi deprinde.

13. Dumnezeule întru cel sfânt este calea ta. Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu carele faci minuni.

14. Cunoscută ai făcut întru popoare puterea ta, mântuit-ai cu brațul tău pre poporul tău, pre fiii lui Iacov și ai lui Iosif.

15. Văzutu-te-au apele Dumnezeule, văzutu-le-au apele și s'au spăimântat; turburatu-s'au adâncurile.

16. Mulțimea sunetului apelor, glas au dat norii, că săgețile tale trec, glasul tunetului tău în roată.

17. Luminat-au fulgerile tale lumea, clătitu-s'a și s'a cutremurat pământul.

18. În mare căile tale, și cărările tale în ape multe, și urmele tale nu se vor cunoaște.

19. Povățuit-ai ca pre niște oi pre norodul tău, cu mâna lui Moisi și a lui Aaron.

Psalm 77. Al înțelegerii lui Asaf.

Luați aminte norodul meu la legea mea, plecați urechia voastră spre graiurile gurei mele.

2. Deschide-voiu în pilde gura mea; spune-voiu vorbele cele din început.

3. Câte am auzit și le-am cuno-

13. Ps. 71, 17; Eșire 15, 11.

16. Ps. 17, 15. 18. Eșire 14, 21.

19. Eșire 14, 29; Mibea 6, 4.

77. 2. Ps. 48, 4; Mat. 13, 35.

3. Ps. 144, 4; Isaia 38, 19; Ps. 43, 1.

11. Ps. 50, 14.

76. 5. Isaia 43, 18. 8. Ps. 12, 1.

scut pre ele, și părinții noștri ne-au povestit nouă.

4. Nu s'au ascuns dela fiii lor, într-un alt neam.

5. Vestind laudele Domnului și puterile lui și minunile lui, care au făcut.

6. Și au ridicat mărturie într-un iacov, și lege au pus în Israel.

7. Câte au poruncit părinților noștri, ca să le arate pre ele fiilor săi, ca să cunoască alt neam.

8. Fiil cei ce se vor naște și se vor scula, și le vor spune fiilor săi.

9. Ca să pue într-un Dumnezeu nădejdea lor, și să nu uite lucrurile lui Dumnezeu, și poruncile lui să le caute.

10. Ca să nu fie ca părinții lor, neam îndărătnic și amărâtor.

11. Neam care nu și-a îndreptat inima sa, și nu și-a încredințat cu Dumnezeu duhul său.

12. Fiii lui Efraim încordând și săgețând cu arcele, întorsu-s'au în ziua de războiu.

13. N'au păzit așezământul lui Dumnezeu, și în legea lui n'au vrut să umble.

14. Și au uitat facerile de bine ale lui și minunile lui, care au arătat lor.

15. Înaintea părinților lor, care au făcut minuni în pământul Egiptului, în câmpul Taneos.

16. Desfăcut-au marea și i-au trecut pre ei; pus-au apele ca un foale.

17. Și i-au povățuit pre dâșii în nor ziua, și toată noaptea într-un lumină de foc.

18. Desfăcut-au piatra în pustie, și i-au adăpat pre ei, ca într-un adânc muli.

19. Și au scos apă din piatră, și au pogorât ca niște riuri ape.

20. Și au adaos încă a greșii lui; amărât-au pre cei prea înalți în loc fără de apă.

21. Și au ispitit pre Dumnezeu într-un inimile lor, a cere bucate suflătelor lor.

22. Și au grăit împotriva lui Dumnezeu, și au zis: au doar va putea Dumnezeu să gătească masă în pustie?

23. Pentrucă au lovit piatra, și a curs apă, și pâraele s'au umplut de apă.

24. Au doar și pâine poate să dea? Sau să gătească masă norodului său?

25. Pentru aceasta au auzit Domnul, și au mai răbdat; și foc s'a aprins într-un iacov, și mânie s'a suit preste Israel.

26. Căci n'a crezut într-un Dumnezeu, nici a nădăjduit spre mântuirea lui.

27. Și au poruncit norilor deasupra, și ușile cerului au deschis.

28. Și le-au plouat lor mană să mănânce, pâine cerească le-au dat lor.

29. Pâine îngerească a mâncat omul, bucate le-au trimis lor din deștul.

30. Ridicat-au austrul din cer, și au adus într-un puterea sa vântul Liviei.

31. Și au plouat preste dâșii ca pulberea cărnuri, și ca nisipul mării pasări sburătoare.

32. Și au căzut în mijlocul taberii lor, împrejurul lăcașurilor lor.

33. Și au mâncat și s'au săturat foarte, și pofta lor le-au plinit lor; nu s'au lipsit de pofta lor.

34. Încă mâncarea fiind în gura lor, și mânia lui Dumnezeu s'a suit preste dâșii.

5. Fac. 18, 19; Ps. 147, 8.

6. A 2 Lege 4, 9. 10. Eșire 32, 7, sequ.

11. A 2 Lege 32, 18; Neemia 9, 17.

14. Neemia 9, 17.

16. Eșire 14, 22; Is. Navi 3, 16; Ps. 113, 3; Evr. 11, 29. 10. Ps. 104, 40.

21. Numeri 11, 4.

24. Num. 11, 7; Num. 11, 30.

27. Eșire 16, 4; 14.

29. Eșire 16, 14; Num. 11, 7; Înțelep. 16; 20; Ioan 6, 31. 31. Ps. 105, 31; Num. 11, 31-34. 34. Num 11, 33.

35. Și au ucis pre cei mai mulți ai lor, și pre cei aleși ai lui Israel i-au împiedicat.

36. Întru toate acestea au mai greșit încă, și n-au crezut întru minunile lui.

37. Și s'au sfârșit întru deșertăciune zilele lor, și anii lor cu degrab.

38. Când îi ucedea pre dânsul, atunci îl căutau pre el, și se înforceau, și mânecau la Dumnezeu.

39. Și s'au adus aminte, că Dumnezeu ajutorul lor este, și Dumnezeu cel prea înalt izbăvitorul lor este.

40. Și i-au iubit pre dânsul în gura lor, și cu limba lor au mințit lui.

41. Și inima lor nu era dreaptă cu dânsul, nici s'au încredințat întru așezământul de lege al lui.

42. Iar el este îndurată și curățeste păcatele lor, și nu va strică.

43. Și va înmulți a întoarce mânia sa, și nu va aprinde toată iușimea sa.

44. Și s'au adus aminte că trup sunt, duh ce trece și nu se întoarce.

45. De câte ori l-au amărit pre dânsul în pustie, mâniatu-l-au pre dânsul în pământ fără de apă.

46. Și s'au întors și au ispitit pre Dumnezeu, și pre cel sfânt al lui Israel l-au întăritat.

47. Și nu s'au adus aminte de mâna lui în ziua în care l-au izbăvit pre ei din mâna celui ce-i necăjea.

48. Cum au pus în Egipt semele sale, și minunile sale în câmpul Taneos.

49. Și au întors în sânge râurile lor și fântânile lor ca să nu bea.

50. Trimis-au asupra lor muște căinești, și i-au mâncat pre ei, și broaște, și i-au stricat pre dânsii.

51. Și au dat pălciunii roduile lor, și ostenețele lor lăcustelor.

52. Bătut-au cu grindină viile lor, și duzii lor cu brumă.

53. Și au dat la grindină dobitoacele lor, și averea lor focului.

54. Trimis-au asupra lor iușimea mâniei sale, mânie și iușime și necaz, trimitere prin îngeri răi.

55. Cale au făcut cărării mâniei sale, și nu au cruțat de moarte sufletele lor, și dobitoacele lor spre moarte le-au dat.

56. Și au bătut pre tot cel întâlu născut în pământul Egiptului, începătura a toată osteneala lor în lăcașurile lui Ham.

57. Și au ridicat ca pre niște oi pre norodul său, și l-au dus pre ei ca pre o turmă în pustie.

58. Și l-au povățuit spre nădejde și nu s'au înfricoșat, și pre vrămașii lor i-a acoperit marea.

59. Și i-au băgat pre dânsii în muntele sfințeniei sale, în muntele acesta pre care l-au câștigat dreapta lui.

60. Și au gonit dela fața lor neamuri și le-au dat cu sorți lor pământul, cu funii de împărțire.

61. Și au așezat întru lăcașurile lor semințiile lui Israel.

62. Și au ispitit și au amărit pre Dumnezeu cel prea înalt, și mărfurile lui nu le-au păzit.

63. Și s'au întors și s'au lepădat ca și părinții lor, întorsu-s'au întru arc strâmb.

64. Și l-au mâniat pre dânsul în dealurile lor, și întru cele cioplite ale lor l-au întăritat pre dânsul.

65. Auzit-au Dumnezeu, și au trecut cu vederea, și au urgisit foarte pre Israel.

66. Și au lepădat cortul Silomului,

35. 1 Cor. 10, 5.

36. Num. 14, 2, 3; și 16, 2, 3.

40. Isaia 29, 13; Ierem. 12, 2; Mat. 15, 8; Marc. 7, 6.

49. Egipt 8, 6; Ps. 104, 29; Egipt 8, 16, 24.

53. Egipt 9, 25.

56. Egipt 12, 29; Ps. 104, 35; și 135, 10.

58. Egipt 14, 27. 60. Isus Nav. 13, 7.

63. Isaia 1, 4. 66. 1 Imp. 4, 4.

lăcașul în care au lăcut întru oameni.

67. Și au dat în robie țăriile lor, și frumusețea lor în mâinile vrăjmașilor.

68. Și au închis în sabie pre norodul său, și moștenirea sa o au trecut cu vederea.

69. Pre tinerii lor i-au mâncat focul, și fecioarele lor nu s'au jeli.

70. Preoșii lor în sabie au căzut, și văduvele lor nu vor plânge.

71. Și s'au deșteptat ca cel ce doarme Domnul, ca un tare și amestit de vin.

72. Și au lovit pre vrăjmașii săi dinapoi, ocară veșnică le-au dat lor.

73. Și au lepădat lăcașul lui Iosif, și seminția lui Efraim n'au ales.

74. Ci au ales seminția ludei, muntele Sionului pre care l-au iubit.

75. Și au zidit ca a inorogului sfîntenia sa pre pământ, întemeiatu-o-au pre dânsa în veac.

76. Și au ales pre David sluga sa, și l-au luat pre el dela turmele oilor, dela cele fălătoare l-au luat pre dânsul.

77. Ca să pască pre Iacov sluga sa, și pre Israil moștenirea sa.

78. Și i-au păscut pre dânsii întru nerăutatea inimei sale, și întru priceperile mâinilor sale i-a povăluit pre dânsii.

Psalm 78. Psalmul lui Asaf.

Dumnezeule, venit-au neamurile în moștenirea ta, spurcat-au sfîntă Biserica ta.

2. Pus-au Ierusalimul ca o păzi-toare de poame; pus-au stîrvurile robilor tăi mîncări pasărilor cerului; trupurile celor cuvioși ai tăi hla-relor pămîntului.

3. Vărsatu-sau sângele lor ca apa împrejurul Ierusalimului, și nu eră cine să-i îngroape.

4. Făcutu-ne-am ocară vecinilor noștri, ba jocură și răs celor dim-prejurul nostru.

5. Până când Doamne te vei mî-nia, până în sfîrșit se va aprinde ca focul răvna ta?

6. Varsă mânia ta preste neamu-rile care nu te cunosc, și preste îm-părăjiile care numele tău nu l-au chemat.

7. Că au mâncat pre Iacov, și lo-cul lui l-au pustii.

8. Să nu pomeneshi fărădelegile noastre cele de demult; degrab să ne întîmpine pre noi îndurările tale Doamne, că am sărăcit foarte.

9. Ajută-ne nouă Dumnezeule Mân-tuitorul nostru, pentru slava nume-lui tău; Doamne izbăvește-ne pre noi, și curățește păcatele noastre pentru numele tău.

10. Ca nu cândvă să zică nea-murile: unde este Dumnezeul lor? Și să cunoască întru neamuri, în-a-întea ochilor noștri, izbînda sân-gelui robilor tăi, celui vărsat.

11. Să între înaintea ta suspinul celor ferecași; după mărirea bra-țului tău, păzește pre fiii celor o-morți.

12. Răspîdește vecinilor noștri de șapte ori în sânul lor ocară lor, cu care te-au ocărit pre tine Doamne.

13. Iar noi norodul tău, și oile pășunei tale, mărturisî-ne-vom fie Dumnezeu în veac. În neam și în neam vom vesti lauda ta.

PSALM 79.

Întru sfîrșit pentru cei ce se vor schimba; mărturia lui Asaf. Psalmul pentru Asirieni.

Cela ce paști pre Israil, ia aminte; Cela ce povățuești ca pre o oaie pre Iosif,

67. Ierem. 6, 13. 72. 1 Imp. 5, 1, 6. 74. Ps. 131, 14. 76. 1 Paral. 17, 7; 2 Imp. 5, 2. 78. 1. Ps. 136, 3.

4. Ps. 79, 7. 5. Ps. 86, 45. 6. Ierem. 10, 24. 8. Isaia 64, 9; Lev. 26, 40. 10. Ps. 41, 3. 12. Isaia 65, 6. 13. Ps. 94, 7; și 99, 3.

2. Cea ce șezi pre Heruvimi, arată-te înaintea lui Elraim și Veniamin și Manasî.

3. Deșteaptă puterea ta, și vino să ne mântuești pre noi.

4. Dumnezeuule înțoarce-ne pre noi, și arată fața ta, și ne vom mântui.

5. Doamne Dumnezeuul puterilor, până când te vei mâniă spre ruga robilor tăi?

6. Hărăzi-ne-vei pre noi cu pâine de lacrimi, și ne vei adăpa cu lacrimi întru măsură.

7. Pusu-ne-ai pre noi întru prigonire vecinilor noștri, și vrăjmașii noștri ne-au batjocorit pre noi.

8. Doamne Dumnezeuul puterilor, înțoarce-ne pre noi, și arată fața ta și ne vom mântui.

9. Viea din Egipt o ai mutat, gonit-ai neamurile și o ai răsădit pre ea.

10. Cale ai făcut înaintea ei și ai sădit rădăcinile ei, și a umplut pământul.

11. Acoperit-au munții umbra ei, și mlădițele ei chedrii lui Dumnezeu.

12. Intins-a vișele sale până la mare, și până la rîuri odrastele sale.

13. Pentruce ai surpat gardul ei, și o culeg pre ea toți cel ce trec pre cale?

14. O a stricat pre ea vîrui din pădure, și porcul sălbatic o a păscut pre ea.

15. Dumnezeuul puterilor înțoarce-le dar, și caută din cer, și vezi și cercează viea aceasta.

16. Și o săvârșește pre ea, pre eare o a sădit dreapta ta; și spre fiul omenesc, pre carele l-ai întărit ție.

17. Arsă fiind cu foc și săpată afară; de certarea țeșei tale vor pieri.

18. Să fie mîna ta preste bărbatul dreptei tale și preste fiul omenesc, pre carele l-ai întărit ție.

19. Și nu ne vom depărta dela ține; via-ne-vei pre noi, și numele tău vom chema.

20. Doamne Dumnezeuul puterilor, înțoarce-ne pre noi, și arată fața ta și ne vom mântui.

Psalm 80. Întru sfîrșit; pentru teascuri, cîntarea lui Asaf.

Bucurați-vă lui Dumnezeu, ajutorului nostru; strigați Dumnezeuului lui Iacov.

2. Luați psalmi și dați timpină, psaltire înrumusețată cu alăută.

3. Trîmbițați în lună nouă cu trîmbiță, în ziua cea binevestită a sărbătorii voastre.

4. Că porunca lui Israel este, și judecata Dumnezeului lui Iacov, mărturie în Iosif au pus lui, când a ieșit el din pământul Egiptului, limba care n'a știut, a auzit.

5. Scos-a de supț sarcină spina-re-a lui; mîinile lui în coșniță au slujit.

6. Întru neșaz m'ai chemat și te-am izbăvit, auzitu-te-am întru ascundere de vișor, cercatu-te-am la apa prigonirei.

7. Ascultă norodul meu, și voi mărturisii ție; Israile! De mă vei ascultă pre mine,

8. Nu va fi întru ține Dumnezeu nou, nici te vei închină la dumnezeu străin.

9. Că eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, cel ce te-am scos din pământul Egiptului; lărgeste gura ta și o voi umplea pre ea.

10. Și n'a ascultat norodul meu glasul meu, și Israel nu s'a uitat la mine.

79. 2. Eșire 25, 22; 4 Imp. 19, 15; Ps. 95, 11; și 98, 1. 6. Ps. 41, 3.

7. Ps. 78, 4; Ps. 43, 13.

9. Isaia 5, 1, 7; și 27, 2. 13. Isaia 5, 5.

15. Isaia 63, 15; Ps. 101, 20.

17. 4 Imp. 17, 6

80. 3. Numerii 10, 10. 4. Eșire 23, 17.

5. Eșire 16, 5. 7. A 2 Lege 32, 29.

8. Eșire 20, 3.

11. Și i-am slobozit pre dâșii după meșteșugurile inimilor lor, merge-vor întru meșteșugurile lor.

12. De m'ar fi ascultat norodul meu, Israil de ar fi umblat în căile mele.

13. Întru nimic aș fi smerit pre vrăjmașii lor, și asupra celor ce-i necăjea pre dâșii aș fi pus mâna mea.

14. Vrăjmașii Domnului au mințit lui, și va fi vremea lor în veac.

15. Și i-au hrănit pre ei din grăsimia grâului, și cu miere din piatră i-au săturat pre dâșii.

Psalm 81. Cântarea lui Asaf.

Dumnezeu au sătut întru adunarea dumnezeilor, și în mijloc pre dumnezei va judecă.

2. Până când judecați nedreptate, și fețele păcătoșilor le luați înaintie?

3. Judecați sirimanului și săracului; pre cel smerit și pre cel sărac îndreptați.

4. Scoateți pre cel sărac și pre cel mișel, din mâna păcătosului izbăviți-l pre dâșul.

5. N'au cunoscut, nici au priceput, întru întunec umbă; clătească-se toate temelile pământului.

6. Eu am zis: dumnezei sunteți, și fii ai celui prea înalt toți.

7. Iar voi ca niște oameni muriți, și ca unul din boieri cădeți.

8. Scoală-te Dumnezeule, judecă pământul, că tu vei moșteni întru toate neamurile.

Psalm 82. Cântarea lui Asaf.

Dumnezeule, cine se va asemăna ție? Să nu faci, nici să te îmbânzești Dumnezeule!

11. Isaia 65, 2; Fapte 14, 15.

12. Varuh 3, 13; Isaia 48, 18 și 65, 2.

14. Ps. 17, 44.

15. Ps. 147, 3; A 2 Lege 32, 13.

81. 2. Ps. 57, 2, 3.

3. Egipt 22, 21; Ps. 57, 1, 4. Plide 24, 11.

5. Ps. 74, 4; Ioan 10, 34. 8. Evrei 1, 2.

82. 1. Ps. 34, 22.

2. Că iață vrăjmașii tăi s'au înfățișat; și cei ce te urăsc pre tine au ridicat capul.

3. Asupra norodului tău au meșteșugit gând, și s'au sfătuit împotriva sfinților tăi.

4. Zis-au: veniți și să-i pierdem pre dâșii din neam, și să nu se mai pomenească numele lui Israil încă.

5. Că s'au sfătuit în unire dimpreună, împotriva ta așezământ au pus lăcașurile Idumeilor și Ismailienii.

6. Moav și Agarenii, Gheval și Ammon și Amalte, cel de alt neam cu cei ce lăcesc în Tir.

7. Că și Assur a venit împreună cu dâșii, făcutu-s'au spre ajutor fiilor lui Lot.

8. Fă-le lor ca lui Madiam și Sisarii, ca lui Iavin la riul Chison.

9. Pierit-au în Endor; făcutu-s'au ca gunoiul pământului.

10. Pune pre boierii lor ca pre Oriv și Ziv și Zevee și Salmana.

11. Pre toți boierii lor cari au zis: să moștenim nouă jertfelnicul lui Dumnezeu.

12. Dumnezeul meu, pune-l pre ei ca o roală, ca frestia înaintea feței vântului.

13. Ca focul care arde pădurea, ca văpăea care arde munții.

14. Așa vei gonî pre dâșii întru viitorul tău, și întru mânia ta vei turbura pre ei.

15. Uplete fețele lor de ocară, și vor căuta numele tău Doamne.

16. Să se rușineze și să se turbure în veacul veacului, și să se înfrunteze și să piară.

17. Și să cunoască că numele ții este Domnul; tu însuși cel prea înalt preste tot pământul.

Psalm 83. Intru sfârșit, pentru teascurl, fiilor lui Koro.

Cât sunt de iubite lăcașurile tale Doamne al puterilor! Dorește și se sfârșește sufletul meu spre curțile Domnului.

2. Inima mea și trupul meu s'au bucurat de Dumnezeu cel viu.

3. Că pasărea ș'a aflat eiși casă, și turtureaua cuib eiși, unde-și va pune puii săi.

4. Altarele tale Doamne al puterilor, Împăratul meu și Dumnezeu meu.

5. Fericiți carii lăcuiesc în casa ta, în vecii vecilor te vor lăuda.

6. Fericit este bărbatul, căruia este ajutorul lui dela tine; sușuri în inima sa a pus în valea plângerii, în locul care a pus.

7. Că binecuvântare va da cel ce pune lege, merge-vor din putere în putere, arătă-se-va Dumnezeu dumnezeilor în Sion.

8. Doamne Dumnezeu al puterilor, auzi rugăciunea mea, ascultă Dumnezeu al lui Iacov.

9. Scutitorul nostru vezi Dumnezeule, și caută la fața unsului tău.

10. Că mai bună este o zi în curțile tale, decât mii.

11. Ales-am a fi lepădat în casa Dumnezeului meu, mai vărtos decât a lăcui în lăcașurile păcătoșilor.

12. Că mila și adevărul iubește Domnul; Dumnezeu dar și slavă va da.

13. Domnul nu va face lipsiți de bunăfăci pre cei ce umblă întru nerăutate. Doamne Dumnezeu al puterilor, fericit este omul cel ce nădăjduiește întru tine.

Psalm 84. Intru sfârșit, fiilor lui Koro.

Bine ai voit Doamne pământului tău; întors-ai robimea lui Iacov.

2. Lăsat-ai fărădelegile poporului tău, acoperit-ai toate păcatele lor.

3. Potolit-ai toată mânia ta, întorsu-te-ai de către iușimea mâniei tale.

4. Întoarce-ne pre noi Dumnezeu al mântuirilor noastre; și-ți întoarce mânia ta dela noi.

5. Au doar în veci te vei mânîia spre noi? Sau vei întinde mânia ta din neam în neam?

6. Dumnezeule! Tu întorcându-te ne vei viea pre noi, și norodul tău se va veseli de tine.

7. Arată nouă Doamne mila ta, și mântuirea ta o dă nouă.

8. Auzi-voiu ce va grăi întru mine Domnul Dumnezeu; că va grăi pace preste norodul său,

9. Și preste cei cuvioși ai săi, și preste cei ce își întorc inima spre dânsul.

10. Însă aproape este de cei ce se tem de dânsul mântuirea lui, ca să se sălășluiască slava în pământul nostru.

11. Mila și adevărul s'au întâmpinat, dreptatea și pacea s'au sărutat.

12. Adevărul din pământ a răsărit, și dreptatea din cer a privit.

13. Că Domnul va da bunăfăci, și pământul nostru își va da rodul său.

14. Dreptatea înaintea lui va merge, și va pune în cale pașii săi.

Psalm 85. Rugăciunea lui David.

Pleacă Doamne urechia ta, și mă auzi, că sărac și lipsit sunt eu.

2. Păzește sufletul meu, că cuvios sunt, mântuește pre robul tău Dum-

83. 2. Ps. 41, 1, 2; 121, 1.

8. Ps. 2, 6; 21, 28; 41, 7.

9. Ps. 88, 18.

13. Ps. 88, 19.

84. 2. Ps. 31, 1.

4. Ps. 70, 20. 11. Ebr. 7, 2.

13. Ps. 66, 5.

nezei meu, pre cel ce nădăjduiește spre tine.

3. Miluește-mă Doamne, căci, către tine voi striga toată ziua, veșește sufletul robului tău, căci, către tine am ridicat sufletul meu.

4. Că tu Doamne ești bun, blând și mult milostiv, tuturor celor ce te chiamă pre tine.

5. Ascultă Doamne rugăciunea mea, și ia aminte glasul cererii mele.

6. În ziua necazului meu am strigat către tine, că m'ai auzit.

7. Nu este asemenea ție întru dumnezei Doamne, și nu este după faptele tale.

8. Toate neamurile câte ai făcut vor veni, și se vor închina înaintea ta Doamne, și vor slăvi numele tău.

9. Că mare ești tu și cei ce faci minuni, tu ești Dumnezeu însuși.

10. Povățuește-mă Doamne în calea ta, și voiu merge întru adevărul tău, veselescă-se inima mea, ca să se teamă de numele tău.

11. Mărturisă-mă-voiu ție Doamne Dumnezeul meu cu toată inima mea, și voiu slăvi numele tău în veac.

12. Căci mila ta mare este spre mine, și ai izbăvit sufletul meu din iadul cel mai de jos.

13. Dumnezeule, călcătorii de lege s'au sculat asupra mea, și adunarea celor tari au căutat sufletul meu, și nu te-au pus pre tine înaintea lor.

14. Și tu Doamne Dumnezeul meu ești îndurată și milostiv, îndelung răbdător și mult milostiv și adevărat.

15. Caută spre mine și mă miluiește, dă țării ta slugei tale.

16. Și mântuește pre fiul slujnicei tale, fă cu mine semn spre bine, și să vadă cei ce mă urăsc și să se

rușineze; că tu Doamne mi-ai ajutat mie, și m'ai mângâiat.

Psalm 86. Fiilor lui Kore, Psalmul cântării.

Temelile lui în munții cei sfinți; iubește Domnul porțile Sionului, mai mult decât toate sălașele lui Iacov.

2. Prea slăvite s'au grăit pentru tine, cetatea lui Dumnezeu.

3. Aduce-mi-volu aminte de Raav și de Vavilon; de cei ce mă gonesc pre mine.

4. Și iată cei de altă seminție și Tirul și norodul Arapilor, aceștia s'au născut acolo.

5. Maică Sionul va zice omul, și om s'a născut într'însul, și însuș cel prea înalt l-au întemeiat pre dânsul.

6. Domnul va povesti în scriptura noroadelor și a boierilor acelora ce s'au născut într'însul.

7. Precum al tuturor celor ce se veselesc, le este lăcașul la tine.

PSALM 87.

Cântarea Psalmului fiilor lui Kore, întru sfârșit; pentru Maelct, ca să răspundă cuvântul priceperii lui E-tam Israilteanul.

Doamne Dumnezeul mântuirii mele, ziua am strigat, și noaptea înaintea ta.

2. Să între înaintea ta rugăciunea mea, pleacă urechea ta spre ruga mea.

3. Că s'au umplut de rele sufletul meu, și vieața mea de iad s'a apropiat.

4. Socolit am fost cu cei ce se pogoară în groapă; făcutu-m'am ca un om neajutorii, întru cei morți slobod.

5. Ca niște răniți ce dorm în mor-

85. 4. Ioil 2, 13. 6. Ps. 49, 16.

7. A 2 Lege 6, 4. 8. Ps. 71, 11; 101, 19.

9. Ps. 135, 4; Ps. 94, 3.

10. Ps. 24, 4. 13. Ps. 53, 3.

14. Ps. 102, 4; Ioil, 2, 13; Ps. 144, 6.

16. Ps. 142, 14.

86. 1. Ps. 67, 17; și 124, 2.

2. Ps. 45, 4. 5. Isaia 14, 32.

87. 3. Ps. 122, 4.

mânt, de cari nu ți-ai mai adus aminte; și ei dela mâna ta s'au ieșit.

6. Pusu-m'au în groapa cea mai de desupt, întru cele întunecate și în umbra morșii.

7. Asupra mea s'a întărit mânia ta, și toate valurile tale le-ai adus preste mine.

8. Depărtat-ai pre cunoscuii mei dela mine, pusu-m'au uricune lorș.

9. Datu-m'am și n'am ieșit; ochii mei au slăbit de sârăcie.

10. Strigat-am către tine Doamne toată ziua, fins-am către tine mâniale mele.

11. Au doar morșilor vei face minuni? Sau doștorii vor sculă și se vor mărturisi ție?

12. Au doar va spune cinevă în mormânt mila ta, și adevărul tău întru pierzare?

13. Au cunoaște-se-vor întru întunerec minunile tale, și dreptatea ta în pământ uitat?

14. Și eu către tine Doamne am strigat, și dimineața rugăciunea mea te va întâmpina.

15. Pentruce Doamne lepezi sufletul meu? întorci fața ta dela mine?

16. Sărac sunt eu și întru ostenele din tinereșele mele; și înăișându-mă m'am smerit și m'am mahnit.

17. Preste mine au venit mâniile tale, înfricoșerile tale m'au turburat.

18. Incunjuratu-m'au ca apa, toată ziua m'au cuprins împreună.

19. Depărtat-ai dela mine pre prietenul și pre vecinul și pre cunoscuii mei din ticăloșie.

Psalm 88. Al întelegerii lui Etam
Israliteanul.

Milele tale Doamne în veac voiulăuda.

2. În neam și în neam voiulăda adevărul tău în gura mea.

3. Că ai zis: în veac mila se va zidi, în ceruri se va găsi adevărul tău.

4. Pus-am așezământ de lege celor aleși ai mei; jurațu-m'am lui David slugei mele, până în veac voiulăda sămânța ta.

5. Și voiulădi în neam și în neam scaunul tău.

6. Mărturisi-vor cerurile minunile tale Doamne, și adevărul tău întru adunarea sfinșilor.

7. Că cine în iori se va potrivilă cu Domnul, se va asemăna Domnului întru fiii lui Dumnezeu?

8. Dumnezeu cel ce se proslăvește în sfatul sfinșilor, mare și înfricoșat este preste toți cei dimprejurul lui.

9. Doamne Dumnezeul puterilor, cine este asemenea ție? Tare ești Doamne, și adevărul tău împrejurul tău.

10. Tu stăpânești puterea mării, și pornirea valurilor ei tu o potolești.

11. Tu ai smerit că pre un rănit pre cel mândru; întru brașul puterei tale ai risipit pre vrăjmașii tăi.

12. Ale tale sunt cerurile și al tău este pământul, lumea și plinirea ei tu o ai întemeiat; miazănoapte și marea tu ai zidit.

13. Tavorul și Ermonul întru numele tău se vor bucura, brașul tău este cu putere.

14. Să se întârească mâna ta, înălță-se dreapta ta, dreptatea și judecata este gălirea scaunului tău.

15. Mila și adevărul vor merge înaintea feței tale, fericit este norodul care știe strigare.

16. Doamne întru lumina feței tale

88. 4. 2 Imp. 7, 12; 1 Paral. 28, 7.

6. Ps. 49, 7; Ps. 18, 1.

8. Danil 7, 10; Apoc. 4, 11.

9. R 2 Lege 3, 24. 10. Iov, 9, 8.

12. Fac. 1, 1; Iov 9, 9; Ps. 23, 1.

14. Ps. 96, 2. 16. Isala 2, 5.

6. Ps. 140, 8. 9. Plâng 2, 11. 10. Ps 142, 6.

11. Ps. 6, 5; Ps. 29, 9; Isaia 38, 18.

12. Ps. 6, 5. 14. Ps. 5, 3.

15. Iov 13, 24. 16. Iov 9, 35.

vor merge, și întru numele tău se vor bucura toată ziua, și întru dreptatea ta se vor înălța.

17. Că lauda puterii lor tu ești, și întru bunăvreața ta se va înălța cornul nostru.

18. Că a Domnului este sprijineala, și a sfântului lui Israel împăratului nostru.

19. Atunci ai grăit în vedenii fiilor tăi, și ai zis: pus-am ajutor spre cei lare, înălțat-am pre cel ales din nădădul meu.

20. Aflat-am pre David sluga mea, cu untelemn sfânt al meu l-am uns pre el.

21. Pentru că mâna mea va ajuta lui, și brațul meu va întări pre dănsul.

22. Nu se va folosi vrăjmașul întru el, și fiul fărădelegei nu va adauge a-i face lui rău.

23. Și voi tu tăia dela fața lui pre vrăjmașii lui, și pre cei ce-l urăsc pre el îi voi înfrânge.

24. Și adevărul meu și mila mea cu dănsul; și întru numele meu se va înălța cornul lui.

25. Și voi tu pune în mare mâna lui, și în ruri dreapta lui.

26. Acela mă va chema pre mine; Tatăl meu ești tu, Dumnezeu întru și sprijinitorul mântuirii mele.

27. Și eu întâiu născut voi tu pune pre dănsul, înalt mai mult decât împărașii pământului.

28. În veac voi tu păzi lui mila mea, și așezământul de lege al meu credincios lui.

29. Și voi tu pune în veacul veacului sămânța lui, și scaunul lui ca zilele cerului.

30. De vor lăsa fiii lui legea mea, și după judecățile mele nu vor umbla.

31. De vor spurcă dreptățile mele, și poruncile mele de nu le vor păzi.

32. Certă-voiu cu toiag fărădelegile lor, și cu bătai strâmbătățile lor.

33. Iar mila mea nu o voiu depăria dela dănsii, nici voiu face strâmbătate întru adevărul meu.

34. Nici voiu spurcă așezământul meu; și cele ce ies prin buzele mele, nu le voiu defăima.

35. Odată m'am jurat întru cel sfânt al meu, au minși-volu lui David?

36. Sămânța lui în veac va rămânea, și scaunul lui ca soarele înaintea mea, și ca luna săvârșită în veac, și martor în cer credincios.

37. Iar tu ai lepădat și ai defăimat, zăbovit-ai pre unsul tău.

38. Surpat-ai așezământul robului tău, spurcat-ai în pământ sfințenia lui.

39. Stricat-ai toate gardurile lui, pus-ai țăriile lui frică.

40. Iesuindu-l-au pre el toți cei ce călătoreau în cale, făcutu-s'a ocară vecinilor săi.

41. Înălțat-ai dreapta celor ce-l necăjesc pre dănsul; veselit-ai pre toți vrăjmașii lui.

42. Întors-ai ajutorul sabiei lui, și nu l-ai apărut pre el în războiu.

43. Stricatu-l-ai din curățenia lui, scaunul lui în pământ l-ai surpat.

44. Micșorat-ai zilele vremii lui; vărsat-ai preste dănsul rușine.

45. Până când Doamne te întorci, până în sfârșit se va aprinde ca focul mânia ta?

46. Adu-ți aminte ce este statul meu, că au doar îndeseri ai zidii pre toți fiii oamenilor?

47. Cine este omul, carele va fi viu, și să nu vază moarte? Să-și izbăvească sufletul său din mâna iadului?

48. Unde sunt milele tale cele din

17. Ps. 74, 10. 18. Ps. 83, 9.

20. 1 Imp. 16, 13; Ebr. 13, 22.

21. Ps. 61, 8. 25. Ps. 71, 8.

27. 1 Paral. 17, 13. 28. 2 Imp 7, 14.

30. 3 Imp. 9, 6.

32. 2 Imp. 7, 14. 35. Ebr. 6, 13, 18.

36. 2 Imp. 7, 16; Ps. 71, 5; și 71, 17.

45. Ps. 78, 5. 47. Ps. 48, 14; Eccl. 6, 6.

48. 2 Imp. 7, 11.

Început Doamne, cu care te-ai jurat lui David întru adevărul tău?

49. Adu-ți aminte Doamne de ocară robilor tăi, pre care am finit în sânul meu, a multe neamuri.

50. Cu care au ocărit vrăjmașii tăi Doamne, cu care au ocărit schimbarea unsului tău.

51. Bine este cuvântat Domnul în veac, fie, fie.

Psalm 89. Rugăciunea lui Moisi, omul lui Dumnezeu.

Doamne, scăpare te-ai făcut nouă în neam și neam.

2. Mai 'nainte de ce s'au făcut munții și s'au zidit pământul și lumea; și din veac și până în veac tu ești.

3. Nu întoarce pre om întru smerenie, și ai zis: întoarceți-vă fiii oamenilor.

4. Că o mie de ani înaintea ochilor tăi Doamne, ca ziua de ieri care a trecut.

5. Și streaja în noapte, urgisire anii lor vor fi; dimineața ca iarba va trece.

6. Dimineața va înflori și va trece; decuseară va cădea, învârtosă-se va și se va usca.

7. Că ne-am sfârșit întru iușimea ta, și întru mânia ta ne-am turburat.

8. Pus-ai fărădelegile noastre înaintea ta, veacul nostru întru luminarea feței tale.

9. Că toate zilele noastre s'au împușinat, și întru mânia ta ne-am sfîns.

10. Anii noștri ca un păeanjen s'au socotit, zilele anilor noștri întru dânsii șapiezeci de ani.

11. Iar de vor fi în puteri, opizeci de ani; și ce este mai mult decât aceștia, osteneală și durere.

89. 2. Iov 15, 7; și 36, 26; Ps. 92, 3; Pilde 8, 25; 3. Ecies. 12, 7. 4. Ps. 38, 6. 5. Isaia 40, 7; Ps. 102, 15; Iov 7, 7. 6. Ps. 38, 6. 8. Ps. 18, 13; Isaia 64, 6. 9. Ps. 1, 2, 15; Iov 14, 1. 10. Sirah 18, 8.

12. Că au venit blândește preste noi și ne vom pedepsi.

13. Cine știe puterea iușimei tale? Și de frica ta mânia ta să o numere?

14. Dreapta ta așa cunoscută o tă mie, și pre cei ferecași cu inima întru înțelepciune.

15. Întoarce-te Doamne, până când? Și te umilește spre robii tăi.

16. Umplutu-ne-am dimineața de mila ta Doamne, și ne-am bucurat și ne-am veselit în toate zilele noastre.

17. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pre noi, anii întru cari am văzut rele,

18. Și caută spre robii tăi și spre lucrurile tale, și îndreptează pre fiii lor.

19. Și fie lumina Domnului Dumnezeului nostru preste noi, și lucrurile mâinilor noastre le îndreptează spre noi, și lucrul mâinilor noastre îndreptează-l.

Psalm 90. Lauda cântărilor lui David, nescris deasupra la Evrel.

Cel ce lăcuește întru ajutorul celui prea înalt, întru acoperământul Dumnezeului cerului se va sălăslui.

2. Zice-va Domnului: sprijinitorul meu ești, scăparea mea, Dumnezeul meu, și voi nădăjdui spre dânsul.

3. Că el te va izbăvi din cursa vânătorilor și de cuvântul turburător.

4. Cu spatele salé va umbri ie, și supt aripile lui vei nădăjdui.

5. Cu armă te va încunjură adevărul lui; nu te vei teme de frica de noapte.

6. De săgeata ce zboară ziua, de lucrul ce umblă întru întunec, de

90. 3. Ps. 123, 7.

4. Iov 5, 19; Ps. 56, 2.

5. Cântări 3, 8; Pilde 3, 25.

întâmplare și de dracul cel de amiază zi.

7. Cădeă-va despre laturea ta o mie, și zece mii deadreapia ta, și spre tine nu se vor apropia.

8. Însă cu ochii tăi vei privi, și răspălătirea păcătoșilor vei vedea.

9. Că tu Doamne nădejdea mea, pre cel prea înalt ai pus scăparejie.

10. Nu vor veni către tine rele, și bătae nu se va apropia întru lăcașul tău.

11. Că îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păzească în toate căile tale.

12. Pre mâinile te vor ridica, ca nu cândvă să împiedici de piatră piciorul tău.

13. Preste aspidă și vasilisc vei încăleca, și vei călca preste leu și preste balaur.

14. Că spre mine a nădăjdul, și-l voi izbăvi pre el; acoperi-voiu pre el, că a cunoscut numele meu.

15. Strigă-va către mine, și-l voi auzi pre el, cu dânsul sunt în ne-caz; scoate-l-voiu pre dânsul și-l voi mări.

16. Cu lungime de zile îl voi umplea pre el, și voi arăta lui mântuirea mea.

Psa'm 91. Psalmul cântării la ziua Sâmbetei.

Bine este a se mărturisi Domnului, și a cânta numelui tău prea înalte.

2. A vesti dinineașa mila ta, și adevărul tău în toată noaptea.

3. În psalțire cu zece strune, cu cântare în alăută.

4. Că m'ai veselit Doamne întru făptura ta, și întru lucrurile mâinilor tale mă voi bucura.

5. Cât s'au mărit lucrurile tale Doamne, foarte s'au adâncit gândurile tale.

6. Bărbatul cel nepriceput nu va cunoaște, și cel neînțelegător nu va înțelege acestea.

7. Când au răsărit păcătoșii ca iarba, și s'au ivit toți cei ce fac rădelegea.

8. Ca să piară în veacul veacului, iar tu prea înalt ești în veac Doamne.

9. Că iată vrăjmașii tăi Doamne, că iată vrăjmașii tăi vor pieri, și se vor risipi toți cei ce lucrează fărădelegea.

10. Și se va înălța ca al inorogului cornul meu, și bătrânețele mele în untdelemn gras.

11. Și a privit ochiul meu întru vrăjmașii mei și întru cei vicleni ce se scoală asupra mea va auzi urechea mea.

12. Dreptul ca finicul va înflori, și ca chedrul cel din Livan se va înmulți.

13. Răsădiți fiind în casa Domnului, în curțile Dumnezeului nostru vor înflori.

14. Încă se vor înmulți întru bătrânețe unse, și bine petrecând vor fi, ca să vestească,

15. Că drept este Domnul Dumnezeuul nostru, și nu este nedreptate întru dânsul.

PSALM 92.

*În ziua cea mai înainte de Sâmbătă,
când s'a lăcut pământul, lauda
cântării lui David.*

Domnul au împărășit, întru po-doaabă s'au îmbrăcat, îmbrăcatu-s'au Domnul întru putere și s'au încins.

10. Ps. 120, 6—8.

11. Mat 4, 6; Lucă 4, 10; Pilde 4, 12.

12. Lucă 4, 11. 13. Iov 5, 22.

14. Ps. 50, 15.

91. 1. Ps. 146, 1. 2. Ps. 58, 19.

5. Ps. 8, 2, 9; 103, 25; Ps. 138, 5.

7. Ps. 36, 4. 10. Ps. 17, 3.

11. Ps. 54, 9; 58, 11.

12. Osea 14, 6.

2. Pentru că au întărit lumea, care nu se va clăti.

3. Gata este scaunul tău de atunce, din veac ești tu.

4. Ridicat-au rîurile Doamne, ridicat-au rîurile glasurile lor.

5. Ridică-vor rîurile valurile lor, de glasuri de ape multe.

6. Minunate sînt înălțările mărilor, minunat este întru cele înalte Domnul.

7. Mărturiile tale s'au încredințat foarte; casti tale se cuvine sfințenie Doamne, întru lungime de zile.

Psalm 93. Psalmul lui David, întru a patra a Sâmbetii.

Dumnezeul izbândirilor, Domnul Dumnezeul izbândirilor cu îndrăzneală au stălit.

2. Înălță-te ceta ce judeci pămîntul, răspătește răsplătirea celor mândri.

3. Până când păcătoșii Doamne, până când păcătoșii se vor fâli?

4. Vor spune și vor grăi nedreptate, vor grăi toți cei ce lucrează fărădelege.

5. Pre norodul tău Doamne l-au împilat, și moștenirea ta o au doșădit.

6. Pre văduvă și pre sărac au omorît, și pre nemernic au ucis.

7. Și au zis: nu va vedea Domnul, nici va pricepe Dumnezeul lui Iacov.

8. Înțelegeși dar cei neînțelepți întru popor, și cei nebuni înțelepțiți-vă vreodată.

9. Cel ce au sădit urechea, au nu aude? Sau cel ce au zidit ochiul, au nu privește?

10. Cel ce pedepsește neamurile, au nu va certă? Cel ce învață pre om minie.

11. Domnul cunoaște gândurile oamenilor, că sînt deșarte.

12. Fericit este omul pre carele vei certă Doamne, și din legea ta îi vei învăța pre el.

13. Ca să-l îmbălnăzești pre el din zilele cele rele, până ce se va săpa păcătoșului groapă.

14. Că nu va lepădă Domnul pre norodul său, și moștenirea sa nu o va părăsi.

15. Până ce dreptatea se va întoarce la judecată, și cei ce se țin de dânsa toți cei drepți la inimă.

16. Cine se va scula cu mine asupra celor ce viclenesc? Sau cine va stă împreună cu mine asupra celor ce lucrează fărădelege?

17. De nu mi-ar fi ajutat mie Domnul, puțin nu s'ar fi sălășluit în iad sufletul meu.

18. De am zis: s'a clătit piciorul meu, mila ta Doamne mi-a ajutat mie.

19. După mulțimea durerilor mele în inima mea, mângăerile tale au veselit sufletul meu.

20. Să nu fie împreună cu tine scaunul fărădelegei, cel ce zidește osteneală preste poruncă.

21. Vână-vor asupra sufletului dreptului, și sânge nevinovat vor osândi.

22. Și s'au făcut mie Domnul spre scăpare, și Dumnezeul meu spre ajutorul nădejdei mele.

23. Și va răsplăti lor Domnul fărădelegea lor; și după răutatea lor îi va pierde pre dânsii Domnul Dumnezeul nostru.

PSALM 94.

Lauda cîntării lui David, nescris deasupra la Ebrei.

Veniți să ne bucurăm Domnului, și să strigăm lui Dumnezeu mîntuitorului nostru.

2. Să întărim fața lui întru

mărturisire, și în psalmi să-i strigăm lui.

3. Că Dumnezeu mare este Domnul și împărat mare presie tot pământul.

4. Că în mâna lui sunt marginile pământului, și înălțările munților ale lui sunt.

5. Că a lui este marea, și el o au făcut pre ea, și uscatul mâinile lui l-au zidit.

6. Veniți să ne închinăm și să câdem lui, și să plângem înaintea Domnului celui ce ne-au făcut pre noi.

7. Că el este Dumnezeuul nostru, și noi norodul pășunii lui, și oile mâinii lui.

8. Astăzi de veți auzi glasul lui, să nu vă învârtoșați inimile voastre.

9. Ca întru întărire, precum în ziua ispitirii în pustie.

10. Unde m'au ispitit părinții voștri, ispititu-m'au și au văzut lucrurile mele.

11. Patruzeci de ani am urât pre neamul acesta, și am zis: pururea răăcesc cu inima.

12. Și ei n'au cunoscut căile mele, că m'am jurat întru mânia mea, de vor intra întru odihna mea.

PSALM 95.

Lauda cântării lui David, când s'a zidit casa după robie; nescris deasupra la Evrei.

Cântați Domnului cântare nouă, cântați Domnului tot pământul.

2. Cântați Domnului, binecuvântați numele lui, bine vestiți din zi în zi mântuirea lui.

3. Vestiți întru neamuri slava lui, în toate noroadale minunile lui.

4. Că mare este Domnul și lău-

dat foarte, înfricoșat este mai pre sus decât toți dumnezeii.

5. Că toți dumnezeii păgânilor sunt draci; iar Domnul cerurile au făcut.

6. Mărturisire și înfricoșat este înaintea lui, stăpânirea și mare cuvânt întru sfîșierea lui.

7. Aduceți Domnului moștenirile neamurilor; aduceți Domnului slavă și cinste, aduceți Domnului slavă numelui lui.

8. Ridicați jertfe și intrați în curțile lui, închinați-vă Domnului în curtea cea sfântă a lui.

9. Să se clătească de fața lui tot pământul; spuneți întru neamuri, că Domnul au împărășit.

10. Pentru că au întărit lumea, care nu se va clăti, judecă-va noroadă întru dreptate.

11. Să se veselească cerurile și să se bucure pământul, clătească-se marea și plinirea ei, bucură-se vor câmpii și toate cele ce sunt întru dășii.

12. Atuncea se vor bucură toate lemnele pădurii de fața Domnului, că vine, că vine să judece pământul.

13. Judecă-va lumea întru dreptate, și noroadale întru adevărul său.

PSALM 96.

Psalmul lui David, când pământul lui s'a așezat, nescris deasupra la Evrei.

Domnul au împărășit, să se bucure pământul, veselească-se oștroave multe.

2. Nor și negură împrejurul lui, dreptatea și judecata este îndreptarea scaunului lui.

3. Foc înaintea lui va merge, și va arde împrejur pre vrăjmașii lui.

3. Ps. 85, 7; 95, 4. 4. Iov 26, 7.

6. Ps. 99, 2; Ps. 95, 8; 99, 3.

7. Ps. 78, 14; și 99, 3.

9. Eșire 17, 7; A 2 Lege 6, 16; Evrei 3, 7.

11. Evrei 3, 17.

12. Num 14, 23; Evrei 4, 3.

95. I. 1 Paral. 16, 23; Isaia 42, 10.

7. A 2 Lege 32, 3; Ps. 28, 1 și 2.

8. Ps. 94, 6. 9. Ps. 96, 1.

11. Ps. 94, 1; 97, 1, 8; Isaia 49, 13; și 52, 9.

13. Ps. 9, 8; și 97, 9, 11.

96. 1. Ps. 94, 1; 95, 9, 11; Isaia 42, 11.

2. Ps. 88, 14. 3. Ps. 17, 14.

4. Strălucit-au fulgerile lui lumii, văzut-a și s'a clătit pământul.

5. Munții ca ceara s'au topit de fața Domnului, de fața Domnului a tot pământul.

6. Vocea au cerințate dreptatea lui, și au văzut toate noroadele slava lui.

7. Să se rușineze toți cei ce se închină celor ciopliși, cei ce se laudă în idoli lor.

8. Închinași-vă lui toți îngerii lui; auzit-a și s'a veselit Sionul.

9. Și s'au bucurat fetele jidovimel, pentru judecățile tale Doamne.

10. Că tu Domnul cel prea înalt preste tot pământul, foarte te-al prea înălțat mai pre sus decât toți dumnezeii.

11. Cel ce iubiși pre Domnul, urși cele rele; păzește Domnul sufletele cuvosoșilor săi, din mâna păcătoșului îi va izbăvi pre dâșii.

12. Lumina au răsărit dreptului, și celor drepți cu inima veselle.

13. Veseliși-vă drepților întru Domnul, și vă mărturisii pomenirii sfințeniei lui.

Psalm 97. Lui David.

Cântași Domnului cântare nouă; că minunate au făcut Domnul.

2. Mântuindu-l-au pre el dreapta lui și brațul cel sfânt al lui.

3. Cunoscută au făcut Domnul mântuirea sa, înaintea neamurilor au descoperit dreptatea sa.

4. Pomenit-au mila sa lui Iacov, și adevărul său casei lui Israil.

5. Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.

4. Apoc. 4, 5. 6. Ps. 88, 6; Ps. 18, 1.

7. 1 Imp. 5, 3; Eșire 20, 4; A 2 Lege 5, 8; Lev. 26; Isaia 2, 20; Isaia 42, 17; și 44, 11.

8. Isaia 45, 16; și Evrei 1, 6.

10. Isaia 2, 19, 21.

11. Evrei 1, 6; Amos, 5, 15.

12. Iov 22, 28. 13. Ps. 31, 12; Ps. 29, 4.

97. 2. Isaia 42, 10; și 52, 10.

4. Lucă 1, 72. 5. Isaia 52, 10.

6. Strigași lui Dumnezeu tot pământul, cântași și vă bucurași și cântași.

7. Cântași Domnului cu alăută, cu alăută și glas de psalm, cu trâmbițe ferecate și cu glas de trâmbiță de corn.

8. Strigași înaintea împăratului Domnului, clătească-se marea și plinirea ei, lumea și toți cei ce lăcuesc într'nsa.

9. Rîurile vor bate cu mâna deodată, munții se vor bucură de fața Domnului, că vine, că vine să judece pământul.

10. Judecă-va lumea întru dreptate și noroadel cu îndreptare.

Psalm 98. Lui David.

Domnul au împărășii, să se mândrie noroadel, ceta ce șade pre Heruvimi clătească-se pământul.

2. Domnul în Sion este mare, și înalt este preste toate noroadel.

3. Mărturisească-se numelui său celul mare, că înfricoșat și sfânt este; și cinstea împăratului judecată iubește.

4. Tu ai gătit îndreptările, judecata și dreptatea întru Iacov tu o ai făcut.

5. Înălțași pre Domnul Dumnezeul nostru, și vă închinași așternutului picioarelor lui, că sfânt este.

6. Moisi și Aaron întru preoșii lui, și Samuil întru cei ce chiamă numele lui.

7. Chemați-au pre Domnul, și el i-au auzit pre ei, în stâlp de nor au grăit către dâșii.

8. Că păzeau mărturiile lui și poruncile lui, care le-au dat lor.

9. Doamne Dumnezeul nostru, tu i-ai auzit pre ei; Dumnezeule tu mi-

6. Ps. 95, 11; și 99, 1.

8. Isaia 44, 23. 10. Ps. 95, 13.

98. 1. Ps. 95, 11; 79, 2.

5. Ps. 131, 7.

lostiv te-ai făcut lor, și izbândind spre toate izvodirile lor.

10. Înălțați pre Domnul Dumnezeu nostru și vă închinați în muntele cel sfânt al lui, că sfânt este Domnul Dumnezeu nostru.

Psalm 99. Spre mărturisire.

Strigați lui Dumnezeu tot pământul, slușiți Domnului întru veselie, întrași înaintea lui întru bucurie.

2. Cunoașteți că Domnul acesta este Dumnezeu nostru, el ne-au făcut pre noi, și nu noi.

3. Iar noi norodul lui și oile pășunii lui, intrați în porțile lui întru mărturisire, în curțile lui întru laude, mărturisiți-vă lui.

4. Lăudați numele lui, că este bun Domnul, în veac este mila lui, și până în neam și în neam adevărul lui.

Psalm 100. Lui David.

Milă și judecată voi cu cântă ție Doamne.

2. Cântă-voiu și voi înțelege în cale fără prihană, când vei veni către mine.

3. Umblat-am întru nerăutatea inimii mele, în mijlocul casei mele.

4. N'am pus înaintea ochilor mei lucru fărădelege; pre cel ce făceau calcări de lege i-am urât.

5. Nu s'a lipit de mine inima îndărătnică; pre cel ce se abate dela mine, pre cel rău nu l-am cunoscut.

6. Pre cel ce cleveleă întru ascuns pre vecinul său, pre acela l-am gonit.

7. Cu cel mândru cu ochiul și cu cel nesăfios la inimă, cu acesta n'am mâncat.

8. Ochii mei preste credincioșii

99. 1. Ps. 97, 6. 2. Ps. 94, 6.

3. Ps. 78, 14; și 94, 7; Ps. 94, 6.

4. Ps. 117, 1.

100. 4. Ps. 25, 4; și 118, 113.

5. Filde 6, 17, 18. 6. Ps. 118, 115.

7. Ps. 25, 5. 8. Ps. 118, 63.

pământului, ca să șază ei împreună cu mine. Cel ce umblă în cale fără prihană, acela îmi slujea.

9. Nu va lăcu în mijlocul casei mele cel ce face mândrie; cel ce grăește nedreptăși, nu s'a îndreptat înaintea ochilor mei.

10. În dimineți am uclis pre toți păcătoșii pământului, ca să plerzi din cetatea Domnului pre toți cei ce lucrează fărădelege.

PSALM 101.

Rugăciunea săracului când se măneste, și înaintea Domnului varsă rugăciunea sa.

Doamne auzi rugăciunea mea, și strigarea mea la tine să vie.

2. Să nu întorci fața ta dela mine, ori în ce zi mă necăjesc, pleacă către mine urechia ta.

3. Ori în ce zi te voi chema, degrab mă auzi.

4. Că s'au stins ca fumul zilele mele, și oasele mele ca uscăciunea s'au uscat.

5. Pălit am fost ca iarba, și s'a uscat inima mea; că mi-am uitat a mânca pâinea mea.

6. De glasul suspinului meu, s'a lipit osul meu de carnea mea.

7. Asemănatu-m'am cu pelicanul de pustie, făcutu-m'am ca corbă de noapte în loc nelăcut.

8. Priveghiat-am și m'am făcut ca o pasăre ce este osebită pre casă.

9. Toată ziua m'au ocărit vrăjmașii mei, și cei ce mă laudau, asupra mea se jurau.

10. Că cenușă ca pâinea am mâncat, și băutura mea cu plângere am amestecat.

11. De către fața iușimei tale și a mâniei tale, că înălșându-mă m'ai surpat.

101. 4. Ps. 21, 16; 68, 12.

6. Iov 19, 20. 9. Ps. 68, 12.

12. Zilele mele ca umbra s'au plecat, și eu ca iarba m'am uscat.

13. Iar tu Doamne în veac rămâi, și pomenirea ta în neam și în neam.

14. Tu sculându-te vei milui Si-onul; că vremea este a te milostivi spre el, că a venit vremea.

15. Că bine au voit robii tăi în pietrile lui, și de jărâna lui te va fi milă.

16. Și se vor teme neamurile de numele Domnului, și toți împărații pământului de slava ta.

17. Că va zidi Domnul Sionul, și se va arăta întru slava sa.

18. Căutat-au spre rugăciunea celor smeriți, și nu au defăimat cerea lor.

19. Să se scrie aceasta întru alt neam, și norodul ce se zidește va lauda pre Domnul.

20. Că au privit dintru înălțimea cea sfântă a lui, Domnul din cer pre pământ s'au uitat.

21. Ca să auză suspinul celor ferecați, și să deslege pre fiii celor omorâți.

22. Ca să vestească în Sion numele Domnului, și lauda lui în Ierusalim.

23. Când se vor adună noroadale dimpreună și împărații ca să slujească Domnului.

24. Răspuns-au lui în calea țării lui; împușinarea zilelor mele spune-mi.

25. Nu mă duce pre mine întru înjumătățirea zilelor mele, în neamul neamurilor anii tăi.

26. Întru început tu Doamne pământul l-ai întemeiat, și lucrurile mâinilor tale sunt cerurile.

27. Acelea vor pieri, iar tu vei ră-

măneă; și toți ca o haină se vor învechi, și ca un veșmânt vei înveli pre ei, și se vor schimba.

28. Iar tu același ești și anii tăi nu vor lipsi.

29. Fiii robilor tăi vor lăcuți, și sămânța lor în veac se va îndreptă.

Psalm 102. Lui David.

Binecuvintează suflete al meu pre Domnul, și toate cele dinlăuntrul meu numele cel sfânt al lui.

2. Binecuvintează suflete al meu pre Domnul, și nu uită toate răsplătirile lui.

3. Pre cel ce curățește toate lă-rădelegile tale, pre cel ce vindecă toate boalele tale.

4. Pre cel ce izbăvește din stricăciune vieța ta, pre cel ce te încununează cu milă și cu îndurări.

5. Pre cel ce umple de bunătați poarta ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețele tale.

6. Cel ce face milostenie Domnul, și judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate.

7. Cunoscut au făcut căile sale lui Moisi, fiilor lui Israel voile sale.

8. Indurat și milostiv este Domnul, îndelung răbdător și mult milostiv.

9. Nu până în sfârșit se va iuși, nici în veac se va mânia.

10. Nu după lă-rădelegile noastre au făcut nouă, nici după păcatele noastre au răsplătit nouă.

11. Că după înălțimea cerului de la pământ au întărit Domnul mila sa spre cei ce se tem de el.

12. Pre cât sunt departe răsăriturile de apusuri, depărtat-au dela noi lă-rădelegile noastre.

12. Ps. 108, 22.

13. Ps. 92, 3; Plâng. 5, 19.

14. Ps. 68, 39; Isaia 14, 32.

16. Ps. 71, 9; Isaia 29, 23; și 49, 7.

19. Ps. 85, 8. 20. Ps. 79, 15.

21. Isaia 42, 7. 26. Evrei 1, 10.

27. Isaia 51, 6; Iov 14, 12.

29. Isaia 66, 20.

102. 3. Ps. 129, 7. 4. Ps. 85, 14.

5. Isaia 40, 31. 6. Ps. 147, 8; 145, 7.

8. Eșire 38, 13; Eșire 34, 6; Ps. 144, 6; Ierem. 3, 12.

9. Plâng. 3, 22; Isaia 57, 16.

10. Num. 14, 11.

13. În ce chip miluește tatăl pre fiu, așa au miluit Domnul pre cei ce se tem de dânsul.

14. Că ei au cunoscut zidirea noastră; adusu-ș-au aminte că jărână suntem.

15. Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului; așa va înflori.

16. Că duh a trecut într'însul, și nu va fi, și nu-și va mai cunoaște încă locul său.

17. Iar mila Domnului din veac și până în veac, spre cei ce se tem de dânsul.

18. Și dreptatea lui spre fiul fiilor, spre cei ce păzesc așezământul de lege al lui.

19. Și-și aduc aminte de poruncile lui, ca să le facă pre ele.

20. Domnul în cer au gătit scaunul său, și împărăția lui pre toți stăpânește.

21. Binecuvâțați pre Domnul toți îngerii lui, cei puternici la vîrîtuie, cari faceți cuvântul lui, a auzi glasul cuvintelor lui.

22. Binecuvâțați pre Domnul toate puterile lui, slugile lui, cari faceți voia lui.

23. Binecuvâțați pre Domnul toate lucrurile lui, în tot locul stăpînirii lui, binecuvîntează suflete al meu pre Domnul.

Psalm 103, Psalmul lui David pentru facerea lumii.

Binecuvîntează suflete al meu pre Domnul; Doamne Dumnezeu al meu, măritu-te-ai foarte.

2. Întru mărturisire și în mare poadoabă te-ai îmbrăcat, cel ce te îmbraci cu lumina ca cu o haină.

3. Cel ce întinzi cerul ca o plele,

cel ce acoperi cu ape cele mai pre deasupra ale lui.

4. Cel ce pui norii suirea ta, cel ce umbli preste aripile vînturilor.

5. Cel ce faci îngerii tăi duhuri, și slugile tale pară de foc.

6. Cel ce întemeezi pămîntul preste întărirea lui, nu se va plecă în veacul veacului.

7. Adâncul ca o haină este îmbrăcămîntea lui, preste munți vor stă ape.

8. De certarea ta vor fugi, de glasul tunetului tău se vor înfricoșă.

9. Se suie munții și se pogoară câmpii, în locul în care le-ai întemeiat pre ele.

10. Hoțar al pus, care nu-l vor trece, nici se vor întoarce să acopere pămîntul.

11. Cel ce trimiți izvoare în văi; prin mijlocul munților vor trece ape.

12. Adăpă-se-vor toate hiarele câmpului, așteptă-vor columnii întru sețea lor.

13. Preste acelea pasărilor cerului vor lăcuî, din mijlocul pietrilor vor dă glas.

14. Cel ce adăpi munții din cele mai pre deasupra ale tale, din rodul lucrurilor tale se va sătura pămîntul.

15. Cel ce răsai iarbă dobitoacelor și verdeață spre slujba oamenilor.

16. Ca să scoată pîne din pămînt, și vinul veselește inima omului.

17. Ca să veselească fața cu untulelemn, și pînea inima omului o întărește.

18. Sătură-se-vor lemnele câmpului, chedrii Livanului, pre cari i-ai

13. Malah. 3, 17. 15. Ps. 89, 5, 9.

17. Ps. 24, 6.

21. Ps. 148, 2; Ps. 103, 5.

22. Evr. 1, 13, 14.

103. 2. 1 Tim. 6, 16; Isaia 44, 24.

3. Isaia 40, 22; Zabax. 12, 1; Iov 26, 8, 9.

4. Ps. 17, 12.

5. Ps. 102, 21; și 118, 91; Evrei 1, 7.

6. Ps. 23, 2. 7. Fac. 1, 2.

10. Pilde 8, 29; Fac. 1, 9.

13. Iov 38, 26.

14. Ps. 64, 11; Iov 38, 27.

15. Iov 28, 5. 16. Pilde 31, 6.

17. Jud. 9, 9.

răsădit, acolo pasărilor se vor în-cuibă.

19. Lăcașul Erodiului povățuește pre ele, munții cei înalți cerbilor, piatra scăparea epurilor.

20. Făcut-au luna spre vremi, soarele ș'a cunoscut apusul său.

21. Pus-ai întunerec și s'a făcut noapte, întru aceea vor trece toate hiarlele pădurii.

22. Pulii leilor răgnind ca să apuce, și să ceară dela Dumnezeu mâncare lor.

23. Răsărit-a soarele, și s'au adunat; și în culcușurile lor vor zăcea.

24. Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa până seara.

25. Cât s'au mărit lucrurile tale Doamne! Toate întru înțelepciune le-ai făcut; umplutu-s'a pământul de zidirea ta.

26. Marea aceasta este mare și largă; acolo sunt jigăntii cărora nu este număr.

27. Vietăși mici cu mari; acolo corăbille umblă.

28. Balaurul acesta, pre care l-ai zidit a-l bațjocori pre el, toate către tine așteaptă să le dai lor hrană la bună vreme.

29. Dându-le tu lor, vor adună; deschizând tu mâna ta, toate se vor umplea de bunăfate.

30. Iar înforcându-ți tu fața ta, se vor turbura; luă-vei duhul lor și se vor sfârși, și în jărâna sa se vor întoarce.

31. Trimite-vei Duhul tău, și se vor zidi, și vei înnoi fața pământului.

32. Fie slava Domnului în veci, veseii-se-va Domnul de lucrurile sale.

33. Cel ce caută spre pământ, și-l face pre el de se cutremură; cel ce se atinge de munți și lumegă.

34. Cântă-volu Domnului în viața mea, cântă-volu Dumnezeului meu până ce voi fi.

35. Indulcească-se lui vorba mea, și eu mă voi veseli de Domnul.

36. Lipsească păcătoșii de pre pământ, și cel lăra-delege ca să nu fie ei; binecuvintează suflete al meu pre Domnul.

Psalm 104. Pentru mărturisire, ca în chip de vleață.

Mărturisii-ți-vă Domnului, și chemați numele lui, vestiți întru neamuri lucrurile lui.

2. Cântați lui și-l lăudați pre el, spuneți toate minunile lui.

3. Lăudați-vă întru numele cel sfânt al lui; veselească-se inima celor ce caută pre Domnul.

4. Căutați pre Domnul și vă în-lăriți, căutați fața lui pururea.

5. Aduceți-vă aminte de minunile lui, care au făcut, de minunile lui și de judecățile gurei lui.

6. Sămânța lui Avraam robii lui; fiii lui Iacov, aleșii lui.

7. Acesta este Domnul Dumnezeu nostru, în tot pământul judecățile lui.

8. Adusu-ș'au aminte în veac de așezământul legii lui, de cuvântul care au poruncit întru o mie de neamuri.

9. Care au așezat lui Avraam, și jurământul său lui Isaac.

10. Și l-au pus pre el lui Iacov spre poruncă, și lui Israel spre legătură veșnică.

11. Zicând: fie voi dă pământul lui Hanaan, funia moștenirei voastre.

12. Când erau ei la număr puțini, împușinași și nemernici într'însul.

104. 1. 1 Paral. 16, 8; Ps. 105, 1; Isaia 12, 4, 5. 3. Ps. 33, 3; Isaia 12, 4.

8. 1 Paral. 16, 15. 9. Fac. 17, 2.

10. 1 Paral. 16, 17. 11. Fac. 13, 16.

22. Isala 31, 4. 25. Ps. 91, 5; Isaia 6, 3. 28. Ps. 144, 16. 32. Ps. 145, 1.

13. Și au trecut din neam în neam, și defa o împărăție la alt popor.
 14. Nu au lăsat om să le facă lor strâmbătate, și au certat pentru dânșii împărași.
 15. Nu vă atingeți de unșiți mel, și întru prorocii mei nu vicleniți.
 16. Și au chemat foamele pre pământ; toată întărirea pâinei o au sfărâmat.
 17. Trimis-au înaintea lor om, rob s'a vândut losif.
 18. Smerit-au în obezi picioarele lui, prin fier a trecut sufletul lui, până ce a venit cuvântul lui.
 19. Cuvântul Domnului l-au aprins pre el, trimis-a împăratul și l-a slobozit pre el, boierul poporului, și l-a lăsat pre el.
 20. Pusu-l-a pre el domn casei lui, și boier a toată avuția lui.
 21. Ca să învețe pre boierii lui ca însuș pre sine, și pre cei bătrâni ai lui să-i înțelească.
 22. Și a intrat Israil în Eghipt, și Iacov a nemernicit în pământul lui Ham.
 23. Și au înmulțit pre norodul său foarte, și l-au întărit pre el mai mult decât pre vrăjmașii lui.
 24. Întors-au inima lor, ca să urască pre poporul lui, ca să viclenească întru slugile lui.
 25. Trimis-au pre Moisi sluga sa, și pre Aaron pre carele l-au ales luiș.
 26. Pus-au întru dânșii cuvintele semnelor sale, și ale minunilor sale în pământul lui Ham.
 27. Trimis-au întunerec și i-a întunecat; căci au amărit cuvintele lui.
 28. Întors-au apele lor în sânge, și au omorât peștii lor.
 29. Scos-a pământul lor broaște în cămările împărașilor lor.

15. 1 Paral. 16, 22; Fac. 37, 36; 2 Imp. 1, 14.
 16. Isaia 3, 1. 17. Fac. 37, 28, 36; Fac. 45, 4.
 18. Fac. 39, 20. 20. Fac. 41, 40.
 22. Fac. 46, 6. 23. Fapt. Ap. 7, 17.
 25. Eșire 3, 10. 26. Eșire 7, 9.
 29. Eșire 8, 6.

30. Zis-au și au venit muscă câinească și mușiță în toate hotarele lor.

31. Pus-au ploile lor grindină, foc arzând în pământul lor.

32. Și au bătut vilele lor și smochinii lor, și au sfărâmat tot lemnul hotarului lor.

33. Zis-au și au venit lăcustă și omidă, cărora nu eră număr.

34. Și au mâncat toată iarba în pământul lor, și au mâncat tot rodul pământului lor.

35. Și au bătut pre tot născutul întâiu în pământul lor, pârگا a toată osteneala lor.

36. Și i-au scos pre ei cu argint și cu aur, și nu eră întru semințiile lor bolnav.

37. Vesellu-s'a Eghiptul întru ieșirea lor, căci căzuse frica lor preste dânșii.

38. Întins-au nor spre acoperirea lor, și foc ca să lumineze lor noaptea.

39. Cerut-au și au venit cârstet; și cu pâine cerească i-au săturat pre el.

40. Desfăcut-au piatra și au curs ape; curs-au întru cele fără de apă râuri.

41. Că ș'au adus aminte de cuvântul cel sfânt al său, cel către Avraam sluga sa.

42. Și au scos pre poporul său întru bucurie, și pre cei aleși ai săi întru veselie.

43. Și ie-au dat lor țările păgânilor, și ostenețiile popoarelor au moștenit.

44. Ca să păzească dreptățile lui, și legea lui să caute.

Psalm 105. Allula.

Mărturisii-vă Domnului că este bun; că în veac este mila lui.

30. Eșire 8, 16, 24. 33. Eșire 10, 12.
 35. Eșire 12, 29; Ps. 77, 56. 36. Eșire 12, 35. 37. Eșire 12, 33. 38. Eșire 13, 21;
 1 Cor. 10, 1. 39. Eșire 16, 13.
 40. Num. 20, 11; și Ps. 77, 15.
 41. Fac. 15, 14. 42. Eșire 14, 8.
 105. 1. Iudit 13, 21; Ps. 104, 1.

2. Cine va grăi puterile Domnului, auzite va face toate laudele lui.

3. Fericiți cei ce păzesc judecata și fac dreptate în toată vremea.

4. Adu-ți aminte de noi Doamne întru bună vrerea poporului tău, cercetează-ne pre noi întru mântuirea ta.

5. Ca să vedem bunătatea aleșilor tăi, să ne veselim întru veselia neamului tău, și să ne lăudăm cu mulțenirea ta.

6. Greșit-am cu părinții noștri, nelegiuim-am, făcut-am strâmbătate.

7. Părinții noștri în Egipt n'au înțeles minunile tale, nu ș'au adus aminte de mulțimea milei tale.

8. Și te-au amărit suindu-se la marea Roșie.

9. Și i-au mântuit pre dâșii pentru numele său, ca să cunoască puterea lui.

10. Și au certat marea Roșie și a secat, și i-au povățuit pre dâșii întru adânc ca în pustie.

11. Și l-au mântuit pre ei din mâna celui ce îi ură, și i-au izbăvit pre ei din mâna vrăjmașilor.

12. Acoperit-a apa pre cei ce îi necăjea pre ei, nici unul dintr'înșii n'a rămas.

13. Și au crezut cuvântului lui, și au cântat laudei lui.

14. Sânguit-au, uitat-au lucrurile lui, n'au suferit sfatul lui.

15. Și au poștit poștă în pustie, și au ispitit pre Dumnezeu în loc fără de apă.

16. Și le-au dat lor cererea lor, trimis-au sajiu în sufletele lor.

17. Și au mânia pre Moisi în tabără, și pre Aaron sfântul Domnului.

18. S'a deschis pământul și a în-

ghișit pre Datan, și a acoperit întru adunare pre Aviron.

19. Și s'a aprins foc întru adunarea lor, văpale a ars pre păcăcioși.

20. Și au făcut vișel în Horiv, și s'au închinat celui cioplit.

21. Și au schimbat slava lui întru asemănare de vișel, ce mănâncă iarbă.

22. Și au uitat pre Dumnezeu cel ce i-au mântuit pre dâșii; pre cel ce au făcut mari în Egipt.

23. Minunate în pământul lui Ham, înfricoșate în marea Roșie.

24. Și au zis să-i piarză pre dâșii, de n'ar fi stătu Moisi cel ales al lui întru zdrobire înaintea lui.

25. Ca să întoarcă mânia lui, ca să nu-i piarză pre ei.

26. Și au deținut pământul cel dorit, n'au crezut cuvântul lui; și au călțit în săiașele sale, n'au ascultat glasul Domnului.

27. Și au ridicat mâna sa asupra lor, ca să-i surpe pre ei în pustie.

28. Ca să surpe sămânța lor întru neamuri, și să-i risipească prin țări.

29. Și au jertfit lui Velfegor, și au mâncat jertfele morșilor.

30. Și l-au întăritat pre el întru izvodirile sale, și s'a înmulțit întru dâșii căderea.

31. Și a stătu Finees, și l-au îmbânzit, și a încetat bătaea.

32. Și i s'a socotit lui întru dreptate, în neam și în neam până în veac.

33. Și l-au mânia pre el la apa prigonirii, și s'a dosădit Moisi pentru dâșii, că au amărit duhul lui.

34. Și au osebit întru buzele sale, n'a pierdut neamurile care au zis Domnul lor.

2. Sirab 43, 34. 4. Isaia 38, 3; Neem. 5, 19.

6. Esdra 9, 7; Ierem. 3, 24.

7. Egipt 14, 11, 12; Isaia 64, 6.

10. Isaia 63, 13; Egipt 14, 21.

12. Egipt 14, 28; și 15, 10.

15. Num. 11, 4; 1 Cor. 10, 6.

16. Num. 11, 31; Ps. 77, 31.

17. Num. 16, 2. 18. Num. 16, 27, 32.

20. Egipt 32, 4. 21. Ierem. 2, 11.

23. Egipt 32, 10; 2 Lege 9, 14.

25. Egipt 32, 10. 27. Num. 14, 28.

28. Iezechil 20, 23. 29. Num. 25, 3.

31. Num. 25, 7. 33. Num. 20, 1c.

35. Și s'au amestecat între pășuni, și au deprins lucrurile lor, și au slujit celor ciopliși ai lor, și li s'au făcut lor spre sminteală.

36. Și au jertfit pre fiii săi și pre fetele sale dracilor.

37. Și au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor săi și al fetelor, pre cari i-au jertfit celor ciopliși ai lui Hanaan.

38. Și s'a omorât pământul lor întru sângiuri, și s'au spurcat în faptele lor, și au curvit întru izvodirile lor.

39. Și s'au mâniat cu iușime Domnul asupra norodului său, și au urât moștenirea sa.

40. Și i-au dat pre dâșii în mâinile vrăjmașilor, și i-au stăpânit pre ei cei ce îi urau pre ei.

41. Și i-au necăjit pre ei vrăjmașii lor, și i-au împilat supț mâinile lor, de multe ori i-au izbăvit pre dâșii.

42. Iar ei l-au amărit pre el întru sfatul lor, și s'au împilat întru fărădelegile lor.

43. Și au văzut Domnul când se necăjeau ei, când au auzit el rugăciunea lor.

44. Și s'au adus aminte de așezământul de lege al său, și s'au căit după mulțimea milei sale.

45. Și i-au dat pre ei spre milostivire înaintea tuturor celor ce i-au robit pre dâșii.

46. Mântuește-ne pre noi Doamne Dumnezeul nostru, și ne adună din neamuri.

47. Ca să ne mărturisim numelui tău celui sfânt, ca să ne fălim întru lauda ta.

48. Bine este cuvântul Domnul Dumnezeul lui Israel, din veac și

până în veac, și va zice tot norodul: fie, fie.

Psalm 106. Alitula.

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

2. Să zică cei mântuiți dela Domnul, pre care i-au izbăvit din mâna vrăjmașului, și din țări i-au adunat pre dâșii.

3. Dela răsărituri și dela apusuri și dela miazănoapte și dela mare.

4. Rătăcit-au în pustie fără de apă; calea cetăței cei de lăcuit n'au aflat.

5. Flămânzind și însetând, sufletul lor într'înșii se sfârșă.

6. Și au strigat către Domnul, când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au izbăvit pre ei.

7. Și i-au povățuit pre ei la cale dreaptă, ca să meargă în cetatea cea de lăcuit.

8. Mărturisească-se Domnului milele lui, și minunile lui fiilor oamenilor.

9. Că au săturat suflet deșert, și suflet flămând au umplut de bunătați.

10. Pre cei ce ședea întru întunec și în umbra morții, pre cei ferecași cu sărăcia și cu fier.

11. Că au amărit cuvintele lui Dumnezeu, și sfatul celui prea înalt l-au înfățișat.

12. Și s'au împilat întru ostenele inimile lor, slăbit-au și nu eră cine să le ajute.

13. Și au strigat către Domnul când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au mântuit pre dâșii.

14. Și i-au scos pre ei dintru întunec și din umbra morții, și legăturile lor le-au rumpit.

15. Mărturisească-se Domnului milele lui, și minunile lui fiilor oamenilor.

106. 1. 1 Paral. 16, 34.

9. Ps. 145, 7.

11. 1 Paral. 31, 20.

35. Jud. 1, 21. 36. Ierem. 32, 35.

37. Lev. 17, 7; 1 Paral. 2, 12, 31; 4 Imp. 16, 3; și 21, 6; 2 Paral. 28, 3.

39. Ps. 77, 65. 40. Jud. 2, 14.

44. 1 Paral. 30, 1.

46. 1 Paral. 30, 3; Neemia 1, 9.

16. Că au sfărâmat porți de aramă, și zăvoare de fier au frânt.

17. Sprijinitu-i-au pre el din calea fărădelegei lor, că pentru fărădelegile lor s'au împilat.

18. Toată mâncarea o a urât sufletul lor; și s'au apropiat până la porțile morții.

19. Și au strigat către Domnul când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au mântuit pre dânsul.

20. Trimis-au cuvântul său, și i-au vindecat pre ei, și i-au scos din stricăciunile lor.

21. Mărturisească-se Domnului minile lui, și minunile lui fiilor oamenilor.

22. Și să jertfească lui jertfă de laudă, și să vestească lucrurile lui întru bucurie.

23. Cei ce se pogoară la mare în vase, cei ce fac lucrare în ape multe.

24. Aceia au văzut lucrurile Domnului, și minunile lui întru adânc.

25. Zis-au, și au stătuț duhul vișorului, și s'au înălțat valurile ei.

26. Se suie până la ceruri și se pogoară până la adâncuri; sufletul lor întru răutăți se topia.

27. Turburatu-s'au, clătitu-s'au ca cel ce se îmbată, și toată înțelepciunea lor s'a înghițit.

28. Și au strigat către Domnul când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au scos pre dânsul.

29. Și au poruncit vișorului, și a stătuț întru liniște, și au încetat valurile ei.

30. Și s'au veselit căci s'au alinat; și i-au povățuit pre dânsul la limanul voiei lui.

31. Mărturisească-se Domnului minile lui, și minunile lui fiilor oamenilor.

32. Să-l înalțe pre dânsul întru adunarea poporului, și în scaunul bătrânilor să-l laude pre el.

33. Pus-au rîurile întru puslire, și curgerile apelor întru sete.

34. Pământul cel roditor întru sărătură de răufăcea celor ce lăcuiesc pre dânsul.

35. Pus-au pustiul întru iezer de apă, și pământul cel fără de apă, întru curgeri de ape.

36. Și au sălășluit acolo pre cei flămânzi; și au așezat cetăți de lăcuit.

37. Și au semănat țarine, și au sădit vie, și au făcut rod de sămânță.

38. Și i-au binecuvântat pre ei, și s'au înmulțit foarte; și dobitoacele lor nu le-au împușinat.

39. Și s'au împușinat, și s'au doșădit de necazul relelor și de durere.

40. Vărsatu-s'au urgisire preste boierii lor, și i-au făcut pre ei să rălăcească în loc neumbat, și nu în caie.

41. Și au ajutat săracului din sărăcie, și i-au pus pre el ca pre niște oi de moștenire.

42. Vedeă-vor dreptii și se vor veseli, și toată fărădelegea își va astupă gura sa.

43. Cine este înțelept, și va păzi acestea, și va pricepe minile Domnului.

Psalm 107. Cântare lui David.

Gata este inima mea Dumnezeuule, Gata este inima mea, cântă-vou și voui lăudă întru mărirea mea.

2. Deșteaptă-te mărirea mea, deșteaptă-te psaltire și alăută; deșteptă-mă-vou dimineața.

3. Mărturisă-mă-vou fie întru popoare Doamne, cântă-vou fie întru neamuri.

4. Că mare este deasupra ceruri-

34. Ierem. 17, 6; și 12, 4.

35. Isaia 41, 16. 40. Iov 12, 21.

41. Ps. 112, 6. 42. Iov 22, 19.

107. 3. Ps. 56, 12. 4. Ps. 35, 6.

18. Iov 33, 20. 22. Ps. 49, 15, 24.

27. Ps. 59, 2.

lor mila ta, și până la nori adevărul tău.

5. Înălță-te preste ceruri Dumnezeu, și preste tot pământul slava ta, pentru ca să se izbăvească cei iubii ai tăi.

6. Mântuiește cu dreapta ta, și mă auzi, Dumnezeu au grăit în cel sfânt al său.

7. Înălță-mă-voiu și voiu împărși Sichemu, și valea lăcașurilor voiu măsura.

8. Al meu este Galaad, și al meu este Manasî, și Efralm sprijinirea capului meu.

9. Iuda împăratul meu, Moav căldarea nădejdei mele.

10. Spre Idumeia voiu pune încălțăminte mea, mie cei de alt neam s'au supus.

11. Cine mă va duce la cetatea îngrăditei? Sau cine mă va povălui până la Idumeia?

12. Au nu tu Dumnezeu, cel ce ne-ai lepădat pre noi? Și au nu vei leși Dumnezeu întru puterile noastre?

13. Dă-ne nouă ajutor din necaz, și deșartă este mântuirea omului.

14. Întru Dumnezeu vom face putere, și el va urgisi pre vrăjmașii noștri.

Psalm 108. Întru sfârșit, lui David.

Dumnezeule lauda mea să nu o faci, că gura păcătosului și gura vicleanului asupra mea s'au deschis.

2. Grăit-au împotriva mea cu limbă vicleană, și cu cuvinte de urciune m'au încunjurat, și s'au luptat cu mine în zadar.

3. În loc ca să mă iubească, mă clevețiau, iar eu mă rugam.

4. Și au pus împotriva mea rele

în loc de bune, și urciune în locul iubirii mele.

5. Pune preste dânsul pre cel păcătos, și diavolul să stea deadreapta lui.

6. Când se va judecă el, să iasă osândit. Și rugăciunea lui să se facă întru păcat.

7. Fie zilele lui puține, și episcopia lui să o ia altul.

8. Să fie feciorii lui săraci și femeia lui văduvă.

9. Mișcându-se să se mute fiii lui, și să ceară; să se scoadă din curșile casei lor.

10. Să scurme datornicul toate câte sunt ale lui, și să jefuiască stăruinile ostenelele lui.

11. Să nu-i fie lui sprijinitor, nici să fie milostivitor spre săracii lui.

12. Să fie feciorii lui întru plerzare, într'un neam să se stingă numele lui.

13. Pomenească-se fărădelegea părinților lui înaintea Domnului, și păcatul mamei lui să nu se șteargă.

14. Să fie înaintea Domnului pururea, și să piară după pământ pomnirea lor, pentru că nu s'au adus aminte a face milă.

15. Și au gonit pre omul cel sărac și mișel și umilit la inimă, ca să-l omoare.

16. Și a iubit blestemul, și-i va veni lui; și n'a voit binecuvântarea, și se va depărta dela dânsul.

17. Și s'a îmbrăcat cu blestemul ca cu o haină, și a intrat ca apa în mașele lui, și ca untul de lemn în oasele lui.

18. Să-i fie lui ca o haină cu care se îmbracă, și ca un brâu cu carele pururea se încinge.

19. Acesta este lucrul al celor ce mă clevețesc pre mine la Domnul,

6 Ps. 59, 6. 13. Ps. 59, 12.
108. 1. Ps. 56, 10.

2. Ps. 68, 5.

4. Ps. 34, 11.

7. Sap. Ap. 1, 20. 8. Iov 20, 10.

9. Ierem. 18, 21. 12. Ps. 20, 11.

15. Ps. 68, 30.

și al celor ce grăesc rele asupra sufletului meu.

20. Și tu Doamne, Doamne, fă cu mine pentru numele tău, că bună este mila ta.

21. Izbăvește-mă, că sărac și mișel sunt eu, și inima mea s'a turburat înlăuntrul meu.

22. Ca umbra când se abate ea m'am luat în laturi, scuturatu-m'am ca lăcustele.

23. Genunchile mele au slăbit de post, și carnea mea s'a schimbat pentru untuldelemn.

24. Și eu m'am făcut ocară lor, văzutu-m'au, clătit-au cu capetele lor.

25. Ajută-mi mie Doamne Dumnezeu; și mă mântuește după mila ta.

26. Și să cunoască, că mâna ta este aceasta, și tu Doamne o al făcut pre dânsa.

27. Blestemă-vor ei, și tu vei binecuvânta; cei ce se scoală asupra mea să se rușineze, iar sluga ta se va veseli.

28. Imbrăce-se cel ce mă clevelesc pre mine în ocară, și să se învelească ca și cu un veșmânt cu rușinea sa.

29. Mărturisî-mă-voi Domnului foarte cu gura mea, și în mijlocul a multora voi lauda pre el.

30. Că au stătu deadreapta săracului, ca să mântuiască de cei ce gonesc sufletul meu.

Psalm 109. Lui David.

Zis-au Domnul Domnului meu: Zezi deadreapta mea.

2. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

3. Toiagul puterel va trimite ție Domnul din Sion, și vei biruî în mijlocul vrăjmașilor tăi.

22. Ps. 101, 12. 24. Ps. 21, 7; și 68, 13.

25. Ps. 21, 21. 30. Ps. 15, 8; și 109, 6.

109. 2. Mat. 22, 43.

3. Fapt. Ap. 1, 8; Isaia 60, 5; 1 Cor. 15, 25.

4. Cu tine este începătura în ziua puterii tale, întru strălucirile sfinților tăi; din pânțele mai nainte de luceaiăr te-am născut.

5. Juralu-s'au Domnul, și nu-i va părea rău; tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.

6. Domnul este deadreapta ta; sfărâmat-au în ziua mâniei sale împăraji.

7. Judecă-va întru neamuri, plini-va căderile, zdrobi-va capete pre pământ ale multora.

8. Din pârșu pre cale va bea, pentru aceasta va înălța capul.

Psalm 110. Alllula.

Mărturisî-mă-voi ție Doamne, cu toată inima mea, în sfatul celor drepți și în adunare.

2. Mari sunt lucrurile Domnului, dovedite întru toate voile lui.

3. Mărturisire și mare cuviință este lucrul lui; și dreptatea lui rămâne în veacul veacului.

4. Pomenire au făcut minunilor sale. Milostivul și înduratul Domnul, hrană au dat celor ce se tem de dânsul.

5. Aduce-și-va aminte în veac de așezământul de lege al său; țăriia lucrurilor sale o au vestit poporului său.

6. Ca să le dea lor moștenirea neamurilor; lucrurile mâinilor lui, adevărul și judecata.

7. Credincioase sunt toate poruncile lui, întărite în veacul veacului, făcute întru adevăr și întru dreptare.

8. Izbăvire au trimis poporului său; poruncit-au în veac așezământul de lege al său.

9. Sfânt și întricoșat este numele

4. Evrei 1, 13; și 10, 13.

5. Evrei 5, 6; 7, 17.

6. Ps. 2, 11; 15, 8; și Ps. 67, 22.

8. Ps. 26, 10.

110. 3. Ps. 111, 3, 8. 8. Eccl. 12, 13.

9. Pilde 1, 7; și 9; 10; Sirah 1, 17; A 2 Lege 4, 6.

lui; începătura înțelepciunii este frica Domnului.

10. Și înțelegerea bună este tufu-
ror celor ce o fac pre dânsa; lauda
lui rămâne în veacul veacului.

PSALM 111.

*Lui David, înțelegerea lui Aghen
și a Zahariei.*

Fericit bărbatul carele se teme de
Domnul; întru poruncile lui va
voi foarte.

2. Puternică pre pământ va fi să-
mânța lui, neamul drepților se va
binecuvânta.

3. Mărire și bogăție în casa lui;
și dreptatea lui rămâne în veacul
veacului.

4. Răsărit-a întru întunec lu-
mintă drepților, cel milostiv, indu-
rat și drept.

5. Bun este bărbatul carele se în-
dură și împrumutează; tocmi-va cu-
vințele sale la judecată; că în veac
nu se va clăti.

6. Întru pomenire veșnică va fi
dreptul, de auzul rău nu se va teme.

7. Gata este inima lui a nădăjdui
întru Domnul; întăritu-s'a inima
lui, nu se va teme, până ce va privi
asupra vrăjmașilor săi.

8. Risipit-au, dat-au săracilor; drep-
tatea lui rămâne în veacul veacului.

9. Cornul lui se va înălța întru
mărire, păcătosul va vedeă și se va
mâniă; cu dinții săi va scrâjni și
se va topi; pofta păcătosului va pieri.

Psalm 112. Aliluia.

Lăudați tineri pre Domnul, lăudați
numele Domnului.

2. Fie numele Domnului binecu-
vântat, de acum și până în veac.

10. Iov 28, 28.

111. 1. Ps 1, 1, 2. 2. Pilde 20, 7.

3. Ps 110, 3. 4. Pilde 13, 9. 5. Lucă 6,

35; R 2 Lege 28, 12; Ps. 36, 25, 26. 6. Pilde

10, 7. 8. Ps. 36, 26; și 110, 3; 2 Cor. 9, 9.

9. Pilde 11, 24.

3. Dela răsăriturile soarelui până
la apusuri, lăudat este numele Dom-
nului.

4. Înalt este preste toate neamu-
rile Domnul, presie ceruri este sla-
va lui.

5. Cine este ca Domnul Dumne-
zeul nostru? Cel ce lăcuește întru
cele înalte, și spre cele smerite pri-
vește, în cer și pre pământ.

6. Cel ce scoală dela pământ pre
cel sărac, și din gunoiu ridică pre
cel mișel.

7. Ca să-l așeze pre el cu boierii,
cu boierii poporului său, cel ce face
a lăcuț cea stearpă în casă, malca
ce se veselește de feciori.

Psalm 113. Aliluia.

Intru ieșirea lui Israil din Eghipt,
la casei lui Iacov din popor varvar.

2. Făcutu-s'au Iudeia sfințirea lui,
Israil stăpânirea lui.

3. Marea a văzul și a fugit; lor-
danul s'a întors înapoi.

4. Munții au săltaț ca berbecii, și
dealurile ca miei oilor.

5. Ce este fie mare, că ai fugit?
Și tu lordane, că te-ai întors înapoi?

6. Munți, că ai săltaț ca berbe-
cii, și dealuri ca miei oilor?

7. De fața Domnului s'a clătit pă-
mântul, de fața Dumnezeului lui
Iacov.

8. Acelui ce au întors pîtra în
lazer de apă, și cea vîrtoasă în iz-
voare de ape.

9. Nu nouă Doamne, nu nouă, ci
numelui tău dă slavă.

10. Pentru mila ta și adevărul tău,
ca nu cândvă să zică neamurile:
unde este Dumnezeul lor.

112. 3. Malah. 1, 11. 5. Ps. 136, 7.

6. Ps. 106, 41. 7. 1 Imp. 2, 5.

113. 1. Eșire 12, 41; și 13, 3.

2. Ierem. 2, 3.

3. Eșire 14, 22; Ios Navi 3, 16; Ps. 77, 16;

Evr. 11, 29. 6. Iud. 5, 5.

8. Num. 20, 11; Isaia 48, 21; Eșire 17, 6;

1 Cor. 10, 4.

11. Iar Dumnezeuul nostru în cer și pre pământ; toate câte au vrut au făcut.

12. Idolii păgânilor, argint și aur; lucruri de mâini omenești.

13. Gură au, și nu vor grăi; ochi au, și nu vor vedea; urechi au, și nu vor auzi; nări au, și nu vor mirosi,

14. Mâini au, și nu vor pipăi; picioare au, și nu vor umbla; nu vor glăsuși cu gâtlejul lor.

15. Asemenea lor să fie cei ce îi fac pre ei, și toți cei ce nădăjduesc spre dânșii.

16. Casa lui Israel a nădăjdut spre Domnul; ajutorul și scutitorul lor este.

17. Casa lui Aaron a nădăjdut spre Domnul; ajutorul și scutitorul lor este.

18. Cei ce se tem de Domnul, au nădăjdut spre Domnul; ajutorul și scutitorul lor este.

19. Domnul pomenindu-ne pre noi, ne-au binecuvântat.

20. Binecuvântat-au casa lui Israel, binecuvântat-au casa lui Aaron.

21. Binecuvântat-au pre cei ce se tem de Domnul, pre cei mici cu cei mari.

22. Aduge Domnul spre voi, spre voi și spre fiii voștri.

23. Binecuvântați sunteți voi Domnului, celui ce au făcut cerul și pământul.

24. Cerul cerului Domnului; iar pământul l-au dat fiilor oamenilor.

25. Nu cei morți te vor lauda Doamne, nici toți cei ce se pogoară în iad.

26. Ci noi cei vii bine vom cuvânta pre Domnul de acum și până în veac.

Psalm 114. Allula.

Iubii-am, că va auzi Domnul glasul rugăciunii mele.

2. Că au plecat urechea sa mie și în zilele mele îi voi chema.

3. Cuprinsu-m'au durerile morții, primejdiile iadului m'au aflat.

4. Necaz și durere am aflat, și numele Domnului am chemat.

5. O Doamne izbăvește sufletul meu; milostiv este Domnul și drept și Dumnezeuul nostru miluește.

6. Cel ce păzește pe prunci Domnul, smeritu-m'am și m'au mântuit.

7. Înfoarce-te sufletul meu la odihna ta; că Domnul bine au făcut ție.

8. Că au scos sufletul meu din moarte, ochii mei din lacrimi și picioarele mele din alunecare.

9. Bine voi plăcea înaintea Domnului în latirea celor vii.

Psalm 115. Allula.

Crezui-am, pentru aceea am grăit, iar eu m'am smerit foarte.

2. Și eu am zis întru uimirea mea: tot omul este mincinos.

3. Ce voi răsplăti Domnului, pentru toate care mi-au dat mie?

4. Paharul mântuirii voi lua, și numele Domnului voi chema.

5. Rugăciunile mele Domnului voi da înaintea a tot poporului lui; scumpă este înaintea Domnului moartea cuvloșilor lui.

6. O Doamne, eu sluga ta, eu sluga ta și fiul slujnicii tale.

7. Rupi-ai legăturile mele; ție voi jertfi jertfă de laudă, și întru numele Domnului voi chema.

8. Rugăciunile mele Domnului voi da, înaintea a tot norodului lui, în curțile casei Domnului, în mijlocul tău Ierusalime.

11. Ps. 135, 5—10. 12. Ps. 134, 30.

13. Ps. 134, 31—34; Ierem. 10, 4.

15. Ps. 134, 35; Isaia 44, 11.

18. Ps. 117, 4.

23. 3 Im. 8, 27; Isaia 66, 1.

25. Ps. 6, 5; și 29, 9; 87, 11; 117, 17; Vărub 2, 17.

114. 3. Ps. 17, 6.

115. 1. 2 Cor. 4, 13.

2. Rom. 3, 4. 6. Ps. 118, 125.

Psalm 116. Alluia.

Lăudați pre Domnul toate neamurile, lăudați-l pre el toate popoarele.

2. Că s'a întărit mila lui preste noi, și adevărul Domnului rămâne în veac.

Psalm 117. Alluia.

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

2. Zică dar casa lui Israel că este bun; că în veac este mila lui.

3. Zică casa lui Aaron, că este bun; că în veac este mila lui.

4. Zică toți cei ce se tem de Domnul, că este bun; că în veac este mila lui.

5. Din necaz am chemat pre Domnul, și m'au auzit întru desfătare.

6. Domnul este mie ajutor, și nu mă voiu teme, ce-mi va face mie omul?

7. Domnul este mie ajutor, și eu voiu privi asupra vrăjmașilor mei.

8. Bine este a nădăjdui spre Domnul, decât a nădăjdui spre om.

9. Bine este a nădăjdui spre Domnul, decât a nădăjdui spre boieri.

10. Toate neamurile m'au încunjurat, și întru numele Domnului i-am înfrânt pre ei.

11. Incunjurând m'au încunjurat, și întru numele Domnului i-am înfrânt pre el.

12. Incunjuratu-m'au ca albinele fagurul, și s'au aprins ca focul în spini, și întru numele Domnului i-am biruit pre ei.

13. Impins fiind, m'am povîrnit să caz, și Domnul m'au sprijinit.

14. Tăria mea și lauda mea este

Domnul, și s'au făcut mie spre mântuire.

15. Glas de bucurie și de mântuire în corturile drepților.

16. Dreapta Domnului a făcut putere, dreapta Domnului m'a înălțat, dreapta Domnului a făcut putere.

17. Nu volu muri, ci volu fi viu, și volu povesti lucrurile Domnului.

18. Certând m'au certat Domnul, și morții nu m'au dat.

19. Deschide-ți mie porțile dreptății, și intrând într'insele mă voiu mărturisi Domnului; aceasta este poarta Domnului, drepții vor intra într'însa.

20. Mărturisi-mă-voiu ție, că m'ai auzit, și te-ai făcut mie spre mântuire.

21. Piatra, care nu o au socotit ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului.

22. Dela Domnul s'au făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri.

23. Aceasta este ziua care o au făcut Domnului, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa.

24. O Doamne mântuește! O Doamne sporește! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

25. Bindecuvântat-am pre voi din casa Domnului, Dumnezeu este Domnul și s'au arătat nouă.

26. Tocmiți sărbătoare întru cele frumoase, până la cornurile altarului.

27. Dumnezeuul meu ești tu, și mă volu mărturisi ție; Dumnezeuul meu ești tu și te volu înălța.

28. Mărturisi-mă-volu ție că m'ai auzit, și te-ai făcut mie spre mântuire.

29. Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

116. 1. Rom. 15, 11.

117. 1. 1 Paral. 16, 8; Ps. 99, 4.

4. Ps. 113, 16. 6. Ps. 55, 4; 119, 1; Ps.

3, 6 și 22, 4; Evrei 13, 6.

7. Ps. 53, 7. 9. Ps. 61, 8, 9.

11. Ps. 142, 13. 12. R 2 lege 1, 44.

14. Eșire 15, 2; Ps. 49, 15; Isaia 12, 2.

17. Ps. 6, 5 și 67, 11; 53, 6; Ps. 118, 175.

19. Isaia 26, 2.

21. Isaia 26, 16; Mat. 21, 42.

23. Isaia 26, 16; Fapt. 4, 11.

24. Rom. 9, 33.

Psalm 118. Aliluia.

Fericiți cei fără prihană în cale,
carii umblă în legea Domnului.

2. Fericiți cei ce cearcă mărturiile lui, cu toată inima vor căuta pre dânsul.

3. Că nu cei ce lucrează fără de lege, în căile lui au umblat.

4. Tu ai poruncit poruncile tale, ca să le păzească foarte.

5. O de s'ar îndreptă căile mele, să păzească îndreptările tale!

6. Atuncea nu mă voi rușina, când voi căuta spre toate poruncile tale.

7. Mărturisesc-mă-voiu fie întru îndreptarea inimii, ca să mă învăț judecățile dreptății tale.

8. Îndreptările tale voi păzi, nu mă părăsesc până în sfârșit.

9. Întru ceș va îndreptă tânărul calea sa; când va păzi cuvintele tale.

10. Cu toată inima mea te-am căutat pre tine, să nu mă lepezi dela poruncile tale.

11. Întru inima mea am ascuns cuvintele tale, ca să nu greșesc fie.

12. Bine ești cuvântat Doamne, învață-mă îndreptările tale.

13. Cu buzele mele am vestit toate judecățile gurii tale.

14. În calea mărturiilor tale m'am desfășat, ca întru toată bogăția.

15. Întru poruncile tale mă voi deprinde, și voi cunoaște căile tale.

16. Întru îndreptările tale voi cugeța, nu voi uita cuvintele tale.

17. Răsplătește robului tău, viează-mă și voi păzi cuvintele tale.

18. Descopere ochii mei și voi cunoaște minunile din legea ta.

19. Nemernic sunt eu pre pământ, să nu ascunzi dela mine poruncile tale.

20. Iubit-a sufletul meu, ca să do-

rească de judecățile tale în toată vremea.

21. Certat-ai pre cei mandre: blestemați cei ce se abat dela poruncile tale.

22. Iă dela mine ocară și defăimarea, că mărturiile tale am căutat.

23. Pentru că au sezut boierii, și asupra mea cleveceau; iar robul tău se învăța îndreptările tale.

24. Că mărturiile tale cugețarea mea este; și sfaturile mele îndreptările tale.

25. Lipitu-s'a de pământ sufletul meu; viază-mă după cuvântul tău.

26. Căile mele le-am mărturisit și m'ai auzit; învață-mă îndreptările tale.

27. Calea îndreptărilor tale ăă să o înțeleg; și mă voi deprinde întru minunile tale.

28. Dormitat-a sufletul meu de trândăvie; întărește-mă întru cuvintele tale.

29. Calea nedreptății depărtează-o dela mine, și cu legea ta mă miluește.

30. Calea adevărului am ales, și judecățile tale n'am uitat.

31. Lipitu-m'am de mărturiile tale Doamne, nu mă rușină.

32. Pre calea poruncilor tale am alergat; când ai desfășat inima mea.

33. Lege pune mie Doamne în calea îndreptărilor tale, și o voi căuta pre dânsa totdeauna.

34. Înțelepțește-mă și voi căuta legea ta; și o voi păzi pre ea cu toată inima mea.

35. Povățuește-mă în cărarea poruncilor tale, că aceea am voit.

36. Pleacă inima mea la mărturiile tale, și nu la lăcomie.

37. Întoarce ochii mei să nu vădă deșertăciune; în calea ta mă viază.

38. Pune robului tău cuvântul tău întru frica ta.

118. 2 Ps. 1, 1, 2. Pilde 8, 32.

6. Isaia 51, 7. 18. Efes. 1, 18.

19. Ps. 38, 17.

25. Ps. 43, 27. 30. Ps. 18, 6.

39. Șterge ocară mea de care îmi pare rău, că judecățile tale sunt bune.

40. Iată am dorit de poruncile tale, întru dreptatea ta mă viază.

41. Și să vie preste mine mila ta Doamne, mântuirea ta după cuvântul tău.

42. Și voiu răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că am nădăjduit întru cuvintele tale.

43. Și să nu ei din gura mea cuvântul adevărului, până în sfârșit; că întru judecățile tale am nădăjduit.

44. Și voiu păzi legea ta pururea în veac, și în veacul veacului.

45. Și am umblat întru lărgime; că poruncile tale am căutat.

46. Și am grăit întru mărturiile tale înaintea împăraților, și nu m'am rușinat.

47. Și am cugetat la poruncile tale, care le-am iubit foarte.

48. Și am ridicat mâinile mele spre poruncile tale, care le-am iubit, și m'am deprins întru îndreptările tale.

49. Pomeniște cuvintele tale robului tău, de care mi-ai dat nădejde.

50. Această m'a mângâiat întru smerenia mea, că cuvântul tău m'a viat.

51. Cei mândri au făcut călcare de lege foarte; iar eu dela legea ta nu m'am abătut.

52. Adusu-mi-am aminte de judecățile tale cele din veac Doamne, și m'am mângâiat.

53. Măhnire m'a cuprins despre cei păcătoși, cari părăsesc legea ta.

54. Lăudate erau de mine îndreptările tale, în locul nemernicii mele.

55. Adusu-mi-am aminte noaptea de numele tău Doamne, și am păzit legea ta.

56. Această s'a făcut mie, că îndreptările tale am căutat.

57. Partea mea ești Doamne, zis-am să păzesc legea ta.

58. Rugatu-m'am feșii tale cu toată inima mea; miluește-mă după cuvântul tău.

59. Cugetai-am la căile tale, și am întors picioarele mele la mărturiile tale.

60. Gătitu-m'am și nu m'am turburat a păzi poruncile tale.

61. Funiile păcătoșilor s'au înfășurat împrejurul meu, și legea ta n'am uitat.

62. În miezul nopții m'am sculat, să mă mărturisesc ție, spre judecățile dreptății tale.

63. Părtaș sunt eu tuturor celor ce să tem de tine, și celor ce păzesc poruncile tale.

64. De mila ta Doamne este plin pământul, îndreptările tale mă învăță.

65. Bunătate ai făcut cu robul tău Doamne, după cuvântul tău.

66. Bunătate și învățătură și cunoștință mă învăță; că poruncile tale am crezut.

67. Mai nainte de ce m'am smerit eu am greșit; pentru această cuvântul tău am păzit.

68. Bun ești Doamne, și întru bunătatea ta mă învăță îndreptările tale.

69. Imulțitu-s'a asupra mea nedreptatea mândrilor; iar eu cu toată inima voiu cercă poruncile tale.

70. Închegatu-s'a ca laptele inimilor; iar eu la legea ta am cugetat.

71. Bine este mie că m'ai smerit, ca să mă învăț îndreptările tale.

72. Bună este mie legea gurii tale, mai vărtos decât mii de aur și de argint.

Mâinile tale m'au făcut și m'au zidit, înțelepțește-mă și mă voiu învăța poruncile tale.

59. Plâng. 3, 39. 63. Ps. 100, 8.

64. Ps. 35, 5.

72. Iov. 22, 22; Plde 16, 16.

73. Iov. 10, 9.

74. Cei ce se tem de tine mă vor vedea, și se vor veseli, că întru cuvintele tale am nădăjduit.

75. Cunoscui-am Doamne că dreptele sunt judecățile tale, și întru adevăr m'ai smerit.

76. Facă-se dar mila ta ca să mă mângâie, după cuvântul tău robului tău.

77. Să-mi vie mie îndurările tale, și voi fi viu; că legea ta cugetarea mea este.

78. Să se rușineze cei mândri, că cu nedreptate au făcut fărădelege asupra mea; iar eu mă voi învâța întru poruncile tale.

79. Să mă înloarcă pre mine cei ce se tem de tine, și cei ce cunosc mărturiile tale.

80. Fie inima mea fără prihană întru îndreptările tale, ca să nu mă rușinez.

81. Stinge-se spre mântuirea ta sufletul meu; întru cuvintele tale am nădăjduit.

82. Sfârșitu-s-au ochii mei întru cuvântul tău, zicând: când mă vei mângâia?

83. Că m'am făcut ca un foale în brumă; îndreptările tale nu le-am uitat.

84. Câte sunt zilele robului tău? Când vei face mie judecată de către cei ce mă gonesc?

85. Spusu-mi-au mie călcătorii de lege bârfele; ci nu sunt ca legea ta Doamne.

86. Toate poruncile tale sunt adevărul; fără dreptate m'au gonit, ajuță-mi.

87. Pușin de nu m'au sfârșit pre mine pre pământ; iar eu n'am părăsit poruncile tale.

88. După mila ta viează-mă; și voi păzi mărturiile gurei tale.

89. În veac Doamne cuvântul tău rămâne în cer.

90. În neam și în neam adevărul tău; întemeiat-ai pământul și rămâne.

91. Cu rânduiala ta rămâne ziua; că toate sunt slujitoare ție.

92. Că de n'ar fi fost legea ta gândirea mea, atunci aș fi pierit întru smerenia mea.

93. În veac nu voi uita îndreptările tale, că într'insele m'ai viat.

Al tău sunt eu mântuește-mă, că îndreptările tale am căutat.

95. Pre mine m'au așteptat păcătoșii să mă plarză, mărturiile tale am cunoscut.

96. Atoi sfârșitul am văzut sfârșit, desfiată este porunca ta foarte.

97. Cât am iubit legea ta Doamne, toată ziua gândirea mea este.

98. Mai mult decât pre vrăjmașii mei m'ai înșeleșit cu porunca ta, că în veac a mea este.

99. Mai mult decât toți cei ce mă învață am înșeles; că mărturiile tale gândirea mea este.

100. Mai mult decât cei bătrâni am priceput, că poruncile tale am căutat.

101. Despre toată calea rea am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele tale.

102. Dela judecățile tale nu m'am abătut, că tu ai pus lege mie.

103. Cât sunt de dulci gâtlejului meu cuvintele tale, mai mult decât mierea gurei mele.

104. Din poruncile tale am cunoscut, pentru această am urât toată calea nedreptății.

105. Făclle picioarelor mele este legea ta, și luminează cărărilor mele.

106. Juratu-m'am și am pus ca să păzesc judecățile dreptății tale.

107. Smeritu-m'am până în sfâr-

75. Ps. 32, 4; 44, 9 și 35 6.

82. Ps. 68, 4.

83. Plâng. 5, 10.

91. Ps. 103, 5. 105. 2 Pet. 1, 19.

și Doamne, viează-mă după cuvântul tău.

108. Cele de bună voință ale gurei mele bine le voești Doamne, și judecățile tale mă învață.

109. Sufletul meu în mâinile tale este pururea, și legea ta n'am uitat.

110. Pus-au păcătoșii cursă mie, și dela poruncile tale n'am răfăcit.

111. Moștenit-am mărturiile tale în veac; că bucurie inimii mele sunt.

112. Plecat-am inima mea ca să facă îndreptările tale în veac, pentru răsplătire.

113. Pre călătorit de lege l-am urât, și legea ta am iubit.

114. Ajutorul meu și sprijinitorul meu ești tu; întru cuvintele tale am nădărdit.

115. Depărtați-vă dela mine cei ce vicleniți, și voiu cercă poruncile Dumnezeului meu.

116. Apără-mă după cuvântul tău și mă viează; și nu mă rușină pre mine dela așteptarea mea.

117. Ajută-mi și mă voiu mântui; și voiu cugetă întru îndreptările tale pururea.

118. Defăimat-ai pre toți cei ce se depărtează dela îndreptările tale, că nedrept este gândul lor.

119. Călători de lege am socotit pre toți păcătoșii pământului; pentru aceasla am iubit mărturiile tale.

120. Pătrunde cu frica ta cărnurile mele, că de judecățile tale m'am temut.

121. Făcut-am judecată și dreptale; nu mă da pre mine celor ce-mi fac strâmbătate.

122. Primește pre robul tău întru bunătațe, ca să nu mă clevească cel mândri.

123. Ochii mei s'au stins spre mântuirea ta, și spre cuvântul dreptății tale.

124. Fă cu robul tău dupre mila

ta, și întru îndreptările tale mă învață.

125. Robul tău sunt eu, înțelepțește-mă și voiu cunoaște mărturiile tale.

126. Vremea este a face Domnului; stricat-au legea ta.

127. Pentru aceasla am iubit poruncile tale, mai mult decât aurul și topazia.

128. Pentru aceasla spre toate poruncile tale m'am îndreptat; toată calea nedreaptă am urât.

129. Minunate sunt mărturiile tale; pentru aceasla le-a cercat pre ele sufletul meu.

130. Arătarea cuvintelor tale luminează, și înțelepțește pre prunci.

131. Gura mea am deschis, și am tras duh, că de poruncile tale am dorit.

Caută spre mine și mă miluește, după judecata celor ce iubesc numele tău.

133. Pașii mei îndreptează-i după cuvântul tău, și să nu mă stăpânească toată fărădelegea.

134. Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor; și voiu păzi poruncile tale.

135. Făca ta arată-o preste robul tău, și mă învață îndreptările tale.

136. Izvoare de apă au izvorât ochii mei, pentru că n'am păzit legea ta.

137. Drept ești Doamne, și drepte sunt judecățile tale.

138. Poruncit-ai dreptatea a fi mărturiile tale, și adevărul foarte.

139. Topitu-m'a râvnirea ta, că au uitat cuvintele tale vrăjmașii mei.

140. Cu foc lămurit este cuvântul tău foarte, și robul tău l-a iubit pre el.

141. Mai tânăr sunt eu și defăimat, îndreptările tale nu le-am uitat.

125. Ps. 115, 6. 127. Pild. 8, 11.

133. Efes 6, 13. 135. Ps. 4, 6.

136. Ierem. 9, 1; Plâng. 3, 47.

139. Ps. 68, 11.

140. Ps. 11, 6; Pild. 30, 5.

113. Ps. 25, 4; și 100, 4. 115. Ps. 107, 7.

142. Dreptatea ta este dreptate în veac, și legea ta adevărul.

143. Necazuri și nevoi m'au aflat; poruncile tale sunt gândirea mea.

144. Drept sunt mărturiile tale în veac; înțelepțește-mă și voiu fi viu.

145. Strigat-am cu toată inima mea, auzi-mă Doamne, îndreptările tale voiu căuta.

146. Strigat-am către tine, mântu-ește-mă; și volu păzi mărturiile tale.

147. Apucat-am înaintea fără de vreme, și am strigat; întru cuvintele tale am nădăjdul.

148. Întâmpinau-au ochii mei către dimineață, ca să cuget la cuvintele tale.

149. Glasul meu auzi-l Doamne după mila ta; după judecata ta mă viază.

150. Apropiatu-s'au cei ce mă gonit-au fărădelege; și dela legea ta s'au depărtat.

151. Aproape ești tu Doamne, și toate căile tale sunt adevărul.

152. Din început am cunoscut dintru mărturiile tale, că în veac le-ai întemeiat pre ele.

153. Vezi smerenia mea, și mă scoate; că legea ta n'am uitat.

154. Judecă judecata mea, și mă izbăvește; pentru cuvântul tău mă viază.

155. Departe este dela păcătoși mântuirea, că îndreptările tale n'au căutat.

156. Indurările tale multe sunt Doamne, după judecata ta mă viează.

157. Mulți sunt cei ce mă gonesc, și mă necăjesc; dela mărturiile tale nu m'am abătut.

158. Văzui-am pre cei neînțelegători, și mă topiam, că cuvintele tale nu le-au păzit.

159. Vezi că poruncile tale am lubii Doamne, întru mila ta mă viează.

160. Începătura cuvintelor tale este

adevărul; și în veac toate judecățile dreptății tale.

161. Boterli m'au gonit în zadar, și de cuvintele tale s'a înfricoșat inima mea.

162. Bucură-mă-voiu eu de cuvintele tale, ca cel ce află dobânzi multe.

163. Nedreptatea am urât și m'am scârbit, iar legea ta am iubit.

164. De șapte ori în zi te-am lăudat, pentru judecățile dreptății tale.

165. Pace este multă celor ce iubesc legea ta, și nu este lor smințială.

166. Așteptai-am mântuirea ta Doamne, și poruncile tale am iubit.

167. Păzit-a sufletul meu mărturiile tale, și le-a iubit foarte.

168. Păzit-am poruncile tale și mărturiile tale, că toate căile mele înaintea ta sunt Doamne.

169. Să se apropie rugăciunea mea înaintea ta Doamne, după cuvântul tău mă înțelepțește.

170. Să între cererea mea înaintea ta Doamne, după cuvântul tău mă izbăvește.

171. Răspunde-vor buzele mele laudă, când mă vei învăța îndreptările tale.

172. Spune-va limba mea cuvintele tale, că toate poruncile tale sunt dreptatea.

173. Fie mâna ta să mă mântuiască, că poruncile tale am voit.

174. Dorit-am de mântuirea ta Doamne, și legea ta cugetarea mea este.

175. Vlu va fi sufletul meu, și te va lăuda; și judecățile tale vor ajuță mie,

176. Rătăcit-am ca o oare pierdută; caută pre robul tău, că poruncile tale nu le-am uitat.

162. Isala 9, 3.

168. Ps. 138, 3.

171. Ps. 50, 16; Ps. 144, 7.

175. Ps. 117, 17.

176. Isaia 53, 6; Ioan 10, 3.

Cântarea treptelor. Psalm 119.

Către Domnul când m'am necăjit
am strigat și m'au auzit.

2. Doamne izbăvește sufletul meu
de buzele nedrepte și de limba vicleană.

3. Ce se va da fie? Și ce se va
adauge fie spre limba vicleană?

4. Săgețile celui puternic sunt a-
scuțite cu cărbuni pustnicești.

5. Vai mie! Că nemernicia mea
s'a îndelungat, sălășluitu-m'am cu
sălășelele lui Chidar, mulț a nemer-
niciei sufletul meu.

6. Cu cei ce urau pacea, eram fă-
cător de pace, când grăiam lor, se
luptau cu mine în zadar.

Cântarea treptelor. Psalm 120.

Ridicat-am ochii mei la munți de
Runde va veni ajutorul meu.

2. Ajutorul meu dela Domnul, cel
ce au făcut cerul și pământul.

3. Să nu dai întru clădire picio-
rului tău; nici să dormiteze cel ce te
păzește.

4. Iată nu va dormiți, nici v'a a-
dormi cel ce păzește pre Israel; Dom-
nul te va păzi pre tine.

5. Domnul este acoperemânt fie
preste mâna ta cea dreaptă.

6. Zlăua soarele nu te va arde, nici
luna noaptea.

7. Domnul te va păzi pre tine de
tot răul, păzi-va sufletul tău Domnul.

8. Domnul va păzi intrarea ta și
ieșirea ta, de acum și până în veac.

Cântarea treptelor. Psalm 121.

Veseliu-m'am de cei ce mi-au zis
mie: în casa Domnului vom
merge.

2. Stând eră picioarele noastre în

curțile tale Ierusalime, Ierusalimul
cel ce se zidește ca o cetate; a că-
ruia împărtășirea lui este dimpreună.

3. Că acolo s'au suit semințiile,
semințiile Domnului, mărturia lui I-
srael.

4. Ca să se mărturisească nume-
lui Domnului.

5. Că acolo au șezut scaunele la
Iudecață; scaunele asupra casei lui
David.

6. Întrebați dar cele ce sunt spre
pacea Ierusalimului, și îndestulare
celor ce te iubesc pre tine.

7. Fie pace întru puterea ta, și în-
destulare întru zidurile turnului tău.

8. Pentru frații mei și pentru ve-
cinii mei, am grăit adică pace de
tine.

9. Pentru casa Domnului Dumne-
zeului nostru, am căutat cele bune fie.

Cântarea treptelor. Psalm 122.

Către tine am ridicat ochii mei, cea
ce lăcuești în cer.

2. Iată precum sunt ochii slugilor
în mâinile stăpânilor săi.

3. Precum sunt ochii slujnicilor în
mâinile stăpânei sale; așa ochii no-
ștrii către Domnul Dumnezeu no-
stru, până ce se va milostivi spre noi.

4. Miluește-ne pre noi Doamne,
miluește-ne pre noi; că prea mult
ne-am umplut de hulă.

5. Prea mult s'a umplut sufletul
nostru; ocară celor ce sunt întru
îndestulare și huiă celor mândri.

Cântarea treptelor. Psalm 123.

De n'ar fi că Domnul eră întru
noi, zică adică Israel.

2. De n'ar fi că Domnul eră în-
tru noi, când s'au ridicat oamenii
asupra noastră, iată de vii ne-ar fi

119. 1. Ps. 117, 5.

120. 1. Ps. 122, 1.

2. Ps. 123, 6. 7. Ps. 90, 10.

121. 7. Ps. 83, 2.

3. H 2 Lege 16, 16.

122. 1. Ps. 120, 1.

4. Ps. 67, 3.

123. 2. 2 Paral. 20, 12.

înghițit pre noi, când s'a iuțit mânia lui preste noi.

3. Iață apa ne-ar fi înneceat pre noi.

4. Pârțu a trecut sufletul nostru, iață a trecut sufletul nostru apa cea fără de stare.

5. Bine este cuvântat Domnul, carele nu ne-au dat pre noi spre vâ-narea dinșilor lor.

6. Sufletul nostru ca o pasăre s'a izbăvit din cursa vânătorilor.

7. Cursa s'a sfărâmat și noi ne-am izbăvit.

8. Ajutorul nostru este întru numele Domnului, celul ce au făcut cerul și pământul.

Cântarea treptelor. Psalm 124.

Cei ce se nădăjduesc întru Domnul ca muntele Sionului; nu se va clăți în veac, cel ce lăcuește în Ierusalim.

2. Munți împrejurul lui, și Domnul împrejurul poporului său, de acum și până în veac.

3. Că nu va lăsa Domnul Iolagul păcătoșilor preste soarta drepților; ca să nu-și linză drepții întru fără-delegi mâinile lor.

4. Fă bine Doamne celor buni și celor drepți cu inima.

5. Iar pre cei ce se abat la îndărâtnicii, duce-i-va Domnul cu cei ce lucrează fărădelege, pace preste Israil.

Cântarea treptelor. Psalm 125.

Când au întors Domnul robia Sionului, făcutu-ne-am ca niște mângâiaji.

2. Atuncea s'a umplut de bucurie gura noastră, și limba noastră de veselle.

3. Atuncea vor grăi între neamuri.

4. Mărit-au Domnul a face cu dăn-

șii, mărit-au Domnul a face cu noi; fost-am veselindu-ne.

5. Întoarce Doamne robia noastră, ca pâraele în austru.

6. Cei ce seamănă cu lacrimi, cu bucurie vor seceră.

7. Mergând mergea și plângea, aruncând seminșile sale.

8. Și venind vor veni cu bucurie, luându-și mănunchele sale.

Cântarea treptelor. Psalm 126.

De n'ar zidi Domnul casa, în deșert s'ar osteni cei ce zidesc.

2. De n'ar păzi Domnul cetatea; în deșert ar priveghea cel ce o păzește, în deșert este vouă a măneca.

3. Sculați-vă dupăce ați șezut, cei ce mâncați pâinea durerii.

4. Când va da iubișilor săi somn, iață moștenirea Domnului, fiii, plata rodului pântecelui.

5. Ca niște săgeți în mâna celui tare, așa fiii celor sculurați.

6. Fericiți este, carele își va plini poșta sa dintr'înșil nu se vor rușina, când vor grăi vrăjmașilor săi în porți.

Cântarea treptelor. Psalm 127.

Fericiți toți cei ce se tem de Domnul, cari umbliă în căile lui.

2. Ostenelile rodurilor tale vei mânca; fericiți ești, și bine va fi ție.

3. Femeia ta ca o vie rodită în laturile casei tale.

4. Fiii tăi ca niște tinere odrasle de maslin împrejurul mesii tale.

5. Iață așa se va binecuvânta omul cel ce se teme de Domnul.

6. Binecuvântă-le-va Domnul din Sion, și vei vedea bunătățile Ierusalimului în toate zilele vieții tale.

7. Și vei vedea pre fiii fiilor tăi, pace preste Israil.

126. 4. Ps. 127, 3.

127. 2. Isala 3, 9.

3. Ps. 126, 4. 4. Iov. 5, 25.

6. Ps. 132, 3; 133, 4.

7. Ps. 90, 3. 8. Ps. 120, 2.

124. 2. Ps. 86, 1.

125. 2. Iov 8, 21; Ierem. 31, 9.

Cântarea treptelor. Psalm 128.

De multe ori s'au luptat cu mine din tinerețile mele, zică adică Israil.

2. De multe ori s'au luptat cu mine din tinerețile mele, și nu m'au bîrîuit.

3. Preste spatele mele au lucrat păcășii, îndelungat - au fărădelegea sa.

4. Domnul cel drept au tăiat grumazii păcășilor.

5. Să se rușineze și să se întoarcă înapoi toți, cei ce urăsc Sionul.

6. Făcă-se ca iarba pre casă, care mai nainte de zmulgere s'a uscat.

7. De care nu ș-a umplut mîna sa cel ce seceră, și sînul său cel ce adună mînunchile.

8. Și n'au zis cei ce treceau, binecuvîntarea Domnului preste voi; binecuvîntat-am pre voi întru numele Domnului.

Cântarea Treptelor. Psalm 129.

Dintru adîncuri am strigat către Îlne Doamne, Doamne auzi glasul meu.

2. Fie urechile tale luînd aminte spre glasul rugăciunii mele.

3. De te vei uita la fărădelegi Doamne, Doamne cine va suferi?

4. Că la tine este milostivirea, pentru numele tău te-am răbdat Doamne.

5. Așteptat-a sufletul meu spre cuvîntul tău, nădărduit-a sufletul meu spre Domnul.

6. Din streaja dimineții până în noapte, din streaja dimineții să nădărduiască Israil spre Domnul.

7. Că la Domnul este mila și mulță mîntuire la el, și el va izbăvi pre Israil de toate fărădelegile lui.

128. 3. Isaia 51, 23.

6. 4 Imp. 19, 26.

129. 3. Iov. 9, 2. 4. Ps. 31, 1, 2.

5. Ps. 118, 146; Hvacum 2, 3.

6. Ps. 5, 3; 56, 11; 58, 19; 67, 14.

7. Ps. 102, 3; Ps. 24, 13.

Cântarea treptelor. Psalm 130.

Doamne nu s'a înălțat inima mea, nici s'au înălțat ochii mei.

2. Nici am umblat întru cele mari, nici întru cele mai minunate decât mine.

3. De nu m'am smerit cu gândul, ci am înălțat sufletul meu.

4. Precum este cel înfărcat spre malca lui, așa vei răsplăti spre sufletul meu.

5. Nădărduiască Israil spre Domnul, de acum și până în veac.

Cântarea treptelor. Psalm 131.

Adu-ți aminte Doamne de David și de toate blîndeșele lui;

2. Cum s'a jurat Domnului, s'a făgăduit Dumnezeuului lui Iacov.

3. De voiui intra în lăcașurile casei mele, de mă voiui sui pre patul așternutului meu.

4. De voiui da somn ochilor mei, și genelor mele dormitare.

5. Și odihnă tîmplelor mele, până ce voiui afla locul Domnului, lăcașul Dumnezeuului lui Iacov.

6. Iată o am auzit pre ea în Efrata; aflatu-o-am pre ea în câmpii dîmbrăvei.

7. Intră-vom în lăcașurile lui, închină-ne-vom la locul unde au stătit picioarele lui.

8. Scoală-te Doamne întru odihna ta, tu și sîcriul sfințirii tale.

9. Preoșii tăi se vor îmbrăcă cu dreptate, și cuvioșii tăi se vor bucura.

10. Pentru David sluga ta, să nu întorci fața unsului tău.

11. Juratu-s'au Domnul lui David cu adeverință, și nu se va lepăda de dînsa; din rodul pîntecelei tău volu pune pre scaunul tău.

131. 3. 2 Imp. 7, 2. 7. Ps. 98, 5.

8. Num. 10, 35; 2 Paral. 6, 41; Ps. 67, 1.

9. Isaia 61, 10.

11. 2 Imp. 7, 12; Lucă 1, 55 și 69.

12. De vor păzi fiil tăi așezământul de lege al meu, și mărturiile mele acestea care voi învâșă pre el.

13. Și fiii lor până în veac vor ședeă pre scaunul tău.

14. Că au ales Domnul Sionul, osebitu-l-au pre el spre lăcaș luiș.

15. Aceasta este odihna mea în veacul veacului; aicea voi lăcuț, că l-am ales pre el.

16. Vânatul lui binecuvându-l, voi binecuvântă; pre săracii lui voi săfură de pâine.

17. Preoșii lui voi îmbracă cu mântuire; și cuvioșii lui cu bucurie se vor bucură.

18. Acolo voi răsări cornul lui David, gătit-am luminător unsului meu.

19. Pre vrăjmașii lui voi îmbracă cu rușine, și preste dânsul va înflori sfințenia mea.

Cântarea treptelor. Psalm 132.

Iată acum ce este bun sau ce este frumos, fără numai a lăcuț frajii împreună.

2. Ca mirul pre cap, cel ce se pogoară pre barbă, pre barba lui Aaron.

3. Carele se pogoară pre marginea îmbrăcămintei lui, ca roua Ermonului, ce se pogoară pre munșii Sionului.

4. Că acolo au poruncit Domnul binecuvântarea și vieața până în veac.

Cântarea treptelor. Psalm 133.

Iată acum binecuvântași pre Domnul toate slugile Domnului.

2. Cari stași în casa Domnului; în curșile casei Dumnezeului nostru.

12. 2 Imp. 7, 12; 3 Imp. 6, 25.

13. 3 Imp. 15, 4.

14. Ps. 77, 74.

17. 2 Paral. 6, 41; Ps. 148, 14.

18. Lucă 1, 69.

132. 2 Eșire 30, 2—3, 25, 30.

3. Ps. 127, 6.

133. 1. Ps. 134, 1.

3. În nopși ridicăși mâinile voastre la cele sfinte, și binecuvântași pre Domnul.

4. Binecuvântă-le-va Domnul din Sion, cel ce au făcut cerul și pământul.

Psalm 134. Alilulia.

Lăudași numele Domnului; lăudași slugi pre Domnul.

2. Cei ce stași în casa Domnului, în curșile casei Dumnezeului nostru.

3. Lăudași pre Domnul, că este bun Domnul.

4. Cântași numelui lui, că este bun.

5. Că pre Iacov au ales luiș Domnul.

6. Pre Israil spre moștenire luiș.

7. Că eu am cunoscut că este mare Domnul.

8. Și Domnul nostru preste toți dumnezeli.

9. Toate câte au vrut Domnul au făcut.

10. În cer și pre pământ.

11. În mări și întru toate adâncurile.

12. Ridicând nori dela marginea pământului.

13. Fulgerele spre ploaie le-au făcut.

14. Cel ce scoate vânturile din vistieriile sale.

15. Carele au bătut cele întâu născute ale Eghiptului.

16. Dela om până la dobitoac.

17. Trimis-au semne și minuni în mijlocul tău Eghipte.

18. Întru Faraon și întru toate slugile lui.

19. Carele au bătut neamuri multe.

20. Și au ucis împărași tari.

21. Pre Sion împăratul Amoreilor.

22. Și pre Og împăratul Vasaniului.

4. Ps. 127, 6.

134. 1. Ps. 133, 1.

12. Iov. 5, 10; Ps. 146, 6; Ierem. 10, 12.

15. Eșire 12, 29. 19. Iosif Navi 12, 7.

21. Num. 21, 24, 25.

23. Și toate împărățiile lui Ha-
naan.
24. Și au dat pământul lor mo-
ștenire.
25. Moștenirea lui Israel poporu-
lui său.
26. Doamne numele tău este în
veac.
27. Și pomenirea ta în neam și
în neam.
28. Că va judecă Domnul pre po-
porul său.
29. Și spre slugile sale se va umili.
30. Idolii neamurilor argint și aur;
lucruri de mână omenești.
31. Gură au și nu vor grăi.
32. Ochi au și nu vor vedea.
33. Urechii au și nu vor auzi.
34. Că nu este duh în gura lor.
35. Asemenea lor să fie cei ce fac
acestea.
36. Și loși cei ce se nădăduesc
într'înși.
37. Casa lui Israel, binecuvântați
pre Domnul.
38. Casa lui Aaron, binecuvântați
pre Domnul.
39. Casa lui Levi, binecuvântați
pre Domnul.
40. Cei ce vă temeți de Domnul,
binecuvântați pre Domnul.
41. Bine este cuvântul Domnul
din Sion cel ce lăcuștie în Ieru-
salem.

Psalm 135. Allula.

- M**ărturisiți-vă Domnului, că este
bun; că în veac este mila lui.
2. Mărturisiți-vă Dumnezeuului dum-
nezeilor; că în veac este mila lui.
  3. Mărturisiți-vă Domnului dom-
nilor; că în veac este mila lui.
  4. Celui ce face minuni mari u-
nula; că în veac este mila lui.

5. Celui ce au făcut cerurile cu
înțelegere; că în veac este mila lui.
6. Celui ce au întărit pământul
preste ape; că în veac este mila lui.
7. Celui ce au făcut luminătorii
cei mari; că în veac este mila lui.
8. Soarele spre stăpânirea zilei;
că în veac este mila lui.
9. Luna și stelele spre stăpâni-
rea nopții; că în veac este mila lui.
10. Celui ce au bătut Egiptul
cu cei întâiu născuți ai lor; că în
veac este mila lui.
11. Și au scos pre Israel din mij-
locul lor; că în veac este mila lui.
12. Cu mână tare și cu braț înalt;
că în veac este mila lui.
13. Celui ce au împărțit marea
Roșie întru despărțituri; că în veac
este mila lui.
14. Și au trecut pre Israel prin
mijlocul ei; că în veac este mila lui.
15. Și au scuturat pre Faraon și
puterea lui în marea Roșie; că în
veac este mila lui.
16. Celui ce au trecut norodul său
în pustie; că în veac este mila lui.
17. Celui ce au bătut împărați
mari; că în veac este mila lui.
18. Și au omorât împărați tari; că
în veac este mila lui.
19. Pre Sion împăratul Amorei-
lor; că în veac este mila lui.
20. Și pre Og împăratul Vasanu-
lui; că în veac este mila lui.
21. Și le-au dat pământul lor mo-
ștenire; că în veac este mila lui.
22. Moștenirea lui Israel slugel
sale; că în veac este mila lui.
23. Că întru smerența noastră
ne-au pomenit pre noi Domnul, că
în veac este mila lui.

5. Fac. 1, 1; Ierem. 10, 11; Pluie 3, 19.

6. Ps. 23, 2. 7. Fac. 1, 14, 16.

10. Eșire 12, 12, 29; Ps. 77, 56.

11. Eșire 14, 21.

13. Eșire 14, 21; Ps. 77, 16.

15. Eșire 14, 25. 18. Num. 21, 24.

20. Num. 21, 33; 2 Lege 3, 1.

22. Isus Navi 12, 6; și 13, 7.

28. 2 Lege 32, 36.

30. Ps. 113, 12; Ințelep. 15, 15.

31—35. Ps. 113, 13. 35. Ps. 113, 15.

135. 1. 2 Parallip. 20, 22.

2. 2 Lege 10, 17. 4. Ps. 85, 9.

24. Și ne-au izbăvit pre noi de vrăjmașii noștri; că în veac este mila lui.

25. Cel ce dă hrană la tot trupul; că în veac este mila lui.

26. Mărturisiți-vă Dumnezeu! ceresc; că în veac este mila lui.

Psalm 136. Lui David prin Ieremia.

La râul Vavilonului, acolo am șezut și am plâns, când ne-am adus noi aminte de Sion.

2. În sălcii în mijlocul lui am spânzurat organele noastre.

3. Că acolo ne-au întrebat pre noi, cei ce ne-au robii pre noi, cuvinte de cântări.

4. Și cei ce ne-au dus pre noi, cântare, cântați nouă din cântările Sionului.

5. Cum vom cânta cântarea Domnului în pământ străin?

6. De te voi uita Ierusalime, uitată să fie dreapta mea.

7. Să se lipească limba mea de grumazul meu, de nu-mi voi aduce aminte de tine.

8. De nu voi pune înaintea Ierusalimului, ca întru începutul veseliei mele.

9. Adu-ți aminte Doamne de fiii lui Edom, în ziua Ierusalimului.

10. Carii ziceau: stricați-l, stricați-l până la temeliiile lui.

11. Fata Vavilonului ticăloasă; fericit este cel ce va răsplăti ție răsplătirea ta, care ai răsplătit nouă.

12. Fericit este carele va apuca, și va lovi pruncii tăi de piatră.

Psalm 137. Lui David prin Aghou și Zaharia.

Mărturisi-mă-vou ție Doamne cu toată inima mea; și înaintea în-

gerilor voi cânta ție, că ai auzit toate graiurile gurii mele.

2. Închină-mă-vou la biserica ta cea sfântă, și mă voi mărturisi numelui tău.

3. Întru mila ta și adevărul tău; că ai mărit preste tot numele cel sfânt al tău.

4. Ori în ce zi te voi chema, degrab mă auzi; înmulți-mă-vei în sufletul meu cu puterea ta.

5. Mărturisească-se ție Doamne toți împărații pământului, că au auzit toate graiurile gurii tale.

6. Și să cânte întru căile Domnului, că mare este slava Domnului.

7. Că înalt este Domnul, și la cele smerite privește, și cele înalte de departe le cunoaște.

8. De voi merge în mijlocul ne-cazului, mă vei via; preste mânia vrăjmașilor mei înfins-ai mâinile tale, și m'a mântuit dreapta ta.

9. Domnul va răsplăti pentru mine; Doamne mila ta este în veac, lucrurile mâinilor tale nu le trece cu vederea.

PSALM 138.

Lui David întru sfârșit. al Zahariei întru risipire.

Doamne cercatu-m'ai și m'ai cunoscut, tu ai cunoscut șederea mea și scularea mea.

2. Tu ai priceput gândurile mele de departe; cărarea și funia mea tu ai iscodit.

3. Și toate căile mele mai înainte le-ai văzut, că nu este vicleșug în limba mea.

4. Iată Doamne, tu ai cunoscut toate cele de pre urmă, și cele de demult; tu m'ai zidit, și ai pus preste mine mâna ta.

137. 5. Ps. 71, 10, 11.

7. Ps. 112, 5. 9. Ps. 56, 3.

138. 1. Ps. 7, 9; Ierem. 12, 3.

2. 3 Imp. 8, 39; Ps. 16, 3.

3. Ps. 118, 168.

25. Ps. 146, 10.

136. 3. Ps. 78, 1.

7. Ierem. 50, 15.

9. Amos 1, 11; Ierem. 25, 21.

12. Isaia 13, 16.

5. Minunață s'a făcut știința ta de către mine, înfăritu- s'a, nu voi putea spre dânsa.

6. Unde mă volu duce dela Duhul tău? Și dela fața ta unde voi fugi?

7. De mă volu suî în cer, tu acolo ești; de mă volu pogori în iad, de față ești.

8. De voi luă aripile mele de dimineață, și mă volu sălășlui la marginile mării,

9. Și acolo mâna ta mă va povățui, și mă va ține dreapta ta.

10. Și am zis: au doar întunecul mă va acoperi? Și noaptea este luminare întru desfătarea mea.

11. Că întunecul nu se va întuneca dela tine, și noaptea ca ziua se va lumina; precum este întunecul el, așa și lumina ei.

12. Că tu ai zidit rărunchii mei, sprijinitu-m'ai din pântecul maicii mele.

13. Mărturisă-mă-volu ție, că cu înfricoșare te-ai minunat; minunate sunt lucrurile tale, și sufletul meu le cunoaște foarte.

14. Nu s'a ascuns osul meu dela tine, carele l-ai lăcut întru ascuns; și statul meu întru cele mai de jos ale pământului.

15. Cel nelucrat al meu l-au văzut ochii tăi, și în cartea ta toți se vor scrie; zile se vor zidi, și niciuna întru dânsii.

16. Iar mie foarte sunt cinstiți prietenii tăi Dumnezeu, foarte s'au înfărit slăvăniile lor.

17. Numără-voiu pre dânsii, și mai mult decât nisipul se vor înmulți; sculat-m'am, și încă sunt cu tine.

18. De vrei să omori pre păcătoși Dumnezeu; bărbajii sângiurilor depărtați-vă dela mine.

19. Că pricinuitoii sunteți întru gânduri, luă-vor întru deșertăciuni cetățile tale.

20. Au nu pre cei ce te urăsc pre tine Doamne am urfi? Și asupra vrăjmașilor tăi m'am topit?

21. Cu urăciune desăvârșit l-am urfi pre el, neprieteni mi s'a făcut mie.

22. Ispitește-mă Dumnezeu, și cunoaște inima mea, cearcă-mă, și cunoaște cărările mele.

23. Și vezi, de este calea fărădelegii întru mine, și mă îndreptează în calea cea veșnică.

Psalm 139. Întru sfârșit lul David.

Scoate-mă Doamne dela omul viclean; dela bărbatul nedrept mă izbăvește.

2. Carii gândeau nedreptate în inimă, toată ziua rânduiau războaie.

3. Ascujă-a limba sa ca de șarpe; otravă de aspidă supă buzele lor.

4. Păzește-mă Doamne de mâna păcătosului, dela oamenii nedrepți mă scoate.

5. Carii au gândit să împiedece pașii mei, ascuns-au mândrii cursă mie.

6. Și cu funii au întins cursă picioarelor mele, pre lângă cărare smintele mi-au pus mie.

7. Zis-am Domnului: Dumnezeuul meu ești tu, ascultă Doamne glasul rugăciunii mele.

8. Doamne, Doamne, puterea mântuirii mele, umbrit-al preste capul meu în ziua de războiu.

9. Să nu mă dai Doamne dela dorirea mea celui păcătos, gândi-a împotriva mea, să nu mă părăsești, ca nu cândva să se înalțe.

10. Capul înconjurării lor, oste-

22. Ps. 25, 2. 23. Ps. 25, 2. 139. 1. Ps. 7, 10.

3. Ps. 57, 4; Rom. 3, 13.

5. Ps. 140, 10; 141, 4.

6. Ps. 7, 16. 8. Ps. 56, 3.

5. Ps. 91, 5. 7. Amos 9, 2, 3.

11. Iov. 26, 6. 13. Ps. 39, 7.

16. Ps. 39, 6.

neala buzelor lor va acoperi pre dânsii

11. Cădea-vor preste dânsii căr-buni cu foc, surpă-vei pre ei în ticăloșie, și nu vor putea răbdă.

12. Bărbatul limbii nu se va îndreptă pre pământ; pre bărbatul nedrept relele îi vor vână spre stricăciune.

13. Cunoscui-am, că va face Dom-nul judecată săracilor, și izbândă lipsiilor.

14. Însă drepții se vor mărturisi numelui său, și vor lăcui drepții cu fața sa.

Psalm 140. Lui David.

Doamne strigai-am către tine, auzi-mă; ia aminte glasul rugăciunii mele, când strig către tine.

2. Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămădea înaintea ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seara.

3. Pune Doamne streaje gurei mele, și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele.

4. Să nu abați inima mea spre cuvinte de vicleșug, ca să tăgăduesc răspunsurile cele din păcate.

5. Cu oamenii cei ce lucrează fărădelege; și nu mă voi însoți cu aleșii lor.

6. Certă-mă-va dreptul cu milă și mă va muștră; și untuleleam al păcătosului să nu ungă capul meu.

7. Că încă și rugăciunea mea este întru bune vrerile lor; înghițitu-s-au lângă piatră judecătorii lor.

8. Auzi-se-vor graiurile mele, că s'au îndulcit, ca o brazdă de pământ s'au rupt pre pământ, risipitu-s-au oasele lor lângă iad.

9. Căci către tine Doamne, Doamne ochii mei, spre tine au nădăjduit, să nu iei sufletul meu.

10. Păzește-mă de cursa, care mi-au pus mie, și de smintelile celor ce fac fărădelege.

11. Cădea-vor în mreaja sa păcăloșii, deosebi sunt eu, până ce voi frece.

PSALM 141.

Înțelegerii lui David, când a fost el în peșteră rugându-se.

Cu glasul meu către Domnul am strigat; cu glasul meu către Domnul m'am rugat.

2. Vărsă-voiu înaintea lui rugăciunea mea, necazul meu înaintea lui voi spune.

3. Când lipseă dintru mine duhul meu, tu ai cunoscut cărările mele.

4. În calea această, în care am umblat, ascuns-au cursă mie.

5. Luai-am seama deadreapta și am privit, și nu eră cine să mă cunoască.

6. Pieri-a fuga dela mine, și nu este cel ce caută sufletul meu.

7. Strigai-am către tine Doamne, zis-am: tu ești nădejdea mea, partea mea ești în pământul celor vii.

8. Ia aminte spre rugăciunea mea că m'am smerit foarte.

9. Izbăvește-mă de cei ce mă gonesc; că s'au înălțat mai vârtos de căi mine.

10. Scoate din temniță sufletul meu ca să se mărturisească numelui său.

11. Pre mine mă așteaptă drepții până ce vei răsplăti mie.

PSALM 142. LUI DAVID.

Când îl goniră pre el Avesalom fiul său.

Doamne auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea. Întru adevărul său, auzi-mă întru dreptatea ta.

2. Și să nu intri la judecată cu

10. Ps. 139, 5.

141. 2. Plâng. 2, 19. 4. Ps. 139, 5.

7 Ps. 16, 16.

142. 2. Iov. 9, 2.

11. Plide 25, 21; Rom. 12, 20.

140. 1. Ps. 5, 2.

2. Apoc. 5, 6. Ps. 39, 2. 5. Ps. 25, 4.

6. Plide 27, 6; Eccl. 7, 6. 8. Ps. 67, 6.

robul tău, că nu se va îndreptă înaintea ta tot cel viu.

3. Că a gonit vrăjmașul sufletul meu, împilat-a la pământ viața mea.

4. Așezatu-m'a întru întunec ca pre morții veacului, și s'a mâhnit întru mine duhul meu.

5. Întru mine s'a turburat inima mea, adusu-mi-am aminte de zilele cele din început; cugetai-am la toate lucrurile tale, la faptele mâinilor tale am gândit.

6. Tins-am către tine mâinile mele; sufletul meu ca niște pământ fără de apă ție.

7. Degrab auzi-mă Doamne, slăbit-a duhul mie.

8. Să nu întorci fața ta dela mine și mă voi asemăna celor ce se pogoară în groapă,

9. Auzită fă mie dimineața mila ta, că spre tine am nădăjduit.

10. Arată mie Doamne calea, în care voi merge; că la tine am ridicat sufletul meu.

11. Scoate-mă dela vrăjmașii mei, Doamne la tine am scăpat; învașă-mă să fac voea ta, că tu ești Dumnezeuul meu.

12. Duhul tău cel bun mă va povățui la pământul cel drept; pentru numele tău Doamne mă vei viea întru dreptatea ta.

13. Scoate-vei din necaz sufletul meu, și întru mila ta vei sfârși pre vrăjmașii mei.

14. Și vei pierde pre toți cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul tău.

Psalm 143, lui David, împotriva lui Goliat.

Bine este cuvântat Domnul Dumnezeuul meu, cel ce învașă mîi-

nile mele spre oștire, și degetele mele la războiu.

2. Mila mea, scăparea mea, sprijinitorul meu și izbăvitorul meu.

3. Scutitorul meu, și întru el am nădăjduit; cel ce supune poporul meu supă mine.

4. Doamne! Ce este omul? Că te-ai făcut cunoscut lui, sau fiul omului? Că-l socotești pre el.

5. Omul deșertăciunei s'a asemănat; zilele lui ca umbra trec.

6. Doamne pleacă cerurile, și te pogoară, atinge-te de munți, și vor fumega.

7. Fulgeră fulgere, și vei risipi pre dâșii, trimite săgețile tale și-i vei turbura pre el.

8. Trimite mâna ta dintru înălțime; scoate-mă și mă izbăvește din ape multe, din mâna fiilor celor streini.

9. A cărora gură a grăit deșertăciune, și dreapta lor este dreapta strâmbătășii.

10. Dumnezeuule, cântare nouă voi cânta ție, în psaltire cu zece strune voi cânta ție.

11. Celui ce dai mântuire împărașilor, celui ce izbăvește pre David robul tău de sabie cumplită.

12. Izbăvești-mă și mă scoale din mâna liilor celor streini; a cărora gură a grăit deșertăciune, și dreapta lor este dreapta strâmbătășii.

13. Ai cărora fiii lor ca niște tinere odrasle înfipie întru tinerețile lor.

14. Fetele lor înfrumusețate, împodobite ca asemănarea Bisericii.

15. Cămarile lor pline, vărsându-se din ceasia în ceea.

16. Oile lor mult fătăloare, înmulțindu-se întru ieșirile lor; boii lor grași.

5. Ps. 39, 11. 6. Ps. 62, 3; Ps. 67, 10.

7. Ps. 27, 1. 9. Ps. 24, 1.

11. Ps. 24, 4.

13. Ps. 117, 12.

14. Ps. 85, 16.

143. 1. Ps. 17, 37.

3. Ps. 17, 47. 4. Ps. 8, 5.

5. Ps. 38, 6, 7; Ecl. 12, 8.

6. Iov 9, 5, 8, 9, 14, 2. Isaia 64, 1,

7. Ps. 53, 3; Ps. 17, 16.

8. Ps. 17, 19; Ps. 68, 17.

16. Iov 21, 10, 11.

17. Nu este cădere de gard, nici frecătoare, nici sîrligare în ulițele lor.

18. Fericit-au pre poporul, căruia sunt acestea; fericit este poporul, căruia Domnul este Dumnezeuul lui.

Psalm 144. Laudel lui David.

Inălță-te-voi Dumnezeu meu împăratul meu, și bine voi cuvânta numele tău în veac și în veacul veacului.

2. În toate zilele bine te voi cuvânta, și voi lauda numele tău în veac și în veacul veacului.

3. Mare este Domnul și laudat foarte, și slavei lui nu este sfârșit.

4. Neamul și neamul vor lauda lucrurile tale, și puterea ta vor vesti.

5. Mare cuviința slavei sfințirii tale vor grăi, și minunile tale vor povesti.

6. Și puterea celor înfricoșate ale tale vor spune, și slava ta vor povesti.

7. Pomenirea mulțimei bunățății tale vor vesti, și de dreptatea ta se vor bucura.

8. Indurat și milostiv este Domnul, îndelung răbdător și mult milostiv.

9. Bun este Domnul tuturor, și îndurările lui presie toate lucrurile lui.

10. Mărturisească-se ție Doamne toate lucrurile tale, și cuvinoșii tăi bine să te cuvinteze.

11. Slava împărăției tale vor spune, și puterea ta vor grăi.

12. Ca să faci cunoscută fiilor omenescii puterea ta, și slava marel cuvinței împărăției tale.

13. Împărăția ta este împărăția tuturor veacurilor, și stăpânia ta întru tot neamul și neamul.

14. Credincios este Domnul întru

toate cuvintele sale, și cuvios întru toate lucrurile sale.

15. Sprijinește Domnul pre toți cei ce cad, și îndreptează pre toți cei surpați.

16. Ochii tuturor spre tine nădăjdiesc, și tu le dai lor hrană în vreme bună.

17. Deschizi tu mîna ta, și saturezi pre tot cel viu de buna voință.

18. Drept este Domnul întru toate căile sale, și cuvios întru toate lucrurile sale.

19. Aproape este Domnul de toți cei ce-l chiamă pre el, de toți cei ce-l chiamă pre el întru adevăr.

20. Voea celor ce se tem de el va face, și rugăciunea lor va auzi și-l va mîntui pre dînșii.

21. Păzește Domnul pre toți cei ce-l iubesc pre el, și pre toți păcătoșii va pierde.

22. Lauda Domnului va grăi gura mea, și bine să cuvinteze tot trupul numele cel sfînt al lui în veac și în veacul veacului.

Psalm 145. Aliluia. Al lui Agheu și al Zahariei.

Laudă suflete al meu pre Domnul, laudă-voi pre Domnul în viața mea, cântă-voi Dumnezeu-lui meu până ce voi fi.

2. Nu vă nădăjduiți spre boteri, spre fiil oamenilor, întru cari nu este mîntuire.

3. Ieși-va duhul lui, și se va întoarce în pămîntul său.

4. În ziua aceea vor pieri toate gândurile lui.

5. Fericit este căruia Dumnezeuul lui Iacov este ajutorul lui, nădejdea lui spre Domnul Dumnezeuul lui.

15. Ps. 145, 6. 16. Ps. 103, 26.

17. Ps. 146, 10.

18. A 2 Lege 32, 4; Ecl. 3, 14; Daniil 4, 34.

19. Ps. 118, 151; Ps. 33, 17. 22. Ps. 65, 3.

145. 1. Ps. 62, 5; și 103, 33.

2. Ierem. 17, 5. 3. Ecl. 12, 7.

18. Ps. 32, 12.

144. 3. Ps. 17, 4; Ps. 47, 1.

4. Ps. 77, 3. 7. Ps. 118, 171.

8. Ps. 85, 15; Ps. 102, 6.

13. Ps. 145, 10.

6. Spre cel ce au făcut cerul și pământul, marea și toate cele ce sunt într'însele.

7. Spre cel ce păzește adevărul în veac, spre cel ce face judecată celor năpăstuiți, spre cel ce dă hrană celor flămânzi.

8. Domnul dezleagă pre cei ferecați în obezi, Domnul înțelepțește orbii, Domnul ridică pre cei surpași, Domnul lubește pre cei drepți, Domnul păzește pre cei nemernici.

9. Pre săracul și pre văduva va primi, și calea păcătoșilor o va pierde.

10. Impărăși-va Domnul în veac, Dumnezeuul tău Sioane în neam și în neam.

Psalm 146. Aliluia. Al lui Agheu și al Zahariei.

Lăudați pre Domnul, că este bun Psalmul; Dumnezeului nostru să se îndulcească lauda.

2. Zidind Ierusalimul Domnul, risipirile lui Israil va adună.

3. Cel ce vindecă pre cei zdrobiți la inimă și leagă sdruncinările lor.

4. Cel ce numără mulțimea stelelor, și ior tuturor numele le chiamă.

5. Mare este Domnul nostru și mare este țaria lui, și priceperii lui nu este număr.

6. Cel ce primește pre cei biânzi Domnul, și smerește pre cei păcătoși până la pământ.

7. Incepeți a cânta Domnului întru mărturisire; cântați Dumnezeului nostru întru alăută.

8. Celui ce îmbracă cerul cu nori, celui ce gătește pământului pioaie.

9. Celui ce răsare în munți iarbă și pășune spre slujba oamenilor.

6. Fapte 14, 14; Apoc. 14, 7.

7. Ps. 102, 6; 106, 9.

8. Ps. 144, 15. 9. Ps. 67, 5.

10. Ps. 144, 13.

146. 1. Ps. 91, 1. 3. Ps. 33, 19.

4. Isaia 40, 26. 5. Isaia 40, 28.

8. Iov 5, 10; Ps. 134, 12; Ierem. 10, 12.

10. Celui ce dă dobitoacelor hrană și puilor corbilor celor ce-l chiamă pre el.

11. Nu întru puterea calului va voi, nici în pulpele bărbatului bine îi va plăcea.

12. Bine va voi Domnul întru cei ce se tem de dânsul și întru cei ce nădăjduesc spre mila lui.

Psalm 147. Aliluia. Al lui Agheu și al Zahariei.

Laudă Ierusalime pre Domnul, laudă pre Dumnezeul tău Sioane.

2. Că au întărit încueforile porților tale, binecuvântat-au pre fiții tăi întru tine.

3. Cel ce pune hotarele tale pace și cu grăsimi de grâu te-au săturat.

4. Cel ce trimite cuvântul său, pământului; degrab aieargă cuvântul lui.

5. Al celui ce dă zăpada sa ca lână, al celui ce presară negura ca cenușa.

6. Al celui ce pune gheața sa ca pâinile, împotriva feței gerului lui cine va suleri?

7. Trimite-va cuvântul său, și le va topi pre ele, sufliă-va Duhul lui, și vor curge ape.

8. Cel ce vestește cuvântul său lui Iacov, îndreptările și judecățile sale lui Israil.

9. N'au făcut așa la tot neamul, și judecățile sale nu le-au arătat lor.

Psalm 148. Aliluia. Al lui Agheu și al Zahariei.

Lăudați pre Domnul din ceruri, lăudați pre el întru cele înalte.

2. Lăudați pre el toți ingerii lui, lăudați pre el toate puterile lui.

10. Ps. 135, 25; 144, 17.

11. Pilde 21, 31; Ps. 32, 16 și 43, 8.

12. Ps. 72, 16; 33, 16; 10, 7; Ps. 37, 21, 22.

147. 3. Ps. 80, 15.

5. Iov 37, 6. 8. Ps. 102, 6; Ps. 77, 5.

9. Fapt. Ap. 14, 15.

148. 2. Ps. 102, 21; Iov 38, 7.

3. Lăudați pre el soarele și luna, lăudați pre el toate stelele și lumina.

4. Lăudați pre el cerurile cerurilor, și apa cea măl pre sus de ceruri să laude numele Domnului.

5. Că el au zis și s'au făcut; el au poruncit și s'au zidit.

6. Pușu-le-au pre ele în veac și în veacul veacului, poruncă au pus și nu va trece.

7. Lăudați pre Domnul de pre pământ, balaurii și toate adâncurile,

8. Focul, grindina, zăpada, gheața, duhul cel de viilor, cele ce fac cu-vântul lui.

9. Munții și toate dealurile, lemnurile cele roditoare și foși chedrii.

10. Hierele și toate dobitoacele, cele ce se târăsc, și pasările cele zburătoare.

11. Împărații pământului și toate popoarele, domnii și foși judecătorii pământului.

12. Tinerii și fecioarele, bătrânii cu cei mai tineri să laude numele Domnului, că s'a înălțat numele lui al unuia.

13. Mărturisirea lui pre pământ și în cer, și va înălța cornul norodului său.

14. Cântare tuturor cuvioșilor lui, fiilor lui Israil, norodului ce se apropie de dânsul.

Psalm 149. Allula.

Cântați Domnului cântare nouă, lăuda lui în Biserica cuvioșilor.

2. Veselească-se Israil de cel ce l-au făcut pre el; și fiii Sionului să se bucure de împăratul lor.

3. Să laude numele lui în horă, în tîmpină și în psaltire să-i cânte lui.

4. Că binevoiește Domnul întru

norodul său, și va înălța pre cei blânzi întru mîntuire.

5. Lădă-se-vor cuvioșii întru slavă, și se vor bucura întru așternuturile lor.

6. Înălțările lui Dumnezeu în găt-lejul lor, și sabii de amândouă părțile ascuțite în mîinile lor.

7. Ca să facă izbîndă întru neamuri și muștrări întru noroadă.

8. Ca să lege pre împărații lor cu obezi, și pre slăviții lor cu căluși de fier.

9. Ca să facă întru dînșii judecată scrisă; mărirea aceasta este tuturor cuvioșilor lui.

Psalm 150. Alluia.

Lăudați pre Dumnezeu întru sfîinții lui, lăudați pre el întru tîria puterii lui.

2. Lăudați pre el întru puterile lui, lăudați pre el după mulțimea slavei lui.

3. Lăudați pre el în glas de trîmbiță, lăudați pre el în psaltire și în alăută.

4. Lăudați pre el în tîmpină și în horă, lăudați pre el în strune și în organe.

5. Lăudați pre el în chimvaie bine răsunătoare, lăudați pre el în chimvale de strigare; toată suflarea să laude pre Domnul.

Acest Psalm, deosebi este scris de David și afară de numărul celor 150 de Psalmi când singur s'a bătut cu Goliat.

Mic eram între frații mei, și mai tînăr în casa tatălui meu; păscut-am oile tatălui meu.

2. Mîinile mele au făcut organul, și degetele mele au alcătuit psaltirea.

3. Și cine va vesti Domnului meu? Insuș Domnul, însuș va auzi.

3. Iov 38, 7.

4. Apoc. 6, 13.

5. Fac. 1, 3, 6; Ps. 32, 6, 9.

13. Pilde 18, 10.

14. Ps. 131, 17.

149. 6. Evr. 4, 12; Apoc. 1, 16.

9. A 2 Lege 4, 6.

150. 1. Isaia 6, 3.

4. Insuș au trimis pre înțgerul său,
și m'a luat dela oile tatălui meu, și
m'a uns cu untuldelemn al ungerii
sale.

5. Frații mei buni și mari, și n'au
binevoli întru dânsii Domnul.

6. Ieșit-am întru întâmpinarea ce-
lui de alt neam, și m'a blestemat
întru idoli săi.

7. Iar eu zmulgând sabia dela dânsul,
i-am tălat capul lui, și am ri-
dicat ocară dintre fiii lui Israhel.

PILDELE LUI SOLOMON

CAP. 1.

Cum se dobîndește și se pierde înțelepciunea.

Pildele lui Solomon fiul lui David carele a împărățit în Israel.

2. A cunoaște înțelepciunea, învățătura, a înțelege cuvintele măestriei.

3. A pricepe învăluile vorbelor și dezlegarea cuvintelor celor întunecoase, și a socoti dreptatea și adevărul, și judecată a face.

4. A da celor fără de răutate istețime, și pruncului tânăr simțire și înțelegere.

5. Acestea auzindu-le înțeleptul, mai înțelept va fi, și cel înțeleptor cârmuire va dobândi.

6. Și va cunoaște pilda și cuvântul întunecos, și vorbele înțelepților și întrebările cele ascunse.

7. Începerea înțelepciunii este frica Domnului și cunoștință bună este tuturor celor ce o fac pre ea, credința întru Dumnezeu este începutul priceperii, iar cel necredincios defăimează înțelepciunea și învățătura.

8. Ascultă fiule învățătura tatălui tău, și nu lepădă legile mamei tale.

9. Că cununa darurilor vei lua pre creștețul tău, și lanț de aur împrejurul grumazului tău.

10. Fiule! Să nu te înșele pre tine oamenii cei necredincioși, nici să voiești lor.

11. De te vor ruga zicând : vino cu noi însoleşte-te la sânge, și cu strâmbătate să ascundem în pământ pre omul cel drept;

12. Să-l înghițim pre el ca iadul de viu, și să stingem pomenirea lui de pre pământ;

13. Agoniseala lui cea de mult preț să o apucăm, și vom umplea casele noastre de prăzi;

14. Puneți soarta ta cu noi, și o pungă de obște să avem toți, și un sac să fie nouă;

15. Să nu mergi în cale cu dănsul, ci să-ți abaji piciorul tău dela cărările lor.

16. Că picioarele lor la răutate aleargă, și grabnice sunt a vărsa sânge.

17. Că nu fără de dreptate se întind mrejele pasărilor.

18. Că cel ce se însolesc sângiuirilor, își agonisesc loruș rele, și sfărâmarea oamenilor celor fără de lege este rea.

19. Acestea sunt căile tuturor celor ce fac fărădelegi, că, cu necredința își răpesc sufletul lor.

20. Înțelepciunea în răspântie se laudă, și prin ulițe îndrăzneală aduce.

21. Pre vârfurile zidurilor se vesteștie, la porțile celor puternici șade, și la porțile cetății cutezând grăește.

22. Câtă vreme cel nevinovați se vor jineă de dreptate, nu se vor rușină; iar cel nebun, fiind positorul de bașlocură, necredincioși făcându-se, au urât știința.

23. Și vinovați s'au făcut muștrărilor, lată vă spui înaltele graiul suflării mele, și volu învăța pre voi cuvântul meu.

24. Că am strigat și nu m'ați ascultat, și am întins cuvinte, și n'ați luat aminte.

25. Ci ați defăimat staturile mele, și n'ați luat aminte certărilor mele.

26. Pentru aceea și eu voi răde de peirea voastră, și mă volu bucura când va veni vouă pierderea.

27. Și când va năvăli asupra voastră fără de veste nevoie. și va veni supărare asemenea viforului, și când va veni vouă necazuri și încunjurarea cetății sau când va veni vouă peirea.

28. Că va fi, când mă veți chema, și eu nu voi auzi pre voi, căută-mă-vor cei răi, și nu mă vor afla.

29. Că au urât înțelepciunea, și cuvântul Domnului n'au ales.

30. Nici au voit să ia aminte staturile mele, și au bașlocorli muștrările mele.

31. Pentru aceea vor mănca roadele căii sale, și se vor sălura de necurăția sa.

32. Căci, că lăceă strâmbătate pruncilor, se vor omorî, și cercetarea pierde pre cel necurați.

33. Iar cel ce mă va ascultă pre mine, va lăcu spre nădejde, și se va odihni fără frică de tot răul.

CAP. 2.

Învățarea înțelepciunii.

Fiulul De vei primi graturile mele, și de vei ascunde poruncile mele la tine,

2 Va auzi urechea ta înțelepciunea, și vei lipi inima ta de cunoștință, și o vei pune flului tău spre învățătură.

3. Că de vei chema înțelepciunea, și de vei da glasul tău cunoștinții,

4. Și de o vei căuta pre dânsa ca argintul, și de o vei cercă ca comorile,

5. Atunci vei cunoaște frica Domnului, și cunoștința lui Dumnezeu vei afla.

6. Că Domnul dă înțelepciune, și dela fața lui lese cunoștința și știința.

7. Și adună vistierie celor ce lucrează mântuire, și apără mergerea lor.

8. Ca să păzească căile dreptăților, și calea celor ce se tem de dânsul o va păzi.

9. Atunci vei cunoaște dreptatea și judecata, și vei face toate căile bune.

10. Că de va veni înțelepciunea în cugetul tău, și simțirea sufletului tău bună a fi și se va părea.

11. Statul bun te va păzi, și cugetul drept te va apăra.

12. Ca să te izbăvească de calea rea, și de omul ce nu grăește nimic de crezul.

13. O! Cel ce au lăsat căile cele drepte, și umbliă în căile întunecului.

14. Cel ce se veselesc de rele, și se bucură de răzvrătirea rea.

15. Ale cărora cărări sunt întoarse, și strâmbe umbletele lor.

16. Aceia te vor depărtă dela calea dreaptă, și te vor înstrelnă dela gândul bun.

24. Isaia 65, 11; 66 4; Ieremia 7, 12.

26. Ps. 2, 3; 36, 13 și 58, 9.

27. Iezech. 38, 9.

28. Iov. 27, 8; Isaia 1, 15; Ierem. 11, 11.

2. 6. Daniil 2, 20; Iov 12, 13.

17. Fiule! Să nu te apuce pre tine statul rău, carele lasă învățătura tinereților și uită legea lui Dumnezeu.

18. Că ș-a pus lângă moarte casa sa, și lângă iad cu pământeni cărările sale.

19. Toți cei ce umblă pre dansa nu se vor întoarce, nici vor ajunge la cărări drepte, că nu-i vor apuca pre ei anii vieții.

20. Că de ar fi umblat pre căi bune, ar fi aflat cărările dreptății netede.

21. Că cel bun vor lăcuș pământul, și cei cuvioși vor rămâne pre el.

22. Iar căile celor necredincioși vor pieri de pre pământ, și cei fără-delege vor pieri de pre dansul.

CAP. 3.

Indemnare la fapte bune. Lauda înțelepciunii.

Fiule! Nu uită legile mele, și cuvintele mele să le păzească inima ta.

2. Că lungimea vieții și anii zitelor, și pace vor adăoge ție.

3. Milostenia și credința să nu-ți tipsească, înfășură-le pre ele împrejurul grumaziilor tăi, și le scrie pre lespezile inimii tale, și vei afla har.

4. Și să gândești bune înaintea Domnului și a oamenilor.

5. Fii nădăjdind cu toată inima spre Dumnezeu, iar cu înțelepciunea ta nu te mări.

6. Întru toate căile tale să o cunoști pre dansa, ca să îndrepteze căile tale.

7. Nu fii înțelept întru tine singur, ci te teme de Dumnezeu și te ferește de tot răul.

8. Atunci va fi vindecare trupului tău și odihnă oaselor tale.

9. Cinstiește pre Domnul din ostenelele tale cele drepte, și-i dă lui pârgă din toate rodirile tale cele drepte.

10. Ca să se umple jirnițele tale de mulțime de grâu, și să se verse teascurile tale de vin.

11. Fiule! Nu defăimă învățăturile Domnului, nici slăbi fiind certat de dansul.

12. Că pre carele iubește Domnul, îl cearță și bate pre tot fiul pre carele primește.

13. Fericit este omul, carele a aflat înțelepciunea și muritorul, carele a cunoscut știința.

14. Că mai bună este negușătoria acestia, decât vistierile aurului și ale argintului.

15. Că mai scumpă este decât pietrele cele de mult preț, nu stă ei nimic împotrivă ce este rău, cunoscută este tuturor celor ce se apropie de ea, și tot ce este scump nu este ei vrednic.

16. Lungimea zilelor și anii vieții sunt în dreapta ei, și în stânga ei bogăție și mărire, și din gura ei iese dreptatea; legea și mila pre limbă le poartă.

17. Căile ei sunt căi bune, și toate cărările ei cu pace.

18. Pom de viață este tuturor celor ce se lipesc de dansa, și celor ce se reazemă de ea ca pre Domnul întemeiași.

19. Dumnezeu cu înțelepciunea a întemeiat pământul, și au gătit cerurile cu priceperea.

20. Întru cunoștința lui adâncurile s'au deschis, și norii au izvorât apă.

21. Fiule! Să nu treci, ci păzește statul meu și gândul.

22. Ca să fie vlu sufletul tău, și să fie har împrejurul grumazului tău,

17. 1 Tim. 5, 11, 12. 21. Ps. 36, 22, 29.

22. Iov. 18, 17.

3. 2. H 2 lege 8, 1.

3. 6, 21; H 2 Lege 6, 6. 7. Rom. 12, 16.

9. Tovit. 4, 7. 10. Malah. 3, 10; H 2

Lege 23, 8. 12. Evrei 12, 5.

14. Iov. 28, 15; Ps. 19, 11. 19. Ps. 135, 5.

și va fi vindecare trupului tău, și purtare de grije de oasele tale.

23. Ca să umble în pace având nădejde în toate căile tale, și ca să nu se poșicnească piciorul tău.

24. Că de vei șede, fără de frică vei fi, și de vei dormi, dulce vei dormi.

25. Și nu te vei teme de frica, ce va veni asupra-ți, nici de năvălirile necredincioșilor cele împresurătoare.

26. Că Domnul va fi întru toate căile tale, și va întări piciorul tău, ca să nu te clătești.

27. Nu te lepădă a face bine celui lipsit, când poate a ajuta mâna ta.

28. Nu zice: du-te și să te înorci și mâine îți voi da, putând tu face bine, că nu știi ce va aduce ziua ce vine.

29. Nu meștesugi rele asupra prietenului tău, carele vine de aiurea și nădăjduște spre tine.

30. Nu fii iubitor de vrajbă împotriva omului în zadar, ca să nu-ți faci jecă ceva rău.

31. Nu-ți agonisi ocările oamenilor răi, nici urmă căilor lor.

32. Că necurat este înaintea Domnului tot călcătorul de lege, și cu cei drepți nu se împreună.

33. Blestemul Domnului în casele celor necredincioși, iar curțile drepților bine se cuvintează.

34. Domnul mândrilor le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă dar.

35. Cei înțelepți vor moșteni mărirea, iar cei necredincioși au înălțat ocară.

CAP. 4.

Înlăturarea prietelui spre păcat.

Ascultați fil învătătura părintelui, și tuai aminte să cunoașterii știința.

2. Că dar bun dăruiesc vouă, legea mea să nu o părăsiți.

3. Că și eu am fost ascultător tatălui meu, și iubit înaintea feței mamei mele.

4. Carii mă învățau și ziceau: să se întărească cuvântul nostru în inima ta, păzește poruncile, și nu le uiți.

5. Agonisește-ți înțelepciune. căștigă-ți știință, nu uită, nici trece cu vederea cuvintele gurii mele, nici te abate dela graiurile gurii mele.

6. Nu o părăsi pre dansa, și te va jineă pre tine, lubește-o, și te va păzi.

7. Începerea înțelepciunii este a căștiga înțelepciune, și întru toată agoniseala ta, agonisește-ți știință.

8. Primește-o, și o cuprinde pre ea, și te va înălța, cinstește-o ca să te cuprinză.

9. Ca să dea capulul tău cunună de daruri, și să te acopere cununa mângăerei.

10. Auzi fiule și primește cuvintele mele, și se vor înmulți anii vieții tale, ca să fie multe căile vieții tale.

11. Că te învăț căile înțelepciunii și te îndreptez pre cărări drepte.

12. Că de vei umbla, nu se vor împiedeca pașii tăi, și de vei alerga nu te vei osteni.

13. Ține-te de învățătura mea, și nu o lăsa, ci păzește-o pre ea jec spre viața ta.

14. În căile necredincioșilor nu merge, nici să râvnești căile celor fărădelege.

15. Ori în care loc se adună tabăra, să nu mergi acolo, fugi dela dansii și te depărtează.

16. Că nu dorm până nu fac rău și se ia somnul dela dansil, și n'a dorm.

17. Că aceia se hrănesc cu bu-

24. Iov 11, 19. 25. Ps. 90, 5; Ps. 24, 15.

31. Ps. 36, 1. 32. Ps. 25, 4.

33. A 2 Lege 26, 15, 16. 34. Ps. 17, 30.

4. 4. 1 Paral. 28, 9.

12. Ps. 90, 11. 14. Ps. 1, 1.

catele necurăției, și se îmbată cu vinul călcării de lege.

18. Iar căile drepților, ca lumina luminează, merg și luminează până când se plinește ziua.

19. Iar căile necredincioșilor sunt înfunecate, că nu știu cum se împiedcă.

20. Fiule! Ia aminte graiurile mele și de cuvintele mele alătură-ți urechea ta.

21. Ca să nu scază izvoarele tale, păzește-le în inima ta.

22. Că vieajă sunt tuturor celor ce le află pre ele, și vindecare a tot trupul.

23. Cu toată paza păzește inima ta, că dintr'acestea sunt ieșirile vieții.

24. Leapădă dela tine gura cea îndărătnică, și buzele cele nedrepte le depărtează dela tine.

25. Ochii tăi drept să caute, și genele tale drept să clipească.

26. Drepte umblări fă cu picioarele tale, și căile tale le îndreptează.

27. Să nu le abaji în dreapta, nici în stânga, și-ți abate piciorul tău dela calea cea rea.

28. Căci căile cele deadreapta le știe Domnul, iar cele deaștângă sunt răsvrățite.

29. Și ei drepte va face umbletele tale, și călătoriile tale în pace le va povățui.

CAP. 5.

Ferirea de desfrânare. Indemnarea spre curăție.

Fiule! Ia aminte la înțelepciunea mea, și la cuvintele mele pleacă urechea ta.

2. Ca să păzești cugetul bun și știința buzelor mele poruncesc ție.

3. Nu te uită la muerea rea, că miere pică din buzele muerii curve,

care până la o vreme îndulcește găt-lejul tău.

4. Iar mai pre urmă mai amară decât fierea o vei afla și mai tăioasă decât sabia cea de amândouă părțile ascuțită.

5. Că picioarele nebuniei pogoară pre cei ce se lipsesc de dansa cu moarie la iad.

6. Și urmele ei nu sunt stătătoare, că pre căile vieții nu umblă, și rădăciți sunt pașii ei, și nu bine cunoscuți.

7. Deci fiule ascultă-mă pre mine, și să nu faci netrebnice cuvintele mele.

8. Depărtează-ți calea ta dela dansa, și nu te apropiă de ușile casei ei.

9. Ca să nu dai altora vieaja ta, și zilele tale celor nemilostivi.

10. Ca să nu se sature streinii de averea ta, și să nu intre ostenelele tale în casă streină.

11. Și-ți va părea rău pe urmă, când se va topi carnea trupului tău.

12. Și vei zice: cum am urât învătătura, și dela muștrări s'a depărtat inima mea.

13. N'am ascultat glasul celui ce mă certă, și la cel ce mă învătă nu mi-am plecat urechea mea.

14. În puțină vreme m'am făcut întru tot răul, în mijlocul adunării și al soborului.

15. Fiule! Beă apă din vasele tale, și din izvorul fântânilor tale.

16. Să se verse ție apele din izvorul tău, și prin ulițele tale să treacă apele tale.

17. Să-ți fie averea numai ție singur, și nimenea strein să nu se împărtășească cu tine.

18. Izvorul apei tale, să fie al tău, și te vesefește cu femeia cea din tinerețile tale.

19. Cerbul dragostei și puiu de

18. Ps. 36, 5. 19. Isaia 59, 10; Ps. 19, 9.
24. Ps. 33, 12, 13. 27. H 2 Lege 5, 32.
5. 3. Eccl. 7, 27.

cerb al darurilor tale să vorbească cu tine, și a ta să-ți urmeze ție, și să fie cu tine în toată vremea.

20. Că petrecând împreună într-un dragostea ei te vei înmulți, nu fii mult cu cea sireină, nici să te cuprindă cu brațele celea ce nu este a ta.

21. Că înaintea ochilor lui Dumnezeu sunt căile omului, și toate urmele lui le socotește.

22. Fărădelegile vânează pre om, și se strânge fiecare cu lanțurile păcatelor sale.

23. Acesta se sfârșește cu cel neînvățați, și din mulțimea averii sale s'a lepădat și a pierit pentru ne-bunie.

CAP. 6.

Indemnare la muncă și la viață curată.

Fiuile! De vei lua în cheazășie pre prietenul tău, vei da vrăjmașului mâna ta.

2. Că cursă tare sunt omului buzele lui, și se prinde cu cuvintele gurii sale.

3. Fă fiule cele ce-ți poruncesc eu și te vei mântui, că vei merge în mâinile celor răi pentru prietenul tău, nu slăbi, ci lasă să se mânia prietenul tău, pre carele l-ai luat în cheazășie.

4. Să nu dai somn ochilor tăi, nici să dormitezi cu genele tale.

5. Casă temăntuești ca o căprioară din cursă, și ca o pasăre din laț.

6. Mergi la furnică, o leneșule! Și urmează văzând căile ei, și fi mai înțelept decât dânsa.

7. Că aceea nefiind lucrătoare de pământ, nici având pre cineva să o îndemne, nici supă stăpân fiind,

8. Și gătește vara hrană, și multă strânsoare face în vremea sece-

rișului. Sau mergi la albină, și vei cunoaște cât este de lucrătoare și cât de curat lucru face, ale căreea ostenele împărașii și proștii le în-trebuințează spre sănătate, și de toți este iubilă și mărită, măcar de este și slabă de putere, ci pentru înțelepciune cinstindu-o, o au adus înainte.

9. Până când o leneșule zaci? Și când te vei scula din somn?

10. Pușin să dormi și pușin să sezi și pușin să dormitezi și pușin să-ți îmbrățișezi pieptul cu mâinile.

11. Că apoi îți va veni ție ca un călător rău sărăcia, și lipsa ca un bun alergător.

12. Iar de nu vei fi leneș, veni-va ca un izvor secerișul tău, și sărăcia ca un călător rău va fugi dela tine.

13. Omul cel fără de minte și fără-delege umblă în căi rele, și acela face semn cu ochiul, și bate cu piciorul, și învață ameninșând cu degetul.

14. Și inima îndărătnică meșteșugeste rele; în toată vremea unul ca acela turburări face cetății.

15. Pentru aceea fără de veste va veni la pierire, la tălere și la sfârșamare nevindecată.

16. Că se bucură de toate cele ce urăște Dumnezeu, și se va sfârșamă pentru necurăția sufletului.

17. Ochiul semejului, limba nedreaptă, mâinile cele ce varsă sânge nevinovat.

18. Și inima ceea ce meșteșugeste gânduri rele, și picioarele cele grabnice a face rău, se vor pierde.

19. Așa-minciună mărturia nedreaptă, și scornește judecări între frați.

20. Fiule! Păzește legile tatălui tău, și nu lepădă învățăturile mai-cii tale.

21. 15. 3; 16. 1; Iov 14, 16; 31, 4; 34, 21; Ierem. 32, 19.

22. Ps. 7, 15 și 33, 20.

6. 10. Eccles. 4, 5. 13. Ps. 34, 18.

15. Ps. 63, 6. 17. Ps. 100, 5, 6.

18. Rom. 3, 15. 20. 1, 5.

21. Și le lipește de sufletul tău pururea, și le înfășură împrejurul grumazului tău.

22. Când umbli le poartă, și cu tine să fie, ca să te păzească când vei dormi și când te vei scula să vorbească cu tine.

23. Că porunca legii este stăpân și lumină și calea vieții și muștrare și învățătură.

24. Ca să te păzească de femela cu bărbat, și de pâra limbii streine.

25. Fiule! Să nu te biruiască pofta frumuseții, nici să te vâneze cu ochii tăi, nici să te înșale genele ei.

26. Că prețul curvei este cât și al unei pâini, și muerea vânează sufletele bărbajilor celor de cinste.

27. Au doar va ascunde cineva foc în sân, și nu-și va arde hainele?

28. Au călcă-va cineva pre carbuni de foc aprinși, și nu-și va arde picioarele?

29. Așa cel ce intră la femeie cu bărbat nu va fi fără de vină, nici tot cel ce se atinge de dansa.

30. Nu este minune de se va prinde cineva furând că fură ca să salveze sufletul flămând.

31. Și de se va prinde, va plăti de șapte ori, și toate averile sale dându-le se va răscumpăra pre sine.

32. Iar preacurvarul pentru lipsa minții pierire sufletului său căștigă.

33. Dureri și ocară pătimește, și batjocura lui în veac nu se va șterge.

34. Că plină este de râvnă mâna bărbatului ei, și nu-i va fi milă de el în ziua judecării.

35. Nu va lăsa vrajba pentru nici o plată, nici se va îmblânzi pentru multe daruri.

CAP. 7.

Ferirea de preacurvie.

Fiule! Păzește cuvintele mele, și ascunde la tine poruncile mele.

2. Fiule! Cinsteste pre Domnul, și te vei întări, și afară de dansul nu te teme de altul.

3. Păzește poruncile mele, și vei trăi, și cuvintele mele ca lumina ochilor înfășură-le la degetele tale. și le scrie pre lăimea inimii tale.

4. Zi să fie înțelepciunea sora ta, și minte înțelegătoare îți câștigă fie.

5. Ca să te păzească de femeia streină și vicleană, care te amăgește cu cuvinte dulci.

6. Că privind pre fereastră din casa ei la uliță,

7. Ori pre care tânăr dintre fiii cei neînțelepți va vedea lipsit de minte.

8. Trecând pre lângă unghlul casei ei, și grăind.

9. Seara întru întunec, când este liniște de noapte și negură.

10. Iese înaintea lui mulerea având chip de curvă, care face să sară inima tinerilor.

11. Și este răsfățată și neastâmpărată, și în casă nu se așază picioarele ei.

12. Că în câtăva vreme afară se dezmiardă, și câtăva vreme în uliță prin tot unghlul pândeste.

13. După aceea se apucă și-l sărută pre el, și cu fața fără de rușine zice către el:

14. Iertă de pace este mie, astăzi dau făgăduințele mele.

15. Pentru aceea am ieșit înaintea ta, pofind fața ta, și te-am aliat.

16. Pânzetură am întins pre patul meu, cu așternuturi de cele din Egipt am așternut.

17. Am stropit așternutul meu cu

21. 3, 3.

22. Ps. 18, 8.

27. Iov 31, 12.

31. Eșire 22, 1.

7. 3. A 2 Lege 6, 8; Lev. 18, 5; Iezeciel 20, 11; Rom. 10, 5; Galat. 3, 12.

8. Iov 31, 9.

șofran, și casa mea cu scorțișoare.

18. Vino să ne desfăștăm cu iubire până dimineață, vino, și cu dragoste să ne îmbrățișem.

19. Că nu este bărbatul meu acasă, s'a dus cale departe.

20. Legătură de argint luând în mâinile sale, după multe zile se va întoarce la casa sa.

21. Și l-a abătut pre el cu multă vorbă, și cu lajurile buzelor ei, l-a tras pre el.

22. Și el a mers după ea degrab, și ca un bou la junghiere se aduce, și ca un câine la legătură.

23. Sau ca un cerb rănit cu săgeata la ficat, și s'a guesște ca pasărea la laț, neștiind că pentru suflet aleargă.

24. Acum dar fiule ascultă-mă l și ia aminte cuvintele gurii mele.

25. Să nu se abată la căile ei inimă ta, și să nu te răstăcești în cărările ei, că pre mulți rănindu-i i-a pierdut, și nenumărați sunt pre cari i-a omorât.

26. Căile iadului este casa ei, care duc la cămările morții.

CAP. 8.

Despre adevărata înțelepciune, Fiul lui Dumnezeu

Pentru aceea tu mărturisește înțelepciunea, ca înțelepciunea să te asculte pre tine.

2. Că pre vârfurile cele înalte este, și stă în mijlocul cărărilor.

3. Și la porțile celor puternici șade, și întru intrări se laudă.

4. Pre voi o oamenilor vă rog, și dau glasul meu fiilor omenești.

5. Înțelegeți cei fără de răutate măestria, și cei neînvățați puneți la inimă.

6. Ascultați-mă pre mine, că lucruri de cinste voi grați, și voi scoate din buze cele drepte.

7. Că adevărul va învăța găleile meu, și urfle sunt înaintea mea buzele mincinoase.

8. Cu dreptate sunt toate graiurile gurii mele, nimic nu este întru dănsese strâmb, nici încâlcit.

9. Toate sunt nețede celor ce cunosc, și drepte celor ce ală știința.

10. Luați învățătură, și nu argint, și știința mai vărtos decât aurul lămurit, și agonisiți cunoștința mai mult decât aurul curat.

11. Că mai bună este înțelepciunea decât pietrele cele de mult preț, și tot ce este scump nu este vrednic ei.

12. Eu înțelepciunea am sălășluit statul și cunoștința, și gândul eu l-am chemat.

13. Frica Domnului urăște nedreptatea și semeția și mândria și căile viclenilor și gura cea necredincioasă o am urât eu, și căile cele răzvrătite ale celor răi.

14. Al meu este statul și îndreptarea, a mea este înțelepciunea și a mea este țărirea.

15. Prin mine împărații împărăiesc, și cei puternici scriu dreptatea.

16. Prin mine cei mari se măresc, și stăpânii prin mine stăpânesc pământul.

17. Eu iubesc pre cei ce mă iubesc pre mine, și cei ce mă caută vor afla dar.

18. Bogăția și mărirea a mea este, și agoniseala a multora și dreptatea.

19. Mai bine este a mă înmulți pre mine, decât aurul și piatra scumpă, că rodirile mele mai bune sunt decât argintul cel ales.

20. În căile dreptății umblu, și în mijlocul cărărilor adevărul petrec.

21. Ca să împart avușlea celor ce mă iubesc, și să umplu vistierile

lor de bunătați: de volu spune vouă cele ce se fac în toate zilele; voi pomeni cele din veac să le număr.

22. Domnul m'au zldit pre mine început căilor sale spre lucrurile sale.

23. Mai nainte de veci m'au întemeiat pre mine, întru început mai nainte de a face pământul.

24. Și mai nainte de a face adâncurile, mai nainte de a leși izvoarele apelor.

25. Mai nainte de ce s'au înfipt munții, mai nainte decât toate dealurile m'au născut pre mine.

26. Domnul au făcut laturile și pustiile și margiile lumii supt cer.

27. Când gătea cerul cu dânsul eram, și când s'au așezat scaunul său preste vânturi.

28. Și când au întărit norii cel de sus, și ca niște țării au pus izvoarele cele de supt cer.

29. Când au pus mării hotar și apelor, ca să nu treacă jărmurile sale, și tari au făcut temelile pământului.

30. Eram la dânsul tocmind, eu eram de care se bucură, și în toate zilele mă veseleam înaltea feței lui în toată vremea.

31. Când se veseleă lumea săvârșind, și se veseleă întru fiii oamenilor.

32. Acum dar flule ascultă-mă pre minel și fericiți sunt, carii păzesc căile mele.

33. Ascultați înțelepciunea, și vă înțelepțiți, și nu vă depărtați dela dânsa.

34. Fericit este bărbatul cel ce mă ascultă, și omul, carele va păzi căile mele, și priveghează la ușile mele pururea, și păzește pragurile ușilor mele.

35. Că ieșirile mele sunt leștri de

vleață, și se gătește vrerea dela Domnul.

36. Iar cel ce greșesc asupra mea, fac păgânătate în sufletele lor, și cel ce mă urăsc pre mine, iubesc moartea.

CAP. 9.

Chemarea prietenească a înțelepciunii,

Ințelepciunea și-a zldit eiși casă, și a întărit șapte stâlpi.

2. Junghiat-a ferfele sale, și a dres în paharul său vin, și a gătit ei masă.

3. Trimis-a pre slugile sale să cheme cu înaltă strigare la pahar, grăind:

4. Cel ce este neînțelept să se abată la mine, și celor lipsiți de înțelepciune le-a zis:

5. Veniți de mâncați pâinea mea și beji vinul, carele l-am dres vouă.

6. Lăsați neînțelepciunea și veți fi vii, ca în veac să împărățiți, și căutați înțelepciunea ca să trăiți, și vă îndreptați mintea întru cunoștință

7. Cel ce învață pre cel răi la lăluș ocară, și cel ce cearță pre cel necurat se ocărăște pre sine, că certările la cel necurat sunt rane lui.

8. Nu mustără pre cel răi, ca să nu te urască, mustără pre cel înțelept, și te va iubi pre tine.

9. Dă pricină înțeleptului, și mai înțelept va fi, arată dreptulul, și va adaoge a primi.

10. Inceputul înțelepciunii este frica Domnului, și sfatul stinților priciperea: iar a cunoaște legea, este a cugetulul bun.

11. Că într'acest chip multă vreme vei trăi, și se vor adaoge ile anii vieții tale.

12. Fiule! De vei fi înțelept, ie vei fi înțelept, și vecinilor tăi; iar de vei fi rău, numai tu singur vei lua cele rele. Fiul învățat înțelept va fi, și

23. Miheea 5, 2; Ioan 1, 1. 25. Ps. 89, 2. 29. Iov 28, 25; și 38, 4 și 10; Ps. 103, 10. 30. Ioan 1, 18. 32. Ps. 118, 1, 2.

9, 8. Mat. 7, 6. 9. Ps. 110, 9. 10. Sirac 1, 17.

pre cel neînvăţat slugă îl va avea. Cel ce se reazemă de minciună, acela paşte vânturile şi goneşte paşări zburătoare, că şi-a părăsit căile viei sale, şi a rălăcit din cărările agonisirii sale, şi umblă prin pustie fără de apă, şi prin pământ desătat întru sete, şi adună cu mâinile nerodire.

13. Femeia nebună şi fără de omenie, care nu ştie de ruşine, se va lipsi de pâine.

14. Şade în uşile casei sale pre scaun afară în uliţă.

15. Chemând pre cei ce trec pre cale, şi-şi fac căile lor; cel ce este întru voi fără de minie, abate-se la mine.

16. Şi celor lipsiji de minie, le porunceşte zicând:

17. Atingeţi-vă cu dulceaţă de pâine ascunsă, şi beţi apă dulce de furtişag.

18. Şi el nu ştie, că pământeni la dânsa pier, şi îl duce în fundul iadului.

19. Ci fugi, nu te zăbovi la locul ei, nici întoarce ochiul tău spre dânsa, că aşă o vei trece ca o apă streină.

20. Şi treci Izvorul strein, şi te depărtează de apa altora, şi nu bea din fântâna streină, ca să trăieşti multă vreme, şi să se adaoge şiie anii vieţii.

CAP. 10.

Dreptatea.

Fiul înţelept veseleşte pre tatăl său, iar fiul nebun întristează pre mama sa.

2. Nu vor folosi avuţiile celor fărădelege; iar dreptatea îi va izbăvi din moarte.

3. Nu va omori Domnul cu foame

sufletul dreptului; iar viaţa necredincioşilor o va surpă.

4. Sărăcia smereşte pre om; iar mâinile celor vrednici se îmbogălesc.

5. Fiul certat înţelept va fi, şi pre cel neînvăţat slugă-l va avea.

6. Scapă de zăduf fiul înţelept; iar fiul cel călcător de lege se strică de vânt în vremea secerişului.

7. Binecuvântarea Domnului pre capul dreptului; iar gura necredincioşilor o acopere plângere fără de vreme.

8. Pomenirea dreptilor cu laude; iar numele necredincioşilor se stinge.

9. Cel înţelept cu inima primeşte poruncile; iar cel neascultător împledecându-se cu buzele alunecă.

10. Cel ce umblă drept, umblă cu nădejde; iar cel ce strămbează căile sale, se va cunoaşte.

11. Cel ce face cu ochiul cu înşelăciune, adună întristare oamenilor; iar cel ce muştră cu îndrăzneală, face pace.

12. Izvor de viaţă este în mâna dreptului; iar gurile necredincioşilor le va acoperi pierirea.

13. Ura scorneşte stădă; iar dragostea acopere pre toţi cei ce nu iubesc sfăzife.

14. Cel ce scoate din buze înţelepciune, bate cu toiag pre omul cel fără de inimă.

15. Înţelepţii îăinuesc în sine şi înţinţa; iar gura celui fără de socoteală se apropie de sfărâmare.

16. Agoniseala bogaţilor, este cetaie tare; iar sfărâmarca necredincioşilor este sărăcia.

17. Faptele dreptilor viaţă fac; iar roadele necredincioşilor păcate.

18. Căile vieţii le păzeşte învâşlătura; iar învâşlătura nemustrată rălăceşte.

19. Buzele cele drepte acopere vrajba; iar cel ce grăesc ocări, prea fără de minte sunt.

20. Din vorba mulă nu vei scăpa de păcat; iar cel ce-și ține buzele înțelept va fi.

21. Argint lămurii este limba dreptului; iar inima necredinciosului se va sînge.

22. Buzele dreptilor știu lucruri înalte; iar cei fără de minte întru lipsă se vor slărși.

23. Binecuvântarea Domnului pre capul dreptului, aceasta îl îmbogățește, și nu se va adaoge lui întristare în inimă.

24. Cu răs nebunul face rele; iar învățătura la om naște înțelepciune.

25. Cel necredincios cu plerirea se poartă; iar pofta dreptului este primită.

26. Mergând viforului pierie cel necredincios; iar dreptul abătându-se se mântuește în veac.

27. În ce chip este agurida la dinți stricătoare și fumul la ochi, așa este fărădelegea celor ce o fac pre ea.

28. Frica Domnului adaoge zile; iar anii necredincioșilor se vor împușină.

29. Petrece cu drepții veselie, iar nădejdea necredincioșilor va pieri.

30. Întărirea cuvlosului este frica Domnului; iar celor ce fac rele sfărâmare.

31. Dreptul în veac nu se va clăii; iar necredincioșii nu vor lăcuși pământul.

32. Din gura dreptului pică înțelepciune; iar limba nedreptului va pleri.

33. Din buzele oamenilor drepți pică daruri; iar gura celor necredincioși se răzvrătește.

CAP. 11.

Folosul și pedicele dreptății.

Cumpenele viclene urfciune sunt înaintea Domnului; iar cumpăna dreaptă primită este lui.

2. Ori unde intră sudalma, acolo și ocara; iar gura smeriților cugetă înțelepciune.

3. Săvârșirea dreptilor va îndreptă pre dânșii; iar împlinirea călcătorilor de lege, îi va prădă pre ei.

4. Nu vor folosi averile în ziua mănecii, iar dreptatea va izbăvi din moarte; murind dreptul lasă grija, iar pierirea necredincioșilor este urâtă și de răs.

5. Dreptatea nevinovatului îndreptează căile; iar necredința cade întru nedreptate.

6. Dreptatea oamenilor drepți va izbăvi pre ei; iar cei fărădelege se vânează de păgânătatea lor.

7. Slărșindu-se omul drept nu-i pierie nădejdea; iar lauda necredincioșilor va pieri.

8. Dreptul din cursă va scăpa, și în locul lui se va da cel necredincios.

9. În gura celor necredincioși lațul cetățenilor; iar chibzulrea dreptilor cu bună sporire.

10. Întru bunățiile dreptilor se îndreptă cetatea, și întru plerirea necredincioșilor bucurie.

11. Întru binecuvântarea dreptilor se va înălța cetatea; iar cu gura necredincioșilor se va săpa.

12. Batjocorește pre cetățeni cel lipsit de minte; iar bărbatul înțelept liniște aduce.

13. Omul cel cu două limbi descopere sfatul întru adunare; iar cel credincios cu duhul ascunde lucrurile.

14. Cel ce n'au cărmurire cad ca frunzele; iar mântuirea este întru mult sfat.

20. Eccl. 5, 2, 6. 21. Eccl. 10, 12.

24. 14. 8.

29. Iov 8, 13; Ps. 54, 27.

31. Ps. 36, 22.

33. Eccl. 10, 12.

11. 1. Lev. 19, 36; Iezech. 45, 10.

4. Iezech. 7, 19.

15. Cel rău, rău face când se împreună cu dreptul, și urăște sunele adevărului.

16. Femeia cinstită face bărbatului mărire; iar femeia care urăște cele drepte este scaun de ocară; cei leneși sunt nevrednici de avușii, iar cel harnic se reazimă în bogății.

17. Omul milostiv bine face sufletului său; iar cel nemilostiv pierde trupul său.

18. Cel necredincios face lucruri nedrepte; iar sămânța dreptilor plata adevărului.

19. Fiul drept se naște spre viață; iar urmarea celui necredincios spre moarte.

20. Urâciune sunt înaintea Domnului căile strâmbe; iar primiți sunt lui toți cei nevinovați în cale.

21. Cel ce-și pune mâinile în mână cu strâmbătate, nu va fi necertat; iar cel ce seamănă dreptate, va lua plata dreptilor.

22. Precum este cercelul de aur în nările porcului, așa este frumusețea femeii cel cu nărav rău.

23. Pofta dreptilor toată este bună; iar nădejdea necredincioșilor va pieri.

24. Sunt cari semănând ale sale mul multe fac; sunt și cari adunând cele streine sărăcesc.

25. Tot sufletul drept este binecuvântat; iar omul mănlos nu este cu bună cuviință.

26. Cel ce strânge grăul îl jine neamurilor, și pre cel ce vinde grăul scump îl blesteamă poporul; iar binecuvântarea este preste capul celui darnic.

27. Cel ce face bine, caută dar bun; iar cel ce caută rele, relele îl vor alunge pre el.

28. Cel ce nădăjduiește întru a-

vușia sa, acela va cădea; iar cel ce sprijinește pre cei drepți, acela va răsar.

29. Cel ce nu poartă grije de casa sa, va moșteni vânturi, și va sluji cel neînțelept celui înțelept.

30. Din rodul dreptății, crește pomul vieții; iar sufletele călătorilor de lege se vor lua fără de vreme.

31. Că de vreme ce dreptul abea se mântuește, dar necredinciosul și păcătosul unde se va afla?

CAP. 12.

Sfaturi folositoare pentru viață.

Cel ce iubește învățătura, iubește știința; iar cel ce urăște certarea, este fără de minte.

2. Cel bun află milă dela Domnul Dumnezeu; iar omul cel fărădelege, uitat va fi.

3. Nu se va fericii omul din fărădelege; iar rădăcinile dreptilor nu se vor smulge.

4. Femeia harnică cunună este bărbatului său; că precum este viermele în lemn, așa femeia cea lăcătoare de rău își pierde bărbatul.

5. Gândurile dreptilor sunt adevăruri; iar necredincioșii isprăvesc înșelăciuni.

6. Cuvintele necredincioșilor sunt cu viclesug spre sânge; iar gura dreptilor va izbăvi pre dânșii.

7. Ori unde se va întoarce cel necredincios, se va stinge; iar casele dreptilor vor rămâne.

8. Gura înțeleptului o laudă omul; iar pre cel împietrit la inimă îl batjocorește.

9. Mai bun este omul fără de boierie, carele slujește luiș, decât cel cu boieria și lipsit de pâine.

10. Dreptul are mla de viața do-

18. Galat. 6, 8. 24. Ps. 111, 9.

27. Ps. 7, 17.

28. Iezechil 7, 19; Sirah 5, 10; 1 Tim. 6, 17; Ps. 51, 7.

31. 1 Petru 4, 18.

12. 7 Ps. 36, 33, 38.

9. Sirah 10, 30.

10. H 2 Lege 25, 4.

bitoacelor sale; iar rărunchii necredincioșilor sunt nemilostivi.

11. Cel ce lucrează pământul său, se va sătura de pâine; iar cei ce umblă după deșertăciuni sunt lipsiți de minte.

12. Celui ce-l place a-și perice cu vinul, în curțile sale lasă ocară.

13. Poftele necredincioșilor sunt rele; iar rădăcina credincioșilor întru tărie.

14. Pentru păcatul buzelor cade în laș păcătosul, iar dreptul scapă de el; cel ce se uită lin se va mântui, iar cel ce întâmpină în porți, necăjește sufletele.

15. Din rodurile gurii, sufletul omului se va sătura de bunățăți, și plata buzelor lui se va da lui.

16. Căile nebunilor drepte sunt înaintea lor; iar cel înțelept ascultă sfaturile.

17. Nebunul numai decât își arată mânia sa; iar cel iscusit își ascunde ocară sa.

18. Credința adevărată o spune dreptul; iar mărturia nedreptilor este înșelătoare.

19. Sunt cari grăesc și rănesc ca cu sabia; iar limbile înțelepților vindecă.

20. Buzele adevărate îndreptează mărturisirea; iar martorul grabnic are limbă nedreaptă.

21. Vicleșug este în inima celui ce meșteșugește rele; iar cei ce vor pace, se vor veseli.

22. Nu place dreptului nimic ce este strâmb; iar cel necredincios se voi umplea de rele.

23. Urâciune sunt Domnului buzele mincinoase; iar cel ce face credință primit este la dânsul.

24. Omul priceput este omul științel; iar inima nebunilor va întim-pina blestemuri.

25. Mâna celor aleși lesne stăpânește; iar cei vicleni vor fi de pradă.

26. Cuvântul cel întricoșat furbură inima omului drept; iar vestea bună îl veselește pre dânsul.

27. Cunoscătorul drept lui însuși va fi prieten; iar gândurile necredincioșilor fără blândețe; pre cel ce păcătuiesc îi vor ajunge relele, și calea necredincioșilor îi va înșelă pre dânsul.

28. Nu va dobândi vicleanul vânat; iar omul curat agoniseală scumpă.

29. În căile dreptății este viața; iar căile celor ce jin minte răul, sunt spre moarte.

CAP. 13.

Alte sfaturi.

Fiul înțelept ascultă pre tatăl său; iar cel neascultător întru pierzare.

2. Din rodurile dreptății va mânca cel bun; iar sufletele călcătorilor de lege vor pieri fără de vreme.

3. Cel ce-și păzește gura sa, își păzește sufletul său; iar cel ce nu-și oprește buzele, frică-și va face luiș.

4. Întru poftă este tot cel leneș; iar mâinile celor harnici sunt întru nevoință.

5. Urăște dreptul cuvântul nedrept; iar necredinciosul se rușinează, și nu are îndrăzneală.

6. Dreptatea păzește pre cel fără de răutate; iar pre cei necredincioși îi face răi păcatul.

7. Sunt cari să îmbogățesc singuri pre sine nimic având; și sunt cari se smeresc pre sine în multă bogăție.

8. Răscumpărarea sufletului omului este bogăția lui; iar săracul nu suferă certarea.

9. Lumină dreptilor este pururea; iar lumina necredincioșilor se va

14. Ps. 33, 12. 17. Eccl. 7, 10.

19. Ps. 36, 6.

13. 9. Ps. 111, 4; Iov 16, 5, 6.

sînge. Sufletele viclene rălăcesc întru păcate; iar drepții se îndură și miluiesc.

10. Cel rău cu sudalmă face rele; iar cei ce se cunosc pre sine sunt înțelepți.

11. Averea adunată cu fărădelege se va împușcă; iar a celui ce strânge cu credință, se va înmulți.

12. Dreptul se îndură și împrumutează; mai bun este cel ce începe a ajuta cu inima, decât cel ce făgăduiește, și la nădejde aduce; că pomul vieții este pofta bună.

13. Cel ce nu bagă în seamă lucrul, nebăgă-se-va în seamă de el; iar cel ce se teme de poruncă, acela este sănătos.

14. Fiulul viclean nimic nu este bun; iar lucrurile slugii înțelepte vor spori, și se va îndrepta calea lui.

15. Legea înțeleptului este izvorul vieții; iar cei fără de minte în laș va muri.

16. Înțelegerea bună dă dar; iar a cunoaște legea este a cugetului bun; și căile celor nebăgători de seamă întru pierire.

17. Tot cel isteț lucrează cu cunoștință; iar cel fără de minte își întinde luiș rele.

18. Împăratul îndrăzneț va cădea în rele, iar sluga înțeleaptă va izbăvi pre el.

19. Sărăcia și ocara o strică în viața lui; iar cel ce păzește niștrările se va mări.

20. Poftele credincioșilor îndulcesc sufletul; iar lucrurile necredincioșilor departe sunt de cunoștință.

21. Cel ce umblă împreună cu cei înțelepți, înțelept va fi; iar cel ce umblă cu cei fără de minte, se va cunoaște.

22. Pre cei ce păcătuiesc îi vor ajunge relele; iar pre cei drepți îi va ajunge binele.

23. Omul bun va lăsa moșteni pre fiil fiilor; iar bogăția necredincioșilor se strânge drepților.

24. Dreptul vor petrece mulți ani întru bogăție; iar nedrepții vor pieri degrab.

25. Cel ce crușă toiașul urăște pre fiul său; iar acela ce-l iubește, îl cearță cu deadinsul.

26. Dreptul mîncînd va sătura sufletul său; iar sufletele necredincioșilor vor fi lipsite.

CAP. 14.

Lauda iscusinței în viață.

Femeile cele înțelepte au zidit case; iar cea fără de minte le-a surpat cu mâinile sale.

2. Cel ce umblă drept, se teme de Domnul; iar cel ce umblă strâmb pre căile sale, se va defăimă.

3. Din gura nebunilor toiaș de ocară; iar buzele înțelepților îi păzesc pre ei.

4. Unde nu sunt bol leslea este deșartă; iar unde sunt holde multe, arătată este țaria bouului.

5. Mărturia credincioasă nu minte, iar mărturia strâmbă ajăță minciuni.

6. Căușă-vei înțelepciunea la cei răi, și nu o vei afla; iar la cei înțelepți lesne este simțirea.

7. Toate sunt împotrivă omului fără de minte; iar armele simțirii sunt buzele cele înțelepte.

8. Înțelepciunea celor învățați este ași cunoaște căile sale; iar gândul celor fără de minte este în rălăcire.

9. Caselor celor fărădelege le trebuie curățenia; iar casele drepților sunt plăcute.

10. Inima simțitoare a omului, măneste sufletul său, iar când se veselește, nu se amestecă cu ocara.

11. Casele celor necurați se vor

12, 13, 4. 19. Iov 21, 17.

22 Ps. 31, 11; Iov 27, 17.

24. Ps. 33, 10.

14. 2. Iov 12, 4. 5. Eșire 23, 1.

3. C. 10, 24.

stinge; iar lăcașurile celor drepți se vor întări.

12. Este cale, care se pare oamenilor dreaptă; iar siârșitul ei duce în fundul iadului.

13. În veselii nu se amestecă întristarea; iar mai pre urmă bucuria se întoarce în plâns.

14. De căile sale se va sătura cel îndrăzneț cu inima; iar din cugelele sale este omul bun.

15. Omul cel fără de răutate crede tot cuvântul; iar cel înțelept vine la pocăință.

16. Înțeleptul temându-se, se ferește de rău; iar cel fără de minte nădăduindu-se în sine, se amestecă cu cel lărdălește.

17. Cel grabnic la mânie lucrează fără de socoteală; iar omul înțelept multe rabdă.

18. Nebunii împart răutatea; iar cel cu minte se țin de știință.

19. Lunecă-vor cei răi înaintea celor buni; și cei necredincioși vor sluji la ușile celor drepți.

20. Prietenii vor urî pe prietenii cei săraci; iar prietenii celor bogați sunt mulți.

21. Cel ce nu cinsiește pre cel mișel, păcătuiește; iar cel ce miluiește pre săraci fericit este.

22. Fiind răăciți cei nedrepți, lucrează rele; iar cei buni fac milă și adevăr.

23. Nu știi mila și credința făcătorii de rele; iar mila și credința, este la cei ce lucrează cele bune.

24. Tot cel ce poartă grije, are de prîsosit; iar cel dezmiardat și nepurtător de grije în lipsă va fi.

25. Cumință înțelepților este bogăția lor; iar viața nebunilor este rea.

26. Mântuiește din rele sufletul măr-turia credincioasă; iar cel viclean ațâță minciună.

15. Lucă 6. 5.

27. Întru frica Domnului este nădejdea celui tare, și fiilor săi va lăsa reazem de pace.

28. Frica Domnului este izvor de viață, și pre cel ce o are îi face a se feri de lașul morții.

29. Mărirea împăratului este în popor mult; iar în poporul puțin, este pierderea celui puternic.

30. Omul cel mul răbdător este cu mare înțelepciune, iar cel foarte fricos este neînțelept.

31. Omul blând este doftor inimii; iar cariul oaselor este inima simțitoare.

32. Cel ce grăiește de rău pre săracul, mânie pre cel ce l-au făcut pre el; iar cel ce miluiește pre sărac, cinstește pre cel ce l-au făcut pre el.

33. Întru răutatea sa va pieri necredinciosul; iar cel ce nădăduiește spre Domnul, drept este întru bunătatea sa.

34. Inima cea bună a bărbatului odihnește înțelepciunea; iar inima nebunilor nu se cunoaște.

35. Dreptatea înalță neamul; iar păcatele împușinează semințiile.

36. Primă este împăratului sluga înțeleaptă; și cu păstrarea sa lea-padă dela sine ocara.

CAP. 15.

*Roadele iscusinței. Mijloace impropria
păcatelor.*

Mâna pierde și pre cei înțelepți; iar răspunsul cucernic întoarce mânia și cuvântul aspru aprinde mânia.

2. Limba înțelepților știe cele bune; iar gura celor neînțelepți spune rele.

3. În tot locul ochii Domnului văd pre cei răi și pre cei buni.

4. Vindecarea limbii este pom de

22. Iov 31. 15.
15. 2 Eccles 10. 12
1. Iov 34. 21; Ierem. 16. 16.
2. 13. 12.

vieață, și cel ce o păzește acesta se va umplea de duh.

5. Cel fără de minte batjocorește învățătura tatălui său; iar cel ce îne porunca este mai înțelept. În prisosirea dreptăței putere niută este; iar cei necredincioși cu toată rădăcina vor pleri de pre pământ.

6. În casele drepților lărie este multă, iar rodurile necredincioșilor vor picri.

7. Buzele drepților se leagă cu priecpere; iar inima celor neînțelepți nu este întărită.

8. Iertările necredincioșilor urăciune sunt Domnului; iar rugăciunile celor ce se îndreptează sunt primite de dânsul.

9. Urăciune sunt Domnul căile necredincioșilor; iar pre cei ce umblă după dreptate îi iubește.

10. Învățătura celui fără de răutate se cunoaște dela cei ce trec; iar cei ce urăsc certarea se sfârșesc grozav.

11. Iadul și pierzarea de față sunt la Domnul, cum dar nu și inimile oamenilor?

12. Cel neînvățat nu va iubi pre cei ce-l ceartă pre el; și cu cel înțelepți nu va vorbi.

13. Inima veselindu-se înflorește fața; iar fiind întru scârbă se măhnește.

14. Inima dreaptă caută știință; iar gura celor neînvățați caută cele rele.

15. În toată vremea ochii celor răi primesc cele rele, iar cei buni sunt în liniște pururea.

16. Mai bună este o pârlicică mică cu frica Domnului, decât vistierii mari fără de frică.

17. Mai bun este ospățul cu le-

gumi spre dragoste și spre prietescug, decât vișelul dela lesle cu vrajbă.

18. Omul mănios ajăță gâlcevi; iar cel ce răbdă mult, potolește și ceea ce va să fie.

19. Omul cel îndelung răbdător împacă vrăjibile; iar cel necredincios mai vartos le întărită.

20. Căile celor leneși sunt așternute cu splni; iar ale celor harnici sunt netede.

21. Fiul înțelept veselește pre tatăl său; iar fiul neînțelept batjocorește pre muma sa.

22. Cărările celui nebun sunt lip-site de înțelepciune; iar omul cel înțelept drept umblă.

23. Schimbă gândurile cel ce nu cinstesc adunarea; iar în inimile celor ce se sfăluiesc rămâne statul.

24. Că nu-l ascultă pre el cel rău, nici va zice ceva de folos, și bun adunării de obște.

25. Căile vieții sunt cugetele celui înțelept, ca să se ferească de iad, și să se mântuiască.

26. Casele defăimătorilor le surpă Domnul, și întărește hotarul văduvei.

27. Urăciune este Domnulul gândul nedrept; iar cuvintele celor curaji sunt cuvicioase.

28. Pierde-se pre sine cel ce ia daruri; iar cel ce urăște luarea de daruri viu va fi.

29. Cu milosteniile și cu credința se curățesc păcatele, și cu frica Domnului se ferește fiecare de rău.

30. Inimile drepților se învață credință; iar gura necredincioșilor răspunde rele.

31. Primite sunt la Domnul căile oamenilor drepți, că prin acelea și vrăjmașii prietini se fac.

32. Departie săă Dumnezeu de cei necredincioși; iar rugăciunile drepților le ascultă.

33. Mai bună este puțină luare cu

5. Micav. 4, 1. 6, 1 Tim. 6, 18, 19.

8. Isaia 1, 11; Amos 5, 22.

11. Iov 26, 6; Ierem. 17, 10.

13. Eccl. 8, 1.

16. 1 Tim. 6, 8, 9; Ps. 36, 16.

17. Ps. 38, 16.

28. Lev. 25, 36; A 2 Lege 16, 19; Ps. 14, 5.

dreptate; decât roduri multe cu nedreptate.

CAP. 16.

Indemnări pentru smerenie, dreptate și înfrânare.

Inima omului să gândească lucruri drepte; ca să se îndrepteze de Dumnezeu căile lui.

2. Ochul văzând bune veseleşte inima; și vestea cea bună îngrășe oasele; cel ce ascultă mustărările vieții, va petrece între cei înțelepți.

3. Cel ce leapădă învățătura, se urăște pre sine; iar cel ce păzește învățăturile își iubește sufletul său.

4. Frica Domnului este învățatură și înțelepciune și începutul mării răspunde ei; și merge mărirea înaintea celor smeriți. La om este voirea inimei, iar dela Domnul răspunsul limbii.

5. Toate lucrurile celui smerit aștate sunt înaintea lui Dumnezeu; iar cei necurați în ziua cea rea vor pieri. Cât ești de mare atâtă te smereste și vei alina milă înaintea Domnului Dumnezeu.

6. Necurat este înaintea lui Dumnezeu tot cel cu inimă înaltă, și cel ce și pune mâna în mână cu nedreptate, nu se va îndrepta.

7. Începutul căii celei bune este a face dreptate, că primită este la Dumnezeu mai mult decât aducerea de jertfe.

8. Cel ce caută pre Domnul va afla minte cu dreptate, și cei ce-l caută pre el, cu dreptate vor afla pace.

9. Toate lucrurile Domnului sunt cu dreptate, și se ține cel necredincios la ziua cea rea.

10. Ghicire este în buzele împăratului, și la judecată nu va răstăci gura lui.

11. Pornirea cumpenii dreptate este la Domnul, și lucrurile lui cumpene drepte.

12. Urât este împăratului acela ce face rele, că, cu dreptate se găsește scaunul domniei.

13. Primite sunt împăratului buzele drepte, și cuvintele drepte le tubește.

14. Mânia împăratului este solul morții; iar omul înțelept îl va îmbălnăzi pre el.

15. Întru lumina vieții fiul împăratului; iar cei primiți lui ca norul târziu.

16. Cuiburile înțelepciunii mai alese sunt decât aurul, și cuiburile înțelegerii mai alese sunt decât argintul.

17. Cărările vieții abat dela rele; iar lungimea vieții sunt căile dreptății.

18. Cel ce primește învățătura, întru bunălăți va fi; și cel ce păzește certările, se va înțelepți.

19. Cel ce își păzește căile sale, păzește sufletul său; și cel ce și iubește viața sa, oprește gura sa.

20. Mai înainte de sfârșit mare merge ocară; și mai înainte de cădere gândul cel rău.

21. Mai bun este cel blând cu smerenie, decât cel ce împarte prăzi cu cei ce fac strâmbătate.

22. Cel înțelept în lucruri este aflător de bunălăți, și cel ce nădăjduiește întru Dumnezeu, fericit este.

23. Pre cel înțelepți și pre cei pricepători îi chiamă răi; iar cei cu cuvinte dulci mai mult se vor auzi.

24. Izvor de viață este priceperea celor ce o agonisesc; iar învățătura nebunilor este rea.

25. Inima înțeleptului cunoaște cele din gura sa, și în buze poartă pricepere.

16. 1. C. 5, 21; Ierem. 10, 23.
9. Iov 21, 30

11. 20, 23; 1. 2 Lege 25, 13.
17. Ps. 118, 72.

26. Fagur de miere sunt cuvintele bune; și dulceața lor rămăduire sufletului.

27. Sunt căi, care se par omului a fi drepte; iar cele năi de pre urmă ale lor caută în fundul iadului.

28. Omul întru ostenele se ostenește luiș, și abate dela sine pierirea sa; iar cel îndărătnic în gura sa își poartă pierirea.

29. Omul fără de mințe își sapă luiș rele, și în buzele sale adună foc.

30. Omul îndărătnic împarte rele; și celor răi aprinde făclia înșelăciunii, și desparte pe prieteni.

31. Omul fără de lege amăgește pe prieteni, și îi duce pre ei la căi nu bune.

32. Cel ce și întărește ochii săi, gândește îndărătnicii, și cel ce și mușcă buzele sale alege toate relele, acesta este cuptorul răutății.

33. Cunună de laudă sunt bătrânețele, și în căile dreptății se alină.

34. Mai bun este omul cel mult răbdător, decât cel tare, și omul cel ce are inimă, decât lucrătorul cel mare de pământ; și cel ce și stăpânește mâniea mai bun este decât cel ce ia cetate tare.

35. În sânul celor nedrepti intră toate cele nedrepte; iar cele drepte toate sunt dela Domnul.

CAP. 17.

Cearță și vrajbă.

Mai bună este o bucată de pâine cu dulceață în pace, decât casa plină de mulie bunătați, și decât jerite nedrepte cu vrajbă.

2. Sluga cu mințe stăpânește pre stăpânii cel neînțelepti, și împarte părți între frați.

3. Precum se lămurește în cuptor

aurul și argintul; așa inimile cele alese dela Domnul.

4. Cel rău ascultă de limba călătorilor de lege; iar dreptul nu se uită la buzele mincinoase.

5. Cel ce râde de sărac, mânia pre cel ce l-au făcut pre el; iar cel ce-l miluește se va milui; cel ce pare bine de cel ce pier, nu va fi fără de vină.

6. Cununa bătrânilor sunt fiii fiilor, și lauda fiilor sunt părinții lor. Celui credincios toată lumea îi este câștigare; iar celui necredincios nici un ban.

7. Nu sunt cuvinoase celui nebun buzele drepte, nici celui drept buzele mincinoase.

8. Plata darurilor este învățătura la cei ce se lin cu dânsa, și ori încotro se întorc îi îndreptează pre el.

9. Cel ce acopere strâmbățiile caută prietșug; iar cel ce urăște ale acoperi desparte prietenii și casnicii.

10. Groaza umilește inima înțeleptului; iar cel neînțelept bălul fiind nu simte.

11. Pricini scornește tot cel rău; iar Domnul înger nemilosiv va trimite lui.

12. Cade purtarea de grije pre omul cel înțelept; iar cei nepricepuți cugeță rele.

13. Cel ce răsplătește rele pentru bune, nu se va mută răul din casa lui.

14. Putere dă cuvintelor începearea dreptății; iar împerecherea și rășbolul merge înaintea scumpetei.

15. Cel ce judecă pre cel drept a fi strâmb, și pre cel strâmb a fi drept, necurat este și urât înaintea lui Dumnezeu.

16. Pentruce sunt avuții celui ne-

26. Eccl. 10, 12. 29. Iacov 3, 6.
17. 2. Sirah 10, 28.

13. Rom. 12, 17; 1 Tesal. 5, 15; 1 Petru 3, 9.
15. Isaia 5, 23.

înțelept? Că a dobândi înțelepciune cel rău la inimă, nu va putea.

17. Cel ce și face casă înaltă, caută sfărâmare. Și cel ce se lenește a învăța va cădea în rele.

18. În toată vremea să aiți tu prieten, frații în nevoi de treabă să fie, că pentru aceea se fac.

19. Omul fără de minte bate în palme și se veselește luiș, ca și chezașul ce-lă în chezășie pe prietenul său.

20. Cel iubitor de păcate se burcură de vrăjbi și cei ce și înalță ușile sale, caută surpare.

21. Cel cu inima vârtosă nu va afla bunătați, și omul cel ce iezne își schimbe limba va cădea în rele; și inima de nebun durere este celului ce o are.

22. Nu se veselește tatăl de flul cel neînvațat; iar flul înțelept veselește pre muma sa.

23. Inima veselă bună vieață face; iar omului trist i se usucă oasele.

24. Căile celului ce-lă daruri cu nedreptate în sânuri, nu sporesc, și cel necurat se abate din căile dreptății.

25. Față înțeleghitoare este a omului înțelept; iar ochii nebunului la marginitile pământului.

26. Mânie tatălui este fiul nebun, și durere celei ce-l-a născut pre el.

27. A păgubi pre omul drept nu este bine, nici este cu cuvință a slăui rău asupra puternicilor drepti.

28. Cel ce oprește a grăi cuvântul greu, cu minte este; și omul cel ce rabdă mult, este înțelept.

29. Cel ce nu știe, de va întreba de înțelepciune, înțelepciune i se va socoti; și cel ce se face pre sine mul, înțelept se va socoti a fi.

CAP. 18.

Prietenie și înfrimarea limbii.

Pricini caută omul cel ce va să se desparță de prieteni, și în toată vremea ocărit va fi.

2. Nu irebuește înțelepciune omului lipsit de minte, că mai vârtos se ține cu nebunle.

3. Când vine necredinciosul întru adâncul răutăților, nu bagă seamă; și îi vine lui necinsie și ocără.

4. Apă adâncă este cuvântul în inima omului; și izvor ce se varsă și fântână de vieață.

5. A te miră de fața necredinciosului nu este bine; nici este cu cuvință a fugi de dreptate la judecată.

6. Buzele celui fără de minte îl aduc pre el la rele, și gura lui cea îndrăzneală chlamă moartea.

7. Gura nebunului pierirea lui este; iar buzele lui sunt la sufletului lui.

8. Pre cei leneși îi biruște irica, și sufletele oamenilor mueratici vor flămânz.

9. Cel ce nu se vindecă pre sine întru faptele sale, fraie este celui ce se rănește pre sine.

10. Din mărimea tăriei, numele Domnului; și alergând la el dreptul, se înalță.

11. Avera omului bogat este cetate tare, și mărirea ei mult umbrește.

12. Mai înainte de surpare se înalță inima omului, și mai înainte de mărire se smerește.

13. Cel ce răspunde cuvânt mai înainte de ce aude, nebun și de ocără se face pre sine.

14. Mânia omului o potolește sluga înțeleaptă; iar pre cel nerăbdător cine îl va suferi?

15. Inima celui cu minte, câștigă

25. Eccl. 2, 14.

26. 10, 1 și 19, 13.

28. Iacov 1, 19.

29. Iov 13, 5.

18, 5. Lev. 19, 15. 10 Ps. 148, 13; și 17, 3.

11. Ps. 48, 6.

12. Lucă 14, 11.

știință; iar urechile înțelepților cearcă gândurile.

16. Darul omului îl vestește pre el, și cu cei puternici îl așază pre el.

17. Dreptul singur este pârășul său dela întâiul cuvânt, și dacă îl va asupra pârășul, se mustără.

18. Pricinile le potolește soarta, și între domni hotărăște.

19. Frate de frate ajutat, ca o cca-tate tare și înaltă, și are putere ca o împărăție întemeiată.

20. Din rodurile gurii umple omul pântecul său, și din roadele buzelor sale se va sătura.

21. Moartea și vieala sunt în mâna limbii; iar cei ce și stăpânesc limba vor mânca roadele ei.

22. Cel ce a aflat femeie bună, aflat-a daruri, și a luat dela Dumnezeu desfătare.

23. Cel ce leapădă femeia bună, leapădă bunățile, și cel ce fine pre cea prea curvă, este nebun și necredincios.

24. Rugăciuni răspunde săracul; iar cel bogat răspunde aspru.

25. Omul dragăstos în adunare mai prieten este decât fratele.

CAP. 19.

Săracu cinstiți și fii bini creșcuți.

Mai bun este săracul, carele umblă întru prostia sa, decât cel viclean cu buzele sale, și este fără de minte.

2. Unde nu este știința sufletului, acolo nu este binele; și cel ce grăbește cu picioarele, se va împiedică.

3. Nebunia omului strâmbă căile lui, și pre Dumnezeu vinueste cu înima lui.

4. Avuția adaugă prietenii mulți, iar cel sărac, și de prietenul carele îl are se lipsește.

5. Mărturia mincinoasă nu va fi fără de pedeapsă; și cel ce părăște cu strâmbătate, nu va scăpa.

6. Mulți cinstesc fețele împăraților; iar tot cel rău se va face de ocară omului.

7. Tot cel ce urăște pre fratele sărac, departe va fi și de prietșug, gândul bun se va apropiă de cei ce îi cunosc prietșugul, și omul înțelept îl va afla pre el, cel ce face multe rele isprăvește răutatea; iar cel ce se sfădește cu cuvinte, nu se va mântui.

8. Cel ce câștigă înțelepciune, se iubește pre sine, și carele păzește înțelegerea, află-va cele bune.

9. Mărturia mincinoasă nu va fi necertată, și cel ce ațâță răutate, pieri-va de ea.

10. Nici de un folos nu este celui fără de minte deslătarea, și de va începe sluga cu semeție a stăpâni.

11. Omul milostiv mult îngăduiește, și lauda lui va veni asupra celor fără de lege.

12. Îniricoșarea împăratului asemenea este răcnirii leului, și caroua pre iarbă așa este îmblânzirea lui.

13. Rușinea tatălui este fiul fără de minte, și nu sunt curate darurile din simbria curvei.

14. Casă și avere împart părinții fiilor; iar femeia bărbatului dela Domnul se rânduește.

15. Frica oprește pre bărbatul mueratic; iar sufletul celui lenes va fiă-mânzi.

16. Cel ce păzește porunca, își păzește sufletul său; iar cel ce nu și păzește căile sale va pieri.

17. Cel ce miluește pe sărac, dă împrumut lui Dumnezeu, și după darea lui se va răsplăti lui.

18. Cearță pre fiul tău, că așa va

5. A 2 Lege 19, 16. 11. 1 Cor. 6, 7.

13. 17. 26; și 10, 1.

16. Lucă 11, 28. 17. Eccl. 11, 1.

18. Efes 6, 4.

21. 21, 23; Iacov 3, 2.
19. 3. Iac. 1, 13.

fi de bună nădejde; iar la mândrie nu înălță sufletul său.

19. Omul cel gânditor de rău mult va păgubi; iar de va fi și lacom, și sufletul își va adauge a-l pierde.

20. Ascultă fiule învățătura tatălui tău, ca să fii înțelept întru cele mai de apoi ale tale.

21. Multe gânduri sunt în inima omului; iar sfatul Domnului în veac rămâne.

22. Rod omului este milostenicia, și mai bun este săracul drept de cât bogatul mincinos.

23. Frica Domnului este spre viață omului; iar cel fără de frică se va zăbovi în locuri unde nu se află știință.

24. Cel ce ascunde mâinile sale în sân cu nedreptate, nici la gura sa nu le va duce pre ele.

25. Bătând pre făcătorul de rău, cel nepriceput mai înțelept se va face, și de vei certă pre omul înțelept, va cunoaște învățătura.

26. Cel ce nu cinsiește pre tatăl său, și se leapădă de muma sa, rușină-se-va și ocăriți va fi.

27. Fiul carele părăsește a păzi învățătura tatălui său, va deprinde graiuri rele.

28. Cel ce cheazășuește copilul fără de minte, rușină-va dreptatea, și gura celor necredincioși înghiți-vă judecata.

29. Se găsesc celor neastâmpărași bice și cazne, asemenea și celor fără de minte.

CAP. 20.

Împăratul înțelept.

Neastâmpărat lucru este vinul, și de ocară beția, și tot cel stricat de el, nu va fi înțelept.

2. Nu se osebește înfricoșarea în-

păratului de mânia leului; iar cel ce-l întărită pre el greșește asupra sufletului său.

3. Mărire este omului a urî neînțelegerile; iar tot cel fără de minte cu unele ca acestea se împleticește.

4. Ocărându-se leneșul nu se va rușina; așa este și cel ce imprumutează grâu la secere.

5. Apă adâncă este sfatul în inima omului; iar omul înțelept îl va scoate.

6. Mare și cinstit lucru este omul milosiv; iar cu anevoe este a afla om credincios.

7. Cel ce petrece nevinovat întru dreptate, fcriciți va lăsa pre fiii săi.

8. Când va ședeă împărat drept pre scaun, nu va stă înaintea ochilor lui tot răul.

9. Cine se poate lăuda, că are inimă curată? Sau cine va cuteză a zice, că este curat de păcate?

10. Lumina celvi ce grăește de rău pre tată sau pre mumă, stinge-se-va, și luminile ochilor lui vedă-vor întunec.

11. Parlea ce grăbește întru cele dinălu, întru cele mai de pre urmă nu se va binecuvânta.

12. Să nu zici: Plăii-voiu nepricețenului, ci așteaptă pre Domnul, ca să-ți ajute.

13. Cântarul mare și mic, și măsurile îndoit, necurate sunt înaintea Domnului amândouă, și cel ce face acestea, întru focmelele sale se împiedică.

14. Tânărul cu cel cuvios și drept calea lui.

15. Urechea aude și ochiul vede, lucrurile Domnului sunt amândouă.

20. 3. 1 Cor. 6. 7.

7. Ps. 111. 2

9. Iov 14. 4, 5; 3 Imp. 8. 46. 2 Paral. 6. 36.

10. R 2 Lege 5; 16: Sirah 3. 9; Eșire 21.

16: Leviți 20. 9. Mateiu 15. 4; Marc. 7. 10;

Efes 6. 1-3.

21. Ps. 32. 11. 23. Ps. 33. 9.

24. Eccl. 4. 5.

16. Nu iubi a clevești, ca să nu piei, ci deschide ochii tăi, și te satură de pâine.

17. Rău este, rău este, zice cel ce cumpără, și dacă se va duce atunci se va lăli.

18. Aur și mulțime de pierre scumpe și vase cinstite sunt buzele înțelepciunii.

19. Iată haina celui ce s'a pus chezaș pentru cel necunoscut, și iată de la el zălog pentru cei sreini.

20. Dulce este omului pâinea minciunii; iar după aceea se va umple gura lui de alicie.

21. Gândurile cu sfatul se întemeiază; și cu cârmuiri se face războiul.

22. Cel ce descopere sfaturi întru adunare umblă cu două iimbi, și cu cel ce lărgiște buzele sale nu le amestecă.

23. Urâciune este Domnului cântarul îndoit, și cumpăna vicleană nu este bună înaintea lui.

24. Dela Domnul se îndreptează pașii omului; iar pământeanul, cum ar putea pricepe căile sale?

25. Laț este omului curând a a-fieros! ceva dintru ale sale, și după ce s'a lăgăduit să'i pară rău.

26. Vănușătorul celor necredincioși este împăratul înțelept, și i va învârti pre el roată.

27. Lumina Domnului, suflarea oamenilor, care cercetează adâncurile inimei.

28. Milostenia și adevărul, pază sunt împăratului, și vor încunji cu dreptate scaunul lui.

29. Podoaba tinerilor este înțelepciunea și mărtrea bătrânilor căruntețele, sdruncinături și slărâmaturi întâmpină în rele, iar rane întru cămările pântecelui.

CAP. 21.

Pronia lui Dumnezeu.

Precum pornirea apei așa inima împăratului este în mâna lui Dumnezeu, ori încoiro va vrea să o plece acolo o pleacă.

2. Tot omul se pare luiș că este drept, iar Domnul îndreptează inimile.

3. A face dreptate și a grăi adevărat, mai mult place lui Dumnezeu decât sângele jertfelor.

4. Omul cel măreț este cu inimă îndrăzneală spre ocară, și făclia necredincioșilor este păcatul.

5. Gândurile celui bărbat pururea întru prisosință, iar cel leneș totdeauna în lipsă este.

6. Cel ce face vistierii cu limbă mincinoasă după deșertăciuni umblă, și merge în lașurile morții.

7. Porni-se-va toată pierirea asupra celor necredincioși, că nu vor să facă cele drepte.

8. La cei îndărătnici căi îndărătnice trimite Dumnezeu, că curate și drepte sunt lucrurile lui.

9. Mai bine este a lăcul într'un ungher descoperit decât în cele văruite și în casa de obște cu nedreptate.

10. Sullețul necredinciosului poartă rele, și nu'l va milui nici un om.

11. Păgubindu-se cămătarul, mai înțelept se va face cel lăra de răutate și înțeleptul cel ce pricepe va primi cunoștință.

12. Cunoaște dreptul inimile necredincioșilor, și defaimă pre cel necredincios pentru rele.

13. Cel ce și astupă urechile sale ca să nu auză pre cel nepuținător, și acela va striga și nu va fi cine să'l auză.

14. Darul pre ascuns întoarce

21. 1. 13, 8; Isaia 1, 11; Osea 6, 6; 1 Imp. 15, 22
13. Iov 22, 7.

mâniile. iar cel ce nu dă dar, ridică mânia mare.

15. Vescliea dreptilor este a face judecată; iar cel cuvios necurat este la făcătorii de rău.

16. Omul cel ce răfăcește din cauza dreptății, se va odihni întru adunarea uriașilor.

17. Omul cînt este drag în ospețe, în lipsă va fi; și cel ce iubește vinul și untuldelemn, nu se va îmbogăți.

18. Curățire dreptului este cel fără-delege; în locul celui drept se va da cel vinovat.

19. Mai bine este a lăcuți în pusă, decât cu femeia sfadnică și mînioasă și limbută.

20. Comoară dorită odihnește în gura înțeleptului; iar oamenii cei fără de minie o înghit pre ea.

21. Calea dreptății și a milostivei află-va vieață și mărire.

22. Cețai iari calcă înțeleptul, și surpă fărîea spre care nădăjduia necredincioșii.

23. Cel ce-și păzește gura și limba, își păzește sufletul său de necazuri.

24. Cel îndrăzneț, cel sumeț și cel mândru pierzător se chiamă, iar cel ce ține minie răul, fărădelege este.

25. Poftele omoară pe cel leneș, că nu voesc mîinile lui să facă ceva.

26. Necredinciosul în toate zilele pofteste pofti rele, iar dreptul miluește și se îndură fără de scumpete.

27. Jertfele necredincioșilor urăciune sunt Domnului, pentru că le aduc cu lărădelege.

28. Mărturtea mincinoasă va pieri; iar omul ascultător ia seama ce grăește.

29. Omul necredincios stă cu față

fără de rușine; iar cel drept însuș își cunoaște căile sale.

30. Nu este înțelepciune, nu este bărbăție, nu este stat la omul cel necredincios.

31. Calul se gătește la zlua de războiu; iar dela Domnul este ajutorul.

CAP. 22.

Deosebite sfaturi.

Mai ales este numele bun decât bogăția multă; și darul bun decât argintul și aurul.

2. Bogatul și săracul s'au întîmpinat unul cu altul, iar pre amândoi i-au lăcut Domnul.

3. Cel iscusit văzând pre cel rău muncindu-se tare, însuș se învață; iar cei nepricepuți trecând nu se folosesc.

4. Neamul înțelepciunii este frica Domnului, și bogăție și mărire și vieață.

5. Ciulini și lașuri în căile cele strâmbe; iar cel ce-și păzește sufletul său, se va feri de ele.

6. Învață pruncul pre calea sa, că și după ce va înbăirîni nu se va depărta dela aceea.

7. Bogații vor stăpîni pre cei săraci, și slugile dela stăpîni săi se vor imprumuta.

8. Cel ce seamănă rele, rele va și secera, și rana faptelor sale îl va sfârși; pre omul blînd și dățător, îl binecuvintează Dumnezeu, și deșertarea lucrurilor îl va pierde.

9. Cel ce miluește pre săracul, hrăni-se-va, pentru că din pâinea sa a dat săracului; biruință și cînstă câștigă cel ce dă daruri, însă ia sufletul celor ce le au.

10. Scoate din adunare pre cel

22. Eccl. 9, 15. 24. 18, 21.

26. Ps. 36, 26.

27. 15, 8; Fimos 5, 22; Isaia 1, 11; Sirab. 34, 21.

31. Ps. 146, 11; și 32, 17.

22. 1. Eccl. 7, 2. 2. Iov 3, 19; Ps. 48, 2.

8. Iov 4, 8; Isaia 59, 7.

9. 2 Cor. 9, 7.

plierzător, și va ieși cu dânsul pricirea, că șezând în adunare, pre toji necinstește.

11. Iubește Domnul inimile cuvioase, și primiți sunt lui toji cei fără prihană în căile lor; cu buzele va cârmui împăratul.

12. Ochii Domnului păzesc simfira și defalmă cuvintele cele fără-delege.

13. Pune pricină și zice ieneșul: leul este în cale și ucigașul în uliță.

14. Groapă adâncă este gura celui fără-delege, și pre carele l-au urât Domnul, acela va cădea într'însa; sunt căi rele înaintea omului, și nu iubește a se întoarce dela ele, și trebuie a se abate din calea strâmbă și rea.

15. Nepriceperea face să sboare inima tânărului, și toiagul învățurii departe este dela dânsul.

16. Cel ce năpăstuește pre sărac, înmulțește relele sale, și dă bogătlui pre mai puțin.

17. La cuvintele înțelepților apropie urechea ta, și ascultă cuvintele mele, și așază inima ta, ca să cunoști, că bune sunt.

18. Și de le vei pune pre ele la inima ta, veseli-te-vor împreună cu buzele tale.

19. Ca să fie întru Domnul nădejdea ta, și va arăta fie calea ta.

20. Și tu îl le scrie înireit, în sfat și în gând și în cunoștință și pre lătimea inimii tale.

21. Învăță-te dar cuvinte adevărate, și minte bună ca să auzi și să răspunzi la cuvinte adevărate celor ce te întrebă.

22. Nu silii pre mișel, că sărac este și să nu necinstești pre cel slab în porți.

23. Că Domnul va judecă lui ju-

decată, și vei mântui sufletul tău nevinovat.

24. Nu fii prieten cu omul mănios, și cu prieten mănios nu te amestecă.

25. Ca să nu te abați din căile lui, și vei lua lașuri la sulciul tău.

26. Nu te da chezaș rușinându-te de față.

27. Că de nu vei avea de unde să plătești, lua-vor așternutul cel de supt coastele tale.

28. Nu trece hotarele vechi, care le-au pus părinții tăi.

29. Omul vederos și iute la lucrurile lui, la împărași trebuie a stă; iar să nu stea la oameni ieneși.

CAP. 23.

Sfaturi pentru mâncare și băntură

De vei șede la masa celui pu-
ternic, înțelepțește mănâncă din cele și se pun înaintea.

2. Și pune mâna ta știind că și tu ca acestea trebuie să gătești.

3. Iar de ești mai nesățios, nu poți bucatele lui, că acestea se țin de vieață muncinoasă.

4. Nu te asemănă, fiind sărac cu cel bogat; ci te strânge pre tine cu gândul tău.

5. De vei căuta cu ochiul tău spre el, nicidecum nu se va vede, că s'a făcut lui aripi ca unui vultur, și se întoarce spre casa celui ce stă înaintea lui.

6. Nu cină cu omul pismătar, nici poți din bucatele lui.

7. Că precum înghite cineva păr, așa mănâncă și bea; nici îl băga la tine pre el, ca să mănânci pâinea ta cu el.

8. Că o va vărsa pre ea, și va sîrlică cuvintele tale cele bune.

9. La urechea celui fără de minte

22. Zah. 7, 10; Ierem. 5, 28; Eșire 22, 22; Iov. 31, 21.

23. Eșire 22, 23, 24.

27. Eșire 22, 26, 27; 1 Tim. 2, 12, 13.

28. 1 Tim. 2, 14; Ozia 5, 10.

23. 1 Tim. 6, 9. 9. Mat. 7, 6.

nimic nu zice, ca nu cumva să răză de cuvintele tale cele înțelepte.

10. Să nu muți hotarele cele vechi, și în agonisita săracilor să nu intri.

11. Că cel ce'i apără pre ei este Domnul, tare este, și va judecă judecata lor cu tine.

12. Dă la învățătură inima ta, și urechele tale le gătește spre cuvintele înțelegerii.

13. Nu încetă a certă pruncul, pentru că de'l vei lovi pre el cu nuia, nu va muri. Că tu îl vei bate pre el cu nuia; iar sufletul lui dela moarte îl vei mântui.

14. Fiule! De va fi înțeleaptă inima ta, vei veselii și inima mea.

15. Și se vor învăța buzele tale din cuvintele buzelor mele, de vor fi drepte.

16. Nu râvnească inima ta la păcăoși; ci fii toată ziua în frica Domnului.

17. Că de vei păzi acestea, vei avea nepoți, și nădejdea ta nu se va depărta.

18. Ascultă fiule, și fii înțelept și'ți îndreptează gândurile inimii tale.

19. Nu fii bețiv, nici te întinde la sfaturi și la cumpărături de căruri.

20. Că tot curvarul și bețivul va sărăci, și tot somnorosul se va îmbăcă în haine rele și rupe.

21. Ascultă fiule pre tatăl tău cel ce te-a născut, și nu nebagă în seamă pre mama ta, pentru că a îmbătrânit.

22. Căștigă-ți adevărul și nu lepădă înțelepciunea, învățătura și știința.

23. Bine hrănește tatăl drept, și de fiul cel înțelept se veselește sufletul lui.

24. Veselească-se tatăl tău și mu-

ma ta de tine, și să se bucure ceea ce te-a născut.

25. Dă-mi fiule inima ta, și ochii tăi să păzească căile mele.

26. Că vas găurit este casa streină, și strimță fântâna streină.

27. Că acesta degrab va pieri, și tot călcătorul de lege se va slinge.

28. Cui este vai? Cui sunt gâlcevuri? Cui judecăți? Cui necazuri și sfezi? Cui zdrobirea în zadar? Cui sunt ochii urduroși?

29. Au nu celor ce se zăbovesc la vin, și celor ce păzesc unde se fac ospețe? Nu vă îmbățați cu vin, ci umblați cu oameni drepti, și vorbiți la preumblări.

30. Că de vei da ochii tăi spre urcioare și spre pahare, la urmă vei umbla mai gol decât pilugu.

31. Și apoi te vei răvăși ca cel mușcat de șarpe, și precum se varsă dela Cherașt veninul lui.

32. Când ochii tăi vor vedea streină, atunci gura ta va grăi îndărătnicii.

33. Și vei zăcea ca în inima mărilor, și ca un cârmaci în multă volbură.

34. Și ve, zice: băfutul-m'a și nu m'a durut, ocăritul-m'a și eu n'am știut când se va face zluă, ca să viu să întreb cu carii să mă împreun

CAP. 24.

Sfătuire a izbăvi pre cei în primejdie de moarte și ferire de neînțeleptie și ușurătate de minte.

Fiule! Nu urmă oamenii răi, nici poți a fi cu dânșii.

2. Că minciuni cugetă inima lor, și dureri grăiesc buzele lor.

3. Cu înțelepciune se zidește casa și cu pricepere se isprăvește.

4. Cu știința se umplu cămările de toată bogăția scumpă și bună.

11. Ps. 67, 5. 16. Ps. 36, 1; 24, 14.
22. Mat. 13, 44, 46.

29. Isaia 5, 12. 35. Osie 4, 11.
24. 1. 23, 17; Ps. 36, 1.

5. Mai bun este înțeleptul decât cel tare, și omul cel înțelept, decât un lucrător mare de pământ.

6. Cu cârmuirea se face războiul, iar ajutorul cu mima cea cu sfat.

7. Înțelepciunea și gândul bun în porțile înțelepților, înțelepții nu se abat dela legea Domnului;

8. Ci gândesc întru adunări; pre cei neînvățați îi întâmpină moartea.

9. Și moare cel fără de minte întru păcate, iar necurăția este la omul pierzător.

10. Pângărit-se va în ziua cea rea, și în ziua necazului până ce se va sfârși.

11. A izbăvi pre cei duși la moarte și a răscumpără pre cei prinși, nu te scumpi.

12. Iar de vei zice: nu'l știu pre acesta, află că Domnul cunoaște inimile tuturor, și cel ce au dat suflare la toți, acela știe toate; el va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

13. Mănâncă miere flule, că este bun fagurul, ca să se îndulcească gâtulejul tău.

14. Că așa vei simți înțelepciunea în sufletul tău, care de o vei afla, bună va fi săvârșirea ta, și nădejdea nu te va părăsi.

15. Să nu apropii de cel necredincios partea dreptilor, nici să te amăgești cu sajiul păntecelui.

16. Că de șapte ori va cădea dreptul, și se va scula; iar cel necredincios se vor sfârși în rele.

17. De va cădea vrăjmașul tău, să nu te bucuri de el, și pentru împiedecarea lui nu te înălță.

18. Că va vedea Domnul, și nu-i va plăcea lui, și va întoarce mânia sa dela dânsul.

19. Nu te bucură de cei ce fac rău; nici râvni celor păcătoși.

20. Că cei răi nu vor avea nepoți și lumina celor necredincioși se va stinge.

21. Teme-te de Dumnezeu fiule și de împăratul, și de nici unul să nu fi neascultător.

22. Că fără de veste vor răsplăti celor necredincioși, și casnicele amândurora, cine le știe?

23. Și iar acestea zic vouă înțelepților: a cunoaște fața la judecată, nu este bine

24. Cel ce zice celui necredincios că este drept, blestemat va fi popoarelor, și urfi neamurilor.

25. Iar cel ce muștră, mai bunl se vor arăta, și preste el binecuvântare va veni.

26. Și buzele vor iubi a răspunde cuvinte bune.

27. Gătește spre ieșire lucrurile tale, și te gătește la farina ta, și vino după mine, și din nou vei zidi casa ta.

28. Nu fi marturie mincinoasă împotriva cetățeanului tău, nici te lărgi cu buzele tale.

29. Să nu zici: Cum mi-a făcut el mie, face-voiu și eu lui, și volu răsplăti lui cu cele ce m'a năpăstuit.

30. Ca o arătură este bărbatul neînțelept și ca viea este omul cel lipsit de minte.

31. De o vei lăsa se va țelinii, și se va îmburuenă toată, și va fi părăsită, și pierrile cu care este îngrădită se vor săpa.

32. Apoi mie mi-a părut rău, și am căutat, ca să aleg învățătura.

33. Puțin să dormitezi, și puțin să dormi, și puțin să îmbrățișezi cu mâinile tale pieptul.

5. Eccl. 9, 16.

12. Ps. 61, 11; Mat. 16, 27; Rom. 2, 6; 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10; Gal. 6, 5; Apoc. 22, 10.

13. Ps. 18, 11.

14. Ps. 23, 17.

16. Ps. 36, 24; Mib. 7, 8; Amos 5, 2.

17. Iov 31, 29.

19. Ps. 72, 3; Iov 21, 7.

20. Iov 18, 5, 6; Ps. 36, 9.

21. Esire 23, 6; Levișt 19, 15; A 2 Lege

1, 17, 16 19; Sirah 46, 1.

22. Rom. 12, 17; 1 Tesal. 5, 15; 1 Petr. 3, 9.

34. Că de vei lace această, verit-
va înainte mergând sărăcia ta, și
lipsa, ca un bun alergător.

CAP. 25.

*Cuvântul în adunări și măsura în
vorba și în muncă.*

Acestea sunt pildele lui Solomon,
pe care fără alegere le-au scris
prieteni lui Ezechia împăratul Iudei.

2. Slava lui Dumnezeu ascunde
cuvântul, iar mărirea împăratului
cinstiște porunca.

3. Înalt este cerul și adânc este
pământul; iar inima împăratului este
neștiută.

4. Bate argintul nelămurit și se
va curăți tot curat.

5. Ucide pre cel necredincios din
naintea împăratului, și va îndreptă
întru dreptate scaunul lui.

6. Nu te mândri înaintea împăra-
tului și nu stă în locurile celor pu-
ternici.

7. Că mai bine este să ți se zică,
sui lângă minc; decât să te sine-
rești înaintea celui puternic, cele ce
au văzut ochii tăi grăește.

8. Nu începe curând la sfadă, ca
să nu te căești mai pre urmă, când
te va înfrunța prietenul tău.

9. Te trage înapoi nu grăi de rău,
ca să nu te ocărăscă prietenul.

10. Și sfada ta și vrajba ta nu
se va depărta, ci va fi ție întocmai
cu moartea. Iarul și prietșugul
măntuiește, pe care ține-le tare la
tine, ca să nu fii de ocară, ci pă-
zește căile tale în bună prietenie.

11. Măr de aur în fir de sardion,
așa este a zice cuvântul la cel ce
se cuvine lui.

12. La cercel de aur sardion de
mult preț este legat, și cuvântul în-
țelept la urechea ascultătoare.

13. Precum răcoreala la secere

când este zădul folosește omului,
așa solul credincios la cel ce l-au
trimis pre el folosește sufletele ce-
lor ce trăesc cu el.

14. Cum se arată vânturile și no-
ril și ploile, așa sunt cei ce se fă-
lesc cu dare mincinoasă.

15. Întru delungarea mănlei spo-
rul împăratului; iar limba moale
zdrobește oase.

16. Miere aflând mănâncă cu mă-
sură, ca nu cumva săturându-le să
o verși.

17. Rar să mergi la prietșul tău,
ca nu cumva săturându-se de tine
să te urască.

18. Măciucă și sabie și săgeată
ascuțită, așa este și omul, cel ce
mărturisește asupra prietenului său
mărturie mincinoasă.

19. Calea celui rău și piciorul ce-
lui lărdădelege, perî-va în ziua cea
rea.

20. Precum oțetul la rană și fu-
mul la ochi nu folosește, așa boala
căzând în trup, mănnește inima.

21. Precum moliea în haină și
carii în lemn, așa vocea omului cea
rea strică inima.

22. De este flămând vrăjmașul tău,
dă-i să mănânce, de-i este sete a-
dăpă-i.

23. Că lăcând această, cărbuni
de foc grămădești pre capul lui, iar
Domnul va răsplăti ție bune.

24. Vântul dela miazănoapte ri-
dică nori, iar fața fără de rușine
înfărtă limba.

25. Mai bine este a lăcu înfr'un
unghiu în pod, decât cu femeie sfad-
nică în casă de obște.

26. Precum apa rece sufletului se-
tos este dulce, așa este vestea bună
din pământ de departe.

27. Precum de va aslupă cineva
izvorul, și curgerea apei o va strică,

25. 2. A 2 Lege 29, 29; Rom 11, 33.
7. Lucă 14, 8.

22. Ps. 139, 11.
23. Rom. 12, 20; Mat. 5, 44.

aşa nu este cu cuviinţă a cădea dreptul înaintea necredinciosului.

28. A mânca miere multă nu este bine, iar cuvintele cele mărite trebuie a le cînsi.

29. Precum este cetatea cea cu ziduri surpate şi nezidită, aşa este bărbatul carele face ceva fără de sfat.

CAP. 26.

Sfaturi împotriva leneşiei şi a vicleniei.

Precum în vremea secerişului nu este rouă, şi precum vara nu este ploaie, aşa şi la cel fără de minte nu se află cinste.

2. Precum pasărilor zboară şi vrăbii,le, aşa blestemul înşesert nu va veni asupra nimănui.

3. Precum biciul la cal şi boldul la asin, aşa este toiagul la poporul cel fărădelege.

4. Nu răspunde nebunului după nebunia lui, ca să nu fii asemenea lui.

5. Ci răspunde nebunului la nebunia lui, ca să nu aibă părere în sine că el este înţelept.

6. Din căile sale ocară face, cel ce a trimis cuvânt prin sol nebun.

7. Opreşte mergerea vinelor şi fărădelegea din rosiul celor fără de minte.

8. Cel ce leagă piatra în praştie, asemenea este celui ce dă celui fără de minte mărire.

9. Spini cresc în mîna beşivului; iar robie în mîna celor fără de minte.

10. Mult se bate de valuri tot trupul celor fără de minte, că se zdrobeşte uimirea lor.

11. Ca câinele care se întoarce la vîrsătura sa, şi se face urît, aşa şi cel fără de minte în răutatea sa se întoarce la păcatul său; este ruşine care aduce păcat, şi este ruşine, care aduce mînire şi jar.

12. Văzut-am om, căruia i s'a părut întru sine a fi înţelept, însă mai multă nădejde a avut cel nebun de cîi acesta.

13. Zice cel leneş când se trimite în cale: Ieu este în căi, şi în uliţă ucigaş.

14. Cum se întoarce uşa în faţă, aşa leneşul pre patul său.

15. Leneşul care ascunde mîna în sînul său, nu poate să o ducă la gură.

16. Mai înţelept se pare luiş leneşul, decît cel ce în săturare duce veste.

17. Ca şi cel ce ţine câinele de coadă, aşa şi cel ce şade mai înţai în judecata streină.

18. În ce chip cei ce ispîtesc pun înaintea cuvinte la oameni; iar cel ce va întâmpina întâiu cuvîntul se va împiedeca;

19. Aşa toţi cei ce pîndesc într'ascuns pre prietenii săi; şi când se văd, zic: că glumind am făcut.

20. În multe lemne s'aprinde focul; iar unde nu este om iute la mînie, se potoleşte slada.

21. Grătar pe cărbuni, şi lemne în foc; aşa omul gâlcevitor spre aţăşarea slăzii.

22. Cuvintele măgulitorilor sunt moi, ele pătrund în adîncurile ficăşilor.

23. Argintul dat cu înşelăciune, ca un hîrb să se socotească; buzele blînde ascund inima tristă.

24. Cu buzele toate le primeşte jeluindu-se vrăjmaşul; iar în inimă meşteşugeste vicleşuguri.

25. De ie-ar rugă vrăjmaşul cu glas mare, să nu'l ascuţi, că şapte vicleşuguri sunt în sufletul lui.

26. Cel ce ascunde vrajba, închiagă vicleşugul, şi cel ce'şi acopere păcatele sale, binz cunoscut se face întru adunări.

27. Cel ce sapă groapă aproape-lui său, va cădea însuș într'însa, și cel ce prăvălește piatră, peste el se va prăvăli.

28. Limba mincinoasă urăște adevărul, și gura năzoperită face neașezări.

CAP. 27.

Sfaturi pentru mănăie, adevărata prietenie și îngrijirea turmelor.

Nu te laudă pentru cele de mâine, că nu știi ce va naște cea viitoare.

2. Să te laude aproapele, și nu gura ta, streinul, și nu buzele tale.

3. Grea este piatra, și cu anevoie de purtat nisipui; iar mănăia celui fără de minte mai grea este decât amândouă.

4. Cumplită este mănăia, și iute urglea; iar pizma nimic nu rabdă.

5. Mai bune sunt mustărările făișe, decât prietenia ascunsă.

6. Mai vrednice de credință sunt ranele prietenului, decât sărutările cele de bună voie ale vrăjmașului.

7. Sufletul sătul batjocorește fagurii; iar sufletului celui lăsmând și cele amari dulci i se par.

8. Precum pasărea când zboară din cuibul său; așa se face omul slugă, când se înstrăinează dela locurile sale.

9. Cu miruri și cu vinuri și cu mirosoari se desfătează inima; iar cu nevoile se mănhește sufletul.

10. Pe prietenul tău sau pe prietenul părintesc să nu'l părăsești, și în casa fratelui tău să nu intri în ziua necazului tău, mai bun este prietenul cel de aproape, decât frațele care lăcuește departe.

11. Înțelept îi iuie, ca să veselească inima ta, și întoarce dela tine cuvintele ceie de ocară.

12. Istejul când îi vin rele se ascunde; iar cel fără de minte umblând se păgubesc.

13. În haina lui, că a trecut semțul, care strică cele streine.

14. Cel ce binecuvintează pe prieten dimineața cu glas mare, nimic nu se vede a se osebi de cel ce blesteamă.

15. Picăturile scot pre om în zi de iarnă din casa lui; așa și femeia slădnică din casa sa.

16. Vântul cel de către miază-noapte aspru este; iar pre nume i-scusit se chiemă.

17. Fier pre fier ascute; și omul întărită fața prietenului.

18. Cine sădește smochin, va mânca roadele lui, și cine păzește pre Domnul său se va cinsti.

19. Precum nu seamănă fața cu lafă, așa nici inimile oamenilor nu sunt tot una.

20. Iadul și pierirea nu se satură, așa și ochii oamenilor sunt nesățioși; urăciune este înaintea Domnului, cel ce se uită ponciș cu ochii, și cei neînvățați cari nu'și conțenesc limba.

21. Cercarea argintului și a aurului este lămurirea, iar omul se cearcă prin gura celor ce'l laudă pre el. Inima celui fărădelege caută rele; iar inima cea dreaptă caută cunoștință.

22. De vei bate pre cel fără de minte în mijlocul adunării necinstindu-l, nu vei lua nebulia lui.

23. Cu cunoștință să cunoști sufletele turmei tale, și să întărești inima cirezilor tale.

24. Că nu este în veac la om puterea și tăria, nici se dă din neam în neam.

25. Poartă grije de lănețele cele din câmp, și vei tunde buruiana și adună iarba de munte.

27. Ps. 7, 16; Eccl. 10, 8.

27. 3. Iov 6, 3. 6. Ps. 140, 6

20. Sirah 14, 9. 22. Ierem. 6, 29.

26. Ca să aibi oi de îmbrăcămin-te; grijește-ți câmpul tău, ca să fie fie mizi.

27. Fiule! Dela mine ai cuvinte lari spre viața ta și spre viața slugilor tale.

CAP. 28.

Iubirea dă lege și lauda binefacerei.

Fuge necredinciosul negonindu-l nimenea; iar dreptul ca un leu îndrăznește.

2. Pentru păcatele necredincioșilor judecăși se scornesc; iar omul isteț le va potoli.

3. Cel tare între cei necredincioși năpăstuește pre săraci, ca o ploaie mare și nefolositoare.

4. Așa cei ce au părăsit legea, laudă necurăția; iar cei ce iubesc legea, se îngrădesc cu zid.

5. Oamenii cei răi nu gândesc judecată; iar cei ce caută pre Domnul, la toate iau aminte.

6. Mai bun este săracul care umblă cu adevăr, decât bogatul mincinos.

7. Fiul înțeleghător păzește legea; iar cel ce paște necurăția, neclintește pre tatăl său.

8. Cel ce înmulțește avuția sa cu camătă și cu lăcomie, o adună pre ea celui ce miluește pre săraci.

9. Cel ce și întoarce urechea sa, ca să nu auză legea, el însuși își defălmă rugăciunea sa.

10. Cel ce face pre cei drepti să rădăcească pre cale rea, el însuși va cădea în pierire; iar cei fărădelege vor trece cele bune, și nu vor intra la ele.

11. Omul bogat se pare luiș că este înțelept, iar săracul cel înțelept îl va delăimă pre dânsul.

12. Pentru ajutorul dreptilor multă

laudă se face; iar în locurile necredincioșilor se prind oamenii.

13. Cel ce acopere necurăția sa, nu se va îndreptă; iar cel ce spune muștrările, iubi-se-va.

14. Fericit este omul care se teme de toate pentru evlavie; iar cel vârtos la inimă cădea-va în rele.

15. Leu flămând și lup setos este cel ce te rănește, sărac fiind de neam sărac.

16. Împăratul cel lipsit de venituri, mare asupritor este; iar cel ce urăște nedreptatea, multă vreme va trăi.

17. Cel ce iă în chezășie pre omul cel ce este în vină de moarte, fugar va fi, și nu în liniște. Ceartă pre fiul tău, și te va iubi, și va da podoabă sufletului tău, și nu va ascultă de neamul cel fărădelege.

18. Cel ce umblă drept, se va ajută; iar cel ce umblă în căi strâmbe, se va încurcă.

19. Cel ce lucrează pământul său, se va sătura de pâine; iar cel lenes, se va umplea de sărăcie.

20. Omul cel vrednic de credință, cu multe se va binecuvântă; iar cel rău nu va fi nepedepsit.

21. Cel ce nu se rușinează de fețele dreptilor, nu este bun, unul ca acesta pentru o bucată de pâine va vinde pre om.

22. Grăbește a se îmbogăși omul cel pizmătar, și nu știe, că cel milostiv îl va stăpâni pre el.

23. Cel ce muștră căile omului, har va avea mai mult decât cel ce se îmbunează cu limba.

24. Cine leapădă pre tată sau pre mamă, și i se pare că nu păcătuiește, acesta este părtaș omului necredincios.

25. Omul nesățios, va judecă în-

27. 1 Tim. 6, 6.

28. 1. Lev. 26, 17; 2. Lege 28, 25; Iov 15, 21; Isaia 57, 21.

3. Ecl. 2, 26. 4. Zab. 7, 12.

13. Ps. 31, 6; 1 Ioan 1, 10.

14. Filip. 2, 12, 13.

15. Ecl. 2, 14.

19. Sirah 20, 29.

deșert; iar cel ce nădăjduiește spre Domnul, cu grije va fi.

26. Cel ce nădăjduiește cu inimă îndrăzneală, unul ca acesta este nebun; iar cel ce umblă cu înțelepciune, mântui-se-va.

27. Cel ce dă săracilor, nu se va lipsi; iar cel ce întoarce ochiul său, în multă lipsă va fi.

28. În locurile necredincioșilor suspină drepții; iar întru pierirea aceloră se vor înmulți drepții.

CAP. 29.

Iaude dreptei judecării.

Mai bun este omul cel ce muștră, decât omul cel tare în cerbice, că fără de veste arzându-se el nu este vindecare.

2. Când se laudă drepții, se veselesc popoarele; iar de boierii cei necredincioși suspină bărbații.

3. De omul cel ce iubește învățătura se veselește tatăl lui; iar cel ce paște curve, pierde-va averea.

4. Împăratul drept ridică țara; iar bărbatul fărădelege o strică.

5. Cel ce găsește înaintea lei prietenul său meargă, în picioarele sale o pune pe ea.

6. Omului celui ce păcătuiește, mare este lațul; iar dreptul în bucurie și desfătare va fi.

7. Știe dreptul a face judecată săracilor; iar cel necredincios nu va pricepe judecata, și cel sărac n'are pricepere a se cunoaște pre sine.

8. Oamenii cei fărădelege au aprins cetatea; iar cel înțelept au întors mânia.

9. Bărbatul înțelept judecă pre neamuri; iar omul rău mâniindu-se se face de bașlocură, și nu se îngrozește.

10. Bărbații cei părtași la sângiuri

vor urî pre cel cuvios; iar cei drepți vor căuta sufletul lui.

11. Toată mânia sa și-o arată cel neînțelept; iar cel înțelept și-o ține pe rând.

12. Împăratul care ascultă cuvântul nedrept, toți cei supuși lui sunt fărădelege.

13. Împrumutătorul și datornicul unul cu altul s'au întâlnit; iar Domnul pre amândoi îi va cerceta.

14. Împăratul cel ce cu adevăr judecă pre săraci, scaunul lui întru mărturie se va pune.

15. Bătăile și muștrările dau înțelepciune; iar pruncu cel ce umblă după voia sa, rușinează pre părinții săi.

16. Unde sunt mulți necredincioși, multe păcate se fac; iar când cad aceia, drepții se umplu de frică.

17. Cearță pre ilul tău, și te va odihni, și va da podoabă sufletului tău.

18. Să nu fiil tâlcuitor neamului celui fărădelege; iar cel ce păzește legea, fericit este.

19. Cu cuvintele nu se va învăța sluga îndărătnică, că de va și înțelege, tot nu va ascultă.

20. De vei vedea pre vre un om grabnic la cuvinte, să știi că mai multă nădejde are cel fără de minte decât el.

21. Cel desfrânat din pruncie slugă va fi și mai târziu îi va părea rău de aceasta.

22. Omul mânios ridică pricini; iar bărbatul cel greu la mânia, ocolește păcatul.

23. Semeția pre om smerește; iar pre cei ce gândesc cu smerenie, îi întărește cu mărirea Domnului.

24. Cel ce se împărtășește cu lucrul, urăște sufletul său, și de se va pune jurământ, auzind nu vor spune.

27. A 2 Lege 15, 7, 8, 10.

28. Iov 24, 4.

29. J. Lucă 15, 13. 7. Iov 29, 16.

16. Ps. 36, 35. 23. Iov 22, 29; Isaia 66, 2. 24. Lev. 5, 1.

25. Cel ce se teme și se rușinează de oameni, se împiedică; iar cel ce nădăjduște spre Domnul, veselise-se-va.

26. Necurăța la om dă greșală; iar cel ce nădăjduște spre Domnul, se va mântui.

27. Mulți slujesc leșelor povăstitorilor; iar dela Domnul se face dreptate omului.

28. Urât este înaintea dreptului omul nedrept, și urâtă este celui fără-delege calea cea dreaptă.

CAP. 30.

Alte pilde.

Acestea a zis bărbatul celor ce cred în Dumnezeu, și încetează:

2. Că mai neînțelept sunt decât toți oamenii, și înțelepciune de om nu este întru mine.

3. Iar Dumnezeu m'au învățat înțelepciune, și am cunoscut știința slinșilor.

4. Cine s'a suit în cer și s'a pogorît? Cine a adunat vânturile în sân? Cine a întors toată apa întru o haină? Cine a ținut toate marginile pământului? Care este numele lui? Sau care este numele fiilor lui? ca să cunoască.

5. Că toate cuvintele lui Dumnezeu sunt cu foc lămurite, și ajută el celor ce se cuceresc lui.

6. Nu adaoge la cuvintele lui, ca să nu te mustre, și să lii mincinos.

7. Două cer dela tine: să nu lei harul meu mai înainte de ce voi muri eu.

8. Cuvântul deșert și mincinos depărtează-l dela mine, bogăție și sărăcie nu'mi dă.

9. Cîmi rânduiește cele de lipsă și cele de ajuns.

10. Ca nu săturându-mă, să mă fac mincinos și să zic: Cine mă vede? Sau fiind sărac, să iur, și să jur pre numele lui Dumnezeu.

11. Să nu dai pre slugă în mâinile stăpânului, ca nu cumva să te blesteme și să piei.

12. Fiul rău blesteamă pre tatăl său, și pre muma sa nu o binecuvintează.

13. Fiul rău pre sine se judecă a fi drept, și ieșirea sa nu o a spălat.

14. Fiul rău trufași ochi are și cu genele lui se înalță; fiul rău dinții are sabie și măselele bardă, ca să mistuiască și să mănânce de tot pre cei slabi de pre pământ și pre săracii lor dintre oameni.

15. Liptoarea trei lete are foarte iubite, și aceste trei n'o sătură, și a patra nu ajungea a zice: destul este.

16. Iedul și dragostea muerii, și pământul neumplut de apă, și apa și focul nu vor zice: destul este.

7. Ochiul cel ce baljocorește pre tată, și nu cinstește bătrâneșle mamei, să'l scobească pre el corbii din văi, și să'l mănânce pull vulturilor.

18. Trei sunt mie cu neputință a le pricepe, și a patra n'o știu:

19. Urmele vulturului când zboară, căile șarpelui pe piatră și calea corăbil când merge pe mare, și căile omului în tinereșle lui.

20. Tot așa este calea muerii prea curve, care dacă face, se spală zicând: că nimic n'a făcut fără de cale.

21. Pentru trei lucruri se clătește pământul și al patrulea nu'l poate suferi:

22. De va împărăși sluga, și nebunul de se va sătura de bucate,

23. Și slujnica de va scoate pre stăpâna sa, și femeia urăcioasă de va nemi bărbat bun.

30. 4. Isaia 40, 12; Ioan 3, 13.

5. Ps. 11, 6 și 118, 140.

6. A 2 Lege 4, 2, 12, 32; Apoc. 22, 18, 19.

9. Mat. 6, 11.

10. A 2 Lege 8, 12—14.

24. Și patru sunt pre pământ mai mici, acestea sunt mai înțelepte decât cele înțelepte:

25. Furnicile, care n'au pulere, și 'și gălesc vara hrană;

26. Și aricii neam slab, cari își fac în pietre casele lor;

27. Lăcusta împărat n'are, și dintr-o poruncă merge la labără cu bună rânduială;

28. Și nevăstuica care se reazează pre mâini și lesne se poate prinde, și lăcuește în polatiile împăraților.

29. Și trei sunt care fericit umblă, și a patra care bine merge:

30. Pulul de leu cel ce este mai tare între dobitoace, care nu se întoarce nici se teme de dobitoc;

31. Și cocoșul care umblă între găini cu sînt bun; și șapul care povăzuește turma; și împăratul care grăiește în neamuri.

32. De te vei da pre tine la veselie și vei întinde mîna ta cu slădă, te vei necînsî.

33. Mulge lapte și va fi unt, și de vei sloarce nările va ieși sânge; iar de vei trage afară cuvînte, vor ieși vrăjbi și sfăzi.

CAP. 31.

Luda femeti karnice.

Cuvintele mele sunt grăite dela Dumnezeu, învățătura împăratului, care l-a învățat pre el mîntu lui.

2. Ce vei păzi fiule? Ce? Graturile lui Dumnezeu: fie zic fiule cel întâiu născut, ce, fiul pîntecelui meu? Ce, fiul rugăciunilor mele?

3. Nu dă muerilor avuția ta și mintea ta și vieța, că mai pre urmă îți vei mulă statul.

4. Toate le fă cu socoteală, cu măsură bea vin, cel puternici sunt mîniosi; deci vin să nu bea.

5. Ca nu bînd să 'și uite de în-

țelepciune, și nu vor putea judeca drept pre cei slabi.

6. Dați băutură, care îmbată, celor ce sunt în supărări și vin să bea celor ce sunt în dureri.

7. Ca să 'și uile de sărăcie, și de ostenele să nu 'și mai aducă aminte.

8. Fiule! Deschide gura ta cu cuvîntul lui Dumnezeu, și judecă pre toți cum se cade.

9. Deschide gura ta, și judecă drept, și fă dreptate săracului și mișelului.

10. Fenteie vrednică cine va afla, mai scumpă este una ca aceasta decât pietrele cele de mult preț.

11. Nădăjduiește spre dînsa inima bărbatului ei, una ca aceasta nu se va lipsi de bune agonisele.

12. Că lucrează bărbatului său lucruri bune în toată vieța.

13. Agonisind lîună și in, face cu mîinile sale lucru de treabă.

14. Este ca o corabie, ce face neșuștorie, de departe adună avuția sa.

15. Și se scoală de noapte, și gătește bucate casei, și dă de lucru slujnicilor.

16. Văzînd moșie o cumpără și din rodurile mîinilor sale sădește vie.

17. Încingîndu 'și mijlocul său cu țarie, își întărește brațul său la lucru.

18. A prins gust că bine este a lucra, și nu se stinge lumînarea ei toată noaptea.

19. Mîinile sale întinde spre cele de folos, și coatele sale le întărește la fus.

20. Mîinile sale le deschide săracului, și hrană dă celui lipsit.

21. Nu poartă grije de cele din casă bărbatul ei, când se zăbovește undevă, că ioți ai ei sunt îmbrăcați.

22. Câte două haine a făcut bărbatului său, și eiș îmbrăcăminte de vîson și de porfiră.

31. 7. Ps. 103. 16. 9. Lev. 19, 15

23. Cinstii este în porți bărbatul ei, ori când merge întru adunare cu cei bătrâni și cu locuitorii pământului.

24. Pânzeturi a făcut, și le-a vândut Finicienilor și cingători Haneilor.

25. Întru țărle și întru bună poadoabă s'a îmbrăcat, și s'a veselit în zilele de apoi.

26. Gura sa deschide cu socoteală și după lege; și rânduială pune limbii sale.

27. Strimte sunt cărările casei sale și bucatele nu le mănâncă cu lene.

28. Crescutu-ș'a lili săl, și s'au îmbogățit, și bărbatul ei o a lăudat pre ea.

29. Multe fete au agonisit bogăție, multe fete au făcut putere; iar tu le-ai întrecut și le-ai covârșit pre toate.

30. Plăceri mincinoase și frumuseți deșarte femeșii nu sunt întru tine, femeia cu minie se va binecuvânta; iar ea să laude frica Domnului.

31. Dați ei din rodurile mâinilor sale, și să se laude în porți bărbatul ei.

ECLISIASTUL

CAP. 1.

Nimicnicia lucrurilor omenești

Cuvintele Eclisiastului fiul lui David împăratul lui Israel din Ierusalim.

2. Deșertăciunea deșertăciunilor a zis Eclisiastul, deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune.

3. Ce prisosește omului din toată osteneala sa, care se trudește supt soare?

4. Neam trece și neam vine, și pământul în veac stă.

5. Răsare soarele și apune, și la locul său se trage, el acolo răsărind, merge către miazăzi, și încunjură către miazănoapte.

6. Încunjurând încunjură, merge duhul, și întru încunjurările sale se întoarce duhul.

7. Toate pâraele intră în mare, și marea nu se umple, la locul de unde iese râurile, acolo se întorc, ca iar să iasă.

8. Toate cuvintele sunt cu anevoe, nu le va putea omul grăi, și nu se va sătura ochiul a vedea nici urechea a auzi.

9. Ce este ce a fost? Ceeace va să fie, și ce este ce s'a făcut? Aceea ce se va face; și nimic nu este nou supt soare.

10. Nici va grăi și va zice: iată

acesta este nou, că a fost în veacurile care au fost înaintea noastră.

11. Nu este pomenire de cei din tâu, și încă nici de cel ce după aceea au fost, nu și vor aduce aminte, cel ce vor fi pre urmă.

12. Eu Eclisiastul am fost împărat preste Israel în Ierusalim.

13. Și am pus în inima mea a cercă și a socoti cu înțelepciune despre toate câte se fac supt soare, că îndeletnicire anevoiasă au dat Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să migăiască cu dânsa.

14. Văzut-am toate lucrurile, care se fac supt soare, și iată toate sunt deșertăciune și vânăre de vânt.

15. Ce este strâmb nu se va putea îndreptă, și ce lipsește nu se va putea număra.

16. Grăit-am eu întru inima mea, zicând: iată m'am mărit, și am întrecut cu înțelepciunea pre toți, cari au fost mai înainte de mine în Ierusalim și inima mea a văzut multă înțelepciune și știință.

17. Și am pus inima mea, să cunoască înțelepciunea și cunoștința, pilde și știință. Și am cunoscut eu, că și aceasta este vânăre de vânt.

18. Căci întru mulțimea înțelepciunii, mulțimea cunoștinței este; și cel ce adaugă știința, adaugă durere.

1. 2. Ps. 61, 9 și 38, 8.
5. Ps. 18, 5-7. 9, 3, 15.

13. 3 Imp. 4, 30, 34.
15. 2, 11, 17, 26; 4, 4, 6, 16;
16. 3. Imp. 3, 12.

CAP. 2.

Zădărnicia lucrurilor lumesci

Zis-am eu întru inima mea: vino acum să te ispitesc în veselie și vezi binele, și iată și aceasta este deșertăciune.

2. Răsului i-am zis nebunie, și bucuriei, căci faci aceasta?

3. Și am socotit: oare inima mea trage-va ca viul trupul meu, și inima mea m'a povățuit întru înțelepciune, ca să stăpănesc preste deslătare până voi vedea, care este binele fiilor oamenilor, care să'l facă supt soare în numărul zilelor vieții lor.

4. Mărit-am lucrurile mele, ziditu-mi-am case, săditu-mi-am vii.

5. Făcutu-mi-am grădini și livezi, și am sădit înrîmbele tot felul de pom roditor.

6. Făcutu-mi-am lacuri de ape ca să ud dinrîmbele dumbrava de lemne odrăslitoare.

7. Avut-am slugi și slujnice, și robi am avut, și cirezii și turme multe am avut, mai mult decât toți cei ce au fost mai înainte de mine în Ierusalim.

8. Adunatu-mi-am argint și aur, și averile împărățiilor și ale țarilor. Făcutu-mi-am cântăreți și cântărețe, și deslătările fiilor omenesci, amestecători și amestecătoare de vin.

9. Și m'am mărit, și am sporit mai mult decât toți, cei ce au fost mai înainte de mine în Ierusalim, ci și înțelepciunea mea a fost cu mine.

10. Și tot ce a poftit ochii mei n'am depărtat dela dănsii, și n'am oprit inima mea dela nici o deslătare, că s'a deslătat inima mea cu toată osteneala mea, și aceasta mi-a fost partea mea din toată osteneala mea.

11. Și am căutat eu spre toate

lucrurile mele, care le-au făcut mâinile mele, și spre truda, care m'am ostenit a o face, și iată toate sunt deșertăciune și vânare de vânt, și nimic nu este prisosire supt soare.

12. Și am căutat să văd înțelepciunea și rățacirea și nebunia, că cine este omul, care va urmă sfătuirea? Ori câte a făcut aceasta.

13. Și am văzut eu, că covârșește înțelepciunea pre nebunie, precum covârșește lumina pre întunec.

14. Ochii înțeleptului în capul lui, iar cel fără de minte întru întunec umblă, și am cunoscut eu, că o întâmplare va întâmpina pre toți aceștia.

15. Și am zis eu întru inima mea, că precum se întâmplă celui nebun, și mie mi se va întâmpla, și pentru ce mai mult m'am străduit eu? Și am grăit întru inima mea, că cel nebun din prisosință grăește, ci și aceasta este deșertăciune.

16. Că nu este pomenirea celui înțelept cu cel nebun în veac, pentru că în zilele cele viitoare pre toate le va acoperi uitarea, și cum va muri cel înțelept cu cel nebun?

17. Și am urât vleața, că vicleană este asupra mea lăpta cea lăcută supt soare, că toate sunt deșertăciune și vânare de vânt.

18. Și am urât eu toată osteneala mea, care am ostenit supt soare, pentru că o las pre ea omului, care s'a născut după mine.

19. Și cine știe, oare înțelept va fi au nebun? Și oare stăpân-va toată osteneala mea, care m'am ostenit și m'am străduit supt soare? Ci și aceasta este deșertăciune.

20. Și m'am întors eu, ca să încetez cu inima mea dela toată osteneala, care m'am ostenit supt soare.

21. Că este om, care se ostenește cu înțelepciune și cu știință și cu bărbăție, și va da partea sa omului, care nu s'a ostenit întru aceea, ci și aceasta este deșertăciune și răutate mare.

22. Că ce are omul din toată osteneala sa, și din alegerea inimii sale, cu care s'a ostenit el supt soare?

23. Că toate zilele lui sunt ale durerilor, și a mâinii migăiala lui, cât nici noaptea nu doarme inima lui, și aceasta deșertăciune este.

24. Nu este bine omul, fără numai ce mănâncă și ce bea, și arată sufletului său din osteneala sa; ci și aceasta am văzut eu că din mâna lui Dumnezeu este.

25. Că cine va mănâca și va bea, afară de dânsul?

26. Că omului celui bun înaintea feșii lui l-au dat înțelepciune și minte și veselie; iar celui păcătos i-au dat grije să umble și să adune, ca să dea celui bun înaintea feșii lui Dumnezeu; ci și aceasta este deșertăciune și vânare de vânt.

CAP. 3.

Vremea tuturor lucrurilor. Deosebirea omului de dobitoc.

De toate este vreme, și tot lucrul supt soare are vreme.

2. Vreme este a naște, și vreme este a muri, vreme este a sădi, și vreme este a smulge ce este sădit.

3. Vreme este a ucide, și vreme este a vindeca, vreme este a surpă, și vreme este a zidi.

4. Vreme este a plânge, și vreme este a râde, vreme este a se înnegula, și vreme este a juca.

5. Vreme este a zvârli pietre, și vreme este a strânge pietre; vreme

este a îmbrățișa și vreme este a se depărta de îmbrățișare.

6. Vreme este a căuta și vreme este a pierde, vreme este a ține și vreme este a lepăda.

7. Vreme este a rupe și vreme este a coase, vreme este a tăcea și vreme este a vorbi.

8. Vreme este a iubi și vreme este a urî. Vreme este de răsbolu și vreme este de pace.

9. Ce are mai mult cel ce lucrează din osteneala sa?

10. Văzut-am toată migăiala, care o au dat Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să migăiască într'însa.

11. Toate câte le-au făcut, bune sunt în vremea sa, și tot veacul l-au dat în inimile lor, ca să nu ale omul făptura, care au făcut Dumnezeu din început până în sfârșit.

12. Cunoscute-am că nu este bine, fără numai a se veseli și a face bine în viața sa.

13. Și tot omul, care mănâncă și bea, și vede binele întru toată osteneala sa, darul lui Dumnezeu este.

14. Cunoscute-am că toate câte au făcut Dumnezeu, acestea vor fi în veac, la acelea nu se poate adăoge, și dela ele nu se poate lua, și Dumnezeu au făcut ca să se teamă de fața lui.

15. Ce s'a făcut, iată este, și toate câte vor să fie, iată au fost, și Dumnezeu va căuta pre cel ce se gânește.

16. Și am văzut încă supt soare locul judecății și acolo este cel fără-delege, și locul dreptului, acolo este cel credincios.

17. Și am zis eu întru inima mea: pre cel drept împreună și pre cel fără-delege va judecă Dumnezeu; că de tot lucrul și de toată fapta va fi acolo vreme.

18. Zis-am eu întru inima mea

23. Iov 14, 1; Ps. 89, 9.

26. Iov 27, 17 și 32, 8; Pilde 23, 8.

3. 14. și 2 Lege 32, 4.

de vorba fiilor omenești: că'i va o-sebi pre ei Dumnezeu, ca să arate că dobitoace sunt.

19. Și cum că întâmplarea fiilor omenești, și întâmplarea dobitocului, o întâmplare este; precum este moartea acestuia, așa și moartea aceluia, și un duh este în toate, și cu ce covârșeste omul pre dobitoc? Cu nimic, că toate sunt deșertăciune.

20. Toate merg la un loc, toate s'au făcut din țărână, și toate se vor întoarce în țărână.

21. Și cine știe; oare duhul fiilor oamenilor se sue în sus? Și duhul dobitocului oare se pogoară în jos în pământ?

22. Și am văzut, că nu este bine, fără numai a se veseii omul întru lucrul său, că acesta este partea lui; că cine'l va duce pre el, ca să vază ceea ce va fi după el?

CAP. 4.

Zădărniciu avușiei.

Și m'am întors eu, și am văzut toate năpăștile, cele ce se fac supt soare, și lată lacrimile celor ce se năpăstuesc, și nu este cine să'l mângâie pre ei, și din mâna celor ce'l necăjesc pre el, putere, și nu este lor mângâitori.

2. Și am lărcit eu pre toți cei morți, cari au murit, mai mult de cât pre cei vii, cari trăiesc până acum.

3. Și decât amândoi aceștia mai bun este, cel ce încă nu s'a născut, care încă n'a văzut lucrul cel rău, care s'a făcut supt soare.

4. Și am văzut eu toată osteneala, și împreună toată bărbăția lucrului, că aceasta este râvna omului dela prietenul său; și aceasta încă este deșertăciune și vânăre de vânt.

5. Cel fără de minte ține mâinile

în sân, și'și mănâncă cărnurile sale.

6. Mai bun este un pumn plin cu odihnă, decât doi pumni cu osteneală și cu vânăre de vânt.

7. Și m'am întors eu, și am văzut deșertăciune supt soare.

8. Este unul, și nu este al doilea, și nici liu, nici frate n'are și tot nu încetează dela toată osteneala sa, și ochiul lui nu se satură de avușii; și pentru cine mă ostenesc eu, și'mi lipsesc sufletul meu de bunătate? Ci și aceasta este deșertăciune, și migăială rea este.

9. Mai buni sunt doi decât unul, cari au plată bună pentru osteneala lor; că de va cădea unul, celalt va ridica pre soțul său.

10. Și vai celui ce este singur când va cădea, că nu este altul carele să'l ridice

11. Și de vor dormi doi, le va fi și cald lor; iar unul cum se va încălzi?

12. Și de se va scula asupra lui unul, cel doi vor sta asupra aceluia, și luntea cea întreită nu curând se rupe.

13. Mai bun este pruncul sărac și înțelept, decât împăratul bătrân și fără de minte, carele mai mult nu știe purtă grije.

14. Că din temniță iese să împărățească, iar întru împărăția sa s'a făcut sărac.

15. Văzut-am pre joși cel vii, cari umblă supt soare cu tânărul cel al doilea, care va fi în locul lui.

16. Nu este slărșit la tot poporul lui, la toți câți au fost înaintea lor, și cel de pre urmă nu se vor vesali de dânsul, ci și aceasta este deșertăciune și vânăre de vânt.

17. Păzește piciorul tău, când mergi în casa lui Dumnezeu și te apropie, ca să auzi că mai bună

19. Ps. 48, 12; și 21. 20. Fac. 3, 19.

22. Iov 14, 10, 14, 15

4. 3. Pilde 6, 10, 19, 24; și 26, 15.

8. Ps. 38, 10; Ierem. 17, 11.

19. Imp. 15, 22. 17. Ozie 6, 6.

este jertfa ta, decât darul celor fără de minte, că ei nu cunosc răul care-l fac.

CAP. 5.

Folosul avuției

Nu te grăbi cu gura ta, și inima ta să nu grăbească a grăbi cuvânt înaintea lui Dumnezeu, că Dumnezeu este în cer sus, și tu pre pământ jos; pentru aceasta fie cuvintele tale puține.

2. Că vine visul, când ești mult îngrijat și glasul nebunului în cuvinte multe.

3. Când vei făgădui făgăduință lui Dumnezeu, nu zăbovi a o da pre ea, că nu este voie întru cel nebuni; tu dar ori câte vei făgădui dă.

4. Mai bine este a nu făgădui, de cât a făgădui și a nu da.

5. Nu da gura ta, ca să faci să păcăluiască trupul tău, și să nu zici înaintea feței lui Dumnezeu, că este neștiință, ca să nu se mânie Dumnezeu pentru cuvântul tău, și să strice lucrul mâinilor tale.

6. Că întru mulțimea visurilor și a deșertăciunilor și a cuvintelor celor multe; tu te teme de Dumnezeu.

7. De vei vedea în țară năpasta săracului și jeluirea judecăței, și a dreptăței, nu te miră de lucrul acesta, că cel înalt preste cel înalt ia aminte, și este mai înalt decât ei.

8. Și prisosința pământului întru toate este împărțat țarinei lucrate.

9. Cel ce iubește argintul, nu se va sătura de argint, și cel ce iubește rodirile întru mulțimea lor nu se va deslăta cu ele; și aceasta este deșertăciune.

10. Unde este mulțime de bună-tăți, mulți sunt, cari o mănâncă pre ea, și ce este bărbăția celui ce o

are pre ea? Fără numai să vadă cu ochii săi.

11. Dulce este somnul slugei, ori pușinel, ori mult mănânce, iar pre cel sătul de se va îmbogăși, nu-l lasă să doarmă.

12. Este boală care o am văzut supt soare, a se păzi avuție spre răul celui ce o are.

13. Și pierе avuția aceea întru mișcăială rea, și a născut fiu, și nimic nu este în mâna lui.

14. Precum a ieșit din pântecul mamei sale gol, se va întoarce, ca să meargă precum a venit, și nimic nu va lua din osteneala sa, ca să ducă în mâna sa.

15. Ci și aceasta este boală rea, că precum a venit, așa se va și duce și ce are el mai mult? Pentru că s'a ostenit în vânt.

16. Și în toate zilele sale întru întunec și în jale, și în mânie multă și în boală și în necaz.

17. Iată binele, care l-am văzut eu că este bun: a mânca și a bea, și a vedea bunătațe întru toată osteneala sa, care s'a trudit supt soare în numărul zilelor vieții sale, care le-au dat Dumnezeu lui, că aceasta este partea lui.

18. Ci tot omul, căruia i-au dat Dumnezeu bogăție și avere, și i-a dat lui volnicie, ca să mănânce dintr'însele, și să și ia partea sa, și să se veselească dintru osteneala sa, acesta darul lui Dumnezeu este.

19. Că nu mult își va aduce aminte de zilele vieții sale, că Dumnezeu îl cuprinde pre el întru vesele inimii lui.

CAP. 6.

Deșertăciunea iubirii de avuție.

Este răutate, care o am văzut supt soare, și multă este la oameni.

5. 2. Pilde 10, 20. 4. A 2 Lege 23, 22.
6. Pilde 10, 20.

14. Iov 1, 21; 1 Tim. 6, 7; Ps. 48, 18.

2. Om, căruia ți dă Dumnezeu bogăție și avere și mărire, și nimic nu este ce să lipsească sufletului lui din toate câte poțeste, și nu' l va învrednici Dumnezeu că să mănânce dintru aceea, că om strein mănâncă aceea; aceasta deșertăciune și boală rea este.

3. De ar naște cineva o sută de fii și mulți ani ar trăi, și cât de multe ar fi zilele anilor lui, sufletul lui nu se va sătura de bunătate, și încă nici îngropăciune nu va avea și am zis; mai bine este a fi o stărpitură, decât acela.

4. Că întru deșertăciune a venit, și întru înlunec se duce, și întru înlunec numele lui se va acoperi.

5. Și încă soarele nu l-a văzut, nici l-a cunoscut, odihna acestuia mai multă este decât a acelula.

6. Și de ar trăi de două ori o mie de ani, și bunătate n'a văzut, au nu toate la un loc vor merge?

7. Toată osteneala omului de ar veni în gura lui și încă sufletul lui nu se va sătura.

8. Că ce are înțeleptul mai mult de cât nebunul? Că săracul știe a umbla în preajma vieții.

9. Mai bună este vederea ochilor, decât ceace ai în gând; ci și aceasta este deșertăciune și vânăre de vânt.

10. Ori și ce lie, iată s'a chemat numele lui, și s'a cunoscut, că el este om, și nu se va putea judeca cu cel mai tare decât el.

11. Că sunt cuvinte multe, care înmulțesc deșertăciunea.

CAP. 7.

Folosul înțelepciunii. Vicienia femeii.

Ce folosește omului? Că cine știe care este binele omului în viață.

în numărul zilelor vieții deșertăciunii lui, și le-a făcut pre ele ca umbra? Că cine va spune omului ce va fi după el supț soare?

2. Mai bun este numele bun, decât untuldelemn bun, și ziua morții decât ziua nașterii.

3. Mai bine este a merge la casa plângerii, decât la casa ospățului; pentrucă acesta este sfârșitul a tot omul, și cel viu va pune ce este bun întru inima sa.

4. Mai bună este mahnirea de cât râsul, că prin întristarea feții se îndreptează inima.

5. Inima înțelepților în casa plângerii; iar inima nebunilor în casa veseliei.

6. Mai bine este a auzi certarea înțeleptului, decât omul care aude cântecele nebunilor.

7. Că precum este froznetul spinilor supț căldare, așa este râsul nebunilor; ci și aceasta este deșertăciune.

8. Năpasta împresură pre cel în înțelept, și strică inima celui de bun neam.

9. Mai bun este sfârșitul cuvântului, decât începutul lui; mai bun este cel răbdător, decât cel trufaș cu inima.

10. Să nu grăbești cu duhul tău a te mânia, că mânia în sânul nebunilor se odihnește.

11. Să nu zici: ce este că zilele cele mai dinainte, erau mai bune de cât acestea? Că nu înțelepțește al întrebă aceasta.

12. Bună este înțelepciunea cu a-vuție, și mai mult folosește celor ce văd soarele.

13. Că în umbra ei înțelepciunea ca umbra argintului, și prisosința cunoștinții înțelepciunii înviază pre cel ce o are pre ea.

6. 3. H 2 Lege 26, 26; Isaia 14, 19, 20.
6. Ps. 88, 47; 48, 14; 36, 36; Ebr. 9, 27.
10. Iov 9, 32.

7. 2. Pilde 22, 1. 6. Ps. 140, 6.
10. Pilde 12, 17.

14. Vezi lucrurile lui Dumnezeu, că cine va putea înfrumuseța, pre care Dumnezeu îl va strică?

15. În ziua bunătații trăiește în bine, și vezi în ziua răutății, vezi încă și tu cu aceasta tocmirea acestora, care au făcut Dumnezeu pentru graiu, ca să nu afle omul după dănsul nimic.

16. Toate le-am văzut în zilele desertăciunii mele; este drept, care piere întru dreptatea sa, și este nedrept, care multă vreme trăiește întru răutatea sa.

17. Nu fi drept prea mult, nici înțelept de prisos, ca nu cumva să-ți ieși din fire.

18. Și nu fi mult fără de lege, și nu fi aspru, ca să nu mori fără vreme.

19. Bine este a se ține pre sine întru aceasta, iar cu aceasta să nu-ți pângărești mâna ta, că celor ce se tem de Dumnezeu vor ieși toate.

20. Înțelepciunea va ajuta înțeleptul mai mult decât zece puternici, cari sunt în cetate.

21. Că nu este om drept pre pământ, care să facă bine și să nu greșească.

22. Și la toate cuvintele, care vor grai cei fără de lege, să nu pul inima ta, ca să nu auzi și tu pre sluga ta blestemându-te.

23. Că de multe ori te va vicleni pre tine, și în multe chipuri va necăji inima ta, pentru că și tu ai blestemat pre alții mulți.

24. Toate acestea le-am ispitit cu înțelepciunea, și am zis:

25. Înțelept-mă-volu, și s'a departat dela mine mai departe decât eră, că este adâncă adâncime, și cine o va afla pre ea?

26. Înconjurat-am eu și inima mea, ca să știu, și să socotesc, și să

caut înțelepciunea și pricina, și să cunosc fără de legea nebunului, și greșala și rădăcirea.

27. Si o aflu eu pre ea mai amară decât moartea, cu muerea care este la vântor, și inima ei mreje, legătură sunt mâinile ei, cel bun înaintea feței lui Dumnezeu se va izbăvi de ea; iar cel păcătos se va prinde întru ea.

28. Vezi, aceasta am aliat, zis-a Eclisiastul, odată, și mai de multe ori am cercat, ca să aflu pricina.

29. Care a cercat sufletul meu, și nu o aliat, un om dintru o mie am aflat, iar muliere din toate acestea n'am aliat.

30. Însă vezi, aceasta am aflat, că au făcut Dumnezeu pre om drept; iar oamenii ei au căutat multe cugări, cine știe înțelepciunea? Și cine știe dezlegarea cuvântului?

CAP. 8.

Nestatornicia vieții.

Înțelepciunea omului va lumina fața lui; iar cel fără de obraz, va fi urât.

2. Gura împăratului păzește și cuvântul jurământului lui Dumnezeu.

3. Nu te grăbi a merge dela fața lui, și să nu stai în cuvânt rău, că tot ce va vrea va face.

4. Precum va zice împăratul, putere are, și cine va zice lui, ce faci?

5. Cel ce păzește porunca nu va cunoaște cuvântul rău, și vremea judecății o cunoaște inima înțeleptului.

6. Că tot lucrul are vreme și judecată, că știința multă a omului este mai pre sus de el.

7. Că nu este cine să știe ceea ce va fi, că în ce chip va fi, cine va spune lui?

15. Isaia 45, 7. 16. Ps. 72, 3, 12.

17. Rom. 12, 16.

21. 3. Imp. 8, 46; 2 Paral. 6, 37; 1 Ioan 1, 8.

27. Pilde 5, 3, 4 și 6, 26.

30. Fac. 1, 27.

8. 1. Pilde 13, 17. 5. Rom. 13, 3.

8. Nu este om, care să aibă putere preste duh, ca să oprească duhul; și nu este putere în ziua morții, și nu este răgaz în ziua războiului, și fărădelegea nu va mântui pre cel ce o are pre ea.

9. Și toate acestea le-am văzut, și am dat inima mea spre tot lucrul, care s'a făcut supț soare, ca să văz toate, câte cu putere a făcut omul împotriva omului, ca să-l necăjască pre el.

10. Și atunci am văzut pre cei fărădelege îngropați, încă și din locul cel sfânt, și au mers, și au fost lăudați în celate, pentru că așa au făcut, ci și aceasta este deșertăciune.

11. Că de vreme ce nu se face curând judecată celor ce fac rău, pentru aceea s'a umplut inima fiilor omenești, ca să facă rău.

12. Cel ce a păcătuit, a făcut rău de atunci, și din tinerețele sale, că știu și eu, că va fi bine celor ce se tem de Dumnezeu, precum se tem de fața lui.

13. Și bine nu va fi celui fărădelege, și nu va petrece multe zile la umbră, cel ce nu se teme de fața lui Dumnezeu.

14. Este deșertăciune, care se face pre pământ; că sunt drepti, preste carii vin rele, ca și cum ar fi făcut laptele nedreptilor, și sunt nedrepți, cărora le vin bune, ca și cum ar fi făcut laptele dreptilor. Zis-am: că și aceasta este deșertăciune.

15. Și am lăudat veseliea, că nu este bine omului supț soare, fără numai a mânca și a bea și a se veseli, și numai aceasta va avea din osteneala sa cea din toate zilele vieții sale, care i le-au dat Dumnezeu lui supț soare.

16. Pentru care am dat inima mea,

ca să cunosc înțelepciunea, și să văz migăiala, care s'a făcut pre pământ, că este om, care ziua și noaptea nu vede somn în ochii săi.

17. Și am văzut toate lucrurile lui Dumnezeu, că nu va putea omul alia lucrul cel făcut supț soare, ori cât se va osteni omul a căuta, nu va alia și ori câte va zice înțeleptul, că le cunoaște, tot nu le va putea alia.

CAP. 9.

Cei buni și cei răi au aceeași soartă. Înțelepții desprețuiți.

Toate acestea le-am cugetat cu inima mea, și inima mea toate acestea le-a văzut, cum sunt drepti și înțelepți, și faptele lor în mâna lui Dumnezeu, și iubirea și ura, nu este om care să le stie, toate sunt înaintea feței lor.

2. Deșertăciune este întru toate. O întâmplare este dreptului, și necredinciosului, celui bun și celui rău, celui curat și celui necurat, celui ce jertfește și celui ce nu jertfește, precum este cel bun, așa este și cel păcătos, precum este cel ce jură, așa este și cel ce se teme de jurământ.

3. Aceasta este rău întru toate cele ce se fac supț soare, că o întâmplare este tuturor, încă și înlma fiilor oamenilor s'a umplut de răutate, și rătăcire în inima lor până trăesc, și mai pre urmă la cei morți.

4. Că cine este, care să se împărtaşască cu toți cei vii? Este nădejde, că mai bun este câinele cel viu, decât leul cel mort.

5. Că cei vii știu că vor să moară; iar cei morți nu știu nimic, și mai mult plată lor nu este, că s'a stins pomenirea lor.

6. Încă și iubirea lor și ura lor și râvna lor acum au pierit, și nu-

11. Evacum 1, 3, 4.

12. Ps. 48, 21, 22; Pilde 1, 33; Rom. 2, 4.

14. Iov 9, 23.

mai au ei parte în veac de toate cele ce se fac supț soare.

7. Vino mănâncă cu veselie pâinea ta, și beă cu inimă bună vinul tău, că au plăcut lui Dumnezeu faptele tale.

8. În toată vremea să fie hainele tale albe, și untuldelemn de pe capul tău să nu lipsească.

9. Și îți petrece viața cu femeia, pe care o iubești în toate zilele vieții deșertăciunii tale, care s'a dat ție supț soare, că aceasta este partea ta, în viața ta și întru osteneala ta, care te ostenești tu supț soare.

10. Toate, oricâte îți dă mâna ta a face, cât poți, fă, pentru că în iad unde mergi tu, nici lucru, nici gând, nici știință, nici înțelepciune nu este.

11. Intorsu-m'am, și am văzut supț soare, că nu este alergătura celor sprinteni, nici războiul acelor tari, nici pâinea acelor înțelepți, nici avuțiile acelor cu minte, nici harul acelor știutori, că vremea și întâmplarea va întâmpina pre toți aceștia.

12. Și n'a cunoscut omul, vremea sa, ca peștii ce se vânează în mreajă rea, și ca pasările, care se prind în laț; așa se prind liii oamenilor în vremea rea, când cade preste ei fără de veste.

13. Ci și această înțelepciune am văzut supț soare, care mare este înaintea mea.

14. Cetate mică, și oameni puțin într'nsa, și vine asupra ei împărat mare, și o încunjură, și face împrejurul ei șanțuri mari.

15. Și se află într'nsa un om sărac înțelept, și acesta mântuește cetatea cu înțelepciunea sa, și după aceea nimeni nu și mai aduce aminte de omul acela sărac.

16. Și am zis eu: mai bună este

înțelepciunea decât puterea, și înțelepciunea săracului cea nebagată în seamă, și cuvintele lui, care nu se ascultă.

17. Cuvintele înțelepților în liniște se aud, mai mult decât strigarea celui ce slăpânește preste nebunul.

18. Mai bună este înțelepciunea decât uneltele războiului, și unul, care greșește, va pierde bunătate multă.

CAP. 10.

Urmările nedreptății omenești și ale trândăriei.

Muștele murind strică dulceața cea locmită a untului de lemn, mai scumpă este puțină înțelepciune, decât slava mare a nebuniei.

2. Inima înțeleptului la dreapta lui este; iar inima celui nebun la stânga lui este.

3. Încă și când umblă nebunul pre cale, inima lui fără de minte este, și toate câte gândește nebunie sunt.

4. De se va sui preste tine duhul celui puternic, să nu lași locul tău, că tămădulre este ce face să înceteze păcate mari.

5. Este rău, care l-am văzut supț soare, ca și cum fără de voie ar fi ieșit dela fața celui puternic.

6. Pre cel nebun pus întru înălțimi mari, și pre cel bogat șezând în smerenle.

7. Văzut-am pre slugi călări, și pre Domni umblând ca niște slugi pe jos.

8. Cel ce sapă groapă el va cădea într'nsa, și cel ce curățește gardul, mușca-l va pre el șarpele.

9. Cel ce scoate pietre ostent-se va cu ele, și cel ce despică lemne, primejdul-se va cu ele.

10. De se tocește fierul, și n'are

9. 11. Amos 2, 14. 15. Pilde 21, 22.
15. Iov. 6, 26; Pilde 24, 5.

10. 6. Pilde 19, 10.
8. Pilde 26, 27; Sirah. 27, 27. Ps. 7, 16.

lăișul ascuțit, trebuie îndoită putere; așa omul să-și îndoaie osteneala spre înțelepciune.

11. De va mușcă șarpele nu înfrâncat, și nu este folos celui ce descântă.

12. Cuvintele gurii înțelepte sunt har, și buzele celui fără de minie îl vor prăpădi pre dânsul.

13. Începutul cuvintelor gurii lui este nebunie, și sfârșitul gurii lui răstăcire rea.

14. Și cel nebun înmulțește cuvinte; nu știe omul ce este și ce va fi după el, cine îl va spune lui?

15. Osteneala nebunilor îi necăjește pre el, ca cei ce nu știu a merge în cetate.

16. Vai fie cetate, a căreia împărat este lănar, și boerii tăi mănâncă de dimineață.

17. Fericit ești tu pământule, al căreia împărat este leciur de bun neam, și boerii tăi mănâncă în vremea sa, ca să se întărească, și nu se vor rușina.

18. Întru lene se vor povârni grinzile, și întru întârzierea mâinilor, va picură în casă.

19. Pentru răș fac pâinea, și vinul veselește pre cel viu; și de argint ascultă toate.

20. În cugetul tău să nu blestemi pre împărat, și întru ascunsul cămării tale să nu blestemi pre cel bogat, că pasărea cerului va duce glasul tău, și care are aripi, va spune cuvântul tău.

CAP. 11.

Aducerea aminte de moarte și de judecată.

Aruncă pâinea ta pre fața apei, că întru mulțimea zilelor o vei afla.

2. Fă parte la șapte și la opt, că nu știi ce rău va fi pre pământ.

12. Pilde 15, 2 și 16, 26; Pilde 10, 21, 34, 19. Isaia 3, 3. 20. Eșire 22, 28.

3. De se vor umplea norii de ploaie, pre pământ o vor vărsa; și de va cădea lemnul către amiază sau către miazănoapte, în care loc va cădea lemnul, acolo va fi.

4. Cel ce păzește vântul nu va semăna, și cel ce se uită la nori nu va secera.

5. Precum nu este, care să știe, care este calea duhului, nici în ce chip se închiagă oasele în pântecul femeii îngrecată, așa nu știi lucrurile lui Dumnezeu, ori câte va face.

6. Dimineața seamănă sămânța ta, și seara să nu înceteze mâna ta, că nu știi ce va rodi mai vârtos, aceastia sau aceea, și de vor rodi amândouă mal bine va fi.

7. Și dulce este lumina, și bine ochilor a vedea soarele.

8. Că de va trăi ani mulți omul, și întru toți aceștia se va veseli; însă să-și aducă aminte de zilele întunecului, că foarte multe vor fi, tot ce vine deșertăciune este.

9. Veselește-te tânărul în tinerețile tale, și cu cele bune să se deslăteze inima ta în zilele tinerețelor tale, și umblă în căile inimii tale fără de prihană, și nu după vederea ochilor tăi, și să știi, că pentru toate acestea te va aduce Dumnezeu la judecată.

10. Și depărtează mânia dela inima ta și gonește răul dela trupul tău, că tinerețile și nebunia deșertăciune sunt.

CAP. 12.

Vârsta bărbăției și sfârșitul vieții.

Adu-ți aminte de făcătorul tău în zilele tinerețelor tale, mai înainte de ce vor veni zilele răutății, și se vor apropia ani, întru care vei zice: nu este mie întru aceștia voie.

2. Mai înainte de ce se va întu-

11. 5. Ioan 1, 8.

necă soarele și lumina și luna și stelele, și se vor întoarce norii după ploaie.

3. În ziua în care se vor clădi pǎzitorii casei, și se vor cutremura bărbații puterii, și vor înceta cele ce macină, că s'au împușinat și se vor întuneca cele ce văd în gaură.

4. Și vor închide ușile în ulișă întru slăbiciunea glasului cei ce macină, și se vor scula la glasul pasărilor, și vor smeri toate fetele cântării.

5. Încă și din înălțime vor vedea, și va fi spăimântare în cale, și va înflori migdalul, și se va îngrășa lăcusta, și se va risipi chihparisul, că va merge omul în casa veacului său, și vor încunjura pre ulișă cei ce plâng.

6. Mai înainte de ce se va rupe funia argintului, și se va zdrobi floarea aurului și se va sparge vatra la izvor și se va învârti roata la groapă.

7. Și mai înainte de ce se va întoarce țărâna în pământ, precum a

12. 7. Fac. 3, 19; Ps. 89, 3; 145, 3.

foști, și duhul se va întoarce la Dumnezeu, la cel ce l-au dat pre el.

8. Deșertăciunea deșertăciunilor, zis-a Eclisiastul, toate suni deșertăciune.

9. Și fiindcă de prisosit s'a făcut Eclisiastul înțelept, și a învățat pre om știință, și urechea a cercat mult frumusețea pildelor.

10. A cercat Eclisiastul ca să afle cuvintele voiei, și să scrie drept cuvintele adevărului.

11. Cuvintele înțelepților, ca strămurările și ca cuiele înlocate care din locmele s'a dat dela un păstor.

12. Și mai mult decât acestea fiul meu, ia aminte; că a face cărți multe nu este stârșit, și cugetarea cea multă este osteneală trupului.

13. Slârșitul cuvântului tot, auzi-l; teme-te de Dumnezeu, și poruncile lui le păzește, că aceasta este tot omul.

14. Că toată fapta o va aduce Dumnezeu la judecată, cu tot lucrul trecut cu vederea, ori bun, ori rău fie.

8. Ps. 61, 9; și 143, 5. 13. Ps. 110, 9; Lucă 10, 42. 14. 2 Cor. 5, 10.

CÂNTAREA CÂNTARILOR LUI SOLOMON

CAP. 1.

Iubirea între mire și mireasă.

Sărute-mă cu sărutarea gurei sale; Smai bune sunt țâțele tale decât vinul.

2. Și mirosul mirurilor tale mai mult decât toate mirosurile. Mir vărsat este numele tău, pentru aceea te-au iubit pre tine fecioarele, trasute-au dinapoi.

3. La mirosul mirurilor tale vom alerga. Băgatu-m'a împăratul în cămăra sa, bucură-ne-vom, și ne vom veseli de tine, iubi-vom țâțele tale mai mult decât vinul, dreptatea te-a iubit pre tine.

4. Neagră sunt și frumoasă, o țele Ierusalimului! ca sălașele lui Chidar, ca corturile lui Solomon.

5. Nu vă uitați la mine, că m'am înnegrit, că m'a ars soarele, ții malcei mele s'au războit asupra mea, pusu-m'au păzitoare în vli, vlea mea nu o am păzit.

6. Spune mie o tu, precarele iubeste sufletul meu, unde paști? Unde ți-al pus lăcașul întru amiază zi, ca să nu liu ca aceea ce rățăcește după turmele prietenilor tăi?

7. De nu te cunoști pre tine, cea frumoasă între femeii, tești tu pre

urma turmelor, și paște iedele tale lângă sălașele păstorilor.

8. Cu călăriimea în carele lui Faraon te-am asemănat pre tine iubita mea.

9. Cât de frumoase sunt țălcile tale, ca ale turturelei, grumazu tău ca mărgелеle scumpe.

10. Asemănări de aur vom face ție, cu flori de argint.

11. Până este împăratul în culcușul său, nardul meu dat-a mirosul său.

12. Mănunchiu de stactile, frățiorul meu mie, între țâțele mele va petrece.

13. Strugur din chipru este frățiorul meu mie, din vllie Engadi.

14. Iată frumoasă ești iubita mea, iată frumoasă ești, ochii tăi porumbi.

15. Iată bun ești frățiorul meu, și frumos.

16. Patul nostru este umbros, și grinzile noastre de chedru, podurile caselor noastre de chiparos.

CAP. 2.

Mirele laudă frumusețea miresei.

E u floarea câmpului, crinul văilor. 2. Ca crinul între spini, așa este iubita mea între țete.

3. Ca mărul între lemnele pădurei, așa este frățiorul meu între țeciori, supt umbra lui am dorit și

am șezut, și dulce este rodul lui în gâtlejul meu.

4. Duceți-mă în casa vinului, gră-mădiți preste mine dragoste.

5. Întăriți-mă cu miruri, răcoriți-mă cu mere, că sunt aprinsă de dragoste.

6. Stânga lui supt capul meu, și dreapta lui mă va îmbrățișa.

7. Juratu-v'am pre voi fetele ferusalimului pre puteri și pre țăriile câmpului farinel, să nu deșteptați, nici să sculați pre iubita, până când va vrea ea.

8. Glasul frățiorului meu, iată el vine sărind preste munți, săltând preste dealuri.

9. Asemenea este frățiorul meu căprioarei, sau puiulul de cerb pre munții Vetel; iată el stă după perețele nostru privind pe ferestre, uitându-se prin mreji.

10. Răspunde frățiorul meu și zice mie: Scoală-te vino iubita mea, frumoasa mea, porumbița mea.

11. Că iată iarna a trecut, ploaea s'a dus, a încetat.

12. Florile s'au ivit pre pământ, vremea plivelii a sosit, glasul turturelii s'a auzit în pământul nostru.

13. Smochinul a scos mugurii săi, viile înfloresc și dau miros, scoală, vino iubita mea, frumoasa mea, porumbița mea și vino.

14. Tu porumbița mea în despicătura pietrii, stând pe zidul dinainte, arată-mi fața ta, și mă fă să auz glasul tău, că dulce este glasul tău, și fața ta frumoasă.

15. Prindeți-ne nouă vulpile cele mici, care strică viile, că viile noastre înfloresc.

16. Frățiorul meu mie și eu lui, cel ce paște între crini.

17. Până ce va încetă zlua, și se vor plecă umbrele, întoarce-te fră-

țiorul meu și te aseamănă căprio-rului sau puiulul de cerb în văile munților.

CAP. 3.

Mir-asa arată iubirea sa către mire.

În patul meu noaptea am căutat, lpre cel ce iubește sufletul meu, căutatu-l'am, și nu l'am aflat, strigatu-l'am și nu m'a auzit.

2. Sculă-mă-voiu dar și voiu încunjură cetatea, în târguri și pre ulițe voiu căută, pre cel ce iubește sufletul meu, căutatu-l'am pre el, și nu l'am aflat, strigatu-l'am și nu m'a auzit.

3. Aflatu-m'au strejile, care încunjură prin cetate; n'ați văzut cumva pre cel ce iubește sufletul meu?

4. Puțin trecând dela ei, am aflat pre cel ce l iubește sufletul meu. Ținutu-l'am și nu l'am lăsat, până nu l'am dus în casa mamei mele, și în camera celei ce m'a zămislit.

5. Juratu-v'am pre voi fetele ferusalimului pre puteri, și pre țările farinile, să nu deșteptați, nici să sculați pre iubita, până când va vrea ea.

6. Cine este acesta, care se sue din pustie, ca stâlpu de lum ce-l face smirna și tămădea din toate prafurile făcătorului de mir?

7. Iată patul lui Solomon; șasezeci ostași împrejurul lui din viteji ai lui Israhel.

8. Toți fiind sabie, învățați la războiu, flecare cu sabia la coapsa sa pentru orice nopți.

9. Pat și-a făcut luiș împăratul Solomon din lemnele Livanului.

10. Stâlpii lui i-a făcut de argint și căpșăiul lui de aur, șișul lui de porfiră, înăuntrul lui ȧșătură aleasă din dragostea fetelor ferusalimului.

10. V. 13. 14. V. 10. 15. Iezec. 13. 4. 16. Gal. 2. 20.

3. 8. Ps. 90. 5.

11. Ieșiți Ietele Sionului și vedeți pre împăratul Solomon cu cununa, cu care l-a încununat pre el muma lui, în ziua nunții lui și în ziua veseliei inimei lui.

CAP. 4.

Frumusețea Miresei.

Iată frumoasă ești iubita mea, Iată frumoasă ești; ochii tăi de porumbișă, supți vălul tău, părul tău ca turmele caprelor ce se urcă pre Galaad.

2. Dinții tăi ca turmele tunse, ce ies din scăldătoare, toate gemeni au și steapă nu este întru ele.

3. Ca tortul cel roșu buzele tale și graiul tău frumos, ca coaja rodii obrazul tău, supți vălul tău.

4. Grumazul tău, ca turnul lui David cel zidit spre întărire; mii de scuturi atârnă pre el, toate arme de viteză.

5. Amândouă țâțele tale, ca doi pui gemeni de căprioară cari pasc în crini,

6. Până va lumina ziua și vor trece umbrele, duce-mă-voi la muntele smirnei, și la piscul livanului.

7. Toată frumoasă ești, iubita mea și întinăciune nu este întru tine.

8. Vino din livan mireasă, vino din livan, veni-vei și vei trece de pe culmea Amona, de pre capul Sannir și Ermon, dela peșterile leilor, dela munții pardoșilor.

9. Mi-ai robii inima, sora mea, mireasa mea, mi-ai robii inima cu o privire a ochilor tăi, și c'un șirag dela grumazul tău.

10. Cât de frumoase s'au făcut țâțele tale, sora mea mireasă! Mal frumoase sunt țâțele tale decât vinul, și mirosul hainelor tale întrece toate miresmele.

11. Fagur ce pică sunt buzele tale mireasă, miere și lapte este supți limba ta, și mirosul hainelor tale, ca mirosul Livanului.

12. Grădină închisă este sora mea mireasă, grădină închisă, izvor pecelluit.

13. Odraslele tale grădina cu rodii, cu rod din măguri, chipri cu narduri.

14. Nard și șofran, trestie și scorșoară cu toate lemnele Livanului, smirna și aloi cu toate mirosurile cele de frunte.

15. Izvor de grădină și lântână de apă vie, ce curge sgomotos din Livan.

16. Scoală-te vântule cel dela miazănoapte, și vino boare dela amiază, și suflă prin grădina mea, și să curgă mirosurile.

CAP. 5.

Frumusețea miresei.

Pogoară-se frățiorul meu în grădina sa, și să mănânce din rodul poamelor sale.

2. Intrat-am în grădina mea, sora mea mireasă cules-am smirna mea cu mirosurile mele, mâncat-am pâinea mea cu mierea mea, băut-am vinul meu cu laptele meu; mâncași prieteni și beși, și vă îmbătați fraților.

3. Eu dorm și inima mea priveghează, glasul frățiorului meu bate la ușă. Deschide-mi sora mea, iubita mea, porumbișa mea, desăvârșita mea, că s'a umplut capul meu de rouă și părul meu de picături de noaptea.

4. Desbrăcatu-m'am de haina mea, cum mă voi îmbrăca cu ea? Spălat-am picioarele mele, cum le voi întină?

5. Frățiorul meu întins-a mâna sa prin fereastră și cele dinlăuntru ale mele s'au mișcat spre el.

6. Sculaŭu-m'am eu să deschiz
frăŭilorului meu, din mâinile mele a
pical smirnă, degetele mele pline
sunt de smirnă.

7. Pus-am mâinile mele pre în-
cuietoare, și am deschis frăŭiorului
meu, iar frăŭiorul meu se duse; se
suletu-l meu s'a topit de cuvântul
lui, cădu-l-am pre el și nu l-am
affat, strigatu-l'am și nu m'a auzit.

8. Allatu-m'au păzitorii cei ce în-
cunjură cetatea, bătu-l m'au și m'au
rănit, luatu-mi-au brobodelnicul meu
dela mine păzitorii zidurilor.

9. Juratu-v'am pre voi fetele ie-
rusalimului, pe puterile și pe tăriile
șarinii, de veți află pe frăŭiorul meu,
spuneți lui, că rănită de dragosie
sunt eu.

10. Ce osebite are frăŭiorul tău
de altul? Cea frumoasă între femeii?
Ce osebite are frăŭiorul tău de al-
tului, că ne-ai jurat așa?

11. Frăŭiorul meu este alb și ru-
men, ales din zec de mii.

12. Capul lui aur lămurit, pletele
lui valuri, negru ca corbul.

13. Ochii lui ca porumbișele pe
malul apelor, spăla-te cu lapte, șe-
zând la mulțimea apelor.

14. Obrazii lui ca năstrăpile cele
de mlros, care dau mirosuri, bu-
zele lui crini, din care pică smirnă
aleasă.

15. Mălnele lui verigi de aur îm-
podobite cu pietre de Tarsis, pân-
tecele lui tablă de fildeș cu platră
de Săpŭr.

16. Pulpelul lui stălpit de marmură
în temelii de aur.

17. Fața lui ca lăvanul, aleasă ca
chedrii, grumazii lui dulceașă, și cu
totul plăcut. Acesta este frăŭiorul
meu, acesta este iubitul meu, o fe-
te l'ierusalimului.

18. Unde s'a dus frăŭiorul tău, cea
frumoasă între femeii, încotro a că-

5. 17. Ps. 44, 3.

utat frăŭiorul tău, și l' vom căuță pre
el împreună cu tine.

CAP. 6.

Iarăși se lauda frumusețea muresii.

Frăŭiorul meu s'a pogorit în gră-
dina sa la năstrăpile cu mlresme,
să pască în grădini și să culeagă
crini.

2. Eu frăŭiorului meu și frăŭiorul
meu mie, cel ce paște între crini.

3. Frumoasă ești lubita mea, ca
un loc deslătat, mândră ca ierusa-
limul, îngrozitoare ca oștile rânduie
la rășbolu.

4. Întoarce-ți ochii tăi dela mine,
că ei mi-au dat aripi, părul tău ca
turmele caprelor, care se urcă pe
Galaad.

5. Dinții tăi ca turmele celor tun-
se, ce les din scăldătoare, și toate
au gemeni, și steapă nici una nu
este între ele.

6. Ca tortul roșu buzele tale, și
grăul tău lămos, ca coaja rodiei
obrazul tău, supt vălul tău.

7. Sunt șasezeci împărătese, opt-
zeci ȕitoare și lele lăra de număr.

8. Una este porumbișă mea, de-
săvârșit a mea, este una a mālci
sale, aleasă celei ce o a născut pre
ea, văzutu-o-au pre ea fetele și o au
fericit; împărătesele și ȕitoarele o
vor lăudă pre ea.

9. Cine este aceasta, care se l-
vește ca zorile, frumoasă ca luna,
aleasă ca soarele, îngrozitoare ca
oștile rânduie la rășbolu.

10. În grădina nucului m'am po-
gorit să văz izvorul părului, să văz
de a dat viea, de au înflorit rodiile,
acolo voui dă ȕăpele mele ȕie.

11. N'a cunoscut suletul meu, ȕă-
cutu-m'am asemenea carelor lui A-
minadav.

12. Întoarce-te, întoarce-te, Suna-

6. 5, 4, 2.

mileancă, întoarce-te, și să te vedem.

CAP. 7.

Urmare,

Ce vei vedeă la Sunamiteanca, care vine ca jocul unor cete ? Cât de frumoși sunt pașii tăi cu încălțămintele tale liica lui Nadav ! Rofunzimea coapselor tale este asemenea lanțurilor de aur, lucru de meșter.

2. Buricul tău este ca o cupă rotundă din care nu lipsește vinul dres, pântecele tău stog de grâu îngrădită cu crini.

3. Amândouă jăfele tale, ca doi pui gemeni de căprioară.

4. Grumazul tău ca un turn de fildeș, ochii tăi ca lacurile din Esvon, la porțile morminei de fete, nasul tău ca turnul Livanului, ce caută spre Damasc.

5. Capul tău sus ca și cărmulul, și coșilele capului tău ca purpura împăratului ce cade în foi.

6. Cât de frumoasă ești, și cât de dulce, iubită, în desfășările tale.

7. Statul tău se aseamănă cu finicul, și jăfele tale cu strugurii.

9. Zis-am : suflă-mă-voi în flinic, înfă-mă-voi de ramurile lui, și li vor jăfele tale ca strugurii vlei, și suflarea nărilor tale ca mirosul merelor.

9. Și gâttelel tău ca vinul cel bun, ce curge lin pentru iubitul meu și îndestulează buzele mele și dinții.

10. Eu frățiorul meu, și spre mine întoarcearea lui.

11. Vino frățiorul meu să ieșim la iară, să mânem în saie.

12. Să mâneacă la vii, să vedem de a înflorit vlea, florile iac rod ? Înflorit-au rodiile ? Acolo voi da jăfele mele fie.

13. Mandragorile au dat miros și la ușile noastre tot felul de poame, nouă și vechi frățiorul meu, le-am păstrat pentru tine.

CAP. 8.

Dragostea cea desăvârșită.

Cine te va da mie pre tine frățiorul meu, cel ce sugi jăfele malcilor mele, ca să te alii afară, și să te sărut, și mai mult nimenea să nu mă defaima ?

2. Apucă-te-voi și te voi băga în casa malcilor mele, și în cămara celei ce m'a zămislit, acolo mă vei învăța, și te voi adăpa cu vin mirositor dela curgerea rodilor mele.

3. Stânga lui suflă capul meu, și dreapta lui mă va îmbrățișa pre mine.

4. Juratu-v'am pre voi fetele Ierusalimului pe puterile și pe țările țării, să nu deșteptați și să nu sculați pre iubita mea, până ce va vrea ea.

5. Cine este aceasta care se suie albită, înflorită, rezemându-se pre frățiorul său ? Supl măr te-am deșteptat pre tine, acolo cu dureri te-a născut malca ta, acolo au cuprins durerile nașterii pre ceia ce te-a născut pre tine.

6. Fune-mă ca o pecetie pre inima ta, ca o pecetie pe brațul tău, că tare este ca moartea dragostea, grea ca iadul răvna, arpile ei ca arpile focului, cărbuni înfocați iacările ei.

7. Apă multă nu va putea stinge dragostea, și rurile nu o vor îneca pre ea, de va da omul toată avuția casei sale pentru dragoste, cu defăimare se va defăima.

8. Sora noastră mică este, și jăfe n'are, ce vom face surorile noastre în ziua în care se vagrai pentru ea.

7. 6. Ps. 44, 13. 9. Pilde 23, 31.

13. Fac. 30, 14.
8. 7. Rom. 8, 38, 39.

9. De este zid, să zidim preste el
cămări de argint, și de este ușă să
o astupăm cu scânduri de chedru.

10. Eu sunt zid, și jăfele mele ca
turnurile, eu eram înaintea ochilor
lui aflând pace.

11. Vie a avut Solomon în Vee-
lamon, dat-a vlea sa păzitorilor, o-
mul va aduce pentru roada ei omie
de arginți.

12. Vlea mea este înaintea mea,
o mie lui Solomon, și două sute ce-
lor ce păzesc rodul ei.

13. Cel ce șezi în grădini, când
prieteni ascultă glasul tău, fă ca
să-l aud și eu.

14. Fugi frățiorul meu, și te asea-
mână cu căprioara sau cu pulul
cerbului pre munții cei mirositori.

ISAIA

CAP. 1.

Prorocia lui Isaia despre adevăratele jertfe.

Vedenia, care o a văzut Isaia
leclorul lui Amos, care o a vă-
zut asupra Iudei și asupra Ierusa-
limului întru împărășia lui Ozia,
lui Ioatan, a lui Ahaz și a lui Eze-
chiea, carii au împărășit în Iudeia.

2. Auzi cerule și ascultă pămân-
tule, că Domnul au grăit: Iii am nă-
scut și am crescut; iar aceia s'au
lepădat de mine.

3. Cunoscui-a boul pre stăpânul
și asinul ieslea domnului său, iar
Israel nu m'a cunoscut pre mine și
poporul meu nu m'a înțeles.

4. Vail Neam păcătos, popor plin
de păcate, sămânță rea, Iii fărăde-
lege; părăsiți-ași pre Domnul și ași
mânieat pre sfântul lui Israel, în-
streinați-v'ași înapoi.

5. Căci vă răniți Iarăș, adăogând
fărădelege? Tot capul spre durere
și toată inima spre întristare.

6. Dela picioare până la cap nu
este într'însul întregime, nici bubă,
nici vinețieală, nici rană cu puroi,
nu este a pune leacuri, nici untde-
lemn, nici legătură.

7. Pământul vostru pustiu, cetă-

țile voastre arse cu loc, țara voa-
stră înaintea voastră streinii o mă-
nâncă, și s'a pustii, stricală fiind
de popoare streine.

8. Părăsi-se-va Iata Sionului ca
o colibă în vie, ca un pățul în gră-
dină și ca o cetate înconjurată.

9. Și de nu ne-ar li lăsat nouă
Domnul Savaot sămânță, am fi fost
ca Sodoma și ne-am fi asemănat
Gomori.

10. Ascultați cuvântul Domnului
domnii Sodomei, și luați aminte la
legea lui Dumnezeu poporul Go-
mori.

11. Ce'mi este mie de mulțimea
jertfelor voastre? Zice Domnul: să-
tul sunt de arderile de tot ale ber-
becilor și seul miilor, și sângele
juncilor și al țapilor nu voesc.

12. Nici să veniți să vă arătați
mie, că cine a cerut acestea din
măinile voastre? Nu veți mai adaoge
a călca curtea mea.

13. De veți aduce mie Iăină de
grâu, Iămăle în deșert, urăciune este
mie.

14. Lunile cele nouă ale voastre,
și sâmbetele, și ziua cea mare nu
le voi suferi; postul și sărbătorile
și praznicele voastre le-a urfi su-
fletul meu, Iăculu-v'ași mie spre sa-

1. 2. Fi 2 Lege 4, 26; 32, 1. Ierem. 2, 12;
Ozie 11, 3.

3. Ierem. 8, 7 și 4, 22.

4. Fi 2 Lege 31, 20; Ps. 77, 63.

5. Mat. 23, 31-33; Ozia 4, 10; Ierem. 11, 11.

7. Fi 2 Lege 26, 51, 52.

9. Rom. 9, 29; Facere 19, 24, 25; Ierem.
23, 14.

11. Pilde 15, 8 și 21, 3; Ieremia 6, 20; Fe-
mos 5, 21.

jiu, nu voi mai suferi păcatele voastre.

15. Când veți lina mâinile voastre către mine, întoarce-voi ochii mei de către voi, și de veți înmulți rugăciunea voastră, nu voi asculta pre voi, că mâinile voastre sunt pline de sânge.

16. Spălați-vă, curățiți-vă, ștergeți răutățile din sufețele voastre, dinaintea ochilor mei, părăsiți-vă de răutățile voastre.

17. Învățați-vă a face bine; căutați judecata, mântuiți pre cel năpăstuit, judecați săracului și faceți dreptate văduvei.

18. Și veniți să ne întrebăm, zice Domnul: și de vor fi păcatele voastre ca mohorăciunea, ca zăpada le voi albii; iar de vor fi ca roșeala, ca lăna le voi albii.

19. Și de veți vreă și mă veți ascultă, bunățile pământului veți mânca.

20. Iar de nu veți vreă și de nu mă veți ascultă, sabia vă va mânca pre voi, că gura Domnului a grăit acestea.

21. Cum s'a făcut curvă cetatea cea credincioasă Sionul, cea plină de judecată, întru care a adormit dreptatea, și acum sunt ucigași.

22. Argintul vostru nu este lămurit; cârciumarii tăi amestecă vinul cu apă.

23. Domnii tăi sunt neascultători, părtași furilor, iubitori de daruri și umblă după mită, săracilor nu fac judecată și judecata văduvelor nu o au socotit.

24. Pentru aceasta așa zice stăpânul Domnul Savaot, vai ! Cei pu-

ternici al lui Israil, că nu va înceta mâinea mea asupra celor protivnici, și judecată din vrăjmașii mei voi lua.

25. Și voi aduce mâna mea preste tine, și te voi lămurii spre curățenie; iar pre cel neascultător voi pierde și voi lepăda pre toți cei fără de lege dela tine, și pre toți semeții voi smerii.

26. Și voi pune judecătorii tăi ca mai înainte, și sfetnicii tăi ca din început, și după acestea te vei chema cetatea dreptății, Mitropolie credincioasă Sion.

27. Că cu judecată și cu milostenie se va mântui robia lui.

28. Și se vor slăbăni cei fără de lege și păcătoșii împreună, și cei ce au părăsit pre Domnul se vor sfârși.

29. Că se vor rușina pentru idolii săi, pe carii iau voit, și se vor rușina pentru grădinile sale, care le-au poștit.

30. Că vor fi ca un Terevint, căruia i-a căzut frunzele, și ca o grădina fără de apă.

31. Și va fi țărâna lor ca puzderiile câștilor, și lucrurile lor ca scântele locului; și vor arde cei fărădelege, și păcătoșii împreună, și nu va fi cine să-i stingă.

CAP. 2.

Prorocie despre Iuda și Ierusalim.

Cuvântul care s'a făcut către Isaia Geciorul lui Amos pentru Iudeia și pentru Ierusalim.

2. Că va fi în zilele cele de apoi arătat muntele Domnului, și casa lui Dumnezeu pe vârfurile munților, și se va înălța mai pre sus de dealuri,

15. Iov 35, 12; Pilde 1, 28; Ierem. 14, 12.

16. 2 Cor. 7, 1; Ierem. 4, 14; Ps. 33, 15.

17. Eșire 22, 22; Ps. 36, 27; Ierem. 22, 3.

18. Mihea 6, 2

20. Lev. 26, 14-15; Ierem. 2, 19; Malah.

2, 2. 21. Ierem. 2, 21.

22. Iezech. 22, 18; Ieremia 6, 30. A 2 Lege

24, 17. 23. Ieremia 5, 28.

24. A 2 Lege 28, 63.

25. Malah. 3, 2, 3.

26. Zahar. 8, 3.

28. Iov. 31, 3; Ierem. 30, 19.

29. Iezech. 20, 28; Ozie 4, 13.

31. Ierem. 4, 20.

2. 2. Mihea 4, 1, 2; Tovie 14, 7.

și vor veni la dânsul toate neamurile.

3. Și vor merge neamuri multe, și vor zice: veniți să ne suim în muntele Domnului, și în casa Dumnezeului lui Iacov, și ne va spune nouă calea sa, și vom merge pre dânsa, că din Sion va ieși legea și cuvântul Domnului din Ierusalim.

4. Și va judecă între neamuri, și va muștra popor mult, și și vor face sabiile sale liare de plug, și sulile seceri, și nu va ridica neam împotriva altui neam sabie, și nu se vor mai învăța a se bate.

5. Și acum, casa lui Iacov, veniți să umblăm întru lumina Domnului.

6. Că au lepădat pre poporul său, pre casa lui Iacov, pentru că s'a umplut țara lor de vrăji ca și mal'nașele, ca și a celor de alt neam, și ill mulți de alt neam s'au făcut lor.

7. Pentru că s'a umplut țara lor de argint și de aur, și nu eră număr vistieriei lor.

8. Și s'a umplut pământul lor de cai, și n'au număr cărușele lor, și s'a umplut pământul de urâciunile lucrurilor mâinilor lor, și s'au închinat celor făcute de degetele lor.

9. Și s'a plecat omul, și s'a smerit bărbatul, și nu voiu ierți lor.

10. Și acum intrați în pietre și vă ascundeți în pământ de fața fricii Domnului și de mărirea lăriei lui, când se va scula să piarză pământul.

11. Că ochii Domnului sunt înalți, iar omul este smerit, și se va smeri semeția oamenilor, și se va înălța Domnul însuș în ziua aceea.

12. Că ziua Domnului Savaot preste tot semețul și trufașul, și preste tot cel înalt și măreț, și se vor smeri.

13. Și preste tot chedrul livanului

cel înalt și ridicat, și preste tot stejarul Vasanului.

14. Și preste tot muntele înalt, și preste tot dealul înalt.

15. Și preste tot turnul înalt, și preste tot zidul înalt.

16. Și preste toată corabia mării, și preste toată vederea frumuseții corăbiilor.

17. Și se va smeri tot omul și va cădea înălțimea oamenilor, și se va înălța Domnul singur în ziua aceea.

18. Și vor ascunde toate cele făcute de mână ale sale.

19. Băgându-le în peșteri și în crăpăturile pietrilor, și în găurile pământului de fața înfricoșării Domnului și de slava țării lui, când se va scula să piarză pământul.

20. Că în ziua aceea va lepăda omul urâciunile sale cele de argint și de aur, care și-a făcut, ca să se închine celor deșarte și illicitelor.

21. Ca să intre în găuri de piatră vârtoasă și în crăpăturile pietrilor de fața fricii Domnului și de slava puterii lui, când se va scula să piarză pământul.

22. Incetați dar dela om, al căruia duh este în nările lui, pentru că în ce s'a socotit el?

CAP. 3.

Pedeapsa mândriei și a podoabelor deșarte.

Iată străpânul domnul Savaot va lepăda din Iudeia și din Ierusalim pre cel tare și pre cea tare, și puterea pâinii și puterea apei.

2. Pre uriaș și pre cel puternic și pre omul ostăș și pre judecător și pre proroc și pre vrăjitor și pre bătrân și pre căpetenia preste cincizeci și pre sletnicul cel minunat și

3. Zaharia 14, 16; Ierem. 31, 6.

4. Mizea 4, 3. 5. Ps. 88, 16. 6. Ozie 12, 2.

8. Ierem. 2, 28 și 50, 38.

10. V. 19 și 21. 11. Ps. 17, 30.

19. Ozie 10, 8; Luca 23, 30; Apoc. 6, 16

20. Mib. 5, 13.

21. V. 10, și 19.

3. 1. Ps. 104, 16; Iov 19, 21.

pre mai marele meşter de lemn cel înţelept şi pre ascultătorul cel ştiutor.

3. Şi voi pune lor domni tineri, şi cei batjocoritori îi vor stăpâni pre ei.

4. Şi va năvăli popor, om asupra omului şi om asupra vecinului său, şi se va scula cu sladă pruncul asupra celui bătrân, şi cel necinslit asupra celui de cinsle.

5. Că se va apuca omul de fraatele său sau de casnicul tatălui său, zicând: haină ai, îi căpetenie nouă, şi bucatele mele să fie supt tine.

6. Şi răspunzând acela în ziua aceea va zice: nu voi fi căpetenie, că în casa mea nu este pâine, nici haină, nu voi fi căpetenie poporului acestuia.

7. Că s'a pusit Ierusalimul, şi Iudeia a căzut, şi limbile lor sunt cu fărădelege, neascultând de Domnul, pentru că acum s'a smerit mărirea lor.

8. Şi ruşinea feţii lor a stăit împotriva lor, şi păcatul său ca al Sodomei şi-a vestit şi l-a arătat. Val sufletului lor! Că au slătit siat rău ei asupra sa,

9. Zicând: să legăm pre cel drept, că nu ne este nouă de nici o freabă; drept aceea, rodirile mâinilor sale vor mânca.

10. Val celui fărădelege! Că rele îi vor veni după lucrul mâinilor lui.

11. Poporul meu! Cărmulorii voştri vă jefuesc pre voi, şi cei ce vă silesc vă stăpânesc pre voi; poporul meu! Cei ce vă fericesc vă înşală pre voi, şi cărarea picioarelor voastre o strică.

12. Ci acum va sta Domnul la judecată, şi va pune la judecată pre poporul său.

13. Insuş Domnul va veni să se

judece cu bătrânii poporului şi cu domnii lui; iar voi pentru că aţi ars viea mea, şi prada săracului în casele voastre?

14. Pentru că faceţi strâmbătate poporului meu, şi ruşinaţi faţa săracilor? Zice Domnul oşilor.

15. Acestea zice Domnul; pentru că s'au înălţat ietele Sionului, şi au umblat cu grumazii ridicaţi, şi clipind cu ochii şi cu paşitul picioarelor împreună târâsc hainele şi împreună joacă cu picioarele.

16. Va smeri Dumnezeu pre doamnele ietele Sionului, şi Domnul va desvâli chipul lor în ziua aceea.

17. Şi va lua Domnul mălrea îmbrăcămintei lor şi podoabele lor şi gătelele părului lor.

18. Şi podoaba grumazilor lor şi finetele lor şi podoaba feţii lor şi tocmirea podoabei cel de mărire.

19. Şi gherdanele şi braşările şi împletiturile părului şi verigele mănecii drepte şi inelele şi cerceii.

20. Şi podoabele de porfiră şi aşternuturile cele de casă.

21. Şi oglinzile cele strălucitoare şi pânzeturile cele subţiri şi turbanele cele uşoare.

22. Şi hainele roşii şi visonul cel cu aur şi cu vânăţ ţesut, şi paturile cu aşternuturile lor.

23. Şi în locul mirosului celui frumos va fi praf, şi în loc de brâu te vei încinge cu funie, şi în locul podoabel cel de aur a capului, vei avea pleşuvire pentru laptele tale, şi în locul hainei cel de porfiră te vei îmbrăca cu sac.

24. Şi fiul tău cel prea frumos, pre care iubeşti, de sable va cădea, şi cel mal puternici ai voştri, de sable vor cădea şi se vor smeri.

25. Şi vor plânge sclarile podoabelor voastre, şi vei rămâneă singură şi te vei lovi de pământ.

3. Ecl. 1., 16. 8. Fac. 19, 4.

9. Ps. 26, 37-40; Ps. 127, 2.

11. Mat. 23, 13, 16, 24; Plâng. 1, 5.

25. Plâng. 1, 1.

CAP. 4.

Urmare.

Și se vor apucă șapte lemei de un som, în ziua aceea zicând: pâinea noastră vom mânca și cu hainele noastre ne vom îmbrăca, numai numele tău să se cheme preste noi, în oara noastră.

2. În ziua aceea va lumina Dumnezeu întru slat cu mărire pre pământ, ca să înalțe și să mărească rămășița lui Israil.

3. Și va fi cel rămas în Sion, și cel rămas în Ierusalim, sfinți se vor chema toți, cei ce s'au scris spre vieță în Ierusalim.

4. Că va spăla Domnul spurcăciunea ililor și a fetelor Sionului, și sângele Ierusalimului va curăți din mijlocul lor cu duhul judecății și cu duhul căldurii.

5. Și va veni, și va fi tot locul muntelui Sionului, și toate cele din prejurul lui le va umbră nor ziua, și, ca fumul și ca lumina locului ce arde noaptea.

6. Cu toată mărirea se va acoperi, și va fi umbră ziua asupra căldurii, și acoperemânt și ascundere de viitor și de ploaie.

CAP. 5.

Viea neroditoare.

Cântă-voiu acum celui iubit cântarea iubitelui meu, viei mele; vie s'a făcut iubitelui în corn, de loc gras.

2. Și o am îngrădit și am lăcut împrejur șanț, și am sădit vișă aleasă, și am zidit turn în mijlocul ei, și leasc am săpat într'însa; și am așteptat să facă struguri și a făcut spini.

3. Și acum omule cel din Iuda și cei ce lăcuți în Ierusalim, judecați între mine și între viea mea.

4. Ce voi face încă viei mele, și nu i-am lăcut ei? Că am așteptat să facă struguri și a făcut spini.

5. Și acum voi spune vouă, ce voi face viei mele; luă-voiu gardul ei și va fi de jaf, și voi supă șanțul ei și va fi spre călcare.

6. Și voi părăsi viea mea și nu se va tăia, nici se va săpa, și vor crește într'însa spini ca într'o țelenă, și voi porunci norilor să nu plouă preste dânsa ploaie.

7. Că viea Domnului Savaot casa lui Israil este, și omul din Iuda odraslă lănară și iubită.

8. Așteptat-am ca să facă judecată și au făcut fărădelege, și nu dreptate, ci șipei.

9. Vai! Celor ce lipsesc casă lângă casă și împreună țarină lângă țarină, ca să ia ceva dela vecin; au doar veți lăcut voi singuri pre pământ?

10. Că s'au auzit aceștia în urechile Domnului Savaot; că de se vor și face case multe, mari și frumoase, spre pustire vor fi și nu vor fi lăcuiitori într'însele.

11. Că unde lucrează zece perechi de boi, vor face un urcior și cel ce seamănă șase obroace, va face trei măsuri.

12. Vai! Celor ce se scoală dimineața și umblă după băutură beșivă, așteptând până seara, că vinul îi va arde pre ei.

13. Că cu chitare, cu alăute, cu timpane și cu fluere beau vinul; iar spre lucrurile Domnului nu caută, și lucrurile mâinilor lui nu le socotesc.

5. Ps. 79, 13.

7. Ps. 79, 9; Ierem. 31, 20.

9. Mihea 2, 2.

11. Mib. 6, 14, 15; Figueu 1, 6.

12. Înțelep Sol. 2, 7; Pilde 23, 29, 30.

4. 2. Zahar. 6, 12.

5. Eclre 13, 21; Sirah 34, 16.

5. 1. Ieremia 2, 21.

2. Mat. 21, 33; Ozie 10, 1.

14. Pentru aceasta s'a luat în robie poporul meu, că n'a cunoscut pre Domnul și mulți au murit de foame și de sete de apă.

15. Și s'a lărgit ladul sufletul său, și s'a deschis gura sa fără de încetare, și se vor pogori în ea cei măriși și cei mari și cei avuși și cei ce se bucură, și se va smeri omul, și se va deșăimă bărbatul, și se vor smeri ochii cei sumeși.

16. Și se va înălța Domnul Savaot întru judecată, și Dumnezeuul cel sfânt se va slăvi întru dreptate.

17. Și vor paște cel risipiți ca taurii, și pustiile celor robiți le vor mânca miei.

18. Vai de cei ce și trag păcatele sale ca și cu o funie lungă, și ca și cu o curea a unui jug de boi fără-delegile lor.

19. Cei ce zic: degrab să se apropie cele ce va face, ca să le vedem și să vie statul sfântului lui Israel, ca să-l cunoaștem.

20. Vai celor ce zic răulul că este bun și bunul că este rău, celor ce pun lumina întunec și întunecul lumină, celor ce pun amarul dulce și dulcele amar.

21. Vai celor înțelepți întru sine singuri și înaintea lor știuși.

22. Vai celor puternici ai voștri, celor ce beau vinul și celor tari cari amestecă băutura beivă.

23. Cei ce îndreptează pre cel nedrept pentru daruri, lepădând dreptatea dreptului.

24. Pentru aceasta în ce chip arde trestia de cărbunii focului, și se aprinde de flăcări; așa rădăcina lor ca iarbă va fi și floarea lor ca pulberea se va înălța; că n'au voit să facă legea Domnului Savaot, ci cu-

vântul sfântului lui Israel l-a întăritat.

25. Și s'au mântat Domnul Savaot cu lușme asupra poporului său, și și-au pus mâna sa preste dâșii, și i-au bătut și s'au întăritat munții, și s'au făcut morții lor ca gunoii în mijlocul drumului, și întru toate acestea nu s'a întors mânia lui, ci încă mâna lui este înaltă.

26. Pentru aceasta va ridica semn întru neamurile cele de departe, și le va chema pre ele dela marginea pământului și iată degrab ușor vor veni.

27. Nu vor flămânzi, nici se vor osteni, nici vor dormi, nici vor dezlega brâțele sale dela mijloacele sale, nici se vor rumpe curelele încălțămintelor lor.

28. Ale căroră săgețile sunt ascușite și arcele lor încordate și picloarele cailor lor ca o piatră tare s'a socotit, roatele carelor lor ca un vîlcor.

29. Năvălesc ca leii și au statul ca puii leului.

30. Și va apuca și va striga ca o hiară, și se va arunca, și nu va fi cine să-i mântuiască pre ei; și va striga pentru ei în ziua aceea, ca glasul marel ce se învăluește, și vor căuta la cer sus și jos, și iată întunecare tare întru lipsa lor.

CAP. 6. *Amos*

Isaia vede slava Domnului.

Și a fost în anul, în care a murit împăratul Ozia, văzut-am pre Domnul șezând pre scaun înalt și prea înălțat, și plină casa de slava lui.

2. Și Seralimi stau împrejurul lui, șase arpi la unul și șase aripi la altul și cu două își acoperiau fața,

14. Ozie, 4, 6. 16. Ps 17, 27, 30.

19. Ierem. 17, 13, 15; Amos 5, 18.

21. Pilde 3, 7; Rom 12, 16.

22. Pilde 23, 29, 30. 23. Pilde 17, 15.

25. Ps. 17, 18; Ierem. 4, 24.

28. Ierem. 47, 3. 29. Ierem. 2, 15.

30. Amos 8, 8, 9; Ier. 50, 42.

3. 1. 4 Imp. 22. 19.

și cu două își acoperiau picioarele, și cu două zburau.

3. Și strigă unul către altul și zice: Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava lui.

4. Și s'a ridicat pragul cel de sus al ușei de glasul cu care strigă și casa s'a umplut de fum.

5. Și am zis: O ticălosul de mine! Că m'am umilit, fiindcă sunt om; și buze necurate având și lăcuesc între popor, care are buze necurate, și pre împăratul Domnul Savaot l-am văzut cu ochii mei.

6. Și s'a trimis la mine unul din Seralimi, și în mână avea un cărbune de foc, care îl luase cu clestele din altar.

7. Și l-a alins de gura mea și a zis: Iată s'a alins acesta de buzele tale, și va șterge fărădelegile tale, și păcatele tale va curăți.

8. Și am auzit glasul Domnului zicând: Pre cine voi trimite? Și cine va merge la poporul acesta? Și am zis: Iată eu sunt, trimite-mă.

9. Și au zis: Mergi și zi poporului acestuia: Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege, și uitându-vă vă veți uita și nu veți vedea.

10. Că s'a îngroșat inima poporului acestuia și cu urechile sale greu au auzit și ochii săi l-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și cu urechile să audă, și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă, și să'i vindec pre ei.

12. Și am zis: Până când Doamne? Și au zis: Până când se vor pusii celăptle, ca să nu fie cine să lăcuască într'însele, și casele ca să nu fie cu oameni, și pământul va rămâne pustiu.

3 Ps. 8, 1, 2, 10; 103, 25; Ps. 150, 1, 2; Apoc. 4, 8. 4 3 Imp. 8, 10. 5. Ierem. 1, 9; Dan. 10, 16. 7. Ierem. 1, 9.

9. Ierem. 5, 21; Mat. 13, 14; Marcu 4, 12; Lucă 8, 10; Ioan 12, 40; Eapte 28, 26; Rom. 11, 8.

12. Și după aceasta va îndelunga Dumnezeu oamenii și se vor înmulți cei ce au rămas pre pământ.

13. Și mai este încă întru ei zelulre și iarăș va fi de pradă, ca terevintul și ca ghinda când cade din ghioacea sa, sămânță sfântă starea el.

CAP. 7.

Profeția despre nașterea Mântuitorului din Fecioara.

Și a fost în zilele lui Ahaz feciorul lui Ioatham, feciorul lui Ozie împăratul Iudei, sculat s'a în Rasin împăratul Aramului și Fachie feciorul lui Romelle împăratul lui Israel, asupra Ierusalimului ca să'l bată, și n'a putut să'i biruiască.

2. Și a vestit în casa lui David zicând: Sfătuindu-s'a Aram cu Elraim și s'a spăimântat sufletul lui și sufletul poporului lui, cum se clătește în pădure copaclul de vânt.

3. Și au zis Domnul către Isata: Ieși înaintea lui Ahaz, tu și feciorul tău cel rămas la suv, la înălțina drumului celui de sus a țarinii nălbitorului.

4. Și să'i zici: Iă aminle să faci și nu te teme, nici să slăbească sufletul tău pentru acești doi războinici de lemne, ce fumegă, căci când va fi întârâtarea mâinii mele, iar voi rămădui.

5. Și feciorul lui Aram și feciorul lui Romelle, pentru că au sfătuit sfat rău împotriva lui Elraim și fiul lui Romelle, zicând:

6. Să ne sculăm asupra Iudei și vorbind cu ei, să'i întoarcem pre ei la noi, și vom pune împărat preste dânsa pre feciorul lui Taveil.

7. Așa zice Domnul Savaot: Nu va rămâne sâtuul acesta nici va fi.

8. Ci capul Aramului Damascul

13. Sofon. 3, 12, 13.

7. 1. 4 Imp. 16, 5; 2 Paral. 28, 5.

și capul Damascului Rasîn; și încă șasezeci și cinci de ani și va lipsi împărăția lui Efraim din popor.

9. Și capul lui Efraim Somoron, și capul Somoronului feciorul lui Romeleie și de nu veți crede, nici nu veți înțelege.

10. Și a adaos Domnul a grăi către Ahaz, zicând: cere fie semn dela Domnul Dumnezeuul tău întru adânc sau întru înălțime.

11. Și a zis Ahaz: Nu voi cere, năci voi ispiți pre Domnul.

12. Și a zis Isaia: Ascultați dar casa lui David, au doar pușin este vouă a da împotrivire oamenilor? Și căci Domnului dați împotrivire?

13. Pentru aceasta însuș Domnul va da vouă semn: iată fecioara în pântece va lua și va naște fiu, și vei chema numele lui Emanuil.

14. Unt și miere va mânca, mai 'nainte de ce va și a osebi cele rele, va alege binele.

15. Că mai 'nainte de ce va cunoaște pruncul binele sau răul, lepădă-va răul ca să aleagă binele, și va rămâneă pământul, de care tu te temi, dela fața celor doi împărați.

16. Ci va aduce Dumnezeu preste fline și preste poporul tău și preste casa tatălui tău, zile ce fel n'au venit din ziua, în care a luat Efraim dela Iuda pe împăratul Asirienilor.

17. Și va fi în ziua aceea, șueră-va Domnul muștelor, care domnesc o parte a rîului Egiptului, și albinei, care este în țara Asirienilor.

18. Și vor veni toate și se vor așeza în văile țării și în găurile pietrelor și în peșteri, și în toată surpătura și în tot lemnul.

19. Și în ziua aceea rade-va Domnul cu briciul cel închiriat de din-

colo de rîul împăratului Asirienilor, capul și perii picloarelor, încă și barba o va lua.

20. Și va fi în ziua aceea hrăni-va omul o jumincă și două oi.

21. Și va face mult lapte, și va mânca unt și miere tot cel rămas pre pământ.

22. Și va fi în ziua aceea tot locul, în care sunt o mie de vițe de o mie de sicli, țellină va fi și spinii.

23. Cu săgeată și cu arc vor intra acolo, că țellină și spinii va fi tot pământul.

24. Și tot muntele de arat se va ară, și nu va veni acolo irlcă, că va fi din țellină și din spini pășune olei și călcăiură bouului.

CAP. 8.

Surparea împărăției Siriei și a lui Israil. Vremea lui Mesia.

Și au zis Domnul către mine: iată îți dau o hârtie nouă mare și scrie întru'nsa cu condeiu omenesc: degrab la pradă să faci dobânzi, că a sosit.

2. Și'mi lă mie mărturiile oameni credincioși, pe Urie preotul și pe Zaharia fiul lui Varahie.

3. Și m'am apropiat de prorociță și a luat în pântece, și a născut fiu, și mi-au zis Domnul mie, chitămă numele lui: degrab pradă, curând jefuește.

4. Pentrucă mai 'nainte de a și pruncul să zică: tată sau mamă, va lua puterea Damasculul și prăzile Samariei, înaintea împăratului Asirienilor.

5. Și au adaos Domnul a grăi încă mie, zicând:

6. Că nu vrea poporul acesta apa Siloamului care curge lin, ci vrea să

8. Ezdra 4. 2. 13. Mat. 1. 22.

16. 4 Imp. 18, 13; 2 Paral. 32. 1.

17. 2 Paral. 35, 20.

12. Ezech. 5, 1.

21. Lev. 26, 20.

8. 1. 30, 8; Fivac. 2, 2.

4. 4. Imp. 16, 9 și 15, 24.

albă pre Rasin și pre fiul lui Romelie împărat preste vol.

7. Pentru aceea lată Domnul va aduce preste voi apa rîului cea tare și multă, pre împăratul Asirienilor și mărirea lui, și se va suî în toată valea voastră și va umblă preste tot zidul vostru.

8. Și va luă din Iudeia pre omul, care va putea să ridice capul, sau va putea să săvârșiască ceva, și va fi labăra lui, ca să umple țările tale.

9. Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați. Auziți până la marginile pământului, cel puternic plecați-vă, că de vă veți înălări iarăș, iarăș veți fi biruiți.

10. Și orice stat veți slătu, risipi-l-va Domnul, și cuvântul, care veți grăi, nu va rămâne întru voi; că cu noi este Dumnezeu.

11. Așa zice Domnul: Cu mână tare să nu asculte a merge pe calea poporului acestuia, zicând:

12. Ca nu cândva să zică: greu, pentru că tot ce zice poporul acesta, greu este, ci de frica lui să nu vă temeți, nici să vă turburați.

13. Pre Domnul puterilor însuș, pre acela slinșiți, și de acela vă temeți, și de vei nădăjdu întru însul, acela va fi ie spre slinjenie.

14. Și nu vă veți apropia de el, ca de platra cea de smînteală, nici ca de piatra cea de cădere; iar casa lui Iacov, cel ce șed în Ierusalim în laș și în surpătură.

15. Pentru aceasta vor slăbi mușii dintr'înșii, și vor cădea și se vor sfărâma și se vor încurcă, și se vor prinde oameni, cei ce sunt întru înălțare.

16. Atunci se vor vădi cei ce pecețuiesc legea, ca să nu învețe.

17. Și va zice: așteptă-voiu pre

Dumnezeu, cel ce s'au întors lașă sa dela casa lui Iacov, și volu nădăjdu întru dănsul.

18. Iată eu și pruncii, cari mi-au dat Dumnezeu, și vor fi semne și minuni în casa lui Israel dela Domnul Savaot, cel ce lăcuește în muntele Slonului.

19. Și de vor zice către voi: întrebați pre vrăjitorii și pre cei ce strigă din pământ, pre cei ce grăesc deșertăciuni, carii glăsuiesc din pantece. Au doar nu întreabă un popor pre Dumnezeul său? Pentru ce să întrebe pre cei morți despre cei vii?

20. Că legea o au dat spre ajutor, ca să nu zică, precum este cuvântul acesta, că atunci nu vor mai fi daruri pentru el.

21. Și va veni asupra voastră iomete grea și va fi dacă veți lămâzni, vă veți mahnii și veți blestema pre boleri și pre cele părintești, și vor căută la cer sus și pre pământ jos vor privi.

22. Și iată necaz, îmbulzeală, scărba, nevoe și întunec, ca să nu văză și nu va lipsi cel ce este în necaz până la o vreme.

CAP. 9.

Nașterea, numele și împărăția lui Mesia.

Aceasta întâi beă, degrab lă țara Zavulonuii, pământul Nefatimu-lui și ceilalți, carii lăcuiesc pre lângă mare și de cea parte de Iordan Galileea neamurilor.

2. Poporul cel ce umblă întru întunec a văzul lumină mare, cei ce lăcuși în laturea și în umbra morții, lumină va străluci preste voi.

3. Mulțimea poporului o al scos

7. Ierem. 51, 42.

10. Neemia 4, 15; Ps. 32, 10.

14. Lucă 2, 34; Rom. 9, 33; 1 Petr. 2, 7.

15. Mat. 21, 44.

18. Ebr. 2, 13.

19. A 2 Lege 13, 1; Mat. 24, 24; 1 Imp. 28, 7, 15; Lev. 20, 27; A 2 Lege 18, 11; Eapt. Ebr. 16, 16.

20. 1. Mat. 4, 15.

21. Ps. 118, 162 și 125, 4.

Întru veseliea ta, și se vor veseli înaintea ta, ca cei ce se veselesc la seceriș și ca cei ce împart dobânzi.

4. Că se va lua jugul cel pus preste dâșii și toiagul cel pus preste grumazii lor; că toiagul celor silnici l-au slăramat Domnul, ca și în zilele lui Madiam.

5. Că toată haina luată cu viclesug și îmbrăcămintea jeluia, o vor da înapoi, și ar fi dorit să fi fost arse cu foc.

6. Căci prunc s'a născut nouă, liul, și s'a dat nouă, a căruia stăpânire s'a făcut preste umărul lui, și se cheamă numele lui Înger de mare slat, sletnic minunat, Dumnezeu tare biruitor, Domn păcii, părinte veacului ce va să fie, că voi aduce pace preste domni și sănătate lui.

7. Și mare va fi stăpânirea lui, și păcii lui nu va fi hotar, pre scaunul lui David și întru împărăția lui va ședeă, ca să o îndrepteze și să apere cu judecată și cu dreptate, de acum și până în veac, răvna Domnului Savaot va face acestea.

8. Moarte au trimis Domnul preste Iacov, și va veni preste Israil.

9. Și va cunoaște tot poporul lui Elraim și cei ce lăcuiesc în Samaria cu semeție și cu inimă înaltă, zicând :

10. Cărămizile au căzut, ci veniți să cioplim pietre, și să ținem duzi și chedri, și să ne zidim nouă turnuri.

11. Și va slărimă Dumnezeu pre cei ce se scoală asupra muntelui Sionului și pe vrăjmașii lui va risipi.

12. Pe Siria cea despre răsăritul soarelui și pe Elinii cei despre apusul soarelui, cei ce mănâncă pe Israil cu toată gura, întru toate acestea nu s'a întors mânia, ci încă mâna este înaltă.

13. Și poporul nu s'a întors până când s'a rănit și pre Domnul nu l-a căutat.

14. Și va lua Domnul dela Israil capul și coada, și pre cel mare și pre cel mic într'o zi.

15. Pre cel bătrân și pre cei ce se minunează de feșe, acesta este capul, și pe prorocul, care învață lărdedelegi, acesta este coada.

16. Și vor fi cei ce fericesc pre poporul acesta, amăgindu-l îi vor amăgi până-l vor înghiți pre el.

17. Pentru aceea de tinerii lor nu se va veseli Domnul, și pe săracii lor și pre văduvele lor nu va milui, că toți sunt lărdedelege și răi, și toată gura grăește nedreptate. Întru toate acestea nu s'a întors mânia, ci încă mâna este înaltă.

18. Și va arde ca locul lărdedelegea, și ca niște burueni uscate se va mistui de foc, și va arde întru desigurile pădurii, și va mănca toate cele de prin prejurul dealurilor.

19. De iușimea mâniei Domnului a ars tot pământul, și va fi poporul ca de foc ars; omulul de fratele său nu-l va fi milă.

20. Ci se va plecă spre dreapta, că va lămânzi și va mănca din cele deastânga, și nu se va sătura omul mănând carnea brațului său.

21. Că va mănca Manasi a lui Elraim și Efraim a lui Manasi; că împreună se vor război asupra lui Iuda. Și întru toate acestea nu s'a întors mânia, ci încă mâna este înaltă.

CAP. 10.

Pedeapsa nedreptăței. Pieirea Asirienilor.

Vai celor ce rostesc porunci nedrepte și celor ce scriu hotărâri viclene.

4. Judec. 7, 22, 23.

6. Ierem. 23, 5; Luc. 2, 11.

7. 4 Imp. 19, 31; Luc. 1, 32, 33.

19. Ierem. 19, 6.

10. 1. Ps. 57, 2.

2. Jătând judecarea mișeilor și răpind dreptatea săracilor poporului meu; ca să le fie lor văduva de jal și săracul de prădă.

3. Și ce vor face în ziua cercetării? Că necaz vouă de departe va veni, și către cine veți fugi să vă ajute? Și unde veți lăsa mărirea voastră, ca să nu cădeți în robie?

4. Și supt cei uciși vor cădea. Și întru toate acestea nu s'a întors mâniea lui, ci încă mâna este înaltă.

5. Vai Asirienilor! Totagul iuimei mele, și mânie este în mâinile lor.

6. Urgia mea o voi trimite asupra neamului celui fărădelege, și poporului meu voi porunci să facă prăzi și jefuire, și să calce cetățile și să le facă pulbere.

7. Iar el n'a gândit așa, și cu sufletul n'a socotit așa: ci a mutal gândul său, ca să piarză neamuri nu puține.

8. Și de vor zice lui: tu singur ești domn?

9. Va răspunde: n'am luat țara cea deasupra Vavilonului și a Halaanului, unde s'a zidit turnul? Și am luat Araviea și Damascul și Samariea.

10. În ce chip am luat acestea, voi lua și toate domniile. Văitați-vă cele cioplite din Ierusalim și din Samariea.

11. Că precum am făcut Samariei și celor făcute de mâinile ei, așa voi face și Ierusalimului și idoliilor lui.

12. Și va fi dacă va plini Domnul a face toate în muntele Sionului și în Ierusalim, va căuta spre mintea cea mare spre împăratul Asirienilor și spre înălțimea mării ochilor lui.

13. Că au zis: cu tăria voui face, și cu înțelepciunea minții voui lua hotarele neamurilor, și puterea lor voi prădă și voi ciăti cetățile în care lăcuiesc.

14. Și toată lumea cu mâna o voi lua ca un cuib, și ca niște ouă părăsite voi ridica, și nu va fi cine să scape de mine sau să'mi grăiască împotrivă și să'si deschiză gura și să grăiască.

15. Au mări-se-va securea fără de cel ce taie cu ea? Au înălță-se-va hierăstrăul fără de cel ce l' trage pre el? Așijderea de ar lua cineva totag sau lemn, înălță-se-va lemnul? Și nu așa.

16. Ci va trimite Domnul Savaot spre cinstea ta ocară, și spre mărirea ta, foc arzător se va aprinde.

17. Și va fi lumina lui Israel ca focul, și'l va slinji pre el cu loc arzător, și va mănca pădurea ca fânul.

18. În ziua aceea se vor sfinge munji și dealurile și pădurțile, și va mănca dela suflet până la trup, și va fi cel ce va fugi, ca cel ce luge de pară arzătoare.

19. Și cei ce vor rămâneă dintr'înșii, în număr puțin vor fi, și un prunc îi va scri pre ei.

20. Si va fi în ziua aceea, nu se va mai adaoge rămășița lui Israel, și cei mântuiți ai lui Iacov nu vor mai nădăjdui spre cei ce le făceau strâmbătate; ci vor nădăjdui spre Dumnezeu cel slănt al lui Israel întru adevăr.

21. Și va fi rămășița lui Iacov spre Dumnezeu cel puternic.

22. Și de va fi poporul lui Israel ca nisipul mării, rămășița lui se va mântui, cuvânt ce slărșește și scurtează întru dreptate.

23. Că cuvânt scurt va face Domnul în toată lumea.

2. Ierem. 7, 5; Iov 31, 16.
6. Ierem. 23, 9; 4 Imp. 18, 13.
7. Ezech. 1, 17.
8. Ozia 8, 10.
12. 4 Imp. 10, 15.

22. Rom. 9, 27, 28.

24. Pentru aceea acestea zice Domnul Savaot: nu te teme poporul meu, cel ce lăcuești în Sion, de Asirieni, pentru că cu toiagul te va bate, că ră-nă voui aduce preste tine, ca să vezi calea Eghiptului.

25. Că încă puțin, și va încetă urgia, iar mânia mea preste sfatul lor.

26. Și va ridica Domnul Dumnezeu puterilor preste el ca ranele lui Madiam, în locul necazului, și mânia lui în calea cea desrre mare, în calea Eghiptului.

27. Și va fi în ziua aceea, luă-se-va jugul lui după umărul tău și frica lui dela tine, și se va strică jugul dela umerii voștri.

28. Că va veni la cetatea Anghe, și va trece la Maghedo, și în Mahmas va pune vasele sale.

29. Și va trece valea și va veni la Anghe, frică va apucă pre Rama cetatea lui Saul, va lugli.

30. Înălțăți glasul tău lăta lui Galim, auzi în Laisa, auzi-se-va în Anatot.

31. Și s'a spăimântat Madevina și cei ce lăcuesc în Ghevim.

32. Mângâiați astăzi în cale, ca să rămăe; cu mâna mângâiați muntele, pre lăta Sionului și dealurile cele din Ierusalim.

33. Iată stăpânitorul Domnul Savaot va turbură pre cei măriți cu lărie, și cei înalți cu semeție sfărâma-se-vor, și cei trufași se vor smeri.

34. Și vor cădea cei înalți de sa-bie și livanul împreună cu cei înalți va cădea.

CAP. 11.

Puterea lui Mesia.

Și va ieși toiag din rădăcina lui Iesse și floare din rădăcina lui se va înălța.

27. Jud. 7, 25; Eglee 14, 18

30. Jud. 16, 14, 27, 29.

11. 1. Fapte 13. 26. Apoc. 5, 5, 6.

2. Și va odihni preste dânsul Duhul lui Dumnezeu, Duhul înțelepciunii și al înțelegerii, Duhul sflatului și al puterii, Duhul cunoștinței și al buneii credințe.

3. Duhul temerii de Dumnezeu îl va umplea pre dânsul, nu după mărirea va judecă. nici după graiu va muștră.

4. Ci va judecă smeritului judecată și va muștră pre smeriții pământului, și va bate pământul cu cuvântul gurii sale și cu Duhul buzelor sale va omori pre cel necurat.

5. Și va fi cu dreptate încins mijlocul lui, și cu adevăr învălitate coastele lui.

6. Și va paște împreună lupul cu mielul și pardosul va odihni împreună cu iedul, și vițelul și leul și taurul împreună vor paște și un prunc mic îi va paște pre ei.

7. Și boul și ursul împreună se vor paște, și fiii lor împreună vor fi, și leul ca boul va mânca paie.

8. Și un prunc mic preste vizuinia aspidelor, și în culcușul puilor aspidelor mâna își va pune.

9. Și nu'i vor face rău, nici vor putea să piarză pre nici unul în muntele cel sfânt al meu, pentru că s'a umplut tot pământul a cunoaște pre Domnul, ca apa multă, care acopere mările.

10. Și va fi în ziua aceea rădăcina lui Iesse, și cel ce se va scula să stăpânească neamurile; spre dânsul neamurile vor nădăjdui și va îi odihna lui. cinstea.

11. Și va fi în ziua aceea, adăoge-va Domnul a'și arăta mâna sa, ca să răvnească rămășița poporului său, care va rămâne de la Asirieni, dela Eghipt, dela Vavilon, de la Etiopia, dela Elamiteni, dela ră-

2. Mat. 3, 16; Ioan 3, 34.

3. Malach. 3, 16, 17, 18; Iov 4, 9; 2 Tes. 2, 8.

4. Iezech. 34, 26; Ierem. 31, 34.

10. Mibea 4, 2; Rom. 15, 12.

săriturile soarelui și dela Aravia.

12. Și va ridica semn întru neamuri și va aduna pre cei pierduți ai lui Israil; și pre cei risipiți ai lui Iuda îi va strânge din patru laturi ale pământului.

13. Și se va șterge pisma dela Elraim și vrăjmașii lui Iuda vor pieri. Elraim nu va mai pisma asupra lui Iuda și Iuda nu va mai necăji pre Elraim.

14. Și vor zbură în corăbiile celor de alt neam. Marea împreună vor prădă și pre cei dela răsăritul soarelui și Idumea, și întâi pre Moav își vor pune mâinile, fiii lui Amon întâi se vor supune.

15. Și va pustiî Domnul marea Eghiptului, și și va pune mâna sa preste rîu cu vînt iute, și va lovi șapte văi, cât va trece el încălțat.

16. Și va fi trecere poporului meu celui rămas în Eghipt, și va fi lui Israil, ca în ziua când a ieșit din pământul Eghiptului.

CAP. 12.

Cîntare de mulțumire

Și vei zice în ziua aceea; bine te voi cuvînta Doamne; că te-ai mîniat pre mine și ți-al întors mînia ta, și m'ai miluit pre mine.

2. Iată Dumnezeuul meu, mîntuitorul meu, nădăjdul-voiu spre dănsul și mă voiu mîntui și nu mă voiu teme, pentrucă înăfrirea mea și lauda mea esie Domnul și s'au făcut mie spre mîntuire.

3. Scoateți apă cu veselie din izvoarele mîntuitorului.

4. Și vei zice în ziua aceea; lăudați pre Domnul; strigați numele lui; vestiți întru neamuri măririle

lui, aduceți-vă aminte, că s'a înălțat numele lui.

5. Lăudați numele Domnului, că înalte au făcut, vestiți acestea în tot pământul.

6. Bucurați-vă și vă veseliți cei ce lăcuți în Sion, că s'a înălțat sfîntul lui Israil în mijlocul lui.

CAP. 13.

Vedenia lui Isaia,

Vedenia, care o a văzut Isaia fiul lui Amos asupra Vavilonului.

2. Ridicați semin pe vârful muntelui, înălțați glas lor, nu vă temeți, chemați cu mâna, deschideți boieri.

3. Eu voiu rîndul și voiu povățul pre dănsii, uriași vor veni să plinească mânia mea, bucurându-se și semeindu-se.

4. Glas de neamuri multe pre munți asemenea cu neamuri multe, glas de împărași și de neamuri adunate.

5. Domnul Savaot au poruncit neamului întrarmat, ca să vie din pământ de departe, dela marginea temeliei cerului, Domnul și înframașii lui să strice toată lumea.

6. Plîngeți, că aproape este ziua Domnului și sfărîmare dela Dumnezeu va veni.

7. Pentru aceea toată mâna va slăbi și tot sufletul omului se va spăimînta.

8. Turbură-se-vor solii, și i vor cuprinde dureri, ca pre femeia ceea ce naște, și se vor plînge unul căire altul și se vor spăimînta, și și vor schimba fața sa în chipul locului.

9. Că iată ziua Domnului vine nevindecată de mînie și de iușime, ca să facă lumea pustie și să piarză pre păcătoși dintr'însa.

12. Ier. 44, 28.
16. Egipt 14, 29.
12. 1. 14. 1 și 54, 7, 8.
2. Egipt 15, 2; Psalm 117, 14.
3. Ioan 7, 37, 38

5. Ps. 104, 1 și 105, 1; 1 Paral. 16, 8.
13. 2. Ierem. 50, 2.
3. Ierem. 50, 44; Plîng. 1, 15; Ierem. 30, 11.
4. 4 Imp. 7, 6. 5. 46, 11. 7. Ierem. Navi 5, 1.

10. Că stelele cerului și Orionul și toată podoaba cerului nu'și vor da lumina, și se va întuneca soarele răsărind și luna nu'și va da lumina sa.

11. Și voiți porunci la toată lumea răutăți și celor necurați păcatele lor, și voiți pierde semeția celor fărădelege și truliea mândrilor o voi smeri.

12. Și vor fi cei rămași mai scumpi decât aurul nelămurit și omul mai scump va fi decât piatra Săpîrului.

13. Că cerul se va turbura și pământul se va clăti din temeliiile sale pentru aprinderea mâniei Domnului Savaot, în ziua în care va veni mânia lui.

14. Și vor fi cei rămași ca o căprioară ce fuge și ca o oale ce răstăcește, și nu este cine să o adune, ca omul la poporul său să se întoarcă și omul în țara sa să fugă.

15. Că cine se va prinde, biruise-va și cei adunați vor cădea de sable.

16. Si pre fiii lor înaintea lor îi vor ucide, și casele lor le vor prăda și pre femeile lor le vor lua.

17. Iată eu voi ridica asupra voastră pre Midieni, cari de argint nu bagă seamă, nici de aur n'au lipsă.

18. Arcele tinerilor vor sfărâma și de fiii voștri nu le va fi milă, nici fiilor tăi vor părtini ochii lor.

19. Și va fi Vavilonul, care se chieamă mărit pentru împăratul Haldeilor, în ce chip au prăpădit Dumnezeu Sodoma și Gomora.

20. Nu se va lăcu în veci, nici vor intra într'însul până ce vor trece

multe neamuri, nici vor trece printr'însul Aravii, nici păstorii nu se vor odihni într'însul.

21. Și vor odihni acolo hiare, și se vor umplea casele de sunet, acolo se vor odihni Sirene și demoni acolo vor jucă.

22. Și Onochentaori acolo vor lăcu și se vor încuibă aici în casele lor.

CAP. 14.

Prorocia împotriva Vavilonului.

Curând vine și nu zăbovește și zilele lor nu se vor îndelungă, și va milui Domnul pre Iacov, și va alege încă pre Israil, și se vor odihni în pământul său și cel nemernic se va lipi de ei și se va lipi de casa lui Iacov.

2. Și'i vor lua pre ei neamurile, și'i vor bagă la locul lor, și'i vor moșteni, și se vor înmulți pre pământul lui Dumnezeu cu slugi și cu slujnice, și le vor fi robi cei ce i-au robit pre ei, și se vor stăpâni cei ce i-au stăpânit pre ei.

3. Și va fi în ziua aceea odihni-te-va Dumnezeu de durerea și de mânia ta, și de robia ta cea grea, care ai robit lor.

4. Și vei lua plângerea aceasta asupra împăratului Vavilonului, și vei zice în ziua aceea: cum a încetat cel ce cere, și s'a odihnit cel sârguitor?

5. Sfărâmat-au Domnul jugul păcătoșilor și jugul domnilor, bătând neamul cu mânia, cu rană nevindecată.

6. Bătând neamul cu rana mâniei, n'a părtinit, odihnit-a cel ce a nădălduit.

7. Tot pământul strigă cu veselie.

8. Si lemnele livanului s'au bucurat de tine, și chedrul livanului,

10. Ezech. 32, 7; Ioil 2, 10; 3, 15; Mateiu 24, 29; Marcu 13, 24; Lucă 21, 25.

11. Ierem. 50, 29, 31.

12. Ioil 3, 16; Ierem. 23, 30.

13. Ps. 136, 12; Facere 19, 24; A 2 Lege 29, 23. 17. Ierem. 51, 28.

14. Ierem. 51, 41; Ierem. 50, 9.

20. Ezechil 16, 49; Sofon. 2, 9; Ierem. 51, 29, 43, 44.

14. 2. Zab. 9, 16.

de când tu ai adormit, nu s'a suif cel ce ne taie pre noi.

9. Iadul jos s'a amărît întâmpinându-te pre tine, sculau-s'au împreună cu tine, toți uriașii cei ce au stăpânit pământul, carii au scos din scaunele sale pre toți împărații neamurilor.

10. Toți vor răspunde și vor zice fie: și tu te-ai robii ca și noi, și te-ai socotit între noi.

11. Pogoritu-s'a la iad mărirea ta și multă veselie ta; supț tine vor așterne pulrejune și rămășița ta vierme.

12. Cum a căzut din cer luceaiașul cel ce răsărea dimineața, zdrobiu-s'a pre pământ, cel ce trimitea la toate neamurile.

13. Și tu ai zis întru cugetul tău: în cer mă voi sufl, deasupra stelelor cerului voi pune scaunul meu, șede-a-voiu pre muntele cel înalt, presle munții cei înalți, cari sunt spre miazănoapte.

14. Sui-mă-voiu deasupra norilor, fi-voiu asemenea celui prea înalt.

15. Iar acum în iad te vei pogori, și în temeliiile pământului.

16. Cei ce te vor vedea, se vor mira de tine și vor zice: acesta este omul, cel ce turbura pământul și zguduia împărății.

17. Cel ce a pustii lumea toată, și cetățile ei le-a surpat, și pre cel ce i-a dus în robie nu i-a slobozit.

18. Toți împărații neamurilor au adormit cu cinste, flecare în casa sa;

19. Iar tu te vei lepăda în munți ca un mori urât cu mulți morți tăieți de sabie cari se pogoașă în iad.

20. Precum haina în sânge în cruntată nu este curată; așa nici tu nu ești curat, pentru că pământul meu l-ai pierdut și pre poporul meu l-ai omorât, nu vei rămânea în vreme veșnică, sămânță rea.

21. Găsește-ți fiii tăi, ca să fie omorâți pentru păcatele tatălui său, ca să nu se scoale, și să moșlească pământul, și să umple pământul de războaie.

22. Și mă voi sufl asupra lor, zice Domnul Savaot și voi pierde numele lor, și rămășița și sămânța, acestea zice Domnul.

23. Și voi pustii Vavilonia, ca să lăcuiască într'însa arici și va fi de nimic, și o voi face pre ea groapă de tină spre pierzare.

24. Acestea zice Domnul Savaot, precum am zis, așa va fi și în ce chip am slăuit, așa va rămânea.

25. Ca să pierz pre Asirieni din pământul meu, și din munții mei, și vor fi spre călcare, și se va lua dela ei jugul lor, și se va lua sarcina lor de pe umerii lor.

26. Acesta este situl, care l-au slăuit Domnul asupra a toată lumea, și aceasta este mâna cea înaltă asupra tuturor neamurilor.

27. Că cele ce au slăuit Dumnezeu cel sfânt, cine le va strică? Si mâna lui cea înaltă, cine o va întoarce?

28. În anul, în care a murit împăratul Ahaz, s'a făcut cuvântul acesta.

29. Nu vă veseliți toți cei de ali neam, că s'a sfărâmat jugul celui ce vă bătea pre voi; că din sămânța șarpelui vor ieși pui de aspidă, și pui lor vor ieși șerpi zburători.

30. Și se vor paște cei săraci într'însul, și oamenii cei săraci în pace se vor odihni, și va omorî cu foamea sămânța ta și rămășița ta o va pierde.

31. Văitați-vă porțile cetăților, să strige cetățile cele turburate, cei de

13. Ps. 47, 2, 3.

19. Fl. 2 Lege 28, 26 sq.

20. Iov 18, 18; Ps. 20, 11.

21. Egipt 20, 5. 23. Sof. 2, 13, 14.

25. Lev. 25, 23; Iov 2, 18.

27. Dan. 4, 34. 28. 4 Imp. 16, 20.

29. Mihea 7, 8.

alt neam toji, că lum vine dela miază-noapte și nu este scăpare.

32. Și ce vor răspunde împăraji neamurilor? Pentru că Domnul au înfemeiat Sionul și printr'însul se vor mântui cei smeriți ai poporului.

CAP. 15.

Prorocia impropria lui Moav.

Cuvîntul cel asupra Moavului: noaptea va pieri Moavul, că noaptea va pieri zidul Moavului.

2. Măhniți-vă întru voi înșivă. că va pieri și Divon, unde este capiștea voastră, acolo vă veți suî să plângeți pentru Navaul Moavului, văitați-vă pentru tot capul pleșuv, toate brațele tăiete.

3. In ulițele ei îmbrăcați-vă cu saci și plângeți preste acoperișurile ei, în răspântiile ei toji vă văitați cu plângere.

4. Că a strigat Esevon și Eleai, până la lassa s'a auzit glasul lor, pentru aceea șalele Moavului strigă, sufletul ei va cunoaște.

5. Inima Moavului strigă întru sine până la Sigor, ca o junică de trei ani este. La suirea Luitului către tine plângând se vor suî pre calea Aroniimului; strigă zdrobire și cutremur.

6. Apa Nemirim pustiu va fi și iarba va lipsi, pentru că iarbă verde nu va fi.

7. Au doar și așa se va mântui? Că voui aduce pre vale Aravi, și o vor lua pre ea.

8. Că a ajuns strigarea la hotarul Moavului, plângerea ei până la Agaliim și vaelul ei până la lăntăna Elim.

9. Si apa Dimonului se va um-

plea de sânge, că voui aduce asupra Dimonului Aravi, și voui pierde sămânța lui Moav și a lui Ariil, și rămășița Adamei.

CAP. 16.

Urmare.

Voui trimite ca jivinite pre pământ. Au piatră pustie este muntele letei Sionului?

2. Că vei fi, ca puiul cel luat de pasăre ce zboară, lata lui Moav.

3. Și după aceea Arionule mai multe slătuiește, și lă lui acopere-mânt plânsului pururea, întru întunerec la amiazăzi vor lugi, spăimântatu-s'a: să nu te arăți.

4. Lăcui-vor lăngă tine pribegii lui Moav, fi-vor acoperemînt vouă de către fața celui ce gonește, pentru că s'a luat ajutorul tău, și a pierit boierul, cel ce călca pământul.

5. Și se va găti cu miă scaunul și va ședeă pre el cu adevăr în corutul lui David judecând și căutând judecată, și curând făcând dreptate.

6. Auzit-am semeția lui Moav, semeț este foarte, trufia și semeția lui și pizma lui; nu este așa vraja ta.

7. Văită-se-va Moav, că în Moavita toji se vor văită; iar pre cei ce lăcuesc în Deset vei cercetă, și nu te vei rușină.

8. Câmpii Esevonului vor plânge, viea din Sevama, cei ce înghiși neamurile, călcați ville ei, până la lazir, să nu vă împreunați, rătăciți-vă prin pustie, cei trimiși dela ea s'au părăsit, că au trecut marea.

9. Pentru aceea voui plânge, ca plângerea lazirului viea din Sevama. Copacii tăi i-a oborît Esevon și Eleali, pentru că secerea și culesul tău voui călca și toate vor cădeă.

10. Și se va lua bucuria și vese-

32. Ps. 86, 1, 5 și 101, 14.

15. 1 Num. 21, 28; Ierem. 48, 1, 2.

2. Ieremia 7, 29 și 48, 37; Iezechil 7, 18.

4. Is Navi 13, 17.

5. Ierem 48, 5, 34.

6. Is. Navi 13, 27.

16. 5. Dan. 7, 14, 27; Lucă 1, 32.

6. Ierem. 48, 29, 30.

7. Ierem 48, 20. 10. Amos 5, 17.

lia din vii și în viile tale nu se vor veseli, și nu vor călca vinuri în teascuri, că a încetat.

11. Pentru aceea pântecele meu asupra lui Moav, ca o alăută va sună și cele din lăuntrul meu ca un zid le-ai înnoit.

12. Și va fi ție spre rușinare, pentru că s'a ostentit Moav în capiști, și va intra la cele făcute de mâna sa, ca să se roage, și nu'l vor putea mântui pre el.

13. Acesta este cuvântul, care l-au grăit Domnul asupra lui Moav, când au grăit.

14. Și acum au grăit Domnul zicând: în trei ani ai anilor năimitului, se va necinsi mărirea lui Moav cu toată avuția cea multă și va rămâne foarte mic și necinsit.

CAP. 17.

Prorocia pentru Damasc.

Cuvântul cel asupra Damascului. Clată Damascul se va lua dintre cetăți, și va fi spre cădere.

2. Părăsit în veac, spre zăcere și odihnă turmelor, că nu va fi cine să le alunge.

3. Și nu va mai fi întărit, ca să scape acolo Efraim, și mai mult împărăție nu va fi în Damasc, și rămașija Sirienilor, că nu ești tu mai bun decât liii lui Israil și decât mărirea lor, acestea zice Domnul Savaot.

4. Fi-va în ziua aceea scădere mării lui Iacov, și cele grase ale mării lui se vor cutremura.

5. Și va fi ca și cum ar adună cineva secerătură stând, și sămânța spicelor ar seceră, și va fi în ce chip ar adună cineva spic în vale seacă.

6. Și vor rămâneă într'nsa pale, sau ca două, sau trei boabe de mslin pre vârf înalt, sau patru sau cinci, care rămân pre stâlparile sale, acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil.

7. În ziua aceea va nădăjdui omul spre cel ce l-au făcut pre el, și ochii lui spre sfântul lui Israil vor căută.

8. Și nu vor nădăjdui spre capiști, nici spre lucrurile mâinilor sale, care le-au făcut degetele lor, și nu vor căută la copaci, nici la urâciunile sale.

9. În ziua aceea li-vor cetățile tale părăsite, precum au părăsit Amoreii și Eveii de fața fiilor lui Israil și vor fi pustii.

10. Pentru că ai lăsat pre Dumnezeu mântuitorul tău, și nu ți-ai adus aminte de Domnul ajutorul tău, pentru aceea vei sădi răsad necredincios și sămânță necredincioasă.

11. Și în ziua în care vei sădi, vei îngrădi, și dimineața de vei semăna, înflori-va spre secere, în care zi vei moșteni, și ca un lată vei împărți liilor tăi moșie.

12. Vai mulțimei neamurilor celor multe! Ca marea ce se învâluie, așa vă veți turbura, și spalele neamurilor celor multe ca apa va răsună.

13. Ca apa multă neamurile multe, ca apa multă, care se pornește cu silă, și'l va scoate pre el, și departe'l va gonî, ca praful din plevi, când se vântură asupra vântului, și ca pulberea roatei. ce se învârtește de volbură.

14. Seara va fi plângere și până a nu se face dimineață, nu va fi, aceasta va fi partea celor ce v'au jeluit pre voi, și moștenirea celor ce v'au moștenit pre voi.

11. Ierem. 4. 19 și 48, 36. 14 Iov 7. 1, 2. 17. I. Ierem. 49, 22; Amos 1, 3, 5; 4 Imp. 16, 9.

8. Lev. 26, 30.
13. Ps. 1, 4; Iov 21, 18.

CAP. 18.

Vai de pământul căruia sunt aripile corăbiilor dincolo de râurile Etiopiei.

2. Cel ce trimite pe mare zăloage și cărți de hârtie deasupra apei, că vor merge soli ușori la neam înalt și la popor strein și năsilnic, ce este dincolo de el? Neam desnădăjduit și călcat acum.

3. Pe care neam toate râurile pământului l-au pusii, ca o țară lăcuită se va lăcui; țara lor, ca un semn dela munte se va ridică, ca glasul trâmbiței se va auzi.

4. Că așa mi-au zis mie Domnul: nu va fi frică în cetatea mea, ca lumina soarelui la amiază zi, și ca norul cel de rouă în ziua secerii va fi.

5. Înainte de secere, când se va sfârși floarea, și struguru' cel ne-copt va înflori, floarea odrăslind, și va tăia strugurașii cei mici cu co-soarele, și ramurile le va lua și le va tăia.

6. Și le va lăsa împreună pasărilor cerului și hiarelor pământului și se vor aduna la ele pasările cerului și hiarele pământului vor veni acolo preste dânsa.

7. În vremea aceea se vor aduce daruri Domnului Savaot dela poporul cel necăjit și smult, și dela popor mare, de acum și în veacul vremei neam nădăjduit și călcat de tot, care este în partea râului țării lui, în locul unde este numele Domnului Savaot, muntele cel sfânt.

CAP. 19.

Provoce pentru Egipt.

Vedenia Egiptului. Iată Domnul șade pre nor ușor, și va veni în Egipt, și cele făcute de mână

ale Egiptului se vor clăti de fața lui, și inima lor se va sfârși într'înșii.

2. Și se vor scula Egiptenii asupra Egiptenilor, și se va război asupra fratelui său, și fiecare asupra vecinului său, și se va scula cetate asupra cetăței, și ținut asupra ținutului.

3. Și se va turbura duhul Egiptenilor într'înșii, și statul lor voui risipi, și vor întrebă pre dumnezeii lor și pre chipurile lor, și pre cei ce din pământ glăsuiesc, și pre cei ce din pânlecă grădesc și pre ghi-citori.

4. Și voui da Egiptul în mâini de oameni, cari vor fi domni sălnici. Și împărași grei îi vor stăpâni pre ei, acestea zice Domnul Savaot.

5. Și vor bea Egiptenii apa cea dela mare, și râul va secă și se va uscă.

6. Și vor secă râurile și izvoarele râului, și va secă toată adunarea apei, și tot lacul cel cu irestie și cu papură.

7. Și toată iarba verde împrejurul râului, și tot ce se seamănă lângă râu se va uscă, pălit de vânt.

8. Și vor suspină pescarii și vor suspină toți cei ce aruncă undița în râu, și cei ce umblă a pescul cu năvoade și cu mreji, vor jeli.

9. Și rușinea va cuprinde pre cei ce lucrează inul periat, și pre cei ce lucrează visonul.

10. Și vor fi cei ce lucrează acestea întru durere, și toți cei ce fac bere se vor supăra și li se vor mături sufletele.

11. Și vor fi nebuni domnii Taneosului, sfetnicii cei înțelepți ai împăratului, și statul lor va nebuni, cum veți grăi împăratului, fili înțe-

19. 1. Ps. 17, 11; Ierem. 43, 12, 13 și 46, 25.
2. Imp. 15, 31. 4. Ierem. 46, 13.
11. 1 Cor. 1, 19.

leptilor, noi fiii împărașilor celor din început?

12. Unde sunt acum înțelepții tăi? și să spue ție și să-ți zică: ce au sfătuit Domnul Savaot asupra Eghiptului?

13. Sfârșitu-s'au domnii Taneosului, și s'au înăișat domnii Memfisului, și vor înșelă Eghiptul și neamurile.

14. Că Domnul au turnat lor duh de înșelăciune, și au făcut să rățăcească Eghiptul întru toate lucrurile lui, precum rățăcește cel beat, care totdeauna varsă.

15. Si nici un lucru nu va fi la Eghipteni, care să facă cap și coadă, început și sfârșit.

16. Și în ziua aceea fi-vor Eghiptenii ca femeile în trică și în culțemur de către lafa mării Domnului Savaot, care o va pune preste ei.

17. Și va fi țara ludelor înfricoșare Eghiptenilor, și când va pomeni cineva despre ea înaintea lor, se vor înfricoșă pentru statul, care l-au sfătuit Domnul Savaot asupra ei.

18. În ziua aceea vor fi cinci cetăți din Eghiptet grăind cu limba Hananiană, și jurându-se pre numele Domnului Savaot; cetatea Asedec se va chema o cetate.

19. În ziua aceea fi-va jertfelnic Domnului în țara Eghiptului și stălp la hotarul ei Domnului.

20. Și va fi spre semn în veac Domnului în țara Eghiptului, că vor strigă către Domnul pentru cei ce îi necăjesc pre ei, și va trimite lor om, care va mântui pre ei, judecând îi va mântui pre ei.

21. Și cunoscut va fi Domnul Eghiptenilor, și vor cunoaște Eghiptenii pre Domnul în ziua aceea, și

vor aduce jertfe și dar, și vor face făgăduințe Domnului și le vor împlini.

22. Și va bate Domnul cu rană pre Eghipteni, și îi va vindecă pre ei, și se vor întoarce către Domnul, și îi va ascultă pre ei, și îi va vindecă pre ei cu vindecare.

23. În ziua aceea fi-va calea Eghiptului către Asirieni și vor intra Asirienii în Eghiptet, și Eghiptenii vor merge la Asirieni, și vor sluji Eghiptenii Asirienilor.

34. În ziua aceea fi-va Israil ai treilea între Eghipteni și între Asirieni, binecuvântat pre pământul, pre care l-au binecuvântat Domnul Savaot, zicând:

25. Bine este cuvântat poporul meu cel din Eghiptet, lucrul mâinei mele din Asiria și moștenirea mea Israil.

CAP. 20.

Robia Egiptenilor și Etiopilor.

În anul, în care a intrat Tanatan în Azot, când a fost trimis de Arnă împăratul Asirienilor, și a bătut Azotul și l-a luat.

2. Atunci au grăit Domnui către Isaia fiul lui Amos, zicând: mergi și desbracă sacul dela șalele tale și scoate încălțămintele tale dela picioarele tale, și a făcut așa, umblând gol și desculț.

3. Și au zis Domnul: Precum umblă robul meu Isaia gol și desculț, trei ani vor fi semne și minuni Eghiptenilor și Etiopilor.

4. Că așa va duce împăratul Asirienilor robimea Eghiptului și a Etiopienilor, pre tineri și pre bătrâni goli și desculți, descoperind rușinea Eghiptului.

5. Și se vor rușina Eghiptenii fiind biruiți împreună cu Etiopienii, spre care nădărdzuiău Eghiptenii, pentru că le eră lor mărire.

13. Ierem. 44. 1.

14. 2 Paral. 18. 22.

18. A 2 Lege 10. 20.

21. Ps. 67. 32 și 71. 11; Malah. 1. 11.

6. Și vor zice lăcuiitorii ostrovului acestuia în ziua aceea: iată noi am nădăjduit, ca să alergăm la ei spre ajutor, cari n'au putut să se înântuiască de împăratul Asirienilor, și cum ne vom mântui noi?

CAP. 21.

Prorocie pentru Babilon.

Vedenia pustiei. Ca un vârf prin pustie trece, din pustie vine, din pământ.

2. Vedenie groaznică și grea s'a vestit mie, cel defălmător defaimă, și cei lăărădelege face lăărădelege. Asupra mea Elamitenii și soii Persilor asupra mea vin, acum voi suspină, și mă voi mângâia pre mine însumi.

3. Pentru aceea s'au umplut șalele mele de slăbiciune, și dureri m'au cuprins pre mine, ca pre ceea ce naște: nedreptate am lăcut, ca să nu auz, sărguit-am, ca să nu văz.

4. Inima mea rătăcește, și lăărădelegea mea mă afundă, sufletul meu este cuprins de frică.

5. Gătiți masa, mâncați, beți, sculați-vă boierilor, gătiți scuturi.

6. Că așa au zis către mine Domnul: mergând stăi de streajă, și ce vei vedea, spune.

7. Și am văzut doi călăreți, unul călare pre asin, și altul călare pre cămilă.

8. Ascultă cu multă luare aminte și chlamă pre Urie la streaja Domnului și a zis: stăit-am toată ziua și în tabără am stăit toată noaptea,

9. Și iată el vine suit pre doi și răspunzând a zis: căzut-a, căzut-a Babilonul și toți idoli lui, și cele făcute de mână ale lui s'au zdrobit pre pământ.

21. 3. Iezech. 21, 12.

4. Iov. 7, 4.

5. Ierem. 2, 1.

9. Apoc. 14, 8; Ierem. 51, 8.

10. Ascultați cei rămași și cei necăjiți, ascultați cele ce am auzit de la Domnul Savaot, Dumnezeu lui Israel ne-au spus nouă.

11. Vedenia Idumeii. Către mine strigă din Seir, păziți înălțăturile, păzesc dimineața și noaptea.

12. De vrei să cauți, caută și lângă mine șezi.

13. Vedenia Araviei. În duminică seara vei dormi, sau în calea Dedan.

14. Întru întâmpinarea celui setos de apă aduceți cel ce lăcuiți în țara Temanului, cu pâine întâmpinați pre cei ce fug.

15. Pentru mulțimea celor omorâți și pentru mulțimea celor ce rățesc, pentru mulțimea sâbiilor și pentru mulțimea arcelor săgetătoare și pentru mulțimea celor căzuți în războiu.

16. Că așa mi-au zis mie Domnul: încă un an, ca anul celui nămit, lipsi-va mărirea lui Kidar, și rămășița săgetătorilor celor tari ai fiilor lui Kidar se va împușină, că Domnul Dumnezeu lui Israel au grăit.

CAP. 22.

Prorocie pentru Ierusalim.

Vedenia văii Sionului. Ce'ți este ție, că acum v'ați suit toți în poduri în deșert?

2. Este plină cetatea de cei ce strigă, răniții tăi nu sunt răniți de sabie, nici morții tăi morți de războiu.

3. Toți boierii tăi au fugit și cei prinși cumplit sunt legați și cei tari din fine departe au fugit.

3. Pentru aceea am zis: lăsați-mă, amar voi plânge, nu mă veți putea mângâia de supărarea fetei neamului meu.

5. Că ziua turburării și a pierzării

16. Ierem. 49, 27.

22. 4. Ierem. 4, 19 și 9, 1.

rei și a călcărel este și rățacire de la Domnul Savaot, în valea Sionului rățăcesc dela cel mic până la cel mare prin munți,

6. Iar Elamitienii zău luat tulbe, și s'au suit oameni pre cai, și s'au adunat la bătae.

7. Și vor fi văile tale cele alese se vor umplea de care, și călăreții vor împresură porțile tale.

8. Și vor deschide porțile lui Iuda, și vor privi în ziua aceea la casele cele alese ale cetății.

9. Și vor descoperi ascunsele case-lor marginii lui David. Și au văzut că mai mulți sunt, și cum că au abătut apa scăldătoarei cei vechi în cetate.

10. Și cum că au stricat casele Ierusalimului, ca să înfăriască zidurile cetății.

11. Și v'ați făcut vouă apă între două ziduri mai înăuntru de scăldătoarea cea veche, și n'ați căutat la cel ce dela început o au iăcut, și pre cel ce o au zidit pre ea nu l'ați văzut

12. Și au chemat Domnul Savaot în ziua aceea plângere și tânguire și radere și încingere de saci.

13. Iar ei au lăcut veselie și bucurie junghind viței și jertfind oi, ca să mănânce cărnuri și să bea vin, zicând: să mâncăm și să bem că mâine vom muri.

14. Si descoperite sunt acestea în urechile Domnului Savaot, că nu se va lerta vouă păcatul acesta, până ce veți muri, zice Domnul puterilor.

15. Acestea zice Domnul Savaot: mergi în cămară la Sonna cămărașul, și zi lui:

16. De ce ești tu aici și ce ți este ție aici? Că ți-ai cioplit aici mormînt, și ți-ai lăcut în loc înalt mormînt, și ți-ai săpat în piatră lăcaș?

17. Iată Domnul Savaot va lepădă și va slăramă pe așa om, și va lua

îmbrăcămintea ta și cununa ta cea mărită.

18. Și te va lepădă în țară mare și nemăsurată, și acolo vei muri și va pune carul tău cel frumos spre necinste, și casa boierului tău spre călcare.

19. Și te vei lepădă din dregătoria casei tale și din starea ta.

20. Și va li în ziua aceea chemă-voiu pre sluga mea Eliachim al lui Helchie.

21. Și'l voiou îmbrăcă pre el cu îmbrăcămintea ta, și cununa ta o voiou da lui, și puterea și dregătoria ta o voiou da în mâinile lui și va fi ca un părinte celor ce lăcuiesc în Ierusalim, și celor ce lăcuiesc în Iuda.

22. Și voiou da lui cheia casei lui David preste umărul lui, și va deschide și nu va fi cine să închiză, și va închide și nu va li cine să deschiză; și voiou da lui mărirea lui David, și va stăpâni, și nu va fi cine să'i grăiască împotrivă.

23. Și'l voiou pune pre el stăpânitor în loc credincios, și va ședeă pre scaunul mării casei tatălui său.

24. Și va nădăjdui spre el tot cel mărit în casa tatălui său dela cel mic până la cel mare, tot vasul cel mic, dela vasul Aganotilor, și vor li supuși lui în ziua aceea.

25. Acestea zice Domnul Savaot: Mișcă-se-va omul cel întemeiat în loc credincios, și se va lua, și va cădeă și se va pierde mărirea lui, că Domnul au grăit.

CAP. 23.

Prorocie pentru Tir.

Vedenia Tirului. Vălați-vă corăbiile Carhidonului, că au pierit, și mai mult nu vor veni din pământul Chiteilor, dusu-s'au robi.

20. 4 Imp. 18. 18.

22. Iov 12, 14; Apoc. 3, 7.

23. 1. Ierem. 47, 4.

23. Injel. 2, 6; Amos 6, 4—6; i Cor. 15 32.

2. Cui s'au făcut asemenea cei ce lăcuiesc în ostrov, neguțătorii Finichiei, cei ce trec marea prin apă multă,

3. Sămânța neguțătorilor? Ca secerătura cea adunată neguțătorii neamurilor.

4. Rușinează-te Sidoane, zis-a marea, iar țăriia mării a zis: nu m'au cuprins durerile nașterii, nici am născut, nici am hrănit lîneri, nici am crescut fecioare.

5. Și când se va auzi în Eghipei cuprinde'i-va pre ei durere pentru Tir.

6. Mergeți la Carhidon, văitați-vă cei ce lăcuși în ostrovul acesta.

7. Au doar aceasta a fost semeția voastră din început, mai 'nainte de ce s'a dat ei?

8. Cine a sfătuit acestea asupra Tirului? Au mai slab este? Au nu poate? Neguțătorii ei cei măriși bolerii pămîntului.

9. Domnul Savaot au sfătuit să strice toată semeția celor măriși, și să facă de necinsie pre tot cel mărit pre pămînt.

10. Lucrează pămîntul tău, că mai mult nu vor veni corăbii dela Carhidon.

11. Și mâna ta, care întărită pre împărași, mai mult nu va putea pe mare, Domnul Savaot au poruncii pentru Hanaan, ca să piarză țăriia lui.

12. Și vor zice: să nu adăogeți mai mult a vă semeși, și a face strămbătate lerei Sionului, și de vei merge la Chiteni, nici acolo nu te vei odihni.

13. Și în pămîntul Haldeilor și acesta s'a pustit de Asirieni, și nici acolo te vei odihni, că zidul lui a căzut.

14. Văitați-vă corăbiile Carhidonului, că a pierit țăriia voastră.

15. Și va fi în ziua aceea, părăsi-se-va Tirul șaptezeci de ani, ca

vremea unui împărat, ca vremea unui om, și va fi după șaptezeci de ani, va fi Tirul ca un cântec de curvă.

16. Ia alăută, încunjură cetate curvă uitată, zi bine cu alăuta, zi mult, ca să'ți rămăe pomenirea ta.

17. Și va fi după acel șaptezeci de ani, va cercetă Dumnezeu Tirul, și iarăși va li cum a fost întăi; și va fi loc de neguțătorie tuturor împărățiilor lumii pe fața pămîntului.

18. Și va fi neguțătoria și plata lui slăvită Domnului, nu lor se va adună toată neguțătoria lui; ci celor ce lăcuiesc înaintea Domnului, ca să mănânce și să bea, și să se sature, și să fie semn de aducere aminte înaintea Domnului.

CAP. 24.

Pustiirea Indeei.

Iată Domnul va strică toată lumea și o va pustii pre ea, și va descoperi fața ei, și va risipi pre cei ce lăcuiesc într'însa.

2. Și va fi poporul ca preotul și sluga ca domnul și slujnica ca doamna; fi-va cel ce cumpără ca cel ce vinde și cel ce dă împrumut ca cel ce ia împrumut, și cel dator ca acela cui este dator.

3. Cu stricare se va strică pămîntul și cu pierdere se va pierde pămîntul; că gura Domnului a grăit acestea.

4. Plîns-a pămîntul și s'a stricat lumea, plîns-au cei înalți al pămîntului.

5. Și pămîntul a făcut lăzădelege pentru cei ce lăcuiesc pre dînsul, pentru că legea Domnului o au călcat și o au risipit, și au schimbat poruncile și au stricat legătura cea veșnică.

15. Iezecr. 26, 3, 4
24. 2. Ozte 4, 9.

6. Pentru aceea blestem va mânca pământul, că au păcătuit cei ce lăcuesc pre dânsul: pentru aceea săraci vor fi cei ce lăcuesc pre pământ, și vor rămâne oameni puțini.

7. Plânge-va vinul, plânge-va viea, suspină-vor toți cei ce și veseleau sufletul.

8. Încetat-a veseliea timpinelor, încet-a îndrăzneala și avuția necuraților, încetat-a glasul alăutei.

9. Rușinatu-s'au, n'au băut vin, amară s'a iăcut băutura celor ce beau.

10. Pustiitu-s'a toată cetatea, închide-va casa, ca să nu intre.

11. Văitați-vă pentru vin pretutindenea, încet-a veseliea, trecut-a toată bucuria pământului.

12. Și vor rămâne cetăți pustii și case părăsite vor pieri.

13. Acestea toate vor fi pre pământ în mijlocul neamurilor, precum oarecine culege maslinul, așa îi vor culege pre ei; și de va încetă culesul.

14. Aceștia cu glas vor strigă, iar cei ce vor fi rămași pre pământ se vor veseli împreună cu mărirea Domnului, turbură-se-va apa mării.

15. Pentru aceasta mărirea Domnului va fi în ostroavele mării și numele Domnului va fi mărit.

16. Doamne Dumnezeul lui Israel dela marginile pământului minuni am auzit, nădejdea celui bine credincios.

17. Și vor grăi: vai neascultărilor celor ce calcă legea. Frică și groapă și laț preste voi cei ce lăcuiți pre pământ.

18. Și va fi cel ce va fugi de frică, va cădea în groapă, și cel ce va scăpa de groapă, prinde-se-va de laț, că lereștrile cerului s'au deschis

și se vor clăni temeliile pământului.

19. Cu turburare se va turbura pământul, și cu lipsă se va lipsi pământul.

20. Plecatu-s'a și se va cutremura ca o colibă pământul, ca cel beat și amețit și va cădea și nu va putea să se scoale, pentru că l-a biruit pre el fărădelegea.

21. Și va fi în ziua aceea, va pune Dumnezeu mâna preste podoaba cerului, și preste împărății pământului.

22. Și adunarea lui vor strânge, și o vor închide în groapă și în temniță; după multe neamuri cercetare va fi lor, și se va lopi cărămida, și va cădea zidul.

23. Și se va înfruntă luna și se va rușina soarele că va împărăși Domnul în Sion și în Ierusalim și înaintea celor bătrâni se va mări.

CAP. 25.

Cântare de mulțămire.

Doamne Dumnezeul meu, mărire-voi și voi laudă numele tău, că ai iăcut lucruri minunate; statul cel din început adevărat, lie Doamne.

2. Că ai prelăcut cetăți în țărnă, cetăți tari, ca să nu stea pe temeliiile lor: cetatea necredincioșilor în veac nu se va zidi.

3. Pentru aceasta bine te va cuvânta poporul cel sărac și cetățile oamenilor celor năpăstuiți te vor binecuvânta.

4. Că te-ai făcut ajutor la toată cetatea smerită, și acoperemâni celor slăbiți de lipsă, izbăvi-vei pre ei de oameni răi, răcoreală celor însetați și duhul oamenilor celor necăjiți, bine te va cuvânta.

5. Ca niște oameni puțini la suflet, însetați în Sion, că i vei mântui pre ei de oameni cei fărădelege cărora ne-ai dat pre noi.

8. Jerem. 7, 32 și Jerem. 16, 8; Iezech. 26, 13.

13. Jerem. 6, 9.

18. Jerem. 48, 44; Plâng. 3, 46.

23. Ioi. 2, 31.

25. 2. Apoc. 14, 8.

6. Și va face Domnul Savaot tuturor neamurilor în muntele acesta ospă⁸ vor întru veselie, beă⁹ vor vin.

7. Unge-se vor cu mir în muntele acesta; dă acestea toate neamurilor că statul acesta este preste toate neamurile.

8. Inghiștit-a moartea biruind, și iarăși au luat Dumnezeu toată lacrima dela toată fața, ocară poporului o au luat de preste tot pământul, că gura Domnului a grăit acestea.

9. Și vor zice în ziua aceea: iată Dumnezeul nostru întru carele am nădăjdut, și ne va mântui pre noi, acesta este Domnul. așteptatu-l-am pre el, și ne vom bucură, și ne vom veseli de mântuirea noastră.

10. Odihnă va da Dumnezeu în muntele acesta, și se va călca Moavul, precum calcă aria cu care.

11. Și¹⁰și va întinde mâinile sale, în ce chip și el a smerit spre a pierde și va smeri semeția lui, preste cele ce a pus mâna sa.

12. Și înălțimea zidului celui de scăpare va smeri, și se va pogori până la pământ.

CAP. 26.

Cântarea celor răscumparați.

In ziua aceea cântă¹¹-voi cântarea aceasta în pământul Iudei, zicând: iată cetate tare și mântuire va pune nouă zidul și împrejurul zidului.

2. Deschideți porțile să intre poporul, cel ce păzește dreptatea și cel ce păzește adevărul.

3. Cel ce apără adevărul și păzește pacea, că spre tine Doamne am nădăjdut până în veac.

4. Dumnezeule cel mare, cel veșnic

5. Cel ce smerind ai pogori pre

cel ce lăcuiesc întru cele înalte, celăși tari vei strică și le vei surpă până la fața pământului.

6. Și le vor călca pre ele picioarele celor blânzi și pașii celor smeriți.

7. Calea celor bine credincioși nedă¹² s'a făcut și gata este calca celor bine credincioși.

8. Căci calea Domnului este judecata, nădăjdut-am întru numele tău, și întru pomenirea, de care doarește sufletul nostru.

9. De noapte mănecă duhul meu către tine Dumnezeule, pentru că lumina sunt poruncile tale pre pământ, dreptate vă învățați, cei ce lăcuși pre pământ.

10. Că a încetat cel necurat, tot cel ce nu va învăța dreptate pre pământ. adevăr nu va face, ridice-se cel necurat, ca să nu vază slava Domnului.

11. Doamne, înalt este brațul tău, și n'a știut, iar cunoscând se vor rușina, pismuire va lua pre poporul cel neînvățat, și acum focul pre cei proivnici îi va mănca.

12. Doamne Dumnezeul nostru, pace dă nouă, că toate ne-ai dat nouă.

13. Doamne Dumnezeul nostru, moștenește-ne pre noi; Doamne pre altul afară de tine nu știm, numele tău numim.

14. Iar morții vieață nu vor vedea, nici doltorii nu vor înviea, pentru aceasta le-ai adus asupra și ai pierdut, și ai ridicat toată partea bărbătească a lor.

15. Adaoge lor rele Doamne, adaoge rele celor măriși ai pământului.

16. Doame, întru necaz ne-am adus aminte de tine, întru necaz mic pedepsirea ta este nouă.

17. Și precum ceea ce se chinu-este când se apropie să nască, și

17. Ioan 16, 21.

8. 1 Corint. 15, 54, 55; Apoc. 7, 17, 21, 4.

9. Ps. 26, 20.

26. 1. Ps. 45, 5.

2. Ps. 117, 19; Ps. 14, 2.

strigă întru durerea sa, așa ne-am făcut celui iubit al tău.

18. Pentru frica ta Doamne, în pânțe am luat, și am chinuit și am născut duhul mântuirii tale, care am făcut pre pământ, nu vom cădea; ci vor cădea cei ce lăcuiesc pre pământ.

19. Invieă-vor morșii și se vor scula cei din mormânturi și se vor veseli cei de pre pământ, că roua cea dela tine vindecare lor este, și pământul necredincioșilor va cădea.

20. Mergi poporul meu, întră în cămara ta, închide ușa ta, ascunde-te puțin cât de cât, până va trece mânia Domnului.

21. Că ia-lă Domnul din cel slânt va aduce mânia sa preste cei ce lăcuiesc pre pământ, și va descoperi pământul sângele său, și nu va mai ascunde pre cei uciși.

CAP. 27.

Înainte vestire pentru așezarea poporului lui Dumnezeu.

In ziua aceea aduce-va Dumnezeu Isabia cea sfântă și mare și tare asupra balaurului, șarpele ce fuge, și asupra balaurului celui încolăcit și va ucide pre balaurul cel din mare.

2. În ziua aceea viea cea bună, dorirea lui, ca să o stăpânească pre ea.

3. Eu cetate tare, cetate încunjurată de oștire, în zadar o voi adăpa pre ea, că se va lua noaptea și ziua va cădea zidul ei.

4. Că nu este care să nu se fi apucat de ea; cine mă va pune să păzesc paiele în țarină? Pentru bătaea aceasta o am lepădat pre ea.

5. Pentru aceasta făcut-au Domnul

toate, câte au rânduit, arsu-m'am, strigă-vor loși, cei ce lăcuiesc într'însa, să facem pace cu dânsul, să facem pace.

6. Fiii lui Iacov, cei ce vin, va odrăsli și va înflori Israil, și se va umplea lumea de rodul lui.

7. Au nu precum el a băut, și el însuș așa se va răni? Sau precum el a ucis, așa și el se va omorî?

8. Certându'i și ocărându'i va slobozi pre ei. Nu erai tu, cel ce cugetai cu duh aspru să'i ucizi pre ei cu duh de mânie?

9. Pentru aceasta se va lua fără-delegea lui Iacov, și aceasta este binecuvântarea lui, când voi lua păcatul lui, când vor zdrobi toate pietrele capiştelor ca praful mărunt, și nu vor rămâneă copacii lor, și idolii lor tăieși ca o dumbravă de parte.

10. Turma cea lăcuită se va lăsa ca o turmă părăsită, și va fi multă vreme la pășune, și acolo vor odihni turme.

11. Și după câțavă vreme nu va fi într'însa nimic verde, pentrucă se va uscă. Femei cele ce veniși dela vedere veniși. Că nu este popor, care are înțelegere, pentru aceea nu se va îndura spre ei cel ce i-au făcut pre ei, nici cel ce i-au plăsmuit pre ei nu'i va milui.

12. Și va fi în ziua aceea, astupă-va Domnul dela ezerul râului până la Rinocuron, iar voi adunați pre liii lui Israil unul câte unul.

13. Si va fi în ziua aceea vor trâmbișă cu trâmbișă cea mare, și vor veni cei pieriți în țara Asirienilor și cei pierduți în Eghipt, și se vor închină Domnului în muntele cel slânt în Ierusalim.

6. Ps. 71, 16.

8. Ierem. 1, 24. 18. 17 și 30, 11.

12. Ierem. 3, 14.

13. 4 Imp. 17. c: Ierem. 43, 7 și 44, 28.

19. Ozie 6, 4. 20. 2 Cor. 4, 17.

21. Miheia 1, 3; Iov 16, 18.

27. 2. Ps. 79, 9.

CAP. 28.

Prorocie în privința lui Efraim. Amenințări și mângăieri.

Vai cununei sumeșiei, năimișii lui Efraim, iloarea, care a căzut din mărire pre vârful muntelui celui gras cei ce se îmbată fără de vin.

2. Iată tare și grea este mânia Domnului, ca grindina ce cade jos, care n'are acoperemînt, silnic cade, ca mulțime de apă multă, care îărăște țara pre pământ, va face odihnă cu mâinile.

3. Și cu picioarele se va călca cununa sumeșiei, năimișii lui Efraim.

4. Și va fi iloarea, care a căzut din nădejdea măriri pre vârful muntelui celui înalt, ca cel ce aleargă înainte la smochin, care văzându-o, mai înainte de a o lua în mână, poartă să o înghiță.

5. În ziua aceea fi-va Domnul Savaot cununa nădejdi, cea împletită cu mărire, a poporului meu celui rămas.

6. Și va rămâne întru duh de judecată la judecată, și tărie celor ce opresc a omori.

7. Că aceștia cu vinul au rălăcit, pentru băutura beivă au rălăcit, preotul și prorocul și-au ieșit din minte pentru betie: înghițitu-s'au pentru vin, cutremuratu-s'au de beție de sicheră, rălăcit-au; aceasta este arătarea.

8. Blestemul va mânca slatul acesta, că slatul acesta este pentru lăcomie.

9. Cui am vestit rele? Și cui am adus veste? Cei înțărcați de lapte, cei smulși dela țâțe.

10. Necaz preste necaz așteaptă, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin.

11. Pentru delălmarea buzelor prin-

tr'altă limbă, că vor grăi poporului acestuia zicând:

12. Aceasta este odihna celui lălmând, și aceasta este slărmarea, și n'a vrut să asculte.

13. Și va fi lor cuvântarea lui Dumnezeu necaz preste necaz, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin ca să meargă și să cază înapoi, și să se primejduiască și să se zdrobească și să se prinză.

14. Pentru aceea ascultați cuvântul Domnului bărbați necăjiți, și boierii poporului celui din Ierusalim.

15. Că ați zis: lăcut-am legătură cu iadul, și așezămînt cu moartea; vifor iute de va trece, nu va veni preste noi, pus-am minciuna nădejdea noastră, și cu minciună nu vom acoperi.

16. Pentru aceasta așa zice Domnul: Iată eu voi pune în temeliiile Sionului piatră de mult preț, aleasă în capul unghiului, cinstită întru temeliiile ei, și cel ce va crede într'în sa nu se va rușina.

17. Și voi pune judecată întru nădejde: iar mila mea în cumpene, și cei ce nădăjdii în zadar spre minciună, că nu va trece preste voi vifor.

18. Și nu va strică legătura noastră cea cu moartea, și nădejdea noastră cea cu iadul nu va rămâne, vifor învăluindu-se de va veni, veți fi lui spre călcare.

19. Când va trece, va ridica pre voi: dimineața de dimineață va trece ziua, și noaptea va fi nădejde r.a; învățați-vă a auzi cei din necaz.

20. Nu putem să ne batem, și în-și-ne am slăbit a ne aduna.

21. Ca un munte al necurațiilor sculă-se-va Domnul, și va fi în va-

11. 1 Corint. 14. 21.

15. Ierem. 5. 12.

16. Ps. 24. 2; Rom. 9. 32; Rom. 10. 11;

Ps. 117. 22; Mat. 21. 42; F. Ap. 4. 11.

21. 2 Imp. 5. 20; 1 Paral. 14. 11; Isus Navl

10. 10.

lea Gavaonului, cu mânie va iace lucrurile sale, lucruri de amărăciune și mânia lui strein va lucra, și amărăciunea lui streină.

22. Și voi nu vă veseliți, nici să se întărească legăturile voastre, pentru că lucruri săvârșite și rânduite am auzit dela Domnul Dumnezeu Savaot, care va face presle tot pământul.

23. Băgați în urechi și auziți glasul meu, luați aminte și ascultați cuvintele mele.

24. Au doar toată ziua va ară cel ce ară? Sau nu va găsi sămânța sa mai înainte de ce lucrează pământul?

25. Au nu când va netezi fața lui, atunci va semăna pușin mac au chimin? Și apoi va semăna grâu și orz și meiu și hrișcă, în hotarele tale?

26. Și te vei certă cu judecata Dumnezeului tău și te vei veseli.

27. Că nu cu greutate se curăță macul, nici cu roată de car se calcă chiminul, ci cu toiag se scutură macul, iar chiminul cu pâine se mănâncă.

28. Că nu în veac mă voiu mânia eu pre voi, nici glasul amărăciunei mele va călca pre voi.

19. Și minunile acestea dela Domnul Savaot au ieșit, sfătuiți-vă și înălțați deșartă mângâere.

CAP. 29.

Prorocie împotriva Ierusalimului

Vai cetatea Ariil, care o a bătut David! Adunați roduri din an în an, pentru că veți mânca cu Moav.

2. Că voi necăji pre Ariil, și va fi țărâ și avuția lui a mea.

3. Și le voi încunjură ca David și le voi încinge cu șant, și voi

zidi, și voi pune împrejurul tău turnuri.

4. Și se vor smeri la pământ cuvintele tale, și în pământ cuvintele tale se vor alundă, și glasul tău va fi ca al celor ce grăesc din pământ și la fața pământului glasul tău va slăbi.

5. Și va fi ca pulberea roatei, avuția celor lărădelege, și ca țărâna ce se spulberă, mulțimea celor ce te supun pre tine; și va fi ca o împunsură repede dela Domnul Savaot.

6. Că va fi cercetare cu tunet și cu cutremur și cu glas mare, volbură învăluindu-se iute, și pară de loc mistuind.

7. Și va fi ca a celui ce visează în somn avuția tuturor neamurilor, cari au dat rășboiu asupra Ariilului și toți câji s'au răsboli asupra Ierusalimului și toți câji s'au adunat asupra lui, și câji l-au necăjit.

8. Și vor fi ca și cel ce beau și mănâncă în vis, și după ce se deșteaptă, deșeri le este visul; și în ce chip visează cel setos că beă, și după ce se deșteaptă tot îi este sete și sufletul lui îndeșert a nădădui, așa va fi avuția tuturor neamurilor, cari s'au rășboit asupra muntelui Sionului.

6. Slăbiți și vă spăimântați, și vă îmbătați nu de sicheră, nici de vin.

10. Că v'au adăpat pre voi Domnul cu duhul umilinței, și va închide ochii lor și ai prorocilor lor și ai boierilor lor, cari văd cele ascunse.

11. Și vor fi vouă toate cuvintele acestea, ca cuvintele cărței cel peceluite, care o vor da omului, ce știe carte, zicând: citește aceasta, iar el va zice: nu pot să o citesc că este peceluită.

12. Și se va da cartea aceasta în

— J. 45, 9. 2^a. Ier. 32, 20.
29. 1. Iezech. 43, 15, 16. 3. Ierem. 6, 3.

5. 17, 13; Ps. 1, 4.
10. Rom. 11, 6.

mâna omului, ce nu știe carte, și vor zice lui, citește cartea aceasta și el va zice: nu știu carte.

13. Și au zis Domnul: apropie-se de mine poporul acesta cu gura sa, și cu buzele sale mă cinstește, iar inima lor departe este de la mine; iar în zadar mă cinstesc învâștând porunci omenesci și învățături.

14. Pentru aceasta iată eu voi da oge a mută pre poporul acesta și îi voi mută pre el, și voi pierde înțelepciunea înțelepților, și mintea celor pricepuți o voi ascunde.

15. Vai celor ce fac sfat adânc! Și nu prin Domnul, vai celor ce fac sfat într'ascuns! Și vor fi întru întunec lucrurile lor, și vor zice: cine ne-a văzut pre noi? Și cine ne va cunoaște pre noi? Sau cele ce le facem noi?

16. Au doar nu vă veți socoti ca lutul olarului? Au doar va zice zidirea celui ce o au zidit pre ea: nu m'ai zidit tu? Sau iăptura celui ce o au făcut: nu înțelepțește m'ai iăcut?

17. Au nu încă puțin, și se va mută Livanul ca muntele Hermel și Hermelul ca o dumbravă se va socoti?

18. Și vor auzi în ziua aceea surzii cuvintele cărței, și cei dintru întunec și cei din negură: ochii orbilor vor vedea.

19. Și se vor bucura săracii pentru Domnul cu veselie, și cei fără de nădejde dintru oameni se vor umplea de bucurie.

20. Lipsit-a cel fărădelege, și s'a sfârșit cel trufaș, și au pierit cei ce fac fărădelege întru răutate.

21. Și cei ce fac de păcătuiesc oa-

menii cu cuvântul, și pre toți cei ce muștră în porți piedecă le vor pune, pentru că au abătut pre cel drept la cei nedrepți.

22. Pentru aceasta așa zice Domnul asupra casei lui Iacov, care o au ales din Avraam; nu acum se va rușina Iacov, nici își va schimba acum fața Israil.

23. Ci când vor vedea fiii lor, lucrurile mele, pentru mine vor slinși numele meu, și vor slinși pre sfântul lui Iacov, și de Dumnezeu lui Israil se vor teme.

24. Și cei ce rădesc cu duhul vor cunoaște înțelegerea, și cei ce cârtesc vor învăța a ascultă și limbile cele gângave vor învăța a grăi pace.

CAP. 30.

Amenințări asupra Iudei.

Vai fii răsvrățiți zice Domnul: iăcut-ați sfat nu prin mine, și tocmeală nu prin duhul meu, ca să adaogeți păcate preste păcate.

2. Cei ce merg ca să se pogoare în Eghipt, și pre mine nu m'au întreat, ca să capete ajutor dela Faraon, și să se acopere dela Eghipteni.

3. Că va li vouă ocrotirea lui Faraon spre rușine, și celor ce nădăduesc spre Eghipt, ocară.

4. Că sunt în Tani căpetenii vestiitori răi.

5. În deșert vor osteni către popor, care nu le va folosi lor spre ajutor, ci spre rușine și ocară. Vedența hiarelor celor cu patru picioare din pustie.

6. Întru necaz și întru strămtoare leul și pulul de leu, de acolo și a-

13. Mateiu 13, 8; Marcu 7, 6.

14. Evidiu 1, 8; 1 Cor. 1, 19.

15. Sirah 23, 25.

16. 45, 9; Rom 9, 20, 21; Ierem. 18, 6.

18. Mat 11, 5.

21. Amos 5, 10.

23. Ps. 8, 4; Ps. 101, 16.

30. 2. Ierem. 37, 7 și 2. 19.

3. Iezech. 29, 6.

5. Ierem. 2, 36.

6. 2 Paral. 28, 21—23

spide și pui de aspidă zburătoare, cari aduceau pre asini și pre cămile avuția sa la neam, care nu le va folosi lor spre ajutor, ci spre rușine și ocară.

7. Eghiptenii nimic, și în zadar vor folosi vouă, vestește-le lor, că deșartă este mângăerea voastră aceasta.

8. Acum dar șezând scrie acestea pre lespede și în carte, că vor fi acestea la zilele vremii și până în veac.

9. Că popor neascultător este, fil mîncinoși, cari nu vreau să asculte legea lui Dumnezeu.

10. Cei ce zic Prorocilor: nu vestești nouă și celor ce văd vedenii; nu ne grăiți nouă, ci ne grăiți nouă și ne vestești altă răfacire.

11. Și ne întoarceți pre noi din calea aceasta, luați dela noi cărarea aceasta, și luați dela noi cuvântătorul lui Israil.

12. Pentru aceea, acestea zice Domnul sfântul lui Israil: pentru că n'afi ascultat de cuvintele acestea, ci ați nădădui întru minciună, și pentru că ai cărtii și te-ai încrezut cuvântului acestuia.

13. Pentru aceea fi-va vouă păcatul acesta ca un zid, care cade îndată, a unei cetăți tari ce s'a luat, a căreia îndată de lață este cădere.

14. Și căderea ei va fi ca slărmarea unui vas de lut, din cărămidă subțire, căl să nu se alle întru ele hărb, cu care să aduci loc, și cu care să iei puțină apă.

15. Așa zice Domnul, Domnul sfântul lui Israil, când te vei întoarce, și vei suspină, atunci te vei mântui, și vei cunoaște unde ai lost, când nădăduiai întru cele deșarte.

Deșartă s'a făcut țaria voastră, și n'afi vrul să auziți, ci ați zis:

16. Pre cai vom fugi, pentru aceea veți fugi, și ați zis: pre cai iuți vom încălică, pentru aceea iuți vor fi cei ce vă vor gonii pre voi.

17. O mie vor fugi de glasul u-nuia, și de glasul a cinci vor fugi mulți, până ce veți rămâneă ca un catari de corabie pre munte, și ca un steag, ce se poartă pre deal.

18. Și iarăș va așteptă Dumnezeu, ca să se îndure spre voi, și pentru aceea se va înălța, ca să vă miluiască pre voi, că judecător este Domnul Dumnezeul vostru, unde ați lăsat slava voastră? Fericiți toți cei ce rămâneți într'însul.

19. Pentru că popor sfânt va lăcui în Sion, și în Ierusalim cu plângere a plâns, miluește-mă, milui-te-va, glasul strigărei tale când l-au văzut, te-au ascultat.

20. Si va dă vouă Domnul pâinea necazului și apa nevoii, și mai mult nu se vor apropiă de tine cei ce te înșală pre tine, că ochii tăi vor vedeă pre cei ce te înșală.

21. Și urechile tale vor auzi cuvintele celor ce te-au înșelat, cari zic: aceasta este calea, să mergem pre ea ori deadreapta sau deastînga.

22. Și vei pângări idolii cei ferecați cu argint, și cei ferecați cu aur și i'vei zdrobi mărunți, și i'vei arunca ca o cârpă lepădată, și ca niște gunoii îi vei lepădă.

23. Atunci va fi ploaie sămînței câmpului tău, și pâinea rodului pămîntului tău va fi multă și grasă, și se vor paște vitele tale în ziua aceea în loc gras și larg.

24. Taurii voștri și boli, cei ce lucrează pămîntul, vor mîncă pale mesiecate cu orz vînfurat.

7. Ierem. 37, 7, 8 și 2, 36. 8. 8, 1.

11. Amos 2, 12: Ierem. 11, 21.

14. Ierem. 19, 11

15. Plâng. 3, 26.

17. Lev. 26, 8, 36.

18. Ps 2, 11. 22, 64, 6.

23. Lev. 26, 4. Ierem. 14, 22.

25. Și va fi în tot muntele înalt, și în tot dealul înalt va curge apă în ziua aceea, când vor pieri mulți și când vor cădea turnuri.

26. Și va fi lumina lunii ca lumina soarelui, și lumina soarelui va fi de șapte ori mai mare în ziua aceea, când va vindeca Domnul zdrobirea poporului său, și durerea ranei tale va vindeca.

27. Iată numele Domnului vine după multă vreme, arzătoare mânia, cu mărire cuvântarea buzelor lui, cuvântare plină de mânia, și iușmea mâinii lui ca focul va mânca.

28. Și duhul lui, ca apa în vale curgând, va veni până la grumaz, și se va împărți, ca să turbure neamurile pentru rădăcirea lor cea deșartă, și i va gonii pre ei rădăcirea, și i va prinde înaintea leilor lor.

29. Au totdeauna se cade să vă veseliți voi, și să intrați întru cele sfinte ale mele totdeauna, ca și când ați prăznui, și ca și când v-ați vesele, să intrați cu fluer în muntele Domnului, la Dumnezeuul lui Israel?

30. Și auziți va face Domnul mărirea glasului său, și mânia brațului său, o va arăta cu mânia și cu urgie, și cu flăcări mistuitoare, tună-va tare, și ca apa și ca grindina care cu silă se pogoară.

31. Că prin glasul Domnului se vor birui Asirienii, cu rana, cu care va bate pre ei.

32. Și va fi prin prejurul lui, de unde aveți nădejde de ajutor, întru cari au nădăjduit, aceia cu tâmpine și cu alăute vor da războiu asupra lui din schimbare.

33. Că tu mai înainte de zile te vei pedepsi, au doar și fie s'a gătit să împărățești? Vale adâncă, lemne zăcând, foc și lemne multe mânia Domnului, ca o vale de iarbă pucioasă aprinsă.

CAP. 31.

Blessiem intret asupra legăturii cu Egiptul și Asiria, Dumnezeu însuș va izbăvi Israelul.

Vai celor ce se pogoară în Egipt pentru ajutor! Celor ce nădăduesc în cai și în care, pentru că sunt multe, și de călăreți mulțime multă, și n'au nădăjduit întru slăntul lui Israel, nici au căutat pre Dumnezeu.

2. Iar el înțelepțește 'au adys asupra lor rele, și cuvântul lui nu va fi îndeșert, și se va scula asupra caselor oamenilor răi, și asupra nădeidei lor cei deșarte.

3. Spre Egiptean om și nu Dumnezeu, spre trupuri de cai, și nu este ajutor, iar Domnul va pune mâna sa preste ei, și vor ostent cei ce ajută, și toți împreună vor pieri de sabie.

4. Că așa mi au zis mie Domnul: precum când strigă leul, sau puul de leu pentru vânatul, care l-a prins, și strigă pentru el până se umplu munții de glasul lui, și se biruesc, și de mulțimea mâinii lui se sperle; așa se va pogori Domnul Savaot, ca să dea războiu pre muntele Sionului, pre munții lui.

5. Ca pasările ce zboară, așa va acoperi Domnul Savaot Ierusalimul, și i va scuti, și i va scoate, și i va ocroti, și i va mântui.

6. Întoarceți-vă cei ce slăjuți slat adânc și lăzadelege, lii lui Israel.

7. Pentru că în ziua aceea vor lepăda oamenii cele făcute de mâini, din argint, și cele făcute de mâini, din aur, care le-au făcut mâinile lor.

8. Și va cădea Asur nu de sabie de bărbat, nici sabie de om îl va mânca pre el, și va fugi nu de

31. 1. Ps. 19, 8. 2. Plâng. 3, 37.
3. Iezch. 28: 9. 4. Ps. 103, 22.
5. A doua Lege 32, 11.
8. 2 Paral. 32, 21.

fața sabiei, și tinerii lui vor fi biruiți.

9. Că cu piatră se vor încunșura ca și cu șanț, și se vor birui, iar cel ce va fugi se va prinde. Acestea zice Domnul: Ierlciil este cel ce are în Sion sămânță, și caznici în Ierusalim.

CAP. 32.

Făgăduință despre timpuri fericite.

Că iată împărat drept va împărăși și boierii cu judecată vor stăpâni.

2. Și va fi omul ascunzând cuvintele sale, și se va ascunde, ca apa ce curge, și se va arăta în Sion ca un râu curgător mărit în pământ setos.

3. Și mai mult nu vor fi nădăjduind spre oameni, ci vor da urechile sale spre auzire.

4. Și inima celor slabi va lua aminte, ca să auză, și limbile celor gângavi, curând vor învăța a grăi pace.

5. Și mai mult nu vor zice celui nebun să stăpânească, și nu vor mai zice slugile tale, taci.

6. Că cel nebun, nebune va grăi, și inima lui deșarte va gândi ca să săvârșască fărădelege, și să grăiască către Domnul înșelăciune, ca să risipească sufletele cele liamânde și sufletele cele setoase să le lăcă deșarte,

7. Că slatul celor răi fărădelege va slătu, ca să strice pre cei smeriți cu cuvinte nedrepte, și să risipească cuvintele celor smeriți la judecată.

8. Iar cei credincioși înțelepte au slătu și slatul acesta va rămâne.

9. Femei bogate sculați-vă și auziți glasul meu, iete întru nădejde auziți cuvintele mele.

10. Zilei anului pomenire iaceți

întru durere cu nădejde. Sărășitu-s'a culesul, încetat-a sămânătura, mai mult nu va veni.

11. Spăimântați-vă și vă înfrățați cele ce n'aveți grije, desbrăcați-vă, liți goale, încingeți-vă cu saci mloacele voastre.

12. Și bateți-vă pieptul, de dorul țarinei și pentru rodul viței.

13. În pământul poporului meu spini și buruiănă va răsări, și din toată casa se va lua veselie.

14. Cetate bogată, case părăsite bogăția cetății vor lăsa, case pofite, și vor fi satele peșteră până în veac, veselie colonilor și pășune turmelor.

15. Până când va veni preste noi duh din înălțime. Și va fi pustiu Hermelul, și Hermelul ca o dumbravă se va socoti.

16. Și se va odihni în pustie Judecata, și dreptatea în Carmil va lăcu.

17. Și vor fi laptele dreptății pace și va avea dreptă odihnă, și vor fi nădăjduind până în veac.

18. Și va lăcu poporul lui în cetatea păcel, și va lăcu nădăjduind și se va odihni cu avuție.

19. Și grindină de va cădea, nu va veni preste voi, și vor fi cei ce lăcuesc în păduri nădăjduind, ca și cel dela câmpie.

20. Fericți cei ce seamănă tot pe lângă apă, unde boul și asinul calcă.

CAP. 33.

Izbăvirea făgăduită poporului lui Dumnezeu.

Vai celor ce vă chinuesc pre voi! Că pre voi nimeni nu vă va chinui, și cei ce vă defaimă pre voi, nu pre voi vă defaimă, prinde-se vor defăimătorii, și se vor da, și ca molia în haină, așa se vor birui.

2. Doamne miluește-ne, că întru

ține am nădăjduit, făcutu-s'a sămânța celor neascultători spre pierzare; iar mântuirea noastră în vremea ne-cazului.

3. Pentru glasul fricei tale s'au spăimântat popoarele și s'au risipit neamurile de frica ta.

4. Iar acum se vor adună prăziile voastre dela mic și dela mare, precum adună cineva lăcuste, așa vă vor batjocori pre voi.

5. Sfânt este Dumnezeu cel ce lăcueste în ceruri înalte, umplutu-s'a Sionul de judecată și de dreptate.

6. În lege se vor da, în vistierii mântuirea noastră, acolo este înțelepciune și știință, și cucernicie către Domnul, acestea sunt vistierile dreptății.

7. Iată de frica voastră se vor teme aceia, de cari voi v'ați temut, ajutor vor avea dela voi; soli vor trimite, amar plângând și cerând pace.

8. Că se vor pustii căile lor, încetăta frica neamurilor, și așeză-mântul cel făcut cu ei s'a stricat, și nu'i veți socoti pre ei oameni.

9. Plâns-a pământul, rușinat-s'a Livanul, pusiiu-s'a lăcut Saronul, arătată va fi Galileia și Carmilul.

10. Acum mă voi scula zice Domnul, acum mă voi mări, și mă voi înălța.

11. Acum veți vedea, acum veți simți, deșartă va fi țaria duhului vostru, loc vă va mânca pre voi.

12. Și vor fi neamurile arse, ca spinul cel aruncat în țarină și ars.

13. Auzi-vor cei de departe, cele ce am lăcut, și cei de aproape vor cunoaște puterea mea.

14. Depărtatu-s'au din Sion cei lărașe, apucă-va cutremur pre cei necurați, cine va spune vouă, că foc arde? Cine va spune vouă locul cel veșnic?

15. Cel ce umblă întru dreptate,

cel ce grăește cale dreaptă, cel ce urăște lărașele și nedreptatea, cel ce și lerește mâinile de daruri, cel ce și astupă urechile, ca să nu auză judecata sângelui, cel ce și închide ochii, ca să nu vadă nedreptate.

16. Acesta va lăcul în peșteră înaltă de piatră tare, pâine se va da lui, și apă lui de băut.

17. Împărat cu mărire veți vedea și ochii voștri vor vedea pământ departe.

18. Sufletul vostru va cugeta frica Domnului; unde sunt călătorii? Unde sunt sletnicii? Unde este cel ce numără pre cei ce hrănesc popor mic și mare?

19. Cui n'ai dat slat, nici a știul glas adânc grăitor, ca să nu auză; popor delăimat și cel ce aude nu are pricepere.

20. Iată Sionul cetatea, mântuirea noastră, ochii tăi vor vedea Ierusalimul, cetatea cea bogată, corturile care nu se vor clăti, nici se vor clăti parii cortului lui în vreme veșnică, nici siorile lui nu se vor rumpe.

21. Că numele Domnului mare este vouă, în locul vostru va fi rîuri și văi late și largi, nu vei umbla pre calea aceasta, nici va umbla corabie vâslind, că Dumnezeuul meu mare este, nu înă va trece.

22. Domnul este judecătorul nostru, Domnul este stăpânul nostru, Domnul este împăratul nostru, Domnul însuș ne va mântui pre noi.

23. Ruptu-s'au luniile tale, că n'au biruit, catargul tău s'a plecat, nu va slobodi vetrelele, nu va ridica semn, până ce se va da spre pradă; pentru aceea mulți șchiopi pradă vor face.

24. Și nu va zice: ostenesc poporul cel ce lăcueste într'însele, că s'a iertat lor păcatul.

CAP. 34.

Prorocie împotriva Idumeii.

Apropieți-vă neamuri, și auziți boieri, auză pământul, și cei ce lăcesc pre dânsul, lumea și poporul cel dintru dânsa.

2. Că mânia Domnului este preste toate neamurile și urgia lui preste numărul lor, ca să'i prinză pre ei, și să'i deă pre ei la junghiere.

3. Și răniți lor și morții se vor lepădă, și se va sui putoarea lor, și se vor udă munții cu sângele lor.

4. Și se vor cutremură toate puterile cerului, și se va învălul cerul ca o hârtie, și toate stelele vor cădeă ca frunzele de pre vișă, și cum cad frunzele din smochin.

5. Îmbătatu-s'a sabia mea în cer, iată preste Idumea se va pogori, și preste poporul pierzării cu judecată.

6. Sabia Domnului s'a umplut de sânge, îngrășatu-s'a din grăsimea de sânge de fapi și de miei, și de seu de tauri și de berbeci, că jerifă este lui Dumnezeu în Vosor, și junghiere mare în Idumea.

7. Și vor cădeă cei grași împreună cu ei, și berbecii și taurii, și se va îmbătă pământul de sânge, și lutul lui, și se va umpleă de grăsimea lor.

8. Că ziua judecăței Domnului este și anul izbândirei judecăței Sionului.

9. Și se vor preiace văile ei în smoală, și pământul ei în pucioasă și va fi pământului ei arzând ca rășina,

10. Noaptea și ziua, și nu se va stinge în vreme veșnică, și se va sul lumii ei în sus, întru neamuri și în vreme multă se va pustii.

11. Și vor lăcui într'însa pasări,

și arici și stârci și corbi, și se va aruncă preste ea lunia de măsură a pustiei, și Onochentauri vor lăcui într'însa.

12. Domnii ei nu vor fi, că împărașii ei și cei mai mari ai ei vor pieri.

13. Și vor răsări în celășile ei lemne spinoase, și în șanșurile ei, și vor fi săiașuri Sirinilor și culb strușilor.

14. Și se vor întâmpină Dimoni cu Onochentauri, și vor strigă unul către altul, acolo se vor odihni Onochentauri, că și-au alai lor odihnă.

15. Acolo și-a făcut culb ariciul, și a mântuit pământul pre lîii lui cu temeiul. Acolo s'au întâmpinat cerbii, și și-au văzut fețele lor.

16. Cu număr au trecut, și nici unul dintru ei n'a pierit, unul pre altul nu căută, că Domnul au poruncii lor, și duhul lui i-a adunat pre ei.

17. Și ei va aruncă lor sorji și mâna lui a împărțit lor ca să se pască, în vreme veșnică vești moștenii, în neamurile neamurilor se vor odihni într'însul.

CAP. 35.

Starea de fericire a Bisericii.

Veselește-te pustia cea însetată, și să se bucure pustia și să înflorească ca crînul.

2. Și vor înflori și se vor bucură pustiile Iordanului. Mărlrea Livanului s'a dat ei și cinstea Carmilului, și poporul meu va vedeă slava Domnului, și înălțimea lui Dumnezeu.

3. Întăriți-vă mâini slabe, și genunchi slăbănoage mângăeți-vă.

4. Cei slabi de inimă cu cugetul întăriți-vă și nu vă temeți; iată Dumnezeuul nostru cu judecată răsplătește și va răsplăti, acela va veni și ne va mînaui pre noi.

34. 4. Apoc. 6, 12, 13, 14.

5. Ierem. 46, 10; Ezech. 35, 7.

6. Ierem. 47, 24.

10. Apoc. 14, 11 și 19, 3.

11 4. Imp. 21, 13; Apoc. 18, 2

35. 2. 55, 22. 3. Iov 4, 3; Evrei 12, 12.

5. Atunci se vor deschide ochii orbilor, și urechile surzilor vor auzi.

6. Atuncea va sări schiopul ca cerbul, și limpede va fi limba gânvilor, că s'a vărsat în pustie apă, și vale în pământ însetat.

7. Și vor fi cele lăză de apă bălji, și în pământul cel însetat izvor de apă va fi, acolo va fi veselia pașărilor și lăcașuri de turme, de trestie și bălji.

8. Acolo va fi cale curată, și cale slântă se va chema, și nu va trece acolo necurat, nici va fi acolo cale spurcată, cei risipiți vor merge pre dânsa și nu vor rățăci.

9. Și nu va fi acolo leu, nici hiară cumplită nu se va sui pre dânsa, nici se va afla acolo; ci vor merge pre dânsa cel mântuiri și aleși de Domnul.

10. Și se vor întoarce și vor veni în Sion cu veselie și cu bucurie și desfătare vesnică preste capul lor, lauda și bucuria și veselia îi va ajunge pre dânsii, și va lugi dureră și întristarea și suspinarea.

CAP. 36.

*Năvălirea lui Senahirim în Iudea.
Amenințările lui Rapsachi.*

Și a fost în anul al patrusprezecelea al împărăției lui Ezechia. Sultu-s'a Senahirim împăratul Asirienilor asupra cetăților celor tari ale Iudeei și le-a luat.

2. Și a trimis împăratul Asirienilor pre Rapsachi din Laxis în Ierusalim la împăratul Ezechia cu putere multă, și a stătu la ducerea apei lacului celui din sus în calea țării nălbitorului.

3. Și a ieșit la el Eliachim al lui Helchiedregătorul casei, Somna scri-

itorul, și Ioah al lui Asai hronograful.

4. Și le-a zis lor Rapsachi: spuneți lui Ezechia: acestea zice împăratul cel mare, împăratul Asirienilor.

5. În ce nădăjduiești? Au doară cu statul, sau cu cuvintele buzelor se face războiul? Și acum întru cine nădăjduiești, de nu ascuți de mine?

6. Iată nădăjduiești în toiagul de trestie cel frânt, în Eghipel, pre carele de se va rezemă omul, va intra prin mâna lui și o va găuri; așa este Faraon împăratul Eghipetului, și toți cei ce nădăjduesc întru înșul.

7. Iar de ziceți: întru Domnul Dumnezeu nostru nădăjduim, au nu acela este, căruia a luat Ezechia cele înalte ale lui și jertfelnicile lui? Și a zis Iudei și Ierusalimului: înaintea jertfelnicului acestuia să vă închinați.

8. Acum alipiți-vă de Domnul meu împăratul Asirienilor și voi da vouă două mii de cai, de veți putea să dați călăreți pre ei.

9. Și cum veți putea să vă arătați înaintea ieșei biruitorilor locurilor? Robi sunt cei ce nădăjduesc în Eghipteni și în cal și în călăreț.

20. Și acum au lăză de Domnul ne-am suit asupra țării aceștia, ca să o batem pre ea? Domnul au zis către mine: sue-le asupra pământului acestuia, și-l strică pre el.

11. Si a zis Eliachim și Somna scriitorul și Ioah către Rapsachi: grăește slugilor tale Sirienește, că înțelegem noi, și nu ne grăi nouă Iidovește, și pentru ce grăiești de aud oamenii cei de pre zid?

12. Iar Rapsachi a zis către ei: au doar la Domnul vostru, sau la voi m'a trimis pre mine Domnul meu, să grăiesc cuvintele acestea? Au nu la oamenii cei ce șed pre

5. Ps. 49, 3; Mat. 11, 5.

6. Mat. 9, 33; Ioil 3, 18. 17. Apoc. 11, 4. 36, 1. 4 Imp. 13, 13; 2 Par. 32, 1; Sirah 48, 21.

5. Iezech. 29, 6, 7. 11. 2 Paral. 32, 13.

zid, ca să mănânce balegă și să bea pișat împreună cu voi?

13. Și a slătit Rapsachi, și a strigat cu glas mare Iidovește, și a zis: auziți cuvintele împăratului celui mare, ale împăratului Asirienilor.

14. Acestea zice împăratul: să nu vă înșale pre voi Ezechia cu cuvinte, nu va putea să vă mântuiască pre voi.

15. Și să nu zică vouă Ezechia, că vă va mântui pre voi Dumnezeu, și nu se va da cetatea aceasta în mâinile împăratului Asirienilor.

16. Să nu ascultați de Ezechia, acestea zice împăratul Asirienilor: de vreți să fiți fericiți, ieșiți la mine și mâncați fiecare vicia sa și smochinii săi, și beți apă din fântânile voastre.

17. Până ce voi veni și vă voi mulțumesc pre voi în pământ, care este ca și pământul vostru, pământ de grâu și de vin, și de pâine și de vii.

18. Să nu vă înșale pre voi Ezechia, zicând: Dumnezeu vă va izbăvi pre voi, au doar a izbăvit vre unul din dumnezeii neamurilor țara sa din mâna împăratului Asirienilor?

19. Unde este Dumnezeu lui E-mat? Și al lui Arfat? Și unde este Dumnezeul cetății Sepharimului? Au putut-a mântui Samaria din mâna mea?

20. Cine din dumnezeii tuturor neamurilor acestora au mântuit pământul său din mâna mea? Cum va mântui Dumnezeu Ierusalimul din mâna mea?

21. Și au tăcut, și nimeni nu i-au răspuns lui cuvânt, că a fost poruncă împăratului, ca nimic să nu-i răspundă.

22. Și a intrat Eliachim al lui Helchie dregătorul casei, și Somna scriitorul oștirii, și Ioah al lui Asaf hro-

nograful la Ezechia, cu hainele rupte și spuseră lui cuvintele lui Rapsachi.

CAP. 37.

Rugăciunea lui Ezechia. Izbăvirea Ierusalimului.

Și a fost dacă a auzit împăratul Ezechia, și-a rupt hainele și s'a îmbrăcat cu sac, și s'a suit în casa Domnului.

2. Și a trimis pre Eliachim dregătorul casei, și pre Somna scriitorul, și pre cei mai bătrâni dintre preoți îmbrăcați cu saci la Isaia prorocul fiul lui Amos și ziseră lui:

3. Acestea zice Ezechia: ziua necazului și a ocărei și a muștrărei și a mâniei este ziua de astăzi; că a sosit durerea celei ce va să nască și nu poate naște.

4. Doar va auzi Domnul Dumnezeu tău cuvintele lui Rapsachi, care le-a trimis împăratul Asirienilor, ca să ocărăască pre Dumnezeu cel viu și să ocărăască cuvintele, care le-au auzit Domnul Dumnezeu tău, și te roagă către Domnul Dumnezeu tău pentru rămașii aceștia.

5. Și au venit slugile împăratului Ezechia la Isaia.

6. Și le-a zis lor Isaia: așa să ziceți către domnul vostru: acestea zice Domnul: să nu te temi de cuvintele, care ai auzit, cu care m'au ocărit solii împăratului Asirienilor.

7. Iată eu trimit într'insul duh, și auzind veste, se va întoarce în țara sa, și va cădea de sabie în pământul său.

8. Și s'a întors Rapsachi, și a aflat pre împăratul Asirienilor dând războiu asupra Lovnii.

9. Și a auzit că a purces dela Lahis, și a ieșit Taraca împăratul

37. 1. 4 Imp. 19, 1. 2. 4 Imp. 19, 5.
3. Ierem. 34, 7.

Eliopilor, ca să-l încunjure pre el, și auzind aceasta s'a întors și a trimis soli la Ezechia zicând:

10. Așa veți grăi lui Ezechia împăratul Iudeei: să nu te înșale pre tine Dumnezeuul tău, întru carele nădăjduiești zicând: nu se va da Ierusalimul în mâna împăratului Asirienilor.

11. Au nu ai auzit tu, cele ce au făcut împărății Asirienilor, cum tot pământul l-au stricat? Și tu doară vei scăpa?

12. Au doar mântuitu-i-au pre ei dumnezeii neamurilor, pre cari i-au pierdut părinții mei, pre Gozen și pre Haran și pre Rasem, cari sunt în țara Teemat.

13. Unde sunt împărații Ematului și ai Arlatului și ai cetății Epfarimului, Annă și Avă.

14. Și a luat Ezechia cartea deia soli, și o a cetit, și s'a suit în casa Domnului, și o a deschis înaintea Domnului.

15. Și s'a rugat Ezechia către Domnul zicând:

16. Doamne Savaot Dumnezeu lui Israel, cel ce șezi pre Heruvim, tu singur ești Dumnezeu a toată împărăția lumii, tu ai făcut cerul și pământul.

17. Pleacă Doamne urechia ta, ascultă Doamne, deschide Doamne ochii tăi, caută Doamne și vezi, și auzi toate cuvintele lui Senahirim, care le-a trimis, ca să ocărăscă pre Dumnezeu cel viu.

18. Că cu adevărat Doamne, au pustiiat toată lumea împărății Asirienilor și țara lor.

19. Și au aruncat idolii lor în foc, pentru că nu erau dumnezei, ci lucru de mâini omenești, lemne și pietre, i-au pierdut pre ei.

20. Și acum Doamne Dumnezeu

nostru, mântuește-ne de mâna lor, ca să cunoască toată împărăția pământului, că tu singur ești Dumnezeu.

21. Și trimis au fost Isaia fiul lui Amos la Ezechia, și i-a zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israel: auzit-am cele ce te-ai rugat către mine pentru Senahirim împăratul Asirienilor.

22. Acesta este cuvântul, care l-au grăit despre el Dumnezeu: delăimătu-te-a și te-a batjocorit fecioară Iata Sionului, asupra ta a clătit capul liica Ierusalimului.

23. Pre cine ai ocărât și ai înălțat? Sau asupra cui ai înălțat glasul tău? Și n'ai ridicat spre înălțime ochii tăi, către sfântul lui Israel?

24. Că prin soli ai ocărât pre Domnul, că ai zis: cu mulțimea carelor eu m'am suit la înălțimea munților, și la cele de pre urmă ale Libanului, și am tăiat înălțimea chedru-lui lui, și frunuseșea chiparosului și am intrat în partea cea înaltă a pădurii.

25. Și am pus pod, și am pustiiat ape și toată adunarea apei.

26. Au n'ai auzit demult cele ce am făcut eu? Din zilele cele de demult am rânduit, și acum am arătat, ca să pustiesc neamurile întru țării, și pre cei ce lacuiesc în cetăți tari.

27. Slobozit-am mâinile și s'au uscat, și s'au făcut ca iarba uscată de pre acoperiș și ca troscolul.

28. Și acum odihna ta și ieșirea ta și intrarea la eu o știu.

29. Și mânia ta, cu care te-ai mâniat, și amărăciunea ta s'au suit la mine, și voi pune căpăstru în nasul tău și zăbale în buzele tale, și te voi înfiora înapoi pre calea, pre care ai venit.

30. Și acesta va fi jic semn, mă-

năncă în anul acesta cele ce ai semănat, și în anul al doilea rămășițele, iar în anul al treilea semănând, secerați, și sădiți vii și mâncați roada lor.

31. Și vor fi cei rămași în Iudeea, vor slobozi rădăcini în jos, și vor face sămânță în sus.

32. Că din Ierusalim vor fi cei rămași, și cei mântuiți din muntele Sionului, râvna Domnului Savaot va face acestea.

33. Pentru aceea așa zice Domnul asupra împăratului Asirienilor: nu va intra în cetatea aceasta, nici va slobozi asupra ei săgeată, nici va pune asupra ei pavăză, nici o va încunjură cu șanț.

34. Ci pre calea, pre care a venit, pre aceea se va înapoi, și în cetatea aceasta nu va intra.

35. Acestea zice Domnul: apără-voiu cetatea aceasta, ca să o mântuiesc pentru mine și pentru David sluga mea.

36. Și a ieșit îngerul Domnului, și a ucis din oștirea Asirienilor o sută și optzeci și cinci de mii, și sculându-se dimineața a aflat toate trupurile moarte.

37. Și înapoiindu-se s'a dus Senahirim împăratul Asirienilor și a lăcut în Ninevi.

38. Și când s'a închinat el în casa lui Asarah dumnezeul lui, domn al părinților lui, Adrameleh și Sarasar feciorii lui l-au omorât cu sabiile și ei au fugit în Armenia, și a împărțit Asordan feciorul lui în locul lui.

CAP. 38.

*Boala și vindecarea lui Ezechia.
Rugăciunea lui.*

Și a fost în vremea aceea bolnăvit-u-s'a Ezechia de moarte, și a

venit la dânsul prorocul Isaia feciorul lui Amos, și i-a zis lui, așa zice Domnul: rânduește-ți casa ta, că vei muri tu și nu vei trăi.

2. Și s'a întors Ezechia cu lafa la perete, și s'a rugat către Domnul zicând:

3. Adu-ți aminte Doamne, cum am umblat înaintea ta cu dreptate și cu inimă curată, și cele plăcute înaintea ta am făcut; și a plâns Ezechia cu plângere mare.

4. Și a fost cuvântul Domnului către Isaia, zicând:

5. Mergi și zi lui Ezechia: acestea zice Domnul Dumnezeu al tatălui tău David: auzit-am rugăciunea ta, și am văzut lacrimile tale, și iată adaog vieții tale cincisprezece ani.

6. Și din mâna împăratului Asirienilor te voiu izbăvi pre tine și cetatea aceasta, și te voiu scuti pentru cetatea aceasta.

7. Și acesta va fi semn dela Domnul, că va face Dumnezeu cuvântul acesta, precum au grăit.

8. Iată eu voiu întoarce umbra treptelor pre care s'a pogorât soarele cu zece trepte în casa tatălui tău, întoarce-voiu soarele cu zece trepte, pre care s'a pogorât umbra, și s'a suit soarele cele zece trepte, pre care s'a pogorât umbra.

9. Rugăciunea lui Ezechia împăratul Iudeei, când s'a bolnăvit și s'a sculat din boala sa.

10. Eu am zis întru înălțimea zilelor mele: merge-voiu la porțile iadului, părăsi-voiu anii cei rămași.

11. Zis-am: nu voiu mai vedea mântuirea lui Dumnezeu pre pământul celor vii, mai mult nu voiu vedea mântuirea lui Israel pre pământ, nu voiu mai vedea om cu cei ce lăcesc.

35. 4 Imp. 9, 35 și 20, 6. 36. 2 Paral. 32, 21; Tobie 1, 15; Sirah 48, 24, 25, 37. 1 Macab. 7, 41; 38. 2 Macab. 8, 19; 4 Imp. 19, 37; 2 Paral. 32, 21.
38. 1 4 Imp. 20, 1; 2 Paral. 32, 24.

5 Ps. 105, 4; Sirah 48, 25, 26.
8. Sirah 48, 26, 11. Ps. 30, 23

12. Lipsitu-m'am de rudenie mea, părăsit-am rămășița vieței mele, ieșit-a și s'a dus dela mine, precum strică cortul cel ce l-a întins, duhul meu s'a făcut la mine ca pânza pânzarului, care este aproape de tăiat.

13. În ziua aceea datu-m'am până dimineață, ca un leu așa a zdrobit toate oasele mele, că de dimineață până în noapte m'am dat.

14. Ca o rândunea, așa voi eu glăsul, și ca porumbița așa voi eu geme.

15. Că s'a sfârșit ochii mei, căutând la înălțimea cerului către Domnul, cel ce m'au mântuit pre mine, și au luat dela mine durerea sufletului meu.

16. Doamne, despre dânsul s'a spus fie, și ai deșteptat duhul meu, și mângâindu-mă m'ai învîiat.

17. Iată în pace este amărăciunea mea, că ai scos sufletul meu ca să nu piară, și ai lepădat dina poia mea toate păcatele mele.

17. Că nu cei din iad te vor lăuda pre tine, nici cei morți te vor binecuvânta, nici vor nădăjdui cei din iad mila ta.

19. Ci cei vii bine te vor cuvânta, precum și eu, pentru că din ziua de astăzi, voi eu face pe prunci spre a vesii dreptatea ta.

20. Doamne al mântuirii mele, și nu voi eu înceta a te binecuvânta cu cântare în toate zilele vieței mele înaintea casei lui Dumnezeu.

21. Și a zis Isaia către Ezechia: iată o legătură de smochine, și te zdrobește, și îți aluat, și îți pune deasupra, și te vei însănătoși.

22. Și a zis Ezechia: acesta va fi semn lui Ezechia, că mă voi eu sui în casa lui Dumnezeu.

CAP. 39.

Ezechia arată vistierile sale suitor din Vavilon, Peleapsa lui.

În vremea aceea trimis-a Merodah Valadan feciorul lui Valadan împăratul Vaviloniei cărți și soli și daruri la Ezechia.

2. Că auzise: cum că a fost bolnav de moarte, și cum că s'a însănătoșat, și s'a bucurat de el Ezechia bucurie mare, și le-a arătat lor casa vistierilor lui, și a argintului și a aurului și a smirnei cele alese, și a aromadelor și a mirului și toate cămărilor vaselor vistieriei, și toate câte erau în vistierile lui, și nimic n'a fost, care să nu fi arătat lor Ezechia în casa sa, și în toată stăpânirea sa.

3. Și a venit Isaia prorocul la împăratul Ezechia și a zis către el: ce zic oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine? Și au zis Ezechia: din pământ departe au venit la mine din Vavilon.

4. Și a zis Isaia: ce au văzut în casa ta? Și a zis Ezechia: toate cele din casa mea au văzut, și nimic nu este în casa mea, ce să nu fi văzut, încă și cele din vistierile mele le-au văzut.

5. Și a zis Isaia lui: ascultă cuvântul Domnului Savaot.

6. Iată vor veni zile zice Domnul, și vor lua toate din casa ta, și câte au strâns părinții tăi până în ziua aceasta în Vavilon vor veni, și nimic nu vor lăsa.

7. Și au zis Dumnezeu, că și din fiii tăi, cari vei naște tu, vor lua și vor face lămenți în casa împăratului Vavilonenilor.

8. Și a zis Ezechia către Isaia: bun este cuvântul Domnului, care i-au grăit, dar să fie pace și dreptate în zilele mele.

39. 1. 4 Imp. 20. 12. 7. Daniil 1. 3. 4.

12. Plâng. 3, 53.

17. Ps. 49, 18.

18. Ps. 6, 5; 29, 9 și 37, 11.

19. Ps. 77, 3.

21. 4 Imp. 20. 7.

CAP. 40.

Proclama despre Mergătorul înainte.

Mângâești, mângâești pre poporul meu, zice Dumnezeuul vostru.

2. Proclăi grăiți la inima Ierusalimului, mângâești-l pre dânsul, că s'a plinit smerenia lui, dezlegatu-s'a păcatul lui, că a luat din mâna Domnului îndoite păcatele sale.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Dumnezeului nostru.

4. Toată valea se va umplea, și tot muntele și dealul se va plecă și vor fi cele strâmbe drepte și cele colțuroase căi netede.

5. Și se va arăta slava Domnului și va vedeă tot trupul mântuirea lui Dumnezeu, că Domnul au grăit.

6. Glasul celui ce zice: strigă, și am zis: ce voi strigă?

7. Tot trupul iarbă, și toată mărirea omului ca floarea erbei.

8. Uscatu-s'a iarba și floarea a căzut, iar cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac.

9. În munte înalți te sue, cel ce bine vestești Sionului, înalță întru tărie glasul tău, cel ce bine vestești Ierusalimului, înălțați-vă nu vă temeți, zi cerșilor Iudei:

10. Iată Dumnezeul vostru, iată Domnul, Domnul cu tărie vine, și brațul lui cu stăpânire, iată plata lui cu el și lucrul înaintea lui.

11. Ca păstorul va paște turma sa, și cu brațul său va aduna micii, și va mângâia pre cele ce au în pânțe.

12. Cine a măsurat cu mâna apa și cerul cu palma, și tot pământul cu pumnul? Cine a pus munții cu cântarul și dealurile cu cumpăna.

13. Cine a cunoscut gândul Domnului, și cine a fost sietnicul lui care să-l învețe pre el?

14. Sau cu cine s'a sălăuit și l-a învățat pre el? Sau cine i-a arătat lui judecata, sau cine i-a arătat lui calea înțelegerei? Sau cine i-a dat mai înainte lui și se va răsplăti?

15. De vreme ce toate neamurile ca o picătură din cadă, și ca o plecare de cumpănă s'au socotit și ca scuipitul se vor socoti.

16. Iar Livanul nu este destul spre ardere, toate vitele nu sunt de ajuns spre ardere de tot.

17. Toate neamurile ca o nimic sunt și întru nimic s'au socotit.

18. Cu cine ați asemănat pre Domnul? Și cu ce asemănare l-ați asemănat pre el? Au doar testarul a făcut chipul?

19. Au doar argintarul topind aurul l-a poleit pre el, și asemănare l-a făcut pre dânsul?

20. Că testarul alege lemn neputregăios, și înțelepțește chibzuește cum va locmi chipul lui ca să nu se clătească.

21. N'ați știut? N'ați auzit? Nu s'a vestit voia din început? N'ați cunoscut temelile pământului?

22. Cel ce ține încunjurarea pământului, și au pus pre cei ce lăcuesc pre dânsul ca niște lăcuste; cel ce au pus cerul ca o boltă, și l-a înfins ca un cort spre lăcuință.

23. Cel ce au dat pre Domnul, ca și cum nimic n'ar stăpâni, și pământul l-a făcut ca o nimic.

24. Că nu vor semăna, nici vor sădi, nici se va rădăcina în pământ rădăcina lor; sullat au asupra lor și s'au uscat, și viforul ca pre niște pleve îi va ridica pre dânsii.

40. 1. 66, 13. 2. Zahar. 9, 12. 3. Mateu 3, 3; Marcu 1, 3; Lucă 3, 4; Ioan 1, 23.

7. Ps. 89, 5; Iov 14, 1, 2; Sirah 14, 18; Iacov 1, 10; 1 Petru 1, 24. 8. 1 Petr. 1, 25.

11. Miheea 7, 14; Ezech. 34, 23; 37, 24; Ioan 10, 11. 12. Pilde 30. 4.

13. Ierem. 23, 18; Infel. 9, 13; Rom. 11, 34; 1 Cor. 2, 16.

15. Daniel 4, 34; Fap. 17, 29.

18. Fap. Ap. 17, 29. 20. Ierem. 10, 3.

22. Ps 103, 3; Zahar. 12, 1.

24. Iov 12, 21. 23. Ps. 1, 4.

25. Acum dar cu cine m'ați asemănat, și mă voui înălța? Zis-au cel sfânt.

26. Căutați în sus cu ochii voștri, și vedeți cine au făcut acestea toate? Cel ce scoate după număr podoaba sa, și toate pre nume le chiamă dintru mulla mărire, și cu puterea țării sale nimic n'au ascuns de tine.

27. Că au doară zice-vei Iacove, și ce, grații-ai Israile? Ascunsu-s'a calea mea dela Dumnezeu, și Dumnezeu meu au luat judecata mea, și s'au depărtat?

28. Și acum au n'ai cunoscut, sau n'ai auzit? Dumnezeu cel veșnic, Dumnezeu cel ce au așezat marginile pământului, nu va lălmânzî. nici se va ostenî, nici este aflare înțelepciunii lui.

29. Cel ce dă lălmânzilor întărire, și celor fără 'de durere, întristare.

30. Că vor lălmânzî pruncii, și vor ostenî tinerii și cei aleși vor slăbi.

31. Iar cei ce așteaptă pre Dumnezeu vor mută țaria, și vor luă aripi ca vulturii, alergă-vor și nu vor ostenî, umblă-vor și nu vor lălmânzî.

CAP. 41.

Puterea lui Dumnezeu și desertăruinea slujirei de idoli.

Innoiți-vă către mine ostroave, că boierii și-au întărit virtutea, apropi-se, și să grăiască împreună, atunci judecată vor vesti.

2. Cine au sculat dela răsărituri dreptate, chematu-o-au pre ea la picioarele sale, și va merge; dă-va înaintea neamurilor, și pre împărați va spăimântă, și va dă la pământ sabiile lor, și ca niște puzderii lepădate arcele lor.

3. Și va gonî pre ei, trece-va cu pace calea picioarelor lui.

4. Cine au lucrat și au făcut acestea? Chematu-o-au pre ea cel ce o chiamă pre ea dela începutul neamurilor, eu sunt Dumnezeu cel din tâu, și la cele viitoare eu sunt.

5. Văzul-au neamurile și s'au temut și marginile pământului s'au spăimântat și s'au apropiat, și au venit împreună.

6. Judecând fiecare să ajute vecinului său și fratelui, și va zice:

7. Întăritu-s'a omul meșter, și lierarul ce bate cu ciocanul, împreună lucrând, că atunci va zice; închețură bună este, întăritu-o-a pre ea cu cuie, pune-vor acestea, și nu se vor ciști.

8. Iar tu Israile sluga mea, Iacove pre care te-am ales. sămânța lui Avraam, care am iubit.

9. Pre care l-am luat dela marginile pământului, și dela locurile depărtate ale lui te-am chemat, și ți-am zis fie: sluga mea ești tu, alesu-te-am și nu te-am părăsit.

10. Nu te teme, că, cu tine sunt nu te înșelă, că eu sunt Dumnezeu cel din tâu, cel ce te-am întărit pre tine, și ți-am ajutat fie, și te-am înlemediat cu dreapta mea cea cu dreptate.

11. Iată se vor rușină și se vor înfruntă toți vrăjmașii tăi, că vor fi, ca și cum n'ar fi, și vor pieri toți împotrivicii tăi.

12. Căută-vel pre ei și nu vei afla oameni, cari să te batjocorească pre tine, că vor fi, ca și cum n'ar fi, și nu vor fi cine să se lupte cu tine.

13. Că eu sunt Dumnezeu cel din tâu, cel ce ții dreapta ta, carele zic fie: nu te teme.

14. Nu te teme vierme Iacove, I-

25. Avac. 3, 3.

26. Ps. 146, 4; Fac. 2, 1

28. Ps. 146, 5; Ps. 69, 2; Rom. 11, 33.

31. Ps. 102, 5.

41. 4. Apoc. 1, 17 și 22, 13

8. H 2 Lege 7, 6; Iacov 2, 23; Efire 19, 5, 6; 2 Paral. 20, 7; 1 Petr. 2, 9.

10. Ierem. 46, 26. 11. Ierem. 30, 13.

sralle cei puțin la suflet, eu ți-am ajutat, zice Dumnezeuul tău, cel ce te izbăvesc pre tine, sfântul lui Israil.

15. Iată te-am lăcut pre tine, ca pre niște roale nouă de car, care treeră, asemenea lierăstrăului, și vei treeră munți, și vei mărunți dealuri și le vei face ca țărâna.

16. Și ți vei vântură, și ți va lua pre ei vântul și voibura va risipi pre ei; iar tu te vei veseli întru slinții lui Israil, și se vor bucura să-racti și lipsiții.

17. Că vor căută apă și nu va fi și limba lor de sete s'a uscat; eu sunt Domnul Dumnezeu, eu ți voi auzi pre ei Dumnezeuul lui Israil, și nu ți voi lăsa pre ei.

18. Ci voi deschide din munți rîuri, și în mijlocul câmpiilor lăntăni, și voi face pustiia bălți de ape și pământul cel însetat izvoare de ape.

19. Pune-voiu în pământul cel lără de apă chedru și tisă și mirsină, și chiparos și plop.

20. Ca să vază și să cunoască, și să gândească și să știe împreună că mâna Domnului au lăcut toate acestea, și sfântul lui Israil le-au arătat.

21. Apropie-se judecata voastră, zice Domnul Dumnezeu, apropiatu-s'au sfaturile voastre, zice împăratul lui Iacov.

22. Apropie-se și să vă spue vouă, cele ce vor să fie, sau cele ce au fost mai 'nainte spuneți, și vom lua aminte și vom cunoaște cele de pre urmă și cele ce vor să fie.

23. Spuneți-ne nouă, vestiți-ne cele ce vor li mai pre urmă și vom cunoaște că dumnezei sunteți, faceți bine și faceți rău, și ne vom mira și împreună vom vedea.

24. De unde sunteți voi? Și de unde sunt lucrurile voastre? Din

pământ urficiune v'au ales pre voi.

25. Iar eu am ridicat pre cel dela miazănoapte, și pre cel dela răsăritul soarelui; chemă-se-vor cu numele meu, vie domnii și ca lutul olarului și ca olarul, cel ce calcă lutul, așa vă veți călca.

26. Că cine va spune cele ce au fost din început? Ca să cunoaștem și cele ce vor să fie și vom zice: Că adevărate sînt? Nimeni nu este, care mai 'nainte să spue, nici care să auză cuvintele voastre.

27. Începătură Sionului voi da, și Ierusalimul îl voi mângâia în cale.

28. Că dintru neamuri iată nimeni nu este, și din idolii lor nu eră cine să spue, și de voi întrebă pre el de unde sunteți? Nu vor răspunde mie.

29. Că cei ce vă fac pre voi, și cei ce vă înșală pre voi sînt desertăciune.

CAP. 42.

Prorocie despre Mesia.

Iacov sluga mea sprijini-l-voiu pre Iel. Israil alesul meu, primitu-l-a pre el sufletul meu, dat-am duhul meu preste el, judecată neamurilor va face.

2. Nu va strigă, nici va lăsa, nici se va auzi afară glasul lui.

3. Trestia lăntă nu o va zdrobi, și inul ce fumegă nu l va stinge, ci întru adevăr va face judecată.

4. Străluci-va și nu se va frînge, până ce va pune pre pământ judecată și întru numele lui neamurile vor nădăjdui.

5. Așa zice Domnul Dumnezeu, cel ce au lăcut cerul și l-au așezat, cel ce au întărit pământul și cele de pre el, și dă suflare poporului, ce

16. Ierem 15, 7 și 31, 2.

18. Ps. 106, 35; Iosif 3, 18.

29. Rom. 1, 21.

42. 1. Mat. 12, 18.

5. 1. Paral. 16, 26; Fapt. Ap. 17, 25.

este pre dânsul și duh celor ce umblă pre dânsul.

6. Eu Domnul Dumnezeu chematu-te-am întru dreptate, și te voiu ține de mâna ta, și te voiu întări, și te-am dat spre legătură neamului meu, spre luminare păgânilor.

7. Ca să deschizi ochii orbilor, să scoți din legături pre cei legați, și din casa temniții pre cei ce șed întru întunerec.

8. Eu sunt Domnul Dumnezeu, acesta îmi este numele; slava mea alluia nu o voiu dà, nici bunătățile mele celor ciopliți.

9. Cele din început iată au venit, și cele nouă, care eu le vestesc și mai 'nainte până a se vesti, s'au arătat vouă.

10. Cântați Domnului cântare nouă; slăvânirea lui, slăviți numele lui dela marginile pământului, cei ce vă pogoriți în mare și umblați cu corăbii printr'însa, ostroavele și cei ce lăcuți într'însele.

11. Veselește-te pustie și satele ei, sălaşurile și cei ce lăcesc în Chidar, veselî-se-vor cei ce lăcesc în pietre, din vârful munților vor striga.

12. Dă-vor lui Dumnezeu slavă, bunătățile lui în ostroave le vor vesti.

13. Domnul Dumnezeuul puterilor va ieși și va sfărîmă războiul, deșteptă-va râvnă și va striga asupra vrăjmașilor săi cu tărie.

14. Tăcut-am din veci, au doar și pururea voiu tăceă și voiu răbdă? Răbdat-am ca ceea ce naște, dezrădăcină-voiu și voiu uscă împreună.

15. Pustiul-voiu munți și dealuri, și toată iarba lor voiu uscă și voiu pune rîurile ostroave, si bălțile le voiu uscă.

16. Și voiu scoate orbii la calea care n'au știut, si voiu face pre ei să umble pre cărările care nu le-au

6. Lucă 2, 32. 7. Ps. 101, 21. 8. Jerem. 32, 2. 10. Ps. 95, 1; Ps. 97, 2. 11. Ps. 96, 1.

cunoscut; face-voiu lor întunerecul lumină și cele colțuroase netede, acestea sunt cele ce le voiu face lor și nu-i voiu părăsi pre ei.

17. Și ei s'au întors înapoi. Rușinați-vă cu rușine, cei ce nădăjduiți spre cele cioplite, cei ce ziceți celor turnate: voi sunteți dumnezeii noștri.

18. Cei surzi auziți și cei orbi priviți să vedeți.

19. Și cine este orb, fără numai slugile mele, și surzi, fără numai cei ce sișpănesc pre ei? Cine este orb ca cel depărtat? Și s'au orbii slugile lui Dumnezeu.

20. Văzut-ați de multe ori și n'ați păzit, deschisu-vi-s'au urechile și n'ați auzit.

21. Domnul Dumnezeu au voit ca să fie drept și să mărească laudă.

22. Și am văzut, și poporul a fost prădat și jefuit, că lași în cămări pretutindenea și în case împreună, unde i-au ascuns pre ei, lăcutu-s'au pradă, și nu eră cel ce să scoată prada, și nu eră cel ce să zică: înloarce.

23. Cine este între voi, care va băga în urechi acestea? Ascultați cele viitoare.

24. Cine a dat spre Iai pre Iacov si pre Israil la cei ce'l pradă pre ei? Au nu Dumnezeu, căruia a păcăluit și n'a vrut să umble în căile lui, nici să asculte de legea lui?

25. Și au adus preste ei iuțimea mâniei sale, și i-a răzbit pre ei războiul, și cei ce îi ardeau pre ei prin prejur, și nici unul dintr'înșii n'a cunoscut, nici a pus în inimă.

CAP. 43.

Mângâierea Bisericii în Hristos și în patimile lui.

Si acum așa zice Domnul Dumnezeu, cel ce te-au făcut pre tine

17. Ps. 96, 7. 19. Iezechiel 12, 2.

Iacove, cel ce te-au plăsmuit pre tine Israele; nu te teme, că te-am mântuit pre tine, chemaru-te-am pre numele tău, al meu eşti tu.

2. Şi de vei trece prin apă, cu tine sunt, şi riurile nu te vor acoperi; şi de vei trece prin foc, nu te vei arde, fiacăra nu te va arde pre tine.

3. Că eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, slântul lui Israel, cel ce te mântuesc pre tine, iăcut-am schimbarea la Egiptul şi Etiopia şi Scina în locul tău.

4. De când te-ai făcut cinsit în nănia mea, măritu-te-ai, şi eu te-am iubit şi voiu da oameni pentru tine, şi boieri pentru capul tău.

5. Nu te teme, că eu cu tine sunt, dela răsărit voiu aduce sămânţa ta şi dela apus te voiu aduna.

6. Zice-voiu Crivăţului: adu, şi Ausrului: nu opri, adu pre fiii mei din pământ departe, şi pre fetele mele dela marginile pământului.

7. Pre toţi, câti se chiamă cu numele meu, pentrucă cu mărirea mea l-am zidit pre el, şi l-am plăsmuit şi l-am făcut pre el.

8. Şi am scos popor orb, şi ochii lor aşiderea sunt orbi, şi au urechi surde.

9. Toate neamurile s'au adunat împreună, şi se vor aduna boierii dintru ele. Cine va vesti acestea, sau cine va spune vouă cele ce sunt din început? Aducă mărturiile sale şi să se îndrepteze, şi să asculte, şi să zică adevărate.

10. Fiţi mie mărturii, şi eu sunt martor, zice Domnul Dumnezeu, şi pruncu meu, pre care l-am ales, ca să ştii şi să credeşi şi să cunoaşteşi că eu sunt, mai 'nainte de mine n'z fost alt Dumnezeu, şi după mine nu va fi.

11. Eu sunt Dumnezeu şi afară de mine nu este mântuitor.

12. Eu am vestit şi am mântuit; deăimal-am, şi n'a fost întru voi strein, voi mie mărturii şi eu Domnul Dumnezeu.

13. Încă din început eu sunt şi nu este cine să scoasă din mâinile mele, face-voiu, şi cine va întoarce această?

14. Aşa zice Domnul Dumnezeu, răscumpărătorul vostru, slântul lui Israel: pentru voi voiu trimite în Vavilon, şi voiu sculă pre toţi cei ce au fugit, şi Haldeii în corăbii se vor legă.

15. Eu sunt Domnul Dumnezeu slântul vostru, cel ce am arătat pre Israel împărat vouă.

16. Aşa zice Domnul cel ce dă cale în mare, şi cărare în apă tare.

17. Cel ce au scos care şi călărime şi mulţime tare, ci au dormit, si nu se vor sculă, stinsu-s'au ca inul stins.

18. Să nu vă aduceţi aminte de cele dintăiu, şi de cele de demult să nu gândiţi.

19. Iată eu fac nouă, care acum vor răsări, şi le veţi cunoaşte pre ele, şi voiu face în pustie cale, şi cele fără de apă riuri.

20. Binecuvântă-mă-vor hiarele farinei şi sirenele şi puii strujiilor, că am dat în pustie apă, şi în cele fără de apă riuri, ca să adăp pre neamul meu cel ales.

21. Pre poporul meu, pre care l-am agonisit, ca să povestească bunăţile mele.

22. Nu acum te-am chemat pre tine Iacove, nici te-am făcut să osteneşti Israele.

23. N'ai adus mie oile tale arderi

43. 1. Ierem. 30, 15; 46. 27. 2. Ps. 65, 11.
4. Egipt 19, 5. 5. 44, 2; Ierem 30, 10.
10. 1 Paral. 17, 20; 41, 4.

11. Ozie 13, 4; Ps. 3, 8.

13. Ioan. 1, 1; Mihai 5, 2; Ps. 6, 23-30.

18. Ps. 76, 9.

19. 2 Cor. 5, 17; Apoc. 21, 5.

21. Lucă 1, 74, 75.

de toi, nici cu jertfele tale m'ai slăvit, nici ai slujit cu aducerile tale, nici te-ai ostenit în Livan.

24. Nici mi-ai cumpărat mie cu argint tămădere, nici grăsimea jertfelor tale am poltit; ci în păcatele tale ai slătit înaintea mea, și întru nedreptățile tale.

25. Eu sunt, eu sunt, cel ce șterg fărădelegile tale pentru mine, și păcatele tale, și nu le voi pomeni.

26. Iar tu adu-ți aminte și să ne judecăm împreună, spune tu fărădelegile tale întâi, ca să te îndreptezi.

27. Părinții voștri cei dintâi au păcătuit, și boierii, fărădelege, au făcut asupra mea.

28. Și au pângărit boierii slintele mele, și am dat să pierz pre Iacov și pre Israel spre ocară.

CAP. 44.

Slava lui Dumnezeu și deșertăciunea idolilor. Făgăduinți de mântuire.

Iar acum ascultă Iacove sluga mea și Israile, pre care te-am ales.

2. Așa zice Domnul Dumnezeu, cel ce te-au făcut pre tine, și te-au urzit din pântec, încă vei avea ajutor: nu te teme sluga mea Iacovel și iubite Israilei Pre care am ales.

3. Că eu voi da apă, când va fi sete celor ce unibă în loc fără de apă, pune-voiu Duhul meu preste sămânța la și binecuvântările mele preste liii tăi.

4. Și vor răsări ca iarba în mijlocul apei, și ca salcia lângă apă curgătoare.

5. Acesta va zice: al lui Dumnezeu sunt, și acesta va striga pre numele lui Iacov și altul va scri cu mâna sa, al lui Dumnezeu sunt și pre numele lui Israel va striga.

25. Ps. 24, 12; Ezech. 36, 22, 32.

26. Mihea 6, 2. 27. Ierem. 2, 8.

44. 2. 43, 5; Ieremia 30, 15; 46, 27.

5. Ioil 2, 28; Fap. Ap. 2, 17; Ioan 7, 38.

4. Ierem. 17, 8.

6. Așa zice Dumnezeu împăratul lui Israel, și cel ce l-au mântuit pre el Dumnezeu Savaot: eu sunt întâi și eu după acestea, alară de mine nu este Dumnezeu.

7. Cine este cum sunt eu? Să stea și să cheme și să spue și să gătească mie de când am făcut pre om în veac, și cele viitoare mai înainte de ce vor fi, să vă spue vouă.

8. Nu vă ascundeți, nici rățiți, au nu din început ați băgat în urechi și am vestit vouă? Martori voi sunteți, de este Dumnezeu afară de mine.

9. Cei ce fac idoli și cei ce cioplesc, toți deșerți sunt, cei ce fac cele ce le plac ior, care nu vor folosi lor; martorii lor nu vor vedea și nu vor cunoaște, ci ca să se rușineze.

10. Cine zidește pre cei tare, și varsă pre cel cioplit spre ne folosință.

11. Iată toți cei ce se împreună cu el, se vor rușina, cel ce și Iacov Dumnezeu și cioplesc cele ne folositoare, și toți de când s-au făcut, s-au uscat și surzi dela oameni, adună-se toți și să stea împreună, și să se rușineze și să se înfrunzeze împreună.

12. Că a ascuțit meșterul securea și cu barda l-a cioplit, și cu siredelul l-a găurit, și l-a lucrat pre el cu țaria brațului său, și va lămânză și va slăbi, și nu va bea apă.

13. După ce meșterul a ales lemnul, l-a măsurat, l-a însemnat cu condeiul, și l-a făcut pre el în unghiuri, și l-a cleit cu cleiu, și l-a făcut în chip de om, și ca o frumusețe de om, ca să-l puie în casă.

14. Tăiat-a luiș chedrii, și și-a luat ghindă sălbatecă și stejar și și-a

6. Apoc. 1, 8, 17 și 22, 13.

8. F. 2 Lege 6, 4 și 4, 35, 39; Ioan 17, 3,

1; 1 Cor. 8, 4, 6. 9. Ierem. 10, 3.

11. Ps. 113, 15 și Ps. 96, 7.

12. Înțelep. Sol. 13, 13.

ales lemn din pădure, care l-au sădit Domnul, pin pre care ploaea l-a crescut,

15. Ca să fie oamenilor de ars în loc, și luând dintr'însul s'au încălzit și arzând au copt pâine cu el; iar rămășița o au făcut dumnezeu, și s'au închinat lor, făcându-și-au din el chip cioplit și s'au închinat lui.

16. Din care jumătate au ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și cu jumătate au fript carne și au mâncat și s'au săturat, și încălzindu-se, au zis: place-mi, că mă încălzii și văzui foc.

17. Iar ce a rămas l-au făcut dumnezeu cioplit, în genunchi înaintea lui, și se închină lui și se roagă zicând: mântuiește-mă, că dumnezeul meu ești tu.

18. N'au cunoscut, ca să înțeleagă, că s'au întunecat, ca să nu vadă cu ochii săi, și să nu priceapă cu inima sa.

19. Și n'au socotit cu sufletul său nici au cunoscut cu înțelepciunea, că jumătate dintr'însul a ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și au fript carne de mâncare; iar din rămășița lui au făcut urăciune, și l'au s'au închinat.

20. Cunoașteți, că cenușă este inima lor, și se înșală și nimenea nu poate să-și mântuiască sufletul său; vedeți să nu ziceți: că minciună este în dreapta mea.

21. Adu-ți aminte de acestea facove și Israile, că sluga mea ești tu, făcându-te-am pre tine sluga mea, și tu Israile nu mă uită.

22. Că iată am s'ers ca un nor fărădelegile tale, și ca o ceață păcatele tale; întoarce-te la mine și te voi mântui pre tine.

23. Veseliți-vă ceruri, că au miluit Dumnezeu pre Israel, trâmbițați te-

melile pământului, strigați munți veselie, dealurile și toate lemnele cele dintr'însele, că au izbăvit Dumnezeu pre Iacov, și Israel se va mări.

24. Așa zice Domnul cel ce te-au izbăvit pre tine, și te-au plăsmuit din pânțe: eu Domnul cel ce săvârșesc toate, întins-am cerul singur, și am întărit pământul.

25. Cine altul va risipi semnele celor grăitori din pânțe? Și vrăjile dela inimă? Cel ce întoarce pre cei înțelepți la cele dinapoi, și înnebunește statul lor?

26. Și întărește cuvântul slugii sale, și adeverează statul înșirilor săi. Cel ce zice Ierusalimului: lăcuie-vei și cetăților Iudei: zidi-vă-veți și pustiile lui vor odrăsi.

27. Cel ce zice adâncului: pustiie-vei și rîurile tale le voi uscă.

28. Cel ce zice lui Kir să înțeleagă și toate voile mele va face, cel ce zice Ierusalimului: zidi-te-vei și casa mea cea sfântă o voi întemeia.

CAP. 45.

Mai înainte vestire despre Kir. Mântuirea cea dela Dumnezeu vestită poporului său.

Așa zice Domnul Dumnezeu un-sului meu Kir, pre care l-am înșirul deadreapta ca să supun înaintea lui neamuri, și puterea împăraților voi rupe, deschide-voi înaintea lui porți, și cetăți nu se vor închide.

2. Eu înaintea ta voi merge și munții voi face ses, ușile cele de aramă voi zdrobi și zăvoarele cele de fier voi slăbăni.

3. Și voi da fie vistierii întunecate, ascunse, nevăzute voi deschide fie, ca să cunoști, că eu sunt

18. Mat. 13, 13. 20. Ierem. 10, 14.
23. Ps. 97, 9, 10.

21. Neemia 9, 6; Iov 9, 8; Ps. 103, 2, 3.
25. Iov 5, 12.
28. 45, 13; 2 Paral. 36, -3; Esdra 1, 2.
45. 1. Esdra 1, 2.

Domnul Dumnezeu lău, cel ce chem numele lău, Dumnezeu lău Israil.

4. Pentru sluga mea Iacov și pentru Israil alesul meu, eu te voi chema pre numele lău și te voi primi; iar tu nu m'ai cunoscut.

5. Că eu sunt Domnul Dumnezeu și afară de mine nu este Dumnezeu, înălțit-te-am, și nu m'ai cunoscut pre mine.

6. Ca să cunoască cei dela răsăritul soarelui și cei dela apus, că nu este Dumnezeu afară de mine.

7. Eu sunt Domnul Dumnezeu și nu este încă, eu sunt cel ce am făcut lumina și am zidit întunecul, cel ce fac pace și zidesc rele, eu sunt Domnul Dumnezeu, cel ce fac toate acestea.

8. Veselească-se cerul deasupra, și norii să roueze dreptate; să răsară pământul și să odrăslească milă, și dreptate să răsară împreună, eu sunt Dumnezeu, cel ce te-am zidit pre tine.

9. Pre care mai bine te-am gătit, decât lutul olarului. Au doar cel ce ară, ară-va pământul toată ziua? Au doar va zice lutul olarului: ce faci de nu lucrezi? Au n'ai mâini? Au răspunde-va zidirea către cel ce o au plăsmuit pre ea?

10. Vai celui ce zice tatălui: ce vei prăsi? Și mamei: ce chinuești?

11. Că așa zice Domnul Dumnezeu slăntul lui Israil, cel ce au făcut cele viitoare, mă întrebați pre mine de fiii mei, și mi porunciți mie de lucrul mâinilor mele.

12. Eu am făcut pământul și pre om pre dănsul, eu cu mâna mea am înălțat cerul, eu tuturor stelelor am poruncit.

13. Eu l-am ridicat pre el cu drept-

tate împărat, și toate căile lui drepte, acesta va zidi cetatea mea, și va întoarce robia poporului meu; nu cu preț, nici cu daruri, zice Domnul Savaot.

14. Așa zice Domnul Savaot: ostenit-a Eghiptul și negușătoria Etilopilor, și oamenii cei înalți din Savaim la tine vor trece și jie vor fi robi, și după tine vor umbla legași de mâini cu căuși, și vor veni și se vor închină jie, și către tine se vor rugă, că întru tine este Dumnezeu, și nu este Dumnezeu afară de tine.

15. Că tu ești Dumnezeu și n'am știut, Dumnezeu lău Israil mântuitorul.

16. Înfruntă-se vor și se vor rușina toți împotrivicii lui, și vor umbla întru rușine. Înnoiți-vă către mine ostroave.

17. Israil se mântuește dela Domnul cu mântuire veșnică, nu se vor înfruntă, nici se vor rușina mai mult până în veac.

18. Așa zice Domnul cel ce au făcut cerul: acesta este Dumnezeu cel ce au arătat pământul, și l-au făcut pre el, și l-au tocmnit pre el, nu îndesert l-au făcut, ci ca să fie făcut lău altul.

19. Nu într'ascuns am grăit, nici în loc întunecos al pământului, n'am zis seminției lui Iacov, deșert cercași, eu sunt Domnul cel ce grăiesc dreptatea și spui adevărul.

20. Adunați-vă și veniți, slăntuiți-vă împreună cei ce vă mântuiți din neamuri; n'au cunoscut cei ce ridică lemnul cioplitura sa, și cei ce se roagă către dumnezei, cari nu mântuesc.

21. Cel ce vestesc, să se apropie, ca să știe împreună cine au făcut a-

5. ri 2 Lege 4, 35; 32, 39.

7. Iov 2, 10; Amos 3, 6; Eccl. 7, 15

9. 28, 24; 29, 16; Ieremia 18, 6; Rom. 9, 20

Iov 9, 4. 11. 4 Imp 19, 22.

13. 44, 28; Esdra 1, 2.

16. Ps 96, 7. 18. ri 2 Lege 4, 35.

19. ri 2 Lege 30, 11.

cestea auzite din început; atunci s'a spus vouă: eu sunt Dumnezeu, și nu este altul afară de mine, drept și mântuitor nu este afară de mine.

22. Înțoarceți-vă către mine și vă veți mântui, cei dela marginile pământului; eu sunt Dumnezeu și nu este altul.

23. Pre mine însu'mi mă jur, de nu va ieși din gura mea dreptate, cuvintele mele nu se vor întoarce, că mie se va pleca tot genunchiul.

24. Și va jură toată limba pre Dumnezeu, zicând: dreptate și slavă către el vor veni, și se vor rușina toți cei ce se despărțesc pre sine, dela Domnul se vor îndrepta,

25. Și întru Dumnezeu se va mări toată sămânța fiilor lui Israel.

CAP. 46.

Vavilonul d'înălțat și Israel mântuit de Domnul.

Căzut-a Vil, zdrobitu-s'a Dagon, făcându-s'au cele cioplite ale lor ca niște hiare și dobitoace.

2. Le purtați legate, ca sarcina la cel ostenit și flămând și slab și nepulincios, cari nu vor putea să scape dela războiu, iar ei s'au dus robi.

3. Ascultați-mă casa lui Iacov și toată rămășița lui Israel, cei ce sunteți purtați din pânțec, și cei ce sunteți povățuiți din pruncie până la bătrânețe.

4. Eu sunt, și până ce veți îmbătrâni eu sunt, eu vă sufer pre voi, eu am făcut, și eu voiu lăsa pre voi, și eu voiu sprijini și voiu mântui pre voi.

5. Cu cine m'ați asemănat? Ve-deți și meșteșugii-vă cei ce rățaciți.

6. Și cei ce scoateți aurul din să-

culei și argintul în cumpănă îl măsurăți, și năimind meșter de aur au făcut lăptură de mână și plecându-se, s'au închinat lui.

7. Pre umere îl ridică, și se duc; și de'l pun jos, într'acelaș loc rămâne; nu se mișcă, și pre cel ce strigă către el nu'l aude, și de rele nu'l va mântui.

8. Aduceți-vă aminte de acestea și suspinați, pocăiți-vă cei ce ați rățacit, întoarceți-vă din inimă.

9. Și vă aduceți aminte de cele mai dinainte din veac, că eu sunt Dumnezeu și nu este altul afară de mine.

10. Carele spui cele ce vor fi mai pre urmă, mai 'nainte de ce se fac și de ce se săvârșesc, și am zis: tot slatul meu va sta, și toate câte am slăuit, voi face.

11. Carele chem dela răsărit pasăre și din pământ de departe, pentru care am slăuit și am grăit și am adus, zidit-am și am făcut, povățuiu-l-am pre el și am îndreptat calea lui.

12. Auziți-mă cei ce ați pierdut inima, cei ce sunteți departe de dreptate.

13. Apropiat-am dreptatea mea, și nu este departe, și mântuirea celor de lângă mine nu o voi întârziea, dat-am în Sion mântuire lui Israel spre mărire.

CAP. 47.

Profecie pentru căderea Vavilonului.

Pogoară-te, șezi pre pământ le-cioară fata Vavilonului, șezi pre pământ, nu este scaun fata Hadeilor, că mai mult nu te vei chema moale și gingașe.

2. Iă moară, macină făină, dezvălește acoperemântul tău, descope-

22 A 2 Lege 4, 35

23. Ierem. 22, 5; Rom. 14, 11; Filip. 2, 10.

46. I. Ierem. 50, 2 și 51, 47.

47. A 2 Lege 32, 11; Ps. 21, 9; A 2 Lege

1, 31.

7. Ierem 10, 5. 10. Ps. 32, 11; Rom. 6, 17

11. 13, 5.

47, 2. Ierem. 13, 22.

re'ți căruntețile, golește'ți pulpele, treci rîurile.

3. Descoperi-se-va rușinea ta, vedeă-se-vor cele de rușine ale tale, ce este drept voi u lua de pre tine, mai mult nu te voi u da oamenilor.

4. Zice cel ce le-au mântuit pre tine, Domnul Savaot, numele lui, slăntul lui Israil.

5. Șezi umilită, intră întru întunecarea lăta Haldeilor, mai mult nu te vei chema puterea împărăției.

6. Măntuindu-m'am asupra poporului meu, spurcal-am moștenirea mea, eu i-am dat pre ei în mîna ta, iar tu nu le-ai dat lor milă, jugul celui bătrîn foarte l-ai îngreuiat.

7. Și ai zis: în veac voi u fi stăpîna, n'ai gîndit acestea în inima ta? Nici ți-ai adus aminte de cele după urmă?

8. Acum dar ascultă acestea gîngăse, ceea ce șezi și nădăjduiești, și zici întru inima ta: eu sunt, și nu este alta, nu voi u ședeă văduvă, nici voi u cunoaște sărăcia.

9. Iar acum fără de veste vor veni preste tine aceste două într-o zi, și văduvia și sărăcia fără de veste vor veni asupra ta, pentru lermecătoria ta și pentru vrăjitoriile tale cele multe foarte.

10. Pentru nădejdea, care ai avut întru răutatea ta, că tu ai zis: eu sunt, și nu este alta, să știi, că înșelăpciunea și curvia acestora va fi ție spre rușine, și ai zis întru inima ta: eu sunt, și nu este alta.

11. Și va veni asupra ta pieire, și nu vei ști: groapă, și vei cădea într'însa; și va veni asupra ta ticăloșie, și nu te vei putea curăți; și fără de veste va veni asupra ta pieire, și nu vei ști.

12. Să ai acum cu vrăjile tale și cu lermecătoriile tale cele multe, care

le-ai învățat din tinerețile tale, de'ți vor putea ție folosii, sau de te vei mai putea întări.

13. Ostenit-ai întru slaturile tale; să stea dar și să te mîntuiască pre tine cuvîntătorii de stelele cerului, cari semuesc stelele, spue ție ce va să vie asupra ta?

14. Iată toți ca niște puzderii se vor arde în foc, și nu vor mîntui sulțelul lor din para focului, pentru că ai cărbuni de foc, ședeă-vei pre ei.

15. Aceștia vor fi ție ajutor, ostent-ai întru schimbare din tinerețe, omul întru sine a rălăcit și ție nu va fi mîntuire.

CAP. 48.

Darul lui Dumnezeu asupra lui Israil.

Auziți acestea casa lui Iacov, cei Ace vă chemați cu numele lui Israil și din Iuda ați ieșit, cei ce vă jurați cu numele Domnului Dumnezeului lui Israil, cei ce vă aduceți aminte nu cu adevăr, nici cu dreptate.

2. Și cei ce vă sprijiniți cu numele cetății, cei slinți și pre Dumnezeul lui Israil sunteți întemeați, Domnul Savaot este numele lui.

3. Cele mai dinainte iată le-am spus, și din gura mea au ieșit, și s'au auzit, degrab am făcut și au venit.

4. Știu că vîrtos ești, și vîndă de lier este grumazul tău, și fruntea ta de aramă.

5. Și am spus ție de demult, mai 'nainte de ce au venit preste tine, auzite ție le-am făcut, ca să nu zici: că idolii mi-au făcut mie, și să nu zici: că cele cioplite și cele vărsate mi-au poruncit mie.

6. Auzit-ați toate și voi n-ați cunoscut, încă și acum auzite ție ți-am

3. Naum 3, 5; Plâng. 1, 8; Ierem. 13, 26.

8. Apoc. 18, 7. 11. Pilde. 16, 1.

12. Ierem. 32, 30.

48. 1. Ierem. 4, 2 și 5, 2.

2. 58, 2; Ierem. 7, 3.

4. Eșire 32, 9 și 33, 3.

făcut cele nouă, care de acum înainte vor să fie, și n'ai zis:

7. Acum să fac și nu mai de demult, și nu în zilele cele mai dinainte ai auzit acelea, să nu zici, știu-le pre ele.

8. Nici ai cunoscut, nici ai știut, nici din început am deschis urechile tale, că am cunoscut, că defăimând vei defăima, și încă din pântec te vei chema fărădelege.

9. Pentru numele meu voi arăta fie mânia mea, și cele mărite ale mele le voi aduce preste tine, ca să nu te pierz de tot.

10. Iată te-am vândut pre tine, nu pentru arginți, și te-am scos din cupotul sărăciei.

11. Pentru mine face-voiu fie, că numele meu se necinstește și slava mea altuia nu o voi da.

12. Ascultă-mă Iacove și Israile, pre carele eu le chem, eu sunt cel dintâlu și eu sunt în veac.

13. Și mâna mea a întemeiat pământul, și dreapta mea a întărit cerul: chemă-voiu pre ei și vor stă împreună.

14. Și se vor adună toți și vor auzi: cine le-a spus lor acestea? Cel ce te iubesc pre tine am făcut voea la asupra Vavilonului, ca să pierz sămânța Haldeilor.

15. Eu am grăit, eu am chemat, adusu-l-am pre el și am îndreptat calea lui.

16. Apropieți-vă către mine și ascultați acestea: nu dela început întru ascuns am grăit, când s'a făcut acolo eram, și acum Domnul m'au trimis pre mine și Duhul lui.

17. Așa zice Domnul, cel ce te-au izbăvit pre tine, sfântul lui Israel: eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, cel ce ți-am arătat fie, ca să alii tu ca-lea, pe care să umbli.

18. Și de ai fi ascultat poruncile mele, s'ar fi făcut fie ca un rîu pacea ta, și dreptatea ta ca valul mării.

19. Și ca nisipul s'ar fi înmulțit sămânța ta, și liii pântecelui tău ca țărâna pământului; ci nici acum nu te vei stinge, nici va pieri numele tău înaintea mea.

20. Ieși din Vavilon, fugi dela Haldei, glas de veselie să vestiți și să se auză aceasta; vestiți până la marginile pământului, și ziceți: izbăvit-au Domnul pre robul său Iacov.

21. Și de vor înseta, în pustie îi va duce pre el, apă din piatră le va scoate lor, despica-va piatra și va curge apă, și va bea poporul meu.

22. Nu este bucurie nedreptilor zice Domnul.

CAP. 49.

Sinjiturul Domnului luminea neamurilor.

Ascultați-mă ostroave, și luați a-minte neamuri, după multă vreme va stă, zice Domnul: din pântecele maicii mele au numit numele meu.

2. Și a pus gura mea ca o sabie ascuțită, și supt acoperământul mâinii sale m'au acoperit, pusu-m'au ca o săgeată aleasă și în tulba sa m'au ascuns.

3. Și mi-au zis mie: sluga mea ești tu Israile, și întru tine mă voi mări.

4. Și eu am zis: îndesert m'am ostent, în zadar și întru nimic am dat tăriia mea, pentru aceasta judecata mea la Domnul este, și osteneala mea înaintea Dumnezeului meu.

5. Și acum așa zice Domnul: cel ce din pântec m'a plăsmuit slugă luiș, ca să adune pre Iacov la Dom-

18. Ps. 80, 12; F. 2 lege 3, 29.

20. Ierem. 21, 6; Ierem. 51, 6; Apoc. 18, 4.

21. Esire 17, 6; Num. 20, 11; Ps. 113, 8; 1 Cor. 10, 4.

49. 1. Ps. 21, 10.

8. Iov. 14, 4; Ps. 50, 6 și 52, 3.

9. Iezechil 36, 22. 22. Apoc. 1, 6—17.

nul și pre Israil. Adună-mă-voi și mă voiu mări înaintea Domnului, și Dumnezeu meu va fi mie tărie.

6. Și au zis mie: mare lucru este să te chemi sluga mea, ca să scoli semințiile lui Iacov și să întorci pre cei risipiți ai lui Israil; iată te-am pus pre tine spre împăcare poporului, spre lumină neamurilor, ca să fii tu mântuire până la margi-nile pământului.

7. Așa zice Domnul cel ce te-au izbăvit pre tine, Dumnezeu lui Israil: slințiți pre cel ce nu bagă seamă de sufletul său, pre cel ce este urât neamurilor, pre cel ce este rob domnilor; împărații îl vor vedea pre el, și se vor scula căpiteniile și se vor închină lui pentru Domnul, că credincios este slântul lui Israil, și te-am ales pre tine.

8. Așa zice Domnul: în vreme plă-cuță te-am ascultat pre tine, și în ziua mântuirii ți-am ajutat și te-am făcut, și te-am dat spre împăcare neamurilor, ca să așezi pământul, și să moștenești moștenirea pustiei.

9. Și să zici celor din legături: leșiți, și celor dintru întunec: luminați-vă, în toate căile se vor pașle, și în toate cărările pășunea lor.

10. Nu vor flămânzi, nici vor înseta, nici îi va bate pre ei căldura, nici soarele, ci cel ce miluește pre ei, va mângâia pre ei, ci prin izvoare de ape duce-i-va pre ei.

11. Și voi face, ca tot muntele să fie cale, și toată cărarea pășu-ne lor.

12. Iată aceștia de departe vor veni, aceștia dela miazănoapte și dela mare, alții din pământul Per-silor.

13. Veseliți-vă ceruri și să se bu-cure pământul, să strige munții ve-

selie și dealurile dreptate, că au mi-luit Dumnezeu pre poporul său și pre cei smerți ai poporului său i-au mângâiat.

14. Că a zis Sionul: părăsindu-m'au Domnul și Domnul m'au uitat pre mine.

15. Au doar va uita femeia pre pruncul său? Sau nu'i va fi milă de fiii pântecelui său? Că de va și uita femeia pre aceștia; dar eu nu te voi uita pre tine, zice Domnul.

16. Iată pre mâinile mele am zu-grăvit zidurile tale, și înaintea mea ești pururea.

17. Și curând te vei zidi dela cei ce te-au surpat, și cei ce te-au pu-stiit pre tine, vor ieși din tine.

18. Ridică împrejur ochii tăi, și vezi pre loși; iată s'au adunat și au venit la tine. Viu sunt eu, zice Do-mnul, că cu toți cu aceștia, ca și cu o podoabă te vei îmbrăcă și vei pune pre ei împrejurul tău, ca o mireasă podoaba.

19. Că cele pustii ale tale și cele risipite și cele căzuie, acum se vor strimă de cei celăcuesc, și se vor depărta de tine cei ce te mănâncă pre tine.

20. Că vor zice la urechile tale liii tăi, pre cari i-ai pierdut: strimi este mie locul, fă-mi loc ca să lă-cuesc,

21. Și vei zice întru inima ta: cine a născut pre aceștia mie, că eu lăra de lui am fost și văduvă, nemernică și închisă, și pre aceștia cine i-a hrănit mie? Eu am rămas singură; dar aceștia unde au fost?

22. Așa zice Domnul Domnul: iată ridic spre neamuri mâna mea și spre ostroave voi înălța semnul meu și vor aduce pre liii tăi în sîn și pre fetele tale pre umere le vor purta.

23. Și te vor hrăni pre tine îm-

33. Ps. 70, 1.

6. Luc. 2, 32. 7. Ps. 101, 16.

8. Ps. 31, 7; 68, 14; 2 Cor. 6, 2.

9. Luc. 4, 18. 10. Apoc. 7, 16.

12. Luc. 13, 29.

13. Ps. 68, 33; Ps. 95, 11.

păraji, și împărătiesele lor te vor aplecă: pre fața pământului se vor închină ție, și praful picioarelor tale vor linge și vei cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeu, și nu se vor rușina cel ce mă zșteaptă pre mine.

24. Au luă-va cineva dela uriaș prăzi? Si cel ce va robi pre altul cu nedreptate, mântui-se-va?

25. Că așa zice Domnul: de va prinde cineva pre uriaș, va luă prăzi, și luând dela cel tare, va scăpa; iar eu judecata ta voi judecă, și eu voi izbăvi pre fiii mei.

26. Și cei ce te-au necăjit pre tine, vor mânca cărnurile sale, și ca vinul cel nou vor bea sângele său și se vor îmbăia, și va cunoaște tot trupul, că eu sunt Domnul cel ce te-am izbăvit pre tine și am ajutat țaria lui Iacov.

CAP. 50.

Mesia nesocotit și biruitor.

Așa zice Domnul: care este cartea cea de slobozenie a maicii voastre cu care o am lăsat pre ea? Sau cărui datornic a celor ce mă vând pre mine v'am vândut pre voi? Iată pentru păcatele voastre v'ați vândut și pentru lăărădelegile voastre am lăsat pe muma voastră.

2. Ce este? Că am venit și nu eră om, am strigat și nu eră cine să auză. Au nu poate mâna mea să mântuiască? Sau nu poate să scoată? Iată cu mânia mea volu pusti marea și voi deșertă rîurile și se vor uscă peștii lor nefiind apă, și vor muri de sete.

3. Imbrăcă-voiu cerul cu întunec, și ca un sac voi pune acoperemântul lui.

4. Domnul, Domnul mi-au dat mie

limbă de învățătură, ca să cunosc când se cade a grăi cuvântul.

5. Pusu-m'au dimineaja, dimineaja mi-au pus mie ureche, ca să auz.

6. Și învățătura Domnului Domnului îmi deschide mie urechile: iar eu nu stau împotrivă, nici mă privesc.

7. Spatele mele l-am dat spre băiași și lăncile mele spre palmui, și fața mea nu o am întors de către rușinea scuipărilor,

8. Și Domnul, Domnul ajutor s'au lăcut mie, pentru aceea nu m'am rușinat, ci am pus fața mea ca o piatră vâtoasă, și am cunoscut, că nu mă voi rușina.

9. Pentru că aproape este cel ce m'au îndreptat pre mine, cine este cel ce se judecă cu mine? Să stea cu mine împreună, și cine este cel ce se judecă cu mine? Să se apropie de mine: iată Domnul, Domnul va ajuta mie; cine îmi va face mie rău? Iată voi loji ca o haină vă veți învechi și ca molia va mânca pre voi,

10. Cine este întru voi, care se teme de Domnul? Să auză glasul slugii lui; cei ce umblă întru întunec, și nu este lor lumină, nădăjduiți întru numele Domnului, și vă întăriți întru Dumnezeu.

11. Iată voi toți aprindeți loc și întăriți flacăra, umblați întru lumina locului vostru, și întru flacăra care ați aprins, și pentru mine s'au lăcut acestea vouă, întru durere veți adormi.

CAP. 51.

Făgăduinți celor credincioși.

Auziți-mă cei ce urmați dreptatea și cei ce căutați pre Domnul, căutați la piatra cea tare, care o ați

24. Mat. 12, 29. 26. Apoc. 16, 6.
50. 1. 59, 1; Numeri 11, 23.
3. Eșire 10, 21; Ps. 17, 13.

7. Mat. 26, 67. 8. Ierem. 1, 13.
9. Rom. 9, 33.

cioplit și la gaura gropii, care o aji săpat.

2. Căutați la Avraam tatăl vostru și la Sarra, care v'au născut pre voi; că unul eră și l-am chemat pre el, și l-am binecuvântat pre el, și l-am iubit pre el și l-am înmulțit pre el.

3. Și pre tine acum te volu mângâia Sioane, și am mângâiat toate pustile lui și voi pune pustile lui ca raiul și cele dela apusurile lui ca raiul Domnului, veselie și bucurie va află într'însul, mărturisire și glas de laudă.

4. Ascultați-mă, ascultați-mă poporul meu, și împărați la mine lugați aminte, că lege va ieși dela mine, și judecata mea spre luminarea neamurilor.

5. Apropie-se curând dreptatea mea și va ieși ca o lumină mântuirea mea, și întru brațul meu neamurile vor nădăjdui, pre mine mă vor aștepta ostroavele și întru brațul meu vor nădăjdui.

6. Ridicați la cer ochii voștri, și priviți la pământ jos, că cerul, ca fumul se va stinge, și pământul ca o haină se va învechi, și cei ce lăcuesc ca aceștia vor muri; iar mântuirea mea în veac va fi, și dreptatea mea nu va lipsi.

7. Ascultați-mă cei ce știți judecata, poporul meu, la care legea mea este în inima voastră, nu vă temeți de mustrarea oamenilor și cu hăirele lor să nu vă biruiți.

8. Că vor fi ca o haină, care cu vreme se strică, și ca lâna, care se mănâncă de molii; iar dreptatea mea în veac va fi și mântuirea mea în neamurile neamurilor.

9. Scoală-te, scoală-te Ierusalime și te îmbracă cu tăria brațului tău, scoală-te, ca întru începutul zilei,

ca neamul veacului, au nu ești tu cel ce ai cioplit lăjimea? Au nu ești tu cel ce ai rupt pre balaur?

10. Au nu ești tu cel ce ai pusii marea, apa cea multă a adâncului, cel ce ai pus adâncul mărei cale de trecut celor ce s'au izbăvit și s'au mântuit?

11. Că Domnul va întoarce pre ei, și vor veni în Sion cu veselie și cu bucurie veșnică, că pre capul lor laudă, și veselie va apuca pre ei, fugli-au durerea, întristarea și supinarea.

12. Eu sunt, eu sunt cel ce te mângâiu pre tine, cunoaște cine ai fost tu, că te-ai temut de omul muritor și de fiul omului, căl ca iarba s'au uscat.

13. Și ai uitat pre Dumnezeu cel ce te-au făcut pre tine, pre cel ce au făcut cerul și au întemeiat pământul, și te-ai temut pururea în toate zilele de fața mâniei celui ce teneacă pre tine; că în ce chip a gândit ca să te piarză pre tine, și acum unde este mâniea celui ce te necăji pre tine?

14. Pentru că mântuindu-te tu, nu va stă, nici va zăbovi, și nu va omorî spre stricare, și nu va lipsi pâinea lui.

15. Că eu sunt Dumnezeul tău, cel ce turbur marea și fac de sună valurile ei. Domnul Savaot numele meu.

16. Pune-voi cuvintele mele în gura ta, și te voi acoperi supt umbra mâinii mele, cu care am întărit cerul și am întemeiat pământul, și va zice Sionul: poporul meu ești tu.

17. Deșteaptă-te, deșteaptă-te, scoală-te Ierusalime, cel ce ai băut din mâna Domnului paharul mântel lui, că paharul căderet și paharul mâniei l-ai băut și l-ai deșertat.

6. Ps. 101, 27

7. Ps. 36, 31; 39, 11 și 118, 6

10. Eșire 14, 21. 15, 10v 26, 12.

17. Ps. 74, 8.

18. Și nu eră cine să te mângâie din toți liii tăi, cari ai născut, și nu eră cine să te ție de mână dintre toți fiil tăi, pe cari ai crescut.

19. Două acestea sunt împotrivă ție, cine se va mânia împreună cu tine? Cădere și zdrobire, loamete și sabie, cine te va mângâia?

20. Fiii tăi cei lipsiți, cari dorm la marginea a toată ieșirea, ca o hiară în cursă, plini de mâniea Domnului, slăbiți prin Domnul Dumnezeu.

21. Pentru aceea ascultă smerită și îmbătată, nu de vin.

22. Așa zice Domnul Dumnezeu, cei ce judecă pre poporul său: iată am luat din mână ta paharul căderii, paharul mâniei mele și nu vei mai adaoge încă a-l bea.

23. Și îl voi da pre el în mâinile celor ce cu nedreptul le-au asuprit și te-au smerit, cari au zis sufletului tău: pleacă-te, ca să trecem, și ai pus asemenea cu pământul șalele tale, celor ce treceau alară.

CAP. 52.

Făgăduinși de mântuire și de întemeierea Ierusalimului.

Scoală-te, scoală-te Sioane, îmbracă tăria ta Sioane, și tu Ierusalime cetate sfântă îmbracă mărirea ta, nu va trece mai mult prin tine cel netăiat împrejur și cel necurat.

2. Scutură praful și te scoală, și sezi Ierusalime, dezleagă legătura grumazului tău, ceea ce ești roabă fata Sionului.

3. Că acestea zice Domnul: În zadar v'ați vândut, și nu cu argint v'ați răscumpăra.

4. Așa zice Domnul Dumnezeu: În Eghipte s'a pogorât poporul meu

mai 'nainte ca să locuiască acolo, și la Asirieni cu sila a fost dus.

5. Și acum ce va li alci? Acestea zice Domnul: că s'a luat poporul meu în zadar, mîrași-vă și vă văitați, acestea zice Domnul: pentru voi numele meu pururea se hulește întru neamuri.

6. Pentru aceea va cunoaște poporul meu numele meu în ziua aceea, că eu însu'mi sunt cel ce grăiam, de față sunt.

7. Ca frumusețea în munți, ca picioarele celui ce bine vestește auzirea păcii, ca cel ce bine vestește cele bune, că auzită voi face mîntuirea ta, zicând: Sioane! împărăși-vă Dumnezeuul tău.

8. Că glasul celor ce te păzesc pre tine s'a înălțat, și cu glasul împreună se vor veseli, că ochi la ochi vor vedea, când va milui Domnul Sionul.

9. Strige veselie împreună pustiiile Ierusalimului, că l-au miluit Domnul pre el și au mîntuit Ierusalimul.

10. Și va descoperi Domnul brațul său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor, și vor vedea toate marginile pământului mîntuirea cea dela Dumnezeuul nostru.

11. Depărtați-vă, depărtați-vă, ieșiți de acolo, și de necurat să nu vă atingeți, ieșiți din mijlocul lui, osebiți-vă cei ce purtați vasele Domnului.

12. Că nu veți ieși cu gâlceavă, nici cu fugă veți merge, că va merge înaintea voastră Domnul, cel ce vă adună pre voi Domnul Dumnezeuul lui Israel.

13. Iată va cunoaște fiul meu și se va înălța, se va mări și se va ridica foarte.

5. Ezechiel 36, 20; Rom. 2, 24.

7. Naum 1, 15; Rom. 10, 15.

9. Ps. 95, 11, 12. 10. Ps. 97, 2, 5.

11. Apoc. 18, 4. 12. 2 Cor. 6, 17.

13. Ierem. 23, 5; Eyr. 7, 26.

19. Ierem. 15, 5; Plâng. 2, 13. 20. Plâng. 2, 11. 22. Iov 21, 20. 23. Ps. 123, 3. 52. Ps. 43, 14. 1. Facere 46, 6.

14. În ce chip se vor miră de tine mulți, așa se va necinstit de oameni chipul tău, și mărirea ta de liii oamenilor.

15. Așa se vor miră de dânsul neamuri multe, și împărații vor astupa gura sa, că celor ce nu s'au vestit despre dânsul, aceia vor vedea, și carii n'au auzit, vor cunoaște.

CAP. 53.

Palimile, moartea și proslăvirea lui Mesia.
6A

Doamne! Cine a crezut auzului nostru, și brațul Domnului, cui s'a descoperit?

2. Vestit-am ca un prunc înaintea lui, și ca o rădăcină în pământ însetat; n'are chip el, nici mărirea, și l-am văzut pre el, și n'avea chip, nici frumusețe.

3. Ci chipul lui necinstit, și mai sfârșit decât al fiilor omenesci, om ce eră întru bătae, și știind răbdă durere, că s'a schimbat fața lui, de făimat a fost și nesocotit.

4. Acesta păcatele noastre le poartă, și pentru noi rabdă durere, și noi am gândit, că dela Dumnezeu este el întru durere, în chin și în necaz.

5. Iar el s'a rănit pentru păcatele noastre, și a pătimit pentru fărădelegile noastre, certarea împăcării noastre pre dânsul, și cu rana lui noi toți ne-am vindecat.

6. Toți ca niște ot am rățacit, fiecare din calea sa s'a abătut, și Domnul l-au dat pre el pentru păcatele noastre.

7. Și el, pentruce s'a chinuit, nu s'a deschis gura sa; ca o oaie la junghiere s'au adus, și ca un miel

fără de glas înaintea celui ce'l lunde, așa nu'și deschide gura sa.

8. Întru smerenie judecata lui s'a ridicat, și neamul lui cine'l va spune? Că s'a luat de pre pământ vieaja lui, pentru fărădelegile poporului meu s'au adus la moarte.

9. Și voiui dă pre cei răi în locul îngropării lui, și pre cei bogăți în locul morții lui; că fărădelege n'au făcut, nici s'au aflat vicleșug în gura lui.

10. Și Domnul va să'l curețe pre el de rane, de se va dă pentru păcat; sufletul vostru va vedea sămânță îndelungată.

11. Și va Domnul cu mâna sa să scoajă din durere sufletul lui, și să'i arate lui lumină, și să'l facă cu știință, și să îndrepteze pre cel drept, care bine slujește multora, și păcatele lor el le va purta.

12. Pentru aceasta el va moșteni pre mulți, și va împărți dobânzile celor tari, pentrucă s'a dat la moarte sufletul lui, și cu cei fărădelege s'au socotit, și el păcatele multora au purtat, și pentru fărădelegile lor s'au dat.

CAP. 54.

Slava noului Ierusalim.

Veselește-te cea stearpă, care nu naști, dă glas și strigă, ceea ce nu aveai dureri de naștere, că mai mulți sunt liii celei pustie, decât a celei ce are bărbat.

2. Că au zis Domnul: lărgeste locul cortului tău și pieile corturilor tale le întinde, nu te scumpi, lungeste lunile tale, și țăruii tăi împulernicește-i.

3. Încă și deadreapta și deastânga

14. Ps. 21, 7. 15. Rom. 15, 21.
53. 1. Ioan 12, 38; Rom. 10, 16.
2. Ps. 21, 7. 3. Marcu 9, 12.
4. Mat. 8, 17.
5. 1 Cor. 15, 3; 1 Petru 2, 24.
6. Ps. 118, 176.
7. Mat. 26, 62; Fap. 8, 32.

9. 1 Ioan 3, 5; 1 Petru 2, 22.
10. Ps. 20, 4; Ierem. 23, 5; Ps. 15, 10.
11. Ioan 17, 3.
12. Marcu 15, 23; Lucă 22, 37; Mat. 27, 38; Lucă 23, 33.
54. 1. Galat. 4, 27.

lăsește, și sămânța ta va moșteni neamuri, și cetăți pustii vei lăcu.

4. Nu te teme, pentru că te-ai rușinat, nici să-ți fie rușine, pentru că te-ai ocărit, că de rușinea cea veșnică vei uita, și de ocara văduviei tale mai mult nu-ți vei aduce aminte.

5. Că Domnul cel ce te-au făcut pre tine, Domnul Savaot este numele lui, și cel ce te izbăvește pre tine, el este Dumnezeuul lui Israel, Dumnezeu atot pământul se va chema.

6. Nu ca pre o femeie părăsită și slabă la inimă te-au chemat pre tine Domnul, nici ca pre o femeie din sinerețe urâtă, zis-au Dumnezeuul tău.

7. Puțină vreme te-am părăsit, și cu milă mare te voi milui.

8. Întru mânie puțină am întors fața mea de către tine, și cu milă veșnică te voi milui, zis-au cel ce te-au izbăvit pre tine Domnul.

9. Dela apa care a fost pe vremea lui Noe, aceasta este mie, precum m'am jurat lui în vremea aceea, că mai mult nu mă voiu mâniera asupra pământului pentru tine.

10. Nici cu înfricoșarea ta voiu mută munții, și dealurile nu se vor clăti; așa nici mila mea nu va lipsi dela tine, nici legătura păcii mele nu se va lua, că au zis Domnul cel milostiv jic:

11. Smerită și neașezată ai fost, n'ai avut mângâere, iată eu găsesc jic piatra ta, rubinul și temeliiile tale sapir.

12. Și voiu pune zăbrelele tale iaspis, și porțile tale pietre de cristal, și zidul tău pietre alese.

13. Și pre toți fiii tăi învățați lui Dumnezeu, și întru multă pace vor fi fiii tăi.

14. Și cu dreptate te vei zidi, de-părtează-te de nedreptate, și nu te

vei teme, și culțemur nu se va apropia la tine.

15. Iată nemernici vor veni pentru mine la tine, și vor lăcu la tine, și vor scăpa la tine.

16. Iată eu te-am zidit pre tine, nu ca fierarul suflând cărbuni, și scofând unelte la lucru, și eu te-am zidit, nu ca să te stric cu pierzare.

17. Tot lucrul făcut întru tine, nu va sporti, și tot glasul se va scula asupra ta la judecată, pre toți aceia vei birui, și cei supuși ai tăi vor fi întru înșul: este moștenire celor ce slujesc Domnului, și voi veți fi mie drepti, zice Domnul.

CAP. 55.

Sfătuire pentru primirea mântuirii.

Cei însetați mergeți la apă, și căiți nu aveți argint mergând cumpărați, și mâncați, și mergeți și cumpărați fără de argint și fără de preț, vin și grăsime.

2. Pentru ce cheltuți argintul, nu spre hrană, și osteneala voastră nu spre sațu.

3. Ascultați-mă pre mine și veți mânca cele bune, și se va deslăta întru bunățăți sufletul vostru; luați aminte cu urechile voastre și urmați căilor mele. Ascultați-mă pre mine și va fi viu întru bunățăți sufletul vostru, și voi pune vouă lege veșnică, slintele lui David cele credincioase.

4. Iată nierturie întru neamuri f-am dat pre dânsul Domn și poruncitor neamurilor.

5. Neamurile, care nu te știau pre tine, te vor chema și popoarele care nu te cunoșteau, la tine vor alerga pentru Domnul Dumnezeuul tău sfântul lui Israel, că te-au mărit pre tine.

6. Căutați pre Domnul, și dacă l

5. Lucă 1, 32; 1 Tim. 2, 5.

9. Fac. 6, 21.

10. Ps. 45, 2; Ozie 2, 20; Ierem. 32, 40.

11. Ioan 6, 43.

17. Ozie 2, 18.

55. 1. Sirah 51, 32; Apoc. 22, 17.

4. Fapte 13, 34. 6. Pilde 6, 17.

veți afla, să-l chemați pre el, când se va apropia de voi.

7. Să-și lase cel necredincios căile sale și omul cel fărădelege sfaturile sale, și să se întoarcă la Domnul și-l va milui, și la Dumnezeuul vostru, că mult va iertă păcatele voastre.

8. Că nu sunt sfaturile mele ca sfaturile voastre, nici căile mele, ca căile voastre, zice Domnul.

9. Ci cât este cerul departe de pământ, așa sunt departe căile mele de căile voastre, și cugetele mele de cugetele voastre.

10. Că precum se pogoară ploaea sau zăpada din cer și nu se întoarce până când adapă pământul, și-l face de răsare și rodește și dă sămânță sămănătorului și pâine de mâncare.

11. Așa va fi cuvântul meu, care va ieși din gura mea, nu se va întoarce către mine deșert, până când va plini toate câte am voit, și voi sporii căile tale și poruncile mele.

12. Că, cu veselie veți ieși și cu bucurie vă veți povășui, că munții și dealurile vor sălta așteptându-vă pre voi cu bucurie, și toate lemnurile din țară vor bate cu ramurile.

13. Și în locul scaiului se va înălța chiparos, și în locul urzicei va crește mîrslina, și va fi Domnul numit și întru semn veșnic, și nu va lipsi.

CAP. 56.

Chemarea neamurilor la mîntuire.

Acestea zice Domnul, păziți judecata și faceți dreptate, că s'a apropiat mîntuirea mea, ca să vă văd, și mila mea ca să se descopere.

2. Fericiți bărbatul, care face aceste și omul, care ține acestea și păzește sămbetele, ca să nu le

spurce pre ele, și-și ferește mâinile sale, ca să nu facă nedreptate.

3. Să nu zică cel de alt neam, care s'a adăos Domnului zicând: doar cu osebite mă va osebi Domnul de la poporul său, și să nu zică laimenul: că lemn sec sunt eu.

4. Acestea zice Domnul lamenților: ori căți vor păzi sămbetele mele și vor alege cele ce vreau eu, și vor ține legea mea,

5. Dă-voiu lor în casa mea și în zidul meu loc numit, mai bun decât lîi și decât fete. Nume veșnic voi da lor și nu va lipsi.

6. Și celor de alt neam, cari s'au adăos la Domnul, ca să slujiască lui și să nubească numele Domnului, ca să fie lui slugi și slujnice; și pre toți cei ce păzesc sămbetele mele, să nu le spurce; și pre cei ce țin legea mea,

7. Volu băga pre ei în muntele cel sfînt al meu, și îi voi deslăta pre ei în casa mea de rugăciune, arderile de tot ale lor și jertfele lor vor fi primite pe jertfelnicul meu, căci casa mea, casă de rugăciune se va chema la toate neamurile.

8. Zis-au Domnul, cel ce adună pre cei risipiți ai lui Israel, că voi adăuga la el adunare.

9. Toate hiarlele sălbatică veniți, mîncăți toate hiarlele pădurei.

10. Vedeți, că au orbit toți, n'au cunoscut, toți câinii muți sunt, cari nu pot lătră, cari visează în culcuș și iubesc a dormita.

11. Și ca niște câini fără de rușine, cu sufletul, cari nu știu sațul și sunt răi, neștiind înțelegerea, toți au urmat căile sale, fiecare după pofta averilor până la cei din urmă.

12. Veniți să bem vin și să ne

7. Ierem. 7, 10; Mat. 21, 13. Marcu 11, 17; Lucă 19, 46. 9. Ierem. 12, 9.

11. Ierem. 6, 13; 8, 10.

12. 22, 13; 1 Cor. 13, 32.

10. Ps. 64, 11. 12. 35, 1.

56. 1. Înțelep. 1, 1.

îmbătăm, și să facem așa mâine încă și mai mult foarte.

CAP. 57.

Mustrare necraținței lui Israel.

Vedeți cum a pierit dreptul și nimenea nu i-a amintit, și bărbai drepti pier și nimenea nu socotește că de către fața nedreptății a pierit dreptul.

2. Fi-va în pace îngroparea lui, luatu-s'a din mijloc.

3. Iar voi apropieți-vă aici fiți fărădelege, neam de preacurvari și de curvă.

4. Întru cine v-ați desfășat? Și asupra cui ați deschis gura voastră, și asupra cui ați scos limba voastră? Au nu voi sunteți ilit pierzători, sămânță fărădelege?

5. Cel ce vă rugați la idoli sup copaci deși, cel ce junghreți pre liii voștri în văi, în mijlocul pietrilor.

6. Aceasta este partea ta, aceasta este soarta ta și acelora ai vărsat turnări, și acestora ai adus jertfe, pentru acestea, au nu mă voiumă-niea?

7. În munte înalt și sus, acolo este așternutul tău, și acolo ai suit jertfele tale.

8. Și după stălpii ușei tale pus-ai pomenirea ta, gândea, că de te vei depărta dela mine, mai mult ceva vei avea, iubit-ai pre cei ce dorm cu tine.

9. Și ai înmulțit curviea ta cu ei, și pre mulți ai depărtat dela mine; și ai trimis soli preste hotarele tale și te-ai întors, și te-al smerit până la iad.

10. De căile tale cele multe le-ai ostenit și n'ai zis: încetă-voiu, înfăritu-te-ai, pentru că ai făcut acestea,

pentru aceea nu m'ai rugat pre mine.

11. De care temându-te te-ai înfricoșat și ai mințit mie și nu ți-ai adus aminte de mine, și nu m'ai luat pre mine întru cugetul tău, nici întru inima ta, și eu văzându-te pre tine te trec cu vederea, și de mine nu te-al temut.

12. Și eu voiui vesti dreptatea ta și relele tale, care nu vor folosi ție.

13. Când vei striga, scoață-te din necazul tău, că pre toți aceștia ți va lua vântul, și i va duce volbura; iar cei ce se țin de mine, vor agonisi pământul și vor moșteni muntele cel sfânt al meu.

14. Și vor zice: curății de către fața lui căile, și luați împiedecările din calea poporul meu.

15. Acestea zice cel Prea înalt, cel ce lăcuște întru cele de sus în veac, cel sfânt întru sfîrși, numele lui Domnul cel Prea înalt, carele întru slinși odihnește, și cel ce dă celor slabi de suflet răbdare și celor cu inima zdrobită le dă vieală.

16. Nu în veci voiui face izbândă spre voi, nici pururea mă voiui mânia pre voi, că dela mine iese duh, și toată suflarea eu o am făcut.

17. Pentru păcat puțin l-am întristat pre el și l-am bătut, și am întors fața mea dela el, și s'a întristat, și a umblat supărat pre căile sale.

18. Căile lui le-am văzut și l-am tămăduit pre el, și l-am mângâiat pre el, și mângâere adevărată i-am dat lui.

19. Pace preste pace celor departe și celor de aproape, și au zis Domnul: vindecă-voiu pre ei.

20. Iar cei nedrepți se vor învălui și nu vor putea odihni.

21. Nu este bucurie celor necurați, zis-au Domnul Dumnezeu.

57. 1. Ps. 11, 1.

3. 3 Imp. 14, 23; 4 Imp. 17, 10; Ierem. 2.

20 și Ierem. 6, 13.

7 Ezech. 16, 16; Ierem. 3, 6.

1. Ps. 14, 1. 25. Ps. 5, 16.

16. Ps. 93, 14; 102, 9; Plang. 3, 30.

21. Pilde 28, 1.

CAP. 58.

Pos. ul cel adevărat.

Strigă cu tărie și nu încetă, ca o strâmbișă înalță glasul tău și spune poporului meu păcatele lor, și casei lui Iacov lă rădelcile lor.

2. Pre mine din zi în zi mă cută și doresc să știe căile mele, ca un popor, care a făcut dreptate și n'a părăsit judecata Dumnezeului său; cei acum dela mine judecată dreaptă și doresc să se apropie de Dumnezeu,

3. Zicând: ce este, că am postit și n'ai văzut: smerit-am sufletele noastre și n'ai știut? Pentru că în zilele posturilor voastre faceți voile voastre și necăjiți pre toți supușii voștri.

4. Spre judecăți și sfci postiți și bateți cu pumni pre cel smerit; pentru ce postiți mie ca să se auză astăzi cu strigare glasul vostru?

5. Nu acest post am ales eu, și ziua ca să și smerească omul sufletul său, de și-ai strâmbă ca un cerc grumazul tău și de ai așterne supt tine sac și cenușă, nici așa nu vei chema post primit.

6. Nu de acest fel de post am ales eu, zice Domnul: ci dezleagă toată legătura nedreptăței, dezleagă legăturile cele cu silă făcute, lasă pre cei prinși întru slobozenie și rumpe toată scrisoarea cea cu nedreptate.

7. Frânge celui flămând pâinea ta și pre săracii cei fără de casă, adu-i în casa ta; de vezi pre cel gol, îmbracă-l, și nu trece cu vederea pre cei ce sunt din sămânța neamului tău.

8. Atunci va ieși de dimineață lumina ta, și sănătatea ta curând va

răsări, și va merge înaintea ta dreptatea ta, și slava lui Dumnezeu te va încunjură.

9. Atunci vei strigă și Dumnezeu te va auzi, și încă grăind tu, va zice: alci sunt; și vei lepădă dela tine legătura și întinderea mâinel și cuvântul cel de cârtire.

10. Și de vei da flămândului pâine din sufletul tău, și de vei sătura sufletul cel necăjit, atunci va străluci întru întunec lumina ta și întunerecul tău ca amiazăzi.

11. Și va fi Dumnezeuul tău cu tine pururea, și te vei sătura în ce chip poștește sufletul tău, și oasele tale se vor îngrășă și vor fi ca o grădină adăpată și ca un izvor, căruia nu-i scade apa, și oasele tale ca iarba vor răsări și se vor îngrășă, și vor moșteni neamurile neamurilor.

12. Și se vor zidi dărămăturile tale cele vechi, și vor li temeliiile tale veșnice în neamurile neamurilor, și te vei chema iocmîtor de cele stricate, și cărările tale cele de prin mijloc le vei face umblate.

13. De vei întoarce piciorul tău dela sâmbete, ca să nu faci voile tale în ziua cea sfântă, și vei chema sâmbetele desăltare, sfinte Dumnezeul tău, și nu vei mișcă piciorul tău la lucru, nici vei grăi cuvânt cu mânie din gura ta.

14. Și vei fi nădăjdind spre Domnul, și te va sui la bunățile pământului, și te va hrăni cu moștenirea lui Iacov tatălui tău. Că gura Domnului au grăit acestea.

CAP. 59.

Nelegiuirile poporului Israel. Făgăduința Mântuitorului.

Au nu poate mâna Domnului mântui? Au îngreuiațu-s'a urechea lui, ca să n'auză?

9. Iov 33, 26. 12. 61, 4.

14. A 2 lege 32, 13.

59. 1. 50, 2; Naum. 11, 23.

58. 1. Miheea 3, 8. 2. 48, 2.

5. Zah. 7, 5.

7. Ezechiel 18. 7—16: Mateiu, 23, 35

8. Ps. 36, 6

2. Ci păcatele voastre fac osebite între voi și între Dumnezeu, și pentru păcatele voastre au întors Domnul laja de către voi, ca să nu vă muluască.

3. Că mâinile voastre sunt spurcate cu sânge și degetele voastre cu păcate, și buzele voastre au grăit fărădelege, și limba voastră cugetă strâmbătate.

4. Nimenea nu grăește drept, nici este judecată adevărată, nădăduesc întru cele deșarte și grăesc deșertăciuni, că zămislesc durere și nasc lăzădelege.

5. Ouă de aspidă au spart și pânză de păianjin ies, și cel ce vrea să mănânce din ouăle lor spărgându-le, află ciocitură și întrînsa vasilisc.

6. Pânza lor nu se va face haină, nici se vor îmbrăca din lucrurile sale, pentru că lucrurile lor sunt lucrurile fărădelegii.

7. Iar picioarele lor spre răutate aleargă, grabnice sunt a vărsa sânge, și gândurile lor sunt gânduri de ucideri, slăbănire și ticăloșie în căile lor.

8. Și calea păcii nu o au cunoscut, nu este judecată întru căile lor; căci cărările lor pe care trec, sunt întorțiate și nu știu pacea.

9. Pentru aceea s'a depărtat judecata dela ei, și nu'i va apuca pre ei dreptatea, când așteptau ei lumină, s'a lăcut lor întunec, așteptând zorile, în ceață au umblat.

10. Pipăi-vor ca orbii păretele, și ca și cei fără de ochi vor pipăi, și la amiază vor cădea ca în miezul nopții, ca cei ce mor vor suspină.

11. Ca ursul și ca porumbița împreună vor umbla, așteptat-am ju-

decată și nu esle, mântuirea s'a depărtat dela noi.

12. Că multă este fărădelegea noastră înaintea ta, și păcatele noastre s'au împotrivit nouă, că fărădelegile noastre sunt întru noi, și nedreptățile noastre le-am cunoscut.

13. Păgânește am lucrat și am mințit, și ne-am depărtat dela Dumnezeul nostru; grăit-am strâmbătăji și am fost neascultători, zămislit-am și am cugetat din inima noastră cuvinte nedrepte.

14. Și am întors înapoi judecata, și dreptatea departe a stănut, că s'a slărit întru căile lor adevărul, și pre cale dreaptă n'au putut să umble.

15. Și adevărul s'a ridicat și și-a mutat cugetul, ca să nu înțeleagă; și au văzut Domnul și nu l-au plăcut, că nu eră judecată.

16. Și au văzut și nu eră bărbat, și au socotit, și nu eră cine să apere, și i-au apărut pre ei cu brațul său, și cu mila sa i-au întărit.

17. Și s'au îmbrăcat cu dreptatea ca și cu oplată, și coiful mânturei au pus pre capul său, și s'au îmbrăcat cu haină de izbândă și cu veșmântul său.

18. Ca răsplătind să răsplătească ocară protivnicilor.

19. Și se vor teme cei dela apus de numele Domnului, și cei dela răsăritul soarelui de numele cel slăvit, că va veni ca un riu silnic mânia Domnului, veni-va cu iușime.

20. Și va veni pentru Sion izbăvitorul, și va întoarce păgânătățile dela Iacov.

21. Și aceasta este legătură lor dela mine, zice Domnul: Duhul meu, carele este întru tine, și gralurile mele, care le-am dat în gura ta, nu vor lipsi din gura ta și din gura

2. H 2 Lege 31, 16; Ps. 13, 2.

3. Ieremia 3, 10.

4. Iov 15, 35; Ps. 7, 14.

5. Iov 8, 14.

6. Pilde 22, 8 și 1, 16; Rom. 3, 15.

11. Pilde 4, 19.

12. Ps. 50, 4. Ierem. 14, 7. 14. Ierem. 7, 29.

17. Efes. 6, 14. 17; 1 Tesal. 5, 8; Iov 29, 14.

19. Ierem. 47, 2. 20. Rom. 11, 26.

seminției tale, că au zis Domnul de acum și până în veac.

CAP. 60.

Slava poporului lui Dumnezeu.

Luminează-te, luminează-te Ierusalime, că vine lumina ta, și slava Domnului preste tine a răsărit.

2. Că iață întunec și acoperi pământul, și negură preste neamuri; iar preste tine se va arăta Domnul, și mărirea lui întru tine se va vedea.

3. Și vor umbla împărații întru lumina ta, și neamurile întru strălucirea ta.

4. Ridică împrejur ochii tăi, și vezi adunați pre toți fiii tăi întru tine; venit-au toți lăii tăi de departe, și letele tale pre umeri se vor ridica.

5. Atunci vei vedea și te vei bucura, te vei teme și te vei spăimânta cu inima, că se va muta la tine bogăția mării, a neamurilor și a poarelor.

6. Și vor veni la tine cirezi de cămile, și te vor acoperi cămilele Madiamului și ale Ghefarului; toți din Sava vor veni aducând aur, tămâie vor aduce și piatră scumpă, și bine vor vesti mântuirea Domnului.

7. Și toate oile Chidarului se vor aduna la tine, și berbecii Navaofului vor veni, și se vor aduce primite pre jertelnicul meu, și casa rugăciunii mele se va mări.

8. Cine sunt aceștia? Carii ca norii zboară, și ca porumbii cu puii?

9. Pre mine ostroavele m'au așteptat, și corăbille dela Tarsis întâiu, ca să aducă pre fiii tăi de departe și argintul și aurul lor cu dâșii, pentru numele Domnului cet sfânt, și pentru ca să se mărească slântul lui Israil.

10. Și cei de alt neam vor zidi zidurile tale și împărații lor vor stă înaintea ta, că pentru mănica mea te-am ătat și pentru mila mea te-am iubit.

11. Și se vor deschide porțile tale pururea, ziua și noaptea nu se vor închide, ca să vie întru tine puterea neamurilor și împărații lor să se aducă.

12. Că neamurile și împărații, cari nu vor sluji ție, vor pieri, și neamurile cu pustiire se vor pusti.

13. Și mărirea Livanului la tine va veni, cu chiparos și cu pevg și cu chedru împreună, ca să se mărească locul cel sfânt al meu și locul picioarelor mele volu mări.

14. Și vor merge la tine temându-se fiii celor ce te-au smerit pre tine, și se vor închină la urmele picioarelor tale toți cei ce te-au înălțat, și te vei chema cetatea Domnului, Sionul sfântului lui Israil.

15. Pentru că ai fost tu părăsită și urlă și nu eră cine să ți ajute ție, și te volu pune pre tine bucurie vesnică, veselie neamului neamurilor.

16. Și vei suga laptele neamurilor, și bogăția împăraților vei mânca, și vei cunoaște, că eu sunt Domnul cel ce te mântuesc pre tine și cel ce te răscumpăr Dumnezeul lui Israil.

17. Și pentru aramă aduce-voi aur, și pentru fier aduce-voi argint, și pentru lemn aduce-voi aramă, și pentru pletre fier; și volu pune pre domnii tăi în pace, și pre episcopli tăi întru dreptate.

18. Și mai mult nu se va auzi nedreptate în pământul tău, nici zdrobire, nici ticăloșie în hotarele tale; ci se vor chema mântuire zidurile tale și porțile tale cu săpături.

19. Și mai mult nu va fi ție soa-

60. 2. Eșire 10, 23.

3. Apoc. 21, 24; Ps. 101, 16.

5. Ps. 109, 3, 6; Ps. 71, 10. 7. Fac. 25, 13.

11. Apoc. 21, 25. 12. Ierem 12, 17. 13. Apoc. 3, 9.

rele spre luminarea zilei, nici răsăritul lunei va lumina noaptea ta; ci va fi ție Domnul lumină veșnică și Dumnezeu mărirea ta.

20. Că nu va apune soarele ție, și luna nu va scădea; că va fi ție Domnul lumină veșnică, și se vor slăși zilele plângerei tale.

21. Și poporul tău tot drept. și în veac va moșteni pământul, păzind sădirea lucrurilor mâinilor sale spre mărire.

22. Cel puțin la număr va fi cu miile și cel mai mic va fi neam mare. Eu Domnul la vreme voi aduna pre ei.

CAP. 61.

Întărirea mântuirii prin Mesia.

Duhul Domnului preste mine, pentru aceea m'au uns pre mine bine a vești săracilor, m'au trimis a vindeca pre cei zdrobiți la inimă, a propovedui robilor iertare și orbilor vedere.

2. A chema anul Domnului prim și ziua răsplătirei, a mângâia pre toți cei ce plâng.

3. Ca să se dea celor ce plâng Sionul mărire în loc de cenușă, ungere de veselle celor întristați, podoaba mării în locul duhului mahnirei, și se vor chema neamul dreptății, sădirea Domnului întru mărire.

4. Și vor zidi cele pustiite din vechime, cele mai dinainte pustiite se vor ridica, și vor înnoi cetățile cele pusti, care s'au pustiit din neam în neam.

5. Și vor veni cei de alte neamuri, cari vor paște oile tale, și cel de altă seminție vor fi plugari și vieri.

6. Iar voi preoți Domnului vă veți chema, slujitori Dumnezeului vostru

se va zice vouă, tăria neamurilor veți mânca și întru bogăția lor minunați veți fi.

7. Pentru înfruntarea voastră cea îndoită și pentru rușine se va bucura partea lor, și așa a doua oară vor moșteni pământul și bucurie veșnică va fi preste capul lor.

8. Că eu sânt Domnul cel ce iubesc dreptatea și urăsc jefuirile cele din nedreptate, și voi da osteneala lor dreptilor și legătură veșnică voi lega cu dânșii.

9. Și se va cunoaște întru neamuri sămânța lor și a liilor lor în mijlocul popoarelor, tot cel ce va vedea pre ei îi va cunoaște, că aceștia sunt sămânță binecuvântată de Dumnezeu.

10. Și cu veselie se vor veseli întru Domnul. Să se bucure sufletul meu întru Domnul, că m'au îmbrăcat pre mine în haina mântuirii, și cu veșmântul veseliei m'au acoperit, ca unui mire mi-au pus mie cunună și ca pre o mireasă m'au împodobit cu podoabă.

11. Și ca pământul ce-i crește floarea lui și ca o grădină ce-l răsare sămânța ei, așa va răsări Domnul dreptatea și bucuria înaintea tuturor neamurilor.

CAP. 62.

Așteptarea mântuirii.

Pentru Sion nu voi tăcea și pentru Ierusalim nu voi înceta, până când va ieși ca o lumină dreptatea mea și mântuirea mea ca o făclie va arde.

2. Și vor vedea neamurile dreptatea ta, și toți împărații slava ta, și te va chema pre tine cu nume nou, pe care-l va da Domnul.

3. Și vei fi cununa frumuseței în

19. Apoc. 21, 23; 22, 5. 21. Mat. 15, 13. 61. 1. Lucă 4, 18. 2. Mateiu 5, 4. 3. Mat. 5, 3. 4. 53, 12.

6. 1 Petru 2, 5, 9; Apoc. 1, 6.

8. Ps. 3, 9; Ierem. 32, 40.

10. Ps. 131, 9.

11. Ierem. 31, 12.

măna Domnului, și stema împărăției în mâna Dumnezeuului tău.

4. Și mai mult nu te vei chema părăsită; și pământul tău nu se va mai numi pustiu, că te vei chema bunăvoința mea și pământul tău lăcuit, că bine au voit Domnul întru tine și pământul tău se va lăcuși.

5. Și în ce chip lăcuște tânărul cu fata, așa vor lăcuși fiii tăi cu tine; și în ce chip se veselește mirele de mireasă, așa se va veselește de tine Domnul.

6. Și preste zidurile tale Ierusalime pus-am păzitori: toată ziua și toată noaptea, cari nu vor tăcea până în slășit aducându-și aminte de Domnul.

7. Că nu este vouă asemenea, de se va îndreptă, și va face Ierusalimul sumeție pre pământ.

8. Jurat-au Domnul pe dreapta sa și pe lăria brațului său; de voi da mai mult grăul tău și bucatele tale vrămașilor tăi, și de vor bea mai mult fiii cei streini vinul tău, pentru care te-ai ostenit,

9. Ci numai cei ce le-au adunat, aceia le vor mânca și vor lăuda pre Domnul, și cei ce le-au cules, aceia le vor bea în curțile mele cele slinte.

10. Mergeți prin porțile mele și faceți cale poporului meu, și pietrele de pre cale le dați înlături, ridicăți semn spre neamuri.

11. Că iată Domnul au făcut de s'a auzit până la marginile pământului; ziceți feței Sionului: iată mântuitorul tău vine având plata sa cu sine, și lucrul său înaintea feței sale.

12. Și'l va numi pre el popor slânt răscumpărat de Domnul, iar tu te vei numi cetate căutată și nepărăsită.

CAP. 63.

Ziua izbăvirii.

Cine este acesta carele a venit din Edom? Roșala hainelor lui din Vosor? Acesta este împodobit în haina sa, sîrighă cu iărie: eu grăesc dreptate și judecată de mîntuire.

2. Pentruce sunt hainile tale roșii, și îmbrăcămintele tale ca ale unui ce calcă în teasc? Fiind plin l-am căicat de tot.

3. Și din neamuri nu este bărbat cu mine, și i-am călcat pre ei întru mânia mea, și i-am zdrobit pre ei ca pământul, și am vărsat sângele lor pre pământ și toate hainele mele le-am stropit.

4. Că ziua răsplătirii a venit lor și anul răscumpărării este de față.

5. Și am căutat, și nu eră ajutător, și am privit, și nimeni n'ajută, și i-a mîntuit pre ei brațul meu și mânia mea a sosit.

6. Și i-am călcat pre ei întru mânia mea, și am vărsat sângele lor pre pământ.

7. De mila Domnului mi-am adus amînie, de bunățîtie Domnului întru toate, care ne-au răsplătit nouă. Domnul este judecător bun casei lui Israel, răsplăti-ne-va nouă după mila sa și după mulțimea dreptății sale.

8. Și au zis: acesta este poporul meu, fiii nu se vor lepăda; și le-au lost lor spre mîntuire din tot necazul lor.

9. Nu sol, nici înger, ci însuș Domnul i-au mîntuit pre ei, pentru că i-au iubit pre ei, și i s'au făcut milă de ei, însuș i-au răscumpărat pre ei, și i-au primit, și i-au înălțat în toate zilele veacului.

10. Iar el n'au ascultat, și au înțărătat pre Duhul cel slânt al lui, și

63. 1. Ierem. 46, 24. — Apoc. 19, 13.

2. Ps. 68, 24; Ioan. 16, 32.

5. H. 2 Lege 7, 7—9.

10. Egipt. 16, 2; Num. 14, 4, 11; Efes. 4, 30.

62. 4. Ozie 1, 10; 1 Petru 2, 10.

11. Zah. 9, 9; Mat. 21, 5; Ioan. 12, 15.

s'au întors Domnul spre vrajbă, în-
suș au dat războiu asupra lor.

11. Și și-au adus aminte de zi-
lele cele de demult, unde este cel
ce au scos din pământ pre păsto-
rul oilor? Unde este cel ce au pus
într'înșii Duhul cel slânt?

12. Cel ce au scos cu dreapta pre
Moisi, brațul slavei sale; care au
închegat apa dela fața lui, ca să-și
lăcă lulș nume slăvit în veci.

13. Dusu-i-au pre ei prin adânc, ca pre
un cal prin pustie, și nu s'au ostentit.

14. Și ca pre niște dobitoace pre
câmp, pogorîtu-s'au Duh dela Dom-
nul, și i-au povățuit pre ei, așa ai
povățuit pre poporul tău, ca să-ți
faci jle nume slăvit.

15. Caută din cer și vezi din casa
cea slântă a ta și a slavei tale; un-
de este râvna ta și țăriia ta? Unde
este mulțimea milei tale și a îndu-
rărilor tale, că ne-ai răbdat pre noi?

16. Pentru că tu ești Părintele no-
stru, că Avraam nu ne-a știut pre
noi, și Israil nu ne-a cunoscut; ci
tu Doamne Părintele nostru mântu-
ește-ne pre noi, din început numele
tău preste noi este.

17. Pentru ce ne-ai făcut pre noi
Doamne de am rădăcit dela calea
ta? Învârtoșat-ai inimile noastre, ca
să nu ne temem de tine? Întoar-
ce-te pentru robii tăi, pentru nea-
murile moștenirii tale.

18. Ca să moștenim cât de puțin
muntele tău cel sfânt, protivnicul no-
ștri călcat-au slinșitorul tău.

19. Făcutu-ne-am ca din început
când nu ne-ai stăpănit pre noi, nici
s'a chemat numele tău preste noi.

CAP. 64.

Rugămintea poporului.

De vel deschide cerul, se vor cu-
tremură de tine munții și se vor

topi, cum se topește ceara de fața
focului.

2. Și va arde locul pe protivnici,
și se va arăta numele tău protivni-
cilor, de fața ta neamurile se vor
turbura.

3. Când vei face cele mărite, se
vor cutremura de tine munții.

4. Din veac n'am auzit, nici ochii
noștrii n'au văzut Dumnezeu afară
de tine, și lucrurile tale care vei face,
celor ce așteaptă milă.

5. Că va întâmpina mila pre cei
ce fac dreptate, și-și aduc aminte de
căile tale. Iată tu te-ai mâniat, și
noi am păcătuit, pentru aceea am
rădăcit.

6. Și ne-am făcut ca niște necu-
rați topi, și ca o cârpă lepădată loată
dreptatea noastră, și am căzut ca
frunzele pentru fărădelegile noastre,
așa ne va lua pre noi vântul.

7. Și nu este cel ce să cheme nu-
mele tău, și cel ce să-și aducă a-
minte, ca să se fie de tine, că ai
întors fața ta de către noi, și ne-ai
dat pre noi pentru fărădelegile noa-
stre.

8. Și acum Doamne Tatăl nostru
tu ești; iar noi tină, lucrul mâinilor
tale topi.

9. Nu te mâniă pre noi foarte, și
în vreme să nu pomeneshi păcatele
noastre; și acum caută Doamne, că
poporul tău suntem noi topi.

10. Cetatea ta cea slântă s'a fă-
cut pustie, Sionul ca o pustie s'a
făcut, Ierusalimul spre blestem.

11. Casa noastră cea slântă, și
slava pre care o au binecuvântat
părinții noștri, s'a ars cu foc, și
toate cele mărite ale noastre au căzut.

12. Și preste toate acestea, suferit-
ai Doamne, și ai făcut, și ne-ai
smerit pre noi foarte.

11. Egipt 14, 27, 30. 1^a Ps. 105, 10.

15. H 2 Lege 26, 15. Varuh 2, 16; Ps. 79, 15.

18. Ps. 73, 7. 19. Ierem. 14, 9.

64. 1 Ps. 143, 6.

4. Ps. 30, 19; 1 Cor. 2, 9.

6. 30, 22. Ps. 89, 8; 105, 6, 7; Daniil 9, 16.

9. Ierem. 13, 6. 2. Ps. 79, 9.

CAP. 65.

Răsplătirile Domnului.

Arătat-m'am celor ce nu mă că-
utau, allatu-m'am celor ce nu în-
trebau de mine, zis-am: iată sunt la
neamul, care n'a chemat numele
meu.

2. Intins-am mâinile mele toată
ziua către poporul cel neascultător
și împotriva grăilor, care n'a um-
blat pre calea cea bună, ci după
păcatele sale.

3. Poporul acesta, care mă în-
tărită pre mine înaintea mea pu-
rura, aceștia jertesc în grădini, și
pre lespezi tămălază demonilor ce-
lor ce nu sunt.

4. Și în mormânturi și în peșteri
dorm pentru visuri, carii mănâncă
carne de porc și zeama jertfelor;
spurcate sunt toate vasele lor.

5. Cari zic: deparie dela mine,
nu te apropiă de mine, că curat sunt;
acesta este fumul mâniei mele, foc
arde întru el în toate zilele.

6. Iată scris este înaintea mea,
nu voi uita până ce voi răsplăti,
și voi întoarce în sânul lor păca-
tele lor și ale părinților lor, zice
Domnul. Cel ce au tămăiat în munți
și în dealuri m'au ocărit pre mine,
întoarce-voiu laptele lor în sânul lor.

7. Așa zice Domnul: în ce chip
se va așă broboana în strugur, și
vor zice: să nu o strici pre ea, că
binecuvântare este într'însa; așa
voi face pentru cel ce slujește mie,
pentru acesta nu voi pierde pre
toți.

8. Și voi scoate sămânță din Ia-
cov și din Iuda, și va moșteni mun-
tele cel sfânt al meu, și vor moș-
teni aleșii mei și slugile mele, și
vor locui acolo.

9. Și în pădure vor fi stâne de oi,
și valea Ahorului spre odihna cre-
zilor poporului meu care m'a cău-
tat pre mine.

10. Iar voi cei ce m'ați părăsit
pre mine, și ați uitat muntele meu
cel sfânt, și cei ce gătiți masă dia-
volului și faceți turnări norocului,

11. Eu vă voi da pre voi sabiei,
toți junghieși veți cădea, pentru că
v'am strigat pre voi și n'ați auzit,
grăit-am și n'ați ascultat, și ați fă-
cut rău înaintea mea, și ați ales
cele ce n'am voit.

12. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul: iată cei ce slujesc mie vor
mâncă, iar voi veți înmânzi; iată
cel ce slujesc mie vor bea, iar voi
veți însetoșa;

13. Iată cei ce slujesc mie se vor
veseli, iar voi vă veți rușina;

14. Iată cei ce slujesc mie cu bu-
curie se vor bucura, iar voi veți
striga pentru durerea inimii voastre,
și vă veți vâita pentru zdrobirea du-
hului vostru.

15. Că veți lăsa numele vostru
spre sațu aleșilor mei, iar pre voi
vă va pierde Domnul; iar celor ce
slujesc mie se va pune nume nou.

16. Cari se vor binecuvânta pre
pământ, se vor binecuvânta de Dum-
nezeul cel adevărat, și cei ce jură
pre pământ, vor jură pre Dumne-
zeul cel adevărat, că vor uita neca-
zul lor cel dintăiu, și nu va intra în
inima lor.

17. Că va fi cerul nou și pămân-
tul nou, și nuși vor aduce aminte
de cele dintăiu, nici vor veni în ini-
ma lor.

18. Ci veselie și bucurie vor ză-
ră într'însul, că iată eu fac Ierusalimul
bucurie, și poporul meu veselie.

65. 1. Rom. 10, 20.

2. Num. 15, 39; Ps. 80, 12; Ierem. 7, 23.

3. Ezechil 4, 14. 6. Ps 78, 13.

9. Isus Navi 7, 46.

11. Ps. 1, 24; Ierem. 7, 12 și 19, 4

12. Lucă 13, 28

13. Ierem 42, 18.

14. Fl 2 Lege 6, 13; Ps. 62, 10; Ierem. 4, 2.

17. 2 Petru 3, 13; Apoc. 21, 1.

19. Și mă voi bucura de Ierusalim, și mă voi veseli de poporul meu, și mai mult nu se va auzi întru dânsul glas de plângere, nici glas de strigare.

20. Nici va fi acolo tânăr și bătrân, care să nu și plinească vremea sa, că va fi cel tânăr de o sută de ani, iar păcătosul de va fi și de o sută de ani, când va muri blestemat va fi.

21. Și vor zidi case, și ei vor locui într'însele, și vor sădi vii, și ei vor mânca rodurile lor și vinul lor vor bea.

22. Nu vor zidi ei, și alții să locuiască, nici vor sădi ei, și alții să mănânce; căci ca zilele lemnului vieții vor fi zilele poporului meu, că lucrurile ostenelelor lor se vor învechi.

23. Iar aleșii mei nu vor osteni în deșert, nici vor naște fii spre blestem; că sămânță binecuvântată de Dumnezeu este, și fiii lor cu el împreună vor fi.

24. Și va fi mai înainte de ce vor striga ei, eu voi auzi pre ei, încă grăind ei, voi zice: ce este?

25. Atunci lupii și mieii se vor paște împreună, și leul ca boul va mânca paie și șarpele pământ ca pâinea; nu vor face nedreptate, nici stricăciune în muntele cel sfânt al meu, zice Domnul.

CAP. 66.

Leșădarea jertfelor. Judecata și împărăția Domnului.

Așa zice Domnul: cerul este mieașcaun și pământul razem picioarelor mele, ce casă veți zidi mie? Și care este locul odihnei mele?

2. Că toate acestea le-a făcut

mâna mea și ale mele sunt toate acestea, zice Domnul; și spre cine voi căuta, fără numai spre cel smerit și blând, și care tremură de cuvintele mele.

3. Iar cel fărădelege, care jertfește mlafe, ca cel ce bate om; și cel ce jertfește din turmă, ca cel ce ucide câine; iar cel ce aduce lăină de grâu, ca sângele de porc; cel ce face tămădire spre pomenire, ca cel ce blestemă; și ei au ales căile lor și urâciunile lor care sufletul lor le-a voit.

4. Și eu voi alege batjocurile lor, și păcatele lor voi răsplăti lor, că i-am chemat pre ei, și nu m'au ascultat, grăit-am și n'au auzit, și au făcut ce este rău înaintea mea, și cele ce n'am voit au ales.

5. Auziți cuvântul Domnului, cei ce tremurați de graiul lui, ziceți frați ai noștri, celor ce vă urăsc pre voi și se scârbesc de voi, ca numele Domnului să se mărească și să se arate întru veselia lor, și ei se vor rușina.

6. Glasul strigărei din cetate, glas din Biserică, glasul Domnului cel ce răspădește răsplătire celor împotriviți.

7. Mai înainte de a naște ceea ce s'a apropiat să nască, mai înainte de a veni durerea nașterii a fugit și a născut fecior.

8. Cine a auzit ca aceasta? Și cine a văzut asemenea? Au născut-au pământul într'o zi? Sau născutu-s'a un neam deodată? Că s'a chinuit și a născut Sionul pruncii săi?

9. Iar eu am dat așteptarea aceasta, și nu li-ai adus aminte de mine zis-au Domnul: au n'am făcut eu și pre ceea ce naște și pre cea steapă? Zis-au Dumnezeuul tău.

10. Veselește-te Ierusalime și prăz-

21. Amos 9. 14; Ieremia 31. 5, 23. 66. 22; Ps 21. 31. 24. Ps 31. 6. 25. Fac. 3. 14.
66. 1. 2 Parai. 6. 18; Eap. Ap. 7. 48, 49; 3 Imp. 8. 27; Ps 113. 24.

2. Pilde 29. 23. 3 Ps. 39. 9, 10.
4 Pilde 1. 24. 5. Ierem. 7. 12 Ps. 39. 21.

nuiți într'însul toți cei ce l' iubiți pre el, și cel ce lăcuiți în el bucurați-vă cu bucurie împreună cu dânsul toți, căți plângeți pentru dânsul.

11. Ca să sugeți și să vă săturați din țâfele mângâerei lui, și după ce veți suga să vă deslățați de înfrarea slavei lui.

12. Că acestea zice Domnul: iată eu volu abate spre dânsul ca un rîu de pace și ca un pârîu ce se varsă mărirea neamurilor; pruncii lor pre umere se vor ridică și pre genunchi se vor mângâia.

13. În ce chîp mângăe pre cinevă muma lui, așa și eu vă voi mângăa pre voi, și în Ierusalim vă veți mângâia.

14. Și veți vedea, și se va veseli inima voastră și oasele voastre ca iarba vor odrăsli și se va cunoaște mîna Domnului, celor ce se tem de el, și va înfricoșă pre cei neascultători.

15. Că iată Domnul ca focul va veni, și ca vișorul carele lui, să deă răsplătire întru mînte, și întru despărțirea sa cu văpae de foc.

16. Că, cu focul Domnului se va judecă tot pămîntul și cu sabia lui tot trupul, mulți răniți vor fi dela Domnul.

17. Cel ce se curățesc și se sfințesc în grădini și înaintea ușilor, cari mîncă carne de porc și urăciuni și șoareci, împreună vor pieri, zice Domnul.

18. Și eu laptele lor și gândurile

lor le știu, iată viu să adun toate neamurile și limbile, și vor veni și vor vedea slava mea.

19. Și voi lăsa preste dănele semn și voi trimite pre cei mîntuiți dintr'însii la neamuri în Tarsis și în Fud și în Lud și în Mosoh și în Tovel și în Elada, și în ostroavele cele de departe, care n'au auzit numele meu, și n'au văzut slava mea.

20. Și vor spune slava mea întru neamuri, și vor aduce pe frații voștri din toate neamurile dar Domnului, cu car și cu căruțe, și cu paturile cele de purtat ale mușcoilor, cu umbrări în sfînta cetate a Ierusalimului, zis-au Domnul: ca și cum ar aduce fiii lui Israil jertfele sale mie cu veselie și cu cîntări în casa Domnului.

21. Si dintr'însii voi lua przoți și leviți, zice Domnul.

22. Că precum cerul nou și pămîntul nou, care eu le fac, rămân înaintea mea, zice Domnul, așa va stă sămînța voastră și numele voastre.

23. Și va fi din lună în lună, și din sîmbătă în sîmbătă, veni-va tot trupul de se va închină înaintea mea în Ierusalim, zice Domnul.

24. Și vor ieși, și vor vedea stărvurile oamenilor, cari au călcat poruncile mele, că viermele lor nu va muri, și locul lor nu se va stingea, și vor fi priveală la tot trupul.

19. Ierem. 46. 9. 20. Ps. 101, 29.

21. 1 Petr. 2, 5, 9; Apoc. 1, 6.

22. 65, 17; Apoc. 21, 1; 2 Petru 3, 13.

24. Marcu 9, 46.

13. 40, 1. 14. 61, 11 și 65, 14.

15. Ps. 67, 18; 2 Tes. 1, 9.

I E R E M I A

CAP. 1.

Chemarea Prorocului.

Cuvântul lui Dumnezeu, care s'a făcut către Ieremia fiul lui Helchia din preoți, care lăcuia în Anatot în pământul lui Veniamin.

2. Cum s'a făcut cuvântul lui Dumnezeu către dânsul în zilele lui Iosia fiul lui Amos împăratul Iudei, în anul al treisprezecelea al împărăției lui.

3. Și a fost în zilele lui Ioachim fiul lui Iosie împăratul Iudei, până la al unsprezecelea an al lui Sedechia fiul lui Iosia împăratul Iudei, până la robia Ierusalimului în luna a cincea.

4. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

5. Mai 'nainte de a te zămisi tu în pânțele te știu, și mai 'nainte de ce ai ieșit tu din mitras te-am sfințit. Proroc spre neamuri te-am pus.

6. Și am zis: o Doamne! Cel ce ești Stăpân, iată nu știu grăi, că tânăr sunt eu.

7. Și au zis Domnul către mine: nu zice, că tânăr sunt eu, căci către toți, cari te voi trimite, vei merge, și toate câte voi porunci ție vei grăi.

8. Să nu te temi de fața lor, că

eu cu tine sunt, ca să te scoi pre tine, zice Domnul.

9. Și au întins Domnul mâna sa către mine, și s'au atins de gura mea și au zis Domnul către mine:

10. Iată am dat cuvintele mele în gura ta, iată te-am pus astăzi preste neamuri și preste împărății, ca să smulgi și să strici și să risipești, și iar să zidești și să răsădești.

11. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: ce vezi tu Ieremia? Și am răspuns: toiaș de nuc.

12. Și au zis Domnul către mine: bine ai văzut, pentrucă am privilegiat eu preste cuvintele mele, ca să le fac pre ele.

13. Și a fost cuvântul Domnului a doua oară către mine, zicând: ce vezi tu? Și am răspuns: căldare de desupă arzând văz eu și fața ei despre miazănoapte.

14. Și au zis Domnul către mine: despre miazănoapte se vor așăză retele preste toți cei ce lăcuiesc pre pământ.

15. Pentrucă iată eu chem toate împărățiile pământului dela miazănoapte, zice Domnul; și vor veni, și vor pune fiecare scaunul său înaintea ușilor porților Ierusalimului, și preste toate zidurile cele dimprejurul lui, și preste toate cetățile Iudei.

1. 2. 4 Imp. 21, 25.

3. 4 Imp. 23, 34; 2 Paral. 35, 4.

5 Gal. 1, 15

8. A 2 Lege 31, 6, 8.

9. Isaia 6, 5, 6, 7. 10. 2 Cor. 10, 5.

11 Zahar. 4, 2. 13. Iezechiel 1, 4.

16. Si voi u grăi către ei cu judecată pentru toată răutatea lor, căci m'au părăsit pre mine, și au jertfit dumnezeilor streini și s'au închinat lucrurilor mâinilor sale.

17. Și tu încinge mijlocul tău și te scoală, și grăește către ei toate câte voi u porunci ție, nu te teme de fața lor, nici te înfricoșă înaintea lor, că cu tine sunt eu, ca să te scoț pre tine, zice Domnul.

18. Iată te-am pus pre tine astăzi ca o cetate tare și ca un zid de aramă, tare la toți împărații Iudei și la boierii lui, și la poporul pământului.

19. Și vor dă războiu asupra ta, și nu te vor putea birui, pentrucă cu tine sunt eu, ca să te scoț pre tine, zice Domnul.

CAP. 2.

Muștrări poporului Israeli.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine zicând: mergi și siri-gă în urechile Ierusalimului grăind: acestea zice Domnul:

2. Adusu-mi-am aminte de mila tinerețelor tale și de dragostea săvârșirei tale, pentrucă urmașii tăi slănu-lui lui Israeli, zice Domnul.

3. Sfânt este Israeli Domnului, pâr-ga rodurilor lui, toți cei ce'l mă-năncă pre el vor gresi, rele vor veni asupra lor, zice Domnul.

4. Auziți cuvântul Domnului casa lui Iacov, și toată seminția casei lui Israeli.

5. Acestea zice Domnul: ce gresăli au aflat părinții voștri întru mine, că s'au depărtat dela mine și au umblat după deșertăciuni, și s'au făcut netrebnici?

6. Și n'au zis: unde este Domnul cel ce ne-au scos pre noi din pă-

mântul Eghiptului, cel ce ne-au povăzuit în pustie prin pământ uscat și neumbiat și prin pământ fără de apă și fără de roadă, prin pământ, întru care n'a umblat cândvă bărbat, nici a lăcuit om acolo?

7. Și v'am dus pre voi în Carmil ca să mâncați roadele lui și bună-lășile lui, și ați intrat și ați pângărit pământul meu, și moștenirea mea o ați pus întru urăciune.

8. Preoții n'au zis: unde este Domnul? Și cei ce se țineau de lege nu m'au știut; și păstorii au lăcut fără-delege împotriva mea, și prorocii au prorocit în Vaal și au umblat după cele netrebnice.

9. Pentru aceasta încă mă voi u judecă cu voi, zice Domnul; și cu fiii fiilor voștri mă voi u judecă.

10. Treceți în ostroavele Hetimului și vedeți, și în Chidar trimateți, și socotiți foarte, și vedeți, de s'au lăcut unele ca acestea.

11. De și-au schimbat păgânii dumnezeii săi, și aceia nu sunt dumnezei, iar poporul meu, a schimbat mărirea sa întru acela dela cari nu se vor folosi.

12. Spăimântatu-s'a cerul de aceasta și s'a înfricoșat mult foarte, zice Domnul.

13. Că două și rele a lăcut poporul meu: m'a părăsit pre mine izvorul apei vieței, și și-a săpat luiș fântâni surpate, care nu vor putea țineă apă.

14. Au rob este Israeli? Au în casă născut? Pentruce s'a lăcut de pradă?

15. Asupra lui au răcnit leii, și au dat glasul lor, cei ce au rânduit pământul lui spre pustiire și ceiășile lui le-au săpat, ca să nu să lăcuiască înfrînsele.

8. Isaia 43, 27; Rom. 2, 20; Plâng. 2, 14.

10. Num. 24, 24.

11. Ps. 105, 21; Rom. 1, 23.

12. Fl. 2 Lege 32, 1; Isaia 1, 2.

13. Isaia 5, 29.

18. Isaia 50, 5.

2. 3. Ps. 113, 1, 2. 5. Mibeca 6, 3.

16. Și iții Memliei și ai Tafnei te-au cunoscut pre tine, și te-au batjocorit.

17. Au n'au făcut acestea ție pentru că lu m'ai părăsit pre mine? Zice Domnul Dumnezeuul tău.

18. Și acum ce este ție și căii Eghiptului, ca să bei apa Ghionului? Și ce este ție și căii Asirienilor, ca să bei apa rîurilor?

19. Certă-te-va viclenia ta și răutatea ta te va mustră, și cunoaște și vezi, că amar ție a mă părăsi tu pre mine, zice Domnul Dumnezeuul tău; și n'am binevoit întru tine, zice Domnul Dumnezeuul tău.

20. Că din veac ai zdrobit jugul tău și ai rupt legăturile tale, și ai zis: nu voi sluji ție, ci voi merge pe tot dealul înalt și supt tot copaciul umbros, acolo mă voi răsfăța întru curviea mea.

21. Și eu te-am sădit viță roditoare toată adevărată, cum te-ai întors întru amărăciune, viță streină?

22. De te vei spăla cu salitru, și ți vei înmulți iarba, spurcată ești cu nedreptățile tale înaintea mea, zice Domnul.

23. Cum vei grăi: nu m'am spurcat și pre urma lui Vaal n'am mers? Vezi căile tale întru mulțime de bărbați, și cunoaște ce ai făcut, către seară glasul ei s'a văitat.

24. Căile sale le-au lăsat spre apa pustiei, întru pofa sufletului său se purtă de vânt, datu-s'a, cine o va întoarce pre ea? Toți cei ce o caută pre ea nu vor osteni, întru smerenia ei o vor aila pre ea.

25. Întoarce piciorul tău dela calea colțuroasă și găllejul tău dela sete, iar ea a zis: îmbărbătă-mă-

voi, că am iubit streini și după ei am umblat.

26. Cum se rușinează iurul, când se prinde, așa se vor rușina liii lui Israil, ei și împărașii lor și boierii lor și preoșii lor și prorocii lor.

27. Lemnulul a zis: că tatăl meu ești tu, și pletrei: tu m'ai născut pre mine; și au întors către mine spatele, și nu fețele lor; și în vremea răutăților lor vor zice: scoală-te și ne mântuește pre noi.

28. Si unde sunt dumnezeii tăi? Pre cari ți-ai făcut ție? Au sculăse-vor si te vor mântui în vremea răutăței tale? Că după numărul cetăților tale eran dumnezeii tăi o ludo, și după numărul despărțirii căilor Ierusalimului jertfiau lui Vaal.

29. Pentruce grăiști către mine? Toți voi ați lucrat păgânește și toți voi ați făcut fărădelege asupra mea, zice Domnul.

30. Îndesert am bătut pre liii voștri, învățătura n'ați primit, sabie a mâncat pre prorocii voștri, ca leul cel pierzător, și nu v'ati înfricoșat.

31. Auziți cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: au doar pustietate m'am iăcut lui Israil? Au pământ țelinit? Pentrucă a zis poporul meu: nu ne vei stăpâni, și mai mult nu vom veni către tine?

32. Au uită-va mireasa podoaba sa și fecioara legătura pieptului ei? Iar poporul meu m'a uitat în zile nenumărate.

33. Ce bine vei mai isprăvi încă întru căile tale, ca să cerci iubire? Nu așa, ci și tu ai viclenit, ca să spurci căile tale.

34. Și în mâinile tale s'au aflat sânghiuri de suflete nevinovate, nu în scorburi i-am aflat pre ei, ci în tot stejarul.

35. Si ai zis: nevinovați sunt, ci

18. Isaia 30, 2. 19. Isaia 1, 20.

20. 3 Imp. 14, 23; Isaia 57, 5; 4 Imp. 16.

4 și 17, 10; Iezech. 6, 13.

21. Isaia 1, 21 și 5, 2.

22. Iov 9, 30; Mateiu 21, 32.

27. 2 Paral. 29, 6.

28. Isaia 2, 6, 8; Ozie 10, 1. 2 Lege 32, 37.

31. Mar. 3, 7. 32. 3, 21.

să se întoarcă mânia lui dela mine.

36. Iată eu mă judec cu tine, pentru că zici tu: n'am păcătuit, că ai defăimat foarte a îndoi căile tale, și dela Eghipt te vei rușina, precum te-ai rușinat dela Asur.

37. Că și de aici vei ieși, și mâinile tale preste capul tău, că au depărtat Domnul nădejdea ta, și nu vei spori într'însa.

CAP. 3.

Mustrări și îndemnări la poenă.

De va slobozi bărbatul pre lemela sa, și se va duce dela el, și se va mărită după alt bărbat, au întorcându-se, va mai veni la el? Și nu pângărindu-se va fi pângărită femeia aceea? Și tu ai curvit cu păstori mulți, dar întoarce-te către mine, zice Domnul.

2. Ridică ochii tăi spre înălțime, și vezi unde nu te-ai pângărit, în căi ai șezut la ei, ca o cioară în pustie, și ai spurcat pământul cu curviile tale și cu răutățile tale.

3. Și ai avut păstori mulți spre piedică ție, față de curvă s'a făcut fața ta, fără de rușine ai fost către toți.

4. Nu ca pre un casnic m'ai chemat, tată, și povățuitor linereței tale?

5. Au rămâneă-va în veac? Au păzi-se-va spre izbândire? Așa ai grăit, dar ai făcut relele acestea cât ai putut.

6. Și au zis Domnul către mine în zilele lui Iosie împăratul: văzur-ai cele ce a făcut mie casa lui Israil? S'a dus întru tot muntele înalt, și supt tot lemnul frunzos, și a curvit acolo.

7. Și am zis după-ace a făcut ea

toate aceste nelegiuiri: întoarce-te la mine, dar nu s'a întors și a văzut netocmeala ei Iuda sora sa cea necredincioasă.

8. Și am văzut, că deși am lepădat casa lui Israil cea răsvărită și o am depărtat pre ea din pricina tuturor nelegiuirilor sale, și i-am dat carte de despărțire la mâinile ei, sora sa Iuda cea necredincioasă nu s'a iemut, și a mers, să se pângărească și ea.

9. Și s'a nimicnicit întru curvia ei, nelegiuind cu lemn și piatră.

10. Și în toate acestea casa cea răsvărită a Iudei nu s'a întors din toată inima sa la mine, ci la minciuni.

11. Și au zis Domnul către mine: îndreptat-a sufletul său Israil față de răsvățirea casei lui Iuda.

12. Mergi și citește cuvintele acestea către miazănoapte, și vei zice: întoarce-te către mine lăcașul lui Israil, zice Domnul; și nu voi uita cu asprime spre voi, că milostiv sunt eu zice Domnul; și în veci nu voi uita mâine asupra voastră.

13. Însă cunoaște strâmbătatea ta, că asupra Domnului Dumnezeuului tău ai făcut păgânătate, și ți-ai îndreptat pașii tăi spre streini, supt tot lemnul frunzos, și n'ai auzit glasul meu, zice Domnul.

14. Întoarceți-vă lii depărtați, zice Domnul; că eu voi uita stăpânii pre voi și voi uita pre voi, pre unul din o cetate și pre doi din o rudenie, și voi aduce pre voi în Sion.

15. Și voi uita vouă păstori după inima mea, și vă vor păstori pre voi povățuindu-vă cu știință.

16. Și va fi de vă veți înmulți și veți crește pre pământ, zice Dom-

16. Isaia 40, 5, 7.
3. 9. Isaia 57, 7

10. Isaia 59, 3. 11. Iezech. 16, 51.
12. Ps. 102, 5, 9. 14. Isaia 27, 12.
15. Iezech. 34, 23; Efez. 4, 11.

nul; în zilele acelea nu vor mai vorbi despre chivotul legii Domnului, nu se va mai sui la inimă, nu se va numi, nici se va socoti, și nu se va lace altul.

17. În zilele acelea și în vremea aceea numi-vor Ierusalimul scaunul Domnului, și se vor adună toate neamurile la dânsul, și mai mult nu vor merge după poltele cele rele ale inimei lor.

18. În zilele acelea veni-va casa lui Israel la casa lui Iuda, și împreună vor veni din pământul de miazănoapte și din toate țările la pământul, care l-am dat moștenire părinților lor.

19. Și eu am zis: fic Doamne, încă rândul-te-voi spre fii, și voi da ție pământ ales, moștenirea lui Dumnezeu Alotjiitorul neamurilor și am zis: Părinte mă cheinați pre mine și dela mine să nu vă întoarceți.

20. Însă precum nu este credincioasă femeia iubitului său, așa nu m'a băgat pre mine în seamă casa lui Israel, zice Domnul.

21. Glas mare s'a auzit de plângere și de rugăciune al fiilor lui Israel, căci au făcut strâmbătate întru căile lor, uitat-au pre Dumnezeuul său cel sfânt.

22. Întoarceți-vă fii înapoi și voi vindeca zdrobiturile voastre; iată noi robii vom fi ție, că tu ești Domnul Dumnezeuul nostru, cu adevărat o minciună erau munții și puterea măgurilor; însă prin Domnul Dumnezeuul nostru mântuirea lui Israel.

23. Și rușinea a mâncat ostenelele părinților noștri din tinerețele lor, oile lor și vișeii lor, și pre liii lor și pre fetele lor.

24. Dormit-am întru rușinea noastră, și ne-a acoperit pre noi ne-

cinstea noastră. pentru că înaintea Dumnezeului nostru am păcătuit noi și părinții noștri din tinerețele noastre până în ziua aceasta, și n'am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru.

CAP. 4.

Sfătuiri și amenințări.

De se va întoarce Israel către mine, zice Domnul, să se întoarcă, și de va lua dimprejurul său urăciunile lui din gura lui, și de către fața mea se va smeri.

2. Și va jură: viu este Domnul cu adevărat, cu judecată și cu dreptate, și vor binecuvânta întru el limbi și întru el vor lăuda pre Dumnezeu în Ierusalim.

3. Că acestea zice Domnul bărbailor Iudei și celor ce lăcuiesc Ierusalimul:

4. Arați pământ nou, și să nu semănați în spini, răși-vă împrejur Dumnezeului vostru, și răși împrejur învârtoșarea intinei voastre bărbailor Iudei și cei ce lăcuiesc în Ierusalim; să nu iasă ca locul mâniea mea, și să se aprindă, și nu va fi cel ce să o stingă pentru vicleșugul tocmelelor voastre.

5. Vestiiți în Iuda, și să se auză în Ierusalim, ziceți: dați semn cu trâmbița pre pământ și strigați tare, ziceți: adunați-vă, să intrăm la cetățile cele întărite, luând semn, fugiți în Sion.

6. Grăbiți-vă, nu stați, că rele aduc eu dela miazănoapte și surpare mare.

7. Se suie leul din culcușul său, și cel ce pierde limbile se ridică și a ieșit din locul său, ca să pustiească pământul tău, și cetățile tale se vor surpa rămânând pustii.

17. Mizeia 4, 1. 21. 2, 32 și 7, 28.
22. Ozie 14, 2. 24. Ps. 25, 7 și 105, 6;
Iov 13, 26; Daniil 9, 16.

4, 2. Isaia 48, 1 și 65, 16; Fac. 22, 18.
4. Fac. 17, 11; A 2 Lege 10, 16; Ozie 10,
12; Rom. 4, 11. 7. 2, 15 și 5, 6.

8. Pentru aceasta încingeți saci și vă tânguți și vă vătași, pentru că nu s'a întors iușimea mâniei Domnului dela voi.

9. Și va fi în ziua aceea zice Domnul: pierde-se-va inima împăratului și inima boierilor, și preoții se vor spăimânta și prorocii se vor mira.

10. Și am zis: o Siăpâne Doamne! Oare înșelând, ai înșelat pre poporul acesta și Ierusalimul, zicând pace va fi vouă? Și iată sabia a ajuns până la sufletul lor.

11. În vremea aceea zice-vor poporului acestuia și Ierusalimului: duhul rădăcirii în pustie, calea fetei poporului meu nu spre curățire, nici spre slințire.

12. Duh de plinire îmi va veni, și acum eu voiu grăi judecățile mele către ei.

13. Iată ca norul se vor sui, și ca viforul carele lor, mai sprinteni decât vulturii caii lor, vai nouă, că pierim.

14. Spală de răutate inima ta Ierusalime, ca să te mântuești; până când sunt întru tine gândurile răutății tale?

15. Pentrucă glasul celui ce se suie dela Dan va veni mie, și se va auzi durerea din muntele lui Elraim.

16. Pomeniți limbi, iată au venit, vestiți în Ierusalim, vârtejuri vin din pământ de deparie, și au dat spre cetățile lui Iuda glasul lor.

17. Ca cei ce păzesc țarină au încunjurat-o pre ea, pentrucă te-ai lenevit spre mine, zice Domnul.

18. Căile tale și tocnțele tale au făcut fie acestea, aceasta este răutatea ta, căci este amară, pentrucă au ajuns până la inima ta.

19. Pântecel meu mă doare, și simpurile inimei mele turbură sufletul meu, slăbește inima mea, nu voiu tăcea, că glas de trâmbiță a auzit sufletul meu, strigare de războiu.

20. Și vestește zdrobire peste zdrobire, că tot pământul s'a pustiit, lăra de veste s'a stricat cortul, ruptu-s'au pieile mele.

21. Până când voiu vedeă lugind? Auzind glasul trâmbiților.

22. Pentrucă povăjuitorii poporului meu pre mine nu m'au știut, îi fără de minte sunt și nepricepuți, măestri sunt a face rău; iar a face bine n'au cunoscut.

23. Căutat-am spre pământ, și iată nimic, și la cer, și nu erau lumina lui.

24. Văzut-am munții și erau tremurând, și toate dealurile clătinându-se.

25. Căutat-am și iată nu era om și toate pasările cerului se spăimântase.

26. Văzut-am, și iată Carmilul pustiit și toate cetățile arse cu foc de laja Domnului, și de laja iușimei mâniei lui s'a stins.

27. Acestea zice Domnul: pustiu va fi tot pământul și conținere nu voi face.

28. Și preste acestea plângă pământul și să se întunece cerul de sus, pentrucă am grăit și nu mă voiu căi, pornitu-m'am și nu m'am întors dela el.

29. De glas de călăreți și arc întins s'a ferit toată țara, intrat-a în peșteri și în desișuri s'a ascuns și pe pietre s'a suit, toate cetățile s'au părăsit, nu lăcuesc în ele om.

30. Și tu ce vei face de te vei îmbrăca cu roșu? Și de te vei împodobi cu podoabă de aur, de vei unge cu răstic ochii tăi, îndeșert este frumusețarea ta, lepădatu-te-au ibovnicii tăi, sufletul tău caută.

9. Iezec. 13, 9. 12. Iezec. 1, 4.

14. Isaia 1, 16.

19. Isaia 16, 11; 21, 4 și 22, 4.

20. Ps. 41, 8. 22. Isaia 1, 3.

24. Isaia 5, 25. 25. Sofon. 1, 3.

27. 5, 10. 28. 15, 6. 30. Iezec. 23, 40.

31. Că glas ca al celei ce se chinuște, am auzit suspinul tău, ca al celei ce dintrău naște, glasul fetei Sionului se va slăbi, și va slobozi mâinile sale, vai mie, că mi se sfârșeste sufletul pentru cei omorâți.

CAP. 5.

Plinirea măsurii jărădelegilor Ierusalimului.

Alergați prin prejur în căile Ierusalimului, și vedeți și cunoașteți și cercați în uliile lui, de vești ală bărbat, care să facă judecată, și să cerce credința, și blând voi fi lor, zice Domnul.

2. Viu este Domnul, zic: pentru aceea nu întru minciuni se jură.

3. Doamne ochii tăi spre credință bătutu-i-ai pre ei, și nu i-au durut, istovitu-i-ai pre ei, și n'au vrut să primească învățătura, întăritu-și-au fețele lor mai mult decât piatra, și n'au vrut să se întoarcă.

4. Și eu am zis: poate că săraci sunt, pentru că n'au putut, nici au cunoscut calea Domnului și judecata lui Dumnezeu.

5. Merge-voiu către cei mai aleși și voi grăi lor, pentru că ei au cunoscut calea Domnului și judecata lui Dumnezeu, și iată cu toți dimpreună stricat-au jugul, rupt-au legăturile.

6. Pentru aceea i-a lovit pre ei leul din dumbravă, și lupul, până la case l-a pierdut pre ei, și pardosul pândeă spre cetățile lor, toți cei ce ies dela ei vor fi sfâșiați, pentru că au înmulțit necurățiile lor, întăritu-s'au urechile lor.

7. Pentru care dintr'acestea volu fi ie milostiv? Fiii tăi m'au părăsit pre mine, și se jurau întru cei ce nu sunt dumnezei, și i-am săturat

pre ei, și prea curveau, și în casele curvelor se abăteau.

8. Cai nebuni spre partea femeiască s'au făcut, fiecare spre femeia aproapelui său rânchează.

9. Au pentru acestea nu voi ceretă? Zice Domnul; au întru limbă ca aceasta nu va izbândi sufletul meu?

10. Suiți-vă pre întăriturile ei, și surpați de tot, și contenire să nu faceți. Lăsați proptelele ei, că ale Domnului sunt.

11. Că defăimând, au defăimat spre mine zice Domnul, casa lui Israil și casa lui Iuda.

12. Minșit-au Domnului lor, și au zis: n'au să fie acestea, nu vor veni preste noi rele, sabie și foamete nu vom vedea.

13. Prorocii noștri erau în vânt, și cuvântul Domnului nu eră în ei, așa va fi cu ei.

14. Drept aceea acestea zice Domnul Atoșitorul: pentru care lucru ați grăit cuvântul acesta? Iată eu am dat cuvintele mele foc în gura ia, și pre norodul acesta lemne, și i va mistui pre ei.

15. Iată eu aduc un neam de departe preste voi, casa lui Israil, zice Domnul; un neam a căruia limbă nu o vei înțelege.

16. Tolba lui ca un mormînt deschis. Toți puternici.

17. Și vor mânca secerătura voastră și pâinele voastre, și vor mânca de tot pre liii voștri și pre fețele voastre, și vor mânca de tot oile voastre și vișeii voștri, și vor mânca viile voastre și smochinii voștri și maslinii voștri, și vor treera cu sabie cetățile cele tari ale voastre spre care voi ați nădăjduit în ele.

18. Si va fi în zilele acelea, zice

31. 6, 24.
5. 2. Isaia 48, 1. 4. 8, 7. 5. 2, 20.
6. Avacum 1, 8. 7. Is. Navi 23, 7.

8. Iezeciel 22, 11 și 33, 26. 10. 4, 27.
12. Isaia 28, 15. 14. 1, 10.

Domnul Dumnezeu cel tău: nu voi face pre voi spre sfârșire.

19. Și va fi, când veți zice: pentru ce ne-au lăcut Domnul Dumnezeu nostru toate acestea? Le vei răspunde: pentru că m'ați părăsit pre mine, și ați slujit la dumnezei străini în pământul vostru, așa veți sluji la streini în pământul, care nu va fi al vostru.

20. Vetiști acestea la casa lui Iacov, și să se auză în casa lui Iuda.

21. Ascultați dar acestea norod nebun și fără de inimă, ochi au ei și nu văd, urechi și n'aud.

22. Au de mine nu vă veți teme, zice Domnul? Au de fața mea nu vă veți sili? Decel ce au pus nisipul hotar mării, poruncă veșnică, și nu va trece preste ea, și se va turbura, și nu va putea, și vor suna valurile ei, și nu va trece preste el.

23. Și la norodul acesta s'a lăcut inimă neascultătoare și neabătătoare în seamă, și s'a abătut și s'a dus.

24. Și n'au zis întru inima lor: să ne temem dar de Domnul Dumnezeu nostru, cel ce ne dă nouă ploaie timpurie și târzie după plinirea vremii hotărâte pentru seceriș, și au păzit nouă acestea.

25. Fărădelegile voastre au adus acestea, și păcatele voastre au depărtat bunătățile de către voi.

26. Că s'au aflat în poporul meu necredincioși, cari lajuri au întins, ca să strice oameni și prindeau.

27. Ca lajul întins plin de pasări, așa casele lor pline de vicleșug, pentru aceea s'au mărit și s'au îmbogățit.

28. S'au îngrășat și au călcat judecata, n'au lăcut judecata săracu-

lui, și judecata văduvei au nesocotit-o.

29. Au nu voi căută spre acestea, zice Domnul? Au asupra unui neam ca acesta nu va izbândi sufletul meu?

30. Spăimântare și întricoșare s'a lăcut pre pământ.

31. Prorocii prorocesc minciuni, și preoții au bătut în palmele ior, și poporul meu a iubit așa, și ce veți face la cele după acestea?

CAP. 6.

Vestirea năvălirii unui neam străin.

Întăriți-vă liii lui Veniamin din mijlocul Ierusalimului, și în Tecue trâmbițați cu trâmbiță, și preste Vitaharma ridicați semn, că rele s'au ivit dela miazănoapte și zdrobire mare se face.

2. Și se va lua înălțimea ta Iata Sionului.

3. La ea vor veni păstori și turmele lor, și vor face lângă ea colibi împrejur, și vor paște fiecare partea lui.

4. Rânduși-vă asupra ei, la războiu sculați-vă, și să ne suim asupra ei în amiazăzi, vai nouă, că s'a plecat ziua, că se sfârșesc umbrele zilei.

5. Sculați-vă, și să ne suim asupra ei noaptea și să stricăm tenelele ei.

6. Că acestea zice Domnul puteților: tăiați lemnele ei, faceți întărire întru Ierusalimului. O cetate minclunoasă! Toată silnicia este întru dânsa.

7. În ce chip izvorăște apa în fântână, așa izbucnește răutatea ei, necurăție și ticăloșie se va auzi întru ea preste fața ei pururea, cu durere și cu bătae.

19. 16, 10. 21. Isaia 6, 9; Eap. Ap. 28, 26, 27. 22. Lev 26, 11.

24. A doua Lege 28, 12.

28. Amos 3, 7 și 6, 12; Isaia 1, 23.

29. Zaharia 7, 10. 31. Plâng. 4, 13.

6. 1. Neemia 3, 14. 3. Isaia 29, 3.

6. Ps. 54, 10.

8. Căci te-vei Ierusalime, să nu se depărteze sufletul meu de la tine, să nu te faci pământ neumblat, care nu se va lăcuî.

9. Că acestea zice Domnul puterilor: culegeți, culegeți, ca o vie ră-mășițele lui Israil, întoarceți-vă, ca cel ce culege în coșnița sa.

10. Către cine voi grăi și mă voi mărturisî, și va auzi? Iată netăcute, împrejur sunt urechile lor, și nu pot să auză; iată cuvântul Domnului s'a făcut lor spre ocară, nu vor voi să-l asculte pre el.

11. Și mânia mea o am plinit, și o am oprit, și nu i-am pierdut pre ei, o vom vărsa preste prunci de alară și preste adunarea tinerilor împreună, că bărbat și femeie vor li prinși, bătrân cu cel plin de zile.

12. Și se vor înturna casele lor la alții, țarinile și femeile lor deodată, pentru că voi întinde mîna mea preste cei ce lăcuiesc pămîntul acesta, zice Domnul.

13. Pentru că dela cel mic al lor până la cel mare, toți au lăcuî fără-delege, dela preot și până la pro-rocul cel minciunos, toți au lucrat cele minciunoase.

14. Și vindecă cu nepăsare sfărămarea poporului meu, și zicând pace, pace; și unde este pace?

15. Rușină-se-vor căci au săvârșit fără-delege, și nu s'au rușinat ca cei ce se rușinează, și necinstea sa nu o a cunoscut, pentru aceea vor cădea în căderea lor, și în vremea cercetării lor vor pieri, zice Domnul.

16. Acestea zice Domnul: stați la drumuri și vedeți, și întrebați cărările Domnului cele veșnice, și vedeți care este calea cea bună, și

mergeți pre ea, și veți afla odihnă sufletelor voastre, și au zis: nu ne vom duce.

17. Pus-am preste voi strejari, ascultați glasul trâmbiței și au zis: nu vom ascultă.

18. Pentru aceea auzit-au neamurile și cel ce pasc turmele lor.

19. Ascultă pămîntule, iată eu aduc preste poporul acesta rele, roada răzvrătirii lor, pentru că la cuvintele mele n'au luat aminte, și legea mea o au lepădat.

20. Pentru ce mi aduceți tămăie de la Sava, și scorțioară din țară depărtată? Că arderile cele de tot ale voastre nu sunt primite și jertlele voastre nu m'au îndulcit pre mine.

21. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu aduc preste poporul acesta boală, și vor boli părinții și fiii împreună, vecinul și cel de aproape al lui vor pieri.

22. Acestea zice Domnul: iată vine popor dela miazănoapte, și se vor ridica neamuri dela marginile pămîntului.

23. Arc și luști vor ține, năsalnic este, și nu'i va fi milă, glasul lui ca marea, ce aduce valuri, cu cai și cu cară se va rîndul, ca locul spre război, către tine lăta Si-onului.

24. Auzit-am auzul lor, slăbit-au mîinile noastre, necaz ne-a cuprins pre noi, chinuri ca ale celei ce naște.

25. Să nu ieșiți alară la țarină și în căi să nu umblați, că sabia vrăjmașilor este prin prejur.

26. Fata poporului meu încingete cu sac, și presară cenușă; jeluște'i iubitul, tînguește-te cu milă, că fără de veste va veni chinul preste voi.

27. Socotitor te-am pus pre tine între popoare de cercetat, și vel cu-

9. Isala 24, 13. 12. A doua Lege 28, 30. 13. Ps 77, 67; Isala 56, 11. 14. 8, 11; Miheea 2, 8. 15. Sofon. 3, 5.

16. Matei 11, 29.

19. A 2 Lege 32, 1; Isala 1, 2.

20. Isala 1, 11-13; Pilde 15, 8 și 21, 3; Miheea 6, 6, 7. 24. 4, 31. 26. Amos 8, 10.

noaște când voi ispiți eu calea lor, toți neascultători mergând strâmb, aramă și fier.

28. Toți stricați sunt.

29. Incetat-au foi de la foc, sfârșitu-s'a plumbul în deșert, argintarul bate argintul, vicleșugurile lor nu s'au topit.

30. Argiul lepădat chemați-i pre ei, pentru că i-au gonit pre ei Domnul.

CAP. 7.

Deșurta încredere a lui Israil. Amenințările lui Dumnezeu.

Cuvântul care s'a făcut de la Domnul către Ieremia zicând: Stăi la poarta casei Domnului și propovăduiește cuvântul acesta și zi: Ascultați cuvântul Domnului toată ludeea.

2. Acestea zice Domnul puterilor, Dumnezeu lui Israil: de veți îndreptă căile voastre și tocmelele voastre, și eu vă voi face pre voi să locuiți în locul acesta.

3. Nu vă nădăjduiți voi spre cuvinte minciunoase, că inai mult nimic nu vor folosi vouă când ziceți: Biserica Domnului, Biserica Domnului este.

4. Că dacă îndreptând veți îndreptă căile voastre și tocmelele voastre, și făcând veți face judecată între om și între aproapele lui.

5. Și pre nemernic și pre văduvă și pre sirimani de nu'i veți asupri și sânge nevinovat de nu veți vărsa în locul acesta, și după dumnezei streini de nu veți merge spre rău vouă.

6. Volu face pre voi să locuiți în locul acesta, în pământul care l-am dat părinților voștri din veac și până în veac;

7. Iar de veți nădăjdui voi întru cuvinte minciunoase, de unde nu vă veți loși.

8. Și ucideți și preacurviți și furați, și jurați strâmb, și tămăești lui Vaai, și mergeți după dumnezei streini. pre cari nu'i știți. ca să vă fie vouă rău.

9. Și ați venit, și ați stătut înaintea mea în casa în care se cheamă numele meu întru ea și ați zis: Ieritru-ne-am, ca să nu facem toate urăciunile acestea.

10. Au peșteră tâlharilor este casa mea, unde se numește numele meu întru ea acolo înaintea voastră? Și iată eu am văzut, zice Domnul.

11. Că mergeți la locul meu cel de la Silom, unde am sălășluit numele meu întru el acolo înaintea, și vedeți cele ce am făcut lui de către fața răutăței poporului meu Israil.

12. Și acum pentru că ați făcut toate aceste lucruri, și am grăit către voi, și nu m'ați ascultat pre mine, și v'am chemat pre voi și n'ați răspuns.

13. Deci, face-voiu și eu casei acestia, unde se cheamă numele meu preste ea, spre care voi nădăjduiți întru ea, și locului care l-am dat vouă și părinților voștri, în ce chip am făcut Silonului.

14. Și volu lepădă pre voi de la fața mea, precum am lepădat pre frații voștri toată sămânța lui Efraim.

15. Si tu nu te rugă pentru norodul acesta, și nu te rugă ca să fie miluiți ei, și nu te rugă nici mijloci către mine pentru ei, că nu te voi asculta.

16. Au nu vezi ce fac ei în cetățile lui Iuda și în căile Ierusalimului?

17. Fiii lor adună lemne și părinții lor ard foc, și femeile lor fă-

9. Isaia 56, 7; Mateu 21, 13; Marcu 11, 17, Luca 19, 46. 11. Is. Navi 18, 1.

12. Pilde 1, 24; Isaia 65, 11.

14. 3 Imp. 9, 7; 1 Imp. 4, 2, 10.

16. Eșire 32, 10; 1 Imp. 16, 1.

30. Isaia 1, 22.

7. 3. Isaia 46, 2. 5. Isaia, 10, 1, 2.

rămă aluat, ca să facă turte oștei cerului, și au vărsat lurnări la dumnezei streini, pentru ca să mă mânie,

18. Au doar pre mine mă scârbesc ei? Zice Domnul, nu pre sine pentru ca să se rușineze obrazele lor?

19. Pentru care acestea zice Domnul: iată iușimea și mâniea mea se varsă preste locul acesta, și preste oameni și preste dobitoace, și preste tot lemnul țarinei lor, și preste roadele pământului, și va arde și nu se va stinge.

20. Acestea zice Domnul: arderele cele de tot ale voastre adunați cu jefurile voastre și mâncați carne.

21. Că n'am grăit către părinții voștri și n'am poruncit lor, în ziua în care i-am scos pre ei din pământul Egiptului pentru arderi de tot și pentru jefire.

22. Fără numai cuvântul acesta l-am poruncit lor zicând: ascultați glasul meu și voiți fi vouă Dumnezeu, și voi veți fi mie popor, și umblați întru toate căile mele, pre care voi porunci vouă ca să umblați: ca să vă fie vouă bine.

23. Și nu m'au ascultat pre mine nici au piecat urechia lor, ci au umblat întru cugelele inimii lor cei rele, și au dat îndărăt și n'au mers înainte, din ziua în care au ieșit părinții lor din pământul Egiptului și până în ziua aceasta.

24. Și am trimis la ei pre toți robii mei prorocii, dimineața și la amiază zi, și am trimis

25. Și nu m'au ascultat pre mine și n'au plecat urechia lor, și și-au învălsoșat cerbicea lor mai mult de cât părinții lor.

26. Și vei grăi lor cuvântul acesta, și nu te vor asculta pre tine,

și îi vei chema pre ei, și nu îți vor răspunde.

27. Și vei grăi către ei limba aceasta, care n'au auzit glasul Domnului Dumnezeu lor, nici au primit învățătura, sfârșitu-s'a credința din gura lor.

28. Tunde părul tău și leapădă, plângi cu strigare, că au gonit Domnul și au lepădat pre neamul, care făcea acestea, pentru că fiili lui Iuda au făcut rău înaintea mea, zice Domnul.

29. Pus-au urâcunile lor în casa în care s'a chemat numele meu întru ea, ca să o spurce pre ea; și au zidit capişte lui Tofet, cel ce este în valea Benenomi, ca să arză de tot pre fiili lor, și pre fetele lor cu toc, care n'am poruncit lor, și n'am gândit întru inima mea.

30. Pentru aceea iată zile vin, zice Domnul; și mai mult nu vor chema capiştea lui Tofet și valea Benenom, ci valea celor omorâți, și îi vor îngropa în Tofet neluind loc.

31. Și morții poporului acestuia vor fi mâncare pasărilor cerului și hiarelor pământului, și nu va fi cine să îi apere.

32. Și voi face să înceteze din cetățile lui Iuda și din răspântiile Ierusalimului glasul celor ce se veselesc și glasul celor ce se bucură, glasul mirelui și glasul miresei, că spre pustiire va fi tot pământul.

CAP. 8.

Orbirea poporului și pedapsa lui.

In vremea aceea zice Domnul: scoate-voiu oasele împăraților lui Iuda și oasele boierilor lui, și oasele preoților, și oasele prorocilor lor, și oasele celor ce lăcuiesc în Ierusalim din mormânturile lor.

20. Amos 5, 21. 22. A doua Lege 6, 3.
23. Ps. 80, 13; Isaia 65, 2. 24. 2 Paral.
36, 15. 25. Neemia 9, 17, 29.

28. 3, 21. 29. Isaia 59, 14 și 15, 2.
30. 19, 6; 4 Imp. 23, 10. 31. A 2 Lege 28,
26. 32. Isaia 24, 8; Ozie 2, 11; Iezech. 26, 13.
3. 1. Lev. 26, 30.

2. Și le vor zbigi la soare, la lună și la toate stelele și la toată oastea cerului, pe care le au lubit, și cărora au slujit, și după care au mers, și de care se țineau, și la care s'au închinat ei; nu se vor tăia, nici se vor îngropa, și vor fi spre pildă preste taja alot pământul.

3. Că au ales mai bine moartea decât vieța, și la toți ceilalți, cari au rămas dela neamul acela, în tot locul, ori unde voi scoate pre ei acolo.

4. Că acestea zice Domnul: au doară cel ce cade nu se scoală? Sau cel ce se abate nu se întoarce?

5. Pentrucă s'a fost abătut poporul meu acesta, abatere fără de rușine, și s'au biruit de tot întru voea lor, și n'au vrut a se întoarce.

6. Băgați dar în urechi și auziți, nu așa vor grăi? Nu este om, care să se pocăiască de răutatea lui zicând: ce am făcut? Rămas-a cel ce aleargă dela alergătura lui, ca și calul ce se frământă întru rânchezarea lui.

7. Și Erodiul a cunoscut pe cer vremea lui, turtureaua și rânduneaua, pasărlle țarinel, păzit-au vremile intrării lor; iar norodul meu acesta n'a cunoscut judecățile Domnului.

8. Cum veți grăi, că înțelepți suntem noi și legea Domnului cu noi este? Îndeșert s'a făcut condeiul minciunos la scriitor.

9. Rușnatu-s'au înțelepții, acoperit-au capul său, și s'au spăimântat și s'au prius, pentrucă au lepădat cuvântul Domnului; ce înțelepciune este la dânșii?

10. Pentru aceea voi dă femeile lor și țarinile lor moștenire altora, pentrucă dela cel mic până la cel mare toți sunt iubitori de argint, și

dela proroc până la preot toți spun mincuni.

11. Și vindecă cu nepăsare sfărâmare poporului meu, zicând: pace, pace și pace nu eră.

12. Rușinatu-s'au, căci au făcut urăciune, și cu rușine nu s'au rușinat, și a se rușina nu știu, pentru aceea căzând vor cădea, în vremea cercetărei lor vor cădea, zice Domnul:

13. Și vor adună roadele lor, zice Domnul: nu este strugur în vie și smochine în smochin, și Irunzele au căzut de tot.

14. Și pentruce noi ședem? Adu-nați-vă și să intrăm în cetățile cele țeri, și să pierim acolo, că Dumnezeu ne-au lepădat pre noi, și ne-au adăpat pre noi cu apă de fiere, pentrucă am păcăluit înaintea lui.

15. Așteptai-am pace și nu eră nimic bun, vremea vindecărei, și iată eră spaimă.

16. Dela Dan vom auzi glasul iuțimei cailor lui, de glasul rânchezărei cailor călărimii lui s'a clătit tot pământul, și va veni și va mânca de tot pământul și plinirea lui, cetatea, și pre cei ce lăcuiesc întru dânsa.

17. Pentrucă iată eu trimiț la voi șerpi omorători, cărora nu este desăntare.

18. Și vă vor mușcă pre voi fără de vindecare cu durerea inimii voastre cei slabe.

19. Iată glasul strigărei fetei poporului meu din pământ departe, au nu este Domn în Sion? Sau împărat nu este acolo? Pentrucă m'au urglisit cu cele cioplite ale lor, și întru deșertăciuni strelne.

20. Petrecutu-s'a vara, trecut-a se-cerea și noi nu ne-am mântuit.

21. De surparea fetei poporului meu m'am întunecat, și întru slă-

3. Apoc. 9, 6. 7. 5, 4; Isaia 1, 3; 8 Rom. 2, 17-19. 10. Isaia 56, 11.

11. 6, 14. 14. Plâng. 3, 15; 14, 19.

biciunea minții mă întăriră dureri, ca a celei ce naște.

22. Și au nu este rășină în Galaad? Au doitor nu este acolo? Pentru ce nu s'a suit vindecarea feței poporului meu?

CAP. 9.

Plângerea prorocului, Amenințări dela Dumnezeu.

Cine va da capului meu apă și Cochilor mei izvoare de lacrimi? Ca să plâng pre poporul meu acesta ziua și noaptea, pre cei răniți ai feței poporului meu.

2 Cine'mi va da în pustie sălaş mai de margine și voiu părăsi pre poporul meu, și mă voiu duce dela ei, că toți preacurvesc, adunare de defăimători.

3. Și a întins limba sa ca un arc mincinos, și nu credința a săpânii pre pământ, că merg din rele în rele, și pre mine nu m'a cunoscut, zice Domnul.

4. Fiecare să vă păziți de către aproapele său, și spre frații lor nu nădăjduiți, pentru că tot fratele cu amăgitură va amăgi și tot prietenul cu vicleșug umblă.

5. Fiecare pre prietenul său va înșelă, adevărul nu vor grăi, învățatu-s'au limba lor a grăi minciuni, năpăstuit-au și n'au voit a se întoarce.

6. Camăță preste cămăță, vicleșug preste vicleșug, n'au vrut să mă știe pre mine, zice Domnul.

7. Pentru aceea așa zice Domnul puterilor: Iată eu voiu lămurî pre ei, și voiu ispiți pre ei, că volu face pentru vicleșugul feței poporului meu.

8. Săgeată rănitore este limba lor, viclene sunt graiurile gurii lor,

cu aproapele său grăiește de pace, și întru sine are vrajbă.

9. Au asupra acestora nu voiu socoti, zice Domnul? Sau la norod ca acesta nu va izbândi sufletul meu?

10. Preste măguri faceți tânguire și pre căile pustiei plângere, că s'a săvârșit pentru că nu sunt oameni, n'au auzit glasul săpânirii, dela pasărele cerului și până la dobitoace, spăimântatu-s'au, dusu-s'au.

11. Și voiu da Ierusalimul spre înstreinare, spre lăcuință balaurilor, și cetățile Iudei spre stingere le voiu pune, nelăcuindu-se; cine este omul cel înțeleghător și să înțeleagă acestea? Și acela către care este cuvântul gurei Domnului, vestească vouă, pentru care lucru a pierit pământul? Aprinsu-s'a ca pustiul cel neumbat.

12. Și au zis Domnul către mine: pentru ce au părăsit ei legea mea, care o am dat înaintea feței lor, și n'au ascultat glasul meu.

13. Ci au mers după cele alese ale inimei lor cei rele, și după idoli, care i-au învățat pre ei părinții lor.

14. Pentru aceea așa zice Domnul puterilor Dumnezeu lui Israel: Iată eu hrănesc pre ei cu nevoi și volu adăpa pre ei cu apă de fiere.

15. Și voiu risipi pre ei întru neamurile, pre care nu le-au cunoscut ei, nici părinții lor, și voiu trimite la dâștii sabie până voiu sfârși pre ei cu dansa.

16. Acestea zice Domnul puterilor: chemați pre cele ce plâng, și să vie, și către cele înțelepte trimiteți.

17. Și să răspundă și să plângă pentru voi, și să sloboază ochii voștri lacrimi și genele voastre să curgă apă.

9. 1. Ps. 118, 136; Isaia 22, 4.

2. Marcu 6, 38. 4. Mihcea 7, 5. 7. Malah.

3. 3. 8. Psalm 11, 2 și 27, 4.

11. Ozie 14, 10. 12. 1. 2 Lege 32, 29.

15. Lev. 26, 33. 16. Amos 5, 17.

17. 2 Paral. 35, 25.

18. Că s'a auzit în Sion glasul cel de jale, cum am chinuit? Ne-am rusinat foarte, căci am părăsit pământul și am lepădat sălașurile noastre.

19. Ascultați dar femei cuvântul lui Dumnezeu, și să primească urechile voastre cuvintele gurei lui, și învățați fetele voastre jale, și femeia pre cea de aproape a ei plângere.

20. Că s'a suit moartea prin ferestrele voastre, intrat-a la pământul vostru, ca să zdrobească pruncul de pe afară, și pre tineri de prin uliță.

21. Și vor fi morții oamenilor spre pildă preste fața câmpului pământului vostru, și ca iarba dinapoia celui ce cosește.

22. Și nu va fi cel ce să adune acestea, zice Domnul; să nu se laude cel înțelept întru înțelepciunea lui, și să nu se laude cel tare întru tăria lui, și să nu se laude cel bogat întru bogăția lui.

23. Ci într'aceasta să se laude cel ce se laudă, că înțelege și cunoaște, că eu sunt Domnul cel ce fac milă și judecată și dreptate pre pământ, că într'aceasta este vocea mea, zice Domnul.

24. Iată zile vin, zice Domnul, și voi izbândi preste toți cei ce au tăiat împrejur marginea acoperirii lor.

25. Presle Eghipt și preste Idu-meia și preste Edom și preste fiii lui Ammon și preste fiii lui Moav, și preste tot cel ce tunde împrejur cele dela fața lui, cei ce lăcuesc în pustie, că toate neamurile sunt netăiate împrejur la trup, și toată casa lui Israil netăieși împrejur sunt cu inima.

CAP. 10.

Deșertăciunea idoloilor. Pustirea Ierusalimului.

Auziți cuvântul Domnului, care au Agrabit către voi, casa lui Israil.

2. Acestea zice Domnul: după căile neamurilor nu învățați, și de semenele cerului nu vă temeți, pentrucă se tem de ele cu fețele sale.

3. Că legluirile neamurilor deșarte sunt; lemn este din dumbravă tăiat, lucru de teslar și turnat.

4. Cu argint și cu aur înfrumsețate sunt, cu ciocane și cu cule le-a întărit pre ele, pune-le-vor pre ele, și nu se vor mișcă.

5. Argint bătuț este, nu vor umblă, fiind ridicați se vor ridica, că nu vor păși, nu vă temeți de acelea, că nu vor face rău, și bine nu este întru ele.

6. Nu este asemenea cu tine Doamne, mare ești tu, și mare este numele tău întru țările.

7. Cine nu se va teme de tine împărate al neamurilor, pentrucă ie se cuvine, că întru toți înțelepții neamurilor, și întru toate împărățiile lor nu este asemenea ție.

8. Cei fără de minte, și cei nesocotitori sunt împreună, dascălla deșertăciunilor lor, lemn este.

9. Table de argint se aduc dela Tarsis, iar aurul vine din Ofaz, și mâna argintarilor, lucruri de meșteri, toate cu vânăț și mohorât le vor îmbrăcă pre ele.

10. Dar Domnul este Dumnezeu adevărat. El este Dumnezeul cel viu și împărat veșnic. De mănica lui se va clăii pământul și limbile nu pot suferi urgia lui.

10. 2. Lev. 16, 3, 20, 23.

3. Isaia 40, 20 și 44, 9; înțelep. 3, 13, 14.

5. Isaia 46, 7; Ps. 113, 13 și 134, 31-34.

6. Ps. 85, 7, 9.

7. Miheea 7, 18; Apoc. 15, 4.

8. Ezechiel 2, 18; Zahar. 10, 2.

10. Ps. 9, 16.

23. 1 Cor. 1, 31; 2 Cor. 10, 17; Ps. 61, 11.
25. Lev. 26, 41.

11. Așa să ziceți lor dumnezeii cari cerul și pământul n'au făcut, să piară de pre pământ, și de supt cerul acesta.

12. Dumnezeu cel ce au făcut pământul cu puterea sa, cel ce au îndreptat lumea cu înțelepciunea sa, și cu mintea sa au întins cerul.

13. Și mulțime de ape în cer, și au ridicat nori dela marginea pământului, fulgerile spre ploaie au făcut, și au scos vânturile din viștierile sale.

14. Nebunit-a tot omul de minte, rușinat-u-s'a tot argintarul de cele săpate ale lui, că minciunoase a lăsat, nu este duh întru ele.

15. Deșarte sunt, lucruri batjocorite, în vremea cercelării lor vor pieri.

16. Nu este parte ca aceasta la Iacov, că cel ce au zidit toate, acela este moștenirea lui, Domnul este numele lui.

17. Adunat-au de afară statul tău, cel ce lăcuiește întru cei aleși, că acestea zice Domnul:

18. Iată eu depărtez pre cei ce lăcuiesc pământul acesta în strâmtorare, și voi necăji pre ei, ca să se afle rana ta.

19. Vai de zdrobirea ta, dureroasă este rana ta, și cu am zis: cu adevărat aceasta este rana ta și te ține pre tine.

20. Cortul tău au stricat, pierit-au și toate pieile tale s'au spintecat, lăzi mei și oile mele nu sunt, nu este încă loc cortului meu, loc pieilor mele.

21. Pentrucă păstorii au ieșit din minte, și pre Domnul nu l-au căutat, pentru aceea n'au socotit lozică pășunea și s'au risipit.

22. Se aude sgomol, iată vine și cutremur mare din pământul mic-

zului nopții, ca să puie cetățile lui Iuda spre stingere, și spre culcuș pasărilor.

23. Știu Doamne, că nu este a omului calea lui, nici bărbat va merge și va isprăvi călătoria sa.

24. Ceartă-ne pre noi Doamne, însă cu judecată și nu cu mânie, ca să nu ne împușinezi pre noi.

25. Varsă mâniea ta preste neamurile cele ce nu te știu pre tine, și preste împărățiile, care n'au chemat numele tău, că au mâncat pre Iacov, și au mistuit pre Israil, și pășunea lui o au puslit.

CAP. 11.

Ruperea legăturii cu Dumnezeu. Sfat viclean asupra prorocului.

Cuvântul, care s'a făcut dela Domnul către Ieremia zicând;

2. Auzi cuvintele legăturii acestea, și vei grăi către bărbajii lui Iuda și către cei ce lăcuiesc în Ierusalim și vei zice către ei:

3. Acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: blestemat este omul cel ce nu va ascultă de cuvintele legăturii acestea, care am poruncit părinților voștri, în ziua în care i-am scos pre ei din pământul Egiptului, din cuptorul cel de fier, zicând:

4. Ascultați glasul meu, și faceți toate, câte voi porunci vouă, și veți fi mie popor și eu voi fi vouă Dumnezeu.

5. Ca să întăresc jurământul meu, care am jurat părinților voștri, ca să le dau lor pământ, din care curge lapte și miere, precum este ziua aceasta și am răspuns și am zis: fie Doamne.

6. Și au zis Domnul către mine:

23. Pilde 16. 1. 24. Psalm 6, 1; Isaia 27, 8. 25. Ps. 78, 6.
11. 3. A doua Lege 27, 26. 4. Lev. 26, 3. 12. 5. A 2 Lege 7, 12.

11. Facere 1, 1. 12. Ps. 135, 5.
15. Isaia 44, 20. 17. Ps. 73, 1.

clitește toate cuvintele acestea în cetățile lui Iuda și afară de Ierusalim zicând

7. Auziți cuvintele legăturii acesteia, și le faceți pre ele, că mărturisind am mărturisit părinților voștri în ziua în care l-am scos pre ei din pământul Egiptului, până în ziua aceasta, mănecând am mărturisit, zicând:

8. Ascultați glasul meu, și n'au ascultat, nici au plecat urechea sa, ci au mers fiecarele întru răutatea inimii sale cei rele, și am adus preste ei toate cuvintele legăturii acesteia, care le-am poruncit să o facă, și nu o au făcut.

9. Și au zis Domnul către mine : se află un sfat viclean întru bărbații lui Iuda, și întru cei ce lăcuiesc în Ierusalim.

10. Întorsu-s'au la nedreptățile părinților lor celor mai dinainte, cari n'au vrut să asculte cuvintele mele, și iată ei merg după dumnezei străini, ca să le slujească lor, și casa lui Israel și casa lui Iuda au stricat legătura mea, care am pus către părinții lor.

11. Pentru aceea acestea zice Domnul : iată eu aduc preste norodul acesta rele, din care nu vor putea ieși, și vor striga către mine, și nu voi ascultă pre ei.

12. Și vor merge cetățile lui Iuda, și cei ce lăcuiesc Ierusalimul, și vor striga către dumnezeii lor, cărora le tămăduiesc, dar ei nu-i vor mântui pre dânșii în vremea necazului lor.

13. Că după numărul cetăților tale erau dumnezeii tăi Iudo, și după numărul ieșirilor Ierusalimului a pus capiști a tămădui lui Vaal.

14. Și tu nu te rugă pentru norodul acesta, și nu face pentru ei cerere și rugăciune că nu-i voi a-

scultă pre el în vremea, în care mă vor chema pre mine în vremea necazului lor.

15. Pentru ce cea iubită în casa mea a făcut urăciune ? Au rugăciunile și cărnurile sfinte vor lua dela tine răutățile tale ? Au scăpa-vei de aceasta ?

16. Maslin cu bună umbră, frumos la chip au numit Domnul numele tău, la glasul ierlii lui, s'a aprins foc preste el, mare este necazul preste tine, stricatu-s'au ramurile lui.

17. Și Domnul puterilor, cel ce te-au sădit pre tine, grăit-au asupra ta rele pentru răutatea casii lui Israel, și a casei lui Iuda, pentru că s'au făcut lor ca să mă urgisească pre mine iământul lui Vaal.

18. Doamne arată-mi mie, și voi cunoaște ; atunci am văzut meșteșugirile lor.

19. Iar eu ca un miel fără de răutate ce'l duc spre junghiere, n'am cunoscut, că gândeau asupra mea gând rău, zicând : veniți să băgăm lemn în pâinea lui, și să'l pierdem de pre pământul celor vii, și numele lui să nu se mai pomenească.

20. Doamne al puterilor cel ce judeci cu dreptul, carele ispițești inimile și răunchii, dă-mi să văd de la tine răsplătire asupra lor ; că jie am descoperit îndreptarea mea.

21. Pentru aceea așa zice Domnul asupra oamenilor din Anator, cei ce caută sufletul meu, zicând : nu vei proroci în numele Domnului ; iar de nu, vei muri în mâinile noastre.

22. Pentru aceea așa zice Domnul puterilor : iată eu voi cerceta asupra lor, tinerii lor vor muri de sabie, și feciorii lor și fetele lor se vor slinga de foame.

7, 7, 13. 11. Pilde 1, 28; Isaia, 1, 5.
13. Iezech. 16, 24, 31.

20. 1 Paral. 28, 9; Psalm 7, 10 și 18, 9, 10.
21. Isaia, 30, 10.

23. Și nu vor avea rămășiță, pentru că voi aduce rele asupra celor ce lăcesc în Anatot, în anul cerceiării lor.

CAP. 12.

Fericirea amăgitoare a celor răi.

Drept ești tu Doamne, că voi răspunde către tine. Însă judecăți voi grăi către tine, ce este că, calea necredincioșilor sporește? Înmulțitu-s-au toți cei ce leapădă poruncile tale.

2. Săditu-l-ai pre el, și au prins rădăcină, odrasle au lăcut, și au făcut roadă; aproape ești tu Doamne de gura lor, și departe de răunchii lor.

3. Și tu Doamne mă știi pre mine, Isplăii-ai inima mea înaintea ta; adună-i pre dâșli, ca pre niște ol spre junghlere, și-i curățește pre ei spre ziua junghierii lor.

4. Până când va plânge pământul, și toată iarba țarinei se va usca de răutățile celor ce lăcesc pre dânsul? Perit-au dobitoacele și pasările, că au zis: nu va vedea Dumnezeu căile noastre.

5. Picioarele tale aleargă, și te slăbesc pre tine, cum te vei ținea de cel pre cai? Și în pământul păceii tale nădăjduiești, ce vei face în furia Iordanului?

6. Că și frații tăi și casa tatălui tău, și aceștia s-au lepădat de tine, și aceștia au strigat, dinapoia ta s-au adunat, să nu te încrezi întru ei, când vor grăi către tine bune.

7. Părăsit-am casa mea, lăsat-am moștenirea mea, dat-am sufletul meu cel iubit în mâinile vrăjmașilor ei.

8. Făcutu-s'a mie moștenirea mea, ca un leu în dumbravă, dat-a asu-

pra mea glasul său, pentru aceea o am urât pre ea, au peștera leoaicei îmi este moștenirea mea?

9. Au peșteră este împrejurul ei? Mergeți, adunați toate hiarele țarinei, și să vie, și să o mănânce pre ea.

10. Păștori mulți au stricat viea mea, spurcat-au partea mea, făcut-au partea mea cea dorită pustie neumblată.

11. Pusu-o-au prea ea întru piericiunea pierzării; pentru mine cu stingere s'a stins tot pământul, că nu este om, care să pue în inimă.

12. Preste toată ieșirea în pustie au venit nevoi, că sabia Domnului va mănca dela marginea pământului până la marginea pământului, nu este pace la tot trupul.

13. Semănat-ați grâu, și spini ați secerat, sorții lor nu vor folosi lor, rușnați-vă de fala voastră, de ocară înaintea Domnului.

14. Că așa zice Domnul pentru toți vecinii cei răi, cari se ating de moștenirea mea, care o am împărțit poporului meu Israel: iată eu îi voi smulge pre ei din pământul lor, și pre luda îi voi scoate din mijlocul lor.

15. Și va fi, după ce îi voi scoate pre ei, mă voi întoarce, și îi voi milui pre ei, și voi face pre fiecare să lăcuiască în moșia sa, și pre fiecare în pământul său.

16. Și va fi, dacă învățând vor învăța calea poporului meu, a jură întru numele meu, viu este Domnul, în ce chip a învățat pre poporul meu a jură pre Vaal, se vor zidi în mijlocul poporului meu.

17. Iar de nuse vor întoarce, voi ridică neamul acela cu ridicare și cu pierzare, zice Domnul.

12. 1. Iov. 21, 7; Avac. 1, 13; Ps. 36, 1 și 72, 3; 2. Isaia 29, 13; Ps. 77, 40.

3. Ps. 138, 1; Ps. 17, 2, 3. 4. Ps. 106, 34.

6. Pilde 26, 25.

9. Isaia 56, 9. 10. 6, 3. 11. Is. 57, 1.

13. Lev. 26, 16; Deut. 28, 36.

17. Isaia 60, 12.

CAP. 13.

*Mai înainte vestirea robiei jidovilor
închipuită prin brâul de in și foalele
sparte.*

Acestea zice Domnul: mergi și ți
agonisește ție cingătoare de in,
și te încinge preste mijlocul tău, și
în apă să nu ți speli.

2. Și mi-am agonisit cingătoare
după cuvântul Domnului, și o am
pus preste mijlocul meu.

3. Și a fost cuvântul Domnului
către mine, zicând:

4. Iă cingătorea cea de preste
mijlocul tău, și te scoală, și mergi
la Efrat, și o ascunde pre ea acolo
în crăpătura unei pietre.

5. Și am mers, și o am ascuns
pre ea la Efrat, precum mi-au po-
runcit mie Domnul.

6. Si a fost după zile multe, au
zis Domnul către mine: scoală-te
și mergi la Efrat, și iă de acolo cin-
gătorea, care am poruncit ție, ca
să o ascunzi acolo.

7. Și am mers la apa Efratului,
și am săpat, și am luat cingătorea
din locul unde o am îngropat pre
ea, și iată eră stricată, cât nu eră
bună de nimic.

8. Și a fost cuvântul Domnului
către mine, zicând:

9. Acestea zice Domnul: așa voi
strică semeția lui Iuda și semeția
Ierusalimului, pe această semeție
mare, pe poporul cel rău.

10. Pre cei ce nu vor să asculte
de cuvintele mele, și au mers după
dumnezei străini, ca să slujească
lor și să se închine lor, și vor fi ca
cingătorea aceasta, care la nimic
nu este de folos.

11. Că precum se lipește cingă-
toarea împrejurul mijlocului omului,
așa am lipit către mine casa lui Is-
rail și toată casa lui Iuda, ca să
fie mie popor numit spre laudă și

spre mărire, și n'a ascultat de mine.

12. Și vei zice către poporul a-
cesta: tot foalele se va umplea de
vin, și va fi, de vor zice către tine:
au cunoscând, nu vom cunoaște,
că tot foalele se va umplea de vin?

13. Și vei zice către ei: acestea
zice Domnul: iată eu voi umplea
de îmbătare pre toți cei ce lăcesc
pre pământul acesta, și pre împă-
rații lor fil lui David, cei ce sed pre
scaunul lui, și pre preoți și pre
proroci și pre Iuda, și pre toți cei
ce lăcesc în Ierusalim.

14. Și îi voi risipi pre ei: pre
bărbat și pre fratele lui, și pre pă-
rinții lor, și pre fiii lor de odată, și
nu voi dorî zice Domnul; și nu'i
volu cruță, și nu'mi va fi milă de
strigarea lor.

15. Auziți și băgați în urechi, și
nu vă ridicați, că Domnul au grăit.

16. Dați Domnului Dumnezeuului
vostru mărire mai înainte de a în-
tuneca și mai înainte de ce se vor
împiedica picioarele voastre de munți
întunecoși, și veți aștepta lumină, și
acolo umbra morții, și se vor pune
întru întunec.

17. Iar de nu veți auzi, plânge-va
întru ascuns sufletul vostru de fața
semeției, și vor slobozi ochii voștri
lacrimi, pentru că se surpă turma
Domnului.

18. Ziceți împăratului și boierilor:
smeriți-vă și ședeți, că a căzut de
pre capul vostru cununa mării voastre.

19. Cetățile cele de către austru
s'au închis, și nu este cine să le
deschiză, înstrăinatu-s'a Iuda, să-
vârșit-a înstrăinare de plin.

20. Ridică ochii tăi Ierusalime, și
vezi pre cei ce vin dela miază-
noapte, unde este turma cea dată
ție? Oile mării tale.

13. 13. Ps. 59, 3-6. 16. Ioan 9, 24.

17. Plâng. 1, 2, 16.

21. Ce vei zice, când te vor cerceta pre tine? Și tu i-ai învățat pre ei asupra ta învățăturile întru început? Dureri te vor apuca, ca pre femeia care naște.

22. Și de vei zice întru inima ta: pentru ce mi-au venit mie acestea? Pentru mulțimea nedreptăților tale, descoperitu-s'au cele dinapoi ale tale, ca să se vadă călcăiele tale.

23. Când va schimba Arapul pielea sa și Pardosul împleștriturile sale, și voi veți putea face bine, fiind învățați rău.

24. Și i voi învăța pre ei ca uscăturile, care se duc de vânt spre pustie.

25. Aceasta este soarta ta și partea neascultărei tale de mine, zice Domnul: cum m'ai uitat pre mine și ai nădărdit spre minciuni.

26. Și eu voi descoperi cele dinapoi ale tale asupra feței tale.

27. Și se va vedea necinstea ta, preacurviile tale și rânchezarea ta, și înstreinarea curviei tale. Pre dealuri și în țărini am văzut urăciunile tale, vai ție Ierusalime, că nu te-ai curățit după mine, până când încă?

CAP. 14.

Pedepsa cu secetă și foamete. Rugăciunea Prorocului.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Ieremia pentru neplouare.

2. Plâns-a Iudeea și porțile ei s'au deșertat și s'au întunecat pre pământ, și strigarea Ierusalimului s'a suit.

3. Și cei mai mari din ea trimis-au pre cei mai tineri dintre dâșii la apă, venit-au la fântâni, și n'au aflat apă, și s'au întors cu vasele goale.

4. Și lucrurile pământului au în-

celat, pentrucă nu eră ploale, plugarii s'au mâhnit, acoperit-au capetele lor.

5. Și cerbii cei cu pui în țarină i-au părăsit, pentrucă nu eră iarbă.

6. Columii de prin codri au sătut și au tras vânt, slăbit-zu ochii lor pentrucă nu eră verdeață.

7. Păcatele noastre ne-au stăut nouă împotivă, Doamne, dă-ne nouă pentru numele tău, că multe sunt păcatele noastre înaintea ta, căci am păcătuit ție.

8. Nădejdea lui Israel, Doamne, și mântuitor în vremea răutăților.

9. Pentruce te-ai făcut ca un nemernic pre pământ? Și ca un pământean care se abate la popaz? Au doar vei fi ca un om ce doarme? Si ca un bărbat ce nu poate mântui? Și tu întru noi ești Doamne, și numele tău s'a chemat preste noi, să nu ne uiți pre noi.

10. Așa zice Domnul norodului acestuia: iubit-a să alerge cu picioarele sale, și n'a încetat: iar Dumnezeu n'au binevoit întru ei, acum își va aduce aminte de nedreptatea lor.

11. Și au zis Domnul către mine: nu te rugă pentru norodul acesta spre bine.

12. Că de vor posti, nu voi auzi rugăciunile lor, și de vor aduce ardere de tot și jertfe, nu voi binevoi întru ei, că, cu sabie și cu foamete și cu moarte îi voi pierde pre ei.

13. Și am zis: cel ce ești Doamne, iată prorocii lor vor proroci, și zic: nu veți vedea sabie, nici foamete nu va fi întru voi, că adevăr și pace voi da pre pământ și în locul acesta.

14. Și au zis Domnul către mine:

7. Isaia 59, 12; Ps. 50, 4. R. Ps. 9, 10.

9. Isaia 63, 19. 10. Ozie 8, 13.

11. Egipt 32, 10.

12. Isaia 1, 15; Iezech. 8, 18; Mihcea 3, 4.

22. Isaia 47, 2. 23. Ps. 1, 4. 26. Isaia 47, 3. 27. Iezech. 22, 11.

14. 2. Plâng. 4, 8. 3. 3 Imp. 18, 5.

minciuni prorocesc întru numele meu prorocii, nu i-am trimis pre ei și nu le-am poruncit lor, și n'am grăit către ei, că vedenii minciunoa-se și vrăji și descântături, și volle inimilor sale prorocesc ei vouă.

15. Pentru aceea, așa zice Domnul de prorocii cei ce prorocesc întru numele meu minciuni: și eu nu i-am trimis pre ei, cei ce zic: sabie și foamete nu va fi pre pământul acesta. Cu boală de moarte vor muri, și cu foamete se vor topi prorocii.

16. Și norodul căruia îi prorocesc ei, va fi lepădat în ulițele Ierusalimului de fața sabiei și a foameței, și nu va fi cine să'i îngroape pre ei și femeile lor și fiii lor și fiicele lor, și voi vârsa preste ei răutățile lor.

17. Și vei zice către ei cuvântul acesta: vărsați din ochii voștri lacrimi ziua și noaptea, și să nu înceteze, că, cu zdrobire mare s'a zdrobit fata poporului meu, și cu rană dureroasă foarte.

18. De voi leși la câmp, iată răniți de sabie; de voi intra în cetate, iată durere de foamete, pentru că și preot și proroc au mers pre pământ pe care nu l-au știut.

19. Au doar lepădând, ai lepădat pre Iuda? Și de Sion s'a depărtat sufletul tău? Pentruce ne-ai bătut pre noi, și nu este nouă vindecare? Așteptat-am pace, și nu eră nimic bun, vreme de vindecare, și iată turburare.

20. Cunoscute-am Doamne păcatele noastre, nedreptățile părinților noștri, că am păcătuit înaintea ta.

21. Pentru numele tău, încetează să nu pierzi scaunul slavel tale; adu-ți aminte, ca să nu strici legătura ta cea cu noi.

14. *Fi 2 Lege 18, 20; Iezech. 13, 2, 3.*

15. *Fi 2 Lege 13, 5. 17. Plâng. 1, 16; 2, 13. 18. Plâng. 1, 20. 19. 8, 15. 20. Daniil 9, 8.*

22. Au este în idoli neamurilor cel ce dă ploaie? Sau cerul va dă saulul său? Au nu tu însuși ești? Și întru tine Doamne nădăjduim, că tu ai făcut toate acestea.

CAP. 15.

Răspunsul Domnului. Plângerea Prorocului.

Și au zis Domnul către mine: de va sta Moisi și Samuil înaintea ieșii mele, nu este sufletul meu către el, depărtează pre norodul acesta, și să iasă.

2. Și va fi, de vor zice către tine: unde vom ieși? Vei zice către ei: acestea zice Domnul Dumnezeu: căți la moarte, la moarte, căți la sabie, la sabie, și căți la foamete, la foamete, și căți la robie, la robie.

3. Și voi isbândi asupra lor în patru chipuri, zice Domnul: sabia spre junghiere și călnii spre rumpe, și hiarele pământului și pasările cerului spre mâncare și spre stricare.

4. Și i voi dă pre ei în nevoi, la toate împărățiile pământului, pentru Manasi feciorul lui Ezeklea împăratul Iudei, pentru toate câte a făcut în Ierusalim.

5. Cui îi va fi milă de tine Ierusalime? Sau cine se va întrista pentru tine? Sau cine va întreba de pacea ta?

6. Tu m'ai urât, zice Domnul: înapoi vei merge, și voi întinde mâna mea, și te voi strică pre tine, și nu mi voi mai aduce aminte de el.

7. Și i voi împrăștiă pre ei cu împrăștiere în porțile poporului meu, făcutu-s-au fără de fii, pierdu-au

22. 5, 24; *Fi 2 Lege 28, 12; Isaia 30, 23.*

15. *1. Iezechiel, 14, 14. 2. Zah. 11, 9.*

3. *Levit. 26, 16, 17.*

4. *4 Imp. 21, 11; Fi 2 Lege 28, 25.*

5. *Isaia, 51, 19. 6. 4, 23.*

7. *Isaia 41, 16; Mat. 3, 12.*

pre poporul meu pentru răutățile lor.

8. Înmulțitu-s'au văduvile lor mai mult de cât nisipul mărit, adus-a asupra mumei durerea pruncului întru aniază zi, chin a aruncat preste ea fără de veste, cutremur și spaimă.

9. Rămas-a străină ceea ce a născut șapte, chinuțu-s'a sufletul ei, apus-a soarele preste ea încă fiind amiază zi, rușinat-a, și a făcut de ocară pe cei rămași ai săi, spre sabie îi voi dau înaintea vrăjmașilor lor, zice Domnul.

10. Vai mie malcă! De ce m'au născut bărbat, osândit și jeli în tot pământul? Nici am folosit, nici m'au 'olosit mie nimeni, țaria mea a lipsit întru cel ce mă blesteamă.

11. Fă stăpâne să se îndrepteze ei, de n'am știut lângă tine în vremea răutăților lor, și în vremea necazului lor spre cele bune către vrăjmași.

12. De se va cunoaște fierul, învălitură de aramă puterea ta.

13. Și comorile tale spre pradă le voi dau în schimb pentru toate păcatele tale, și în toate hotarele tale.

14. Rob te voi face vrăjmașilor tăi, în pământul care nu l-ai știut, că loc s'a așătat dintru mânia mea, care preste voi va arde.

15. Doamne, adu'ți aminte de mine, și mă cercetează, și mă apără de cel ce mă gonesc, nu'i răbdă în delung, cunoaște, că am luat pentru tine ocară.

16. De la cei ce delaimă cuvintele tale, pierde'i pre ei, și va fi cuvântul tău mie spre veselie, și bucurie inimii mele, că s'a chemat numele tău preste mine, Doamne atotștitorule!

17. N am șezut întru adunarea celor batjocoritori, ci mă temeam de că-

tre fața mânei tale, deosebi ședeam, că de amărăciune m'am săturat.

18. Pentru ce se întăresc asupra mea cei ce mă măhnesc? Rana mea este tare, de undemă voi vindecă? Făcându-se, mi s'a făcut ca o apă mincinoasă în care nu este credință.

19. Pentru aceia așa zice Domnul: de te vei întoarce și te vei așeză, și înaintea feșii mele vei stă, și vei osebi pe cel ce este cinstit, de cel ce nu este cinstit, ca gura mea vei fi, și ei se vor întoarce către tine, și nu tu te vei întoarce către ei.

20. Și te voi dau la poporul acesta, ca un zid de aramă tare, și vor dau rășboiu asupra ta, și nu te vor birui, pentru că cu tine sunt, ca să te măntuesc.

21. Și te voi scoate, zice Domnul; și te voi măntui pre tine din mâinile celor răi, și te voi izbăvi din mâna pierzătorilor.

CAP. 16.

Prorocie din nou despre judecățile lui Dumnezeu. Robia și izbăvirea poporului.

Și tu să nu iei femeie, zice Domnul Dumnezeu lui Israel, și să nu se nască ție fector și fată în locul acesta.

2. Că acestea zice Domnul Dumnezeu, de fiil și de fetele, care s'au născut în locul acesta, și de maicile lor, cele ce i-au născut pre ei, și de părinții lor, cei ce i-au plămădit pre ei în pământul acesta:

3. Cu boală de moarte vor muri, nu vor fi jeliți, nici se vor îngropă; spre pildă vor fi pre fața pământului, cu sabie și cu foame se vor topi, și stărvurile lor vor fi mâncare hiarelor pământului și pasărilor cerului.

4. Acestea zice Domnul: să nu

18. Iov 6, 15.

9. 1 Imp. 2, 5, 20, 14; Amos 8, 9.
10. Iov, 3, 1-4. 13. Ps. 43, 13. 14. A 2 Lege 32, 22. 15. Neemia 5, 19. 16. Hloc. 10, 9.
17. Psalm 1, 1, 15, 4.

întri în adunarea lor, și să nu mergi să'i tânguești și să'i jelești pre ei; că am depărtat pacea mea dela poporul acesta, zice Domnul, mila și milostivirile.

5. Și vor muri cei mari și cei mici în pământul acesta; nu se vor îngropa, nici vor fi plânși și nu va fi tânguire pentru ei, și nici tăeturi nu vor face, nici se vor rade.

6. Și nu se va frânge pâine întru plângerea lor spre mângâere pentru cel mort; și nu va fi adăpat neștine cu pahar spre mângâere pentru tatăl și pentru muma lui; la casa ospățului să nu întri tu, ca să șezi împreună cu ei, și să mănânci și să bei.

7. Pentru că acestea zice Domnul Dumnezeuul lui Israel:

8. Iată eu voi lua din locul acesta înaintea ochilor voștri și în zilele voastre, glasul cel de bucurie și glasul cel de veselie, și glasul cel de mire și glasul cel de mireasă.

9. Și va fi, când vei vesti norodului acestuia toate cuvintele acestea, și vor zice către tine: pentru ce au grăit Domnul asupra noastră toate relele acestea? Care este nedreptatea noastră? Și care este păcatul, ce am săvârșit noi înaintea Domnului Dumnezeului nostru?

10. Vei zice către ei: pentru că m'au părăsit părinții voștri, zice Domnul și au mers după dumnezei străini, și au slujit lor și s'au închinat lor, s'au depărtat dela mine și legea mea n'au păzit.

11. Și voi mai rău ați făcut decât părinții voștri, și iată voi fiecărui umblați după plăcerile inimei voastre cei rele, ca să nu mă ascultați pre mine.

12. Și vă voi depărta din pământul acesta, la pământul, care nu l-ați

știut voi nici părinții voștri, și veți sluji acolo la alți dumnezei, cari nu vor avea milă de voi.

13. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul, și mai mult nu vor zice: viu este Domnul cel ce au scos pre fiul lui Israel din pământul Egiptului.

14. Ci viu este Domnul cel ce au suit casa lui Israel din pământul cel despre miazănoapte și din toate țările unde au fost duși; și voi așeza pre ei în pământul lor, care l-am dat părinților lor.

15. Și iată eu trimiț pescari mulți zice Domnul, și îi vor pescui pre ei, și după aceea voi trimite mulți vânători, și îi vor vâna pre ei de pre tot muntele, și de pre tot dealul și din crăpăturile pietrilor.

16. Că ochii mei sunt preste toate căile lor, și nedreptățile lor nu s'au ascuns dinaintea ochilor mei.

17. Și voi răsplăti îndoit răutățile lor și păcatele lor, cu care au spurcat pământul meu întru morăciunile uriciunilor sale, și întru lărdădelegile sale, cu care au umplut moștenirea mea.

18. Doamne, tu ești puterea mea și ajutorul meu și scăparea mea în zilele răutăților, către tine neamurile vor veni dela marginea pământului, și vor zice: cum idoli mincinoși au agonisit părinții noștri, și nu este întru ei folos?

19. Au face și va omul luiș dumnezei? Că aceia nu sunt dumnezei.

20. Pentru aceea iată eu voi arăta lor în vremea aceasta mâna mea, și voi arăta lor puterea mea, și vor cunoaște, că numele meu este Domnul.

16. 5. Lev. 19, 28; Iezech. 24, 16, 17.

8. Isaia 24, 8. 10, 5, 19.

12. A 2 Lege 23, 36, 64, 65.

14. Iezech. 28, 25, 26,

16. Iov 34, 21, Pilde 15, 3.

17. Iezech. 43, 7.

CAP. 17.

*Peteapsa celor răzvrătiți. Cinstirea
zilei a șaptea*

Păcatul lui Iuda scris este cu condei de fier cu vârf de diamant săpal pre lespede de inimii lor, și pre coarnele capiştelor lor.

2. Când și-au adus aminte fiii lor de capiştele lor și de desigurile lor și de lemnele cele frunzoase pre munții cei înalți jerlind în câmp.

3. Tărta ta și toate vîstierile tale spre pradă le voi da, cele înalte ale tale pentru păcate întru toate hoziarele tale.

4. Și vei rămăne de moștenirea ta, care am dat ție, și a slujii te voi face vrăjmașilor tăi în pământul care nu'l știi, că foc aji aprins întru mânia mea, până în veac va arde.

5. Acestea zice Domnul: blestemat este omul, care are nădejde spre om, și va rezemă de dănsul trupul brațului său, și de la Domnul se va depăria inima lui.

6. Și va li ca mîrșinul cel sălbatic care este în pustie, nu va vedea, când va veni binele și se va sălășlui în locuri fără de apă și în pustie, în pământ sterp, care nu se va lăcu.

7. Si binecuvîntat este omul cel ce nădăjduște spre Domnul, și va fi Domnul nădejdea lui.

8. Și va fi ca pomul cel sădit lângă ape, și pre umezeală pune rădăcinile sale și nu se va teme când va veni zădăful, și va fi înmîrșinsul odrasle frunzoase, în anul cel lăra de ploaie nu se va teme, și nu va lipsi a face roadă.

9. Adîncă este inima decît toate, și este om, cine'l va cunoaște pre el?

10. Eu sunt Domnul cel ce cerc inimile, și ispitesc rărunchii, ca să dau fiecăruia după căile lui și după rodurile izvodirilor lui.

11. Precum potărnichea clocește fără să scoajă pui, așa cel ce adună avuția sa cu nedreptate, ia jumătatea zilelor lui o va pierde și în cele mai de pre urmă va fi nebuu.

12. Scaun înalt de mărire, slinjierea noastră,

13. Așteptarea lui Israel, Doamne toți cei ce te părăsesc, pre tine să se rușineze, cei ce se depăriează să se scrie pre pământ, penitru că au părăsit pre Domnul izvorul vieții.

14. Vindecă-mă Doamne și mă voi iămădui, mântuește-mă și mă voi mînu, că lauda mea tu ești.

15. Iată ei zic către mine: unde este cuvîntul Domnului? Vie.

16. Și eu nu m'am ostentit venind după mine, și ziua omului nu o am poltit, tu și ai cele ce ies prin buzele mele, înaintea feței tale sunt.

17. Să nu fii mie strein crușându-mă în ziua cea rea.

18. Să se rușineze cei ce mă gonesc, și să nu mă rușinez eu, înfricoșază-se ei, și să nu mă înfricoșez eu, adu preste ei zi rea, cu îndoiară zdrobire sfărâmă'i pre ei.

19. Acestea zice Domnul către mine: mergi și stai în porțile fiilor poporului tău, prin care intră împărății lui Iuda și prin care ies, și în toate porțile Ierusalimului, și vei zice către ei:

20. Auziți cuvîntul Domnului împărății lui Iuda și toată Iudeea și tot Ierusalimul, cei ce intrați prin porțile acestea,

21. Așa zice Domnul: păziți sufletele voastre și nu ridicați sarcini în ziua sâmbetelor, și nu le băgați prin porțile Ierusalimului.

17. 2. Iezec. 30, 31. 4. 11 2 Lege 23, 68.

5. 2 Paral. 32, 8; Isaia 30, 2; 31, 1; Ps. 145, 2. 6. Ps. 106, 34. 7. Ps. 2, 11.

8. Ps. 1, 3; Isaia 44, 4. 9. Ps. 63, 7.

10. Plde 15, 11; 3 Imp. 8, 39; Ps. 138, 1, 2 și 7, 10. 11. Eccl. 4, 8; Ps. 38, 10.

12. Isaia 5, 19; Ps. 72, 26. 13. Isaia 5, 19; 2 Petru 3, 3. 14. Ps. 34, 4. 15. Neemia 13, 19.

22. Și nu scoateți sarcine din casele voastre în ziua sâmbetelor, și tot lucrul să nu faceți, sfințiți ziua sâmbetelor, în ce chip am poruncit părinților voștri.

23. Și n'au ascultat, și n'au plecat rechia sa, și au învățat cerbicea sa mai mult decât părinții lor, ca să nu mă asculte pre mine, și să nu primească învățătura.

24. Și va fi, de mă veți asculta pre mine, zice Domnul, ca să nu băgați sarcini prin porțile cetății acestee în ziua sâmbetelor, și să sfințiți ziua sâmbetelor, ca să nu faceți întru dânsa tot lucrul.

25. Vor intra prin porțile cetății acestee împărați și boieri, șezând pre scaunul lui David și suindu-se pre carele și pre caii săi, ei și boierii lor, oamenii lui Iuda și cel ce lăcuiesc în Ierusalim, și se va lăcuți cetatea aceasta în veac.

26. Și vor veni din cetățile lui Iuda și dimprejurul Ierusalimului, și din pământul lui Iuda și de la câmpie și de la munte și de laustru, aducând ardere de tot, și jerfe și tămâieri și mană și tămâie aducând laudă în casa Domnului.

27. Și va fi, de nu mă veți asculta pre mine, ca să sfințiți ziua sâmbetelor, ca să nu ridicați sarcini și să nu băgați prin porțile Ierusalimului în ziua sâmbetelor, voi a-prinde foc în porțile ei, și va arde ulițele Ierusalimului, și nu se va stinge.

CAP. 18.

Vasul olarului și cerbicia poporului.

Cuvântul care s'a făcut dela Domnul către Ieremia, zicând:

2 Scoală-te și te pogoară la casa olarului, și acolo vei auzi cuvintele mele.

3. Și m'am pogorât la casa olarului, și iată el făcea lucru pre pietre.

4. Și am văzut vasul, care-l făcea el în mâinile lui, și iarăși l-a făcut pre acela alt vas, precum a plăcut înaintea lui a face.

5. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

6. Au doară nu v'aș putea face ca olarul acesta casa lui Israel? Iată ca lutul olarului sunteți voi în mâinile mele.

7. Iată voi grăi asupra neamului și asupra împărăției, ca să-i ridic pre ei și să-i pierz.

8. Și se va întoarce neamul acela dela toate răutățile sale, și mă voi căi pentru relele care am socotit să le fac lor.

9. Și iarăși voi grăi despre neam și despre împărăție, ca să se zidească de iznoavă și să se răsădească.

10. De vor face cele rele înaintea mea, ca să nu auză glasul meu, mă voi căi pentru bunătățile, care am grăit să le fac lor.

11. Și acum zi către oamenii lui Iuda și către cei ce lăcuiesc în Ierusalim: iată eu urzesc asupra voastră rele, și pun asupra voastră gând; să se întoarcă dar fiecare de la calea lui cea rea, și mai bune faceți lucrurile voastre și căile voastre.

12. Și au zis: ne împotrivim, că după urâciunile noastre vom merge și fiecare cele ce plac inimii sale cei rele, vom face.

13. Pentru aceea așa zice Domnul: întrebăți întru neamuri, cine a auzit ca acestea înfricoșate foarte ce a făcut fecioara lui Israel?

14. Au lipsi-vor dela piatră colțul, sau zăpadă din Livan, au abate-se-va apa cu sila în sus ducându-se?

15. Dar poporul meu m'a uitat pre mine, tămâiat-a în deșert și a ocolit în căile lor, potecile veșnice, ca să bată cărările, ce n'au cale de umblat.

16. Ca să facă pământul lor spre pustiire și spre batjocură veșnică, toți cei ce merg printr'însul se vor uita și vor clăi cu capul lor.

17. Ca vântul cel arzător îi voi risipi pre el înaintea feței vrăjmașilor lor, arătă-voi lor ziua pieririi lor.

18. Și au zis: Veniți să facem sfat împotriva lui Ieremia, că nu va pîri legea pentru un preot, și sfatul pentru un înțeleghător, și cuvântul pentru un proroc: veniți și să-l batem pre el cu limbă, și toate cuvintele lui să nu le ascultăm.

19. Auzi-mă Doamne și ascultă glasul îndreptării mele.

20. Au să răsplătesc pentru bune, rele? Că împreună au vorbit graiuri asupra sufletului meu și certarea lor mi-au ascuns-o; adu-ți aminte Doamne, că am stătut înaintea ta, ca să grăiesc bune pentru ei, și să întorc mânia ta de către ei.

21. Pentru aceea dă pre fiii lor spre foamete, și i' adună pre ei spre mîna sabiei, facă-se femeile lor fără de lîi și văduve, și bărbații lor cu moarte să fie omorîți, și tinerii lor căzuți de sabie la răsboiu.

22. Fie strigare în casele lor, adu asupra lor tîlhari fără de veste, că au uneltit cuvînt ca să mă prinză, și lașuri au ascuns asupra mea.

23. Și tu Doamne ai cunoscut tot sfatul lor cel spre moarte asupra mea, și să nu ierți nedreptățile lor, și păcatele lor să nu le ștergi dela fața ta; fie slăbiciunea lor înaintea

ta, lucrează împotriva lor în vremea mâniei tale.

CAP. 19.

Prevestirea iurămăntului Ierusalimului.

A tunci au zis Domnul către mine: Amerge și ia un vas de lut, și vei aduce din cel mai bătrîn al popoului și ai preoților.

2. Și vei ieși la locul de înmormîntare al fiilor fiilor lor, care este înaintea ușilor porții Harstî, și citește acolo toate cuvintele acestea, care voi grăi către tine.

3. Și vei grăi lor: auziți cuvîntul Domnului împărații lui Iuda și bărbații lui Iuda și cei ce lăcuși în Ierusalim, și cei ce intrați prin porțile acestea, acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israel: Iată eu aduc preste locul acesta rele, cât tot cine va auzi acestea, îi vor fi urechile lui.

4. Pentru care lucru m'au părăsit și au înstreinat locul acesta și au tămâiat întru el la dumnezei străini, pe cari ei nu i-au știut, nici părinții lor, și împărații lui Iuda au umplut locul acesta de sîngiurî nevinovate.

5. Și au zidit înălțimi lui Vaal, ca să arză pre fiii săi cu foc, cele ce n'am poruncit, nici am gândit în inima mea.

6. Pentru aceea iată vin zile zice Domnul, și locul acesta nu se va mai chema Toiet, nici loc de înmormîntare Benenom, ci mormîntul pierzării.

7. Și voi pierde sfatul lui Iuda și al Ierusalimului în locul acesta, și i' voi surpă pre ei cu sabie înaintea vrăjmașilor lor, și în mîinile celor ce cearcă sufletele lor, și voi da pe morții lor mîncare pasărilor cerului și hîrelor pământului.

17. Isua 27, 8. 18. Amos 7, 10, 12.

20. Fac. 44, 4; Ps. 34, 6.

21. Ierem. 108, 9.

19. 3. 1 Imp. 3, 11 și 4 Imp. 21, 12.

7. Isaia 65, 11. 6. 7, 30.

8. Și voi pune cetatea aceasta spre pustire și spre batjocură, tot cel ce va merge aproape de ea se va măhnii, și va suferă pentru toată batătura aceasta a ei.

9. Și vor mânca trupurile fiilor săi și trupurile fetelor sale, și fiecare trupurile aproapelui său vor mânca întru împresurarea și întru încunjurarea, cu care îi vor încunjura pre ei vrăjmașii lor.

10. Și vei zdrobi vasul cel de lut înaintea ochilor oamenilor celor ce vor ieși cu tine, și vei zice către ei:

11. Acestea zice Domnul: așa voi zdrobi pe norodul acesta și cetatea aceasta, cum se zdrobește vasul cel de lut, care nu se mai poate drege, și în Toiet se vor îngropă, pentru că nu este alt loc de îngropăciune.

12. Așa voi face locului acestuia și celor ce lăcuiesc întru el, zice Domnul, ca să se dea cetatea aceasta ca pământul cel surpat.

13. Și casele Ierusalimului, și casele împărașilor lui Iuda vor fi ca locul cel ce se surpă pentru necurățiile lor prin toate casele, întru care au tămâiat prin podurile lor la toată oastea cerului, și au vărsat turnări la dumnezeii cei străini.

14. Și a venit Ieremia din valea Toiet, unde l-au fost trimis pre el Domnul ca să prorocască, și a stăruit în curtea casei Domnului și a zis către tot poporul.

15. Acestea zice Domnul: iată eu aduc preste cetatea aceasta și preste toate cetățile ei și preste satele ei, toate relele, care am grăit asupra ei, pentru că a întărit cerbicea sa, ca să nu asculte de poruncile mele.

CAP. 20.

Ieremia în temniță. Piângerea lui.

Și a auzit Pashor fiul lui Emir preotul, cel ce era pus povăzitor casei Domnului, pre Ieremia prorocind cuvintele acestea.

2. Și l-a lovit pre el, și l-a băgat pre el în locul cel de chin, care era lângă poarta casei cei de sus rânduite în casa Domnului.

3. Iar a doua zi a scos Pashor pre Ieremia din închisoare, și a zis Ieremia către el: nu Pashor a chemat Domnul numele tău, ci nemernic.

4. Pentru că acestea zice Domnul: iată eu te dau pre tine la nemernicie împreună cu toți prietenii tăi, și vor cădea de sabia vrăjmașilor tăi, și ochii tăi vor vede, și pre tine și pre tot Iuda voi da în mâinile împăratului Vavilonului, și i va face pre el nemernici, și cu sabii îi va tăia pre ei.

5. Și voi da toată puterea cetății acesteia și toate ostenelele ei și toate visteriile împăratului Iudei, în mâinile vrăjmașilor lui, și i vor duce pre el în Vavilon.

6. Și tu Pashor și toți cei ce lăcuiesc în casa ta, veți merge în robie, și în Vavilon veți muri, și acolo te vei îngropa tu și toți prietenii tăi, cărora ai prorocit minciuni.

7. Amăgitu-m'ai Doamne, și m'am amăgit, biruit-ai și te-ai întărit, făcutu-m'am spre răs, toată ziua am fost batjocorit.

8. Pentru că cu cuvântul meu cel amar voi râde, delăimare și becișnicie voi chema, că s'a făcut cuvântul Domnului spre ocară mie, și spre batjocură în toată ziua mea.

9. Și am zis: nu voi nunci numele Domnului, și mai mult nu voi grăi întru numele lui, și s'a făcut ca lo-

5. Fl. 2 Lege 28, 33; Isaia 9, 19.
17. Isaia 30, 14. 17. 4 Imp. 23, 12.

cul ce arde pârjol în oasele mele, și m'am părăsit de pretudindenea și nu poci suferi.

10. Că am auzit hula multora, cari s'au adunat de prin prejur, ridicăți-vă și să mergem asupra lui, toți bărbații prietenii lui, luați aminte ce este în gândul lui, poate se va înșelă, și'l vom birui, și ne vom lua izbânzi asupra lui.

11. Dar Domnul este cu mine ca un rășboinic puternic: pentru aceea m'au urmărit dar n'au putut înțelege, rușinatu-s'au foarte, că n'au înțeles ocară lor, care în veac nu se va șterge.

12. Doamne, cel ce ispitești cele drepte și cunoști răunchii și inimile, să văz izbânda ta asupra lor, căci ție ți-am încredințat apărarea mea.

13. Cântați Domnului, lăudați-l pre el, că au scos sufletul săracului din mâna celor mai răi.

14. Blestemată fie ziua întru care m'am născut, ziua întru care m'a născut maica mea, să nu fie binecuvântată.

15. Blestemat să fie omul cel ce a vestit tatălui meu, zicând: că s'a născut ție fecior, bucură-te.

16. Fie omul acela, ca cetățile, care le-au prăpădit Domnui cu mânie, și nu i-a părut rău, auză strigare dimineața, și glăsuire întru amiazăzi.

17. Căci nu m'a ucis în mitrasul maicii mele, și să se fi făcut mie maica mea groapă, și mitrasul ei zămislire veșnică.

18. Pentru ce am ieșit din mitras, ca să văz osteneie și dureri? Și să se slărșească întru rușine zilele mele.

—

CAP. 21.

Sedechia cere sfat lui Icremia care vestește robia Ierusalimului.

Cuvântul, care s'a făcut dela Domnul către Ieremia, când a trimis la el împăratul Sedechia pre Pas-hor fiul lui Melhie, și pre Solonia fiul lui Vaseu preotul, zicând:

2. Intreabă pentru noi pre Domnul, că împăratul Vavilonului stă asupra noastră, doar va face Domnul după toate minunile sale, și se va duce dela noi.

3. Și a zis către ei Ieremia: așa veți grăi către Sedechia împăratul lui Iuda.

4. Acestea zice Domnul: iată eu întorc armele cele de rășbolu, cu care voi dați rășboiu asupra Haldeilor celor ce v'au închis pre voi dinafară de zid, și'i voi adună pre ei la mijlocul cetății aceștia.

5. Și vă voi bate eu pre voi cu mână tare și cu braț înalt, și cu mânie și cu urgie mare.

6. Si voi lovii pre toți cei ce lăcuesc în cetatea aceasta pre oameni, și pre dobitoace cu ucidere mare, și vor muri.

7. Și după acestea, așa zice Domnul: dă-voiu pre Sedechia împăratului lui Iuda și pre fii lui și pre poporul, care a rămas în cetatea aceasta, de moarte și de foamete și de sabie, în mâna vrăjmașilor lor, cari caută sufletele lor, și cu ascuțitul sabiei de tot îi voi răia pre el, nu voi cruța pre ei, și nu mă voi milostivi spre ei.

8. Și către poporul acesta vei grăi: acestea zice Domnul; iată eu am dat înaintea feții voastre calea vieții și calea morții.

9. Cel ce stă în cetatea aceasta va muri de sabie și de foamete; iar cel ce va ieși și va merge la Hal-

21. 9. 38, 2.

10. Ps. 30, 13. 14. 15, 10; Iov 3, 2, 3.
16. Fac. 19, 24, 25.

deii cei ce v'au împresurat pre voi, trăl-va dar, și va trăi.

10. Pentrucă am întărit fața mea asupra cetății aceștia spre rele și nu spre bune, zice Domnul, în mâinile împăratului Vavilonului se va da, și de tot o va arde pre ea cu foc.

11. Casa împăratului lui Iuda auziți cuvântul Domnului casa lui David, acestea zice Domnul:

12. Judecați dimineața judecată, și îndreptați și scoateți pre cel jefuit din mâna celui ce-l năpăstuește pre el, pentru ca să nu se descopere ca locul iușimea mea, și va arde, și nu va fi cine să o stingă.

13. Iată eu asupra ta cel ce lăcuești valea Sorului cea câmpoasă, cei ce ziceți: cine ne va înfricoșa pre noi? Sau cine va intra în lăcașul nostru?

14. Și voi aprinde foc în dumbrava ei, și va mistui toate cele de prin prejurul ei.

CAP. 22.

Prorocie improviza împărăției lui Iuda.

Acestea zice Domnul: du-te și te apogoa la casa împăratului lui Iuda, și vei grăi acolo cuvântul acesta, și vei zice:

2. Ascultă cuvântul Domnului împărate al lui Iuda, cel ce șezi pre scaunul lui David, tu și casa ta, poporul tău, și cei ce intră prin porțile acestea.

3. Acestea zice Domnul: faceți judecată și dreptate și scoateți pre cel jefuit din mâna celui ce-l năpăstuește pre el, și pre cel nemernic și pre cel sărac și pre văduvă, să nu-l asupriți, și nu fiți necredincioși, și sânge nevinovat să nu vărsați în locul acesta.

4. Că dacă în adevăr veți face cu-

vântul acesta, împărații cei ce șed pre scaunul lui David, vor intra prin porțile casei aceștia stând în cară și pre cai vor fi ei și slujitorii lor.

5. Iar de nu veți face cuvintele acestea, asupra mea m'am jurat, zice Domnul: că spre pustiire va fi casa aceasta.

6. Că acestea zice Domnul asupra casei împăratului lui Iuda: Ga-laadule, tu îmi ești căptenie în Livan, de nu te voi pune pre tine spre pustiire, cetăți nelăcuite.

7. Și voi aduce asupra ta om pierzător și securea lui, și vor iăia chedrii cei aleși ai tăi, și-i vor arunca în loc.

8. Și vor trece neamuri multe prin cetatea aceasta, și va zice fiecarele către aproapele său: pentruce au lăcut Domnul așa acestel cetăți mari?

9. Și vor răspunde: pentrucă au părăsit așezământul de lege al Domnului Dumnezeuului lor, și s'au închinat la dumnezei streini și au slujit lor.

10. Nu plângeți pre cel mort, nici vă tânguiți pentru el, plângeți cu plângere pre cel ce iese, că nu se va mai întoarce, nici va vedea pământul moșiei sale.

11. Pentrucă acestea zice Domnul asupra lui Selim fiul lui Iosie, cel ce împărățește în locul lui Iosie tatălui său, care a ieșit din locul acesta.

12. Nu se va mai întoarce acolo, ci în locul acela unde l-am mutat pre el, acolo va muri, și pământul acesta nu-l va mai vedea.

13. O cel ce zidește casa sa nu cu dreptate și foșoarele sale nu cu judecată, la el aproapele lui lucrează în dar, și plată nu-i dă lui.

14. Zidit-ai fie casă cu măsură, foșoare largi și cu ferestre osebile

5. ISAIA 45, 23. 8. FI 2 Lege 29, 24.

9. 3 Imp. 9, 8. 10. LUCĂ 23, 28. 13. AVAL cum 2, 9.

și căptușite cu chedru și văpsite cu roșu.

15. Au împărăși-vei pentru că tu te fălești în chedrii tatălui tău? Nu mâncare, nici băutură, ci mai bine eră să faci tu judecată și dreptate bună.

16. A nu cunoaște nici a face judecată smeritului, nici dreptate săracului; au nu este aceasta, că tu nu mă cunoști pre mine? Zice Domnul.

17. Iată nu sunt ochii tăi drepti, nici inima ta bună, ci la lăcomia ta și la sângele cel nevinovat, ca să-l verși pre el, și la strâmbătăși și la ucideri, ca să le faci pre ele.

18. Pentru aceea acestea zice Domnul asupra lui ioachim feciorul lui iosie împăratul lui iuda, asupra bărbatului acestuia: nu-l vor plânge pre el o frater! Nici se vor tângui pentru el, vai Doamne!

19. Nu i se va face îngroparea, ci putred se va lepădă afară de poarta ierusalimului.

20. Sue-te în Livan și strigă și spre Vasan dă glasul tău, și strigă dincolo de mare, că toți cei ce te iubesc, s'au sfărâmat.

21. Grăit-am către tine întru cădereă ta și ai zis: nu voi ascultă. Aceasta este calea ta din tinerețele tale, n'ai ascultat glasul meu.

22. Pre toți păstorii tăi îi va paște vântul, și amarezii cei ce iubesc în robie vor merge; că atunci te vei rușina de toți cei ce te iubesc pre tine.

23. Ceea ce lăcuești în Livan, ceea ce faci cuiburi în chedri, foarte vei suspina, când vor veni ie dureri, ca ceea ce naște.

24. Viu sunt eu, zice Domnul; dacă fehoniea feciorul lui ioachim împăratul lui iuda s'ar face chiar o

pecele în mâna mea cea dreaptă, de acolo te voi zmulge.

25. Și te voi da pre tine în mâna celor ce caută sufletul tău, de cari tu te temi de fața lor, în mâna Haldeilor.

26. Și te voi lepădă pre tine și pre muma ta, care te-a născut pre tine în pământ, în care tu nu te-ai născut, și acolo vei muri.

27. Iar în pământul, pe care ei îl doresc în sufletul lor, nu se vor mai înfoarce.

28. Necăstuitu-s'a fehoniea ca un vas de nici o treabă, pentru că s'a lepădat, și s'a scos la pământul, pe care nu l-a știut.

29. Pământule, pământule auzi cuvântul Domnului.

30. Scrie pre bărbatul acesta, om izgonit, pentru că din seminția lui, nu va mai ședeă nimeni pre scaunul lui David, domn în iuda.

CAP. 23.

Pedeapsă asupra păstorilor necredincioși și a prorocilor mincinoși.

O păstorii Cei ce pierdeți și risipiți oile pășunii mele.

2. Pentru aceea așa zice Domnul asupra celor ce pasc poporul meu: voi ați risipit oile mele și le-ați scos afară, și nu le-ați cercetat pre ele, iată eu voi izbândi asupra voastră după meșteșugurile voastre cele rele.

3. Și eu voi primi pre cei rămași al poporului meu de preste tor pământul unde l-am scos pre ei, și îi voi așeză pre ei la pășunea lor, și vor crește și se vor înmulți.

4. Și voi da lor păstori, cari îi vor paște pre el, și mai mulți nu se

25. 4 Imp. 24, 14; 2 Paral. 36, 10.

26. 4 Imp. 24, 15; Iezech. 19, 8.

28. Ozie 6, 8.

23. 1, Iezech. 34, 2.

4. Iezech. 34, 11, 12, 23.

17. Iezech. 19, 6, 7 19. 36, 30.

20. Plâng. 1, 2.

vor teme, nici se vor înfricoșă, zice Domnul.

5. Iată vin zile, zice Domnul; și voi ridică lui David odraslă dreaptă și va împărăși împărat, și va înțelege, și va face judecată și dreptate pre pământ.

6. În zilele lui se va mântui Iuda, și Israel va lăcuți cu nădejde, și acesta este numele lui, cu care îl va chema pre el: Domnului, dreptatea noastră.

7. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul, și nu vor mai zice: viu este Domnul, cel ce au scos casa lui Israel din pământul Egiptului;

8. Ci viu este Domnul cel ce au scos, și au adunat toată sămânța lui Israel dela pământul despre miazănoapte, și din toate țările de unde i-au scos pre ei și i-au așezat în pământul lor.

9. Pentru proroci zdrobitu-s'a inima mea întru mine, clăditu-s'au toate oasele mele, făcutu-m'am ca un bărbat zdrobit, și ca un om amețit de vin, de fața Domnului și de fața bunei cuvintei slavei lui.

10. Că de către fața acestora a plâns pământul, uscatu-s'au pășunile pustiei și s'a făcut dumbrava lor rea, și țări lor așa.

11. Că preotul și prorocul s'au pângărit, și în casa mea am văzut răutățile lor.

12. Pentru aceea facă-se lor calea lor spre lunecare întru negură și se vor împiedeca, și vor cădea întru ea, pentrucă voi aduce preste ei rele în anul cercetării lor.

13. Și întru prorocii Samariei am văzut fărădelegi, prorocit-au prin Vaal și au făcut pre poporul meu Israel să rățăcească.

14. Și întru prorocii Ierusalimu-

lui am văzut lucruri groaznice, prea curvind și mergând întru minciuni și sprijinind mâini multe, ca să nu se întoarcă fiecare dela calea sa cea rea, făcutu-s'au mie toți ca Sodoma și cei ce lăcuiesc într'însa ca Gomora.

15. Pentru aceea așa zice Domnul: iată eu hrănesc pre ei cu durere, și voi adăpa pre ei cu apă amară, că dela prorocii Ierusalimului a leșit spurcăciune în tot pământul.

16. Așa zice Domnul atotfăcătorul: n'ascultați cuvintele prorocilor, că îndeșert își fac lor vedenit, din inima lor grăiesc și nu din gura Domnului.

17. Zic celor ce leapădă cuvântul Domnului, pace va fi vouă și tuturor celor ce umblă întru poștele lor, și la tot cel ce umblă întru înșelăciunea inimei sale, nu vor veni asupra ta rele.

18. Că cine a stătit înaintea Domnului, și a văzut cuvântul lui? Cine a pus în urechi și a auzit?

19. Iată cutremur dela Domnul, și iușime iese spre cutremur, învârlindu-se preste cei necredincioși va veni.

20. Și mai mult nu se va întoarce mânia Domnului, până când o va face pre ea, și până când o va înțări pre ea, dela sfatul inimei lui; la sfârșitul zilelor înțelege-vor pre ea.

21. N'am trimis proroci, și ei a lergau, nici am grăit către ei, și ei prorocau.

22. Și de au șezut la sfatul meu, și de au auzit cuvintele mele și pre poporul meu ar fi întors dela tocmelele lor cele rele.

23. Dumnezeu de aproape sunt eu, zice Domnul; și nu Dumnezeu departe.

5. Isaia 9, 6; 52, 13; 53, 10; Ioan 1, 43.

6. Isaia 4, 2; 40, 11; 45, 8. Iezech. 34, 17.

11. 2 Paralip 36, 14. 12. Ps. 34, 5.

14. Isaia 1, 9.

25. Plâng. 3, 15. 17. Iezech. 13, 10.

18. Isaia 40, 13; Iov 15, 8; Rom. 11, 34; 1 Cor. 2, 16.

24. Au ascunde-se-va cineva întru cele ascunse, și eu nu'l volu vedea pre el? Au nu umplu eu cerul și pământul? Zice Domnul.

25. Auzit-am cele ce grăesc prorocii, cei ce prorocesc întru numele meu minciuni, zicând: vis am visat.

26. Până când va fi în inima prorociilor celor ce prorocesc minciuni? Prorocind ei voile inimilor sale.

27. Celor ce socotesc întru visele sale, pe care le povestea fiecare aproapei său, ca să uite legea mea în ce chip au uitat părinții lor numele meu întru Vaal?

28. Prorocul care a visat, povestească visul său, și cei către care este cuvântul meu, povestească cuvântul meu întru adevăr. Ce sunt paiele la grâu, așa sunt cuvintele mele, zice Domnul.

29. Iată, au nu sunt cuvintele mele ca focul, zice Domnul, și ca ciocanul care tale piatra?

30. Pentru aceea zice Domnul Dumnezeu, iată eu către prorocii cei ce fură cuvintele mele, fiecare dela aproapele său.

31. Iată eu către prorocii cei ce scoi vorbe de prorocii și dormitează în uimirea lor.

32. Pentru aceea iată eu către prorocii cei ce prorocesc vise mincinoase, și povestindu-le pre ele, înșală pre poporul meu cu minciunile lor și cu înșelăciunile lor; dar eu nu i-am trimis pre ei, și nu le-am poruncit lor și nu vor li de nîci un folos poporului acestuia.

33. Și dacă te vor întreba poporul acesta, au preot, au proroc, zicând: ce este sarcina dela Domnul? Vei spune lor: voi sunteți sarcina, vă voi risipi pre voi, zice Domnul.

34. Prorocul și preoții și poporul,

cari vor zice: sarcina dela Domnul, îmi volu izbândi pre omul acela, și pe casa lui.

35. Așa veți grăi fiecare către aproapele său, și fiecare către frațele său, ce au răspuns Domnul, și ce au zis Domnul?

36. Si să nu mai numiți sarcină dela Domnul, că cuvântul omului li-va sarcină dela el, voi ați întors cuvintele Dumnezeului celui viu, Domnul Puterilor, Dumnezeuul nostru.

37. Așa veți grăi către Proroc: ce au răspuns ie Domnul și ce au zis Domnul?

38. Și de vei mai zice sarcina Domnului, atunci așa zice Domnul, Dumnezeuul nostru: pentru că zici cuvântul acesta: sarcina Domnului, deși am trimis către voi zicând: nu veți zice: sarcina Domnului,

39. Pentru aceea iată eu vă iau, și vă risipesc pre voi și cetatea pe care o am dat vouă și părinților voștri.

40. Și voi dă preste voi ocară veșnică și necinste veșnică, care nu se va uita.

CAP. 24.

Cele două coșuri de smochine și soarta viitoare a poporului.

Arătatu'mi-au mie Domnul două coșnițe de smochine puse înaintea Bisericii Domnului, după ce a înstreinat Navuhodonosor împăratul Vavilonului pre lehoniea feciorul lui Ioachim împăratul lui Iuda, și pre boieri și pre meșteri și pre cei legați și pre cei bogați din Ierusalim, și i-a adus pre ei în Vavilon.

2. În una din coșnițe erau smochine bune foarte, ca smochinele cele timpurii, iar în cealaltă coșniță, smochine rele foarte, care nu se puteau mânca pentru răutatea lor.

24. 1. 4 Imp. 24, 15.

-4 Amos 9, 2, 3; Isaia 66, 1; 3 Imp. 8, 27; Fap. Ap. 7, 49. 36, A 2 Lege 18, 20. 2. Sof 3, 4.

3. Și au grăit Domnul către mine: ce vezi Ieremie? Și am zis, smochine, smochinele cele bune, sunt bune foarte; și cele rele, sunt rele foarte, care nu se pot mânca pentru răutatea lor.

4. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

5. Acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israel: ca smochinele cele bune acestea, așa voi cunoaște spre bine pre cei înstreinași al lui Iuda, pre cari i-am trimis din locul acesta în pământul Haldeilor spre bunătați.

6. Și voi îndreptă ochii mei spre ei întru bunătați, și i voi așeza pre ei în pământul acesta spre binele lor, și de iznoavă îi voi zidi pre ei, și nu i voi surpa pre ei, și i voi sădi pre ei, și nu i voi zmulge.

7. Și voi da lor inimă, ca să mă știe pre mine, că eu sunt Domnul, și ei vor fi mie popor și eu voi fi lor Dumnezeu, pentru că se vor întoarce către mine din toată inima lor.

8. Și precum smochinele cele rele care nu se pot mânca pentru răutatea lor, zice Domnul: așa voi da pre Sedechia împăratul lui Iuda, și pre dregătorii lui, și rămășița Ierusalimului ce a rămas în pământul acesta și pre cei ce lăcuiesc în Egipt.

9. Și i voi da pre ei spre risipire la toate împărățiile pământului, și vor fi spre ocară și spre pildă, și spre ură și spre blestem în tot locul, unde îi voi scoate pre ei.

10. Și voi trimite la ei foamete și moarte și sable, până ce se vor sfârși din pământul, care i-am dat lor.

CAP. 25.

Robia Vavilonului și pe ceașă a tuturor neamurilor.

Cuvântul, care s'a făcut către Ieremia pentru tot poporul lui Iuda în anul al patrulea al lui Ioachim fiul lui Iosia împăratul lui Iuda, acesta este anul cel dintâiu al lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului.

2. Ce au grăit către tot poporul lui Iuda și către cei ce lăcuiesc în Ierusalim, zicând:

3. În al treisprezecelea an al lui Iosia, fiul lui Amos, împăratul lui Iuda, și până în ziua aceasta douăzeci și trei de ani, și am grăit către voi mâncând și zicând:

4. Și am trimis la voi pre robii mei prorocii de noapte trimetându-i, și n'ați ascultat, și n'ați luat aminte cu urechile voastre.

5. Întoarceți-vă flecare dela calea sa cea rea și dela cugetele voastre, și veți lăcu în pământul, care i-am dat vouă și părinților voștri din veac și până în veac.

6. Nu mergeți după dumnezei străini, ca să slujiți lor și ca să vă închinați lor, ca să nu mă porniți pre mine spre mânie cu faptele mâinilor voastre, ca să vă fac vouă rău.

7. Dar nu m'ați ascultat pre mine.

8. Pentru aceea așa zice Domnul: de vreme ce n'ați crezut cuvintelor mele,

9. Iată eu voi trimite și voi lua moștenirea dela miazănoapte, și i voi aduce pre ei preste pământul acesta și preste cei ce lăcuiesc pre el, și preste toate neamurile cele de prin prejurul lui, și i voi puși pre ei, și i voi da spre stingere și spre batjocură și spre ocară veșnică.

7. A 2 Lege 30, 6.

9. A 2 Lege 23, 37; Ps. 43, 15.

25. 5. 4 Imp. 17, 13.

9. Isaia 10, 6; Plâng. 2, 15.

10. Și voi pierde dela ei glasul cel de bucurie și glasul cel de veselie, glasul cel de mire și glasul cel de mireasă, mirosul cel de mir și lumina din sfeșnic.

11. Și va fi tot pământul spre stingere, și vor sluji întru neamuri șaptezeci de ani.

12. Iar după ce se vor umplea acei șaptezeci de ani, voi izbândi asupra neamului acestuia, și îi voi pune pre el spre stingere veșnică.

13. Și voi aduce preste pământul acesta toate cuvintele mele, care le-am grăit asupra lui, toate câte sunt scrise în cartea aceasta, care le-a prorocit Ieremia asupra tuturor neamurilor.

14. Că au slujit lor, când erau neamuri multe și împărași mari; și volu răsplăti lor după faptele lor și după lucrurile mâinilor lor.

15. Așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israel: iată paharul acesta de vin din mâna mea, și vei adăpa toate neamurile, la care eu te trimiț pre tine.

16. Și vor bea, și vor vărsa, și vor nebuni de fața sabiei, care eu voi trimite în mijlocul lor.

17. Și am luat paharul din mâna Domnului, și am adăpat toate neamurile, la care m'au trimis pre mine Domnul.

18. Ierusalimul și cetățile lui Iuda și pre împărații lui Iuda și pre boierii lui, ca să-i dea pre el spre pustire și spre stingere și spre batjocură.

19. Și pre Faraon împăratul Egiptului și pre slugile lui și pre boierii lui, și pre tot poporul lui.

20. Și pre toți cei despre apus de el, și pre toți împărații celor de alt neam, și Ascalonul și Gaza, și Acaronul și rămășița Azotului.

21. Și Idumeia și Moavul, și pre fiii lui Amon.

22. Și pre împărații Tirului, și pre împărații Sidonului, și pre împărații cei de dincolo de mare.

23. Și pre Dedan și pre Teman și pre Ros, și pre tot cel tuns din naintea feței lui.

24. Și pre toți împărații, cei ce poposesc în pustie.

25. Și pre toți împărații Elamului, și pre toți împărații Persilor.

26. Și pre toți împărații dela miazănoapte, pre cei de departe și pre cei de aproape, pre fiecare împotriva fratelui său, și toate împărățiile cele de pre fața pământului.

27. Și vei grăi lor: așa zice Domnul Dumnezeu atotțiitorul, Dumnezeu lui Israel: beți, îmbătați-vă și vărsați, și veți cădea, și nu vă veți scula de către fața sabiei, care o voi trimite în mijlocul vostru.

28. Și va fi când nu vor vrea să primească paharul din mâna ta, ca să bea, vei grăi către ei: așa au zis Domnul, să beți.

29. Că iată în cetatea care se numește cu numele meu, eu voi achi-nul, și voi cu curățenie nu vă veți curăți, că sabie eu chem asupra tuturor celor ce lăcuiesc pre pământ.

30. Și tu vei proroci către ei toate cuvintele acestea, și vei zice: Domnul din înălțime va striga, din lăcașul cel sfânt al său va da glasul său, cuvânt va răspunde preste locul său împotriva tuturor locuitorilor pământului, ca strigătul celor ce calcă în lin.

31. Vine petre până la marginea pământului, că judecata Domnului este întru neamuri, judecă-se el cu tot trupul, și cei necredincioși s'au dat sabiei, zice Domnul.

32. Așa grăește Domnul: iată rele

11. 2. Paral. 36, 22; Esdra 1, 1; Isaia 24, 8. 12. Dan. 9, 2. 14. Plâng. 4, 21.

27. Ps. 136, 9. 22. Iezech. 26, 3, 30. Isaia 13, 13; Iou 3, 16; Fimos 1, 2.

vin dela neam asupra neamului, și volbură mare iese dela marginea pământului.

33. Și vor fi răniți de Domnul în ziua Domnului, dela marginea pământului și până la marginea pământului, nu se vor îngropă, în gunoi pre lața pământului vor fi.

34. Strigați păstori și glăsuțiți, și vă tânguți povățuitorii turmelor, că s'au plinit zilele voastre spre junghiere, și veți cădea ca vasele cele prețioase.

35. Și nu va mai fi scăpare pentru păstori, nici mântuire pentru povățuitorii turmelor.

36. Se aude strigarea păstorilor și strigătul povățuitorilor turmelor, pentrucă au pierdut Domnul pășunile lor.

37. Și se vor strică sălașele pașnice, de către lața rușimei mâniei mele.

38. Părăsit-a ca un leu culcușul său, pentrucă s'a făcut pustiu pământul lor dela lața sabiei cei mari.

CAP. 26.

Prorocie despre surparea Ierusalimului și a Casei Domnului. Ieremia în primejlie de moarte.

La începutul împărăției lui Ioachim fiul lui Iosia, s'a făcut cuvântul acesta dela Domnul.

2. Așa au zis Domnul: stăi în curtea casei Domnului, și vei grăi către toți iudeii și către toți cei ce vin să se închine în casa Domnului, toate cuvintele, care ți-am poruncit ție, ca să le grăești lor, să nu faci nici un cuvânt.

3. Ca doar vor auzi, și se vor înfiora fiecare dela calea sa cea rea; atunci voi înceta dela relele, care eu socotesc, ca să le fac lor, pentru lucrurile lor cele rele.

4. Și vei grăi, așa au zis Domnul:

de nu mă veți asculta, ca să umblați întru legile mele, care le-am dat înaintea feței voastre.

5. Să ascultați cuvintele slugilor mele prorocilor, pre cari eu trimiț la voi de noapte mânecând, căl-am trimis, și nu m'ați ascultat.

6. Și voi da casa aceasta ca Silomul, și cetatea aceasta o voi da spre bieștem la toate neamurile din tot pământul.

7. Și au auzit preoții și prorocii cei mincinoși, și tot poporul pre Ieremia grăind cuvintele acestea în casa Domnului.

8. Și a fost dupăce a încetat Ieremia a grăi toate câte i-au poruncit lui Domnul, ca să grăească către tot poporul, l-a prins preel preoții și prorocii cei mincinoși și tot poporul, zicând: cu moarte vei muri.

9. Pentrucă ai prorocit întru numele Domnului, zicând: ca Silomul va fi casa aceasta, și cetatea aceasta va rămâne pustie de cei ce o lăcesc, deci s'a adunat tot poporul asupra lui Ieremia în casa Domnului.

10. Și auzind boierii lui Iuda cuvintele acestea, s'au suit din casa împăratului la casa Domnului, și au stălit înaintea ușilor porții Domnului cei nouă.

11. Și au zis preoții și prorocii cei mincinoși către boieri și către tot poporul: judecată de moarte este omului acestuia, pentrucă a prorocit asupra cetății aceștia, în ce chip ați auzit cu urechile voastre.

12. Și a zis Ieremia către toți boierii și către tot poporul, zicând: Domnul m'au trimis pre mine să prorocesc asupra casei aceștia și asupra cetății aceștia toate cuvintele, care le-ați auzit.

13. Și acum, mai bune faceți căile voastre și faptele voastre, și a-

sculțați glasul Domnului Dumnezeu, și Domnul va opri relele, care au grăit asupra voastră.

14. Iată eu în mâinile voastre sunt, faceți cu mine cum credeți de folos, și cum vi se pare vouă mai bine.

15. Ci cunoscând, să cunoașteți, că de mă veți omorî pre mine, sânge nevinovat luați asupra voastră și asupra cetății aceștia și asupra celor ce-lăcuiesc într'însa, că cu adevărat m'au trimis pre mine Domnul la voi să grădesc în urechile voastre toate cuvintele acestea.

16. Si au zis boierii și tot poporul către preoți și către prorocii cei mincinoși : să nu fie omului acestuia judecată de moarte, că întru numele Domnului Dumnezeului nostru a grăit către noi.

17. Si s'au sculat bărbați dintre cei mai bătrâni ai pământului, și au zis la toată adunarea poporului:

18. Miheia Morasitul proceă în zilele lui Iezechia împăratul lui Iuda, și a grăit la tot poporul lui Iuda, așa zice Domnul: Sionul ca o Ierihă se va ară, și Ierusalimul ca o movilă de pietre va fi, și muntele casei deși de pădure.

19. Au omorîtu-l'a pre el Ezechia și tot Iuda? Nu. că s'au temut de Domnul, ci rugându-se leșii Domnului, au încetat Domnul dela relele, care au grăit asupra lor; noi am făcut răutăți mari asupra sufletelor noastre.

20. Și eră un om prorocind întru numele Domnului, Urie feciorul lui Samel dela Cariatirim, și a prorocit pentru pământul acesta după toate cuvintele lui Ieremia.

21. Și a auzit împăratul Ioachim și toți boierii toate cuvintele lui, și

căută să-l omoare pre el, și a auzit Urie și a intrat în Egipt.

22. Și a trimis împăratul bărbați în Egipt.

23. Și l-au scos pre el de acolo, și l-au adus pre el la împăratul și l-au lovit pre el cu sabie, și l-au aruncat pre el în groapa de obșteă norodului.

24. Însă mâna lui Ahicam fiul lui Safan eră cu Ieremia, ca să nu-l dea pre el în mâinile poporului, și să nu-l omoare pre el.

CAP. 27.

Ștăutul lui Ieremia de a se suflune împăratului Vavilonului.

Așa au zis Domnul: Iă fie legături și lanțuri, și le pune împrejurul grumazului tău.

2. Și le vei trimite pre ele la împăratul Idumeii și la împăratul Moavului și la împăratul fiilor lui Amon și la împăratul Tirului și la împăratul Sidonului, prin mâinile trimișilor celor ce vin spre întâmpinare la Ierusalim, către Sedechia împăratul lui Iuda.

3. Și le vei porunci ca să spună domnilor lor : așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israel; așa veți grăi către domnii voștri.

4. Că eu am făcut pământul cu puterea mea cea mare și cu brațul meu cel înalt, și-l voi da pre el ori cui va fi plăcut înaintea ochilor mei.

5. Dat-am pământul lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului să slujească lui, și hiarle țarinei să lucreze lui.

6. Și neamul și împărăția, câți nu vor pune grumazii săi supț jugul împăratului Vavilonului, cu sabie și cu foamea îi voi cerceta pre ei,

18. 1 Miheia 1, 1 și 3, 12.
19. 2 Paral. 32, 26.

24. 4 Imp. 22, 14.
27. 4. Fi 2 lege 32, 8. 5. Dan. 2, 38.

zis-au Domnul; până ce se vor sfârși în mâna lui.

7. Și voi să nu ascultați de prorocii cei mincinoși ai voștri și de cei ce vă vrăjesc, și de cei ce visează vouă, și de descântătorii voștri, și de fermecătorii voștri, cei ce zic nu veți sluji împăratului Vavilonului.

8. Că minciuni prorocesc ei vouă, ca să vă depărteze pre voi din pământul vostru.

9. Și neamul, care va băga grumazul său supt jugul împăratului Vavilonului, și va sluji lui, îl voi lăsa pre el în pământul său și va lucra, și va lăcu întru el.

10. Și către Sedechia împăratul lui Iuda am grăit după toate cuvintele acestea, zicând: plecați cerbi-cea voastră,

11. Și slujiți împăratului Vavilonului, că minciuni prorocesc ei vouă.

12. Că nu l-am trimis pre ei, zice Domnul să prorocască în numele meu minciuni, ca să vă pliază pre voi, și veți pieri voi și prorocii voștri cei ce prorocesc vouă cu strâmbătate minciuni.

13. Și preoților și la tot poporul acesta am grăit zicând: așa zice Domnul:

14. N'ascultați cuvintele prorocilor celor ce prorocesc vouă, zicând: iată vasele casei Domnului se vor întoarce din Vavilon, că minciuni prorocesc ei vouă.

15. Nu i-am trimis pre ei, și apoi proroci sunt? Și de este cuvântul Domnului întru ei, întâmpine-se cu mine, că așa au zis Domnul.

16. Și celelalte vase, care nu le-a luat împăratul Vavilonului, când a mutat pre Iehonia din Ierusalim, în Vavilon vor intra, au zis Domnul.

CAP. 28.

Ieremia și Anania prorocul cel mincinos.

Și a fost în al patrulea an al împărăției lui Sedechia împăratul lui Iuda, în luna a cincea, și a zis mie Anania fiul lui Azor prorocul cel mincinos dela Gavaon, în casa Domnului, înaintea preoților și a tot poporul, zicând:

2. Așa grăește Domnul: sfărâmat-am jugul împăratului Vavilonului.

3. Încă doi ani de zile, și eu voi întoarce la locul acesta toate vasele casei Domnului.

4. Și pre Iehonia și pre cei înstreinați ai lui Iuda, că voi sfărâma jugul împăratului Vavilonului.

5. Și a zis Ieremia către Anania înaintea preoților și în fața a tot norodul, care stă în casa Domnului.

6. Și a zis Ieremia: adevărat așa să facă Domnul, să întărească cuvântul tău, care tu prorociști, ca să se întoarcă vasele casei Domnului, și toți cei înstreinați din Vavilon la locul acesta.

7. Însă auziți cuvântul Domnului, care zic eu în urechile voastre și în auzul a tot poporul.

8. Prorocii cei ce au fost mai 'nainte de mine și mai 'nainte de voi din veac, și au proroci pentru războiu la multe țări și la împărați mari.

9. Prorocul cel ce a prorocit pentru pace, plinindu-se cuvântul, cunoaște-vor pe prorocul, pe care l-au trimis lor Dumnezeu cu adevărat.

10. Atunci a luat Anania în fața atot poporul lanțurile din grumazul lui Ieremia și le-a zdrobit.

11. Și a zis Anania în fața atot poporul, grăind: așa zice Domnul: așa voi sfărâma jugul împăratu-

lui Vavilonului dela grumazii tuturor neamurilor.

12. Și s'a dus Ieremia în calea sa și s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, după ce a sfărâmat Anania lanțurile dela grumazii lui, zicând;

13. Mergi și grăiește către Anania și i spune:

14. Așa au zis Domnul: lanțuri de lemn ai sfărâmat, și voiu face în locul lor lanțuri de fier, că așa au zis Domnul: eu jug de fier am pus peste cerbicea tuturor neamurilor să slujească împăratului Vavilonului.

15. Și a zis Ieremia lui Anania: nu te-au trimis pre tine Domnul, și tu ai făcut pre poporul acesta a nădăjdul spre minciună.

16. Pentru aceea așa au zis Domnul: iată eu te pierd pre tine de pre laja pământului, în anul acesta vei muri.

17. Și a murit în luna a șaptea.

CAP. 29.

Scrisoarea lui Ieremia către cei din robie.

Și acestea sunt cuvintele cărții, care o a trimis Ieremia din Ierusalim către cei bătrâni ai lui, cari erau în înstreinare, și către preoți și către prorocii cei mincinoși, carte în Vavilon la cei din înstreinare și la tot poporul.

2. Mai pre urmă ieșind fehonja împăratul și împărăteasa și femeii și tot volnicul și meșterul și le-gatul din Ierusalim.

3. Cu mâna lui Ellasan fiul lui Safan și al lui Gamarie fiul lui Helchle, pre care l-a trimis Sedechia împăratul lui Iuda la împăratul Vavilonului în Vavilon, zicând:

4. Așa au zis Domnul Dumnezeu

lui Israil preste înstreinarea, care o au înstreinat dela Ierusalim.

5. Zidiți case și lăcuiți, și sădiți grădini și mâncați rodirile lor.

6. Și luați femei și nașteți feciori și fete, și luați liilor voștri femei, și fetele voastre le măritați și vă înmulțiți și nu vă împușinați.

7. Și căutați pacea pământului, la care v'am înstreinat pre voi, și vă rugați pentru ei către Domnul, că întru pacea lor va fi pace vouă.

8. Că așa au zis Domnul: să nu vă înșele pre voi prorocii cei mincinoși, cari sunt între voi, și să nu vă înșele pre voi vrăjitorii voștri, să nu ascultați de visele voastre, care voi le visați.

9. Că neadevărate prorocesc ei vouă întru numele meu, și eu nu i-am trimis pre ei.

10. Că așa au zis Domnul: când se vor umplea în Vavilon șaptezeci de ani, voi cerceta pre voi și voi pune cuvintele mele preste voi, ca să întoarceți poporul vostru la locul acesta.

11. Și voi gândi spre voi gând de pace și nu rele, ca să vă dau vouă acestea.

12. Și vă rugați către mine și vă voi auzi pre voi.

13. Și mă căutați pre mine, și mă veți afla de mă veți căuta cu toată inima voastră.

14. Și mă voi arăta vouă.

15. Că ați zis: pus-au nouă Domnul proroci în Vavilon.

16. Așa au zis Domnul asupra lui Ahav și asupra lui Sedechia: iată eu dau pre ei în mâinile împăratului Vavilonului și va lovi pre ei în naintea ochilor voștri.

17. Și vor lua dela el blestem întru toată înstreinarea lui Iuda în Vavilon, zicând: să te faci pre tine

15. Iezechil 13, 3, 9.
29. 2. 4 Imp. 24, 12.

10. 2 Paral. 36, 22; Ezdra 1, 1; Dan. 9, 2.
12. Iezechil 6, 9. 14. Ozie 3, 15.

Domnul, cum au făcut pre Sedechia și ca pre Ahav, pre cari i-a ars împăratul vavilonului cu foc.

18. Pentru iărădelegea, care a făcut în Ierusalim, și prea curveau femeile cetăților lor, și cuvânt a grăit cu numele meu, care eu n'am poruncit lor, și eu martor zice Domnul.

19. Și către Sameia Elamiteanul, vei grăi:

20. Nu te-am trimis cu numele meu, și către Sofontia preotul fiul lui Manasi a zis :

21. Domnul te-au dat pre tine preot în locul lui Iodai preotul, să te faci cârmuitor în casa Domnului la tot omul ce proroceste și la tot omul ce nebunește; și vei da pre el la închisoare și la locul muncet.

22. Si acum pentruce ați bașlocorit pre Ieremia cel din Anatot, pre cel ce a prorocit vouă?

23. Nu pentru aceasta l-am trimis? Că prin luna aceasta a trimis la voi în Vavilon zicând, departe este, zidiți case și lăcuși și răsădiți grădini și veți mânca roada lor.

24. Și a cetit Sofonie cartea aceea la urechile lui Ieremia.

25. Și s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia zicând: trimite către cei din înstreinare, zicând:

26. Așa zice Domnul asupra lui Sameta Elamiteanul, de vreme ce a prorocit vouă Sameia, și eu nu l-am trimis pre el, și v'a făcut pre vol să nădăjduiți spre minciună.

27. Pentru aceea așa au zis Domnul: iată eu voiu cercetă asupra lui Sameia și asupra neamului lui, și nu va fi dintru ei om întru voi, care să vadă bunătățile, pe care eu le voiu face vouă.

CAP. 30.

Dumnezeu făgăduiește Iudeilor întoarcerea din robie.

Cuvântul, care s'a făcut către Ieremia dela Domnul să zică:

2. Așa auzis Domnul Dumnezeul lui Israel, zicând: scrie toate cuvintele, care am grăit către tine pe carte.

3. Că iată vin zile, zice Domnul, și voiu întoarce înstreinarea poporului meu Israel și a lui Iuda, zis-au Domnul atotștiitorul; și i voiu întoarce pre ei la pământul care l-am dat părinților lor, și i vor stăpâni pre el.

4. Și acestea sunt cuvintele care au grăit Domnul asupra lui Israel și asupra lui Iuda.

5. Așa au zis Domnul: glasul înfricoșerii veți auzi cu lrică, și nu este pace.

6. Întrebați și vedeți, de s'a născut liu? Și pentru frica întru care voiu țineă mijlocul și mântuirea? Pentrucă am văzut pre tot omul și mâinile lui preste mijlocul lui, întorsu-s'au fețele spre gălbinare.

7. Că mare s'a făcut ziua aceea, și nu este ca aceea, și vreme strimă este lui Iacov, și dintru aceasta se va mântui.

8. În ziua aceea zis-au Domnul: sfărâmă-voiu jugul dela grumazul lor, și legăturile lor voiu rupe și mai mult nu vor lucra ei la streini.

9. Și vor lucra Domnului Dumnezeului lor, și pre David împăratul lor voiu scula lor.

10. Așa au zis Domnul: ridicat-am zdrobire, dureroasă este rana ta.

11. Nu este cine să judece judecata ta, spre durere te-ai vindicat, folos nu este ție.

12. Toți prietenii tăi te-au uitat pre tine, pre tine nu te vor întreba cele

30. 7. Iosif 2, 11; Amos 5, 18; Sofon. 1, 15.

9. Iezech. 35, 23; Ozie 3, 5.

10. 46, 27; Isaia 43, 1; 44, 2.

11. Isaia 27, 8. 12. Mih. 1, 9.

de pacea ta, că, cu rana vrăjmaşului te-am lovit, certare înărrită asupra a toată nedreptatea ta, înmulţitu-s'au păcatele tale.

13. Pentru aceea toţi cei ce te mănâncă pre tine, mănâcă-se-vor, şi toţi vrăjmaşii tăi carnea lor toată o vor mănâcă, mai mult decât nedreptăţile tale s'au înmulţit păcatele tale; făcut-au acestea ţie, şi vor fi cei ce te înri-coşază pre tine spre înfricoşare, şi pre toţi cei ce te-au prădat pre tine, da't-voiul la pradă.

14. Că voiul aduce vindecarea ta, de rana ta cea cu dureri vindecate-voiul, zice Domnul, că risipit te-ai chemat, vânatul vostru este, că nu este cel ce'l caută pre el.

15. Aşa zice Domnul: iată eu voiul întoarce înstreinarea lui Iacov, şi robimea lui voiul milui, şi se va zidi cetate deasupra înălţimei ei, şi poporul după judecata sa va dormi.

16. Şi vor ieşi dela ei cântând, glasul celor ce joacă, şi'i volu înmulţi pre ei, şi nu se vor împuţina.

17. Şi vor umbla liii lor ca mai înainte, şi mărturiile lor în preajma feşii mele se vor îndreptă, şi voiul cercetă pre toţi cei ce'i necăjesc pre ei.

18. Şi vor fi mai tari al lui decât ei, şi domn al lui dintr'însul va ieşi, şi'i voiul adună pre ei, şi se vor întoarce la mine, că cine este acesta, care a dat inima lui ca să se întoarcă către mine, zice Domnul.

19. Că urgia Domnului a ieşit mâniaşă, ieşit-a urgie hrănindu-se, preste cei necredincioşi va veni.

20. Nu se va întoarce urgia mănecii Domnului, până ce va face şi până ce va aşeză întreprinderea inimii lui, în zilele cele de apoi veşti cunoaşte acestea.

CAP. 31.

Prorocie privitoare la Mesta.

În vremea aceea zis-au Domnul: Ivoiu Dumnezeu neamului lui Israil, şi ei vor fi mie popor.

2. Aşa au zis Domnul: află-voiul căldură în pustie cu cei pierţi de sable, mergeţi şi să nu pierdeţi pre Israil.

3. Domnul de departe se va arăta lui, cu iubire veşnică te-au iubit pre tine, pentru aceea te-am tras pre tine spre îndurare.

4. Că te voiul zidi, şi te vei zidi fecioara lui Israil, încă vei luă tâmpina ta şi vei ieşi cu adunarea celor ce joacă.

5. Pentru că ai sădit vii în dealurile Samariei, sădind, sădiţi în dealurile lui Efraim şi Iudaşi.

6. Pentru că este zi de chemare celor ce răspund în dealurile lui Efraim, sculaţi-vă şi vă suiţi în Sion la Domnul Dumnezeu vostru,

7. Că aşa au zis Domnul lui Iacov: veseliţi-vă, veseliţi-vă şi strigaţi preste capul neamurilor, auzite faceţi şi Iudaşi, ziceţi: mântuit-au Domnul pre poporul său, pre rămăşiţa lui Israil.

8. Iată eu îi aduc pre ei dela miazănoapte şi voiul aduce pre ei dela marginea pământului la serbarea Făsec-paştelui, şi va naşte lii mulţi şi se vor întoarce aici.

9. Cu plângere a ieşit, şi cu mângâiere voiul scoate pre ei abătându-i pre la curgeri de ape la cale dreaptă, şi nu vor rătăci întru ea, că m'am făcut lui Israil tată şi Efraim cel întâiu născut al meu este.

10. Auziţi cuvintele Domnului neamuri şi vestiţi la ostroavele cele de departe, ziceţi: cel ce au risipit pre Israil îi va şi adună pre el, şi'i va

11. Isaia 41, 11. 14. Plâng 1, 19.

13. Isaia 43, 1; 44, 2; Luca 1, 70.

17. Isaia 1, 26.

19. Isaia 1, 26.

31. 5. Isaia 63, 21.

7. Isaia 2, 3; Mihcea 4, 2.

9. Ps. 125, 2; Eşire 4, 22.

păzi pre el, ca cel ce paște turma sa.

11. Că au mântuit Domnul pre Iacov, scosul-l-au pre el din mâna celor mai tari decât el, și vor veni și se vor veseli în muntele Sionului.

12. Și vor veni la bunătățile Domnului la pământul grâului și al vinului și al roadelor și al vitelor și al oilor, și va fi sufletul lor ca un pom rodit și mai mult nu vor flămânzi.

13. Atunci se vor bucura fecioarele întru adunare de tineri, și cei bătrâni se vor bucura, și voiui întoarce plângerea lor întru bucurie, și i voiui face pre ei veseli.

14. Voiui mări și voiui îmbătă sufletul preoților fiilor lui Levi, și poporul meu de bunătățile mele sătură-se-va.

15. Așa zice Domnul: glas în Ramă s'a auzit, plâns și tânguire și jale a Rahilei, care plângea pre fiul său, și n'a vrut să se mângăe, că nu sunt.

16. Așa zice Domnul: să înceteze glasul tău dela plâns și ochii tăi dela lacrimile tale, că este plată lucrurilor tale, și se vor întoarce din pământul vrăjmașilor.

17. Statornic fiilor tăi.

18. Auzind am auzit pre Efraim plângând, pedepsitu-m'ai pre mine și m'am pedepsit, eu ca un vițel nu m'am învățat, întoarce-mă pre mine și mă voiui întoarce, că tu ești Domnul Dumnezeu meu.

19. Că după robla mea m'am pocăit și după ce am cunoscut, am suspinat pentru zilele rușinării și am arătat ție, că am luat ocară din tinerețele mele.

20. Fiu iubit Efraim, mie prunc, pentru că sunt cuvintele mele întru el, aducându-mi aminte îmi voiui a-

duce aminte de el, pentru aceea am sârguit spre el, miluind voiui milui pre el, zice Domnul.

21. Întărește-te pre tine Sioane, fă pocăință, dă inima ta pre iumetrii tăi pre calea care ai umblat, întoarce-te fecioară Israel, întoarce-te în cetățile tale plângând.

22. Până când te vei întoarce fără de cinste? Că au făcut Domnul mântuire spre sădire nouă, întru mântuire vor umbla împrejur oameni.

23. Că așa au zis Domnul: încă vor grăi cuvântul acesta în pământul lui Iuda și în cetățile lui, când voiui întoarce robia lui, bine este cuvântat Domnul preste drept muntele cel sfânt al lui.

24. Și cei ce lăcuiesc în cetățile lui Iuda și în tot pământul lui împreună cu plugarul, și se va ridica întru turmă.

25. Că am îmbătat pre tot sufletul setos, și pre tot sufletul flămânzându-l-am săturat.

26. Pentru aceea m'am sculat și am văzut și somnul meu dulce mi s'a făcut.

27. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul: și voiui semăna pre Israel și pre Iuda sămânță de om și sămânță de dobitoc.

28. Și va fi precum am privilegiat asupra lor, ca să i surp și ca să i chinuesc, așa voiui privilegiu preste ei, ca să i zidesc și ca să i răscădesc zice Domnul.

29. În zilele acelea nu vor mai zice: părinții au mâncat aguridă, și dinții fiilor s'au strepezit;

30. Ci fiecare întru păcatul său va muri, și celui ce a mâncat agurida se vor strepezi dinții lui.

31. Iată vin zile, zice Domnul: și voiui pune casei lui Israel și casei lui Iuda legătură nouă de pace, >

12. Isaia 61, 11; Ps. 125, 2.

15. Mat 2, 17.

18. Ps. 118, 66-70; Plâng. 5, 21.

19. A 2 Lege 30, 2. 20. Isaia 5, 7.

29. Iezechiel 16, 2, 3.

31. Evrei 8, 8; Iezech. 16, 62.

32. Nu după făgăduința care am făcut cu părinții lor în ziua în care i-am luat pre ei de mână și i-am scos din pământul Egiptului; pentru că aceia n'au rămas întru așezământul meu și eu n'am griji de tânșii, zice Domnul.

32. Că acesta este așezământul meu de pace, care voi așeză cu casa lui Israel după zilele acelea, zice Domnul: dă-voiu legile mele în gândurile lor și în inimile lor le voi scrii, și le voi fi lor Dumnezeu și ei vor fi mie popor.

34. Și nu va mai învăța nimenea pre vecinul său și pre fratele său, zicând: cunoaște pre Domnul, că toți mă vor cunoaște dela cel mic până la cel mare al lor, pentru că milostiv voi fi nedreptăților lor, și păcatele lor nu le voi mai pomeni.

35. De se va înălța cerul mai sus zice Domnul; și de se va smeri fața rământului mai jos.

36. Și eu nu voi izgoni neamul lui Israel, zice Domnul, pentru toate câte a făcut.

37. Așa au zis Domnul, cel ce au dat soarele spre lumina zilei, luna și stelele spre lumina nopții, și strigare în mare și sună valurile ei, Domnul atotfăcător este numele lui.

38. De vor încetă legile acestea dela fața mea, zice Domnul; și neamul lui Israel va încetă a fi neam înaintea feșii mele în toate zilele.

39. Iată vin zile, zice Domnul, și se va zidi cetatea Domnului dela turnurile lui Anameil până la poarta unghiului, și va leși măsura ei în preajma lui până la dealurile lui Gariv, și se va încunjură împrejur din pietre alese.

40. Si toți Asarimotli până la pârul Chedrilor, până la unghiul por-

ții cailor despre răsărit, sfințire Domnului, și mai mult nu se va smulge și nu se va strică până în veac.

CAP. 32.

farina cumpărată de Ieremia.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Ieremia în anul al zecelea al împăratului Sedechia, acesta este anul al optisprezecelea al lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului.

2. Și puterea împăratului Vavilonului a făcut șanț asupra Ierusalimului și Ieremia se păzea în curtea temniței, care este la casa împăratului.

3. Întru care l-a închis pre el împăratul Sedechia, zicând: pentru ce tu prorocești, zicând: așa au zis Domnul, iată eu dau cetatea aceasta în mâinile împăratului Vavilonului și o va lua pre ea?

4. Și Sedechia împăratul lui Iuda nu va scăpa din mâna Haldeilor, că dându-se se va da în mâinile împăratului Vavilonului, și va grăi gura lui la gura aceluia, și ochii lui, ochii aceluia vor vedea.

5. Și va intra Sedechia în Vavilon și acolo va muri.

6. Și cuvântul Domnului s'a făcut către Ieremia, zicând:

7. Iată Anameil fiul lui Salom fratele tatălui tău vine către tine, zicând: cumpără ție țarina mea cea din Anatot, că după rudente ție se cuvine să o cumperi.

8. Și a venit la mine Anameil fiul lui Salom fratele tatălui meu, după cuvântul Domnului la curtea temniței și a zis: cumpără ție țarina mea cea din Anatot din pământul lui Veniamin, că ție se cade a o cumpără pre ea, că tu ești bătrân și am cunoscut că cuvântul Domnului este.

32. Evrei 10, 16.

34. Ioan 6, 45; Fapte 10, 43; Isaia 11, 9 și 54, 13. 35. Iov 38, 33. 37. Isaia 51, 15.

39. Neemia 3, 1 și 12 39.

32. 2. 37. 20. 7. Lev. 25, 25; Rut 3, 12.

9. Și am cumpărat țarina lui Ananiel fiul fratelui tatălui meu, și i-am dat lui șapte sicli și zece arginți.

10. Și am scris în carte, și am pecetluit și am pus mărturii și am pus argintul în cumpănă.

11. Și am luat cartea cea de cumpărare, cea cetilă și pecetluită.

12. Și o am dat pre ea lui Varuh, feciorul lui Nirie, fiul lui Maaseu înaintea ochilor lui Ananiel, fiul fratelui tatălui meu și înaintea bărbatilor celor ce stau mărturie, și scrieă în cartea cea de cumpărare, și înaintea ochilor iudeilor celor ce ședeau în curtea temniței.

13. Și am poruncit lui Varuh înaintea lor, zicând:

14. Așa au zis Domnul atotțiitorul Dumnezeu lui Israel: iă cartea cumpărării aceștia și cartea cea cetilă și o vel pune în vas de strachină, ca să rămăe zile multe.

15. Că așa au zis Domnul: încă se vor mai cumpără case și țarine și vii în pământul acesta.

16. Și m'am rugat către Domnul, după ce am dat cartea cumpărării lui Varuh fiul lui Nirie, zicând:

17. Doamne cel ce ești, tu ai făcut cerul și pământul cu puterea ta cea mare, și cu brațul tău cel înalt și ridicat, nimic de tine nu se va ascunde.

18. Cel ce la mii faci milă și răsplătești păcatele părinților în sânul fiilor după ei, Dumnezeule cel mare și tare.

19. Domnul statului celui mare și puternic întru lucruri, Dumnezeu cel mare și atotțiitor și Domnul cel cu nume mare, ochii tăi sunt deschși spre toate căile fiilor oamenilor, ca să dai fiecăruia după faptele lui.

20. Cel ce ai tăcut semne și minuni în pământul Egiptului și până în ziua aceasta și în Israel și întru pământeni, și ți-al făcut fie nume, ca în ziua aceasta.

21. Și ai scos pre poporul tău Israel din pământul Egiptului cu semne și cu minuni, cu mână tare și cu braț înalt și cu vederi mari.

22. Și le-ai dat lor pământul acesta, care ai jurat părinților lor, pământ, din care curge lapte și miere.

23. Și au intrat și l-au moștenit pre el, și n'au ascultat glasul tău, și întru poruncile tale n'au umblat; toate câte ai poruncit lor să facă, n'au făcut, și ai făcut ca să vie asupra lor toate relele acestea.

64. Iată gloata a venit la cetate, ca să o iă pre dânsa, și cetatea s'a dat în mâinile Haldeilor, celor ce o bat pre ea, de fața sabiei și a foametei, precum ai zis, așa s'a făcut.

25. Și tu zici către mine: cumpără-ți ție țarină cu argint, și am scris carte și o am pecetluit, și am pus mărturii, și cetatea s'a dat în mâinile Haldeilor.

26. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

27. Eu Domnul Dumnezeu atot trupu, au ascunde-se-va ceva de mine?

28. Pentru aceea așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israel; dându-se, se va da cetatea aceasta în mâinile împăratului Vavilonului, și el o va lua pre ea.

29. Și vor veni Haldeii dând războiu asupra cetății aceștia și vor arde cetatea aceasta cu foc, și vor arde casele, întru care au tămăiat pre podurile lor lui Vaal, și au turnat turnări la dumnezei streini, ca să mă amărăscă pre mine.

18. Egipt 34, 7; R 2 Lege 5, 9; Psalm 78, 11-13. 19. Pitde 5, 21.

20. Isaia 29, 29. 21. Egipt 6, 6. 27. Num. 16, 22.

30. Pentru că erau fiu lui Israel și fiii lui Iuda singuri făcând ce este rău înaintea ochilor mei din tineretele lor.

31. Că spre iușime și spre mâniea mea eră cetatea aceasta, din ziua în care o a zidit pre ea și până în ziua aceasta, ca să o mut pre ea dela fața mea.

32. Pentru toate răutățile fiilor lui Israel și ai lui Iuda, care le-au făcut ca să mă amărescă aceștia pre mine și împărașii lor și boierii lor și cei mai mari ai lor și preoșii lor și prorocii lor, bărbații lui Iuda și cel ce lăcuiau în Ierusalim.

33. Și au întors către mine dosul și nu fața, și i-am învățat pre ei să mănecă de dimineață, și n'au ascultat mai mult, ca să lă învățatură.

34. Și au pus spurcăciunile lor în casa în care s'a chemat numele meu preste ea, întru necurățiile lor.

35. Și au zidit capiştile lui Vaal cele din valea fiului lui Enom, ca să aducă pre liii săi și pre fetele sale lui Moloh împăratului, cele ce n'am poruncit lor și nu s'a suit întru inima mea, ca să facă urăciunea aceasta, ca să greșască Iuda.

36. Și acum așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israel pentru cetatea de care tu zici, dă-se-va în mâinile împăratului Vavilonului cu sabie și cu foamete și cu ducere;

37. Iată eu îi adun pre ei din tot pământul, unde i-am risipit pre ei întru mâniea mea și întru iușimea mea și întru întărătare mare, și i voi întoarce pre ei la locul lor, și i voi așeză pre ei cu nădejde.

38. Și vor fi mie popor și eu voi fi lor Dumnezeu.

39. Și voi da lor altă cale și altă

inimă, ca să se teamă de mine în toate zilele spre binele lor și al fiilor lor după ei.

40. Și voi pune lor legătură veșnică, care nu o voi întoarce după ei și voi da frica mea în inima lor, ca să nu se depărteze ei dela mine.

41. Și voi cercetă a le face bine lor și îi voi sădi pre ei pre pământul acesta întru credință și întru toată inima mea și întru tot sufletul.

42. Că așa zice Domnul: în ce chip am adus asupra poporului acestuia toate răutățile aceste mari, așa eu voi aduce preste ei toate bunățiile, care am zis lor.

43. Și se vor cumpără încă țărini în pământul de care tu zici, că va fi necălcăt de oameni și de vite și s'a dat în mâinile Chaldeilor.

44. Și vor cumpără țărini cu argint, și vei scri în carte și vei pecetlui, și vei pune mărturii în pământul lui Veniamin și împrejurul Ierusalimului și în cetățile lui Iuda și în cetățile muntelui și în cetățile Seilei și în cetățile Naghevei, că voi întoarce înstăelnările lor.

CAP. 33.

Prorocia despre luarea Ierusalimului.

Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia a doua oară, și el eră încă legat în curtea temniței, zicând:

2. Așa au zis Domnul: cel ce au făcut pământul și l-au urzit pre el ca să l'îndrepteze pre el, Domnul este numele lui.

3. Și au strigat către mine și voi răspunde fie, și voi spune fie lucruri mari și tari, care nu le-ai știut.

4. Că așa au zis Domnul Dum-

30. Isaia 47, 12. 33. 4 Imp. 21, 4.
35. Ps. 105, 36. 37. A 2 Lege 30, 3; Ne-
emia 1, 9; Ps. 105, 45, 46.

39. Ps. 50, 11; A 2 Lege 30, 6.
40. Egipt 34, 10; Isaia 54, 10; A 2 Lege 5, 2.
41. Amos 9, 15.
33. 2. Isaia 42, 8.

nezeul lui Israel pentru casele cetății acestea, și pentru casele împăratului lui Iuda cele ce sunt spre șanș,

5. Și spre întărit, ca să se bată asupra Haldellor, și o voi umplea pre ea de oameni morți, pre care i-am lovit cu iușmea mea și cu mâniea mea, și am întors fața mea de către ei, pentru toate răutățile lor.

6. Iată eu aduc ei închegare de rană și leac, și o voi vindeca pre ea, și o voi arăta lor ca să asculte, și îi voi preoi pre ei și voi face pace și credință.

7. Și voi întoarce înstreinarea lui Iuda și înstreinarea lui Israel, și îi voi zidi pre ei ca și mai înainte.

8. Și îl voi curăți pre ei de toate strâmbăciunile lor, care au greșit mie și nu mi voi aduce aminte de greșalele lor, care au greșit mie și s'au depărtat dela mine.

9. Și va fi spre veselie și spre laudă și spre mărire la tot poporul pământului, cari vor auzi toate bunățiile, care eu volu face și se vor teme, și se vor amări pentru toate bunățiile și pentru toată pacea, care eu voi face lor.

10. Așa zice Domnul: încă se vor mai auzi în locul acesta, pe care îl numiți voi, pustiu este de oameni și de vite întru cetățile lui Iuda, și din afară a Ierusalimului cele pustii, nefiind oameni și vite; glas de veselie și glas de bucurie, glas de mire și glas de mireasă, glasul celor ce zic:

11. Mărturisiți-vă Domnului atotfăcătorului, că este bun Domnul, că în veac este mila lui, și vor aduce daruri în casa Domnului, că volu întoarce toată înstreinarea pământului

acelui, ca mai înainte, zis-au Domnul.

12. Așa au zis Domnul puterilor: încă vor fi în locul acesta în pustia, întru care nu este om și vită în toate cetățile lui, popasuri de păstori adăpostind oile.

13. În cetățile muntelui și în cetățile Sefilei și în cetățile Naghevei și în pământul lui Veniamin și întru cele de prin prejurul Ierusalimului și în cetățile lui Iuda, încă vor trece oile pre mâna celui ce numără, zis-au Domnul.

CAP. 34.

Prorocie despre robia Babilonului.

Cuvântul care s'a făcut către Ieremia dela Domnul, când Navuhodonosor împăratul Babilonului și toată oștrea lui și tot pământul împărăției lui dă războiu asupra Ierusalimului și asupra tuturor cetăților lui Iuda, zicând:

2. Așa au zis Domnul: mergi la Sedechia împăratul lui Iuda și vei zice lui: dându-se, se va da cetatea aceasta în mâinile împăratului Babilonului, și o va lua pre ea și o va arde pre ea cu foc.

3. Și tu nu vei scăpa din mâna lui și cu prinsoare te va prinde și în mâinile lui te va da și ochii tăi vor vedea ochii lui, și gura lui cu gura ta va grăi și în Babilon vei intra.

4. Ci ascultă cuvântul Domnului Sedechie împăratul lui Iuda, așa zice Domnul: nu vei muri de sabie.

5. Cu pace vei muri, și precum au plâns pre părinții tăi și pre cei ce au împărățit mai înainte de tine, plânge-te-vor și pre tine, vai! Doamne; și până la iad te vor plânge, pentru că cuvânt am grăit eu, zis-au Domnul.

6. 30, 17. 8. Iezech. 37, 23.

11. Ps. 24, 6 și 102, 17; Ozie 2, 11.

34. 1 4 Imp. 24. 1.

5. 2 Paral. 16, 14 și 21, 19; Is. Navi 10, 10.

6. Și a grăit Ieremia către împăratul Sedechia toate cuvintele acestea în Ierusalim.

7. Și puterea împăratului Vavilonului dă războiu asupra Ierusalimului și asupra cetăților lui Iuda, și asupra Lahisului și asupra Azichei, pentru că acestea au fost rămas între cetățile lui Iuda cetăți tari.

8. Cuvântul care s'a făcut către Ieremia dela Domnul, după ce a săvârșit împăratul Sedechia așezământul către popor, ca să cheme slobozire,

9. Ca să sloboază fiecare pre sluga sa și fiecare pre slujnica sa, pre Evreu și pre Evreică, ca să nu robească bărbat din casa lui Israel.

10. Și s'au întors toți cei mai mari și tot poporul, cari au intrat la așezământ,

11. Ca să slobozească fiecare pre sluga sa și fiecare pre slujnica sa, și i-a lăsat pre ei, ca să nu fie slugi și slujnice.

12. Și s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, zicând:

13. Așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israel: eu am pus legătură cu părinții voștri, în ziua în care i-am scos pre ei din pământul Egiptului din casa robiei, zicând:

14. Când se vor plini șase ani, vei slobozi pre fratele tău pre Evreul, care se va vinde fie și va lucra pe șase ani și să'l lași pre el slobod, și nu m'au ascultat pre mine și n'au plecat urechile lor.

15. Și astăzi s'au întors să facă ce este drept înaintea ochilor mei, ca să dea slobozire fiecare aproapelui său; și a făcut făgăduință înaintea feței mele, în casa, în care s'a chemat numele meu întru ea.

16. Și v'ați întors și ați necinsit numele meu, ca să întoarceți fiecare

pre sluga sa și fiecare pre slujnica sa, pre cari i-ați lăsat slobozi cu sufletul lor, ca să vă fie vouă slugi și slujnice.

17. Pentru aceea au zis Domnul: voi nu m'ați ascultat pre mine, ca să cheme fiecare slobozenie fratele său și fiecare aproapelui său, iată eu chem slobozire vouă spre sabie și spre moarte și spre foamete, și vă voi dă pre voi risipire la toate împărățiile pământului.

18. Și voi dă pre bărbajii cei ce au călcat legătura mea, pre cei ce n'au întărit legătura mea, care au făcut înaintea feței mele, vitelul care l-au făcut înaintea feței mele, ca să i slujască lui.

19. Pre boierii lui Iuda și pre puternici și pre preoți și pre popor.

20. Și'l voi dă pre ei vrăjmașilor lor și vor fi mortăciunile lor mâncare pasărilor cerului și hiarelor pământului.

21. Și pre Sedechia împăratul lui Iuda și pre boierii lor da'i-voiu în mâinile vrăjmașilor lor și puterilor împăratului Vavilonului, care se duc dela el.

22. Iată eu poruncesc, zice Domnul, și îi voi întoarce pre ei la pământul acesta, și vor dă războiu asupra lui și'l vor lua pre el și'l vor arde cu foc, și cetățile lui Iuda și le voi dă pre ele pustii de lăcuiitori.

CAP. 35.

Cei din casa lui Arhavin nu voesc să bea vin.

Cuvântul, care s'a făcut către Ieremia dela Domnul în zilele lui Ioachim împăratul lui Iuda, zicând:

2. Mergi în casa lui Arhavin, și i vel aduce pre ei în casa Domnului întru una din curți, și le vel dă vin să bea.

7. Isaia 37, 8, 9.

14. Egipt 21, 2; A 2 Lege 15, 12.

17. A 2 Lege 28, 25. 22. 4 Imp. 24, 7, 9.

3. Și am scos pre Iehonieză fiul lui Ieremia fiul lui Havașin, și pre frații lui și pre fiii lui și toată casa lui Arhaviin.

4. Și i-am adus pre el în casa Domnului, în cămara fiilor lui Ionan fiul lui Ananiea, fiul lui Godolie omul lui Dumnezeu, carele este aproape de casele boierilor deasupra casei lui Maseu fiul lui Selom celui ce păzește calea.

5. Și am dat înaintea feții lor urcior cu vin și pahar, și am zis : beți vin.

6. Și el au zis : nu vom bea vin, pentrucă Ionadav fiul lui Rihav tatăl nostru ne-a poruncit nouă, zicând : să nu beți vin voi și fiii voștri până în veac.

7. Casă să nu zidiți și sămânță să nu semănați, și vie să nu fie vouă, ci în corturi veți lăcui în toate zilele vieții voastre, pentru ca să trăiți zile multe pre pământul, în care lăcuiți voi.

8. Și am ascultat glasul lui Ionadav tatăl nostru, ca să nu bem vin în toate zilele vieții noastre, noi și femeile noastre și fiii noștri și fetele noastre.

9. Și casă să nu zidim, ca să lăcuim acolo.

10. Și vie și iartă și sămânță n'au fost nouă, și am lăcuit în corturi, și am ascultat, și am lăcut după toate câte ne-a poruncit nouă Ionadav tatăl nostru.

11. Și a fost când s'a suit Navuhodonosor asupra pământului, am zis : să ne suim să intrăm în Ierusalim de către lăcașul Haldelor și de către lăcașul puterii Asirienilor, și am lăcuit acolo.

12. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând :

13. Așa zice Domnul : mergi, și zii omului lui Iuda și celor ce lă-

cuesc în Ierusalim : au nu veți lua învățătură, ca să ascultați cuvintele mele ?

14. Pus-au cuvinte fiii lui Ionadav fiul lui Rihav, cum a poruncit fiilor săi, ca să nu bea vin, și n'au băut, și eu am grăit către voi de noapte mănecând, și am zis, și nu m'ați ascultat pre mine.

15. Și am trimis la voi slugile mele pre proroci, zicând : întoarceți-vă fiecare dela calea sa cea rea, și mai bune faceți lucrurile voastre, și nu mergeți după dumnezeul străini, ca să slujiți lor, și lăcuiți pre pământul care l-am dat vouă și părinților voștri, și n'ați plecat urechile voastre, și n'ați ascultat.

16. Și au întărit fiii lui Ionadav fiul lui Rihav, porunca tatălui lor, și poporul acesta nu m'a ascultat pre mine.

17. Pentru aceea așa au zis Domnul : iată eu aduc preste Iuda și preste cei ce lăcuesc în Ierusalim, toate răutățile care am grăit asupra lor.

18. Pentru aceea așa au zis Domnul : de vreme ce au ascultat fiii lui Ionadav fiul lui Rihav porunca tatălui lor, ca să lăcă câte a poruncit lor tatăl lor.

19. Nu va lipsi bărbat din fiii lui Ionadav fiul lui Rihav, care să stea înaintea feții mele în toate zilele pământului.

CAP. 36.

Cartea lui Ieremia, arsă în foc de Ioachim.

În anul al patrulea al lui Ioachim, fiul lui Iosie, împăratul lui Iuda, lost-a cuvântul Domnului către mine, zicând :

2. Ia ție hârtie de carte, și scrie pre ea toate cuvintele, care am grăit către tine asupra Ierusalimului și

14. 11, 7 și 25, 3. 15. 4 Imp. 17, 13. 36. 2. 30, 2.

asupra lui Iuda și asupra tuturor neamurilor din ziua în care am grăit eu către ilne, din zilele lui Iosie împăratul lui Iuda și până în ziua aceasta.

3. Ca doar va auzi casa lui Iuda toate relele, care gândesc eu să le fac lor, și se va întoarce fiecare din calea sa cea rea, ca să fiu milostiv strămbătărilor lor și păcatelor lor.

4. Și a chemat Ieremia pre Varuh feciorul lui Nirie, și a scris din gura lui Ieremia, toate cuvintele Domnului, care le-au grăit către ei într-o hârtie de carte.

5. Și a poruncit Ieremia lui Varuh, zicând: eu sunt supt pază, și nu poci să intru în casa Domnului.

6. Și vei citi de pre hârtia aceeași la urechile poporului în casa Domnului, în zi de post, și la urechile a tot Iuda, cel ce vin din cetățile lor.

7. Ca doar va cădea mila lor înaintea feșii Domnului și se vor întoarce dela calea lor cea rea, că mare este mâniea și urgia Domnului, care au grăit asupra poporului acestuia.

8. Și a făcut Varuh după toate câte i-a poruncit Ieremia lui, cetind de pre carte toate cuvintele acestea în casa Domnului.

9. Și a fost în anul al optulea al împăratului Ioachim, în luna a noua, rânduit-au post înaintea feșii Domnului, tot poporul în Ierusalim, și casa lui Iuda.

10. Și citea Varuh de pre carte cuvintele lui Ieremia în casa Domnului, în casa lui Gamarie fiul lui Safan scriitorul, sus înaintea ușilor porții casei Domnului cea nouă la urechile a tot poporul.

11. Și au auzit Mihea fiul lui Gamarie al fiului lui Safan toate cuvintele Domnului din carte.

12. Și s'a pogorât la casa împăratului și la casa scriitorului, și iată acolo toți boierii ședeau: Elisamă scriitorul și Daleas feciorul lui Selemia și Ionatan fiul lui Achovor și Gamarie feciorul lui Safan și Sedechia feciorul lui Ananie, și toți boierii.

13. Și le-a spus lor Mihea toate cuvintele, care le-a auzit cetind-le Varuh în auzul poporului.

14. Și trimiseră toți boierii la Varuh feciorul lui Nirie pre Iudin feciorul lui Nataniu, fiul lui Selemiu al fiului lui Husi, zicând: hârtie scrisă citești tu la urechile poporului, iă-o în mâna ta, și vino; și a luat Varuh hârtia, și s'a pogorât la ei.

15. Și ziseră lui: citește iarăși în auzul nostru, și a citit Varuh.

16. Și a fost, dacă au auzit toate cuvintele, se slătuiră fiecare cu aproapele său, și ziseră:

17. Să vestim împăratului toate cuvintete acestea, și au'ntrebat pre Varuh, zicând: de unde ai scris toate cuvintele acestea?

18. Și a zis Varuh: din gura lui mi-a spus mie Ieremia toate cuvintele acestea, și eu le-am scris pe hârtie.

19. Și a zis lui Varuh: mergi, și ascunde-le bine, tu și Ieremia, și om să nu știe unde sunteți voi.

20. Și a intrat la împăratul în cuite, și hârtia o au dat să o păzească în casa lui Elisamă, și au spus împăratului toate cuvintele acestea.

21. Și a trimis împăratul pre Iudin să iă hârtia, și o a luat pre ea din casa lui Elisamă, și o au citit Iudin la urechile împăratului și la urechile tuturor boierilor, cari stau împrejurul lui.

22. Și împăratul ședează în casă de iarnă, și un grătar cu foc eră înaintea lui.

23. Și a fost, după ce a cetit lui din trei foi sau patru, le-au tăiat cu cuțitașul scriitorului, și le-au aruncat în focul, care era pre grătar, până ce s'a slărșit toată hârtia.

24. Și nu s'a turburat, nici și-a rupt hainele sale împăratul și slugile lui, cari auzeau toate cuvintele acestea.

25. Și Ionatan și Godolia și Daeleas și Gamarie au slătuît pre împăratul, ca să nu arză de tot cartea, și nu i-a ascultat.

26. Și a poruncit împăratul lui Ieremei fiul împăratului, și lui Sarea fiul lui Esrii, să prinză pre Varuh și pre Ieremia, și ei foarte s'au ascuns.

27. Și s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, după ce a ars împăratul hârtia și toate cuvintele care le-a scris Varuh din gura lui Ieremia, zicând :

28. Iată tu altă hârtie, și scrie toate cuvintele cele ce erau pre hârtia care o a ars împăratul Ioachim.

29. Și vei zice: așa au zis Domnul, tu ai ars hârtia aceasta zicând: pentru căci ai scris pre ea : că intrând, va intra împăratul Vavilonului, și va pierde pământul acesta, și va lipsi de pre el om și dobitoac.

30. Pentru aceea așa zice Domnul asupra lui Ioachim împăratul lui Iuda: nu va fi lui, care să șează pre scaunul lui David, și stărvul lui va fi lepădat în arsura zilei și în înghețul nopții.

31. Și voi cerceta asupra lui și asupra neamului lui și asupra fiilor lui, și voi aduce preste el și preste cei ce lăcuiesc Ierusalimul și preste pământul lui Iuda, toate răutățile care am grăit către ei, și n'au ascultat.

32. Și a luat Varuh altă hârtie, și a scris pre ea din gura lui Iere-

mia toate cuvintele cărții, care o a ars Ioachim împăratul Iudei, și a adăos lui mai multe cuvinte de cât acelea.

CAP. 37.

Sedechia închide pe Ieremia în temnița.

A împărașit Sedechia fiul lui Iosie în locul lui Ioachim, pre care l-a pus împărat Navuhodonosor împăratul Vavilonului, ca să împărățească în pământul lui Iuda.

2. Și n'a ascultat el și slugile lui și poporul pământului, cuvintele Domnului, care le-au grăit prin mână lui Ieremia.

3. Și a trimis împăratul Sedechia pre Ioahaz fiul lui Selemie, și pre Sofonia fiul lui Maseu preotul la Ieremia, zicând: roagă-te dar pentru noi către Domnul.

4. Și Ieremia a venit și a trecut prin mijlocul cetății, și nu l-a dat pre el la casa temnițel, și puterea lui Faraon a ieșit dela Egiptel, și au auzit Haldeii auzul ior, și s'au suît dela Ierusalim.

5. Și s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, zicând:

6. Așa zice Domnul : așa vei grăi către împăratul lui Iuda cel ce te-a trimis pre tine, ca să mă cauți pre mine.

7. Iată puterea lui Faraon, care a ieșit vouă spre ajutor, se va întoarce în pământul Egiptului, și Haldeii aceștia se vor întoarce și vor da războiul asupra pământului acestuia, și'l vor lua și'l vor arde cu foc.

8. Că așa au zis Domnul: să nu gândiți cu sufletele voastre, că ducându-se se vor duce dela voi Haldeii, căci nu se vor duce.

9. Și de veți bate toată puterea Haldeilor, cari dau războiul asupra

37. 1. 2 Paral. 36, 10. 2. 2 Paral. 36, 12. 3. 34, 21. 4. 17; Isaia 30, 2 și 7.

voastră, și vor rămâneă unii împunși fiecare în locul său, aceștia se vor scula și vor arde cetatea aceasta cu ioc.

10. Și a lost, când s'a suit puterea Haldeilor dela Ierusalim, de fața puterii lui Faraon,

11. A ieșit Ieremia din Ierusalim, ca să meargă în pământul lui Veniamin, ca să grăiască de acolo în mijlocul poporului.

12. Și a fost el în poarta lui Veniamin, și acolo eră un om, la care găzduia Saruia feciorul lui Selemie feciorul lui Anania, și a prins pre Ieremia, zicând: la Haldei fugi tu.

13. Și a zis: minciună este, că nu la Haldei fug eu, și nu l-a ascultat pre el, și a prins Saruia pre Ieremia, și l-a dus pre el la boieri.

14. Și s'au scârbit boierii asupra lui Ieremia și l-au băfut pre el și l-au trimis la casa lui Ionatan scriitorul, că pre aceasta o au făcut casă de închisoare.

15. Și a venit Ieremia la casa groapei și la închisoare, și a șezut acolo zile multe.

16. Și a trimis Sedechia împăratul și l-a chemat pre el, și l-a întrebat pre el împăratul pre ascuns să'i spue, de este cuvânt defa Domnul? Și a zis: este, în mâna împăratului Vavilonului te vei dà.

17. Și a zis Ieremia către împăratul: ce strâmbătate am făcut ție și slugilor tale și poporului acestuia, de mă dai tu la casa închisorii?

18. Și unde sunt prorocii voștri, carii proceau vouă, zicând: că nu va veni împăratul Vavilonului la pământul acesta?

19. Și acum doamne al meu împărate l Cază mila mea înaintea ții tale, și nu mă întoarce la casa lui Ionatan scriitorul, ca să nu mor acolo.

20. Și a poruncit împăratul și l-a pus pre el la casa cea de închisoare, și i dà lul o pâine pre zi, de dinafară unde frământă, până s'au siârșit pâinele din cetate, și a șezut Ieremia în curtea temniții.

CAP. 38.

Ieremia aruncat și scos din groapă.

Și a auzit Safania feciorul lui Naștan și Godolia feciorul lui Pashor, și Ioahal feciorul lui Selemie cuvintele, care le-a grăit Ieremia către popor, zicând.

2. Așa au zis Domnul: cel ce lăcuește în cetatea aceasta va muri de sabie și de loame, și cel ce va ieși la Haldei va trăi și va li viu sufletul lui spre afiare și va trăi.

3. Că așa au zis Domnul: dându-se, se va da cetatea aceasta în mâinile puterii împăratului Vavilonului, și o va lua pre ea.

4. Și ziseră împăratului: să se omoare dar omul acela, pentru că el slăbește mâinile oamenilor celor ce se răboesc, carii au rămas în cetate, și mâinile atot poporul, grăind către ei cuvintele acestea, că omul acesta nu pacea, care este de folos grăește poporulul acestuia, ci cele rele.

5. Și a zis împăratul: iată el în mâinile voastre, pentru că nu putea împăratul asupra lor.

6. Și l-au aruncat pre el în groapa lui Melhiu feciorul împăratului, care eră în curtea temniții și l-au slobozit pre el în groapă, și în groapă nu eră apă ci numai tînă, și ședea în tînă.

7. Și a auzit Avdemeleh arapul, și el eră de casa împăratului, cum că au dat pre Ieremia în groapă, și împăratul eră la poarta lui Veniamin.

20 32, 2.

38. 2. 21, 9. 7. 39, 6.

8. Și a venit la el și a grăit către împăratul, și a zis:

9. Rău ai făcut a omorî pre omul acesta cu foamea, că nu mai sunt încă pâini în cetate.

10. Și a poruncit împăratul lui Avdemeleh, zicând: iă cu tine de aici treizeci de oameni, și-l scoate pre el din groapă, ca să nu moară.

11. Și a luat Avdemeleh pre oameni și au intrat la casa împăratului cea de jos, și au luat de acolo obiele vechi și funii vechi, și le-au aruncat la Ieremia în groapă.

12. Și a zis către el: acestea pune-le dedesuptul iuniilor, și a făcut Ieremia așa.

13. Și l-au tras pre el cu funiile, și l-au scos din groapă, și a șezut Ieremia în curtea temniții.

14. Și a trimis împăratul și l-a chemat pre el la casa lui Aselisil cea din casa Domnului, și a zis către el împăratul: întreabă-te-voiu cuvânt și să nu ascunzi de către mine cuvânt.

15. Și a zis Ieremia împăratului: de'ji voi spune ție, nu mă vei omorî pre mine cu moarte? Și de'ji voi da slat, nu vei ascultă de mine?

16. Și s'a jurat împăratul, zicând: viu este Domnul, cel ce ne-au făcut nouă sufletul acesta, de te voi uide pre tine și de te voi da în mâinile oamenilor acestora.

17. Și Ieremia i-a zis lui: așa au zis Domnul, dacă ieșind vei ieși la domniile împăratului Vavilonului, viu va fi sufletul tău, și cetatea aceasta nu se va arde cu foc și vei trăi tu și casa ta.

18. Iar de nu vei ieși, dă-se-va cetatea aceasta în mâna Haldelor, și o vor arde cu foc, și tu nu vei scăpa.

19. Și a zis împăratul lui Ieremia: eu am cuvântul Evreilor, cari

au fugit la Haldei, ca să nu mă dea în mâinile lor, ca să mă batjocoarească.

20. Și a zis Ieremia: nu te vor da, ascultă cuvântul Domnului, care-l zic eu către tine, și mai bine va fi ție și va fi viu sufletul tău.

21. Și de nu vrei tu a ieși, acesta este cuvântul, care l-au arătat mie Domnul.

22. Iată toate femeile, care au rămas în casa împăratului lui Iuda, se scoteau la boierii împăratului Vavilonului, și ele ziceau: te înșelără, și vor putea ție oameni de pace al tăi și vor strică întru alunecări piciorul tău, înturnatu-s-au dela tine.

23. Și pre femeile tale și pre fiii tăi scoate-i-vor la Haldei și tu nu vei scăpa, că cu mâna împăratului Vavilonului te vei prinde și cetatea aceasta se va arde de tot.

24. Și a zis lui împăratul: om să nu știe de cuvintele acestea, și tu nu vei muri.

25. Și boierii de vor auzi că am grăit ție, și vor veni la tine și vor zice ție: spune tu nouă, ce a grăit ție împăratul? N'ascunde de către noi și nu te vom omorî pre tine,

26. Vel zice lor: arunc eu mila mea înaintea ochilor împăratului, ca să nu mă întorc la casa lui Ionatan, să mor acolo.

27. Și au venit toți boierii la Ieremia și l-au întrebat pre el și a spus lor după toate cuvintele acestea, care a poruncit lui împăratul, și tăcură, că nu s'a auzit cuvântul Domnului.

28. Și a șezut Ieremia în curtea temniței, până la vremea în care s'a luat Ierusalimul.

CAP. 39.

Luarea Ierusalimului.

Și a fost în luna a zecea a anului al nouălea al lui Sedechia împăratul lui Iuda, mers-a Navuhodonosor împăratul Vavilonului și toată puterea lui asupra Ierusalimului și-l bătea pre el.

2. Și în al zecelea an în zilele lui Sedechia, în luna a patra în nouă ale lunii s'a spart cetatea.

3. Și au intrat toți domnii împăratului Vavilonului și au șezut în poarta cea din mijloc: Marganasar, Samagot, Navusahar, Navusarls, Nagargas, Naserravamat și ceilalți domni ai împăratului Vavilonului.

4. Și au trimis și a luat pre Ieremia din temnița curței împărăteșii, și l-au dat lui Godolia feciorul lui Ahicam fiul lui Safan și l-a scos pre el și l-a pus în mijlocul poporului.

5. Și către Ieremia s'a făcut cuvântul Domnului în curtea temniței zicând:

6. Mergi și zi către Avdemeleh arapul, așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israil: iată eu aduc cuvintele mele asupra cetății aceștia spre rele și nu spre bune.

7. Și te voiu mântui în ziua aceea, și nu te voiu da pre tine în mâna oamenilor, de cari te temi tu de fața lor.

8. Că mântuind, te volu mântui pre tine, și în sable nu vei cădea, și va fi sulțelul tău la aflare, că ai nădărdit spre mine, zice Domnul.

CAP. 40.

Ieremia lăsat slobod.

Cuvântul care s'a făcut dela Domnul către Ieremia, după ce l-a tri-

mis pre el Navuzardan cel mai mare preste bucătari din Radaman, când l-a luat pre el cu cătuși în mijlocul înstreinării lui Iuda a celor ce se duceau în Vavilon.

2. Și l-a luat pre el cel mai mare preste bucătari și a zis lui: Domnul Dumnezeuul tău au grăit relele acestee preste locul acesta.

3. Și au făcut Domnul, pentru că ai păcătuțit lui și n'ai auzit glasul lui.

4. Iată te-am dezlegat pre tine din cătușile cele ce sunt în mâinile tale, de este bine înaintea ta să vii cu mine în Vavilon, vino, și voi pune ochii mei preste tine, iar de nu, purcede;

5. Și te înroarce la Godolia feciorul lui Ahicam feciorul lui Safan, pre care l-a pus împăratul Vavilonului în pământul lui Iuda, și lăcuște cu el în mijlocul poporului: toate bunățiile sunt înaintea ochilor tăi, ca să mergi acolo; și l-a dat lui cel mai mare preste bucătari daruri, și l-a slobozit.

6. Și a venit la Godolia în Masifa și a șezut în mijlocul poporului celui ce a rămas în țară.

7. Și au auzit toți povățuitorii puterii cei din țarină, ei și puterea lor, că a pus împăratul Vavilonului pre Godolia mai mare țării, și încă cum că i-a dat pre seama lui bărbați și femei, pre carii nu i-a înstreinat în Vavilon.

8. Și a venit la Godolia în Masifa Ismail feciorul lui Natanie, și Ioanan feciorul lui Carie, și Sariea feciorul lui Tanamet, și feciorii lui Iole al lui Netofat, și Ezonie feciorul lui Mahat, el și oamenii lor.

9. Și s'au jurat lor Godolia și oamenii lor, zicând: nu vă temeți de fața slugilor Haldeilor, lăcuiți pre

39. 1. 4 Imp. 25, 1; 2 Paral. 36, 17; 52, 4-6. 6. 38, 7. 8. 38, 2.

40. 5. 4 Imp. 25, 22. 9. 4 Imp. 25, 24.

pământ și lucrați împăratului Vavilonului, și mai bine va fi vouă.

10. Iată eu șez înaltea voastră la Masifa să stau înaltea Haldeilor, când vor veni asupra voastră, și voi adunați vin și poame, și untdelemn luați în vasele voastre, și lăcuți în cetățile care le-ați stăpânit.

11. Și toți Evreii cei din pământul Moavului și cei din fiii lui Amon, și cei din Idumeia și cei din tot pământul au auzit, că a dat împăratul Vavilonului rămașișă lui Iuda, și încă a pus preste ei pre Godolia feciorul lui Ahicam.

12. Și a venit la Godolia în Masifa în pământul lui Iuda, și a adunat vin și poame multe foarte, și untdelemn.

13. Și Ioanan feciorul lui Carie și toți povăzitorii puterii cei din țarină au venit la Godolia în Masifa, și au zis lui: știind să știi, că Velisa împăratul fiilor lui Amon a trimis la tine pre Ismail, ca să lovească sufletul tău.

14. Și nu i-a crezut pre ei Godolia, și a zis Ioanan lui Godolia pre ascuns în Masifa :

15. Merge-volu dar și voiu lovi pre Ismail, și nimeni să nu știe, pentru ca să nu lovească sufletul tău, și se vor risipi toți Evreii, cari s'au adunat la tine, și vor pieri cei rămași ai lui Iuda.

16. Și a zis Godolia către Ioanan: să nu faci tu cuvântul acesta, că miuciuni grăești tu asupra lui Ismail.

CAP. 41.

Uciderea lui Godolie.

A fost în luna a șaptea, venită a Ismail feciorul lui Natanie, flul lui Elisama cel din neamul împărătesc și zece bărbați cu el, la Godolia în Masifa, și au mâncat acolo pâine împreună.

2. Și s'a sculat Ismail, feciorul lui Natanie și cei zece bărbați cari erau cu el, și lovire cu sabia pre Godolia feciorul lui Ahicam, feciorul lui Safan și l-a ucis pre el, pre care l-a fost pus împăratul Vavilonului preste pământul acela.

3. Și pre toți Evreii cari erau cu el în Masifa, și pre toți Haldeii cari s'au aflat acolo, și pre toți bărbații de războiu i-au bătut Ismail.

4. Și a fost în ziua a doua după ce a lovit el pre Godolia, și om n'a știut.

5. Și au venit bărbați dela Sihem și dela Salim și dela Samaria, optzeci de bărbați rași la barbe, și cu hainele lor rupte plângând, și dăruri și tămâie în mâinile lor, ca să aducă în casa Domnului.

6. Și a ieșit întru întâmpinarea lor Ismail, feciorul lui Natanie din Masifa, și ei mergeau și plângeau; a fost după ce s'a apropiat de dânsul le-a zis lor : intrați la Godolia, feciorul lui Ahicam.

7. Și a fost după ce au intrat ei în mijlocul cetății, i-a junghiat pre ei Ismail, feciorul lui Natania, la fântână.

8. Și zece oameni s'au aflat acolo și au zis lui Ismail: să nu ne omori pre noi, că avem noi litnițe în țarină, grâu și orz și miere și untdelemn, și i-a trecut și nu i-a oțărât pre el între brații lor.

9. Și fântâna, în care a aruncat Ismail pre toți pre cari i-a bătut, fântână mare este, aceasta este, care o a făcut împăratul Asa de către fața lui Vaasa împăratul lui Israil, aceasta o a umplut Ismail de trupuri rănite.

10. Și a întors Ismail pre tot poporul, care a rămas în Masifa, și pre fetele împăratului, pre care mai marele preste bucătari le-a adus la

Godolia feciorul lui Ahicam, și s'a dus dincolo la fiii lui Amon.

11. Și a auzit Ioanan feciorul lui Carie și toți povăzătorii puterii cei împreună cu el, toate relele care le-a făcut Ismail.

12. Și a adunat toată tabăra lor și au mers să dea războiului asupra lui, și l-a aflat pre el la apa cea multă în Gavaon.

13. Și a fost dacă a văzut tot poporul cel ce eră cu Ismail pre Ioanan, feciorul lui Carie și pre povăzătorii puterii lui, cei ce erau cu dânsul.

14. Și s'a bucurat și s'a întors tot poporul pe care îl robise Ismail din Masifa, și întorcându-se au venit la Ioanan, feciorul lui Carie.

15. Și Ismail feciorul lui Natania a scăpat cu opt oameni, și s'a dus la fiii lui Amon.

16. Și a luat Ioanan feciorul lui Carie și toți povăzătorii puterii, cari erau cu el, pre toți cei rămași ai poporului, pre cari i-a întors dela Ismail, feciorul lui Natania, bărbați tari la războiu, și pre femei și pre celelalte, și pre fameni, pre cari l-a întors dela Gavaon.

17. Și s'au dus, și au șezut în pământul Virotoamului cel despre Vitelem, ca să meargă la Eghipt de către fața Haldeilor.

18. Că s'au sperlat de fața lor, pentrucă a lovit Ismail pre Godolia, pre care l-a pus împăratul Vavilonului mai mare preste pământul acela.

CAP. 42.

Ieremia întreabă pre Dumnezeu.

Și au venit toți domnii puterii și Ioanan și Azaria fiul lui Maseu și tot poporul dela mic până la mare, la Ieremia prorocul.

2. Și au zis lui: cază dar mila noastră înaintea feșii tale, și te roagă către Domnul Dumnezeuul tău pentru cei ce au rămas, că am rămas din mulți puțin, precum ochii tăi văd.

3. Și să ne spue nouă Domnul Dumnezeuul tău calea, pre care să mergem, și cuvântul care să-l facem.

4. Și le-a zis lor Ieremia: auzit-am; iată, eu mă voi ruga pentru voi către Domnul Dumnezeuul vostru, după cuvintele voastre, și va li cuvântul care-l va răspunde Domnul Dumnezeu, îl voi spune vouă, nu voi ascunde dela voi nimic.

5. Și ei ziseră către Ieremia: fie Domnul întru noi spre mărturie dreaptă și credincioasă, de nu vom face așa după tot cuvântul, care-l va trimite Domnul către noi.

6. Și ori bine, ori rău, glasul Domnului Dumnezeului nostru, la carele noi te trimitem, vom auzi ca să fie nouă mai bine, că vom auzi glasul Domnului Dumnezeului nostru.

7. Și a fost după zece zile, s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia.

8. Și a chemat pre Ioanan și pre povăzătorii puterii și pre tot poporul, dela mic până la mare.

9. Și le-a zis lor. așa au zis Domnul Dumnezeu:

10. De veți șede în pământul acesta, vă voi zidi pre voi, și nu vă voi risipi, și vă voi sădi pre voi, și nu vă voi smulge, că am încetat dela relele, care am făcut vouă.

11. Să nu vă temeți de fața împăratului Vavilonului, de care voi vă spăimântați, zice Domnul, că cu voi sunt eu ca să vă scoț pre voi, și să vă mântuesc din mâna lui.

12. Și vă voi da vouă milă, și

vă voi uita mlaștile pre voi, și vă voi întoarce pre voi la pământul vostru.

13. Și de veți zice : nu vom șede în pământul acesta, ca să nu auzim glasul Domnului.

14. Că la pământul Egiptului vom intra și nu vom vedea războiul, și glas de trâmbiță nu vom auzi, și de pâini nu vom flămânzi, și acolo vom lăcuși.

15. Pentru aceea auziți cuvântul Domnului, că așa au zis : de veți da voi fața voastră spre Egipt, și veți intra să lăcuși acolo,

16. Știa de a căreia față voi vă temeți, vă va alina pre voi în pământul Egiptului; și foamea de care voi grăjiți, vă va apuca pre voi dinapoia voastră în Egipt, și acolo veți muri.

17. Și vor fi toți oamenii și toți cei străini de neam, cei ce au pus fața lor spre pământul Egiptului, ca să lăcușască acolo, sfârși-se vor de sabie și de foamete, și nu va fi lor nimenea, care să-i mântuiască de răutățile, care le aduc eu preste ei.

18. Că așa au zis Domnul : în ce chip a picat mânia mea preste cei ce lăcuiau Ierusalimul, așa va pică mânia mea preste voi, de veți intra voi în Egipt, și veți fi spre loc neumblat, și supuși, și spre blestem și spre ocară, și mai mult nu veți vedea locul acesta.

19. Grăit-au Domnul de voi cei rămași ai lui Iuda, ca să nu intrați în Egipt, și acum cunoscând veți cunoaște.

20. Că ați făcut rău întru sufletele voastre, trimițându-mă pre mine, zicând : roagă-te pentru noi către Domnul, și după toate ori câte va grăi Ie Domnul, vom face.

21. Și n'ați auzit cuvântul Domnului, care l-au trimis la voi.

22. Și acum de sabie și de foamete vă veți sfârși în locul, la care voi vă rugați să intrați, ca să lăcuși acolo.

CAP. 43.

Evrei împotriva lui Ieremia.

Și a fost, după ce a încetat Ieremia să zice către popor toate cuvintele Domnului, care au trimis Domnul către ei.

2. Au zis Azaria feciorul lui Maseu, și Ioan feciorul lui Carie, și toți oamenii cel semeți lui Ieremia, zicând : minți, nu te-au trimis pre tine Domnul la noi ca să ne zici : să nu intrăm în Egipt, ca să lăcuim acolo;

3. Ci Varuh feciorul lui Nirie te îndeamnă pre tine asupra noastră, ca să ne dai pre noi în mâinile Haldeilor să ne omoare, și să ne însireneze pre noi în Vavilon.

4. Și n'au ascultat Ioan și toți povățuitorii puterii cei împreună cu el și tot poporul glasul Domnului, ca să lăcușască în pământul lui Iuda.

5. Ci au luat Ioan și toți povățuitorii puterii pre toți rămașii lui Iuda, cari s'au întors a lăcuși în pământ.

6. Pre bărbații cei tari și pre femeile și pre prunci și pre celelalte, și pre fetele împăratului și sufletele care le-a lăsat Navuzardan cu Godolia fiul lui Ahicam și pre Ieremia prorocul și pre Varuh feciorul lui Nirie.

7. Și au intrat în Egipt, că n'au ascultat glasul Domnului, și au mers în Tainas.

8. Și s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia în Tainas, zicând :

9. Ia ție pietre mari și le ascunde pre ele înaintea ușei în poarta casei lui Faraon în Tainas înaintea ochilor bărbaților lui Iuda.

16. Iezzech. 5, 4. 17. Iezzech. 30, 10, 11.
19. Isaia 65, 15.

10. Și vei grăi, așa au zis Domnul: iată eu trimt și voi aduce pre Navuhodonosor împăratul Vavilonului, și va pune scaunul său deasupra pietrilor acestora, care le-ai ascuns și va ridica arme preste ele.

11. Și va intra și va lovi pământul Eghiptului, pre cari la moarte, la moarte, și pre cari la robie, la robie, și pre cari la sabie, la sabie.

12. Și va arde foc în casele dumnezeilor lor, și le va arde pre ele, și'l va înstreina pre ei, și va strica pământul Eghiptului, în ce chip strică păstorul haina sa, și va ieși cu pace.

13. Și va zdrobi stâlpi cetăței Iliupolei cei dela Enom și casele lor le vor arde de tot cu foc.

CAP. 44.

Ieremia muștră pre Evreii din Eghipt.

Cuvântul, care s'a făcut către Ieremia, tuturor Evreilor celor ce lăcuiesc în pământul Eghiptului și celor ce șed în Magdol și în Tanas și în pământul Paturis, zicând:

1. Așa zice Domnul puterilor, Dumnezeu lui Israel: voi ați văzut toate răutățile, care le-am adus preste Ierusalim și preste cetățile lui Iuda, și iată sunt pustii de lăcultori.

3. De către fața răutăților lor, care au făcut, ca să mă amărăscă, mergând a tămădi la dumnezei streini pre cari nu i-au cunoscut nici ei, nici părinții lor.

4. Și am trimis la voi pre slugile mele prorocii de noapte mănecând și zicând: să nu faceți lucrul spurcăciunii aceștia, care o am urât.

5. Și nu m'au ascultat pre mine și n'au plecat urechia lor, ca să se întoarcă dela răutățile lor, ca să nu jertfească la dumnezei streini.

6. Și a picat mântea mea și ur-

giea mea, și s'a așăat în porțile lui Iuda și dinafara Ierusalimului și s'a făcut spre pustiire și spre necăicare, ca în ziua aceasta.

7. Și acum așa au zis Domnul atotfăcătorul Dumnezeu lui Israel: pentru ce faceți voi răutăți mari asupra sufletelor voastre? A tăia dintru voi om și femeie, prunc și sugar din mijlocul lui Iuda, ca să nu rămăe dintru voi nimenea.

8. Să mă amărâți pre mine întru laptele mâinilor voastre a tămădi la dumnezei streini în pământul Eghiptului în care ați intrat, ca să lăcuși acolo, pentru ca să vă tăieți și pentru ca să vă faceți spre blestem și spre ocară întru toate neamurile pământului.

9. Au ați uitat voi relele părinților voștri și ale împăraților lui Iuda, și relele boierilor voștri și ale femeilor voastre, care au făcut în pământul lui Iuda și afară de Ierusalim?

10. Și n'au încetat până în ziua aceasta, și nu se țineau de poruncile mele, care le-am dat înaintea părinților lor.

11. Pentru aceea așa au zis Domnul: iată eu depărtez fața mea,

12. Ca să pierz pre toți cei rămași în Eghipt, și vor cădea de sabie și de foame și se vor sfârși dela mic până la mare și vor fi spre ocară, spre pierire și spre blestem.

13. Si volu cerceta asupra celor ce lăcuiesc în pământul Eghiptului în ce chip am cercetat asupra Ierusalimului, cu sabie și cu foame și cu moarte.

14. Și nu va scăpa nimenea din cei rămași ai lui Iuda, cari nemernicesc în pământul Eghiptului, ca să se întoarcă la pământul lui Iuda întru care ei nădăjduiesc cu sufletul lor, că nu se vor întoarce, fără numai cei scăpați.

43. 12. Isaia 19, 1.

44. 1. Isaia 19, 13.

15. Și au răspuns lui Ieremia toți bărbații cei ce știau că tămăiază femeile lor la dumnezeu streinii, toate femeile și tot poporul cel ce ședează în pământul Egiptului în Paturs, zicând:

16. Pentru cuvântul care l-ai grăit către noi cu numele Domnului, nu te vom ascultă pre tine.

17. Că făcând vom face tot cuvântul, care va ieși din gura noastră, ca să tămădem împărătesii cerului și să turnăm ei turnări, în ce chip am făcut noi și părinții noștri și împărații noștri și bolerii noștri în cetățile lui Iuda, și dinafara Ierusalimului, și ne-am săturat de pâine și ne-au fost bine, și rele n'am văzut.

18. Și dupăce am părăsit a tămădi împărătesii cerului, ne lipsim de pâine toți, și de sabie și de foame ne sfârșim.

19. Și pentrucă voi tămădem împărătesii cerului, și am turnat ei turnări, au fără de bărbați noștri am făcut ei turte, și am turnat turnări?

20. Și a zis Ieremia către toți cetarii și către femei și către tot poporul, cel ce i-a răspuns lui cuvinte, zicând:

21. Au nu de tămădia care ați tămădiat în cetățile lui Iuda, și dinafara Ierusalimului voi și părinții voștri, și împărații voștri și bolerii voștri, și tot poporul pământului s'au adus Domnul aminte, și s'au sult întru inima lui?

22. Și n'au putut Domnul mai mult suferi de către fața răutății lucrurilor voastre și de către uriciunile voastre, care ați făcut și s'a făcut pământul vostru spre pustiire, spre necălcare și spre blestem, ca în ziua aceasta.

23. De către fața celor ce tămădi și acelor ce ați păcătuit Domnului, și n'ați auzit glasul Domnului,

și întru poruncile lui și în legea lui și întru mărturiile lui n'ați umblat, v'au apucat pre voi răutățile acestea.

24. Și a zis Ieremia către tot poporul și către femei: auziți cuvintele Domnului, tot Iuda din pământul Egiptului.

25. Așa au zis Domnul Dumnezeuul lui Israel: voi femei cu gura voastră ați grăit, și cu mâinile voastre ați plinit zicând: făcând să facem mărturisirile noastre, care le-am mărturisit a tămădi împărătesii cerului, să'i turnăm ei turnări, stând ați stat întru mărturiile voastre și făcând ați făcut.

26. Pentru aceea auziți cuvântul Domnului tot Iuda, cei ce ședează în pământul Egiptului, iată am mărturisit numelui meu celui mare, au zis Domnul; de va fi mai mult numele meu în gura a tot Iuda, zicând: viu este Domnul în tot pământul Egiptului.

27. Că iată eu am priveghiat preste ei, ca să le fac lor rău și să nu le fac bine, și se vor sfârși tot Iuda, cei ce lăcuiesc în pământul Egiptului de sabie și de foame, până ce se vor sfârși.

28. Și cei mântuiți de sabie, se vor întoarce în pământul lui Iuda împușinați cu nuinărul, și vor cunoaște cei rămași ai lui Iuda, carii s'au așezat în pământul Egiptului, ca să lăcuiască acolo, al cui cuvânt va rămâne, al meu or al lor?

29. Și acesta este vouă semn zice Domnul, că voi cu cercetă eu asupra voastră spre rele, ca să cunoașteți că cuvintele mele vor fi negreșit împlinite asupra voastră spre rău.

30. Așa au zis Domnul: iată eu dau pre Uarii împăratul Egiptului în mâinile vrăjmașului lui și în mâinile celui ce caută sufletul lui, în

27. Daniel 9, 14

28. Isaia 11, 12 și 27, 13.

ce chip am dat pre Sedechia împăratul lui Iuda în mâinile lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului vrăjmașului său, și acelui ce căută sufletul lui.

CAP. 45.

Ieremia mustră pe Varuh.

Cuvântul care a grăit Ieremia pro-
rocul către Varuh fiul lui Nirie,
când a scris cuvintele acestea în
carte din gura lui Ieremia, în anul
al patrulea al lui Ioachim fiul lui
Iosie împăratul lui Iuda.

2. Așa au zis Domnul spre Iine
Varuh.

3. Pentrucă ai zis: vai! vai! Pen-
trucă au adaos Domnul osteneală cu
durere mie. adormit-am întru sus-
pinuri, odihnă n'am allat.

4. Zis-am lui: așa au zis Domnul,
ia-lă pre carele eu l-am zidit, îl voi
risipi, și pre carele eu l-am sădit, îl
voi smulge.

5. Și tu vei cere ție mari? Să nu
ceri, că ia-lă eu aduc rele preste tot
trupul, zice Domnul, și voi da su-
fletul tău spre aflare în tot locul, ori
unde vei merge.

CAP. 46.

Prorocie pentru pustiirea Eghiptului.

La începutul împărăției lui Sede-
chia împăratul, fost-a cuvântul
acesta.

2. Pentru Elam al Eghiptului pre-
ste puterea lui Faraon Nehao împă-
ratul Eghiptului, care eră la râul
Eulratului în Harmis, pre care l-a bă-
lut Navuhodonosor împăratul Vavi-
lonului în anul al patrulea al lui Io-
achim împăratul lui Iuda.

3. Luați arme și paveze, și vă a-
propiați la război.

4. Și înșețați caii, încălecați călă-

reji și vă tocmiți coifurile voastre,
puneți înainte suflile și îmbrăcați
zalele voastre.

5. Pentru aceea aceștia se tem și
se feresc înapoi, pentrucă cei tari
ai lor se vor tăia, cu fuga au fugit
și nu s'au întors, încunjurați prin
prejur, zice Domnul.

6. Să nu fugă cel sprinten și să nu
scape cel tare spre miazănoapte,
cele de lângă Euftrat au slăbit și au
căzut.

7. Cine este acesta, care ca un râu
se va sui, și ca râurile, care învă-
luiesc apa?

8. Apele Eghiptului ca un râu se
vor sui, și a zis sulmă-voiu, și voi
acoperi pământul, și cetatea și pre
cei ce lăcuiesc întru ea.

9. Încălicați pre cal, gălți carele,
ieșiți cei războinici ai Etiopilor și
ai Liviei, întrarmați-vă cu arme, și
Lidii suiți-vă, întindeți arcu.

10. Și ziua aceea Domnului Dum-
nezeului nostru este zi de Isbândire,
ca să izbândească asupra vrăjma-
șilor săi, și i va mânca pre ei sa-
bia Domnului, și se va sătură, și
se va îmbăia de sângele lor, pen-
trucă jertă este Domnul dela pă-
mântul cel despre miazănoapte la
râul Eulratului.

11. Sule-te Galaad, și ia rășină fe-
cioare: fetei Eghiptului; în deșert
s'au înmulțit vindecările tale, folos
nu este ție.

12. Auzit-au neamurile glasul tău,
și de strigare te s'a umplut pă-
mântul, pentrucă războinic asupra
războinicului a slăbit, împreună au
căzut amândoi.

13. Care au grăit Domnul lui Ie-
remia, ca să vie împăratul Vavilo-
nului să taie pământul Eghiptului.

14. Vestii în Magdolon, și po-
runciți în Memfis, ziceți: stăi și te

6. Amos 2, 14, 15.

9. Isaia 66, 19; Iezech. 32, 5. 10. Isaia
34, 5. 11. 51, 8. 13. Isaia 19, 4.

45. 5, 21. 9 și 38, 2

46. 2 4 Imp. 24, 7; 2 Paral. 35, 20.

gătește, că a mâncat sabia cele de prin prejurul tău.

15. Pentru ce a fugit dela tine A'pis? Vijelul tău cel ales n'a rămas, pentru că Domnul l-au deznodat pre el.

16. Și mulținea ta a slăbit și a căzut, și fiecare către aproapele său grăia, să ne sculăm, și să ne înapoiem la poporul nostru, la moșia noastră, dela fața sabiei Elinești.

17. Chemăți numele lui Faraon Nehao împăratul Eghiptului, Saon Esvie Moid.

18. Viu sunt eu, zice Domnul Dumnezeu; căci ca Tavorul între munți și ca Carmilul cel din mare va veni.

19. Vas de înstrăinare fă ție ceea ce lăcuești la fața Eghiptului, pentru că Memfisul spre stingere va fi, și se va chema vai, pentru că nu va fi lăcuiitor întru el.

20. Juncă împodobită este Eghiptul, smulgere dela miazănoapte va veni prestz el.

21. Și argații lui întru el, ca vijelii cei hrăniți, cari se hrănesc spre junghiere, pentru că și ei s'au întors, și au fugit toți dimpreună, n'au stăit, pentru că ziua pierzării a venit preste el și vremea izbândirii lor.

22. Glasul lor ca al șarpelui ce șueră, că în nisip vor merge, cu topoarele vor veni asupra lui, ca cel ce tăie lemne.

23. Tăia-va dumbrava lui, zice Domnul, căci nu se va putea socoti, că mai mult de cât lăcusta se va înmulți, și nu este lor număr.

24. Rușinatu-s'a fața Eghiptului, datu-s'a în mâinile poporului dela miazănoapte.

25. Iată eu izbândesc pre Amon fiul lui asupra Eghiptului, asupra dumnezeilor lui, asupra împăraților

lui, asupra lui Faraon și asupra celor ce nădăjduiesc întru el.

26. Și tu să nu te temi robul meu Iacov, nici să te sperii Israil, că iată te mântuiesc de departe, și sămânța ta din robia lor, și se va întoarce Iacov, și va odihni și va adormi, și nu va fi cine să-l sperie pre el.

27. Nu te teme sluga mea Iacove, zice Domnul, că cu tine sunt eu, cea neînfricoșată și gingașe s'a dat, că voi face sfârșire în tot neamul la care te voi scoate pre tine; iar pre tine, nu te voi face să te slărșești, și te voi pedepsi spre iudecată, și nevinovat nu te voi face.

CAP. 47.

Prorocie pentru pieirea celor de alt neam.

Asupra celor de alt neam, acestea zice Domnul:

2. Iată ape se ridică dela miazănoapte, și se vor face părți, care înneacă, și va înneacă pământul și plinirea lui, cetatea și pre cei ce lăcuiesc întru ea, și vor striga oamenii.

3. Și vor răcnii toți cei ce lăcuiesc pământul de glasul pornirii lui, de armele picioarelor lui, și de tremurul carelor lui, și de sunetul roatelor lui.

4. Nu s'au întors părinții spre fiil săi pentru slăbirea mâinilor sale în ziua aceea, care vine, ca să piarză pre toți cei de alt neam, și voi stinge Tirul și Sidonul și pre toți cei rămași ai ajutorului lor, că va pierde de tot Domnul pre cei rămași ai ostroavelor.

5. Vine pleșuvia preste Gaza, lea-pădă-se Ascalonul și cel rămași ai lui Enachim.

26. Isaia 41, 10. 27. Isaia 43, 1, 44, 2.
47. 2. Isaia 59, 19. 3. Isaia 5, 25.
4. Amos 9, 7; Isaia 23, 1.
5. Isaia 15, 2; Mib. 1, 16.

23. Iezech. 41, 3. 25. Isaia 19, 1.

5. Până când va tăia sabia Domnului? Până când nu vei încetă? Așază-te în teaca ta,

7. Și te odihnește și te ridică; cum va încetă? Că Domnul au poruncit ei asupra Ascalonului și asupra celor de lângă mare și asupra celor rămase a se ridica.

CAP. 48.

Prorocie pentru pustiirea Moarului

Asupra lui Moav așa au zis Domnul: val de Navav, că a pierit luat-u-s'a Cariatim, rușinatu-s'a Masigat, și s'a biruit.

2. Nu mai este vindecare lui Moav, semeție în Esevon, gândit-a asupra lui rele, veniți să-l iăiem pre el din neamuri, și încetarea va încetă, dinnapoia ta va umbli sabia.

3. Pentrucă glasul celor ce au strigat din Oranaim pleire și zdrobire mare.

4. Zdrobitu s'a Moav, vestiți în Zogora.

5. Că s'a umplut Alot de plângere, sul-se-va plângând în calea Oranamului, strigare de sfărâmare ași auzit.

6. Fugii și vă mântuiți sufletele voastre și veți fi ca un colun în pustie.

7. De vreme ce ai nădăjduit întru tăria ta și tu te vei prinde și va ieși Hamos întru înstreinare și preoții lui și boierii lui împreună.

8. Și va veni piere prestă toată cetatea, nu va scăpa și va pieri zăpodia și va pieri câmpia, în ce chip au zis Domnul.

9. Dați semne lui Moav, că, cu aprindere se va aprinde și toate cetățile lui neumblate vor fi, de unde lăcuior lui?

10. Blestemat este cel ce face lu-

crurile Domnului cu lene, cel ce scoate sabia sa din sânge.

11. Odihnit-u-s'a Moav de prunc mic și nădăjduind eră întru mărirea sa, n'a turnat din vas în vas, și la înstreinare n'a mers, pentru aceea a slăbit gustarea lui întru el și mirosul lui n'a lipsit.

12. Pentru aceea iată vin zilele lui, zice Domnul și voui trimite lui pre cel ce pleacă și-l vor plecă pre el și vasele lui le vor deșertă și oasele lui le vor zdrobi.

13. Și se va rușina Moav de Hamos, în ce chip s'a rușinat casa lui Israil de Vetti nădejdea lor, cari se nădăjduia întru dânșii.

14. Cum veți zice, tari suntem, și om tare spre cele de războiu?

15. Pierit-a cetatea lui Moav, și tinerii cei aleși lui pogoritu-s'au spre junghiere.

16. Aproape este ziua lui Moav, ca să vie și răutatea lui degrab foarte.

17. Porniți la el toți de prin prejurul lui, toți dați numele lui, ziceți: cum s'a zdrobit varga cea de bună cinste, toiagul cel de mărire?

18. Pogoară-te dela mărire și sezi în umezeală ceea ce sezi, Divonul sfărâma-se-va, că a pierit Moav, suie-se la tine cel ce strică țărlea ta.

19. În cale stăi și privește, ceea ce sezi în Aroir, și întreabă pre cel ce fuge și pre cel mântuit și zi: ce s'a făcut?

20. Rușinatu-s'a Moav, că s'a zdrobit, vaită-te și strigă, vestește în Arnon, că a pierit Moav.

21. Și judecată vine spre pământul lui, Misor asupra lui Helon, asupra lui Refas și asupra lui Mofas.

22. Și asupra lui Divon, asupra lui Navav, asupra casel lui Devlaim.

48. 2. Isaia 15, 1. 5. Isaia 15, 5.
7. Isaia 46, 1, 7.

11. Sof. 1, 12. 13. 3 Imp. 12, 29.
20. Isaia 16, 7.

23. Și asupra Cariatimului, asupra casei lui Ghemol și asupra casei lui Maon.

24. Și asupra Cariotului, asupra Vosorului și asupra tuturor cetăților lui Moav, celor de departe și celor de aproape.

25. Frântu-s'a cornul lui Moav, și brațul lui se va zdrobi.

26. Îmbătați-l, că asupra Domnului s'a mărit și va bate pre Moav cu mâna sa și va fi de rîs și el.

27. Căci spre rîs a fost Țle Israil și întru furtişagurile tale se alină, că ai bătut războiul asupra lui.

28. Lăsat-au cetățile și au lăcuit în pietre, cei ce lăcuiesc în Moav, făcutu-s'au ca niște porumbițe, ce și fac culbul în pietre la intrarea găurei.

29. Și am auzit semeția lui Moav, și s'a ridicat foarte semeția lui și mândria lui, înălțatu-s'a inima lui.

30. Și eu am cunoscut faptele lui, au nu îndestularea lui n'a făcut așa?

31. Pentru aceea, văetați-vă de toate părțile pentru Moav, strigați pentru bărbaii cei tunși al prafului.

32. Ca plînsul lui Iazir plînge-te-voiu vie Aserima, vijele tale au trecut marea, preste roadele tale piere a căzul.

33. Să fie arsă bucuria și veselia dela Moavita, și vin eră în teascurife tale, dimineața n'a călcat, nici îndeseară n'a făcut.

34. Și cele de strigare Esevonului până la Eleali, și până la Iasà, până la Etam cetățile lor au dat glasul său dela Zogora până la Ornaim și veste la Salasià, ca și apa Nemvrim spre pustire va fi.

35. Și voiui pierde pre Moav zice Domnul, cel ce se suie la capiște și lămăie dumnezeilor săi.

36. Pentru aceea inima lui Moav

ca niște fluere va sună, inima mea preste oameni cei tunși ca un fluer va sună, pentru aceea cele ce a câștigat, pierit-au dela om.

37. Tot capul în tot locul va rade și toată barba se va rade și toate mâinile se vor tînguși și preste tot mijlocul va fi sac.

38. Și preste toate podurile Moavului și preste ulițele lui va fi tînguire, că am zdrobit pre Moav, zice Domnul, ca pre un vas netrebnic.

39. Cum s'a împăcat? Cum a întors dosul Moav? Rușinatu-s'a și s'a făcut Moav spre rîs și spre pismă la toți cei de prin prejurul lui.

40. Că așa au zis Domnul: iată ca un vultur va porni și va înlînde mâna sa preste Moav.

41. Luatu-s'a Cariotul și fărțile lui împreună, și va fi inima lui Moav în ziua aceea, ca inima femeiei care se chinuiește să nască.

42. Și va pieri Moav de gloată, pentru că asupra Domnului s'a mărit.

43. Laț și frică și groapă preste Țle, cel ce sezi preste Moav.

44. Cel ce fuge de către fața înfricoșerei cădea-va în groapă, și cel ce va scăpa din groapă, prinde-se-va în laț, că voiui aduce acestea preste Moav, ca în anul cercetării lui.

CAP. 49.

Allă prorocie pentru cei de alt neam.

Fiilor lui Amon așa au zis Domnul: au fii nu sunt în Israil? Au moștenitor nu este la ei? Pentru ce a luat Melhol pre Galaad și poporul lor în cetățile lor lăcuiește?

2. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul; și voiui da în auzul Ravatel turburare de războiul și vor fi spre necălcare și spre piere și ca-

36. Isaia 16, 11.

37. Isaia 15, 2; Iezechil 7, 18.

38. 7, 29; Isaia 15, 4.

40. Iezech. 17, 12. 44. Isaia 24, 15.

49. 1. Fimos 1, 3, 13.

24. Isaia 34, 6 și 63, 1. 29. Isaia 16, 6.
37. Isaia 16, 7. 34. Isaia 15, 5.

piștele ei cu foc se vor arde, și va lua Israel biruința sa.

3. Vaită-se Esevonul, că a pierit Gai, strigați fete din Ravat, încingeți-vă mijloacele, că Melhol va merge în străinătate, preoții lui și boierii lui împreună.

4. Ce vă bucurați în câmpi lui Enachim lăta Itamiei? Ceea ce nădăjduște întru vistierii, ceea ce zice: cine va intra asupra mea?

5. Iată eu aduc frică preste tine, zis-au Domnul, de către tot împăjurul tău, și vă veți risipi flecare dela fața lui, și nu este cel ce să vă adune.

6. Idumeii acestea zice Domnul: nu este încă înțelepciune în Teman, pierit-a statul dela cei pricepuți, dusu-s'a înțelepciunea lor.

7. Amăgitu-s'a locul lor, afundați-vă spre ședere cei ce lăcuți în Dedan, că grele a făcut; adus-a preste el în vremea, în care l-am cercetat pre el.

8. Că legături au venit, aceștia nu vor lăsa ie rămașiță, ca furii noaptea vor pune mâinile lor.

9. Că eu am tras pre Isav, descoperit-am cele ascunse ale lor, a se ascunde nu vor putea, pierit-a prin mâna fratelui său, vecinului meu și nu este.

10. Să lase pre sirmanul tău, ca să trăiască și eu volu trăi și văduvile spre mine nădăjduesc, că acestea au zis Domnul.

11. Căroră nu eră lege a bea paharul, au băut și tu nevinovată? Nu vei fi nevinovată, că fiind vei bea.

14. Că asupra mea m'am jurat, zice Domnul, că spre necălcare și spre ocară și spre blestem vei fi în mijlocul ei și toate cetățile ei vor fi pustiți în veac.

13. Am auzit dela Domnul și ve-

stitori la neamuri au trimis, adunați-vă și mergeți la ea și s'a sculat la războiu.

14. Mic te-am dat pre tine întru neamuri, defăimat întru oameni.

15. Iucăria ta a dat în mâna ta, îndărătnicia inimei tale lăcuit-a în găurile pietrilor, luat-a vîrutea măgurei cei înalte, că a înălțat ca vulturul cuibul său, de acolo te volu surpa pre tine.

16. Și va fi idumela spre necălcare, tot cel ce va merge la ea se va întrista și va fluera de toată rana ei.

17. În ce chip s'a surpat Sodomă și Gomora și vecinele lor, au zis Domnul atotștitorul; nu va șede acolo om și nu va lăcu acolo fiul omului.

18. Iată ca un leu se va sui din mijlocul fordanului la locul Ematului, că degrab voi goni pre ei dela dansa și pre cei tineri puneți asupra ei, că cine este ca mine? Și cine va stă mie împotrivă? Și cine este păstorul acesta, care va stă înaintea feței mele?

19. Pentru aceea auziți statul Domnului, care au sfătuit asupra Idumei și gândul lui, care au gândit asupra celor ce lăcuiesc în Teman, de nu se vor înălța împreună cele mai mici ale oilor, de nu va cădea preste ei surparea lor.

20. Că de glasul strigărei lor s'a cutremurat pământul, și vuetul mărei nu s'a auzit.

21. Iată ca vulturul va vedea și va întinde aripile sale preste țăriile ei și va fi inima celor tari ai Idumei în ziua aceea, ca inima femeii care se chinuște să nască.

22. Cu Damascul s'a rușinat, imatul și Arfatul, că au auzit auz rău

2. Iezech. 21, 32; Sof. 2, 8. 4. Ps. 51, 6.
8. Rvdie v 5. 12. Evrei 6, 13.
13. Rvdie 1, 1.

15. Rvdie 1, 4. 17. Facere 19, 24.
15. Iov 41, 1. 22. Isaia 17, 1.

și-au ieșit din fire, mânieatu-s'au și a se odihni nu pot.

23. Slăbit-a Damascul, întorsu-s'a spre luga, cutremur-l-a cuprins pre el.

24. Cum n'a părăsit cetatea mea, salul a îndrăgit?

25. Pentru aceea vor cădea tinerii în ulițele tale și toți bărbații cel rășboinici ai tăi vor cădea, zice Domnul.

26. Și volu arde foc în zidul Damascului și va mânca răspântiile fiului lui Ader.

27. La Kidar împărăteasa curței, pre care o a lovit Navuhodonosor împăratul Vavilonului, așa au zis Domnul: sculați-vă și vă suiți asupra Kidarului și umpleți pre fiil lui Chedem.

28. Corturile lor și oile lor vor lua, hainele și toate vasele lor și cămilele lor le vor lua loruș și chemați preste ei pîiere de prin prejur.

29. Fugiți, foarte afundați spre ședere, 'cel ce ședeți în curte, că a sfătuit asupra voastră împăratul Vavilonului stat și a gândit gând.

30. Scoală-te și te ridică asupra neamului, care este bine așezat, cel ce șade spre odihnă, la care nu sunt uși, nu sunt zăvoare, nu sunt încuitori, singuri lăcuiesc.

31. Și vor fi cămilele lor spre pradă și mulțimea dobitoacelor lor spre pîiere, și fi volu vîntură pre el cu tot vîntul, tunși înaintea feșii lor dintru tot hotarul lor, aduce-volu sfărîmarea lor, zice Domnul.

32. Și va fi curtea lăcaș pasărilor și necălcăt până în veac, nu va lăcuț acolo om și nu va ședeă acolo fiul omului.

CAP. 50.

Prorocie pentru întoarcerea din robia Vavilonului.

Cuvîntul Domnului, care au grăit asupra Vavilonului.

2. Vestiți întru neamuri și auzite faceți, și să nu ascundeți, ziceți: luat-a Vavilonul, rușinatu-s'a VII cel fără de frică, cel gingaș s'a dat lui Merodah.

3. Că s'a suit asupra lui neam dela miazănoapte, acesta va pune pămîntul lui spre stingere și nu va fi cine să lăcuiască într'însul dela om până la dobitoc.

4. În zilele acelea și în vremea aceea, veni-vor fiii lui Israel ei și fiii lui Iuda împreună, mergînd și plîngînd vor merge, pre Domnul Dumnezeuul lor căutînd.

5. Până la Sion întrebă-vor calea pentrucă aici vor arăta fața lor și vor veni, și vor scăpa la Domnul Dumnezeu, pentrucă legătura veșnică nu se va uita.

6. Oi pierite s'au făcut poporul meu, păstorii lor i-au scos pre ei, în munți i-au făcut pre ei să rătăcească, din munte în munte au mers, uitat-au așternutul său.

7. Toți cel ce i-au aflat pre ei i-au mîncat și vrăjmașii lor au zis: n'am păcătuit, în loc de a zice că au păcătuit Domnului, împărțirea dreptății celui ce au adunat pre părinții lor.

8. Înstreinați-vă din mijlocul Vavilonului și dela pămîntul Haldeilor, și ieșiți și vă faceți ca berbecii înaintea oilor.

9. Că tată eu ridic asupra Vavilonului adunări de neamuri din pămîntul cel despre miazănoapte, și se va rîndui rășbolu asupra lui, de acolo se vor lua, precum zvîrlitura

24. 4 Imp. 18, 34. 26. Amos 1, 4, 14.
27. Isaia 21, 16. 30. Iezech. 38, 11.

50. 2. Isaia 13, 2 și 46, 1.
6. Zahar. 10, 2; Mat. 9, 36.
8. Apoc. 18, 4. 9. Isaia 13, 9.

răsboinicului iscusit nu se va întoarce deșartă.

10. Și va fi jara Haldeiască spre pradă, toți cei ce o pradă pre ea sălură-se-vor, că vă veseliți și vă prea lăliți jefuind moștenirea mea.

11. Pentrucă ați jucat ca boii în pașiște și împungeați ca taurii, rușinatu-s'a maica voasră foarte.

12. Înfruntatu-s'a ceea ce v'a născut pre voi, maică întru bunătați, cea de apoi pustie de neamuri.

13. De urgia Domnului nu se va locul și va fi spre stingere toată, și tot cel ce va trece prin Vavilon se va mâhni și vor șueră de toată rana lui.

14. Rânduiri-vă asupra Vavilonului împrejur toți încordând arcul, săgetați asupra lui, nu cruțați săgetăturile voastre cele de mai nainte.

15. S'îl biruiți de tot pre el, slăbit-au mâinile lui, căzut-au înăriturile lui și s'a săpat de tot zidul lui că izbândire dela Dumnezeu este, cel ce izbândește asupra lui, în ce chip el au făcut, faceți lui.

16. Pierzând de tot sămânța din Vavilon, toți cei ce îi allau pre ei îi pierdeă de tot, vrăjmașii lor au zis: nu îi vom părăsi pre ei, pentrucă au greșit Domnului fiind secerea în timpul secerăturii, de către fața sabiei Elinești, fiecare la poporul său se va întoarce și fiecare la pământul său va fugi.

17. Oaie răfăcită este în Israel, lei i-au scos pre el, cel dintâi l-a mâncat pre el împăratul Asur și acesta apoi oasele lui împăratul Vavilonului.

18. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu izbâdesc asupra împăratului Vavilonului și asupra pământului lui în ce chip am izbândit asupra împăratului Asur.

19. Și voi așeză pre Israel la pă-

șunea lui și se va paște în Carmil și în muntele lui Efralm și în Galaad, și se va sătura sufletul lui.

20. În zilele acelea și în vremea aceea, zice Domnul: vor căută strâmbătatea lui Israel și nu va fi, și păcatele lui Iuda, și nu se vor allă; că milostiv voi fi celor rămași pre pământ, zice Domnul.

21. Cu amar te sue preste el și preste cei ce lăcuiesc întru el, izbândește cu sabie și pierde, zice Domnul și fă după toate și câte poruncesc ție.

22. Glas de războiu și zdrobire mare în pământul Haldeilor.

23. Cum s'a frânt și s'a surpat cloacanul cel atot pământul? Cum s'a făcut spre stingere Vavilonul întru neamuri?

24. Ridică-se-vor asupra ta și nu vei cunoaște, în ce chip te vei și lua Vaviloane, te aflași și te luași, pentrucă Domnului ai stătut împotriva.

25. Deschi-s'au Domnul vistieria sa, și au scos armele urgiei sale, că lucrul Domnului Dumnezeu este în pământul Haldeilor.

26. Că au venit vremile lui, deschide-ți jinișele lui, cercați-l pre el ca o peșteră și-l pierdeți de tot, să nu'i fie lui rămașiță.

27. Secați-i lui toate roadele și să se pogoare la junghiere, vai de el! Că a venit ziua lor și vremea izbândirei lor.

28. Glasul celor ce fug și a celor ce scapă din pământul Vavilonului, ca să vestească în Sion izbândirea dela Domnul Dumnezeul nostru.

29. Porunciți asupra Vavilonului la mulți, la tot cel ce încordează arcul, lăbărți asupra lui împrejur, ca să nu scape nimeni dela el, răsplătiți după faptele lui, după toate câte

11. Ioil 3, 2. 15. Ps. 136, 7. 18. Isala 37, 36, 38.

20. Num. 23, 21; Ps. 31, 1, 2; Rom. 4, 6, 7, 27. 2 Paral. 36, 18.
29. Isala 13, 11; Ioil 3, 4, 7.

a făcut, feceji lui, pentru că asupra Domnului Dumnezeu sfântul lui Israel s'a împotolit.

30. Pentru aceea cădea-vor tine-rii lui în uliile lui, și toți bărbații cei rășboinici ai lui se vor lepădă, zis-au Domnul.

31. Iată eu asupra ta semeșie, zice Domnul, că ji-a venit ziua ta și vremea izbândirii tale.

32. Și va slăbi semeșia ta, și va cădea, și nimeni nu va fi, care să o ridice pre ea, și voi aprinde foc în dumbrava lui, și va mistui toate cele de prin prejurul ei.

33. Acestea zice Domnului puterilor: asupritu-s'au de tot fiii lui Israel și fiii lui Iuda, împreună toți cei ce i-au robii pre el, și i-au silii pre el, și n'au vrut să-i sloboază pre el.

34. Și cel ce-i mântuește pre el tare este Domnul, atotșitorul numelz lui, judecată va judecă asupra împotolnicilor săi, pentru ca să ridice pământul, și a întăritat pre cei ce iăcuesc Vavilonul.

35. Sabie asupra Haideilor, asupra celor ce iăcuesc Vavilonul, asupra dregătorilor lui, și asupra înțepșilor lui.

36. Sabie preste rășboinicii lui, și vor slăbi.

37. Sabie preste caii lor și preste careie lor și preste amestecătura cea din mijlocul lui, și vor fi ca femeie; sabie preste vistierile lui, și se vor risipi.

38. Preste apa lui, în care nădăjduia, și se vor rușina, că pământul celor cioplite este, și în ostroave se prea făleă.

39. Pentru aceea iăcuesc năiuciri în ostroave, și vor iăcu întru ele fetele sirenelor, nu se va mai iăcu încă în veac.

40. În ce chip au surpat Domnul Sodoma și Gomora și celelalte, care erau în hotarele lor, zis-au Domnul, nu va iăcu acolo om, nici va nemernici acolo fiul omului.

41. Iată, popor vine dela miază-noapte, și neam mare, și împărași muși se vor sculă dela marginea pământului.

42. Care are arc și sabie, siinic este, și nu-i va fi milă, giasul lui ca marea va sună, pre cai vor încăleacă gălți, ca focul spre rășboiu asupra ta lăta Vavilonului.

43. Auzit-a împăratul Vavilonului auzul lor, și au slăbit mămie lui, necazul l-a biruit pre el cu dureri ca ale celei ce naște.

44. Iată, ca un leu se va sui de la Iordan la Ghetan, că curând li voi goni pre ei de la el, și pre tot tănărul asupra lui îi voi pune; că cine este ca mine? Și cine va stă împotiva mea? Și cine este păstorul acesta, care va stă înaintea feșii mele?

45. Pentru aceea auziți slatul Domnului, care l-au sfătuit asupra Vavilonului, și gânduriile lui, care le-au gândit asupra celor ce iăcuesc Haldeia, de nu se vor strică mieli oilor lor, de nu va pieri pășunea de la ei.

46. Că de giasul luării Vavilonului se va cutremură pământul, și strigare întru neamuri se va auzi.

CAP. 51.

Proecie pentru pieirea Vavilonului.

Acestea zice Domnul: iată eu ridic asupra Vavilonului și asupra celor ce iăcuesc Haldeia, vânt și arsură stricătoare.

2. Și voi trimite asupra Vavilonului bațjocoritor, și-l vor necinși

31. Isaia 13, 11, 37. Dan 5, 28.
38. Isaia 2, 8.

40. Facere 19, 24, 25. 42. Isaia 5, 30.
44. Iov 41, 1; Isaia 13, 3.
51. 2. Isaia 41, 16; Iezech. 22, 15.

pre el și va strică pământul lui, vai asupra Vavilonului de prin prejur în ziua chinurii lui !

3. Asupra lui să întinză cel ce încordează arcul său, și asupra lui să pue armele sale, și să nu vă fie milă de tinerii lui, și stingeți toată puterea lui.

4. Și vor cădea răniți în pământul Haldeilor, și împunși dinafara lui.

5. Penitrucă n'a văduvit israil, și Iuda deia Dumnezeu atotfăcătorul, că pământul lor s'a umplut de strâmbătate de stinții lui Israil.

6. Fugiți din mijlocul Vavilonului, și să-și mântuiască fiecare sufletul său, și să nu vă lepădați întru strâmbătatea lui, că vremea izbândirei lui este deia Domnul, răsplătire răspiălește lui.

7. Pahar de aur este Vavilonul în mâna Domnului, care îmbată tot pământul, din vinul lui au băut neamuri, pentru aceea s'au călăit.

8. Și fără de veste a căzut Vavilonul, și s'a zdrobit, plângeți-l pre el, luați rășină la stricăciunea lui, că doar se va vindeca.

9. Vindecat-am Vavilonul, și nu s'a vindecat, părăsit-am pre el, și să mergem fiecare în pământul său, că s'a apropiat la cer judecata lui, ridicatu-s'a până la stele.

10. Scos-au Domnul judecata lui, veniți și să vestim în Sion lucrurile Domnului Dumnezeului nostru.

11. Gătiți săgețile, umpleți toibeile, ridicat-au Domnul duhul împăratului Midenilor, că asupra Vavilonului este urgia lui, ca să-i piarză de tot pre el, că izbânda Domnului este, izbânda poporului lui este.

12. Preste zidurile Vavilonului ridicăți semn, tocmii toibeile, ridicăți păzi, gătiți arme, că s'a apucat, și

va face Domnul cele ce au grăit asupra celor ce lăcuiesc Vavilonul.

13. Cei ce lăcuiesc preste ape multe și pre mulțimea vistierilor sale, venit-a sfârșitul tău cu ade-vărat la ficatul tău.

14. Că s'au jurat Domnul pe brațul său, că te va umplea de oameni ca de lăcuste și vor răspunde asupra ta cei ce se pogoară.

15. Domnul cei ce au făcut pământul cu puterea sa, cel ce gătește lumea cu înțelepciunea sa, cu priceperea sa au întins cerul.

16. Spre glas au pus sunetul apei în cer și au ridicat nori deia marginea pământului, fuigerile spre ploaie ie-au făcut și au scos lumină din vistierile sale.

17. Nebunit-a omul de minte, rușinat-s'a tot argintarul de cele cioplite ale lui, că minciuni a topit și nu este duh întru ele.

18. Îndeșert sunt laptele defăimate, în vremea cercetării lor vor pieri.

19. Nu este ca aceasta partea lui Iacov, că cel ce au zidit toate, acela este moștenirea lui, Domnul este numele lui.

20. Risipești tu mie vase de războiu și eu volu risipi întru tine neamuri și volu ridică dintru tine împărați.

21. Și volu risipi întru tine calui și călăreții lui și volu risipi întru tine care și călăreții lor.

22. Și volu risipi întru tine tânăr și fecioară și volu risipi întru tine bărbat și femeie.

23. Și volu risipi întru tine păstorul și turma lui, și volu risipi întru tine plugarul și arătura lui, și volu risipi întru tine domnii și povățuitorii tăi.

24. Și volu răspiăni Vavilonului și tuturor celor ce lăcuiesc Haldeia

6. Isaia 48, 20; Apoc. 18, 4, 5, 46, 11; Isaia 21, 9; Apoc. 14, 8.

14. Amos 6, 8. 15. Facere 1, 1; Iov 9, 8, 24. Plâng. 1, 21.

toate răutățiile lor, care au lăcut asupra Sionului, înaintea ochilor voștri, zice Domnul.

25. Iată eu către tine muntele cel stricat, care strică tot pământul, și voiu întinde mâna mea asupra ta, și te voiu prăvăli de la pietre și te voiu da pre tine ca un munte pârilit.

26. Și nu vor lua dela tine piatră la unghiu și piatră la temelie, că spre stingere vei fi în veac, zice Domnul.

27. Ridicați semn deasupra pământului, trâmbițați întru neamuri cu trâmbiță, slinjiți preste el neamuri, vestiți preste el, împărați ridicați dela mine, și Ahanazeilor, puneți preste el tocme de săgetături suiți asupra lui călărimi, ca mulțimea lăcustelor.

28. Suiți asupra lui neam, pre împăratul Midilor și atot pământului și pre toți povățuitorii lui și pre toți domnii lui.

29. Cutremuratu-s'a pământul și l-a durut, că s'a ridicat asupra Vavilonului gândul Domnului, ca să pue pământul Vavilonului spre pustire și spre nelăcurire.

30. Sfârșitu-s'a rășboinicul Vavilonului, cei ce dă rășbolu, sedeară acolo întru încunjurare, sfărâmatu-s'a țărinea lor, lăcutu-o-a ca niște femei, ars-a lăcașurile lui, frânt-a zăvoarele lui.

31. Cel ce gonește spre întâmpinarea celui ce gonește va gonî și cel ce vestește spre întâmpinarea celui ce vestește, ca să vestească împăratului Vavilonului, că s'a luat cetatea lui.

32. La cea de pre urmă a trecătorilor lui s'a luat, și adunările lui le-a ars cu foc, și bărbații lui cei rășboinici ies.

33. Că acestea zice Domnul: casa

împăratului Vavilonului ca spicele cele coapte se va treeră, încă puțin și va veni secerea ei.

34. Măncatu-m'a pre mine, împăritu-m'a Navuhodonosor împăratul Vavilonului, apucatu-m'a întunerec supire, înghițitu-m'a ca un balaur, umplutu-ș'a pântecul său, din deslătarea mea m'a scos.

35. Trudele mele și chinurile mele asupra Vavilonului, grăi-va ceea ce lăcuște Sionul și sângele meu asupra celor ce lăcușc Haideia, grăi-va Ierusalimul.

36. Pentru aceea aceasta zice Domnul: iată eu voi judeca pre împăratul tău și voi izbândi izbânda ta, și voiu pustii marea lui și voiu uscă izvorul lui.

37. Și va fi Vavilonul spre pustire și nu se va lăcu.

38. Că împreună ca lei s'au sculat și ca puii leilor.

39. Întru înfierbântarea lor dă-voiu adăpare lor și i voiu îmbătă pre ei ca să amejească și să doarmă somn veșnic, și nu se vor scula, zice Domnul.

40. Și pogoară pre ei, ca miei la junghiere și ca berbecii cu iezi.

41. Cum s'a prins și s'a vânat laia atot pământul? Cum s'a lăcut Vavilonul spre pustire întru neamuri?

42. Suitu-s'a asupra Vavilonului marea cu sunetul valurilor ei și s'a acoperit.

43. Făcutu-s'au cetățile lui ca pământul cel fără de apă și neumbiat, nu va lăcu întru el nici un fiu de om, nici va rămâne întru el fiul omului.

44. Și voiu izbândi asupra Vavilonului și voiu scoate din gura lui cele ce a înghițit, și nu se vor mai adună la el neamurile și în Vavi-

26. Isaia 13, 19, 20. 27. Ioel 3, 9.
28. Isaia 13, 17. 29. Isaia 13, 20.

36. 50, 21, 39. 47. 25, 26. 42. Isaia 8, 7 și 14, 23. 43. 2 Paral. 36, 7; Ezdra 1, 7; Dan. 1, 2; Mih. 4, 13.

Ion vor cădea răniți atot pământul.

45. Cei scăpați din pământ mergeți și nu stați, cei de departe pomeniți pre Domnul, și Ierusalimul să se suie asupra inimii voastre.

46. Rușinatu-ne-am, că am auzit ocara noastră, acoperit-a necinstea obrazului nostru, că au venit cei de alt neam la sfintele noastre, la casa Domnului.

47. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul și voi izbândi asupra celor cioplite ale lui și în tot pământul lui cădea-vor răniți.

48. Că de se va înălța Vavilonul ca cerul, și de se va întări în-nălțimea vârtutei lui, dela mine vor veni cei ce-l vor pierde pre el zice Domnul.

49. Glasul strigării în Vavilon și zdrobire mare în pământul Haideilor.

50. Că au pierdut Domnul Vavilonul și au pierdut deia el glas mare, care răsună ca apele cele multe, dat-a spre perire glasul lui.

51. Că a venit asupra Vavilonului chinuire, prinsu-s-au războinicii lui, înfricoșatu-s-a arcul lor, că Dumnezeu este cel ce răsplătește lor.

52. Și va îmbătă pre povăzuitoarii lui și pre înțelepții lui, și pre domnii lui, zice împăratul, Domn Atot-jiilor numele lui.

53. Acestea zice Domnul: zidul împăratului Vavilonului s'a lăsat, să-pându-se de tot se va săpa și porțile lui cele înalte se vor arde, ostenesec popoarele în deșert și neamuri dela început se vor strică.

54. Cuvântul, care au poruncit Domnul lui Ieremia prorocul, ca să-i spuie lui Saraia feciorul lui Niriu fiul lui Maaseu, când mergea dela Sedechia împăratul lui Iuda în Vavilon, în anul al patrulea al împărăției lui și Saraia era boțeru darurilor.

55. Și a scris Ieremia toate relele care vor veni preste Vavilon, într-o carte toate cuvintele acestea, care sunt scrise asupra Vavilonului.

56. Și a zis Ieremia către Saraia: când vei veni în Vavilon și vei vedea și vei citi toate cuvintele acestea,

57. Vei zice: Doamne! Doamne! Tu ai grăit asupra locului acestuia, ca să-l pierzi pre ei și ca să nu fie întru el lăcuiitori deia om până la dobitoc, că pustiire în veac va fi.

58. Și va fi când vei tăcea a ceii cartea aceasta, vei lega de ea o platră și o vei arunca în mijlocul Eufratului și vei zice:

59. Așa se va surpa Vavilonul și nu se va scula de către fața relelor, care eu le aduc asupra lui.

CAP. 52.

Pustirea Ierusalimului. Evreii duși robi în Vavilon

Fiind de douăzeci și unul de ani Sedechia, când împărățea el și unsprezece ani a împărățit în Ierusalim și numele mamei lui Amiltaal fata lui Ierie din Lovenă.

2. Si a fost în anul al nouălea al împărăției lui în luna a noua, în zece ale lunii, venit-a Navuhodonosor împăratul Vavilonului, și toată puterea lui asupra Ierusalimului, și a făcut șanț împrejur, și l-a zidit cu pietre de patru picioare.

3. Și a venit cetatea la strânsoare până în al unsprezecelea an al împăratului Sedechia.

4. În luna a patra, la nouă ale lunii, s'a întărit foamea în cetate și n'avea pâine poporul locului.

5. Și s'a rupt cetatea și toți oamenii cei de războiu au ieșit noaptea despre calea porții între mijlocul zidului și între celalt dinaintea

52. 1 4 Imp. 24, 1 și 24, 16.

4. 4 Imp. 24, 3: Plâng. 2, 11, 12 și 4, 4, 5.

5 4 Imp. 24, 4.

47. Isaia 46, 1, 2. 53. Amos 9, 2.

zidului, care eră în preajma grădinei împăratului, și Haldeli împrejurul cetății, și a mers la calea cea despre Aravă.

6. Și a alergat puterea Haldeilor dinapoia împăratului și l-a ajuns pre el dincolo de Ierihon și toate slugile lui s'au risipit dela el.

7. Și a prins pre împăratul și l-a adus pre el la împăratul Vavilonului în Devlata și i-a grăit lui cu judecată.

8. Și a junghiat împăratul Vavilonului pre fiii lui Sedechia înaintea ochilor lui, și pre toți boierii lui Iuda i-a junghiat în Devlata.

9. Și ochii lui Sedechia i-a scos și l-a adus pre el împăratul Vavilonului în Vavilon și i-a dat pre el la casa morii, până în ziua în care a murit.

10. Și în luna a cincea în zece ale lunii venit-a Navuzardan cel mai mare preste bucătari, care stă înaintea feșii împăratului Vavilonului, în Ierusalim.

11. Și a ars casa Domnului și casa împăratului, și toate casele cetății, și toată casa mare o a ars cu foc.

12. Și tot zidul Ierusalimului de prin prejur l-a surpat puterea Haldeilor, care eră cu mai marele preste bucătari.

13. Și pre cei rămași ai poporului i-a lăsat mai marele preste bucătari, să fie vieri și plugari.

14. Și stăpîii cei de aramă din casa Domnului i-au zdrobit și marea cea de aramă din casa Domnului o au zdrobit Haldeli, și au luat arama ei și o au dus în Vavilon, și cununa.

15. Și paharele și toate vasele cele de aramă, cu care slujea.

16. Și amfoturlie și masmarotu-

rile și turnările cele de desupt și sleșnicile și căjuile și căușile cele de aur și cele de argint, le-a luat mai marele preste bucătari.

17. Și doi stâlpi și o mare, și doisprezece vișei de aramă cei de de desuptul mării, care i-a făcut împăratul Solomon la casa Domnului, cărora nu eră cumpănire arămii lor.

18. Și stâlpii de trezeci și cinci de coși înălțimea unuia, și lunie de doisprezece coși prin împrejurul lui, și grosimea ei de patru degete împrejur.

19. Și căpăjană preste ei de aramă, și de cinci coși de înaltă covârșirea unei căpăjani și mreja și rodie preste căpăjană prin împrejur, toate de aramă.

20. Așjiderea al doilea opt rodii ia un cot la cei doisprezece coși, și erau rodiile nouăzeci și șase o parte, și erau toate rodiile o sută preste mreje împrejur.

21. Și a luat cel mare preste bucătari pe preotul cel dintâiu și pe preotul al doilea, și pre cei trei, cari păzesc calea.

22. Și din cetate a luat pre un lamen, care eră cârmuitor oamenilor celor rășboinici, și șapte oameni numiți, cari erau în fața împăratului, cari s'au aflat în cetate; și pre scriitorul puterilor, și pre scriitorul poporului a tot pământul, și șasezeci de oameni din poporul pământului, cari s'au aflat în cetate.

23. Și i-a luat pre el Navuzardan cel mai mare preste bucătari, și i-a adus pre el la împăratul Vavilonului în Devlata în pământul Ematului.

24. Și i-a omorît pre el împăratul Vavilonului în Devlata în pământul Ematului.

17. 3 Imp. 7, 22; 2 Paral. 4, 2.

18. 2 Paral. 3, 14; 3 Imp. 7, 15.

21. 4 Imp. 24, 18.

24 4 Imp. 24, 21.

6. 39. 1. 8. Plâng. 4, 20. 9 4 Imp. 24, 7.
11. 4 Imp. 24, 9. 14. 4 Imp. 24, 13.

25. Și a fost în al treizeci și șaptelea an, dupăce s'a străinat Ioachim împăratul lui Iuda în luna a douăsprezece, în douăzeci și patru ale lunii, a luat Ulemadahar împăratul Vavilionului în anul în care s'a făcut împărat, pre Ioachim împăratului lui Iuda, în luna a zecea la douăzeci și patru ale lunii, și l-a scos pre el din casa în care se păzia.

26. Și i-a grăit lui bune, și a pus scaunul lui deasupra împărașilor, cari erau împreună cu el în Vavilon.

27. Și a schimbat îmbrăcămintea temnișii lui, și mănca pâine pururea înaintea feșii lui în toate zilele care a trăit, și rânduiaia eră lui să se deă pururea dela împăratul Vavilionului, în fiecare zi, până în ziua în care a murit.

PLÂNGERILE PROROCULUI IEREMIA

CAP. 1.

Nevoile și pricinile lor.

ALEF

Și a fost după ce s'a robii Israel și Ierusalimul s'a pustii, șezut-a Ieremia plângând și a plâns plângerea aceasta spre Ierusalim și a zis: cum a șezut singură cetatea aceasta cea cu multe popoare, făcutu-s'a ca o văduvă cea cu multe neamuri, care domnește preste țări, ajuns-a birnică.

BET

2. Plângând, a plâns noaptea și lacrimile ei pre obrazul ei, și nu eră cine să o mângâie pre ea, toți cei ce o iubeau pre ea, toți cei ce o iubeau pre ea s'au lepădat de ea, făcutu-s'au vrăjmașii ei.

GHIMEL

3. Instrăinat-u-s'a Iudeia de smerenia sa, și de mulțimea robirii sale a șezut întru neamuri, n'a aliat odihnă toți cei ce o gonesc pre ea, o au prins pre ea în mijlocul celor ce o necăjesc.

DALET

4. Căile Sionului plâng, pentru că nu sunt cei ce veneau la serbare, toate porțile lui perite sunt, preoșii lui suspină, fecioarele lui duse sunt, și el se amărăște întru sine.

HE

5. Făcutu-s'au cei ce'l necăjesc pre el spre căpetenie, și vrăjmașii lui spre cărmuire, că Domnul l-au smerit pre el, pentru mulțimea păgânătăților lui, pruncii lui mers-au în robie, înaintea leșei celui ce'l necăjește.

VAV

6. Și s'a ridicat dela Iata Sionului toată podoaba ei, făcutu-s'au bolerii ei ca berbecii, cari n'au aliat pășune și mergeau cu neputință spre fața celui ce'l gonește.

ZAIN

7. Adusu-s'a aminte Ierusalimul de zilele smereniei sale și ale împingerilor sale, de toate porțile sale câte erau din zilele cele din început, când a căzut poporul lui în mâinile celui ce'l necăjește, și nu este cine să'i ajute lui, văzând vrăjmașii lui au râs de înstrăinarea lui.

HET

8. Păcat a săvârșit Ierusalimul, pentru aceea spre clătire s'a făcut, toți cei ce'l măreau pre el, smeritul l-a pre el, pentru că au văzut rușinarea lui, și încă suspinând el s'a întors în trudă.

TET

9. Necurăția lui înaintea porți-

1. I. Isaia 3, 25; Iezech. 5, 5.
2. Ierem. 13, 17 și 22, 20.

5. Isaia 3, 11.
8. Fi 2 Lege 32, 28; Isaia 47, 3.
9. Iezech. 24, 6.

lor lui, nu s'a adus aminte de cele de pre urmă ale sale, pogorît-a cele prea înălțate, nu este cinesă'l mângâe pre el, vezi Doamne smerenia mea că s'a mărit vrăjmașul.

IOD

10. Mâna sa a întins cel ce îl necăjește la toate poștele lui, pentru că a văzut neamuri intrând la sfînjirea lui, de care a poruncit, să nu intre ele la biserice ta.

CAF

11. Tot poporul lui prea suspinând, căutând pâine, dat-a cele poștile aie sale întru mîncare, ca să înfărească sufletul, vezi Doamne și privește, că s'a făcut necinsit.

LAMED

12. Toți cei ce merg la voi pre caie, întoarceți-vă și vedeți de este durere, ca durerea mea, care s'a făcut, răspunzând întru mine smeritu-m'au Domnul în ziua urgiei iușimei mîniei sale.

MEM

13. Dintru înălțimea sa trimis-au foc, în oasele mele pogorîtu-l-au pre el, întins-au mreje picioarelor mele, întorsu-m'am înapoi, datu-m'au Domnul spre pierire, toată ziua spre durere.

NUN

14. Privighiatu-s'a spre necurățiile mele, în mîinile mele s'a încheștat, suitu-s'a preste cerbicea mea, slăbit-a vîrtutea mea, că au dat Domnui în mîna mea dureri, nu voi putea să stau.

SAMECH

15. Ridicat-au pre toți cei tari ai mei Domnul din mijlocul meu, chemat-au preste mine vreme, ca să zdrobiască pre cei aleși ai mei, călcat-au Domnul teascu fecioarei fetei lui Iuda, pentru acestea eu plîng.

AIN

16. Ochiul meu a izvorît apă, pentru că s'a depărtat dela mine cel ce mă mângâe, cel ce întoarce sufletul meu, pierit-au liii mei, pentru că s'a întărit vrăjmașul.

PE

17. Întins-a Sionul mîna sa, nu este cine să'l mângâe pre el, poruncit-au Domnul lui Iacov, că împrejurii lui vor fi cei ce'l necăjesc pre el, făcutu-s'a Ierusalimul, ca cel ce este în mijlocul lor.

TADE

18. Drept este Domnul, că gura lui am amărit, auziți dar toate popoarele și vedeți durerea mea; lecțiile mele și tinerii mei au mers în robie.

COF

19. Că am chemat pre iubiții mei, iar ei m'au amăgit, preoții mei și bătrînii mei, în cetate s'au sfârșit, că au cerut mîncare lor, pentru ca să se întoarcă sufletele lor și n'au aliat.

REȘ

20. Vezi Doamne că mă necăjesc, pînțele mele s'a turburat și inima mea s'a întors întru mine, că amărîndu-mă m'am amărit, din afară m'a făcut fără de lii sabia ca moartea în casă.

ȘIN

21. Auziți dar că suspin eu, nu este cine să mă mângâe pre mine, toți vrăjmașii mei au auzit răutățile mele și s'au bucurat, că tu ai făcut, adus-ai zi, numit-ai timp, făcutu-s'a mie vai! vai!

THAV

22. Să intre toată răutatea lor înaintea feței tale și i greșeste pre ei, în ce chip au făcut ei greșale pentru toate păcatele mele, că multe

11. Ierem. 52, 6.

15. Isaia 13, 3; Ierem. 50, 44.

16. Ierem. 13, 17 și 14, 17.

18. 1 Imp. 12, 15; Iov 8, 3.

19. Ierem. 30, 14.

20. Isaia 16, 11; Ierem. 14, 18.

21. Ierem. 51, 24.

sunt suspinurile mele și inima mea se măhnește.

CAP. 2.

Stricarea cetății și a Bisericii.

ALEF

Cum au întunecat cu iușimea sa Domnui pre fata Sionului? Aruncat-au din cer pre pământ mărirea lui Israil, și nu și-a adus aminte de cel de supt picioarele sale.

BET

2. In ziua urgiel sale prăpădit-au Domnui, necrujând, toate cele frumoase ale lui Iacov ie-au surpat cu mâniea sa, țăriile fetei lui Iuda ie-au lipit la pământ, surpat-au împărăția ei și pre domnii ei.

GHIMEL

3. Slărâmat-au cu iușimeamâniei sale tot cornul lui Israil, întors au înapoi dreapta sa de către fața vrăjmașului și a așălat întru Iacov ca locui vâpaea și a mâncat toate cele dimprejur.

DALET

4. Întins-au arcui său ca un vrăjmaș, întărit-au dreapta sa ca un neprieten și au omorât toate cele poftite ale ochilor mei în cortul fetei Sionului, vărsat-au ca locul mâniea sa.

HE

5. Făcutu-s'au Domnui ca un vrăjmaș, prăpădit-au pre Israil, prăpădit-au toate întăririle lui, stricat-au țăriile lui și au înmulțit fetei lui Iuda smerit și smerită.

VAV

6. Și au întins ca o vie săiașul lui, stricat-au sărbătoarea lui, uitat-au Domnul cele ce au lăcut în Sion serbarea lui și a sămbetei și au întărit cu pornirea mâniei sale pre împărat și pe preot și pre boier.

ZAIN

7. Lepădat-au Domnui jertfelnicul

lui, scuturat-au slinjenia lui. slărâmat-au cu mâna vrăjmașului zidul întăririlor lui, glas de rășboiu au dat în casa Domnului, ca în ziua sărbătorii.

HET

8. Gândit-au Domnul să strice zidul fetei Sionului, întins-au măsură, n'au întors mâna sa dela călcarea de tot și a plâns cea dinaintea zidului, și tot zidul deodată a slăbit.

TET

9. Inliptu-s'au în pământ porțile lui, pierdutu-s'au și s'au zdrobit zăvoarele lui, pre împăratul lui și pre boierii lui întru neamuri, nu este lege, și proroc n'a văzut vedere de la Domnul.

IOD

10. Șezut-au pre pământ, tăcut-au bătrânii letei Sionului, pus-au jărână pre carul lor, încinsu-s'au cu saci, pogorât-au în pământ pre fecioarele cele de căpetenie ale Ierusalimului.

CAP

11. Slărșitu-s'au în lacrimi ochii mei, turburatu-s'a inima mea, vărsatu-s'a în pământ mărirea mea pentru zdrobirea letei poporului meu, când muriă pruncul și sugătorul în ulițele cetății.

LAMED

12. Maicilor lor am zis: unde este grâu și vin? Când leșinau ei ca niște răniți în ulișile cetății vărsându-se sulletele lor în sânul maicii lor.

MEM

13. Ce voi mărturisii ție, sau ce votu asemănă ție față Ierusalime? Cine te va mântui, sau cine te va mângâia fecioară față Sioane? Că s'a mărit paharul zdrobirei tale, cine te va vindeca?

NUN

14. Prorocii tăi au văzut ție de-

9. Ps. 73, 10. 11. Isaia 51, 20. Ps. 87, 9.
13. Isaia 51, 19. 14. Ierem. 2, 8.

șarte și nebunle, și n'au descoperit nedreptatea ta, ca să întoarcă roblea ta, și au văzut jle luări deșarte, și scoateri afară.

SAMEH

15. Plesnit-au de tine mâinile toți cei ce merg pre cale, șuerat-au și zu clătit capul lor de laia Ierusalimului. Aceasta este celalea, grăi-vor, cununa mării, veseliea ațot pă-mântului?

AIN

16. Deschi-s'au asupra ta gura lor, toți vrăjmașii tăi șuerară și scris-niră dinții și ziseră: să o înghitim pre ea, că aceasta este ziua, care o așteptam pre ea, aflatu-o-am pre ea, văzutu-o-am.

FE

17. Făcut-au Domnui cele ce au gândit, sfârșit-au graiul său, care au poruncii din zilele cele deia început, surpat au și nu s'au milostivit, și au veselit de tine pre vrăjmași, și au înălțat cornul celor ce te necăjesc pre tine.

TADE

18. Strigat-a inima lor către Domnui, zidurile Sionului să pogoare iacrăni ca părăie ziua și noaptea, nu'ji da irezie jle, nici să tacă lumina ochilor tăi.

COF

19. Scoală-te, bucură-te noaptea, la începuturile streji tale varsă ca apa inima ta înaintea feji Domnului, ridică către el mâinile tale pentru sulielele pruncilor tăi celor ce ieșină de foame la începutul tuturor ieșirilor.

REȘ

20. Vezi Doamne și privește pre cine ai prăpădit așa? Au mănă-vor femeile rodul pântecelor lor? Piericiune iacă bucatarii, omori-se-vor

pruncii cei ce sug țâță? Au ucide-vei întru sfințenia Domnului pe Preot și pe Proroc?

ȘIN

21. Adormit-au la ieșiri pruncul mic și bătrânul; fecioarele mele și tinerii mei merșeră în robie, cu sabie și cu foamele i-ai ucis în zioa mănii tale, fierț-ai și n'ai cruțat.

THAV

22. Chemat-a ziua sărbătorii nemernicieii mele de prin prejur și n'a fost în ziua mănii Domnului mântuit și rămas, precum am biruit, și am înmulțit pre toți vrăjmașii mei.

CAP. 3.

Plângerea și rugăciunea Prorocului.

ALEF

Eu bărbat văzând sărăciea, cu tolagul mănii lui asupra mea.

2. Luatu-m'a și m'a dus la întunec și nu la lumină.

3. Însă întru mine a întors mâna sa toată ziua.

4. Invechit-a trupul meu și pielea mea, oasele mele ie-a zdrobit.

BET

5. Zidit-a în preajma mea și a în-cunjurat capul meu, și a ostent întru cele întunecoase.

6. Așezatu-m'a ca pre morții cel din veac.

GHIMEL

7. Zidit-a în preajma mea și nu voi ieși, îngreuiat-a arama mea.

8. Și voi strigă și voi glăsu, astupat-a gura mea.

DALET

9. Zidit-a din nou căile mele, astupatu-le-a, cărările mele le-a turbat.

10. Urs, care pândește este acesta mie ca ieul înr'ascuns.

11. Gonit-a pre cel depărtat și m'a încelat, pusu m'a sfîns.

15. Ierem 25, 9.

17. Lev 26, 41; A 2 Lege 28, 15.

18. Ierem 14, 17. 19. Ps. 141, 2.

20 4, 10; A 2 Lege 28, 53.

3. 10. Ozie 13, 8.

HE

12. Iritins-a arcul său și m'a stălipit, ca arcui ia săgeată.

13. Băgat-a în rărunchii mei tulbele sale.

14. Făcutu-m'am ocară la tot poporul meu, cântare lor toată ziua.

VAV

15. Săturalu-m'a de amărăciune, îmbătat-m'a de fiere.

16. Și a scos cu număr dinții mei, hrănit-m'a cu cenușe.

17. Și a depărtat dela pace sufletul meu, uitat-am cele bune.

18. Și am zis: pierit-a puterea mea și înădejdea mea de la Domnul.

ZAIN

19. Adusu-mi-am aminte de sărăciea mea și de goana amărăciunei, și a fierei mele.

20. Cu pomenire voi pomeni și va cârli asupra mea sufletul meu.

21. Pre aceasta voi pune la inima mea și voi răbdă.

HET

22. Mielele Domnului, că nu m'au părăsit pre mine, că nu s'au sfârșit îndurările lui.

23. Lunile spre dimineți miuește Doamne, că nu ne-am sfârșit, că nu s'au sfârșit îndurările lui, deșarte în dimineți, multă este credința ta.

24. Partea mea este Domnui, zis-a sufletul meu; pentru aceea îl voi aștepta pre el.

TET

25. Bun este Domnul celor ce-l așteaptă pre el, sufletul, care-l va căuta pre el.

26. Bine este și va aștepta și va odihni întru mântuirea lui Dumnezeu.

27. Bin. este bărbatului, când va ridica jug în tinerețile sale.

28. Ședeă-va singur? Va tăceă, pentru că a ridicat jug preste sine.

29. Își va da falca sa celui ce-l lovește pre el, sătură-se-va de ocări.

IOD

30. Că în veac nu se va depărta Domnul.

31. Că cel ce au smerit, milostiv-se-va după mulțimea mii sale.

CAF

32. N'a răspuns dela inima sa, și a smerit pre fiii bărbatului.

33. Ca să smerească supt picioarele sale pre toți legajii pământului.

LAMED

34. Ca să abată judecata bărbatului în preajma leței celui înalt.

35. Ca să osândiască pre om, când se judecă el, Domnul n'au zis.

36. Cine a zis așa și s'a făcut? Domnul n'au poruncit.

37. Din gura celui înalt nu vor ieși cele rele, ci ce este bun.

MEM

38. Au cârli-va cel ce trăește, bărbatul pentru păcatului său?

NUN

39. Cercetatu-s'a calea noastră și s'a cercat și ne vom întoarce până la Domnul.

40. Să luăm inimile noastre în mâinile noastre în sus către cer.

41. Păcăluit-am, păgănit-am, nu ne-am pocăit.

SAMEH

42. Acoperitu-ne-ai întru mână și ne-ai gonit pre noi, omorîtu-ne-ai, și nu te-ai milostivit.

43. Acoperitu-te-ai cu nor pre tine pentru rugăciune,

AIN

44. Ca să clipec eu și ca să ne depărtăm ne-ai pus pre noi în mijlocul popoarelor.

45. Deschis-au asupra noastră gura lor, toți vrăjmașii noștri.

13. Iov 30, 9. 15. Ierem 23, 15 și 8 14.
22. Ps. 132, 9; Esdra 9, 13. 23. Ps. 29, 5.
24. Ps. 15, 5; Avacum 2, 3.
26. Isaia 30, 15.

30. Isaia 57, 16.
37. Isaia 31, 2; Amos 3, 6.
39. Ps. 118, 59; 2 Cor. 13, 5.
41. Dan 9, 5. 44. 1 Cor. 4, 13.

46. Frică și spaimă s'au făcut noastră, ridicare și slăbire.

47. Slobozirile apelor înaintea ochilor mei, pentru slăbirea fetei poporului meu.

PE

48. Ochiul meu s'a orbit, nu voi uita, ca să nu fie trezire.

49. Până când se va plecă și va vedea Domnul din cer.

50. Ochiul meu va țânși asupra sufletului meu pentru toate fetele cetății.

TADE

51. Vânănd m'au vânat ca pre o pasăre; toți vrăjmașii mei în zadar.

52. Omorât-au în groapă vieaja mea și au pus piatră preste mine.

53. Vărsatu-s'a apă preste capul meu, zis-am: lepădat sunt.

COF

54. Chemat-am numele tău Doamne din groapa cea prea adâncă.

55. Glasul meu a ascuit, să nu ascunzi urechile tale la rugămintea mea.

56. Spre ajutorul meu te-ai apropiat, în ziua în care te-am chemat pre tine, mi-ai zis mie: nu te teme.

REȘ

57. Judecat-ai Doamne toate judecățile sufletului meu, mântuit-ai vieaja mea.

58. Văzut-ai Doamne turburările mele, judecat-ai judecata mea.

59. Văzut-ai toată izbânda lor și toate gândurile lor întru mine.

ȘIN

60. Auzit-ai ocara lor, toate gândurile lor asupra mea.

61. Buzele celor ce se ridică asupra mea și cugetele lor asupra mea toată ziua.

62. Șederea lor și țăscularea lor, privește spre ochii lor.

63. Răspăți-vei lor răspătire, Doamne, după faptele mâinilor lor.

TAV

64. Dă-vei lor scuteală, a inimei mele osteneală.

65. Tu pre ei îți vei gonî cu mânie și'i vei pierde pre ei de supțer Doamne.

CAP. 4.

Pricina cerului și nădejdea izbăvirii.

ALEF

Cum se va negri aurul? Schimbă-se-va argintul cel bun? Vărsatu-s'au pietrele cele slinte la începuturile tuturor ieșirilor.

BET

2. Fiii Sionului cei cinstiți, cel ridicăți cu aur, cum s'au socotit între vase de lut, care sunt lucruri de mâinile olarului?

GHIMEL

3. Și balaorii dezbrăcară țățele, aplecat-au puii lor, fetele poporului meu spre nevindecare, ca pasărea în pustie.

DALET

4. Liplu-s'a limba sugătorului de gătlejul său pentru sete, pruncii au cerut pâine, nu este cine să o frângă lor.

HE

5. Cei ce mâncau desfătărilor s'au stins întru ieșiri, cei ce se apleacă în lăși, îmbrăcatu-s'au cu gunoiu.

VAV

6. Și s'a mărit fărădelegea fetei poporului meu, mai mult decât fărădelegea Sodomului, celui surpat ca o nevoință și nu i-a durut întru ea mâinile.

ZAIN

7. Curățitu-s'au cei slinjiți ai ei mai mult decât zăpada, luminatu-s'au mai mult decât laptele, înche-gatu-s'a mai mult decât piatra sapfirului zmuigerea lor.

46. Isaia 24, 18. 47. Ps. 118, 136.

57. Pilde 1, 17.

59. Ps. 30, 23; Isaia 38, 11.

4. 6. Fac. 9, 24.

HET

8. Intunecatu-s'a mai mult decât spuza chipul lor, nu s'au cunoscut întru ieșiri, închegatu-s'a pielea lor preste oasele lor, uscatu-s'a, făcutu-s'a ca un lemn.

TET

9. Mai buni erau răniții cei de sabie, decât cei răniți de loamete, mers-au împinși de la roadele țărilor.

IOD

10. Măinile femeilor celor neîndurătoare au fierț pe pruncii lor, fost-au ior spre mâncare întru surparea lelei poporului meu.

CAF

11. Sfârșit-au Domnul mâniea sa, vărsat-au iușimea mâniei sale și au aprins foc în Sion și au ars de tot temelile lui.

LAMED

12. N'au crezut împărații pământului, toți cei ce lăcuiesc lumea, că va intra vrăjmașul și necăjitorul prin porțile Ierusalimului.

MEM

13. Pentru păcatele prorociilor lui, pentru strâmbătățile preoților lui, celor ce au vărsat sânge drept în mijlocul lui.

NUN

14. Clătitu-s'au priveghetorii lui întru ieșiri, pângăritu-s'au cu sânge, neputând ei, afins-au îmbrăcămintele lor.

SAMEH

15. Feriți-vă de la cele necurate, chemați pre ei. feriți-vă! feriți-vă! Nu vă atingeți, că s'au ațâțat și s'au și turburat, ziceți întru neamuri: nu vor mai adaoge a nemernici.

AIN

16. Fața Domnului este partea lor, nu va adaoge a privi la ei, fața pre-

oșilor n'au luat, pre proroci n'au miluit.

PE

17. Însă fiind noi s'au sfârșit ochii noștri, spre ajutorul nostru în-deșert privind noi am privit la neam, care nu mântuește.

TADE

18. Vănaț-am pre cei mai mici ai noștri, ca să nu meargă în ulițele noastre, apropiatu-s'a vremea noastră, plinitu-s'au zilele noastre, sosit-a sfârșitul nostru.

COF

19. Sprinteni s'au făcut cei ce ne goniau pre noi, mai mult decât vulturii cerului, preste munji s'au ațâțat, în pustiu ne-au pândit pre noi.

REȘ

20. Duhul feței noastre unsul Domnului s'au prins întru stricăciunile noastre, căruia am zis: întru umbra lui vom trăi întru neamuri.

ȘIN

21. Bucură-te și te veselește fata Iudumei, ceea ce lăcuești pre pământ; că și preste tine va trece paharul Domnului, îmbăta-te-vei și vei vărsa.

TAV

22. Sfârșitu-s'a lăărădelegea ta față Sion, nu va adaoge încă a te înstreina pre tine, cercetat-a lăărădelegie ta față Edom, descoperit-a necurățiile tale.

CAP. 5.

Rugăciunea Prorocului

A du-ți aminte Doamne, ce s'a făcut nouă, privește și vezi ocara noastră.

2. Moștenirea noastră s'a mutat la alții, casele noastre la streini.

3. Sărmani ne-am făcut, nu este față, maicele noastre ca văduvele.

8. 5, 10; Iov 30, 30; Ieremia 14, 2.

10. Lev 26, 29; 4 Imp. 6, 29.

11. Fi 2 Lege 26, 53; Varuh 1, 2.

13. Iezem 5, 31 și 23, 21.

17. Ierem. 37, 7; Isaia 30, 1, 2, 7; Iezech. 29, 16.

19. Fi 2 Lege 28, 49; Ierem. 16, 16.

20. Ierem. 52, 8, 9.

27. Ierem. 25, 15, 16.

4. Apa noastră cu argint o am băut, lemnele noastre cu schimb au venit.

5. Preste cerbicea noastră ne-am gonit, ostenit-am, nu ne-am odihnit.

6. Egiptul a dat mâna, Asur spre săturarea lor.

7. Părții noastre au păcătit și nu sunt, noi iărădelegiile lor am purtat.

8. Robi ne-au stăpânit pre noi, mântuit nu este din mâinile lor.

9. Cu sufletele noastre vom aduce pâinea noastră de către laja sabiei pusului.

10. Pielea noastră ca un cuptor s'a afumat, smulsu-s'a de către laja viforului loametei.

11. Pre femeii în Sion au smerit, pre fecioare în cetățile lui Iuda.

12. Boierii cu mâinile lor s'au spânzurat, bătrânii nu s'au cinstit.

13. Cei aleși plângere au luat și finerii cu lemn au siăbit.

14. Și bătrânii dela poartă s'au

părăsit, cei aleși dela cântările lor au încetat.

15. Stricatu-s'a bucuria inimei noastre, întorsu-s'a întru plângere jocul nostru.

16. Căzu-a cununa capului nostru și vai nouă, că am păcăluit.

17. Pentru aceasta s'a făcut durere, întristată este inima noastră, pentru aceasta s'au întunecat ochii noștri.

18. Pre muntele Sionului, că s'a stins, vulpi au trecut printr'însul.

19. Tu Doamne în veac vei rămâne, scaunul tău în neam și în neam.

20. Pentruce până în slârșit ne vei uita pre noi? Părăsi-ne-vei pre noi întru îndelungare de zile?

21. Întoarce-ne pre noi Doamne către tine și ne vom întoarce, și înnoiește zilele noastre ca și mai înainte.

22. Că lepădând, ne-ai lepădat pre noi, mâniau-te-ai spre noi foarte.

5. 10. 4. 8; Ps. 119, 83.

15. Ierem. 31, 13. 19. Ps. 9, 7 și 101, 13.
21. Ierem. 31, 18; Ioan 6, 44.

I E Z E C H I I L

CAP. 1.

Vădentele Prorocului Iezechiel.

Si a fost în anul al treizecelea în luna a patra, în ziua a cincea a lunii, eram eu în mijlocul robiei la râul Hovar și s'au deschis cerurile și am văzut vedenia lui Dumnezeu.

2. În ziua a cincea a lunii, acesta eră anul al cincilea al robiei împăratului ioachim.

3. S'a făcut cuvântul Domnului către Iezechiel feciorul lui Vuzî preotul, în pământul Haideilor la râul Hovar, și a fost preste mine mâna Domnului.

4. Și am văzut, și iată un vânt ridicându-se ieșea despre miazănoapte, și un nor mare într'însul, și lumină împrejurul lui și foc strălucitor, și în mijlocul lui ca o vedere de chihribar în mijlocul focului, și lumină într'însul.

5. Și în mijloc ca o asemănare de patru hiare, și aceasta este vederea lor, asemănare de om într'însele.

6. Și patru fețe la una, și patru aripi la una.

7. Și fluierie picioarelor lor drepte, și picioarele lor cu pene, și scânței ca arama ce lucește, și ușoare aripile lor.

8. Și mână de om supt aripile lor de câte patru părțile lor.

9. Și fețele lor și aripile acelor patru fiindu-se una de alta, și fețele celor patru nu se întorceau când umblau ele, fiecare împreajma feței sale umblă.

10. Și asemănarea fețelor lor față de om, și față de leu din dreapta celor patru, și față de vițel din stânga celor patru, și față de vultur la cele patru.

11. Și aripile lor întinse deasupra celor patru, la fiecare două aripi erau împreunate una cu alta, și două acopereau deasupra trupului lor.

12. Și fiecare mergea împreajma feței sale, și ori încotro mergea vântul, mergeau și ele, și nu se întorceau.

13. Și în mijlocul hiarelor vedere eră ca de cărbuni de foc arzător, și ca o vedere de făclii învârtindu-se în mijlocul hiarelor, și lumină de foc, și din foc ieșă ca un fulger.

14. Și hiarele mergeau și se învârteau ca o vedere de fulger.

15. Și am văzut, și iată o roată eră pre pământ, care se ținea de cele patru hiare.

16. Și chipul roatelor și făptura lor în chipul Tarsisului, și asemănarea a celor patru, și chipul lor

1. I. 4 Imp. 24, 12, 16.

2. Ierem. 1, 13 și 4, 12.

10. Apoc. 4, 7.

și făptura lor eră ca și cum ar fi roată în roată.

17. Spre patru părți ale sale mergeau, și nu se învâreau când mergeau ele.

18. Nici aveau ele spate, și înălțime eră la dănsale, și le-am văzut pre ele, și spatele a celor patru erau pline de ochi împrejur.

19. Și când mergeau hiarele, mergeau și roatele, care se țineau de ele, și când se ridicau hiarele de pre pământ, se ridicau și roatele.

20. Și ori unde eră norul, acolo eră și vântul de mergea, și mergeau și hiarele, și roatele se ridicau cu dănsale, pentru că duh de vieață eră în roate.

21. Când mergeau hiarele, mergeau și roatele, și când stau ele, stau și roatele; și când se ridicau ele de pre pământ, se ridicau cu ele și roatele, că duh de vieață eră în roate.

22. Și asemănare preste capul hiarelor ca o întărire ca vederea cristalului, și întinsă preste aripile lor deasupra.

23. Și supt întăritură aripile lor întinse bătând una spre alta, fiecare cu două împreună își acoperea trupurile sale.

24. Și am auzit glasul aripiilor lor, când sburau, ca un glas de ape multe; când mergeau ele, glasul cuvântului eră ca un glas de tabără, și când stau ele, încetau aripile lor.

25. Și iată glas eră deasupra întăriturii ce eră preste capul lor, când stau ele, se lăsau aripile lor.

26. Și deasupra întăriturii care eră preste capul lor, ca vederea pietrei sapirului, și asemănare de scaun pre dânsul, și preste asemănarea scaunului, asemănare ca un chip de om deasupra.

27. Și am văzut ca o vedere de chihribar, și ca o închipuire de foc

din lăuntrii lui împrejur, dela vederea mijlocului și în sus, și dela vederea mijlocului și până jos, văzut-am vedere de foc, și lucirea lui împrejur.

28. Ca vederea curcubeului când este pre nori în zi de ploaie; așa eră vederea lucirii prin prejur.

CAP. 2.

Vederea cărușii.

Aceasta es'e vederea asemănării Aslavei Domnului, și am văzut și am căzut pre fața mea, și am auzit glas grăind.

2. Și au zis către mine: fiul omului! Stăi pre picioarele tale, și voi da grație către tine.

3. Și a venit la mine Duh, și m'a luat pre mine, și m'a ridicat, și m'a pus pre picioarele mele, și l-am auzit pre ei grăind către mine, și a zis către mine: fiul omului! Te voi trimite eu pre tine la casa lui Israel, la cei ce m'au amărît pre mine, cari m'au amărît pre mine ei și părinții lor până în ziua de astăzi.

4. Și fii tari de obraz și vârtoși la inimă sunt; eu te voi trimite pre tine la dânsii, și vei zice lor: acesta zice Domnul:

5. Doar, cândva vor auzi, și se vor teme, pentru că este casă amăritoare, și vor cunoaște că proroc ești tu între dânsii.

6. Și tu fiul omului! Să nu te temi de ei, și să nu te spăimântezi de fața lor; pentru că săibateci se vor face, și se vor aduna asupra ta împrejur, și în mijlocul scorpiilor tu lăcuiești; de cuvintele lor să nu te temi, și de fața lor să nu te spăimântezi, pentru că este casă amăritoare.

7. Și vei da grație cuvintele mele că-

2. 2. Dan 10, 11.

3. Ieremia 3, 24. 6. Mih. 7, 4.

tre ei, doar cândvă vor auzi sau se vor teme, pentrucă este casă amăritoare.

8. Și iu fiul omului! Ascultă pre cei ce grăește către tine, și nu fii amărîtor ca și casa cea amăritoare, deschide gura ta, și mănâncă ceea ce'ji dau eu ție.

9. Și am văzut, și iată mână înfînsă către mine, și într'însa începutul cărții.

10. Și o au desîacut înaintea mea, și eră scris înlăuntru și dinafară, și eră scris într'însa plîngere, cântare și vai.

CAP. 3.

Vedenia prorocului.

Și au zis către mine: fiul omului! Mănâncă cartea aceasta, și mergi și grăește fiilor lui Israil.

2. Și am deschis gura mea, și mi-a băgat în gură cartea aceea.

3. Și au zis către mine: fiul omului! Gura ta va mîncă, și pîntecele tău se va sătura de cartea aceasta, care se dă ție. Și o am mîncat, și s'a făcut gura mea dulce ca mierea.

4. Și a zis către mine: fiul omului! mergi, și intră la casa lui Israil, și grăește cuvintele mele către ei.

5. Că nu te trimiț eu la popor adânc la cuvânt și greu la limbă; ci la casa lui Israil.

6. Nici la popoare multe de altă vorbă sau de altă limbă, nici la cei grei la limbă a căror cuvinte să nu le înțelegi, că de te-ași fi trimis la aceia, fără îndoială te-ar fi ascultat.

7. Iar casa lui Israil nu va vrea să te asculte, pentrucă nu vor să mă asculte pre mine, că toată casa lui Israil este îndărătnică și vârtosă la inimă.

8. Și iată am dat fața ta mai tare decât fețele lor, și biruința ta mai vârtosă de cât biruința lor.

9. Că va fi pururea mai tare de cât pialra biruința ta; să nu te temi de ei. Nici să te sperii de fața lor, pentrucă este casă amăritoare.

10. Și au zis către mine: fiul omului! Toate cuvintele mele, care le-am grăit către tine, le-ai în inima ta, și cu urechiile tale să le auzi.

11. Și mergi, intră la robie la fiii poporului tău, și vei grăi către ei, și vei zice: acestea zice Domnul, doar vor auzi și se vor muiă.

12. Și m'a luat Duh, și am auzit dinapoia mea glas de cutremur mare, zicând: binecuvîntată este mărirea Domnului din locul său.

13. Și am văzut glasul aripilor hiarilor, care zbură una către alta, și glasul roateilor jîndu-se de ele, și glasul cutremurului.

14. Și Duhul Domnului m'a ridicat pre mine, și m'a luat, și am mers pre sus întru pornirea duhului meu, și mâna Domnului a fost cu mine tare.

15. Și am intrat în robie pre sus, și am încunjurat pre cei ce lăcuiesc la rîul Hovar, cari erau acolo, și am șezut acolo șapte zile amestecându-mă în mijlocul lor.

16. Și a fost după acele șapte zile, s'a făcut cuvîntul Domnului către mine, zicând:

17. Fiul omului! Socotitor te-am dat pre tine casei lui Israil, și vei auzi din gura mea cuvânt, și'i vei înfricoșă pre ei dela mine.

18. Când voi zice eu celui lăra-delege: cu moarte vei muri, și n'ai osebit, nici ai grăit celui lăra-delege, ca să se întoarcă dela căile sale, și să fie viu; cel lăra-delege acela întru nedreptatea sa va muri, și sân-

8. Apoc. 10, 9.

3. 7. Apoc. 10, 9.

3. Apoc. 10, 9—10. 4. Jerem. 1, 17.

8. Ieremia 1, 16.

9. Jerem. 1, 8, 17; 5, 3. 17. 1 Tim. 3, 1.

gele lui din mâna ta îl voi cere.

19. Și de vei osebi și vei grăi celorlăărădelege, și nu se va întoarce dela lăărădelegea sa și dela calea sa; cel lăărădelege acela întru nedreptătea sa va muri, și tu vei mântui sufletul tău.

20. Și de se va abate dreptul de la dreptățile sale, și va face lăărădelege, și voi da chin înaintea feșii lui, el va muri, pentrucă nu i-ai vestit lui, și întru păcatele lui va muri, că nu se vor pomeni dreptățile lui, care a făcut, și sângele lui din mâna ta îl voi cere.

21. Iar de vei spune tu dreptului, ca să nu păcătuiască, și el nu va păcătuia, cel drept cu viață va viețui, că ai spus lui, și tu vei mântui sufletul tău.

22. Și au fost preste mine mâna Domnului, și au zis către mine: scoală-te și ieși la câmp, și acolo se va grăi către tine.

23. Și m'am sculat și am ieșit la câmp, și iată acolo mărirea Domnului stă, în ce chip eră vederea, și precum eră mărirea Domnului, care o am văzut la râul Hovar, și am căzut pre fașa mea.

24. Și au venit preste mine Duh, și m'au pus pre picioarele mele, și au grăit către mine, și mi-au zis mie: intră și te închide în mijlocul casei tale.

25. Și tu fiul omului! iată s'au dat asupra ta legături, și te vor lega cu ele, și nu vei ieși din mijlocul lor.

26. Și voi lega limba ta, și vei asurzi, și nu vei fi ca omul cel ce'f muștră pre ei, pentrucă este casă amăritoare.

27. Și când voi grăi către tine voi deschide gura ta, și vei zice către ei, acestea zice Domnul: cel ce aude, auză, și cel ce nu crede,

nu crează, pentrucă este casă amăritoare.

CAP. 4.

Provoacă foamei cetății Ierusalimului.

Iar tu fiul omului! la ie cărămidă și o vei pune înaintea feșei tale, și vei scri pe dânsa cetatea Ierusalimului.

2. Și vei face ei îngrădire și vei zidi la ea întăritură, și o vei încunjura cu șanț, și vei pune asupra ei taberi, și vei așeza aruncări împrejur.

3. Și tu ia'ți ie o tigae de fier, și o vei pune pre ea zid dz fier între tine și între cetate, și vei găti fașa ta asupra ei, și va fi încuiată, și o vei închide pre ea. Semn va fi acesta fiilor lui Israil.

4. Și tu vei dormi pre coasta ta cea stângă, și vei pune nedreptățile casii lui Israil preste ea, după numărul zilelor una sută cincizeci, care vei dormi pre ea, și vei lua nedreptățile lor.

5. Și eu am dat ie nedreptățile lor spre număr de zile, una sută și nouăzeci de zile, și vei lua nedreptățile casei lui Israil.

6. Și dupăce vei săvârși acestea vei dormi pre coasta ta cea dreaptă, și vei lua nedreptățile casei lui Iuda, patruzeci de zile, o zi pentru un an am pus ie.

7. Și spre închiderea Ierusalimului vei găti fașa ta, și brațul tău vei întări și vei proclama asupra lui.

8. Și eu iată am pus preste tine legături, și să nu te întorci de pre o coastă a ta pre cealaltă coastă a ta, până ce se vor săvârși zilele închiderii tale.

9. Și'ți ia ie grâu și orz și bob și iinte și mălaiu și ovăz, și ie vei lăca acestea ie pâini după numărul

rul zilelor, care vei dormi tu pe coasta ta, în una sută și nouăzeci de zile le vei mânca pre ele.

10. Și mâncarea ta, care vei mânca să lie cu măsură, de douăzeci de sicli pe zi, din vreme în vreme le vei mânca pre ele.

11. Și apa cu măsură vei bea și a șasea parte de ln, din vreme în vreme vei bea.

12. Și ca o furtă de orz le vei mânca, în balegă de murdărie omească le vei ascunde înaintea ochilor lor.

13. Și vei zice: acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israel, așa vor mânca liii lui Israel necurate întru neamurile, la care îi voi risipi pre ei.

14. Și am zis: nicidecum Doamne Dumnezeui lui Israel, că nu s'a pângărit sulletul meu cu necurăție și mortăciune, și mâncat de hiară n'am mâncat dela nașterea mea până acum, nici a intrat în gura mea toată carnea spurcată.

15. Și au zis Domnul către mine: iată am dat ție balegă de bou în locul băligilor de om și vei face pâiniile tale într'însele.

16. Și au zis Domnul către mine: fiul omului! iată eu voi zdrobi tăria pâinii în Ierusalim și vor mânca pâinea cu cântar și cu grije și apa cu măsură și cu necaz o vor bea.

17. Ca să se lipsească de pâine și de apă, și se va stinge omul și fratele lui, și se vor topi întru nedreptăție lor.

CAP. 5.

Pedepșa pororului.

Iar tu fiul omului! Iă ție sabie mai ascuțită decât briciul bărbierului, agonisește-ți aceasta ție și o vei a-

duce preste capul tău și preste barba ta, și vei lua cumpănă de dramuri și le vei împărți pre ele.

2. A patra parte cu foc vei arde în mijlocul cetății după plinirea zilelor închiderii și vei lua a patra parte, și o vei arde în mijlocul ei, și a patra parte o vei tăia cu sabia împrejurul ei, și a patra parte o vei risipi în vânt și sabia o vei golii dinapoia lor.

3. Și vei lua de acolo puține cu numără și le vei lega în marginea veșmântului tău.

4. Și dintr'acestea iar vei mai lua, și le vei arunca în mijlocul focului și le vei arde pre ele cu foc, dintr'acestea va ieși foc la toată casa lui Israel.

5. Acestea zice Domnul, acesta este Ierusalimul, pusu-l-am pre el în mijlocul neamurilor, și în țările cele din prejurul lui.

6. Și vei grăi îndreptările mele celui fărădelege dintru neamuri și legiuirile mele din țările cele de prin prejurul lui; că îndreptările mele le-au lepădat și întru legiuirile mele n'au umblat.

7. Pentru aceea acestea zice Domnul: pentrucă prilejul vostru este din neamurile cele ce sunt împrejurul vostru, și întru legiuirile mele n'ați umblat, și îndreptările mele nu le-ați făcut, ci nici după îndreptările neamurilor celor dimprejurul vostru n'ați făcut.

8. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu viu asupra ta și voi face în mijlocul tău judecată înaintea neamurilor.

9. Și voi face întru tine cele ce n'am făcut și care mai mult nu voi face lor pentru toate spurcăciunile tale.

10. Pentru aceea părinții vor mân-

13. Ozic 9, 3. 14. Isaia 65, 4; F. Ap. 10, 14. 17. Lev. 26, 26; Isaia 3, 1. 5. I. Isaia 7, 20

5. Piâng 1, 1. 8. Amos 3, 6. 10. A 2 Lege 28, 53; 4 Imp. 6, 28; Ierem. 49, 32.

că pre fii în mijlocul tău, și fiii vor mânca pre părinți, și voi face întru tine judecăți și voi risipi pre toți cei rămași ai tăi la tot vântului.

11. Pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul; pentru că ai spurcat cele slinte ale mele cu toate ale tale cele nepăcute și cu toate urâciunile tale, și eu te voi lepăda pre tine și nu te va crușa ochiul meu și nu'mi va fi milă de tine.

12. A patra parte a ta cu moarte va pieri, și a patra parte a ta de foamete se va sfârși în mijlocul tău, și a patra parte a ta la tot vântul o voi risipi, și a patra parte a ta de sabie va cădea împrejurul tău, și voi goli sabia dinapoia lor.

13. Și se va sfârși mânia mea și urgia mea asupra lor, și vor cunoaște, că eu Domnul am grăit întru răvna mea, când voi sfârși mânia mea asupra lor.

14. Și te voi pune pre tine spre pustire, și pre letele tale împrejurul tău înaintea a tot căicătorului.

15. Și vei suspina și vei fi fricoasă întru neamurile cele dimprejurul tău, când voi face întru tine judecăți cu urgia și cu iușimea și cu izbândirea mâinei mele, eu Domnul am grăit.

16. Și când voi trimite săgețile cele de foamete asupra lor și vor fi la sfârșire și voi zdrobi țărinea pâinei tale.

17. Și voi trimite asupra ta foamete și hiare rele, și te voi certă pre tine, și moarte și sânge va trece prin tine, și sabie voi aduce preste tine de prin prejur, eu Domnul am grăit.

CAP. 6.

Prorocia împotriva Iudeii.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

11. R 2 Lege 32, 40-42. 15. R 2 Lege 28, 37. 17. Lev. 26, 22.

2. Fiul omului! întărește lăsa ta asupra munților lui Israel și poroceste către ei.

3. Și vei zice: munții lui Israel, auziți cuvântul Domnului, acestea zice Domnul, munților și dealurilor și văilor și codrilor: iată aduc asupra voastră sabie, și vor pieri cele înalte ale voastre.

4. Și se vor zdrobi jertfelnicile voastre și capiștile voastre, și voi lepăda pre cei uciși ai voștri înaintea idoliilor voștri.

5. Și voi da stărvurile fiilor lui Israel înaintea feții idoliilor lor, și voi risipi oasele voastre împrejurul jertfelnicilor voastre.

6. Și în toată lăcuința voastră, cetățile se vor pustii, și cele înalte se vor strică, ca să se piarză de tot jertfelnicile voastre, și se vor sfărâma idolii voștri, și se vor surpă capiștele voastre, și se vor strică laptele voastre.

7. Și vor cădea uciși în mijlocul vostru, și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

8. Și voi iasă întru voi pre cei ce au scăpat de sabie întru neamuri, când voi risipi pre voi prin țări.

9. Și'și vor aduce aminte de mine cei scăpați dintru voi întru neamurile la care s'au dus robi, jurat-am inimii lor, care curvește dela mine, și ochiilor lor, care curvesc după izvodirile lor, și vor plânge tejele lor pentru răutățile care au făcut întru toate urâciunile lor.

10. Și vor cunoaște că eu Domnul nu în zadar am grăit, ca să le fac lor toate relele acestea.

11. Acestea zice Domnul: bate cu mâna și lovește cu piciorul, și ză: bine, bine preste toate urâciunile casei lui Israel, că de sabie și de foamete și de moarte vor cădea.

G. 4. Lev. 26, 30; R 2 Lege 29, 17; 3 Imp. 15, 12. 9. Ozie 5, 15.

12. Cel de aproape de sabie va cădeă, iar cel de departe de moarte va muri; și cel ce a rămas cuprins de foame se va sfârși, și voi sfârși mâniea mea asupra lor.

13. Și veți cunoaște că eu sunt Domnul, când ucișii voștri vor fi în mijlocul idolilor voștri, împrejurul jertfelnicilor voastre în tot muntele înalt, și în toate vârfurile măgurilor, și supt tot copacul umbros, și supt tot stejarul tufos, unde au dat miros de bună mireasmă idolilor lor.

14. Și voi întinde mâna mea asupra lor, și voi pune pământul lor spre pustiire, și spre plerire dela pustia Devlate dintru toată lăcuința lor, și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

CAP. 7.

Urmarea prorociet.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând :

2. Și iată liul omului ! Zi : acestea zice Domnul pământului lui Israil : sfârșitul vine preste cele patru aripi ale pământului.

3. Vine sfârșitul, acum este sfârșitul preste tine, și voi trimite eu la tine, și voi izbândi întru toate căile tale, și voi pune înaintea ta toate urâciunile tale.

4. Nu va părtini île ochiul meu, nici mă voi milostivi spre tine, ci căile tale asupra ta le voi pune, și urâciunile tale în mijlocul tău vor fi, și vei cunoaște că eu sunt Domnul.

5. Pentrucă acestea zice Domnul : răutate una, răutate iată vine.

6. Sfârșitul vine, vine sfârșitul, ridicatu-s'a asupra ta, iată vine.

7. Vine împletitură preste tine celor ce lăcuiesc pre pământ, venit-a

vreamea, apropiatu-s'a ziua, nu cu gâlcevi, nici cu chinuri.

8. Acum de aproape voi vârsa mâniea mea preste tine, și voi sfârși urgia mea întru tine, și te voi judecă pre tine întru căile tale, și voi pune preste tine toate urâciunile tale.

9. Nu va părtini ochiul meu, nici mă voi milostivi, ci voi pune asupra ta căile tale, și urâciunile tale în mijlocul tău vor fi, și vei cunoaște că eu sunt Domnul cel ce bat.

10. Iată ziua Domnului, iată sfârșitul vine, eșit-a împlettirea și a înflorit tolagul, sculatu-s'a trufia.

11. Și va sfărâma țaria celui fără-delege, și nu cu gâlceavă, nici cu grabă, și nu din ei sunt, nici este frumusețe întru ei.

12. Vine vremea, iată ziua, cel ce cumpără să nu se bucure, și cel ce vinde să nu plângă, că urgie este preste toată mulțimea ei.

13. Pentrucă cel ce va cumpără, la cel ce va vinde nu se va mai întoarce, și nu este încă în viață a trăi lui, că vedere la toată mulțimea ei nu se va întoarce, și omul întru ochii vieții sale nu va birui.

14. Trâmbițați cu trâmbiță și judecați toate, și nu va fi cine să meargă la războiu, că urgia mea este preste toată mulțimea ei.

15. Războiul cu sabie din afară, și foamea și moartea din lăuntru, cel din câmp de sabie vor muri; iar pre cei din cetate foamea și moartea îi va pierde.

16. Și vor scăpa cei ce vor fugi dintru ei, și vor fi în munți, ca niște porumbești cercetătoare, și pre toți îi voi omorî, pre fiecare întru nedreptățile sale.

17. Toate mâinile se vor slăbă-nogî, și toate coapsele se vor spurcă cu umezeală.

1. Isaiia 57, 5; 3 Imp. 14, 23; 4 Imp. 16, 4; 17, 10; Ierem. 2, 20.

7, 12, 1 Cor. 7, 30.
17. Isaiia 13, 7; Ierem. 6, 24.

18. Și se vor încinge cu saci, și i va acoperi pre ei spaimă, și preste toată fața rușine preste el și preste tot capul pleșuvie; argintul lor le-pădă-se-va în ulițe, și aurul lor se va trece cu vederea.

19. Argintul lor și aurul lor nu va putea să-i mântuiască pre ei în ziua mănlei Domnului, sufletele lor nu se vor sătura, și pântecul lor nu se va umplea, că chin nedreptății lor s'au făcut.

20. Cele alese ale lumii spre trufie le-au pus, și lcoane urăciunilor sale au făcut dintru aceia, pentru aceasta dat-am lor acestea spre necurăție.

21. Și le voi da pre ele în mâinile streinilor, ca să le jefuiască și omorîtorilor pământului pradă, și le vor spurcă pre ele.

22. Și voi da înapoi fața mea de către ei, și vor spurcă cercetarea mea, și vor intra într'însele fără de pază, și le vor spurcă pre ele.

23. Și vor face turburare, că pământul este plin de popor, și cetatea este plină de fărădelege.

24. Și voi da aduce pre cei foarte răi din neamuri și vor moșteni casele lor, și voi da înapoi întierbântarea țării lor, și se vor spurcă sfintele lor.

25. Și curățenia va veni, și va cercă pacea, și nu va fi.

26. Val preste voi va fi, și veste preste veste va fi și se va căuta vedenie dela proroc, și legea va pieri dela preot, și sfatul dela cei bătrâni.

27. Împăratul va plânge și boierul se va îmbrăca cu înfrîngere, și mâinile poporului pământului se vor slăbănogi, după căile lor face-voiu lor, și întru judecățile lor îmi voi da

îzbândi pre ei, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

CAP. 8. //

Iezechiil răpit cu Duhul din Hatdeca în Ierusalim.

Și a fost în al șaselea an în luna Șa cincea, în cinci zile ale lunii, eu ședeam în casa mea, și bătrânii lui del ședeau înaintea mea. Și s'a făcut preste mine mâna Domnului.

2. Și am văzut, și iată asemănare ca un chip de bărbat dela mijlocul lui și până jos loc, și dela mijlocul lui și în sus ca vederea aburului, ca chipul chihribarului.

3. Și a întins asemănare de mână, și m'a luat de creștetul meu, și m'a ridicat Duhul între pământ și între cer, și m'a adus în Ierusalim întru vedenia lui Dumnezeu la tinda porții cei mai dinlăuntru, care caută către mieznoapte unde eră stălpul câștigătorului.

4. Și iată eră acolo slava Domnului Dumnezeului lui Israel, precum eră vedenia, care o am văzut în câmp.

5. Și au zis către mine: fiul omului! Caută cu ochii tăi către mieznoapte, și am căutat cu ochii mei către mieznoapte, și iată dela mieznoapte către poarta cea dela răsărit a altarului, idolul râvnii întru intrare.

6. Și au zis către mine: fiul omului! Văzut-ai ce fac aceștia? Fărădelegi mari, care casa lui Israel le face aici, ca să se depărteze de cele sfinte ale mele? Și încă mai mari fărădelegi vei vedea.

7. Și m'a băgat la tinzele curții, și am văzut, și iată o gaură în perele.

8. Și au zis către mine: fiul omului! Sapă în perete, și am săpat în perete, și iată o ușă.

8. 3. Daniel 5, 5.

18. Isaia 15, 2, 3; Ierem. 48, 37; Amos 6, 10. 19. Sof. 1, 15; Iezech. 7, 19; Pilde 11, 4; Sirah 5, 10. 26. Plâng. 2, 9.

9. Și au zis către mine: intră, și vezi fărădelegile cele rele, care le fac aceștia așăzi aici.

10. Și am intrat, și am văzut toți idolii casii lui Israel zugrăviți pre perele împrejur preste tot.

11. Și șaptezeci de bărbați din bătrânii casii lui Israel și lehonita al lui Safan în mijlocul lor stă înaintea feșii lor, și fiecare dintru ei avea cădelniță în mână sa, și se suia fumul tămăiei.

12. Și a zis către mine: liul omului Văzut-ai cele ce fac aici bătrânii casii lui Israel? Fiecare dintru ei în camera sa cea ascunsă, că a zis: nu vede Domnul, părăsit-au Domnul pământul.

13. Și au zis către mine: încă mai mari fărădelegi vei vede, care fac aceștia.

14. Și m'au băgat la finzele porții casii Domnului, care caută către miazănoapte, și iată acolo erau femei șezând, și plângând pre Tammuz.

15. Și au zis către mine: văzut-ai fiul omului? Încă vei vede izvodiri mai rele decât acestea.

16. Și m'au băgat în curtea casii Domnului cea mai dinlăuntru, și iată la finzele Bisericii Domnului între elamuri și între ierusalimici, ca la vr'o douăzeci și cinci de bărbați, cu spatele către Biserica Domnului, și cu fețele către răsărit, și aceștia se închinau soarelui.

17. Și au zis către mine: văzut-ai fiul omului? Au doar puține sunt casele lui Iuda a face fărădelegile, care le-a făcut aici, că a umplut pământul de fărădelegi și s'a întors să mă mânie, și iată ei ca și cum și-ar bate joc?

18. Și eu voi face lor cu mânie, nu va cruța ochiul meu, nici mă

voi milostivi, și când vor striga la urechile mele cu glas mare, nu'l voi ascultă pre ei.

CAP. 9.

Pierderea nelegășurilor și cruțarea celor însemnați.

Și a strigat la urechile mele glas mare, zicând: aproplat-u-s'a izbândă cetăței și fiecare avea unelte de pierzare în mână sa.

2. Și iată șase bărbați veneau de pe calea porții cel înalte, care caută către miazănoapte, și fiecare avea secure în mână sa, și eră un om în mijlocul lor îmbrăcat cu haină până în pământ și brâu de sap-lir preste mijlocul lui, și a intrat și a stăut lângă ierusalimicul cel de aramă.

3. Și slava Dumnezeuului lui Israel s'a suit de pre Hruvim, care eră preste el la pragul casei și a chemat pre bărbatul cel îmbrăcat cu haină până în pământ, care avea pre mijlocul său brâu.

4. Și a zis către el: treci prin mijlocul Ierusalimului și pune semn preste frunțile oamenilor celor ce suspină, și ale celor ce se necăjesc pentru toate fărădelegile, care se fac în mijlocul lor.

5. Iar acelora a zis, auzind eu: mergeți după el în cetate și tăleți și nu cruțați cu ochii voștri și nu vă milostiviți.

6. Bătrân și tânăr și lecioară și prunci și femei omorîți până ce'l veș pierde; iar de tot cel ce are semn să nu vă atingeți, și dela cei slinți ai mei începeți. Și au început dela bărbații cel bătrâni, cari erau înlăuntru în casă.

7. Și a zis către el: spurcați casa și umpleți căile de morți; și au mers și au tălat.

10. Rom. 1, 23. 12. Iov 22, 12.
16. Iail 2, 17. 18. Isaia 1, 15; Ierem. 14, 12 și 11, 11.

9. 4. Eșire 12, 7; Apocal. 7, 3.
6. 2 Paralip. 36, 17.

8. Și a fost când lăiau acela pre el, am căzut pre fața mea și am strigat și am zis: vai Doamne! Au doar vei pierde toate rămășițele lui Israel, vărsându-ți mânia preste Ierusalim?

9. Și au zis către mine: nedreptatea casei lui Israel și a lui Iuda s'a mărit foarte, că s'a umplut pământul de popoare multe și cetatea s'a umplut de nedreptate și de necurățenie, că a zis: părăsit-au Domnul pământul și nu va vedea Domnul.

10. Și ochiul meu nu va crușa, nici mă voi milostivi, căile lor în capetele lor le voi întoarce.

11. Și iată bărbatul cel îmbrăcat cu haină până în pământ, și înclin cu brâu preste mijlocul său, și a răspuns, zicând: făcut-am precum mi-ai poruncit mie.

CAP. 10.

Vederea focului și a Heruvimilor.

Și am văzut, și iată deasupra țării cei preste capul Heruvimilor, ca piatra safirului, asemenea de scaun preste el.

2. Și au zis către bărbatul cel îmbrăcat cu veșmântul: intră în mijlocul roatelor celor de supă Heruvimi, și umple mâinile tale de cărbuni de foc din mijlocul Heruvimilor, și risipește preste cetate, și intră înaintea mea.

3. Și Heruvimii stau deadreapta casei, când intră bărbatul, și nor a umplut curtea cea mai dinăuntru.

4. Și s'a ridicat slava Domnului de pre Heruvimi la pragul casei, și a umplut norul casa, și curtea s'a umplut de lumina slavei Domnului.

5. Și glasul aripilor Heruvimilor se auză până dinaintea curții cel dinafară, ca glasul Dumnezeului celui atotputernic grăind:

6. Și au poruncit bărbatului celui îmbrăcat cu veșmântul cel sfânt, zicând: iă foc din mijlocul roatelor celor din mijlocul Heruvimilor, și a intrat, și a stăut lângă roate.

7. Și a întins Heruvimul mâna sa în mijlocul locului celui din mijlocul Heruvimilor, și a luat, și a dat în mâinile bărbatului celui îmbrăcat cu veșmântul cel sfânt, care luând a ieșit.

8. Și am văzut la Heruvimi asemenea de mâini de om de desupă aripilor lor.

9. Și am văzut, și iată patru roate lângă Heruvimi, o roată lângă un Heruvim, și vederea roatelor, ca vederea hrisolitului.

10. Și vederea lor asemenea în cele patru, ca și cum ar fi roată în roată.

11. Și când umblau ele la patru părți ale lor mergeau, și nu se învârteau când mergeau ele, ci la locul la care se abăteau a merge, cea dintâiu mergea după ea și celelalte, și nu se învârteau, când mergeau ele.

12. Și umerii lor și mâinile lor și aripile lor, și roatele pline de ochi prin prejurul celor patru roate.

13. Și roatele acestea s'au chemat Ghelghel, auzind eu.

14. Și patru fețe erau la una: fața cea dintâiu eră față de Heruvim, și fața cea de a doua eră față de om, și cea de a treia eră față de leu, și a patra eră față de vultur.

15. Și s'au ridicat Heruvimii; aceasta este hiara, care am văzut-o la râul Hovar.

16. Și când mergeau Heruvimii, mergeau și roatele alături cu ei, și când ridicau Heruvimii aripile lor, ca să se înalțe de pre pământ, nu se întorceau roatele lor, ci și ele se jineau de ei.

17. Când stau ei, stau, și când se

înalțau el, se înalțau și ele; că duh de viață eră întru ele.

18. Și a ieșit slava Domnului din casă, și a stăut preste Heruvimii.

19. Și au ridicat Heruvimii aripile lor, și s'au înalțat de pre pământ înaltea mea, și când au ieșit ei, și roatele s'au învârtit de ei, și au stăut la tinda porții casei Domnului cei din preajmă, și slava Dumnezeului lui Israel eră preste ei deasupra.

20. Aceasta este hiara, care o am văzut de desuptul Dumnezeului lui Israel la riul Hovar, și am cunoscut, că Heruvim este.

21. Patru fețe la unul, și opt aripi la unul, și asemănare de mâini de om supți aripile lor.

22. Și asemănarea fețelor lor sunt însăși fețele, care le-am văzut de desuptul slavei Dumnezeului lui Israel la riul Hovar, și pre el pre fiecare după fața sa mergând.

CAP. 11.

Vedenia căldurii.

Și m'au luat Duh, și m'au adus la poarta casei Domnului cei din preajmă, care caută către răsărit, și iată la tinda porții, ca la vreo douăzeci și cinci de bărbați, și am văzut în mijlocul lor pre Iezonias fiul lui Ezer, și pre Faltia fiul lui Vaneu povățuitorii poporului.

2. Și au zis Domnul către mine: fiul omului! Aceștia sunt bărbații cei ce cugetă cele deșarte, și slătuiesc stat rău în cetatea aceasta.

3. Cei ce zic: au de curând s'au zldit casele? Aceasta este căldarea, iar noi cărnurile.

4. Pentru aceea proroceste asupra lor, proroceste fiul omului!

5. Și au căzut preste mine Duhul Domnului, și au zis către mine, grăește, acestea zice Domnul: așa ziceți casa lui Israel, și sfaturile duhului vostru eu le știu.

6. Înmulțit-ați morții voștri în cetatea aceasta, și ați umplut căile ei de răniți.

7. Pentru aceea acestea zice Domnul: morții voștri, pre cari i-ați ucis în mijlocul ei, aceștia sunt cărnurile, iar ea este căldarea, și pre voi vă voi scoate din mijlocul ei.

8. De sabie vă temeți, și sabie voi aduce asupra voastră, zice Domnul.

9. Și vă voi scoate pre voi din mijlocul ei, și vă voi da pre voi în mâinile streinilor, și voi face întru voi judecăți.

10. De sabie veți cădea, și întru munții lui Israel vă voi judeca pre voi, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul.

11. Aceasta nu va fi vouă căldare, și voi nu veți fi în mijlocul ei cărnuri, întru munții lui Israel vă voi judeca pre voi.

12. Si veți cunoaște, că eu sunt Domnul. Că întru poruncile mele n'ați umblat, și judecățile mele nu le-ați făcut; ci după judecățile neamurilor celor dimprejurul vostru, ați lucrat.

13. Și a fost când proceam eu, și Faltia fiul lui Vaneu a murit, și am căzut pre fața mea, și am strigat cu glas mare, și am zis: vai vai! Doamne, slărșit faci tu rămășițelor lui Israel?

14. Si s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

15. Fiul omului! Frații tăi și bărbații robiei tale și toată casa lui Israel s'au slărșit, căroră au zis locuitorii Ierusalimului, departe v'ați despărțat dela Domnul, nouă s'a dat pământul spre moștenire.

16. Pentru aceea acestea zice Domnul: că voi lepădă pre ei întru neamuri, și îi voi risipi pre ei preste tot pământul, și voi fi lor

spre slinjenie mică în țările, în care vor intra.

17. Pentru aceea acestea zice Domnul: și îi voi lua pre el dintru neamuri, și îi voi aduna pre el de prin țările, în care i-am risipit pre ei, și voi da lor pământul lui Israel.

18. Și vor intra acolo, și vor ridica toate urciunile lui, și toate fărădelegile lui dintr'însul.

19. Și îi voi da lor altă inimă, și duh nou voi da întru dânsii, și voi smulge inima lor cea de piatră din trupul lor, și voi da lor inimă de carne.

20. Ca întru poruncile mele să umble, și îndreptările mele să le păzească și să le facă pre ele, și vor fi mie popor și eu voi fi lor Dumnezeu, zice Domnul.

21. Iar a cărora inimă după urciunile sale și după fărădelegile sale umbli, calea acestora în capetele lor o voi pune, zice Domnul.

22. Și au ridicat Heruvimii aripile lor, și roatele fiindu-se de ei, și slava Dumnezeului lui Israel preste ei deasupra lor.

23. Și s'a suit slava Domnului din mijlocul cetății, și a stăut pre muntele care eră în preajma cetății.

24. Și m'a luat Duhul și m'a dus în pământul Haldeilor la robie întru vedenie cu Duhul lui Dumnezeu, și m'am suit dela vedenia care am văzut.

25. Și am grăit către robime toate cuvintele Domnului, care mi-au arătat mie.

CAP. 12.

Robia Ierusalimului.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! În mijlocul ne-

17. Jerem. 29, 10. 19. Jerem. 32, 39.
20. Jerem. 24, 7.
12. 2. Isaia 6, 9 și 42, 19; F. Ap. 28, 26, 27.

dreptăților lor tu tăcusești, cari au ochi a vedea, și nu văd, și urechi au a auzi, și n'aud, pentru că este casă amăritoare.

3. Și tu fiul omului! Fă ție unelte de robie, și te robește ziua înaintea lor, și te robește din locul tău într'alt loc înaintea lor, ca să vadă că este casă amăritoare.

4. Și vei scoate uneltele tale, uneltele cele de robie ziua în vederea lor, și tu vei ieși seara înaintea lor, cum iese cel rob.

5. Găurește-ți peretele și ieși prin el.

6. Înaintea lor pre umeri te vei lua, și ascuns vei ieși, fața ta să o acoperi, și să nu vezi pământul; că semn te-am dat pre tine casii lui Israel.

7. Și am făcut așa toate, câte mi-au poruncit mie, și am scos uneltele, ca uneltele cele de robie ziua; și seara mi-am găurit mie peretele cu mâna, și pre ascuns am ieșit, pre umere m'am luat înaintea lor.

8. Și a fost cuvântul Domnului dimineața către mine, zicând:

9. Fiul omului! N'a zis către tine casa lui Israel, casa cea amăritoare: ce faci tu?

10. Zi către el, acestea zice Domnul Domnul: celui ce stăpânește și celui ce povățuește în Ierusalim, și la toată casa lui Israel, cari sunt în mijlocul lor.

11. Zi: că eu semne fac în mijlocul lor, în ce chip am făcut, așa va fi lor, întru înstreinare și în robie vor merge.

12. Și stăpânitorul lor în mijlocul lor pre umere se va ridica, pre ascuns va ieși prin perete, găuri va să iasă el printr'însul, fața sa va acoperi, ca să nu se vadă cu ochiul, și el să nu vadă pământul.

13. Și îi voi întinde plasa mea pre-

12. 4. Imp. 25, 7.

ste el, și se va prinde în mreaja mea, și îl voi duce pre el în Vavilon în pământul Haldeilor, și pământul nu îl va vedea, și acolo va muri.

14. Și pre toți cei dimprejurul lui, pre ajutorii lui și pre toți sprijinitorii lui risipiți voi duce la tot vântul, și sabie voi scoate dinapoia lor.

15. Și vor cunoaște, că eu sunt Domnul, când îi voi risipi pre ei întru neamuri, și îi voi semăna pre ei prin țări.

16. Și voi lăsa dintru ei cu număr bărbaji din sabie și din foamete și din moarte, ca să spuie toate fărădelegile lor la neamurile, la care vor merge, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul.

17. Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

18. Fiul omului! Pâinea ta cu durere o vei mânca, și apa ta cu chin și cu necaz o vei bea.

19. Și vei grăi către poporul pământului, acestea zice Domnul, celor ce lăcuiesc în Ierusalim pre pământul lui Israil: pâinile lor cu lipsă le vor mânca, și apa lor cu prăpădire o vor bea, ca să se prăpădească pământul și plinirea lui, că întru necredință sunt toți cei ce lăcuiesc pre dânsul.

20. Și cetățile lor, cele ce se lăcuiesc se vor pustii, și pământul se va prăpădi, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul.

21. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

22. Fiul omului! Care este vouă pilda aceasta pre pământul lui Israil, zicând: îndelungatu-s'au zilele, pierit-a toată vederea?

23. Pentru aceea zi către ei, acestea zice Domnul: și voi întoarce pilda aceasta, și mai mult casa lui Israil nu va zice pilda aceasta, că

vei zice către ei: apropiatu-s'au zilele și cuvântul a toată vedenia.

24. Că nu va fi mai mulți toată vedenia mincinoasă, nici cel ce vrăjește pentru dar în mijlocul fiilor lui Israil.

25. Pentrucă eu Domnul voi grăi cuvintele mele, grăi-voiu, și voi face, și mai mult nu voi îndelunga, că în zilele voastre este casă aînărătoare, voi grăi cuvântul, și îl voi face, zice Domnul.

26. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

27. Fiul omului! fată casa lui Israil cea aînărătoare, zicând, zic: vedenia, care o vede acesta după zile multe și după vremi delungate, acesta va proroci.

28. Pentru aceea zi către ei, acestea zice Domnul: mai mult nu se vor îndelunga toate cuvintele mele ori câte voi grăi, că cuvântul care îl voi grăi, îl voi și face, zice Domnul.

CAP. 13.

Proroci mincinoși

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! prorociște asupra prorocilor lui Israil și vei zice celor ce prorocesc din inima sa, și vei proroci și vei grăi către ei: auziți cuvântul Domnului.

3. Acestea zice Domnul: vai celor ce prorocesc din inima sa și nimic nu văd.

4. Ca vulpele în pustie prorocii tăi Israile!

5. N'au stănut întru țările și au adunat turme preste casa lui Israil, nu s'au sculat la războiu cei ce zic în ziua Domnului.

6. Cei ce văd minciuni și vrăjesc

13. 2. Ierem. 14, 14.

3. Ierem. 14, 14; 23, 1 și 28, 15.

4. Cânt. Cântărilor 2, 15.

6. Ierem. 28, 15.

deșarte, cei ce zic: zice Domnul; și Domnul nu i-au trimis pre ei, și au început a ridica cuvânt.

7. Au nu vedenie mincinoasă ați văzut? Și vrăji deșarte ați grăit? Și ziceți: zice Domnul, și eu n'am grăit.

8. Pentru aceea zi: acestea zice Domnul, pentru că sunt cuvintele voastre mincinoase și vrăjile voastre deșarte; pentru aceea iată eu preste voi, zice Domnul.

9. Și voi înținde mâna mea preste prorocii cei ce văd minciună și cei ce grăiesc deșarte; întru învâțătura poporului meu nu vor fi, nici în scrisoarea casei lui Israel nu se vor scri, și în pământul lui Israel nu vor intra, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

10. Pentru că au înșelat pre poporul meu, zicând: pace, pace, și pace nu este; și aceia zidește peretele și ei îl spoiesc, de va cădea.

11. Zi către cei ce'l spoiesc: cădea-va și va fi ploaie înneacănd, și voi da pietre, zvârlituri de pietre la încheieturile lor și vor cădea, și vânt ridicător și se va sparge.

12. Și iată a căzut peretele și nu vor zice către voi: unde este spolia voastră, care ați spoit?

13. Pentru aceea acestea zice Domnul: și voi sparge vântul, care se ridică cu mânia, și ploaie înneacătoare întru mânia mea va fi și pietrele cele zvârlitoare cu mânia le voi aduce spre pierdere.

14. Și voi săpa pe de desupt peretele care l-ați spoit, și va cădea, și'l voi pune pre el pre pământ, și se vor descoperi temeliiile lui, și va cădea, și vă veți stârși cu muștrări, și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

15. Și voi stârși mânia mea pre-

ste perete și preste cei ce'l spoiesc cădea-va, și ain zis către voi: nu este peretele, nici cei ce'l spoiesc pre el.

16. Prorocii lui Israel, cari prorocesc pentru Ierusalim și cari văd lui pace, și pace nu este, zice Domnul.

17. Și tu fiul omului! Întărește'ti lașa ta asupra fetelor poporului tău cele ce prorocesc din inima sa și protocește asupra lor.

18. Și vei grăi: acestea zice Domnul: vai celor ce'si coase perni sup tot cotul mâinii și fac acoperituri preste tot capul a toată vârsta, ca să răzvrătească suflete, sufletele poporului meu s'au răzvrătit și suflete ocrotea.

19. Și spuncându-mă pre mine către poporul meu pentru o mână de orz și pentru o bucătică de pâine, ca să omoare sufletele care nu se cădea să moară, și ocrotea sufletele care nu se cădea să trăiască; când grăiați către poporul care ascultă cuvinte deșarte.

20. Pentru aceea acestea zice Domnul Domnul: iată eu asupra pernilor voastre, cu care voi răzvrățiți sufletele, rumpe-le-voiu pre ele dela brațele voastre și voi s'obozî sufletele, care le-ați răzvrătit, sufletele lor întru risipire.

21. Și voi rupe acoperiturile voastre și voi mântui pre poporul meu din mâinile voastre, și nu vor fi mai mult în mâinile voastre spre răzvrătire, și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

22. Pentru că răzvrățiți inima dreptului spre nedreptate și eu nu'l răzvrăteam pre el, și întăriați mâinile celui fărădelege, ca nicidecum să nu se cază el dela fărădelegea sa și dela calea sa cea rea, și să fie viu.

⁹ Ierem. 4, 9 și 28, 15.

¹⁰ Ierem. 6, 14; 23, 17.

¹⁸ Isaia 30, 10. ¹⁹ Mihcea 3, 11.

23. Pentru aceea minciuni nu veți mai ști, și vrăji nu veți mai vrăji, și voiui mântui pre poporul meu din mâna voastră și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

CAP. 14.

Iarăși prorocii mincinoși

Și au venit la mine bărbați din bătrânii poporului lui Israel, și au șezut înaintea feșii mele.

2. Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând :

3. Fiul omului ! Bărbați aceștia au pus cugetele sale întru inimile sale, și certarea strâmbătășilor sale, au pus înaintea feșii sale, au răspunzând, răspunde-voiu lor ?

4. Pentru aceea grăește către ei, și vei zice către ei, acestea zice Domnul : om din casa lui Israel, care va pune cugetele sale în inima sa, și chinul strâmbătășii sale va pune înaintea feșii sale, și va veni la proroc, eu Domnul voiui răspunde lui, întru cele cu care se ține cugetul lui.

5. Pentru ca să abată casa lui Israel după inimile sale cele înstrăinate dela mine în cugetele lor.

6. Pentru aceea zi către casa lui Israel, acestea zice Domnul Dumnezeu : întoarceți-vă și vă abateți de la izvodirile voastre, și dela toate păgânătășile voastre, și întoarceți feșele voastre către mine.

7. Că om, om din casa lui Israel, și din nemernicii, cari nemernicesc întru Israel, care se va înstrăina de la mine, și va pune gândurile întru inima sa, și chinul nedreptății sale va pune înaintea feșii sale; și va veni la proroc să-l întrebe pre el întru mine, eu Domnul voiui răspunde lui întru aceea, cu care se ține întru el.

8. Și voiui întări fața mea asupra

omului aceluia, și îl voiui pune pre el întru pustire și întru pierdere, și-l voiui ridica pre el din mijlocul poporului meu, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul.

9. Și prorocul de va răiacl, și va grăi cuvântul, eu Domnul am făcut pre prorocul acela să răiațească, și volu întinde mâna mea preste el, și-l voiui pierde pre el din mijlocul poporului meu Israel.

10. Și vor lua nedreptatea sa după nedreptatea celui ce întreabă, și așlăderea și prorocului după nedreptate va li.

11. Ca să numai răiațească casa lui Israel dela mine, și ca să nu se mai spurce cu toate greșalele sale, și vor fi mie popor, și eu volu fi lor Dumnezeu, zice Domnul.

12. Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând :

13. Fiul omului ! Pământul de va păcătu mi, ca să-mi greșască greșală, voiui întinde mâna mea preste el, și slărâmand voiui slărâma înărrirea pâinii lui, și voiui trimite foamete preste el, și voiui pierde de pre el pre om și pre dobitoace.

14. Și de vor fi acești trei bărbați în mijlocul lui, Noe și Daniil și Iov, aceștia cu dreptatea lor se vor mântui, zice Domnul.

15. Iar de voiui aduce și hiare rele pre pământ, și-l voiui certă pre el, și va pieri, și nu va fi cine să-l calce de fața hlarelor.

16. Și de vor fi acești trei bărbați în mijlocul lui, viu sunt eu, zice Domnul; de se vor mântui fii sau fete, ci nu mai ei singuri se vor mântui, iar pământul va pieri.

17. Iar și sabie de voiui aduce pre pământul acela, și voiui zice: sabie să treacă preste pământ, și voiui pierde dintr'nsul pre om, și pre dobitoc.

14. a. Lev. 17, 10. 17. Lev. 26, 26.
14. Ierem. 7, 15.

18. Și de vor fi acești trei bărbați în mijlocul lui, viu sunt eu, zice Domnul; că nu vor mântui pre fii, nici pre fete, ci numai ei singurise vor mântui.

19. Iar de voru trimite și moarte pre pământul acela, și voru vărsa mânia mea preste el întru sânge, ca să pierz dintru el pre om și pre dobitoc.

20. Și Noe și Daniil și Iov de vor fi în mijlocul lui, viu sunt eu, zice Domnul; de se vor mântui fii sau fete, ei întru dreptatea lor vor mântui sufletele lor.

21. Acestea zice Domnul: iar de voi trimite și aceste patru izbândiri, rele ale mele: sabie și foamete și hiarele rele și moarte preste Ierusalim, ca să pierz dintru el pre om și pre dobitoc.

22. Și iată vor rămâne întru el cei mântuiți ai lui, aceștia vor scoate pre fii și fete, iată aceștia vor ieși la vol, și veți vedea căile lor și izvoarele lor, și vă veți căi pentru relele, care am adus preste Ierusalim, pentru toate relele care le-am adus asupra lui.

23. Și vă vor mângâia pre vol, pentru că veți vedea căile lor și gândurile lor, și veți cunoaște, că nu în deșert am făcut toate, câte am făcut întru el, zice Domnul.

CAP. 15.

Ierusalimul arătat prin lemnul viței.

Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

2. Și tu fiul omului! Ce s'ar face lemnul viței din toate lemnele tufelor celor ce sunt în lemnele pădurilor?

3. Au luă-vor dintr'însul lemn, ca să fie de lucru? Au luă-vor dintr'însul cuib, ca să agațe într'însul vase?

4. Fără numai, ce s'a dat focului de s'a ars, curățirea ei cea de preste an o arde locul, și o face cenușe, au de treabă va fi la lucru?

5. Încă nici când este ea întreagă, nu va fi de lucru, au dor după ce o va topi locul până în sfârșit și va mai mult de lucru?

6. Pentru aceea zi: acestea zice Domnul; în ce chip este lemnul viței între lemnele pădurii, care le-am dat focului să le arză, așa am dat pre cei ce lăcuiesc Ierusalimul.

7. Și voi pune fața mea asupra lor, din foc vor ieși și locul îl va mistui pre ei, și vor cunoaște că eu sunt Domnul cel ce am întărit fața mea asupra lor.

8. Și voi da pământul spre pustiire, pentru că a căzut la greșală, zice Domnul.

CAP. 16.

Dururile lui Dumnezeu asupra Ierusalimului.

Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

2. Fiul omului! Mărturisește Ierusalimuluiărădelegile lui.

3. Și vei grăi, acestea zice Domnul Ierusalimului: rădăcina ta și nașterea ta este din pământul lui Hanaan, tatăl tău Amoreu și mama ta Heteancă.

4. Și la nașterea ta, în care zi te-ai născut, buricul tău nu s'a tălat și n'ai legat tățele tale, și cu apă nu te-ai scăldat, nici cu sare te-ai sărat și cu scutece nu te-ai înfășat.

5. Nici s'a îndurat ochiul meu spre tine, ca să îți facă fie una dintru toate acestea și să pălimescă ceva pentru tine, și te-ai aruncat pre fața câmpului cu îndărătnicirea sufletului tău în ziua în care te-ai născut.

6. Și am trecut prin tine și te-am

văzul cruntată în sângele tău, și am zis ție: din sângele tău vei trăi.

7. Înmulțită ca răsăritul țarinei te-am dat pre tine și te-ai înmulțit și te-ai mărit și ai intrat în cetățile cetăților, țările tale s'au ridicat, și părul tău a răsărit, iar tu erai goală și grozavă.

8. Și am trecut prin tine și te-am văzut pre tine, și iată vremea ta și vremea celor ce se abat, și am înfins aripile mele peste tine și am acoperit grozăvia ta, și m'am jurat ție, și am intrat la legătură cu tine, zice Domnul: și te-ai făcut mie.

9. Și te-am scăldat pre tine cu apă și am spălat sângele tău dela tine și te-am uns cu untdelemn.

10. Și te-am îmbrăcat cu împestrile și te-am încălțat cu vanăi, și te-am încins cu vison, și te-am îmbrăcat cu haină de păr țesut.

11. Și te-am împodobit cu poadoabă și am pus brățări la mâinile tale și gherdan la grumazul tău.

12. Și am pus cercel peste nările tale și verigute în urechile tale și cunună de mărire pre capul tău.

13. Și te-ai împodobit cu aur și cu argint, și hainele tale de vison și de păr țesute și împestrite, lăina aleasă de grâu și iniere, și untdelemn ai mâncat, și te-ai înfrumusețat foarte.

14. Și ai ieșit numele tău întru neamuri pentru frumusețea ta, că plinire eră întru frumusețea care am pus pre tine, zice Domnul.

15. Și nădăjduindu-te întru frumusețele tale ai curvit întru numele tău, și ai pus curvia ta la tot trecătorul, ca să fii a lui.

16. Și ai luat din hainele tale și ai făcut ție idoli cusuți, și ai curvit întru ei, și nu vei intra, nici va fi.

17. Și ai luat vasele laudei tale

din aurul meu și din argintul meu, care l-am dat ție, și ți-ai făcut ție chipuri bărbătești și ai curvit întru ele.

18. Și ai luat îmbrăcămintea ta cea pestriță, și le-ai îmbrăcat pre ele, și untdelemn al meu și tămăia mea le-ai pus înaintea feșii lor.

19. Și pâinele mele, care le-am dat ție, lăina de grâu și untdelemn și mierza, cu care te-am hrănit pre tine, le-ai pus înaintea feșii lor spre miros de bună mireasmă, și s'a făcut zice Domnul.

20. Și ai luat pre fiil tăi și pre fetele tale, care ai născut, și i-ai junghiat lor spre mâncare, au mică este curvia ta?

21. Și ai sugrumat pre fiii tăi și i-ai dat când descântai tu pre ei lor.

22. Aceasta este mai mult decât toată curvia ta și urăciunile tale, și nu ți ai adus aminte de zilele prunției tale, când erai goală și grozavă, cruntată în sângele tău ai trăit.

23. Și s'a făcut după toate răutățile tale zice Domnul.

24. Și ai zidit ție casă de curvie și ți-ai făcut ție punere de curvie în toată ulișă.

25. Și la începutul a toată calea ai zidit casele tale de curvie și ai stricat frumusețele tale, și ai desfăcut picioarele tale la tot cel ce trece și ai înmulțit curvia ta.

26. Și ai curvit cu fiii Egiptului, cei în apropiere de hotar cu tine, cari sunt mari la trup, și în multe feluri ai curvit, ca să mă mânia pre mine.

27. Iar de voui întinde mâna mea asupra ta și voui lua legiuirile tale, și te voui da pre tine în sufletele celor ce te urăsc pre tine al țetelor celor de alt neam, care te-au abătut pre tine dela calea ta.

16. 5. Facere 22, 16.

17. Ierem. 2, 20, 23.

18. Ierem. 10, 9. 19. Isaia 57, 5.

24. Ierem. 11, 13; Isaia 57, 7.

28. Și ai păgănit și ai curvit mai mult decât fetele lui Asur, și nici așa nu te-ai săturat.

29. Și ai curvit și nu te-ai umplut, și ai înmulțit așezământurile tale către pământul lui Hanaan și al Haldeilor, și nici cu acestea nu te-ai săturat.

30. Ce voui pune fata ta zice Domnul? Fiindcă ai făcut toate aceste fapte de femeie curvă, și ai curvit întreit întru fetele tale.

31. Când ai zidit casa ta de curvie la începutul a toată calea și vatra ta o ai făcut în toată ulișă, te-ai făcut ca o curvă care adună plată.

32. Femeia preacurvă este asemenea ție, care ia dela bărbatul său plată,

33. Și tuturor celor ce curviau cu ea le dă plată, și tu ai dat plată tuturor iubișilor tăi, și'i încercui pre ei, ca să vie la tine prin prejur întru curviea ta.

34. Și s'a făcut întru tine îndărătnicie mai multă decât la femei întru curviea ta, și după tine n'a curvit așa, pentrucă tu dai plată și ție plată nu s'a dat și s'a făcut întru tine îndărătnicii.

35. Pentru aceea curvă! Auzi cuvântul Domnului.

36. Acestea zice Domnul: pentru că ți-ai vărsat arama ta și se va descoperi rușinea ta întru curviea ta către iubișii tăi și spre toate gândurile fărădelegilor tale, și în sângele fiilor tăi, pre cari i-ai dat lor.

37. Pentru aceea iată eu voui aduna asupra ta pre toți iubișii tăi, cu cari te-ai amestecat, și pre toți pre cari i-ai iubit împreună cu toți pre cari i-ai urât; și îi voui aduna pre ei asupra ta de prin prejur, și voui descoperi răutățile tale către ei, și vor vedea toată grozăvia ta.

38. Și voui izbândi asupra ta izbândă preacurvei și a celor ce varsă sânge, și te voui pune pre tine întru sânge de mânia și de râvnă.

39. Și te voui da în mâinile lor și vor surpă casa ta de curvie, și vor strică vatra ta și te vor desbrăca pre tine de îmbrăcăminte ta, și vor lua vasele mării tale și te vor lăsa goală și grozavă.

40. Și vor aduce asupra ta mulțime și te vor uide cu pietre, și te vor tăia cu sabiile lor.

41. Și vor arde casele tale cu foc și vor face întru tine izbândă înaintea a multor femei, și te voui abate pre tine dela curvie și plată nu vei mai da.

42. Și voui slobozi mânia mea asupra ta, și se va lua răvna mea dela tine și mă voui odihni, și nu voui mai avea grije.

43. Că nu ți-al adus aminte de ziua prunciei tale, și m'ai întristat pre mine cu toate acestea, și iată eu voui da căile tale în capul tău, zice Domnul, că așa ai făcut necredința ta preste toate fărădelegile tale.

44. Acestea sunt toate care a zis asupra ta cu pildă, zicând: cum este muma așa este și fata.

45. Fata mumei tale ești și tu, care a lepădat pre bărbatul său și pre fiii lor, și soră ești surorilor tale, care au lepădat pre bărbaiii lor și pre fiii lor; muma voastră este Heteancă și tatăl vostru Amoreu.

46. Sora voastră cea mai bătrână Samaria este și fetele ei, care lăcuesc deastanga ta, și sora ta cea mai tânără decât tine, care lăcuesc deadreapta ta, Sodoma și fetele ei.

47. Și nici așa în căile lor n'ai umblat, nici după fărădelegile lor

28. + Imp. 16, 7, 8. 31. Ierem. 11, 13.

29. Ierem. 3, 1.

37. Isai 47, 3; Ierem. 13, 26.

38. Lev. 20, 10; Ri 2 Lege 22, 22.

39. Ozie 2, 3.

46. + Imp. 21, 11.

ai făcut, cu puțin și le-ai covârșit pre ele întru toate căile tale.

48. Viu sunt eu zice Domnul; de a făcut Sodoma sora ta acestea și fetele ei, precum ai făcut tu și fetele tale.

49. Însă fărădelegea Sodomei surorilor tale a fost mândria întru săturare de pâine și întru prisosință cu desfătări se resfăță ea și fetele ei, aceasta avea ea și fetele ei, și mâna săracului și a celui lipsit nu o sprijinea.

50. Și se măreă și au făcut fărădelegi înaintea mea și le-am luat pre ele precum ai văzut.

51. Și Samaria jumătate din păcatele tale n'a păcăluit, și ai înmulțit fărădelegile tale mai mult decât ele, și ai îndreptat pre surorile tale întru toate fărădelegile tale, care ai făcut.

52. Și tu poartă chinul tău, pentru că ai stricat pre surorile tale întru păcatele tale și întru fărădelegile tale care le-ai făcut mai mult decât ele, și le-ai îndreptat pre ele mai mult decât pre tine, și tu rușinează-te și primește ocara ta: pentru că ai îndreptat pre surorile tale.

53. Și voi înțoarce întoarcerile lor întoarcerea Sodomei și a fetelor ei, și voi înțoarce întoarcerea Samariei și a fetelor ei, și voi înțoarce întoarcerea ta în mijlocul lor.

54. Ca să porți chinul tău și să aibi ocară din toate, care ai făcut, ca să mă mănii pre mine.

55. Și sora ta Sodoma și fetele ei se vor așeză precum au fost de la început, și Samaria și fetele ei se vor așeză precum au fost de la început, și tu și fetele tale vă veți așeză, precum ați fost de la început.

56. Și de n'ar fi fost Sodoma sora ta, ca să auzi în gura ta în zilele truției tale,

49, Isaia 13, 19: Facere 19, 24.

51, Ierem. 3, 11.

57. Mai înainte de ce s'au descoperit răutățile tale, precum acum ești ocară fetelor Siriei și tuturor celor de prin prejurul ei fetelor celor de alt neam, care te-au încunjurat împrejur.

58. Păgânătățile tale și fărădelegile tale tu le poartă, zice Domnul.

59. Acestea zice Domnul: și voi face cu tine precum ai făcut, precum ai urgisit acestea, ca să calci legătura mea.

60. Și mi voi aduce aminte de legătura mea, care am făcut cu tine în zilele tinerețelor tale, și voi ridica ție legătură veșnică.

61. Și ți vei aduce aminte de călea ta, și te vei urgisi, când vei primi pre surorile tale cele mai bătrâne decât tine, împreună cu cele mai tinere decât tine, și le voi da pre ele ție spre ispășire, și nu din legătura ta.

62. Și voi ridica eu legătura mea cu tine, și vei cunoaște, că eu sunt Domnul.

63. Ca să ți aduci aminte, și să te rușinezi, și să nu ți fie ție mai mult a deschide gura de fața ocării tale, când mă voi milostivi eu spre tine după toate câte ai făcut, zice Domnul.

CAP. 17.

Pilda vulturului și a chechului.

Si a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului Povestește povestire și grăește pildă către casa lui Israel.

3. Și vei zice, acestea zice Domnul: vulturul cel mare cu aripi mari, cel cu întindere lungă și plin de unghii, care are povățuire ca să intre în Livan, și a luat cele alese ale chechului.

62, Ierem 31, 32.

4. Vârflurile odraslelor le-a smuls și le-a adus în pământul lui Hanaan, în cetate zidită le-a pus pre ele.

5. Și a luat din sămânța pământului, și o a dat pre ea în câmp răsad spre ape multe, și rădăcinile ei supt ea vor fi, ca să se vadă o a pus pre ea.

6. Și a răsărit și s'a făcut vișă slabă, și mică la mărime, ca să se vadă ramurile ei preste ea, și rădăcinile ei supt ea erau, și s'a făcut vie mare, și a făcut lăstari, și a înfrîns coardele sale.

7. Și s'a făcut alt vultur mare cu aripi mari și cu multe unghii, și iată vișă aceasta eră împletită către el, și rădăcinile ei către el, și ramurile sale le-a înfrîns către el, ca să'l adape pre el cu roua răsăditurii sale.

8. În câmp bun spre ape multe s'a prins ea, ca să facă odraslă și să aducă rod, ca să fie vișă mare.

9. Pentru aceea acestea zice Domnul: au îndreptă-se-va? Au nu rădăcinile odraslei ei și rodul va putrezi, și se vor uscă toate cele întâi răsărite ale ei? Și nu cu braț mare, nici cu popor mult, ca să o smulgă pre ea din rădăcinile ei.

10. Și iată se prinde, au îndreptă-se-va? Au nu îndată cât o va atinge vântul cel arzător, cu uscăciune se va uscă? Cu mușuroiul răsăririi sale va secă?

11. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

12. Fiul omului! zi către casa lui Israel cea amărîtoare, nu știți ce sunt acestea, care am zis? Când va veni împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului, și'l va lua pre el și pre împăratul lui și pre boierii lui, și'i va aduce pre el la sine în Vavilon.

13. Și va lua din sămânța împărăției, și va pune cu el legătură, și va băga pre el la ocară și pre povăjuitorii pământului va lua.

14. Ca să se facă împărăție slabă, și să nu se înalțe, ci să păzească legătura lui, și să o întărească.

15. Și s'a depărtat dela el, și a trimis soli la Eghipel, să'i dea lui cai și popor mult, au mântui-se-va cel ce face improprie, și calcă legătura? Au scăpă-va?

16. Viu sunt eu, zice Domnul: că în locul celui ce l-au făcut pre el împărai, care a necinstit jurământul meu, și a călcat legătura mea cea cu el, în mijlocul Vavilonului va muri.

17. Și nu cu putere mare, nici cu gloată multă va face Faraon asupra lui răbolu, punere de șanț și cu zidire punerilor de săgeți, ca să omoare suflete multe.

18. Și a necinstit jurământul, ca să calce legătura, și iată a dat mâna sa, și toate acestea făcând nu va scăpă.

19. Pentru aceea zi, acestea zice Domnul: viu sunt eu, că jurământul meu, care l-a necinstit, și legătura mea, care o a călcat, le voi duce în capul lui.

20. Și voi duce înfrîngerea mea, și se va prinde în îngrădirea ei, și'l voi duce pre el în Vavilon, și mă voi judeca acolo cu el, pentru strâmbătatea lui, care a făcut asupra mea.

21. Și toți fugiții lui întru toată rânduiala de sabie vor cădea, și pre cei rămași ai lui la tot vântul îi voi risipi, și veți cunoaște, că eu Domnul am grăit.

22. Pentru aceea acestea zice Domnul: și voi duce eu din cele alese ale chedului din vârf, și voi duce

15. 4 Imp. 18, 24.

16. 2 Paral. 36, 13; Jerem. 32, 5.

17. Jerem. 37, 5-8. 18. 2 Imp. 21. 1.

20. Jerem. 4, 13.

17. 10 Ozie 13, 15.

12. Jerem. 22, 25 și 43. 40.

din capul odraslelor lui, din inima lor voui lua și voui răsădi pre munte înalt.

23. Și-l voui spânzura pre el în munte înalt al lui Israil, și-l voui răsădi, și va scoate odrasle, și va face rod, și va fi chedru mare, și se va odihni supt el toată hîra, și toată pasărea supt umbra lui se va odihni, și ramurile lui se vor așeza.

24. Și vor cunoaște toate lemnurile câmpului, că eu sunt Domnul cel ce smeresc lemnul cel înalt, și înalt lemnul cel smerit, și usuc lemnul cel verde, și înverzesc lemnul cel uscat; eu Domnul am grăit, și voui face.

CAP. 18.

Iudemnare la pocăință.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând :

2. Fiul omului ! Ce este vouă pilda aceasta întru fiii lui Israil, cari zic: părinții au mâncat aguriță, și dinții fiilor au strepezit ?

3. Viu sunt eu, zice Domnul : de se va mai grăi pilda aceasta în Israil !

4. Că toate sufletele ale mele sunt, precum sufletul tatălui, așa și sufletul fiului al meu este, și sufletul, care păcătuiește, acela va muri.

5. Iar omul cel drept, care face judecată și dreptate.

6. În munți nu va mîncă, și ochii săi nu-i va ridica către idoli casel lui Israil, și pre femeia aproapelui său nu o va pîngări, și de femeia în curgerea sîngelui nu se va apropia.

7. Și pre om nu-l va asupri, zălogul datornicului va da înapoi, și jaf nu va jefui, pâinea sa o va da

celui flămînd, și pre cel gol îl va îmbrăca cu haină.

8. Și argintui său nu va da în camătă, și adaos nu va lua, și dela strămbătate își va întoarce mîna sa, judecată dreaptă va face între bărbat și între aproapele lui.

9. Și întru poruncile mele va umbla, și îndreptările mele va păzi, ca să le fac pre ele, acesta este drept cu viează va vieșul, zice Domnul

10. Și de va naște liu pierzător, vîrsător de sânge, și făcător de păcate,

11. În calca tatălui său celui drept nu va umbla, ci și în munți a mîncat, și femeia aproapelui său a spurcat.

12. Și pre sărac și pre mișel a asuprit, și jaf a jefuit, și zălogul nu l-a dat înapoi, și la idoli a pus ochii săi, fărădelege a făcut.

13. Cu camătă a dat, și adaos a luat, acesta cu viează nu va vieșul, pentru că toate fărădelegile acestea a făcut, cu moarte va muri, sângele lui asupra lui va fi.

14. Iar de va naște fiu, și va vedea toate păcatele tatălui său, care le-a făcut, și se va teme, și nu va face după ele,

15. În munți n'a mîncat, ochii săi nu ș'a pus la poștele casii lui Israil, și femeia aproapelui n'a spurcat.

16. Și pre om n'a asuprit, și zălog n'a zălogit, și jaf n'a jefuit, pâinea sa celui flămînd a dat, și pre cel gol l-a îmbrăcat cu haină.

17. Și dela nedreptate a întors mîna sa, camătă și adaos n'a luat, dreptate a făcut, și întru poruncile mele a umblat, acesta nu va muri întru nedreptățile tatălui său, cu viează va fi viu.

18. Iar tatăl lui de va necăji cu necaz, și va jefui jaf, împotrivă a

24. Isaia 13, 11

18. 2. Ierem. 31, 29.

4. A 2 Lege 24, 16; 4 Imp. 15, 6.

5. Lev. 18, 19; Isaia 57, 7.

7. Eșire 22, 21; A 2 Lege 24, 12; Isaia 58, 7; Mateiu 23, 35

8. Lev. 25, 36. 16. Iov 24, 3.

făcut în mijlocul poporului meu, și va muri întru nedreptatea sa.

19. Și veși zice: pentru ce n'a purtat fiul nedreptatea tatălui său? Pentru că fiul dreptate și milă a făcut, toate legiurile mele a păzit și le-a făcut, cu vieață va trăi.

20. Iar sufletul cel ce păcătuiește, acela va muri, iar fiul nu va purta nedreptatea tatălui său, și tatăl nu va purta nedreptatea fiului său, dreptatea dreptului preste el va fi, și fărădelegea celui fărădelege preste el va fi.

21. Și cel fărădelege de se va întoarce dela toate fărădelegile sale, care a făcut, și va păzi toate poruncile mele, și va face dreptate, și milă, cu vieață va trăi, și nu va muri.

22. Toate nedreptățile lui câte a făcut nu se vor pomeni, ci întru dreptatea sa, care a făcut va fi viu.

23. Au cu vrere voesc moartea celui fărădelege, zice Domnul, și nu mai vârtos să se abată el dela calea lui cea rea, și să fie viu?

24. Și de se va abate dreptul de la dreptatea sa, și va face nedreptate, după toate fărădelegile, care a făcut cel fărădelege, toate dreptățile lui, care le-a fost făcut, nu se vor pomeni, întru greșala sa, care a greșit, și întru păcatele sale, care a păcăluit, întru acelea va muri.

25. Și ai zis: nu este dreaptă calea Domnului, ascultați dar toată casa lui Israel, au nu este dreaptă calea mea? Au doar calea voastră este dreaptă?

26. Că ori când se va abate dreptul dela dreptatea sa, și va face fărădelege, și va muri întru fărădelegea, care a făcut, într'aceea va muri.

27. Și ori când se va întoarce cel fărădelege dela fărădelegea sa, care

a făcut și va face judecată și dreptate, acesta sufletul său a păzit.

28. Și a văzut și s'a întors dela toate păgânătățile sale care a făcut, cu vieață va fi viu și nu va muri.

29. Și zice casa lui Israel: nu este dreaptă calea Domnului, au căile mele nu sunt drepte casa lui Israel? Au doar căile voastre sunt drepte?

30. Pentru aceasta pre fiecare după calea lui vă voi judeca pre voi casa lui Israel, zice Domnul; întoarceți-vă și vă abateți dela toate păgânătățile voastre și nu voi fi vouă spre certare de nedreptate.

31. Lepădați dela voi toate păgânătățile voastre, care ați făcut asupra mea, și vă faceți vouă inimă nouă și duh nou, și faceți toate poruncile mele, și pentruce muriți casa lui Israel? Zice Domnul.

32. Că nu voesc moartea celui ce moare, zice Domnul; ci vă întoarceți și veși fi vii.

CAP. 19.

Pilda leoncel și a rici.

Și tu ia plângere pentru boierul lui Israel.

2. Și vei zice: ce este muma ta puin de leu în mijlocul leilor s'a născut? În mijlocul leilor a înmulțit puil săi.

3. Și a sărit unul din puil ei: leu s'a făcut și s'a învățat a răpi răpitori și oameni a mânca.

4. Și au auzit asupra lui neamuri, cu stricarea lor s'au prins el, și l-au adus pre el cu căpăstru în pământul Eghiptului.

5. Și a văzut că s'a luat dela ea, și a pierit statul ei. Și a luat altul din puil săi, și l-a pus pre el leu.

6. Și petreceă între lei, leu s'a făcut și s'a învățat a răpi răpitori, oameni a mânca.

19. A 2 Lege 24, 16; 4 Imp. 14, 6.
20. 4 Imp. 14, 3; A 2 Lege 24, 16; 2 Paral. 25, 4. 23. 1 Paral. 3, 9.

28. Mat. 3, 2. 29. Lucă 3, 3. 31. Ierem. 32, 39.
19. 1. 4 Imp. 23, 33. 6. Ierem. 22, 17.

7. Și păștea întru îndrăznirea sa și cetățile lor a pustiit și a prăpădit pământul și plinirea lui de glasul răcnirii sale.

8. Și a dat asupra lui neamurile din țările de prin prejur și a înmîns prestele ei mreața sa, cu stricarea lor s'a prins el.

9. Și i-a pus pre el în lanț, și în cătușe a venit la împăratul Vavilonului, și i-a băgat pre el în temniță, ca să nu se auză glasul lui în muniile lui Israil.

10. Muma ta ca o viță, ca o floare de rodie în apă răsădită roada ei și odrasla ei s'a făcut din apă multă.

11. Și s'a făcut el toiag de putere preste neamul povăluitorilor și s'a înălțat cu mărimea sa în mijlocul rădăcinilor, și a văzut mărimea sa întru mulțimea stălpărilor sale.

12. Și s'a frânt cu mînie, la pămînt s'a lepădat, și vîntul arzător a uscat cele alese ale ei; izbândit-a, și s'a uscat toiagul puterii ei, focul o a mistuit pre ea.

13. Și acum o a sădit pre ea în pustie, în pămînt fără de apă.

14. Și a ieșit foc din toiagul celor aleși ai ei și o a mîncat pre ea, și nu eră întru ea toiagul puterii. Neamul spre pildă de plîns este și va fi spre plîns.

CAP. 20.

Muștrări poporului lui Israil.

Si a fost în anul al șaptelea în luna a cincea, în zece zile ale lunii, venit-au bărbați din bătrânii casii lui Israil, ca să întrebe pre Domnul și a șezut înaintea feșii mele.

2. Și a fost cuvîntul Domnului către mine, zicînd:

3. Fiul omului! Grăește către bătrânii casii lui Israil și vei zice către dînșii, acestea zice Domnul: au

ca să mă întrebați pre mine voi ați venit? Viu sunt eu, de voi răspunde vouă, zice Domnul.

4. Au izbândi-voiu pre ei cu izbândire, fiul omului? Fărădelegile părinților lor mărturisește-le lor.

5. Și vei grăi către ei, acestea zice Domnul: din ziua în care am ales casa lui Israil și m'am făcut cunoscut seminției casii lui Iacov, și m'am cunoscut lor în pământul Eghiptului și i-am prins pre ei cu mîna mea, zicînd: eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

6. În ziua aceea i-am prins pre ei cu mîna mea, ca să-i scoț din pământul Eghiptului la pământul care l-am gălit lor, la pământul din care curge lapte și miere, fagur este mai mult decît tot pământul.

7. Și am zis către ei: fiecare să lepede urciunile ochilor săi și cu izvodirile Eghiptului să nu vă pîngăriți; eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

8. Și s'au depărtat dela mine și n'au vrut să mă asculte, urăciunile ochilor lor nu le-au lepădat și izvodiriile Eghiptului nu le-au părăsit, și am zis ca să vărs mîniea mea preste ei și să sfîrșesc urgia mea întru ei în mijlocul Eghiptului.

9. Și am făcut ca numele meu mai mult să nu se pîngărească înaintea neamurilor, între care sunt ei, întru care m'am arătat către ei înaintea lor, ca să-i scoț pre el din pământul Eghiptului.

10. Și i-am scos pre ei din pământul Eghiptului, și i-am adus pre ei în pustie.

11. Și le-am dat lor poruncile mele, și îndreptările mele le-am arătat lor, care să le facă omul, și să fie viu întru ele.

20. 5. Egipt 6, 7. 7. Egipt 20, 3.

8. 1 Imp. 7, 3; Isus Navi 24, 14.

9. 1 Imp. 12, 22. 10. Egipt 13, 18.

11. Neemia 9, 29; Pilde 7, 3; Lev. 18, 5;

A 2 Lege 5, 12; Rom. 10, 5; Gal. 3, 12.

12. Și Sămbetele mele le-am dat lor, ca să fie semn între mine și între ei, și să cunoască ei, că eu sunt Domnul cel ce-i sfințesc pre ei.

13. Și am zis către casa lui Israel în pustie: umblați întru poruncile mele și păziți îndreptările mele, ca să le faceți pre ele, care făcându-le omul, va fi viu întru ele; și m'a amărit pre mine casa lui Israel în pustie, întru poruncile mele n'a umblat, și îndreptările mele le-a lepădat, care făcându-le omul va trăi întru ele. Și Sămbetele mele le-a spurcat foarte, și am zis: ca să vărs mânia mea preste ei în pustie, ca să-i pierz pre ei.

14. Și am făcut, ca numele meu mai mult să nu se spurce înaintea neamurilor, din care i-am scos pre ei înaintea ochilor lor.

15. Și eu am ridicat mâna mea asupra lor în pustie, ca mai mult să nu-i duc pre ei în pământul, care l-am dat lor, în pământul, din care curge lapte și miere, lagur este mai mult decât tot pământul.

16. Pentru că îndreptările mele le-au lepădat, și întru poruncile mele n'au umblat, și Sămbetele mele le-au spurcat, ci după gândurile inimilor lor au mers.

17. Și nu s'a îndurat ochiul meu de ei, ca să-i pierz pre ei, și n'am făcut ca să-i sfârșesc pre ei în pustie.

18. Și am zis către liii lor în pustie: întru legiurile părinților voștri să nu umblați, și îndreptările lor să nu le păziți, și cu gândurile lor să nu vă amestecați, și să nu vă pângăriți.

19. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru, întru poruncile mele umblați, și îndreptările mele păziți-le și le faceți pre ele.

20. Și Sămbetele mele sfinșiți-le, și să fie semn între mine și între voi, ca să cunoașteți, că eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

21. Și n'au omărit și liii lor întru poruncile mele n'au umblat, și îndreptările mele nu le-au păzit, ca să le facă pre ele, care făcându-le omul va fi viu întru ele; și Sămbetele mele le-au spurcat foarte, și am zis, ca să vărs mânia mea asupra lor în pustie.

22. Și am făcut, ca numele meu mai mult să nu se spurce înaintea neamurilor, din care i-am scos pre ei înaintea ochilor lor.

23. Am ridicat mâna mea asupra lor în pustie, ca să-i risipesc pre ei între neamuri, și să-i împrăstiez pre ei prin țări.

24. Că îndreptările mele nu le-au făcut, și poruncile mele le-au lepădat, și Sămbetele mele le-au spurcat, ci după gândurile părinților lor au fost ochii lor.

25. Și le-am dat lor porunci nu bune, și îndreptări, întru care nu vor fi vii.

26. Și îi voi pângări pre ei întru obiceiurile lor, când vor aduce pre tot cel ce deschide mitrasul, pentru ca să-i sting pre ei, și vor ști, că eu sunt Domnul.

27. Pentru aceea grăește către casa lui Israel fiul omului! Și vei zice către ei: acestea zice Domnul, până la aceasta m'au mânieat pre mine părinții voștri cu păcatele lor, care au păcăluit asupra mea.

28. Și i-am băgat pre ei în pământul, pentru care am ridicat mâna mea, ca să-l dau pre ei lor, și au văzut tot dealul înalt și tot lemnul umbros, și au jertfit acolo dumnezeilor lor, și au pus acolo miroas de

12. Eshe 20, 8, 31, 13; A 2 Lege 5, 12
14. Eshe 32, 12; Num. 14, 15; A 2 Lege 9, 28.

23. Lev. 26, 33; Ps 105, 28.
26. Ps. 105, 37 28. Isaia 1, 29.

bună mireasmă lor, și au turnat acolo turnările lor.

29. Și am zis către ei: ce este Avama, de intrați voi acolo? Și au chemat numele lui Avama până în ziua de astăzi.

30. Pentru aceea zi către casa lui Israel, acestea zice Domnul: de vreme ce întru înrădelegile părinților voștri vă pângăriți, și după urciunile voastre voi curviți.

31. Și cu pârga darurilor voastre, cu trecerea fiilor voștri prin foc voi vă pângăriți, cu toate gândurile voastre până în ziua de astăzi, și eu oare voi răspunde vouă casa lui Israel? Viu sunt eu, zice Domnul, de vă voi răspunde vouă, și de se va suî preste duiul vostru acesta.

32. Și nu va fi în ce chip ziceți voi, fi-vom ca limbile și ca neamurile pământului, ca să slujim lemnelor și pietrilor.

33. Și pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul, că cu mână tare și cu braț înalt și cu mânie vărsată voi împărăși preste voi.

34. Și vă voi scoate pre voi din popoare, și vă voi aduna pre voi din țările, întru care v'am risipit cu mână tare și cu braț înalt și cu mânie vărsată.

35. Și vă voi aduce pre voi în pustiea popoarelor, și mă voi judeca cu voi acolo față către față.

36. În ce chip m'am judecat cu părinții voștri în pustie, când i-am scos pre ei din pământul Egiptului, așa vă voi judeca pre voi zice Domnul.

37. Și vă voi pune pre voi supă toaiașul meu, și vă voi băga pre voi în număr.

38. Și voi alege dintre voi pre cei necredincioși și pre cei călcători de lege, pentru că din nemernicirea lor voi scoate pre ei, și în

pământul lui Israel nu vor intra, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeu.

39. Și voi casa lui Israel, acestea zice Domnul Dumnezeu: fiecare să și ia izvodirile sale, și după acestea de mă veți asculta pre mine, și numele meu cel sfânt nu'l veți spurca mai mult cu darurile voastre, și cu izvodirile voastre.

40. Că în muntele cel sfânt al meu, în muntele cel înalt al lui Israel, zice Domnul Dumnezeu, acolo vor sluji mie toată casa lui Israel desăvârșit, și acolo voi primi, și acolo voi privi pârga voastră, și pârga aducerilor voastre, întru toate slujirile voastre.

41. Întru miros de bună mireasmă vă voi primi pre voi, când vă voi scoate pre voi din popoare, și vă voi aduna pre voi din țările în care v'ați risipit, și mă voi sfinți întru voi înaintea ochilor popoarelor.

42. Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, când vă voi băga pre voi în pământul lui Israel, în pământul, pentru care am ridicat mâna mea, ca să'l dau părinților voștri.

43. Și vă veți aduce aminte acolo de căile voastre, întru care v'ați pângărit, și veți bate fețele voastre întru toate răutățile voastre.

44. Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, când vă voi face vouă așa, ca numele meu să nu se spurce după căile voastre cele rele și după izvodirile voastre cele stricate, casa lui Israel, zice Domnul.

45. Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

46. Fiul omului! întărește-ți fața ta preste Teman, și caută spre Darom, și proroceste asupra dumbrăvii cei povățuitoare a Nagheului.

47. Și vei grăi dumbrăvii Naghe-

valui : auzi cuvântul Domnului, acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu voi aprinde întru tine foc, și va mânca întru tine tot lemnul verde și tot lemnul uscat, nu se va stinge flacăra cea aprinsă, și va arde întru ea toată fața dela miază zi până la miazănoapte.

48. Și va cunoaște tot trupul, că eu Domnul l-am aprins pre el, și nu se va stinge.

49. Și am zis : nicidecum Doamne ! Doamne ! Ei zic către mine: au nu este pildă, care să zice aceasta?

CAP. 21.

Proorocie pentru luarea Ierusalimului.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând :

2. Pentru aceea fiul omului ! Proorocește, și întoarce fața ta asupra Ierusalimului, și privește la sfintele lor, și proorocește asupra pământului lui Israel.

3. Și vei zice către pământul lui Israel, acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu asupra ta, și voiu scoate sabia mea din teaca sa, și voiu pierde dintru tine pre cel fără de lege și pre cel nedrept.

4. Pentru că voiu pierde din tine pre cel nedrept și pre cel fără de lege, așa va ieși sabia mea din teaca sa preste tot trupul dela miazăzi până la miazănoapte.

5. Și va cunoaște tot trupul, că eu Domnul am scos sabia mea din teaca sa, și mai mult nu se va întoarce.

6. Și tu fiul omului ! Suspină întru zdrobirea șalelor tale, și întru dureri genie înaintea ochilor lor.

7. Și va fi de vor zice către tine: penruce suspini ? Și vei zice: pentru vestea, că vine, și se va umplea de frică toată inima, și toate mâi-

nile vor slăbi, și va înțepeni tot trupul, și tot duhul și toate coapsele se vor pângări de umezeală ; iată vine, și va fi zice Domnul Dumnezeu.

8. Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând

9. Fiul omului ! Proorocește, și grădește, acestea zice Domnul, zi : sabie, sabie ascute-te și te mânia.

10. Ca să junghi junghieri, ascute-te să sclipești gata spre dezno-dare, junghie, ocărăște, leapădă tot lemnul.

11. Și o au dat pre ea gata a se jini în mâinile lui. Ascuțitu-s'a sabie, este gata a se da în mâinile celui ce taie.

12. Strigă și te vaită fiul omului ! Penru că s'a făcut aceasta întru poporul meu, aceasta întru toți povă-luitorii lui Israel; vor nemernici, spre sabie s'a făcut poporul meu, pentru aceea plesnește cu mâna ta.

13. Că s'a îndreptat, și încă de se va leapădă și neamul ? Nu va fi, zice Domnul Domnul.

14. Și tu fiul omului ! Proorocește, și plesnește mână preste mână, și îndoește sabia, a treia sabie de rane este, sabia ranelor cea mare, și îi vei spăimânta pre ei.

15. Pentru ca să se înfrângă inima, și se vor înmulți cei ce slăbesc în toată poarta lor, se dau spre junghierea sabiei, bine s'a făcut spre sclipire, bine s'a făcut spre junghiere.

16. Și treci, ascute-te deadreapta și deastânga, ori unde se va ridica fața ta.

17. Și eu încă voi plesni mâna mea către mâna mea și voi vârsa mâniea mea, eu Domnul am grăit.

18. Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând :

21. J. Ierem. 46, 23 și 21, 14

12. Ierem. 6, 24; Isaia 21, 3.

15. Ierem. 31, 19.

19. Și tu fiul omului! Rânduiește ie două căi, prin care să intre sabie împăratului Vavilonului, dintru o țară să iasă amândouă, și mâna vor găti la începutul căii celei, la începutul căii vei rândui.

20. Și tu găsește și rânduiește cale ca să intre sabie în Ravatul fiilor lui Amon și în Iudea și în Ierusalim în mijlocul lui.

21. Că va stă împăratul Vavilonului în calea cea veche la începutul celor două căi, ca să vrăjască vrajă, ca să undeze toiag și să întrebe cele cioplite și să socotească deadreapta lui.

22. Și s'a făcut vraja asupra Ierusalimului, ca să pue șanț și să deschiză gura întru strigare, să înalțe glas cu plângere, a pune șanț la porțile ei și a pune pământ și a zidi stări de săgeți.

23. Și el lor ca și cum ar vrăji vrajă înaintea lor și el pomenind nedreptățile lui le va pomeni.

24. Pentru aceea acestea zice Domnul: pentru că ați pomenit nedreptățile voastre, descoperindu-vă necurățiile voastre, ca să se vadă păcatele voastre, întru toate necurățiile voastre și întru izvodirile voastre, pentru că ați pomenit, întru acestea vă veți prinde.

25. Și tu pângărite fărădelege povătuitorule al lui Israel! A căruia vine ziua, în vremea nedreptății, sfârșitul.

26. Acestea zice Domnul: iată chidara și leapădă cununa, aceea nu va fi ca aceasta, smerit-ai pre cel înalt și al înălțat pre cei smerit.

27. Nedreptate, nedreptate, nedreptate pune-o-voi pre ea, nici ea ca aceasta va fi, până când va veni cui l se cade și voi da lui.

28. Și tu fiul omului! Prorocește și vei zice: acestea grăește Dom-

nul către fiii lui Amon și către o-cara lor și vei zice: sabie, sabie smulge-te spre junghiere și te smulge spre omorîre, ridică-te, ca să scipești.

29. Când vedeai tu deșarte și vrăjii minciuni, ca să te dai pre tine preste grumazii răniților celor fărădelege, căroră le-au venit ziua, în vremea nedreptății, sfârșitul.

30. întoarce-te în teaca ta și să nu poposești în locul acesta, în care te-ai născut în pământul tău, judecă-te-voi pre tine.

31. Și voi vărsa preste tine urgia mea, cu focul urgiei mele voi suflă preste tine și te voi da în mâinile oamenilor varvari, cari lucrează stricăciune.

32. În loc vei fi mâncare, sângele tău va fi în mijlocul pământului tău, nu va fi ie pomenire, că eu Domnul am grăit.

CAP. 22.

Prorocie împotriva Ierusalimului.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Și tu fiul omului! Au judecă-vei cetatea sângiurilor? Și'i arată ei toate fărădelegile ei și vei grăi.

3. Acestea zice Domnul Dumnezeu: o cetate, care varsă sângiuri în mijlocul său, ca să vie vremea ei, și care a făcut asupra sa, ca să se pângărească.

4. Cu sângiurile lor, care ai vărsat, ai căzut și cu gânduri care făceai te-ai pângărit și ai apropiat zilele tale, și ai adus vremea anilor tăi, pentru aceea te-am dat pre tine spre ocară neamurilor și spre baljocură la toate țările.

5. Cele aproape de tine și cele departe de tine, și le vor baljocuri pre

28. Sofon. 2, 8. 31. Ierem. 25, 31.

32. Ierem. 49, 2.

2. 2. 4 Imp. 21, 16; 3 Imp. 9, 7.

ține necurată, numită și multă întru fărădelegi.

6. Iată povăzitorii casei lui Israel fiecare către rudeniile sale s'a adunat întru tine, ca să verse sânge.

7. Pre tată și pre mamă grăiă de rău întru tine și către nemernic s'au purtat cu nedreptate întru tine; pre sirman și pre văduvă asupra întru tine.

8. Și sfintele mele le defăimă și Sămbetele mele le spurcă întru tine.

9. Bărbați, tâlhari erau întru tine, ca să verse întru tine sânge, și preste măguri mâncau întru tine, necurate făceau întru tine.

10. Rușinea tatălui au descoperit întru tine, și necurăția celei ce avea curgerea sângelui, a smerit întru tine.

11. Fiecare pre femeia aproape-lui său a spurcat, și fiecare pre nora sa o a pângărit întru necurăție; și fiecare pre sora sa și pre fata tatălui său, a smerit întru tine.

12. Daruri au luat întru tine, ca să verse sânge, camătă și adaos au luat întru tine, și ai săvârșit săvârșirea răutății tale cea cu asupraea, și pre mine m'ai uitat, zice Domnul.

13. Iar de voi lovi mâna mea către mâna mea asupra celor ce ai săvârșit și ai făcut, și asupra sângiunilor tale, care s'au făcut în mijlocul tău,

14. Au suferi-va inima ta? Au birui-vor mâiniile tale în zilele, care cu le voi face întru tine? Eu Domnul am grăit, și voi face.

15. Și te voi risipi întru neamuri, și te voi împrăști în țări, și va lipsi necurăția ta dintru tine.

16. Si te voi moșteni pre tine în fața neamurilor, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul.

17. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

18. Fiul omului I Iată, făcutu-s'a mie casa lui Israel amestecați topi cu aramă și cu cositor și cu fier și cu plumb, în mijlocul cuptorului argintului amestecată este.

19. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: pentru că v'aji făcut topi într'o amestecătură, pentru aceea iată eu vă voi aduna pre voi în mijlocul Ierusalimului;

20. Precum se adună argintul și arama și fierul și cositorul și plumbul în mijlocul cuptorului, ca să suflu întru el focul să se topească; așa vă voi primi întru urgia mea, și întru mânia mea vă voi aduna, și vă voi topi pre voi.

21. Și voi suflă preste voi cu focul urgiei mele, și vă veți topi în mijlocul lui;

22. Cum se topește argintul în mijlocul cuptorului, așa vă veți topi în mijlocul lui, și veți cunoaște, că eu Domnul am vărsat mânia mea preste voi.

23. Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

24. Fiul omului I Zi lui: tu ești pământul, care nu s'a udat, nici ploaie s'a pogorât preste tine în ziua urgiei.

25. A căreia povăzitori în mijlocul ei, ca leli cei ce răcnesc au apucat răpiti, și au mâncat sufletele cu asupraea, cinste au luat cu strâmbătate, și văduvele tale înmuiu-s'au în mijlocul tău.

26. Și preoții ei n'au băgat în seamă legea mea, și au spurcat sfintele mele; între cel sfânt și între cel spurcat n'au făcut osebie; și între cel necurat și între cel curat n'au deosebit; și de către Sămbetele mele și-au întors ochii săi,

9. Isaia 57, 7. 10. Lev. 18, 8.

11. Lev. 18, 14; Ieremia 5, 8; 13, 27.

15: Ierem. 15, 7 și 51, 2.

18. Isaia 1, 22. 25. Mat. 23, 14.

26. Sofon. 3, 4; Ierem. 15, 19.

și Sâmbetele mele le-au spurcat în mijlocul lor.

27. Boierii ei în mijlocul ei ca lupii cel răpitori de pradă, au vărsat sânge, ca, cu lăcomie să lăcomească.

28. Și prorocii ei ungând pre ei, vor cădea văzând deșarte, vrăjind minciuni, zicând: acestea zice Domnul, și Domnul n'au zis.

29. Pre poporul pământuluiui storcându'l cu strâmbătate, și răpindu'l cu răpire, pre sărac și pre mișel asuprindu'l, și pre cel străln năpăstuiă cu judecăță.

30. Și am căutat dintru ei bărbat, care să se poarte drept, și să stea înaintea feii mele cu tot deadinsul în vremea mâniei mele, ca nu de tot să o pierz pre ea, și n'am aflat.

31. Și am vărsat preste ea mânia mea întru focul urgiei mele, ca să'i pierz pre ei. Căile lor în capetele lor le-am dat, zice Domnul Domnul.

CAP. 23.

Pildă a două femei păcătoase și pedepsirea lor.

Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

2. Fiul omului! Două femei erau fiicele unei mame.

3. Și au curvit în Egipt. Întru tinerețele lor curvit-au. acolo au căzut lăfele lor, și acolo și-au stricat fecioria.

4. Și numele lor erau Oolă cea mai bătrână și Oolivă sora ei, și s'au făcut mie, și au născut fii și lete, și numele lor, Samaria eră Oolă, și Ierusalimul eră Oolivă.

5. Și a curvit Oolă asupra mea, și s'a dus la iubii săi la Asirieni, cari se apropiu de ea.

6. Îmbrăcați cu haine vinele, povățuitori și căpetenii, voinici aleși, toți călăreși călărind pre cai.

27. Mibee 3, 11. 30. Ierem. 5, 1.
31. 3 Împăcați 8, 31.

7. Și a făcut curvia ei cu toți cei aleși liti ai Asirienilor, și preste toți la cari s'a dus, cu toată izvodirea lor s'a pângărit.

8. Și curvia sa cea din Egipt nu o a părăsit, că dormea cu ea în tinerețele ei, și ei i-au stricat fecioria, și au vărsat curvia sa preste ea.

9. Pentru aceea o am dat pre ca în mâinile iubiiilor ei, în mâinile fiilor Asirienilor, după cari a umblat.

10. Aceștia au descoperit rușinea ei, feciorii și fetele ei le-au luat, și pre ea cu sabie o au omorât, și s'a făcut de vorbă la femeii, și au făcut izbândiri întru ea la fetele ei.

11. Și o a văzut pre ea sora sa Oolivă, și a stricat curățenia sa mai mult decât ea, și curvia sa mai mult decât curvia surorii sale.

12. Preste fiii Asirienilor au pus povățuitori și căpetenii aproape de dansa, îmbrăcați cu frumoase iesețuri, călăreși călărind pre cai, toți tineri aleși.

13. Și am văzut, că s'a pângărit o cale dintru două.

14. Și a adaos la curvia sa, și a văzut bărbați zugrăviți pre perete, chipurile Haldeilor zugrăvite cu condeiul.

15. Încinși cu împesirluri preste mijloacele lor, și chivere vâpsite preste capetele lor, vedere întreită tuturor, asemănarea fiilor Haldeilor al pământului moșiei lor.

16. Și s'a pus asupra lor cu vederea ochilor săi, și a trimis soli la ei în pământul Haldeilor.

17. Și au venit la ea fiii Vavilonului la așternutul popositorilor, și o pângăreau pre ea întru curvia ei, și s'a pângărit cu ei, și s'a depărtat sufletul ei dela dânsii.

18. Și a descoperit curvia sa, și

23. 8. F. Ap. 7, 43. 11. Ierem. 3, 8, 11.

a descoperit rusinea sa, și s'a depărtat sufletul meu dela ea, precum s'a depărtat sufletul meu dela sora ei.

19. Și ai înmulțit curveia ta, ca să-ți aduci aminte de zilele tinerețelor tale, întru care ai curvit în Egipt.

20. Și te-ai pus preste Haldei, a căror trupuri erau ca trupurile măgarilor, și boașele lor, ca boașele cailor.

21. Și ai cercetat fărădelegea tinerețelor tale, care ai făcut în Egipt la poposirea ta, unde au căzut făjele tinerețelor tale.

22. Pentru aceea Oolivă! Acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu voi scula pre bucurie înăsupe ta, dela cari s'a depărtat sufletul tău, și îi voi aduce ce pre ei asupra ta de prin prejur.

23. Pre fiii Vavilonului și pre toți Haldeii Facuc și Sie și Cuf și pre toți fiii Asirienilor cu ei, tineri aleși, povătuitori și căpetenii, pre toți înțelepți și numiți, călărind pre cai toți.

24. Și toți vor veni asupra ta de la miazănoapte, care și roale cu mulțime de popoare, scuturi și paze, și vor pune pază preste tine împrejur, și voi da înaintea feții lor judecată, și vor izbândi asupra ta cu judecățile sale.

25. Și voi da răvua mea întru tine, și vor iace cu tine întru urgiea mântei: nasul tău și urechile tale vor tăia, și pre cei rămași ai tăi cu sabie îi vor ucide; aceștia pre fiii tăi și pre fetele tale vor lua, și pre cei rămași ai tăi cu foc îi vor topi.

26. Și te vor desbrăca de înmbrăcăminte, și vor lua vasele cele de mărirea ta.

27. Și voi întoarce păgânătățile tale dela tine, și curveia ta din pământul Egiptului, și nu vei ridica

ochii tăi spre ei, și de Egipt mai mult nu-ți vei aduce aminte.

28. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu te dau pre tine în mâinile celor ce-ți urăși, dela cari s'a depărtat sufletul tău.

29. Și vor lăce întru tine cu ură, și vor lua toate trudele tale și ostenețele tale, și vei fi goală și de ocară; și se va descoperi rușinea curviei tale, și păgânătatea ta și curveia ta.

30. Făcut-a fie acestea, când curveai tu după neamuri, și te pângăreai întru izvodirile lor.

31. În calea surorii tale ai umblat, și eu voi da paharul ei în mâinile tale, acestea zice Domnul Dumnezeu.

32. Paharul surorii tale cel adânc și larg vei bea, și va fi spre răs și spre bașjocură cel ce prisosește a se săvârși.

33. De beție și de amețală te vei umplea, și paharul periei și al puștirii, paharul surorii tale Samariei.

34. Și-l vei bea pre el, și-l vei scurge, și sărbătorile și lunile nouă ale ei le voi lua, că eu am grăit, zice Domnul.

35. Pentru aceea acestea zice Domnul: căci m'ai uitat pre mine, și m'ai lepădat după trupul tău, și tu ia păgânătatea ta și curveia ta.

36. Și au zis Domnul către mine: fiul omului! Au nu vei judeca pre Oolă și pre Oolivă, și să le vestești lor fărădelegile lor?

37. Că prea curve sunt, și sânge în mâinile lor, și cu izvodirile lor au prea curvit și pre fiii lor, pre cari i-au născut mie, i-au trecut prin foc.

38. Până și aceasta au făcut mie, sfintele mele le-au pângărit în ziua aceea, și Sămbetele mele le-au spurcat.

39. Și când junghieau pre fiii lor

32. Isaia 51, 17 35. Ierem. 2, 32.
39. 4 Imp. 21, 4, 5.

idolilor lor, și intrau întru slintele mele în zilele acelea, ca să le spurce pre ele, și pentrucă așa făceau în mijlocul casii mele.

40. Și pentrucă au trimis la bărbajii cari veneau de departe, la cari soli trimeteau, și cum veneau ei, îndată le spălai și ungeai ochii tăi, și te împodobeai cu podoabă.

41. Și ședeai pre pai așternut, și masă împodobiă înaintea feșii ei, și tămăia mea și untuldelemn al meu se veseleă cu acestea.

42. Și glas întocmit răspundeă, și către bărbajii din mulțimea oamenilor ce erau veniți veseli din pustie, și le puneă brățări la mâinile lor, și cunună de mărire pre capetele lor.

43. Și am zis: au nu într'acestea preacurvesc, și laptele curviei și ea a curvii?

44. Și mergeau către ea, în ce chip merg la femeia curvă, așa intrau la Oolă și la Oolivă, ca să facă fărădelege.

45. Și bărbajii drepti, acela vor izbândi pre ele cu izbânda celor prea curve și cu izbândirea sângelui, că prea curve sunt și sânge în mâinile lor.

46. Acestea zice Domnul Dumnezeu: scoate asupra lor gloată și dă preste ele turburare și jefuire.

47. Și să se ucigă cu pietrile popoarelor și le vor împunge cu săbiile lor, pre fiii lor și pre fetele lor vor omorî și casele lor cu loc le vor arde.

48. Și voi luă păgânătatea de pre pământ și se vor pedepsi toate femeile, și nu vor face după păgânătatea sa.

49. Și se va da păgânătatea voastră preste voi și păcatele izvodirilor voastre veți luă, și veți cunoaște că eu sunt Domnul Dumnezeu.

CAP. 24.

Pilda cu fierberea căldărei.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine în anul al nouălea, în luna a zecea în a zecea a lunii, zicând:

2. Fiul omului! Scrie jle zi din ziua aceasta, din care s'a întărit împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului din ziua de astăzi.

3. Și zi către casa cea amăritoare pildă și vei grăi către ei.

4. Acestea zice Domnul Dumnezeu: pune căldarea și toarnă într'nsa apă și bagă într'nsa despicăturile, toată despicătura bună, fluerul și umărul tăete de pre lângă oase.

5. Din dobitoace alese fiind luate; și arde de desuptul lor oasele și ciocotind s'au fieri oasele ei în mijlocul ei.

6. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: o cetatea sângiurilor! Căldare întru care este rugină într'nsa, și rugina n'a ieșii dintr'nsa, pre rând după mădularul ei a scos, n'au căzut preste ea sorți.

7. Că sângele ei în mijlocul ei este, pre piatră netedă o am pus pre ea, nu o am vărsat pre ea pre pământ, ca să se acopere pământul.

8. Ca să se sue mânie spre izbânda răsplătirei; pus-am sângele ei pre piatră netedă, ca să nu'l acopere.

9. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: vai cetatea sângiurilor! Și eu voi mări tăclunile.

10. Și voi înmulți leninele și voi aprinde locul, ca să se topească cărnurile și să se împușineze zeama, și oasele să se slărame.

11. Și să stea pre cărbunii săi, aprinsu-s'a ca să se arză și să se

îngă arama ei, și să arză în mijlocul ei necurăția ei, și să se slărsească rugina ei.

12. Și nu va ieși dintru ea, multă este rugina ei și se va rușina rugina ei.

13. Pentru care te pângăreai tu și nu te-ai curățit de necurăția ta, și ce va fi de nu te vei curăți încă până ce voi umplea mâniea mea întru tine?

14. Eu Domnul am grăit și vor veni, și voi face, nu voi uita, nici mă voi îndura, nici mă voi milostivi. După căile tale și după izvoarele tale te voi judeca, zice Domnul Dumnezeu; pentru aceea eu te voi judeca după sângele tău, și după gândurile tale te voi judeca pre tine cea necurată și vestită, și prea amărătoare.

15. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

16. Fiul omului iată eu iau dela tine poftetele ochilor întru rânduiala războiului, nu te vei tăia, nici vei plânge.

17. Suspînul sângelui, plânsul răunchilor este, nu va fi părul tău împletit preste tine și încălțămintele tale în picioarele tale, nu te vei mângâia cu buzele lor și pâinea oamenilor nu vei mânca.

18. Grăit-am către popor dimineața, precum au poruncit mie, și a murit izmăia mea seara, și am făcut dimineața precum mi-au poruncit mie.

19. Și a zis către mine poporul: pentrue nu ne spui nouă, ce sunt acestea ce faci tu?

20. Și am zis către ei: cuvântul Domnului a fost către mine, zicând:

21. Grăește către casa lui Israel, acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu spurc sfintele mele semeția țării voastre, poftetele ochilor voștri, și cărora părăsesc sufletele voastre,

și liii voștri și fetele voastre, precum ați părăsit, de sable vor cădea.

22. Și vei face în ce chip am făcut, cu gura lor nu vă vei mângâia și pâinea bărbajilor nu vei mânca.

23. Și părul vostru pre capul vostru și încălțămintele voastre în picioarele voastre, nu vă vei tăngui, nici vei plânge și vă vei sfârși întru nedreptățile voastre și nu va mângâia fiecare pre fratele său.

24. Și va fi lezechiil vouă întru minune, după toate câte a făcut fața, și când vor veni acestea vei cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeu.

25. Și tu fiul omului! Au nu în ziua în care voi lua dela ei țărîa, încălțarea mării lor și poftetele ochilor lor, și semeția sufletului lor, pre liii lor și pre fetele lor.

26. În ziua aceea veni-va la tine cel ce va scăpa, ca să-ți spue la urechi?

27. În ziua aceea deschide-se-va gura ta către cel ce a scăpat și vei grăi și nu vei tăcea mai mult, și vei fi lor întru minune și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

CAP. 25. 3

Prorocii asupra celor de alt neam.

Si a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! întoarce fața ta asupra liilor lui Amon și proroceste asupra lor.

3. Și vei zice fiilor lui Amon, auziți cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: pentrucă v-ați bucurat de sfintele mele, că s-au spurcat, și de pământul lui Israel că s'a pustiit și de casa lui Iuda, că s'a dus în robie.

4. Pentru aceea iată eu volu da pre voi fiilor lui Chedem spre mo-

25. 2. Ierem. 49, 1. 3. Amos 1 13.
4. Sofon. 2, 8.

ștenire, și vor așeza sălașele sale întru tine, și vor pune întru tine corturile sale; ei vor mânca rodurile tale, și ei vor bea grăsimca ta.

5. Și voiui dà cetatea lui Amon spre pășune de cămile și pre fiii lui Amon spre pășune de oi, și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

6. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: pentrucă ai bătu cu mâna ta, și ai lovit cu piciorul tău și te-ai bucurat din sufletul tău de pământul lui Israil,

7. Pentru aceea înfrinde voiui mâna mea preste tine și te voiui dà de jal la neamuri și te voiui pierde de tot dintru popoare și cu pierzare te voiui pierde din țări, și vei cunoaște că eu sunt Domnul.

8. Acestea zice Domnul: pentrucă au zis Moav și Siir: iată ca toate neamurile casa lui Israil și a lui Iuda?

9. Pentru aceea iată eu deznod umărul lui Moav dela cetățile hotarelor lui pământul cel ales casa fașimutului deasupra izvorului cetăței cei dela mare.

10. Pre fiii lui Chedem asupra fiilor lui Amon dat-am lui moștenire, ca să nu fie pomienirea fiilor lui Amon întru neamuri.

11. Asupra lui Moav voiui face izbândă și vor cunoaște, că eu sunt Domnul.

12. Acestea zice Domnul: pentrucă a făcut Idumeea, ca să izbândească izbândă de pre casa lui Iudă, și a jinit miute răul și a izbândit ôreplate,

13. Pentru aceea acestea zice Domnul: și voiui înfrinde mâna mea asupra Idumeii și voiui pierde dintr'înșă omul și vita, și o voiui pustiit pre ea, și cei ce vor fugi dela Teman de sabie vor cădea.

14. Și voiui dà izbânda mea asupra Idumeii în mâna poporului meu Israil, și vor face în Idumea după mâniea mea și după iușimea mea, și vor cunoaște izbânda mea, zice Domnul.

15. Pentru aceea acestea zice Domnul: pentrucă a lăcut celui de alt neam izbândă și a ridicat izbândă bucurându-se din suflet, ca să se stingă până în veac.

16. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu întinz mâna mea preste cei de alt neam și voiui pierde pre Citeni și voiui pierde pre cei rămași cari lăcuesc lângă mare.

17. Si voiui face întru ei izbândiri mari, și vor cunoaște că eu sunt Domnul, când voiui dà izbânda mea preste ei.

CAP. 26.

Prorocie pentru pustiirea Tirului

Și a fost în anul al unsprezecelea în ziua dintăiu a lunei, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Pentrucă a zis Tir de Ierusalim, bine este, să rămătu-s'au, pierit-au neamurile, întorsu-s'au către mine, cea plină s'a pustiit.

3. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu asupra ta Tir! Și voiui face să se sue preste tine neamuri multe, cum se sue marea cu valurile sale.

4. Si vor surpă zidurile cetăței Tir și vor surpă turnurile tale, și voiui vântură țărâna ei dela ea, și o voiui pune pre ea piatră netedă.

5. Zbicire de mreji va fi în mijlocul mării, că eu am grăit zice Domnul Dumnezeu; și va fi de pradă neamurilor.

6. Și fetele ei cele din câmp cu

1. Ierem. 48, 1. 9. Is. Navi 12, 3.
12. Amos 1, 11. 13. Ierem. 49, 7, 8.

15. Isaia 14, 29.
26. 2. Amos 1, 9; Zah. 9, 2, 3, 4.
3. Ierem. 51, 42. 4. Isaia 23, 15.

sabie se vor omorî și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

7. Că acestea zice Domnul: iată eu voi aduce preste tine Tir, pre Navuhodonosor împăratul Vavilonului dela miazănoapte, împărat împăraților este, cu cai și cu care și cu călăreți și cu adunare de neamuri foarte multă.

8. Acesta pre letele tale cele din câmp cu sabie le va omorî și va pune împrejurul tău pază, și va zidi împrejur și va face asupra'ți șanț și impresurare de arme.

9. Si lăncile lui înpreajma ta le va pune asupra zidurilor tale și turnurile tale le va surpă cu ciocanele sale.

10. De mulțunza cailor lui acoperi-le-va praful lor, de glasul călăreților și al roatelor carelor lui, călări-se-vor zidurile tale, când va intra el prin porțile tale, ca și cum ar intra în cetate de câmp.

11. Copitele cailor lui călcă-vor toate uliile tale, pre poporul tău cu sabie îl va omorî, și statul tăriei tale în pământ îl va duce.

12. Și va prădă puterea ta și va jeli avuția ta, și va surpă zidurile tale, și casele tale cele poștite le va strică, și pietrele tale și lemnele tale și jărâna ta în mijlocul mării le va arunca.

13. Și va face să înceteze mulțimea cântăreților tăi, și glasul organelor tale nu se va mai auzi întru tine.

14. Si te voi pune să fii piatră neledă, zbicire mreșilor vei fi, mai mult nu te vei mai zidi, că eu am grăit, zice Domnul.

15. Că acestea zice Domnul Dumnezeu către Tir: au nu de glasul căderii tale, când vor geme răniții tăi, când se va scoate sabia în mij-

locul tău, se vor clăii ostroavele ?

16. Și se vor pogori de pre scaunele sale toți domnii din neamurile mării, și vor lua mitrele de pre capetele lor, și de îmbrăcămintea sa cea pestriță se vor desbrăcă, cu spăimântare se vor spăimânta, pre pământ vor zăceă, și se vor teme de plerzarea lor, și vor suspina asupra ta.

17. Și vor începe a plânge pentru tine, și îți vor zice: cum ai pierit, și te-ai surpat din mare ? Cetatea cea lăudată, care a fost tare în mare, ea și lăcuiorii ei, care au pus frica sa preste toți lăcuiorii săi.

18. Și se vor teme ostroavele din ziua căderii tale, și se vor turbura ostroavele în mare de ieșirea ta.

19. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: când te voi pune pre tine cetate pustie, ca cetățile cele ce nu se lăcuesc, și voi aduce asupra ta adâncul, și te va acoperi apă mulă.

20. Și te voi pogori la cei ce se pogoară în groapă la poporul veculului, și te voi pune să lăcuești întru adâncul pământului, ca o pustie veșnică, cu cei ce se pogoară în groapă, ca să nu te lăcuești, nici să te scoli pre pământul vieții.

21. Pierzare te voi da și nu vei mai fi, și te vei călă, și nu te vei allă în veac, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 27.

Negulațoria Tirului și căderea lui.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Și tu fiul omului ! la plâns asupra lui Tir.

3. Și vei zice către Tir ! Care lăcuește la intrarea mării negulațoriei popoarelor, dela multe ostroave, a-

11. Ierem. 47, 3; Isaia 5, 28.

13. Isaia 24, 8; Ieremia 7, 34

16. Lev. 17, 6.

17. Isaia 23, 15, 16; Apoc. 18, 9.

20. Isaia 57, 9; Amos 9, 2, 3.

cestea zice Domnul către Tir : tu ai zis, eu mi-am pus mie frumusețea mea.

4. În inima mării lui Veelim iiii tăi ți-au pus ție frumusețea.

5. Chedrul din Senir s'a zidit ție, table supțiri de chiparos din Livan au adus, ca să ți facă ție catarguri.

6. De brad din Vasan au făcut vânslele tale, și altarele tale le-au făcut de os de Elefant, și case frunzoase din ostroavele Helimilor.

7. Vison cu țesături împestrite din Eghipt ți-au așternut ție, ca să te îmbrace cu mărire, și să te acopere cu vânat și cu mohorât, din ostroavele Elise s'au făcut veșmintele tale.

8. Și boierii tăi, cari lăcuiesc în Sidon și în Aradii au fost văslașii tăi, înțelepții tăi, Tir, cari erau întru tine, aceștia au fost cârmuitorii tăi.

9. Bătrânii cârșilor și înțelepții lor, cari erau întru tine, aceștia înțărneau statul tău, și toate corăbiile mării și văslașii lor s'au făcut ție întru apusurile apusurilor.

10. Persii și Lidii și Livii erau întru oastea ta, bărbații cei rășboinici ai tăi, scuturile și coifurile au agățat întru tine, aceștia au dat mărirea ta.

11. Fiii Aradiilor și puterea ta preste zidurile tale, împrejur în turnurile tale erau păzitori, tulbele tale le-au agățat de zăbrelele tale împrejur, aceștia au plinit frumusețea ta.

12. Carhidonii neguțătorii tăi de mulțimea a toată țaria ta, de argint și de aur și de aramă și de fier și de cositor și de plumb au umplut târgul tău.

13. Elada toată și cele de prin prejurul ei, aceștia neguțătoarea ție cu suflete de oameni, și vase de aramă au adus la târgul tău.

14. Din casa Togarmă cai și călăreji, au adus la târgul tău.

15. Fiii Rodienilor, neguțătorii tăi dela ostroave au înmulțit neguțătoria ta, diuși de Elefant, și celor ce se aduceau în lăuntru le dai plășile tale.

16. Oamenii neguțătoriei tale de mulțimea târguirii tale în Afec zmirnă aleasă, și împestrituri dela Tars și Ramot și Horhor au adus ție de cumpărat.

17. Iuda și fiii lui Israil, aceștia sunt neguțătorii tăi, cari vindeau grâu și miruri și casie și miere de frunte, și untdelemn și rășină au adus la târgul tău.

18. Damascul, neguțătorii tăi din mulțimea a toată puterea ta, vinde la Helvon, și lăni sclipicioase dela Melit.

19. Și vin dela Dan și dela Ioiu și dela Moezel au adus la târgul tău, dela Asil fier lucrat, și roată întru amestecarea ta este.

20. Dedanul neguțătorii tăi cu vite alese la car.

21. Aravia și toți boierii Chidaru-lui aceștia sunt neguțătorii mâinii tale, cămile și mlei și berbeci au adus la tine.

22. Neguțătorii dela Savă și dela Ramă, aceștia sunt neguțătorii tăi, dulceți de frunte și pietre scumpe, și aur au adus la târgul tău.

23. Harran și Hanaan aceștia sunt neguțătorii tăi. Asur și Harman neguțătorii tăi.

24. Cari aduceau pentru negoț, vânat și mohorât, și odoare alese în lăzi de chiparos legate cu funii.

25. Corăbii întru ei Carhidonenii neguțătorii tăi întru mulțime, întru amestecătura ta, și te-ai umplut și te-ai îngreuiat foarte în inima mării.

26. În apă multă te aduceau pre tine văslașii tăi, vântul austrului te-a slărâmat în inima mării.

27. Erau puterile tale, și plata ta și a amestecătorilor tăi și vânslașii tăi și cârmaci tăi și sietnicii tăi și amestecătorii tăi dintru amestecătorii tăi, și toți bărbaii tăi cei rășboinici întru tine; și toată adunarea ta în mijlocul tău vor cădea în inima mării, în ziua căderii tale.

28. De glasul strigării tale cârmacii tăi cu frică se vor spăimânta.

29. Și se vor pogori din corăbiile lor toți vânslașii tăi, corăbierii și pescarii mării pre pământ vor sta.

30. Și vor răzni asupra ta cu glasul său, și vor striga amar, și vor pune pământ pre capetele lor, și cenușe își vor așterne.

31. Și vor rade asupra ta pleșugire, și se vor încinge cu saci, și se vor plânge pre tine cu amărăciunea sufletului și cu lănguire amară.

32. Și vor lua fiii lor preste sine plângere, și vor plânge plângere ie, care este ca Tirul, care a amușit în mijlocul mării?

33. Ce fel de plată ai altat din mare? Umplut-ai neamuri de mulțimea ta, și din negușătoria ta ai îmbogăți pre toți împărații pământului.

34. Acum te-ai zdrobit în mare în adâncul apei, negușătoria ta și toată adunarea ta în mijlocul tău au căzut.

35. Toți vânslașii tăi, toți cei ce lăcuiesc ostroavele s'au mahnii pentru tine, și împărații lor cu spăimântare s'au spăimântat, și a lăcrămat fața lor de tine.

36. Negușătorii neamurilor te-au șuerat, pierzare te-ai făcut, și nu vei mai fi în veac, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 28.

Prorocie împotriva Tirului și a Sidonului.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Și tu fiul omului! Grăește domnului Tirului, acestea zice Domnul: pentrucă s'a înălțat inima ta, și ai zis Dumnezeu sunt eu; lăcuința lui Dumnezeu am lăcuit în inima mării; iar tu ești om, și nu Dumnezeu, și ai dat inima ta, ca inima lui Dumnezeu.

3. Au mai înțelept ești tu decât Daniil? Înțelepții nu te-au învățat pre tine cu învăștura lor?

4. Au cu știința ta, au cu înțelepciunea ta ai făcut ie putere? Și ai făcut aur și argint în vistierile tale?

5. Au întru multă știința ta, și întru negușătoria ta ai înmulțit puterea ta? Înălțatu-s'a inima ta întru puterea ta.

6. Pentru aceea acestea zice Domnul: pentrucă ai dat inima ta, ca inima lui Dumnezeu,

7. Pentru aceea iată eu voi aduce asupra ta streini pierzători din neamuri, și vor scoate sabiile lor asupra ta și asupra frumuseții științei tale, și vor pierde frumusețile tale.

8. Și te vor pogori și vei muri cu moartea rănișilor în inima mării.

9. Au grăind vei zice înaintea celor ce te vor omorî. Dumnezeu sunt eu! Și tu ești om, și nu Dumnezeu, întru mulțimea celor ce te rănesc.

10. Cu moartea celor neîăieși împrejur vei muri în mâinile streinilor: că eu am grăit, zice Domnul.

11. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

12. Fiul omului! Ia plângere asupra domnului Tirului, și zi lui, ace-

27. Ἀπὸς. 18, 9.

40) ἑκὲν. 6, 26.

30) 3 ἱμ. 9, 8.

28) 2. Isaia 31, 3. 4. Zahar. 9, 3.

9. Isaia 31, 3.

stea zice Domnul Dumnezeu: tu pe-
cetiea asemănării plin de înțelep-
ciune, și cununa frumuseții.

13. În deslătarea raiului lui Dum-
nezeu te-ai născut, cu loată piatra
bună te-ai îmbrăcat, de sardiu și
de topazie și de smaragd și de an-
trac și de safir și de iaspis și de
argint și de aur și de lighiriu și de
ahal și de ametist și de hrisolii și
de viriliu și de onihion, ai umplut
visteriile tale și raclele tale întru
tine.

14. Din ziua în care te-ai zidit tu,
cu Heruvim te-am dat, și te-am pus
pre tine în muntele cel sfânt al lui
Dumnezeu; fost ai în mijlocul pie-
trilor înfocate.

15. Fost-ai fără de prihană în zi-
lele tale, din ziua în care te-ai zi-
dit, până când s'au aflat nedreptăți
întru tine.

16. De mulțimea negușătoriei tale
umplut-ai cămășile tale de lăzăde-
lege, și ai păcăluit, și te-ai rănit de
la muntele lui Dumnezeu, și te-a a-
dus pre tine Heruvimul din mijlocul
pletrilor celor înfocate.

17. Înălțatu-s'a inima ta pentru
frumusețea ta, stricatu-s'a știința ta
cu frumusețea ta, pentru inulțimea
păcatelor tale pre pământ te-am le-
pădat, înaintea împăraților te-am dat
pre tine, ca să te arăți.

18. Pentru mulțimea păcatelor tale
și pentru strâmbătățile negușătoriei
tale ai spurcat sfintele tale, și voi
scoate loc din mijlocul tău, acesta
te va mânca pre tine, și te voi face
cenuse pre pământul tău înaintea
tuturor celor ce te vor vedea.

19. Și toți cei ce te-au știut pre
tine, întru neamuri se vor întrista
pentru tine, picrit-ai, și mai mult nu
vei fi în veac.

20. Si a fost cuvântul Domnului
către mine, zicând:

21. Fiul omului ! Întărește fața ta

spre Sidon, și prorocește asupra lui,
și zi :

22. Acestea zice Domnul : iată eu
asupra ta Sidoane, și mă voi slăvi
întru tine, și vei cunoaște, că eu
sunt Domnul, cel ce fac întru tine
judecăți, și mă voi slăvi întru tine.

23. Și voi trimite asupra ta moarte,
și sânge va fi în ulițele tale, că-
deă-vor răniți de sabie întru tine
împrejurul tău, și vor cunoaște, că
eu sunt Domnul.

24. Și nu vor fi mai mult casii
lui Israil piedică de amărăciune, și
ghimp de durere de către cei ce de
prin prejurul lor, cari i-au ocărit
pre ei, și vor cunoaște, că eu sunt
Domnul.

25. Acestea zice Domnul Dum-
nezeu : și voi aduna casa lui Is-
rail dintru neamurile la care s'a
risipit, și mă voi sfinți întru ei în-
aintea popoarelor și a neamurilor,
și vor lăcu pre pământul său, care
l-am dat robului meu Iacov.

26. Și vor lăcu pre dânsul în nă-
dejde, și vor zidi case și vor sădi
vii, și vor lăcu cu nădejde, când
voi face judecată asupra tuturor
celor ce i-au ocărit pre ei, asupra
celor din prejurul lor ; și vor cu-
noaște, că eu sunt Domnul Dumne-
zeul lor, și Dumnezeul părinților lor.

CAP. 29.

Prorocie asupra Egiptului

În anul al doisprezecelea, în luna
la zecea, în ziua dintâiu a lunii,
fost-a cuvântul Domnului către mine,
zicând :

2. Fiul omului ! Întărește fața ta
asupra lui Faraon împăratul Eghi-
petului, și prorocește asupra lui, și
asupra tot Egiptul grădește, și zi :

3 Acestea zice Domnul : iată eu

25. Ieremia 16, 14. 26. Ieremia 31, 5.
29. 2. Ieremia 43, 9.
3. Isaia 27, 1 și 51, 9, 10.

asupra la Faraoane împăratul Egiptului, balaurule cel mare, care sezi în mijlocul râurilor Egiptului, cel ce zici: ale mele sunt râurile, și eu le-am făcut pre ele.

4. Și eu voi pune laț în lăcile tale, și voiu lipi peștii râului tău la aripile tale, și te voiu scoate pre tine din mijlocul râului tău, și pre toți peștii râului.

5. Și te voiu surpă pre tine în prispă, și pre toți peștii râului tău, preste fața câmpului vei cădea, și nu te vei adună, nici te vei ocroti, hiarelor pământului și pasărilor cerului te-am dat de mâncare.

6. Și vor cunoaște toți cei ce lăcuesc în Egipt, că eu sunt Domnul, pentru că ai fost toiag de treșie casei lui Israil.

7. Când te-a prins pre tine cu mâna sa, te-ai frânt, și când pleznă asupra sa toată mâna, și când s'a rezemat pre tine, te-ai slăbăvit, și ai frânt toate șalele lor.

8. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu volu aduce asupra ta sabie și voiu pierde dela tine pre cameni și vitele.

9. Și va fi pământul Egiptului pierzare și pustiu, și vor cunoaște că eu sunt Domnul, pentru că ai zis: ale mele sunt râurile și eu le-am făcut pre ele.

10. Pentru aceea iată eu asupra ta și asupra tuturor râurilor tale, și voiu dă pământul Egiptului spre pustietate și spre sabie și spre pierire dela Magdol și Siin, și până la hotarele Egiptului.

11. Nu va trece printr'însul picior de om, nici picior de vită nu va trece printr'însul, și nu se va lăcu patruzeci de ani.

12. Și voiu dă pământul Egiptului spre pierire în mijlocul pământ-

ului celui pustiu, și cetățile lui în mijlocul cetăților celor pustii vor fi patruzeci de ani și voiu risipi pre Egipteni întru neamuri, și voiu vântura pre ei prin țări.

13. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: după patruzeci de ani voiu adună pre Egipteni din neamurile întru care s'au risipit.

14. Și voiu întoarce robia Egiptenilor, și îi voiu așeză pre ei în pământul Faturi, în pământul, din care s'au luat, și vor fi acolo începătură smerită.

15. De cât toate căpeteniile va fi mai smerită, și nu se va înălța mai mult preste neamuri, și îi voiu împușină pre ei, ca să nu fie el mai mulți între neamuri.

16. Și mai mult nu vor fi casei lui Israil spre nădejde, aducându-le lor aminte lărdadelegea, ca să'i urmeze pre ei, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

17. Și a fost în anul al douăzeci și șaptelea, în ziua dintâiu a lunii dintâiu, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

18. Fiul omului! Navuhodonosor împăratul Vavilonului a făcut pre oștirea sa să slujească slujbă mare asupra Tirului, și tot capul a pleșugit, și tot umărul a smuls, și plată nu s'a dat lui, nici oștirea lui pentru Tir și pentru slujba, care a slujit preste el.

19. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu dau lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului pământul Egiptului, și va luă mulțimea lui, și va prădă prăzile lui, și va jefui jaful lui, și va fi plată oștirii lui.

20. Pentru slujba lui, care a slujit asupra Tirului, dat-am lui pământul Egiptului, acestea zice Domnul Dumnezeu.

5. Isaia 37, 29; Iov 40, 21.

6. 4 Imp. 16, 21; Isaia 30, 3 și 36, 6.

16. Plâng. 4, 17.

21. În ziua aceea răsări-va corn la toată casa lui Israel și voiți să fie gură deschisă în mijlocul lor, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

CAP. 30.

Urmare prorociei asupra Egiptului.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! proroceste și zi: acestea zice Domnul: o, ce zi!

3. Că aproape este ziua și aproape ziua Domnului; ziua norului, sfârșitul neamurilor va fi.

4. Și va veni sabie preste Egipteni și va fi turburare în Etiopia, și vor cădea răniți în Egipt, și vor lua mulțimea lui, și vor cădea temeliiile lui.

5. Persii și Citenii, Lidii și Livii și toți cei amestecați, și din fiții așezământului meu de lege, de sabie vor cădea.

6. Și vor cădea proptelele Egiptului; și se va pogori semeția țării lui dela Magdol până la Siin de sabie vor cădea întru el, zice Domnul.

7. Și se va pustii în mijlocul țărilor pustii, și cetățile lor în mijlocul cetăților, pustii vor fi.

8. Și vor cunoaște că eu sunt Domnul, când voiți să fac foc preste Egipt, și se vor zdrobi toți cei ce-i ajută lui.

9. În ziua aceea ieși-vor vestitori dela fața mea, cari vor grăbi a pierde Etiopia, și va fi turburare întru ei în ziua Egiptului, că iată vine.

10. Acestea zice Domnul Dumnezeu: și voiți pierde mulțimea Egiptenilor prin mâna lui Navuhodonosor împăratul Babilonului.

11. Printr'a lui și printr'a poporului lui cel cu el, pierzători dela neamuri trimiși, ca să piarză pă-

mântul, și vor scoate toate sabiile lor asupra Egiptului, și se va umplea pământul de răniți.

12. Și voiți să rădăcinile lor pustii, și voiți să pământul în mâna celor răi și voiți pierde pământul și plinirea lui cu mâinile celor de alt neam, eu Domnul am grăit.

13. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: și voiți pierde urâciunile, și voiți pierde pre boierii din Memfis și pre boierii din pământul Egiptului și mai mult nu vor fi, și voiți să frică în pământul Egiptului.

14. Și voiți pierde pământul Paturii și voiți să fac foc preste Tanin și voiți face izbândă în Diospoli.

15. Și voiți vărsa mânia mea preste Sain țaria Egiptului, și voiți pierde mulțimea Memfi.

16. Și voiți să fac foc preste Egipt și cu turburare se va turbura Sais, și în Diospoli va fi surpătură și se vor vărsa ape.

17. Tinerii Iliopoliei și a Vuvastiei de sabie vor cădea și femeile lor în robie vor merge.

18. Și în Taïne se va întuneca ziua, când voiți zdrobi eu acolo schipurile Egiptului, și va pieri acolo semeția țării lui și pre el nor îl va acoperi, și fetele lui se vor duce în robie.

19. Și voiți face judecată în Egipt și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

20. Și a fost în anul al unsprezecelea, în luna dintâiu, în șapte zile ale lunii, fost-a cuvântul Domnului către mine zicând:

21. Fiul omului Brazele lui Faraon împăratul Egiptului le-am zdrobit și iată nu s'a rugat, ca să i se dea leac ca să se pue preste el unsoare, ca să i se dea vârtute, ca să apuce sabia.

13. Zah. 13. 2; Isaia 19. 1; Ierem. 46. 13.

14. Ierem. 44. 1.

22. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu asupra lui Faraon împăratul Egiptului, și voi zdrobi brațele lui cele tari, și voi surpa sabia lui din mâna lui,

23. Și voi risipi Egiptul întru neamuri și voi vântura pre ei prin țări.

24. Și voi întări brațele împăratului Vavilonului, și voi da sabia mea în mâna lui și o va aduce pre ea preste Egipt și va prăda prada lui, și va jefui jafurile lui.

25. Și voi întări brațele împăratului Vavilonului, iar brațele lui Faraon vor cădea și vor cunoaște că eu sunt Domnul, când voi da sabia mea în mâna împăratului Vavilonului, și o va întinde pre ea preste pământul Egiptului.

26. Și voi risipi Egiptul întru neamuri, și voi vântura pre ei prin țări, și vor cunoaște toți Egiptenii că eu sunt Domnul.

CAP. 31.

Prorocie pentru picirea Egiptului.

Si a fost în anul al unsprezecelea în luna a treia, în ziua dintâiu a luni, făcându-s'a cuvântul Domnului către mine zicând:

2. Fiul omului! Zi către Faraon împăratul Egiptului și poporului lui: cui te-ai făcut asemenea întru înălțimea ta?

3. Iată Asur ca un chiparos din Livan, frumos cu ramurile și des cu frunzele și înalt cu mărimea și până la mijlocul norilor a ajuns vârful lui.

4. Apa l-a hrănit pre el, adâncul l-a crescut pre el, râurile lui curgeau împrejurul rădăcinilor lui, și râurile sale le-a trimis la toate lemnele câmpului.

5. Pentru aceasta s'a înălțat mă-

rimea lui mai mult decât toate lemnele câmpului și s'au înmulțit ramurile lui și s'au înălțat odraslele lui preste apă multă.

6. Și întinzându-se odraslele lui, în ramurile lui au făcut cuiburi toate pasările cerului și supt crângile lui pășteau toate hiarele câmpului și la umbra lui a făcut toată mulțimea neamurilor.

7. Și a fost foarte frumoasă înălțimea lui pentru mulțimea ramurilor lui, că au fost rădăcinile lui lângă apă multă.

8. Chiparoșii ca aceștia n'au fost în Raiul lui Dumnezeu și pinii n'au ajuns la vârful lui, și brazii n'au fost asemenea cu ramurile lui; nici un pom în Raiul lui Dumnezeu n'a fost asemenea lui și frumuseții lui.

9. Că frumos l-am făcut pre el pentru mulțimea ramurilor lui și i-au răvnit lui pomii Raiului lui Dumnezeu.

10. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: pentru că te-ai mărit cu înălțimea și a ajuns vârful tău în mijlocul norilor și am văzut când s'a înălțat el,

11. Și l-am dat pre el în mâinile căpeteniei neamurilor și l va pierde pre el;

12. Și l-au pierdut de tot pre el streinii și pierzătorii neamurilor, și l-au surpat pre el preste munți, în toate văile au căzut ramurile lui și s'au sfărânat odraslele lui în tot câmpul pământului, și s'au dus din umbra lui toate popoarele neamurilor și l-au surpat pre el.

13. Și s'au odihnit toate pasările cerului întru căderea lui și la rădăcina lui au fost toate hiarele țării.

14. Ca să nu se înalțe întru mărimea sa toate lemnele din apă, și n'a ajuns cu vârful său la mijlo-

cul norilor și nu vor sta întru înălțimea sa toate cele ce se udă cu ape; că toți s'au dat la moarte întru adâncul pământului, în mijlocul fiilor oamenilor, la cei ce se pogoară în groapă.

15. Acestea zice Domnul Dumnezeu: în ziua, în care s'a pogorit la iad l-a plâns pre el adâncul, și am oprit râurile lui și am conținut mulțimea apei și s'a întunecat preste el Livanul și toate lemnele câmpului întru insul s'au slăbit.

16. De glesul căderii lui s'au cutremurat neamurile, când îl pogoră pre el la iad cu cei ce se pogoară în groapă și l-au mângâiat pre ei în pământul cel mai de jos toate lemnele deslătăciunii, și cele alese și cele mai frumoase ale Livanului, și toate cele ce se udă cu apă.

17. Că și ei s'au pogorit cu el în iad la cei răniți de sabie și sămânța lui, cei ce lăcuiau sub umbra lui în mijlocul vieții lor au pierit.

18. Cui te-ai asemănat cu mărire și cu puterea, și cu mărirea întru lemnele deslătării? Pogoară-te și să te pogori cu lemnele deslătării întru adâncul pământului, în mijlocul celor netăceji împrejur vei dormi cu cei răniți de sabie, așa Faraon și toată mulțimea puterii lui, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 32.

Plângere asupra Egiptului.

Și a fost în anul al doisprezecelea, în luna a douăsprezecea, în ziua dintâi a lunii, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! la plângere asupra lui Faraon împăratul Egiptului și vei zice către el: leului neamurilor te-ai asemănat tu și balaurului celui din mare, și împungeai

cu cornul în râurile tale și turburai apa cu picioarele tale și călcăi râurile tale.

3. Acestea zice Domnul: întinde-voiu preste tine mreaja mea, întru adunare de neamuri multe și te voiu scoate pre tine cu undița mea.

4. Și te voiu întinde pre pământ, câmpiile se vor umplea, și voiu așeza preste tine toate pasărilor cerului, și voiu sătura dintru tine toate hiarele atot pământul.

5. Și voiu da cărnurile tale preste munți și voiu sătura de sângele tău tot pământul.

6. Și se va adăpa pământul de gunoacele tale de mulțimea la preste munți, văile voiu umplea de tine.

7. Și voiu acoperi cerul, când te voiu stinge și voiu întuneca stelele lui, soarele cu nor îl voiu acoperi și luna nu va da lumina sa.

8. Toate stelele cerului și tot ce luminează lumină din cer, se vor întuneca preste tine, și voiu da întunecare preste pământul tău zice Domnul Dumnezeu.

9. Și voiu întărița inima a multor popoare, când te voiu duce rob la neamuri, în pământul care nu l-ai știut.

10. Și se vor măhni pentru tine neamuri multe, și împărații lor cu înfrustare se vor înfrusta, când va zbură sabia mea preste fețele lor, așteptând căderea lor dela ziua căderii tale.

11. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: sabia împăratului Vavilonului va veni pe.

12. Cu sabiile uriașilor voiu surpă țaria ta, toți pierzătorii din toate neamurile și vor pierde semeția Egiptului, și se va sfărâma toată țaria lui.

13. Și voi pierde toate vitele lui dela apa cea multă, și picior de om mai mult nu o va turbură, și urmă de vită nu o va călca.

14. Atunci vor încetă apele lor, și rîurile lor ca untulelemn vor curge, zice Domnul.

15. Când voi da Egiptul spre pierdere, și se va pustii pământul cu plinirea lui, când voi risipi pre toți cei ce lăcuiesc într'însul, și vor cunoaște, că cu sunt Domnul.

16. Plângere este, și'l vor plânge pre el; fetele neamurilor îl vor plânge pre el pentru Egipt și pentru toată țărilea lui, plânge-l-vor pre el, zice Domnul Domnul.

17. Și a fost în anul al doisprezecelea în luna dintăiu, în cincisprezece ale lunii, lost-a cuvântul Domnului către mine, zicând.

18. Fiul omului! Plânge preste țărilea Egiptului, și vor pogori neamurile pre fetele lui moarte întru adâncul pământului, la cei ce se pogoară în groapă.

19. Din apă limpede pogoară-te, și dormi cu cei netăieși împrejur.

20. În mijlocul celor răniți de sabie vor cădea cu el, și va dormi toată țărilea lui.

21. Și vor zice fie uriași: întru adâncul gropii te pogoară, cu cât ești mai bun? Pogoară-te și dormi cu cei netăieși împrejur în mijlocul celor răniți de sabie.

22. Acolo este Asur și toată adunarea lui. Toți răniți acolo s'au dat.

23. Și mormântul lor întru adâncul gropii, și s'a făcut; adunarea lui, împrejurul mormântului lui toți cei răniți, cari au căzut de sabie, cari au pus mormânturile lui în coastele gropii, și s'a făcut adunare împrejurul mormântului lui, toți aceștia răniți, și cari au căzut de sabie, cari au dat frica sa în pământul vieții.

24. Acolo este Elam și toată puterea lui împrejurul mormântului lui, toți cei răniți și cari au căzut de sabie și cei ce se pogoară netăieși împrejur întru adâncul pământului, cari au dat frica sa în pământul vieții, și au luat chinul său cu cei ce se pogoară în groapă în mijlocul celor răniți

25. Acolo s'a dat Mosoh și Tovel și toată țărilea lui împrejurul mormântului lui, toți răniți lui, toți acei netăieși împrejur și cei răniți de sabie, cari au dat frica lor în pământul celor vii.

26. Și n'au dormit cu uriași cei ce au căzut din veac, cari s'au pogorit în iad cu armele sale cele de războiu, și au pus sabile lor sup capetele sale, și s'au făcut fărădelegile lor întru oasele lor; că au înfricoșat pre toți în viața lor.

27. Și tu în mijlocul celor netăieși împrejur te vei zdrobi și vei dormi cu cei răniți de sabie.

28. Acolo Edom și împărații lui și toți boierii lui Asur, cei ce au dat țărilea lui spre rană de sabie, aceștia cu cei răniți au dormit cu cei ce s'au pogorit în groapă.

29. Acolo boierii miezulul nopții toți căpetenii ai lui Asur, cari s'au pogorit răniți cu frica sa, și întru țărilea sa au adormit netăieși împrejur cu cei răniți de sabie, și au luat chinul său cu cei ce se pogoară în groapă.

30. Pre aceia va vedeă împăratul Faraon, și se va mângâia întru toată țărilea lor; răniți de sabie lui Faraon, și toată țărilea lui, zice Domnul Dumnezeu.

31. Pentru că am dat frica lui preste pământul vieții, și va dormi în mijlocul celor netăiași împrejur cu cei răniți de sabie lui Faraon și toată mulțimea lui cu dânsul, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 33.

Dregătoria prorocilor.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Grăește către fiii poporului tău, și vei zice către ei: pământul preste care voi aduce sabie, și va lua poporul pământului pre un om dintr'ai săi, și'l va pune pre el loruș streaje.

3. Și acela va vedeă sabia viind pre pământ, și va trâmbișă cu trâmbișă, și va dă semn poporului.

4. Și va auzi cel ce aude glasul trâmbișii, și nu se va păzi, și va veni sabia, și'l va apucă pre el, sângele lui preste capul lui va fi.

5. Pentrucă a auzit glasul trâmbișii, și nu s'a păzit, sângele lui preste el va fi, iar acesta pentrucă s'a păzit, sufletul său s'a mântuit.

6. Și strejarul de va vedeă sabia venind, și nu va trâmbișă cu trâmbișă, și poporul nu se va păzi, și venind sabia va lua dintru ei suflet, el pentru fărădelegea sa s'a prins, și sângele din mâna strejarului îl voi cere.

7. Și tu fiul omului! Strejar te-am pus pre tine casei lui Israel, și vei auzi din gura mea cuvânt, și vei vesti lor dela mine.

8. De cunivă zicând eu celui păcătos, cu moarte vei muri, și nu vei grăi, ca să se păzească cel necredincios dela calea lui și cel fărădelege întru fărădelegea sa va muri; iar sângele lui din mâna ta îl voi cere.

9. Iar de vei spune tu celui păcătos calea lui, ca să se întoarcă dela ea, și nu se va întoarce dela calea sa, el întru fărădelegea sa va muri; iar tu sufletul tău ți-ai mântuit.

10. Și tu fiul omului! Zi casei lui Israel: așa ați grăit zicând: înșelăciunile noastre și fărădelegile noastre preste noi sunt, și întru ele noi ne topim și cum vom trăi?

11. Zi lor: viu sunt eu zice Domnul; nu voiesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă păcătosul dela calea sa și să fie viu. Cu întoarcere întoarceți-vă dela calea voastră cea rea; și pentruce muriți casa lui Israel?

12. Și tu fiul omului! Zi către fiii poporului tău: dreptatea dreptului nu'l va mântui pre el, ori în ce zi va rădăci, și fărădelegea celui fărădelege nu'l va strică lui, ori în ce zi se va întoarce dela fărădelegea sa, și dreptul nu se va putea mântui în ziua păcatului său.

13. Și de voi zice dreptului, cu vieață vei fi viu, și el nădăjduindu-se întru dreptatea sa va face fărădelege, toate dreptățile lui vor fi uitate, întru strâmbătatea sa, care a făcut, într'aceea va muri.

14. Și de voi zice celui păcătos cu moarte vei muri, și se va întoarce dela păcatul său și va face judecată și dreptate,

15. Și va dă înapoi zălogul, și va plăti ce a jefuit, și va umbla întru poruncile vieții, ca să nu facă nedreptate, cu vieață va fi viu și nu va muri.

16. Toate păcatele lui, care a păcătuit nu se vor pomeni, pentrucă judecată și dreptate a făcut, într'acelea va fi viu.

17. Și vor grăi fiii poporului tău: nu este dreaptă calea Domnului, și aceasta calea lor nu este dreaptă.

18. Că de se va abate cel drept dela dreptatea sa și va face fărădelegi, va muri întru ele.

19. Și de se va abate cel păcătos dela fărădelegea sa, și va face

judecată și dreptate, viu va fi întru ele.

20. Și aceasta este, care ați zis: nu este dreaptă calea Domnului. Pre fiecare întru căile sale voi judecă pre vol, casa lui Israil.

21. Și a fost în anul al doisprezecelea în luna a zecea, în ziua a cincea a lunii a robiei noastre, veni-a la mine cel ce a scăpat dela Ierusalim, zicând: s'a luat cetatea.

22. Și mâna Domnului fusese preste mine seara mal 'nainte de ce a venit el și a deschis gura mea, până ce a venit el dimineața la mine, și după ce s'a deschis gura mea, nu s'a mai oprit.

23. Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

24. Fiul omului! Cei ce lăcuiesc cele pustiite în pământul lui Israil, zic: unul eră Avraam, și a moștenit pământul; iar noi mai mulți suntem, nouă s'au dat pământul moștenire.

25. Pentru aceea zi către ei, așa au zis Domnul: cei ce cu sânge mâncați, și ochii voștri ridicați la spurcăciunile voastre, și vărsați sânge, au moștenit-veți pământul?

26. Slatut-ați întru sabia voastră, făcut-ați urciuni, și fiecare pre femeia aproapelui său ați pângărit, și pământul veți moșteni așa?

27. Pentru aceea zi lor, acestea zice Domnul Dumnezeu: viu sunt eu, că cei ce lăcuiesc cele pustiite, de sabie vor cădea, și cei de pre fața câmpului, hiarelor țării se vor da mâncare, și pre cei din cele zidite și pre cel din peșteri, cu moarte voi omori.

28. Și voi da pământul pustiu, și va pieri semeția țării lui, și se vor pustii munții lui Israil, nefiind călători.

29. Și vor cunoaște, că eu sunt Domnul, când voi face pământul lor pustiu, și se va pustii pentru toate urciunile lor, care au făcut.

30. Și tu fiul omului! Fii poporului tău cei ce grăesc de tine pre lângă ziduri și în ușele caselor; și grăește om către fratele său, zicând: să ne adunăm și să auzim cele ce ies dela Domnul.

31. Și vor veni la tine, cum se adună poporul, și va ședeă înaintea ta poporul meu, și vor auzi cuvintele tale, și nu le vor face, că minciună este în gura lor, și după spurcăciunile lor umblă inima lor.

32. Si te vei face lor ca glasul organului cel cu dulce glas, bine întocmit, și vor auzi cuvintele, și nu le vor face.

33. Și când va veni, că iată vine; atunci vor cunoaște, că proroc eră în mijlocul lor.

CAP. 34.

Pastoru necredincioși și făgadumța păstorului bun.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Prorocește către păstorii lui Israil, proroceste și zi păstorilor: acestea zice Domnul Dumnezeu, o păstorii lui Israil! Au pască-se păstorii pre sine? Au nu pre oi le pască păstorii?

3. Iată laptele îl mâncați și cu lâna vă îmbrăcați, și ce este gras junghieși, și oile mele nu le pașteți:

4. Pre cea slabă nu o ați întărit și pre cea bolnavă nu o ați vindecat și pre cea zdrobită nu o ați legat și pre cea rălăciată nu ați întors-o și pre cea pierită nu o ați căutat și pre cea tare o ați asuprit cu osteneală.

31. Zah. 3, 8.

34, 2. Ieremia 23, 1.

3. Zah. 11, 17; Ierem. 23, 1.

4. Luc 15, 4.

22. 4 Imp. 25, 3, 4. 25. Fac. 9, 4; Lev. 3, 17. 26. Ierem. 5, 8.

5. Si s'au risipit oile mele neliind păstor și s'au făcut mâncare hiarelor jării.

6. Și s'au risipit oile mele în tot muntele și în tot dealul înalt, și preste fața a tot pământul s'au risipit, și nu eră cine să le caute și cine să le întoarcă.

7. Pentru aceea păstorii Auziți cu-vântul Domnului:

8. Viu sunt eu, zice Domnul Dumnezeu, pentru că s'au făcut oile mele pradă, și au fost oile mele mâncare tuturor hiarelor câmpului neliind păstor, și n'au căutat păstorii oile mele, ci s'au păscut păstorii pre sine; iar oile mele nu le-au păscut.

9. Pentru aceea păstorii! Auziți cu-vântul Domnului:

10. Acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu asupra păstorilor, și voi cere oile mele din mâinile lor, și voi întoarce pre ei, ca să nu pască oile mele, și nu le vor mai paște păstorii pre ele; scoate-voi oile mele din gura lor, și nu le vor fi lor mai mult mâncare.

11. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu voi căuta oile mele, și le voi cerceta pre ele.

12. În ce chip cearcă păstorul turma sa în ziua rălăcirii, când este negură și nor în mijlocul oilor, când sunt osebite, așa voi cerceta oile mele, și le voi mână din tot locul unde s'au părăsit în zi de nor și de negură.

13. Și voi scoate pre ei din neamuri, și voi aduna pre ei din țări, și i voi duce pre ei în pământul lor, și i voi paște pre ei în munții lui Israel, și în râpi și în toată lăcuița pământului.

14. Întru pășune bună voi paște pre ei, în muntele cel înalt al lui Israel, și vor fi stănilor acolo și

vor dormi, și se vor odihni întru desfătare bună, și întru pășune grasă se vor paște în munții lui Israel.

15. Eu voi paște oile mele și le voi odihni pre ele, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul, acestea zice Domnul Dumnezeu.

16. Pre cea pierdută voi căuta și pre cea rălăcită voi întoarce și pre cea zdrobită voi lega și pre cea slabă voi întări și pre cea tare voi păzi, și le voi paște pre ele cu judecată.

17. Și voi oile mele, acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu voi osebi între oaie și între oaie, între berbeci și între japi.

18. Și nu v'a fost destul vouă, că pășunea cea bună pășteați și rămașițele pășunei le călcați cu picioarele voastre? Și apa cea limpede ați băut, și cea rămasă, cu picioarele voastre o turburați?

19. Și oile mele călcăturile picioarelor voastre pășeau, și apa cea turburată de picioarele voastre au băut.

20. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu voi osebi între oaie tare și între oaie slabă.

21. Cu coastele și cu umerile voastre împingeați, și cu coarnele voastre împungeați pre cea slabă.

22. Și voi mântui oile mele și nu vor fi mai mult pradă, și voi judeca între berbec și berbec.

23. Și voi scula preste ei un păstor, și i va paște pre el robul meu David, și va fi lor păstor.

24. Și eu Domnul voi fi lor Dumnezeu, și David căpetenie în mijlocul lor; eu Domnul am grăit.

25. Și voi face cu David legătură de pace, și voi pierde hiarele cele rele de pre pământ, și vor lă-

15. Mat 25, 32, 33.

23. Isaia 42, 1 și 40, 11; Zah 11, 7; Mica 7, 14; Ierem 3, 15, 23, 4 și 30, 9.

24. Ozie 3, 5; Ioan 10, 11.

25. Ozie 2, 18; Isaia 11, 9.

5. Isaia 53, 6; Ierem. 50, 6; Mat. 9, 36; 1 Petr. 2, 25. 14. Ioan 10, 16

cui în pustie și vor dormi în dumbrăvi.

26. Și voiui da lor binecuvântare împrejurul muntelui meu, și voiui da ploaie vouă, ploaie de binecuvântare.

27. Și lemnele câmpului vor da roada lor, și pământul va da lăria sa, și vor lăcul în pământul lor cu nădejde de pace, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul, când voiui zdrobi eu jugul lor, și i voiui scoate pre ei din mâna celor ce i urăsc pre ei.

28. Și nu vor mai fi pradă neamurilor, și hiarele pământului nu i vor mai mânca pre ei, și vor lăcul întru nădejde, și nu va fi cine să i sperie pre ei.

29. Și voiui ridica lor răsăditură de pace, și nu vor mai fi pușini cu numărul pre pământ, și nu vor mai pieri de foamele pre pământ, și o-cara neamurilor nu vor mai suferi.

30. Si vor cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeu lor, și ei poporul meu, casa lui Israel, zice Domnul Dumnezeu.

31. Si voi oile mele, și oile turmei sunteți, și eu sunt Domnul Dumnezeu vostru, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 35.

Prorocie împotriva Idumeii.

Fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului întoarce fața ta asupra muntelui Siir, și proroceste asupra lui.

3. Și zi lui, acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu sunt asupra ta munte Siir, și voiui întinde mâna mea preste tine, și te voiui da pustiu, și te voiui pustii.

4. Și în cetățile tale voiui face pustire, și tu vei fi pustiu, și vei cunoaște că eu sunt Domnul.

5. Pentrucă ai fost vrăjmaș veșnic, și ai șezut înaintea casei lui Israel cu viclesug, în mâna vrăjmașilor sabiei, în vremea strâmbătății cei mai de pre urmă.

6. Pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul Dumnezeu; pentrucă ai păcătuit asupra sângelui, și sângele te va gonî pre tine.

7. Și voiui da muntele Siir spre pustire și va fi pustiu, și voiui pierde din el oamenii și dobitoace.

8. Și voiui umplea de răniți dealurile tale și văile tale, și în toate câmpurile tale vor cădea răniți de sabie.

9. Pustietate veșnică te voiui face, și cetățile tale nu se vor mai lăcul, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

10. Pentrucă ai zis: cele două neamuri și cele două țări, ale mele vor fi, și le voiui moșteni pre ele, și Domnul acolo este.

11. Pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul, și voiui face ție după vrăjmașia ta, și mă voiui cunoaște ție, când te voiui judeca.

12. Și vei cunoaște, că eu sunt Domnul, auzit-am glasul blestemurilor tale, că ai grăit, munții lui Israel pustii s'au dat nouă spre mâncare.

13. Și marî ai grăit asupra mea cu gura ta, și eu am auzit.

14. Pentru aceea acestea zice Domnul: când se va veseli tot pământul, pustiu te voiui face pre tine.

15. Precum te-ai bucurat de moștenirea casei lui Israel, că s'a risipit, așa te voiui face pre tine. Pustiu vei fi munte Siir, și toată Idumeia va pieri, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeu lor.

26. Isaia 11, 9; Ierem. 31, 34. 28 Ierem. 30, 11. 29. Ierem. 31, 33. 31. Ioan 10, 11, 12. 35. 2. Amos 1, 11.

5. Ps 136, 7. 7. Isaia 34, 5. 13. Avdiel, 15.

CAP. 36.

Păgăduința nănturii lui Israil.

Și tu fiul omului! Prorocește de munții lui Israil, și zi: munților lui Israil! Auziți cuvântul Domnului.

2. Acestea zice Domnul Dumnezeu: pentru că a zis de voi vrăjmașul: bine este, pustiri veșnice spre moșteniri nouă ni s'au făcut,

3. Pentru aceea prorocește, și zi: acestea zice Domnul Dumnezeu, pentru căci v'ați necinstit voi, și v'ați urât voi de toate neamurile cele de prin prejurul vostru, ca să fiți moștenire celorlalte neamuri, și v'ați suit, și v'ați făcut grai limbii și ocară neamurilor,

4. Pentru aceea munții lui Israil! Auziți cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: munților și dealurilor și văilor și pâraelor și celor pustii și sfinse, și cetăților celor părăsite, care au fost pradă și călcare neamurilor celor de prin prejur.

5. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: pentru că întru locul mâniei mele am grăit asupra celorlalte neamuri și asupra a toată Idumeea, pentru că au dat pământul meu loruș spre moștenire cu bucurie necinstind sufletele, ca să le plarză cu pustire.

6. Pentru aceea prorocește de pământul lui Israil, și zi: munților și dealurilor și văilor și codrilor, acestea zice Domnul: iată eu întru râvna mea și întru mâniea mea am grăit, pentru că ați suferit voi ocările neamurilor,

7. Pentru aceea iată eu voi ridică mâna mea preste neamurile cele din prejurul vostru, acestea ocară lor vor lua.

8. Iar voi munții lui Israil, strugurul și roada voastră va mânca

poporul meu, căci nădăjduesc să vie.

9. Că iată eu voi căuta spre voi, și veți lucra și veți semăna.

10. Și voi înmulți întru voi oamenii și casa lui Israil toată desăvârșit, și se vor făcuț cetățile voastre, și cele pustii se vor zidi.

11. Și voi înmulți întru voi oamenii și vite, și voi face să lăcuți ca din începutul vostru, și bine voi face vouă, mai mult de cât mai înainte, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul.

12. Și voi naște întru voi oameni pre poporul meu Israil, și vor moșteni pre voi, și veți fi lor moșie, și nu vă veți adauge mai mult, ca să vă facă pre voi fără de fii dintru ei.

13. Acestea zice Domnul Dumnezeu, pentru că au zis fie: pământ, care mănâncă oameni ești tu, și fără de fii de neamul tău te-ai făcut.

14. Pentru aceea oameni mai mult nu vei mânca, și neamul tău nu'l vei mai face mai mult fără de fii, zice Domnul Domnul.

15. Și nu se va auzi mai mult întru voi delăimarea neamurilor, și ocară popoarelor mai mult nu o veți suferi, zice Domnul Domnul.

16. Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

17. Flul omului! Casa lui Israil a lăcuit în pământul său, și l-a spurcat pre el cu calea sa; și cu idolii săi, și cu necurățiile sale, ca necurăția femeii, care are curgerea sângelui cea de pre lună, s'a făcut calea lor înaintea feșii mele.

18. Și am vărsat mâniea mea preste dâșli, pentru sângele care l-au vărsat ei pre pământ și cu idolii lor l-au spurcat pre el.

19. Și i-am risipit pre ei întru neamuri, și i-am vânturat pre ei prin

șări: după calea lor și după păcatul lor i-am judecat pre ei.

20. Și au umblat după neamurile la care au mers și au spurcat numele cel sfânt al meu, că se zicea de ei: poporul Domnului sunt aceștia și din pământul lui au ieșit.

21. Și nu m'am îndurat de ei pentru numele meu cel sfânt, care l-a spurcat casa lui Israel întru neamurile la care a mers.

22. Pentru aceea zi casei lui Israel, acestea zice Domnul Domnul: nu pentru voi voi face eu vouă casa lui Israel, ci pentru numele meu cel sfânt care l-ați spurcat întru neamurile, la care ați mers.

23. Și voi sfîși numele meu cel mare, care s'a spurcat întru neamuri, care l-ați spurcat în mijlocul lor; și vor cunoaște neamurile, că eu sunt Domnul, zice Domnul, când mă voi sfîși întru voi înaintea ochilor lor.

24. Și voi lua pre voi dintru neamuri și voi aduna pre voi din toate șările, și voi băga pre voi în pământul vostru.

25. Și voi stropi preste voi apă curată și vă veți curăți de toate necurățiile voastre, și de toți idoli voștri voi curăți pre voi.

26. Și voi da vouă inimă nouă, și duh nou voi da întru voi, și voi lua inima cea de platră din trupul vostru și voi da vouă inimă de carne.

27. Și dultul meu volu da întru voi, și voi face ca să umbiați întru îndreptările mele, și judecățile mele să le păziți și să le faceți.

28. Și veți lăcuși pre pământul care l-am dat părinților voștri și veți fi mie popor și eu voi fi vouă Dumnezeu.

29. Și vă voi mântui pre voi din-

tru toate necurățiile voastre și voi chema grăul, și'l voi înmulți pre el, și nu voi aduce asupra voastră foamete.

30. Și voi înmulți roada lemnului și roadele țarinei, ca să nu purtați ocara foametei întru neamuri.

31. Și vă veți aduce aminte de căile voastre cele rele și de izvoarele voastre cele ce nu erau bune, și nu vor plăcea vouă fărădelegile voastre și spurcăciunile voastre.

32. Nu pentru voi voi face, zice Domnul Domnul; să știți voi, rușinați-vă și vă abateți dela căile voastre casa lui Israel.

33. Acestea zice Domnul Domnul: în ziua în care voi curăți pre voi de toate fărădelegile voastre și volu face să se lăcuiască cetățile și cele pustiile se vor zidi.

34. Și pământul cel stricat se va lucra, care mal nainte eră stricat înaintea ochilor a tot călătorul.

35. Și vor zice: pământul cel stricat s'a făcut ca o grădină desălată, și cetățile cele pustii și stricate și săpate, iar s'au așezat.

36. Și vor cunoaște neamurile cele rămase împrejurul vostru, că eu sunt Domnul; am zidit cele surpate și am răsădit cele stricate. Eu Domnul am grăit și am făcut.

37. Acestea zice Domnul Dumnezeu: încă întru aceasta mă va căuta casa lui Israel, ca să le fac lor; înmulți-voi pre ei de oameni ca olle.

38. Ca oile cele sfinte, ca oile Ierusalimului; întru sărbătorile lui, așa vor fi cetățile cele pustii pline de oameni și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

20. Isaia 52, 5; Rom. 2, 24.

22. Fi 2 Lege 9, 5; Isaia 43, 25 și 48, 9.

26. Ierem. 32, 39.

31. Ierem. 17, 2

32. Isaia 43, 25.

33. Isaia 33, 20.

CAP. 37.

Vedenia oaselor uscate și învierea morților.

Fost-a preste mine mâna Domnului și m'a scos Duhul Domnului și m'a pus în mijlocul unui câmp, și aceia eră plin de oase de oameni,

2. Și m'a purtat pre mine împrejurul lor; și iată erau multe foarte pre fața câmpului, și iată uscate foarte.

3. Și a zis către mine: liul omului! Oare înviă-vor oasele acestea? Și am zis, Doamne! Doamne! Tu știi acestea.

4. Și au zis către mine: fiul omului! Prorocește spre oasele acestea și să le zici lor: oase uscate, ascultați cuvântul Domnului.

5. Acestea zice Domnul Dumnezeu oaselor acestora: iată eu voi aduce întru voi duh de viață,

6. Și voi dă preste voi vine și voi pune preste voi carne și voi înfinde preste voi piele, și voi dă întru voi duhul meu și veți înviă, și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

7. Și am prorocit precum mi-au poruncit mie Domnul, și s'a lăcut glas când am prorocit, și iată cutremur s'a lăcut și s'au aproplat oasele, liecare os la încheetura sa

8. Și am văzut și iată creșteau preste dânsule vine și carne, și se lîndă piele preste dânsule deasupra și duh nu eră într'însele.

9. Și au zis către mine: prorocește pentru duhul, prorocește liul omului! Și zî duhului: acestea zice Domnul Dumnezeu din patru vânturi vino duhule și sullă preste morții aceștia și să învieze.

10. Și am prorocit precum mi-au poruncit mie Domnul, și a intrat într'înșii duhul, și au învieat, și au stătut pre picioarele lor mulțime multă foarte.

11. Și au grăit Domnul către mine. zicând: fiul omului! Oasele acestea toată casa lui Israel este. Aceștia zic: uscatu-s'au oasele noastre, pierit-au nădejdea noastră, și ne-am stîns.

12. Pentru aceea prorocește, și zi: acestea zice Domnul, iată eu voi deschide mormânturile voastre, și voi scoate pre voi din mormânturile voastre poporul meu, și vă voi duce pre voi în pământul lui Israel,

13. Și veți cunoaște că eu sunt Domnul, când voi deschide eu mormânturile voastre, ca să vă scoț pre voi din mormânturile voastre poporul meu.

14. Și voi dă duhul meu întru voi, și veți înviea, și voi pune pre voi pre pământul vostru, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, grăiam, și voi lace, zice Domnul.

15. Și a fost cuvântul Domnului către mine. zicând:

16. Fiul omului! Iați ie un toiag, și scrie preste el pre Iuda și pre fili lui Israel, cari s'au adaos la el, și'ți vei lua al doilea toiag, și vei scrie preste el pre Iosil, toiagul lui Elraim și pre toți liii lui Israel, cari s'au adaos la el.

17. Și le vei împreună pre ele unul la altul să'ți fie un toiag, ca să le legi pre ele, și vor fi în mâna ta.

18. Și va fi când vor zice către tine liii poporului tău: au nu vei spune nouă, ce sunt acestea ie?

19. Și vei zice către ei: acestea zice Domnul: iată eu voi lua neamul lui Iosil cel din mâna lui Elraim, și neamurile lui Israel cele ce s'au adaos la el, și voi dă pre ei preste neamul lui Iuda, și vor fi un toiag în mâna Iudii.

20. Și vor fi toiegele, pre care tu ai scris în mâna ta înaintea lor.

21. Și vei grăi către ei, acestea

37. 15. Isaia 26, 19.

zice Domnul Domnul : iată eu voi lua toată casa lui Israil din mijlocul neamurilor, la care amers, și i voi aduna pre ei dintru toți cei dimprejurul lor, și i voi băga pre ei în pământul lui Israil,

22. Și i voi lace pre ei un neam în pământul meu în munții lui Israil; un Domn va fi lor, și nu vor fi mai mult două neamuri, nici se vor mai împărți mai mult în două împărății,

23. Ca să nu se spurce mai mult întru idolii lor și întru urâciunile lor și întru toate necurățiile lor; și i voi mântui pre ei de toate lăzdalegile lor, cu care au păcăluit, și i voi curăți pre ei, și vor fi mie popor, și eu voi fi lor Dumnezeu.

24. Și robul meu David împărat în mijlocul lor, și un păstor va fi tuturor, că întru poruncile mele vor umbla, și judecățile mele vor păzi și le vor lace pre ele,

25. Și vor lăcuți în pământul lor, care l-am dat robului meu Iacov, unde au lăcult părinții lor; și vor lăcuți pre dânsul ei și liii lor și filii liilor lor până în veac, și David robul meu împărat va fi lor în veac.

26. Și voi pune lor legătură de pace, și legătură veșnică va fi cu ei, și voi pune Slintele mele în mijlocul lor.

27. Și va fi lăcașul meu întru ei, și voi fi lor Dumnezeu, și ei vor fi mie popor.

28. Și vor cunoaște neamurile, că eu sunt Domnul, cel ce i sfîrșesc pre ei, când vor fi Slintele mele în mijlocul lor în veac.

CAP. 38.

Procie asupra lui Gog și Magog.

Fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Întărește laja ta spre Gog și spre pământul lui Magog, spre biruitorul căpeteniei lui Mesoh și Tovel, și procește peintru dânsul.

3. Și zi lui: acestea zice Domnul Domnul: iată eu asupra ta Gog și asupra pământului lui Magog biruitorul căpeteniei Mesohului și Tovelului.

4. Și te voi aduna pre tine și toată pulerea ta, cai și călăreți îmbrăcați în platoșe toți, adunare multă, scuturi și coiluri și sabii.

5. Perși și Etiopi și Livii și Lidii, toți cu coiluri și cu scuturi.

6. Gomer și toți cei dimprejurul lui, casa lui Torgamă dela marginea miezului nopții, și toți cei dimprejurul lui, și neamuri multe cu tine.

7. Gătește-te, gătește-te pre tine însuși tu, și toată adunarea ta cea adunată cu tine, și vei fi mie înaintea streaje.

8. Din zile multe se va găui, în anii cei de pre urmă va veni, și va veni la pământul cel stricat de sabie, adunați din neamuri multe în pământul lui Israil, care s'a pustii de toate părțile, și acesta dintru neamuri a ieșit, și vor lăcuți în pace toți.

9. Și te vei sui ca ploaia, și vei veni ca norul, și vei acoperi pământul, și vei fi tu și toți cei dimprejurul tău, și neamuri multe cu tine.

10. Acestea zice Domnul Domnul: și va fi în ziua aceea, sui-se-va cu vânt în inima ta, și vei gândi gânduri rele.

38. 2. Apoc. 19, 8.

9. Daniel 11, 40; Pilde 1, 27.

22. Ierem. 3, 18; Ioan 10, 16.

23. Ierem. 33, 8; Isaia 1, 18; Isaia 40, 11.

24. Ierem. 23, 4 și 30, 9.

25. Daniel 9, 24; Ioan 1, 46; Lev. 26, 11.

27. Psalm 88, 4 și 109, 5; 2 Cor. 6, 16.

28. Ioan 12, 34.

11. Și vei grăi: sul-mă-volu pre pământul cel lepădat, veni-voiu la cei ce se odihnesc cu liniște și la cei ce lăcuiesc în pace, la toți cei ce lăcuiesc pământul, întru care nu este zid, nici zăvoare, și uși nu sînt la ei.

12. A prădă prădă și jaturi a jelu-lui, a întoarce mâinile mele spre cea pustie, care s'a lăcuit, și preste neamurile cele adunate din neamuri multe, preste cei ce au făcut moșii și lăcuiesc în mijlocul pământului.

13. Savă și Dedan și neguțătorii Carhidoniei și toate satele lor vor grăi ție: spre prădă a prădă vii tu și a jefu-lui jefuiri, și ai adunat adunarea ta, să iei argint și aur, să iei moșii, să jefuești jefuiri mari?

14. Pentru aceea prorocște fiul omului! Și zi lui Gog, acestea zice Domnul: au nu în ziua aceea, când va lăcu-i poporul meu Israel în pace te vei ridică?

15. Și vei veni dela locul tău, de la marginea miezului nopței și neamuri multe cu tine, călăreși de cai, toți adunare mare și putere multă.

16. Și te vei sui asupra poporului meu Israel, ca un nor, să acoperi pământul. În zilele cele de pre urmă va fi, și te voi aduce în pământul meu ca să cunoască toate neamurile, când mă voiu slinși eu întru tine înaintea lor.

17. Acestea zice Domnul Domnul, lui Gog: tu ești, de care am grăit mai înainte, în zilele cele mai din-tău prin mâna robilor mei prorocii lui Israel, în zilele acelea și în anii aceia, ca să te aduc pre tine asupra lor.

18. Și va fi în ziua aceea, în ziua în care va veni Gog asupra pământului lui Israel, zice Domnul Dom-nul: sui-se-va mânia mea.

19. Și în râvna mea cu locul mâ-niei mele am grăit, că va fi în ziua aceea cutremur mare pre pământul lui Israel,

20. Și se vor clăii de fața Dom-nului peștii mării și pasările ceru-lui și hiarele câmpului, și toate jivinile cele ce se târăsc pre pământ, și toți oamenii cei de pre fața pământului, și se vor sparge munții, și tot zidul pre pământ se va surpă.

21. Și voi chemă asupra lui toată frica sabiei, zice Domnul Domnul: sabia omului va fi asupra fratelui său.

22. Și'l voi judecă pre el cu moar-te și cu sânge și cu ploaie înneacă-toare și cu pietre de grindine și foc, și piatră pucioasă voi plouă preste el și preste toți cei ce sînt cu el, și preste neamuri multe, care sînt cu el.

23. Și mă voi slăvi și mă voi slinși, și mă voi cunoaște înaintea a multe neamuri și vor cunoaște, că eu sînt Domnul.

CAP. 39.

Urmarea prorociei contra lui Gog și Magog.

Și tu fiul omului Prorocște asupra lui Gog și zi: acestea zice Domnul: iată eu asupra ta Gog că-petenia lui Mesoh și Tovel.

2. Și te voi aduna pre tine și te voi povățui pre tine, și te voi sui pre tine dela marginea miezului nop-ței și te voi aduce pre munții lui Israel.

3. Și voi pierde arcu-l tău din mâna ta cea stîngă, și săgețile tale din mâna ta cea dreaptă.

4. Și te voi surpă preste munții lui Israel și vei cădea tu și toți cei

20. Mateiu 24, 29; Lucă 21, 25; Ozia 4, 3.

21. Indec. 7, 22; 1 Imp. 14, 20.

22. Ps. 10, 6; Apoc. 8, 7 și 16, 21.

11. Ierem. 49, 30. 16 Dan. 11, 40.

împrejurul tău, și neamurile cele ce sunt cu tine, dă-se-vor la mulțime de pasări și la toată zburătoare, și la toate hiarele câmpului te-am dat pre tine să te mănânce.

5. Pre fața câmpului vei cădea, că eu am grăit, zice Domnul Domnul.

6. Și voi trimit loc preste Magog și se vor lăcuî ostroavele în pace, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

7. Și numele meu cel slânt se va cunoaște în mijlocul poporulul meu Israel, și nu se va mai spurcă numele meu cel slânt, și vor cunoaște toate neamurile, că eu sunt Domnul cel slânt întru Israel.

8. Iată vine și vei cunoaște că va fi zice Domnul Domnul: aceea este ziua întru care am grăit.

9. Și vor ieși cel ce lăcuiesc în cetățile lui Israel și vor arde armele și pavezele și sulile și arcele și săgețile și togele de mâini și lăncile și vor așă cu ele loc în șapte ani.

10. Și nu vor lua lemn din câmp, nici vor tăia din dumbrăvi, ci armele le vor arde cu loc și vor prăda pre cei ce i-au prădat pre ei, și vor jeli pre cei ce i-au jeli pre ei, zice Domnul.

11. Și va fi în ziua aceea, dă-voiu lui Gog loc numit mormînt întru Israel, îngropare celor ce au venit la mare, și vor zidi împrejur gura văiei.

12. Și vor îngropa acolo pre Gog și toată mulțimea lui, și se va chema atunci îngroparea lui Gog.

13. Și i vor îngropa pre ei casa lui Israel, ca să se curățiască pământul în luna a șaptea, și i va îngropa pre ei tot poporul pământului, și va fi lor numită ziua în care m'am slăvit, zice Domnul.

14. Și pururea vor trimite oameni,

care vor umbla prin tot pământul și vor căuta ca să îngroape pre cei rămași pre fața pământului și să i curățiască pre el, după luna a șaptea vor cercă.

15. Și tot cel ce umbla pre pământ și va vedea os de om, va pune lângă el semn, până când îl vor îngropa îngropătorii în Ghe în cimitirul lui Gog.

16. Că și numele cetăței se va chema cimitir, și se va curăți pământul.

17. Si tu liul omului! Acestea zice Domnul Domnul: grăește către toată pasărea zburătoare și către toate hiarele câmpului: adunați-vă și veniți, adunați-vă din toate laturile de prin prejur la jertfa mea cea mare, care am jertlit vouă în munții lui Israel, și veți mânca carne și veți bea sânger.

18. Cărnurile uriașilor veți mânca și sângele domnilor pământului veți bea, berbeci și japi și viței, toți grași.

19. Și veți mânca grăsime de vă veți sătura, și veți bea sânger de vă veți îmbătă, din jertfa mea care am junghiat vouă.

20. Și vă veți sătura din masa mea, de cal și de călăreț, de uriaș și de tot bărbatul rășboinic, zice Domnul.

21. Și voi dă slava mea întru voi, și vor vedea toate neamurile judecata care am făcut, și mâna mea care am adus preste ei.

22. Și va cunoaște casa lui Israel, că eu sunt Domnul Dumnezeu lor din ziua aceasta și înainte.

23. Și vor cunoaște toate neamurile, că pentru păcatele lor s'a robit casa lui Israel, că s'a lepădat de mine și am întors laja mea de către ei și i-am dat pre ei în mâinile vrăjmașilor lor și au căzut toți de sabie.

39. 17. Isaia 34, 6; Sofon. 1, 7, 8.
23. A 2 Lege 31, 17, 18.

24. După necurățiile lor și după fărădelegile lor am făcut lor și am întors fața mea de către ei.

25. Pentru aceea acestea zice Domnul Domnul: acum voi întoarce robia lui Iacov și voi milui casa lui Israel și voi râvni pentru numele meu cel slânt.

26. Și vor lua ocara lor și strâmbătatea care au făcut, când au lăcuit ei în pământul lor în pace, și nu va fi cine să-l înfricoșeze.

27. Când îi voi întoarce eu pre ei din neamuri și îi voi aduna din mâinile neamurilor, mă voi sfîrși întru ei înaintea neamurilor,

28. Și vor cunoaște că eu sunt Domnul Dumnezeu lor, când mă voi arăta eu întru neamuri și îi voi aduna pre ei pre pământul lor, și nu vor lăsa mai mult pre nici unul dintru ei.

29. Și nu vor mai întoarce fața mea de către ei, pentru că am vărsat mânia mea preste casa lui Israel, zice Domnul Domnul.

CAP. 40.

Vedenia zidirei bisericii.

Și a fost în anul al douăzeci și cincilea al robiei noastre în luna dintâiu, în zece zile ale luni, în anul al patrusprezecelea, după ce s'a luat cetatea, în ziua aceea fost-a preste mine mâna Domnului, și m'a adus acolo.

2. Întru vederea lui Dumnezeu m'a adus pre mine în pământul lui Israel și m'a pus într'un munte foarte înalt și preste el era ca o cetate zidită împreajmă.

3. Și m'a băgat pre mine acolo, și iată un bărbat și vederea lui era ca vederea aramei scilpitoare, și în mâna lui era ață de ziditori și trestie de măsurat, și el stă în poartă.

4. Și a zis către mine bărbatul: văzul-al fiul omului! Vezi cu ochii tăi și cu urechile tale auzi, și pune în inima ta toate câte eu arăt ție, pentru ca să arăt ție al intrat aici, și vei arăta toate câte tu vezi, casei lui Israel.

5. Și iată zid afară din casă prin prejur, în mâna bărbatului trestie de măsurat de șase coși și o palmă, și a măsurat zidul, lățimea și înălțimea lui era întocmai cu trestia,

6. Și a intrat pre poarta, care caută spre răsărit, șapte trepte, și a măsurat Tee șase de o parte și șase de altă parte, și pridvorul porței întocmai cu trestia.

7. Și lîndă întocmai cu trestia de lungă și de lată, și pridvor în mijlocul loșorului de șase coși.

8. Și lînda a doua întocmai cu trestia de lată și de lungă și pridvorul de cinci coși.

9. Și lînda a treia întocmai cu trestia de lungă și de lată.

10. Și pridvorul porței cel aproape de pridvorul ușei de opt coși și fruntea de doi coși, și pridvorul porței din lăuntru.

11. Și lînda porței împreajmă, trei de o parte și trei de alta, și o măsură la câte trele, și o măsură la pridvor de o parte și de alta.

12. Și a măsurat lărgimea ușei porței de zece coși, și lărgimea porței de treisprezece coși.

13. Și un cot se adună înaintea linzii, și hotarul unui cot de o parte și de alta, și lînda de șase coși de o parte și de șase de alta.

14. Și a măsurat poarta dela zidul linzii până la perețele linzei, lățimea de douăzeci și cinci de coși: aceasta este poartă împreajma porței.

15. Și descoperemântul pridvorului porței de șasezeci de coși din afară, și de douăzeci și cinci lînda porței prin prejur.

16. Și descoperemântul curței din afară la descoperemântul pridvorului porței cei dinlăuntru de cincizeci de coși.

17. Și ferestre ascunse la tinzi și la pridvoare pre dinlăuntru porței curței prin prejur, așijderea la foișoare ferestre împrejur pre dinlăuntru și preste pridvor finici de o parte și de alta.

18. Și m'a băgat în curtea cea mai din lăuntru, și iată cămări și stâlpi împrejurul curții, treizeci de cămări întru împrejurarea stâlpilor.

19. Și foișoare în dosul porților după lungimea porților celor din înaintea stâlpilor de desupt.

20. Și a măsurat lărgimea dela descoperemântul porții cei mai din afară pre din lăuntru către descoperemântul porții care caută spre răsărit.

21. Și m'a băgat spre miazănoapte, și iată poarta, care caută spre miazănoapte către curtea cea mai din afară, și o a măsurat cât este de lungă și de lată.

22. Și tinzi trei de o parte și trei de alta, și fruntea și foișorul și finicii ei, și s'a lăcut după măsura porții, care caută către răsărit, de cincizeci de coși lungimea ei, și de douăzeci și cinci lărgimea.

23. Și ferestrele ei și foișoarele și finicii ei, ca și poarta, care caută către răsărit, și pre șapte trepte se sulă la ea, și foișor pre din lăuntru.

24. Și poarta curții cea mai din lăuntru, care caută spre poarta miezuluinopții, ca și poarta, care caută spre răsărit, și a măsurat curtea dela o poartă până la altă poartă o sulă de coși.

25. Și m'a dus despre austru, și iată o poartă căutând spre austru, și o a măsurat pre ea, și tinda și

fruntea, și foișoarele după măsurile acestea.

26. Și ferestrele ei, și foișoarele împrejur, ca și ferestrele pridvorului, de cincizeci de coși lungimea ei, și de douăzeci și cinci lărgimea.

27. Și șapte trepte erau la ea, și foișor pre din lăuntru, și finici la ea, unul dincoace, și altul dincolo preste frunte.

28. Și poarta în preajma porții curții cei mai din lăuntru despre austru; și a măsurat curtea dela o poartă până la altă poartă, lărgimea coși o sulă către austru.

29. Și m'a băgat în curtea cea mai din lăuntru a porții de către austru, și a măsurat poarta după măsurile acestea.

30. Și tinda și frunțile și foișoarele și ferestrele ei și la foișor împrejur coși cincizeci lungimea ei, și lărgimea ei douăzeci și cinci.

31. Și foișor împrejur lungimea de douăzeci și cinci de coși, și lărgimea cinci.

32. Și foișor la ușa cea mai din afară, și finici pre frunte, și opt trepte.

33. Și m'a băgat la poarta, care caută către răsărit, și o a măsurat pre ea după măsurile acestea.

34. Și tinda și frunțile și foișoarele și ferestrele la ea, și foișor împrejur cincizeci de coși lungimea ei, și lărgimea ei douăzeci și cinci.

35. Și foișor la curtea cea mai din afară, și finici preste frunte dincoace și dincolo, și opt trepte la ea.

36. Și m'a băgat la poarta cea de către miazănoapte, și o a măsurat după măsurile acestea.

37. Și tinzile ei și frunțile și foișoarele și ferestre la ea împrejur, de cincizeci de coși lungimea ei, și lărgimea de douăzeci și cinci.

38. Și foișoarele la curtea cea mai

din afară, și finici la frunte dincoace și dincolo, și opt trepte la ea.

39. Și cămările ei și ușile ei și loișoarele ei spre poarta a doua, curgere de apă, acolo spață arde-rea de tot.

40. Și la pridvorul porții două mese dincoace, ca să junghie pre ele arderea de tot cea pentru păcate, și cea pentru neștiință.

41. Și dinnapoia curgerii arderilor de tot, care caută spre miazănoapte, două mese către răsărituri din dosul cei a doua, și la pridvorul porții despre răsărit opt mese.

42. Patru mese de o parte, și patru mese de altă parte din dosul porții, preste acelea junghiau ȧrile, și arderile de tot ȧmpreajma celor opt mese ale ȧrilelor.

43. Și patru mese ale arderilor de tot de piatră cioplită, lungimea de un cot și jumătate, și un cot de ȧnăl.

44. Preste ele vor pune uneltele cu care junghiau acolo arderile de tot și ȧrilele.

45. Și de o palmă vor avea streașnă cioplită pre din lăuntru ȧmprejur, și deasupra meselor acoperemănt, ca să se acopere de ploaie și de uscăciune.

46. Și m'a băgat pre mine la curtea cea mai din lăuntru, și lață două cămări ȧn curtea cea mai din lăuntru, una din dosul porții, care caută către miazănoapte și aduce către austru, și una din dosul porții cei de către austru, care caută către miazănoapte.

47. Și a zis către mine: cămara aceasta, care caută către austru este a preoșilor, cari păzesc paza casei.

48. Iar cămara, care caută către miazănoapte este a preoșilor celor ce păzesc paza ȧrilelnicului, aceia sunt fiii lui Saduc, cari se apropie

din lili lui Levi la Domnul ca să ȧslujească lui.

49. Și a măsurat curtea, lungimea de o sulă de coșl, și lărgimea de o sulă la patru părți ale ei, și ȧrilelnicul ȧnaintea casei.

50. Și m'a băgat pre mine la pridvorul casei, și a măsurat pridvorul de cinci coși lărgimea de o parte, și de cinci de altă parte, și lărgimea ușii de patrusprezece coși, și ȧșănilile ușii pridvorului de trei coși de o parte, și de trei coși de altă parte, și lungimea pridvorului de douăzeci de coși.

51. Și lărgimea de douăzeci coși, și pre zece trepte se suiă la el, și, stâlpi erau la pridvor unul dincoace și altul dincolo.

CAP. 41.

Rănduiala zidirii Bisericei.

Și m'a băgat ȧn Biserică, și a măsurat pridvorul de șase coși lărgimea dincoace și de șase dincolo.

2. Și lărgimea porții de zece coși, ȧșănilile porții de cinci coși deoparte și de cinci de altă parte, și lungimea lui de patruzeci coși și lărgimea de douăzeci.

3. Și m'a băgat ȧn curtea cea mai din lăuntru, și a măsurat pridvorul ușii de doi coși și ușa de șase coși, și ȧșănilile ușii de șapte coși dincoace și de șapte dincolo.

4. Și a măsurat lungimea ușilor de patruzeci de coșl și lărgimea de douăzeci despre lață Bisericii, și a zis către mine: aceasta este Sfânta Sfintelor.

5. Și a măsurat peretele casii de șase coși, și lărgimea coastei de patru coși ȧmprejur.

6. Și coastele, coastă către coastă de două ori câte treizeci și trei, și ȧsebiria ȧn peretele casii ȧn coa-

ste împrejur, ca să fie celor ce se prind a vedea, ca, cu nimic să nu se atingă de pereții casii.

7. Și lărgimea coastii cei mai de sus, după adăugirea din perete către cea mai de sus, împrejurul casii, ca să se lărgească deasupra, și din cele de jos se vor sui la cele de sus, și din cele din mijloc spre cele cu trei poduri.

8. Și încunjurul casii înălțimea împrejur și osebiră coastelor înlocmai cu treptele de șase coți.

9. Și lărgimea coastel peretelui din afară de cinci coți, iar celelalte între coastele casii.

10. Și între camere lărgimea de douăzeci de coți încunjurul casii prin prejur.

11. Și ușile camerilor către rămășița unei uși, care este de către miazănoapte, și o ușă către sud, și lărgimea lumii celelalte de cinci coți împrejur.

12. Și zidul care este de către lafa celelalte, cam spre mare, de șaptezeci de coți de lat, iar perețele care desparte, de cinci coți de lat împrejur, și lungimea lui de nouăzeci.

13. Și a măsurat în preajma casii o sută de coți lungimea, și celelalte și care desparte și pereții lor lungimea de o sută de coți.

14. Și lărgimea dinaintea casii și celelalte din preajmă de o sută de coți.

15. Și a măsurat lungimea celui ce desparte, și în preajma feții rămășiții celor dinapoia casii aceea, și celelalte rămășițe dincoace și dincolo de o sută de coți lungimea, și Biserica și unghiurile și pridvorul cele mai din afară podit.

16. Și ferestrele mreuite, ca să lumineze, să se poată vedea prin ele. Și casa și cele de aproape capușile cu lemne toate împrejur, și

pardoseala și din pardoseală până la ferestre. Și ferestrele se deschideau în trei feluri,

17. Ca să se poată privi prin ele, și până la casa cea mai dinăuntru, și până la cea mai din afară, și preste tot perețele împrejur dinăuntru și din afară măsură.

18. Și Heruvimi săpați și liniți, câte un linic între un Heruvim și între alt Heruvim, două iețe la un Heruvim.

19. Față de om către linic deoparte și de alta, și lafa de leu către linic deoparte și de alta, săpată toată casa prin prejur.

20. Din pardoseală până la podine erau Heruvimi și liniți săpați.

21. Și cel Sfânt și Biserica se deschidea prin patru unghiuri în preajma feții Sîntelor, vederea ca a unui jertfelnic de lemn.

22. De trei coți înălțimea lui, și lungimea de doi coți, și lărgimea de doi, și coarne avea, și temelul lui și pereții lui. Și a zis către mine: aceasta este masa cea dinaintea feții Domnului.

23. Și două uși erau la Biserică, și două uși la cel Sfânt.

24. Și între acele două uși erau două ușcioare de amândouă părțile, care se deschideau una către alta, că două ușcioare erau la una, și două la cealaltă.

25. Și săpături erau preste ele, și preste ușile Bisericii Heruvimi și liniți, după săpătura Sîntelor, și lemne de treabă despre lafa pridvorului pre din afară.

26. Și ferestre ascunse, și măsură dincoace și dincolo spre acoperământurile pridvorului, și coastele casii înlocmite.

CAP. 42.

Urmea măsurilor Bisericii.

Și m'a băgat în curtea cea mai dinalără către răsărit în preajma porții cei de către miazănoapte.

2. Și m'a băgat înlăuntru, și iaă cinci cămări lângă partea zidului, și aproape de zidul cel despărțit către miazănoapte despre laja de o sută de coți lungimea către miazănoapte, și lungimea de cincizeci, scrise ca și porțile curții cei mai dinlăuntru, și ca stâlpii cei de prin prejur ai curții cei mai dinalără, în rând cămări întrelte cu fața căutând una către alta.

3. Și înaintea cămărilor loc de preumblat de zece coți de lat și de o sută de lung, nici un col lipsă, și ușile lor către miazănoapte.

4. Și preumblările loișoarelor asemenea, că întreceau în sus stâlpii din stâlpii cei de desupt, și loc asemenea eră.

5. Și loișoare întrelte erau, și stâlpi n'aveau, ca stâlpii celor mai dinalără.

6. Pentru aceea erau mai înalți decât cei de desupt și decât cei din mijloc dela pământ.

7. Și lumină dinalără, precum erau cămările curții cei mai dinalără, care căută spre cămările cele de către miazănoapte, lungi de cincizeci de coți.

8. Că lungimea cămărilor, care căutau spre curtea cea mai dinalără eră de cincizeci de coți, și acestea sunt care căutau cu fața una către alta, preste tot o sută de coți.

9. Și ușile cămărilor acestora ale intrării cei de către răsărit, ca să între prin ele din curtea cea mai dinalără.

10. După lumina locului celui dităiu al preumblării și cea spre austru de către laja austrului, și de

către fața celuialt zid, și de către laja celui ce despărțește.

11. Și cămările și loișoarele în preajma leții sale după măsurile cămărilor celor de către miazănoapte după lungimea lor și după lărgimea lor și după toate ieșirile lor și după toate intrările lor și după lumintile lor.

12. Și după ușile lor ale cămărilor celor de către austru, și după ușile preumblării cei dela început, ca lumina unei despărțituri de o trestie, și despre răsărit, ca să între prin ele.

13. Și a zis către mine: cămările cele de către miazănoapte și cele de către austru, cele despre laja zidului ce despărțește, acestea sunt cămările Slântului, întru care vor mânca preoții liii lui Saduc, cei ce se apropie către Domnul, Slintele Slintelor, și acolo vor pune Slintele Slintelor, și jertla și cele pentru păcat și cele pentru neștiință, că iocul este slânt.

14. Nu vor intra acolo aiară de preot, și nu vor ieși din cel slânt în curtea cea mai dinalără, pentru ca pururea să fie slinji cei ce se apropie; și să nu se atingă de haina lor, cu care slujesc, pentrucă slinte sunt, și se vor îmbracă cu alte haine când se ating de popor.

15. Și dupăce s'a slărșit măsurarea casii dinlăuntru, m'a scos pre mine pre calea porții care caută spre răsărit, și a măsurat asemeneaa casii prin prejur în rând.

16. Și a stăut de către dosul porții, care caută către răsărit, și a măsurat cinci sute de coți cu trestia cea de măsură.

17. Și s'a întors către miazănoapte, și a măsurat cea de către laja miezului nopții cinci sute de coți cu trestia măsurii.

18. Și s'a întors către mare și a

măsurat cea de către fața mării cinci sute de coși cu trestia măsurii.

19. Și s'a întors către austru, și a măsurat cea de către fața austrului cinci sute cu trestia măsurii.

20. În patru părți tot cu acea trestie, și o a rânduit pre ea, și îngrădirea lor prin prejur de cinci sute de coși către răsărit, și cinci sute lărgimea, care despărțea între cele sfinte și între zidul cel dinaintea din rândul casii.

CAP. 43.

Vedenia slavei lui Dumnezeu.

Și m'a adus pre mine la poarta, care caută către răsărit, și m'a scos afară.

2. Și iată slava Dumnezeului lui Israel venea pre calea cea de către răsărit, și glasul taberii ca glasul îndoit al multora, și pământul strălucea ca luiger de mărire prinprejur.

3. Și vederea care am văzut, eră ca vederea care am văzut când am intrat să ung cetatea; și vederea carului care am văzut, eră ca vederea care am văzut la râul Hovar, și am căzut preste fața mea.

4. Și slava Domnului a intrat în casă pre calea porții, care caută către răsărit.

5. Și m'a luat pre mine duh, și m'a băgat în curtea cea mai dinlăuntru, și iată eră casa plină de slava Domnului.

6. Și am stăut, și iată glas din casă grăind către mine și bărbatul stă lângă mine.

7. Și a zis către mine: fiul omului Văzut-ai locul scaunului meu și locul urmei picioarelor mele, întru care va lăcuși numele meu în mijlocul casii lui Israel în veac? Mai mult nu va spurcă casa lui Israel numele cel slânt al meu, ei și po-

vășuitorii lor întru curvea lor și întru uciderele povășuitorilor în mijlocul său.

8. Când puneă ei lînda mea în tînzile lor și pragurile mele alătura cu pragurile lor și au făcut peretele meu ca și cum ar fi împreunare între mine și între ei; și au spurcat numele cel slânt al meu cu iărădelegile care le lăceau, și i-am zdrobit pre ei cu mînia mea și cu ucidere.

9. Și acum lepede curvia lor și uciderele povășuitorilor lor dela mine, și voi lăcuși în mijlocul lor în veac.

10. Și iu fiul omului Arată casei lui Israel casa, și vor încetă dela păcatele lor și vederea ei și rânduala ei.

11. Și ei vor luă certarea lor pentru toate care au lăcut, și vei scrii casa și gălirea ei și ieșirea ei și starea ei și toate poruncile ei, și toate legiuirile ei vei arăta lor, și le vei scrii înaintea lor, și vor păzi toate îndreptările mele și toate poruncile mele, și le vor face pre ele.

12. Și scrisoarea casei pre vîrful muntelui, toate hotarele ei prin prejur Sfintele Slintelor sunt: aceasta este legea casei.

13. Și acestea sunt măsurile jertelnicului în coși, de un cot și o palmă sînul; înălțimea lui prin prejur de un cot, și de un cot lărgimea, și streășina pre buzele ei împrejur de o palmă.

14. Și aceasta este înălțimea jertelnicului dela lundul începutului gropii lui către curățitorul cel mare de desupt de doi coși și lărgimea de un cot, și cel dela curățitorul cel mic preste curățitorul cel mare patru coși și lărgimea de un cot.

15. Și ariul de patru coși, și de la ariul până deasupra coarnelor un cot.

15. Egle 27, 1.

15. Isaia 29, 1, 2.

16. Și artitul de doisprezece coți în lung și de doisprezece coți lărgimea, în patru muchi de toate părțile lui, și curățitorul de patrusprezece coți de lung și de patrusprezece coți de larg, în patru muchi de patru părți ale lui, și streășina lui jur împrejurul lui de o jumătate de cot, și împrejurarea ei de un cot împrejur și treptele lui căutând către răsărit.

17. Și au zis către mine: Ilul omului! Acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: acestea sunt poruncile jertfelnicului, în ziua în care se va face, ca să se aducă preste el arderi de tot, și să se verse preste el sânge.

18. Și vei da preoților Leviilor celor din sămânța lui Saduc, celor ce se apropie către mine ca să-mi slujască mie, zice Domnul Dumnezeu, vișel de vaci pentru păcat.

19. Și vor lua din sângele lui și vor pune pre cele patru cornuri ale jertfelnicului și pre cele patru unghiuri ale curățitorului, și pre vatră împrejur vei stropi, și-l vor curăți pre el.

20. Și vor lua vișelul cel pentru păcat, și se va arde în locul cel osesit al casei din afară de cele slinte.

21. Și în ziua adoua vor lua doi iezi de capre curați pentru păcat și vor curăți jertfelnicul, în ce chip au curățit cu vișelul.

22. Și după ce se va săvârși curățirea vor aduce un vișel de vaci curat și un berbec de oi curat.

23. Și le vei aduce înaintea Domnului și vor presăra preste ele preoții sare, și le vor aduce pre ele arderi de tot Domnului.

24. Șapte zile vei face ied pentru păcat în toată ziua, și vișel de vaci și berbec de oi lăra prihană vor face în șapte zile.

25. Și vor curăți jertfelnicul, și-l vor lămurii și vor umplea mâinile lor și vor săvârși zilele.

26. Și va fi în ziua a opta și înaintea vor face preoții preste jertfelnic arderile cele de tot ale voastre și cele de mântuire ale voastre, și voi primi pre voi, zice Domnul.

CAP. 44.

Rânduiala și por'ul preoților.

Și m'a întors pre mine la calea ușii Slintelor cei mai din afară ce căută către răsărit, și aceasta era încuiată.

2. Și au zis Domnul către mine: ușa aceasta încuiată va fi, și nu se va deschide, și nimenea nu va trece printr'însa.

3. Că Domnul Dumnezeu lui Israil va trece printr'însa, și va fi încuiată, că povățuitorul acesta va ședeă într'însa să mănânce pâine înaintea Domnului, pre calea ușii pridvorului va intra, și pre calea lui va ieși.

4. Și m'a dus pre mine pre calea ușii cei despre mieznoapte în preajma casei, și am văzut, și iată era plină de slavă casa Domnului, și am căzut pre laja mea.

5. Și au zis Domnul către mine: fiul omului Pune întru inima ta, și vezi cu ochii tăi, și auzi cu urechile tale toate câte grăesc eu cu tine de toate poruncile casei Domnului și de toate legile ei, și vei pune inima ta la intrarea casei pre la toate leșirile ei, și întru toate slintele.

6. Și vei grăi către casa cea amăritoare, către casa lui Israil: acestea zice Domnul Dumnezeu: destul lie vouă toate lăărădelegile voastre casa lui Israil.

7. Pentru că băgați voi fii de alt neam neaștept împrejur la inimă, și

netăiești împrejur la trup, ca să lie întru Sfintele mele, să le pângărească prăz ele, și aducești voi pâine, grăsime și sânge, și căcați legătura mea cu toate lăzădelegile voastre.

8. Și n'afi avut grije, ca să păzizi paze întru Sfintele mele.

9. Pentru aceea acestea zice Domnului Dumnezeu: tot fiul cel de alt neam netăiat împrejur ia înință, și netăiat împrejur la trup, nu va intra în Sfintele mele dintru toți liii celor de alt neam, cari sunt în mijlocul casei lui Israil.

10. Dar și Leviții, cari s'au depărtat dela mine, când rălăceă Israil dela mine după gândurile sale, și vor luă nedreptatea sa.

11. Și vor fi întru Sfintele mele slujind, portari la porțile casei, și slujind în casă; aceștia vor junghia jertele și arderile cele de tot ale poporului, și aceștia vor stă înaintea poporului, ca să le slujească lor.

12. Pentru că le-au slujit lor înaintea feșii idoloilor lor, și s'a lăcut casei lui Israil spre certare de nedreptate, pentru aceasta am ridicat mâna mea asupra lor, zice Domnul Dumnezeu; și vor luă nedreptatea lor.

13. Și nu se vor apropia către mine, ca să'mi preoțască mie, nici se vor apropia la Sfintele liilor lui Israil, nici la Sfintele Sfintelor mele, și vor purta ocara lor cu rălăcirea care au rălăciit.

14. Și'i vor pune pre el a păzi pazele casei la toate lucrurile ei, și la toate ori câte vor face.

15. Preoții Leviții liii lui Saduc, cari au păzit pazele Sfintelor mele, când rălăceă casa lui Israil dela mine, aceștia se vor apropia la mine, ca să slujească mie, și vor stă înaintea feșii mele, ca să'mi aducă jertlă și grăsime și sânge, zice Domnul Dumnezeu.

16. Aceștia vor intra în Sfintele mele, și aceștia se vor apropia la masa mea, ca să'mi slujească mie, și să păzească pazele mele.

17. Și va fi când vor intra ei pre porțile curții cei mai dinlăuntru, cu veșminte de in se vor îmbrăcă, și nu se vor îmbrăcă cu de lână, când vor sluji ei dela poarta curții cea mai dinlăuntru.

18. Și chidare de in vor avea pre capetele lor, și îmbrăcăminte de in vor avea preste mijloacele lor, și nu se vor înclinge cu silă.

19. Și când vor ieși ei în curtea cea mai dinlăuntru la popor, se vor desbrăcă de veșmintele lor, cu care au slujit, și le vor pune în cămășile Sfintelor, și se vor îmbrăcă cu alte veșminte, și nu vor sfingi poporul în veșmintele lor.

20. Și capetele lor nu'și vor rade și părul lor nu'l vor goli, acoperind vor acoperi capetele lor.

21. Și vin nu va bea tot preotul, când va intra în curtea cea mai dinlăuntru.

22. Și văduvă și lăsată nu'și vor luă loruș leinei; ci numai lecioară din sâmbânja casei lui Israil; iar de va li văduva dela preot, o vor luă.

23. Si pre poporul meu vor învăța între cel sfânt și între cel spurcat, și între cel necurat și între cel curat vor arăta lor.

24. Și când va fi judecată despre sânge, aceștia se vor pune judecători, și îndreptările mele vor îndreptă, și judecățile mele vor judecă, și legiurile mele și poruncile mele, întru toate sărbătorile mele vor păzi, și Sâmbetele mele vor sfingi.

25. Și la om mort nu vor intra, ca să nu se spurce, lăză numai la tată și la mamă și la lector și la

19. Egipt 29, 37. 20. Lev. 21, 5.

21. Lev. 10, 9. 22. Lev. 21, 13, 14.

24. A 2 Lege 17, 8, 9. 25. Lev. 21, 1.

lată și la frate și la sora sa, care nu s'a măritat, se vor spurcă.

26. Și după ce se vor curăți, șapte zile să și numere lor.

27. Și în ziua, în care intră în curtea cea mai dinlăuntru, ca să slujească întru cel slânt, vor aduce curățenie, zice Domnul Dumnezeu.

28. Și va fi lor moștenire; eu sunt moștenirea lor, și stăpânire lor nu se va da întru lili lui Israel; că eu sunt stăpânirea lor.

29. Și jertfa și cele pentru păcate și cele pentru neștiință, aceștia le vor mânca, și toată osebirea întru Israel a lor va fi.

30. Pârğa din toate, și cele întâiu născute din toate, și toate aducerile din toată pârğa voastră, ale preoșilor vor fi, și cele întâiu născute ale voastre veți da preotului, ca să pue binecuvântările voastre preste casele voastre.

31. Și toată morlăciunea, și prins de hiară din pasări și din vite, nu vor mânca preoșii.

CAP. 45.

Impărțirea țării și rânduiala jertfelor.

Iar când veți măsură vouă pământul în moștenire, osebiți pârğă Domnului slântă din pământ, douăzeci și cinci de mii lungime și douăzeci mii lățime, slântă va fi întru toate hotarele lui împrejur.

2. Și va fi dintru aceasta slințită cinci sute preste cinci sute în patru unghiuri prin prejur, și cincizeci de coși osebirea lor prin prejur.

3. Și din măsura aceasta vei măsură lungimea de douăzeci și cinci de mii, și lățime de douăzeci mii, și într'aceasta va fi Slânta Slintelor.

26. Num. 6, 9.

28. Num. 18, 20; A 2 Lege 14, 27; Eșire 22, 31; Iezechil 44, 26; Isus Navi 13, 33.

30. Eșire 13, 2, 12; 22, 3.; 34, 19; 22, 8; Num. 5, 9; Malah. 3, 10.

31. A 2 Lege, 14, 21; Lev. 17, 15, 20, 8.

4. Dela pământ va fi preoșilor celor ce slujesc întru cel slânt, și va fi celor ce se apropie să slujască Domnului, și va fi lor loc de casă osebit slințeniei lor.

5. De douăzeci și cinci de mii de lung, și de douăzeci de mii de larg, și Leviții cei ce slujesc casei, ei vor țineă cetatea ca să lăcuiască într'însa.

6. Și stăpânirii cetății vei da lățimea cinci mii și lungimea douăzeci și cinci de mii, după începătura Slintelor la toată casa lui Israel vor fi.

7. Și căpeteniei dintr'aceasta și dela aceasta spre începăturile Slintelor lângă stăpânirea cetății în fața începăturilor Slintelor și în fața stăpânirii cetății, cele de către mare și cele despre mare către răsărituri, și lungimea ca una din părțile de la hotarele cele de către mare și lungimea spre hotarele cele de către răsăriturile pământului.

8. Și va fi lui de moștenire întru Israel, și nu vor asupra mai mult povățuitorii lui Israel pre poporul meu, și pământul îl va moșteni casa lui Israel după neamurile sale.

9. Acestea zice Domnul Dumnezeu: destul îie vouă povățuitorii lui Israel, nedreptatea și nevoea lepădați și judecați și dreptate faceți, luați asupraele dela poporul meu, zice Domnul Dumnezeu.

10. Cumpănă dreaptă și măsură dreaptă și hinic drept să fie vouă când măsurați.

11. Și hinicul așijderea unul să îie când luați, a zecea parte de gomor un hinic, și a zecea parte de gomor să îie întocmai.

12. Și măsura cea de douăzeci de oboli, cinci sicli; cincisprezece sicli și cincizeci sicli o muă va fi vouă.

45. 10. Levit. 19, 35, 36; A 2 Lege 25, 13. 12. Eșire 30, 13; Leviți 27, 25; Numere 3, 47.

13. Și aceasta este pârga, care veți oszbi: a șasea parte de măsură din gomorul de grâu și a șasea parte de fili din coriul de orz.

14. Și porunca untuluidelemn, un pahar dela zece pahare, că zece pahare sunt un gomor.

15. Și o oaie din zece oi luare din toate neamurile lui Israil spre jertfă și spre ardere de tot și spre mântuire, ca să se roage pentru voi, zice Domnul Dumnezeu.

16. Și tot poporul va da pârga aceasta povățuitorului lui Israil.

17. Și prin povățuitor vor fi arderile cele de tot, și jertile și turnările în sărbători și în iunile nouă și în sâmbete și în toate sărbătorile casei lui Israil, acestea va face cele pentru păcat, și jertfa și arderile de tot și cele de mântuire, ca să se roage pentru casa lui Israil.

18. Acestea zice Domnul Dumnezeu: în luna cea dintâiu, în ziua cea dintâiu veți lua un vițel de vaci fără prihană, ca să se curățiască cel sfânt.

19. Și va lua preotul din sângele curățeniei, și va pune pre stălpii ușei casei și întru cele patru unghuri ale Bisericii și pre jertfelnic și pre stălpii porței curții cei mai dinlăuntru.

20. Așa vei face și în luna a șaptea în ziua dintâiu a lunii, vei aduce pentru liecare, care nu știe, și pentru prunc și veți curăți casa.

21. Și în luna dintâiu în patrușprezece ale lunii vor fi vouă paștele sărbătoare, șapte zile azime veți mânca.

22. Și va aduce căpetenia în ziua aceea pentru sine și pentru casă și pentru tot poporul pământului, un vițel de vaci pentru păcat.

23. Și în șapte zile ale serbării va face arderi de tot Domnului, șapte

viței și șapte berbeci fără de prihană, în toată ziua în cele șapte zile și pentru păcat un ied de capre în toate zilele.

24. Și coptură vițelului și berbecelui vei face, și un in de untdelemn la coptură.

25. Și în luna a șaptea în cincisprezece ale lunii la sărbătoare, vei face ca acestea în șapte zile, ca și cele pentru păcat, și ca arderile de tot și ca mana și ca untuldelemn.

CAP. 46.

Jertfa povățuitorului.

Acestea zice Domnul Dumnezeu: A poarta cea din curtea cea mai dinlăuntru, care cauză către răsărituri, va fi închisă în cele șase zile de lucru, iar în ziua sâmbetelor se va deschide.

2. Și în ziua lunii nouă se va deschide și va intra povățuitorul pe calea prldvorului porței cei dinlăuntru, și va sta înaintea ușilor porței, și vor face oreoșii arderile de tot ale lui, și cele de mântuire ale lui.

3. Și se va închina înaintea ușei porții, și va ieși, și poarta nu se va închide până seara.

4. Și se va închina poporul pământului înaintea ușei porții aceea în sâmbete și în lunile cele nouă, înaintea Domnului.

5. Și arderile cele de tot, povățuitorul le va aduce Domnului în ziua sâmbetelor, șase miei fără de prihană, și un berbec fără de prihană.

6. Și darul de pâine mană și coptura berbecelui și jertfa mieilor, darea mâinei lui, și un in de untdelemn la coptură.

7. Și în ziua dintâiu a lunii nouă, un vițel de cireadă fără de prihană

- 1 Eșire 12, 18; Lev, 23, 5; A 2 Lege 16, 1.

25. Lev. 23, 34; Num. 29, 12; A 2 Lege 16; 13.

și șase miei și berbeci fără de prihană vor fi.

8. Și copitură berbecelui și vițelului va fi darul și mieilor, cât îi va da mâna, și un în de untdelemn la copitură.

9. Și când va intra povăzuitorul, pre calea pridvorului porței va intra, și pre calea porței va ieși.

10. Și când va intra poporul pă-mântului înaintea Domnului la sărbători, cel ce va intra pre calea porței cei despre miazănoapte să se închine, va ieși pre calea porței cei despre miazăzi, și cel ce va intra pre calea porței cei despre miazăzi, va ieși pre calea porței cei despre miazănoapte, nu se va înapoiă pre calea porții pre care a intrat, ci în dreptul ei va ieși.

11. Și povăzuitorul în mijlocul lor când vor intra ei, va intra împreună cu ei, și când vor ieși ei, va ieși și el.

12. Și în sărbători și în bălciuri va fi darul copitura vițelului și copitura berbecelui și mieilor, cum îi va da mâna, și un în de untdelemn la copitură.

13. Iar când va lace povăzuitorul mărturisire ardere de tot de mântuire Domnului și va deschide lui poarta, care caută către răsărit, și va lace arderea cea de tot a sa și cele de mântuire ale sale, precum lace în ziua sâmbetelor, și va ieși, și se vor închide ușile după ce va ieși el.

14. Și un miel de un an fără de prihană va lace ardere de tot în toate zilele Domnului, dimineața îl va lace pre el.

15. Și darul va lace preste el dimineața, a șasea parte de măsură, și din untdelemn a treia parte de in, ca să amestece lăina cea de grâu darul Domnului, poruncă veșnică pururea.

16. Veți lace mielul și darul și untuldelemn, veți face dimineața ardere de tot pururea.

17. Acestea zice Domnul Dumnezeu: de va da povăzuitorul dar unuia dintru liii săi din moștenirea sa, aceasta va fi fiilor lui ținut de moștenire.

18. Iar de va da dar dintru moștenirea sa unuia dintru casnicii săi, va fi a lui până la anul slobozirei, și se va da înapoi povăzuitorului, alară din moștenirea liilor lui, care va fi a lor.

19. Și nu va lua povăzuitorul din moștenirea poporului ca să'i asuprească pre ei; din ținutul său și din moștenirea sa să dea moștenire liilor săi, ca să nu se risipească poporul meu liecare dela moștenirea sa.

20. Și m'a băgat pre mine pre calea cea despre austrul a porței la cămara Slințelor preoților, care caută către miazănoapte, și iată acolo loc osebit.

21. Și a zis către mine: acesta este locul unde vor fierbe preoții cele pentru lărădelege și pentru păcat; și acolo vor liebe darul mai mult, ca să nu scoajă la curtea cea mai dinafară, ca să slințească poporul.

22. Și m'a scos la curtea cea mai dinafară, și ni'a purtat împrejur pre la cele patru părți ale curții, și iată curte despre laturile curții.

23. Curte mică de patruzeci de coți de lungă și de treizeci de coți de largă, o măsură eră întru cele patru.

24. Și cămări împrejur într'însele împrejurul celor patru și bucătării făcute dedesuptul cămărilor împrejur.

25. Și a zis către mine: acestea sunt casele bucătariilor, întru care vor liebe cei ce slujesc casei, țintele poporului.

CAP. 47.

Hotarele țării.

Și m'a băgat pre mine în tinda casei, și iată apă ieșită desupt pragul casei despre răsărit, că lași casei căută către răsărituri și apă curgea din laturea cea dreaptă despre miazăzi preste jerlelele.

2. Și m'a scos pre calea porței cei despre miazănoapte, și m'a înnapoiat pre calea porței cei dinăfară către poarta curței, care caută către răsărituri, și iată apa curgea din laturea cea dreaptă.

3. Ca ieșirea unui om din preajună, și măsură eră în mâna lui, și a măsurat o mie cu măsura și a trecut prin apă, apa iertărei.

4. Și a măsurat o mie cu măsura, și a intrat în apă până la coapse, și a măsurat o mie, și a intrat în apă până la brâu.

5. Și a măsurat o mie și n'a putut să treacă apa, că era repede, ca un pârâu iute, care nu se poate trece.

6. Și a zis către mine: văzut-ai fiul omului?

7. Și m'a adus și m'a întors la marginea râului.

8. Și după ce m'a întors, iată pre marginea râului copaci mulți foarte dincoace și dincolo.

9. Și a zis către mine: apa aceea care iese în Galileea cea către răsărit și pogoară în Aravia, va intra în mare și va ieși și va însănătoși apele.

10. Și va fi tot sulletul celor vii, care se lăresc, ori preste care va curge râul, vor vieții și va fi acolo pește mult foarte, că va curge pre acolo apa aceasta, și va însănătoși și va vieții tot acela, preste care va curge râul.

11. Și vor sta acolo pescarii dela

Ingadin, până la Enagalim zbicire de năvoade va fi, osebită va fi, și peștii ei ca peștii mării cei mari, mulțime multă foarte.

12. Iar întru ceea ce se varsă și se face bălți, și întru ceea ce în-trece preste țărmurile lui, nu se vor însănătoși, la sare se vor da.

13. Și la râu vor crește pre țărmurile lui de amândouă părțile tot pomul roditor de mâncat, nu se va învechi dintr'însul, nici se va sfârși rodul lui, întru înnoirea lui va da pargă, pentru că apele lor din cele slinte ies, și va fi roada lor de mâncat și sulrea lor de sănătate.

14. Acestea zice Domnul Dumnezeu: acestea sunt hotarele, care veți moșteni ale pământului celor douăsprezece neamuri ale fiilor lui Israel, adăogirea lunii.

15. Și'l veți moșteni pre el fiecare întocmai ca și frațele său, spre care am ridicat mâna mea, ca să'l dau părinților voștri, și va cădea pământul acesta vouă întru moștenire.

16. Și acestea sunt hotarele pământului către miazănoapte dela marea cea mare, care se pogoară, și împrejur spintecă intrarea Sedadii.

17. Emat, Virota, Savarim, care sunt între hotarele Damascului și între hotarele Ematului, curțile lui Savnai, care sunt deasupra hotarelor Avranilidii.

18. Acestea sunt hotarele dela mare, dela curtea lui Enan, hotarele Damascului și cele către miazănoapte.

19. Și cele către răsărit între Avranilida și între Damasc și între Galaaditida, și între pământul lui Israel, Iordanul, hotărăște la marea cea despre răsăriturile Finichetului; acestea sunt cele de către răsărituri.

20. Și cele despre austru către

47. 1. Is. 3, 18; Zab. 14, 8.
2. Apoc. 22, 2.

14. Fac. 12, 7; 17, 8 și 26, 3.
15. Num. 34, 6. 16. 2 Imp. 8, 8.
17. Num. 13, 21; Jud. 3, 3.

mlazăi delă Teman și delă Finichet până la apa Marimot Cadis, care se lățește către marea cea mare; aceasta este partea austrului către miazăzi.

21. Aceasta este partea mării cei mari, care hotărăște până împreajma întrării Țaratului până la intrarea lui; acestea sunt cele despre marea Țaratului. Și veși împărși pământul acesta vouă neamurilor lui Israil.

22. Pune-l veși pre el moștenire vouă și nemernicilor, cari nemernicesc între voi, cari au născut lil între voi, și vor fi vouă ca cei moșteni întru lili lui Israil, împreună cu voi vor mânca întru moștenire între neamurile lui Israil.

23. Și vor fi întru neamul nemernicilor, întru nemernicii cei ce sunt cu ei acioa veși dă moștenire lor, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 48.

Impărșirea pământului celui Sfânt în cele douăsprezece neamuri.

Acestea sunt numele neamurilor delă începutul cel de către miazănoapte și delă partea pogorîrei, care desparte împrejur la intrarea Țaratului curtea Elamului, hotarul Damascului către miazănoapte, despre partea Țaratului curții, și va fi lor cele către răsărituri până la mare: Dan, una.

2. Și delă hotarele lui Dan cele de către răsărituri, până la mare: Asir, una.

3. Și delă hotarele lui Asir cele despre răsărituri, până la cele despre mare: Neftalim, una.

4. Și delă hotarele lui Neftalim cele despre răsărituri, până la cele despre mare: Manasi, una.

5. Și delă hotarele lui Manasi cele despre răsărituri până la cele despre mare: Efraim, una.

6. Și delă hotarele lui Efraim cele despre răsărituri până la cele despre mare: Ruvim, una.

7. Și delă hotarele lui Ruvim cele despre răsărituri, până la cele despre mare: Iuda, una.

8. Și delă hotarele lui Iuda cele despre răsărituri până la cele despre mare va fi pârga, care o veși osebi douăzeci și cinci de mii lărgimea, și lungimea ca una din părțile cele de către răsărituri și până la cele despre mare, și va fi cel Slânt în mijlocul lor.

9. Pârga, care vor osebi Domnului lungimea de douăzeci și cinci de mii, și lărgimea de douăzeci și cinci de mii.

10. Acestora va fi pârga Slintelor preoților, către miazănoapte douăzeci și cinci de mii, și către mare lărgimea zece mii, și către răsărituri lărgimea zece mii, și către austru lungimea douăzeci și cinci de mii, și muntele Slintelor va fi în mijlocul lui.

11. Preoților celor slinpiși lili lui Saduc, celor ce păzesc pazele casei, cari n'au rălăcit cu rălăcirea lili lui Israil, precum au rălăcit Leviți.

12. Și se va dă lor pârgă din pârga pământului slântă a Sfintelor din hotarele Leviților.

13. Iar Leviților cele ce sunt alătura cu hotarele preoților, lungimea douăzeci și cinci de mii și lărgimea zece mii, toată lungimea douăzeci și cinci de mii și lărgimea zece mii.

14. Nu se va vinde dintr'însa, nici se va măsură, nici se vor luă cele întâiu născute ale pământului, că slinte vor fi Domnului.

15. Iar cele cinci mii, care prisoesc în lăjime la cele douăzeci și cinci de mii, zid înainte va fi cetă-

fiu de lăcuit și de împărțit lui, și va fi cetatea în mijlocul lui.

16. Și acestea sunt măsurile lui: de către miazănoapte trei mii și cinci sute, și de către austru patru mii și cinci sute, și de către răsărit patru mii și cinci sute, și de către mare patru mii și cinci sute.

17. Și va fi de împărțit cetății către miazănoapte două sute și cincizeci, și către austru două sute și cincizeci, și către răsărit două sute și cincizeci, și către mare două sute și cincizeci.

18. Iar ce prisosește în lungimea alătură cu pârga Slintelor: zece mii către răsărit, și zece mii către mare, și va fi pârga celui slânt, și vor fi roadele ei spre pâini celor ce lucrează cetății.

19. Iar cei ce lucrează cetății, vor lucra dintru toate neamurile lui Israel.

20. Toată pârga douăzeci și cinci de mii preste douăzeci și cinci de mii în patru unghiuri; veți osebi pârga celui slânt dela moștenirea cetății.

21. Iar ce va prisosi povăzitorului din aceasta și din cea dela pârga celui Slânt și dela moștenirea cetății despre față preste douăzeci și cinci de mii lungimea, până la hotarele cele de către răsărit și către mare despre față douăzeci și cinci de mii, până la hotarele cele despre mare alătură cu părțile povăzitorului, și va fi pârga Slintelor și slinjenia casei în mijlocul ei.

22. Și din moștenirea Leviților și din moștenirea cetății în mijlocul povăzitorilor, va fi între hotarele lui Iuda și între hotarele lui Veniamin, și a povăzitorilor va fi.

23. Și celelalte neamuri dela cele despre răsărit până la cele despre mare: Veniamin, una.

24. Și dela hotarele lui Veniamin,

dela cele despre răsărit, până la cele despre mare: Simeon, una.

25. Și dela hotarele lui Simeon cele despre răsărit, până la cele de către mare: Isahar, una.

26. Și dela hotarele lui Isahar cele despre răsărit, până la cele despre mare: Zavulon, una.

27. Și dela hotarele lui Zavulon cele despre răsărit, până la cele despre mare: Gad, una.

28. Și dela hotarele lui Gad cele de către răsărit, până la cele de către amiazăzi; și vor fi hotarele lui dela Temam, și apa Varemot Kadis de moștenire până la marea cea mare.

29. Acesta este pământul, care veți împărți cu sorți neamurilor lui Israel, și acestea sunt împărțirile lor, zice Domnul Dumnezeu.

30. Și acestea sunt trecătorile cetății cele de către miazănoapte patru mii cinci sute cu măsura.

31. Și porțile cetății pre numele neamurilor lui Israel, trei porți către miazănoapte, poarta lui Ruvim una, poarta lui Iuda una și poarta lui Levi una.

32. Și cele de către răsărit patru mii cinci sute, și trei porți: poarta lui Iosif una, poarta lui Veniamin una și poarta lui Dan una.

33. Și cele de către austru patru mii cinci sute cu măsura, și trei porți: poarta lui Simeon una, poarta lui Isahar una și poarta lui Zavulon una.

34. Și cele de către mare, patru mii cinci sute cu măsura, și trei porți: poarta lui Gad una, poarta lui Asir una și poarta lui Neftaliim una.

25. Imprejurare de optsprezece mii; și numele cetății din ziua în care se va face: Domnul acolo, va fi numele ei.

PROROCIA LUI DANIIL

CAP. 1.

Tinerii Ebrei aleși de Navuhodonosor păzesc legea.

În anul al treilea al împărăției lui Ioachim împăratul Iudei, a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului la Ierusalim, și l-a încunjurat pre el.

2. Și au dat Domnul în mână lui pre Ioachim împăratul Iudei, și din partea vaselor casei lui Dumnezeu, și le-au dus pre ele în pânântul Setaar a casei Dumnezeului său, și vasele le-au descărcat în casa vișteriei Dumnezeului său.

3. Și a zis împăratul lui Asfanez cel ce eră mai mare preste famenii săi, să bage din liii robiei lui Israil și din sămânța împărăției și din boieri,

4. Tineri întru cari nu este prihană, și lrumoși la chip, și înțeleghători întru toată înțelepciunea, și cunoscători de știință, și cugetători de înțelepciune, cari să poată stă în casă înaintea împăratului, și să'i învețe pre ei carte și limba Hat-deilor.

5. Și le-a rânduit lor împăratul zilnic din masa împărătească și din vinul care beă el, și să'i hrănească

pre ei trei ani, și după aceea să stea înaintea împăratului.

6. Și au fost întru ei din liii lui Iuda: Daniil și Anania și Azaria și Misail.

7. Și le-a pus lor mai marele famenilor nume, lui Daniil: Valtasar, și lui Anania: Sidrah, și lui Misail: Misah, și lui Azaria: Avdenago.

8. Și a pus Daniil în inima sa, ca să nu se pângărească cu masa împăratului și cu vinul băuturii lui, și a rugat pre mai marele famenilor, ca să nu se pângărească.

9. Și au dat Dumnezeu pre Daniil spre milă și spre îndurare înaintea mai marelui famenilor.

10. Și a zis mai marele famenilor lui Daniil: mă tem de domnul meu împăratul, cel ce v'a rânduit vouă mâncare și băătură, ca nu cumvă să văză fața voastră mai scăzută decât a tinerilor celor de o vârstă cu voi, și veți pune capul meu în pierire înaintea împăratului.

11. Și a zis Daniil către Amelsad, pre care pusese mai marele famenilor preste Daniil, Anania, Misail și Azaria:

12. Cearcă rogu-te cu slugile tale zece zile, și să ne deă nouă din seminfele pământului, și să mâncăm și apă să bem.

13. Și să se arate înaintea la fețele noastre și fețele tinerilor celor

1. 1. 4 Imp. 24. 2. 3. 10.

2. Icrem. 51, 44. și 22, 18, 19; 2 Paral. 36, 7.

3. Isaia 39, 7.

ce mănâncă din masa împăratului, și precum vei vedea lă cu slugile tale.

14. Și i-a ascultat pre ei, și i-a cercat pre ei zece zile.

15. Și după ce s'au sfârșit zece zile, s'au arătat fețele lor frumoase, și trupurile lor mai cu putere decât tinerii cei ce măncau din masa împăratului.

16. Și Amelsad luă el mâncarea lor și vinul băuturii lor, și lor le dă semine.

17. Și acestor patru tineri le-au dat lor Dumnezeu înțelegere și pricepere întru toată știința și înțelepciunea, și Daniil înțelegea toată vedenia și visurile.

18. Și după ce s'au sfârșit zilele, după care a zis împăratul, să'i adică pre ei înlăuntrul, mai marele famenilor i-a adus înaintea lui Navuhodonosor.

19. Și a vorbit cu ei împăratul, și dintru ei toți nu s'a aflat asemenea lui Daniil și lui Anania, lui Misail și lui Azaria, și au stăut înaintea împăratului.

20. Și întru tot cuvântul înțelepciunii și științei de care i-a înțrebat pre ei împăratul, i-a aflat pre ei cu zece părți mai învățați de celi toți descântătorii și maghi, carl erau în toată împărășia lui.

21. Si a fost Daniil până la anul dintăiu al împăratului Kir.

CAP. 2.

Împăratului descoperit de Daniil.

[: anul al doilea al împărășiei lui Navuhodonosor, visat-a Navuhodonosor vis, și s'a spălmântat duhul lui, și somnul lui s'a depărtat dela el.

2. Si a zis împăratul: chemați pre descântători și pre maghi și pre fer-

mecători și pre Haldei, ca să spuie împăratului visul lui, și au venit și au stăut înaintea împăratului.

3. Și le-a zis lor împăratul : visat-am, și s'a spălmântat duhul meu a ști visul.

4 Și au grăit Haldeii împăratului sirienește: împărate, în veci să trăești, tu spune visul nouă slugilor tale, și noi vom spune tâlcul lui.

5. Răspuns-a împăratul, și a zis Haldeilor : cuvântul dela mine s'a depărtat de nu'mi veți arăta mie visul și tâlcul lui, voi veți pieri, și casele voastre se vor jefui.

6. Iar de'mi veți arăta visul și tâlcul lui, daruri și cunste multă veți lua dela mine, numai spuneți-mi visul și tâlcul lui.

7. Răspuns-au a două oară, și au zis : spuie împăratul slugilor sale visul și tâlcul lui vom spune.

8. Și a răspuns împăratul, și a zis : cu adevărat văz eu că voi răscumpărați vremea, că ați văzut că s'a depărtat dela mine cuvântul.

9. De nu veți spune mie visul, văd că cuvânt mincinos și stricat ați locmit să ziceți înaintea mea, până va trece vremea, spuneți-mi visul, și voi ști, că și tâlcul lui veți spune mie.

10. Si răspunseră Haldeii înaintea împăratului, și ziseră : nu este om pre pământ, care va putea să știe cuvântul împăratului, că tot împăratul mare, și domnul, cuvânt ca acesta nu întreabă de maghi și de Haldei.

11. Că cuvântul, care'l întreabă împăratul este greu, și altul nu'l poate spune înaintea împăratului, fără numai zeli, a căroră lăcaș nu este cu tot trupul.

12. Atunci împăratul cu mânie și cu urgie multă, a zis : să piarză pre toți înțelepții Vavilonului.

13. Și a ieșit porunca, și omorâ

pre înțelepți, și cântă și pre Daniil și pre prietenii lui să-l omoare.

14. Atunci Daniil a răspuns sfat și cuget lui Arioh celui mai mare preste buncătarii împăratului, care ieșise să omoare pre înțelepții Vavilonului.

15. Și l-a întrebat pre el zicând : boierule al împăratului, pentru ce a ieșit această judecată fără de rușine dela fața împăratului ? Și a spus Arioh cuvântul lui Daniil.

16. Și Daniil a intrat, și a rugat pre împăratul, ca să-i dea lui vreme, și va spune împăratului tălcul visului.

17. Și intrând Daniil în casa sa, a spus cuvântul lui Anania și lui Misail și lui Azaria prietenilor săi.

18. Și cerea năla dela Dumnezeu cerului pentru taina aceasta, ca să nu piară Daniil și prietenii lui împreună cu ceilalți înțelepți ai Vavilonului.

19. Atunci, lui Daniil în vedenia nopții s'a descoperit taina, și bine a cuvântat Daniil pre Dumnezeu cerului.

20. Și a zis să fie numele lui Dumnezeu binecuvântat din veac și până în veac, că a lui este înțelepciunea și înțelegerea.

21. Și el schimbă vremile și anii, pune împărași și mulă, dă înțelepciune celor înțelepți și înțelegere celor ce știu înțelegere.

22. El descopere adâncurile și ascunsele, și cunoaște cele dintru întunec, și lumina cu el este.

23. Tăie Dumnezeu părțiiilor mei mă mărturisesc, și pre tine te laud, că mi-ai dat mie înțelepciune și putere, și mi-ai arătat mie cele ce am cerut dela tine, și visul împăratului l-ai arătat mie.

24. Și a venit Daniil la Arioh, pre care îl rânduse împăratul să piarză pre înțelepții Vavilonului, și a zis lui : să nu pierzi pre înțelepții Vavilonului, ci mă bagă pre mine înaintea împăratului, și voi spune împăratului tălcul.

25. Atunci Arioh îndată a bagat pre Daniil înaintea împăratului, și a zis lui : aflat-am om din fiii robiei Evreești, care va spune împăratului tălcul.

26. Și a răspuns împăratul, și a zis lui Daniil, căruia eră numele Valtazar : au poți să-mi spui visul care l-am văzut, și tălcul lui ?

27. Și a răspuns Daniil înaintea împăratului și a zis : taina, care întreabă împăratul înțelept, Maghi, descântătorii, Uazarinii nu pot să o spue împăratului.

28. Ci este Dumnezeu în cer, care descopere tainele, și au arătat împăratului Navuhodonosor, cele ce vor să fie în zilele cele de pre urmă, visul tău, și vedenia capului tău întru așternutul tău acesta este.

29. Tu împărate gândeai întru așternutul tău, ce va fi după aceasta, și cel ce descopere tainele, au arătat ție, cele ce vor să fie.

30. Și mie nu pentru înțelepciunea, care este întru mine mai multă decât toți cei vii, s'a descoperit taina aceasta, ci ca să spul împăratului tălcul, ca să cunoști gândurile inimii tale.

31. Tu împărate ai văzut și iată un chip, și chipul acela eră mare, și vederea lui înălțată stând înaintea feșii tale, și vederea lui groznică.

32. Chipul, al cărui eră capul de aur curat, mâinile și pieptul și brațele lui de argint, pântecul și armurile de aramă.

33. Iar fluierile de fier : o parte a

2. 20. Pilde 2, 6 ; Ps. 112, 2 ; Iacov 1, 5 ; Iov 12, 13.

21. Iov 12, 18 ; Ps. 74, 8.

22. Iov 12, 22 și 38, 36.

29. Fac. 41, 16.

picioarelor lui de fier, o parte de lut.

34. Văzut-ai până s'a tăiat o piatră din munte fără de mână, și a lovit chipul preste picioarele cele de fier și cele de lut, și le-a zdrumicat pre dănele de tot.

35. Atunci s'au sfărâmat de odată lutul, fierul, arama, argintul, aurul, și s'a făcut ca praful cel din arle vara, și le-a ridicat pre dănele mulțime de vânt, și loc nu s'a aflat lor : iar piatra care a lovit chipul s'a făcut munte mare, și a umplut tot pământul.

36. Acesta este visul, și tălcul lui vom spune înaintea împăratului.

37. Tu împărate ești împăratul împăraților, căruia Dumnezeu cerului împărăție tare și puternică și cinstită au dat.

38. În tot locul unde lăcuiesc fiil oamenilor, și hiarele țarinei și pasările cerului și peștii mării au dat în mâna ta și te-a pus pre tine domn tuturor, tu ești capul cel de aur.

39. Și după tine se va scula altă împărăție mai mică decât a ta și împărăția a treia, care este arama care va domni preste tot pământul.

40. Și împărăția a patra, care va fi tare ca fierul, precum fierul măruntează și supune toate, așa toate le va mărunți și le va supune.

41. Și pentru că ai văzut picioarele și degetele o parte de lut și o parte de fier; împărăție împărțită va fi și din rădăcină de fier va fi întru ea, precum ai văzut fierul amestecat cu lutul.

42. Și degetele picioarelor o parte de fier și o parte de lut, o parte din împărăția aceea va fi tare, și dintru ea se va sfărâma ceva.

43. Iar că ai văzut fierul amestecat cu lutul, se vor amesteca întru sămânța oamenilor și nu se vor lipi,

precum nu se amestecă fierul cu lutul.

44. Și în zilele împăraților aceloră va scula Dumnezeu cerului împărăție, care în veci nu se va sfărâma; și împărăția lui altul popor nu se va lăsa, mărunți-va și va vântura toate împărățiile, iar aceea va sta în veci.

45. În ce chip ai văzut, că din munte s'a tăiat piatra fără de mână și a sfărâmat lutul, fierul, arama, argintul și aurul, Dumnezeu cel mare au arătat împăratului cele ce vor să fie după acestea, și adevărat este visul și credincioasă tălcuirea lui.

46. Atunci împăratul Navuhodonosor a căzut pre fața sa, și s'a închinat lui Daniil și darul și miros bun a zis să-i toarne lui.

47. Și răspunzând împăratul, a zis lui Daniil: cu adevărat Dumnezeu vostru, acela este Dumnezeu dumnezeilor și Domnul împăraților, cel ce descopere tainele, căci ai putut descoperi taina aceasta.

48. Și a mărit împăratul pre Daniil, și daruri mari și multe i-a dat lui și l-a pus pre el preste toată țara Vavilonului și domn domnilor preste toți înțelepții Vavilonului.

49. Și Daniil a cerut dela împăratul, și a pus preste lucrurile țării Vavilonului pre Sidrah, Misah și Avdenago, iar Daniil era în curtea împăratului.

CAP. 3.

Chipul cel de aur și cei trei tineri în cuptorul cu foc.

În anul al optisprezecelea Navuhodonosor împăratul a făcut un chip de aur: înălțimea lui de șasezeci de coși și lărgimea lui de șase coși, și l-a pus pre el în câmpul Deira în țara Vavilonului.

44. Ps. 2, 7; Mibea 4; 7; Lucă 1, 33.

48. Facere 41, 40, 43.

38. Ierem 27, 5, 6, 7.

2. Și a trimis să strângă pre toți domnii cei mari și mai marii oștirilor și povățuitorii și căpeteniile și cărmuitorii și pre toți boierii țărilor, ca să vie la înnoirea chipului care îl ridicase Navuhodonosor împărat.

3. Și s'au adunat domnii de prin țări și căpeteniile și mai marii oștirilor și povățuitorii și biruitorii cei mari și cărmuitorii și toți boierii țărilor la înnoirea chipului, care îl ridicase Navuhodonosor împărat și au stătut înaintea chipului.

4. Și strigătorul strigă cu țârle: vouă se zice limbilor, popoarelor, neamurilor, semințiilor:

5. În ce ceas veți auzi glasul trâmbiței și al fluerului și al alăutei și al surlei și al canonului și al organului și al versurilor și al tot felul de cântare, să cădeți să vă închinați chipului celui de aur, care l-a ridicat Navuhodonosor împărat.

6. Iar cela ce nu va cădea să se închine, într'acel ceas se va arunca în cuptorul ce arde cu foc.

7. Și au fost dupăce au auzit toate popoarele glasul trâmbiței și al fluerului și al alăutei și al surlei și al canonului și al organului și al versurilor și a tot felul de cântare, au căzut toate popoarele, neamurile, semințiile, de s'au închinat chipului celui de aur, pre care ridicase Navuhodonosor împărat înaintea lor.

8. Atunci s'au apropiat niște oameni Haldei, de au părît pre Evrei,

9. La împăratul Navuhodonosor, zicând: împărate, în veci să trăiești.

10. Tu împărate ai pus poruncă ca tot omul, ori care va auzi glasul trâmbiței și al fluerului și al alăutei și al surlei și al canonului și al organului și al versurilor și a tot felul de cântare,

11. De nu va cădea să se închine

chipului celui de aur, care ai ridicat, să se arunce în cuptorul ce arde cu foc.

12. Deci, sunt alci niște oameni Evrei pre carii i-ai pus preste lucrurile țării Vavilonului, Sedrah, Misah și Avdenago, cari nu ascultă porunca ta împărate, și dumnezeilor tăi nu slujesc și chipului celui de aur, care ai pus nu i se închină.

13. Atunci Navuhodonosor împăratul, cu turburare și cu mînie a zis să aducă pre Sedrah, Misah și Avdenago; și oamenii aceia s'au adus înaintea împăratului.

14. Și grăind Navuhodonosor împăratul a zis lor: oare așa este cu adevărat Sedrah, Misah și Avdenago, că dumnezeilor mei nu sluiți, și chipului celui de aur, care am ridicat, nu vă închinați?

15. Acum dar să fiți gata, dacă veți auzi glasul trâmbiței și al fluerului și al alăutei și al surlei și al canonului și al versurilor și a tot felul de cântare, să cădeți să vă închinați chipului celui de aur, care am făcut: iar de nu vă veți închina, într'acel ceas vă vor arunca în cuptorul ce arde cu foc, și cine este Dumnezeu care vă va scoate pre voi din mâinile mele?

16. Și răspunzând Sedrah, Misah și Avdenago, au zis împăratului Navuhodonosor: nu este lucrul nostru să răspundem ție pentru graiul acesta.

17. Că este Dumnezeul nostru în ceruri, căruia noi slujim, puternic să ne scoată pre noi din cuptorul ce arde cu foc, și să ne izbăvească din mâinile tale împărate.

18. Și de nu, să știi o împărate, că dumnezeilor tăi nu vom sluji, și chipului celui de aur, care ai ridicat, nu ne vom închina.

19. Atunci Navuhodonosor se um-

plu de mînie, și s'a schimbat vederea feții lui asupra lui Sedrah, Misah și Avdenago, și a zis: ardeți cuptorul de șapte ori mai mult pînă ce va arde de tot.

20. Și la oameni tari a poruncit cu mare lărie să lege pre Sedrah, Misah și Avdenago, și să-i arunce în cuptorul ce arde cu foc.

21. Atunci pre bărbații aceia i-au legal, și cu nădragii și cu ișlicele lor și cu încălțămintele și cu hainele lor, i-au aruncat în mijlocul cuptorului ce ardea cu foc.

22. Pentrucă cuvîntul împăratului se întăreă, și cuptorul arsesese foarte, iar pre oamenii aceia cari pârîse pre Sedrah, Misah și pre Avdenago, i-a ars văpaea focului împrejur.

23. Și acei trei bărbați Sedrah, Misah și Avdenago au căzut legați în mijlocul cuptorului ce ardea cu foc și umblau prin mijlocul văpăii, lăudând pre Dumnezeu.

24. Și Navuhodonosor i-a auzit pre ei lăudând, și s'a mirat și s'a sculat cu grab și a zis boierilor săi: *zu nu trei bărbați am băgat în mijlocul locului legați? Și a zis împăratului: adevărat împărate.*

25. Și a zis împăratul: acum eu văz patru bărbați dezlegați, și umblînd în mijlocul focului, și nimic lor nu le strică, și chipul celui de al patrulea asemenea fiului lui Dumnezeu.

26. Atunci s'a apropiat Navuhodonosor la ușa cuptorului focului ce ardea, și a zis: Sedrah, Misah și Avdenago, robii Dumnezeului celui prea înalt, ieșiți și veniți; și au ieșit Sedrah, Misah și Avdenago, din mijlocul focului.

27. Și s'au strîns domnii și mai marii oștirilor și căpeteniile locurilor și boierii împăratului, și au văzut pre bărbați, că n'a ars focul trupul lor, și părul capului lor nu

s'au părilit, și hainele lor nu s'au vătămat, și miros de foc nu eră întru ei, și s'a închinat împăratul Domnului înaintea lor

28. Și răspunzînd împăratul Navuhodonosor, a zis: binecuvîntat este Dumnezeu lui Sedrah, Misah și Avdenago, cel ce au trimis pre îngerul său, și au scos pre slugile sale, pentrucă nădăjduia întru el, și n'au ascultat de cuvîntul împăratului, și s'au dat trupurile sale focului, ca să nu slujască, nici să se închine la tot dumnezeul fără numai Dumnezeul lor.

29. Și eu pui poruncă: tot poporul, neamul, limba, ori cari vor grăi luiă asupra Dumnezeului lui Sedrah, Misah și Avdenago, vor pieri, și casele lor se vor jefui, că nu este alt Dumnezeu, care poate să izbăvească așa.

30. Atunci împăratul a îndreptat pre Sedrah, Misah și Avdenago, în țara Vavilonului, și i-a crescut rre ei, și i-a învrednicit pre ei a povățui pre toți Evreii, cei dintru împărăția lui.

31. Navuhodonosor împărat: tuturor popoarelor, neamurilor și limbilor, cari lăcuiesc în tot pămîntul, pace vouă să se înmulțească.

32. Semnele și minunile, care au făcut cu mine Dumnezeu cel prea înalt, plăcut au înaintea mea să le vestesc vouă.

33. Cât sunt de mari și de puternice, împărăția lui împărăție veșnică este, și stăpînia lui în neam și în neam.

CAP. 4.

Visul lui Navuhodonosor și tălcutirea lui.

Eu Navuhodonosor bine petrecînd eram în casa mea, și bine odrăslind pre scaunul meu.

29. Esdra 6, 11.

33. Ps. 92, 1, 2; Lucă 1, 33.

2. Vis am văzut și m'a înfricoșat, și m'am turburat întru așternutul meu, și vederile capului meu m'au turburat pre mine.

3. Și prin mine s'a pus poruncă, ca să aduc înaltea mea pre toți înțelepții Vavilonului, ca să'mi arate tâlcul visului.

4. Și au intrat descântători, Maghii, Gazarinii, Haldeii și le-am spus lor visul, și tâlcuirea lui nu mi-au arătat mie,

5. Până ce a venit Daniil, căruia este numele Valtasar după numele Dumnezeului meu, care are duh sfânt a lui Dumnezeu întru sine, și i-am spus lui visul.

6. Valtasar mai marele descântătorilor, pre care te-am cunoscut, că Duh Sfânt al lui Dumnezeu este întru tine, și toată taina nu este ție cu neputință, auzi vederea visului meu, care l-am văzut, și tâlcuirea lui spune'mi mie,

7. Și vederile capului meu întru așternutul meu; văzut-am și iată un copac în mijlocul pământului, și înălțimea lui multă.

8. Și s'a mărit copacul, și s'a întărit, și înălțimea lui a ajuns până la cer, și tulpina lui la marginile a tot pământul.

9. Frunzele lui frumoase, și roada lui multă, și hrană tuturor întru dânsul, și supt dânsul lăcuiau hiarlele cele sălbatice, și în ramurile lui lăcuiau pasările cerului, și dintr'însul se hrănea tot trupul.

10. Văzut-am în vederea nopții întru așternutul meu, și iată Ir, și cel sfânt din cer s'au pogorât.

11. Și au strigat cu țârie, și așa au zis: lăiași copacul și smulgeți ramurile lui și scuturați frunzele lui și risipiți roadele lui, să fugă hiarlele de supt el, și pasările din ramurile lui.

12. Însă odrasla rădăcinelor lui în pământ o lăsați, și în legătură de fier și de aramă, în iarba cea de afară, și în roua cerului va mâine, și cu liarele partea lui în buruiana pământului.

13. Înina lui cea de om se va schimba, și inimă de hiară se va da lui, și șapte vremi se vor mută preste el.

14. Prin tâlcuirea lui Ir, este cuvântul, și graiul sfinților este întrebarea, ca să cunoască cei vii, că Domnul este cel prea înalt al împărăției oamenilor, și ori cui va vrea o va da pre ea, și pre cel ce este oca la oameni îl va înălța preste ea.

15. Acesta este visul, care am văzut eu Navuhodonosor împărat, și tu Valtasar tâlcuirea lui spune'mi; că toți înțelepții împărăției mele, nu'mi pot arăta tâlcuirea iar tu Daniile poți, că Duhul lui Dumnezeu cel Sfânt, este întru tine.

16. Atunci Daniil al căruia nume era Valtasar, a stănut amușit ca la un ceas, și gândurile lui îl turburau pre el, și răspunse împăratul și zise: Valtasare! Visul și tâlcul lui să nu te sârguiască, și a răspuns Valtasar, și a zis: doamnel Visul acesta să fie celor ce te urăsc pre tine, și tâlcul lui vrăjmașilor tăi.

17. Copacul, care l-ai văzut, cel ce s'a mărit și s'a întărit, a căruia înălțimea a ajuns la cer, și tulpina lui preste tot pământul,

18. Și frunzele lui bine înverzite, și roada lui multă, și hrană tuturor într'însul, și supt dânsul lăcuiau hiarle sălbatice, și în ramurile lui lăcuiau pasările cerului,

19. Tu ești împărat, că te-ai mărit și te-ai întărit, și mărimea ta s'a înălțat, și a ajuns la cer, și stăpânirea ta la marginile pământului.

20. Și că a văzut împăratul preț, și pre cel sfânt pogorându-se din cer, și a zis: smulgeți copacul și-l stricați pre el; însă odrasla rădăcinilor lui lăsați-o în pământ; și în legătură de fier și de aramă și în iarba cea de afară, și în roua cerului va petrece, și cu hiarele sălbatice va fi partea lui, până ce se vor mută preste el șapte vrenii.

21. Acesta este tâlcul lui împărate, și judecata celui Prea înalt aceasta este, care a sosit asupra domnului meu împăratului.

22. Șapte ani te vor scoate dela oameni, și cu hiarele sălbatice va fi petrecerea ta, și cu iarbă ca pre un bou te vor hrăni, și roua cerului preste tine va cădeă, și șapte vremi se vor mută preste tine, până vei cunoaște că cel Prea înalt stăpânește preste împărăția oamenilor, și cui va vrea o va da pre ea.

23. Și pentru că a zis: lăsați odrasla rădăcinilor copacului în pământ, împărăția ta fie va rămâneă, dintru care vei cunoaște puterea cea cerească.

24. Pentru aceea împărate! Sfatul meu să-ți placă ție, și păcatele tale cu milostenie le răscumpără, și nedreptățile tale cu îndurări săracilor, doar va fi Dumnezeu mult în gâduilor păcatelor tale.

25. Acestea toate a venit asupra lui Navuhodonosor împăratul.

26. După douăsprezece luni la Biserica împărăției lui în Vavilon umblând.

27. Răspuns-a împăratul, și a zis: eu nu este acesta Vavilonul cel mare, care l-am zldit eu casă împărăției întru tăria puterii mele, spre cinstea măririi mele?

28. Încă cuvântul în gura împăratului fiind, glas din cer s'a lăcut:

ție se zice Navuhodonosore împărate; împărăția ta a trecut dela tine.

29. Și dintre oameni te vor scoate pre tine, și cu hiarele câmpului va fi lăcuința ta, și cu iarbă, ca pre un bou te vor hrăni pre tine, și șapte vremi se vor premeni preste tine, până ce vei cunoaște, că cel Prea înalt stăpânește preste împărăția oamenilor, și cui va vrea o va da pre ea.

30. Într'acelaș ceas s'a plinit cuvântul asupra lui Navuhodonosor, și s'a scos dintre oamenii, și iarbă ca un bou a mâncat, și din roua cerului s'a văpsit trupul lui. până a crescut perii lui, ca perii leilor, și unghiile lui ca ale pasărilor.

31. Și după sfârșitul zilelor, eu Navuhodonosor, ridicat-am ochii mei spre cer, și mintea mea s'a întors la mine, și bine am cuvântat pre cel Prea înalt, și pre cel viu în vecl l-am lăudat și l-am slăvit, că puterea lui este putere veșnică, și împărăția lui în neam și în neam.

32. Și toți lăcullorii pământului, ca o nimic sunt înaintea lui, și după voea lui face întru tăria cerului și întru lăcașul pământului, și nu este cine să stea împotriva mâniei lui, și să zică lui: ce ai făcut?

33. Într'acea vreme mintea mea s'a întors la mine; și la cinstea împărăției mele am venit, și chipul meu s'a întors la mine; și sfincti mei și boierii mei m'au căutat pre mine, și întru împărăția mea m'am întărit; și mărire mai multă s'a adăos mie.

34. Acum dar eu Navuhodonosor laud și prea înalt și slăvesc pre împăratul cerului, că toate lucrurile lui sunt adevărate și cărările lui ju-

20. Expr. Ap. 12, 23.

22. Isaia 40, 15—17 și 45, 9; Iov 9, 12.

24. 1. 2 Lege 32, 4; Eccl 3, 14; Ps. 144, 16; Isaia 14, 27 și 13, 11.

decăși, și pre toți cei ce umblă cu trufie poate să'i sinerească.

CAP. 5.

Ospățul lui Valtasar, scrierea minunată și tălcuirea ei.

Valtasar împăratul făcut-a cină mare boierilor săi o mie, și înaintea celor o mie vin era.

2. Și când Valtasar a zis când a gustat vinul, ca să aducă vasele cele de aur și cele de argint, care le-a fost adus Navuhodonosor tatăl lui din Biserica Ierusalimului, ca să bea dintr'însele împăratul și boierii lui și jiiitoarele lui și cele ce se culcau cu el.

3. Și au adus vasele cele de aur și de argint, care le-a fost adus din Biserica lui Dumnezeu cea din Ierusalim, și au băut dintr'însele împăratul și boierii lui și jiiitoarele lui și cele ce se culcau cu el.

4. Beau vin și laudau pre dumnezeii cei de aur, de argint, de aramă, de fier, de lemn și de piatră; iar pre Dumnezeul cel veșnic nu l-au binecuvântat, cel ce are putere preste duhul lor.

5. Într'acelaș ceas au leșit degete de mână de om și scriau împreajma luminei preste spoiala pereților casei împărătești; împăratul vedeă închieturile mâinii, care scriă.

6. Atunci lafa împăratului s'a schimbat, și gândurile lui l-au turburat și închieturile soldurilor lui se dezlegau și genunchii lui tremurau.

7. Și a strigat împăratul tare, să aducă Maghi, Haldei, Gazarini, și a zis înțelepților Vavilonului: oricine va cel scrisoarea aceasta și tălcuirea ei îmi va arăta, cu porfiră se va îmbrăcă, și lanț de aur împrejur de grumazii lui, și al treilea într'impărăția mea va domni.

8. Și au intrat toți filozofii împăratului și n'au putut să citească scri-

soarea, nici să arate împăratului tâlcul.

9. Și împăratul Valtasar s'a turburat, și chipul lui s'a mutat într'însul, și sfetnicii lui s'au spăimântat.

10. Și a intrat împărăteasa în casa ospățului și a zis: împărate! în veci să trăiești, să nu te turbure pre tine gândurile tale și fața ta să nu se schimbe.

11. Este om într'impărăția ta, într'care este Duhul lui Dumnezeu. Și în zilele tatălui tău deșteptăciune și pricepere s'a aflat într'însul, și împăratul Navuhodonosor tatăl tău l-a pus pre el mai mare preste descântători și preste Maghi și preste Haldei și preste Gazarini.

12. Că duh mult este într'el și înțelepciune și înțelegere, și tâlcuiește visele și spune cele ascunse și dezleagă legăturile, Daniil, și împăratul i-a pus lui nume Valtasar; acum dar chiamă'l pre el, și'i va spune tâlcul lui, fie.

13. Atunci Daniil a fost adus înaintea împăratului, și a zis împăratul către Daniil: tu ești Daniil cel din liii robmei evreești, care o a adus împăratul tatăl meu?

14. Auzi-am de tine, că Duhul lui Dumnezeu este într'tine, și deșteptăciune și pricepere și înțelepciune multă s'a aflat într'tine.

15. Și acum au venit înaintea mea înțelepții, Maghi, Gazarini, să citească mie scrisoarea aceasta și tălcuirea să mi-o spue, și n'au putut să mi-o spue.

16. Și eu am auzit de tine, că poți a tâlcui tâlcuri; acum dar de vei putea cel scrisoarea aceasta și să'mi spui tâlcul ei, cu porfiră te vei îmbrăcă și lanț de aur va fi împrejur de grumazii tăi, și al treilea într'impărăția mea vei domni.

17. Și a zis Daniil înaintea împăratului: darurile tale fie pentru tine

și dăruirea casei tale dă-o altuia; iar eu vreau ca împăratul Scrip-tura și tălcul ei voui spune fie.

18. Împărate! Dumnezeu cel prea înalt au dat împărăție și mărire și cinste și mărire lui Navuhodonosor tatăl tău.

19. Și de mărirea care i-au dat lui, toate popoarele, neamurile și limbile tremurau și se temeau de fața lui, pre cari vrea el omorâ, și pre cari vrea el bătea, și pre cari vrea el înălța, și pre cari vrea smereâ.

20. Și când s'a înălțat inima lui și duhul lui s'a întărit a se trui, s'a pogorât de pre scaunul împărăției sale și cinstea lui s'a luat dela el.

21. Și el s'a scos dintre oameni, și inima lui cu hiarele s'a dat, și cu asinii cei sălbateci a fost lăcu-iră lui, și cu iarbă, ca pre un bou l-au hrănit pre el, și din roua ce-rului trupul lui s'a văpsit, până când a cunoscut, că Dumnezeu cel prea înalt stăpânește preste împărăția oamenilor, și cui vrea el aceluia o dă.

22. Și tu dar Valtasar fiul lui n'ai smerit inima ta înaintea lui Dum-nezeu, și au n'ai știut tu toate ac-cestea?

23. Și asupra Domnului Dum-nezeului cerului te-ai înălțat, și vasele casei lui le-ai adus înaintea ta, și tu și sletnicii tăi și flitozrele tale, și cele ce se culcă cu tine ați băut vin din ele, și pre dumnezeii cei de aur și de argint și de fier și de lemn și de piatră, cari nu văd, nici aud, nici cunosc, ai lăudat; și pre Dumnezeu, într'acăriua mână este sullarea ta și toate căile tale, pre aceia nu l-ai slăvit.

24. Pentru aceea dela fața lui s'a trimis închietură de mână, și a scris această scrisoare.

25. Și aceasta este scrisoarea cea scrisă: Mani, Techel, Fares.

26. Și aceasta este tălcuirea cuvân-tului, Mani: măsurat-au Dumnezeu împărăția ta, și o au plinit pre ea.

27. Techel: pusu-s'a în cumpănă, și s'a aflat cu scădere.

28. Fares: împărțitu-s'a împără-șlea ta, și s'a dat Midilor și Persilor.

29. Și a zis Valtasar, și a îmbră-cat pre Daniil cu porfiră, și lanț de aur a pus împrejurul grumazului lui, și l-a vestit pre el că este al treilea biruitor întru împărăție.

30. Într'această noapte s'a omo-rât împăratul Valtasar Haldeul.

31. Și Darie Medul a luat împă-răția, de șasezeci și doi de ani fiind.

CAP. 6.

Daniil în groașă leilor și scăparea lui.

Și a plăcut înaintea lui Darie, și a pus preste împărăție o sută două-zeci de domni, ca să fie întru toată împărăția lui.

2. Și preste aceștia a pus trei rânduitori, dintru cari unul eră Da-niil, ca să grăiască cu ei domnii, să nu supere pre împăratul.

3. Și a fost Daniil preste ei, că duh mult eră întru el, și împăratul l-a pus pre el preste toată împără-șlea sa.

4. Și rânduitorii și domnii căutau să afle vină asupra lui Daniil, și nici o vină și greșală și păcat n'au a-llat întru el, că eră credincios.

5. Și au zis rânduitorii: nu vom allă asupra lui Daniil vină, fără nu-nai pentru legea Dumnezeului lui.

6. Atunci rânduitorii și domnii au stăut înaintea împăratului, și au zis lui: Darie împărate! În veci să trăești.

7. Siat au făcut toți cei ce sunt preste împărăția ta mai marii oști-rilor și domnii, boierii și cărmuito-

28. Ierem 50, 37.

30. Isaia 13, 17. Ier. 25, 12.

5. 2s. Iov 12, 10; Ieremia 50, 31.

rii, ca să așeze cu așezământ în împărătesc, și să întărească poruncă, ca ori care va cere dela vre un Dumnezeu sau om cerere, până în treizeci de zile, fără numai dela tine împărate, să se arunce în groapa leilor.

8. Acum dar împărate pune poruncă, și dă scrisoare, ca să nu se schimbe așezământul Persilor și al Midilor.

9. Atunci împăratul Darie a poruncit a se scrie porunca.

10. Și Daniil când a cunoscut, că s'a scris porunca, a intrat în casa sa, și ferestrele deschise în foisorul lui către Ierusalim, și de trei ori în zi plecând genunchile sale și se rugă și se mărturisea înaintea Dumnezeului său, precum se obișnuise și mai înainte a face.

11. Atunci bărbății acela au păzit, și au aflat pre Daniil rugându-se și umilindu-se Dumnezeului său.

12. Și ducându-se au zis împăratului: împărate! Au n'ai pus poruncă, ca tot omul, care va cere de la vre un Dumnezeu, și dela om cerere până în treizeci de zile, fără numai dela tine împărate, să se arunce în groapa leilor? Și a zis împăratul, adevărat, cuvântul și așezământul Midilor și al Persilor nu va trece.

13. Atunci au răspuns, și au zis înaintea împăratului: Daniil, care este dintre fiil robiei Evreești, nu s'a supus poruncii tale, și de trei ori în zi cere dela Dumnezeu său cererile sale.

14. Atunci împăratul auzind cuvântul acela, foarte s'a înrăstă de aceasta, și pentru Daniil s'a nevoit, să-l izbăvească pre el, și până seara s'a silit să-l scoasă pre el.

15. Atunci bărbății aceia au zis împăratului, să știi împărate, că Mi-

denilor și Persilor, nu se cade să mute legea și așezământul care a așezat împăratul.

16. Atunci împăratul a poruncit, și au adus pre Daniil, și l-au aruncat în groapa leilor, și a zis împăratul lui Daniil: Dumnezeul tău, căruia tu slujești totdeauna, acela te va izbăvi pre tine.

17. Și au adus o piatră, și o a pus pre gura gropii, și o a pecelluit împăratul cu inelul său și cu inelul sfetnicilor săi, ca să nu se lăce ceva vicleșug asupra lui Daniil.

18. Și s'a dus împăratul la casa sa, și s'a culcat necinat, și bucate nu i s'au adus, și somnul s'a depărtat dela dânsul; și au încuiat Dumnezeu gurile leilor, și n'au vălămat pre Daniil.

19. Atunci împăratul sculându-se dimineața la ziuă, cu grabire a venit la groapa leilor.

20. Și apropiindu-se el de groapă, a strigat pre Daniil cu glas mare: Daniile! Robul Dumnezeului celui viu, Dumnezeu tău, căruia tu slujești totdeauna, au doar au putut să te scoasă din gura leilor?

21. Iar Daniil răspunzând a zis către împăratul: împărate în veci să trăiești.

22. Dumnezeul meu au trimes pre îngerul său, și au închis gurile leilor, și nu m'au sfâșiat pre mine, că s'a aflat dreptate întru mine înaintea lui, și înaintea ta împărate greșală n'am făcut.

23. Atunci împăratul s'a bucurat foarte de dânsul, și a poruncit să scoasă pre Daniil din groapă, și nici o stricăciune nu s'a allat întru el, pentru că a crezut întru Dumnezeu său.

24. Și a poruncit împăratul, și au adus pre bărbății cei ce au pârât pre Daniil, și i-au aruncat pre ei în

groapa leilor, și pre fiii lor și pre femeile lor; și n'au ajuns la fundul gropii, până ce l au stășiat pre ei leii, și toate oasele lor le-au mănunchit.

25. Atunci Darie împăratul a scris la toate popoarele, neamurile și limbile, care lăcuiau în tot pământul: pace vouă să se înmulțească.

26. Dela mine s'a dat poruncă, ca întru toată stăpânirea împărăției mele, să se cutremure, și să se teamă fiecare de fața Dumnezeului lui Daniil, că acesta este Dumnezeul cel viu, care rămâne în veci, și împărăția lui nu se va strică, și stăpânirea lui va fi până în sfârșit.

27. Cel ce apără și face semne și minuni în cer și pre pământ, care au scos pre Daniil din gura leilor.

28. Și Daniil a înaintat întru împărăția lui Darie, și întru împărăția lui Kir Persul.

CAP. 7.

Vedenia lui Daniil pentru cele patru hiare.

In anul dintâiu al lui Valtasar împăratul Haldeilor, Daniil a văzut vis, și vederile capului lui întru asternutul lui, și visul lui l-a scris: începutul cuvintelor lui.

2. Eu Daniil văzut-am întru vedenia mea noaptea, și iată patru vânturi ale cerului au lovit în marea cea mare.

3. Și patru hiare mari ieșau din mare, osebite între sine.

4. Cea dintâiu eră asemenea leoaicei, și aripile ei ca aripile vulturului, văzut-am până s'au smuls aripile ei și s'a ridicat de pre pământ, și pre picioare de om a stălit, și inimă de om s'a dat el.

5. Și iată adoua hiară asemenea

ursoaicei, și într'o parte a stătit, și trei coaste în gura ei, și între dinții ei și așa să zicea ei: scoală te, mănâncă căruuri multe.

6. După aceasta am văzut, și iată a treia hiară, ca un pardos, și patru aripi de pasăre aveă pre sine, și patru capete și putere s'a dat ei.

7. După aceasta am văzut, și iată a patra hiară spăimântătoare, și minunată și tare foarte, și dinții ei de fier și mari, unghiile ei de arznă, mănâncând și sfărâmând, și ce rămâneă cu picioarele sale călcă: și aceasta eră cu mult mai într'alt chip decât toate hiarele cele mai dinainte, și aveă zece coarne.

8. Și mă uitam la coarnele ei, și iată alt corn mic a ieșit din mijlocul lor, și trei coarne ale ei din cele dintâiu s'au smuls dinaintea leșii aceluia; și iată ochi ca ochii omului erau în cornul acela, și gură mare grăitoare, și lăcea rășboiu cu sfinții.

9. Văzut-am până ce s'au pus scaunele, și au șezut cel vechlu do zile; și îmbrăcămintea lui eră albă ca zăpada, și părul capului lui ca lâna curată; scaunul lui pară de foc, roatele lui foc arzător.

10. Riu de foc curgeă ieșind dinaintea lui, mii de mii slujeau lui, și întunerece de întunerece stau înaintea lui; judecătorul au șezut, și cărțile s'au deschis.

11. Văzut am atunci pentru glasul cuvintelor celor mari, ce le-a grăit cornul acela; și am văzut până s'a omorât hiara, și a pierit, iar trupul ei s'a dat să se arză în foc.

12. Și a celorlalte hiare ll s'au luat stăpânirea, și lungime vieții s'a dat lor până la vreme și vreme.

13. Văzut-am întru vedenia nopții, și iată cu norii cerului, ca un flu

-6. Isaia 9, 7; Luca 1, 33.

7, 9, 3 Imp. 22, 19.

10. Apoc. 4, 11; Ps. 88, 8; 102, 20 și 67, 18.

omenesc venea, și până la cel vechiu de zile a sosit, și înaintea lui s'a adus.

14. Și s'a dat lui stăpânirea, cinstea și împărăția, și toate popoarele și neamurile și limbile, lui, vor sluji, și stăpânirea lui stăpânire veșnică, care nu va trece, și împărăția lui nu se va strică.

15. Îngrozitu-s'a duhul meu întru mine, eu Daniil, și vederile capului meu împreună mă turburau.

16. Și m'am apropiat la unul din cei ce stă, și adevărul cercam dela el pentru toate acestea, și mi-a spus adevărul, și înlăcuirea cuvintelor mi-a arătat mie.

17. Aceste patru hiare, patru împărății se vor scula pre pământ, care se vor strica.

18. Și vor lua împărăția slinșii celui Prea Înalt și o vor ține până în veacul veacurilor.

19. Și am cercat cu deadinsul pentru hiara cea de a patra, care era cu mult mai înr'alt chip decât toate hiarele și groznică foarte: dinșii ei de fier, unghiile ei de aramă, mănând și sfărâmând, și ce rămânea, cu picioarele sale călca.

20. Și pentru cele zece coarne din capul ei, și pentru celalt care a ieșit și a smuls trei din cele mai dinfău, și pentru cornul în care erau ochi și gură grăind mare, și vederea lui era mai mare decât a celorlalte.

21. Văzută-am și cornul acela făcea războiu cu slinșii și s'a întărit mai mult decât ei.

22. Până ce au venit cel vechiu de zile și au dat judecată slinșilor celui Prea Înalt și vremea a sosit și împărăția o au ținut slinșii.

23. Și a zis: hiara a patra, împărăția a patra va fi pre pământ,

care va întrece toate împărățiile și va mănca tot pământul; și'l va călca, și'l va tăia pre el.

24. Și cele zece coarne ale ei, zece împărați se vor scula și după ei se va scula altul, care va întrece cu răutățile pre toți cei mai dinainte, și pre trei împărați va smeri.

25. Și cuvinte va grăi asupra celui Prea Înalt, și pre slinșii celui Prea Înalt va amăgi și va cugeta să schimbe vremea și legea, și se va da în mâinile lui până la vreme și vreme și jumătate de vreme.

26. Și judecata va șede și stăpânirea lui o vor înuta, ca să o strice și să o piarză până în slărșit.

27. Și împărăția și puterea și mărirea împăraților celor de supt tot cerul s'au dat slinșilor celui Prea Înalt, și împărăția lui este împărăție veșnică; și toate stăpânirile vor sluji lui și vor ascultă de el.

28. Până aici este slărșitul cuvântului. Eu Daniil: gândurile mele mult m'au turburat și iafa mea s'a schimbat și cuvântul în inima mea l-am păzit

CAP. 8.

Vedenia berbecului și a ieșului.

În anul al treilea al împărăției lui Valtasar împăratul, vedenie s'a arătat mie: eu Daniil, după ce mi s'a arătat mie la început,

2. Și eram în Susa cetatea cea împărătească, care este în țara Elamului și am văzut vedenie și eu eram la Uval.

3. Și am ridicat ochii mei și văzuți și iată un berbec stă înaintea lui Uval: și avea coarne și coarnele erau înalte și unul mai înalt decât altul și cel mai înalt a crescut alături.

4. Și am văzut berbeculele împun-

14. Zah. 6, 22; Miheia, 4, 7; Luca 1, 32; Isaia 16, 5 și 66, 18. 27. Apoc. 13, 7.

27. Isaia 16, 5; Ps 2, 8, 9.

gând asupra mării și asupra mlezului nopții și a austrului și toate hiarele nu puteau stă înaintea lui, și nu eră cine să le scoață din mâna lui, și a făcut după voea sa și s'a mărit.

5. Și eu priveam, și iată un țap de capre venea de către amiază spre fața a tot pământul, și țapul avea un corn, care se vedeă între ochii lui.

6. Și a venit țapul până la berbeculele care avea coarne, pre care l-am văzut stând înaintea lui Uval, și a alergat la el întru pornirea puterii sale.

7. Și l-am văzut pre el până ce a ajuns la berbecule, și s'a repezit asupra lui și a lovit pre berbecule, și i-a zdrobit amândouă coarnele lui, și n'a putut berbeculele să stea înaintea lui, și l-a aruncat pre pământ și l-a călcat, și n'a fost cine să scoață berbeculele din mâna lui.

8. Și țapul caprelor s'a mărit foarte și s'a întărit, și s'a zdrobit cornul lui cel mare, și au crescut alte patru coarne de desuptul lui spre patru vânturi ale cerului.

9. Și dintru unul dintr'însele a ieșit un corn tare, și s'a mărit foarte către austru și către răsărit.

10. Și s'a mărit până la puterea cerului, și a aruncat jos pre pământ din puterea cerului și din stele, și le-a călcat pre ele.

11. Și până la mai marele puterii s'a mărit, și pentru el s'a turburat jertfa și el a sporit și Biserica s'a pustiit.

12. Și s'a dat preste jertfa păcat, și s'a lepădat jos dreptatea, și a făcut și a sporit el.

13. Și am auzit pre un sfânt grăind, și a zis un slănt lui Felmon celui ce grăia: până când vederea va stă, și jertfa ceea ce s'a luat și păcatul pustiirii cel ce s'a dat, și Biserica și puterea se va călca?

14. Și i-a zis lui: până seara și dimineața, zile două mii și patru sute, și se va curăți Biserica.

15. Și a fost dacă am văzut eu Daniil vedenia, și am cercat înțelegerea, iată a stătut înaintea mea ca o vedere de bărbat.

16. Și am auzit glas de bărbat între Uval, și a chemat și a zis: Gavriile! Fă pre acela să înțeleagă vedenia.

17. Și a venit și a stătut lângă mine, și când a venit el m'am uimit, și căzuu pre fața mea, și a zis către mine: înțelege liul omului! Că încă la sfârșitul vremii va fi vedenia.

18. Și grăind el cu mine, am căzut cu fața mea pre pământ, și s'a atins de mine, și m'a pus pre picioarele mele.

19. Și a zis: iată eu arăt ție cele ce vor să fie în zilele cele de pre urmă ale mănii, încă la sfârșitul vremii.

20. Berbeculele care l-ai văzut, care avea coarne, este împăratul Midilor și al Persilor;

21. Iar țapul caprelor împăratul Elenilor este, și cornul cel mare, care eră între ochii lui, acesta este împăratul cel dinău.

22. Și cel ce s'a zdrobit, și au crescut patru coarne de desuptul lui, patru împărați din neamul lui se vor scula, și nu cu puterea lui.

23. Și la zilele cele de pre urmă ale împărăției lor, când se vor plini păcatele lor, se va scula un împărat fără de rușine la față, și care va înțelege găciturile,

24. Și puterea lui se va întări, măcar că nu cu puterea sa, și minuat va strică și va spori și va face și va pierde pre cei tari și pre poporul cel sfânt.

25. Și jugul sarcinii lui se va spori, viclesug va fi în mâna lui, și cu inima sa se va mări, și cu viclesug

va strică pre mulți, și spre pierderea multora va stă, și ca pre niște ouă în mâini îi va zdrobi pre ei.

26. Și vedenica cea de seara și cea de dimineața, ce s'a zis, adevărată este, și lu pecetluiește vedenia. că după zile multe va fi.

27. Și eu Daniil am adormit, și am fost bolnav vreo câteva zile, și m'am sculat, și făceam lucrurile împăratului, și mă miram de vedenie, și nu eră cine să o înțeleagă.

CAP. 9.

Rugăciunea lui Daniil și prorocia celor șaptezeci de săptămâni de ani.

În anul dintâiu al lui Dariu, fiul lui Asuir din sămânța Midenilor, care a împărășit preste împărăția Haldeilor.

2. Eu Daniil am înțeles din cărți numărul anilor, de care a fost cuvântul Domnului către Ieremieia prorocul, ca să se plinească pustirea Ierusalimului în șaptezeci de ani.

3. Și am dat lața mea către Domnul Dumnezeu, ca să cerc cu cerere, cu rugăciune, cu posturi, cu sac și cu cenușă.

4. M'am rugat către Domnul Dumnezeu meu, și m'am mărturisit, și am zis: Doamne Dumnezeule cel mare și minunat, care păzești legea și mila ta celor ce te iubesc pre tine și celor ce păzesc poruncile tale.

5. Păcătuit-am, făcut-am nedreptate și lăra-delege, ne-am depărtat și ne-am abătut dela poruncile și de la judecățile tale.

6. Și n'am ascultat pre robii tăi prorocii, cari grăiau cu numele tău către împărășii noștri, boierii no-

ștri și către părinții noștri și către tot poporul pământului.

7. Tie Doamne dreptatea și nouă rușinea feșii, precum este în ziua aceasta omului Iudei și celor ce lăcuiesc în Ierusalim, și tot Israelului și celor de aproape și celor de departe în tot pământul unde i-ai risipit pre ei pentru urgisirea, cu care te-au urgisit pre tine.

8. Tie Doamne dreptatea noastră, și nouă rușinea feșii, și împărășilor noștri și boierilor noștri și părinților noștri, care am greșit tie.

9. Tie Domnului Dumnezeuului nostru îndurările și mila, că ne-am depărtat dela Dumnezeu.

10. Și n'am ascultat glasul Domnului Dumnezeuului nostru, și n'am umblat în legile lui, care le-au dat nouă prin mâinile robilor săi prorocilor.

11. Și tot Israelul a călcat legea ta, și s'a abătut, ca să nu auză glasul tău, și a venit preste noi osânda și blestemul, cel scris în legea lui Moisi robul lui Dumnezeu, pentru că am păcătuit lui.

12. Și a întărit cuvintele sale, care a grăit asupra noastră și asupra judecătorilor noștri, cari ne-au judecat pre noi, ca să aducă preste noi răutăți mari, care n'au fost supt tot cerul, ca cele ce s'a făcut în Ierusalim.

13. Precum este scris în legea lui Moisi, toate răutățile acestea au venit preste noi, și nu ne-am rugat feșii Domnului Dumnezeuului nostru, ca să ne întoarcem dela strâmbătățile noastre, și să umblăm întru tot adevărul tău.

14. Și au privit Domnul Dumnezeuul

7. Lev. 26, 14, 27, 31.

8. Ierem. 14, 20; Varuh 1, 15

9. Plâng. 3, 22.

11. R 2 Lege 27, 15 și 28, 15; 32, 25.

13. Lev. 18, 17; 20, 14; 26, 16; R 2 Lege 28, 15, 26, 16; 32, 25; Plâng. 2, 17; Mibca 6, 13; Malah 2, 2.

14. Ierem 44, 27.

26. Apoc. 10, 4.

9. 2. Iere r. 25, 12 și 29, 10.

4. Neemia 1, 5.

5. Neemia 9, 30, 33; Plâng. 3, 41.

6. Ierem. 44, 9, 21.

nostru preste răutatea noastră, și au adus preste noi pedeapsă, că drept este Domnul Dumnezeu nostru întru toate lucrurile lui, care au făcut, iar noi n'am ascultat cuvântul lui.

15. Și acum Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ai scos pre poporul tău din pământul Eghiptului cu mână tare, și ai făcut ște nume, precum este în zlua aceasta, păcătuitorii, nelegiuitorii.

16. Doamne cu toată mila ta, întoarce mâinele ta și urgia ta de la cetatea ta Ierusalimul și de la muntele cel sfânt al tău, că am păcătuit cu strâmbățiile noastre și ale părinților noștri, Ierusalimul și poporul tău ocară s'a făcut la toți cei dimprejurul nostru.

17. Și acum ascultă Doamne Dumnezeul nostru rugăciunile robului tău și cererile lui, și arată lafa ta preste sfințenia ta cea pustie pentru tine Doamne.

18. Pleacă Dumnezeul meu urechea ta, și auzi, deschide ochii tăi, și vezi perirea noastră și a cetății tale, în care s'a chemat numele tău, că nu pentru dreptățile noastre cădem înaintea ta rugându-ne, ci pentru îndurările tale cele multe Doamne.

19. Ascultă Doamne, curățește Doamne, ia aminte Doamne, fă și nu zăbovi pentru tine Doamne Dumnezeul meu, că numele tău s'a chemat preste cetatea ta, și preste poporul tău.

20. Și încă grăind eu, și rugându-mă, și mărturisind păcatele mele și păcatle poporului meu Israil, și vărsând rugăciunea mea înaintea Domnului Dumnezeului meu pentru muntele cel sfânt,

21. Și grăind încă eu rugăciunea,

și iată bărbatul Gavril, pre care l-am văzut la începutul vedeniei, zburând, și s'a atins de mine ca în ceasul jertfei de seara.

22. Și m'a făcut să înțeleg, și a grăit cu mine, și a zis: Daniile! Acum am ieșit, ca să te fac să înțelegi.

23. La începutul rugăciunii tale a ieșit cuvânt, și eu am venit să ți vestesc ție, că bărbatul doririlor ești tu, și ia aminte la cuvânt, și înțelege vedenia.

24. Șaptezece de săptămâni s'au tăiat preste poporul tău și preste cetatea cea sfântă, ca să se slărșească păcatul, și să se pecetluiască păcatele, și să se șteargă fărădelegile, și să se curățască nedreptățile, și să se aducă dreptate veșnică, și să se pecetluiască vedenia, și prorocul, și să se ungă Sfântul sfinților.

25. Să știi, și să cunoști, că de la ieșirea cuvântului, ca iarăși să se zidească Ierusalimul până la povățuitorul cel uns, săptămâni șapte și săptămâni șasezeci și două și se va întoarce, și se va zidi ulișă și zidul, și se vor deșeri vremile.

26. Și după cele șasezeci și două de săptămâni va pieri ungerea, și judecată nu va fi întru dânsa: iar cetatea și Biserica o va sirișă cu povățuitorul cel viitor, și se vor tăia întru potop, și după sfârșitul războiului celui tăiat, rânduit-a pustiire.

27. Și va înălți legătura la mulți o săptămână, și în mijlocul săptămânii va încetă jertfa și turmea, și în Biserică va fi urciunea pustiirilor, și până la sfârșitul vremii nu va încetă pustiirea.

15. Esire 14, 22; Plâng. 2, 11; Varuh 2, 11; Ps. 103, 7.

16. Neemia 1, 6; Ps. 103, 6; Isail 64, 6; Ierem. 3, 24; Esdra 9, 7. 17. Num. 6, 25.

21. 3 Imp. 16, 29.

24. Ioan. 1, 46; Iezech. 37, 26

25. Neemia 2, 1 8

27. Mateiu 24, 15.

CAP. 10.

Urmarea Vedenilor

In anul al treilea al lui Kir împăratul Persilor, cuvânt s'a descoperit lui Daniil, care s'a numit Valtasar, și adevărat eră cuvântul, și putere mare și înțelegere s'a dat lui întru vedenie.

2. In zilele acelea eu Daniil am plâns trei săptămâni de zile.

3. Pâinea doririlor n'am mâncat, și carne și vin n'au intrat în gura mea, și cu unsoare nu m'am uns, până ce s'au plinit trei săptămâni de zile.

4. In ziua a douăzeci și patru a lunii dintâiu eram eu lângă râul cel mare, acesta este Tigris Edechel.

5. Și am ridicat ochii mei, și am văzut, și iată bărbat îmbrăcat cu vadin, și mijlocul lui încins cu aur olaz.

6. Și trupul lui ca Tarstul, și fața lui ca fulgerul, și ochii lui ca făclii de foc, și brațele lui și coapsele lui ca arama ce scipește, și glasul cuvintelor lui, ca glas de mulțime.

7. Și am văzut eu Danil singur vedenia, și bărbaii cei ce erau cu mine n'au văzut vedenia, ci spăimantare mare căzând preste ei au fugit cu frică.

8. Și am rămas eu singur, și am văzut această vedenie mare, și n'a rămas întru mine tărie, și mărirea mea s'a schimbat întru stricăciune, și m'a pierit tăria.

9. Și am auzit glasul cuvintelor lui, și când am auzit eu glasul cuvintelor lui, m'am umilit, și am căzut cu fața pre pământ.

10. Și iată mână s'a atins de mine, și m'a ridicat pre genunchele mele, și pre palmele mâinilor mele.

11. Și a zis către mine: Daniile Bărbatul doririlor, înțelege cuvintele

cele ce le voiu grăi eu către tine, și stăi întru starea ta, că acum sunt eu trimis la tine, și după ce a grăit el cuvântul acesta, m'am sculat tremurând.

12. Și a zis către mine: nu te teme Daniile! Că din ziua dintâiu în care ai dat inima ta ca să înțelegi și să te necăjești pre tine înaintea Domnului Dumnezeuului tău, s'au auzit cuvintele tale, și eu am venit întru cuvintele tale.

13. Și mai marele împărăției Persilor a stăfuit înaintea mea douăzeci și una de zile, și iată Mihail unul din cei mai dintâiu dintre cei mai mari a venit să'mi ajute mie, și pre el l'am lăsat acolo cu mai marele împărăției Persilor.

14. Și am venit să spui ție ori câte se vor întâmpla poporului tău în zilele cele de apoi, că încă vedenia după zile multe se va plini.

15. Și când grăia el cu mine cuvintele acestea, m'am umilit căzând cu fața mea pre pământ.

16. Și iată ca asemănarea fiului omului s'a atins de buzele mele, și a deschis gura mea și am grăit, și am zis către cel ce stă înaintea mea: Doamne! Văzându-te eu pre tine s'au întors cele dinlăuntru ale mele întru mine și n'am putere.

17. Și cum va putea robul tău Doamne a grăi cu Domnul meu acesta? Și de acum nu va fi întru mine tărie, și suflare n'a rămas întru mine.

18. Și a adaos și m'a alins pre mine ca o vedere de om, și m'a întărit.

19. Și a zis mie: nu te teme bărbatul doririlor, pace ție! Îmbărbătează-te și te întărește; și grăind el cu mine m'am întărit și am zis: grăiască Domnul meu, că m'ai întărit pre mine.

10. 16. Isala 6, 5; Ierem. 1, 9.
19. Judec. 6, 23.

20. Și a zis: dar știi pentru ce am venit la tine? Și acum mă voi duce în țările ca să mă războiesc cu marele Persilor. Și eu ieșeam și mai marele Elinilor venea.

21. Însă voi spune ție, ce este rânduit în scriptura adevărului, și nimeni nu este care să mă ajute într'acestea, fără numai Mihail mai marele vostru.

CAP. 11.

Proroc despre împărății Persiei, Egiptului și Siriei.

Și în anul cel dintâiu al lui Kir, eu am stăut în vânturi și în țări.

2. Și acum adevărul vestesc ție: iată încă trei împărași se vor scula în Persia și al patrulea se va îmbogăți cu bogăție mare mai mult decât toți, și după ce va stăpâni el averea sa, se va scula asupra tuturor împărățiilor Elinești.

3. Și se va scula împărat tare și va stăpâni multă vreme și va face după voea sa.

4. Și după ce va sta împărăția lui, se va sfărâma și se va împărți la cele patru vânturi ale cerului, și nu la cei după el, nici după domnia lui, care a domnit, că se va smulge împărăția lui și altora afară dintr'aceștia se va da.

5. Și se va întări împăratul austrului, și unul din boerii lui se va întări asupra lui și va domni multă vreme.

6. Și după ce vor trece anii lui, se vor amesteca și fata împăratului austrului va intra la împăratul miezului nopții, ca să facă tocmelile cu el, și nu va birui puterea brațului și nu va sta sămânța lui, și se va da ea, și cei ce o aduc pre ea, și iânăra și cel ce o întărește pre ea.

7. Și întru vreme scula-se va intra fiica rădăcinii ei asupra gă-

tirii lui și va veni spre putere și va intra către întâririile împăratului miezului nopții, și va face întru ei, și se va întări.

8. Și încă pre dumnezeii lor cu topitorii lor, tot vasul pofit al lor de argint și de aur cu robire va duce la Egipt, și el va sta mai mult decât împăratul miezului nopții.

9. Și va intra la împărăția împăratului austrului, și se va înapoi la pământul său.

10. Și liii lui vor aduna multe puteri, și va veni în necând și va trece și va șede, și împreună înainte se va încheia până la vântura lui.

11. Și se va sălbatăci împăratul austrului, și va ieși și se va bate cu împăratul miezului nopții, și va pune mulțime multă, și se va da mulțimea în mâna lui.

12. Și va lua mulțimea și se va înălța inima lui, și va surpa zeci de mii și nu se va întări.

13. Și se va înapoi împăratul miezului nopții, și va aduce mulțime mai multă decât întâiu, și la sfârșitul vremilor veni-vor întârii cu putere mare și cu avere multă.

14. Și în vremile acelea mulți se vor ridica asupra împăratului austrului, și lii omorătorii poporului său, ridică-se vor a întârii vedere și vor slăbi.

15. Și va intra împăratul miezului nopții, și va vârsa turnare de pământ, și va lua cetăți tari, și brațele împăratului austrului nu vor sta, și se vor scula aleșii lui, și nu va fi în putere a sta.

16. Și va face cel ce intră la el după voea lui, și nu va fi cine să stea înaintea feței lui, și va sta în pământul Savi, și se va sfârși în mâna lui.

17. Și va pune la sa, ca să intre cu toată țara împărăției sale,

și dreptate toate împreună cu el va face, și pre lăta femeilor o va da lui să o strice pre ea, și nu va rămâneă și nu va fi a lui.

18. Și va întoarce laja sa la ostroave, și va lua multe, și pre boierii mari va face să înceteze dela ocara lor, însă ocara lui se va întoarce la el.

19. Și va întoarce laja sa la puterea pământului, și va slăbi, și va cădea, și nu se va ală.

20. Și se va scula din rădăcina lui odrasla de împărăție preste gătitirea lui îndreptând, făcând mărirea împărăției și în zilele acelea se va surpa, și nu cu izte nci cu război.

21. Stă-va pre gătitirea lui, ocărătu-s'a, și n'a dat spre el mărirea de împărăție, și va veni cu bună tocmeală, și va întâi împărățiile întru alunecări.

22. Și brațurile celui ce înneacă se vor înneacă de către iaja lui, și se vor zdrobi și povățuitorul așezământului.

23. Și dintru amestecătură va face vicleșug iatului său, și se va sul, și se va întâi asupra lui cu puțin neam,

24. Și cu bună tocmeală; și va veni în țările cele de aproape, și va face, care n'a făcut părinții lui și părinții părinților lui, prăzi și jefuiri, și averea lor o va risipi, și asupra Eghiptului va gândi gândurile sale până la o vreme.

25. Și va ridica puterea sa cea mare, și inima sa asupra împăratului austrului, și împăratul austrului va da războiu cu putere mare și tare foarte, însă nu va stă, că vor gândi asupra lui gânduri.

26. Și vor mânca cele trebuincioase ale lui, și'l vor sfărâma pre el, și puterl va acoperi, și vor cădea răniți mulți.

27. Și amândoi împărații, inimile

lor spre rău, și la o masă minciuni vor grăi, și nu se va îndreptă, căci sfârșitul va fi la vreme.

28. Și se va întoarce în pământul său cu avere multă, și inima lui spre așezământul de lege cel sfânt.

29. La vreme se va întoarce, și va veni la zustru, și nu va fi ca cea dintâlu și ca cea de apoi.

30. Și vor intra întru el Kijii cei ce ies, și se va smeri, și se va întoarce, și se va mânica pre așezământul de lege cel sfânt, și va face și se va întoarce, și va înțelege spre cei ce părăsesc așezământul cel sfânt.

31. Și brațuri și semînții diutru el se vor scula, și vor spurcă slinșlea puterniciei, și vor mută neîncetarea, și vor da uriciunea celor slinși.

32. Și cei ce fac fărădelegile așezământul de lege vor aduce întru alunecări, și popoarele cele ce cunosc pre Dumnezeuul lui se vor întâi și vor face.

33. Și cei pricepuți ai poporulul pricepe-se-vor la multe, și vor slăbi întru sabie și întru pară de foc și întru robie și întru jaf de zile.

34. Și slăbind ei se vor ajuta cu ajutor mic, și se vor adaoge la ei mulți întru alunecări.

35. Și din cei ce înțeleg vor slăbi ai lămurl pre ei, și ai alege și ai înălbi până la sfârșitul vremii, că încă va fi vreme.

36. Și va face după voea lui, și împăratul se va înălța și se va mări preste tot dumnezeul și preste dumnezeul dumnezellor, și va grăi cu semeție, și va îndreptă până unde se va slârși mânia, că spre sfârșire va fi.

37. Și spre toți dumnezeii părinților săi nu va înțelege, și polta femeilor, și spre tot dumnezeul nu

va înțelege, preste toți se va mări.

38. Și pre dumnezeii Maozin în locul său va mări, și pre dumnezeul care nu l-au cunoscut părinții lui îl va mări, cu aur și cu argint și cu pietre scumpe și întru polte.

39. Și va face acestea, ca să înțerească țăriile cu dumnezeu strein, căruia va cunoaște, și va înmulți mărirea, și va supune pre mulți, și pământ va împărți în daruri.

40. Și la sfârșitul vremii se va împunge cu împăratul austrului, și se va aduna la împăratul miezului nopții cu care și cu călărești și cu corăbii multe, și va intra în țară și va slăbăni și va irece.

41. Și va intra la pământul Savain, și mulți vor slăbi, și aceștia vor scăpa din mâna lui, Edomul și Moavul și biruința fiilor lui Amon.

42. Și va întinde mâna sa preste pământ, și pământul Eghiptului nu va fi spre mântuire.

43. Și va domni întru cele ascunse ale aurului și ale argintului, și întru toate poftele Eghiptului și ale Livilor, ale Etiopilor, întru țăriile lor.

44. Si anizuri și sârguele îl vor turbură pre el dela răsărituri și de la miazănoapte, și va veni cu mânie năvălă, ca să strice și să piarză pre mulți.

45. Și va întinde cortul său la Efadano între mări spre muntele Savain cel sfânt, și va veni până la partea lui, și nu va fi cel ce-l mântuiește pre el.

CAP. 12.

Adanie despre invierca morților și despre Antihrist.

In vremea aceea sculă-se va Mihail voevodul cei mare, cel ce stă pentru fiii poporului tău, și va fi vreme de necaz, care n'a fost ca

aceasta de când a fost neam pre pământ până în vremea aceea, și în vremea aceea se va mântui poporul tău tot, care s'a aflat scris în carte.

2. Și mulți din cei ce dormiau în țărâna pământului se vor sculă, unii la viață veșnică și unii la ocară și la rușine veșnică.

3. Și cel ce au fost înțelegători vor străluci ca lumina țării, și dintru dreptii cei mulți ca stelele în veac, și încă.

4. Si tu Daniile astupă cuvintele, și pecetluiește cartea până la vremea sfârșirei, până se vor învăța mulți, și se va înmulți mintea.

5. Și am văzut eu Daniil, și iată alți doi stau unul dincoace de malul râului și unul dincolo de malul râului.

6. Și am zis bărbatului celui îmbrăcat cu vadin, care eră deasupra apei râului, până când va fi sfârșitul minunilor celor ce ai zis?

7. Și am auzit pre bărbatul cel îmbrăcat cu cele de vadin, care eră deasupra apei râului, și a înălțat dreapta sa și stânga sa la cer, și s'a jurat pre cel ce în veac este viu, că în vreme și în vremi și în jumătate de vreme, când se va sfârși risipirea mănii poporului celui sfințit, cunoaște-vor toate acestea.

8. Și eu am auzit, și n'am înțeles, și am zis: Doamne! Ce sunt cele de apoi ale acestora?

9. Și au zis: vino Daniile, că astupate și pecetluite sunt cuvintele până la vremea sfârșirei.

10. Alege-se-vor, și se vor înălbi, și se vor lămurii, și se vor sfinți mulți, și vor nelegiul cei lăzădelege, și nu vor înțelege toți cei lăzădelege, ci cei înțelepți vor înțelege.

11. Și dela vremea, în care va în-

12. 2. Mateiu 25, 46; 3. Ioan 5, 29.

7. Apoc. 10, 6.

10. Apoc. 22, 12.

40. Iezech. 38, 9, 16.

ceată jerfa cea fără de curmare, și se va da urâciunea pustiei, zile o mie două sute și nouăzeci. Fericit este cel ce așteaptă, și a ajuns la zile o mie trei sute treizeci și cinci.

12. Și tu mergi și te odihnește, că încă zile și ceasuri sunt până la plinirea sfârșirii, și te vei odihni, și te vei scula întru soarta ta la sfârșitul zilelor.

PROROCIA LUI OSIE

CAP. 1.

Prorocie despre fărâdeleaga poporului Israil

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Osie fiul lui Veiri în zilele lui Ozia și ale lui Ioatham și ale lui Ahaz și ale lui Ezechie împărașii Iudei, și în zilele lui Ieroboam fiul lui Ioas împăratul lui Israil.

2. Inceputul cuvântului Domnului către Osie. Și au zis Domnul către Osie: mergi, ia-ți o femeie de curvie, și naște-ți fil de curvie, că curvindu-va curvi pământul, dinapoia Domnului.

3. Și a mers, și a luat pre Gomer fata lui Devilaim, și a purces grea, și i-a născut lui Iu.

4. Și au zis Domnul către el: chiamă numele lui Iezrael, că încă puțin, și voi izbândi sângele lui Iezrael asupra casei Iudei, și voi face să înceteze împărășia casei lui Israil.

5. Și va fi în ziua aceea, voi zdrobi arcul lui Israil în valea lui Iezrael.

6. Si a mai purces încă grea, și a născut fată, și i-au zis lui: chiamă numele ei: Nemiluita, pentru că nu voi mai adăoga a milui casa lui Israil, ci împotrivindu-mă mă voi împotivi lor.

1. 1. 4 Imp. 14, 23. 6. 4 Imp. 14, 27.

7. Iar pre fiii lui Iuda voi milui, și voi mântui pre ei întru Domnul Dumnezeu lor, și nu voi mântui pre ei cu arc, nici cu sabie, nici cu război. Nici cu care, nici cu cai, nici cu călăreși.

8. Și a înfărcat pre aceea ce se chemă: Nemiluita, și a purces încă grea, și a născut Iu.

9. Și au zis: chiamă numele lui: Nu poporul meu, că voi nu sunteți poporul meu și eu nu sunt Dumnezeu vostru.

10. Și va fi numărul fiilor lui Israil ca nisipul mării, care nu se va măsură, nici se va număra, și va fi în locul, în care s'au zis lor, nu sunteți poporul meu voi, chemăse-vor și ei fiii lui Dumnezeu celui viu.

11. Și se vor aduna fiii lui Iuda și fiul lui Israil împreună, și vor pune loruș o domnie, și se vor sul de pre pământ, că mare este ziua lui Iezrael.

CAP. 2.

Pe lepsișea fărâdelelei lui Israil. Dumnezeu fâgăduiește întoarcerea.

Ziceți fratelui vostru: Poporul meu, și surorii voastre: Miluita.

2. Judecați-vă cu muma voastră. Judecați-vă, că ea nu'mi este mie femeie, și eu nu sunt ei bărbat, și

10. Romani 9, 26; Isaia 62, 4.

voiu ridică curvia ei dela fața mea, și preacurvea ei din mijlocul țărilor ei.

3. Ca să o dezbrac pre ea goală, și să o fac pre ea cum a fost în ziua nașterii ei, și o voiu pune pre ea ca pustia, și o voiu așeză pre ea ca pământul cel fără de apă, și o voiu omorî pre ea cu sete.

4. Și pre fiii ei nu'i voiu milui, căci fiii din curvie sunt, că a curvit numă lor, și i-a făcut de rușine, ceea ce i-a născut pre ei.

5. Că a zis: merge-voiu după ibovniciei mei, cari îmi dau mie pâinile mele și apa mea și hainele mele și îmbrăcămintele mele cele de pânză, și untuldelemn al meu, și toate câte se cuvin mie.

6. Pentru aceea iată eu îngrădesc calea ei cu cursă, și voiu astupă căile ei și cărarea sa nu va afia.

7. Și va alergă după ibovniciei ei, și nu'i va ajunge pre ei, și îi va căută pre ei, și nu'i va afla, și va zice: merge-voiu și mă voiu întoarce la bărbatul meu cel dinău, că mai bine'mi eră atunci decât acum.

8. Și ea n'a cunoscut, că eu i am dat ei grâul și vinul și untuldelemn, și i-am înmulțit ei argintul, iar ea din argint și din aur a făcut idoli lui Vaal.

9. Pentru aceea mă voiu întoarce, și voiu cără grâul meu în vremea lui și vinul meu în timpul său, și voiu luă hainele mele și îmbrăcămintele mele cele de pânză, ca să nu'i acopere rușinea ei.

10. Și acum voiu descoperi necurăția ei înaintea ibovnicilor ei, și nimeni nu o va scoate pre ea din mâna mea.

11. Și voiu întoarce toate veselele ei, praznicile ei și lunile nouă

ale ei. și sâmbetele și toate sărbătorile ei.

12. Și voiu strică viea ei și smochinii ei, de câte a zis, că simbria mea sunt acestea, care mi-au dat mie ibovniciei mei, și le volu pune pre ele întru mărturie, și le vor mânca pre ele pasările cerului și hiarle țarinei și cele ce se târăsc pre pământ.

13. Și voiu izbândi asupra ei zilele Vaalimilor, întru care jertfele lor și'i puneă cerceii săi și mărgelele sale, și mergeă după ibovniciei săi, iar pre mine m'a uitat, zice Domnul.

14. Pentru aceea iată eu o fac pre ea să răiațească, și o voiu aduce pre ea la pustiire și voiu grăi după inima ei.

15. Și voiu da ei agoniselele ei de acolo și valea Ahor, ca să deschiță înțelegerea ei, și se va smeri acolo ca în zilele tinereților sale și în zilele suirii sale din pământul Eghipetului.

16. Și va fi în ziua aceea zice Domnul, mă va chemă bărbatul meu, și nu mă va chemă mai mult Vaalim.

17. Și voiu scoate numele Vaalimilor din gura ei, și mai mult nu'i vor aduce aminte de numele lor.

18. Și voiu pune lor în ziua aceea legătură cu hiarle țarinei și cu pasările cerului și cu cele ce se târăsc pre pământ, și arcul și sabia și războiul voiu strică de pre pământ, și te volu face să lăcușii întru nădejde și te voiu logodi pre tine mie în veac.

19. Și te voiu logodi pre tine mie întru dreptate și întru judecată și întru milă și întru îndurări.

20. Și te voiu logodi pre tine mie

12. Isaia 5, 5, 6.

17. Zahar. 13, 2; Ps. 15, 4.

18. Iov 5, 23; Isaia 54, 17; Iezech. 34, 25.

20. Isaia 54, 10; Ps. 45, 2.

2. 3. Iezech. 16, 39. 8. 3 Imp. 16, 32.

11. Ierem. 7, 32 și 33, 11.

Întru credință, și vei cunoaște că eu sunt Domnul.

21. Și va fi în ziua aceea, zice Domnul, voi ascultă cerul, și cerul va ascultă pământul.

22. Și pământul va ascultă grâul și vinul și untuldelemn, și acestea vor ascultă pre lezrael.

23. Și o voi semăna pre ea mie pre pământ, și voi milul pre Nemiluia, și voi zice: nepoporului meu, poporul meu ești tu, și el va zice: Domnul Dumnezeuul meu ești tu.

CAP. 3.

Despre necredința poporului și îndelunga răbdare a lui Dumnezeu

Și au zis Domnul către mine: mergi încă și iubește femeie, care iubește rele și prea curvă, precum au iubit Dumnezeu pre fiii lui Israil, și ei caută spre dumnezei streini, și iubesc frământături cu stăfide.

2. Și o am năimit mie cu cincisprezece arginți, și un gomor de orz și un nevel de vin.

3. Și am zis către ea: zile multe vei șede la mine, și să nu curvești, nici să fii cu alt bărbat, și eu voi fi la tine.

4. Că zile multe vor șede fiii lui Israil fără de împărat și fără de căpetenie și fără de jertfă și fără de oltar și fără de preoție și fără de arătători.

5. Și după aceasta se vor întoarce fiii lui Israil, și vor căuta pre Domnul Dumnezeuul lor și pre David împăratul lor, și se vor minuna întru Domnul și întru bunătățile lui în zilele cele de apoi.

CAP. 4.

Mostrarea lui Dumnezeu pentru necredința Israilitenilor.

Ascultați cuvântul Domnului fiii lui Israil, că va să judece Dom-

nul pre cei ce lăcuiesc pământul, că nu este adevăr, nici inimă, nici cunoștința lui Dumnezeu pre pământ.

2. Blessem și minciună și ucidere și furtișag și preacurvie s'a revărsat pre pământ, și sânziuri cu sânziuri se amestecă.

3. Pentru aceea va plânge pământul, și se va împușină cu toți cei ce lăcuiesc pre dânsul, cu hiarele țării, cu cele ce se târăsc pre pământ, și cu pasările cerului, și peștii mării se vor împușină.

4. Ca nimeni nici să judece, nici să mustre, iar poporul meu este ca un preot, căruia se zice împotriva.

5. Și va slăbi din zi în zi, și va slăbi prorocul cu tine, nopței am asemănat pre muma ta.

6. Asemănafu-s'a poporul meu, ca, cum n'ar avea pricepere, pentru că a ai lepădat știința, și eu te volu lepăda pre tine, ca să nu preoștii mie, și pentru că ai uitat legea Dumnezeului tău, și eu voi uită pre fiii tăi,

7. După mulțimea lor, așa zu păcăluit mie, mărirea lor întru necinste o voi pune.

8. Păcatele poporului meu vor mânca, și întru nedreptățile lor vor luă sufietele lor.

9. Și va fi precum poporul, așa și preotul; și voi izbândi asupra lui căile lui și sfaturile lui voi răsplăti lui.

10. Și vor mânca și nu se vor sătura, curvit-au și nu se vor îndreptă, că au părăsit pre Domnul a-l păzi.

11. Curvie și vin și băutură bețivă a primit inima poporului meu.

12. Întru semne întrebă, și întru toiegele sale spuneă lui, că cu du-

4. 1. Mih. 6, 2. 3. Iezech. 38, 20. 4. Iezech. 3, 27. 5. Miheea 3, 6. 6. Isaia 5, 14.
7. Lev. 10, 17. 8. Isaia 24, 2.
9. Isaia 1, 5; Miheea 6, 14; Lev. 26, 26.
11. Pilde 23, 29—33.

22. Rom. 9, 25. 23. 1 Petru 2, 1.

3. 4. 2 Paral. 15, 3.

5. Iezechil 34, 24; Ierem. 30, 9.

hul curviei a rălăcit, și au curvit de la Dumnezeu lor.

13. Preste vărfurile munților jertfă, și preste dealuri junghiiă supt stejar și supt plop și supt copaciul ambros, că bună este umbra.

14. Pentru aceea curvi-vor fetele voastre, și miresele voastre vor prea curvi.

15. Și nu voi cercela asupra fetelor voastre când vor curvi, și asupra miresele voastre când vor prea curvi; pentru că ei cu curve se amestecau, și cu cei închinați idoliilor jerieau și poporul cunoscând se lipea de curvă.

16. Iar tu Israile nu îi neștiutor și Iuda, să nu intrați în Galgala, și să nu vă suiți în casa nedreptăței, și să nu jurăți pre Dumnezeu, cel viu.

17. Căci ca junicea ce strechie a strechiat Israile, acum va păste pre ei Domnul, ca pre miel întru lărgime.

18. Părtașul idoliilor lui Efraim a pus sieș piedici.

19. Ales-a pre Hananei, curvind cu curvit, și a lubit ocara din fierbănarea ei.

20. Vălbura vântului tu ești în apnile ei, și se vor rușină pentru izvoelnicele lor.

CAP. 5.

*Fărădelegea lui Israil și a lui Iuda.
Prezicerea pedepsei lor.*

Auziți acestea preoții și luați a-minte casa lui Israil, și casa împăratului băgați în urechi, căci asupra voastră este judecata, pentru că v'ați făcut laț priveriștei și ca o mreajă întinsă preste Iavirion, care o au întins cei ce vânează vânat.

2. Iar eu sunt cel ce cu certare vă învăț pre voi.

3. Eu am cunoscut pre Efraim, și Israil nu s'a depărtat dela mine, pen-

tru că acum a curvit Efraim, și s'a pângărit Israil.

4. N'a pus staturile sale, ca să se întoarcă către Dumnezeu lor, că duhul curviei este întru ei, iar pre Domnul nu l-au cunoscut.

5. Și se va smeri semeția lui Israil înaintea feței lui, și Israil și Efraim vor slăbi întru nedreptățile sale, și va slăbi și Iuda cu dănșii.

6. Cu oile și cu vițeei vor merge ca să caute pre Domnul, și nu l'vor allă pre el, că s'au depărtat dela ei.

7. Că pre Domnul l-au părăsit și lii streini s'au născut lor, acum va mănca pre ei pălăciunea, și pre sorții lor.

8. Trâmboiași cu trâmboiă preste munți, răsună întru cele înalte, prăpoveduiți în casa nedreptăței de care s'a întristat Veniamin.

9. Efraim spre pustiire s'a făcut în zilele muștrăiei, întru neamurile lui Israil arătat-am lucruri credincioase.

10. Făcutu-s'au boierii Iudei, ca cei ce mută hotarele, preste ei voi vârsă ca apa pornirea mea.

11. Asuprit-a Efraim pre vrăjmașul său și a călcat judecata, că a început a merge după deșertăciuni.

12. Și eu ca o turburare lui Efraim, și ca un bold casei Iudei.

13. Și a văzut Efraim boala sa, și Iuda durerea sa, și a mers Efraim la Asirieni, și a trimis soli la împăratul lui Iarim, și acesta nu v'a putut mântui pre voi, și nu va face să înceteze dintru voi durerea.

14. Că eu sunt ca un pantir lui Efraim, și ca un leu casei Iudei, și eu voi răpi și voi merge, și voi lua, și nu va fi cine să scoață.

15. Duce-mă-voiu și mă voi întoarce la locul meu până ce vor pieri, și vor căuta fața mea.

5. 5. Isaia 28, 1.

10. A 2 Lege 19, 14; Pitde 22, 28.

15. Ierem 29, 13, Iezech. 6, 9.

12. Isaia 1, 49; Iezech. 20, 28.

15. Amos 4, 4.

CAP. 6.

*Fecalepsa lui Dumnezeu indeamnă
spre pocăință.*

Intru necazul lor mănecă-vor către mine, zicând: să mergem, și să ne înioarcem către Domnul Dumnezeuul nostru, că acesta ne-au lovit, și ne va vindeca, bate-ne-va, și ne va tămădui.

2. Însănătoșă-ne-va după două zile, în ziua a treia ne vom scula și vom fi vii înaintea lui.

3. Și vom cunoaște, și vom alerga să cunoaștem pre Domnul, ca niște zori gata îl vom afla pre el, și va veni nouă ca o ploae timpurie și târzie pământului.

4. Ce voi face ție Efraime? Ce voi face ție Iuda? Iar mila voastră ca norul de dimineață și ca roua de zori trece.

5. Pentru aceea am secerat pre prorocii voștri, ucisu-i-am pre ei cu cuvântul guri mele, și judecata mea ca lumina va ieși.

6. Că milă voesc, și nu jerifă, și cunoștința lui Dumnezeu mal mult decât arderile de tot.

7. Iar ei sunt ca omui cel ce calcă legea.

8. Acolo m'au hulit pre mine Galaad celalea, care lucrează deșarte, și a turburat apa.

9. Și țărnia ta este de om tâlhar de mare. Ascuns-au preoții calea Domnului, ucis-au Sichima, că fără delcege au făcut.

10. În casa lui Israil văzut-am lucruri groaznice; acolo, cu curvia lui Efraim; pângăritu-s'a Israil.

11. Iuda, începe a culege ție, când întorc eu robia poporului meu.

CAP. 7.

*Țângurea asupra lui Israil și vestirea
dreptelor pedepse.*

Când vindec eu pre Israil, și se va descoperi strâmbătatea lui Efraim, și răutatea Samariei, că a lucrat minciuni, și furul va intra la el, și'l va dezbrăca tâlharul în calea lui.

2. Ca să cânte împreună ca cei ce cântă în inima lor, de toate răutățile lor, mi-am adus aminte, acum l-au încunjurat pre ei sfaturile lor, înaintea feșii mele s'a făcut.

3. Cu răutățile lor au veselit pre împăraji, și cu minciunile lor pre boieri.

4. Toți prea curvind, ca cuptorul arzând spre mistuirea arsurii de para focului, de frământarea aluatului până se va frământa el tot.

5. În zilele împărajiilor voștri, început-au boierii a se mânia din vin, întins-au mâna sa cu cei pierzători.

6. Că s'a aprins ca un cupțor inima lor, când blestemau ei, toată noaptea de somn s'a săturat Efraim, dimineață s'a făcut, și s'a aprins ca lumina focului.

7. Toți s'au înfierbântat ca un cupțor arzând, și focul a mâncat pre judecătorii lor, toți împărajii lor au căzut, nu eră între ei cel ce să strige către mine.

8. Efraim între popoarele sale se amestecă, Efraim s'a făcut ca o zimă neînțoarsă.

9. Mâncat-au străinii țărnia lui și el n'a cunoscut și cărunțelele i-au înflorit și el n'a cunoscut.

10. Și se va smeri semeția lui Israil înaintea feșii lui, și nu s'au întors către Domnul Dumnezeuul lor, și nu l-au căutat pre el întru toate acestea.

11. Și eră Efraim ca o porumbiță

6. 2 1 Cor. 15, 4.

3. A 2 Lege 11, 14; Ioit 2, 23.

4. Isaia 26, 19.

6. 1 Imp. 15, 22; Mateiu 9, 13, 12, 7.

7. 6. Mih. 2, 1. 10. Amos 4, 9.

fără de minte, ce nu are inimă. Pre Eghiptet chemă, și la Asirieni au mers.

12. Când vor merge voi pune preste ei mreaja mea, ca pre pasă-rile cerului voi frage pre ei, certă-voiu pre ei cu azul necazului lor.

13. Vai lor! Că s'au abătut dela mine, tlcăloși sunt! Că au păgânit asupra mea, și eu i-am răscumpărat pre el, iar el au grăit asupra mea minciuni.

14. Și n'au strigat către mine i-nimile lor, ci se văitau întru așternuturile lor. Preste grâu și preste vin se sfășiau, pedepsitu-s'au întru mine.

15. Și eu am întărit brațele lor, și asupra mea au cugetat rele, în-torsu-s'au întru nimic, făcutu-s'au ca un arc întins, cădea-vor în sa-bie boierii lor pentru neînfrânarea limbii lor, aceasta este defăimarea lor în pământul Eghiptetului.

CAP. 8.

Cei fără de Dumnezeu și cei necredincioși se vor stinge.

In sânul lor, ca pământul necălcăt, Ica vulturul pre casa Domnului.

2. Pentrucă au călcat legătura mea, și împotriva legii mele au făc-
cul păgânătăte.

3. Pre mine mă vor strigă, Du-nezeule, cunoscutu-te-am pre tine, pentrucă Israil a lepădat cele bune, pre vrăjmaș a gonit.

4. Sieși a împărăjit, iar nu prin mine a împărăjit; și n'a arătat mie argintul său, și aurul său l-a făcut sieși idoli, ca să piară de tot.

5. Zdrobește vițelul tău Samariel Că s'a aprins mânia mea asupra lui, până când nu vor putea să se curățescă întru Israil?

1. Is. Isala 30, 1.

14. Isala 29, 13; Mat. 15, 8.

8. 2. Fl 2 Lege 26, 49.

6. Și pre acesta l-a făcut mește-rul, și nu este Dumnezeu, că înșe-lător eră vițelul tău Samarlei

7. Că stricate de vânt au semă-nat, și surparea lor va primi pre ele, znop, care nu poate face lăină, iar de va face, streinii o vor mănca pre ea.

8. Înghițitu-s'a Israil, acum s'a fă-cut întru neamuri ca un vas de nicl o treabă.

9. Că ei s'au suif la Asirieni, în-florit-a prin sine Efraim, daruri au lubit.

10. Pentru aceea se vor da întru neamuri, acum voi primi pre ei, și vor încetă puțin a unge, împăraii și domni.

11. Că a înmulțit Efraim jertfel-nice, spre păcate făcutu-s'au lui jert-felnice iubite.

12. Scrie-voiu lui mulțime, și le-giurile lui, între streine s'au socotit lui jertfelnicile cele iubite.

13. Că de vor jertfi jertfă, și vor mănca cărnuri, Domnul nu le va primi pre ele; acum își va aduce aminte de strâmbătățile lor, și va izbândi păcatele lor; iar ei la Eghiptet s'au întors, și întru Asirieni ne-curate vor mănca.

14. Și a uitat Israil pre cel ce l-au făcut pre el, și a zidit capiști, și Iuda a înmulțit cetăți zidite, și voi trimită foc asupra cetăților lui, și va mănca temeliiile lor.

CAP. 9.

Păcatelor grele urmează pedeșse grele.

Nu te bucură Israilei Nici te ve-seli ca popoarele, că al curvit dela Dumnezeu lău, iubit-al dări preste toate artiile grăului.

2. Arie și teasc n'au cunoscut pre ei, și vinul i-a înșelat pre el.

8. Ierem 22, 26 și 46, 36.

13. Ierem. 14, 10.

9. 2. Iezechiel 4, 13.

3. N'au lăcuit în pământul Domnului, lăcuî-a Efraim Eghipetul, și întru Asirieni necurate vor mânca.

4. N'au adus Domnului vin, și n'au plăcut lui; jertiele lor ca pâinea plângerii lor, toți cei ce mănâncă acelea, se vor spurcă, că pâinile lor sufletele lor, nu vor intra în casa Domnului.

5. Ce veți face în ziua adunării și în ziua sărbătorii Domnului?

6. Pentru aceea iată vor ieși din ticăloșia Eghipetului, și'i va primi pre ei Memfis, și'i va îngropă pre ei Mahmas.

7. Că argintul lor îl va moșteni pierderea; spin în lăcașurile lor.

8. Venit-au zilele izbândirei, venit-au zilele răsplătirei tale, și se va chinui Israil, ca prorocul cel ieșit din fire, ca omul cel purtător de duh.

9. Pentru mulțimea nedreptăților tale, s'a înmulțit nebunia ta.

10. Scopul lui Efraim cu Dumnezeu, prorocul e laș încălțat preste toate căile lui, nebunie în casa lui Dumnezeu au înfipt.

11. Stricatu-s'a după zilele dealului, aduce-și-va aminte de nedreptatea lor, izbândi-va păcatele lor.

12. Ca strugurul în pustie am aflat pre Israil, și ca smochina timpurie în smochin, am văzut pre părinții lor; iar el au intrat la Veeligor, și s'au înstreinat spre rușine, și s'au făcut urfii, ca cei desfrânați.

13. Efraim ca pasărea a zburat, măririle lor din nașteri și din dureri și din zămisliri.

14. Pentru aceea de vor și hrăni pre fiii săi, fără de fii vor fi dintre oameni, că și val lor este lipsa carnel mele dintru ei.

15. Efraim, în ce chip am văzut,

spre vânat a dat pre liii săi, ca să scoață spre junghiere pre fiii săi.

16. Dă-le lor Doamne; ce le vei dă lor?

17. Dă-le lor zgău fără de fii și țafe uscate.

18. Toate răutățile lor în Galgal, că acolo i-am urfi pre el pentru răutățile izvodirilor lor, din casa mea volu scoate pre ei, nu volu mai adagea-i iubi pre ei, toți boierii lor sunt neascultători.

19. Părut-a rău lui Efraim, că rădăcinele sale s'au uscat, mai mult rod nu va aduce, că de vor și naște, voui ucide rodurile pântecelui lor.

20. Lepădă-va pre ei Dumnezeu, că nu l-au ascultat pre el, și vor fi răităciri între neamuri.

CAP. 10.

Dojana Israeliților pentru răutățile lor.

Vie cu viață bună Israil, rodul ei mult, după mulțimea rodurilor sale a înmulțit jertfelnicele, după bunătățile pământului său a zidit stâlpi.

2. Împărșit-au inimile lor, acum se vor stinge, el va surpă jertfelnicele lor, dărâmă-se-vor stâlpii lor.

3 Pentru aceea acum vor zice : nu este împărat nouă, pentru că nu ne-am temut de Domnul; iar împăratul ce va face nouă ?

4. Grăind cuvinte, prilejuri minci-noase, pune-va legătură, răsări-va ca troscotul judecata pre jelina țarinei.

5. Vișelului casei Nedreptății, nemernicii vor lăcu Samaria, că a plâns poporul lui de el, și precum l-au amărit pre el, se vor bucura de mărirea lui, că s'a înstrăinat dela el

6. Și pre el legat l-au dus la Asirieni, daruri împăratului Iarim, dar pre Efraim va primi, și se va rușina Israil întru statul său.

3. Isaia 14. 2. 11. Jud. 19. 25.

12. Num. 25. 3; Ps. 105. 28.

14. Iov 27. 14.

17. Lucă 23. 29. 18. 1 Imp. 6. 5.

19. 1. Isaia 5. 2; Ierem. 2. 28.

20. 4 Imp. 23. 5.

7. Leoădat-a Samaria pre împăratul său ca un gătej pre fața apei.

8. Și se vor strică oltarele On, păcatele lui Israil, spini și ciulini se vor sul preste jertfelnicile lor, și vor zice munților : acoperiți-ne pre noi, și dealurilor: cădeți preste noi.

9. De când munții sunt, a păcătuț Israil, acolo a stătuț; nu va apuca pre ei în deal rășboiu, preste fiil nedreptății venit-au a'i pedepsi pre ei.

10. Și se vor adună asupra lor popoarele, când se vor pedepsi ei în două nedreptăți ale sale.

11. Efraim iunincă învățată a iubi pricea; iar eu volu veni preste frumusețea grumazului ei, încălecă-voiu preste Efraim, și voiu molcomi pre iuda, întârî-va luiș pre iacov.

12. Semănați vouă spre dreptate, culegeți spre roadă de vleață.

13. Luminați-vă vouă lumina și iinții că este încă vreme, căutați pre Domnul până vor veni vouă rodurile dreptății.

14. Pentruce ați făcut necurăția, și ați cules nedreptățile ei? Mâncat-ați roadă mincinoasă, pentrucă ai nădăjduit în carele tale, întru mulțimea țării tale.

15. Și se va scula pierire întru poporul tău, și toate cele zidite ale tale vor trece, ca stăpânitorul Salaman din casa lui Ierovoam, în zilele rășboiului pre mumă preste fii o a trântil.

16. Așa volu face vouă casa lui Israil de către fața nedreptății răutăților voastre.

CAP. 11.

Mărire a milei Dumnezești, ce o au frumit nemulțumitorii Israilteni.

Dimineața s'a lepădat, lepădatu-s'a împăratul lui Israil.

8. Isaia 2, 19; Lucă 23, 30; Apoc. 6, 16, Jud. 19, 25.

12. Gal. 6, 7, 8; Iac. 3, 18; Ieremia 4, 4.

14. Pilde 22, 8. 15. Jud. 8, 12.

2. Că prunc a fost Israil, și eu l-am iubit pre el, și din Eghiptul am chemat pre fili lui.

3. Cum i-am chemat pre ei, așa s'au dus dela fața mea, jertfiau Vaalimilor, și au tămăiat idolilor.

4. Și eu am împiedicat pre Efraim, și l-am sprijinit pre brațul meu, și n'au cunoscut, ca să'l vindec pre ei.

5. Întru stricarea oamenilor, trăsui-am pre ei în legăturile iubirei mele, și voiu fi lor ca omul cel ce dă palme preste fălcile lui, și voiu căuța spre el, și'l voiu birui.

6. Lăcuit-a Efraim în Eghiptul, și Asur împăratul lui, că n'au vrut să se întoarcă.

7. Și a slăbit sabia în cetățile lui, și a încetat în mâinile lui, și vor mânca din staturile lor.

8. Și poporul lui s'a lipsit de lăcașul său, și Dumnezeu preste cele cinstite ale lui se va mâniă, și nu'l va înălța pre el.

9. Ce'ți voiu face Efraime? Scuile-volu Israile, ce'ți voiu face? Ca pre Adamă te voiu pune pre tine, și ca pre Sevoim; întorsu-s'a inima mea întru aceasta, împreună s'a turburat părerea mea cea rea.

10. Nu voiu face ție după iușimea mânlei mele, și nu voiu lăsa să piară Efraim, că eu sunt Dumnezeu, și nu om, întru tine sfânt. și nu voiu intra în cetate.

11. După Domnul volu umbla, ca leul va răcni, că însuș va răcni, și se vor spăimânta fiii apelor.

12. Zbură-vor ca pasărea din Eghiptul și ca porumbul din pământul Asirienilor, și'i voiu așeză pre ei în casele lor, zice Domnul.

13. Incujuratu-m'a cu minciună Efraim, și cu păgânătăți casa lui Israil și a lui iuda. Acum l-au cu-

11. 3. Eșire 4, 22, 23; Mateiu 2, 15.

9. Facere 19, 24. 10. 1 Imp. 15, 29.

noscut pre ei Dumnezeu, și popor sfânt se va chema al lui Dumnezeu.

CAP. 12.

Necredința lui Efraim și judecata lui Dumnezeu împotriva lui Iuda.

Iar Efraim duh rău, urmat-a călătura, toată ziua deșarte și netrebnice a înmulțit, și legătură cu Asirienii a făcut, și cu unțdelemn în Egipt mergea.

2. Și se va judeca Domnul cu Iuda, ca să izbândească pre Iacov, după căile lui, și după izvodirile lui va răsplăti lui.

3. În pânțec a înșelat pre frațele său, și cu osteneala sa a biruit asupra lui Dumnezeu.

4. Și s'a luptat cu înțgerul, și a biruit, ei au plâns, și s'au rugat mie, în Betel m'au aliat, și acolo s'a grăit către ei.

5. Iar Domnul Dumnezeu atotfăcătorul va fi pomenire lui.

6. Și tu la Dumnezeu ău te vei întoarce, mila și judecata păzește, și te apropie către Dumnezeu ău pururea.

7. Hanaan în mâna lui este cum-păna nedreptății, a asuprit cu sila a iubit.

8. Și a zis Elraim: Însă m'am în-bogășit, aflatu-mi-am odihnă mie, toate ostenețele lui nu se vor afla pentru nedreptățile, cu care a păcătuit.

9. Iar eu Domnul Dumnezeu ău te-am scos pre tine din pământul Egiptului; încă te volu face să lăcuești în corturi, ca în zilele sărbătorii.

10. Și voiui grăi către proroci, și eu am înmulțit vedeniile, și în mâinile prorocilor m'am asemănat.

11. De nu este Galaad, așa dar

mincinoși erau în Galgala boierii, cari jertfiau, și jertfelnicile lor ca broaștele festoase pre jelina jării.

12. Și s'a dus Iacov în câmpul Siriei, și a slujit Israil pentru mulere, și întru muiere s'a păzit.

13. Și prin proroc au scos Domnul pre Israil din pământul Egiptului, și prin proroc s'a păzit.

14. Mănieatu-s'a Efraim, și s'a în-tărlit, și sângele lui prestic el se va vărsa, și ocară lui o va răsplăti lui Domnul.

CAP. 13.

Amenințarea Domnului împotriva fiilor lui Israil. Prezicere despre mântuire.

După cuvântul lui Efraim dreptățile lui le-a luat el întru Israil, și le-a pus pre ele lui Vaal, și a murit.

2. Și acum a adaos a păcătui, și s'au făcut lorș idol vărsat din aurul și din argintul lor după chipul idoloilor, lucruri de meșteri săvârșite lor, aceștia zic lui: jertfiți oameni, că vișei s'au sfârșit.

3. Pentru aceea vor fi ca norul de dimineață și ca roua de dimineață, care trece, și ca praful care-l spulberă vântul de pre arie, și ca aburul din hornul de fum.

4. Iar eu sunt Domnul Dumnezeu ău, cel ce întăresc cerul și zidesc pământul, a căruia mâini au zidit toată oștirea cerului, și nu le-am arătat pe acestea, ca să merg după ele.

5. Și eu te-am scos pre tine din pământul Egiptului, și Dumnezeu afară de mine să nu cunoști, și mântuitor afară de mine nu este, eu te-am hrănit pre tine în pustie, în pământ nelăcuit.

6. După hrana lor, și s'au sătu-

12. 2. Isaia 2, 6.

5. Făcere 25, 25, 32; 24. 6. Ps. 67, 5.

9. Isaia 43, 11. 10. Iosif 2, 28.

12. Fac. 28, 5. 13. Egipt 14, 21, 22.

13. 4. Isaia 43, 11; Egipt 20, 2.

5. A 2 Lege 2, 7. 6. A 2 Lege 32, 15.

rat cu sajiu și s'au înălțat înlmiile lor, pentru aceea m'au uifat pre mine.

7. Și voiui fi lor ca panterul și ca pardosul, în calea Asirienilor, lești-voiu înaintea lor, ca ursoaica necăjită.

8. Și voiui rumpe cele dinlăuntru inimii lor, și'i vor mânca pre ei a-colo puii leilor pădurii, și hiarele jărinii vor sparge pre ei.

9. Stricării tale Israile cine va a-ută?

10. Unde este împăratul tău acesta, și să te mântuiască pre tine în toate cetățile tale, judece-te pre tine acela despre care ai zis: dă-mi împărat și domn.

11. Și ți-am dat fie împărat întru urgia mea, și am suferit întru mânia mea volbura strâmbătăței lui Efraim, ascuns este păcatul lui.

12. Dureri ca celei ce naște vor veni lui, acesta este fiul tău cel înțelept, că nu va suferi întru zdrobirea fiilor.

13. Din mâna iadului îi voiui izbăvi pre ei, și din moarte îi voiui mântui pre ei.

14. Unde este biruința ta moarte? Unde este boldul tău iadule? Mângâierea s'a ascuns dela ochii mei.

15. Că acesta va osebi între frați, aduce-va vânt pălitor Domnul din pustie preste el, și va uscă vnele lui, și va pustii izvoarele lui, și va uscă pământul lui și toate vasele cele pofțite ale lui.

CAP. 14.

*Întemnarea lui Israel la pocăință.
Făgăduința lui Dumnezeu.*

Pierî-va Samaria, că a stătut împotriva Dumnezeului său, de sale vor cădea ei, și cei dela țările

lor se vor trânti de pământ, și cele ce au în pântecul lor vor plesni.

2. Întoarce-te Israile către Domnul Dumnezeul tău, că ai slăbit întru nedreptățile tale.

3. Luați cu voi cuvinte și vă întoarceți către Domnul Dumnezeul vostru, ziceți lui, ca să nu purtați strâmbătate, și să luați bunătăți, și să răsplătim roada buzelor noastre.

4. Asur nu ne va mântui pre noi, pre cal nu vom încălică, nu vom zice mai mult; dumnezeii noștri, lucrurile mâinilor noastre, cel ce este întru tine va milui pre sărac.

5. Tămădui-voiu lăcașurile lor, lubi-voiu pre el a-avea, că am întors mânia mea de către ei.

6. Și vei fi ca roua lui Israel, înflori-va ca crinul, și va slobozi rădăcinile sale ca Livanul.

7. Întinde-se-vor ramurile lui, și va fi ca maslinul roditor, și mirosul lui ca al Livanului.

8. Întoarce-se-vor și vor ședeă supt umbra lui, trăi-vor și se vor sătura de grâu, și va înflori ca viea pomenirea lui, ca vinul Livanului lui Efraim.

9. Ce este lui încă și idolilor? Eu l-am smerit pre el, și eu îi voiui întări pre el, eu ca un arhevi copț, dintru mine roada ta s'a aflat.

10. Cine este înțelept, și va înțelege acestea? Sau înțelegător și va cunoaște acestea? Că drepte sunt căile Domnului, și dreptii vor umbla într'însele, iar cei necredincioși vor slăbi într'însele.

8. Plâng 3, 10. 10. 1 Imp. 8, 5. 11. Iov 14, 7. 12. 4 Imp. 19, 3. 13. 1 Cor. 15, 24.
14. Evrei 2, 14; Isaia 25, 8.
15. Iezech. 17, 10 și 19, 13.

14. 2. Ierem. 3, 22. 3. Evrei 13, 15.
4. Mih. 5, 10.
6. Ps. 91, 12; Isaia 18, 4.
10. Ierem. 9, 11; Ps. 106. 43.

PROROCIA LUI IOIL

CAP. 1.

Prezicerea pustiirii Iudei și indemnarea la pocăință.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Ioil fiul lui Vatuil.

2. Auziți acestea cei bătrâni și băgați în urechi toți cei ce locuieți pământul, de s'a făcut ca acestea în zilele voastre sau în zilele părinților voștri.

3. Spuneți acestea fiilor voștri și fiii voștri fiilor săi, și fiii lor la alt neam.

4. Rămășițele omidei le-au mâncat lăcustele și rămășițele lăcustel le-a mâncat gândacul, și rămășițele gândacului le-a mâncat păli-ciunea.

5. Treziți-vă cei beți de vinul vostru și plângeți, îngâmbați-vă toți cei ce beți vin până la beție, că s'a luat din gura voastră veselia și bucuria.

6. Că neam tare și nenuințat se suie pre pământul meu, dinții lui ca dinții leului și măselele lui ca ale puiului de leu.

7. Pus-a v'ea mea într-o pustiire și smochinii mei într-o dărâmare, cercând o a cercat pre ea și o a deșrădăcinat, albit-au ramurile ei.

8. Plânge către mine mai mult decât mireasa cea îmbrăcată cu sac entru bărbatul ei cel din fete.

9. Incetat-au jertfa și turnarea din casa Domnului, plângeți preoți, cari slujiți altarului Domnului.

10. Că s'au pustiiit câmpurile, să plângă pământul, că s'a sîrcat grâul, vinul s'a uscat, untuldelemn s'a împușinat.

11. Uscatu-s'au plugarii, plângeți moșiile pentru grâu și pentru orz, că a pierit culesul din țarină.

12. Viea s'a uscat și smochinii s'au împușinat, rodiile și finicul și mărul și toți copacii țarinii s'au uscat, că au rușinat bucuria fili oamenilor.

13. Încingeți-vă și plângeți preoților, plângeți cei ce slujiți altarului, intrați, dormiți în sac cel ce slujiți lui Dumnezeu, că au încetat din casa Dumnezeului vostru jertfa și turnarea.

14. Sfințiți post, vestiți slujbă, adunați pre bătrâni, pre toți cei ce lăcesc pământul în casa Domnului Dumnezeului vostru, și strigați către Domnul întins.

15. Vai miel Vai mie! Vai mfel In zi, că aproape este ziua Domnului, și ticăloșie din ticăloșie va veni.

16. Că înaltea ochilor voștri au pierit bucatele, din casa Dumnezeului vostru veselia și bucuria.

17. Sărit-au junincele în iestele

lor, pierit-au vistierile, surpatu-s'au teascurile, că a secat grâul.

18. Ce ne vom adună nouă? Plân-s'au cirezile boilor, că n'aveau pă-sune și turmele ollar au pierit.

19. Căre tîne Doamne volu strigă, că focul a ars cele frumoase ale pustului și para focului a aprins toate lemnele țarinei.

20. Și dobitoacele câmpului au căutat spre tîne, că au secat izvoarele apelor și focul a mîncat cele frumoase ale pustiei.

CAP. 2.

Peicapsa, indemnarea la frăcîiță și fîgăduința mîntuirii.

Trîmbițași cu trîmbiță în Sion, strigași în muntele cel sfînt al meu, și să se turbure toți cei ce lăcuiesc pămîntul, că a sosit ziua Domnului.

2. Că aproape este ziua întinericului și a ceții, ziua cea de nor și de negură, ca zorile se va vîrșa peste munți popor mult și tare, asemenea lui n'a fost din veac, și după el nu va fi pînă la ani în neamurile neamurilor.

3. Înaintea lui foc arzător, și după el ilacă ră aprinsă, ca Raiul desfălării pămîntul înaintea feșii lui, și cele de pre urma lui ca câmpii pustietei, și nimenea nu va scăpa de el.

4. Ca vederea cailor vederea lor, și ca călăreșii așa vor alergă.

5. Ca glasul carelor peste vîrfurile munților vor sări, și ca glasul liacării focului, care mistuește treștia, și ca poporul cel mult și tare și gata de războiu.

6. De fața lui se vor slărîmă poarele, toată fața, ca arsura oalei.

7. Ca niște războinici vor alergă, și ca niște bărbați viteji se vor sui

2. 1. Ieremia 3, 7; Amos 5, 18; Sofon. 1, 15.
4. Apoc. 9, 7.

pre ziduri, și flecare pre calea sa va umblă, și nu se vor abate din cărările lor.

8. Și flecare dela fratele său nu se va despărți, îngreuiat cu armele lor vor merge, și întru zvărliturile lor vor cădea, și nu se vor sfărși.

9. De cetate se vor apuca, și preste ziduri vor alergă, preste case se vor sui, și prin ferestre vor întra ca furii.

10. Înaintea feșii lui se va turbura pămîntul, și se va clăii cerul, soarele și luna se vor întuneca, și stelele vor ascunde lumina lor.

11. Și Domnul va da glasul său înaintea feșii puterii sale, că multă este foarte tabăra lui, că tari sunt faptele cuvintelor lui, că mare este ziua Domnului, luminată foarte, și cine va fi vrednic ei?

12. Și acum zice Domnul Dumnezeu nostru: întoarceți-vă la mine din toată inima voastră, cu post, cu plîngere și cu tînguire.

13. Și vă rumpeți inimile voastre, iar nu hainele voastre: și vă întoarceți la Domnul Dumnezeu vostru, că milostiv și îndurat este, îndelung răbdător și mult milostiv, și îi pare rău de răutăți.

14. Cine știe, doar se va întoarce, și se va căi, și va lăsa după sine binecuvîntare, și aducere de jertfă și de dar Domnului Dumnezeu vostru.

15. Trîmbițași cu trîmbiță în Sion, sfinșiți post, vestiți vindecare.

16. Adunați poporul, sfinșiți adunare, alegeți bătrîni, adunați pruncii cari sug țîță; să iasă mirele din așternutul său și mireasa din cămara sa.

17. Între tindă și între altar vor

10. Isaia 13, 10, 13 și 24, 23; Ieremia 32, 7; Matei 24, 29; Marcu 13, 24; Lucă 21, 25.

11. Ieremia 30, 7.

12. Ieremia 4, 1; Zah. 1, 3, 4.

13. Ps. 50, 19 și 85, 4.

17. Ieremia 8, 16; Ps. 42, 11; Mib. 7, 10.

plânge preoții cari slujesc Domnului, și vor zice: nu te îndură Doamne de poporul tău, și nu dă moștenirea ta spre ocară, ca să o stăpânească pre dansa păgânii; ca să nu zică în popoare, unde este Dumnezeu lor?

18. Și i s'au făcut milă Domnului de pământul său, și nu s'au îndurat de poporul său.

19. Și au răspuns Domnul, și au zis poporului său: iată eu vă voi trimite vouă grâu și vin și untdelemn, și vă veți sătura de dansele, și nu vă voi mai da pre voi spre ocară între neamuri.

20. Și pre cel ce este despre miazănoapte îl voi goni dela voi, și'l voi izgoni în pământ fără de apă, și voi pierde fața lui la marea cea dinlău, și dosul lui în marea cea de apoi, și se va înălța putrejunea lui, și se va ridica putoarea lui, că și-au mărit Domnul lucrurile sale.

21. Cutează pământule, bucură-te și te veselește, că au mărit Domnul ca să facă.

22. Indrăzniți dobitoacele câmpului, că au încolțit câmpii pustiei, că pomul și-a dat rodul său, vlea și smochinul și-au dat țaria lor.

23. Și fiii Sionului bucurați-vă și vă veseliți întru Domnul Dumnezeu vostru, că va da vouă bucate întru dreptate, și va trinitie vouă ploaie timpurie și târzie, ca și mai înainte.

24. Și se vor umplea arile de grâu, și se vor vărsa teascurile de vin și de untdelemn.

25. Și voi răsplăti vouă pentru anii, cari l-au mâncat lăcustele și omidele și gândacii și pălitura, puterea mea cea mare, care o am trimis asupra voastră.

26. Și mâncând veți mânca, și

18. Lev. 25, 23; Isaia 14, 25.

23. A 2 Lege 11, 14; Osie 6, 3.

26. Amos 9, 8.

vă veți sătura, și veți lăuda numele Domnului Dumnezeului vostru, care au făcut minuni cu voi, și nu se va rușina poporul meu în veac.

27. Și veți cunoaște că în mijlocul lui Israil eu sunt, și eu Domnul Dumnezeu vostru, și nu este altul afară de mine, și nu se va mai rușina poporul meu în veac.

28. Si va fi după acestea voi turna din duhul meu preste tot trupul, și vor proroci feciorii voștri, și fetele voastre și bătrânii voștri visuri vor visa, și tinerii voștri vedenii vor vedea.

29. Și preste slugile mele și preste slujnicile mele în zilele acelea voi turna din duhul meu, și vor proroci.

30. Și volu da minuni în cer sus și semne pre pământ jos, sânge și foc și abur de fum.

31. Soarele se va schimba întru întunec, și luna în sânge mal înainte de venirea zilei Domnului cel mari și luminate.

32. Și va fi tot, care va chema numele Domnului, se va mântui, că în muntele Sionului și în Ierusalim va fi cel mântuit, precum au zis Domnul; și cei ce bine vestesc, pre cari i-au chemat Domnul.

CAP. 3.

Judecata împotriva neamurilor și făgăduința pentru Iudeia.

Iată eu în zilele acelea și în vremea aceea, când voi întoarce robiea ludei și a Ierusalimului.

2. Și volu aduna toate neamurile, și le voi pogori în valea lui Iosafat, și mă voi prici cu el acolo pentru poporul meu și pentru moștenirea mea Israil, pre cari i-a r-

28. Isaia 44, 3; Fapte 2, 17; Iezech. 39, 29; Osie 12, 10. Zab. 12, 10.

31. Isaia 24, 23; Lucă 21, 24; Fapte 2, 20.

32. Isaia 61, 2; Rom. 10, 13

3. 2. Ierem. 50, 11.

sipit în neamuri, și pământul meu l-au împărțit.

3. Și pentru poporul meu au aruncat sorți, și pruncii săi i-au dat curvelor, și fetele le vindeau pe vin, și beau.

4. Și ce este mie și vouă Tîrile și Sidonule! Și toată Galileia celor de alt neam? Au răsplătire răsplătiriile? Au înineși mânia asupra mea? Degrab și curând voi răsplăti răsplătirea voastră în capetele voastre.

5. Pentrucă argintul meu și aurul meu ai luat, și cele alese ale mele, și cele bune le-ai băgat în capiștele voastre.

6. Pre fiii Iudei și pre fiili Ierusalimului i-ai vândut fiilor Elinilor, ca să-l depărtați pre ei dela hotarele lor.

7. Și iată eu îi voi scula pre ei din locul unde i-ai vândut pre ei acolo, și voi răsplăti răsplătirea voastră în capetele voastre.

8. Și voi da pre fiii voștri și pre fetele voastre în mâinile fiilor Iudei, și îi vor vinde pre ei în robie la neam departe, că Domnul au grăit.

9. Strigați acestea întru neamuri, științi războiu, sculați războinic, apropiați-vă și vă suiți toți bărbații războinic.

10. Tăiați plugurile voastre și faceți sabii, și coasele voastre și faceți lănci, cel neputincios să zică: poci eu.

11. Adunați-vă și intrați toate neamurile de prin prejur, și vă strângeți acolo, cel blând să fie războinic.

12. Să se scoale și să se sue toate neamurile la valea lui Iosafat, că acolo voi șede să judec toate neamurile din prejur.

13. Trimiteți seceri, că a sosit secerișul, intrați și călcați, că este

4. Ierem. 50, 15, 29. 7. Ierem. 50, 29.
9. Ierem. 51, 27.

plin îghiabul, se varsă tocitorile, că s'au înmulțit răutățile lor.

14. Glasul au răsunat în valea Judecății, că aproape este ziua Domnului în valea Judecății.

15. Soarele și luna se vor întunece, și stelele își vor ascunde lumina lor.

16. Și Domnul din Sion va striga, și din Ierusalim își va da glasul său, și se va clăti cerul și pământul, și Domnul nu se va îndura de poporul său, și va îniași pre fiii lui Israel.

17. Si veți cunoaște că eu sunt Domnul Dumnezeu vostru, cel ce lăcesc în Sion, în munțile cel sfânt al meu, și va fi Ierusalimul sfânt, și cei de alt neam nu vor mai trece printr'însul.

18. Și va fi în ziua aceea, picăva din munți dulceață, și din dealuri va curge lapte, și din toate izvoarele fudeli vor curge apă, și izvor din casa Domnului va ieși și va adăpa părțile Sionului.

19. Egiptul pierdere va fi, și Iudunela câmp de piericiune pentru răutățile fiilor Iudei, pentrucă au vărsat sânge nevinovat în pământul său.

20. Și Iudeia în veci va avea lăcuiitori, și Ierusalimul din neam în neam.

21. Și voi cere înapoi sângele lor, și nu'l voi curăți, și Domnul va lăcui în Sion.

15. Isaia 13, 10; Iezech. 32, 7; Mat. 24, 29; Marc. 13, 24.

16. Ieremia 25, 30; Amos 1, 2; Isaia 13, 13.

17. Zah. 14, 21.

18. Iezech. 47, 1; Isaia 35, 6 și 41, 18; Amos 9, 13.

20. Amos 9, 14.

PROROCIA LUI AMOS

CAP. 1.

Preziceri asupra neamurilor pentru păgânătățile lor.

Cuvintele lui Amos, care s'au făcut în Accarimul din Tecue, care le-au văzut asupra Ierusalimului în zilele lui Ozia împăratul Iudei, și în zilele lui Ierovoam feciorul lui Iosafat împăratul lui Israil, mai înainte de cutremur cu doi ani.

2. Și au zis: Domnul din Sion au grăit, și din Ierusalim au dat glasul său, și au plâns pășunile păstorilor, și s'a uscat vârful Karmilului.

3. Și au zis Domnul asupra celor trei păgânătăți ale Damascului, și asupra celor patru: nu'l voi în- toarce pre el, pentru că a tăiat cu herestrae de fier pre cele din Galaad, care aveau în pânțele.

4. Și voi trimite foc la casa lui Azail, și va mânca temeliele fiului lui Ader.

5. Și voi zdrobi zăvoarele Damascului, și voi pierde pre cei ce lăcesc în câmpul On, și voi tăia neam din bărbații Haranului, și se va robi poporul Siriei cel ales, zice Domnul.

6. Acestea zice Domnul asupra

celor trei păgânătăți ale Gazei și asupra celor patru, nu îi voi în- toarce pre ei, pentru că au robii ei robia lui Solomon, ca să-i încue la Idumeia.

7. Și voi trimite foc asupra zidurilor Gazei, și va mânca temeliele ei.

8. Și voi pierde pre cei ce lăcesc în Azot, și voi lua un neam dela Ascalon, și voi pune mâna mea preste Acaron, și vor pieri cei rămași ai celor de alte neamuri, zice Domnul.

9. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăți ale Tirului, și asupra celor patru: nu'l voi în- toarce pre ei, pentru că a închis robia lui Solomon la Idumeia, și nu și-a adus aminte de legătura fraților.

10. Și voi trimite foc preste zidurile Tirului, și va mânca de tot temeliele lui.

11. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăți ale Iudumeii, și asupra celor patru: nu'l voi în- toarce pre ei, pentru că a gonit cu sable pre fratele său, și a necin- stit maică pre pământ, și a gălț spre mărturie frica sa, și pornirea sa o a păzit spre prietere.

12. Și voi trimite foc asupra The-

1. 2. Iosif 3, 16.

3. Isaia 17, 1; Ieremia 49, 1.

4. Ieremia 49, 26.

5. 4 Imp. 16, 9; Isaia 17, 1, 2; Ieremia 49, 23.

6. 2 Paral. 21, 16, 17 și 28, 18.

9. Iezech. 26, 2.

11. Ps 136, 9; Ieremia 25, 21; Iezech. 35, 2 și 25, 2

manulul, și va mânca temeliiile zidurilor lui.

13. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăți ale fiilor lui Amon, și asupra celor patru: nu voi întoarce pre ei, pentru că spintecau pre Galaditenele cele ce aveau în pânțele, ca să și lărgască hotarele lor.

14. Și volu aprinde foc pre zidurile Ravathil, și va mânca temeliiile ei cu strigare în ziua războiului, și se va clăti în ziua săvârșirii ei.

15. Și vor merge împărații ei în robie, preoții lor și boerii lor împreună, zice Domnul.

CAP. 2.

Pedepșa lui Dumnezeu asupra lui Moav, Iuda și Israel.

Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăți ale lui Moav, și asupra celor patru: nu voi întoarce pre ei, pentru că au ars oasele împăratului Idumei în cenușe.

2. Și voi trimite foc asupra lui Moav, și va mânca temeliiile cetăților lui, și va muri întru nepuință Moav cu glas și cu strigare de trâmbiță.

3. Și voi pierde pre judecător dintr'însul, și pre toți boerii lui voi omorî împreună cu el, zice Domnul.

4. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăți ale fiilor lui Iuda, și asupra celor patru: nu voi întoarce pre ei, pentru că au lepădat legea Domnului, și poruncile lui nu le-au păzit, și i-au înșelat pre ei deșertăciunile lor, care le-au făcut, cărora au urmat părinți lor după ei.

5. Și voi trimite loc asupra Iudei, și va mânca temeliiile Ierusalimului.

6. Acestea zice Domnul pentru

10. Sof. 2, 9. 14. Ierem. 49, 26.

cele trei păgânătăți ale lui Israel, și pentru cele patru: nu voi întoarce pre ei, pentru că au vândut cu argint pre cel drept și pre cel sărac pentru încălțăminte.

7. Pre cel ce călcă pre iărana pământului, și batea cu pumni capetele săracilor, și calea celor smeriți o a abătut, și fiul și tatăl au intrat la aceeași slujnică ca să necinstească numele Dumnezeului său.

8. Și hainele sale legându-le cu luntii, acoperiri făceau împrejurul jertfelnicului; și beau vin din năpăști în casa Dumnezeului său.

9. Și eu am gonit pre Amoreu dela fața lor, a căruia înălțime era ca înălțimea chedului, și tare era ca stejarul, și am uscat roada lui deasupra, și rădăcinile lui de desupt.

10. Și eu v'am scos pre voi din pământul Egiptului, și v'am povățuit pre voi prin pustie patruzeci de ani, ca să moșteniți pământul Amoreilor.

11. Și am luat din fiii voștri, cari să fie proroci, și din tinerii voștri spre slinjenle, au nu sunt acestea, fiul lui Israel? Zice Domnul.

12. Si voi adăpați pre cei slinjiți ai mei cu vin, și prorocilor porunciți, zicând: să nu prorociți.

13. Pentru aceea, iată eu răstorn de desuptul vostru, precum se răstoarnă carul cel încărcat de treție.

14. Și va pieri fuga dela cel ce aleargă, și cel tare nu și va ține tăria sa, și cel războinic nu și va mântui sufletul său.

15. Și săgeătorul nu va stă, și cel lute cu picloarele sale nu va scăpa și cel călăreț nu și va mântui sufletul său.

16. Și cel puternic nu va afla în-

2. 9. Num. 21, 24; Psalm 134, 11.
12. Isaia 30, 10. 14. Ecles. 9, 11.
15. Ierem. 46, 6.

ma sa întru puternici; cel gol va fugi în ziua aceea, zice Domnul.

CAP. 3.

Fărădelegi Israiliților și prezicerea pedepsei lor.

Ascultați cuvântul acesta, care au auzit Domnul asupra voastră, casa lui Israil și asupra a tot neamul, pre care l-a scos din pământul Eghiptului, zicând:

2. Numai pre voi v'am cunoscut din toate neamurile pământului, pentru aceasta voi izbândi asupra voastră toate păcatele voastre.

3. Au călători-vor doi împreună, de nu se vor cunoaște unul cu altul?

4. Au răcnit-va leul din dumbrava sa neavând vânat? Au dă-va puil de leu glasul său din culcușul său de nu va răpi ceva?

5. Au cădea-va pasăre pre pământul, fără de vânător? Au pune-se-va lașul pre pământ, fără numai pentru ca să prinză ceva?

6. Au sună-va trâmbiță în cetate și poporul nu se va spăimânta? Au fi-va răutate în cetate, care nu o au îngăduit Domnul?

7. Că nu va face Domnul Dumnezeu lucru, de nu va descoperi în-vățatura lui către slugile sale către proroci.

8. Leul va răcni și cine nu se va spăimânta? Domnul Dumnezeu au grăit și cine nu va proroci?

9. Vestiji prin țări întru Asirienți și în țări în pământul Eghiptului, și ziceți: adunați-vă în muntele Samariei și vedeți lucrul minunate multe în mijlocul ei, și asuprea cea dintr'însa.

10. Și n'au cunoscut cele ce vor fi împotriva ei, zice Domnul; cel ce

adună comori de nedreptăți și ticăloșie în țările lor.

11. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu, Tir! Împrejur pământul tău se va pustii și se va trage dela tine țăriia ta, și se vor țelul țările tale.

12. Acestea zice Domnul: precum va scoate păstorul din gura leului două armuri, sau marginea urechei, așa se vor scoate fiii lui Israil cel ce lăcuiesc în Samaria înaintea neamului și în Damasc.

13. Preoți auziți și mărturisii casei lui Iacov, zice Domnul Dumnezeu atotțiitorul.

14. Pentru că în ziua, când volu izbândi păgânătățile lui Israil asupra lui și voi izbândi asupra jertfelnicilor lui Vetil, și se vor surpă coarnele jertfelnicului și vor cădea pre pământ,

15. Amestecă-voi și voi bate casa cea înaltă preste casa cea de vară, și vor pieri casele cele de elefant și se vor adaoge alte case multe, zice Domnul.

CAP. 4.

Mustarea și amenințarea celor răi din poporul lui Israil.

Auziți cuvântul acesta junincele Vasanului cele din muntele Samariei, cele ce asupriți pre săraci și călcați pre mișei, cele ce zic stăpânilor săi: dați-ne nouă ca să bem.

2. Jură-se Domnul pre cele slinte ale sale, că lată vor veni zile preste voi, și vă vor lua pre voi cu arme, și pre cel ce sunt cu voi în căldări arzând de desupt îi vor băga neșuștorul ucigași.

3. Și vă veți scoate goale una împotriva alteia, și vă veți lepăda în muntele Armană, zice Domnul.

4. Veniți-aji în Veil și păgânește

3. 2. Egipt 19, 5, 6; Lucă 12, 47.

6. Iezech. 5, 8; Miheea 1, 12.

7. Fac. 18, 17.

4. 2. Avacum. 1, 14, 15.

4. Osie 4, 16.

ați lucrat și în Galgala și ați înmulțit a lucră pângăreșie, și ați adus dimineața jertfele voastre, a treia zi zeciuilele voastre.

5. Și a cetit afară legea, și au chemat mărturisiri, spuneți, că acestea au iubit illi lui Israil, zice Domnul Dumnezeu.

6. Și eu voi dau vouă strepezire dinților în toate cetățile voastre, și lipsă de pâine în toate locurile voastre, și nu v'ați întors la mine, zice Domnul.

7. Și am oprit dela voi ploaea cu trei luni mai înainte de seceră, și voi plouă preste o cetate, iar preste o cetate nu volu plouă, o parte se va udă, și partea preste care nu voi plouă, se va uscă.

8. Și se vor adună două și trei cetăți la o cetate, ca să bea apă, și nu se vor sătura și nu v'ați întors către mine, zice Domnul.

9. Bătutu-v'am pre voi cu pârjol și cu gălbinare, înmulțit-ați grădinile voastre, și ville voastre și smochinetul vostru, și maslinetul vostru le-au mâncat omida, și nici așa nu v'ați întors la mine, zice Domnul.

10. Trimis-am asupra voastră moarte în calea Eghiptului, și am omorât cu sabie pre liniile voștri, cu robimea cailor voștri, și am adus în foc taberile voastre întru mâniea mea, și nici așa nu v'ați întors la mine, zice Domnul.

11. Prăpăditu-v'am pre voi, precum au prăpădit Dumnezeu Sodoma și Gomora, v'ați făcut ca făciunile cel scos din foc; și nici așa nu v'ați întors la mine, zice Domnul.

12. Pentru aceea așa voi face fie Israile! însă pentru că voi face fie așa, gătește-te, ca să chemi pre Dumnezeul tău Israile.

13. Pentru aceea iată eu cel ce

întăresc tunetul și fac vântul, și cel ce vestesc la oameni pre unsul lui, cel ce fac zorile și negura, și cel ce mă suiu preste înălțimile pământului, Domnul Dumnezeu atotfăptitorul numele lui.

CAP 5.

Tânguirea prorocului; chemarea la pocăință și căderea lui Israil.

Auziți cuvântul Domnului, care îl dau eu asupra voastră ca plângere, casa lui Israil.

2. A căzut, și mai mult nu va adaoge a se scula, fata lui Israil lepădatu-s'a pre pământul său, nu este cine să o scoale pre ea.

3. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: cetatea din care ieșă o mie, se vor lăsa o sută, și din care ieșă o sută, se vor lăsa zece la casa lui Israil.

4. Că acestea zice Domnul către casa lui Israil: căutați-mă și veți fi vii.

5. Și nu căutați Vetilul, și în Galgala nu intrați, și pe la fântâna jurământului nu treceți, că Galgala robindu-se se va robi, și Vetilul va fi ca și cum n'ar fi.

6. Căutați pre Domnul, și fiți vii, ca să nu strălucească ca focul casa lui Israil, și o va mânca pre ea, și nu va fi cine să stingă casa lui Israil.

7. Cel ce face întru înălțime judecată, și pre pământ au pus dreptate.

8. Cel ce face toate și le tocmește, și întoarce umbra în dimineață, și ziua în noapte o întunecă, cel ce chiamă apa mării, și o varsă pre fața pământului, Domnul Dumnezeu atotfăptitorul numele lui.

9. Cel ce împarte sărămare pre-

7. R 2 Lege 11, 17.

9. R 2 Lege 28, 22, 39; Osie 7, 10.

10. Iezech. 14, 19 11. Efcere 14, 15.

5. 2. Pilde 24, 16.

6. Isaila 1, 31; Ierem. 4, 4.

9 Isaila 29, 21.

ste tărie, și licăloșie prestă tărie aduce.

10. Urît-a în porți pre cel ce muștră, și de cuvântul cel cuvios s'a scârbit.

11. Pentrucă ați dat pămîni săracilor, și daruri alese ați luat dela el, case netede ați zidit, și nu veți lăcuî întru însele, vii poftite ați sădit, și nu veți bea vinul lor.

12. Că am cunoscut păgânătățile voastre cele multe, și păcatele voastre cele tari, căci călcați pre cel drept, și luați schimbări, și în porți vă feriți de cei săraci.

13. Pentru aceea cel ce înțelege, în vremea aceea va tăce, că vreme rea este.

14. Căutați binele, și nu răul, ca să fiți vii, și așa va fi cu voi Domnul Dumnezeu atotputernicul, precum ați zis:

15. Urît-am noi cele rele, și am iubit cele bune, și așezăm în porți judecata, ca să miluiească Domnul Dumnezeu atotputernicul pre cei rămași ai lui Iosif.

16. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu atotputernicul:

17. În toate uliile plângere, și în toate căile se va zice vai! vai! Chemă-se va plugarul la plângere și la tânguire, și la cei ce știu plângere, și în toate căile plângere, că voi trece prin mijlocul tău, zis-au Domnul.

18. Val celor ce doriți de ziua Domnului, că este vouă ziua aceea a Domnului, și aceasta este întunec, și nu lumină.

19. Precum când fuge omul dinaintea leului, și i iese înainte ursul, și sare în casă, și i reazemă mâinile sale pre perete și l mușcă șarpele.

20. Au nu este întunec ziua Dom-

17. Sofon. 1, 13. 13. Mibea 2, 3.

14. Ps. 33, 15. 15. Ps. 96, 11.

17. Ierem. 9, 16; Isaia 16, 10.

18. Ierem. 30, 7; Sofon. 1, 15; Isaia 5, 19;

Iosif 2, 2.

nului, și nu lumină și ceață, care n'are strălucire?

21. Urît-am, lepădat-am sărbătorile voastre, și nu voi mirosi întru adunările voastre.

22. Că de veți aduce mie arderi de tot, și jertfele voastre nu le voi primi, și la cele de mântuire ale arătării nu voi călă.

23. Strămută dela mine glasul cântărilor tale, și cântarea organelor tale nu voi auzi.

24. Și se va rostogoli ca apa judecata, și dreptatea ca părul cel necălcat.

25. Au junghieri și jertfe mi-ați adus mie casa lui Israil în patruzeci de ani în pustie?

26. Și ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile acelora, cari v'ați făcut vouă.

27. Și vă voi mută pre voi dincolo de Damasc, zice Domnul Dumnezeu atotputernicul numele lui.

CAP. 6.

Amenințarea celor mândri și desmierdați cu pierire și robie.

Vai celor ce urăsc Sionul și celor ce nădăduesc în muntele Samariel, cules-au stăpânirile neamurilor, și au intrat ei.

2. Casa lui Israil, treceți toți, și vedeți la Calani, și treceți de acolo la Ematrava, și vă pogoriți de acolo la Ghetul celor de alt neam, cele mai tari dintre toate împărățiile acestea, de sunt mai multe hotarele lor decât hotarele voastre.

3. Cei ce vin la ziua cea rea, și celor ce se apropie, și se ating de sămbetele cele mincinoase.

4. Celor ce dorm în paturi de elefant, și se răsfăț întru așternu-

21. Isaia 1, 11; Ierem. 6, 20; 7, 20.

22. Filde 21, 27. 26. Fapte 7, 42.

6. 1. Ierem. 2, 3. 4. Isaia 22, 13.

turile lor, și celor ce mănâncă iezl din turme și viței sugători din mijlocul cirezilor.

5. Celor ce bat în palme la giasul organelor, ca și cum ar sta au socotit, și nu ca cum ar fugi.

6. Celor ce beau vinul strecurat, și cu mirurile cele mai de frunte se ung, și nu pătimiau nimic pentru sărîmarea lui Iosil.

7. Pentru aceea acum robi vor fi dela începutul celor puternici, și se va lua rânchezatul cailor din Efraim.

8. Că s'au jurat Domnul pre sine, zice Domnul Dumnezeuul puterilor, că am urît eu toată truliea lui Iacov, și pările lui le-am urît, și voi pierde cetatea cu toți cei ce lăcuesc în trîlusa.

9. Si va fi de vor rămâneă zece bărbați într'o casă, și vor muri.

10. Si vor rămâneă ceilalți, și se vor priinde casnicii lor, și i va sill să scoată oasele lor din casă, și va zice cărmuitorilor casei: mai sunt încă la tine? Și va zice: ba numai sunt. Și va zice: faci, ca să nu numești numele Domnului.

11. Că iată Domnul va porunci, și va bale casa cea mare cu sfărîmări și casa cea mică cu surpături.

12. Au doar vor alergă în pletre cai? Au lăceă-vor între iepe? Că aji întors întru mînie judecata, și roada dreptății întru amărăciune.

13. Cei ce seveselesc prin nici un cuvânt bun, cei ce zic: au nu cu lăriza noastră avem putere?

14. Pentru aceea iată eu voi rădică asupra voastră casa lui Israil, neam, zice Domnul puterilor, și vă va necăji pre voi, ca să nu intrați în Emad, și până la pârîul apusului.

CAP. 7.

Vedeniile prorocului Amos despre pedeptele următoare.

Așă mi-au arătat mie Domnul Dumnezeu, și iată prăsiia de lăcuste venind de dimineață, și iată un gândac eră Gog împăratul.

2. Și va fi dupăce va sfârși a mănăcă iarba pământului, am zis: Doamne! Doamne! Fie'ți inilă. Cine va sculă pre Iacov? Că s'a împușinat.

3. Pară'ji rău Doamne de aceasta, și nu va fi aceasta, zice Domnul.

4. Așă mi-au arătat mie Domnul Dumnezeu, și iată au chemat judecata cu foc Domnul Domnul, și a mistuit adâncul cel mult, și a mănecat partea Domnului.

5. Și am zis, Doamne Dumnezeule, încetează. Cine va sculă pre Iacov, că s'a împușinat?

6. Pară'ji rău Doamne de aceasta, și aceasta nu va fi, zice Domnul.

7. Așă mi-au arătat mie Domnul, și iată un bărbat stînd pre zid de diamant, și în mîna lui diamant.

8. Și au zis Domnul către mine: ce vezi tu Amos? Si am zis: diamant; și au zis Domnul către mine: iată eu pun diamant în mijlocul poporului meu Israil, mai mult nu voi adaoge a'l trece pre el.

9. Și se vor strică capiștele cele de răs, și sărbătorile lui Israil se vor pusti, și mă voi sculă asupra casei lui Ierovoam cusabie.

10. Și a trimis Amasia preotul în Veti la Ierovoam împăralul lui Israil, zicînd: turburări face asupra ta Amos în mijlocul casei lui Israil, nu va putea suferi pământul toate cuvintele lui.

11. Că acestea zice Amos: de sabie va muri Ierovoam, iar Israil rob se va duce din pământul său.

Isaia 5, 12. 8, Ierem. 51, 14.
12, Ierem. 5, 28.

7, 3, Isaia 26, 2; Ionă 3, 10.
8, Ierem. 1, 11; Zahar. 4, 2.
9, 4 Imp. 15, 10.
10, 3 Imp. 18, 17; Ierem. 26, 11.

12. Și a zis Amasia către Amos: cel ce vezi, mergi și te dă în pământul Iudei, și acolo să petreci și acolo vei proroci.

13. Iar în Vetiil nu vei mai adăoga a proroci, că sfințitorul împăratului este, și casa împărăției este.

14. Și a răspuns Amos, și a zis către Amasia: nu eram eu proroc, nici fecior de proroc, ci păstor eram scuturând dade.

15. Și m'au luat Domnul dela oi, și au zis Domnul către mine: mergi și proorocește asupra poporului meu Israil.

16. Și acum auzi cuvântul Domnului, tu zici: nu proroci asupra lui Israil, și să nu faci turburare asupra casei lui Iacov.

17. Pentru aceea acestea zice Domnul: lemeia ta în cetate va curvi, și fiii tăi și fetele tale de sabie vor cădea, și pământul tău cu Iunia se va măsura, și tu vei muri în pământ necurat, iar Israil se va duce rob din pământul său; așa mi-au arătat mie Domnul.

CAP. 8.

Vedenie despre pierirea casei lui Israil și joamele duhovnicească.

Așa au arătat mie Domnul Domnul, și iată un vas de păsărar.

2. Și au zis Domnul: ce vezi tu Amos? Și am zis: un vas de păsărar, și au zis Domnul către mine: venit-a slârșitul asupra poporului meu Israil, și mai mult nu voi adăoga a trece printr'însul.

3. Și se vor văira podurile Bisericii în ziua aceea, zice Domnul, mult este cel căzut în tot locul, volu aduce făcerea.

4. Auziți acestea cei ce zdrobiți în dimineață pre cel sărac și asupriți pre cei mișei de pre pământ.

5. Zicând: când va trece luna și vom vinde? Și sâmbetele, și vom deschide vislăria? Ca să facem măsură mică, și să mărim cumpăna, și să facem cumpănă nedreaptă.

6. Ca să agonisim cu argint pre cei săraci și pre cel lipsit pentru încălțăminte și din toată vânzarea ne vom neguțători?

7. Jură-se Domnul asupra semeției lui Iacov, de se vor ultă întru biruință toate lucrurile voastre.

8. Și pentru acestea, au nu se va turbura pământul? Și va plânge tot cel ce lăcuește într'însul? Și se va sui ca un rîu pierirea, și se va p - gori ca rîul Eghiptului?

9. Și va li în ziua aceea zice Domnul Dumnezeu: soarele va apune în amiazăzi, și lumina se va întuneca ziua pre pământ.

10. Și voi înțoarce sărbătorile voastre întru plângere, și toate cântările întru tânguire și voi pune preste tot mîjiocul sac, și preste tot capul pleșuvire. Si'l voi pune pre el ca plînsul celui iubit, și pre cei cu el ca ziua durerii.

11. Iată vin zile, zice Domnul: și voi trimite foame pre pământ, nu foame de pâine, nici sete de apă, ci foame de a auzi cuvântul Domnului.

12. Și se vor clăsi apele dela mare până la mare, și dela miazănoapte până la răsărit vor alergă împrejur cercând cuvântul Domnului, și nu'l vor afla.

13. În ziua aceea vor pieri fecioarele cele frumoase și tinerii de sete.

14. Cei ce se jură pre curățirea Samariei și cei ce zic: viu este Dumnezeuul tău Dan, și viu este Dumnezeuul tău Versavee, vor cădea, și nu se vor scula mai mult.

8. 5. Pilde 11, 1.

9. Isaia 5, 30; Ieremia 15, 9; Miheea 3, 6.

10. Ierem. 6, 26; Isaia 15, 2; Tovit 2, 6;

1 Macabei 1, 41.

12. Ierem. 18, 18; 1 Imp. 9, 9.

16. Iezech. 21, 2.

CAP. 9.

Amenințarea cu pedeapsa necretincioșilor și întoarcerea poporului din robie.

Văzut-am pre Domnul stând pre jertelnic, și au zis: lovește preste curățitor, și se vor clăii cele dinaintea porței, și tale spre capetele tuturilor, și pre cei rămași ai lor cu sabie îi voi omori, și nu va scăpa dintre dâșii lugăud, și nu va scăpa dintre ei cel ce scapă.

2. De se vor îngropă în iad, de acolo îi va scoate pre ei mâna mea, și de se vor sui în cer, de acolo îi voi pogori pre ei.

3. De se vor ascunde în vârful harnilului, de acolo îi voi cercă, și îi voi lua pre ei; și de se vor alundă dinaintea ochilor mei întru adâncuriile mării, acolo voi porunci balaurului, și i va mușcă pre ei.

4. Și de se vor duce în robie înaintea feței vrăjmașilor săi, acolo voi porunci sabiei, și i va omori pre ei, și voi pune ochii mei asupra lor spre rele, și nu spre bune.

5. Și Domnul Dumnezeu atotfiitorul, cel ce se atinge de pământ, și l clătește, și vor plânge toți cei ce lăcuiesc pre el, și se va sui ca un riu pierirea iul, și se va pogori ca rîul Eghiptului.

6. Cel ce zidește spre cer suirea sa, și lăcăduința sa pre pământ o întemeiază, cel ce chiamă apa mării, și o varsă preste fața pământului, Domnul atotfiitorul numele lui.

7. Au nu ca fiii Etiopilor sântei voi mie fiii lui Israil? Zice Domnul, au nu pre Israil am scos din pământul Eghiptului, și pre cei de alt neam din Kapadochia, și pre Sirieni din groapă?

8. Iată ochii Domnului Dumnezeu

preste împărăția păcătoșilor, și o voi pierde pre ea de pre fața pământului, însă nu până în sfârșit voi pierde casa lui Iacov, zice Domnul.

9. Că iată eu poruncesc, și voi vântură întru toate neamurile casa lui Israil, precum se vântură la vânturare, și nu va cădea zdrobitură pre pământ.

10. De sabie vor muri toți păcătoșii poporului meu, cei ce zic: nu se vor apropiea, nici vor veni preste noi rele.

11. În ziua aceea ridică-voi corul lui David cel căzut, și din nou voi zidi cele căzute ale lui, și cele răsturnate ale lui le voi ridica, și iarăși îl voi zidi, ca în zilele vechiului.

12. Ca să mă caute pre mine rămașițele oamenilor și toate neamurile, preste cari se chiamă numele meu, zice Domnul, cel ce face toate acestea.

13. Iată vin zile zice Domnul: și va apuca freerșul pre cules, și se va coace strugurul întru sămânță, și vor pică munți dulceață, și toate dealurile împreună odrăslite vor li.

14. Și voi întoarce robia poporului meu Israil, și vor zidi cetățile cele surpate, și vor lăcuși și vor sădi vii, și vor bea vinul lor, și vor lace grădini, și vor mânca roadele lor.

15. Și îi voi sădi pre ei în pământul lor, și mai mult nu se vor scoate din pământul lor, care l-am dat lor, zice Domnul Dumnezeu atotfiitorul.

9. 2. Ps 136, 7; Iezech. 26, 20; Ierem. 51, 53.
3. Iov 34, 22; Ierem. 23, 24.
4. Ierem. 44, 11. 5. Miheea 1, 4. 6. Ps.
103, 3, 13. 7. Ierem. 47, 4. 8. Iov 2, 26.

11. Fapte 15, 16.

13. Lev. 26, 5; Iov 3, 18.

14. Isala 65, 21; Iov 3, 20.

15. Ierem 32, 41.

PROROCIA LUI AVDIE

CAP. 1.

*Vedenie despre pedeapsa Idumiților și
mântuirea Israelitilor.*

Vedenia lui Avdie. Acestea zice Domnul Dumnezeu Idumei : au-zit-am dela Domnul, și întărire la neamuri au trimis, sculați-vă, și să ne sculam asupra ei cu războiu.

2. Iată mic te-am dat pre tine întru neamuri, necinstit ești tu foarte.

3. Trufia inimei tale te-a ridicat pre tine cel ce lăcuești în găurile pietrelor, cel ce înalți lăcașul tău, cel ce zici întru inima ta : cine mă va arunca la pământ ?

4. De te vei înălța ca vulturul, și de vei pune între stele cuibul tău, de acolo te volu surpă, zice Domnul.

5. De ar fi intrat la tine furi, sau tâlhari noaptea, unde te-ai fi ascuns ? Au n'ar fi furat destule lucruri ? Și de ar fi venit culegători la tine, au n'ar fi lăsat struguri ?

6. Cum s'a cercetat Isav, și s'a aflat ascunsele lui ?

7. Până la hotare te-a trimis pre tine, toți oamenii legăturii tale au stălut împotriva ție, slăbit-au de către tine oamenii tăi cei de pace, pus-au pândiri supr ție, nu este înțelegere într'înșii.

8. În ziua aceea, zice Domnul :

pierde-voi înțelepșii din Idumea, și înțelegerea din muntele lui Isav.

9. Și se vor speria războinicii tăi din Teman, ca să se piarză omul din muntele lui Isav.

10. Pentru junghierea și pentru păgânătatea cea împotriva fratelui tău Iacov, acoperi-te-va rușinea, și vei pieri în veac.

11. Din ziua în care ai stălut împotriva, în ziua în care robea cel de alt neam puterea lui, și străinul au intrat în porțile lui, și au aruncat sorți pentru Ierusalim, și tu e-rai ca unul dintr'înșii.

12. Să bagi în seamă ziua fratelui tău în ziua străinilor, și să nu te veselești de fiii lui Iuda în ziua pierzării lor, și să nu grăiești marl în ziua necazului.

13. Nici să intri în porțile pooarelor în ziua durerilor lor, și să nu bagi în seamă și tu adunarea lor în ziua pieririi lor, și să nu te pui și tu cu puterea lor în ziua pieririi lor.

14. Nici să stai la eșirile lor, ca să pierzi pre cei ce scapă dintru ei, nici să oprești pre cel ce fug dela ei în ziua necazului.

15. Că aproape este ziua Domnului preste toate neamurile, precum ai lăcut, așa va fi ție, răsplăt-

1. 1. Ieremia 49, 13, 14.

4. Ieremia 49, 8 și 16. 8. Isaia 29, 14.

10. Facere 27, 41. 12. Miheea 7, 8.

15. Iezech. 35, 15.

țirea la se va răsplăti în capul tău.

16. Că precum ai băut în muntele cel sfânt al meu, beă-vor toate neamurile vin, beă-vor și vor înghiți, și vor fi, ca și cum n'ar fi fost.

17. Iar în muntele Sionului va fi mântuire, și va fi sfânt, și va moșteni casa lui Iacov pre cel ce o au moștenit pre dânsa.

18. Și va fi casa lui Iacov loc, și casa lui fosli, flacăra; iar casa lui Isav trestie, și se vor aprinde asupra lor, și i vor mânca pre ei, și nu va fi purtător de foc la casa lui Isav, că Domnul au grăit.

19. Și vor moșteni cel din Naghev muntele lui Isav și cei din Sefila pre cei de alt neam, și vor moșteni muntele lui Efraim, și câmpul Samariei, și pre Veniamin, și pre Galaadita.

20. Și al mutării începutul acestia fiilor lui Israil, pământul Hananeilor până la Sarepta, și muntarea Ierusalimului până la Efrata, și vor moșteni cetățile Naghevului.

21. Și se vor sui mântuiți din muntele Sionului, ca să izbândească asupra muntelui lui Isav, și va fi a Domnului împărăția.

PROROCIA LUI IONA

CAP. 1.

Chemarea, neascultarea și pedeapsa lui Ioni.

Și a fost cuvântul Domnului către Ionă leciorul lui Amali, zicând:

2. Scoală și mergi la Ninevi cetatea cea mare, și propoveduește într'însa, că s'a suit strigarea răutății ei la mine.

3. Și s'a sculat Ionă să fugă de la fața Domnului în Tarsis, și s'a pogorât la loppia, și a aflat o corabie, care mergea în Tarsis, și s'a dat chiria sa, și a intrat într'însa, să se ducă cu dânsii în Tarsis de la fața Domnului.

4. Și au ridicat Domnul mare vânt pre mare, și s'a lăcut mare lurtună pre mare și corabia se cumpănea de valuri, vrând să se sfărâme.

5. Și s'au spăimântat corăbierii, și au strigat liecare la Dumnezeu său;

și lepădau vasele din corable în marea ca să o ușureze; și Ionă se pogorise în lundul corăbiei, și dormea și hrăpca.

6. Și a venit cărmaciul la el, și i-a zis lui: ce hrăpești tu? Scoală și roagă pre Dumnezeu tău, că doar ne va mântui Dumnezeu, și nu vom pieri.

7. Și a zis fiecare către vecinul său: veniți să aruncăm sorți, și să cunoaștem pentru cine este răutatea aceasta asupra noastră, și au aruncat sorți, și a căzut soarta pre Ionă.

8. Și a zis lui: spune nouă, pentru cine este răutatea aceasta asupra noastră? Ce este lucrul tău? Și de unde vii și încotro mergi? Și din ce țară și din care popor ești tu?

9. Și a zis către el: robul Domnului sunt eu, și pre Domnul Dumnezeu cerului cinstesc eu, care au lăcut marea și uscatul.

10. Și s'au înfricoșat oamenii cu frică mare, și i-au zis lui: căci ai

16. Ieremia 25, 15, 27.
1. 2. Fac 10, 11, 12 și 18, 20, 21.
3. Malei 16, 4; Luca 11, 30.
4. F. Ap. 27, 18, 19.

făcut aceasta? Pentru că cunoscuse oamenii, că fugea dela laja Domnului, că le spusese lor.

11. Și i-au zis lui: ce'ți vom face ție, și să se alinieze marea deasupra noastră? Pentru că marea se înălță și ridică mai mari valuri.

12. Și a zis către ei Ionă: luați-mă și mă aruncați în mare, și se va alina marea deasupra voastră; că am cunoscut eu că pentru mine s'a făcut această furtună mare asupra voastră.

13. Și se sileau oamenii să se întoarcă la uscat, și nu puleau că marea se înălță, și se ridică mai vîrtos asupra lor.

14. Și au strigat către Domnul și au zis: nicicum Doamne să nu pierim pentru sufletul omului acestuia, și să nu dai asupra noastră sânge drept, pentru că tu Doamne, precum ai vrut ai făcut.

15. Și au luat pre Ionă, și i-au aruncat în mare, și a încetat marea de valurii sale.

16. Și s'au temut oamenii cu mare temere de Domnul, și au adus jertfă lui Dumnezeu, și s'au rugat cu rugăciuni.

CAP. 2.

Rugăciunea lui Ionă pentru mîntuire.

Și au poruncit Domnul unui chit mare să înghită pre Ionă; și a fost Ionă în pîntecele chitului trei zile și trei nopți.

2. Și s'a rugat Ionă către Domnul Dumnezeu său din pîntecele chitului, și a zis:

3. Strigat-am întru necazul meu către Domnul Dumnezeu meu, și m'au auzit; din pîntecele iadului strigare mea, și au auzit glasul meu.

4. Aruncatu-m'at întru adîncul tîmlii mării, și ape m'au încunjurat.

2. 3. Ps. 119, 1.

5. Toate înălțările tale, și valurile tale preste mine au trecut.

6. Și eu am zis: lepădatu-m'am dela ochii tăi; au doară voi adauge ca să mai privesc eu la Biserica cea sfîntă a ta?

7. Turnatu-s'au ape până la sufletul meu; adîncul cel din fund m'a încunjurat, aiudatu-s'a capul meu; întru crăpăturile munților m'am pogorit, în pămîntul ale căruia în-cuetoarele sunt zăvoare veșnice, și să iasă din stricăciune vieța mea către tine Doamne Dumnezeu meu.

8. Când se sfârșea din mine sufletul meu, de Domnul mi-am adus aminte: și să vie către tine rugăciunea mea, la sfîntă Biserica ta.

9. Cei ce păzesc cele deșarte și mincinoase, și-au părăsit mila lor.

10. Iar eu cu glas de laudă și de mărturisire, voi jertfi ție; căte am făgăduit voi da ție Domnului pentru mîntuirea mea.

11. Și au poruncit Domnul chitului, și a lepădat pre Ionă la uscat.

CAP. 3.

Mostrarea cea roditoare a lui Ionă. Pocăința Ninevitienilor.

Și s'a făcut cuvîntul Domnului către Ionă adouă oară, zicînd:

2. Scoală, și mergi în Ninevi, cetatea cea mare, și propoveduește întru'nsa după cuvîntul cel dintîiu, care am zis ție.

3. Și s'a sculat Ionă, și a mers în Ninevi, precum i-au zis Domnul; și Ninevi eră cetate mare lui Dumnezeu, cale ca de trei zile.

4. Și a început Ionă a intra în cetate cale ca de o zi, și a propovedui, și a zis:

5. Încă trel zile, și Ninevi se va prăpădi, și au crezut oamenii din

7. Psalm 66, 1.

3. 5. Matei 12, 41

Ninevi lui Dumnezeu, și au propovăduit post, și s'au îmbrăcat cu saci dela mare până la cel mic al lor.

6. Și a venit cuvântul la împăratul Ninevil, și s'a sculat de pre scaunul său, și s'a dezbrăcat de hainele sale, și s'a îmbrăcat cu sac și a șezut în cenușe.

7. Și s'a spus, și s'a poruncit în Ninevi dela împăratul și dela boierii lui, zicând : oamenii și dobitoacele și boli și oile să nu guste nimic, nici să pască, și apă să nu bea.

8. Și s'au îmbrăcat cu saci oamenii, și vitele n'au păscut, și au strigat către Dumnezeu cu deadinsul, și s'au întors fieștecarele din calea sa cea rea, și dela strâmbăta-tea ce eră în mâinile lor, zicând :

9. Cine știte, doar de va părea rău lui Dumnezeu, și se va milostivi și se va întoarce dela întări-tarea mâinii sale, și nu vom pieri.

10. Și au văzut Dumnezeu lucrurile lor, că s'au întors dela căile lor cele rele, și au părut rău lui Dumnezeu pentru răul, care au zis să le facă lor și n'au făcut.

CAP. 4.

Întristarea lui Iona și muștrirea lui Dumnezeu

Și s'a întristat Iona cu întristare mare, și s'a turburat.

2. Și s'a rugat Domnului, și a zis : o Doamne ! Au nu sunt acestea cuvintele mele, care am grăit încă fiind eu în pământul meu ?

3. Pentru aceasta apucasem mai înainte să fug la Tarsis, că am știut că tu milostiv ești și îndurat, îndelung răbdător și mult milostiv, și'ți pare rău de răutăți.

4. Și acum stăpâne Doamne ! Ia sufletul meu dela mine, că inai bine este mie a muri decât a fi viu.

5. Și au zis Domnul către Iona : foarte te-ai supărat tu ?

6. Și a ieșit Iona din cetate, și a șezut în preajma cetății, și și-a făcut luiș acolo umor, și a șezut supt dânsul la umbră, până când va vedea ce va fi cetății.

7. Și au poruncit Domnul Dumnezeu unei cucurbete, și a crescut preste capul lui Iona, ca să fie umbră deasupra capului lui, și să'l umbrească de necazurile lui, și s'a bucurat Iona pentru cucurbetă, bucurie mare.

8. Și au poruncit Dumnezeu unui vierme a doua zi de dimineață, și a ros pre dedesupi cucurbeta, și s'a uscat.

9. Și a fost dupăce a răsărit soarelele, au poruncit Dumnezeu unui vânt cald cu zădulf, și a lovit soarele preste capul lui Iona, și slăbea, și numai trăgea nădejde de sufletul său, și a zis : mai bine este mie a muri, decât a trăi.

10. Și au zis Domnul Dumnezeu către Iona : foarte te-ai măhnit tu pentru cucurbetă ? Și a zis : foarte m'am măhnit până la moarte.

11. Și au zis Domnul : tu nu te-ai îndurat de o cucurbetă, pentru care nu te-ai ostenit, nici o al crescut pre ea, care într'o noapte a crescut, și într'o noapte a pierit.

12. Dar eu, cum să nă îndur de Ninevi cetatea cea mare, întru care lăcuiesc mai mult decât o sută și douăzeci de mii de oameni, cari nu'și cunoșteau dreapta lor, nici stân-ga lor, și dobitoacele lor multe ?

9. Ierem. 18, 11.

10. Ioil 2, 14; I Paral 21, 15; Amos 7, 3; Isia 26, 20; Ierem 18, 8.

4. 2 Psalm 85, 4; Ioil 2, 13.

5. Egipt 34, 6.

PROROCIA LUI MIHEEA

CAP. 1.

Prorocie despre pustiirea Iudeei și Samariei pentru depărtarea dela Dumnezeu.

Și a fost cuvântul Domnului către Miheia Morastitul în zilele lui Ioatham și ale lui Ahaz și ale lui Ezechia împărașilor Iudei, pentru cele ce a văzut de Samaria și de Ierusalim.

2. Auziți popoare cuvintele și să ia aminte pământul, și toți cei de pre dânsul, și va fi Domnul Dumnezeu întru voi spre mărturie, Domnul din casa cea sfântă a sa.

3. Că iată Domnul va ieși din locul său, și se va pogori și se va sul presie înălțimile pământului.

4. Și se vor cutremura munții sup dânsul și văile se vor topi ca ceara de fața focului, și ca apa ce curge în jos.

5. Pentru păgânătatea lui Iacov toate acestea și pentru păcatul casei lui Israil, care este păgânătatea lui Iacov? Au nu este Samaria? Și care este păcatul casei lui Iuda? Au nu este Ierusalimul?

6. Și voi pune Samaria spre pază poamelor țarinei și spre sădire viei și voi surpa în prăpastie pietrele ei, și voi descoperi temeliele ei.

7. Și toate cele cioplite ale ei le vor sfărâma, și toate agonisitele ei le vor arde cu foc, și pre toți idoli ei îi voi pune întru pierdere, că din plășile curviei le-a adunat, și din plășile curviei le-a întors.

8. Pentru aceasta va plânge și se va tânguî, umblă-va desculță și goală, face-va tânguire ca a balaaurilor și plângere ca a fetelor sirinilor.

9. Că s'a lăsat rana ei, pentru că a venit până la Iuda, și a atins până la poarta poporului meu, până la Ierusalim.

10. Cei din Ghet să nu vă măriți și cei din Enachim nu plănuți din casă răs, cu pământ presărați risul vostru.

11. Ceea ce lăcuește bine cetățile ei, n'a ieșit ceea ce lăcuește în Sennar să plângă casa, care este lăpită de ea, luă-va dela voi rana durerii.

12. Cine a început întru bune ceea ce lăcuește dureri? Că s'a pogorit rele dela Domnul preste porțile Ierusalimului.

13. Ropotul carelor și al călăreșilor, ceea ce lăcuește în Lahis, începătoare este păcatului fetei Si-onului, că întru tine s'au aflat păgânătățile lui Israil.

1. 1. Ierem. 26, 18.

2. Fi 2 Lege 32, 1; Isaia 1, 2.

3. Isaia 26, 21

4. Amos 9, 5; Ps 96, 5, Naum 1, 5.

8. Iov 30, 29.

9. Ierem. 30, 12 și 15, 18.

10. 2 Imp. 1, 21; Ierem. 6, 26.

11. Isaia 47, 3, Is. Nav. 19, 33.

12. Amos 3, 6.

14. Pentru acea va da pre cei ce se trimit până la moștenirea Ghetului, case deșarte îndeșeri s'au făcut împărașilor lui Israil.

15. Până ce moșteni vor aduce fie ceea ce lăcuești în Lahis; moștenire până la Odolam va veni mărirea fetei lui Israil.

16. Rade-te și te funde pentru fili cei iubiți ai tăi, lăfește-ți pleșuvirea ta, ca vulturul, că robi s'au dus din tine.

CAP. 2.

Fărădelegile fiilor lui Israil și prezicerea robiei lor.

Făcutu-s'au gândind ostenele, și lucrând rele întru așternuturile lor și odată cu ziua le săvârșiau acelea, că n'au ridicat către Dumnezeu mâinile lor.

2. Și poșteă țarinii, și jefuia pre săraci, și case asuprea, și prădă pre bărbat și casa lui, pre bărbat și moștenirea lui.

3. Pentru aceea acestea zice Domnul; ia-l eu gândesc asupra neamului acestuia rele, din care nu veți ridica grumazii voștri și nu veți umbla drept, că vremea rea este.

4. În ziua aceea luă-se-va asupra voastră pildă, și se va plânge plângere cu viers zicând: cu ne-az ne-am necăjit, partea poporului meu se măsură cu funiea, și nu eră cine să-l oprească, ca să-l abată pre el, țarinile voastre s'au împărjit.

5. Pentru aceea nu va fi fie cel ce aruncă funie întru moștenire, întru adunarea Domnului.

6. Nu plângeți cu lacrimi, nici să se tânguiască pentru acestea, pentru că nu va lepădă ocările.

7. Cel ce zice: casa lui Iacov a

măniat pre Duhul Domnului, au nu sunt acestea izvodirile lui? Au nu sunt cuvintele lui bune cu el? Și drept a umblat?

8. Și mai întâiu poporul meu a stătu întru vrajbă asupra păcii lui, pielea lui o au jupuit, ca să iă nădejdea zdrobiturilor răsbolului.

9. Pentru aceea povățuitorii poporului meu se vor lepădă din casele desfășărilor sale, pentru izvodirile cele rele ale lor s'au lepădat. Apropiăți-vă de munții cei veșnici.

10. Scoală-te și umblă, că nu este fie aceasta odihnă; pentru necurățile v'ați stricat cu stricare.

11. Fugit-ați negonindu-vă nimeni, duhul minciuna a oprit, picat-a fie în vin și în beție, și va fi diu picătura poporului acestuia.

12. Adunându-se se va aduna Iacov cu toți, așteptând voiu așteptă pre cei rămași ai lui Israil, într'un loc voiu pune urirea lor, ca oile întru strimtoare, ca turma în mijlocul zăcerii sale, scoate-se-vor din oameni.

13. Sue-te prin rupătură înaintea leșii lor, tăiat-au, și au trecut poarta, și au ieșit prin ea, și a ieșit și împăratul lor înaintea leșii lor, și Domnul îi va povățui pre ei.

CAP. 3.

Fărădelegile căpetenșilor lumești și preoțești.

Și va zice: auzlii acestea căpeteniile casei lui Iacov, și cel rămași ai casel lui Israil, au nu este vouă a cunoaște judecata?

2. Cel ce urîși cele bune, și căutați cele rele, și jefuiți pieile lor dela el, și cărnurile lor de pre oasele lor.

3. Precum au mâncat cărnurile poporului meu, și pieile lor le-au ju-

16. Isaia 15, 2, 3.
2. 1. Ps. 35, 4; Osee 7, 6.
2. Isaia 5, 9. 3. Amos 5, 13.
5. A 2 Lege 32, 6.

8. Ieremia 6, 14. 10. Lev. 18, 24, 25.
11. Isaia 30, 10.

puit de pre dânsii, și oasele lor le-au frânt și le-au împărțit ca trupurile în căldări, și ca carnea în oală,

4. Așa vor strigă către Domnul, și nu'i va auzi pre ei, și va întoarce fața sa de către ei în vremea aceea, pentrucă au făcut vicleșug întru izvodirile sale asupra lor.

5. Acestea zice Domnul asupra prorocilor celor ce amăgesc pe poporul meu: cei ce mușcă cu dinții săi, și mărturisesc pace preste ei, și nu s'au dat în gura lor, ridicat-au asupra lui răsboiu.

6. Pentru aceea noapte va fi vouă din vedere, și întunec va fi vouă din vrăji, și va apune soarele preste proroci, și va întunecă preste ei ziua.

7. Si se vor rușină cei ce văd vise, și se vor bațocori vrăjitorii, și vor grăi asupra lor toți, că nu este cine să'i asculte pre ei.

8. De nu voiu umplea eu țările cu Duhul Domnului și cu judecată și cu putere, ca să vestesc lui Iacov păgânătățile sale și lui Israil păcatele sale.

9. Auziți acestea povățuitorii casei lui Iacov și ceilalți ai casei lui Israil, cei ce urți judecata și toate cele drepte le răsvrățiți.

10. Cei ce zidiți Sionul cu sângiuri, și Ierusalimul cu strâmbătăți.

11. Povățuitorii lui pentru daruri judecau, și preoții lui pentru plată răspundeau, și prorocii lui pentru argint vrăjeau, și pre Domnul se odihneau, zicând: au nu este Domnul întru noi? Nu vor veni asupra noastră rele.

12. Pentru aceea pentru voi, Sionul ca o țarină se va ară, și Ierusalimul ca o păzitoare de poame

va fi, și muntele casei întru desiș de dumbravă.

CAP. 4.

Profeție despre chemarea neamurilor și izbăvirea din robie.

Și va fi în zilele cele de apoi arătat muntele Domnului, gata pre vârfurile munților, și se va înălța mai pre sus de dealuri, și vor alerga la dânsul popoarele.

2. Și vor merge popoare multe, și vor zice: veniți să ne suim în muntele Domnului și în casa Dumnezeului lui Iacov, și vor arăta nouă calea lui, și vom umbla pre cărările lui, că din Sion va ieși legea, și cuvântul Domnului din Ierusalim.

3. Și va judecă între popoare multe, și va mustră neamuri tari, până departe, și vor lăsa sabiile lor să facă pluguri, și sulile să facă seceri, și mai mult neam preste neam nu va lua sabie, și nicidecum nu vor învăța a se război.

4. Și se va odihni fiecare supț vița sa și fiecare supț smochinul său, și nu va fi cine să înfricoșeze, că gura Domnului atotșifitorului a grăit acestea.

5. Că toate popoarele vor umbla fiecare în calea sa, iar noi vom umbla întru numele Domnului Dumnezeului nostru în veac, și mai departe.

6. În ziua aceea, zice Domnul: adună-voiu pre cea sfărâmată, și pre cea lepădată voiu lua și pre cari i-am lepădat.

7. Și voiu pune pre cea sfărâmată întru rămășiță, și pre cea lepădată întru neam tare, și va împărăi Domnul preste ei în muntele Sionului de acum și până în veac.

3. 4. Isaia 1, 15; Ierem. 14, 13; Iezech. 6, 18.
6. Isaia 5, 30; Osie 4, 5. 7. Isaia 58, 1.
10. Iezech. 22, 27. 11. Sofon. 3, 3
12. Ierem. 26, 18.

4. 1. Ierem. 3, 17.
2. Isaia 2, 2, 3; 11, 10; Rom. 15, 12; Ierem. 31, 6. 3. Isaia 2, 4. 4. Zahar. 3, 10.
5. Zah. 10, 12. 6. Sofon. 3, 19; Ps. 2, 5.
7. Isaia 16, 5; Dan. 7, 14, 27 și 2, 44.

8. Și tu turnul turmel cel prăfuit, fata Sionului, la tine va veni și va intra stăpânirea cea dintâiu, împărăția din Vavilon la fata Ierusalimului.

9. Și acum pentru ce ai cunoscut rele? Au nu eră împărat ie? Sau sfatul tău a pierit, că te-au cuprins pre tine dureri, ca ale ceea ce naște?

10. Chiuuește-te și te îmbărbătează și te apropie fata Sionului, ca ceea ce naște, că acum vei ieși din cetate, și vei lăcul în câmp, și vei veni până la Vavilon, de acolo te va izbăvi și de acolo te va răscumpără Domnul Dumnezeuul tău din mâna vrăjmașilor tăi.

11. Și acum s'au adunat asupra ta neamuri multe, zicând: bucură-ne-vom și vor vedea în Sion ochii noștri.

12. Iar ei n'au cunoscut gândul Domnului, și n'au înțeles sfatul lui, că i-au adunat pre ei ca znopii în arie.

13. Scoală-te și'ți treeră pre ei fata Sionului, că voui pune coarnele tale de fier, și unghiile tale le voui pune de aramă, și vei sfărâma cu ele popoare multe, și vei slinți Domnului mulțimea lor și țărta lor Domnului atot pământul.

CAP. 5.

Profetie despre nașterea lui Mesia și întoarcerea neamurilor.

Acum se va îngrădi cu gard fata lui Efraim, strâmtoare a pus asupra noastră, cu toiag vor lovi preste obraz pre neamurile lui Israil.

2. Și tu Vitteime casa Eufatului, mic ești a fi întru miile ludei, că dintru tine va ieși mie, ca să fie povățuitor lui Israil, și ieșirile lui din început, din zilele veacului.

3. Lucă 1, 32. 9. Ierem. 8, 18, 19. 10. Ierem. 51, 44; Sofon 3, 19, 20. 5. 2. Isua 2, 2-4; Pilde 8, 23; Ioan 1, 1; Mateu 2, 6; Ioan 7, 42.

3. Pentru aceasta da'i-va pre ei până la vremea când născătoarea va naște, și rămășițele fraților lor se vor întoarce la liii lui Israil.

4. Și va stă și va vedea, și va paște turma sa cu țarie Domnul, și întru slava numelui Domnului Dumnezeuului său vor fi, pentru că acum se vor mări până la marginile pământului.

5. Și va fi această pace, când va veni Asur pre pământul vostru, și când va intra în țara voastră, și se vor scula asupra lui șapte păstori și opt căpetenii de oameni.

6. Și vor paște pre Asur cu sabie, și pământul lui Nemvrod cu șanțul lui; și va mântui de Asur, când va veni pre pământul vostru și când va intra în hotarele voastre.

7. Și va fi rămășița lui Iacov întru neamuri în mijloc de popoare multe, ca roua ce cade dela Domnul și ca miei pre troscoț, ca să nu se adune nici unul, nici să stea întru liii oamenilor.

8. Și va fi rămășița lui Iacov întru popoare în mijloc de popoare multe, ca leu între vite în codru, și ca puiul de leu întru turme de oi, ca și cum ar trece, și împărșind va răpi și nu va fi cine să scoală.

9. Înălță-se-va mâna ta preste cei ce te necăjesc pre tine, și toți vrăjmașii tăi vor pieri.

10. Și va fi în ziua aceea, zice Domnul: voui uide cali tăi din mijlocul tău și voui pierde carele tale.

11. Și voui surpă cetățile pământului tău, și voui strică toate întăriile tale.

12. Și voui pierde fermecătorile tale din mâinile tale și nu vor fi întru tine cine să vorbească.

13. Și voui pierde cele cioplite ale tale, și stâlpii tăi din mijlocul tău,

5. Etes 2, 14; Zah. 9, 10.

6. Isua 13, 2, 3. 7. A 2 Lege 32, 2.

10. Osie 14, 4.

și nu te vei închină mai mult lucrurilor mâinilor tale.

14. Și voiui tăia desigurile din mijlocul tău, și voiui strica cetățile tale.

15. Și voiui face cu mânie și cu lușme izbândă întru neamuri, pentru că n'au ascultat.

CAP. 6.

Jerifele plăcute Domnului și amenințarea cu pedeapsă pentru fărâdelegi.

Auziți dar, cele ce au zis Domnul: scoală-te și te judecă asupra munților, și să auză dealurile glasul tău.

2. Auziți munți judecata Domnului, și văile temeliiile pământului, că judecată este Domnului asupra poporului său, și cu Israel se va întrebă.

3. Poporul meu, ce am făcut ție, sau cu ce te-am înfristat, sau cu ce te-am îngreuiat? Răspunde mie.

4. Pentru că te-am scos din pământul Eghiptului și din casa robiei te-am mântuit, și am trimis înaintea feței tale pre Moisi și pre Aaron și pre Mariam.

5. Poporul meu adu-ți aminte ce a slăvit asupra ta Valac împăratul Moavului? Și ce i-a răspuns Vafaa leciorul lui Veor dela Shini până la Gaigal, ca să se cunoască dreptatea Domnului.

6. Cu ce voiui înfrumuseța pre Domnul? Primii-voiu pre Dumnezeuul meu cel înalt? Au îndupleca-l-voiu pre el cu arderi de tot, cu vișei de un an?

7. Au va binevol Domnul întru mii de berbeci, au întru zece de mii de japi grași? Au da-voiu cele în-tăiu născute ale mele pentru păgă-

nătate, rodul pântecelui meu pentru păcatul sufletului meu?

8. Au spus-ți-au ție omule ce este bun? Sau ce cere Domnul dela tine fără numai să faci judecată și să iubești mila, și să fii gata a merge cu Domnul Dumnezeuul tău?

9. Glasul Domnului preste cetate se va striga, și va mântui pre cei ce se tem de numele lui, ascultă neamurile, și cine va împodobi cetatea?

10. Au focul și casa celui fărădelege, care strânge avuții nedrepte, și cu semeție nedreaptă?

11. Au îndreptă-se-va în cumpănă cel fărădelege? Și în sac măsurile înșelăciunii?

12. Dintru care și-a umplut de păgânătate avuțiile sale, și cel ce lăcuiesc într'însa au grăit minciuni, și limba lor s'a înălțat în gura lor.

13. Și eu voiui începe a te bate pre tine, pierde-te-voiu pentru păcatele tale.

14. Tu vei mânca și nu te vei sătura și te voiui lepăda pre tine întru tine, și vei apuca și nu vei scăpa, și ori câți vor scăpa, la sabie se vor da.

15. Tu vei semăna, și nu vei seceră, tu vel stoarce maslina, și nu te vel unge cu untdelemn, și strugurul, și nu vei bea vin, și vor pler legăturile poporului meu.

16. Și ai păzit îndreptările lui Zamvri, și toate lucrurile casei lui Ahaav, și ai umblat în căile lor, ca să te dau pre tine în plerire, și pre cei ce lăcuiesc într'însa spre suerare, și ocările popoarelor veți lua.

13. Isaia 2, 20.
6. 2. Isaia 1, 18 și 43, 26; Osie 4, 1.
3. 1 Imp. 12, 3; Ierem 2, 5
4. Ps. 76, 19.
5. Numer. 2, 5, 6, 7.
7. Ierem. 6, 20.

9. A 2 Lege 10, 12.
10. Lev. 19, 36; Pilde 11, 1.
13. Lev. 26, 16; A 2 Lege 28, 15, 32, 25;
Malah. 2, 2.
14. Osie 4, 10; Lev. 26, 26.
15. A 2 Lege 28, 38; Figheu 1, 6.
16. 3 Imp. 16, 25.

CAP. 7.

Vustrarea Iudeilor și fâgăduința Domnului pentru izbăvirea de robie.

Vai mie! Că m'am făcut ca cel ce adună paie la secere, și ca cel ce poghircește la cules, când nu este strugur de mâncat, cele dintâiu rodite sunt, care a polțit sufletul meu.

2. Vai mie suflete! Că a pierit cel credincios de pre pământ, și cel ce face dreptate întru oameni nu este, toți spre sângiuri judecă, fiecare pre aproapele său necăjește cu necaz.

3. Spre rău mâinile sale le găsesc, cei mai mare cere, și judecătorul cuvinte de pace a grăit, polta sufletului său este.

4. Și volu lua bunătașile lor, ca moliea ce mănâncă, și umblă spre îndreptare în ziua cercetării, vai! Răsplătirile tale au venit, acum vor fi plângerile lor.

5. Nu vă încredeți în prieteni, nici nădărduiți în povățuitori, și celea ce se culcă într'un pat cu tine, păzește-te să nu'i încredințezi ceva.

6. Că feciorul ocărăște pre tată, fata se va scula asupra mamei sale, nora asupra soacrei sale, vrăjmașii omului toți cei ce sunt în casa lui.

7. Iar eu spre Domnul voi căuta, așteptă-voiu întru Dumnezeu mântuitorul meu, auzi-mă-va Dumnezeuul meu.

8. Nu te bucură asupra mea vrăjmașă mea, că am căzut și mă voi scula, că de voi șede întru întunec, Domnul mă va lumina.

9. Mânia Domnului o voi suferi, că am păcătuit lui, până va îndrepta el dreptatea mea, și va face judecata mea, și mă va scoate

la lumină, și voi vedea dreptatea lui.

10. Și va vedea vrăjmașă mea, și se va îmbrăca cu rușine, ceea ce zicea către mine: unde este Domnul Dumnezeuul tău? ochii mei o vor vedea pre ea, acum va fi spre călcare, ca tina în căi.

11. Ziua ungerii cărămidzi, pierirea ta ziua aceea, și va lepăda legiuirile tale ziua aceea.

12. Și cetățile tale vor veni spre risipire și spre împărșeală Asirienilor, și cetățile tale cele tari la împărșeală dela Tir până la rîu, și de la mare până la mare, și dela munte până la munte.

13. Și va fi pământul spre puștiire împreună cu cei ce lăcuiesc pre el pentru rodirile izvodirilor lor.

14. Paște poporul tău cu toiagul tău, oile moștenirii tale, cele ce lăcuiesc de sineș la dumbravă în locul Karmilului, paște-vor Vasanitida, și Galaaditida ca zilele veacului.

15. Și ca în zilele ieșirii tale din Egipt, veji vedea lucruri minunate.

16. Vedeă-vor neamurile, și se vor rușina, și din toată virtutea lor pune-vor mâinile preste gura sa, urechile lor vor asurzi.

17. Linge-vor țărâna ca șerpilor ce se țărăsc pre pământ, turbură-se-vor întru închiderea sa, de Domnul Dumnezeuul nostru se vor spăimânta și se vor teme de tine.

18. Cine este Dumnezeu precum ești tu? Cel ce ștergi fărădelegile, și covârșești păgânătățile celor rămași ai moștenirii lui, n'au finit întru mărturie mânia sa, că voltor de milă este.

7. 5. Mateu 10, 36, Ps. 11, 2 și 27, 4; Ier. 9, 4 6, Mat. 10, 36
8. Isaia 14, 29; Ps. 26, 1; Pilde 24, 16; Avdie 1, 12.

10. Ioi 2, 17; Ps. 78, 10.

11. Amos 9, 11.

13. Ierem. 21, 14.

14. Isaia 40, 11; Zab. 11, 4.

17. Isaia 65, 25.

18. Ierem. 10, 6; Fapte 10, 43; Eșire 34, 6.

19. Întoarce-se-va, și ne va milui pre noi, afundă-va nedreptățile noastre și se vor lepăda în lundurile mării toate păcatele noastre.

20. Dă-va spre adevăr lui Iacov, milă lui Avraam, precum s'au jurat părinților noștri în zilele cele mai dinainte.

PROROCIA LUI NAUM

CAP. 1.

Mărirea și puterea lui Dumnezeu împotriva vrăjmașilor săi.

Luarea Ninevi, cartea vedeniei lui Naum al lui Elcheseu.

2. Dumnezeu este râvnitor, și Domnul izbânditor, Domnul cel ce izbândește cu mânie, Domnul izbândește asupra vrăjmașilor săi, și pierde pre protivnicii săi.

3. Domnul este îndelung răbdător, și mare este tăria lui, și pre cel nevinovat nu'l va face vinovat Domnul, întru sfârșit și întru cutremur este calea lui, și norii sunt praful picioarelor lui.

4. Cel ce înfricoșază marea, și o usucă pre ea, și toate râurile le desartă, împușinat-u-s'a Vasanițida și Carinilul, și cele înflorite ale Livanului s'au sfârșit.

5. Munții s'au cutremurat de el, și dealurile s'au clătit, și s'a îngrozit pământul de fața lui, toată lumea și toți cei ce locuiesc într'însa.

6. De fața mâniei lui cine va putea suferi? Și cine va stă înaintea iușmei mâniei lui? Mânia lui topește stăpâniri, și pietrile s'au sfărâmat dinaintea lui.

7. Bun este Domnul celor ce'l așteaptă pre el în ziua necazului, și cunoaște pre cei ce se tem de el.

8. Și întru potopul ce trece, sfâr-

șit va face pre cei ce se scoală asupra, și pre vrăjmașii lui goni'i-va în tunerecul.

9. Ce socotiți asupra Domnului? Sfârșit el va face, nu va izbândi de două ori întru aceeași întru necaz.

10. Că până la temelul lui se va înțeleni, și ca o fasole învăluindu-se se va mânca, și ca trestiea cea plină de uscăciune.

11. Dintru tine va leși gând de rele asupra Domnului, slătuindu-se împotrivoare.

12. Acestea zice Domnul, cel ce stăpânește preste ape multe, și așa se vor împărți, și auzul tău nu se va auzi mai mult.

13. Și acum voi zdrobi toiagul lui dela tine, și legăturile tale voi r rumpe.

14. Si va porunci pentru tine Domnul, nu se va semăna mai mult din numele tău, din casa Dumnezeului tău pierde-voi cele cioplite și cele vărsate, pune-le-voi în mormântul tău, că grabnice sunt.

15. Iată preste munți picioarele celui ce binevestește, și ale celui ce vestește pace. Serbează ludo sărbătorile tale, plinește făgăduințele tale, că nu vor adaoge mai mult a trece prin tine spre vechime. sfârșitu-s'au, pierit-au.

1. 2. A 2 Lege 32, 43.

3. Egipt 34, 6, 7; Ps. 18, 8.

4. Isaia 50, 2; Ps. 103, 29. 5. Mibcia 1, 4.

15. Isaia 52, 7; Romani 10, 15.

CAP. 2.

*Prorocie despre dărâmarea cetății
Ninevi.*

Suflu-s'au suflând în lafa ta cel ce scoate din necaz, strejuește calea, întărește-ți mijlocul, îmbărbătează-te cu virtuți foarte.

2. Că au întors Domnul ocară lui Iacov, ca ocară lui Israel, că scuturând i-a scuturat pre ei și vițele lor.

3. Stricat-au armele puterniciei lor din oameni, bărbați tari batjocorind în foc, frâncle carelor lor în ziua gătirii lui, și călăreții se vor gâlcevi în căi.

4. Și se vor amesteca carele, și se vor lovi în uliți. Vederea lor ca făcliile focului și ca fulgerile ce aieargă.

5. Și și vor aduce aminte boierii lor, și vor fugi ziua, și vor slăbi întru călătoria sa, și se vor grăbi la ziduri, și vor găti apărările lor.

6. Porțile cetăților s'au deschis, și casele cele împărătești au căzut, și tenelia s'a descoperit, și nimeni nu se suiă.

7. Și slujnicile ei se aduceau ca porumbițele, grăind întru inimele lor.

8. Și Ninevi, ca o scăldătoare de apă apele ei, și ei lugind n'au sfăit, și nu eră cine să privească.

9. Jeluiă argintul, jeluiă aurul, și nu eră sfârșit podoabei ei; îngreuiatu-s'a mai mult decât toate vasele cele poftite ale ei.

10. Scuturare și smâncitură și undezare și frângerea inimii și slăbirea genunchelor și dureri preste tot șoldul, și lafa tuturor ca arsura oalei.

11. Unde este lăcașul leilor și pășunea puilor leilor? Unde a mers leul ca să intre acolo puiul leului, și nu este cine să sperie?

12. Leul a răpit de ajuns puilor săi, și a sugrumat leilor săi, și a umplut de vânat cuibul său și lăcașul său de jaf.

13. Iată eu asupra ta, zice Domnul atotțiitorul; și voui arde cu loc mulțimea ta, și pre leii tăi îi va mânca sabia, și voui pierde de pre pământ vânatul tău, și nu se vor auzi mai mult faptele tale.

CAP. 3.

Fărădelegile Ninevei și pustiirea ei.

O cetatea sângiurilor! Toată mincinoasă plină de strâmbătate, nu se va pipăi vânatul.

2. Glasul biciurilor și giasul cutremurului roatelor și al calului ce tuge și al carului ce hurduște.

3. Și al călăreșului ce încalică, și al sabiei ce lucește, și al armelor ce fulgeră, și al mulținei celor răniți, și al grelei căderi, și nu eră sfârșit neamurilor ei; și vor slăbi în trupurile sale de mulțimea curviei.

4. Curvă frumoașă și veselă povăzuitoarea farmecelor, care vinde neamuri cu curvia sa și popoare cu fermecătorile sale.

5. Iată eu asupra ta, zice Domnul atotțiitorul; și voui descoperi cele dinapoiă ta înaintea feței tale, și volu arăta neamurilor rușinea ta și împărățiilor ocară ta.

6. Și voui lepădă preste tine urâciune după necurățiile tale, și te voui pune spre pildă.

7. Și va fi tot cel ce te va vede, se va pogori dela tine și va zice: ticăloasa Ninevi, cine o va plânge pre ea? De unde voui cercă mângâere ei?

8. Gătește parte, întocmește coardă, gătește partea lui Amon, ceea ce lăcuește în riuri, apă este împre-

2. 2. Isaia 10, 12.

3. 1. Iezech. 24, 9; Ezech. 2, 12.

5. Isaia 47, 3; Ierem. 13, 26.

jurul ei, a căreia început este marea și apa zidurile ei,

9. Și Etlopiea tăria ei, și Eghipe-tul, și nu este sfârșit fugirel tale și Livienii s'au lăcut ajutor ei.

10. Și ea în streinătate se va duce roabă, și pre pruncii ei îi vor trânti la începutul tuturor căilor ei, și pentru toate cele scumpe ale ei, vor aruncă sorți, și toți boierii ei se vor lega cu cătuși.

11. Și tu te vei îmbătă și vei fi trecută cu vederea, și tu vei cercă fle stare dela vrăjmași.

12. Toate țările tale ca smochinul, care are priveghetor, de se vor clăti vor cădea în gura celui ce mănâncă.

13. Iată poporul tău ca muerile întru tine, vrăjmașilor tăi deschizându-se, se vor deschide porțile pământului tău, și va mânca focul zăvoarele tale.

14. Apă de încunjurare frage'ți fie, și fine întăririle tale, intră în tină

și calcă cu paie, și fă mai tare de cât cărămida.

15. Acolo te va mânca focul, pierde-te-va sabia, mănca-te-va ca lăcusta, și te vei îngreuia ca gândacul.

16. Înmulțit-ai neguțătorile tale mai mult decât stelele cerului. Gândacul s'a pornit și a zburat.

17. Sărit-a ca greurul, amestecătura ta ca lăcusta, care se suie pre gard în ziua frigului, soarele a rășrit și ea a zburat, și n'a cunoscut locul ei. Vai lor!

18. Dormitat-au păstorii tăi, împăratul Asirienilor a adormit precet țari ai tăi, mers-a poporul tău în munți, și nu eră cine să'i sprijinească.

19. Nu este vindecare zdrobirei tale, umflatu-s'a rana ta. Toți cei ce au auzit vestea ta, vor bate în palme asupra ta, că asupra cul n'a venit răutatea ta pururea?

19. Ierem. 46, 11.

PROROCIA LUI AVACUM

CAP. 1.

*Plângerea Prorocului pentru fărâle-
legile Iudei. Pedepsa lui Dumnezeu
prin Haldeii năvălitori.*

Vedenia care a văzut Avacum pro-
rocul.

2. Până când Doamne voi strigă
și nu vei auzi? Strigă-voiu către
tine asuprindu-mă și nu vei mântui?

3. Pentru ce mi-ai arătat mla-
stenele și dureri? Ca să văd ne-
caz și păgânătate? Înaintea mea s'a fă-
cut judecată și judecătorul ia da-
ruri.

4. Pentru aceea s'a călcat iegea,
și nu iese la sfârșit judecata, pen-
trucă cel necredincios biruiește a-
supra celui drept, pentru aceea va
ieși judecată îndărătnică.

5. Vedeți delăimătorilor, și priviți
și vă minunați de cele minunate,
și pieriți, că lucrul lucrez eu în zi-
lele voastre, care nu'l veți crede, de'l
va povesti neștine.

6. Că iată eu ridic pre Haldei
neaniul cel amar și iute, cel ce um-
blă preste lăjimiile pământului, ca
să moștească lăcașurile nu ale
sale.

7. Înfricoșat și luminat este, din-
tru dânsul judecata lui va fi, și lua-
rea lui dintru dânsul va ieși,

8. Și vor sări mai tare decât par-
doșii caii lui, și mai luți decât lupii
Aravizi, și vor încălca călăreții lui
și se vor porni de departe, și vor
zbură ca vulturul cel gata a mânca.

9. Pierire asupra celor necredin-
cioși va veni, stând împotrivă cu
fețele lor din preajmă, și va adună
ca nesipul robimea.

10. Și el întru împărăși se va de-
sfăia, și tiranii de baljocură vor fi
lui și el de toată țaria va râde, și
va pune șanț, și o va supune luiș.

11. Atunci va schimba duhul, și
va trece și se va milostivi, aceasta
este țaria Dumnezeului meu.

12. Au nu tu din început Doamne
Dumnezeul cel sfânt al meu? Și nu
vom muri; Doamnel întru judecată
l-ai pus pre el, și m'a făcut ca să
arăte învățătura lui.

13. Curat este ochiul, ca să nu
vază rele, și să nu privească pre-
ste ostenelele durerii, pentru ce pri-
vești năstete cei hulitori? Au tăce-
vei când va înghiți cel necredincios
pre cel drept?

14. Și vei face pre oameni ca pe-
știi mării, și ca jivinele care n-au
povăzuitor.

15. Pierirea cu undința a smuls,
și l-a tras pre el cu mreaja, și l-a

1. J. Jerem. 6, 26, 28.

5. F. Ap. 13, 41.

8. Jerem. 5, 6; Sofon. 3, 3.

13. Jerem. 12, 1.

15. Amos 4, 2.

adunat pre el cu năvoadele sale, pentru aceasta veselî-se-va, și se va bucură inima lui.

16. Pentru aceasta jertfi-va năvodului său, și va tămădi mrejii sale, că, cu ele a îngrășat partea sa, și mîncările lui alcese.

17. Pentru aceea aruncă-va mreața sa, și pururea a ucide neamuri nu se va milostivi.

CAP. 2.

*Vedenia prorocului despre retele
vultoare și pedapsa Haldeilor pentru
păgînăritatea lor.*

La streaja mea voi stă, și mă voi sui pre piatră, și voi socoti, ca să văd ce va grăi întru mine, și ce voi răspunde asupra muștrării mele.

2. Și au răspuns către mine Domnul, și au zis: scrie vedenia și aievea pre tablă, ca să urmeze cel ce va cei acesteia.

3. Că încă după multă vreme va fi vedenia, și se va arăta la sfârșit, și în deșert, de va zăbovi, așteaptă-l pre el, că venind va veni, și nu va întârzi.

4. De se va feri, nu va binevoi sufletul meu întru el, iar cel drept al meu din credință va fi viu.

5. Iar cel ce este marel și hulitor, omul trufaș nimic nu va săvârși, cel ce a lărgit ca iadul sufletul său, și acesta ca moartea nu se satură, și va adună la sine toate neamurile, și va primi la sine toate popoarele.

6. Au nu toate acestea pildă vor lua asupra lui, și întrebare spre povestirea lui? Și vor zice: vai celui ce și înmulțește luiș cele ce nu sunt ale lui! Până când? Și îngreiază asupra sa lațul său.

7. Că fără de veste se vor scula

cei ce-l mușcă pre el, și vor priveghia pânditorii tăi, și vei fi de jaf lor.

8. Pentru că tu ai prădat neamuri multe, prădă-le-vor pre tine toți cei rămași ai poporului, pentru sângiurile oamenilor și păgânăritatea pământului și a cetăței și a tuturor celor ce lăcuiesc întru'nsa.

9. Vai celui ce înmulțește lăcomie rea casei sale! Ca să și pue întru înălțime cuibul său, ca să scape din mâinile răutăților.

10. Sfătuit-ai rușine casei tale, omorât-ai popoare multe, și a păcătuit sufletul tău.

11. Pentru care piatra din perete va strigă, și gândacul din lemn va grăi acestea:

12. Vai celui ce zidește cetate cu sângel și și gătește cetate cu nedreptate.

13. Nu sunt acestea dela Domnul atotțitorul, și s'au sfârșit popoare multe de foc, și neamuri multe s'au împușinat.

14. Că se va umplea pământul a cunoaște slava Domnului, ca apa multă va acoperi pre ei.

15. Vai celui ce adapă pre aproapele său cu băutură vicleană! Și-l îmbată ca să vadă cele ascunse ale sale.

16. Sătura-te de ocară din mărire bea și tu, și te mișcă și te clătește, încunjuratu-te a pre tine paharul dreptei Domnului, și s'a adunat ocară asupra mării tale.

17. Că păgânăritatea Livanului te va acoperi pre tine și ticăloșia hiarelor te va spăimânta pre tine pentru sângiurile oamenilor și păgânăritățile pământului, și ale cetăței și ale tuturor celor ce lăcuiesc întru'nsa.

18. Ce folosește idolul, că l-a clo-

17. Isaia 10, 7.

2. 1. Isaia 21, 8.

2. Isaia 5, 1 și 30, 8.

3. Ps. 129, 5; Plâng. 3, 24; Evrei 10, 37.

4. Ioan 3, 36; Romani 1, 17; Galat 3, 11.

8. Isaia 33, 1. 9. Ierem. 22, 13.

12. Iezech. 24, 9; Naum 3, 1.

15. Isaia 5, 22. 16. Ierem. 25, 16, 26, 27.

18. Ierem. 10, 8, 14.

plăt pre el, l-a făcut vărsat; nălucire mincinoasă, că cel ce l-a făcut nădăjducește în făptura sa, ca să facă idoli muși.

19. Vai de cel ce zice lemnului: deșteaptă-te, scoală-te; și pietrei: ridică-te; și aceasta este nălucire, și aceasta este lucru de aur și de argint, și nici o sullare nu este întru el.

20. Iar Domnul este în Biserica cea sfântă a sa, să se teamă de iafa lui tot pământul.

CAP. 3.

Rugăciunea și cântarea prorocului Avacum pentru mântuirea poporului.

Rugăciunea lui Avacum prorocul cu cântare.

2. Doamnel Auzit-am auzul tău, și m'am temut, înțeles-am lucrurile tale, și m'am spăimântat. Iu mijlocul a doi viețuitori te vei cunoaște, când se vor apropia anii, te vei cunoaște, când va veni vremea, te vei arăta, când se va turbura sufletul meu, întru mânie de milă îți vei aduce aminte.

3. Dumnezeu dela amiazăzi va veni, și cel sfânt din munte umbros cu desime, Acoperit-au cerurile bu-năitatea lui, și de lauda lui este plin pământul.

4. Și strălucirea lui ca lumina va fi, coarne în mâinile lui, și a pus iubirea cea tare a virtutei lui.

5. Înaintea feții lui va merge cuvânt, și va ieși la câmp dinapoia lui.

6. Stătut-au, și s'a clătit pământul. Privit-au, și s'autopit neamurile; zdru-micatu-s'au munții cu silă, topitu-s'au dealuri veșnice, călătorii veșnice ale lui.

7. În loc de ostenele a văzut cor-turile Etiopilor, se vor spăimânta și corturile pământului lui Madiam.

8. Au doar întru rîuri te vei mânia Doamne? Sau întru rîuri este iușimea ta? Ori în mare este por-nirea ta? Că vei încăleca pre caii tăi, și încălecarea ta este mântuire.

9. Incordând vei încorda arcul tău asupra schiptruri'or, grăește Dom-nul, de rîuri va crăpă pământul.

10. Vedeă-vor, și în durere vor fi popoarele, risipind apele mergerile, dat-a adâncul glasul său, înăișimea năiucirile sale.

11. Ridicatu-s'a soarele, și luna a stătut întru rânduiala sa, întru lumină săgețile tale vor merge, în-tru strălucirea fulgerului armelor tale.

12. Cu înfricoșare vei împușină pământul, și întru mânie vei surpă neamurile.

13. Ieși-ai spre mântuirea popo-rului tău, ca să mântuești unsul tău, pus-ai pre capetele celor lărădelege moarte, ridicat-ai legături până la grumaz.

14. Tăiat-ai întru uimire capetele celor puternici, cutremură-se-vor în-tr'însele, deschide-vor frânele sale, ca săracul cel ce mănâncă întru a-scuns.

15. Și ai suit la mare caii tăi tur-burând ape multe.

16. Păzit-am și s'a spăimântat i-nima mea de glasul rugăciunei bu-zelor mele, și a intrat cutremur în oasele mele, și întru mine s'a tur-burat virtutea mea; odihni-voiu în ziua necazului meu, ca să mă sulu eu la poporul nemerniciei mele.

17. Pentrucă smochinul nu va ro-di, și nu vor fi roduri în vii; min-și-va lucrul maslinului, și câmpli nu vor lăce mîncare; lipsit-au dela mîncare oile, și nu vor fi boi lângă iesle.

18. Iar eu întru Domnul mă voiu bucură, vesel-mă-voiu de Dumne-zeu mântuitorul meu.

20. Psalm 10, 4; Sofon. 1, 7.
3, 3. Isaia 40, 25; R 2 Lege 33, 2.
6. Psalm 113, 4.

9. Ps. 77, 15, 16 și 104, 40.

19. Domnul Dumnezeu puterea mea, și va rândui picioarele mele spre săvârșire, preste cele înalte mă sue

pre mine, ca să biruesc întru cântarea lui.

PROROCIA LUI SOFONIE

CAP. 1.

Prorocie împotriva Iudei și Ierusalimului. Ziua mănicii Domnului.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Sofonie al Iul Husi, al fiului lui Godolie, al fiului lui Amorie, al fiului lui Ezechie, în zilele lui Iosia fiul lui Amon împăratul Iudei.

2. Cu sfârșire să se sfârșască de pre fața pământului, zice Domnul.

3. Sfârșască-se omul și dobitoacele, sfârșască-se pasările cerului și peștii mărilor, și vor slăbi necredincioșii, și voi pierde pre cei lărădelege de pre fața pământului, zice Domnul:

4. Și volu întinde mâna mea preste Iuda și preste toți cei ce lăcuiesc în Ierusalim, și voi lua din locul acesta numele vaalimilor și numele popilor.

5. Și pre cei ce se închină în porțile caselor oștirei cerului, și pre cel ce se închină și pre cei ce se jură pre Domnul și pre cel ce se jură pre împăratul lor.

6. Și pre cel ce se abat dela Domnul și pre cei ce nu caută pre Domnul și pre cel ce nu se țin de Domnul.

7. Temeți-vă de fața Domnului Dumnezeu, că aproape este ziua

Domnului, că au gătit Domnul jertfa sa, și au sfințit pre cei chemați al săi.

8. Și va fi în ziua jertfei Domnului, și voi izbândi asupra domnilor și asupra casei împăratului și asupra tuturor, cari s'au îmbrăcat cu îmbrăcămintele strelnă.

9. Și voi izbândi aievea asupra tuturor celor din porți în ziua aceea, cari umplu casa Domnului Dumnezeului său de păgândăte și de viclenie.

10. Și va fi în ziua aceea, zice Domnul: glas de strigare dela poartă împungătorilor, și vaet dela a doua, și zdrobire mare dela munți.

11. Plângeți cei ce lăcuși lumea, că s'a asemănat tot poporul cu Hanaan, și au pierit toți cei ce s'au înălțat cu argint.

12. Și va fi în ziua aceea, cercă-voiu Ierusalimul cu lumină, și voi izbândi asupra oamenilor hulitori, asupra strejilor lor, cei ce zic întru inimile lor: nu va face bine Domnul, nici va face rău.

13. Și va fi puterea lor de jaf, și casele lor de stricare, și vor zidi case, și nu vor lăcu întru inșele, și vor sădi vii, și nu vor bea vinul lor.

14. Că aproape este ziua Domnului cea mare, aproape și grabnică foarte. Glasul zlei Domnului amar și cumplit s'a rânduit tare.

19. Fi 2 Lege 32, 13.

1. 3, Ierem. 4, 25.

5. 4 Imp. 17, 33 și 23, 12; Ierem. 19, 13.

6. Isaia 1, 4; și 59, 13.

7. Avacum 2, 20; Zab. 2, 13; Iezech. 39, 17.

10. Ierem. 39, 2, 3.

12. Ierem. 48, 11; Iov 22, 12.

13. Fi 2 Lege 28, 30.

14. Fimos 4, 2 și 5, 11.

15. Ziua mâniei este ziua aceea, ziua necazului și a nevoii, ziua chinului și a peririi, ziua ceței și a înfunecului, ziua norului și a negurii.

16. Ziua trâmbișii și a strigării preste cetățile cele tari și preste unghiurile cele înalte.

17. Și volu necăji pre oameni, și vor umbla ca orbli, că au păcătuit Domnulul, și va vărsa sângele lor ca țărâna, și trupurile lor ca băligile de bou.

18. Și argintul lor și aurul lor nu'i va putea mântui pre ei în ziua mâniei Domnulul, și de focul râvnii lui se va topi tot pământul, că sfârșit și grăbire va face preste toți cei ce lăcesc pre pământ.

CAP. 2.

Indemnare spre pocăință. Muștrarea neamurilor.

Adunați-vă și vă legați neamul cel anepedepsit.

2. Mai înainte de ce veți fi voi, ca o floare, care trece împreună cu ziua, mai înainte de ce va veni preste voi mâniea Domnulul, mai înainte de ce va veni preste voi ziua mâniei Domnulul.

3. Căutați pre Domnul toți smeriții pământului, faceți judecată, și căutați dreptatea și le alegeți pre ele, ca să vă acoperiți în ziua mâniei Domnulul.

4. Că Gaza se va jefui, și Ascalonul se va pusti, și Azotul la amiază se va lepăda, și Acaronul se va desrădăcina.

5. Val celor ce lăcuiește funlea mărilor Nemernicii Crilenilor, cuvântul Domnulul preste voi, Hanaan, pământul celor de alt neam, și vă volu pierde pre voi din lăcaș.

6. Și va fi Critul pășune turmelor și stână oilor.

7. Și va fi funiea mărilor celor rămași ai casei Iudei, preste ei se vor paște în casele Ascalonului, în deseară vor poposi de către fața fiilor lui Iuda, că i-au cercetat pre ei Domnul Dumnezeuul lor, și au înțors robiea lor.

8. Auzit-am ocările lui Moav și bătăile fiilor lui Amon, cu care au ocărit pre poporul meu, și s'au mărit preste hotarele mele.

9. Pentru aceea, viu sunt eu, zice Domnul puterilor, Dumnezeuul lui Israel; că Moav ca Sodoma va fi, și fiul lui Amon ca Gomora și Damascul părăsit, ca siogul din arie și pierit în veac; și cei rămași ai poporului meu îi vor jefui pre ei, și cei rămași ai neamului meu îi vor moșteni pre ei.

10. Aceasta este lor pentru semeșla lor, pentru că au ocărit și s'au mărit asupra Domnulul atotfăptitorul.

11. Arătă-se-va Domnul preste ei și va pierde pre toți dumnezeii neamurilor pământului, și se vor închină lui fiecare din locul său, toate ostroavele neamurilor.

12. Și voi Etlopenilor răpiți veți fi de sabia mea.

13. Și voi înțind mâna mea preste miazănoapte și volu pierde pre Asirteni, și voi pune pre Ninevteni întru pustiire fără de apă ca o pustie.

14. Și vor paște în mijlocul ei turme, și toate hiarele pământului, și hamelli și arieli în podurile ei vor zăcea, și hiarele vor striga în gaurile ei, și corbii în porțile ei, că che drul este ridicarea ei.

8. Ierem. 49, 2.

9. Isaia 13, 19; Iezeciel 16, 49; Amos 1, 13.

10. Isaia 16, 6.

11. Malachie 1, 11; Ioan 4, 21.

13. Naum 1, 8.

14. Isaia 14, 23; Isaia 34, 11.

15. Ierem. 30, 7; Iosif 2, 11; Amos 5, 18;

18. Pilde 11, 4; Iezec. 7, 19.

2. 4. Zah. 9, 5.

15. Aceasta este cetatea cea de-făimătoare, care lăcuește întru nă-dejde, care zice întru inima sa: eu sunt, și după mine nu este mai mult alta, cum s'a pusliit și s'a fă-cut pășune hiarelor? Tot cel ce va trece prin ea, va șueră și va mișcă mâinile sale.

CAP 3.

*Mostrarea Judeilor pentru fânădelegi.
Făcătura mântuirii.*

O cetatea cea luminată! Și răscum-părată, porumba

2. N'a ascultat glasul, n'a primit învățătura, spre Domnul n'a nădă-duit, și către Dumnezeu el nu s'a apropiat.

3. Boierii ei întru ea ca leii răc-nind, judecătorii ei ca lupii Araviei nu lăsau până dimineața.

4. Prorocii ei purtători de duh, oamenii hulltori, preoții ei spurcă sfintele și fac păgânătate împotriva legei.

5. Iar Domnul drept este în mi-jlocul ei, și nu va face strâmbătate, dimineața de dimineață va da ju-decata sa la lumină, și nu s'a a-scuns, și nu știe nedreptate în ce-rere, și nu spre priciri strâmbătate.

6. Întru stricăciune am tras pre cei truși, pierit-au înăriturii lor, pusli-volu căile lor de tot, ca să nu căfătorească, sfârșitu-s'au cetățile lor, pentru că nimenia nu eră, care să stea, și nici să lăcuiască.

7. Zis am: însă temeți-vă de mine și primiți certarea, și nu veți pieri din ochii ei, toate câte am izbândit asupra ei, gătește-te, mânecă, pieri-t-a tot poghircul lor.

8. Pentru aceea, așteaptă-mă pre mine, zice Domnul: în ziua învierii mele spre mărturie.

9. Că judecata mea este spre a-dunarea neamurilor, ca să primesc pre împărași, ca să vărs preste ei toată lușimea mâinii mele, că de focul râvnei mele se va topi tot pă-mântul.

10. Că atunci voi întoarce la po-poare limbă în neamul ei, ca să cheme toți numele Domnului, și să i slujască lui supt un jug.

11. Dela marginile rîurilor Etiopiei voi lua dintru cei risipiți al mei, și vor aduce mie jertfe.

12. În ziua aceea nu te vei rușina de toate izvodirile tale, cu care ai făcut păgânătate asupra mea, că a-tunci voi lepădă dela tine ocările mândriei tale, și mai mult nu vei adăoga te mări în muntele cel sfânt al meu.

13. Și voi iasă întru tine popor blând și smerit, și se vor teme de numele Domnului rămășițele lui I-srail.

14. Și nu vor face strâmbătate și nu vor grăi deșarte, și nu se va a-lla în gura lor limbă înșelătoare, pentru că aceia se vor paște și vor dormi și nu va fi cine să i sperie.

15. Bucură-te foarte fata Sionului, vestește fata Ierusalimului, veselește-te și te mângăie din toată ini-ma la fata Ierusalimului.

16. Sters-au Domnul nedreptățile tale, și te-au izbăvit din mână vrăj-niașilor tăi. Împăratul lui I-srail Dom-nul în mijlocul tău, și nu vei mai vedeă rele.

17. În vremea aceea zice-va Dom-nul Ierusalimului: îndrăznește Si-oane, să nu slăbească mâinile tale.

18. Domnul Dumnezeu tău întru tine puternic este să te mântuiască, aduce-va preste tine veselie, și te va înnoi întru dragostea sa, și se

3. 2. Ierem. 5, 6.

3. Iezech. 22, 27; Avacum 1, 8; Ierem. 5, 6.

4. Ierem. 23, 11, 32; Miheea 3, 11.

5. Ierem. 6, 15.

11. Isaia 19, 21. 11 Ps. 67, 32.

12. Isaia 6, 13. 13 Isaia 6, 13.

15. Isaia 12, 6; 35, 1, 2 și 54, 1; Psalm 45, 5.

17. Zab. 2, 7.

va veselî de tine întru mângâere, ca în zi de serbare.

19. Și voi adună pre cei zdrobiți ai tăi, vai de cel ce va ridica asupra ta ocară.

20. Iată eu fac întru tine pentru tine în vremea aceea zice Domnul; și voiu mântui pre cea struncinată și pre cea lepădată voi primî, și voi pune pre ei întru mărire, și numiți în tot pămîntul.

21. Și nu se vor rușina în vremea aceea, cînd bine voi face vouă, și în vremea cînd vă voiu primi pre voi; că vă volu da pre voi să aveți nume vestit și de laudă la toate popoarele pămîntului, cînd voi înțoarce eu robia voastră înaintea voastră, zice Domnul.

PROROCIA LUI AGHEU

CAP. 1.

Ararea luielor pentru trandărie, și clemnare la rezidirea templului.

În al doilea an pre vremea lui Dărie împăratul, în luna a șasea, în ziua dintîi a lunii, fost-a cuvîntul Domnului în mîna lui Agheu prorocul, zicînd: grăește către Zorovavel fiul lui Salatiil din neamul lui Iuda și către Isus fiul lui Iosedec preotul cel mare, zicînd:

2. Acestea grăiește Domnul atotîitorul, zicînd: poporul acesta zice, că a venit vremea a zidi casa Domnului.

3. Și a fost cuvîntul Domnului în mîna lui Agheu prorocul, zicînd:

4. De este vouă vreme, ca să lăsați în casele voastre cele înfundate, iar casa mea aceasta este puslie.

5. Și acum acestea zice Domnul atotîitorul; puneți inimile voastre întru căile voastre.

6. Ați semănat mult și ați cules puțin, mîncat-ați și nu v-ați săturat, băut-ați și nu v-ați îmbătat, îm-

brăcatu-v-ați și nu v-ați încălzit într'însele, și cel ce adună neamurile s-au adunat într'o legătură spartă.

7. Acestea zice Domnul atotîitorul: puneți inimile voastre întru căile voastre.

8. Suiți vă în munte, și tăiați lemne, și zidiți casa, și bine voi înțoarce dînsa, și mă voi proslăvi, zice Domnul.

9. Căutat-ați la multe și s-au iăcut puține, s-au adus în casă și le-am suflat pre ele, pentru aceea zice Domnul atotîitorul; pentru că casa mea este puslie, și voi vă duceți fiecare în casa sa.

10. Pentru aceea va încetă cerul a da rouă, și pămîntul își va trage odraslele sale.

11. Și voi aduce sable preste pămînt și preste munți și preste grâu și preste vin și preste untuldelemn și preste toate căle scoale pămîntul, și preste oameni și preste dobitoace și preste toate lucrurile mîinilor lor.

12. Și a auzit Zorovavel fiul lui Salatiil din neamul lui Iuda, și Isus fiul lui Iosedec preotul cel mare, și

10. Miheea 4, 13

1. 1. Esdra 3, 2 și 5, 1.

2. 2 Imp. 7, 2.

3. 1. Lege 28, 38; Miheea 6, 15; Ieremia 5, 11.

10. Lev. 26, 19. 11. Amos 4, 7.

toți ceilalți ai poporului glasul Domnului Dumnezeuului său, și cuvintele lui Agheu prorocul, precum l-au trimis pre el Domnul Dumnezeu lor la ei, și s'a temut poporul de fața Domnului.

13. Și a zis Agheu vestitorul Domnului din vestitorii Domnului către popor: eu sunt cu voi, zice Domnul.

14. Și au deșteptat Domnul duhul lui Zorovavel fiul lui Safatili din neamul lui Iuda, și duhul lui Isus fiul lui Iosedec preotul cel mare, și duhul celorlalți al tot poporului, și au intrat, și făceau lucrurile în casa Domnului atotșitorul Dumnezeuul său.

CAP. 2.

Proroctie despre rezidirea templului al doilea și strălucirea lui.

În ziua a douăzeci și patru a lunii a șasea, în anul al doilea al împărăției lui Darie împărat.

2. În luna a șaptea în douăzeci și una de zile ale lunii grăit-au Domnul prin mâna lui Agheu prorocul zicând:

3. Grăiește către Zorovavel fiul lui Safatili din neamul lui Iuda, și către Isus leciiorul lui Iosedec preotul cel mare, și către toți ceilalți ai poporului zicând:

4. Cine dintru voi a văzut casa aceasta întru mărirea sa cea dintâiu? Și cum voi o vedeți pre ea acum, ca și cum n'ar fi înzinea voastră?

5. Și acum întărește-te Zorovavele, zice Domnul; și te întărește Isuse fiul lui Iosedec preotul cel mare, și să se întărească tot poporul pământului, zice Domnul, și faceți, pentrucă eu cu voi sunt, zice Domnul atotșitorul.

6. Cuvântul care am spus vouă, când ați ieșit din pământul Eghipe-

tului, și duhul meu a stătu în mijlocul vostru, îndrăzniți.

7. Că acestea zice Domnul atotșitorul, încă odată eu voi clădi cerul și pământul și marea și uscatul.

8. Și voi clădi toate neamurile, și vor veni cele alese ale tuturor neamurilor, și voi umplea casa aceasta de mărire, zice Domnul atotșitorul.

9. Al meu este argintul și al meu este aurul, zice Domnul atotșitorul.

10. Că mărirea cea de pre urmă a casei aceștia mai mare va fi de cât cea dintâiu, zice Domnul atotșitorul, și în locul acesta voi da pace zice Domnul atotșitorul, și pacea sufletului spre ocrotire la tot cel ce zidește, ca să ridice Biserica aceasta.

11. În douăzeci și patru ale lunii a noua, în anul al doilea în zilele lui Darie, fost-a cuvântul Domnului către Agheu prorocul, zicând:

12. Acestea zice Domnul atotșitorul: întrebă pre preoți legea, zicând:

13. De va lua om carne sfântă cu marginea hainei lui, și se va atinge marginea hainei lui de pâine, au de fiertură, au de vin, au de untdelemn, au de ori ce mâncare, au sfinți-se-va? Și au răspuns preoții, și au zis: nu.

14. Și a zis Agheu: de se va atinge cel pângărit cu sufletul de acestea, oare pângări-se-vor? Și au răspuns preoții, și au zis: pângări-se-vor.

15. Și a răspuns Agheu, și a zis: așa este poporul acesta, și așa este neamul acesta înaintea mea, zice Domnul, și așa toate lucrurile mâinilor lor, și tot care se va apropia acolo, se va pângări; pentru luările lor cele de dimineața, vor avea durere de către fața ostenelelor sale,

și urați pre cel ce muștră în porți.

16. Și acum puneți în inimile voastre din ziua aceasta, și înainte, mai înainte de a se pune piatră pre piatră în Biserica Domnului.

17. Cari ați fost, când ați băgat în groapă douăzeci de măsuri de orz, și s'au făcut zece măsuri de orz, și ați intrat în leasc, ca să scoateți cincizeci de vedre, și s'au făcut douăzeci.

18. Bătutu-v'am pre voi cu nerodire, și cu stricăciunea aerului și cu grindine toate lucrurile mâinilor voastre, și nu v'ați întors la mine, zice Domnul.

19. Deci acum puneți inimile voastre din ziua aceasta, și înainte din douăzeci și patru de zile ale lunii a noua, din ziua în care s'a întemeiat Biserica Domnului, puneți în inimile voastre.

20. De se va cunoaște mai mult

în arie, și mai mult viea și smochinul și rodiul, și lemnele maslinului, care nu aduc roadă, din ziua aceasta le voi binecuvânta.

21. Și a fost cuvântul Domnului adouă oară către Agheu prorocul în douăzeci și patru ale lunii, zicând:

22. Grățește către Zorovavel fiul lui Salatiil din neamul lui Iuda, zicând: eu cutremur cerul și pământul și marea și uscatul.

23. Și voi pierde scaunele, și puterea împărașilor neamurilor, și voi slăbăni carele și călăreții, și se vor pogori cail și călăreții lor, fiecare cu sable asupra frateiui său.

24. În ziua aceea zice Domnul atotșitorul: luă-te-volu pre tine, Zorovavel feciorul lui Salatiil sluga mea, zice Domnul și te voi pune ca pre o pecetie, că pre tine te-am ales zice Domnul atotșitorul.

PROROCIA LUI ZAHARIA

CAP. 1.

Indemnare spre pocăință și frica lui Dumnezeu, întărită prin două vedenii.

În luna a opta în anul al doilea pre vremea lui Darie, fost-a cuvântul Domnului către Zaharia prorocul, fiul lui Varahia, care a fost fecior lui Add, zicând:

2. Măniatu-s'au Domnul pre părinții voștri cu mânie mare.

3. Și vei zice către ei: acestea zice Domnul atotșitorul: întoarceți-vă la mine, zice Domnul puterilor, și mă voi întoarce către voi, zice Domnul puterilor.

4. Și nu fiți ca părinții voștri, pre cari i-au muștrat prorocii cel mai dinainte zicând: acestea zice Domnul atotșitorul: întoarceți-vă dela căile și dela izvodirile voastre cele rele, și n'au ascultat, și n'au luat aminte ca să mă asculte, zice Domnul atotșitorul.

5. Părinții voștri unde sunt, și prorocii? Au în veac vor trăi?

6. Iată cuvintele mele și legiurile mele primiți-le, câte poruncesc eu cu duhul meu robilor mei prorociilor, cari au apucat pre părinții voștri, și au răspuns și au zis: precum au rânduit Domnul atotșitorul, ca să facă nouă după căile noastre

1. Osie 14, 2; Ioel 2, 12; Malah. 3, 7; Ierem. 18, 11.

17. Amos 4, 9.

1. 3. Ioel 2, 12; Isala 21, 12 și 45, 22.

și după izvodirile noastre, așa au făcut nouă.

7. În douăzeci și patru a lunii a unsprezecea, aceasta este luna lui Savat, în anul al doilea supt Darie, fost-a cuvântul Domnului către prorocul Zaharia, fiul lui Varahia, feciorul lui Add, zicând :

8. Văzut-am noaptea, și iată un bărbat încălecând pre cal roșu, și acesta stă între doi munți umbroși, și dinapoia lui cai roșii și suri și pestriți și albi.

9. Și am zis : ce sunt aceștia Doamne ? Și a zis către mine îngerul, care grăia întru mine :

10. Eu voi arăta ție ce sunt acestea. Și a răspuns bărbatul cel ce stă între munți și a zis către mine : aceștia sunt pre cari i-au trimis Domnul să încunjure pământul.

11. Și au răspuns ei îngerului Domnului, care stă între munți, și au zis : încunjurat-am tot pământul, și iată tot pământul se lăcuește și se odihnește.

12. Și a răspuns îngerul Domnului și a zis : Doamne atotîitorule, până când nu te vei milostivi spre Ierusalim, și spre cetățile Iudei, pe care le-ai trecut cu vederea ? Aceasta este anul al șaptelezecelea.

13. Și au răspuns Domnul a totîitorul îngerului celui ce grăia întru mine, cuvinte bune și graiuri de mângâiere.

14. Și au zis către mine îngerul, cel ce grăia întru mine, strigă, zicând : acestea zice Domnul atotîitorul : râvnit-am Ierusalimul și Sionul cu râvnă mare.

15. Și cu mânie mare mă mâniu eu asupra neamurilor, care s'au pus acolo, pentru că eu m'am mâniat puțin, iar ei s'au pus împreună spre rele.

16. Pentru aceea acestea zice Domnul : întoarce-mă-voiu spre Ierusalim cu milă, și casa mea iarăși se va zidi într'însul, zice Domnul atotîitorul, și măsură se va întinde preste Ierusalim încă.

17. Și a zis către mine îngerul cel ce grăia întru mine, mai strigă zicând, acestea zice Domnul atotîitorul : încă se vor desfăta cetățile întru bunătațe, și va milui încă Domnul Sionul, și va alege încă Ierusalimul.

18. Și am ridicat ochii mei, și am văzut, și iată patru coarne.

19. Și am zis către îngerul cel ce grăia întru mine : ce sunt acestea Doamne ? Și au zis către mine : acestea sunt coarnele care au risipit pre Iuda și pre Israel și Ierusalimul.

20. Și mi-au arătat mie Domnul patru meșteri.

21. Și am zis : ce vin aceștia să facă ? Și au zis : coarnele acestea, care au risipit pre Iuda și pre Israel l-au zdrobit, și nici unul dintru ei n'au ridicat capul, și au ieșit aceștia să le ascuță pre ele cu mâinile lor. Cele patru coarne sunt neamurile, care ridică cornu asupra pământului Domnului, ca să l risipească pre el.

CAP. 2.

Velenia despre rezidirea Ierusalimului și chemarea neamurilor.

Și am ridicat ochii mei și am văzut, și iată un bărbat, și în mână lui lună măsurătoare de pământ.

2. Și am zis către el : unde mergi tu ? Și el a zis către mine : să mă-sor Ierusalimul, și să văz cât este lărgimea lui, și cât este lungimea.

3. Și iată îngerul cel ce grăia întru mine, stă, și alt înger ieșea întru întâmpinarea lui

4. Și a grăit către el zicând : a-leargă și grăiește către tânărul a-

cela, zicând: plin de rod se va lă-
cul Ierusalimul de mulțime de oa-
meni și de vite, care vor li în mi-
liocul lui.

5. Și eu voi uita de Domnul,
zid de foc împrejur, și cu mărire
în mijlocul lui.

6. O! O! fugiți din pământul mie-
zului nopții, zice Domnul, că defa-
patru vânturi ale cerului vă voi a-
jună pre voi, zice Domnul.

7. În Sion scăpați cei ce lăcuți
sunt în Vavilonului.

8. Că acestea zice Domnul atot-
puternic: pre urma măririi m'a tri-
mis pre mine la neamurile cele ce
s'au prădat pre voi, că cel ce se
atinge de voi, ca cel ce se atinge
de lumina ochiului lui.

9. Că iată eu aduc mâna mea pre-
ste ei, și vor fi pradă celor ce le-au
scluzit lor, și veți cunoaște că Dom-
nul atotputernic m'au trimis pre mine.

10. Mângâie-te și te veselește fata
Sionului, că iată eu viu și voi uita
de mijlocul tău, zice Domnul.

11. Și vor alerga neamuri multe
Domnul în ziua aceea și vor fi
la popor și vor face în mijlocul
tău, și vei cunoaște, că Domnul a-
totputernic m'au trimis la tine.

12. Și va moșteni Domnul pre
Iuda, partea sa în pământul cel sfânt
și iarăși va alege Ierusalimul.

13. Să se teamă tot trupul de fața
Domnului, că s'au sculat din norii
cei sfinți ai săi.

CAP. 3.

*teme: Marele preot Isus. Schimba-
rea vestimentelor rele în bune și jăgă-
duința răscumfărăci.*

Și mi-au arătat Domnul pre Isus
preotul cel mare stând înaintea
feței îngerului Domnului, și diavo-

lul stă de-a dreapta lui, ca să se îm-
protivească lui.

2. Și au zis Domnul către diavol:
ceartă-te Domnul pre tine diavole,
și să te certe pre tine Domnul cel
ce au ales Ierusalimul, au nu iată
acesta este ca un făciune scos din
foc?

3. Și Isus era îmbrăcat în haine
proaste și stă înaintea feței îngeru-
lui Domnului.

4. Și a răspuns, și a zis către cei
ce stau înaintea feței sale, zicând:
luați hainele cele proaste dela el,
și a zis către el: iată am șters fără-
delegile tale, și păcatele tale te voi u-
curăți. Și-l îmbrăcați pre el cu hai-
nă lungă.

5. Și puneți mîră curată pre ca-
pul lui, și au pus mîră curată pre
capul lui, și l-au îmbrăcat cu haine.

6. Și îngerul Domnului stă.

7. Și a mărturisit îngerul Dom-
nului către Isus zicând: acestea zice
Domnul atotputernic: de vei umbla
pre căile mele, și vei păzi poruncile
mele, și de vei păzi curtea mea, voi u-
da pre cei ce petrec în mijlocul a-
cestora ce stau.

8. Auzi dar Isuse preotule cel
mare, tu și cei mai aproape de tine,
și cei ce sed înaintea feței tale, că
bărbați privitori de minuni sunt, că
iată eu aduc pre robul meu răscu-
mitul.

9. Că piatra care o am dat în-
aintea feței lui Isus, pre o piatră șapte
ochi sunt, iată eu sap groapă, zice
Domnul atotputernic; și voi uita șterge
toată strâmbătatea pământului ace-
luia într-o zi.

10. În ziua aceea zice Domnul a-
totputernic: chemați fiecare pre aproa-
pele său supt viță și supt smochin.

6. Isaia 48, 20 și 52, 11.

7. S. f. 3, 17. 10. Isaia 12, 6.

13. Ezechiel 2, 20; Sof. 1, 7.

3. 2. Amos 4, 11.

8. Luca 1, 76; Isaia 4, 2.

10. Mica 4, 4.

CAP. 4.

Vedenia sfeșnicului celui de aur, ramurile de maslin și rezidirea templului.

Și s'a întors îngerul cel ce grăia mie, și m'a deșteptat pre mine, ca și cum se deșteaptă omul din somnul său.

2. Și a zis către mine : ce vezi tu ? Și am zis : văzut-am, și iată un sfeșnic tot de aur, și candelă deasupra lui, și șapte făclii pre el, și șapte clește la făcliile cele de pre el.

3. Și doi maslini deasupra lui, unul de dreapta candelăi lui și altul de stânga.

4. Și am întrebat, și am zis către îngerul cel ce grăia cu mine, zicând : ce sunt acestea Doamne ?

5. Și a răspuns îngerul cel ce grăia cu mine, și a zis către mine, zicând : nu cunoști ce sunt acestea ? Și am zis : nu Doamne.

6. Și a răspuns și a zis către mine, zicând : acesta este cuvântul Domnului către Zorovavel, zicând : nu întru putere mare, nici întru tărie, ci întru Duhul meu, zice Domnul atotfăcătorul.

7. Cine ești tu muntele cel mare înaintea lui Zorovavel ca să îndreptezi ? Și voi scote piatra moștenirii, tocmirea harului, harul ei.

8. Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând :

9. Măinile lui Zorovavel au întemeiat casa aceasta, și măinile lui o vor săvârși, și vei cunoaște că Domnul atotfăcătorul m'au trimis la tine.

10. Că cine a trecut cu vederea zilele cele mici ? Și se vor bucura, și vor vedea piatra cea de cositor în mâna lui Zorovavel, acești șapte sunt ochii Domnului, cari privesc preste tot pământul.

4. 2. Ierem. 1, 11; Amos 7, 8.
10. Ierem. 51, 26; Iov 38, 6.

11. Și am răspuns și am zis către el : ce sunt acești doi maslini de dreapta și de stânga candelăi ?

12. Și am întrebat a doua oară, și am zis către el : ce sunt acele două stâlpi de maslini din mâinile celor două mucări de aur, cele ce varsă și aduc iarăș cleștele cele de aur ?

13. Și a zis către mine : nu știți ce sunt acestea ? Și am zis : nu Doamne.

14. Și au zis : aceștia sunt doi ții ai ungerii, ce stau înaintea Domnului a tot pământul.

CAP. 5.

Vedenia despre secera zburătoare, talantul de plumb, două muieri cu aripi, pregătiri pentru casa lăvilomului.

Și m'am întors și am ridicat ochii mei și am văzut și iată o secere zburând.

2. Și a zis către mine, ce vezi tu ? Și eu am zis : văd o secere zburând de douăzeci de coși de lungă, și de zece coși de lată.

3. Și a zis către mine : această secere este blestemul, care iese preste fața a tot pământul, că tot furul de acum înainte până la moarte se va pedepsi, și tot cel ce jură strâmb de acum înainte până la moarte se va pedepsi.

4. Și o voi scote pre ea, zice Domnul atotfăcătorul, și va intra în casa furului, și în casa celui ce jură strâmb pre numele meu cu minciună, și va lăcu în mijlocul casei lui, și o va pierde pre ea, și lemnele ei și pietrele ei.

5. Și a ieșit îngerul cel ce grăia cu mine, și a zis către mine : caută cu ochii tăi și vezi ce este aceasta care iese ?

6. Și am zis : ce este ? Și a zis : aceasta este măsura care iese, și

aceasta este strâmbătatea lor în tot pământul.

7. Și iată un talant de plumb ridicat, și iată o mutere sedea în mijlocul măsurii.

8. Și a zis: aceasta este fărădelegea, și o a aruncat pre ea în mijlocul măsurii, și a aruncat piatra cea de plumb în gura ei.

9. Și am ridicat ochii mei, și am văzut, și iată două femei ieșind, și duh era în aripile lor, și acestea aveau aripi ca de pupăză, și a ridicat măsura între pământ și între cer.

10. Și am zis către îngerul cel ce grăia cu mine: unde duc acestea măsura? și a zis către mine: să zidească ei casă în pământul Vavilonului și să'i gătească, și o vor pune pre ea acolo pre temeliea sa.

CAP. 6.

Velenia despre cele patru care ieșind din munți; încununarea marelui preot.

Și m'am întors, și am ridicat ochii mei, și am văzut, și iată patru care ieșind dintre doi munți, și munții erau de aramă.

2. La carul cel dinlăun erau cai roșii și la carul al doilea cai negri.

3. Și la carul al treilea cai albi, și la carul al patrulea cai pegi și suri.

4. Și am răspuns, și am zis către îngerul cel ce grăia cu mine: ce sunt acestea Doamne?

5. Și a răspuns îngerul cel ce grăia cu mine, și a zis: acestea sunt cele patru vânturi ale cerului, care merg ca să stea înaintea Domnului atot pământul.

6. La cel care erau cai negri, mergeau în pământul miezunopței, și cei albi mergeau după ei, și cei pegi mergeau la pământul austrului.

6. 2. Apoc. 6, 4, 5.
3. Apoc. 6, 2.

7. Și cei suri leșau și căutau, ca să meargă să încunjure pământul, și a zis: mergeți și încunjuiați pământul, și au încunjurat pământul.

8. Și a strigat și a grăit către mine, zicând: iată cei ce merg la pământul miezului nopții, și a făcut să odihnească mâineea mea pre pământul miezului nopței.

9. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: iă cele din robie dela boieri și dela cei folositori a ei și dela cei ce o au cunoscut pre ea.

10. Și vei intra tu în ziua aceea în casa lui Iosie fiul lui Sofonie, care a venit din Vavilon.

11. Și vei lua argint și aur, și vei face cununi, și le vei pune pre capul lui Isus preotul cel mare fiul lui Iosedec.

12. Și vei zice către el: acestea zice Domnul atotfăcătorul: iată bărbat căruia este numele răsăritul, și supt el va răsări și va zidi casa Domnului.

13. Și acesta va lua putere, și va sedea și va împărăși pre scaunul său, și va fi preot deadreapta lui, și stat de pace va fi între amândoi.

14. Iar cununa va fi celor ce așteaptă, și celor folositori ei și celor ce o au cunoscut pre ea, și spre har fiul lui Sofonie, și spre cântare în casa Domnului.

15. Și cel ce sunt departe dela ei vor veni, și vor zidi în casa Domnului, și veți cunoaște, că Domnul atotfăcătorul m'au trimis pre mine la voi, și va fi, auzind veți auzi glasul Domnului Dumnezeuului vostru.

CAP. 7.

Dumnezeu leapădă posturile Evreilor și sfătuiește faptele îndreptării.

Și a fost în anul al patrulea supt Darie împăratul, fost-a cuvântul

12. Isaia 4, 2; Lucă 1, 78.

Domnului către Zaharia în ziua a patra a luni a noua, care este ha-selev.

2. Și a trimis în Vetil, Sarasar și Arveseer împăratul și oamenii lui, ca să se roage Domnului.

3. Zicând către preoții cei ce erau în casa Domnului atotșitorul, și către proroci zicând: intrat-a aici în luna a cincea slinșirea, precum a făcut acum în mai mulți ani.

4. Și a fost cuvântul Domnului puerilor către mine zicând:

5. Grăiește către tot poporul pă-mântului și către preoți, zicând: de veși posfi. sau veși plânge în a cincea sau a șaptea, și iați șaptezeci de ani, au posf ați posfi mie?

6. Și de veși mănca și veși beă, au nu voi mâncați și voi beți?

7. Au nu suni acestea cuvintele, care le-au grăit Domnul în mâna prorocilor celor mai dinainte? Când eră Ierusalimul lăcuit și îndestulat, și cetățile lui împrejur și muntele și câmpul eră lăcuit?

8. Și a fost cuvântul Domnului către Zaharia, zicând:

9. Acestea zice Domnul atotșitorul: judecați judecați dreaptă, și faceți milă și îndurare fiecare către fratele său.

10. Și pre văduvă și pre sirman și pre nemernic și pre sărac nu a-supriți, și de răutatea fratelui său fiecare să nu vă aduceți aminte întru inimile voastre.

11. Și n'au ascultat ca să ia aminte, și au întors dosul cu îndărătnice, și urechile lor le-au îngreuiat, ca să nu auză.

12. Și inima lor și-au rânduit-o neascultătoare, ca să nu auză legea mea, și cuvintele, care le-au trimis

Domnul atotșitorul întru duhul său în mâna prorocilor celor mai dinainte, și s'a făcut mântie mare dela Domnul atotșitorul.

13. Și va fi precum au zis, și n'au ascultat de el, așa vor strigă, și nu'i voi auzi, zice Domnul atotșitorul.

14. Și'i voi lepădă pre ei la toate neamurile, care nu le-au cunoscut, și pământul se va pusfi pre urma lor, pentru că nu va fi cel ce să treacă, și să se întoarcă, și au pus pământul cel ales întru pustiire.

CAP. 8.

Întoarcerea Ierusalimului și întoarcerea popoarelor către Domnul.

Și a fost cuvântul Domnului atotșitorul, zicând:

2. Acestea zice Domnul atotșitorul: răvnit-am Ierusalimul și Sionul cu răvnă mare, și cu mântie mare l-am răvnit.

3. Așa zice Domnul: întoarce-mă-voiu spre Sion, și voiu lăcui în locul Ierusalimului, și se va chemă Ierusalimul cetate adevărată, și muntele Domnului atotșitorul, munte sfânt.

4. Acestea zice Domnul atotșitorul: încă vor șede bătrânii și bătrânele în ulițele Ierusalimului, fiecare având toiagul său în mâna sa pentru mulțimea zilelor.

5. Și ulițele cetății se vor umplea de prunci și de fete, jucându-se în ulițele ei.

6. Acestea zice Domnul atotșitorul: de va fi cu neputință înaintea rămășițelor poporului acestuia în zilele acelea, au doară și înaintea mea cu neputință va fi? Zice Domnul atotșitorul.

7. Acestea zice Domnul atotșitorul: iată, eu voiu mântui pre popo-

8. 3. Isaia 1, 26.

7. 2. Esdra 2, 28; Neemia 7, 32 și 11, 31.

5. Isaia 58, 3; Ezechia 41, 1.

7. Ierem. 17, 26.

10. Esdra 2, 22; Isaia 1, 23; Ieremia 5, 28;

Plide 22, 22, 23.

12. Plide 1, 28 și 28, 9; Isaia 1, 13.

rul meu din pământul răsăritului, și din pământul apusului.

8. Și-l voi aduce pre dânsul, și-l voi așeza în mijlocul Ierusalimului, și mi va fi mie popor, și eu voi fi lui Dumnezeu întru adevăr și întru dreptate.

9. Acestea zice Domnul atotfăcătorul, să se întâlnească mâinile voastre, cari auziți în zilele acestea cuvintele acestea din gura prorocilor, din ziua întru care s'a întemeiat casa Domnului atotfăcătorul, și de când s'a zidit Biserica.

10. Pentrucă mai înainte de zilele acestea plata oamenilor nu va fi spre dobândă, și preț nu vor avea vilele, și nici cel ce va intra, nici cel ce va ieși nu va avea pace de necaz, și voi trimite pre toți oamenii, pre fiecare asupra vecinului său.

11. Iar acum nu după zilele cele dinătru voi face eu în zilele acestea rămașișelor poporulul acestuia, zice Domnul atotfăcătorul.

12. Ci voi face pace. Viea va da rodul său, și pământul va da odraslele sale, și cerul va da roua sa, și voi face să moștenească rămașișele poporului meu toate acestea.

13. Și va fi, în ce chip ați fost blestemi întru neamuri, casa lui Iuda și casa lui Israel, așa vă voi mântui pre voi, și veți fi întru binecuvântare, îndrăzniți, și să se întâlnească mâinile voastre.

14. Pentrucă așa zice Domnul atotfăcătorul: în ce chip am gândit să vă necăjesc pre voi, când m'au mâniaț pre mine părinții voștri, zice Domnul atotfăcătorul, și nu mi-au părut rău.

15. Așa sunt gata, și am gândit în zilele acestea să fac bine Ieru-

salimului și casei lui Iuda: îndrăzniți.

16. Acestea sunt cuvintele care să le faceți: grăbiți adevărul fieștecare către vecinul său, adevăr și judecată de pace, și drept judecați în porțile voastre.

17. Și nimenia din voi rău vecinului său să nu gândească în inima sa, și jurământul cel mincinos să nu-l iubiți, pentrucă toate acestea le-am urât, zice Domnul atotfăcătorul.

18. Și a fost cuvântul Domnului atotfăcătorul către mine, zicând:

19. Acestea grăește Domnul atotfăcătorul: postul al patrulea și postul al cincilea și postul al șaptelea și postul al zecelea vor fi casei Iudei spre bucurie și spre veselie și spre sărbători bune, și vă veseliți, și adevărul și pacea să o iubiți.

20. Acestea zice Domnul atotfăcătorul: încă vor veni popoare multe și cei ce lăcuiesc în cetăți multe.

21. Și se vor aduna cei ce lăcuiesc în cinci cetăți, într'o cetate, zicând: mergând să mergem să ne rugăm feței Domnului, și să căutăm lafa Dumnezeului atotfăcătorul, merge-voiu și eu.

22. Si vor veni popoare multe și neamuri multe, și vor căuta lafa Domnului atotfăcătorul în Ierusalim, ca să facă milostivă lafa Domnului.

23. Acestea zice Domnul atotfăcătorul, în zilele acelea apucă-se-vor zece oameni din toate limbile neamurilor, și se vor apucă de poala hainei bărbatului Iidov, zicând: merge-vom cu tine, că am auzit că Dumnezeu cu voi este.

9. Evrei 12, 12.

10. Isaia 3, 5; Judec. 7, 21.

16. Efesenii 4, 25. 19. Efes. 4, 25

22. Isaia 2, 3, 4 și 16, 5; 66, 18; Mih. 4, 2, 3; Ps. 101, 16.

23. Daniil 7, 14; Hic. 5, 9.

CAP. 9.

Făgăduința binefacerilor dumnezeiești; prorocie despre chemarea păgânilor.

Luarea cuvântului Domnului în Pământul lui Adrah și a Damascului Ierifa lui, că Domnul caută spre oameni și spre toate neamurile lui Israel.

2. Și în Imat în hotarele lui, Tirul și Sidonul, că au fost prea înțelepți.

3. Și Tirul ș'a zidit luiș țările, agonisitu-ș'a argint ca țărâna, adunatu-ș'a aur ca lina drumurilor.

4. Pentru aceea Domnul îl va moșteni pre el, și va bate pre mare țărârea lui, și el de foc se va topi.

5. Vedeă-va Ascalonul, și se va spăimânta, și Gaza, și se va înfrînta foarte, și Acaronul, că s'a rușinat de greșala sa, și va peri împăratul dela Gaza, și Ascalonul nu se va lăcu.

6. Și vor lăcu cei de alt neam în Azot, și voui strică semeția celor de alt neam.

7. Și voui lua sângele lor din gura lor, și urficiunile lor dintre dinții lor, și vor rămâneă și aceștia Dumnezeuului nostru, și vor fi ca un căpitan de o mie întru Iuda, și Acaronul ca levuzeul.

8. Și voui pune supă casa mea ridicare, ca să nu treacă, nici să se întoarcă, și nu va mai veni preste el prigonitor, că acum am văzut cu ochii mei.

9. Bucură-te foarte fata Sionului, strigă fata Ierusalimului, iată împăratul tău vine la tine drept și însuș mântuitor blând și călare pre asin și pre mânz tânăr.

10. Și va pierde căruțele din Efratim și calii din Ierusalim, și va peri

arcul de războiu și mulțimea și pacea din neamuri, și va stăpâni preste ape dela mare până la mare și dela râuri până la marginile pământului.

11. Și tu întru sângele așezământului tău ai slobozit pre cel legați al tăi din groapa ce n'are apă.

12. Ședeă-vești întru întărire legății adunării; și pentru o zi a nemerniciei tale, îndolte voui răsplăti fie.

13. Pentrucă te-am încordat mie pre tine Iudo, ca pre un arc, umplut-am pre Efratim; și volu ridica pre fiii tăi Sioane asupra liilor Efilnilor, și le voui pipăi ca sabla războinicului.

14. Și Domnul va fi preste el și va ieși ca Iulgerul săgeata lui, și Domnul Dumnezeu atotfăclitorul cu trâmbița va trâmbița și va merge cu cutremurul îngrozirii sale.

15. Domnul atotfăclitorul va apăra pre dânsul, și i vor potopi pre el, și i vor doborî pre ei cu pietre din praștie, și vor bea sângele lor ca vinul și vor umplea ca blidele Ierielnicului.

16. Și va mântui pre el Domnul Dumnezeuul lor în ziua aceea, ca pre el pre poporul său, pentrucă pietre sfinte se tăvălesc pre pământul lui.

17. Că orice este bun al lui este, și orice este ales dela el este, grîu tinerilor, și vin cu bun miros la lecioare.

- CAP. 10.

Făgăduința întoarcerii Evreilor din robie și sfărămarea idolilor.

Cereș dela Domnul ploale la vreme timpurle și lărze, Domnul au

9. 3. Iezech. 28, 4. 4. Iezech. 26, 3, 4.

5. Sof. 2, 4.

9. Isaia 32, 1; 62, 11; Mat. 21, 5.

10. Isaia 49, 6; Mih. 5, 5; Ps. 2, 8; și 71, 8.

11. Mat. 26, 28; 1 Cor. 11, 25.

12. Isaia 40, 2; Ps. 60, 4.

14. Ps. 18, 5. 16. Isaia 14, 2.

10. 1. F. 2 Lege 11, 14; Iov 2, 23; Iov 38, 24; 37, 6.

făcut nori, și ploale de iarnă va da lor, fiecăruiua iarbă în țarină.

2. Pentrucă grăind a grăit ostele, și vrăjitorii vedenii mincinoase și vise mincinoase grăiau, îndesert se mângăiau, pentru aceea s'au dus ca oile și s'au chinuit, că nu eră vindecare.

3. Asupra păstorilor s'a întărit rânia mea, și asupra miilor voi cercetă, și va cercetă Domnul Dumnezeu atotșitorul turma sa casa lui Iuda, și i va pune pre ei ca pre un cal al său bine gătit la rășbolu.

4. Și de pre dânsul a privit, și de pre el a așezat arcul cu duh de nănie, și dela el va leși tot cercetătorul întru aceasta.

5. Și vor fi ca rășboinicii, cari calcă țina în drumuri la rășboiu, și se vor rându la rășboiu, că Domnul va fi cu ei, și se vor rușina de tot călăreșii cailor.

6. Si voi întări casa lui Iuda, și casa lui Iosif voi mântui, și voi face pre el să lăculască, că i-am nădit pre ei, și vor fi cum erau când nu i-am fost lepădat pre ei, că eu sunt Domnul Dumnezeu lor, și i voi auzi pre el.

7. Și vor fi ca niște rășboinici al lui Efraim, și se va bucura inima lor ca de vin, și fiii lor vor vedea și se vor veseli, și se va bucura inima lor întru Domnul.

8. Semn le voi da lor, și i voi primi pre el, că i voi răscumpăra pre ei, și se vor înmulți, precum erau mulți.

9. Și voi semăna pre ei întru popoare, și cei de departe își vor aduce aminte de mine, și vor hrăni pre fiii săi, și se vor întoarce.

10. Și i voi întoarce pre ei din pământul Egiptului, și dela Asirieni voi primi pre ei, și i voi băga pre ei în pământul Galaadului și în

Livan, și nu va rămânea din ei nici unul.

11. Și vor trece prin mare îngustă, și vor lovi în mare valurile și se vor usca toate adâncurile rîurilor, și se va lua toată semeția Asirienilor, și schiptrul Egiptului se va lua.

12. Și i voi întări pre ei întru Domnul Dumnezeul lor, și întru numele lui se vor lăuda, zice Domnul.

CAP. 11.

Pustirea țării evreești; cei treizeci de arginți. Păstorii cei răi și pelepșirea lor.

Deschide Livane porțile tale, și să mănânce focul chedrii tăi.

2. Vaite-se plul, că a căzut chedrul, că foarte dosădiți s'au făcut cei măriși. Văitați-vă stejarii Vasanițidei, că s'a smuls dumbrava cea împreună sădită.

3. Glasul păstorilor celor ce plâng, pentrucă ticăloasă s'a făcut mărirea lor, glasul leilor celor ce răcnesc, că s'a dosădit mărișia lor-danului.

4. Acestea zice Domnul atotșitorul: pașteți oile junghierei.

5. Care cel ce le-au câștigat le junghleau, și nu le păreau rău, și cel ce le vindeau ziceau: bine este cuvântat Domnul, că ne-am îmbogățit, și păstorii lor nu pălmeau nimic pentru ele.

6. Pentru aceea mai mult nu vor cruța pre cel ce lăcuiesc pământul zice Domnul; și iată eu dau pre oameni, pre fiștecăre în mâinile aproapelui său, și în mâinile împăratului lui, și vor tăia pământul, și nu vor scoate din mână lor.

7. Și voi paște oile junghierii în Hananțida, și voi lua mie două ioiege, pre unul i-am numit frumu-

2. Ierem. 10, 6; 50, 6 și 23, 21, 30.

12. Mihcea 4, 5.
11. 7. Iezech. 34, 23.

sefe și pre celalt l-am chemat funie, și voiui paște oile.

8. Și voiui luă pre cei trei păstori întru o lună, și se va îngreuia sufletul meu asupra lor, că și sufletele lor răgneau asupra mea.

9. Și am zis: nu voiui paște pre voi, ce moare moară, și ce lipsește lipsească, și ceilalți mănânce lieștecare cărnurile de aproapei lui său.

10. Și voiui luă toiagul meu cel frumos, și'l voiui aruncă, ca să stric legăitura mea de pace, care am legat cu toate popoarele pământului.

11. Și se va strică în ziua aceea, și vor cunoaște toți Hanancii pre oile cele păzite mie; că cuvântul Domnului este.

12. Și voiui zice către ei: de este bine înaintea voastră, dați prejul meu, sau vă lepădați? Și au pus prejul meu treizeci de arginți.

13. Și au zis Domnul către mine: aruncă-i pre ei în topitoare, și vezi de este lucru lămurit, în ce chip n'au ispiit ei, și am luat cei treizeci de arginți, și i-am aruncat în topitoare în casa Domnului.

14. Și am aruncat al doilea toiag al meu, care eră funie, ca să stric legătura de pace între Iuda și între Israel.

15. Și au zis Domnul către mine: ia-ți încă jec vaze păstorești, de păstor nechibzuit.

16. Că iată eu voiui ridica păstor pre pământ, pre ceea ce lipsește nu o va cercetă, și pre cea rănită nu o va căută, și pre cea struncinată nu o va vindeca, și pre cea întreagă nu o va îndreptă, și cărnurile celor alese le va mănca, și închieturile lor le va slăbăni.

17. O cei ce pașteți cele deșartel

Cei ce ați lăsat oile, sabie preste brațul lui și preste ochiul cel drept al lui, brațul lui uscându-se se va uscă, și ochiul cel drept al lui orbindu-se se va orbi.

CAP. 12.

Făgăduințe pentru cei din Ierusalim. Duhul Domnului este casa lui David și pedepsirea neamurilor străine.

Luarea cuvântului Domnului asupra lui Israel, zice Domnul cel ce au întins cerul și au întemeiat pământul și au făcut duhul omului întru el.

2. Iată eu pui Ierusalimul ca niște iinzi, care se clădesc la toate popoarele împrejur, și în Iudea va fi încungiurare asupra Ierusalimului.

3. Și va fi în ziua aceea voiui pune Ierusalimul piatră călcată de toate neamurile, tot cel ce o va călca baljocorind va baljocori, și se vor aduna asupra lui toate neamurile pământului.

4. În ziua aceea, zice Domnul atotfăcătorul: voiui bate tot calul cu spaimă, și pre călărețul lui cu nebulie; iar preste casa lui Iuda voiui deschide ochii mei, și pre toți caii popoarelor îi voiui bate cu orbire.

5. Și vor grăi cei mai mari preste miile Iudei toți întru inimile lor, află-ne-vom nouă lăcuitori în Ierusalim, întru Domnul atotfăcătorul, Dumnezeuul lor.

6. În ziua aceea pune-voiui pre cei mai mari preste miile Iudei ca lăcuirile focului în lemne, și ca lăcuirile focului în fresie; și vor mănca deadreapta și deasfânga pre toate popoarele împrejur, și va mai lăcu Ierusalimul întru sine.

7. Și va mântui Domnul lăcăsurile Iudei, ca din început, ca să nu se mărească lauda casii lui David.

12. 1. 9, 1; Ps. 103, 3; Isaia 40, 22; Eccles. 12, 9.

9. Ierem. 15, 2.

12. Mat. 26, 15 și 27, 9.

16. Isaia 42, 3.

17. Ier. 23, 1; Iezech. 34, 2; Ioan 10, 12.

și înălțările celor ce lăcuiesc Ierusalimul asupra Iudei.

8. Și va fi în ziua aceea acoperit-va Domnul pre cei ce lăcuiesc Ierusalimul, și va fi cel slab întru ei în ziua aceea ca David; iar casa lui David ca casa lui Dumnezeu, ca în-gerul Domnului înaintea lor.

9. Și va fi în ziua aceea, cercă-voiul să scoi toate neamurile, care vin asupra Ierusalimului

10. Și voru turna preste casa lui David și preste cei ce lăcuiesc Ierusalimul duhul darului și al miilor, și vor căuta la mine, pre care au împuns, și vor plânge de dânsul plângere, ca de cel iubit, și se vor vâita cu durere ca de cel înăiaș născut.

11. În ziua aceea mare plâns va fi în Ierusalim, ca plânsul rodiei tăiate în câmp.

12. Și se va tângui pământul prin neamuri și neamuri, neamurile casei lui David deosebi și muerile lor deosebi; neamurile casei lui Natan deosebi și muerile lor deosebi; neamul casei lui Levi deosebi și muerile lor deosebi.

13. Neamul casei lui Simeon deosebi și muerile lor deosebi.

14. Toate neamurile cele rămase, fiecare neam deosebi și muerile lor deosebi.

CAP. 13.

Izvorul curățirii; pedeapsa prorocilor mincinoși; prorocie Mesianică.

În ziua aceea va fi tot locul ca un izvor deschis în casa lui David, și celor ce lăcuiesc Ierusalimul, spre schimbare și spre curățire.

2. Și va fi în ziua aceea, zice Domnul Savaot: pierde-voiul numele ido-

lilor depre pământ, și mai mult nu va fi pomenirea lor, și pre prorocii cei mincinoși, și duhul cel necurat voiul lua depre pământ.

3. Și va fi de va proroci om mai mult, și va zice căire el tatăl său și muma sa, care l-au născut pre el: nu vei trăi, că minciună zi grăit întru numele Domnului, și'l vor împiedeca pre el tatăl lui și muma lui, cari l-au născut pre el, când va proroci el.

4. Și va fi în ziua aceea, rușină-se-vor prorocii, lieștecarea dintru vedenia sa prorocind însuș, și se vor îmbrăca cu haină de păr, pentru că au mințit.

5. Și va zice nu sunt proroc eu, că om lucrător de pământ sunt eu, că om m'au născut pre mine din tinerețele mele

6. Și voiul zice către el: ce sunt ranele acestea în mijlocul mâinilor tale? Și va zice: cu care m'am rănit în casa iubitului meu.

7. Sabie, scoală-te asupra păstorilor mei, și asupra omului cetățean al lui, zice Domnul alotstăpânitorul; bate păstorul și se vor risipi oile, și voiul înțoarce mâna mea asupra păstorilor.

8. Și va fi în ziua aceea în tot pământul, zice Domnul: două părți ale lui vor pieri și vor lipsi, iar a treia va rămâne întru'nsul.

9. Și voiul trece a treia parte prin foc, și'l voiul lămurii pre ei cum se lămurește argintul, și'l voiul cercă pre ei, cum se cearcă aurul, acela va chema numele meu, și eu îl voiul ascultă pre el, și voiul zice: poporul meu este acesta; și el va zice: Domnul Dumnezeul meu.

10. Ioan 19, 37; Ioli 2, 28.

11. 2 Paral. 35, 26.

12. Mibeia 4, 5.

13. 1. Iezech. 47, 1 seq. Ioli 3, 18.

2. Iezech. 30, 13; Osie 2, 17.

3. Fl 2 Lege 13, 5; Jerem. 14, 15.

7. Mateiu 26, 31; Marcu 14, 27.

9. 1 Petru 1, 6, 7.

CAP. 14.

Prorocii asupra Ierusalimului: apele vii, pedepsirea vrăjmașilor și întoarcerea neamurilor către Domnul.

Iată vin zilele Domnului, și se vor împărați prăzile tale întru tine.

2. Și voi aduna toate neamurile la războiu asupra Ierusalimului, și se va lua cetatea, și se vor risipi casele, și muerile se vor pângări; și va merge jumătate din cetate în robie, iar ceilalți ai poporului meu nu vor pieri din cetate.

3. Și va ieși Domnul, și se va da războlu întru neamurile acelea ca în ziua rânduiei lui în ziua războiului.

4. Și vor stă picioarele lui în ziua aceea pre muntele Maslinilor cel din preajma Ierusalimului despre răsărit, și se va desface muntele Maslinilor: jumătatea lui către răsărit, și jumătate către mare, prăpastie mare foarte; și se va plecă jumătate din munte către miazănoapte și jumătate către austru.

5. Și se va asupă valea munților mei, și se va lipi răpa munților până la Asail, și se va astupă în ce chip s'au astupat de fața cutremurului în zilele lui Osie împăratului fudei și va veni Domnul Dumnezeu meu și toți slinții cu el.

6. Și va fi în ziua aceea nu va fi lumină, ci frig și ger.

7. Va fi o zi, și ziua aceea cunoscută va fi Domnului, și nu ziua nici noapte, și de către seară va fi lumină.

8. Și în ziua aceea va ieși apă vie din Ierusalim: jumătate de dansa în marea cea dintâi, și jumătate de ea în marea cea de apoi, și primăvara va fi așa.

9. Și va fi Domnul împărat peste tot pământul, în ziua aceea va fi un Domn și numele lui unul.

10. Care va încunjură tot pământul și pustia dela Gavă până la Remmon spre austrul Ierusalimului. Iar Rama în loc va rămâne dela poarta lui Ventamîn, până la locul porței cei dințaiu, până la poarta unghiurilor și până la turnul lui Anameil, până la teascurile împăratului.

11. Vor lăcu întru el, și anatema mai mult nu va fi, și va lăcu Ierusalimul fără de frică.

12. Și aceasta va fi căderea jcu care va bate Domnul toate popoarele câte s'au oștit asupra Ierusalimului, uscă-se-vor trupurile lor stând pre picioarele lor, și ochii lor se vor scurge din găurile lor și limba lor se va uscă în gura lor.

13. Și va fi în ziua aceea groaza Domnului mare preste ei, și se va apucă lieștecăre de mâna aproape-lui său, și se va încheșiă mâna lui cu mâna aproape-lui său.

14. Și Iuda se va războl în Ierusalim, și va aduna puterea tuturor popoarelor de prin prejur, aur și arginți și haine multe foarte.

15. Și aceasta va fi căderea cailor și a mușcoilor și a cămălelor și a asinilor și a tuturor vitelor celor ce sunt în taberile acestea după căderea aceasta.

16. Și va fi ori căți vor rămâne din toate neamurile, care au venit asupra Ierusalimului și se vor sui în tot anul, ca să se închine împăratului Domnului atotstăpânitorului și ca să prăznuiască sărbătoarea facerei corturilor.

17. Și va fi, ori căți nu se vor sui din toate neamurile pământului în Ierusalim, ca să se închine împăratului Domnului atotstăpânitorului, și aceștia la aceia se vor adăoge, nu va fi preste ei ploaie.

18. Iar de nu se va sui neamul

14. J. Isaia 42, 13.

7. Apoc. 21, 23—25. 8. Iezech. 47, 1.

16. Isaia 2, 3.

Eghiptului, nici va veni, și preste jânșii va fi căderea, cu care va bate Domnul pre toate neamurile care nu se vor sui să prăznuiască sărbătoarea lacerii corturilor.

19. Acesta va fi păcaul Eghiptului și păcatul tuturor neamurilor, care nu se vor sui să prăznuiască sărbătoarea lacerii corturilor.

20. În ziua aceea va fi cea de pre frâu calului, lucru sfânt Domnului

atotstăpânitorului, și vor fi căldările în casa Domnului ca năstrapele înaintea feții jertfelnicului.

21. Și va fi toată căldarea în Ierusalim, și în Iuda sfântă Domnului atotstăpânitorului, și vor veni toți cei ce jertfesc, și vor lua dintr'însele, și vor fierbe într'însele; și nu va mai fi Hananeu în casa Domnului atotstăpânitorului în ziua aceea.

21. Isaia 35, 6: Ioil 3, 17: Apoc. 21, 27.

PROROCIA LUI MALAHIA

CAP. 1.

Mustrarea lui Israel. Jertfele curate, și cinstirea numelui Domnului întru neamuri.

Luarea cuvântului Domnului asupra lui Israel în mâna îngerului, puneți în inimile voastre.

2. Iubiți-v'am pre voi, zice Domnul, și ați zis: Întru ce ne-ai iubit pre noi? Au nu eră Isav fratele lui Iacov? zice Domnul; și am iubit pre Iacov;

3. Iar pre Isav am urât, și am hotarele lui spre pustiire, și moștenirea lui spre casele puflei.

4. Că va zice: Idumeia s'a stricat, și să ne întoarcem, și iarăș să zidim cele pustiile. Acestea zice Domnul atotstăpânitorul: ei vor zidi, și eu voi strică; și se vor chema lor hotarele iărădelegei, și poporul preste care s'au întins Domnul până în veac.

5. Și ochii voștri vor vedeă, și voi veți zice: măritu-s'au Domnul mai pre sus decât hotarele lui Israel.

6. Fiul cinstește pre tată, și sluga se teme de stăpânul său; și de-

sunt eu tată, unde este cinstea mea? Și de sunt eu stăpân, unde este frica mea? Zice Domnul atotstăpânitorul, voi preoții, cei ce defăimați numele meu și ați zis: Întru ce am defăimat numele tău?

7. Cari aduceți la jertfelnicul meu pâini spurcate, și ziceți: cu ce le-am spurcat? Cu aceea, că ziceți voi: masa Domnului este spurcată, și mâncările care se pun pre ea sunt defăimate.

8. Că de aduceți orb spre jertfă, au nu este rău? Și de aduceți schiop sau bolnav, au nu este rău? Adu pre ea povățuitorului tău, de te va primi, au de va lua fața ta, zice Domnul atotstăpânitorul.

9. Și acum îmblânziți fața Dumnezeului vostru, și vă rugați lui. În mâinile voastre s'au făcut acelea; au primi-voiu fața voastră? Zice Domnul atotstăpânitorul.

10. Că și vouă se vor închide ușile, și nu veți aprinde jertfelnicul meu în zadar, nu este voia mea întru voi, zice Domnul atotstăpânitorul, și nu voi primi din mâinile voastre jertfe.

1. 2. Rom. 9, 13. ...

8. Lev. 22, 22. 10. Isaia 1, 11. '

11. Că dela răsăritul soarelui până la apus numele meu s'a mărit întru neamuri, și în tot locul iămăie se aduce numelui meu și jeriță curată; că mare este numele meu întru neamuri, zice Domnul atotștiapătorul.

12. Iar voi îl necinștiți cu aceea, că ziceți: masa Domnului spurcată este, și mâncările care se pun pe ea defăimate sunt lui.

13. Și ați zis: acestea din necaz sunt, și eu le-am suflat pre ele, zice Domnul atotștiătorul. Și aduceți ja-furi și cele șchioape și cele bol-nave. Și de le veți aduce jeriță, au primi-le-voi eu acestea din mâinile voastre? Zice Domnul atotștiătorul.

14. Blestemat este cel puternic, care are în turma sa parte bărbă-tească, și este legat cu făgăduință, și jerifește Domnulul ce este stricat, că împărat mare sunt eu, zice Domnul atotștiătorul, și numele meu înfricoșat este întru neamuri.

CAP. 2.

Mustrea pcatelor Leviților și ale Poporului

Și acum porunca aceasta este că-tre voi o preoților!

2. De nu veți ascultă, și de nu veți pune întru inima voastră ca să dați slavă numelui meu, zice Dom-nul atotștiătorul; și voi trimite pre-ste voi blestem și voi blestemă binecuvântarea voastră, și o voi blestemă pre ea, și voi risipi bi-necuvântarea voastră, și nu va fi întru voi, că voi nu puneți întru inima voastră.

3. Iată eu voi osebi vouă umă-ful și voi risipi vintrecelul preste fețele voastre, vintrecelul sărbători-lor voastre, și vă voi lua pre voi împreună.

4. Și veți cunoaște, că eu am tri-mis la voi porunca aceasta, ca să fie legătura mea cu Levi, zice Dom-nul atotștiătorul.

5. Legătura mea a fost cu el de viață și de pace; și i-am dat lui, ca, cu frică să se teamă de mine, și de către fața numelui meu să se cutremure.

6. Legea adevărului a fost în gura lui și strâmbătate nu s'a al'at în buzele lui; în pace drept a umblat cu mine și pre mulți a întors dela strâmbătate.

7. Că buzele preotului vor păzi știința și legea vor cercă din rostul lui, că îngerul Domnului atotști-ătorului este.

8. Și voi v'ați abătut din cale și ați slăbit pre mulți în lege, stricat-ați legătura lui Levi, zice Domnul atot-știătorul.

9. Și eu v'am dat pre voi să fiți defăimați și lepădați la toate neamu-ri, pentru că n'ați păzit căile mele, ci ați luat fețele în lege.

10. Au nu un tată este vouă tu-turor? Au nu un Dumnezeu v'au fă-cut pre voi? Pentru că ați lăsat fle-ștecare pre fratele său, ca să spur-cați legătura părinților voștri?

11. Părăsindu-s'a Iuda, și urăclu-ne s'a făcut în Israil și în Ierusa-lim, pentru că a spurcat Iuda sfîn-tele Domnului, care a lubit, și a că-ulat spre dumnezei străini.

12. Pierde-va Domnul pre omul cel ce face acestea, până ce se va smeri din lăcașurile lui Iacov, și din cei ce aduc jeriță Domnului atotști-ătorului.

13. Și acestea, care le-am urât ați făcut, acopereați cu lacrimi jerfel-nicul Domnului și cu plâns și cu suspin din ostenele; au este încă

11. Psalm 112, 3 și 71, 11; Isaia 19, 19, 21 și 41, 23; Sof. 2, 11.

2. 2. Isaia 1, 20; Leviți 26, 14; A 2 Lege 28, 15; Ierem. 2, 17. 3. A 2 Lege 18, 3.

6. A 2 Lege 33, 10.

9. 2 Paral. 19, 7.

10. Mateu 23, 9; Efesen 4, 2.

vrednic a căuta spre jertfă, sau a lua primire din mâinile voastre?

14. Și ai zis: pentru ce Domnul au mărturisii între tine, și între mușterea tinerețelor tale, pre care o al lăsat? Și aceasta este părtășe cu tine, și muieră legăturii tale.

15. Și n'a făcut bine și rămașița duhului lui? Și ai zis: ce alt lăra numai sămânță caută Dumnezeu? Și păziți cu duhul vostru, și femeia tinerețelor tale să nu o părăsești.

16. Ci dacă urându-o o al gonit, zice Domnul Dumnezeu lui Israel, va acoperi păgânătatea cugetele tale, zice Domnul atotșitorul, și păziți cu duhul vostru și să nu o părăsiți.

17. Cei ce ai înărățat pre Domnul cu cuvintele voastre și ai zis: cu ce l-am înărățat pre el? Cu aceea că ziceți. tot cel ce face rău, bine este înaintea Domnului, și întru ei el bine au voi, și unde este Dumnezeu dreptății?

CAP. 3.

Prerocie despre Mesia. Indemnarea popului la pocăință. Muștrări pentru neaducerea pargelor.

Iată eu trimiț înțgerul meu, și va lăsa cale înaintea feței mele și în dată va veni la Biserica sa Domnul, pre care voi căutați, și înțgerul legăturii, pre care voi îl voiți. Iată vine, zice Domnul atotșitorul.

2. Și cine va putea suferi ziua înărății lui? Sau cine va putea stă întru vederea lui? Pentru că el va înără ca focul topitorului și ca iarba nălbitorilor.

3. Și va ședeă topind și curățind ca argintul și ca aurul, și va curăț pre fiii lui Levi, și va vârsă preste ei, ca aurul și ca argintul, și vor aduce Domnului jertfă întru dreptate.

4. Și va plăceă Domnului jertfa lui Iuda și a Ierusalimului, ca zilele veacului și ca anii cei dinainte.

5. Și voi veni la voi cu judecată și voi fi mărturie grabnică asupra fermecătorilor și asupra preacurvelor, și asupra celor ce jură strâmb cu numele meu pentru minciună, și asupra celor ce trag simbria slugilor și asupresc pre văduve, și bat cu pămînt pre sirlmani, și asupra celor ce abat judecata nemernicului, și asupra celor ce nu se tem de mine, zice Domnul atotșitorul.

6. Că eu sunt Domnul Dumnezeu vostru, și nu mă schimb, și voi fii lui Iacov nu v'ăi oprit dela nedreptățile părinților voștri.

7. V'ăi abătut dela legea mea, și nu o ați păzit. Înțoarceți-vă către mine, și mă voi înțoarce către voi, zice Domnul atotșitorul.

8. Și ai zis: întru ce ne vom înțoarce? Au înșelă-va omul pre Dumnezeu? Pentru că voi mă amăgiți pre mine și ziceți: întru ce te-am amăgit? Că zeciuirile și parga cu noi sunt.

9. Și căutând voi căutați, și pre mine voi mă amăgiți.

10. Anul s'a împlinit, și ați băgat toate rodurile în vistierii, și va fi iaful lui în casa lui; înțoarceți-vă dar întru aceasta, zice Domnul atotșitorul, și voi deschide vouă ighiaburile cerului, și voi vârsă binecuvântarea mea vouă până va fi destul.

11. Și voi împărți vouă de mănăcare, și nu voi strică vouă roada pământului vostru, și nu va slăbi vlea voastră cea din iarină, zice Domnul atotșitorul.

5. Eștre 20. 7.

6. Ps 32, 11.

7. Zaharia 1. 3.

10. Pilde 3, 10; Iezechiel 44. 30.

3. 1. Mateiu 11, 10; Marcu 1, 2; Lucă 1, 17; 27. 3. Isaia 1, 25, Ierem. 9, 7.

12. Și vă vor fericî pre voi toate neamurile, pentrucă veți fi voi mie pămînt dorit, zice Domnul atotșitorul.

13. Ingreuiat-ați asupra mea cu-vintele voastre, zice Domnul, și ați zis: întru ce am grăit rău asupra ta?

14. Zis-ați: deșert este cel ce slujește lui Dumnezeu, și ce este mai mult, că am păzit poruncile lui, și am umblat cu cucerie înaintea feței Domnului atotșitorului?

15. Și acum fericim pre cei streini, și se zidesc de isnoavă toți cei ce fac fărădelege, și s'au împotrivit lui Dumnezeu și s'au mîntuit.

16. Acestea au grăit împotrivă cei ce se tem de Domnul, fieșecare că-lre aproapele său, și au ascultat Domnul și au auzit, și au scris carie de pomenire înaintea sa celor ce se tem de el și se sfiesc de numele lui.

17. Și vor fi mie, zice Domnul atotșitorul, în ziua care eu o fac spre moștenire și îi voi alege pre ei precum alege omul pre fiul său, care-i slujește lui.

18. Și vă veți întoarce și veți vedea ce este între cel drept și între cel fărădelege, între cel ce slujește lui Dumnezeu, și între cel ce nu slujește lui.

CAP. 4.

Ziua de judecată a Domnului. Răsăvirea Soarelui dreptății. Prorocii Mesianice și tremuri mai bune.

Iată vine ziua arzând ca un cup-tor, și-i va arde pre ei, și toți cei de alt neam, și toți cei ce fac fărădelege vor fi trestie, și-i va aprinde pre ei ziua aceea care vine, zice Domnul atotșitorul, și nu va rămă-neă dintru ei rădăcină, nici odraslă.

2. Și va răsări vouă celor ce vă temeți de numele meu, soarele dreptății și vindecare în aripile lui, și veți ieși și veți juca ca vițetii cel sloboziți din legături.

3. Si veți călca pre cei fărădelege, că vor fi cenușă sub picioarele voastre, în ziua care eu o fac, zice Domnul atotșitorul.

4. Aduceți-vă aminte de legea lui Moisi robul meu, precum v'am așezat vouă în Horiv porunci și îndreptări la tot poporul lui Israel.

5. Iată eu voi trimite vouă pre fiie Tesviteanul mai înainte până ce va veni ziua Domnului cea mare și luminață.

6. Care va întoarce inima tatălui spre fiu, și inima omului spre vecinul său, ca să nu viu și să bat pămîntul de tot.

12. A 2 Lege 28, 10 și 33, 29.

14. Iov 24 9; Ps. 72, 13.

16. Ierem. 44, 17. 18. Ps. 102, 13

18. Isia 11, 4; 2 Tesal. 2, 8.

4. 1. Ps. 49, 23.

2. Ps. 20, 10; Lucă 1, 76.

3. Ps. 49, 23. 4. A 2 Lege 6, 3.

6. Lucă 1, 17.

CARTEA LUI TOVIT

CAP. 1.

*Neamul lui Tovit, Frica de Dumnezeu
și năpasta bătrânului Tovit.*

Cartea cuvintelor lui Tovit al lui Tovit, al lui Anani, al lui Adul al lui Gavail, dintru sămânța lui Asit, din neamul lui Neftalim.

2. Care s'a robit în zilele lui Enemessar împăratul Asirierilor din Tizls, care este deadreapta Chidosului din Neftalim în Galileea deasupra lui Asir.

3. Eu Tovit pre calea adevărului și a dreptății am umblat în toate zilele vieții mele, și milostenie multă am făcut fraților mei, și neamului meu, celor ce erau duși cu mine în țara Asirienilor la Ninevi.

4. Și când eram în țara mea, în pământul lui Israil, tânăr fiind eu, tot neamul lui Neftalim tatăl meu s'a depărtat dela casa Ierusalimului, care s'a ales din toate neamurile lui Israil, ca toate neamurile să jertfiască.

5. După ce s'a înălțat Biserica lăcașul celui prea înalt, și s'a zidit pentru toate neamurile veacului, și toate neamurile, care împreună s'au depărtat, și casa lui Neftalim tatăl meu jertfeă lui Vaal, juninței.

6. Iar eu singur mergeam de multe

ori în Ierusalim la praznice, precum este scris tot poporului lui Israil poruncă veșnică: pârga și zeciuiala rodurilor și cele întâiu născute ale turmei mele, și le dam preoților fiilor lui Aaron la jertfelnicul tuturor rodurilor.

7. Zeciuiala cea dintâiu o dam fiilor lui Levî celor ce slujiau în Ierusalim; iar adoua zeciuială o vindeam și mergeam și o cheltuiam în Ierusalim în tot anul;

8. Iar a treia o dam celor ce se cuvineă, precum a fost poruncit Devora muma tatălui meu, pentru că sărac am rămas de tatăl meu.

9. Și după ce m'am făcut bărbat am luat femeie pre Ana din seminția neamului meu, și am născut dintr'nsa pre Tovie.

10. Și când am fost dus în robie la Ninevi, toți frații mei și cei din neamul meu, mâncau din pâinile păgânilor;

11. Iar eu mi-am păzit sufletul meu să nu mănânce, că mi aduceam aminte de Dumnezeu din tot sufletul meu.

12. Și au dat cel prea înalt har și milă înaintea lui Enemessar, și i-am fost lui cumpărător.

13. Și mergând în Midia am pus la Gavail fratele lui Gavria din Raghis al Midiei zece talanți de argint.

14. Și după moartea lui Enemes-

1. 2. 4 Imp. 17, 3 și 18, 11.

5. 3 Imp. 12, 28.

sar a împărășit Senahirim feciorul lui în locul lui și neștiind căile lui așezate, mai mult nu m'am putut duce în Midiea.

15. Și în zilele lui Enemessar mi-lostenii multe făceam frașilor mei: pâinile mele le dam celor flămânzi și hainele mele celor goi; și ori pre care din neamul meu îl vedeam mori și lepădat după zidul Ninevii, îl îngropam.

16. Și ori pre care omorâ împăratul Senahirim, când a venit iugind din Iudeea, pre ascuns luându-l îl îngropam, că pre mulți a omorât întru mânia sa și a căutat împăratul trupurile lor, și nu le-a aflat.

17. Și mergând un Ninevitean a spus împăratului, că eu i-am îngropat pre el, și m'am ascuns, și înțelegând că mă caută să mă omoare, temându-mă m'am dat în laturi.

18. Atunci mi-a luat tot ce am avut, și nimic nu mi-a rămas mie afară de Ana muerea mea și Tovle fiul meu.

19. Ci n'au trecut cincizeci și cinci de zile, până când l-au omorât pre el doi feciori ai lui, cari au fugit în munșii Ararat; și a împărășit Satherdon fiul lui în locul lui.

20. Și a pus pre Ahiahar feciorul lui Anali fratelui meu mai mare preste toată dregătoria tatălui său, și preste toată purtarea de grijă; deci rugându-se Ahiahar pentru mine, m'am întors la Ninevi.

21. Și eră Ahiahar și paharnic și preste inel, și dregător și purtător de grile.

22. Și l-a pus pre el Satherdon al doilea după sine, iar el îmi eră nepot de frate.

CAP. 2.

Orbirea lui Tovit; muștrarea de casnici și răbdarea lui.

Și după ce m'am întors eu la casa Țineă, mi s'a dat mie Ana muerea mea și Tovie fiul meu; iar la sărbătoarea celor Cincizecimei, care este sfântă a șaptea săptămână, făcutu-s'a prânz bun mie, și am șezut să mănânc.

2. Și văzând că sunt bucate multe, am zis fiului meu: mergi și adu pre care vei afla din frașii noștri lipsit, care își aduce aminte de Domnul; și ia-l eu te aștept.

3. Iar el fiind a zis: tatăl! Unul din neamul nostru sugrumat zace lepădat în țârg.

4. Atunci eu mai înainte de a gustă, sărind l am luat pre el și l-am dus la o casă până când a apus soarele,

5. Și înforcându-mă m'am spălat și am mâncat pâinea mea supărat.

6. Și mi-am adus aminte de pro-rocia lui Amos, cum a zis: în-foarce-se-vor sărbătorile voastre întru plângere și toate veselile voastre întru tânguire, și am plâns; și după ce a apus soarele m'am dus, și să-pând l-am îngropat.

7. Iar vecinii râdeau zicând: nu se teme mai mult acesta, că se va omorî pentru lucrul acesta, măcar că odată cu fuga abia a scăpat; și acum iar îngroapă pre cei morți?

8. Și într'acea noapte fiind ostentit de îngropăciune, m'am culcat pângărit lângă peretele curței, cu fața descoperită.

9. Și nu știam că sunt pasări în părele, și fiindu-mi ochii mei deschis, s'au gălnat pasărilor fierbinte în ochii mei, și s'au făcut albeșe în ochii mei, și am mers la doftori și nu mi-a folosit.

2. 8, Amos 8, 10; 1 Macch. 1, 41.

10, 4 Imp. 19, 35.

11 Arab 46, 24.

13, 4 Imp. 19, 37.

19, arab 37, 38.

10. Și m'a hrănit Ahiahar până am mers în Elemaida.

11. Iar muerea mea Ana făcea lucruri muerești, și le trimetea stăpânilor.

12. Și acela i-au plătit ei, și i-au dat și un led.

13. Și când a venit la mine a început a striga, și i-am zis el: de unde este iedul? Au de furat este? Dă-i stăpânilor, că nu este slobod a mânca de furat.

14. Iar ea a zis: dar mi s'a dat mie afară de plată. Ci nu o am crezul, și am zis să'i dea înapoi stăpânilor și m'am mâniaț pre ea.

15. Iar ea răspunzând mi-a zis mie: unde sunt milosteniile tale și dreptățile tale? Iată cunoscute sunt toate cu tine.

CAP. 3.

Rugăciunea bătrânului Tovit și a Sarei fata lui Raguil; ascultarea rugăciunii lor și trimiterea îngerului ajutător.

Si măhnindu-mă am plâns și m'am rugat cu durere zicând:

1. Drept ești Doamne, și toate lucrurile tale și toate căile tale sunt milă și adevăr și judecată adevărată, și drept judeci în veac.

2. Adu-ți aminte de mine, și caută spre mine, să nu mă pedepsești pre mine pentru păcatele mele și pentru neștiințele mele și ale părinților mei, cari au păcătuț înaintea ta.

3. Că n'am ascultat poruncile tale, și ne-ai dat în jefuire și în robie și în moarte și în pildă de ocară la toate neamurile la cari suntem risipiți.

4. Și acum multe sunt judecățile tale și adevărate, nu face după păcatele mele și ale părinților mei, pentru că n'am făcut poruncile tale, și n'am umblat cu adevăr înaintea ta.

5. Și acum, precum este plăcut înaintea ta, fă cu mine: poruncește să iă duhul meu, ca să mă slobozesc și să mă fac pământ, că mai de folos este mie a muri decât a trăi, că ocări mincinoase am auzit și măhnire multă este întru mine.

6. Poruncește dar să mă slobozesc din nevoea aceasta, în locul cel veșnic, nu întoarce fața ta dela mine.

7. Întru aceeași zi s'a întâmplat Sarei fetei lui Raguil în Ecvațana Midiel, de o au ocărit slujnicile tatălui ei, că a fost măritată după șapte bărbați; iar Asmodeu dracul cel rău, i-a omorât pre el mal 'nuinte de a se împreună el cu ea, cum este la mueri.

8. Că zicea ei: au nu pricepi că'i sugrumi bărbații tăi? Iată șapte ai avut, și nici a unuia dintru ei nu te-ai numit?

9. Ce ne bași pre noi pentru ei? Dacă a murit, du-te cu el; să nu vedem din line fiu sau fată în veac.

10. Acestea auzindu-le ea, s'a măhnit foarte, căl eră să se sugrume, și a zis: pre mine singură mă are tatăl meu, de voi face aceasta, ocară va fi lui, și bătrânețele lui le voi pogori cu durere în iad.

11. Și s'a rugat spre fereastră și a zis: bine ești cuvântat Doamne Dumnezeu! meu și bine este cuvântat numele slavei tale cel sfânt și cinsit în vecl, bine să te cuvinteze toate făpturile tale în veac.

12. Și acum Doamne, ochii mei și fața mea către line am întors, zicând: să mă slobozești pre mine de pre pământ, ca să nu mai auz eu ocară.

13. Tu cunoști Doamne, că curată sunt de tot păcatul bărbătesc, și n'am păgărit numele tău, nici numele tatălui meu în pământul robiei mele.

15. Una născută sunt tatălui meu și n'are el alt prunc, care să moștenească după el, nici frate aproape, nici are aceia fiu ca să mă păzesc pre mine lui muere.

16. Iată mi-a pierit șapte, pentru ce este mie a mal trăi? Și de nu se pare fie a mă omorî pre mine, poruncește a căuta spre mine, și a mă milui ca să nu mai auz ocară.

17. Și s'a auzit rugăciunea amăn-durora înaintea slavei marelui Dumnezeu, și s'au trimis Rafail să'i vin-dece pre amândoi: lui Tovit să-l curețe albeșele și pre Sara fata lui Raguil să o dea femeie lui Tovle fi-ului lui Tovit și să lege pre Asmo-deu dracul cel rău, că lui Tovie s'a dat ca să o aibă pre ea femeie.

18. Într'acea vreme întorcându-se Tovle a intrat în casa sa, și Sara fata lui Raguil s'a pogorît din fol-șorul său.

CAP. 4.

Tovit povățnește pre fiul său a păzi poruncile lui Dumnezeu și i destăinu-este cei zece talanți depuși la Raguil.

În ziua aceea și-a adus aminte Tovit de argintul, care l-a pus la Gavail în Raghislul Midli.

2. Și a zis întru sine: eu mi-am cerut moarte, penfruce nu chem pre Tovie fiul meu, ca să spu-lui mal 'nainte de ce voi muri?

3. Și chemându-l pre el a zis: fiule! De volu muri, îngroapă-mă, și să albi grije de muma ta, cin-stește-o pre ea în toate zilele vieții tale, și fă ce va plăcea ei, și să nu o măhnești pre ea.

4. Adu-ți aminte fiule, că multă nevoie a avut cu tine în pântece; când va muri, îngroapă-o lângă mine într'o groapă.

5. În toate zilele fiule adu-ți a-

mintre de Domnul Dumnezeuul no-stru, și cu voea nu păcătu-l, și nu călcă poruncile lui; și în toate zi-lele vieții tale fă dreptate, și nu um-blă pre căile nedreptății.

6. Că de vei face tu adevărul, cu spor vor fi fie căile tale întru fap-tele tale, și tuturor celor ce fac dreptate.

7. Din cele ce ai tu fă milostenie și să nu pismulască ochiul tău, când faci milostenie.

8. Să nu-ți întorci fața ta de că-tre nici un sărac, și de către tine nu-și va întoarce Dumnezeu fața sa.

9. După cât de multă avere ai, fă milostenie; de ai mult, mult dă.

10. De ai puțin, după cât ai de puțin nu te sfi-l a face milostenie.

11. Că comoară bună agonisești fie la ziua cea de lipsă, că milo-stenia din moarte izbăvește, și nu-l lasă să intre întru întunec.

12. Că bun dar este milostenia tuturor celor ce o fac pre ea, înai-ntea celui prea înalt.

13. Păzește-te pre tine fiule de toată curvia, și mal 'nainte iă fie femele din sămânța părinților tăi; și nu luă femele streină, care nu este din neamul tatălui tău.

14. Că lil prorocilor suntem: Noe, Avraam, Isaac, Iacov, aceștia sunt părinții noștri din veac.

15. Adu-ți aminte fiule! Că toți aceștia au luat femei din frații săi, și s'au binecuvântat întru lilii săi, și sămânța lor va moșteni pământul.

16. Și acum fiule! Iubește pre fra-ții tăi, și nu te frui cu inima ta de frații tăi, și de lilii și de fetele po-porului tău; iă-ți fie dintr'înșii femele.

17. Că în trușle este pierdere și neașezare multă, și întru fală scă-dere și lipsă mare, și necuvînța este muma soanetel.

7. 1'ilde 3, 9; Sirab 4, 10; Lucă 14, 13; Sirab 35, 11; 29, 16. 13. 1' Test. 4, 3.

18. Plata liecărui om care și-a lucrat ție, să nu rămăe preste noapte la tine, ci o dă îndată, și de vei sluji lui Dumnezeu, și se va răsplăti.

19. Iă aminte fiule întru toate lucrurile tale, și fiil înțelept întru toată petrecerea ta; și ce urăști tu, nimă-rui să nu faci.

20. Vin, cât să te îmbefi, să nu bei, și să nu meargă cu tine în calea ta beția.

21. Din pâinea ta dă celui flămând și din hainele tale celor goli.

22. Tot ce^{ce} prisosește ție iă milostenie, și să nu pismuiască ochiul tău, când faci milostenie.

23. Pune pâinile tale preste mormântul drepților, și nu dă celor păcătoși.

24. Sfat dela tot înțeleptul cere, și niciodată să nu lepezi sfatul cel de folos.

25. Și în toată vremea binecuvintează pre Domnul Dumnezeu tău, și cere dela el, ca să se îndrepteze căile tale și toate cărările tale, și sfaturile tale vor spori.

26. Că toate neamurile n'au sfat; ci însuș Domnul dă toate bunățile, și ori pre care vrea, smerește precum vrea.

27. Și acum fiule ție minte poruncile mele, și să nu se șteargă din inima ta.

28. Iar acum arăți ție, că sunt zece tulași de argint, cari i-am pus la Gavall fiul lui Gavria în Raghisul Midiei.

29. Și nu te teme fiule pentru că am săraci.

30. Ai tu multe, de te vei teme de Dumnezeu, și te vei depăria de tot păcatul și vei face ce este plăcut înaintea lui.

CAP. 5.

Trimiterea lui Tovie și însoțirea lui de către inger în Raghisul Midiei.

Și răspunzându-i Tovie a zis; tatăl Face-volu toate câte al poruncit mele.

2. Ci, cum volu putea lua argintul dela el, de vreme ce nu'l cunosc pre el?

3. Și i-a dat lui scrisoarea marelui și i-a zis lui: caută-ți om, care să meargă cu tine, și să'l plătesc lui simbrie până sunt viu, și ducându-te la argintul.

4. Și s'a dus să caute om, și a aflat pre Rafail, care eră inger și nu știea, și i-a zis lui: poți merge cu mine în Raghisul Midiei, și știi locurile?

5. Și a zis ingerul: eu volu merge cu tine, și la Gavall fratele nostru am mas.

6. Și a zis Tovie către el: așteaptă-mă să spuie tatălui meu. Și i-a zis lui: mergi, și să nu zăbovești.

7. Și mergând a spus tatălui său: tată am aflat om care va merge cu mine, iar el a zis: chlamă'l pre el la mine, ca să cunosc din ce neam este, și de este om credincios, ca să meargă cu tine.

8. Și i-a chemat pre el, și a intrat și s'a închinat unul altuia.

9. Și a zis Tovit lui: frate, din ce neam și din ce sămânță ești tu? Spune-mi.

10. Și i-a zis lui: neam și seminție cerci tu? Au nălmii, care să meargă cu fiul tău?

11. Și i-a zis Tovit lui: volu frate să cunosc neamul tău și numele.

12. Iar el a zis: eu sunt Azuria al lui Ananie celui mare din frașii tăi.

13. Și i-a zis Tovit lui: sănătos să vii frate și să nu te superi pre mine, pentru că am întrebat să știu neamul tău și sămânța ta.

14. Și tu ești fratele meu din neam frumos și bun, că am cunoscut pre Anania și pre Ionatan fiul lui Samu celui mare.

15. Că mergeam împreună la Ierusalim a ne închină, aducând cele înfălu născute și zeciuiele roadelor, și n'au rălăcit cu rălăcirea fraților noștri.

16. Din rădăcină bună ești frate; ci spune-mi, ce simbrile să'ți dau? O drahmă pre zi, și cele de lipsă ște, ca și fiului meu.

17. Și încă voi mai adaoge ște pre deasupra simbriei, de vă veți întoarce sănătoși.

18. Și s'a focmit așa și a zis către Tovie: gătește-te de cale, și să călătorești bine.

19. Și a gătit fiul lui cele de cale.

20. Și i-a zis lui tatăl lui: mergi cu omul acesta, iar Dumnezeu cel ce lăcuște în cer, să îndrepteze calea voastră, și ingerul lui Dumnezeu să meargă împreună cu voi.

21. Și au ieșit amândoi să meargă, și câinele pruncului a mers cu ei.

22. Și a plâns Ana muma lui, și a zis către Tovit: pentruce al mănai pre fiul nostru?

23. Au nu eră el toiagul mâinii noastre? Intrând și ieșind înaintea noastră.

24. Argint la argint să nu sosească, ci el urăclune fiului nostru să se facă.

25. Că precum ni s'a dat nouă a frăi dela Domnul, aceasta destul este nouă.

26. Și i-a zis ei Tovit: nu aveți grije soroi Sănătos va veni, și o-chii tăi îi vor vedeă pre el.

27. Că inger bun va merge împreună cu el, și se va îndreptă calea lui, și se va întoarce sănătos. Și a încetui a mul plânge.

CAP. 6.

Călătoria lui Tovie; prinderea peștelui periculos, luarea măruntaelor lui pentru lecuiri și sfatul ingerului pentru căsătorie.

Iar el mergând pre cale, au sosit seara la râul Tigris și au mas acolo.

2. Și pruncul s'a pogorât să se spele, iar un pește din riu a sărit și a vrut să înghită pre prunc.

3. Iar ingerul i-a zis lui: prinde peștele acesta, și a prins pruncul peștele, și l-a tras la pământ.

4. Și i-a zis ingerul: splintecă peștele și ia inima, ficatul și fierea și le pune bine.

5. Și a făcut pruncul precum i-a zis ingerul, iar peștele frigându-l i-a mâncat.

6. Și s'au dus amândoi, până ce s'au apropiat de Ecvatana.

7. Și a zis pruncul către inger: Azarie frate: de ce sunt bune inima, ficatul și fierea peștelui?

8. Și i-a zis lui ingerul: Inima și ficatul de va băntui pre cineva drac sau duh rău, dintr'acestea trebue a face fum înaintea omului sau a femeii, și mai mult nu se va băntui.

9. Iar fierea a unge pre omul, care are albeață în ochi, și se va vindeca.

10. Și apropiindu-se de Raghi a zis ingerul către prunc: frate, astăzi vom mănă la Ragull, care îți este rudă ște, și are el o fată una născută, anume Sara.

11. Voiu grăi despre ea, ca să o deă ște femele.

12. Că ște se cuvine moștenirea ei, că tu singur ești din ruda ei, iar felișoara este frumoasă și înțeleaptă.

13. Deci acum ascultă-mă, și volu grăi către tatăl ei, și când ne vom întoarce dela Ragou, vom face nunta.

14. Că știu că Ragull nu o va da

alui bărbat după legea lui Moisi; sau va fi vinovat morșil, că moștenirea ție se cuvine să o iei, decât orice alt om.

15. Atunci a zis pruncul către inger: Azarie fratele Am auzit eu că felișoara aceasta a fost dată la șapte bărbați, și toți în cămară au pierit.

16. Și acum eu unul sunt al tatălui meu și mă tem, ca nu intrând să mor, ca și cei mai dinainte, că un drac o iubește pre ea, care nimănu nu strică, fără numai celor ce intră la ea.

17. Și acum eu mă tem să nu mor, și să pogor vieața tatălui meu și a mumei mele de supărarea cea pentru mine în groapă, și alii fiu n'au ei, care să'i îngroape.

18. Și i-a zis lui ingerul: nu'ți aduci aminte de cuvintele, care ți-a poruncit ție tatăl tău, ca să'ți iei femeie din reamul tău?

19. Și acum ascultă-mă frate, că'ți va fi ție femeie și de dracul ei nici o seamă să nu bagi, că în noaptea aceasta se va da ea ție femeie.

20. Și când vei intră în cămară, să iei spuză de tămăeturi, și pune din inima peștelui și din ficat, și fă fum, și va mirosi dracul, și va fugi, și nu se va mai întoarce în veacul veacului.

21. Și când vei intră la ea, sculăți-vă amândoi, și strigați către milostivul Dumnezeu, și se va milostivi spre voi, și vă va mântui.

22. Nu te teme, că din veac s'a găsit ea ție, și tu o vei mântui pre ea, și va merge cu tine, și socotesc, că vei avea dintr'înșă fiu.

23. Și după ce a auzit Tovie acestea, o a îndrăgit pre ea, și sufletul lui foarte s'a lipit de ea, și a sosit în Ecvațana.

CAP. 7.

Raguil din indemnul ingerului dă pre Sara fata sa soție lui Tovie și se face nunta.

Și au venit la casa lui Raguil, și ți-a întâmpinat pre el Sara, și s'a închinat lor, și aceștia ei, și i-a băgat pre dâșli în casă.

2. Și a zis Raguil către Edna murerea sa: cum seamănă inerelul acesta cu Tovit nepotul meu.

3. Și i-a întrebat pre ei Raguil: de unde sunteți fraților?

4. Și ei au zis lui: din fiii lui Nefalim cei robii la Ninevi.

5. Și a zis el către ei: cunoașteți pre Tovit fratele nostru? Și ei ziseră: îl cunoaștem.

6. Și a zis lor: sărătos este? Iur ei i-au zis lui: trăește și este sărătos și a zis Tovie: tatălui este.

7. Și a sărit Raguil și i-a sărutat pre el și a plâns, și i-a binecuvântat pre el, și i-a zis lui: fiu de om bun și de omenle ești.

8. Și auzind că Tovit a pierdut ochii săi, s'a întristat și a plâns, și Edna femeia lui și Sara fata lui au plâns.

9. Și i-a primit pre el cu osârde și a tăiat un berbece din ol, și a pus înainte bucate multe.

10. Și a zis Tovie către Rafail: Azarie fratele Grăiește de cele ce ziceai tu pre cale, și să se săvârșască lucrul, și a spus cuvântul lui Raguil.

11. Și a zis Raguil către Tovie: mănâncă și beă și fii vesel, că ție se cuvine să ți pre fata mea.

12. Însă volu spune ție adevărul: dat-am pre fata mea la șapte bărbați, și în noaptea în care au intrat ei la ea, au murit. Ci flue'ți firea și fii vesel.

13. Și a zis Tovie: nu volu gu-

stă nimic aici, până când nu o vești aduce și o vești pune înaintea mea.

14. Și a zis Raguil: iă-o pre ea de acum după lege, că tu ești ei frate și ea îți este fie soră. Iar milostivul Dumnezeu să vă dea vouă cele mai bune.

15. Și a chemat pre Sara fata sa și luându-o de mână, o a dat pre ea muere lui Tovie și a zis: iată după legea lui Moisi iă-o pre ea, și o dă la tatăl tău, și i-a binecuvântat pre ei.

16. Și a chemat pre Edna muerea sa, și luând carte a scris legătura și o a pecetluit. Și au început a mânca.

17. Și a chemat Raguil pre Edna muerea sa, și a zis ei: Soro! Gătește cealaltă cămară și o bagă pre ea acolo.

18. Și a făcut precum i-a zis, și băgând-o pre ea acolo a plâns, așijderea și fata împreună a plâns.

19. Și a zis către ea: cutează fiică, Domnul cerului și al pământului te va bucura pre tine pentru înfristarea ta această, cutează fiică.

CAP. 8.

Căsătoria lui Tovie cu Sara; rugăciunea lor, ospățul nunței și înzestrarea.

Iar după ce a săvârșit cina, a băgat pre Tovie la ea.

2. Și intrând el și-a adus aminte de cuvintele lui Rafail și a luat spuză de tîmnațuri și a pus deasupra lîinii peștelui și lîcaful, și a făcut fum, și mirosind dracul mirosul a fugit la cele mai din sus ale Eghiptului, și l-a legat pre el înțepul.

3. Iar după ce s'au închinat amândoi, n'au acutat Tovie din pat, și a zis: n'acutați nora și să nu rugăm, că să nu ne milostivească spre noi Domnul.

4. Și a început Tovie a zice: bine ești cuvîntat Dumnezeu! părinților noștri și bine este cuvîntat numele tău cel sfînt și slăvit în veci.

5. Bine să te cuvînteze cerurile și toate lucrurile tale.

6. Tu ai făcut pre Adam și i-ai dat lul ajutor pre Eva întărire pre femeia lui; dintr'aceștia s'a făcut sămânță oamenilor.

7. Tu ai zis: nu este bine să fie omul singur, să-l facem lul ajutor asemenea lul.

8. Și acum Doamnel Nu pentru curvie lau eu pre sora mea această, ci întru adevăr.

9. Poruncește milostivindu-te spre mine, ca să îmbătrînesc împreună cu ea.

10. Și ea a zis cu el: amin. Și au dormit amândoi în noaptea aceea.

11. Și șculându-se Raguil s'a dus de a săpat groapă, zicînd: au nu și acesta va muri?

12. Și vind Raguil la casa sa, a zis Ednei femeii sale: trimite o slujnică să vadă oare trăește; iar de nu, să-l îngrop pre el și nimenea să nu știe.

13. Și a intrat slujnica, și deschizînd ușa i-a aflat pre amândoi dormind.

14. Și ieșind a spus lor că trăește, și bine a cuvîntat Raguil pre Dumnezeu zicînd:

15. Bine ești cuvîntat Dumnezeu! cu toată binecuvîntarea curată și sfîntă.

16. Și bine să te cuvînteze pre tine sfinții tăi, și toate făpturile tale și toți înșelii tăi, și cei aleși ai tăi, bine să te cuvînteze pre tine întru toți vecii.

17. Bine ești cuvîntat, pentru că m'ai veselit pre mine și m' ai făcut mte precum gândeam, ci după

mila ta cea multă al făcut cu noi.

18. Bine ești cuvântat, că ai miluit pre amândoi unii născuți.

19. Fă cu ei Doamne milă, să-vârșește vieașa lor cu sănătate, cu veselie și cu milă.

20. Și a poruncit slugilor să astupe groapa, și le-a făcut lor nuntă în patrusprezece zile.

21. Și a zis Raguil lui, mai 'nalte de a se săvârși zilele nunței cu jurământ, ca să nu iasă el, până ce se vor plini patrusprezece zile de nuntă.

22. Și atunci luând jumătate dintru averea lui să meargă sănătos la tatăl său; și celelalte când voi muri eu și femeia mea.

CAP. 9.

Tovie trimite pre Azaria la Gavail și aduce banii și pre Gavail la nuntă.

Și a chemat Tovie pre Rafail, și i-a zis lui: Azarie fratele tău cu tine o slugă și două cămile și mergi în Raghlsul Midiel, la Gavail și'mi adu-mi argintul, și pre el îl adu la nuntă, că m'a jurat Raguil să nu ies eu.

2. Și tatăl meu numără zilele, și de voiu zăbovi mai mult, va doborî foarte.

3. Și a mers Rafail, și a mas la Gavail, și i-a dat lui scrisoarea; iar Gavail a scos pungile peceluite, și le-a dat lui.

4. Și au mâncat împreună, și au venit la nuntă, și bine a cuvântat pre Tovie și pre femeia lui.

CAP. 10.

Întrarea lui Tovie la părinții săi cei întristați, luându-și muierca sa Sara cu zestrea ei.

Iar Tovit tatăl lui numără toate zilele.

2. Și după ce s'au plinit zilele cămilor, și n'au venit, a zis Tovit: nu mi cunosc să se fi răsturnat? Au mi cunosc să fi murit Gavail, și ni-

menea nu este, care să'i dea lui argintul? Și s'a întristat foarte.

3. Și i-a zis lui mulerea: a pierlit pruncul, de vreme ce zăbovește; și a început a'l plânge pre el, și a zis: vai! Rău îmi pare fiule, că te-am lăsat, lumina ochilor mei.

4. Iar Tovit i-a zis ei: faci nu te supără, că sănătos este; și ea a zis lui: faci nu mă înșelă, a pierlit pruncul meu.

5. Și mergea în toate zilele afară la drumul, pre care s'a fost dus, și ziua pâine nu mănca, și nopțile toate nu încetă a plânge pre Tovie fiul său, până ce s'au sfârșit cele patrusprezece zile de nuntă, care s'a jurat Raguil să le petreacă el acolo.

6. Și a zis Tovie lui Raguil: slobozești-mă, că tatăl meu și munia mea mai mult nu nădăjduesc că mă vor mai vedea.

7. Și i-a zis lui socrul său: rămâi la mine, și eu voi trimite la tatăl tău și voi arăta lui cele despre tine.

8. Iar Tovie a zis: nu, ci mă sloboade la tatăl meu.

9. Și sculându-se Raguil a dat lui pre Sara muierca lui, și jumătate din avușii, oameti, vite și argini, și binecuvântându-i pre el i-a slobozit, zicând:

10. Dumnezeuul cerului să vă ferească pre voi fiilor mei 'nalte de ce voi muri eu.

11. Iar felel i-a zis: chistește pre socrii tăi, că ei sunt acum părinșii tăi, să auz de tine veste bună, și o a sărutat pre ea.

12. Și Edna a zis către Tovie: frate iubitel Domnului cerului să te așeze, și să'mi dea mie să văz pre fiii tăi din Sara fata mea, ca să mă veselesc înaltele Domnului.

13. Și tatăl puii în fine ca pre un odai pre fiica mea, și să nu o mănușă pre ea.

14. După aceasta s'a dus și Tovie binecuvântând pre Domnul, că au îndreptat calea sa, și bine au cuvântat pre Raguil și pre Edna femeia lui.

15. Și au mers până ce s'au apropiat ei de Ninevi.

CAP. 11.

Bucuria părinților pentru sosirea fiului lor Tovie. Tămăduirea minunată a ochilor lui Tovit.

Și a zis Rafail către Tovie: știi și frate cum ai lăsat pre tatăl tău.

2. Să mergem noi mai înainte de cât muerea ta, și să găsim casa; la dar în mână fierea peștelui.

3. Și purceseră, și veni împreună și căniile după ei; iar Ana ședea în drum căutând să vadă fiind pruncu pre cale.

4. Și l-a zărit pre el fiind, și zise tatălui lui: lată fiul tău vine, și omul cel ce a mers împreună cu el.

5. Și a zis Rafail: știu eu Tovie că va deschide tatăl tău ochii săi, la dar unge cu fiera ochii lui, și ușurându-l se va freca, și va lepăda albeșele, și te va vedea pre tine.

6. Iar Ana alergând a căzut preste grumazul fiului său, și l-a zis lui: văzutu-te-am fiule, de acum voi muri, și au plâns amândoi.

7. Iar Tovit ieși la ușă, și se împledecă; iar fiul lui a alergat la el, și a apucat pre tatăl său, și a uns cu fiera ochii tatălui său, zicând: cufenză tată.

8. Și după l-a ușurat a freca ochii săi, și a ras de pre limbiile ochilor lui albeșele, și văzând pre fiul său a căzut pre grumazul lui și a plâns.

9. Și a zis: bine ești cuvântat Dumnezeu meu, și bine este cuvântat numele tău în vecl, și binecuvântaș omul toți. Iuși în țigert, că m'ai

bătut și m'ai miluit, că lată văz pre fiul meu Tovie.

10. Și a intrat fiul lui bucurându-se, și a spus tatălui său lucrurile cele mari, care s'au făcut în Midiea.

11. Și a ieșit Tovit întru întâmpinarea nuroii sale, bucurându-se și binecuvântând pre Dumnezeu la poarta Ninevii, și se mirau toți cel ce-l vedeau pre el mergând, că au văzut, iar Tovit mărturisea înaintea lor, că l-a miluit pre el Dumnezeu.

12. Și dacă s'a apropiat Tovit de Sara noru-sa o a binecuvântat pre ea, zicând: bine ai venit fiică, bine este cuvântat Dumnezeu, cel ce te-au adus la noi, și tatăl tău și muma ta.

13. Și s'a făcut bucurie tuturor fraților lui celor din Ninevi.

14. Că a venit Ahiahar și Nasvas vărul lui. Și a finit nunta lui Tovie cu veselie șapte zile.

CAP. 12.

Îngerul Rafail nu vrea să primească răsplata propusă și povățuindu-i spre bine se face nevăzut.

Și a chemat Tovit pre Tovie fiul său, și l-a zis lui: vezi fiule de plătește slăbriia omului celui ce a mers cu tine și a'i mai adaoge lui trebue.

2. Și Tovie a zis: tatăl Nu'mi pare rău de voi dă lui jumătate din cele ce am adus, că pre mine m'a adus fie sănătos, și pre femeia mea o a tămăduit și argintul meu l-a adus și pre mine așijderea te-a vindecat.

3. Și a zis bătrânul: cu dreptul se cade lui; și a chemat pre înger, și l-a zis lui: la jumătate din toate câte ai adus, și mergi sănătos.

4. Atunci îngerul chemând pre amândoi într'ascuns, le-a zis lor: binecuvântaș pre Dumnezeu și vă mărturisii lui, și duși slăvi lui, și vă mărturisați lui înaintea tuturor ce-

lor vii, pentru cele ce au făcut cu voi.

5. Bine este a binecuvânta pre Dumnezeu, și a prea înălța numele lui, cuvintele lucrurilor lui Dumnezeu cu cinste arătându-le, și nu vă leneviți a vă mărturisii lui.

6. Taina împărafului bine este a o ascunde, iar lucrurile lui Dumnezeu a le descoperi, slavă este.

7. Faceți bine și răul nu vă va afla pre voi.

8. Bună este rugăciunea cu post și cu milostenie și cu dreptate; mai bine este puțin cu dreptate, decât mult cu strâmbătate.

9. Mai bine este a face milostenie, decât a strânge aur, că milostenia din moarte izbăvește, și aceasta curăță tot păcatul.

10. Cei ce fac milostenie și dreptate, umplea-se-vor de viață; iar cei ce păcătuiesc, vrăjmași sunt vieții lor.

11. Nu voiu ascunde de către voi nici un cuvânt.

12. Că am zis: că taina împărafului bine este a o ascunde; iar lucrurile lui Dumnezeu ale descoperi slavă este.

13. Deci când te rugai tu și nora ta Sara, eu am adus pomenirea rugăciunii voastre înaintea celui sfânt, și când îngropai pre cei morți așijderea eram de față cu tine.

14. Și când nu te-ai lenevit a te scula și a iasa prânzul tău, ca să mergi să îngropi pre cel mort nu eră necunoscută mie fapta ta cea bună, ci împreună cu tine eram.

15. Și acum m'au trimis pre mine Dumnezeu să te vindec pre tine, și pre nora ta Sara.

16. Eu sunt Rafail unul din cei șapte îngeri sfinți, cari aduc rugăciunile sfinților, și les înaintea slăvii celui sfânt.

17. Și s'au turburat amândoi, și

au căzut pre fețele lor, că se înfricoșase.

18. Și le-au zis lor: nu vă temeți că pace va fi vouă; iar pre Dumnezeu binecuvântați în veac, că nu cu darul meu, ci cu voea Dumnezeului nostru am venit, pentru aceea bine să-l cuvântați pre el în vecl.

19. În toate zilele mă arătam vouă, și n'am mâncat nici am băut, ci numai vedere vedeai voi, iar acum mărturisiți-vă lui Dumnezeu, că mă sulu la cel ce m'au fost trimis, și scriți în carte toate câte s'au săvârșit.

20. Și s'a sculat, și mai mult mi l-au văzut, și mărturiseau lucrurile cele mari și minunate ale lui Dumnezeu cum s'a arătat lor îngerul Domnului.

CAP. 13.

Cântarea de laudă a lui Tovit și prevestirea fericirii Ierusalimului.

Și Tovit a scris rugăciune de bucurie, și a zis.

2. Bine este cuvântul Dumnezeu cel viu în vecl și împărășia lui, că el bate și miluește, pogoară în lad și ridică, și nu este cine să scape din mâna lui.

3. Mărturisiți-vă lui fiii lui Israel înaintea neamurilor, că el ne-a risipit pre noi întru ele, acolo arătați slava lui și-l înălțați pre el înaintea a tot cel viu.

4. Că acesta este Domnul nostru și Dumnezeu, el este Tatăl nostru întru toți vecii; ne va bate pre noi pentru nedreptățile noastre, și lăraș ne va milui și ne va aduna dintru toate neamurile, întru care veți fi risipiți.

5. De vă veți întoarce către el cu toată inima voastră și cu tot sufletul vostru, ca să luceți înaintea lui adevărul, atunci se va întoarce

către voi, și nu'și va ascunde fața sa de către voi; ci veți vedea cele ce va face cu voi. 5

6. Drept aceea mărturisii-vă lui cu toată inima voastră, și binecuvântați pre Domnul dreptăței și înălțați pre împăratul vecilor.

7. Eu în pământul robiei mele mă mărturisesc lui, și arăt puterea și mărirea lui la neamul cel păcătos.

8. Înțoarceți-vă păcătoșilor și faceți dreptate înaintea lui, cine știe, doar de vă va primi, și vă va milui pre voi?

9. Pre Dumnezeuul meu înalt, și sufletul meu pre împăratul cerului și se va bucura de mărirea lui, zică toți, și să se mărturisească lui cu dreptate.

10. Ierusalime cetate sfântă! Bate-te-va pre tine pentru faptele fiilor tăi, și iarăși va milui pre fiul celor drepti.

11. Mărturisește-te Domnului, că este bun, și binecuvintează pre împăratul vecilor, ca cortul lui; iarăși să se zidească întru tine cu veselie, și să veselească întru tine pre robii tăi, și să iubească pre cei doșădiți întru tine întru toate neamurile veacului.

12. Neamuri multe de departe vor veni la numele Domnului Dumnezeu, având în mâini daruri, și aducând daruri împăratului cerului; neamurile neamurilor te vor lăuda pre tine, și vor da ție bucurie.

13. Blestemați vor fi toți cei ce te urăsc pre tine, și binecuvântați vor fi toți cei ce te iubesc pre tine în veac.

14. Bucură-te și te veselește, pentru că fiii dreptilor se vor aduna, și vor binecuvânta pre Domnul dreptilor.

15. O! Fericiți cei ce te iubesc pre tine, bucură-se-vor de pacea ta, și fericiți căși s'nu-întinșat pentru

toate bătrăile tale, că de tine se vor bucura văzând toată slava ta, și se vor veseli în veac.

16. Sufletul meu bine să cuvinteze pre Dumnezeu împăratul cel mare, că se va zidi Ierusalimul cu sapfir și cu smaragd și cu piatră scumpă.

17. Zidurile tale și turnurile și băștile cu aur curat, și ulișele Ierusalimului cu virli și cu anfracs și cu piatră dela Sufir mărunță se vor așterne.

18. Și vor zice toate ulișele lui aliluia, și vor lăuda zicând: bine este cuvântat Dumnezeu cel ce au înălțat toți vecii.

CAP. 14.

Sfârșitul povestirii bătrânului Tovit și a tânărului Tovie.

Și a încetat Tovit a se mărturisi; și eră de cincizeci și opt de ani când a orbit, iar după opt ani a văzut.

2. Și făcea milostenie, și a adaos a se teme de Domnul Dumnezeu, și a se mărturisi lui.

3. Și îmbătrânind foarte a chemat pre fiul său și pre cei șase fii ai fiului său.

4. Și i-a zis lui: fiule! Ia pre fiii tăi, lată eu am îmbătrânit, și aproape este ieșirea mea dintr'această viață, și mergi în Midiea fluie, că crez eu, că toate câte a grăit Ionă prorocul de Ninevi sunt adevărate, că'i va veni ei surpare; iar în Midiea mai mulță pace va fi până la o vreme.

5. Și frații noștri cei ce sunt în pământ se vor risipi dintr'acel prea bun pământ, și Ierusalimul se va pustii, și casa lui Dumnezeu într'înșul se va arde de tot, și pustie va fi până la o vreme.

6. Și iarăși va milui pre el Dumnezeu, și-l va înloarce pre el la pământul acela și vor zidi casa, nu ca cea dinlău, până ce se vor plini vremile veacului.

7. Și după aceasta se vor înloarce din robii, și vor zidi Ierusalimul cu cinstie, și casa lui Dumnezeu se va zidi într'însul, întru toate neamurile veacului cu zidire mărită, precum au grăit despre aceasta prorocii.

8. Și toate neamurile se vor înloarce cu adevărat, ca să se teamă de Domnul Dumnezeu, și vor îngropă idolii săi, și vor binecuvânta toate neamurile pre Domnul.

9. Și poporul lui se va mărturisi lui Dumnezeu, și va înălța Domnul pre poporul său.

10. Și se vor bucura toți cei ce iubesc pre Domnul Dumnezeu, cari cu adevărat și cu dreptate, fac milă fraților noștri.

11. Și acum fiule du-te dela Ninevi, că cu adevărat vor fi cele ce a grăit prorocul Ionă; iar tu șinele-gua și poruncile, și fiu iubitor de milă și drept, ca să fie bine fie, și nu îngroapă pre mine cu cinstie, și pre mama ta cu mine, și mai mult nu rămânești în Ninevi.

12. Fiulel Vezl ce a făcut Aman lui Ahlahar, celui ce l-a hrănit pre

el, în ce clipă din lumină l-a dus pre el la întunec, și câte l-a răsplătit lui, și Ahlahar s'a mântuit, iar acela răsplătirea s'a dat, și el s'a pogorît întru întunec.

13. Manas a făcut milostenie, și s'a mântuit din lațul morții, care l-a fost înflăsat lui; iar Aman a căzut în laț și a pierit.

14. Și acum fiule vezi, ce face milostenia, și cum mântuește dreptatea.

15. Și acestea zicând el s'a sfârșit sufletul lui pre pat; și eră de o sută cincizeci și opt de ani.

16. Și l-a îngropat pre el cu cinstie, și după ce a murit și Ana-muma sa, o a îngropat pre ea lângă tatăl său.

17. Iar Tovle cu mulțea sa și cu fiil săi s'a dus în Ecvatana în Ragull soțul său, și a îmbătrânit cu cinstie.

18. Și a îngropat pre soțul său cu cinstie, și a moștenit averea lor și a lui Tovit tatălui său. Și a murit când eră de o sută douăzeci și șapte de ani în Ecvatana Midel.

19. Și mai înainte de a muri el, a auzit pierderea Ninevii, pre care o a robii Navuhodonosor și Asir, și s'a bucurat mai înainte de moarte de Ninevi.

CARTEA IUDITEI

CAP. 1.

Întărirea cetății Ecvatana și biruința lui Navuhodonosor asupra lui Arfacsad.

În anul al doisprezecelea al împărăției lui Navuhodonosor, care a împărășit la Ninevi cetatea cea mare a Asirienilor, în zilele lui Arfacsad, care a împărășit preste Mideni la Ecvatana.

2. Și a zidit la Ecvatana împrejur ziduri din pietre cioplite, de trei coși de lățime și de șase coși de lungi; și a făcut înălțimea zidului de șaptezeci de coși, și lățimea de cincizeci de coși.

3. Și turnurile lui le-a pus preste porțile ei de o sută de coși, iar lățimea temelilor de șasezeci de coși.

4. Și a făcut porțile ei, porți ridicându-se spre înălțime de șaptezeci de coși, și lățimea lor de patruzeci de coși, ca să poată leși ogăriturile cele tari ale lui, și taberile pedestrelor lui.

5. Și a făcut război în zilele aceluia împăratul Navuhodonosor asupra împăratului Arfacsad în câmpul cel mare, care câmp este în hotarele Raguului.

6. Și au venit în el toți cei ce lăcuiau muntele, și toți cari lăcuiesc Iudatul și Tigru și Idaspaiu și câmpul Elibului al împăratului Elimeilor, și s'au adunat nemurii multe lumii în tabăra fililor lui Helod.

- 7. Și a trimis Navuhodonosor împăratul Asirienilor la toți cei ce lăcuiau în Persida, și la toți cei ce lăcuiau la apus și în Kilichia, și în Damasc și în Livan și în preajma Livanului, și la toți cei ce lăcuiau despre fața mării.

8. Și la neamurile Carmilului și ale Galaadului și ale Galileei cel de sus, și la lăcuiitorii câmpului celui mare Esdrilomului, și la toți cei din Samaria și din cetățile ei, și dincolo de Iordan până la Ierusalim și Vetani și Helus și Cadis și riul Eghipetului.

9. Și Taftas și Ramesi, și tot pământul Ghesemului până unde vine deasupra Taneosului și a Memfeosului, și la toți cei ce lăcuiesc Eghipetul până unde se vine la hotarele Egiptului.

10. Ci toți lăcuiitorii pământului n'au băgat seamă de cuvântul lui Navuhodonosor împăratul Asirienilor, și n'au mers împreună cu el la război, că nu s'au temut de el; că li se părea lor, că nu este mai mare decât ori ce alt om, și au trimis înapoi pre soții lui deșeri, cu necinste dela fața sa.

11. Și s'au mîniat Navuhodonosor foarte asupra tuturor țărilor acestora și s'au jurat pre scutul său și pre împărăția sa, că cu adevărat va să facă izbândă despr' toate hotarele

Chilichiei și ale Damascului și ale Siriei.

12. Să omoare cu sabia sa pe toți cei ce lăcuiesc în pământul lui Moav, și pe toți lăcușii lui Amon și toată Iudeia, și pe toți Egiptenii până unde se vine la hotarele amândurora mărilor.

13. Și s'a sculat cu puterea sa asupra împăratului Arfacsad în anul al șaptesprezecelea și s'a întărit în războiul lui.

14. Și a bătut toată puterea lui Arfacsad și toată călărima lui, și toate carele lui, și a stăpânit cetățile lui.

15. Și a ajuns până la Ecvatana, și a biruit turnurile și a prădat ușițele ei, și podoaba ei o a pus spre ocară ei, și a prins pre Arfacsad în munții Ragavului, și l-a împuns pre el cu sulile sale, și l-a pierdut pre el de tot în ziua aceea.

16. Și s'a întors cu ei la Ninevi el și toată oștirea lui, și mulțimea cea foarte mare de oameni războinici, și au fost acolo desfătându-se și ospălându-se el și oștirea lui într-o sută și douăzeci de zile.

CAP. 2.

Navuhodonosor trimite pre Olofern să ia înăscă toate împărățiile și popoarele.

În anul al optisprezecelea în douăzeci și două ale lunii dinătru Ierusalim s'a cuvânt în casa lui Navuhodonosor împăratul Asirienilor, că n'ei iubăndească preste tot pământul, precum a fost zis.

2. Și chemând pre toate slugile mele și pre toți boierii săi le-a spus în fața sfatului său, rostindu-le cu gura sa tot răul pământului aceluia.

3. Iar el nu judecă să plăzească tot răul, care n'a n'ascultat de cuvântul unui iudeu.

4. Și a fost după ce a sfârșit sfatul său, a chemat Navuhodonosor împăratul Asirienilor pre Olofern mai marele puterii sale, care era al doilea după el, și a zis către el:

5. Acestea zice împăratul cel mare, domnul atotpământului: iată tu după ce vei ieși dela fața mea, ia împreună cu tine bărbați, cari nădăduesc în virtutea lor, pedestri o sută și douăzeci de mil, și mulțime de cal cu călăreși douăsprezece mil, și mergi împotriva atotpământului spre apus, că n'au ascultat de cuvântul gurii mele.

6. Și le vestește lor: să'mi gătescă mie pământ și apă, că voi luă leși cu mâinele mele asupra lor, și voi acoperi toată fața pământului cu plăci cloarele puterii mele, și'l voi duce pre ei spre pradă lor.

7. Și văile lor se vor umplea de cei răniți ai lor, și pâraele și râurile pline fiind de morții lor se vor vărsa, și'l voi duce pre ei robi la marginile atotpământului.

8. Deci tu ieșind, coprinde'mi mie tot hotarul lor, și de se vor da pre sine ei fle, păzește'i pre ei mie până la ziua muștrării lor.

9. Iar de cei ce nu vor asculta, să nu fie milă ochiului tău ai da spre ucidere și ia în tot pământul tău, că viu sunt eu, și puterea împărăției mele, câte am grăit, voi și face acestea cu mâna mea.

10. Iar tu să nu calci nici unul din cuvintele domnului tău, ci deplin să le faci precum și-am poruncit fle, și nu întârziă a face acestea.

11. Și ieșind Olofern dela fața domnului său, a chemat toate căpeteniile și povățuitorii și mai marii oștirilor Asiriei.

12. Și a numărat bărbați aleși în iudea, precum l-a poruncit lui domnul său, în o sută și douăzeci de mil, și călăreși treisprezece

mil, și i-a rânduit pre ei, în ce clipă se rânduiește mulțimea rășolului.

13. Și a luat cămile și asinii, care să poarte povara lor, mulțime multă foarte, și oi și bol și capre, fără de număr, ca să fie mai gata, și hrană multă pentru tot bărbatul, și aur și argint din casa împăratului mult foarte.

14. Și a ieșit el și toată puterea lui în cale, ca să meargă înaintea împăratului Navuhodonosor, și s'a acoperit toată fața pământului către apus de carele și de călăreții și de pedestrii cei aleși ai lor, și multă amestecătură a ieșit împreună cu el, ca lăcustele și ca nisipul pământului, pentru că nu era număr mulțimei lor.

15. Și ieșiră dela Ninevi cale de trei zile preste fața câmpului Vectilei, și a tăbărit dela Vectilei aproape de muntele cel deasupra Kilichiei cei de sus.

16. Și luând toată puterea sa, pre pedestri și pre călăreți și carele sale, și s'a dus de acolo la munte.

17. Și a tăiat pre Fud și pre Lud și a prădat pre toți fiii lui Rasls, și pre fiii lui Ismail, cei de către suza pustiului către amiază zi de spre Heton.

18. Și a trecut Eufrații și a venit în Mesopotamia și a surpat toate cetățile cele înalte dela părul Arvonai până unde se vine la mare, și a cuprins hotarele Kilichiei și a tăiat pre toți cei ce au stăruit împotriva lui.

19. Și a venit până la hotarele lui Islet cele despre apus și despre suza Arvoniei și a închinat pre toți fiii lui Madim, și a ars sălașurile lor și a prădat stăniile lor.

20. Și s'a pogorât în câmpul Dammeului pre viemen șcereli de grâu și a ars toate furtunile lor, și surmele și cheziile le-a omorât.

21. Și cetățile lor le-a prădat, și câmpurile lor le-a vânturat, și a bătuț pre toți înierii lor, cu ascuțitul săbiei.

CAP. 3.

Oloferu supune toate popoarele, și lădu-le a se închină lui Navuhodonosor ca lui Dumnezeu.

Și a căzut groaza și frica lui preste toți cei ce lăcuiau pre lângă mare cari erau în Sidon și în Tir, și preste cei ce lăcuiau în Sur și în Ochina, și preste toți cei ce lăcuiau în Iemnaan.

2. Și cei ce lăcuiau în Azot și în Ascalon s'au temut de el foarte și au trimis la el soli cu cuvinte de pace zicând:

3. Iată noi slugile lui Navuhodonosor împăratului celui mare suntem înaintea ta, fă cu noi, cum este plăcut feței tale.

4. Iată odăile noastre, și tot locul nostru, și tot câmpul grânelor, și furmele și cirezile și toate stănele sălașurilor noastre aproape sunt, înaintea feței tale sunt, fă ce'ți place fie.

5. Iată și cetățile noastre, și cei ce lăcuiesc întru ele, robii tăi sunt, viind fă cu ele precum se pare bine înaintea ochilor tăi.

6. Și s'au dus bărbații la Oloferu și i-au spus lui după cuvintele acestea.

7. Și s'a pogorât spre marginea mării el și puterea lui, și a pus pază în cetățile cele înalte.

8. Și a luat dintru dânșii bărbați aleși de așutor, și i-a primit pre el și toți cei dinprejurul țărilor lor cu cununii și cu hore și cu tâmpine.

9. Și a stricat toate hotarele lor, și deslășurile lor le-a tăiat.

10. Și avea el poruncă să piarză de tot pre toți dumnezeii pământului, ca numele lui Navuhodonosor

singur să se închine și toate neamurile și toate limbile lor să-l cheame pre el Dumnezeu. 1 uⁱ 12

11. Și viind în fața Ezdrilenilor aproape de Dofeia, care loc este împreajma herăstrăului celui mare al Iudei, și a tăbărit între Ghevă și între cetatea Schivilor, și a fost acolo o lună de zile, ca să adune acolo toată plinirea puterii sale.

CAP. 4.

Israelii înfricoșați de Olofern; Marele preot Ioachim îi încurajează și smerindu-se toți cer ajutorul lui Dumnezeu

Și au auzit fiii lui Israel, cari lăcuiau în Iudea, toate câte a făcut neamurilor Olofern mai marele oștirilor lui Navuhodonosor împăratul Asirienilor, și cum a prădat toate jertfelnicele lor, și le-a dat spre peire.

2. Și s'au înfricoșat foarte de fața lui, și pentru Ierusalim și pentru Biserica Domnului Dumnezeului lor s'au turburat.

3. Că nu de mult eră întors din robie, ci decurând tot poporul Iudei se adunase, și vasele și jertfelnicul și casa se sfîrșise de spurcăciune.

4. Și a trimis în tot holarul Samariel, și în Conas și în Velor și în Velmen și în Ierihon și Hovă și Esoră și în valea Salimului, și a cuprins toate vărfurile munților celor înalți, și au încunjurat cu zidurile cele dintr'însele, și a pus acolo hrană pentru gălirea răstolului, că decurând erau câmpurile lor secerate.

5. Și Ioachim preotul cel mare, care eră în zilele acelea în Ierusalim, a scris celor ce lăcuiau în Veliu și din Velmetim, care este împreajma Ezdrilenilor despre fața chipului celui aproape de Dofeia

zicând: să apuce sulșurile munților, căci prin ele eră intrarea la Iudea și lesne eră a'i opri pre el sulându-se, doi înși să stea asupru tuturor bărbaților, fiind strimă trecătoarea.

6. Și au făcut fiii lui Israel precum le-a poruncit lor Ioachim preotul cel mare, și bătrânimea atot poporul lui Israel, care ședea în Ierusalim.

7. Și a strigat tot bărbatul lui Israel către Dumnezeu cu osârdie mare, și și-au smerit sufletele lor cu nevoie mare, ei și femeile lor.

8. Și pruncii lor și dobitoacele lor, și tot nemernicul și rălnitul și cel cumpărat cu argint al lor au pus saci preste mijloacele lor și tot bărbatul și toată muerea și pruncii.

9. Și cei ce lăcuiau în Ierusalim au căzut înaintea feței Bisericii, și au presărat cu cenușă capetele lor și au înflns sacii săi înaintea feței Domnului și jertfelnicul cu saci l-au învălț.

10. Și au strigat către Dumnezeul lui Israel toți împreună cu strigare mare, ca să nu dea spre jaf pre fiii lor, și pre femeile lor spre pradă, și cetățile moștenirii lor spre pierire, și sfintele spre spurcăciune și spre ocară și spre bucurie neamurilor.

11. Și au ascultat Dumnezeu rugăciunea lor, și au văzut necazul lor, și a posfit poporul zile multe în toată Iudea și în Ierusalim înaintea sfintelor Domnului atotfăcătorului.

13. Și Ioachim preotul cel mare, și toți cei ce stau înaintea Domnului, preoții și cei ce slujeau Domnului, cu saci înclși la mijloacele lor, aducând arderea de tot a nefericirilor, și rugăciunile și durmile celor de bună voce ale poporului, și au venit cununți pe ale chinurile lor, și au

gau către Domnul din toată puterea, ca să caute cu milă spre toată casa lui Israel.

CAP. 5.

Olofern întrebând află dela Ahior, care este starea trecută și cea de față a Israelitenilor.

Și s'a dat de știre lui Olofern mai marele oștrilor lui Asur, cum că fiul lui Israel s'augălit de răsbolu, și au închis trecătorile munților, și au zidit tot vârful muntelui înalt, și au pus la câmp piedeci.

2. Și s'a mântieat cu mântie foarte, și a chemat pre toți boierii lui Moav și pre povăzătorii lui Amon și pre toți domnii marginii mării, și le-a zis lor:

3. Spuneți-mi mie fiili lui Hanaan, cine este poporul acesta, care șade în munte? Și ce cetăți sunt în care lăcuiesc? Și ce mulțime de oștre au? Și în ce stă țaria și puterea lor? Și cine este la el împărat, sau mai mare povăzător al oștrilor lor? Și pentru ce nu bagă în seamă, ca să vie înaintea mea împotriva lui, se mai mult decât toți cei ce lăcuiesc la apus?

4. Și a zis către el Ahior povăzătorilor tuturor fiilor lui Amon:

5. Ascultă domnule meu cuvânt din gura slugii tale, și voi spune ție adevărul despre poporul acesta, care lăcuiește muntele acesta, care este aproape de tine, și nu va ieși minclună din gura slugii tale.

6. Poporul acesta este din neamul Haldellor.

7. Și a nemernicit mai înainte în Mesopotamia, că n'a vrut să urmeze dumnezeilor părinților săi, cari au fost în pământul Haldellor.

8. Și au ieșit din calea părinților săi, și s'au închinat Dumnezeului cerului, pre care l-au cunoscut

Dumnezeu; pentru aceea i-au scos pre ei dela fața dumnezeilor lor, și au fugit în Mesopotamia, și au lăcuit acolo zile multe.

9. Și au zis Dumnezeul lor să iasă din lăcașul lor, și să meargă în pământul lui Hanaan, și a lăcuit acolo, și s'a înmulțit cu aur și cu argint și cu dobitoace multe foarte.

10. Și după aceea s'a pogorât în Egipt, că acoperise foamea fața pământului lui Hanaan, și au lăcuit acolo, până ce s'au întors, și s'au înmulțit acolo foarte, și nu eră număr neamului lor.

11. Și s'a sculat asupra lor împăratul Egiptului, și cu vicleșug i-a împliat pre ei, și cu osteneala cărămidăriei i-a asuprit pre ei, și i-a lăcut pre ei robi; iar ei au strigat către Dumnezeu lor, și au bătut tot pământul Egiptului cu rane nevindecate.

12. Și i-au scos pre ei Egiptenii dela fața lor, și au secăt Dumnezeu marea Roșie înaintea lor, și i-au adus pre ei către muntele Sinai și Kadis-Varni.

13. Și au scos pre toți cei ce lăcuiau în pustie, și au lăcuit în pământul Amoreilor, și pre toți Ezevonenii i-au pierdut cu puterea lor.

14. Și trecând Iordanul au moștenit tot muntele.

15. Și au scos dela fața sa pre Hanaanu, pre Ferezeu, pre Ievuseu, pre Sihem și pre toți Ghergheseli, și au lăcuit într'nsul zile multe.

16. Și până n'au păcătuit înaintea Dumnezeului lor, erau toate bunăstările împreună cu ei, că Dumnezeu cel ce urăște nedreptatea este cu ei.

17. Iar când s'au abătut dela calea, care le-au pus lor, foarte mult au pierit în multe războaie, și s'au dus robi în pământ străin, și bise-

rica Dumnezeului lor s'a stricat până în pământ, și cetățile lor le-au copleșit vrăjmașii.

18. Și acum întorcându-se la Dumnezeul lor, s'au suit din locurile risipirii, unde erau risipiți, și au luat Ierusalimul unde este sfințenia lor, și s'au făcut lăculti muntelui acestuia, că eră puslu.

19. Și acum stăpâne doamnel De este necunoștință întru poporul acesta, și de păcătuiesc împotriva Dumnezeului lor, să socotim, că aceasta va fi lor împiedicare, și să ne sulm, și să'l batem pre el.

20. Iar de nu este fărădelege în neamul lor, să treacă domnul meu, ca nu cumva să'i scutească pre ei Domnul lor și Dumnezeul lor pentru el, și vom fi de ocară înaintea atotpământului.

21. Și a fost după ce a încetat Ahior a grăi cuvintele acestea, a cântat tot poporul, care stă împrejurul cortului.

22. Și ziceau boierii lui Olofern și toți lăcutilor pământului de pre lângă marginea mării, și a lui Moav, să'l fac pre el; că nu ne vom teme noi de fața fiilor lui Israel, că este popor, care n'are putere, nici țările să se poată război.

23. Drept aceea să ne suim asupra lor, și vor fi de mâncare la toată oștirea la doamne Oloferne.

CAP. 6.]

Olofern se mânie pe Ahior și spre pedeapsă îl trimite la Veturia; iar Ierusalimul luându-l îl mângâie și se roagă, lui Dumnezeu pentru ajutor.

Iar după ce a încetat gâlceava bărbatilor, celor ce ședeau împrejur în stat, a zis Olofern mai marele puterii lui Asur către Ahior înuluten atot poporul celor streli de nemni și către toți fiii lui Moav:

1. Și cine ești tu Ahior și nămint-

ții lui Efraim, de ai prorocit nouă astăzi, să nu ne războim asupra neamului lui Israel zicând tu: că Dumnezeul lor îi apără pre ei?

3. Și cine este Dumnezeul, fără numai Navuhodonosor? Acesta va trimite puterea sa, și îi va pierde de tot pre ei de pre fața pământului, și nu'i va mântui pre el Dumnezeul lor.

4. Ci noi robii lui îi vom pierde de tot pre ei, ca pre un om, și nu vor putea stă împotriva puterii noastre, că'i vom călca pre el cu dâșii, și munții lor se vor îmbăsa cu sângele lor, și câmpii lor se vor umplea de morții lor.

5. Și nu va stă împotriva urmea picioarelor lor înaintea feței noastre, ci cu pierire vor pieri, zice împărațul Navuhodonosor domnul atot pământului, că a zis: nu vor rămânea în deșert graiurile cuvintelor mele.

6. Iar tu Ahior nămintul lui Amon, cel ce ai grăit cuvintele acestea în ziua nedreptății tale, nu vei vedea mai mult fața mea din ziua aceasta, până ce voi izbândi asupra neamului celor din Egipt.

7. Și atunci va trece fierul oștirii mele, și poporul slugilor mele prin coastele tale, și vei cădea cu cel răniș al lor, când mă voi întoarce, și te vor pune slugile mele la munte într'una din cetățile sulșurilor, și nu vei pieri, până ce te vei prăpădi împreună cu el.

8. Și dacă nădăjduiești întru inima ta, că nu se vor prinde, să nu fi se schimbe fața ta; grăii-ami și nimic nu va cădea din cuvintele mele.

9. Și a poruncit Olofern slugilor sale, cari stau în cortul lui, să prinză pre Ahior, și să'l pule pre el în Veturia, și să'l dea în mâna fiilor lui Israel.

10. Și'l prinderă pre el slugile lui,

și l' duseră afară de țară la câmp și din câmp s'au dus la munte, și au sosit la izvoarele cele de supț Vetulia.

11. Și dacă i-au văzut pre ei bărbații cetății, cari erau în vârful muntelui, au luat armele lor și au ieșit din cetate pre vârful muntelui, și tot bărbatul prășlas, a oprit sulrea lor, aruncând cu pietre asupra lor,

12. Iar el supț munte au legat pre Ahior și i-au lăsat lepădat supț rădăcina muntelui și s'au întors la domnul lor.

13. Și pogorându-se fiii lui Israil din cetatea lor, au mers la el, și dezlegându-l i au dus în Vetulia.

14. Și i-au adus pre el la boierii cetății lor, cari erau în zilele acelea Ozia al lui Miha din neamul lui Simeon, și Abris al lui Gatonii și Harimis al lui Melhili.

15. Și au chemat pre toți bătrânii cetății și au alergat tot tânărul și toate feinele lor la adunare, și au pus pre Ahior în mijlocul atot poporului lor.

16. Și i-a întrebat pre el Ozia, ce s'a întâmplat cu el? Iar el răspunzând a spus lor toate graturile statului lui Olofern și toate cuvintele, care le-a grăit el în mijlocul boierilor fiiilor lui Asur, și câte s'a lăudat Olofern asupra casei lui Israil).

17. Și căzând poporul s'a închinat lui Dumnezeu, și a strigat către Dumnezeu zicând: Doamne Dumnezeu cerului Caută latrușia lor, și mistuiește smerența neamului nostru, și vezi fața celor sfinșiți în ziua aceasta.

18. Și au mângâiat pre Ahior, și i-au lăudat pre el foarte.

19. Și i-au lăsat pre el Ozia din adunare, și i-au dus la casa sa, și au lăsat o pui celor trei bătrâni și a

chemat pre Dumnezeuul lui Israil spre ajutor în toată noaptea aceea.

CAP. 7.

Incunjurarea cetății Vetulia; oprirea izvoarelor, turburarea Israelitilor și încurajarea lui Ozia.

Iar a doua zi a poruncit Olofern la toată oștirea sa și la tot poporul său, care a venit într'ajutor lui, să porceadă asupra cetății Vetulia, și să apuce sușurile muntelui, și să dea războiu asupra fiiilor lui Israil.

2. Și a porces în ziua aceea tot bărbatul cel tare al lor, și oștirea lor cea de o sută și șaptezeci de mii de bărbați războinici pedestri, și călărești douăsprezece mii, afară de împiedecări și de alți bărbați pedestri, cari mergeau împreună cu ei mulțime multă foarte.

3. Și a tăbărit în vale aproape de Vetulia la izvor, și s'a înflins lășimea dela Dotaim până la Veltem, și în lungime dela Vetulia până la Chlamon împreajma Ezdrilomului.

4. Iar fiii lui Israil, dacă au văzut mulțimea lor, s'au turburat foarte, și a zis fiecare către aproapele său: acum vor acoperi aceștia toată fața pământului acestuia, și nici munții cei înalți, nici văile, nici dealurile nu vor suferi greutatea lor.

5. Și a luat fiecare armele sale cele de război, și au așăat foc în turnurile sale, și au străjuit toată noaptea aceea.

6. Iar în ziua a doua a scos Olofern toată călăria lui în fața fiiilor lui Israil, cari erau în Vetulia, și a socotit sușurile cetății lor, și izvoarele apelor lor le-a cercat și le-a luat pre ele, și a pus la ele cele de oament războinici, iar el s'a întors la poporul său.

7. Și vinnd la el toți boierii fiiilor lui Israil și toți povățuitorii popo-

rulul lui Moav și domnii cei de pre lângă mare, au zis: să auză acum stăpânul nostru cuvânt, ca să nu se facă stricare în oștirea sa.

8. Că poporul acesta al fiilor lui Israel nu nădăjduiește în sulile sale, ci întru înălțimea munților săi, întru cari lăcuiesc ei, că nu este lesne a te sui pre vârful munților lor.

9. Și acum Doamnel! Nu face războiu asupra lor, cum se face războiul de oștire, și nu va cădea din poporul tău nici un bărbat.

10. Rămâi în tabăra ta păzind pre fiecare din oștirea ta, și să oprească slugile tale izvorul cel de apă, care iese din rădăcina muntelui, că de acolo se adapă toți cei ce lăcuiesc în Vefulia, și'i va omori pre ei setea, și vor da cetatea lor.

11. Iar noi și poporul nostru ne vom sui pre vârfurile cele de aproape ale munților, și vom tăbări preste ele, să păzim, ca să nu iasă din cetate nici un om.

12. Și se vor topi de foamete ei, femeile lor și fiii lor, și mai înainte de a veni sabia preste ei, vor pieri în ulițele lăculnței lor.

13. Și vei răsplăti lor cu răsplătire rea, pentru că n'au ascultat de mine, și n'au ieșit înaintea feșii tale cu pace.

14. Și au plăcut cuvintele lor înaintea lui Olofern și înaintea tuturor slugilor lui, și a rânduit să facă precum au grăit ei.

15. Și s'a ridicat tabăra fiilor lui Amon, și împreună cu ei cinci mii din fiii lui Asur, și au tăbărit în vale, și au cuprins apele și izvoarele apelor fiilor lui Israel, și s'au suit fiii lui Isav și fiii lui Amon, și au tăbărit în munte în preajma Doamnelului.

16. Și au trimis dintru ei la amon și la rășarit la Ecrevil, care este în preajma Hulei, de unde

pârului Mohmur, și cealaltă oștire a Asrienilor a tăbărit la câmp și a acoperit toată fața pământului și corturile și poverile lor a tăbărit mulțime multă foarte.

17. Și fiii lui Israel au strigat către Domnul Dumnezeu lor, că s'a împușnat duhul lor, pentru că i-au încunjurat toți vrăjmașii lor, și nu eră a scăpa din mijlocul lor.

18. Și a rămas împrejurul lor toată tabăra lui Asur, pedestrașii și carele și călăreșii lor treizeci și patru de zile.

19. Și celor ce lăcuiau în Vefulia s'au sfârșit toate vasele cele de apă, și lacurile s'au desertat, și n'aveau să bea să se sațure într'o zi, că, cu măsură le dă lor de băut.

20. Și au slăbit pruncii lor și femeile lor, și fetele pierau de sete, și cădeau în ulițele cetății, și în trecătorile porților, și nu eră puter mai mult întru ei.

21. Și s'a adunat tot poporul la Ozia și la boierii cetății, fetele și femeile și pruncii, și au strigat cu glas mare, și au zis înaintea tuturor bătrânilor:

22. Judece Dumnezeu între noi și între voi, că ați făcut nouă strămbătate mare, negrând de pace cu fiii lui Asur, și acum nu este nouă ajutor; ci ne-au dat pre noi Dumnezeu în mâinile lor, ca să cădem înaintea lor de sete, și cu pierire mare.

23. Și acum chemați-l pre el, și dați cetatea toată de pradă popoului lui Olofern și la toată oștirea lui, că mai bine este nouă să fim de jaf lor, decât să murim de sete.

24. Că vom fi robi, și va fi vlu sufletul nostru, și nu vom vedea moartea pruncilor noștri cu ochii noștri, și pre femeile și pre fetele noastre sfârșindu-și sufletele lor.

25. Măntuiți-ne asupra noastră ce

rul și pământul, și pre Dumnezeuul nostru și pre Domnul părinților noștri cel ce ne pedepsește pre noi pentru păcatele noastre și pentru păcatele părinților noștri, ca să nu facă după cuvintele acestea în ziua de astăzi.

26. Și s'a făcut plângere mare în mijlocul adunării tuturor dimpreună, și au strigat către Domnul Dumnezeu cu glas mare.

27. Și a zis către ei Ozia: nădăjduiți fraților, încă cinci zile să așteptăm, în care va întoarce Domnul Dumnezeuul nostru mila sa spre noi, că nu ne va părăsi pre noi până în sfârșit.

28. Iar după ce vor trece acestea, și nu ne va veni ajutor, voi face după cuvântul vostru.

29. Și a risipit pre popor la tabăra lui, și la ziduri și la turnurile cetății lor s'au dus, iar pre femei și pre prunci la casele lor i-a trimis, și au fost foarte cu mare smerenie în cetate.

CAP. 8,

Isuscitul îndemn și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului Israel.

Și a auzit în zilele acelea Iudita fiata lui Merari fiul lui Ocs, fiul lui Iosif, fiul lui Oziil, fiul lui Elchiea, fiul lui Anania, fiul lui Gheleon, fiul lui Rafain, fiul lui Achiton, fiul lui Iliu, fiul lui Eliav, fiul lui Națanail, fiul lui Samail, fiul lui Sarasadai, fiul lui Israel.

2. Și bărbatul ei Manasi care era din neamul și din familia ei a fost murit în zilele secerei orzului.

3. Că stând, după cei ce legau znopi în câmp, a venit fierbințeala preste capul lui, și s'a culcat pre patul său, și a murit în Vetulia cetatea sa, și l-a îngropat pre el cu părinții lui în țarina cea din mijlocul Dotalmului și Valamo.

4. Și a fost Iudita văduvă în casa sa trei ani și patru luni.

5. Și și-a făcut cori în podul casei sale, și s'a încins cu sac, și s'a îmbrăcat cu haine de văduvie.

6. Și postează în toate zilele văduviei sale, afară de ziua cea mai 'nainte de sâmbete și de ziua sâmbetei, și de ziua cea mai 'nainte de lună nouă, și de ziua în care era lună nouă, și de sărbători și de praznicile cele de veselie ale casei lui Israel.

7. Și era frumoasă la chip, și mândră la față foarte, și a lăsat ei Manasi bărbatul ei aur și argint și slugi și slujnice, și dobitoace și țarine, care le ține ea.

8. Și nu putea nimeni să grăiască de ea nici un cuvânt rău, că se temea de Dumnezeu foarte.

9. Și a auzit cuvintele cele rele ale poporului, care le-a grăit celor mai mari, că a slăbit pentru lipsa apelor, și a auzit Iudita toate cuvintele, care le-a grăit către ei Ozia, cum s'a jurat lor, că va da cetatea după cinci zile Asirienilor.

10. Și trimițând pre roaba, care era cârmuitoare preste toate averile ei, a chemat pre Ozia și pre Havrin și pre Harmin bătrânii cetății, și ei au venit la ea, iar ea a zis lor:

11. Ascultați-mă acum căpeteniile celor ce lăcuiesc în Vetulia, că nu este drept cuvântul vostru, care l-ați grăit înaintea poporului în ziua aceea, cu jurământ întărind cele ce ați grăit între Dumnezeu și între voi, și ați zis: să dați cetatea vrăjmașilor noștri, de nu se va întoarce Domnul întru aceste zile să ne ajute nouă.

12. Și acum cine sunteți voi, cari ispițiți pre Dumnezeu în ziua de astăzi, ca și cum ați fi dumnezei între fiilii oamenilor?

13. Și acum pre Domnul atotști-
torul ispiși, și nimic nu veți cu-
noaște în veac, că adâncurile in-
imei omului nu le aflași și cuvintele
cugetului lui nu le pricepeți, și cum
veți ispiși pre Dumnezeu cel ce au
făcut toate acestea, și gândul lui
cum îl veți cunoaște, și cugetul lui
cum îl veți pricepe?

14. Nu înfrățași frașilor pre Dom-
nul Dumnezeu nostru, că de nu va
vreă să ne ajute nouă într'aceste
cinci zile, el are putere când va vrea
să ne acopere, sau să ne piarză în-
aintea feșel vrăjmașilor noștri.

15. Iar voi nu zălogiși staturile
Domnului Dumnezeului nostru, că
nu este ca omul, Dumnezeu, să se
înfricoșeze, nici ca fiul omului să
se judece, și să i se pue lui hotar.

16. Pentru aceea să așteptăm mân-
tuirea lui, și să-l chemăm pre el
spre ajutorul nostru, și de va fi lui
plăcut va ascultă glasul nostru.

17. Că nu întru semințiile no-
astre, nici în ziua de astăzi este neam
sau familie, sau popor sau cetate
dintre noi, care să se închine la
dumnezei făcuși de mâini, precum
au fost în zilele cele mai dinainte,
pentru care lucru s'a dat sabiei și
jafului părinții noștri, și au căzut că-
dere mare înaintea vrăjmașilor no-
ștri.

18. Iar noi pre alt Dumnezeu n'am
cunoscut afară de el, pentru aceea
nădăjdum că nu ne va trece cu ve-
dere.

19. Că de ne vom da noi, se va
da și toată Iudeta, și se vor prăda
sfintele noastre, și va cere Domnul
pângăriciunea lor din gura noastră
și frica frașilor noștri, și robiea pă-
mântului, și pustiirea moștenirii
noastre o va întoarce în capul no-
stru la neamurile unde vom fi robi
și vom fi de scandală și de bașlo-

cură înaintea celor ce ne vor stă-
pâni pre noi.

20. Că nu va fi plăcută robiea
noastră, ci o va întoarce întru o-
cară Domnul Dumnezeu nostru.

21. Și acum frașilor! Să arădam
frașilor noștri, că de noi se rează-
mă sufletul lor, și sfintele și Bise-
rica și oltarul, se proptesc preste
noi.

22. Afară de toate acestea să mul-
țămim Domnului Dumnezeului nostru
cel ce ne ispiște pre noi, ca și pre
părinții noștri.

23. Aduceți-vă aminte, câte au fă-
cut cu Avraam, și cu câte au ispiși
pre Isaac, și câte s'a întâmplat lui
Iacov în Mesopotamia Siriei, când
păștea oile lui Lavan fratelui mu-
mei lui, că precum pre acela i-au
ispiși spre lămurirea inimei lor; așa
și pre noi, nu pentru ca să facă
izbândă asupra noastră, ci pentru
ca să ne învețe, bate Domnul pre
toți cei ce se apropie de el.

24. Și a zis către ea Ozia: toate
câte ai zis, cu bună inimă ai grăit,
și nu este cine să se împotrivea-
scă cuvintelor tale.

25. Că nu astăzi s'a arătat înșe-
lepciunea ta, ci dela începutul zi-
lelor tale a cunoscut tot poporul
înțelepciunea ta, că bună este zidi-
rea inimii tale.

26. Ci poporul acesta a însetat
foarte, și ne-a silit pre noi să fa-
cem precum am grăit lor, și ne-au
făcut să ne legăm cu jurământ, care
nu'l putem călca.

27. Și acum roagă-te tu pentru noi
că ești femeie cu frica lui Dumne-
zeu, și va trimite Domnul ploaie,
și se vor umplea lacurile noastre,
ca să nu pierim mai mult.

28. Și a zis către ei Iudita: ascu-
tați-mă pre mine, și voiu face lu-
cru, care se va pomeni din neam
în neam la fiii poporului nostru.

29. Voi stați la poartă în noaptea aceasta, și voi ieși eu cu slujnica mea, și în zilele după care ai zis, să dați cetate vrăjmașilor noștri, va cerceta Domnul pre Israel prin mâna mea.

30. Iar voi nu cercați să știți ce voi să fac eu, că nu voi spune vouă până ce se vor săvârși cele ce voi să fac.

31. Și a zis Ozia și boierii către ea: mergi în pace, și Domnul Dumnezeu să meargă înaintea ta, și să ne dea nouă izbândă asupra vrăjmașilor noștri. Și înforcându-se dela corul ei, s'au dus la rândurile sale.

CAP. 9.

Rugăciunea Iuditei către Dumnezeu, cerându-i ajutorul pentru zdrobirea vrăjmașilor.

Iar Iudita a căzut pre fața sa, și a pus cenușe pre capul său, și s'a desbrăcat de sacul, cu care era îmbrăcată; și era atunci aducându-se în Ierusalim în casa Domnului tămădarea serii aceleia.

2. Și a strigat cu glas mare Iudita către Domnul, și a zis: Doamne Dumnezeu părintel meu Simoneon, căruia l-ai dat în mână sabie spre izbândirea celor de alt neam, cari au deschis zgăul fecioarei spre pângăriciune, și au golit coapsa spre rușine, și au spurcat zgăul spre bașjocură.

3. Că ai zis: că nu va fi așa, și ai făcut ei lucrul, pentru care ai dat pre boierii lor la plerire, care așternutul lor, cel cu înșelăciune ameslecat l-au stropit cu sânge.

4. Și ai bătut pre slugi cu cel puternic, și pre cel puternic pre scamele lor, și ai dat femeile lor spre prădă, și fetele lor în robie,

și toate dobânzile lor spre jaf fiilor celor iubii de tine.

5. Cari au și râvnit râvna ta, și s'au scârbit de pângăriciunea sângeului său, și te-au chemat pre tine spre ajutor.

6. Dumnezeule Dumnezeuul meu, ascultă-mă pre mine văduva.

7. Că tu ai făcut cele mai înainte de acelea și cele după acelea și cele de acum și cele viitoare le știți, și s'au făcut cele ce ai sfătuit; și ai zis: Iată suntem de fașă.

8. Că toate căile tale sunt gata, și judecățile tale mai înainte cunoscute.

9. Că Iată Asirienii s'au înmulțit întru puterea lor, și s'au lăli în cal și în călărești, și s'au semeșit întru brațul celor pedestri, nădăjdindu-se în pavăză și în sulică și în arc și în praștie, și n'au cunoscut, că tu ești Domnul cel ce sfăramă războaiele, Domnul este numele tău.

10. Tu zdrobește puterea lor cu puterea ta, și calcă țărnia lor cu mânia ta, că s'au sfătuit să spurce sfintele tale, să pângărească lăcașul odihnei numelui slavei tale, și să surpe cu fier cornul jertfelnicului tău.

11. Caută spre trufieșă lor, și trimite mâniea ta asupra capetelor lor. Dă în mâna mea văduvei țărnia care o am cugetat, bate pre rob cu domn prin buzele înșelăciunii mele, și pre domn cu robul lui, frânge cu mână de femeie cerbicea lor cea ridicată.

12. Că nu întru mulțime este țărnia ta, nici puterea ta în cei tari, ci al celor smeriți ești tu Domn, și al celor mai mici ești ajutor, al celor nepuțincoși sprînjitor și al celor nebagăși în seamă acoperitor și al celor fără de nădejde mântuitor.

13. Așa! Așa! Dumnezeuul părintelui meu și Dumnezeul moștenirei

lui Israil, Doamne al cerului și al pământului, făcătorul apelor, Împărate a toată zidirea ta, tu ascultă rugăciunea mea, și dă cuvânt mie spre înșelăciune și spre rană și spre struncinătură celor ce împotriva așezământului tău de lege, și a casei tale cei slinte și a munte-lui Stonului și a casei moștenirii fiilor tăi, au sfătuit rele.

14. Și fă ca tot neamul și toată seminția să cunoască și să știe, că tu ești Dumnezeu atotă puterea și tăria, și nu este altul, care acopere pre neamul lui Israil, fără numai tu.

CAP. 10.

Iudita frumos împodobită ieșind din Vetulia cu roaba sa, și aflându-o cei ce străjuiau o duc la Olofern.

Și a fost după ce a încetat a strigă către Dumnezeu lui Israil, și a sfârșit toate cuvintele acestea, s'a sculat dela căderea sa, și a chemat pre roaba sa.

2. Și s'a pogorât în casa în care petrecea în zilele sâmbetelor și în sărbătorile sale, și desvelindu-se de sacul cu care era îmbrăcată, s'a desbrăcat și de hainele văduviei sale.

3. Și s'a scăldat trupul cu apă, și s'a uns cu mir gros, și s'a tocmiț părul capului său, și s'a pus cunună pre cap, și s'a îmbrăcat cu hainele sale cele de veselie, cu care se împodobeă în zilele vieței bărbatului ei Manasi.

4. Și a luat încălțăminte în picioarele sale, și a pus împrejurul său gherdanurile și brățările și inelele și cerceii și toată podoaba sa, și s'a înfrumusețat foarte, ca să înșele ochii bărbajilor, cari o vor vedea.

5. Și a dat roabei sale un foale

de vin și un urcior de untdelemn, și a umplut o traistă de făină și de păpuși de smochine și de pâine curată, și a astupat toate vasele sale, și le-a pus pre ea.

6. Și a ieșit la poarta cetății Vetuliei, și a găsit pre Ozia șezând la poartă, și pre bătrânii cetății pre Havrin și pre Harmin.

7. Și dacă o au văzut pre ea la față și la haine schimbată, s'au mirat foarte mult de frumusețile ei.

8. Și au zis către ea: Dumnezeu, Dumnezeul părinților noștri să'ți dea fie dar, și să săvârșească locmelele tale spre mărirea fiilor lui Israil și spre înălțarea Ierusalimului, și s'au închinat lui Dumnezeu.

9. Și a zis ea către ei: porunciți să'mi deschiză poarta cetății, și volu ieși să plinesc cuvintele cele ce ați grăit cu mine, și au poruncit tinerilor să'i deschiză precum a zis.

10. Și au făcut așa, și a ieșit Iudita, ea și slujnica ei cu ea.

11. Și s'au uitat la ea băbajii cetății, până ce s'a pogorât din munte și până ce a trecut valea, și mai mult nu o au văzut pre ea.

12. Iar ea mergea pre vale drept, și o a întâmpinat pre ea streaja cea mai dinainte a Asirienilor, și o a prins și o a întrebat: cine ești? Și de unde vii? Și unde mergi?

13. Și a răspuns ea: fată de iudovi sunt, și fug dela fața lor, că vor să se dea vouă spre mâncare.

14. Iar eu merg la fața lui Olofern mai marele puterii voastre, ca să'i spul cuvințe adevărate, și'l volu arăta lui calea, pre care să meargă și să stăpânească tot muntele, și nu va pieri dintre băbajii lui nici un trup, nici duh de vieață.

15. Iar dacă au auzit băbajii cuvintele ei, și au văzut fața ei, le părea lor foarte minunată de frumoasă.

16. Și au zis către ea: mântuie-l sufletul tău grăbind a te pogori la fața domnului nostru, deci acum mergi la cortul lui și dintre noi te vor petrece, până ce te vor da în mâinile lui.

17. Iar când vei stă înaintea lui, să nu te temi cu inima ta, ci spune după cuvintele tale, și bine va face ție.

18. Și a ales dintre sinesl o suță de bărbai, și i-a însoțit cu ea și cu slujnica ei, și o au dus pre ea la cortul lui Olofern.

19. Și s'au strâns din toată oștire, că s'a auzit la corturi venirea ei, și viind o încunjură pre ea, în căl a stăit afară de cortul lui Olofern, până a spus lui despre ea.

20. Și se mirau de frumusețea ei, și lăudau pre fiii lui Israil pentru ea.

21. Și a zis flecare către aproapele său: cine va huli pre poporul acesta, care are la sine muleri ca acestea? Și nu este bine a lăsa să rămâie vre un bărbat dintre ei, cari de s'ar lăsa să rămâie, ar putea înșela tot pământul.

22. Și au ieșit cei ce strelăiau în cortul lui Olofern și toți slujitorii lui, și o au băgat pre ea în cort.

23. Iar Olofern odihnea pre patul său cel cu acoperemânt de porfiră și de aur și de smaragd, și cu plete scumpe țesut, și i-a spus lui de ea.

24. Și a ieșit în lînda cortului, și lampade de argint mergeau înaintea țesutului lui, și viind Iudita înaintea lui și a slujitorilor lui, s'au mirat toți de frumusețea țesutului ei.

25. Iar ea a căzut prestă la fața sa și s'a închinat lui, și o au ridicat pre ea slujitorii lui.

CAP. 11.

Întâlnirea Iuditei cu Olofern și sfătuirea ei amăgitoare pentru biruința lui.

Și a zis către ea Olofern: cutează și muere, nu te teme întru inima ta, că eu n'am făcut rău la nici un om, care a ales a sluji lui Navuhodonosor împăratului atot pământului.

2. Și acum poporul tău, cel ce lăcuește muntele, de nu m'ar fi dețâlnat pre mine, n'ași fi ridicat suția mea asupra lor, ci ei și-au făcut lorăș acestea.

3. Iar acum spune-mi, pentru ce ai fugit dela el, și ai venit la noi? Pentru că ai venit la mântuire, albi nădejde.

4. În noaptea aceasta tu vei trăi, și de aci înainte, că nu este cine să-ți facă ție rău, ci bine îți va face ție, ca robilor domnului meu împăratului Navuhodonosor.

5. Și a zis către el Iudita: primește graiurile roabei tale, și să grăiască roaba ta înaintea țesutului tău, că nu vreau spune minciună domnului meu în noaptea aceasta.

6. Și de vei ascultă de cuvintele roabei tale, desăvârșit va face Dumnezeu cu tine lucrul, și nu va cădea domnul meu dela sfaturile sale.

7. Că viu este Navuhodonosor împăratul atot pământului, și vie este puterea lui, cel ce te-a trimis pre tine spre îndreptarea atot sufletul, că nu numai oamenii prin tine vor sluji lui, ci și hărele câmpului și dobitoacele și pasărilor cerului, prin puterea ta vor fiă supți Navuhodonosor și supți toată casa lui.

8. Că am auzit de înțelepciunea ta și de meșteșugurile sufletului tău, și în tot pământul s'a vestit, cum că tu unii ești mai bun în toate împărățiile, și tare întru știință, și mai minunat întru puterea războiului.

9. Și acum cuvântul, care l-a grăit Ahior la sfatul său, am auzit grăurile lui, că l-au luat pre el oamenii din Vefulia, și le-a spus lor toate câte a grăit el înaintea sa.

10. Pentru aceea stăpâne doamnel Să nu treci cuvântul lui, ci-l pune în inima ta, că adevărat este.

11. Că nu se lă izbândă de pre neamul nostru, că nu poate sabie asupra lor, de nu vor păcătuî Dumnezeul lor.

12. Și acum să nu se desnădăjdulască domnul meu, și să se întoarcă cu lucrul nesăvârșit, și va cădea moartea preste fața lor, că i-a cuprins pre ei păcat, cu care mânia pre Dumnezeul lor, ori când vor face lăzărdecate.

13. Că s'au slărșit lor bucatele, și s'a împușinat toată apa, și s'au sfârșit să-și pue mâinile pre dobitoacele lor, și toate câte au oprit Dumnezeu în legile lui să nu mănânce, ei au socotit să le mănânce.

14. Și pârğa grăului și zeciuiele vinului și ale untului de lemn, care le-au ținut sfinșite preoșilor celor ce stau în Ierusalim înaintea ieșii Dumnezeului nostru, au socotit să le mănânce, de care nici cu mâinile nu se cădea să se atingă nimeni din cel din popor.

15. Și a trimis în Ierusalim să le aducă dela cei bătrâni slobozenie, că și cel ce lăcuiesc acolo au făcut acestea; și va fi când le va veni lor slobozenile de acolo, vor face și se vor duce spre pierzare în ziua aceea.

16. Pentru aceea eu roaba ta cunoscând toate acestea, am fugit de la fața lor și m'au trimis Dumnezeu să fac cu tine lucruri, de care se vor minuna în tot pământul ori căși vor auzi acestea, că roaba ta este credincioasă lui Dumnezeu, și alăstea zina și noaptea Dumnezeului cerului.

17. Și acum doamne voiu rămâne la tine, și volu ieși eu roaba ta noaptea în vale, și mă volu ruga lui Dumnezeu, și-mi va spune uile, când vor face ei păcatele lor, și viind voiu spune ște.

18. Și vei ieși cu toată puterea ta, și nimeni dintru ei nu va fi care să stea ște împotriva, și te voiu duce pre tine prin mijlocul ludei, până vei ajunge în preajma Ierusalimului.

19. Și voiu pune scaunul tău în mijlocul lui, și-l vei mână pre el cu pre oile care n'au păstor, și nu va lăira câine cu limba sa înaintea ta.

20. Că acestea mi s'a zis uile, după cea mai nainte cunoștință a mea, și s'a vestit mie, și sunt triolsă ca să-și vestesc ște.

21. Și plăcură cuvintele ei înaltea lui Olofern și înaintea tuturor slujitorilor lui, și se mirară de înțelepciunea ei, și ziseră, că nu este muiere ca aceasta dela o margine până la cealaltă margine a pământului, frumoasă la față și înțeleaptă la cuvinte.

22. Și a zis către ea Olofern: bine au făcut Dumnezeu, că te-au trimis pre tine înaintea poporului acestuia, ca să fte în mâinile noastre țarie; iar întru cei ce au defălmăit pre domnul meu perire.

23. Tu acum ești frumoasă la chip și bună la cuvintele tale, de vei face și precum ai zis, Dumnezeu tău va fi mie Dumnezeu, și tu în casa împăratului Navuhodonosor vei ședea, și vei fi numită în tot pământul.

CAP. 12.

Chemarea Iuditei la Olofern. Îngăduirea ei a ieși noaptea la rugăciune. Ospățul lui Olofern.

Și a poruncit să o bage pre ea, și unde erau odonorele lui cele de argint, și a poruncit să i se dea ei de mâncare din bucatele lui, și din vinul lui și din de băut.

2. Și a zis Iudita: nu volu mânca dintr'acelea, ca să nu se facă vreo sminteală, ci din cele ce am adus cu mine voiu mânca.

3. Și a zis către ea Olofern: dar dacă se vor sfârși cele ce ai adus cu tine, de unde vom avea noi ca să'ți dăm fie asemenea acelora? Că nimeni nu este cu noi din neamul tău.

4. Și a zis Iudita către el: viu este sufletul tău domnul meu, că nu va sfârși roaba ta cele ce sunt cu mine, până ce va face Domnul prin mâna mea, cele ce au sfârșit.

5. Și o au dus pre ea slugile lui Olofern la cori, și a dormit până la miezul nopții.

6. Iar la streaja cea de către dimineală s'a sculat și a trimis la Olofern, zicând: să poruncească domnul meu, să lase pre roaba sa să iasă la rugăciune, și a poruncit Olofern păzitorilor trupului său să nu o oprească pre ea.

7. Și a rămas în tabără trei zile, și leșea ea noaptea în valea cetății Vetuliel, și se spăla la izvorul apei în tabără.

8. Și după ce se suiă, se rugă Domnului Dumnezeuului lui Israil, ca să îndrepteze calea ei spre ridicarea fiilor poporul ei, și intrând petrecea curată în cori, până când îi aducea slujnica de mâncare către seară.

9. Iar în ziua a patra a făcut Olofern ospăț numai slugilor sale, și n'u chemat la acel ospăț nici pre unul din cei ce erau cărmuitori preste trebi.

10. Și a zis lui Vagoa famenul, cure țăi cărinilor preste toate ale lui: mergi și îndeamnă și pre mulieră cea de Ildov, care este la tine, cu să vie la noi, și să mănânce și să bea cu noi.

11. Că rușine este leții noastre,

de vom lăsa o muliere ca aceasta să nu ne împreună cu ea, că de nu o vom atrage pre ea către noi, va râde de noi.

12. Și a leșit Vagoa dela fața lui Olofern, și a intrat la ea, și a zis: să nu se lenească această cocoană frumoasă a veni la domnul meu, ca să se mărească înaintea feții lui, și să bea vin veselindu-se cu noi, și să se facă în ziua aceasta ca o fată a fiilor lui Asur, care slau în casa lui Navuhodonosor.

13. Și a zis Iudita către el: și cine sunt eu? Ca să grădesc împotriva domnului meu, că tot ce va fi plăcut înaintea ochilor lui, sărguindu-mă voiu face, și aceasta'mi va fi bucurie până la ziua morții mele.

14. Și sculându-se Iudita s'a împodobit cu îmbrăcămintea și cu toată podoaba sa cea mulierască, și a venit și roaba ei, și i-a așternut în preajma lui Olofern jos pieile, care le-a luat dela Vagoa pentru treaba cea din toate zilele, ca să mănânce șezând pre ele.

15. Și viind Iudita a șezut, și se minună inima lui Olofern de ea și s'a turburat sufletul lui pofind foarte ca să se împreune cu dânsa, și căută vreme, ca să o înșale pre ea, din ziua în care o văzuse pre ea.

16. Și a zis Olofern către ea: bea și fii veselă cu noi.

17. Și a zis Iudita: bea-volu doamne, că s'a mărit viața mea întru mine astăzi mai mult decât în toate zilele de când m'am născut, și luând a mâncat și a băut înaintea lui din cele ce i-a gălit roaba ei.

18. Și s'a bucurat Olofern pentru ea, și a băut vin mult foarte, în cât niciodată într'o zi n'a băut atâta de când s'a născut.

CAP. 13.

Tăierea capului lui Olofern; aducerea lui în Vetulia, Mulțămirea și binecuvântarea poporului ei.

Iar dacă a înserat, degrab s'au risipit slugile lui.

2. Și Vagoa a închis cortul pre dinafară, și a slobozit pre streji de la fața domnului său, și s'au dus la așternuturile lor că erau toți osteniți de multa băutură.

3. Și a rămas Iudita singură în cort și Olofern, care mai înainte se culcase pre patul său, că era foarte beat.

4. Și a zis Iudita către roaba sa, să stea afară de așternutul ei, și să păzească când va ieși ea, ca și în celelalte zile, că a zis: că va ieși să se roage, și lui Vagoa a spus aceasta.

5. Și s'au dus toți dela fața ei, și nimeni n'a rămas la așternut dela mic până la mare.

6. Și stând Iudita lângă patul lui, a zis întru inima sa: Doamne Dumnezeule atoață puterea, cauiă în ceasul acesta spre faptele mâinilor mele, n'au se înalțe Ierusalimul.

7. Acum este vremea a ajuta motrele tale, și a plini cele ce am năzduit eu să fac spre surparea vrăjmașilor, cari s'au sculat asupra noastră.

8. Și apropiindu-se la stâlpul patului, care era la capul lui Olofern, a luat sabia lui de pre el, și apropiindu-se de pat, l-a apucat de părul capului său.

9. Și a zis: înfărește-mă Dumnezeule lui Israel în ziua aceasta, și l-a lovit preste grumaz de două ori, că l-a putut, și l-a luat capul lui de la el.

10. Iar trupul l-a răsturnat de pre așternut, și a luat acoperământul din stâlp, și după puțin a ieșit.

11. Și a dat roabei sale capul lui Olofern, și l-a băgat în tralsta bucatelor sale, și au ieșit amândoi după obiceiul său la rugăciune.

12. Și trecând sabăra au încunjurat valea aceea, și s'au suit în măgura cetăței Vetuliei, și au venit la porțile ei.

13. Și a zis Iudita de departe celor ce păzeau la porți: deschideți, deschideți poarta, cu noi este Dumnezeu, Dumnezeul nostru, ca să facă încă putere în Ierusalim și țările asupra vrăjmașilor, precum au făcut și astăzi.

14. Și a fost dacă au auzit oamenii cetăței glasul ei, grăbiri a se pogori la poarta cetăței lor, și au chemat pre bătrânii cetăței, și au alergat toți dela cel mic până la cel mare, că se minunau ei, că a venit ea.

15. Și au deschis poarta, și le au primit pre ele, și aprinzând foc ca să lumineze, le-au încunjurat pre ele.

16. Și a zis Iudita către ei cu glas mare: lăudați pre Dumnezeul Lăudați, lăudați pre Dumnezeul Că n'au depărtat mila sa dela casa lui Israel; el a sfărâmat pre vrăjmașii noștri prin mâinile mele în noaptea aceasta.

17. Și scoțând capul din tralță l-a arătat, și a zis lor: iată capul lui Olofern mai marele puterii lui Asur, și iată acoperământul, pre care zăcea beat, unde l-au bătut pre el Domnul cu mână de femele.

18. Și viu este Domnul, care n'au păzit pre mine în calea mea pre care am umblat, că l-a înșelat pre el fața mea spre perirea lui, și n'au făcut cu mine păcat spurcat și de rușine.

19. Și s'a minunat tot poporul foarte, și plecându-se s'a închinat lui Dumnezeu, și au zis toți cu o

inimă: binecuvântat ești Dumnezeul nostru, cel ce ai făcut de bașjocură în zlua aceasta pre vrăjmașii poporului tău.

20. Și a zis Ozia către ea: binecuvântată ești tu fiica Dumnezeului celul prea înalt mai mult decât toate mulerile cele de pre pământ, și bine este cuvântat Domnul Dumnezeu cel ce au făcut cerul și pământul, care te-au povățuit pre tine spre pierderea capului mai marelui vrăjmașilor noștri.

21. Că nu se va depărta nădejdea ta dela inima oamenilor celor ce și aduc aminte de puterea lui Dumnezeu până în veac, și să faci ile aceasta Dumnezeu spre înălțime veșnică, ca să te cerceteze pre tine cu bunăști.

22. Că n'ai părtinit sufletului tău pentru sinerirea neamului nostru, ci mai înainte ai întâmpinat căderea noastră, drept umblând înaintea Dumnezeului nostru.

23. Și a zis tot poporul: fie, fie,

CAP. 14.

*Sfatul Iuditei despre năvala celor din
Velutia, întoarcerea lui Ahior și spaț
ma Asirienilor.*

Și a zis către ei Iudita: ascultați-mă frașilor, și luând capul acesta spânzurați-l pre baștea zidului voștru.

2. Și va fi după ce se va lumina de zluă, și va ieși soarele pre pământ, veți lua flecare armele cele de războiu ale voastre, și va ieși afară din cetate tot bărbatul, și veți pune povățuitor preste el ca și cum v'ar popori la câmp asupra strejilor cel mult înalțate a fiilor lui Asur, și nu vă veți popori.

3. Și luând ucele armele sale toate, se vor duce în tabăra sa, și vor poroi pre povățuitorii oștrei lui Asur, și vor uleiși în cortul lui Olo-

fern, și nu-l vor află pre el, și va cădea preste ei frică, și vor fugi de către fața voastră.

4. Și urmând voi, și toți cel ce lăcuesc în hotarul lui Israil, așterneți pre el în căile lor.

5. Iar mai înainte de a face acestea, chemați pre Ahior Amaniteanul, ca să vază, și să cunoască pre cel ce a defăimat casa lui Israil și pre cel ce l-a trimis pre el la noi, ca la moarte, și a chemat pre Ahior din casa lui Ozia.

6. Și dacă a venit, și a văzut capul lui Olofern în mâna unul om din adunarea poporului, a căzut pre fața sa, și a leșinat duhul lui.

7. Și după ce l-a ridicat pre el, a căzut la picioarele Iuditei, și s'a închinat leșei el, și a zis: binecuvântată ești tu în tot sălașul lui Iuda, și întru tot neamul, cari auzind de numele tău se vor turbura.

8. Și acum spune mie, cele ce ai făcut în zilele acestea, și l-a povestit Iudita lui în mijlocul poporului toate, câte a făcut din ziua, în care a ieșit, până când a grăit cu el.

9. Și după ce a încetat a grăi, au strigat oamenii cu glas mare, și au dat glas de veselie în cetatea lor.

10. Și văzând Ahior toate câte au făcut Dumnezeu lui Israil, a crezut în Dumnezeu foarte, și și-l tăiat împrejur trupul său, și s'a adaos la casa lui Israil până în zlua aceasta.

11. Și dacă s'a luminat de zluă au spânzurat capul lui Olofern de zid, și a luat tot bărbatul armele sale, și a ieșit în rând la sușurile muntelui.

12. Iar dacă l-au văzut pre ei filii lui Asur, au trimis la povățuitorii săi, și au venit la povățuitorii, și la cel mai mare preste mii, și la toate căpeteniile lor.

13. Și a mers la cortul lui Olo-

fern, și a zis către ispravnicul lui: scoală acum pre domnul nostru, că au îndrăznit robii a se pogori asupra noastră la războiu, că să piară desăvârșiți.

14. Și a intrat Vagoa și a lovit tinda corfului, că gândea că el doar-me cu Iudita.

15. Și dacă nimeni nu l-a auzit, deschizând a intrat la așternut, și l-a aflat pre el lepădat preste așternut mori, și capul lui luat dela el.

16. Și a strigat cu glas mare, cu plângere și cu suspin, și cu strigare tare, și și-a rupt hainile sale, și a intrat în coriul în care dormea Iudita, și nu o a aflat pre ea acolo.

17. Deci alergând la popor a strigat: vicleșug au făcut robii, făcut-au rușine o miere evreică în casa împăratului Navuhodonosor, că lată Oloferu zace jos, și capul lui nu este la el.

18. Iar dacă au auzit aceste cuvintele boierii puterii lui Asur, și-au rupt hainile lor și s'a turburat sufletul lor foarte, și strigarea și chiugul lor s'au făcut foarte mare în tabără.

CAP. 15.

Prinderea și fuga Asirienilor. Binecuvântarea Iuditei și darurile făcute ei.

Iar dacă au auzit cel din corturi, și au îngrozit de lucrul ce s'a făcut, și au căzut preste el frică și cutremur.

1. Și nu era om așteptând de că-lie la aproapele său încă, el împăcându-se toți împreună au fugit pre toate câștile câmpului și ale muntelui, și cel ce răbătuse la munte împreună cu Vetuliel, s'au întors în Iudă.

2. Ahmel tot bărbatul războinic din filii lui Iuda a alergat asupra lor, și a trimis O leu la Vetomastem

și Vite și Hove și Hala, și la tot hotarul lui Israel să vestească cele ce s'au făcut, și pentru ca toți să se scoale asupra vrăjmașilor săi și să piarză.

4. Iar dacă au auzit filii lui Israel, toți odată au alergat asupra lor, și l-au tăiat pre ei până la Hovă.

5. Așijderea și cei din Ierusalim au sosit, și din tot muntele, că au vestit lor cele ce s'au făcut în tabăra vrăjmașilor lor.

6. Și cei din Galaad și din Galilea l-au bătut pre ei cu rană mare până ce au trecut Damascul și hotarul lui.

7. Iar ceilalți lăcuitori ai Vetuliel au năvălit asupra taberei lui Asur, și l-au prădat pre ei, și s'au îmbogățit foarte, și filii lui Israel întorcându-se dela tălere, au prădat cele rămase.

8. Și satele și cetățile cele din munte, și cel din câmpii au cules multe prăzi, că era mulțime multă foarte.

9. Și Ioachim preotul cel mare, și bătrânimea fiilor lui Israel, cari lăcuiau în Ierusalim, au venit să privească bunăfăcile, care au făcut Dumnezeu lui Israel, și să vază pre Iudita, și să grăiască cu ea pace.

10. Și dacă au intrat la ea, bine o au cuvântat pre ea toți împreună, și au zis către ea:

11. Tu ești înălțarea Ierusalimului, tu ești laudă mare lui Israel, tu ești mîrire mare neamului nostru, că ai făcut acestea toate cu mîna ta, făcut-ai cele bune lui Israel, și bine au volt preste ei Dumnezeu.

12. Binecuvîntată să fii de Domnul cel atotputernic în vecl, și a zis tot poporul: fle.

13. Și a prădat tot poporul tabăra până în treizeci de zile, și a dat Iuditei coriul lui Oloferu, și toate argintăria și paturile și puhoarele, și toate lucrurile lui.

14. Și luându-le ea le-a pus pre mușchoala sa, și a înhămat carele sale, și le-a grămădit acelea preste ele.

15. Și s'a strâns tot mueretui lui Israil, ca să o vadă pre ea, și o au binecuvântat pre ea, și i-au făcut ei horă dintre ele; și au luat stâlpi în mâinile lor, și au dat și muerilor, celor ce erau cu ea, și s'au încununat cu maslin, ea, și cele ce erau cu ea.

16. Și a mers înaintea a tot poporului cu horă povățuind pre toate muerile, și urmau toți bărbații lui Israil întrarmași, cu cununii și cu cântări în gura lor.

17. Și a început Iudita mărturisirea aceasta înaintea a tot Israilul, și răspundeă tot poporul lauda aceasta.

CAP. 16.

Cântarea de biruință a Iuditei. Poporul aduce jertfe de mulțumire în Ierusalim. Moartea Iuditei.

Și a zis Iudita: Incepeți Dumnezeu-ului meu cu simpine, cântați Domnului meu cu chlmvale, împreunași lui cântare și laudă înălțași, și chemași numele lui.

2. Că Dumnezeu este cel ce sfărâmă rășboale, că în taberile lui în nișlocul poporului m'au scos din mîna celor ce mă gonesc.

3. Veni-a Asur din munți dela mîluzănoapte, venit-au cu zeci de mii de mii ale puterii sale, a cărora mulțime a astupat văile, și mulțimea cutlor lor a acoperit dealurile.

4. Zis-au: să arză hofarele mele, și pre sinerii mei să'i omoare cu sabie, și pre cei sugători să'i trînzăscă de pămînt, și pre pruncii mei să'i prade, și pre fecloarele mele să le jeluască. Iar Domnul atotfitorul l-au mîlănat pre ei cu mîna de temete.

5. Că n'a căzut cel tare de volnici, nici fiii puterii l-au băluf pre el, nici înalți uriași s'au ridicat asupra lui, ci Iudita fata lui Merari cu frumuseșele feșii sale l-a slăbit pre el.

6. Că s'a desbrăcat de îmbrăcămîntea văduviei sale, ca să înalțe pre Israilitenii cei necăjiți, uns-a fața sa cu mir, și s'a legat părul său cu cunună, și s'a luat veșmînt de în, ca să'l amăgească pre el.

7. Călșunii ei răpiră ochii lui, și frumuseșele ei robiră sufletul lui, trecut-a sabia prin grumazul lui.

8. Ingrozitu-s'au Persii de culezarea el, și Midii de îndrăznirea ei s'au turburat.

9. Atunci au strigat cel smeriți ai mei, și s'au temut cel neputincioși ai mei, și s'au spăimântat el, înălțat-au glasul lor, și au fugit.

10. Fiii fetelor l-au tăiat pre el, și ca pre niște prunci ce fug i-au rănit pre ei, pierit-au de sabăra Domnului Dumnezeuul meu: cânta-voiu Domnului cântare nouă.

11. Doamne, mare ești, și mărit și minunat în vîrtute, și neajuns, fie să slujească toată făptura ta.

12. Că ai zis, și s'a făcut, trimis-al duhul tău, și a zidit, și nu este cine să poată stă împotriva cuvîntului tău.

13. Că munții din temelli cu apele se vor clăii, și pleurile de fața ta ca ceara se vor topi; iar spre cei ce se tem de sine te vei milosivi.

14. Că puțină este toată jertfa, ca să'i faci ie miros de bună mireasmă, și puțină este toată grăsimia spre arderea cea de tot a ta; iar cel ce se teme de Domnul, mare este totdeauna.

15. Val neamurilor! Care se scoală asupra neamului meu, Domnul atotfitorul va izbîndi asupra lor, în

ziua judecății va da foc, și viermi trupurilor lor, și vor plânge cu simfirie până în veac.

16. Iar dacă au intrat în Ierusalim s'au închinat Domnului, și după ce s'a curățit poporul, a adus arderile cele de tot ale sale, și cele de voe ale sale și darurile sale.

17. Și a adus Iudita toate uneltele lui Olofern, care le-a dat el poporului, și acoperemântul, care l-a luat ea dela așternutul lui, dar Domnului le-a sfințit.

18. Și s'a veselit poporul în Ierusalim înaintea celor sfinți în trei luni, și Iudita a rămas cu el.

19. Și după zilele acestea s'a dus fiecare la moștea sa, și Iudita n'a dus în Veturia și a rămas întru averea sa.

20. Și n'a fost în vremea sa mărită în tot pământul, și mulți o a poftit

pre ea, însă bărbat pre ea nu o a cunoscut în toate zilele vieții sale, din ce ceas a murit Manasi bărbatul ei, până când s'a adaos la poporul său.

21. Și trăind mult foarte a îmbătrânit în casa bărbatului său până la o sută și cinci ani, și a dat slobozenle roabei sale, și a murit la Veturia.

22. Și o a îngropat pre ea în peștera lui Manasi bărbatului ei, și o a plâns pre ea casa lui Israel șapte zile.

23. Și a împărțit averile sale mai înainte de ce a murit ea la toate rudeniile lui Manasi bărbatului său, și la rudeniile sale.

24. Și n'a fost mai mult clucă să sperle pre fiii lui Israel în zilele Iuditei, și după ce a murit ea, zile multe.

PROROCIA LUI VARUH

CAP. 1.

Prorocul vestește și citește poporului din Ierusalim cartea primită dela Faraon din Vavilon, cari făcând mărturisiri, cer rugăciuni și jertfe pentru păcate.

Acestea sunt cuvintele cărții, care n'a scris Varuh fiul lui Nirse, al fiului lui Maasie, al fiului lui Sedechie, al fiului lui Asadie, al fiului lui Helechie în Vavilon.

1. În anul al cincilea, în ziua a șaptea a lunii, în vremea întru care au luat Chaldei Ierusalimul, și l-au ars în foc.

2. Și a citit Varuh cuvintele cărții în prezența lui Iehonatan fiul lui Iehonadab împăratul lui Iuda, și la meșterii tot poporului, care venise să se adunau în Ierusalim.

3. Și la urechile celor puternici, și ale fiilor împărășilor, și la urechile celor bătrâni și la urechile a tot poporul, dela cel mic până la cel mare ale tuturor celor ce locuiau în Vavilon la rîul Sui.

4. Căci plîngeau și posteau și se rugau înaintea Domnului.

5. Și a adunat argint după cât a putut mîna fieștecărui.

6. Și a trimis în Ierusalim la Iehonatan fiul lui Helechie, fiul lui Salomon preotul, și la preoși și la tot poporul, cari s'au adunat cu el în Ierusalim.

7. Când a luat el vasele casii Domnului, care s'au scos din Babilon, și se întorcea în pământul lui Iuda în luna a zecea a lunii lui Sinal, vase de argint, care le-a dat el.

dechie fiul lui Iosie împăratul lui Iuda.

9. După ce a înstrăinat Navuhodonosor împăratul Vavilonului pre lehoniea și pre boieri și pre cei legași și pre cei puternici și pre poporul pământului dela Ierusalim, și l-a dus în Vavilon.

10. Și a zis: iată am trimis la voi argint, cu care să cumpărați ardere de tot și pentru păcat și tămăd, și faceți miresme, și aduceți pre jertfelnicul Domnului Dumnezeuului nostru.

11. Și vă rugați pentru viața lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului, și pentru viața lui Valtasar fiul lui, ca să fie zilele lor, ca zilele cerului pre pământ.

12. Și va da Domnul viață nouă, și va lumina ochii noștri, și vom trăi sub umbra lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului, și sub umbra lui Valtasar fiul lui, și vom sluji lor zile multe, și vom aștepta har înaintea lor.

13. Și vă rugați pentru noi către Domnul Dumnezeuul nostru, că am păcătuit Domnului Dumnezeuului nostru, și nu s'a întors mâniea Domnului și urgia lui dela noi până în ziua aceasta.

14. Și veți cere carnea aceasta, care o am trimis la voi, ca să o cereți în casa Domnului la zilele praznicilor și la zilele vremii.

15. Și veți grați Domnului Dumnezeuului nostru dreptatea, și nouă rușinea feșelor, ca în ziua aceasta omului Judeu și celor ce lăcuiesc Ierusalimul.

16. Și împărașilor noștri, și boierilor noștri, și preoștilor noștri, și prorocilor noștri, și părinților noștri.

17. Că am păcătuit înaintea Domnului, și n'am ascultat de dănsul.

17. Daniel 9, 5.

18. Și n'am ascultat glasul Domnului Dumnezeuului nostru, ca să umblăm întru poruncile lui, care le-au dat înaintea feșii noastre.

19. Din ziua, în care au scos Domnul pre părinții noștri din pământul Eghiptului, și până în ziua aceasta am fost neascultători de Domnul Dumnezeuul nostru, și ne-am lenevit, ca să nu auzim glasul lui.

20. Și s'au lipit de noi răutățile și blestemul, care au rânduit Domnul lui Moisi slugii sale în ziua, în care au scos pre părinții noștri din pământul Eghiptului, ca să ne dea nouă pământ, din care curge lapte și miere, precum este în ziua aceasta.

21. Și n'am ascultat glasul Domnului Dumnezeuului nostru după toate cuvintele Prorocilor, pre cari i-au trimis la noi.

22. Și am mers înștecăre întru cugetul inimii sale cel rele a lucră dumnezeilor streini, a face rele înaintea ochilor Domnului Dumnezeuului nostru.

CAP. 2.

Ebreii în robie mărturisesc că pentru păcatele lor li s'au întâmplat rețele, și cer milă dela Dumnezeu.

Și au întărit Domnul cuvântul său, și care au grăit asupra noastră și asupra judecătorilor noștri, cari au judecat pre Israel, și asupra împărașilor noștri și asupra boierilor noștri și asupra tot omul din Israel și din Iuda.

2. Ca să aducă asupra noastră răutăți mari, care nu s'au făcut sub tot cerul, în ce chip au făcut în Ierusalim, după cele ce sunt scrise în legea lui Moisi.

3. Ca să mănânce omul cărnurile fiului său și cărnurile fetel sale.

20. 11 2 lege 26, 15.
2. 11 2 lege 26, 15.

4. Și i-au dat pre ei supuși tuturor împărășilor celor dimprejurul nostru spre ocară și spre pustiire întru toate popoarele cele dimprejurul nostru, la care i-a risipit pre ei Domnul.

5. Și s'au făcut ei dedesupt, și nu deasupra, pentru că am păcătuia Domnului Dumnezeuului nostru neascultând glasul lui.

6. Domnului Dumnezeuului nostru dreptatea; iar nouă și părinților noștri rușinea obrazelor, cum este în ziua aceasta.

7. Toate relele, care au grăit Domnul asupra noastră, acestea au venit preste noi.

8. Și nu ne-am rugat feșii Domnului, ca să se întoarcă fieștecare dela cugetele inimii sale cei rele.¹

9. Și au priveghiat Domnul asupra celor răi, și le-au adus Domnul preste noi, că drept este Domnul întru toate lucrurile sale, care le-au poruncit nouă.

10. Și n'am auzit glasul lui, ca să ne umblăm întru poruncile Domnului, care le-au dat înaintea feșii noastre.

11. Și acum Doamne Dumnezeuul lui Ierusalim, cel ce ai scos pre poporul tău din pământul Egiptului cu mână tare și cu braț înalt, cu semne și cu minuni, și cu putere mare, și îl-ai făcut fie nume, cum este în ziua aceasta.

12. Păcătuia-am, păgăuia-am, făcut am strâmbătate, Doamne Dumnezeuul nostru, întru toate dreptățile tale.

13. Întoarcă-se mâine la dela noi, că nu rămas pușin întru neamul, unde ne-ai risipit pre noi.

14. Ascultă Doamne rugăciunea noastră și cererea noastră, și ne acută pre noi pentru mine, și ne

dă nouă hăr înaintea feșii celor ce ne-au înstrăinat pre noi.

15. Ca să cunoască tot pământul, că tu ești Domnul Dumnezeuul nostru, că numele tău s'a chemat preste Israel și preste neamul lui.

16. Doamne, caută din casa la cea sfântă, și la aminte spre noi; pleacă Doamne urechea ta și auzi.

17. Și deschide ochii tăi Doamne, și vezi, că nu cei morți, cari sunt în iad, dela cari s'a luat duhul dintru cele din lăuntru ale lor, vor da mărire și dreptate Domnului.

18. Ci sufletul cel mântuit pentru mărimea, care merge plecându-se, și siibind, și ochii cei ce se sfârșesc, și sufletul cel flămând vor da slavă fie și dreptate, Doamne.

19. Că nu pentru dreptățile părinților noștri și ale împărășilor noștri, cerem mila pentru noi înaintea feșii tale Doamne Dumnezeuul nostru;

20. Ci pentru că ai slobozit mânia ta și iușimea ta presle noi, precum ai grăit prin mâna slugilor tăi Proorocii, zicând:

21. Așa zice Domnul: plecași numărul vostru, și lucrăși împărătiul Vavilonului, și sedăși în pământul, care l-am dat părinților voștri.²

22. Și de nu veși ascultat glasul Domnului, ca să lucrăși împărătiul Vavilonului,

23. Sfârșire voiu face din cetățile lui Iuda și dinafara Ierusalimului; glas de veselie și glas de bucurie, glas de mire și glas de mireasă, și va fi tot pământul neumbat de lăcuttori.

24. Și noi n'am ascultat glasul tău, ca să lucrăm împărătiul Vavilonului, și ai întărit căvintele tale, care ai grăit în mâinele slugilor tăi Proorocii, ca să scoți oa

5. II / Regi 26, 43

8. Ierem. 31, 28; 44, 27. Daniel 9, 11.

11. Daniel 9, 15.

10. II / Regi 26, 13; Ierem. 61, 15.

12. Psalm 114, 23; Ier. 9, 31; 49, 91; 87, 111; 117, 101

sele împărașilor noștri și oasele părinților noștri din locul lor.

25. Și iată sunt lepădate la arsură zilei și la înghețul nopții, și au murit în dureri rele, în foamele și în sable și în robie.

26. Și ai pus casa, în care s'a chemat numele tău, cum este în ziua aceasta, pentru răutatea caselor lui Israel și a casei lui Iuda.

27. Și ai făcut cu noi Doamne Dumnezeul nostru după toată bunătatea ta, și după toată îndurarea ta cea mare.

28. Cum ai grăit prin mâna slugilor tale lui Moisi în ziua, în care ai poruncit lui să scrie legea ta înaintea fiilor lui Israel zicând:

29. De nu veți asculta glasul meu cu adevărat, sunetul cel mare și mult, acesta se va întoarce în mie la neamurile, la care îi voi risipi pre ei.

30. Că am cunoscut, că nu mă vor asculta, că popor tare la cerbice este, și se vor întoarce întru inima lor în pământul înstrăinării lor.

31. Și vor cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeu lor, și voi da lor inimă și urechi de auzit.

32. Și mă vor lăuda pre mine în pământul înstrăinării lor, și vor pomeni numele meu.

33. Și se vor întoarce dela cerbicele lor cea tare, și dela lucrurile lor cele rele, că și vor aduce aminte de caica părinșilor săi, cari au păcălulit înaintea Domnului.

34. Și îi voi întoarce pre ei în pământul, care m'am jurat părinșilor lor, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, și îi vor stăpâni pre el, și îi voi înmulți pre el, și nu se vor împușca.

35. Și voi înfrânți lor legătură ve-

șnică, ca să flu lor Dumnezeu, și ei vor fi mie popor, și mai mult nu voi mișca pre poporul meu Israel dela pământul, care l-am dat lor.

CAP. 3.

Urmarea mărturisirii păcatelor. Israel robii pentru părăsirea înțelepciunii lui Dumnezeu. Prorocie despre Mesia.

Doamne alotșiitorule, Dumnezeul lui Israel, sufletul cel ce este în strimtoare, și duhul cel necăjit strigă către tine.

2. Ascultă Doamne, și ne miluește, că am păcălulit înaintea ta.

3. Că tu șezi în veac, și noi pierim în veac.

4. Doamne alotșiitorule Dumnezeul lui Israel, auzi rugăciunea celor ce au murit ai lui Israel, și ai fiilor celor ce au păcălulit înaintea ta, cari n'au ascultat glasul tău Dumnezeului lor, și s'au lipit de noi relele.

5. Nu'ți aduce aminte de nedreptățile părinților noștri, ci'ți adu aminte de mâna ta și de numele tău în vremea aceasta.

6. Că tu ești Domnul Dumnezeu nostru, și te vom lăuda pre tine Doamne.

7. Că pentru aceea ai dat frica ta în inimile noastre, ca să chemăm numele tău, și să te lăudăm pre tine întru înstreinarea noastră, că am abătut dela inima noastră toată nedreptatea părinților noștri, cari au păcălulit înaintea ta.

8. Iată noi astăzi întru înstreinarea noastră, unde ne-ai risipit pre noi spre ocară și spre blestem, și spre datorile după toate nedreptățile părinșilor noștri, cari s'au depărtat dela Domnul Dumnezeu lor.

9. Auzi Israele poruncile vieții, bagă'ți în urechi a cunoaște înțelepciunea.

10. Ce este Israele, că în pământul

20. Levit. 26, 14; II 2 Lege 26, 15.

31. Ierem. 30, 23

tul vrăjmașilor ești? Invechitu-te-al în pământ strein.

11. Te-al spurcat împreună cu cei morți, socotitu-te-ai cu cel ce se pogoară în iad.

12. Părăsit-al Izvorul înțelepciunii.

13. În calea lui Dumnezeu de ai fi umblat, ai fi lăcut cu pace în veci.

14. Invață-te unde este mintea, unde este lăria, unde este înțelesul a cunoaște împreună, unde este îndelungarea vieții și viața, unde este lumina ochilor și pacea?

15. Cine a aflat locul ei, și cine a intrat în viscerile ei?

16. Unde sunt boierii neamurilor și cel ce stăpânesc hiarele cele de pre pământ?

17. Cel ce cu pasările cerului se joacă și argint strâng și aur, întru care nădăjduesc oamenii, și nu este sfârșit agonisele lor?

18. Cei ce meștesugesc argintul, și griesc lucrul lor, și nu este aflare.

19. Știinsu-s'au, și în iad s'au pogorât, și alții s'au sculat în locul lor.

20. Cel mai tineri au văzut lumină, și au lăcut pre pământ, și calea științei n'au cunoscut.

21. Nici au înțeles cărările ei, nici s'au ținut de ea, fiii lor departe s'au făcut dela calea lor.

22. Nici s'au auzit în Hanaan, nici s'au văzut în Teman.

23. Nici fiii Agarei cel ce caută înțelepciune cel de pre pământ, neguștorii Meranului și ai Temanului, și spuitorii de povești, și cei ce caută pricepere, și calea înțelepciunii n'au cunoscut, nici și-au adunat multe de cărările ei.

24. O Israel! Cât este de mare omnia lui Dumnezeu, și cât de lung locul agoniselii lui.

25. Mare este și n'are sfârșit, înalt și nemăsurat.

26. Acolo au fost urlași cei numiți înalți la mărime, și știutori la răsoiu.

27. Nu pre aceștia i-au ales Dumnezeu, nici calea științei le-au dat lor, și au pierit.

28. Pentrucă n'au avut înțelepciune, pierit-au pentru nesfățuirea lor.

29. Cine s'a suit în cer și o a luat pre ea, și o a pogorât pre eu din nori?

30. Cine a trecut marea, și o a aflat pre ea, și o va aduce pre ea mai mult decât aurul cel ales?

31. Nu este cel ce să știe calea ei, nici cel ce să cuprinză cărarea ei;

32. Ci cel ce știe toate, o știe pre ea, și o află pre ea cu înțelepciunea lui, cel ce au gătit pământul în vreme veșnică, și l-au umplut pre el de vite cu patru picioare.

33. Cel ce trimite lumina, și merge și o chiamă pre ea, și l'ascultă cu cutremur.

34. Și stele au luminat întru streșile sale, și s'au bucurat.

35. Chematu-le-au pre ele, și ele au zis: de față suntem, luminat-au cu veselie celui ce le-au făcut pre ele.

36. Acesta este Dumnezeul nostru, și nu se va adaoge altul spre dânsul.

37. Aflat-au toată calea științei, și o au dat lui Iacov slugii sale și lui Israel celui iubit de dânsul.

38. După aceasta pre pământ s'au arătat, și cu oamenii împreună au lăcut.

CAP. 4.

Ierusalimul jefeste pustiirea sa, îndemnat spre răbdare, prorocie despre mântuire.

Acesta este cartea poruncilor lui Dumnezeu, și legea, care este în vază; după cel ce o știe pre ea, vor

fi spre viață, iar cel ce o au părăsit, vor muri.

2. Intoarce-te Iacove, și te ține de dânsa, umblă prin strălucire în preajma luminei ei.

3. Nu dă altuia mărirea ta, și cele de folos fie limbei streine.

4. Fericiți suntem Israile, că cele ce plac lui Dumnezeu s'au arătat nouă.

5. Indrăzniți poporul meu, pomenirea lui Israil.

6. Vândutu-v'afi neamurilor nu spre pierire, ci pentrucă ați mântuit voi pre Dumnezeu, v'afi dat vrăjmașilor.

7. Pentrucă ați înfățișat pre cel ce v'au făcut pre voi jertfind dracilor, și nu lui Dumnezeu.

8. Și ați uitat pre cel ce v'au zidit pre voi, pre Dumnezeul cel veșnic, și ați înrăstiat pre cel ce v'au hrănit pre voi, pre Ierusalim.

9. Văzut-au mâniea, care a venit vouă dela Dumnezeu, și au zis: auziți nemernicile Sionului, adus-au mla Dumnezeu plângere mare.

10. Că am văzut robirea fiilor mei și a fetelor, care le-au adus lor cel veșnic.

11. Că i-am hrănit pre ei cu bucurie, și i-am slobozi! cu plângere și cu jale.

12. Nimeni să se bucure de mine ceea ce sunt văduvă și părăsită de mulți; pusistiu-m'am pentru păcatele fiilor mei, că s'au abătut dela legea lui Dumnezeu.

13. Și dreptățile lui nu le-au cunoscut, nici nu umblat în căile poruncilor lui Dumnezeu, nici pre cărările învâșturii întru dreptatea lui n'au mers.

14. Și văd nemernicile Sionului, și vă aduceți multe de robie: fiilor mei și a fetelor, care o au adus lor cel veșnic.

15. Că au adus preste ei neam de

departe, neam fără de rușine și de altă limbă.

16. Că nu s'au rușinat de cel bătrân, nici le-au fost milă de prunc, și au luat pre cel iubiți ai văduvei și pre cea fără de fete singură o au pusit.

17. Și eu ce pot să vă ajut vouă?

18. Că cel ce v'au adus vouă retele, vă va scoate pre voi din mâna vrăjmașilor voștri.

19. Umblați fiilor, umblați, că eu am rămas pusile.

20. Desbrăcatu-m'am de veșmântul păcii, și m'am îmbrăcat cu sacul rugăciunii mele, strigă-volu către cel veșnic în zilele mele.

21. Indrăzniți fiilor, strigați către Dumnezeu, și vă va scoate pre voi din slăbicie din mâna vrăjmașilor.

22. Că eu spre cel veșnic am nădărdit mântuirea voastră, și mi-a venit mie bucurie dela cel sfânt pentru milostenia, care va veni vouă degrab dela cel veșnic Mântuitorul nostru.

23. Că v'am trimis pre voi cu plângere și cu jale, și vă va întoarce mie Dumnezeu pre voi cu bucurie și cu veselie în veac.

24. Că în ce chip acum au văzut nemernicile Sionului robirea voastră, așa vor vedea curând mântuirea cea dela Dumnezeu vostru, care va veni vouă cu mărire mare și cu luminarea celui veșnic.

25. Fiilor! îndelung răbdați mânia, care v'a venit vouă dela Dumnezeu, că te-a gonit pre tine vrăjmașul tău, ci degrab vei vedea plecarea lui, și preste grumazii lor vei călca.

26. Cel gingași ai mei au jmers pre căi vârltoase, ridicatu-s'au ca o turmă risplădă de vrăjmași.

27. Indrăzniți fiilor și strigați către Dumnezeu, că cel ce v'au adus pre voi la acestea, își va aduce amintire de voi.

28. Că precum a fost cugetul vostru, ca să vă abateți dela Dumnezeu, cu zece părți adăogea a vă întoarce, ca să-l căutați pre el.

29. Că cel ce v'au adus vouă rele, aduce-va vouă veșnică vcselle împreună cu mântuirea voastră.

30. Indrăznește Ierusalime, mângâia-te-va cel ce te-au numit.

31. Mișei sunt cei ce te-au necăjit pre tine, și s'au bucurat de căderea ta.

32. Ticăloase sunt cetățile, cărora au slujit fiii tăi, ticăloasă este ceea ce a primit pre fiii tăi.

33. Că precum s'a bucurat de căderea ta, și s'a vcselit de surparea ta, așa se va mâhni pentru puștiirea sa.

34. Și voi luă dela ea bucuria cea de multă glorie, și semeția ei va fi spre plângere.

35. Că foc va veni preste ea dela cel veșnic întru zile îndelungate, și se va iăcuți de draci în multă vreme.

36. Caută împrejur către răsărit, Ierusalime, și vezi vesella, care'ji vine fle dela Dumnezeu.

37. Iată vin fiii tăi, pre cari i-au trimis, vin adunați dela răsărituri până la apusul cu graiul celui sfânt, bucurându-se de slava lui Dumnezeu.

CAP. 5.

Chemarea Ierusalimului spre bucurie pentru întoarcerea fiilor săi cu mărire.

Desbracă-te Ierusalime de halna întristării și a necăzului tău, și

te îmbracă cu bună cuvînța măritiei, care este dela Dumnezeu în veac.

2. Îmbracă veșmântul dreptăței cel dela Dumnezeu, pune cununa măritiei celui veșnic pre capul tău.

3. Pentru că Dumnezeu va arăta la tot cel de supț cer strălucirea ta.

4. Că se va chema numele tău dela Dumnezeu în veac, pacea dreptăței și slava cinstei dumnezeiești.

5. Scoală-te Ierusalime și stă, și preste cele înalte cauză împrejur către răsărituri, și vezi pre fiii tăi adunați dela apusurile soarelui, până la răsărituri, cu graiul celui sfânt, bucurându-se de aducerea aminte a lui Dumnezeu.

6. Că au ieșit dela tine pedestri duși de vrăjmași, iar Dumnezeu îi va aduce pre ei la tine înălțați întru mărire ca pre fiii împărăției.

7. Că au rănduit Dumnezeu să smerească tot muntele înalt și stâncile cele veșnice și văile să se umple, să fie pământul neted, ca să umble Israil fără de frică întru slava lui Dumnezeu.

8. Și vor face umbră lui Israil și pădurile, și tot lemnul bun mirositor, cu porunca lui Dumnezeu.

9. Pentru că va povățui Dumnezeu pre Israil cu veselie întru lăudarea slavei sale, cu mila și cu dreptatea cea dela el.

CARTEA LUI IEREMIA PROROCUL

*Mai înainte spunerea robiei și îndem-
nare ca să părăsească închinarea
idolilor.*

Isvodul cărței, care a trimis Iere-
lmia către cei ce erau să se ducă
robiți în Vavilon de împăratul Va-
vilonenilor, să le spue lor după cum
s'au poruncit lui dela Dumnezeu.

2. Pentru păcatele, care ați păcă-
lulț înaintea lui Dumnezeu, vă veți
duce în Vavilon robiți de Navuho-
donosor împăratul Vavilonenilor.

3. Și după ce veți intra în Vavi-
lon, veți fi acolo ani mulți și vremi
multe, până în șapte neamuri; iar
după aceea vă voi scoate pre voi
cu pace de acolo.

4. Și acum veți vedea în Vavilon
dumnezei de argint și de aur și de
lemn purtându-se pre umeri, arătând
frică neamurilor.

5. Păziți-vă dar, ca nu și voi a-
semănându-vă celor de alt neam,
să vă asemănați, și să vă cuprinză
frică pentru ei.

6. Deci când veți vedea gloate
dinaintea și dinapoia lor închinân-
du-se lor, ziceți cu cugetul: fie tre-
bue a ne închina Stăpâne.

7. Că îngerul meu cu voi este, el
cearcă sufletele voastre.

8. Că limba lor este rasă de te-

slar, și ei sunt de aur împrejur și
de argint împrejur, și sunt minci-
noși și nu pot să grăiască.

9. Ca la o fecioară iubitoare de
podoabă iau aur.

10. Și fac cununi, care le pun pre
capetele dumnezeilor săi, și une ori
se întâmplă de iau preoșii dela dum-
nezeii lor aur și argint, și'l cheltu-
esc pentru sine.

11. Și dau dintr'însele și curve-
lor, și'i împodobesc pre ei ca pre
niște oameni cu îmbrăcăminte, dum-
nezeii de argint și dumnezeii de aur
și de lemn.

12. Și aceștia nu sunt apărași de
rugină și de carl.

13. Imbrăcați fiind ei cu îmbră-
căminte mohorâtă, ștergând obrazul
lor de praful cel din casă, care
este mai mult preste dânșii.

14. Și are schiptru ca un jude-
cător de țară, care pre cel ce păcă-
tuște nu'l va omorî.

15. Și are sabie în dreapta și
săcure; iar pre sine din războiu, și
dela tâlhari nu se va scoate, dintru
care să știți, că nu sunt dumnezei.

16. Drept aceea să nu vă temeți
de ei, că precum vasul cel spart al
omului, de nici o treabă nu este,
așa sunt dumnezeii lor.

17. Fiind ei puși în case, ochii

2. Ierem. 25, 9.

4. Isaia 44, 10.

lor sunt plini de praf, dela picioarele celor ce intră.

18. Și ca la oarecare, care a făcut strâmbătate împăratului, sunt închise curțile, și ca celui ce se aduce la moarte, casele lor le întăresc preoșii cu uși și cu lacăte și cu zăvoare, penru ca să nu se fure de tâlhari.

19. Lumini le aprind, și mai multe decât la ei, din carii nici unii nu pot să vadă, de vreme ce sunt ca o grindă din casă.

20. Și inimile lor zic că se rod de cele lăfâioare, care sunt din pământ, și cându îi mănâncă pre ei și îmbrăcămintele lor, ei nu simt.

21. Innegrite sunt fețele lor de fum, care se face în casă.

22. Pre trupul lor și pre capul lor zboară liliicii, rândunelele și pasărilor, așijderea și dihori, de unde veși cunoaște, că nu sunt dumnezei.

23. Nu vă temeți dar de ei, penru că cu aurul, cu care penru frumusețe sunt îmbrăcați, de nu va șterge cineva rugina, nu vor scripl. Căci nici când se turnau, simțeau.

24. Din tot prețul cumpărați sunt, întru cari nu este duh.

25. Fără de picioare preste umăr se poartă, arătându-și batjocura sa oamenilor, și se rușinează și cei ce slujesc lor, ca nu cumva să cază pre pământ și prin ei să se ridice.

26. Nici de'l va pune cineva pre el drept pre sine se va mișcă, nici de se va plecă, nu se va îndreptă.

27. Ci ca la niște morți pun darurile la ei înalte, și jertfele lor vânzându-le preoșii lor le cheltuesc.

28. Așijderea și muerile dintr'însele lucrează, nici unui sărac, nici unul neputincios dau din jertfele lor, când sunt în curgerea sângelui, și lehuze fiind le ating.

29. Deci cunoscând dintr'acestea,

că nu sunt dumnezei, nu vă temeți de ei, de unde dar se vor chema dumnezei? Penru că muerile pun dinainte la dumnezeii cei de argint și de aur și de lemn?

30. In casele lor șed popii lor având hainele lor rupte, și capetele și bărbile rase, ale căror capete descoperite sunt.

31. Și sbiară strigând înalte dumnezeilor lor ca unii la cina morțului, îmbrăcămintea lor luând-o popii își îmbracă muerile lor și pruncii. Și nici de li se va face de la cineva rău sau bine, vor putea să răsplătească, nici să puie împărat pot, nici să scoasă.

32. Așijderea nici avușie, nici aramă nu vor putea să dea. De va făgădui lor cineva făgăduință, și nu o va da, niciodată nu o vor cere.

33. Dela moarte pre om nu'l vor izbăvi, nici pre cei mai slab dela cel mai tare nu'l vor scoate. Omului orb vedere nu'l vor da, nici pre om din nevoie nu'l vor scoate. Pre văduvă nu o vor milui, nici săracului nu'i vor face bine.

34. Asemenea pietrilor celor dela munte sunt aceste de lemn, și cele ferecate cu aur și cu argint, iar cei ce slujesc acestora, se vor rușina.

35. Cum dar trebuie a'i socoti, au a'i chema dumnezei? De vreme ce și însuși Haldeii îi necinstesc pre ei.

36. Carii când văd pre un mut neputând grăi aducând pre Vil, să roagă să grăiască, ca și când ar putea să simță, și acestea văzându-le ei tot nu pot să'i lase, penru că n'au simțire.

37. Iar muerile încinse cu funii șed în căi tămâind fărăje; iar când vreuna dintr'însele de vre unul din cei ce trec trasă la curvie ocărăște pre cea de aproape, că nu s'a în-

vrednicit ca și ea, nici funiea ei nu s'a rupt.

38. Toate câte se fac întru ei, minciuni sunt, cum dar trebuie să se socotească, au să se zică că ei sunt dumnezei?

39. De teslari și de argintari sunt făcuți, și nu pot să fie alți, fără numai ce vreau meșterii să facă cu ei.

40. Și cei ce îi fac pre ei, nu pot să albă vieață de mulți ani, cum dar cele ce se fac de ei pot să fie dumnezei?

41. Pentru că au lăsat lucruri minciună și batjocură celor ce li se vor naște în urmă, căci când vor veni asupra lor războiu și răutăți, se sfătuesc între sine popii, unde se vor ascunde împreună cu dâșii?

42. Cum dar nu este a cunoaște, că nu sunt dumnezei, cei ce nu se pot pre sine mântui nici de războiu nici de răutăți?

43. Pentru că sunt de lemn și ferecași cu aur și cu argint, mai pre urmă tuturor neamurilor vor fi cunoscuți, că sunt mincinoși, și împărașilor aveau va fi că nu sunt dumnezei, ci lucruri de mâini omenești, și nici un lucru al lui Dumnezeu întru dâșii nu este.

44. Cine dar nu cunoaște, că nu sunt dumnezei? Că împărat țării nu vor ridică, nici ploaie oamenilor nu vor dă.

45. Și judecată nu vor judecă lor, nici vor mântui de strâmbătate, fiind ei neputincioși că sunt ca niște cioare între cer și între pământ.

46. Căci și când va cădea foc în casa dumnezeilor celor de lemn, cari sunt ferecași cu aur, au cu argint, popii lor vor fugi și vor scăpa, iar ei ca niște grinzi în mijloc vor arde de tot.

47. Și împăratului sau vrăjmași-

lor nu vor stă împotriva, cum dar trebuie să se socotească, au să se numească că sunt dumnezei?

48. Nici de furi, nici de tâlhari nu vor scăpa dumnezeii cei de lemn și ferecași cu argint și cu aur, dela cari cei ce pot luând aurul și argintul și îmbrăcămintea cea de preste ei, se vor duce avându-le, nici loruș nu vor ajuta.

49. Cât mai bun este împăratul care își arată vitejia sa, sau vasul cel de treabă în casă, cu care se va folosi cel ce-l are, decât dumnezeii cei mincinoși.

50. Și ușa casii, care păzește cele ce sunt într'însa, decât dumnezeii cei mincinoși, și stâlpul cel de lemn la împărății decât dumnezeii cei mincinoși.

51. Că soarele și luna și stelele fiind luminoase, și trimise la trebi bine ascultătoare sunt, așijderea și fulgerul, când se va ivi bun este la vedere, încă și un vânt în toată țara bate.

52. Și norii când li se poruncește dela Dumnezeu să meargă preste toată lumea, plinesc porunca, și focul când se trimite de sus să topească munții, și codrii fac porunca.

53. Iar aceștia nici cu chipurile, nici cu puterile lor sunt asemenea, pentru aceea nu trebuie nici să se socotească, nici să se numească dumnezei, de vreme ce nici judecată nu pot judecă, nici a face bine oamenilor.

54. Cunoșcând dar că nu sunt dumnezei, nu vă temeți de ei.

55. Că nici pre împărași vor blestemă, nici vor binecuvântă, și semne întru neamuri și în cer nu vor arăta.

56. Nici ca soarele nu vor străluci, nici vor lumina ca luna.

57. Harele decât ei sunt mai bune,

care pot fugi supă acoperemânt să'și folosească lor.

58. Deci fiindcă nici într'un chip nu este nouă dovedit, că sunt dumnezei, pentru aceea să nu vă temeți de ei.

59. Că precum la o grădină cu semănături este un semn de om, care nimic nu păzește, așa sunt dumnezeii lor cei de lemn și ferecași cu aur și cu argint.

60. Și ca și spinul cel din grădină, pre care toată pasărea șade dea-

supra, așijderea și cu mortul cel aruncat întru întunec, sunt asemenea dumnezeii lor cei de lemn, și ferecași cu aur și cu argint.

61. Dela porfira și dela strălucirea care putrezește preste ei, îi vești cunoaște pre ei, că nu sunt dumnezei, și mai pre urmă și ei se vor mânca, și vor fi batjocură în țară.

62. Deci mai bun este omul drept, care n'are idoli, că va fi departe de batjocură.

CÂNTAREA CELOR TREI TINERI

IN CUPTORUL VAVILONULUI

Și stând Azaria în mijlocul focului, și deschizând gura sa, așa s'a rugat zicând:

2. Bine ești cuvântat Doamne Dumnezeu părinților noștri și laudat și proslăvit este numele tău în veci.

3. Că drept ești întru toate câte ai făcut nouă, și toate lucrurile tale sunt adevărate, și drepte căile tale și toate judecățile tale adevărate.

4. Și judecățile adevărului ai făcut după toate cele ce ai adus asupra noastră și asupra cetății celei sfinte a părinților noștri Ierusalimul; că întru adevăr și judecată ai adus acestea toate asupra noastră pentru păcatele noastre.

5. Că am păcăluit și am făcut fărădelege, depărtându-ne dela tine.

6. Și am greșit întru toate, și poruncile tale n'am ascultat, nici le-am păzit, nici le-am făcut, după cum ne-ai poruncit nouă, ca să fie bine nouă.

7. Și toate câte ai adus asupra noastră, și toate câte ai făcut nouă, întru adevărată judecată le-ai făcut.

8. Și ne-ai dat pre noi în mâinile vrăjmașilor celor fărădelege și protivnicilor celor pismătareji, și împăratului celui nedrept și mai rău decât tot pământul.

9. Și acum nu este nouă a deschide gura; rușine și ocară ne-am făcut robilor tăi și celor ce te cinstesc pre tine.

10. Nu ne dă pre noi până în sfârșit pentru numele tău, și nu strică legătura ta.

11. Și nu depărtă mila ta dela noi, pentru Avraam cel iubit de tine și pentru Isaac robul tău și pentru Iسرائi sfântul tău.

12. Căroră ai grăit să le înmulțești sămânța lor, ca stelele cerului și ca nisipul cel de pre marginea mării.

13. Că Stăpâne ne-am împușinat mai mult decât toate neamurile, și suntem smeriți în tot pământul aștăzi, pentru păcatele noastre.

14. Și nu este în vremea aceasta domn și proroc și căpetenie, nici ardere de tot, nici jertfă, nici prinos,

nici tămâe, nici loc a aduce înaintea ta, și a afla milă.

15. Ci cu suflet umilit și cu duh plecat să fim primiți.

16. Ca într-o ardere de tot de berbeci și de junci, și ca într-o zecă de mil de miei grași, așa să fie jertfa noastră înaintea ta astăzi, și să se sfârșască după tine, că nu este rușine celor ce nădăjduesc întru tine.

17. Și acum urmă-m ție cu toată inima, și ne temem de tine, și căutăm fața ta.

18. Să nu ne rușinezi pre noi, ci fă cu noi după blândețile tale, și după mulțimea milii tale.

19. Și ne scoate pre noi după minunile tale, și dă mărire numelui tău, Doamne; și să se rușineze toți cei ce arată robilor tăi rele.

20. Și să se rușineze de toată puterea ta, și țărîrea lor să se sfărâme.

21. Și să cunoască că tu ești Domn, Dumnezeu singur, și mărit preste toată lumea.

22. Și n'au încetat cei ce l-au băgat pre dânsii, slugile împăratului, arzând cuptorul cu catran și cu smoală și cu călji și cu viță.

23. Și s'a vărsat para focului deasupra cuptorului de coși patru zeci și nouă.

24. Și s'a vărsat, și a ars pre carii l-a aflat împrejurul cuptorului Haldeilor.

25. Iar îngerul Domnului s'a pogorît împreună cu cei dimprejurul lui Azaria în cuptor, și a scuturat para focului din cuptor.

26. Și a făcut mijlocul cuptorului ca un duh de rouă suflând, și nu s'a atins de dânsii nicidecum focul, și nu l-a întristat, nici l-a mâhnit pre el.

27. Atunci acei trei, ca dintr-o gură au lăudat, și au mărit, și bine

au cuvântat pre Dumnezeu în cuptor, zicând:

28. Bine ești cuvântat Doamne Dumnezeul părinților noștri și lăudat, și prea înălțat în veci.

29. Bine este cuvântat numele slavei tale cel sfânt, și prea lăudat, și prea înălțat într-o toți vecii.

30. Bine ești cuvântat în Biserica sfintei slavei tale, și prea cântat și prea mărit în veci.

31. Bine ești cuvântat cel ce vezi adâncurile, și șezi pre Heruvimi, și lăudat și prea înălțat în veci.

32. Bine ești cuvântat pre scaunul slavei împărăției tale și prea lăudat, și prea înălțat în veci.

33. Bine ești cuvântat într-o țărîrea cerului și prea lăudat, și prea mărit în veci.

34. Binecuvâțați toate lucrurile Domnului pre Domnul, lăudați-l, și-l prea înălțați pre dânsul în veci.

35. Binecuvâțați ceruri pre Domnul, lăudați-l și-l prea înălțați pre dânsul în veci.

36. Binecuvâțați îngerii Domnului pre Domnul, lăudați-l și-l prea înălțați pre dânsul în veci.

37. Binecuvâțați apele, și toate cele mai presus de cer pre Domnul, lăudați-l și-l prea înălțați pre dânsul în veci.

38. Bine să cuvinteze toate puterile Domnului pre Domnul, lăudați-l și-l prea înălțați pre dânsul în veci.

39. Binecuvâțați soare și luna pre Domnul, lăudați-l și-l prea înălțați pre dânsul în veci.

40. Binecuvâțați stelele cerului pre Domnul, lăudați și-l prea înălțați pre dânsul în veci.

41. Binecuvâțați toată ploaia și roua pre Domnul, lăudați și-l prea înălțați pre el în veci.

42. Binecuvâțați toate duhurile

pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul întru toți veci.

43. Binecuvântați focul și zăduful pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

44. Binecuvântați frigul și căldura pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

45. Binecuvântați roua și zăpada pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

46. Binecuvântați nopți și zile pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

47. Binecuvântați lumina și întunerecul pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

48. Binecuvântați ghiața și gerul pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

49. Binecuvântați brume și zăpezi pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

50. Binecuvântați fulgere și nori pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

51. Binecuvîntează pământule pre Domnul, laudă și'l prea înalță pre dânsul în veci.

52. Binecuvântați munți și dealuri pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

53. Binecuvântați toate cele ce răsar pre pământ pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

54. Binecuvântați izvoarele pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

55. Binecuvântați mări și râuri pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

56. Binecuvântați chiți și toate

cele ce se mișcă în ape pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

57. Binecuvântați toate pasărilor cerului pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

58. Binecuvântați toate hiarele și toate dobitoacele pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

59. Binecuvântați fiii oamenilor pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

60. Binecuvântați Israel pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

61. Binecuvântați preoți pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

62. Binecuvântați slugi pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

63. Binecuvântați duhurile și sufletele dreptilor pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci.

64. Binecuvântați cei cuvioși și smerți cu inima pre Domnul, lăudați și'i prea înălțați pre dânsul în veci.

65. Binecuvântați Ananie, Azarie și Misail pre Domnul, lăudați și'l prea înălțați pre dânsul în veci; că ne-au scos pre noi din iad, și din mâna morței ne-au mântuit pre noi, și ne-au izbăvit pre noi din mijlocul cuptorului, care ardea cu pară de foc, și din mijlocul văpăei ne-au izbăvit pre noi.

66. Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

67. Binecuvântați toți credincioșii pre Domnul, Dumnezeu dumnezeilor, lăudați și mărturisiți, că în veac este mila lui.

CARTEA A TREIA A LUI ESDRA

CAP. 1.

Despre paștile care le-a adus Iosie, și despre împărații următori lui până la robia Vavilonului.

Și a adus Iosie paștile în Ierusalim Domnului său și a jertfit pasha în patrusprezece zile ale lunii dintâi, tocmind preoții după rândul lor, împodobii în Biserica Domnului.

2. Și a zis levișilor slugilor celor sfinte ale lui Israil: să se sfințească pre sine Domnului, ca să pue sicriul cel sfânt al Domnului în casa care o a zidit Solomon fiul lui David împăratul.

3. Nu va fi vouă să-l ridicați pre umeri pre el, și acum slujiți Domnului Dumnezeuului vostru și slujiți neamului lui Israil.

4. Și găliți după neamurile și după felurile voastre, după scrisoarea lui David împăratul lui Israil și după mărimea lui Solomon fiul lui.

5. Și stând în Biserică după începătura cea părintească a părței voastre a levișilor celor dinaintea fraților voștri fiilor lui Israil.

6. Cu rânduială jertfiți paștile, și găliți jertfele fraților voștri, și faceți paștile după porunca Domnului, care s'au dat lui Moisi.

7. Și a dăruit Iosiea poporului celui ce s'a aflat, din miel și din lezi treizeci de mii, vișei trei mii,

acestea din cele împărătești s'a dat după făgăduința sa, poporul și preoșilor și levișilor.

8. Și au dat Helchia și Zaharia și Siilos, ispravnicii Bisericii preoșilor pentru paști, oi două mii șase sute, vișei trei sute.

9. Și Iehonia și Samea și Nafanail fratele său, și Savias și Ohil și Ioram cei preste mii, au dat levișilor pentru paști, oi cinci mii, vișei șapte sute.

10. Și după ce s'au făcut acestea cu bună cuvîntă, stăut-au preoții și levișii, având azimele după feluri și după împărțelele începăturii părinților înaintea poporului, ca să aducă Domnului după cele scrise în cartea lui Moisi, și așa de dimineață.

11. Și au fript pasha la foc, cum se cade, și jertfele le-au fierț în căldări și în tîngiri, cu bun miros, și au adus la toți cei din popor.

12. Și după acestea au gătit lor și preoșilor fraților lor, fiilor lui Aaron, pentrucă preoții aduceau grăsimile până la miazănoapte, și levișii au gătit loruși și preoșilor, fraților fiilor lui Aaron.

13. Și cântăreșii Bisericei, fiili lui Asaf erau în rândul lor, după cum a rânduit David.

14. Și Asaf și Azaria și Eddinus cel dela împăratul.

15. Și portarii la fiecare poartă, ca să nu treacă fieștecă rândulala sa, pentrucă frații lor leviții au gătit lor.

16. Și s'a săvârșit cele de jertfă Domnului, ca întru acea zi să se aducă paștile, și să se aducă jertfele pre jertfelnicul lui Dumnezeu după porunca împăratului Iosie.

17. Și au adus fiii lui Israil, cei ce s'au aflat în vremea aceasta, paștile și praznicul azimelor șapte zile.

18. Și nu s'a adus paști ca acestea întru Israil din zilele lui Samuil prorocul.

19. Și toți împărașii lui Israil n'au adus paști ca acestea, în ce chip au adus Iosie și preoșii și leviții și iidovii, și tot Israilul, cel ce s'a aflat în lăcuința lor în Ierusalim.

20. În anul al optsprezecelea al împărașiei lui Iosie, s'au adus paștile acestea.

21. Și s'au îndreptat faptele lui Iosie înaintea Domnului, cu inimă plină de bună credință.

22. Și lucrurile lui s'au scris întru vremile cele mai dinainte, pentru cei ce au păcătuț, și au făcut păgănatate înaintea Domnului, mai mult decât tot neamul și împărașia, și cele ce l-au asuprit pre el ca să simșă, și cuvintele Domnului s'a sculat întru Israil.

23. Și după toate lucrurile acestea ale lui Iosie, s'a întâmplat Faraon împăratul Eghiptului venind a ridică războiu în Carhamis la Efrat.

24. Și a ieșit întru întâmpinarea lui Iosie, și a trimis la el împăratul Eghiptului, zicând: ce este mie și ție împărate al lui Iuda? Nu asupra ta sunt eu trimis dela Domnul Dumnezeu.

25. Că asupra lui Efraim războiul meu este, și acum Domnul cu mine

este, și Domnul cu mine sârguind este.

26. Depărtează-te dela mine, și nu stă împotriva Domnului.

27. Și n'a întors dela el Iosie carul său, ci s'a apucat să deă războiu, neluând aminte graiurile lui Ieremia prorocul cele din gura Domnului, cel ce au pus asupra lui războiu în câmpul lui Maghedaș.

28. Și s'au pogorât boierii la împăratul Iosie, și a zis împăratul slugilor sale: depărtați-mă dela războiu, că am slăbit foarte.

29. Și îndată l-au depărtat pre el slugile lui dela rând, și s'a suit în al doilea car al lui, și ajungând la Ierusalim ș'a schimbat vieașa sa și s'a îngropat în mormântul cel părintesc.

30. Și toată Iudeia a jeliț pre Iosie, și a plâns Ieremia prorocul pentru Iosie, și cei ce șed mai sus l-au plâns pre el cu muierile până în ziua aceasta.

31. Și s'a dat aceasta, ca să se facă pururea la tot neamul lui Israil.

32. Și acestea sunt scrise în cartea celor arătate pentru împărașii lui Iuda, și toate lucrurile care s'au făcut de Iosie și de mărirea lui și de înțelegerea lui în legea Domnului.

33. Iar cele ce s'au făcut de el mai 'nalnte, și cele de acum s'au scris în cartea împărașilor lui Israil și ai lui Iuda.

34. Și luând cei mai aleși din popor pre Ioahaz fiul lui Iosie, l-au pus împărat în locul lui Iosie tatăl lui, fiind de douăzeci și trei de ani.

35. Și a împărașit în Iuda și în Ierusalim trei luni.

36. Și l-a mutat pre el împăratul Eghiptului, ca să nu împărățească în Ierusalim.

37. Și a păgubit pre popor cu o sută de talanți de argint și cu un talant de aur.

38. Și a pus împăratul Eghiptului împărat pre Ioachim fratele lui, împărat lui Iuda și Ierusalimului.

39. Și a legat Ioachim pre boierii cei mari, și pre Zarachi fratele lui prinzându-l i-a scos din Eghipt.

40. Și eră Ioachim de douăzeci și cinci de ani, când s'a făcut împărat în Iudeia și în Ierusalim, și a făcut rău înaintea Domnului.

41. Și asupra acestuia s'a suit Navuhodonosor împăratul Vavilonului, și legându-l cu legături de aramă, i-a dus în Vavilon.

42. Și din stintele vase ale Domnului luând Navuhodonosor, și ducându-le le-a spânzurat în capiştea lui în Vavilon.

43. Și cele ce s'au scris de el și de necurăţia lui, și hula lui s'au scris în cartea vremilor împăraşilor.

44. Și în locul lui Ioachim a împărăşit fiul lui, care când s'a pus împărat eră de optsprezece ani.

45. Și a împărăşit trei luni și zece zile în Ierusalim, și a făcut rău înaintea Domnului.

46. Și după un an trimiţând Navuhodonosor, i-a mutat pre el în Vavilon împreună cu vasele cele sfinte ale Domnului.

47. Și a pus pre Sedechia împăratul lui Iuda și Ierusalimului, de douăzeci și unul de ani fiind.

48. Și a împărăşit unsprezece ani, și a făcut rău înaintea Domnului, și nu s'a ruşinat de graţurile, care s'a grăit prin Ieremia prorocul din gura Domnului.

49. Și fiind jurat de împăratul Navuhodonosor pre numele Domnului, călcând jurământul s'a depărtat.

50. Și învîrtoşindu-și cerbicea sa și lîlmia sa, a călcat cele legiuite ale Domnului Dumnezeuului lui Israel.

51. Și povăţuitorii poporulul și ai preoşilor multe nelegiuiri au făcut, mai multe decât toate necurăţiile

futuror neamurilor, și au spurcat Biserica Domnului cea sfinţită în Ierusalim.

52. Și au trimis Dumnezeuul părinţilor lor pre ingerul său să-i cheme pre el, că nu se îndură de ei și de lăcaşul său.

53. Iar el își băteau joc de vestitorii lui, și în ziua în care au grăit Domnul, ei bătjocoreau pre prorocii lui, până ce mîniindu-se el pre poporul său pentru păgânăşia, au poruncit împăraşilor Haldeilor să se suie asupra lor.

54. Aceştia au omorît pre tinerii lor cu sabie împrejurul sfintei lor Biserici, și nu le-au fost milă de cel tânăr și de fecioară și de bătrîn, și de cel mai tânăr al lor.

55. Ci pre loşi i-au dat în mîinile lor, și toate vasele Domnului cele sfinte, cele mari și cele mici și vasele sicriului lui Dumnezeu.

56. Și lăzile cele împărăteşti luându-le le-au dus în Vavilon, și au ars casa Domnului.

57. Și au surpat zidurile Ierusalimului și turnurile lui le-au ars cu foc, și au sfărşit toate cele mărite ale lui a le face de nimic, și pre cel rămaşi de sabie i-au dus în Vavilon.

58. Și au fost slugi lui și fiilor lui, până ce au împărăşit Persii, ca să se plinească cuvîntul Domnului, care a fost în gura lui Ieremia, până va binevoi pămîntul sâmbetele sale, în toată vremea pusflirei sale a serbat întru plinirea anilor şaptezeci.

CAP. 2.

Kir, împăratul Persilor, dă voie Judeilor robiţi a-și rezidi Templu și Ierusalimul; iar Artaxerx îi oprește.

Împărăsind Kir preste Persi în anul dintîi, ca să se plinească cuvîntul Domnului, care a fost în gura lui Ieremia,

2. Ridicat-au Domnul duhul lui Kir împăratul Persilor, și a strigat în toată împărăția sa, și împreună prin scrisori zicând :

3. Această zice împăratul Persilor, Kir : pre mine Domnul lui Israel, Domnul cel prea înalt m'au arătat împărat lumii.

4. Și mi-au arătat mie să zidesc lui casă în Ierusalimul cel din Iudeia.

5. Cine este dar dintre voi din neamul lui, Domnul lui cu dânsul, și suindu-se la Ierusalimul cel din Iudeia, să zidească casa Domnului lui Israel, acesta este Domnul cel ce au sălășluit în Ierusalim.

6. Drept aceea, căți lăcuiesc pre alocurea, să ajute lui, cei din locul lui.

7. Cu aur și cu argint, cu dări, cu cai și cu vite împreună cu ceilalți, cari la rugăciune sunt puși în Biserica Domnului cea din Ierusalim.

8. Și așezându-se mai marii neamurilor familiilor lui Iuda, și neamul lui Veniamin, și preoții și levii, și a tuturor a căroră au ridicat Domnul duhul, ca să se sufe să zidească casa Domnului din Ierusalim, și cel de prin preajur lor.

9. Au ajutat într-o foarte cu argint și cu aur, cu cai, cu dobitoace și cu multe făgăduințe ale multora, a căroră minte s'a ridicat.

10. Și împăratul Kir a scos vasele Domnului cele sfinte, care le-a fost adus Navuhodonosor din Ierusalim, și le-a fost spânzurat în capștea lui.

11. Și scoțându-le Kir împăratul Persilor, le-a dat lui Mitridat păzitorului câmării sale.

12. Și prin acesta s'au dat lui Avnazar cărmăntorului Iudei.

13. Și numărul acestora eră: palate de aur o mie, și palate de argint o mie, călul de argint două-

zeci și nouă, năstrăpi de aur trei-zeci, de argint două mii și patru sute zece, și alte vase o mie.

14. Și toate vasele, care s'au adus de aur și de argint, cinci mii patru sute șasezeci și nouă.

15. Și s'au adunat dela Sanavasar împreună cu cel din robie din Vavilon la Ierusalim.

16. Iar în anii cei după vremea lui Artaxerx împăratul Persilor, a scris la el împotriva asupra celor ce lăcuiesc în Ierusalim și în Iudeia, Vilemos și Mitridat și Tavellos și Ratimos și Veeltimos și Samellos scriitorul, și ceilalți, cari cu aceștia împreună se sfătuiesc, și cei ce lăcuiesc în Samaria și în celelalte locuri, această iscăliță carte.

17. Împăratului Artaxerx domnului : slugile tale Rafin cel preste cele ce se înlămplă, și Samelle scriitorul, și ceilalți ai sfatului lor, și judecătorii cei din Kilo-Sirteu și din Finichia.

18. Și acum în știre să fie domnului nostru împăratului, că Evrell suindu-se dela voi la noi, vind la Ierusalim cetatea cea vicleană și rea, zidesc ușițele și zidurile ei le tocmesc, și Biserica asemenea o încep.

19. Deci de se va zidi cetatea aceasta, și se vor sfârși zidurile, bir nu vor suferi a da, ei și împărățiilor vor sta împotriva.

20. Și de vreme ce se fac ale Bisericii, bine a fi am socotit, să nu trecem aceasta cu vederea.

21. Ci să înșălăm pre domnul nostru împăratul, ca în ce clipă se va părea fie, să se cerceteze cărțile cele dela părinții săi.

22. Și vei afla întru cele de pomenire scrise despre acestora, și vei cunoaște, că cetatea aceea eră vicleană și împotriva și cetăți imburând.

23. Și Evreii vicleni și rășboaie bătând întru ea încă din veac, pentru care pricină și cetatea aceasta s'a pusșii.

24. Acum dar arătăm fie doamne împărate, că de se va zidi din nou cetatea aceasta și se vor ridica zidurile ei, mai mult ște pogorîre nu va fi la Siriea cea gropiloasă, și la Finichia.

25. Atunci a răspuns împăratul lui Rafim celui ce scrieă cele ce se întâmplă și lui Veeltiem și lui Samelie scriitorului și celorlalți, cari împreună cu ei se sfătuiesc și lăcuiesc în Samariea și în Siriea și în Finichia, cele mai jos scrise:

26. Celui-am cartea, care o ați trimis la mine, drept aceea am poruncit să se caute și s'a aflat, cum că cetatea aceea este din veac împovârșitoare împărașilor.

27. Și oamenii, viclesuguri și rășboaie întru ea făcând, și împărașii larii și puternicii erau în Ierusalim sfăpânind, și bir luând dela Siriea cea gropiloasă și dela Finichia.

28. Acum dar am poruncit să oprească pre oamenii aceia a zidi cetatea, și mai înainte a se socoti ca afară de acestea nimic să nu se facă.

29. Și să nu meargă înainte mai mult răutatea, ca împărașii să se turbure.

30. Atunci celîndu-se cele scrise de împăratul Artaxerx, Rafimos și Samelios scriitorul și cei ce cu aceea împreună se sfătuiau, porcizând la Ierusalim cu sânguință, cu cal și cu rîndulală de gloată, au început a opri pre cel ce zideau.

31. Și s'a oprit zidirea Bisericei din Ierusalim până la al doilea an al împărașiei lui Darie împăratul Persilor.

CAP. 3.

Dormind Darie după ospățul cel mare, care a făcut, la deșteptare află supț pernă scrise trei întrebări: au vinul, împăratul, femeia sau adevărul este mai tare? Și cere explicarea lor.

Și împărașind Darie, a făcut ospăț mare tuturor celor de supț ascultarea lui, și tuturor celor din casă născuși al lui.

2. Și tuturor boierilor celor mari al Midiei și ai Persiei și tuturor domnilor și povățuitorilor și sfăpânitorilor locurilor celor dela India până la Efiopla, cari erau întru cele o sută douăzeci și șapte de domni.

3. Și după ce au mîncat și au băut, și după ce s'au săturat, s'au risipit; atunci Darie împăratul s'a dus la așternutul său și a adormit și s'a deșteptat.

4. Atunci cei trei tineri păzitorii trupului său, cari păzeau trupul împăratului a zis unul către altul:

5. Să zicem fiecare dintre noi un cuvînt, care va fi mai tare, și ori al căruia cuvînt se va arăta mai înțelept decît celalt, îi va da lui Darie împăratul, daruri mari și biruințe mari.

6. Și cu porfiră a se îmbrăcă, și din vase de aur a bea, și pre aur a dormi, și care cu frîne de aur, și chivără de vison și lănușe împrejurul grumazilor lui.

7. Și al doilea va șede după Darie pentru înțelepciunea lui, și rudă lui Darie se va numi.

8. Atunci scriind fiecare cuvîntul său, l-a pecetluit, și l-a pus supț perna lui Darie împăratul și au zis:

9. Când se va scula împăratul, vor da lui cartea, și pre care va judecă împăratul și cel trei mari dregători ai Persiei, că cuvîntul lui este mai înțelept, lui se va da biruința în ce chip s'a scris.

10. Unul a scris: mai tare este vinul.

11. Celalți a scris: mare tare este împăratul.

12. Și al treilea a scris: mai tari sunt muierile, iar mai mult decât toate biruește adevărul.

13. Și când s'a sculat împăratul din somn, luând scrisorile le-au dat lui, și le-a citit.

14. Și trimițând, a chemat pre toți boierii cel mari al Persiei și ai Midiiei, și pre domnii și povățuitorii și căpeteniile locurilor și dregătorii.

15. Și a șezut în divan, și a citit scrisorile înaintea lor.

16. Și a zis: chemați pre tinerli aceia, și el să-și arate cuvintele lor.

17. Și s'au chemat, și au intrat înăuntru și le-a zis lor: spuneți nouă cele ce ați scris.

18. Și a început cel dintâiu, cel ce a zis că vinul este mai tare, și zise așa: o bărbașilor, cum nu este mai tare vinul? Că pre toți oamenii cari îl beau îi înșală.

19. Cugetul și al împăratului și al orfanului și al robului, și al celui slobod și al săracului și al bogatului îl face unul.

20. Și tot cugetul îl schimbă spre bună plăcere și spre veselie, și nu'și aduce aminte de tot necazul și de toată datoria.

21. Și toate inimile le face bogate, și nu'și aduc aminte de împărat sau de domn, și toate prin talanți le face a grăi.

22. Și nu'și aduc aminte când beau, a iubi pre prieteni și pre frați, ci îndată după pușin timp scot sâbii.

23. Și când se trezesc de vin, nu'și aduc aminte de cele ce au făcut.

24. O bărbașilor! Au nu este mai tare vinul, care silește a face așa? Și după ce a zis acestea, a făcut.

CAP. 4.

Biruința adevărului. Darie înapoiază vasele cele sfinte, dând Iudeilor voie și de cheltuială pentru zidirea Ierusalimului și a Bisericii.

Și a început al doilea a grăi, cel Țce a zis, că este mai tare împăratul.

2. O bărbașilor! Au nu sunt mai tari oamenii, cei ce stăpânesc pământul și marea, și toate câte sunt într'însele?

3. Iar împăratul mai tare este, și domnește preste toți și-l stăpânește, și tot orice va zice lor fac, de va zice lor să facă războiu unui asupra altuia, fac.

4. Și de-i va trimite pre ei asupra vrăjmașilor, merg și surpă munți și ziduri și turnuri.

5. Ucid și se ucid, și cuvântul împăratului nu-l calcă, și de vor birui, împăratului îi aduc toate.

6. Și câte vor prădă, și celelalte toate, și câși nu se oștesc și nu dau războiu, ci lucrează pământul, iarăși după ce seamănă, secerând aduc împăratului.

7. Și unul pre altul stîind aduc dajdie împăratului, și el unul singur este.

8. De va zice: să omoare, omoară, de va zice: să lase, lasă, de va zice: să bată, bate.

9. A zis: să pustiască, pustiesc, a zis: să zidească, zidesc, a zis: să taie, taie, a zis: să rășădească, rășădesc.

10. Și tot poporul lui și puterile lui de el unul ascultă, și la toate acestea el șade, mănâncă, bea și doarme.

11. Și aceștia îl păzesc pre el împrejur, și nu poate fieștecare a merge și a face lucrurile sale, nici pot să nu-l asculte pre el.

12. O bărbașilor! Cum nu este mai

tare împăratul, că așa ascultat este?
Și a făcut.

13. Iar al treilea cel ce a zis de muleri și de adevăr, acesta este Zorovavel, a început a grăi:

14. O bărbăților! Au doară nu este mare împăratul, și mulți sunt oamenii? Și vinul nu este tare?

15. Dar cine este cel ce îi stăpânește pre ei, sau cine este cel ce îi domnește pre ei? Au nu sunt mulierile? Muierile au născut pre împăratul și pre tot poporul, care stăpânește marea și pământul.

16. Și din ele s'au făcut, și acestea au crescut pre aceia cel ce sădesc viile, din care se face vinul.

17. Și acestea fac îmbrăcămintele oamenilor, și acestea fac mălre oamenilor, și fără de muieri nu pot fi oamenii.

18. Și de vor adună aur și argint și tot lucrul frumos, au nu iubesc pre o muieră frumoasă la chip și la frumusețe?

19. Și toate acestea lăsându-le, la dansa caufă, și cu gura căscată se uită la ea, și toți pre ea o aleg mai mult decât aurul și decât argintul și decât tot lucrul frumos.

20. Lasă omul pre tatăl său, care l-a hrănit pre el, și fara sa, și se lipește de femeia sa.

21. Și cu muieră își lasă sufletul, și nici de tatăl său nuși aduce aminte, nici de muma sa, nici de față.

22. Și dintru acestea se cade să știți vol, că muierile vă stăpânesc pre vol.

23. Au nu trudiți și ostensiți, și toate le aduceți și le dați mulierilor, și la omul sabiea sa, și iese la căi să înălărească și să fure, și pre mare umblă și prin rîuri,

24. Și pre len vede, și întru înțineri merge, și după ce fură și

răpește și desbracă de haine, la cea iubită aduce.

25. Și mai mult lubește omul pre muieră sa, decât pre tatăl său și pre muma sa.

26. Și mulți s'au fluturat la chipuri pentru muieri, și robi s'au făcut pentru ele.

27. Și mulți au pierit și au greșit și au păcăluit pentru muier.

28. Și acum nu'mi credeți mie? Au nu este împăratul mare cu obîlduirea lui? Au nu toate țările se tem a se atinge de el?

29. Văzutu-l-am pre el și pre Apamina fata lui Vartac celui minunat, fiioarea împăratului șezând de-a dreapta împăratului.

30. Și luând stema de pe capul împăratului, și puind-o pre capul său, dă palme împăratului cu slînga.

31. Și la acestea împăratul căs-când gura se uită la ea, și de'i va râde lui, râde; iar de se va mîhni asupra lui, se cucerește ei, ca să se împace cu el.

32. O bărbăților! Cum nu sunt tari muierile, de vreme ce fac așa?

33. Atunci împăratul și dregătarii căutau unul la altul.

34. Și a început a grăi pentru adevăr. O bărbăților! Au nu sunt tari muierile? Mare este pământul și înalt este cerul și lute la alergat soarele, că într'o zi se întoarce și înconjură cerul, și iarăși aleargă la locul său.

35. Au nu este mare cel ce face acestea? Ci adevărul este mare și mai tare decât toate.

36. Tot pământul chiamă adevărul, și cerul pre el bine îl cuvîntează, și toate lucrurile se clătesc și se cutremură, și nimic la el nu este sirâmb.

37. Nedrept este vinul, nedrept este împăratul, nedrepte sunt mulierile, nedrepti sunt toți fiii oamenilor și

nedrepte sunt toate lucrurile lor, cele ce sunt ca acestea, și nu este întru ele adevăr, și cu nedreptatea lor pier.

38. Iar adevărul rămâne și este tare în veac, și trăește și biruește în veacul veacului.

39. Și nu este la el privire de fețe, nici osebirii, ci cele drepte face de toate nedreptățile, și relele se ferește, și la toți sunt plăcute lucrurile lui.

40. Și la judecata lui nimic nu este nedrept, și aceasta este puterea și împărăția și oblăduirea și mărirea tuturor veacurilor; bine este cuvântat Dumnezeu adevărului.

41. Și a încetat a grăi, și toți poporul atunci a răspuns.

42. Și atunci a zis: mare este adevărul, și mai tare este. Atunci împăratul a zis lui: cere ori ce vei vrea, mai mult decât cele scrise, și voi eu da ție, pentru că te-ai aflat mai înțelept, și alături cu mine vei șede, și rudenie mea te va chema.

43. Atunci a zis împăratului: adu-ți aminte de făgăduința, care ai făgăduit să zidești Ierusalimul.

44. În ziua, în care împărăția ta ai luat toate vasele cele luate din Ierusalim să le trimiți, care le-a oșebit Kir, când a făgăduit să iaie Vavilonul, și s'a făgăduit că le va trimite acolo.

45. Și tu ai făgăduit să zidești Biserica, care o au ars Idumeii, când s'a pusit de Haldei.

46. Și acum aceasta este, ce te rog doamne împărate, și ce cer dela tine, și aceasta este mărirea dela tine, rogu-mă dar pentru ca să faci făgăduința care ai făgăduit prin gura ta a face împăratului cerului.

47. Atunci sculându-se împăratul Darie l-a sărutat pre el, și a scris pentru el cărți către toți dregătorii

și birurilor locurilor, și povățuitorii și domnii, ca să-l petreacă pre el și pre toți cei cu el, ca să zidească Ierusalimul.

48. Și la toți birurilor locurilor din Sirlea cea gropilooasă și din Finichia, și la cei din Livan a scris cărți, să ducă lemne de chedru din Livan la Ierusalim, și împreună cu el să zidească cetatea.

49. Și a scris la toți ludeii, ca să se suie dela împărăție la Iudea, despre slobozenie, tot cel tare, și birulul de loc și domnul și dregătorii de case, să nu meargă la ușile lor.

50. Și toată țara, care o în el, să fie lor fără de dajdie, și să lase Idumeii safele, care le oprise iudeilor.

51. Și la zidirea Bisericii să dea pre an talanți douăzeci, până ce se va zidi.

52. Și la jertfelnic ardere de tot să se ia în toate zilele, precum au poruncă; alți șaptesprezece talanți să aducă, și preste an zece.

53. Și toți cei ce merg din Vavilon să zidească cetatea, să fie volnici el, și fiii lor și toți preoștii, ca să merg.

54. Și a scris și darea și pozoaba preoștească, cu care slujesc întru ea.

55. Și levitilor a scris să le dea dare până în ziua când se va săvârși casa, și Ierusalimul a se zidi.

56. Și la toți cei ce păzesc cetatea a scris să le dea lor sorți și cheltueli.

57. Și a trimis toate vasele, care le-a oșebit Kir dela Vavilon, și toate câte a zis Kir să facă și el a poruncit să facă, și să trimiță la Ierusalim.

58. Și când a țesut tineretul Zoro-

tea Ierusalimului, a binecuvântat pre împăratul cerului, zicând :

59. Dela tine este biruința, și de la tine este înțelepciunea, și a ta este mărirea, și eu robul tău sunt.

60. Bine ești cuvântat cel ce mi-ai dat mie înțelepciune, și ție îți mărturisesc Stăpâne al părinților.

61. Și a luat cărțile, și a ieșit, și a venit în Vavilon, și a vestit tuturor fraților săi.

62. Și binecuvântară pre Dumnezeu părinților săi, căci le-au dat lor slobozire și răsuflare.

63. A se suț și a zidi Ierusalimul și Biserica, întru care s'a numit numele Domnului, și s'au desfășat cu muzici și cu bucurie șapte zile.

CAP. 5.

Insemnarea celor întorși din robia Vavilonului. Inceperea înnoirii cetății și a Bisericii.

Și după aceasta s'a ales a se suț căpeteniile caselor neamurilor după felurile lor, și femeile lor și fiii și fetele lor, și slugile și slujnicile lor, și dobitoacele lor.

2. Și Darie a trimis împreună cu el o mie de călăreși până ți vor așeza pre ei în Ierusalim cu pace, și cu muzici și cu flimpene și cu fluere.

3. Și toți frații lor jucând, și i-au făcut pre ei să se sue împreună cu acela.

4. Și acestea sunt numele bărbăților celor ce se suiau după neamurile lor la feluri, la împărțea începăturilor lor.

5. Preoșii fiii lui Finees, fiul lui Aaron Isus al lui Iosedec, al lui Suren, și Ioachim al lui Zorovavel al lui Salafili din casa lui David, din sămânța lui Fares, și din neamul lui Iuda.

6. Care a grăit la Darie împăratul Persilor cuvinte înțelepte la

al doilea an al împărășiei lui în luna lui Nisan, luna dințaiu.

7. Și aceștia sunt din Iudela, carii s'au suț din robia înstrăinării, pre carii i-au înstrelnat Navuhodonosor împăratul Vavilonului la Vavilon, și s'au înapolat la Ierusalim.

8. Și cealaltă evreime fiecare la a sa cetate, carii au venit cu Zorovavel și cu Isus, Neemia, Zaharia, Ghelseu, Enlu, Mardoheu, Velsar, Asfaroș, Reellu, Roim, Vaana, a celor dințaiu povățuitori ai lor.

9. Numărul celor dela neam, și povățuitorii lor.

10. Fiul lui Foros două mii o sută șaptezeci și doi.

11. Fiul lui Safat patru sute șaptezeci și doi.

12. Fiul lui Ares șaptesute cincizeci și șase.

13. Fiul lui Faat Moav două mii opt sute doisprezece.

14. Fiul lui Ilam o mie două sute cincizeci și patru.

15. Fiul lui Zafit nouă sute patruzece și cinci.

16. Fiul lui Horve șapte sute cinci.

17. Fiul lui Vani șase sute patruzece și opt.

18. Fiul lui Vive șase sute treizeci și trei.

19. Fiul lui Sadac trei mii două sute douăzeci și doi.

20. Fiul lui Adonican șase sute șasezeci și șapte.

21. Fiul lui Vagoi două mii șasezeci și șase.

22. Fiul lui Adinu patru sute cincizeci și patru.

23. Fiul lui Afiriziu nouăzeci și doi.

24. Fiul lui Kilan și Azitas șasezeci și șapte.

25. Fiul lui Azuran patru sute treizeci și doi.

26. Fiul lui Ananlea o sută unul.

27. Fiul lui Arom treizeci și doi.

28. Fiii lui Vasà trel sute douăzeci și trel.

29. Fiii lui Arsilurif o sută doi.

30. Fiii lui Melirus trel mii cinci.

31. Fiii lui Vellomon o sută douăzeci și trel.

32. Cel din Netofas cincizeci și cinci.

33. Cei din Anatot o sută cincizeci și opt.

34. Cel din Vetsamos patruzeci și doi.

35. Cel din Caristarios douăzeci și cinci.

36. Cei din Caliras și din Virof șapte sute patruzeci și trel.

37. Cei din Piras șapte sute.

38. Cel din Hadias și Amidil patru sute douăzeci și doi.

39. Cel din Kirama și Gavdis șase sute douăzeci și unul.

40. Cel din Macalon o sută douăzeci și doi.

41. Cei din Vitollo cincizeci și doi.

42. Fiii lui Nefis o sută cincizeci și șase.

43. Fiii lui Calamolai și Onus șapte sute douăzeci și cinci.

44. Fiii lui Ierehu două sute patruzeci și cinci.

45. Fiii lui Anaas trel mii trel sute freizeci.

46. Preoții fiii lui Ieddu fiul lui Isus, la fiii lui Sanasiv nouă sute șaptezeci și doi.

47. Fiii din Esemirot o mie cincizeci și doi.

48. Fiii lui Fassaron o mie patruzeci și șapte.

49. Fiii din Carmi două sute șaptesprezece.

50. Iar leviții fiii lui Iesuc, și Cadmil și Van și Sula șaptezeci și patru.

51. Cântăreții Bisericii fiii lui Asuf o sută douăzeci și opt.

52. Portarii fiii lui Salum, fiii lui Iufal, fiii lui Tohman, fiii lui Dacovi,

fiii lui Tita, fiii lui Savi de toți o sută freizeci și nouă.

53. Robii Bisericii fiii lui Isaf, fiii lui Asifă, fiii lui Tavaot, fiii lui Kiras, fiii lui Sud, fiii lui Faleu, fiii lui Lavană, fiii lui Agravă, fiii lui Acuă, fiii lui Ufă, fiii lui Kifav, fiii lui Agavă, fiii lui Seve.

54. Fiii lui Anan, fiii lui Catuă, fiii lui Ghedur, fiii lui Eru, fiii lui Desan, fiii lui Noivă, fiii lui Hasevă, fiii lui Gazeră, fiii lui Azlu, fiii lui Finees, fiii lui Asară, fiii lui Vastă, fiii lui Asană, fiii lui Mean, fiii lui Nafis, fiii lui Acuv, fiii lui Ancfă, fiii lui Asur, fiii lui Farachim, fiii lui Vasalot.

55. Fiii lui Meedă, fiii lui Cufă, fiii lui Harsă, fiii lui Marcus, fiii lui Asirar, fiii lui Tom, fiii lui Nasf, fiii lui Afifă.

56. Fiii slugilor lui Solomon, fiii lui Asapfion, fiii lui Fariră, fiii lui Ieli, fiii lui Lozon, fiii lui Iedail, fiii lui Safet.

57. Fiii lui Aghlei, fiii lui Faharet, fiii lui Saviă, fiii lui Sarofteă, fiii lui Masiă, fiii lui Gar, fiii lui Adus, fiii lui Suvă, fiii lui Aferă, fiii lui Varodis, fiii lui Savat, fiii lui Alom.

58. Toți robii Bisericii și fiii slugilor lui Solomon trel sute șaptezeci și doi.

59. Aceștia sunt cari s'au suit de la Termelet și Telersas povărnitorilor Harlafatar și Alar, și nu puteau să vestească neamurile lor și semințiile, că sunt din Israel fiii lui Ladan, fiul lui Van, fiul lui Nicodan șase sute cincizeci și doi.

60. Și din preoții cei ce se fin de preoște, și nu s'au aflat fiii lui Ovdiei, fiii lui Acos, fiii lui Addi, celui ce a luat pre Avghilea mulere din fetele lui Verzeleu, și s'au numit pre numele lui.

61. Și cercându-se la socoteli

scrisoarea cea de ruda a acestora, și neaflându-se s'au înălțurat a preoști.

62. Și le-au zis lor Neemia și Artaharta, să nu aibă ei parte din cele sfinte, până ce se va scula Arthareu, îmbrăcat cu arătarea și cu adevărul.

63. Și aceștia toți erau dela Israel, de doisprezece ani și mai sus, afară de slugi, și slujnice patruzeci și două de mii trei sute șasezeci.

64. Slugile lor și slujnicile șapte mii trei sute patruzeci și șapte.

65. Cântăreșii și cântătorii două sute patruzeci și cinci.

66. Cămile patru sute treizeci și cinci.

67. Și cai șapte sute treizeci și șase.

68. Mușcoi două sute patruzeci și cinci.

69. Asini cinci mii cinci sute douăzeci și cinci.

70. Și din povățuitori după neamuri, când veneau ei la Biserica lui Dumnezeu cea din Ierusalim s'au făgăduit să ridice casa în locul ei după puterea lor, și să se dea la sfânta cămară pentru lucruri taleri de aur o mlie, și de argint taleri șase mii, și veșminte preoțești o sută.

71. Și s'au sălășluit preoștii și levii și cei din popor în Ierusalim și în țară, și cântăreșii Bisericii și portarii și tot Israelul la satele lor.

72. Și sosind luna a șaptea, și fiind filii lui Israel fieștecăre întru ale sale, s'au adunat cu toții dimpreună la lărgimea porții cel din față, care este către răsărit.

73. Și stând Isus al lui Iosedec, și frașii lui preoști și Zorovavel al lui Salatiel și frașii lui, au găsit jertfelnicul Dumnezeului lui Israel, ca să aducă pre el ardere de tot, după

urmarea celor mărturisite în cartea lui Moisi omul lui Dumnezeu.

74. Și s'au adunat la ei din celelalte neamuri ale pământului, și au așezat jertfelnicul la locul său, că în vrajbă erau ei, și i-au întărit pre ei toate neamurile de pre pământ, și aduceau jertfe după vremi și ardere de tot Domnului dimineața și seara.

75. Și au săvârșit praznicul înfligerii corturilor, în ce chip s'a rânduit în lege și jertfe în toate zilele cum se cuvenea, și după acestea aducerile cele neîncetate și jertfa sâmbetelor și a lunilor nouă, și a tuturor praznicilor celor sfinite.

76. Și ori câți au făgăduit făgăduință lui Dumnezeu din luna a noua a lunii a șaptea, au început a aduce jertfe lui Dumnezeu, că Biserica lui Dumnezeu încă nu se zidise.

77. Și au dat bani pietrarilor și meșterilor de lemn și mâncări și băuturi de bucurie.

78. Și care Sidonenilor și Tirlenilor, ca să aducă ei dela Livan lemne de chedru, ca să le ducă plute la vadul Iopiei după porunca care s'a scris lor dela Kir împăratul Perșilor.

79. Și în al doilea an mergând la Biserica lui Dumnezeu în Ierusalim în luna adouă, a început Zorovavel al lui Salatiel și Isus al lui Iosedec și frașii lor și preoștii și levii și toți cei ce au venit din robe în Ierusalim, și au întemeiat casa lui Dumnezeu la lună nouă a lunii adouă, în al doilea an, după ce au venit ei în Iudeia și în Ierusalim.

80. Și au pus pre levii de douăzeci de ani preste lucrurile Domnului, și a stăut Isus și fiul lui și frașii, și Cadmii fratele și fiul lui Madlavim, și fiul lui Iuda al lui Iliadim, împreună cu fiu și frașii, toți levii cel dimpreună cărmuitorii pre-

ste lucruri, făcând la lucruri în casa lui Dumnezeu, și au zidit zidarii Biserica lui Dumnezeu.

81. Și au stăruit preoții toți împodobiți cu muzici și cu trâmbițe, și leviții fiți lui Asaf având chimvalele lăudând pre Domnul, și binecuvântând după rânduiala lui David împăratul lui Israel.

82. Și au glăsuț prin laude mărturisind Domnului, că bunătatea lui și măritrea lui este în veci întru toți Israelii.

83. Și toți poporul a trâmbițat, și a strigat cu glas mare dând laudă Domnului pentru ridicarea casei Domnului.

84. Și au venit din preoți, din leviți și din cei ce șed înainte după neamurile lor cel bătrân, cari au văzut casa cea mai dinaintea aceștia, la zidirea aceștia cu plângere și cu strigare mare, și mulți pentru trâmbițe și pentru bucuria cea cu glas mare, în cât poporul n'auzea trâmbițele pentru plângerea poporului.

85. Pentru că eră gloată, care trâmbiță foarte tare, ca de departe să se audă.

86. Și auzind vrăjmașii neamului lui Iuda și ai lui Veniamin, au venit ca să cunoască, pentru ce este glasul trâmbiților.

87. Și au cunoscut, că cei din robie zidesc Biserica Domnului Dumnezeului lui Israel.

88. Și fiind la Zorovavel și la Isus și la povățuitorii neamurilor, au zis lor: să zidim împreună cu voi, că asemenea cu voi ascultăm de Domnul vostru, și lui Ierusalim din zilele lui Asvasarei împăratul Asirienilor, care ne-a mutat pre noi aici.

89. Și au zis Zorovavel și Isus și povățuitorii neamurilor lui Israel: nu este nouă și vouă a zidi casa Domnului Dumnezeului nostru, că noi

singuri vom zidi Domnul lui Israel cu urmare precum a rânduit vouă Kir împăratul Persilor.

90. Și neamurile pământului împotrivindu-se asupra celor din Iudeea și bălând cetatea, oprea zidirea, și vicleșuguri și aduceri de popoare, și răzvrățiri făcând, au oprit a se săvârși zidirea în toată vremea vicleșugului Kir, și s'a oprit dela zidire în doi ani, până la împărăția lui Dario.

CAP. 6.

Boreii zidesc Biserica lui Dumnezeu, cu slobozenia lui Dario.

Iar în anul al doilea al împărăției lui Dario, au prorocit Agheu și Zaharia al lui Addo prorocii asupra Evreilor din Iudeea și din Ierusalim, întru numele Domnului Dumnezeului lui Israel.

2. Și atunci stând Zorovavel al lui Salafil și Isus al lui Iosedec, au început a zidi casa Domnului cea din Ierusalim fiind împreună cu prorocii Domnului, cari le ajutau lor.

3. Într'această vreme eră la ei de față Sisimis biruitorul Siriei și al Finichiei și Satravazan și cei împreună tovarăși ai lui, și ziseră lor:

4. Cine v'a rânduit vouă, de zidiți casa aceasta și acoperemântul acesta, și celelalte toate săvârșiți? Și cari sunt ziditorii, cei ce săvârșesc acestea?

5. Și au avut har bătrânii Judellor, socotință făcându-se în robie dela Domnul.

6. Și nu s'a oprit dela zidire până se va face șire lui Dario pentru ei, și până se va răspunde.

7. Izvodul cărții, care au scris lui Dario, și au trimis Sisimis biruitorul Siriei și al Finichiei și Satravazan, și cei împreună tovarăși, și cei din Sarea și din Finichia domnii, împărătiind Dario lucrurile.

8. Toate sfiute să fie domnului nostru împăratului, că mergând la țara Iudeii, și fiind în Ierusalim cetatea, am prins pe Evreii cei bătrâni ai roblei în cetatea Ierusalimului zidind casă nouă mare, Domnului.

9. De pietre cioplite de mult preț, lemne pulnu-se în ziduri.

10. Și lucrurile acelea în grab se fac, și bine sporindu-se lucrul în mâinile lor, și cu toată mărirea și nevoința săvârșindu-se.

11. Atunci am întrebat pe bătrânii aceia, zicând: cine poruncindu-vă vouă zidiți casa aceasta, și înțelegem lucrurile acestea?

12. Deci i-am întrebat pe ei pentru că să arătăm fie, și să scrim fie pre oamenii cel ce povățuiesc, și scrisoarea numelor cerem dela cei ce erau înainte povățuitori.

13. Și ei au răspuns nouă, zicând: noi suntem slugile Domnului celui ce au lăcut cerul și pământul.

14. Și eră casa aceasta zidită mai înainte cu mulți ani prin împăratul lui Israel cel mare și tare, și s'a sfârșit.

15. Și de vreme ce părinții noștri amărând au păcătuț asupra Domnului celui ceresc al lui Israeli, i-au dat pre ei în mâinile lui Navuhodonosor împăratul Babilonului și al Haldelor.

16. Și casa stricând-o a ars-o, și pre popor l-a dus în robie la Babilon.

17. Iar în anul dinălu când împărățea Kir presie țara Babilonului, a scris împăratul Kir să se zidească casa aceasta.

18. Și sfintele vase cele de aur și de argint, care le-a scos Navuhodonosor din casa cea din Ierusalim, și le-a spânzurat în captșlea lui, împăratul Kir iarăși le-a scos din captșlea cea din Babilon, și

s'au dat lui Zorovavel și lui Sanavasar biruitorului.

19. Și s'a poruncit lui, ca să ducă aceste vase, și să le pue în Biserica cea din Ierusalim și Biserica Domnului aceasta să se zidească în locul ei.

20. Atunci Sanavasar acela mergând, a pus temeliele casei Domnului cei din Ierusalim, și de atunci până acum zidindu-se, nu a luat săvârșire.

21. Acum dar de socotește împăratul să se caute în cămările împărătești cărșile lui Kir;

22. Și de se va afla, cum că cu știrea împăratului Kir se face zidirea casei Domnului cei din Ierusalim, și de se pare domnului împăratului nostru, răspunză pentru acestea.

23. Atunci împăratul Darie a poruncit să caute în cămările cele împărătești cărșile cele ce se aflau în Babilon, și s'a aflat la Ecvatana în turnul cel din țara Midiei loc, întru care erau pomenite acestea.

24. În anul dinălu al împărășiei lui Kir a poruncit acesta să zidească casa Domnului cea din Ierusalim, întru care jefesc cu foc fără de încetare.

25. A căreia înălțimea de șasezeci de coși, lățimea de coși șasezeci și trei, case de pietre cioplite, și o casă de lemn nouă de țară, și cheltuială să se dea din casa împăratului Kir.

26. Și vasele cele sfinte ale casei Domnului, cele de aur și cele de argint, care le-a scos Navuhodonosor din casa cea din Ierusalim, și le-a adus în Babilon, să le așeze în casa cea din Ierusalim unde erau stând, ca să se pună acolo.

27. Și a poruncit lui Sisimis biruitorul Siriei și al Finichiei, și lui Satravazan și celor împreună lo-

varăși, să se nevoiască, și celor rânduși în Sirlea și în Finichia povăjuitori, să se ierească de loc, și să lase pre Zorovavel sluga Domnului și biruitorul Iudeii și pre bătrânii Iudeilor, a zidi în loc casa aceea a Domnului.

28. Și eu am rânduit cu tot dea-dinsul, să zidească și să ia aminte, pentru ca să lucreze împreună cu cei din robia Iudeilor, până se va săvârși casa Domnului.

29. Și din birul Kilo-Siriei și a Finichiei, cu nevoiață rânduială să se dea oamenilor acestora, ce s'a rânduit spre jertfa Domnului, lui Zorovavel biruitorului, din tauri și din berbeci și din miel.

30. Așijderea și grâu și sare și vin și untdelemn neîncetat preste an, în ce chip preoșii cei din Ierusalim vor zice să se cheltuiască în toată ziua fără de cârșire.

(31) Ca să aducă turnări lui Dumnezeu celui înalt pentru împăratul și pentru slugile lui, și să se roage pentru viața lor.

32. Și a poruncit, ca ori câți va trece ceva din cele mai înalte scrise, sau nu vor plini, să se ia lemn dintru ale lui, și întru acela să se spânzure și averile lui să fie împărătești.

33. Pentru aceea și Domnul, al cărui nume se chiamă acolo, să sfîngă pre tot împăratul și pre tot neamul, care va întinde mâna sa să oprească, au să facă rău casei Domnului cei din Ierusalim.

34. Și eu împăratul Darie am poruncit ca, cu nevoiață să se facă acestea.

CAP. 7.

Săvârșirea Bisericii; sfîșirea ei și servarea Paștilor.

Afincl Sisinis biruitorul Kilo-Siriei și al Finichiei și Satravu-

zan și cei împreună tovarăși, urmând celor poruncite dela împăratul Darie,

2. Cărmulau preste lucrurile cele sfinte mai cu nevoiață ajutând bătrânilor, Iudeilor, preoșilor și stărilorlor Bisericii.

3. Și cu spor se făceau lucrurile cele sfinte, prorocind Agheii și Zaharia prorocii.

4. Și s'au săvârșit acestea prin porunca Domnului Dumnezeuului lui Israel, și cu voia lui Kir și a lui Darie și a lui Artaxerx împăratului Perșilor.

5. Și s'a săvârșit casa cea sfântă până în douăzeci și trei de zile ale lunii lui Adar, întru al șaselea an al lui Darie împăratul Perșilor.

6. Și au făcut fiii lui Israel și preoșii și leviții și ceilalți din robie, cari s'au adăos, după cele ce sunt scrise în cartea lui Moisi.

7. Și au adus la sfîșirea casei Domnului tauri o sută, berbeci două sute, miel patru sute;

8. Tapi pentru păcatul a tot Israelul doisprezece după numărul începtorilor de neamurile lui Israel.

9. Și au stătut preoșii și leviții după neamuri împodobii la lucrurile Domnului Dumnezeuului lui Israel, după cartea lui Moisi, și portarii la fiecare poartă.

10. Și au adus fiii lui Israel împreună cu cei din robie paștile în patrusprezece zile, a lunii dinău, când s'au curățit preoșii și leviții,

11. Împreună și toți fiii robiei, cari s'au curățit.

12. Că leviții toți odată s'au curățit, și au junghiat paștile la toți fiii robiei și la frații lor preoșii, și Iorush.

13. Și au mâncat fiii lui Israel cei din robie, toți câți s'au osebit de urciunile neamurilor pământului, căutând pre Domnul,

14. Și au adus sărbătoarea azmelor șapte zile veselindu-se înaintea Domnului.

15. Pentru că au întors statul împăratului Asirienilor spre ei, ca să înălțarească mâinile lor la lucrurile Domnului Dumnezeu al lui Israel.

CAP. 8.

Esdra se suie în Ierusalim. Scrisoarea lui Artaxerx. Darurile făcute Bisericii Domnului, și numărarea poporului acolo.

Și după acestea, când a împărășit Artaxerx împăratul Perșilor,

2. Mers-a Esdra al lui Sareu, al lui Ezerlu, al lui Helchlu, al lui Sallum, al lui Saduc, al lui Ahitov, al lui Amarlu, al lui Eziu, al lui Mermerot, al lui Zareu, al lui Saulie, al lui Voca, al lui Avsum, al lui Finees, al lui Ellazar, al lui Aaron preotul celui din față.

3. Acest Esdra s'a suit din Vavilon, ca un cărlurar iscusit fiind în legea lui Moisi, cea de Dumnezeu dată lui Israel.

4. Și l-a dat lui împăratul mărire, aflând har înaintea lui la toate pozele lui.

5. Și s'au suit împreună din fiii lui Israel și din preoți și din leviți și cântărești de Biserică și portari și robi ai bisericii, în Ierusalim.

6. În anul al șaptelea al împărășiei lui Artaxerx în luna a cincea, acesta este anul al șaptelea al împăratului, că ieșind dela Vavilon la lumină nouă a lunii din față,

7. Au sosit la Ierusalim după călătoria cea bună, care s'a dat lor dela Domnul.

8. Pentru că Esdra multă și înțelegătoare, ca nimic să nu lase din cele din legea Domnului, și din porunci a învăța pre tot Israelul toate îndreptările și judecățile.

9. Și fiind porunca, care s'a scris

de Artaxerx împăratul la Esdra preotul, și celilor de legea Domnului, a căruia isvod este scrisoarea cea mai jos scrisă:

10. Împăratul Artaxerx lui Esdra preotului și celilor legii Domnului bucurie.

11. Și cele iubitoare de oameni eu alegând, am poruncit celor ce vor vrea din neamul Evreilor alegând ei și din preoți și din leviți, și fiind ei întru împărășia noastră, să meargă împreună cu tine la Ierusalim;

12. Deci câți vor pofti meargă împreună, cum s'a părut și mie și celor șapte prieteni sfetnici.

13. Pentru că să cerceteze cele ce sunt în Iudea și în Ierusalim.

14. Cu urmăre în ce chip se află în legea Domnului.

15. Și să aducă daruri Domnului lui Israel care le-am făgăduit, și eu și prietenii în Ierusalim, și tot aurul și argintul care s'ar afla în țara Vavilonului, Domnului în Ierusalim.

16. Împreună cu cel dăruit de popor la Biserica Domnului Dumnezeu al lor cea din Ierusalim, să se adune și argint și aur pentru junci și pentru berbeci și pentru miel și pentru cele ce urmează acestora.

17. Cât să aducă jertfe Domnului la jertfelnicul Domnului Dumnezeu al lor cel din Ierusalim.

18. Și toate ori câte vei vrea împreună cu frații tăi să faci cu aurul și cu argintul, fă după voia Dumnezeului tău.

19. Și vasele cele sfinte ale Domnului, ce se dau fie la treaba Bisericii cei din Ierusalim a Dumnezeului tău, le vei pune înaintea Dumnezeului tău în Ierusalim.

20. Și celelalte ori câte vor trebui fie la treaba Bisericii Dumne-

zeului său, vel dă din vistieria cea împărătească.

21. Și eu împăratul Artaxerx am poruncit păzitorilor vistierilor Siriel și ai Finichiei, ca, câte va trimite Esdra preotul și cetitorul legii lui Dumnezeu celui de sus, cu grăbire să i se dea.

22. Până la o sută de talanți de argint, așijderea și până la o sută de cori de grâu, și vin vedre o sută și altele cât de multe.

23. Toate după a lui Dumnezeu lege să se săvârșească cu nevoință Dumnezeului celui înalt, pentru ca să nu fie urgle întru împărăția împăratului și a fiilor lui.

24. Și vouă vi se zice, ca tuturor preoșilor și levitilor și cântăreșilor Bisericii și portarilor și robilor Bisericii, și tocmitorilor Bisericii aceștia.

25. Nici un bir, nici alt rău să se facă, și nimeni să nu albească volnicie a pune ceva asupra acestora.

26. Și tu Esdra după înțelepciunea lui Dumnezeu pune judecători și legiuitori, ca să judece în toată Siria și Finichia pre toți cei ce știu legea Dumnezeului său, și pre cel ce nu știu îl vel învăța.

27. Și toți câți vor călca legea Dumnezeului său, și cea împărătească cu deadinsul se vor certă, ori cu moarte, ori cu muncă, sau cu pagubă de argint, sau cu izgonire.

28. Și a zis Esdra scriitorul: binecuvântat este singur Domnul Dumnezeu părinților mei, cel ce au dat aceslea în inima împăratului, ca să clădească casa lui cea din Ierusalim.

29. Și pre mine m'au cinsit înaintea împăratului și înaintea slujnicilor și înaintea tuturor prietenilor și a boierilor lui.

30. Și eu cu bună îndrăzneală m'am lăsat după ajutorul Domnului

lui Dumnezeuului meu și am adunat bărbați din Israel, ca să se suie cu mine.

31. Și aceștia sunt cel mai mari povățuitori după neamurile lor și după împărșirile începăturilor, cei ce se suie cu mine din Vavilon împărășind Artaxerx împăratul.

32. Din fiii lui Finees, Ghirson, din fiii lui Itamar, Gamail.

33. Din fiii lui David, Letus al lui Sehenlu.

34. Din fiii lui Fares, Zaharie și cu el s'au scris oameni o sută cincizeci.

35. Din fiii lui Salomon, Avell, Aclias al lui Zaharia, și cu el oameni două sute.

36. Din fiii lui Zaton, Sehenlu al lui Iezel și împreună cu el oameni trei sute.

37. Din fiii lui Adin, Ovir al lui Ionan și cu el împreună oameni două sute cincizeci.

38. Din fiii lui Elam, Iestas al lui Gofoliu și împreună cu el bărbați șaptezeci.

39. Din fiii lui Safatia, Zaharia al lui Mihail și împreună cu el bărbați șaptezeci.

40. Din fiii lui Ioav, Avadlas al lui Iezil, și cu el bărbați două sute doisprezece.

41. Din fiii lui Vaid, Asalmot al lui Iosafia, și cu el bărbați o sută șasezeci.

42. Din fiii lui Vavi, Zaharia al lui Vival și cu el bărbați douăzeci și opt.

43. Din fiii lui Astaf, Ioanis Acatan și cu el bărbați o sută zece.

44. Din fiii lui Adoniam cel mai de pre urmă și aceștia sunt numele lor: Ellafatos, Ienil și Samea și cu el bărbați șaptezeci.

45. Din fiii lui Vaguil al lui Ialtucur și cu el bărbați șaptezeci.

46. Și l-am adunat pre el în anul

ce se zice Teran, și am tăbărit trei zile acolo și i-am oblicit pre ei.

47. Și din fiii preoșilor și din leviți, neaflând acolo, am trimis la Eleazar și iată a venit și Idul și Mala și Masman și Ahatan și Samean și Iorivon, Natan, Eniatan Zaharia și Mosolamon, povătuitorii și știutorii.

48. Și am zis lor să meargă la Dadeu povătuitorul, cel din locul pazei vestieriei, poruncindu-le lor să grăiască cu Dadeu și cu frații lui și cu cei din locul păzitorilor de vistierie, să ne trimită nouă pre cei ce vor sluji în casa Domnului nostru.

49. Și am adus nouă după mâna cea tare a Domnului nostru, bărbații știutori din fiii lui Mooll al lui Levi al lui Israel, pre Aseviva și pre fiii lui și pre frații caril erau optsprezece.

50. Și Asebian și Anuon și Osean frate din fiii Hananeului și fiii lor bărbați, douăzeci.

51. Și din robii Bisericii, cari a dat David și povătuitorii la lucrul leviților robi al Bisericii, două sute douăzeci, a tuturor s'au arătat scrisoarea numelor.

52. Și am făgăduit acolo post tinerilor înaintea Domnului Dumnezeului nostru, să cerem dela el bună călătorie și nouă și celor ce erau împreună cu noi fiilor noștri și dobitoacelor.

53. Pentru că nu'am rușinat a cere dela împăratul și pedestri și călăreși și petrecere pentru apărarea de cel ce ne stău împotriva.

54. Că am zis împăratului, cum că puterea Domnului nostru va fi cu cei ce'l caută pre el întru toată îndreptarea.

55. Și iarăși ne-am rugat Domnului nostru pentru toate acestea, și l-am aflat pre el bun și blând.

56. Osebil-am din căpeteniile neamurilor și ale preoșilor bărbați doisprezece, pre Esesvria și pre Asamian și împreună cu ei dintre frații lor bărbați zece.

57. Și le-am pus lor argintul și aurul și sfintele unelte ale casei Domnului nostru, care le-au dăruit împăratul și sfetnicii lui, și dregătorii și tot Israelul.

58. Și când am pus le-am dat lor talanți de argint șase sute cincizeci, și vase de argint de o sută de talanți, și de aur de o sută de talanți, și ferecăture de aur douăzeci.

59. Și vase de aramă, de aramă bună, care scipește ca aurul, vase douăsprezece.

60. Și le-am zis lor; și voi sfinți sunteți Domnului, și vasele cele sfinte și aurul și argintul este făgăduință Domnului părinților noștri.

61. Priveghiași și păziți până le veși da căpeteniilor neamului preoșilor și leviților și povătuitorilor neamurilor lui Israel în Ierusalim în cămările casei Dumnezeului nostru.

62. Și preoșii și leviții cei ce au luat argintul și aurul și vasele cele din Ierusalim, le-au băgat în Biserica Domnului.

63. Și mergând dela râul lui Tera în douăsprezece ale unei dintău, am intrat în Ierusalim după mâna cea tare a Domnului nostru ceea ce eră deasupra noastră, și ne-am mântuit pre noi dela intrare de tot vrăjmașul, și am venit în Ierusalim.

64. Și făcându-se acolo ziua a treia, în ziua a patra stând, argintul și aurul s'au dat în casa Domnului nostru, și Marimot fiul lui Iuri preotului.

65. Și cu el eră Eleazar al lui Finneș, și eră cu el Iosavados al lui Isus și Molt al lui Savanu leviți la număr și la toată cumpănătura.

66. Și au scris tot frasel lor întru acel ceas.

67. Și cei ce au venit din robie, au adus jerfe Dumnezeului lui Israel, Domnulul, junince douăsprezece, și pentru tot Israelul berbeci nouăzeci și șase.

68. Miei șaptezeci și doi, fapi pentru niântuire, doisprezece, toate jerfă Domnului.

69. Și au dat poruncile împărațului la dregători cei împărătești al casei, și la biruitorul Kilo-Sirlei și al Finichiei, și au slăvit pre popor și pre Biserica Domnului.

70. Și după ce s'au săvârșit aceștea, au venit la mine povățuitorii zicând:

71. N'au osebit neamul lui Israel și boieții și preoții și leviții neamurile cele de alt neam ale pământului, și necurățiile dela neamurile Hananellor și ale Hetellor și ale Ierczellor și ale Ievusellor și ale Moavitenilor și ale Eghiptenilor și ale Idumellor.

72. Pentrucă au lăcnit împreună cu fetele lor, și ei și fiii lor, și s'au amestecat sămânța cea sfântă cu neamurile cele de alt neam ale pământului, și aveau parte cei mai mari povățuitorii, și dregătorii din nelegiuirea aceasta dela începutul lucrului.

73. Și a fost îndată când am auzii eu aceștea, mi-am rupt hainele și veșmântul cel sfânt, și mi-am smuls părul din cap și din barbă și mi s'au sczut în gânduri și mâhnit.

74. Și s'au pornit asupra mea, căși atunci erau râvnitori spre curvântul Domnului Dumnezeuului lui Israel, plângându-l eu pentru nelegiuire, și se-ducea trist până la jerfa cea de seară.

75. Și sculându-mă dela post mipe având halnele și veșmântul cel albit, plecând genunchile și înfuzând mâinile către Domnul ziceam:

76. Doamne, rușinat-m'am și m'am înfruntat înaintea feței tale.

77. Pentrucă păcatele noastre s'au înmulțit preste capetele noastre, și necunoștințele noastre au ajuns până la cer.

78. Încă din vremea părinților noștri, și suntem întru mare păcat până în ziua aceasta.

79. Și pentru păcatele noastre și ale părinților noștri ne-am dat împreună cu frații noștri, și împreună cu împărații noștri și împreună cu preoții noștri, cel ce au împărățit pământul spre sabie și spre robie și spre pradă cu rușine până în ziua aceasta.

80. Și acum întru cât s'au făcut nouă milă dela tine Doamne, ca să rămăe nouă rădăcină și nume în locul sfînșirei tale.

81. Și a se descoperi nouă lumină în casa Domnului Dumnezeului nostru, să ne dea nouă hrană în vremea lucrului nostru.

82. Și lucrând noi n'am fost părâșți de către Dumnezeul nostru, cel ce ne-au făcut pre noi, cu har înaintea împăraților Persilor, să ne dea nouă hrană.

83. Și a proslăvi Biserica Domnului nostru, și a ridică Stomul cel pusiu, și a ne da nouă înfărire în Iudeea și în Ierusalim.

84. Și acum ce vom zice Doamne având aceștea? Pentrucă am călcat poruncile tale, care le-ai dat în-mîna slugilor tale prorocilor, zicând:

85. Că pământul întru care intrați să-l moșteniți, este pământ pângărit cu pângăriclunea celor de alt neam al pământului, și de necurăția lor l-au umplut pre el.

86. Și acum fetele lor să nu le împreunăți la lăcaș cu fiii voștri, și fetele voastre să nu le dați la fiii lor.

87. Și nu căutați a vă uni cu ei

în toată vremea, ca să vă înfăriți și să mâncați cele bune ale pământului, și veți face moștenire fiilor voștri până în veac.

88. Și cele ce se întâmplă toate se fac nouă pentru lucrurile noastre cele rele, și pentru păcatele noastre cele mari, pentru că tu Doamne ne-ai ușurat de păcatele noastre.

89. Și ne-ai dat nouă rădăcină ca aceasta, iarăși ne-am întors a călca legea ta, ca să ne amestecăm întru necurăția neamurilor pământului.

90. Au nu te-ai mâneleat spre noi? Ca să ne pierzi pre noi? În cât să nu rămână rădăcină și sămânță și numele nostru?

91. Doamne al lui Israel adevărat ești, pentru că am rămas rădăcină de astăzi înaintea ta.

92. Iată acum suntem înaintea ta întru fărădelegile noastre, pentru că numai este a sta înaintea ta pentru acestea.

93. Și când se rugă Esdra, se mărturisea plângând căzuți la pământ înaintea Bisericii, s'a adunat la el din Ierusalim mulțime multă foarte, bărbați și femei și tineri, pentru că mare plângere era întru mulțime.

94. Și strigând Iehonias al lui Ieiel din fiil lui Israel a zis: Esdrai Noi am păcătuit Domnului Dumnezeu, căci am lăcut împreună cu mulțime de alți neam din neamurile pământului.

95. Și acum este deasupra a tot Israelul, întru această facă-se nouă jurământ către Domnul, să scoatem toate mulțimile noastre cele de alți neam împreună cu fiil lor.

96. Precum socotești tu, și căli te supun legii Domnului, scoală-te, săvârșește.

97. Pentru că la tine este lucrul, și noi cu tine suntem pururea a luce

98. Și sculându-se Esdra a jurat pre căpeteniile neamului preoșilor și al leviților a tot Israelul, ca să facă acestea, și au jurat.

CAP. 9.

Porunca de a lepăda muierile și copiii de neam străin. Numirea leviților și a preoșilor vinovați întru aceasta. Esdra cetind legea Domnului, poruncește ca toți să se întoarcă pe acasă veseli.

Și sculându-se Esdra dela curtea Bisericii, a mers la cămara lui Ionan al lui Eliasiv.

2. Și mând acolo, pâine n'a gustat, nici a băut apă, plângând fărădelegile cele mari ale mulțimei.

3. Și s'a făcut strigare în toată Iudeia și în Ierusalim la toți cei din robie, ca să se adune în Ierusalim.

4. Și căli nu s'ar întâmplă în două sau trei zile după judecata bătrânilor, cari mai sus șed, se vor omorî dobitoacele lor, și el se va întreina dela mulțimea robiei.

5. Și s'au adunat toți cei din neamul lui Iuda și a lui Veniamin în trei zile în Ierusalim, aceasta este luna a noua în douăzeci ale lunii.

6. Și a șezut împreună toată mulțimea în curtea bisericii tremurând pentru larma care era.

7. Și sculându-se Esdra a zis lor: voi ați făcut fărădelege, și ați lăcut împreună cu mulțime de alți neam, ca să adaogiți păcatele lui Israel.

8. Și acum dați mărturisire și slavă Domnului Dumnezeuului nostru.

9. Și faceți voea lui, și vă osebiți de neamurile pământului și de mulțimile cele de alți neam.

10. Și a strigat tot poporul, și a zis cu glas mare: așa după cum ai zis vom face.

11. Că mulțimea este multă, și vreme de larmă, și nu putem să stăm descoperiți, și lucrul nostru nu este

de o zi sau de două, pentru că mulți am păcătuit întru acestea:

12. Și să stea povățuitorii cei dinaintea ai mulțimei, și toți cei din lăcașurile noastre, căși au muieri de alt neam.

13. Să vie să și ia vreme din toți locul bătrânii și judecătorii, până vor deslegă mâinea Domnului dela noi cea pentru porunca aceasta.

14. Ionatas al lui Azail și Ezechia al lui Teocan au arătat după acestea, și Mosolamos și Levi și Savateu, au îndemnat împreună cu el,

15. Și a făcut după toate acestea cei dintru robime.

16. Și au ales lui Esdra preotul bărbai povățuitori ai părinților lor, pre toți pre nume, și au șezut împreună la luna cea nouă a lunii a zecea a cercă lucrul.

17. Și s'a adus la săvârșit cele pentru bărbaii cei ce s'au la sine muieri de alt neam până la luna a noua a lunii cei dintâiu.

18. Și s'au aflat din preoții cei ce s'au adunat, cari aveau muieri de alt neam.

19. Din fiii lui Isus al lui Iosedec și al fraților lui Matias și Eleazar și forivos și Ioadanos,

20. Și au pus mâinile să scoată pre muierele lor, și spre curățire berbeci pentru necurăția lor.

21. Și din fiii lui Emir, Anania, Zavdeu, Ianis, Sameos, Ereil și Azariea.

22. Și din fiii lui Fesur, Ellona, Masias, Ismailos, Natanail, Ochodil și Saluas.

23. Și din leviți, Iozavados și Semie și Kolios, acesta este Callias, Pateu și Iuda și Ionas.

24. Din cântăreții Bisericii, Ellasavos și Vakhur.

25. Din portari, Salum și Tulvanos.

26. Dintr'ei lui Israel, din fiii lui

Foros, Iermas, Edias, Melhias, Mulios, Eliazar, Asevias și Vaaneas.

27. Din fiii lui Ila, Mattanias, Zahariea, Ezreli, Ioavdiu, Ieremot și Andias.

28. Și din fiii lui Zamot, Elladas, Ellismus, Ofonia, Iarimot, Savat, și Zerallias.

29. Din fiii lui Vivai, Ioan, Anania, Iosavad și Amatis.

30. Din fiii lui Marit, Olamos, Mamuhos, Iedeos, Iasuv, Iasallos și Ieremot.

31. Și din fiii lui Addi, Naatos, Moosias, Lacconos, Naldos, Matafias, Sesili, Valnuos și Manasia.

32. Și din fiii lui Anan, Ellonas, Aseas, Melhia, Savveos și Simon al lui Hosameu.

33. Și din fiii lui Asum, Altaneu, Matafias, Vanias, Ellafat, Manasi și Semel.

34. Și din fiii lui Vaani, Ieremien, Modis, Omatros, Ioil, Mavdan, Pedias, Anos, Caravaslon, Enasiv, Mamnisanaim, Elias, Vanus, Ellali, Samis, Selemia și Natania.

35. Și din fiii lui Ozora, Sesis, Esril, Azail, Samatos, Zamvri și Iosifus.

36. Și din fiii lui Etma, Mazighiea, Zavadela, Ides, Iull și Vaneas. Toți aceștia au lăcut împreună cu muieri de alt neam și le-au slobozit pre ele împreună cu fiii.

37. Și au lăcut preoții și leviții și cei ce erau din Israel în Ierusalim și în țară la luna nouă a lunii a șaptea, și fiii lui Israel întru lăcașurile lor.

38. Și s'au adunat toată mulțimea împreună de o dată la Ierusalim cea de către răsăritul porții Bisericii.

39. Și a zis lui Esdra preotului și cetitorului, să aducă legea lui Moisi, care s'au dat de Domnul Dumnezeu lui Israel.

40. Și a adus Esdra Arhiereul legea la toată mulțimea dela om până la muliere și la toți preoșii să auză legea în lună nouă a lunii a șaptea.

41. Și a cetit la lărgimea porții cel dințaiu a Bisericii din zori până la amiază zi, înaintea bărbaiilor și a muierilor și adaoseră toată mulțimea la lege.

42. Și a stăit Esdra preotul și celilor legii pre scaunul judecății cel de lemn, care s'au tocmii.

43. Și a stăit lângă el Matatias, Samus, Anania, Azaria, Uriea, Ezekiea și Valasam deadreapia.

44. Și deasfânga Faldeu, Misail, Melhiea, Lofasuf și Navariea.

45. Și luând Esdra cartea legii înaintea mulțimei, pentru că ședea întâiu cu mărire înaintea tuturor,

46. Și deslegând legea, toți în picioare au stăit și a binecuvântat Esdra pre Domnul Dumnezeu cel înalt, pre Dumnezeuul Savaot atotfitorul.

47. Și a strigat toată mulțimea: Amin.

48. Și ridicând în sus mâinile și

căzând la pământ s'au închinat Domnului.

49. Isus, Anus, Saravlea, Adinos, Iacov, Savatea, Aliea, Meanas, Caleas, Azaria, Ioazavd, Ananlea și Viatas, leviști învățau legea Domnului făcând cetea.

50. Și a zis Ataratias lui Esdra Arhiereului și cetitorului și leviștilor celor ce citeau mulțimei, către toți zicând:

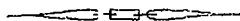
51. Ziua aceasta este sfântă Domnului și toți plâneau când auzeau legea.

52. Drept aceea mergând, mâncași grăsimi și beși dulcesuri și trimiteși trimiteri la cei ce n'au.

53. Pentru că sfântă este ziua Domnului și nu vă mahniiți, că Domnul vă va mări pre voi.

54. Și leviștii porunceau toate acestea poporului zicând: ziua aceasta sfântă este Domnului, nu vă mahniiți.

55. Și s'au dus toți să mănânce și să bea și să se vesească, și să dea trimiteri celor ce n'au, și să se vesească foarte pentru că s'au făcut cuvințele, care le-au învățat și s'au adunat.

CARTEA ÎNȚELEPCIUNEI LUI SOLOMON

CAP. 1.

Înțelepciunea adevărată, îndemnare spre dreptate, fără de care nu este înțelepciune.

Înțelegi dreptatea cei ce judecași pă-mântul, cunoașteri pre Domnul întru bunătațe și întru smerența inimii căutași-l pre el.

2. Că se află celor ce nu-l ispitesc pre el, și se arată celor ce nu au credință întru dânsul.

3. Că cugetele cele răzvrățite despart dela Dumnezeu, iar puterea ce s'a ispitit mustră pre cei fără de minte.

4. Că în sufletul cel viclean nu va intra înțelepciunea, nici va lăcut în trupul cel supus păcatului.

5. Că Duhul cel sfânt al învățăturii va fugi de vicleșug, și se va depărta dela cugetele cele fără de înțelegere, și va mustră vîind nedreptatea.

6. Că duh subtil de oameni este înțelepciunea, nu va mîntui pre cel hulitor cu buzele sale, rărunchilor lui martor este Dumnezeu, și al inimii lui socotitor adevărat și al limbii auzitor.

7. Că Duhul Domnului a umplut lumea, și cel ce ține toate are cunoștința grăului.

8. Pentru aceasta cel ce grăiește cele nedrepte nu se poate ascunde nici îl va trece pre el dreptatea cea doveditoare.

9. Că în sfaturile celui necredincios cercare va fi, iar auzirea cuvîntului lui la Domnul va veni, ca să dovedească fărădelegile lui.

10. Că urechea râvnirei aude toate și gâlceava răpșitorilor nu se va ascunde.

11. Păziți-vă dar de răpșire care nimic nu folosește, și de clevețiri vă opriți limba, că cuvîntul cel întru ascuns îndeșert nu va trece, și gura cea mincinoasă omoară sufletul.

12. Nu poftiți moarlea întru ne-cazurile vieții voastre, nici vă trageți vouă pierire cu lucrul mâinilor voastre.

13. Că Dumnezeu moarte n'a făcut, nici se bucură de pierirea celor vii.

14. Că toate le-au făcut, ca să fie, și de mîntuire sunt făpturile lumii, și nu este întru ele lecuire de pierire, nici iadului împărășie pre pă-mînt.

15. Că dreptatea este nemuritoare, iar nedreptatea slujește morții.

16. Și cel necredincios cu mîinile și cu civlirile o au chemat pre ea, pîrșind socotind-o s'au lo-

1. 1. 3 Îsup. 3, 9 și 2 Paral. 1, 10.
2. Isaia 56, 1. 3. 2 Paral. 15, 2.
5. Omlui. 8, 22. 6. Ierem. 17, 10
7. Isaia 6, 3.

pil și legătură au făcut cu ea că vrednici sunt să'i fie parte ei.

CAP. 2.

Petrecerea necredincioșilor ce nu au nădejde în viața veșnică. Prigonirea celui drept și urmările răului.

Că au zis întru sine cugetând nedrept: puțină este și cu necaz viața noastră, și nu este lecuire împotriva morții omului, și nu s'a cunoscut cel ce s'au înfors dela iad.

2. Că din nimic ne-am făcut, și după aceasta vom fi, ca și cum n'am fi fost, că lum este răsuflarea în nărilor noastre, și cuvântul scântee care mișcă inima noastră.

3. Care stingându-se, cenușă se va face trupul și duhul se va vărsa ca aerul cel moale.

4. Și numele nostru se va uita cu vreme, și nimeni nu'și va aduce aminte de lucrurile noastre, și va trece viața noastră ca urma norului, și se va risipi ca negura, când se gonește de razele soarelui, și se îngreuiază de fierbințeala lui.

5. Că umbră trecătoare este viața noastră, și nu este înțoarcere sfârșitului nostru, că s'au pecetluit și nimeni nu se va întoarce.

6. Veniți dar, și să ne desfășăm cu bunățțile cele de acum, și să ne slujim cu făptura, ca și cu ființelele degrab.

7. De vin de mult preț și de mirul bine mirositoare să ne umplem și să nu ne treacă floarea vremii.

8. Să ne încununăm cu flori de mandră până nu se veștelesc.

9. Nimeni dintru noi să nu fie neîmpărtășit desințării noastre, prelușindene să lăsăm semne de veștele, cu această este partea noastră, și sonra aceasta.

2. 1 Iov 7, 1; 14, 1

6. Isaia 22, 13; 56, 12.

7. 1 Cor. 15, 32; Isaia 5, 12; Ps. 102, 13; Ierem 40, 6.

10. Să asuprim pre săracul cel drept, și să nu ne fie milă de văduvă, nici de cărunțele bătrânului cele de mulți ani să nu ne rușinăm.

11. Și țărlea noastră să ne fie nouă lege dreaptă, că ce este slab de nici o treabă nu este.

12. Deci cu vicleșug să vânam pre cel drept, că de nici un bine nu ne este nouă, și se împotrivesc lucrurilor noastre, și ne împulă nouă păcatele legii, și dovedește păcatele învățăturii noastre.

13. Se zice pre sine, că are cunoștința lui Dumnezeu, și fiul lui Dumnezeu pre sine se numește.

14. Făcându-s'a nouă spre dovedirea cugetelor noastre.

15. Greu ne este nouă și a'î vedea, că viața lui nu este ca a celorlalți, și schimbate sunt cărările lui.

16. Necurași suntem soțolți înaintea lui, și se ferește de căile noastre ca de niște necurăși, fericește cele mai de pre urmă ale dreptilor și se laudă, că are față pre Dumnezeu.

17. Deci să vedem de sunt cuvintele lui adevărate, și să isplăm cele ce se vor întâmpla lui.

18. Că de este dreptul fiul lui Dumnezeu, și va apăra pre el, și'l va scoate din mâna celor ce'î sîu împotriva.

19. Cu ocară și cu muncă să'l cercăm pre el, ca să cunoaștem blândețele lui, și să isplăm răbdarea răului lui.

20. Cu moarte urâtă să'l judecăm, pentru că va fi socoteala lui din cuvintele lui.

21. Acestea au gândit și au rădăci, că l-au orbi pre el răutatea lor.

22. Și n'au cunoscut tainele lui

13. Mateiu 27, 4. 14. Iov 7, 7.

18. Ps. 21, 8. 19. Ierem. 11, 19.

Dumnezeu, nici au nădăduit plata dreptății, nici au ales cinstea sufletelor celor curale.

23. Că Dumnezeu au zidit pre om spre nestricăciune, și după chipul ființei sale l-au făcut pre el.

24. Iar prin pizma diavolului moartea a intrat în lume, și l'ispitesc pre el cei ce sunt din partea lui.

CAP. 3.

Fericirea dreptilor și pedepsirea păcătoșilor.

Iar sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu, și nu se va atinge de dănsese muncă.

2. Părutu-s'au întru ochii celor nepricepuși a muri, și s'a socotit pedepsire ieșirea lor.

3. Și mergerea dela noi sfărâmare, iar ei sunt în pace.

4. Că înaltea feșii oamenilor de vor și luă munci, nădejdea lor este plină de nemurire.

5. Și pușin fiind pedepsiți, cu mari faceri de bine se vor dăru, că Dumnezeu i-au ispitit pre dânsii, și i-au alflat luiș vrednici.

6. Ca aurul în topitoare i-au lămurit pre el, și ca o jertfă de ardere întreagă l au primit.

7. Și în vremea cercetării lor vor străluci, și ca scântele pre paie vor fugi.

8. Judecă-vor limbi, și vor stăpâni popoare, și va împărăși într'înșii Domnul în vecl.

9. Cel ce nădăduesc spre dânsul vor înțelege adevărul, și credincioșii în dragoste vor petrece cu dânsul, că dar și milă este întru cuvișii lui, și cercetare întru aleșii lui.

10. Iar cei necredincioși precum au socotit, se vor pedepsi; cei ce au părăsit pre cel drept, și dela Domnul s'au depărtat.

11. Că cel ce defaimă înțelepciunea și învățătura, ticălos este, și deșartă este nădejdea lor și ostenelele lor fără de folos și netrebnice lucrurile lor.

12. Mulerile lor fără de minte, și fiii lor răi.

13. Blestemată este nașterea lor, că fericită este cea stearpă, care nu s'a pângărit, care n'a cunoscut pai cu păcat, aveă-va roadă la cercetarea sufletelor.

14. Și famenului care n'a făcut cu mâinile sale fărădelege, nici a gândit împotriva Domnului rele, că se va dà lui darul credinței cel ales, și soartă poftită în Biserica Domnului,

15. Că roada ostenelelor bune cu bună cinste este, și necăzuță este rădăcina înțelepciunii.

16. Și fiii prea curvarilor nu vor fi desăvârșiți, și din patul cel fărădelege sămânța se va sfinge.

17. Că de vor și aveă vleașă lungă, întru nimic se vor socoti, și necinsite vor fi bătrânețele lor cele mai de pre urmă.

18. Și de vor muri curând n'au nădejde, nici în ziua judecării mângăere.

19. Că al neamului nedrept rău este sfârșitul.

CAP. 4.

Ce trebuie crezut despre moartea cea timpurie a dreptilor și despre soarta păcătoșilor.

Mai bine este a nu aveă prunci și a aveă bunătate, că nemurire este întru pomenirea ei, că și la Dumnezeu se cunoaște bunătatea, și la oameni.

2. Și când este de lașă o urmează, și dacă se duce o doresc, și în veac cununașă petrece, birulud nevolinșă celor nepădugărite birinșe.

3. Iar mulțimea pruncilor celor necredincioși nu se va folosi, și din odraslele pruncilor nu se va înrădăcină adânc, nici va fi temelii înălți.

4. Că de va și odrăsi cățavă vreme în sfâlpări, cu sminteală fiind se vor clăii de vânt și de puterea vânturilor se vor desrădăcină.

5. Împrejur se vor frânge ramurile lor nefiind desăvârșite, și rodul lor nefiind copii, și nu bun la mâncare și de nici un folos.

6. Că fiul cel ce se nasc din paturile cele fărădelege, mărfurile sunt răutății asupra părinților întru cercetarea lor.

7. Iar dreptul de se va sfârși, mai înainte întru odihnă va fi.

8. Că bătrânețele sunt cinstite, nu cele de mulți ani, nici cele ce se numără cu numărul anilor;

9. Și căruntețele sunt înțelepciunea oamenilor, și vârsta bătrânețelor vieață nespurcată.

10. Plăcut lui Dumnezeu fiind l-au iubit, și vlefutnd între păcătoși s'a mutat.

11. Răpitu-s'a, ca să nu schimbe răutatea minții lui, sau înșelăciunea să înșale sufletul lui.

12. Că râvna răutății înlunecă cele bune, și neînfrânarea poftii schimbă gândul cel fără de răutate.

13. Sfârșindu-se curând au pînii ani îndelungași.

14. Că plăcut eră Domnului sufletul lui, pentru aceasta s'au grăbit a'î scoate din mijlocul răutății.

15. Iar popoarele văzând, n'au cunoscut, nici au pus în gând una ca aceasta, că dar și milă este întru cuvuloșii lui și cercetare întru aleșii lui.

16. Iar dreptul murind va osândi pre necredincioșii cel vii, și înere-

țele cele curând săvârșite pre bătrânețele nedreptului cele de mulți ani.

17. Că vor vedea sfârșitul înțeleptului, și nu vor cunoaște ce au sătuit pentru dânsul, și spre ce l-a întemeiat pre el Domnul.

18. Vedeă-vor și vor defăimă, iar Domnul îi va bătjocori pre ei, și după aceasta vor cădea cu necinste și cu ocară între cei morți în veac.

19. Că îi va rupe în două pre ei fără de glas, și'î va arunca cu fața în jos, și îi va clăii pre dânsii din temelie, și până la cel de pre urmă se vor pusii întru durere și pomenirea lor va pieri.

20. Că vor veni întru cugetul greșalelor sale spăimântași, și'î vor muștră pre dânsii de față, fărădelegile lor.

CAP. 5.

Căința cea prea târzie a păcătoșilor; fericirea dreptilor și pedepsirea necredincioșilor.

A tunci va stă cu multă îndrăzneală dreptul înaintea feței celor ce l-au necăjit pre dânsul; și a celor ce n'au băgat în seamă ostenețele lui.

2. Și văzându'î pre ei, se vor turbură cu cunplită frică, și se vor mira de minunata lui mântuire.

3. Și vor zice întru sine căindu-se, și pentru împușinarea duhului vor suspină zicând: acesta este, pre care noi l-am avuî oarecând de rîs și pildă de bațjocură.

4. Noi cel fără de mințe vieața lui o am socotit neburle și sfârșitul lui fără de cinste.

5. Și cum s'a socotit între fiii lui Dumnezeu, și între sfinși soarta lui este?

6. Răfăclî-am dar dela calea ade-vărului, și lumina dreptății nu ne-a

strălucit nouă, și soarele nu ne-a răsărit nouă.

7. Umplutu-ne-am de cărările fără-delegel și ale pierzării, și am umblat pre cărări neumblate, iar calea Domnului nu o am cunoscut.

8. Ce ne-a folosit nouă înfriga? Și avușlea cu sală, ce ne-a adus nouă?

9. Toate acestea ca umbra au trecut, și ca o veste ce aleargă pre aproape.

10. Ca corabia care trece prin valurile apei, ale căreia treceri nu se află urma, nici calea umblării ei în valuri.

11. Sau ca pasărea ce zboară în aer, a căreia nici semn de călătorie nu se află.

12. Ci cu aripile băfând vânt ușor, și despicându-l cu sifa porțel, mișcând aripile se preumblă, și după aceasta nu se află semnul umblării într'insul.

13. Sau ca săgeata, săgetând la locul însemnat, aerul împărșindu-se îndată iar se împreună, în cât nu se știe pre unde a trecut.

14. Așa și noi după ce ne naștem ne sfârșim, și nici un semn de faptă bună nu avem a arăta, ci întru răutatea noastră ne sfârșim.

15. Că nădejdea celui necredincios este ca praful ce-l spulberă vântul, și ca bruma care se gonește de vifor subțire, și ca fumul care se împrăștie de vânt, și ca pomenirea unui oaspet, ce trece într'o zi.

16. Iar drepții în veac vor fi vii, și întru Domnul plata lor, și purtarea de grijă pentru dânșii dela cel prea înalt.

17. Pentru aceasta vor lua împărăția podoabel și stema frumuseții din mâna Domnului, că cu dreapta sa îi va acoperi pre ei, și cu brațul său îi va scuti pre ei.

15. Ps. 1, 4 | Ps. 10, 10 | 11, 7.

18. Luă-va toată arma răvna lui, și va înfrământă făptura spre izbândă vrăjmașilor.

19. Imbracă-se-va în zaoa dreptății, și și va pune luiș colț judecata cea ne-fățarnică.

20. Luă-va pavăză nebiruică, sfințenie și va ascuți cumplită mână ca o sabie și va da război împreună cu el lumea asupra celor fără de minte.

21. Merge-vor drept nemeritoare săgețile fulgerilor și ca dintr'un arc bine încordat al norilor la pînă vor lovi.

22. Și din mânia cea svârșitoare de pietre pline se vor arunca grădiniile.

23. Întărășă-se-va asupra lor apa mării și râurile îi vor îneca de năprasna.

24. Stă-va împotriva lor duhul puterii, și ca un vifor îi va vântura pre ei, și va pusii tot pământul fărădelegea, și răutatea va răsturna scaunele puternicilor.

CAP. 6.

Indemnul stăpânitorilor lumii să caute și să urmeze înțelepciunea și dreptatea.

Auzii dar împărași și înțelecși, învâțați-vă judecătorii margeniilor pământului.

2. Băgați în urechi cel ce stăpânește mulșinii și cel ce vă truișii întru popoarele neamurilor.

3. Că dela Domnul s'au dat vouă stăpânirea și puterea dela cel prea înalt, care va cercetă faptele vouștr. și sfaturile va cercă.

4. Că isprăvici fiind împărășiei lui, n'afi judecat drept, nici ați păzit legea și nici ați umblat după sfatul lui Dumnezeu.

5. Cu frică și cu grab va stă u-

18. Ps. 17, 41 | 18. Ps. 6, 11.

6. 4. Inj. Sol. 13, 1 | Rom. 13, 1.

8. Col. 3, 25 | 1 Petr. 1, 17 | Gal. 2, 6 | 11 2 Legei 10, 11.

supra voasră, că judecată cumplisă va fi celor mai mari.

6. Că celui mai mic se îngăduleşe milă, iar cel lărl cumplit se vor certă.

7. Că Stăpânul tuturor nu se va ruşina de faţă, nici se va sfil de mărire, că şi pre cel mic şi pre cel mare el l-au făcut şi de toţi asemenea lui este pronie.

8. Iar celor mai mari grea cercare le stă asupră.

9. Deci către voi împăraşi suni cuvintele mele, ca să învăţaşi înțelepciune şi să nu cădeşi.

10. Pentru că cei ce au păzit cu cuviinţă cele cuvinoase, cuvinoşi vor fi şi cei ce vor învăţa acestea, vor afla răspuns.

11. Poziţi dar cuvintele mele şi le doriţi şi vă veşi învăţa.

12. Luminaţă şi nevesteşită este înțelepciunea şi lesne se vede de cei ce o iubesc şi se află de cel ce o caută.

13. Mai 'nainte aleargă la cel ce o doresc, ca mai 'nainte să se cunoască.

14. Cel ce mănecă la ea nu se va osteni, că o va afla şezând la porţile lui.

15. Că a cugetă de dânsa săvârşirea gândului este, şi cel ce va priveghia pentru ea, curând va fi fără de grije.

16. Că ea umblă împrejur căuflând pre cel vrednic de ea şi în căi se arată lor cu bun har şi întru toţi cugetul fi întâmpină pre ei.

17. Că începutul ei este pofta cea adevărată a învăţăturii.

18. Iar pofta învăţăturii este dragostea şi dragostea este păzirea legilor ei.

19. Iar păzirea legilor este temelul

nevinovăţiei şi nevinovăţia face a fi aproape de Dumnezeu.

20. Drept aceea pofta înțelepciunii duce la împărăţia cea veşnică.

21. Deci dar de vă bucuraşi de scaune, şi de schiptruri împărăşii popoarelor, clinsii înțelepciunea, ca în veac să împărăşişi.

22. Iar ce este înțelepciunea şi cum s'a făcut, spune-vouă.

23. Şi nu voui ascunde de către voi falnele, ci dela începutul facerii voui cercetă.

24. Şi voui pune la arătare cunoştinşa ei şi nu voui trece adevărul.

25. Şi nu voui umblă cu plzma cea topitoare, că aceasta nu se va împreună cu înțelepciunea.

26. Iar mulţimea înțelepţilor mântuire este lumii şi împăratul înțelept este bună întemeere poporului.

27. Drept aceea învăţaşi-vă cu cuvintele mele şi vă veşi folosi.

CAP. 7.

Înțelepciunea şi foloasele ei. Minunata înălţare a omului prin ea.

Sunt şi eu om muritor asemenea tuturor din neamul celui dintăiu zidit din pământ.

2. Şi în pântecel maicii mele m'am închipuit, în vreme de zece luni închiegatu-m'am în sânge din sămânţă bărbătească şi cu somn de dulceaţă împreunându-se.

3. Şi după ce m'am născut, am tras aerul cel de obşte, şi asemenea pălmaş am căzut pre acest pământ.

4. Glasul cel dintăiu, ca şi al tuturor celorlalţi mi-a fost plânsul, în scutece am fost hrănit şi cu griji.

5. Că nici un împărat n'a avut alt început al naşterii.

6. Ci una este intrarea tuturor în vleaţă şi ieşirea asemenea.

7. Pentru aceea m'am rugat și minte mi s'a dat mie, chlenat-am și a venit întru mine duhul înțelepciunii.

8. Mai mult o am ales pre ea, decât schiptrurile și scaunele.

9. Și bogăția întru nimic o am socotit asemănând'o cu ea.

10. Nici plată scumpă nu o am asemănat cu ea, că tot aurul asemănat cu ea ca puțin nisip este, și argintul înaintea ei ca țina se va socoti.

11. Mai mult decât sănătatea și frumusețea o am iubit pre ea, și o am ales pre ea să o am în loc de lumină, că nestinsă este lumina ei.

12. Și mi-au venit mie foarte bunălățile împreună cu ea, și nenumărată bogăție prin mâinile ei, și m'am veselit de toate, că înțelepciunea le povățuiește pre ele, și nu ști-eam că ea este născătoarea acestora.

13. Și fără de vicleșug o am învățat, și fără de pizină dau și avuțea ei nu o ascunz.

14. Că este conoară nesfârșită oamenilor, cu care cei ce se folosesc, se fac prietenii lui Dumnezeu, pentru darurile învățăturii.

15. Mie mi-au dat Dumnezeu să grădesc după gândul meu, și să cugel cum se cade de cele ce se dau, că el este povățuitorul înțelepciunii și îndreptătorul înțelepților.

16. Că în mâna lui suntem și noi și cuvintele noastre, și toată înțelepciunea și știința lucrurilor.

17. Că el mi-au dat mie cunoștință adevărată de cele ce sunt, ca să știu foculrea lumii și lucrarea stililor,

18. Inceputul și sfârșitul și mijlocul vremilor, schimbările timpu-

rilor și mutările vremilor, cursurile anilor, și rânduiala stelelor,

19. Firile dobitoacelor și mâinile hiarelor, puterea vânturilor și gândurile oamenilor, osebiriile odraslelor și fărâia rădăcinilor;

20. Și toate cele ascunse și cele arătate le-am cunoscut, că m'a învățat înțelepciunea, meștera tuturor.

21. Că este într'însa duh de înțelegere, sfânt, curat, de multe feluri, supțire, mișcător, strălucit, neșpurcat, luminat, fără de patimă, iubitor de bine, ascuțit, neoprit, de bine făcător.

22. Iubitor de oameni, adevărat, statornic, fără de frică, atot puternic, a toate văzător, și care răzbate pre toate duhurile cele înțelegătoare, curate și foarte supțiri.

23. Că decât toată mișcarea, mai mișcătoare este înțelepciunea, și ph-trunde și încape prin toate pentru curăția sa.

24. Că este aburul puterii lui Dumnezeu, și curgere limpede a mărlrei celui Atotputernic, pentru aceea nimic nu o întință pre ea.

25. Pentrucă este strălucirea lumii cel veșnice, și oglindea curată a lucrării lui Dumnezeu, și chipul bunălății lui.

26. Și fiindcă este una, toate le poate, și întru sine rămânând toate le înnoește, și prin neamuri în sufletele cele curate se mută, prietenii lui Dumnezeu și proroci înlocuiește.

27. Că nimic nu iubește Dumnezeu, fără numai pre cel ce petrece cu înțelepciune.

28. Că mai frumoasă este ea de cât soarele și decât toată orânduirea stelelor, asemănată cu lumina, mai de frunte se alină ea.

29. Că după lumina urmează noaptea, iar pre înțelepciune nu o biruiește răutatea.

CAP. 8.

*Trebuința înțelepciunii și cererea ei
dela Dumnezeu.*

Și ajunge dela margini până la margini cu țările și întocmește toate cu folos.

2. Aceasta o am iubit și o am căutat din tinerețile mele, și am cerat să mi-o aduc mie mireasă, și în'ain făcut iubitor frumusețelor ei.

3. Neamul său cel bun îl mărește petrecerea care o are împreună cu Dumnezeu, și stăpânul tuturor o au iubit pre ea.

4. Pentrucă ea învață știința lui Dumnezeu, și alege lucrurile lui.

5. Și de este bogăția câștigare poartă în viață, ce este mai bogat decât înțelepciunea, care toate le lucrează?

6. Iar dacă lucrează înțelepciunea, cine este mai bun meșter decât ea, din cele ce sunt?

7. Și de iubește cineva dreptatea, ostenelele ei sunt faptele bune, că învață trezvia și înțelepciunea, dreptatea și bărbăția, decât care nimic nu este mai de folos în viața oamenilor.

8. Și de poartă cineva a ști multe, știe cele trecute, și cele viitoare le semnește, știe întorsurile cuvintelor și dezlegările întrebărilor celor întunecate, semne și minuni mai înainte cunoaște, și întâmplările vremilor și ale anilor.

9. Judecat-am drept aceea să o aduc pre aceasta să veziască cu mine, că știu că mă va sfătuî cele bune, și mi va fi mângâere în griji și în necazuri.

10. Și volu avea pentru dânsa mărire într'u mulșime, și cinste la cel bătrânul tânăr fiind eu.

11. Ascultă mă volu altă la judecată, și înalțarea celor puternici minnat volu îl.

12. Când volu lăcea vor așteptă, și când volu grăi vor luă aminte și de volu grăi eu mai muli, își vor pune mâna la gură.

13. Avea-volu pentru dânsa nemurire și pomenire veșnică volu lăsa la cel după mine.

14. Volu cârmui popoare și nemuri se vor supune mie.

15. Teme-se-vor de mine auzind Iranii cei groaznici, la mulșime mă volu vedeă bun și la războiu viteaz, intrând în casa mea, mă volu odihni cu ea.

16. Că n'are amărăciune petrecerea cu ea, nici durere vîșulrea cu ea, ci veselle și bucurie.

17. Aceasta socotind întru mine și griind în inima mea, că este nemurire întru cunoașterea înțelepciunii.

18. Și într'u prileșugul ei desfătare bună și într'u ostenelele mîinilor ei avuște nesfârșită și într'u petrecerea vorbi cu ea înțelepciune, și cinsie împreunarea cuvintelor ei, încunjurat-am căutând, ca să o iau pre ea la mine.

19. Și am fost prunc isteț și suflet am avut bun.

20. Și mai vartos precum eram bun, am venit în trup nespurcat.

21. Și am cunoscut eu, că nu volu fi într'ali chip răbdător, de nu'mi va da Dumnezeu, și aceasta eră a înțelepciunii, a ști al cul este darul, și m'am rugat Domnului și m'am umilit înaintea lui și am zis din toată inima mea:

CAP. 9.

*Rugăciunea lui Solomon către Dumnezeu pentru dobândirea înțelepciunii,
care este de folos tuturor oamenilor.*

Dumnezeul părinților și Doamne al milii! Cel ce ai făcut toate cu cuvântul tău.

2. Și cu înțelepciunea ta ai orân-

dult pre om, ca să stăpânească preste zidurile cele făcute de tine.

3. Și să cârmuească lumea cu cuvîntă și cu dreptate, și cu suflet drept să facă judecată.

4. Dă-mi mie înțelepciunea, care stă aproape de scaunul tău și nu mă lepădă din slugile tale.

5. Că sluga ta sunt eu și fiul slujniciei tale, om slab și cu viață scurtă, și mai puțin a înțelege judecata și legile.

6. Că de va și fi cineva desăvârșit între fiii oamenilor, de'l va lipsi înțelepciunea cea dela tine, întru nimic se va socoti.

7. Tu mai înainte m'ai ales pre mine împărat poporului tău și judecător fiilor și fetelor tale.

8. Zis-ai să zidesc Biserica în muntele cel sfânt al tău și în cetatea lăcuinșii tale ierusalimic în asemănarea cortului celui sfânt, care mai înainte l-ai găsit dintru început.

9. Și cu tine este înțelepciunea, care știe faptele tale și care eră de față când ai făcut lumea și care știe, ce este plăcut, înaintea ochilor tăi și ce este drept întru poruncile tale, trimite-o pre ea din sfintele ceruri și dela scaunul slavelor tale.

10. Trimite-o pre ea, ca să fie cu mine întru ostenele, și să cunosc ce este bine plăcut înaintea ta.

11. Că aceea toate le știe și le înțelege și mă va povălui întru lucrurile mele înțelepțește și mă va păzi întru mărirea sa.

12. Și vor fi primite lucrurile mele, și volu judecă pre poporul tău cu dreptate, și volu fi vrednic de scaunul tatălui meu.

13. Că ce om va cunoaște statul lui Dumnezeu? Sau cine va pricepe ce vreaște Dumnezeu?

14. Că gândurile muritorilor sunt cu frică, și cu greșală cugetele lor.

15. Că trupul cel putrezitor îngreiază sufletul și lăcuinșa cea pământească apasă pre mintea cea cu multă grijă.

16. Și abia chibzuim cele de pre pământ, și cele ce ne sunt în mîini cu osteneală le aflăm; iar cele din ceruri, cine le-a cercat?

17. Și statul tău cine-l va cunoaște, de nu vei da tu înțelepciune? Și de nu vei trimite pre Duhul tău cel sfânt dintru cele înalte?

18. Că așa să se îndrepteze cărările celor de pre pământ,

19. Și să se învețe oamenii cele plăcute ție, și cu înțelepciunea să se mântuiască.

CAP. 10.

Minunata susținere a celor ce au iubit înțelepciunea cea dela Dumnezeu.

Aceasta pre părințele lumii, cel înălău plămuit, care singur au fost făcut, l-a păzit.

2. Și l-au scos pre el din căderea sa, și l-au dat lui putere să stăpânească preste toate.

3. Și depărtându-se dela ea cel nedrept cu urglea sa, și cu mîntu cea ucigătoare de frate, a pierit.

4. Pentru care, când a înneceat prin pământul, iarăș a mîntuit înțelepciunea, prin lemn prost pre cel drept cărmuind.

5. Această și întru unirea răului și neamurilor celor împreunate a cunoscut pre cel drept și l-a păzit pre el fără de prileanță lui Dumnezeu, și cu mila cea mare a Fiului celui tare l-a păzit.

6. Această pre cel drept, care a fugit când au pierit cel necredincioși, l-a mîntuit din focul care s'a pogorît preste cele din celălalt.

9. 1. Petru 115, 16.

7. 1 Paral. 28, 5; 2 Paral. 1, 6.

8. Psalt. 8, 22.

13. Ier. 40, 13; Rom. 11, 34; 1 Cor. 2, 10.

10. 1. Petru 1, 21; 2. Petru 2, 7.

3. Petru 4, 6. 4. Petru 7, 12. 5. Petru 11, 2. 6. Petru 19, 17.

7. A cărei răutăți mărturie este încă pământul cel pustiu, care fumă, și pomii lui roduri fără de folos odrăslesc, și stâlpul cel de sare, care este mormântul sufletului celui necredincios.

8. Că nebăgând seamă de înțelepciune, nu numai s'a păgubit a cunoaște cele bune, ci și pomenirea neburiei sale a lăsat în viața aceea, ca nici cu lucrurile, care a păcătuil, să nu se poată ascunde;

9. Iar înțelepciunea a scos din nevoi pre cei ce i-au slujit ei.

10. Această pre dreptul cel ce fugea de mâniea fratelui său l-a povățuit pre căi drepte și l-a arătat împărăția lui Dumnezeu, și i-a dat cunoștința celor sfinte și l-a sporit pre el întru necazuri, și a înmulțit ostenețele lui.

11. Întru lăcomiea, celor ce'l stăpâneau pre el, a stăruit de față și l-a îmbogățit pre el.

12. Păzitu'l-a pre el de vrăjmași, și de cei ce'l pândeau l-a apărât și biruință tare i-a dat lui, ca să cunoască, că decât toate este mai tare bunacredința.

13. Această pre dreptul cel vândut nu l-a părăsit, ci de păcat l-a mântuit.

14. Pogorîtu-s'a cu el în groapă, și în legături nu l-a lăsat pre el, până l-a dat schiptul împărăției și putere preste cei ce'l tiraniseau pre el, și mincinoși a arătat pre cei ce au grăbit rău de el și i-a dat lui mărire veșnică.

15. Această pre poporul cel cuvios și sămânța cea nevinovată, l-a izbăvit dela neamul celor ce'l necăjea.

16. Intrat-a în sufletul robului Domnului și a stăruit împotriva im-

părașilor celor groaznici, cu minuni și cu semne.

17. Dat-a celor curioși plata ostenețelor lor, povățuitu-i-a pre ei în cale minunată și le-a fost lor ziua acoperământ și noaptea lumină de stele.

18. Trecutu-i-a pre el marea Roșie și i-a trecut prin apă multă;

19. Iar pre vrăjmașii lor l-a înecat, și din adâncul cel fără de fund l-a scos pre ei.

20. Pentru aceea dreptii au jefuit pre cel necredincios, și au lăudat Doamne numele tău cel sfânt și mâna ta cea apărătoare, toți împreună cu o inimă o au lăudat.

21. Că înțelepciunea a deschis gura mușilor și limbile pruncilor le-a făcut vorbitoare.

CAP. 11.

Înțelepciunea povățuitoare poporului ales. Dumnezeu pedepsește pe vrăjmașii lui și așteaptă îndreptarea păcătoșilor.

Făcut-au să sporească lucrurile lor prin mâna sfântului Prooroc.

2. Trecut-au prin pustia cea nelăcută, și în locuri neumblate au înflins corturi.

3. Stăruit-au împotriva vrăjmașilor, și asupra împotriviților, și au izbândit.

4. Însetoșat-au și te-au chemat pre tine, și s-au dat lor apă din piatră colfurată și asfămpărare setei din piatră vântoasă.

5. Că prin care s'au pedepsit vrăjmașii lor, prin acelea ei în lipsă au luat faceri de bine.

6. Că în locul Izvorului celui deapururea al rîului celui curgător, care s'a fost turburat cu sânge.

7. Spre dovedirea poruncii cei omorătoare de prunci, le-ai dat lor apă de ajuns nenădăjduind ei.

8. Arătând prin sefa cea de afunci, cum ai muncii pre vrăjmași.

9. Căci când s'au isplisit, măcar că cu milă se ceriau, ai cunoscut, că cu mânia au fost judecași cei necredincioși, și s'au pedepsit.

10. Că pre aceștia ca un părinte dojenindu'i i-ai cercat; iar pre aceea ca un împărat nășălnic osândindu'i i-ai isplisit.

11. Și cel ce erau de fafă și cei deparie într'un chip se chinulau.

12. Că îndoiță durere i-au cuprins pre ei și suspin și aducerea aminte de lucrurile cele trecute.

13. Că auzind, că cu pedepsele sale s'au făcut acelora bine, s'au adus aminte de Domnul.

14. Că pre care mai naște le-pădat și de bațocură i-au avut, mai pre urmă s'au minunat de el, nu asemenea cu cei drepti, însetoșind ei.

15. Și pentru gândurile cele neînțeleghătoare ale strâmbătășii lor, întru care răstăcind cinsteau jivinele cele necuvântătoare și ilgăni de nimic, trimis-ai asupra lor mulțime de hără necuvântătoare, ca să facă izbândă.

16. Ca să șile, că prin care lucruri păcătuiește cineva, prin acelea se și pedepsește.

17. Nu eră cu anevoie mânăii tale cel atotputernică, care a zidit lumea din nimica, a trimis asupra lor mulțime de urși și lei îndrăznești,

18. Sau hăre de curând născute, necunoscute, pline de mânia, sau care slobod foc când suflă, sau care ca vântul suflă fum, sau care fulgeră din ochi scântei groaznice.

19. A căroră nu numai vădăna-reu ar putea să'i sfărâmie, ci și vederea spăimântându'l, să'i pluză.

1. 18. Ierem. 6, 17.

20. Și fără de acestea, cu o suflare putea să cază gonindu-se el de dreplate, și vânturându-se de vântul puterii tale; ci toate cu măsură și cu număr și cu cumpănă le-ai rânduit.

21. Că tu pururea ai putere mare, și țării brațului tău cine va stă împotriva?

22. Că, ca plecarea cumpenei este toată lumea înaintea ta, și ca plăcătura de rouă cea de dimineața ce se pogoară pre pământ.

23. Și miluești pre toți, că toate le poți, și treci cu vederea greșalele oamenilor, ca să se pocăiască.

24. Pentrucă iubești toate cele ce sunt, și de nimic din cele ce ai făcut nu te scârbești, că nimic n'ai făcut, care să urăști.

25. Și cum ar fi rămas ceva de n'al fi vrut tu? Sau cum s'ar învea, cel ce nu s'au chemat dela tine?

26. Ci ierși tuturor, că toate ăle tale sunt. Și apăne iubitorule de suflete.

CAP. 12.

Mărimia îndelungei răbdări a lui Dumnezeu și a dreptății Dumnezeiești.

Că duhul tău cel nestricat este întru toate.

2. Pentru aceea pre cel ce cad, câte puțin îi mustri, și aducându-le aminte cu ce păcătuiesc, îi învești ca să se însireneze dela răutate, și să crează întru tine Doamne.

3. Că pre lăcuitorii cel de demult ai slăntului tău pământ l-ai urât.

4. Pentrucă făceau lucruri vrăjmașești de fermecături și jertfe necurale.

5. Și pre omoritorii de prinți cel nemilosivi, și pre cel ce mănâncă cele dinăuntru ăle trupurilor omeșii, și sânge.

6. Și pre părinții nelegătorii mulelelor celor fără de ajutor ai vrut n'!

plerde prin mâinile părinților noștri din mijlocul Dumnezeieștii sale falne.

7. Ca acest pământ, care decât toate este mai cinstit înaintea ta, răscultorii vrednici să primească pre filii lui Dumnezeu.

8. Ci și acestora, ca unor oameni ai iertat, și ai trimis înalte alergători taborii tale viespi, ca pre ei pre încet să-i piarză.

9. Nu pentru că doar cu războiu n'ai fi putut supune pre cei necredincioși dreptilor, sau cu hiară groaznice, sau cu cuvânt cumplit odată să-i pierzi;

10. Ci judecând pre încet le dai loc de pocăință, nu neștind că viclean este neamul lor și firească răutatea lor, și înlăuntrul răsădită, și cum că nu se va schimba gândul lor în veac.

11. Pentru că din început a fost sămânță blestemată, nici pentru că te temi de cineva le dai iertare păcatelor lor.

12. Că cine va zice fie: ce ai făcut? Sau cine va sta împotriva judecății tale? Sau cine va face vină fie de neamurile cele pierite care le-ai făcut tu? Sau cine va veni izbânditor asupra ta pentru oamenii cei nedrepți?

13. Că nu este Dumnezeu afară de tine, care să aibă grijă de toate, ca să arăți că nu cu nedreptul ai judecat.

14. Nici împărat, nici tiran va putea să caute cu ochii asupra ta pentru cei ce l-ai pierdut.

15. Ci drept fiind tu, cu dreptate toate le cârmuești, că streln lucrul socotești puterile tale să osândești pre cel ce nu trebue a se pedepsi.

16. Că puterea ta este începutul dreptății, și pentru că ești Stăpân a

toate, acestea faci ca să terfi iuturor.

17. Că putere arăți tu, cel ce nu le încrezi, că după săvârșirea puterii îți arăți lăria, și întru cei ce cunosc, îndrăznirea aceasta o muștri;

18. Iar tu cel ce stăpânești preste putere, cu blândețe judeci, și cu multă îngăduință ne cârmuești pre noi, că la tine este puterea când vrei.

19. Și ai învățat pre poporul tău prin lucruri ca acestea, că se cade să fie drept și iubitor de oameni, și bună nădejde ai făcut fiilor tăi, că le dai să se pocăiască de păcate.

20. Că de vreme ce pre vrăjmașii fiilor tăi, cei ce erau vinovați de moarte, cu atâta rugăciune și umilință l-ai certat, dându-le vreme și loc, prin care să se mântuiască de răutate.

21. Cu călă luare aminte ai judecat pre ții tăi, cu a căroră păcătoși jurământuri și legături ai făcut pentru făgăduinși bune.

22. Deci când ne cerși pre noi, pre vrăjmașii noștri de zece mii de ori îi bași ca să avem grijă de bunăstarea ta judecând; Iar noi când ne judecăm, așteptăm milă.

23. Pentru aceea și pre cei ce au trăit întru nebuniea vieții cu strâmbătate, printr'ale lor urăciuni l-ai chinuit.

24. Că pre căile răcirii departe au răăcit, dumnezeii socotind a fi cele ce și între dobitoacele vrăjmașilor sunt necinstite, înșelându-se ca pruncii cei fără de înțelepciune.

25. Pentru aceea ca pruncilor neînțelepți, le-ai trimis judecată de basjocură;

26. Iar cel ce prin necazuri și prin certări nu s'au îndreptat, dreapta judecată a lui Dumnezeu vor slui.

27. Că de cele ce ei, când păseau rele se scârbeau de cele ce le socoteau a fi dumnezei, când au văzut că cu acelea se cearță, au cunoscut pre Dumnezeu cel adevărat, pre care odinioară au fost jăgăduiți că l-au cunoscut; pentru aceea oșândă cea mai de pre urină a venit asupra lor.

CAP. 13.

Mostrarea celor fără de Dumnezeu și nebunia închinării la idoli.

Că deșerți sunt toți oamenii din fire, cari nu cunosc pre Dumnezeu, de vreme ce din bunăfăcile cele ce se văd n'au putut să cunoască pre cel ce este, nici luând aminte la lucruri n'au cunoscut pre neșter.

2. Ci sau focul, sau vântul, sau aerul cel iute, sau cursul stelelor, sau apa cea puternică, sau luminătorii cerului au socotit că sunt dumnezei cărmuitori lumii.

3. Care lucruri pentru că se desfătau cu frumusețea lor, le socoteau că sunt dumnezei, cunoască, cu cât decât acestea este mai bun Stăpânul; că el cel ce însuș este începătorul frumuseței le-au făcut pre acelea;

4. Iar de se minunează de putere și de lucrare, să înțeleagă dintr'acestea, cu cât este mai puternic cel ce le-au făcut pre ele.

5. Că din mărimea frumuseței făpturilor, după socoteală se cunoaște făcătorul lor.

6. Însă și frumusețea făpturilor în lucrurile acestea are puștin ponos, că doar ei răfăcesc căutând pre Dumnezeu, și vrând să'l afle.

7. Că întru lucrurile lui petrecând cearcă, și se încredințează cu vederea, că lucrurile cele ce se văd sunt bune.

8. Ci nici aceștia nu sunt vrednici de iertare.

9. Că de au putut afla cunoaște, ca să poată socoti veacul, cum n'au aflat mai curând pre Domnul acestora.

10. Iar ticăloși sunt, și între cel morți nădejdea aceloră, cari numesc dumnezei lucrurile mâinilor omeneșii, aurul și argintul cu meșteșug lucrat, și închipuiri de dobitoace, sau platră de nici o treabă, lucru de mână veche.

11. Și de a lălat vre un meșter de lemn din pădure vre un lemn bun, și l-a ras cu meșteșug scoarța, și cu meșteșugul său cum se cuvine a făcut vas de treabă spre slujba vștei.

12. Și lepădăturile lucrului spre trebuința hranei cheltuindu-le, s'a săturat.

13. Și ce a rămas dintr'acestea, nefiind de nici o treabă, pentru că este lemn strâmb și nodoros, luându'l pre încet l-a cioplit, și cu sfîința meșteșugului l-a închipuit, și l-a făcut asemenea cu chipul de om.

14. Sau l-a făcut asemenea vre unui dobitoc prost, și ungându'l cu roșală, și cu vâpseală ruminându'l fața lui, și toată înfrînăciunea lui vâpsindu-o preste tot.

15. Și făcându'l așezându-l binu în perete l-a pus acolo înfrînându'l cu cule de fier;

16. Însă ca să nu cază, mai înainte a socotit pentru el, fiindcă nu și poate ajuta, pentru că este chip și l' trebuește ajutor;

17. Iar pentru agoniștele și nunțile sale, și pentru fiii săi se roagă și nu se rușinează a grăi către lucrul cel nefolositor.

18. Și pentru sănătate chiamă pre cel neputincios, și pentru vlență ton-

gă pre cel mort, și pentru ajutor pre cel ce nu poate ajuta.

19. Și pentru călătorie, pre cel ce nici a stănu poate, și pentru câștig și pentru lucrul mâinilor și pentru înfămplare, ajutor cere dela cel neputincios cu mâinile.

CAP. 14.

Care a fost începutul idolilor și a închinării lor, și ce răutăți urmează din închinare la idoli?

Iar altul vrând să meargă pre apă și să călătorească prin valuri cumplites, se roagă la lemn mai putred decât luntrea care-l poartă pre el.

2. Că pre acela poartă câștigul l-a socotit, și meșterul cu înțelepciune l-a cloplii.

3. A ia, Părinte, purlare de grijă ocărmuește aceasta, că ai dat în mare cale, și în valuri cărare nerătăcită.

4. Arătând că din tot lucrul poșt mântul, măcar și fără de meșesug de va intra cineva.

5. Ci ca să nu fie deșarte lucrurile înțelepciunii tale, pentru aceea și la un lemn mic își încredințează oamenii sufletele lor, și trecând furtuna cu plută s'a mântuit.

6. Că și la început, când au pleat urlașii cei trufași, nădejdea lumii pre plută scăpând au lăsat veaculul sămânța neamului, cu a ta mână fiind ocărmuită.

7. Că binecuvântat este lemnul, prin care se face dreptate;

8. Iar cel făcut de mână blestemat este el, și cel ce l-a făcut pre el, că acesta l-a lucrat; iar cel putred s'a numit dumnezeu.

9. Că înocmai sunt urșii lui Dumnezeu, și cel ce păgânește, și păgânătatea lui.

10. Că ceace s'a făcut, cu cel ce o a făcut se vor pedepsi.

11. Pentru aceea și întru idoli neamurilor va fi cercetare, că întru făptura lui Dumnezeu lucru de urăciune s'a făcut, și împledecare sufletelor oamenilor, și cursă picioarelor celor fără de minte.

12. Că începutul curviei este gândirea la idoli; și alțarea lor este stricăciunea vieții.

13. Că nici din început n'au fost, nici în veac nu vor fi.

14. Că prin deșarta mărire a oamenilor a intrat în lume, și pentru aceea scurți s'a socotit sfârșitul lor.

15. Că cu amară jale înirisându-se tatăl pentru fiul său cel degrab răpit, i-a făcut chipul lui, pre care afunci ca pre un om mort, iar acum ca pre un dumnezeu l-a cinstit și a rânduit celor supuși talne și jefite.

16. După aceea cu vreme întârindu-se acest păgănesc obicei, ca o lege s'a păzit, și din poruncile tiranilor se dă cinste celor cloplite.

17. Și pre cel ce de față nu puteau să-l cinstească oamenii, pentru că lăcuiau departe, chipul cel de departe tipărindu-l, a făcut arătat chipul împăratului, pre care îl cinstea, ca, cu sânguința sa pre cel ce nu eră de față, să-l cinstească, ca și cum ar fi de față.

18. Și spre cinstea acestora, și pre cel ce nu șiau, l-a aștras iscusința meșterului.

19. Pentru că vrând a plăcea stăpânitorului, s'a silit cu meșesugul său ca să facă asemănarea mai frumoasă.

20. Iar mulțimea înșelându-se pentru frumusețea lucrului, pre cel ce mai 'naintea îl cinstea ca pre un om, acum dumnezeu l-au socotit.

21. Și aceștia au fost înșelăciune vieții omenești, că fiind oamenii sau în primejdie, sau slujind tiranilor, numele acela, cure altor lucruri nu se

putea împărtăși, l-au pus pletrelor și lemnelor.

22. Apoi, n'a fost destul a rădăci întru cunoștința lui Dumnezeu, ci și în mare luptă a neștinței vieșuind, pe atâtea rele pace le numeau.

23. Că, sau pre fiii săi omorând îi jertfeau, sau laine ascunse, sau nebunești bejii din obiceluri strelne făceau.

24. Și nici vieaja, nici nunțile nu le mai păzeau curate; ci unul pre altul viclenind omoară, sau amăgind fac înfristare.

25. Toate amestecate sunt: sângele și uciderea, furtișagul și vicleșugul, stricăciunea și necredința, gâlceava și jurământul strâmb, și furburarea celor bune;

26. Ne aducerea aminte de facerea de bine, spurcăciunea sufletelor, schimbarea neamului, amestecarea nunților, prea curviea și necurăția.

27. Că închinăciunea idolilor, cari nici a se numi nu ar trebui, este începutul a tot răul și pricina și sfârșitul;

28. Căci, când se veselesc, sau nebunesc, sau prorocesc minciuni, sau trăiesc cu nedreptate, sau curând jură strâmb.

29. Că cel ce nădăjduiesc în idoli cel fără de suflet, când jură strâmb nu se tem că li se va dovedi nedreptatea.

30. Și pentru amândouă, după dreptate se vor pedepsi; și pentru că rău au înțeles despre Dumnezeu, închinându-se idolilor, și pentru că cu nedreptate au jurat cu vicleșug nebăgând seamă de cuvânt.

31. Pentru că nu puterea a celor pe cari se jură, ci pedeapsa celor ce greșesc, prigonește pururea călcarea nedreptăților.

CAP. 15

Bunătatea și puterea adevăratului Dumnezeu. Înșelăciunea idolatriei.

Iar tu Dumnezeuul nostru ești bun și drept, îndelung răbdător, și cu milă cârmuești toate.

2. Că de am și păcăluit, ai. Iă! suntem noi cel ce cunoaștem puterea ta, și nu vom păcălul, știind că ai Iă! suntem socotii.

3. Că a te cunoaște pre tine, dreptate desăvârșit este, și a ști puterea ta, rădăcina nemuririi este.

4. Că nu ne-a înșelat pre noi socoteala meșteșugului celui rău al oamenilor, nici umbra zăgăvșurilor, osteneala cea fără de roadă, chipul cel înținat cu multe feuri de vâpșele.

5. A cărora vedere la cel fără de minte spre bătăjocură vine, și poartă chipul mortului, vedere fără suflare.

6. Iubitorii celor rele vrednici sunt să aibă nădejdea într'acelea, și cei ce le fac și cei ce le poartă și cel ce se închină lor.

7. Că olarul pământ moale călcând cu osteneală face spre slujba noastră orice, și din acelaș pământ a făcut și vase curate de slujbă, și improviză toate asemenea, care vase de ce treabă să fie, judecă olarul.

8. Și cel zădarnic ostentilor face zeu deșert dintr'acelaș lut, cel ce cu pușin' mai înainte din pământ au fost făcut, și după pușin se va întoarce iarăș de unde s'au luat, când se va cere să dea sufletul, cu care este dator.

9. Ci are el grije, nu pentru că se ostenește, sau că are vieușă scurtă, ci se întrece cu meșteșii cel de aur și de argint și urmează pre fiii cel de aramă și își pune chiuș că face lucruri deșuate.

10. Căci, ale lui Dumnezeu sunt și d.

cât pământul mai slabă nădejdea lui și decât iulul mai necinsită este viața lui.

11. Că n'a cunoscut pre cel ce l-au făcut pre el și pre cel ce l-au înșuliat lui suflet lucrător și pre cel ce l-au suflat duh de viață;

12. Ci a socotit, că viața noastră este lucrare și traiul nostru lărg de câștig, că se cade, zic, ori de unde și din rău a câștiga.

13. Că aceia se șile pre sine, că mai mult decât toți păcătuiesc, cel ce din lucru de pământ face vase săpale, care lesne se sparg;

14. Ci toți aceștia sunt mai nebuni și mai licăloși decât sufletul pruncului, vrăjmașii poporului tău, carii îl asupresc pre el.

15. De vreme ce pre toți idollii neamurilor l-au socotit dumnezei, carii nici cu ochii nu văd, nici cu nasul nu trag aer, nici cu urechile n'aud, nici cu degetele mâinilor nu pipăie, nici cu picioarele nu umblă,

16. Pentru că om l-a făcut pre ei; și cel ce s'a împrumutat de duh l-a zidit pre el, că nici un om nu poate să facă pre Dumnezeu asemenea sjeși.

17. Ci muritor fiind, mort face cu mâini fărădelege, că mai bun este el decât idollii săi, că el este viu, iar acela nicidecum.

18. Și dobitoacelor celor mai urâte se închină, că alăturându-se cu nebunlea, decât celelalte sunt mai rele.

19. Nici așa frumoase sunt la vedere între dobitoace, cât să le poștin; iar ei au fugit și de lauda lui Dumnezeu și de binecuvântarea lui.

CAP. 16.

Pedepsele Egiptenilor pentru închinarea la idoli și facerile de bine ale lui Dumnezeu asupra Evreilor.

Drept aceea pentru unele ca acestea după vrednicie s'au pedepsit, și prin mulțime de jgânlî s'au chinuit.

2. Și în locul pedepsei aceea bine ai făcut poporului tău, cărula când a poșit gustare nouă, hrană le-ai gătit prepește.

3. Că aceia, poșind hrană, pentru cele ce li s'au arătat și li s'au trimis, și dela poșta cea de lipsă să se întoarcă; iar aceștia pușin lipsindu-se, hrană nouă au gustat.

4. Că se cădea celor ce făceau tiranie să le vie lipsă de care să nu poată scăpa; iar acestora numai să li se arate, cum se chinuiau vrăjmașii lor.

5. Căci și când a venit preste ei înfricoșată mânia a harelor, și prin mușcarea șerpilor celor cumplici se prăpădeau.

6. Ci nu până în slârșit a rămas mânia ta; dar numai ca, să se învețe, în pușină vreme s'au turburat, având semnul mântuirii, ca să și aducă aminte de porunca legii tale.

7. Că cel ce se întorceau, nu prin ceea ce vedeau se mântuiau, ci prin sine Mântuitorul tuturor.

8. Și prin această ai arătat vrăjmașilor noștri, că tu ești cel ce mântuești de tot rău.

9. Că pre acela l-au omorât mușcările lăcustelor și ale muștelor și nu s'a aflat leac sufletului lor, că vrednici erau cu unele ca acestea a se pedepsi;

10. Iar pre tii tăi nici dinșii bălaurilor celor venițați nu l-au biruit,

10. 2. Numere 11, 31. 3. Eplre 8, 21;

8. Numere 21, 6. 9. 1 Cor. 10, 9.

9. Eplre 8, 24; 10, 4. 10. Ilpoca 9, 7.

căci mila ta vînd i-a vindecat pre el.

11. Că spre aducerea aminte de cuvintele tale se împungeau și degrab se mîntuiau, ca nu căzând întru adîncă uitate să fie înstreinați de facerea ta de bine.

12. Că nici iarbă, nici unsoare nu i-a vindecat pre ei, ci cuvîntul tău Doamne, cel ce toate le vindecă.

13. Că tu sfăpănești preste vieajă și preste moarte și pogori la porțile iadului și iar ridici.

14. Și omul ucide cu răutatea sa, și ieșind duhul nu se va întoarce, nici va aduce îndărăt sufletul cel luat.

15. Iar de mîna ta nu este cu putință a scăpa.

16. Că păgânii cari s'au lepădat a te și pre tine, cu puterea brațului tău au fost bătuți cu ploi streline și cu grindine și de ploi gonindu-se neîncetat, și de foc mistuindu-se.

17. Că ce este mai minunat, mai mult ardeă focul în apă, care toate le sînge, pentru că lumea este apărătoare celor drepți.

18. Că uneori se îmbîlzează para focului, ca să nu arză pre hitarele cele trimise asupra celor necredincioși, și el văzînd să cunoască că cu judecata lui Dumnezeu se gonesc.

19. Iar alte ori și în apă mai mult decît este puterea focului arde, ca să strice roadele pămîntului celui nedrept.

20. Că cu hrană îngerească al hrănit pre poporul tău și pîne gata al trimis lor din cer fără de osteneală, care avea toată dulceața după toată plăcerea gustului.

21. Că statul tău a arătat către fili dulceața ta și precum poșteă cel

ce o mîncă, așa se făcea, precum flecline, voia.

22. Iar zăpada și ghiața răbdă focul și nu se topea, ca să cunoască că focul cel arzător care strălucea în zăpadă și în ploi, a mistuit rodurile vrăjmașilor.

23. Și iarăș acelaș foc, ca să se hrănească drepții și-a uitat puterea sa.

24. Pentru că făptura slușind fie celui ce o ai făcut, se întinde spre pedeapsă asupra celor nedrepți, și se slobozește spre facerea de bine pentru cei ce nădăjduesc spre tine.

25. Pentru aceea și atunci spre toate mișcîndu-se, darului tău celui a toate hrănit slujea, spre vrerea celor ce se rugau.

26. Ca să învețe pre fili tăi, cari i-ai lubit Doamne, că nu nașterile roadelor hrănesc pre omi, ci cuvîntul tău tine pre cei ce cred în tine.

27. Că ceea ce nu se strică de foc, de pușină rază a soarelui încălzindu-se se topea.

28. Ca, cunoscut să fie, că mai înainte de soare trebuie a mîncea spre mulțămînta ta, și la răsăritul luminei a se ruga în tine.

29. Că nădejdea celui nemulțămîtor, ca ghiața de iarnă se va topi, și va curge ca apa cea de nici o treabă.

CAP. 17.

Egiptenii suferind întunecare de trei zile cu frică, și cu mare groază. cealaltă parte a lumii strălucind cu lumină.

Că mari sunt judecățile tale Doamne și nespuse, pentru aceea suferetele cele neceriale au răstăcit.

2. Că socotind să asuprească pre neamul cel sfînt cel înrîdelește, legășii întunecării și legașii nopții

17. A 2 Lege 32, 39; Tovit 13, 2.
18. Iov 10, 7. 17. Egle 6, 24--25.
20. Egle 16, 15; Numere 11, 7.

21. Egle 9, 14.
22. A 2 Lege 6, 3; Mateu 4, 4.

cel lungi, închizându-se cu acoperământuri, pribegi dela purtarea de grije cea veșnică au căzut.

3. Căci, când gândeau că se vor pîsulă prin păcatele cele ascunse, acoperiți cu întunecatul nor al uitării, s'au risipit spăimîntași cu înfricoșare și cu năluciri turburări.

4. Că nici peștera, ceea ce îl ținea pre el, i-a pîzit fără de frică, ci sunete turburându-i pre ei răsunau prin prejur, și năluciri posomorite se arătau fezelor celor supărate.

5. Și nici o putere de foc nu putea să lumineze, nici flăcările cele strălucite ale stelelor suferă a lumina cea întunecată noapte.

6. Ci se vedeă la ei numai foc grabnic plin de frică, și sperîndu-se de acea vedere ce nu se vedeă, cele ce se vedeau le socotea a fi mai rele.

7. Și bașjocurile meșteșugului vrăjloresc zăcea, și sumeșia cea de mare înțelepciune, le eră lor muștrarea cu bașjocură.

8. Că cei ce lăgăduiau că vor gonî frica și turburările dela sufletul înspăimîntat, aceștia erau cu prinși de frică plină de ris.

9. Căci și când nici un lucru turburător nu'i înfricoșă pre ei, de frecera hîarelor și de șuerarea șerpilor îngrozindu-se, piereau tremurând și se lepădau a vedeă aerul, de care năluciri nu puteau scăpa.

10. Că înfricoșat lucru este, când însuș răutatea mărturisește și vinovățește; și pururea a luat cele rele fiindu-se cunoștința.

11. Că nimic nu este frica, fără numai lipsirea ajutorinșilor celor de la minte.

12. Și când înlăuntru este mai multă așteptarea, mai mare socotește neștiința priciniei, ceea ce dă minna.

17. 7. Egiptu 8, 7.

13. Iar aceia cari în noaptea cea cu adevărat nepușincioasă, care și din fundurile nepușinciosului iad au venit, tot acelaș somn dormind.

14. De o parte cu groaza nălucirilor se goniau, și de altă parte cu lipsirea sufletului slăbeau; că fără de veste și când nu așteptau le-a venit lor frică.

15. Și după aceasta, ori care cădea acolo, se păzea închis în temnița cea fără de fier.

16. Că ori plugar de eră cinevă, ori păstor, ori lucrătorul dela puștie fiind apucat, răbdă această nevoie de care nu se putea feri.

17. Pentrucă cu un lanț al întunerecului toți erau legați.

18. Ori vînt șuerând, sau glasul pasărilor cel cu bun vînt de pre ramurile cele dese, sau repeziș de apă mergând cu silă, sau lovitură cumplită de pietre surpate, alergare cea nevăzută a vitelor celor ce saltă, au glasul cumplitelor hîare celor ce răcnesc i-au lăcut de au leșinat, au răsunarea munșilor, care se frînge întru sine, îi făcea să se sfârșiască de frică.

19. Că toată lumea cu lumină limpede se lumineă, și cu neîmpiedecate lucruri se ținea.

20. Și numai la acela s'a întins noapte grea, cari erau chipul întunerecului, celui ce va să'i primească pre ei, și el loruși își erau mai grei decît întunerecul.

CAP. 18.

Urmarea pedepselor Eghiptenilor și ieșirea Boreilor din Eghipt.

Și la cuvîșli își mare lumineă eră, și al căror glasul îi auziă, iar chipul nu'l vedeă.

2. Și pentrucă nu pîșimiau și el acelaș, îi leriă pre ei, și mulți-

211. 1. Egiptu 10, 23.

mea pentru că nu'și izbândesc pentru asuprelele cele mai dinainte și se rugau să'i ierte de relele ce le-au fost făcut.

3. Pentru care le-ai dat lor stălp de foc arzător, care să'i povățuiască întru acea călătorie neștiută, și soare fără de stricăciune ai dat acestel călătorii iubitoare de cinsie.

4. Că vrednici erau aceia a se lipsi de lumină și a se păzi întru înșunec, cei ce au păzit pre fiii săi închiși, prin cari trebuia să se dea veacului nestricata lumină a legii.

5. Și când s'au sfătuit ei să omoare pruncii celor cuvioși, un flu s'a pus afară, și s'a mântuit, spre muștrarea lor le-ai luat lor mulțimea fiilor, și pre toți odată i-ai pierdut în apă mare.

6. Noaptea aceea mai 'nainte a fost cunoscută părinților noștri, ca, cu adevărat să știe la ce jurământuri au crezut, și nădăjduind întru acelea, să se veselească.

7. Iar poporul tău a văzut și mântuirea celor drepți și pierirea vrăjmașilor.

8. Că precum ai pedepsit pre împotrivnici cu aceia, așa pre noi chemându-ne ne-ai mântit.

9. Că întru ascuns țerfeau cuvioși fiii celor buni, și legea Dumnezeirii într'un gând o au pus, asemenea acestora și bunătăților și primejdiiilor să fie părtași sfinții, cântând laudele părinților.

10. Iar strigarea cea neîntocmită a vrăjmașilor răsună, și cu jale se purtau pruncii plângând.

11. Cu aceeași pedeapsă pedepsindu-se robul și stăpânul, prostul și împăratul aceleași pălămid.

12. Toți împreună chemând moartea, aveau morți nenumărați, că un

ajungeau cel vil a'î îngropă, de vreme ce într'o clipeală cea mai mare parte a neamului lor a pierit.

13. Că cei ce foarte nu le-au crezut pentru fermecături, când le-au pierit cel întâiu născuși au mărturisit, că poporul este flul lui Dumnezeu.

14. Că lina făcere cuprinzând toate, și noaptea cu repede ei curgere mijlociind.

15. Cuvântul tău cel atotputernic din cer, din scaunele împărătești cumplit războinic în mijlocul pă-mântului celui de pierit a sărit.

16. Sable ascuțite purtând porunca ta cea nefărmică, și stând a umplu foarte de moarte, și până la cer ajungea, și stă pre pământ.

17. Atunci îndată nălucirile visurilor groaznice l-au turburat pre ei, și înfricoșeri fără de veste au stă-tut asupra lor.

18. Și altul alurea zăcând jumătate mort, arată pentru ce pricină moare.

19. Că visele care l-au turburat pre ei, mai 'nainte au arătat aceasta, ca să nu piară neștiind pentru ce, pălimesc rău.

20. Și s'a alins și de drepți ispila mizeriei, și au pierit mulți în puștile, ci nu îndelung a ținut mânia.

21. Că grăbind bărbatul cel nevinovat, i-a apărut arma slujbei sale rugăciunea, și imblânzirea tămăerii aducând a stătu împotriva mâinii, și sfârșit a pus primejdii morții, arătându-se pre stie a fi robul tău.

22. Și a biruit mulțimea nu cu tăria trupului, nici cu lucrarea armelor, ci cu cuvântul a supus pre ucigătorii, pomenind jurământurile părinților și legăturile.

23. Că fiind grăbind de morți. Măcând mulți preste alții, stătu în

înșfloc, a potolii mânia și a despărții calea cea de către cei vii.

24. Că, în veșmânt lung până la călcăe, eră toată podoaba și mărirea, pârîșilor în săpătură de piatră cu patru rânduri, și mărirea ta preste stema capului lui.

25. La acestea a încetat ucigătorul, și s'a temut de acestea, că numai singură ispita mâniei eră desulă.

CAP. 19.

Picirirea celor fărădelege și mântuirea dreptilor.

Iar celor necredincioși, până la sfârșit le-a sfâșiat mânia nemilostivă.

2. Că știau mai 'nainte ale lor și cele villoare, că lăsându'i ei să se ducă, și cu sârguială petrecându'i, părăndu-le rău, au alergat după ei.

3. Că încă în mâini având plânsurile, și plângând la mormânturile morșilor, alți gând nebunesc au luat, și pre cari rugându'l, i-au scos pre aceștia ca pre niște fugători îi gonea.

4. Că'i trăgea pre ei la aceasta pedeapsa de care erau vrednici, și de cele ce mai 'nainte s'au întâmplat, și-au uitat ca să se plinească pedeapsa ce lipsea din neville lor.

5. Și poporul său minunat să treacă, iar acela neauzită moarte să afle.

6. Că toată făptura după felul său deplin de sus se cărmuiă, ca să slujească poruncilor tale, ca fiii tăi să se păzească nevățâmași.

7. Norul umbreă tabăra, și 'din apa, care mai 'nainte eră acolo s'a văzut pământ uscat, din marea Roșie cule fără de pledică, și câmp cu pașște din valuri silnice.

8. Prin care tot neamul a trecut,

pre cari l-a acoperit mâna ta, văzând minunate minuni.

9. Căci ca niște cai au păscut, și ca miei au sălțat, lăudându-te pre sine Doamne, cel ce l-ai mântuit pre ei.

10. Că încă își aduceau aminte de cele ce s'au fost întâmplat în pământul nemerniciei lor, cum pământul în loc de a naște vite, a scos mușle, și în loc de pești, a vărsat rîui mulțime de broaște.

11. Și mai pre urmă au văzut și naștere nouă de pasări, când fiind purtași de poftă au cerut mîncări desfătate.

12. Că spre mângâierea lor s'au suit dela mare prepește, și aceste pedepse au venit preste cei păcătoși nu fără de semne, cari mai 'nainte au fost cu puterea trăsnetelor, că cu dreptul pășimeau pentru răutățile lor.

13. Că foarte grea ură a meșșugit asupra nemernicilor, că alții pre oameni necunoscuți ce veneau nu'i primeau, iar aceștia pre nemernicii cei dela ei, cari le făceau bine i-au supus robiei.

14. Și nu numai aceasta, ori ce socoteală fie despre aceasta, că acela cu plîmă primiau pre cei streini,

15. Iar aceștia după ce cu bucurie au primit pre oamenii, cari împreună cu ei erau părtași aceluiași dreptăți, cu cumplite necazuri l-au asuprit.

16. Și au fost bătuți și cu orbire, precum aceia la ușile dreptului aceluia când cu foarte mare întuneric fiind cuprinși, fiecare ieșirea ușilor sale o căută.

17. Că stihile prin sine împreunădu-se, ca coardele la o altăuță schimbă numele cântecului, măcar că glasul pururea rămâne, care lui-

cru din vederea cea adevărată a celor făcute se poate vedea.

18. Că cele de uscat în cele de apă se mutau, și cele ce înnoiau, treceau pre pământ.

19. Focul ardea în apă preste puterea sa, și apa cea stingătoare nu și aducea aminte de puterea sa.

20. Flacăra cărnurile dobitoace-

lor celor stricăcioase, cari umblau împreună nu le topea, nici felul de hrană nemuritoare, care se topea ca și ghiața.

21. Că întru toate Doamne ai măriti pre poporul tău și l-ai înălțat, și nu l-ai trecut cu vederea, ci în toată vremea și în tot locul stai lângă el.

CARTEA ÎNTELEPCIUNEI LUI ISUS FIUL LUI SIRAH

CAP. 1.

Laudă înțelepciunii și a temeri de Dumnezeu.

Toată înțelepciunea este dela Domnul, și cu el este în veac.

2. Nisipul mărilor și picăturile ploii și zilele veacului, cine le va numără?

3. Înălțimea cerului și lățimea pământului, și adâncul și înțelepciunea, cine le va cercă?

4. Mai înainte de toate s'a zidit înțelepciunea, și înțelegerea minței din veac.

5. Izvorul înțelepciunii este cuvântul lui Dumnezeu întru cele înalte, și căile ei porunci veșnice.

6. Rădăcina înțelepciunii, cui s'a descoperit? Și meșteșugurile ei, cine le-a cunoscut?

7. Unul este înțelept înfricoșat foarte, cel ce șade pre scaunul său.

8. Domnul, el o au zidit pre ea, și o au văzut, și o au numărat pre ea, și o au revărsat preste toate lucrurile sale.

9. Și preste tot trupul după dăruirea sa, și o au dat pre ea celor ce'l iubesc pre el.

10. Frica Domnului, mărire și laudă și veselie și cunună de bucurie.

11. Frica Domnului va desfătă inima, și va da veselie și bucurie și lungime de zile.

12. Celui ce se teme de Domnul, bine îi va fi întru cele mai de pre urmă, și în ziua sfârșitului său va află har.

13. Inceputul înțelepciunii este a se teme de Dumnezeu, și cu cei credincioși în mîntuire s'a zidit împreună cu ei.

14. Și cu oamenii temella veacului au încuibat, și cu sămînța lor se încrede.

15. Saflul înțelepciunii este a se teme de Domnul, și îi îmbată pre ei din rodirile sale.

16. Toată casa lui o va umplea de cele ce poartă, și cămările lui de rodirile ei.

17. Cununa înțelepciunii frica Domnului care odrăsleşte pacea, și vindecare de înșănătoșare; și au văzut și o au numărat pre ea.

18. Știință și cunoștință de înțelegere ca ploaia a vărsat, și a înălțat mărirea celor ce se jin de dânsa.

19. Rădăcina înțelepciunii este a se teme de Domnul, și ramurile ei lungime de zile.

20. Frica Domnului gonește păcatele, și la cine petrece, întoarce dela acela mânia.

21. Mânia nedreaptă nu se va putea îndreptă, că pripa mâinii lui cădere este lui.

22. Până la o vreme va suferi cel îndelung răbdător, după aceea va răsări lul veselie.

23. Până la o vreme își va ascunde cuvintele sale, și buzele celor credincioși vor grăi sfatului lui.

24. Întru visiterile înțelepciunii sunt pildele științei; iar urăciune este celui păcătos evlavia lui Dumnezeu.

25. Poțestești înțelepciune? Ține poruncile, și Domnul o va da pre ea ție.

26. Că înțelepciunea și învățătura este frica Domnului, și plăcute sunt lul credința și blândețele.

27. Nu fi necrezător fricei Domnului, și să nu te apropii la el cu inimă îndoită.

28. Nu te făgărnici în gurile oamenilor, și buzelor tale ia aminte.

29. Nu te înălță pre tine, ca să nu cazi, și să aduci necinste sufletului tău.

30. Și să descopere Domnul cele ascunse ale tale, și în mijlocul adunării să te surpe pre tine.

31. Pentrucă nu te-ai apropiat la frica Domnului, și inima ta este plină de vicieșug.

CAP. 2.

Indemnuri la răbdare; roadele temerii de Dumnezeu și pedeapsa necredincioșilor.

Fiule! Când vrei să te apropii să slujești Domnului Dumnezeu, gătește-ți sufletul tău spre isplă.

2. Îndreptează-ți inima ta, și răbdă și să nu te grăbești în vremea venirii.

3. Lipește-te de dânsul și nu te

depărta, ca să crești întru cele de apoi ale tale.

4. Tot ce se va întâmplă ție, primește, și întru schimbările smereniei tale depărtează dela tine mânia.

5. Că în loc se lămurește aurul, iar oamenii cei primiți, în cupitorul smereniei.

6. Crede lui, și-ți va ajuta ție, îndreptează căile tale și nădăjduște spre dânsul.

7. Cei ce vă temeți de Domnul, așteptați mila lui, și nu vă abateți ca să nu cădeți.

8. Cei ce vă temeți de Domnul, credeți lui și nu va cădea plata voastră.

9. Cei ce vă temeți de Domnul, nădăjduți cele bune și veselia vechiului și a noului.

10. Uitați-vă la neamurile cele din început și vedeți, cine a nădăjduit spre Domnul și s'a rușinat?

11. Sau cine a petrecut în frica lui și a fost părăsit? Sau cine l-a chemat pre el și a fost trecut cu vederea?

12. Pentrucă îndurător și milostiv este Domnul și iartă păcatele și mântuiește în vremea necazului.

13. Vai inimilor celor fricoase! Și mâinilor celor slabe și păcătoșului, care umblă pre două cărări.

14. Vai inimii cei slabe! Că nu crede, pentru aceea nu se va acoperi.

15. Vai vouă celor ce ați pierdut răbdarea! Și ce veți face, când va cercă Domnul?

16. Cel ce se tem de Domnul, nu vor fi necrezători cuvintelor lui, și cei ce-l iubesc pre el, vor păzi căile lui.

17. Cel ce se tem de Domnul, vor căuta bunăvoința lui, și cei ce-l iubesc pre el, vor plini legea.

18. Cel ce se tem de Domnul,

vor găsi inimile lor, și înaintea lui vor smeri sufletele lor.

19. Să cădem în mâinile Domnului și nu în mâinile oamenilor.

20. Că precum este slava lui, așa este și mila lui.

CAP. 3.

Datoriile fiilor către părinți și binecuvântarea acestora. Inima impietrită se hulește; iar cea înțeleaptă și milostivă se laudă.

Pre mine tatăl ascultați-mă fiilor și așa faceți, ca să vă mântuiți.

2. Că Domnul au mărit pre tată întru feciori și judecata mamei o au înțărți întru fii.

3. Cel ce cinstește pre tată, se va curăți de păcat.

4. Și ca cel ce strânge comori așa este cel ce cinstește pre muma sa.

5. Cel ce cinstește pre tată vesel-se-va de fil, și în ziua rugăciunei sale se va auzi.

6. Cel ce mărește pre tată se va îndelunga în zile, și cel ce ascultă de Domnul va odihni pre muma sa.

7. Cel ce se teme de Domnul cinsti-vă pre tatăl său și ca stăpânilor va sluși celor ce l-au născut pre el.

8. Cu fapta și cu cuvântul cinstește pre tatăl tău și pre muma ta, ca să vie ție binecuvântare dela dânsii.

9. Că binecuvântarea tatălui înfărește casele fiilor, iar blestemul mamei desădăcinează temelile.

10. Nu te mări întru necinstea tatălui tău, că necinstea tatălui tău nu'ți este ție mărire.

11. Că mărirea omului este din cinstea tatălui său și ocară fiilor este muma necinsită.

12. Fiule! Sprijinește pre tatăl

tău la bătrânețe și nu'l mârni pre el în viața lui.

13. Și de'și va pierde mintea îngăduiește'l și nu'l necinsti pre dânsul, cu toată tăria ta.

14. Pentru că milostenia tatălui nu va fi uitată, și în locul păcatelor se va zidi casa ta.

15. În ziua necazului tău aduce-și-va aminte de tine, ca ghiafa când este senin, așa se vor topi păcatele tale.

16. Ca un hulitor este cel ce părăsește pre tată, și blestemat de Domnul este cel ce mârnie pre muma sa.

17. Fiule! Cu blândețe săvârșește lucrurile tale și de omul cel primit te vei lubi.

18. Cu cât ești mai mare, cu atâta mai mult te smerește, și înaintea Domnului vei afla har.

19. Că mare este puterea Domnului și de către cei smerți se mărește.

20. Cele mai pre sus de tine nu le căută și cele mai tari decât tine nu le cercă nebunește.

21. Cele ce s'au poruncit ție, acelea cu cuviință le cugetă, că nu'ți sunt de treabă ție cele ascunse.

22. În lucrurile cele deșarte nu ispiți mult, că mai mult decât este priceperea omului s'a arătat ție.

23. Că pre mulți l-au înșelat părerea lor și socoteala rea a făcut să alunecă cugetele lor.

24. Inimă vâroasă rău va pasi mai pre urmă.

25. Și cel ce lubește primejdia, va cădea într'însa.

26. Inimă vâroasă îngreuia-se-va de ostenele, și cel păcătos va adăoge păcate preste păcate.

27. În aducerea trufășului nu este vindecare, că răsadul păcatului s'a rădăcinat într'însul.

28. Inimă celui înțelept va cugetă

pilda, și urechia celui ascultător, pofta celui înțelept.

29. Focul arzător îl va stinge apa, și milostenia va curăți păcatele.

30. Cel ce răspătește daruri își aduce aminte după aceasta, și în vremea căderii va afla întărire.

CAP. 4.

Indemnare spre milosienie și spre înțelepciune, arătând folosințele lor.

Fiulel Vieaja săraculul să nu o lipsești, și ochii celor lipsiți nu'l face să aștepte.

2. Sufletul stănuind să nu'l înfristezi, și să nu urgisești pre om când are lipsă.

3. Inima necăjită nu o turbură, și nu întârziă a da celui lipsit.

4. Rugăciunea celui necăjit nu o lepădă, și nu'l întoarce fața ta de către cel lipsit.

5. De către cel sărac nu'ți întoarce ochiul, și nu dă loc omului să te blesteme.

6. Că rugăciunea celui ce te blesteamă pre tine întru amărăciunea sufletului său, o va auzi cel ce l-au făcut pre el.

7. Iubii te fă adunării, și celui mai mare smerește capul tău.

8. Pleacă săracului urechea ta, și cu blândețe răspunde lui cele de pace.

9. Scoate pre cel năpăstul din mâna celui ce'l năpăstuește, și să nu slăbești de inimă când judeci.

10. Fii celor săraci ca un tată, și în loc de bărbat mamei lor.

11. Și vei fi ca liul celui prea înalt, și te va iubi mai mult mama ta.

12. Înțelepciunea înalță pre fiii săi, și primește pre cel ce o caută pre ea.

13. Cel ce o iubește pre ea, lubește vieaja, și cel ce mănecă la ea, se vor umplea de veselie.

14. Cel ce o ține pre ea, va moșteni mărire și ori unde va merge, îl va binecuvânta pre el Domnul.

15. Cei ce slujesc el, sluj-vor celui sfânt, și pre cei ce o iubesc pre ea, îl iubește Domnul.

16. Cel ce ascultă de ea, judecăva neamuri, și cel ce se apropie de ea, va lăcu cu nădejde.

17. De vei crede el, o vei moșteni pre ea, și vei ține rodurile ei.

18. Că curmeziș umblă cu dânsul întâiu, temere și frică va aduce preste el.

19. Și'l va chinu pre el cu învățătura sa, până ce va crede sufletului lui, și'l va ispiți pre el întru îndreptările sale.

20. Și iarăși se va întoarce drept la el, și'l va veseli pre el și îl va descoperi lui ascunsele sale.

21. Iar de va răci, îl va părăsi pre el, și'l va da în mâinile căderii lui.

22. Păzește vremea și ie ferește de rău și pentru sufletul tău nu te rușină.

23. Că este rușine, care aduce păcat și este rușine, care aduce mărire și har.

24. Nu luă fața asupra sufletului tău și nu te rușină de căderea ta.

25. Nu opri cuvântul în vreme de mântuire.

26. Că din cuvânt se cunoaște înțelepciunea și din graturile limbii învățătura.

27. Nu grăi împotriva adevărului, ci te rușinează pentru neînvișătura ta.

28. Nu'ți fie rușine a mărturisi păcatele tale și nu te sili împotriva curgerii rîului.

29. Și nu te supune omului ne-bun și nu luă fața celui puternic.

30. Până la moarte te lupți pentru adevăr și Domnul Dumnezeu se va lupți pentru tine.

31. Nu fii aspru cu limba ta și leneș întru lucrurile tale.

32. Nu fii ca un leu în casa ta și nu necăji cu mânia pre casnicii tăi.

33. Să nu fie mâna ta întinsă a lua și strânsă a da.

CAP. 5.

Nu trebuie a rămâne în păcat nădăduind în averi și în vârtute; nu fii rătăcind, ci statornic în calea

Domnului și înțelept în cuvinte; nu fii clevețitor sau cu două limbi.

Nu nădăjdul întru avuțiile tale și să nu zici: am destule.

2. Nu urmă sufletului tău și țării tale, ca să umbli în poștele inimii tale.

3. Și să nu zici: cine mă va smeri, sau cine mă va supune? Că Domnul izbândind va izbândi asupra ta.

4. Să nu zici: am păcătui și ce mi s'a făcut mie? Că Domnul este îndelung răbdător.

5. Pentru curățenie să nu fii fără de frică, ca să nu adaogi păcate preste păcate.

6. Și să nu zici: mila lui este mare, va curăți mulțimea păcatelor mele.

7. Că mila și mânia dela el este, și preste cei păcătoși va odihni mânia lui.

8. Nu întârziez a te întoarce la Domnul și nu lăsa din zi în zi.

9. Că fără de veste va ieși mânia Domnului și în vremea izbândirei te va pierde.

10. Nu nădăjdul în avuțiile nedrepte, că nimic nu'ți vor folosi în ziua judecării.

11. Nu vântură în tot vântul și nu merge pre toată calea: așa este păcătosul cel cu două limbi.

12. Fii statornic întru cugetul tău și unul să fie cuvântul tău.

5. 10. Iezech. 7, 19; Pilde 11, 4, 28.

13. Fii grabnic a auzi și întru îndelungarea mâinii grăiește răspunsul.

14. De știi, răspunde aproapei lui tău, iar de nu, puneți mâna ta preste gura ta.

15. Mărirea și bașjocura este în vorbă și limba omului este căderea lui.

16. Să nu te chemi șopîitor, și cu limba ta nu vicleni.

17. Că preste fur este rușine și însemnare foarte rea preste cel cu două limbi.

18. Între mare și între mic nu fii necunoscător.

CAP. 6.

Despre ocară, însușirile prieteniei celei adevărate și răsplata celor ce iubesc înțelepciunea.

Și în loc de prieten, nu te face vrăjmaș, că numele rău rușine și ocară va moșteni, așa este păcătosul cel cu două limbi.

2. Nu te mări întru isfatul sufletului tău, ca să nu se răpească ca un taur sufletul tău.

3. Frunzele tale vei mânca și rodurile tale vei pierde și vei rămâne ca un lemn uscat.

4. Sufletul rău pierde-va pre cel ce'l are pre el, și'l va face bucurie vrăjmașilor.

5. Găteliul dulce va înmulți pre prietenii săi și limba cea bine grăitoare va înmulți închinăciunile cele bune.

6. Mulți să fie, cari au pace cu tine, iar sfinții tăi să fie dintru o mie unul.

7. De al prieten, în nevoie să'l aiți pre el și nu te încrede, curând lui.

8. Pentru că este prietin până la o vreme și nu va rămâne în ziua necazului tău.

9. Și este prietin, care se întoarce

6. 2. Rom. 12, 18.

la vrajbă și certarea ocărli tale va descoperi.

10. Și este prietin soț de masă și nu va rămâne lângă tine în ziua necazului tău.

11. Și în cele bune ale tale va fi ca și tine și cu slugile tale va îndrăzni.

12. De te vei smeri, va fi improvizăta și dela fața ta se va ascunde.

13. De neprietnii tăi te desparte și de prietnii tăi îți aminte.

14. Prietnii credincioși este a-coperemânt tare: și cel ce l-a aflat pre el, aflat-a comoară.

15. Cu prietnii credincioși nimic nu se poate asemăna și nu este măsură bunătații lui.

16. Prietnii credincioși este leacul vieții și cel ce se tem de Domnului îl vor afla pre el.

17. Cel ce se teme de Domnul bine va ține prietșugul său, că precum el așa și aproapele lui.

18. Fiule! Din tinerețile tale alege învățătura și până la căruntețile tale vei afla înțelepciune.

19. Ca și cel ce ară și seamănă, apropiete la ea și așteaptă rodirile ei cele bune.

20. Că cu lucrarea ei puțin te vei osteni și curând vei mânca din rodirile ei.

21. Cât de grea este celor neînvațați, și cel fără de inimă nu va rămâne întru ea.

22. Că piatra ispitirii tale va fi întru nsul și nu va zăbovi a o lepăda pre ea.

23. Că înțelepciunea după numele ei este și nu la mulți este arătată.

24. Ascultă fiule! Și primește învățătura mea și nu lepădă sfatul meu.

25. Și bagă picioarele tale în o-

bezile ei și în lanțul ei grumazul tău.

26. Supune umărul tău și o poartă pre ea și să nu'ți fie greu de legăturile ei.

27. Cu tot sufletul tău te apropie la ea și cu toată puterea ta păzește căile ei.

28. Cearcă-o și o caută, și se va arăta ție, și dacă o vei afla, să nu o lași pre ea.

29. Că mai pre urmă vei afla odihna ei, și se va întoarce ție întru bucurie.

30. Și vor fi ție obezile ei acoperemânt de țărnie, și lanțurile ei podoabă de mărire.

31. Că podoabă de aur este întru'nsa, și legăturile ei fire de lăchini.

32. Ca și cu haină de mărire te vei îmbrăca cu ea, și cununa bucuriei vei pune ție.

33. De vei vrea fiule, vei învăța, și de vei pune sufletul tău, iscusit vei fi.

34. De vei iubi a auzi, vei primi învățătura, și de vei plecă urechia ta, înțelept vei fi.

35. Întru mulțimea bătrânilor stăi, și cu cel înțelept te unește.

36. Tot graiul dumnezeesc poștește a' l auzi, și pildele înțelegerii să nu treacă dela tine.

37. De vei vede înțelept, mănecă la el, și pragurile ușilor lui să le roază piciorul tău.

38. Cugetă întru poruncile Domnului, și întru legea lui pururea să gândești.

39. El va întări inima ta, și poarta înțelepciunii tale se va da ție.

CAP. 7.

Povățuiri despre ferirea faptelor rele și fătărnicie. Respectul bătrânilor, datoriiile părinților către fii și a fiilor către părinți. Indemnarea la milostenie.

Nu face rele, și nu te va prinde pre tine răul.

2. Depărtează-te dela nedrept, și se va abate dela tine.

3. Fiule! Nu semănă pre brazdele nedreptății, căci nu le vei secera pre ele cu șapte părți mai multe.

4. Nu cercă dela Domnul stăpânire, nici dela împăratul scaun de mărire.

5. Nu te face drept înaintea Domnului, și înaintea împăratului nu te arăta că ești înțelept.

6. Nu cercă să fii judecător, ca nu cumva să nu poți ridica nedreptățile.

7. Ca nu cumva să te sfiești de fața celui puternic, și să pui smin-teală întru dreptatea ta.

8. Nu păcătuiești asupra mulțimei cetății, nici te amestecă în gloată.

9. Nu te legă de două ori cu păcatul, că și odată nu vei fi nevinovat.

10. Să nu zici: la mulțimea dărilor mele va căuta, și când le voi aduce acelea prea înaltului Dumnezeu, le va primi.

11. Nu slăbi în rugăciunea ta, și nu trece cu vederea a face milostenie.

12. Nu râde de omul cel ce este întru amărăciunea sufletului său, că este cel ce smerește și cel ce înalță.

13. Nu semănă minciuni asupra fratelui tău, nici împotriva prietenului tău să nu faci așa.

14. Nu voi a minți nici o minciună, că minciuna deasă nu este bună.

15. Nu fii vorbitor în mulțimea

bătrânilor, și nu poartă cuvântul în rugăciunea ta.

16. Să nu urăști lucrarea cea cu osteneală, și lucrarea pământului cea făcută de cel prea înalt.

17. Nu te socoii împreună cu mulțimea păcătoșilor, adu-ți aminte, că mâniea nu va zăbovi.

18. Smerește sufletul tău foarte, că izbânda celui necredincios loc și vierme este.

19. Să nu schimbi prietenul pentru bani nicidecum, nici pre fratele cel bun pentru aurul Sufir.

20. Nu te abate dela femeia bună și înțeleaptă, că harul ei este mai bun decât aurul.

21. Nu necăji pre sluga, care lucrează cu adevăr, nici pre nămitul, care își dă sufletul său.

22. Pre sluga înțeleaptă să o lubească sufletul tău; să nu-l lipsești pre el de slobozenie.

23. Ai tu dobitoace? Socotește-le pre ele, și de sunt fie de folos, rămâe la tine.

24. Feciori ai? Invață-i pre ei, și înduplecă din pruncie grumazul lor.

25. Fete ai? Păzește trupul lor, și să nu-ți arăți veselă fața către ele.

26. Mări-ți fața, și mare lucru vei face, și după bărbat înțelept o mărită.

27. Muiere ai după suflet? Nu o lepădă pre ea.

28. Cu toată inima cinstește pre tatăl tău, și de durerile malcii tale să nu-ți uii.

29. Adu-ți aminte, că prin ei te-ai născut, și ce vei răsplăti lor precum ei ție?

30. Cu tot sufletul tău te teme de Domnul, și pre preoții lui cinstește.

31. Cu toată puterea iubește pre cel ce te-a făcut pre tine, și pre slugiile lui să nu le părăsești.

32. Teme-te de Domnul, și cinstește pre preot, și'i dă parte lui precum s'au poruncii ție.

33. Pârgă, și pentru păcat, și darul brațelor, și jertfele sfințeniei, și pârga celor sfințe.

34. Și celui sărac întinde mâna ta, ca să se săvârșască bine cuvântarea ta,

35. Harul dărilor înaintea a tot cel viu, și dela cel mort, să nu oprești darul.

36. Nu te întoarce de către cel ce se țeleg, și cu cel ce plâng, plângi.

37. Nu te lenevi a cerceta pre cel bolnav, că dintr'acestea vei fi iubit.

38. Întru toate cuvintele tale adu'ți aminte de cele mai depre urmă ale tale, și în veac nu vei păcătu.

CAP. 8.

Nu te certă cu nimeni, nu desprețuie pre cel ce se pocăiește, ascultarea bătrânilor, certarea păcătoșilor, împrumut și cheazășie.

Nu te prici cu cel puternic, ca nu cumvă să cazi în mâinile lui.

2. Nu te prici cu omul bogat, ca nu cândvă să pue asupra ta cumpăna.

3. Că pre mulți i-a pierdut aurul, și inimile împăraților le-a plecat.

4. Nu te sfădi cu omul limbut, și nu grămădi lemne preste focul lui.

5. Nu glumi cu omul neînvățat, ca să nu se necinstească strămoșii tăi.

6. Nu înfruntă pre omul, care se întoarce dela păcat, adu'ți aminte că toți vinovați suntem.

7. Să nu necinstești pre om la bătrânețele lui, că și dintre noi îmbătrânesc.

8. Nu te bucură de moartea vrăjmașului tău, adu'ți aminte că toți murim.

9. Nu trece cu vederea vorbele

întelepților, ci în pildele lor te amestecă,

10. Că dela ei vei lua învățătură, și a sluși celor mai mari.

11. Nu trece vorba celor bătrâni, că și ei au învățat dela părinții lor.

12. Că dela ei vei învăța înțelegere, și în vreme de lipsă a da răspuns.

13. Nu ațâță cărbunii păcătosului, ca să nu arzi în văpaia focului lui.

14. Să nu stai împotrivă de către fața baijocitorului, ca să nu șază ca un pânditor la gura ta.

15. Nu dă împrumut omului celui mai tare decât tine, și de'l vei împrumută, socotește ca și cum ai fi pierdut.

16. Nu chezășul preste puterea ta; iar de te chezășuești, aibi grije ca și cum ai plăi.

17. Nu te judecă cu judecătorul, că după mărimea lui vor judecă lui.

18. Cu cel îndrăzneț să nu mergi în cale, ca să nu se îngreueze asupra ta.

19. Că el după voea sa va face, și vei pieri împreună cu nebunia lui.

20. Cu cel mânios nu te sfădi, și nu merge cu el prin pusile, căci ca o nimic este sângele înaintea ochilor lui, și unde nu vei avea ajutor, te va ucide.

21. Cu cel nebun nu te sfătu, că nu va putea tăinuți cuvântul.

22. Înaintea celui strein nu face lucru de taină, că nu știi ce va fi.

23. Nu la tot omul îți arată inima ta, și să nu'ți aducă ție har.

CAP. 9.

Povățuiri cum să se poarte omul cu muierile, prietenii și neprietenii.

Nu râvni mulerea care este la sânuul tău, ca să nu o învești asupra ta învățătură rea.

2. Să nu dai mulerii sufletul tău, ca să se suie ea preste puterea ta.

3. Nu te înfrână cu mulerea desfrânată, ca să nu cazi în lajurile ei.

4. Cu muierea cântăreașă să nu fii adesea, ca nu cumva să te prînzi cu meșesugurile ei.

5. La fecioară nu te uita, ca să nu te sminiești întru podoaba ei.

6. Să nu dai curvelor sufletul tău, ca să nu îți pierzi moștenirea ta.

7. Nu te uita împrejur pre ulișele cetății, nici rățaci în pustiile ei.

8. Înțoarce-ți ochiul tău dela mulerea frumoasă și nu te uita la frumusețea streină.

9. Cu frumusețea muierei mulți s'au înșelat, că dela ea iubirea, ca și focul se aprinde.

10. Cu mulerea măritată nicidecum să nu șezi în casă, și în pilde să nu vorbești cu ea bând vin,

11. Ca nu cumva să se pfece sufletul tău spre ea, și cu duhul tău să aluneci în pierire.

12. Nu părăsi pre prietenul cel vechi, că cel nou nu este asemenea lui.

13. Vin nou este prietenul nou, de se va învechi, cu veselie îl vei bea.

14. Nu râvni mărirea păcătosului, că nu știi ce va fi sfârșitul lui.

15. Să nu vorești cele ce volesc cei necredincioși; adu-ți aminte, că până la iad nu se vor îndreptă.

16. Departă te ferește de omul care are putere să te omoare, și nu te vei teme de irica morței.

17. Și dacă te vei apropia de el, să nu greșești, ca să nu îți iai viața ta.

18. Să știi că prin mijlocul lajurilor treci, și pre aripile cetății umbli.

19. După puțină ta cearcă pre cel de aproape, și cu cel înțelepți te sfătuește.

20. Cu cei înțelepți să fie cuge-

tul tău, și toată vorba ta în legea celui prea înalt.

21. Bărbați drepți să fie oaspeții tăi, și în irica Domnului să fie laudă ta.

22. În mâna meșterilor se va lauda lucrul, și povățuitorul poporului înțelept întru cuvântul său.

23. Groaznic este în cetatea sa omul limbut, și cel dărz în cuvântul său, urî-se-va.

CAP. 10.

Lauda stăpânirii înțelepte. Despre fereirea de sumeție. Să nu se necinstească săracul cel drept, nici să se laude bogatul cel păcătos.

Judecătorul înțelept va învăța pre poporul său, și povățuirea celui înțelept cu rânduială va fi.

2. După cum este judecătorul poporului, așa sunt și slugile lui, și cum este mai marele cetății, așa sunt toți cel ce lăcuiesc într'însa.

3. Împăratul neînvățat va pierde pre poporul său, și cetatea se va lăcuî prin înțelepciunea celor puternici.

4. În mâna Domnului este stăpânirea pământului, și în vremea sa va ridica pre cel folositor preste dânsul.

5. În mâna Domnului este sporul omului, și pre fața cărturarului va pune mărirea sa.

6. Pentru toată nedreptatea să nu te mănii pre aproapele, și nimic nu face cu lapte semețe.

7. Urâtă este înaintea Domnului și înaintea oamenilor trufia, și dela amândoi se leapădă păcatul nedreptății.

8. Împărăția dela un neam la alt neam se mută pentru strâmbății și pentru semeții și pentru avuții.

9. Pentruce se trufește pământul

și cenușa, că în viață am lepădat cele dinlăuntru ale lui?

10. Boala îndelungată o taie doborâtul, și împăratul astăzi este și mâine va muri.

11. Că murind omul, va moșteni șerpi și hiare și vlermi.

12. Începutul trufiei omului este a părăsi pre Dumnezeu, și a'și întoarce inima sa dela cel ce l-au lăcut pre el.

13. Că începutul păcatului este trufia, și cel ce o ține pre ea va plouă urâciune.

14. Pentru aceea minunate certări au adus Domnul, și i-au surpat pre ei până în sfârșit.

15. Scaunele celor mai mari le-au surpat Domnul, și au pus pre cei blânzi în locul lor.

16. Rădăcinile neamurilor le-au smuls Domnul, și au răsădit pre cei smeriți în locul lor.

17. Țările neamurilor le-au surpat Domnul, și le-au stricat pre ele până la temelțiile pământului.

18. Uscai-au dintru el, și l-au pierdut pre ei, și au făcut să înceteze de pre pământ pomenirea lor.

19. Nu s'au zidit oamenilor trufia, nici urgia mântiei la nașterile mulierilor.

20. Sămânță cinstită, care este? Sămânța omului.

21. Sămânță cinstită, care este? Cei ce se tem de Domnul.

22. Sămânță necinstită, care este? Sămânța omului.

23. Sămânță necinstită, care este? Cei ce nu sînt poruncile.

24. Între frați povățuitorul lor cinstit este, și cei ce se tem de Domnul înaintea ochilor lui.

25. Lauda celui bogat și a celui cinstit și a celui sărac, este frica Domnului.

26. Nu este drept a batjocori pre

săracul cel înțelept, și nu se cade a mări pre omul cel păcătos.

27. Cel mare și judecătorul și cel puternic se va mări, și nici unul dintru ei nu este mai mare decât cel ce se teme de Domnul.

28. Robului celui înțelept îi va sluji cel slobozi, și bărbatul înțelept nu va cărți când se dojenește.

29. Nu te face înțelept când faci lucrul tău, nu te mări în vremea necazului tău.

30. Mai bun este cel ce lucrează întru toate decât cel ce umblă, sau se mărește și este lipsit de pâine.

31. Fiule, întru blândețe mărește sufletul tău și îi dă lui cinstie după vrednicia lui.

32. Pre cel ce păcătuiește asupra sufletului său, cine-l va îndreptă? Și cine va cinsti pre cel ce și face de ocară viața sa?

33. Săracul se cinstește pentru știința sa și cel bogat se cinstește pentru averile sale.

34. Iar cel ce se laudă întru sărăcie, dar în averile cu cât? Și cel nelăudat întru averile, dar în sărăcie cu cât?

CAP. 11.

Urmările înțelepciunii

Înțelepciunea înalță capul celui smerit și îl face pre el să șază între cei mari.

2. Să nu lauzi pre om pentru frumusețea lui și, să nu te scârbești de om pentru chipul lui.

3. Mică este între cele zburătoare albina și începutul dulceațelor este rodul ei.

4. Cu îmbrăcămintea hainelor să nu te lauzi, nici în ziua mării să nu te trufești, că minunate sunt lucrurile Domnului și ascunse laptele lui între oameni.

5. Mulți sirani au stăruit pe pământ, iar cel de care nu se gândea a purtat stema.

6. Mulți puternici s'au necinsit foarte și cei măreți s'au dat în mâinile altora.

7. Mai înainte de ce vei cercă, nu huli, cunoaște întâiu și atunci dojenește.

8. Mai înainte de ce nu vei auzi, nu răspunde; și în mijlocul cuvintelor să nu adaogi a vorbi.

9. Pentru lucrul, care nu'ți este de treabă, nu te prici, și în judecata păcătoșilor nu ședeă împreună.

10. Fiule! Nu te cuprinde cu multe lucruri,

11. Că de te vei cuprinde cu multe lucruri, nu vei fi fără de vină.

12. Și de vei alergă, nu vei prinde, și de vei fugi, nu vei scăpa.

13. Este om, care se ostenește și muncește și se sânguește și cu atâta mai mult se lipsește.

14. Este om slab, fără de ajutor, lipsit de putere și împovărat de sărăcie.

15. Și ochii Domnului au căutat spre el cu bine și l-au ridicat pre el din smerenia lui și au înălțat capul lui și s'au mirat de el mulți.

16. Cele bune și cele rele, viața și moartea, sărăcia și avuția dela Domnu sunt.

17. Darul Domnului rămâne la cel bine credincios, și bunăvoința lui în veac bine va spori.

18. Este om, care se îmbogățește din grija și păstrarea lui și aceasta este partea ostenelelor lui.

19. Zicând: aflat-am odihnă și acum volu mânca din bunățiile mele.

20. Și nu știe, că vremea trece și va muri și ie va lăsa pre ele altora.

21. Stăi în ce te-ai făgăduit tu și

întru aceea îndeplinește-te, petreci, și întru lucrul tău sporește.

22. Nu te miră de lucrările păcătoșului, nădăjduiește în Domnul și rămăi întru osteneala ta.

23. Că lesne este înaintea Domnului degrab și fără de veste a îmbogăși pre cel sărac.

24. Binecuvântarea Domnului este plata celui credincios, și într'un ceas degrab răsare binecuvântarea lui.

25. Să nu zici: ce lipsă am eu? Și care de acum vor fi bunățiile mele?

26. Să nu zici: destule am, pentru ce să mă mai necăjesc de acum?

27. În ziua bunățiilor este uitare răutăților și în ziua răutăților nu este pomenirea bunățiilor.

28. Că lesne este înaintea Domnului, în ziua sfârșitului să deă omului după căile lui.

29. Răutatea ceasului face uitare desfătărilor și la sfârșitul omului se vor descoperi lucrurile lui.

30. Mai înainte de sfârșit pre nimeni să nu' l zici fericit, că în fiii săi se va cunoaște omul.

31. Nu băgă pre tot omul în casa ta, că multe sunt meșesugirile celui viclean.

32. Potârniche vânătoare în coșniță, așa este inima trufașului, și ca iscoada privește căderea.

33. Că cele bune le întoarce în rele și viclenește, și pentru cele bune te va huli.

34. Dintr'o scântee de foc se înmulțește jarul, și omul păcătos pân-dește sângele.

35. Păzește-te de cel rău făcător, că rele meșesugeste, ca nu cumva să te facă să fii pururea de baijocură.

36. Lasă pre cel strein să lăcuiască la tine, și'ți va face turburări,

și te va înstreina pre tine de la ale tale.

CAP. 12.

Binefacerile înțelepciunii. Recunoașterea prietenului și a neprietenului.

De faci bine să și cui faci, și vei avea mulțămii pentru facerea ta de bine.

2. Fă bine celui bine credincios, și vei afla răsplătire, de nu dela el, dela cel prea înalt.

3. Nu este bine celui ce pururea petrece într-o răutăți, și nu dă milostenie.

4. Dă celui bine credincios, și să nu ajutorești celui păcătos.

5. Fă bine celui smerit, și nu dă celui necredincios.

6. Oprește pâinile lui și nu-i dă, ca nu cu acelea să se întărească asupra ta.

7. Că îndoit răutăți vei afla într-o toate bunătățile, care vei face-lui.

8. Căci și cel prea înalt au urât pre cei păcătoși, și celor necredincioși va răsplăti cu izbândă.

9. Dă celui bun, și nu ajută pre cel păcătos.

10. Nu se arată în fericire, care este prieten, nici în cele rele nu se ascunde vrăjmașul.

11. Când este în bine omul, vrăjmașii lui se întristează, iar când este în rău, și prietenul se desparte.

12. Nu crede vrăjmașului tău în veci; că în ce chip arama se ruginește, așa și răutatea lui.

13. Și de se va smeri să umble plecat, întărește-ți sufletul tău, și te păzește de el.

14. Și vei fi lui, ca cel ce șterge oglinda, și vei cunoaște că n'a lepădai toată rugina.

15. Nu-l pune să stea lângă tine, ca să nu te împingă pre tine, și să stea el în locul tău.

12. 5. Galat. 6, 10.

16. Să nu-l pui să șază deadreapta ta, ca nu cumva să caute scaunul tău, și mai pre urmă vei cunoaște cuvintele mele, și de grălurile mele te vei umili.

17. Cui va fi milă de descântătorul cel mușcat de șarpe și de toți cei ce se apropie de hiară.

18. Așa și de cel ce merge la omul păcătos, și se învâluește cu păcatele lui.

19. Un ceas va rămâneă cu tine, iar de vei fi fără de noroc, nu va rămâneă cu tine.

20. Și cu buzele sale te va îndulci vrăjmașul, și multe-ți va șopti, și-ți va grăi bune.

21. Iar în inimă va slăui să te surpe în groapă, cu ochii va lăcrămă vrăjmașul.

22. Și de va afla vreme, nu se va sătura de sânge.

23. De se vor întâmpla ție rele, află-l-vei pre el acolo înainte ta, cu ochii săi va lăcrămă vrăjmașul, și, ca și cum ți-ar ajuta, va săpa supt picioarele tale.

24. Clăști-va capul său, și va bate în palmile sale, și multe va șopti, și va schimba fața sa.

CAP. 13.

Primejdioasă este unirea cu cel mândru și bogat și puternic. Iubirea de Dumnezeu și aproapele, purtarea bogatului cu cel sărac.

Cel ce se atinge de smoală, mănâșă-se-va, și cel ce se însoțește cu cel trușă, asemenea lui va fi.

2. Povară mai grea decât poți, să nu ridici; așa și cu cel mai tare decât tine, și mai bogat nu te însoști.

3. Ce se împreună oala cu căldarea? Ea se va izbi și ea se va sparge.

4. Bogatul a făcut strâmbătăte, și el s'a mîniat.

5. Celui sărac s'a făcut strâmbătate, și el se roagă de iertăciune.

6. Până îi vei fi de folos, va lucra cu tine; iar de te vei lipsi, te va părăsi.

7. De ai, va trăi cu tine, și te va deșerta, și nu-ți va fi milă.

8. De ești iul de lipsă, te va înșelă, și zăbindu-ți a râde, îți va da nădejde.

9. Grăi-va fie bune, și va zice: ce-ți trebuie? Și te va rușina pre tine cu bucatele sale de două sau de trei ori, până ce te va deșerta, și mai pre urmă va râde de tine.

10. După aceea te va vedeă pre tine, și te va părăsi, și va clăii cu capul său asupra ta.

11. Iă aminte să nu te înșeli și să nu te smerești întru veselia ta.

12. Când te chiamă cel puternic, fă-te ca și cum te-ai feri, și cu afăta mai mult te va chemă.

13. Nu te vârf, ca să nu te scoji afară, nici stă departe, ca să nu fii uitat.

14. Nu lungi vorba cu el, nici crede cuvintelor celor multe ale lui.

15. Că, cu vorba cea multă te va ispiti, și ca și cum ar râde, te va înțebă.

16. Nemișostiv este cel ce nu-și ține cuvintele, și nu va scăpa de rău și de legături.

17. Păzește-te și foarte bine îți iă seama, că, cu căderea ia umbli.

18. Tot dobitocul lubește pre cel asemenea sieș, și tot omul pre aproapele său.

19. Tot trupul se însoțește cu cel de felul său, și omul cu cel asemenea luiș se va însofi.

20. Au însofi-se-va lupul cu mielul? Așa cel păcătos cu cel cuvios.

21. Ce pace este leoaicii cu căinele? Și ce pace celui bogat cu cel sărac?

22. Vânatul leilor sunt colonii în

pustie; așa pășunea celor bogați, sunt săracii.

23. Urât este trufașului smerenia; așa urât este bogatului săracul.

24. Pre bogat când se clătește, îl reazimă prietenii; iar pre cel sărac când cade, îl scot afară prietenii.

25. Bogatul când alunecă, mulți sunt cari îl sprijinesc, grăit-a ce nu se cădeă, și l-a îndreptat pre el.

26. Cel smerit a greșit, și încă-și ceartă pre el, grăit-a înțelepțește, și nu i s'a dat loc.

27. Bogatul a vorbit, și toți au făcut, și cuvântul lui până la nori l-a înălțat.

28. Săracul a grăit, și zic: cine este acesta? Și de se împiedică îl răstoarnă pre el.

29. Bună este avușea la cel ce este fără de păcat, și rea este sărăciea în gura celui necredincios.

30. Inima omului schimbă fața lui ori spre bune, ori spre rele.

31. Fața veselă este semn, că inima întru cele bune petrece; iar aflarea pildelor este cugetare cu osteneală.

CAP. 14.

*Intrebuințarea bunurilor vremelnice.
Stăpânirea limbei și deprinderea
înțelepciunii.*

Fericit bărbatul, care n'a alunecat cu gura sa, și nu se rănește cu mahniciunea păcatului.

2. Fericit este, pre care nu-l vinovățește sufletul lui, și care n'a căzut dela nădejdea sa.

3. Bărbatului ticălit nu sunt bune avușile, și omului pizmătareș pentru ce sunt avușii?

4. Cel ce adună din sufletul său, aliora adună, și cu bunăfășile lui alții se vor deslăță.

5. Cel ce este luiș rău, cui va fi

bun? Și nu se va veseli cu averile sale.

6. Nimic nu este mai rău, decât cel ce și pismuește luiș; și aceasta este răsplătirea răutății lui.

7. Și de face bine, din uitare face; iar mai pre urmă arată răutatea sa.

8. Rău este cel ce pismuește cu ochiul, și cel ce și întoarce fața, și cel ce trece cu vederea sufletele.

9. Ochiul lacomului nu se satură cu o parte, și nedreptatea celui rău usucă sufletul.

10. Ochiul rău își pismuește pentru pâine, și la masa sa va fi lipsit.

11. Flutele Cât vei putea fă-ți bine și adu Domnului aduceri vrednice.

12. Adu-ți aminte, că moartea nu zăbovește, și diata iadului nu s'a arătat ție.

13. Mai 'nainte de ce vei muri, fă bine prietenului, și după cât poți întinde și dă lui.

14. Să nu întârziezi în ziua cea bună, și partea poftel ce bune să nu te treacă.

15. Au nu altuia vei lăsa trudele tale, și ostenețele tale să le împarți cu sorți?

16. Dă și tă, și-ți stinjește sufletul tău; că în iad nu este a căuta desfătăciuni.

17. Tot trupul ca o haină se învechește, că legătură din veac este cu moarte a muri.

18. Ca frunzele cele ce înverzesc în copac des, unele cad, altele răsar.

19. Așa este rodul trupului și al sângelui, unul moare și altul se naște.

20. Tot lucrul ce se strică, se sfârșește, și cel ce-l face pre el se va duce cu el.

21. Fericit bărbatul, care întru în-

țelepciune se va sfârși, și care cu pricepere va vorbi.

22. Cel ce socotește căile ei în inima sa, și cele ascunse ale ei le gândește.

23. Cel ce aleargă după ea ca un iscoditor, și la căile ei privilează.

24. Cel ce se uită pre ferestrele ei, și la ușile ei ascultă.

25. Cel ce sălășluiește aproape de casa ei, va împănă țărâș în pereții ei, întinde-va cortul său după mâinile ei, și se va sălășliu întru odihna bunătăților.

26. Pune-va pre fiil săi sup aco-peremântul ei, și sup ramurile ei va petrece.

27. Scăpă-va sup dânsa de fierbinjeală, și întru mărirea ei se va odihni.

CAP. 15.

Folosni temerei de Dumnezeu și al înțelepciunii. Voința omului.

Cel ce se teme de Domnul, va face cele bune, și cel ce ține legea, o va cuprinde pre ea.

2. Și-l va întimpină pre el ca o mumă, și ca mulerea tinerețelor îl va primi pre el,

3. Hrăni-l-va pre el cu pâinea înțelegerii, și cu apa înțelepciunii îl va adăpa pre el.

4. Rezemă-se-va întru ea, și nu se va clăti, jineă-se-va de ea și nu se va rușina.

5. Și-l va înălța pre el mai mult decât pre cei de aproape ai lui, și în mijlocul adunării va deschide gura lui.

6. Desfătare și cunună de bucurie, și nume veșnic va moșteni.

7. Oamenii cei nebuni nu o vor cuprinde pre ea, și bărbaii cei păcătoși nu o vor vedea pre ea.

8. Departă este de trufie, și oa-

14. 9. Pilde 27, 20. 13. Tovit. 4, 7.

18. Isaia 40, 7; Iov 14, 1, 2; Iacov 1, 10.

20. Psalm 1, 1.

15. 3. Ioan 4, 10.

menii cel mincinos! nu-și vor aduce aminte de ea.

9. Nu este frumoasă lauda în gura păcătosului, că nu este dela Domnul trimisă lui.

10. Că întru înțelepciune se va grăi lauda, și Domnul o va îndreptă pre ea.

11. Să nu zici: că pentru Domnul m'am depărtat, că cele ce el le-au urât nu le voiu face.

12. Să nu zici: că el m'au înșelat, că n'are el lipsă de omul păcătos.

13. Toată urâciunea o au urât Domnul, și nu este iubită celor ce se tem de dânsul.

14. El din început au făcut pre om și l-au lăsat pre el în mâna sfatului său.

15. De vei vrea, vei ține poruncile și credința, și vei face cele bine plătute.

16. Pus-au înaintea ta foc și apă, și ori la care vei vrea, vei ținde mâna ta.

17. Înaintea oamenilor este viața și moartea și ori care-ți va plăcea se va da lui.

18. Că multă este înțelepciunea Domnului; tare este el întru putere și vede toate.

19. Și ochii lui sunt preste cei ce se tem de el, și el va cunoaște tot lucrul omului.

20. Și nîmănui n'au poruncit să lucreze păgânește, și nîmănui n'au dat slobozenie să păcătuiască.

V CAP. 16.

Creșterea rea a copiilor. Mila Domnului spre cei buni. Pedepsa necredincioșilor.

Nu poți mulțime de fii fără de folos, nici te bucură de fiii necredincioși.

2. De se vor înmulți, nu te bucură de ei, de nu este frica lui Dumnezeu cu ei.

3. Nu crede vieții lor, și nu nădădui întru mulțimea lor.

4. Că mai bun este unul, decât o mie, și a muri fără de fii, decât a avea fii fără de frica lui Dumnezeu.

5. Că un înțelept va umplea cetatea de lăcutori; iar neamul celor necredincioși se va pusii.

6. Multe ca acestea am văzut cu ochii mei, și mai tari decât acestea a auzit urechea mea.

7. Întru adunarea păcătoșilor a-țâță-se-va foc; și în neamul neascultător s'a aprins mânia.

8. Nu s'a milostivit spre uriașii cei de demult, cari s'au depărtat întru fârla lor.

9. N'a iertat pentru nemernicia lui Lot pre cei ce l-au urât pentru frâna lor.

10. Nu s'au făcut lui milă de neamul pierzării, care se înălțase întru păcatele sale.

11. Tot așa cu cei șase sute de mil de pedestri adunați întru învârtoșarea inimel lor.

12. De va fi unul vârtos la cerbice, minune va fi de se va îndreptă.

13. Că mila și mânia la el este, el poate să se milostivească și să se mânia.

14. Precum este multă mila lui, așa este multă și certarea lui, pre om după faptele lui îl judecă.

15. Nu va scăpa păcătosul cu răplrea, nici va întârziă răbdarea celui bine credincios.

16. La toată înțelegerea va face loc; flecine după faptele sale va afla.

17. Să nu zici: de Domnul mă voiu ascunde, au dintru înălțime aduce-ș-vă cineva aminte de mine?

18. Întru popor mare nu mă voiu pomeni, că ce este sufletul meu întru atâta mulțime de făpturi?

16. Ierem. 21, 8.

19. Ps. 33, 14 și 32, 16.

16. 15. Rom. 2, 6.

19. Iată cerul și cerul cerului lui Dumnezeu, adâncul și pământul se vor clăii întru cercetarea lui.

20. Așijderea munții și temelile pământului, când va căuta spre ele de frică se vor cutremura.

21. Și de acestea nu va gândi inima și de căile lui cine's va aduce aminte?

22. Și vifor, care nu'l va vedea om, iar cele mai multe lucruri ale lui sunt ascunse.

23. Lucrurile dreptății cine le va vesti? Sau cine le va răbdă? Că departe este răgăduința.

24. Cel ce se micșorează cu inima, cugetă acestea; iar bărbatului cel fără de minte și răiaclii, cugetă cele nebune.

25. Ascultă fiul meu! Și învață știință, și ia aminte cu inima la la cuvintele mele.

26. Arată-volu în cumpănă învățătura, și cu amăruntul volu vesti știința.

27. Întru judecata Domnului lucrurile lui din început și de când le-au făcut au deosebit părțile lor.

28. Împodobit-au în veac lucrurile sale și începuturile lor în neamurile lor, nici au flămânzit, nici s'au ostent și n'au încetat dela lucrurile sale.

29. Nici unul pre aproapele său nu l-a necăjit și până în veac nu se va împotivi cuvântului lui.

30. Și după aceasta au căutat Domnul pre pământ și l-au umplut de bunătățile sale.

31. Cu tot felul de dobitoace vii au acoperit fața lui și într'însul va fi întoarcerea lor.

CAP. 17.

Numărarea binefacerilor lui Dumnezeu și îndemnarea spre pocăință.

Domnul au făcut din pământ pre Dom și iarăși l-au întors în pământ.

2. Zile cu număr și vreme i-au dat lui și l-au dat lui stăpânire preste cele ce sunt pre pământ.

3. După cuvința lor i-au îmbrăcat pre ei cu virtuți și după chipul său i-au făcut pre ei.

4. Și au pus frica lui preste tot trupul și l-au făcut domn hiatelor și pasărilor.

5. Sfat și limbă, ochi, urechi și inimă le-au dat lor ca să socotească.

6. Cu știința înțelegerii l-au umplut pre ei, și bune și rele le-au arătat lor.

7. Pus-au ochiul său preste inimile lor, ca să le arate lor mărimea lucrurilor sale.

8. Și numele sfințeniei vor lauda, ca să grăiască mărimea lucrurilor lui.

9. Pusu-le-au lor știință și legea vieții le-au dat lor moștenire.

10. Legătură veșnică au făcut cu ei și judecățile sale le-au arătat lor.

11. Mărimea slavei sale au văzut ochii lor și mărirea glasului său a auzit urechea lor.

12. Și le-au zis lor: Ieșiți-vă de toată nedreptatea, și au poruncit lor unuia fiecăruia pentru de aproapele său.

13. Căile lor înaintea lui sunt pururea, nu se vor ascunde dela ochii lui.

14. Fiecarui neam au pus povățuitor și partea Domnului Israel este.

15. Toate lucrurile lor, ca soarele sunt înaintea lui; și ochii lui ne-încetași preste căile lor.

16. Nu sunt ascunse nedreptățile lor înaintea lui, și toate păcatele lor sunt înaintea Domnului.

17. Milostenia bărbatului este ca o pecete cu el, și mulțămirea omului ca lumina ochiului o va păzi.

18. După aceea se va scula și va răsplăti lor, și răsplătirea lor în capul lor o va întoarce.

19. Însă celor ce se pocăiesc le-au dat întoarcere, și pre cei ce slăbesc îi îndeamnă la răbdare.

20. Întoarce-te la Domnul și părăsește păcatele, roagă-te înaintea feței lui și împuținează smintea ta.

21. Sărguește către cel prea înalt și te întoarce dela nedreptate și foarte te scârbește de lucrul urât.

22. Pre cel prea înalt, cine-l va lauda în iad? În locul celor vii și acelor ce dau mărturisire?

23. Dela cel mort, ca dela cel ce nu este a pierit mărturisirea. Cel viu și sănătos va lauda pre Domnul.

24. Cât este de mare milostivirea Domnului, și mila spre cei ce se întorc la el.

25. Că nu pot toate să fie întru oameni; că nu este nemuritor fiul omului.

26. Ce este mai luminos decât soarele? Și acesta scade; și ce este rău, va gândi trupul și sângele.

27. El privește puterea înălțimei cerului, și toți oamenii sunt pământ și cenușe.

CAP. 18.

Milostivirea și îndelungă răbdarea lui Dumnezeu; cumpătarea în vorbe și ferirea de poftele rele.

Cel ce trăiește în veac, au zidit toate deobște.

2. Domnul singur este drept.

3. Nimănuși n'au făcut putere, ca

să vestească lucrurile lui, și cine va cercă slava lui?

4. Puterea slavei lui, cine o va număra? Și cine va adaoge a grăi milele lui?

5. Nu poți împușină, nici a adaoge, nici a cercă minunile Domnului.

6. Când va sfârși omul, atunci va începe, și când va încetă, atunci nu va fi.

7. Ce este omul, și ce este iolosul lui? Ce este binele lui, și ce este răul lui?

8. Numărul zilelor omului mult o sută de ani.

9. Ca o picătură de apă din mare și ca un grăunț de nisip, așa sunt de pușini anii în ziua veacului.

10. Pentru aceea lor îndelung răbdător este Domnul, și au vărsat preste ei mila sa.

11. Văzută-au, și au cunoscut pierirea lor, că rea este; pentru aceea au înmulțit milostivirea sa.

12. Mila omului către aproapele său, iar mila Domnului preste tot trupul.

13. Muștrând și certând și învățând, și întorcând ca un păstor turma sa.

14. Pre cei ce primesc învățătura îi miluește, și pre cei ce se sărguesc spre judecățile lui.

15. Fiule! În cele bune nu dă plângere, și în toată darea nu dă înfrustarea cuvintelor.

16. Au nu roua răcorește căldura? Așa mai bun este cuvântul de cât darea.

17. Au nu este mai bun cuvântul decât darea cea bună? Și amândouă sunt la omul cel plin de dar.

18. Nebunul cu nemulțămire împușă, și darul celui pismaș slăbește ochii lui.

19. Mai înainte de ce vorbești, în-

vașă, și mai 'nainte de boală te grijește.

20. Mai 'nainte de judecată ispitește-te pre tine, și în ceasul ceretărilor vei afla milă.

21. Mai 'nainte de boală smerește-te, și în vremea păcatelor arată înțoarcere.

22. Nu te împiedecă a plini făgăduința în vreme bună, și nu așteptă până la moarte să te îndreptezi.

23. Mai 'nainte de ce făgăduiești, te gâtește pre tine, și nu fii ca omul cel ce ispitește pre Domnul.

24. Adu-ți aminte de mânia cea din ziua sfârșitului, și de vremea izbândeii, când va întoarce Dumnezeu fața.

25. Adu-ți aminte de foamete în vremea săturării, și de sărăcie și lipsă în zilele avuției.

26. De dimineața până seara se schimbă vremea, și toate sunt grabnice înaintea Domnului.

27. Omul înțelept, întru toate se va teme, și în zilele păcatelor se va feri de greșală.

28. Tot cel înțelegător cunoaște înțelepciunea, și celui ce o a aflat pre ea va da mărturisire.

29. Cei înțelepți la cuvinte și ei s'au înțelepțit, și au plouat pilde a-lese.

CONTENIREA SUFLETULUI.

30. După poftele tale nu merge, și de către poftele tale te întoarce.

31. De vei da sufletului tău plăcerea poftii, te va face pre tine bucurie vrăjmașilor tăi.

32. Nu te veseli cu multă deslăfaciune, nici te legă cu îngreunarea ei.

33. Nu te iace sărac făcând ospețe din împrumutare, când n'ai nimic în pungă.

CAP. 19.

Despre înfrânare, trezvie, limbuție; de cel ce se bucură de nedreptate; de cel ce nu primește dojana; despre dojană, smerenia vicleană; din față se cunoaște cel înțelept.

Lucrătorul beșiv nu se va îmbogăți; cel ce nu bagă seamă de cele mici, prea încet va cădea.

2. Vinul și mulerile înșeală pre cei înțelepți.

3. Și cel ce se lipește de curve, mai îndrăzneț va fi.

4. Moliile și viermii îl vor moșteni prețel, și sufletul îndrăzneț va pieri și se va usca.

5. Cel ce crede curând, ușor de inimă este, și cel ce păcătuiește, asupra sufletului său greșeste.

6. Cel desfătat cu inima huli-se-va, și cel ce urăște vorba, mai puțin rău va avea.

7. Niciodată nu poftori cuvântul, și nimic ție nu se va împușină.

8. Către prieten și către vrăjmași nu povesești, și de nu este ție păcat, nu-l descoperi.

9. Că te-a ascultat pre tine, și te-a cinsit pre tine, și cu vreme te va urî.

10. Auzit-ai cuvânt? Să moară la tine, cutează că nu te va sparge.

11. De către fața cuvântului, cel nebun se va chinul, ca ceea ce naște prunc.

12. Săgeată înșiptă în coapsele trupului, așa este cuvântul în inima nebulului.

13. Muștră pre prieten, ca nu cumva să fi făcut aceea, și de a făcut, mai mult să nu faci.

14. Muștră pre prieten, ca nu cumva să fi zis, și de a zis, mai mult să nu zică.

15. Muștră pre prieten, că de

20. 1 Corint. 11, 28.

22. Luca 18, 1; 1 Tesal. 5, 17.

30. Rom. 6, 12; 13, 13 și 14.

19. 2. Facere 19, 33. 4. 1 Imp. 11, 1.

5. Isus Navi 9, 15 și 22, 11.

13. Levit. 19, 17; Matei 18, 15; Luca 17, 3.

multe ori este năpaste, și nu crede tot cuvântul.

16. Este care alunecă, ci nu din suflet, și cine n'a greșit cu limba sa?

17. Dojenește pre prietenul său, mai 'nainte de ce'l întricoșezi, și dă loc legii celui prea înalt.

18. Toată înțelepciunea este frica Domnului, și toată înțelepciunea este împlinirea legii.

19. Și nu este înțelepciunea știința răutății; și unde este statul păcătoșilor, nu este înțelepciune.

20. Este răutate, și aceasta este urâciune, și este nebun care puștin înțelege.

21. Mai bun este cel ce puștin înțelege cu frică, decât cel ce prisoșește cu mintea, și calcă legea.

22. Este isteție vădită, și aceasta este nedreaptă; și este care întoarce harul, ca să arate judecata.

23. Este care face rău, și umblă smerit, și cele din lăuntru ale lui sunt pline de vicleșug.

24. Care și pleacă fața sa, și se face surd unde nu l'știu, el mai înainte va apucă să îl strice.

25. Și măcar că pentru slăbiciunea puterii nu poate păcătu, de va afla vreme va face rău.

26. Din vedere se cunoaște omul, și din chipul feței se cunoaște cel înțelept.

27. Imbrăcămintea bărbatului, râsul dinților, și călcarea omului vestesc de ale lui.

28. Este muștrare, care nu este cuvioasă, și este care face, și acesta este înțelept.

CAP. 20.

*Despre dreapta întrebuințare a limbii.
Darurile și minciuna.*

Mai bine este a muștra, decât a se mânia pe ascuns.

17. Iacov 3, 8.

2. Și cel ce se mărturisește, dela scădere se va opri.

3. Precum este pofta fâmenului a strică tectoria fetei, așa este cel ce cu sila face judecată.

4. Este, care face și se află înțelept, și este, care se face urât pentru vorba cea multă,

5. Și este, care face pentru că n'are ce să răspundă, și este care face pentru că știe vremea.

6. Omul înțelept va tăcea până la vreme, iar cel îngâmfat și nebun va trece presle vreme.

7. Cel ce înmulțește cuvintele, urt-se-va, și cel ce și ia luiș putere, se va urt.

8. Este spor omului întru cele rele, și este aflare spre scădere.

9. Este dare care nu ți va folosi, și este dare, a căreia îndolă este răsplătirea.

10. Este micșorare pentru mărire, și este care din smerenie și-a ridicat capul.

11. Este care cumpără multe cu puștin, și este care plătește cu șapte părți mai mult.

12. Cel înțelept în cuvinte, iubit se va face pre sine, iar darurile celor nebuni se vor lepăda.

13. Darul celui fără de minte nu ți va folosi ție; că ochii lui în loc de unul, sunt mulți.

14. Puștine va da și multe va impută, și va deschide gura sa ca un prîstav.

15. Astăzi va da împrumut, și mâine va cere înapoi. Urti om este unul ca acesta.

16. Nebunul va zice: nu este mie prietin, și nu este har întru bunățile mele.

17. Cei ce mănâncă pâinea mea, sunt răi cu limba.

18. De câte ori și câl îl vor batjocori pre el?

19. Mai bună este căderea pre

pământ, decât căderea limbei; așa căderea celor răi degrab va veni.

20. Omul nemulțămilor este poveste fără de vreme, pururea va fi în gura celor neînvățați.

21. Din gura nebunului se va goni pilda, că nu o va zice în vremea ei.

22. Este care de nevoie se oprește a păcătu, și întru odihna sa nu se va umili.

23. Este care și pierde sufletul său pentru rușine, și de către fața cea fără de minte îl va pierde pre el.

24. Este care pentru rușine făgăduiește har prietenului, și-l câștigă pre el vrăjmaș în zadar.

25. Bașjocură rea este la om minciuna, în gura celor neînvățați pururea va fi.

26. Mai bun este furul, decât cel ce pururea minte; iar amândoi pierzarea vor moșteni.

27. Năravul omului mincinos este ocară, și rușinea lui este cu el pururea.

CUVINTELE PILDELOR

28. Cel înțelept la cuvânt se va înălța pre sine, și omul înțelept va plăcea celor mari.

29. Cel ce lucrează pământul, înălța-va stogul său, și cel ce place celor mari, curăț-se-va de nedreptate.

30. Ospețele și darurile orbesc ochii înțelepților, și ca zăbala în gură abai muștrările.

31. Înțelepciunea ascunsă și comora neștiută, ce folos este de amândouă?

32. Mai bun este omul, care își ascunde nebunia sa, decât omul, care își ascunde înțelepciunea sa.

CAP. 21.

Indemnare a se feri de păcate. Deosebirea între înțelepți și nebuni după însușirile lor.

Fiule, păcătu-l-ai? Să nu mai a-daogi încă; și pentru cele mai dinainte ale tale te roagă.

2. Ca de fața șarpelui fugi de păcat; că de te vei apropia de el, te va mușcă.

3. Dinți de leu sunt dinții lui, cari omoară sufletele oamenilor.

4. Ca sabia cea de amândouă părțile ascuțită, este toată fărădelegea; rana ei n'are vindecare.

5. Bașjocura și semeșia vor pusili avușia; așa și casa celui truș se va pusili.

6. Rugăciunea săracului din gură până la urechile lui, și judecata lui degrab va veni.

7. Cel ce urăște muștrarea, urmează pre păcătos, și cel ce se teme de Domnul, se va întoarce din inimă.

8. De departe este cunoscut cel cu limba tare, și cel înțelept știe când alunecă el.

9. Cel ce își zidește casă cu bani streini, asemenea este celui ce își adună pietre de mormânt.

10. Căși adunați este adunarea celor fărădelege, și pierirea lor pară de foc.

11. Calea păcătoșilor este netezită cu pietre, și la sfârșitul ei este groapa iadului.

12. Cel ce păzește legea, își stăpânește cugetul său; și sfârșitul temerii de Domnul este înțelepciunea.

13. Nu se va învăța cel ce nu este isteț; este isteție, care înmulțește amărăciunea.

14. Știința celui înțelept se va înmulți ca un potop, și sfatul lui ca un izvor de vieală.

15. Inima nebunului ca un vas

spart, și nici o știință nu va ține.

16. Cuvânt înțelept de va auzi cel știutor, lăudă-l-va pre el și preste el va adauge.

17. Auzit-a cel răsfățat și nu i-a plăcut, și i-a lepădat înapoi sa.

18. Vorba nebunului ca sarcina în cale; iar prin buzele celui înțelept, se va ață har.

19. Gura înțeleptului se va căuță întru adunare, și cuvintele lui le va cugeta în inimă.

20. Ca o casă stricăță, așa este celul nebun înțeleptunez, și știința celui neînțelegător, cuvinte nelsplite.

21. Obez în picioarele celor nebuni este învățătura și ca cătușile în mâna cea dreaptă.

22. Nebunul când râde, își înalță glasul său; iar omul cuminte a-bea încet va zâmbi.

23. Ca podoaba cea de aur este învățătura la cel înțelept și ca brățarea în brațul drept.

24. Piciorul nebunului grabnic este în casă; iar omul cel ce are multă știință, se va rușina de tată.

25. Nebunul pre ușe se uia în casă; iar omul cel învățat și a-lară.

26. Semn de om prost este a ascultă la ușe; iar cel înțelept se va îngreui de astfel de necinsie.

27. Buzele limbușilor într'acestea se vor îngreui; iar cuvintele celor înțelepți se vor cumpăni.

28. În gura nebunilor este inima lor; iar în inima înțelepților este gura lor.

29. Când blestemă cel necredincios pre satana, însuș își blestemă sufletul său.

30. Pângărește sufletul său cel ce șoptește, și ori unde va lăcu se va urî.

CAP. 22.

Cel leneș la toți este necinsit. Despre fiii cei neînvățați și rău crescuți; și de greșalele care strică prieteșugul.

Pietrei celei înținate s'a asemănat leneșul; și toți vor șueră de batjocura lui.

2. Asemenea băligii cel din ganoiu este leneșul; tot cel ce o va ridica, își va scutura mâna.

3. Rușine tatălui este fiul neînvățat; iar fata spre scădere s'a născut.

4. Fata înțeleaptă moșteni-va pre bărbatul său; iar cea fără de rușine este de întristare celui ce o a născut.

5. Pre tată și pre bărbat rușinată cea îndrăzneată, și dela amândoi va fi necinsită.

6. Muzica în jale este poveste fără de vreme; bățiile și certarea în toată vremea sunt înțeleptune.

7. Cel ce învață pre cel nebun, este ca și cel ce lipește hârbul și deșteaptă din somn greu pre cel ce doarme.

8. Ca și cum ar povesti celul ce dormitează, așa este cel ce povestește celui nebun, și la slârșit va zice, ce este?

9. Pentru mort plânge, că i-a lipsit lumina, și pentru cel nebun plânge, că i-a lipsit înțelegerea.

10. Mai cu duceață plânge pre mort, pentru că s'a odihnit; iar vieța nebunului mai rea este decât moartea.

11. Plânsul pentru mort să fie șapte zile; iar pentru cel nebun și necredincios, în toate zilele vieții lui.

12. Cu cel nebun nu înmulți vorba, și la cel neînțelegător nu merge.

13. Ferește-te de el, ca să nu

aibi necaz și să nu te spurci întru scuturarea lui.

14. Ferește-te de el și vei afla odihnă, și nu te lenevi întru nebunla lui.

15. Ce este mai greu decât plumbul, și ce alt este numele lui fără numal, nebun ?

16. Mai lesne este a purta nisip, sare și fier, decât a lăcuți cu omul neînțeleghător.

17. Inchietura de lemn legată în zidul castii, nu se va risipi de cutremur; așa inima cea întărită cu cugetul statului în vreme, nu se va teme.

18. Inima cea așezată pre cugetul înțelegerii, este ca podoaba nipoasă a părelui neled.

19. Parii sus puși nu pot stă împotriva vântului; așa inima fricoasă în cugetul nebunului, înaintea a ori ce frică nu va stă.

20. Cel ce împunge ochiul, va scoate lacrimi, și cel ce împunge inima, face simțire.

21. Cel ce aruncă piatră asupra celor zburătoare, le gonește pre ele, și cel ce ocărăște pre prietin, strică prietenia.

22. Asupra prietinelui de vei scoate și sabiea, să nu te desnădăjduiești, că este întoarcere.

23. Asupra prietinelui de vei deschide gura, să nu te sfiești, pentru că este împăcăciune.

24. Alară de batjocură și de frufie și de descoperirea tainel, și de rana vicleană, pentru acestea va fugi tot prietinel.

25. Să aibi credință către aproapele tău întru sârăcia lui, ca împreună cu el să te sature de bună-tăfăle lui.

26. În vremea nevoii lui rămâi la el, ca întru moștenirea lui, împreună să moștenești.

27. Înaintea focului abur de cup-tor și fum; așa sunt înaintea sângiurilor sudălmii.

28. Pre prietin a-l acoperi nu mă voi rușina, și de către fața lui nu mă voi ascunde.

29. Măcar și rele de mi s'ar întâmplă pentru el, ori cine va auzi, se va feri de el.

30. Cine va da pază gurii mele, și preste buzele mele pecelie de înțelepciune, să nu caz pentru ea, și să nu mă piarză limba mea.

CAP 23.

Rugăciune către Dumnezeu pentru dobândirea înțelepciunii cei adevărate, pentru înfrânarea limbii și a poftelor.

Doamne Părinte și Stăpânul vieții mele! Să nu mă părăsești în statul lor, și să nu mă lași să caz întru ei.

2. Cine va pune preste cugetul meu bălăi? Și preste inima mea învățătura înțelepciunii? Că preste necunoștințele mele nu vor crușă, și să nu se arate de față păcatele lor.

3. Ca să nu crească neștiința mea, și păcatele mele să se înmulțească, și să caz înaintea vrăjmașilor, și să se bucure de mine vrăjmașul meu.

4. Doamne Părinte și Dumnezeuul vieții mele! Înălțarea ochilor nu'mi dă mie, și pofta o întoarce dela mine.

5. Pofta pântecelui și a împreunării trupului să nu mă cuprindă pre mine, și sufletului celui fără de rușine să nu mă dai pre mine.

INVĂȚĂTURA GURII.

6. Invățătura gurii auziți fiilor, care cine o va păzi, nu se va prinde cu buzele sale.

7. Cu nebunia sa se va prinde

păcătosul; suduitorul și trufașul se vor sminti întru acelea.

8. A jură nu'ți învăța gura ta, și a numi pre cel sfânt, nu te obișnuie.

9. Că precum sluga, care adesea ori se cercează, multe bătaii ia; așa și cel ce jură și pururea numește pre cel sfânt, de păcat nu se va curăți.

10. Bărbatul, care mult jură, se va umplea de fărădelege, și nu se va depărta dela casa lui biciul.

11. De va greși, păcatul lui asupra lui va fi, și măcar de va trece cu vederea, îndoiți greșește.

12. Și de a jurat îndeșert, nu se va îndreptă, că se va umplea de rele casa lui.

13. Este grău tocmai îmbrăcat cu moartea; să nu se ale acesta întru moștenirea lui Iacov.

14. Că dela cei binecredincioși toate acestea se vor depărta, și în păcate nu se vor tăvăli.

15. Cu vorba cea fără de cum-pătare nu'ți obișnuie gura ta, că este întru aceea cuvântul păcatului.

16. Adu'ți aminte de tatăl tău și de muma ta, când șezi în mijlocul celor mari.

17. Ca nu cumva să'și uie de tine Dumnezeu înalinea lor, și cu năravul tău le vei nebuni.

18. Și ai vrea să nu te fi născut, și'ți vei blestema ziua nașterii tale.

19. Omul, care se obișnuiește cu cuvinte de sudalmă, în toate zilele sale nu se va înțelepi.

20. Două feluri înmulțesc păcatele, și al treilea aduce urgie.

21. Sufletul fierbinie este ca focul arzător, care nu se stinge până ce se potolește.

22. Omul curvar în trupul cărnii sale, nu va încetă până nu va ațâța foc.

23. Omului curvar toată pâinea este dulce, nu va încetă până la sfârșit.

24. Omul care pășește din patul său, zicând întru sufletul său: cine mă va vedea?

25. Intuneric este împrejurul meu, păreții mă acopere și nimeni nu mă vede, pentru că mă sfiesc?

26. Păcatele mele nu le va pomeni cel prea înalt, dar ochii oamenilor frica lui;

27. Și nu știe, că ochii Domnului de zece mil de ori sunt mai luminoși decât soarele, și privesc la toate căile oamenilor, și văd toate părțile cele ascunse.

28. Mai înainte de ce s'a făcut, toate sunt cunoscute lui; așa și după ce s'a săvârșit.

29. Acesta în uliile cetății se va izbândi, și unde n'a gândit se va prinde.

30. Așa și mulerea care și lasă bărbatul, și face moștenitor din străin.

31. Că întâiu legea Domnului a căicat, a doua bărbatului său a greșit, a treia cu curvie a preacurvit, deia bărbat străin a făcut copii.

32. Această la adunare se va aduce, și pentru fiii ei cercetare va fi.

33. Nu se vor lăși cu rădăcina fiii ei, și ramurile ei nu vor da rod.

34. Rămâneă-va întru blestem pomenirea ei, și ocara ei nu se va șterge.

35. Și vor cunoaște cei rămași, că nimic nu este mai bun decât frica Domnului, și nimic nu este mai dulce decât a ține a poruncile Domnului.

36. Mărire mare este a urmă pre Dumnezeu, că lungimea zilelor vei lua dela el.

CAP. 24.

*Numără laudele înțelepciunii.
Folosul și începerea ei.*

Înțelepciunea va lăuda sufletul său,
și în mijlocul poporului se va mări.

2. Întru adunarea celui prea înalt
va deschide gura sa, și înaintea pu-
terii lui se va lăuda.

3. Eu din gura celui prea înalt
am ieșit, și ca negura am acoperit
pământul.

4. Eu întru cele înalte m'am să-
lășlul, și scaunul meu este în stâlp
de nor.

5. Încunjurarea cerului am încun-
jurat singură, și în fundul adâncuri-
lor am umblat.

6. În valurile mării și în tot pă-
mântul, și în tot poporul și nea-
mul am câștigai.

7. După toate acestea am cercat
odihnă, într'a cui moștenire aș să-
lășlul.

8. Atunci mi-au poruncit mie Fă-
cătorul tuturor, și cel ce m'au făcut
pre mine, au așezat lăcașul meu,

9. Și au zis: întru Iacov iăcuesște,
și întru Israel moștenește.

10. Mai 'nainte de veac dintru în-
ceput m'au zidit pre mine, și până
în veac nu mă voi sfârși.

11. În lăcașul cel sfânt înaintea
lui am slujit, și așa în Sion m'am
întărit.

12. În cetatea cea iubită așijderea
m'au odihnit, și în Ierusalim pute-
rea mea.

13. Și m'am înrădăcinat în popor
mărit în partea Domnului a moște-
nirii lui.

14. Ca un chedru în Livan m'am
înălțat, și ca un chiparos în munții
Ermonului,

15. Ca un liliac în iarmuri m'am
înălțat, și ca săditurile trandafirului
în Ierihon.

24. 10. Pilde 8, 22.

16. Ca un maslin frumos în câmp,
și m'am înălțat ca un paltin.

17. Ca scorbșoara și aspalatul
mirosurilor am dat miros, și ca
smirna cea aleasă am slobozit bun
miros.

18. Ca halvanul și ca onixul, și
ca stăclea și ca aburul Livanului
în cori.

19. Eu ca un terevint am întins
ramurile mele, și ramurile mele sunt
ramurile mării și ale darului.

20. Eu ca o vișă am odrăslit dar,
și florile mele sunt rodul mării și
al avușiei.

21. Apropiăți-vă către mine cel ce
mă poștiți pre mine, și vă săturați
din rodurile mele.

22. Că pomenirea mea este mai
dulce decât mierea, și moștenirea
mea decât lagurul mierii.

23. Cel ce mă mănâncă pre mine,
iar vor slămânzi; și cel ce mă bea
pre mine, iar vor însetoșa.

24. Cel ce mă ascultă pre mine,
nu se va rușina, și cel ce lucrează
întru mine, nu vor păcătu.

25. Toate acestea sunt cartea le-
găturii Dumnezeuului celui prea în-
nalt, legea, care o a poruncit Moisi
moștenire adunărilor lui Iacov.

26. Cel ce umple ca Fisonul în-
țelepciunea, și ca Tigru în zilele
finerilor.

27. Cel ce umple ca Eufurul în-
telegerea, și ca Iordanul în zilele
secerii.

28. Cel ce arată ca lumina învă-
țătura, ca Ghionul în zilele culesului.

29. Cel dinfălu nu o a cunoscut
desăvârșit; așijderea și cel de pre
urmă nu o va străbate pre ea.

30. Decât marea s'a înmulțit cu-
getul ei, și statul ei decât adâncul
cel mare.

31. Și eu ca o albie de riu și ca
un șipot de apă am ieșit în Ralu.

23. Ioan 6, 35. 26. Fac. 2, 11.

27. Ieșus Navi 3, 15.

32. Zis-am: adăpă-voiu grăina mea și volu îmbăta sădirea mea.

33. Iată s'a făcut mie din albie rfu, și din rfu meu s'a făcut mare.

34. Că învățătura ca zorile o luminez, și o arăt pre ea până de parie.

35. Și ca prorocia volu turnă învățătura, și o volu lăsa pre ea în neamurile veacurilor.

36. Vedeți că nu pentru mine numai m'am ostentit, ci pentru toți cei ce o caută pre ea.

CAP. 25.

Trei lucruri sunt plăcute lui Dumnezeu, și trei urâte. Nouă cugetări fericitește inima, Despre muierea limbii și rea.

In trei m'am împodobit, și m'am ısculat frumoasă înaintea Domnului și înaintea oamenilor.

2. Unirea frașilor și prieteșugul vecinilor, și bărbatul cu muiera care se înțeleg bine unul cu altul.

3. Iar trei lucruri a urit sufletul meu, și foarte m'am scârbit de vleața lor:

4. Săracul trulaș, bogatul mincinos și bătrânul prea curvar și lipsit de înțelepciune.

5. În tinerețele tale n'ai adunat, și cum vei afla la bătrânețele tale?

6. Cât de frumos lucru este cărunțelilor judecata, și celor bătrâni a cunoaște sfatul.

7. Cât este de frumoasă la cei bătrâni înțelepciunea și la cei măriți înțelegerea și sfatul.

8. Cununa bătrânețelor este ispitirea de multe, și mărirea lor frica Domnului.

9. Nouă cugetări am fericit în inima mea și a zecea o volu grăi cu limba:

10. Omul care are bucurie de fil și care trăește și vede căderea vrăjmașilor.

11. Fericit este cel ce lăcuește cu femeile înțelegătoare și care cu limba n'a alunecat și care n'a slujit celui mai nevrednic decât sine.

12. Fericit este cel ce a aflat înțelepciunea și cel ce o grăește la urechile celor ce o ascultă.

13. Cât de mare este cel ce a aflat înțelepciunea? Ci nu este mai mare decât cel ce se teme de Domnul.

14. Frica Domnului toate le covârșește, și cel ce o șine pre ea, cui se va asemăna?

15. Toată rana nu este ca rana inimii, și toată răutatea nu este ca răutatea mulerii.

16. Toată asuprirea, nu este ca asuprirea celor ce te urăsc și toată isbânda, nu este ca isbânda vrăjmașilor.

17. Nu este cap mai veninat de cât capul șarpelui, și nu este mână, decât mânia vrăjmașului.

18. Mai bine voesc a lăcu cu leu și cu balaur, decât a lăcu cu muiera cea rea.

19. Răutatea muierii schimbă obrazul ei și întunecă fața ei ca un sac.

20. În mijlocul vecinilor săi va cădea bărbatul ei, și auzind va suspina amar.

21. Toată răutatea este mică pre lângă răutatea mulerii; soarta păcătoșului să cază preste ea.

22. Cum este suișul nislpos supțicioarele bătrânului; așa este muiera limbii bărbatului liniștit.

23. Nu căută la frumusețea muierii și nu poți mulere pentru frumusețe.

24. Mânie și obraznicie și rușine mare este, când muiera agonisește bărbatului său.

25. Inimă smerită și față tristă și rana inimii este muiera rea.

26. Mâini leneșe și genunchi slăbănogă este mulieră rea, care nu'și fericește bărbatul său.

27. Dela mulieră este începutul păcatului și prin ea toți murim.

28. Nu dă apei loc să iasă, nici muierei rele volnicie.

29. De nu umbriă după mâna ta, dela trupul tău o depărtează pre ea.

CAP. 26.

Lauda femeilor celor bune, muștrarea celor rele și paza fetelor.

Fericit este bărbatul muierei cel bune, și numărul anilor lui îndoit este.

2. Muierea vrednică veseleşte pre bărbatul său, și anii lui îi va umplea de pace.

3. Muierea bună, parte bună în partea celor ce se tem de Domnul se va da.

4. Și a bogatului și a săracului inima este bună și în toată vremea fața veselă.

5. De trei s'a temut inima mea, și de fața lucrului al patrulea mă înfricoșez :

6. De pâra cetății, de adunarea poporului și de asuprirea minciunoasă; acestea toate sunt mai rele decât moartea.

7. Durere inimii și jale este mulieră răvniitoare asupra altei muieri, și bictul limbii, ceea ce în toate se amestecă.

8. Ca jugul de boi, care se clătește, este mulieră rea; cel ce o ține pre ea, ca și cel ce prinde scorpie.

9. Urgie mare este mulieră bețivă și rușinea să nu o va acoperi.

10. Curviea muierei întru ridicarea ochilor și în genele ei se cunoaște.

11. Preste fata cea fără de rușine întărește paza, ca nu aflând prilej, să'și plinească polta sa.

12. De ochiul nerușinos ierește-te și nu te niri de'ți va greși fie.

13. Precum călătorul însetoșat își deschide gura sa și din toată apa cea de aproape bea.

14. În preajma a tot parul va șede și împotriva săgeții va deschide tolba.

15. Harul muierei va veseli pre bărbatul ei și oasele lui le va îngrașa și linia ei.

16. Datul Domnului este mulieră tăcută, și nu este schimbare sufletului învățat.

17. Dar preste dar este mulieră rușinoasă și nici o cumpănire nu este vrednică sufletului celui înfrânat.

18. Soarele când răsare întru cele înalte ale Domnului, și frumusețea muierei cel bune, podoabă este casii sale.

19. Lumina care luminează în sieșnicul cel săni, și frumusețea feții când este în vârstă statornică.

20. Stâlpi de aur pre temeluri de argint și picioarele frumoase preste pieptul celui bine întărit.

21. Fiule ! Păzește'ți întreagă floarea vârstei tale, și nu dă altora țăriia ta.

22. Pentru două lucruri se întreștează inima mea, și pentru al treilea îmi vine mte mânie:

23. Omul rășboinic că pierde pretru neavere, și oamenii cel înțelegători că nu sunt băgați în seamă.

24. Când se abate cineva dela dreptate la păcat, Domnul pre acela'l va găsi spre sabie.

25. Anevoie va scăpa neguștorul de greșală, și cârciumarul nu va fi fără de păcat.

27. Facere 3, 6.

26. 2. Pilde 31, 10.

CAP. 27.

Despre lipsă și scumpete. Despre cumpărare și vânzare. Infrânarea limbii; cinstirea prietenilor.

Pentru dobândă mulți au păcătuit, și cel ce cearcă să se îmbogățească, înfiorce-și va ochiul său.

2. Între încheieturile pietrilor se înfige jăruișul, și între vânzare și cumpărare se va strânge păcatul.

3. De nu se va țineă cineva preșine cu deadinsul în frica Domnului, curând se va strică casa lui.

4. Când se clătește ciurul, rămân gunoaiele; așa și plevete omului în gândul lui.

5. Vasele olarului le lămuiește cuptorul; iar ispita omului cugetul lui.

6. Cum a fost lucrat pomul, arată rodul lui; așa și cuvântul arată gândul cel din inima omului.

7. Înainte de ce gândești, să nu lauzi pre bărbat, că aceasta este ispita oamenilor.

8. De vei alerga după dreptate, o vei prinde și te vei îmbrăca cu ea ca și cu o haină lungă de mărire.

9. Pasările la cele ce sunt asemenea lor poposesc, și adevărul la cei ce-l fac pre el, se abate.

10. Leul vânatul pândeste; așa și păcatele pre cei ce fac nedreptăți.

11. Vorba celui cuvios totdeauna cu înțelepciune; iar cel nebun se schimbă ca luna.

12. Între cel neînțelegător pazește vremea; iar între cel înțelepti adeseori să fi.

13. Vorba nebunilor uricioasă este, și risul lor în desfițarea păcatului.

14. Vorba celui ce mult se jură, ridică părul și vrajba lor astupă urechile.

15. Vărsare de sânge vrajba trușilor, și sudalma lor grea la auz este.

16. Cel ce descopere tainele, a pier-

dut credința, și nu va afla prietin după inima sa.

17. Iubește pre prietin și fii credincios cu el; iar de vei descoperi tainele lui, nu vei mai fi cu el.

18. Că precum pierde omul pre vrăjmașul său; așa și tu ai pierdut prieteșugul aproapelui tău.

19. Și ca și cum ai fi slobozit o pasăre din mâna ta; așa ai lăsat pre aproapele tău, și nu-l vei mai vâna pre el.

20. Nu alergă după el, că departe s'a depărtat și a fugit ca o căprioară din laț.

21. Că rana se poate lega, și pentru vrajbă este pace; iar cei ce a descoperit tainele, a pierdut încrederea.

22. Cel ce face cu ochiul, meșteșugeste rele, și nimeni nu-l va depărtă pre el dela aceea.

23. Înaintea ochilor tăi îndulci-va gura ta, și de cuvintele tale se va mira.

24. Iar după aceea își va întoarce gura sa, și la cuvintele tale va adăoge poticneală.

25. Multe am urât, și pre acesta n'am cu ce să-l aseamăn; și Domnul îl va urî pre el.

26. Cel ce aruncă piatră în sus, preste capul său o aruncă, și lovitura vicleană despica-va ranele.

27. Cel ce sapă groapa altuia, cădea-va el într'însa, și cel ce înfinde cursă, prinde-se-va într'însa.

28. Cel ce face rele, preste el vor cădea, și nu va cunoaște de unde-i vin lui.

29. Baljocura, sudalma celor trușii, și izbânda ca leul va pândi asupra lor.

30. În laț se vor prinde cei cese bucură de căderea celor drepți, și durerea îi va mistui pre ei mai înainte de ce vor muri.

27, 22. Pilde 10, 11.

27. Pilde 26, 27; Eccles, 10, 8.

31. Mânia și urgia sunt lucruri urâte; și bărbatul păcătos le ține minte.

CAP. 28.

A nu poști izbândă, ci a ierla strâmbătatea. Răutășile limbii și primejdiile ei, și pre aceasta a o înfrână.

Cel ce și izbândește dela Domnul, o va afla izbândă, și păcatele lui fiind, le va ține.

2. Iartă nedreptatea aproapelui tău, și atunci când te vei ruga tu, se vor ierla ție păcatele.

3. Omul asupra omului ține mânia și deia Dumnezeu cere vindecare.

4. De omul cel asemenea lui nu-i este milă, și pentru păcatele sale se roagă.

5. El fiind trup ține mânia și cine va curăți păcatele lui?

6. Adu-ți aminte de cele mai de pre urmă: de stricăciune și de moarte și te păzește de vrajbă și rămâi întru porunci.

7. Adu-ți aminte de porunci și de așezământul de lege al celui prea înalt și nu te mânia pre aproapele, ierându-i lui neștiința.

8. Depărtează-te de vrajbă și vei împușină păcatele, că omul mâniaș va ajâta vrajbă.

9. Și omul păcătos va turbura pre prieten și între oamenii cei ce au pace, va aruncă vrajbă.

10. Precum este materia focului, așa se va aprinde și după putere vrajba va crește.

11. După puterea omului va fi mânia lui; și după cum este avuția lui, va înălța mânia sa.

12. Sfada grabnică aprinde foc, și vrajba grabnică varsă sânge.

13. De vei sullă în scântee, se va

aprinde și de vei scuipă preste ea se va stinge; amândouă ies din gura ta.

14. Pre șoptitor și pre cel cu două limbi, blestemați-l, că pre mulți cari aveau pace i-a pierdut.

15. Limba a treia pre mulți i-a ciălit, și i-a risipit dintr'un neam într'alt neam, și cetăți tari a surpat și casele celor mari a stricat.

16. Limba a treia pre muleri vrednice a gonit și ie-a lipsit pre ele de ostenețele lor.

17. Cel ce ascultă de ea, nu va afla odihnă, nici va lăcu cu liniște.

18. Lovitura biciului face vânătăe, iar lovitura limbii frânge oasele.

19. Mulți au pierit de ascuțitul sabiei, ci nu ca cei ce au căzut de limbă.

20. Fericit este cel ce a scăpat de ea și care n'a trecut în mânia ei.

21. Care n'a tras jugul ei și cu legăturile ei nu s'a legat.

22. Că jugul ei jug de fier este și legăturile ei sunt legături de aramă.

23. Moarte rea este moartea ei, și mai de folos este iadul decât ea.

24. Nu va birui pre cei bine credincioși, și în văpaia ei nu se vor arde.

25. Cel ce părăsesc pre Domnul, vor cădea într'însa și se va ajâta întru ei, și nu se va stinge.

26. Trimite-se-va asupra lor, ca leul și ca pardosul, îi va pierde pre ei.

27. Vezi, îngrădește moșia ta cu spini, și argintul tău și aurul tău leagă-l bine.

28. Și cuvintelor tale fă jug și cumpănă, și gurii tale fă-i ușe și încuetoare.

29. Iă aminte ca nu cumva să aluneci cu ea, și să nu cazi înaintea celui ce te pândeste cu vicleșug.

CAP. 29.

*Despre împrumutare și chezășuire,
Milostenie, oaspeții cei nemulțămitori
și despre nemernici.*

Cel ce face milostenie, împrumută
pre aproapele său; și cel ce bi-
ruește cu mâna sa, ține poruncile.

2. Împrumută pre aproapele tău
în vremea lipsii lui; și iarăș în-
napoiază aproapelui la vremea sa.

3. Întărește cuvântul și te încrede
lui, și în toată vremea vei afla ce'ți
este fie de lipsă.

4. Mulți ca o afiare au socotit
împrumutarea, și au făcut necaz ce-
lor ce i-au ajutat pre ei.

5. Până va lua sărută mâna ce-
lui ce'i dă, și pentru banii aproa-
pelui își smerește glasul.

6. Iar când este vremea să în-
toarcă, îndelungează vremea și se
apără cu cuvinte de lene și vinu-
ește vremea.

7. De va putea, abia va întoarce
jumătate și aceea o va socoti ca o
afiare.

8. Iar de nu, pentru că l-a lipsit
pre el de banii săi, se face lui
vrăjmaș în dar.

9. Blestemuri și sudalme îi va
răsplăti lui, și în loc de cinste, îi
va răsplăti lui necinste.

10. Mulți pentru această răutate
se întorc de către om și nu îm-
prumută, temându-se să nu se pă-
gubească în zadar.

11. Însă cu cel smerit fil îngă-
duitor și nu întârziea a face milă
cu el.

12. Pentru poruncă ajută pre să-
rac și în lipsa lui să nu'l întorci
deșări.

13. Pierde banii pentru frate și
pentru prieten, ca să nu ruginească
supră plată spre pierzare.

14. Pune-ți comoara ta întru po-
runcile celui prea înalt, și mai mult
va folosi ție decât aurul.

15. Inchide milostenia ta în că-
mările tale, și aceasta te va scoate
din tot răul.

16. Mai mult decât pavăza pu-
terii și decât sulfa țării improliva
vrăjmașului, se va război pentru
tine.

17. Bărbatul bun se pune chezaș
pentru aproapele său; iar cel ce a
pierdut rușinea, părăsi-l va pre el.

18. Binele, care ți l-a făcut cheza-
șul să nu-l uiți, că și-a dat sufle-
tul său pentru tine.

19. Binele chezașului îl strică păcă-
tosul, și cel nemulțămitor în cuget,
părăsește pre cel ce l-a izbăvit pre el.

20. Chezașlea pre mulți drepți l-a
pierdut, și l-a clătit pre ei ca va-
lurile mării.

21. Pre bărbați puternici i-a scos
din case, și l-a făcut să rălăcească
pe la neamuri streine.

22. Păcătosul căzând în chezașie
și gonind prilejuri, va cădea în ju-
decată.

23. Ajută pre aproapele tău după
puterea ta, și ți'i ia aminte ție să nu
cazi.

24. Temeiul vieții omului este apa,
pâinea, haina și casa, care'l aco-
pere.

25. Mai bună este viața săracului
supră acoperământ de scânduri, de-
cât oșpețe luminate în streină.

26. Spre mic și spre mare, îi vo-
lilor de bine.

27. Rea viață este din casă în casă,
și unde te vei sălășlui, nu vei des-
chide gura ta.

28. Ospăta-vei și vei adăpa ne-
mulțămitori, și pre lângă acestea
amărăciuni vei auzi:

29. Mergi nemernice, împodobește
masa, și cu ce va fi în mâna ta hră-
nește-mă.

30. Ieși nemernice dinaintea cinstei, că mi-a venit oaspeț fratele meu și mi trebuiește casa.

31. Grele sunt acestea omului, care are minte: certarea casei și imputarea datornicului.

CAP. 30.

Despre certarea și învățătura pruncilor. Îngrijirea sănătății. Veselia și înfrânarea.

Cel ce iubește pre fiul său, îl bate, cea mai pre urmă să se bucure de el.

2. Cel ce ceartă pre fiul său, folos va avea de el, și între cei cunoscui se va lăuda pentru el.

3. Cel ce învață pre fiul său, înlărită pre vrăjmași, și înaintea prietinelor se va bucura pentru el.

4. Murit a tatălui, și ca și cum n'ar fi murit, pentru că asemenea luiș a lăsat după sine.

5. În viața sa a văzut și s'a bucurat, și la moartea sa nu s'a întristat.

6. Asupra vrăjmașilor a lăsat izbânditor, și prietinelor răsplător de har.

7. Cel ce este moale cu fiul său, va lega ranele lui, și de toată strigarea se vor turbură cele din lăuntru ale lui.

8. Calul neînvățat se face nesilnic, și fiul slobod se face obraznic.

9. Hărănește pre fiul tău și te va înfricoșă, joacă-te cu el și te va întrista.

10. Nu râde cu el, ca nu împreună cu el să te doară, și mai pre urmă să îți se strepezească dinții.

11. Nu'i da lui volnicie la tinerete, și nu trece cu vederea greșalele lui.

12. Pleacă grumazul lui la tinerete, și frânge coastele lui până este prunc, ca nu cumva învârtosindu-se să nu te asculte.

13. Ceartă pre fiul tău, și'l fă să lucreze, ca să nu se poticnească întru rușine.

DESPRE SĂNĂTATE

14. Mai bun este săracul sărătos și tare cu puterea, decât bogatul care are trupul său rănit.

15. Sănătatea și buna tărie, mai bună este decât tot aurul, și trupul cel sănătos și cu putere, decât avuția nenumărată.

16. Nu este mai bună avuția decât sănătatea trupului, și nu este bucurie mai mare decât bucuria inimii.

17. Mai bună este moartea, decât viața amară sau decât boala statornică.

18. Bunătăți multe vărsate împrejurul gurei cei închise, ca bucatele cele puse la mormânt,

19. Ce folosește idolului jerfa? Că nici nu mănâncă, nici nu miroase; așa este pre care îl gonește Domnul.

20. Cei ce vede cu ochii și suspină, este ca și scopitul, care înbrățișează pre fecioară și suspină.

21. Nu da spre întristare sufletul tău, și nu te necăji pre tine cu statul tău.

22. Veselia inimii este viața omului, și bucuria omului este îndelungarea zilelor lui.

23. Iubește-ți sufletul tău și-ți mângâie inima ta, și departe dela tine gonește întristarea.

24. Că pre mulți i-a omorât întristarea, și nu este folos întru ea.

25. Pisma și mânia împușinează zilele, și grija aduce bătrânețele mai înainte de vreme.

CAP. 31.

Despre bogăție și sărăcie. Reguli pentru ospete. Ingrijirea de sănătate și cumpătarea vinului.

Privegherea avușei topește trupul, și grija ei strică somnul.

2. Grija privegherii va cere adormire, și boala grea deșteaptă somnul.

3. Ostenitu-s'a bogatul strângând bani, și întru odihna sa se satură de desfătărilor sale.

4. Se ostenește săracul întru împușinarea vieții, și în odihnă lipsit se face.

5. Cel ce iubește aurul, nu se va îndreptă, și cei ce aleargă după stricăciune, sătură-se-va de ea.

6. Mulți au căzut pentru aur, și înaintea lor le-a fost pierirea lor.

7. Lemn de împiedecare este celor ce'i jertfesc lui; și tot cel fără de minte se va prinde într'însul.

8. Fericit este bogatul, care s'a aflat fără de prihană, și după aur n'a umblat.

9. Cine este acesta? Și'l vom ferici pre el, că-a făcut minunate întru poporul său.

10. Cine s'a lămurit cu el, și s'a făcut desăvârșit, și i-a fost lui spre laudă?

11. Cine este care a putut călca porunca și n'a călcat? Și a putut face rău și n'a făcut?

12. Întări-se-vor bunătățile lui, și milosteniile lui le va povesti adunarea.

13. Când șezi la masă mare, să nu deschizi spre ea gâtiele lui,

14. Și să nu zici: multe sunt puse pre masă; adu-ți aminte, că rău lucru este ochiul viclean.

15. Mai rău decât ochiul, ce s'a făcut? Pentru aceea înaintea a toată fața lăcrămează,

16. Să nu-ți întinzi mâna unde el se va uita, și să nu-ți bagi mâna cu el în blid.

17. Din tine însuși cunoaște ale aproapelui și de tot lucrul gândește.

18. Mănâncă ca un om cele ce sunt puse înaintea ta, și nu clefăi, ca să nu te faci urât.

19. Incetează mai întâiu pentru învățatură, și nu fii nesățios ca să nu smintești.

20. Și când șezi între mai mulți, să nu întinzi mâna ta mai înainte de ei.

21. Omului învățat, destul este puțin și întru așternutul său nu va răsuflă anevole.

22. Cu somn sănătos se odihnesc mașele celui cumpătat; se scoală dimineața, și sufletul lui cu el.

23. Truda privegherii și a greșii și căpierea cu omul cel nesățios.

24. Și de te-ai silit în mâncări, scoală-te la mijlocul mâncării și te vei odihni.

25. Ascultă-mă fiule! Și bagă-mă de seamă, și mai pre urmă vei afla cuvintele mele.

26. Întru toate lucrurile tale fii sărguitor și toată neputința nu te va întâmplina.

27. Pre cel strălucit în pâini, bine'l vor cuvânta buzele și mărturia bunătății lui este credincioasă.

28. Asupra pâinei cei rele va cărși cetatea, și mărturia răutății ei este adevărată.

29. La vin nu te face viteaz, că pre mulți i-a pierdut vinul.

30. Cuptorul ispitește călitura în stămpărare; așa vinul inimile trușărilor în vrajbă.

31. Intocmai cu viața este omului vinul, de-l vei bea pre el cu măsura sa.

32. Ce viață este celui lipsit de vin? Că acesta s'a făcut, ca să vesească pre oameni.

33. Bucuria inimii și veselie sufletului este vinul, când se bea la vreme cu măsură.

31. 33. Psalm 103, 16.

34. Amărăciune sufletului este vinul, când se bea muli, sfezi și căderi face.

35. Beția înmulțește mânia celui fără de minte spre împiedecare, și împuștinează virtutea și agonisește rane.

36. La ospățul vinului să nu muștri pre aproapele tău, și să nu'l defalmei pre el la veselie lui.

37. Cuvânt de ba jocură să nu'i zici lui, și să nu'l necăjești pre el cerându'l.

CAP. 32.

Urmarea învățături. Cum se păstrează sănătatea. Respectul bătrânilor. Creștința în sine și în Dumnezeu.

Povăștitor te-a pus pre tine, nu te țiea mare, fii între ei ca și unul dintre ei.

2. Grijește de ei și apoi șezi, și după ce vei face toate cele ce trebuie, culcă-te.

3. Ca să te veselești de ei, și pentru podoabă să iei cunună.

4. Grăiește ceta ce ești mai bătrân, că se cade ție, cu bună știință, și să nu împiedeci muzica.

5. Unde nu este ascultare, nu vără să graiuri, și când nu este vreme, nu te arăta înțelepi.

6. Pecete de antracs pre podoabă de aur este întocmirea cântăreșilor la ospățul vinului.

7. Pecete de smaragd cu meșteșug de aur este glasul cântăreșilor la vinul cel dulce.

8. Grăiește tânărul când ai lipsă; abia de două ori de te vei întrebă.

9. Strânge-ți cuvântul, cu pușine multe, fii ca și cum ai ști și ca și cum ai tăcea.

10. Între cei mai mari nu te face ca și cum ai fi asemenea lor, și altul grăind, nu vorbi multe.

11. Înaintea trăsnetului grăbește fulgerul; și înaintea celui rușinos va merge harul.

12. La vreme te scoală, și nu fii cel mai de pre urmă; aleargă acasă, și nu fii leneș.

13. Acolo te joacă și'ți fă cugetele tale, și să nu greșești cu cuvânt trufaș.

14. Și pentru acestea binecuvintează pre cel ce te-au făcut pre tine, și te veselește din bunăfăcile lui.

15. Cel ce se teme de Domnul, va primi învățătura, și cel ce mănecă, află-vor bunăvoință.

16. Cel ce caută legea, sătură-seva dela ea, și cel ce se fălărnicește, se va împiedica într'însa.

17. Cel ce se tem de Domnul, află-vor judecată, și îndreptări ca lumina vor aprinde.

18. Omul păcătos se ferește de muștrare, și după voea lui își va afla potrivire.

19. Bărbatul cel de stat nu va părăsi cugetarea; iar cel strein și trufaș nu se va teme de frică, de va și face ceva fără de stat.

20. Fără de stat nimic să nu faci; și după ce faci, să nu'ți pară rău.

21. Pre cale surpată nu merge, ca să nu te împiedici de pietriș.

22. Nu te încrede căti cei neisplătiți, și de fiii tăi te păzește.

23. În tot lucrul crede sufletului tău, că aceasta este paza poruncilor.

24. Cel ce crede legii, ascultă de porunci; și cel ce nădărduește spre Domnul, nu se va lipsi.

CAP. 33.

Dumnezeiasca înțelepciune pre unii îi înalță, iar pre alții îi smereste.

După dreaptă judecată, bărbatul înțelept nu se supune neînțelepțește fiului său, nici femeii, nici altcuiva.

Pre cel ce se teme de Domnul, nu'l va întâmpla răul, fără nu-

mai ispită, și iarăși îl va izbăvi pre el.

2. Bărbatul înțelept nu va urî legea; iar cel ce se făgăduiește întru inșă, este ca corabia în furtună.

3. Omul înțelept va crede legii, și legea va fi lui credincioasă.

4. Ca întrebarea dreptilor găsește cuvântul, și așa te vei ascultă, leagă împreună învățătura și răspunde.

5. Ca roata carului este inima nebulului, și ca oslea pre care se întoarce, este gândul lui.

6. Ca calul armăsar este prietenul hulilor, supt tot cel ce șade pre el rânchiază.

7. Pentruce zi pre zi înirece, și toată lumina zilei anului dela soare este?

8. Cu știința Domnului s'au osebit, și au schimbat vremi și prăznuiri.

9. Dintru ele unele le-au înălțat și le-au slințit; altele le-au pus în numărul zilelor.

10. Și toți oamenii sunt din pământ, și din pământ s'au zidit Adam.

11. Cu mulțimea științei Domnul l-au osebit pre el, și au schimbat căile lor.

12. Dintru ei au binecuvântat și au înălțat, și dintru ei au slințit și l-au apropiat la sine.

13. Dintru ei au blestemat și au smerit, și l-au scos pre el din locurile lor.

14. Ca lutul olarului în mâna lui; toate căile lui după bună plăcerea lui.

15. Așa sunt oamenii în mâna celui ce l-au făcut pre ei, ca să le dea lor după judecata sa.

16. Împotriva răului este binele, și împotriva morții viețea.

17. Așa și împotriva cuviosului, cel păcătos.

18. Așijderea privește la toate lu-

crurile celui prea înalt, două, două, și unul împotriva altuia.

19. Și eu mai pre urmă am priveghiat, și am moștenit de tot ca dela început.

20. Ca cel ce adună în vie pre urma culegătorilor, cu binecuvântarea Domnului am ajuns, și ca cel ce culege am umplut ieasca.

21. Socotiți, că nu numai pentru mine singur m'am ostentit; ci și pentru toți cel ce caută învățătura.

22. Ascultați-mă pre mine mai marii poporului, și povățuitorii adunării băgați în urechi.

23. Fiului și muierei, fratelui și prietenului, în viața ta să nu dai putere asupra ta.

24. Și banii tăi să nu'i dai altuia, ca nu cumva să'ți pară rău și să te rogi pentru el.

25. Până trăești și este suflet întru tine, nici unui trup nu te supune.

26. Că mai bine este, ca fiii tăi să se roage de tine, decât tu să cauți la mâinile lor.

27. Întru toate lucrurile tale fii săvârșitor, nu dă hulă întru mărire ta.

28. În ziua sfârșitului zilelor vieții tale și la vremea morții tale, să împarți moștenirea ta.

DESPRE SLUGI.

29. Măncare, tociag și povară la măgar; iar la slugă pâine, certare și lucru.

30. Lucrează cu sluga și vei afla odihnă; siobozi mâinile lui și va cercă slobozenie.

31. Jugul și hamul pleacă grumajii și pre sluga cea rea legăturile și caznele.

32. Pune'l pre el la lucru, ca să nu șează fără de lucru, că multă răutate a învățat lenevirea.

33. La lucru pune'l pre el, pre-

cum se cade lui, și de nu te va ascultă, îngreuiază obezile lui.

34. Și să nu prisosești preste tot trupul, afară de cale și fără de judecată nimica să nu faci.

35. De ai slugă, să fie ca tine, că cu sânge l-ai câștigat pre el.

36. De ai slugă, grijește-l pre el ca și pre tine însuși, că, ca de sufletul tău vei avea de el lipsă.

37. De l vei necăji pre el și sculându-se va fugi, în care parte de loc îl vei căuta pre el?

CAP. 34.

Deșertăciunea visurilor și a vrăjilor; nădejdea în Dumnezeu; ajutorința săracului și simbrica slugii.

Deșarte nădejdi și mincinoase sunt Domului celui neînțelegător, și visurile fac pre cei neînțelepți să sboare.

2. Ca și cel ce se prinde de umbră și aleargă după vânt; așa este și cel ce crede visurilor.

3. Această asemenea acestuia, vederea visurilor asemănarea feții înaintea feții.

4. Dela cel necurat, ce se va curăți? Și dela minciună, ce se va adevăra?

5. Vrăjile și descântăturile și visurile, deșarte sunt, precum și aceea ce este gata a naște i se nălucește inima.

6. De nu vor fi trimise dela cel prea înalt, ca să te cerceze, să nu dai lui maia spre ele.

7. Că pre mulți i-au înșelat visurile și au căzut cei ce au nădăjdul în înșel.

8. Fără de minciună se va săvârși legea, și înțelepciunea este săvârșire gurii cei credincioase.

9. Omul învățat multe a cunoscut și cel ce multe știe, înțelepțește va grăi.

10. Cei ce nu s'a isplăit, puține

știe, iar cel ce a nemernicit, a înmulțit înțelepciunea.

11. Multe am văzut întru nemernicia mea și mai mult decât cuvintele mele este înțelegerea mea.

12. De multe ori până la moarte am avut primejdii și m'am mântuit prin acestea.

13. Duhul celor ce se tem de Domnul, va fi vlu, pentru că nădejdea lor este spre cel ce-i mântuiește pre el.

14. Cel ce se teme de Domnul, nu se va înfricoșa și nu se va speria, că ei este nădejdea lui.

15. Fericit este sufletul celui ce se teme de Domnul.

16. Și în cine razimă și cine este întărirea lui?

17. Ochii Domnului preste cei ce-l iubesc pre el, scuteală puternică și întărire văroasă.

18. Acoperemânt de căldură și acoperemânt de către amiază zi, pază de către împiedecare și ajutor de către cadere.

19. Cel ce înalță sufletul și luminează ochii, dând vindecare, viață și binecuvântare.

20. Cel ce jertfește din nedrept, prinos hult este lui și nu sunt spre bună vrere hulturile celor fără de lege.

21. Nu bine voește cel prea înalt în darurile necredincioșilor; nici înmulțirea jertfelor curățește păcatele.

22. Cel ce aduce jertfă din averea săracilor, junghe pre flu înaintea fațalului său.

23. Pâinea celor lipsiți este viața săracilor, și cel ce o ia pre aceasta, omul sângiurilor este.

24. Cel ce ia hrana cea de lipsă, este ca cel ce omoară pre aproa-

34. 18. Isaia 4, 5.

21. Filde 15, 8; 21, 27; Amos 5, 22;

24. A 2 Lege 24, 14.

pele său, și cel ce oprește simbria slugii, ca cel ce varsă sânge.

25. Când unul zidește și altul strică, ce folos fac, fără numai se ostenesc.

26. Când unul se roagă și altul blesteamă, al cui glas va auzi Stăpânitorul?

27. Cel ce se spală dela mort și iarăși se atinge de el, ce i-a folosit lui spălarea sa?

28. Așa omul cel ce postește întru păcatele sale și iarăși merge și face aceleași.

29. Rugăciunea lui, cine o va ascultă? Și ce a lăsat smerindu-se pre sine?

CAP. 35.

Despre jerifele plăcute și neplăcute lui Dumnezeu. Mângâierea văduvelor, săracilor și orfanilor.

Cel ce păzește legea, înmulțește jertfele.

2. Jertfește jertfă de mântuire cel ce iă aminte la porunci.

3. Și cel ce mulțamește, ca cel ce aduce făină curată de grâu; și cel ce face milostenie, ca cel ce jertfește jertfă de laudă.

4. Plăcut este Domnului când te depărtezi de răutate, și jertfă de curățenie este când te desparți de strâmbătate.

5. Să nu te ivești în fața Domnului deșert, că toate acestea sunt pentru poruncă.

6. Aducerea dreptului, unge jertfelnicul, și mirosul ei, bun este înaintea celui prea înalt.

7. Jertfa bărbatului drept este primită, și pomenirea ei nu se va uita.

8. Cu ochiu bun slăvește pre Domnul, și să nu împușnezi pârga mănilor tale.

9. Toideamna când dai, fiu cu față voioasă și cu bucurie slințește ze-ciuiala.

10. Dă celui prea înalt, precum și-au dat ei, și cu ochiu bun, câștigui mâinii.

11. Că Domnul răsplătit este, și cu șapte părți va răsplăti ie.

12. Nu osteni cu daruri, că nu le va primi.

13. Nu nădăjdui în jertfa nedreaptă, că Domnul judecător este, și nu este la el mărirea feșii.

14. Nu va primi Domnul fața, care este asupra săracului, iar rugăciunea celui asuprit o va ascultă.

15. Nu va trece cu vederea rugăciunea sărmanului, nici pre văduvă când va vărsa gralu.

16. Au nu curg lacrimile văduvei pre obraz? Și strigarea ei asupra celui ce le-au scos pre ele?

17. Cel ce slujește lui Dumnezeu, cu bunăvoință primi-se-va, și rugăciunea lui până la nori va ajunge.

18. Rugăciunea celui smerit, norii va pătrunde și nu se va mângâia până nu se va apropiea.

19. Și nu se va depărta până ce va socoti cel prea înalt, și va face judecată cu dreptate și va face judecată.

20. Și Domnul nu va zăbovi, nici va îndelunga mânia preste ei, până ce va zdrobi mijlocul ochilor nemilostivi.

21. Și neamurilor va răsplăti izbândă, până ce va strică mulțimea baijocoritorilor, și schilptrurile nedreptilor le va zdrobi.

22. Până ce va răsplăti omului după lucrurile lui, și lucrurilor oamenilor după gândurile lor.

23. Până ce va judecă judecata poporului său, și i va veseli pre ei cu mila sa.

27. Numere 19, 11—16.

35. 2. 1 Imp. 13, 22.

4. Ierem. 7, 2; 26, 13. 6. A 2 Lege 16, 17.

11. Iov 34, 19; Ințelep. 6, 8; Fapte 10, 24; Rom. 2, 11; Galat. 2, 6.

20. 1 Petru 1, 17.

24. Frumoasă este mila în vremea necazului lui, ca norii cei de ploale în vremea secetii.

CAP. 36.

Rugăciunea pentru Israeliteni și pentru sfânta cetate cea asuprită de neamurile streine. Laudele femeii cei bune și înțelepte.

Miluește-ne pre noi stăpâne Dumnezeu! Dumnezeul tuturor, și caută,

2. Și trimite frica ta peste toate neamurile.

3. Ridică mâna ta peste neamurile cele streine, ca să vadă puterea ta.

4. Precum înaintea lor te-ai slințit întru noi, așa și înaintea noastră te mărește întru ei.

5. Ca să te cunoască pre tine, precum și noi te-am cunoscut; că nu este Dumnezeu afară de tine Doamne.

6. Înnoește semnele și schimbă minunile.

7. Mărește mâna ta și brațul cel drept.

8. Deșteaptă mânia și varsă iușimea.

9. Pierde pre vrăjmaș și strică pre înproșivnic.

10. Grăbește vremea și-l adu aminte de jurământ, ca să se povestească măririle tale.

11. De iușimea focului să se mistuiască cei ce a scăpat, și cei ce fac rău poporului tău, să aște pierzare.

12. Zdrobește capetele boierilor vrăjmașilor, cari zic: nu este afară de noi.

13. Adună toate neamurile lui Iacov, inima luminată și bună se nevoește spre mâncările sale.

14. Miluește Doamne poporul, care se chiamă cu numele tău, și pre Israel, pre care cu nașterea cea din-
tălu l-ai asemănat.

15. Milostivește-te spre Ierusalim cetatea sfințirii tale, cetatea odihnii tale.

16. Umplesă Stonul, ca să înalțe graturile tale, și de mărire pre poporul tău.

17. Dă mărturie lucrurilor tale celor din început, și deșteaptă prorocile cele ce sunt întru numele tău.

18. Dă plată celor ce te așteaptă pre tine, și prorocii tăi credincioși să se aște.

19. Ascultă Doamne rugăciunea celor ce se roagă ție pentru poporul tău, după binecuvântarea lui Aaron, ca să cunoască toți cei de pre pământ, că tu Doamne ești Dumnezeul veacurilor.

20. Toată mâncarea primește pântecele, însă este o bucată mai bună decât altă bucată.

21. Gâllejul cu gustul alege bucatele vânatului; așa inima cea înțeleaptă, cuvintele cele mincinoase.

22. Inima îndărătnică aduce mahnire, însă omul cel învățat va răsplăti ei.

23. Pre tot bărbatul va primi muierea și este față mai bună decât altă față.

24. Frumusețea muierei veselește fața și covârșește toată polta omului.

25. De este pre limba ei milă și blândețe, nu este bărbatul ei ca fiii oamenilor.

26. Cel ce și câștigă mulere, începe la agonisită ajutor după sine și stăp de odihnă.

27. Unde nu este gard, se va je-
ful agonizea; și unde nu este mulere, suspină cel rălăcit.

28. Că cine va crede îălharului celui sprinten, care umblă din cetate în cetate? Așa și omului care n'are cuib și sălășluiește ori unde înserează.

CAP. 37.

Să se deosebească prietnii cei adevărați de cei mincinoși, și sfetnicii cei drekți de cei fățarnici; despre înfrânarea în mîncări.

Tot prietnului zice: eu am ținut prieteșugul cu el; dar este prietn numai cu numele prietn.

2. Au nu rămâne până la moarte îniristare, când soțul și prietn se înioarce la vrajă?

3. O rău gând! De unde te răsturnași să acoperi uscatul cu vi-
cleșug?

4. Soțul cu prietnului trăesc bine în veselie; iar în vremea necazului se face împotrivnic.

5. Soțul cu prietnului împreună se ostenesec peniru pînțece și înaintea rășboiului va luă pavăză.

6. Să nu uiți pre prietn în sufletul tău și să nu'l uiți pre el întru averile tale.

7. Tot sfetnicul își laudă statul; ci este care dă sfat pentru sine.

8. Păzește'ți sufletul tău de sfetnic și cunoaște înțaiu, care este lipsa lui, că el pentru sine va sfătui.

9. Ca nu cumvă să arunce sorji asupra ta și să zică ție: bună este calea ta și va stă împreajmă ca să vază ce se va întâmplă ție.

10. Nu te sfătui cu cel ce te trece cu vederea, și de cel ce'ți pismuește soarta, ascunde'ți statul tău.

11. Cu mulțerea despre împotrivă răvnitoarea sa, nici cu cel fricos despre rășboiu.

12. Nici cu neguțătorul despre schimb, nici cu cel ce cumpără despre vînzare.

13. Nici cu cel pismaș despre mulțămiiță, nici cu cel nemilosiv despre îndurare.

14. Nici cu cel leneș despre tot lucru, nici cu sluga cea de casă despre săvârșire, nici cu sluga cea leneșe despre mulța lucrare.

15. Despre nimic nu te sfătui cu aceștia; ci cu bărbatul cel cuvios fiil adeseori, pe care îl vei cunoaște, că ține poruncile Domnului.

16. Al căruia suflet este ca și sufletul tău, și de vei cădea, îl va duce împreună cu tine.

17. Statul inimii îl înțărăște, că nu'ți este ție mai credincios altul decât acela.

18. Că sufletul omului se obișnuște uneori a vesti mai mult decât șaple privitori, cari șad în loc înalt la privesiște.

19. Și întru toate acestea te roagă celui prea înalt, ca să îndrepteze întru adevăr calea ta.

20. Inceputul a tot lucrul este cuvântul, și înainte de toată fapta este statul.

21. Urma mutării inimii este fața, în patru părți răsare: binele și răul, vieața și moartea și limba pururea slăpânește pre acestea.

22. Este oin înțelept, care pre mulți învață și sufletului său este fără de folos.

23. Cel ce arată înțelepciune în cuvinte urăcioase, acesta se va lipsi de toată hrana.

24. Că nu s'a dat lui dar dela Domnul; că de toată înțelepciunea este lipsit.

25. Că este înțelept sufletului său, și rodirile înțelegerii lui în gură sunt crezute.

26. Bărbatul înțelept învață pre poporul său, și rodirile înțelegerii lui sunt credincioase.

27. Bărbatul înțelept umplea-se-va de binecuvîntare și'l vor ferici pre el toți cel ce'l vor vedea.

28. Vieața omului în numărul zilelor, și zilele lui Israel nenumărate.

29. Cel înțelept întru poporul său va moșteni credința și numele lui în veac va fi viu.

37. 21. Pilde 18, 21.

30. Fiule! În viața ta împliește-ți sufletul tău, și vezi ce este lui rău și nu-i dă lui.

31. Că nu toate tuturor folosesc, și nu tot sufletul întru tot bine voește.

32. Nu fi nesățios întru toată deslătăciunea și nu te aplecă la mâncări multe.

33. Că în mâncările cele multe va fi durere, și nesajul va veni până la îngreșare.

34. Pentru nesajiu mulți au pierit; iar cel înfrânat își va înmulți viața.

CAP. 38.

Despre doftori și leacuri în boală; cum trebuie a plânge pentru morți, ce să gândești la îngropăciuni; despre meșteșuguri și lucrarea pământului.

Cinstește pre doftor cu cinstea lui pentru trebuințe, că și pre el l-au făcut Domnul.

2. Că dela cel prea înalt este leacul, și dela împărat va lua dar.

3. Știința doftorului înălță-va capul lui, și înaintea celor mari va fi minunat.

4. Domnul au zidit din pământ leacurile, și omul înțelept nu se va scârbi de ele.

5. Au nu din lemn s'a îndulcit apa, ca să se cunoască puterea lui?

6. Și el au dat oamenilor știință, ca să se mărească întru minunile lui.

7. Cu acestea tămăduiește și ridică durerea lui.

8. Făcătorul de unsori cu acestea va face amestecare, și nu este sfârșit lucrurilor lui, și pace dela el este peste fața pământului.

9. Fiule! În boala ta nu fi nebagător de seamă; ci te roagă Domnului, și el te va tămădui pre tine.

10. Depărtează păcatul și îndrep-

tează mâinile, și de tot păcatul curățește inima ta.

11. Dă miros cu bună mireasmă și pomenire de făină de grâu, și unge jerila ta ca și cum n'ar fi nimic.

12. Și doftorului dă-i loc, că și pre el l-au făcut Domnul, și să nu se depărteze dela tine, că și de el ai trebuință.

13. Că este vreme când și în mâinile lor este miros de bună mireasmă.

14. Că și el se vor ruga Domnului, ca să le dea lor odihnă și sănătate spre viață.

15. Cel ce păcătuiește împotriva Făcătorului său, cădea-va în mâinile doftorului.

16. Fiule! Pentru cel mori slobozi lacrimi, și ca și cum ai fi pățimit grele, începe plângere.

17. Și după obiceiul lui acopere trupul lui, și nu trece cu vederea îngropăciunea lui.

18. Amară plângere fă și fterbinle tânguire.

19. Și te jalește după vrednicia lui, o zi sau două pentru clevetirea, și te mângâie de înfristare.

20. Că din înfristare vine moarte, și înfristarea inimii slăbește virtutea.

21. Întru necaz rămâne împreună și înfristarea; iar viața săracului este după inimă.

22. Nu dă înfristăciunii inima ta, ci o depărtează pre ea, aducându-ți aminte de cele de pre urmă.

23. Și nu uita, că nu este întoarcere, și acestuia nu vei folosi, și ție însuși vei face rău.

24. Adu-ți aminte de judecata lui, că așa va fi și a ta; mie ieri, și ție astăzi.

25. Cu odihna mortului lă să înceteze pomenirea lui, și te mângâie despre el pentru ieșirea duhului lui.

26. Înțelepciunea cărturarului pre-
încep se câștigă, și care puțin ia
aminte la lucrul său se va înțelepși.

27. De ce înțelepciune se va um-
plea cel ce ține plugul, și se înle-
ște cu strămurarea boldului?

28. Cel ce mână boii și se învă-
țuește în lucrurile lor și vorba lui
este de fili taurilor.

29. Inima lui va da să întoarcă
brazda, și priveghierea lui va fi des-
pre hrana boilor.

30. Așa este fiecare meșter de
lemn, și mai marele meșterilor, care
noaptea ca și ziua o petrece.

31. Cel ce sapă săpături de pe-
ceji, gândul lui este cum să schim-
be chipurile.

32. Inima sa o va silii, ca să a-
semene zugrăveala și priveghierea
lui, ca să săvârșască lucrul.

33. Așa meșterul de fier șezând
lângă năcovală se deprinde cu gre-
utatea fierului.

34. Aburul locului va învățoșă
carnea lui, și cu înfierbântarea că-
minului se va lupă.

35. Sunetul ciocanului va înnoi
urechia lui, și ochii lui la asemă-
narea uneltei.

36. Inima sa o va pune spre să-
vârșirea lucrurilor, și priveghierea
lui este ca să împodobească după
ce'l săvârșește.

37. Așa olarul șezând la lucrul
său, și învățând cu picioarele sale
roata,

38. Pururea are grije de lucrul
său, ca lucrarea lui să fie multă.

39. Cu mâinile sale va închipui
lutul, și înaintea picioarelor va în-
duplecă virtutea sa.

40. Inima sa o va da ca să să-
vârșască nelezirea și priveghierea
lui, ca să curețe căminul.

41. Toți aceștia întru mâinile lor
nădăjduesc, și fiecare întru mește-
șugul său este înțeleghător.

42. Fără de aceștia nu se zidește
celatea, nici vor lăcul, nici vor umblă.

43. Și la adunare nu vor trece
mai sus; și așezământul judecății
nu'l vor socoti, nici vor arăta drep-
tatea și judecata.

44. Și în pilde nu se vor afla.

45. Ci zidirea veacului vor înălță,
și pofta lor este lucrarea meșteșu-
gului.

46. Afară de cel ce și dă sufletul
său, și cugetă în legea celui prea
înalt.

CAP. 39.

*Cel înțelept cearcă cuvintele și faptele
celor de demult; se pomenesc
datoriile înțeleptului. Dumnezeu întru
toate să se laude, lucrurile
lui desăvârșit.*

Ințelepciunea tuturor celor de de-
mult o va cercă cel înțelept și în
prorocii se va înțelepci.

2. Graiurile bărbajilor celor vestiți
le va păzi, și va străbate cuvintele
cele încurcate.

3. Ascunsele pildelor le va cercă,
și în tainele găciturilor va petrece.

4. În mijlocul celor mari va sluji,
și înaintea povățuitorilor se va a-
răta.

5. În pământul neamurilor streine
va umblă, că cele bune și cele rele
întru oameni ispitește.

6. Inima sa o va adaoge a mănecă
către Domnul cel ce l-au făcut pre
el, și înaintea celui prea înalt se va
rugă.

7. Va deschide gura sa întru ru-
găciune, și pentru păcatele sale se
va rugă.

8. De va vrea Domnul cel mare,
de duhul înțelegerii se va umplea.

9. Acesta ca ploaia va vărsa cu-
vințele înțelepciunii sale, și întru
rugăciune se va mărturisi Domnului.

10. Acesta va îndreptă sfatul lui
și știința, și întru cele ascunse ale
lui va cugetă.

11. Acesta va arăta învățătura dăscăliei sale, și în legea legăturii Domnului se va lăuda.

12. Lăudă-vor înțelepciunea lui mulți; până în veac nu se va stinge.

13. Nu va pieri pomenirea lui, și numele lui va fi viu în neamurile neamurilor.

14. Înțelepciunea lui o vor spune neamurile, și lauda lui o va vesti adunarea.

15. De va rămâne, nume'și va lăsa mai mult decât o mle; și de va odihni, își agonisește luiș.

16. Încă cele ce le-am gândit le voi grai, și ca luna plină m'am umplut.

17. Ascultați-mă pre mine fiii cei cuvioși, și odrăsliți ca și trandafirul ce crește spre curgerea apei.

18. Și ca tămădea bine mirosiți miros, și înfloriți floare ca crinul.

19. Dați miros, și lăudați cu cântare, binecuvântați pre Domnul întru toate lucrurile.

20. Dați mărirea numelui lui, și vă mărturisii întru lauda lui cu cântările buzelor și cu alăute, și așa să ziceți întru mărturisire:

21. Lucrurile Domnului toate sunt foarte bune, și toată porunca în vremea sa va fi.

22. Și nu este pentru ce să zici: ce este aceasta? Că toate în vremea sa se vor cercă.

23. De cuvântul lui a stătu apa ca stogul, și de graiul gurei lui adunările apelor.

24. Întru porunca lui toată bunăvoință este, și nu este cine să împușneze mântuirea lui.

25. Lucrurile a tot trupul înaltea lui sunt, și nimic nu se poate ascunde de către ochii lui. Din veac în veac au privit, și nimic nu este minnat înaltea lui.

26. Nu pot zice: ce este aceasta? Pentru ce este aceasta? Că toate pentru folosul lor sunt făcute.

27. Binecuvântarea lui a acoperit pământul ca un riu, și ca un potop uscatul l-a îmbătat.

28. Așa mânia lui o vor moșteni neamurile, precum au prefăcut apele întru sărătură.

29. Căile lui, celor cuvioși sunt drepte, iar celor fărădelege împiedicări,

30. Cele bune, celor buni s'au zidit din început, iar celor păcătoși; cele rele.

31. Începutul a toată trebuința vieții omului este: apa, focul și fierul și sarea și făina de grâu și miera și laptele, sângele strugurului și untuldelemn și haina.

32. Acestea toate celor cuvioși întru bunăiași vor fi; iar celor păcătoși întru cele rele se vor întoarce.

33. Sunt duhuri făcute pentru ca să facă izbândă, și întru mânia lor au întărit bătăile lor.

34. Și în vremea săvârșirii vor vărsa țăria, și mânia celui ce i-au făcut pre ei o vor încetă.

35. Focul și grîndina și foametea și moartea, toate acestea spre izbândire sunt făcute.

36. Dinții hiarelor și scorpiile și șerpii și sabie izbânditoare ca să plearză pre cei necredincioși.

37. Întru porunca lui se vor vesele, și pre pământ la trebi se vor găsi, și în vremile sale nu vor trece cuvânt.

38. Pentru aceea din început m'am întărit și am cugetat, și în scrisoare am lăsat.

39. Toate lucrurile Domnului bune și tot folosul în vremea sa îl vor da.

40. Și nu se poate zice: aceasta este mai rea decât aceea, că toate în vremea sa se vor adevăra.

41. Și acum cu toată inima și gura

lăudași și binecuvântași numele Domnului.

CAP. 40.

*Indemnare spre lauda lui Dumnezeu.
Tânguire despre ticăloșia oamenilor răi.*

Necaz mare s'a făcut la tot omul și jug greu preste fiii lui Adam.

2. Din ziua ieșirii din pânțelele mumei lor până în ziua înțoarcerii la muma tuturor.

3. Gândurile lor: frica inimei, cugelarea așteptării, ziua săvârșirii.

4. Dela cel ce șade pre scaun cu mărire și până la cel smerit, în pământ și cenușe.

5. Dela cel ce poartă iachint și cunună și până la cel ce se îmbracă cu pânză groasă.

6. Mânia și râvna și turburarea, învăluiala și frica morței și pisma și pricirea, și în vremea odihnei într-un așternut somnul nopții gândul lui îl schimbă.

7. Pușin ca o nimic la odihnă și de aici în somn ca în zilele strejului.

8. Măhnit de vederea inimei sale, ca și cum ar fi scăpat dela fața rășboiului,

9. În vremea mântuirii sale se scoală, și se minunează nevăzând nici o frică.

10. Preste tot trupul dela om până la dobitoac; iar prestे păcătoși cu șapte părți.

11. La acestea moartea și sângele, pricirea și sabla, asupra și foame, zdrobire și bătae.

12. Asupra celor fărădelege s'au zidit acestea toate; și pentru ei s'au făcut potopul.

13. Toate câte sunt din pământ, în pământ se întorc, și cele ce sunt din ape, în mare se întorc.

14. Tot darul și strâmbăliața se

va șterge; iar credința în veac va stă.

15. Banii nedrepților, ca rîul vor secă și ca frășnetul cel mare în ploale va răsună.

16. Când va deschide el mâinile sale, se va veselii, așa cei ce calcă legea până în sfârșit vor pieri.

17. Semințiile celor necredincioși nu vor înmulți ramurile; ci ca rădăcinile cele necurate pre piatră vârtosă vor fi.

18. Preste toată apa și jărmurile rîului, mai 'nainte de toată burulana se smulg.

19. Harul ca Raiul într-un binecuvântări; și milostenia în veac rămâne.

20. Vieța celui destul lucrător se va îndulci; și mai mult decât amândouă cel ce alină comoară.

21. Fiii și zidirea cetății întăresc numele; iar mai mult decât amândouă acestea se socotește mulțea fără de prihană.

22. Vinul și muzica veselesc inima, și mai mult decât amândouă iubirea înțelepciunii,

23. Fluierul și haria îndulcesc cântarea, și decât amândouă acestea mai mult limba cea dulce.

24. Dar și frumusețe poartă ochiul tău; iar mai mult decât amândouă, mai plăcută este pajiștea verde.

25. Prietnului și soțului la vreme se întâmpină, și mai mult decât amândoi mulțea cu bărbatul.

26. Frații și ajutorul la vreme necazului; iar mai mult decât amândoi, va izbăvi milostenia.

27. Aurul și argintul întăresc pieciul; și mai mult decât amândouă, sfatul este plăcut.

28. Banii și tăria înalță inima; și mai mult decât amândouă, frica Domnului.

29. Temerți de Domnul nimic nu'i lipsește, și nu este pentru căută cu ea ajutor.

30. Frica Domnului ca Raiul binecuvântărei, și mai mult decât toată mărirea l-a acoperit pre el.

31. Fiulel Vieață cerșetoare să nu trăiești, mai bine să mori decât să ceri.

32. Omul care caută la masa streină, vieața lui nu se socotește vieață.

33. Pângărit-va sufletul său cu mândări streine; iar omul știutor și învâțat, se va feri.

34. În gura celui fără de rușine, dulce va fi cerșirea; iar în pântecul lui ca focul va arde.

CAP. 41.

Căror oameni este plăcută sau amară moartea; trebuie a griji de numele bun și de care lucruri anume să te rușinezi?

O moartea Cât de amară este pomenirea ta omului celui ce are pace întru avuțiile sale.

2. Omului celui ce este fără de grije, și se sporește întru toate, și poate încă mânca.

3. O moartea Bună este judecata ta omului celui lipsit și scăzut de putere.

4. Celui cu adânci bătrânețe și celui ce de toate se învăluește și este neîncrezător și a pierdut răbdarea.

5. Nu te teme de judecata morții, adu-ți aminte de cele dinții ale tale, și de cele de apoi.

6. Această judecată dela Domnul este la tot trupul.

7. Și pentru ce nu vrei ce place celui prea înalt? Ori zece, ori o sută, ori o mie de ani, nu este în iad mustrare pentru vieață.

8. Fii urși se fac fiii păcătoșilor și cel ce petrec în lăcașurile necredincioșilor.

9. Moștenirea fiilor păcătoșilor va pieri, și cu sămânța lor pururea va fi ocară.

10. Pre tatăl necredincios îi vor huli fiii, că pentru el sunt de bațjocură.

11. Vai vouă bărbați necredincioși! Cari ați părăsit legea Dumnezeului celui prea înalt

12. Că de vă veți naște, spre blestem vă veți naște, și de veți muri, spre osândă vă veți osebi.

13. Toate câte sunt din pământ, în pământ se vor întoarce: așa și cei necredincioși, din blestem în pierire.

14. Plânsul oamenilor în trupurile lor; iar numele cel nu bun al păcătoșilor se va stinge.

15. Albi grija de nume, că aceștia-și va rămâne mai mult decât o mie de comori mari de aur.

16. A vieții cei bune este numărul zilelor; iar numele cel bun în veci rămâne.

17. Învățătura cu pace o păziți fiilor! Că înțelepciunea ascunsă și comoara neșilută, ce folos este de amândouă?

18. Mai bun este omul, care ascunde nebunia sa, decât omul, care ascunde înțelepciunea sa.

19. Drept aceea, rușinați-vă de cuvântul meu, că nu este bine a te feri de toată rușinea; și nu toate tuturilor plac cu bună credință.

20. Rușinați-vă de tată și de mamă pentru curvie, și de povățuitor și puternic pentru minciună.

21. De judecător și de Domn pentru păcat; de adunare și de popor pentru fărădelege.

22. De soț și de prieten pentru strâmbătate; și de locul în care lăcuești pentru furtisag.

23. Și de adevărul lui Dumnezeu și făgăduința, și de punerea cotului preste pâini.

24. De ponosul luării și al dării, și de tăcere către cel ce ți se închină.

25. De căutarea la mulerea curvă, și de întoarcerea feșii de către rudeni.

26. De luarea părții și a darului, și de căutarea la mulerea cu bărbat.

27. De căutarea la slujnica lui, și de șederea pre așternutul ei.

28. De prietini pentru cuvintele cele de imputare, și de a imputa după ce vei dà.

CAP. 42.

A nu descoperi taina; a griji de lucrurile casii; fetele fecioare să se păzească; ferirea de tovărășia cu femei.

De spunerea vorbelor celor din auzii și de descoperirea cuvintelor celor ascunse.

2. Și așa vei fi rușinos adevărat și vei afla har înaintea a tot omul.

3. Iar de acestea să nu te rușinezi și nu căută în față, ca să greșești.

4. De legea celui prea înalt și de așezământul lui și de judecată, ca să îndreptezi pre cel necredincios.

5. De cuvântul soțului și a călătorilor și de împărșirea moșiei între prietini.

6. De cumpenile și de măsurile cele adevărate, și de câștigul celor multe și acelor puține.

7. De osebirea vânzării și a neguțătorilor, și de multă certarea fiilor, și de sângerarea coastei robului rău.

8. La mulerea rea, bună este pecetea, și unde sunt mâini multe, în cuie.

9. Orice vei dà, cu număr și cu măsură dà, și ce dai, și ce iei, toate le scrie.

10. De învățătura celui fără de minte și a celui nebun și a celui loarte bătrân, care se pricește cu cei tineri; și vei li cu adevărat învățat

și laudat înaintea tuturor celor vii.

11. Fata ascunsă, priveghere este tatălui, și grija ei depărtează somnul dela ei; până este tânără, ca nu cumva să'i treacă vârsta și după ce se mărită să nu se urască.

12. Până este fecioară, ca nu cumva să se pângărească și în casa părintească să se îngroașe.

13. Cu bărbatul fiind, să nu cumva să se smintească.

14. Și împreună lăcuind, să nu cumva să slăbească.

15. Spre fata cea nerușinoasă întârește paza, ca nu cumva să te faci bucurie vrăjmașilor.

16. Poveste în cetate și dețămăre poporului și înaintea multora să te rușinezi.

17. Nu căută la tot omul pentru frumusețe, și în mijlocul muierilor nu ședeă.

18. Că din haină iese molla, și dela mulere răutatea muierii.

19. Mai bună este răutatea bărbatului, decât mulerea cea făcătoare de bine, și decât mulerea care face rușine spre bașjocură.

20. Aduce-mi-voi dar aminte de lucrurile Domnului, și cele ce am văzut voi spune cu cuvintele Domnului lucrurile lui.

21. Soarele luminând, preste toate privește, și de mărtrea lui plin este lucrul lui.

22. Au n'au dat Domnul sfinților ca să spue toate minunile lui, care le-au înfățișat Domnul atotfăcătorul, ca să se întărească întru slava lui toate?

23. Adâncul și inima cearcă, și vicleșugurile lor le cugetă.

24. Că au cunoscut Domnul toată știința, și au căutat la semnul veacului.

25. Vestind cele ce au trecut și cele ce vor veni, și descoperind urmele celor ascunse.

26. Nici un gând nu este neștut de el, și nici un cuvânt nu s'a ascuns de el.

27. Împodobiți-au mărimile înțelepciunii sale, cel ce este mai înainte de veac și în veac.

28. Nici s'au adăus, nici s'au împușinat, și sfatul nimănui nu i-a trebuit lui.

29. Cât sunt de dorite lucrurile, și până la o scântee vrednice de a se privi.

30. Toate acestea trăesc și petrec în veac, întru toate trebuințele toate ascultă.

31. Toate sunt pereche, unul împotriva altuia, și n'a făcut nimic cu scădere.

32. Una dintru una au întărit cele bune, și cine se va sătura văzând slava lui?

CAP. 43.

Dumnezeu se laudă pentru zidirea tuturor făpturilor; dar decât toată lauda, el este mai mare.

Mărimea înălțimii, lăria curățeniei, forma cerului întru vederea mării.

2. Soarele în ivire vestind în ieșire, vas minunat făptura celui prea înalt.

3. Când este la amiază usucă pământul, și înaltea arșii lui, cine va sta?

4. Căminul suflând în lucrurile arsurii, de trei ori mai tare este soarele arzând munții.

5. Suflând abur de loc și strălucind rază, întunecă ochii.

6. Mare este Domnul cel ce l-au făcut pre el, și cu porunca lui grăbește mergerea.

7. Și luna o au făcut, ca în vremea sa să fie arătare vremilor și semn veacului.

8. Din lună este semnul sărbătorii, lumină, care scade până la sfârșit.

9. Luna după numele ei este, minunate schimbări face crescând.

10. Vas tăberilor întru înălțime, întru lăria cerului strălucind.

11. Frumusețea cerului este mărirea stelelor, podoabă luminând întru cele înalte Domnul.

12. În cuvintele celui sfânt vor sta la judecată, nici vor scădea în stările sale.

13. Vezi curcubeul, și binecuvintează pre cel ce l-au făcut pre el; că foarte frumos este în strălucirea sa.

14. Încunjurat-au cerul împrejur cu mărire, mâinile celui prea înalt l-au întins pre el.

15. Cu porunca lui a grăbit zăpada, și grăbește iulgerile după judecata sa.

16. Pentru aceea se deschid viștierile, și norii zboară ca pasările.

17. Cu slava sa întărește norii și sfărâmă pietrele grindenei.

18. Și de căutarea lui se vor cutremura munții.

19. Cu vocea lui suflă austru; glasul tunetului lui a făcut ca să mugească pământul.

20. Și viitorul miezului nopții și volbura vântului,

21. Presară zăpada ca pasările ce zboară, și ca și cum poposește lăcusta este pogorîrea ei.

22. De frumusețea albului ei se va mira ochiul, și de ploaia ei se va spăimânta inima.

23. Și bruma ca sarea o varsă pre pământ, care dacă înghiață, se face ca vârfurile de țepuși.

24. Vânt rece va sufla dela miazănoapte, și va îngheța apa toată, adunarea apei va acoperi, și se va îmbrăca ca și cu o platoșă apa.

25. Mâncă-va munții, și va arde pustul, și va stinge verdeața ca focul.

26. Lecurile repede a tuturor acestora va fi negura, roua întâmplând va stămpără de zădărl.

27. Că cuvântul său a făcut să înceteze adâncul, și a sădit într'în-sul ostroave.

28. Cel ce umblă pre mare, povestesc primejdiiile ei, și cu auzirile urechilor noastre ne mirăm.

29. Și acolo sunt lucruri prea măritie și minunate, felurimea a tot dobâtocul, făptura chișilor.

30. Printr'însul este sporul săvârșitului lui, și în cuvântului s'au așezat toate.

31. Multe vom grăi, și nu vom ajunge, și sfârșitul cuvintelor el este într'u toate.

32. Mărind, ce vom putea? Că el este cel mare decât toate lucrurile sale.

33. Groaznic este Domnul, și mare foarte, și minunată este puterea lui.

34. Slăvind pre Domnul, înălțați-l cât veți putea, pentru că va prisosi încă.

35. Și înălțându-l pre el, întăriți-vă și nu vă osențiți, pentru că nu veți ajunge.

36. Cine l-a văzut pre el, și va povesti? Și cine-l mărește pre el, precum este?

37. Multe ascunse sunt mai mari decât acestea; că puține am văzut din lucrurile lui.

38. Că toate le-au făcut Domnul, și celor cuvloși le-au dat înțelepciune.

CAP. 44

LAUDA PATRIARHILOR VECHI.

Lauda bărbaților celor luminați: Enoh, Noe, Avraam, și făgăduințele lui Isaac și ale lui Iacov.

Să laudăm pre bărbații cel măriți și pre părinții noștri în neamul lor.

2. Multă mărire au făcut Domnul, slava lui din veci.

3. Stăpânind într'u împărățiile lor, și bărbați vestiți în putere,

4. Sfăitui-vor într'u înțelegerea lor, vestiți fiind într'u prorocii.

5. Povățuitorii poporului în sfaturi și în înțelegerea științei norodului.

6. Înțelepte cuvinte într'u învățătura lor cercând versurile cântăreților, și cântări scrise grăind.

7. Bărbați bogăți dăruji cu putere având pace în lăcașurile lor.

8. Toți aceștia în neamurile sale s'au mărit, și în zilele lor au fost de laudă.

9. Sunt dintre ei, cari au lăsat nume, ca să vestească laudele lor.

10. Și sunt, de cari nu este pomenire, și au pierit ca și cum n'ar fi fost, și s'au născut ca și cum nu s'ar fi născut ei, și fiii lor după ei.

11. Ci numai aceștia sunt bărbații marel, ale căroră dreptăți nu s'au uitat.

12. Cu sămânța lor va rămâneă bună moștenire nepoșilor, într'u așezământuri de lege a stăut sămânța lor, și fiii lor în locul lor.

13. Până în veac va rămâneă sămânța lor, și mărirea lor nu va pieri.

14. Trupul lor cu pace s'a îngropat, și numele lor trăiește într'u neamuri.

15. Înțelepciunea lor o povestesc popoarele, și lauda lor o vestește adunarea.

16. Enoh bine plăcut Domnului fiind s'a mutat, pildă de pocăință neamurilor.

17. Noe s'a aflat desăvârșit, drept; în vremea mântel s'a făcut împăcare.

18. Pentru aceea a fost lui rămasiță pre pământ, când s'a făcutopotul.

44. 16. Fac. 5, 24; Evrel 11, 5.

17. Fac. 9, 9. 18. Fac. 6, 9 și 7, 1.

19. Legătură veșnică cu el s'a așezat, ca să nu se mai piarză de potop tot trupul.

20. Avraam a fost mare părinte a multe neamuri, și nu s'a aflat altul asemenea lui întru mărire.

21. Care a păzit legea celui prea înalt, și au făcut legătură cu el.

22. Și în trupul său a pus legătură, și în isplă s'a aflat credincios.

23. Pentru aceea cu jurământ au așezat lui; cum că întru sămânța lui va binecuvânta neamurile, și o va înmulți ca țărâna pământului, și ca stelele va înălța sămânța lui.

24. Și să le dea lor moștenire dela mare până la mare, și dela rîu până la marginea pământului.

25. Așijderea și întru Isaac au întărit pentru Avraam tatăl lui.

26. Binecuvântarea tuturor oamenilor, și așezămîntul de lege au odihnit pre capul lui Iacov.

27. Cunoscutu-l-au pre el întru binecuvîntările sale, și i-au dat lui moștenire.

28. Și au osebit părțile lui, în douăsprezece neamuri le-au împărțit.

CAP. 45.

*Lauda lui Moisi și a lui Aaron;
rîvna lui Fincee.*

Și au scos dintru el bărbat de milă, care a aflat har înaintea ochilor a tot trupul, pre Moisi cel iubit de Dumnezeu și de oameni, a căruia pomenire este întru binecuvîntări.

2. Asemănatu-l-au pre el cu mărirea sfinților, și i-au mărit pre el cu frică asupra vrăjmașilor, și cu cuvintele lui au făcut să înceteze semnele.

3. Măritu-l-au pre el înaintea feței împărașilor.

4. Dat au prin el porunci poporului său, și i-au arătat lui slava sa.

5. Pentru credința și pentru blândețele lui i-au sfințit; alesu-l-au pre el din tot trupul, făcutu-l-au pre el să auză glasul său, și i-au băgat pre el în negură.

6. Și i-au dat lui înaintea feței poruncii, legea vieții și a științei, ca să învețe pre Iacov așezămîntul de lege al său și pre Israil judecățile sale.

7. Înălțat-au pre Aaron sfânt așezarea lui, pre fratele lui din neamul lui Levi.

8. Întărit-au cu el legătură veșnică și i-au dat preoția poporului.

9. Fericitu-l-au pre el cu bună podoabă și i-au încins pre el cu haină de mărire.

10. Imbrăcatu-l-au cu săvârșire de laudă și i-au întărit pre el cu armele virtuții.

11. Nădragi și haină lungă până în pământ și umărar; și i-au încunjurat pre el cu rodioare de aur și cu clopoței mulți împrejur.

12. Ca să răsună glas în umblarea lui, auzit să facă sunetul în Biserică întru pomenirea fiilor poporului său.

13. În veșmânt sfânt cu aur și cu vînat și cu mohorît, lucru de împestrilor, cu Engolpiul judecății și cu arătările adevărului.

14. Cu fir răsucit lucru de meșter, cu pietre scumpe săpate ca pecetea, legate cu aur, lucru de făetor de piatră întru pomenire, cu scrisoare săpată după numărul neamurilor lui Israil.

15. Cunună de aur deasupra mitrei, închipuirea peceții sfințeniei, mărirea cinstet, lucrul virtuții, pozele ochilor împodobite înfrumusețat.

19. Fac. 8, 30. 20. Galat. 3, 6.

23. Fac. 12, 2; 15, 6; 17, 4.

45. 1. Eșire 11, 3. 3. Eșire 6, 5 și 8.

5. Eșire 20, 21. 7. Eșire 16, 10.

9. Evrei 3, 2 și 5. 11. Eșire 28, 30.

16. Mai 'nainte de el n'a fost ca acelea până în veac, nu s'a îmbrăcat dintr'alt neam, fără numai singuri fiii lui și nepoșii lui totdeauna.

17. Jerifa lui vor aduce de tot în toată ziua de două ori neîncetat.

18. Umplut-a Moisi mâinele, și i-a uns pre el cu untdelemn sfânt.

19. A fost lui spre legătură veșnică, și seminției lui în toate zilele cerului ca să slujească lui împreună, și să preoțască și să binecuvinteze pre poporul lui întru numele lui.

20. Alesu-l-au pre el din toți cei vii, ca să aducă jerifă Domnului; tămâie și miros de bună mireasmă întru pomenire, ca să se roage pentru poporul său.

21. Datu-i-au lui poruncile sale, și putere preste așezământurile judecărilor, ca să învețe pre facov mărturiile, și în legea lui să lumineze pre Israil.

22. Săfuit-au împotriva lui cei strelni, și au pismuit asupra lui în pustie.

23. Oamenii, cei ce erau cu Datan și cu Aviron, și adunarea lui Coré cu mânia și cu urgie.

24. Văzut-au Domnul, și nu l-au plăcut lui, și el s'au mistuit de lufmea mâniei.

25. Făcut-au cu el minuni, mistuindu'l pre el cu focul vâpăii sale.

26. Și au adaos lui Aaron mărire, și i-au dat lui moștenire.

27. Pârğa roadelor dintr'ău au în-părșit lor. Pâine mai înfătu ie-au gătit lor să se sature.

28. Că jerifele Domnului vor mânca, care le-au dat lui și seminției lui.

29. Iar în pământul poporului moștenire nu va avea, și parte nu este lui întru popor.

30. Că el este partea moștenirii lui.

31. Și Finees. fiul lui Eleazar, al

ireleea este întru mărire râvnind el întru frica Domnului.

32. Că a săfuit când s'a întors poporul cu bunătaiea și sângea sufletului său, și s'a rugat pentru Israil.

33. Pentru aceea i-au pus lui legătură de pace, înainte săfător celor sfinte, și poporului său, ca să fie lui și seminției lui mărirea preoției în veci.

34. Și legătură cu David, fiu din seminția lui Iuda, ca să moștenească împărăția fiii lui, unul după altul singur; așa moștenire au dat lui Aaron și seminției lui.

35. Să dea vouă înțelepciune întru inima voastră, ca să judecați pre poporul lui cu dreptate, ca să nu se stingă bunățiile lor și mărirea lor în semințiile lor.

CAP. 46.

Laudă pre Isus Navi, pre Halev și pre judecătorii cei drepți.

Tare în războaie Isus Navi, și următor lui Moisi în prorocii.

2. Care a fost după numele său mare spre mântuirea aleșilor lui, biruind pre vrășmași cari se sculau asupra-le, ca să moștenească pre Israil.

3. Cât de mărit s'a făcut ridicând mâinile sale, și întinzând sabie asupra cetăților!

4. Cine mai 'nainte de el a lost așa? Că războaiele Domnului el le-a povățuit.

5. Au nu prin mâna lui s'a înturnat soarele, și o zi s'a făcut ca două?

6. Chemat-a pre cel prea înalt puternic, necăjindu'l pre el vrășmașii cei de prin prejur.

7. Și i-au auzit pre el Domnul cel mare cu pietre de grindină ale puterii cei tari.

46. 5. Isus Navi 10, 13.

18. Leviți 8, 12.

25. Numere 16, 1-3; Cor. 10, 10; Iuda 11.

31. Numere 25, 12; Numere 25, 7.

8. Rupî-a războiu asupra neamului, și când s'a pogorît a pierdut pre cei protivnici.

9. Ca să cunoască neamurile urmarea lor, că înalntea Domnului este războiul lui, că a urmat după cel Puternic.

10. Și în zilele lui Moisi a făcut milă el, și Halev fiul lui Iefoni a stă împotriva vrăjmașului, a opri pre popor dela păcat și a potoli răpșirea răutății.

11. Și ei doi fiind s'au mântuit din șase sute de mii de pedestrași, ca să i bage întru moștenire în pământul din care curge lapte și miere.

12. Și au dat Domnul lui Halev țările, și până la bătrânețe a rămas la el, să se suie el în locul cel înalt al pământului; și sămânța lui a ținut moștenire.

13. Ca să vadă toți fiii lui Israil, că bine este a ascultă de Domnul.

14. Și judecătorii toți pre numele său, a căroră inimă n'a curvit, și cari nu s'au întors dela Domnul, fie pomenirea lor întru binecuvântare.

15. Oasele lor să odrăslească din locul său, și numele lor să se înnoiască întru fiii lor cei măriți.

16. Iubit de Domnul său a fost Samuil prorocul Domnului, așezat-a întru împărăție și a uns domn preste neamul său.

17. Cu legea Domnului a judecat adunarea, și au cercetat Domnul pre Iacov.

18. Întru credința sa s'a adeverit proroc, și s'a cunoscut întru credința sa credincios vedeniei.

19. Și a chemat pre Domnul cel puternic, când a băut pre vrăjmașii săi de primprejur prin aducerea de miel sugar.

20. Și au tunat din cer Domnul,

și cu sunet mare auzli au făcut glasul său.

21. Și au înfrânt pre povățuitorii Tirienilor și pre toți boierii Filistimului.

22. Și mai înainte de vremea adormirei veacului, a mărturisit înaintea Domnului și a unsul lui: bani, și până la încălțăminte dela tot trupul n'a luat, și nu l-a învinovățit pre el nici un om.

23. Și după ce a adormit, a prorocit, și a arătat împărafului sfârșitul lui, a înălțat glasul său din pământ întru prorocie, ca să plarză fărădelegea poporului.

CAP. 47.

Laudă pre Natan prorocul, pre David și vârsta cea mai dinlăun a lui Solomon și îi hulește bătrânețile; nebunia lui Rofoam; defăimează închinarea de idoli a lui Ierovoam.

Și după acesta s'a sculat Natan a proroci în zilele lui David.

2. Ca seul cel osebit dela jertfa mântuirii, așa David dintre fiii lui Israil.

3. Cu lei s'a jucat ca și cu lezi și cu urșii ca și cu miei oilor.

4. În tinerețile sale, au n'a omorât pre urlaș? Și a șters ocara din neam, când a ridicat mâna sa cu piatra prașilei, și a doborât sumeția lui Gollat?

5. Că a chemat pre Domnul cel prea înalt, cel ce au dat putere în dreapta lui să omoare pre omul cel tare în războiu, ca să înalțe cornul neamului său.

6. Așa întru zecl de mii l-a mărit pre el, și l-a laudat pre el, întru binecuvântările Domnului, aducând lui stemă de mărire.

21. 1 Imp. 7, 11. 22. 1 Imp. 12, 3.

23. 1 Imp. 28, 15.

47. 1. 2 Imp. 12, 1. 2. 35, 2; Lev. 19, 5.

3. 1 Imp. 17, 34. 4. 1 Imp. 17, 49.

6. 1 Imp. 18, 7.

9 Numere 14, 6.

19. 1 Imp. 7, 9 și 10.

7. Că a înfrânt pre vrăjmași prin-
prejur, și a defăimat pre Filistimii
cel împotrîvnici, până în ziua de a-
stăzi a sfărâmat cornul lor.

8. Întru tot lucrul său, dă măr-
turisire sfântului celui prea înalt,
prin cuvinte de mărire.

9. Cu toată inima sa a lăudat, și
a iubit pre cel ce l-au făcut pre el.

10. Și a pus cântăreși înaintea al-
tarului, și din glasul lor se îndul-
ceau versurile.

11. Dat-a în sărbători bună cuvi-
ință, și a împodobit vremile până
la sfârșit, lăudând ei numele cel sfânt
al lui, și de dimineața răsunând sfîn-
șirea.

12. Domnul au șters păcatele lui,
și au înălțat în veci cornul lui, și l-au
dat lui făgăduința împărașilor și
scaunul măriri întru Israil.

13. După acesta s'a sculat fiul
cel înțelept și pentru dănsul a o-
dihnit întru iargime.

14. Solomon a împărășit în zilele
păcei, căruia Dumnezeu l-au dat o-
dihnă primprejur, ca să zidească
casă întru numele lui și să gătea-
ască sfînșire în veci.

15. Cât de înțelept ai fost în ti-
nereșele tale, și te-ai umplut ca un
ritu de înțelegere.

16. Acoperit-a sufletul tău pămân-
tul, și l-ai umplut cu pildele găci-
turilor.

17. La ostroave departe a ajuns
numele tău, și lubit ai fost întru
pacea ta.

18. Pentru cântece, pentru pilde,
pentru parimii și pentru talmăcirii
s'au mirat de tine țările.

19. Întru numele Domnului Dum-
nezeului, cel ce s'au numit: Dumne-
zeul lui Israil,

20. Adunat-ai ca cositorul aurul,
și ca plumbul ai înmulțit argintul.

21. Plecat-ai sâmurile tale muie-
rilor, și te-ai voinicit întru trupul
tău.

22. Dat-ai ocară întru mărirea ta,
și ai spurcat sămânța ta, ca să a-
duci mânie preste fiil tău, și m'am
umilit pentru nebunia ta, ca să se
împărțească împărăția în două părți,
și dela Efraim să înceapă împără-
ție neascultătoare.

23. Iar Domnul nu va părăsi mila
sa, și nu se va depărta dela lucru-
rile sale.

24. Nici va pierde pre nepoșii ce-
lui ales, și sămânța celui ce l-a lu-
bit pre el nu o va stinge.

25. Și a dat rămășiță lui Iacov
și lui David dintr'însul rădăcină.

26. Și s'a odihnit Solomon cu pă-
rinșii săi.

27. Și a lăsat după sine din să-
mânța sa nebulie poporului, și pre
Rovoam cel cu puțină înțelepciune,
care cu sfatul său a abătut poporul.

28. Și pre Ierovoam feciorul lui
Nava, care a făcut pre Israil ca să
păcătuiască, și a dat lui Efraim ca-
lea păcatului.

29. Și s'au înmulțit păcatele lor
foarte, în cât l-a mutat pre el din
pământul lor.

30. Și a cercetat toată răutatea,
până ce a venit izbânda preste ei.

CAP. 48.

*Ilie, Elișeu, Ezechia, Isaia proroc
mare, care povățuind s'au mântuit
Evreii de Asirieni.*

Și s'a sculat prorocul Ilie ca fo-
cul, și cuvântul lui ca făclia ardeă.

2. Care a adus preste ei loamete,
și cu râvna sa l-a împușinat pre ei.

3. Cu cuvântul Domnului a oprit
cerul, și de trei ori a pogorât foc.

4. Cât te-ai mărit Ilie întru minu-

12. 2 Imp. 12, 13.

14. 3 Imp. 4, 21 și 5, 1.

16. 3 Imp. 4, 31.

21. 3 Imp. 11, 1. 22. 3. Imp. 12, 16.

28. 3 Imp. 12, 28.

48. 1. 3 Imp. 16, 1. 3. 3 Imp. 17, 1.

4. 4 Imp. 1, 10 și 12.

nile tale? Și cine este asemenea ție, ca să se laude?

5. Cel ce ai învieat pre mort din morți, și din iad cu cuvântul celui prea înalt.

6. Cel ce ai pogorît pre împărași la pierzare, și pre cei măreși de pre scaunul lor.

7. Cel ce ai auzit în Sina muștrare, și în Horiv judecățile izbândirei.

8. Cel ce ai uns împărași spre răsplătire, și proroci următori după tine.

9. Cel ce te-ai înălțat prin vifor de foc, și cu car de cai de foc.

10. Cel ce ești scris în muștrări la vremi, ca să potolești mâniea mai 'nainte de mânie, să întorci i-nima tatălui către fiu, și să așezi semințiile lui Iacov.

11. Fericiți cei ce te-au văzut pre tine, și cei ce întru dragoste au adormit, că și noi cu viață vom trăi.

12. Ilie, care cu viforul s'a acoperit, și Eliseu s'a umplut de duhul lui.

13. În zilele sale nu s'a clăit de biruitori; și nimeni nu l-a supus pre el.

14. Tot cuvântul n'a fost ascuns înaintea lui, și întru adormire a prorocit trupul lui.

15. Și în viața sa a făcut semne, și la moarte minunate au fost lucrurile lui.

16. Cu toate acestea nu s'a pocăit poporul, și n'a încetat dela păcate, până ce s'a prădat din pământul său, și s'a risipit în tot pământul.

17. Și a rămas popor puțin, și domn în casa lui David.

18. Unii dintre ei au făcut ce este plăcut; iar unii au înmulțit păcatele.

19. Ezechia a întărit cetatea sa, și a adus în mijlocul ei apă.

20. Săpat-a cu fier piatra cea colțurată, și a zidit izvoare de ape.

21. În zilele lui suitu-s'a Senahirim, și a trimis pre Rapsachi, și a ridicat mâna sa asupra Sionului, și s'a semeșit cu trufiea sa.

22. Atunci s'au clăit inimile și mâinile lor, și s'au chinuit, ca cele ce nasc, și au chemat pre Domnul cel milostiv, întinzând ei mâinile lor către el.

23. Și cel sfânt din cer degrab i-au auzit pre el, și i-au mântuit pre ei prin mâna lui Isaia.

24. Lovit-a tabăra Asirienilor, și i-a omorât pre ei îngerul lui.

25. Pentrucă a făcut Ezechia ce a plăcut Domnului, și s'a întărit în căile lui David tatălul său, care le-a poruncit Isala prorocul cel mare și credincios întru vedenia sa.

26. În zilele lui s'a înturnat soarele, și a înmulțit împăratului viața.

27. Cu duh mare a văzut cele de pre urmă, și a mângălat pre cei ce plângeau în Sion.

28. Până în veci s'au arătat cele ce vor să fie, și cele ascunse mai 'nainte de ce au venit ele.

CAP. 49.

Despre Iosie și împărașii Iudii. Despre prorocii mari și mici și despre alți bărbați și patriarhi vestiți.

Pomenirea lui Iosie întru tocmirea tămăiel meșteșugită cu lucrul făcătorului de mir.

2. În toată gura, ca miera se va îndulci și ca muzica la ospățul viinului.

3. Acesta s'a îndreptat, când s'a

21. 4 Imp. 18, 13; Isaia 36, 1.

24. 4 Imp. 19, 35; Tovie 1, 16.

25. Isaia 37, 36. 26. Isaia 38, 8.

49. 3. 4 Imp. 23, 4.

5. 3 Imp. 17, 22. 9. 4 Imp. 2, 11.

14. 4 Imp. 2, 11; 4 Imp. 13, 19, 20, 21.

întors poporul, și a stricat urciunile fărădelegii.

4. Îndreptat-a către Domnul inima sa în zilele celor fărădelege, întărit-a buna credință.

5. Afară de David și de Ezechia și de Iosiea, toți au păcătuit.

6. Pentru că au părăsit legea celui prea înalt; împărașii lui Iuda au încetat, pentru că au dat cornul său altora, și mărirea sa neamului strein.

7. Ars-au cetatea cea aleasă a sfințirei, și au pusili căile ei prin mâna lui Ieremia.

8. Că l-a chinuit pre el și în mitras s-a sfințit proroc, ca să desrădăcineze și să necăjească și să piarză, asemenea să zidească și să sădească.

9. Iezechiel cel ce a văzut vedenia mării, care l-au arătat lui pre carul Heruvimilor.

10. Că și-au adus aminte de vrăjmași cu ploaie, și bine au făcut celor ce și-au îndreptat căile.

11. Și oasele celor doisprezece Prooroci, să odrăslească din locul lor.

12. Și au mângâiat pre Iacov, și i-au mântuit pre ei cu credința nădejdei.

13. Cum vom mări pre Zorovavel? Că și el este ca o pecete în mâna dreaptă.

14. Așa Isus fiul lui Iosedece, cari în zilele lor au zidit casă și au înălțat Biserica sfântă Domnului, gătită spre mărire veșnică.

15. Și pomenirea lui Neemia este întru multă vreme, cel ce ne-a ridicat nouă zidurile cele căzute și a întărit porți și zăvoare și a ridicat casele noastre.

16. Nici unul nu s'a făcut ca Enoh pre pământ, pentru că și el s'a luat de pre pământ.

17. Nici ca Iosif s'a făcut bărbat povățuitor frașilor, întărire poporului și oasele lui s'au cercetat.

18. Sit și Sim între oameni s'au mărit, și mai mult decât tot vieșuitorul întru zidirea lui Adam.

CAP. 50.

Pre Simon fiul lui Onie îl laudă, și hulește pre cei de alt neam, pre Sikimeni și pre Samarineni.

Simon fiul lui Onie, preotul cel mare, care în vieja sa a sprîjinît casa și în zilele sale a întărit Biserica.

2. Și de el s'a întemeiat înălțimea a doua, țărilea cea înaltă a sfintei împrejur.

3. În zilele lui s'a micșorat sprîjinitorul apelor cel de aramă ca marea împrejur.

4. Cel ce a păzit pre poporul său de cădere și a întărit cetatea spre încunjurare.

5. Cât s'a mărit întru întoarcerea poporului, întru ieșirea acoperământului casei.

6. Ca luceafărul de dimineață în mijlocul norului; ca luna plină în zilele ei.

7. Ca soarele strălucind preste Biserica celui prea înalt și ca curcubeul luminând în norii mării.

8. Ca floarea trandafirului în zilele primăverii, ca crinii la curgerea apelor.

9. Ca odrasla Litvanului în zilele verii, ca focul și ca tămăea pre cășue.

10. Ca vasul cel de aur bălît și împodobit cu tot felul de piatră scumpă.

11. Ca maslinii ce odrăslește roade, și ca chiparosul ce se înalță în nori.

12. Când a luat el haina mării și s'a îmbrăcat cu săvârșirea laudei.

7. 4 Imp. 25, 9. 9. Ezechiel 1, 4;

14. Agheu 1, 1 și 12.

15. Zab. 3, 1; Neem. 7, 1;

17. Fac. 41, 40. 18. Fac. 4, 25.
50. 1, 1. Macav. 12, 7.

13. Când se suiă el la altarul cel sfânt, slăvea îmbrăcămintea slinjei; iar când primea părțile din mâinile preoșilor și el stând lângă grătarul cuptorului.

14. Împrejurul lui cununa frașilor, ca odrasla chledrului în Livan, și l-a încunjurat pre el ca stâlparile de finic.

15. Și toți fiii lui Aaron întru mărirea sa și aducerea Domnului în mâinile lor înaintea a toată adunarea lui Israel.

16. Și slujind la altar să împodobească aducerea celui prea înalt atotfiitorului.

17. A întins la vas mâna sa, și a băut din sângele strugurului.

18. Vărsat-a la temelile jertfelnicului miros de bună mireasmă celui înalt împăratului tuturor; atunci au strigat fiii lui Aaron, cu trâmbițe bătute au răsunat.

19. Auzit au făcut glas mare întru pomenire înaintea celui prea înalt.

20. Atunci tot poporul împreună s'a grăbit și a căzut cu fața pe pământ, ca să se închine Domnului său atotfiitorului, Dumnezeuului celui prea înalt.

21. Și au lăudat cântăreșii cu glasurile lor în casa cea mare, îndulcitu-s'a viersul și s'a rugat poporul Domnului celui prea înalt cu rugăciune înaintea celui milostiv, până ce s'a săvârșit podoaba Domnului și slujba lui a sfârșit.

22. Atunci pogorîndu-se, ridicat-a mâinile sale peste toată adunarea fiilor lui Israel ca să dea binecuvântare Domnului cu buzele sale și întru numele lui să se laude.

23. Și a îndoit închinăciunea, ca să arate binecuvântare dela cel prea înalt.

24. Și acum binecuvântează pre

Dumnezeu, toți, pre cel ce face mari prefutindenea.

25. Cel ce înalță zilele noastre din mitras și face cu noi după mila sa.

26. Să ne dea nouă veseliea inimii, și să fie pace în zilele noastre întru Israel până ce vor fi zilele veculului, ca să înădrească la noi credința militi sale și în zilele lui să ne izbăvească pre noi.

27. Două neamuri a urât sufletul meu și al treilea nu este neam:

28. Cei ce șed în muntele Samariei Fillstenii și poporul cel nebun, care lăcuște în Sichima.

29. Învățătura înțelegerii și a științei am scris în cartea aceasta eu Isus fiul lui Sirah ierusalimneanul, care a vărsat ploaie de înțelepciune din inima sa.

30. Fericit este cel ce va petrece întru acestea; și cel ce va pune acestea în inima sa, înțelept va fi.

31. Că de va face acestea, la toate va putea, că lumina Domnului este urma lui, și dă celor credincioși înțelepciune. Bine este cuvântat Domnul în veac, fiul fiilor

CAP. 51.

Mulțămira lui Sirah pentru binefacerile lui Dumnezeu, și îndemn prin pilda sa a cercă înțelepciunea cu bărbăție.

Mărturisă-mă-volu fie Doamne împărate, și te volu lăuda pre tine Dumnezeule mântuitorul meu.

2. Mărturisescu-mă numelui tău, că acoperitor și ajutor te-ai făcut mie, și ai mântuit trupul meu dela pierire.

3. Și din lațul limbei ocărătoare, și de buzele celor ce grăiesc minciună, și înaintea celor ce stau înaintea te-ai făcut mie ajutor.

4. Și m'ai izbăvit pre mine după mulțimea milei și a numelui tău, dela cei ce răcneau gata să mă mănânce.

5. Din mâna celor ce căutau sufletul meu, din multe necazuri, care le-am avut.

6. Din nădușirea văpăiei de prin prejur, și din mijlocul focului unde nu m'am ars.

7. Din adâncul pântecelui iadului și de limba necurată, și de cuvântul mincinos, și de limba cea nedreaptă cu păcă la împăratul.

8. Apropiatu-s'a până la moarte sufletul meu, și vieța mea era aproape de iadul cel mai de jos.

9. Încunjuratu-m'au de toate părțile, și nu era cine să'mi ajute, căutat-am ajutorul oamenilor, și nu era.

10. Și mi-am adus aminte de mila ta Doamne, și de lucrarea ta cea din veac.

11. Că mântuești pe cei ce te așteaptă pre tine, și'i izbăvești pre ei din mâna vrăjmașilor.

12. Și am înălțat pre pământ rugăciunea mea, și m'am rugat pentru mântuirea mea din moarte.

13. Chemat-am pre Domnul, Tatăl Domnului meu, ca să nu mă părăsească în zilele necazului, și în vremea trușărilor fără de ajutor.

14. Lăudă-voi numele tău neîncetat, și'l voi cânta întru mărturisire, și s'a auzit rugăciunea mea.

15. Că m'ai mântuit pre mine din pierire, și m'ai scos din vreme rea.

16. Pentru aceea mă voi lauda, și bine voi cânta numele Domnului.

17. Când încă eram mai tânăr, mai 'naintea până a nu rălacl am căutat înțelepciunea a o avea întru rugăciunea mea.

18. Înaintea Bisericii m'am rugat pentru ea, și până la cele de pre urmă o voi căuta pre ea.

19. Ca de floarea strugurului copil, așa s'a veselit inima mea de ea.

20. Încălecat-a pictorul meu cu dreptate, din încreștile mele o am cercat pre ea.

21. Plecat-am puțin urechea mea, și am primit, și multă învățătură mi-am aflat.

22. Procopsit-am într'însa; celui ce mi-au dat mie înțelepciune voi da mărire.

23. Că am cugetat ca să o fac pre ea, și am râvnit binele, și nu mă voi rușina.

24. Foarte s'a nevoit sufletul meu pentru ea, și întru toată fapta mea sârguitor am fost.

25. Măinile mele le-am întins spre înălțime, și de neștiințele ei m'am lănguit.

26. Sufletul meu l-am îndreptat la dânsa, și întru curățenie o am aflat pre ea; inima mea mi-am lipit de ea din început.

27. Pentru aceea nu mă voi părăsi de ea.

28. Și pântecul meu s'a turburat căutând-o pre ea, pentru aceea bună comoară mi-am agonisit.

29. Dat-au Domnul limbă mie plata mea, și cu aceea îl voi lauda pre el.

30. Apropiat-vă către mine cei neînvățați, și rămâneți în casa învățurii.

31. Pentruce întârziat la acestea și sufletele voastre însetează foarte?

32. Deschis-am gura mea și am grăit: agonisiți-vă fără de argint.

33. Supuneți cerbicea voastră sup jug, și să primească sufletul vostru învățătură; aproape este a o afla pre ea.

34. Vedeți cu ochii voștri, că puțin m'am ostenit, și multă odihnă mi-am aflat.

35. Luați învățătură, că mult număr de argint, și mult aur veți câștiga cu ea.

36. Veselească-se sufletul vostru de mila lui și să nu vă rușinați de lauda lui.

37. Lucrați lucrul vostru mai 'naintea de vreme, și vă va da plata voastră în vremea sa.

32. Isaia 55, 1.

ISTORIA SUSANEI

Doi bătrâni umblă să curvească cu Susana; judecata morței asupra Susanei; mântuirea ei prin Daniil.

Eră un om lăcuind în Vavlon și numele lui Ioachim.

2. Și a luat mulere al căreia numele îl eră Susana, fata lui Helchia, frumoasă foarte și cu frica lui Dumnezeu,

3. Și părinții ei drepti fiind, au învățat pre fata lor după legea lui Moisi.

4. Și eră Ioachim bogat foarte, și aveă el grădină aproape de casa sa.

5. Și se adunau la el iudeii, pentru că eră el mai mărit decât toți.

6. Și au fost rândulși doi mai bătrâni din popor judecători în anul acela, de cari zisese Domnul, că a ieși fărădelegea din Vavlon, din bătrânii judecători, cari se pareă că ocărmuesc poporul.

7. Aceștia rămăneau la casa lui Ioachim, și veniau la ei toți cei ce voiau să albe judecată.

8. Și când se ducea poporul la amuzăzi, intra Susana și umblă în grădina bărbatului său.

9. Și o au văzut pre ea cei doi bătrâni în toate zilele intrând și umblând, și s'au aprins cu poftă asupra ei.

10. Și și au răvrălit gândul lor, l'și-au ubănit o' lili lor cu să nu

caute spre cer, nici și-au adus aminte de judecățile cele drepte.

11. Și erau amândoi înfierbântați pentru ea, și n'a spus unul altuia durerea sa, că le eră rușine a'și spune pofta sa, că vrea să se împreune cu ea.

12. Și păzeau cu nevoință în toate zilele a o vedeă pre ea, și a zis unul către altul: să mergem acasă, că este vremea prânzului.

13. Și ieșind s'a despărțit unul de altul, și întorcându-se au venit la acelaș loc, și întrebându-se unul pre altul pricina, mărlurisiră pofta lor.

14. Alunci amândoi împreună au hotărât vremea, când o vor putea află pre ea singură.

15. Și a fost păzind ei în zi bine întocmită, ea a intrat ca și ieri și alaltăieri cu două fete, și a poftit să se scalde în grădină, că eră cald foarte.

16. Și nimeni nu eră acolo, afară de cei doi bătrâni ascunși, cari o păzeau pre ea.

17. Și a zis fetelor: aduceți-mi mie untdelemn și săpun, și închideți porțile grădinii, ca să mă scald.

18. Și făcură cum le-a zis, și închiseră ușile grădinii, și ieșiră pre ușile cele de înturi, ca să aducă cele ce le-au poruncit lor, și u'au

văzut pre bătrânii aceia, că erau ascunși.

19. Și a fost după ce au ieșit fetele, s'au sculat cei doi bătrâni și au alergat asupra ei, și au zis: iată ușile grădinei sunt închise și nimel nu ne vede pre noi, și suntem aprinși cu poftă asupra ta.

20. Pentru aceea voiește împreună cu noi, și te culcă cu noi; iar de nu, vom mărturisii asupra ta, că a fost cu tine un tânăr, și pentru aceea ai trimis fetele dela tine.

21. Și a suspinat Susana, și a în: strimi îni este de toate părțile.

22. Că de voi face aceasta, moarte este mie; iar de nu voi face, nu voi scăpa din mâinile voastre.

23. Mai bine este mie să nu fac, și să mor în mâinile voastre, decât să păcătoiesc înaintea Domnului.

24. Și a strigat Susana cu glas mare, și au strigat și cei doi bătrâni asupra ei, și alergând unul a deschis ușile grădinei.

25. Și dacă auzită cei din casă strigarea în grădină, sârită înăuntru pre ușa cea din coastă, să vadă ce s'au înfăptuit ei.

26. Și după ce au grăit bătrânii civiliteile lor, s'au rușinat slugile foarte, că niciodată nu s'au grăit cuvânt ca acesta de Susana.

27. Și a fost a doua zi, după ce s'au odihnit poporul la Ioachim bărbatul ei, au venit și cei doi bătrâni plini de cugetul cel fărădelege asupra Susanei, ca să o omoare pre ea.

28. Și au zis înaintea poporului: trimiteți la Susana fata lui Helchia mureten lui Ioachim, și ei au trimis.

29. Și a venit ea și părinții ei și fiii ei și toate rudeniile ei.

30. Iar Susana era gugușcă foarte și frumoasă în chip.

31. Iar acești fărădelege nu potuși să se descopere cu, că eră

acoperită, ca să se sațure de frumusețile ei.

32. Și plâneau cei ce erau lângă ea, și toți cei ce o șiau pre ea.

33. Și sculându-se cei doi bătrâni în mijlocul poporului, puseră mâinile pre capul ei.

34. Iar ea plângând, căută la cer, că inima ei eră nădăduind spre Domnul.

35. Și au zis bătrânii: umblând noi în grădină singuri, a intrat ea cu două slujnice, și a închis ușa grădinii și a slobozit slujnicele.

36. Și a venit la ea un tânăr, care fusese ascuns și s'a culcat cu ea.

37. Și noi fiind în unghiul grădinii, văzând fărădelegea aceasta, am alergat asupra-le.

38. Și văzându-l pre ei împreunăându-se, pre acela nu l-am putut opri că eră mai tare decât noi, și deschizând ușile a sârit afară.

39. Și prinzând pre aceasta o am întrebat, cine eră tânărul acela, și n'a vrut să ne spuie.

40. Aceasta mărturisim.

41. Și i-a crezut pre ei adunarea, ca pre niște bătrâni ai poporului și judecători, și o au judecat pre ea spre moarte.

42. Și strigând cu glas mare Susana, a zis: Dumnezeu cel veșnic, cunosătorul celor ascunse, cela ce știi toate mal'naltele de ce se fac, tu știi că minciunii au mărturisit aceștia asupra mea.

43. Și iată mor, nefăcând nimic din cele ce au violentat aceștia asupra mea.

44. Și au auzit Dumnezeu glasul ei, și când o ducea pre ea să o pliază, au deșteptat Dumnezeu pre duhul cel sfânt într'un prunc tânăr, cărnul îl eră minnele Duhului.

45. Și a strigat pruncul cu glas mare: curat sunt eu de sângele necestiu,

46. Și s'a întors tot poporul către el, și a zis : ce este cuvântul acesta, care tu ai grăit ?

47. Iar el stând în mijlocul lor, a zis : au așa de nebuni sunt toți fiii lui Israel ?

48. Căci necercetând, nici adevărul cunoscând, ați osândit pre fata lui Israel.

49. Înțoarceți-vă la judecată, pentru că minciunile au mărturisit aceștia asupra ei.

50. Și s'a întors tot poporul cu grab și i-au zis lui bătrânii : vino de șezi în mijlocul nostru, și ne spune nouă, că ți-au dat Dumnezeu cinstea bătrânețelor.

51. Și a zis către el Daniil : despărțiți pre el unul de către altul, și i'î volu întrebă pre ei.

52. Și după ce s'au despărțit unul de altul, a chemat pre unul din ei, și a zis către el : învechitule în zile rele ! Acum au venit păcatele tale, care le făceai mai'nainte, judecând judecăți strâmbe, și pre cei nevinovați vinuind, și pre cei vinovați slobozind, de vreme ce Domnul zice : pre cel nevinovat și pre cel drept să nu'î omori.

53. Acum dar de ai văzut pre această femeie cu acel tânăr, spune supă ce copac i-ai văzut pre ei împreunându-se între sine ? Iar el a zis : supă Shîn (mesteacăn).

54. Zis-a Daniil : drept ai minșit asupra capului său.

55. Că acum îngerul lui Dumnezeu luând răspuns dela Dumnezeu, te va spinteca în două.

52. Eglre 23, 7.

56. Și puindu'î pre acela de osebit, a poruncit să aducă pre celalt, și i-a zis lui : sămânța lui Hanaan și nu a lui Iuda, frumusețele te-au înșelat pre tine și poșta a răzvrătit inima ta.

57. Așa făceași fețelor lui Israel, care temându-se, se împreunau cu voi ; ci n'a suferit fata lui Iuda fără-delegea voastră.

58. Acum dar spune'mi, supă ce copac i-ai prins pre ei împreunându-se între sine ? Iar el a zis : supă Prin (saicâm).

59. Și i-a zis Daniil lui : drept ai minșit și tu asupra capului său.

60. Că așteaptă îngerul lui Dumnezeu, având sabie, să te tale în două, ca să vă piarză de tot pre voi.

61. Și a strigat toată adunarea cu glas mare și bine a cuvântat pre Dumnezeu, cel ce mântuiește pre cei ce nădăjduesc întru el.

62. Și s'a sculat asupra celor doi bătrâni, că i-a arătat pre ei Daniil din gura lor, că au mărturisit minciuni, și le-a făcut lor după legea lui Moisi, precum cu vicleșug au fost gândit să facă aproapelui său, și i-a omorât pre ei și a scăpat sângele cel nevinovat în ziua aceea.

63. Iar Helchla și femeia lui au lăudat pre Dumnezeu pentru Susana, fata lor, împreună cu Ioachim bărbatul ei și cu toate rudeniile ei, pentru că nu s'a aflat întru ea lucru urât.

64. Și Daniil s'a făcut mare înaintea poporului din ziua aceea și înaintea.

62. 2 Lege 19, 18, 19.

istoria omoririi balaurului și a sfărâmării lui Vil, despărțită dela sfârșitul cărții lui Daniil.

Sluga idolilor. Moartea balaurului și mântuirea lui Daniil din groapa leilor.

Și împăratul Aslag s'a adăos la Șărlușul sâi, și a luat Kir Persul împărășu lui.

2. Și a vicleșuit Daniil împreună cu împăratul acesta și a întrecut cu mărirea pre toți prietenii lui.

3. Și eră un idol la Vaviloneni, cărîntu fi eră numele Vil, și se che-

tulă la el în toată ziua, făină de grâu, artave douăsprezece, oi patruzeci, și vedre de vin șase.

4. Și împăratul îl cinstea pre el, și mergea în toate zilele de se închină lui; iar Daniil se închină Dumnezeului său.

5. Și a zis împăratul: pentru ce nu te închini lui Vil?

6. Iar el a zis: pentru că nu cred în idoli făcuți de mâini, ci în Dumnezeu cel viu, carele au făcut cerul și pământul, și are stăpânire peste tot trupul.

7. Și l-a zis împăratul: dar nu ți se pare fie Vil a fi Dumnezeu viu? Nu vezi câte mănâncă și bea în toate zilele?

8. Și a zis Daniil răspundând: nu te înșelă împărate, acesta este din lăuntru lui, și din afară aramă, și nu mănâncă, nici bea vre odată.

9. Și mâniindu-se împăratul, a chemat pre preoșii lui, și a zis lor: de nu mi veți spune, cine este cel ce mănâncă cheltuiala aceasta, veți muri;

10. Iar de mi veți arăta, că Vil mănâncă acestea, Daniil va muri, pentru că a hulit pre Vil.

11. Și a zis Daniil împăratului: așa să fie după cuvântul tău.

12. Și erau preoșii lui Vil șaptezeci, afară de femei și de prunci.

13. Și a venit împăratul cu Daniil în casa lui Vil.

14. Și au zis preoșii lui Vil: iată noi ieșim afară, iar tu împărate pune bucatele și vinul, și închide ușa, și o pecetluiește cu inelul tău.

15. Și dimineața când vei veni, de nu vei afla toate mâncate de Vil, să murim noi, sau împotriva Daniil cel ce a minșit asupra noastră.

16. Iar ei nu băgau seamă, pentru că făcuse pre supă masă întrare ascunsă, și printr'aceea intrau totdeauna, și mâncau acelea.

17. Și a fost după ce au ieșit ei, și împăratul a pus bucatele lui Vil, a poruncit Daniil slugilor sale, și aduseră cenușe, și au presărat toată capiștea înaintea împăratului singur.

18. Și ieșind a închis ușa, și o au pecetluit cu inelul împăratului, și s'au dus;

19. Iar preoșii au venit noaptea după obiceiul lor, și mulerile lor și pruncii lor, și mâncară toate, și băură.

20. Și a mâncat dimineața împăratul și Daniil împreună cu el.

21. Și a zis împăratul: întregi sunt peceșile Daniile? Iar el a zis: întregi împărate.

22. Și a fost când a deschis ușa, uitându-se pre masă împăratul, a strigat cu glas mare: mare ești Vill! Și nu este la tine nici un viclesug.

23. Și a râs Daniil, și a oprit pre împăratul ca să nu intre în lăuntru, și a zis: vezi fața pământului, și cunoaște, ale cui sunt urmele acestea.

24. Și a zis împăratul: văz că sunt urme de bărbași și de muleri și de prunci.

25. Și mâniindu-se împăratul, atunci a prins pre preoși și pre mulieri și pre fiii lor; și i-a arătat lui ușile cele ascunse, prin care intrau, și mâncau cele de pre masă.

26. Și i-a omorât pre ei împăratul, și pre Vil l-a dat lui Daniil, și l-a stricat pre el și capiștea lui.

27. Și eră un balaur mare într'un loc, și îl cinsteau pre el Vavilonenii.

28. Și a zis împăratul către Daniil: au doară vei zice, că și acesta este de aramă?

29. Acesta este viu și mănâncă și bea, nu vei mai putea zice, că și acesta nu este Dumnezeu viu; deci închină-te lui.

30. Și a zis Daniil: Domnului Dumnezeului meu mă voi închină,

că acela este Dumnezeu viu; iar tu împărate dă-mi slobozenie, și volu omorî balaurul fără de sable și fără de tolag.

31. Și a zis împăratul: Ți dau Ție; și a luat Danil rășină și seu și perle, și le-a fierit într'un loc, și a făcut cocoloș, și le-a aruncat în gura balaurului, și mâncând a plesnit balaurul.

32. Și a zis Danil: iasă închinăciunile voastre.

33. Și a fost dacă au auzit Vavilonenii s'au măhnit foarte, și s'au pornit asupra împăratului.

34. Și au zis: Iudeu s'a făcut împăratul; pre Vil l-a stricat, și pre balaur a omorît, și pre preoți l-a tăiat.

35. Și viind la împăratul, au zis: dă-ne nouă pre Danil;

36. Iar de nu, te vom ucide pre tine și casa ta.

37. Și văzând împăratul că se pornise asupra lui foarte, și silind, a dat lor pre Danil.

38. Iar ei l-au aruncat în groapa leilor, și a fost acolo șase zile.

39. Și erau în groapă șapte lei, și le dă lor pre zi două trupuri și două oi; iar atunci nu le-au dat lor, ca să mănânce pre Danil.

40. Și eră atunci Avacum proroc în țara Ildovească, și acela liersese fierfură, și a dumical pâine în scafă, și mergea la câmp să ducă secerătorilor.

41. Și a zis îngerul Domnului către Avacum: dă prânzul care l ai în Vavilon lui Danil în groapa leilor.

42. Și a zis Avacum: Doamne! Vavilonul nu l-am văzut, și groapa n'o știu unde este?

43. Și l-a luat îngerul Domnului pre el de creștetul lui, și înându-l de părul capului său, l'a pus pre el în Vavilon deasupra groapei întru repeziciunea duhului său.

44. Și a strigat Avacum zicând: Danil! Danil! la prânzul, care ți l-au trimis Ție Dumnezeu.

45. Și a zis Danil: că Ți-ai adus aminte de mine Dumnezeu, și n'at părăsit pre cei ce te caută și te iubesc pre tine.

46. Și s'a sculat Danil, și a mâncat; iar îngerul Domnului îndată a pus pre Avacum la locul său.

47. Iar împăratul a venit a șaptea zi să plângă pre Danil, și a venit la groapă, și s'a uitat înăuntru, și iasă Danil sedea.

48. Și a strigat împăratul cu glas mare, zicând: mare ești Doamne Dumnezeu lui Danil! Și nu este altul afară de tine.

49. Și l-a scos pre el din groapă;

50. Iar pre cel ce erau pricina pierderii lui, l-a aruncat în groapă, și i-au mâncat lei înaintea lui.

CARTEA ÎNTĂI A MACAVEILOR

CAP. 1.

Antioh Epifan după ce a bătut Egiptul, venind asupra Ierusalimului, jefuiește Biserica, tirănește poporul, și îl silește să părăsească legile părintești.

Și a fost după ce a bătut Alexandru Machidoneanul feciorul lui Filip, care a ieșit din pământul Helimului, și a bătut pre Darie împăratul Perșilor și al Midilor, și a împărășit în locul lui, întâiu preste grecime.

2. Și a făcut războaie multe, și a biruit cetăți multe, și a lăsat pre împărășii pământului.

3. Și a trecut până la marginile pământului, și a luat prăzi dela neamuri multe, și s'a alinat pământul înaintea lui.

4. Și s'a înălțat, și s'a ridicat inima lui, și a adunat putere și ostire tare foarte.

5. Și a săpănit țări și neamuri, și Iran, și i-au fost lui supt bir.

6. Și după aceasta a căzut pre pat, și a cunoscut că va să moară.

7. Și a chemat pre slugile sale cele cinstite, care cu sine erau creacuzzi din llinerețe, și le-a împărșit lor împărășia sa, încă fiind viu.

8. Și a împărășit Alexandru ani doisprezece, și a murit.

9. Și au săpănit singurii lui înștecare la locul său.

10. Și au pus foți sterne după ce a murit el, și fiii lor după dâșii ani mulți, și s'au înmulțit răutățile pre pământ.

11. Și a ieșit dintr'înșii o rădmicină păcătoasă Antioh Epifan, feciorul lui Antioh împăratul, care lușese la Roma zălog, și a împărășit în anul o sută treizeci și șapte al împărășiei Grecilor.

12. În zilele acelea ieșit-au din Israil niște fii fărădelege, și au îndemnat pre mulți zicând:

13. Să mergem și să facem legătură cu neamurile cele dimprejurul nostru, că de când ne-am despărșit de ei, ne-au aflat pre noi multe răutăți.

14. Și s'a părut bun cuvântul înaintea ochilor lor.

15. Și s'au îndemnat oare cari din popor și s'au dus la împăratul și le-a dat lor putere a face dreptățile neamurilor.

16. Și a zidit școală în Ierusalim după legile neamurilor.

17. Și nu s'au lăsat împrejur, și s'au depărtat de legea cea sfântă, și s'au împreunat cu neamurile, și s'au vândut a face rău.

18. Și s'a găsit împărășia înalutia lui Antioh și a gândit a împărăși Egiptul, că să împărășescă preste amândouă împărășiiile.

19. Și a intrat în Egiptul cu oloantă

grea, cu care și cu Elefanți și cu călăreși și cu corăbii multe.

20. Și a rânduit războiul asupra lui Ptolomeu împăratul Egiptului, și s'a înfrânt Ptolomeu de fața lui și a fugit, și au căzut mulți răniți.

21. Și a cuprins cetățile cele tari în pământul Egiptului și a luat prăzile pământului Egiptului.

22. Și s'a întors Antioh după ce a bălufat Egiptul în anul o sută patruzeci și trei.

23. Și s'a suit asupra lui Israel și a Ierusalimului, cu popor mult și a intrat în Biserică cu mândrie și a luat jertvelnicul cel de aur și sfeșnicul luminei și toate vasele ei și masa punerii înainte și căușile și năstrăpile și cădelnițele cele de aur și catapeteasma și cununile și podoba cea de aur, care erau în fața Bisericii, și le-a sfărâmat toate.

24. Și a luat argintul și aurul și vasele cele poartate și a luat visteliile cele ascunse, care le-a aflat; și luându-le toate, s'a dus în pământul său.

25. Și a făcut ucidere de oameni și a grăit cu înfruntare mare.

26. Și a fost plângere mare întru Israel în tot locul.

27. Și au suspinat boierii și bătrânii, fecloarele și feterii au slăbit, și frumusețea femeilor s'a schimbat.

28. Tot mirele a luat plângere și mîreasa ceea ce ședea în cămară a fost în jale.

29. Și s'a clătit pământul pentru cel ce lăcuia pre dânsul și toată casa lui Iacov s'a îmbrăcat cu rușine.

30. Și după doi ani de zile trimis-a împăratul pre cel mai mare preste biruit în cetățile iudei și a venit în Ierusalim cu mulțime mare.

31. Și a grăit către dânsii cuvinte de pace cu vicleșug, și i-au crezut lui,

32. Și a căzut asupra cetății fără de veste și o a lovit pre ea cu rană / mare și a pierdut popor mult dintru Israel.

33. Și au prădat cetatea și o au ars cu foc, și au surpat casele și zidurile ei primpjur.

34. Și au robii femei și prunci, și vite au sfărânat.

35. Și au zidit cetatea lui David cu zid mare și tare și cu turnuri tari și le-au fost lor apărare.

36. Și au pus acolo neam păcătos, bărbași fărădelege, și s'au înfrânt întru ea.

37. Și au pus arme și hrană, și adunând prăzile Ierusalimului le-au pus acolo.

38. Și au fost ca un laț mare, și vicleșug slinjeniei și diavol rău lui Israel pururea.

39. Și au vărsat sânge nevinoval împrejurul slinjeniei și au spurcat slinjenia.

40. Și au fugit cel ce lăcuia în cetatea Ierusalimului pentru el, și s'a făcut lăcaș streinilor, și s'a făcut streină fiilor săi, și prunci el o au părăsit pre ea.

41. Slinjenia ei s'a pustii ca pustiea, praznicele ei s'au întors în jale, sâmbetele ei întru bașjocură, cînstea ei întru defăimare.

42. După mărirea ei s'a înmulțit necînstea ei, și înălțimea ei s'a întors în plângere.

43. Și a scris împăratul Antioh la toată împărăția sa, să fie toți un popor, și să părăsească fiecare legea sa.

44. Și au primit toate neamurile cuvântul împăratului.

45. Și mulți din Israel au cuprins slujba lui și au jertfit idolilor și au spurcat sâmbăta.

46. Și a trimis împăratul cărți prin mînele soților în Ierusalim și

în cetățile Iudei, poruncind să umble după legile cele streine ale pă-mântului.

47. Și să oprească arderile de tot și jertfa și turnarea din sfințenie.

48. Și să spurce sămbetele și sărbătorile.

49. Și să spurce sfințenia și pre cel sfințit.

50. Să zidească jertfelnice și capişii și casă de idoli, și să jertfească cărnuri de porc și de vîște necurate.

51. Și să lase pre fiii săi netăceji împrejur, și să spurce sufletele lor cu toată necurăția și pângări-ciunea, ca să uite legea și să schimbe toate îndreptările.

52. Iar care nu va face după cu-vântul împăratului, să moară.

53. După toate cuvintele acestea a scris la toată împărăția sa, și a pus luătorii de seamă preste tot po-porul.

54. Și a poruncit cetățenilor Iu-dei să jertfească din cetate în ce-tate.

55. Și s'au adunat la ei mulți din po-por, toți cari au părăsit legea Dom-nului, și au făcut rele pre pământ.

56. Și au pus pre Israil întru a-scunsuri, în toată scăparea lor.

57. Iar în ziua a cincisprezecea a lunii lui Haselev, în anul o sută patruzeci și cinci, a zidit spurcăclu-nea pustiirii pre altar lui Dumnezeu, și în cetățile Iudei împrejur au zidit capişii.

58. Și înaltea ușilor caselor și în uliți tămătau.

59. Și cărțile legii, care le-au a-flat, le-au ars cu foc stricându-le de tot.

60. Și ori unde se află la cineva cartea legii, și ori cine știe legea, acela din porunca împăratului se omoră.

61. Cu puterea au tăcut ușa I-

sraienilor, cari se aflau în toată luna și luna în cetăți.

62. Și în douăzeci și cinci ale lu-nei, au jertfit pre jertfelnicul, care eră deasupra altarului.

63. Și pre mulierile care și tătase împrejur pre fiii lor, le-au omorît după poruncă.

64. Și pre prunci l-au spânzurat de grumazii lor, și casele lor le-au prădat, și pre cei ce l-au tăiat im-prejur l-au omorît.

65. Iar mulți din Israil s'au înfă-riț, și au pus întru sine, ca să nu mănânce necurat.

66. Și mai bine au voit a muri, decît a se pângări cu mîncări spur-cate, și a spurcă legea cea sfîntă, și au murit.

67. Și s'a făcut mînie mare asu-pra lui Israil foarte.

CAP. 2.

Matatia preotul cu fiii săi improvin-du-se tirăniei lui Antioh, și ducân-du-se în muntele Modin adună o-știre; care murind, îndeamnă pre fiii săi spre răvnirea legilor părințești.

În zilele acelea sculațu-s'a Matatia fiul lui Ioan al lui Simeon preo-tul din fiii lui Ioariv dela Ierusalim, și a șezut în Modin.

2. Și aveă el cinci feciori: pre I-onan care se porecleă Gadis,

3. Pre Simon, care se numeă Tasi,

4. Pre Iuda, care se numeă Ma-caveiu,

5. Pre Eleazar, care se numeă Avaran,

6. Pre Ioanatan, care se numeă Apfus.

7. Și văzând blasfemiile, care se făceau în Iuda și în Ierusalim,

8. A zis: vai mie! Pentruce m'am născut a vedea zdrobirea poporu-lui meu și zdrobirea cetății cetă-șite, și a ședea acolo, cînd s'n dat în mîinile vrășnișilor,

9. Și cele sfinte în mâinile streinilor, făcutu-s'a Biserica ei ca un bărbat fără de cinste.

10. Vasele mării ei s'au dus în roble, omorîtu-s'au pruncii ei în ulișă, tinerii ei cu sabia vrăjmașului.

11. Care neam n'a moștenit împărăția ei, și n'a stăpânit prăzile ei?

12. Toată podoaba ei s'a luat, în loc de slobodă, s'a făcut roabă.

13. Și iată sfintele noastre, și frumusețea noastră și măritrea noastră s'au puslit, și le-au spurcat pre ele neamurile.

14. Pentruce să trăim mai mult? Și s'au rupt Mafatia și fiil lui halelelor, și s'au îmbrăcat cu saci, și au plâns foarte.

15. Și au venit cei trimiși dela împăratul, cari sileau pre cei din cetatea Modin să părăsească pre Dumnezeu, și să jertfească.

16. Și mulți din Israil au mers la ei; iar Mafatia și fiil lui s'au adus.

17. Și răspunzând cel dela împăratul, au zis lui Mafatia: boler mare ești și mărit în cetatea aceasta, și întărit cu fii și cu frați.

18. Acum dar vino înțaiu, și fă porunca împăratului, precum au făcut toate neamurile, și bărbaii lui îndă, cel ce au rămas în Ierusalim, și vel fi tu și casa ta dintre prietiii împăratului, și tu și fiil tăi vă veți mări cu arginți și cu aur și cu daruri multe.

19. Și răspunzând Mafatia, a zis cu glas mare: măcar de și toate neamurile împărăției, și cele din casa împăratului vor ascultă de el și de poruncile lui, și se vor depărtă flecare dela închinăciunea părinților lor,

20. Iar eu și feciorii mei și frații mei, vom umbla întru așezământul legii părinților noștri.

21. Milostiv fie nouă Dumnezeu,

ca să nu lăsăm legea și îndreptările lui.

22. De cuvintele împăratului nu vom ascultă, ca să irecem slujba noastră la dreapta sau la stînga.

23. Și dupăce a încetat a grăi cuvintele acestea, a venit un bărbat evreu înaintea tuturor să jertfească în capîștea cea din Modin, după porunca împăratului.

24. Și a văzut Mafatia, și s'a aprins de râvnă, și s'au cutremurat rărunchii lui, și s'a aprins de mânie după judecată, și alergând, l-a junghiat pre el pre jertfelnic.

25. Și pre omul împăratului, care sileă să jertfească, l-a omorît întru același vreme, și jertfelnicul l-a stricat.

26. Și s'a aprins de râvna legii, precum a făcut Finees lui Zamvri feciorul lui Salom.

27. Și a strigat Mafatia în cetate cu glas mare, zicând: tot cel ce are râvna legii, și se fîne de legătură, să vie după mine.

28. Și au fugit ei și fiil lui la munți, și au lăsat toate câte au avut în cetate.

29. Atunci s'au pogorît mulți, căutând dreptate și judecată în pustie.

30. Să șează acolo ei și fiil lor și muerile lor și vitele lor, pentrucă s'au înmulțit preste el răutățile.

31. Și s'a spus oamenilor împăratului și ostașilor, cari erau în Ierusalim cetatea lui David, că s'au dus oamenii, cari nu fîn porunca împăratului, în locuri ascunse în pustie.

32. Și au alergat după ei mulți, și ajungându'i, au tăbărit asupra lor și au făcut asupra lor răsbolu în ziua sâmbetelor.

33. Și au zis către ei: ajungă-vă până acum! Ieșiți și faceți după cuvîntul împăratului, și veți trăi!

2. 26. Num. 25, 7.

27. Numere 25, 13; Ps. 110, 1.

34. Iar ei au zis: nu vom leși, nici vom face cuvântul împăratului, ca să spurcăm ziua sâmbetei.

35. Și au sârguit asupra lor cu răsbolu.

36. Ci nu le-au răspuns lor, nici piatră n'au aruncat asupra lor, nici au asupat ascunsurile, zicând:

37. Să murim toți întru nevinovăția noastră, și va mărturisi pentru noi cerul și pământul, că iără de judecată ne pierdeși pre noi.

38. Și s'au sculat cu răsbolu asupra lor sâmbăta, și au murit ei și muierile lor și fiii lor și vitele lor, ca la o mie de suflete de oameni.

39. Și a înțeles Mafatia și prietelui lui, și au plâns pentru ei foarte.

40. Și a zis fiecare către aproapele său: de vom face toți cum au făcut frații noștri, și nu vom da răsbolu asupra neamurilor acestora pentru sufletele și dreptățile noastre, acum cât mai curând ne vor pierde de pe pământ.

41. Și s'au slăvit în ziua aceea, zicând: tot omul care va veni asupra noastră cu răsbolu sâmbăta, să dăm răsbolu asupra lui, și să nu murim toți, precum au murit frații noștri în ascunsuri.

42. Atunci s'a strâns la el adunarea Asideilor iar la putere din Israel, tot cel ce voia legea.

43. Și toți cel ce fugeau de reie, s'au adaos la el, și s'au făcut lor spre întărire.

44. Și au adunat oștire, și au bălui pre cei păcătoși cu mânia sa, și pre bărbații cei fărădelege cu urgu sa, și cei rămași au fugit la neamuri ca să scape.

45. Și au încunjurat Mafatia și prietelui lui și au stricat jertfele lor.

46. Și au lălat împrejur pre prim-

cil cei nețăleși împrejur, căși au aflat în hotarele lui Israel cu iările.

47. Și au gonit pre fiii trufiei, și s'a sporit lucrul în mâinile lor.

48. Și au scos legea din mâinile neamurilor și din mâinile împăraților, și n'au dat corn păcătoșului.

49. Și s'au apropiat zilele lui Mafatia să moară și a zis fiilor săi; acum s'au întărit trufia și certarea și vremea sfârșitului și urgia mântei.

50. Acum dar fiilor, râvnitori fiți legii, și dați sufletele voastre pentru legătura părinților noștri.

51. Aduceți-vă aminte de lucrurile părinților noștri, care le-au făcut întru neamurile sale, și veți lua mărire mare și nume veșnic.

52. Avraam, au nu întru ispiță s'a aflat credincios, și s'a socotit lui spre dreptate?

53. Iosif în vremea necazului său a păzii porunca și s'a făcut domn Eghiptului.

54. Finees tatăl nostru a râvnit râvnirea și a luat legătura preoției cel veșnice.

55. Isus plinind cuvântul, s'a făcut judecător în Israel.

56. Halev, pentru că a mărturisit întru adunare, a luat moștenirea pământului.

57. David cu mila lui a moștenit scaunul împărăției în veacul veacului.

58. Ilie râvnind râvna legii, s'a luat în sus până în cer.

59. Anania, Azaria și Misail crezând, s'au mântuit din para locului.

60. Danil întru nevinovăția sa s'a mântuit din gurile leilor.

61. Și așa socotiți întru fiecare neam și neam, că toți cei ce nădăjduesc într'însul nu vor slăbi.

62. Și de cuvintele omului păcă-

52. Fac. 22, 2. 53. Fac. 41, 40.

54. Numere 25, 13.

56. Iosif Navi 14, 14; 3 Imp. 2, 4.

58. 4 Imp. 2, 12. 60. Danil 6, 22.

tos să nu vă temeți, că mărirea lui este gunoii și vierini.

63. Așlăzi se înalță și mâine nu se va așia, că s'a întors în jărăna sa, și gândirea lui a plerit.

64. Drept aceea voi fiilor, înțăriți-vă și vă îmbărbătați în lege, că în tr'însa vă veți mări.

65. Și iați Simeon fratele vostru, și lu că om de sfat este, de el să ascultați în toate zilele, acesta vă va fi vouă în loc de tată.

66. Si Iuda Macaveul, care este cu putere tare din încreștile sale, acesta va fi căpetenie oștirei, ca să faceți răsbolu asupra popoarelor.

67. Și voi aduceți la voi pre toți făcătorii lezei, și izbândiți izbânda poporului vostru.

68. Răsplătiți răspiățire neamurilor, și luați aminte la poruncile legel.

69. Și bine l-a cuvântat pre ei, și s'a adaos la părinții săi, și a murit în anu o sută patruzeci și șase.

70. Și l-au îngropat pre el fiili lui în înormânturile părinților săi în Modin, și l-a plâns pre el tot Israelul cu plângere mare.

C A P. 3.

Războiurile lui Iuda Macaveul cu Apolonie și cu Siron povățuitorii oștilor lui Antioh.

Și s'a sculat Iuda, care s'a chemat Macaveul, fiul lui în locul lui.

2. Și ajutându'i toți frații lui și toți căli se lipise de tatăl lui, au bătur răsbolul lui Israel cu veselie.

3. Și a făcut mărire poporului său, și s'a îmbărbătat cu zăua ca un uluc, și s'a înclinat cu armele sale cele de războiu, și a întărit războaie năpădind tabăra cu sabie.

4. Și n'a asemănat leulul întru lucrările sale, și cu un pui de leu mărind la viață.

5. Și a gonit pre cel fărădelege certându'i, și pre cei ce turburau pre poporul său, i-a ars cu foc.

6. Și s'au tras toți cel fărădelege de frica lor, și toți lucrătorii fărădelegel împreună s'au turburat, și s'a sporit mânia în mâna lui.

7. Și a amărit împărași mulți, și a veselit pre Iacov cu faptele sale, și până în veac pomenirea lui întru binecuvântare.

8. Și trecând prin cetățile Iudei, a pierdut pre cei necredincioși dintr'însele, și a întors mâniea de către Israel.

9. Și s'a vestit până la marginile pământului, și a adunat pre cei ce piereau.

10. Și a adunat Apolonie neamuri, și dela Samariea putere mare, ca să dea războiu asupra lui Israel.

11. Și a înțeles Iuda, și a ieșit înaintea lui, și l-a bătut pre el, și l-a omorât, și mulți au căzut răniți, iar ceilalți au fugit.

12. Și a luat prăzile lor, și sabia lui Apolonie o a luat Iuda, și cu aceea a făcut răsbolu în toate zilele.

13. Și auzind Siron mai marele puterii Siriei, că a strâns Iuda adunare și ceata credincioșilor cu sine și acelor ce ies la războiu, a zis:

14. Face-volu mie nume, și mă voiu mări întru împărăție, și voiu bate pre Iuda și pre cei ce sunt cu el, și pre cei ce n'ascultă de cuvântul împăratului.

15. Și a adaos a se sui, și s'a suit cu el tabăra necuraților celtare, ca să'i ajute lui, și să facă izbândă asupra fiilor lui Israel.

16. Și când s'a apropiat la suirea Veforonului, a ieșit Iuda înaintea lui cu pușini.

17. Și văzând că vine tabăra întru înădărmirea lor, au zis către Iuda; cum noi pușini vom putea să

dăm războiu la atâta mulțime tare?
Și noi am slăbit ajunând astăzi.

18. Și a zis Iuda: lesne este a se închide mulți în mâinile celor pușini, și nu este osebite înaintea. Dumnezeu lă cerulul a mântui cu mulți, au cu pușini.

19. Că nu întru mulțimea oștirei este biruința războiului, ci din cer este puterea.

20. Acela vin asupra noastră cu semeșle multă și, cu fărădelege, ca să ne piarză pre noi și pre mulerile noastre și pre fiii noștri, ca să ne prade pre noi;

21. Iar noi ne războim pentru sufletele noastre și pentru legile noastre.

22. Și însăși Domnul îi va zdrobi pre ei de către fața voastră, și voi nu vă veți teme de el.

23. Și după ce a încetat a grăi, au sărit asupra lor fără de veste, și s'a surpat Siron și tabăra lui înaintea lui.

24. Și i-au gonit pre ei la pogorășul Veforonului până la câmp, și au căzut dintru ei ca vr'o opt suje de bărbați, iar ceilalți au fugit la pământul Filistimului.

25. Și a început frica lui Iuda și a frașilor lui și spaima a cădea preste neamurile cele din prejurul lor.

26. Și a ajuns până la împăratul numele lui, și de războaiele lui Iuda vorbeau toate neamurile.

27. Iar după ce a auzit Antioh împăratul cuvintele acestea, s'a mâniat cu lușme, și trimițând a aduna toate oștirile împărăției sale, tabără mare foarte.

28. Și deschizând camera sa, a dat lei ostașilor lui pre un an, și le-a poruncit lor întru un an să se gata la toată treaba.

29. Iar după a văzut că s'a sfârșit argințul din vistierii, și blăniile

șărilor sunt pușine pentru împerecherea și rana ce a făcut pre pământ, stricând legile care au fost din zilele cele dintâi.

30. S'a temut, ca nu cumva să nu albă ca o dată, și a doua oară cheltueli și daruri, care dăduse mai'nainte cu mână largă, căi a înfrecut cu dăruirea pre toți împărășii cel ce au fost mai'nainte de el.

31. Și se îndoiă cu sufletul său foarte, și s'a sfătuit să meargă la Persida, și să ia dăjdlile șărilor, și să adune argint mult.

32. Și a lăsat pre Lisle, om mărit și de neam împărătesc, mare preste lucrurile împăratului dela rîul Eufratului până la hotarile Egiptului.

33. Și să crească pre Antioh fiul lui până ce se va întoarce el.

34. Și i-a dat lui jumătate din oștire și elefanții, și i-a poruncit lui despre toate lucrurile, care a voit, și de lăcuiitorii Iudei și ai Ierusalimului.

35. Ca să trimiță asupra lor oștire să zdrobească și să nimicească țările lui Israel și rămășița Ierusalimului, și să piarză pomenirea lor din loc.

36. Și să așeze oamenii de alt neam în toate hotarele lor, și să le dea cu sorți pământul lor.

37. Iar împăratul a luat cealaltă jumătate de oștire, care rămăsese, și s'a sculat dela Antiohia din cetatea împărăției sale în anul o sută patruzeci și șapte.

38. Și a trecut apa Eufratului, și mergea prin șările cele de sus, și a ales Lisle pre Ptolomeu fiul lui Dositimen și pre Nicanor și pre Gorghie bărbați tari din prietnii împăratului.

39. Și a trimis cu ei patruzeci de mii de bărbați și șapte mii de călăreși, ca să vie în pământul Iudei,

și să-l strice de tot, după cuvântul împăratului.

40. Și s'au sculat cu toată puterea lor și au venit și au tăbărit aproape de Emaum în pământul câmpiei.

41. Și au auzit negușitorii țării numele lor, și au luat argint și aur mult foarte și slugi, și au venit la tabără, ca să-lă pre fiul lui Israel robi.

42. Și s'a adăos la el puterea Sirei și a pământului celor de alt neam.

43. Și a văzut Iuda și frașii lui că s'au înmulțit răutățile și oștirile tăbărăsc în hotarele lor, și au înțeles de cuvintele împăratului, care a poruncit să facă poporului spre pierdere și spre pierire.

44. Și a zis fiecare către aproapele său: să ridicăm surparea poporului nostru și să dăm războiu pentru poporul nostru și pentru cele sfinte.

45. Și s'a strâns adunarea, ca să fie gata la războiu și ca să se roage și să ceară milă și îndurări.

46. Și Ierusalimul eră nelăcut ca o pusie, nu eră cine să intre și cine să lasă din cei născuți ai lui, și sfintențea călcată și fiții celor de neam străin la marginea cetăței, și acolo eră sălașul neamurilor, și s'a luat bucuria dela Iacob și s'au sfârșit fluierul și alăuta.

47. Și s'au adunat, și au venit la Masifă împreajma Ierusalimului, că locul rugăciunii lui Israel mai'nainte eră la Masifă.

48. Și au pus în ziua aceea, și s'un îmbrăcat cu saci, și cenușe au pus pre capetele lor, și și-au rupt hainele lor.

49. Și au înțins cărșile legii, de cure cercă neamurile, ca să se scrie într'însele chipurile idollor săl.

50. Și au adus hainele preoștil

și cele întâiu născute și zecluețele, și au pus înalntie pre Nazareil cel ce plîntise zilele lor.

51. Și au strigat cu glas mare la cer, zicând: ce vom face acestora, și unde li vom duce pre ei?

52. Și sfintele tale s'au călcat și s'au spurcat și preoșii tăl în plângere și în smerire.

53. Și lafă neamurile s'au adunat asupra noastră, ca să ne piarză pre noi; tu știi cele ce gândesc ei asupra noastră.

54. Cum vom putea stă impropria feșil lor, de nu ne vei ajută tu nouă? Și au frâmbișat cu frâmbișele și au strigat cu glas mare.

55. Și după aceasta a pus Iuda povășuitorl poporulul preste mli și preste sufe, și preste cincizeci și preste zece.

56. Și a zis celor ce zideau case și celor ce și logodise mieri și sădise vii și celor fricoși, să se întoarcă fiecare la casa sa după lege.

57. Și a purces tabăra, și a tăbărit la amiază zi a Emaumului.

58. Și a zis Iuda: încingeți-vă și vă faceți lli tari și fiți gata pre dimineafă, ca să dați războiu asupra neamurilor acestora, care s'au adunat impropria noastră, ca să ne piarză pre noi și sfintele noastre.

59. Că mai bine este să murim noi în războiu, decât să vedem răutățile neamului nostru și ale sfintelor.

60. Iar precum va fi voea în cer, așa să fie.

CAP. 4.

Alte două războaie ale lui Iuda Macaveu impropria lui Gorghie și Lisie și biruințele lui, Curățirea Bisericii.

Și a luat Gorghie cinci mii de bărbați și o mie de călăreși aleși, și a purces tabăra noaptea,

2. Ca să năvălească asupra taberei Evrellor și să-i lovească pre ei fără de veste, și fiii marginel erau lui povățuitori..

3. Și auzind Iuda, s'a sculat el și cei puternici, ca să lovească oștirea împăratului cea din Emaum.

4. Că încă eră risplădă oștirea din tabără.

5. Și a venit Gorghie la tabăra lui del noaptea, și pre niimeni n'a aflat, și i-a căutat pre ei în munți, că zicea: fug aceștia de noi.

6. Și odată cu ziua s'a ivit Iuda în câmp cu trei mii de bărbați, însă platoșe și săbii n'aveau, precum le eră voea.

7. Și văzând tabăra neamurilor tare și înarmată și călărimie împrejurul ei și aceștia învățați la războiu.

8. Și a zis Iuda bărbaților celor ce erau cu el: nu vă temeți de mulțimea lor, și de năvălirea lor nu vă înfricoșați.

9. Aduceți-vă aminte, cum s'au mântuit părinții noștri la marea Roșie, când i-a gonit pre ei Faraon cu putere multă.

10. Și acum să strigăm la cer, că doar se va milostivi spre noi, și s'și va aduce aminte de legătura părinților noștri, și va zdrobi tabăra aceasta așăzi înaintea feșii noastre.

11. Și vor cunoaște toate neamurile, că este cel ce mântuiește și cel ce izbăvește pre Israel.

12. Și au ridicat cel de alt neam ochii lor, și i-au văzut pre ei fiind înaintea, și au ieșit din tabără la războiu.

13. Și au frământat cel ce erau cu Iuda, și s'au lovit, și s'au surpat neamurile, și au fugit la câmp; iar cel din dărăpt foși au căzut în saie.

14. Și l-au gonit pre ei până la

Gamron și până la câmpi Idumeli și ai Azofului și ai Iamnel.

15. Și căzură dintr'înșii ca la trei mii de bărbați.

16. Și s'a întors Iuda și oștirea lui dela gonirea lor.

17. Și a zis către popor: să nu poștiți prăzile, că războiul este în preajma noastră, și Gorghie și oștirea lui în munte aproape de noi;

18. Ci stați acum asupra vrăjmașilor noștri, și dați războiul lor, și după aceea veți lua prăzile lor cu îndrăzneală.

19. Și încă grăind Iuda acestea, s'a ivit o parte oarecare privind din munte.

20. Și a văzut că s'a înfrânt, și cei ce sunt cu Iuda au aprins tabăra, că fumul, care se vedeă, arăta ce s'a făcut.

21. Și ei văzând acestea, s'au înfricoșat foarte, și văzând și tabăra lui Iuda la câmp gata de războiu,

22. Au fugit foși la pământul celor de alt neam.

23. Și s'a întors Iuda să prade tabăra; și a luat aur mult și argint și iachint și mohoriți dela mareu, și avuște mare.

24. Și întorcându-se, a laudat și bine a cuvântat pre Dumnezeu cerului, că este bun, că în veac este mila lui.

25. Și s'a făcut mântuire mare lui Israel în ziua aceea.

26. Iar căji au scăpat din cel de alt neam, mergând au spus lui Lisie toate câte s'au întâmplat.

27. Iar el auzind s'a turburat și s'a mâlnit, că nu s'a făcut lui Israel cele ce a voit el, și nu s'au întâmplat cele ce i-a poruncit lui împăratul.

28. Iar în anul viitor a găsi Lisie bărbuși aleși șasezeci de mii și clinci mii de călărești, cu să baltă le-rușaliului.

29. Și au venit la Idumela, și au tabărit la Vetsura, și a leșit înaintea lor Iuda cu zece mii de bărbați.

30. Și văzând tabăra lor tare, s'au rugat zicând: bine-țeși cuvântat Mântuitorul lui Israel, cel ce al zdrobit pornirea celui puternic prin mâna robului său David, și ai dat tabăra celor de alt neam în mâinile lui Ionatan fiulul lui Saul și a purtășo-
tului lui de arme.

31. Închide tabăra aceasta în mâna poporului său Israel, și să se rușineze cu puterea și cu călărimea lor.

32. Dă-le lor spaimă, și fopește îndrăsnirea puterii lor, și să se clătească cu zdrobirea lor.

33. Oboară-l pre ei cu sabia celor ce te iubesc, și să te laude pre tine cu cântări toți cei ce știu numele tău.

34. Și s'au lovit unii cu alții, și au căzut din tabăra lui Iisai ca la vr'o cinci mii de oameni, și au căzut înaintea lor.

35. Și văzând Iisai înfrângerea ce s'a făcut taberei sale și îndrăsnirea lui Iuda, și cum că sunt gata sau a trăi sau a muri vitejește, s'a dus la Antiohia, și a adunat streini, și înmulțind oșlirea cea făcută, socotea iarăși să vie în Iudela.

36. Și a zis Iuda și frații lui: iată s'au zdrobit vrăjmașii noștri, să ne sulm să curățim sfintele și să le înnoim.

37. Și s'a adunat toată tabăra, și s'au suit în muntele Sionului.

38. Și a văzut sfîntenia pustie și ierfelnicul spurcat și porțile arse și în curți tute răsarite, ca într'o pădure sau ca într'un munte, și cămărilor surpate.

39. Și și-au rupt hainele lor, și s'au singurit cu sîngure mare, și au pus cenușe pre capetele lor.

40. Și au căzut cu fața la pământ, și au trîmbișat cu trîmbișile semnelor, și au strigat la cer.

41. Atunci a rînduit Iuda bărbați, ca să bată pre cei ce erau în băși până ce va curăți sfintele.

42. Și a ales preoți fără de prihană voltori legii lui Dumnezeu.

43. Și au curățit sfintele, și au dus pietrile spurcăclunei la loc necurat.

44. Și s'au sfătuit pentru ierfelnicul arderii de tot cel spurcat, ce vor face cu el.

45. Și le-a venit lor sfat bun, ca să-l strice, ca nu cumva să le fie lor spre ocară, că l-au fost spurcat neamurile; și au stricat ierfelnicul.

46. Și au pus pietrile în muntele casei în loc bun, până va veni pro-
rocul, ca să răspundă pentru ele.

47. Și au luat pietre întregi după lege, și au zidit ierfelnic nou, ca și cel mai dinainte.

48. Și au zidit sfintele și cele din lăuntru casei și curțile.

49. Și au făcut vase sfinte nouă, și au băgat sfeșnicul și ierfelnicul arderilor de tot și al tămăderilor și masa, în Biserică.

50. Și au tămădat preste ierfelnic, și au aprins lumânările cele de pre sfeșnic și luminau în Biserică.

51. Și au pus pre masă pâini, și au înfîns părerarile și au săvârșit toate lucrurile, care le-au făcut.

52. Și au mănecat dimineața în douăzeci și cinci de zile ale lunii a noua; aceasta este luna Haselev a anului o sută patruzeci și opt.

53. Și au adus ierfă după lege preste ierfelnicul arderilor de tot cel nou, care îl făcuse.

54. Pre vremea și în ziua în care l-au spurcat pre el neamurile, întru aceea s'a înnoit cu cântări și cu alăute și cu cobze și cu chilmvale.

55. Și a căzut tot poporul pre fața

sa și s'a închinat, și bine a cuvântat pre Dumnezeu cerului, cel ce bine au sporit lor.

56. Și au făcut înnoirea jertfelnicului în opt zile, și au adus arderi de tot cu veselie, și au jertfit jertfă de mântuire și de laudă.

57. Și au împodobit fața Bisericii cea dinainte cu cununii de aur și cu păvezoare și au înnoit porțile și cămăritile, și le-au pus lor uș.

58. Și s'a făcut veselie mare întru popor foarte, și s'a întors ocara neamurilor.

59. Și au rânduit Iuda și frașii lui și toată adunarea lui Israel, ca să se fie zilele înnoirii jertfelnicului în vremile sale din an în an în opt zile, dela douăzeci și cinci ale lunel Haselev cu veselie și cu bucurie.

60. Și au zidit în vremea aceea muntele Stonului împrejur cu zid înalt și cu turnuri tari, ca nu cumva viind neamurile să le calce, cum făcuse mai 'nainte.

61. Și au rânduit acolo oștire să-l păzească, și au întărit pre el să păzească pre Velsura, ca să aibă poporul întărire de către fața Idumei.

CAP. 5.

Alle zece biruințe ale lui Iuda Macaveul asupra vrăjmașilor.

Și a fost dacă au auzit neamurile de pîmprejur că s'a zidit jertfelnicul, și s'a înnoit sfințenia ca și mai 'nainte, s'au mâniat foarte.

2. Și s'au sfătuit ca să plarză pre neamul lui Iacov, pre cei ce erau între ei, și au început a omorî din popor și a pierde.

3. Și a dat războiul Iuda asupra fiilor lui Isav în Idumela cea din Acravapsin, că încunjură pre Israel, și i-au bătut pre ei cu rană mare, și i-au strămorat pre ei, și au luat prăile lor.

4. Și și-a ndus amintire de război-

tea fiilor lui Veon, cari erau poporul spre laș și spre pledecă, păzind cu viclesug drumurile.

5. Și s'a închinat de el în turnuri, și a tăbărit asupra lor, și i-a blestemat pre ei, și a ars turnurile cu foc împreună cu toți cei ce erau în lăuntru.

6. Și a trecut la fiii lui Amon, și a aflat mână tare și popor mult și pre Timoteu povățuitorul lor.

7. Și a făcut asupra lor războaie multe, și s'a zdrobit înaintea feșei lui, și i-a bătut pre ei.

8. Și a luat lazlul și fetele ei, și s'a întors la Iudeia.

9. Și s'au adunat neamurile cele din Galaad asupra Israelitenilor, cei ce erau în hotarele lor, ca să-i plarză pre ei, iar ei au fugit în cetatea Dafeima.

10. Și au trimis cărji la Iuda și la frașii lui zicând:

11. Adunatu-s'au asupra noastră neamurile cele de pîmprejurul nostru, ca să ne plarză pre noi, și se gătesc să vie, și mai 'nainte să prinză cetatea în care am fugit, și Timoteu povățuiește tabăra lor.

12. Acum dar viind, scoate-ne din mîna lor, că mulți au căzut dintre noi.

13. Și toți frașii noștri, cari erau în părțile Tuvinului s'au omorî, și au robî pre muierile lor și pre fiii lor și agoniselele lor, și au pierdut acolo ca la o mie de bărbați.

14. Încă cîcindu-se cărșile, lași alși soli au venit din Galileea cu halnele rupte spuind după cuvintele acestea.

15. Și zicând: că s'au adunat asupra lor dela Ptolemaida și dela Tir și dela Sidon, și toată Galileea celor de alt neam, ca să ne plarză pre noi.

16. Și dacă a auzit Iuda și poporul cuvintele acestea, s'a adunat

mulțime mare, să se sfătuiască ce vor face frașilor săi celor din nevoie, pe cari îi băteau aceia.

17. Și a zis Iuda lui Simon fratele său: alegeți-vă oameni și mergeți și mântuiesteți pre frașii tăi cei din Galileea, iar eu și Ionatan fratele meu, vom merge la Galaadita.

18. Și a lăsat pre Iosifon fiul lui Zaharia și pre Azaria povățuitorii poporului cu cealaltă oștire în Iudeea spre pază.

19. Și le-a poruncit lor zicând: fișii mei mergeți preste poporul acesta, și să nu dați războiu asupra neamurilor, până ne vom întoarce.

20. Și s'au împărțit lui Simon bărbați trei mii, ca să meargă la Galileea; iar lui Iuda bărbați opt mii, ca să meargă la Galaadita.

21. Și mergând Simon în Galileea, a făcut războaie multe asupra neamurilor, și zdrobindu-se neamurile din'naintea feșii lui, le-a gonit pre ele până la poarta Ptolemaidel.

22. Și au căzut din neamuri ca la vre'o trei mii de oameni, și au luat prăzile lor.

23. Și i-au luat pre ei din Galileea și din Arvași cu mulerile și cu pruncii lor, și toate căle aveau ei, și i-au adus în Iudela cu veselie mare.

24. Și Iuda Macaveul și Ionatan fratele lui au trecut Iordanul, și au mers cale de trei zile în pustie.

25. Și s'au întâmpinat cu Navașell, cari vinând înaintea lor cu pace, au povestit lor toate câte s'au întâmplat frașilor lor în Galaadita.

26. Și cum că mulți dintre ei suferiseră priniși la Vosora și în Vosor, în Aleimis, Hasfor, Mached și Carnaim, toate acestea sunt cetăți țări și mari.

27. Și în celelalte cetăți ale Galaaditel sunt priniși, și pre mâine se războiesc să înălbărescă asupra

cetăților, și să le iă, și pre toți să-i piarză într'o zi.

28. Și a întors Iuda și tabăra lui calea spre pustie la Vosora fără de veste, și a luat cetatea, și a omorât toată partea bărbătească cu ascușitul sabiei, și a luat toate prăzile lor, și o a ars pre ea cu foc.

29. Și s'au sculat de acolo noaptea, și au mers cam asupra cetății.

30. Și dacă s'a făcut ziua, ridicând ochii săi. Iată popor mult numărât ridică scări și unelte, ca să iă cetatea, și dă războiu asupra lor.

31. Și văzând Iuda că s'a început războiul, și strigarea cetății s'a suli până la cer cu trâmbițe și cu glas mare, a zis bărbaților puterii:

32. Dați războiu astăzi pentru frașii voștri.

33. Și au ieșit cu trei rânduri pre dinapoia lor, și trâmbițară cu trâmbițele, și strigară cu rugăciuni.

34. Și a cunoscut tabăra lui Timoteiu, că Macaveu este, și a fugit dela fața lui, și l-a bătut pre ei cu rană mare, și au căzut dintre ei în ziua aceea ca la vr'o opt mii de bărbați.

35. Și abătându-se Iuda la Masfa, a dat războiu asupra ei, și o a luat și a omorât toată partea bărbătească întru'nsa, și a luat prăzile ei, și o a ars cu foc.

36. De acolo purcează a luat Hasfonul, Machedul Vosorul și celelalte cetăți ale Galaaditel.

37. Și după graiurile acestee, a adunat Timoteiu altă tabără, și a tăbărit despre fața Rașonului dincolo de pârâu.

38. Și a trimis Iuda să Iscodescă tabăra, așașia l-au spus lui, zicând: adunatu-s'au la ei toate neamurile cele de primprejurul nostru, putere multă foarte.

39. Și pre Arubi l-a nălmii spre

ajutorul său, și sunt lăbărâși dincolo de pârâu, gata a veni asupra ta cu războiu, și a mers Iuda întru înfrâmpinarea lor.

40. Și a zis Timoteiu căpetenilor oștirilor sale: când se va apropiă Iuda și lăbără lui la pârâul cel cu apă, de va trece la noi el mai înainte, nu vom putea sta înaltea lui, că va fi mai tare de cât noi.

41. Iar de se va spăimânta, și va lăbără dincolo de pârâu, să trecem la el, și vom fi mai tari de cât el.

42. Iar dacă s'a apropiat Iuda la pârâul cel cu apă, a pus pre călurările poporului la pârâu, și le-a poruncit lor zicând: să nu lăsați tot omul să lăbărască, ci să vie toți la războiu.

43. Și a trecut asupra lor mai înainte, și tot poporul lui după el, și s'au înfrânt înaintea feșii lui toate neamurile, și lepădând armele sale, au fugit la capiștea cea din Carnaim.

44. Și a luat cetatea, și capiștea o a ars cu foc împreună cu toți cei ce erau înfrânși, și s'a înfrânt Carnaimul, și n'a mai putut să mai stea înaintea feșii lui Iuda.

45. Și a adunat Iuda pre tot Israelul, pre cei ce erau la Galaadita, dela cel mic până la cel mare, și pre muierile lor și pre fiii lor și averea lor, lăbără mare foarte, ca să vie în pământul Iudei.

46. Și a venit până la Efron, și aceasta este cetate mare și la înfrarea ei foarte tare; nu se putea abate dela ea deadreapta sau deasfânga, ci trebuia a merge prin mijlocul ei.

47. Și i-au închis pre ei afară cel din cetate.

48. Și au astupat porțile cu pietre.

49. Și a trimis la ei Iuda cu vînute de pace, zicând:

50. Trece-volu prin pământul meu,

ca să ne ducem în pământul nostru, și nimeni nu vă va face rău vouă, numai cu picioarele vom trece, și n'au vrut să'i deschiză lui.

51. Și a poruncit Iuda să strige în lăbără, ca să lăbărască fiecare în care loc este, și au lăbărât bărbășii puferei, și au dat războiu cetăței toată ziua aceea și toată noaptea, și s'a dat cetatea în mâinile lui.

52. Și a pierdut toată partea bărbălească cu ascușitul sabiei, și de tot o a stricat, și a luat prăzile ei, și a trecut prin cetate pre deasupra celor omorișii, și a trecut-Iordanul la câmpul cel mare despre fața Vetsanului.

53. Și eră Iuda adunând pre cel mai de pre urmă, și mângâind poporul toată calea, până ce a venit în pământul Iudei.

54. Și s'a suit în muntele Stonului cu veselie și cu bucurie, și au adus ardere de tot, căci n'a căzut dintre ei nimeni până ce s'a înfors cu pace.

55. Iar în zilele în care erau Iuda și Ionațan la Galaad, și Simon frațele lui la Galileia spre fața Ptolemaidei,

56. Au auzit Iosif fiul lui Zaharia și Azaria mai marii oștirilor de vitejile și de războiul care a făcut, și au zis:

57. Să ne facem și noi nouă nume, și să mergem să dăm războiu asupra neamurilor celor dinprejurul nostru.

58. Și au poruncit celor din oștire, cari erau cu ei, și au mers asupra Iamniel.

59. Și au leșit Gorghie din cetate și bărbășii lui înaintea lor la războiu.

60. Și s'au înfrânt Iosif și Azaria și s'au gonit până la hotarele Iudei, și au căzut în zina aceea din poporul lui Israel cu vr'o două mii de

bărbați, și s'a făcut înfrângere mare în poporul lui Israel.

61. Pentru că n'au ascultat de Iuda și de frații lui, gândind să facă viteje.

62. Iar aceștia nu erau din sămânța, bărbajilor aceloră, prin ale căroră mâini s'a dat mântuire lui Israel.

63. Iar bărbatul Iuda și frații lui s'au mări foarte înaintea a tot Israelul și a tuturor neamurilor, unde se auzia numele lor,

64. Cât se adunau la ei laudându-l.

65. Și au ieșit Iuda și frații lui, ca să bată pre fiii lui Isav în pământul de către amiază zi, și au bătut pre Hebron și fetele lui și au stricat țaria lui, și turnurile lui le-au ars împrejur.

66. Și s'au sculat să meargă în pământul celor de alt neam, și au trecut, pre la Samaria.

67. În ziua aceea au căzut preoșii cetăților vrând ei să facă bărbăție, leșind ei la răscobul fără de stat.

68. Și s'a abătut Iuda la Azot pământul celor de alt neam, și a surpat capiştile lor, și idolii cei ciopliți i-a ars cu foc, și a luat prăzile cetăților, și s'a întors la pământul Iudei.

CAP. 6.

Antioh. Eupator căzând în grea boală, moare fiind tare chinuit.

Iar împăratul Antioh umblând prin țările cele de sus, a auzit, că este în Elimalda la Persia cetate mărită cu avușle, cu arginți și cu aur.

2. Și Biserica cea dintr'însa bogată foarte, și cum că sunt acolo acoperemânturi de aur și zale și arme, care le-a fost lăsat acolo Alexandru fiul lui Filip împăratul Macedonenilor, care a împărășit întru între Elul.

3. Și a venit cercând să lăde cea-

lea și să o prade, și n'a putut, că au fost înțeles cetățenii de cuvântul acesta.

4. Și s'au sculat asupra lui cu războiu, și a fugit și s'a dus de acolo cu înfristare mare întorcându-se la Vavilon.

5. Și a venit oarecare în Persida care i-a spus, că s'au înfrânt taberile, care s'au fost dus în pământul Iudei.

6. Și a mers Lisie cu putere tare întru el, și se înfrânse de către fața lor, și el s'au înfrânt cu arme și cu putere și cu prăzi multe, care au luat din taberile pe care le-au lăsat.

7. Și a stricat urâciunea care a fost zidită deasupra Ierusalimului în Ierusalim, și sfințenia ca și întâiu o a încunjurat cu ziduri înalte, și Vetsura cetatea sa.

8. Și a fost după ce a auzit împăratul cuvintele acestea, s'a spălmântat și s'a turburat tare, și a căzut pre pat, și a căzut în boală, de înfristare, căci nu s'a făcut lui precum gândea.

9. Și a fost acolo zile multe, pentru că s'a înnoit într'însul mahnire mare și a gândit că va muri.

10. Și a chemat pre toți prietini săi și a zis către ei: luați-s'a somnul dela ochii mei, și mi-a scăzut inima de grije.

11. Și am zis întru inima mea: până la ce necaz am venit și furună mare, întru care acum sunt? Cel ce eram bun și lubii întru stăpânirea mea;

12. Iar acum îmi aduc aminte de răutățile care am făcut la Ierusalim, luând toate vasele cele de aur și cele de arginți, care erau într'însul, și am trimis ca să piarză fără de pricină pre cei ce lăcuiesc în Iudela.

13. Cunoosc eu că pentru acelea m'au înălțat pe mine răutățile acesten,

și lăsa că pler de mare inimă rea în pământ strein.

14. Și a chemat pre Fillp, care eră unul din prietenii săi, și l-a pus pre el preste toată împărăția sa.

15. Și l-a dat lui stema și veșmântul său și inelul, ca să aducă pre Antioh, fiul său, și să-l crească pe el, ca să împărățească.

16. Și a murit acolo Antioh împăratul în anul o sută patruzeci și nouă.

17. Și a cunoscut Lisle că a murit împăratul, și a pus pre Antioh feciorul lui împărat în locul lui, pre care de finere l-a crescut, și l-a numit numele lui Eupator.

18. Iar cei din înțăriri, închideau pre Israil împrejurul sfintelor, și căutau răutăți în toată vremea și țările neamurilor.

19. Și a gândit Iuda să-l piarză pre el, și a adunat tot poporul ca să-l încunjure pre el.

20. Și s'au adunat împreună, și l-au încunjurat pre el în anul o sută și cincizeci, și au făcut asupra lor înțăriri săgetătorilor și meșteșuguri.

21. Și ieșind unii dintr'înșii din închisoare, s'au lipit lângă aceștia o seamă din cei necredincioși din Israil, și au mers la împăratul și au zis:

22. Până când nu vei face judecată, și vei izbândi pre frații noștri?

23. Nouă ne-au plăcut a sluji tatălui tău și a umbla întru poruncile lui, și a asculta de așezăminturile lui, măcar de se și înstreinau dela noi pentru aceasta cei ce sunt din poporul acesta.

24. Și ori unde află pre cineva dintre noi, îl omoră, și moștenirile noastre le jeluă.

25. Și nu numai preste noi a înflăcăra, ci și preste toate hoșarele lor.

26. Și lăsa au tăbărit astăzi asupra înțăririlor în Ierusalim, ca să-l lăse pre el și sfintența; iar Vetsura o au înțăriri.

27. Și de nu vei apuca mai'nainte de grab, mai mari decât acestea vor face, și nu'i vei putea birui pre el.

28. Și s'a mănecă împăratul dacă a auzit, și a adunat pre toți prietenii săi căpeteniile puterii sale, și pre cei ce erau preste călărime.

29. Și dela alți împărași, și dela ostroavele mărilor au venit la el oștiri nămită.

30. Și a fost numărul puterii lui o sută de mii de pedestri, și douăzeci de mii de călăreși, și treizeci și doi de elefanți învățați la războiu.

31. Și au venit prin Idumela, și au tăbărit asupra Vetsurii, și au dat războiu în multe zile, și au făcut meșteșuguri și ieșire, și le arseră pre ele cu foc, și au dat războiu bărbătește.

32. Și s'a sculat Iuda dela înțăriri, și a tăbărit la Vetzaharia împreajma taberei împăratului.

33. Și sculându-se împăratul de dimineață, a ridicat tabăra, și a pornit spre calea Vetzahariei, și s'au împărșit oștirile la războiu, și au trâmbișat cu trâmbișele.

34. Și elefanților le-au arătat sânge de strugur și de mure, ca să-l înțărise la războiu.

35. Și au împărșit hărele în rânduri, și au pus lângă fiecare elefant o mie de bărbați înzoași cu lanțuri și colțuri de aramă preste capetele lor, și cinci sute de călăreși aleși erau rânduiți la fiecare hără.

36. Aceștia mai'nainte de vreme ori unde eră hăra, erau și ei, și ori unde mergea, mergeau cu ea, și nu se despărțeau de ea.

37. Și fururi de lemnă înălți erau preste ele, și încoperă pre fiecare hără înălți preste ei cu muște,

și preste flecare treizeci și doi de bărbați, cari dau răsboiu de preste el și Indianul el.

38. Și cealaltă călărimă dincoace și dincolo o au așezat de amândouă părțile taberei, clătindu-se și adăpostindu-se în văi.

39. Și când străluceă soarele preste scufurile cele de aur, sclipeau munții de ele, și străluceau ca făclii aprinse.

40. Și s'a înfins o parte din tabăra împăratului preste munții cel înalți, iar alia preste locurile cele de jos, și mergeau cu pază și cu rânduială.

41. Și se cutremurau toți cei ce auzeau glasul mulțimei lor și pășirea mulțimei și lovirea armelor, că eră tabăra mare foarte și tare.

42. Și s'a apropiat Iuda și tabăra lui la răsboiu, și au căzut din tabăra împăratului șase sute de bărbați.

43. Și a văzut Eleazar Avaronul una din hiară înzăoată cu zaoa împărătească, și eră mai înaltă decât toate hiarele, și i s'a părut că preste aceea este împăratul.

44. Și s'a dat pre sine ca să mântuiască pre poporul său, și să și câștige luiș nume veșnic.

45. Și alergând la ea cu îndrăzneală în mijlocul rândului, și omoră deadreapta și deasînga, și cădea dela el încoace și încolo.

46. Și s'a vârfit supț elefant, și s'a pus supț el, și l-a omorât pre el, și a căzut pre pământ deasupra lui, și a murit acolo.

47. Și văzând puterea împăratului și năvălirea oștirilor, s'a abătut dela el.

48. Iar cel din tabăra împăratului, s'au suit asupra lor la Ierusalim, și a lăbărit împăratul la Iudela și la muntele Sionului.

49. Și a făcut puce cu cel din Vetsura, și au eșit din cetate, că nu

le eră lor acolo hrană, ca să se închiză într'însa, că sâmbătă eră pământul aceluia.

50. Și a luat împăratul Vetsura, și a pus acolo pază, ca să o păzească pre ea.

51. Și a lăbărit asupra, sfințeniet zile multe, și a făcut acolo stări săgeătorilor, și mahini și aruncătoare de foc și zvârlitoare de pietre și scorpicii, ca să arunce săgeți și praștii.

52. Și au făcut și el mahini împotriva mahinilor lor, și au dat răsboiu zile multe.

53. Și bucate nu erau în vase, pentru că eră anul al șaptelea, și cei ce au scăpat în Iudea dela neamuri, au mâncat rămășița punerilor.

54. Și au rămas întru cele sfinte bărbați pușini, că i-a biruș pre ei foamea, și s'a risipit fleștecare la locul său.

55. Și a auzit Lisle, cum că Filip pre care l-a fost pus împăratul Antioh încă fiind el viu, să crească pre Antioh fiul lui, ca să l' facă împărat.

56. S'a întors dela Persida și dela Midla, și oștirile împăratului cele ce s'au fost dus cu el, și cum că cearcă să la lucrurile.

57. S'a grăbit, și s'a învitat ca să se ducă din cetate și să zică către împăratul și către povățuitorii puterii și către bărbați: ne împuștinăm în toate zilele, și hrană avem pușină, iar locul unde suntem lăbăraș este tare, și sunt preste noi grijele împărăției.

58. Acum dar să dăm dreapta oamenilor acestora, și să facem pace cu el și cu tot neamul lor.

59. Și să le așezăm lor, ca să umble după legile lor ca și mai înainte, că pentru legăturile lor, care le-am risipit, s'au mântuit și au făcut toate acestea.

60. Și a plăcut cuvântul Iudașului

împăratului și a bolerilor, și a trimis la ei să facă pace, și ei au primit.

61. Și s'au jurat lor împăratul și bolerii pentru acestea; și au eșit din cetate.

62. Și a intrat împăratul în muntele Sionului, și a văzut țăriia locului, și a călcat jurământul, care a jurat, și a poruncit, și a surpat zidul împrejur.

63. Și s'a sculat degrab, și s'a întors la Antiohia, și a aflat pe Filip stăpânind cetatea, și a dat răscobolu asupra lui, și a luat cetatea cu sila.

CAP. 7.

Continuarea luptelor Macaveilor; biruința lui Iuda asupra lui Nicanor.

În anul o sută cincizeci și unul, Iteșit-a Dimitrie feciorul lui Seleuc din Roma, și s'a suit cu oameni pușini la o cetate de lângă mare, și a împărășit acolo.

2. Și a fost după ce a venit în casa împărășiei părinților săi, a prins oștirea pre Antioh și pre Lisie, ca să'l ducă pre ei la el.

3. Și arătându-se lui lucrul, a zis: nu'mi arătași fețele lor.

4. Și l-au omorât pre el oștirile, și a șezut Dimitrie în scaunul împărășiei lui.

5. Și au venit la el toți bărbații cei fărădelege, și necredincioși din Israil și Alchim povățuitorul lor, care voia să fie preot.

6. Și au părșit pre popor către împăratul, zicând: pierdut-au Iuda și frații lui pre toți prietenii lui, și pre noi ne-au risipit dela pământul nostru.

7. Acum dar trimite un om credincios, ca mergând să vadă toată pelrea această, care au făcut nouă și țării împăratului, și să pedepsească pre el și pre toți cei ce le ajută lor.

8. Și a ales împăratul pe Vachid prietenul său, care stăpânea dincolo de rîu, și eră mare întru împărășie, și credincios împăratului.

9. Și l-a trimis pe el și pe Alchim necredinciosul, pre care l-a pus preot, și i-a poruncit lui să facă izbândă asupra fiilor lui Israil.

10. Și au purces și au venit cu putere multă în pământul Iudei, și au trimis soli la Iuda și la frații lui cu cuvinte de pace, cu vicșug.

11. Ci n'au crezut cuvintelor lor, pentru că au văzut că venise cu putere multă.

12. Și s'au adunat la Alchim și la Vachid adunare de cărturari, să cerce cele drepte.

13. Și Asideii erau întâu întru fiii lui Israil, și cereau dela ei pace.

14. Că ziceau: om preot din sămânța lui Aaron a venit cu oștirile și nu ne va face strâmbătate nouă.

15. Și el a grăit către ei cuvinte de pace, și s'a jurat lor zicând: nu vom face rău vouă și prietenilor voștri.

16. Și au crezut lui, și au prins dintre el șasezeci de bărbați, și i-au omorât într'o zi, după cuvintele cele scrise.

17. Trupurile cuvioșilor lui și sângurile lor, le-au vărsat împrejurul Ierusalimului, și nu eră cine să'l îngroape.

18. Și a căzut frica lor și cutremurul preste tot poporul, că ziceau: că nu este la ei adevăr și judecată, că au călcat legătura și jurământul, care au jurat.

19. Și a plecat Vachid dela Ierusalim, și a tăbărit la Vizaf, și a trimis și a prins pre mulți din oamenii, cari erau cu el, cari de bună voie au venit, și pre o seamă din

popor, și i-a omorât pre ei și i-a aruncat într'o fântână mare.

20. Și a încredințat țara lui Alchim și a lăsat cu el oștire multă să-l ajute, și s-a dus Vachid la împăratul.

21. Și s'a nevoit Alchim pentru Arhierie.

22. Și s'au adunat la el toți cei ce turburau poporul său, și au biruit pământul Iudei, și au făcut rană mare în Israel.

23. Și a văzut Iuda toată răufăcea, care o au făcut Alchim și cei ce erau cu el întru filii lui Israel mai mult decât neamurile.

24. Și au ieșit la toate hofarele Iudei împrejur, și au făcut izbândă asupra bărbaiilor celor ce au fost mers de bună voie, și s'au oprit a merge în țară.

25. Iar dacă a văzut Alchim că s'a înfărit Iuda și cei ce erau cu el, a cunoscut că nu le va putea stă împotriva, și întorcându-se la împăratul, i-a pârșit pre ei de rău:

26. Și a trimis împăratul pe Nicanor unul din boierii lui cei mari, care avea ură și vrăjmășie asupra lui Israel, și i-a poruncit lui să pjarză poporul.

27. Și a venit Nicanor în Ierusalim cu oștire multă, și a trimis la Iuda și la frații lui cu vicleșug cuvinte de pace, zicând:

28. Să nu fie vrajbă între noi și între voi, voiu veni cu oamenii puștii să văz fețele voastre cu pace.

29. Și a venit la Iuda și s'au sărutat unii cu alții cu pace, iar vrăjmașii erau gata să răpiască pre Iuda.

30. Și a cunoscut Iuda cuvântul că cu vicleșug a venit asupra lui, și s'a temut de el, și n'a vrut a vedea mai mult fața lui.

31. Și a cunoscut Nicanor că s'a descoperit sfatul lui, și a ieșit întru

întâmplarea lui Iuda despre Hafsalamă la războiu.

32. Și au căzut din cei ce erau cu Nicanor, ca la vr'o cinci sute de bărbai, și au fugit în cetatea lui David.

33. Și după cuvintele acestea s'a surs Nicanor în muntele Sionului, și au eșit unii din preoșii din cele sfinte și din bătrânii poporului să se închine lui cu pace și să-i arate lui arderea de tot, care se aduce pentru împăratul.

34. Iar el i-a bașjocorit pre el și i-a ocărât pre ei grăind cu trufie.

35. Și s'a jurat cu mânie zicând: de nu se va da Iuda și tabăra lui în mâinile mele acum, va fi dacă mă voiu întoarce cu pace, voiu arde casa aceasta, și a ieșit cu mânie mare.

36. Și au intrat preoșii și au sfătuț despre fața altarului și a Bisericii, și au plâns zicând: 16

37. Tu Doamne ai ales Casa aceasta să se numească numele tău întru înșă, să fie Casă de rugăclune și de cerere poporului tău.

38. Fă izbândă asupra omului acestuia și asupra taberii lui, și să cază în sabie, adu'ți aminte de hulele lor și nu'l suferi pre ei.

39. Și a ieșit Nicanor din Ierusalim și a tăbărât la Veforon, și i-a înfăptuit pre el puterea Sirei.

40. Iar Iuda a tăbărât în Adasa cu trei mii de bărbai și s'a rugat Iuda, zicând:

41. Când au hulis solii cei trimiși dela împăratul Asirienilor, ieșit-a îngerul tău Doamne și a băfut dintre ei o sută optzeci și cinci de mii.

42. Așa zdrobește tabăra aceasta înaintea noastră astăzi, ca să cunoască cei rămași, că acela au grăit rău asupra sfintelor tale și îl judecă pre el după răufăcea lui.

43. Și s'au lovit taberile la războiu în treisprezece ale lunii lui Adar, și s'a înfrânt tabăra lui Nicanor și el înăia a căzut în războiu.

44. Și dacă a văzut tabăra lui că a căzut Nicanor, lepădând armele sale, a fugit.

45. Și l-au gonit pre ei cale de o zi dela Adasa până unde vine la Gazira, și au frâmbiașat după ei cu frâmbiașile însemnărilor.

46. Și au eșit din toate satele Iudeii de primprejur și 'i băteau pre ei, și înforcându-se aceștia la acela, au căzut toți de sabie și n'a rămas dintr'înșii nici unul.

47. Și au luat jafurile și prăzile, și capul lui Nicanor l-au luat și dreapta lui care o a înțins cu trufie, o au adus și o au spânzurat la Ierusalim.

48. Și s'a bucurat poporul foarte, și a petrecut în ziua aceea cu veselie mare.

49. Și au rânduit ca în tot anul să se ște ziua aceasta a treisprezecea a lui Adar.

50. Și a odihnit pământul Iudei pușine zile.

CAP. 8.

Despre legătura lui Iuda cu Romanii.

Și a auzit Iuda de numele Romanilor că sunt puternici cu țăria, și sunt voitori de bine tuturor celor ce se lipsesc de ei și cu toți, carți vin la ei fac prietenie, și cum că sunt tari la virtute.

2. Și a spus lui războaiele lor și viteziile, care au făcut asupra Galilor și cum l-au biruit pre ei și l-au adus supușii dădile,

3. Și câte au făcut în țara Ispaniei și au biruit băile cele de argint și cele de aur de acolo.

4. Și au biruit tot locul acela cu statul său și cu răbdarea mâinii, și

locul era departe dela ei foarte și pre împărășii cari au venit asupra lor dela marginea pământului, până l-au zdrobit pre ei și l-au bătut pre ei cu rană mare; și celalți dau lor bir preste an.

5. Și pre Filip și pre Persea împăratul Kitenilor și pre cei ce s'au fost sculați asupra lor, l-au zdrobit pre ei cu războiul și l-au biruit.

6. Și pre Antiohul cel mare împăratul Asiei, care a mers asupra lor cu războiu având o sută și douăzeci de Elefanți și călăritime și care și putere multă foarte, și s'a biruit de ei.

7. Și pre el l-au prins viu și au făcut legătură cu el, ca și el și cei ce vor împărăși după el, să le dea lor bir mare și chezași și așezămâni.

8. Și țara Indicească și Midlea și Lidlea și altele din cele mai bune țări ale lor luându-le dela el, le-a dat lui Evmen împăratului.

9. Și cum că cel din Elada s'au sfătuit să meargă și să 'i plarză pre ei, și ei au înțeles cuvântul acesta.

10. Și au trimis asupra lor pre un voevod, și a dat războiul asupra lor, și au căzut dintre ei răniți mulți și pre mulți au robii, pre mulierile lor și pre fiii lor, și l-au prădat pre el, și au stăpânit pământul lor, și au stricat țărilor lor, și l-au jefuit pre el, și i-au robii până în ziua aceasta.

11. Și celelalte împărășii și ostroave, care s'au înproștuit lor, le-au stricat și le-au robii.

12. Iar cu prietenii lor și cu cei ce se unesc cu el, au păzit prietășugul, și au biruit împărășiiile cele de aproape și cele de departe, și căși au auzit de numele lor s'au temut de ei.

13. Iar la căși vor să ajute, și pre căși vreau să aibă împărășie, împărășesc, și pre carți vor, îi lipsesc, și s'au înălțat foarte.

14. Și întru toate acestea nimeni dintre ei n'a pus stăpânire, și nu s'a îmbrăcat cu porfiră ca să se mărească întru ea.

15. Și și-a făcut stieș, stat, și în toate zilele se sfătuiesc trei sute și douăzeci, cari se sfătuiesc pururea pentru mulțime, ca bine să-l împodobească pre el.

16. Și și-a încred stăpânirea lor unul om într'un an, care stăpânește tot pământul lor, și toți ascultă de unul, și nu este vrăjmașle, nici răvnire întru ei.

17. Și a ales Iuda pre Evpolemon feciorul lui Ioan al lui Acos, și pre Iason feciorul lui Eleazar, și i-a trimis pre el la Roma ca să așeze cu el prieteșug și însoțire.

18. Și ca să iă dela el jugul, că a văzut că împărășia Grecilor asuprește pre Israil cu robie

19. Și au mers la Roma, iar calea eră multă foarte, și au intrat la stat, și au grăit, zicând:

20. Iuda Macaveul și frașii lui și mulțimea Iudeilor ne-au trimis pre noi la voi, ca să așezăm cu voi însoțire și pace, și să ne scriți pre noi între soți și prieteni vouă.

21. Și a plăcut cuvântul înaintea lor.

22. Și acesta este izvodul cărții, care o au scris pre table de aramă, și o au trimis la Ierusalim, să fie acolo la ei pomenire de pace și de însoțire:

23. Bine să fie Romanilor și neamului Iudeilor, pre mare și pre uscal în veac, și sabia și vrăjmașul departe să fie dela dânșii.

24. Iar de se va întâmpla război asupra Romii mai înainte, sau asupra oricărui din soții lor întru toată stăpânirea lor,

25. Să ajute neamul Iudeilor, cu lăută și cu precum îi va povățui vremea

26. Și pre cei ce se vor bate cu

ei, nu-l vor ajuta, nici cu bucate, nici cu arme, nici cu argint, nici cu corăbil, precum se va părea Romanilor, și vor păzi pazele lor, nimic luând.

27. Și asemenea de se va întâmpla mai înainte Iudeilor război, vor ajuta Romanii din suflet, precum lor vremea le va scrie.

28. Și ajutorilor nu se vor da grâne, arme, argint, corăbii, precum s'a părut Romanilor, și vor păzi pazele acestea cu bună credință.

29. După cuvintele acestea au așezat Romanii cu poporul Iudeilor.

30. Iar după cuvintele acestea de vor vreă aceștia sau acela a adăoge sau a scădea ceva, vor face după cum se vor înțelege, și ce vor adăoge sau vor scădea, înțărît va fi.

31. Și pentru răutățile, care le face lor împăratul Dimitrie, am scris lui, zicând: pentruce al îngreulăi jugul tău preste prietenii noștri și soții Iudei?

32. Deci, de se vor mai jelui înaintea noastră de sine, vom face lor judecată, și vom da război asupra ta, și pre mare și pre uscal.

CAP. 9.

Războaiele lui Iuda și moartea lui. Ioanatan urmează în locul lui și face război.

Și a auzit Dimitrie că a căzut Nicanor și oștirea lui în război, și a adaos a mai trimite pre Vachid și pre Alchim a doua oară în pământul Iudei, și cornul cel drept cu ei.

2. Și au mers pre calea cea despre Galgala, și au tăbărit la Mesalot în Arvila, și o au luat pre ea, și au pierdut suflete de oameni multe.

3. Și în luna dințaiu în anul o sută cincizeci și doi, au tăbărit asupra Ierusalimului.

4. Și s'au sculat, și au mers la Ve-

rea cu douăzeci de mii de bărbați și două mii de călăreși.

5. Și Iuda eră tăbără în Eleasă, și trei mii de bărbați aleși cu el.

6. Și a văzut mulțimea oștirilor că multe sunt, și s'a temut foarte, și mulți au fugit din tabără, și n'au rămas dintr'înși fără numai opt sute de bărbați.

7. Și a văzut Iuda că s'a risipit tabăra lui, și l' grăbea războiul pre el, și se sfărâma cu inima, căci nu avea vreme să i' strângă pre el, și a slăbit.

8. Și a zis celor rămași: să ne sculăm și să ne sulm asupra împotivnicilor noștri, doar de i vom putea bate pre ei.

9. Și l-au întors pre el, zicând: nu vom putea, ci numai să ne mântuim sufletele noastre acum, întorcete-te că frații noștri s'au risipit, și noi să ne batem cu aceștia? Așa puțin fiind noi.

10. Și a zis Iuda: să nu mi fie mie să fac lucrul acesta și să fug de el, că de s'a apropiat vremea noastră să murim vitejește pentru frații noștri, să nu lăsăm hulă mării noastre.

11. Și au mers oștirile de unde tăbăraseră, și au stăut într'u întâmplinare lor, și s'a împărțit călărirea în două părți, și prăștiașii și arcașii mergeau înaintea oștirii, iar erau mai de frunte războinicii toți țarii.

12. Și Vachid eră în cornul cel drept, și s'au apropiat oștirile dintre amândouă părțile și strigau cu trâmbițele.

13. Și au trâmbițat și cel dela Iuda cu trâmbițele, și s'a culcuremurat pământul de glasul taberilor, și s'a făcut război de diminec până seara.

14. Și a văzut Iuda că Vachid și țaria taberii este de adreapta, și au venit la el toți cei țarii de lăună.

15. Și s'a zdrobit cornul cel drept dela dâșli, și l-au gonit dinapoi pre el până la mătura Azotului.

16. Iar cei din cornul stâng au văzut că s'au zdrobit cornul drept și s'au întors după Iuda și după cei ce erau cu el pre din dos.

17. Și s'a îngreuiat războiul, și au căzut mulți răniți și din aceștia și din aceia.

18. Și Iuda a căzut, și ceilalți au fugit.

19. Și au ridicat Ionatan și Simon pre Iuda fratele lor, și l-au îngropat pre el în mormântul părinților lui în Modim.

20. Și l-au plâns pre el, și l-a înguit tot Israelul cu plângere mare, și l-a jellit în multe zile și a zis:

21. Cum a căzut cel tare, care a mântuit pre Israel?

22. Iar celelalte cuvinte ale lui Iuda și războaiele și vitejile care a lăcut și mărirea lui, nu s'a scris, pentru că erau multe foarte.

23. Și a fost după moartea lui Iuda, s'au arătat cei fărădelege în toate hotarele lui Israel, și au rădărit toți cei ce lucrează nedreptate.

24. În zilele acelea fost-a foamete mare foarte, și de bună voie s'a dat țara împreună cu el.

25. Și a ales Vachid pre oamenii cel necredincioși, și i-a pus pre el domni țării.

26. Carii cercau și căutau pre prietenii lui Iuda și l' aduceau pre el la Vachid, și și izbândeau pre dâșli și l' batjocoreau pre el.

27. Și s'a făcut necaz mare în Israel, care nu s'a făcut din ziua din care nu s'a arătat proroc între el.

28. Și s'au adunat toți prietenii lui Iuda, și au zis lui Ionatan:

29. De când a murit fratele tău Iuda, nu este om asemenea lui, să lăsa asupra vrăjmașilor și asupra

lui Vachid, și asupra celor ce pi-smuesc neamului nostru.

30. Acum dar pre tine-te-am ales astăzi, ca să fii nouă căpetenie în locul lui și povățuitor, ca să bați rășbolul nostru.

31. Și a primit Ionatan în vremea aceea povățuirea, și s'a sculat în locul lui Iuda fratelui său.

32. Și a înțeles Vachid, și l' căută pre el să l' omoare.

33. Ci înțelegând Ionatan și Simon fratele lui, și toți cei ce erau cu el, au fugit la pustiul lui Tecuē și au tăbărit la apa lacului Asla-rului.

34. Și înțelegând Vachid, în ziua sâmbetelor a venit el și toată oștirea lui dincolo de Iordan.

35. Și Ionatan a trimis pre frațele său, care eră povățuitor popo-rului, să roage pre Navatei prelestinii săi, ca să pue la el unelte sale cele multe.

36. Și au ieșit fiii lui Iamvri dela Midava, și au prins pre Ioan și toate câte aveă, și s'au dus cu ele.

37. Și după cuvintele acestea s'au spus lui Ionatan și lui Simon fratelui lui, că fiii lui Iamvri fac nuntă mare, și aduc mireasă dela Nada-val, fata unui boier din cei mari ai Hananeilor, cu pompă mare.

38. Și și-a adus aminte de Ioan fratele său, și s'a suit și s'a ascuns supt acoperemântul muntelui.

39. Și ridicându'și ochii săi a vă-zut, și iață gălceavă și gloată și po-vară multă, și mirele și prelestinii lui și frașii lui ieșind întru întâmpina-rea lor cu timpene și cu muzici și cu arme multe.

40. Și s'au sculat asupra lor de unde erau ascunși ai lui Ionatan, și i-au ucis pre el, și au căzut ră-niți mulți, iar cari au rămas, au fu-git la munte, și au luat toate pră-ile lor.

41. Și s'a întors nunta în plân-gere și glasul muzicilor în jale.

42. Și a izbândit izbândirea sân-gelui fratelui lor, și s'au întors la răpa Iordanului.

43. Și a auzit Vachid, și a venit în ziua sâmbetelor până la râpele Iordanului cu putere multă.

44. Și a zis Ionatan celor ce erau cu el: să ne sculam acum și să dăm rășboiu pentru suferențele noastre, că nu este astăzi ca ieri și ca alaltăieri.

45. Că iață rășbolul este înaintea noastră și dinapoia noastră, și apa Iordanului dincoace și dincolo, mo-ciră și dumbravă, și nu este loc de a ne abate.

46. Acum dar strigați la cer, ca să scăpați din mâna vrăjmașilor noștri, și a început bătaea.

47. Și a înțins Ionatan mâna sa să lovească pre Vachid, ci el s'a dat înapoi.

48. Și a sărit Ionatan și cei ce erau cu el în Iordan, și au înnoțat până de cealaltă parte, iar aceia n'au trecut Iordanul după el.

49. Și au căzut din oștirea lui Vachid în ziua aceea că o mle de bărbați.

50. Și s'au întors în Ierusalim, și au zidit cetăți tari în Iudaea, și cetatea cea din Ierihon și Emaumul și Veteronul și Vefilul și Tamnata, Faratom și Tefonul cu ziduri înalte, și porți și zăvoare.

51. Și au pus pază într'însele, ca să fie cu vrăjmașie asupra lui Israel.

52. Și au întărit cetatea cea din Vetsura și Gazara și marginea, și au pus într'însele oștire și hrană de mâncare.

53. Și au luat pre fiii povățuito-rilor țării zăloage, și i-au pus pre el în cetate în Ierusalim în pază.

54. Și în anul o sută cincizeci și trei, în luna a doua, a poruncit Al-chim să surpe zidul curței cel ma

din lăuntru a sfîntelor, și să strice lucrurile prorocilor, și au început a le strică.

55. În vremea aceea s'a rănit Alchim, și s'au împiedicat lucrurile lui și s'a închis gura lui, și a slăbit, și n'a mai putut grăi cuvânt și a porunci despre casa sa.

56. Și a murit Alchim în vremea aceea cu chin mare.

57. Și văzând Vachid că a murit Alchim, s'a întors la împăratul, și a odihnit pămîntul Iudei doi ani.

58. Și s'au sfătuit toți cei fărădelege, zicînd: lată Ionatan și cei ce sunt cu el, cu liniște lăcuiesc fără de frică, acum dar să aducem pe Vachid, și-l va prinde pre toți pre el într-o noapte.

59. Și mergînd, s'au sfătuit cu el.

60. Și sculându-se să vie cu putere multă, a trimis cărși pre ascuns la toți soții săi cei din Iudela, ca să prinză pre Ionatan și pre cei ce sunt cu el; ci n'au putut, că s'au descoperit acelora sfatul lor.

61. Ci acela au prins din bărbășii țării căpeteniile răutății ca la vr'o cincizeci de bărbășii, și l-au omorît pre el.

62. După aceea Ionatan și Simon și cei ce erau cu el, s'au dus la Vetvasi, care eră în pustie, și au zidit surpăturile ei, și o au înălțit.

63. Și a înțeles Vachid, și a adunat toată mulțimea sa, și celor din Iudela le-a poruncit.

64. Și viind a făbărit împotriva Vetvasiei, și a dat războiu asupra ei zile multe, și a făcut meșesuguri.

65. Și a lăsat Ionatan pre Simon fratele său în cetate, și a ieșit în țară și a venit cu un număr mare de oștiri.

66. Și a lovit pre Odomir și pre frașii lui și pre fiii lui Faseron în sălășurile lor, și începînd a bate și a se auzi cu putere.

67. Și a ieșit din cetate și Simon și cei ce erau cu el, și au ars meșesugurile lor.

68. Și au dat războiu asupra lui Vachid, și l-au zdrobit pre el, și l-au necăjit foarte, penfrucă sfatul lui și venirea lui a fost deșartă.

69. Și s'a aprins de mînie asupra bărbășilor celor fărădelege, caril l-au dat lui sfat ca să vie în țară, și a omorît pre mulți dintre ei, și a făcut sfat ca să se ducă la pămîntul său.

70. Și a înțeles Ionatan, și a trimis la el soli, ca să facă pace cu el, și să întoarcă lor pre cei robiți.

71. Și a primit și a făcut după cuvintele lui, și s'a jurat lui că nu-l va mai face rău în toate zilele vieții sale.

72. Și a întors pre cei robiți, caril i-a robii mai'nainte din pămîntul Iudei, și întorcându-se s'a dus în pămîntul său, și n'a mai daos încă a veni la hotarele lor.

73. Și a încetat sabiea din Israel, și a lăcut Ionatan în Mahmas, și a început Ionatan a judecă pre popor, și a pierdut pre cel necredincioși din Israel.

CAP. 10.

Prietenia lui Ionatan cu împăratul Alexandru.

În anul o sută șasezeci s'a suit Alexandru feciorul lui Antioh Epitlan, și a luat Ptolemaida, și l-a primit pre el, și a împărățit acolo.

2. Și a auzit Dimitrie împăratul, și a adunat oștiri multă foarte, și a ieșit întru împlinirea lui la războiu.

3. Și a trimis Dimitrie la Ionatan cărși cu cuvinte de pace, cu să-l mîndrească pre el.

4. Cîi zicea: să npricăm a pune pace cu el, mul'nașile decît va pune

el cu Alexandru împotriva noastră.

5. Căși va aduce aminte de toate răutățile, care le-am făcut asupra lui și asupra fraților lui și asupra neamului lui.

6. Și i-a dat lui putere a strânge oștire și a face arme, ca să fie el soful lui, și pre cel ce erau zălog, cari erau în cetate, a zis să-i dea lui.

7. Și a venit Ionatan în Ierusalim, și a celtit cărțile la auzirea a tot norodului, și acelor ce erau în cetate.

8. Și s'a temut cu frică mare, auzind că i-a dat lui împăratul putere să strângă oștire.

9. Și cei ce erau în cetate, au dat lui Ionatan pre cei ce erau zălog, și i-a dat pre el părinților lor.

10. Și a lăcuit Ionatan în Ierusalim, și a început a zidi și a înnoi cetatea.

11. Și a zis către cei ce făceau lucrurile, să zidească zidurile și muntele Sionului prîmprejur din pietre cu patru muchi spre înălțare, și au făcut așa.

12. Și au fugit cei de alt neam, cari erau în cetățile care le-au fost zidit Vachid.

13. Și a lăsat fiecare locul său și s'a dus în pământul lui.

14. Numai în Vetsura au rămas oarecari din cei ce au lăsat legea și poruncile lui Dumnezeu, pentru că le era lor aceasta de scăpare.

15. Și a auzit Alexandru împăratul făgăduințele, căte a trimis Dimritrie lui Ionatan și i-a povestit lui războaiele și vitejiile care le-au făcut el și frații lui și ostenele care au avut.

16. Și au zis: au aflat-vom noi un om ca acesta? Și acum să-l facem pre el prieten și soț nouă.

17. Și a scris cărți și a trimis lui cu aceste cuvinte zicând:

18. Împăratul Alexandru fratelui Ionatan, bucurie.

19. Auzi-am de tine că ești bărbat tare cu putere și vrednic a fi nouă prieten;

20. Și acum te-am pus astăzi pre tine să, fii Archiereu neamului tău și prieten împăratului să te chemi, și i-a trimis lui porfiră și cunună de aur, ca să te unești cu noi, și să fii prietșug cu noi.

21. Și s'a îmbrăcat Ionatan cu haina cea sfântă în luna a șaptea în anul o sută șasezeci, în sărbătoarea înfîlgerii corfurilor, și a strâns oștire, și a făcut arme multe.

22. Și a auzit Dimritrie cuvintele acestea, și s'a întristat și a zis:

23. Ce am făcut aceasta; de a apucat mai înainte de noi Alexandru a pune prietșug cu Evreii spre înălțare?

24. Scri-voiu și eu lor cuvinte de mângăiere și de înălțare și de daruri, ca să-mi fie mie întru ajutor.

25. Și a trimis lor după cuvintele acestea: împăratul Dimritrie, neartu-lui Iudeilor, bucurie.

26. De vreme ce ați ținut legătura, care ați făcut cu noi, și ați rămas în prietenia noastră, și nu v'ați lipsit de vrăjmașii noștri, am auzit și ne-am bucurat.

27. Și acum rămâneți încă a ține credința către noi, și vă vom răsplăti vouă bune pentru cele ce faceți cu noi.

28. Și vă vom lăsa vouă, care trebuie a se lăsa multe, și vom da vouă daruri.

29. Și acum vă sloboz pre voi, și iert pre toți Ildovii de dăjdiți și de prețul sării și de cunună.

30. Și a freia parte din sămânță și jumătate din rodurile pomilor, ce mi se cuvenea mie a lua, iert de astăzi înainte să nu se mai lă din pământul Iudei și din cele trei ținuturi, ce s'au adaus lui din Saina-

rla și din Galileea, din zlua de astăzi și până în veac.

31. Și Ierusalimul să fie sfânt și slobod, și hotarele lui, zecuelile și vămile.

32. Las și stăpânirea cetății cei din Ierusalim, și o dau Arhiereului, ca să puie într'însa bărbați pre cari va voi el, să o păzească.

33. Și pre tot sufletul Iidovilor, care din pământul Iudel s'au adus robi în toată împărăția mea, îl las slobod în dar; și toți să fie slobodi de dajdiile lor și ale vițelor lor.

34. Și toate sărbătorile și sămbetele și lunile nouă, și zilele cele rânduite, și trei zile mai 'nainte de sărbătoare și trei zile după sărbătoare, toate zilele acestea să fie scufite și slobode tuturor Iudeilor, celor ce sunt întru împărăția mea.

35. Și nimel nu va avea putere a face ceva, sau a sminti pre cineva dintre ei pentru tot lucru.

36. Și să se scrie din Evrei în oștirea împăratului la treizeci de mii de bărbați, și se vor da lor lefi, cum se cuvine la toate oștirile împăratului.

37. Și se vor pune dintre ei în cetățile cele înărlite și mari ale împăratului; iar alții se vor pune preste trebile împărăției, cari sunt de credință, și căpiteniile, care vor fi preste ei, să fie dintre ei, și să umble după legile lor, precum a și poruncit împăratul în pământul Iudel.

38. Și cele trei finuturi, care s'au adaos la Iudeea dela țara Samariei, să se adauge la Iudeea, ca să se socotească și să fie supți unul, și să nu asculte de alii stăpân, fără, numai de Arhiereu.

39. Ptolemaida și finutul ei, o am dal dar celor sfinți din Ierusalim, pentru cheltuiala care se cuvine la cele sfinte.

40. Și eu dau pre un cincispre-

zece mii de sicli de argint din veniturile împăratului, dela locurile ce se cuvin lui.

41. Și tot ce a rămas, ce n'au dat cei ce erau preste venituri în anii trecut, de acum vor da la lucrurile casei.

42. Și alară de acestea cinci mii de sicli de argint, cari luă din veniturile Bisericii în toți anii, și aceea se lasă, că se cade aceea preoșilor celor ce slujesc.

43. Și oricine va scăpa în Biserica cea din Ierusalim și în toate hotarele ei, fiind dator împărăției sau pentru orice lucru, să se sloboadă, și toate cele ce sunt ale lor întru împărăția mea.

44. Și la zidirea și la înnoirea lucrurilor sfintelor, cheltuieli se vor da din veniturile împăratului.

45. Și la zidirea zidurilor Ierusalimului și la înărlirea împrejur, cheltuială se va da din venitul împăratului, și la zidirea zidurilor celor din Iudeea.

46. Și dacă a auzit Ionatan și poporul cuvintele acestea, nu le-a crezut, nici le-a primit, pentru că și aducea aminte de răufatea cea mare, care făcuse în Israel, și i necăjise foarte.

47. Și le-a plăcut mai mult Alexandru, pentru că el a început a grăi cu ei cuvinte de pace, și le-a fost lor într'ajutor în toate zilele.

48. Și a adunat împăratul Alexandru oștire mare, și a răbărit impropria lui Dimitrie.

49. Și au dat războiu acești doi împărați, și a fugit tabăra lui Dimitrie, și l-a gonit pe el Alexandru și l-a biruit.

50. Și s'a înărlit războiul foarte, până a apus soarele, și a căzut Dimitrie în zlua acea.

51. Și a intrat Alexandru la Pto-

Iomeu împăratul Eghiptului soll după cuvintele acestea, zicând :

52. Fiindcă m'am înturnat la pământul împărășiei mele, și am șezut pe scaunul părinților mei, și am dobândit împărășia, și am biruit pre Dimitrie și am stăpânit țara noastră,

53. Și am făcut rășbolu cu el, și s'a înfrânt el și tabăra lui de noi, și am șezut pre scaunul împărășiei lui,

54. Și acum să așezăm între noi priefșug; și mi dă pe fata ta să o iau mie mulere, și voiu fi ginere ție, și voiu dă ție și el daruri vrednice de tine.

55. Și a răspuns Ptolomeu împăratul, zicând: bună a fost ziua în care te-ai întors la pământul părinților tăi, și ai șezut pre scaunul împărășiei lor.

56. Și acum voiu face ție cele ce ai scris; ci vino să ne întâlnim la Ptolemaida, ca să ne vedem unul cu altul, și te voiu face ginere precum ai zis.

57. Și a ieșit Ptolomeu din Eghipt el și Cleopatra fata lui, și a venit în Ptolemaida în anul o sută șasezeci și doi.

58. Și s'a întâlnit cu Alexandru împăratul, și l-a dat lui pe Cleopatra fata sa, și a făcut nunta ei la Ptolemaida, cum fac împărașii cu cinstre mare.

59. Și a scris împăratul Alexandru lui Ionatan să vie întru întâmpinarea lui.

60. Și a mers cu mărire la Ptolemaida, și s'a întâlnit cu acel dol împărașii, și le-a dat lor argint și aur, și prietenilor lor daruri multe, și a aflat har înaintea lor.

61. Și s'au strâns asupra lui bărbai nclgași din Israil, oameni fărădelege săl părăscă pre el, ci nu i-a ascultat împăratul.

62. Și a poruncit împăratul și a desbrăcat pre Ionatan de halnele lui, și l-a îmbrăcat pre el cu porfiră.

63. Și l-a pus împăratul de a șezut cu sine, și a zis boierilor săi: ieșiți cu el în mijlocul cetății și strigați, că nimeni să nu'l părăscă pre el de nici un lucru, și nimeni să nu'l supere pentru tot cuvântul.

64. Și a fost dacă au văzut cei ce'l pârau pre el, mărirea lui, precum s'a strigat; și îmbrăcat cu porfiră, au fugit toți.

65. Și l-a mărit pre el împăratul și l-a scris pre el între prietenii cel mai de frunte, și l-a pus povățurilor și părtaș domnilor.

66. Și s'a întors Ionatan la Ierusalim, cu pace și cu bucurie.

67. Iar în anul o sută șasezeci și cinci, a venit Dimitrie feciorul lui Dimitrie din Kris în pământul părinților săi.

68. Și a auzit Alexandru împăratul, și s'a mâhnit foarte, și s'a întors la Antiohiea.

69. Și a pus Dimitrie povățurilor pre Apolonie, care eră preste Chilisiria, și a adunat putere mare și a tăbărit la Iamnia, și a trimis la Ionatan Arhlereul, zicând :

70. Tu singur te ridică asupra noastră și eu m'am făcut de ris și de bașjocură pentru tine, și pentru ce faci tu putere asupra noastră în munși?

71. Acum dar de nădăjduieși în puterile tale, pogoară-te la noi la câmp, și să ne batem amândoi acolo, că, cu mine este puterea cetăților.

72. Întreabă și înțelege, cine sunt eu și ceilalți cari ne ajută nouă? Și zic că nu poți să stea picioarele voastre de către laja noastră, că de două ori s'au înfrânt părinșii tăi în pământul lor.

73. Și acum nu vei putea stă înaintea călărimii și a unei puteri ca aceasta la câmp, unde nu este plătră, nici pietricică, nici loc de fugă.

74. Și dacă a auzit Ionatan cu-

vintele lui Apolonie s'a pornit cu cugetul, și a ales zece mii de bărbați și a ieșit din Ierusalim, și l-a întâmpinat Simon fratele lui, spre ajutor lui.

75. Și a tăbărit la Iopi, și l-a închis pe el afară de cetate, că paza lui Apolonie era la Iopi, și au dat războiu asupra ei.

76. Și teniându-se cel din cetate, i-au deschis lui, și a stăpânii Ionatan Iopi.

77. Și a auzit Apolonie, și a tăbărit aproape cu trei mii de călăreși și cu putere multă, și a mers la Azot, ca și cum ar călători, și împreună a ieșit la câmp, că avea el mulțime de călăreși și nădăjduia înfrînșii.

78. Și a alergat Ionatan dinapola lui la Azot și s'au lovit taberile dinapola lui la războiu.

79. Și a lăsat Apolonie o mie de călăreși ascunși dinapola lor.

80. Și a cunoscut Ionatan că sunt curse dinapola sa, și a încunjurat tribura lui, și au aruncat săgeți asupra poporului de dimineața până seara.

81. Iar poporul stă, precum l-a fost poruncit Ionatan, și s'au ostenit călăreșii lor.

82. Și a tras Simon puterea sa, și s'a lovit cu mulțimea, pentru că călărirea se ostenise, și i-au zdrobit pre el, și au fugit.

83. Și călărirea s'a risipit prin câmp, și a fugit la Azot, și a intrat în Vidagon cașiștea lor, ca să acupe.

84. Și a aprins Ionatan Azotul și cetățile cele dinprejurul lui, și a luat prăzile lor și cașiștea lui Dagou, și pre toți cei ce au fugit înfrînșii l-a ars cu foc.

85. Și au fost cei ce au căzut de moarte împreună cu cei ce s'au ars, ca în opt mii de bărbați.

86. Și s'a sculat Ionatan de acolo, și a tăbărit la Ascalon, și au ieșit cei din cetate înaintea lui cu cinste mare.

87. Și s'a întors Ionatan la Ierusalim cu cei ce erau cu el, având prăzi multe.

88. Și a fost dacă a auzit împăratul Alexandru cuvintele aceslea, a adaos a mări pre Ionatan.

89. Și i-a trimis copca de aur, precum este obiceiul a se da rudelor împărașilor, și i-a dat lui Acaronul și toate hotarele lui să'i fie moșle.

CAP. 11.

*Alexandru învins și omorât în Arabia.
Împărăția lui Dimitrie. Cinstea lui
Ionatan înaintea împărașilor.*

Iar împăratul Eghiptului a adunat puteri multe, ca nisipul de pre șarmurile mării, și corăbii multe, și a cercat să lă împărăția lui Alexandru cu viclesug, și să o adauge la împărăția sa.

2. Și a ieșit în Siria cu cuvinte de pace, și cei din cetăți îi deschideau lui porțile, și lă ieșiau înainte, că era porunca împăratului Alexandru, să iasă înaintea lui, pentru că acela era lui socru.

3. Iar Ptolomeu dacă intră în cetăți, puneă pază de ostași în fiecare cetate.

4. Și când s'a apropiat la Azot, l-a arătat lui cașiștea lui Dagou arsă, și Azotul și cele de dinprejurul lui stricate, și trupurile lepădate, și pre cel arși, pre care l-a ars în războiu, că erau făcute grăniezi de ei în calea lui.

5. Și spuseră împăratului, cele ce a făcut Ionatan, ca să lă învinovățească pre el, și a făcut împăratul.

6. Și a întâmpinat Ionatan pre împăratul în Iopi cu niște, și a înclinat mîinile lui și a domni acolo.

7. Și a mers Ionatan cu împărațul până la râul ce se cheamă Elevter, și s'a întors în Ierusalim.

8. Iar împărațul Ptolomeu supuind luiș cetățile cele de pre lângă mare până la Selevchia cea de lângă mare, cugetă asupra lui Alexandru sfaturi rele.

9. Și a trimis soli la Dimitrie împărațul, zicând: vino să punem între noi legătură și volu da ție pre fata mea, care o ție Alexandru, și vei împărăși în locul tatălui tău.

10. Că'mi pare rău că l-am dat lui fata mea, că m'a căutat să mă omoare.

11. Și a grăit rău asupra lui, pentru că poștea el împărășia lui.

12. Și luându-și fata, o a dat lui Dimitrie și s'a înstreinat de căire Alexandru, și s'a învrăjmășia lor.

13. Și a intrat Ptolomeu în Antiohia și a pus două steme pre capul său, a Aslei și a Eghiptului.

14. Iar împărațul Alexandru era în Kilichia în vremile acelea, că nu vrea să rămâne supă ascultarea lui cel din locurile acelea.

15. Și a auzit Alexandru, și a venit asupra lui cu rășbolu, și a ieșit Ptolomeu și l-a înfrânt pre el cu mână tare și l-a înfrânt pre el.

16. Și a fugit Alexandru la Arabia, ca să scape acolo, Iar împărațul Ptolomeu s'a înălțat.

17. Și a luat Zavidil Arapul capul lui Alexandru și l-a trimis lui Ptolomeu.

18. Și împărațul Ptolomeu a murit și reia zi, și cei ce erau în cetăți au pierit de cei ce erau întru însele.

19. Și a împărășit Dimitrie în anul o sută șasezeci și șapte.

20. În zilele acelen adunat-a Ionatan pre cel din Iudea, ca să bată

cetatea cea din Ierusalim și a făcut asupra ei mahimă multe.

21. Și au mers oarecari bărbați fără de lege, carli plzmulau pre neamul său la împărațul, și i-a spus lui, că Ionatan șade cu oșire împrejurul cetății;

22. Iar el auzind s'a mânieat și îndată purcează a venit la Ptolemaida, și a scris lui Ionatan să nu șează cu oșirea împrejurul cetății, ci degrab să vie la el în Ptolemaida, să se înfălească.

23. Și dacă a auzit Ionatan, a poruncit să șează cu oșire împrejurul cetății, și a ales din cei mai bătrâni al lui Israel și din preoși, și s'a dat pre sine la primejdie.

24. Și luând argint și aur și haine și alte daruri multe, a mers la împărațul în Ptolemaida și a aflat har înaintea lui.

25. Și măcar că'l pârau pre el oarecaril fărădelege din Iidovi,

26. Însă împărațul i-a făcut lui precum au făcut și cei mai înainte de el, și l-a înălțat pre el înaintea tuturor prietenilor săi.

27. Și l-a întărit lui Arhieria și altele, câte a avut mai înainte spre cinste, și l-a făcut pre el povățuitor prietenilor celor mai de frunte.

28. Și s'a rugat Ionatan împărațului să scutească Iudeia de bir, și cele trei finuturi și Samaria, și i-a făgăduit lui trei sute de talanți.

29. Și a plăcut împărațul, și a scris lui Ionatan cărți despre toate acestea, care erau așa:

30. Împărațul Dimitrie, lui Ionatan fratelui bucurie, și neamului jidovesc.

31. Izvodul cărții, care o am scris lui Lasten rudeniei noastre pentru voi, o am scris și vouă ca să o știți.

32. Împărațul Dimitrie lui Lasten fustăii său bucurie.

33. Neamului Iudeilor prietenilor noștri, și celor ce păzesc dreptățile noastre, am judecat să le facem bine pentru bunăvoința lor către noi.

34. Le-am înărit lor și hotarele Iudeii și cele trei înșururi Aferema, și Lida și Ramatemul, care s'au adăos la Iudela dela Samariea, și toate câte se hotărăsc cu ele, tuturor celor ce fac Ierusalim în Ierusalim în locul celor ce luă dela ei mai înainte împăratul pre am din rodurile pământului și din rodurile pomilor.

35. Și celelalte, care ni se cad nouă, zeciuellile și vămile, cele ce se cad nouă, și lacurile cele de sare și cununile, care se cad nouă, toate de ajutor le îngăduim lor.

36. Și nici una dintr'acestea nu se va călca de acum înainte în toată vremea.

37. Acum dar aveți grije ca să faceți Izvod de acestea, care să se dea lui Ionatan, și să se pună în muntele cel sfânt, în locul cel însemnat.

38. Iar văzând Dimitrie împăratul că s'a liniștit pământul înaintea lui, și nimic nu se împotrivește lui, a slobozit pre toți ostașii săi pre flecare la locul său, afară de ostași cel streini, pre cari i-a adunat dela ostroavele neamurilor, și s'au făcut lui vrăjmașe toate oștirile păcînșilor lui.

39. Iar Trifon eră din cel dela Alexandru mai înainte, văzând că toate oștirile cârtesc asupra lui Dimitrie, a mers la Salmakue Arapul, care hrăneă pre Antioh copilașul lui Alexandru.

40. Și îl rugă pre el, că să'l dea pre el lui să'l pună împărat în locul tatălui său, și i-a spus lui căte a făcut Dimitrie, și vrajba care au oștirile lui cu el, și a rămas acolo zile multe.

41. Și a trimis Ionatan în împăratul Dimitrie ca să scoasă pre cei din cetatea Ierusalimului, și pre cei din cetățile cele înălțate, că dă războiu asupra lui Israel.

42. Și a trimis Dimitrie la Ionatan, zicând: nu numai acestea voi face și neamului tău, ci cu mărirea te voi mări pre tine și pre neamul tău, de voi avea vreme bună.

43. Acum dar pe dreptate vei face, de'mi vei trimite bărbași, cari să mă ajute, că s'au viclenit asupra mea toate oștirile mele.

44. Și i-a trimis Ionatan lui Irel mil de voinici aleși la Antiohieu, și au venit la împăratul, și s'a veselit împăratul de venirea lor.

45. Că s'au fost adunat cei din cetate, în mijlocul cetății, ca la vr'o sută și douăzeci de mil de bărbași, și vreau ca să omoare pre împăratul.

46. Și a fugit împăratul în curte, și au cuprins cei din cetate căile cetății, și au început a da războiu.

47. Și a chemat împăratul pre Evrei înfr'ajutor, și s'au adunat toți împreună la el, și îndată s'au risipit în cetate.

48. Și au omorât în cetate în ziua aceea ca vr'o sută de mil, și au ars cetatea, și au luat prăzi multe în ziua aceea, și au mântuit pre împăratul.

49. Și văzând cei din cetate că au birușt Evreii cetatea precum au vrut, au slăbit cu cugetele lor, și au strigat către împăratul cu rugăciune, zicând:

50. Dă-ne nouă dreapta, și să linceteze Evreii a ne bate pre noi și cetatea.

51. Și au lepădat armele, și au făcut pace, și s'au mărit Evreii înaintea împăratului și înaintea tuturor celor din împărăția lui, și s'au înțors la Ierusalim având prăzi multe.

52. Și a șezut Dimitrie împăratul

pre scaunul împărăției sale, și s'a liniștit pământul înaintea lui.

53. Și a minșit toate câte a zis, și s'a înstreinat de către Ionatan, și nu i-a răsplătit după facerile de bine, care l-a făcut lui, și l'a necăjea pre el foarte.

54. Iar după acestea s'a întors Trifon și Antioh cu el copilaș tinere, și a împărățit, și și-a pus stemă.

55. Și s'au adunat la el toate oștirile care le-a risipit Dimitrie, și au dat războiu asupra lui, și el a fugit și s'a biruit.

56. Și a luat Trifon elefanții și a stăpânit Antiohia.

57. Și a scris Antioh cel mai tânăr lui Ionatan, zicând : întărescu-ți ție Arhieria, și te pun mai mare preste cele patru ținuturi, și vreau ca să fii tu din prietenii împăratului.

58. Și i-a trimis lui vase de aur spre slujbă, și i-a dat lui putere a bea din aur și a se îmbrăca cu porfiră, și a avea copcă de aur.

59. Și pre Simon fratele lui l-a pus povăzuitor dela holarul Tirului până la marginile Egiptului.

60. Și a ieșit Ionatan, și a mers dincolo de riu și în cetăți, și s'au adunat la el toate oștirile Siriei întru ajutor, și a venit la Ascalon și au ieșit cei din cetate înaintea lui cu mărire.

61. Și de acolo s'a dus la Gaza, și o a încunjurat cu oștire, și a ars cele dinprejurul cetății, și le-a prădat pre ele.

62. După aceea cei din Gaza rugând pre Ionatan, le-a dat lor dreapta, și luând pre ții bolerilor zăloage, l-a trimis în Ierusalim, iar el a mers prin jură până la Damasc.

63. Și a auzit Ionatan că au venit boierii lui Dimitrie la Cadisul din Iuditea cu putere multă, vrând cu el a sconiș pre el din juru aceea.

64. Și a ieșit înaintea lor, iar pre fratele său Simon, l-a lăsat în jară.

65. Și Simon a lăbărît asupra Veișurei și au dat războiu împotriva ei zile multe, și o a închis.

66. Și l-au rugat pre el ca să le dea lor dreapta, și le-a dat lor, și i-a scos pre el de acolo, și a luat cetatea și a pus într'însa pază.

67. Iar Ionatan și tabăra lui, a lăbărît la apa Ghenisaretului, și sculându-se de dimineață a mers în câmpul Nasorului.

68. Și lată tabăra celor de alt neam l-a întâmpinat pre el în câmp, și a ascuns oștire în munți să pân-dească asupra lui, iar ei l-au ieșit lui înainte.

69. Iar oștirea cea ascunsă s'a sculat din locurile sale, și a dat războiu.

70. Și au fugit cei ce erau cu Ionatan toți, nici unul n'a rămas dintru el, afară de Matatia fiul lui Avisalom și Iuda fiul lui Hali, căpeteniile oștirii puterilor.

71. Și și-a rupt Ionatan halnele sale, și a pus pământ pre capul său și s'a rugat.

72. Și s'a întors asupra lor cu războiu, și l-a biruit pre ei și fugiră.

73. Și văzând cei ce fugise dela el, s'au întors la el și i-au gonit cu el până la Cadis, unde eră tabăra lor, și au lăbărît acolo.

74. Și au căzut din cei de alt neam în ziua aceea ca la vr'o trei mii de bărbați, și s'a întors Ionatan în Ierusalim.

CAP. 12.

Legătura cea înnoită a lui Ionatan cu Romanii și Spartanii. Trifon omoară cu viclesug pre Ionatan.

Și văzând Ionatan că l'ajută vremea a ales bărbați și l-a trimis pe el în Roma, să înțărească și să înnoînscă cu el prietenșugul.

2. Și la Spartanii și la alte locuri a trimis cărți ca acestea.

3. Și au mers la Roma, și au intrat la stat, și au zis: Ionatan Arhiereul și neamul Evreilor ne-au trimis pre noi, ca să înnoști cu ei prieteșugul și societatea, ca și mai înainte.

4. Și le-a dat lor cărți pre la fiecare loc, ca să-i petreacă pre ei la pământul ludel cu pace.

5. Iar izvodul cărților care le-a scris Ionatan Spartanilor, acesta este:

6. Ionatan Arhiereul și bătrânimea neamului și preoții și celalți popor al Evreilor, Spartanilor fraților bucurie.

7. Încă de demult s'a trimis cărți la Onia Arhiereul dela Darie care împărăjea la voi, care adeverează că sunteți frașii noștri, precum este scris izvodul.

8. Și cu cinste a primit Onia pre bărbatul cel trimis, și a luat cărțile întru care se arată societatea și prieteșugul.

9. Drept aceea noi neavând lipsă de acestea, și având mângâere cărțile cele sfinte, care sunt în mâinile noastre,

10. Am isplăit a trimite la voi cari să înnoiască cu voi frăștea și prieteșugul, ca să nu ne înstrelnăm de către voi, că multe vremi au trecut de când ați trimis la noi.

11. Noi dar neîncetăm în toată vremea, și la sărbători și la celelalte cuvitoare zile vă pomenim pre voi întru jertfele și rugăciunile care le facem, precum se cade, și se cuvine a ne aduce aminte de frași.

12. Și ne bucurăm de mărlrea voastră;

13. Iar pre noi ne-au încunjurat multe necazuri și războaie multe, că s'an sculat cu bătaie asupra noastră împărășii cel de primprejurul nostru.

14. Ci n'am vrut să vă supărăm

pre voi și pre ceilalți soți și prieteni ai noștri cu aceste războaie.

15. Pentrucă avem ajutor din cer, care ne ajută nouă, și ne-am mântuit de vrăjmașii noștri, și s'au smerit vrăjmașii noștri.

16. Drept aceea am ales pre Numenle fiul lui Antioh și pre Antipatru fiul lui Iason, și i-am trimis la Romani, ca să înnoiască prietenia și societatea cu noi cea mai dinainte.

17. Și le-am poruncit lor ca să meargă și la voi, și să se închine vouă, și să vă dea cărțile cele dela noi pentru înnoirea frășiei noastre.

18. Și acum bine veți face de ne veți răspunde nouă la acestea.

19. Și acesta este izvodul cărților celor trimise:

20. Ontaris împăratul Spartanilor, lui Onia preofului celui mare, bucurie.

21. Aflatu-s'a în scrisoare pentru Spartanii și pentru Evrei, că sunt frași, și că sunt din neamul lui Avraam.

22. Și acum de când am cunoscut acestea, bine veți face scriind nouă pentru pacea voastră.

23. Și noi răspundem cu scrisoare vouă, dobitoacele voastre și averea voastră ale noastre sunt, și cele ce sunt ale noastre, ale voastre sunt; poruncim drept aceea, ca să vă vestească vouă acestea.

24. Și a auzit Ionatan că s'an întors boierii lui Dmietrie cu putere mai multă decât mai înainte, ca să dea războiu asupra lui,

25. Și plecând din Ierusalim, s'an întâmpinat cu ei în țara Amaltel, că nu l-a lăsat pre ei să calce în țara lui.

26. Și a trimis iscoade la tabăra lor, și s'an întors și i-au spus lui, că așa au așezat, ca să vă vicleștească noaptea.

27. Și după ce a spus soareții, n

poruncii Ionatan celor ce erau cu el să privilegheze, și să fie înțărmași și gata de bătaie toată noaptea, și a pus streși împrejurul taberii.

28. Și au auzit vrăjmașii că Ionatan și cei ce erau cu el s'au găsit de bătaie, și s'au temut și s'au speriat cu inima sa, și au aprins focuri în tabăra sa.

29. Și Ionatan și cei ce erau cu el, n'au știut până dimineața că vedeau focurile arzând.

30. Și a gonit Ionatan dinapoi lor, și nu l-a prins pre el, pentru că au fost trecut râul Elefterului.

31. Și s'a abătut Ionatan la Arapli, cari se cheamă Zavedli, și i-a băfut pre ei și a luat prăzile lor.

32. Și purceazănd a venit la Damasc, și a umblat în toată țara.

33. Iar Simon ieșind, a umblat până la Ascalon și la cetățile cele de aproape, și s'a abătut la Iopi și o a luat mai înainte pre ea.

34. Că a fost auzit că ei vreau să dea cetatea la ai lui Dimitrie, și a pus acolo pază, ca să o păzească.

35. Și s'a întors Ionatan și a adunat pre bătrânii poporului, și s'a sfătuit cu ei, ca să zidească cetăți întărite în Iudeea.

36. Și să înalțe zidurile Ierusalimului, și să înalțe zid mare între întărituri și între cetate, ca să o despartă pre ea de către cetate, ca să fie despărțită, ca nici să cumpere, nici să vândă.

37. Și s'au adunat ca să zidească cetatea, și a căzut zidul părului cel de către Apilot, și au dres cele ce se cheamă Hafenată.

38. Și Simon a zidit Adida în Seffa, și l-a pus porți și încuierii.

39. Și a cercat Trifon să împărăsească el preste Asla și să și pună stea, și să și pună mâna preste împăratul Antioh.

40. Ci se teme, ca nu cumva să

nu l lase Ionatan, și ca nu cumva să dea războiu asupra lui, și cauză ca să pînză pre Ionatan și să l piarză pre el, și sculându-se a venit în Vetsan.

41. Și a ieșit Ionatan înaintea lui la Vetsan cu patruzeci de mii de bărbuși aleși de războiu.

42. Și văzând Trifon că a venit Ionatan cu putere multă, s'a temut a și lînde mâinile asupra lui.

43. Și l-a primit pre el cu mîrire, și l-a împrietenit pre el cu toți prietini săi, și l-a dat lui daruri, și a poruncit puterilor sale să asculte de el, ca și de sine.

44. Și a zis lui Ionatan: pentrue ai ostenit tot poporul acesta, nefiind între noi războiu?

45. Și acum trimite l pre ei la casele lor, și lî alege ție pușini bărbați, cari să fie cu tine, și vino cu mine în Ptolemaida, și o volu da pre ea și celelalte cetăți și oștiri, și pre toți cei ce sunt preste trebi, și înforcându-mă mă volu duce înapoi, că pentru aceasta am venit.

46. Iar Ionatan crezând lui, a făcut cum i-a zis, că a trimis oștirile să meargă în pământul Iudei.

47. Și a lăsat cu sine trei mii de bărbați, dintre cari două mii i-a lăsat în Galileea, iar o mie a mers cu el.

48. Și după ce a intrat Ionatan în Ptolemaida, au închis Ptolemaidenii porțile, și l-au prins pre el, și pre toți cei ce venise cu el l-au omorât cu sabia.

49. Și a trimis Trifon oștiri și călărime la Galileea și la câmpul cel mare, ca să piarză pre toți cei dela Ionatan.

50. Și au înțeles că Ionatan este prins, și cum că au pierit cei ce erau cu el, și se îndemnară pre sine și mergeau înapoiindu-se gata de războiu.

51. Și văzând cei ce îi gonlau pre el, că ei pentru sufletul lor se vorbale, s'au întors.

52. Și au venit toți cu pace în pământul Iudei, și au plăns pre Ionatan și pre cei ce erau cu el, și s'au temut foarte, și a jeli tot Israelul jale mare.

53. Și au cercat toate neamurile cele de primprejurul lor, ca să'i plarză pre el.

54. Că ziceau: n'au căpetenie și ajușor, acum dar să'i batem pre el, și să pierdem din oameni pomenirea lor.

CAP. 13.

Murind Ionatan a rămas în locul său Simon, și acesta războindu-se împotriva lui Trifon, a biruit și a curățit cetatea Ierusalimului.

Și a auzit Simon că a adunat Trifon putere multă, ca să vie în pământul Iudei să'i plarză.

2. Și văzând pre popor că este spăimântat și plin de frică, s'a suit în Ierusalim și a adunat poporul.

3. Și i-a mângâiat pre ei și le-a zis lor: voi știți căte am făcuul eu și frașii mei și casa tatălui meu pentru legi și pentru cele sfinte, și războaiele și nevoile, care noi le-am văzut.

4. Pentru aceasta au pierit frașii mei toți pentru Israel și am rămas eu singur.

5. Și acum să nu deă Dumnezeu, ca să'ml cruș eu sufletul meu în toată vremea necazului; că nu sunt mai bun decât frașii mei.

6. Ci voi izbândi pentu legea mea și pentru cele sfinte și pentru muleri și pentru fiii noștri, că s'au adunat toate limbele, ca să ne plarză pre noi vrăjmășește.

7. Și s'a aprins duhul poporulul, îndată că a auzit cuvintele acesten, și a răspuns cu glas mare zicând:

8. Tu ești nouă povășulilor în locul lui Iuda și al lui Ionatan fratelui său.

9. Poartă războiul nostru, și toate ori câte vei zice nouă, vom face.

10. Și a adunat pre toți bărbașii cei de războiu, și a grăbit a săvârși zidurile Ierusalimului, și'i înfări pre el primprejur.

11. Și a trimis pre Ionatan al lui Avesalom, și cu dânsul putere destulă la Iopi, și scofând pre cei ce erau acolo, a rămas acolo într'nsu.

12. Și a pornit Trifon dela Ptolemaida cu putere multă, ca să intre în pământul Iudei, și aveă cu sine pre Ionatan în pază.

13. Iar Simon a lăbărit la Adidus în preajma feșii câmpului.

14. Și înțelegând Trifon, că s'a sculat Simon în locul lui Ionatan fratelui său, și cum că va să deă asupra lui războiu, a trimis la el soli, zicând:

15. Pentru argintul ce eră dator Ionatan fratele tău în treaba împărătească, pentru treble, care a avut, îl finem pre el.

16. Și acum trimite o sută de talanși de argint, și pre doi fii al lui zăloage, ca nu cumvă slobozindu-se, să se viclenească către noi; și'i vom slobozî pre el.

17. Și a cunoscut Simon că, cu înșelăciune grăește către dânsul, însă tot a trimis argintul și pre prunci, ca nu cumvă să ridice vrăjmășile mare asupra poporului, zicând:

18. Pentru că nu i-a trimis lui argintul și pruncii, a pierit.

19. Și a trimis prunci și cei o sută de talanși; iar el a mîșit și n'a slobozî pre Ionatan.

20. Și după aceea a venit Trifon, ca să intre în jură și să o supre pre ea, și a încinjurat pre calea cea despre Adora; iar Simon și Iabbaru lui mergeau împreună lui în tot locul ori unde mergea.

21. Iar cei din cetăţue au trimis la Trifon soli, grăbindu-l pre el, ca să vie la el prin pustie şi să le trimişă lor hrană.

22. Şi a găsit Trifon toată călărimea sa, ca să vie în noaptea aceea, ci a fost zăpadă multă foarte, şi n'a putut veni pentru zăpadă, şi purcezând a venit în Galaadita.

23. Şi când s'a apropiat la Vascamă, a omorât pre Ionatan şi l-a îngropat acolo.

24. Şi s'a înapoiat Trifon şi s'a dus în pământul său.

25. Şi a trimis Simon şi a luat oasele lui Ionatan fratelui său şi l-a îngropat pre el în Modin în cetatea părinţilor lui.

26. Şi l-a plâns pre el tot Israilul plângere mare şi l-a jeli pre el zile multe.

27. Şi a zidit Simon preste mormântul tatălui său şi al fraşilor lui, şi l-a înălţat cu chip frumos la vedere din piatră cioplită pre dinainte şi pre dinapoi.

28. Şi a pus deasupra şapte turnuri, unul împrejma altuia: tatălui şi maicii şi celor patru fraşi.

29. Şi le-a făcut împrejur şanţi, şi a pus stâlpi mari şi a făcut pre stâlpi toată armarea spre nume veşnic şi lângă arme corăbii cioplite, ca să vază toţi cei ce umblă pre mare.

30. Acesta este mormântul, care l-au făcut în Modin, până în ziua aceasta.

31. Iar Trifon umblând cu vicleşug către împăratul Antioh cel tânăr, la omorât pre el.

32. Şi a împărăşit în locul lui, şi şi-a pus luiş stema Asiei şi a făcut rână mare pre pământ.

33. Şi a zidit Simon cetăţile Iudei şi le-a înălţat împrejur cu turnuri înalte şi cu ziduri mari şi plumburi cu porţi şi cu zăvoare, şi a pus bucate în cetăţi.

34. Şi alegând Simon bărbaşi, l-a trimis cu daruri la împăratul Dimitrie, ca să ierte şara, pentru că toate faptele lui Trifon erau şafuri.

35. Şi a trimis la el împăratul Dimitrie după cuvintele acestea, şi l-a răspuns lui, şi i-a scris lui carte ca aceasta:

36. Împăratul Dimitrie lui Simon Arhiereului şi prietenului împărăşilor şi bătrânilor şi neamului evreesc: bucurie.

37. Coroana cea de aur şi lanşul care l-ai trimis l-am luat şi gata suntem să vă dăm vouă pace mare, şi am scris celor mai mari preste trebi să vă lase vouă cele ce vă lersăm.

38. Şi câte am aşezat cu voi stau şi cetăţile, care aşi zidit, fie ale voastre.

39. Ertăm neştiinţele şi greşalele până în ziua de astăzi şi cununa, care eraşi dator şi ori ce alt ce se vămule în Ierusalim, să nu se mai vămulească.

40. Şi cari vor fi vrednici dintre voi, ca să se scrie între al noştri, să se scrie şi să fie între noi pace.

41. În anul o sută şaptezeci s'a ridicat jugul neamurilor dela Israil.

42. Şi a început poporul lui Israil a scri în scrisori şi în adunări în anul dintăiu pre vremea lui Simon Arhiereului celui mare, şi mai marele şi povăţuitorul Iudeilor.

43. În zilele acelea răbărit-a Simon asupra Gazei, şi o a încunjurat pre ea cu oştirii, şi a făcut unelte de luarea cetăţii, şi s'a apropiat la cetate, şi a lovit un turn şi l-a luat.

44. Şi cel ce erau într'acele unelte, au sărit în cetate, şi s'a făcut turburare mare în cetate.

45. Şi s'au sult cel din cetate cu mulierile şi cu lili lor pre zid rupându şi lianţele lor, şi au strigat

cu glas mare rugând pre Simon să le deă lor dreapta, și au zis:

46. Să nu ne faci nouă după răutățile noastre; și după mila ta,

47. Și i s'a făcut milă lui Simon de ei, și nu i-a băluf pre el, ci scoțându'i din cetate a curățit casele, în care erau idolii, și așa au intrat într'însa lăudând și binecuvântând pre Domnul.

48. Și a scos dintr'însa toată necurăția, și a așezat acolo oameni, cari fac legea, și o a întărit, și și'a zidit luiș într'însa lăcaș.

49. Iar cei din cetățuia din Ierusalim erau opriți a ieși și a merge în țară, și a cumpără și a vinde, și au flămânzit foarte, și mulți dintre ei au pierit de foame.

50. Și au strigat către Simon: să le deă lor dreapta, și le-a dat, și a scos pre cei ce erau acolo, și a curățit cetățuia de pângăriciuni,

51. Și a intrat în ea în douăzeci și trei ale lunii a doua, în anul o sută șaptezeci și unu, cu laude și cu stălpări și cu harfe și cu chimvaie și cu alăute și cu cântări și cu cântece, că s'au zdrobit vrăjmași mari din Israil.

52. Și a așezat ca în tot anul să serbeze această zi cu veselie

53. Și a întărit muntele Bisericii cel de lângă cetățuia, și au lăcut acolo el și cei ce erau cu el.

54. Și a văzut Simon pre Ioan feciorul său, că este om deplin, și l-a pus pre el povățuitor preste toate oștirile, și a lăcut în Gazari.

CAP. 14.

Arsachis împăratul Persilor biruind pre Dimitrie, aduce liniște țărilor. Simon cucerește Iopi, Gaza și Ierusalimul, mărind hotarele neamului său.

Și în anul o sută șaptezeci și doi, Iudua a împăratul Dimitrie puterile sale, și s'a dus în Midien

săși adune ajutor, ca să bată pre Trifon.

2. Iar auzind Arsachis împăratul Persiei și al Midiei, că a venit Dimitrie în hotarele sale, a trimis pre unul din boierii săi, ca să-l prinză pre el viu.

3. Care mergând, a bătu tabăra lui Dimitrie, și l-a prins pre el, și l-a dus la Arsachis, și l-a pus pre el în pază.

4. Și a odihnit pământul în toate zilele lui Simon, și a căutat cele bune neamului său, și le-au plăcut lor: stăpânirea lui și mărirea lui în toate zilele.

5. Și cu toată mărirea sa a luat Iopi ca să fie vad, și a făcut intrare la ostroavele mării.

6. Și a lăsat hotarele neamului său, și a stăpânit țara.

7. Și a adunat robime multă, și a domnit Gazaronul și Vetsuronul și cetățuia, și a scos necurățiile dintr'însul, că nu era cine să stea împotriva lui.

8. Și lucrau ei pământul lor cu pace, și pământul da rodirile sale, și pomii câmpurilor rodul lor.

9. Bătrânii în ulițe ședeau, toți de lucruriile cele bune vorbeau, și tinerii s'au îmbrăcat cu halne de mărire și cu îmbrăcămintele de război.

10. Cetăților a dat bucate, și le-a așezat cu unelte de întărire, atâln, în căs s'a vestit numele măritiei lui până la marginea pământului.

11. Făcut-a pace pre pământ, și s'a veselit Israil cu veselie mare.

12. Și a șezut fiecare supă vișu sa și supă smochinul său, că nu era cine să-l sperie pre el.

13. Că se sfârșise de pre pământ cel ce dau război asupra lor, și împărășii se surpură în zilele a celen.

14. Și a întărit pre toți merișii popoului său, legem o a căutat, și

a pierdut pre tot cel fărădelege și viclean.

15. Sfintele le-a mărit, și a înmulțit vasele sfintelor.

16. Și s'a auzit la Roma, că a murit Ionatan, și până la Sparta s'a auzit, și s'au măhnit foarte.

17. Și auziră, că Simon fraiele lui s'a făcut în locul lui Arhiereu, și stăpânește țara și cetățile cele dintr'însa.

18. Și i-a scris lui pre table de aramă, ca să înnolescă cu el prieteșugul și tovărășia, care o făcuse cu Iuda și cu Ionatan frații lui.

19. Și s'a cerit înaintea adunării în Ierusalim.

20. Iar izvodul cărților, care i-au trimis Spartanii, acesta este: boierii Spartanilor și celatea lui Simon preotului celui mare, și bătrânilor și preoților, și celuiilalt popor al Evreilor fraților: bucurie.

21. Solii cei trimiși la poporul nostru ne-au spus nouă de mărirea și cinstea voastră, și ne-am bucurat de venirea lor.

22. Și am scris cele zise de ei în sfaturile poporului: așa Numele al lui Antioh și Antipatru fiul lui Iason solii Evreilor au venit la noi ca să înnolescă prieteșugul lor cu noi.

23. Și a plăcut poporulul a primi pre oamenii aceștia cu mărire și a pune izvodul cuvintelor lor în cărțile cele însemnate poporulul, ca să albă pomenire poporul Spartanilor, și izvodul acesta i-a scris lui Simon Arhiereului.

24. După acestea a trimis Simon pre Numenie la Roma având o pavăză mare de aur, care trăgea la cumpănă o mla de mnas, ca să înfrăenscă cu el tovărășia.

25. Și dacă a auzit poporul cuvintele acestea, a zis: cu ce daruri vom răsplăti pre Simon și pre fiul lui?

26. Că a întărit el însuș și frații lui și casa tatălui său, și a bătut pre vrăjmașii lui Israel dela el; și i-a întărit lui stăpânire, și au scris în table de aramă, care le-au pus pre stâlpi în munții Sionului.

27. Și acesta este izvodul cărții, în ziua a optisprezecea a lunii lui Elul, în anul o sută șaptezeci și doi, care este al treilea an pre vremea lui Simon Arhiereului.

28. În Saramel, când eră adunare mare de preoți și de popor, și de boierii neamului și ai bătrânilor țarei, cunoscute s'au făcut vouă acestea, fiindcă de multe ori s'au făcut războaie în țară.

29. Și Simon feciorul lui Matatia feciorul feciorilor lui Iariv și frații lui, cari s'au pus pre sine în primejdie stând împotriva vrăjmașilor neamului său, ca să stea sfintele lor și legea, și cu mărire mare a mărit pre neamul său.

30. Și a adunat Ionatan neamul său, și s'a făcut lui Arhiereu, și s'a adaos la poporul său.

31. Și au vrut vrăjmașii lor să calce în țara lor, ca să le strice țara lor și să-și tînză mâinile sale la cele sfinte ale lor.

32. Atunci s'a sculat Simon, și a dat războtu pentru neamul său, și a cheltuit bani mulți dintr'al săi, și a dat arme bărbaților puterii neamului său, și le-au dat lor lefi.

33. Și a întărit cetățile Iudei și Vetsura cea dela hotarele Iudei, unde erau armele vrăjmașilor mai 'nainte, și a pus acolo pază bărbați Evrei.

34. Și a întărit Iopi cea dela marea și Gazara cea dela hotarele Azotului, în care mai 'nainte lăcuiu vrăjmașii, și au lăcut acolo Evrei, și câte erau de lipsă la isprăvirea acestora au pus într'însele.

35. Și văzând poporul credința lui Simon și mărirea care a făcut nea-

mului său, l-a pus pre el povăşul-
tor luiş şi Arhieru, pentrucă el a
făcut toate acestea, şi dreptatea şi
credinţa, care a şinut neamului său
şi a cercat în tot chipul a îndălă
pre poporul său.

36. Şi în zilele acelea bine a mers
lucrul prin mâinile lui, că s'au ridi-
cat neamurile din ţara lor şi cel din
cetatea lui David din Ierusalim, cari
şi-au fost făcut loruşi castele, din care
ieşiau şi pângăreau împrejurul sfin-
telor şi făceau rană mare cu ne-
curăşenie.

37. Şi a pus într'însul bărbăşt E-
vrei să lăcuiască, şi l-a întărit spre
apărarea ţării şi a cetăţii, şi a în-
năl[ă] zidurile Ierusalimului.

38. Şi împăratul Dimitrie i-a în-
tărit lui Arhieria după acestea.

39. Şi l-a făcut pre el dintre pri-
etini săi, şi l-a mărit pre el cu cin-
ste mare.

40. Pentrucă a auzit, cum că Ro-
manii îi chlamă pre Evrei prietini
şi sofi; şi cum că ei au ieşit în-a-
ntea solilor lui Simon cu cinste.

41. Şi cum că au voit Evreii şi
preoştii, să le fie Simon povăşul
şi Arhieru în veac, până se va scula
proroc-credincios.

42. Şi să fie preste el povăşul
şi să aibă grijă de cele sfinte, să
rânduiască însuş mai mari preste
lucrurile lor şi preste ţară şi preste
arme şi preste cetăţi.

43. Şi să poarte grijă de cele sfinte
şi sofi să asculte de el, şi cu nu-
mele lui să se scrie toate scrisorile
în ţară, şi să se îmbrace cu por-
fîră şi să poarte aur.

44. Şi nimăru din popor şi din
preoştii nu va fi slobod să calce ceva
dintr'acestea, şi să se pună impro-
pila celor ce le va zice el, sau să
facă adunare în ţară fără de el, sau
să se îmbrace cu porfîră şi să se
înclugă cu armă de aur.

45. Iar cine va face afară de a-
cestea sau va călca ceva dintr'a-
cesiea, vinovat va fi.

46. Şi a plăcut la tot poporul să
aşeze pre Simon, şi să facă după
cuvintele acestea.

47. Şi a primit Simon şi a voit
a fi Arhieru şi povăşul şi stăpă-
nitor neamului evreesc şi preoşilor
şi a purtă grija de sofi.

48. Şi a zis, ca scrisoarea acea-
sta să se pună în table de aramă.

49. Şi să le pună pre ele în curtea
sfintelor în loc ales, şi izvoadele lor
să le pună în vistierie, ca să le aibă
Simon şi liii lui.

CAP. 15.

*Imprietinindu-se Simon cu Antioh fe-
ciorul lui Dimitrie şi cu Romanii,
curând se strică prietinia lor.*

Şi a trimis Antioh feciorul împă-
ratului Dimitrie cărşi dela ostroa-
vele măriti la Simon preotul şi stă-
pânitorul Evreilor şi la tot neamul.

2. Şi erau scrise într'acest chip:
împăratul Antioh lui Simon preo-
tului celui mare şi stăpânitorului
neamului, şi neamului evreesc: bu-
curie.

3. De vreme ce oameni pierză-
tori au biruit împărăşia părinşilor
noştri.

4. Şi voiu să mă apuc de împă-
răşie să o aşez, precum eră mai 'na-
inte, şi am adunal oştire multă, şi
am făcut corăbii de răsbolu, şi'mi
este vola să ies în ţară, ca să pe-
depsesc pre cel ce au stricat ţara
noastră, şi pre cel ce au pusit cetă-
ţi multe într'împărăşia mea.

5. Acum dar întăresc şle toate scu-
tirile care îi le-au dat şle împărăşii
cel mai 'nainte de mine, şi orice
alte daruri îi-au îngădui şle.

6. Şi'i îngăduiesc să fac buni supi
numele său în ţara ia.

7. Şi Ierusalimul şi sfintele să fie

slobode, și toate armele câte ai făcut și cetățile care le-ai zidit și le stăpânești, să rămâne fie.

8. Și toată datoria împărătească și ori câte erau să fie împărătești, de acum și în tot veacul se lasă fie.

9. Și după ce vom așeza împărăția noastră, te vom mări pre tine și neamul tău și Biserica cu slavă mare, în cât să fie arătată mărirea noastră în tot pământul.

10. În anul o sută șaptezeci și patru a ieșit Antioh la pământul părinților săi și s'au adunat la el toate oștrile, în cât pușini au rămas cu Trifon.

11. Și l-a gonit pre el Antioh împăratul, iar el a venit fugind în Dora cea de lângă mare.

12. Că a văzut că s'au adunat preste el răutățile, și l-au lăsat pre el oștrile.

13. Și a tăbărit Antioh asupra Dorei, și cu el o sută și douăzeci de mii de bărbați războinici, și opt mii de călăreji..

14. Și a încunjurat cetatea, și corăbiile loveau și dă strânsoare cetății și despre uscat și despre mare și pre nimeni n'a lăsat nici să iasă nici să intre.

15. Și a venit Numentle și cei ce erau cu el dela Roma având cărți la împărași și la țări, întru care acestea erau scrise:

16. Luchie Împatul Romanilor lui Ptolomeu împăratului, bucurie.

17. Soții Evreilor au venit la noi prietelii și soții noștri, ca să înnoiască prieteșugul și societatea cea din început, trimiși de Simon Arhiereul și de poporul Evreilor.

18. Și a adus pavăză de aur de o mie de minas.

19. Plăcându-ne-au drept aceea să scriem împărașilor și țărilor, ca să nu le facă lor rău, și să nu'l bată pre ei și cetățile lor și țara lor, și ca

să nu dea ajutor celor ce se războiesc asupra lor.

20. Și ni s'a părut nouă a lua paza dela ei.

21. Deci de vor fi fugit niscareva oameni făcători de rele din țara lor la voi, să'i dați pre ei lui Simon Arhiereului, ca să'i pedepsească pre ei după legea lor.

22. Și ca acestea a scris lui Dimitrie împăratul și lui Attal și lui Arat;

23. Și lui Arsac și la toate țările și lui Sampsac și la Spartani, și la Dilo și la Midon și la Sichiona și la Carla și la Samo și la Pamfilia și la Lichia și la Alicarnason și la Rodos și la Vasilida și la Coos și la Sidi și la Gortina și la Cnidon și la Chipru și la Chirini.

24. Și izvodul lor l-a scris lui Simon Arhiereul.

25. Iar Antioh împăratul a tăbărit asupra Dorei a doua zi, apropiind pururea mâinile la ea și făcând mahine, a închis Antioh pre Trifon, în cât nici a intra, nici a ieși nu putea.

26. Și l-a trimis Simon lui două mii de bărbați aleși să'i ajute și argint și aur și vase prețioase.

27. Și n'a vrut să le primească, ci a stricat toate câte a tocmit cu el mai înainte și s'a înstreinat de către el.

28. Și a trimis la el pre Atinovie unul din prietelii săi, ca să grăiască cu el, zicând: voi țineți loza și Gazara și castelul cel din Ierusalim, cetățile împărăției mele.

29. Hotarele lor le-ai puslit și ai făcut rană mare pre pământ, stăpânind locuri multe întru împărăția mea.

30. Acum dar dați cetățile care le-ai luat, și birurile locurilor care le-ai stăpânit din hotarele cele afară din hotarele ludeel.

31. Iar de nu, dați pentru ele cinci sute de talanți de argint, și pentru stricăciunea care ați făcut și pentru birurile cetășilor, alți cinci sute de talanți; iar de nu, vom veni și vom da războiu asupra voastră.

32. Și a venit Atinovie prietenul împăratului la Ierusalim și a văzut mărirea lui Simon, și păhărnice de aur cu vase de aur și de argint și gălre multă, în cât se minună, și i-a spus lui cuvintele împăratului.

33. Și răspunzând Simon, i-a zis lui: nici pământ strein n'am luat, nici ținem ceva strein, ci moștenirea părinților noștri, care vrăjmașii noștri fără judecată cu orice prilej o au apucat.

34. Iar noi având prilej, ne ținem de moștenirea părinților noștri.

35. Iar de Iopi și de Gazara, care le ceri, acestea făceau în popor rană mare, și în țara noastră, pentru acestea vom da o suță de talanți; și Atinovie nu i-a răspuns lui nici un cuvânt.

36. Și întorcându-se cu mână la împăratul, i-a spus lui cuvintele acestea și mărirea lui Simon, și toate câte a văzut, și s'a mânia împăratul cu lușine mare.

37. Iar Trilon intrând în corable, a fugit la Ortoslada.

38. Și a pus împăratul pre Chendeveu povățuitor la marginea mării, și i-a dat lui oștire pedestrași și călăreși.

39. Și i-a poruncit lui să tăbărască în preajma feșii Iudeii, și să zidească Chedronul, și să întărească porțile, și să dea războiu asupra poporului. Iar împăratul gonea pre Trilon.

40. Și a venit Chendeveu la Iamnia, și a început a asupri pre popor, și a intra în Iudea, și a robii pre popor, și a ucide, și a zidi Chedronul.

41. Și a rânduit acolo călăreși și puteri, ca apucând mai înalte să închiză căile Iudeii, în ce chip i-a poruncit lui împăratul.

CAP. 16.

Simon și doi feciori ai lui sunt omorâți cu vicleșug, și îi urinează Ioan fiul lui, care s'a numit Hircan, care multe războaie și vitejii a făcut.

Și s'a suit Ioan dela Gazara, și a spus lui Simon tatălui său cele ce a făcut Chendeveu.

2. Și a chemat Simon pre cel doi feciori mai mari ai săi, pre Iuda și pre Ioan, și le-a zis lor: eu și frații mei și casa tatălui meu, am bătut pre vrăjmașii lui Israil din tinerețe până în ziua de astăzi, și s'au sporit prin mâinile noastre de multe ori a mântul pre Israil.

3. Și acum am îmbătrânit, iar voi la această slujbă din mila lui Dumnezeu aveți ani destul, fiți în locul meu și în locul fratelui meu, și lușind bateți războiu pentru neamul nostru, și ajutorul cel din cer să fie cu voi.

4. Și a ales din țară douăzeci de mii de bărbași războinici și călăreși, și a mers asupra lui Chendeveu, și au dormit la Modin.

5. Și sculându-se dimineața a mers la câmp, și iată oștire multă pedestrași și călăreși le-au ieșit în drum, și eră un rfu între ei.

6. Și a lăbărit el și poporul lui de către fața lor, și au văzut pre popor temându-se a trece râul, și a trecut înălu el, și i-au văzut pre el bărbașii lui, și au trecut și el după el.

7. Și a împărșit poporul, și pre călăreși în mijlocul pedestrașilor i-a pus, căci călărima vrăjmașilor eră multă foarte.

8. Și au trâmbișat cu trâmbișile slujite, și s'a înfrânt Chendeveu și tabăra lui, și au căzut dintr-o dată.

niși mulți, și cari au mai rămas au fugit în cetate.

9. Atunci s'a rănit Iuda fratele lui Ioan, iar Ioan i-a gonit pre el până a venit la Chedron, care o a fost zidit.

10. Și au fugit până la turnurile cele din țarina Azotului, și le-au ars cu foc, și au căzut dintre ei ca la vr'o două mii de bărbați, și s'au înapoiat în pământul Iudei cu pace.

11. Iar Ptolomeu al lui Avuv eră pus povățuitor în câmpul Ierihonului, și avea argint și aur mult.

12. Că eră el ginere Arhierelui.

13. Și s'a înălțat inima lui și a vrut să stăpânească țara, și s'a sfătuit cu vicleșug asupra lui Simon și a fiilor lui, ca să'i omoare pre el.

14. Iar Simon umblă prin cetățile cele din țară, și grija cele de lipsă într'însele, și s'a pogorât la Ierihon el și Matatia și Iuda fiii lui în anul o sută șaptezeci și șapte, în luna a unsprezecea: aceasta este luna lui Savaț.

15. Și i-a primit pre el cu vicleșug feciorul lui Avuv într'un castel mic, ce se chemă Doc, care'l zidise, și le-a făcut lor ospăț mare, și a ascuns acolo bărbați.

16. Și când s'a îmbătat Simon și fiii lui, s'a sculat Ptolomeu și cei ce erau cu el, și au luat armele lor

și au intrat asupra lui Simon la ospăț, și i-au omorât pre el și pre acei doi feciori ai lui, și o seamă din slugile lui.

17. Și a făcut răutate mare, și a răsplătit rele pentru bune.

18. Și scriind acestea Ptolomeu, a trimis la împăratul ca să'i trimită lui oștire într'ajutor, și'i va da lui țara lor și cetățile.

19. Și a trimis pre alții la Gazara să omoare pre Ioan, și celor mai mari preste mii a trimis cărți să vie la el, ca să le dea lor argint și aur și daruri.

20. Iar pre alții a trimis să cuprinză Ierusalimul și muntele Bise-ricli.

21. Ci înainte alergând oarecine, a spus lui Ioan la Gazara, că au pierit tatăl lui și frații lui și cum că a trimis să te omoare și pre tine.

22. Și auzind, s'a spăimântat foarte și prinzând pre bărbații, cari venise să'l piarză pre el, i-a omorât, că a cunoscut că cercă să'l omoare pre el.

23. Iar celelalte cuvinte ale lui Ioan și războaiele lui și vitejiile lui, care bărbătește le-a făcut, și zidirea zidurilor, care a zidit, și lucrurile lui;

24. Iată acestea s'au scris în cartea zilelor Arhieriei lui, după ce s'a făcut Arhieriu în locul tatălui său.

CARTEA A DOUA A MACAVEILOR

CAP. 1.

Evreii din Ierusalim scriu celor din Egiptet. Moartea lui Antioh în Persida. Mulțămirea către Dumnezeu. Praznicul înfigerii corturilor și aflarea focului sfânt.

Frașilor Evreilor, cari sunt prin Egiptet, bucurie, frașii Evrei cei din Ierusalim și cei din țara Iudei, pace bună.

2. Să vă face vouă bine Dumnezeu, și să vă aducă aminte de legătură sa, cure au făcut cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov robii săi cei credincioși.

3. Să vă dea inimă tuturor vouă ca să vă închinați lui, și să faceți vola lui cu inimă mare și cu sufletul voștor.

4. Să deschiză inima voastră în legea sa și întru poruncile sale, și pace să facă.

5. Și să asculte rugăciunile voastre și să se împace cu voi, și să nu vă părăsească pre voi în vreme rea.

6. Așa ne rugăm acum alci pentru voi.

7. Împărăbind Dimitrie în anul o mie șasezeci și nouă, noi Evreii scriam vouă din necazul și din porul lui, ce a venit peste noi în anul acesta, de când s'a depărlat Iason și cei ce au fost cu el dela pământul cel sfânt și dela împărăție.

8. Și au ars lăuda, și au vărsat sân-

ge nevinovat, și ne-am rugat Domnului, și ne-au ascultat, și am adus jertfă și făină de grâu, și am aprins lumini, și am pus pâini înainte.

9. Și acum ca să țineți zilele înfigerii corturilor a lunii lui Haselev.

10. În anul o sută optzeci și opt, cei din Ierusalim și din Iudea și bătrânimea și Iuda, lui Aristovul dascălului lui Ptolomeu împăratul, care este din neamul preoșilor celor uni și Evreilor celor din Egiptet: bucurie și sănătate.

11. Din mari primejdii mântuindu-ne Dumnezeu, foarte mulțămim lui, ca cel ce ne-am războit asupra împăratului.

12. Că el au scos pre cel ce s'au războit asupra sfintei cetăți.

13. Că fiind în Persida povățuitorul și oștirile cele cu el, cărora se părea că nimeni nu le poate stă înainte, s'au lălat în capiștea Nanei, înșelându-i cu cuvinte viclene preoșii Nanei.

14. Căci ca și cum ar vrea să lăcuiască cu ea, au venit la locul acela și Antioh și prietenii, cari erau cu el, ca să lă banii în loc de zestre.

15. Și punând aceslea înainte preoșii Nanei, și el apropiindu-se cu puștila la curtea capiștei, înclizând capiștea;

16. Dacă a intrat Antioh a deschis ușa cea ascunsă a podului, și au mi-

când cu plete, a omorîi pre povă-
lul lor și pre cei ce erau cu el, și
desfăcându-i părși și lăindu-le ca-
petele, le-au lepădat celor din afară.

17. Întru toate binecuvîntat este
Dumnezeul nostru, cel ce au dat pre
cei ce au făcut păgînătate.

18. Vrînd drept aceea să facem
în douăzeci și cinci de zile ale lu-
nei lui Haselev curățenia Bisericii,
cu cumință am socotit a vă înșlă-
nișă pre voi, ca și voi asemenea să
prăznuiți ziua înfigerei corturilor și
a focului, când Neemia cel ce a zi-
dit Biserica și jertelnicul a adus
jertfă.

19. Că și când ducea la Persida
pre părinții noștri, bunii credincioși
preoți, cari erau atunci, luând din
focul jertfelnicului în taină l-au a-
scuns într-o groapă ca de fîntînă
fără de apă, în care l-au asupat,
în cât la toți eră neștiut locul.

20. Și după ce au trecut câțiva
ani, când au plăcut lui Dumnezeu,
trînis fiind Neemia de împăratul Per-
sidei, pre nepoții preoților celor ce
au ascuns, i-a trimis la foc, și pre-
cum ne-au spus nouă, n'au aflat foc,
ci apă iute.

21. Și le-a poruncit lor să scoajă
de acolo apă și să aducă, și după
ce s'au adus cele de jertfit, a po-
runcit Neemia preoților să stropia-
scă cu apa aceea lemnele și cele
ce erau deasupra puse,

22. Care după ce s'a făcut și a
venit vremea, în care a strălucit soa-
rele, care mai 'nainte eră în nori,
s'a aprins loc mare, în cât toți s'au
mîlînat.

23. Și rugăciune făceau toți pre-
oșii, când se mistulă jertfa, și pre-
oșii și toți începînd ca Ionatan; iar
celuși răspunzînd ca Neemia.

24. Iar rugăciunea eră într'acest
chip: Doamne! Doamne! Dumnezeule!

Făcătorul tuturor, cel înfricoșat și
tare și drept și milostiv,

25. Cei ce unul ești împărat și
bun și unul dătător de bunătăți, și
singur drept și atotștitor și veșnic,
cel ce mîntuiești pre Israel din tot
răul, cel ce ai ales pre părinți și
l-ai sfințit pre ei.

26. Primește jertfa aceasta pentru
tot poporul tău Israel, și păzește par-
tea ta și o sfințește.

27. Adună risipirea noastră, izbă-
vește pre cei ce slujesc întru nea-
muri, spre cei ocărăși și urăși ca-
ută, ca să cunoască neamurile că
tu ești Dumnezeul nostru.

28. Necăjește pre cei ce asupresc
și hulesc cu mândrie.

29. Răsădește pre poporul tău la
locul cel sfînt al tău, precum a zis
Moisi.

30. Și preoții cântau laude.

31. Iar după ce s'au mistuit cele
ce erau ale jertfei, a poruncit Ne-
emia să ude cu cealaltă apă, care
a rămas, pietritele cele mai mari.

32. Care cum s'a făcut, s'a aprins
dintr'însele flacăra, și din lumina,
care a strălucit la jertfelnic s'au mi-
stuit.

33. Și după ce s'a făcut aveau lu-
cru acestă, s'a spus împăratului
Persilor, că în iocul în care ascun-
sese locul, preoții cei ce s'au mutat,
s'a arătat apă, din care Neemia și
cel ce erau cu el au curățit jertfele.

34. Iar împăratul cercînd lucrul,
a îngrădit locul, și a făcut jertfelnic.

35. Și multe daruri și lucruri
luînd împăratul, le-a dăruit preoților.

36. Și a numit Neemia locul a-
cela Neftar, care se înălțărește cu-
rățenie și se cheamă la cei mulți
Neftar.

CAP. 2.

Partea a doua a cărții care se pomeneste în capul dintâin.

Și se află în scrisori, cum că ieremia prorocul a poruncit celor ce erau să se mute să la foc, precum s'a arătat.

2. Și cum că a poruncit prorocul celor ce erau să se mute, când le-a dat lor lege, ca să nu uite poruncile Domnului, și ca să nu răfăcească cu cugetele văzând chipuri de aur și de argint, și podoaba cea de primprejurul lor.

3. Și altele ca acestea zicând, îl îndemnă să nu depărteze legea de la inima lor.

4. Și eră într'acea scrisoare, cum că prorocul luând răspuns, a poruncit, ca cortul și sicriul să'l ducă cu sine.

5. Și ieșind la muntele în care s'a suit Moisi, și a văzut moștenirea lui Dumnezeu, și cum că acoio viind ieremia, a aflat loc în peșteră, și cortul și sicriul și jertfelnicul tămădierii le-a băgat acolo, și ușa o a astupat.

6. Și viind unli din cei ce mergeau după el, ca să însemneze calea, și n'au putut-o găsi.

7. Care lucru cunoscându'l ieremia, l-a înfruntat pre ei, și a zis: că necunoscut va fi locul acela, până când va adună Dumnezeu adunarea poporului, și se va milosivi.

8. Și atunci Domnul va arăta acestea, și se va arăta slava Domnului și norul precum și lui Moisi s'a arătat, și precum când s'a rugat Solomon să se sfințească locul, cu slavă s'au arătat.

9. Și ca un înțelept a adus jertfă de sfințirea și de săvârșirea Bisericii.

10. Precum și când s'a rugat Moisi

către Domnul, și s'a pogorât foc din cer și a mistuit ale jertfel; așa și Solomon s'a rugat, și pogorându-se foc, a ars arderile de tot.

11. Și a zis Moisi: pentru că nu s'a mâncat ce eră pentru păcat, s'a mistuit.

12. Așijderea și Solomon opt zile a prăznuit.

13. Și se spuneă și în scrisorile acelea și în pomenirile lui Neemia ca și acestea, și cum întocmind raclă de cărți, a adunat cele despre împărași și despre proroci, și ale lui David, și cărțile cele trimise ale împărașilor pentru dări.

14. Așijderea și ale lui Iuda, și câte s'au întâmplat pentru răsolul ce s'a făcut nouă, toate le-a adunat, și sunt la noi.

15. Dintru care de vă vor trebui să trimiteți, cari să vi le aducă vouă.

16. Vrând dar a face curățenia, v'am scris vouă; drept aceea bine veți face de veți țineă zilele acestea.

17. Și Dumnezeu cel ce au mântuit pre tot poporul său, au întors moștea tuturor, și împărăția și preoștea și sfințenia.

18. În'ce chip au făgăduit prin lege, să nădărdim întru Dumnezeu, că curând ne va milui pre noi, și ne va adună de supt cer la locul cel sfânt.

19. Că din mari răutăți ne-au scos pre noi, și locul l-au curățit

20. Iar de Iuda Macaveul și de frații lui și de curățirea marel Biserici și de înnoirea altarului,

21. Și de războaiele, ce au făcut asupra lui Antioh Epifan și asupra lui Eupator rectorul lui,

22. Și arătările cele din cer ce s'au făcut celor ce vitește s'au nevoit pentru evreime, în cât puțin fiind el, totuși jara o au izbândit, și mulțime de varvari au gonit.

23. Și Biserica cea în totuși lu-

mea vestită o au zidit, și cetatea o au făcut slobodă, și legile cele părașite le-au întors Domnul cu toată li-niștea, milosliv fiindu-le lor.

24. Cele dela Iason Kirineanul arătate în cinci cărți, vom cercă într-o carte a le scri.

25. Pentrucă socotind curgerea numerilor și greutatea, care este celor ce vreau a începe poveștile Istoriilor, pentru mulțimea materiei,

26. Am avut grije. ca celor ce vor vrea să citească, să le fie mângăere sufletească; iar celor ce se vor nevoi a le ținea minte, ușurare și tuturor celor ce vor cei folos;

27. Iar nouă cari ne-am apucat a scria acest lucru, nu de mică osteneală, ci de lucru plin de prilegiere ne-am apucat.

28. Ca și celui ce gătește ospăț, și caută folosul altora, nu este ușor, însă pentru mulțămia celor mulți, bucuroși vom suferi pătimirea aceasta.

29. A alege cu amăruntul adevărul fiecăruia lucru, lăsăm celui ce a scris; iar întru aceasta mai mult ne ostenim, ca să stăm întru îndreptarul scurtărei.

30. Că precum meșterului casel cel nouă se cade a purta grijă de toată așezarea, iar cel ce se apucă a săpa și a zugrăvi, trebuie să caute cele ce sunt spre podoabă, așa trebuie a socoti și de noi.

31. Că a căuta și a culege multe cu amăruntul, și despre toate a face cuvânt, celui ce scrie Istoria se cuvine.

32. Iar a urmă scurtarea zicerii și a lăsa cercelarea lucrării, este în voia celui ce face fălmăcirea.

33. De aici dar vom începe cuvântarea, la cele ce mai sus am zis miștă udhoggând, că prostesc lucrurile întru multe de Istorie a înmulți cuvintele și Istoria o scurtă.

CAP. 3.

Minunata apărare a vistiericii Bisericii din Ierusalim împotriva lui Ilodori răpitorul.

Când sfânta cetate cu toată pacea se lăcuia, și legile foarte bine se păzeau pentru bună credința lui Onie Arhiereul și urirea răutăței.

2. S'a întâmplat de și înșiși împărații au cinstit locul acesta și Biserica cu daruri foarte bune trimise o au cinstit

3. Atăta în cât și însuși Seleuc împăratul Asiei a dat din veniturile sale toate cheltuielile la slujbele cele de obște ale jertfelor.

4. Și Simon oarecare din neamul lui Venlamin, ispravnic Bisericii fiind pus, s'a pricit cu Arhiereul pentru nelegiuirea cea din cetate.

5. Și nepușând birul pre Onia, a mers la Apolonie feciorul lui Tra-seu, care pe vremea aceea era povățuitor Kilo-Siriei și al Finichiei.

6. Și i-a spus lui, cum că vistieria cea din Ierusalim este plină de nenumărați bani, cât mulțimea celor ce se adună din biruri, este nenumărată, și nu se cuvin aceștia la jerte, și poate să fie ca toate acestea să vie supă puterea împăratului.

7. Și întâlnindu-se Apolonie cu împăratul, l-a înșelînt pre el de bani, cari s'au spus lui, iar el chemând pre Ilodori, care era mai mare preste bani, l-a trimis, și l-a poruncit lui să aducă banii cei mai sus ziși.

8. Și Ilodori îndată a pornit la călătorie, însă cu veste ca aceea că merge în cetățile Kilo-Siriei și ale Finichiei, iar cu lapta porunca împăratului plînd.

9. Și după ce a sosit la Ierusalim, cu cinste s'a primit dela Arhiereul cetății, și a spus de înșelîntarea aceea, și l-a arătat pentruce

pricină a venit, și a întrebat de sunt adevărate acestea.

10. Iar Arhlereul a arătat că sunt puse pentru văduve și pentru săraci.

11. Iar o seamă sunt și ai lui Iracan tectorul lui Tovie, care este om foarte de cinste; iar nu precum l-a fost pârîi necredinciosul acela Simon, și toți banii sunt pairu sufe de talanși de argint și două sufe de aur.

12. Și cum că strămbătate se face celor ce lucrurile sale le-a încredințat sfințeniei locului acelui și Bisericii, care în toată lumea se cinșește pentru mărirea și sfințenia ei, aceea nicidecum nu poate să fie.

13. Iar Iliodor pentru poruncile împărătești ce avea, a zis: că acelea în vislăria împărătească trebuie să se ducă.

14. Și rânduind zi în care să intre, ca luând seama să rânduiască despre aceea, pentru aceea foarte mare grijă s'a făcut în toată cetatea.

15. Și preoșii îmbrăcați cu veșmintele cele sfințite înaintea altarului căzând, chemau din cer pre cel ce au dat legea pentru punerile acestea, ca celor ce au pus banii aceia, întregi să-i păzească.

16. Și oricine vedeă fața Arhlereului, nu putea să nu se umilească cu mintea, că vederea lui și schimbarea feței, arăta necazul cel dinlăuntru al sufletului lui.

17. Că eră vărsat preste omul acela oarecare temere și groază a trupului, dintru care cei ce vedeau, cunoșteau durerea cea din inimă.

18. Iar alții din case cu grămada alergau spre rugăciunea obștească, pentrucă eră să vină locul spre desfășurare.

19. Și mulțurile încluse pre supt și pe cu saci, impleau căile, și tectorile cele încluse unele alergau în

porți și unele la ziduri și altele pre ferestre se plecau.

20. Și toate cu mâinile ridicate spre cer se rugau.

21. Și eră jalnică privire, cum cădea mulțimea amestecată, și în cât de mare necaz fiind Arhlereul, așteptă.

22. Aceștia dar se rugau atotputernicului Dumnezeu, ca cele încredințate întregi, și cu toată înfărire să se păzească celor ce le-au încredințat.

23. Iar Iliodor vrând să facă porunca, fiind de față cu ostași la vișierle.

24. Domnul părinților și Stăpânul a toată puterea arătare mare au făcut afăta, în cât toți cei ce îndrăz-nise a veni, spălmânându-se de puterea lui Dumnezeu, au leșinat și s'au înfricoșat.

25. Că s'a arătat lor un cal care groaznic călăreț avea pre sine, și cu foarte frumos acoperemânt împodobit, și pornindu-se lute a lovit pre Iliodor cu copilele cele dinainte; iar cel ce ședea pre cal, se vedeă având arme de aur.

26. Încă și aiși doi tineri s'au arătat înaintea lui cu fărle prea cunvioși, cu mărire foarte strălucii și cu îmbrăcămintele luminoși, cari stănd de amândouă părțile, neîncetat îi băteau pre ei, multe lovituri punând pre ei.

27. Și fără de veste căzând Iliodor pre pământ, și cu mult înlunec împresurându-se, l-au apucat și l-au pus într-o lepică.

28. Pre cel ce mai înainte cu puțin cu mulți alergători și ostași, a intrat în mai sus zisa vișierle, l-au dus neputând nici un ajutor avea dela arme.

29. Avea cunoscând puterea lui Dumnezeu, și Dumnezeu lucrându-l, acela zăcea nemișcat și lipsit de toată înălțarea de mîndritie.

30. Iar acela binecuvântau pre Domnul, cel ce au mărit locul său și Biserica aceea, care cu puțin mai înainte fusese plină de frică și de turburare, și cât s'au arătat Domnul atotfăptitorul s'a umplut de veselie și de bucurie.

31. Iar unul dintr'al lui Ilodor, curând s'au rugat lui Onia ca să cheme pre cel prea înalt, și să dăruiască vieașă celui ce zăcea desăvârșit de moarte.

32. Atunci lемându-se Arhtereul, ca nu cumva să socotească împăratul, cum că Evreii au făcut ceva vicleșug asupra lui Ilodor, a adus jertfă pentru mântuirea omului.

33. Și după ce Arhtereul s'a rugat lui Dumnezeu, tinerii aceia iarăși s'au arătat lui Ilodor cu aceleași haine îmbrăcași, și stând au zis: multă mulțămintă să faci lui Onia Arhtereul, că pentru el și-au dăruit Domnul ie vieașă.

34. Iar tu din cer fiind bătuț, spune la toți puterea cea prea mare a lui Dumnezeu, și după ce au zis acestea s'au făcut nevăzuți.

35. Iar Ilodor aducând jertfă Domnului, și făgăduințe foarte mari făgăduind celui ce l-au dăruit vieașă, și lui Onie mulțămind, s'a întors la împăratul.

36. Mărturisind tuturor lucrurile prea marelui Dumnezeu, care le-a văzut.

37. Și împăratul întrebând pre Ilodor, cine ar fi vrednic, care să se mai trimită odăla în Ierusalim? El a răspuns:

38. De al pre cineva vrăjmaș sau pânditor împărăției tale, trimite-l pre el acolo, și bătuț îl vei primi, chiar de va scăpa; pentru că în locul acela este cu adevărat oarecare putere a lui Dumnezeu.

39. Că cel ce lăcănește în cer, este pilditor și ajutător locului aceluia,

cel ce pre cei ce vin ca să facă rău, îi bate și îi pierde.

40. Și așa s'a întâmplat cu Ilodor și cu paza vistieriei.

CAP. 4.

Simon părăd la Seleuc pre Onia preotul cel mare, îl omoară Andronic din porunca lui Menelan.

Iar Simon de care mai înainte am zis, care a fost văditorul banilor și al patriei, rău grăla de Onia, ca și cum el ar fi silit pre Ilodor, și ar fi fost meșterul răutăților.

2. Și pre făcătorul de bine al cetății, și pre cărmuitorul celor de un neam cu sine, și pre râvnitorul legilor, vrăjmaș lucrurilor îndrăznește a'i zice.

3. Și așa a crescut vrajba. În cât și prin oarecare de al lui Simon, ucideri s'au făcut.

4. Socotind Onia primejdia vrajbi, și cum că se va mânia Apolonle povățuitorul Kilo-Siriei și al Finchiei, adăogând răutatea lui Simon, s'a dus la împăratul.

5. Nu ca să părăscă pre cetățeni; ci socotind folosul cel de obște și deosebi la tot neamul.

6. Că vedeă, cum că nu este cu putință fără de rânduială împărătească a se împacă lucrurile, și cum că Simon nu va înceta dela nebunlea aceasta.

7. Ci murind Seleuc, și luând împărăția Antioh, cel ce s'a poreclit Epifan, a poslit Arhteriea Iason frațele lui Onia.

8. Și mergând la împăratul, s'a rugat făgăduind trei sute și șasezeci de talanți de argint, și încă alt venit de optzeci de talanți.

9. Fără de acestea făgăduia încă și alți o sută și cincizeci, de i s'ar îngădui lui putere a înfrinșă școală pentru tineri, și pre cetățenii Ieru-

sallimului împreună cu Antioheni a'i scrie.

10. Și îngăduind împăratul, a dobândit stăpânirea, și îndată a început a mîta la obiceiul elinesc pre cei din neamul său.

11. Și lepădând milostivele îngăduințe împărătești, care s'a îngăduit Evreilor prin Ioan tatăl lui Evpolem, care fusese sol la Romani pentru împrietenire și însofire, și stricând rânduieile cele legiile, rânduile lăzădelege înnoia.

12. Că, cu veselie focmai supți cetate a întemeiat școală, și pre cei mai tari dintre tineri supuindu'i, supți curvăsărie i-a dus.

13. Și într'acest chip se întărea elinea, și sporeau obiceiurile celor de alt neam, pentru prea marea aceea necurăție a acestui păgân și nu Arhieru, Iason,

14. Atîi în cât nu se sârguiau mai mult preoșii spre slujbele altarului; ci nebăgînd seamă de Biserică, și părăsind jertfele, se grăbiau să se împărtășească cu privirea cea lăzădelege a luptei după chemarea înăime la disc.

15. Și cinstea cea pîrintească nebăgînd-o în seamă, mărirea cele elinești mai bune le socoteau.

16. Pentru care grea nevoie i-a cuprins pre ei, că a căroră povăzuire o poșteă, și căroră voiă a se asemăna, pre accia vrăjmași și izbânditori i-au avut.

17. Că a face păgânește impropria dumnezeescilor legi, nu este prea lesne; însă acestea vrema următoare le va arăta.

18. Iar când s'a prăznuit lupta cea de al cincilea an al lui Tir, la care eră de față împăratul,

19. A trimis spurcatul acesta Iason din Ierusalim privitori, pre cei ce eră Antioheni, carli au dus trei

sute de drahme de argint spre jertfa lui Iracleu, pentru care și cel ce au dus argintul s'au rugat, ca să nu se deă la jertfe, că nu se cuvine, ci la alte cheltueile să se deă.

20. Ci acestea despre o parte pentru cel ce le-a trimis spre jertfa lui Iracleu, despre alta pentru voea celor ce le-au adus, le-au trimis pentru dresul corăbiilor celor de oștire.

21. Și trimițându-se în Eghipt Apoionie al lui Menesteu, pentru ca să fie mai întâiu șezător al lui Ptolemeu al lui Filomitor împăratul, înșelegînd după aceea Antioh, cum că el s'a înstreinat de către lucrurile sale, de întemeere a grîji, pentru aceea a venit în Iopî, și de acolo s'a dus în Ierusalim.

22. Și cu mare cuvință de către Iason și de către cetate a fost primit, cu făclii aprinse și cu strigări a fost băgat, și de aici spre Flutichia a purces cu tabăra.

23. Și după trei ani a trimis Iason pre Menelau fratele lui Simon mai sus numitului, ca să ducă bani împăratului, și ca să'l aducă aminte de lucrurile cele de lipsă.

24. Iar el plăcînd împăratului pentru că l-a mări cu fața puterii lui, a fras la sine Arhieria, dînd cu trei sute de talanși de argint mai mulți decît Iason.

25. Și luînd porunci împărătești a venit, nimic vrednic de Arhieria aducînd, numai mînte de Iran crud, și urgie de hiară sălbatecă avînd.

26. Și așa Iason, care a înstreinat pre fratele său, înstrelnuînd-l-a și pre el aiul, și l-a izgonit în Ieru Amanfil.

27. Iar Menelau a jinit stăpînirea, ci de bani, carli îi îngăduie împăratului ulci o grîiă n'au avut, lui Sostrat mai multre cetășnet și cerea,

28. Că acești eră puși preste adu-

narea blurilor, pentru aceea pre amândoi l-a chemat împăratul.

29. Și Menelau a lăsat în Arhierie ispravnic pre Lisimah fiatele său; iar Sostrat pre Craiti mai marele Chipruului.

30. Și acestea așa fiind, s'a întâmplat de s'au învrăbiți Tarsenii și Malotenii, pentru că au fost dați dar Antiohiei fiilor împăratului.

31. Degrab dar a venit împăratul ca să așeze lucrurile acelea, lăsând în locul său pre Andronic cel ce eră dintre cei de cinstie.

32. Iar Menelau socotind că a aflai vreme bună, furând niște vase de aur de ale Bisericii, le-a dăruit lui Andronic, și altele le-a fost vândut în Tir și în cetățile cele de prin prejur.

33. Care lucru înțelegându-l Onia l-a mustrat, fiind el în loc fără de frică. În Dafni cea de către Antiohiea.

34. Pentru aceea Menelau luând deosebi pre Andronic, i-a rugat ca să omoare pre Onia, deci viind el la Onia, și cu înșelăciune dând dreapta, cu jurământ a întârit, măcar că Onia aveă prepus asupra lui Andronic, că va să-l înșele, l-a făcut de a ieși din locul cel fără de temere, pre care îndată l-a omorât nerușinându-se de dreptate.

35. Pentru care pricină nu numai Evreii, ci mulți și dintr'altă neamuri s'au scârbit, și s'au mâhnit pentru nedreapta ucidere a bărbatului aceștia.

36. Iar după ce s'a întors împăratul din părțile Chilikiei, Evreii cei din cetate, împreună și Elinii urind vicleșugul, s'au piâns, cum că fără de dreptate Onia a fost omorât.

37. Iar Antioh din suflet măhnindu-se, l s'a făcut milă, și a lăcrămat pentru înțelepciunea și multa bună rânduială a răposatului.

38. Și aprinzându-se de mânie, îndată a luat dela Andronic porfira, și i-a rumpit hainele, și l-a purtat împrejur prin toată cetatea, și într'acelaș loc, în care asupra lui Onia a făcut păgândăfate, acolo pre spurcatul ucigător l-a omorât, Domnul răsplătindu-i certare de care a fost vrednic.

39. Și Lisimah cu știrea lui Menelau înrând multe vase sfinte, a ieșit vestea în cetate, și s'a adunat mulțimea asupra lui Lisimah, după ce multe vase de aur s'au fost cheltuit.

40. Și după ce s'au sculat asupra-i gloatele mâniașe, Lisimah improviză a înarmat ca la vr'o trei mii de bărbați, și a început fără de dreptate a omorî, povățuitor fiind un stran și cu vârsta și cu nebunia bătrân.

41. Iar gloatele dacă au văzut că se scoală Lisimah asupra lor, apucând unii pietre, alții măciuci, alții fărâșe, aruncau spre cei ce erau împrejurul lui Lisimah, și spre cei ce se sculase asupra-le.

42. Pentru care pricină pre mulți dintr'înși i-au rănit, și pre unii i-au omorât, și pre toți în fugă i-au întors, și pre furătorul de cele sfinte lângă vistierie l-au omorât.

43. Și pentru acestea a stăfuit judecată asupra lui Menelau.

44. Și când a venit împăratul în Tir, asupra lui Menelau au făcut pără trei bărbați trimiși dela bătrânime.

45. Iar Menelau aflându-se vinovat, a făgăduit bani mulți lui Ptolomeu feciorului lui Dorimen, ca să îmblânzească pre împăratul.

46. Deci apucând Ptolomeu pre împăratul într'un foșor, unde se dusesse să se răcorească, i-a schimbat din părerea sa.

47. Și pre Menelau capul a toată răutatea l-a slobozit de părțuri; iar pre ticăloșii acela, cari măcar și la

Schiti de și-ar fi spus pricina, s'ar fi slobozit nevinovați, pre aceștia i-a judecat spre moarte.

48. Drept aceea degrab nedreapătă moarte au suferit cei ce pentru cetate și pentru popor, și pentru sfintele vase înalte au grăit.

49. Pentru care lucru și tiranii scârbindu-se de această răutate, lucrurile cele de îngropăciunea lor cu mare cuviință au dat.

50. Iar Menelau pentru lăcomia celor puternici, eră în cinste, și crescând întru răutate, mare vrăjmaș a fost cetățenilor.

CAP. 5.

Minunata arătare a ostașilor care s'au năzduit răsboindu-se în văzduh preste Ierusalim timp de patruzeci de zile; păgânătatea lui Iason și tirania lui Antioh.

Iar pre vremea aceasta Antioh a doua oară a călătorit în Egipt.

2. Și s'a întâmplat, de în patruzeci de zile s'a văzut preste toată cetatea prin văzduh alergând călăreși cu haine aurite îmbrăcați, și cu sulje ca și ostașii cel înarmați.

3. Și cele de călăreși rânduite, și bătându-se unii cu alții, și năvăliri de amândouă părțile, și clătiri de paveze și mulțime de sulji și sabii scoase și aruncări de săgeți și străluciri de podoabă de aur, și de tot felul de platoșe.

4. Pentru aceea toți se rugau ca să fie spre bine arătarea aceasta.

5. Și făcându-se vorbă mincinoasă, cum că a murit Antioh, luând Iason nu mai pușini de o mie de bărbați, fără de veste a lovit asupra cetății, și cei ce de pre zid împingându-se, mai pre urmă a luat cetatea, iar Menelau a fugit în castel.

6. Iar Iason omorâ pre cetățenii săi fără de milă, nesocotind că norocireu asupra rudenilor sale este cea mai mare nenorocire.

7. Și părându-l că ale vrăjmașilor, și nu acelor de un neam cu sine biruințe surpă, slăpânirea n'a dobândit; iar mai pre urmă pentru viclenie rușine a luat, și pribeag s'a dus iarăși în Amanitida.

8. Și așa a luat sfârșitul relei amestecăturii, închizându-l Arela tiranul Araviilor, dintr'o cetate într'alta fugind, gonindu-se de toți, și urîndu-se ca un călcător de lege, și în scârbă fiind la toți ca un gâde al moșiei și al cetățenilor în Egipt, s'a lepădat.

9. Și ca o țărănă dela moște înstreinându-se în streinătate a pierit; către Lachidemoneni s'a dus, ca pentru rudenie să aște acolo acoșeremânt.

10. Și cel ce mulțime de morți îngropăși a lepădat, neșelii a fost, și de nici un fel de îngropăciune, necum de îngropăciunea în mormântul părintesc n'a avut parte.

11. Iar după ce a înțeles împăratul acestea ce s'au făcut, a socotit că Iudeii s'au viclenit, pentru aceea pornind din Egipt, cu suflet sălbatec a luat cetatea în pradă.

12. Și a poruncit ostașilor să tale fără de milă pre cei ce le sunt înainte, și pre cei ce se sue în case să'i omoare.

13. Deci omorîtu-s'au tinerii și bătrânii și bărbații și mulierile și feciorii au pierit, și fecloarele și pruncii s'au junghiat.

14. Atâta în cât în trei zile optzeci de mil au pierit, adică patruzeci de mil au fost tăleși, iar alții numai pușin decât acești tăleși, s'au vândit.

15. Și neîndestulându-se cu acestea, au îndrăsnit a intra și în cetate decât tot pământul mai sfârșit Iiserică, având povălușilor pre Menelau, cel ce și legilor și părerii vănușilor s'a făcut.

16. Și cu mâinile cele spurcate a luat sfintele vase, și cele ce de alți împărași spre creșterea și mărirea locului, și cinstea le-au fost pus, cu spurcate mâinile frângându-le le dă.

17. Și s'a semănat cu cugețul Antioh, nu socotind că pentru păcatele celor ce lăcuiau cetatea s'an mâniaș pînă în Domnul, pentru aceea a fost urgisit locul acela.

18. Iar de nu s'ar fi înfămplat să fi fost mai dinainte cuprinși cu multe păcate precum Iliodor, pre care l-a fost trimis Seleuc împăratul, ca să vadă visieria, acesta când a năvălit să intre degrab fiind bătuș, s'a întors dela îndrăznirea sa.

19. Că nu pentru loc pre neam, ci pentru neam au ales Domnul locul.

20. Pentru aceea și locul acesta s'a făcut părtaș răutăților, ce s'au înfămplat în neam, după aceea s'a făcut părtaș bunătăților celor dela Domnul, și cel ce a fost cuprins cu mânia Atoșliilorului, iarăși îmbănzindu-se cu marele Stăpân, cu toată mărirea s'a îndreptat.

21. Deci Antioh luând o mie și opt sute de talanți din Biserică, degrab s'a întors în Antiohia, gîndind de trufie să facă pămîntul să înnoaște pre el, și marea să umble cu picioarele pre ea, pentru semeștea inimii.

22. Și a lăsat și ispravnicii, ca să necăjască neamul în Ierusalim, pre Filip de neam Frighlean, cu obiceiurile mai varvar decît cel ce l-a pus.

23. Iar în Garizin pre Andronic, și fără de aceștia pre Menelau care mai rău decît ceilalți se ridică asupra cetățenilor.

24. Și vrăjmaș gînd avînd asupra cetățenilor Evrei, a trimis pre începătorul urciunilor pre Apolonia cu oștre douăzeci și două de mii, poruncind cu pre cel de vîr-

slă pre toți să'i omoare, iar pre mulieri și pre cei mai tineri să'i vînză.

25. Iar acesta vinînd în Ierusalim s'a făgăduiș a fi de pace, și a așteptat pînă în ziua cea sfîntă a sîmbetei, și apucînd pre Evrei fără de lucru, a poruncit ostașilor celor de supă ascultarea sa să se înfrumuzeze.

26. Și pre toți cei ce au ieșit la priveală i-au omorîș, și prin cetate cu armele alergînd, multă mulșime au omorîș.

27. Iar Iuda Macaveul cu alți nouă înși, cari s'au însoșit cu ei oșbindu-se în pustie, ca hiarile în munșii trăiau împreună cu cel ce erau cu el, și cu buruleni se înrăneau ca să nu se spurce.

CAP. 6.

Despre spurcarea Bisericii de către păgîni; idololatria și moartea lui Eleazar.

Și nu după multă vreme a trimis împăratul pre un bătrîn alinean, ca să silească pre Iidovi să se strămune dela legile cele părintești, și să nu se ocărmulască cu legile lui Dumnezeu.

2. Și să spurce și Biserica cea din Ierusalim, și să o numească a lui Dia Olimpiul, și cea din Garizin precum erau lăcuișorii locului a lui Dia iubitorului de oaspeși.

3. Ci cu anevoie și grea eră poporului focmzala răutății aceștea.

4. Că Biserica de curvie și de beșii o au umpluș păgîni, desfătuîndu-se cu sodomii, și în sfintele curși cu muleri împreunîndu-se, și în lăuntru băgînd cele ce nu se cuveneă.

5. Și altarul s'a umpluș de lucruri nelegiulte, care le opreă legea.

6. Și nu eră slobod nici a jineă sîmbetele, nici a păzi sărbătorile cele părintești, nici măcar Evreu a se mîntușit pre sine u fi.

7. Și se ducea cu amară nevoe la ziua nașterii împăratului spre junghiere în toată luna; și când era sărbătoarea Dionisilor se sileau Evreii având edere să facă pompă lui Dionisie.

8. Și din îndemnul lui Ptolomeu a ieșit poruncă în cetățile elinești cele de prin vecini, ca și pre Evrei așijderea să-i facă să jeftească.

9. Iar pre cei ce nu vor vrea să se strămute la obiceiurile elinești, să-i omoare; drept aceea nimeni alt nu era a vedea, fără numai nevoe, care îi asuprea pre ei.

10. Că s'au adus două muieri, care au fost pârâte, că s'au tăiat împrejur pruncii lor, pentru aceea au spânzurat pruncii de fițele lor, și prin cetate, pre ulițe purtându-le, le-au aruncat jos de pre zid de au murit.

11. Iar alții aiergând la peșterile cele de pre aproape, ca ascunzându-se să serbeze ziua sâmbetei, de care lucru dându-se știre lui Filip, l-au ars, că se silau a-și ajuta unul altuia, pentru mărirea acelei prea cinșite zile.

12. Rog dar pre cei ce vor cei a-cestă carte, să nu se îngrozească pentru nevoile acestea; ci să socotească că muncile acestea, nu spre pierire, ci spre învățătură au fost neamului nostru.

13. Că a nu se lăsa în multă vreme cei ce lucrează fărădelege, ci degrab a cădea în munci, semn de mare facere de bine este.

14. Că nu ca și într'alte neamuri cu îndelungă răbdare așteaptă Domnul, până ce vor ajunge la plinirea păcatelor, și apoi să-l muncească ci asupra noastră așa au socotit a fi, ca nu la sfârșitul păcatelor ajungând noi, apoi să facă izbândă asupra noastră.

15. Pentru aceea niciodată nu depărtează mila dela noi, ci cerându-ne cu nevoi, nu părăsește pre poporul său.

16. Însă acestea pentru ca să ne aducem aminte, acestea să fie zise.

17. Iar preste puștin, se cade să venim la poveste.

18. Unui om anume Eleazar, care era din cei de frunte cărturari, și trecut cu vârsta, și la fașă foarte frumos, căscându-i gura îl sileă să mănânce carne de porc.

19. Iar el mai vârtos primind moartea cea de cinste decât viața cea de urâciune, de bună voie s'a adus la muncă.

20. Și sculpând înainte, în ce chip se cădea a se aproia cei ce îndrăzneasc a se apăra de cele ce nu se cuvine să le mănânce pentru dragostea vlei.

21. Iar cei ce erau rânduiți la acea fărădelege jertă, pentru cunoștința cea de mulți ani a omului aceluia luându-l de osebi, îl rugă, să aducă cărnuri de el făcute, care erau lui slobod a mânca, și să se făjărnicească ca și cum ar mânca de cele ce a poruncit împăratul din cărnurile jertfei.

22. Ca făcând aceasta, să scape de moarte, și pentru prieteșugul cel vechiu cu ei, va afla milă.

23. Iar el gând bun luând, și vrednic fiind de vârstă și de adâncele bătrânețe, și de cinșitele cărunțețe, care și le agonisise, și de creșterea cea foarte bună din pruncie, și mai vârtos de cea sfântă, și de Dumnezeu pusă rândulala legii, îndată a răspuns, zicând: ca, curând să-l trînișă la iad.

24. Că nu se cuvine vârștel noastre a făjărniciei, ca mulți din cetățile să socotească, cum că Eleazar cel de nouăzeci de ani, a trecut la obiceiurile celor de alți neamuri,

25. Și ei pentru a mea lăjărnice, și pentru această pușină și scurtă viață, se vor amăgi prin mine, și urâclune și ocară bătrâneșilor să'mi agonisesc.

26. Că măcar de într'această vreme de acum voi scăpa de munca cea dela oameni; iar din mâinile Atotfiitorului, nici viu nici mort nu voi scăpa.

27. Pentru aceea bărbătește acum muștând vieașa, mă voi arăta vrednic de bătrânețe.

28. Și celor lineri pildă vitejească le voi lăsa, ca, cu grăbnie și cu bărbăție să moară pentru cinstitele și sfintele legi, și acestea zicând, îndată a venit la chinuri.

29. Iar cei ce'l aduceau, inima lor cea bună, care cu pușin mai 'nainte o arătase către dânsul, în inimă rău voitoare o au mutat, pentru cuvintele, care mai 'nainte le-au fost grăit, care precum socoteau ei, erau nebunie.

30. Și când eră să moară de rane suspinând, a zis: Domnului celui ce are sfânta știință, arătat este, că puștând eu să scap de moarte, grele dureri rabd cu trupul bălându-mă; iar cu sufletul bucuros pentru frica lui pătimesc acestea.

31. Și într'acest chip a murit acesta, și nu numai linerilor, ci și la mai mulți al neamului, moartea sa lăsând-o pildă de vitejie și pomenire de faptă bună.

CAP. 7.

Despre statornicia în credință și chinurile celor șapte frați Macavei și a mamei lor.

Întruimplatu-s'a și cu șapte frați, precum împreună cu mama lor prinzându-l, l-a silit împăratul să mănânce cărnuri de porc, care nu le erau lor slobod a mânca, cu blecluri și cu vine bălându-l.

2. Iar unul dintre ei, care mai 'nainte a grăit, așa a zis: ce vrei să întreb și să știi dela noi? Pentru că mai bucuroși suntem a muri decât a călca legile părinteșii.

3. Iar împăratul umplându-se de mânie, a poruncit să înfierbânte li-gai și căldări.

4. Și după ce s'an înfierbântat acestea, îndată a poruncit să taie limba celui ce mai înainte a grăit, și luându-l primpriejur să'i taie marginea trupului, văzându-l ceilalți frați și mama lor.

5. Și după ce l-a clungit așa, a poruncit să'l aducă la foc și să'l frigă de viu, și leșind foarte mare sfârâlată din li-gae, unii pre alții împreună cu mama lor se îndemnau a muri vitejește, zicând așa:

6. Domnul Dumnezeu vede, și cu adevărat mângăere are dintre noi, precum chiar a arătat prin cântarea cu care ne-a mărfurisit nouă Moisi zicând: și întru robii săi se va mângăia.

7. Și după ce s'a săvârșit cel dintâiu într'acest chip, a adus pre al doilea să'l bașjocorească, și luându-l pielea capului cu părul, îl întrebă: au mânca-vei mai 'nainte de ce ți se va chinui trupul cu toate mădușările?

8. Iar el răspunzând cu glas părintesc, a zis: nu.

9. Pentru aceea și acesta, ca și cel dintâiu pre rând toate chinurile le-a suferit, și când eră să moară, a zis: în dar ticăloase nescopi pre noi într'această viață, iar împăratul lumii pre noi cei ce murim pentru legile lui, iarăș ne va învia cu înviere de viață veșnică.

10. Și după acesta al treilea s'a bașjocorit, și cerându-i-se limba, îndată o a scos și mâinile cu îndrăzneală le-a înfins și vitejește a zis:

11. Din cer le-am dobândit acestea și pentru legile lui nu bag seamă de ele, pentrucă nădăjduesc că dela el iarăș le vom dobândi.

12. Așa în căi și însuș împăratul și cei ce erau cu el, cu spaimă se minună de sufletul lănărului, că, ca de o nimic nu băgă seamă de dureri.

13. Și după ce s'a sfârșit și acesta, a adus pre al patrulea aslădrea muncindu-l și chinându-l.

14. Și când eră să moară, așa a zis: bine este a mușă nădejdiele cele dela oameni și a aștepta cele dela Dumnezeu, că noi iar vom învia prin el, iar fie nu-l va fi învlere spre vieajă.

15. Și îndată aducând pre al cincilea îl muncă, iar el căutând către împăratul, a zis:

16. Putere între oameni având, muritor fiind, faci ce vrei; însă să nu socotești că Dumnezeu au părăsit pre neamul nostru;

17. Ci tu așteaptă și vei vedea puterea lui cea mare, cum pre sine și sămânța sa o va chinul.

18. Și după acesta a adus pre al șaselea, și când eră să moară, a zis: nu te înșelă în zadar, că noi pentru noi înșine pălimim acestea, de vreme ce am păcătuit împotriva Dumnezeului nostru, și pentru aceasta s'au făcut aceste vrednice de mirare.

19. Iar tu să nu socotești că vei fi necertat, pentrucă dai războiu asupra lui Dumnezeu.

20. Iar muma lor foarte minunată și vrednică de bună pomenire fiind, care într'o zi văzând pierindu-l șaptele, cu bun suflet a răbdat pentru nădejdiele, care le aveă întru Domnul.

21. Și pre fleștecare din el îl mângăia cu părutesc glas, plină fiind pe vicleșec cuget, și gândirea cu

mulerească cu inimă bărbătească deșeptând-o, zicea către ei:

22. Nu știu cum v'ați zămislit în pântecul meu, nici eu v'am dat vouă duh și vieajă, nici închipularea fleștecarulă eu o am înlocuit.

23. Ci Ziditorul lumii cel ce au zidit ursloarea omului și au aflat nașterea, și duh și vieajă tuturor vouă ca un milostiv iarăș va da, de vreme ce acum nu vă e milă de voi pentru legile lui.

24. Iar Antioh gândind că pre el îl defaimă și socotind că pre el îl ocărăște cu acele cuvinte, fiind încă cel mai lănăr viu, nu numai cu cuvintele îndemnă, ci și cu jurământuri îl încredinșă cum că și bogat și fericit îl va face, de se va mușă dela obiceiurile părintești și pricină îl va aveă, și trebi îl va încredinșă.

25. Iar lănărul nicidecum ascultând, a chemat împăratul pre muma sa, și o învâjă, ca să sfătuiască pre finerelele cele ce sunt spre mântuire.

26. Și cu multe îndemnând-o, ea a primit că va sfătui pre lui.

27. Și plecându-se la el înșelând pre crudul tiran, așa a zis cu părutesc glas: fiule! Fie-ți milă de mine, care în pântecul te-am purtat nouă luni și ți-am dat pișă trei ani, și te-am hrănit și te-am adus la vârsta aceasta, și te-am crescut, purtându-te în brațe.

28. Rogu-te fiule, ca cântând în cer și la pământ, și văzând toate cele ce sunt într'insele, să cunoști că din ce n'au fost le-au făcut pre ele Dumnezeu, și pre neamul omenesc aslădrea l-au făcut.

29. Nu te teme de ucigătorul acesta, ci te fă vrednic de frații tăi, primește moartea, cu întru aceeași milă împreună cu frații tăi să primești.

30. Și grăind înch ea, finerelele n

zis: pre cine așteptați? N'ascult de porunca împăratului, ci ascult de porunca legii, care s'a dat părinților noștri prin Moisi.

31. Iar tu cel ce tot răul ai aflat asupra Evreilor, nu vei scăpa din mâinile lui Dumnezeu.

32. Că noi pentru păcatele noastre pătimim.

33. Iar dacă pentru certarea și învățătura noastră Dumnezeu cel viu pușin s'a mânieat asupra noastră, iarăș se va împacă cu robii săi.

34. Ci tu o necredinciosuie, și de cât toți oamenii mai spurcatule, nu te mări turburându-le în deșert, și semeșindu-le cu niște nădejdi neștiate asupra slugilor cerești ridicându-ți mâinile.

35. Că încă n'al scăpat de judecata atotputernicului Dumnezeu, cel ce de sus vede toate.

36. Că acum frații mei, cari puțină durere au suferit, au ajuns la flegăduința vieții cei veșnice a lui Dumnezeu; iar tu cu judecata lui Dumnezeu vei suferi dreaptă pedeapsă dela dânsul pentru truslea ta aceasta.

37. Iar eu precum și frații mei, și trupul și sufletul m'î dau pentru legile părintești, rugându-mă lui Dumnezeu; ca să nu întârzie a se milostivi spre neamul acesta, și pre tine prin certări și prin bătăi să te faci să mărturisești, cum că el singur este Dumnezeu.

38. Iar în mine și în frații mei să se oprească mâniea Atotputernicului, care pre dreptate s'a adus preste tot neamul nostru.

39. Deci mângându-se împăratul pre acesta mai mult decât pre ceilalți, l-a chinat, amărându-se pentru că l-a batjocorit.

40. Deci și acesta curat și-a schimbat vleanța într-un tot, nădăjdindu spre Domnul.

41. Și mai pre urmă după fii s'a săvârșit și inuma.

42. Iar acestea despre Junghieri, și despre chinurile cele preste măsură până acum să fie zise.

CAP. 8.

Războaiele și biruințele lui Iuda Macaveu împotriva lui Nicanor și a lui Timoteu.

Iar Iuda Macaveul și cei ce erau cu el, pre ascuns mergând prin sate, chemă pre rudeni și pre cei ce rămăsese în legea Evrelască, și luându-i cu sine a strâns ca la vreo șase mii de bărbați.

2. Și s'au rugat Domnului ca să caute spre poporul cel decât toți mai necăjiți, și să se milostivească, și să nu se îndure de Biserica cea spurcată de oamenii păgâni.

3. Și să-l fie milă de cetatea cea de tot stricală, și care înlocmai cu pământul va să se facă, și să auză sângele celor omorâți, care pururea strigă către el.

4. Și să și aducă aminte de pierderea cea fărădelege a pruncilor celor fără de păcate, și de hulele cele grăite asupra numelui lui, și să urască răutatea.

5. Iar Macaveu având oștire adunată, nu-l puteau suferi neamurile, și mâniea Domnului s'a întors în milă.

6. Și fără de veste viind, cetăți și sate ardeau, și locurile cele de îndemână prinzându-le, pre mulți din vrăjmași biruindu-l, îi înforcea în fugă.

7. Și mai vartos noaptea făcea de acest fel de năvăliri, atât în cât prelufundinea s'a auzit vestea vitejiei lui.

8. Deci văzând Filip că în puțină vreme acel om atâtă a sporit, și mai adese ori cu bun noroc merge, a scris lui Ptolomeu mai marelui

Kilo-Siriei și al Finichiei, ca să ajute la lucrurile împăratului.

9. Iar el îndată a ales pre Nicanor feciorul lui Patroclu, unul din cel mai de frunte prieteni, și l-a trimis supunându-l din tot felul de neamuri nu mai puțin de douăzeci de mii, ca să pliază tot neamul Evreilor, și a însoțit lui și pre Gorghia bărbat învățat la oștire, și în lucrurile războiului ispitit.

10. Și a socotit Nicanor dădăia cu care era împăratul dator Romanilor, a căreia sumă era două mii de talanți, ca din robimea Evreilor să-l plinească.

11. Și îndată a trimis la cetățile cele de pre lângă mare, chemând ca să vie să cumpere robi Evrei, făgăduind că douăzeci de robi va da pentru un talant, neașteptând izbânda cea viitoare asupra lui dela cel Atotputernic.

12. Iar Iuda a înțeles de venirea lui Nicanor.

13. Și spunând celor ce erau cu el de venirea fabricii, cel fricosi dintre ei, și cari nu aveau nădejde întru dreptatea lui Dumnezeu, au fugit și au ieșit din locurile lor.

14. Iar ceilalți foarte ce le rămăsese le vindeau, și rugau pre Domnul ca să mântuiască pre cei vânduși de necredinciosul Nicanor mai înainte de a se lovi la războiu.

15. Iar de nu pentru ei, apoi pentru așezământul care l-a făcut cu părinții lor, și pentru că chiamă pre sine prea cinstit și de mare cuviință numele lui.

16. Deci aducând Macavelu pre cei ce erau cu el, cari erau cu numărul șase mii, îi îndemnă să nu se îngrozească de vrăjmași, nici să se teamă de mulțimea cea mulă a nemuritorilor, cari cu nedreptate vine asupra lor, ci vicleșele să se răsună, pândindu-și înalțarea ochilor

oară cea fărădelege făcută de el în locul cel sfânt.

17. Și bătaia batjocoritelor cetății, și surparea porții strămoșești.

18. Că acela întru armie și întru îndrăsnire nădăjduesc; iar noi întru Dumnezeu cel atotputernic nădăjduim, carele și pre cei ce vin asupra noastră și pre toată lumea, într-o clipeală poate să-l pliază.

19. Și afară de acestea le-a arătat lor și apărările cele făcute strămoșilor lor, și izbânda cea de pre vremea lui Sinahirim, cum au pierit o sută optzeci și cinci de mii.

20. Și bătaia din Vavilon cea asupra Galatenilor făcută, în ce clipă toți au venit la bătaie opt mii, cu patru mii de Machidoneni; iar Machidonenii frângându-se înapoi, cei opt mii pre o sută și douăzeci de mii i-au pierdut pentru ajutorul ce li s'a făcut lor din cer, și mult folos au luat.

21. Cu acestea l-au lăcut pre el să fie cu bună îndrăzneală, și pentru lege și pentru patrie gafa a murii.

22. Deci în patru părți împărțind oștirea rânduiind și pre frații săi povățuitori la fiecare rând, pre Simon și pre Iosif și pre Ionatan, fiecăruia dintre ei supunând o mie și cinci sute.

23. Și încă și pre Eleazar să ctenască sfânta carte, și dându-le semni: cu ajutorul lui Dumnezeu. Povățuind el însuși rândui cel dinăuntru, s'a lovit cu Nicanor.

24. Și alungându-le lor Atotputernicul au omorât din vrăjmuși mii mult decât douăzeci mii, și au rănit și au cunoscut de mărdușăria cea mai mare parte din tabăra lui Nicanor, și pre toți l-au silit ca să fugă.

25. Iar banii celor ce venise să-l cumpere pre el, l-au luat, și gonit-

du'i pre ei câlvă, au încetat oprindu'i vremea.

26. Pentru că eră înainte de sâmbătă, pentru aceea au încetat a'i gonî pre ei mai mult.

27. Ci luând dela el armele, și prădându'i au șezut sâmbătă pre loc, binecuvântând și mărturisindu-se Domnului, celui ce i-au mântuit pre el în ziua aceasta, începătură de milă rânduind lor.

28. Iar după sâmbătă, celor neputincioși și văduvilor și săracilor o parte din prăzi le-au dat; iar celelalte ei între sine, și pruncii lor le-au împărțit.

29. Și după ce au făcut acestea, și au făcut rugăciune de obște, au rugat pre milostivul Dumnezeu, ca până în sfârșit să fie în pace cu robii săi.

30. După aceea lovind pre cei ce erau cu Timotei și cu Vachid, mai mult decât douăzeci de mii dintr'înșii au omorît, și întăririle cele înalte le-au biruit, și prăzi multe au împărțit, întocmai cu sine făcând părtași și pre cei neputincioși și pre săraci și pre văduve, încă și pre cei bătrâni.

31. Și culegând armele dela ei, foarte cu socoteală le-au pus în locuri bune, iar celelalte prăzi le-au adus la Ierusalim.

32. Și au omorît și pre Filarhin, care eră cu Timotei, că eră om foarte spurcat, și multe necazuri făcuse Evreilor.

33. Și când a serbat biruință în patrie, pre Kalisten cel ce a fost ars sfintele porți, l-au aprins într'o cășcioară în care fugise, și așa a luat vrednică plată de credința sa cea rea.

34. Iar prea ticălosul Nicanor, cel ce adusese o nile de neguțători să le vândă Evrei,

35. Cu ajutorul lui Dumnezeu sine-

rif fiind de cei ce după părere erau ca o nimic, lepădându'și halna cea de mărire, prin mare fugind singur a venit în Antiohia foarte la mare nevoie ajungând pentru pierderea oștirii.

36. Iar cel ce a făgăduit, că va plăti bir Romanilor din robimea Ierusalimienilor, a mărturisit cum că Evreii au pre Dumnezeu apărător, și pentru aceea sunt Evreii nerăniți, căci țineau legile cele puse de el mai 'nalate.

CAP. 9.

Despre rușinoasa moarte a lui Antioh și scrisoarea lui pentru urmași.

Într'aceeaș vreme s'a întâmplat de și Antioh s'a întors fără de cinste din locurile cele despre Persida.

2. Că intrând în ceea ce se chiamă Persopol, s'a apucat a jefui Biserica, și a asupra cetatea, ci alergând mulțimea la arme, i-au biruit, și așa s'a întâmplat de Antioh cu fuga scăpând, cu rușine s'a întors.

3. Iar când eră el la Ectavana, a înțeles cele ce s'a întâmplat lui Nicanor și celor ce au fost cu Timotei.

4. Și aprinzându-se de mânie, socotea că și răutatea celor ce l-au gonit pre el să și-o izbândească despre Evrei; pentru aceea a poruncit căraușului să mîie neîncetat, ca mai curând să săvârșiască călătoria, slindu'l Judecata cea cerească, căci așa de cu trufie a zis: morminți Evreilor volu face Ierusalimul îndată când volu sosi acolo.

5. Iar atotputernicul Domnul Dumnezeu lui Israel l-a lovit pre el cu rană nevindecabilă și nevăzută, căci căt a sfârșit cuvântul l-a apucat pre el nesuferită durere la ficăși și amari chinuri a celor dinăuntru lui.

6. Și foarte cu dreptate, căci el cu multe și neauzite munci a chi-

nult cele dinlăuntru ale altora, iar el nicidecum n'a încetat dela semeția sa

7. Ci încă și de trufie eră plin, de mâniae foc sullând asupra Evreilor, și poruncind să grăblască cu mergerea, s'a întâmplat de a căzut el din car mergând tare, și cu grea cădere căzând, toate mădulările trupului s'au strămufat.

8. Și celui ce i se părea că și preste valurile mării împărătește, pentru trufia ce avea preste firca omenescă, și socotea că va pune în cumpănă munții cei înalți, acum smerit fiind până la pământ, într'o nășălie se purtă, arătând către toți puterea lui Dumnezeu întru sine.

9. Cât și din trupul acestui păgân izvorau viermi vii, și frăind el în chinuri și în dureri cădea de pre el carnea lui, și de putoarea lui foată făbăra se îngreuia neputând suferi putoarea.

10. Și pre cel ce cu puțin mai înainte i se părea că se atinge de stelele cerului, nimeni nu'l putea purtă pentru greutatea cea nesuferită a putorii.

11. Aici a început fiind rănit a înceta dela mulțimea trufiei și a veni întru cunoștința sa, pentru bătaea lui Dumnezeu adoăgându-i-se durerile.

12. Și nici el singur neputând mai mult a'și suferi putoarea sa, aceasta a zis: drept este a se supune lui Dumnezeu, și cel ce este pământean să nu se asemene lui.

13. Și se rugă spurcatul acesta către stăpânul cel ce nu volă al mîinii pre el mai mult, așa zicând:

14. Cum că și celătea cea sfântă la care se grăbea a veni ca să o asemenea cu pământul, și să o facă morinău, o va zidi și o va face slobodă.

15. Și pre Evrei pre cari nici de

îngropare nu'l socotea vrednici, ci împreună cu pruncii lor să'i lepede să fie mîncare pasărilor și hlarelor, pre toți aceștia înocmal cu Aflinții să'i facă.

16. Și Biserica cea sfântă, care mai înainte o prădase, cu frumoase daruri să o împodobească, și sfintele vase toate cu mult mai multe să ie înfoarcă, și cheltuelile care sunt de lipsă la jerise, din veniturile lui să se dea.

17. Afară de acestea, cum că și el se va face Evreu și va merge în tot locul cel lăcuit de oameni, mărturisind puterea lui Dumnezeu.

18. Iar durerile nicidecum nu încetau, pentru că venise asupra lui judecata cea dreaptă a lui Dumnezeu, și desnădăjduindu-se despre sine, a scris Evreilor carte cu rugăciune, într'acest chip:

19. Bunilor Evrei cetățenilor bucurie multă și sănătate și fericire, împăratul și povățuitorul oștirilor Antioh.

20. De sunteți sănătoși împreună cu pruncii voștri și ale voastre după vocea voastră sunți, foarte bine ne pare mulțămînd prea marelui Dumnezeu celui din cer, întru care nădăjduesc.

21. Și eu bolnav zăcând, de ciuștea și de bună inima voastră, cu dragoste îmi aduc aminte, întorcându-mă dela locurile cele dela Persida și căzând în boală grea, de lipsă am socotit a fi, ca să griesc de folosul cel deobște al tuturor.

22. Nu desnădăjduindu-mă de mine, ci mare nădejde având, că voi scăpa de boală.

23. Și aducându'mi aminte că și tatăl meu, pre vremile în care s'a răsboll în locurile cele de sus, a arătat pre cel ce va fi după el.

24. Că de se va întâmpla ceva fîră de nădejde, sau de se va vesti

ceva cu greu, să știe cei din țări
cui s'a lăsat împărăția și să nu se
turbure.

25. Afară de acestea, pre puterni-
cii cei de aproape și pre vecinii îm-
părăției, cari păzesc vremile aștep-
tând să vadă ce se va întâmpla, am
pus împărat pre fiul meu Antioh,
pre care de multe ori când umblă
prin țările cele de sus la cei mai
mulți dintre voi, îl adeveream și'l în-
tăream, și am scris și lui cele ce
mai jos sunt scrise.

26. Deci vă îndemn și vă rog pre
voi, ca aducându-vă aminte de fa-
cerile de bine cele deobște și de
osebi, fiecare să păzească credința
către mine și către fiul meu.

27. Că bună nădejde am, cum că
el cu blândețe și cu iubire de oa-
meni, urmând voea mea, va petrece
cu voi.

28. Așa ucigătorul acela de oa-
meni și hulișorul foarte rele chinuri
păsimind, și precum el altora a fă-
cut în streinățate în munți, cu prea
ticăloasă moarte și-a sfârșit vieașa.

29. Și l-a adus trupul Filip tova-
rășul lui, care temându-se de Anti-
oh fiul lui, s'a dus în Egiptul la
Ptolomeu Filomilor.

CAP. 10.

*Curățirea Bisericii și marea biruință
improliva Edonițenilor și asupra
lui Timoteiu.*

Iar Macavelu și cei ce erau cu el
povățuindu-l Domnul, au luat Bi-
serica și cetatea.

2. Iar ierfelnicii de prin fârg, care
le făcuse cei de alt neam și capi-
ștele, le-au stricat.

3. Și curățind Biserica, alt ierfel-
nic au făcut și înfierbântând pietre,
și foc din ele luând, după ce au fost
frecut doi ani și șase luni, au adus
ierfă și lămâie și lumini și au făcut
punerea înaltele a pâinilor.

4. Și după ce au făcut acestea,
plecându-se cu fașa la pământ, s'au
rugat Domnului ca să nu mai cază
întru răutăți ca acestea, ci de vor
și păcălui cândva, el să'i certe cu
milă, și să nu'i dea neamurilor ce-
lor hulitoare și varvare.

5. Iar în ziua în care cei de alt
neam au fost spurcat Biserica, s'a
întâmpat de tocmai într'acea zi s'a
făcut curățirea, în douăzeci și cinci
ale aceeaș luni, care este Haselev.

6. Și cu veselie au știut opt zile
în chipul praznicului corturilor,
aducându-și aminte, cum cu puțină
vreme mai înainte sărbătoarea cor-
turilor o au făcut în munți și în
peșteri ca hiarele păscând.

7. Pentru aceea stălpări și ramuri
frumoase, încă și finici având, iaude
dau celui ce bine au sporit a se cu-
răți locul lui.

8. Și a poruncit cu poruncă de
obște, și cu rânduială la tot nez-
mul cvreesc, ca din an în an să
fie zilele acestea.

9. Iar sfârșitul lui Antioh, care s'a
numit Epifan, așa a fost.

10. Și acum cele ce s'a întâm-
plat pre vremea lui Evpator Antioh,
fiul spurcatului Antioh, vom arăta
pre scurt spuind relele, care s'au
întâmpat din războaie.

11. Că acesta, după ce s'a făcut
împărat, a pus mai mare preste lu-
cruile împărăției pre oarecare Li-
sie, care fusese povățuitor mai mare
preste Kilo-Sirica și Finichia.

12. Că Ptolomeu, care se chemă
Macron, a voit să fie dreptate că-
tre Evrei, pentru nedreptatea ce li
s'a fost făcut lor, și se nevoia să
trăiască în pace cu ei.

13. Ci pentru aceasta a fost pă-
rît de prietini către Evpator, și de
multe ori auzind numindu-se vân-
zător, pentrucă a părăsit Chiprul,
care Filomilor l-a fost încredințat

lui, și a trecut la Antioh Epifan, nici stăpânie de bun neam având, de voie rea otrăvindu-se pre sine, a murit.

14. Iar Gorgiele după ce s'a făcut mai mare preste locurile acestea, adunând oștire streină, adeseori dă războiu asupra Evreilor.

15. Și împreunându-se cu aceștia și Idumei, cari țineau cetăți tari, necăjau pre Evrei, și pre cei fugiți de la Ierusalim primindu-l, cercă să se apuce de războiu.

16. Iar cei ce erau cu Macaveiu făcând rugăciune, și rugându-se lui Dumnezeu, ca să le fie într'ajutor, au năvălit asupra cetăților Idumeilor.

17. Care vitejește lovindu-le, au luat locurile, și au făcut izbândă asupra tuturor celor ce de pre zid dan războiu, și pre cei ce le veniau înainte i-au junghiat, și au omorât numai puțin decât douăzeci de mil.

18. Și fugind unii numai puțin de cât nouă mil, în două turnuri foarte tari, care aveau toate cele de lipsă.

19. Iar Macaveiu lăsând pre Simon și pre Iosif, încă și pre Zakheu și pre cășivă, cari erau cu el, ca să-i încunjure pre ei, și să dea războiu asupra lor, el s'a dus la locurile cele mai de lipsă.

20. Iar cei ce erau cu Simon iubind argintul, de oarecari din cei din turnuri s'au amăgit cu bani, și șaptezeci de mii drahme de argini luând, au lăsat pre oarecari de au scăpat.

21. Și înștiințându-se Macaveiu de lucrul ce s'a făcut, adunând pre povățuitorii poporului, i-a cerat pre ei, pentru că cu arginți au vândut pre frași, lăsând pre vrăjmași asupra lor.

22. Deci pre acești vânzători i-au omorât, și îndată au luat cele două turnuri.

23. Și cu armele toate în mână sporindu-se, au pierdut într'acele

două turnuri mai mult decât douăzeci de mil.

24. Iar Timoteiu cel ce mai 'naînte a fost biruit de Evrei, adunând oștiri streine multe foarte, și nu puțină călărie din Asia, a venit să robească Iudeia.

25. Iar Macaveiu și cei ce erau cu el, apropiindu-se el, se rugă Domnului, presărându-și capul cu țărână, și încingându-și mijloacele cu saci.

26. Și căzând la pământ înaintea altarului, s'au rugat să le fie lîr blând; și vrăjmașilor lor să fie vrăjmaș, și celor împotrivnici să se împotrivească, precum zice legea.

27. Și după rugăciune luând armele, au ieșit din cetate departe, și apropiindu-se de vrăjmași, au statut.

28. Și când a răsărit soarele, s'au lovit amândouă părțile, aceștia având chezaș de bună norocire și de biruință, faptă bună și scăparea cea spre Domnul; iar aceia povățuitor războiului puindu-și mânia.

29. Și când tare se băteau, s'au arătat vrăjmașilor din cer cinci bărbași străluciți, călări pre cai cu frâne de aur, cari povățuiau pre Evrei.

30. Dintru cari doi luând pre Macaveiu în mijloc și acoperindu-l cu armele lor, îl păzeau nevătămat; iar asupra vrăjmașilor aruncau săgeți și frâsnete, deci învăluindu-se pentru că nu vedeau și turburându-se se făiau.

31. Și s'au omorât douăzeci de mii și cinci sute de pedestrași, și șase sute de călăreși.

32. Iar Timoteiu a fugit la Gazara cetate tare, preste care eră mai mare Heren.

33. Iar cei ce erau cu Macaveiu, veseli au șezut împrejurul cetății aceea patru zile.

34. Iar cei dinăuntru nădărdnind
10. 24. 1 Macab. 10, 5.

întru iăria cetăței, foarte mult blestemau și cuvinte necuvloase aruncau.

35. Și când s'a luminat ziua a cincea, douăzeci de volnici din cei ce erau cu Macaveiu mânăindu-se pentru blesteme, bărbătește au năvălit la zid, și cu mânie sălbatecă suindu-se, pre tot care era înalte îl tăia.

36. Așijderea și alții suindu-se asupra celor dinăuntru, au dat foc turnurilor, și aprinzând focuri, de vii au ars pre blestemătorii aceia.

37. Iar alții au tăiat porțile, și primind înăuntru cealaltă tabără, au luat cetatea; și pre Timoteiu, care se ascunsese într'o groapă, l-au omorât, și pre Hereu fratele acestuia și pre Apolofani.

38. Și după ce au făcut acestea, cu laude și cu mărturisiri au binecuvântat pre Domnul, cel ce mult bine au făcut lui Israel, și i-au dat lui biruință.

CAP. 11.

Iuda omoară oștirea lui Lisie; Lisie face pace între Iuda și între împăratul.

Iar după puțină vreme Lisie, care lera episcop împăratului și rudenie și ispravnic preste trebi, foarte greu supărându-se pentru lucrul acesta ce s'a făcut,

2. A adunat aproape de optzeci de mii și toată călărima, și a venit asupra Iudeilor, gândind să facă cetatea lăcaș Elinilor.

3. Și Biserica cu bani să o vândă ca și celelalte capiși ale păgânilor, și Arhiera în tot anul să o vândă.

4. Și nicidecum gândind de puterea lui Dumnezeu, ci semețindu-se cu zecile de mii de pedestrași, și cu mii de călăreși și cu optzeci de elefanți.

5. Deci intrând în Iudea și apro-

piindu-se la Vetsura, care era în loc tare și departe de Ierusalim ca la cinci stadii, o bătea.

6. Iar dacă au înțeles cei ce erau cu Macaveiu că bate el cetățile, cu plângere și cu lacrimi se rugau Domnului împreună cu tot poporul, ca să trimită inger bun spre mântuirea lui Israel.

7. Și Macaveiu întâu luând armele, a îndemnat pre ceilalți să stea împreună cu el la primejdii și să ajute pre frații săi.

8. Și împreună cu osârdie pornind, și la Ierusalim fiind ei, s'a arătat un călăreș cu haină albă mergând înaintea lor și cu arme de aur scilpind.

9. Și toți împreună au binecuvântat pre milostivul Dumnezeu, și s'au întărit cu inimile, nu numai asupra oamenilor, ci și asupra htarelor sălbatece și zidurilor de fier, gata fiind a năvăli.

10. Deci apropiindu-se cu bună rânduială, având ajutor pre Domnul cel din cer, carele se milostivea spre ei.

11. Și ca niște lei năvălind asupra vrăjmașilor, au așternut din ei unsprezece mii și o mie și șase sute de călăreși.

12. Și pre toți i-au întors în fugă și mai mulți dintre ei răniți goli au scăpat, și însuș Lisie cu rușine fugind, a scăpat.

13. Și pentru că nu era fără de minte, socotind întru sine scăderea ce i s'a făcut lui, și socotind cum că Evreii sunt nebiruși, pentru că atotputernicul Dumnezeu le ajută lor,

14. Trimițând la ei, a făgăduit cum că toate cele drepte le va primi, și cum că și pre împăratul îl va pleca ca să le fie lor prieten.

15. Și a ascultat Macaveiu de rugăciunile lui Lisie, întru toate pur-

fând grije de cele de folos; căci câte a dat Macaveiu lui Lisie prin scrisori despre Evrei, împăratul le-a îngăduit.

16. Iar cărțile cele scrise dela Lisie Evreilor, într'acest chip erau: Lisie mulțimei Evreilor, bucurie.

17. Ioan și Avesalom, pre cari voi i-ați trimis, dând scrisorile cele de la voi, au cerut ca cele scrise într'insele să le plinesc.

18. Deci câte se cădeau a se arăta împăratului, am arătat, și cele ce s'au întâmplat le-a iertat.

19. Deci de vești păzi bunăvoința întru lucruri, și de aici înainte mă voiu nevoi a mă face pricină vouă de bunăfăci.

20. Și pentru acestea am poruncit și acestora și celor dela mine trimiși, pre amăruntul să vorbască cu voi.

21. Fiți sănătoși. Anul o sută patruzeci și opt, a lunii lui Dioscorintie, ziua a douăzeci și patru.

22. Iar cartea împăratului cuprindeă într'acest chip: împăratul Antioh fratelui Lisie, bucurie.

23. După ce tatăl nostru s'a mutat între dumnezei, vrând noi ca cei dintru împărăția noastră să fie ne-turburați întru a lor purtare de grije,

24. Auzind cum că Iudeii n'au voit a ascultă de tatăl meu, ca să treacă la obiceiurile elinești, ci mai bine voiesc să'și fie legea lor, pentru aceea se roagă de noi, ca să'i îngăduim să'și fie legea lor.

25. Deci voind noi, ca și neamul acesta să fie fără de turburare, am judecat ca și Biserica să li se întoarcă lor, și să petreacă după obiceiurile strămoșilor lor.

26. Drept aceea bine vei face de vei trimite la ei, și le vei da dreapta, ca știind voea noastră să fie cu înclină bună, și veseli să'și isprăvească lucrurile lor.

27. Iar cartea împăratului, care a scris către neamul Iudeilor, într'acest chip eră: împăratul Antioh, bătrânimii Iudeilor și celorlalți Iudei, bucurie.

28. De sunteți sănătoși, sunteți precum volm, și noi suntem sănătoși.

29. Arătați-ne-a nouă Menelau, cum că voi voiți a merge și a filă ale voastre.

30. Drept aceea celor ce vor merge până în treizeci de zile ale lunel lui Csanlic, le dăm bună volnicie.

31. Ca Iudeii să'și fie bucatele și legile lor ca și mai 'nainte, și nimeni dintre ei nici o nevoie să nu aibă pentru cele ce prin neștiință s'au făcut.

32. Și am trimis și pre Menelau să vă mângâie pre voi.

33. Fiți sănătoși. Anul o sută patruzeci și opt, în cincisprezece zile ale lunel lui Csanlic.

34. Trimis-au și Romanii la el carte așa scrisă: CVINT Memie, și Tit Manilie bătrânii Romanilor, poporul Iudeilor, bucurie.

35. Cele ce Lisie ruda împăratului v'a îngăduit vouă, și noi le îngăduim.

36. Iar pentru cele ce a judecat să se aducă la împăratul, trimiteți pre cineva îndată, care să vadă despre acestea, ca să așezăm precum se cuvine vouă, că noi venim la Antiohia.

37. Drept aceea grăbiți, și trimiteți pre careva, ca și noi să știm ce voiți.

38. Fiți sănătoși. Anul o sută patruzeci și opt, zile cincisprezece, ale lunel lui Csanlic.

CAP. 12.

Biruințele lui Iuda Măcaveu. Iuda bătând multe cetăți și învingând pre neamuri primprejur; mare învingere face asupra lui Gorghie și a lui Timoteiu; iar căzând și unii dintre Evrei, cari aduseseră daruri la idoli, Iuda rânduiește să se aducă jertfe pentru dânșii.

După ce s'au făcut legăturile aceastea, Lisie s'a dus la împăratul; iar Evreii petreceau întru lucrarea pământului.

2. Însă povățuitorii oștirilor cei ce erau pre locurile acelea: Timoteiu și Apolonte al lui Gheneu, încă și Ieronim și Dimofon, și afară de aceștia Nicanor mai marele Kiprului, nu'i lăsau pre ei să petreacă în pace și în liniște.

3. Și Ioplenii răufate ca aceasta au făcut, că au îndemnat pre Evreii, carii lăcuiau cu ei, ca împreună cu mulierile și cu pruncii să intre în corăbiile cele găsite de ei, ca și cum nici o vrăjmășie n'ar fi între ei.

4. Deci după răspunsul cel de obște al cetății, au ascultat și ei, vrând ca să fie în pace, și neavând nici o bănuială, și mergând cu corăbiiile l-au înecat, fiind ei nu mai puțin ca la două sute.

5. Iar înșelegând Iuda răutatea ce s'a făcut celor din neamul său, poruncind bărbaiilor celor ce erau cu sine,

6. Și chemând pre judecătorul cel drept Dumnezeu, a mers asupra ucigătorilor frașilor săi, și a aprins noaptea limanul, și corăbiile le-a ars și pre cei ce fugiseră acolo, i-a omorât.

7. Și orașul fiind închis, s'a înfors ca să vie a doua oară, și toată poliția Ioplenilor de tot să o desrădăcineze.

8. Și înșelegând cum că și cei din Iamnia vreun să facă asemenea lucrurilor celor ce lăcuiau la ei,

9. Și năvălind asupra Iamnitentilor noaptea, a aprins vadul cu corăbiile, cât se vedeă strălucirea fiacărui în Ierusalim, departe de două sute și patruzeci de stadii fiind.

10. Și de acolo mergând nouă stadii, și făcând călătorie asupra lui Timoteiu, au năvălit Aravli asupra lui, nu mai puțin de cinci mii și cinci sute călărești.

11. Și făcându-se războiu tare, și cu ajutorul lui Dumnezeu biruind cei ce erau cu Iuda, și împușcându-se Aravli Nomadli s'au rugat de Iuda să le deă lor dreapta, lăgăduind că'i vor da dobitoace, și întru celelalte îi vor folosi.

12. Iar Iuda socotind cu adevărat că întru multe îi vor fi de folos, le-a dat pace, și primind dreptele s'au dus la corlurile lor.

13. Și au năvălit și asupra unei cetăți cu pod tare și cu ziduri înconjurată, în care multe feluri de neamuri locuiau, căreia numele îi eră Caspin.

14. Iar cei din Iamtru nădăjdind în înfrerea zidurilor și în mulțimea bucatelor ce'i strânsese, mai moale se purtau suduind pre cei ce erau cu Iuda, și blestemându'i și grăind cele ce nu se cuvin.

15. Iar cei ce erau cu Iuda chemând pre Puternicul lumii cel mare, care iără de berbeci și fără unelte au surpat zidurile Ierlithonului, pre vremile lui Isus, au năvălit ca niște hîre asupra zidului.

16. Și cu voia lui Dumnezeu luând cetatea, nepovestită junghiere au făcut, cât lacul cel de lângă cetate, care de două stadii eră de lat, plin de curgerea sîngelui se vedeă.

17. Și de acolo mergând șapte sute și cincizeci de stadii, au sosit în Haraca la cei ce se zic Iudei Trivieni.

18. Ci pre Timoteiu nu l-a apucat în locurile acelea, care fără de nici o ispravă s'a fost întors dela locurile acelea, lăsând pază de oștire într-oarecare loc foarte tare.

19. Iar Dositeiu și Sosipatru din povățuitorii cei ce erau cu Macaveiu, mergând au omorât pre păzitorii cei lăsați de Timoteiu mai mulți decât zece mii de bărbați.

20. Iar Macaveiu puindu'si în rând oștirea sa, i-a pus pre ei preste cete, și a plecat asupra lui Timoteiu, care avea cu sine o sută și douăzeci de mii de pedestrași și o mie și cinci sute de călăreși.

21. Deci înțelegând Timoteiu de venirea lui Iuda, a trimis surorile și pruncii și cealaltă avere la locul ce se chemă Carnion, pentru că foarte așezat se putea încunjură. și nu lesne putea a se apropia el pentru strâmtoarea tuturor locurilor.

22. Deci mai întâiu ivindu-se ceața lui Iuda, s'au îngrozit vrăjmașii, și s'au înfricoșat de fața celui ce toate le vede, și s'au pornit a fugi, care cum putea, încât de multe ori ei dintre ei s'au fost vălmășind, și cu ascuțiturile săbiilor s'au fost tăind.

23. Iar Iuda gonindu'i foarte tare, tăind pre spurcații aceia, a omorât ca la vr'o treizeci de mii de bărbați.

24. Iar Timoteiu a căzut despre partea lui Dositeiu și a lui Sosipatru, și se rugă cu multe rugăciuni să'l sloboază viu, pentru că pre ai mulțora din Iudei părinți și frați îi avea, cari vor fi ulși de va pieri el.

25. Și cu multe legându-se el înaintea lor, cum că pre toți aceia nevălmășii îi va întoarce, l-a slobozit pre el, pentru mântuirea frașilor.

26. Iar Iuda mergând asupra Carnului, și asupra Atargationului, a omorât douăzeci și cinci de mii de oameni.

27. Și după fuga și pierderea necesora, a lăbărit Iuda asupra Eironului, care era cetate tare, într-o cale lăcuia Lisie și mulțime de tot felul de neamuri; iar înaintea zidurilor stau voinici bărbați, cari vitezește se băteau, acolo arme multe și săgeți erau puse.

28. Ci chemând pre cel Pufernic, care cu țările zdrobește puterea vrăjmașilor, a luat cetatea supă mâinile sale, și din cei ce erau în lăuntru, a omorât ca vr'o douăzeci și cinci de mii.

29. Și mergând de acolo, a năvălit asupra cetății Schitilor, care era departe de Ierusalim șase sute de stadii.

30. Iar Evreii cei ce lăcuiau acolo, mărturisind dragostea, care aveau către ei Schitipolitenii, și cum că și în vremile cele nenorocite, blânzi le-au fost lor,

31. Mulțămindu-le lor, i-ai îndemnat, ca și de aici înainte să fie bunți cu neamul, și au venit la Ierusalim, când se apropia sărbătoarea săptămânilor.

32. Iar după praznicul cincizecimeii, au pornit asupra lui Gorghie mai marele Idumei.

33. Și au ieșit cu trei mii de pedestri și cu patru sute de călăreși.

34. Și bătându-se, s'a întâmplat de au căzut pușini din Iudei.

35. Iar oarecare Dositeiu dintre ai lui Vachinoș, călăreș și bărbat tare, a prins pe Gorghie, și fiindu'l de veșmânt îl aducea pre el vitezește, vrând viu pre blestematul acela să'l aducă rob; Iar unul din călăreșii Truchilor fiind asupra'i și lovindu'l preste umăr, Gorghie a scăpat în Marisa.

36. Iar cei ce erau cu Esdrin mult bătându-se și ostentându-se, Iuda a chemat pre Domnul să'l fie ajutor și povățuitor războiului.

37. Incepând cu glas părintesc și cu cântări sîrîgînd, și glas înălțînd, fără de veste a năvălit asupra oștirilor lui Gorghie, și i-a înfrînt.

38. Iar Iuda luînd oștirea s'a dus în cetatea Odolam, și sosind zioa a șaptea, s'a curățit după obiceiul, și a petrecut acolo ziua sîmbetei.

39. Iar a doua zi au venit cei ce erau cu Iuda, precum s'a fost rînduit, ca să ridice trupurile celor omorîți, și să le așeze cu rudeniile în pîrinteștile mormînturi.

40. Și a aflat supț hainele fiecăruia din cei morți lucruri sfîșite idolilor Iamnei, de care oprea legea pre Iudei, și tuturor vădit lucru a fost, cum că pentru această pricină au căzut aceștia.

41. Și toți binecuvîntînd pre Iudecătorul cel drept, pre Domnul, cel ce arată cele ascunse.

42. Și întorcîndu-se la rugăciuni, s'au rugat pentru păcatul ce s'a făcut, ca de tot să se șteargă. Iar viteazul Iuda a îndemnat mulțimea ca să se păzească pre sine fără de păcat, văzînd cu ochii cele ce s'au făcut pentru păcatul celor ce mai înainte au căzut.

43. Și făcînd gălîre după numărul bărbatilor, două mii de drahme de argint a trimis în Ierusalim, să aducă Jerisă pentru păcat, foarte bine și cuvioș socotind de învierea morților.

44. Că de n'ar fi avut nădejde cum că vor înviea cei ce mai înainte au fost căzuți, deșert și de răs lucru ar fi a se ruga pentru cei morți.

45. Și a văzut cum că celor ce cu bună cucernicie au adormit, foarte bun dar le este pus.

46. Drept aceea, sfînt și cucernic gînd a fost, că a făcut curățenie pentru cei morți, ca să se slobozească de păcat.

CAP. 13.

Despre moartea lui Menelau și despre pacea lui Antioh cu Iuda.

În anul o sută patruzeci și nouă Iau înțeles cei ce erau cu Iuda, cum că vine Antioh Evpator cu mulțime asupra Iudeii.

2. Și împreună cu el Lisie episcopul, care eră mai mare peste trebi, fiecare avînd oștire ellnească pedestrași o sută și zece mii, și călăreși cinci mii și trei sute, și elefanți douăzeci și doi, și care purtătoare de seceri trei sute.

3. Și s'a amestecat cu ei și Menelau, și cu multă înșelăciune îndemnă pre Antioh, nu de mîntuirea patriei gîndind, ci nădăjduind că'l va pune căpetenie.

4. Ci împăratul împărașilor a înfățișat mînea lui Antioh asupra celui păcătos, și arătînd Lisie cum că acesta este pricina tuturor răutășilor, a poruncit precum este obiceiul într'acel loc, să'l piarză ducîndu'l în Veria.

5. Și eră în locul acela un turn de cincizeci de coși de înalt plin de cenușe, și acesta aveă o unealtă cu meșesug făcută de se plecă în toate părțile și alunecă în cenușe.

6. Alcea se aruncau toți cei ce erau furi de cele sfînte, sau și cu alte răutăși mari vinovași.

7. Cu această moarte s'a întîmplat a muri cel fărădelege Menelau, nici îngropăciune aflînd.

8. Foarte cu dreptate, fiindcă multe păcate făcuse asupra Ierusalimului, a căruia focul și cenușa erau curate, în cenușe a luat moarte.

9. Iar împăratul cu gîndurile prea varvar veneă, ca mai rele să facă Iudeilor, decît în zilele tatălui său s'au făcut.

10. Și înțelegînd Iuda acestea, a poruncit poporului, ziua și noaptea

să se roage Domnului, ca precum de alte ori, așa și acum să ajute.

11. Celor ce de lege și de patrie și de sfânta Biserică vor să se lipsească, și pre poporul, care atunci puțin a răsuflat, să nu-l lase să fie supus neamurilor celor hulitoare.

12. Și toți împreună făcând aceasta, și rugând pre milosivul Dumnezeu cu plângere și cu ajunuri și cu cădere pre fața sa în trei zile neîncetat, l-a mângâiat pre ei Iuda, și le-a poruncit să se gătească.

13. Iar Iuda împreună cu cei mai bătrâni s'a sfătuit, ca mai înainte de ce va intra oștirea împăratului în Iudela, și vor birui cetatea, să le lase înainte, și cu ajutorul Domnului să aleagă lucrul.

14. Deci dându-se purtării de grije celui ce au făcut lumea, și îndemnând pre cei ce erau cu el ca bărbătește să se nevoiască până la moarte pentru legi, pentru Biserică, pentru cetate, pentru patrie și pentru polite, și a pus tabăra împrejurul Modinului.

15. Și dând la ai săi semnalul: biruința lui Dumnezeu, cu volnici prea buni aleși a lovit noaptea tabăra asupra curții împărătești, și a omorât ca la vreo patru mii de bărbați, și pre cel ce era mai mare preste elefanți cu toți ai săi.

16. Mai pre urmă după ce a umplut tabăra de frică și de turburare, s'a întors cu bine.

17. Iar aceasta s'a făcut când se luminează de ziuă, ajutându-i lui acoperirea Domnului.

18. Iar împăratul îndată cum a gustat îndrăznirea Iudeilor, cu meșteșug a isplătit locurile.

19. Și apropiindu-se asupra Vetsuriei, care era pază tare a Iudeilor, se biruiă, se bătea și scădea.

20. Iar Iuda celor dinlăuntru le trimitea cele de lipsă.

21. Iar oarecare Rodocos din tabăra Iudeilor a spus vrăjmașilor tainele, și cercându-se s'a prins și s'a închis.

22. Iar împăratul a doua oară a avut cuvânt cu cei ce erau în Vetsura, și dreapta dându-le s'a dus, și s'a iovit cu cei ce erau cu Iuda, și a fost biruit.

23. Deci înțelegând cum că s'ar fi sculat asupra-i la Antiohia, Filip, pre care îl lăsase mai mare preste lucruri, s'a turburat, și rugându-se de Iudei s'a supus lor, și a jurat pre toate cele drepte, și împăcându-se a adus jertfă, și a cinsit Biserica, și locul l-a mîluit.

24. Și pre Macaveu l-a îmbrășsat, și l-a lăsat mai mare dela Ptolomaida până la domnia Gherinelor.

25. Și de acolo a venit la Ptolomaida, iar Ptolomaidenilor greu le părea pentru locmelele împăciturii aceea, mînlindu-se, ca nu cumva să strice Iudeii legătura.

26. Atunci a intrat în divan Lisie, și a spus tot lucrul, și l-a așezat și l-a potolit și l-a făcut cu voie bună, după aceea s'a întors la Antiohia; așa a fost purcederea și întoarcerea împăratului.

CAP. 14.

Necredința lui Nicanor; ascunderea lui Iuda și moartea vitejască a lui Razit.

Iar după trecere de trei ani a înțelese Iuda și cel ce erau cu el, cum că Dimitrie al lui Seleuc trecând prin vadul Tripoliei, a venit cu mulțime tare și cu corăbii.

2. Și a cuprins țări, omorînd pre Antioh și pre Lisie episcopul lui.

3. Iar oarecare Alchim, care fusese Arhiteren, și de bună voie se spurcase în vremile amestecăturii, socotind că nici într'un chip nu este

lui mântuire, nici mai mult intrare la sfântul Ierusalim,

4. A venit la împăratul Dimitrie în anul o sută cincizeci și unul, aducându-l lui coroană de aur și înalt, și afară de acestea și flori, care se păreau a fi ale Bisericii, și în ziua aceea a avut liniște.

5. Și aflând vrenie bună nebuniei sale, chemându-l Dimitrie la sfat, și întrebându-l, cu ce voie și sfat se află Evreii?

6. El la acestea a răspuns: Evreilor, cari se chiamă Asidel, pre cari îi povățuiește Iuda Macavelu, le place a avea războin, și se împerechiază, și nu lasă să aibă împărăția pace.

7. Pentru aceea și eu lipsit de mărirea cea părintească, adică de Arhierie, am venit acum aici.

8. Întău: foarte bine gândind de cele ce se cuvin împăratului, iar a doua pentru binele cetățenilor mei socotind, căci cu răutatea celor ce mai'nainte i-am zis, tot neamul nostru mult se asuprește.

9. Deci fiecare dintr'acestea cunoscându-le tu o împărate, fie-ți milă de țară și de neamul nostru cel ce prinprejur stă, și-l ajută pentru iubirea de oameni, care ai către toți.

10. Că până va fi Iuda, nu este cu putință să fie lucrurile în pace.

11. Și după ce a zis el unele ca acestea, îndată ceilalți prietini având vrăjmașie asupra lui Iuda, mai mult au așăfat pe Dimitrie.

12. Deci Dimitrie îndată chemând pre Nicanor, care era mai mare preste elefanți, și făcându-l povățuitor preste Iudeia, l-a trimis acolo.

13. Dându-l porunci, ca și pre Iuda să-l omore, și pre cei ce sunt cu el să-l risipească, și să pule pre Alchimu Arhieru Bisericii cel prea mari.

14. Iar neamurile, care din Iudeia fugise de Iuda, ca în mele se amie-

stecau cu Nicanor, nenorocirile și primejdile Iudeilor ale sale norociri părăndu-le a fi.

15. Iar auzind de venirea lui Nicanor și de adunarea neamurilor, presărându-se cu pământ, s'a rugat celui ce până în veac au întemeiat pre poporul său, și cel ce pururea arătat au apărat partea sa.

16. Și poruncind povățuitorul, îndată a purces de acolo, și s'au lovit cu ei la satul Dessau.

17. Iar Simon fratele lui Iuda s'a fost lovit cu Nicanor, dar s'a speriat de venirea cea fără de veste a vrăjmașilor.

18. Însă Nicanor auzind vitejia celor ce erau cu Iuda, și bărbăția, care avea în bătăliile cele pentru patrie, s'a temut să se ispitească prin vărsare de sânge.

19. Pentru aceea a trimis pre Posidonie și pre Teodot și pre Mafatia ca să dea și să primească dreptele.

20. Și mult sfat făcându-se pentru acestea, și povățuitorul poporului vorbind cu mulțimea, toți împreună au voit ca să facă pace.

21. Și au rânduit zi, întru care de osebi să vie la un loc, și viind dela fiecare trimiși, multe scaune li s'au pus.

22. Iar Iuda rândulise oameni armați gata în locuri de treabă, ca nu cumva vrăjmași fără de veste să facă vre un lucru rău, și vorba cea de obște ce s'a căzut, a făcut.

23. Iar Nicanor rămânând la Ierusalim, nici un lucru fără de cale n'a făcut, și gloatele cele ce se adunase ca turmele, le-a slobozit.

24. Și avea pre Iuda pururea înaintea ochilor, din inimă iubindu-l.

25. Și l-a rugat să se însoare și să nască fii, și s'a însoare și a trăit în liniște vieață de obște.

26. Iar Alchimu văzând dragostea

lor, care avea unul către altul, și pacea, a venit la Dimitrie și a zis: cum că Nicanor lucruri improfl-nice împărafului gândește, că pre Iuda vrăjmașul împărăției l-a ales să fie în locul lui după dânsul.

27. Iar împăraful umplându-se de mânie și întărâtându-se de pări, vrăj-mășește a scris lui Nicanor, zicând: cum că greu este lui a suferi legă-tura, și îi poruncește ca pre Maca-veiu curând să-l trimețe legat la An-tiohia.

28. Și sosind acestea la Nicanor, s'a mahnit, și cu greu îi eră a sîrică legătura cea făcută, nefăcându'i nici o strămbătate bărbatul acesta.

29. Ci fiindcă improfliva împăra-tului nu se putea pune, cercă pri-lej, cu meșesug aceasta să se să-vârșască.

30. Iar Macaveiu văzând pre Nica-nor mai aspru răspunzându'i lui, și petrecerea cea obișnuită mai săl-batică avându-o, a socotit, cum că nu este spre bine asprirea aceasta, și strângând nu puțin dintr'ei săi, s'a ascuns de Nicanor.

31. Deci cunoscând el, că bărba-tul ca un vileaz a cunoscut vicle-șugul, s'a dus la marea și sfânta Biserică, când aduceau preoșii jeri-fele cele cuvloase, și a poruncit să'i dea pre bărbatul acesta.

32. Iar ei s'au jurat, zicând: că pre cel ce'l caută, nu știu unde este; întinzând dreapta spre Biserică.

33. Iar el acestea au jurat: de nu'mi veși da mie legat pre Iuda, a-ceastă casă a lui Dumnezeu câmp o voiu face, și ierfelnicul îl voiu săpă, și aici voiu face lui Dionisie Biserică vestită.

34. Și după ce a zis acestea, s'a dus, iar preoșii întinzând mâinile că-tre cer, chemau pre apărătorul cel deapururea al neamului nostru, zi-când acestea:

35. Tu Doamne cel ce de nimeni n'ai lipsă, bine ai voit să se facă Biserică lăcașului tău întru noi.

36. Și acum sfinte a toată slujbe-nia Doamne, păzește până în veac nespurcată Casa aceasta, care de curând s'a curățit, și astupă toată gura nedreaptă.

37. Iar oarecare anume Razis din bătrânii Ierusalimnenilor, care eră bărbat iubitor de cetate și cu nume bun, căl pentru bunavoință ce a-vea, părinte Evreilor se chemă.

38. Pentrucă în vremile cele mai dinainte ale neamestecării eră pur-tând judecata Evreilor, și trupul și sufletul pentru evreime și'l pusese cu toată nevoința.

39. Deci vrând Nicanor să arule-ura sa, care avea către Evrei, a tri-mis mai mulți decât cinci sute, să'l prinză.

40. Că socotea cum că de va priu-de pre acela, foarte mare nevoe va face Evreilor.

41. Și mulțimea vrând ca să îl fumnul, bătea în uși și porunceă să aducă foc să aprinză ușile, și când eră mai prins, el singur pre sine s'a junghiat cu sabia.

42. Vrând mai bine să moară cu cinstie, decât păgânilor să se su-pue, și improfliva cinstei sale să pășă ocări nevrednice.

43. Ci pentru grabă nu s'a nemie-rit bine a se junghia, și mulțimeu năvălind pre ușe înăuntru, iar el alergând pre zid, vilejește s'a arun-cat pre sine la mulțime bărbătește.

44. Iar mulțimea de jos curând dându-se înapoi, ca să facă loc că-derii lui, a căzut tocmai pre foute.

45. Și fiind încă viu și înfierbân-tat, s'a sculat cu mîinile, iar sân-gole din el curgea ca șpotele, și greu răstindu-se, a alergat trecînd printru mulțime.

46. Și fiind pre o plată de ompl-

cață după. ce l-a curs tot sângele, și-a scos mafele, și prinzându-le cu amândouă mâinile, le-a aruncat spre mulțime, și rugându-se celui ce stăpânește preste vieață și preste duh, ca acestea iarăși să i le dea, într'acest chip s'a mutat.

CAP. 15.

Iuda pierde pre Nicanor și mulțime din oștirea lui, și poruncește să laie capul și mâinile lui Nicanor celui mort, și să le spânzure în Ierusalim spre pomenirea puterii cei Dumnezeuști.

Iar Nicanor înțelegând, cum că cei lce erau cu Iuda sunt în locurile cele dimprejurul Samariei, a făcut sfat, ca în ziua cea de odihnă, fără de nici o frică să dea războiu asupra lor.

2. Iar Evreii, cari de nevoie mergeau cu el, ziceau: nicidecum așa sălbăticește și varvaricește să'i plerzi, ci cinstește ziua aceea, pre care mai 'nainte o au sfințit și o au cinstit cel ce vede toate.

3. Iar de trei ori spurcatul acela păgân, a întrebat: au este în cer puternic, carele să îi poruncit a se fi-neă ziua sâmbetelor?

4. Și ei răspunzând, au zis: Domnul cel viu acela este puternicul cel din cer, carele au poruncit să nu lucrezi în ziua a șaptea.

5. Iar celalt a zis: și eu sunt puternic pre pământ, care poruncesc a lua arme și a plini lucrurile împărățului, însă n'a dobândit ca să'și poată plini răul său sfat.

6. Deci Nicanor cu toată sumeșta înălțându-se, socotea să facă biruință de obște asupra lui Iuda.

7. Iar Macaveiu neîncetă cu toată nădejdea credea că va avea ajutor dela Domnul.

8. Și îndemnă pre cei ce erau cu sine să nu se sperie de ventrea neamurilor, ci aducându-și aminte de

cele mai dinainte ajutoare, care s'a făcut lor din cer, și acum să aștepte dela cel Atotputernic biruință și ajutor.

9. Și i mângâia pre ei din lege și din proroci, aducându-le aminte de războaiele, care mai 'nainte le-a fost făcut, mai cu osârdie pre ei i-a îmbărbătat.

10. Și așa întărâtându'i pre ei cu mânie, împreună le-a arătat, cum că neamurile n'au flnut legătura, și au călcat jurământul.

11. Și pre fiecare dintr'înșii nu așta cu scuturi și cu arme îi înfărea, cât cu cuvinte foarte bune îi îndemnă, spulndu-le vis vrednic de credință, prin care pre toți i-a velsit.

12. Iar vederea visului într'acest chip eră: cum că Onia, cel ce fusese Arhiereu, om bun, cuvios, cernic la față și cu obiceiuri bune, și la vorbă cuvios, care din pruncie s'a fost nevoit întru toate lucrurile faptei bune, acesta cu mâinile întinse se rugă pentru toată adunarea Evrellor.

13. După aceasta s'a arătat un bărbat cu căruntețe și cu mărire minunată, și prea cuvioasă mărire eră împrejurul lui.

14. Și cum că a răspuns Onia și a zis: acesta este iubitorul de frați prorocul lui Dumnezeu Ieremia, care mult se roagă pentru popor și pentru sfânta cetate.

15. Și cum că Ieremia a înfins dreapta și a dat lui Iuda sabie de aur, și dând i-a zis acestea:

16. Ia această sfântă sabie, care este dar dela Dumnezeu, prin care vel surpă pre vrăjmași.

17. Deci mângâindu-se cu aceste cuvinte foarte bune ale lui Iuda, care inimile volnicilor și spre vîrte le putea apînde și a le îmbărbăta, la socotit să nu'făbărarască, ci vitejește

să năvălească și bărbătește să se apuce și să se bată, ca să se aleagă lucrul; pentru că și cetatea și sfințele și Biserica stă în primejdie.

18. Iar de muleri și de prunci și de frați și de rudenii mai pușină grije aveă; iar frica cea mai mare și cea mai dinfătu eră lor, pentru sfinșia Bisericii.

19. Însă cei ce erau în cetate, foarte îngrijii erau și turburați pentru cei ce erau să deă războiu.

20. Și toți acum așteptau judecata ce va să fie, și după ce s'au aproptat vrăjmașii și oștirea s'a rânduit, și elefanții în loc bun s'au așezat și călăria în cornuri s'a pus.

21. Iar Macaveiu văzând venirea mulțimei și gătirea armelor cea de multe feluri și sălbăficirea klarelor, a înfins mâinile spre cer și s'a rugat Domnului și păzitorului celui ce face minuni, cunoscând că nu în arme este biruința, ci precum el însuș judecă, dă celor vrednici biruință.

22. Și rugându-se, așa a zis: Iu Doamne al trimis pre îngerul tău în zilele lui Ezechia împăratului Iudei, și a ucis din tabăra lui Senahirim la o sută și optzeci și cinci de mii.

23. Și acum Stăpânitorule al cerurilor, trimite înger bun înaintea noastră, care să fie spre frică și spre cutremur.

24. Ca de mărirea brațului tău să se înfricoșeze cei ce cu hula vin asupra sfântului tău popor, și aceștea zicând, a încetat.

25. Iar Nicanor și cei ce erau cu el, cu frâmbișe și cu cântece veneau.

26. Iar Iuda și cei ce erau cu el, cu chemare și cu rugăciuni au dat războiu cu vrăjmașii.

27. Și cu mâinile oștindu-se, iar cu inimile rugându-se către Dnu-

nezeu, au așternut nu mai puțin de câț treizeci și cinci de mii, foarte veselindu-se de această mărtașă arătare a lui Dumnezeu.

28. Iar încetând dela războiu și cu bucurie înforcându-se, au cunoscut cum că Nicanor cu toate armele sale a căzut.

29. Și făcându-se strigare și turburare, bine au cuvântat pre cel puternic cu glas pârălesc.

30. Și a poruncit Iuda cel ce în tot chipul eră gata și cu trupul și cu sufletul a murit pentru cetățeni, și cu vârsta sa a păzit bunăvoința către cei de o lege, ca să taie capul lui Nicanor, și mâna cu umărul să le aducă în Ierusalim.

31. Și după ce a sosit acolo și chemând pre cei de o lege cu sine, și pre preoții înaintea jertfelnicului pundu-i, a chemat pre cei ce erau în cetățue.

32. Și le-a arătat capul spurcatului Nicanor și mâna celui rău hulitor, care cu sumeșie o a fost înfins asupra Casei celei sfinte a Atotputernicului.

33. Și limba răului credincios Nicanor a poruncit să o taie și să o facă bucăți mărunte, și să o deă păsărilor; iar cele de răsplătire nebuniei în preajma Bisericii, să le spânzure.

34. Și toți căutând la cer, au bine cuvântat pre Domnul Dumnezeu, zicând: bine este cuvântul cel ce au păzit locul său nespurcat.

35. Și capul lui Nicanor l-a spânzurat la cetățue, ca să-l vadă toți, și să cunoască cum că este adevărat semn al ajutorului lui Dumnezeu.

36. Și au așezat toți cu poruncă deobște, ca nicidecum să nu lase neînsemnată ziua aceasta;

37. Ci serbura ei să fie în ziua a treia de pe acum și în toate zilele a douăzeci și

zece; care sirienește se zice Adar, cu o zi mai 'nainte de ziua lui Mardohen.

38. Deci cele ce au fost pentru Nicanor, așa s'au întâmplat, și din vremile acelea au stăpânit Evreii cetatea, iar eu aici voi face sfârșit cuvântului.

39. Și de este bine întocmit și cum se cuvine, aceasta și eu am

vrut; iar de este prosteste și de mijloc, aceasta de ajuns îmi este mie.

40. Că precum tot vin singur a bea, sau tot apă, înprolptiv lucrul este; ci în ce chip vinul amestecat cu apă este dulce și deslătează, așa și așezarea cuvântului cu întocmirea sa veselește urechile celor ce citesc, iar aici să fie sfârșitul.

CARTEA A TREIA A MACAVEILOR

CAP. 1.

Ptolomeu Filopator vrea să năvălească în Sfânta Sfințelor, și mare turburare se face în Ierusalim.

Iar Filopator înțelegând dela cei care s'au întors, cum că Antioh a luat locurile cele desupt stăpânirea sa, a poruncit iuturor puterilor sale, pedestrașilor și călăreșilor să se strângă.

2. Și luând cu sine pre sora sa Arsinoi, a mers până la locurile cele despre Ralian, unde erau tăbăriți cei ce erau cu Antioh.

3. Iar oarecare Teodot gândind să facă viclenie, a luat din armele lui Ptolomeu, care mai 'nainte fusese încredințate lui, cele mai tari, și s'a dus noaptea în cortul lui Ptolomeu, ca el singur să-l ombrace pre el, și într'acest chip să se risipească războiul.

4. Ci pre acesta l'a scos Dositeu cel ce se zicea al lui Drimil, care de neam eră Judeu, iar după aceea și-a schimbat legea și s'a înstreina de către doginele cele părintești, acesta a făcut să se culce în cortul lui un necunoscut, căruia i s'a întâmplat de a păși el palama aceluia.

5. Iar după aceea făcându-se războiul tare, și lucrurile mai tari fiind la Antioh, Arsinoi umblă și rugă pre ostași cu jale și cu lacrimi, cu părul despletit, ca și pre sine și pre pruncii săi și pre muierile sale, bărbătește să le ajute, făgăduind că celor ce vor birui, fiecăruia va da două mnaie de aur.

6. Și așa s'a întâmplat de mulți vrăjmași au pierit în bătaie, și mulți s'au și robit.

7. Iar după ce a biruit viclesugul acela, a socotit să meargă în cetățile cele mai de aproape, ca să le mângăie, și după ce a făcut aceasta, și a împărșit daruri capiștilor, a făcut pre cei supuși ai săi să fie cu inimă bună.

8. Iar Iudeii trimițând la el din bătrânime și dela cei mai de frunte, ca să i se închine, și să i ducă daruri, și să i se bucure de cele ce i s'a întâmplat; și se întâmplară că și el a fost gata ca în cât mai curând să meargă la ei.

9. Și după ce s'a dus la Ierusalim, a jertfit prea marelui Dumnezeu, și a dat daruri, și din ce eră priice, oare ce locului făcând.

10. Și fiind la loc, și cu sârgu-

înă și cu bună cuviință minunându-se și mirându-se de rânduiala cea bună a Bisericii, a gândit să se sfălășiască, să intre în Biserică.

11. Iar el zicând: cum că nu se cade a se face aceasta, că nu numai celor din neamuri nu este slobod, ci nici tuturor preoșilor, fără numai Arhiepiscopului, care pre toți povăduiește, ci și acuma odată într'un an, iar el nicidecum n'a vrut să asculte.

12. Ci măcar de s'a și cetit înaintea lui legea; tot n'a încetat a nu intra, zicând: că trebuie să intre, și măcar de ei sunt lipsiți de această cinste, eu nu trebuie să fiu lipsit, și l-a întrebat: pentruec intrând el prin toată Biserica, nimeni din cei ce erau acolo nu l-a oprit?

13. Și oarecare negândind mai'nainte, zice: rău s'a făcut aceasta; iar el a zis: când se face aceasta pentru vre-o pricină, au tot nu voi intra eu? Ori vreau ori nu vreau el.

14. Iar preoșii cu foarte vestmintele îmbrăcați căzându'i înainte, se rugau prea marelui Dumnezeu să le ajute la această nevoie ce li s'a întâmplat, și să înloarcă pornirea răului năvălitor, și de strigare cu plâns umplând Biserica, iar cei ce erau în cetate turburându-se, au sărit neștilind ce se face.

15. Și fecioarele cele închise în cămări cu cele ce le-au născut s'au pornit, și cu cenușe și cu praf presărându'și capetele, de suspinuri și de plânsuri au umplut ulițele.

16. Și cele de curând adunate, din cămările cele spre întâmpinare rânduite, lăsând rușinea ce li se cuveneă, degrab au alergat în cetate.

17. Iar mumele și dolcele lăsând pruncii cei de curând născuți, încoace și încolo, unele prin case, altele prin ulițe fără de opreală se

adunau la Biserica cea prea mare.

18. Și de multe feluri eră rugăciunea celor ce se adunase despre cele ce fără de cuviință cercă ei să facă.

19. Și împreună cu aceștia, cetățenii luând îndrăzneală nu'l sufereau să plinească sfatul lui, care gândeă; ci au strigat să se pornească la arme, și bărbătește pentru legea părintească să moară, și mare gălceavă au făcut în locul acela.

20. Și abia preoșii și bătrânii l-au întors, și la aceeaș stare a rugăciunii erau.

21. Și mulțimea ca mai'nainte într'aceasta se află rugându-se; iar bătrânii, cari erau cu împăratul, în multe chipuri ispileau, ca să mule gândul lui cel semeț dela sfatul ce'l gândise.

22. Iar el mai îndrăzneț făcându-se, lăsând toate, se gătea să intre, ca să săvârșească cele ce mai'nainte a zis.

23. Acestea văzând și cei ce erau cu împăratul, s'au întors să se roage cu al noștri celui ce are toată puterea, ca celor ce erau acolo să le ajute, și să nu treacă cu vederea această faptă fărădelege și senieață.

24. Și de strigarea cea îndesită și plină de durere a mulțimei, ce se adunase, strigare neînchipuie eră.

25. Că se părea că nu numai oamenii, ci și pereții și pământul tot răsună, precum toți moarte aflunți, poșteau, de cât să se spurce locul.

CAP. 2.

Rugăciunea lui Simon Arhiepiscopul și a celorlalți Iudei; pedapsa lui Ptolomeu și însănătoșirea.

Iar Simon Arhiepiscopul înaintea Bisericii îngenunchind, și cu cuviință întinzându'și mâinile, așa s'a rugat:

2. Doamne! Doamne împăratul cerurilor! Și Sfăpânu! a toată făptura, cel sfânt întru sfinți, singur sfăpânilor, atotfăitor, caută spre noi, cei ce ne asuprim de cel necredincios și spurcat, care este înfierbântat de îndrăzneală și de putere.

3. Că tu ești cel ce ai făcut toate, și toate le sfăpânești, Domn drept ești, cel ce judeci pre cei ce cu sumește și cu frusie fac.

4. Tu pre cei ce mai înainte au făcut strâmbătate, între cari și uriași erau, cari întru vitejie și întru îndrăzneală nădăjdului, i-ai pierdut aducând preste ei apă nemăsurată.

5. Tu pre Sodomenii cei sumești și cuprinși cu văditi și cu nespuse răutate, cu foc și cu iarbă pucioasă i-ai ars, pildă puindu-i celor de pre urmă.

6. Tu pre îndrăznețul acela Faraon, care pre poporul tău cel sfânt pre Israil i-a robii, cu multe și osebite munci isplindu-i ai arătat puterea ta.

7. Și după aceasta ai arătat puterea ta cea mare, când cu care și cu mulțime de gloate gonind el pre popor, i-ai înecat în fundul mării; iar pre cei ce au crezut întru tine, cel ce sfăpânești preste toată făptura, întregi i-ai trecut, cari cunoscând lucrul mâinilor tale, te-au laudat pre tine cel Atotfăitor.

8. Tu Împărate cel ce ai zidit acest pământ nemărginit și nemăsurat, ales-ai cetatea aceasta, și ai sfințit locul acesta spre numele tău, cel ce de nimic lipsă nu ai, și i-ai mărit cu arătare luminată, întărindu-i pre el spre slava marelui și prea cinstiului tău nume.

9. Și iubind casa lui Israil ai făgăduit, cum că ori când abătându-ne noi dela tine, ne va cuprinde strân-

soare, și viind în locul acesta să ne rugăm, vei ascultă rugăciunea noastră.

10. Și cu adevărat credincios și adevărat ești, că de multe ori, când erau în nevoe părinții noștri, întru smerenia lor le-ai ajutat lor, și i-ai izbăvit pre ei de foarte mari nevoi.

11. Iată dar acum Împărate sfinte, pentru păcatele noastre cele multe și mari ne asuprim, și suntem supuși vrăjmașilor noștri, și părăsiți întru neputințe.

12. Și într'această cădere a noastră, îndrăznețul și spurcatul acesta se nevoește ca să ocărăscă locul cel sfânt, care pre pământul acesta i-ai ales numelui tău celui mărit.

13. Că lăcașul tău este cerul cerului, la care oamenii nu se pot apropia; iar de vreme ce bine ai voit ca să așezi mărirea ta întru poporul tău Israil, ai sfințit locul acesta.

14. Nu face izbândă asupra noastră prin necurații aceștia, nici prin cei spurcați ne pedepși pre noi, ca să nu se laude cel fărădelege întru mânia lor, nici să se veselească întru frusia limbii lor, zicând: noi am călcat Casa sfințeniei, cum se caică casele urăciunilor.

15. Șterge păcatele noastre, și risipește greșalele noastre, și arată mila ta în ceasul acesta, degrab să ne întâmpine pre noi îndurările tale, și pune laudă în gura celor ce au căzut și s-au zdrobit cu sufletele, fă-ne nouă pace.

16. Iar atotvăzătorul Dumnezeu, cel decât toate mai sfânt, întru sfânt lăcașul său auzind legiuită rugăciune, pre semețul și îndrăznețul acela trufaș, foarte l-au bătut.

17. Incoace și încoalo clătindu-i pre el cum se clătește treștia de vânt, încâl zaceă pre pământ neputând face nimic, și eră cu mădușă-

2. J. Facere 6, 4. 5. Facere 19, 24.

7. Psalme 14, 26.

8. 112 Lege 12, 11. 3 Imp. 8, 29. 3 Imp. 8, 47.

rile slăbănogile, încât nici a grăi nu putea, cu dreaptă judecată fiind certat.

18. Deci prietenii și păzitorii trupului lui văzând acea lufă bătae, care l-a apucat pre el, temându-se ca să nu se lipsească și de vieaș, degrab l-au scos afară pre el spăimântați de nespusea frică.

19. Iar după câțeva vreme trezindu-se, nicidecum nu s'a pocăit după acea bătae, ci cuvinte amare și îngrozitoare grăind, s'a dus.

20. Și sosind la Egipt, și adăogând răutățile cu ajutorul lovarășilor celor osebiți de toată dreptatea, pre cari mai'nainte l-am arătat,

21. Nu numai cu acele nenumărate spurcăciuni s'au îndeslulat, ci și la atâta îndrăznire a venit, căt în toate locurile puneă blestemuri asupra poporului, și mulți din prieteni căutând la punerea înaintea împăratului, și ei urmau voea lui.

22. Că pusesese întru sine împăratul, ca asupra neamului să deă hulă, și ridicând la turnul cel de lângă curte stălp, a săpat pre dânsul scrisoare.

23. Ca nici unul din cei ce nu jertfesc să nu intre în capștele lor, ci toți ludeii să fie scriși la popor și să fie de slujbă; iar cei ce ar răspunde improprie, cu sila luându'i să'i omoare.

24. Iar pre cei ce se scriu, să'i însemneze și cu foc, cu semnul lui Dionisie tipărindu-le pre trup frunză de ederă, pre cari l-a și osebit în cea mai dinainte mărginită slobozenie.

25. Însă ca să nu se vază cum că iufuror vrăjmașuește, a scris de desupt: că de vor vrea unul dintre el să petreacă între cei ce sunt aleși spre slujbele jertfelor, aceștia întocmai cu Alexandrenii să fie cetățeni.

26. Deci unii din cetate urind răn-

dulele bunei credințe ale cetății, lesne s'au dat pre sine, ca și cum mare cinstie ar dobândi petrecerea ce vor avea cu împăratul.

27. Iar cel mai mulți cu vitejesc suflet înfărindu-se, nu s'au despărșit de buna credință, ci cu bani răscumpărându'și vieaș, fără de frică se nevolau a scăpa dela înscriere, bună nădejde având, că le va veni apărare.

28. Și de cei ce se depărtau dela ei, se scârbeau, și ca pre niște vrăjmași neamului său îi judecă, și îi lipseă de petrecerea cea de obște și de ajutor.

CAP. 3.

Porunca împăratului Ptolomeu Filopator pre toți ludeii cu miierile și cu pruncii să'i ducă la el legați să'i piarză, și toate ale lor să se jefuiască.

Acestea înțelegându-le păgânul, Atât s'a mânieat, încât nu numai pre cei ce lăcuiau în Alexandria s'a înfuriat, ci și celor din țară mai cu greu se împotrivea, și a poruncit ca degrab să'i strângă pre toți într'un loc, și cu foarte rea moarte să'i omoare.

2. Și acestea găfindu-se, veste rea asupra neamului s'a vestit la oamenii cei posifiori de rău, cărora li se dă prilej a'și împlini voea, ca și cum l-ar opri pre ei dela legile sale.

3. Iar ludeii fără de nici o îndărătnicie păzeau buna voință și credința către împărași, ci pentrucă cinsteau pre Dumnezeu, și cu legea lui se cărtuiau, osebiră făceau asupra lor, și surpări, pentru care pricină unora urăși se păreau, și cu supțele cele bune ale lucrurilor celor drepte împodobilundu'și petrecerea lor, iufuror oamenilor plăcuși erau.

4. Deci, vieaș cea bună a neamului, care la toți eră vestită, acei strelni de neam nici într'un chip nu

o au socotit; iar osebirea închinăciunii și a mâncărilor o vesteau, zicând: cum că nici de împăratul, nici de puteri ascultă oamenii aceștia, ci sunt răi la inimă, și foarte improfitivii lucrurilor, și mare de-fălmare au așăfat.

5. Iar Elinii cei din cetate cu nimica nedreptășiți, văzând acea gâlceavă neașteptată și năvălire fără de veste asupra oamenilor acestora, și alergături împreună neostenite făcându-se a le ajuta nu puteau, că eră porunca tirănească.

6. Ci se rugau și cu greu sufereau gândind, că se vor schimba acestea, pentru că nu va fi așa necercată o adunare ca aceasta, nimic greșind.

7. Iar unii vecini și prieteni și cari aveau negușătorie cu ei, pre ascuns grăiau cu unii, făgăduindu-le că le vor fi credincioși, și cu toți dimpreună îi vor apăra și bucuros vor veni să le ajute.

8. Iar ei pentru norocirea cea de acum sumeșindu-se, și necăutând la puterea prea marelui Dumnezeu, ci gândind că pururea într'aceiaș stat va rămâneă, scris-a asupra lor cartea aceasta:

9. Împăratul Ptolomeu Filopator, povățuitorului de oștire, și ostașilor celor ce sunt în Egiptul și ori în ce loc, bucurie și sănătate și eu încă sunt sănătos, și lucrurile noastre.

10. După ce oștirea noastră cea trimisă în Asia, de care șilși și voi, cu ajutorul dumnezeilor, și cu vitejia noastră după cuvinte foarte bun sfârșit a avut; drept aceea am socotit, ca nu cu sila armelor, ci cu blândețe și cu multă iubire de oameni să aplecăm neamurile cele ce locuiesc în Kilo-Siria și în Finichia, și bine să le fac cu bucurie.

11. Și capiștilor celor de prin cetăți împărșindu-le venituri multe, mers-uni și la Ierusalim, smindu-ne

să cinstim Biserica celor necredincioși, carii niciodată nu încetează dela nebulie.

12. Iar ei cu cuvântul primind a noastră venire, însă cu lucrul viclenește, vrând noi să intrăm în Biserica lor, și cu cuvleoase și frumoase daruri să o cinstim, ei sumeșindu-se ca și mai de demult, ne-au oprit a intra rămânând de cinstea noastră.

13. Și n'au simțit puterea noastră pentru iubirea de oameni, care avem către toți oamenii, ci gândul lor cel rău, care îi au asupra noastră a-veea l-au arătat, ca cei ce numai ei singuri dintre neamuri se improfitesc împărașilor și făcătorilor, săi de bine, și nimic ce este adevărat nu vor să suferă.

14. Și noi lăsând după nebulia lor, și cu biruință înforcându-ne ia Egiptul, către toate neamurile am arătat iubire de oameni, precum se cădea am făcut.

15. Și pentru acestea spre cei ce sunt de un neam cu ei nimănu-i vrăjmășie n'am ținut, și pentru ajutorul și pentru cele ce le-am fost încrezută lor cu adevăr, cele dela început, mii de lucruri îndrăznind a le schimba, am vrut, și poliției Alecsandrenilor pre ei să'i învrednicim, și părtași preoșilor celor dea pururea să'i facem.

16. Iar ei improfitivrea luând, și cu răutatea cea dimpreună cu ei născuță, lepădând binele și pururea la rău abătându-se, nu numai s'au întors de către cea neprețuită poliție, ci încă și de cei pușini, cari dintre dâșii se află spre noi cu bună voință, se scârbesc și cu cuvântul și cu tăcere, pururea având prepus pre noi pentru vicia sa cea de necinste, cum că noi curând vom strica tocmielele.

17. Pentru aceea și cu semne bine adevărându-ne, cum că aceștia în

tot chipul au gând rău spre noi, și mal'nainte socotind, ca nu cumva mai pre urmă turburare fără de veste făcându-se, pre acești necredincioși tainici vânzători și varvari, să'i avem vrăjmași,

18. Am poruncii, ca îndată cât va sosi la voi cartea aceasta, pre cei însemnași în cartea aceasta împreună cu mulierile și cu pruncii ocărâși și prădași, într'aceeaș zi să'i trimiteți la noi de prefușindenea cu legături de fier legași, ca precum se cade celor răi, cu moarte nevindecată și de ocară să piară.

19. Că după ce se vor certă toți aceștia, am socotit că de aici înainte lucrurile noastre desăvârșit întru bună stare și mai bună rândulală se vor așeza.

20. Iar ori cine va ascunde pre vre un iudeu, ori bătrân, ori tânăr, ori prunc la șise, foarte cu groaznice chinuri se va chinul cu toată casa.

21. Și cine va spune pre cel ce va ascunde, acela va lua averea celui ce va cădea supț vină, și din argintul împărătesc, două mii de drahme, și cu slobozenie se va încunună.

22. Iar tot locul unde se va afla ascuns iudeu, neumblat și ars de foc să se facă, ca la toată muritoare fire întru tot fără de treabă să se socotească întru toată vremea. Așa a fost scrisă cartea.

CAP. 4.

Nici o cetate nu eră fără de plâns pentru isgonirea Iudeilor, pre cari nu'i pot înscri trimiși în patruzeci de zile, care împiedecare eră din rândulală Dumnezeuască.

Iar ori unde soseă porunca aceea, păgânii făceau ospăț poporului cu strigări și cu bucurie, și cu îndrăneală își arătau pluma cea rea, care de demult o aveau în inima lor.

2. Iar Iudeilor neîncetată plângere eră, și tânguire cu foarte mare strigare, cu lacrimi și cu suspinuri fierbinți a inimii lor prefușindenea plângând pierirea lor cea nevăzută mai înainte, care fără de veste s'a judecat asupra lor.

3. Ce stăpânire sau cetate, sau ce loc lăcuil ori unde, sau ce căi nu erau pline de vălături și de plânsurile lor?

4. Că așa de groaznic și fără de milă de mai mari cetăților, toți dimpreună se lîmneau, cât și unli din vrăjmași lor cu mintea privind cumplitele chinuri, li se făceau milă, și socotind neștiuta schimbare a vieții, lăcrămau de cea de trei ori încăloasă trimitere a lor.

5. Că se aduceă mulțime de bătrâni albi de căruntețe, a căroră picioarele, care de bătrânețe se încovoiasă, și încet pășau, fără de nici o rușine le sileau ca să pășască lute.

6. Și cele tinerele, care de curând erau măritate, în loc de a se veseli, se văltau, și cosilele cele unse cu mir, cu praf presărându-le, desvelite se aduceau; și în loc de cântări de nuntă, toate împreună începeau a plânge, ca și cum ar fi simulse cu prăzi de alte neamuri, și legate cu sila le trăgeă poporul să le bage în corabie.

7. Și bărbaii acestora cu lanțuri în loc de cununii erau împleticiți la grumazi în vârsta cea ca o floare a tinerețelor; în loc de desfătare și de veselie tinerească, zilele cele rămase ale nunței, în plângeri le petreceau, lângă picioare văzânduși groapa zăcând.

8. Și'i duceau ca pre ulște liure legași cu fier, unli de cumpenele corăbilor aveau grumazii prinși cu cuie, alții aveau picioarele seupăn legate cu obezi, și deasupra cu podluc năstupași, ca să nu vază lumina, și

de toate părțile să le fie întru în-tineric ochii, ca pre niște improfi-vitori pre apă să'i ducă.

9. Pre aceștia după ce i-au băgat în corabie, și au săvârșit mergerea precum poruncise împăratul, a poruncii să'i tăbărescă înaintea călă-șii în locul cel de alergătura cailor, care eră foarte larg împrejur și bun de a'i putea vedeă să'i batjocorea-scă toți cei ce intrau în cetate și cei ce leșau de călătoreau în țară, ca nici cu oșlirele lui să nu se îm-preune, nici în cetate să nu se pri-mească.

10. Iar după ce s'a făcut acea-sta, auzind împăratul cum că lu-deli cei din cetate adese ies pre a-scuns, și plâng ticăloșiea cea de o-cară a frașilor lor, mîniindu-se a poruncit, ca și acestora întocmai așă să le facă ca și acelora, și nici într'un chip să nu scape de mun-cile lor, și să se scrie tot neamul anume.

11. Penfrucă nu va plini mai 'na-înte lucrul cel cu osteneală al ro-biei, care cu puțin mai 'nainte s'a zis, ci chinuiți cu muncile porun-cite într'o zi îi va pierde.

12. Făcudu-s'a dar scrisoarea a-cestora cu amară sîrguială și cu semețească nevoieșă, dela răsăritul soarelui până la apus, care desă-vârșit nu s'a sfârșit până după pa-truzeci de zile.

13. Iar împăratul tare și neîn-ce-tat s'a umplut de bucurie, și a fă-cut ospețe la toți idoiți, și cu minte răfăcîță departe dela adevăr și cu spurcălă gură lăudă chipurile cele surde, care nu pot să le grăiască lor sau să le ajute; iar asupra prea marelui Dumnezeu, lucruri necuvi-oase grăia.

14. Iar după ce a trecut vremea cea mai 'nainte zisă, au adus scri-ptorii răspuns la împăratul, cum că

mai mult nu pot face înscrierea lu-deilor pentru nenumărata lor mul-țime; că încă cei mai mulți erau prin țară, iar alții încă prin case erau adunați, alții într'alte locuri, în cât cu neputință eră la toți dom-nii cari erau preste Eghipt.

15. Deci înfricoșindu'i pre ei îm-păratul, ca și cum ei ar fi luat daruri, și ar fi făcut meșteșug ca să sca-pe; și a crezut el că este adevărat aceasta, iar ei ziceau și arătau, cum că și hîrțile și condeele cele de scris s'au sfârșit.

16. Iar aceasta a fost lucrarea purtării de grije a lui Dumnezeu, cei nebiruite acelui ce din cer ajută Iudellor.

CAP. 5.

Împăratul poruncind lui Ermon să în-trarameze elefanți spre ziua viitoare, să omoare pre Evrei, au trimis Dumne-zeu somn împăratului, și a trecut cea-sul, și prin rugăciune îi mîntuiește Dumnezeu de moarte.

A tunci împăratul chemând pre Ermon, care purta grije de e-lefanți, și umplându-se de grea în-șime și de mînie, nicidecum nu s'a mutat.

2. A poruncit, ca spre ziua cea viitoare cu mînnuchi de fămăie de ajuns și cu vin mult neamestecat, pre toți elefanții să'i adape, cari erau de toți cinci sute, și după ce se vor sălbătăci de acea bănlură multă, să'i sloboadă asupra ludei-ior ca să'i omoare.

3. Iar el după ce a poruncit ace-stea, s'a întors la ospăț, adunând pre cei mai mari din prieteni și din oștîre, cari erau mîntoși asupra lu-deilor.

4. Iar Ermon cel mai mare preste elefanți, ce i s'a poruncit, cum se cade a plini.

5. Și slujitorii cei rînduiți la a-cesta, decuseară leșind, legau mîl-

nele ticăloșilor, și alte meșteșuguri împrejurul lor făceau toată noaptea, socotind că de tot va pieri deodată neamul acela.

6. Iar Iudeii cari între păgâni se vedeau lipsiți de tot acoperământul, pentru nevoea legăturilor, care de toate părțile îl cuprinsese pre ei,

7. Către Domnul cel atotfăcător, cel ce stăpânește pre toată pământul, către Dumnezeu și Părintele cel milostiv al lor, toți cu lacrimi neînțecat au strigat, rugându-se:

8. Ca să mure statul cel necuvios deasupra lor, și cu mărire arătată să-i izbăvească pre ei de moartea, care eră gata la picioarele lor.

9. Și rugăciunea acestora neînțecat se suia la cer.

10. Iar Ermon după ce pre nemilosivii elefanți adăpându-l i-a umplut de vin mult și i-a săturat de înmăne, a venit de dimineață a doua zi la curte, ca să spuie acestea împăratului.

11. Însă parte de somn, care lucru din veacul vremii a fost făcut bun pentru noapte și pentru zi, pus dela cel ce dăruiește tuturor că- rora el vrea, a trimis împăratului.

12. Deci fiind cuprins cu prea dulce și adânc somn, așa lucrând Domnul, mult s'a împiedicat dela gândul ce și pusese, și s'a înșelat de statul său cel nemutat.

13. Iar Iudeii scăpând de ceasul, care mai înainte eră însemnat, pre Dumnezeu cel sfânt al lor l-au lăudat, și iarăși s'au rugat celui ce s'a împăcat cu dânșii, ca să arate făria mâinii sale cei puternice asupra neamurilor trușase.

14. Și fiind mai jumătate de al zecelea ceas, chemătorul văzând că cei chemați s'au strâns, s'a dus la împăratul, și l-a boldit.

15. Și abia deșteptându-l, i-a spus că trece vremea ospățului, vorbindu-l despre acesten.

16. Și acestea gândindu-le împăratul, s'a întors la ospăț, și a poruncit celor ce venise la ospăț să sază împreajma lui.

17. Și după ce s'a făcut aceasta, l-a îndemnat să fie voioși și să se deslăteze, că aceasta este partea cea mai de cinsie a ospățului.

18. Iar înmulțind vorba, împăratul a chemat pre Ermon, și cu amără înfricoșare l-a întrebat, pentru ce pricină s'au lăsat Evreii să fie vii astăzi?

19. Iar el a spus, cum că în noaptea trecută le-a plinit ce i s'a poruncit, și au mărturisit și prietenii lui.

20. Iar el având cruzime mai greu decât Falaris, a zis: pentru somnul de astăzi, să aibă har; iar tu fără de sminteală pre mâine asemenea să pregătești elefanții spre plerirea necuvioșilor Iudei.

21. Acestea zicându-le împăratul, toți cei ce erau aci au lăudat, și vesele s'au dus fiecare în casa sa.

22. Unde într'acea noapte nu atâtă au dormit, cât s'au meșteșugit să facă toate felurile de bașjocură asupra celor ce se păreau ticăloși.

23. Și când cântă cocoșul de dimineață și Ermon înfrământând elefanții, l-a adus la curtea cea mare unde se făceau jefte.

24. Iar mulțimea din cetate s'n adunat să vadă acea priveliște ticăloasă, așteptând cu deadinsul dimineața.

25. Iar Iudeii neînțecat trăgându-și sufletul cu răgăciune, cu multe lacrimi și cu cântări jalnice, cu mâinile întinse la cer se rugau prea marelui Dumnezeu, ca iarăși degrab să le ajute lor.

26. Și încă razele soarelui nu se revărsase, și împăratul primind prietelui, a venit Ermon, și l-a chemat să iasă. spunându-l că ce a posuit împăratul este gata.

27. Iar el auzindu-l, și îngrozindu-se de acea lăărădelege ieșire, tocma nimic știind, a întrebat pentru ce cu sânguină a făcut el aceasta.

28. Iar aceasta eră lucrarea lui Dumnezeu a atot slăpănișului, care a făcut ca mintea lui să și uie de cele ce mai înainte a gândit să facă.

29. Ermon l-a spus și prietenii toți, că elefanții și puterile o împărărie sunt gata din porunca ta.

30. Iar el umplându-se de grea mânie pentru aceste cuvinte, pentru că cu purtarea de grije a lui Dumnezeu s'a risipit tot gândul lui cel despre acestea, și căutând groaznic către el, a zis:

31. De ar fi părinții tăi aici sau fiii tăi, aceștia ar fi gata mănca hiearelor sălbatice de s'ar sătură în locul nevinovaților Iudei, cari mie și părinților mei, întreagă și nemulțată credință au arătat.

32. Și de nu mi-ar fi pentru dragostea, care am crescut împreună, și pentru slujba ta, de viață pentru acestea te-ai fi lipsit.

33. Așa Ermon de năpraznă s'a umplut de primejdioasă frică, și cu vederea și cu fața s'a speriat.

34. Iar prietenii fiecare s'au furișat trist, și pre cei adunați l-a slobozit pre fiecare la lucru său.

35. Iar Iudeii auzind cele dela împăratul, au lăudat pre luminatul Dumnezeu Domnul și Împăratul împărașilor, ca cei ce au dobândit dela el acest ajutor.

36. După aceea iarăși făcând împăratul ospăț, și îndemnând pre oaspeși să fie cu vocea bună,

37. A chemat pre Ermon, și cu înmăcoșare l-a zis: de câte ori trebuie să și poruncesc fie un lucru, neîntrebnicule?

38. Și acum înfrămează elefanții pre mine să plarză pre Iudei.

39. Iar rudenile care ședeau în-

preună cu el, mirându-se de acest nestăiător gând, au zis acestea:

40. Împăratul Până când ca pre niște dobitoace recuvântătoare ne vei isplii, acum a treia oară poruncind să și piarză pre ei, și apoi când va să se facă, mulțându-și gândul, iarăși strici cele ce ai poruncit?

41. Pentru care cetatea aceasta se turbură așteptând, că de multe ori s'au adunat, și acum este primejdie să nu se jelulască.

42. Pentru aceea împăratul tocmai ca Falaris s'a umplut de nescoteală și de mulțurile sufletului, care s'a făcut întru el pentru cercetarea Iudeilor, nebăgând nici o seamă, cu jurământ spurcat s'a jurat, cum că el, pre aceștia fără de nici o zăbavă la genunchii și la picioarele hiearelor aruncași, să și trimiță la iad.

43. După aceea făcând ostire asupra Iudeei, ca să o puie întocmai cu pământul, cu foc și cu sabie de grab să o bată, și acolo Biserica lor cea necălcată de noi, cu foc să o arză curând, și celor ce lac acolo jefte, pustietate în toată vremea să le pue.

44. Atunci bucuros ducându-se prieteni și rudenile, cu credință rânduiă puterile spre locurile cetății cele mai cu bun prilej spre pază.

45. Iar cel mai mare preste elefanți, hiearele la patimă nebună i-au adus ca să zic așa, cu băuturi foarte mirositoare și cu vin tămăiat, groaznic le-a pregătii.

46. Drept aceea către luminarea de ziua, când la alergătura cailor eră cetatea plină de nenumărată mulțime intrând în curte, a îndemnat pre împăratul la cele ce erau puse înainte.

47. Și el umplându-și mintea sa cea păgână de mânie grea, cu toată greutatea împreună cu hiearele s'a pornit, vrând ca, cu înimă tare și

cu ochil să vadă duloasa și ticăloasa pierire a celor mai 'nainte însemnați.

48. Iar când au văzut Iudeii pre la poartă praful elefanților cari ieșeau și al oștirea cea înarmată, care pre urmă venia, și al picioarelor mulțimei, și au auzit gâlceava cea cu groaznic sunet,

49. Socotind că aceea este clipa cea mai de pre urmă a vieții și sfârșitul ticăloaselor așteptări, spre jale și plângere întorcându-se, se sărută unul pre altul, și îmbrățișându-se cădea pre grumazii rudelor, părinții preste fii și maicele preste fice, și unele având la țese pruncii de curând născuți, îi aplecau să sugă laptele cel de pre urmă.

50. Și aducându-și aminte și de ajutorinșile cele de mai 'nainte, care din cer s'au făcut lor, toți odată căzând cu fața la pământ, și pre prunci osebindu-și dela țese,

51. Foarte cu mare glas au strigat rugându-se celui Atotputernic, ca, cu arătarea sa să se milostivească spre ei, cei ce sunt acum la porțile iadului.

CAP. 6.

Rugăciunea preotului Eliazar. Arătarea ingerilor apărători. Înlocuirea liarelor asupra oștărilor. Schimbarea inimii împăratului spre bine și mântuirea Iudeilor.

Iar Eliazar oarecare om de treabă unul din preoșii țării în vârsta bătrâneților fiind și cu toată sapta vieții cel bune împodobit, potolind pre bătrânii cei dimprejurul său, chemând pre Dumnezeu cel sfânt, acestea s'a rugat:

2. Împărate mare ălilorule prea înalte atotputernice Dumnezeule Cel ce toată zidirea o cârmuești, caută întru îndurări,

3. Caută spre sâmbunța lui Avraam,

spre fiul lui Iacov celui sfânt, poporul moștenirei tale cei sfinte, cel ce este nemernic în pământ străin, și care fără de dreptate pier, Părinte.

4. Tu pre Faraon domnul Egiptului acestuia cel cu care multe, cei ce s'a fost înălțat cu sumește fărădelege, și cu limbă mare grațioare împreună cu oștirea lui cea truiase în mare înnecași, i-ai pierdut, cu lumina milii luminând pre neamul lui Israil.

5. Tu pre Senahirim cel ce cu ne-numărate puteri s'a semeșii împăratul cel greu al Asirienilor, cel ce cu sabia supunea tot pământul, și se ridica asupra sfintei tale cetăți, cu mândrie și cu îndrăzneală grele grăind, Doamnel i-ai înfrânt, luminat arătând neamurilor țaria ta cea multă.

6. Tu pre cel trei coconi în Vavilon, cari de bună voie și-au dat locului sufletul lor, ca să nu se închine celor deșarte, răcorind cuporul cel aprins, i-ai mântuit, păzindu-le și părul nevătămat, trimeșind para focului asupra tuturor vrăjmașilor.

7. Tu pre Daniil cel de pârările cele pline de pizmă lepădat în pământ spre mâncare leilor, nevătămat i-ai scos la lumină.

8. Și pre Ionă cel hrănit întru adâncime, care fără de cruțare chinuit în pânfecele chitului, nevătămat la toți ai lui i-ai arătat, o Părinte!

9. Și acum nu zăbovi mult milosive scăparea tuturor, degrab te arată celor din neamul lui Israil, care se ocărăște de neamurile cele urâte și fărădelege.

10. Iar de s'a spurcat vlența noastră înstreinându-se, scoțându-ne pre noi din mîna vrăjmașilor, ori-

cum vel vreă Sfăpăne, pierde-ne pre noi.

11. Ca nu cei ce cugetă cele deșarte, cu cele deșarte să se laude pentru pierirea celor iubiți ai tăi, zicând: nici Dumnezeu lor nu i-au mântuit pre ei.

12. Iar tu cel ce toată țărirea și toată puterea ai, cel veșnic, cauți acum, și ne miluește pre noi cei ce cu silnicie nedreaptă acelor fărădelege, ca niște fâlhari ne omorîm.

13. Înfricoșază neamurile cu puterea ta cea nebiruță astăzi, cel ce poți mântui pre neamul lui Iacov.

14. Ție se roagă toată mulțimea pruncilor și părinții acestora cu lacrimi.

15. Arătat să fie tuturor neamurilor, că cu noi ești Doamne, și nu ți-ai întors fața ta de către noi, ci precum ai zis: că nici în pământul vrăjmașilor pre ai tăi i-ai trecut cu vederea, așa săvârșește Doamne.

16. Iar Eleazar sfârșind rugăciunea, împăratul cu hiarele și cu tot sunetul puterii, a venit la locul cel de alergarea cailor.

17. Și văzând Iudeii, tare au strigat la cer, cât și văile cele de aproape împreună răsunând, mare plângere au făcut în toată tabăra.

18. Atunci marele, slăvitul, atotfăcătorul și adevăratul Dumnezeu arătând sfânta sa față, au deschis porțile cele cerești, dintru care doi slăviți îngeri înfricoșați la chip s'au pogorât arătați la toți, afară de Iudel.

19. Și au stăut improvivă, și puterea vrăjmașilor o au umplut de gălceavă și de frică, și cu obezi o au legat, din care nu s'a putut mișcă.

20. Și supți frică a fost și trupul împăratului, și îndrăznirea lui cea cu grea mînie, uitare a luat.

21. Și s'au întors hiarele asupra puterii cel înfrumule, care dinu-

poi venea, și'i călcau pre ei și'i pierdeau.

22. Și s'a întors mânia împăratului spre țale și spre lacrimi, pentru cele ce mai 'nainte a fost meșteșugit.

23. Că auzind strigarea, și văzându'i pre toți cu fața la pământ spre pierire lăcrămând ei, cu mînie pre prietini și muslă, zicând:

24. Alături cu mine împărățiți, și pre țirani i-ați covârșit cu tirăniea, și pre mine însu'mi, cel ce sunt al vosru de bine făcător vă ispitiți să mă lipsiți de domnie și de suflet, întru ascuns meșteșugind cele ce nu folosesc împărăției.

25. Cine a strâns aici pre cel ce cu credință au înut nouă țările țării, dela casele lor depărtându'i pre fiecare fără de socoteală,

26. Cine așa fără de cuvîntă a cuprins cu munci pre cel ce sunt din început cu bun cuget către noi neamurile, care cu totul suntem osebiți, și de multe ori foarte rele primejdii au primit mai mult decât toți oamenii?

27. Dezlegați! Dezlegați aceste nedrepte legături, și cu pace și sloboziți la casele lor, rugându-vă să se ierte cele mai 'nainte făcute.

28. Sloboziți pre fiii atotfăcătorului cerescului Dumnezeu cel viu, care dela strămoșii noștri până acum ne împiedecă și cu mîrire, bună stare dă lucrurilor noastre.

29. Deci ei aceștea a zis: Iar ei îndată cât s'au deslegat, pre sfântul Dumnezeu Mântuitorul lor au binecuvîntat, atunci după ce dela moarte au scăpat.

30. După aceea împăratul în cetate mergând, chemând pre cel ce eră preste venituri, a poruncit vinuri și alte, care sunt de lipsă la ospăți, Iudeilor să le dea pre șapte zile, judecând, ca în locul în care li s'an părut că vor pieri, într'acela

să prăznuiască cu toată veselia zile de mântuire.

31. Atunci cei mai 'nainte ocăriși, și aproape de iad, și mai vărfos întru el intrași pentru moartea cea amară, și cu rea jale, desfătare de mântuire făcând în locul cel gătit de pierire și de îngropăciunea lor, cu ședere l-au împărțit plini de bucurie.

32. Și părăsind glasul plângerii cel cu totul lăcrămos, au luat cântare pârîntească, laudând pre Mântuitorul și făcătorul de minuni Dumnezeu, și toată plângerea și vaetul lepădând, danșuri de veselie au împreună semn de pace.

33. Așijderea și împăratul pentru acestea mare ospăț făcând, neîncrețit mărlurisire înălță la cer cu mare cuviință pentru mântuirea cea minunată, ce s'a făcut.

34. Iar cei ce mai 'nainte, la plerire și mâncare pasărilor îi puneă să fie și i rânduia cu bucurie, au suspinați, cu rușine îmbrăcându-se, și îndrăsnirea cea înfocată fără de cinste stinsă fiind.

35. Iar Iudeii precum mai 'nainte am zis, întru veselie și întru desfătare cu mărlurisiri bune și cu cântări petreceau.

36. Și obiceiul de obște pentru acestea rânduind preste toată nemernicia lor întru neamuri, au pus a finea aceste zile de veselie, care mai 'nainte s'au zis, nu pentru băufură și pentru lăcomie, ci pentru mântuirea cea prin Dumnezeu făcută lor.

37. Și s'au rugat împăratului cerându-și slobozenie acasă.

38. Iar scrisoarea lor s'a făcut din douăzeci și cinci ale lui Pahon până în patru ale lui Epif, în patruzeci de zile, și din cinci ale lui Epif până la șapte, în trei zile s'au pus ca să i plară pre ei.

39. Întru care și cu mare mărire arătând mila sa Stăpânul tuturor, negreșiți i-au mântuit pre ei totodată.

40. Și se ospătau toate dela împăratul, dându-li-se până la a patru-sprezecea zi, întru care și rugăciunea au făcut pentru slobozenia lor.

41. Și împreună laudându-i pre el împăratul mai marilor cetăților, aceeași carte ce urmează mai jos, care cuprinde mare nevoieșă sullenului, a scris.

CAP. 7.

Cartea împăratului Ptolomeu către supușii săi, pentru întoarcerea Iudeilor întru ale sale.

Împăratul Ptolomeu Filopator celor mai mari din Eghipel și tuturor celor rânduși preste lucruri, bucurie și sănătate.

2. Sănătoși suntem și noi și fiil noștri, îndreptându-ne nouă marele Dumnezeu lucrurile după cum voim.

3. Oarecare din prieteni cu rău nărav mai adese ori îndemnându-ne, ne-au făcut ca să adunăm pre toți Iudeii de supă împărășia noastră la un loc, să i muncim ca pre niște vicleni cu mari chinuri.

4. Zicând că niciodată lucrurile noastre nu vor fi bine așezate pentru ura, care au aceștia către toate neamurile până ce se va săvârși aceea.

5. Cari și legași aducându-i pre ei cu batjocuri, ca pre niște robi, și mai vărfos ca pre niște vicleni fără de nici o cercetare și iscodire, s'au apucat a i ucide, mai cu sălbatică cruzime fiind coprinși decât legea Schișilor.

6. Și noi pentru aceasta mai greu certând pe aceștia, după blăndeșile, care avem către toți oamnenii, abia vleașă lor hărăzindu-le, și cunoscând că Dumnezeu cel cereșc upăuș și scutește pre Iudei, cu un tată,

care pururea își ajutorește pre fiu.

7. Și socotind noi și prieteșugul, prin care au către noi și către părinții noștri, adevărită bună cugetare după dreptate i-am slobozit, ori ce vină fie.

8. Și am poruncit flecăruia, toți la casele lor să se înfoarcă în tot locul, și nimeni pre el întru nimeni să nu-l vatăme, nici să-l ocărăască pentru cele ce fără de socoleală s'au făcut.

9. Că să știți, că asupra acestora de vom meșteșugi cu vre un rău vicleșug, sau îi vom mârni pre ei cu totu, nu pre om, ci pre Dumnezeu cel prea înalt, care stăpânește toată puterea, improfitivilor nouă spre izbândirea lucrurilor, totdeauna neapărat întru toate îl vom avea, își sănătoși.

10. Și luând Iudeii dela împăratul cartea aceasta, nu s'au nevoit îndată a pleca, ci au rugat pre împăratul pentru cei din neamul Iudeilor, cari de bună voie au făcut rău înaintea lui Dumnezeu celui sfânt, și legea lui Dumnezeu au călcat, să li se facă prin el certarea, care li se cuvine.

11. Zicând : că cei ce pentru păntece au călcat poruncile cele Dumnezeiești, niciodată nu vor cugeta bine, nici poruncilor împăratului nu vor fi credincioși.

12. Și zicând ei adevărul, a primit, și luându-l le-a dat lor voie sloboadă la toate, ca pre cei ce au călcat legea lui Dumnezeu, să-l piarză în tot locul cel de supă împărășiea sa cu îndrăzneală fără de nici o putere sau cercetare împărătească.

13. Atunci foarte lăudându-l pre el, cum se cădea, preoșii și toată mulțimea lor glăsuind altluea, cu bucurile s'au despărțit.

14. Și așa pre cel căzut din cel pângărit și fiind de un neam cu el,

pre drum îi certă și cu arătări îi omoră.

15. Și într'aceiaș zi au omorât mai mult decât trei sute de bărbați și s'au bucurat și s'au veselit omorînd pre cei fărădelege.

16. Iar cei ce s'au lipit de Dumnezeu până la moarte, desăvârșit dobândirea mântuirii luând, au mers din cetate încununăți cu de toate felurile de fiori cu bun miros, cu veselle și cu strigare de laude, și cu cântări de toate viersurile, mulțumind Dumnezeului celui sfânt al părinților, Mântuitorului lui Israel.

17. Și sosind la Ptolemaida, care pentru firea locului se numește Rodoforon, (adică aducătoare de tandafir); unde'i așteptă pre ei tabăra după sfatul lor cel de obște.

18. Șapte zile au făcut acolo ospăț de mântuire, dându-le lor împăratul cu bună inimă toate cele de lipsă la călătorie fleșecăruia până la casa lui.

19. Și sosind în pace cu cuvioase mărturisiri, așijderea și acolo au rânduit a țineă aceste zile de veselie.

20. Care și slințindu-le cu stăp la locul ospățului rugăciune așezând, s'au dus nevătămași, slobozi și foarte veseli pre pământ și pre mare și pre râu mântuiți fiecare cu porunca împăratului la casa sa.

21. Și mai multă putere decât mai înainte având întru vrăjmași, cu mărire și cu frică și de nimeni întru nimic clătindu-se din averile sale.

22. Și toate ale sale toți după scrisoare le-au luat, cât cei ce aveau câte ceva de ale lor, cu mare frică le dă lor, măriri desăvârșit făcând lui Dumnezeu cel prea mare pentru mântuirea lor.

23. Bine este cuvântat Dumnezeu izbăvitorul lui Israel în vremei veșnice, Amin.

Rugăciunea lui Manasi împăratului Iudei când era rob în Vavilon

Doamne atotputernice, Dumnezeu-
ul părinților noștri al lui Avraam
și al lui Isaac și al lui Iacov și
al seminției lor cei drepte; care
ai făcut cerul și pământul cu toa-
tă podoaba lor; cel ce ai legat
marea cu cuvântul poruncii tale;
cel ce ai încuiat adâncul și l-ai pe-
cestluit pre el cu întricoșat și slăvit
Numele tău; de carele toate se tem
și se cutremură de fața puterii tale,
că nesuferită este mare cuviința mă-
ritrii tale și nerăbdată mânia în-
grozirii tale cei asupra păcătoșilor;
și nemăsurată și neurmată este mila
făgăduinții tale. Că tu ești Domnul
cel înalt, milosârd, îndelung răbdă-
tor și mult milosliv, și ți pare rău
de răutățile oamenilor. Tu Doamne,
după mulțimea bunățății tale, ai fă-
găduit pocăință și iertare celor ce
greșesc fie, și cu mulțimea îndură-
rilor tale ai hărăzit pocăință păcă-
toșilor spre mântuire. Tu dar Doam-
ne Dumnezeul puterilor! N'ai pus
pocăință dreptilor, lui Avraam și lui
Isaac și lui Iacov, celor ce n'au gre-
șit fie; ci ai pus pocăință asupra
mea păcătosului, pentru că am gre-
șit mai mult decât numărul nispu-

lui nărilor. Înmulțitu-s'au fărădelegile
mele Doamne, înmulțitu-s'au fărăde-
legile mele și nu sunt vrednic să pri-
viesc și să văz înălțimea cerului,
pentru mulțimea nedreptăților mele.
Împilat sunt de multă legătură de
fier, în cât nu'mi potiu ridica ca-
pul meu, și nu este slăbire. Pentru că
am întărâtat mântea ta, și rău înă-
ntea ta am făcut, nefăcând voea ta
și nepăzind poruncile tale. Și acum
plec genunchele inimii, trebuind mi
bunătațe dela tine; greșit-am Doam-
ne, greșit-am, și fărădelegile mele eu
le știu; ci mă cuceresc rugându-mă.
Slăbește'mi Doamne, slăbește'mi și
nu mă pierde pre mine cu fărădelegile
mele, nici în veac fiind mânia să nu te
uși la răutățile mele, nici să mă osân-
dești, întru cele mai de jos ale pământu-
lului. Pentru că tu ești Dumnezeule,
Dumnezeul celor ce se pocăiesc;
și întru mine să arăși toată bună-
tatea ta. Că nevrednic fiind, să mă
mântuești după multă mila ta; și
te voi lauda totdeauna în zilele vieții
mele. Că pre tine te laudă toată pu-
terea îngerilor; și a ta este slava
în vecii vecilor, Amin.

NOUL TESTAMENT

HDICĂ

DUMNEZEASCA SCRIPTURA A LEGII CELEI NOUĂ

A

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU

IISUS HRISTOS

DUMNEZEEASCA SCRIPTURA

A

LEGII CELEI NOUĂ

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

M A T E I

CAP. 1.

*Neamul și Nașterea lui Iisus
Hristos.*

Carlea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pre Isaac, iar Isaac a născut pre Iacov, iar Iacov a născut pre Iuda și pre frașii lui.

3. Iar Iuda a născut pre Farès și pre Zarà din Tamâr, iar Farès a născut pre Esròm, iar Esròm a născut pre Aràm.

4. Iar Aràm a născut pre Aminadav, iar Aminadav a născut pre Naasòn, iar Naasòn a născut pre Salmòn.

5. Iar Salmòn a născut pre Vodz din Rahav, iar Vodz a născut pre Ovid din Rut, iar Ovid a născut pre Iesè.

6. Iar Iesè a născut pre David împăratul, iar David împăratul, a născut pre Solomòn din femeia lui Urie.

7. Iar Solomòn a născut pre Ro-voàm, iar Ro-voàm a născut pre A- -vià, iar A- -vià a născut pre Asà.

8. Iar Asà a născut pre Iosafat, iar Iosafat a născut pre Ioràm, iar Ioràm a născut pre Ozia.

9. Iar Ozia a născut pre Ioatham, iar Ioatham a născut pre Ahaz, iar Ahaz a născut pre Ezechia.

10. Iar Ezechia a născut pre Manasi, iar Manasi a născut pre Amòn, iar Amòn a născut pre Iosia.

11. Iar Iosia a născut pre Iehonia și pre frașii lui, la mutarea în Vavilon.

12. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pre Salatiil, iar Salatiil a născut pre Zorovavel.

13. Iar Zorovavel a născut pre Aviud, iar Aviud a născut pre Eliachim, iar Eliachim a născut pre Azdr.

14. Iar Azdr a născut pre Saddoc, iar Saddoc a născut pre Ahim, iar Ahim a născut pre Eliud.

15. Iar Eliud a născut pre Eleazar, iar Eleazar a născut pre Matàn, iar Matàn a născut pre Iacov.

16. Iar Iacov a născut pre Iosif bărbatul Mariet, din care s'a născut Iisus, ce se zice Hristos.

17. Deci, toate neamurile dela Avraam până la David, neamuri patru-sprezece; și dela David până la mutarea în Vavilon, neamuri patru-sprezece; și dela mutarea în Vavi-

1. I. Lucă 3, 23—38. 2. Fac. 21, 3; 25, 26; 29, 35. 3. Fac. 38, 29; 1 Paral. 2, 5, 9; Rut. 4, 19. 4. 1 Paral. 2, 10; Num. 1. 7. 5. Is. Navì 2, 1; Rut. 4, 13. 1 Paral. 2, 11, 12; 6. 2 Imp. 12. 24. 7—11. 3 Imp. 11, 43; 1 Paral. 3, 10, 8.

9. 4 Imp. 15, 7 și 38; 16, 20. 10. 4 Imp. 20, 21; 11. 1 Paral. 3, 15, 16; 12. Ezdra 3, 2. 16; 1 Paral. 3, 17. Mat. 27, 17, 22.

Ion până la Hristos, neamuri patru-sprezece.

18. Iar Nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se aduna ei, s'a aflat având în pânțele din Duhul Sfânt.

19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind și nevrând s'o vădească pre ea, a vrut pre ascuns s'o lase pre dânsa.

20. Și acestea gândind ei, iată îngerul Domnului în vis s'a arătat lui, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pre Maria femeia ta, că ce s'a zămislit într'însa, din Duhul Sfânt este.

21. Și va naște liu și vei chema numele lui: IISUS, că acesta va mântui pre norodul său de păcatele lor.

22. Iar acestea toate s'au făcut ca să se plinească ceea ce s'a zis dela Domnul prin prorocul ce zice: „Iată fecioara în pânțele va avea și va naște flu și vor chema numele lui: Emanuil, ce se tâlcuește: cu noi Dumnezeu“.

23. Și sculându-se Iosif din somn, a făcut precum i-a poruncit lui îngerul Domnului, și a luat pre femeia sa.

24. Și nu o a cunoscut pre ea până ce a născut pre fiul său cel întâiu născut, și a chemat numele lui: IISUS.

CAP. 2.

Maghiu dela răsărit. Omorîrea pruncilor. Întoarcerea lui Iosif cu Maria și cu Iisus pruncul din Eghipt în Nazaret.

Iar dacă s'au născut Iisus în Vileemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată Maghiu dela răsărit au venit în Ierusalim,

2. Zicând: Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s'au născut? Că am văzut steaua lui la răsărit și am venit să ne închinăm lui.

3. Și auzind Irod împăratul s'a turburat și tot Ierusalimul cu dânsul.

4. Și adunând pre toți arhiterii

și cănturarii norodului, i-a întrebat: unde este să se nască Hristos?

5. Iar ei au zis lui: În Vileemul Iudeei, că așa s'a scris prin prorocul:

6. Și în Vileeme, pământul Iudei nicidecum nu ești mai mic între domnii Iudei, că dintru tine va ieși Povătuitor, carele va paște pre norodul meu Israel.

7. Atunci Irod întru ascuns chemând pre Maghiu, a cercat cu deamăruntul dela dânsii de vremea întru care s'a arătat steaua.

7. Și trimițându-l pre el în Vileem, le-a zis: mergând cercetați cu amăruntul pentru prunc, și dacă îl veți afla, să îmi vestiți și mie, ca și eu venind să mă închin lui.

9. Iar ei ascultând pre împăratul s'au dus. Și iată steaua, pre care o văzuseră la răsărit, mergea înaintea lor, până a venit și a stăit deasupra unde eră pruncul.

10. Iar ei văzând steaua s'au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrând în casă, au văzut pruncul cu Maria, muma lui, și căzând s'au închinat lui, și deschizându-și viscerile lor, au adus lui daruri: aur și tămăle și smirnă.

12. Și luând înștiințare prin vis, să nu se întoarcă la Irod, pre altă cale s'au dus la țara lor.

13. Iar după ce s'au dus ei, iată îngerul Domnului în vis se arăta lui Iosif, zicând: sculându-te, ia pruncul și pre muma lui și fugi în Eghipt, și fii acolo până votu zice ție, că va Irod să caute pruncul să-l piarză pre el.

14. Iar el sculându-se, a luat pruncul și pre muma lui noaptea, și s'au dus în Eghipt.

15. Și a fost acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceea ce s'au zis de Domnul prin prorocul, ce zice: din Eghipt am chemat pre fiul meu.

16. Atunci Irod văzând că s'a batjocorit de Maghiu, s'a mâniat foarte; și trimițând a omorî pre toți pruncii, cari erau în Vileem și întru toate hotarele lui, de doi ani și mai mici, după vremea care cercase dela Maghiu.

18. Lucă 1, 27, 35 și 2, 5. 19. Numere 5, 15; H doua Lege 24, 1.

20. Lucă 1, 35. 21. Lucă 2, 21; Fapt. 4, 12 și 5, 31 22. Is. 7, 13.

23. Is. 7, 13; Lucă 1, 31. 24. Lucă 2, 7, 21. 2. 1. Lucă 2, 6, 7; Fac 35, 19.

2. Numere 24, 17.

6. Mih. 5, 2; Ioan 7 42.

11. Lucă 2, 16; Ps. 71, 10; Is. 60, 6.

15. Ozie 11, 2.

17. Atunci s'a plinit ceea ce s'a zis de Ieremia prorocul, ce zice:

18. Glas în Ramă s'a auzit, plângere și sânghire și șipet mult; Rahil plângând pre fiții săi, și nu vrea să se mângâie, pentru că nu sunt.

19. Iar după ce a murit Irod, iată îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif în Egipt,

20. Zicând: sculându-te, ia pruncul și pre muma lui, și mergi în pământul lui Israel, că au murit cei ce căutau sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se a luat pruncul și pre muma lui și a venit în pământul lui Israel.

22. Iar auzind că Arhelau împărătește în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s'a temut să meargă acolo; iar luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei.

23. Și venind a locuit în cetatea ce se numește Nazaret, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin proroci că Nazarinean se va chema.

CAP. 3.

Ioan Botezătorul în pustie. Botezul lui Iisus.

Iar în zilele acelea a venit Ioan Botezătorul, propoveduind în pustia Iudeei,

2. Și zicând: pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor;

3. Că acesta este acela ce s'a zis de Isaia prorocul, ce zice: glasul celui ce strigă în pustie: găsiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Și acest Ioan avea îmbrăcămintea lui din peri de cămilă, și brâu de curea împrejurul mijlocului lui, iar hrana lui eră acride și miere sălbatică.

5. Atunci ieșea la dânsul Ierusalimul și toată Iudeea și toată latimea împrejurului Iordanului,

6. Și se botezau în Iordan dela dânsul, mărturisindu-și păcatele lor.

7. Și văzând pre mulți din Farisei și din Saduchei venind către botezul lui, a zis lor: pui de năpârci,

cine v'a arătat vouă ca să fugiți de mânia ceea ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință.

9. Și să nu vi se pară a grăi întru sinevă: părinte avem pre Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeu și din pietrile acestea să ridice lii lui Avraam.

10. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul, care nu face roadă bună, se tale și în loc se aruncă.

11. Eu vă botez pre voi cu apă, spre pocăință; iar acela ce vine după mine, mai tare decât mine este, căruia nu sunt vrednic a-i țineă încălțămintele; acesta vă va boteza pre voi cu Duh Sfânt și cu foc.

12. A cărui lopată este în mâna lui, și va curăți aria sa, și va aduna grâul în ițnița sa, iar plevele le va arde cu focul nestins.

13. Atunci au venit Iisus din Galileea la Iordan către Ioan, ca să se boteze dela dânsul.

14. Iar Ioan îi opriă pre el, zicând: eu am trebuință a mă boteza de tine, și tu vii către mine?

15. Și răspunzând Iisus, au zis către el: lasă acum, că așa este cu cuviință nouă ca să plinim toată dreptatea. Atunci l-a lăsat pre el.

16. Și botezându-se Iisus, îndatăș au ieșit din apă; și iată l s'au deschis lui cerurile și a văzut pre Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb și venind preste dânsul;

17. Și iată glas din ceruri zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, întru carele am binevoit.

CAP. 4.

Postul și ispita lui Hristos. Inceperea propoveduirii. Chemarea Apostolilor.

Atunci dus a fost Iisus în pustie Ade Duhul, ca să se ispitească de diavoiul.

2. Și postind patruzeci de zile și patruzeci de nopți, după aceea au flămânzit.

9. Lucă 3, 8; Ioan 8, 39. 10. Mat. 7, 19; Lucă 3, 9; Ioan 15, 2, 6.

11. Marcu 1, 8; Lucă 3, 16; Ioan 1, 26; Fapt. 1, 5 și 2, 3, 4. 13. Marcu 1, 9-11; Lucă 3, 21, sq. 16. Lucă 3, 22; Ioan 1, 32. 17. Ps. 2, 5; Is. 42, 1; Mat. 17, 5; Marcu 1, 11 și 9, 7; 2 Petru 1, 17.

4, 1. Marcu 1, 12; Lucă 4, 1, sq.

2. Esire 34, 28; 3 Imp. 19, 8.

18. Ier. 31, 15. 20. Esire 4, 19.

22. Is. 11, 1 și 53, 2; Zab. 6, 12.

3. 1. Marcu 1, 4; Lucă 3, 3. 2. Mat. 4, 17;

3. Is. 40, 3. 4. 4 Imp. 1, 8; Marcu 1, 6.

6. Marcu 1, 5. Fap. 19, 18; 7; Lucă

3, 7.

3. Și venind la dânsul ispititorul a zis: de ești Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.

4. Iar el răspunzând au zis: scris este: nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul ce iese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci l-a dus pre el diavolul în sfânta cetate și l-a pus pre el pe aripa bisericei.

6. Și a zis lui: de ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te pre sineși jos, că scris este: Îngerilor săi va porunci pentru tine, și pre mâini te vor ridica, ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul tău.

7. Și au zis Iisus lui: iarăși scris este: să nu ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău.

8. Apoi l-a dus pre dânsul diavolul într'un munte înalt foarte, și i-a arătat lui toate împărășiile lumii și slava lor;

9. Și i-a zis lui: acestea toate le voi da ție, dacă căzând te vei închină mie.

10. Atunci au zis Iisus lui: mergi înapoia mea, satano, că scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini și lui unuia să'i slujești.

11. Atunci l-a lăsat pre el diavolul, și iată Îngerii au venit la dânsul și slujiau lui.

12. Iar auzind Iisus că Ioan a fost prins, s'au dus în Galileea;

13. Și lăsând Nazaretul, au venit și au locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele Zavulonului și ale Neftalimului,

14. Ca să se plinească ceea ce s'a zis prin Isaia prorocul, care zice:

15. Pământul Zavulonului și pământul Neftalimului, spre mare dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;

16. Norodul cel ce ședea întru întunerec a văzut lumină mare, și celor ce ședeau în lăturea și în umbra morței, lumină a răsărit lor.

18. De atunci au început Iisus a propovedui și a zice: pocășiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.

18. Și umblând Iisus pre lângă

marea Galileei, au văzut pre doi frați: pre Simon ce se numește Petru și pre Andrei fratele lui, aruncându'și mreaja în mare, că erau pescari,

19. Și au zis lor: veniți după mine, și vă voi face pre voi vânători de oameni.

20. Iar ei îndată lăsându'și mrejele au mers după dânsul.

21. Și de acolo mai înainte mergând, au văzut pre alți doi frați: pre Iacov al lui Zevedei și pre Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, cârpindu'și mrejele lor; și i-au chemat pre dânsii.

22. Iar ei îndată lăsând corabia și pre Zevedei tatăl lor, au mers după dânsul.

23. Și au străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor și propoveduind Evanghelia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința întru norod.

24. Și a ieșit vestea lui în toată Siria, și aduceau către dânsul pre toți cei ce pătimeau rău cu feuri de boale, și pre cei ce se țineau de chinuri, și pre cei îndrăciți și lunatici, și pre cei slăbănogi, și îi vindecă pre ei.

25. Și au mers după dânsul noroade multe din Galileea și din Decapole și din Ierusalim și din Iudeea și din ceea parte de Iordan.

CAP. 5.

Fericirile. Apostolii și Învățătorii sunt sare și lumină. Plinirea legii și poruncilor. Iubirea vrăjmașilor.

Iar văzând pre noroade, s'au suit în munte; și șezând el, au venit către dânsul ucenicii lui,

2. Și deschizându'și gura sa, îi învăță pre ei, zicând:

3. Fericirii cei săraci cu duhul, că acela este împărăția cerurilor.

4. Fericirii cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

5. Fericirii cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

6. Fericirii cei ce îiămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericirii cei milostivi; că aceia se vor milui.

23. Marcu 1, 39; Lucă 4, 15, 44.

24. Marcu 6, 55. 25. Marcu 3, 7; Lucă 6, 17. 5. 2. Lucă 6, 20. 3. Is. 57. 15. 4. Is. 61, 2; Lucă 6, 21. 5. Ps. 36, 11. 6. Lucă 6, 21. 7. Pilde 21, 21; Iac. 2, 13.

3. 1 Tes. 3, 5; Matei 3, 17.

4. A doua Lege 8, 3; Lucă 4, 4; 6. Ps. 90, 11, 12; Lucă 4, 10, 11; 7. A doua Lege 6, 16. 10. A doua Lege 6, 13; Mat. 16, 23. 11. Evr. 1, 14. 12. Marcu 1, 14; Lucă 4, 14.

13. Marcu 1, 21; Lucă 4, 14, 31.

14. Is. 9, 1.

16. Lucă 1, 79. Is. 9, 2; 17. Mat. 3, 2; Marcu 1, 15; Lucă 4, 15. 18. Marcu 1, 16; Lucă 5, 2; Ioan 1, 35. 20. Mat. 19, 27.

8. Fericiți cei curași cu inima, că aceia vor vedea pre Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiți cei izgoniți pentru dreptate, că acelora este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veși fi când vă vor ocări pre voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău impropriivoaștră, minșind pentru mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; că așa au gonit pre prorocii cei mai înainte de voi.

13. Vol sunteți sarea pământului; iar dacă sarea se va strică, cu ce se va săra? Intru nimic nu mai este de treabă, fără numai a se arunca afară și a se călca de oameni.

14. Voi sunteți lumina lumii. Nu poaie cetatea a se ascunde deasupra muntelui stând;

15. Nici aprind făclie și o pun sup obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sunt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să văză lucrurile voastre cele bune și să slăvească pre Tatăl vostru cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii; nu am venit să stric, ci să plinesc.

18. Că amin zic vouă: până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate.

19. Deci, cela ce va strică una dintr'acese porunci mai mici, și va învăța așa pre oameni, mai mic se va chema întru împărăția cerurilor; iar cela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor.

20. Că zic vouă: că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a Cărturarilor și a Fariseilor, nu veși intra întru împărăția cerurilor.

21. Auziți-afi că s'a zis celor de demult: să nu ucizi, că cine va ucide, vinovat va fi judecăței;

22. Iar eu zic vouă: că tot cel

ce se mânie asupra fratelui său în deșert, vinovat va fi judecăței; și cine va zice fratelui său: Racă, vinovat va fi soborului; iar cine va zice: nebune, vinovat va fi gheenei focului.

23. Deci, de îți vei aduce darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta,

24. Lasă acolo darul tău înaintea altarului și mergi mai întâiu de te împacă cu fratele tău, și atunci venind adu darul tău.

25. Impacă-te cu părașul tău degrab, până ești pre cale cu dânsul, ca nu cumva părașul să te dea judecătorului, și judecătorul te va da slugel și în fenișă vei fi aruncat.

26. Amin zic ție: nu vei ieși de acolo, până nu vei da codrantul cel mai de pre urmă.

27. Auziți-afi că s'a zis celor de demult: să nu preacurveși.

28. Iar eu zic vouă: că tot cela ce caută la femeie spre a o pofti pre ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pre tine, scoate-l pre el și îl leapădă dela tine, că'ți folosește ție ca să piară unul din mădulările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.

30. Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pre tine, taie-o pre ea și o leapădă dela tine, că îți folosește ție ca să piară unul din mădulările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.

31. Iarăș s'a zis: că cela ce și va lăsa femeia sa, să i dea ei carte de despărțenie.

32. Iar eu zic vouă: că tot cela ce și va lăsa femeia sa, afară de cuvânt de curvie, o face pre ea să preacurvească, și cela ce va lua pre cea lăsată, preacurvește.

33. Iar ași auziți, că s'a zis celor de demult: să nu juri strâmb, ci să dai Domnului jurămintele tale.

34. Iar eu zic vouă: să nu te juri

8. Ps. 23, 4; 50, 11; I Ioan 3, 2—3.

10. I Petru 2, 20; 3, 14. 12. Iac. 5, 10.

13. Marcu 9, 50; Lucă 14, 34.

15. Marcu 4, 21; Lucă 11, 33; 8, 16.

16. I Petru 2, 12. 17. Mat. 3, 15; Rom. 3, 31.

18. Lucă 16, 17 și 21, 33.

19. Iac. 2, 10. 21. Eș. 20, 13.

22. I Ioan 3, 15; A doua Lege 5, 17.

23. Marcu 11, 25.

25. Lucă 12, 58.

27. Eșire 20, 14.

28. Iov 31, 1.

29. Mat. 18, 9; Marcu 9, 47.

31. A doua Lege 24, 1.

32. Mat. 19, 9; Marcu 10, 11; Lucă 16, 18; I Cor. 7, 10.

33. Eșire 20, 16. 34. Mat. 23, 22; Is. 66, 1.

nicidecum, nici pre cer, că este scaun al lui Dumnezeu,

35. Nici pre pământ, că este așternut al picioarelor lui, nici pre Ierusalim, că este celate a marelui împărat,

36. Nici pre capul tău să te juri, că nu poști un păr alb sau negru să faci;

37. Ci fie cuvântul vostru: așa, așa; nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, dela cel rău este.

38. Auzit-ați că s'a zis: ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte.

39. Iar eu zic vouă: să nu stați împotriva celui rău; ci, de te va lovi cineva preste fața obrazului cea dreaptă, întoarce-i lui și pre cealaltă;

40. Și celul ce voiește să se judece cu tine și să îți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa.

41. Și cel ce te va sili pre tine o milă de loc, mergi cu dânsul două.

42. Celui ce cere dela tine, dă-i; și de cel ce voiește să se împrumute dela tine, nu te depărta.

43. Auzit-ați că s'a zis: să iubești pre aproapele tău și să urăști pre vrăjmașul tău.

44. Iar eu zic vouă: Iubiți pre vrăjmașii voștri, binecuvântați pre cei ce vă blestemă pre voi, bine faceți celor ce vă urăsc pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă gonesc pre voi;

45. Ca să fiți fil ai Tatălui vostru celui din ceruri, că pre soarele său îi răsară preste cei răi și preste cei buni, și plouă preste cei drepți și preste cei nedrepți.

46. Că de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce plată veți avea? Au nu și vameșii aceeaș fac?

47. Și de veți îmbrățișa cu dragoste numai pe prietenii voștri, ce mai mult faceți? Au nu și vameșii fac așa?

48. Fiți dar voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.

CAP. 6.

Milostenia. Postul. Rugăciunea. Defăimarea celor lumești.

Luați aminte, milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi văzuți de dânșii; iar de nu, plată nu veți avea dela Tatăl vostru, carele este în ceruri.

2. Deci, când faci milostenie, să nu trâmbițezi înaintea ta, precum fac fărnicii în adunări și în ulițe, ca să se slăvească de oameni. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

3. Iar tu făcând milostenie, să nu știe stînga ta ce face dreapta ta.

4. Ca să fie milostenia ta întru ascuns, și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, acesta va răsplăti fie întru arătare.

5. Și când te rogi, nu fii ca fărnicii, că iubesc în adunări și în unghiurile ulițelor stînd să se roage ca să se arate oamenilor. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

6. Iar tu când te rogi, intră în cămara ta, și încuind ușa ta, roagă-te Tatălui tău celui întru ascuns și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti fie la arătare.

7. Și rugându-vă să nu graiți multe ca păgânii; că li se pare că, întru multă vorba lor vor fi auziți.

8. Deci, nu vă asemenați lor, că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înainte de a cere voi dela dânsul.

9. Deci așa să vă rugați voi: Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfîntească-se numele tău;

10. Vie împărăția ta, fie voea ta, precum în cer și pre pământ;

11. Pâinea noastră cea spre ființă dăne-o nouă astăzi;

12. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșililor noștri;

13. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean. Că a ta este împărăția și puterea și slava în veci, Amin.

14. Că de veți ierta oamenilor greșalele lor, iertă-va și vouă Tatăl vostru cel ceresc;

37. 2 Cor. 1, 17; Iac. 5, 12.

38. Eșire 21, 23-24.

40. Lucă 6, 29; I Cor. 6, 7.

42. Lucă 6, 30, 34.

43. Lev. 19, 18.

44. Lucă 6, 27; 23, 34; Fapt. 7, 59.

45. Lucă 6, 32.

48. A doua Lege 18, 13.

6. 2. Rom. 12, 8. 4. Lucă 14, 14.

5. 4 Imp. 4, 33. 7. Is. 1, 15.

9. Lucă 11, 2; Eșire 20, 1.

10. Lucă 22, 42. 12. Psalm 31, 5.

13. Mat. 26, 41.

14. Marcu 11, 26.

15. Iar de nu veși iertă oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va iertă vouă greșalele voastre.

16. Și când postiiți, nu fiți ca fărnicii triști, că își șmolesc fețele lor, ca să se arăte oamenilor, postindu-se. Adevăr grăesc vouă, că își iau plata lor.

17. Iar tu postindu-te, unge-ți capul tău și iați la o spală,

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Și Tatăl tău, cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.

19. Nu vă adunați vouă comori pre pământ, unde molile și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură,

20. Ci vă adunați vouă comori în cer, unde nici molile, nici rugina nu le strică, și de unde furii nu le sapă, nici le fură;

21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat;

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este întunecată, dar întunecatul cu cât mai mult?

24. Nimenea nu poate a sluji la doi domni, că sau pre unul va urî și pre altul va iubi, sau de unul se va ține și de altul nu va griji; nu puteți lui Dumnezeu a sluji și lui mamonă.

25. Pentru aceasta grăiesc vouă: nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veși mânca și ce veși bea, nici cu trupul vostru, cu ce vă veși îmbrăca. Au nu sufletul mai mare este decât hrana și trupul decât haina?

26. Căutați la pasările cerului, că nici seamănă, nici seceră, nici adună în jitelșe, și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pre dănele. Au nu aveți voi mai multă deosebire de acestea?

27. Și cine din voi grijindu-se, poate să și adauge statului său un cot?

28. Și de haină ce vă grijiți? So-

colii crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici torc.

29. Iar grăiesc vouă, că nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

30. Deci, dacă pre iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu mult mai vătos pre voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu vă grijiți zicând: ce vom mânca? sau: ce vom bea? sau cu ce ne vom îmbrăca?

32. Că acestea toate neamurile le caută; că știe Tatăl vostru cel ceresc, că trebuință aveți de acestea toate;

33. Ci căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adauge vouă.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de ziua de mâine, că ziua de mâine va griji de ale sale. Ajunge-i zilei răutatea ei.

CAP. 7.

A nu judecă pre alții. Cinstirea celor sfinte. Stăruința în rugăciune. Calea mântuirii și a pierzării. Păzirea de proroci mincinoși.

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Că, cu ce judecați veși judeca, veși fi judecați, și cu ce măsură veși măsură, se va măsură vouă.

3. Și ce vezi stercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bârna care este în ochiul tău nu o simți?

4. Sau cum zici fratelui tău: lasă să scoți stercul din ochiul tău, și lată bârna este în ochiul tău?

5. Fărnice, scoate întâiu bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți stercul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte câinilor, nici lepădați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor, și înforcându-se să vă rupă pre voi.

7. Cereți și se va da vouă, cău-

29. 3 Imp. 4, 21.

30. Mat. 8, 26; 16, 8.

33. 3 Imp 3, 13; Ps. 36, 4.

34. Eș. 16, 19.

7. 1. Lucă 6, 37; Rom. 2, 1; 1 Cor. 4, 5.

2. Marcu 4, 24.

5. Lucă 6, 42.

7. Marcu 11, 24.

15. Mat. 18, 35. 16. Is. 58, 5.

20. Lucă 12, 33 sq; 1 Tim. 6, 19.

22. Lucă 11, 34—36.

24. 3 Imp. 18, 21; Lucă 16, 13; 2 Cor. 6, 16.

25. Lucă 12, 22; Filip. 4, 6; 1 Tim. 6, 7.

26. Mat. 10, 31; Lucă 12, 24.

iași și veși află, bateși și se va deschide vouă;

8. Că tot cel ce cere, iă, și cel ce caută, află, și celui ce bate, i se va deschide.

9. Sau care este omul acela dintre voi, dela care de va cere fiul lui pâine, au doară piatră îi va dà lui?

10. Sau de va cere pește, au doară șarpe îi va dà lui?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune liilor voștri, cu cât mai vărtos Tatăl vostru cel din ceruri, va dà cele bune celor ce cer dela dânsul.

12. Deci, toate câte voiți să vă faciă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, că aceasta este legea și prorocli:

13. Intrați prin ușa cea strâmtă, că largă este ușa și lată calea, ceea ce duce în pierzare, și mulți sunt cei ce intră printr'nsa;

14. Că strâmtă este ușa și îngustă calea, care duce în viață, și puțini sunt cei ce o află pre ea.

15. Păziți-vă de proroclii cei mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele lor fi veși cunoaște pre ei. Au doară vor culege din spini, struguri? sau din ciulini, smochine?

17. Așa toi pomul bun, roade bune face, iar pomul rău, roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să faciă roade rele, nici pomul rău se faciă roade bune.

19. Deci, tot pomul care nu face roadă bună, se taie și în foc se aruncă.

20. Pentru aceea, din roada lor fi veși cunoaște pre dânsii.

21. Nu tot cel ce îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intră întru împărăția cerurilor, ci, cela ce face voea Tatălui meu, carele este în ceruri.

22. Mulți vor zice mie, în ziua aceea: Doamne! Doamne! au nu cu numele tău am prorocli? Și cu numele tău draci am scos? Și cu nu-

mele: tău multe minuni am făcut?

23. Și atunci voiu mărturisi lor, că niciodată nu v'am știut pre voi; depărtați-vă dela mine, cei ce lucrați fărădelegea!

24. Deci, toi cela ce aude cuvintele mele acestea și le face pre ele, asemenea-l-voiu pre el bărbatului înțelept, care și-a zidit casa sa pre piatră.

25. Și a căzut ploaie, și au venit riurile, și au suflat vânturile, și s'au pornit spre casa aceea și n'a căzut, că eră întemelață pre piatră.

26. Și tot cela ce aude cuvintele mele acestea și nu le face pre ele, asemenea-se-vă bărbatului nebun, care și-a zidit casa sa pre nisip.

27. Și a căzut ploaie și au venit riurile, și au suflat vânturile, și au lovit în casa aceea, și a căzut, și eră căderea ei mare.

28. Și a fost după ce au sfârșit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învățătura lui;

29. Că îi învăță pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturaril.

CAP. 8.

Vindecări a felurite boale. Indepărtarea unui cărturar și chemarea celui ce avea să îngroape pre tatăl său.

Domolirea mării și izbăvirea a doi îndrăciți.

Și pogorându-se el din munte, au ȳmers după dânsul noroadă multe.

2. Și iată un lepros venind se închină lui, zicând: Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

3. Și tinzând Iisus mâna, s'au atins de dânsul, zicând: voiesc, curățește-te! Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Și au zis Iisus lui: vezi, nimă-nui să nu spui, ci mergi de te arată pe sineși preotului, și dă darul care a poruncii Moisi, întru mărturie lor.

5. Și intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sufaș, rugându-l pre el,

6. Și zicând: Doamne, sluga mea

8. Filde 8, 17. 9. Ioan 14, 13.

11. Lucă 11, 13; Iac. 1, 17.

12. Luc. 6, 31; Rom. 13, 8, 10.

14. Fapt. 14, 21.

15. Ier. 14, 14; Fapt. 20, 29.

16. Luc. 6, 43, sq.; Iac. 3, 12.

18. Mat. 12, 33.

19. Mat. 3, 10; Luc. 3, 9; Ioan 15, 2, 6.

21. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22, 25.

22. Luc. 13, 25, sq.; Fapt. 19, 15.

23. Mat. 25, 41; Ps. 6, 8.

24. Luc. 6, 47, sq.

25. Mat. 16, 18.

27. Ezech. 13; 11.

28. Marcu 1; 22; Luc. 4, 32.

8, 1. Mat. 5, 1. 2. Marcu 1, 40; Luc. 5, 12.

4. Luc. 17, 14; Lev. 14, 2.

5. Luc. 7, 11.

zace în casă bolnav, cumplit chinându-se.

7. Și au zis Iisus lui: Eu venind îți voiu tămădui pre dânsul.

8. Iar sutașul răspunzând a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să intri supt acoperământul meu, ci numai zi cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea;

9. Că și eu sunt om supt stăpânire, având supt sinemi slujitori, și zic acestuia: mergi, și merge; și altuia: vino, și vine; și slugei mele: fă aceasta, și face.

10. Iar Iisus auzind *aceasta* s'au minunat și au zis celor ce veneau după dânsul: amin grăiesc vouă: nici întru Israel n'am aflat atâta credință.

11. Și grăiesc vouă, că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și se vor odihni cu Avraam și cu Isaac și cu Iacob, întru împărăția cerurilor.

12. Iar fiii împărăției vor fi gonji întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plâns și scârșnirea dinților.

13. Și au zis Iisus sutașului: mergi, și cum ai crezut, fie ție! Și s'a tămăduit sluga lui întru acel ceas.

14. Și venind Iisus în casa lui Petru, au văzut pe soacra lui zăcând și aprinsă de friguri.

15. Și s'au atins de mâna ei și o au lăsat pre dânsa frigurile, și s'a sculat și slujia lui.

16. Iar făcându-se seară, au adus lui pre mulți îndrăciți și au scos durerile numai cu cuvântul, și pre toți bolnavii l-au tămădui.

17. Ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul Isaia, care grăiește: *acesia nepuțințele noastre au luat și boalele noastre au purtat.*

18. Și văzând Iisus noroade multe împrejurul său, au poruncit ucenicilor să meargă de cea parte.

19. Și apropiindu-se un cărlurar, i-a zis lui: Învățătorule, voiu să merg după tine, ori unde vei merge.

20. Și au grăit Iisus lui: vulpile

au vizuini și pasările cerului cui-burl, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul

21. Iar altul din ucenicii lui i-a zis lui: Doamne, dă-mi voe întâi să merg să îngrop pe tatăl meu.

22. Iar Iisus i-au zis lui: vino după mine, și lasă morții să-și îngroape pre morții lor.

23. Și intrând el în corable, au mers după dânsul ucenicii lui.

24. Și iată, vifor mare s'a făcut în mare, căl se acoperia corabia de valuri; iar el dormia.

25. Și venind ucenicii lui, l-au deșteptat pre el, zicând: Doamne, mântuiește-ne, că pierim.

26. Și le-au grăit lor: ce sunteți înfricoșați, puțin credincioșilor? Atunci sculându-se, au certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se mirau, grăind: cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă pre el?

28. Și trecând el de ceea parte, în latimea Gherghesenilor, l-au întâmplnat pre dânsul doi îndrăciți, ieșind din mormânturi, foarte cumpliti, căl nu putea nimenea să treacă pre calea aceea.

29. Și iată, au strigat grăind: ce este nouă și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme să ne muncești pre noi?

30. Și eră departe de dânsii o turmă mare de porci, păscând.

31. Iar dracii îl rugau pre el, zicând: de ne gonești pre noi, dă-ne voe să ne ducem în turma cea de porci.

32. Și au zis lor: mergeți! Iar ei ieșind, au mers în turma cea de porci, și îndalăși a sărit toată turma de porci de pre țărături în mare, și s'a înneecat în apă.

33. Iar păstorii au fugit, și intrând în cetate, au spus de toate, și cele de cei îndrăciți.

34. Și iată toată cetatea a ieșit întru întâmpinarea lui Iisus, și văzându-l pre dânsul, l-au rugat ca să treacă din hotarele lor.

8. Ps. 106, 20.

11. Is. 49, 12; Luc. 13, 29, sq. Malab. 1, 11.

12. Mat. 22, 13 și 25, 30; Luc. 13, 26—30.

14. Marc. 1, 29; Luc. 4, 38.

15. Mat. 9, 25

16. Marc. 1, 32; Luc. 4, 40.

17. Is. 53, 4; 1 Petr. 2, 24.

18. Marc. 4, 35; Luc. 8, 22.

19. Luc. 9, 57 sq. 20. 2 Cor. 8, 9.

24. Luc. 8, 23.

28. Marcu 5, 1; Lucă 8, 26.

34. Marcu 5, 17; Luc. 8, 37.

CAP. 9.

Insănătoșirea unui slăbănog. Chemarea lui Matei. Învierea fiicei marelui sinagogei. Femeia ce i curgea sânge. Vindecarea a doi orbi și a unui mut.

Și intrând în corabie, au trecut și au venit în cetatea sa.

2. Și iată, au adus lui pre un slăbănog, care zăcea în pat.

3. Și văzând Iisus credința lor, au zis slăbănogului: îndrăznește fiule; iartă-ți-se fapte păcatele tale.

4. Și, iată oarecari din cărturari au zis întru sine: acesta hulește.

5. Și văzând Iisus gândurile lor, au zis: pentruce voi cugetați cele viclene întru inimile voastre?

6. Că ce este mai lesne? A zice: iartă-ți-se păcatele tale, sau a zice: scoală-te și umblă?

7. Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pre pământ a iertă păcatele, atunci au zis slăbănogului: scoală-te, ia-ți patul tău și te du în casa ta.

8. Și sculându-se, și-a luat patul lui și s'a dus la casa sa. Iar noroadele văzând aceasta, se mirau și slăviau pre Dumnezeu, carele a dat putere ca aceasta oamenilor.

9. Și trecând Iisus de acolo, au văzut pre un om șezând la vămă, ce se numia Matei, și l-au zis lui: vino după mine! Și sculându-se, a mers după dânsul.

10. Și a fost când ședea el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși venind, ședeau cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și văzând Fariseii, au zis ucenicilor lui: pentruce cu vameși și cu păcătoși mănâncă și beă Dascălul vostru?

12. Iar Iisus auzind au zis lor: n'au trebuință cei sănătoși de doctor, ci cei bolnavi.

13. Deci mergând, învățați-vă ce este: milă voesc, iar nu jertfă; că n'am venit să chem pre cei drepți, ci pre cei păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la dânsul ucenicii lui Ioan, zicând: pentruce

noi și Fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Și le-au zis lor Iisus: au doară pot fiili nunței să se jeliască, în câtă vreme este cu dânșii mirele? Ci vor veni zile, când se va lua dela dânșii mirele, și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, că își ia plinirea sa dela haină, și mai rea spărtură se face.

17. Nici pun vin nou în foi vechi; iar de pun, se sparg foi, și vinul se varsă, și foi pier, ci pun vinul nou în foi noi, și amândouă se fin.

18. Acestea grăind el către dânșii, iată, un boier oarecare venind, s'a închinat lui, zicând: fiica mea acum a murit, ci venind, pune mâna ta preste dânsa, și va învia.

19. Și sculându-se Iisus, au mers după dânsul, și ucenicii lui.

20. Și iată o femeie, întru curgerea sângelui fiind de dolsprezece ani, venind dinapoi, s'a alins de poala hainei lui;

21. Că zicea întru sine, că numai de mă voi atinge de haina lui mă voi mântui.

22. Iar Iisus întorcându-se și văzând-o pre ea, l-au zis: îndrăznește, fiică; credința ta te-a mântuit. Și s'a tămăduit femeia din ceasul acela.

23. Și viind Iisus în casa boierului, și văzând fluerătorii și mulțimea gâlcevind, au zis lor: Fugiți, că n'a murit fecioara, ci doarme.

24. Și își râdeau de dânsul.

25. Iar dacă s'a scos afară norodul, intrând, o au luat de mână, și s'a sculat fecioara.

26. Și a lesit vestea aceasta preste tot pământul acela.

27. Și trecând Iisus de acolo, au mers după dânsul doi orbi, strigând și grăind: miluește-ne pre noi, Fiul lui David!

28. Iar după ce au mers în casă, au venit la dânsul orbii și le-au grăit lor Iisus: credeți că pot să fac eu aceasta? Grăit-au lui: așă, Doamne!

29. Atunci s'au alins de ochii lor,

9. 2. Marc. 2, 3; Luc. 5, 18.

6. Marc. 2, 10 sq.

9. Luc. 5, 27; Marc. 2, 14.

12. Luc. 5, 31.

13. I. Imp. 15, 22; Osie 6, 6.

14. Marc. 2, 18; Luc. 5, 33.

15. Ioan 3, 29.

18. Marc. 5, 22; Luc. 8, 41.

20. Marc. 5, 25; Luc. 8, 43 sq. Lev. 15 25.

21. Mat. 14, 36.

26. Luc. 7, 17.

27. Mat. 15, 22 și 20, 30.

29. Mat. 8, 13.

grăind : duple credința voastră, lie vouă ! Și s'au deschis ochii lor.

30. Și le-au poruncit lor Iisus, grăind : vedeți, nimenia să nu știe.

31. Iar ei ieșind, l-au vcsit pre dânsul în tot pământul acela.

32. Iar ieșind ei, iață, au adus la dânsul pre un om mut, îndrăcit.

33. Și scoșându-se dracul, a grăit mutul, și s'au mirat noroadale, grăind, că niciodată nu s'a arătat așa întru Israil.

34. Iar Fartseli grăiau : cu domnul dracilor scoate pre draci.

35. Și străbătea Iisus prin toate cetățile și orașele, învășând în soboarele lor, și propoveduind Evangelia împărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru norod.

36. Iar văzând ei noroadale, i s'au făcut milă de dânșii, că erau necăjiți și rălăciți, ca oile ce n'au pășlor.

37. Atunci au zis ucenicilor săi : iață secerișul este mult iar lucrătorii pușini.

38. Deci, rugați pre domnul secerișului, că să scoasă lucrători la secerișul său.

CAP. 10.

Chemarea Apostolilor și trimiterea lor la propoveduire.

Si chemând pre cei doisprezece ucenici ai săi, le-au dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoasă pre ele și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

2. Iar numele celor doisprezece apostoli sunt : aceștea : cel dintăiu Simon, ce se numește Petru, și Andrei fratele lui, Iacov al lui Zevedei, și Ioan fratele lui.

3. Filip și Bartolomei, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu, și Levi, ce s'au numit Tadeu.

4. Simon Cananitul și Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut pre dânsul.

5. Pre aceșli doisprezece i-au trimis Iisus, poruncindu-le lor și grăind : în calea păgânilor să nu mergeți, și în cetatea Samarinenilor să nu intrați.

6. Ci mai vărtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

7. Și umblând, propoveduiți, zicând : s'a apropiat împărăția cerurilor,

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curățiți, pre cei morți înviați, dracii scoateți ; în dar ați luat, în dar dați.

9. Să nu aveți aur, nici argint, nici bani la brăele voastre.

10. Nici traisfă în cale, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag, că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Și ori în care cetate sau oraș veți intra, cercetați cine este întru dânsul vrednic, și acolo să rămâneți până când veți ieși.

12. Și intrând în casă, să i urați, grăind : pace casei acesteia.

13. Și de va fi casa aceea vrednică, va veni pacea voastră preste dânsa ; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și oricine nu va primi pre voi, nici va ascultă cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre.

15. Amin grăesc vouă, că mai ușor va fi pământului Sodomului și Gomorului în ziua judecăței, decât cetăței aceea.

16. Iată, eu vă trimit pre voi ca oile în mijlocul lupilor. Deci fiți înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeli.

17. Și vă feriți de oameni, că vă vor da pre voi în soboare, și întru adunările lor vă vor bate pre voi.

18. Încă și înaintea domnilor și a împărășilor veți fi duși pentru mine, întru mărturie lor și limbilor.

19. Iar când vă vor da pre voi,

6. Mat. 15, 24; Fapt. 13, 46

7. Mat. 3, 2; 4, 17; Luc. 9, 2 și 10, 9.

8. Mat. 11, 5; Marc. 6, 7, 13.

9. Marc. 6, 8; Luc. 9, 3.

10. 1 Tim. 5, 18.

12. Luc. 10, 5, 6.

14. Marc. 6, 11; Luc. 9, 5. Fapt. 13, 51.

15. Mat. 11, 24.

16. Luc. 10, 3; Rom. 16, 19.

17. Mat. 24, 9; Marc. 13, 9; Luc. 12, 11 și 21, 12.

18. Marc. 13, 9 sq.

19. Luc. 12, 11 și 21, 14 sq. Marc. 13, 11.

30. Marc. 1, 43 și 7, 26.

32. Mat. 12, 22 sq.; Luc. 11, 14 sq.

33. Isaia 35, 6.

34. Mat. 12, 24; Luc. 11, 15.

35. Mat. 4, 23; Marc. 6, 6.

36. Marc. 6, 34. 1 Petr. 2, 25; Numer. 27, 17. Is. 53, 6; Ier. 50, 6.

37. Luc. 10, 2.

38. Marc. 3, 13.

10. 1. Marc. 3, 14 sq.; 6, 7; Luc. 9, 1 și 10, 17.

2. Fapt. 1, 13.

nu vă grijiți cum, sau ce veți grăi, că se va da vouă într'acel ceas ce veți grăi;

20. Că nu voi sunteți cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru este carele grăește întru voi.

21. Și va da frate pre frate spre moarte și tată pre fecior, și se vor scuła feciorii asupra părinților și îi vor omorî pre dânsii. Și veți fi urâți de toți pentru numele meu.

22. Iar cela ce va răbdă până în sfârșit, acela se va mântui.

23. Iar când vă vor gonî pre voi într'această cetate, fugiți în cealaltă. Amin grăesc vouă: nu veți sfârși cetățile lui Israel până când va veni Fiul Omului.

24. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său, nici slugă mai pre sus de domnul său.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul său, și sluga ca domnul său. Dacă pre stăpânul casei l-au numit velezevul, cu cât mai vârtos pre casnicii lui?

26. Deci, nu vă temeți de dânsii, că nimic nu este acoperit, care să nu se descopere, și ascuns, care să nu se cunoască.

27. Ceeace grăesc vouă la întunerec, să spuneți la lumină; și ce auziți la ureche, să propoveduiți deasupra caselor.

28. Și să nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci să vă temeți mai vârtos de cela ce poate să piarză și trupul și sufletul, în gheena.

29. Au doară nu se vând două pasări pentru un ban? Și nici una dintr'însele nu cade pre pământ fără de Tatăl vostru.

30. Iar ai voștri și perii capului vă sunt toți numărați.

31. Pentru aceea nu vă temeți, că voi sunteți cu mult mai buni decât paserile.

32. Deci, tot cela ce va mărturisî pre mine înaintea oamenilor, voi mărturisî și eu pre dânsul înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri.

33. Iar cela ce se va lepădă de mine înaintea oamenilor, mă volu lepădă și eu de dânsul înaintea Tatălui meu carele este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit să pun pace pre pământ; n'am venit să pun pace, ci sabie.

35. Că am venit să despărțesc pre om de tatăl său și pre fiică de muma sa, și pre noră de soacra sa.

36. Și vrăjmașii omului, casnicii lui.

37. Cela ce iubește pre tatăl sau pre muma mai mult decât pre mine, nu este mie vrednic. Și cela ce iubește pre fiu sau pre fiică mai mult decât pre mine, nu este mie vrednic.

38. Și cela ce nu va lua crucea sa și să vie după mine, nu este mie vrednic.

39. Cela ce și-a aflat sufletul său, îl va pierde pre el, și cela ce și-a pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla pre el.

40. Cela ce vă primește pre voi, pre mine mă primește, și cela ce mă primește pre mine, primește pre cela ce m'au trimis pre mine.

41. Cela ce primește proroc în nume de proroc, plata prorocului va lua; și cela ce primește pe drept în nume de drept, plata dreptului va lua.

42. Și cela ce va adăpă pre unul dintr'acești micî, numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, amin grăesc vouă: nu își va pierde plata sa.

CAP. 11.

Trimișii lui Ioan la Iisus. Asemănarea Fariseilor și Legintorilor cu copiii ce se jucau în târg. Muștrarea unor cetăți. Iisus laudă pre Tatăl și chiamă la sine pre cei osteniți.

Si a fost când au săvârșit Iisus poruncind celor doisprezece ucenici ai săi, s'a mutat de acolo ca să învețe și să propoveduască în cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind din închisoare,

34. Luc. 12, 51.

35. Mib. 7, 6.

37. A doua leg. 33, 9; Luc. 14, 26.

38. Mat. 16, 24. Luc. 9, 25.

39. Marc. 8, 35. Luc. 17, 33.

40. Mat. 18, 5; Luc. 10, 16; Ioan 13, 20.

41. 3 Imp. 17, 10 și 18, 4.

42. Mat. 25, 40; Marc. 9, 41.

11. 1. Is. 61, 1, 2.

2. Luc. 7, 18, sq.

21. Luc. 21, 16; Mib. 7, 6.

22. Marc. 13, 13.

24. Luc. 6, 40; Ioan 13, 16 și 15, 20.

25. Mat. 12, 24; Luc. 11, 15.

26. Marc. 4, 22; Luc. 8, 17.

27. Luc. 12, 3.

28. Luc. 12, 4; 1 Petr. 3, 14.

29. Luc. 12, 6; 32. Marc. 8, 38; 2 Tim. 2, 21; 33, Luc. 9, 26.

de lucrurile lui Iisus, trimițând pre doi din ucenicii săi, i-au zis lui:

3. Tu ești acela ce vine, sau pre altul să așteptăm?

4. Și răspunzând Iisus, au zis lor: Mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii văd și schiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții se scoală și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este acela ce nu se va sminți întru mine.

7. Și ducându-se ei, au început Iisus a grăi noroadelor pentru Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? Au trestie clătită de vânt?

8. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă cele moi, sunt în casele împăraților.

9. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au proroc? Adevărat grăiesc vouă: și mai pre sus de proroc.

10. Că acesta este de care este scris: iată, eu trimit pre ingerul meu înaintea feței tale, care va găsi calea înaintea ta.

11. Amin grăiesc vouă: nu s'a sculat între cei născuți din femei mai mare decât Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare decât el este.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, împărăția cerurilor se silește, și silitorii o răpesc pre ea.

13. Că toți prorocii și legea până la Ioan au prorocit;

14. Și de voiți să primiți, acesta este Ilie, acela ce va să vie.

15. Că ce are urechi de auzit, să auză.

16. Cu cine voiu asemăna pre neamul acesta? Asemenea este copiilor celor ce șed în tîrg și strigă către soții lor.

17. Și grăiesc: iluerat-am vouă, și n'ați iucat; de jale am cântat vouă și nu ați plâns.

18. Că a venit Ioan, nici mîncînd, nici bînd, și ei zic: drac are.

19. A venit Fiul omului, mîncînd și bînd, și zic: iată om mîncător și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea dela fiii săi.

20. Atunci au început Iisus a mustră orașele întru care se făcuseră puterile sale cele mai multe, pentru că nu s'au pocăit.

21. Vai ție, Horazine! Vai ție Vitisaidol! Că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și în cenușe s'ar fi pocăit.

22. Inșă zic vouă: Tirului și Sidonului mai ușor va fi în ziua judecării, decât vouă.

23. Și tu Capernaume, care până la cer te-ai înălțat, până la iad te vei pogori; că de s'ar fi făcut în Sodom puterile care s'au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Inșă grăiesc vouă, că pămîntului Sodomului mai ușor îi va fi în ziua judecării, decât ție.

25. Într'acea vreme grăind Iisus, au zis: mărturisesc-mă ție Părinte Doamne al cerului și al pămîntului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pre ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunavoință înaintea ta.

27. Toate îmi sunt date mie dela Tatăl meu, și nimenea nu cunoaște pre Fiul, fără numai Tatăl, nici pre Tatăl nu'l cunoaște nimenea, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să'i descopere.

28. Veniți către mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni pre voi.

29. Luați jugul meu preste voi și vă învățați dela mine, că sunt blînd și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre;

30. Că jugul meu este bun și sarcina mea ușoară.

3. Fi doua Lege 15, 18.

5. Mat. 15, 30; Is. 29, 18 și 35, 5; Luc. 7, 22; Is. 61, 1.

6. Mat. 13, 57. 7. Luc. 7, 24, sq.

9. Luc. 1, 76 și 7, 26—28. 10. Malab. 3, 1, sq. Marcu 1, 2.

12. Luc. 16, 16. 14. Mat. 17, 12; Malab. 4, 5.

15. Marc. 7, 16.

17. Luc. 7, 32.

18. Matei 3, 4; Luc. 7, 33; Ioan 19, 20.

19. Matei 9, 10.

21; Luc. 10, 13, sq. 23. Is. 14, 12.

25. Luc. 10, 21; I Cor. 1, 19 și 27.

27. Mat. 28, 18; Ps. 8, 7; Luc. 10, 22; Ioan 1, 18; 3. 35 și 17, 2; I Cor. 15, 27; Efes. 1, 22; Filip. 2, 9; Ebr. 2, 8.

28. Is. 55, 1—4; Ier. 31, 25.

29. Ier. 6, 16. 30. I Ioan 5, 3.

CAP. 12.

Ucenicii rupând spice sâmbăta. Vindecarea omului cu mâna uscată, a celui orb și surd. Păcatul împotriva Duhului Sfânt. Semnul lui Ionă. Muma lui Iisus și frații săi.

In vremea aceea mergea Iisus sâmbăta prin semănături; iar ucenicii lui au flămânzit și au început a smulge spice și a mânca.

2. Iar Fariseii văzând, au zis lui: iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.

3. Iar el le-au zis lor: au n'ași ce-
lit ce a făcut David, când a flămân-
zit el și cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dum-
nezeu și pâinile punerei înaintea a
mâncat, care nu se cuvenia lui să
mănânce, nici celor ce erau cu dâns-
ul, fără numai preoșilor?

5. Sau n'ași celit în lege, că sâmbă-
ta preoșii în biserică spurcă sâmbă-
ta și nevinovați sunt?

6. Dar grăiesc vouă, că mai mare
decât biserica este aici.

7. Și de ași ști ce este: mila vo-
iesc, iar nu jerfă, n'ași fi osândiți
pre cei nevinovați.

8. Că Domn este și al sâmbetei,
Fiul Omului.

9. Și trecând de acolo, au venit
în sinagoga lor.

10. Și iată, un om eră acolo a-
vând mâna uscată. Și l-au întrebat
pre dânsul, zicând, de se cuvine sâmbă-
ta a vindeca? Ca să-l vinuiască
pre el.

11. Iar el le-au zis lor: ce om
este dintre voi, care va avea o oaie,
și de va cădea aceea sâmbăta în
groapă, au nu o va apuca pre ea
și o va scoate?

12. Dar omul cu cât se deose-
bește de oaie? Pentru aceea se cu-
vine sâmbăta a face bine.

13. Atunci au zis omului: întinde
mâna ta. Și o a întins, și a venit
la starea cea dintâi, sănătoasă ca
și cealaltă.

14. Iar Fariseii ieșind afară, stat

au făcut asupra lui, ca să-l piardă
pre el.

15. Dar Iisus cunoscând, s'au
dus de acolo; și au mers după dânsul
noroade multe, și i-au lămădui
pre dânsii pre toți.

16. Și le-au poruncit lor ca să nu-l
facă pre el arătat.

17. Ca să se plinească ceea ce
s'a grăit prin Isaia prorocul, ce-zice:

18. Iată pruncul meu pre carele am
ales, iubitul meu întru care bine a
voit sufletul meu; pune-voi Duhul
meu presle dânsul și judecată nea-
murilor va vesti.

19. Nu se va prici, nici va striga,
nici va auzi cineva în uliță glasul
lui.

20. Trestie zdrobită nu va frânge
și în aprins nu va slinge, până ce
va scoate judecata spre biruință.

21. Și întru numele lui neamurile
vor nădăjdui.

22. Atunci au adus la dânsul pre
un îndrăci, orb și mut; și l-au lă-
mădui pre el, în cât orbul și mu-
tul grăia și vedea.

23. Și se mirau noroadele și zi-
ceau: nu cumva acesta este Fiul
lui David?

24. Iar Fariseii auzind, ziceau: a-
cesta nu scoate dracii fără numai
prin veezevul, domnul dracilor.

25. Iar Iisus știind gândurile lor,
le-au zis lor: toată împărăția ce
se împerechiază între sine, se pu-
stiește; și toată celatea sau casa ce
se împerechiază între sine, nu va
stă.

26. Și dacă satana pre satana
scoate, întru sine s'a împerechiat;
deci, cum va stă împărăția lui?

27. Și dacă eu cu veezevul scot
dracii, leciiorii voștri cu cine îi scot?
Pentru aceasta ei vor fi vouă jude-
cători.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dum-
nezeu scot dracii, iată a ajuns la
voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Sau cum poate cineva să în-
tre în casa celui tare și vasele lui
să le jefuiască, de nu întâiu va lega
pre cel tare? Și atunci va jefui ca-
sa lui.

12. 1. Marcu 2, 23; Luc. 6, 1.

2. Eșire 20, 10. 3. 1 Imp. 21, 6.

4. Eșire 29, 33; Luc. 24, 6, 9.

5. Numere 28, 9

7. Matei 9, 13; 1 Imp. 15, 22; Osie 6, 6.

11. Luc 14, 5.

14. Ps. 2, 2; Marc. 3, 6; Luc. 6, 11.

16. Matei 9, 30.

18. Matei, 3, 17 și 17, 5; Is. 11, 2 și 42, 1.

20. Is. 61, 1; Iezech. 34, 16.

22. Matei 9, 32 sq. 24. Matei 9, 34; Marc. 3, 22; Luc. 11, 15. 25. Luc. 11, 17.

28. 1 Ioan 3, 8. 29. Is. 49, 24.

30. Cea ce nu este cu mine, împotiva mea este, și cea ce nu adună cu mine, risipește.

31. Pentru aceasta grăiesc vouă: tot păcatul și hula se va ierla oamenilor, iar hula care este împotiva Duhului, nu se va ierla oamenilor.

32. Și oricine va zice cuvânt împotiva Fiului Omului, se va ierla lui; iar oricine va zice împotiva Duhului Sfânt, nu se va ierla lui, nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

33. Sau, faceți pomul bun și roada lui bună, sau faceți pomul putred și roada lui putredă, că din roada se cunoaște pomul.

34. Pui de năpârci, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosința inimei grăiește gura.

35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimei scoate cele bune, iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăiesc vouă: că pentru tot cuvântul deșeri care vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dansul în ziua judecăței.

37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osândi.

38. Atunci au răspuns oarecarii din Cărturari și din Farisei, zicând: învățătorule, voim să vedem dela tine semn.

39. Iar el răspunzând, au zis lor: neamul viclean și preacurvar semn caută și semn nu se va da lui, lăra numai semnul lui Ionă prorocul.

40. Că precum a fost Ionă în pânțelele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații Nineviteni se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osândi pre ei; căci ei s-au pocăit pentru propoveduirea lui Ionă; și iată, mai mult decât Ionă aici.

42. Împărăteasa dela miazăzi se va scula la judecată cu neamul a-

cesta, și l va osândi pre el, că a venit dela marginile pământului să auză înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon aici.

43. Iar când duhul cel necurat va ieși din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci zice: mă voi înfiora în casa mea, de unde am ieșit; și venind o află deșertată, măturată și împodobilă.

45. Atunci se duce și la cu sine alte șapte duhuri mai rele decât sine, și intrând locuiesc acolo, și se fac cele de pre urmă ale omului acela mai rele decât cele dintâi. Așa va fi și acestui neam viclean.

46. Și încă grăind el către noroade, iată, muma lui și frații lui stăteau afară, căutând să grăiască cu dansul.

47. Și a zis lui oare cine: iată, muma ta și frații tăi stau afară, vrând să grăiască cu tine.

48. Iar el răspunzând, au zis celor ce-l spusese: cine este muma mea și care sunt frații mei?

49. Și linzându-și mâna sa spre ucenicii săi, au zis: iată muma mea și frații mei.

50. Că ori cine va face voea Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu și sora și muma mea.

CAP. 13.

Pilda semănătorului și alte pilde pentru împărăția cerurilor.

Și în ziua aceea ieșind Iisus din casă, ședea lângă mare.

2. Și s-au adunat la dansul noroade multe, încât i-au fost lui a intra în corabie să șadă; și tot norodul stă pre jărmurile mării.

3. Și le-au grăit lor multe, în pilde, zicând: iată, a ieșit semănătorul să seame sămânța sa.

4. Și semănând el, unele au căzut lângă cale, și au venit pasărilor și le-au mâncat pre ele.

5. Iar altele au căzut pre petriș, unde n'aveau pământ mult, și îndată au răsărit, pentru căci n'aveau pământ adânc;

6. Și răsărind soarele, s-au pălit,

30. Luc. 11, 23. 31. Marcu 3, 28.

32. Luc. 12, 10.

33. Matei 3, 7 și 7, 17; Lucă 6, 43.

34. Luc. 6, 45.

36. Efes. 4, 29. 37. Iov 15, 6.

38. Matei 16, 1; Marcu 8, 11.

39. Matei 16, 4; Luc. 11, 29 sq.

40. Ionă 2, 1 sq. 1 Cor. 15, 4.

41. Ionă 3, 5.

42. 3 Imp. 10, 1; Luc. 11, 31

43. Luc. 11, 24.

45. 2 Petru 2, 20.

46. Marcu 3, 31; Luc. 8, 19.

50. Matei 7, 21; Ioan 6, 40.

13. 1. Marcu 4, 1 sq. 3. Luc. 8, 4 sq.

și pentru că n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au căzut în spini, și au crescut spinii și le-au înneecat pre ele.

8. Iar altele au căzut pre pământ bun și au dat roadă: una adecă o suță, iar alia șasezeci, iar alia treizeci.

9. Cea ce are urechi de auzit, a-uză.

10. Și apropiindu-se ucenicii au zis lui: pentrucă în pilde grăiești lor?

11. Iar el răspunzând au zis lor: pentrucă vouă s'a dat a și tainele împărăției cerurilor, iar aceloră nu s'a dat.

12. Că cea ce are, i se va da lui și îl va prisosi; iar cea ce n'are, și ceeace are se va lua dela dânsul.

13. Pentru aceasta în pilde grălesc lor, că văzând nu văd, și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Și se împlinește întru dânsli prorocia lui Isaia, ce zice: cu auzul veți auzi și nu veți înțelege, și privind veți privi și nu veți vedea.

15. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greu au auzit, și ochii lor și-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă și să'l vindec pre ei.

16. Iar ochii voștri fericiți *sunt* că văd, și urechile voastre că aud.

17. Că amin grăesc vouă: că mulți proroci și drepți au dorit să vadă cele ce vedeți voi și n'au văzut, și să audă cele ce auziți și n'au auzit.

18. Deci, voi ascultați pilda semănătorului:

19. Dela tot cea ce aude cuvântul împărăției și nu'l înțelege, vine vicleanul și răpește ceea ce este semănat în inima lui. Aceasta este cea semănată lângă cale.

20. Iar cea semănată pre pietriș, acesta este care aude cuvântul și îndată cu bucurie îl primește,

21. Inșă n'are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme, iar făcându-se neșaz, sau goană penru cuvânt, îndată și se smintește.

22. Iar cea semănată în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija veacului acestuia și înșelăciunea bogăției înneacă cuvântul și neroditor se face.

23. Iar cea semănată în pământ bun, acesta este care aude cuvântul și îl înțelege, care aduce roadă și face: unul o suță, iar altul șasezeci, iar altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: asemănați-vă împărăția cerurilor, omului care a semănat sămânță bună în țarina sa.

25. Dar dormind oamenii, a venit vrăjmașul lui și a semănat zizanii între grâu și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut iarba și a făcut roadă, atunci s'au arătat și zizaniile.

27. Și venind slugile stăpânului casei, i-au zis lui: Doamne, au n'ai semănat sămânță bună în țarina ta? Dar de unde are zizanii?

28. Iar el le-a zis lor: un om vrăjmaș a făcut aceasta. Iar slugile au zis lui: vreă-vei dar să mergem să le plivim.

29. Iar el au zis lor: ba, ca nu cumva plivind zizaniile să rupeți și grâul împreună cu dânsule.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș, și atunci, la vremea secerișului voi zice secerătorilor: pliviți întâiu zizaniile și le legați snopi, ca să le ardem pre dânsule, iar grâul îl adunați în jitița mea.

31. Altă pildă le-au pus lor înainte, zicând: asemenea este împărăția cerurilor, grăunțului de muștar, pre care luându'l omul, l-a semănat în țarina sa,

32. Care este mai mic decât toate semințele, iar dacă crește este mai mare decât toate buruienile și se face copac, în cât vin pasările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. Altă pildă au grăit lor: asemenea este împărăția cerurilor, aluatului, pre care luându'l muliera l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate au grăit Iisus noroadelor, în pilde, și fără de pilde nu grăia lor.

12. Matei 25, 29; Luc. 8, 18.

13. Luc. 8, 10.

14. Is. 6, 9 sq. Ioan 12, 40; Fapt. 28, 23.

16. Luc. 10, 23 sq.

18. Marcu 4, 14; Luc. 8, 11 sq.

20. Is. 58, 2.

31. Marcu 4, 31; Luc. 13, 19.

33. Luc. 13, 21. 34. Marcu 4, 33.

35. Ca să se plinească ceea ce s'a grăit prin prorocul ce zice: deschide-voiu în pilde gura mea, spune-voiu cele ascunse din începutul lumii.

36. Atunci lăsând Iisus noroadele au venit în casă.

37. Și s'au apropiat către dânsul ucenicii lui, zicând: spune nouă pilda zizaniilor din țarină.

38. Iar el răspunzând, au zis lor: cea ce a semănat sămânța cea bună, este Fiul Omului;

39. Iar țarina este lumea; iar sămânța, cea bună, aceștia sunt fii împărăției; iar zizaniile sunt fii celui viclean;

40. Iar vrăjmașul cel ce le-a semănat pre dânsule, este diavolul, iar secerișul este sfârșitul veacului; iar secerătorii sunt îngerii. Deci, cum se adună zizaniile și se ard cu foc, așa va fi la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul Omului pre îngerii săi și vor adună dintru împărăția lui pre toate smintelele și pre cei ce fac fărădelegea.

42. Și i vor arunca pre ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plânsul și scârșnirea dinților.

43. Atunci drepții vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor. Cea ce are urechi de auzit, audă.

44. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, cu comoara ascunsă în țarină, pe care aflând-o omul, o a ascuns, și de bucuria ei merge și toate câte are le vinde și cumpără țarina aceea.

45. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, omului negușilor, ce caută mărgăritare bune.

46. Care aflând un mărgăritar de mult preț, mergând a vândut toate câte avea și l-a cumpărat pre el.

47. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, năvodului, care s'a aruncat în mare și a adunat tot felul de pești;

48. Pre care după ce s'a umplut, scofândul' la margine și sezând, au ales pre cei buni în vase, iar pre cei răi i-au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului. Vor ieși îngerii și vor despărți pre cei răi din mijlocul celor drepți.

50. Și i vor arunca pre ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

51. Grăit-au lor Iisus: înțeles-ați această toate? Zis-au lui: așa, Doamne.

52. Iar el le-au zis lor: pentru această, tot cărturarul care se învață întru împărăția cerurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieria sa noui și vechi.

53. Și au fost, după ce au sfârșit Iisus pildele acestea, au trecut de acolo,

54. Și venind la patria sa, ti învăță pre dânsii în sinagoga lor, în cât se mirau ei și ziceau: De unde ti este lui înțelepciunea această și puterile?

55. Au nu este acesta feciorul țelstarului? Au nu se numește muma lui, Maria, și frații lui: Iacov și Iosif și Simon și Iuda?

56. Și surorile lui, au nu sunt toate la noi? Deci, de unde sunt lui acestea toate?

57. Și se sminteau întru dânsul. Iar Iisus au zis lor: nu este proroc necinsit, fără numai în patria sa și în casa sa.

58. Și n'au făcut acolo puteri multe, pentru necredința lor.

CAP. 14.

Tăierea Capului sf. Ioan de Irod.

Minunea înmulțirii pâinilor.

Iisus umblând pe mare.

Într'acea vreme a auzit Irod, cel a pătra parte stăpânitor, vestea despre Iisus.

2. Și a zis slugilor sale: acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți și pentru această se fac puteri întru el.

3. Că Irod prinzând pre Ioan l-a legat pre el și l-a pus în temniță, pentru Irodiada, mulerea lui Filip, fratele său

35. Psalm 77, 2.

38. I Cor. 3, 9. 40. Apoc. 14, 15.

41. Matei 25, 32.

42. Matei 8, 12 și 22, 13. 43. Dan. 12, 3.

44. Matei 16, 24; Filip. 3, 7.

46. Pild. 8, 10 sq.

49. Matei 25, 34; Marc. 13, 27.

53. Luc. 4, 16.

55. Marcu 6, 1; Ioan 6, 42; Luc. 4, 22.

57. Luc. 4, 24; Ioan 4, 44.

14. I. Marcu 6, 14; Luc. 9, 7.

3. Marcu 6, 17; Luc. 3, 19.

4. Că zicea Ioan lui: nu ți se cuvine ție s'o aibi prea ea.

5. Și vrând să-l omoare pre dânsul, se temeă de norod, pentrucă, ca pre un proroc îl aveă pre el.

6. Iar prăznuindu-se ziua nașterei lui Irod, a jucat fata Irodiadei în mijloc și a plăcut lui Irod.

7. Pentru aceea cu jurământ a mărturisit ei să-i deă orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de muma sa, a zis: dă-mi aici în tîpsie Capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și s'a întristat împăratul; dar pentru jurământ și pentru cei ce ședeau împreună cu dânsul, a poruncit să i se deă.

10. Și trimițând a tăiat pre Ioan în temniță.

11. Și s'a adus Capul lui în tîpsie și s'a dat fetei, și l-a dus l-a muma sa.

12. Și venind ucenicii lui, au luat trupul și l-au îngropat pre el, și venind au vestit lui Iisus.

13. Și auzind Iisus, s'au dus de acolo cu corabia în loc pustiu, deosebi; și auzind noroadele, s'au dus după dânsul pedestri de prin orașe.

14. Și ieșind Iisus, a văzut norod mult, și i s'au făcut milă de ei și au lămăduit pre bolnavii lor.

15. Iar făcându-se seară, au venit la dânsul ucenicii lui, zicând: locul este pustiu și vremea iată a trecut; slobozește norodul ca să se ducă prin safe să-și cumpere bucate loruși.

16. Iar Iisus le-au zis lor: nu trebuie să meargă; dați le voi să mănânce.

17. Iar ei au zis lui: n'avem aici fără numai cinci pâini și doi pești.

18. Și el au zis: aduceți-le pre ele aici la mine.

19. Și au poruncit norodului să șează pre iarbă, și luând cele cinci pâini și cei doi pești, și căutând la cer, au binecuvântat, și frângând-au dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii noroadelor.

20. Și au mâncat toți și s'au săturat, și au luat rămășițele de sfărâmituri douăsprezece coșuri pline.

21. Iar cei ce mâncaseră erau bărbați ca cinci mii, afară de mulieri și de copii.

22. Și îndată au silit Iisus pre ucenicii săi să intre în corabie și să meargă înaintea lui de ceea parte, până ce va slobozi noroadele.

23. Și slobozind noroadele, s'au suit la munte să se roage deosebi. Și făcându-se seară, eră acolo singur.

24. Iar corabia eră în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri, că eră vântul împotrivă.

25. Iar întru a patra streajă a nopții au mers la dânsii Iisus, umblând pre mare.

26. Și văzându-l pre el ucenicii umblând pre mare, s'au spăimântat, zicând că nălucă este și de frică au strigat.

27. Dar Iisus îndată au grăit lor zicând: îndrăzniți, eu sunt, nu vă temeți.

28. Iar Petru răspunzând, a zis: Doamne, de ești tu, poruncește-mi să vin la tine pre apă. Iar el i-au zis: vino.

29. Și pogorându-se Petru din corabie, umblă pre apă ca să meargă la Iisus.

30. Iar văzând vântul tare, s'a înfricoșat, și începând a se afundă, a strigat grăind: Doamne mântuiește-mă.

31. Și îndată Iisus tinzând mâna, l-a apucat pre dânsul și i-au zis lui: puțin credinciosule, pentruce te-ai îndoit?

32. Și intrând ei în corabie, a stat vântul.

33. Iar cei ce erau în corabie venind s'au închinat lui, zicând: cu adevărat Fiul lui Dumnezeu ești.

34. Și trecând au venit în pământul Ghenisaretului.

35. Și cunoscându-l pre el oamenii locului aceluia, au trimis în toată latură aceea și au adus la dânsul pre toți bolnavii.

36. Și-l rugau pre el ca numai să se atingă de poalele veșmintelor lui; și călți se atingeau se mântuiau.

4. Lev. 18, 16.

5. Matei 21, 25, 26.

6. Luc. 6, 20.

12. Marcu 6, 29.

13. Marcu 6, 37 sq. Luc. 9, 10,

14. Marcu 6, 34 sq. Luc. 9, 12 sq. Ioan 6, 1.

22. Marcu 6, 45; Ioan 6, 17.

26. Luc. 24, 37.

31. Matei 6, 30 și 8, 26; Iac. 1, 6.

34. Marcu 6, 53 sq.

36. Matei 9, 21; Luc. 6, 19.

CAP. 15.

Obiceiuri omenești împotriva poruncilor lui Dumnezeu. Vindecarea ficei Hananienei și a altor bolnavi. Săturarea norodului în pustie.

A atunci au venit, la Iisus Cărtura-arii și Fariseii, cei din Ierusalim, zicând:

2. Pentruce ucenicii tăi calcă așezământul bătrânilor? Că nu'și spală mâinile lor când mănâncă pâine.

3. Iar el răspunzând le-au zis lor: pentruce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru așezământul vostru?

4. Că Dumnezeu au poruncit zicând: cinstește pre tatăl tău și pre mama ta; și: cela ce va grăi de rău pre tatăl său, sau pre mama sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi ziceți: cela ce ar zice tatălui-său sau mamei-sale: Daru este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine.

6. Și să nu cinstească pre tatăl său, sau pre mama-sa. Și ați sîrîcat porunca lui Dumnezeu, pentru așezământul vostru.

7. Fățarnicilor, bine a prorocit pentru voi Isala zicând:

8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lui și cu buzele mă cinstește, iar inima lor departe stă dela mine.

9. Și în zadar mă cinstește învâștând învâștături, porunci omenești.

10. Și chemând la sine pre noroade, le-au zis lor: auziți și înțelegeți;

11. Nu ce intră în gură spurcă pre om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiindu-se către dânsul ucenicii lui, i-au zis: cunoscut-ai că Fariseii auzind cuvântul, s'au scandalisit?

13. Iar el răspunzând au zis: tot sadul, pre care nu l-au sădit Tatăl meu cel ceresc, se va desrădăcină.

14. Lăsați-i pre dânsii; povășuitori orbi sunt ai orbilor; și orb pre orb de va povășui, amândoi în groapă vor cădea.

15. Și răspunzând Petru, a zis lui: spune nouă pilda aceasta.

16. Iar Iisus au zis lor: încă și voi nepricepuți sunteți?

17. Dar nu înțelegeți, că tot ce intră în gură merge în pântec și iese pre afedron?

18. Iar cele ce ies din gură, din inimă ies, și acelea spurcă pre om.

19. Că din inimă ies gânduri rele, ucideri, preacurvii, curvii, furișaguri, măriurii mincinoase, hule.

20. Acestea sunt care spurcă pre om, iar cu mâini nespălate a mănca, nu spurcă pre om.

21. Și ieșind Iisus de acolo, s'au dus în părțile Tirului și ale Sido-nului.

22. Și iată o mulere Hananlancă ieșind din hotarele acelea, strigă către dânsul, zicând: miluește-mă Doamne, Fiul lui David; fiica mea rău se îndrăcește.

23. Iar el nu l-au răspuns ei cuvânt. Și apropiindu-se ucenicii lui, îl rugau pre el zicând: slobozește-o pre ea, că strigă în urma noastră.

24. Iar el răspunzând au zis: nu suni trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

25. Și ea venind s'a închinat lui zicând: Doamne, ajută-mi!

26. Iar el răspunzând au zis: nu este bine a lua pâinea fiilor și a o arunca câinilor.

27. Iar ea a zis: adevărat, Doamne, că și câinii mănâncă din sfărâmiturile ce cad din masa domnilor săi.

28. Atunci răspunzând Iisus, au zis ei: o mulere, mare este credința ta; fie ție precum voiești. Și s'a tămăduit fiica ei dintru acel ceas.

29. Și trecând de acolo Iisus, au venit lângă marea Galileei și suindu-se în munte, au șezut acolo.

30. Și au venit la dânsul noroade multe, având cu sine schiopi, orbi, muși, ciungi și alții mulți, și i-au aruncat pre dânsii la picioarele lui Iisus, și i-au tămăduit pre ei.

31. În cât se mirau noroadele vă-

19. Fac. 6, 5.

21. Marc. 7, 24.

23. Ps. 33, 6.

24. Mat. 10, 6; F. Ap. 13, 46.

26. Marc. 7, 27.

28. Mat. 8, 10, 13.

29. Marc. 7, 31.

30. Mat. 11, 5; Is. 35, 5; Luc. 7, 22.

15. 4. Eșire 20, 12 și 17; A doua Lege 5, 16; Marcu 7, 10; Efes. 6, 2.

7. Is. 29, 13; Marc. 7, 6.

8. Ps. 77, 40; Is. 29, 13; Ierem. 12, 2.

9. Col. 2, 22. 10. Marc. 7, 14.

14. Luc. 6, 39; Rom. 2, 19.

zând pre muși grăind, pre ciungi sănătoși, pre șchiopi umblând și pre orbi văzând; și slăveau pre Dumnezeu lui Israel.

32. Iar Iisus chemând la sine pre ucenicii săi, au zis: milă'mi este de norodul acesta, că laia trei zile sunt de când așteaptă lângă mine, și n'au ce mânca; și a'i slobozi pre dânșii flămânzi nu voiesc, ca nu cumvă să slăbiască pre cale.

33. Și au grăit lui ucenicii lui: de unde nouă în pustie atâtea pâini, în cât să se sature atâtea norod?

34. Și au zis lor Iisus: câte pâini aveți? Iar ei au zis: șapte și pușini peștișori.

35. Și au poruncit norodului să sează pre pământ.

36. Și luând pre cele șapte pâini și peștii, mulțămind au frânt și au dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.

37. Și au mâncat toți și s'au săturat, și au luat rămășițele de sfărâmituri șapte coșnițe pline.

38. Iar cei ce mâncaseră erau ca patru mii de bărbați, afară de muieri și de copii.

39. Și slobozind noroadale, au intrat în corabie și au trecut în hotarele Magdalului.

CAP. 16.

Indeii cer semn. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Lepădarea de sine și luarea Crucii. Mustrarea lui Petru.

Și apropiindu-se Fariseii și Saducheii, ispiindu-l rugau pre dansul ca să le arăte lor semn din cer.

2. Iar el răspunzând, au zis lor: când se face seară ziceți: senin va fi, că se roșește cerul;

3. Și dimineața ziceți: astăzi va fi furtună, că se roșește cerul posomorît. Fărnacilor, fața-cerului știți să o socotiți, iar semnele vremilor nu puteți?

4. Neamul viclean și preacurvar semn caută, și semn nu se va da lui, fără numai semnu lui Ionă prorocul. Și lăsându-i pre dânșii, s'au dus.

32. Marc. 8, 1 sq.

36. Marcu 8, 6.

16. 1. Marcu 8, 11; Ioan 6, 30.

2. Luc. 12, 54 sq.

4. Matei 12, 39; Luc. 11, 29; Ionă 2, 1.

5. Și mergând ucenicii lui de ceea parte, uitaseră să ia pâine.

6. Iar Iisus le-au zis lor: căutați și vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saduchelor.

7. Iar ei cugetau întru sine, zicând: pâine n'am luat.

8. Iar Iisus cunoscând aceasta le-au zis lor: ce cugetați întru voi, puțin credincioșilor, că n'ați luat pâine?

9. Dar nu înțelegeți, nici vă aduceți aminte de cele cinci pâini la cele cinci mii, și câte coșuri ați luat?

10. Nici de cele șapte pâini la cele patru mii, și câte coșnițe ați luat?

11. Cum nu înțelegeți, că nu pentru pâine am zis vouă să vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saduchelor?

12. Atunci au înțeles că nu de aluatul pâinei au zis lor să se păziască, ci de învățătura Fariseilor și a Saduchelor.

13. Iar venind Iisus în părțile Cezariei lui Filip, au întrebat pre ucenicii săi zicând: cine'mi zic oamernii că sunt eu, Fiul Omului?

14. Iar ei au zis: unii, Ioan Botezătorul; alții Ilie; iar alții Ieremia, sau unul din proroci.

15. Zis-au lor Iisus: dar voi cine'mi ziceți că sunt?

16. Și răspunzând Simon Petru, a zis: tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Și răspunzând Iisus, au zis lui: fericit ești Simone var-Ionă, că trup și sânge nu ți-a descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu zic ție, că tu ești Petru, și pre această piatră voi zidi Biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui pre dânsa.

19. Și ți voi da ție cheile împărăției cerurilor, și ori ce vei lega pre pământ, va fi legat în ceruri, și ori ce vei dezlega pre pământ, va fi dezlegat în ceruri.

6. Marcu 8, 15; Luc. 12, 1; I Cor. 5, 6; Galat. 5, 9.

8. Matei 6, 30.

9. Matei 14, 17; Ioan 6, 9.

10. Mat. 15, 34, 37.

12. Galat. 5, 9.

13. Marcu 8, 27; Luc. 9, 19 sq.

16. Marcu 8, 29; Ioan 1, 49 și 6, 69.

17. I Cor. 2, 10; Galat. 1, 16.

18. Ioan 1, 42.

19. Mat. 18, 18; Is. 22, 22; Ioan 20, 23.

20. Atunci au poruncit ucenicilor săi ca să nu spue nimănui că el este Hristos.

21. De atunci au început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalim, și multe a pătimi dela bătrâni și dela arhierii și dela cărturari, și a fi omorât, și a treia zi a învia.

22. Și luându-l pre el Petru, a început a-l stă lui împotrivă, zicând: milostiv fii fie Doamne; să nu fie fie aceasta.

23. Iar el înfocându-se, au zis lui Petru: mergi după mine, Satano! Sminteală îmi ești; că nu cugești cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

24. Atunci Iisus auzis ucenicilor săi: ori cine voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să-și lă crucea sa, și să-mi urmeze mie.

25. Că cine va vrea să-și mântuiască sufletul său, pierde-l va pre el; iar cine își va pierde sufletul său pentru mine, alia-l va pre el.

26. Că ce folos este omului de ar dobândi lumina toată, iar sufletul său își va pierde? Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

27. Că va să vie Fiul Omului întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

28. Amin grăiesc vouă: sunt unii din cei ce sfau aici, cari nu vor gusta moarte până ce vor vedea pre Fiul Omului venind întru împărăția sa.

CAP. 17.

Schimbară la Față. Vindecarea lunetecului. Plata dajdici.

Și după șase zile, au luat Iisus pre Petru și pre Iacov și pre Ioan fratele lui și l-au suit pre dânsii într'un munte înalt deosebi.

2. Și s'au schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

21. Mat. 17, 24; Luca 9, 22.

24. Marcu 8, 34, sq. Luca 9, 23, sq.

25. Mat. 10, 39; Luca 17, 33; Ioan 12, 25.

26. Marc. 8, 36; Luca 9, 25; Ps. 48, 8.

27. Fapt. 17, 31; Rom. 2, 6.

28. Mat. 24, 30; Marc. 9, 1 sq. Luca 9, 27.

17. 1. Marc. 9, 2 sq. Luca 9, 28.

2. 2 Petru 1, 16, sq.

3. Și iată, s'au arătat lor Moisi și Ilie, împreună cu dânsul vorbind.

4. Și răspunzând Petru a zis către Iisus: Doamne, bine este nouă a fi aici; de voești, să facem aici trei colibi: fie una și lui Moisi una și una lui Ilie.

5. Și încă grăind el, iată, nor luminos i-a umbrat pre el, și iată glas din nor, zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pre acesta să ascultați.

6. Și auzind ucenicii, au căzut pre fețele sale și s'au spăimântat foarte.

7. Și apropiindu-se Iisus, s'au alins de dânsii și au zis: sculați-vă și nu vă temeți.

8. Și ridicându-și ochii lor, pre nimeni n'au văzut, fără numai pre Iisus singur.

9. Și pogorându-se ei din munte, le-au poruncit lor Iisus, zicând: nimănui să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul Omului se va scula din morți.

10. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: dar ce zic Cărturarii, că Ilie trebuie să vie mai înainte?

11. Iar Iisus răspunzând, au zis lor: Ilie adecă va veni mai înainte și va așeza toate.

12. Iar grăiesc vouă, că Ilie a și venit, și nu l-au cunoscut pre dânsul, ci au făcut lui câte au voit; așa și Fiul Omului va să pătimească dela dânsii.

13. Atunci au înțeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le-au zis lor.

14. Și venind ei la norod, s'a apropiat către dânsul un om, înge-nunchind înaintea lui și zicând:

15. Doamne, miluiește pre fiul meu, că este lunatic și rău pătimește; că de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.

16. Și l-am adus pre dânsul la ucenicii tăi, și n'au putut să-l vindece pre el.

17. Iar Iisus răspunzând, au zis: o neam necredincios și îndărătnic! Până când voiți fi cu voi? Până când voiți suferi pre voi? Aduceți-l pre el aici la mine.

18. Și l-au certat pre el Iisus, și a ieșit dracul dintr'însul, și s'a lămăduit copilul din ceasul acela.

3. Luca 9, 31. 5. Matei 3, 17.

7. Dan 8, 18. 9. Mat. 16, 20.

10. Matei 11, 14; Mal. 4, 5.

14. Marc. 9, 17; Luca 9, 38.

19. Atunci apropiindu-se ucenicii către Iisus deosebi, au zis: pentru ce noi n'am putut să-l scoatem pre el?

20. Iar Iisus au zis lor: pentru necredința voastră; că amin grădesc vouă; de veți avea credință cât grăunțul de muștar, veți zice muntelui acestuia: mută-te de aici acolo, și se va muta, și nimic nu va fi vouă cu neputință.

21. Că acest neam nu lese, fără numai cu rugăciune și cu post.

22. Și înforcându-se ei în Galileea, le-au zis lor Iisus: va să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor,

23. Și-l vor omorî pre el, și a treia zi va învia. Și s'au întristat ei foarte.

24. Și venind ei în Capernaum, s'au apropiat cei ce luau dajdie de Petru, și au zis: Învățătorul vostru nu dă dajdie? Zis-a: adevărat.

25. Și când a intrat în casă, au apucat Iisus mai înainte de el, zicând: ce ți se pare, Simone? Împărășii pământului dela cine iau dădii sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?

26. Grăit-a Petru lui: dela cei streini. Zis-au Iisus lui: iată dar că fiii sunt sculți.

27. Dar ca să nu'i smintim pre dânșii, mergând la mare, aruncă undița, și peștele care vei prinde întâiu, ia-l și deschizând gura lui, vei afla un statir; acela luându-l, dă-l lor pentru mine și pentru tine.

CAP. 18.

Intrebări despre întâielate. Pentru scandal. Puterea de a lega și a dezlega. Certarea greșalei fratei. Iertarea greșalelor.

In ceasul acela s'au apropiat ucenicii către Iisus, grăind: oare cine este mai mare întru împărăția cerurilor?

2. Și chemând Iisus un prunc, l-au pus pre el în mijlocul lor,

3. Și au zis: amin grăesc vouă: de nu vă veți întoarce și să vă fa-

ceți ca pruncii, nu veți intra întru împărăția cerurilor?

4. Că cine se va smeri pre sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va primi pre un prunc ca acesta întru numele meu, pre mine mă primește.

6. Iar cine va sminti pre unul dintr'acești mici, cari cred întru mine, mai de folos i-ar fi lui ca să și spânzure o piatră de moară la grumazul lui și să se înnece întru adâncul mării.

7. Vai lumii de smintele! Că nevoe este să vie smintelele; dar vai omului celuiia prin care vine sminteală!

8. Iar de te smintește pre tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pre ele și le leapădă dela tine; mai bine îți este fie să intri în viață schiop sau ciung. Jecăt două mâini sau două picioare având, să lii aruncat în focul cel veșnic.

9. Și ochiul tău de te smintește pre tine, scoate-l pre el și-l aruncă dela tine; mai bine este fie cu un ochiu să intri în viață, decât amândoi ochii având, să lii aruncat în gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pre vre unul dintr'acești mai mici; că zic vouă: că îngerii lor în ceruri pururea văd fața Tatălui meu, care este în ceruri.

11. Că au venit Fiul Omului să mântuiască pre cel pierdut.

12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om o sută de oi și se va rătăci una dintr'insele, au nu lasă pre cele nouăzeci și nouă în munți, și mergând caută pre cea rătăcită?

13. Și de i se va întâmpla s'o găsească pre ea, amin grăesc vouă, că se bucură de dânsa mai vârtos decât de cele nouăzeci și nouă, ce nu s'au rătăcit.

14. Așa nu este voea înaintea Tatălui vostru celui din ceruri, ca să piară unul dintr'acești mici.

15. Și de-ți va greși fie fratele tău, mergi și-l muștră pre dânsul între tine și între el singur; deci,

20. Matei 21, 21; Marcu 11, 23; Luc. 17, 6.

22. Matei 20, 18; Marc. 9, 31; Luc. 9, 22, 44 și 18, 31. 24. Eșire 30, 13.

27. Lucă 23, 2.

18. 1. Marcu 9, 34; Lucă 9, 46, sq.

3. Mat. 19, 14; Marcu 10, 13; 1 Cor. 14, 20.

4. 1 Petr. 5, 6. 5. Mat. 10, 40.

6. Marc. 9, 42; Lucă 17, 2; Rom. 14, 13.

8. Mat. 5, 30; Marc. 9, 43.

11. Mat. 9, 13; Lucă 19, 10; 1 Tim. 1, 15.

12. Lucă 15, 4; Ier. 50, 6; Iez. 34, 11, sq.

15. Lev. 19, 17; Lucă 17, 3.

de te va ascultă, ai dobândit pre fratele tău.

16. Iar de nu te va ascultă, mai iă împreună cu tine încă pre unul sau doi, ca prin gura a două sau a trei mărturii să stea tot graiul.

17. Iar de nu'i va ascultă pre ei, spune-l soborului; și de nu va ascultă nici de sobor, să'ți fie ție ca un păgân, și vameș.

18. Amin grăesc vouă: ori câte veși legă pre pământ, vor fi legate în cer; și ori câte veși dezlegă pre pământ, vor fi dezlegate în cer.

19. Iarăși amin grăesc vouă, că dacă doi din voi se vor uni pre pământ pentru tot lucrul ce vor cere, va fi lor dela Tatăl meu, carele este în ceruri.

20. Că unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor.

21. Atunci apropiindu-se către dânsul Petru, a zis: Doamne, de câte ori va greși mie fratele meu și voi iertă lui? Au doară până de șapte ori?

22. Grăit-au Iisus lui: nu'ți zic ție: până de șapte ori, ci: până de șaptezeci de ori câte șapte.

23. Pentru aceasfă asemănatu-s-a împărăția cerurilor, omului împărat, care a vrut să iă seama slugilor sale.

24. Și începând el a luă seamă, au adus la dânsul pre un datornic cu zece mii de talanți.

25. Dar neavând el să'i plătească, a poruncit domnul lui să'l vânză pre el și pre muierea lui și pre copii și toate câte avea, și să plătească.

26. Deci căzând sluga aceea, se închină lui, zicând: doamne, mai îngăduiește-mă pre mine, și'ți voi plăti ție tot.

27. Și milostivindu-se domnul slugel aceleia, i-a slobozit pre dânsul, și i-a iertat lui și datoria.

28. Iar ieșind sluga aceea, a aflat pre unul din soțiile sale, care eră dator lui o sută de dinari, și apucându'l pre el îl sugrumă, zicând: plătește-mi ce'mi ești dator.

29. Deci, căzând soția aceea la

picioarele lui, îl rugă pre dânsul, zicând: mai îngăduiește-mă pre mine și'ți voi plăti.

30. Iar el, n'a vrut, ci ducându'l i-a băgat în temniță până când va plăti datoria.

31. Iar soțiile lui văzând cele ce s'au făcut, s'au înfricit foarte, și venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.

32. Atunci chemându'l pre el domnul lui i-a zis lui: slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat ție, pentru că m'ai rugat;

33. Dar ție nu ți se cădea să'ți fie milă de soția ta, precum și mie mi-a fost milă de tine?

34. Și mâniindu-se domnul lui, i-a dat pre el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria lui.

35. Așa și Tatăl meu cel ceresc va face vouă, de nu veși iertă fiecare fratelui său, din inimile voastre, greșalele lor.

CAP. 19.

Despărțirea căsătoriei. Binecuvântarea pruncilor. Primejdiile avuției. Vieșă de veci ca răsplătire următorilor lui Hristos.

Și a fost când au sfârșit Iisus cuvintele acestea, au trecut din Galileea și au venit în hotarele Iudei, de cea parte de Iordan.

2. Și au mers după dânsul noroade multe și i-au vindecat pre el acolo.

3. Și au venit la dânsul Farisei, ispitindu'l pre el și zicând lui: oare se cade omului să'și lase muierea sa pentru fiecă pricină?

4. Iar el răspunzând au zis lor: dar n'ați cetit, că cela ce au făcut dintăiu, bărbat și muiere i-au făcut pre ei?

5. Și au zis: pentru aceasfă va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa și se va lipi de muierea sa și vor fi amândoi un trup;

6. Pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ce au împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

7. Zis-au lui: dar cum Moisi a

16. H doua Lege 19, 15; Iac. 5, 19; Evr. 10, 28; Ioan 8, 17; 2 Cor. 13, 1.

17. Rom. 16, 17.

18. Mat. 16, 19; Ioan 20, 23.

21. Luc. 17, 3 sq.

33. Iac. 2, 13. 34. Mat. 5, 26.

19. I. Marc. 10, 1 sq. 4. Fac. 1, 27.

5. Fac. 2, 24; I Cor. 6, 16; Efes, 5, 31.

6. I Cor. 7, 10.

7. Mat. 5, 31; H doua Leg. 24, 1.

poruncit să i se dea carte de despărțire și s'o lase pre ea?

8. Zis-au lor: Moisi după învârtosarea inimii voastre a dat voie să vă lăsați femeile voastre; dar din început n'a fost așa.

9. Iar eu grăesc vouă: oricine își va lăsa femeia sa, afară de cuvânt de curvie, și va lua alta, preacurvește; și cea ce va lua pre cea lăsată, preacurvește.

10. Zis-au lui ucenicii lui: dacă așa este pricina omului cu femeia, nu este de folos a se însura.

11. Iar ei au zis lor: nu toți cuprind cuvântul acesta, ci celor ce s'a dat.

12. Că sunt fameni, cari din păntecele mamei lor s'au născut așa; și sunt fameni, cari s'au scopit de oameni; și sunt fameni, cari singuri s'au scopit pre sine pentru împărăția cerurilor. Cea ce poate cuprinda, să cuprindă.

13. Atunci s'au adus la dânsul prunci, ca să pue mâinile preste ei, și să se roage; iar ucenicii i-au certat pre ei.

14. Dar Iisus au zis lor: Lăsați pruncii și nu'i opriți pre ei a veni la mine, că a unora ca acestora este împărăția cerurilor.

15. Și punându'și preste ei mâinile, s'au dus de acolo.

16. Și iată, un tânăr venind la el, a zis lui: Învățătorule bun, ce bine voi face ca să am viața de veci?

17. Iar el au zis lui: ce'mi zici bun? Nimenea nu este bun, fără numai unul Dumnezeu; dar de voești să intri în viață, păzește poruncile.

18. Zis-a lui: care? Iar Iisus au zis: să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu lii mărturie mincinoasă;

19. Cinsteste pre tatăl tău și pre mama ta, și să iubești pre vecinul tău ca însuși pre tine.

20. Zis-a lui tânărul: toate acestea le-am păzit din firețile mele; ce încă îmi lipsește?

21. Zis-au Iisus lui: de voești să fii desăvârșit, mergi, vindeți averile tale și le dă săracilor, și vei avea

comoară în cer, și vino, urmează mie.

22. Iar tânărul auzind cuvântul, s'a dus întristat, că avea avutii multe.

23. Și Iisus au zis ucenicilor săi: amin grăesc vouă, că, cu anevoie va intra bogatul întru împărăția cerurilor.

24. Și iarăși grăesc vouă: mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui auzind, s'au îngrozit foarte, zicând: dar cine poate să se mântuiască?

26. Iar Iisus căutând, au zis lor: la oameni aceasta este cu neputință, iar la Dumnezeu toate sunt cu putință.

27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: iată, noi am lăsat toate și am urmat ție; oare ce va fi nouă?

28. Iar Iisus au zis lor: amin grăesc vouă, că voi cei ce ați urmat mie, întru a doua naștere, când va ședeă Fiul Omului pre scaunul slavei sale, veți ședeă și voi pre douăsprezece scaune, judecând pre cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

29. Și tot cel ce a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau feciori, sau holde pentru numele meu, însutit va lua, și viață veșnică va moșteni.

30. Și mulți dintăiu vor fi pre urmă, și de pre urmă întâiu..

CAP. 20.

Pilda despre lucrătorii viei. Iisus vestește patimile sale. Fiii lui Zevedei iubitori de slavă. Vindecarea a doi orbi.

Că asemenea este împărăția cerului, omului stăpân al casei, care a ieșit dis de dimineață să tocmască lucrători la via sa.

2. Și tocmindu-se cu lucrătorii câte un dinar pe zi, i-a trimis pre ei în via sa.

3. Și ieșind la al treilea ceas, a

9. Mat. 5, 32. Marc. 10, 11.

12. I Cor. 7, 7, 17. 13. Marc. 10, 13.

14. Mat. 18, 2, sq.

16. Marcu 10, 17; Lucă 18, 18.

17. Lucă 10, 25, sq. 19. Mat. 15, 4.

21. Mat. 6, 20; Lucă 16, 9.

22. Psalm 61, 10. 23. Marcu 10, 23; Lucă 18, 24, sq. Lucă 1, 37.

27. Marcu 10, 18; Lucă 18, 28.

28. Lucă 22, 30.

30. Mat. 20, 16 și 22, 14; Marcu 10, 31; Lucă 13, 30.

20. I. Mat. 21, 33.

văzut pre alții stând în târg fără de lucru,

4. Și a zis și acelora: mergeți și voi în vie, și ce va fi cu dreptul, voiți da vouă; iar ei au mers.

5. Iarăși ieșind întru al șaselea și întru al nouălea ceas, a făcut asemenea.

6. Iar întru al unsprezecelea ceas ieșind, aliat-a pre alții stând fără de lucru, și a zis lor: ce ați stat aici toată ziua fără de lucru?

7. Zis-au lui, că nimenea pre noi nu ne-a locmit. Zis-a lor: mergeți și voi în via mea, și ce va fi cu dreptul veți lua.

8. Iar dacă s'a făcut seară, a zis domnul viei către ispravnicul său: chiamă pre lucrători și le dă lor plata, începând dela cei de pre urmă până la cei dințaiu.

9. Deci venind cei dela al unsprezecelea ceas, au luat câte un dinar.

10. Iar venind cei dințaiu, socoteau că vor lua mai mult, și au luat și ei câte un dinar.

11. Iar după ce au luat, răpștiau împotriva stăpânului casei, zicând:

12. Acești de pre urmă un ceas au lucrat, și i'ai făcut pre dâșii întocmai cu noi, cari am purtat greutatea zilei și zăduful.

13. Iar el răspunzând, a zis unuia dintr'înșii: prietene, nu'ți fac fie strâmbătate; au nu un dinar te-ai locmit cu mine.

14. Ia'ți al tău și mergi; voesc și acestuia de pre urmă să'i dau ca și tie.

15. Au doară nu mi se cade să fac eu ce voiți vreă cu ale mele? Au este ochiul tău viciean, pentrucă eu sunt bun?

16. Așa vor fi cei de pre urmă înțaiu, și cei dințaiu pre urmă, că mulți sunt chemași, dar puțini aleși.

17. Și suindu-se Iisus în Ierusalim, au luat pre cei doisprezece ucenici, deosebi, pre cale, și le-au zis lor.

18. Iată, ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da arhierilor și Cărturarilor, și'l vor judecă pre el spre moarte.

19. Și'l vor da pre el neamurilor ca să'l baljocorească, și să'l bată, și să'l răstigniască, și a freia zi va învia.

20. Atunci s'a apropiat către dânsul muma fiilor lui Zevedei, împreună cu fiii săi, închinându-se și cerând oarece dela dânsul.

21. Iar el au zis ei: ce voești? Zis-a lui: zi că să șează acești doi fii ai mei, unul deadreapta ta și altul deasfânga ta, întru împărășia ta.

22. Iar Iisus răspunzând, au zis: nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul, care voiți să'l beau eu, și cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați? Zis-au lui: putem.

23. Și au grăit lor: paharul meu cu adevărat veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza; dar a ședea deadreapta mea și deasfânga mea, nu este al meu a da, ci celor ce s'au gătit dela Tălmăi meu.

24. Și auzind cei zece, s'au mâniat pentru cei doi frați.

25. Iar Iisus chemându'i pre dâșii, au zis: știți că domnul păgânilor îi domnesc pre ei și cei mari îi stăpânesc pre dâșii.

26. Iar între voi nu va fi așa; ci, care dintre voi va vreă să fie mai mare, să fie vouă slugă.

27. Și care dintre voi va vreă să fie înțaiu, să fie vouă slugă;

28. Precum și Fiul Omului n'au venit să'i slujiască lui, ci să slujiască și să'si dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.

29. Și ieșind ei din Ierihon, a mers după dânsul norod mult.

30. Și iată, doi orbi șezând lângă cale, auzind că Iisus trece, au strigat, grăind: miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

31. Iar norodul i-au certat pre dâșii ca să facă, dar ei mai tare strigau, grăind: miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și stând Iisus, i-au strigat pre dâșii și le-au zis: ce voiți să vă fac vouă?

33. Zis-au lui: Doamne, să se deschiză ochii noștri.

34. Și făcându'i-se milă lui Iisus, s'au atins de ochii lor, și îndată au văzut cu ochii lor, și au mers după dânsul.

20. Marc. 10, 35. 22. Ioan 18. 11.

24. Marc. 10, 41.

28. Ioan 13, 4; Filip. 2, 7.

30. Mat. 2, 7; Marc. 10, 46; Luc. 18, 35.

33. Eccl. 11, 7.

15. Rom. 9, 21.

16. Mat. 19, 30; Marc. 10, 31; Luc. 13, 30.

18. Mat. 17, 22. 19. Luc. 18, 32.

CAP. 21.

Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din biserică. Smochinul cel uscat. Botezul lui Ioan. Pilda despre cei doi fii trimiși în vie. Lucrătorii cei răi.

Si când s'au apropiat de Ierusalim, și au venit în Vihtlaghi, la muntele Măslinilor, atunci Iisus au trimis doi ucenici,

2. Zicându-le lor: mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai decât veți găsi o asină legată, și mână cu dânsa; deslegându-o, aduceți-o la mine.

3. Și de va zice vouă cineva ceva, veți zice, că acestea Domnului trebuiesc, și numai decât le va trimite pre ele.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul ce zice:

5. Ziceți fetei Sionului: iată, Împăratul tău vine la tine blând și șezând pre asină și pre mânz, fiul celei de supt jug.

6. Și mergând ucenicii, au făcut precum le-au poruncit lor Iisus.

7. Au adus asina și mânzul, și au pus deasupra lor veșmintele sale, și au șezut pre dânsule.

8. Iar cei mai mulți din norod așterneau veșmintele lor pre cale, și alții lătau stâlpari din copaci și le așterneau pre cale.

9. Iar noroadele cele ce mergeau înaintea și cele ce veneau pre urmă, strigau, zicând: osană Fiului lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osană întru cei de sus!

10. Și intrând el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicând: cine este acesta?

11. Iar noroadele ziceau: acesta este Iisus, prorocul cel din Nazaretul Galileei.

12. Și au intrat Iisus în biserică lui Dumnezeu și au scos pre foști cei ce vindeau și cumpărau în biserică, și mesele schimbătorilor de bani le-au răsturnat, și scaunele celor ce vindeau porumbei,

13. Și au zis lor: scris este: casa

mea, casă de rugăciune se va chemă; iar voi o ați făcut pre dânsa peșteră, tâlhărilor.

14. Și au venit la dânsul în biserică, orbi și șchiopi, și i-au vindecat pre ei.

15. Iar văzând Arhiereii și Cărturarii minunile care au făcut, și pruncii strigând în biserică și zicând: Osană Fiului lui David! S'au mâniat.

16. Și i-au zis lui: auzi ce zic aceștia? Iar Iisus au zis lor: adevărat; au niciodată n'ați celti, că din gura pruncilor și a celor ce sug al săvârșit laudă?

17. Și lăsându-i pre ei, au ieșit afară din cetate, la Vitania, și s'au sălășluit acolo.

18. Iar a doua zi întorcându-se în cetate, au flămânzit.

19. Și văzând un smochin lângă cale, au venit la dânsul, și n'au allat nimic într'însul, iată numai frunze, și au zis lui: de acum să nu se mai facă din tine rod în veci. Și îndată s'a uscat smochinul.

20. Și văzând ucenicii s'au minunat, zicând: cum îndată s'a uscat smochinul!

21. Și răspunzând Iisus, au zis lor: amin zic vouă: de veți avea credință și nu vă veți îndoi, nu numai cea a smochinului veți face, ci și muntele acestuia de veți zice: ridică-te și te aruncă în mare, va fi;

22. Și toate, ori câte veți cere întru rugăciune, crezând, veți lua.

23. Și venind el în biserică, au mers la dânsul când învăță, arhiereii și bătrânii norodului, zicând: cu ce putere faci acestea? Și cine ți-a dat fie puterea aceasta?

24. Și răspunzând Iisus, au zis lor: întrebă-voiu și eu pre voi un cuvânt, pre care, de mi'l veți spune mie, și eu voiu spune vouă cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau dela oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: de vom zice: din cer, va zice nouă: dar pentru ce n'ați crezut lui?

26. Iar de vom zice: dela oameni,

21. 1. Marc. 11, 1; Luc. 19, 29; Ioan 12, 12 sq. 5. Zah. 9, 9; Isaia 62, 11; Psal. 23, 8. 7. 4 Imp. 9, 13. 9. Ps. 117, 24, 25.

11. Ioan 1, 45.

13. Marcu 11, 15; Lucă 19, 45, sq. Ioan 2, 13, 17; Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

14. Is. 35, 6. 16. Ps. 8, 3.

18. Marcu 11, 12. 19. Lucă 13, 6, 7.

22. Marcu 11, 24; Ioan 14, 13.

23. Marcu 11, 27; Lucă 20, 1, sq.

26. Mat. 14, 5.

ne temem de norod, că toți au pre-loan ca pre un proroc.

27. Și răspunzând lui Iisus, au zis: nu știm. Zis-au lor și el: nici eu nu vreau spune vouă cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare vouă? Un om aveă doi feciori, și mergând la cel dinlăun, l-a zis: fiule, mergi astăzi de lucrează în via mea.

29. Iar el răspunzând, a zis: nu vreau; iar mai pre urmă căindu-se, a mers.

30. Și mergând la celălalt, a zis: așijderea. Iar el răspunzând, a zis: Eu doamnă, vreau merge, și n'a mers.

31. Care dintr'acești doi a făcut voea tatălui său? Zis-au lui: cel dinlăun. Zis-au lor Iisus: amin zic vouă, că vameșii și curvele merg mai înainte de voi întru împărăția lui Dumnezeu.

32. Că a venit la voi Ioan, în calea dreptății, și n'ați crezut lui; iar vameșii și curvele au crezut lui, dar voi văzând nu v'ați călit după aceea, ca să credeți lui.

33. Ascultați altă pildă: un om eră stăpân al casei, care a sădit vie și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat într'însa teasc, și a zidit turn, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe,

34. Iar când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pre slugile sale la lucrători, ca să ia rodirile ei.

35. Dar lucrătorii prinzând pre slugile lui, pre unul l-au bătut, iar pre altul l-au omorât, iar pre altul cu pietre l-au ucis.

36. Iarș a trimis și pre alte slugi mai multe decât cele dinlăun și le-a făcut și acelora așijderea.

37. Iar mai pre urmă a trimis la ei pre fiul său, zicând: se vor rușina de fiul meu.

38. Inșă lucrătorii văzând pre fiul, au zis întru sine: acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm pre el și să stăpânim moștenirea lui.

39. Și prinzându-l pre el, l-au scos afară din vie și l-au omorât.

40. Deci, când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acelora?

41. Zis-au lui: pre cei răi, cu rău îi va pierde și via o va da altor lu-

crători, carli vor da lui rodirile la vremea lor.

42. Zis-au lor Iisus; au nici odinioară n'ați celt în Scripturi: pia-tra pre care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului, dela Domnul s'a făcut aceasta, și este minună întru ochii noștri?

43. Pentru aceea zic vouă, că se va lua dela voi împărăția lui Dumnezeu, și se va da neamului care va face rodirile ei.

44. Și cel ce va cădea preste pia-tra aceasta, se va sfărâma; iar preste care va cădea ea, îl va spulberă.

45. Și auzind Arhierii și Fariseii pildele lui, au cunoscut că pentru dânșii grătește;

46. Și căutând să-l prinză pre el, s'au temut de norod, de vreme ce ca pre un proroc îl aveă pre el.

CAP. 22.

Chemarea la nuntă. Întrebarea despre dajdie. Saducheii și învierea morților. Întrebarea legiuitorului pentru porunca cea mai mare din lege. Iisus întreabă pe cărturari: al cui fiu este Hristos.

Și răspunzând Iisus, iarăși au grăit lor în pilde, zicând:

2. Asemănatu-s'a împărăția cerului, omului împărat, care a făcut nuntă fiului său.

3. Și a trimis pre slugile sale să cheme pre cei chemați la nuntă, dar nu vreau să vie.

4. Iarăși a mai trimis pre alie slugi, zicând: ziceți celor chemați: iată că am gătit prânzul meu; juncii mei și cele hrănite ale mele s'au junghiat și toate sunt gata; veniți la nuntă.

5. Dar ei nebagând în seamă, s'au dus: unul la holdă sa, altul la negușătorie sa;

6. Iar ceilalți prinzând pre slugile lui, l-au pedepsit și l-au omorât pre el.

7. Și auzind împăratul acela, s'a mâniat; și trimițând oștile sale, a pierdut pre ucigașii aceia și ceta-tea lor o a ars.

8. Atunci a zis slugilor sale: iată

42. Psalm 117, 21 sq. Is. 6, 14 și 28, 16; Fapt. 4, 11; Rom. 9, 33; 1, Petr. 2, 6.

46. Lucă 7, 16.

22. 2. Lucă 14, 16 sq.

30. Iezech. 33, 31. 31. Lucă 3, 12, 13.

32. Marcu 12, 1, sq; Lucă 20, 9; Is. 5, 1.

35. Fapt. 7, 52. 38. Mat. 26, 3, 4.

nunta este gata, dar cei chemași n'au fost vrednici.

9. Deci mergeți la răspântiile căilor, și pre căși veși aflați, chemași la nuntă.

10. Și ieșind slugile acelea la răspântii, au adunat pre toți căși au aflat și buni și răi; și s'a umplut nuntă de cei ce ședeau.

11. Iar împăratul intrând să vadă pre cei ce ședeau, văzută-a acolo pre un om, care nu eră îmbrăcat în haină de nuntă.

12. Și i-a zis lui: prietene, cum ai intrat aici neavând haină de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci împăratul a zis slugilor: legându-i lui mâinile și picioarele, luați-l pre dânsul, și-l aruncați întru întunecul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților;

14. Că mulți sunt chemași, dar pușini aleși.

15. Atunci mergând Fariseii, stat au făcut ca să-l prinză pre el în cuvânt.

16. Și au trimis pre ucenicii lor împreună cu Irodianii, zicând: Învățătorule, știm că adevărat ești, și calea lui Dumnezeu întru adevăr învești, și nu'ți este fie grije de nimenea, că nu cauși în fața oamenilor.

17. Deci spune nouă: ce fi se pare fie? Se cade a da dajdie Chesarului, sau nu?

18. Iar Iisus cunoscând vicleșugul lor, au zis: ce mă ispițiți, fățarnicilor? Arătați-mi mie banul dajdiei.

19. Iar ei au adus lui un dinar.

20. Și au zis lor: al cui este chipul acestuia și scriptura cea de pre el?

21. Zis-au lui: ale Chesarului. Atunci au zis lor: dați dar înapoi pre cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului, și pre cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

22. Și auzind s'au mirat, și lăsându-l pre el s'au dus.

23. Într'aceia zi au venit la dânsul Saducheii, cari zic, că nu este înviere, și l-au întrebat pre el, zicând:

24. Învățătorule, Moisi a zis: de va muri cineva neavând feciori, să ia fratele lui pre mulerea lui și să ridice sămânța fratelui său.

25. Deci erau la noi șapte frați, și cel dintâiu însurându-se a murit, și neavând sămânță, a lăsat pre mulerea sa fratelui său.

26. Așijderea și al doilea și al treilea, până la al șaptelea.

27. Iar mai pre urmă de toți a murit și mulerea.

28. Deci la înviere, a căruia dintr'acei șapte va fi mulere? Că toți o au avut pre ea.

29. Iar Iisus răspunzând, au zis lor: vă răfăciți, neștind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu;

30. Că la înviere nici se însoară nici se mărită, ci ca îngerii lui Dumnezeu în cer sunt.

31. Iar pentru învierea morșilor, au n'afi celit ceea ce s'a zis vouă dela Dumnezeu, grăind:

32. Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov? Nu este Dumnezeu, Dumnezeu al morșilor, ci al viilor.

33. Și auzind noroadale, se mirau de învățătura lui.

34. Iar Fariseii auzind că au asuturat gurile Saducheilor, s'au adunat împreună.

35. Și i-a întrebat pre el unul din ei, învățător de lege, ispițindu-l pre el și zicând:

36. Învățătorule, care poruncă este mai mare în lege?

37. Iar Iisus au zis lui: să iubești pre Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este întâi și mai mare poruncă.

38. Iar a doua asemenea aceea: să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

39. Într'aceste două porunci, toată legea și prorocii atârână.

40. Și fiind adunați Fariseii, l-au întrebat pre el Iisus, zicând:

41. Ce vi se pare vouă de Hristos? Al cui fiu este? Zis-au lui: al lui David.

42. Zis-au lor: dar cum David cu

13. Lucă 20, 20.

14. Matei 19, 30; 20, 16; Marcu 10, 31.

15. Marcu 12, 13. 18. Psalm 40, 7.

23. Marcu 12, 18; Lucă 20, 27.

24. Fi doua Lege 25, 5. 32. Eșire 3, 6.

34. Marcu 12, 28; Luc. 10, 25.

37. Fi doua Lege 6, 5; 10, 12.

38. Lev. 19, 18.

40. Marcu 12, 35; Lucă 20, 41.

Duhul îl numește pre el Domn? zicând:

43. Zis-au Domnul Domnului meu: șezi deadreapta mea, până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci dacă David îl numește pre el Domn, cum fiu al lui este?

45. Și nimenea nu putea să răspundă lui cuvânt, nici a mai îndrăzni cineva dintr'acea zi să-l mai întrebe pre el.

CAP. 23.

Mustrări Cărturarilor și Fariseilor.

Atunci Iisus au grăit noroadelor și ucenicilor săi zicând:

2. Pre scaunul lui Moisi au șezut Cărturarii și Fariseii.

3. Deci toate câte vor zice vouă să păziți, păziți și faceți, iar după lucrurile lor nu faceți, că ei zic și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și le pun pre umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu vor să le miște pre ele.

5. Și toate lucrurile lor le fac ca să se vadă de oameni, că și lăfesc filacteriile lor, și și măresc ceprazele hainelor lor,

6. Și iubesc șederile cele mai înaltă la ospățuri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri,

7. Și închinăciunile prin fârguri, și a se chema de oameni: ravi, ravi;

8. Iar voi să nu vă numiți; ravi, că unul este Dascălul vostru, Hristos, iar voi toți frați sunteți.

9. Și tată să nu chemați vouă pre pământ, că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.

10. Nici să vă numiți: învățători, că unul este Învățătorul vostru, Hristos.

11. Iar cel ce este mai mare între voi, să fie vouă slugă;

12. Că cel ce se va înălța pre

sine, se va smeri, și cel ce se va smeri pre sine, se va înălța.

13. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! Că mâncați casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi, întru fățarnie, pentru aceasta mai multă osândă veți lua.

14. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, nici pre cel ce vor să intre nu-l lăsați.

15. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! Că încungiurați marea și uscatul ca să faceți un nemernic, și dacă se face, îl faceți pre el viu gheenci îndoit decât pre voi.

16. Vai vouă, povățuitori orbi, care ziceți: că cel ce se va jură pre biserică, nimic nu este; iar cel ce se va jură pre aurul bisericei, vinovat este.

17. Nebuni și orbi! Că ce este mai mare? Aurul, sau biserica care sfințește pre aur?

18. Și: cel ce se va jură pre altar nimic nu este; iar cel ce se va jură pre darul ce este deasupra lui, vinovat este.

19. Nebuni și orbi! Că ce este mai mare? Darul, sau altarul care sfințește pre dar?

20. Deci, cela ce se jură pre altar, se jură pre el și pre toate cele ce sunt deasupra lui.

21. Și cela ce se jură pre biserică, se jură pre ea și pre cela ce locuiește într'nsa.

22. Și cela ce se jură pre cer, se jură pre scaunul lui Dumnezeu și pre cela ce șeade pre el.

23. Vai vouă, cărturarilor și Fariseilor fățarnici! Că zeciniți izma și mărarul și chimenul, și ați lăsat cele mai grele ale legii: judecata și mila și credința; acestea se cădeă să le faceți, și acelea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbi, cari strecurăți jânțarul și înghițiți cămila.

25. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! Că curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar dinlăuntru sunt pline de răpire și de nedreptate.

43. Ps. 109, 1 sq. Fapt. 2, 34; I Cor. 15, 25; Evr. 1, 13; 10, 13.

23. 3. Malah. 2, 7. 4. Luc. 11, 46; Fapt. 15, 10; Is. 10, 1, 2.

5. Mat. 6, 1; Num. 15, 38; A doua Lege 6, 8 și 22, 12.

8. Marc. 12, 39; Luc. 11, 43.

9. Mal. 1, 6; 2, 10; Iac. 3, 1.

11. Mat. 20, 26 sq.

12. Pild. 29, 23; Iov. 21, 29; Jez. 17, 24; Luc. 14, 11 și 18, 14; I Petr. 5, 5.

13. Marc. 12, 40; Luc. 20, 47.

14. Luc. 11, 52.

19. 2 Petr. 1, 9.

22. Mat. 5, 34.

23. Luc. 11, 42. 25. Luc. 11, 39.

26. Farisee oarbe, curățește întâi partea cea dinlăuntru a paharului și a blidului, ca să fie și cea dinafară curată.

27. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! Că vă asemănați mormânturilor celor văruite, care din afară se arată frumoase, iar dinlăuntru sunt pline de oasele morților și de toată necurăția.

28. Așa și voi: dinafară vă arătați drepti oamenilor, iar dinlăuntru sunteți plini de fățerie și fărădelege.

29. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! Că zidiți mormânturile prorocilor și împodobiți gropile dreptilor.

30. Și ziceți: de am fi fost în zilele părinților noștri, n'am fi fost părtași lor întru sângele prorocilor.

31. Drept aceea, înșivă mărturisii de voi, că sunteți fii ai celor ce au omorât pre proroci.

32. Și voi umpleți măsura părinților voștri.

33. Șerpi, pui de năpârce, cum veți scăpa de judecata gheenei?

34. Pentru aceasta, iată, eu trimit la voi proroci și înțelepți și cărturari, și dintre dânșii veți ucide și veți răstigni, și dintre dânșii veți bate în soboarele voastre, și îi veți gonî din oraș în oraș.

35. Ca să vină asupra voastră tot sângele drept, care s'a vărsat pre pământ, dela sângele lui Avei celui drept, până la sângele Zahariei fiul Varahiei, pre care l-ați omorât între biserică și între altar.

36. Amin grăesc vouă: vor veni acestea toate preste neamul acesta.

37. Ierusalime, Ierusalime, ceta ce ai omorât pre proroci și ai ucis cu pietre pre cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, în ce chip adună găina puii săi supt aripi, și n'ai vrut!

38. Iată, se lasă vouă casa voastră pustie.

39. Că zic vouă: de acum nu mă veți mai vedea, până când veți zice: bine este cuvântul cel ce vine întru numele Domnului.

CAP. 24.

Dărâmarea Ierusalimului. Sfârșitul lumii.

Și ieșind Iisus din biserică mergea, și s'au apropiat către dânșul ucenicii lui ca să-i arăte lui zidurile bisericii.

2. Iar Iisus au zis lor: vedeți acestea toate? Amin grăesc vouă: nu va rămâne aici piatră pre piatră, care să nu se risipească.

3. Și șezând el pre muntele Maslinilor, s'au apropiat către dânșul ucenicii lui, deosebi, zicând: spune nouă, când vor fi acestea? Și care este semnul venirii tale și al sfârșitului veacului?

4. Și răspunzând Iisus au zis lor: căutați să nu vă amăgiască cineva pre voi;

5. Că mulți vor veni întru numele meu, zicând: eu sunt Hristos, și pre mulți vor înșelă.

6. Și aveți să auziți războaie și vești de războaie. Căutați să nu vă spăimântați,

7. Că se cuvine toate acestea să fie; ci încă nu va fi atunci sfârșitul.

8. Că se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție, și vor fi foamete și ciumă și cutremure pre alocurea. Ci acestea toate vor fi începătură a durerilor.

9. Atunci vă vor da pre voi în necazuri, și vă vor omorî pre voi, și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele meu.

10. Și atunci se vor sminti mulți, și se vor vinde unul pre altul, și se vor urî unul pre altul.

11. Și mulți proroci mincinoși se vor scula și vor înșelă pre mulți.

12. Și pentru înmulțirea fărădelegii, va răci dragostea multora;

13. Dar ceta ce va răbdă până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Și se va propovedui aceeași evanghelie a împărăției întru toată lumea, întru mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

15. Deci când veți vedea uriciu-

26. Tit 1, 15.

33. Mat. 3, 7.

34. Luc. 11, 49; Fapt. 5, 40.

35. Fac. 4, 8; 2 Paral. 24, 21, sq; Lucă 11, 51; Evt. 11, 4.

37. Lucă 11, 34.

38. 3 Imp. 9, 7; Ps. 68, 29.

39. Ioan 12, 13.

24. 1. Marcu 13, 1; Lucă 21, 5.

4. Efes. 5, 6; Colos. 3, 6.

5. Mat. 7, 22; Ioan 5, 43.

9. Marcu 13, 8, sq; Lucă 21, 11, sq; Ioan 16, 2. 10. Mat. 11, 6. 11. Mat. 7, 15.

12. 2 Tim. 3, 1.

13. Mat. 10, 22; Marcu 13, 13; Apoc. 2, 10, 26. 15. Dan. 9, 26 sq.

nea pustii, care s'a zis prin Daniil prorocul, stând în locul cel sfânt (cela ce citește să înțeleagă).

16. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți;

17. Și cel ce va fi pre casă, să nu se pogoare să iă ceva din casa sa;

18. Și cel ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să și iă haina sa

19. Iar vail celoră ce vor avea în pânțec și celoră ce vor aplecă în zilele acelea!

20. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta.

21. Că va fi atunci necaz mare, care n'a fost din începutul lumii până acum, nici va fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar fi mântuit tot trupul, dar pentru cei aleși se vor scurta zilele acelea.

23. Atunci de va zice vouă cineva: iată aici este Hristos, sau acolo, să nu credeți.

24. Că se vor scula hristoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor da semne mari și minuni, cât să amăgiască de va fi cu puțință, și pre cei aleși.

25. Iată mai înainte am spus vouă.

26. Deci de vor zice vouă: iată în pustie este, să nu ieșiți; iată în cămări, să nu credeți.

27. Că precum iese fulgerul dela răsărit și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului;

28. Că unde va fi trupul cel mort, acolo se vor adună vulturii.

29. Însă îndată după necazul acelor zile, soarele se va întuneca, și luna nu și va da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăii.

30. Și atunci se va arăta semnul Fiului Omului pre cer, și atunci vor plânge toate semințiile pământului; și vor vedea pre Fiul Omului venind pre norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pre îngerii săi cu glas mare de trâmbiță, și vor aduna pre cei aleși ai lui din cele

patru vânturi, dela marginile cerurilor până la marginile lor.

32. Iar dela smochin vă învățați pildă: când mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că aproape este vara.

33. Așa și voi, când veți vedea acestea toate, să știți că aproape este lângă uși.

34. Amin grăiesc vouă: nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

35. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. Iar de ziua aceea și ceasul, nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Și precum eră în zilele cele mai înainte de potop: mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua întru care a intrat Noe în corabie.

39. Și n'au știut până când a venit potopul și a luat pre toți; așa va fi și venirea Fiului Omului.

40. Atunci, doi de vor fi în câmp, unul se va lua și unul se va lăsa.

41. Două măcinând la moară, una se va lua și una se va lăsa.

42. Deci priveghiați, că nu știți în care ceas Domnul vosru va veni.

43. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpânul casei în care ceas va veni furul, ar fi priveghiat și n'ar fi lăsat să i sape casa lui.

44. Pentru aceasta și voi fiți gata, că în ceasul care nu gândiți, Fiul Omului va veni.

45. Oare, cine este sluga cea credincioasă și înțeleaptă, pre care l-a pus domnul său peste slugile sale ca să le dea lor hrană la vreme?

46. Fericită este sluga aceea pre care venind domnul său îl va afla făcând așa.

47. Amin grăiesc vouă, că preste toate averile sale îl va pune pre el.

48. Iar de va zice acea slugă rea întru inima sa: zăbovește domnul meu a veni,

17. Lucă 17, 31. 20. Eșire 16, 29.

21. Fapt. 1, 12.

22. Marc. 13, 21; Lucă 17, 23 și 21, 8.

26. A doua Lege 13, 1.

28. Iov 39, 30; Avac 1, 8.

29. Is. 13, 10; Iez. 32, 7.

30. Ioil 2, 10; 3, 15; Apoc. 1, 7.

31. I Cor. 15, 52; I Tes. 4, 16.

32. Marcu 13, 28; Luc. 21, 29.

33. Iac. 5, 9. 36. Marcu 13, 32.

37. Fac. 7, 7; Luc. 17, 26 sq I Petr. 3, 20.

40. Luc. 17, 35 sq.

42. Matei 25, 13; Marcu 13, 33, 35.

43. Luc. 12, 39; I Tes. 5, 2.

45. Matei 25, 21; Luc. 12, 42; Evr. 3, 5.

46. Apoc. 16, 15.

49. Și va începe a bate pre soțiile sale și a mânca și a bea cu beșivii;

50. Veni-vă domnul slugel aceea în ziua întru care nu'l așteaptă, și în ceasul întru care nu știe,

51. Și'l va ția pre el în două, și partea lui cu fărnicii o va pune. Acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

CAP. 25.

Pilda despre cele zece fecioare și despre talanți. Judecata de apoi.

Atunci se va asemăna împărăția Acerurilor cu zece fecioare, care luându'și candelile sale, au ieșit întru întâmpinarea mirelui.

2. Și cinci dintre ele erau înțelepte, iar cinci nebune.

3. Cele nebune luându'și candelile sale, n'au luat cu sine untdelemn;

4. Iar cele înțelepte au luat untdelemn în vasele sale, cu candelile sale.

5. Și zăbovindu-se mirele, au dormitat toate și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s'a făcut strigare: iată mirele vine! Ieșiți întru întâmpinarea lui.

7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea și și-au împodobit candelile sale.

8. Iar cele nebune au zis celor înțelepte: dați-ne nouă din untdelemn al vostru, că se sting candelile noastre.

9. Și au răspuns cele înțelepte, zicând: nu cumva nu ne va ajunge nouă și vouă, ci mai bine mergeți la cei ce vând și vă cumpărați vouă.

10. Iar mergând ele să cumpere, venit-a mirele, și cele ce erau gata, au intrat cu el la nuntă, și s'a închis ușa.

11. Iar mai pre urmă au venit și celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide nouă.

12. Iar el răspunzând a zis: Amin zic vouă: nu vă știu pre voi.

13. Drept aceea priveghiați, că nu știți ziua, nici ceasul întru care Fiul Omului va veni.

14. Că în ce chip un om ducându-se departe, a chemat slugile sale și le-a dat lor averea sa;

15. Și unuia i-a dat cinci talanți, iar altuia doi, iar altuia unul, făcându-l după puterea lui, și s'a dus îndată.

16. Și plecând cel ce luase cinci talanți, a neguțătorit cu dâșii și a făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea și cel cu doi, a dobândit și acesta alți doi.

18. Iar cel ce luase unul, ducându-se a săpat în pământ și a ascuns argintul domnului său.

19. Iar după multă vreme a venit domnul slugilor aceluia și a făcut socoteală cu dâșii.

20. Și venind cel ce a luat cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: doamne, cinci talanți mi-ai dat mie: iată, alți cinci talanți am dobândit cu ei.

21. Zis-a lui domnul său: bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cel ce a luat doi talanți, a zis: doamne, doi talanți mi-ai dat mie; iată, alți doi talanți am dobândit cu ei.

23. Zis-a lui domnul său: bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. Și venind și cel ce a luat un talant, a zis: doamne, te-am știut că ești om aspru, seceri unde n'ai semănat și aduni de unde n'ai risipit.

25. Și iemându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată al ai tău.

26. Și răspunzând domnul său, i-a zis lui: slugă vicleană și leneșe, ai știut că secer unde n'am semănat, și aduni de unde n'am risipit?

27. Pentru aceasta dar se cuvenea să fi dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu aș fi luat al meu cu dobând.

28. Luați, dar, dela el talantul, și'l dați celui ce are zece talanți;

29. Că tot celui ce are, i se va da și'i va prisosi, iar dela cel ce

51. Matei 8, 12 și 13, 42.

25. 7. Luc. 12, 36.

10. Apoc. 19, 7. 11. Luc. 13, 25, sq.

13. Mat. 24, 42; Marc. 13, 33; Luc. 21, 26.

14. Luc. 19, 12. 26. Mat. 18, 32

29. Mat. 13, 12; Marc. 4, 25; Luc. 8, 18 și 19, 26.

n'are, și ceea ce i se pare că are, i se va lua dela dânsul;

30. Și pre sluga cea neîntrebnică, aruncați-l întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul Omului întru slava sa, și toți sfinșii îngeri cu dânsul, atunci va ședeă pre scaunul slavei sale.

32. Și se vor adună înaintea lui toate limbile, și i va despărși pre dânsii unul de altul, precum desparte păstorul oile din iezi.

33. Și va pune oile deadreapta sa, iar ieziile deasfânga.

34. Atunci va zice împăratul celor deadreapta lui: veniți binecuvântații Părintelui meu, moșteniți împărăția care este gătită vouă dela întemeierea lumii.

35. Că am lălmânzit și mi-ați dat de am mâncat, am însetat și mi-ați dat de am băut, strein am fost și m'ați primit,

36. Gol și m'ați îmbrăcat, bolnav am fost și m'ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui dreptii, zicând: Doamne când te-am văzut lălmânzând și te-am hrănit? Sau însetat și ți-am dat de ai băut?

38. Sau când te-am văzut strein și te-am primit? Sau gol și te-am îmbrăcat?

39. Sau când te-am văzut bolnav, sau în temniță și am venit la tine?

40. Și răspunzând împăratul, va zice lor: amin zic vouă: întru cât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei prea mici, mie ați făcut.

41. Atunci va zice și celor deasfânga lui: duceți-vă dela mine, blestemaților în locul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui,

42. Că am lălmânzit și nu mi-ați dat să mănânc, am însetat și nu mi-ați dat să beau,

43. Strein am fost și nu m'ați primit, gol și nu m'ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m'ați cercetat pre mine.

44. Atunci vor răspunde și ei, zi-

când: Doamne când te-am văzut lălmânzând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și n'am slujit ție?

45. Atunci va răspunde lor, zicând: amin grădesc vouă: întru cât n'ați făcut unuia dintr'acești prea mici, nici mie n'ați făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă veșnică, iar dreptii în viața veșnică.

CAP. 26.

Sfat împotriva lui Iisus. Ungerea lui cu mir. Cina cea de taină. Vânzarea lui. Rugăciunea în grădină. Prinderea și ducerea lui la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

Și a fost când au săvârșit Iisus toate cuvintele acestea, au zis ucenicilor săi:

2. Știți că după două zile paștile vor fi, și Fiul Omului se va da să se răstignească.

3. Atunci s'au adunat Arhierii și Cărturarii și bătrânii norodului în curtea arhierelui, ce se numeă Caiafa.

4. Și stat au făcut să prinză pre Iisus cu vicleșug și să-l omoare.

5. Și ziceau: nu în ziua praznicului, ca să nu se facă turburare întru norod,

6. Iar fiind Iisus în Vitanla, în casa lui Simon leprosul,

7. Venit-a la dânsul o muiere având un alavaștru cu mir de mult preț, și l-a turnat pre capul lui, șesând el.

8. Iar ucenicii lui văzând, le-au părut rău, zicând: pentruce se face această pagubă?

9. Că se putea vinde acest mir drept mult și să se dea săracilor.

10. Iar Iisus știind, au zis lor: pentruce faceți supărare muierei? Că bun lucru a făcut cu mine;

11. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi, iar pre mine nu mă aveți pururea;

12. Că vărsând aceasta mirul acesta pre trupul meu, spre îngroparea mea a făcut.

30. Mat. 8, 12.

31. Mat. 16, 27; I Tesal. 4, 16.

32. Rom. 14, 10. 33. Ezech. 34, 17.

35. Is. 58, 7; Ezech. 18, 7.

40. Pilde 19, 17; Evr. 6, 10.

41. Mat. 7, 23; Ps. 6, 8; Luc. 13, 27; Apoc. 20, 10, 15.

45. Marcu 14, 41.

46. Dan. 12, 2; Ioan 5, 29.

26. 2. Marcu 14, 1; Luc. 22, 1.

3. Ioan 11, 47. 5. Mat. 27, 15.

7. Ioan 12, 3.

11. A doua Lege 15, 11; Marcu 14, 7; Ioan 12, 8.

13. Amin grăesc vouă: ori unde se va propovedui evanghelia aceasta, în toată lumea, zice-se-va și ce a făcut aceasta, întru pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doisprezece, care se numea Iuda Iscarioteanul, mergând la arhierei, a zis lor: ce'mi veți da mie, și eu îl voiu da pre el vouă?

15. Iar ei i-au pus lui treizeci de arginți.

16. Și de atunci căută vreme cu prilej ca să'l dea pre el.

17. Iar în ziua cea dintâiu a azimilor au venit ucenicii la Iisus, zicând lui: unde voești să gălim jie să mâncăm paștile?

18. Iar el au zis lor: mergeți în oraș la oare cine, și ziceți lui: învățătorul zice: vremea mea aproape este; la tine voi face paștile cu ucenicii mei.

19. Și au făcut ucenicii precum le-au poruncit lor Iisus, și au gălit paștile.

20. Iar făcându-se seară, au șezut cu cei doisprezece ucenici ai săi.

21. Și mâncând ei, au zis: amin grăesc vouă, că unul din voi va să mă vândă.

22. Iar ei întristându-se foarte, au început a zice lui, fiecare dintr'înșii: nu cumva eu sunt Doamne?

23. Iar el răspunzând, au zis: cela ce a întins cu mine mâna în blid, acela va să mă vândă.

24. Ci Fiul Omului va merge, precum este scris pentru el, dar voi omului acelaia prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

25. Și răspunzând Iuda, cel ce l-a vândut pre el, a zis: nu cumva sunt eu, învățătorule? Zis-au lui: tu ziseși.

26. Deci mâncând ei, luând Iisus pâinea și binecuvântând, au frânt și au dat ucenicilor și au zis: luați, mâncați; acesta este trupul meu.

27. Și luând paharul și mulțumind au dat lor, zicând:

28. Beți dintru acesta toți, că aceasta este sângele meu al legii ce-

lei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păca'elor.

29. Și zic vouă, că nu voi mai bea de acum dintr'această roadă a vișii, până în ziua aceea când o voi bea pre aceasta cu voi nouă întru împărăția Tatălui meu.

30. Și dând laudă, au ieșit în muntele Maslinilor.

31. Atunci au zis lor Iisus: toți voi vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta, că scris este: bate-voiu păstorul și se vor risipi oile turmei.

32. Dar după ce voi învia, voi merge mai 'nainte de voi în Galileea.

33. Și răspunzând Petru, a zis lui: deși toți se vor sminti întru tine, iar eu niciodată nu mă voi sminti.

34. Zis-au Iisus lui: amin zic jie, că într'această noapte, mai înainte de a cântă cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

35. Zis-a Petru lui: de mi s'ar întâmpla și a murii împreună cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Așijderea încă și toți ucenicii au zis.

36. Atunci au venit Iisus împreună cu dâșii în satul ce se numește Ghetsimani, și au zis ucenicilor: ședeți aici până voi merge să mă rog acolo.

37. Și luând pre Petru și pre cei doi fii ai lui Zevedei, au început a se întrista și a se mârni.

38. Atunci au zis lor Iisus: întristat este sufletul meu până la moarte; rămâneți aici și priveghiați împreună cu mine.

39. Și mergând puțin mai înainte, au căzut pre fața sa, rugându-se și zicând: Părintele meu, de este cu putință, treacă de la mine paharul acesta; însă nu precum voiesc eu, ci precum tu.

40. Și au venit către ucenici și i-au aflat pre dâșii dormind, și au zis lui Petru: așa, n'afi putut un ceas a priveghia împreună cu mine.

41. Priveghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios.

42. Iarăș a doua oară mergând

14. Marcu 14, 10; Luc. 22, 3, sq.

15. Zab. 11, 12.

17. Marcu 14, 12; Lucă 22, 7, sq.

20. Marcu 14, 17 sq. Lucă 22, 14.

21. Ioan 13, 21.

23. Marcu 14, 20.

24. Psalm 40, 9, sq.

26. I Cor. 11, 23.

30. Marcu 14, 26 sq. Lucă 22, 39,

31. Zab. 13, 7.

34. Marcu 14, 30; Lucă 22, 34 sq.

36. Ioan 18, 1.

39. Lucă 22, 41; Ebr. 5, 7.

41. Marcu 14, 38.

s'au rugat, zicând: Părintele meu, de nu poate trece acest pahar dela mine, ca să nu'l beau pre ei, fie voea ta.

43. Și venind i-au aflat pre dânsii iarăș dormind, că erau ochii lor îngreuijași.

44. Și lăsându'i pre ei, mergând, iarăș s'au rugat. a treia oară, acelaș cuvânt zicând.

45. Atunci au venit la ucenicii săi și le-au zis lor: dormiți de acum și vă odihniți; iată, s'a apropiat ceasul și Fiul Omului se va da în mâinile păcătoșilor.

46. Sculați-vă să mergem; iată s'a apropiat cela ce m'a vândut.

47. Și încă el grăind, iată Iuda unul din cei doisprezece a venit, și împreună cu el norod mult, cu săbii și cu fuști, trimiși de Arhieriei și de bătrânii norodului.

48. Iar cele ce'i vânduse pre el, le-a dat lor semn, zicând: pre care voiu sărută, acela este, prindeți'l pre el.

49. Și îndatăș apropiindu-se de Iisus, a zis: bucură-te învățătorule! Și i-a sărutat pre el.

50. Iar Iisus au zis lui: prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se el, au pus mâinile pre Iisus și l-au prins pre el.

51. Și iată unul din cei ce eră cu Iisus, întinzându'și mâna și-a scos sabia sa, și lovind pre sluga Arhierelui, i-a tăiat urechea lui.

52. Atunci au zis Iisus lui: întoarce sabia ta în locul ei, că toți cei ce scot sabie, de sabie vor muri.

53. Au fi se pare că nu pot a rugă acum pre Tatăl meu, și să'mi pue mie înainte mai mult decât douăsprezece legheoane de îngeri?

54. Dar cum se vor umplea scripturile, care zic, că așa se cade să fie?

55. Într'acelaș ceas au zis Iisus noroadelor: ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți pre mine? În toate zilele la voi ședeam, învășând în biserică, și nu m'ați prins pre mine.

56. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească scripturile prorocilor. Atunci ucenicii toți lăsându'l pre el, au fugit.

57. Iar ei prinzând pre Iisus l-au dus la Caiata Arhierelui, unde Cărturarii și bătrânii erau adunați.

58. Iar Petru mergea după el de departe, până la curtea Arhierelui; și intrând înăuntru, ședeă cu slugile, să vază sfârșitul.

59. Iar arhiereli și bătrânii și tot sfatul căutau mărturie mincinoasă asupra lui Iisus, ca să'l omoare pre el;

60. Și n'au aflat; și multe mărturii mincinoase viind de față, n'au aflat; iar mai pre urmă venind două mărturii mincinoase, au zis:

61. Acesta au zis: pot să stric bisERICA lui Dumnezeu, și în trei zile s'o zidesc pre dânsa.

62. Și sculându-se Arhierelui, a zis lui: nimica nu răspunzi? Ce acesția mărturisesc asupra ta?

63. Iar Iisus tăcea. Și răspunzând Arhierelui, a zis lui: juru-te pre Dumnezeu cel viu, ca să spui nouă de ești tu Iristosul, Fiului lui Dumnezeu.

64. Zis-au Iisus lui: tu ai zis; însă zic vouă: de acum veți vedeă pre Fiul Omului șezând deadreapta puterei și venind pre norii cerului.

65. Atunci Arhierelui și-a rupt hainele sale, zicând: a hulit; ce ne mai trebuesc alte mărturii? Iată acum ați auzit hula lui.

66. Ce vi se pare vouă? Iar ei răspunzând, au zis: vinovat este morfel.

67. Atunci au scuipat în obrazul lui și cu pumnii l-au bătut, iar alții îi dau palme, zicând:

68. Prorocește nouă Hristoase, cine este cel ce te-a lovit?

69. Iar Petru ședeă afară în curte; și a venit la ei o slujnică, zicând: și tu erai cu Iisus Galileeanul.

70. Dar el s'a lepădat înaintea tuturor, zicând: nu știu ce zici.

71. Și ieșind el la poartă, l-a văzut pre el alia, și a zis celor de acolo: și acesta eră cu Iisus Nazarineanul.

72. Și iarăș s'a lepădat cu jurământ: că nu știu pre omul acesta.

73. Iar preste puțin apropiindu-se cei ce stau, au zis lui Petru: adevărat, și tu dintr'înșii ești, că și graiul tău arată pre face pre tine.

45. Marcu 14, 41.

47. Marcu 14, 43 sq. Lucă 22, 47 sq. Ioan 18, 2.

49. 2 Imp. 20, 9.

51. Ioan 18, 10.

54. Ps. 21, 7, sq.; Is. 53, 10.

57. Marcu 14, 53; Lucă 22, 54; Ioan 18, 24.

61. Mat. 27, 40; Ioan 2, 19.

63. 3 Imp. 22, 16.

64. Mat. 16, 27; Marcu 14, 62; Ps. 109, 1.

66. Ier. 26, 11. 67. Is. 50, 7.

69. Marcu 14, 66; Lucă 22, 55; Ioan 18, 16.

74. Atunci a început a se blestema și a se jură, că nu știu pre omul acesta. Și îndată și cocoșul a cântat.

75. Și și-a adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, ce'i zisese lui, că mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine; și ieșind afară, a plâns cu amar.

CAP. 27.

Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se căește. Pătimile Domnului. Răstignirea, moartea și îngroparea lui. Paza mormântului.

Iar dacă s'a făcut ziua, sfat au făcut toți Arhieriei și bătrânii norodului asupra lui Iisus, ca să'l omoare pre el.

2. Și legându'l pre dânsul, l-au dus și l-au dat domnului Pilat din Pont.

3. Atunci văzând Iuda cel ce l-a vândut pre el, că s'a judecat spre moarte, căindu-se, a întors cei treizeci de arginți arhierelor și bătrânilor, zicând:

4. Greșit-am de am vândut sânge nevinovat. Iar ei au zis: ce este nouă? Tu vei vedea.

5. Și aruncând arginții în blse-rică, s'a dus de acolo; și mergând, s'a spânzurat.

6. Iar Arhieriei luând arginții, au zis: nu se cuvine a'i pune pre aceștia în corvană, de vreme ce preț de sânge este.

7. Și sfat făcând, au cumpărat cu ei țarina olarului, pentru îngroparea streinilor.

8. Pentru aceea s'a numit țarina aceea, țarina sângelui, până în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a zis prin prorocul Ieremia, ce zice: și au luat treizeci de arginți, prețul celui prefuit, care s'a prefuit de fiii lui Israil.

10. Și l-au dat pre ei pre țarina olarului, precum mi-au spus mie Domnul.

11. Iar Iisus stă înaintea dregătorului; și l-a întrebat pre el dregătorul, zicând: tu ești împăratul

Iudeilor? Iar Iisus au zis lui: tu zici.

12. Și când grăiau asupra lui Arhieriei și bătrânii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui: nu auzi câte mărturisesc asupra ta?

14. Și nu i-au răspuns lui la nici un cuvânt, cât se miră dregătorul foarte.

15. Iar la praznic avea obiceiul dregătorul să sloboziască norodului un vinovat, pre care vreau ei.

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, ce se numia Varavă.

17. Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: pre care voiți să vă slobozesc vouă? Pre Varavă sau pre Iisus ce se zice Hristos?

18. Că știă, că pentru pizmă l-au dat pre el.

19. Și șezând el pre scaun la judecată, a trimis la dânsul mulerea lui, zicând: nimic fie și dreptului acestuia, că multe am pălinit astăzi în vis pentru dânsul.

20. Iar Arhieriei și bătrânii au plecat pre noroade ca să ceară pre Varavă. iar pre Iisus să'l piarză.

21. Și răspunzând dregătorul, a zis lor: pre care voiți dintr'amândoi să vă slobozesc vouă? Iar ei au zis: pre Varavă.

22. Zis-a lor Pilat: dar ce voiți face lui Iisus, ce se zice Hristos? Zis-au lui toți: să se răstignească!

23. Iar dregătorul a zis: dar ce rău a făcut? Iar ei mai vartos strigau, zicând: să se răstignească!

24. Deci văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gâlceavă se face, luând apă și-a spălat mâinile înaintea norodului, zicând: nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia; voi veși vedea.

25. Și răspunzând tot norodul, a zis: sângele lui asupra noastră și asupra feciorilor noștri.

26. Atunci le-a slobozit lor pre Varavă, iar pre Iisus băfându'l, l-a dat să se răstignească.

27. Atunci ostașii dregătorului ducând pre Iisus în divan, adunat-au la dânsul toată mulțimea ostașilor.

28. Și desbrăcându'l pre el, l-au îmbrăcat cu hlamidă roșie.

29. Și împletind cunună de spini,

27. 1. Marcu 15, 1; Lucă 22, 66; Ioan 18, 28

2. Lucă 23, 1. 5. Fapt. 1, 18.

7. Fapt. 1, 19. 9. Zab. 11, 13.

11. Ioan 18, 33.

15. Marcu 15, 6; Lucă 23, 17; Ioan 18, 39

23. Marcu 15, 14.

24. H. doua Lege 21, 6. 27. Marcu 15, 16.

au pus. în capul lui, și frestie în dreapta lui; și îngenunchind înaintea lui, își băteau joc de el, zicând: bucură-te împăratul Iudeilor!

30. Și scuipând asupra lui, au luat frestia, și l' băteau pre el preste cap.

31. Și dacă l-au batjocorit pre dânsul, au desbrăcat de pre el hlamida și l-au îmbrăcat în hainele sale, și l-au dus pre dânsul să l' răstignească.

32. Iar ieșind afară, au aflat pre un om chirinean, anume Simon; pre acesta l-au silit să ducă crucea lui.

33. Și venind la locul ce se numește Golgota, care se zice: locul căpășanei,

34. l-au dat lui să bea oțet amestecat cu fiere, și gustând, nu vrea să bea.

35. Iar după ce l-au răstignit pre el, au împărțit hainele lui, puind sorți, ca să se plinească ceea ce s'a zis de prorocul: împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

36. Și șezând, îl păziau pre el acolo.

37. Și au pus deasupra capului lui, vina lui scrisă: acesta este Iisus Împăratul Iudeilor.

38. Atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul de dreapta și altul de stânga.

39. Iar cei ce treceau îl huliau pre dânsul, clătind cu capetele sale și zicând:

40. Cea ce strici Biserica și în trei zile o zidești, mântuiește-te pre tine însuși; de ești Fiul lui Dumnezeu, pogoară-te de pre cruce.

41. Așijderea încă și Arhierii batjocorindu'l, împreună cu Cărturarii și cu bătrânii și cu Fariseii, ziceau:

42. Pre alții au mântuit, iar pre sine nu poate să se mântuiască? De este împărat al lui Israil, pogoare-se acum de pre cruce, și să credem în tr'nsul.

43. Nădăjduia spre Dumnezeu; izbăvească-l acum pre dânsul, de îl voește pre el; că au zis, că Fiul lui Dumnezeu sunt.

44. Așijderea și tâlharii, cei ce e-

rau împreună cu el răstigniți, îl ocărau pre el.

45. Iar dela al șaselea ceas, întunerec s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea ceas

46. Iar în ceasul al nouălea au strigat Iisus cu glas mare, zicând, „*Îli, Îli, limă savahitani?*” Adecă: Dumnezeu meu, Dumnezeul meu, căci m'ai lăsat?

47. Iar oarecari din cei ce stau acolo auzind, ziceau: pre Ilie strigă acesta.

48. Și îndată alergând unul dintr'înșii, și luând un burete l-a umplut de oțet, și puindu'l într'o frestie l-a adăpat pre el.

49. Iar ceilalți ziceau: lasă să vedem, au veni-va Ilie să l' mântuiască pre el?

50. Iar Iisus iarăși strigând cu glas mare, și-au dat Duhul.

51. Și iată catapetezma Bisericii s'a rupt în două, de sus până jos, și pământul s'a cutremurat și pietrele s'au despicat,

52. Și mormânturile s'au deschis, și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'au sculat.

53. Și ieșind din mormânturi, după învierea lui, au venit în sfânta cetate și s'au arătat multora.

54. Iar sulașul și cei ce erau împreună cu el păzind pre Iisus, văzând cutremurul și cele ce s'au făcut, s'au înfricoșat foarte, zicând: adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta.

55. Și erau acolo și mulți mulți, de departe privind, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui;

56. între care eră Maria Magdalena și Maria muma lui Iacov și a lui Iosif, și muma fiilor lui Zevedei.

57. Iar făcându-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, numele lui Iosif, care și el fusese ucenic al lui Iisus.

58. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.

59. Și luând Iosif trupul, l-a înfășurat în giulgiu curat,

60. Și l-a pus pre el într'un mor-

46. Ps. 21, 2.

48. Lucă 23, 36; Ioan 19, 29.

50. Marcu 15, 37. 51. Es. 26, 31.

54. Marcu 15, 39; Lucă 23, 47, sq.

55. Marcu 15, 40, sq.; Lucă 8, 2, 3; 23, 49; Ioan 19, 25.

57. Marcu 15, 42, sq.; Luc. 23, 50, sq.; Ioan 19, 38, sq. 60. Is. 53, 9.

30. Is. 50, 7. 31. Marc. 15, 20.

34. Ps. 68, 25.

35. Ps. 21 20; Ioan 19, 24.

38. Lucă 23. 40. Ioan 2, 19.

43. Ps. 21, 7. 44. Lucă 23, 39.

mânt nou al său, pre care îl să-pase în piatră; și prăvălind o piatră mare pre ușă mormântului, s'a dus.

61. Și erau acolo Maria Magdalina și cealaltă Marie, șezând în preajma mormântului.

62. Iar a doua zi, care este după vineri, s'au adunat Arhiereli și Fariseii la Pilat.

63. Zicând: Doamne, adusu-ne-am aminte că înșelătorul acela au zis, încă fiind viu: după trei zile mă voi scula.

64. Deci, poruncește să se întăriască mormântul până a treia zi; nu cumvă venind ucenicii lui noaptea să'l fure pre el și să zică norodului că s'a sculat din morți; și va fi răstăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâlu.

65. Zis-a lor Pilat; aveți custodie; mergeți de întăriți cum știți.

66. Iar el mergând au întărit mormântul, pecetluind piatra, împreună cu custodia.

CAP. 28.

Învierea lui Hristos. Îngerul și femeile la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor și porunca dată lor.

Iar sâmbătă târziu, întru ceeace luminează spre una a sâmbetelor, au venit Maria Magdalina și cealaltă Marie să vadă mormântul.

2. Și iată, cutremur mare s'a făcut; că îngerul Domnului, pogorându-se din cer și venind, a prăvălit piatra de pre ușe, și ședează deasupra ei.

3. Și eră vederea lui ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s'au cutremurat cei ce păziau, și s'au făcut ca niște morți.

5. Iar îngerul răspunzând, a zis femeilor: nu vă temeți voi, căci știu, că pre Iisus cel răstignit căutați.

6. Nu este aici, că s'a sculat precum au zis. Veniți de vedeți locul unde au zăcut Domnul.

7. Și degrab mergând, spuneți u-

cenicilor lui, că s'au sculat din morți; și iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veți vedea pre dânsul. Iată, am spus vouă.

8. Și ieșind degrab dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare, au alergat să vestiască ucenicilor lui.

9. Și, când mergeau ele să spună ucenicilor lui, iată, Iisus le-au înfăm-pinat pre dânsule, zicând: bucurați-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui, și s'au închinat lui.

10. Atunci au zis lor Iisus: nu vă temeți! Mergeți și vestiți fraților mei, ca să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

11. Iar mergând ele, iată unii din strejari venind în cetate, au vestit Arhierilor toate cele ce s'au făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii, și sfat făcând, arginți mulți au dat ostașilor, zicând:

13. Spuneți că ucenicii lui noaptea venind, l-au furat pre el, dormind noi.

14. Și de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom potoli pre el, și pre voi fără de grije vă vom face.

15. Iar ei luând arginții au făcut cum i-au învățat; și s'a vestit cuvântul acesta întru Iudei până astăzi.

16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le-au poruncit lor Iisus.

17. Și văzându'l pre el, s'au închinat lui, iar unii s'au îndoit.

18. Și apropiindu-se Iisus le-au grăit lor, zicând: datu-mi-s'au toată puterea în cer și pre pământ.

19. Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezându'i pre ei în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

20. Învățându'i pre dânsii să păziască toate câte am poruncit vouă; și iată eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului; amin.

8. Marc. 16, 8.

9. Marc. 16, 9; Ioan 20, 14.

10. Ioan 20, 17.

16. Luc. 24, 52.

18. Mat. 11, 27; Filip. 2, 9, 10.

19. Marc. 16, 15.

20. Mat. 18, 20.

28. 1. Marc. 16, 1; Luc. 24, 1; Ioan 20, 1.

3. Marc. 16, 5.

5. Marc. 16, 6; Luc. 24, 5.

6. Matei 12, 40. 7. Mat. 26, 32.

SFÂNȚA EVANGHELIE

DELA

M A R C U

CAP. 1.

Iisus botezat de Ioan. Ispitirea. Chemarea Apostolilor. Vindecări de felurite boale.

nceperea Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum s'a scris în proci: iată, eu trimit pre îngerul meu înaintea feței tale, care va găsi calea ta înaintea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: găsiți calea Domnului, drept faceți cărările lui.

4. Eră Ioan botezând în pustie și propoveduind botezul pocăinței, întru iertarea păcatelor.

5. Și mergeau la dânsul toată latura Iudeei și Ierusalimlenii, și se botezau toți în râul Iordanului dela dânsul, mărturisindu-și păcatele sale.

6. Și eră Ioan îmbrăcat cu peri de cămilă, și cu brâu de curea împrejurul mijlocului lui, și mănca acride și miere sălbatică.

7. Și propoveduia, zicând: vine după mine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-l dezleg cureaua încălțămintelor lui.

8. Eu adecă v'am botezat pre voi cu apă, iar acela vă va boteza pre voi cu Duh Sfânt.

9. Și a fost în zilele acelea, au

venit Iisus din Nazaretul Galileei și s'au botezat dela Ioan în Iordan.

10. Și îndată ieșind din apă, au văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumb pogorându-se preste dânsul;

11. Și glas a fost din ceruri: tu ești Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.

12. Și îndată l-a scos pre dânsul duhul în pustie.

13. Și eră acolo în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de satana, și eră cu hiarele, și îngerii slujiau lui.

14. Și după ce s'a prins Ioan, au venit Iisus în Galileea, propoveduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu.

15. Și zicând, că s'a plinit vremea și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă și credeți în Evanghelie.

16. Și umblând pre lângă marea Galileei, au văzut pre Simon și pre Andrei fratele lui, aruncând mreaja în mare, (că erau pescari).

17. Și le-au zis lor Iisus: veniți după mine, și vă voi face pre voi a fi vânători de oameni.

18. Și îndată lăsându-și mrejele, au mers după dânsul.

19. Și de acolo mergând mai înainte pușin, au văzut pre Iacov al lui Zevedei și pre Ioan fratele lui, dregându-și și ei mrejele în corabie.

1. 1. Malah. 3, 1; Mat. 11, 10; Luc. 7, 27.

3. Is. 40, 3; Mat. 3, 3; Luc. 3, 4; Ioan 1, 23.

4. Mat. 3, 1; Luc. 3, 2; Ioan 1, 6, sq.

6. Lev. 11, 22. 7. Mat 3, 11; Luc. 3, 16; Ioan 1, 27.

8. Mat. 3, 11; Luc. 3, 21; Ioan 1, 32.

11. Mat. 3, 17; Luc. 3, 22; 2 Petru 1, 17.

12. Mat. 4, 1; Luc. 4, 1

14. Mat. 4, 17; Luc. 4, 15.

15. Gal. 4, 1.

16. Mat. 4, 18; Luc. 5, 2. 19. Mat. 4, 21

20. Și îndatăș i-au chemat pre dâșii; și lăsând pre tatăl lor Zevedei în corabie, împreună cu năimișii, s'au dus după dâșul.

21. Și au intrat în Capernaum; și îndată sâmbăta intrând în sinagogă, învășă.

22. Și se spăimântau toși de învășătura lui; că eră învășându'i pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

23. Și eră în sinagoga lor un om cu duh necurat, și a strigat grăind:

24. Lasă, ce este nouă și ție Iisus Nazarineanule? Al venit să ne pierzi pre noi? Te știu pre tine cine ești: Sfântul lui Dumnezeu.

25. Iar Iisus l-au certat pre el, grăind: Iaci și ieși dintr'nsul.

26. Și l-a sculat pre el duhul cel necurat, și strigând cu glas mare, a ieșit dintr'nsul.

27. Și s'au spăimântat toși, cât se întrebau între sine, grăind: ce este aceasta? Ce este această învășătură nouă? Că, cu stăpânire poruncește și duhurilor celor necurate, și'l ascultă pre dâșul.

28. Și a ieșit îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Și îndată ieșind din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăceă aprinsă de friguri; și îndată au spus lui pentru dâșa.

31. Și venind o au ridicat pre ea, apucându-o de mână, și o au lăsat pre dâșa frigurile îndată, și slujă lor.

32. Iar făcându-se seară, când apuneă soarele, aduceau la dâșul pre toși bolnavii și îndrăciți.

33. Și toată cetatea eră adunată la ușe.

34. Și au vindecat pre mulți, carli pătimiau rău de multe feluri de boale, și mulți draci au gonit; și nu lăsă să grăiască dracii, că știau pre el că este Hristos.

35. Și a doua zi foarte de noaple sculându-se, au ieșit și s'au dus în loc pustiu, și acolo se rugă.

36. Și au mers după el Simon și cei ce erau cu el.

37. Și gășindu'l pre dâșul, i-au zis lui: toși te caută.

38. Și au grăit lor: să mergem în orașele și în satele ce sunt mai aproape, ca să propoveduesc și acolo; că spre aceasta am venit.

39. Și propoveduă în adunările lor, în toată Galileea, și dracii scoteă.

40. Și a venit la dâșul un leproș, rugându'l pre el și îngenunchind înaintea lui, și zicând lui, că de vet vrea, poți să mă curățești pre mine.

41. Iar lui Iisus făcându-i-se milă, au tins mâna sa, și s'au alins de el, și i-au zis lui: voesc, curățește-te.

42. Și zicând el, îndată s'a depărtat dela dâșul lepra, și s'a curățit.

43. Și răștindu-se către dâșul, numai decât l-a slobozit pre el.

44. Și i-au zis lui: vezi, nimănuț nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, și dă pentru curățirea ta, cele ce a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

45. Iar el ieșind au început a propovedui multe și a vesii cuvântul, cât numai puteă el aievea să intre în cetate, ci eră afară, în locuri pustii, și veniau la el de pretutindenea.

CAP. 2.

Vindecarea slăbănogului. Chemarea lui Matei și ospățul cu vameșii. Despre post. Ucenicii smulg spice sâmbăta.

Și au intrat iarăș în Capernaum după câteva zile, și s'a auzit că este în casă.

2. Și îndată s'au adunat mulți, cât numai puteau încăpea nici pre lângă ușe, și grăia lor cuvântul.

3. Și au venit la el, aducând un slăbănog, care se purtă de patru.

4. Și neputând ei a se apropiă de el, pentru norod, au descoperit casa unde eră, și spărgând, au pogorît patul în care zăceă slăbănogul.

5. Iar Iisus văzând credința lor, au zis slăbănogului: fiule, iartă-ți-se fie păcatele tale.

6. Și erau acolo unii din cărturari șezând și cugetând întru inimile lor.

38. Luc. 4, 43.

40. Mat. 8, 1; Luc. 5, 12.

44. Marc. 3, 12; Lev. 14, 2.

45. Luc. 5, 15.

2. 3. Mat. 9, 1, sq; Luc. 5, 17, sq.

22. Mat. 7, 28; Luc. 4, 32.

23. Luc. 4, 33. 24. Marcu 5, 7.

25. Marcu 9, 25.

29. Mat. 8, 14; Luc. 4, 38.

32. Mat. 8, 16; Luc. 4, 40.

34. Fapt. 16, 17 sq. 35. Luc. 4, 42.

7. Ce acesta așa grăește hule? Cine poate iertă păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscând Iisus, cu duhul său, că așa cugetau aceia întru sine, le-au zis lor: ce cugetați acesteia întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne: a zice slăbănogului, iartă-ți-se ție păcatele, sau a zice: scoală și îți ridică patul tău și umblă?

10. Ci ca să știți că putere are Fiul Omului pre pământ a iertă păcatele (au zis slăbănogului):

11. Ție zic: scoală și îți ridică patul tău și mergi la casa ta.

12. Și s'a sculat îndată și ridicându-și patul, a ieșit înaintea tuturor, cât se spălmântau toți și lăudau pre Dumnezeu zicând, că nici odată n'am văzut așa.

13. Și au ieșit iarăși la mare, și toată mulțimea venia la el și îi învăța pre dânșii.

14. Și trecând, au văzut pre Levi al lui Alfeu, șezând la vamă și i-au zis lui: vino după mine. Și sculându-se, a mers după dânsul,

15. Și a fost când au șezut în casa lui, mulți vameși și păcătoși sedeau împreună cu Iisus și cu ucenicii lui, că erau mulți și mergeau după el.

16. Iar Cărturaril și Fariseii văzându-l pre el că mănâncă cu vameșli și cu păcătoșii, au zis ucenicilor lui: ce este că, cu vameșli și cu păcătoșii mănâncă și beă?

17. Și auzind Iisus, au zis lor: n'au trebuință cei sănătoși de doctor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem pre cei drepți, ci pre cei păcătoși la pocăință,

18. Și erau ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postindu-se; și au venit și i-au zis lui: pentru ce ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

19. Și au zis lor Iisus: au doară pot fiil nunței să postiască până când este mirele cu dânșii? Câtă vreme au pre mirele cu ei, nu pot să postiască.

20. Dar vor veni zile când se va lua dela dânșii mirele, și atunci vor posti într'acele zile.

21. Și nimenea nu coase petec

de pânză nouă la haină veche; iar de nu, își ia plinirea lui cel nou dela cea veche, și mai rea spărtură se face.

22. Și nimenea nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge foi, și vinul se varsă și foii pier; ci vinul nou în foi noul se cuvine să se puie.

23. Și a fost când mergea el sâmbăta prin semănături, și au început ucenicii lui a face cale smulgând spice;

24. Iar Fariseii au zis lui: vezi, ce faci sâmbăta ce nu se cuvine?

25. Iar el au zis lor: au niciodată n'ați cetit ce a făcut David, când a avut lipsă și a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în vremea lui Aviațar Arhierului, și pâinile punerii înainte le-a mănca, care nu i se cădea să le mănânce, fără numai preoșilor, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Și au zis lor: sâmbăta pentru om s'a făcut, iar nu omul pentru sâmbăta.

28. Drept aceea, Domn este Fiul Omului și al sâmbetei.

CAP. 3.

Vindecarea celui cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Hula împotriva Duhului Sfânt. Muma și frații lui Iisus.

Și au intrat iarăși în sinagogă, și eră acolo un om având mâna uscată.

2. Și îl pândiau pre dânsul de îl va vindeca pre el sâmbăta, ca să îl învinuiască pre el.

3. Și au zis omului celui ce avea mâna uscată: ridică-te în mijloc.

4. Și au zis lor: se cuvine sâmbăta bine a face, sau rău a face? Suflet a mântui sau a pierde? Iar ei făceau.

5. Și căutând spre el cu mânie, înfrizându-se pentru împlinirea inimii lor, au zis omului: întinde-ți

23. Mat. 12, 8; Luc. 6, 1; A doua Leg. 23, 24, sq.

24. Eș. 20, 10.

26. 1 Imp. 21, 6; Eș. 29, 32, sq.; Lev. 24, 9, 27. A doua Leg. 5, 14. 28. Luc. 6, 5.

3. 1. Mat. 12, 9, sq.; Luc. 6, 6
5. 3, Imp. 13, 6. 6. Mat. 12, 14.

8. Ioan 2, 24.

14. Mat. 9, 9, sq.; Luc. 5, 27.

18. Mat. 9, 14, sq.

21. Mat. 9, 16; Luc. 5, 36.

mâna ta. Și o a întins; și a venit mâna lui la starea cea dintâiu, sănătoasă ca și cealaltă.

6. Și ieșind Fariseii, îndată au făcut stat cu Irodianii împotriva lui, ca să-l piarză pre dânsul.

7. Iar Iisus s'au dus cu ucenicii săi către mare, și după dânsul a mers mulțime multă din Galileea și din Iudeea,

8. Și din Ierusalim și din Idumea, și din ceea parte de Iordan, și cei dimprejurul Tirului și al Sidonului, mulțime multă, auzind câte făcea, a venit către dânsul.

9. Și au zis ucenicilor săi, ca să stea o corăbioară aproape de el, pentru norod, ca să nu-l impresoare pre el;

10. Că pre mulți au vindecat, cât năvălneau spre el ca să se atingă de dânsul căși aveau bățai.

11. Și duhurile cele necurate când îl vedeau pre el, cădeau înaintea lui și strigau, grăind: tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și mulți îl certă pre dânsii ca să nu-l facă arătat pre el.

13. Și s'au suit la munte și au chemat pre care au vrut el însuș, și au venit la dânsul.

14. Și au făcut doisprezece ca să fie cu el și să-i trimită pre dânsii să propoveduiască,

15. Și să aibă putere a vindeca boalele și a gonî dracii.

16. Și au pus lui Simon numele: Petru.

17. Și pre Iacov al lui Zevedei și pre Ioan fratele lui Iacov, și le-au pus lor numele: voanergheș, adică: fiii tunetului.

18. Și pre Andrei și pre Filip și pre Vartolomei și pre Matei și pre Toma și pre Iacov al lui Alfeu și pre Tadei și pre Simon Cananitul,

19. Și pre Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut pre el.

20. Și au venit în casă, și iarăș s'a adunat norodul, cât nu puteau ei nici pâine să mănânce.

21. Și auzind cel ce erau despre dânsul, au ieșit să-l prinză pre el, zicând că nu-și este în fire.

22. Și cărturarii cei ce se pogoriseră din Ierusalim ziceau cum că veelzevul are, și cum că, cu domnul dracilor scoate dracii.

23. Și chemându-l pre dânsii, în pilde grăia lor: cum poate satana să scoată pre satana?

24. Și dacă împărășia se va împerechiă între sine, nu poate să stea împărășia aceea.

25. Și dacă casa se va împerechiă între sine, nu poate să stea casa aceea.

26. Și dacă satana s'a sculat în-suș asupra sa și s'a împerechiat, nu poate să stea, ci are sfârșit.

27. Nimeni nu poate să jeluiască vasele celui tare, înfrînd în casa lui, de nu va lega întâiu pre cel tare, și atunci va jelu casa lui.

28. Amin grăesc vouă: toate păcatele se vor ierî fililor oamenilor, și hulele ori câte vor huli,

29. Iar cine va huli împotriva Sfântului Duh, n'are iertare în veac, ci este vinovat judecăței de veci,

30. Pentrucă ziceau: duh necurat are.

31. Atunci au venit frașii și muma lui, și stând ei afară, au trimis la el, chemându-l pre dânsul.

32. Și ședea norodul împrejurul lui, și a zis lui: iată muma ta și frașii tăi și surorile tale afară, te caută pre tine.

33. Și au răspuns lor, grăind: cine este muma mea și frașii mei?

34. Și căușând la cei ce ședeau împrejurul lui, au zis: iată muma mea și frașii mei;

35. Că oricine va face voea lui Dumnezeu, acela fratele meu și sora mea și muma mea este.

CAP. 4.

Pilda seminței. Certarea vântului și a mării.

Și iarăș au început a învăța lângă mare, și s'a adunat la dânsul norod mult, cât au intrat el în corable și au șezut pre mare, și tot norodul stă pre uscat lângă mare.

2. Și i învăța pre dânsii în pilde mult, și grăia lor întru învățătura sa:

24. Luc. 11, 17. 32. Luc. 8, 20.
4. 1. Mat. 13; Luc. 8, 4.

7. Luc. 6, 17; Ioan 6, 1.

12. Luc. 4, 41. 12. Mat. 12, 16.

14. Mat. 10, 1; Luc. 6, 13.

16. Mat. 10, 2. Ioan 1, 42.

17. Ps. 28, 3 și 68, 36.

20. Marcu 6, 31. 22. Mat. 9, 34 și 12, 24; Luc. 11, 15.

3. Ascultați! Iată a ieșit sămânțătorul să semene.

4. Și a fost când semănă, una adică a căzut lângă cale, și au venit pasările și o au mâncat pre dânsa;

5. Iar alta a căzut pre pietriș, unde n'avea pământ mult, și îndatăș a răsărit, căci n'avea pământ adânc,

6. Și răsărind soarele, s'a pălit, și pentrucă n'avea rădăcină s'auscat.

7. Iar alta a căzut în spini, și s'au înălțat spinii și o au înneecat și n'a dat rod;

8. Iar alta a căzut în pământ bun, și a dat roadă înălțându-se și crescând, și a adus: una treizeci, iar alta șasezeci, iar alta o sută.

9. Și zicea lor: cea ce are urechi de auzit, auză.

10. Iar când au fost deosebi, l-au întrebat pe el de pildă, cei ce erau lângă el împreună cu cei doisprezece.

11. Și le-a zis lor: vouă s'a dat a ști taina împărăției lui Dumnezeu, iar celor de afară toate în pilde sunt lor;

12. Ca privind să priviască, și să nu vază, și auzind să auză, și să nu înțeleagă, ca nu cumvă să se întoarcă și să se ierte lor păcatele.

13. Și le-au zis lor: au nu știți pilda aceasta? Și cum veți înțelege toate pildele?

14. Cea ce seamănă, cuvântul seamănă.

15. Și aceștia sunt cei de lângă cale, unde se seamănă cuvântul, și când îl aud, îndată vine satana și ia cuvântul care este semănat întru inimile lor.

16. Și aceștia sunt asijderea cei ce se seamănă pre pietriș, caril, când aud cuvântul, îndată cu bucurie îl primesc pre el.

17. Dar n'au rădăcină întru sineși, ci sunt până la o vreme, după aceea făcându-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndată se smintesc.

18. Și aceștia sunt cei ce se seamănă în spini, cari aud cuvântul.

19. Dar grijele veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, și pofta celorlalte înfrând, înneacă cuvântul și se face neroditor.

20. Și aceștia sunt cei semănafi în pământ bun, cari aud cuvântul și'l primesc și aduc roadă: unul

treizeci, iar altul șasezeci, iar altul o sută.

21. Și zicea lor: au doară făclia se aduce ca să se pue supt obroc, sau supt pal? Au nu ca să se pue în slesnic?

22. Că nu este ceva tănuit, care să nu se vădiască; nici a fost ascuns, ci ca să vie întru arătare.

23. De are cineva urechi de auzit, auză.

24. Și zicea lor: vedeți de auziți; cu ce măsură măsurafi, se va măsură vouă, și se va adăoga vouă celor ce auziți;

25. Că celui ce are, i se va da lui, iar cel ce n'are, și ce are i se va lua dela dânsul.

26. Și zicea: așa este împărăția lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămânța în pământ.

27. Și doarme, și se scoală noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește cum nu știe el.

28. Că pământul din sine rodește, înfăiu iarbă, apoi spic, după aceea deplin grâu în spic.

29. Iar când se coace rodul, îndată trimite secerea, că a sosit secerișul.

30. Și zicea: cui vom asemăna împărăția lui Dumnezeu, sau cu ce pildă o vom potrivii pre ea?

31. Asemenea este grăunțului de muștar, care, când se seamănă în pământ, este mai mic decât toate semînțele pământului;

32. Iar după ce se seamănă, crește și se face mai mare decât toate burulenile, și face ramuri mari, cât supt umbra lui pot să locuiască pasările cerului.

33. Și cu pilde multe ca acestea grăia lor cuvântul, precum puteau auzi.

34. Și fără de pilde nu grăia lor; iar deosebi ucenicilor săi le dezlegă toate.

35. Și au zis lor, în ziua aceea, făcându-se seară: să trecem de ceea parte.

36. Și lăsând el norodul, l-au luat pre dânsul așa precum eră, în corabie. Și erau și alte corăbii cu dânsul.

22. Mat. 10, 26; Luc. 8, 17.

23. Mat. 11, 15; Apoc. 2, 7.

24. Mat. 7, 2; Luc. 6, 38.

25. Mat. 13, 12; Luc. 8, 18.

27. Mat. 13, 31; Luc. 13, 19.

36. Mat. 8, 23. 39. Mat. 8, 26.

37. Și s'a făcut vifor mare de vânt, și valurile intrau în corabie, cât mai se umplea ea.

38. Și el eră la cârmă, dormind pre căpătăiu; și l-au deșteptat pre el, și l-au zis lui: învățătorule, au nu'ți este grije că pierim.

39. Și sculându-se a certat vântul și a zis mării: taci, încetează! Și a stătu vântul, și s'a făcut liniște mare.

40. Și au zis lor: ce sunteți așa fricoși? Cum, n'aveți credință?

41. Și s'au înfricoșat cu frică mare și grăia unul către altul: oare, cine este acesta, că și vântul și marea îl ascultă pre el?

CAP. 5.

Vindecarea unui om având duh necurat. Femeia ce'i curgea sânge. Invierea fiicei lui Iair.

Și au venit de ceea parte de mare, în laturea Gadarenilor.

2. Și ieșind el din corabie, îndată l-a întâmpinat pre el un om din mormânturi, cu duh necurat.

3. Care aveă locuința în mormânturi, și nici cu lanțuri de fier nimeni nu puteă să'l lege pre el.

4. Pentrucă de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri de fier, rupeă lanțurile, și obezile le sfărâma, și nimeni nu puteă să'l domoliască pre dânsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, eră prin munți și prin mormânturi, strigând și tăindu-se de pietre.

6. Iar văzând pre Iisus de departe, a alergat și s'a închinat lui.

7. Și strigând cu glas mare, a zis: ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Juru-te pre tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine;

8. Că grăia lui: ieși, duh necurat, din om.

9. Și l-au întrebat pre el: cum îți este numele? Și a răspuns, grăind: legheon îmi este numele, că mulți suntem.

10. Și îl rugau pre el mult ca să nu'i trimită pre dânsii afară din laturea aceea.

11. Și eră acolo lângă munte, o turmă mare de porci, păscându-se.

12. Și l-au rugat pre dânsul toți dracii, zicând: trimite-ne pre noi în porci, ca să intrăm într'înșii.

13. Și l-au slobozit pre el Iisus îndată. Și ieșind duhurile cele necurate, au intrat în porci. Și s'a pornit turma de pre țarmuri în mare (și erau ca la două mii), și s'au înneecat în mare.

14. Iar cei ce pășteau porcii, au fugit și au vestit în cetate și în safe. Și au ieșit să vadă ce este ceea ce s'a făcut.

15. Și au venit către Iisus, și au văzut pre cel ce fusese îndrăcit, zecând și îmbrăcat și întreg la minie, pre cel ce avusese legheonul, și s'au spăimântat.

16. Și povestiau lor cei ce văzuseră, ce s'a făcut celui îndrăcit, și pentru porci.

17. Și au început a'l ruga pre dânsul ca să iasă din hotarele lor.

18. Și intrând el în corabie, îl rugă pre el cela ce fusese îndrăcit, ca să fie cu dânsul.

19. Iar Iisus nu l-au lăsat pre el; ci l-au zis lui: mergi în casa ta către ai tăi, și vestește lor câte și-au făcut ție Domnul și te-au miluit.

20. Și s'a dus și a început a propovedi în Decapoli câte au făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecând Iisus în corabie iarăș de ceea parte, s'a adunat norod mult la el; și eră lângă mare.

22. Și iată, a venit unul din marii sinagogei, cu numele Iair, și văzându'l pre dânsul, a căzut la picioarele lui.

23. Și'l rugă pre dânsul mult, zicând: fiica mea spre sfârșit este; vino de îți pune mâinile pre dânsa, ca să se mântuiască și să trăiască.

24. Și au mers Iisus cu dânsul; și după dânsul a mers norod mult și'l împresură pre el.

25. Și o femeie oarecare, fiind întru curgerea sângelui de doisprezece ani,

26. Și multe pătimind dela mulți doftori, și cheltuindu'și toate cele ce avusese, și nimic folosindu-se, ci mai vârfos mergând spre mai rău,

27. Auzind pentru Iisus, venind întru norod dinapoi, s'a atins de haina lui:

17. Mat. 8, 34. 22. Mat. 9, 18; Luc. 8, 41.

25. Lev. 15, 25; Mat. 9, 20; Luc. 8, 43, sq.

27. Luc. 6, 19.

40. Luc. 24, 38. 41. Ps. 106, 25.

5. 1. Mat. 8, 28; Luc. 8, 26.

28. Că zicea: măcar de hainele lui de mă voiu atinge, mă voiu mânui.

29. Și îndată a secăt izvorul sângelui ei și a simțit cu trupul că s'a vindecat de boală.

30. Și îndatăs Iisus cunoscând întru sineș puterea ce a ieșit dintru el, înforcându-se către norod, au zis: cine s'a atins de hainele mele?

31. Și au zis lui ucenicii lui: vezi norodul îmbulzindu-te, și zici: cine s'a atins de mine?

32. Și căută împrejur să vază pre ceea ce a făcut aceasta.

33. Iar muierea înfricoșându-se și tremurând, știind ce s'a făcut ei, a venit și a căzut înaintea lui și i-a spus lui tot adevărul.

34. Iar el au zis ei: fiică, credința ta te-a mântuit; mergi în pace, și fii sănătoasă de boala ta.

35. Încă grăind el, au venit dela mai marele sinagogei, zicând: fiica ta a murit; ce mai superi pre învățătorul?

36. Iar Iisus îndată ce au auzit cuvântul ce s'a grăit, au zis mai marelui sinagogei: nu te teme, crede numai.

37. Și n'au lăsat pre nici unul să meargă după dânsul, fără numai pre Petru și pre Iacov și pre Ioan, fratele lui Iacov.

38. Și au venit în casa mai marelui sinagogei, și au văzut turburare, plângând aceia și tânguindu-se mult.

39. Și întrând, au zis lor: ce vă turburați și plângeți? Fecioara n'a murit, ci doarme. Și și râdeau de dânsul.

40. Iar el scoțând afară pre toți, au luat pre tatăl fecioarei și pre numă ei și pre cei ce erau cu el, și au intrat unde eră fecioara zăcând.

41. Și apucând pre fecioară de mână, i-au zis ei, *talita cumi*, ce se tâlcuiește: fecioară, fie zic: scoală-te.

42. Și îndatăs s'a sculat fecioara și umblă, că eră de doisprezece ani. Și s'au spăimântat cu spaimă mare.

43. Și le-au poruncit lor mult, ca nimeni să nu știe aceasta; și au zis să'i deă ei să mănânce.

CAP. 6.

Trimiterea Apostolilor la propoveduire. Ioan Botezătorul și Irod. Minunea înmulțirii pâinilor. Iisus umblând pre mare.

Și au ieșit de acolo și au venit la patria sa, și după dânsul au mers ucenicii lui.

2. Și fiind sâmbătă au început a învăța în sinagogă; și mulți auzindu'l se mirau zicând: de unde îi sunt lui acestea? Și ce este înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și puteri ca acestea prin mâinile lui se fac?

3. Au nu este acesta teslarul, feciorul Mariei și fratele lui Iacov și al lui Iosif și al lui Iuda și al lui Simon? Și au nu sunt surorile lui aici la noi? Și se smintiau întru el.

4. Și zicea lor Iisus: nu este proroc necinstit, fără numai în patria sa, între rudenii și în casa sa.

5. Și nu putea acolo nici o putere să facă, fără numai preste puțini bolnavi punându'și mâinile i-au vindecat pre ei.

6. Și se miră pentru necredința lor, și umblă în satele cele de prin prejur, învățând.

7. Și au chemat pre cei doisprezece și au început a'i trimite pre dânsii câte doi, câte doi, și le-au dat lor putere asupra duhurilor celor necurate.

8. Și le-au poruncit lor să nu ia nimic pre cale, fără numai toiag; nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu,

9. Ci numai să fie încălțesi cu sandale, și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și grăia lor: ori unde veți intra în casă, acolo rămâneți până ce veți ieși de acolo.

11. Și ori căți nor vă vor primi pre voi, nici vor ascultă pre voi, ieșind de acolo, scuturați praful de supă picioarele voastre întru mărurie lor. Amin grăiesc vouă: mai ușor va fi Sodomului și Gomorului în ziua judecăței, decât cetăței a-celeia.

12. Și ieșind ei propoveduiau, ca să se pocăiască;

36. Luc. 8, 50. 38. Fac. 50, 10.

39. Ioan 11, 11. 41. Luc. 7, 14.

6. 3. Mat. 13, 55. Luc. 4, 22.

4. Ioan 4, 44.

7. Mat. 10, 1; Luc. 9, 1. 11. Mat. 10, 14-

13. Și draci mulți scoteau, și ungeau cu untdelemn pre mulți bolnavi și-i tămăduiau.

14. Și auzit împăratul Irod (căci arătat se făcuse numele lui), și zicea, că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, și pentru aceasta lucrează puterile întru el.

15. Alții ziceau, că Ilie este, iar alții ziceau, că proroc este, sau ca unul din proroci.

16. Și auzind Irod, a zis: acesta este Ioan pre care eu l-am tăiat; el s'a sculat din morți.

17. Că Irod acesta trimițând, a prins pre Ioan, și l-a legat pre el în temniță, pentru Irodiada mulțrea lui Filip fratele său, căci o luase pre dânsa muliere.

18. Că zicea Ioan lui Irod: nu ți se cuvine să aibi pre mulțrea fratelui tău.

19. Iar Irodiada pizmuia lui, și vrea să-l omoare, și nu putea;

20. Că Irod se temeă de Ioan, știindu-l pre dânsul om drept și sfânt și îl socotea pre el; și ascultându-l pre dânsul, multe făcea și cu dragoste îl ascultă pre el.

21: Și întâmplându-se o zi cu bun prilej, când Irod făcea ospățul nașterii sale, boțierilor săi, căpitaniilor și celor mai mari ai Galileei,

22. Și intrând fata Irodiadei și jucând și plăcând lui Irod și celor ce ședeau cu dânsul, a zis împăratul, fetei: cere dela mine orice vei vrea și voi dau ție.

23. Și s'a jurat el, că orice vei cere dela mine voi dau ție, până la jumătate din împărăția mea.

24. Iar ea ieșind, a zis mamei sale: ce voi cere? Iar aceea a zis: capul lui Ioan Botezătorul.

25. Și intrând îndată cu sârguință la împăratul, a cerut, zicând: vreau ca să-mi dai mie acum în tipă capul lui Ioan Botezătorul.

26. Și împăratul foarte s'a înfricat, dar pentru jurământ și pentru cei ce ședeau împreună cu dânsul, n'a vrut să-i lepede cererea.

27. Și îndată trimițând împăratul un speculator, a poruncit să aducă capul lui. Iar acela mergând, i-a tăiat capul în temniță,

28. Și l-a adus în tipă, și l-a dat

pre el fetei, și fata l-a dat mamei sale.

29. Și auzind ucenicii lui au venit și au ridicat trupul lui cel căzut și l-au pus pre el în mormânt.

30. Și s'au adunat Apostolii la Iisus, și i-au vestit lui toate câte au făcut și câte au învățat.

31. Și le-au zis lor: veniți voi înșivă deosebi, în loc pustiu, și vă odihniți puțin; că erau mulți cari veniau și se duceau, și n'aveau vreme nici să mănânce.

32. Și s'au dus în loc pustiu singuri cu corabia.

33. Și i-au văzut pre dânsii noaptele mergând, și l-au cunoscut pre el mulți, și pedestri din toate cetățile alergau acolo, și mai înainte decât ei au venit și s'au adunat la dânsul.

34. Și ieșind Iisus, au văzut norod mult și i s'au făcut milă de ei, pentru că erau ca oile ce n'au păstor; și au început a-i învăța pre dânsii mult.

35. Și iată vreme multă fiind, s'au apropiat de dânsul ucenicii lui și au zis: locul este pustiu și iată vreme a trecut multă.

36. Slobozește-i pre dânsii, ca mergând în orașele cele dimprejur și în sate, să-și cumpere lorși pâini, că n'au ce să mănânce.

37. Iar el răspunzând, au zis lor: dați-le voi lor să mănânce. Și au zis ei lui: mergând se poate să cumpărăm pâini de două sute de dinari și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el au zis lor: câte pâini aveți? Mergeți și vedeți! Iar ei știind au zis: cinci și doi pești.

39. Și au poruncit lor să-i pue pre toți mese, mese pre larbă verde.

40. Și au șezut cete, cete, câte o sută și câte cincizeci.

41. Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer au bine cuvântat și au frânt pâinile și le-au dat ucenicilor săi ca să le pue înaintea lor, și pre cei doi pești i-au împărțit la toți.

42. Și au mâncat toți și s'au săturat;

43. Și au luat douăsprezece coșuri pline de sfărâmituri, și din pești.

44. Și erau cei ce mâncaseră pâinile, ca la cinci mii de bărbați.

30. Mat. 14, 13; Luc. 9, 10, sq.; Ioan 6, 1.

34. Mat. 9, 36.

35. Mat. 14, 15; Marcu 8, 1.

13. Iac. 5, 14. 14. Mat. 14, 1; Luc. 9, 7.

17. Lucă 3, 19 sq. 18. Lev. 18, 16.

45. Și îndată au silit pre ucenicii săi să intre în corabie și să meargă mai înainte, de ceea parte, la Vitsaida, până ce va slobozi el norodul.

46. Și după ce l-au slobozit pre ei, s'au dus în munte să se roage.

47. Și făcându-se seară, eră corabia în mijlocul mării, și el singur pre uscat.

48. Și i-au văzut pre dânsul că se chinuesc vâslind, că eră vântul împotriva lor; iar întru a patra streaje a nopței au venit la dânsul, umblând pre mare, și vrea să treacă pre lângă el.

49. Iar ei văzându'l pre dânsul umblând pre mare, li s'a părut că este năluca, și au strigat;

50. Că toți l-au văzut pre el și s'au turburat. Și el îndatăș au grăit cu dânsul și le-au zis lor: Îndrăzniți; eu sunt, nu vă temeți.

51. Și s'au suit la dânsul în corabie și a încetat vântul; și ei foarte prestă măsură se spălmântau întru sine și se minunau;

52. Că n'au priceput din pâini, de vreme ce eră inima lor împietrită.

53. Și trecând au venit în pământul Ghenisaretului, și au stăluț la liman.

54. Și ieșind ei din corabie, îndată l-au cunoscut pre el aceia.

55. Și încunjurând toată laturea aceea, au început pre paturi a aduce bolnavii acolo unde auziau că este el.

56. Și ori unde intră, în sate sau în cetăți sau în orașe, puneau la ulișe pre cei bolnavi și l rugau pre el ca măcar de poalele veșmintelor lui să se atingă; și câți se atingeau de el, se mântuiau.

CAP. 7.

Fățarnicia Fariseilor. Fiica Hananienei. Vindecarea unui surdo-mut.

Și s'au adunat la dânsul Fariseii și unii din Cărturari, cari veniseră din Ierusalim.

2. Și văzând pre oarecari din ucenicii lui cu mâinile necurate, adică

nespălate, mâncând pâine, i-au prihănit.

3. Că Fariseii și toți Iudeii, de nu'și vor spăla mâinile până în cot, nu mănâncă, ținând așezământul bătrânilor.

4. Și din târg venind, de nu se vor spăla, nu mănâncă; și altele multe sunt, care au luat a le ține: spălarea paharelor și a urcioarelor și a căldărilor și a paturilor.

5. După aceea l-au întrebat pre el Fariseii și Cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu umblă după așezământul bătrânilor, ci cu mâinile nespălate mănâncă pâine?

6. Iar el răspunzând, au zis lor: bine a prorocit Isaia pentru voi, fățarnicilor, precum este scris: norodul acestia cu buzele mă cinstesc, iar inima lor departe stă dela mine;

7. Și înzadar mă cinstesc, învățând învățăături, porunci omenești.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți așezământul bătrânilor, spălarea urcioarelor și a paharelor, și alte asemenea ca acestea multe faceți.

9. Și zicea lor: bine, lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți așezământul vostru?

10. Că Moisi a zis: cinstesc pre tatăl tău și pre muma ta; și: cela ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi ziceți: de va zice omul, tatălui său sau mumei sale; corban, adică: dar este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine,

12. Si nu l mai lăsați pre dânsul să mai facă ceva tatălui său sau mumei sale.

13. Călcând cuvântul lui Dumnezeu pentru așezământul vostru, care l-ați dat; și asemenea ca acestea multe faceți.

14. Și chemând la sine pre tot norodul, au zis lor; ascultați-mă pre mine toți și înțelegeți.

15. Nimic nu este din afară de om, ce intră într'însul, care poate să l spurce pre el; ci cele ce les dintr'însul, acelea sunt care spurcă pre om.

16. De are cineva urechi de auzit, auză.

17. Și după ce au intrat în casă,

45. Mat. 14, 22; Ioan 6, 17.

51. Marcu 4 39.

56. Marcu 5, 27, 28; Mat. 9, 21.

7, 1. Mat. 15, 1, sq.

2. Luc. 11. 33.

6. Is. 29, 13. 10. Eș 20, 12.

14. Mat. 15, 10.

dela norod, l-au întrebă pre el ucenicii lui pentru pildă.

18. Și le-au zis lor: și voi așa de neînțelegători sunteți? Au nu vă pricepeți, că tot ce intră în om din afară, nu poate să-l spurce?

19. Că nu intră în inima lui, ci în pântece, și iese pre afedron, curățind toate bucatele.

20. Și zicea, că ceea ce iese din om, aceea spurcă pre om.

21. Că dinlăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile cele rele, preacurville, curviile, uciderile,

22. Furtisagurile, asupririle, vicleșugurile, înșelăciunile, înversunările, ochiul viclean, hula, trufia, nebunia,

23. Toate relele acestea ies dinlăuntru și spurcă pre om.

24. Și sculându-se de acolo, s'au dus în hotarele Tirului și ale Sidonului, și intrând în casă, vrea să nu știe nimeni de el, dar n'au putut să se înnuiască.

25. Că auzind o muliere pentru dânsul, a cărei fiică avea duh necurat, venind a căzut la picioarele lui.

26. Și eră mulținea elină, de neam din Finichia Siriei și l' rugă pre el ca să goniască dracul din fiica ei.

27. Iar Iisus au zis ei: lasă să se sature întâiu fiii; că nu este bine a lua pâinea fiilor și a o arunca câinilor.

28. Iar ea răspunzând a zis lui: adevărat Doamne, că și câinii supt masă mănâncă din sfărâmiturile fiilor.

29. Și au zis ei: pentru acest cuvânt, mergi, a ieșit dracul din fiica ta.

30. Și mergând la casa sa, a aflat pre dracul ieșit, și pre fiică zăcând în pat.

31. Și iarăși ieșind din hotarele Tirului și ale Sidonului, au venit la marea Galileei, în mijlocul hotarelor Decapolei.

32. Și au adus la dânsul un surd, grăind anevoe, și l-au rugat pre dânsul ca să și pună mâna preste el.

33. Și luându-l pre el din mulțime deosebi, au pus degetele sale în urechile lui, și scuipind, s'a atins de limba lui.

34. Și căutând la cer, au suspinat și au zis lui: *effatta*, ce este: deschide-te.

35. Și îndată s'au deschis auzurile lui și s'a deslegat legătura limbii lui și grăia drept.

36. Și au poruncit lor ca să nu spună nimănui; însă pre cât el le poruncia lor, ei mai mult vestiau;

37. Și preste măsură se mrau, zicând: toate le-au făcut bine; și pre surzi i-au făcut de aud, și pre muți de grădesc.

CAP. 8.

Minunea cu cele șapte pâini. Iudeii cerând semn din cer. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru și certarea lui.

În zilele acelea fiind norod mult foarte și neavând ce mânca, chemând Iisus pre ucenicii săi, le-au zis lor:

2. Milă'mi este de norod, că lată trei zile sunt de când așteaptă lângă mine și n'au ce mânca.

3. Și de'i volu slobozi pre dânsii flămânzi la casele lor, vor slăbi pre cale, că unii dintr'înșii au venit de departe.

4. Și au răspuns lui ucenicii lui: de unde pre aceștia va putea cineva să'i sature de pâine, aici în pustie?

5. Și l-au întrebă pre ei: câte pâini aveți? Iar el au zis: șapte.

6. Și au poruncit norodului să șază pre pământ; și luând pre cele șapte pâini, mulțumind au frânt și au dat ucenicilor săi ca să le pună înainte; și le-au pus înaintea norodului.

7. Și aveau și puțin peștișori, și binecuvântând, au zis să'i pună și pre acela înaintea lor.

8. Și au măncați și s'au săturat; și au luat rămășițe de sfărâmituri șapte coșnițe.

9. Și erau cei ce măncaseră, ca patru mil. Și i-au slobozi pre ei.

10. Și îndată intrând în corabie cu ucenicii săi, au venit în părțile Dalmanutei.

11. Și au ieșit Fariseii și au început a se întrebă cu dânsul, cerând dela dânsul semn din cer, ispitindu-l pre el.

24. Mat. 15, 21. 27. Mat. 15, 26.

31. Mat. 15, 29.

32. Mat. 9, 32; Luc. 11, 14.

33. Marcu 8, 23.

34. Ioan 11, 41. 37. Fac. 1, 31.

8. 1. Mat. 15, 32. 8. 4 Imp, 4, 44.

11. Mat. 12, 88 și 16, 1.

12. Și suspinând cu duhul său au zis: pentru ce neamul acesta semn cere? Amin zic vouă: nu se va da semn neamului acestuia.

13. Și lăsându-i pre dânșii, au intrat iarăș în corabie și au trecut de ceea parte.

14. Și ucenicii lui uitaseră să ia pâine, și mai mult decât o pâine n'aveau cu dânșii în corabie.

15. Și le-au poruncit lor, zicând: căutați de vă păziți de aluatul Fariseilor și de aluatul lui Irod.

16. Și cugetau întru sine, unul către altul zicând, că pâine n'avem;

17. Iar Iisus cunoscând, au zis lor: drept ce cugetați că pâine n'aveți? Încă nu înțelegeți, nici pricepeți? Încă împietriți aveți inima voastră?

18. Ochi având, nu vedeți? Și urechi având, n'auziți? Și nu vă aduceți aminte,

19. Când am frânt pre cele cinci pâini la cele cinci mii, câte coșuri pline de sfărâmituri ați luat? Zis-au ei lui: douăsprezece.

20. Și când pre cele șapte la cele patru mii, câte coșnițe pline de sfărâmituri ați luat? Iar ei au zis, șapte.

21. Și le-au zis lor: dar cum încă nu înțelegeți?

22. Și au venit în Vitsaida, și i-au adus lui un orb, și l-au rugat pre el ca să se atingă de dânșul.

23. Și apucând pre orbul de mână l-au scos pre el afară din sat; și scuihind pre ochii lui, și punându-și mâinile pre el, l-au întrebat de vede ceva.

24. Și ridicându-și ochii a zis: văd oamenii ca copacii umblând.

25. După aceasta iarăș și-au pus mâinile pre ochii lui, și l-au făcut de a văzut, și s'a îndreptat și a văzut luminat pre toți.

26. Și l-au trimis pre el la casa sa, zicând: nici în sat să intri, nici să spui cuivă în sat.

27. Și au ieșit Iisus și ucenicii lui în satele Chesariet lui Filip; și pre cale au întrebat pre ucenicii săi, zicând lor: cine zic oamenii că sunt eu?

28. Iar ei au răspuns: Ioan Botezătorul; și alții, Ilie; iar alții, unul din proroci.

29. Și el le-au zis lor: dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răspunzând Petru a zis lui: tu ești Hristosul.

30. Și i-au oprit pre ei ca să nu spună nimănui pentru dânșul.

31. Și au început a-l învăța pre ei, că se cuvine Fiul Omului multe a pătimi, și a se defăimă de bătrâni și de Arhieriei și de Cărturari, și a se omori, și după trei zile a învia.

32. Și de față cuvântul acesta grăia. Și apucându-l pre el Petru, a început a-i stă lui împotrivă.

33. Iar el înforcându-se și căutând spre ucenicii săi, au cerat pre Petru, zicând: mergi înapoia mea satano, că nu cugești cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

34. Și chemând la sine pre norod împreună cu ucenicii săi, au zis lor: cea ce voiește să vină după mine, să se lepede de sine, și să-și ia crucea sa, și să-mi urmeze mie.

35. Că cine va vrea să-și mântuiască sufletul său, pierde-l va pre el; iar cine-și va pierde sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, acela îl va mântui pre el.

36. Că ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată, și-și va pierde sufletul său?

37. Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

38. Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, întru acest neam preacurvar și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții Îngeri.

CAP. 9.

Schimbarea la Față a lui Hristos. Vindecarea lunaticului. Cearta ucenicilor pentru întâietate. Perirea de scandal.

Și le zicea lor: amin grăiesc vouă, că sunt unii din cei ce stau aici,

14. Mat. 16, 5, 6. 15. Luc. 12, 1.

17. Marcu 6, 52; Luc. 24, 25.

19. Mat. 14, 19; Luc. 9, 13; Ioan 6, 9, 13.

20. Mat. 15, 34. 22. Marcu 6, 56.

23. Marcu 7, 32, sq.; Ioan 9, 6.

26. Marcu 7, 36. 27. Mat. 16, 13.

29. Ioan 1, 49 și 6, 69. 31. Mat. 16, 21.

33. 2. Imp. 19, 22.

35. Mat. 10, 39; Luc. 17, 33.

36. Mat. 16, 26.

38. Ier. 9, 2. Mat. 10; 33; Luc. 12, 9; 2. Tim. 2, 12.

9. 1. Mat. 16, 28, sq.; Luc. 9, 27.

carl nu vor gustă moarte până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

2. Și după șase zile au luat Iisus pre Petru și pre Iacov și pre Ioan, și i-au suit pre dânsul în munte înalt; deosebi, singuri. Și s'au schimbat la față înaintea lor,

3. Și hainele lui erau strălucind, albe foarte, ca zăpada, în ce chip nălbitorul pre pământ nu poate să nălbiască.

4. Și s'a arătat lor Ilie împreună cu Moisi și grăiau cu Iisus.

5. Și răspunzând Petru a zis lui Iisus: Învățătorule, bine este nouă a fi aici și să facem trei colibi: fie una, și lui Moisi una, și lui Ilie una;

6. Că nu știă ce grăia, că erau înfricoșați.

7. Și s'au făcut nor umbrindu'î pre el, și a venit glas din nor, grăind: acesta este Fiul meu cel iubit, pre acesta ascultăți.

8. Și de năprasnă căutând ei împrejur, pre nimeni n'au mai văzut, ci numai pre Iisus împreună cu dânsii.

9. Iar pogorându-se ei din munte, le-au poruncit lor ca nimănui să nu spue cele ce au văzut, fără numai când Fiul Omului va învia din morți.

10. Și ei au ținut cuvântul între sine, întrebându-se: ce este aceea, a învia din morți?

11. Și l-au întrebat pre el, zicând: pentru ce zic Cărturarii, că Ilie se cuvine să vie mai înainte?

12. Iar el răspunzând, au zis lor: Ilie venind mai înainte, va așeza toate. Și cum este scris de Fiul Omului? Că el va să păfimească multe și să fie defăimat.

13. Însă zic vouă, că Ilie a și venit, și au făcut lui câte au vrut, cum este scris de el.

14. Și venind la ucenici, au văzut norod mult împrejurul lor, și Cărturarii întrebându-se cu dânsii.

15. Și îndată tot norodul văzându'î pre el, s'a spăimântat, și alergând s'a închinat lui.

16. Și au întrebat pe Cărturari: ce vă întrebați între voi?

17. Și răspunzând unul din norod,

a zis: Învățătorule, am adus pre fiul meu la tine, având duh mui.

18. Și ori unde îl apucă pre el, îl zdrobește, și face spume, și scârșnește cu dinții, și se usucă. Și am zis ucenicilor săi să'l scoată, și n'au putut.

19. Iar el răspunzând au zis lui: o neam necredincios! Până când voi fi cu voi? Până când voi suferi pre voi? Aduceți'l pre el la mine!

20. Și l-au adus pre el la dânsul. Și văzându'î pre dânsul, îndată duhul l-a scuturat pre el, și căzând la pământ, se lăvăliă aspumând.

21. Și au întrebat pre tatăl lui: câtă vreme esle de când i s'a făcut lui aceasta? Iar el a zis: din copilărie;

22. Și de multe ori pre el și în foc l-a aruncat și în apă, ca să'l pearză; ci, de poți ceva, ajută-ne nouă, fiindu'î milă de noi!

23. Iar Iisus i-au zis lui: de poți crede, toate sunt cu puțință credinciosului.

24. Și îndată strigând cu lacrimi tatăl copilului, a grăit: crez, Doamne, ajută necredinței mele!

25. Iar văzând Iisus că năvălește norodul, au poruncit duhului celui necurat, zicând lui: duh mui și surd, eu ție îți poruncesc: ieși dintr'însul, și de acum să nu mai intri în el.

26. Și strigând, și mult scuturându'î pre el, a ieșit. Și s'a făcut ca un mort, încât mulți ziceau că a murit.

27. Iar Iisus apucându'î pre el de mână, l-au ridicat, și s'a sculat.

28. Și intrând el în casă, ucenicii lui l-au întrebat pre dânsul deosebi: pentru ce noi nu am putut să'l scoatem pre el?

29. Iar el au zis lor: acest neam cu nimic nu poate ieși, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. Și de acolo ieșind, mergea prin Galileea, și nu vrea ca să'l știe cineva.

31. Că învăța pre ucenicii săi și zicea lor: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor, și'l vor omorî pre el, și după ce'l vor omorî, a treia zi va învia.

32. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acela, și se temeau să'l întrebe pre el.

33. Și au venit în Capernaum, și

3. Mat. 28, 3.

7. Mat. 3, 17; 2. Petr. 1, 17.

12. Mat. 4, 5. 12. Is. 53, 3 sq.

13. Mat. 11, 14.

17. Mat. 17, 14; Luc. 9, 38.

23. Luc. 17, 6. 28. Mat. 17, 19.

31. Mat. 17, 22.

fiind în casă l-au întrebat pre dânsii: de ce vă prigoniați pre cale?

34. Iar ei au făcut; că se pricise pre cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.

35. Și șezând au chemat pre cel doisprezece și le-au zis lor: cela ce va să fie întâiu, *acesta* să fie mai pre urmă de toți și tuturor slugă.

36. Și luând un prunc l-au pus pre el în mijlocul lor, și luându-l în brațe, au zis lor:

37. Ori cine va primi pre unul dintr'acești prunci întru numele meu, pre mine primește; și ori cine primește pre mine, nu primește pre mine, ci pre cel ce m'au trimis pre mine.

38. Și a răspuns Ioan lui, zicând: învățătorule am văzut pre oarecine întru numele tău scofând draci, care nu vine după noi, și l-am oprit pre el, pentrucă nu vine după noi.

39. Iar Iisus au zis: nu-l opriți pre el, că nimeni nu este care va face putere întru numele meu, și să poată degrab a mă grăi de rău.

40. Că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este;

41. Că oricine va adăpa pre voi cu un pahar de apă întru numele meu, căci ai lui Hristos sunteți, amin grăesc vouă: nu-și va pierde plata sa.

42. Și ori cine va sminți pre unul dintr'acești mici, cari cred întru mine, mai bine ar fi lui de s'ar legă o piatră de moară împrejurul grumazului lui și să se arunce în mare

43. Și de te smințește pre tine mâna ta, taie-o pre ea; că mai bine îți este fie ciung să intri în viață, decât două mâini având, să intri în gheena, în focul nestins,

44. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

45. Și de te smințește pre tine piciorul tău, taie-l pre el; că mai bine îți este fie să intri în viață schiop, decât două picioare având, să fii aruncat în gheena, în focul nestins,

46. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

47. Și de te smințește pre tine ochiul tău, scoate-l pre el; că mai bine îți este fie cu un ochiu să intri întru împărăția lui Dumnezeu, decât doi ochi având, să fii aruncat în focul gheenel,

48. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

49. Că fleștecine cu foc se va sără, și toată jerfa cu sare se va sără.

50. Bună este sarea; iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veți îndulci pre aceasta? Aveți întru voi sare, și pace aveți între voi!

CAP. 10.

Intrebare despre despărțenie. Iisus binecuvintează pruncii. Bogatul doritor de viața veșnică. Iisus vestește patimile sale. Fiii lui Zevedei. Vartimeci orbul.

Și de acolo sculându-se, au venit în hofarele Iudeei, de ceea parte de Iordan; și iarăș s'au adunat no- roadele la dânsul; și precum fi eră obiceiul, iarăș li învășă pre el.

2. Și apropiindu-se Fariseii, l-au întrebat pre el, ispitindu-l: oare se cade bărbatului să-și lase femeia?

3. Iar el răspunzând au zis lor: ce a poruncit vouă Moisi?

4. Iar ei au zis: Moisi a dat voie să-și scrie carte de despărțire și s'o lase.

5. Și răspunzând Iisus, au zis lor: după învățoșarea inimei voastre a scris vouă porunca aceasta.

6. Iar din începutul zidirei, bărbat și muliere i-au făcut pre ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa și se va lipi de muliere sa,

8. Și vor fi amândoi un trup; pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup.

9. Deci, ce au împreună Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Și în casă iarăș l-au întrebat pre el ucenicii lui de aceasta.

11. Și le-au zis lor: oricine își va

47. Mat. 5, 29. 49. Lev. 2, 13.

50. Mat. 5, 13; Luc. 14, 34.

10. 1. Mat. 19, 1, sq.

4. H. doua Leg. 24, 1; Mat. 5, 31.

6. Fac. 1, 27; 2, 24.

8. 1. Cor. 6, 16. 9. Mat. 19, 6.

11. Mat. 5, 32; Luc. 16, 18.

34. Mat. 18, 1; Luc. 9, 46.

35. Marc. 10, 43

37. Mat. 10, 40; Ioan 13, 20.

38. Numer. 11, 27, sq.; Luc. 9, 49. sq.

39. 1. Cor. 12 3. 40. Mat. 12, 30.

41. Mat. 10, 42. 42. Mat. 18, 6; Luc. 17, 2.

43. Mat. 5, 30. 44. Is. 66, 24. 45. Mat.

18, 8.

lăsa mulierea sa și va lua alta, preacurvește cu dânsa;

12. Și muliera deși va lăsa bărbatul și se va mărita după altul, preacurvește.

13. Și aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de ei; iar ucenicii certau pre cei ce îi aduceau.

14. Iar văzând Iisus, nu i-au părut bine, și au zis lor: lăsați pruncii să vină la mine, și nu-i opriți pre ei, că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

15. Amin zic vouă: oricine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra întru ea.

16. Și luându-i în brațe, și-au pus mâinile preste ei și i-au binecuvântat pre dânsii.

17. Și ieșind el în cale, a alergat oarecine, și ingenuchind înaintea lui, îl întreabă pre el zicând: învățătorule bune, ce voi face ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar Iisus au zis lui: ce-mi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

19. Poruncile stii? Să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu măturisești măturie mincinoasă, să nu răpești, cinstește pre tatăl tău și pre muma ta.

20. Iar el răspunzând a zis lui: învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețele mele.

21. Iar Iisus căutând spre el, l-au iubit pre dânsul, și au zis lui: încă una îți lipsește: mergi, vinde-ți câte ai și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și luând crucea, vino, urmează mie.

22. Iar el întristându-se de cuvântul acesta, s'a dus mahnit, pentru că avea avuții multe.

23. Și căutând Iisus, au zis ucenicilor săi: cât de anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!

24. Iar ucenicii se spăimântau de cuvintele lui. Dar Iisus iarăși răspunzând, le-au zis lor: fiilor, cât de anevoie este să intre întru împărăția lui Dumnezeu cei ce se nădăjduesc întru avuții!

25. Mai lesne este a trece oămila prin urechea acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar ei mai mult se îngroziau, zicând unul către altul: și cine poate să se mântuiască?

27. Și căutând Iisus la dânsii, au zis: la oameni este cu neputință, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sunt cu putință.

28. Și a început Petru a zice lui: iată, noi am lăsat toate și am urmat ție.

29. Și răspunzând Iisus au zis: amin grăiesc vouă: nimeni nu este care și-a lăsat casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau muma, sau muliere, sau copii, sau holde, pentru mine și pentru evanghelie.

30. Și să nu iă însuție acum în vremea aceasta, case și frați și surori și tată și muma și copii și holde cu prigoniri, și în veacul cel viitor viață veșnică.

31. Și mulți dintrăiu vor fi pre urmă, și de pre urmă întrăiu.

32. Și erau pre cale suindu-se în Ierusalim, și mergea Iisus înaintea lor; iar ei se spăimântau, și mergând după dânsul le eră frică.

33. Și luând iarăși pre cei doisprezece, au început a le spune lor cele ce erau să i se întâmple lui: iată ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da Arhierilor și Cărturarilor, și-l vor judeca pre el spre moarte, și-l vor da pre el neamurilor,

34. și-l vor batjocori pre el, și-l vor bate pre el, și-l vor scuipi, și-l vor omori pre el, și a treia zi va învia.

35. Și au venit la el Iacov și Ioan, fiii lui Zevedei, zicând: învățătorule, voim ca ceea ce vom cere, să ne faci nouă.

36. Iar el au zis lor: ce voiți să vă fac vouă?

37. Iar ei au zis lui: dă-ne nouă ca să ședem unul deadreapta ta și altul deasupra ta, întru slava ta.

38. Iar Iisus le-au zis lor: nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul care eu beau? Și cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați?

13. Mat. 19, 13, sq.; Luc. 18, 15, sq.

15. Mat. 18, 30. 16. Marcu 9, 36.

17. Mat. 19, 16; Luc. 18, 18.

19. Eș. 20, 12; 1. doua Lege 5, 16 sq.

21. Mat. 6, 20; Luc. 12, 33.

23. Marcu 4, 18 sq. Mat. 19, 23; Luc. 18, 24.

24. Ps. 61, 10; 1 Tim. 6, 17.

27. Luc. 1, 37.

28. Mat. 19, 27; Luc. 18, 28.

31. Mat. 19, 30; Luc. 13, 30.

32. Mat. 20, 17; Luc. 18, 31.

33. Mat. 16, 21. 35. Mat. 20, 20.

38. Luc. 12, 50.

39. Iar ei au zis lui: putem. Iar Iisus au zis lor: paharul pre care eu voiŭ beă, cu adevărat îl veŭi beă, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veŭi boteză;

40. Iar a ședeă deadreapta mea și deasfânga mea, nu este al meu a dă, ci celor pentru cari s'au găsit.

41. Și auzind cei zece, au început a se mânia pre Iacov și pre Ioan.

42. Iar Iisus chemându'i pre dânsii la sine, le-au zis lor: știți că celor ce li se pare că sunt începători ai neamurilor, le stăpânesc pre ele, și cel mai mari ai lor le domnesc pre dânsule.

43. Iar între voi nu va fi așa, ci care va vrea să fie mai mare între voi, să fie vouă slugă,

44. Și care va vrea să fie între voi întâiu, să fie tuturor slugă:

45. Pentru că și Fiul Omului n'au venit ca să'i slujiască lui, ci ca să slujiască el și să'i deă sufletul său răscumpărare pentru mulți.

46. Și au venit în Ierihon; și ieșind el din Ierihon și ucenicul lui și norod mult, Vartimei orbul, fiul lui Timei, ședeă lângă cale cerșind.

47. Și auzind că Iisus Nazarineanul este, a început a strigă și a zice: Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă!

48. Și'l certau pre dânsul mulți, ca să tacă. Dar el cu mult mai vârtos strigă: Fiul lui David, miluește-mă!

49. Și stând Iisus, au zis să'l cheme pre el. Și au chemat pre orbul, zicându'i lui: îndrăznește; scoală-te că te chiamă.

50. Iar el lepădându'și haina sa, s'a sculat și a venit la Iisus.

51. Și răspunzând Iisus, i-au zis lui: ce voiești să'ți fac ie? Iar orbul i-a zis lui: învățătorule, să văz.

52. Iar Iisus i-au zis lui: mergi, credința ta te-a mântuit; și îndată a văzut, și a mers după Iisus în cale.

CAP. 11.

Intrarea în Ierusalim. Blestemarea smochinului. Izgonirea zarafilor din Biserică.

Și când s'au apropiat de Ierusalim, în Viflaghi și Vitania, către Muntele Maslinilor, au trimis doi din ucenicii săi.

2. Și au zis lor: mergeți în satul care este înaintea voastră; și îndată intrând într'însul, veți afla un mânz legat, pre care nimeni din oameni n'a șezut; dezlegându'l pre el să'l aduceți.

3. Și de va zice vouă cineva: căci faceți aceasta? Să ziceți, că Domnulul trebuește, și numai decât îl va trimite pre el aici.

4. Și au mers și au aflat mânzul legat lângă ușa afară la răspântie, și l-au dezlegat pre el.

5. Iar oarecari din cei ce slau acolo, au zis lor: ce faceți de dezlegați mânzul?

6. Iar ei au zis lor precum le poruncise Iisus; și i-au lăsat pre el.

7. Și au adus mânzul la Iisus, și și-au pus pre el hainele lor, și au șezut pre dânsul.

8. Și mulți așterneau veșmintele lor pre cale; iar alții tăiau stâlpari din copaci și le așterneau pre cale.

9. Și cei ce mergeau înainte și cei ce veniau pre urmă, strigau zicând: Osană bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

10. Bine este cuvântată împărăția, care vine întru numele Domnului, a părintelui nostru David. Osană întru cei de sus!

11. Și au intrat Iisus în Ierusalim și în biserică; și după ce au văzut toate, fiind vremea îndeseară, au ieșit la Vitania cu cei doisprezece.

12. Iar a doua zi ieșind ei din Vitania, au flămânzit.

13. Și văzând un smochin de departe, având frunze, au venit, ca doară va afla ceva într'însul; și venind la el, nimic n'au aflat, fără numai frunze; că încă nu eră vremea smochinelor.

14. Și răspunzând Iisus, au zis lui: de acum înainte nimeni să nu

39. Fapt. 12, 2.

40. Mat. 25, 34.

42. Mat. 20, 25 sq; Lucă 22, 25 sq.

43. Marcu 9, 35.

44. 1 Petru 5, 3.

46. Mat. 20, 29; Lucă 18, 35.

11. 1. Mat. 21, 1 sq; Luc. 19, 29, sq; Ioan 12, 12, sq. 7. Ioan 12, 14. 9. Ps. 117, 24.

12. Mat. 21, 18, sq.

mai mănânce rod din tine în veac. Și auziau ucenicii lui.

15. Și au venit în Ierusalim, și intrând Iisus în biserică, au început a scoate pre cei ce vindeau și cumpărau în biserică, și mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei le-au răsturnat,

16. Și nu lăsa să poarte cineva vas prin biserică.

17. Și învăța zicând lor: au nu este scris: casa mea, casă de rugăciune se va chema, întru toate neamurile? Iar voi o ați făcut peșteră faltarilor.

18. Și au auzit Cărturarii și Arhierii și căutau în ce chip l-ar fi pierdut pre el, că se temeau de dansul, căci tot norodul se miră de învățătura lui.

19. Și dacă s'a făcut seară, au ieșit afară din cetate.

20. Și a doua zi trecând, au văzut smochinul uscat din rădăcină;

21. Și aducându-și aminte Petru, i-a zis lui: învățătorule, vezi smochinul pre care l-ai blestemat, s'a uscat.

22. Și răspunzând Iisus, au zis lor: aveți credință în Dumnezeu;

23. Că ămin zic vouă, că ceea ce ar zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede că ce va zice va fi, fi-l va lui orice va zice.

24. Pentru aceasta zic vouă: toate câte cereși, rugându-vă, să credeși că veși lua, și va fi vouă.

25. Și când stați de vă rugați, iertați orice aveți asupra cuivă, ca și Tatăl vostru cel din ceruri să ierte vouă greșalele voastre.

26. Iar dacă voi nu veți ierta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu vă iertă vouă greșalele voastre.

27. Și au venit iarăși în Ierusalim; și umblând el prin biserică, au venit la dansul Arhierii și Cărturarii și Bătrânii,

28. Și au zis lui: cu ce putere faci acestea? Și cine ți-a dat fieputerea aceasta ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspunzând, au zis lor: întreba-voiu și eu pre voi un cuvânt și să-mi răspundeți mie, și voi spune și eu vouă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan, din, cer a fost, sau dela oameni? Răspundeți-mi mie.

31. Și ei cugetau întru sine, zicând: de vom zice: din cer, va-zice: penitruce dar n'ați crezut lui?

32. Iar de vom zice: dela oameni, se temeau de norod, că toți aveau pre Ioan, că, cu adevărat proroc a fost.

33. Și răspunzând, au zis lui Iisus: nu știm. Și Iisus răspunzând, au zis lor: nici eu nu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

CAP. 12.

Pilda viei, Plata dajdiei. Saducheii lăgăduind învierea. Legiuitorul. Al cui Fiu este Hristos. Băfarnicia Cărturarilor. Cei doi bani ai cădăci.

Și au început în pilde a grăi lor: Un om a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat înir'nsa teasc, și a zidit turn, și o a dat pre ea lucrătorilor, și s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimis o slugă la lucrători, ca să iă dela lucrători din rodul viei.

3. Iar ei apucându-l pre dansul, l-au bătut și l-au trimis deșert.

4. Și iarăși a trimis către dânșii pre altă slugă; și pre acela bătându-l cu pietre, i-au sfărâmat capul și l-au trimis cu necinste.

5. Și iarăși a trimis pre altul; și pre acela l-au omorât și pre alții mulți pre unii bătându-l, pre alții omorându-l.

6. Deci având încă un fiu iubit al său, l-a trimis și pre acela mai pre urmă la ei, zicând: se vor rușina de fiul meu.

7. Iar lucrătorii acela au zis între sine: acesta este moștenitorul, veniți să-l ucidem pre el, și va fi moșia a noastră.

8. Și apucându-l pre el, l-au omorât și l-au scos afară din vie.

31. Lucă 7, 30. 32. Mat. 14, 5.
12. 1. Mat. 21, 33 sq; Lucă 20, 9 sq. Ps. 79, 9; Is. 5, 1; Ier. 2, 21.
7. Ps. 2, 2, 8; Mat 26, 3.
8. Ebr. 13, 12.

15. Mat. 21, 12; Luc. 19, 45; Ioan 2, 14.

17. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

18. Luc. 19, 47 sq. 20. Mat. 21, 20.

21. Evrei 6, 8. 23. Mat. 17, 20.

24. Mat. 7, 7 și 21, 22; Lucă 11, 9.

25. Efes. 4, 32. 26. Mat. 6, 15.

27. Mat. 21, 23; Lucă 20, 1 sq.

28. Egipt 2, 14.

9. Ce, dar, va face stăpânul vlei? Veni-vă și va pierde pre lucrătorii aceia și viea o va da altora.

10. Au nici scriptura aceasta n'ăși cetii? Piatra care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului;

11. Dela Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri.

12. Și căutau să'l prinză pre el, dar se temeau de norod; căci au cunoscut că împotriva lor au zis pilda; și lăsându'l pre el, s'au dus.

13. Și au trimis către dânsul pre unii din Farisei și din Irodiani, ca să'l prinză pre el în cuvânt.

14. Iar ei venind, i-au zis lui: învățătorule, știi că adevărat ești, și nu'ți este fie grije de nimeni, că nu cauși în fața oamenilor, ci întru adevăr calea lui Dumnezeu înveși. Se cade a da dajdie Chesarului, sau nu? Să dăm, sau să nu dăm?

15. Dar el știind fățarnicia lor, au zis lor: ce mă ispiți? Aduceți-mi un dinar să'l văz.

16. Iar ei i-au adus. Și au zis lor: al cui este chipul acesta și scriptura cea de pre el? Și ei i-au zis lui: ale Chesarului.

17. Și răspunzând Iisus, au zis lor: dați înapoi pre cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului, și pre cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și s'au mirat de dânsul.

18. Și au venit la dânsul Saducheli, cari zic că nu este înviere, și l-au întrebat pre el, zicând:

19. Învățătorule, Moisi a scris nouă, că de va muri fratele cuivă, și i va rămâneă muliereă, și feciori nu va lăsa, să ia fratele lui pre muliereă lui și să ridice sămânța fratelui său.

20. Deci șapte frați au fost, și cel dintâiu a luat muliere, și murind n'a lăsat sămânță;

21. Și al doilea o a luat pre dânsa, dar a murit, și nici acela n'a lăsat sămânță, și al treilea așijderea.

22. Și o au luat pre dânsa toți șapte și n'au lăsat sămânță, iar mai pre urmă de toți, a murit și muliereă.

23. Deci la înviere, când vor învia, a căruia dintr'înșii va fi muliere, că toți șapte o au avut pre ea muliere?

24. Și răspunzând Iisus, au zis lor: au nu pentru aceasta vă rătăciți, neștiind scripturile nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci după ce vor învia din morți, nici se vor însură, nici se vor mărită, ci vor fi ca îngerii în ceruri.

26. Iar pentru morți, că se vor scula, au n'ăși cetii în cartea lui Moisi, la rug, cum i-au grăit Dumnezeu lui, zicând: eu sunt Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov.

27. Nu este Dumnezeu al morților, ci Dumnezeu al viilor, deci voi mult vă rătăciți.

28. Și apropiindu-se unul din Cărturari, care auzise pre ei prigonindu-se cu dânsul, și văzând că bine le-au răspuns lor, l-a întrebat pre el: care poruncă este mai întâiu de toate?

29. Iar Iisus i-au răspuns lui, că mai întâiu de toate poruncile este: auzi Israile: Domnul Dumnezeuul nostru, Domnul unul este;

30. Și să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată tăria ta; aceasta este porunca cea dintâiu.

31. Iar a doua, asemenea acesteia: să iubești pre aproapele tău, ca însuși pre tine. Mai mare decât acestea altă poruncă nu este.

32. Și a zis lui cărturarul: bine, învățătorule, adevărat ai zis, că unul este Dumnezeu, și nu este altul afară de dânsul;

33. Și a'l iubi pre el din toată inima și din tot cugetul și din tot sufletul și din toată tăria; și a iubi pre aproapele ca însuși pre sine, mai mult este decât toate prinoasele și jertfele.

34. Iar Iisus văzând că, cu înțelepciune a răspuns, i-au zis lui: nu ești departe de împărăția lui Dum-

26. Eș. 3, 6.

28. Mat. 22, 35; Lucă 10, 27.

29. A doua Lege 6, 4, 5.

31. Lev. 19, 18; Ioan 13, 34; 15, 12, 17; Rom. 13, 9; Gal. 5, 6, 14 și 6, 2; Efes. 5, 2, 1; 1 Tes. 4, 9; 1 Petr. 1, 22.

32. A doua Lege 4, 35; Is. 45, 6.

34. Mat. 22, 45; Lucă 20, 40.

10. Ps. 117, 21, 22; Mat. 21, 42.

12. Mat. 14, 5.

13. Mat. 22, 15; Lucă 20, 20.

17. Rom. 13, 7.

18. Mat. 22, 23 sq; Lucă 20, 27 sq.

19. A doua Lege 25, 5.

nezeu. Și nimeni mai mult nu îndrăzniă să-l întrebe pre el.

35. Și începând Iisus, au zis, învățând în biserică: cum zic Cărturarilor că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuș David a zis cu Duhul Sfânt: zis-au Domnul, Domnului meu: șezi de dreapta mea, până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci însuș David îl numește pre el Domn, și de unde dar este fiu al lui? Și norodul cel mult ascultă pre el cu dulceață.

38. Și grăia lor întru învățătura sa; păziți-vă de Cărturari, cari voiesc a umbla în podoabe și iubesc închinăciunile prin târguri,

39. Și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întâiu la ospete;

40. Cari mănâncă casele văduvelor și cu pricină îndelung se roagă; aceștia vor lua mai grea osândă.

41. Și șezând Iisus în preajma gazofilachiei, priviă cum aruncă norodul bani în gazofilachie; și mulți bogași aruncau multe.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi filii, ce este un cotdrant.

43. Și chemând pre ucenicii săi, le-au zis lor: amin zic vouă, că această văduvă săracă, a aruncat mai mult decât toți cei ce au aruncat în gazofilachie;

44. Că toți din prisosința lor au aruncat, iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată avuția sa.

CAP. 13.

Sfârșitul lumii. Semnele vestitoare. Nimeni nu știe ziua și ceasul în care va să fie.

Și ieșind el din biserică, a zis lui unul din ucenicii lui: învățătorule, vezi ce fel de pietre și ce fel de zidiri!

2. Și răspunzând Iisus, au zis lui: vezi aceste zidiri mari? Nu va rămâneă aici piatră pre piatră, care să nu se risipească.

3. Și șezând el pre Muntele Maslinilor, în preajma bisericei, l-au întrebat pre dânsul deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andrei:

4. Spune nouă, când vor fi acestea? Și care este semnul, când acestea toate se vor săvârși?

5. Iar Iisus răspunzând lor, au început a zice; căutați ca să nu vă înșele pre voi cineva;

6. Că mulți vor veni întru numele meu, zicând: eu sunt Hristos, și pre mulți vor înșelă.

7. Iar când veși auzi de războaie și de vești de războaie, să nu vă spăimântați, că se cuvine să fie a ceea; ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că se va scula neam preste neam și împărăție preste împărăție; și vor fi cutremure pre alocurea, și va fi foamete și turburări; începături ale durerilor vor fi acestea.

9. Deci păziți-vă pre voi înșivă; că vă vor dà pre voi în soboare, și în adunări veși fi bătuți, și înaintea domnilor și a împăraților veși sta pentru mine, spre mărturie lor.

10. Și în toate neamurile se cuvine mai întâiu să se propoveduiască Evanghelia.

11. Iar când vă vor duce pre voi dându-vă, să nu vă grijiți mai înainte ce veși grăi, nici să cugetați; ci, ceea ce se va dà vouă într'acel ceas, aceea să grăiți; că nu veși fi voi cei ce veși grăi, ci Duhul Sfânt.

12. Și va dà frate pre frate spre moarte, și tată pre fiu; și se vor scula fiii asupra părinților și-l vor omorî pre ei.

13. Și veși fi urâți de toți pentru numele meu; dar cel ce va răbdă până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Iar când veși vedeă urâciunea pustitiei, care s'a zis de Daniil prorocul, stând unde nu se cuvine (cela ce citește să înțeleagă), atunci cei ce vor fi în Iudeea, să fugă ia munți.

15. Iar cela ce va fi pre casă, să nu se pogoare în casă, nici să intre să ia ceva din casa sa.

16. Și cela ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să-și ia haina sa.

17. Iar vai celorla ce vor aveă în

35. Mat. 22, 41 sq. Lucă 20, 41 sq.

36. Psalm 109, 1.

38. Mat. 23, 6 sq; Lucă 11, 43 și 20, 46.

41. 4 Imp. 12, 9; Lucă 21, 1.

13. 1. Mat. 24, 1.

2. Mat 24, 1; Lucă 21, 5 sq.

4. F. Ap. 1, 6. 6. Ier. 14, 14.

8. Mat. 24, 8. 9. Mat. 24, 9.

11. Mat. 10, 19; Lucă 12, 11.

13. Mat 24, 13. 14. Dan. 9, 27.

15. Lucă 17, 31.

păntece, și celor ce vor aplecă în zilele acelea!

18. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna;

19. Că va fi în zilele acelea ne-
caz ca acela, care n'a fost până a-
cum din începutul zidirei, care au
zidit Dumnezeu și nici va mai fi.

20. Și de nu ar scurtă Dumnezeu
zilele acelea, nu s'ar mântui toți tru-
pul; ci pentru cei aleși, pre cari
i-au ales, va scurtă zilele acelea.

21. Atunci de va zice vouă cineva,
iați aici este Hristos, sau iați a-
colo, să nu credeți;

22. Că se vor scula hristoși min-
cinoși și proroci mincinoși, și vor
da semne și minuni ca să înșele,
de va fi cu puțință și pre cei aleși.

23. Iar voi vă păziți, că iați mai
înainte am spus vouă toate.

24. Și în zilele acelea, după ne-
cazul acela, soarele se va întuneca
și luna nu'și va da lumina sa.

25. Și stelele cerului vor cădea,
și puterile cele din ceruri se vor
clăti.

26. Și atunci vor vedea pre Fiul
Omului venind pre nori, cu putere
și cu slavă multă.

27. Și atunci va trimite pre înger-
ii săi și va aduna pre cei aleși ai
săi din cele patru vânturi, dela mar-
ginea pământului până la marginea
cerului.

28. Iar dela smochin vă învățați
pildă; când mlădița lui este moale
și înfrunzește, știți că aproape este
vara;

29. Așa și voi, când veți vedea
acestea făcându-se, să știți că a-
proape este lângă uși.

30. Amin grăiesc vouă, că nu va
frece neamul acesta, până când toate
acestea vor fi.

31. Cerul și pământul vor frece,
iar cuvintele mele nu vor frece.

32. Iar de ziua aceea și de cea-
sul acela, nimeni nu știe, nici îngerii
cari sunt în cer, nici Fiul, fără
numai Tatăl.

33. Păziți-vă, priveghiați și vă ru-

gați, că nu știți când va veni vre-
mea aceea;—

34. Ca un om ce se duce departe
lăsându-și casa sa și dând slugi-
lilor sale putere, și fiecăruia lucrul
lui, și portarului poruncind ca să
privegheze.

35. Priveghiați dar, că nu știți
când va veni domnul casei; seara,
sau la miezul nopții, sau la cânta-
tul cocoșilor, sau dimineața;

36. Ca nu cumva venind fără de
veste, să vă aile pre voi dormind.

37. Iar cele ce vouă zic, tuturor
zic: priveghiați!

CAP. 14.

*Hristos uns cu mir. Iuda cârtește. Cina
cea de taină. Vânzarea. Rugăciunea lui
Hristos. Prinderea și ducerea lui la
Arhiereu. Mărturie mincinoasă. Lepă-
darea lui Petru.*

Și erau paștile și azimile, după
două zile; și căutau Arhierii și
Cărturarii, cum pre el cu viclesug
prinzându-l să'l omoare.

2. Și ziceau: nu în praznic, ca să
nu fie turburare întru norod.

3. Și fiind el în Vitania, în casa
lui Simon leprosul, și șezând el, a
venit o mulere având un alavastru
cu mir de nard curat de mult preț
și sfărâmând alavastrul, l-a turnat
pre capul lui.

4. Și erau unii de le păreau rău
întru sine și ziceau: pentruece se
făcu această pagubă cu mirul?

5. Că se putea vinde acesta mai
mult de trei sute de dinari și să se
dea săracilor. Și se răstiau asu-
pra el.

6. Iar Iisus au zis: lăsați-o pre
dânsa; pentruece îi faceți supărare?
Că bun lucru a făcut cu mine.

7. Că pre săraci pururea îi aveți
cu voi, și când veți vrea, puteți a
le face lor bine, dar pre mine nu
mă aveți pururea.

8. Aceasta, ce a avut a făcut; mai
'nainte a apucat de a uns trupul
meu spre îngropare.

9. Amin grăiesc vouă: ori unde
se va propovedui evanghelia acea-
sta, în toată lumea, și ce a făcut
ea se va povesti, spre pomenirea ei.

34. Lucă 19, 12; Mat. 25, 14.

14. 1. Mat. 26, 2 sq; Lucă 22, 1; Ioan 11, 47.

3. Mat. 26, 6 sq; Lucă 7, 35; Ioan 12, 1 sq.

7. 1. Mat. 26, 6 sq; Lucă 7, 35; Ioan 12, 1 sq.

19. Dan. 12, 1; Ioil 2, 2.

21. Mat. 24, 23 sq; Lucă 17, 23.

22. 1. Mat. 24, 23 sq; Lucă 17, 23.

24. Is. 13, 10. 26. Dan. 7, 13

27. Iez. 32, 7; Ioil 2, 31 și 3, 15; Mat. 13, 41.

28. Mat. 24, 32 sq; Lucă 21, 29. 31. Mat.

24, 35. 32. Mat. 24, 36.

33. Mat. 25, 13; Lucă 12, 40.

10. Și Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, a mers la Arhierul ca să-l vândă pre el lor.

11. Iar el auzind, s'au bucurat și i-au făgăduit lui să-i dea bani. Și el căută, cum în vreme cu prilej, i-ar da pre el lor.

12. Iar în ziua cea dinlăun a azimilor, când jertfiau paștile, au zis către dânsul ucenicii lui: unde vo-lești să mergem să gătim ca să mănânci paștile?

13. Și au trimis doi din ucenicii săi și le-au zis lor: mergeți în cetate, și va înfrumuseța pre voi un om ducând un vas de luf cu apă; mergeți după dânsul.

14. Și ori unde va intra, ziceți stăpânului casei, că învățătorul zice: unde este sălașul întru care să mănânc paștile cu ucenicii mei?

15. Și el va arăta vouă un foisor mare, așternut gata; acolo gătiți nouă.

16. Și au ieșit ucenicii lui, și au venit în cetate, și au aflat precum le zisese lor, și au gătit paștile.

17. Și făcându-se seară, au venit cu cei doisprezece.

18. Și șezând el și mâncând, au zis Iisus: amin zic vouă, că unul din voi va să mă vândă, cel ce mănâncă cu mine.

19. Iar ei au început a se întrista și a zice lui unul câte unul: nu cumva sunt eu? Și altul: nu cumva sunt eu?

20. Iar el răspunzând, au zis lor: unul din doisprezece, care înfrumusețe cu mine în blid.

21. Ci Fiul Omului va merge precum este scris pentru dânsul; dar vai omului aceluia, prin care Fiul Omului se vindel! Mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

22. Și mâncând ei, au luat Iisus pâine, și binecuvântând au frânt și au dat lor și au zis: luați, mâncați, acesta este trupul meu.

23. Și luând paharul, mulțumind au dat lor și au băut dintr'însul toți;

24. Și au zis lor: acesta este sângele meu, al legel cea nouă, care pentru mulți se varsă.

25. Amin zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viței până în ziua aceea, când o voi bea pre ea nouă, întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Și dând laudă, au ieșit în Muntele Maslinilor.

27. Și au zis lor Iisus: toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta; că scris este: bate-volu păstorul și se vor risipi oile.

28. Dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru a zis lui: deși toți se vor sminti, iar eu nu.

30. Și au zis Iisus lui: amin zic ție, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori.

31. Iar el cu mult mai vărfos zicea: de mi s'ar întâmpla a muri cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Asemenea încă și toți ziceau.

32. Și au venit în satul al cărui nume este Ghetsimani, și au zis ucenicilor săi: ședeți aici până mă voi ruga.

33. Și au luat pre Petru și pre Iacov și pre Ioan cu sine, și au început a se spăimânta și a se mâhni.

34. Și au zis lor: întristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneți aici și priveghiați.

35. Și mergând puțin mai înainte, au căzut pre pământ și se rugă, că de este cu putință, să treacă dela dânsul acel ceas.

36. Și zicea: Ava, Părinte, toate sunt cu putință ție, treci dela mine paharul acesta, însă nu ceea ce voiesc eu, ci ceea ce vorești tu.

37. Și au venit și i-au găsit pre ei dormind, și au zis lui Petru: Simone, dormi? Nu puși un ceas să priveghezi?

38. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul nepuținător.

39. Și iarăș mergând s'au rugat, acelaș cuvânt zicând.

40. Și întorcându-se, i-au aflat pre dânsii iarăș dormind (că erau o-

26. Mat. 26, 30; Lucă 22, 39; Ioan 18, 1.

27. Zab. 13, 7; Ioan 16, 32.

28. Marcu 16, 7; Mat. 26, 32 și 28, 10, 16.

29. Lucă 22, 31; Ioan 13, 38.

30. Marcu 14, 72.

32. Mat. 26, 34 sq. Lucă 22, 34; Ioan 18, 27.

35. Lucă 22, 41. 38. Mat. 26, 41.

10. Mat. 26, 14; Lucă 22, 3.

12. Mat. 26, 17; Lucă 22, 7 sq; Eșire 12, 17.

17. Mat. 26, 20; Lucă 22, 14 sq.

18. Ps. 40, 9.

22. Mat. 26, 26; Lucă 22, 19; 1 Cor. 11, 23.

chii lor îngreuiasf), și nu știau ce să'i răspunză.

41. Și au venit a treia-oară și au zis lor: dormiți de-acum și vă odihniți, destul este; a venit ceasul; iată, se dă Fiul Omului în mâinile păcătoșilor.

42. Sculați-vă să mergem; iată, cel ce m'a vândut, s'a apropiat.

43. Și numai decât, încă grăind el, a venit Iuda unul din cei doi-sprezece, și cu el norod mult, cu săbii și cu fuști, dela Arhieriei și Cărturari și Bătrâni.

44. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: pre care voui sărută, acela este; prindeți-l pre el și'l duceți cu pază.

45. Și venind, îndată s'a apropiat de el și i-a zis lui: învățătorule, învățătorule! Și i-a sărutat pre el.

46. Iar ei și-au pus mâinile pre el și l-au prins.

47. Iar unul oarecare din cei ce stă lângă el, scofând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și i-a tăiat urechia lui.

48. Și răspunzând Iisus, au zis lor: ca la un fâihar ați ieșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

49. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând și nu m'ați prins; ci ca să se pliniească scripturile.

50. Și lăsându'l pre el, toți au fugit.

51. Iar un tânăr oarecare mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și l-au prins pre el tinerii.

52. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

53. Și au dus pre Iisus la Arhieriu, și s'au adunat la dânsul toți Arhieriei și bătrânii și Cărturarii.

54. Iar Petru de departe mergea după el, până înăuntru în curtea Arhierelui, și ședea împreună cu slugile și se încălzia la foc.

55. Iar Arhieriei și tot sfatul că-utau împotriva lui Iisus mărturie, ca să'l omțoare, și nu aflau;

56. Că mulți mărturisau minciuni asupra lui, și nu erau asemenea mărturiile lor.

57. Și unii sculându-se, au mărturisit minciună asupra lui, grăind:

58. Că noi l-am auzit pre el zi-

când: eu volu sfică această biserică făcută de mâini, și în trei zile alta nefăcută de mâini volu zidi.

59. Și nici așa nu eră asemenea mărturia lor.

60. Și sculându-se Arhierul în mijloc, a întrebat pre Iisus, zicând: nimic nu răspunzi? Ce aceștia mărturisesc asupra tă?

61. Iar el tăcea și nimic nu răspundeă. Iarăș l-a întrebat pre el Arhierul și i-a zis lui: au tu ești Hristosul, Fiul celui Binecuvântat?

62. Iar Iisus au zis: eu sunt; și veși vedeă pre Fiul Omului șezând deadreapta puterei și venind cu norit cerului,

63. Iar Arhierul rupânduși hainele sale, a zis: ce ne mai trebuesc nouă alte mărturii?

64. Ași auzit hula, ce vi se pare vouă? Iar ei toți l-au judecat pre el că este vinovat morței.

65. Și au început unii a'l scuipă pre el și a'i acoperi fața lui și a'l bate cu pumnul și a zice lui: proceștel Și slugile îl băteau pre el cu palmele preste obraz.

66. Și fiind Petru jos în curte, a venit una din slujnicile Arhierelui,

67. Și văzând pre Petru încălzindu-se, căutând la el, a zis: și tu e-rai cu Iisus Nazarineanul.

68. Iar el s'a lepădat, zicând: nu știu, nici pricep ce grăiești lu. Și a ieșit afară înaintea curței, și a cântat cocoșul.

69. Iar slujnica văzându'l pre el iarăș, a început a spune celor ce stau acolo, că și acesta dintr'înșii este. Dar el iarăș s'a lepădat.

70. Și preste pușin, cei ce stau acolo au zis lui Petru: adevărat dintr'înșii ești, că galileean ești, și graiul tău seamănă.

71. Iar el a început a se blestema și a se jură, că nu știu pre omul acesta de care ziceți.

72. Și a doua oară a cântat cocoșul. Și și-a adus aminte Petru de cuvântul care l-au zis Iisus lui, că mai înainte de ce va cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori. Și a început a plânge.

43. Mat. 26, 47; Lucă 22, 47.

45. 2 Imp. 20, 9. 49. Ps. 68, 9 sq.

50. Iov 19, 13; Mat. 26, 56.

53. Mat. 26, 57; Lucă 22, 54; Ioan 18, 13.

55. Mat. 26, 59. 58. Ioan 2, 19.

61. Is. 53, 7; Lucă 22, 67.

62. Mat. 24, 30. 66. Mat. 26, 69.

71. Mat. 26, 74.

CAP. 15.

Patimile lui Hristos. Pogorârea de pre cruce și îngroparea

Și îndată dimineața, stat făcând Arhierii cu Bătrânii și cu Cărturarilor și toată adunarea, și legând pre Iisus, l-au dus și l-au dat lui Pilat.

2. Și l-a întrebat pre el Pilat: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, i-au zis lui: tu zici.

3. Și multe grăiau asupra lui Arhierii.

4. Iar Pilat iarăși l-a întrebat pre el, zicând: nimic nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc asupra ta.

5. Iar Iisus mai mult nimic n'a răspuns, căl se miră Pilat.

6. Iar la praznic le sloboziă lor câte un vinovat, pre care cereau ei.

7. Și eră unul ce'l numiă Varavă, prins împreună cu soții lui, care în zarvă făcuseră ucidere.

8. Și strigând norodul, a început a cere să le facă precum pururea le făcea lor.

9. Iar Pilat le-a răspuns lor, zicând: voiți să slobozesc vouă pre împăratul Iudeilor?

10. Că șilă, că din pizmă l-au dat pre el Arhierii.

11. Dar Arhierii au îndemnat pre norod, ca mai vârtos pre Varavă să'l sloboziască lor.

12. Iar Pilat răspunzând, iarăși le-a zis lor: dar ce voiți să fac acestuia pre care îl ziceți împăratul Iudeilor?

13. Atunci ei iarăși au strigat: răstignește'l pre el!

14. Iar Pilat le-a zis lor: dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau: răstignește'l pre el!

15. Și Pilat vrând să facă pre voea norodului, le-a slobozit lor pre Varavă, iar pre Iisus bălându'l, l-a dat să se răstignească.

16. Iar ostașii l-au adus pre el înăuntru curței, ce este divan, și au adunat toată oastea;

17. Și l-au îmbrăcat pre el în porfiră, și împletind cunună de spini, i-au pus lui.

18. Și au început a se închină lui, zicând: bucură-te împăratul Iudeilor!

19. Și l'băteau preste cap cu frestia, și l' sculptau pre el, și punându-se în genunchi se închinău lui.

20. Și după ce l-au batjocorit pre el, au desbrăcat de pre el porfira, și l-au îmbrăcat în hainele sale și l-au dus pre el să'l răstignească.

21. Și au silit pre oarecare Simon Chirinean, ce trecea venind din țarină, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, ca să ducă crucea lui.

22. Și l-au dus pre el la locul Golgota, care se înălțăcește: locul căpășanei.

23. Și i-au dat lui să beă vin amestecat cu smirnă, dar el n'au luat.

24. Și răstignindu'l pre el, au împărțit hainele lui, aruncând sorți pre dănsule, cine ce va lua.

25. Și eră ceasul al treilea, și l-au răstignit pre el

26. Și eră scrisoarea pricinii lui scrisă: **Împăratul Iudeilor.**

27. Și împreună cu dânsul au răstignit doi fâlhari, unul deadreapta și altul deastânga lui.

28. Și s'a plinit scriptura care zice: și cu cei fărădelege s'a socotit.

29. Și cei ce treceau îl hulău pre el, călînând capetele lor și zicând: Ua! Cel ce strici Biserica și în trei zile o zidești!

30. Mântuiește-te pre sineși și te pogoară de pre cruce.

31. Asemenea încă și Arhierii bălându'și joc, zicea unul către altul împreună cu Cărturarilor: pre alții au mântuit, iar pre sine nu poate să se mântuiască?

32. Hristos împăratul lui Israel, pogoare-se acum de pre cruce, ca să vedem și să credem într'însul. Și cel ce erau împreună cu el răstigniți, îl ocărau pre el.

33. Iar când a fost ceasul al șaselea, întunerec s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea ceas.

34. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare zicând: *Eloi Eloi, Limă Savahtani?* ce este tâlcuindu-se: Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unii din cei ce stău acolo auzind, ziceau: Iată, pre Ilie strigă.

36. Și alergând unul și umplând

15. 1. sq. Mat. 27, 1; Lucă 23, 1; Ioan 18, 28 sq. 6. Ioan 18, 39. 14. Mat. 27, 23. 16. Mat. 27, 27; Ioan 19, 2.

20. Mat. 27, 31.

22. Ioan 19, 17, 24; Ps. 21, 20.

28. Is. 53, 12. 30. Lucă 23, 35.

34. Ps. 21, 2; Mat. 27, 46.

36. Ps. 68, 22; Ioan 19, 29 sq.

un burete de oșel și punându-l într-o fresle, îl adăpă pre el, zicând: lăsați să vedem, au veni-va Ilie să-l pogoare pre el?

37. Iar Iisus strigând cu glas mare, și-au dat Duhul.

38. Și catapeteasma bisericei s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Și văzând sutașul, cel ce stă în preajma lui, că așa strigând și-au dat Duhul, a zis: cu adevărat, omul acesta Fiu al lui Dumnezeu a fost.

40. Și erau și muieri de departe privind, între care eră Maria Magdalina și Maria muma lui Iacov celui mic și a lui Iosif și Salomi.

41. Care și când erau în Galileea, mergeau după el și slujiau lui și altele multe, care se suiseră cu el în Ierusalim.

42. Și iață seară lăcându-se, de vreme ce eră vineri, care este mai înainte de sâmbătă,

43. A venit Iosif din Arimateea, sfetnic cu bun chip, care și acela eră așteptând împărăția lui Dumnezeu, și îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat de au murit așa curând; și chemând pre sutașul, l-a întrebat pre dânsul de au murit demult.

45. Și înțelegând dela sutașul, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și cumpărând giulgiu și pogorîndu-l pre el, l-a înfășurat cu giulgiul și l-a pus în mormânt, care eră săpat în piatră, și a prăvălit o piatră pre ușa mormântului.

47. Iar Maria Magdalina și Maria lui Iosif priviau unde îl pun.

CAP. 16.

Invierea lui Hristos. El se arată Ucenicilor. Înălțarea lui la cer.

Si dacă a trecut sâmbăta, Maria Magdalina și Maria lui Iacov și Salomi au cumpărat mirezme ca să meargă să-l ungă pre el.

2. Și foarte de dimineață, într-o una a sâmbetelor, au venit la mormânt, răsărind soarele.

3. Și zicea una către alta: cine

va prăvăli nouă piatra de pre ușa mormântului?

4. Și căutând au văzut piatra prăvălită, că eră mare foarte.

5. Și intrând în mormânt, au văzut pre un tânăr șezând de adreapta îmbrăcat în veșmânt alb, și s'au spăimântat.

6. Iar el au zis lor: nu vă spăimântați; pre Iisus căutați, Nazari-neanul cel răstignit; s'au sculat, nu este aici, iață locul unde l-au pus pre el.

7. Deci mergeți de spuneți ucenicilor lui și lui Petru, că va merge mai 'nainte de voi în Galileea, acolo îl veți vedea pre el, precum au zis vouă.

8. Și ieșind, au fugit dela mormânt, că erau cuprinse de cutremur și de spaimă, și nimănui nimic n'au spus, că se temeau.

9. Iar după ce au înviat Iisus, dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânei, s'au arătat întâi Mariei Magdalinei, dintru care scosese șapie draci.

10. Aceea mergând a vestit celor ce fuseseră cu el, care plângeau și se ânguiau.

11. Și acela auzind că este viu și a fost văzut de dânsa, n'au crezut.

12. După aceea s'au arătat într'alt chip la doi dintre dâșii, cari mergeau la o farină.

13. Și acela mergând, au spus celorlalți, dar nici pre aceia nu i-au crezut.

14. Iar după aceea șezând ei, cei unsprezece, li s'au arătat, și au împuțat necredinței lor și împietririi inimii, căci celor ce l-au văzut pre el că au înviat, n'au crezut.

15. Și au zis lor: mergeți în toată lumea și propoveduiți evanghelia la toată zidirea.

16. Cel ce va crede și se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede, se va osândi.

17. Și celor ce vor crede, aceste semne vor urmă: întru numele meu draci vor scoate, în limbi nouă vor grăi,

18. Șerpi vor lua, și de vor bea ceva de moarte, nu'i va vătăma pre

5. Ioan 20, 11, 12.

7. Mat. 26, 32.

12. Luc. 24, 13 sq.

14. Luc. 24, 36; Ioan 20, 19; 1 Cor. 15, 5 sq.

17. Fapt; 16, 18; 2, 4, 11; 10, 46.

18. Luc. 10, 19, Fapt. 28, 5 sq.

40. Mat. 27, 55; Luc. 23; 49.

42. Mat. 27, 57 sq. Luc. 23, 50 sq; Ioan 19, 38 sq. 47. Luc. 23, 55.

16. 1. Mat. 28, 1 sq; Luc. 24, 1 sq,

ei; pre bolnavi mâinile își vor pune, și bine le va fi.

19. Deci Domnul, după ce au grai cu dânșii, s'au înălțat la cer și au șezut deasupra lui Dumnezeu.

19. Luc. 24, 51; Fapt. 1, 9; 1 Tim. 3, 16,

20. Iar ei ieșind, au propovedit prefutindenea, Domnul împreună lucrând și cuvântul adevărindu-l prin semnele ce urmau, Amin.

20. Fapt. 3, 16; 14, 3; Evr. 2, 4.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

LUCA

CAP. 1.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Buna-Vestire. Închinăciunea Mariei la Elisavet și cântarea ei. Dezlegarea limbii lui Zaharia și prorocia lui.

e vreme ce mulți s'au apucat a alcătuî povestire pentru lucrurile cele ce au fost adevărate întru noi.

2. Precum au dat nouă cei ce dintru început au fost singuri văzători și slujitori cuvântului.

3. Părutu-mi-s'a și mie, urmând toate dintâiu cu deamăruntul, precum rând a scrie ște, puternice Teofile.

4. Ca să cunoșii înțărirea cuvintelor de care te-ai învățai.

5. Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeei, un preot oarecare a-nume Zaharia, din rândul preoșiei lui Avia, și femeia lui din fetele lui Aaron, și numele ei Elisavet.

6. Și erau drepti amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând întru toate poruncile și îndreptările Domnului, fără prihană.

7. Și n'aveau ei feciori, pentrucă Elisavet eră stearpă, și amândoi erau bătrâni în zilele lor.

8. Și a fost când a slujit el, în rândul săptămânei sale, înaintea lui Dumnezeu.

9. După obiceiul preoșiei, i s'a în-tâmplat a tămâia, intrând în biserica Domnului.

10. Și toată mulțimea norodului eră rugându-se afară, în vremea tămâierii.

11. Și i s'a arătat lui îngerul Domnului, stând deasupra altarului tămâierii.

12. Și s'a spăimântat Zaharia vă-zându-l, și frică a căzut preste dân-sul.

13. Iar îngerul a zis către dân-sul: nu te teme, Zaharia, că s'a auzit rugăciunea ta, și femeia ta Elisavet va naște ște fiu și vei chemă numele lui: Ioan.

14. Și va fi ște bucurie și veselie, și mulți de nașterea lui se vor bucură.

15. Că va fi mare înaintea Domnului, și vin și sichea nu va bea, și se va umplea de Duh Sfânt, încă din pântecele maicei sale.

16. Și pre mulți din fiit lui Israil va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și el va merge înaintea lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre fiu și pre cei neascultători întru înșelăciunea drepților; să gătească Domnului norod mai înainte gătit.

18. Și a zis Zaharia către înger: din ce voi cunoaște aceasta? Că eu sunt bătrân și femeia mea trecută în zilele sale.

19. Și răspunzând îngerul, a zis lui: eu sunt Gavriil, cea ce stau

10. Lev. 16, 17; III Imp. 7, 12.

12. Jud. 13, 5, 20; Dan. 10, 7.

13. Fapt. 10, 31.

17. Mal. 4, 5. 18. Fac. 17, 17.

19. Dan. 8, 16 și 9, 21; III Imp. 17, 1; Ps. 102, 21; Apoc. 7, 11.

1. 2. Evr. 2, 2; 1 Ioan 1, 1.

3. Fapt. 1, 1.

5. Mat. 2, 1; 1 Paral. 24, 10.

6, Iov 1, 1, 8. 9. Eș. 30, 7.

înaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis a grăi către tine și a vesti fle acestea.

20. Și iată, vei fi făcând, și neputând a grăi până în ziua când vor fi acestea, pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlini la vremea lor.

21. Și așteptă norodul pre Zaharia și se miră că zăbovia el în biserică.

22. Și ieșind, nu putea să grăiască lor, și au cunoscut ei că vedea a văzut în biserică, că le făcea semn cu mâna, și a rămas mut.

23. Și a fost dacă s'au umplut zilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.

24. Iar după zilele acelea, a îngrețat Elisavet muierea lui, și s'a lăsinut pre sine în cinci luni, zicând:

25. Că așa au făcut mie Domnul în zilele în care au socotit să îa o-cara mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șasea, trimis au fost îngerul Gavril dela Dumnezeu în cetatea Galileei, cărei numele eră Nazaret,

27. La lecioară logodită cu bărbat, cărui numele Iosif, din casa lui David; și numele lecioarei: Mariam.

28. Și intrând îngerul la dânsa, a zis: bucură-te *ceea cești* plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei.

29. Iar ea văzând s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugetă în ce chip va fi închinarea aceasta.

30. Și a zis ei îngerul: nu te teme Mariam, că ai aflat Dar la Dumnezeu.

31. Și iată vei zămisi în pântec, și vei naște fiu, și vei chema numele lui Iisus.

32. Acesta va fi mare, și Fiul celui de sus se va chema; și i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui,

33. Și va împărăși preste casa lui Iacov în veci, și împărășiei lui nu va fi sfârșit.

34. Și a zis Mariam către înger: cum va fi aceasta, de vreme ce de bărbat nu știu?

35. Și răspunzând îngerul, a zis ei: Duhul Sfânt se va pogori preste tine, și puterea celui de sus te va umbrî; pentru aceasta și Sfântul ce

se va naște din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu.

36. Și iată Elisavet rudenia ta, și acela a zămislit fiu la bătrânețele ei, și a șasea lună este ei aceasta, celei ce se chema steapă.

37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputință.

38. Și a zis Mariam: iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Și s'a dus dela dânsa îngerul.

39. Și sculându se Mariam în zilele acelea, mers-a la munte cu degrabă, în cetatea Iudei.

40. Și a intrat în casa Zahariei și s'a închinat Elisavetei.

41. Și a fost când a auzit Elisavet închinăciunea Mariei, săltat-a pruncul în pântecul ei; și s'a umplut de Duh Sfânt Elisavet.

42. Și a strigat cu glas mare și a zis: binecuvântată ești tu între femei, și binecuvântat este rodul pântecului tău.

43. Și de unde mie aceasta, ca să vie Maica Domnului meu la mine?

44. Că iată, cum iu glasul închinării tale întru urechile mele, săltat-a pruncul cu bucurie în pântecul meu.

45. Și fericită este ceea ce a crezut că va fi săvârșire celor zise ei dela Domnul.

46. Și a zis Mariam:

47. Mărește sufletul meu pre Domnul, și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu;

48. Că au căutat spre smerenia roabei sale. Că iată, de acum mă vor fericî toate neamurile;

49. Că mi-au făcut mie mărire cel puternic, și sfânt numele lui,

50. Și mila lui în neam și în neam spre cei ce se tem de el.

51. Făcut-au țările cu brațul său, risipit-au pre cei mândri cu cugetul inimei lor.

52. Pogorî-au pre cei puternici de pre scaune, și au înălțat pre cei smeriți.

53. Pre cei ilămânzi i-au umplut de bunățăși, și pre cei bogați i-au scos afară deșerți.

54. Luat-au pre Israil sluga sa, ca să pomeniască mila;

27. Lucă 2, 5; Mat. 1, 18 sq.

31. Is. 7, 14; Mat. 1, 21.

32. Is. 9, 7; 2 Imp. 7, 12.

33. Dan. 4, 8 și 7, 14; Mih. 4, 7.

35. Mat. 1, 18, 20; Dan. 9, 24.

36. Is. 54, 6. 37. Lucă 18, 27; Fac. 18, 14; Iov. 42, 2; Ier. 32, 17, 27; Zah. 8, 6; Rom.

41. 39. Isus Nav. 21, 11.

51. Is. 31, 9. 52. Ps. 32, 5.

53. 1 Imp. 2, 5; Ps. 33, 11.

55. Precum au grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

56. Și a rămas Mariam împreună cu dânsa ca la trei luni, și s'a înfiorat la casa sa.

57. Iar Elisavei i s'a împlinit vremea să nască, și a născut fiu;

58. Și au auzit cei ce locuiau împrejur și rudeniile ei, că au mărit Domnul mila sa cu dânsa, și se bucurau împreună cu dânsa.

59. Și a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncu; și l'au chemat pre numele tatălui lui: Zaharia.

60. Și răspunzând muma lui, a zis: nu, ci se va chema Ioan.

61. Și au zis către dânsa, că nimeni nu este întru rudeniea ta, care să se cheme cu numele acesta.

62. Și au făcut semin tatălui lui, cum ar vrea să l' cheme pre dânsul.

63. Și cerând el panahidă a scris, zicând: Ioan va fi numele lui. Și s'au mirat toți.

64. Și i s'a deschis gura lui îndată, și limba lui, și grăia, laudând pre Dumnezeu.

65. Și s'a făcut frică preste toți cei ce locuiau împrejurul lor; și întru toată lăturea de prin munții Iudei s'au vestit toate cuvintele acestea.

66. Și au pus toți cei ce au auzit în inima lor, zicând: oare ce va să fie pruncu acesta? Și mâna Domnului eră cu dânsul.

67. Și Zaharia tatăl lui s'a umplut de Duh Sfânt și a prorocit, zicând:

68. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israel, că au cercetat și au făcut răscumpărare norodului său,

69. Și au ridicat corn de mântuire nouă, în casa lui David slugi sale;

70. Precum au grăit prin gura sfinților celor din veac proroci ai lui.

71. Mântuire de vrăjmașii noștri, și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pre noi;

72. Să facă milă cu părinții noștri și să și aducă aminte de legătura lui cea sfântă,

73. De jurământul care s'au jurat către Avraam părintele nostru;

74. Să ne dea nouă, fără de frică, din mâinile vrăjmașilor noștri izbăvind-ne.

75. Să i slujim lui întru sfințenie și întru dreptate, înaintea lui în toate zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, proroc celui prea înalt te vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului să găsești căile lui;

77. Ca să dai cunoștința mântuirii norodului lui întru iertarea păcatelor lor,

78. Pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru, în care ne-au cerșat pre noi rășăritul din înălțime.

79. Ca să lumineze celor ce ședau întru întunec și în umbra morței, să îndrepteze picioarele noastre în calea păcii.

80. Iar pruncu crește și se înfăria cu duhul, și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel.

CAP. 2.

Nașterea lui Hristos. Ingerii vestesc păstorilor Nașterea lui. Aducerea lui Iisus în Biserică. Simeon și Ana, Iisus în Biserică întrebându-se cu dascălii legii.

Și a fost în zilele acelea, ieșit-a poruncă de la Chesarul Avgust, să se scrie toată lumea.

2. Această scrisoare întâu s'a făcut, domnind în Siria, Chirineu.

3. Și mergeau toți să se scrie, fiecare în cetatea sa.

4. Și s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret la Iudeea, în cetatea lui David, care se chiamă Vitelem, pentrucă eră el din casa și din seminția lui David.

5. Să se scrie cu Mariam, cea logodită lui femeie, fiind greă.

6. Și a fost când erau ei acolo, s'au umplut zilele ca să nască ea.

7. Și a născut pre fiul său cel întâu născut și l-a înfășat pre dânsul și l-a culcat în iesle, pentrucă nu aveau ei loc la gazdă.

8. Și păstori erau într'aceeaș lațare petrecând și păzind streji de noapte împrejurul turmei lor.

74. Ier. 31, 33. 75. Colas. 1, 22,

76. Mat. 3, 1; Mat. 3, 3 și 11, 9.

77. Ier. 31, 34.

78. Mat. 4, 2; Zab. 3, 9; 6, 12.

79. Is. 9, 2.

2. 4. Mib. 5, 2 sq; Mat. 2, 6.

7. Mat. 1, 24.

55. Fac. 17, 7, 19.

58. Is. 41, 8. 59. Fac. 17, 12; Lev. 12, 3.

66. Is. 1, 3 și 3, 22.

68. Ps. 103, 13 și 73, 13. 69. Ps. 103, 17.

70. Ier. 23, 6; Ept. 3, 21.

73. Fac. 22, 16.

9. Și iată îngerul Domnului a stăut înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor, și s'au înfricoșat cu frică mare.

10. Și le-a zis lor îngerul: nu vă temeți, că iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot norodul.

11. Că s'au născut vouă astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta va fi vouă semn: află-veți un prunc înfășat, culcat în iesle.

13. Și îndată s'a făcut împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, laudând pre Dumnezeu și zicând:

14. Slavă lui Dumnezeu întru cei de sus și pre pământ pace, între oameni bunăvoie.

15. Și a fost dacă s'au dus dela dânșii îngerii la cer și păstorii au zis unii către alții: să mergem dar până la Vileem și să vedem cuvântul acesta ce s'a făcut, care Domnul au arătat nouă.

16. Și au venit degrabă și au aflat pre Mariam și pre Iosif și pruncu culcat în iesle.

17. Și văzând au spus pentru cuvântul ce se grăise lor de pruncu acesta.

18. Și toți cei ce au auzit s'au mirat de cele ce s'au zis de păstori către dânșii.

19. Iar Mariam păzia toate cuvintele acelea, punându-le întru inima sa,

20. Și s'au întors păstorii, slăvind și laudând pre Dumnezeu de toate cele ce au auzit și au văzut, precum s'au zis către dânșii.

21. Și când s'au umplut opt zile, ca să'l taie pre el împrejur, s'a chemat numele lui: Iisus, care s'a numit de înger mai înainte de a se zămislit el în pântec.

22. Și când s'au umplut zilele curățirii ei, după legea lui Moisi, l-au suit pre el în Ierusalim, ca să'l pună înaintea Domnului,

23. Precum este scris în legea Domnului: toată partea bărbătească ce deschide pântecul, sânt Domnului se va chema;

24. Și ca să dea jertfă, după ceea

ce s'a zis în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi pui de porumb.

25. Și iată, eră un om în Ierusalim anume Simeon, și omul acela eră drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângărirea lui Israel și Duh Sfânt eră preste dânsul.

26. Și eră lui făgăduit dela Duhui Sfânt să nu vază moartea până ce va vedea pre Hristosul Domnului.

27. Și a venit cu Duhul în biserică, când au adus înăuntru părinții pre Iisus pruncu, ca să facă ei după obiceiul legii pentru el.

28. Și acela l-a luat pre dânsul în brațele sale și bine a cuvântat pre Dumnezeu și a zis:

29. Acum slobozești pre robul tău Stăpâne, după cuvântul tău în pace;

30. Că văzură ochii mei mântuirea ta,

31. Care o ai gătit înaintea feței tuturor noroadelor;

32. Lumină spre descoperirea neamurilor și slava norodului tău Israel.

33. Și eră Iosif și muma lui mîrîndu-se de cele ce se grăiau pentru dânsul.

34. Și i-a binecuvântat pre dânșii Simeon, și a zis către Mariam muma lui: iată, acesta este pus spre căderea și sculara a multora întru Israel, și spre semnul căruia i se va zice împotivă.

35. Și prin însuș sufletul tău va trece sabie, ca să descopere dela multe inimi cugetele.

36. Și eră Ana prorocița, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir. Aceasta îmbătrânise în zile multe, care trăise cu bărbatul său șapte ani din fecioria sa.

37. Și aceasta a fost văduvă ca la optzeci și patru de ani, care nu se depăria dela biserică, cu posturi și cu rugăciuni slujind lui Dumnezeu ziua și noaptea;

38. Și aceea într'acel ceas venind se mărturisii Domnului și grăia pentru dânsul tuturor celor ce așteptau mântuire în Ierusalim.

39. Și după ce au săvârșit ei toate după legea Domnului, s'au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.

40. Iar pruncu creștea și se întăria cu Duhul, umplându-se de în-

13. Ps. 102, 20, 21.

14. Is. 57, 19; Efes. 2, 14.

21. Fac. 17, 12; Lev. 12, 3; Luc. 1, 31,

22. Lev. 12, 4. 23. Eș. 13, 2.

24. Lev. 12, 8.

32. Isaia 42, 6.

34. Is. 8, 14; Rom. 9, 33; 1 Petr. 2, 7.

37. 1 Imp. 1, 22; 1 Tim. 5, 5.

jelepciune; și Darul lui Dumnezeu eră presle dânsul.

41. Și se duceau părinții lui în fiecare an în Ierusalim, la praznicul paștilor.

42. Și când au fost de doisprezece ani, suindu-se ei în Ierusalim după obiceiul praznicului,

43. Și sfârșind zilele, când s'au întors ei, au rămas Iisus pruncu în Ierusalim, și n'au știut Iosif și muma lui.

44. Și socotind că este el cu alte soții, au venit cale de o zi, și l-au căutat pre el prin rudenii și prin cunoscuți,

45. Și neaflându'l, s'au întors în Ierusalim, căutându'l pre el.

46. Și a fost după trei zile l-au aflat în biserică, șezând în mijlocul dascălilor, ascultându'i și întrebându'i pre ei.

47. Și se minunau toți, cei ce'l auziau pre dânsul, de priceperea și de răspunsurile lui.

48. Și văzându'i pre el, s'au spăimântat și a zis către el muma lui: fiule, căci ai făcut nouă așa? Iată, tatăl tău și eu dorindu-te te căutam.

49. Și au zis către dânsul: ce este că mă căutați? Au n'aji știut că întru cele ce suntaie Tatălui meu se cade mie să fiu?

50. Și ei n'au înțeles grăul care au grăit lor.

51. Și s'au pogorît împreună cu dânsul și au venit în Nazaret și eră supunându-se lor, iar muma lui păzia toate graiurile acestea în inima sa.

52. Și Iisus sporiă cu înțelepciunea și cu vârsta și cu Darul la Dumnezeu și la oameni.

CAP. 3.

Propoveduirea lui Ioan și mărturia lui despre Hristos. Botezul lui Hristos și povestirea neamului său.

Iar în anul al cincisprezecelea al împărăției lui Tiberie Chesarului domnind Pilat din Pont în Iudea și Irod stăpânind a patra parte pre Galileea, iar Filip fratele lui, stăpânind a patra parte pre Ituria și pre laturea Trahoniei, și Lisanie a patra parte stăpânind pre Avilinia;

2. În zilele Arhierelor Ana și Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan fiul Zahariei în pustie.

3. Și a venit în loată laturea Iordanului, propoveduind botezul pocăinței întru iertarea păcatelor;

4. Precum este scris în cartea cuvintelor Isaiei prorocului, care zice: glasul celui ce strigă în pustie: găliți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muniele și măgura se va smeri; și vor fi cele strâmbe drepte, și cele colțuroase căi netede;

6. Și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu.

7. Deci ziceă noroadelor celor ce mergeau să se boteze dela el: pui de năpârci, cine v'a arătat vouă ca să fugiți de mânia ceea ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință, și nu începeți a zice întru voi: iată avem pre Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeu și din pietrile acestea să ridice fii lui Avraam.

9. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruncă.

10. Și'l întrebau pre el noroadele, zicând: dar ce vom face?

11. Răspunzând, ziceă lor: cel ce are două haine, să dea celui ce n'are; și cel ce are bucate, asene-ne să facă.

12. Și au venit și vameșii să se boteze dela dânsul, și au zis către el: învățătorule, ce vom face?

13. Iar el a zis către dânsli: nimic mai mult decât este rânduit vouă, să nu faceți.

14. Și'l întrebau și ostașii, zicând: și noi ce vom face? Și a zis către dânsli: pre nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți, și să vă îndestulați cu lefale voastre.

15. Iar așteptând norodul și cugetând toți întru inimele sale de Ioan, ca nu cumvă el să fie Hristos,

16. Răspuns-a Ioan tuturor, zicând: eu cu apă vă botez pre voi; dar vine cel mai tare decât mine, cărula nu sunt vrednic a'i dezlega cureaua încălțămintelor lui. Acesta va boteza pre voi cu Duhul Sfânt și cu foc;

41. Eș. 34, 23; H. doua Lege 16, 16.

47. Mat. 7, 21; Marc. 1, 22; Ioan 7, 46.

52. 1 Imp. 2, 27.

3. 3. Mat. 3, 1; Marc. 1, 4; Ioan 1, 6.

4. Is. 40, 3. 6. Is. 52, 10. 7 Mat. 3, 7 sq.

17. A cărui lopata este în mână lui, și va curăți aria sa, și va aduna grâul în jilnița sa, iar plevile le va arde cu focul nesfîrșit.

18. Multe încă și altele binevestiă norodului, mângăindu-l.

19. Iar Irod, cel a pătra parte stăpânitor, muștrăat fiind de ei, pentru Irodiada muierea frăține-său, și pentru toate relele care a făcut Irod,

20. A adăus și aceasta preste toate, și a închis pre Ioan în temniță.

21. Și a fost dacă s'a botezat tot norodul, și Iisus botezându-se și rugându-se, s'a deschis cerul,

22. Și s'au pogorît Duhul Sfânt cu chip înșepesc, ca un porumb, preste dânsul; și glas din cer s'a făcut, zicând: tu ești Fiul meu cel iubit, întru tine bine am voit.

23. Și acest Iisus eră ca de treizeci de ani începând, fiind (precum se socotea) fiul lui Iosif, al lui Iis,

24. Al lui Matât, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iană, al lui Iosif,

25. Al lui Matatfa, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esif, al lui Nanghê,

26. Al lui Maai, al lui Matatfa, al lui Semet, al lui Iosif, al lui Iuda,

27. Al lui Ioană, al lui Risă, al lui Zorovăvel, al lui Salafil, al lui Niri,

28. Al lui Melhi, al lui Adif, al lui Cosâm, al lui Elmodâm, al lui Ir,

29. Al lui Iosif, al lui Elițer, al lui Iorim, al lui Matât, al lui Levi,

30. Al lui Simeon, al lui Iúda, al lui Iosif, al lui Ionân, al lui Eliachim,

31. Al lui Meleá, al lui Mainan, al lui Matatá, al lui Natâm, al lui David,

32. Al lui Iesê, al lui Ovid, al lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason,

33. Al lui Aminadáv, al lui Arâm, al lui Esrôm, al lui Farês, al lui Iúda,

34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraâm, al lui Tára, al lui Nahôr,

35. Al lui Sarúh, al lui Ragáv, al lui Falêc, al lui Éver, al lui Salá.

36. Al lui Cainán, al lui Arfaxád, al lui Sim, al lui Nôe, al lui Lámeh.

37. Al lui Matusalá, al lui Enôh, al lui Iáred, al lui Malelel, al lui Cainán.

38. Al lui Enôs, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

20. Mat. 11, 2. 21. Mat. 3, 16; Marc. 1, 10; Ioan 1, 32. 22. Luca 9, 35. 31. 2 Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 35.

CAP. 4.

Postul și ispitirea lui Iisus. El, înșepat în sinagogă. Este amenințat de Iudei. Vindecă felurite boale.

Iar Iisus plin de Duhul Sfânt s'au întors dela Iordan, și s'au dus de Duhul în pustie.

2. Patruzeci de zile ispitindu-se de diavolul. Și n'au mâncat nimic în zilele acelea. Și sfârșindu-se ele, mai pre urmă au înmânzit.

3. Și a zis lui diavolul: de ești Fiul lui Dumnezeu, zi pietrei aceste să se facă pâine.

4. Și au răspuns Iisus către el, zicând: scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot grațul lui Dumnezeu.

5. Și suindu-l pre el diavolul într'un munte înalt, i-a arătat lui toate împărățiile lumii, într'o clipă de vreme.

6. Și i-a zis lui diavolul: fie vouă dă stăpânirea aceasta toată și slava lor, că nîe este dată, și ori căruia voesc o dau pre ea.

7. Deci, tu de te vei închină înaintea mea, va fi a ta toată.

8. Și răspunzând Iisus, au zis lui: mergi înapoia mea, satano, că scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini, și lui unuia să i slujești.

9. Și i-a dus pre el în Ierusalim și i-a pus pre dânsul pre aripa bisericet, și i-a zis lui: de ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te pre sineși de aici jos.

10. Că scris este, că îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păziască;

11. Și pre mâini te vor ridica, ca să nu îți împiedeci de piatră pictorul tău.

12. Și răspunzând Iisus, au zis lui, că s'a zis: să nu ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău.

13. Și sfârșind diavolul toată ispita, a fugit dela dânsul până la o vreme.

14. Și s'a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea, și vestea a ieșit despre el în toată laturea aceea.

4. 1. Mat. 4, 1 sq; Marc. 1, 12 sq.
4. H doua Lege 8, 3. 5. Mat. 4, 8.
8. H doua Lege 6, 13.
10. Ps. 90, 11.
12. H doua Leg. 6, 16.
14. Mat. 4, 12; Marc. 1, 14.

15. Și el învăța în sinagogurile lor, slăvindu-se de toți.

16. Și au venit în Nazaret, unde era crescut, și au intrat după obiceiul său în ziua sâmbetei în sinagogă, și s'au sculat să citească.

17. Și i s'a dat lui cartea Isaiei prorocului. Și deschizând cartea, a aflat locul unde era scris:

18. Duhul Domnului preste mine, pentru care m'au uns bine a vesti săracilor; m'au trimis a lămădui pre cei zdrobiți la inimă, a propovedui robilor iertare și orbilor vedere, a slobozi pre cei sfărâmați, întru ușurare,

19. A propovedui anul Domnului primit.

20. Și închizând cartea, o au dat slugei, și au șezut; și ochii tuturor din sinagogă erau privind spre el.

21. Și au început a zice către dânsul, că astăzi s'a plinit scriptura aceasta întru urechile noastre.

22. Și toți îl mărturiseau pre el, și se mirau de cuvintele darului care ieșiau din gura lui. Și ziceau: au nu este acesta feciorul lui Iosif?

23. Și au zis către ei: cu adevărat veți zice mie pilda aceasta: doctorule, vindică-te pre sineși; câte am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă și aici în patria ta.

24. Și au zis: amin grăesc vouă, că nici un proroc nu este primit în patria sa;

25. Și într'adevăr grăesc vouă: multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israel, când s'a încuiat cerul trei ani și șase luni, cât s'a făcut foame mare preste tot pământul.

26. Și către nici una dintr'acelea n'a fost trimis Ilie, fără numai la Sarepta Sidonului, la o muiere văduvă.

27. Și mulți leproși erau în zilele lui Elisei prorocului în Israel, și nici unul dintr'înșii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Și s'au umplut toți de mânie în sinagogă, auzind acestea.

29. Și sculându-se l-au scos pre el afară din cetate, și l-au dus pre el până în sprinceană muntelui pre care era zidită cetatea lor, ca să'l arunce jos;

30. Iar el trecând prin mijlocul lor, s'au dus.

31. Și s'au pogorât în Capernaum, cetate a Galileei, și era învășându'i pre el sâmbăta.

32. Și se spăimântau de învășătura lui, căci cu stăpânire era cuvântul lui.

33. Și în sinagogă era un om, care avea duh de drac necurat, și a strigat cu glas mare,

34. Grăind: lasă, ce este nouă și ție lisuse Nazarineanule? Ai venit să ne pierzi pre noi? Te știu pre tine cine ești: Sfântul lui Dumnezeu.

35. Și l-au certat pre el Iisus, grăind: taci; și ieși dintr'însul. Și aruncându'l pre el dracul în mijloc, a ieșit dintr'însul, nimic vălmășindu'l pre el.

36. Și s'a făcut spaimă peste toți, și se întrebau între sine, zicând: ce este cuvântul acesta? Căci, cu stăpânire și cu putere poruncește duhurilor celor necurate și ies.

37. Și se ducea vestea de el în tot locul cel de primpjur.

38. Și sculându-se din sinagogă, au intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cuprinsă de friguri mari, și l-au rugat pre el pentru dânsa.

39. Și stând lângă ea, au certat frigurile și o au lăsat pre dânsa, și îndată sculându-se, slujia lor.

40. Și apunând soarele, toți căși aveau bolnavi cu multe feluri de boale, l-au adus pre el către dânsul; iar el pre fiecare din ei punânduși mâinile, l-au tămăduit pre ei.

41. Și ieșiau și draci din mulți, strigând și grăind, că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Și certându'i, nu'i lăsa pre dânsii să grăiască, căci îl șiau că el este Hristos.

42. Iar făcându-se ziuă, ieșind s'au dus în loc pustiu, și noroadăle căutau pre dânsul, și au venit până la dânsul, și'l țineau pre el ca să nu se ducă dela dânsii.

43. Și el au zis către ei: se cade mie să vestesc și altor cetăți împărăția lui Dumnezeu, că spre aceasta sunt trimis.

44. Și era propoveduind în sinagogurile Galileei.

16. Mat. 13, 53 sq; Marc. 6, 1; Neem. 8, 4 sq.

18. Is. 61, 1.

23. Mat. 4, 13. 24. Ioan 4, 44.

25. 3 Imp. 17, 1, 9 și 18 1; Iac. 5, 17.

27. 4 Imp. 5, 14.

30. Ioan 8, 59.

31. Mat. 4, 13; Marc. 1, 21; Ioan 2, 12.

32. Mat. 7, 38 și 22, 23; Ioan 7, 46.

34. Luca 1, 35; Marc. 1, 22.

38. Mat. 8, 14 sq. 40. Marc. 1, 32 sq.

CAP. 5.

Minunata pescuire. Leprosul. Slăbănogul. Levi vameșul. Ospățul lui Iisus cu vameșii. Despre post.

Și a fost când îl îmbulziă pre el norodul, ca să auză cuvântul lui Dumnezeu, și el stă lângă iezerul Ghenisarefului.

2. Și au văzut două corăbii stând lângă lezer; iar pescarii ieșind dintr'însele, spălau mrejele.

3. Și intrând într-o corabie, care eră a lui Simon, l-au rugat pre el s'o depărteze puțin dela pământ; și șezând învășă pre noroade din corabie.

4. Iar dacă au încetat a grăi, au zis către Simon: depărtează-o la adânc și aruncași mrejele voastre spre vânare.

5. Și răspunzând Simon, a zis lui: învășătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins, dar după cuvântul tău voi arunca mreaja.

6. Și aceasta făcând, au prins multime multă de pești, și se rupeă mreaja lor.

7. Și au făcut semn sofiilor sale, cari erau într'altă corabie, ca să vină și să le ajute lor. Și au venit și au umplut amândouă corăbiiile, cât se aflundau ele.

8. Iar Simon Petru văzând, a căzut la picioarele lui Iisus, grăind: ieși dela mine, că om păcătos sunt Doamne.

9. Că-l cuprinsese pre el spaimă, și pre toți cei ce erau cu dânsul, pentru vânarea peștilor pre cari prinseseră.

10. Așijderea și pre Iacov și pre Ioan, feciorii lui Zevedei, cari erau sofiul lui Simon. Și au zis Iisus către Simon: nu te teme, de acum vei vâna oameni.

11. Și scofând amândouă corăbiiile la pământ, lăsând toate, au mers după dânsul.

12. Și a fost când eră el într'una din cetăși, iată un om eră plin de lepră, și văzând pre Iisus, a căzut pre fața sa, și s'a rugat lui, grăind: Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

13. Și lînzând mâna, s'au atins de dânsul, zicând: voesc; curățește-te.

Și îndată lepra s'a dus dela dânsul.

14. Și el au poruncii lui, nimănui să nu spue; ci mergi de te arată pre sineși preotului, și dă pentru curățenia ta, precum a poruncii Moisi, într'u mărturie lor.

15. Iar cuvântul mai mult străbătea pentru dânsul, și se adunau noroade multe ca să auză și să se tămăduiască dela dânsul de boalele sale.

16. Iar el se ducea în pustie și se rugă.

17. Și a fost într'una din zile, și el eră învășând; și ședeau Fariseii și învășătorii legii, cari veniseră din toate satele Galileei și ale Iudeei și ale Ierusalimului; și puterea Domnului eră spre a-i tămădui pre ei.

18. Și iată, niște bărbași purtând în pat pre un om, care eră slăbănog, și căutau să-l ducă pre el în-lăuntru și să-l pană înaintea lui.

19. Și neaflând pre unde să-l ducă, pentru norod, suindu-se deasupra acoperemântului, printre cărămizi l-au slobozit pre dânsul cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.

20. Și văzând credința lor, au zis lui: omule, iartă-ți-se fie păcatele tale.

21. Și au început a cugeta Cărturaril și Fariseii, grăind: cine este acesta ce grăește hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

22. Iar cunoscând Iisus gândurile lor, răspunzând au zis către dânsii: ce gândiți întru inimele voastre?

23. Ce este mai lesne a zice: iartă-ți-se fie păcatele tale, sau a zice: scoală și umblă?

24. Ci ca să știți, că putere are Fiul Omului pre pământ a ierta păcatele (au zis slăbănogului): fie grăesc: scoală, și luând patul tău, mergi la casa ta.

25. Și îndatăș sculându-se înaintea lor, a luat patul pre care zăcea și s'a dus la casa sa, slăvind pre Dumnezeu.

26. Și spaimă a cuprins pre toși, și slăviau pre Dumnezeu, și s'au umplut de frică, grăind: am văzut lucruri minunate astăzi.

27. Și după acestea a ieșit și au văzut pre un vameș, anume Levi,

5. 1. Marcu 1, 16.

12. Mat. 8, 2; Marcu 1, 40 sq.

14. Lev. 14, 2. 16. Marcu 1, 35 sq.

18. Mat. 9, 2; Marcu 2, 3. 21. Is. 43, 25.

27. Mat. 9, 9; Marcu 2, 14.

șezând la vamă, și i-au zis lui: vino după mine.

28. Și lăsând toate, s'a sculat și a mers după dânsul.

29. Și i-a făcut Levi lui ospăț mare în casa sa. Și eră norod năut de vameși și de alții, cari ședeau cu ei.

30. Și cărtiau Cărturarii lor și Fariseii către ucenicii lui, grăind: pentru ce cu vameșii și cu păcătoșii măncași și beși?

31. Și răspunzând Iisus au zis către ei: n'au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi.

32. Nu am venit să chem pre cei drepți, ci pre cei păcătoși la pocăință.

33. Iar ei au zis către ei: pentru ce ucenicii lui Ioan poartă adese ori și rugăciuni fac, așijderea și ai Fariseilor, iar ai tăi mănâncă și beau?

34. Iar el au zis către dânsii: au doară puteși pre lili nunței să'i faceși să poartă până când este mirele cu dânsii?

35. Dar vor veni zile, când se va lua mirele dela dânsii, și atunci vor poartă într'acele zile.

36. Și grăia și pildă către dânsii: nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche; iar de nu, și pre cea nouă o rupe, și la cea veche nu se potrivește petecul cel ce este dela cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul cel nou pre foi, și el se va vărsa, și foile vor pieri;

38. Ci vinul nou se cade să'l pună în foi noi; și amândouă se vor finea.

39. Și nimenea care bea de cel vechiu, îndată voește de cel nou; că zice: cel vechiu mai bun este.

CAP. 6.

Ucenicii rup spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Fericirile. Iubirea de vrăjmași. A nu judeca pe aproapele. Zidirea pe temelie bună.

Și a fost într'o sâmbăta, a doua după cea dintâi, trecea el prin semănături și smulgeau ucenicii lui spice și măncau, frecându-le cu mâinile.

2. Iar oarecari din Farisei le-au zis lor: ce faceți care nu se cade a face sâmbăta?

3. Și răspunzând Iisus, au zis către dânsii: nici aceasta n'ați celtit ce a făcut David când a flămânzit ei și cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pâinile punerii înainte și a măncaș. și a dat și celor ce erau cu el, care nu se cădeă să le mănânce, fără numai preoții?

5. Și ziceă lor: că Domn este Fiul Omului și al sâmbetei.

6. Și a fost și în altă sâmbăta au intrat el în sinagogă și învăță. Și eră acolo un om a cărui mână cea dreaptă eră uscată.

7. Și îl pândiau pre el Cărturarii și Fariseii, de'l va vindeca sâmbăta ca să afle vină asupra lui.

8. Dar el stă gândurile lor, și au zis omului care aveă mână uscată: scoală-te și stăi în mijloc. Iar el sculându-se, a stăut.

9. Atunci au zis Iisus către dânsii: întrebă-voi pre voi: ce se cade sâmbăta, bine a face sau rău a face? suflet a mîniui sau a pierde?

10. Și căutând spre toți aceștia, au zis lui: întinde-ți mână ta. Iar el a făcut așa. Și a venit mîna lui la starea cea dintâi, sănătoasă ca și cealaltă.

11. Iar ei s'au umplut de nebulie și vorbeau unul cu altui, ce ar fi făcut lui Iisus.

12. Și a fost în zilele acestea, au ieșit la munte să se roage, și toată noaptea au petrecut întru rugăciunea lui Dumnezeu.

13. Și când s'a făcut ziua, au chemat pre ucenicii săi, și alegând dintre dânsii doisprezece, pre cari și apostoli i-au numit.

14. Pre Simon, pre care i-au și numit Petru, și pre Andrei fratele lui, pre Iacov și pre Ioan, pre Filip și pre Varfolomei,

15. Pre Matei și pre Toma, pre Iacov al lui Alfei și pre Simon ce se chiamă Zilotis,

16. Pre Iuda al lui Iacov și pre Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut și vânzător.

17. Și pogorându-se cu dânsii, au stăut în loc șes, și mulțimea uce-

33. Mat. 9, 14; Marcu 2, 18.

6. 1. Mat. 12, 1; Marc. 2, 23.

4. 1 Imp. 21, 6.

13. Luc. 9, 1; Marc. 3, 13, sq.

nicilor lui, și mulțime multă de norod din toată Iudeea și din Ierusalim și de pre lângă marea Tirului și a Sidonului, cari veniseră să-l asculte pre el și să se lămăduască de neputințele lor.

18. Și cei ce se chinuiau de dururi necurate și se vindecau.

19. Și tot norodul căută să se atingă de el, că putere ieșea din el, și vindecă pre toți.

20. Și el ridicându-și ochii săi spre ucenicii lui, zicea: fericiți sunteți săracilor, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți sunteți cari flămânziți acum, că vă veți sătura. Fericiți sunteți cari plângeți acum, că veți râde.

22. Fericiți veți fi când vă vor urî pre voi oamenii, și când vă vor despartî pre voi și vă vor ocări, și vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiul Omului.

23. Bucurați-vă într'acea zi și săltați, că iată, plata voastră multă este în ceruri; că într'acest chip făceau prorocilor părinții lor.

24. Însă vai vouă bogățiilor, că vă luați mângâierea voastră.

25. Vai vouă celor ce sunteți sătui acum, că veți flămânzi. Vai vouă celor ce râdeți acum, că veți plânge și vă veți tângui.

26. Vai vouă, când vă vor zice bine toți oamenii, că într'acest chip făceau prorocilor celor mincinoși părinții lor.

27. Ci vouă grăiesc, celor ce auziți: iubiți pre vrăjmașii voștri, bine faceți celor ce vă urăsc pre voi.

28. Binecuvântați pre cel ce vă blesteamă pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă fac vouă necaz.

29. Celui ce te bate pre tine preste o față a obrazului, întoarce-i lui și cealaltă; și celui ce îți ia haina, nu-l opri lui și cămașa.

30. Și tot celuia ce cere dela tine, dă-i; și dela acela ce îți ia ale tale, nu cere înapoi.

31. Și precum voiți ca să vă facă vouă oamenii, și voi faceți lor așașilderea.

32. Și de iubiți pre cei ce vă iu-

besc pre voi, ce dar este vouă? Că și păcătoșii iubesc pre cei ce îi iubesc pre dânsii.

33. Și de faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce dar este vouă? Că și păcătoșii aceeaș fac.

34. Și de dați împrumut celor dela cari nădăjduiți a lua, ce dar este vouă? Că și păcătoșii dau păcătoșilor împrumut, ca să îi înlocmai.

35. Ci iubiți pre vrăjmașii voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăjdvind, și va fi plata voastră multă, și veți fi fii celui prea înalt; că el este bun spre cei ne-mulțumitori și spre cei răi.

36. Deci, fiți milostivi precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați, și nu vă veți judeca; nu osândiți, și nu vă veți osândi; iertați, și vi se va ierta;

38. Dați, și vi se va da vouă; măsură bună, îndesată și clătită și pre deasupra vărsându-se vor da în sânul vostru; căci, cu aceeaș măsură cu care veți măsură, se va măsură vouă.

39. Și le-au zis lor și pildă: au doară poate orb pre orb să povățuiască? Au nu amândoi vor cădea în groapă?

40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său; dar tot cel desăvârșit, va fi ca dascălul său.

41. Și ce vezi ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bârna care este în ochiul tău n'o simți?

42. Sau cum poți zice fratelui tău: frate, lasă să scoi ștercul care este în ochiul tău, însuși nevăzând bârna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâiu bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoi ștercul care este în ochiul fratelui tău.

43. Că nu este pom bun, care face roadă rea, nici pom rău, care face roadă bună.

44. Că tot pomul din roada sa se cunoaște; că nu adună smochine din măricini, nici din rug culeg struguri.

45. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimii sale scoate cele bune; și omul cel rău din vistieria cea

17. Marc. 3, 7 sq; Mat. 4, 24 sq.

24. Amos 6, 1; Iac. 5, 1.

25. Is. 65, 13, 14.

30. A doua Leg. 15, 7.

31. Mat. 7, 12. 32. Mat. 5, 46.

34. Mat. 5, 43; Lev. 25, 35.

35. Ps. 36, 26

36. Es. 34, 6; Ps. 102, 8, 13.

37. Rom. 2, 1. 38. Marc. 4, 24.

40. Ioan 15, 30. 41. Mat. 7, 3.

45. Mat. 12, 35.

rea a inimei sale scoate cele rele; că din prisosința inimei grăește gura lui.

46. Și ce mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic?

47. Tot cela ce vine către mine și aude cuvintele mele și le face pre ele, voi arăta vouă cui este asemenea.

48. Asemenea este omului ce și zidește casă, care a săpat și a adâncit și a pus temelie pe piatră; și vărsare de ape făcându-se, a lovit râul în casa aceea, și nu o a putut clăti pre ea, căci era întemeiată pe piatră.

49. Iar cela ce a auzit și n'a făcut, asemenea este omului care și-a zidit casa sa pre pământ fără de temelie, în care a lovit râul și îndată a căzut, și s'a făcut sfărâmarca casei aceea mare.

CAP. 7.

Vindecarea slugii Sutașului. Învierea fiului văduvei din Nain. Trimișii lui Ioan. Muierea cea păcătoasă. Pilda cu cei doi datornici.

Și după ce au sfârșit toate cuvintele sale întru auzul norodului, au intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș fiind bolnavă, vrea să moară, care era la dânsul de cinst.

3. Și auzind de Iisus, a trimis la dânsul bătrâni ai Iudeilor, rugându-l pre el ca să vină să mântuiască sluga lui.

4. Iar el venind către Iisus, îl rugau pre el cu deadinsul, zicând: că este vrednic acela căruia vei da aceasta;

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el o a zidit nouă.

6. Iar Iisus mergea cu dânsii. Și nefiind el departe de casă, a trimis la dânsul sutașul prieten, grăind lui: Doamne, nu te osteni; că nu sunt vrednic ca să intri supă acoperământul meu;

7. Pentru aceea nici pre mine nu m'am socotit a fi vrednic a veni către tine, ci zi cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sunt om rânduit supă dregătorie, având supă sinemi slujii-

tori, și zic acestuia: mergi, și merge; și altuia: vino și vine; și slugei mele: fă aceasta și face.

9. Iar Iisus auzind acestea, s'au minunat de el, și întorcându-se au zis norodului, care mergea după dânsul: grăesc vouă, că nici întru Israel n'am aflat atâta credință.

10. Și întorcându-se trimișii acasă, au aflat pre sluga cea bolnavă sănătoasă.

11. Și a fost după acestea mergea într-o cetate ce se chema Nain, și împreună cu dânsul mergeau ucenicii lui mulți și norod mult.

12. Iar dacă s'au apropiat către poarta cetății, iată, scoteau pre un mort, fiu unul născut al mamei sale, și aceea era văduvă; și norod mult din cetate era cu dânsa.

13. Și văzând-o pre dânsa Domnul, i s'au făcut milă de ea, și au zis ei: nu plânge.

14. Și apropiindu-se, s'au atins de pal; iar cei ce îl duceau, au stătuț, și el au zis: tânăruie, fie grăesc: scoală-te!

15. Și a șezut drept mortul și a început a grăi. Și l-au dat pre ei mamei lui.

16. Și a luat frică pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, grăind, că pro-roc mare s'a sculat întru noi, și că au cercetat Dumnezeu pre norodul său.

17. Și a ieșit cuvântul acesta de el, întru toată Iudeea și întru toată latură.

18. Și au vestit lui Ioan, ucenicii lui, de toate acestea.

19. Și chemând Ioan pre doi din ucenicii săi, i-a trimis către Iisus, zicând: tu ești cela ce vine, sau pre altul să așteptăm?

20. Și venind către el bărbății aceea, au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis pre noi către tine, zicând: tu ești cela ce vine, sau pre altul să așteptăm?

21. Și într'acel ceas au tămăduit pre mulți de boale și de răni și de duhuri rele, și au dat vedere multor orbi.

22. Și răspunzând Iisus, au zis lor: mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și ați auzit; că orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc,

47. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22.

7. 2. Mat. 8, 5 sq.

13. Mat. 9, 36; Ier. 31, 16.

17. Mat. 9, 26. 22. Is. 35, 5.

surzii aud, morții se scoală, săracilor bine se vestește.

23. Și fericit este cel ce nu se va sminti întru mine.

24. Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, au început a grăi către noroade de Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? Au trestie clăită de vânt?

25. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cci ce sunt în haine scumpe și petrec întru desfătare, în casele împărătești sunt.

26. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au proroc? Adevăr grăiesc vouă: și mai mult decât proroc.

27. Acesta este de care este scris: iată eu trimit îngerul meu înaintea feșei tale, care va găsi calea ta înaintea ta:

28. Că zic vouă: mai mare proroc între cei născuți din femei de cât Ioan Botezătorul, nimeni nu este, iar cel mai mic întru împărăția lui Dumnezeu, mai mare decât el este.

29. Și tot norodul auzind, drept a mărturisit pre Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar Fariseii și legiutorii au lepădat dela sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-se dela dânsul.

31. Deci cu cine voi asemănă pre oamenii neamului acestuia? Și cu cine sunt asemenea?

32. Asemenea sunt cu copiii ce șed în tîrg și strigă unii către alții și zic: îluerați-am vouă și n'ați iucat; cântat-am de jale vouă și n'ați plîns.

33. Că a venit Ioan Botezătorul, nici pâine mîncînd, nici vin bînd, și ziceți: drac are.

34. Au venit Fiul Omului mîncînd și bînd, și ziceți: iată om mîncător și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor.

35. Și s'a îndreptat înțelepciunea dela toți fiii săi.

36. Și l' rugă pre el unul din Farisei, ca să mănânce cu el. Și intrînd în casa Fariseului, a șezut.

37. Și iată, o mulere din cetate, care eră păcătoasă, înțelegînd că șade în casa Fariseului, aducînd un alavastru cu mir,

38. Și stînd lângă picioarele lui dinapoi, plîngînd a început a udă

picioarele lui cu lacrimi, și cu perli capului ei le ștergea, și sărută picioarele lui, și le ungea cu mir.

39. Iar văzînd Fariseul care chemase pre el, a zis întru sine, grăind: acesta de ar fi proroc, ar ști cine și ce fel de mulere este cea ce se atinge de el, că este păcătoasă.

40. Și răspunzînd Iisus, au zis către el: Simone, am oare ce să îți zic. Iar el a zis: Învățătorule, zi.

41. Doi datornici erau oarecăruia cămătarnic; unui eră dator cu cinci sute de dinari, iar celalt cu cincizeci;

42. Și neavînd ei cu ce plăti, amîndurora ie-au dăruit. Deci care dintr'însii, spune-mi, mai mult va iubi pre el?

43. Iar Simon răspunzînd, a zis: socotesc că acela căruia i-a dăruit mai mult. Iar el au zis lui: drept ai judecat.

44. Și întorcîndu-se către mulere, au zis lui Simon: vezi pre această mulere? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele mele n'ai dat, iar aceea cu lacrimi mi-a udat picioarele mele și le-a șters cu părul capului ei.

45. Sărutarea mie nu mi-ai dat, iar aceasta de cînd am intrat, n'a încetat sărutîndu-mi picioarele mele.

46. Cu untdelemn capul meu nu l-ai uns, iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele mele.

47. Pentru aceea grăesc ție: iartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult. Iar cui se iartă puțin, înbește mai puțin.

48. Și au zis ei: iartă-ți-se ție păcatele tale.

49. Și au început cei ce ședeau cu dânsul a grăi întru sine: cine este acesta care iartă și păcatele?

50. Și au zis către mulere: credința ta te-a mîntuit, mergi în pace.

CAP. 8.

Pilda Semănătorului. Muma și frații lui Iisus. Certarea apelor. Legheon. Fata mai marelui Sinagoge. Femeia ce i curgea sînge.

Și a fost după aceasta și el umblă prin cetăți și prin sate, propoveduind și binevestind împărăția

24. Mat. 11, 7. 30. Fapt. 13, 16.

31. Mat. 11, 16 sq.

48. Mat. 9, 2,

lui Dumnezeu, și cei doisprezece cu dânsul,

2. Și niste femei care erau tămăduite de duhuri rele și de boale: Maria ce se chemă Magdalina, dintru care ieșiseră șapte draci,

3. Și Ioana femeia lui Hosa, ispravnicul lui Irod, și Susana și altele multe, care slujiau lui din avuțiile lor.

4. Și adunându-se norod mulți, și cei de prin cetăți venind către dânsul, au zis prin pildă :

5. Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și semănând el, una a căzut lângă cale și s'au călcat și pasările cerului o au mâncat.

6. Și alia a căzut pre piatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă n'avea umezeală.

7. Și alia a căzut în mijlocul spinilor, și crescând spinii o au înecat pre ea.

8. Și alia a căzut pre pământ bun, și crescând a făcut rod înusuți. Acestea grăind, au strigat : cel ce are urechi de auzit, să auză.

9. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: ce este pilda aceasta?

10. Iar el au zis: vouă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în piide, ca văzând să nu vadă, și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Iar cea de lângă cale sunt cei ce aud; apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

13. Iar cea de pre piatră, sunt cei cari când aud, cu bucurie primesc cuvântul; dar aceștia rădăcină n'au, cari până la o vreme cred și în vreme de ispită se leapădă.

14. Iar cea ce a căzut în spini, aceștia sunt cari au auzit, dar cu grijiile și cu bogășiile și cu dulcețurile vieții aceștea umblând, se întrecă și nu săvârșesc roadă.

15. Iar cea de pre pământ bun, aceștia sunt cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin și fac roadă întru răbdare.

16. Și nimeni aprinzând lumina o acopere pre dânsa cu vas, sau

o pune supl pat, ci o pune în sfeșnic, ca cei ce intră să vadă lumină.

17. Că nu este lucru de taină, care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoască și întru arătare să vie.

18. Deci vedeți cum auziți; că cel ce are, se va da lui, și cel ce n'are, și ce i se pare că are, se va lua dela dânsul.

19. Și au venit către dânsul muma lui și frașii lui, și nu puteau să vorbească cu dânsul pentru norod.

20. Și l-a spus lui zicând: muma ta și frașii tăi s'au afară, vrând să te vadă pre tine.

21. Iar el răspunzând, au zis către dânsii: numă mea și frașii mei sunt aceștia, cari aud cuvântul lui Dumnezeu și'l fac pre dânsul.

22. Și a fost într'una din zile, și el au intrat în corabie și ucenicii lui, și au zis către ei: să trecem de ceea parte de lezer; și s'au slobozit.

23. Iar mergând ei cu corabia, au adormit ei. Și s'a pogorît vifor de vânt în lezer, și se umpleau și se primejdiau.

24. Și apropiindu se l-au deșteptat pre dânsul, grăind: învățătorule, învățătorule, pierim. Iar el sculându-se, au certat vântul și valul apei; și au încetat, și s'a făcut liniște.

25. Și au zis către ei: unde este credința voastră? Iar ei spăimânându-se, s'au mirat, grăind unul către altul: cine este acesta, că și vânturilor și apei poruncește, și'l ascultă pre dânsul?

26. Și au venit cu corabia în lăturea Gadarenilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Și ieșind el la uscat. l-a întâmpinat pre el un om oarecare din cetate, care avea draci de mulți ani, și în haină nu se îmbracă și în casă nu petrecea, ci în mormânturi.

28. Iar văzând pre Iisus și strigând, a căzut înaintea lui, și cu glas mare a zis: ce este mie și ție Iisuse Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Rogu-te, nu mă munci pre mine.

29. Că poruncă duhului celui ne-

8. 2. Marc. 15, 40 și 16, 9.

4. Mat. 13, 3; Marc. 4, 2.

10. Is. 6, 9, 10; Mat. 13, 14; Marc. 4, 12; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.

15. Fapt. 16, 14; Evr. 10, 36.

16. Mat. 5, 15; Marc. 4, 21.

17. Mat. 10, 26. 18. Mat. 13, 12.

19. Mat. 12, 46; Marc. 3, 31.

22. Mat. 8, 23; Marc. 4, 35.

26. Mat. 8, 28, sq; Marc. 5, 1.

curat să iasă din omul acela, pentru că de mulți ani îl răpise pre dânsul, și îl legau pre el cu lanțuri de fier și cu obezi, păzindu-se, dar sfărâmand legăturile, se goni de dracul prin pustie.

30. Și l-au întrebat pre el Iisus, grăind: cum îți este numele? Iar el a zis: legheon; că draci mulți intraseră într'însul.

31. Și îl rugau pre el ca să nu porunciască lor să meargă întru adânc.

32. Și eră acolo o turmă de porci mulți, ce se pășteau în munte, și îl rugau pre el să le dea voie lor să intre într'înșii; și le-au dat lor voie.

33. Și ieșind dracii din om, au intrat în porci, și s'a pornit turma de pre fărături în iezor și s'a înneceat.

34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit și au spus în cetate și prin sate.

35. Și au ieșit să vadă ce s'a făcut, și au venit la Iisus, și au aflat pre omul dintru care ieșiseră dracii, îmbrăcat și întreg la minte, șezând lângă picioarele lui Iisus, și s'au temut.

36. Și le-au spus lor și cei ce văzuseră, cum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. Și l-a rugat pre dânsul tot norodul sinutului Gadarenilor, să se ducă dela dânsii, că erau cuprinși de mare frică. Iar el intrând în corabie, s'au întors.

38. Iar bărbatul dintru care ieșiseră dracii, rugă pre el ca să fie cu dânsul; dar Iisus l-au slobozit pre el, grăind:

39. Întoarce-te în casa ta și povestește câte ți-au făcut Île Dumnezeu. Și s'a dus propoveduind prin toată cetatea câte i-au făcut Iisus lui.

40. Și a fost când s'au întors Iisus, l-a primit pre el norodul, că toți îl așteptau pre el.

41. Și iată, a venit un om căruia îi eră numele Iair, și acesta eră mai marele sinagogei, și căzând la picioarele lui Iisus, îl rugă pre el ca să intre în casa lui,

42. Că aveă o fiică una născută, ca de doisprezece ani, și aceea mură. Iar când mergea el, îl împresurau noroadale.

43. Și o muiere fiind în curgerea

sângelui de doisprezece ani, care cheltuisse la doftori toată avuția sa, și nici dela unul n'a putut să se vindece,

44. Apropiindu-se dinapoi, s'a alins de poala hainei lui, și îndată s'a stăit curgerea sângelui ei.

45. Și au zis Iisus: cine este cel ce s'a alins de mine? Iar lepădându-se toți, a zis Petru și cel ce erau cu el: Învățătorule, noroadale te îmbulzesc și te strămtoarează, și zici: cine este cel ce s'a alins de mine?

46. Iar Iisus au zis: s'a alins de mine oarecine, că eu am cunoscut puterea care a ieșit din mine.

47. Iar văzând mulțea că nu s'a ascuns, a venit tremurând, și căzând înaintea lui, i-a spus lui, înaintea a tot norodul, pentru care pricină s'a alins de el și cum că s'a tămăduit îndată.

48. Iar el i-au zis ei: Îndrăznește încă; credința ta te-a mântuit, mergi în pace.

49. Încă grăind el, vine oarecare dela mai marele sinagogei, grăind lui, că a murit fiica ta; nu supără pre învățătorul.

50. Iar Iisus auzind, au răspuns lui, grăind: nu te teme; crede numai și se va mântui.

51. Iar intrând în casă, n'au lăsat nici pre unui să intre, fără numai pre Petru și pre Iacov și pre Ioan și pre tatăl fecioarei și pre muma ei.

52. Și plângeau toți și se tânguia de dânsă; iar el au zis: nu plângeți; n'a murit, ci doarme.

53. Și și râdeau de dânsul, știind că a murit.

54. Iar el scoțând pre toți afară, și apucând-o de mână, a strigat, grăind: fecioară, scoală-te!

55. Și s'a întors duhul ei, și a înviat îndată; și au poruncit să'i dea ei să mănânce.

56. Și s'au spălmănit părinții ei; iar el au poruncit lor, să nu spună nimănui ceea ce se făcuse.

CAP. 9.

Trimiterea Apostolilor la propovednire. Cinci pâini, Lepădarea de sine și luarea Crucii. Schimbarea la față. Luna-lecul. Cearta pentru întâietate.

Și chemând pre cei doisprezece ucenici ai săi, le-au dat lor putere și stăpânire preste toți draclii și a vindeca boalele.

2. Și i-au trimis pre dâștii să propoveduiască împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pre cei bolnavi.

3. Și au zis către dâștii: nimic să nu luați pre cale: nici toag, nici trusă, nici pâine, nici argint, nici căie două haine să aveți.

4. Și ori în care casă veți intra, acolo să peșteceți, și de acolo să ieșiți.

5. Și ori căși nu vă vor primi pre voi, ieșind din cetatea aceea, și prăvăl de pre picioarele voastre scuturați, întru mărturie asupra lor.

6. Și ieșind, umblau prin sate, binevestind și tămăduind pre lufundea.

7. Și a auzit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el, și nu se pricepă, pentru că unii ziceau, că Ioan s'a sculat din morți.

8. Iar alții, că Ilie s'a arătat, iar alții, că un proroc din cei de demult a înviat.

9. Și a zis Irod: pre Ioan eu l-am tăiat; dar acesta cine este, de care eu aud unele ca acestea? Și căută să-l vadă pre el.

10. Și întorcându-se Apostolii, au spus lui toate câte au făcut. Și luându'i pre dâștii, s'au dus deosebi în loc pustiu al cetăței ce se chiamă Vitsaida.

11. Iar noroadele înțelegând, au mers după dânsul, și primindu'i pre dâștii, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce aveau trebuință de tămăduire, îi vindecă,

12. Iar ziua a început a se piecă și venind cei doisprezece, au zis lui: slobozește noroadele, ca mergând în satele și în orașele cele de prin prejur, să găzduiască și să-și afle hrană, că aici suntem în loc pusti.

13. Iar el au zis către dâștii: dați-le lor voi să mănânce. Iar ei au zis: nu este la noi mai mult decât cinci pâini și doi pești, fără decât să ne ducem noi și să cumpărăm la tot norodul acestia bucate.

14. Că erau ca cinci mii de bărbați. Și au zis către ucenicii săi: puneți-i pre dâștii cete, câte cincizeci.

15. Și au făcut așa și i-au așezat pre toți.

16. Deci luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând ia cer, le-au binecuvântat și le-au frânt și le-au dat ucenicilor să le pună înaintea norodului.

17. Și au mâncat și s'au săturat toți, și au luat din sfărâmiturile care rămăseseră lor, douăsprezece coșuri.

18. Și a fost când se rugă el deosebi, erau cu dânsul ucenicii lui, și i-au întrebat pre dâștii zicând: cine mi zic noroadele că sunt?

19. Iar ei răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alții, Iie; iar alții, că proroc oarecare din cei de demult a înviat.

20. Și le-au zis lor: dar voi cine mi ziceți că sunt? Iar Petru răspunzând a zis: Hrisosul lui Dumnezeu.

21. Iar el certându-i pre dâștii, le-au poruncit, nimănui, să nu spună aceasta,

22. Zicând: că se cade Fiului Omului multe a pătimi, și a se delăima de Bătrâni și de Arhieri și de Căfurari, și a se omori și a ireia zi a învia.

23. Și grăia către toți: oricine va voi să vie după mine, să se lepede de sine și să-și ia crucea sa în toate zilele și să-mi urmeze mie.

24. Că cine va voi să-și mântuiască sufletul său, pierde-l va pre el; iar cine-și va pierde sufletul său pentru mine, acesta îl va mântui pre dânsul.

25. Că ce folos este omului de va dobândi lumea toată, iar pre sine se va pierde sau se va păgubi?

26. Că oricine se va rușina de mine și de cuvintele mele, de acesta Fiul Omului se va rușina, când

20. Mat. 16, 16 sq. Marc. 8, 29; Ioan 6, 69.

22. Mat. 17, 22 și 20. 18 sq.

23. Mat. 16, 24; Marc. 8, 34.

24. Luc. 17, 33.

26. Mat. 10, 33; Marc. 8, 38; Luc. 12, 9;

II Tim 2, 12.

9. 1. Mat. 10, 1; Marc. 6, 7.

4. Luc 10, 5 sq. 5. Luc 10, 11.

7. Mat. 14, 1; Marc. 6, 14.

10. Ioan 6, 1 sq. 12. Ioan 6, 5.

va veni întru slava sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Și vă grăiesc vouă cu adevărat: sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moarte, până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Și a fost după cuvintele acestea ca la opt zile, și luând pre Petru și pre Ioan și pre Iacov, s'au suit în munte să se roage..

29. Și s'a făcut, când se rugă el, chipul feței lui albul și îmbrăcămintea lui albă, strălucind.

30. Și iată doi bărbați vorbeau cu dânsul, cari erau Moisi și Ilie.

31. Cari arătându-se în slavă; grăiau de ieșirea lui, care vrea să o plinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu dânsul erau îngreuiați de somn, și desțepându-se, au văzut slava lui, și pre cei doi bărbați stând împreună cu dânsul.

33. Și a fost când s'au despărțit ei dela dânsul, a zis Petru către Iisus: Învățătorule, bine este nouă a fi aici și să facem iredi colibi: una fie și una lui Moisi și una lui Ilie, neștiind ce grăia.

34. Și acestea grăind el, s'a făcut nor, și i-a umbrat pre dânsul și s'au spăimântat când au intrat ei în nor.

35. Și glas a fost din nor, zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, pre acesta să ascultați

36. Și după ce a fost glasul, s'au aflat Iisus singur. Și ei au făcut și nimănui n'au spus în zilele acelea nimic din cele ce văzuseră.

37. Și a fost, a doua zi, pogo-rându-se ei din munte, l-a întâmpinat pre el norod mult.

38. Și iată, un bărbat din norod a strigat, grăind: Învățătorule, rogu-te caută spre fiul meu, că unul născut îmi este mie.

39. Și iată, duh îl apucă pre el, și de năpraznă strigă; și îl zdrobește pre el cu spumă, și abia se duce dela el, sfărâmându-l pre el.

40. Și m'am rugat de ucenicii tăi să-l scoată, și n'au putut.

41. Iar Iisus răspunzând, au zis: o neam necredincios și îndărătnic, până când voi fi cu voi și voi

suferi pre voi? Adu'mi pre fiul tău aici.

42. Și încă apropiindu-se el, l-a trântit pre el dracul și l-a scuturat. Iar Iisus au certat pre duhul cel necurat, și au lămăduit copilul, și l-au dat tatălui său.

43. Și se spăimântau toți de mărimea lui Dumnezeu. Și mirându-se toți de toate care au făcut Iisus, au zis către ucenicii săi:

44. Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea, că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acesta, și eră acoperit de către dânsii, ca să nu-l priceapă; și se temeau să-l întrebe pre el de cuvântul acesta.

46. Și a intrat gând întru dânsii: cine ar fi dintru ei mai mare?

47. Iar Iisus știind gândul inimii lor, luând un prunc, l-au pus pre el lângă sine.

48. Și au zis lor: oricine va primi pruncul acesta întru numele meu, pre mine mă primește; și oricine mă va primi pre mine, primește pre acela ce m'au trimis pre mine; că acela ce este mai mic întru voi toți, acesta va fi mare.

49. Iar Ioan răspunzând, a zis: Învățătorule, am văzut pre oarecare în numele tău scoțând draci, și l-am oprit pre el, că nu umblă pre urma ta cu noi.

50. Și au zis către el Iisus: nu'l opriți, că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.

51. Și a fost când s'au împlinit zilele înălțării lui, el și-au îndreptat fața ca să meargă în Ierusalim.

52. Și au trimis vestitorii înaintea feței sale; și mergând au intrat într'un oraș al Samarinenilor, ca să-l gătească lui.

53. Și nu l-au primit pre dânsul, că fața lui eră mergând spre Ierusalim.

54. Și văzând ucenicii lui, Iacov și Ioan, au zis: Doamne, voești să zicem ca să se poaore foc din cer și să-i mistulască pre ei, precum și Ilie a făcut?

55. Iar Iisus întorcându-se i-au cer-

28. Mat. 17, 1, Marc. 9, 2.

35. II Petr. 1, 17; Mat. 3, 17.

37. Mat. 17, 14; Marc. 9, 14.

44. Mat. 17, 22. 45. Lucă 18, 34.

46. Marc. 9, 34.

48. Mat. 10; 40; Ioan 13, 20.

52. Ioan 4, 4.

54. 4 Imp. 1, 10 sq.

Iar pre dânsii și au zis : nu știți ai cărui duh sunteți voi ;

56. Că Fiul Omului n'au venit să piarză sufletele oamenilor, ci să mântuiască. Și au mers într'alt sat.

57. Și a fost când mergeau ei pre cale, a zis oarecine către ei: Doamne, voiu să merg după tine, ori unde vei merge.

58. Și au zis Iisus lui: vulpile au vizuini și pasările cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul.

59. Și au zis către altul: vino după mine. Iar el a zis : Doamne, dă-mi voie întâi să merg să îngrop pre tatăl meu.

60. Iar Iisus au zis lui: lasă morții să-și îngroape pre morții lor, iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumnezeu.

61. Și a zis și altul: voiu să merg după tine, Doamne, dar întâiu dă-mi voie să rânduesc cele ce sunt în casa mea.

62. Iar Iisus au zis către ei: nimeni punându-și mâna sa pre plug, și căutând înapoi, este îndreptat întru împărăția lui Dumnezeu.

CAP. 10.

Cei șaptezeci de Apostoli. Legiuitorul doritor de viața de veci. Pilda celui căzut în tâlhari. Marta și Maria.

Iar după acestea au arătat Domnul și pre alți șaptezeci și au trimis pre dânsii câte doi înaintea feței sale, întru tot orașul și locul unde vrea ei să meargă.

2. Și zicea către dânsii: secerișul este mult, iar lucrătorii pușini; deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

3. Mergeți, iată eu vă trimit pre voi ca miei în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici traistă nici încălțăminte; și pre nimeni să nu întrebați de sănătate în cale.

5. Și ori în care casă veți intra întâiu ziceți: pace casei aceștia,

6. Și de va fi acolo fiul păcii, se va odihni preste dânsul pacea voastră; iar de nu, la voi se va întoarce.

7. Și întru aceeaș casă petreceți, mâncând și bănd cele dela dânsii; că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutați din casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți intra și vă vor primi pre voi, mâncați cele ce se vor pune înaintea voastră.

9. Și tămăduiți bolnavii cari vor fi într'însa și grăiți lor: s'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

10. Iar ori în care cetate veți intra, și nu vă vor primi pre voi, leșind la ulișile ei cele late, ziceți:

11. Și praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, îl scuturăm vouă. Însă aceasta să știți, că s'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

12. Grăiesc vouă: că mai ușor va fi Sodomului în ziua aceea, decât cetății acea.

13. Vai ție, Horazin! Vai ție Vitsaidol! Că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și în cenușă șezând s'ar fi pocăit.

14. Însă Tirului și Sidonului mai ușor va fi la judecată decât vouă.

15. Și tu Capernaume, care până la cer te-ai înălțat, până la iad te vei pogori,

16. Că ce ascultă pre voi, pre mine mă ascultă, și cea ce se leapădă de voi, de mine să leapădă. Iar cea ce se leapădă de mine, se leapădă de cea ce m'au trimis pre mine,

17. Și s'au întors cei șaptezeci cu bucurie, zicând: Doamne și dracii se pleacă nouă întru numele tău.

18. Și au zis lor: văzui-am pre saiana ca un fulger din cer căzând.

19. Iată dau vouă stăpânire să călcați preșe șerpi și preste scorpii și preste toată puterea vrăjmașului și nimic pre voi nu vă va vătăma.

20. Însă pentru aceasta nu vă bucurați, căci duhurile se pleacă vouă; ci vă bucurați mai vârtos, că numele voastre s'au scris în ceruri.

21. Întru acest ceas s'au bucurat cu duhul Iisus și au zis: mărturisescu-mă ție, Părinte, Doamne al

56. Ioan 3, 17 și 12, 47.

57. Mat. 8, 19.

10. 2. Ioan 4, 35; Mat. 9, 37 sq.

3. Mat. 10, 16. 4. Mat. 10, 9.

7. A doua Lege 24, 14; Mat. 10, 10; 1 Cor. 9, 14. 13. Mat. 11, 21, 16. Ioan 13, 20.

15. Hipoc. 12, 8 sq. 19. Ps 90, 13.

20 Filip 4, 3. 21. Mat. 11, 25 sq.

cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuși și le-ai descoperit pre ele pruncilor, adevărați Părinți, că așa a fost buna voință înaintea ta.

22. Și întorcându-se către ucenicii săi au zis: toate ții sunt date mie dela Tatăl meu, și nimenea nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl, și cine este Tatăl, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-l descopere.

23. Și întorcându-se către ucenici deosebi au zis: fericiți ochii cari văd cele ce voi vedeți.

24. Că grăiesc vouă, că mulți proci și împărași au voit să vază cele ce vedeți voi și nu au văzut și să auză cele ce auziți și nu au auzit.

25. Și iată, un legiuitor s'a sculat, ispiindu-l pre el și zicând: învățătorule, ce voi face să moștenesc viața cea veșnică?

26. Iar el au zis: în lege ce este scris? cum cilești?

27. Iar el răspunzând a zis: să iubesci pre Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din toată sufletul tău și din toată vârfutea ta, și din tot cugetul tău și pre aproapele tău ca însuși pre tine.

28. Și i-au zis lui; drept ai răspuns: această fă și vei fi viu.

29. Iară el vrând să se îndrepteze pre sine, a zis către Iisus: și cine este aproapele meu?

30. Iar Iisus răspunzând, au zis: un om oarecare se pogoră din Ierusalim în Ierihon și a căzut în tâlhari, cari desbrăcându-l pre el și rănindu-l, s'au dus, lăsându-l abia viu.

31. Și după întâmplare un preot se pogoră pre calea aceea și văzându-l pre dânsul, a trecut pre alături.

32. Așijderea și un Levit, fiind la acel loc, viind și văzându-l pre el, a trecut pre alături.

33. Iar un Samaritanian mergând pre cale, a venit la el și văzându-l i s'a făcut milă.

34. Și apropiindu-se, a legat ranenele lui, turnând untdelemn și vin;

și puindu-l pre dobitoacul lui, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grija de el.

35. Și a doua zi ieșind și scoțând doi dinari, a dat gazdei și i-au zis lui: poartă grija de dânsul și orice vei mai cheltui, eu când mă voi întoarce, voi da ție.

36. Deci care dintru acei trei, îi se pare a fi de aproape celui ce căzuse în tâlhari?

37. Iară el a zis: acela ce a făcut milă cu dânsul. Iar Iisus au zis lui: mergi de fă și tu asemenea.

38. Și a fost când se duceau ei, și el au intrat într'un sat; iar o mulțime numele ei Marta l-a primit pre el în casa sa.

39. Și aceea avea o soră ce se chemă Maria, carea și șezând lângă picioarele lui Iisus, ascultă cuvintele lui.

40. Iar Marta se siliă spre mulță slujbă și stând a zis: Doamne, au nu socotești că soru-mea singură m'a lăsat să slujesc? Ci zi ei ca să-mi ajute.

41. Și răspunzând Iisus, au zis ei, Marto, Marto, te grijești și spre multe ie silești;

42. Ci un lucru trebuește, iar Maria partea cea bună și-a ales, carea nu se va lua dela dânsa.

CAP. 11.

Rugăciunea Domnească. Vindecarea unui mut. O femeie fericește pre Iisus. Iudeii cer semn din cer. Iisus învățând la un ospăț și muștrând pre legiuitori.

Și a fost când eră el la un loc rugându-se, după ce au încetat, a zis unul din ucenicii lui către dânsul: Doamne, învață-ne pre noi să ne rugăm, precum și Ioan a învățat pre ucenicii săi.

2. Și le-au zis lor: când vă rugați ziceți: Tatăl nostru carele ești în ceruri, sfînșiască-se numele tău. Vie împărăția ta. Fie voea ta, precum în cer și pre pământ.

3. Pâinea noastră cea spre fiinșă dă-ne-o nouă în toate zilele.

4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, că și noi iertăm tuturor celor ce ne sunt datori nouă. Și nu ne

22. Ioan 1, 18 și 6, 46.

23. 3 Imp. 10, 8; Mat. 13, 16.

24. 1 Petru 1, 10.

25. Mat. 22, 35 sq; Mar. 12; 28 sq.

27. Lev. 19, 18.

28. Lev. 18, 5; Ioan 11, 1.

29. Eș. 2, 13.

38. Ioan 11, 1 și 12, 2.

11. 2. Mat. 6, 9.

duce pre noi întru ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

5. Și au zis către ei: cine dintru voi are prieten și va merge către dânsul la miezul nopții și va zice lui: prietene, dă-mi împrumut trei pâini;

6. Că a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce pune înaintea lui?

7. Și acela răspunzând dinlăuntru, va zice: nu'mi face osteneală, acum ușa s'a încuiat și copiii mei sunt în așternut cu mine, nu pot să mă scol să ți dau fie.

8. Grăiesc vouă: măcar de nu i-ar da lui sculându-se, pentrucă este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui sculându-se, va da lui câte îi trebuie.

9. Și eu zic vouă: cereți și se va da vouă; căutați și veți afla; bateți și se va deschide vouă.

10. Că tot cela ce cere, va lua, și cela ce caută, va afla, și celui ce bate, i se va deschide.

11. Și la care tată dintru voi, de va cere fiului pâine, au doară piatră îi va da lui? Sau pește, au doară în loc de pește, șarpe îi va da lui?

12. Sau de va cere ou, au îi va da lui scorpie?

13. Deci dacă voi fiind răi, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vărtos Tatăl cel din cer va da Duh Sfânt celor ce cer dela dânsul?

14. Și eră scofând un drac și acela eră mut. Și a fost după ce a ieșit dracul, a grăit mutul și s'au mirat noroadele.

15. Iar oarecari dintr'înșii ziceau: cu veelzevul domnul dracilor scoate dracii.

16. Iar alții ispitindu'l, cereau dela dânsul semn din cer.

17. Iar el știind gândurile lor, au zis lor: toată împărăția ce s'a împărăchiat între sine se pustiește și casă preste casă cade.

18. Deci și satana dacă s'a împărăchiat între sine, cum va sta împărăția lui? Că ziceți că, cu veelzevul scot eu dracii,

19. Iar dacă eu cu veelzevul scot dracii, feciorii voștri cu cine scot?

Pentru aceasta ei vor fi vouă judecători.

20. Iar dacă eu cu degetul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Când cel tare intrarmat fiind păzește curtea sa, în pace sunt averile lui.

22. Iar când va veni cel mai tare decât dânsul, și'l va birui pre el, iă toate armele lui, întru care se nădăjduia și împărăște prăzile lui. Căla ce nu este cu mine, împotriva mea este, și cela ce nu adună cu mine risipește.

24. Când duhul cel necurat va ieși din om, umblă prin locuri fără de apă, călând și odihnă, și neaflând zice: mă voi întoarce în casa mea de unde am ieșit.

25. Și viind o află măturată și împodobită.

26. Atuncea merge și iă alte șapte duhuri mai rele decât sine, și intrând locuiesc acolo; și se fac cele de pre urmă ale omului acelaia mai rele decât cele dinlău.

27. Și a fost când zicea el acestea, ridicând o muliere glas din norod a zis lui: fericit este pântecul care te-a purtat și fizele care ai supt.

28. Iar el au zis: adevărat, fericii cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și'l păzesc pre el.

29. Iar adunându-se noroadele au început a zice: neamui acesta viclean este; semn cere și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Ionă prorocului.

30. Că precum a fost Ionă semn Ninevitenilor, așa va fi și Fiul Omului la neamui acesta;

31. Împărăteasa dela austru se va scula la judecată cu bărbații neamului acestuia, și'i va osândi pre ei; că a venit dela marginile pământului să auză înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon aicea.

32. Bărbații dela Ninevia se vor scula la judecată cu neamul acesta și'l vor osândi pre el; căci el s'au pocăit pentru propoveduirea lui Ionă, și iată mai mult decât Ionă aici.

33. Nimenea aprinzând lumina o

20. Eș 8, 19. 22. Col. 2, 15

23. Marc. 9, 40. 26. Ioan 5, 14.

28. Mat. 7, 21.

31. 3 Imp. 10, 1; 2 Paral. 9, 1; Mat. 12, 42.

32. Ionă 2, 1; 3, 5; Mat. 12, 41.

33. Marc. 4, 21.

8. Luc. 18, 5

9. Mat. 7, 7; Marc. 11, 24; Ioan 16, 23 sq.

14. Mat. 12, 22 sq; Marc. 3, 22,

16. Mat. 16, 10 sq,

pune întru ascuns, nici supt obroc, ci în sfeșnic, ca cei ce intră să vădă lumina.

34. Lumina trupului este ochiul; deci când va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, și trupul tău întunecat va fi.

35. Drept aceea, socotește ca lumina care este întru tine să nu fie întunerec.

36. Deci dacă trupul tău va fi tot luminat, neavând vreo parte întunecată, va fi luminat tot, ca și când lumina cu strălucirea te luminează.

37. Iar când grăia, îl rugă pre dânsul un Fariseu ca să prânziască la el, și intrând, au șezut.

38. Iar Fariseul văzând, s'a mirat că nu s'au spălat întâiu mai înainte de prânz.

39. Iar Domnul! au zis către dânsul: acum voi Fariseii, partea cea dinafară a paharului și a bidului curățiți; iară cea dinlăuntru! vostru este plină de răpire și de vicleșug.

40. Nebunilor, au nu cela ce au făcut cea dinafară, au făcut și cea dinlăuntru?

41. Însă cele ce sunt la voi, dați-le milostiv, și iată, toate vor fi voastră curate.

42. Și vai vouă Fariseilor! Că zecluiți izma și ruta și toate verdețurile, și treceți judecata și dragostea lui Dumnezeu; acestea se cădeă a le face, și acelea a nu le lăsa.

43. Vai vouă Fariseilor! Că iubiți scaunele cele mai de sus în sinagoguri și închinăciunile prin târguri.

44. Vai vouă Căriurarilor și Fariseilor fărnici! Că sunteți ca mormânturile cele ce nu se văd și oamenii ce umblă deasupra lor nu le știu.

45. Și răspunzând unul din legiuitorii, a zis lui: învățătorule, acestea zicând și pre noi ne ocărăști.

46. Iar el a zis: și vouă legiuitorilor, vai! Că însărcinași pre oameni cu sarcini, care nu se pot lesne purta; iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeți de sarcini.

47. Vai vouă! Că zidiți mormânturile prorocilor și părinții voștri i-au ucis pre ei.

48. Deci mărturisii și împreună

voiți lucrurile părinților voștri; că acela i-au ucis pre ei, iar voi zidiți mormânturile lor.

49. Pentru aceasta și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: trimite-voiu către ei proroci și apostoli și dintr'înșii vor uide și vor goni:

50. Ca să se ceară sângele tuturor prorocilor, ce s'a vărsat din începutul lumii dela neamul acesta.

51. Dela sângele lui Avel până la sângele Zahariei, care a pierit între oltar și între biserică; adevărat zic vouă: se va cere dela neamul acesta.

52. Vai vouă legiuitorilor! Că ați luat cheea cunoștinței, voi nu ați intrat și pre cei ce vreau să intre i-ați oprit,

53. Și zicând ei acestea către ei, au început Cărturarii și Fariseii tare a se mâniă spre dânsul și a sta lui împotivă de multe.

54. Pândindu-l pre el și căutând ca să vâneze ceva din gura lui, ca să-l vinuiască pre el.

CAP. 12.

Aluatul Fariseilor. De cine trebuie a se teme. Hula împotivă Duhului Sfânt. Curajul în isgoniri. Sfaturi împotivă lăcomiei. Defăimarea celor lumesci. Fierrea de iubirea de argint. A nu se pricea cu aproapele.

Și adunându-se mulțimi de noroadă cât se călcau unii pre alții, au început a zice ucenicilor săi: mai întâiu păziți vă de aluatul Fariseilor, care este fășăria.

2. Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperi, și ascuns, care nu se va cunoaște.

3. Pentru aceea câte ați zis la întuneric, la lumină se vor auzi, și ce ați grăit la ureche în cămări, se va propovedui deasupra caselor.

4. Deci grăiesc vouă prietenilor mei: nu vă temeți de cei ce ucid trupul și după aceea nu pot nimic mai mult să facă.

5. Ci voiți arăta vouă de cine să vă temeți. Să vă temeți de cela ce are putere după ce l-a ucis, să-l arunce în Gheena. Adevăr grăiesc vouă: de acela să vă temeți.

6. Au nu se vând cinci păsări cu doi filari? Și nici una dintr'însele

38. Mat. 15, 2. 39. Mat. 23, 25.

46. Is. 10, 1; Mat. 23, 4; Fapt. 15, 10.

47. Mat. 23, 29 sq.

51. Fac. 4, 8; 2 Paral. 24, 21.

12. 1. Mat. 16, 6 sq. 3. Mat. 10, 27.

4. Is. 8, 13 și 51, 12.

nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru toți sunt numărați. Deci nu vă temeți; că voi sunteți cu mult mai buni decât păsările.

8. Și zic vouă: tot cei ce va mărturisesc întru mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi întru dânsul înaintea Îngerilor lui Dumnezeu.

9. Iar acela ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea Îngerilor lui Dumnezeu.

10. Și tot acela ce va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; iar celui ce va huli împotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta.

11. Iar când vă vor duce pre voi la soboare și la dregători și la stăpâni, nu vă grijiți cum și ce veți răspunde sau ce veți zice;

12. Că Duhul Sfânt vă va învăța pre voi întru acel ceas, cele ce se cade a zice.

13. Și a zis lui oarecare din norod: Învățătoarele, zi fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.

14. Iar el au zis lui: Omule, cine m'a pus pre mine judecător sau împărțitor presie voi?

15. Și au zis către ei: vedeți și vă feriți de lăcomie; că nu întru a prisosi cuivă din averile sale este viața lui.

16. Și au zis pildă către dânșii, grăind: unui om bogat i-a rodit țarina.

17. Și cugetă întru sine, zicând: ce volu face, că nu am unde aduna rodirile mele?

18. Și a zis: aceasta volu face: strică-voiu ijițiile mele, și mai mari le volu zidi și volu strânge acolo toate rodirile mele și bunătățile mele.

19. Și volu zice sufletului meu: suflete, ai multe bunătăți strânse spre mulți ani, odihnește-te, mănâncă, beă, veselește-te.

20. Iar Dumnezeu i-au zis lui: nebune, întru această noapte sufletul tău vor să-l ceară dela tine; dar cele ce ai gătit, cui vor fi?

21. Așa este acela ce strânge luiș comoară, iar nu în Dumnezeu se îmbogățește.

22. Și au zis către ucenicii săi; pentru aceasta zic vouă, nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți mânca; nici cu trupul, în ce vă veți îmbrăca.

23. Sufletul mai mare este decât hrana și trupul decât haina.

24. Căutați la corbi, că nu samănă nici seceră; cari nu au cămări nici ijiți și Dumnezeu îi hrănește pre ei; cu cât mai mult voi sunteți mai buni decât păsările?

25. Și cine din voi grijindu-se poate să adauge statului său un col?

26. Deci dacă nu pulești nici ce este mai mic a face, ce vă mai grijiți de celelalte?

27. Socotiți crinii cum cresc; nu se ostenesc, nici for; și grăiesc vouă, că nici Solomon întru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintru aceștia.

28. Și de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp și mâine în cuplor se aruncă, Dumnezeu așa o îmbracă; cu cât mai vărtos pre voi, puțin credincioșilor?

29. Și voi să nu căutați ce veți mânca, sau ce veți bea și nu vă înălțați.

30. Că toate acestea păgânii lumii aceștia le caută; iar Părintele vostru știe că vă trebuiesc acestea.

31. Însă căutați împărăția lui Dumnezeu, și acestea toate se vor adăuge vouă.

32. Nu te teme turmă mică; că bine au voit Tatăl vostru să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeți averile voastre și dați milostenie; faceți-vă vouă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuținată în ceruri, unde iurul nu se apropie, nici molia o strică.

34. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre încinse și făclile aprinse;

36. Și voi asemena cu oamenii cari așteaptă pre domnul lor, când se va întoarce dela nunți; ca viind și băștând, îndată să-i deschiză lui.

37. Fericite slugile acelea, pre cari viind domnul, îl va afla priveghind. Amin zic vouă, că se va încinge și îi va pune pre dânșii să șază, și viind va sluji lor.

38. Și de va veni la adoua strajă și la a treia strajă de va veni, și i

7. Luc. 21, 18. 8. Mat. 10, 32.

10. Mat. 12, 31; Marc. 3, 29.

11. Mat. 10, 19; Marc. 13, 11.

15. 1 Tim. 6, 9 sq. Mat. 4, 4.

22. Mat. 6, 25 sq. 33. Mat. 6, 19 sq.

35. Ier. 1, 17; 1 Petr. 1, 13; Mat. 25, 1 sq.

va află așa, fericite sunt slugile a-
celea.

39. Iar aceasta să știți, că de ar
ști slăpănul casei în care ceas va
veni furul, ar priveghia și nu ar lăsa
să-i sape casa lui.

40. Deci și voi fiți gata; că în cea-
sul care nu gândiți, Fiul Omului va
veni.

41. Și a zis Petru lui: Doamne,
către noi zici pilda aceasta, sau și
către toți?

42. Și au zis Domnul: oare cine
este iconomul cel credincios și în-
țelept, pre care îl va pune domnul
preste slugile sale, ca să le dea la
vreime măsura de grâu.

43. Fericită este sluga aceea, pre
care viind domnul lui îl va află fă-
când așa.

44. Adevărat grăiesc vouă, căl va
pune pre dânsul preste toate avu-
țiile sale.

45. Iar de va zice sluga aceea
întru inima sa: zăbovesc domnul
meu a veni, și va începe a bate pre
slugi și pre slujnice, și a mânca și
a bea și a se îmbăta;

46. Veni-vă domnului siugei aceea
în ziua întru care nu gândește și
în ceasul întru care nu știe, și'l va
tăia pre el în două, și partea lui cu
necredincioșii o va pune.

47. Iar sluga cea ce a știut voea
domnului său, și nu a gătit nici a
făcut după voea lui, se va bate mult.

48. Iar cea ce nu a știut și a
făcut cele vrednice de băta, se va
bate puțin. Și tot căruia s'a dat mult,
mult se va cere dela el; și căruia
i s'a încredințat mult, mai mult vor
cere dela el.

49. Foc am venit să arunc pre
pământ, și ce voiesc, dacă acum
s'a aprins?

50. Și cu botez am a mă boteza
și cum mă strămtorez până ce se
va sfârși!

51. Au vi se pare că am venit să
dau pace pre pământ? Nu, zic vo-
uă, ci împărțire.

52. Că vor fi de acum înainte cinci
întru o casă împărșiți, trei împro-
tiva a doi, și doi împroiva a trei.

53. Se va împărși tatăl împroiva
feciorului și feciorul împroiva ta-
tălui; muma împroiva fetei și fata

împroiva mumei; soacra împroiva
noră-sei și nora împroiva soacră-sei.

54. Și zicea și noroadelor: când
vedeți norul ridicându-se dela apus
numai decât ziceți, că ploaie mare
vine, și este așa.

55. Și când austrul suflând, zi-
ceți, că zădui va să fie, și este.

56. Făjarnicilor, fața cerului și a
pământului știți a cercă; dar vre-
mea aceasta cum n'o cereați?

57. Căci nu judecați și întru voi
ce este drept?

58. Și când mergi cu părășul tău
la domn, pre cale, dă lucrare să te
izbăvești de ei; ca nu cumva să te
tragă la judecător și judecătorul te
va da temnicherului, și temnicherul te
va arunca în temniță.

59. Zic fie, nu vei tești de acolo,
până nu vei plăti și ițtiarul cel mai
de apoi.

CAP. 13.

*Iisus îndeamnă la pocăință cu pilda
Galileenilor, cu cei uciși în Siloam și
cu pilda smochinului neroditor. Femcea
cu dănuț neputinței. Grăunțul de mu-
ștar. Ușa cea strâmtă. Iisus amenințat
cu moarte din partea lui Irod. Ieru-
saliimul ucigător de proroci.*

Și au venit oarecare întru acea vre-
me spuindu'i lui de Galileenii,
al căror sânge Pilat l-a amestecat
cu jertfele lor.

2. Și răspunzând Iisus, au zis lor:
au vi se pare că Galileenii aceștia
mai păcătoși decât toți Galileenii
au fost, căci au pălinit aceștia?

3. Nu, ci zic vouă: că de nu vă
veși pocăi, toți așa veși pieri,

4. Sau acei optsprezece, preste
cari a căzut turnul în Siloam și i-a
omorât, vi se pare că aceștia mai
păcătoși au fost decât toți oamenii
cari locuiau în Ierusalim?

5. Nu, ci zic vouă: că de nu vă
veși pocăi, toți așa veși pieri.

6. Și zicea pilda aceasta: oare cine
avea un smochin în viaa lui sădii
și a venit căutând roadă întru el și
nu a aflat.

7. Și a zis către vierul: iată, trei
ani sunt de când viu căutând roadă
în smochinul acesta, și nu aflu, ta-

39. Mat. 24, 43; 1 Tes. 5, 2.

42. Mat. 24, 45. 47. Iac. 4, 17.

51. Mat. 10, 34. 53. Mib. 7, 6.

54. Mat. 16, 2. 56. Ioan 4, 35.

58. Pild. 25, 8; Mat. 5, 25 sq.

13. 3. Ps. 7, 13. 6. Mat. 21, 19.

ie'l pre el; pentruce și pământul împresoară în zadar?

8. Iar el răspunzând zice lui: doamne, lasă'l pre el și într'acest an, până'l voi să pă împrejur și voi pune gunoi;

9. Și de va face roadă, iar de nu îl vei lăsa în anul cel viitor.

10. Și eră învățând întru una din sinagoguri sâmbăta.

11. Și iață o muieră eră care aveă duhul nepuținței de opîsprezece ani, și eră gârbovă și nu puteă să se ridice în sus nicidecum.

12. Iar Iisus văzându-o pre dânsa, o au chemat și au zis ei: muieră, te-ai slobozit de boala ta.

13. Și și-au pus pre dânsa mâinile și îndată s'a îndreptat și slăvia pre Dumnezeu.

14. Iar mai marele sinagogii mîniindu-se căci o vindecase Iisus sâmbăta, răspunzând ziceă norodului: șase zile sunt întru care se cade a lucra; deci întru acestă viind vă vindecați, iară nu în ziua sâmbetei.

15. Iar Domnul au răspuns lui și au zis: făjarnice, fiecare din voi sâmbăta au nu'și dezleagă boul său sau asinul dela iesle, și'l duce de'l adapă?

16. Dar aceasta, iică a lui Avraam fiind, pre care o a legat satana, iață de opîsprezece ani, au nu se cădeă a se dezlegă din iegătura aceasta în ziua sâmbetei?

17. Și acestea zicând el, se rușinau toți cel ce stau împotriva lui; și tot norodul se bucură de toate cele slăvite ce se făceau de dânsul.

18. Și ziceă: cui este asemenea împărăția lui Dumnezeu? Și cu ce o voi asemăna pre dânsa?

19. Asemenea este grăunțului de muștar, pre care luându'l omul, l-a aruncat în grădina sa, și a crescut și s'a făcut copac mare, și păsările cerului s'au sălășluit în ramurile lui.

20. Iarăș au zis: cu ce voi asemăna împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului, pre care luându'l muieră, l-a ascuns în trei măsură de făină, până s'a dospit toată.

22. Și umblă prin orașe și prin sate învățând și cale făcând în Ierusalim,

23. Și i-a zis oarecine lui: Doamne, au pușini sunt cei ce se mînuiesc? Iar el au zis lor:

24. Nevoiți-vă a intra prin ușa cea strîmă, că mulți, zic vouă, vor căuta să intre și nu vor puteă.

25. Deci după ce se va scula stăpânul casei, și va încuia ușa și veși începe a stă alară și a bate în ușa zicând: Doamne, Doamne, deschide nouă; și răspunzând va zice vouă: nu vă știu pre voi de unde sunteți;

26. Atunci veși începe a zice: am mîncat înaintea ta și am băut și în ulișele noastre ai învățat.

27. Și va zice: zic vouă, nu vă știu pre voi de unde sunteți, depărtați-vă dela mine toți lucrătorii nedreptăței.

28. Acolo va fi plîngerea și scărșnirea dinților, când veși vedea pre Avraam și pre Isaac și pre Iacov, și pre toți prorocii întru împărăția lui Dumnezeu, iar pre voi scoși afară.

29. Și vor veni dela răsărit și de la apus și dela amiază-noapte și dela amiază și vor sedea întru împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iață, sunt pre urmă cari vor fi întâiu, și sunt întâiu cari vor fi pre urmă.

31. În ziua aceea s'au apropiat oarecari din Farisei, zicând lui: ieși și te du de aici, că Irod va să te omoare.

32. Și au zis lor: mergând, spuneți vulpei aceștia: iață, scoți draci și fac vindecări astăzi și mâine și a treia zi mă voi sfârși.

33. Însă mi se cade astăzi și mâine și în cealaltă zi a merge; că nu este cu puțință să piară proroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori prorocii și ucizi cu pietre pre cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, cum adună găina puii săi supț aripi și nu ași voii!

35. Iață, se lasă vouă casa voastră pusile, și amin grăiesc vouă: că nu mă veși vedea de acum până va veni, când veși zice: bine este cuvîntat cei ce vine întru numele Domnului.

15. Mat. 12, 11; Luc. 14, 5.

19. Mat. 13, 31 sq. Marc. 4, 31,

24. Mat. 7, 13; Filip. 3, 12.

27. Ps. 6, 9; Mat. 7, 23 și 25, 41.

30. Mat. 19, 30; Marc. 10, 31.

CAP. 14.

Iisus vindecă pre bolnavul de idropică. Învață a nu căuia locurile dinău la mese și a chema pre sărcei. Pilda despre cei chemați la cină. Adevăratul ucenic al lui Hristos.

Și a fost când au intrat el în casa oarecărui din boierii Fariseilor sâmbăta, ca să mănânce pâine și acela îl pândia pre el.

2. Și iată un om bolnav de idropică eră înaintea lui.

3. Și răspunzând Iisus, au zis către Farisei și către legiuitori grăind: oare este slobod sâmbăta a vindecă?

4. Iar ei au făcut. Și apucându-l l-au vindecat pre el și l-au slobozit.

5. Și răspunzând către ei, au zis: căruia dintru voi fiul sau boul de va cădea în puț, au nu îndată îl va scoale pre el în ziua sâmbetei?

6. Și n'au putut răspunde lui la aceslea.

7. Și zicea către cei chemați pilda, luând aminte cum își alegeau șederile mai sus, zicând către dânsii:

8. Când te vei chema de cineva la nuntă, nu ședea în locul cel mai de sus, ca nu cumva să fie chemat de dânsul altul mai cinstit decât tine;

9. Și venind acela ce și pre tine și pre acela a chemat, va zice fie: dă locul acestuia, și atunci vei începe cu rușine locul cel mai de jos a-l ține.

10. Ci când te vei chema, mergând șezi la locul cel mai de jos; ca, când va veni cel ce te-a chemat, să-ți zică fie: prietene, sue-te mai sus, atunci îți va fi fie cinstie înaintea celor ce vor ședea împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalță, se va smeri, și cel ce se smerește, se va înalță.

12. Și zicea și celui ce îl chemase pre el: când faci prânz sau cină, nu chema prietenii tăi, nici frații tăi, nici rudele tale, nici vecini bogăți; ca nu cândvă să te cheme și ei pre tine, și să-ți se facă răsplătire.

13. Ci când faci ospăț, chiană săracii, neputincioșii, schiopii și orbii;

14. Și fericit vei fi, căci nu poi

să-ți întorci, că-ți se va întorce fie într-o învierea dreptilor.

15. Și auzind acestea unul din cei ce ședea cu el, a zis: fericit este cel ce va prânzi întru împărăția lui Dumnezeu.

16. Iar el au zis lui: un om oare care a făcut cină mare și a chemat pre mulți;

17. Și a trimis pre sluga sa în ceasul cinei să zică celor chemați: veniți, că iată gata sunt toate.

18. Și au început toți dimpreună a se lepăda. Cel dinfău a zis lui: țarină am cumpărat, și am nevoie să ies și să o văd, rogu-te să mă ierși.

19. Și altul a zis: perechi de bol am cumpărat cinci, și merg să-i ispitesc; rogu-te să mă ierși.

20. Și altul a zis: mulere mi-am luat și pentru aceasta nu pot veni.

21. Și întorcându-se sluga aceea, a spus domnului său acestea. Atunci mântindu-se stăpânul casei, a zis slugi sale: teș curând la răspântiile și ulițele cetății, și săracii și betegii și schiopii și orbii adu-i aici.

22. Și a zis sluga: doamne, s'a făcut cum ai poruncit și încă mai este loc.

23. Și a zis domnul către slugă: teș la drumuri și la garduri și-i sileșie să intre, ca să se umple casa mea.

24. Că zic vouă: că nici unul din bărbații aceia ce erau chemați, nu va gusta cina mea.

25. Și mergeau cu dânsul noroadă multe, și întorcându-se, le-au zis lor;

26. Oricine vine către mine și nu urăște pre tatăl său și pre mamă și pre mulere și pre feciori și pre frați și pre surori, încă și pre sufletul său, nu poate fi ucenic al meu.

27. Și cel ce nu-și poartă crucea sa și vine după mine, nu poate fi ucenic al meu.

28. Că cine dintru voi vrând să zidiască turn, au nu întâu șezând, își socotește chelnuiala, de are cele spre săvârșire?

29. Ca nu cândvă puind el temelie și neputând săvârși, toți cei ce-l vor vedea să înceapă a-l bașjocori, zicând:

14. 3. Mat. 12, 10 sq.

5. Luca 13, 15. 11. Mat. 23, 12.

16. Mat. 22, 1 sq.

26. Mat. 10, 37 sq. 27. Marc. 8, 34.

30. Că acești om a început a zidi și n'a putut săvârși.

31. Sau care împărat, mergând să se loviască cu alii împărat la război, au nu șezând întâiu, se sfătuiește de va putea cu zece mii să se înfrîmîne cu cea ce vine asupra lui cu douăzeci de mii?

32. Iar de nu, încă fiind el departe, trimițând solie, se roagă de pace.

33. Deci așa fiecare dintre voi, care nu se leapădă de toate averile sale nu poate fi ucenic al meu.

34. Bună este sarea, iar dacă sarea se va împuși, cu ce se va îndulci?

35. Nici în pământ, nici în gunoi nu este de treabă, afară o leapădă pre ea. Cea ce are urechi de auzit, auză.

CAP. 15.

Pilda despre oaia și drahma cea pierdută. Fiul cel risipitor.

Și eră apropiindu-se de dânsul toți iudeii și păcătoșii ca să-l asculte pre el.

2. Și cârtiau Fariseii și Cărturarii zicând: acești pre păcătoși primește și mănâncă cu dânsii.

3. Și au zis către el pilda aceasta, grăind:

4. Care om dintre voi, având o sută de oi și pierzând una dintru ele, au nu lasă pre cele nouăzeci și nouă în pustie și merge după cea pierdută, până când o află pre ea?

5. Și aflându-o o pune pre umerile sale bucurându-se.

6. Și venind la casa sa, chiamă prietenii și vecinii, zicând lor: bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia mea cea pierdută.

7. Zic vouă: că așa va fi bucurie în cer de un păcătos ce se pocăiește, decât de nouăzeci și nouă de drepți, cărora nu le trebuește pocăință.

8. Sau care muiere având zece drahme, de pierde o drahmă, au nu aprinde făclia și mătură casa și caută cu deadînsul până o află?

9. Și aflându-o, chiamă prietenele

și vecinele, zicând: bucurați-vă cu mine, că am găsit drahma care o am pierdut.

10. Așa zic vouă, bucurie se face înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos ce se pocăiește.

11. Și au zis: un om avea doi feciori;

12. Și a zis cel mai tânăr din ei tatălui său: tată, dă-mi partea ce mi se cade de averie. Și le-a împărțit lor averia.

13. Și nu după multe zile, adunând toate, feciorul cel mai tânăr s'a dus într-o țară departe și acolo a risipit toată averia sa, viețuind întru desmierdări.

14. Și cheltuind el toate, s'a făcut foamele mare într'acea țară, și el a început a se lipsi.

15. Și mergând s'a lipit de unul din locuitorii țării aceleia și l-a trimis pre el la farinile sale să pască porcii.

16. Și doriă să și sature pânțelele său de roșcovele ce mâncau porcii, și nimeni nu-i dă lui.

17. Iar viindu'și întru sine, a zis: câți argași ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier de foame!

18. Sculă-mă-voiu și mă volu duce la tatăl meu și volu zice lui: tată, greșit-am la cer și înaintea ta.

19. Și nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău, fă-mă ca pre unul din argașii tăi.

20. Și sculându-se, a venit la tatăl său. Iar el încă departe fiind, l-a văzut pre dânsul tatăl lui și i s'a făcut milă, și alergând, a căzut pre grumazii lui și l-a sărutat pre el.

21. Și a zis lui feciorul: tată, greșit-am la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău.

22. Și a zis tatăl către slugile sale: aduceți haina cea dintâiu și-l îmbrăcați pre el, și dați inel în mână lui și încălțămintă în picioarele lui;

23. Și aducând vițelul cel hrănit, îl junghiați, și mîncând să ne veselim;

24. Că fiul meu acesta mort eră și a înviat și pierdut eră și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar feciorul lui cel mai mare

34. Mat. 5, 13; Marc. 9, 50.

35. Lucă 8, 8.

15. 1. Mat. 9, 10. 2. Lucă 7, 39.

4. Ezech. 34, 11, 16; Mat. 18, 12; Luc. 19, 10.

7. Lucă 5, 32.

13. Pild. 29, 3. 17. Pild. 23, 21.

18. Ier. 3, 12; Ps. 50, 4.

24. Efes. 2, 1, 5; și 5, 14.

eră la farină, și dacă a venit și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri.

26. Și chemând pe unul din slugi, l-a întrebat, ce sunt acestea?

27. Iar el a zis, că fratele tău a venit, și a junghiat tatăl tău vițelul cel hrănit, pentru că sănătos pre el l-a primit.

28. Și s'a mâniaț și nu vrea să intre, iar tatăl lui ieșind, îl rugă pre el.

29. Iar el răspunzând, a zis tatălui său: iată, atâția ani slujesc ție, și niciodată porunca ta n'am călcat, și mie niciodată nu mi-ai dat măcar un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei,

30. Iar când venit fiul tău acesta, care a mâncaț avuția ta cu curvele, junghiași lui vițelul cel hrănit.

31. Iar el a zis lui: fiule, tu în toată vremea ești cu mine și toate ale mele, ale tale sunt.

32. Ci se cădea a ne veseli și a ne bucura, căci fratele tău acesta mort eră și a înviat, și pierdut eră și s'a aflat.

CAP. 16.

Iconomul nedrept. Nimeni nu poate sluji la doi domni. A nu'și lăsa omul femeia. Bogatul și Lazăr.

Și zicea și către ucenicii săi: eră un om bogat, care avea un iconom, și acesta a fost părți la el că risipește avuțiile lui.

2. Și chemând pre el, i-a zis lui: ce aud aceasta de tine? Dă seama de iconomia ta; că nu vei putea mai mult a fi iconom.

3. Iar iconomul a zis întru sine: ce voi face? Că domnul meu lă iconomia dela mine; a săpă nu pot, a cere îmi este rușine.

4. Știu ce voi face, că dacă mă voi schimba din iconomie, să mă primiască în casele lor.

5. Și chemând câte unul pre fiecare din datornicii domnului său, a zis celui dintâiu: cu cât ești dator domnului meu?

6. Iar el a zis: cu o sută de măsuri de untdelemn. Și a zis lui: ia'ți zapisul tău și șezi curând de scrie cincizeci.

7. Iar după aceea a zis altuia: dar tu cu cât ești dator? Iar el a zis: cu o sută de măsuri de grâu.

Și a zis lui: ia'ți zapisul tău și scrie optzeci.

8. Și a lăudat domnul pre iconomul nedreptăței, că înțelepțește a făcut; că lii veacului acestuia mai înțelepți sunt decât lii luminii întru neamul lor.

9. Și eu zic vouă: faceți-vă vouă prietenii din mamona nedreptăței; că dacă veți fi lipsiți, să vă primiască pre voi în corturile cele veșnice.

10. Cel ce este credincios întru puțin, și întru mult credincios este, și cel ce este nedrept întru puțin, și întru mult nedrept este.

11. Deci dacă întru cel nedrept mamona n'ați fost credincioși, pre cel adevărat cine-l va încredința vouă?

12. Și dacă întru cel strein n'ați fost credincioși, pre cel ce este al vostru cine îl va da vouă?

13. Nici o slugă nu poate la doi domni să slujiască; pentru că sau pre unul va urî și pre altul va lubi, sau de unul se va îneca și de altul nu va griji. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui mamona.

14. Și auziau acestea toate și Fariseii, cari erau iubitorii de arginți, și i batjocoriau pre el.

15. Și le-au zis lor: voi sunteți cel ce vă faceți pre voi drepți înaintea oamenilor; iar Dumnezeu știe inimile voastre, că ce este întru oameni înălțat, urâciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și prorocii până la Ioan; de atunci împărăția lui Dumnezeu bine se vestește și fiecare spre aceea se silește.

17. Iar mai lesne este cerul și pământul să treacă, decât din lege o cirtă să cază.

18. Tot cela ce'și lasă muierea sa și ia alta, preacurvește, și tot cela ce lă lasă de bărbat, preacurvește.

19. Eră un om oarecare bogat, și se îmbracă în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele luminat.

20. Și eră un sărac oarecare a-nume Lazăr, care zăcea înaintea ușii lui plin de bube.

21. Și poftia să se sature din sfă-

16. 8. Efes. 5, 9; 1 Tes. 5, 5.

9. Mat. 6, 20; 19, 21; 1 Tim. 6, 19.

10. Lucă 19, 17. 13. Mat. 6, 24.

14. Mat. 23, 14.

15. Lucă 18, 9; Ps. 7, 10; 16. Mat. 11, 13.

17. Lucă 21, 33; Mat. 5, 18.

18. Mat. 5, 31.

rămăturile care cădeau din masa bogatului; ci și câinii venind lingeau bubele lui.

22. Și a fost că a murit săracul și s'a dus de îngeri în sânul lui Avraam, și a murit și bogatul și s'a îngropat;

23. Și în iad ridicându-și ochii săi, fiind în munci, vede pre Avraam de departe și pre Lazăr în sănurile lui.

24. Și el strigând, a zis: părinte Avraame, miluește-mă și trimite pre Lazăr, să-și atingă vârful degetului lui în apă și să-mi răcoriască limba mea, că mă chinuesc în văpaea aceasta.

25. Iar Avraam a zis: fiule, adu-ți aminte că ai luat cele bune ale tale în viața ta și Lazăr așijderea cele rele; iar acum acesta se mângăie iar tu te chinuiești.

26. Și preste toate acestea, între noi și între voi prăpasite mare s'a întărit; ca cei ce vor vrea să treacă de aici către voi, să nu poată, nici cei de acolo la noi să treacă.

27. Și a zis: rogu-te dar, părinte, ca să-l trimiți pre dânsul în casa tatălui meu:

28. Că am cinci frați; să le mărturisască lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Și i-a zis Avraam lui: au pre Moisi și pre proroci, să-l asculte pre dânsii.

30. Iar el a zis: nu, părinte Avraame; ci de va merge cineva din morți la dânsii, se vor pocăi.

31. Și i-a zis lui: dacă nu ascultă pre Moisi și pre proroci, măcar de ar-și învia cineva din morți, nu vor crede.

CAP. 17.

Despre scandal. Iertarea greșalelor apostolului. Credința în Dumnezeu. Cei zece leproși. Întrebarea despre a doua venire.

Și au zis către ucenicii săi: cu neputință este să nu vie smintelele, dar vai aceluia prin care vin!

2. Mai de folos i-ar fi lui, de s'ar legă o piatră de moară de grumazii lui și să se arunce în mare, de cât să smintiască pre unul dintr'aceștii mai mici.

3. Luați aminte de sine-vă: de va greși fie fratele tău, ciartă-l pre el, și de se va pocăi, iartă-l lui.

4. Și măcar de șapte ori în zi de va greși fie, și de șapte ori se va întoarce la tine, zicând: căescu-mă, iartă-l lui.

5. Și au zis apostolii Domnului: adauge-ne nouă credință.

6. Iar Domnul au zis: de ai avea credință ca un grăunț de muștar, ai zice dudului acestuia: desrădăcinează-te și te sădește în mare, și v'ar ascultă pre voi.

7. Și cine dintru voi având slugă arând sau păstorind, care fiind acela din câmp, va zice îndatăș: treci de șezi?

8. Ci au nu-l va zice lui: gătește-mi ce voi cină, și încingându-te, slujește-mi, până voi mânca și voi bea, și după aceea vei mânca și vei bea tu.

9. Au doară va avea har slugel aceleea căci a făcut cele ce i s'a poruncit lui? Nu mi se pare.

10. Așa și voi, când veți face toate cele ce vi s'a poruncit vouă, ziceți, că slugi netrebnice suntem; că ce am fost datori a face, am făcut.

11. Și a fost când mergea el în Ierusalim și el trecea prin mijlocul Samariei și al Galileei.

12. Și intrând el într'un sat, i-au întâmpinat pre el zece bărbați leproși, cari au stătut de departe.

13. Și aceia au ridicat glas, zicând: Iisuse, învățătorule, miluește-ne pre noi.

14. Și văzându-l, le-au zis lor: mergeți și vă arătați preoșilor. Și a fost când mergeau ei, s'au curățit.

15. Iar unul dintru dânsii văzând că s'a vindecat, s'a întors, cu glas mare slăvind pre Dumnezeu.

16. Și a căzut cu fața la picioarele lui, mulțumind lui, și acela era Samaritan.

17. Iar Iisus răspunzând, au zis: au nu zece s'au curățit? Dar cei nouă unde sunt?

18. Nu s'au aflat să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta, ce este de alt neam?

19. Și i-au zis lui: scoală-te și mergi, credința ta te-a mântuit.

20. Și întrebă fiind de Farisei,

22. Ps. 90, 11. 24. Is. 66, 24.
29. Is. 8, 20.

17. 2. Mat. 18, 6; Marc. 9, 42.

3. Mat. 18, 15. 5. Marcu 9, 24.
6. Mat. 17, 20. 10. 1 Cor. 9, 16.

11. Ioan 4, 4. 14. Lev. 14, 2.

când va veni împărăția lui Dumnezeu, au răspuns lor și au zis: nu va veni împărăția lui Dumnezeu cu pândire.

21. Nici vor zice, iată aici sau iată acolo; că iată împărăția lui Dumnezeu înlăuntrul vostru este.

22. Și au zis către ucenici: vor veni zile când veți pofti una din zilele Fiului Omului să vedeți și nu veți vedea.

23. Și vor zice vouă: iată aici sau iată acolo, să nu mergeți, nici să urmați.

24. Că precum fulgerul care fulgeră din partea cea de sus cer, preste partea cea de sus cer luminează; așa va fi și Fiul Omului în ziua sa.

25. Iar întâiu i se cade lui multe a pămîti și a îi lepădat de neamul acesta.

26. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și în zilele Fiului Omului.

27. Măncau, beau, se însurau, se măritau, până la ziua în care a intrat Noe în corabie, și a venit poporul și a pierdut pre toți.

28. Așijderea și precum a fost în zilele lui Lot, măncau, beau, cum-părau, vindeau, sădiau, zidiau;

29. Iar în care zi a ieșit Lot din Sodoma, a plouat foc și piatră pucioasă din cer, și a pierdut pre toți.

30. Într'acest chip va fi în ziua în care Fiul Omului se va arăta.

31. Într'acea zi cea ce va fi deasupra casei și vasele lui în casă, să nu se pogoare să le ia pre ele, și cel ce va fi în câmp, asemenea să nu se întoarcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de muieroa lui Lot.

33. Oricine va căuta sufletul său să-l mântuiască, pierde-l va pre el, și cine îl va pierde, îl va învia pre el.

34. Zic vouă: într'această noapte vor fi doi într'un pat; unul se va lua și altul se va lăsa.

35. Două vor măcina împreună; una se va lua și alta se va lăsa.

36. Doi vor fi în câmp, unul se va lua și altul se va lăsa.

37. Și răspunzând au zis lui: unde Doamne? Iar el au zis lor: unde va fi trupul, acolo se vor aduna și vulturii.

CAP. 18.

Despre rugăciune. Fariseul și Vameșul. Lăsați pruncii să vie la mine. Întrebarea bogatului ce va face să moștenească viața de veci. Iisus vestește patimile sale. Orbul din Ierihon.

Și zicea și pildă lor, că se cade în toată vremea a se ruga, și a nu se lenevi, zicând:

2. Un judecător oarecare eră într-o cetate, care de Dumnezeu nu se temeă și de om nu se rușină.

3. Eră și o văduvă în cetatea aceea și venia la dănsul, zicând: izbăvește-mă de părășul meu.

4. Și nu vrea în multă vreme; iar după aceea a zis întru sine: deși de Dumnezeu nu mă tem, și de om nu mă rușinez;

5. Dar pentru că îmi face supărare văduva aceasta, o voi izbăvi pre ea; ca nu până în sfârșit venind să mă supere.

6. Și au zis Domnul: auziți ce grăiește judecătorul nedreptăței?

7. Dar Dumnezeu au nu va face izbăvire aleșilor săi, cari strigă către dănsul ziua și noaptea, de-și îndelung îi rabdă pre dânsii?

8. Zic vouă, că va face izbăvirea lor curând. Însă când va veni Fiul Omului, oare va afla credința pre pământ?

9. Și au zis și către oarecari ce se nădăduiau întru sine cum că sunt drepti și defăimau pre ceilalți, pilda aceasta:

10. Doi oameni s'au suit în Biserică să se roage, unul Fariseu și altul Vameș.

11. Fariseul stând, așa se ruga întru sine: Dumnezeuule, mulțumescu-ți, că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și acest Vameș.

12. Postesc de două ori în săptămână, dau zeciuială din toate câte câștig.

13. Iar Vameșul de departe stând nu vrea nici ochii săi la cer să-i

21. Mat. 24, 23; Marcu 13, 21.

24. Mat. 24, 27 sq.

25. Lucă 9, 22; Mat. 16, 21.

27. Fac. 7, 7. 28. Fac. 18, 20.

31. Mat. 24, 17. 32. Fac. 19, 26.

33. Lucă 9, 24; Mat. 10, 39; Marcu 8, 35. Ioan 12, 25. 34. Mat. 24, 40 sq.

37. Mat. 24, 28.

18. 1. 1 Tesal. 5, 17; Rom. 12, 12.

3. Lucă 11, 7, 8.

11. Mat. 5, 20; Is. 58, 2.

ridice, ci își bătea pieptul său zicând: Dumnezeu, milostiv fi! mie păcătosului.

14. Zic vouă, s'a pogorât acesta mai îndreptat la casa sa, decât acela, că tot cel ce se înalță pre sine, se va smeri; iar cel ce se smerește pre sine, se va înălța.

15. Și aduceau la el și pruncii, ca să se atingă de ei; iar ucenicii văzând, i-au certat pre dânșii.

16. Iar Iisus chemându-i la sine pre ei, au zis: lăsați pruncii să vie la mine și nu-i opriți pre ei, că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

17. Amin zic vouă: oricine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra întru înșea.

18. Și l-a întrebat pre el un boier zicând: învățătorule bune, ce voi face să moștenesc viața veșnică?

19. Iar Iisus i-au zis lui: căci îmi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

20. Poruncile știu: să nu curvești. Să nu uciți. Să nu furi. Să nu faci mărturie mincinoasă. Cinssește pre tatăl tău și pre mama ta.

21. Iar el a zis: acestea toate le-am păzit din tinerețile mele.

22. Iar Iisus auzind acestea, i-au zis lui: încă una îți lipsește: toate câte ai vinde-le și le împărți săracilor și vei avea comoară în cer, și vino, urmează mie.

23. Iar el auzind acestea, s'a întristat, că era bogat foarte.

24. Și văzându-l Iisus că s'a întristat, au zis: cât de anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avut!

25. Că mai lesne este a trece oamăla prin urechile acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar cei ce au auzit acestea, au zis: și cine poate să se mântuiască?

27. Iar el au zis: cele ce nu sunt cu puțință la oameni, sunt cu puțință la Dumnezeu.

28. Și a zis Petru: iată, noi am lăsat toate și am urmat ție.

29. Iar el au zis lor: amin gră-

lesc vouă, că nimeni nu este care și-a lăsat casă, sau părinți sau frați sau femeie, sau feciori pentru împărăția lui Dumnezeu,

30. Care să nu iasă cu mult mai mult în vremea aceasta și în veacul cel viitor vieață veșnică.

31. Și luând cu sine pre cei doisprezece, au zis către ei: iată ne suim în Ierusalim și se vor împlini toate cele scrise prin proroci pentru Fiul Omului.

32. Că se va da neamurilor și se va batjocori și se va ocări și se va scuipi.

33. Și bătându-l, îl vor omori pre el și a treia zi va învi.

34. Iar ei nimic dintr'acestea n'au înțeles, și era cuvântul acesta ascuns dela ei, și nu cunoșteau cele ce se grăiau.

35. Și a fost când s'au apropiat el de Ierihon, un orb ședea lângă cale cerșind.

36. Și auzind norodul trecând, a întrebat ce este aceasta.

37. Și i-a zis lui, că Iisus Nazarineanul trece.

38. Și a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă.

39. Iar cei ce mergeau înainte certau pre el să tacă, iar el cu mult mai vărios strigă: Fiul lui David, miluește-mă.

40. Și stând Iisus, au poruncit să-l aducă pre el la sine; iar apropiindu-se el de dansul, i-au întrebat zicând:

41. Ce vorești să-ți faci? Iar el a zis, Doamne, să văz.

42. Și Iisus i-au zis lui: vezi, credința ta te-a mântuit.

43. Și îndată a văzut, și a mers după el, slăvind pre Dumnezeu, și tot norodul văzând, a dat laudă lui Dumnezeu.

CAP. 19.

Zacheu. Pilda despre arginții încredințați slugilor. Intrarea în Ierusalim. Iisus plânge pentru Ierusalim. Izgonirea vânzătorilor din Biserică.

Și intrând, trecea prin Ierihon.
2. Și iată un om anume Zacheu,

14. Is. 66, 2; Mat. 23, 12; 1 Petru 5, 5.

15. Is. 49, 22; Mat. 19, 13; Marcu 10, 13.

18. Mat. 19, 16; Marcu 10, 17.

20. Eș. 20, 12. 22. Mat. 6, 20.

27. Iov 42, 2.

28. Mat. 19, 27; Marcu 10, 28.

31. Mat. 20, 17; Marcu 10, 32.

32. Mat. 27, 2. 34. Lucă 9, 45.

35. Mat. 20, 29; Marcu 10, 46.

42. Mat. 9, 22. 43. Ps. 145, 8.

și acesta eră mai mare vameșilor și eră bogat.

3. Și căută să vadă pre Iisus cine este, și nu putea de norod, că eră mic de stat.

4. Și alergând înainte, s'a suit într'un dud ca să'l vadă pre el, că pre acolo vrea să treacă.

5. Și dacă au venit la locul acela, căutând Iisus, l-au văzut pre dânsul, și au zis către dânsul: Zachee, grăbește de te pogoară că astăzi în casa ta mi se cade să iuu.

6. Și grăbindu-se s'a pogorît, și l-a primit pre dânsul bucurându-se.

7. Și văzând toți cârliau zicând: că la un om păcătos au intrat să găzduiască.

8. Iar Zacheu stând, a zis către Domnul: iată jumătate de averea mea, Doamne, o dau săracilor, și de am năpăstuit pre cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Și au zis către el Iisus: astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia, pentru că și acesta fiu al lui Avraam este.

10. Că au venit Fiul Omului să caute și să mântuiască pre cel pierdut.

11. Și ascultând ei acesteia, adăogând au zis o pildă, pentru că eră el aproape de Ierusalim, și li se părea lor cum că îndată va să se a-rate împărăția lui Dumnezeu.

12. Deci au zis: un om oarecare de bun neam, s'a dus într'o țară departe să-și ia lui împărăție și să se întoarcă.

13. Și chemând zece slugi ale sale, le-a dat lor zece mnas, și a zis către ei: neguțatorii până voi veni.

14. Iar celășenii lui îl urau pre el, și au trimis solie după el zicând: nu voim pre acestia să împărăția-scă preste noi.

15. Și a fost când s'a întors el luând împărăția, a zis să se cheme la dânsul slugile acelea, cărora dedese argințul, ca să știe cine ce a neguțat.

16. Și a venit cel dintâiu zicând: doamne, mnaoa ta a agonisit zece mnas.

17. Și a zis lui: bine, slugă bună, că întru puțin ai fost credincios, să aibi putere preste zece celăși.

18. Și a venit cel al doilea zicând:

doamne, mnaoa ta a făcut cinci mnas.

19. Și a zis și acestuia: și tu fii preste cinci celăși.

20. Și altui a venit zicând: doamne, iată mnaoa ta, care o am ținut legată în măhramă;

21. Că m'am temut de tine, pentru că om aspru ești; lei ce n'ai pus și seceri ce n'ai semănat.

22. Și i-a zis: din gura ta te voiu judeca, slugă vicleană. Ai știut că eu om aspru sunt, luând ce n'am pus și secerând ce n'am semănat.

23. Dar pentru că n'ai dat argințul meu schimbătorilor și venind eu l-aș fi cerut cu dobândă?

24. Și celor ce stau înainte le-a zis: luați dela el mnaoa și o dați celui ce are zece mnas.

25. Și au zis lui: doamne, acela are zece mnas.

26. Că zic vouă, că tot celui ce are l se va da, iar dela acela ce n'are și ce are se va lua dela el.

27. Însă pre vrăjmașii mei acela cari n'au voit să împărătesc preste dânsii, aduceți-i încoace și-i tăiați înaintea mea.

28. Și zicând acesteia, mergea înainte, suldu-se în Ierusalim.

29. Și a fost când s'a apropiat de Vithlaghi și Vitanian, către muntele ce se chiamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zicând:

30. Mergeți în satul care este înaintea voastră; întru care intrând veți găsi un mânz legat, pre care nimeni din oameni niciodată n'a șezut, dezlegați-l pre el și-l aduceți.

31. Și de va întreba cineva pre voi: pentru ce îl dezlegați? Așa să ziceți lui: că Domnului trebuiește.

32. Și mergând trimișii, au aflat cum zisese lor.

33. Și dezlegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către ei: ce dezlegați mânzul?

34. Iar ei au zis: Domnului trebuiește.

35. Și l-au adus pre el la Iisus, și aruncându-și veșmintele sale pre mânz, au pus pre Iisus deasupra.

36. Și mergând el, așterneau veșmintele lor pre cale.

37. Și apropiindu-se el la pogo-

22. Mat. 12, 37.

26. Lucă 8, 18; Mat. 13, 12; Marcu 4, 25.

28. Marcu 10, 32.

29. Mat. 21, 1; Marcu 11, 1 sq; Ioan 12, 12 sq,

19. 10. 1 Tim. 1, 15; Mat. 18, 11.

12. Mat. 25, 14 sq; Marcu 13, 34.

râsul muntelui Maslinilor, a început toată mulțimea ucenicilor bucurându-se a lăuda pre Dumnezeu cu glas mare pentru toate puterile care văzuse,

38. Zicând: bine este cuvântul împăratului celui ce vine întru numele Domnului; pace în cer, și slavă întru cei de sus.

39. Și oarecarii Farisei din norod au zis către el: învățătorule, ceartă-ți ucenicii tăi.

40. Și răspunzând, au zis lor: zic vouă, că de vor tăcea aceștia, pietrele vor striga.

41. Și dacă s'au apropiat, văzând cealalta, au plâns de dânsa,

42. Zicând: de ai fi cunoscut și tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce sunt către pacea ta! Iar acum s'au ascuns de către ochii tăi.

43. Că vor veni zile asupra ta, și vor pune văjmașii tăi șanț împrejurul tău și te vor încunjura, și te vor înbulzi de toate părțile.

44. Și te vor face înlocma cu pământul, pre tine și pre feciorii tăi întru tine; și nu vor lăsa întru tine piatră pre piatră; pentru că n'ai cunoscut vremea cercetării tale.

45. Și intrând în biserică, au început a scoate pre cei ce vindeau întru'nsa și cumpărau, zicând lor:

46. Scris este: casa mea casă de rugăciune este: iar voi o ați făcut peșieră tâlharilor.

47. Și eră învățând în toate zilele în biserică. Iar Arhierii și Cărturarii și Bătrânii norodului căutau pre el să-l piearză.

48. Și nu aflau ce'i vor face; că tot norodul se ținea de el, ascultându-l pre dânsul.

CAP. 20.

Iudeii întreabă pre Iisus despre puterea sa. Pilda viei. Întrebarea despre dădie și despre învierea morților. Al cui fiu este Hrisios. Ingâmfareă Cărturarilor. Lăcomia.

Și au fost într'una din zilele acelea, învățând el norodul în biserică,

și bine vestind, au venit Preoșii și Cărturarii cu Bătrânii.

2. Și au grăit către el, zicând: spune nouă, cu ce putere faci acestea? Sau cine este care ți-a dat fie puterea aceasta?

3. Iar el răspunzând, au zis către ei: întreabă-voiu și eu pre voi un cuvânt, și să-mi spuneți:

4. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau dela oameni?

5. Iar ei cugetau întru sine, zicând: de vom zice, din cer, va zice: pentru ce dar n'ast crezut lui?

6. Iar de vom zice: dela oameni, tot norodul cu pietre ne va ucide; căci este încredințat că Ioan proroc a fost.

7. Și au răspuns, că nu știu de unde.

8. Și Iisus le-au zis lor: nici eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

9. Și au început a zice către norod pilda aceasta: un om a sădit vie, și o a dat lucrătorilor, și s'au dus departe multă vreme.

10. Și la vreme a trimis către lucrători o slugă, ca să-i dea tai din rodul viei; iar lucrătorii, bălându-l pre el, l-au trimis deserv.

11. Și a adaos a trimis altă slugă; iar ei și pre acela bălându-l și batjocorindu-l, l-au trimis deserv.

12. Și a adaos a trimis și al treilea, iar ei și pre acela rânindu-l, l-au scos afară.

13. Și a zis domnul viei: ce voi face? Trimite-voiu pre fiul meu cel iubit; doară văzându-l pre dânsul, se vor rușina.

14. Iar lucrătorii văzându-l pre el, cugetau întru sine, zicând: acesta este moștenitorul; veniți să-l ucidem pre el, ca să fie a noastră moștenirea.

15. Și scoțându-l afară din vie, l-au omorât. Ce va face dar lor domnul viei?

16. Veni-va și va pierde pre lucrătorii aceștia, și viea o va da altora, iar ei auzind, au zis: să nu fie.

17. Iar el căutând spre el, au zis: ce este dar aceasta ce este scris: piatra pre care nu o au băgat în

38. Luc. 2, 14.

40. Evac. 2, 11; Is. Navî 24, 27.

41. 3 Imp. 9, 7; Is. 29, 3; Mih. 3, 12; Mat. 24, 2; Marc. 13, 2.

45. Mat. 21, 12; Marc. 11, 15.

46. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

20. 1. Mat. 21, 23 sq; Marc. 11, 27.

2. Fapt. 4, 7. 6. Mat. 14, 5.

9. Ps. 79, 9 sq; Is. 5, 1; Mat. 21, 33; Marc. 12, 1. 14. Ps. 2, 1.

17. Ps. 117, 21; Mat. 21, 42.

seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului.

18. Tot cela ce va cădea pre acea piatră, se va sfărâma; iar preste care va cădea, îl va spulberă.

19. Și căutau Arhiereii și Cărturarii ca să și poie mâinile pre el într'acel ceas; și s'au temut de norod; căci înfeleseseră că către dânșii au zis pilda aceasta.

20. Și pândindu'l, au trimis iscoade, cari se prefăceau pre sine a fi drepți, să'l prinză pre el în cuvânt, ca să'l dea pre el stăpânirii și puterei dreptătorului.

21. Și l-au întrebat pre el, zicând: învățătorule, știm că drept grăești și învești, și nu alegi față, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu învești:

22. Cade-se nouă a da dajdie Chesarului, sau nu?

23. Iar el pricepând vicleșugul lor, au zis către ei: ce mă ispițiți?

24. Arățați-mi un dinar. Al cui chip și scriptură pre el are? Iar ei răspunzând, au zis: ale Chesarului.

25. Iar el le-au zis lor: dați înapoi dar cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului și cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu l-au putut prinde pre dânșii în cuvânt înaintea norodului; și minunându-se de răspunsul lui, au făcut.

27. Iar apropiindu-se unii din Saduchei, cari grăesc împotriva că nu este înviere, l-au întrebat pre el zicând:

28. Învățătorule, Moisi a scris nouă: de va muri fratele cuivă, având muier, și acesta va muri fără feciori, ca să ia fratele lui pre muieră aceea, și să ridice sămânță fratelui său.

29. Deci șapte frați au fost, și cel dintâi luând muier, a murit fără de feciori.

30. Și a luat al doilea pre muieră aceea, și acela a murit fără de feciori.

31. Și al treilea o a luat pre ea; și așijderea câte șapte, și n'au lăsat feciori, și au murit.

32. Iar mai apoi de toți, a murit și muieră.

33. Deci la înviere, al căruia din-

tr'înșli va fi muier? Căci câte șapte o au avut pre ea muier.

34. Și răspunzând Iisus, au zis lor: fiți veacului acestuia se însoară și se mărită.

35. Iar cei ce se învrednicesc a dobândi acel veac și învierea din morți, nici se însoară, nici se mărită;

36. Că nici să moară nu mai pot; ci asemenea cu îngerii sunt, și fii lui Dumnezeu sunt, fiind lii ai învierii.

37. Iar cum că se vor scula morții, și Moisi a arătat la Rug, precum zice: Domnul Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov.

38. Iar Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor; că toți lui vițază.

39. Și răspunzând oarecari din Cărturari, au zis: învățătorule, bine ai zis.

40. Și nu mai îndrăsniau deacia să'l mai întrebe pre el nimic.

41. Și au zis către dânșii: cum zice că Hristos este fiul lui David?

42. Și însuș David zice în cartea Psalmilor: zis-au Domnul Domnului meu: șezi de adreapta mea,

43. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci David, Domn îl chiamă pre el, și cum liu al lui este?

45. Și ascultând tot norodul, au zis ucenicilor săi:

46. Păziți-vă de cărturari, cari voesc a umbla în podobe, și iubesc închinăciunile prin tânguri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai înfăi la ospete;

47. Cari mănâncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă; aceștia vor lua mai multă osândă.

CAP. 21.

Banii văduvei. Întrebare despre sfârșitul lumii. Robirea Ierusalimului și pustiirea lui. Semnele venirii a doua a lui Hristos.

Și căutând, au văzut pre cei bogăți aruncând darurile lor în gazofilachie.

2. Și au văzut și pre o văduvă săracă aruncând acolo doi filii.

3. Și au zis: adevărat zic vouă,

36. Mat. 22, 30; 1 Ioan 3, 2.

37. Eș. 3, 6.

41. Mat. 22, 42; Marcu 12, 36.

42. Ps. 109, 1. Fapt. 2, 34.

46. Lucă 11, 43.

21. 1. Marcu 12, 41.

19. Lucă 19, 48.

20. Mat. 22, 15; Marcu 12, 13.

21. Mat. 22, 16.

27. Mat. 22, 23 sq; Marc. 12, 18.

28. A doua Lege 25, 5.

că această văduvă săracă, mai mult decât toți a aruncat.

4. Că toți aceștia din prisosința lor au aruncat la darurile lui Dumnezeu; iar aceasta din lipsa sa, toată averea sa care a avut, o a aruncat.

5. Și oarecari grăind pentru blăserică, că este împodobilă cu pietre frumoase și cu podoabe, au zis:

6. Acestea care vedeți, vor veni zile întru care nu va rămâneă piatră pre piatră, care să nu se risipiască.

7. Și l-au întrebat pre el, zicând: Învățătorule, dar când vor fi acestea? Și ce semn este când vor să fie acestea?

8. Iar el au zis: căutați să nu vă amăgiți, că mulți vor veni întru numele meu, zicând: că eu sunt, și vremea s'a apropiat; ci să nu mergeți după ei.

9. Și când veți auzi războaie și răsmirițe, să nu vă spăimântați, că se cade să fie acestea întâiu, ci nu va fi îndată sfârșitul..

10. Atunci ziceă lor: se va scula neam preste neam și împărăție preste împărăție.

11. Și vor fi cutremuri mari pre alocurea și foameși și ciume și spalme și semne mari din cer vor fi.

12. Iar mai înainte de acestea toate vor pune preste voi mâinile sale și vă vor gonî, dându-vă la adunări și în temnițe, ducându-vă la împărași și la domni pentru numele meu.

13. Și se va întâmplă vouă întru mărturisire.

14. Puneți dar întru inimile voastre, să nu gândiți mai înainte ce veți răspunde.

15. Că eu vă voi da vouă gură și înțelepciune, căreia nu'i vor putea grăi nici stă împotrivă, toți cari se vor pune împotrivă vouă.

16. Și vă veți da și de părinți și de frați și de rudeni și de prieteni, și vor omori din voi.

17. Și veți fi urăși de toți pentru numele meu.

18. Și păr din capul vostru nu va pieri.

19. Întru răbdarea voastră veți doborîndi sufletele voastre.

20. Iar când veți vedea ierusalimul încunjurându-se de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustirea lui,

21. Atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți, și cei ce vor fi în mijlocul lui să se dea în lături, și cei ce vor fi prin sate, să nu intre într'insul.

22. Că zilele izbândirei sunt acestea, ca să se împliniască toate cele scrise.

23. Iar vai celor ce vor avea în pântece, și celor ce vor aplecă într'acele zile! Că va fi nevoie mare pre pământ și mânia asupra norodului acestuia.

24. Și vor cădea întru ascuțitul sabiei și se vor duce robi în toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat de neamuri, până se vor împlini vremile neamurilor.

25. Și vor fi semne în soare și în lună și în stele, și pre pământ măhnire limbilor, cu nedumerire, sunet făcând marea și valurile;

26. Mai murind oamenii de frică și de așteptarea celor ce vor să vie în lume, că puterile cerurilor se vor clăti.

27. Și atunci vor vedea pre Fiul Omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci începând acestea a se face, căutați în sus și ridicați capetele voastre; că se apropie răscumpărarea voastră.

29. Și le-au zis lor pildă: vedeți smochinul și toți copacii.

30. Când înfrunzesc, văzând din voi înșivă, știți că de acum aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Amin zic vouă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

33. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

34. Ci luați aminte de sine-vă, ca

5. Mat. 24, 1 sq; Marcu 13, 1 sq.

8. Marcu 13, 22.

12. Mat. 10, 17; 24, 9; Marcu 13, 9 sq.

14. Lucă 12, 11; Mat. 10, 19.

15. Fapt. 6, 10. 16. Fapt. 7, 58.

18. Lucă 12, 7; Mat. 10, 30.

19. 2 Paral. 15, 7. Evr. 10, 30.

20. Mat. 24, 15 sq.

25. Is. 13, 10; Ez. 13, 7.

26. Is. 64, 7; Ez. 24, 28; Ioil 3, 15.

27. Dan. 7, 13. 28. Rom. 8, 23.

29. Mat. 24, 32 sq.

33. Lucă 16, 17; Ps. 101, 27; Is. 51, 6; Mat. 5, 18. 34. Rom. 13, 13; Gal. 5, 21; Efes. 5, 18.

să nu se îngreueze inimile voastre cu saftul mâncărei și cu beția și cu griile lumii, și fără de veste să vie asupra voastră ziua-aceea.

35. Căci ca o cursă va veni peste toți cei ce șed pre fața a tot pământul.

36. Priveghiați dar, în toată vremea rugându-vă, ca să vă învredniciți a scăpa de toate cele ce vor să fie și 'a stă înaintea Fiului Omului.

37. Și eră ziua învășând în biserică, iar noaptea ieșind petrecea în muntele ce se chiamă al Maslinilor.

38. Și tot norodul mănecă la dânsul în biserică, ca să-l asculte pre el.

CAP. 22.

Vinderea lui Iisus. Serbarea paștelor și așezarea Tainei Euharistiei. Apostolii dispută între sine pentru întâietate. Rugăciunea lui Iisus și prinderea și ducerea lui la Arhiereu. Lăpădarea lui Petru.

Și se apropia praznicul azimelor, care se chiamă Paștele.

2. Și căutau Arhiereii și Cărturaril cum l-ar omori pre el; că se temeau de norod.

3. Iar satana a intrat în Iuda ce se chemă Iscarioteanul, care eră din numărul celor doisprezece.

4. Și mergând, a grăit cu Arhiereii și cu Voivozii, cum l-ar vinde pre el lor.

5. Și s'au bucurat, și s'au focmit cu dânsul să-l deă bani.

6. Și el s'a făgădui lor și căută vreme cu prilej ca să-l vândă pre el lor fără de norod.

7. Și a venit ziua azimelor întru care se cădea să se jertfească paștele.

8. Și au trimis pre Petru și pre Ioan, zicând: mergeți de gătiți nouă paștele, să mâncăm.

9. Iar ei au zis lui: unde volesti să gătim?

10. Iar el au zis lor: iată, întrând voi în cetate, va întâmpla pre voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul în casa unde va intra.

11. Și ziceți stăpânului casei: Învățătorul zice fie: unde este sălașul întru care să mănânc paștele cu ucenicii mei?

12. Și el vă va arăta vouă un foisor mare așternut, acolo gătiți.

13. Și mergând ei, au allat pre cum le zisese lor, și au gătit paștele.

14. Și când a venit ceasul, au șezut și cei doisprezece apostoli cu el.

15. Și au zis lor: cu poftă am poftit aceste paști să le mănânc cu voi mai 'nainte de patima mea.

16. Că zic vouă, că de acum nu voi mai mânca dintr'acestea, până când se vor plini întru împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțămind au zis: luați acesta și-l împărțiți vouă;

18. Că zic vouă: nu voi mai bea din rodul viței, până când va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luând pâinea mulțămind, au frânt și au dat lor, zicând: acesta este trupul meu, carele se dă pentru voi, aceasta faceți întru pomenirea mea.

20. Așijderea și paharul după ce au cinat, zicând: acest pahar este legea cea nouă întru sângele meu, carele pentru voi se varsă.

21. Însă, iată mâna vânzătorului meu cu mine este la masă.

22. Și Fiul Omului merge, după cum este rânduit; dar vai omului acelui prin care se vinde!

23. Și ei au început a se întreba între sine, care ar fi dintre ei acela ce va să facă aceasta?

24. Și s'a făcut și prigonire între dânsii, care dintru ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el le-au zis lor: împărății păgânilor îi domnesc pre ei; și cei ce stăpânesc pre ei, făcători de bine se chiamă.

26. Iar voi nu așa: ci cel ce este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic; și cel ce este începător, ca cel ce slujește.

27. Că cine este mai mare, cel ce șade, sau cel ce slujește? Au nu

13. Lucă 19, 32. 14. Mat. 26, 20

18. Mat. 26, 29. 19. 1 Cor. 11, 23.

21. Marcu 14, 18; Ioan 13, 21 sq.

24. Lucă 9, 46, sq.

25. Mat. 20, 25, sq; Marcu 10, 42.

26. 1 Petr. 5, 3 și 5, 6.

35. 1 Tes. 5, 3. 37. Ioan 8, 1, 2.

22. I. Marcu 14, 1 sq; Ioan 13, 2.

3 Mat. 26, 14,

7. Mat. 26, 17; Marcu 14, 12.

este cel ce șade? Iar eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi sunteți carii ați pefrecut cu mine întru ispitele mele.

29. Și eu vă rânduesc vouă împărăție, precum mi-au rânduit mie Tatăl meu;

30. Ca să mâncați și să beți la masa mea întru împărăția mea, și să ședeți pre scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

31. Și au zis Domnul: Simone, Simone, iată satana v'a cerut pre voi, ca să vă cearnă ca grăul.

32. Iar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta; și tu oarecând întorcându-te, înfărește pre frații tăi.

33. Iar el i-a zis lui: Doamne, cu tine gata sunt și în temniță și la moarte a merge.

34. Iar el i-a zis: zic ție Petre, nu va cânta astăzi cocoșul, mai înainte până ce de trei ori te vei lepăda că nu mă știi pre mine.

35. Și au zis lor: când v'am trimis pre voi fără de pungă și fără de traisiță și fără de încălșăminte, au avut-ați lipsă de ceva? Iar ei au zis: de nimic.

36. Zis-au drept aceea lor: acum dar cel ce are pungă, să o ia, așlădarea și traisiță: iar cel ce n'are saie, să și vânză halna sa și să și cumpere.

37. Că zic vouă, că încă aceasta ce este scrisă se cade să se plinască întru mine, care zice: și cu cel fărădelege s'au socotit; pentru că cele pentru mine, sfârșit au.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Și el au zis lor: desul este.

39. Și ieșind, au mers după obiceiul în muntele Maslinilor; și s'au dus după el și ucenicii lui.

40. Și sosind la loc, au zis lor: rugați-vă ca să nu intrați în ispită.

41. Și el s'au depărtat dela dânsii ca de o aruncătură de piatră, și în-genunchind se rugă,

42. Zicând: Părinte, de voești, să treacă paharul acesta deia mine; însă nu voea mea, ci a ta să fie.

43. Și i s'a arătat lui înger din cer, înfărindu-l pre el.

44. Și fiind întru nevoință, mai cu deadinsul se rugă; și se făcuse sudoarea lui ca picăturile de sânge ce pică pre pământ.

45. Și sculându-se dela rugăciune, venind către ucenici i-au aflat pre ei dormind de înfrizare.

46. Și le-au zis lor: ce dormiți? Sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47. Iar încă grăind el, iată venia mulțime, și cei ce se chemă Iuda, unul din cei doisprezece, mergea înaintea lor, și s'a apropiat de Iisus ca să-l sărute pre el. (Pentru că acest semăn dedese lor: pre carele voui sărute au, acela este).

48. Iar Iisus au zis lui: Iudo, cu sărutare pre Fiul Omului vinzi?

49. Și văzând cel ce erau pre lângă el, ceea ce vrea să fie, i-au zis lui: Doamne, iovi!-vom cu sabia?

50. Iar unul dintr'înșii a lovit pre sluga arhierelui, și i-a tăiat lui urechia cea dreaptă.

51. Iar Iisus răspunzând, au zis: lăsați până aici. Și atingându-se de urechia lui, l-au vindecat pre el.

52. Și au zis Iisus celor ce veniseră la dânsul, Arhierelor și Voivozilor bisericei și Bătrânilor: ca la un tâlhar ați ieșit, cu săbii și cu fuști?

53. În toate zilele fiind eu cu voi în biserică, n'ați înfins mâinile asupra mea; ci acesta este ceasul vostru și stăpânirea întunerecului.

54. Și prinzându-l pre el, l-au adus și l-au băgat în casa arhierelui. Iar Petru mergea departe după dânsul.

55. Și făcând ei foc în mijlocul curții, și șezând împreună, a șezut și Petru în mijlocul lor.

56. Și văzându-l pre el o slujnică șezând la foc, și căutând spre el, a zis: și acesta a fost cu el.

57. Iar el s'a lepădat de dânsul, zicând: mulere, nu l' știu pre el.

58. Și după puțin, altul văzându-l pre el, a zis: și tu dintru ei ești. Iar Petru a zis: omule, nu sunt.

59. Și trecând ca un ceas, altul întâia, zicând: adevărat, și acesta cu el a fost; că Galilean este.

60. Iar Petru a zis: omule, nu știu ce zici. Și îndatăș încă grăind el, a cântat cocoșul.

28. Luca 18, 28. 30. Mat. 19, 28.

33. Mat. 26, 33 sq; Marcu 14, 29; Ioan 13, 37.

35. Ps. 22, 1; 32, 18; Mat. 10, 9.

37. Is. 53, 12.

39. Mat. 26, 30; Marcu 14, 26; Ioan 18, 1.

47. Mat. 26, 47 sq.

54. Mat. 26, 57; Marcu 14, 53; Ioan 18, 13.

61. Și întorcându-se Domnul, au căutat spre Petru. Și și-a adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zisese lui, că mai înainte de ce va cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

62. Și ieșind afară Petru, a plâns cu amar.

63. Iar oamenii cei ce fîneau pre Iisus, bașjocoriau pre el, băfându-l.

64. Și acoperindu-l pre el, îl loviau preste obrăz, și-l întrebau pre el, zicând: prorocește, cine este cel ce te-a lovit?

65. Și altele multe, hulind improliu lui, ziceau.

66. Și după ce s'a făcut ziuă, s'au adunat Bătrânii norodului și Arhierii și Cărturarii, și l-au dus pre el la soborul lor, zicând:

67. De ești tu Hristosul? Spune nouă. Și le-au zis lor: de voi spune vouă, nu veți crede;

68. Și de vă voi întrebă, nu'mi veți răspunde, nici mă veți slobozi.

69. De acum va fi Fiul Omului șezând deadreapta puterii lui Dumnezeu.

70. Și au zis toți: dar tu ești Fiul lui Dumnezeu? Iar el au zis către ei: voi ziceți, că eu sunt.

71. Iar ei au zis: ce ne mai trebuie încă mărturie? Că noi singuri am auzit din gura lui.

CAP. 23.

Iisus înaintea lui Pilat și a lui Irod. Răstignirea și tâlharul pocăit. Ingroparea lui Iisus.

Și sculându-se toată mulțimea lor, l-au dus pre el la Pilat.

2. Și au început a-l pârî pre el, zicând: pre acesta l-am aflat răzvrătînd neamul și oprînd a da dajdie Chesarului, zicând că este el Hristos împărat.

3. Iar Pilat l-a întreat pre el, zicând: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, au zis lui: tu zici.

4. Iar Pilat a zis către Arhierii și către norod: nici o vină nu aflu în omul acesta.

5. Iar ei se întăriau, zicând că

63. Mat. 26, 67; Marcu 14, 65.

66. Mat. 27, 1; Marcu 15, 1; Ioan 18, 24.

67. Mat. 26, 63; Marcu 14, 61.

69. Mat. 24, 30; 26, 64; Marcu 15, 1.

23. 1. Mat. 27, 2; Marcu 15, 1; Ioan 18, 28.

2. Lucă 20, 25.

întărită norodul, învățînd preste toată Iudeea, începînd din Galileea până aici.

6. Iar Pilat auzind de Galileea, a întreat, au Galileean este omul?

7. Și înțelegînd că din pînului lui Irod este, l-a trimis pre el la Irod, fiind și el în Ierusalim într'acele zile.

8. Iar Irod văzînd pre Iisus, s'a bucurat foarte; că doriă de multă vreme să-l vază pre el, pentru că auzia multe de el; și nădăjduia să vază vreun semn făcîndu-se de el.

9. Și l-a întreat pre el cu cuvinte multe; iar el nimic nu l-au răspuns lui.

10. Și stau Arhierii și Cărturarii cu deadinsul părăndu-l pre el.

11. Iar Irod împreună cu ostașii săi bașjocorindu-l și răzîndu-și de el, l-a îmbrăcat într'un veșmînt luminat, și l-a trimis iarăș la Pilat.

12. Și s'au făcut prieteni Pilat și Irod într'aceiași zi unul cu altul; că mai înainte erau învrăjbiți între dînșii.

13. Iar Pilat chemînd pre Arhierii și pre boieri și pre norod,

14. A zis către ei: mi-ați adus pre omul acesta, ca pre cela ce răzvrătește norodul; și iată, eu înaintea voastră întrebîndu-l, nici o vină n'am aflat în omul acesta de care părăți pre el;

15. Ci nici Irod, că v'am trimis pre voi la el; și iată, nici un lucru vrednic de moarte este făcut de dînsul.

16. Deci certîndu-l, îl voi slobozi.

17. Și nevoie aveă să le sloboziască lor la praznic un vinovat.

18. Și a strigat toată mulțimea, zicînd: ia-l pre acesta și ne slobozește nouă pre Varavă;

19. Care, pentru o zarvă oarecare și ucidere ce se făcuse în cetate, eră aruncat în temniță.

20. Și iarăș Pilat a grăit către ei, vrînd să sloboziască pre Iisus.

21. Iar ei strigau zicînd: răstignește-l, răstignește-l pre el.

22. Iar el a treia oară a zis către ei: dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n'am aflat întru el; deci certîndu-l pre el, îl voi slobozi.

23. Iar ei stau cu glasuri mari, cerîndu-l pre el să se răstignească.

7. Lucă 3, 1. 8. Lucă 9, 9. Mat. 14, 1.

14. Mat. 27, 33; Ioan 18, 38.

17. Mat. 27, 15. sq. 23. Ioan 19, 12.

Și se întărliau glasurile lor și ale Arhiereilor.

24. Deci Pilat a judecat să se facă cererea lor.

25. Și a slobozit lor pre cel aruncat în lemnijă pentru zarva și uciderea, pre care îl cereau ei; iar pre Iisus l-a dat după voea lor.

26. Și când îl duceau pre el, prinzând pre un Simon, Chirinean, ce venia din țarină, au pus pre el crucea, ca să o ducă după Iisus.

27. Și mergea după el mulțime multă de norod și de muleri, carii plângeau și se tânguiau pentru dânsul.

28. Și întorcându-se către ele Iisus, au zis: liicele Ierusalimului, nu mă plângești pre mine, ci pre voi vă plângești și pre fiil voștri.

29. Că iată vin zile, în care vor zice, fericele sunt cele sterpe, și pantecele care n'au născut, și țâfele care n'au aplecat.

30. Atunci vor începe a zice mulților: cădești preste noi; și dealurilor: acoperiți-ne pre noi.

31. Că de iac acestea în lemnul cel verde, dar în cel uscat ce va fi?

32. Și duceau împreună cu el, și alți doi făcători de rele, să'i plarză.

33. Și dacă au venit la locul ce se chiamă al Căpățanei, acolo l-au răstignit pre el, și pre făcătorii de rele, unul deadreapta și altul deasfînga.

34. Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor; că nu știu ce fac. Și împărșind hainele lui, au aruncat sorți.

35. Și stă norodul de priviă. Și își băteau joc de dânsul și boierii împreună cu dânsii, zicând: pre alții au mântuit; mântuiască-se și pre sine, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

36. Și își făceau răs de dânsul și ostași, apropiindu-se, și oșet aducându'i lui.

37. Și zicând: de ești tu împăratul Iudeilor, mântuește-te pre tine însuși.

38. Și eră și scrisoare scrisă deasupra lui cu slove Elinești și

Rămlinești și Evreești, acesta este împăratul Iudeilor.

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniți îl hulăia pre dânsul, zicând: de ești tu Hristosul, mântuește-te pre tine și pre noi.

40. Iar răspunzând celălți îl certă pre el, zicând: nu te temi tu de Dumnezeu, că într'aceeași osândă ești?

41. Și noi după dreptate; că cele vrednice după faptele noastre luăm; iar acesta nici un rău n'a făcut.

42. Și zicea lui Iisus: pomenește-mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Și au zis Iisus lui, amin zic-te: asiază împreună cu mine vei fi în ralu.

44. Și eră ca la al șaselea ceas, și întuneric s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea ceas.

45. Și s'a întunecat soarele, și s'a rupt catapeteasma bisericii prin mijloc.

46. Și strigând cu glas mare Iisus, au zis: Părinte, în mâinile tale încredințez duhul meu; și acestea zicând, și-au dat duhul.

47. Iar văzând sutașul ceace se făcuse, a slăvit pre Dumnezeu, zicând: cu adevărat, omul acesta drept a fost.

48. Și tot norodul ce venise împreună la priveala aceea, văzând cele ce se făcuseră, bătându'și piepturile lor, se întorceau.

49. Și stau toți cunoscuții lui de departe, și femeile care veniseră după el din Galileea, privind acestea.

50. Și iată, un bărbat anume Iosif din Arimatea, oraș al Iudeilor, sfetnic fiind; bărbat bun și drept.

51. (Acesta nu se însoțise la slatul și lapia lor); care și el așteptă împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și pogorându'l pre el, l-a înfășurat în giulgiu, și l-a pus în mormânt ce eră săpat în piatră, întru care nu fusese pus niciodată nimeni.

54. Și ziua eră vineri, și se lumină spre sâmbătă.

26. Mat. 27, 32; Marcu 15, 21; Ioan 19, 17.

30. Is. 2, 19; Osie 10, 8; Apoc. 6, 16 și 9, 6.

31. Ier. 53, 12; I Petr. 4, 17.

32. Is. 53, 12; Ioan 19, 18.

33. Mat. 27, 33; Marcu 15, 22; Ioan 19, 17.

34. Mat. 5, 44; Ps. 21, 20 sq.

35. Mat. 27, 39 sq. 38. Mat. 27, 37.

42. Mat. 16, 28.

44. Mat. 27, 46. Marcu 15, 33.

46. Mat. 27, 54; Ps. 30, 5; Fapt. 7, 60.

50. Mat. 27, 57; Marc. 15, 42. Ioan 19, 38.

54. Mat. 27, 62.

55. Și mergând după ei și femeile care veniseră cu dânsul din Galileea, au văzut mormântul, și cum s'a pus trupul lui.

56. Și întorcându-se, au gătit mirezme și miruri; și sâmbătă sau odihnit după poruncă.

CAP. 24.

Femeile la Mormânt. Învierea lui Hristos. Arătarea lui la doi ucenici pre cale spre Emaus. Arătarea lui la toți apostolii mâncând împreună cu ei. Înălțarea.

Iar într-una din sâmbete, la mănecare adâncă, au venit la mormânt, aducând mirezmele cele ce gătise și altele împreună cu ele.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pre mormânt.

3. Și intrând, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Și a fost, când se mirau ele de aceasta, și iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte strălucitoare.

5. Și înfricoșându-se ele, și plecându-și fețele la pământ, au zis către dânsule: ce căutați pre cel viu cu cel morți?

6. Nu este aici, ci s'au sculat; aduceți-vă aminte cum au zis vouă încă fiind în Galileea,

7. Zicând, că trebuie să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor păcătoși, și să se răstignească, și a treia zi să învieze.

8. Și și-au adus aminte de cuvintele lui.

9. Și întorcându-se de la mormânt, au spus acestea toate celor unsprezece, și tuturor celorlalți.

10. Și era Maria Magdalina și Ioana și Maria lui Iacov, și celelalte împreună cu dânsule, care ziceau către apostoli acestea.

11. Și s'au părut înaintea lor ca o minciună cuvintele lor, și nu le credeau pre dânsule.

12. Iar Petru sculându-se, a alergat la mormânt; și plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând, și s'a dus de acolo, mirându-se într-una sine de cele ce se făcuseră.

13. Și iată doi dintre ei mergeau

într'aceeași zi la un sat, care era departe de Ierusalim ca la șasezeci de stadii, al cărui nume Emaus.

14. Și aceia vorbeau între sine de toate cele ce se întâmplase.

15. Și a fost când vorbeau ei și se întrebau, și însuș Iisus apropiindu-se, mergea împreună cu dânsii.

16. Iar ochii lor se țineau, ca să nu'i cunoască pre el.

17. Și au zis către ei: ce sunți cuvintele acestea de care vă întrebați între voi mergând, și sunteți triști?

18. Și răspunzând unul, al cărui nume era Cleopa, a zis către el: tu singur ești nemernic în Ierusalim, și nu știi cele ce s'au făcut întru ei în zilele acestea?

19. Și el au zis lor, care? Iar ei au zis lui: cele pentru Iisus Nazarineanul, care era bărbat proroc, puternic în lucru și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot norodul.

20. Cum l-au dat pre el Arhierii și Boierii noștri spre judecată de moarte și l-au răstignit pre dânsul.

21. Iar noi nădăjduiam că acela este cel ce va să izbăvească pre Israel, ci cu toate acestea, a treia zi este astăzi de când s'au făcut acestea.

22. Ci și niște femei dintr'ale noastre ne-au spălmântat pre noi, care au fost la mănecate la mormânt;

23. Și neaflând trupul lui, au venit zicând, că și vedere de îngeri să li văzuți, cari zic că este el viu.

24. Și s'au dus unii dintru noi la mormânt și au aflat așa precum și femeile au zis; iar pre el nu l-au văzut.

25. Și el au zis către ei: o nepricepușilor și zăbavnici cu inima a crede toate câte au grăit proroci;

26. Au nu trebuia a pătimi acestea Hristos, și a intra întru slava sa?

27. Și începând de la Moisi și de la toți prorocii, făcându-lor din toate scriiturile cele ce erau pentru el.

28. Și s'au apropiat de satul la care mergeau, și el se făcea a merge mai departe.

29. Și l-au îndemnat pre el zicând: rămâi cu noi, căci către seară

56. Esire 20, 10.
24. 1. Mat. 28, 1; Marc. 16, 1; Ioan 20, 1.
2. Ioan 20, 12; Fapt. 1, 10.
7. Mat. 17, 22. 10. Lucă 8, 2, 3.
13. Marcu 16, 12.

19. Mat. 21, 11. 21. Fapt. 1, 6.
22. Mat. 28, 8; Marcu 16, 10; Ioan 20, 1; 18.
25. Gal 3, 1. 28. Is. 50, 6.
27. Fac. 3, 15; Iov 19, 25; Ps. 15, 10; Is. 53, 1; Osie 6, 1.

este și s'a plecat ziua. Și au intrat să rămâie cu dânsii.

30. Și a fost când au șezut ei cu ei, luând pâinea, au binecuvântat și frângând au dai lor.

31. Și li s'au deschis lor ochii! și i-au cunoscut pre dânsul; și el s'au făcut nevăzut de dânsii.

32. Și a zis unul către altul: au nu eră inima noastră arzând întru noi, când grăia nouă pre cale și când ne făcuiă scripturile?

33. Și sculându se într'acel ceas, s'au întors în Ierusalim, și au aflat adunați pre cei unsprezece și pre cei ce erau cu dânsii,

34. Cari ziceau: s'au sculat Domnul cu adevărat și s'au arătat lui Simon.

35. Și ei povestiau cele ce se făcuse pre cale, și cum s'a cunoscut de dânsii întru frângerea pâinei.

36. Și acestea grăind ei, și însuș Iisus au stăut în mijlocul lor, și au zis lor: pace vouă.

37. Iar ei spăimântându-se și înfricoșându-se, li se părea că văd duh.

38. Și au zis lor: ce sunteți turburați? Și pentruce se suie gânduri în inimile voastre?

39. Vedeți mâinile și picioarele mele, că însumi eu sunt, pipăiți-mă și vedeți; că duhul carne și oase nu are, precum mă vedeți pre mine având.

40. Și acestea zicând, le au arătat lor mâinile și picioarele.

41. Și încă necrezând ei de bucurie și mirându-se, le-au zis lor: aveți ceva de mâncare aici?

42. Iar ei au dai lui o parte de pește fript și dintr'un fagur de miere.

43. Și luând înaintea lor au mâncat.

44. Și au zis lor: acestea sunt cuvintele care am grăit către voi, încă fiind cu voi, că trebuie a se plini toate cele scrise în legea lui Moisi și în proroci și în psalmi penîru mine.

45. Atunci le-au deschis mîntea lor ca să înțeleagă scripturile.

46. Și au zis lor: așa este scris și așa trebuia să pătimească Hristos, și a treia zi să învieze din morți;

47. Și să se propoveduiască întru numele lui pocăința și iertarea păcatelor în toate neamurile, începând delu Ierusalim.

48. Iar voi sunteți mărturii acestora.

49. Și iată, eu trimit înăgăduința Tatălui meu întru voi, iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus.

50. Și i-au scos pre ei afară până în Vitania, și ridicându-și mâinile sale, i-au binecuvântat pre dânsii.

51. Și a fost când i-au binecuvântat pre ei, s'au depărtat delă dânsii și se înălță la cer.

52. Iar ei închinându-se lui, s'au întors în Ierusalim cu bucurie mare;

53. Și erau în toată vremea în biserică, laudând și binecuvântând pre Dumnezeu, Amin.

34. 1. Cor. 15, 4, 5.

36. Marcu 16, 14; Ioan 20, 19.

39. Ioan 20, 20.

42. Ioan 21, 10. 46. Ps. 21, 7. 16.

49. Ioan 15, 26; 16, 8; Fapt. 1, 4.

50. Fapt. 1, 12. 51. Marcu 16, 19.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

IOAN

CAP. 1.

Dumnezeu Cuvântul. Mărturisirea lui Ioan. Chemarea lui Andrei, Petru, Filip și Natanail.

a început eră Cuvântul și Cuvântul eră la Dumnezeu și Dumnezeu eră Cuvântul.

2. Acesta eră întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'însul s'au făcut și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Întru dânsul viață eră, și viața eră lumina oamenilor.

5. Și lumina întru întuneric luminează, și întunerecul pre dânsa nu o a cuprins.

6. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisiască de Lumină, ca toți să crează prin el.

8. Nu eră acela Lumina, ci ca să mărturisiască de Lumină.

9. Eră Lumina cea adevărată, care luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. În lume eră, și lumea printr'însul s'a făcut, și lumea pre dânsul nu l-a cunoscut.

11. Întru ale sale au venit, și ai săi pre dânsul nu l-au primit.

12. Iar căși l-au primit pre dânsul, le-au dat lor stăpânire ca să se facă

filii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui.

13. Căi nu din sânge, nici din poită trupească, nici din poită bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut.

14. Și Cuvântul trup s'au făcut și s'au sălășluit întru noi, (și am văzut slava lui, slavă ca a unui născut din Tatăl), plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisiă pentru dânsul și strigă grăind: acesta eră pentru care am zis: cel ce după mine vine, mai înainte de mine s'au făcut, că mai înainte de mine au fost.

16. Și din plinirea lui noi toși am luat și dar pentru dar.

17. Că legea prin Moisi s'a dat, iar darul și adevărul prin Iisus Hristos s'au făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni nu l-a văzut niciodinioară; cel unul născut Fiul, carele este în sânul Tatălui, acela au spus.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis Iudeii din Ierusalim preoși și leviți ca să'l întrebe pre dânsul: tu cine ești?

20. Și a mărturisit și n'a tăgăduit, și a mărturisit: nu sunt eu Hristosul.

21. Și l-au întrebat pre dânsul: ce dar? Ilie ești tu? Și a zis: nu sunt. Prorocul ești tu? Și a răspuns: nu.

13. Ioan 3, 5; 1 Ioan 5, 4; Iac. 1, 18.

14. Is. 7, 14; Mat. 1, 16; Lucă 1, 31 și 2, 7; Is. 40, 5; Mat. 17, 2.

15. Mat. 3, 1; Marcu 1, 7. 17. Eș. 20, 1.

18. Eș. 33, 20; 1 Ioan 4, 12; 1 Tim. 6, 16; Lucă 10, 22. 19. Ioan 5, 33.

21. A doua Lege 18, 15; Mat. 16, 11.

1. 3. Ps. 32, 6; Col. 1, 16; Evr. 1, 2.

4. Ioan 5, 26 și 12, 46.

5. Ioan 8, 12 și 9, 5.

6. Mat. 3, 1 și 11, 10; Marcu 1, 4; Luc. 3, 2

22. Deci au zis lui: cine ești? Ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pre noi. Ce zici însuși pentru sineși?

23. El a zis: eu sunt glasul celui ce strigă în pustie. Îndreptați calea Domnului, precum a zis Isaia prorocul.

24. Și trimiștii erau din Farisel.

25. Și l-au întrebat pre dânsul și l-au zis lui: penfruce dar botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind: eu botez cu apă; iar în mijlocul vostru sfă, pre care voi nu'i știți;

27. Acela este cel ce vine după mine, carele mai înainte de mine s'au făcut, căruia nu sunt vrednic să'i dezleg cureaua încălțămintei lui.

28. Acestea s'au făcut în Vitavara de ceea parte de Iordan, unde eră Ioan botezând.

29. A doua zi vede Ioan pre Iisus venind către dânsul și zice: iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.

30. Acesta este pentru care eu am zis: după mine vine bărbat, care înainte de mine s'au făcut; că mai întâiu de mine au fost.

31. Și eu nu l-am știut pre el, ci ca să se arate lui Israil, pentru aceea am venit eu cu apă botezând.

32. Și a mărturisit Ioan, zicând: că am văzut Duhul ca un porumb pogorându-se din cer și au rămas preste dânsul.

33. Și eu nu l-am știut pre el, ci cela ce m'au trimis pre mine să botez cu apă, acela mi-au zis mie: preste care vei vedea Duhul pogorându-se și rămânând preste dânsul, acela este care botează cu Duh Sfânt.

34. Și eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doua zi iarăși stă Ioan și din ucenicii lui doi;

36. Și căutând la Iisus care umblă, zice: iată Mielul lui Dumnezeu!

37. Și l-au auzit pre el cei doi ucenici grăind, și au mers după Iisus.

38. Iar înforcându-se Iisus și văzându'i pre el mergând după el, au

zis lor: ce căutați? Iar ei au zis lui: Ravvi, ce se zice tâlcuindu-se, învățătorule, unde locuiești?

39. Au zis lor: veniți și vedeți. Au venit și au văzut unde locuiește, și la el au rămas în ziua aceea, și eră ca la al zecelea ceas.

40. Și eră Andrei, fratele lui Simon Petru, unul din cei doi cari auzise dela Ioan și mersese după dânsul.

41. A aflat acesta întâiu pre Simon fratele său și i-a zis lui: am aflat pre Mesia, ce se tâlcuește Hristos.

42. Și l-a adus pre dânsul către Iisus. Și căutând la el Iisus, au zis: tu ești Simon feciorul lui Ionă; tu te vei chema Chifa, ce se tâlcuește, Petru.

43. Iar a doua zi au vrut Iisus să meargă în Galileea, și au aflat pre Filip, și i-au zis lui: vino după mine.

44. Și eră Filip din Vitsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru.

45. A aflat Filip pre Natanail, și zice lui: pentru care a scris Moisi în lege și prorocii, am aflat pre Iisus fiul lui Iosif, care este din Nazaret.

46. Și a zis Natanail lui: din Nazaret poate fi ceva bun? Zice Filip lui: vino și vezi.

47. Au văzut Iisus pre Natanail venind către dânsul, și au zis pentru dânsul: iată cu adevărat Israillean, întru care vicleșug nu este.

48. Zis-a Natanail lui: de unde mă cunoști? Răspuns-au Iisus și i-au zis lui: mai înainte până a nu te chemă pre tine Filip, fiind tu supt smochin, te-am văzut.

49. Răspuns-a Natanail și i-a zis lui: Ravvi, tu ești Fiul lui Dumnezeu; tu ești Împăratul lui Israil.

50. Răspuns-au Iisus și i-au zis lui: pentru că am zis ție, că te-am văzut supt smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.

51. Și i-au zis lui: amin, amin, grăesc vouă: de acum veți vedea cerul deschizându-se, și pre îngerii lui Dumnezeu sulindu-se și pogorându-se preste Fiul Omului.

40. Mat. 4, 18. 42. Mat. 16, 18.

45. Fac. 49, 10; H. doua Leg. 18, 18; Is. 40, 10; Ier. 23, 5; Iezech. 34, 23; Dan. 9, 24; Mat. 2, 23.

47. Ps. 31, 2.

49. Ioan 6, 69; Mat. 14, 33 și 16, 16; Marc. 8, 20. 51. Fac. 28, 12.

23. Is. 40, 3, Mat. 3, 3; Marc. 1, 3; Luc. 3, 4.

26. Mat. 3, 11. 28. Ioan 10, 40.

32. Mat. 3, 16.

CAP. 2.

Nunta din Cana. Izgonirea vânzătorilor din biserică.

Si a treia zi nuntă s'a făcut în Cana Galileei; și eră muma lui Iisus acolo.

2. Și a fost chemat și Iisus, și ucenicii lui la nuntă.

3. Și sfârșindu-se vinul, zice muma lui Iisus către dânsul: vin nu au.

4. Zice el Iisus: ce este mie și ție femeie? Încă n'a venit ceasul meu.

5. Zice muma lui slugilor: orice va zice vouă, faceți.

6. Și erau acolo șase vase de piatră, puse după curățenia Iudeilor, care luau câte două sau trei vedre.

7. Zice lor Iisus: umpleți vasele de apă. Și le-au umplut până sus.

8. Și zice lor: scoateți acum, și aduceți nunului. Și i-au adus.

9. Și după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, și nu știă de unde este; (Iar slugile cari scosese răpa, știu); strigă pre mire nunul,

10. Și zice lui: tot omul înțaiu vinul cel bun pune, și dacă se îmbată, atunci cel mai prost; tu ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Aceasta au făcut începătură minunilor Iisus în Cana Galileei, și și-au arătat slava sa; și au crezut întru el ucenicii lui.

12. După aceasta s'au pogorît în Capernaum el și muma lui și frații lui și ucenicii lui; și acolo au șezut nu multe zile.

13. Și erau aproape paștele Iudeilor, și s'au suit Iisus în Ierusalim,

14. Și au aflat în biserică pre cei ce vindeau boi și oi și porumbi, și pre schimbătorii de bani șezând.

15. Și făcând biciu de ștreanguri, pre toți i-au scos din biserică, oile și boii; și schimbătorilor au vărsat banii, și mesele le-au răsturnat.

16. Și celor ce vindeau porumbi, le-au zis: luați acestea de aici; și nu faceți casa Tatălui meu casă de negoțatorie.

17. Și și-au adus aminte ucenicii lui că este scris: răvna casei tale m'a mîncat pre mine.

18. Răspuns-au Iudeii și i-au zis lui: ce semn arăți nouă, că faci acestea?

19. Răspuns-au Iisus și au zis lor: stricați biserica aceasta, și în trei zile o voi ridica.

20. Și au zis Iudeii: în patruzeci și șase de ani, s'a zidit biserica aceasta, și tu în trei zile o vei ridica?

21. Iar el zicea pentru biserica trupului său.

22. Pentru aceasta când s'au sculat din morți, și-au adus aminte ucenicii lui că aceasta zicea lor; și au crezut scripturii și cuvântului, care zisese Iisus.

23. Și când eră în Ierusalim la praznicul paștelor, mulți au crezut întru numele lui, văzând semnele lui cele ce făcea.

24. Iar însuș Iisus nu se încredinșă pre sine lor, penrucă el știă pre toți,

25. Și n'avea trebuință ca cineva să mărturisască pentru om; că el știă ce eră în om.

CAP. 3.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodim, despre calea către viața de veci. Ioan și ucenicii săi.

Si eră un om din Farisei, Nicodim, numele lui, boier al Iudeilor.

2. Acesta a venit către Iisus noaptea, și i-a zis lui: Ravvi, știm că dela Dumnezeu ai venit învățător, că nimeni nu poate aceste semne să facă, care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.

3. Răspuns-au Iisus și i-au zis lui: amin, amin, grăesc ție: de nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Zice către el Nicodim: cum poate omul să se nască fiind bătrân? Au doară poate a doua oară să intre în pântecul mamei sale, și să se nască?

5. Răspuns-au Iisus: amin, amin, grăesc ție: de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

19. Mat. 26, 61.

22. Lucă 24, 8; Ps. 15, 10.

25. Ps. 7, 10; Apoc. 2, 23.

3. 1. Ioan 7, 50 și 19, 39. 3. Tit. 3, 5.

5. Iezech. 36, 25, 27; Efes. 5, 26.

2. 6. Marcu 7, 3.

14. Mat. 21, 12; Marcu 11, 13; Lucă 19, 45.

17. Ps. 68, 11.

7. Nu te miră căci am zis fie: se cade vouă a vă naște de sus.

8. Duhul unde voește suflă, și glasul lui auzi, dar nu știi de unde vine, și unde merge; așa este tot care este născut din Duhul.

9. Răspuns-a Nicodim și i-a zis lui: cum pot să fie acestea:

10. Răspuns-au Iisus și i-au zis lui: tu ești învățătorul lui Israel, și acestea nu le știi?

11. Amin, amin, grăesc fie: noi ce știm grăm, și ce am văzut mărturisirii, și mărturia noastră nu o primim.

12. Dacă cele pământești am spus vouă, și nu credeți, cum de voi spune vouă cele cerești, veți crede?

13. Și nimeni nu s'a suli în cer, fără numai cel ce s'au pogorât din cer, Fiul Omului care este în cer.

14. Și precum Moisi a înălțat șarpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul Omului.

15. Ca tot cel ce crede întru el, să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Că așa au iubit Dumnezeu lumea, cât și pre Fiul său cel unul născut l-au dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Că n'au trimis Dumnezeu pre Fiul său în lume ca să judece lumea; ci ca să se mântuiască lumea prin el.

18. Că ce crede întru el, nu se judecă; iar că ce nu crede, iață este judecat, că n'a crezut întru numele celui unuia născut Fiului lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că lumina au venit în lume, și au iubit oamenii mai mult întunerecul decât lumina, că erau faptele lor rele.

20. Că tot călă ce face rele, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu se vădiască lucrurile lui.

21. Iar călă ce face adevărul, vine la lumină, ca să se arate lucrurile lui, că întru Dumnezeu sunt lucrate.

22. După acestea au venit Iisus și ucenicii lui în pământul Iudeei; și acolo petrecea cu ei, și botează.

23. Și era și Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că erau a-

colo ape multe; și veniau și se botezau.

24. Că încă nu era Ioan închis în temniță.

25. Și a fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu Iudeii pentru curățenie.

26. Și au venit către Ioan, și i-au zis lui: Ravvî, cel ce era cu tine de cea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit; iață el botează, și toți merg către dânsul.

27. Răspuns-a Ioan și a zis: nu poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.

28. Voi înșivă mărturisiți pentru mine, că am zis: nu sunt eu Hristosul, ci cum că sunt trimis înaintea aceluia.

29. Că ce are mîncare, mire este; iar prietenul mirelui care stă și l'ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul mirelui; deci această bucurie a mea s'a umplut.

30. Aceluia se cade a crește, iar mie a mă micșora.

31. Cel ce vine de sus, deasupra tuturor este; cel ce este de pre pământ, pămîntesc este, și de pre pământ grăește; cel ce vine din cer, deasupra tuturor este.

32. Și ce a văzut și a auzit, aceea mărturisește; și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Că ce primește mărturia lui, a pecețluit, că Dumnezeu adevărat este.

34. Că pre care au trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăește; că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul,

35. Tatăl iubeste pre Fiul, și toate le-zu dat în mîna lui.

36. Că ce crede întru Fiul, are viață veșnică; iar călă ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viață; ci mînia lui Dumnezeu va rămîneă preste el.

CAP. 4.

Vorbirea lui Iisus cu Samarineanca.
Omul împărătesc.

Deci dacă au înțeles Domnul că au auzit Fariseii că Iisus mai

24. Mat. 14, 3; Lucă 3, 19, sq.

28. Ioan 1, 20, 30

30. 2 Imp. 3, 1, sq. 31. Ioan 8, 23.

35. Mat. 11, 27. 36. 1 Ioan 5, 12.

4. 1. Ioan 3, 22, 26.

8. Iov 38, 24. 14. Numer. 21, 8.

15. Marc. 16, 16; Lucă 19, 10.

16. Ioan 15, 13; Rom. 5, 8 și 8, 32; 1 Ioan 3, 16 și 4, 9. 17. Ioan 12, 47.

18. Ioan 5, 24. 20. Efes. 5, 8, sq.

mulți ucenici face și botează decât Ioan,

2. (Măcar că însuș Iisus nu botează, ci ucenicii lui),

3. Au lăsat Iudeea, și s'au dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă el prin Samaria.

5. Deci au venit în cetatea Samariei, care se cheamă Sihar, aproape de locul care a dat Iacov lui Iosif fiului său.

6. Și eră acolo puțul lui Iacov, iar Iisus, ostentii fiind de călătorie, ședea așa la puț; și eră ca la ai șaselea ceas.

7. A venit o muiere din Samaria să ia apă; zis-au ei Iisus: dă-mi să beau.

8. Că ucenicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană.

9. Deci a zis lui muierea Samaritană: cum fu, Iudeu fiind, ceri dela mine să bei, muiere Samaritană fiind eu? Că nu se amestecă Iudeii cu Samaritanii.

10. Răspuns-au Iisus și i-au zis ei: de ai fi știut darul lui Dumnezeu, și cine este cel ce zice ție: dă-mi să beau; tu ai fi cerut dela dânsul, și ți-ar fi dat ție apă vie.

11. Zis-a lui muierea: Doamne, nici ciutură ai, și puțul este adânc; de unde dar ai apă cea vie?

12. Au doară tu mai mare ești decât Iacov părintele nostru, care ne-a dat nouă puțul acesta, și el însuș dintr'însul a băut, și lii lui și dobitoacele lui?

13. Răspuns-au Iisus și i-au zis ei: tot cel ce va bea din apă aceasta, va înseta iarăși;

14. Iar cel ce va bea din apă, care eu voi dau lui, nu va înseta în veac; ci apă, care eu voi dau lui, se va face întru dânsul izvor de apă sălțătoare întru viață veșnică.

15. Zis-a către dânsul muierea: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai vii aici să scot.

16. Zis-au ei Iisus: mergi și chiamă pre bărbatul tău, și vino aici.

17. Răspuns-a muierea și i-a zis

lui: n'am bărbat. Zis-au ei Iisus: bine ai zis că n'ai bărbat;

18. Că cinci bărbați ai avut, și acum pre care ai, nu'ți este ție bărbat; aceasta adevărat ai grăit.

19. Zis-a lui muierea: Doamne, văd că proroc ești tu.

20. Părinții noștri în muntele acesta s'au închinat; și voi ziceți, că în Ierusalim este locul unde se cade a se închină.

21. Zis-au ei Iisus: mulere, crede mie, va veni vremea, când nici în muntele acesta, nici în Ierusalim vă veți închină Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm căruia știți; că mântuirea din Iudei este.

23. Ci va veni vremea, și acum este, când închinătorii cei adevărați se vor închină Tatălui cu duhul și cu adevărul; că Tatăl acest fel caută să ție cei ce se închină lui.

24. Duh este Dumnezeu; și cei ce se închină lui, cu duhul și cu adevărul se cade să se închine.

25. Zis-a lui muierea: știu că va veni Mesia, care se cheamă Hristos; când va veni acela, va spune nouă toate.

26. Zis-au ei Iisus: eu sunt, cela ce grăesc cu tine.

27. Și atunci au venit ucenicii lui, și se mirau că cu muierea grăia; însă nimeni nu i-a zis: ce cauți? Sau: ce grăești cu dânsa?

28. Iar muierea a lăsat ciutura sa, și a mers în cetate, și a zis oamenilor:

29. Veniți de vedeți om, care mi-a spus mie toate câte am făcut; nu cumva acesta este Hristos?

30. Deci au eșit din cetate, și veniau către dânsul.

31. Iar între acestea îl rugau pre dânsul ucenicii, grăind: Ravvi, mănâncă.

32. Iar el au zis lor: eu mâncare am a mănă, care voi nu știți.

33. Iar ucenicii grăiau între dânsii: nu cumva i-a adus lui cineva să mănânce?

34. Zis-au lor Iisus: mîncarea mea este să fac voia celui ce m'au trimis

19. Ioan 6, 14; 9, 17.

20. H doua Lege 12, 5; 3 Imp. 8, 29 și 9, 3.

22. 4 Imp. 17, 29; Iez. 2, 3; Lucă 24, 47.

24. 2 Cor. 3, 17.

26. Ioan 8, 25; 9, 37.

34. Ioan 5, 30; 17, 4.

5. Fac. 48. 22. Isus Navi 24, 32.

9. Lucă 9, 52. Fapt. 10, 28.

10. Ioan 7, 38. 13. Ioan 6, 58.

14. Isaia 48, 21; Ioan 7, 38.

pre mine, și să săvârșesc lucrul lui.

35. Au nu voi ziceți: că încă patru luni sunt, și secerișul va veni? Iată zic vouă: ridicați ochii voștri, și vedeți holdele, că sunt albe spre seceriș acum.

36. Și ceta ce seceră, plată iă, și adună roadă în viață veșnică; ca să se bucure împreună și cel ce seamănă, și cel ce seceră.

37. Că întru aceasta este cuvântul adevărat, că altul este cel ce seamănă și altul cel ce seceră.

38. Eu v'am trimis pre voi să secerăți, unde voi nu v'ați osenit; alții s'au osenit, și voi ați intrat întru oseneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mulți din Samarineni au crezut într'însul pentru cuvântul muierei, care mărturisă: că mi-au spus mie toate câte am făcut.

40. Deci după ce au venit la dânsul Samarinenii, îi rugau pre el ca să rămăie la dânșii; și au rămas acolo două zile.

41. Și mulți mai mulți au crezut pentru cuvântul lui;

42. Și murelei ziceau: că nu mai credem pentru vorba ia; că înși-ne am auzit, și știm, că acesta este cu adevărat Hristos, mântuitorul lumii.

43. Iar după cele două zile, au eșit de acolo, și au mers în Galileea.

44. Că însuș Iisus au mărturisit, că proroc în patria sa cinsie nu are.

45. Și când au venit în Galileea, l-au primit pre dânsul Galilezanii, fiindcă au fost văzut toate câte au făcut în Ierusalim la praznic; că și ei au fost venit la praznic.

46. Și au venit Iisus iarăș în Cana Galileei, unde au făcut apa vin. Și eră un om împărățesc, al cărui fiu eră bolnav în Capernaum.

47. Acesta auzind că Iisus au venit din Iudeea în Galileea, a mers la el, și l'î rugă pre dânsul, ca să se pogoare și să tămăduiască pre fiul lui, că vrea să inoară.

48. Iar Iisus au zis către el: de nu veși vedeă semne și minuni, nu veși crede.

49. Zis-a către el omul cel împărățesc: Doamne, pogoară-te mai înainte până a nu muri fiul meu.

50. Zis-au Iisus lui: mergi, fiul

țău viu este. Și a crezut omul cuvântului care au zis Iisus lui, și s'a dus.

51. Și iată pogorându-se el, slugile lui l-au întâmpinat pre el, și i-au spus, zicând: fiul țău este viu.

52. Deci îi întrebă pre ei de ceasul întru care l-a fost mai bine. Și l-au zis lui, că ieri în ceasul al șaptelea l-au lăsat frigurile.

53. Deci a cunoscut tatăl că în ceasul acela a fost, în care au zis Iisus lui: fiul țău viu este; și a crezut el și casa lui toată.

54. Acesta iarăș al doilea semn au făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAP. 5.

Slăbănogul dela Vitezda și cuvântarea Domnului către Iudei despre puterea sa cea dumnezească.

După acestea eră praznicul Iudeilor, și s'au suit Iisus în Ierusalim.

2. Și este în Ierusalim scăldătoarea oilor, care se chiamă evreește Vitezda, cinci pridvoare având.

3. Într'acelea zăcea mulțime multă de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei.

4. Că inger la vreme se pogoră în scăldătoare și turbură apa, și care intră întâiu după turburarea apei, se făcea sănătos ori de ce boală eră îninut.

5. Deci eră acolo un om, treizeci și opt de ani având în boală.

6. Pre acesta văzându'l Iisus zăcând și cunoscând că iată multă vreme aveă, l-au zis lui: vorești să fii sănătos?

7. Răspuns-a lui bolnavul: Doamne, om n'am, ca dacă se va turbura apa, să mă bage în scăldătoare; deci până când merg eu, altul înaintea mea se pogoră.

8. Zis'au Iisus lui: scoală-te, ia-ți patul tău și umblă.

9. Și îndată s'a făcut sănătos omul și și-a luat patul său și umblă; și eră într'acea zi sâmbătă.

10. Deci ziceau Iudeii celui vindecat, sâmbătă este, nu se cade fie a'îl lua patul.

11. Răspuns-a lor: ceta ce m'au

35. Mat. 9, 37. 42. Ioan 17, 13.

44. Mat. 13, 57; Marcu 6, 4; Lucă 4, 24.

46. Ioan 2, 1 48. I Cor. 1, 22.

5. 1. Eșire 23, 17; Lev. 23, 5.

2. Neem. 3, 1 9. Ioan 9, 14.

10. Eș. 20, 10.

făcut sănătos, aceia mi-au zis: ia-ți patul tău și umblă.

12. Deci l-au întrebat pre el: cine este omul acela ce ți-a zis: ia-ți patul tău și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știa cine este; că Iisus se dedese în lături, norod fiind într'acel loc.

14. După aceea l-au aflat pre el Iisus în biserică și i-au zis lui: iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie jte ceva mai rău.

15. A mers omul acela, și a vestit Iudeilor, că Iisus este cel ce l-au făcut pre dânsul sănătos.

16. Și pentru aceea goniau Iudeii pre Iisus, și-l căutau pre el să-l omoare, că aceștea făcea sâmbăta.

17. Iar Iisus au răspuns lor: Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta mai vârtos căutau Iudeii pre el să-l omoare, că nu numai dezlegă sâmbăta, ci și pre Dumnezeu zicea că-i este Tată, înlocuind pre sine făcându-se cu Dumnezeu.

19. Deci au răspuns Iisus și au zis lor: amin, amin, grăiesc vouă: nu poate Fiul să facă dela sine nimic, de nu va vedea pre Tatăl făcând, că cele ce face el, acelea și Fiul asemenea face.

20. Că Tatăl iubește pre Fiul, și toate arată lui care le face el; și mai mari lucruri decât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați.

21. Că precum Tatăl scoală pre morți, și-i înviează, așa și Fiul pre cari voiește îi înviează.

22. Că Tatăl nu judecă pre nimeni, ci toată judecata o au dat Fiului.

23. Ca toți să cinstiască pre Fiul, precum cinstesc pre Tatăl. Cel ce nu cinsteste pre Fiul, nu cinsteste pre Tatăl care l-au trimis.

24. Amin, amin, grăiesc vouă: acela ce ascultă cuvintele mele și crede celui ce m'au trimis pre mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s'a mutat din moarte în viață.

25. Amin, amin, grăiesc vouă, că

vine ceasul și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cari vor auzi vor învia.

25. Că precum Tatăl are viață întru sine, așa au dat și Fiului viață să aibă întru sine.

27. Și stăpânire l-au dat lui, și judecată să facă.

28. Căci Fiul al Omului este, nu vă mirați de aceasta, că vine ceasul, întru care toți cei din mormânturi vor auzi glasul lui.

29. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele, întru învierea osândirii.

30. Nu pot să fac eu dela sine nimic; precum auz, judec, și judecata mea dreptă este; că nu caut voea mea, ci voea Tatălui celui ce m'au trimis.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. Altul este cel ce mărturisește pentru mine; și știu că adevărată este mărturia, care mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimis către Ioan, și a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu dela om iau mărturia; ci acestea grăesc, ca voi să vă mântuiți.

35. Acela eră lăclie, care ardea și lumina; iar voi ați voit să vă veseliți la un ceas întru lumina lui.

36. Iar eu am mărturie mai mare decât Ioan; că lucrurile, care mi-au dat mie Tatăl ca să le săvârșesc pre ele, aceste lucruri care eu fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'au trimis.

37. Și Tatăl acela ce m'au trimis, acela au mărturisit pentru mine. Nici glasul lui ați auzit vre o dată, nici chipul lui ați văzut.

38. Și cuvântul lui nu-l aveți rămăind întru voi; că pre care au trimis el, acestuia voi nu credeți.

39. Cercați scripturile, că vouă vi se pare întru dânsule a avea viață veșnică; și acelea sunt cele ce mărturisesc pentru mine.

40. Și nu voiți să veniți către mine, ca viață să aveți.

25. Ioan 11, 43.

29. Ioan 6, 40; Mat. 25, 46.

32. Mat. 3, 17. 33. Ioan 1, 19.

34. Ioan 7, 31 și 10, 25.

37. Lev. 23, 36.

39. Is 34, 16, 1 Tim. 4, 13.

14. H. doua Lege 18, 15. 15. Ioan 9, 11,

16. Mat. 14, 22; Marcu 6, 45,

22. Mat. 11, 27; Fapt. 17, 31,

23. 1 Ioan 2, 23.

24. Ioan 6, 40, 47 și 8, 51.

41. Slavă dela oameni nu iau.

42. Ci v'am cunoscut pre voi, că dragostea lui Dumnezeu n'aveți întru voi.

43. Eu am venit întru numele Tatălui meu, și nu mă primiți pre mine; de va veni altul întru numele său, pre acela veți primi.

44. Cum puteți voi să credeți, slavă unul dela altul luând, și pre slava cea dela singur Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu vi se pară că eu voiu pări pre voi la Tatăl; este cea ce vă părește pre voi, Moisi, spre care voi ați nădăjduit.

46. Că de ați fi crezut lui Moisi, ați fi crezut și mie; că pentru mine acela a scris.

47. Iar dacă scripturilor aceluta nu credeți, cum cuvintelor mele veți crede?

CAP. 6.

Minunea cu cinci pâni. Iisus se depărtează în munte. Umblarea pre mare. Norodul cere semu. Pâinea care se pogoră din cer. Mărturisirea lui Petru.

După acestea s'au dus Iisus de ceea parte de marea Galileei, care este a Tiveriadei,

2. Și a mers după dânsul norod mult, căci vedeau semnele lui, care făcea la cei bolnavi.

3. Și s'au suit în munte Iisus, și acolo au șezut cu ucenicii săi.

4. Și erau aproape paștele, praznicul Iudeilor.

5. Deci ridicându'și Iisus ochii, și văzând că mult norod vine la dânsul, zice către Filip: de unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceștia?

6. (Iar aceasta zicea ispitind pre el; că însuș știa ce vrea să facă).

7. Răspuns-a Filip lui: de două sute de dinari pâini nu le va ajunge lor, ca fiecare dintr'înșii câte pufin să ia.

8. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,

9. Este un copil aici, care are

cinci pâini de orz și doi pești; ci acestea ce sunt la atâția?

10. Și au zis Iisus: faceți pre oameni să șază. Și eră iarbă multă într'acel loc. Deci au șezut bărbășii, cu numărul ca la cinci mii.

11. Și au luat pâinile Iisus, și mulțămind, au împărțit ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; așijderea și din pești cât au vrut ei.

12. Iar dacă s'au săturat, au zis ucenicilor săi: adunați sfărâmiturile ce au prisosit, ca să nu se piarză ceva.

13. Deci au adunat, și au umplut douăsprezece coșuri de sfărâmituri din cinci pâini de orz, care au prisosit celor ce au mâncat.

14. Iar oamenii acela văzând semnul, care au făcut Iisus, ziceau: aceasta este adevărat prorocul cel ce va să vie în lume.

15. Deci Iisus cunoscând că vor să vie și să'l apuce pre el ca să'l facă împărat, s'au dus iarăș în munte el singur.

16. Și dacă s'a făcut seară, s'au pogorât ucenicii lui la mare,

17. Și intrând în corabie, mergeau de ceea parte de mare la Capernaum. Și iață întuneric s'a făcut, și nu venise către ei Iisus.

18. Și marea s'a ridicat, vânt mare suflând.

19. Deci viind ei ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, văd pre Iisus umblând pre mare, și apropiindu-se de corabie; și s'au înfricoșat.

20. Iar el au zis lor: eu sunt; nu vă temeți.

21. Deci voiau să'l ia pre el în corabie; și îndatăș corabia a sosit la pământul la care ei mergeau.

22. A doua zi, norodul care stă de ceea parte de mare, văzând că altă corabie nu eră acolo, fără numai una întru care intraseră ucenicii lui, și cum că Iisus n'au intrat în corabie împreună cu ucenicii săi, ci singuri ucenicii lui, s'au dus.

23. (Și alte corăbii au venit dela Tiveriada aproape de locul unde au mâncat pâinea, mulțămind Domnului).

24. Deci dacă a văzut norodul, că Iisus nu este acolo, nici uceni-

44. Ioan 12, 43.

45. A doua Leg. 18, 15.

46. Fac. 3, 15 și 22, 18 și 49, 10; Ps. 39, 9.

6. 4. Lev. 23, 5.

5. Mat. 14, 15; Marcu. 6, 34; Luc. 9, 10,

10. Marcu 6, 29.

14. A 2 Lege 18, 15, 18.

17. Mat. 14, 22; Marcu 6, 45.

cii-lui, au intrat și ei în corăbii, și au mers în Capernaum, căutând pre Iisus.

25. Și aflându-l pre el de ceea parte de mare, i-au zis lui: Ravvî: când ai venit aici?

26. Răspuns-au Iisus lor și au zis: amin, amin, grăesc vouă: mă căutați pre mine, nu pentru că ași văzui semne, ci pentru că ași mâncat din pâini, și v'ați săturați.

27. Lucrați nu pentru mîncarea cea pieritoare, ci pentru mîncarea aceea care rămîne spre viață veșnică, care Fiul Omului va da vouă; că pre acesta l-au peceșlăvit Dumnezeu Tatăl.

28. Deci au zis către dănsul: ce vom face, ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?

29. Răspuns-au Iisus și au zis lor: acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți întru care au trimis acela.

30. Zis-au drept aceea lui: dar ce semn faci tu, ca să vedem și să credem ție? Ce lucrezi?

31. Părinții noștri mană au mâncat în pustie, precum este scris: pâine din cer le-au dat lor de au mâncat.

32. Deci le-au zis lor Iisus: amin, amin, zic vouă: nu Moisi a dat vouă pâinea din cer; ci Tatăl meu dă vouă din cer pâinea cea adevărată.

33. Pentru că pâinea lui Dumnezeu este ceea ce se pogoară din cer, și vieață dă lumii.

34. Deci au zis către dănsul: Doamne, pururea dă-ne nouă pâinea aceasta.

35. Și au zis lor Iisus: eu sunt pâinea vieții; cela ce vine către mine, nu va înămânzi; și cela ce crede întru mine, nu va înseia niciodată.

36. Ci am zis vouă: că m'ați și văzut pre mine, și nu credeți.

37. Tot ce îmi dă mie Tatăl, către mine va veni; și pre cela ce vine către mine, nu'l voi scoate afară.

38. Că m'am pogorît din cer, nu ca să fac voea mea, ci voea celui ce m'au trimis pre mine.

39. Și aceasta este voea Tatălui

celui ce m'au trimis pre mine, ca tot ce mi-au dat mie, să nu pierd dintr'însul ci să'l înviez pre el în ziua cea de apoi.

40. Și aceasta este voea celui ce m'au trimis pre mine, ca tot cine vede pre Fiul, și crede întru el, să aibă viață veșnică; și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

41. Deci cărtiau iudeii pentru el, că au zis: eu sunt pâinea ce s'a pogorît din cer.

42. Și ziceau: au nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, căruia știm noi pre tatăl său și pre muma sa? Dar cum zice el, că din cer m'am pogorît?

43. Deci răspuns-au Iisus și au zis lor: nu cărtiți între voi.

44. Nimeni nu poate să vie către mine, de nu'l va trage pre el Tatăl cel ce m'au trimis pre mine; și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

45. Este scris în proroci: și vor fi toți învățați de Dumnezeu. Deci tot cela ce aude dela Tatăl, și se învață, vine către mine.

46. Nu doară că pre Tatăl l-a văzut cineva, fără numai cela ce este dela Dumnezeu, acela au văzut pre Tatăl.

47. Amin, amin grăesc vouă: cela ce crede întru mine, are viață veșnică.

48. Eu sunt pâinea vieții.

49. Părinții voștri au mâncat mană în pustie, și au murit.

50. Aceasta este pâinea, care se pogoară din cer, ca să mănânce cineva dintr'însa, și să nu moară.

51. Eu sunt pâinea cea vie, care s'a pogorît din cer; de va mănca cineva din pâinea aceasta, va fi viu în veci; și pâinea care eu voi dau, trupul meu este, pre care îl voi dau pentru viața lumii.

52. Deci se priceau între sine iudeii, zicând: cum poate acesta să și dea nouă trupul să'l mîncăm?

53. Și au zis lor Iisus: amin, amin, grăesc vouă. De nu veți mîncă trupul Fiului Omului, și nu veți bea sîngele lui, nu veți avea viață întru voi.

54. Cela ce mănîncă trupul meu și bea sîngele meu, are viață veș-

27. Ioan 3, 16 și 4, 14. Mat. 6, 33.

31. Eș. 16, 4 și 15; Ps. 77, 24.

37. Ioan 17, 6, 9.

38. Ioan 4, 34. Marcu, 14, 36.

42. Lucă 4, 22.

45. Is. 54, 13; Ier. 31, 34.

46. Mat. 11, 27. 49, 31.

53. Mat. 26, 26, 28.

nică, și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

55. Că Trupul meu adevărat este mâncare, și Sângele meu adevărat este băutură.

56. Cea ce mănâncă Trupul meu și bea Sângele meu, întru mine petrece, și eu întru el.

57. Precum m'au trimis pre mine Tatăl cel viu, și eu vîez prin Tatăl; și cea ce mă mănâncă pre mine, și acela va fi viu prin mine.

58. Această este pâinea care din cer s'a pogorît, nu precum au mîncat manna părinții voștri, și au murit; cea ce va mîncă pâinea aceasta, va fi viu în veac.

59. Acestea au zis în sinagogă, învățînd în Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii lui, auzind acestea, au zis: greu este cuvîntul acesta; cine poate să-l auză pre el?

61. Iar Iisus știind întru sine că cătesc pentru aceasta ucenicii lui, au zis lor: aceasta vă zmințește pre voi?

62. Dar de veți vedea pre Fiul Omului suindu-se unde eră mai înainte?

63. Duhul este care face viu; trupul nu folosește nimic; graturile care eu grăesc vouă, duh sunt, și vieață sunt.

64. Ci sunt unit din voi cari nu cred. Că știă dintru început Iisus, cari sunt cei ce nu cred, și care este cea ce vrea să-l vînză pre el.

65. Și zicea: pentru aceasta am zis vouă, că nimeni nu poate să vie la mine, de nu va fi dat lui dela Tatăl meu.

66. Dintr'aceasta mulți din ucenicii lui s'au întors înapoi, și numai umblau cu dînsul.

67. Deci au zis Iisus celor doisprezece: au doară și voi voiți să vă duceți?

68. Răspuns-a Simon Petru lui: Doamne, la cine ne vom duce? Cuvinte ale vieții veșnice ai.

69. Și noi am crezut și am cunoscut, că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-au lor Iisus: au nu

eu pre voi cei doisprezece v'am ales, și unul din voi diavol este?

71. Și zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul; că acela vrea să-l vînză pre el, unul fiind din cei doisprezece.

CAP. 7.

Iisus învață în biserică la sărbătoarea Corturilor.

Și umblă Iisus după acestea în Galileea, că nu voia în Iudeea să umble, că-l căutau pre el Iudeii să-l omoare.

2. Și eră aproape praznicul Iudeilor, Înțigerea Corturilor.

3. Deci au zis către dînsul frații lui: treci de aici și mergi în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vază lucrurile care faci.

4. Că nimeni întru ascuns face ceva și caută să fie el la arătare. Dacă faci acestea, arată-te pre tine lumii.

5. Pentrucă nici frații lui nu credeau într'însul.

6. Deci au zis lor Iisus: vremea mea încă n'a sosit; iar vremea voastră todeauna este gata.

7. Nu poate lumea să vă urască pre voi, iar pre mine mă urăște, pentrucă eu mărturisesc de dînsa, că lucrurile ei sunt rele.

8. Voi suiți-vă la praznicul acesta, eu însă nu mă suiș la praznicul acesta, căci vremea mea încă nu s'a împlinit.

9. Și acestea zicînd lor, au rămas în Galileea.

10. Și dacă s'au suit frații lui, atunci și el s'au suit la praznic, nu de față, ci cam pre ascuns.

11. Iar Iudeii îl căutau pre el la praznic și ziceau: unde este acela?

12. Și cărtire multă eră pentru dînsul între noroade, că unii ziceau: bun este, iar alții ziceau: nu, ci amăgește norodul.

13. Însă nimeni de față nu grăia de dînsul, pentru frica Iudeilor.

14. Iar înjumătățindu-se praznicul, s'au suit Iisus în biserică și învață.

15. Și se mirau Iudeii, zicînd: cum știe acesta carte, neliind învățat?

56. Ioan 15, 4; I Ioan 3, 24; I Cor. 11, 20.

62. Ioan 3, 13; Marcu 16, 19; Efes. 4, 8.

63. 2 Cor. 3, 6.

69. Ioan 11, 27; Mat. 16, 16.

70. Ioan 15, 16; Lucă 6, 13.

7. 1. Ioan 5, 18 și 6, 1.

2. Lev. 23, 34; 3. Mat. 12, 40.

15. Mat. 13, 54; Marc. 6, 3.

16. Deci au răspuns lor Iisus și au zis: a mea învățătură nu este a mea, ci a celui ce m'au trimis pre mine.

17. De va voi cineva să facă voea lui, va cunoaște pentru învățătura aceasta, oare dela Dumnezeu este? Sau eu dela mine grăiesc.

18. Cela ce grăiește dela sine, slava sa caută; iar cela ce caută slava celui ce l-au trimis pre el, acesta adevărat este, și nedreptate nu este întru dânsul.

19. Au nu Moisi v'a dat vouă legea? Și nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutați să mă omorâți?

20. Răspuns-a norodul și a zis: drac ai, cine te caută să te omoare?

21. Răspuns-au Iisus și au zis lor: un lucru am făcut, și toți vă mirați pentru acesta.

22. Moisi v'a dat vouă tăierea împrejur, (nu că dela Moisi este, ci dela părinți); și sâmbăta tăieși împrejur pre om.

23. Dacă omul primește tăierea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moisi, pre mine vă mâniați căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta?

24. Nu judecați după față; ci dreaptă judecați judecați.

25. Deci ziceau unii din Ierusalimeni: au nu este acesta, pre care îl caută să-l omoare?

26. Și iață de față grăiește și nimic lui nu-l zic. Nu cumva au cunoscut cu adevărat boierii că adevărat acesta este Hristos?

27. Ci pre acesta îl știm de unde este; iar Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci strigă Iisus în biserică învățând și zicând: și pre mine mă știți, și știți de unde sunt, și dela mine n'am venit, ci este adevărat cela ce m'au trimis, pre care voi nu-l știți.

29. Iar eu îl știu pre el, că dela dânsul sunt și acela m'au trimis.

30. Deci îl căutau pre el să-l prinză, și nimeni nu și-a pus pre dânsul mâinile, că încă nu venise ceasul lui.

31. Și mulți din norod au crezut într'însul și ziceau: Hristos când va veni, au doară mai multe semne va face decât acestea, care au făcut acesta?

32. Au auzit Fariseii pre norod cântind pentru dânsul acestea și au trimis slugi Fariseii și Arhieriei ca să-l prinză pre dânsul.

33. Deci au zis lor Iisus: încă puțină vreme cu voi sunt, și merg la cela ce m'au trimis pre mine.

34. Căută-mă-veți și nu mă veți afla, și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au zis Iudeii între sine: unde va să meargă acesta, că noi nu-l vom afla pre el? Nu cumva întru risipirea Elinilor va să meargă și să învețe pre Elini?

36. Ce este cuvântul acesta, care au zis: căută-mă-veți și nu mă veți afla, și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ziua cea de pre urmă, cea mare a praznicului, au stătu Iisus și au strigat, zicând: de însețează cineva, să vie la mine și să bea.

38. Cela ce crede întru mine, precum a zis scriptura, ruri de apă vie vor curge din pântecul lui.

39. (Iar aceasta au zis pentru Duhul, pre care erau să-l primească cei ce cred întru dânsul; că încă nu eră Duh Sfânt, că Iisus încă nu se proslăvise).

40. Deci mulți din norod auzind cuvântul, ziceau: acesta este cu adevărat prorocul.

41. Alții ziceau: acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: au doară din Galileea va să vie Hristos?

42. Au n'a zis scriptura: că din sămânța lui David și din orașul Ierusalem, unde a fost David, va să vie Hristos?

43. Și împerechere între norod s'a făcut pentru dânsul.

44. Iar unii dintr'înșii voiau să-l prinză pre el, dar nimeni nu și-a pus pre dânsul mâinile.

45. Deci au venit slugile către Arhieriei și către Farisei, și au zis lor acela: pentruce nu l-ați adus pre el?

16. Ioan 14, 24.

19. Eș. 24, 3; Fapt. 7, 53.

20. Ioan 8, 48, 52. 22. Lev. 12, 3.

24. A doua Lege 1, 18. 25. Ioan 5, 18.

28. Ioan 8, 14.

30. Ioan 8, 20, Lucă 22, 54.

33. Ioan 13, 33. 37. Lev. 23, 36.

38. Is. 44, 3; Zah. 14, 8; Ioil 2, 28.

42. Ps. 131, 11; Mih. 5, 1; Mat. 2, 5.

46. Răspuns'au slugile: niciodată nu a grăit om, ca acest om.

47. Și au răspuns lor Fariseii: au doară și voi v'ați amăgii?

48. Au doară cineva din boieri a crezut într'însul, sau din Farisei?

49. Ci norodul acesta, care nu știe legea, blestemat este.

50. Zis'a Nicodim către el, care venise noaptea la dânsul, unul fiind dintru el.

51. Au doară legea noastră judecă pre om, de nu va auzi dela el mai 'nainte, și va cunoaște ce face?

52. Răspuns'au și i-au zis lui: au doară și tu din Galileea ești? Cearcă și vezi; că proroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Și a mers fiecare la casa sa.

CAP. 8.

Iisus întrebat despre Tatăl său. Iisus făgăduiește următorilor săi slobozenia.

Iisus amenințat cu pietre.

Iar Iisus s'au dus în muntele Maslinilor.

2. Iar la mâncare, iarăș au venit în biserică, și tot norodul a venit la dânsul, și șezând, învăță pre ei.

3. Și au adus la dânsul Cărturarii și Fariseii pre o mulier prinsă în preacurvie, și puindu-o pre dânsa în mijloc,

4. Au zis lui: Învățătorule, pre această mulier o am prins așa de față preacurvind.

5. Iar în lege Moisi ne-a poruncit nouă: unele ca acestea să se ucidă cu pietre, dar tu ce zici?

6. Și aceasta ziceau, ispitindu'l pre el, ca să alba ce clevești împotriva lui. Iar Iisus jos plecându-se, scriă cu degetul pre pământ.

7. Și neîncetând a'l întreba pre el, s'au ridicat și au zis lor: cea ce este fără de păcat între voi, acela întâiu să arunce piatra asupra ei.

8. Și iarăș plecându-se jos, au scris pre pământ.

9. Iar ei auzind și de știință muștrându-se, ieșiau unul după altul, începând dela cei mai bătrâni, până

la cei mai de jos; și au rămas Iisus singur și muliera în mijloc stând.

10. Și ridicându-se Iisus și nevăzând pre nimeni, fără numai pre mulier, i-au zis ei: mulier, unde îți sunt părășii tăi? Au nimeni pre tine nu te-a judecat a fi vinovată?

11. Iar ea a zis: nimeni, Doamne. Și au zis ei Iisus: nici eu nu te judec; du-te și de acum să nu mai păcătuiești.

12. Deci iarăș au grăit lor Iisus, zicând: eu sunt lumina lumii; cea ce urmează mie, nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții.

13. Deci au zis lui Fariseii: tu însuși mărturisești pentru tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-au Iisus și au zis lor: deși eu însumi mărturisesc pentru mine, adevărată este mărturia mea; că știu de unde am venit și unde merg; iar voi nu știți de unde vin și unde merg.

15. Voi după trup judecați; eu nu judec pre nimeni.

16. Și de aș și judecă eu, judecata mea adevărată este; că singur nu sunt, ci eu și Tatăl cela ce m'au trimis pre mine.

17. Și în legea voastră scris este, că mărturia a doi oameni adevărată este.

18. Eu sunt cel ce mărturisesc pentru mine însumi, și mărturisește pentru mine Tatăl cel ce m'au trimis.

19. Deci ziceau lui: unde este Tatăl tău? Răspuns-au Iisus: nici pre mine mă știți, nici pre Tatăl meu; de m'ați ști pre mine, și pre Tatăl meu ați ști.

20. Aceste graiuri le-au grăit Iisus în gazofilachie, învățând în biserică, și nimeni nu l-a prins pre el; că încă nu venise ceasul lui.

21. Și iarăș au zis lor Iisus: eu merg, și mă veți căuta pre mine, și nu mă veți alina, și în păcatul vostru veți muri; unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

22. Deci ziceau Iudeii: au doară va să se omoare însuș pre sine? Că zice: unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

23. Și au zis lor: voi din cele de

12. Ioan 1, 5, 9; Is. 49, 6.

16. Ioan 16, 32.

17. A doua Lege 17, 6; Mat. 18, 16.

20. Ioan 7, 30; Lucă 22, 53.

21. Ioan 13, 33.

23. Ioan 3, 31; I Ioan 4, 5.

46. Mat. 7, 28.

51. A doua Lege 1, 17 și 19, 15.

8. 5. Lev. 20, 10; A doua Lege 20, 20-24.

7. Rom. 2, 1. 9. Rom. 2, 22.

jos sunteți; eu din cele de sus sunt; voi din lumea aceasta sunteți; eu nu sunt din lumea aceasta.

24. Deci am zis vouă, că veți muri în păcatele voastre: că de nu veți crede că eu sunt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci ziceau ei lui: tu cine ești? Și au zis lor Iisus: începutul, care și grăesc cu voi.

26. Multe am pentru voi a grăi și a judecă; ci cela ce m'au trimis pre mine, adevărat este; și eu cele ce am auzit de la dânsul, acestea grăesc în lume.

27. Și n'au cunoscut că de Tatăl grăia lor.

28. Deci au zis lor Iisus: când veți înălța pre Fiul Omului, atunci veți cunoaște că eu sunt, și de la mine însumi nu fac nimic; ci precum m'au învâțat pre mine Tatăl meu, acestea grăesc.

29. Și cela ce m'au trimis pre mine, cu mine este; nu m'au lăsat pre mine singur Tatăl; că eu cele plăcute lui fac pururea.

30. Acestea grăind ei, mulți au crezut întru dânsul.

31. Deci zicea Iisus către Iudeii cei ce crezuseră lui: de veți petrece voi întru cuvântul meu, cu adevărat ucenici ai mei sunteți;

32. Și veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va slobozi pre voi.

33. Răspuns-au ei lui: sămânță a lui Avraam suntem, și nimănui n'am fost robi niciodată; dar tu cum zici: slobozi veți fi?

34. Răspuns-au Iisus lor: amin, amin, grăesc vouă: tot cela ce face păcatul, rob este păcatului.

35. Robul nu rămâne în casă în veac; iar Fiul rămâne în veac.

36. Deci dacă vă va slobozi pre voi Fiul, cu adevărat slobozi veți fi.

37. Știu că sămânță a lui Avraam sunteți; dar mă căutați să mă omorâți, că cuvântul meu nu încapă întru voi.

38. Eu ceea ce am văzut la Tatăl meu grăesc; și voi ceea ce ați văzut la tatăl vostru faceți.

39. Răspuns-au și au zis lui: Ta-

tăl nostru, Avraam este. Zis-au lor Iisus: de ați fi fost filii ai lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați fi făcut.

40. Iar acum mă căutați să mă omorâți pre mine, om care adevărat am grăit vouă, care am auzit de la Dumnezeu; aceasia Avraam n'a făcut.

41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Zis-au drept aceea lui: noi din curvie nu suntem născuți; un Tatăl avem, pre Dumnezeu.

42. Zis-au lor Iisus: de ar fi fost Dumnezeu Tatăl vostru, m'ați fi iubit pre mine; că eu de la Dumnezeu am ieșit și am venit; că n'am venit de la mine însumi, ci acela m'au trimis.

43. Pentruce glasul meu nu'l cunoașteți? Căci nu puteți să auziți cuvântul meu.

44. Voi din tatăl diavolului sunteți, și poftele tatălui vostru voiți să faceți. Acela ucigător de oameni a fost din început, și întru adevăr n'a stăruit, că nu este adevăr întru dânsul. Când grăește minciună, dintru ale sale grăește; că mincinos este, și tatăl ei.

45. Iar eu căci adevărul grăesc, nu credeți mie.

46. Cine dintru voi mă vedește pre mine pentru păcat? Iar dacă adevărul grăesc, pentruce voi nu credeți mie?

47. Cela ce este de la Dumnezeu, graiurile lui Dumnezeu ascultă; pentru aceasta voi nu ascultați, că nu de la Dumnezeu sunteți.

48. Răspuns-au Iudeii, și i-au zis lui: oare nu zicem noi bine că Samarinean ești tu, și drac ai?

49. Răspuns-au Iisus: eu drac n'am; ci cinstesc pre Tatăl meu, și voi mă necinstiți pre mine.

50. Iar eu nu caut slava mea; este cea ce caută și judecă.

51. Amin, amin, grăesc vouă, de va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au zis lui Iudeii: acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, și prorocii; și tu zici: de va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Au doară tu mai mare ești

24. Marcu 16, 16, 25.

28. Ioan 3, 14. 31. Ioan 15, 10, 14.

34. Rom. 6, 16; 2 Petr. 2, 19; I Ioan 3, 8.

35. Fac 21, 10.

36. I Cor 7, 22; Gal. 5, 1.

39. Mat. 3, 9.

44. Ioan 3, 8.

46. Is. 53, 9; 2 Cor. 5, 21; I Ioan 3, 5.

47. I Ioan 4, 6. 48. Mat. 10, 25.

51. Ioan 5, 24; 11, 25.

decât părintele nostru Avraam, care a murit? Și prorocii au murit; cine te faci tu pre tine?

54. Răspuns-au Iisus: de mă slăvesc eu pre mine singur, slava mea nimic nu este; este Tatăl meu, care mă slăvește pre mine; pre care voi ziceți că Dumnezeuul vostru este,

55. Și nu l-ați cunoscut pre el; iar eu îl știu pre el; și de voi zice că nu'l știu pre el, voi fi asemenea vouă mincinos; ci îl știu pre el, și cuvântul lui păzesc.

56. Avraam părintele vostru a fost bucuros ca să vadă ziua mea; și a văzut, și s'a bucurat.

57. Deci au zis Iudeii către dânsul: cincizeci de ani încă nu ai, și pre Avraam l-ai văzut,

58. Și au zis lor Iisus: amin, amin, zic vouă: mai înainte de a se face Avraam, eu sunt.

59. Deci au luat pietre ca să arunce într'însul; iar Iisus s'au ascuns, și au ieșit din biserică, mergând prin mijlocul lor, și au trecut așa.

CAP. 9.

Vindecarea orbului celui din naștere.

Și trecând Iisus, au văzut pre un om orb din naștere.

2. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: Ravvî, cine a păcăluit, acesta sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns-au Iisus: nici acesta n'a păcăluit, nici părinții lui; ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu întru el.

4. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celui ce m'au trimis pre mine, până este ziua; vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze.

5. Când sunt în lume, lumină sunt lumii.

6. Acestea zicând, au scuipat jos, și au făcut lină din sculpat, și au uns cu lină preste ochii orbului.

7. Și l-au zis lui: mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului, (ce se tâlcuește, Trimes). Deci s'a dus, și s'a spălat, și a venit văzând.

8. Iar vecinii, și cei ce îl văzuseră pre el mai înainte că eră orb,

ziceau: au nu este acesta cel ce ședea și cerea?

9. Unii ziceau: acesta este; iar alții ziceau: seamănă cu el; iar el zicea: eu sunt.

10. Deci îi ziceau lui: cum ți s'au deschis ochii?

11. Răspuns-a el și a zis. Un om ce se numește Iisus, lină au făcut, și au uns ochii mei, și mi-au zis mie: mergi la scăldătoarea Siloamului, și te spală; și mergând și spălându-mă, am văzut.

12. Și i-au zis lui: unde este acela? Zis-a: nu știu.

13. Dus-au la Farisei pre cela ce oarecând a fost orb.

14. Și eră sâmbăta când au făcut Iisus lină, și i-au deschis ochii lui.

15. Deci iarăș l-au întrebat pre el și Fariseii cum a văzut. Iar el a zis lor: lină au pus pre ochii mei, și m'am spălat, și văz.

16. Deci ziceau unii din Farisei: acest om nu este dela Dumnezeu, că nu păzește sâmbăta. Alții ziceau: cum poate om păcălios să facă semne ca acestea? Și împerechere eră între el.

17. Zis-au orbului iarăș: tu ce zici pentru dânsul, că au deschis ochii tăi? Iar el a zis: Proroc este.

18. Deci n'au crezut Iudeii pentru dânsul că orb a fost, și a văzut, până ce au chemat pre părinții acestuia ce a văzut.

19. Și l-au întrebat pre ei, zicând: acesta este fiul vostru, care voi ați zis că s'a născut orb? Cum dar acum vede?

20. Răspuns-au lor părinții lui și au zis: știm că acesta este fiul nostru, și cum că orb s'a născut;

21. Iar cum acum vede, nu știm, sau cine l-a deschis lui ochii, noi nu știm; însuș vârstă are; pre dânsul îl întrebați; el singur pentru sineș va spune.

22. Acestea au zis părinții lui, că se temeau de Iudei; pentru că acum se sfătuiseră Iudeii, că de îl va mărturisî pre el cinevă a fi Hristos, să se lepede din sinagogă.

23. Pentru aceea părinții lui au zis, că vârstă are; pre dânsul îl întrebați.

24. Deci au chemat a doua oară pre omul care fusese orb, și au

56. Fac. 18, 17.

59. Ioan 10, 31; Lucă 4, 30.

9. 1. Lucă 13, 2. 4. Mihela 3. 6.

5. Ioan 8, 12. 7. Neem. 3, 15,

22. Ioan 7, 13; 12, 42.

zis lui : dă slavă lui Dumnezeu ; noi știm că omul acesta păcătos este.

25. Iar acela a răspuns și a zis : de este păcătos, nu știu ; una știu, că orb fiind eu, acum văz.

26. Și i-au zis lui iarăș : ce au făcut ție ? Cum ți-au deschis ție ochii.

27. Răspuns-a lor : am zis vouă acum, și n'ați auzit ; ce iarăș voiți să auziți ? Au doară și voi voiți să vă faceți ucenici ai lui ?

28. Deci i-au ocărit pre el, și au zis lui : tu ești ucenic al celuiua ; iar noi ai lui Moisi suntem ucenici.

29. Noi știm că cu Moisi au grăit Dumnezeu ; iar pre acesta nu'l știm de unde este.

30. Răspuns-a omul și a zis lor : întru aceasta este minune, că voi nu știți de unde este, și au deschis ochii mei.

31. Și știm că pre păcătoși Dumnezeu nu'l ascultă ; ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voea lui, pre acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s'a auzit cum că să fi deschis cineva ochii ai vreunui orb din naștere.

33. De n'ar fi acesta dela Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns-au și au zis lui : întru păcate tu te-ai născut tot, și tu ne înveși pre noi ? Și i-au gonit pre el afară.

35. Auzit-au Iisus că i-au gonit pre el afară ; și aflându-l pre dânsul, i-au zis lui : tu crezi în Fiul lui Dumnezeu ?

36. Răspuns-a el, și a zis : cine este, Doamne, ca să crez într'însul ?

37. Și i-au zis Iisus lui : și i-ai văzut pre el, și cel ce grăește cu tine, acela este.

38. Iar el a zis : crez, Doamne, și s'a închinat lui.

39. Și au zis Iisus : spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văz, să vază ; și cei ce văd, să fie orbi.

40. Și au auzit acestea unii din Farisei, cari erau cu dânsul, și au zis lui : au doară și noi suntem orbi ?

41. Zis-au lor Iisus : de ați fi

orbi, n'ați avea păcat ; iar acum ziceți : că vedem ; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

CAP. 10.

Păstorul cel bun. Iisus întrebând de este el Mesia.

Amin, amin, grăesc vouă : cela ce nu intră prin ușe în staulul oilor, ci sare pre aiurea, acela fur este și fâlhar.

2. Iar cela ce intră prin ușe, păstor este oilor.

3. Aceluia portarul îi deschide ; și oile ascultă glasul lui ; și oile sale le cheamă pre nume, și le scoate pre ele.

4. Și când scoate oile sale, merge înaintea lor, și oile merg după dânsul ; căci cunosc glasul lui.

5. Iar după cel străin nu merg, ci fug dela dânsul ; că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă au zis lor Iisus ; iar ei n'au înțeles ce erau acelea ce grăia lor.

7. Deci izrăș le-au zis lor Iisus : amin, amin, grăesc vouă ; eu sunt ușa oilor.

8. Toți câși au venit mai înainte de mine, furi sunt și fâlhari ; ci nu i-au ascultat pre ei oile.

9. Eu sunt ușa ; prin mine de va intră cineva, se va mântui, și va intră și va ieși, și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai să fure, și să juphie, și să piarză ; eu am venit ca vieață să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sunt Păstorul cel bun ; păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi.

12. Iar năimitul și care nu este păstor, căruia nu sunt oile ale lui, vede lupul venind, și lasă oile, și fuge ; și lupul le răpește pre ele, și risipește oile.

13. Năimitul fuge, că năimit este, și nu îi este lui grije pentru oi.

14. Eu sunt Păstorul cel bun, și cunosc pre ale mele, și mă cunosc de ale mele.

15. Precum mă cunoaște pre mine Tatăl, și eu cunosc pre Tatăl ; și sufletul meu îmi pun pentru oi.

10. 8. Ier. 23, 2

11. Ps. 22, 1, sq. ; Is. 40, 11 ; Iez. 34, 23 ; I Petr. 2, 25.

14. 2 Tim. 2, 19.

29. Eș. 3, 4.

31. Iov. 27, 9 ; Ps. 65, 18 ; Is. 1, 15 ; Pild. 15, 29, 32. 37. Ioan 4, 26.

39. Mat. 13, 13. Is. 42, 19.

16. Și alte oi am, care nu sunt din staulul acesta; și pre acelea mi se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi; și va fi o turmă și un păstor.

17. Pentru aceasta Tatăl mă iubeste pre mine, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăș să-l iau pre el.

18. Nimeni nu-l ia pre el de la mine, ci eu îl pun pre el de sinemi. Stăpânire am să-l pun, și stăpânire am iarăș să-l iau pre el. Această poruncă am luat de la Tatăl meu.

19. Deci iarăș s'a făcut pricire între iudei pentru cuvintele acestea.

20. Și ziceau mulți dintr'înșii: drac aie, și este nebul; pentru ce îl ascultăți pre el?

21. Alții ziceau: aceste cuvinte nu sunt de îndrăci. Au doară poate drac să deschiză ochi ai orbilor?

22. Și se făcea atunci înorile în Ierusalim, și era iarnă.

23. Și umblă Iisus în biserică în pridvorul lui Solomon.

24. Deci l-au împresurat pre el iudeii, și l-au grăit lui: până când vei fi tu sufletele noastre? De ești tu Iristos, spune nouă fără de sfială.

25. Răspuns-au lor Iisus: am zis vouă, și nu credeți; lucrurile care eu fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, că nu sunteți din oile mele precum am zis vouă.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc pre dânsiele, și vin după mine:

28. Și eu le dau lor viață veșnică; și nu vor pieri în veac, și nimeni nu le va răpi pre ele din mâna mea.

29. Tatăl meu, care le-au dat mie, mai mare decât toți este; și nimeni nu poate să le răpească pre ele din mâna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una suntem.

31. Deci iudeii iarăș au luat pietre ca să arunce asupra lui.

32. Răspuns-au ior Iisus: multe lucruri bune am arătat vouă de la Tatăl meu; pentru care dintr'acestea lucruri cu pietre aruncați asupra mea?

33. Răspuns-au lui iudeii, zicând:

pentru lucru bun noi nu aruncăm cu pietre asupra ta; ci pentru hulă; că tu om fiind, te faci pre tine Dumnezeu.

34. Răspuns-au ior Iisus: au nu este scris în legea voastră: eu am zis: Dumnezeu sunteți?

35. Dacă pre aceia i-a numit Dumnezeu, căre cari a fost cuvântul lui Dumnezeu, și nu poate să se strice scriptura;

36. Pre care Tatăl i-au slințit, și l-au trimis în lume. voi ziceți că hulă grăești; pentru căci am zis: Fiul lui Dumnezeu sunt?

37. De nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu-mi credeți mie.

38. Iar de fac, deși nu-mi credeți mie, credeți lucrurilor; ca să cunoașteți și să credeți, că Tatăl este întru mine, și eu întru el.

39. Deci cântau iarăș să-l prinză pre el; și au ieșit din mâna lor.

40. Și au mers iarăș de-acea parte de Iordan în locul unde a fost Ioan înfăin botezând; și au rămas acolo.

41. Și mulți veniau la dânsul, și ziceau: Ioan nici un semn n'a făcut; iar toate câte a zis Ioan pentru aceasta, adevărate erau.

42. Și mulți au crezut acolo întru înșul.

CAP. 11.

Învierea lui Lazăr. Arhieretii și Fariseii uneltesc moartea lui Iisus. Sfatul lui Caiafa.

Și era bolnav oarecare Lazăr din Vitania, din satul Mariei și al Mariei surorii ei.

2. Și era Maria cecace a uns pre Domnul cu mir, și a șiers picioarele lui cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav.

3. Deci au trimis surorile către el, zicând: Doamne, iată acela pre care iubești, este bolnav.

4. Iar Iisus auzind, a zis: această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu printru înșă.

5. Și iubiă Iisus pre Marta și pre sora ei și pre Lazăr.

6. Deci după ce au auzit că este

16. Mich 2, 12; Fapt. 2, 39.

18. Ioan 14, 31. 25. Ioan 5, 36.

26. Ioan 8, 46. 29. Ioan 14, 28.

31. Ioan 8, 59.

34. Ps. 81, 6. 36. Ioan 6, 27.

38. Ioan 14, 10, 11 și 17. 21.

11. 1. Luc. 10, 38

2. Ioan 12, 3; Mat. 26, 7.

bolnav, atunci s'au zăbovit în locul în care eră, două zile.

7. Apoi după aceea au zis ucenicilor: să mergem iarăși în Iudeea.

8. Zis-au lui ucenicilor: Învățătorule, acum te căutau pre tine Iudeii să te ucidă cu pietre, și iarăși mergi acolo?

9. Răspuns-au Iisus: au nu douăsprezece ceasuri sunt în zi? De va umblă cineva ziua, nu se va împiedică, că vede lumina lumii acesteia.

10. Iar de va umblă cineva noaptea, se va împiedică, că lumina nu este întru el.

11. Acestea au zis; și după aceea au grăit lor: Lazăr prietenul nostru a adormit; ci merg ca să-l deștept pre el.

12. Deci i-au zis ucenicii lui: Doamne, de a adormit, se va mântui.

13. Această zicea Iisus pentru moartea lui; iar lor le părea că pentru adormirea somnului zice.

14. Deci atunci au zis Iisus lor arătat: Lazăr a murit.

15. Și mă bucur pentru voi că n'am fost acolo, ca să credeți; ci să mergeni la el.

16. Deci a zis Toma, care se numește Geamăn, celorlalți împreună ucenici: să mergem și noi, ca să murim cu el.

17. Deci viind Iisus, l-au aflat pre el patru zile având acum în mormânt.

18. Și eră Vitania aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii;

19. Și mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pre ele pentru fratele lor.

20. Deci Marta, după ce a auzit că vine Iisus, a ieșit întru întămpinarea lui; iar Maria seadea în casă.

21. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

22. Ci și acum știu, că ori câte vei cere dela Dumnezeu, îți va da fie Dumnezeu.

23. Zis-au ei Iisus: înviă-va fratele tău.

24. Zis-a lui Marta: știu că va înviă la înviere în ziua cea de apoi.

25. Zis-au ei Iisus: eu sunt în-

vlerea și Vieașa; cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi:

26. Și tot cela ce este viu și crede întru mine, nu va muri în veac. Crezi aceasta?

27. Zis-a lui: așa este, Doamne; eu am crezut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit în lume.

28. Și acestea zicând, s'a dus și a chemat pre Maria sora sa în taină, zicând: Învățătorul au venit, și te cheamă.

29. Acea dacă a auzit, s'a sculat degrab, și a mers la dânsul.

30. Și încă nu venise Iisus în saf, ci eră în locul unde l-a întămpinat pre el Marta.

31. Iar Iudeii cari erau cu dânsa în casă, și o mângâiau pre ea, văzând pre Maria, că degrab s'a sculat și a ieșit, au mers după dânsa, zicând: merge la mormânt ca să plângă acolo.

32. Deci Maria viind unde eră Iisus, și văzându-l pre el, a căzut la picioarele lui, zicând lui: Doamne, de ai fi fost aici, n'ar fi murit fratele meu.

33. Iar Iisus dacă o au văzut pre dânsa plângând, și pre Iudeii cari veniseră împreună cu dânsa plângând, au suspinat cu duhul, și s'au turburat întru sine;

34. Și au zis: unde l-ai pus pre el? Zis-au lui, Doamne, vino și vezi.

35. Și au lăcrămat Iisus.

36. Deci ziceau Iudeii: iată cum îl iubiă pre el!

37. Iar unii dintr'înșii au zis: au nu putea acesta care au deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară?

38. Deci Iisus iarăși suspinând întru sine, au mers la mormânt. Și eră peșteră, și piatră eră pre dânsa.

39. Zis-au Iisus: ridicăți piatra. Zis-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute, că este de patru zile.

40. Zis-au ei Iisus: au nu și-am spus ție, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Și au ridicat piatra de unde eră mortul zăcând. Iar Iisus și-au ridicat ochii săi în sus, și au zis: Părinte, mulțumescu-ți ție că m'ai ascultat.

27. Ioan 6, 69.

22. Ioan 9, 31, 33.

24. Dan. 12, 2; Ioan 5, 29 și 6, 40; Luc. 14, 14. 25. Ioan 8, 51.

42. Și eu știam că pururea mă ascuși; ci pentru norodul care stă împrejur am zis, ca să crează că tu m'ai trimis.

43. Și acestea zicând, au strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară.

44. Și a ieșit cel mort, legate fiindu-i mâinile și picioarele cu fașe; și fașa lui cu mähramă eră legată. Zis-au lor Iisus: dezlegați-l pre el și-l lăsați să meargă.

45. Deci mulți din Iudeii cari veniseră la Maria, și au văzut cele ce au făcut Iisus, au crezut într'însul.

46. Iar oarecari din ei au mers la Farisei, și le au spus cele ce au făcut Iisus.

47. Deci au adunat Arhierii și Fariseii sobor, și grăiau: ce vom face? Că omul acestia multe semne face.

48. De îl vom lăsa pre el așa, toți vor crede într'însul; și vorveni Romanii și vor lua și locul și neamul nostru.

49. Iar unul dintr'înșii, Caiafa, arhieru fiind al anului aceluia, a zis lor: voi nu știți nimic,

50. Nici gândiți că de folos este nouă să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară.

51. Iar aceasta nu dela sine o a zis; ci arhieru fiind al anului aceluia, a prorocit că vrea Iisus să moară pentru norod;

52. Și nu numai pentru norod, ci și ca pre fiul lui Dumnezeu cel risipiți să-l adune într'una.

53. Deci dintr'acea zi s'au sfătuit ca să-l omoare pre el.

54. Deci Iisus nu mai umblă de fașă între Iudei; ci s'au dus de acolo într'o latură aproape de pustiie, într'o cetate ce se chiamă E-frem; și acolo petrecea cu ucenicii săi.

55. Și erau aproape paștele Iudeilor; și s'au suit mulți în Ierusalim din laturea aceea mai înainte de paști, ca să se curățească.

56. Deci căutau pre Iisus, și grăiau între ei în biserică stând: ce vi se pare vouă, oare nu va veni la praznic?

57. Și dăduse Arhierii și Fariseii poruncă, că de va ști cineva unde este, să vestească, ca să-l prinză pre el.

50. Ioan 18, 14.

52. Ioan 10, 16; Efes. 2, 16.

CAP. 12.

Femeia ce a uns pre Domnul cu mir. Intrarea în Ierusalim. Elinii doresc a vedea pre Iisus. Glasul din cer.

Deci Iisus, mai înainte de paști cu șase zile, au venit în Vitania, unde eră Lazăr cel ce fusese mort, pre care l-au înviat din morți.

2. Și l-au făcut lui acolo cină; și Maria slujă; iar Lazăr eră unul din cei ce ședeau împreună cu dânsul.

3. Deci Maria luând o litră cu mir de nard de credință, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele lui, iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Deci a zis unul din ucenicii lui, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care vrea să-l vândă pre el.

5. Pentruce acest mir nu s'a vândut în trei sute de dinari, și să se îl dat săracilor?

6. Iar aceasta o a zis, nu că pentru săraci îi eră lui grijă; ci pentru că fur eră, și pungă avea, și ce se puneă într'însa, purtă.

7. Și au zis Iisus: lasă-o pre dânsa; spre ziua îngropărei mele l-a păzit pre acesta.

8. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

9. Și a înțeles norod mult din Iudei că acolo este; și au venit nu pentru Iisus numai, ci ca să vază și pre Lazăr, pre care l-au înviat din morți.

10. Și s'au sfătuit Arhierii ca și pre Lazăr să-l omoare;

11. Căci pentru el mulți din Iudei mergeau, și credeau în Iisus.

12. Iar a doua zi norod mult care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim,

13. Au luat stălpări de finici, și au ieșit într'u întâmpinarea lui, și strigau: Osannă! Bine este cuvântat cel ce vine într'u numele Domnului, Impăratul lui Israil.

14. Și aflând Iisus un asin, a șezut pre el; precum este scris:

15. Nu te teme fiica Sionului; iată,

12. 1. Mat. 26, 6; Marcu 14, 3.

2. Ioan 11, 14, 43; Luc. 10, 38.

8. A doua Leg. 15, 11; Mat. 26, 11.

10. Ioan 11, 53.

12. Mat. 21, 9; Marc. 11, 8; Luc. 19, 29.

13. Ps. 117, 24, 25; Mat. 23, 39.

15. Zach. 9, 9.

Împăratul tău vine la tine, șezând pe mînzul asinei.

16. Iar pre acestea nu le-au cunoscut ucenicii lui mai înainte; ci după ce s'au proslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau pentru el scrise, și acestea i-au făcut lui.

17. Deci mărturisă norodul, care eră cu el, când pre Lazăr l-au strigat din mormînt, și l-au sculat pre el din morți.

18. Pentru aceea l-a și întîmpinat pre el norodul, căci a auzit că el au făcut această minune.

19. Deci au zis Fariseii între dănsii: vedeți că nimic nu folosiți! Iată lumea merge după dănsul.

20. Și erau oarecari Elini din cei ce se suiseră să se închine la praznic.

21. Deci aceștia s'au apropiat de Filip, care eră din Vitsaida Galileei și l-au rugat pre dănsul, grăind: Doamne, voim să vedem pre Iisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei, și iarăș Andrei și Filip au spus lui Iisus.

23. Iar Iisus au răspuns lor zicând: a venit ceasul, ca să se proslăvească Fiul Omului.

24. Amin, amin grăiesc vouă: grăunțul de grâu căzând pre pămînt de nu va muri, el singur rămîne, iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cel ce își iubește sufletul său, pierde-l va pre el, și cela ce își urăște sufletul său în lumea aceasta, în viața cea veșnică îl va păzi pre el.

26. De slujește cinevă mie, mie să mi urmeze, și unde voi fi eu, acolo și sluga mea va fi; și de va sluji cinevă mie, îl va cînsî pre el Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a turburat, și ce volu zice? Părinte, mînuiește-mă pre mine de ceasul acesta, ci pentru aceasta am venit la ceasul acesta.

28. Părinte, proslăvește numele tău. Deci a venit glas din cer; „și l-am proslăvit și iarăș îl volu proslăvi”.

29. Iar norodul care stă și auziă, ziceă: tunet se făcû; alții ziceau: înger grăi lui.

30. Răspuns-au lor Iisus și au zis: nu pentru mine s'a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata lumii acesteia; acum stăpînitorul lumii acesteia se va gonî afară.

32. Și eu, de mă voi înălța de pre pămînt, pe ioși voi trage la mine.

33. Iar aceasta ziceă, însemnând cu ce moarte vreă să moară.

34. Răspuns-a lui norodul: noi am auzit din lege, că Hristos petrece în veac și cum lui zici: se cade să se înalțe Fiul Omului? Cine este acesta Fiul Omului?

35. Deci au zis lor Iisus: încă puțină vreme lumina cu voi este. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă cuprinză pre voi întunerecul; că cel ce umblă întru întunerec, nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca fii ai luminei să fiți. Acestea au grăit Iisus, și mergând s'au ascuns de dănsii.

37. Și atâtea semne făcând el înaintea lor, tot nu credeau într'însul;

38. Ca să se împlinească cuvîntul lui Isaia prorocul, pre care l-a zis: Doamne, cine a crezut auzului nostru? Și brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. Pentru aceasta nu puteau să crează, că iarăș a zis Isaia:

40. Au orbit ochii lor, și a împletit inima lor; ca să nu vadă cu ochii, nici să înțeleagă cu inima, și să se întoarcă, și să i vindec pre ei.

41. Acestea a zis Isaia, când a văzut slava lui, și a grăit pentru dănsul.

42. Însă și din boieri mulți au crezut într'însul; dar pentru Farisei nu l mărturisiau, ca să nu fie gonîți din sinagogă:

43. Că au iubit slava oamenilor mai mult decăt slava lui Dumnezeu.

44. Iar Iisus au strigat și au zis: cela ce crede întru mine, nu crede întru mine, ci întru acela ce m'au trimis pre mine.

45. Și cela ce mă vede pre mine, vede pre cela ce m'au trimis pre mine.

17. Ioan 11, 43.

24. 1 Cor. 15, 36, 37.

25. Mat. 10, 39; Luc. 17, 33.

26. Ioan 14, 3.

27. Mat. 26, 38; Mrcu 14, 34.

28. Ioan 17, 4.

30. Ioan 11, 42. 31. Ioan 16, 11.

32. Ioan 3, 14. 34. Ps. 109, 4, 5.

38. Is. 53, 1; Rom. 10, 16.

40. Is. 6, 9; Lucă 8, 10.

41. Is. 6, 1. 43. Ioan 5, 44.

44. 1 Petr. 1, 21. 45. Ioan 8 19.

46. Eu luminează în lume am venit, ca toți cei ce cred întru mine, întru înfăptuire să nu rămână.

47. Și de va auzi cineva graiurile mele, și nu va crede, eu nu-l judec pe el; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea.

48. Căci de se leapădă de mine, și nu primește graiurile mele, are pe acela ce îl judecă pe el: cuvântul care am grăit, acela îl va judeca pe el în ziua cea de apoi.

49. Că eu dela mine nu am grăit; ci Tatăl acela ce m'au trimis pre mine, acela poruncă mi-au dat, ce voi zice și ce voi grăi.

50. Și știu că porunca lui viață veșnică este; deci cele ce grăesc eu, precum mi-au zis mie Tatăl, așa grăesc.

CAP. 13.

Spălarea. Iisus descoperă ucenicilor pre vânzătorul. Porunca dragosiei. Iisus vestește căderea lui Petru.

Iar mai înainte de praznicul paștelor, știind Iisus că i-a venit lui ceasul ca să se mure din lumea aceasta către Tatăl, iubind pre ai săi, cari erau în lume, până în sfârșit i-au iubit pre ei.

2. Și cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima ludei ai lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vândă pre el;

3. Știind Iisus că toate i-au dat lui Tatăl în mâini, și cum că dela Dumnezeu au ieșit, și la Dumnezeu merge.

4. S'au sculat dela cină, și și-au pus veșmintele; și luând toată, s'au încins.

5. După aceea au turnat apă în spălătoare, și au început a spăla picioarele ucenicilor, și a le șterge cu toată cu care eră încins.

6. Deci a venit la Simon Petru; și acela i-a zis lui: Doamne, au tu vei să-mi speli picioarele?

7. Răspuns-au Iisus și i-a zis lui: ceeace fac eu, tu nu știi acum; iar vei cunoaște după acestea.

8. Zis-a Petru lui: nu vei spăla picioarele mele în veac. Răspuns-au Iisus lui: de nu te voi spăla pre tine, n'ai parte cu mine.

9. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mâinile și capul.

10. Zis-au Iisus lui: cel spălat n'are trebuință fără numai picioarele a le spăla, ci este curat tot; și voi curăți sunteți, dar nu toți.

11. Că știți pre acela ce vrea să-l vândă pre el; pentru aceea au zis: nu toți sunteți curăți.

12. Deci după ce au spălat picioarele lor, și și-au luat veșmintele sale, șezând iarăși, au zis lor: cunoașteți ce am făcut vouă?

13. Voi pre mine mă chemați învățătorul și Domnul, și bine ziceți; că sunt.

14. Deci dacă eu, Domnul și învățătorul, am spălat picioarele voastre, și voi datori sunteți unul altuia a spăla picioarele.

15. Că pildă am dat vouă, ca precum eu am făcut vouă, și voi să faceți.

16. Amin, amin zic vouă: nu este sluga mai mare decât domnul său; nici solul mai mare decât cel ce l-a trimis pre el.

17. De știți acestea, fericiți sunteți de le veți face.

18. Nu pentru toți voi, grăesc; eu știu pre cari i am ales; ci ca să se împlinească scriptura: acela ce mănâncă împreună cu mine pâine, a ridicat asupra mea călcăiul său.

19. De acum zic vouă mai înainte de a se face, ca, când se va face, să credeți că eu sunt.

20. Amin, amin grăesc vouă: căci de primește pre care voi trimite, pre mine mă primește; iar căci de mă primește pre mine, primește pre căci de m'au trimis pre mine.

21. Acestea zicând Iisus, s'au turburat cu duhul, și au mărfurisit, și au zis: amin, amin grăesc vouă, că unul din voi mă va vinde.

22. Deci căută unul la altul ucenicii, neprimindându-se pentru cine grăește.

23. Și eră unul din ucenicii lui culcat pre sânul lui Iisus; pre care îl iubi Iisus.

24. Deci a făcut semn acestuia

10. Ioan 15, 3. 11. Ioan 6, 64.

14. Lucă 22, 27.

15. I Petr. 2, 21; I Ioan 2, 6.

16. Ioan 15, 20; Mat. 10, 24.

18. Ps. 40, 9.

20. Mat. 10, 40; I Tes. 4, 8.

21. Mat. 26, 20 sq. 23. Ioan 21, 20.

46. Ioan 1, 9. 49. Ioan 14, 10

13. I Mat. 26, 2; Marcu 14, 1; Lucă 22, 1.

3. Mat. 11, 27 și 28, 18.

Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăește.

25. Și căzând acela pre pieptul lui Iisus, a zis lui: Doamne, cine este?

26. Răspuns-au Iisus: acela este, căruia eu întingând pâinea o voi da. Și întingând pâinea o au dat lui Iuda al lui Simon Iscaroteanul.

27. Și după pâine atunci a intrat într'însul satana. Deci au zis Iisus lui: ce vrei să faci, iă mai îngrab.

28. Și aceasta nimeni din cei ce ședeau la masă n'au cunoscut pentru ce l-au zis lui.

29. Că unli socoteau, de vreme ce pungă avea Iuda, că îi zice Iisus lui: cumpără cele ce ne trebuiesc la praznic; sau, săracilor să dea ceva.

30. Deci după ce a luat el pâinea, îndată a ieșit; și eră noapte când a ieșit.

31. Zis-au Iisus: acum s'au proslăvit Fiul Omului, și Dumnezeu s'au proslăvit întru el.

32. Dacă s'au proslăvit Dumnezeu întru el, și Dumnezeu va proslăvi pre el întru sine, și îndatăș îl va proslăvi pre el.

33. Fiilor, încă puțin cu voi sunt. Căută-mă-veși; și precum am zis Iudeilor, că unde eu merg, voi nu puteți veni; și vouă zic acum:

34. Poruncă nouă dau vouă, ca să vă iubiți unul pre altul; precum eu v'am iubit pre voi, ca și voi să vă iubiți unul pre altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că ai mei ucenici sunteți, de veși aveți dragoste întru voi.

36. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, unde mergi? Răspuns-au Iisus lui: unde merg eu, nu poți veni acum după mine; iar mai pre urmă vei veni după mine.

37. Zis-a Petru lui: Doamne, pentru ce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu pentru tine voi pune.

38. Răspuns-au Iisus lui: sufletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin grăesc ție: nu va cântă cocoșul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

CAP. 14.

Cuvântarea lui Hristos către Apostoli înainte de patima sa. Întrebarea lui Filip. Despre Mângâtorul. Pacea cea adevărată.

Să nu se turbure inima voastră; credeți întru Dumnezeu, și întru mine credeți.

2. În casa Tatălui meu multe locașuri sunt; iar de nu, aș fi zis vouă: voi să merg să gătesc vouă loc.

3. Și de voi mergeți să gătesc vouă loc, iarăș voi veni, și vă voi lua pre voi la mine; ca unde sunt eu, și voi să fiți.

4. Și unde eu merg și fiți, și ca-lea și fiți.

5. Zis-a Toma lui: Doamne, nu știm unde mergi; și cum putem să știm calea?

6. Zis-au Iisus lui: eu sunt calea, adevărul și viața; nimeni nu vine la Tatăl, iară numai prin mine.

7. De m'ați fi cunoscut pre mine, și pre Tatăl meu ați fi cunoscut; și de acum îl cunoașteți pre el, și l-ați văzut.

8. Zis-a Filip lui: Doamne, arată nouă pre Tatăl, și ne va ajunge nouă.

9. Zis-au Iisus lui: atâta vreme cu voi sunt, și nu m'ai cunoscut pre mine Filipe? Cel ce m'a văzut pre mine, a văzut pre Tatăl; și cum în zici: arată nouă pre Tatăl?

10. Nu crezi că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este? Graiurile care eu grăesc vouă, dela mine nu le grăesc; iar Tatăl cela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este; iar de nu, pentru lucrurile acestea credeți mie.

12. Amin, amin grăesc vouă, cela ce crede întru mine, lucrurile care eu fac și acela va face; și mai mari decât acestea va face; că eu la Tatăl meu merg.

13. Și orice veți cere întru numele meu, aceea voi face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul.

14. Orice veți cere întru numele meu, eu voi face.

15. De mă iubiți pre mine, poruncile mele păziți.

14. 3. Ioan 12, 26.

6. Evt. 9, 8; 1 Petr. 1, 21.

10. Ioan 10, 38. 12. Mat. 21, 21.

13. Marcu 11, 24.

15. Ioan 15, 10; 1 Ioan 5, 3.

26. Mat 26, 23. 29. Ioan 12, 6.

32. Ioan 12, 23; 17, 1. 33. Ioan 7, 34.

34. Lev. 19, 18; Marcu 12, 31.

36. Ioan 7, 34.

16. Și eu voi ruga pre Tatăl și alți Mângâitor va da vouă, ca să rămăe cu voi în veac;

17. Duhul adevărului, pre care lumea nu'l poate primi, că nu'l vede pre el, nici îl cunoaște pre el; iar voi îl cunoașteți pre el; că cu voi petrece și întru voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa pre voi sărmani; voi veni la voi.

19. Încă puțin, și lumea pre mine nu mă va mai vedea; iar voi mă veți vedea pre mine, că eu viu sunt, și voi veți fi vii.

20. Întru acea zi veți cunoaște voi, că eu sunt întru Tatăl meu, și voi întru mine, și eu întru voi.

21. Căci ce are poruncile mele, și le păzește pre ele, acela este care mă iubește pre mine; și căci ce mă iubește pre mine, iubi-se-va de Tatăl meu, și eu îl voi iubi pre el, și mă voi arăta lui.

22. Zis-a lui Iuda; nu Iscarioteanul, Doamne, ce poate fi că nouă vrei să te arăți, și nu lumii?

23. Răspuns-au Iisus și au zis lui: de mă iubește cineva pre mine, cuvântul meu va păzi; și Tatăl meu îl va iubi pre el, și la el vom veni, și lăcaș la dânsul vom face.

24. Cel ce nu mă iubește pre mine, cuvintele mele nu le păzește; și cuvântul care auziți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m'au trimis pre mine.

25. Acestea am zis vouă, la voi petrecând.

26. Iar Mângâitorul Duhul cel Sfânt, pre care-l va trimete Tatăl întru numele meu, acela pre voi vă va învăța toate, și va aduce aminte vouă toate cele ce am grăit vouă.

27. Pace las vouă, pacea mea dau vouă; nu precum lumea dă, eu dau vouă. Să nu se turbure inima voastră, nici să se spăimânteze.

28. Auzit-ași că eu am zis vouă: merg, și voi veni la voi. De m'ați iubi pre mine, v'ați fi bucurat, căci am zis vouă: merg la Tatăl; că Tatăl meu mai mare decât mine este.

29. Și acum am zis vouă mai înainte până a nu fi, că, când va fi, să credeși.

30. Nu voi mai grăi multe cu

voi, că vine stăpânitorul lumii acesteia și întru mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lumea că iubesc pre Tatăl, și precum mi-au poruncit mie Tatăl, așa fac. Sculați-vă să mergem de aici.

CAP. 15.

Viea cea adevărată. Lucrătorul și vița.

Eu sunt buciumul viței cel adevărat, și Tatăl meu lucrătorul este.

2. Toată vița care nu aduce roadă întru mine, o scoate pre ea, și toată care aduce roadă, o curățește pre ea, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi curăți sunteți pentru cuvântul care am grăit vouă.

4. Rămâneți întru mine și eu întru voi. Precum vița nu poate să aducă roadă din sine singură, de nu va rămâne în bucium, așa nici voi, de nu veți rămâne întru mine.

5. Eu sunt buciumul viței, voi vițele, căci ce rămâne întru mine și eu întru el, acesta aduce roadă multă, că fără de mine nu puteți face nimic.

6. De nu rămâne cineva întru mine, se scoate afară ca vița și se usucă, și o adună pre ea și în foc o aruncă și arde.

7. De veți rămâne întru mine, și cuvintele mele de vor rămâne întru voi, orice veți vrea veți cere, și se va face vouă.

8. Întru aceasta s'au proslăvit Tatăl meu, că roadă multă să aduceți, și să vă faceți al mei ucenici.

9. Precum m'au iubit pre mine Tatăl, și eu v'am iubit pre voi, rămâneți întru dragostea mea.

10. De veți păzi poruncile mele, veți rămâne întru dragostea mea, precum eu poruncile Tatălui meu am păzit, și rămân întru dragostea lui.

11. Acestea am grăit vouă, că bucuria mea întru voi să rămăe, și bucuria voastră să se plinească.

12. Această este porunca mea, că să vă iubiți unul pre altul, precum eu v'am iubit pre voi.

13. Mai mare dragoste decât această nimeni nu are, că cineva su-

17. Ioan 7, 39. 18. Ier. 51, 8.

20. Ioan 17, 21 sq.

23. Ioan 13, 34. 24. Ioan 7, 28.

26. Ioan 15, 26. 27. Filip 4, 7.

28. Ioan 10, 29. 30. Ioan 12, 31.

31. Ioan 10, 18.

15. Ioan 14, 13; Marcu 11, 24.

7. 1 Ioan 3, 22. 12. Marc. 12, 31.

fielul său să și pue pentru prietenii săi.

14. Voi prietenii mei sunteți, de veși face câte eu poruncesc vouă.

15. De acum nu vă mai zic vouă slugi, că sluga nu știe ce face domnul său, ci pre voi v'am zis prietenii, că toate câte am auzit dela Tatăl meu, am arătat vouă.

16. Nu voi m'afi ales pre mine, ci eu v'am ales pre voi și v'am pus ca voi să mergeți și roadă să aduceți și roada voastră va rămâne; ca orice veși cere dela Tatăl întru numele meu, să dea vouă.

17. Acestea poruncesc vouă, ca să vă iubiți unul pre altul,

18. De vă urăște pre voi lumea, știți că pre mine mai înainte decât pre voi m'a urât.

19. De ați fi din lume, lumea ar iubi pre al său, iar căci din lume nu sunteți, ci eu v'am ales pre voi din lume, pentru această urăște pre voi lumea.

20. Aduceți-vă aminte de cuvântul care am grăit vouă; nu este sluga mai mare decât domnul său. De m'au gonit pre mine și pre voi vă vor gonii; de au păzit cuvântul meu, și al vostru vor păzi.

21. Ci acestea toate vor face vouă pentru numele meu, căci nu știu pre cela ce m'au trimis pre mine.

22. De n'aș fi venit și aș fi grăit lor, păcat n'ar avea, iar acum răspuns n'au pentru păcatul lor.

23. Cela ce mă urăște pre mine, și pre Tatăl meu urăște.

24. De n'aș fi făcut lucruri întru ei, care nimeni altul n'a făcut, păcat n'ar avea; iar acum au și văzut și m'au urât și pre mine și pre Tatăl meu.

25. Ci ca să se împlinească cuvântul cel scris în legea lor: m'au urit în zadar.

26. Iar când va veni Mângâitorul pre care eu voi trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, carele dela Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine.

27. Încă și voi mărturisiți, că din început cu mine sunteți.

CAP. 16.

Sfârșitul cuvântărei lui Iisus.

Acestea am grăit vouă, ca să nu vă smintiti.

2. Scoate-vă-vor pre voi din sinagoguri; și va veni vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vor face vouă, că n'au cunoscut pre Tatăl, nici pre mine.

4. Ci acestea am grăit vouă, ca dacă va veni vremea, să vă aduceți aminte de ele că eu am spus vouă. Și acestea vouă din început n'am spus, căci cu voi eram.

5. Iar acum merg la cela ce m'au trimis pre mine, și nimeni din voi nu mă înireabă: unde mergi?

6. Ci căci acestea am grăit vouă, întristarea a umplut inima voastră.

7. Ci eu adevărul zic vouă: de folos este vouă ca să mă duc eu; că de nu mă voi duce eu, Mângâitorul nu va veni la voi, iar de mă voi duce, îl voi trimite pre el la voi.

8. Și viind acela, va vădi lumea de păcat și de dreptate și de judecată:

9. De păcat, căci nu cred întru mine;

10. Iar de dreptate, căci la Tatăl meu merg, și nu mă veți mai vedea pre mine;

11. Iar de judecată, căci Stăpânitorul lumii acesteia s'a judecat.

12. Încă multe am a zice vouă, ci nu puleți a le purta acum.

13. Iar când va veni acela, Duhul adevărului, va povățui pre voi la tot adevărul, că nu va grăi dela sine; ci câte va auzi, va grăi, și cele viitoare va vesti vouă.

14. Acela pre mine mă va slăvi; că dintr'al meu va lua și va vesti vouă.

15. Toate câte are Tatăl, ale mele sunt; pentru aceasta am zis, că dintr'al meu va lua și va vesti vouă.

16. Puțin și nu mă veți vedea, și iarăș puțin și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl.

17. Deci au zis unii din ucenicii lui între sine: ce este aceasta ce

13. Ioan 3, 16; 1 Ioan 3, 16.

16. Mat. 28, 19.

20. Ioan 13, 16; Mat. 10, 24.

21. Ioan 16, 3. 22. Ioan 9, 41.

24. Ioan 10, 37. 25. Ps. 34, 19.

26. Ioan 14, 26, Fapt. 1, 4.

27. Fapt. 5, 32.

16. 2. Mat. 10, 17. 3. Ioan 15, 21.

5. Ioan 7, 33. 7. Ioan 14, 16, 26,

12. 1 Cor. 3, 1. 13. 1 Ioan 2, 27.

15. Ioan 17, 10. 16. Ioan 7, 33.

zice nouă: puțin și nu mă veți vedeă, și iarăș puțin și mă veți vedeă, și, cum că eu merg la Tatăl meu?

18. Deci ziceau: ce este aceasta ce zice: puțin? Nu știm ce grăiește.

19. Deci au cunoscut Iisus că vreau să-l întrebe pre el și au zis lor: de aceasta vă întrebați între voi căci am zis: puțin și nu mă veți vedeă; și iarăș puțin și mă veți vedeă?

20. Amin, amin grăiesc vouă, că voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucură, și voi vă veți întrista, ci întristarea voastră întru bucurie se va înfăoară.

21. Femeia când naște, întristare are, căci a sosit ceasul ei; iar dacă naște copilul, nu-și mai aduce aminte de scârbă, pentru bucuria, căci s'a născut om în lume.

22. Deci și voi, întristare acum aveți, ci iarăș vă voi vedeă pre voi, și se va bucură inima voastră, și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi.

23. Și într'acea zi pre mine nu mă veți întreba nimic. Amin, amin grăiesc vouă: orice veți cere dela Tatăl întru numele meu, va da vouă.

24. Până acum n'ați cerut nimic întru numele meu; cereți și veți lua, ca bucuria voastră să fie deplin.

25. Acestea în pilde am grăit vouă, ci va veni ceasul când nu voi mai grăi în pilde vouă, ci arătat pentru Tatăl voi vești vouă.

26. Într'acea zi în numele meu veți cere, și nu zic vouă, că eu voi rugă pre Tatăl pentru voi;

27. Că însuș Tatăl iubește pre voi, căci voi pre mine m'ați iubit, și ați crezut că eu dela Dumnezeu am ieșit.

28. Ieșit-am dela Tatăl și am venit în lume; iarăș las lumea și merg la Tatăl.

29. Zis-au lui ucenicii: iată acum arătat grăiești și nici o pildă nu zici.

30. Acum știm că știi toate și nu-ți trebue ca să te întrebe cineva; prin aceasta credem că dela Dumnezeu ai ieșit.

31. Răspuns-au lor Iisus: acum credeți?

32. Iată vine ceasul și acum a

sosit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale și pre mine singur mă veți lăsa; dar nu sunt singur, că Tatăl meu cu mine este.

33. Acestea am grăit vouă, ca întru mine pace să aveți. În lume necaz veți avea; ci îndrăzniți, eu am biruit lumea.

CAP. 17.

Rugăciunea către Tatăl pentru ucenici.

Acestea au grăit Iisus, și și-au ridicat ochii săi la cer și au zis: Părinte a venit ceasul; proslăvește pre Fiul tău, ca și Fiul tău să te proslăvească pre tine;

2. Precum ai dat lui stăpânire a tot trupul, ca toi ce ai dat lui, să le dea lor vieață veșnică.

3. Și aceasta este vieața cea veșnică, ca să te cunoască pre tine unul adevăratul Dumnezeu și pre care ai trimis, pre Iisus Hristos.

4. Eu te-am proslăvit pre tine pre pământ; lucrul am săvârșit, care ai dat mie ca să-l fac.

5. Și acum mă proslăvește tu Părinte, la tine însuși, cu slava care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pre cari ai dat mie din lume; ai tăi erau și mie i-ai dat pre ei; și cuvântul tău au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate câte ai dat mie, dela tine sunt.

8. Pentrucă cuvintele care ai dat mie, le-am dat lor, și ei le-au primit, și au cunoscut cu adevărat că dela tine am ieșit, și au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog; nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia cari ai dat mie; că ai tăi sunt.

10. Și ale mele toate ale tale sunt și ale tale ale mele; și m'am proslăvit întru dânșii,

11. Și nu mai sunt în lume, iar aceștia în lume sunt și eu la tine vin. Părinte sfinte, păzește-i pre dânșii întru numele tău pre cari ai dat mie, ca să fie una, precum și noi.

33. Ioan 14, 27; Rom. 5, 1; Efes 2, 14; Col. 1, 20; Is. 35, 1.

17. 1. Ioan 11, 41.

2. Ioan 6, 37; Mat. 11, 27.

3. 1 Ioan 5, 20. 4. Ioan 4, 34.

5. Ioan 8, 58. 8. Ioan 16, 27, 30.

9. Ioan 6, 37. 10. 16, 15. 11. Ioan 10, 30.

20. Ps. 29, 11.

25. Ioan 14, 20; Marcu 11, 24.

24. Ioan 15, 11. 27. Ioan 17, 8, 25.

28. Ioan 13, 3. 30. Ioan 21, 17.

32. Zab. 13, 7; Mat. 26, 31.

12. Când eram cu ei în lume, eu îi păziam pre ei întru numele tău; pre cari i-ai dat mie i-am păzit, și nimeni dintru dâșii n'a pierit, fără numai fiul pierzării; ca să se împlinească scriptura.

13. Iar acum la tine vin, și aceștea grăiesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplin întru ei.

14. Eu am dat lor cuvântul tău, și lumea i-a urât pre ei, căci nu sunt ei din lume, precum eu nu sunt din lume.

15. Nu mă rog ca să'i iei pre ei din lume, ci ca să'i păzești pre ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sunt, precum și eu din lume nu sunt.

17. Sfințește'i pre ei întru adevărul tău; cuvântul tău adevăr este.

18. Precum pre mine m'ai trimis în lume, și eu i-am trimis pre ei în lume.

19. Și pentru dâșii eu mă sfințesc pre mine însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor întru mine;

21. Ca toți una să fie; precum tu, Părinte, întru mine, și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie; ca să crează lumea că tu m'ai trimis.

22. Și eu slava care mi-ai dat mie, o am dat lor; ca să fie una, precum noi una suntem;

23. Eu întru ei și tu întru mine, ca să fie ei desăvârșit întru una, și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis și i-ai iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.

24. Părinte, pre cari i-ai dat mie voadă ca unde sunt eu și acela să fie împreună cu mine; ca să vadă slava mea, care ai dat mie, pentru că m'ai iubit pre mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte dreptă și lumea pre tine nu te-a cunoscut, iar eu te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut, că tu m'ai trimis pre mine.

26. Și am arătat lor numele tău, și'l voi arăta, ca dragostea cu care

m'ai iubit pre mine, întru dâșii să fie și eu întru ei.

CAP. 18.

Prinderea lui Iisus și ducerea lui la Ana și Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Varava.

Aceștea grăind Iisus, au ieșit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de părul Chedrilor unde era o grădină, întru care au intrat el și ucenicii lui.

2. Și știa și Iuda, cel ce l-a vândut pre el, locul; căci de multe ori se adună Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci Iudă luând oaste și dela Arhierei și dela Farisei slugi, au venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus știind toate cele ce erau să vie asupra lui, ieșind, au zis lor: pre cine căutați?

5. Răspuns-au lui: pre Iisus Nazarineanul. Zis-au lor Iisus: eu sunt. Și stă și Iuda cel ce îl vânduse pre el, împreună cu dâșii.

6. Deci după ce au zis lor: eu sunt, s'au întors ei înapoi și au căzut jos.

7. Și iarăși i-au întrebat pre ei: pre cine căutați? Iar ei au zis: pre Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-au Iisus, și au zis: am spus vouă că eu sunt; deci de mă căutați pre mine, lăsați pre aceștia să se ducă.

9. Ca să se îplinească cuvântul care a zis: pre cari i-ai dat mie n'am pierdut dintru dâșii nici pre unul.

10. Iar Simon Petru având sabie, o a scos pre ea și a lovit pre sluga arhiereului și i-a tăiat urechia lui cea dreaptă. Și era numele slugii Malh.

11. Și au zis Iisus lui Petru: bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi-au dat mie Tatăl, au nu'l voi bea pre el?

12. Deci oastea și căpitanii cea preste o mie, și slugile Iudellor au prins pre Iisus, și l-au legat pre el.

13. Și l-au dus pre el la Ana întâi, că era socrul lui Caiafa, care era arhiereu al anului acelui.

12. Ioan 6, 69; Ps. 108, 12.

13. Ioan 15, 11, 15. 2 Tes. 3, 3.

17. Ioan 8, 40. 19. Evt. 2, 11.

20. Ioan 20, 31. 21. Gal. 3, 28.

22. Fapt. 4, 32. 23. 1 Cor. 6, 17.

24. Ioan 12, 26. 25. Ioan 15, 21.

26. Ioan 15, 9.

18. 1. Mat. 26, 36. 2. Lucă 21, 37.

3. Mat. 26, 47. 9. Ioan 17, 12.

10. Mat. 26, 51. 11. Mat. 20, 22.

12. Marcu 14, 53. 13. Luc. 22, 54.

14. Și eră Caiafa cel ce a sfătuit pre Iudei, că de folos este să moară un om pentru norod.

15. Și mergea după Iisus Simon Petru și celalți ucenici, iar ucenicul acela eră cunoscut arhierelui, și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhierelui.

16. Iar Petru a stătu la ușă afară. Deci a ieșit celalți ucenici, care eră cunoscut arhierelui și a zis poartă-riței și a băgat înăuntru pre Petru.

17. Și a zis lui Petru slujnica poartăriței: au nu cumva și tu ești din ucenicii omului acestuia? Zis-a el: nu sunt.

18. Și stau slugile și slujitorii cari făcuseră foc, că eră frig și se încălziau, și eră cu ei Petru stând și încălzindu-se.

19. Deci arhierul a întrebat pre Iisus de ucenicii lui și de învățătura lui.

20. Răspuns-au Iisus lui: eu de față am grăit lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă și în biserică, unde toți Iudeii se adună și întru ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? Întreabă pre cei ce au auzit ce am grăit lor; față aceștia știu cele ce am grăit eu.

22. Și aceștea zicând el, unul din slugile ce stau înainte, a dat palmă lui Iisus, zicând: așa răspunzi arhierelui?

23. Răspuns-au Iisus lui: de am grăit rău, mărturisește de rău; iar de am grăit bine, ce mă bați?

24. Deci l-a trimis pre el Ana legat la Caiafa arhierul.

25. Și eră Simon Petru stând și încălzindu-se. Deci ziseră lui: au doară și tu din ucenicii lui ești? Iar el s'a lepădat, și a zis: nu sunt.

26. Zis-a lui unul din slugile arhierului, rudenie fiind al celui ce l-a lăsat Petru urechea: au nu te-am văzut eu în grădina cu dânsul?

27. Și iarăș s'a lepădat Petru; și îndatăs a cântat cocoșul.

28. Deci au adus pre Iisus dela Caiafa în divan: și eră dimineață; și ei n'au intrat în divan, ca să nu se spurce; ci ca să mănânce paștele.

29. Ieșit-au drept aceea Pilat la

ei, și a zis: ce pără aduceți asupra omului acestuia?

30. Răspuns-au și i-au zis: de n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pre el ție.

31. Deci a zis lor Pilat: luați-l pre el voi, și după legea voastră judecați-l pre el. Și au zis lui Iudeii: nouă nu este cu puțință să omorăm pre nimeni.

32. Ca cuvântul lui Iisus să se împlinească, care au zis: însemnând cu ce moarte vrea să moară.

33. Și a intrat iarăș în divan Pilat, și a chemat pre Iisus, și i-a zis lui: tu ești împăratul Iudeilor?

34. Răspuns-au Iisus lui: dela tine tu zici aceasta, sau alții au grăit ție pentru mine?

35. Răspuns-a Pilat: au doară eu Iudeu sunt? Neamul tău și Arhieretii te-au dat pre tine mie: ce ai făcut?

36. Răspuns-au Iisus: Împărăția mea nu este din lumea aceasta; de ar fi fost din lumea aceasta împărăția mea, slugile mele s'ar fi nevoit, ca să nu fiu dat Iudeilor; iar acum împărăția mea nu este de aici.

37. Deci a zis Pilat lui: au împărat ești tu? Răspuns-au Iisus: tu zici că împărat sunt eu. Eu spre aceasta m'am născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.

38. Zis-a Pilat lui: ce este adevărul? Și aceasta zicând, iarăș a ieșit la Iudei, și a zis lor: eu nici o vină nu aflu întru el.

39. Ci este vouă obiceiul, ca să vă slobozesc pre unul la paști; deci voiți să vă slobozesc vouă pre împăratul Iudeilor?

40. Strigat-au drept aceea iarăș toți, zicând: nu pre acesta, ci pre Varava. Iar Varava eră tâlhar.

CAP. 19.

Patimile Domnului. Muma lui lângă Cruce. Iosif cere dela Pilat trupul. îngroparea.

Deci atunci a luat Pilat pre Iisus, și l-a bătut.

32. Mat. 20, 13.

33. Mat. 27, 11; Marc. 15, 2.

37. Ioan 8, 40; 1 Tim. 6, 13.

39. Mat. 27, 15.

19. 1. Mat. 27, 26, sq.; Marcu 10, 34 și 15, 15; Luc. 23, 16.

14. Ioan 15, 18. 16. Mat. 26, 69.

20. Ioan 7, 14, 26; Luc. 2, 46 și 4, 15.

28. Mat. 27, 2; Marc. 15, 1.

2. Și ostașii împletind cunună de spini, au pus-o în capul lui, și cu haină mohorâtă l-au îmbrăcat pre el.

3. Și ziceau: bucură-te, împăratul Iudeilor! Și îi dau lui palme.

4. Deci a ieșit iarăși afară Pilat, și a zis lor: iată, aduc vouă pre el afară, ca să cunoașteți că întru dânsul nici o vină nu aliu.

5. Deci au ieșit Iisus afară, purtând cununa cea de spini și haina cea mohorâtă. Și Pilat le-a zis lor: iată omul!

6. Iar dacă l-au văzut pre el Arhierii și slugile, au strigat, zicând: răstignește-l, răstignește-l, pre el. Zis-a lor Pilat: luați-l pre el voi, și-l răstigniți; căci eu nu aflu întru el vină.

7. Răspuns-au lui Iudeii: noi lege avem, și după legea noastră dator este să moară, căci pre sine Fiul al lui Dumnezeu s-au făcut.

8. Iar dacă a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s'a temut.

9. Și a intrat în divan iarăși, și a zis lui Iisus: de unde ești tu? Iar Iisus răspuns nu l-au dat lui.

10. Deci a zis Pilat lui: mie nu'mi grăești? Au nu știi că putere am să te răstignesc, și putere am să te slobozesc?

11. Răspuns-au Iisus: n'ai avea nici o putere asupra mea, de n'ar fi fost dat fie de sus; pentru aceasta cel ce m'a dat fie, mai mare păcat are.

12. Dintr'aceasta căută Pilat să-l slobozească pre el; iar Iudeii strigau, zicând: de vei slobozi pre acesta, nu ești prieten Chesarului; tot cel ce se face pre sine împărat, stă împotriva Chesarului.

13. Deci Pilat auzind cuvântul acesta, a scos afară pre Iisus, și a șezut pre scaun la judecată în locul ce se chiamă, pardosit cu pietre, iar evreește, Gavvata.

14. Și eră vinerea paștelor, și ceasul ca la al șaselea; și a zis Iudeilor: iată împăratul vostru!

15. Iar ei au strigat: ia-l, ia-l, răstignește-l pre el. Zis-a lor Pilat: pre împăratul vostru să-l răstignesc? Răspuns-au Arhierii: n'avem împărat fără numai pre Chesarul.

16. Deci atunci l-a dat pre el lor ca să se răstignească.

Și au luat pre Iisus, și l-au dus ca să-l răstignească.

17. Și ducându-și Crucea sa, au ieșit la locul ce se chiamă al Căpățanei, care se zice evreește Golgota:

18. Unde l-au răstignit pre el, și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta, și în mijloc pre Iisus.

19. Și a scris și titlu Pilat, și l-a pus pre Cruce. Și eră scris: Iisus Nazarineanul împăratul Iudeilor.

20. Și pre acest titlu mulți din Iudei l-au cetit, căci aproape eră de cetate locul unde s'au răstignit Iisus; și eră scris: Evreește, Eli-nește și Rămle-nește.

21. Deci au zis lui Pilat Arhierii Iudeilor: nu scrie, împăratul Iudeilor; ci cum că el au zis: împărat sunt al Iudeilor.

22. Răspuns-a Pilat: ceea ce am scris, am scris.

23. Iar ostași, dacă au răstignit pre Iisus, au luat hainele lui, și le-au făcut patru părți, fiecărui o staș o parte; și cămașa; și eră cămașa necusută, de sus ȧesută preste tot.

24. Și au zis întru dânsli: să nu o sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru dânsa, a căruia va fi; ca să se împlinească scriptura ce zice: împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți. Deci ostașii acestea au făcut.

25. Și stă lângă Crucea lui Iisus muma lui, și sora mumei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalina.

26. Deci Iisus văzând pre Maica sa și pre ucenicul pre care iubiă, stând, au zis Maicei sale: Femeile, iată Fiul tău!

27. După aceea au zis ucenicului: iată muma ta! Și dintr'acel ceas o a luat pre dânsa ucenicul întru ale sale.

28. După aceea știind Iisus că toate s'au săvârșit, ca să se împlinească scriptura, au zis: mi-e sete.

29. Și eră acolo un vas plin de oțet; iar ei umplând un burete de oțet, și în isop puindu-l, l-au dus la gura lui.

30. Deci dacă au luat oțetul Iisus, au zis: săvârșitu-s'a; și plecându-și capul, și-au dat duhu!

3. Is. 50, 7; Mat. 26, 67.

7. Lev. 24, 16, sq; A doua Lege 18, 20.

17. Mat. 27, 33; Marcu 15, 22.

18. Lucă 22, 33. 24. Ps. 21, 19.

28. Ps. 68, 25. 30. Mat. 27, 50.

31. Iar iudeii, ca să nu rămâie pre Cruce trupurile sâmbăta, de vreme ce vineri cră, (că eră mare ziua sâmbetei aceea), au rugat pre Pilat, ca să le zdrobească lor fluierile, și să'i ridice.

32. Deci au venit ostașii, și celui dintâiu i-au zdrobit fluierile, și ceilalți ce s'a răstignit împreună cu el.

33. Iar la Iisus venind, dacă l-au văzut pre el că atunci murise, nu l-au zdrobit lui fluierile;

34. Ci unul din ostași cu sulifa coasta lui a împuns, și îndată au ieșit sânge și apă.

35. Și cel ce a văzut, a mărturisit, și adevărata este mărturisirea lui; și acela știe că adevărate zice, ca și voi să credeți.

36. Că s'au făcut acestea, ca să se împlinească scriptura: os nu se va zdrobi dintr'însul.

37. Și iarăși altă scriptură zice: vedea-vor pre care l-au împuns

38. Iar după acestea a rugat pre Pilat Iosif cel din Arimateea fiind și el ucenic al lui Iisus, dar într'ascuns pentru frica iudeilor, ca să iă trupul lui Iisus; și a dat voie Pilat. Deci a venit, și a luat trupul lui Iisus.

39. Și a venit și Nicodim, cel ce venise la Iisus noaptea mai înainte, aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de lire.

40. Și au luat trupul lui Iisus, și l-au înfășurat pre el în giulgiuri cu mirezme, precum este obiceiul iudeilor, a îngropă.

41. Și eră grădină în locul unde s'au răstignit; și în grădină mormânt nou, întru care nimeni niciodată nu se pusese.

42. Deci acolo pentru vinerea iudeilor, căci aproape eră mormântul, au pus pre Iisus.

CAP. 20.

Învierea lui Hristos. Maria Magdalena la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor. Toma se încredințează.

Iar întru una din sâmbete a venit la mormânt, Maria Magdalena de

31. A doua Lege 21, 23; Marcu 15, 42.

36. Eș 12, 46.

37. Zach 12, 10; Epoc. 1, 7.

38. Mat. 27, 57; Marcu 15, 42.

20. 1. Mat. 28, 1; Marcu 16, 1; Lucă 24, 1, sq.

dimineață, încă întunec fiind, și a văzut piața luată de pre mormânt.

2. Deci a alergat aceea, și a venit la Simon Petru, și la celalt ucenic, pre care iubiă Iisus, și a zis lor: au luat pre Domnul din mormânt, și nu știm unde l-au pus pre el.

3. Deci a ieșit Petru și celalt ucenic, și veniau la mormânt.

4. Și alergau amândoi împreună; și celalt ucenic a alergat înainte mai curând de cât Petru, și a venit mai întâiu la mormânt.

5. Și plecându-se, a văzut giulgiurile zăcând, dar n'a intrat.

6. A venit și Simon Petru urmându'i lui, și a intrat în mormânt, și a văzut giulgiurile singure zăcând.

7. Și măhrama care a fost pre capul lui, nu cu giulgiurile zăcând, ci deosebi învăluită într'un loc.

8. Deci atunci a intrat și celalt ucenic, care venise întâiu la mormânt, și a văzut, și a crezut.

9. Că încă nu știau scriptura, că trebuia să învieze el din morți.

10. Și s'au întors ucenicii iarăși la ai săi.

11. Iar Maria stă la mormânt plângând afară; și plângând s'a plecat în mormânt.

12. Și a văzut doi îngeri în veșminte albe șezând, unul de către cap și altul de către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și au zis ei aceia, femeie, ce plângi? Zis-a lor: că au luat pre Domnul meu, și nu știu unde l-au pus pre dânsul.

14. Și acestea zicând, s'a întors înapoi, și a văzut pre Iisus stând, și nu știa că Iisus este.

15. Zis-au ei Iisus: femeie, ce plângi? Pre cine cauți? Iar ei părându-i-se că este grădinarul, a zis lui: Doamne, de l'ai luat tu pre el, spune'mi mie unde l'ai pus pre dânsul, și eu voi lua pre el.

16. Zis-au ei Iisus: Marie! întorcându-se aceea, a zis lui: Ravvuni; ce se zice, învățătorule.

17. Zis-au ei Iisus: nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu; ci mergi la frații mei, și le spune lor: mă sulu la Tatăl

9. Ps. 15, 8, sq. 12. Mat. 28, 5, sq.

14. Mat. 28, 9.

meu și Tatăl vostru, și Dumnezeuul meu și Dumnezeuul vostru.

18. A venit Maria Magdalena veșind ucenicilor, că a văzut pre Domnul, și acestea au zis ei.

19. Deci fiind seară în ziua aceea întru una din sâmbete, și ușile fiind încuete, unde erau ucenicii adunați pentru irica Iudeilor, venit-au Iisus și au stăut în mijloc și au zis lor: pace vouă.

20. Și acestea zicând, au arătat lor mâinile și coasta sa. Și s'au bucurat ucenicii, văzând pre Domnul.

21. Deci au zis lor Iisus iarăș: pace vouă; precum m'au trimis pre mine Tatăl, și eu trimesc pre voi.

22. Și acestea zicând, au suflat și au zis lor: luați Duh Sfânt;

23. Căroră vești ieră păcatele, se vor ieră lor, și căroră le vești țineă, vor fi ținute.

24. Iar Toma, unul din cei doisprezece, care se zice Geamăn, nu eră cu dâșii când au venit Iisus.

25. Deci au zis lui ceilalți ucenici: am văzut pre Domnul. Iar el le-a zis lor: de nu voi vedea în mâinile lui semnul culelor, și de nu voi pune degetul meu în semnul culelor, și de nu voi pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede.

26. Și după opt zile iarăș erau înlăuntru ucenicii lui și Toma cu dâșii, venit-au Iisus, fiind ușile încuete, și au stăut în mijloc și au zis: pace vouă.

27. Apoi au zis lui Toma: adu'ți degetul tău încoace și vezi mâinile mele, și adu mâna ta și o pune în coasta mea, și nu fii necredincios, ci credincios.

28. Și a răspuns Toma și a zis lui: Domnul meu și Dumnezeuul meu.

29. Zis-au Iisus lui: căci m'ai văzut pre mine, Tomo, ai crezut; fericiți cei ce n'au văzut și au crezut.

30. Multe încă și alte semne au făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta;

31. Iar acestea s'au scris ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și crezând, vieați să aveți întru numele lui.

19. Lucă 24, 36. 20. 1 Ioan 1, 1.

21. Ioan 17, 18; 18. 61, 1.

22. Mat. 16, 19 și 18, 18.

25. Ioan 19, 34. 29. 1 Petr. 1, 8.

31, 1 Ioan 5, 13.

CAP. 21.

Arătarea lui Hristos Apostolilor în Galileea. Ii zice lui Petru: „paște oile mele“.

După acestea iarăș s'au arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiveriadei, și s'au arătat așa:

2. Erau împreună Simon Petru și Toma care se zice Geamăn și Natanail, cel din Cana-Galileei și fiii lui Zevedei și alți doi din ucenicii lui.

3. Zis-a lor Simon Petru: mă duc să vânez pește. Zis-au ei lui: mergem și noi împreună cu tine. Și au ieșit și s'au suit în corabie îndată; și într'acea noapte n'au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut dimineață, au stăut Iisus la țarmuri, dar nu știau ucenicii că Iisus este.

5. Deci au zis lor Iisus: fiiiilor, nu cumvă aveți ceva de mâncare? Răspuns-au lui: nu.

6. Iar el au zis lor: aruncați mreaja deadreapta parte a corăbiei și vești altă. Și au aruncat și nu mai puteau să o tragă pre ea de mulțimea peștilor.

7. Zis-a drept aceea ucenicul acela, pre care l iubiă Iisus, lui Petru: Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu ependitul s'a încins (că eră gol), și s'a aruncat în mare.

8. Iar ceilalți ucenici cu corăbioara au venit, (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două sute de coși) trăgând mreaja cu peștii.

9. Deci dacă au ieșit la pământ, au văzut jeratec stând și pește pus deasupra și pâine.

10. Zis-au lor Iisus: aduceți din peștii cari ați prins acum.

11. S'a suit Simon Petru și a tras mreaja la uscat plină de pești mari o sută cincizeci și trei, și altăia fiind nu s'a rupt mreaja.

12. Zis-au lor Iisus: veniți de prânziți. Și nimeni nu culeză din ucenici să l întrebe pre el: tu cine ești? Știind că Domnul este.

13. Și au venit Iisus și au luat pâinea și le-au dat lor, și peștele așijderea.

14. Cu aceasta acum a treia oară s'au arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s'au sculat din morți.

21. 3. Luc. 5, 5. 4. Luc. 24, 16.

15. Deci dacă au prânzit, au zis Iisus lui Simon Petru: Simone al lui Ionă, mă iubești mai mult decât aceștia? Zis-a lui: așa Doamne, tu știi că te iubesc. Zis-au lui: paște mieluşii mei.

16. Zis-au lui iarăş a doua oară: Simone al lui Ionă, mă iubești? Răspuns-a lui: așa Doamne, tu știi că te iubesc. Zis-au lui: păstorește oile mele.

17. Zis-au lui a treia oară: Simone al lui Ionă, mă iubești? S'a măhnit Petru căci au zis lui a treia oară: mă iubești? Și a zis lui: Doamne, tu toate știi; tu știi că te iubesc. Zis-au Iisus lui: paște oile mele.

18. Amin, amin zic fie: când erai mai tânăr, te încingeai pre tine însuși și umblai unde vrei; iar după ce vei îmbătrâni, vei încinge și te va duce unde tu nu vorești.

19. Și aceasta au zis, însemnând cu ce moarte va slăvi pre Dumnezeu. Și aceasta grăind, au zis lui: urmează mie.

20. Iar înforcându-se Petru, a văzut pre ucenicul pre care iubiă Iisus mergând după el, care se și culcase la cină pre peptul lui și zisese: Doamne, cine este acela ce va să te vânză?

21. Pre acela văzându'l Petru, a zis lui Iisus: Doamne, dar acesta ce?

22. Zis-au Iisus lui: de voi vrea să rămăe acesta până voi veni, ce'ți este fie? Tu urmează mie.

23. Deci a ieșit cuvântul acesta între frați, că ucenicul acesta nu va muri, și n'au zis Iisus lui: nu va muri, ci, de voi vrea să rămăe acesta până voi veni, ce'ți este fie?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește pentru acestea și a scris acestea, și știm că adevărată este mărturisirea lui.

25. Sunt încă și altele multe câte au făcut Iisus, care de s'ar fi scris câte una, nici în iumea aceasta mi se pare că n'ar încăpea cărțile ce s'ar fi scris. Amin.

20. Ioan 13, 23.

24. Ioan 15, 27; 3 Ioan 12.

17. Ioan 16, 30. 18. 2 Petr. 1, 14.

FAPTELE

SFINȚILOR APOSTOLI

CAP. 1.

*Arătarea lui Hristos Apostolilor după
Înviere și învățăturile date lor. Înăl-
țarea lui Hristos la cer. Alegerea lui
Matia în locul vânzătorului
Iuda.*

uvântul cel dintâiu am fă-
cut, o Teofile, pentru toate
cele ce au început Iisus a
face și învăța.

2. Până în ziua întru care
s'au înălțat, poruncind prin Duhul
Sfânt Apostolilor, pre cari i-au ales,

3. Căroră s'au și înfățișat pre sine
viu după patima sa în multe semne
adevărate, prin patruzeci de zile a-
rătându-se lor și grăind cele pen-
tru împărăția lui Dumnezeu.

4. Și cu dânsii petrecând, le-au
poruncit lor dela Ierusalim să nu se
despartă, ci să aștepte îngăduința
Tatălui, care ați auzit dela mine.

5. Căci Ioan a botezat cu apă, iar
voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt
nu după multe zilele acestea.

6. Iar ei adunându-se, l-au între-
bat pre dânsul, zicând: Doamne, au
întru acest an vei să așezi împă-
răția lui Israel?

7. Iar el au zis către dânsii: nu
este al vostru a ști anii sau vre-
mile, care Tatăl le-au pus întru a
sa stăpânire.

8. Ci veți lua putere, venind Du-
hul Sfânt preste voi, și veți fi mie

marturii în Ierusalim și în toată lu-
deea și în Samaria și până la mar-
ginea pământului.

9. Și acestea zicând, privind ei,
s'au înălțat; și nor l-a luat pre el
dela ochii lor.

10. Și căutând ei la cer când
mergea el, iată, doi bărbați au stă-
tut înaintea lor în veșminte albe,

11. Cari au și zis: bărbați Gali-
leeni, ce stați căutând spre cer?
Acest Iisus care s'au înălțat dela
voi la cer, așa va veni precum l-ați
văzut pre el mergând la cer.

12. Atunci s'au întors Apostolii
în Ierusalim dela muntele ce se
chiamă Eleon, care este aproape
de Ierusalim, calea sâmbetei având.

13. Și dacă au intrat, s'au suif
în casa de sus, unde locuiau Pe-
tru, Iacov, Ioan și Andrei, Filip,
Toma, Vartolomei și Matei, Iacov
a lui Alfeu, Simon Zilotis și Iuda
al lui Iacov.

14. Aceștia toți erau așteptând cu
un cuget în rugăciune și în cerere,
cu femeile, și cu Maria muma lui
Iisus, și cu frașii lui.

15. Și în zilele acelea sculându-
se Petru în mijlocul ucenicilor, a
zis: (și eră mulțime de nume îm-
preună ca la o sută și douăzeci).

16. Bărbați, frași, se cădea a se
împlini scriptura aceasta, care au
zis mai înainte Duhul Sfânt prin
gura lui David pentru Iuda, care s'a

1. 3. Luc. 17, 20 sq; Rom. 14, 17.

4. Iezech. 36, 26; Ioan 15, 26; Luc. 24, 49.

5. Luc. 3, 16; Fapt. 19, 33.

6. Luc. 24, 41 sq.

11. Lucă 21, 27; I Tesal. 4, 16.

12. Lucă 24, 50, sq.

13. Mat. 10, 2. 14. Fapt. 2, 1, 42.

16. Ps. 40, 9.

făcut povăţuitor celor ce au prins pre Iisus.

17. Căci numărât eră împreună cu noi, şi luase soarta slujbei acesteea.

18. Deci acesta a câştigat loc din plaia nedreptăţei; şi căzând, a plesnit presie mijloc, şi s'au vărsat toate măruntaiele lui.

19. Şi s'au făcut aceasta cunoştută la toţi cei ce locuiau în Ierusalim; aşă cât s'a chemat locul acela în limba lor, Acheldamă, adică, loc al sângelui.

20. Pentrucă scris este în cartea Psalmilor: facă-se curtea lui pustie, şi să nu fie cine să locuiască întru ea; şi episcopia lui să o iă altul.

21. Deci se cuvine, dintr'aceşti bărbaşi cari se adunau cu noi în toată vremea întru care intră şi eşia între noi Domnul Iisus,

22. Incepând dela botezului lui Ioan până în ziua întru care s'au înălţat dela noi, să fie cu noi mărturie învierii lui, unul dintr'aceştia.

23. Şi au pus pre doi, pre Iosif ce se chiamă Varsavă, care s'a numit Iust, şi pre Matia.

24. Şi rugându-se au zis: fu, Doamne, care ştii inimele tuturor, arată dintr'aceşti doi pre unul care ai ales.

25. Să iă soarta slujbei şi apostoliei acesteia, dintru care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui.

26. Şi au dat sorşii lor; şi a căzut soarta pre Matia: şi s'a numărât cu cei unsprezece Apostoli.

CAP. 2.

Pogorârea Duhului Sfânt. Cuvântarea lui Petru către mulţime.

Şi dacă s'a împlinit ziua Praznicului a cincizeci de zile, erau toţi Apostolii împreună adunaţi la un loc.

2. Şi s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de viitor ce vine repede, şi a umplut toată casa unde şedeau.

3. Şi li s'au arătat lor limbi împărşite ca de foc, şi a şezut pre fiecare din el.

18. Mat. 27, 5.

20. Ps. 68, 29 şi Ps. 108, 7.

24. Ps. 7, 10.

2. 3. Mat. 3, 11.

4. Şi s'au umplut toţi de Duhul Sfânt, şi au început a grăi într'alte limbi, precum le dă lor Duhul a grăi.

5. Şi erau în Ierusalim locuitori Iudei, bărbaşi cucernici, dintru tot neamul ce este supt cer.

6. Şi făcându-se glasul acela, s'a adunat mulţimea, şi s'a turburat, căci auziă fiecare pre ei grăind în limba sa.

7. Şi se spăimântau toţi şi se mirau, zicând unul către altul: au nu sunt aceştia ce grăesc toţi Galileeani?

8. Şi cum noi auzim fiecare limba noastră, întru care ne-am născut?

9. Partenii şi Midenii şi Elamitenii, şi cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea şi în Capadochia, în Pont şi în Asia.

10. În Frighia şi în Pamfilia; în Eghipt, şi în părşile Liviei cele de lângă Chirini, şi nemernicii Romani, Iudeii şi veneicii,

11. Criterii şi Arapii, auzim pre ei grăind în limbile noastre măririle lui Dumnezeu.

12. Şi se spăimântau toţi, şi se mirau, zicând unul către altul: ce va să fie aceasta?

13. Iar alşii başjocorind, ziceau: că de must sunt plini.

14. Şi stând Petru cu cei unsprezece şi-a ridicat glasul său, şi a zis lor: bărbaşi Iudei, şi toţi cei ce locuiţi în Ierusalim, aceasta vouă să vă fie şilută, şi ascultaţi cuvintele mele.

15. Pentrucă nu precum se pare vouă, aceştia sunt beşi, că este al treilea ceas din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a zis prin prorocul Ioil:

17. Şi va fi în zilele cele de apoi, zice Domnul, turnă-voiu din Duhul meu preste tot trupul; şi vor proroci feciorii voştri şi fetele voastre, şi ştinerii voştri vedenii vor vedea, şi bătrânii voştri visuri vor visa.

18. Încă şi preste slugele mele şi preste slujnicile mele în zilele acelea voi turnă din Duhul meu; şi vor proroci.

19. Şi voiu da minuni în cer sus, şi semne pre pământ jos, sânge, şi foc, şi fumegare de fum.

20. Soarele se va întoarce întru

4. Fapt. 1, 5; 11, 15. 5. Fapt. 13, 26.

16. Ioil 2, 28. 17. Fapt. 21, 9.

întunerec, și luna în sânge, mai înainte până ce va veni ziua Domnului cea mare și luminată.

21. Și va fi, că tot cela ce va chema numele Domnului, se va mântui.

22. Bărbați Israiliteni, ascultați cuvintele acestea: pre Iisus Nazarineanul, bărbat dela Dumnezeu arătat la voi, cu puteri și cu minuni și cu semne, care au făcut printr'însul Dumnezeu în mijlocul vostru, precum și voi știți;

23. Pre acesta, după sfatul cel rânduit și după mai înainte știința lui Dumnezeu, fiind dat, luându'l, și prin mâinile celor fărădelege răstignindu'l, l-ași omorât.

24. Pre care Dumnezeu l-au înviat, stricând durerile morței; pentru că nu eră cu puțință a fi el de dânsa finut.

25. Că David grăește pentru dânsul: văzut-am pre Domnul înaintea mea pururea, că deadreapta mea este, ca să nu mă clătesc;

26. Pentru aceasta s'a veselit inima mea, și s'a bucurat limba mea; încă și trupul meu se va sălăslui spre nădejde;

27. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pre cel Cuvios al tău să vadă stricăciune.

28. Cunoscute ai făcut mie căile vieței; umplea-mă-vei de veselie cu fața ta.

29. Bărbați frați, cade-se a grăi cu îndrăznire către voi pentru patriarhul David, că a și murit și s'a și îngropat, și mormântul lui este între noi până în ziua aceasta.

30. Deci proroc fiind, și știind că cu jurământ s'au jurat Dumnezeu lui, că din rodul coapselor lui, după trup, va ridica pre Hristos, să șază pre scaunul lui;

31. Mai înainte văzând, a grăit de învierea lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui a văzut stricăciune.

32. Pre acest Iisus l-au înviat Dumnezeu, căruia noi toți suntem mărturii.

33. Drept aceea cu dreapta lui

Dumnezeu înălțându-se și făgăduința Duhului Sfânt luând dela Tatăl, au turnat aceasta care acum voi vedeți și auziți.

34. Pentru că nu David s'a suit în ceruri, ci zice însuș: zis-au Domnul Domnului meu, șezi deadreapta mea.

35. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

36. Deci cu adevărire să știe toată casa lui Israil, că Domn și Hristos au făcut Dumnezeu pre Iisus acesta, pre care voi l-ași răstignit.

37. Iar ei auzind aceasta, s'au umilit cu inima și au zis către Petru și către ceilalți apostoli: ce vom face bărbați frați?

38. Iar Petru a zis către ei: pocăiți-vă și să se boteze fiecare dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor, și veți lua darul Sfântului Duh.

39. Pentru că vouă este făgăduința și feciorilor voștri și tuturor celor de departe, ori pre căși va chema Domnul Dumnezeuul nostru.

40. Și cu alte cuvinte mai multe mărturisă și îndemnă pre dâșii zicând: mântuiți-vă de acest neam îndărătnic.

41. Deci ei cu dragoste primind cuvântul lui, s'au botezat, și s'au adăogat în ziua aceea suflete ca la trei mii.

42. Și erau așteptând întru învățătura apostolilor și întru împărțirea și întru frângerea pâinei și întru rugăciuni.

43. Și s'a făcut preste tot sufletul frică; că multe minuni și semne prin apostoli se făceau.

44. Și toți cei ce au crezut, erau la aceeaș și aveau toate de obște.

45. Și moșiile și averile le vindeau și le împărțiau pre ele tuturor, după cum fiecare avea lipsă.

46. Și în toate zilele așteptând cu un cuget în biserică, și frângând prin case pâine, primiau hrană cu bucurie și cu bunătațea inimei.

47. Lăudând pre Dumnezeu și având har către tot norodul. Iar Domnul adăoga pre cei ce se mântuiau în toate zilele la biserică.

21. Rom. 10, 13. 22. Fapt. Ap. 10, 38.

23. Fapt. Ap. 4, 28; Luca 22, 22.

24. Fapt. Ap. 3, 15. 25. Ps. 15, 8—11.

29. Fapt. Ap. 13, 36; 3 Imp. 2, 10.

30. Ps. 88, 4, sq.;

31. Fapt. Ap. 13, 35; Ps. 16, 10.

34. Mat. 22, 24.

37. Fapt. Ap. 9, 6; 16, 30.

38. Mat. 3, 2; Fapt. 19, 6.

42. Fapt. 1, 14 și 2, 1.

44. Fapt. 4, 32. 46. Fapt. 20, 7.

CAP. 3.

Vindecarea ologului. Petru cuvintează mulțimei despre Hristos și pocăință.

Și împreună Petru și Ioan s'au suit în biserică la rugăciune în ceasul al nouălea.

2. Și un bărbat oarecare schiop din pântecul mamei sale fiind, se purta, pre care îl puneau în toate zilele înaintea uzei bisericii ce se chemă Frumoasă, ca să ceară milostenie dela cei ce intrau în biserică.

3. Care văzând pre Petru și pre Ioan, vrând să intre în biserică, cerea milostenie.

4. Iar Petru cu Ioan căutând la dânsul, au zis: caută la noi.

5. Iar el cu osârdie căuta la dânsii, așteptând să iă ceva dela ei.

6. Iar Petru a zis: argint și aur nu este la mine, iar ce am, aceea îți dau: întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală și umblă.

7. Și apucându-l pre dânsul de mâna cea dreaptă, l-a ridicat și îndată i s'au întărit lui talpele și fluierile.

8. Și sărind a stăut și umblă și a intrat cu dânsii în biserică, umblând și sărind și laudând pre Dumnezeu.

9. Și l-a văzut pre el tot norodul umblând și laudând pre Dumnezeu.

10. Și îl cunoșteau pre el că acesta eră acela ce ședea pentru milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericii, și s'au umplut de spaimă și de mirare pentru ceea ce i s'a întâmplat lui.

11. Și fiindu-se schiopul cel vindecat de Petru și de Ioan, a alergat la dânsii tot norodul în pridvorul ce se chiamă al lui Solomon înspăimântați.

12. Iar Petru văzând aceasta, a răspuns către norod: bărbași Israeleni, ce vă minunați de aceasta? Sau ce căutați la noi, ca și cum cu a noastră putere sau cucernicie am fi făcut pre acesta să umble?

13. Dumnezeuul lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeuul părinților noștri, au proslăvit pre pruncul său Iisus; pre care voi l-ați dat și v'ați lepădat de dânsul înaintea

feței lui Pilat, judecând el să-l sloboziască.

14. Iar voi de cel Sfânt și Drept v'ați lepădat și ați cerut bărbat ucigaș să vi se dăruiască vouă;

15. Iar pre începătorul vieții l-ați omorât, pre care Dumnezeu l-au învieat din morți, căruia noi marilor suntem.

16. Și întru credința numelui lui, pre acesta pre care îl vedeți și îl știți, l-a întărit numele lui, și credința cea printr'însul i-a dat lui toată înțelegimea aceasta înaintea voastră tuturor.

17. Și acum fraților, știu că prin neștiință ați făcut aceasia ca și boierii voștri.

18. Ci Dumnezeu cele ce mai înainte au vestit prin gura tuturor prorocilor lui, că va pătimi Hristos, au împlinit așa.

19. Deci pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre.

20. Ca să vie vreme de răsuflare dela fața Domnului.

21. Și să vă trimiță pre cel mai înainte propoveduit vouă, pre Iisus Hristos;

22. Pre care trebuie cerul să-l primească până la anii așezării tuturor, care au grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților săi proroci din veac.

23. Pentrucă Moisi către părinți a zis: proroc va ridica vouă Domnul Dumnezeuul vostru dintre frații voștri, ca pre mine, pre el să-l ascultați întru toate ori câte va grăi către voi.

24. Și va fi, tot sufletul care nu va ascultă pre prorocul acela, se va pierde dintre norod.

25. Și toți prorocii dela Samuil și ceilalți, căși au grăit mai înainte, au vestit zilele acestea.

26. Voi sunteți fiii prorocilor și ai legăturii, care au pus Dumnezeu către părinții voștri, grăind către Avraam; și întru sămânța ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.

27. Vouă întâiu Dumnezeu învi-

13. Fapt. 5, 30; Eșire 3, 6,

14. Mat. 27, 20.

15. Fapt. 2, 24; Rom. 4, 24; 1 Cor. 6, 14.

20, 1s. 35, 10; Dan. 7, 22; Rom. 8, 21; R-

roc. 20, 6. 23. A doua Lege 18, 15,

25. Fac. 12, 3. 26. Fapt. 13, 46.

3. 2. Fapt. 8, 7 și 14, 8.

6. Fapt. 14, 9 sq. 7. Mat. 8, 15.

8. 1s. 35, 6. 11. Fapt. 5, 12.

ind pre pruncul său, pre Iisus, l-au trimis pre el binecuvântându-l pre voi, când vă întoarceți fiecare dela vicleșugurile voastre.

CAP. 4.

Prigonirea Apostolilor de Iudei. Mărturisirea lui Petru despre puterea și darul lui Hristos. Mulțămirea bisericii pentru îndrăzneala și credința Apostolilor. Unirea și dragostea în Biserică.

Și grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoții și Voevodul bisericeii și Saducheii.

2. Părându-le rău pentru că învățau ei pre norod, și vestiau întru Iisus învierea cea din morți.

3. Și și-au pus pre dâșii mâinile, și l-au pus pre ei la pază până adoua zi, că eră seară.

4. Iar mulți din cei ce auzise cuvântul, au crezut, și s'a făcut numărul bărbaiilor ca la cinci mii.

5. Și a fost a doua zi de s'au adunat boierii și bătrânii și Cărlurarii în Ierusalim.

6. Și Ana Arhierul și Calafa și Ioan, Alexandru și câți erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu'i pre ei în mijloc, i-au întrebat: cu ce putere sau înr'alcui nume, ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfânt, a zis către dâșii: boierii norodului și bătrânii lui Israil,

9. De vreme ce noi astăzi suntem întrebați pentru facerea de bine a unui om bolnav, întru cine acesta s'a mântuit;

10. Cunoscut să fie vouă tuturor și la tot poporul lui Israil, că întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul pre care voi l-ați răstignit, pre care Dumnezeu l-au înviesat din morți, întru acela acesta stă înaintea voastră sănătos.

11. Aceasta este piatra care nu s'a băgat în seamă de către voi ziditorii, care s'a făcut în capul unghiului.

12. Și nu este întru alt întru nimic mântuire, pentru că nici nume este altul supă cer dat întru oameni, întru care trebuie să ne mântuim noi.

13. Și văzând îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan, și știind că oameni necărturari sunt și proști, se mirau, și îi cunoșteau pre dâșii că, cu Iisus fuseseră.

14. Iar văzând pre omul cel tămăduit cu ei stând, nimic n'aveau a zice improlivă.

15. Ci poruncindu-le lor să iasă afară din sobor, vorbeau întru sine zicând:

16. Ce vom face oamenilor acestora? Căci cum că s'a făcut semn cunoscut prin ei, este arătat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim și nu putem tăgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lățească în norod, cu înfricoșare să-i înfricoșăm pre ei, ca mai mult să nu grăiască în numele acesta nici unui din oameni.

18. Și chemându-i pre ei, le-au poruncit lor ca nicidecum să nu mai grăiască nici să învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspunzând, au zis către dâșii: de este drept înaintea lui Dumnezeu a asculta pre voi mai vărios decât pre Dumnezeu, judecați.

20. Pentru că nu putem noi cele ce am văzut și am auzit să nu le grăim.

21. Iar ei înfricoșându-i pre dâșii, i-au slobozit, nimic aflând cum i-ar pedepsi pre ei, pentru norod; că toți proslăviau pre Dumnezeu pentru ceea ce s'a făcut.

22. Pentru că mai mult decât de patruzeci de ani eră omul acela, întru care se făcuse semnul acela al tămăduirii.

23. Iar după ce i-au slobozit, au venit la ai săi, și le-au spus câte au zis către dâșii Arhieriei și bătrânii.

24. Iar ei auzind, toți dimpreună au ridicat glas către Dumnezeu, și au zis: Stăpâne, tu Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul și pământul, și marea, și toate cele ce sunt înr'însele;

25. Carele ai zis prin gura lui David, robului tău: pentru ce s'au înfrățat neamurile, și noroadele au cugetat cele deșarte?

4. 1. Lucă 22, 4, 52. 4. Fapt. 2, 47.

6. Fapt. 5, 17; Luc. 3, 2.

7. Mat. 21, 23 sq. 11. Ps. 117, 21 sq.

12. Mat. 1, 21.

17. Fapt. 5, 28, sq. 19. Fapt. 5, 29;

20. 1 Ioan 1, 1, 2.

24. Ps. 104, 6; Isaia. 37, 16.

25. Ps. 2, 1, sq.

26. Stătu-t-au de față împărații pământului, și boierii s'au adunat împreună asupra Domnului, și asupra unsului lui.

27. Că s'au adunat cu adevărat, în cetatea aceasta, asupra sfântului Iău Fiu Iisus, pre care l-ai uns, Irod și Pilat din Pont, cu neamurile și cu noroadele lui Israel.

28. Să facă câte mâna ta și sfatul tău mai înainte a rânduit să fie.

29. Și acum, Doamne, caută împotriva îngrozirilor lor, și dă robilor tăi cu toată îndrăzneala să grăiască cuvântul tău,

30. Când vei înfinde mâna ta spre tămăduire, și semne și minuni să se facă prin numele sfântului Iău Fiu Iisus.

31. Și rugându-se ei, s'a clătit locul unde erau adunați; și s'au umplut toți de Duhul Sfânt, și grăiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăznire.

32. Iar inima și sufletul mulțimei celor ce au crezut, eră unul; și nici unul nu zicea că dintru averile lui este ceva al său; ci erau lor toate de obște.

33. Și cu mare putere mărturisiau apostolii de învierea Domnului Iisus; și mare dar eră preste ei toți,

34. Și nimeni nu eră lipsit între ei; că toți carii aveau țărini sau case vânzându-le, aduceau prețurile celor vândute.

35. Și le puneau la picioarele apostolilor, și se dă la fiecare după cum cineva avea trebuință.

36. Iar losi cel ce s'a numit Varnava de apostoli, (care se tâlcuește, Fiul mângâierii) Levit, Critean de neam,

37. Având el țarină, vânzând a adus prețul și l-a pus la picioarele apostolilor.

CAP. 5.

Anania și Sappira. Apostolii aruncați în temniță și mântuiți prin minune. Cu toate amenințările Arhierilor ei nu încetează a propovedui. Gamaliel.

Iar un om oarecare, anume Anania, împreună cu Sappira mulțimea sa, și-a vândut țarina,

2. Și a ascuns din preț, știind și mulțimea lui, și aducând o parte oarecare, o a pus la picioarele apostolilor.

3. Iar Petru a zis: Anania, pentru ce a umplut satana inima ta, să minți tu Duhului Sfânt, și să ascunzi din prețul țarinei?

4. Au nu rămând, fie rămâneă? Și vânzându-se, întru a ta slăpănire eră? Căci ai pus întru inima ta lucru acesta? N'ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania auzind cuvintele acestea, căzând, a murit; și s'a făcut frică mare preste toți cei ce auziau acestea.

6. Și sculându-se cei mai tineri, l-au luat pre el, și scoțându-l l-au îngropat.

7. Și a fost după ce a trecut ca trei ceasuri, și mulțerea lui neștiind ceea ce se făcuse, a intrat.

8. Iar Petru a zis ei: spune-mi mie de ați vândut întru afăta țarina? Iar ea a zis: cu adevărat, întru afăta.

9. Iar Petru a zis către dânsa: căci v'ați vorbit între voi a ispiți Duhul Domnului? Iată, picioarele celor ce au îngropat pre bărbatul tău lângă ușe, și te vor scoate și pre tine.

10. Și a căzut îndatăș la picioarele lui, și a murit; și intrând tinerii, o au aflat moartă, și scoțându-o, o au îngropat lângă bărbatul ei.

11. Și s'a făcut frică mare preste toată biserica, și preste toți cei ce auzeau acestea.

12. Iar prin mâinile apostolilor se făceau semne și minuni multe întru norod; și erau toți cu un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Iar din ceilalți nimeni nu cetează să se lipească de ei; ci li mărea pre el norodul.

14. Și mai vărtos se adăogau cei ce credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei.

15. Cât și pre ulișe scoteau pre cei bolnavi, și li puneau pre paturi și pre năvălii, ca venind Petru măcar umbra lui să umbreze pre vre unul dintru ei.

16. Și se adună și mulțimea din cetățile cele de pîmprejur în Ieru-

salim, aducând pre cei bolnavi, și pre cei chinuși de duhurile cele necurate; cari se tămăduiau toți.

17. Și sculându-se arhiereul și toți cei ce erau cu dânsul, (fiind ei eres al Saducheilor), s'au umplut de pismă,

18. Și și-au pus mâinile lor preste apostoli, și i-au pus pre ei în paza de obște.

19. Iar îngerul Domnului noaptea a deschis ușile temniței, și scoțându-i pre dânsii, a zis:

20. Mergeți și stând grați în biserică norodului toate cuvintele vifei acesteia.

21. Și auzind aceasta, au intrat de dimineață în biserică, și învățau. Iar venind arhiereul și cei ce erau cu el, au adunat soborul, și pre toți bătrânii fiilor lui Israel, și au trimis la temniță să-i aducă pre dânsii.

22. Iar slugile mergând, nu i-au aflat pre ei în temniță, și întorcându-se, au spus,

23. Zicând: temnița o am găsit încuiată cu toată înțărirea, și pre strejari stând înaintea ușilor; iar deschizând, în lăuntru pre nimeni n'am aflat.

24. Și dacă auziră cuvintele acestea preotul și Voevodul bisericei și arhiereul, se mirau de dânsii ce va să fie aceasta.

25. Iar viind oarecare le-a spus lor, zicând: iată bărbaii pre care i-ați pus în temniță, sunt în biserică stând, și învățând pre norod.

26. Afund mergând Voevodul bisericei cu slugile, i-au adus pre ei nu cu silă; că se temeau de norod, să nu-i ucidă cu pietre.

27. Și aducându-i pre ei, i-au pus în sobor, și i-a întrebat arhiereul,

28. Zicând: au nu cu poruncă v'am poruncit vouă să nu învățați în numele acesta? Și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și veți să aduceți asupra noastră sângele omului acestuia.

29. Iar răspunzând Petru și ceilalți apostoli, au zis: trebute a ascultă pre Dumnezeu mai mult decât pre oameni.

30. Dumnezeuul părinților noștri au sculat pre Iisus, pre care voi l-ați omorât, și spânzurându-l pre lemn.

31. Pre acesta, Dumnezeu, Începător și Mântuitor l-au înălțat cu dreapta sa, ca să dea pocăință lui Israel, și iertare păcatelor.

32. Și noi suntem lui marturi cuvintelor acestora; precum și Duhul Sfânt, pre care l-au dat Dumnezeu celor ce-l ascultă pre el.

33. Iar ei auzind, foarte se mâni-au, și se sfătuiau să-i omoare pre dânsii.

34. Și sculându-se oarecare Fariseu în sobor, anume Gamaliil, învățător de lege, cinstit la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puși în ceva afară.

35. Și a zis către dânsii: bărbai Israeliteni, luați-vă aminte vouă de oamenii aceștia, ce veți să faceți.

36. Pentrucă mai înainte de zilele acesteia s'a oarecare mare; lângă care s'a lipit un număr de bărbai, ca la patru sute, care s'au omorât, și toți câți ascultau pre el s'au risipit și s'au făcut întru nimic.

37. După aceasta s'a sculat Iuda Galileanul în zilele scrisorei, și a despărțit norod mult, după dânsul, și acela a pierit, și toți câți ascultau pre el s'au risipit.

38. Și acum zic vouă: ferți-vă de oamenii aceștia, și li lăsați pre ei; căci de va fi dela oameni statul acesta sau lucrul acesta, se va risipi.

39. Iar de este dela Dumnezeu, nu veți putea să-l risipiți, ca nu cumva și luptători de Dumnezeu să vă faceți.

40. Și au ascultat pre el, și chemând pre apostoli, bătându-l, le-au poruncit să nu grăiască în numele lui Iisus și i-au slobozit pre ei.

41. Deci el se duceau, bucurându-se dela fața soborului, căci pentru numele lui s'au învrednicit a se necinsi.

42. Și toată ziua în biserică și prin case, nu încetau a învăța și a binevesti pre Iisus Hristos.

CAP. 6.

Alegerea și hirotonia celor șapte diaconi. Arhidiaconul Stefan.

Și în zilele acelea, înmulțindu-se Iucenticii, au făcut cârtire Elinii îm-

32. Ioan 15, 26, sq. 34. Fapt. 22, 3.

38. Mat. 15, 13.

41. Mat. 5, 10, 12; 1 Petr. 4, 13.

19. Fapt. 12, 7. 28. Fapt. 4, 18

29. Fapt. 4, 19; Dan. 6, 10. 30. 3, 15.

protiva Evreilor, căci văduvele lor se treceau cu vederea întru slujba cea de toate zilele.

2. Și chemând cei doisprezece pre mulțimea ucenicilor, au zis: nu este cu plăcere nouă ca lăsând cuvântul lui Dumnezeu, să slujim meselor.

3. Socoliți, drept aceea fraților, dintre voi șapte bărbați mărturisii, plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pre cari să-i rânduiți la treaba aceasta.

4. Iar noi întru rugăciune și întru slujba cuvântului ne vom zăbovi.

5. Și a plăcut cuvântul acesta înaintea a toată mulțimea și au ales pre Stefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt și pre Filip și pre Prohor și pre Nicanor și pre Timon și pre Parmena și pre Nicolae nemernicul Antiohian;

6. Pre cari i-au pus înaintea apostolilor, și rugându-se și-au pus preste dâșii mâinile.

7. Și cuvântul lui Dumnezeu creștea, și se înmulțea numărul ucenicilor în Ierusalim foarte, și multă mulțime de preoți se supunea la credință.

8. Și Stefan fiind plin de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru norod.

9. Și s'au sculat unii din sinagoga, ce se zicea a Libertinilor și a Chirinenilor și a Alexandrenilor și a celor dela Chilichia și Asia, de se priciau cu Stefan.

10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.

11. Atunci au scos pre niște bărbați ce ziceau: I-am auzit pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moisi și a lui Dumnezeu.

12. Și au înfățășat pre norod și pre bătrâni și pre călurari, și năvălind l-au răpit pre dânsul și l-au adus la sobor,

13. Și au pus marturi mincinoși, cari ziceau: omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt și a lezei;

14. Pentrucă I-am auzit pre el zicând, că Iisus Nazarineanul acesta va strică locul acesta și va schimba obiceiurile care ne-a dat nouă Moisi.

15. Și căutând spre el toți cei ce

ședeau în sobor, au văzut fața lui ca o față de inger.

CAP. 7.

Cuvântarea lui Stefan înaintea Sinedriului: Moisi și legea. Solomon și biserica lui. Mărturisește slava lui Hristos. Uciderea lui cu pietre.

Și a zis arhierelui: oare acestea așa sunt?

2. Iar ei a zis: bărbați frați și părinți, ascultați: Dumnezeuul slavei s'au arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte până a locul ei în Harran.

3. Și au zis către dânsul: ieși din pământul tău și din rudenția ta și vino în pământul care voiu arăta ție.

4. Atunci ieșind din pământul Haldeilor, a locuit în Harran și de acolo, după ce a murit tatăl lui, l-au mutat pre el în pământul acesta, întru care voi acum locuiți.

5. Și nu i-au dat lui moștenire întru insul, nici un pas de picior, și au făgăduit că îl va da lui spre stăpânire pre el și seminției lui după dânsul, neavând el fiu.

6. Și au grăit așa Dumnezeu: că va fi sămânța lui nemernică în pământ strein și o vor robi pre ea, și o vor chinui ani patru sute.

7. Și neamul la care vor slui, îl voiu judecă eu, au zis Dumnezeu. Și după acestea vor ieși și vor slui mie în locul acesta.

8. Și i-au dat lui așezământul tăierei împrejur, și așa a născut pre Isaac și l-a tăiat împrejur pre el în ziua a opta, și Isaac a născut pre Iacov și Iacov pre cei doisprezece patriarhi.

9. Și patriarhii pismuind pre Iosif, l-au vândut la Egipt, și era Dumnezeu cu dânsul.

10. Și l-au scos pre el din toate necazurile lui, și i-au dat lui har și înțelepciune înaintea lui Faraon împăratul Egiptului, și l-a pus pre el povățuitor preste Egipt și preste toată casa lui.

11. Și a venit foamete preste tot pământul Egiptului și al lui Hanaan, și necaz mare, și nu aflau de mâncat părinții noștri.

7. 3. Fac. 12, 1 sq. 6. Fac. 15, 13; Egipt 12, 40.

8. Fac. 17, 10; Fac. 25, 26.

9. Fac. 37, 28. 10 Fac. 41, 40.

6. 3. 1 Tim. 3, 7 sq.

13. 3 Imp. 21, 13; Ierem. 26, 11.

12. Și auzind Iacov, că sunt bucate în Egiptei, a trimis pre părinții noștri întâiu.

13. Și într'al doilea rând s'a arătat Iosif frajilor lui, și s'a făcut lui Faraon zătat neamul lui Iosif.

14. Și trimițând Iosif, a chemat pre tatăl său Iacov, și toată rudea lui, cu suflete șaptezeci și cinci.

15. Și s'a pogorît Iacov în Egiptei și a murit, el și părinții noștri.

16. Și s'au mutat în Sihem, și s'au pus în mormântul care a cumpărat Avraam cu preț de argint dela lui Emor ai lui Sihem.

17. Iar cum se apropiă vremea făgăduinței, care s'au jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul și s'a înmulțit în Egiptei.

18. Până ce s'a sculat alt împărat, care nu știă pre Iosif.

19. Acesta nedreptățind neamul nostru, a silit pre părinții noștri, ca să lepede pruncii lor, să nu vieze.

20. Întru care vreme s'a născut Moisi și eră plăcut lui Dumnezeu, care s'a hrănit luni trei în casa tatălui său;

21. Și lepădându-se el, l-a luat fata lui Faraon și l-a crescut pre el el și fecior.

22. Și s'a învățat Moisi toată înțelepciunea Egiptenilor și eră puternic în cuvinte și în fapte.

23. Iar când se împliniau lui patruzeci de ani, s'a suit în inima lui ca să cerceteze pre frații săi lui Israil.

24. Și văzând pre oarecare pătimind strâmbătate, l-a apărut și a făcut izbândă celui asuprit, ucizând pre egiptean.

25. Și gândia cum că pricep frații lui că Dumnezeu prin mâna lui dă lor mântuire, iar ei n'au înțeles.

26. Și a doua zi s'a arătat lor, stădindu-se ei, și l-a îndemnat spre pace zicând: bărbăți, frați sunteți voi, pentruce faceți strâmbătate unul altuia?

27. Iar cel ce făcea strâmbătate aproapelui, l-a împins pre el, zicând: cine te-a pus pre tine domn și judecător preste noi?

28. Au voiești tu să mă omori,

precum ai omorât ieri pre egipteanul?

29. Și a fugit Moisi pentru cuvântul acesta și s'a făcut nemernic în pământul lui Madiam, unde a născut doi fii.

30. Și după ce s'au împlinit patruzeci de ani, s'a arătat lui în pustia muntelui Sina îngerul Domnului în para iocului rugului.

31. Iar Moisi văzând, s'a minunat de vedenie și apropiindu-se el să ia aminte, s'a făcut glasul Domnului către el:

32. Eu sunt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov. Și cutremurându-se Moisi nu culează să caule.

33. Și au zis lui Domnui: dezleagă încălșăminteă picioarelor tale, pentrucă locul întru care stai, pământ sâni este.

34. Văzând am văzut chinuirea norodului meu celui din Egiptei și suspinul lor am auzit și m'am pogorît să'i scot pre ei. Și acum vino să te trimit în Egiptei.

35. Pre acesti Moisi de care s'a lepădat, zicând: cine te-a pus pre tine domn și judecător? Pre acesta Dumnezeu, domn și izbăvitor l-au trimis prin mâna îngerului celui ce s'a arătat lui în rug.

36. Acesta i-a scos pre el, făcând minuni și semne în pământului Egiptelului și la marea Roșie și în pustie ani patruzeci.

37. Acesta este Moisi cel ce a zis fiilor lui Israil: proroc va ridica vouă Domnul Dumnezeuul vostru dintre frații voștri, ca mine, pre el să ascultați.

38. Acesta este acela ce a fost întru adunare în pustie cu îngerul care grăia lui în muntele Sina, și cu părinții noștri, care a primit cuvinte vii să ne dea nouă.

39. De care n'au vrut să le ascultătoari părinții noștri, ci l-au lepădat și s'au întors cu inimile lor în Egiptei,

40. Zicând lui Aaron: fă nouă dumnezei, cari vor merge înaintea noastră, pentrucă Moisi acesta, care ne-a scos pre noi din pământul E-

12. Fac. 42, 2, 3. 13. Fac. 45, 4 sq.

15. Fac. 49. 33.

16. Fac. 23, 16 sq; Is. Navi 24, 32.

20. Eș. 2, 2 sq; Eș. 11, 23.

23. Eș. 2, 11 sq.

30. Eș. 3, 2 sq.

36. Eș. 7 10 și 14, 21.

37. A doua Lege 18, 15. 38. Eș. 19, 3.

40. Eș. 32, 1.

ghipetului, nu știm ce i s'a întâmplat lui.

41. Și au făcut vișel în zilele acelea, și au adus jertfă idolului și se veselau întru lucrurile mâinilor sale.

42. Și s'au întors Dumnezeu și i-au dat pre ei să slujiască oștei cerului, precum este scris în cartea prorocilor: au junghteri și jertfe ași adus mie ani patruzeci în pustie, casa lui Israil?

43. Și ași luat cortul lui Moloh și stieua dumnezeului vostru Reimfan, chipurile care le-ași făcut să vă închinași lor, și voi muți pre voi dincolo de Vavilon.

44. Cortul mărturiei eră întru părinții noștri în pustie, precum au rânduit cel ce grăia lui Moisi, să'l facă pre el după asemănarea care a văzut.

45. Pre care l-au și adus primindu'l părinții noștri cu Isus întru stăpânirea neamurilor, pre care le-au gonit Dumnezeu dela fața părinților noștri, până în zilele lui David;

46. Care a aflat har înaintea lui Dumnezeu și a cerut să aște locaș Dumnezeului lui Iacov.

47. Iar Solomon i-a zidit lui casă.

48. Iar cel prea înalt nu în locașuri făcute de mâini locuiește, precum prorocul zice:

49. Cerul este mie scaun și pământul razim picioarelor mele; ce casă îmi veși zidi mie? Zice Domnul; sau care este locul odihnei mele?

50. Au nu mâna mea a făcut acestea toate?

51. Voi cei tari în cerbice și nețâieși împrejur la inimă și la urechi pururea împotriva Duhului Sfânt stați; precum părinții voștri, așa și voi.

52. Pre care din proroci n'au gonit părinții voștri? Și au omorât pre cei ce mai înainte vestiau de venirea celui drept, căruia acum voi vânzători și ucizători v'ași făcut.

53. Cari ași luat legea întru rânduieli ale îngerilor și nu o ași păzit.

54. Și ei auzind acestea, crăpau în inimile lor, și scârșneau cu dinții împotriva lui.

55. Iar Ștefan fiind plin de Duh Sfânt, căutând la cer, a văzut slava lui Dumnezeu, și pre Iisus stând deadreapta lui Dumnezeu.

56. Și a zis: iată, văd cerurile deschise, și pre Fiul Omului stând deadreapta lui Dumnezeu.

57. Iar ei strigând cu glas mare, și-au astupat urechile lor, și au năvălit toți cu un cuget asupra lui.

58. Și scofându'l afară din cetate, îl ucideau cu pietre; și marturii și-au pus hainele sale lângă picioarele unui tânăr ce se chemă Savlu.

59. Și ucideau cu pietre pre Ștefan, care se rugă și zicea: Doamne Iisuse, primește duhul meu.

60. Și îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta. Și aceasta zicând, a adormit.

CAP. 8.

Savlu prigonește biserica. Filip în Samaria. Simon Vrăjitorul. Petru și Ioan în Samaria. Inceputul Simoniei. Famenul Candachiei ca pildă despre spovirirea celor credincioși întru mântuire.

Și Savlu eră binevoind spre ucidearea lui. Și s'a făcut în ziua aceea goană mare asupra bisericii cel din Ierusalim; și toți s'au risipit prin înuturile Iudeei și ale Samariei, afară de apostoli.

2. Și au îngropat pre Ștefan bărbai cucernici, și au făcut plângere mare preste dânsul.

3. Și Savlu strică biserica, mergând prin case, și târind bărbai și mulieri și dă la temniță.

4. Deci ei risipindu-se, treceau binevestind cuvântul.

5. Iar Filip pogorându-se în cetatea Samariei, propoveduă lor pre Hristos.

6. Iar norodul luă aminte cu un cuget la cele ce se grăia de Filip, auzind și văzând semnele care le făcea.

7. Pentru că din mulți, cari aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, ieșau; și mulți slăbănogi și șchlopi s'au vindecat.

42. Ier. 19, 15; Amos 5, 25.

44. Eș. 25, 40. 45. Is. Nav. 3, 14.

46. Ps. 131, 5; 2 Imp. 7, 2.

47. 3 Imp. 6, 1. 48. Is. 66, 1.

51. Eș. 33, 3. 52. Mat. 23, 29, 30.

53. Gal. 3, 19; Ebr. 2, 2.

55. 2 Tim. 4, 7, sq. 56. Mat. 26, 64.

58. Fapt. 22, 20; A 2 Lege 17, 5, 7.

60. Lucă 23, 34.

8. 4. Fapt. 11, 19. 5. Fapt. 6, 5. 7. Mat. 16, 17.

8. Și s'a făcut bucurie mare în cetatea aceea.

9. Iar un bărbat oarecare anume Simon, eră mai înainte în cetate vrăjind și amăgind neamul Samariei, zicând cum că ar fi el oarecare mare.

10. La care luau aminte toți, de la mic până la mare, zicând: acesta este puterea lui Dumnezeu cea mare.

11. Și luau aminte la el, pentru că de multă vreme cu vrăjile i-a fost amăgit pre ei.

12. Iar dacă au crezut lui Filip, care propoveduia de împărăția lui Dumnezeu și de numele lui Iisus Hristos, s'au botezat bărbați și mulțuri.

13. Atunci și Simon acela a crezut și botezându-se petrecea cu Filip, și văzând puterile cele mari și semnele ce se făceau, spălmânându-se, se miră.

14. Iar auzind apostolii cei din Ierusalim, cum că a primit Samaria cuvântul lui Dumnezeu, au trimis către dânsii pre Petru și pre Ioan.

15. Cari pogorându-se, s'au rugat pentru ei, ca să ia Duh Sfânt.

16. Pentru că încă nici preste unul dintru ei nu se pogorise, ci numai botezați erau întru numele Domnului Iisus.

17. Atunci puneau mâinile preste ei, și luau Duh Sfânt.

18. Și văzând Simon că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, a adus lor bani,

19. Zicând: dați și mie această putere, ca ori pre care voi pune mâinile să ia Duh Sfânt.

20. Iar Petru a zis către el: argintul tău să fie cu tine întru pierzare, căci ai socotit că darul lui Dumnezeu cu bani se agonisește.

21. Nu este ție parte nici soartă întru cuvântul acesta; pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăște-te drept aceea, de răutatea ta aceasta, și te roagă lui Dumnezeu, ca doară s'ar leriă ție cugetul inimii tale.

23. Pentru că întru amărăciune a ției și întru legătură a nedreptății te văd că ești.

24. Și răspunzând Simon, a zis: rugați-vă voi pentru mine către Domnul, ca nimic dintr'acestea care ați zis să nu vie asupra mea.

25. Deci ei mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au înfors în Ierusalim, și în multe sate de ale Samarinienilor au binevestit.

26. Și îngerul Domnului a grăit către Filip, zicând: scoală-te și mergi spre amiazăzi la calea ce se poartă din Ierusalim în Gaza, aceasta este pusile.

27. Și sculându-se a mers; și iață un bărbat Arap, iamen, puternic al Candachei, împărătesei Arapilor, care eră preste toate vistierile ei, care a fost venit să se închine în Ierusalim.

28. Și eră întorcându-se, și șezând în căruța sa, citea pre prorocul Isaia.

29. Iar duhul a zis lui Filip: apropole-te și te lipește de căruța aceasta.

30. Și alergând Filip, i-a auzit celind el pre prorocul Isaia, și a zis: oare înțelegi cele ce citești?

31. Iar el a zis: cum voi putea, de nu mă va povățui cineva? Și a rugat pre Filip de s'a suit și a șezut cu el.

32. Iar cuvântul scripturii care citea eră acesta: ca o oaie spre junghiere s'au adus; și ca un miel înaintea celui ce-l funde pre el fără de glas, așa nu-și deschide gura sa.

33. Întru smerenia lui judecata lui s'a ridicat; și neamul lui cine îl va spune? Că se ridică dela pământ viața lui.

34. Și răspunzând iamenul lui Filip, a zis: rogu-te, pentru cine zice prorocul acesta? Pentru sine, sau pentru altcineva?

35. Și deschizând Filip gura sa, și începând din scriptura aceasta, a binevestit lui pre Iisus.

36. Și mergând ei pre cale, au venit la oarecare apă, și a zis iamenul: iață apă; ce mă oprește a mă boteza?

37. Iar Filip a zis lui: de crezi din toată inima ta, cu puțință este. Și el răspunzând, a zis: crez că Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos.

38. Și a poruncit să stea căruța; și s'au pogorit amândoi în apă, și

8. Ioan 4, 10. 16. Fapt. 6, 6.

20. Mat. 10, 8. 23. A 2 Lege 29, 18.

27. Sof. 3, 17. 32. Is. 53, 7.

36. Fapt. 10, 47.

Filip și famenul; și l-a botezat pre el.

39. Iar dacă au ieșit din apă, Domnul lui au răpit pre Filip, și nu l-a mai văzut pre el famenul; și mergea în calea sa bucurându-se.

40. Iar Filip s'a aflat în Azot; și trecând, binevestea în toate cetățile, până a venit el la Chesaria.

CAP. 9.

Chemarea lui Pavel și boala sa. Minunile lui Petru în Lida și Iopi.

Iar Savlu, încă suflând cu îngroziri și cu ucideri împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhieru,

2. Și a cerut dela el cărți în Damasc la Sinagoguri, ca, de ar afla pre vre unii cari să fie din calea aceea, și bărbați și mieri, legați să-i aducă în Ierusalim.

3. Și mergând, a fost când s'a apropiat el de Damasc, fără de veste a strălucit preste el lumină din cer.

4. Și căzând pre pământ, a auzit glas zicând lui: Savle, Savle, ce mă gonești?

5. Și el a zis: cine ești, Doamne? Iar Domnul au zis lui: eu sunt I-isus pre care tu gonești; cu greu îți este fie a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.

6. Și tremurând și spăimântat fiind, a zis: Doamne, ce voești să fac? Și Domnul au zis către el: scoală-te și intră în cetate, și se va spune fie ce trebuie tu să faci.

7. Iar bărbații, cari mergeau pre caie cu el, stau încremeniți, auzind glasul, și pre nimeni văzând.

8. Și s'a sculat Savlu dela pământ; și deschizându-și ochii săi, pre nimeni nu vedeă; și ducându-l de mâini, l-au băgat în Damasc.

9. Și a fost trei zile nevăzând, și nici a mâncat, nici a băut.

10. Și eră un ucenic în Damasc, anume Anania; și au zis către el Domnul în vedenie: Anania. Iar ei a zis: Iată eu, Doamne.

11. Iar Domnul au zis către el: Sculându-te, mergi pre ulișă ce se chiamă Dreaptă, și caută în casa lui Iuda pre Savlu anume, Tarseanean; că iată, se roagă.

12. Și a văzut în vedenie pre un

bărbat anume Anania intrând, și puindu-și pre el mâna, ca iarăș să vadă.

13. Și a răspuns Anania: Doamne, auzit-am dela mulți pentru bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinților tăi în Ierusalim;

14. Încă și aici are putere dela Arhieriei să lege pre toși cari chiamă numele tău.

15. Și au zis către el Domnul: mergi; că vas ales Țmi este mie acesta, ca să poarte numele meu înaintea neamurilor și a împărașilor și a fiilor lui Israel;

16. Că eu voi arăta lui câte i se cade să pătimească el pentru numele meu.

17. Și a mers Anania, și a intrat în casă; și puindu-și pre el mâinile a zis: Savle frate, Domnul I-isus, care s'au arătat fie pre calea care venia, m'au trimis ca să vezi și să te umpli de Duh Sfânt.

18. Și îndată a căzut de pre ochii lui ca niște solzi; și a văzut îndată, și sculându-se, s'a botezat.

19. Și luând mâncare, s'a întărit. Și a fost Savlu cu ucenicii cari erau în Damasc câteva zile.

20. Și îndată în sinagoguri a propovedit pre Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirau toși cei ce-l auziau, și ziceau: au, nu este acesta cel ce a prădat în Ierusalim pre cei ce chemau numele acesta, și aici pentru aceea a venit, ca legați pre ei să-i ducă la Arhieriei?

22. Iar Savlu mai vartos se întăria, și turbură pre Iudeii cei ce locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristos.

23. Și dacă s'au împlinit zile multe, s'au sfârșit Iudeii să-l omoare pre dânsul;

24. Și s'a făcut lui Savlu cunoscut viclesugul lor. Și păziau porțile ziua și noaptea ca să-l omoare pre el.

25. Și luându-l pre dânsul ucenicii noaptea, l-au slobozit preste zid lăsându-l într-o coșnișă.

26. Și mergând Savlu în Ierusalim, se ispișă să se lipească de ucenici; și toși se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Iar Varnava luându-l pre el,

l-a adus la apostoli, și le-a spus lor în ce chip pre cale a văzut pre Domnul, și cum că i-au grăit lui, și în ce chip în Damasc cu îndrăzneală a grăit întru numele lui Iisus.

28. Și eră cu ei intrând și ieșind în Ierusalim;

29. Și cu îndrăzneală vorbind întru numele Domnului Iisus; și grăia și se întreba cu Elinii; iar ei căutau să'l omoreze pre el.

30. Și dacă au înțeles aceasta frații, l-au dus pre el în Chesariea, și l-au trimis în Tars.

31. Iar bisericile prin toată Iudeea și Galileea și Samaria, aveau pace, zidindu-se și umblând întru frica Domnului, și întru mângâierea Duhului Sfânt se înmulțiau.

32. Și a fost, Petru trecând pre la toți, a venit și la sfinții ce locuiau în Lida.

33. Și a aflat acolo pre un om oarecare anume Enea, de opt ani zăcând în pat, care eră slăbănog.

34. Și a zis Petru lui: Enea, vindecă-te Iisus Hristos; scoziă-te, și'i așterne ție. Și îndată s'a sculat.

35. Și l-au văzut pre el toți cei ce locuiau în Lida și în Asarona cări s'au și întors la Domnul.

36. Iar în Iopi eră o ucenișă anume Tavita, care fălcuindu-se se zice Căprioară; aceasta eră plină de fapte bune și de milostenii ce făcea.

37. Și a fost în zilele acelea bolnăvindu-se ea, a murit; și scaldându-o, o au pus în foșor.

38. Și aproape fiind Lida de Iopi, ucenicii auzind că Petru este într'nsa, au trimis pre doi bărbați la dânsul, rugându'l să nu pregete a veni până la ei.

39. Și sculându-se Petru, a mers cu dânsii. Pre care dacă a venit l-au dus în foșor; și au slătit înaintea lui toate văduvele plângând, și arătând hainele și îmbrăcămintele câte făcea, fiind cu dânselle Căprioara.

40. Și scoțând Petru pre toți afară, îngenunchind, s'a rugat; și întorcându-se către trup a zis: Tavita, scoală. Iar ea și a deschis ochii săi; și văzând pre Petru, a șezut.

41. Și dându'i mâna, o a ridicat

pre ea, și chemând pre sfinți și pre văduve, o a dat pre ea vie.

42. Și s'a auzit aceasta prin toată Iopi; și mulți au crezut în Domnul.

43. Și a fost de a rămas el zile destule în Iopi la un Simon oarecare curelar.

CAP. 10.

Bolezul lui Cornilie. Vedenia lui Petru pentru chemarea neamurilor la credință.

Iar un bărbat oarecare eră în Chesariea, anume Cornilie, sutăș din ceata ce se chemă Italienească.

2. Cucernic și temător de Dumnezeu cu toată casa lui, și făcând milostenii multe norodului, și rugându-se lui Dumnezeu deapaururea.

3. A văzut întru vedenie a avea ca la al nouălea ceas din zi pre ingerul lui Dumnezeu intrând către el, și zicând lui: Cornilie!

4. Iar el căuștând spre dânsul, și înfricoșându-se, a zis: ce este, Doamne? Și i-au zis lui: rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum trimete în Iopi bărbați, și chiamă pre oarecare Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduiește la oarecare Simon curelar, căruia este casa lângă mare; acesta va spune ție ce trebuie tu să faci.

7. Și dacă s'a dus ingerul, care grăia cu Cornilie, chemând pre doi din slugile sale, și pre un ostaș cucernic din cei ce îi slujiau lui;

8. Și povestindu-le lor toate, i-a trimis în Iopi.

9. Iar a doua zi, mergând ei pre cale, și de cetate apropiindu-se, s'a suit Petru în casa de sus să se roage în ceasul al șaselea;

10. Și foarte flămânzind, vreă să guste; și găind aceia, căzută-a preste dânsul nimore.

11. Și a văzut cerul deschis, și pogorându-se preste el un vas oarecare, ca o masă mare de pânză în patru colțuri legat, și slobozindu-se pre pământ;

12. Întru care erau toate cele câte cu patru picioare ale pământului, și hiarele, și cele ce se târăsc, și pasările cerului.

43. Fapt. 10, 6.

10. 2. Dan. 4. 24.

13. Și s'a făcut glas către el: sculându-te, Petre, junghie și mănâncă.

14. Iar Petru a zis: nicidecum, Doamne; că niciodată n'am mănâncat tot ce este spurcat sau necurat.

15. Și glasul iarăși a doua oară grăia către el: cele ce Dumnezeu au curățit, tu nu le spurcă.

16. Și aceasta s'a făcut de trei ori; și iarăși s'a ridicat vasul la cer.

17. Și dacă a venit întru sine, se miră Petru, ce ar putea să fie vedenia care a văzut, și iată bărbații cei trimiși dela Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stăut înaintea porții.

18. Și strigând, întrebau de găzduștea alcea Simon, cel ce se numește Petru.

19. Iar Petru gândind pentru vedenie, i-a zis lui Duhul: iată, trel bărbați te caută pre tine.

20. Ci sculându-te, te pogoară și mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te; pentru că eu i-am trimis pre ei.

21. Și pogorându-se Petru către bărbații cei trimiși dela Cornilie către el: a zis: iată, eu sunt pre care căutați; ce este pricina pentru care ați venit?

22. Iar ei au zis: Cornilie sutasul, bărbat drept și temător de Dumnezeu și mărturisit de tot neamul Iudeilor, răspuns a luat dela înger sfânt să te cheme pre tine la casa lui, și să auză graiuri dela tine.

23. Deci el chemând înlăuntru pre ei, i-a ospătat. Iar a doua zi Petru a ieșit cu ei, și unii din frații cei din Iopii au mers cu dânsul.

24. Și în cealaltă zi au intrat în Chesarie. Iar Cornilie eră așteptându-i pre ei, chemându-și împreună rudenile sale și prietenii cei iubiți.

25. Și a fost când eră să între Petru, l-a întâmpinat Cornilie, și căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Iar Petru l-a ridicat pre el, zicând: scoală și eu însumi om sunt.

27. Și vorbind cu el, a intrat și a aflat pre mulți cari se adunaseră.

28. Și a zis către ei: voi știți că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească sau să se apropie că-

tre cel de alt neam; și mie Dumnezeu mi-au arătat ca pre nici un om să nu zic spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, și fără îndoire am venit, fiind chemat; deci vă întreb, pentru ce pricină m-ați chemat?

30. Și Cornilie a zis: din ziua a patra până în ceasul acesta eram postindu-mă; și întru al nouălea ceas rugându-mă în casa mea, și iată un bărbat a stăut înaintea mea în haină luminată.

31. Și a zis Cornilie: auzitu-ți-s'a rugăciunea ta, și milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimete dar în Iopii, și chiamă pre Simon, ce se numește Petru; acesta găzduște în casa lui Simon curelarul lângă mare, care dacă va veni, va sune fie.

33. Deci numai decât am trimis la tine; și tu bine ai făcut căci ai venit. Acum dar noi toți înaintea lui Dumnezeu stăm, să ascultăm toate câte sunt poruncite fie dela Dumnezeu.

34. Și deschizând Petru gura, a zis: cu adevărat cunosc că Dumnezeu nu este făgarnic;

35. Ci în tot neamul, cela ce se teme de el și face dreptate, primit este la dânsul.

36. Cuvântul care l-au trimis Dumnezeu fiilor lui Israel, binevestind pace prin Iisus Hristos; (acesta este al tuturor Domn).

37. Voi știți cuvântul ce s'a făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul care l-a propovăduit Ioan.

38. Pre Iisus cel din Nazaret cum l-au uns pre el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere; care a umblat bine făcând și vindecând pre toți cei impresurați de diavolul; că Dumnezeu eră cu dânsul.

39. Și noi suntem marturi tuturor care le-au făcut și în ținutul Iudeilor și în Ierusalim; pre care l-au omorât spânzurându-l pre lemn.

40. Pre acesta Dumnezeu l-au învieat a treia zi, și l-au dat să se facă arătat.

41. Nu la tot norodul, ci nouă

28. Ioan 4, 9.

34. A 2 Lege 10, 17; Iov 34, 19; Rom. 2, 11; I Petr. 1, 17.

36. Mat. 28, 18; Rom. 5, 1.

37. Mat. 4, 12. 38. Is. 61, 1.

40. Fapt. 3, 15, 26.

41. Ioan 14, 22; 20, 19, 26.

marturilor celor mai înainte rânduiți dela Dumnezeu, cari am mâncat și am băut împreună cu el, după ce au învieat din morți.

42. Și au poruncit nouă să propoveduiți norodului, și să mărturisim că el este cel rânduit dela Dumnezeu Judecătorul viilor și al morților.

43. De acesta toți prorocii mărturisesc, că iertare păcatelor va lua prin numele lui tot cel ce va crede întru dânsul.

44. Încă grăind Petru cuvintele acestea, au căzut Duhul Sfânt preste toți cei ce auzeau cuvântul.

45. Și s'au spăimântat credincioșii cei din tăierea împrejur, căși veniseră cu Petru, căci și preste neamuri darul Duhului Sfânt s'a vărsat.

46. Pentru că îi auzeau pre el grăind în limbi și slăvind pre Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru:

47. Au doară poate cineva a oprit apa, ca să nu se bolege aceștia, cari au luat Duhul Sfânt ca și noi?

48. Și le-a poruncit lor să se bofeze întru numele Domnului. Atunci l-au rugat pre el să petreacă la dânsii câteva zile.

CAP. 11.

Petru că seamă înaintea Apostolilor despre botezul lui Cornilie. Varnava trimis în Antiohia. Prorocia lui Agav despre foamete. Trimitere de ajutoare la Ierusalim.

Și au auzit apostolii și frații cari erau în Iudeea, că și neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Și când s'a supt Petru în Ierusalim, se priceau cu el cei din tăierea împrejur.

3. Zicând: căci către bărbaști nețalești împrejur ai intrat și ai mâncat cu el.

4. Și începând Petru le-a spus lor pre rând zicând:

5. Eu eram în cetatea Iopi rugându-mă, și am văzut întru uimirea minței vedenie: pogorându-se un vas ca o masă mare de pânză, de patru colțuri slobozindu-se din cer, și a venit până la mine;

6. În care căutând, luam seamă,

și am văzut cele câte cu patru picioare ale pământului, și hiarele și cele ce se târăsc, și pasările cerului.

7. Și am auzit glas zicând mie: sculându-te Petre, junghie și mănâncă.

8. Și am zis: nicidecum Doamne; că tot ce este spurcat sau necurat niciodată n'a intrat în gura mea.

9. Și mi-a răspuns mie glasul al doilea rând din cer, zicând: cele ce Dumnezeu au curățit tu nule spurcă.

10. Și aceasta s'a făcut de trei ori, și iarăși s'au ridicat toate la cer.

11. Și iată îndată trei oameni veniră la casa în care eram, trimiși dela Chesariea la mine.

12. Și mi-au zis mie Duhul să merg împreună cu el, nimic îndoiindu-mă. Și au venit împreună cu mine și aceștii șase frați, și am intrat în casa bărbatului;

13. Și a vestit nouă cum a văzut pre inger în casa lui stând și zicând lui: trimete la Iopi bărbaști și chiamă pre Simon, cel ce se numește Petru;

14. Care va grăi către tine grațuri, întru care te vei mântui, tu și toată casa ta.

15. Și când am început eu a grăi, au căzut Duhul Sfânt preste ei, ca și preste noi întru început.

16. Și mi am adus aminte de cuvântul Domnului, cum au zis: Ioan a botezat cu apă, iar voi vă veți bolege cu Duhul Sfânt.

17. Deci dacă au dat lor Dumnezeu înlocma darul ca și nouă, crezând întru Domnul Iisus Hristos; dar eu ce puternic eram, să opresc pre Dumnezeu.

18. Și auzind acestea au încetat, și slăveau pre Dumnezeu, zicând: și neamurilor dar au dat Dumnezeu pocăință spre viață.

19. Deci cei ce s'au risipit pentru turburarea ce s'a făcut pentru Ștefan, au trecut până la Finichia, și la Chipru și la Antiohia, nimeni grăind cuvântul fără numai Iudeilor.

20. Și erau unii dintru ei bărbaști Chipriani și Chirineni, cari intrând în Antiohia grăiau către Elini, binevestind pre Domnul Iisus.

21. Și eră mâna Domnului cu ei;

42. 2 Tim. 4, 1.

43. Is. 53, 5, 6; Jer. 31, 34; Ez. 34, 16; Dan. 9, 24; Os. 1, 7; Mih. 7, 18.

45. Is. 60, 5. 48. Ioan 4, 40.

11. 1. Efes. 3, 1. 5. Fapt. 10, 10.

8. Levit. 11, 4. 11. Fapt. 10, 17.

15. Fapt. 2, 4 și 10, 44.

16. Fapt. 1, 5; Mat. 3, 11.

19. Fapt. 8, 1. 21. Fapt. 2, 41.

și mult număr crezând, s'au întors la Domnul.

22. Și s'a auzit cuvântul pentru dânsii în urechile bisericii celei din Ierusalim; și au trimis pre Varnava, să meargă până la Antiohia.

23. Care mergând și văzând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemnă pre toți ca întru voința inimii să petreacă întru Domnul.

24. Căci eră bărbat bun și plin de Duhul Sfânt și de credință; și s'a adăos norod mult la Domnul.

25. Și a mers Varnava în Tars să caute pre Savlu;

26. Și aflându'l l-a dus în Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei în biserică, și au învățat norod mult. Și s'au numit întâiu în Antiohia ucenicii creștini.

27. Iar în zilele acelea s'au pogorît din Ierusalim proroci în Antiohia.

28. Și sculându-se unul dintru dânsii anume Agav, însemnă prin duhul că toamete mare va să fie în toată lumea; care a și fost în zilele lui Clăudie Chesarul.

29. Iar ucenicii, după cum cine aveă, au așezat fiecare din ei a trimete spre slujbă frașilor celor ce locuiau în Iudeea;

30. Care au și făcut, trimetând la cei bătrâni prin mâna lui Varnava și a lui Savlu.

CAP. 12.

Irod ucide pre Iacov și prinde pre Petru. Scăparea lui prin minune din închisoare. Pedepsa strefărilor. Moartea îngrozitoare a lui Irod.

Și în vremea aceea pus-a Irod împăratul mâinile ca să facă rău unora din cei din biserică.

2. Și a ucis pre Iacov fratele lui Ioan, cu sabia.

3. Și văzând că plăcut este Iudeilor, a adăos a prinde și pre Petru. (Și erau zilele azimelor).

4. Pre care și prinzându'l l-a băgat în temniță, dându'l la patru căpitonii câte cu patru ostași ca să'l păzească pre ei; vrând după Paști să'l scoată la norod.

5. Deci Petru se păzia în temniță; iar rugăciune se făcea neîncetat dela biserică către Dumnezeu pentru dânsul.

6. Și când vreă să'l scoată pre el Irod, în noaptea aceea eră Petru dormind între doi ostași, legat cu două lanțuri, și păzitorii înaintea ușii păziau temnița.

7. Și, iată îngerul Domnului a venit, și lumineă a strălucit în casă; și lovind în coaste pre Petru, l-a deșteptat pre el, zicând: scoală-te curând. Și au căzut lanțurile din mâinile lui.

8. Și a zis îngerul către el: încinge-te și te încalță cu încălțămintele tale. Și a făcut așa. Și a zis lui: îmbracă-te în haina ta și vino după mine.

9. Și ieșind mergeă după el, și nu știă că este adevărat ceea ce se făcea prin înger, ci i se părea că vedenie vede.

10. Și trecând streaja cea dintâiu și cea a doua, au venit la poarta cea de fier ce ducea în cetate, care singură s'a deschis lor; și ieșind, au trecut o uliță, și îndată s'a dus îngerul dela el.

11. Și Petru ventându'și întru sine a zis: acum știu cu adevărat, că a trimis Domnul pre îngerul său și m'a scos din mâna lui Irod și din toată așteptarea norodului Iudeilor.

12. Și luând aminte, a venit la casa Mariei mamei lui Ioan, ce se chemă Marco, unde erau mulți adunați și făcând rugăciune.

13. Și bătând Petru în ușa porței, a mers o slujnică să asculte, anume Rodi.

14. Și canoscând glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis ușa, ci alergând înăuntru a spus că Petru stă înaintea porței.

15. Iar ei au zis către dânsa: au a'i nebunii? Iar ea înăia că este așa. Iar ei ziceau: îngerul lui este.

16. Iar Petru nu încetă bătând; și deschizându'l, l-au văzut pre el, și s'au spăimântat.

17. Și făcându-le cu mâna să tacă, le-a povestit lor în ce chip Domnul l-au scos pre el din temniță. Și a zis: spuneți lui Iacov și frașilor acestea. Și ieșind, s'a dus într'alt loc.

23. Fapt. 13, 43. 26. Gal. 2, 11.

27. Fapt. 15, 32. 28. Fapt. 21, 10.

29. Rom. 15, 26. 30. Fapt. 12, 25.

12. 1. Fapt. 4, 3.

4. Fapt. 16, 24 sq.

7. 3 Imp. 19, 7. 12. Fapt. 15, 37.

18. Și făcându-se ziua, nu puțină turburare eră între slujitori, oare ce să se fi făcut Petru.

19. Iar Irod cerându-l pre el, și neaflându-l, cercetând pre sirăjari, a poruncit să-i omoare. Și pogorând dela Iudeea la Chesariea, petrecea acolo.

20. Și eră Irod mânios pre cei din Tir și pre Sidoneni; și toți dimpreună venise la el, și plecând pre Vlast care eră preste cămara împăratului, cereau pace; pentrucă se hrăniă fara lor din pământul împărătesc.

21. Iar într'o zi rânduită, Irod îmbrăcându-se în haină împărătească, și șezând la divan, grăia către dâșii.

22. Iar norodul strigă: glas dumnezeesc și nu omenesc.

23. Și îndată l-a lovit pre el ingerul Domnului, pentru căci n'a dat lui Dumnezeu slava; și făcându-se mâncat de viermi, a murit.

24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulția.

25. Iar Varnava și Savlu s'au întors din Ierusalim la Antiohia după ce au împlinit slujba, luând împreună cu sine și pre Ioan, cel ce se chemă Marco.

CAP. 13.

Trimiterea lui Varnava și Pavel la provoveduire. La Chipru ceartă pe Elima Vrajitorul. Cuvântările lui Pavel despre Hristos și vestirea Evangheliei la Neamuri.

Și erau oarecari la biserica cea din Antiohia, proroci și învățători; Varnava și Simon ce se chemă Nigher, și Luchie Chirineanul, și Manain, care eră crescut împreună cu tetrarkul Irod, și Savlu.

2. Și slujind ei Domnului, și postindu-se, au zis Duhul Sfânt: osebiți mie pre Varnava și pre Savlu la lucrul la care i-am chemat pre ei.

3. Atunci postind și rugându-se, și puindu-și pre ei mâinile, i-au slobozit.

4. Deci aceștia trimeși fiind de Duhul Sfânt, s'au pogorit în Selevchia, și de acolo au mers cu corabia la Chipru.

5. Și venind în Salamin, vestiau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogurile Iudeilor, și aveau și pre Ioan slugă.

6. Și străbătând ostrovul până la Paf, au aflat pre oarecare vrăjitor, proroc mincinos Iudeu, căruia eră numele Variisus.

7. Care eră împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înțelept; acesta chemând pre Varnava și pre Savlu, poștia să auză cuvântul lui Dumnezeu.

8. Iar Elima vrăjitorul (că așa se tălcuește numele lui) stă improlivă, căutând să înfoarcă pre dregătorul dela credință.

9. Iar Savlu (cel ce se zice și Pavel), umplându-se de Duh Sfânt, și căutând la el,

10. A zis: o plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaș a toată dreptatea, nu vei înceta răsvrătind căile Domnului cele drepte?

11. Și acum iată, mâna Domnului preste tine, și vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Și îndată a căzut preste el ceașă și întunerec; și umblând împrejur căută povățuitori.

12. Atunci văzând dregătorul ceea ce s'a făcut, a crezut, mirându-se de învățătura Domnului.

13. Și purcezând dela Paf Pavel și cei ce erau cu dâșul, au venit în Perghia Pamfiliei; iar Ioan despărțindu-se de dâșii s'a întors în Ierusalim.

14. Iar ei trecând din Perghia, au venit în Antiohia Pisidiei, și intrând în sinagogă în ziua sâmbetei, au șezut.

15. Și după citirea legii și a prorocilor, au trimes mai marii sinagogei la ei, zicându-le: bărbați frați, de este întru voi cuvânt de mângâiere către norod, grășiți.

16. Și sculându-se Pavel, și făcându-le cu mâna, a zis: bărbați Israeliteni, și cari vă țineți de Dumnezeu, ascultați:

17. Dumnezeuul norodului acestuia al lui Israel au ales pre părinții noștri, și pre norod l-au înălțat când eră nemernic în pământul

20. 3. Fapt. 5, 9, 11. 23. Dan. 5, 20.

24. Fapt. 6, 7; Is. 55, 11.

25. Fapt. 11, 29.

13. 3. Fapt. 14, 23.

5. Fapt. 12, 12, 25

8. Eșir. 7, 11; 2. Tim. 3, 8.

10. A doua Leg. 13, 13; Mat. 13, 35.

15. Fapt. 15, 21. 16. Fapt. 19, 33

Eghiptului, și cu braț înalt i-au scos pre ei dintr'însul.

18. Și ca la o vreme de patruzeci de ani au răbdat năravurile lor în pustie.

19. Și pierzând neamuri șapte în pământul lui Hanaan, le-au dat lor întru moștenire pământul lor.

20. Și după acestea, ca la patru-sute și cincizeci de ani le-au dat lor judecători, până la Samuil prorocul.

21. Și după aceea au cerut împărat; și le-au dat Dumnezeu lor pre Saul feciorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin, ani patruzeci.

22. Și schimbându-l pre el, le-au ridicat lor pre David să le fie împărat; pentru care au și zis, mărturisindu-l: aflat-am pre David al lui Iesse, bărbat după inima mea, care va face toate voiele mele.

23. Din sămânța acestuia Dumnezeu după făgăduință au ridicat lui Israil Mântuitor, pre Iisus.

24. Mai înainte propoveduind Ioan înaintea feței venirii lui botezul pocăinței la tot norodul lui Israil.

25. Iar dacă și-a împlinit Ioan călătoria zicea: cine mă socotiți a fi? Nu sunt eu. Ci lată vine după mine, căruia nu sunt vrednic încălșămintele picioarelor a dezlegă,

26. Bărbați frați, fiii neamului lui Avraam și cari întru voi se tem de Dumnezeu, vouă cuvântul mântuirii acesteia s'au trimis.

27. Pentrucă cei ce locuiesc în Ierusalim și boierii lor, pre acesta necunoscându-l, și giasurile prorocilor cele ce în toate sîmbetele se citește, judecând au plinit.

28. Și nici o vină de moarte aflând, au cerut dela Pilat să-l omoare pre el.

29. Și dacă au săvârșit toate cele ce erau pentru el scrise, pogorându-l de pre lemn, l-au pus în mormîni.

30. Iar Dumnezeu l-au sculat pre el din morți.

31. Carele s'au arătat în zile multe celor ce s'au suit împreună cu dănsul din Galileea în Ierusalim, cari sunt lui mărturii către norod,

32. Și noi binevestim vouă făgăduința cea făcută către părinți.

33. Că pre aceea Dumnezeu o au plinit nouă fiilor acelora, înviind pre Iisus; precum și în psalmul al doilea scris este: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut pre tine,

34. Iar cum că l-au înviat pre el din morți, ca mai mult să nu se întoarcă spre stricăciune, așa au zis: volu dă vouă cele cuvinoase ale lui David, cele credincioase.

35. Drept aceea și într'alt loc zice: nu vei dă pre cel Cuvios al tău să văză stricăciune.

36. Pentrucă David în neamni său slujind sfatului lui Dumnezeu, a adormit și s'a adaos lângă părinții săi și a văzut stricăciune.

37. Iar pre care Dumnezeu l-au înviat, n'au văzut stricăciune.

38. Deci cunoscut să fie vouă, bărbați frați, că prin acesta, iertarea păcatelor vouă se vestește.

39. Și despre toate cele ce n'ați putut în legea lui Moisi să vă îndreptați, întru acesta tot cela ce crede, se îndreptează.

40. Socotiți dar, ca să nu vie asupra voastră ce s'a zis prin proroci:

41. Vedeți, cei nebăgători de seamă și vă mirați și vă sîngeți; că iucru iucrez eu în zilele voastre, lucrul căruia nu veți crede, de va povestii cineva vouă.

42. Și ieșind ei din sinagoga Iudeilor, i-au rugat neamurile ca în sîmbăta cea viitoare să li se grăiască lor graiurile acestea.

43. Și împrăștiindu-se sinagoga, mulți din Iudei și din nemernicii cei cucernici au mers după Pavel și după Varnava; cari grăind lor, li îndemnau pre ei să rămăie întru darul lui Dumnezeu.

44. Iar în ceaialtă sîmbătă, mai ioafă ceata s'a adunat să auză cuvântul lui Dumnezeu.

45. Și văzând Iudeii noroadale,

31. Ioan 20, 19, 26.

32. Fac 3, 15 și 12, 3.

33. Evt. 1, 5. 34. Is. 55, 3.

35. Ps. 15, 8-11; Fapt. 2, 27. 36. Fapt.

2, 29. 38. Luc. 24, 47. 39. Rom. 8, 3; 10, 4.

40. Hvac. 1, 5.

43. Fapt. 11, 23 și 14, 22.

21. 1. Imp. 10, 21, sq.

22. 1 Imp. 16, 12, sq.

23. Is. 11, 1; Ps. 88, 20.

24. Mat. 3, 1. 25. Ioan 1, 20.

26. Rom. 1, 16

27. Fapt. 3, 17; Ioan 16; 3.

28. Mat. 27, 22 sq; Marc. 15, 12 sq; Luc. 23, 23; Ioan 19, 6.

29. Mat 27, 59, 60.

30. Fapt. 3, 15; Marc. 16, 6.

s'au umplut de pismă, și stau împotriva celor ce se grăiau de Pavel, împotrivindu-se și hulind.

46. Iar Pavel și Varnava îndrăsnind, au zis: vouă întâiu eră cu cuviință a se grăi cuvântul lui Dumnezeu; iar de vreme ce îl lepădați pre el și nevrednici pre voi vă judecați de viața cea veșnică, iață ne întoarcem la neamuri.

47. Că așa ne-au poruncit nouă Domnul: pusu-te-am pre tine spre lumină neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului.

48. Și auzind neamurile se bucurau și slăveau cuvântul Domnului, și au crezut căși erau rânduiți spre viață veșnică.

49. Și se purtă cuvântul Domnului prin toată țara.

50. Iar Iudeii au învitat pre femeile cele cucernice și de cinste, și pre cei de frunte ai cetăței și au ridicat goană asupra lui Pavel și a lui Varnava, și i-au scos pre ei din hofarele lor.

51. Iar ei scuturând praful picioarelor sale asupra lor, au venit în Iconia.

52. Iar ucenicii se umpleau de bucurie și de Duhul Sfânt.

CAP. 14.

Pavel în Iconia și Licaonia. Vindecarea unui șchiop în Litra. Insuflețirea mulțimei pentru Pavel și Varnava. Furia Iudeilor. Întoarcerea în Antiohia

Și a fost în Iconia, de au intrat ei împreună în sinagoga Iudeilor, și așa au grăit, cât au crezut din Iudei și din Elini mulțime multă.

2. Iar Iudeii cei ce nu credeau, au ridicat și au răsvrătit sulețele neamurilor asupra fraților.

3. Deci multă vreme au zăbovit cu îndrăzneală grăind întru Domnul, cela ce mărturisia cuvântul darului său, dând semne și minuni a se face prin mâinile lor.

4. Și s'a împărțit mulțimea cetăței. Și unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.

5. Și dacă s'a făcut pornirea ne-

murilor și a Iudeilor împreună cu boierii lor, ca să'i ocărăscă și să'i ucidă cu pietre pre el,

6. Înțelegând au fugit la cetățile Licaoniei, la Litra și la Dervi și în sinutul de primprejur.

7. Și acolo erau binevestind.

8. Și un bărbat oarecare în Litra, nepușcios la picioare, ședeă, șchiop din pântecetele mamei sale fiind, care niciodată n'a fost umblat.

9. Acesta ascultă pre Pavel când grăia; care căutând la el, și văzând că are credință a se mântui,

10. A zis cu mare glas: scoală pre picioarele tale drept. Și a sărit și umblă.

11. Iar noroadele văzând ceea ce a făcut Pavel, au ridicat glasul lor, licaonește zicând: dumnezeii, asemănându-se oamenilor, s'au pogorât către noi.

12. Și numiau pre Varnava, Dia; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce el eră povățuitorul cuvântului.

13. Iar preotul lui Dia, celui ce eră înaintea cetăței lor, tauri și cununii înaintea porților aducând, împreună cu noroadele vrea să le facă jertfă.

14. Și auzind apostolii, Varnava și Pavel, rupându-și hainele lor au sărit în norod, strigând,

15. Și zicând: bărbași, căci faceți acestea? Și noi oameni suntem asemenea pălmași ca voi, cari binevestim vouă, ca să vă întoarceți dela aceste deșerte spre Dumnezeu cel viu, careie au făcut cerul și pământul și marea și toate cele ce sunt într'însele;

16. Carele întru neamurile cele trecute au lăsat toate limbile să umble în căile lor.

17. Însă nu s'au lăsat pre sine nemărturisiți, că bine făcând, din cer au dat nouă ploii și timpuri roditoare, umplând de hrană și de vesele inimile noastre.

18. Și acestea zicând, abia au potolit pre noroadă, ca să nu le jertfească lor.

19. Și au venit dela Antiohia și Iconia Iudei, și îndemnând pre no-

6. Fapt. 8, 1. 7. Fapt. 11, 20.

8. Fapt. 3, 2.

15. Fapt. 10, 26; Ps. 145, 5; Apoc. 14, 7.

16. Fapt. 17, 30; Ps. 80, 13.

17. Ps. 146, 8; Ier. 5, 24.

19. 2 Cor. 11, 25; 2 Tim. 3, 11.

46. Mat. 10, 6.

47. Is. 42, 6; Luc. 2, 32.

48. Rom. 8, 29.

51. Fapt. 18, 6; Mat. 10, 14.

14. 3. Fapt. 19, 11. 5. 2 Tim. 3, 14.

roade, și cu pietre lovind pre Pavel, l-au tras afară din cetate gândind că a murit.

20. Iar încunjurându-l pre el ucenicii, sculându-se a intrat în cetate, și a doua zi a ieșit împreună cu Varnava în Dervi.

21. Și binevestind cetăței aceleea, și învățând pre mulți, s'au întors în Litra și în Iconia și în Antiohia.

22. Întărind sufletele ucenicilor, și rugându-i să rămăe în credință, și cum că prin multe necazuri se cade nouă a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonindu-le lor preoți pre la biserici, rugându-se cu poșturi, i-au încredințat pre ei Domnului întru care au crezut.

24. Și trecând Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și grăind în Perghia cuvântul, s'au pogorât în Atalia;

26. Și de acolo au mers cu corabia în Antiohia, de unde erau dați darulul lui Dumnezeu, spre lucrul care l-au împlinit.

27. Și viind, și adunând biserica, au vestit câte au făcut Dumnezeu cu ei, și cum că au deschis neamurilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo vreme nu puțină împreună cu ucenicii.

CAP. 15.

Apostolii hotărâsc a nu se lăia împrejur creștinii dintre neamuri și ce a-nume să păzească. Călătoresc din nou Pavel și Varnava la neamuri. Neînțelegerea pentru Ioan Marcu.

Și oarecari pogorându-se din Iudeea învățau pre frați, că: de nu vă veți lăia împrejur după obiceiul lui Moisi, nu veți putea să vă mânțuiți.

2. Deci făcându-se pricire și întrebare nu puțină de către Pavel și Varnava împotriva aceloră, au rânduit să se sile Pavel și Varnava și alții oarecari dintru ei, la apostoli și la bătrâni în Ierusalim pentru întrebarea aceașă.

3. Deci ei trimiși fiind de biserică, au trecut prin Finichia și Samaria, povestind de întoarcerea nea-

murilor, și făceau bucurie mare tuturor frașilor.

4. Și dacă au venit în Ierusalim, au fost primiți de biserică și de apostoli și de bătrâni, și au vestit câte au făcut Dumnezeu cu dânsii.

5. Iar s'au sculat oarecari din cei din eresul Fariseilor cari crezuse, zicând: că trebuie a'i lăia împrejur pre ei, și a le porunci să păzească legea lui Moisi.

6. Și s'au adunat apostolii și bătrânii să vază de cuvântul acesta.

7. Și mulă întrebare făcându-se, sculându-se Petru a zis către ei: bărbați frași, voi știți că din zilele cele mai dinainte Dumnezeu întru noi au ales, ca prin gura mea să auză neamurile cuvântul evangheliei și să crează.

8. Și cunoscătorul de inimi Dumnezeu le-au mărturisit lor, dând lor Duhul Sfânt, ca și nouă;

9. Și nimic n'au osebit între noi și între ei, cu credința curățind inimile lor.

10. Acum dar ce ispitii pre Dumnezeu, a pune jug preste cerbicea ucenicilor, care nici părinții noștri, nici noi n'am putut să'l purtăm?

11. Ci prin darul Domnului nostru Iisus Hristos credem că ne vom mântui, ca și aceia.

12. Și a făcut toată mulțimea, și ascultă pre Varnava și pre Pavel, cari povesteau câte au făcut Dumnezeu semne și minuni întru neamuri printre înșii.

13. Iar dacă au făcut ei, a răspuns Iacov, zicând: bărbați frași, ascultați-mă pre mine;

14. Simeon a spus cum întâiu Dumnezeu au socotit să iă din neamuri norod întru numele lui.

15. Și cu aceasta se întocmesc cuvintele prorocilor, după cum este scris;

16. După acestea mă voi întoarce, și voi zidi cortul lui David cel căzut; și cele săpate ale lui le voi zidi, și voi îndreptă pre ei;

17. Ca să caute ceilalți din oameni pre Domnul, și toate neamurile preste care s'a chemat numele meu preste ei, zice Domnul, cela ce face acestea toate.

22. Mat. 10, 38. 23. Tit. 1, 5.
27. Fapt. 15, 4; 1 Cor. 16, 9.
15. 1. Gal. 5, 2. 2. Fapt. 11, 30.

4. Fapt. 14, 27. 7. Fapt. 11, 18.
9. Fapt. 10, 34. 10. Mat. 23, 4.
11. Efes. 2, 4, 8. 12. Fapt. 11, 18.
14. Fapt. 10, 44. 16. Amos 9, 11.

18. Cunoscuté din veac sunt la Dumnezeu toate lucrurile lui.

19. Pentru aceea eu judec, a nu supără pre cei ce din neamuri se întorc la Dumnezeu;

20. Ci a le trimite lor, ca să se lezească de pângăriciunile idolilor și de curvie și de sugrumat și de sânge.

21. Pentrucă Moisi din neamurile cele de demul, are în toate cetățile pre cei ce îl propoveduesc pre el, celindu-se în sinagoguri în toată sâmbăta.

22. Atunci s'a părut apostolilor și bătrânilor împreună cu toată adunarea, ca, alegând bărbați dintru ei, să'i trimeată la Antiohia împreună cu Pavel și cu Varnava; pre Iuda cel ce se chiamă Varsava, și pre Sila, bărbați povățuitori întru frași;

23. Scriind prin mâinile lor acestea: apostolii și bătrânii și frașii, celor dela Antiohia și Siria și Chilia frași, celor ce sunt din neamuri, să se bucure.

24. De vreme ce am auzit că oarecari dintre noi leșind v'au turburat pre voi cu cuvinte, slăbind suferitele voastre, zicând: să vă faceți împrejur, și să păziți legea, că- rora noi n'am poruncit.

25. Părutu-s'a nouă cari ne-am adunat cu un suflet, ca, alegând bărbați, să'i trimetem către voi împreună cu cei iubii ai noștri Varnava și Pavel.

26. Oameni, cari și-au dat suferitele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea am trimes pre Iuda și pre Sila, cari și ei cu cuvântul vor vesti acesteiași.

28. Pentrucă s'au părut Sfântului Duh și nouă, că mai mult nici o greutate să se puie preste voi, afară de cele de nevoie, acestea:

29. A vă feri de cele jersfite idolilor, și de sânge, și de sugrumat, și de curvie; de care de vă veți păzi pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși.

30. Deci aceștia slobozindu-se, au venit la Antiohia, și adunând mulțimea, au dat cartea;

31. Și celindu-o, s'au bucurat pentru mângâiere.

32. Și Iuda și Sila, și ei proroci fiind, prin cuvânt mult au mângăieat pre frași și i-au întărit.

33. Și făcând acolo câțeva vreme, s'au slobozit cu pace dela frași către apostoli.

34. Iar lui Sila i s'a părut să rămâie acolo.

35. Iar Pavel și Varnava se zăboviau în Antiohia, învășând și binevestind împreună și cu alți mulți cuvântul Domnului.

36. Iar după câteva zile a zis Pavel către Varnava: întorcându-ne, să cercetăm pre frașii noștri prin toate cetățile, întru care am vestit cuvântul Domnului, cum petrec.

37. Și Varnava voiă să iă împreună pre Ioan, ce se chemă Marcu.

38. Iar Pavel zicea că pre cela ce s'a despărțit de ei din Pamfilia, și n'a mers cu dânșii la lucru, să nu'l iă împreună.

39. Drept aceea s'a făcut împerechiere între dânșii cât s'au despărțit ei unul de altul; și Varnava luând pre Marcu, a mers cu corabia în Chipru;

40. Iar Pavel alegând pre Sila s'a dus, dându-se darului lui Dumnezeu de către frași.

41. Și trecea prin Siria și Chilia, întărind bisericile.

CAP. 16.

Pavel în Macedonia Propoveduirea, minunile și suferințele lui.

Și a sosit în Dervi și în Listra; și iată, un necenic oarecare eră acolo, anume Timotei, fiul unei muieri Iudee credincioase; iar tatăl lui, Elin,

2. Care se mărturistă de frașii cei ce erau în Listra și Iconia.

3. Pre acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el; și luându'l i-a tăiat împrejur pre el pentru Iudeii cei ce erau în locurile acestea; pentrucă știau toți pre tatăl lui că eră Elin.

4. Și cum treceau prin cetăți, le dă învățătură să păzească dogmele cele rânduite de apostoli și de bătrânii cei din Ierusalim.

32. Fapt. 11, 27 și 13, 1.

38 Fapt. 13, 13.

16. 1. Fapt. 19, 22.

2. Fapt. 6, 3 și 10, 22.

20. Lev. 3, 17. 21. Fapt. 13, 15.

24. Fapt. 20, 30; Gal. 1, 7.

31. Fapt. 13, 48.

5. Deci bisericile se întăreau cu credința, și prisosiau cu numărul în toate zilele.

6. Și trecând prin Frighia și prin ținutul Galatiei, fiind opriți de Sfântul Duh a grăi cuvântul în Asia.

7. Venind spre Misia, se ispiteau a merge spre Vitiinia; și nu i-a lăsat pre ei Duhul.

8. Și trecând Misia, s'au pogorît în Troada.

9. Și vedenie noaptea, s'a arătat lui Pavel: un bărbat Machedonean eră stând, rugându'l pre ei, și zicând: trecând în Machedonia, ajută-ne nouă.

10. Iar dacă a văzut vedenia, îndată am cercat să ieșim în Machedonia, socotind că ne chiamă pre noi Domnul să le binevestim lor.

11. Drept aceea pornind dela Troada, am mers drept la Samotrachi, și a doua zi la Neapoli;

12. Și de acolo la Filippi, care este cetatea cea dintâi a părții acestei a Machedoniei, colonie; și eram într'această cetate petrecând câteva zile.

13. Și în ziua sâmbetelor am ieșit afară din cetate lângă riu, unde se obișnuia a fi rugăciune; și șezând, grăiam femeilor celor ce se adunaseră.

14. Și o femeie anume Lidia, care vindea pânze mohorâte, din cetatea Tiatirilor, cinstind pre Dumnezeu, ascultă; căreia Domnului au deschis inima ca să îi aminte la cele ce se grăiau de Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ea și casa ei, s'a rugat zicând: de m'afi judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, înfrâng în casa mea, rămâneți. Și ne-a silit pre noi.

16. Și a fost când mergeam noi la rugăciune, oarecare slujnică având duh pitonicesc ne-a înșelînat pre noi, care dobândă multă dă stăpânilor ei, vrăjind:

17. Aceasta urmând lui Pavel și nouă, strigă, zicând: acești oameni robli lui Dumnezeui celui de sus sunt, cari vestesc vouă calea mântuirii.

18. Și aceasta făcea în multe zile.

Iar supărându-se Pavel și înforcându-se a zis duhului: poruncescu'te fie întru numele lui Iisus Hristos, să ieși dintr'însa. Și a ieșit într'acel ceas.

19. Și văzând stăpânii ei, că s'a dus nădejdea câștigului lor, prinzând pre Pavel și pre Sila, i-au dus în fârg la cei mai mari.

20. Și ducându'i pre ei la voi-vozi, au zis: acești oameni turbură cetatea noastră, Iudei fiind,

21. Și vestesc obiceiuri care nu este slobod nouă a le primi, nici a le face, Romani fiind noi.

22. Și s'a ridicat norodul asupra lor; și voievozii rupându-le lor hainele, au poruncit să'i bată cu toiege.

23. Și multe lovituri dându-le lor, i-au băgat în temniță, poruncind temnicerului prea bine să'i păzească pre ei;

24. Care poruncă ca aceea luând, i-a pus pre ei în temnița cea mai din lăuntru, și picioarele lor le-a băgat în gros.

25. Iar în miezul nopții Pavel și Sila rugându-se, laudau pre Dumnezeu; și îi auziau pre dânsii cei legați.

26. Și fără de veste s'a făcut cutremur mare, cât s'au clăit temeliile temniței; și numai decât s'au deschis toate ușile, și legăturile tuturor s'au dezlegat.

27. Și deșteptându-se temnicerul, și văzând deschise ușile temniței, scoțând sabia, vrea să se omoare, socotind că au scăpat cei legați.

28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: nimic rău să nu îți faciție; că toți suntem aici.

29. Și cerând lumânare, a sărit în lăuntru, și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila,

30. Și scoțându'l pre ei afară, a zis: domnilor! ce mi se cade să fac ca să mă mântuiesc?

31. Iar ei au zis: crede întru Domnul Iisus Hristos, și te vei mântui, tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului, și tuturor celor din casa lui.

33. Și luându'i pre ei într'acel ceas al nopții, i-a spălat de rane;

6. Fapt. 18, 23.

8. Fapt. 20, 6; 2 Cor. 2, 12; 2 Tim. 4, 13.

16. 1. Imp. 28, 7;

17. Marcu 1, 24, 34.

18. Marcu 16, 17.

20. Fapt. 17, 6.

22. 2 Cor. 11, 25; Filip. 1, 30; 1 Tess. 2, 2.

25. Fapt. 4, 31; 5, 41.

31. Ioan 3, 16.

și s'a botezat el și ai lui toți îndată.

34. Și ducându'i pre ei în casa sa, le-a pus masă, și s'a bucurat cu toată casa sa crezând întru Dumnezeu.

35. Și făcându-se ziua, au trimes vovezii pre purtătorii de toiege, zicând: slobozi pre oamenii aceia,

36. Și a spus temnicerul cuvintele acestea către Pavel, că au trimes vovezii ca să vă sloboziți; acum dar ieșiți și mergeți cu pace.

37. Iar Pavel a zis către ei: după ce ne-au bătut pre noi înaintea norodului fără de judecată, oameni Romani fiind, ne-au pus în temniță, și acum pre ascuns ne scot pre noi? Că nu este așa, ci să vie ei să ne scoată.

38. Și au vestit volvozielor purtătorii de toiege graiurile acestea, și s'au temut auzind că Romani sunt.

39. Și venind s'au rugat lor, și scoțându'i îi poștiau să iasă din cetate.

40. Și ieșind din temniță, au intrat în casa Lidiei, și văzând pre frați, i-au mângâiat pre ei și au ieșit.

CAP. 17.

Turburarea din Tesalonic din pricina propovăduirii lui Pavel. El trece în Veria și apoi în Atena. Cuvântarea lui Pavel înaintea Arcopagului.

Și trecând prin Amfipoli și Apoionia, au venit în Tesalonic, unde era sinagoga Iudeilor;

2. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei, și în trei sâmbete s'a întrebat cu ei din scripturi.

3. Dovedind și arătându-le că se cădea lui Hristos să pătimească și să învieze din morți, și cum că acesta este Hristos Iisus, pre care eu vestesc vouă.

4. Și unii dintr'înșii au crezut și s'au însofit cu Pavel și cu Sila, și mulțime multă din Elinii cei cucernici și din femeile cele de frunte nu pușine.

5. Iar Iudeii cei necredincioși, umplându-se de pismă și luând lângă ei pre niște oameni răi din cei proști

și făcând gloată, au întărat cetatea, și năvălind asupra casei lui Iason, căutau să'i scoată pre ei la norod.

6. Și neaflându'i pre ei, trăgeau pre Iason și pre unii din frați la mai marii cetăței, strigând: că cei ce au turburat toată lumea, aceștia și alcea au venit;

7. Pre cari i-a primit Iason și aceștia toți împotriva rândueleuror Cesarului fac, zicând că este alt împărat Iisus.

8. Și au turburat pre norod și pre mai marii cetăței, cari auziau acestea,

9. Și luând multe dela Iason și dela ceilalți, i-au slobozit pre ei.

10. Și frații îndată noaptea au trimes pre Pavel și pre Sila la Veria; cari mergând, au intrat în sinagoga Iudeilor,

11. Și aceștia erau mai de bun neam decât cei din Tesalonic, cari au primit cuvântul cu toată osârdia, în toate zilele cercând scripturile de sunt acestea așa.

12. Mulți dar dintru dânșii au crezut și din femeile Elinilor cele de cinste, și din bărbați nu pușini.

13. Și dacă au înțeles Iudeii cei din Tesalonic că și în Veria s'a vestit de Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo, turburând noroadele.

14. Și îndată atunci frații au trimes pre Pavel să meargă spre mare și au rămas Sila și Timotei acolo.

15. Iar cei ce grijiau să scape pre Pavel, l-au dus pre el până la Atena, și luând poruncă către Sila și Timotei, ca, cum mai curând să vie la el; s'au dus.

16. Iar în Atena așteptându'i pre ei Pavel, se întărată întru dânsul duhul lui, văzând cetatea plină de idoli.

17. Drept aceea se întrebă în sinagogă cu Iudeii, și cu cei credincioși, și în târg în toate zilele cu cei ce se întâmplau.

18. Iar unii din filozofii Epicuri și Stoici se pricau cu el. Și unii ziceau: oare ce vofește acest sămănător de cuvinte să grăiască? Iar alții, se pare că de streini dumnezeu.

34. Luc. 5, 29. 39. Mat. 8, 34.

17. 1. 1 Tes. 2, 2.

3. Luc. 24, 27, 45.

5. Rom. 16, 21.

6. Fac. 16, 20. 7. Luc. 23, 2.

11. Iez. 34, 12; Luc. 16, 29; Ioan 5, 39.

14. Fac. 16, 1. 16. 1 Tes. 3, 1.

18. 1 Cor. 4, 12.

zei este vestitor; căci pre Iisus și învierea lui binevestește lor.

19. Și prinzându-l pre dânsul, l-au dus la Ariopag, zicând: oare putem a înțelege ce este această învătătură nouă, care de tine se gătește?

20. Pentrucă streine oarecare bagi în auzurile noastre; drept aceea vom să știm ce vor să fie acestea.

21. (Că Atinenii toți și cei streini cari mergeau acolo, la nimic alt nu se zăboviau, fără numai a zice sau a auzi ceva nou).

22. Și stând Pavel în mijlocul Ariopagului, a zis: bărbați Atineni, întru toate vă văz pre voi ca și cum ați fi mai cucernici.

23. Pentrucă, trecând și privind închinăciunile voastre, am aflat și un iertfelnic, întru care eră scris: Necunoscutului Dumnezeu. Pre care dar necunoscându-l voi îl cinstiți, pre acesta eu îl vestesc vouă.

24. Dumnezeu care au făcut lumea și toate cele ce sunt într'însa, acesta fiind Domnul cerului și al pământului, nu în biserici făcute de mâini locuiește;

25. Nici de mâini omenești se slujește, având trebuință de ceva, de vreme ce el dă tuturor viață și suflare și toate;

26. Și au făcut dintr'un sânge tot neamul omeneș, să locuască preste toată fața pământului, așezând vremile cele mai 'nainte rânduite și hotarele locuinței lor;

27. Ca să caute pre Domnul, ca doară l-ar simți pre el și l-ar afla, măcar că nu este departe de fiecare din noi;

28. Căci întru dânsul viem și ne mișcăm și suntem; precum și oare cari din poezicii voștri au zis: că al lui și neam suntem.

29. Deci de vreme ce neamul lui Dumnezeu suntem, nu suntem dator a socoti cum că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului, sau pietrei care este cioplitură a meșteșugului și a gândului omului.

30. Deci anii neștiinței acesteia trecându-i cu vederea Dumnezeu, acum poruncește tuturor oamenilor pretutindenea să se pocăiască;

31. Pentrucă au pus ziua, întru

care va să judece lumea întru dreptate prin bărbatul pre care mai 'nainte l-au rânduit; dând credință tuturor, înviindu-l pre dânsul din morți.

32. Iar auzind de învierea morșilor, unii își băteau joc, iar alții au zis: te vom auzi iarăși pre tine pentru aceasta.

33. Și așa Pavel a ieșit din mijlocul lor.

34. Iar oarecari bărbați lipindu-se de el, au crezut; între cari eră și Dionisie Areopagitul și o femeie anume Damaris și alții împreună cu dânsii.

CAP. 18.

Pavel în Corint. Achila și Priscila. Cuvântarea lui Pavel. Crisp mai marele sinagogei vine la credință cu toată casa lui. Vedenia lui Pavel. Proconsulul Galion. Apolos, bărbat cuvântăreț și credincios.

Iar după acestea ieșind Pavel din Atena, a venit la Corint;

2. Și aflând pre oarecare Iudeu anume Achila, de neam din Pont, care de curând venise dela Italia și pre Priscila femeia lui; (pentru că a fost poruncit Claudie să iasă toți Iudeii din Roma); a venit la ei.

3. Și pentrucă eră de un fel de meșteșug cu ei, a rămas lângă dânsii și lucră; pentrucă erau făcători de corturi cu meșteșugul.

4. Și se pricia în sinagogă în toate sâmbetele și încredință și pre Iudei și pre Elini.

5. Iar dacă s'au pogorît dela Machedonia Sila și Timotei, se cuprinsese de duhul Pavel, mărturisind Iudeilor că Iisus este Hristos.

6. Și stând ei împotriva și hulind, scuturându-și hainele a zis către dânsii: sângele vostru asupra capului vostru; curat sunt eu; de acum la neamuri mă voi duce.

7. Și mutându-se de acolo a venit la casa oarecăruia, anume Iust care cinstia pre Dumnezeu, a cărui casă eră alături cu sinagoga.

8. Iar Crisp mai marele sinagogei, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui; și mulți din Corinteni auzind credeau și se botezau.

24. Fapt. 7, 48. 27. Is. 55, 6,

29. Is. 46, 5.

30. Fapt. 14, 16; Luc. 24; 47.

31. Rom. 14, 10; Fapt. 3, 15,

32. 1 Cor. 1, 23.

18. 2. Rom. 16, 3. 3. 1 Cor. 4, 12.

5. Fapte 17, 14, 15.

6. Fapte 13, 51; Mat. 10, 14.

9. Și au zis Domnul în vedenie noaptea lui Pavel: nu te teme, ci grăiește și nu tăcea:

10. Că eu sunt cu tine și nimeni nu se va ispiți asupra ta ca să-ți facă rău; pentru că norod mult este mie în cetatea aceasta.

11. Și a șezut acolo un an și șase luni, învățând întru ei cuvântul lui Dumnezeu,

12. Și Galion fiind dregător în Ahaia, s'au ridicat toți iudeii cu un suflet asupra lui Pavel și l-au dus pre el la divan,

13. Zicând: că afară de lege acesta îndeamnă pre oameni să cinstească pre Dumnezeu.

14. Și vrând Pavel să deschiză gura, a zis Galion către iudei: de ar fi vre o nedreptate sau vre o faptă rea, o ludeilor, după cuviință v'aș fi suferit pre voi;

15. Iar de vreme ce este întrebare pentru cuvânt și pentru nume și pentru legea voastră, veți căuta voi; pentru că judecător acestora eu nu vreau să fiu.

16. Și l-a gonit pre el dela divan.

17. Și apucând toți Elinii pre Sosten mai marele sinagogei, îl băteau înaintea divanului. Și lui Galion nici o grije nu era de acestea.

18. Iar Pavel, încă mai îngăduind zile multe, despărțindu-se dela frați, a mers pre apă la Siria, și împreună cu ei Prischila și Achila; care și-a tuns capul în Cheghrees, pentru că aveau lăgăduință.

19. Și a sosit în Efes și pre aceea i-a lăsat acolo; iar el intrând în sinagogă, se întreba cu ludeii.

20. Și rugându-l ei ca să rămâne la dânsii mai multă vreme, n'a voit;

21. Ci s'a despărțit dela ei, zicând: mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să-l fac în Ierusalim, și iarăș mă voi întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Și a purces dela Efes.

22. Și pogorându-se în Chesaria, sulindu-se și închinându-se adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. Și făcând acolo câțavă vreme,

s'a dus, trecând de rând prin finutul Galatiei și prin Frighia, întărind pre toți ucenicii.

24. Iar un Iudeu oarecare anume Apolos, Alexandrean de neam, bărbat meșter la cuvânt, a venit în Efes, puternic fiind întru scripuri

25. Acesta era învățat în calea Domnului, și lierbând cu duhul, grăia și învăța cu deadinsul cele ce sunt pentru Domnul, știind numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăznilă în sinagogă; și auzindu-l pre el Achila și Prischila, l-au luat și mai cu amăruntul, îi au spus lui calea lui Dumnezeu.

27. Și vrând el să treacă în Ahaia, îndemnându-se frații au scris ucenicilor să-l primiască pre el, care mergând acolo, mult a ajutat cu darul celor ce crezuseră.

28. Pentru că tare înfruntă pre ludei înaintea norodului, arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAP. 19.

Pavel propoveduește în Efes, botează și săvârșește multe vindecări minunate. Dimitrie Argintarul ridică poporul asupra lui Pavel.

Și a fost când era Apolos în Corint, Pavel trecând prin părțile cele de sus a venit în Efes, și aflând pre oarecari ucenici,

2. A zis către ei: luat-ați Duh Sfânt după ce ați crezut? Iar ei au zis către dânsul: încă nici de este Duh Sfânt am auzit.

3. Și a zis către ei: dar în ce v'ați botezat? Iar ei au zis: în botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat botezul pocăinței, zicând norodului, să crează întru acela ce vine după dânsul, adică întru Hristos Iisus.

5. Și auzind, s'au botezat întru numele Domnului Iisus.

6. Și punându-și Pavel mâinile preste ei, au venit Duhul Sfânt preste dânsii; și grăiau în limbi, și prorociau.

7. Și erau de toți bărbați, ca la doisprezece.

24. 1 Cor. 1, 12. 28. Fapt. 9, 22.

19. 1. Fapt. 18, 19. 24.

2. Fapt. 10, 44; Ioan 7, 39.

4. Mat. 3, 11. 6. Fapt. 6, 6. și 2, 4.

9. 1 Cor. 2, 4.

10. Is. 41, 10; Ioan 10, 16.

15. Mat. 27, 24; Ioan 18, 31.

17. 1 Cor. 1, 1.

18. Fapt. 21, 24; Num. 6, 9, 18.

21. 1 Cor. 4, 19; Evr. 6, 3; Iac. 4, 15.

8. Și ei intrând în sinagogă, cu îndrăzneală grăia în trei luni, înfăbându-se și adevărind cele de împărăția lui Dumnezeu.

9. Iar de vreme ce unii se împietreau și nu ascultau, grăind de rău calea înaintea norodului, Pavel depărțându-se dela ei, a oșebit pre ucenici, în toate zilele pricindu-se în școala unui Tiran.

10. Și aceștia s'a făcut în doi ani; cât toți cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul Domnului Iisus, și Iudeii și Elinii.

11. Și puteri nu mici făcea Dumnezeu prin mâinile lui Pavel;

12. Cât și preste cei ce erau bolnavi se aduceau de pre trupul lui măhrami sau ștergătoare, și se depărtau dela ei boalele, și duhurile cele rele ieșau dintr'înșii.

13. Și s'au ispitit oarecari din Iudeii cei ce încunjurau jurători, a chema presie cei ce aveau duhurile cele rele, numele Domnului Iisus, zicând: jurăm-vă pre voi cu Iisus pre care Pavel propoveduește.

14. Și erau șapte feciori ai lui Scheva, Iudeului, arhiereului, cari făceau aceasta.

15. Și răspunzând duhul cel rău a zis: pre Iisus cunosc, și pre Pavel știu; dar voi cine sunteți?

16. Și sărind asupra lor omul întru care era duhul cel rău, și biruindu-l pre el, s'a întărit asupra lor, cât goli și răniți au fugit din casa aceea.

17. Și aceasta s'a făcut știută la toți Iudeii și Elinii cei ce locuiau în Efes; și a căzut frică preste toți acela, și se mărește numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din cei ce crezuseră veneau de se mărturiseau, și vesteau faptele lor.

19. Și mulți din cei ce făcuse vrăjile aducând cărțile, le ardeau înaintea tuturor; și au socotit prejurile lor, și au aflat cincizeci de mii de arginți.

20. Așa cu tărie cuvântul Domnului crește și se întărește.

21. Și dacă s'au săvârșit acestea, a pus Pavel cu duhul, ca trecând prin Machedonia și Ahaia, să mear-

gă în Ierusalim, zicând că după ce voui fi acolo, trebuie și Roma să o văz.

22. Și trimițând la Machedonia doi din cei ce slujeau lui, pre Timotei și pre Erast; el a rămas cătăvă vreme în Asia.

23. Și s'a făcut în vremea aceea turburare nu puțină pentru calea Domnului.

24. Pentru că un argintar oarecare anume Dimitrie, făcând biserică de argint Artemidei, dă meșterilor lucru nu puțin;

25. Pre cari adunându-l și pre cei ce erau lucrători de unele ca acestea, a zis: bărbaților, știți că dintr'acest lucru este câștigul nostru.

26. Și vedeți și auziți, că nu numai în Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta mult norod învășând a muțat, zicând, că nu sunt dumnezeii cei ce de mâini se fac;

27. Și nu numai această parte a noastră se primejduiește a veni sore defăimare; ci și biserica dumnezeoalei celei mari Artemidei, întru nimic a se socoti, ba încă să se surpe și mărima ei, pre care toată Asia și lumea o cinstește.

28. Și auzind și umplându-se de mânie strigau, zicând: mare este Artemida Efesenilor!

29. Și s'a umplut toată cetatea de turburare; și s'au pornit toți într'un suflet ia priveliște, răpind împreună și pre Gaie și pre Aristarh, Machedonenii, soțiile lui Pavel.

30. Iar Pavel vrând să intre în norod, nu l-au lăsat pre el ucenicii.

31. Încă și unii din mai marii Asiei, fiind lui prieteni, trimițând la dânsul, îl rugau să nu se dea pre sine în priveliște.

32. Deci alții strigau altceva; pentru că eră adunarea turburată, și cei mai mulți nu știau pentru ce s'au adunat.

33. Iar din norod au scos înainte pre Alexandru, puindu-l pre el înainte Iudeii. Iar Alexandru făcând cu mâna, vreă să răspundă norodului.

34. Iar cunoscând că este Iudeu, un glas s'a făcut de către toți, care ca vre-o două ceasuri strigă: mare este Artemida Efesenilor!

35. Iar logofătul potolind norodul, a zis: bărbați Efeseni, cine este o-

8. Fapt. 14, 3. 17. Fapt. 5, 5, 11.

20. Fapt. 6, 7; 12, 24.

22. Fapt. 18, 21 și 20, 22.

22. Rom. 16, 23. 23. 2 Cor. 1, 8.

24. Fapt. 16, 16. 29. 2 Cor. 1, 8.

mîl acela care nu știe că cetatea Efesenilor este purtătoare de grija bisericii Artemidei, dumnezeoaiei cei mari și a chipului ei?

36. Deci fără de îndoială fiind acestea, se cuvine voi să vă astîm-părași, și nimic cu obraznicie să nu faceși.

37. Că ați adus pre bărbații aceștia, nici furi de cele sfinte fiind, nici hulind pre dumnezeoaia voastră.

38. Iar de are Dimitrie și cei împreună cu el meșteri, către cineva cuvînt, judecători sunt și dregători; părăscă-se unul pre altul.

39. Iar dacă pentru altceva cercași, în adunarea cea legiuită se va deslegă.

40. Pentrucă ne primejduim să ne vinuim de zarvă pe ziua de astăzi, fiindcă nici o pricină nu este pentru care am putea să dăm seamă de turburarea aceea.

41. Și aceasta zicînd, a slobozit adunarea.

CAP. 20.

Călătoria lui Pavel prin Machedonia și Grecia în Asia. El învie pre Eutih în Troada. Dă sfaturi păstorești la Milet preoților din Efes.

Iar după ce a încetat gâlceava, chemînd Pavel pre ucenici, și închinându-se lor, a ieșit să meargă în Machedonia.

2. Și trecînd prin părțile acelea, și mîngîindu-l pre ei cu cuvînte multe, a venit în Elada.

3. Și făcînd acolo trei luni, fiindcă s'a făcut vicleșug asupra lui despre Iudei, vrînd el să se suie în Siria, s'a făcut socoteală să se întoarcă prin Machedonia.

4. Și mergea împreună cu el până la Asia Sosipatru Verianul; și din Tesalonicheni, Aristarh și Secund; și Gaie Dervianul și Timotei; iar din Asia, Tihic și Trofim.

5. Aceștia mergînd înainte ne-au așteptat pre noi în Troada.

6. Iar noi, după zilele azimelor, am mers pre apă dela Filipi, și în cinci zile am venit la ei în Troada; unde am zăbovit șapte zile.

7. Iar într-o una din sîmbete, adunași fiind ucenicii să frîngă pîine, Pavel vorbea cu dînșii, vrînd să purceadă a doua zi; și a lungit cuvîntul până la miezul nopței.

8. Și erau făclii multe în foisor sus, unde erau adunași.

9. Și șezînd un tinereci anume Eutih într-o lereastră, cuprins fiind de somn greu; vorbind Pavel de multe, plecîndu-se de somn, a căzut jos din casa de sus cea din rîndul al treilea și i-au luat mort.

10. Iar Pavel pogorîndu-se, a căzut preste el, și îmbrăjișindu-l a zis: nu vă turburași, că sufletul lui într'însul este.

11. Și suindu-se și frîngînd pîine, și mîncînd și mult vorbind cu ei până la ziuă, așa a ieșit.

12. Iar pre copil l-a adus viu, și s'au mîngîiat nu puțin.

13. Iar noi venind la corabie, am mers la Ason, de acolo vrînd ca să luăm pre Pavel, pentrucă așa eră rînduit, vrînd el să meargă pre uscat, pedestru.

14. Și dacă s'a întîlnit cu noi la Ason, luîndu-l pre el, am venit la Mîtilini.

15. Și de acolo înnoțînd cu corabia, a doua zi am sosit în preajma Hîului; și în cealaltă zi am ajuns în Samos, și rămîind în Tronghilion, a doua zi am venit la Milet.

16. Pentrucă a socotit Pavel să treacă Efesul, ca să nu i se facă lui să zăbovească în Asia; că se grăbiă de ar putea în ziua praznicului a cincizeci de zile să fie în Ierusalim.

17. Și din Milet trimișînd în Efes, a chemat pre presviterii bisericii.

18. Și dacă au venit la el, a zis lor: voi știți din ziua cea dintîiu într-o care am intrat în Asia, cum am fost cu voi în toată vremea.

19. Slujind Domnului cu toată smerenția și cu multe lacrimi și ispite, care mi s'au înfăptuit mie într-o vicleșugurile Iudeilor.

20. Cum nimic n'am făcut din cele de folos, să nu vă vestesc vouă și să vă învăț pre voi înaintea norodului, și prin case.

21. Mărturisind și Iudeilor și Eliniilor pocăința cea către Dumnezeu,

36. Fapt. 21, 5.

20. 1. 1 Tim. 1, 3.

4. Fapt. 17, 10; Rom. 16, 21, 23; Efes. 6, 21; 2 Tim. 4, 20. 6. Eșire 12, 15.

7. Fapt. 2, 42, 46. 16. Fapt. 19, 21.

21. Luc. 24, 47.

și credința cea întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și acum iată, eu legat fiind cu Duhul, merg în Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întâmpla mie întru el;

23. Fără numai că Duhul cel Sfânt prin cetății mărturisește, zicând că legături și necazuri pre mine mă așteaptă.

24. Ci nici de una nu bag seamă, nici am sufletul meu cinslit mie, fără numai ca să săvârșesc alergarea mea cu bucurie, și slujba care am luat dela Domnul Iisus, a mărturisii evangheliei Darului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, pre la cari am trecut propoveduind împărăția lui Dumnezeu.

26. Pentru aceea mărturisesc vouă în ziua de astăzi, că curat sunt eu de sângele tătoror.

27. Pentru că nu m'am ferit ca să nu vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Drept aceea, luați aminte de voi și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v'au pus pe voi episcopi, ca să păstoriți biserica lui Dumnezeu, care o au câștigat cu sângele său.

29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, cari nu vor crușa turma.

30. Și dintru voi înși-vă se vor scula bărbați, grăind îndărătnicii, ca să tragă pre ucenici după dânșii.

31. Pentru aceea priveghiați aducându-vă aminte, că trei ani noaptea și ziua n'am încetat cu lacrimi învățând pre unul fiecare din voi.

32. Și acum vă încredințez pre voi, frașilor, lui Dumnezeu și cuvântului Darului lui, care poate să vă zidiască, și să vă dea vouă moștenire între toți cei sfințiți.

33. Argintul sau aurul sau haina, nici a unuia n'am poștit.

34. Singuri voi știți, că trebuinelor mele și celor ce sunt cu mine, au slujit mâinile acestea.

35. Toate am arătat vouă, ca așa ostentindu-vă se cade să ajutați celor slabi, aducându-vă aminte de

cuvântul Domnului Iisus, că el auzis: mai fericit este a da decât a lua.

36. Și acestea zicând, plecându-și genunchele sale, împreună cu toți cu ei s'au rugat.

37. Și multă plângere a fost tuturor, și căzând pre grumazii lui Pavel, îl sărutau pre el.

38. Cuprinzându-i jale mai vărtos pentru cuvântul care a fost zis, că nu vor mai vedea fața lui. Și îi petreceau pre el la corabie.

CAP. 21.

Călătoria lui Pavel la Chesaria Palestinei. Agav îi prevestește ce are să sufere în Ierusalim. Sfatul dat lui Pavel de Iacov. Iudeii se ridică asupra lui în Ierusalim; el e scăpat de căpitantul oștii.

Și a fost, după ce am purces noi, despărțindu-ne de ei, mergând drept am venit la Con, și a doua zi la Rodos, și de acolo la Patara;

2. Și aflând corabie trecând la Finichia, suindu-ne într'însa, am purces.

3. Și ivindu-ne la Chipru, și lăsându-l pre el în stânga, mergeam la Siria, și ne-am pogorât în Tir; pentru că acolo era corabia a descărca povara.

4. Și aflând ucenici, am rămas acolo șapte zile, cari ziceau lui Pavel prin Duhul, să nu se sule la Ierusalim.

5. Și când a fost nouă de am împlinit zilele ieșind mergeam; petrecându-ne pre noi toți împreună cu femele și cu copii, până afară din cetate; și plecând genunchele pre țărîmure, am făcut rugăciune.

6. Și închinându-ne unii altora, am intrat în corabie; iar aceia s'au întors la ale sale.

7. Iar noi calea pre apă săvârșind dela Tir, am venit la Ptolemaida, și închinându-ne frașilor, am rămas o zi la ei.

8. Iar a doua zi ieșind noi, cei ce eram cu Pavel, am venit în Chesaria; și intrând în casa lui Filip evanghelistul, care era din cei șapte, am rămas la el.

23. Fapt. 21, 4. 24. Fapt. 21, 13.

26. Fapt. 18, 6. 28. 1 Petr. 5, 2.

31. Evr. 13, 17. 32. Fapt. 14, 3.

34. Fapt. 18, 3.

36. Fapt. 21, 5, 38.

21. 4. Fapt. 20, 23. 5. Fapt. 20, 36.

8. Fapt. 6, 8. 9. Ioil 2, 25.

9. Și acesta avea patru fete fecioare, prorocițe.

10. Și zăbovindu-ne noi acolo multe zile, s'a pogorît din Iudeea oarecare proroc, anume Agav.

11. Și viind către noi, și luând brăul lui Pavel și iegându-și mâinile și picioarele, a zis: acestea zice Duhul Sfânt: pre bărbatul al căruia este brăul acesta, așa îl vor lega în Ierusalim Iudeii, și îl vor da în mâinile neamurilor.

12. Și dacă am auzit acestea, îl rugam noi și cei de loc de acolo, ca să nu se sufe el în Ierusalim,

13. Și a răspuns Pavel: ce faceți de plângeți și îmi înfristați inima? Că eu nu numai a fi legat, ci și a muri în Ierusalim gata sunt pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neputând noi plecă pre el, am încetat, zicând: voea Domnului să fie

15. Iar după zilele acestea, gătindu-ne, ne sulam în Ierusalim.

16. Și au venit împreună cu noi și din ucenicii dela Chesariea, aducând cu sine pre oarecare Mnason, Chiprian, vechiu ucenic, la care să ne sălășluim.

17. Și sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne-au primit pre noi frații.

18. Iar a doua zi a intrat Pavel împreună cu noi către Iacov; și toți bătrânii au venit.

19. Și închinându-se lor, spuneă câte una pe rând cele ce au făcut Dumnezeu întru neamuri prin slujba lui.

20. Și ei auzind, slăviau pre Domnul, și au zis lui: vezi frate, câte milii de Iudei sunt cari au crezut; și toți sunt râvnitori legii;

21. Și au înțeles pentru tine, că învești despărțire dela Moisi pre toți Iudeii cei dintre neamuri, zicând să nu-și lase împrejur pre fiii lor, nici după obiceiuri să umble.

22. Ce dar este? Cu adevărat trebuie mulțime să se adune; că vor auzi că ai venit.

23. Deci aceasta fă, care îți zicem ție: sunt la noi patru bărbați, cari au făgăduință întru sine;

24. Pre aceștia luându-i, curățește-le împreună cu ei, și cheltuește

pentru ei, ca să-și rază capul; și vor cunoaște toți, că din cele ce au înțeles pentru tine, nimic nu este; ci umbli și tu păzind legea.

25. Iar pentru neamurile care au crezut, noi am trimis, judecând nimic de acest fel să păzească ei, fără numai să se ferească ei de ce este jersit idolilor, și de sânge și de sugrumași și de curvie.

26. Atunci Pavel luând pre bărbatii aceia, a doua zi curățindu-se cu ei, a intrat în biserică, vestind plinirea zilelor curățeniei, până ce s'a adus pentru unul fiecare din ei jersită.

27. Și când eră să se împlinească șapte zile, Iudeii cei din Asia, văzând pre el în biserică, au întărit tot norodul și și-au pus mâinile pre el.

28. Strigând: bărbați israeliteni, ajutați; acesta este omul care împotriva norodului și a legii și a locului acestuia, pre toți pretutindenea învață; încă și Elini a băgat în biserică, și a spurcat acest sfânt loc.

29. Că văzuseră pre Trofim Efeseanul în cetate împreună cu el, pre care socoteau că l-a băgat Pavel în biserică;

30. Și s'a pornit toată cetatea, și a alergat norodul; și prinzând pre Pavel, îl trăgeau afară din biserică; și îndată s'au închis ușile.

31. Și căutând ei să-l omoare pre el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că s'a turburat tot Ierusalimul.

32. Care îndată luând ostași și sulași, a alergat asupra lor; iar ei văzând pre căpitanul și pre ostași, au încetat a bate pre Pavel.

33. Și apropiindu-se căpitanul, l-a apucat pre el, și a poruncit să-l lege cu două lanțuri; și întrebă cine este și ce a făcut.

34. Și alții altceva strigau întru norod; și neputând să înțeleagă adevărul pentru gâlceava, a poruncit să-l ducă pre el la tabără.

35. Și când a ajuns la trepte, s'a întâmplat de se purtă el de ostași, pentru sila norodului.

36. Pentrucă mergea după el mul-

24. Fapt. 18, 18. Numer. 6, 21.

25. Fapt. 15, 20, 29.

26. Numer. 6, 13 sq. 27. Fapt. 24, 18.

28. Fapt. 19, 26 și 24, 5.

29. Fapt. 20, 4; 2 Tim. 4, 20.

30. Fapt. 26, 21.

33. Fapt. 20, 23 și 21, 11.

10. Fapt. 11, 28. 13. Rom 8, 36.

14. Luc. 22, 42. 19. Fapt. 20, 24.

timea norodului, strigând: ia-l pre el.

37. Și vrând să-l bage în tabără, Pavel a zis căpitanului: de este slobod mie a zice ceva către tine? Iar el a zis: elinește știi?

38. Oare nu ești tu Eghipteanul, cela ce mai înainte de zilele acestea te-ai ridicat asupra, și ai scos în pustie pre cele patru mil de bărbați sicari?

39. Și a zis Pavel: eu sunt om Iudeu din Tarsul Chilichiei, cetățean al unei cetăți, care nu este neînsemnată; și te rog pre tine, dă-mi voie să grăesc către norod.

40. Și dându-i voie el, Pavel stând pre trepte, a făcut cu mâna norodului. Și multă tăcere făcându-se, a grăit în limba evreească, zicând:

CAP. 22.

Apărarea lui Pavel. Chemarea sa și trimiterarea sa la propoveduire. Ca cetățean roman cere a nu fi bătut.

Bărbați frași și părinți, auziți acum răspunsul meu cel către voi.

2. Și auzind ei că în limba evreească grăește lor, mai multă tăcere au dat, și a zis:

3. Eu sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Chilichiei și crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil, învățat pre amăruntul legea părintească, râvnitor fiind lui Dumnezeu, precum voi sunteți astăzi.

4. Care această cale o am gonit până la moarte, legând și dând la temnițe bărbați și mulieri.

5. Precum și arhiereul mărturisește de mine, și toată bătrânimea; dela cari și cărți luând către frași, la Damasc mergeam, ca și pre cei ce erau acolo să-l aduc legași în Ierusalim, ca să se pedepsească.

6. Și a fost când mergeam eu și mă apropiam de Damasc, într-o amiază, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă.

7. Și am căzut la pământ, și am auzit glas zicându-mi: Savle, Savle, ce mă gonești?

8. Iar eu am răspuns: cine ești Doamne? Și au zis către mine: eu

sunt Iisus Nazarineanul, pre care tu gonești.

9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina o au văzut, și s-au înfricoșat; iar glasul celui ce grăia mie nu l-au auzit.

10. Și am zis: ce voiu face Doamne? Iar Domnul au zis către mine: sculându-te mergi în Damasc, și acolo se va grăi ție pentru toate cele ce s-au rânduit ție să le faci.

11. Și fiindcă nu vedeam de slava luminei aceea, ducându-mă de mână de cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc.

12. Iar oarecare Anania, bărbat bine credincios după lege, mărturisit de toți Iudeii cari locuiesc în Damasc,

13. Venind la mine, și stând înainte, a zis mie: Savle frate, vezi iarăși. Și eu în ceasul acela am căutat la el.

14. Iar el a zis: Dumnezeuți părinților noștri te-au ales pre tine, ca să cunoști voia lui, și să vezi pre cel Drept, și să auzi glas din gura lui.

15. Căci vei fi lui mărturie către toți oamenii de cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum ce zăbovești? Sculându-te botează-te, și îți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Și a fost mie, când m'am înfors în Ierusalim și mă rugam în biserică, m'am făcut într-o uimire;

18. Și l-am văzut pre el zicând mie: grăbește și ieși curând din Ierusalim, că nu vor primi mărturiea ta cea pentru mine.

19. Și am zis: Doamne, ei știu că eu puneam în temnițe și băteam la sinagoguri pre cei ce credeau într-o tine;

20. Și când se vărsa sângele lui Stefan mucenicului tău, și eu eram de față, și mă învolam la moartea lui, păzind hainele celor ce îl omorau pre el.

21. Și au zis către mine: mergi, că eu la neamuri departe te voiu trimite.

22. Și l-au ascultat pre el până la cuvântul acesta, și au ridicat gla-

39. Fapt. 9, 11.

40. Fapt. 12, 17 și 13, 16 și 19, 33.

22. 3. Fapt. 5, 34. 4. Fapt. 9, 2, sq.

7. Fapt. Ap. 26, 14, 15.

9. Fap. Ap. 9, 7. 14. Gal. 1, 15.

15. Fapt. 26, 16. 17. Fapt. 9, 26.

21. Fapt. 9, 15 și 13, 2.

22. Fapt. 21, 36.

sul lor, zicând: ia-l de pre pământ pre unul ca acesta, că nu se cade el să trăiască.

23. Și strigând ei, și aruncând hainele, și praf aruncând în văzduh,

24. A poruncit căpitanul să-l ducă pre el în tabără, zicând cu bătaie să se certe el, ca să cunoască pentru care pricină strigau așa asupra lui.

25. Iar fiindcă prea îl strângeau pre el cu curelele, a zis Pavel către sutașul cel ce stă de față: oare este slobod vouă a bate om Roman și nejudecat?

26. Și auzind sutașul, mergând a spus căpitanului, zicând: caută ce vei să faci, că omul acesta este Roman.

27. Și venind căpitanul, a zis lui: spune mie, de ești tu Roman? Iar el a zis: așa.

28. Și a răspuns căpitanul: eu cu multă cheltuială am câștigat cetățenia aceasta. Iar Pavel a zis: iar eu sunt și născut.

29. Deci îndată s'au depărtat de la el cei ce voiau să-l bată; și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Roman, și căci îl legase pre el.

30. Și a doua zi vrând să cunoască adevărul pentru ce se părăște de Iudei, l-a slobozit pre el din legături, și a poruncit să vie Arhiereli și toată adunarea lor, și aducând pre Pavel, l-a pus în mijlocul lor.

CAP. 23.

Pavel vorbind adunării este pălmuit. Răspunsul său către arhieru. Provoacă împerechere în adunare. Vicleșugul Iudeilor împotriva lui Pavel dat pre față. Trimiterea lui în Chesaria.

Si căutând Pavel spre adunare, a zis: bărbăți frați, eu cu toată știința bună am viețuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta.

2. Iar arhierul Anania a poruncit celor ce-l stau lui înaintea să-l bată preste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el: bate-le-ar Dumnezeu, perete văruit;

și tu șezi judecându-mă după lege, și împotriva legii poruncești să mă bată?

4. Iar cei ce stau înaintea, au zis: dar pre arhierul lui Dumnezeu blestemi?

5. Iar Pavel a zis: n'am știut fraților, că este arhieru; că scris este: pre mai marele norodului tău, să nu-l grădești de rău.

6. Deci cunoscând Pavel că o parte este Saduchei, iar alta Farisei, a strigat întru adunare: bărbăți frați, eu sunt Fariseu, fecior de Fariseu; pentru nădejdea și învierea morșilor eu mă judec.

7. Și aceasta el grăind, s'a făcut neunire între Farisei și între Saduchei; și s'a împerechiat mulțimea.

8. Pentrucă Saduchei zic că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar Fariseii le mărturisesc amândouă.

9. Și s'a făcut strigare mare; și sculându-se Cărturarii din partea Fariseilor, se priceau, zicând: nici un rău nu aflăm în omul acesta; iar de a grăit lui duh sau înger, să nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Și multă gâlceavă făcându-se, temându-se căpitanul ca să nu sfâșie ei pre Pavel, a poruncit ostașilor să se pogoare și să-l răpească pre el din mijlocul lor, și să-l ducă în tabără.

11. Iar în noaptea ce venise stându-l Domnul înaintea, au zis: îndrăznește Pavel, că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, așa ție se cade și în Roma să mărturisești.

12. Iar după ce s'a făcut ziua, adunându-se oarecari Iudei, s'au anatematizat pre el, zicând: nici să mănânce, nici să bea până nu vor omori pre Pavel.

13. Și erau mai mulți de patruzeci cei ce făcuseră jurământul acesta.

14. Căci mergând la Arhierii și la bătrâni au zis: cu anatema ne-am anatematizat pre noi înși-ne, nimic să nu gusăm până nu vom omori pre Pavel.

15. Acum dar vot arătați căpitanului împreună cu adunarea că mâine să-l pogoare pre el la voi, ca și cum ați vrea să cercați mai pre a-

5. Eșire 22, 28; 2 Petr. 2, 10; Iud. v. 8.

6. Fapt. 26, 5. 8. Mat. 22, 23.

9. Fapt. 25, 25 și 5, 39.

11. Fapt. 19, 21.

măruntul cele ce sunt pentru el; iar noi, mai 'nainte de ce se va apropiă el, gata suntem să'l omorîm pre el.

16. Și auzînd feciorul surorii lui Pavel vicleșugul, mergând și intrînd în tabără, a spus lui Pavel.

17. Și chemând Pavel pre unul din sutași, a zis: pre tinerelel aceștia du'l la căpitanul, pentrucă are oarece să spue lui.

18. Deci acela luându'l pre el, l-a dus la căpitanul, și a zis: Pavel cel legat chemându mă pre mine s'a rugat pentru acest tinerelel să'l aduc la tine, că are oarece să'și spue ție.

19. Iar căpitanul luându'l de mână și ducându-se în lături, l-a întrebat: ce este care ai să'mi spui mie?

20. Și a zis: că ludei s'au vorbit să se roage ție ca mâine să pogori pre Pavel la adunare, ca și cum ar vreă ceva mai pre amăruntul să întrebe pentru el.

21. Deci tu să nu'i ascuți pre ei, pentrucă îl pîndesc pre el bărbași mai mulți de patruzeci, cari s'au anatemașit pre el'și, nici să mănânce nici să beă până nu vor omori pre el; și acum gata sunt, așteptînd cea dela tine lăgăduință.

22. Deci căpitanul a slobozit pre tinerelel, poruncind ca nimărui să nu spue că acestea ai arătat către mine.

23. Și chemând pre doi sutași a zis: găliți dela ai treilea ceas din noapte două sute de ostași, ca să meargă până la Chesaria și călăreși șaptezeci și fustași două suie.

24. Și dobitoace să aduceși ca puind pre Pavel să'l scape către Filix, domnul.

25. Scriind carte care cuprinde într'acest chip:

26. Claudie Lisle, lui Filix prea puternicului domn. să se bucure.

27. Pre acest bărbat, fiind prins de iudei, și vrînd să se omoare de dășii, mergînd eu cu oaste, l-am scos, înțelegînd că este Roman.

28. Și vrînd să înțeleg pricina pentru care îl părăsc pre el, l-am pogorît la adunarea lor.

29. Pre care l-am aflat părăndu-se pentru întrebările legii lor; iar nici o vină vrednică de moarte sau de legături avînd.

30. Și vestîndu-mi-se mie cum că va să fie vicleșug asupra bărbatului acestuia despre ludei, dintr'acel ceas l-am trimis la tine, poruncind și părășilor să spue cele ce au asupra lui înaintea ta. Fii sănătos.

31. Deci ostași, după cum li se poruncise lor, luînd pre Pavel, l-au adus noaptea la Antipatrida.

32. Iar a doua zi lăsînd pre călăreși să meargă cu el, s'au întors în tabără;

33. Cari intrînd în Chesaria și dînd domnului cartea, au pus și pre Pavel înaintea lui.

34. Și cetînd domnul și întrebîndu'l din ce finut este, și înțelegînd că este dela Chlichia,

35. A zis: te volu auzi pre tine cînd și părășii tăi vor veni. Și a poruncit ca să se păzească el în divanul lui Irod.

CAP. 24.

Pavel înaintea lui Filix și răspunsul său la învinuirile ludeilor.

Iar după cinci zile s'a pogorît arhiereul Anania, cu bătrînii și cu oarecare ritor, Tertil, cari au arătat domnului asupra lui Pavel.

2. Și chemându-se el, a început a'l pări pre el Tertil, zicînd: multă pace dobîndind prin tine și isprăvi, care se fac la neamul acesta prin a ta purtare de grije,

3. În toată vremea și în tot locul mărturisim, puternice Filixe, cu toată mulțămîta.

4. Iar ca nu mai mult să te ostenesec; te rog să ne auzi pre noi în scur cu a ta blîndețe.

5. Că am aflat pre omul acesta pierzător, și pornind zarvă la toți ludeii ce sunt în toată lumea și mai mare eresului Nazarinienilor.

6. Care și biserica s'a ispitit să o spurce, pre care l-am și prins, și după legea noastră am vrut să'l judecăm.

7. Dar venind Lisle căpitanul, cu multă silă din mâinile noastre l-a luat.

8. Poruncind părășilor lui să vie la tine; dela care vei putea singur cercetînd, de toate acestea să cunoști, de care noi pîrim pre el.

9. Și împreună adevărau și lu-

24. 3. Fapt. 23, 26. 5. 3 Imp. 18, 17.

27. Fapt. 21, 13; 22, 25.

28. Fapt. 22, 30.

deii, zicând cum că acestea așa sunt.

10. Iar Pavel a răspuns, făcându-l lui semn domnul să grăiască: știindu-te pre tine că de mulți ani ești judecător neamului acestuia, mai cu bună voie cele pentru mine răspund;

11. Că poți tu cunoaște, că nu suni mai mult decât douăsprezece zile decând m'am supt să mă închii în Ierusalim.

12. Și nici în biserică m'au aflat pre mine cu cineva pricinindu-mă, sau turburare făcând norodului, nici în sinagoguri, nici în cetate.

13. Nici pot adeveri pentru care acum mă părăsc.

14. Și mărturisesc aceasta ție, că după calea pre care ei o zic eres, așa slujesc Dumnezeului părintesc, crezând toate cele scrise în lege și în proroci.

15. Nădejde având întru Dumnezeu, care și însuș aceștia așteaptă, cum că va să fie învierea morșilor și a dreptșilor și a nedreptșilor.

16. Și întru aceasta și eu mă nevoiesc, ca iără de policare știință să am către Dumnezeu și către oameni pururea.

17. Și după mulți ani am venit ca să fac milostenii la neamul meu și prinoase.

18. Întru care m'au aliat curățit în biserică, nu cu gloafă, nici cu gălceavă, niște Iudei din Asia.

19. Cari trebuiau înaintea ta să vie de fafă și să părăscă de au ceva asupra mea.

20. Sau aceștia singuri să spuie stând eu înaintea soborului, de au aflat ceva întru mine strâmbătate.

21. Fără numai pentru un glas acesta care am strigat, stând între ei, că pentru învierea morșilor eu mă judec astăzi de voi.

22. Și auzind acestea Filix, i-a lăsat pre ei, fiindcă mai cu amăruntul știă cele pentru calea aceasii, și a zis: când Lisie căptianul se va pogori, voi înțelege cele pentru voi.

23. Și a poruncit sutașului să se păzească Pavel, și să albă odihnă, și pre nimeni să nu oprească dintr'ai lui de a-i sluji sau a veni la el.

24. Iar după câteva zile venind

Filix cu Drusila femeia lui, care eră Iudelcă, a chemat pre Pavel și l-a auzit pre el pentru credința cea întru Hristos.

25. Și grăind el pentru dreptate și pentru înfrânare și pentru judecata ce va să fie, întricoșindu-se Filix, a răspuns: acum mergi; și allând vreme, te voi mai chemă.

26. Incă și nădăjduind că bani se vor dă lui dela Pavel, ca să-l sloboziască; pentru aceea și mai dese ori chemându-l, vorbiă cu el.

27. Iar după ce s'au împlinit doi ani, s'a pus în locul lui Filix, Porchie Fisi; și vrând Filix să facă pre plac Iudeilor, a lăsat pre Pavel legat.

CAP. 25.

Pavel se apără înaintea lui Fisi și cere să fie trimis la divanul Chesarului. Fisi îl aduce la Agripa și Vernichi, cari doriau să-l asculte.

Deci Fisi intrând în dregătorie, după trei zile s'a supt în Ierusalim dela Chesareia.

2. Și au arătat lui arhiereul și cei mai de frunte ai Iudeilor asupra lui Pavel, și îi rugau pre el,

3. Cerând har asupra lui, ca să-l trimeată pre el la Ierusalim, făcând vicleșug ca să-l ucidă pre el pre drum.

4. Deci Fisi a răspuns, că Pavel să se păzească în Chesaria, și el va degrab să meargă acolo.

5. Deci cei tari întru vol, zice: pogorându-se împreună, de este ceva rău întru bărbatul acesta, părăscă-l pre el.

6. Și zăbovind la ei nu mai mult decât zece zile, s'a pogorât în Chesaria; și a doua zi sezând la divan a poruncit să se aducă Pavel.

7. Și viind el, au stătu împrejurul lui Iudeii, cari veniseră din Ierusalim, multe și grele vinului aducând asupra lui Pavel, pre care nu le puteau să le dovedească.

8. Răspunzând el: nici împotriva legii Iudeilor, nici împotriva bisericei, nici împotriva Chesarului am greșit ceva.

9. Iar Fisi vrând să facă plăcere Iudeilor, răspunzând, a zis lui Pa-

27. Fapt. 25, 14 și 25, 9.

25. 1. 24, 1, sq.

3. Fapt. 23, 15.

7. Fap. Ap. 24, 1, 5, 13.

15. Dan. 12, 2; Ioan 5, 28, 29.

16. Fapt. 23, 1; Iov 27, 6; 1 Petru 3, 16.

17. Fapt. 11, 29; Gal. 2, 10.

18. Fapt. 21, 27.

21. Fapt. 23, 6; 26, 6 și 28, 20.

23. Fapt. 27, 3.

vel: voești să te sui în Ierusalim, și acolo pentru acestea să te judeci înaintea mea?

10. Iar Pavel a zis: la divanul Chesarului stau, unde trebuie să mă judec; Iudeilor nici o nedreptate n'am făcut, precum și tu mai bine știi.

11. Pentru că de am făcut nedreptate, și ceva vrednic de moarte am lucrat, nu mă ieresc de moarte; iar dacă nimic nu este din cele ce aceștia mă părăsc, nimeni nu poate pre mine lor să mă dăruiască. Pre Chesarul chem.

12. Atunci Fîst, grăind împreună cu sfatul, a răspuns: pre Chesarul ai chemat? La Chesarul vei merge.

13. Și dacă au trecut câteva zile, Agripa împăratul și Vernichi s'au pogorîți în Chesaria ca să se închine lui Fîst.

14. Și zăbovinduse zile multe acolo, Fîst a spus împăratului pentru Pavel, zicând: un bărbat oare care este lăsat de Filix legat;

15. Pentru care, fiind eu în Ierusalim, au arătat înaintea mea Arhierii și bătrânii Iudeilor, cerând împotriva lui judecată.

16. Către carii am răspuns, că nu este obiceiul la Romani să dea pre vre un om la pierzare, mai înainte până ce n'are de față cel pârît pre pârșii lui, și loc de răspuns să și ia pentru vina sa.

17. Și adunându-se ei aici, nici o zăbavă făcând, a doua zi șezând la judecată, am poruncit să se aducă bărbatul.

18. Pentru cari stînd pârșii lui împrejur, nici o vină aduceau dintr'acelea care preuneam eu;

19. Ci numai niște întrebări pentru a lor credință aveau asupra lui, și pentru un Iisus, oarecare mori, pre care zicea Pavel că este viu.

20. Și nedumerindu-mă eu de întrebarea aceasta, am zis de voește să mergă în Ierusalim, și acolo să se judece pentru acestea.

21. Iar Pavel chemând să se păzească el la judecata lui Sevastu, am poruncit să se păzească până îl voi trimite pre el la Chesarul.

22. Iar Agripa către Fîst a zis: aș fi voiți și eu să auz pre acel om.

Iar el a zis: mâine vei auzi pre dînsul.

23. Deci a doua zi viind Agripa și Vernichi cu mare paradă, și intrînd în divanul palatului, împreună cu căpitani și cu bărbații cei mai de frunte ai cetății, și poruncind Fîst, s'a adus Pavel.

24. Și a zis Fîst: Agripo împărate, și toți bărbații cei ce sunteți împreună cu noi, vedeți pre acesta, pentru care toată mulțimea Iudeilor mi s'a rugat și în Ierusalim și aici, strigînd că nu trebuie să mai trăiască el.

25. Iar eu cunoscînd că nimic vrednic de moarte el n'a făcut, și el singur chemînd pre Chesarul, am socotit să'l trimesc pre el.

26. Pentru care a scris ceva adevărat domnului n'am. Pentru aceea l-am adus pre el la voi, și mai vartos înaintea ta, împărate Agripo, ca cercetare făcîndu-se să am ce să scriu.

27. Pentru că fără cuviință mi se pare a fi, să'l trimesc legat, și pricinile cele asupra lui să nu le însemnez.

CAP. 26.

Cuvîntarea lui Pavel despre credința sa cea după lege și chemarea la Evanghelie. Agripa socotește că n'are nici o vină.

Iar Agripa către Pavel a zis: poruncește-ți-se ție să grăești singur pentru tine. Atunci Pavel întinzînd mîna, a răspuns;

2. Pentru toate care mă părăsc Iudeii, o împărate Agripo, mă socotesc pre mine fericit a fi, vrînd să răspund înaintea ta astăzi.

3. Mai vartos, știutor fiind tu de toate cele ale Iudeilor obiceiuri și întrebări; pentru aceea mă rog ca, cu îngăduință să mă ascuși pre mine.

4. Pre viața mea cea din tinerețe care din început s'a făcut în neamul meu în Ierusalim, o știu toți Iudeii;

5. Știîndu-mă pre mine mai dinainte, de vor vrea să mărturisească, că după eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit Fariseu.

16. A 2 Lege 17, 4.

19. Luca 24, 23.

26. 5. Fapt. 23, 6; Filip. 3, 5.

6. Și acum stau judecându-mă pentru nădejdea făgăduinței cei ce s'au făcut către părinții noștri dela Dumnezeu.

7. La care nădăjduesc să ajungă cele douăsprezece seminții ale noastre, neîncetând ziua și noaptea slujind. Pentru această nădejde sunt părți, împărate Agripo, de Iudei.

8. Ce lucru necredincios se judecă la voi, dacă Dumnezeu pre morși înviează?

9. Deci mie mi s'a părut, că asupra numelui lui Iisus Nazarineanului trebuia multe împotrivă să fac.

10. Care am și făcut în Ierusalim; și pre mulți din sfinți, eu în temniță i-am închis, luând putere dela Arhieriei, și când se omorau ei dam hotărâre.

11. Și la toate sinagogurile de multe ori muncindu-i pre ei, îi îndemnam să hulească; și mult turburându-mă asupra lor, îi gonlam până și la cetățile cele din afară.

12. Întru care mergând și la Damasc cu putere și cu poruncă dela Arhieriei,

13. Întru amiazăzi am văzut pre cale, împărate, din cer mai mult de cât strălucirea soarelui, lumină strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau cu mine.

14. Și toți noi căzând la pământ, am auzit eu glas zicând către mine și grăind în limba Evrească: Savle, Savle, ce mă gonești? Cu greu îți este fie a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.

15. Iar eu am zis: cine ești, Doamne! Iar el au zis: eu sunt Iisus pre care tu gonești.

16. Ci te scoală și stai pre picioarele tale, că spre aceasta m'am arătat fie, ca să te aleg slugă și martur, și a celor ce ai văzut, și a celor întru care mă voiui arăta fie;

17. Scoțându-te pre tine dela norod și dela neamurile, la care acum te trimet.

18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă dela întunecare la lumină și dela puterea satanei la Dumnezeu, ca să iă ei iertare păcatelor și

soartă între sfinți prin credința cea întru mine.

19. Pentru aceea, împărate Agripo, nu m'am făcut neascultător vedeției cerești.

20. Ci celor din Damasc întâiu și din Ierusalim și din toată țara Iudeei și neamurilor am mărturisit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăință.

21. Pentru aceasta Iudeii prinzându-mă în biserică, se ispiteau să mă omoare.

22. Iar dobândind ajutorul celui de la Dumnezeu, până în ziua aceasta stau, mărturisind la mic și la mare, nimic grăind afară de cele ce și prorocii au prorocit că vor să fie și Moisi.

23. Că va pătimi Hristos, că el întâiu din învierea morșilor, lumină va vesti norodului și neamurilor.

24. Și acestea el răspunzând, Fisi cu mare glas a zis: ești nebun Pavle, cartea cea multă te duce la nebunie.

25. Iar el a zis: nu sunt nebun, puternice Fiste; ci ale adevărului și ale înțelepciunii cuvinte grăiesc.

26. Că știe pentru acestea, împăratul, către care și îndrăznind grăiesc: că nu socotesc a fi ceva dintr'acestea neștiut lui; că nu s'a făcut în unghiu aceasta.

27. Crezi împărate Agripo, pre proroci? Știu că crezi.

28. Iar Agripa către Pavel a zis: cu puțin de nu mă pleci să fiu creștin.

29. Iar Pavel a zis: aș pofti dela Dumnezeu și cu puțin și cu mult, nu numai tu, ci și toți cei ce mă aud pre mine astăzi, să se facă într'acest fel precum și eu sunt, afară de legăturile acestea.

30. Și acestea zicând el, s'a sculat împăratul și domnul și Vernichi și cei ce ședau împreună cu ei;

31. Și depărtându-se, grăia unul către altul zicând: nimic vrednic de moarte sau de legături face omul acesta.

32. Iar Agripa a zis lui Fisi: se putea slobozi omul acesta, de n'ar fi chemat pre Chesarul.

6. Fapt. 18, 32; 28, 20; Fac. 3, 15; H do-

ua Lege 18, 15. 7. Fapt. 24, 15.

9. Fapt. 8, 3; 9, 1 sq; 22, 4.

14. Fapt. 9, 4. 16. Fapt. 22, 15.

18. Is. 35, 5; Efes. 1, 18; Fapt. 20, 32; Colas. 1, 12.

19. Gal. 1, 16. 20. Fapt. 9, 20

21. Fapt. 21, 30. 22. Lucă 24, 27.

23. 1 Cor. 15, 20; Col. 1, 18, Apoc. 1, 5.

26. Ioan 18, 20. 32. Fapt. 25, 26.

CAP. 27.

Pavel călătorește cu multe primejdii la Roma. Indemnări pentru nădejdea mântuirii. Stricarea corăbiei.

Iar după ce s'a judecat ca să mergem noi în Italia, dat-au pre Pavel și pre alții oarecari legași unui sufaș anume Iulie, din ceata Sevastienească.

2. Și intrând într'o corable dela Adramit, vrând să mergem pre lângă locurile Astei, am purces; fiind cu noi Aristarh, Machedoneanul din Tesalonie.

3. Și a doua zi am venit în Sidon. Și cu iubire de oameni arătându-se Iulie către Pavel, i-a dat voie să meargă pre la prieteni să dobândească purtare de grijă.

4. Și de acolo purcezând, am venit supț Cipru, pentru că vânturile erau împotrivă.

5. Și trecând marea Chilichiei și a Pamfiliei, am venit în Mira Lichiei.

6. Și acolo aflând sufașul o corable din Alexandria mergând în Italia, ne-a băgat pre noi într'nsa.

7. Și în multe zile văslind cu zăbavă și abia sosind lângă Cnid, nelăsându-ne pre noi vântul, am trecut pre supț Crit, alături cu Salmona;

8. Și de abia trecând, am venit la un loc ce se chemă Limanuri bune, de care eră aproape cetatea Lasia,

9. Și multă vreme trecând, și fiind mergerea corăbiei cu primejdie, pentru că și postul trecuse, fi sfătuită pre ei Pavel,

10. Zicându-le lor: bărbașilor, văz că cu necaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corăbiei, ci și a sufletelor noastre, va să fie mergerea corăbiei.

11. Iar sufașul pre cărmaciul și pre căpitanul corăbiei ascultă mai mult, decât cele ce grăia Pavel.

12. Și nefiind limanul bun de lernat, cei mai mulți făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă să ierneze în Finica, limanul Critului, care caută spre Liva și spre Hor.

13. Și suflând austrul, părându-le lor că vor dobândi voea sa, plecând

au văslit pre marginile Critului. 14. Iar nu după multă vreme s'a întârâtat asupra lui un vânt vijorător. ce se chiamă Evroclidon.

15. Și răpindu-se corabia și neputând merge împotriva vântului, slobozindu-ne după valuri ne purtam.

16. Și trecând un ostrov oarecare, ce se chemă Clavdi, abia am putut prinde luntrea.

17. Care trăgându-o în corabie, ajutorințe întrebuițau încingând corabia; și temându-se să nu cază în Sirt, slobozind vetrelele, așa se purtau.

18. Și fiind noi foarte împresurați de viscol, a doua zi au făcut lepădare din corabie;

19. Și a treia zi noi cu mâinile noastre am lepădat uneltele corăbiei.

20. Și nici soarele nici stelele arătându-se în multe zile, și vijor nu puțin fiindu-ne asupra, se luase de acia, toată nădejdea de a ne mântui noi,

21. Și multă flămânzie fiind, atunci stând Pavel în mijlocul lor, a zis: se cădeă, o bărbașilor, ascultându-mă pre mine, să nu fi purces din Crit, și să fi câștigat necazul acesta și paguba.

22. Și acum vă îndemn pre voi să aveți voie bună; că pierire nici unui suflet nu va fi dintru voi, fără numai corăbiei.

23. Că mi-a stătu înaintea într'această noapte îngerul lui Dumnezeu, al cărula sunt eu și căruia slujesc,

24. Zicând: nu te teme Pavle; înaintea Chesarului și se cade să stai; și iată și-au dăruit ție Dumnezeu pre toți cei ce sunt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiți cu bună nădejde bărbașilor, că cred lui Dumnezeu, că așa va fi precum mi s'a zis mie.

26. Și într'un ostrov oarecare este să cădem noi.

27. Și dacă s'a împlinit a patru-sprezecea noapte, purtându-ne noi cu corabia în marea Adriei, pre la miezul nopței le părea corăbierilor că se apropie la vre o margine;

28. Și slobozind măsura, au aflat stânjini douăzeci, și puțin de acoloa trecând și iarăș măsurând, au aflat stânjini cincisprezece.

29. Și temându-se ca nu cumva în locuri prundoase să cază, arun-

când patru anghire despre cârma corabiei, se rugau să se facă ziua.

30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, și slobozind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca și cum ar vreă despre pisc să sloboziască anghirele,

31. Zis-a Pavel sufașului și ostașilor: de nu vor rămâneă aceștia în corabie, voi nu vă veți putea mântui.

32. Atunci au lăsat ostașii funiile luntrei și o au lăsat să cază.

33. Iar până când vreă să se facă ziua, Pavel rugă pre toți să mănânce bucate, zicând: patrusprezece zile sunt așăzi de când n'ați mâncat, așteptând și nimic gustând.

34. Pentru aceea vă rog pre voi să mâncați, că aceasta este spre mântuirea voastră; că nici unuia din voi păr din cap nu va cădeă.

35. Și zicând acestea și luând pâine, a mulțămii lui Dumnezeu înaintea tuturor și frângând, a început a mânca.

36. Și voie bună toți făcând, au luat și ei de au mâncat.

37. Și eram în corabie de toți, suflele două sute și șaptezeci și șase.

38. Și săturându-se de bucate, au ușurat corabia, aruncând grăul în mare.

39. Și dacă s'a făcut ziua, pământul nu'l cunoșteau; iar vedeau de departe un sân ce aveă țărături, la care se sfătuiau, de ar fi cu puțință să scoată corabia.

40. Și frângând afară anghirele, o au slobozit pre mare, și împreună slăbind funiile cârmelor și ridicând vetrica cea mică după vântișorul care suflă, trăgeau spre țărături.

41. Și căzând într'un loc dintre două mări s'a înfipt corabia și piscul dinainte s'a împiântat și stă neclătit, iar partea dinapoi se rupeă de sila valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să omoare pre cei legați, ca să nu înnoate cinevă și să scape.

43. Iar sufașul, vrând să ferească pre Pavel, a oprit statul lor, și a poruncit ca cei ce vor putea să înnoate, sărind mai întâiu, să iasă la pământ;

44. Iar ceilalți, unii pre scânduri,

alții pre altceva din corabie. Și așa s'a făcut de au scăpat toți la uscat.

CAP. 28.

Pavel iese în ostrovul Melit, unde face minuni. Ajunge la Roma, unde cuvin-tează Judeilor.

Și dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se chiamă ostrovul Melit.

2. Iar varvarii au făcut nu puțină milă cu noi; că făcând foc, ne-au primit pre noi pre toți, pentru ploaia și frigul ce eră.

3. Și strângând Pavel găteje multe și puindu-le în foc, ieșind o viperă din căldură, s'a apucat de mâna lui.

4. Și dacă au văzut varvarii spânzurând vipera de mâna lui, ziceă unul către altul: cu adevărat uci-gaș este omul acesta, care mântuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l-a lăsat să trăiască.

5. Deci el scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pălmit.

6. Iar ei așteptau să se umfle el, sau să cază de pripă mori; și așteptând ei mult, și văzând că nu se făcuse nici un rău întru el, în-torcându-se, îi ziceau că este Dumnezeu.

7. Și împrejurul locului aceluia erau satele mai marelui ostrovului, anume Poplie; care primindu-ne pre noi, trei zile cu omenie ne-au ospătat.

8. Și s'a întâmplat de zăceă tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri și de urdinare cu sânge, către care înfrând Pavel, și rugându-se, puindu'și mâinile pre el, l-a vindecat.

9. Și aceasta făcându-se, și alții cari aveau boale în ostrovul acela veneau și se vindecau;

10. Cari și cu multă cinste ne-au cinstii pre noi; și când am purces noi, ne-au pus cele ce erau de trebuință.

11. Și după trei luni ne-am pornii cu o corabie Alexandrinească, ce iernase în ostrov, care eră cu semnul Dioscurilor.

12. Și sosind în Siracusa, ne-am zăbovit acolo trei zile.

13. Și de acolo încunjurând, am venit în Righia; și preste o zi su-

34. Mat. 10, 30; Luc. 21, 18.

35. Ioan 6, 11. 41. 2 Cor. 11, 25.

28. 1. Fapt. 27, 26 2. 2 Cor. 11, 27.

5. Marcu 16, 18. 8. Mat. 8, 14.

flând austrul, a doua zi am venit în Potioli;

14. Unde aflând frași, ne-au rugat de ne-am zăbovit la ei șapte zile, și așa am venit în Roma.

15. Și de acolo frașii auzind cele pentru noi, au ieșit întru întâmplarea noastră până la forul lui Apie și la Trifaverne; pre cari văzându'i Pavel, și mulțumind lui Dumnezeu, a luat îndrăsneală.

16. Iar dacă am venit în Roma, sutașul a dat pre cei legați voivodului oastei; iar lui Pavel i s'a dat voie să petreacă deosebi cu ostașul cel ce îl păzea pre el.

17. Și a fost, după trei zile, a chemat Pavel pre cei mai mari ai ludeilor, și adunându-se ei, a zis către dâșii: băbășii frași, eu nimic împotriva norodului făcând, sau obiceturilor părintești, legat fiind în Ierusalim m'am dat în mâinile Romanilor.

18. Cari judecându-mă, voiau să mă slobozească, pentrucă nici o vină de moarte eră întru mine.

19. Iar grăindu'mi Iudeii improtivă, am fost silit a chema pre Cesarul; nu că aş avea întru ceva a părți pre neamul meu.

20. Deci pentru această pricină v'am chemat pre voi, să vă văz și să vorbesc cu voi, că pentru nădejdea lui Israil cu acest lanț sunt legat.

21. Iar ei către dânsul au zis: noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici viind cineva din frași ne-au spus, sau au grăit ceva rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim dela

tine socotelile ce ai; că de eresul acesta știm noi că prefutindenea improtivă i se zice.

23. Și rânduindu'i lui zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulți; căroră mărturisind le spuneă de împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisi și din proroci, de dimineața până seara.

24. Și unii credeau cele ce se ziceau, iar alții nu credeau.

25. Și neunindu-se ei unul cu altul, s'au dus, zicând Pavel un cuvânt: bine au grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinții noștri,

26. Zicând: mergi la norodul acesta, și zi: cu auzul veși auzi, și nu veși înțelege, și privind veși privi, și nu veși vedea;

27. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greu au auzit, și ochii lor și-au închis; ca nu cumva să vază cu ochil, și cu urechile să auză și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să'i vindec pre ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă, că neamurilor s'a trimis mântuirea lui Dumnezeu, și ei vor auzi.

29. Și acestea zicând el, au ieșit Iudeii, multă prigonire având între dâșii.

30. Și a petrecut Pavel doi ani deplin cu a sa cheltuială, și primea pre toți cari veneau către el.

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu, și învățând cele ce sunt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără opreală.

23. Fapt. 26, 22. 24. Fapt. 17, 4.

26. Is. 6, 9, 10; Lucă 8, 10.

28. Fapt. 13, 39, 46; Ps. 17, 48.

19. Fapte 25, 11.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRE ROMANI

CAP. 1.

Învățătura Evangheliei despre cei ce viețuiesc afară de darul lui Dumnezeu și în dar. Nădejdea și viața cea duhovnicească. Judecata neamurilor că nu păzesc legea firei.

Pavel sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, rânduit spre evanghelia lui Dumnezeu.

2. Care mai înainte au făgăduit-o prin prorocii săi întru sfinție scripturi,

3. Pentru Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'au născut din sămânța lui David după trup;

4. Carele s'au hotărât Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, dintru învierea din morți a lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

5. Prin care am luat darul și apostolia, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui;

6. Întru cari sunteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos;

7. Tuturor celor din Roma, iubiților lui Dumnezeu, celor chemați sfinți; dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

8. Întâiu dar, mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pen-

tru voi toți, căci credința voastră se vestește în toată lumea.

9. Că martur îmi este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi;

10. Totdeauna întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară cândva bine mi s'ar întâmpla cu voea lui Dumnezeu ca să vin la voi.

11. Că doresc să vă văz pre voi ca să vă dau vouă ceva dar duhovnicesc spre întărirea voastră;

12. Și aceasta este, ca să mă mângai împreună cu voi prin credința cea dimpreună a voastră și a mea.

13. Și nu voin să nu știți voi fraților, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, și am fost oprit până acum, ca să am ceva roadă și întru voi, precum și întru celelalte neamuri.

14. Că Elinilor și Varvarilor, înțelepților și neînțelepților dator sunt.

15. Așijderea cât este după a mea osârdie și vouă celor din Roma să vă binevestesc.

16. Că nu mă rușinez de evanghelia lui Hristos; că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire tot celui ce crede; Iudeului mai întâiu, și Elinului.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu

1. 1. Fapt. 9, 15; Gal. 1, 15.

3. 2 Timot. 2, 8.

4. Ioan 10, 36; Evr. 1, 5.

7. 1 Cor. 1, 2.

8. 1 Cor. 1, 4; Tes. 1, 2.

9. Filip. 1, 8. 10. Efes. 1, 16.

11. Rom. 15, 23, 32; Fapt. 28, 31.

12. 2 Petr. 1, 1. 13. 1 Tes. 2, 18.

16. Ps. 39, 12; Ps. 118, 46; 1 Cor. 1, 18, 24; Evr. 4, 12. 17. Rom. 3, 21. sq.; Avac. 2, 4; Ioan 3, 36; Gal. 3, 11; Evr. 10, 38.

Întru dânsa se descopere din credință în credință, precum este scris: iară dreptul din credință va fi viu.

18. Pentru că se descopere mânia lui Dumnezeu din cer preste toată păgânătatea și nedreptatea oamenilor, cari în adevărul întru nedreptate,

19. Pentru că ce este cunoscut a lui Dumnezeu, arătat este întru dânsii; că Dumnezeu le-au arătat lor.

20. Pentru că cele nevăzute ale lui de la zidirea lumii, din fapte so-colindu-se, se văd, și veșnică pule-rea lui și Dumnezeirea, ca să fie ei fără de răspuns.

21. De vreme ce cunoscând pre Dumnezeu, nu ca pre Dumnezeu l-au slăvit, sau l-au mulțumit; ci s'au făcut înzadarnici întru cugetele sale, și s'a întunecat inima lor cea neînțelegătoare.

22. Zicându-se pre sine a fi înțelepți, au nebunit.

23. Și au mutat slava lui Dumnezeu celui nestricăcios, întru asemănarea chipului omului celui stricăcios, și al păsărilor, și al celor cu patru picioare și al celor ce se lăresc.

24. Pentru aceea i-au și dat Dumnezeu pre ei întru poftele inimilor lor în necurăție, ca să se spurce trupurile lor întru sineși.

25. Cari au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună, și au cinsit și au slujit făpturei în locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci, Amin.

26. Pentru aceea i-au dat pre ei Dumnezeu întru patimi de ocără; că și muierile lor și-au schimbat rândulala cea firească întru ceea ce este împotriva firei;

27. Așijderea și bărbații, lăsând cea după fire rândulală a părții femești, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul; bărbați cu bărbați rușinea lucrându-o, și răsplătirea ce li se cădea a rălăcării lor, întru sineși luându-o.

28. Și precum n'au cercat ei a avea pre Dumnezeu întru cunoștință, așa i-au dat pre ei Dumnezeu întru

mințe neiscusită, a face cele ce nu se cade;

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, de ucidere, de siadă, de înșelăciune, de năravuri rele;

30. Șopilor, grăitori de rău, urători de Dumnezeu, ocărători, semeji, trufași, aflători de rele, neascultători de părinți,

31. Neînțelegători, nestatornici întru așezămături, fără dragoste, neîmpăcași, nemilosivi;

32. Cari dreptatea lui Dumnezeu știind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sunt, nu numai fac acestea, ci încă și binevoesc cu cei ce le fac.

CAP. 2.

Judecata ce se aduce asupra lui Israel că nu păzește legea.

Pentru aceea fără de răspuns ești, o omule, tot cel ce judeci; căci, întru ce judeci pre altul, pre tine însuși te osândești; că aceleași faci, cel ce judeci.

2. Și știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și oare socotești aceasta, o omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însuși aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau au nu bagi seamă de bogățiile bunătații lui, și de îngăduința, și de îndelungă răbdarea lui; necunoscând că bunătaatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință?

5. Ci după împietrirea ta și nepocăita inimă, îți aduni ție mânia în ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu;

6. Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

7. Celor ce prin răbdarea lucrului bun, caută slavă și cinste și nestricăciune, viața veșnică.

8. Iar celor prigonitori, cari se pun împotriva adevărului, și se supun nedreptății, mânia și urgie,

29. Gal. 5, 19; 1 Cor. 6, 9; 2 Cor. 12, 20; Efes. 5, 3; 2 Tim. 3, 2

2. 1. Mat. 7, 2; Ioan 8, 7, 5, Iacov 5, 3.

6. Ps. 61, 11; Is. 40, 10; Ier 17, 10; Mat 16, 27; 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10.

8. Filip. 1, 16.

19. Fapt. 14, 15. 21. Efes. 4, 18.

22. 1. Cor. 1, 20; Ier. 10, 14.

23. A doua Leg. 4, 15.

24. Ps. 80, 11; Fapt. 14, 16; Ps. 105, 20.

26. Lev. 18, 23; 1 Cor. 6, 9.

9. Necaz și strâmborare preste tot sufletul omului celui făcător de rău, al Iudeului mai întâiu, și al Elinului;

10. Iar slavă și cinste și pace, tot celui ce face binele, Iudeului mai întâiu, și Elinului;

11. Că nu este înăfărnicie la Dumnezeu.

12. Căci căpi fărădelege au greșit, fărădelege vor și pieri; și căpi în lege au greșit, prin lege se vor judecă;

13. Că nu auzitorii legei sunt drepți la Dumnezeu, ci făcătorii legei se vor îndreptă.

14. Căci când neamurile, cele ce n'au lege, din fire fac ale legei, aceea lege neavând, ei singuri își sunt lege;

15. Carii arată fapta legei scrisă întru inimile sale, împreună mărturisindu-le lor cunoștința lor, și cugetele lor întru sine pârându-se sau și dându-și răspuns de îndreptare;

16. În ziua când va judecă Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor după evanghelia mea prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numești Iudeu, și te odihnești în lege, și te lauzi întru Dumnezeu.

18. Și cunoști voea lui, și alegi cele de folos, fiind învățat din lege;

19. Și te nădăjduiești a fi povăzitor orbilor, luminezi celor dintru întunec.

20. Îndreptător celor fără de minte, învățător pruncilor, având închipuirea științei și a adevărului în lege.

21. Deci cel ce înveși pre altul, pre tine nu te înveși? Cea ce propoveduești să nu fure, furi?

22. Cea ce zici să nu preacurvească, preacurvești? Cea ce urăști idolii; furi cele sfinte?

23. Cea ce te lauzi în lege prin călcarea legei, necinstești pre Dumnezeu?

24. Că numele lui Dumnezeu pentru voi se hulește întru neamuri, precum este scris.

25. Că tăierea împrejur folosește, dacă faci legea; iar dacă ești căl-

cător de lege, tăierea la împrejur, netăiere împrejur s'a făcut.

26. Drept aceea de va păzi netăierea împrejur îndreptările legei, au nu se va socoti netăierea lui împrejur în loc de tăiere împrejur?

27. Și va judecă netăierea împrejur cea din fire, plinind legea, pre tine care prin slovă și prin tăierea împrejur, ești călcător de lege.

28. Că nu cel din afară arătat este Iudeu; nici cea din afară arătată în trup este tăiere împrejur;

29. Ci cel întru ascuns, acela este Iudeu; și tăierea împrejur este cea a inimii, întru duhul, iar nu prin slovă; a cărui laudă nu este dela oameni, ci dela Dumnezeu.

CAP. 3.

Apostolul amenință cu judecata lui Dumnezeu. Iudeii se laudă în deșert cu legea și tăierea împrejur, căci mântuirea este prin har.

Ce este dar mai mult Iudeului? Sau care este folosul tăierii împrejur?

2. Mult în tot chipul; întâiu, că lor s'au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă n'au crezut unii? Au doară necredința lor va face netrebnică pre credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fie; ci fie Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos, precum este scris. Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, și să biruești când vei judecă tu.

5. Și de vreme ce nedreptatea noastră adeverează pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Au doară nedrept este Dumnezeu care aduce mânia? (Ca un om grăesc).

6. Să nu fie, că atunci în ce chip va judecă Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea minciună a prisosit spre slava lui; drept ce încă și eu ca un păcătos mă judec?

8. Și nu, (precum suntem hulți, și precum zic unii că grăim noi); să facem cele rele, ca să vie cele bune? A căroră osândă, dreaptă este.

11. Fapt 10. 34; Efes. 6, 9. sq.

13. Iac. 1, 22.

15. Evr. 8, 10; Rom. 9, 1.

16. Mat. 25, 31. 18. Filip. 1, 10.

21. Mat. 23, 2, 3.

24. Is. 52, 5; 1 Tim. 6, 1.

25. 1 Cor. 7, 19.

29. A 2 Lege 10, 16.

3. 2. Fapt. 9 38. 4. Ps. 50, 6.

8. Rom. 6, 1, 2.

9. Ce dar? Intrecem pre ei? Nici decum, pentru că mai înainte am vădut și pre ludei și pre Elini, că toți supt păcat sunt;

10. Precum este scris: nu este drept nici unul;

11. Nu este cel ce înțelege, nu este cel ce caută pre Dumnezeu.

12. Toți s'au făcut, împreună ne-
trebnici s'au făcut; nu este cel ce
face bunătățe, nu este până la unul.

13. Groapă deschisă gâtlejul lor;
cu limbile lor vicleneau; venin de
aspidă supt buzele lor;

14. A căror gură de blestem și
de amărăciune este plină.

15. Grabnice sunt picioarele lor
a vărsă sânge;

16. Sfărâmare și nevoie întru că-
ile lor.

17. Și calea păcei n'au cunoscut.

18. Nu este frica lui Dumnezeu
înaintea ochilor lor.

19. Iar știu, că: câte zice legea,
celor ce sunt în lege zice; ca toată
gura să se astupe, și vinovată să
fie toată lumea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele legii nu
se va îndreptă nici un trup înain-
tea lui; că prin lege este cunoștința
păcatului.

21. Iar acum afară de lege drep-
tatea lui Dumnezeu s'a arătat, fiind
mărturisită de lege și de proroci;

22. Dreptatea lui Dumnezeu prin
credința lui Iisus Hristos la toți și
preste toți cei ce cred; că nu este
osebire.

23. Pentru că toți au păcătuț, și
se lipsesc de slava lui Dumnezeu;

24. Cari se îndreptează în dar cu
harul lui prin răscumpărarea cea
întru Hristos Iisus;

25. Pre care l-au rânduit Dumne-
zeu curățire prin credință întru sân-
gele lui, spre arătarea dreptăței lui
pentru iertarea păcatelor celor mai
înainte făcute.

26. Întru multă răbdarea lui Dum-
nezeu, spre arătarea dreptăței lui
în vremea de acum; ca să fie el

drept, și îndreptând pre cel ce este
din credința lui Iisus.

27. Deci unde este lauda? S'a în-
cuțat. Prin care lege? A faptelor?
Nu, ci prin legea credinței.

28. Socotim dar că cu credința
se va îndreptă omul fără faptele le-
gei.

29. Au doară Dumnezeu este al
ludelor numai? Iar nu și al nea-
murilor? Adevărat, și al neamurilor;

30. Căci unul este Dumnezeu, care
va îndreptă tălerea împrejur din
credință, și nefăierea împrejur prin
credință.

31. Deci au doară stricăm legea
prin credință? Să nu fie, ci înță-
rim legea.

CAP. 4.

*Avraam chip și pildă despre îndrep-
tarea prin credință.*

Deci ce vom zice că Avraam pă-
rintele nostru să fie aflat după
trup?

2. Că de s'a îndreptat Avraam
din fapte, are laudă; ci nu la Dum-
nezeu.

3. Că ce zice scriptura? Și a cre-
zut Avraam lui Dumnezeu și s'au
socotit lui întru dreptate.

4. Iar celui ce lucrează, plata nu
i se socotește după dar, ci după
datorie.

5. Iar celui ce nu lucrează, ci
crede întru cela ce îndreptează pre
cel necredincios, i se socotește cre-
dința lui întru dreptate.

6. Precum și David vorbește de-
spre fericirea omului, căruia Dum-
nezeu îi socotește dreptatea fără
de fapte;

7. Fericit cei cărora s'au iertat fără-
delegile, și cărora s'au acoperit pă-
catele.

8. Fericit bărbatul, căruia nu i
va socoti Domnul păcatul.

9. Deci fericirea aceasta întru tă-
lerea împrejur este numai, sau și
întru nefăierea împrejur? Că zicem
că s'au socotit lui Avraam credința
întru dreptate.

10. Dar cum s'au socotit lui? În-
tru tălerea împrejur fiind, sau în-

9 Gal. 3, 22. 10, Ps. 13, 3.

13. Ps. 5, 9. 14. Ps. 9, 28.

15. Is. 59, 7. 18. Ps. 35, 1.

19. Ps. 106, 42; Gal. 3, 22.

20. Ps. 142, 2; Gal. 2, 16.

21. Ioan 5, 46. 22. Rom. 10, 12.

24. Efes. 2, 8.

25. Evr. 4, 16; 1 Ioan 2, 2.

27. Rom. 2, 17, 23. 28. Gal. 2, 16.

29. Rom. 10, 12; Efes 4, 6.

31. Mat. 5, 17; Gal. 3, 24.

4. 3. Fac. 15, 6; Gal. 3, 6. Iac. 2, 23.

7. Ps. 31, 1, sq.

fru neîmăiereă împrejur? Nu întru tăiereă împrejur, ci întru neîmăiereă împrejur.

11. Și semnul tăierei împrejur a luat, pecele a dreptăței credinței, care aveă întru neîmăiereă împrejur; ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin neîmăiereă împrejur; ca să se socotiască și lor spre dreptate;

12. Și tată tăierei împrejur nu numai celor ce sunt din tăiereă împrejur, ci și celor ce umblă în urmele credinței cei dintru neîmăiereă împrejur a părintelui nostru Avraam.

13. Că nu prin lege este lui Avraam făgăduința, sau seminției lui ca să fie el moștenitor lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de sunt cei din lege moștenitori, zadarnică s'a făcut credința, și s'a stricat făgăduința;

15. Că legea mânie lucrează, că unde nu este lege, acolo nici călcare de lege nu este.

16. Pentru aceasta din credință este, ca după dar; ca să fie stăitoare făgăduința la toată seminția; nu numai la ceea ce este din lege, ci și la ceea ce este din credința lui Avraam, care este tată nouă tuturor,

17. (Precum este scris; că tată al multor neamuri te-am pus), înaintea lui Dumnezeu căruia a crezut, celui ce înviează morții și chiamă cele ce nu sunt ca și cum ar fi.

18. Care mai pre sus de nădejde întru nădejde a crezut, că va fi el tată al multor neamuri; după cum i s'au zis: așa va fi sămânța ta.

19. Și neslăbind în credință, nu s'a uifat la trupul său cel omorât, fiind mai de o sută de ani, nici la omorârea pântecelui Sarei;

20. Și întru făgăduința lui Dumnezeu nu s'a îndoit cu necredința, ci s'a întărit cu credința, dând slavă lui Dumnezeu;

21. Și adevărit fiindcă ce i-au făgăduit, puternic este a și face.

22. Pentru aceea i s'au și socotit lui spre dreptate.

23. Și nu s'a scris pentru el numai, că i s'au socotit lui spre dreptate,

24. Ci și pentru noi, cărora va

să ni se socotească, celor ce credem întru cela ce au sculat pre Iisus Hristos Domnul nostru din morți;

25. Care s'au vândut pentru greșalele noastre, și s'au sculat pentru îndreptarea noastră.

CAP. 5.

*Roadele îndreptărei prin credință.
Adam și Hristos.*

Drept aceea îndreptăți fiind din credință, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos;

2. Prin care și apropiere am aflat prin credință la darul acesta întru care stăm, și ne lăudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru necazuri; șilind că necazul răbdare lucrează;

4. Iar răbdarea curăfire; iar curăfirea nădejde;

5. Iar nădejdea nu rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s'a vărsat întru inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce s'au dat nouă.

6. Pentru că Hristos, încă fiind noi nepuțințioși, în vremea cea cuviințioasă pentru cei necredincioși au murit.

7. Că abia va muri cineva pentru cel drept; că pentru cel bun poate și îndrăznește cineva a muri.

8. Și întărește Dumnezeu dragostea sa spre noi, că încă păcătoși fiind noi, Hristos pentru noi au murit.

9. Cu mult mai vărtos dar acum, îndreptăți fiind cu sângele lui, ne vom mântui printr'însul de mânie.

10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai vărtos fiind împăcați, ne vom mântui întru viața lui.

11. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care acum împăcarea am luat.

12. Pentru aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume

25. Is. 53, 12.

5. 1. Ioan 16, 33. 2. Efes. 2, 18.

3. Iac. 1, 2, sq.

5. Evr. 6, 18, 19; 1 Petr. 3, 18.

7. Ioan 15, 13. 8. Ioan 3, 16.

9. 1 Petr. 1, 19

12. 1 Cor. 15, 21, sq.

11. Fac. 17, 11. 12. Mat. 3, 9.

13. Fac. 22, 17. 14. Gal. 3, 18.

15. Rom. 3, 20. 17. Fac. 17, 5, sq.

18. Fac. 15, 5. 20. Ioan 9, 24.

24. Fapt. 2, 24.

și prin păcat moartea; și așa la toți oamenii moartea a trecut, întru acela, prin care toți au păcătuît.

13. Că până la lege păcatul eră în lume; dar păcat nu se socotea, nefiind legea.

14. Ci a împărășit moartea dela Adam până la Moisi, și preste cei ce n'au păcătuît după asemănarea greșei lui Adam, care eră chip al celui viitor.

15. Ci nu precum greșala, așa și darul. Că de au murit prin greșala unuia cei mulți, cu mult mai vârtos harul lui Dumnezeu și darul prin harul unui om, Iisus Hristos, întru mulți s'a înmulșit.

16. Și nu precum prin unul ce a păcătuît, este darul, că păcatul dintr'unul este spre osândire, iar darul din multe greșale spre îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru greșala unuia moartea a împărășit prin unul; cu mult mai vârtos cei ce au luat prisosința harului și a darului dreptăței, vor împărăși întru viață prin cel unul, Iisus Hristos.

18. Pentru aceea dar, precum prin greșala unuia întru toți oamenii a intrat osândirea; așa și prin îndreptarea unuia întru toți oamenii a intrat îndreptarea vieței.

19. Că precum pentru neascultarea unui om, păcătoși s'au făcut cei mulți, așa și prin ascultarea unuia, drepti se vor face cei mulți.

20. Inșă legea a intrat, ca să se înmulțească greșala. Și unde s'a înmulșit păcatul, acolo a prisosit harul;

21. Că precum a împărășit păcatul spre moarte, așa și harul să împărățească prin dreptate spre viață veșnică, prin Iisus Hristos Domnul nostru.

CAP. 6.

Lucrarea faptelor bune ce se cuvine să urmeze credinței. Indemnare la viața duhovnicească.

Ce vom zice dar? Rămâneă-vom în păcat, ca să se înmulțească darul?

2. Să nu fie. Căci cari am murit

păcatului, în ce chip încă vom fi vii întru dânsul?

3. Au nu știți, că ori câți întru Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat?

4. Împreună cu el ne-am îngropat prin bolez întru moarte; ca în ce chip s'au sculat Hristos din morți prin slava Tatălui, așa și noi întru înnoirea vieței să umblăm.

5. Că de vreme ce împreună odrăsliji ne-am făcut cu asemănarea morței lui, deci și învierii lui vom fi părtași.

6. Aceasta știind, că omul nostru cel vechiu cu dânsul împreună s'a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

7. Pentru că cel ce a murit, s'a îndreptat de păcat.

8. Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viea împreună cu dânsul;

9. Știind că Hristos cel ce au învieat din morți, nu mai moare; că moartea pre dânsul nu'l mai stăpânește.

10. Că ce au murit, păcatului odată au murit; iar ce viează, viează lui Dumnezeu.

11. Așa și voi socotși-vă pre voi morți a fi păcatului, și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu împărățească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să'l ascultați pre el întru poftele lui.

13. Nici să vă faceți mădulările voastre arme de nedreptate păcatului; ci să vă puneți pre voi înaintea lui Dumnezeu, ca din morți vii, și mădulările voastre arme de dreptate înaintea lui Dumnezeu.

14. Că păcatul pre voi nu vă stăpânește; că nu sunteți supți lege, ci supți dar.

15. Ce dar? Păcatul-vom căci nu suntem supți lege, ci supți dar? Să nu fie.

16. Au nu știți, că celui ce vă dați pre voi robi spre ascultare, robi sunteți aceluia pre care ascultați;

5. Gal. 3, 27. 4. Col. 2, 8, sq.; Efes. 4, 23; Evc. 12, 1; 1 Petr. 2, 1 și 4, 12.

5. Fil. 3, 10. 6. Gal. 5, 24.

8. 2 Tim. 2, 11.

12. Fac. 4, 7; Ps. 118, 133.

14. Gal. 5, 18. 15. Ioan 8, 16.

16. Ioan 8, 34.

13. Rom. 4, 15. 14. 1 Cor. 15, 45.

20. Rom. 4, 15; Gal. 3, 19.

21. Rom. 6, 23.

6. 1. Gal. 2, 17. 2. Gal. 6, 14.

sau păcatului spre moarte, sau ascultării spre dreptate?

17. Ci mulțumim lui Dumnezeu, căci ați fost robi păcatului, dar ați ascultat din inimă după chipul învățăturei la care v'ați dat.

18. Și slobozindu-vă de păcat, v'ați făcut robi dreptăței.

19. Omeneste grăiesc pentru slăbiciunea trupului vostru; că precum v'ați făcut mădulările voastre roabe necurăției și fărădelegei spre fărădelege; așa acum să vă faceți mădulările voastre roabe dreptăței spre sfințenie.

20. Căci când erați robi păcatului, erați slobozi de dreptate.

21. Care roadă dar ați avut atunci întru acelea de care acum vă rușinați? Că sfârșitul acelora este moartea.

22. Iar acum slobozindu-vă din păcat, și făcându-vă robi lui Dumnezeu, aveți roada voastră spre sfințenie, iar sfârșitul, viața veșnică.

23. Pentru că plata păcatului este moartea, iar darul lui Dumnezeu este viața veșnică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAP. 7.

Osânda păcatului supt lege. Slăbiciunea firei omului, împiedicându-l a plini legea, aduce moarte.

Au nu știți fraților, că celor ce aștiu legea grăiesc, că legea stăpânește pre om în câtă vreme trăiește?

2. Că femeia cu bărbat, legată este de lege cu bărbatul cât trăiește el; iar de i-a murit bărbatul ei, s'a dezlegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, trăindu-i bărbatul ei, preacurvă se chiamă, de va fi cu alt bărbat; iar de îi va muri bărbatul ei, slobodă este de lege, a nu fi ea preacurvă, fiind cu alt bărbat.

4. Pentru aceea frații mei, și voi v'ați omorât legei prin trupul lui Hristos; ca să fiți voi ai altuia, ai celui ce au înviat din morți ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, patimile păcatelor, cele prin lege lucrau

întru mădulările noastre, ca să aducă roada morții.

6. Iar acum ne-am slobozit de lege, murind noi acela întru care eram înuși, ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.

7. Ce dar vom zice? Au doară legea păcat este? Să nu fie. Ci păcatul nu l-am cunoscut, fără numai prin lege; că și pre poftă nu o aș fi știut, de n'ar fi zis legea; să nu poțestfi.

8. Ci pricină luând păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine toată pofta. Că fărădelege, păcatul eră mort.

9. Și eu trăiam fărădelege oarecând, iar viind porunca, păcatul a învieat.

10. Iar eu am murit și mi s'a aliat mie porunca, care eră spre viață, aceasta a fi spre moarte.

11. Că păcatul luând pricină prin poruncă, m'a amăgit și prin aceea m'a omorât.

12. Drept aceea, legea sfântă este și porunca sfântă și dreaptă și bună.

13. Deci oare ce eră bun, mie mi s'a făcut moarte? Să nu fie. Ci păcatul ca să se arate păcat, prin ce eră bun lucrându-mi mie moarte; ca să se facă preste măsură păcătos păcatul prin poruncă.

14. Căci știu că legea duhovnicească este, iar eu sunt trupesc; vândut supt păcat.

15. Că ceea ce lucrez, nu știu, că nu care voesc eu, aceasta fac; ci care urăsc, aceea lucrez.

16. Iar de fac aceasta, care nu voesc, laud legea că este bună.

17. Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul care lăcuește întru mine.

18. Pentru că știu că nu lăcuește întru mine, adecă în trupul meu ce este bun, că a voi se află la mine, iar a face binele nu aflu.

19. Că nu fac binele care voiesc, ci răul care nu'l voiesc, acela fac.

20. Iar de fac aceasta care nu voiesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care lăcuește întru mine.

21. Aflu drept aceea, legea mie celui ce voiesc să fac binele, că ce este rău, la mine se află.

18. 1 Cor. 7, 22.

21. Rom. 8, 6; Filip. 3, 19.

22. 1 Petr. 1, 9.

23. Rom. 5, 21; Iacov 1, 15.

7. 1. Rom. 6, 14. 2. 1 Cor. 7, 39.

3. Mat. 5, 32. 5. Rom. 6, 21.

6. 2 Cor. 3, 6. 7. Eș. 20, 17.

8. Rom. 4, 15; Ioan 15, 22.

10. Lev. 18, 5; Iezech. 20, 11, 13.

12. 1 Tim. 1, 8. 14. Rom. 8, 3.

18. Fac. 6, 6, 5.

21. Ps. 50, 7.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel dinlăuntru.

23. Dar văd altă lege întru mădulările mele, oștindu-se împotriva legii minții mele și dându-mă pre mine rob legii păcatului, care este întru mădulările mele.

24. Ticălos om sunt eu! Cine mă va izbăvi de trupul morței acesteia?

25. Mulțămesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu; iar cu trupul legii păcatului.

CAP. 8.

Schimbarea patimilor prin viețuirea cea după Duh. Mângâierea celor ce sufer cu arătarea slavei sfinților. Dragostea către Hristos.

Drept aceea, nici o pedeapsă nu este acum celor ce sunt întru Hristos Iisus, cari nu umblă după trup, ci după Duh.

2. Că legea Duhului vieții întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

3. Pentrucă ceea ce eră cu neputință legii, căci eră slabă prin trup, au săvârșit Dumnezeu trimițând pre Fiul său întru asemănarea trupului păcatului și pentru păcat, au osândit păcatul în trup:

4. Ca îndreptarea legii să se plinească întru noi, cari nu umblăm după trup, ci după Duh.

5. Că cei ce sunt după trup, cele ale trupului cugetă; iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului.

6. Pentrucă cugetul trupului este moarte; iar cugetul Duhului vieță și pace.

7. Pentrucă cugetul trupului vrăjmaș este la Dumnezeu, că legii lui Dumnezeu nu se supune, că nici poate.

8. Și cei ce sunt în trup, lui Dumnezeu a plăcea nu pot.

9. Iar voi nu sunteți în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu vă-lăcuește întru voi. Iar de n'are cineva

Duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Iar de este Hristos întru voi, trupul dar este mort pentru păcat; iar Duhul viează pentru dreptate.

11. Iar de lăcuește întru voi Duhul celui ce au sculat pre Iisus din morți, cel ce au sculat pre Hristos din morți, va face vii și trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui cel ce lăcuește întru voi.

12. Drept aceea fraților, datori suntem nu trupului, ca să viețuim după trup.

13. Că de vlețuiți după trup, veți să muriți; iar de veți omorî cu Duhul faptele trupului, veți fi vii.

14. Că ori câți cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15. Pentrucă n'ați luat iarăș duhul robiei spre temere, ci ați luat Duhul punerei de fiu, întru care strigăm: Avvâ, Părinte.

16. Insuș Duhul acesta mărturisește dimpreună cu duhul nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Iar de suntem fii, suntem dar și moștenitori; moștenitori adevăți ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca să ne și proslăvim împreună cu dânsul.

18. Că socotesc că nu sunt vrednice pătimirile vremii de acum de a se asemăna cu slava cea viitoare, care va să se descopere întru noi.

19. Pentrucă nădejdea zidirei, descoperirea fiilor lui Dumnezeu așteaptă.

20. Că deșertăciunei s'a supus zidirea, nu de voie, ci pentru cel ce o au supus.

21. Spre nădejde, că și singură zidirea aceasta se va slobozi din robia stricăciunei întru slobozenia slavei fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată zidirea împreună suspină și împreună are durere până acum.

23. Și nu numai aceia, ci și noi cari avem pârğa Duhului, și noi singuri întru noi suspinăm, așteptând

22. Ps. 1, 2. 23. Gal. 5, 17.

25. 1 Cor. 15, 57.

8. 1. Rom. 3, 27.

3. Fapt. 15, 10; Filip. 2, 7.

6. Rom. 6, 21. 7. Iac. 4, 4.

9. 1 Cor. 3, 16.

11. 1 Cor. 6, 14. 13. Gal. 5, 19.

14. Gal. 5, 18.

15. Gal. 3, 26 și 4, 6; 2 Tim. 1, 7.

16. 2 Cor. 1, 22.

17. Gal. 4, 7; Fapt. 14, 22.

18. 2 Cor. 4, 17. 19. Col. 3, 4.

23. 2 Cor. 5, 2 sq; Luc. 21, 28; Gal. 4, 5.

punerea de fii, pre izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne-am mântuit; însă nădejdea care se vede nu este nădejde, că ceea ce vede cineva, penține o și nădăjduiește?

25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare așteptăm.

26. Așijderea și Duhul împreună ajutorează nouă întru slăbiciunile noastre, penține de ce ne vom ruga, precum se cade nu știm; ci singur Duhul se roagă penține noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar ceea ce cearcă inimile, știe ce este cugetul Duhului, că după Dumnezeu se roagă penține sfinți.

28. Și știm că celor ce iubesc pre Dumnezeu, toate li se lucrează spre bine, aceloră adevă că cari după voință sunt chemași.

29. Că pre cari mai înainte i-au cunoscut, mai înainte i-au și hotărât să fie asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întâiu născut între mulți frați.

30. Iar pre cari mai înainte i-au hotărât, pre aceștia i-au și chemat; și pre cari i-au chemat, pre aceștia i-au și îndreptat; iar pre cari i-au îndreptat, pre aceștia i-au și proslăvit.

31. Ce vom zice dar către acestea? De este Dumnezeu penține noi, cine este împotriva noastră?

32. Că cel ce nu au crușat pre Fiul său, ci penține noi toți l-au dat pre dânsul, cum nu împreună cu el și toate ne va dăruia nouă?

33. Cine va pârî împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este cel ce îndreptează.

34. Cine este cel ce judecă spre pierzare? Hristos este cel ce au murit, și mai ales care au și învieat, care și este de adreapia lui Dumnezeu, care și se roagă penține noi.

35. Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strămtoarea, sau goana, sau foamea, sau golăteala, sau nevoia, sau sabia?

36. Precum este scris: că penține fine suntem omorâți toată ziua; socotitu-ne-am ca niște oi de junghiere.

37. Ci întru acestea toate preabirum penține ceea ce ne-au iubit pre noi.

38. Penține încredințat sunți, că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare,

39. Nici înălșimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu poate pre noi să ne despărțească de dragostea lui Dumnezeu, care este întru Hristos Iisus Domnul nostru.

CAP. 9.

Israil cel căzut s'a lepădat. Chema-rea neamurilor, Israilul cel adevărat.

Adevărul zic întru Hristos, nu Amint, împreună mărturisindu'mi mie cunoștința gândului meu întru Duhul Sfânt.

2. Că întristare mare îmi este mie, și neîncetată durere inimii mele.

3. Că aș fi poștit eu însumi a fi anatema dela Hristos penține frații mei, rudele mele după trup;

4. Cari sunt Israileni; a căroră este punerea de fii și slava, și așezământurile și punerea de lege, și slujba, și făgăduințele;

5. Al căroră sunt părinții, și dintru cari este Hristos după trup, care este preste toate, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.

6. Nu se poate să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Că nu toți cari sunt din Israil, aceștia sunt Israil;

7. Nici, căci sunt sămânța lui Avraam, toți sunt fii; ci, întru Isaac au zis, se va numi șie sămânță.

8. Adevă: nu cari sunt fii ai trupului, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu; ci cari sunt fii ai făgăduinței se socotesc întru sămânță.

9. Că al făgăduinței este cuvântul acesta: întru această vreme voi veni, și va fi Sarei fiu.

10. Și nu numai, ci și Rebeca dintru unul având așternut, dela Isaac părintele nostru;

11. Că încă nici fiind fiii născuți, nici făcând ceva bine sau rău, ca ceea după alegere rânduială a lui

37. 1 Cor. 15, 57.

38. Fil. 1, 6; 2 Tim. 1, 12.

9. 1. Rom. 1, 9. 3. Eș. 32, 32.

6. Numer. 23, 19; Ioan 8, 39.

7. Fac 21, 12; Eș. 11, 18; Gal. 4, 28.

9. Fac. 18, 10. 10. Fac. 25, 21.

29. Col. 1, 18; Eș. 1, 6.

32. Ioan 3, 16. 34. 1 Petr. 3, 22.

35. Ioan 10, 28.

36. Ps. 43, 23; 1 Cor. 4, 9; 2 Cor. 4, 11.

Dumnezeu să rămâie, nu din fapte, ci dela cel ce chiamă;

12. I s'a zis el, că cel mai mare va sluji celui mai mic.

13. Precum este scris: pre Iacov am iubit, iar pre Isav am urât.

14. Ce dar vom zice? Au doară este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie.

15. Că lui Moisi zice: voi milui pre care miluesc, și mă voiu îndură de care mă îndur.

16. Deci dar nu este nici a celui ce voește, nici a celui ce aleargă; ci a lui Dumnezeu celui ce miluește.

17. Că zice scriptura lui Faraon: că spre însăș aceasta te-am ridicat, ca să arăt întru tine puterea mea, și ca să se vestească numele meu în tot pământul.

18. Deci dar pre care voește miluește, și pre care voește împietrește.

19. Îmi vei zice dar mie: ce mai prihănește? Că voiei lui cine poate stă împotrivă?

20. Ci, o omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Au doară va zice făptura celui ce o au făcut pre ea: căci m'ai făcut așa?

21. Au n'are putere olarul preste lut, ca dintr'aceeaș frământătură să facă un vas de cinsle, iar altul de necinsle?

22. Iar dacă vrând Dumnezeu să și arate mânia și să și descopere puterea sa, au suferit întru multă răbdare vase ale mâniei, găsite spre pierire.

23. Și ca să și arate bogăția slavei sale spre vase ale milei, care au găsit mai înainte spre slavă.

24. Pre noi, pre cari ne-au și chemat, nu numai din Iudei, ci și din neamuri.

25. Precum și la Osie zice: chemă-voiu pre cel ce nu este norodul meu, norodul meu; și pre cea ne iubită, iubită.

26. Și va fi în locul unde s'au zis lor: nu norodul meu sunteți voi; acolo se vor chema fil ai lui Dumnezeu celui viu.

27. Iar Isaia strigă pentru Israil: de va fi numărul fiilor lui Israil ca nisipul mării, rămășița se va mântui;

28. Pentrucă cuvânt săvârșind, și scurând întru dreptate, că cuvânt scurt va face Domnul pre pământ.

29. Și precum au zis mai înainte Isaia: de nu ne-ar fi lăsat nouă Domnul Savaot sămânță, ca Sodoma ne-am fi făcut, și cu Gomora ne-am fi asemănat.

30. Ce dar vom zice? Că neamurile care nu umblau după dreptate, au ajuns dreptate; însă dreptatea care este din credință.

31. Iar Israil umblând după legea dreptăței, la legea dreptăței n'a ajuns.

32. Pentruce? Pentrucă nu din credință, ci ca din faptele legii. Că s'au posicnit de piatra policnirii;

33. Precum este scris: iată, pun în Sion piatră de policnire și piatră de sminteală; și tot cel ce va crede întru el, nu se va rușina.

CAP. 10.

Iudeii caută dreptatea din faptele legii, iar nu din sfârșitul legii, care este Hristos. Deosebirea între dreptatea cea din lege și cea din credință, care este deobște și iudeului și neamurilor.

Fraților, bunăvoința inimei mele și rugăciunea cea către Dumnezeu pentru Israil este spre mântuire.

2. Că mărturisesc lor că dragostea lui Dumnezeu au, ci nu după cunoștință.

3. Că neștiind dreptatea lui Dumnezeu, și căutând să și puie dreptatea lor, dreptăței lui Dumnezeu nu s'au supus.

4. Că sfârșitul legii este Hristos spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Că Moisi scrie de dreptatea care este din lege, că omul care face acelea, viu va fi într'însele.

6. Iar dreptatea cea din credință așa zice: să nu zici întru inima ta: cine se va suî în cer? Adecă, să pogoare pre Hristos.

27. Is. 10, 22, sq. 29. Is. 1. 9.

33. Is. 8, 14; 28, 16; Rom. 10, 11.

10. 3. Rom. 9, 31, 32; Filip. 3, 9.

4. Mat. 5, 17; Ioan 3. 18.

5. Lev. 18, 5; Luc. 10, 28; Gal. 3, 12.

6. A doua Leg. 30, 12, sq.

12. Fac. 25, 23. 13. Mal. 1, 2.

15. Es. 33, 19. 17. Es. 9, 16.

20. Is. 45, 9; 29, 16; Ierem. 18, 6;

23. Efes. 1, 4, 7; Col. 1, 27.

25. Osie 2, 23. 26. Os. 1, 10.

7. Sau, cine se va pogori întru adânc? Adecă, să ridice pre Hristos din morși.

8. Dar ce zice scriptura? Aproape este de tine cuvântul, în gura ta și întru inima ta; adecă, cuvântul credinței care propoveduim.

9. Că de vei mărturisii cu gura ta pre Domnul Iisus, și vei crede întru inima ta, că Dumnezeu l-au ridicat pre el din morși, te vei mântui.

10. Că cu inima se crede spre dreptate; iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11. Că zice scriptura: tot cel ce crede întru el nu se va rușina.

12. Că nu este osebite Iudeului și elinului, pentrucă acelaș este Domnul tuturor care îmbogățește pre toți cel ce'l chiamă pre el.

13. Că tot oricare va chemă numele Domnului, se va mântui.

14. Cum dar vor chemă întru care n'au crezut? Și cum vor crede, de care n'au auzit? Și cum vor auzi fără de propoveduitor?

15. Și cum vor propovedui, de nu se vor trimete? Precum este scris: cât sunt de frumoase picioarele celor ce binevestesc pacea, ale celor ce binevestesc cele bune!

16. Ci nu toți au ascultat evanghelia. Că Isaia zice: Doamne, cine a crezut auzul nostru?

17. Deci credința este din auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu.

18. Ci zic: au doară n'au auzit? Că în tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

19. Ci zic: au n'a cunoscut Israel? Întăiu Moisi zice: eu voi întăra pre voi spre cel ce nu este neam, spre neam neînțelegător voi mânia pre voi.

20. Iar Isaia îndrăznește, și zice: aflatu-m'am celor ce nu mă caută pre mine, arălatu-m'am celor ce nu întreabă de mine.

21. Iar către Israel zice: toată ziua am întins mâinile mele către norodul cel neascultător și împotriva grăitor.

CAP. 11.

Alegerea unei părți din Iudei, spre mântuire prin credința în Hristos; lăsarea altei părți în orbirea ei, luând pre neamuri. Indemnarea acestora a nu se sumeți, căci la urmă și Iudeii se vor mântui.

Zic drept aceea: au doară au lepădat Dumnezeu pre norodul său? Să nu fie. Că și eu Israellean sunt din sămânța lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. Nu au lepădat Dumnezeu pre norodul său, pre care mai înainte au cunoscut. Au nu șiți de Iie ce zice scriptura? Cum se roagă lui Dumnezeu împotriva lui Israel, zicând:

3. Doamne, pre proroci tăi a omorât, și altarele tale a surpat; și eu am rămas singur, și cauză sufletul meu.

4. Dar ce îi zice lui dumnezeescul răspuns? Lăsatu-mi-am mie șapte mii de bărbați, cari nu și-au plecat genunchiul înaintea lui Vaal.

5. Așa dar și în vremea aceasta, rămășiță după alegerea darului s'a făcut.

6. Și de este după dar, de aceea nu este din fapte; că apoi darul n'ar fi dar. Iar de este din fapte, de aceea nu este darul; că apoi fapta nu ar fi faptă.

7. Ce dar? Ce căută Israel, aceea n'a nimerit; iar alegerea a nimerit, iar ceilalți s'au împletit.

8. Precum este scris: datu-le-au lor Dumnezeu duh de împietrire, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu auză, până în ziua de astăzi.

9. Și David zice: facă-se masa lor spre cursă și spre laș și spre sminteală și spre răsplătire lor;

10. Înfunece-se ochii lor ca să nu vadă, și spinarea lor de tot o garbovese.

11. Zic drept aceea: au doară s'au poticnit ca să cază? Să nu fie; ci prin poticnirea lor mântuire s'a făcut neamurilor, ca să răvnească pre ele.

12. Și de vreme ce poticnirea lor este bogăție lumii, și împușinarea

8. A doua Leg. 30, 14; 1 Tim. 4, 6.

11. Is. 28, 16.

13. Ioil 2, 32; Fapt. 2, 21.

15. Is. 52, 7, 15.

16. Is. 53, 1; Ioan 12, 38.

18. Ps. 18, 4. 19. A 2 Lege 32, 21.

20. Rom. 9, 30; Is. 65, 1, sq.

11. 1. Ps. 93, 14. 3. 3 Imp. 19. 10.

4. 3 Imp. 19, 18.

8. Lucă 8, 10; Is. 29, 11; A 2 Lege 29, 4.

9. Ps. 63, 26.

11. Rom. 10, 19; Fapt. 13, 46, sq.

lor bogăție neamurilor; cu cât mai mult plinirea lor?

13. Că vouă zic neamurilor? Întru cât sunt eu neamurilor apostol, slujba mea o slăvesc;

14. Ca doară aş face trupul meu să răvnească, şi să mântuiesc pre vreunul dintr'înşii.

15. Că de este lepădarea lor împăcare lumii, ce alt este luarea lor, fără numai vieaţă din morţi?

16. Că de este pârğa sfântă, este şi frământătura; şi de esterădăcina sfântă, sunt şi ramurile.

17. Şi de s'au frânt unele din ramuri, iar tu, maslin sălbatec fiind, te-ai altoit întru ele, şi părtaş rădăcinei şi grăsimii maslinului te-ai făcut;

18. Nu te laudă asupra ramurilor. Iar de te lauzi, nu porţi tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

19. Dar vei zice: frântu-s'au ramurile, ca să mă altoesc eu.

20. Bine; pentru necredinţă s'au frânt, iar tu pentru credinţă stai. Nu te înalţă cu mintea, ci te teme;

21. Că de n'au părţinit Dumnezeu ramurilor celor fireşti, nu cumva şi ţie să nu'ţi partinească.

22. Vezi dar bunătatea şi nepărtinirea lui Dumnezeu, spre cei ce au căzut nepărtinire; iar spre tine, bunătate, de vei rămâne în bunătate; iar de nu, şi tu te vei tăia.

23. Şi acela iarăş de nu vor rămâne în necredinţă, se vor altoi; că puternic este Dumnezeu iarăş să'l altoiască pre ei.

24. Că dacă tu din maslinul cel din fire sălbatec te-ai tăiat, şi afară de fire te-ai altoit în maslin bun; cu cât mai vărfos aceştia cari sunt după fire, se vor altoi întru al lor maslin?

25. Pentrucă nu voesc ca să nu ştii voi fraţilor, taina aceasta, ca să nu fiţi întru voi singuri înţelepţi; că orbire din parte lui Israel s'a făcut, până ce va intra plinirea neamurilor.

26. Şi aşă tot Israelul se va mântui, precum este scris: veni-va din Sion izbăvitorul, şi va întoarce necurăţile dela Iacov;

27. Şi aceasta este lor cea dela mine făgăduinţă, când voi lua păcatele lor.

28. După evanghelie cu adevărat vrăjmaşi sunt pentru voi; iar după alegere, iubiţi pentru părinţi.

29. Că fără căinţă sunt darurile şi chemarea lui Dumnezeu.

30. Că precum şi voi oarecând n'aţi crezut lui Dumnezeu, iar acum v'aţi miluit prin necredinţa acestora;

31. Aşa şi aceştia acum n'au crezut întru mila voastră ca şi ei să se miluiască.

32. Că au încuiat Dumnezeu pre toţi întru necredinţă, ca pre toţi să'i miluească.

33. O adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al ştiinţei lui Dumnezeu! Cât sunt de necercate judecăţile lui, şi neurmăte căile lui!

34. Că cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine s'a făcut lui sfetnic?

35. Sau cine i-a dat mai înainte lui, şi i se va răsplăti lui?

36. Că dintr'însul şi printr'însul şi întru dânsul, sunt toate; acelaia slava în veci. Amin.

CAP. 12.

Sfăluire pentru fapta bună cea către Dumnezeu şi către oameni.

Rogu-vă dar pre voi, fraţilor, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneţi înainte trupurile voastre jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, slujba voastră cea cuvântătoare.

2. Şi să nu vă asemănaţi chipului veacului acestuia; ci vă schimbaţi la faţă întru înnoirea minţii voastre, ca să cunoaşteţi voi care este voia lui Dumnezeu cea bună şi plăcută şi deplin.

3. Că zic, prin darul ce mi s'a dat mie, tuturor celor ce sunt întru voi, a nu cugetă înalt afară decât li se cade a cugeta; ci a cugeta spre a fi cu mintea întreagă, precum fiecareia au împărţit Dumnezeu măsură credinţei.

14. 1 Tim. 4, 16. 17. Ier. 11, 16.
19. Fapt. 13, 46. 20. 1 Cor. 10, 12.
22. Ioan 15, 24.
23. Rom. 14, 4; 2 Cor. 3, 16.
26. Is. 59, 20 şi 27, 9.

27. Ier. 31, 33. 32. Gal. 3, 22.
34. Is. 40, 13; 1 Cor. 2, 16.
36. 1 Cor. 8, 6; Col. 1, 16; Rom. 16, 27.
12. 1. Rom. 6, 13; 1 Tesal. 4, 3.
2. Efes. 4, 23. 3. 1 Cor. 7, 17.

4. Că precum într'un trup multe mădulări avem, și mădulările n'au toate o lucrare;

5. Într'acestaș chip noi, cel mulți, un trup suntem întru Hristos, și fiecare unul altuia mădulare.

6. Și având daruri de multe feluri după harul care este dat nouă, ori prorocie, după măsura credinței;

7. Ori slujbă întru slujbă, ori cea ce învață, întru învățătură;

8. Ori cel ce mângâie, întru mângâiere; cel ce dăruiește întru neviclesug; cel ce este ispravnic, întru osărdie; cel ce miluește, întru buna voință.

9. Dragostea nețăjarnică. Urînd răul și lipindu-vă de lucru bun.

10. Cu dragoste frățească unul pre altul iubind; cu cinstea unul pre altul mai mare făcând;

11. Cu osărdia nelenevoși, cu duhul arzând, Domnului slujind.

12. Întru nădejde bucurându-vă, întru necaz răbdând, întru rugăciune îngăduind;

13. În frebuințele sfinților părtași fiind; iubirea de streini urmând.

14. Binecuvântați pre cei ce vă gonesc pre voi; binecuvântați și nu osândiți.

15. Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plângeți cu cei ce plâng.

16. Aceeaș unul către altul cugetând, nu cele înalte cugetând, ci cu cei smeriți împreună purtându-vă. Nu fiți înțelepți întru voi înși-vă.

17. Nimănui rău pentru rău răsplătind; făcând purtare de grije de cele bune înaintea tuturor oamenilor.

18. De este cu puțință, în cât este despre voi, cu toți oamenii având pace.

19. Nu vă izbândiți singuri vouă iubitorilor, ci dați loc mâniei; că scris este: a mea este izbânda; eu voi răsplăti, zice Domnul.

20. Drept aceea de-îlămânzește vrăjmașul tău, dă-l lui pâine; de înselează, adapă-l pre el; că aceasta făcând căbuni de foc grămădești pre capul lui.

21. Nu te birui de rău, ci biruește cu binele pre rău.

CAP. 13.

Sfătuire la supunere, dragoste și alte fapte bune

Tot sufletul să se supue stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu, și stăpânile care sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite.

2. Pentru aceea cel ce se împrofitește stăpânirii, rândulelei lui Dumnezeu se împrofitește; și cari se împrofitesc, judecată își vor lua loruși.

3. Că dregătorii nu sunt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar voiești să nu'i fie frică de stăpânire? Fă bine și vei avea laudă dela dânsa;

4. Că slujitor al lui Dumnezeu este fie spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabia; că slujitor al lui Dumnezeu este, izbânditor spre mânie celui ce face răul.

5. Pentru aceea trebuie să vă supuneți, nu numai pentru mânia, ci și pentru știința.

6. Că pentru aceasta și daștii dați; că slujitorii ai lui Dumnezeu sunt, spre însăș aceasta îndelelnicindu-se

7. Dați dar tuturor cele ce sunt cu datorie: celui cu dajdia, dajdie; celui cu dijma, dijma; celui cu frica frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimănui cu nimic nu fiți datorii, fără numai cu a iubi unul pre altul; că cel ce iubește pre altul, legea a împlinit.

9. Pentru că aceea: să nu curvești, să nu uclizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să nu poțesești; și oricare altă poruncă, într'acești cuvânt se cuprinde adecă: să iubești pre vecinul tău ca înșuși pre tine.

10. Dragostea nu lucrează rău vecinului; drept aceea plinirea legii este dragostea.

11. Și aceasta, știind vremea, că acum vreme este noi din somn să ne seulăm; că mai aproape este no-

4. 1 Cor. 12, 12, sq. 6. Efes. 4, 11.

8. Mat. 6, 2. 9. 1 Tim. 1, 5, Ps. 96, 11.

11. Rom. 14, 18 și 16, 18. 12. Col. 4, 2.

14. Mat. 5, 44; 1 Cor. 4, 12.

16. Rom. 15, 5.

17. Pild. 3, 4; 2 Cor. 8, 21.

19. A doua Lege 32, 35; Evr. 10, 30.

20. Pild. 25, 22.

13. 1. Petru 2, 13 sq; Tit 3, 1.

3. Lucă 22, 25; 1 Petru 2, 14.

7. Mat. 22, 21.

8. Gal. 5, 14; Col. 3, 14; 1 Tim. 1, 5,

9. Marcu 12, 31. 10. 1 Cor. 13, 4.

11. 2 Cor. 6, 2; Efes. 5, 14; 1 Tes. 5, 6 sq

uă mântuirea acum decât când am crezui.

12. Că noaptea a trecut, iar ziua s'a apropiat; să lepădăm dar lucrurile înlunecului, și să ne îmbrăcăm în arma luminii.

13. Ca ziua, cu bun chip să umblăm, nu în ospețe și în beții, nu întru curvii și întru fapte de rușine, nu întru pricire și pismă.

14. Ci vă îmbrăcați întru Domnul nostru Iisus Hristos, și purtarea de grije a trupului să nu o faceți spre poftă.

CAP. 14.

Despre cei slabi în credință. Să nu judecăm unul pre altul. Despre pace.

Să nu smintim pre fratele.

Și pre cel slab întru credință, priimiți-l, nu întru îndoirea gândurilor.

2. Că unul crede că va mânca toate, iar cel slab legumi mănâncă.

3. Cel ce mănâncă pre cei ce nu mănâncă să nu-l deăimeze, și cel ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă să nu-l osândiască; că Dumnezeu l-au primit pre dânsul.

4. Tu cine ești care judeci pre sluga strelnă? Domnului său siă sau cade. Și va stă, că puternic este Dumnezeu a-l pune pre dânsul să stea.

5. Unul judecă zi preste zi, iar altul judecă în toate zilele. Fiecare întru a sa minte să se adevereze.

6. Cel ce socotește ziua, Domnului o socotește; și cel ce nu socotește ziua, Domnului nu o socotește. Și cel ce mănâncă, Domnului mănâncă, că mulțamește lui Dumnezeu; și cel ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, și mulțamește lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi luiș viează, și nimeni luiș moare.

8. Că de viem, Domnului viem, și de murim, Domnului murim, deci sau de viem sau de murim, ai Domnului suntem.

9. Că spre aceasta Hristos și au murit și au învieat și au vieșuit, ca să stăpânească și pre cei morți și pre cei vii.

10. Daș tu, ce judeci pre fratele tău? Sau și tu, ce deșălmezi pre fratele tău? Că toși vom stă înaintea judecăței lui Hristos.

11. Pentrucă scris este: viu sunt eu, zice Domnul, că mie se va plecă tot genunchiul, și toată limba se va mărturisi lui Dumnezeu.

12. Deci dar fiecare din noi de sine își va dă seama înaintea lui Dumnezeu.

13. Deci mai mult să nu judecăm unul pre altul; ci aceasta mai vârtos să judecați, că să nu puneți împiedicare fratelui sau sminteală.

14. Știu, și bine adevărit sunt în Hristos Iisus, că nimic nu este spurcat prin sine, fără numai celui ce i se pare a fi ceva spurcat, acelaia este spurcat.

15. Iar de se mănnește fratele tău pentru bucate, iați nu umbli după dragoste. Nu pierde cu bucatele tale pre acela, pentru care Hristos au murit.

16. Să nu se hullască dar lucrul vostru cel bun.

17. Că nu este împărăția lui Dumnezeu mâncare și băutură; ci dreptate și pace și bucurie întru Duhul Sfânt.

18. Că cel ce întru acestea slujește lui Hristos, bine plăcut este lui Dumnezeu și ales la oameni.

19. Deci cele ce sunt ale păcei să le urmăim, și cele ce sunt spre zidirea unuia către altul.

20. Pentru mâncare nu strică lucrul lui Dumnezeu. Că toate sunt curate; ci rău este omului celui ce prin sminteală mănâncă.

21. Bine este a nu mânca carne, nici a bea vin, nici de care fratele tău se poticnește, sau se smintește sau se slăbește.

22. Tu credință ai? Întru tine însuși să o aibi înaintea lui Dumnezeu. Fericit este cel ce nu se judecă pre sine întru ceea ce alege.

12. 1 Ioan 5, 5; Efes. 5, 11.

13. Luc. 21, 34; Efes. 5, 18; Iac. 3, 14.

14. Gal. 3, 27; Col. 3, 10.

14. 1. Rom. 15, 1 sq; Fapt. 20, 35; 1 Cor.

8, 9; Gal. 5, 10; 3. Col. 2, 16.

4. Rom. 2, 1; Mat. 7, 1; Iac. 4, 12.

5. Gal. 4, 10.

6. A doua Lege 8, 10; 1 Cor. 10, 31.

9. Fapt. 10, 42; 2 Cor. 5, 15.

10. 2 Cor. 5, 10.

11. Is. 45, 23; Tit. 2, 10.

12. Mat. 12, 36; Gal. 6, 5.

13. Mat. 18, 7. 14. Mat. 15, 11.

15. 1 Cor. 8, 11, 13.

17. Luc. 17, 20; 1 Cor. 8, 8.

21. 1 Cor. 8, 13. 22. 1 Ioan 3, 21.

23. Iar cel ce se îndoește cu gândul, dacă mănâncă se osândește, pentru că nu este din credință; și tot ce nu este din credință, păcat este.

CAP. 15.

Urmarea blândeții lui Hristos. Pavel arată slujba Evangheliei plinită de el. Îndeamnă a da ajutoare la săraci.

Și datori suntem noi cel tari să purtăm slăbiciunile celor nepushticioși și nu nouă să plăcem.

2. Ci fiecare din noi să facă spre plăcere vecinului întru bine spre zidire.

3. Că și Hristos nu lui singur au făcut spre plăcere; ci precum este scris: ocările celor ce te ocărăsc pre tine au căzut preste mine.

4. Căci câte s'au scris mai înainte, spre învățătura noastră s'au scris, ca prin răbdare și mângâierea scripturilor nădejde să avem.

5. Iar Dumnezeuul răbdării și al mângâierii să dea vouă aceeașă să gândiți între voi întru Hristos Iisus:

6. Ca toți într'un suflet cu o gură să slăviți pre Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

7. Deci dar primiți unii pre alții, precum și Hristos au primit pre voi întru slava lui Dumnezeu.

8. Și zic eu, că Iisus Hristos au fost slujitor tăierei împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduințele părinților.

9. Iar neamurilor pentru milă, să proslăvească pre Dumnezeu, precum este scris: pentru aceasta mă voi mărturisi fie întru neamuri, Doamne, și numelui tău voi cânta.

10. Și iarăși zice: veseliți-vă neamuri cu norodul lui.

11. Și iarăși: laudați pre Domnul, toate neamurile, laudați-l pre el toate noroadale.

12. Și iarăși Isaia zice: li-va rădăcina lui Iesă și cel ce se va scula să stăpânească pre neamuri, întru acela neamurile vor nădăjdui.

13. Iar Dumnezeuul nădejdei să vă umple pre voi de toată bucuria și pacea crezând, spre a prisosi voi întru nădejde, cu puterea Duhului Sfânt.

14. Și adevărit sunt și eu întru mi frații mei, pentru voi, că și voi plini sunteți de bunătate, plini de toată știința, putând și unii pre alții a vă învăța.

15. Și mai cu îndrăzneală am scris vouă, fraților, din parte, ca și cum v'aș mai aduce aminte vouă, pentru darul ce mi s'au dat mie dela Dumnezeu.

16. Ca să fiu eu slujitor lui Iisus Hristos întru neamuri, cu slujbă sfântă lucrând Evanghelia lui Dumnezeu, ca să fie jerfa neamurilor bine primită, sfântă întru Duhul Sfânt.

17. Drept aceea, am laudă întru Hristos Iisus întru cele ce sunt către Dumnezeu.

18. Că nu voi cuteză a zice ceva din cele ce n'au lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea neamurilor, cu cuvântul și cu fapta.

19. Întru puterea semnelor și a minunilor, întru puterea Duhului lui Dumnezeu, așa cât din Ierusalim și împrejur până la Iliric, am plinit Evanghelia lui Hristos.

20. Și așa m'am nevoit a bine vesti, nu unde s'au numit Hristos, ca să nu zidesc pre temelie străină.

21. Ci precum este scris: căroia nu s'a vestit pentru dânsul, îl vor vedea, și cari n'au auzit, vor înțelege.

22. Pentru aceea mă și opriam de multe ori a veni la voi.

23. Iar acum ne mai având loc într'aceste laturi, și dorință având a veni către voi de mulți ani;

24. Când voi merge în Ispania, voi veni la voi, că am nădejde trecând pre acolo să vă văz pre voi, și de voi să mă petrec acolo, după ce mai înțaiu despre o parte mă voi sătura de voi.

25. Iar acum merg în Ierusalim slujind sfinților.

26. Că bine au voit Machedonia și Ahaia a face o împărțășire oare

23. Tit 1, 15; Ebr. 11, 6.

15. 1. Rom. 14, 1; Gal. 6, 1.

2. 1 Cor. 9, 19, 22. 3. Ps. 68, 9.

4. 1 Cor. 10, 11. 5. Fil. 3, 16.

8. Mat. 15, 24; Fapt. 3, 25.

9. Rom. 11, 30; 2 Imp. 22, 50; Ps. 17, 53.

10. A doua Lege 32, 43; Ps. 66, 5.

11. Ps. 116, 1.

12. Is. 11, 10; Mat. 12, 21.

13. Rom. 14, 17.

14. 2 Petru 1, 12; 1 Ioan 2, 21.

20. 2 Cor. 10, 15, 16. 21. Is. 52, 15.

22. Rom. 1, 13; 1 Tes. 2, 18.

23. Fapt. 19, 21.

25. Fapt. 18, 21; 19, 21; 20, 22.

26. 1 Cor. 16, 1.

care la săracii sfinșilor cari, sunt în Ierusalim.

27. Că bine au voit, și datori le sunt lor. Că de vreme ce întru cele duhovnicești ale lor s'au împărțășii neamurile, datori sunt și întru cele trupești ale slușilor lor.

28. Aceasta dar săvârșind, și pe-ceiluind lor roada aceasta, volu merge pre la voi în Ispania.

29. Și știu că venind către voi, întru plinirea binecuvântărei evangheliei lui Hristos voi veni.

30. Iar vă rog pre voi frașilor, pentru Domnul nostru Iisus Hristos și pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți întru rugăciuni pentru mine către Dumnezeu;

31. Ca să mă izbăvesc de cei neascultători în Iudeea, și ca să fie slujba mea în Ierusalim bine primită sfinșilor;

32. Ca, cu bucurie să viu la voi prin voea lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeuul păcei cu voi cu toți, Amin.

CAP. 16.

Incredințare a FIVEI slujitoare bisericei din Cheghrees. Închinăciune a lui Pavel către toți.

Și încredințez vouă pre FIVE sora noastră, care este slujitoare bisericei din Cheghrees;

2. Ca să o primiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinșilor, și să'i fiți ajutători ei întru tot lucrul orice ar poști dela voi; că și aceasta ajutătoare a fost multora, și mie însuși mi.

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus;

4. Cari pentru sufletul meu grumazii lor și-au supus; căroră nu numai eu singur mulțămesc, ci și toate bisericile neamurilor.

5. Și bisericei celei din casa lor. Spuneți închinăciune lui Epenet iubitorului meu, care este pârga Ahalei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariamei, care mult s'a ostenit pentru noi.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și Iuniei, rudelor mele și soșilor mele în robie, cari sunt vestiți între Apostoli, cari și mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitorului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, și lui Stahie iubitorului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apeli celui ales întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sunt din ai lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion rudei mele. Spuneți închinăciune celor ce sunt din ai lui Nar-chis, cari sunt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei iubitel, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, și mumei lui și a mele.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegon, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin și frașilor celor ce sunt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog și Iuliei, lui Nireu și surorii lui și lui Olimpan și tuturor sfinșilor celor împreună cu ei.

16. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Închină-se vouă bisericile lui Hristos.

17. Și vă rog pre voi frașilor, să vă păziți de cei ce fac împerechieri și smintele împotriva învățăturii, care voi v'ați învățat; și vă feriți de ei.

18. Că unti ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecei lor; și prin cuvinte bune și prin cuvântare de bine, înșală inimile celor proști.

19. Că ascultarea voastră la toți a ajuns. Și mă bucur drept aceea de voi; și voesc să fiți înțelepți spre bine, și proști spre rău.

20. Iar Dumnezeuul păcei să zdrobească pre satana supț picioarele voastre curând. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

13. Marc. 15, 21.

16. 1 Cor. 16, 20; 2 Cor. 13, 12; 1 Tes. 5, 26; 1 Petr. 5, 14.

17. Mat. 7, 15; Tit. 3, 10.

18. Filip. 3, 19; 2 Cor. 2, 17; Col. 2, 4.

27. 1 Cor. 9, 11.

30. 2 Tes. 3, 1; Colos. 4, 12.

16. 3. Fapt. 18, 2, 5, 1 Cor. 16, 19.

21. Închină-se vouă Timotei cel împreună cu mine lucrător, și Luchie și Iason și Sosipatru, rudele mele.

22. Închinu-mă vouă și eu Tertie, cel ce am scris cartea, întru Domnul.

23. Închină-se vouă Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Închină-se vouă Erasi dregătorul cefăței, și Cuart fratele.

24. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă înfărească pre voi după evanghelia

mea, și propoveduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei care din anii vecilor era făcută,

26. Iar acum s'a arătat și prin scripturile prorocilor, după porunca veșnicului Dumnezeu, spre ascultarea credinței întru toate neamurile s'a cunoscut;

27. Unuia prea înțeleptului Dumnezeu prin Iisus Hristos, cărula slava în veci, Amin.

Către Romani s'a scris dela Corint, prin Fivi diaconita bisericii din Cheghrees.

21. Fapt. 16, 1, 2; Filip. 2, 19.

23. Fapt. 19, 22; 1 Cor. 1, 14; 2 Tim. 4, 20.

25. Ef. 1, 9; 3, 20; Iud. 24.

26. 2 Tim. 1, 10. 27. 1 Tim. 1, 17.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

ÎNȚĂIA CĂTRE CORINTENI

CAP. 1.

Mulțămiri lui Dumnezeu pentru credința Corintenilor. Muștră împerechierile dintre ei din iubirea de slavă pentru înțelepciunea lumească, punând înaintea Crucii Domnului ca adevărată înțelepciune.

Pavel chemat apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Sostien fratele.

2. Bisericii lui Dumnezeu, care este în Corint, celor sfințiși întru Hristos Iisus, celor chemași sfinși, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru;

3. Dar vouă, și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțămesc Dumnezeului meu pururea pentru voi, pentru darul lui Dumnezeu ce s'au dat vouă întru Iisus Hristos;

5. Că întru toate v'ați îmbogățit întru dănsul, în tot cuvântul și în toată știința;

6. Precum mărturisirea lui Hristos s'a adeverit întru voi;

7. Cât a nu fi lipsiți voi nici într'un dar, așteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos;

8. Care va și întări pre voi până la sfârșit, nevinovați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos;

9. Credincios este Dumnezeu, prin care v'ați chemat spre împărtășirea Fiului său Iisus Hristos Domnului nostru.

10. Și vă rog pre voi fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să grăiți aceeași, și să nu fie între voi împerechieri; ci să fiți înțelegați într'un gând și într-o înțelegere.

11. Pentru că mi s'a arătat mie pentru voi frații mei, dela cei ce sunt ai Hloiei, că priciri sunt între voi.

12. Și zic aceasta, că fiecare din voi zice: eu sunt al lui Pavel; iar eu al lui Apolo; iar eu al lui Chifa; iar eu al lui Hristos.

13. Au doară s'au împărțit Hristos? Au Pavel s'a răstignit pentru voi? Sau întru numele lui Pavel v'ați botezat?

14. Mulțămesc lui Dumnezeu că nici pre unul din voi n'am botezat, fără numai pre Crisp și pre Gaie;

15. Ca să nu zică cineva că întru numele meu am botezat.

16. Botezat-am și casa lui Stefana; iar mai mult nu știu să fi botezat pre altcineva.

17. Că nu m'au trimis pre mine Hristos să botez, ci să binevestesc,

1. 1. 1 Fapt. 18, 17. 2. 1 Cor. 6, 11.
3. Rom. 1, 7; 2 Cor. 1, 2; Efes. 1, 2.
4. Efes. 1, 15, sq. 5. 2 Cor. 8, 7.
6. Rom. 1, 16.
7. Ps 33, 11; Filip. 3, 20.

8. 1 Tes. 5, 23. 10. Filip. 2, 20 și 3, 16.
12. 1 Cor. 3, 4; Fapt 18, 24.
14. Fapt. 18, 8. 16. 1 Cor. 16, 15, sq.

nu întru înțelepciunea cuvântului, ca să nu se facă înzadarnică Crucea lui Hristos.

18. Pentrucă cuvântul Crucii celor peritori, nebulie este; iar nouă celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu este.

19. Că scris este: pierde-voiu înțelepciunea înțelepților, și știința celor știutori o voiu lepădă.

20. Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este întrebătorul veacului acestuia? Au n'a făcut nebună Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteea?

21. Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu, n'a cunoscut lumea prin înțelepciune pre Dumnezeu, bine au voit Dumnezeu prin nebulia propoveduirii a mântui pre cei ce cred.

22. Pentrucă și Iudeii semn cer, și Elinii înțelepciune caută;

23. Iar noi propovedim pre Hristos cel răstignit, Iudeilor sminteală, iar Elinilor nebulie;

24. Iar celor chemași, Iudeilor și Elinilor, pre Hristos puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Că ce este nebun al lui Dumnezeu, mai înțelept decât oamenii este; și ce este slab al lui Dumnezeu, mai tare decât oamenii este.

26. Că vedeși chemarea voastră fraților, că nu sunt mulți înțelepți după trup, nu sunt mulți puternici, nu sunt mulți de bun neam;

27. Ci cele nebulie ale lumii au ales Dumnezeu ca pre cei înțelepți să'i rușineze; și cele slabe ale lumii au ales Dumnezeu ca să rușineze pre cele tari;

28. Și cele de neam proști, și nebagate în seamă ale lumii au ales Dumnezeu, și cele ce nu sunt, ca pre cele ce sunt să strice;

29. Ca să nu se laude nici un trup înaintea lui.

30. Și dintru dânsul voi sunteși întru Hristos Iisus, carele s'au făcut

nouă înțelepciune dela Dumnezeu, și dreptate și sfîșire și izbăvire;

31. Ca precum este scris: cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

CAP. 2.

Propoveduirea Evangheliei nu stă în măiestria cuvintelor, nici în înțelepciune lumească, ci în înțelepciunea cea după Dumnezeu.

Si eu venind la voi fraților, venit-am nu întru înălțarea cuvântului și a înțelepciunii, vestind vouă mărturisirea lui Dumnezeu.

2. Că n'am judecat a ști ceva întru voi, fără numai pre Iisus Hristos, și pre acesta răstignit.

3. Și eu întru slăbiciune și întru frică, și întru cutremur mare am fost la voi.

4. Și cuvântul meu și propoveduirea mea nu eră întru cuvinte îndemnătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Duhului și a puterii;

5. Ca credința voastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

6. Și înțelepciunea o grăim întru cel desăvârșit; însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sunt pleritori;

7. Ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, care o au rânduit Dumnezeu mai înainte de veci spre slava noastră;

8. Care nimeni din domnii veacului acestuia nu o a cunoscut; că de o ar fi cunoscut, n'ar fi răstignit pre Domnul slavei.

9. Ci precum este scris: cele ce ce ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la înțimă omului nu s'au suit, acestea au gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre dânsul.

10. Iar nouă ne-au descoperit Dumnezeu prin Duhul său; că Duhul toate le cercă, și adâncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului

18. 1 Cor. 2, 2, 4; Rom. 1, 16.

19. Is. 29, 14. 20. Iov. 12, 17; Is. 33, 18.

21. Mat. 11, 25; Lucă 10, 21.

22. Ioan 4, 48.

23. Rom. 9, 32; 1 Cor. 2, 14.

24. Col. 2, 8.

26. Mat. 11, 25; Iac. 2, 5.

29. Efes. 2, 9.

30. Ier. 23, 5, sq.; Rom. 4, 25; 2 Cor. 5, 21; Ioan 17, 9.

31. Ier. 9, 23, sq.; 2 Cor. 10, 17.

2. 1. Gal. 6, 14. 3. Fapt. 18, 1.

4. 2 Petr. 1, 16.

5. Efes. 1, 17; 1 Tes. 1, 5.

7. Ps. 50, 7; Rom. 16, 25.

8. Fapt. 3, 15. 9. Is. 64, 4.

10. Mat. 16, 17. 11. Mat. 11, 27.

care este într'însul? Aşa şi ale lui Dumnezeu nimeni nu le ştie, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n'am luat duhul lumii, ci duhul cel din Dumnezeu; ca să ştim cele ce sunt dela Dumnezeu dăruite nouă.

13. Care şi grăim, nu întru cuvinte învăţate ale înţelepciunii omeneşti, ci întru cele învăţate ale Duhului Sfânt; cele duhovniceşti cu cele duhovniceşti asemănându-le.

14. Iar omul cel sufleteş nu primeşte cele ce sunt ale Duhului lui Dumnezeu; că nebunie sunt lui, şi nu le poate înţelege; căci duhovniceşte se judecă.

15. Iar cel duhovnicesc le judecă toate, iar el de nimeni nu se judecă.

16. Că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l înveţe pre el? Iar noi avem mintea lui Hristos.

CAP. 3.

Apostolul a propovăduit Corinteniilor potrivit înţelegerii lor. Hristos este temelie credinţei. Cei ce zidesc pe această temelie bine sau rău, se vor vădi în ziua judecăţii. Creştinii sunt Biserica lui Dumnezeu.

Si eu, fraţilor, n'am putut grăi vouă ca celor duhovniceşti, ci ca celor trupeşti, ca unor prunci întru Hristos.

2. Cu lapte pre voi v'am hrănit, iar nu cu bucale; că încă nu puteţi; ci încă nici acum nu puteţi.

3. Că încă trupeşti sunteţi; căci când este întru voi răvnă şi prigonire şi împerecheri, au nu sunteţi trupeşti, şi au nu după om umblaţi?

4. Căci când zice cineva: eu sunt al lui Pavel; şi altul: eu sunt al lui Apolo; au nu sunteţi trupeşti?

5. Cine dar este Pavel, şi cine este Apolo, fără numai slujitorii prin cari aţi crezut, fiecăruia precum Domnul i-au dat?

6. Eu am sădit, Apolo a udat; iar Dumnezeu au făcut creşterea.

7. Pentru aceea nici cel ce să-

deşte este ceva, nici cel ce udă; ci Dumnezeu cel ce dă creşterea.

8. Iar cel ce sădeşte şi cel ce udă una sunt; şi fiecare va lua plata sa după osteneala sa.

9. Pentru că ai lui Dumnezeu împreună lucrători suntem; a lui Dumnezeu arătură, a lui Dumnezeu zidire sunteţi.

10. După harul lui Dumnezeu care este dat mie, ca un înţelept meşter, mai mare temelie am pus, iar altul zideşte. Însă fiecare să socotească cum zideşte.

11. Că altă temelie nimeni nu poate să pue afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zideşte cineva pre această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, trestie;

13. Al fiecărui lucru arătat va fi; că ziua îl va arăta, pentru că cu foc se va descoperi; şi al fiecărui lucru în ce chip va fi, focul îl va lămurii.

14. Şi al cărui lucru va rămâne care a zidit, plată va lua.

15. Iar al cărui lucru va arde, se va păgubi; iar el însuşi se va mântui, însă aşa ca prin foc.

16. Au nu ştiţi că sunteţi casa lui Dumnezeu, şi Duhul lui Dumnezeu lăcuşte întru voi?

17. De va strica cineva casa lui Dumnezeu, strică-l va pre acela Dumnezeu; căci casa lui Dumnezeu sfântă este, care sunteţi voi.

18. Nimeni pre sine să nu se înşele. De i se pare cuiva între voi că este înţelept în veacul acesta, nebun să se facă, ca să fie înţelept.

19. Pentru că înţelepciunea lumii acesteea nebunie este la Dumnezeu. Că scris este: El prinde pre cei înţelepţi întru priceperea lor.

20. Şi iarăş: Domnul cunoaşte gândurile înţelepţilor, că sunt deşerte.

21. Drept aceea, nimeni să nu se laude între oameni. Că toate ale voastre sunt;

22. Ori Pavel, ori Apolo, ori Chifa, ori lumea, ori viaţa, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare; toate ale voastre sunt;

8. Ps. 61, 11; Rom. 2, 6. 9. 2 Cor. 6, 1.

11. Efes. 2, 20. 13. Is. 48, 10.

15. Iud. 23. 16. 1 Cor. 6, 19; 2 Cor. 6, 16;

Efes. 2, 21 Rom. 8, 9.

18. Pild. 3, 5, 7; Is. 5, 21; Iac. 1, 22.

19. Iov. 5, 12, sq. 20. Ps. 93, 11.

13. 1 Cor. 1, 17; 2 Petr. 1, 16.

14. Ioan 14, 17; Rom. 8, 7.

15. Pild. 28, 5.

16. Rom. 11, 34; Isaia 40, 13.

3. 1. Ioan 16, 12; Ebr. 5, 12.

2. 1 Petr. 2, 2. 3. 1 Cor. 1, 11; Gal. 5, 20.

5. Rom. 12, 3. 6. Iac. 1, 21.

23. Iar voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAP. 4.

Vrednicia Apostolească. Necuviința imperecherilor. Smerenia și răbdarea Apostolilor. Lauda lui Timotei.

Așa să ne socotească pre noi omul, ca pre niște slugi ale lui Hristos, și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar ceace se caută mai mult la ispravnici, este ca credincios să se aște cineva.

3. Iar mie prea puțin îmi este ca să mă judec de către voi, sau de ziua omenească; ci nici însu-mi pre mine nu mă judec.

4. Pentrucă nimic pre mine nu mă știu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat; iar cela ce mă judecă pre mine, Domnul este.

5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic să nu judecați, până ce va veni Domnul, care va și lumineze cele ascunse ale înținerului și va arăta sfaturile inimilor; și atunci lauda va fi fiecăruia dela Dumnezeu.

6. Și acestea fraților, le-am închipuit întru mine și întru Apolo pentru voi; ca întru noi să vă învățați ca nu mai mult decât ce este scris să gândiți, ca să nu vă mândriți unul pentru altul împotriva celui alt.

7. Că cine te alege pre tine? Și ce ai care n'ai luat; iar dacă și ai luat, ce te lauzi, ca și cum n'ai fi luat?

8. Iată sătuli sunteți, iată v'ați îmbogățit, fără de noi ați împărășit; și oi de ați împărășit, ca și noi împreună cu voi să împărășim.

9. Că mi se pare că Dumnezeu pre noi apostolii cei mai de apoi ne-au arătat, ca pre niște rânduiți spre moarte; pentrucă privială ne-am făcut lumii și ingerilor și oamenilor.

10. Noi nebuni suntem pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviți, iar noi necinstiți.

11. Până în ceasul de acum și flămânzim și însetoșăm, și suntem goli, și pâimim, și nu suntem așezați;

12. Și ostenim, lucrând cu mâinile noastre; ocărăși fiind, grăim de bine; izgoniți fiind, răbdăm;

13. Huliți fiind, mângâiem; ca niște gunoii ne am făcut lumii, tuturor lepădătură suntem până acum.

14. Nu înfruntându-vă pre voi scriu acestea, ci ca pre niște fii ai mei iubiți învățându-vă.

15. Că de ați aveți zece mii de dascăli întru Hristos, dar nu mulți părinți, că întru Hristos Iisus prin evanghelie eu v'am născut pre voi.

16. Rogu-vă dar pre voi, să fiți mie următori.

17. Pentru aceasta am trimis la voi pre Timotei, care este fiu al meu iubit și credincios întru Domnul, care va aduce vouă aminte căile mele cele ce sunt întru Hristos, precum prețuindenea întru toată biserica învăț.

18. Că nevenind eu la voi, s'au semeșit unii.

19. Ci voi veni curând la voi, de va vrea Domnul, și voi cunoaște, nu cuvântul celor ce s'au semeșit, ci puterea.

20. Că nu este în cuvânt împărășia lui Dumnezeu, ci întru putere.

21. Ce voiți? Cu togiag să vin la voi, sau cu dragoste și cu duhul blândeței?

CAP. 5.

Mustrări împotriva celor desfrânați.

Cu adevărat se aude între voi curvie, și curvie ca aceea care nici între păgâni nu se numește, ca să aibă cineva pre muierea tatălui său.

2. Și voi v'ați semeșit, și nu mai bine ați plăns, ca să se ridice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.

3. Eu dar nefiind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de față acolo, iată am judecat ca și cum aș fi de față, pre cel ce a făcut aceasta așa:

11. 2 Cor. 11, 27. 12. Fapt. 18, 3; 1 Tes. 2, 9, sq; Rom. 12, 14. 18. 1 Cor. 11, 1.

17. 1 Cor. 16, 10.

19. Fapt. 18, 21; Evr. 6, 3; Iac. 4, 15.

20. 1 Cor. 2, 4; Luc. 17, 20.

5. 1. Lev. 18, 7.

3. 2 Cor. 10, 1; Col. 2, 5.

23. 1 Cor. 11, 3.

4. 1. Mat. 16, 19; 1 Petr. 4, 10.

2. Luc. 12, 42. 4. Ps. 34, 23.

5. Rom. 2, 29. 6. Rom. 12, 3.

7. Ioan 3, 27. 8. Apoc. 3, 17.

9. Rom. 8, 36.

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pre unul ca acela să-tanei spre pierirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus.

6. Nu este bună lauda voastră. Au nu știți că puțin aluat toată frământătura dospește?

7. Curățiți dar aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătură nouă, precum sunteți fără de aluat. Că paștele noastre Hristos pentru noi s'au jertfit;

8. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul răutăței și al viclesugului; ci întru azimele curăției și ale adevărului.

9. Scris-am vouă în epistolie să nu vă amestecați cu curvarii;

10. Și cu adevărat nu cu curvarii lunei acesteea, sau cu lacomii, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idollor; că altminterle ar fi trebuit să ieșiți din lumea aceasta.

11. Iar acum am scris vouă să nu vă amestecați, dacă vre unul născându-se frate va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idollor, sau ocărător, sau beiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mâncați.

12. Că ce înii este mie a judecă pre cei din afară? Au nu pre cei din lăuntru voi îi judecați?

13. Iar pre cei din afară Dumnezeu îi va judecă. Deci scoateți afară pre cel rău dintre voi înși-vă.

CAP. 6.

A nu se judecă înaintea celor necredincioși. Sfaturi împotriva desfrânării.

Au doară îndrăznește cineva din voi, având vre-o păcă improprie altuia a se judecă la cei nedrepți și nu la cei sfinți?

2. Au nu știți că sfinții vor să judece lumea? Și de se va judecă lumea prin voi, nevrednici sunteți de judecați mai mici?

3. Au nu știți că pre fureri vom

4. Mat. 18, 18. 5. 1 Cor. 1, 8; 1 Tim. 1, 20. 6 Gal. 5, 9. 8. Eș. 12, 3, 15, 19,

11, Mat. 18, 17; 2 Tes. 3, 6,

12. Marc. 4, 11.

13. H doua Lege 13, 5 și 22, 21 sq.

6. 2. Hpor. 2, 26.

să judecăm? Cu cât mai vârtos cele lumești?

4. Deci de aveți judecați lumești, pre cei nebăgați în seamă întru adunare să-i puneți să judece.

5. Și aceasta ca să vă rușinați zic vouă. Așa, nu este între voi înțelept nici unul, care să poată judecă între fratele său?

6. Ci frate cu frate se judecă și aceasta la necredincioși.

7. Deci dar cu adevărat păcat este vouă, căci judecați aveți între voi. Pentruce mai bine nu suferiți strâmbătatea? Pentruce mai bine nu răbdați paguba?

8. Ci voi înșivă faceți strâmbătate, și aduceți pagubă, și mai vârtos fraților.

9. Au nu știți că nedrepții împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni? Nu vă înșelați; nici curvarii, nici slujitorii idollor, nici preacurvarii, nici malachii, nici sodomnenii,

10. Nici furii, nici lacomii, nici beșivii, nici ocărătorii, nici răpitorii, împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni.

11. Și acestea unii ați fost; ci v'ați spălat, ci v'ați sfinșit, ci v'ați îndreptat întru numele Domnului Iisus și întru Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate înii sunt slobode, dar nu toate înii sunt de folos; toate înii sunt slobode, ci eu nu voi să fiu biruit de ceva.

13. Bucatele pântecelui și pântecelul bucatelor; iar Dumnezeu și pre acela și pre acelea va strică. Iar trupul nu curvie, ci Domnului; și Domnul trupului.

14. Iar Dumnezeu și pre Domnul l-au sculat, și pre noi ne va scula cu puterea sa.

15. Dar nu știți că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? Deci dar pre mădulările lui Hristos le voi face mădulări ale curviei? Să nu fie.

16. Au nu știți că cel ce se lipește de curvă un trup este? Că vor fi, zice, amândoi un trup.

5. 1 Cor. 15, 34.

7. Mat. 5, 39; Rom. 12, 19; 1 Petr. 3, 9.

9. Gal. 5, 19, sq.; Rom. 1, 29, sq.

12. 1 Cor. 10, 23.

13. Mat. 15, 17; 1 Tes. 4, 3.

14. Fapt. 3, 15; Rom. 8, 11; 2 Cor. 4, 14.

15. Efes. 4, 12.

16. Fac. 2, 24; Mat. 19, 5; Efes. 5, 31.

17. Iar cel ce se lipește de Domnul, un duh este.

18. Fugiți de curvie. Că tot păcatul care va face omul, afară de trup este; iar cel ce curvește, într'al său trup păcătuiește.

19. Au nu știți că trupul vostru este locaș Duhului Sfânt ce locuiește întru voi, pre carele aveți dela Dumnezeu, și nu sunteți ai voștri?

20. Că sunteți cumpărați cu preț; proslăviți dar pre Dumnezeu în trupul vostru și întru duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

CAP. 7.

Despre căsătorie, neînsurare și văduvie.

Iar pentru care mi-ați scris; bine este omului de muiere să nu se atingă.

2. Iar pentru curvie, fiecare să și albă femeia sa, și fiecare femeie să și albă bărbatul său.

3. Bărbatul datornica dragoste să i dea femeii; așijderea și femeia bărbatului.

4. Femeia trupul său nu își stăpânește, ci bărbatul; așijderea și bărbatul trupul său nu își stăpânește, ci femeia.

5. Să nu opriți datoria unul altuia, fără numai din buna voință, la o vreme, ca să vă îndeletniciți în post și în rugăciune; și iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pre voi satana pentru neînfrânarea voastră.

6. Și aceasta o zic după sfat, iar nu după poruncă.

7. Că voesc ca toți oamenii să fie precum și eu. Ci fiecare are darul său dela Dumnezeu, unul așa, iar altul într'al chip.

8. Iar zic celor necăsătorii și văduvelor: bine este lor de vor rămâne precum și eu.

9. Iar de nu se vor putea ține, să se căsătorească; că mai bine este să se căsătorească decât să arză.

10. Iar celor căsătorii poruncesc, nu eu, ci Domnul: femeia de bărbat să nu se despartă.

11. Iar de se va despartă, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său; și bărbatul pre femeie să nu o lase.

12. Iar celorlalți eu zic, nu Domnul; de are vre un frate femeia necredincioasă, și ea va voi să viețuiască cu el, să nu o lase pre ea.

13. Și femeia de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuiască cu dânsa, să nu l lase pre el.

14. Pentru că se sfințește bărbatul necredincios prin femeia credincioasă, și se sfințește femeia necredincioasă prin bărbatul credincios; că într'al chip feciorii voștri necurați ar fi; iar acum sfinți sunt.

15. Iar de se desparte cel necredincios, despartă-se. Că nu este rob fratele sau sora într'unele ca acestea; că spre pa'e ne-au chemat pre noi Dumnezeu.

16. Că ce știți, femeie, de ți vei mântui bărbatul? Sau ce știți, bărbate, de ți vei mântui femeia?

17. Însă fiecareia precum i-au împărțit Dumnezeu, și fiecare precum l-au chemat Domnul, așa să umble. Și așa întru toate bisericile rânduesc.

18. De este cineva chemat fiind tăiat împrejur, să nu poartească nețâiere împrejur. Întru nețâiere împrejur cineva s'a chemat? Să nu se taie împrejur.

19. Tăierea împrejur nimic este, și nețâierea împrejur nimic este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.

20. Fiecare întru chemarea care s'a chemat, întru aceea să rămâne.

21. Rob ești chemat? Nu te griji; ci de și poști să fii slobod, mai mult te supune.

22. Că cel ce este chemat întru Domnul rob, slobod Domnului este; așijderea și cel ce este chemat slobod, rob este lui Hristos.

23. Cu preț sunteți cumpărați; nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fiecare întru ce este chemat, fraților, întru aceea să rămâne înaintea lui Dumnezeu.

25. Iar pentru fecloare porunca Domnului nu am; iar sfat dau, ca un miluit dela Domnul, a fi credincios.

17. Ioan 17, 21, sq.; Efes. 5, 30.

19. 1 Cor. 3, 16; 2 Cor. 6, 16.

20. 1 Cor. 7, 23; 1 Petr. 1, 18.

7. 5. Esire 19, 15; Ioil 2, 16.

7. Mat. 19, 12. 9. 1 Tim. 5, 14.

10. Mat. 5, 32; Malah. 2, 14.

14. Rom. 11, 16. 15. Efes. 2, 14, 17.

16. 1 Petr. 3, 1.

17. 1 Cor. 3, 5; Rom. 12, 3; Efes. 4, 1.

19. Gal. 5, 6 și 6, 15. 20. Efes. 4, 1.

21. Ioan 8, 36; Rom. 6, 18.

23. 1 Cor. 6, 20.

26. Socotesc dar, că acest lucru este bun pentru această de acum nevoe, că bine este omului așa a fi.

27. Legatu-te-ai cu femeie? Nu căută dezlegare. Dezlegatu-te-ai de femeie? Nu căută muiere.

28. Iar de te-ai și înșurat, n'ai greșit, și de s'a măritat fecioara, n'a greșit. Dar necaz în trup vor avea unul ca aceștia; iar eu vă cruș pre voi.

29. Iar aceasta zic fraților, că vremea de acum scurtă este; că și cei ce au femei să fie ca și cum n'ar avea;

30. Și cei ce plâng, ca și cum n'ar plânge; și cei ce se bucură, ca și cum nu s'ar bucură; și cei ce cum-pără, ca și cum n'ar stăpâni.

31. Și cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca și cum nu s'ar folosi; că trece chipul lumii aceastea.

32. Și voesc ca voi fără de grije să fiți. Cel neînșurat grijește de ale Domnului, cum va plăcea Domnului;

33. Iar cel ce s'a înșurat grijește de ale lumii, cum va plăcea femeii.

34. Se deosebește muierea și fecioara. Cea nemăritată se grijește de ale Domnului, cum va plăcea Domnului, ca să fie sfântă și cu trupul și cu sufletul; iar cea măritată se grijește de ale lumii, cum va plăcea bărbatului.

35. Și aceasta spre al vostru folos zic; nu ca să vă pun vouă cursă, ci spre bună cuviință, și apropiere de Domnul fără sminteală.

36. Iar de i se pare cuivă că i se va face vreo neclinte pentru fecioara sa, dacă îi trec tinerețele, și așa trebuie a se face, ce voește face, nu greșește; mărite-se.

37. Iar care stă întemeiat în inimă, neavând nevoe, și are stăpânire preste a sa voie, și aceasta a judecat întru inima sa, a păzi pre fecioara sa, bine face.

38. Deci dar, și cel ce își mărită pre fecioara sa, bine face; iar cel ce nu o mărită mai bine face.

39. Femeia legată este de lege în câtă vreme trăiește bărbatul ei; iar dacă va adormi bărbatul ei, slobodă este după care va vrea să se mărite; numai întru Domnul.

40. Iar mai fericită este de va rămâne așa, după sfatul meu; că mi se pare, că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAP. 8.

Poveșc pentru măncarea jertfelor idolești.

Iar pentru cele ce se jertfesc idolilor, știu că toți avem cunoștință. Însă cunoștința face semeș, iar dragostea zidește.

2. Iar de i se pare cuivă că știe ceva, încă nimic n'a cunoscut precum se cade a cunoaște.

3. Iar de lubește cineva pre Dumnezeu, acela cunoscut este de dânsul.

4. Iar pentru măncarea jertfelor idolești, știu că idolul nimic nu este în lume, și cum că nu este alt Dumnezeu fără numai unul.

5. Pentru că deși sunt cari să zic dumnezei, ori în cer ori pre pământ, (precum sunt dumnezei mulți, și domni mulți),

6. Ci nouă un Dumnezeu este, Tatăl, dintru care sunt toate, și noi întru dânsul; și unul Domn Iisus Hristos, prin care sunt toate și noi printr'însul.

7. Ci nu este întru toți cunoștința; iar oarecarii cu știința idolului de până acum, ca o jertfă idolească mănâncă, și știința lor fiind slabă se spurcă.

8. Iar măncarea nu ne va pune pre noi înaintea lui Dumnezeu; că nici de vom mănca, nu ne prisoșește; nici de nu vom mănca ne lipsește.

9. Ci vedeți ca nu cumva slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor neputincioși.

10. Că de te va vedea cineva pre tine cel ce ai cunoștință șezând în capștea idolilor, ai nu știința lui slabă fiind, se va întări ca să mănânce jertfele idolești.

11. Și va pieri fratele tău cel neputincios pentru cunoștința ta, pentru care Hristos au murit.

12. Și așa, greșind împotriva fra-

8. 1 Fapt. 15, 20.

2. Gal. 6, 3; 1 Tim. 6, 4. 3. Gal. 4, 19.

5. Ioan 10, 34.

6. Malach. 2, 10; Rom. 11, 36; Ioan 13, 13.

7. 1 Cor. 10, 7.

8. Rom. 14, 17; Gal. 5, 13.

26. Ier. 16, 2. 29. Rom. 13, 11.

31. 1 Ioan 2, 17. 32. 1 Tim. 5, 5.

33. Efes. 5, 29. 39. Rom. 7, 2.

ilor și bătând șlința lor cea neputincioasă, împotriva lui Hristos greșiți.

13. Pentru aceea, dacă face măn-carea sminteală fratelui meu, nu voi mânca carne în veac, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

CAP. 9.

Slobozenia dată Apostolilor dela Dumnezeu și înfrânarea lor cea de voie. Viața noastră se aseamănă cu întrecerea la alergări.

Au nu sunt apostol? Au nu sunt slobod? Au nu pre lîsus Hristos Domnul nostru l-am văzut? Au nu lucrul meu voi sunteți întru Domnul?

2. De nu sunt apostol altora, dar vouă sunt; că pecetea apostoliei mele voi sunteți întru Domnul.

3. Răspunsul meu la cei ce mă cercetează pre mine acesta este:

4. Au n'avem putere a mânca și a bea?

5. Au n'avem putere pre o soră, femeie, a purta ca și ceilalți apostoli, și frații Domnului, și Chifa?

6. Au numai eu singur și Var-nava n'avem putere a nu lucra?

7. Cine slujește în oaste vre o dată cu leafa sa? Sau cine sădește vie, și din roada ei nu mănâncă? Sau cine paște turmă, și din laptele ei nu mănâncă?

8. Au doară după om acestea grăesc? Au nu și legea acestea zice?

9. Că în legea lui Moisi scris este: să nu legi gura bouului ce treeră. Au doară de boi se îngrijește Dumnezeu?

10. Au doară pentru noi cu ade-vărat zice? Că pentru noi s'a scris: că întru nădejde, cel ce ară, dator este să are; și cel ce treeră întru nădejde, de nădejdea sa trebue să aibă parte.

11. Dacă am semănat noi vouă cele duhovnicești, au mare lucru este de vom seceră noi ale voastre cele trupești?

12. Dacă au parte alții de pule-rea voastră, au nu mai văros noi? Ci nu am făcut după puterea a-

ceasta; ci toate le răbdăm, ca să nu dăm vre o zălfcnire evanghe-liei lui Hristos.

13. Au nu știți că cei ce lucrează cele sfinte, din biserică mănâncă? Și cari slujesc altarului, cu altarul se împărtășesc?

14. Așa și Domnul au rânduit ce-lor ce propoveduesc evanghelia, din evanghelie să trăiască.

15. Iar eu nici una de acestea n'am făcut; și n'am scris acestea, ca așa să se facă către mine; că mai bine îmi este a muri, decât lauda mea s'o facă cineva în za-darnică.

16. Că de binevestesc, nu îmi este mie laudă; că nevoie îmi zace asupra; iar amar mie este de nu voi binevesti!

17. Că de fac aceasta de voie, plată am; iar dacă de silă, dregă-torie îmi este mie încredințată.

18. Care dar este plata mea? Ca binevestind, fără de plată să pun evanghelia lui Hristos, ca să nu fac eu după puterea mea cum nu se cade întru bunavestire.

19. Că slobod fiind de toate, fu-turor m'am făcut rob, ca pre cei mai mulți să dobândesc.

20. Și m'am făcut Iudeilor ca un Iudeu, ca pre Iudei să dobândesc; celor de supț lege, ca un supș le-gei, (nefiind supț lege), ca pre cei de supț lege să dobândesc;

21. Celor fărădelege, ca un fără-delege, (nefiind fărădelege lui Dum-nezeu, ci întru lege lui Hristos), ca să dobândesc pre cei fărădelege.

22. M'am făcut celor neputincioși ca un neputincios; ca pre cei ne-putincioși să dobândesc; tuturor toate m'am făcut, ca ori cum pre vre unii să măntuesc.

23. Și aceasta fac pentru evan-ghelie, ca împreună părtaş ei să mă fac.

24. Au nu știți că cei ce alergă în locul de priveală, toți adevă-a-leargă, dar unul ia darul? Așa să alergați, ca să apucați.

25. Iar tot cel ce se nevoiește, de toate se înfrânează. Și aceia adevă-

13. Num. 18, 31; A doua Lege 18, 1.

14. Lucă 10, 7. 15. Fapt. 18, 3.

17. 1 Cor. 4, 1. 18. 1 Cor. 8, 9.

20. Fapt. 16, 3; 1 Cor. 21, 26.

21. Fapt. 11, 3; Gal. 2, 3.

22. Rom. 11, 14; 2 Cor. 11, 20.

25. Efes, 6, 12; 2 Tim. 4, 8; Iac, 1, 12.

13. Rom. 14, 21; 2 Cor. 11, 29.

9. 1. 1 Cor. 15, 8. Fapt. 26, 16.

2. 2 Cor. 3, 2. 4. Luc. 10, 8.

9. A doua Leg. 25, 4; 1 Tim. 5, 18.

11. Rom. 15, 27.

12. Fapt. 20, 33; 2 Cor. 11, 9.

ca să iă cunună stricăcioasă; iar noi nesfricăcioasă.

26. Eu drept aceea așa alerg, nu ca și cum n'as ști; așa dau războiu, nu ca și cum as fi băfând văzduhul;

27. Ci îmi chinuesc trupul meu, și îl supun robiei; ca nu cumva altora propoveduind, însumi să mă fac netrebnic.

CAP. 10.

Sfaturi pentru ferirea de îmbuibări și desfrânări; dete ca pildă pe Iudeii ieșiți din Egiptul.

Și nu voesc ca să nu știți voi, fraților, că părinții noștri toți supt nor au fost, și toți prin mare au trecut;

2. Și toți prin Moisi s'au botezat în nor și în mare;

3. Și toți aceeași mâncare duhovnicească au mâncat;

4. Și toți aceeași băutură duhovnicească au băut; că beau din Piatra cea duhovnicească care urmă; iar Piatra eră Hristos.

5. Ci întru cel mai mulți dintru ei nu au binevoit Dumnezeu; că au căzut în pustie.

6. Și aceste pilde s'au făcut nouă, ca să nu fim noi poșifitori de rele, precum și aceia au poșifit.

7. Nici slujitori idolilor să vă faceți, precum unii dintre dâșii; precum este scris: șezut-a norodul de a mânca și a bău, și s'a sculat de a jucat.

8. Nici să curvim, precum unii dintru dâșii au curvit, și au căzut într'o zi douăzeci și trei de mii.

9. Nici să ispițim pre Hristos, precum și unii dintru dâșii au ispițit, și de șerpi au pierit.

10. Nici să cărtișii, precum și unii dintru dâșii au cărtiș, și s'au pierdut de pierzătorul.

11. Și aceste toate pilde, s'au înfăptuit lor; iar s'au scris spre a noastră învățătură, la carii sfârșiturile veacurilor au ajuns.

12. Pentru aceea celui ce i se pare

că stă, să iă aminte ca să nu cază.

13. Ispită pre voi nu v'a ajuns, fără numai omenească, iar credincios este Dumnezeu, care nu va iasă pre voi să vă ispiții mai mult decât puteți; ci împreună cu ispita va face și sfârșitui, ca s'o puteți suferi.

14. Pentru aceea, iubiții mei, fugiți de slujirea idolilor.

15. Ca celor înțelepți grăiesc, judecați voi ceea ce eu grălesc.

16. Paharul binecuvântărelor care binecuvântăm, au nu este împărțirea sângelui lui Hristos? Pâinea care frângem, au nu este împărțirea trupului lui Hristos?

17. Căci o pâine, un trup, cei mulți suntem; că toți dintr'o pâine ne împărțășim.

18. Vedeți pre Israil după trup; au nu cel ce mănâncă jertfele părtășii altarului sunt?

19. Deci ce zic eu? Că doară idolul este ceva, sau ce se jertfește idolului este ceva?

20. Ci eu zic că cele ce jertfesc neamurile, dracilor jertfesc și nului Dumnezeu; nu volesc dar ca să vă faceți voi părtășii dracilor.

21. Nu puteți bea paharul Domnului, și paharul dracilor; nu puteți fi mesei Domnului părtășii și mesei dracilor.

22. Au înfăptă-vom pre Domnul spre mânia? Au mai tari decât el suntem?

23. Toate îmi sunt slobode, ci nu toate îmi folosesc; toate îmi sunt slobode, ci nu toate zidesc.

24. Nimeni al său să nu caute, ci fiecare al altuia.

25. Tot ce se vinde în măcelărie să mâncați, nimic cercetând pentru știință;

26. Că al Domnului este pământul și plinirea lui.

27. Și de vă chiamă pre voi cineva din cei necredincioși și voiți să mergeți, tot ce se pune înaintea

13. 1 Cor. 1, 9. 14. 1 Ioan 5, 21.

15. 1 Cor. 2, 15.

16. Mat. 26, 27; Fapt. 2, 42; 1 Cor. 11, 24.

17. 1 Cor. 12, 27; Rom. 12, 5.

18. Lev. 7, 6, 14. 19. 1 Cor. 8, 4.

20. Lev. 17, 7. A doua Lege 32, 17; Ps. 105, 36; Apoc. 9, 20. 21. 2 Cor. 6, 15.

22. A doua Lege 32, 21; Iov 9, 19.

23. 1 Cor. 6, 12.

24. Filip. 2, 4; Rom. 15, 2.

25. 1 Tim. 4, 4. 26. Ps. 23, 1.

27. Luc. 10, 7.

27. Rom. 8, 13 și 13, 14.

10. 1. Eșr. 13, 21, și 14, 22.

2. Num. 9, 15. 3. Eș. 16, 15.

4. Eș. 17, 6. 5. Num. 14, 30; 26, 65.

6. Num. 11, 4. 7. Eș. 20, 3; 32, 6.

8. Num. 25, 1, 9. 9. Num. 21, 5.

10. Num. 14, 2, 37.

11. Rom. 15, 4; Evr. 9, 26.

12. Rom. 11, 20.

voastră să mâncați, nimic cercetând pentru știință.

28. Iar de va zice vouă cineva: aceasta este jertfa idollor, să nu mâncați pentru acela ce y'a spus și pentru știință; că al Domnului este pământul și plinirea lui;

29. Iar știința, zic, nu a ta, ci a celui alt, că pentruce slobozenia mea se judecă de altă știință;

30. Dacă mă împărțășesc eu prin har, pentruce mă hulesc, de care eu mulțămesc?

31. Deci ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Fără sminteală fiți, și Iudeilor și Elinilor și bisericei lui Dumnezeu;

33. Precum și eu întru toate tuturor plac, necăutând folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântuiască.

CAP. 11.

Cum trebuie a se ruga și a proroci bărbații și femeile și rânduiala ce au a păzi la mesele de obște. Sf. Euharistie.

Următori fiți mie, precum și eu lui Hristos.

2. Iar vă laud pre voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte și precum v'am dat vouă, predaniile sinești.

3. Și volesc să știți voi, că a tot bărbatul capul este Hristos, iar capul femeii este bărbatul; iar capul lui Hristos, Dumnezeu.

4. Tot bărbatul rugându-se sau prorocind cu capul acoperit, își rușinează capul lui,

5. Iar toată femeia rugându-se sau prorocind cu capul desvelit își rușinează capul ei, că tot una este ca și cum ar fi rasă.

6. Că de nu se învelește femeia, să se și funză; iar de este lucru de rușine femeii a se tunde, sau a se rade, învelească-se.

7. Că bărbatul nu este dator să și acopere capul, chipul și slava lui Dumnezeu fiind, iar muierea slava bărbatului este.

8. Că nu este bărbatul din femeie; ci femeia din bărbat.

9. Că nu s'a zidit bărbatul pentru femeie; ci femeia pentru bărbat.

10. Pentru aceea datoare este femeia să aibă învelitoare în cap, pentru îngeri.

11. Inșă nici bărbatul fără femeie, nici femeia fără bărbat, întru Domnul.

12. Că precum este femeia din bărbat, așa și bărbatul prin femeie; și toate dela Dumnezeu.

13. Întru voi înșivă judecați; oare cu cuvântul este, femeia desvelită să se roage lui Dumnezeu?

14. Au nu și singură firea vă învață pre voi, că bărbatul de își lasă părul, necinste lui este?

15. Iar femeia de își lasă părul, slavă ei este; de vreme ce părul este dat ei în loc de învelitoare.

16. Iar de se vede că este cineva prigonitor, noi obicei ca acesta n'avem, nici bisericile lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Pentrucă înfăiu, când vă adunați voi în biserică, auz că se fac între voi împerechieri; și despre o parte crez.

19. Că trebuie să fie și eresuri între voi, ca cei lămurii să se facă arătați între voi.

20. Drept aceea, când vă adunați voi împreună, nu este a mânca cina Domnului.

21. Că fiecare își pune cina sa mai înainte spre mâncare; și unul este flămând, iar altul este beat.

22. Au doară n'aveți case ca să mâncați și să beți? Sau pre biserică lui Dumnezeu defăimați, și rușinați pre cei lipsiți? Ce voiți zice vouă? Lăuda-voiu pre voi? Întru aceasta nu vă laud.

23. Că eu am luat dela Domnul, care am și dat vouă. Că Domnul Iisus în noaptea întru care s'a vândut au luat pâine;

24. Și mulțămind au frânt, și au zis: luați, mâncați; acesta este trupul meu care se frânge pentru voi; aceasta să faceți întru pomenirea mea.

28. 1 Cor. 8, 7. 30. 1 Tim. 4, 4.

31. Col. 3, 17. 32. Rom. 14 13.

11. 2, 2 Tes. 2, 15. 3. 1 Cor. 3, 23; Efes.

5, 23. 4. 1 Cor. 12, 10; 14, 1.

7. Fac. 1, 26.

9. Fac. 2, 18, 23. 11. Gal. 3, 28.

16. 1 Tim. 6, 4.

18. 1 Cor. 1, 10, sq. și 1 Cor. 3, 3.

19. Mat. 18, 7; sq.; 1 Ioan 2, 19,

22. Iac. 2, 6.

23. 1 Cor. 15, 3; Lucă 22, 19.

25. Așijderea și paharul, după cină, zicând: acest pahar legea cea nouă este întru sângele meu; aceasta să faceți de câte ori veți bea, întru pomenirea mea.

26. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta, și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți până când va veni.

27. Drept aceea, oricare va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului.

28. Ci să se ispitească omul pre sine, și așa din pâine să mănânce, și din pahar să bea.

29. Că cei ce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată li s-a mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului.

30. Pentru aceasta între voi mulți sunt neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne-am fi judecat pre noi singuri, nu ne-am fi osândit.

32. Iar judecându-ne, deia Domnul ne cerăm, ca nu cu lumea să ne osândim.

33. Deci dar, frații mei, când vă adunați să mâncați, unul pre altul să așteptați.

34. Iar de flămânzește cineva, acasă să mănânce; ca să nu vă adunați spre osândă. Iar celelalte când voi veni le voi rândui.

CAP. 12.

Darurile duhovnicești și economia lor.

Iar pentru cele duhovnicești, fraților, nu voi să nu știți voi.

2. Că știți când erați neamuri, cum vă duceați către idolii cei fără de glas, ca și cum ați fi fost trași.

3. Pentru aceea vă arăt vouă, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grăind nu zice anatema pre Iisus; și nimeni nu poate numi pre Domnul Iisus, fără numai întru Duhul Sfânt.

4. Și sunt osebiri darurilor, iar acelaș Duh.

5. Și osebiri slujbelor sunt, iar acelaș Domn.

26. Is. 59, 20.

27. Ier. 31, 33; 1 Cor. 10, 21; Ebr. 6, 6.

31. Ps. 31, 5.

32. Gal. 3, 22; Ebr. 12, 5, 6.

12. 1. 1 Cor. 10, 1.

2. 1 Cor. 6, 11; Efes. 2, 11.

3. Marcu 9, 39. 4. Rom. 12, 6.

5. Efes. 4, 11.

6. Și osebiri lucrărilor sunt, iar acelaș Dumnezeu este care lucrează toate întru toți.

7. Iar fiecăruia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia prin Duhul se dă cuvântul înțelepciunii; iar altuia cuvântul cunoștinței întru acelaș Duh;

9. Și unuia credința întru acelaș Duh; iar altuia darurile tămăduirii întru acelaș Duh;

10. Unuia lucrarea puterilor, iar altuia prorocie; unuia alegerea duhurilor, iar altuia feluri de limbi; și altuia tămădirea limbilor;

11. Și toate acestea le lucrează unul și acelaș Duh, împărșind deosebii fiecăruia precum vâște.

12. Că precum trupul unul este, și mădulări are multe și toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sunt; așa și Hristos:

13. Pentru că printr'un Duh noi toți într'un trup ne-am botezat, ori Iudeii, ori Elinii, ori robii, ori cei slobozi; și toți într'un Duh ne-am adăpat.

14. Că și trupul nu este un mădular, ci multe.

15. Că de-ar zice piciorul, pentru că nu sunt mână, nu sunt din trup; au doară pentru aceea nu este din trup?

16. Și de-ar zice urechia, pentru că nu sunt ochiu, nu sunt din trup; au doară pentru aceea nu este din trup?

17. Că de-ar fi tot trupul ochiu, unde ar fi auzul? Și de-ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Iar acum au pus Dumnezeu mădulările pre unul fiecare dintr'însele în trup, precum au voit.

19. Că de-ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

20. Iar acum multe mădulări cu adevărat sunt, dar un trup.

21. Și nu poate ochiul să zică mâinei: n'am trebuință de tine; sau iarăș capul picioarelor: n'am trebuință de voi.

22. Ci cu mult mai vărtos mădulările trupului, care se socotesc a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase;

23. Și care ni se pare că sunt mai necinstite la trup, acestora cin-

6. Efes. 1, 23. 7. 1 Cor. 14, 26.

8. 1 Cor. 2, 6 și 1, 5. 10. Fapt. 2, 4.

11. 1 Cor. 7, 7; Rom. 12, 3, 6; Efes. 4, 7.

12. 1 Cor. 10, 17. 18. Col. 2, 19.

sie mai multă le dăm; și cele ne-socotite ale noastre mai multă slavă au.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuință; ci Dumnezeu au tocmii trupul, celui mai de jos mai multă cinste dând,

25. Ca să nu fie desbinare în trup; ci să se grijească mădulările între sine asemenea unul de altul.

26. Și ori de pălimese un mădular, pălimesc toate mădulările împreună; ori de se slăvește un mădular, împreună se bucură toate mădulările;

27. Iar voi sunteți trupul lui Hristos, și mădulări din parte.

28. Și pre unii au pus Dumnezeu în biserică, întâiu pre apostoli, al doilea pre proroci, al treilea pre dascăli, după aceea pre puteri, apoi darurile înmăduirilor, ajutorințele, isprăvnicile, telurile limbilor.

29. Au doară toți sunt apostoli? Au doară toți proroci? Au doară toți dascăli? Au doară toți puteri?

30. Au doară toți au darurile înmăduirilor? Au doară toți în limbi grăesc? Au doară toți înțeleg?

31. Ci să râvniți darurile cele mai bune; și încă mai înaltă cale vă arăt vouă.

CAP. 13.

Dragostea și bunătățile ei.

De aș grăi în limbile omenești și îngerești, iar dragoste nu am, făcui-m'am aramă sunătoare și chimval răsunător.

2. Și de aș avea prorocie, și de aș ști toate tainele și toată știința; și de aș avea toată credința, cât să mut și murtii; iar dragoste nu am, nimic nu sunt.

3. Și de aș împărți toată averea mea, și de aș da trupul meu să-l arză, și dragoste nu am, nici un folos mi este.

4. Dragostea îndelung rabdă, se milostivește; dragostea nu pismuește, dragostea nu se semețește, nu se trufește.

5. Nu se poartă cu necuviință, nu

caută ale sale, nu se întărită, nu gândește răul;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

8. Dragostea niciodată nu cade; și ori prorociile de vor lipsi; ori limbile de vor înceta; ori cunoștința de se va strică.

9. Pentrucă din parte cunoaștem, și din parte prorocim.

10. Iar când va veni cea desăvârșită, atunci cea din parte se va strică.

11. Când eram prunc, ca un prunc grăiam, ca un prunc cugetam; ca un prunc gândiam; iar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele pruncești.

12. Că vedem acum ca prin oglindă în ghicitoră; iar atunci față către față; acum cunosc din parte; iar atunci voi cunoaște precum și cunoscut sunt.

13. Și acum rămâne credința, nădejdea, dragostea, aceste trei; iar mai mare decât acestea este dragostea.

CAP. 14.

Intrebuințarea darului limbilor și a prorocii. Femea să tacă în biserică.

Urmași dragostea, și râvniți cele duhovnicești; iar mai vărios ca să prorociți.

2. Că cel ce grăește în limbă, nu grăește oamenilor, ci lui Dumnezeu; că nimeni nu-l aude; iar cu duhul grăește taine.

3. Iar cel ce proroceste oamenilor, grăește spre zidire și îndemnare și mângăere.

4. Cel ce grăește în limbă pre sine singur se zidește; iar cel ce proroceste, biserica zidește.

5. Și voesc ca voi toți să grăiți în limbi, iar mai vărios să prorociți; că mai mare este cel ce proroceste, decât cel ce grăește în limbi, fără numai de va înțelegi, ca biserica zidire să ia.

6. Iar acum, fraților, de voi veni la voi grăind în limbi, ce voi folosi vouă, de nu voi grăi vouă

27. Rom. 12, 5; Efes. 4, 12 și 5, 30; Col. 1, 24. 28. Efes. 4, 11. 31. 1 Cor. 14, 1.
13. 2. Mat. 7, 22 și 17, 20.
3. Mat. 6, 1; Ioan 15, 13; Rom. 12, 8, 20; 1 Ioan 3, 17. 5. Fil. 2, 4, 21.

7. 1 Cor. 9, 12; Pild. 10, 12; Rom. 15, 1.
10. Efes. 4, 13.
14. 1. 1 Cor. 12, 10, 31.
5. Num. 11, 29. 6. 1 Cor. 12, 8.

sau întru descoperire, sau întru cunoștință, sau întru prorocie, sau întru învățătură?

7. Că precum cele neînsufleșite ce dau glas, ori fluer, ori alăută, de nu vor da oșebire în viersuri, cum se va cunoaște glasul fluierului sau zicerea alăutei?

8. Că trâmbița de va da glas fără de semn, cine se va găsi la răsbouiu?

9. Așa și voi, prin limbă de nu veți da cuvânt cu bună înțelegere, cum se va cunoaște ceea ce se va grăi? Că veți fi grăind în văzduh.

10. Ațâtea de multe precum se întâmplă, sunt în lume, felurile glasurilor, și nici unul dintr'însele este fără de glas.

11. Deci de nu voui ști puterea glasului, voui fi celui ce grăește varvar, și cel ce grăește va fi mie varvar.

12. Așa și voi, de vreme ce sunteți râvnitori duhurilor, spre zidirea bisericei să căutați ca să priosiți.

13. Pentru aceea cel ce grăește în limbi să se roage, ca să și înțelească.

14. Pentrucă de mă voui ruga cu limba, duhul meu se roagă; iar mintea mea fără de roadă este.

15. Că dar este? Rugă-mă-voui cu duhul, rugă-mă-voui și cu mintea; cântă-voui cu duhul, cântă-voui și cu înțelegerea.

16. Pentrucă de vei binecuvânta cu duhul, cel ce împlinește locul celui prost; cum va zice, amin, după mulțămirea ta, de vreme ce nu știe ce zici?

17. Că tu bine mulțamești, dar ceilalți nu se zidește.

18. Mulțămesc Dumnezeui meu, că mai mulți decât voi toți grăesc în limbi;

19. Ci în biserică voiesc cinci cuvinte a grăi cu mintea mea ca și pre alții să-i învăț, decât zece mii de cuvinte în limbă.

20. Fraților, nu fiți prunci cu mintea; ci cu răutatea fiți prunci, iar cu mintea fiți desăvârșiți.

21. În lege scris este: că într'alte limbi și cu alte buze voui grăi no-

rodului acestuia, și nici așa nu mă vor ascultă pre mine, zice Domnul.

22. Drept aceea, limbile spre semn sunt, nu credincioșilor, ci celor necredincioșilor, iar prorocia slujește nu necredincioșilor, ci celor ce cred.

23. Deci dar de s'ar adună toată biserica împreună și toți ar grăi în limbi și ar intra și de cei neînvățați sau necredincioși, au n'ar zice că sunteți nebuni?

24. Iar de ar proroci toți și ar intra vre un necredincios sau neînvățat, se vedește de toți, se judecă de toți:

25. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac, și așa căzând pre față se va închină lui Dumnezeu, zicând că, cu adevărat Dumnezeu întru voi este.

26. Ce este dar, fraților? Când vă adunați, fiecare dintru voi psalm are, învățătură are, limbă are, descoperire are, înțelepciune are. Toate spre zidire să se facă,

27. De grăește cineva în limbă, câte doi, sau mai mulți câte trei și pre rând, și unul să înțelească;

28. Iar de nu va fi înțelecitor, să tacă în biserică; și numai lui să și grăiască, și lui Dumnezeu.

29. Iar prorocii doi sau trei să grăiască, și ceilalți să judece;

30. Iar de se va descoperi ceva altuia ce șade, cel dintâiu să tacă.

31. Că puteți câte unul toți a proroci, ca toți să se învețe și toți să se mângâie.

32. Și duhurile prorocilor, prorocilor se supun.

33. Că Dumnezeu nu este al turburării, ci al păcii, precum întru toate bisericile sfinților,

34. Mulierile voastre în biserică să facă; că nu li s'a dat voie lor să grăiască, ci să fie plecate, precum și legea zice.

35. Iar de voiesc să se învețe ceva, acasă să și întrebe pre bărbații lor; că rușine este mulierilor să grăiască în biserică.

36. Au dela voi cuvântul lui Dumnezeu a ieșit? Sau numai la voi a ajuns?

21. H. doua Lege 28, 49; Is. 28. 11.

22. Rom. 5, 21.

25. 1 Cor. 11, 18, 20; Efes. 4, 12.

32. 1 Cor. 12, 9, sq. 33. Rom. 15, 33.

34. Fac. 3, 16; 1 Tim. 2. 11; Efes. 5, 22; Col. 3, 18; Tit 2, 5.

8. Num. 10, 9. 13. 1 Cor. 12, 10.

15. Efes. 5, 12.

20. Efes. 4, 11; Mat. 18, 3.

37. De i se pare cuivă că este proroc, sau duhovnicesc, să înțeleagă cele ce scriu vouă, că ale Domnului sunt porunci.

38. Iar de nu înțelege cinevă, să nu înțeleagă.

39. Deci fraților, râvniți a proroci și a grăi în limbi să nu opriți.

40. Toate cu cuvîlnță și după rânduială să se facă.

CAP. 15.

Moartea și Învierea lui Hristos. Învierea cea deobște.

Și arăt vouă, fraților, evanghelia care am binevestit vouă, care ați și primit întru care și stați.

2. Prin care vă și mântuiți, de o finești cum o am binevestit vouă, fără numai de nu în zadar ați crezut.

3. Că am dat vouă înșău care am și luat, cum că Hristos au murit pentru păcatele noastre după scripturi;

4. Și cum că s'au îngropat și cum că au înviat a treia zi după scripturi;

5. Și cum că s'au arătat lui Chifa apoi celor unsprezece;

6. După aceea s'au arătat la mai mulți decât cinci sute de frați de o dată; din cari cei mai mulți sunt până acum, iar unii au și adormit.

7. După aceea s'au arătat lui Iacov apoi apostolilor tuturor.

8. Iar mai pre urmă decât toți, ca unui născut fără de vreme, s'au arătat și mie.

9. Că eu sunt mai micul apostolilor, care nu sunt vrednic a mă chema apostol, pentru că am gonit biserica lui Dumnezeu.

10. Iar cu darul lui Dumnezeu sunt ce sunt; și darul lui care este întru mine n'a fost în zădarnic; ci mai mult decât toți aceia m'am ostentit, înșă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci ori eu ori aceia, așa propoveduim, și așa ați crezut.

12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduește că s'au sculat din morți, cum zic unii între voi că învierea morților nu este?

13. Și de nu este înviere morților, nici Hristos dar n'au înviat.

14. Iar dacă n'au înviat Hristos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este și credința noastră.

15. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu; că am fi mărturisit împotriva lui Dumnezeu că au înviat pre Hristos, pre care nu l-au înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții nici Hristos nu s'au sculat;

17. Iar dacă Hristos nu s'au sculat, înzadarnică este credința noastră, încă sunteți în păcatele voastre.

18. Încă și cei ce au adormit întru Hristos, au pierit.

19. Și de nădăjdum întru Hristos numai în viața aceasta, mai ticăloși decât toți oamenii suntem.

20. Iar acum Hristos s'au sculat din morți; începătură celor adormiți s'au făcut.

21. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om și învierea morților.

22. Că precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor învia.

23. Și fiecare întru a sa rânduială; începătura Hristos; după aceea cei ce sunt ai lui Hristos întru venirea lui.

24. Apoi stăruitul când va da împărăția lui Dumnezeu și Tatălui, când va strica toată domnia și toată stăpânirea și puterea.

25. Pentru că se cade lui a împărăși, până ce va pune pre toți vrăjmașii supți picioarele sale.

26. Vrăjmașul cel mai de pre urmă ce se surpă, moartea este.

27. Pentru că toate le-au supus supți picioarele lui. Iar când zice că toate sunt supuse lui, arătat este, că afară de cela ce i-au supus lui toate.

28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci și însuș Fiul se va supune celui ce au supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate întru toate.

29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morți, dacă nu se vor scula morții nicidecum? Drept ce se și botează pentru cei morți?

37. 1 Ioan 4, 7. 40. Col. 2, 5.
15. 1. Gal. 1, 11. 2. 1 Cor. 1, 21.
3. Is. 53, 8 sq. 4. Ps. 15, 10.
5. Luc. 24, 34; Marcu 16, 14.
8. Fapt. 9, 4, 9. Efes. 3, 8.

18. Daniil 12, 2. 20. Col. 1, 8.
21. Rom. 5, 12.
25. Ps. 109, 2; Mat. 22, 44; Ebr. 10, 13.
27. Ps. 8, 7; Efes. 1, 22; Ebr. 2, 8.
30. Rom. 8, 36.

30. Pentruce dar și noi ne pri-mejdum în tot ceasul?

31. În toate zilele mor, pentru la-uda voastră care am întru Hristos Iisus Domnul nostru.

32. De m'am și luptat ca un om cu fiarele în Efes, ce folos îmi este dacă morții nu se vor scula? Să mîncăm și să bem, că mâine vom muri.

33. Nu vă înșelați: strică pre o-biceiurile cele bune vorbele cele rele.

34. Treziți-vă cu dreptate și nu greșiți; că unii au necunoștința lui Dumnezeu, spre rușinare vouă gră-iesc.

35. Ci va zice cineva: cum se vor scula morții? Și cu ce trup vor veni?

36. Nebune, tu ce sameni nu în-viază, de nu va muri;

37. Și ce sameni, nu trupul care va să se facă sameni, ci numai gră-unțul gol, de se înfămple de grâu, sau de altceva din celelalte;

38. Iar Dumnezeu îi dă lui trup precum voiește și fiecărei sămânțe trupul ei.

39. Nu tot trupul este acelaș trup, ci altul este trupul oamenilor și al-tul trupul dobitoacelor și altul al peștilor și altul al pasărilor.

40. Și sunt trupuri cerești și tru-puri pământești; ci alta este siava celor cerești și alta a celor pămân-tești.

41. Alta este slava soarelui și alta slava lunii și alta a stelelor, că stea de stea se osebește în slavă.

42. Așa și învierea morților. Sea-mănă-se întru stricăciune; sculă-se-va întru nestricăciune.

43. Seamănă-se întru necinste; sculă-se-va întru slavă; seamănă-se întru slăbiciune; sculă-se-va întru putere;

44. Seamănă-se trup sufleteșc; sculă-se-va trup duhovnicesc. Este trup sufleteșc, este și trup duhov-nicesc.

45. Că așa și scris este: făcu-tu-s'a omul cel dintâiu Adam în su-flet viu; iar Adam cel de pre urmă în duh de vieață făcător.

46. Ci nu este întâiu cel duhov-

nicesc, ci cel sufleteșc; apoi cel du-hovnicesc.

47. Omul cel dintâiu este din pă-mânt, pămâtesc; omul cel de al doilea, Domnul din cer.

48. În ce chip este cel pămâtesc, așa și cel pământești; și în ce chip este cel ceresc, așa și cei cerești.

49. Și precum am purtat chipul celui pămâtesc, să purtăm și chi-pul celui ceresc.

50. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dum-nezeu să moșlenească nu pot; nici stricăciunea pre nestricăciune, va moșteni.

51. Iată, taină vouă zic: că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

52. Într-o clipă, întru clipeala o-chiului, întru trâmbița cea de apoi; pentrucă va trâmbița, și morții se vor scula nestricăși, și noi ne vom schimba.

53. Că se cade stricăciosul ace-sia să se îmbrace întru nestrică-ciune, și muritorul acesta să se îm-brace întru nemurire.

54. Iar când se va îmbrăcă stri-căciosul acesta întru nestricăciune, și muritorul acesta se va îmbrăcă întru nemurire, atunci va fi cuvân-tul cel ce este scris: înghițitu-s'a moartea întru biruință.

55. Unde își este moarte, boldul tău? Unde își este iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morței, păcatul este; iar puterea păcatului, este legea.

57. Iar lui Dumnezeu mulțămiză, care ne-au dat nouă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos.

58. Drept aceea, iubii mei frați, fiți tari, neclătiți, sporind întru lu-crul Domnului pururea, știind că și osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul.

CAP. 16.

Adunarea de milostenii pentru săracii din Ierusalim. Laudă lui Timotei și închinăciuni.

Iar pentru milostenia care este pen-tru sfinți, precum am rânduit bi-

50. Mat. 16, 17; Ioan 1, 13.

51. 1 Tes. 4, 15.

52. Mat. 24, 31; 1 Tes. 4, 16.

53. 2 Cor. 5, 4. 55. Is. 25, 8.

56. Rom. 7, 13; Osie 13, 14.

57. 1 Ioan 5, 4.

58. Col. 1, 23; 2 Paral. 15, 7.

16. 1. Fapt. 11, 29; Rom. 12, 13.

51. 1 Tes. 2, 11; 2 Cor. 4, 10 sq.

52. Is. 22, 13 și 56, 12. 33. Bfes. 5, 6.

54. 1 Cor. 6, 5; Rom. 13, 11.

55. Ezech. 37, 3. 36. Ioan 12, 24.

58. Fac. 1, 11. 43. Fil. 3, 20, sq.

45. Fac. 2, 7.

sericilor Galatiei așa și voi să faceți.

2. Într'una din Sâmbete fiecare din voi să pue la sine, strângând ce se va îndură, ca nu dacă voi veni, atunci să se facă strânsoarea.

3. Iar după ce voi veni, pre cari veți socoti, pre acela cu cărți îi voi trimite să ducă darul vostru în Ierusalim.

4. Și de va fi cu cuvință să merg și eu, cu mine vor merge.

5. Și voi veni la voi când voi trece prin Machedonia; că prin Machedonia voi să trec.

6. Și la voi, de se va întâmpla, mă voi zăbovi, sau voi și iernă, ca voi să mă petreceți ori încotro voi merge.

7. Că nu voesc să vă văz pre voi acum în treacăt; ci am nădejde cățavă vreme să mă zăbovesc la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și voi rămâne în Efes până la praznicul a cincizeci de zile.

9. Că mi s'a deschis mie ușă mare și spre folos, și protivnici sunt mulți.

10. Iar de va veni Timotei, socotiți să fie fără frică la voi; că lucrul Domnului lucrează ca și mine.

11. Deci nimeni pre el să nu'l defaime; ci să'l petreceți cu pace, ca să vie la mine; că'l aștept pre el cu frații.

12. Iar pentru fratele Apolo, mult l-am rugat ca să vie la voi cu frații; și cu adevărat nu i-a fost voea să vie acum; iar va veni când vreme bună va află.

13. Priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.

15. Și vă rog pre voi, frașilor, știți casa lui Stefana, că este pârga Ahaiei, și spre slujba sfinșilor s'a rânduit pre sine.

16. Ca și voi să vă plecați la unii ca aceștia, și la tot cel ce împreună lucrează și se ostenește.

17. Iar mă bucur de venirea lui Stefana și a lui Furtunat și a lui Ahaic; căci lipsa voastră, aceștia o au împlinit.

18. Că au odihnit duhul meu și al vostru; să cunoașteți dar pre unii ca aceștia.

19. Inchină-se vouă bisericile Asiei. Inchină-se vouă întru Domnul mult Achila și Prischila, împreună cu biserica cea din casa lor.

20. Inchină-se vouă frașii toți. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

21. Inchinăciunea cu mâna mea a lui Pavel.

22. Că ce nu iubește pre Domnul nostru Iisus Hristos, să fie Anatema: Maran-ata.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Iisus, Amin.

Cea întâiu către Corinteni s'a scris dela Filipi prin Stefana și Furtunat și Ahaic și Timotei.

13. 1 Cor. 15, 34; Mat. 24, 42 și 25, 13.

15. 1 Cor. 1, 16; Rom. 16, 5.

16. Filip. 2, 30. 17. 2 Cor. 11, 9.

18. 1 Tes. 5, 12.

19. Fapt. 18, 2, 26; Rom. 16, 5.

20. Rom. 16, 16. 21. Col. 4, 18; 2 Tes.

3, 17. 23. Rom. 16, 24.

3. 2 Cor. 8, 16. 5. Fapt. 19, 21.

7. Fapt. 18, 21. 8. 1 Cor. 15, 32.

10. Fil. 2, 20.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

A DOUA CĂTRE CORINTENI

CAP. 1.

*Mulțămire pentru ajutorul lui
Dumnezeu.*

Pavel apostolul lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Timotei fratele, bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sunt în toată Ahaia.

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeu al toată mângâerea;

4. Cel ce ne mângăie pre noi întru tot necazul nostru, ca să putem și noi mângâia pre cei ce sunt întru tot necazul, prin mângălarea cu care ne mângăem noi dela Dumnezeu.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, așa prin Hristos prisosește și mângâerea noastră.

6. Și ori de pătimim necaz, este pentru a noastră mângăere și mântuire, ceea ce se lucrează întru răbdarea acestorași patimi, care și noi pătimim; ori de ne mângăem este pentru a noastră mângăere și mântuire.

7. Și nădejdea noastră este adevărată pentru voi, știind, că precum sunteți părtași patimilor noastre, așa și mângăerei.

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru necazul nostru ce s'a făcut nouă în Asia, că preste măsură am fost îngreuiți, și preste puțină, cât n'aveam noi nădejde nici de viață;

9. Ci singuri întru noi judecata morței am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi, ci întru Dumnezeu cel ce înviează morții;

10. Care dintr'o moarte ca aceasta ne-au izbăvit pre noi, și ne izbăvește; întru care nădăjduim că încă ne va mai și izbăvi;

11. Ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe fețe darul cel către noi, prin mulți să se mulțămiască pentru noi.

12. Că lauda noastră aceasta este: mărturisirea științei noastre, că întru dreptate și întru curăție dumnezească, iar nu întru înțelepciune trupească, ci întru harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scrim vouă altele, fără numai cele ce cetiți sau și știți; și am nădejde că și până în sfârșit veți cunoaște;

14. Precum ne-ați și cunoscut pre

1. 1. 1 Cor. 1, 1.

2. Rom. 1, 7; 1 Cor. 1, 3.

3. Efes. 1, 3; Rom. 15, 5; 1 Petr. 1, 3.

5. Ps. 33, 20; Ps. 93, 19. 6. 2 Cor. 4, 15.

7. 2 Tes. 1, 4, 7; Filip. 3, 10.

8. Fapt. 19, 23. 10. 2 Tim. 4, 18.

11. Rom 15, 30.

12. 1 Cor. 2, 4; Evr. 13, 18; Mat. 10, 16.

14. 2 Cor. 5, 12; 1 Cor. 1, 8.

noi din parte, că lauda voastră suntem, precum și voi a noastră în ziua Domnului Iisus.

15. Și cu această nădejde, voiam mai înainte să viu la voi, ca să aveți al doilea dar;

16. Și pre la voi să trec în Machedonia, și iarăș din Machedonia să viu la voi, și voi să mă petreceți în Iudeea.

17. Deci aceasta vrând, au doară ușurarea minții am întrebuintat? Sau cele ce sfătuiesc, frupește le sfătuiesc, ca să fie la mine ce este așa, așa, și ce nu, nu?

18. Iar credincios este Dumnezeu, că cuvântul nostru care a fost către voi n'a fost așa și nu.

19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propoveduit întru voi prin noi, prin mine și prin Siluan, și prin Timotei, n'a fost așa și nu, ci așa întru el a fost.

20. Căci câte sunt făgăduințele lui Dumnezeu întru el sunt așa, și întru el amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar cela ce ne adeverează pre noi împreună cu voi întru Hristos, și ne-au uns pre noi, Dumnezeu este.

22. Care ne-au și pecelluit pre noi, și au dat arvuna Duhului întru inimile noastre.

23. Și eu martur pre Dumnezeu chem asupra sufletului meu, că crușându-vă pre voi, n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară avem stăpânire preste credința voastră, ci căci suntem împreună lucrători bucuriei voastre; că cu credința stați.

CAP. 2.

Dragostea lui Pavel către Corinteni. Iertarea celui păcătos. Ostenelile și roadele propoveduirii sale.

Și am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai vin iarăș cu înfristare la voi.

2. Măcar că de vă și înfristez eu pre voi, dar care este cel ce mă veselește pre mine, fără numai cel ce se înfristează dela mine?

3. Și am scris vouă aceasta, ca nu dacă voi veni, să am înfristare de cei pentru cari mi se cădeă să mă bucur; având nădejde spre voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturor este.

4. Că din multă scârbă și necaz al inimei am scris vouă cu multe lacrimi; nu ca să vă înfristați, ci ca să cunoașteți dragostea care am mai mult spre voi.

5. Iar de m'a înfristat cineva, nu pre mine a înfristat, ci din parte; ca să nu vă îngreuez pre voi pre toți.

6. Că destul este unuia ca acestuia certarea aceasta, care este de către mulți.

7. Așa în cât dimpotrivă mai mult să'i dăruiesc, și să'i mângâiați, ca nu cumva pentru mai multă mahnire să se îngheț unu ca acela.

8. Pentru aceea vă rog pre voi, să înfrășiți spre acela dragostea.

9. Că pentru aceasta am și scris, ca să cunosc cugetul vostru, de sunteți întru toate ascultători.

10. Iar căruia dăruiesc ceva, dăruiesc și eu: că și eu de am dăruit ceva, căruia am dăruit, pentru voi, în fața lui Hristos.

11. Ca să nu fim cuprinși de satana; că nu este să nu știm amăgiturele lui.

12. Și venind eu în Troada pentru evanghelia lui Hristos, și ușă mare deschisă fiind mie prin Domnul,

13. N'am avut odihnă cu duhul meu, neaflând pre Tit frațele meu; ci lăsându'i pre dâșii am mers în Machedonia.

14. Iar mulțămită lui Dumnezeu, celui ce ne face pre noi pururea biruitori întru Hristos, și arată mireazma cunoștinței sale prin noi în tot locul.

15. Că a lui Hristos bună mirează suntem lui Dumnezeu, întru cei ce se mântuiesc, și întru cei ce pier;

16. Unora adecă mirează a morții spre moarte; iar altora mirează a vieții spre viață. Și spre acestea cine este vrednic?

16. 1 Cor. 16, 5 17. Mat. 5, 37; Iac. 5, 12.

18. 1 Cor. 1, 9.

21. 1 Cor. 1, 8; 1 Petr. 5, 10.

22. Rom. 8, 16; Efes. 1, 14.

23. Rom. 1, 9 24. 1 Petr. 5, 3,

2. 3. 2 Cor. 12, 21; Filip. 2, 27.

6. 1 Cor. 5, 3. 7. Gal. 6, 1.

8. 1 Cor. 16, 14. 9. 2 Cor. 7, 15.

11. Luc. 22, 31.

12. Fapt. 16, 8, 1 Cor. 16, 9.

14. Col. 2, 15. 15. 1 Cor. 1, 18.

16. 1 Cor. 3, 5, 6.

17. Pentru că nu suntem ca cei mulți, cari amestecă cuvântul lui Dumnezeu; ci ca din curăție, ci ca dela Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăm.

CAP. 3.

Pavel n'are trebuință de lauda oamenilor, îndestulându-se cu rodul propovăduirii. Slujitorii Testamentului nou și ai Duhului sunt mai presus de ai Testamentului vechiu și ai slavei. Iidovii în cetirea legii aveau încă umbrire, ce se șterge prin credința în Hristos.

Au doară începem iarăș pre noi a ne lăuda? Au doară ne trebuesc precum oarecărora cărți de laudă către voi, sau de laudă dela voi?

2. Cartea noastră voi sunteți, scrisă în inimile noastre, care se știe și se citește de toți oamenii;

3. Arătându-vă că sunteți carte a lui Hristos cea slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu; nu în table de platră, ci în tablele inimei celei trupesci.

4. Și nădejde ca aceasta avem prin Hristos către Dumnezeu;

5. Nu că vrednici suntem noi a cugeți ceva dela noi, ca dintru noi; ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu;

6. Care ne-au și învrednicit pre noi a fi slujitori legii nouă; nu slove, ci duhului; că slova omoară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujba morței, cea închipuită de slove în pietre s'a făcut cu slavă, cât nu puteau fiii lui Israel să caute la fața lui Moisi pentru slava feței lui cea trecătoare;

8. Cum nu mai mult slujba duhului va fi cu slavă?

9. Că de a fost slujba osândirei slavă, cu mult mai vărtos prisosește slujba dreptăței întru slavă.

10. Că nici s'a slăvit ceea ce eră slăvită întru această parte, pentru slava cea covârșitoare.

11. Că de a fost cea trecătoare

prin slavă, cu mult mai vărtos cea netrecătoare va fi întru slavă.

12. Drept aceea având nădejde ca aceasta, multă îndrăznire întrebuișăm.

13. Și nu precum Moisi, care puneă acoperământ preste fața sa, ca să nu caute fiii lui Israel la stârșitul celei ce eră trecătoare;

14. Ci s'au orbit înțelegerile lor, că până astăzi acelaș acoperământ întru cetirea legii vechi rămâne nedescoperit; că întru Hristos se strică.

15. Ci până astăzi, când se citește Moisi, acoperământ pre inima lor zace.

16. Iar când se vor întoarce către Domnul, se va lua acoperământul.

17. Iar Domn este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.

18. Iar noi toți cu față descoperită slava Domnului ca prin oglindă privind, spre acelaș chip ne prefacem din slavă în slavă, ca dela Domnul Duhul.

CAP. 4.

Sfinții cunosc slava lui Dumnezeu și nădejdea întru ea îi întărește a birui toate suferințele.

Pentru aceea având slujba aceasta, după cum suntem miluiți, nu slăbim;

2. Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale rușinii, nu întru vicleșug umblând, nici amestecând cuvântul lui Dumnezeu; ci cu arătarea adevărului adevărindu-ne pre noi spre toată știința oamenilor înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar de este și acoperită evanghelia noastră, întru cei pieritori este acoperită;

4. Întru cari Dumnezeu au orbit mințile necredincioșilor veacului acestuia, ca să nu le lumineze lor lumina evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pre noi ne propoveduim,

3. 1. 2 Cor. 5, 12. 2. 1 Cor. 9, 2.
3. Ef. 31, 18; Ier. 31, 33. 4. Ioan 14, 6.
5. 2 Cor. 2, 16. 6. Ioan 6, 63.
7. Ef. 34, 29, sq. 8. Gal. 3, 14.
9. Rom. 1, 17 și 3, 21.

12. Efes. 6, 19. 13. Ef. 34, 33.
14. Is. 6, 10. 16. Rom. 11, 23.
17. Ioan 4, 24.
4. 1. 2 Cor. 3, 6. 2. 1 Tes. 2, 5.
3. 1 Cor. 1, 18. 4. Col. 1, 15.
5. 2 Cor. 1, 24.

ci pre Hristos Iisus Domnul; iar pre noi slujitori vouă prin Iisus.

6. Că Dumnezeu, care au zis să lumineze dintru întunecet lumina, acela au strălucit întru inimile noastre, spre luminarea cunoștinței slavei lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca mulțimea puterii să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi.

8. Întru toate necaz pășimind, dar nu strămătorându-ne; lipsiți fiind, dar nu de tot desnădăjduindu-ne;

9. Gonși fiind, dar nu părăsiți; suprași fiind, dar nu prăpădiți;

10. În toată vremea omorîrea Domnului Iisus în trup purtându-o, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.

11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor.

12. Pentru aceea dar moartea întru noi se lucrează, iar viața întru voi.

13. Iar având acelaș duh al credinței, precum este scris: crezut-am, pentru aceea am și grăit; și noi credem, pentru aceea și grăim;

14. Știind că cel ce au ridicat pre Domnul Iisus, și pre noi prin Iisus ne va ridica și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sunt pentru voi, ca darul înmulțindu-se, prin cei mai mulți să prisosească mulțămirea spre slava lui Dumnezeu.

16. Pentru aceea nu slăbim; ci de s'ar și strică omul nostru cel din afară, dar cel dinlăuntru se înnoiește din zi în zi.

17. Pentru că necazul nostru de acum curând trecător și ușor, veșnică și preste măsură mare slavă lucrează întru noi;

18. Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd; că cele ce se văd sunt trecătoare; iar cele ce nu se văd sunt veșnice.

CAP. 5.

Mângâierea credincioșilor în tot felul de necazuri. Puterea Evangheliei.

Că știm că de se va strică casa noastră cea pământească a cortului acestuia, zidire dela Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, veșnică în ceruri.

2. Că de aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm întru locașul nostru cel din cer;

3. Numai de ne vom și îmbrăcă, nu ne vom afla goli.

4. Că cei ce suntem în cortul acestei suspinăm, îngreindu-ne; pentru că nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca ce este muritor să se înghijă de viață.

5. Iar cel ce ne-au făcut pre noi spre însăș aceasta, Dumnezeu este, care au și dat nouă arvuna Duhului.

6. Îndrăznim drept aceea, pururea știind că petrecând în trup, suntem depărtați dela Domnul;

7. Că prin credință umblăm, iar nu prin vedere;

8. Nădăjduim și binevoim mai bine să fim depărtați de trup, și să petrecem cu Domnul.

9. Pentru aceea ne și nevoim, ca ori petrecând, ori depărtați fiind, să fim bine plăcuși lui.

10. Pentru că noi toți trebue să ne arătăm înaintea divanului lui Hristos; ca să iă fiecare după cum a făcut, cele ce s'au lucrat prin trup, ori bine, ori rău.

11. Știind dar frica Domnului, pre oameni aducem la adevăr; iar lui Dumnezeu arătați suntem, și nădăjduim că și întru științele voastre suntem arătați.

12. Că nu ne laudăm iarăș pre noi înaintea voastră, ci pricină dăm vouă de laudă pentru noi, ca să aveți spre cei ce se laudă în fașă, iar nu în inimă.

13. Că ori de ne răpim cu mintea, este pentru Dumnezeu; ori de suntem așezați cu mintea, pentru voi suntem.

14. Că dragostea lui Hristos ne

6. Fac. 1, 3; 2 Petr. 1, 19.

7. 2 Cor. 5, 1; 1 Cor. 2, 5.

8. 2 Cor. 1, 8; 7, 5. 9. Ps. 36, 24.

10. Rom. 8, 17. 11. Ps. 43, 24; Rom. 8, 36.

12. 1 Cor. 4, 9. 13. Ps. 115, 1.

14. Fapt. 3, 15; 1 Cor. 6, 14.

15. Rom. 5, 15. 16. 1 Petr. 4, 1; Efes. 3,

16. 17. Rom. 8, 18. 18. Rom. 8, 24, sq.

5. 1. Iov 4, 19; 2 Petr. 1, 13; Ioan 14, 2.

2. Rom. 8, 2, sq. 4. 1 Cor. 15, 53.

5. 2 Cor. 1, 22; Rom. 8, 16, 23; Efes. 1, 13, sq. 8. Filip. 1, 23.

10. Ioan 5, 20; Efes. 6, 8; Rom. 2, 6; 14, 10.

11. Iov 31, 23. 12. 2 Cor. 3, 1.

14. Evr. 2, 9.

fine pre noi; socotind noi aceasta, că de a murit unul pentru toți, iată dar toți au murit;

15. Și pentru toți au murit, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci celui ce au murit pentru ei, și au învieat.

16. Pentru aceea noi de acum pre nimeni nu știm după trup; iar de am și știut pre Hristos după trup, dar de acum nu'l mai știm.

17. Deci dar oricare este întru Hristos, făptură nouă este; cele vechi au trecut; iată toate s'au făcut nouă.

18. Și toate dela Dumnezeu sunt, care ne-au împăcat pre noi luiș prin Iisus Hristos, și ne-au dat nouă slujba împăcării;

19. Pentrucă Dumnezeu eră întru Hristos, împăcând lumea luiș, ne-socotind lor păcatele lor; și puind întru noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea în locul lui Hristos vă rugăm, ca și cum Dumnezeu s'ar rugă prin noi; rugămu-vă în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu.

21. Pentrucă pre cel ce n'au cunoscut păcat, pentru noi păcat l-au făcut; ca noi să ne facem dreptatea lui Dumnezeu întru dânsul.

CAP. 6.

Indemnare la buna întrebuințare a darului dumnezeesc. Ferire de amestecul cu necredincioșii.

Iar noi împreună lucrând cu el, vă și rugăm, ca nu îndeseri darul lui Dumnezeu să primiți voi.

2. Că zice: în vreme primiiș te-am ascultat, și în ziua mântuirii fi-am ajutat fie; iată acum este vreme bine primită, iată acum este ziua mântuirii.

3. Nici o sminteală întru nimic dând, ca slujba noastră să fie fără prihană.

4. Ci întru toate puindu-ne pre noi înainte ca slujitori ai lui Dumnezeu, întru multă răbdare, în ne-cazuri, în nevoi, în strămătorări.

5. Întru bătaii, în temnițe, în ne-asezări, în ostenele, în privegheri, în posturi.

6. Întru curășie, întru cunoștință, întru îndelungă răbdare, în bună-tate, întru Duhui Sfânt, în dragoste neîfărnica.

7. Întru cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptăței cele de adreapta și cele deasfanga.

8. Prin slavă și necinste, prin glorie de rău și laudă; ca niște înșelători și adevărați;

9. Ca niște necunoscuți și cunoșcuți, ca cei ce murim, și iată suntem vii; ca niște pedepsii, și nu o-morîși;

10. Ca niște înfristați, iar pururea bucurându-ne; ca niște săraci, iar pre mulți îmbogățind; ca nimic având, și toate avându-le.

11. Gura noastră s'a deschis către voi, Corinteni, inima noastră s'a lărgit.

12. Nu vă strămătoriți întru noi, ci vă strămătoriți în pântecel voastre.

13. Pentru aceeaș răsplătire, (ca unor fii grăesc), lărgiți-vă și voi.

14. Nu vă înjugați întru alt jug cu cei necredincioși; că ce împărțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împreunare are lumina cu întunerecul?

15. Sau ce unire are Hristos cu veliar? Sau ce parte este credinciosului cu cel necredincios?

16. Sau ce însoțire este bisericii lui Dumnezeu cu idolii? Că voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu, precum au zis Dumnezeu: voi în locul întru ei, și voi umbla între ei, și voi fi lor Dumnezeu și ei fii vor fi mie norod.

17. Pentru aceea ieșiți din mijlocul lor, și vă osebiți, zice Domnul, și de necurășie să nu vă atingeți; și eu voi primi pre voi.

18. Și voi fi vouă Tată, și voi veți fi mie fii și fete, zice Domnul atotfiilor.

15. 1 Tim. 2, 6; Rom. 14, 7.
17. Gal. 6, 15; Rom. 8, 1, 10; Apoc. 21, 5; Is. 43, 19. 18. Rom. 5, 10.
19. Rom. 3, 24. sq.
20. Is. 52, 7; Efes. 6, 20.
21. 1 Petr. 2, 22; Gal. 3, 13; Col. 1, 14; Efes. 1, 6, sq.; Filip. 3, 9.
6. 1. 1 Cor. 3, 9.
2. Is. 49, 8; Lucă 4, 19, 21.
3. 1 Cor. 10, 32. 4. 2 Cor. 4, 2.

5. 2 Cor. 11, 23, 27.
6. Rom. 12, 9; 1 Tim. 4, 12.
9. 2 Cor. 4, 10, 11; 1 Cor. 15, 31.
12. 1 Cor. 4, 14. 14. A doua Lege 7, 2; Efes. 5, 8. 15. 1 Cor. 10, 21.
16. 1 Cor. 3, 16; Evr. 8, 10; Lev. 26, 12.
17. Is. 52, 11; Apoc. 18, 4.
18. Ier. 31, 9.

CAP. 7.

Pavel laudă ascultarea Corintenilor și se veselește de dragostea lor.

Deci aceste făgăduințe având, iubitorilor, să ne curățim pre noi de toată spurcăciunea trupului și a duhului, făcând sfințenie întru frica lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pre noi; pre nimeni n'am nedreptățit, nimănui stricăciune n'am făcut, dela nimeni n'am luat mai mult.

3. Nu spre osândire zic aceasta; că am zis mai înainte, că în inimile noastre sunteți, ca împreună să murim și împreună să viem.

4. Multă îmi este îndrăzneala către voi, multă îmi este lauda pentru voi; umplutu-m'am de mângăiere, de prisosii am bucurie întru tot necazul nostru.

5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiți; din afară războaie, dinlăuntru feteri.

6. Ci Dumnezeu cel ce mângăie pre cel smeriți, ne-au mângăiat pre noi cu venirea lui Tit;

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mângăierea cu care s'a mângăiat de voi, spuiindu-ne nouă dorirea voastră, plângerea voastră, râvna voastră pentru mine; cât eu mai mult m'am bucurat.

8. Pentru aceea de v'am și întristat pre voi prin epistolie, nu mă călesc, măcar de mă și căiam; că văd că epistolia aceea măcar de v'a și întristat, până la o vreme.

9. Acum mă bucur, nu căci v'ați fost întristat; ci că v'ați întristat spre pocăință; că v'ați fost întristat după Dumnezeu, ca întru nimic să nu vă păgubiți de către noi.

10. Că întristarea care este după Dumnezeu, pocăință spre mântuire fără de căință lucrează; iar întristarea lumei moarte lucrează.

11. Că iată aceasta singură, căci după Dumnezeu v'ați întristat voi, cătă sânguină au lucrat întru voi, dar încă răspuns și mânia și frică

și dorință și râvnă și izbândă întru toate v'ați arătat pre voi curaj a fi întru acest lucru.

12. Deci de am și scris vouă, nu pentru cel ce a nedreptățit, nici pentru cel ce s'a nedreptățit; ci ca să se arate către voi sânguină noastră cea pentru voi înalinea lui Dumnezeu.

13. Pentru aceasta ne-am mângăiat de mângăierea voastră; iar mult mai vătos ne-am bucurat de bucuria lui Tit, că s'a odihnit duhul lui de către voi toți.

14. Că ori de ce m'am lăudat înalinea lui pentru voi, nu m'am rușinat; ci precum toate întru adevăr le-am grăit vouă, așa și lauda noastră ce a fost către Tit, adevărată s'a făcut.

15. Și inima lui mai mult este spre voi, aducându-și aminte de ascultarea voastră a tuturor, în ce chip cu frică și cu cutremur l-ați primit pre el. Mă bucur că de toate am nădejde spre voi.

CAP. 8.

Indemnare spre a da milostenie creștinilor din Ierusalim și lauda celor care le adună.

Și arătăm, fraților, darul lui Dumnezeu cel dat întru bisericile Machedoniei;

2. Că întru multă ispită de necaz, prisosința bucuriei lor și sărăcia lor cea adâncă a sporit spre bogăția bunătății lor.

3. Căci după puterea lor (mărturisesc însumi), și preste putere voioși au fost;

4. Cu multă rugăminte rugându-ne pre noi ca să luăm darul, și împărtășirea slujbei celei către sfinți.

5. Și nu precum aveam nădejde, ci singuri pre sine s'au dat înfăiu Domnului, și nouă prin voea lui Dumnezeu.

6. Cât am rugat noi pre Tit, ca precum mai înainte a început, așa să și săvârșiască întru voi și darul acesta.

7. Și precum întru toate prisosiți, cu credința și cu cuvântul și cu cunoștința și cu toată sânguină și

7. 2. 2 Cor. 12, 17; Fapt. 20, 33.

3. 2 Cor. 6, 11; 12, 13; Filip. 3.

5. 2 Cor. 2, 12. 6. 2 Cor. 1, 3, sq.

8. 2. Cor. 2, 4. 10. 1 Petr. 2, 19.

14. 2 Cor. 9, 2. 15. 2 Cor. 2, 9.

8. 1. Rom. 15, 26. 4. 2 Cor. 9, 1; Fapt. 11, 29. 5. Rom. 15, 32. 7. 2 Cor. 1, 5.

cu dragostea voastră către noi, așa și întru darul acesta să prisosiți.

8. Nu ca și cum aș porunci grăiesc, ci prin sânguința altora, și adevărul dragostei voastre dovedind.

9. Că știți Darul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi au sărăcit, bogat fiind, ca voi cu sărăcia lui să vă îmbogățiți.

10. Și sfat întru aceasta vă dau: că aceasta este de folos vouă, cari nu numai a face, ci încă și a vrea ați început mai înainte din anul trecut.

11. Iar acum și a face să pliniți; ca precum v'a fost osârdia a vrea, așa să fie și a plini dintru cele ce aveți.

12. Că de este pusă înainte osârdia, după cât are cineva, este bine primită, iar nu după cât nu are.

13. Că nu ca să fie altora odihnă, iar vouă necaz;

14. Ci dintru întocmire în vremea de acum, ca prisosința voastră să împlinească lipsa aceloră, ca și prisosința aceloră să împlinească lipsa voastră; ca să fie întocmire;

15. Precum este scris: celui cu mult nu l-a lipsit; și celui cu puțin nu l-a lipsit.

16. Mulțămită fie lui Dumnezeu, celui ce au dat această osârdie pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci îndemnarea aceea o a primit; și fiind mai osârduitor, de bună-voie a venit la voi.

18. Și am trimis împreună cu el și pre fratele, a cărui laudă întru evanghelie este prin toate bisericiile;

19. Și nu numai atât, ci și hironomisit este de biserici să fie soție călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujește de noi spre slava Domnului, și spre a lăuda osârdia voastră;

20. Ferindu-ne de aceasta, ca să nu ne prihănească pre noi cineva întru această îndesulată și mare strânsoare ce se slujește de noi;

21. Că facem purtare de grije de cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și am trimis împreună cu ei și pre fratele nostru, pre care l-am ispitit întru multe de multe ori, că este osârduitor, iar acum cu mult mai osârduitor pentru nădăjduirea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, părtaș mie este și întru voi împreună lucrător; ori pentru frații noștri, apostolii bisericilor sunt, și slava lui Hristos.

24. Drept aceea dovada dragostei voastre, și a laudei noastre pentru voi, spre dănsii să o arătați în fața bisericilor.

CAP. 9.

Indemnare a da milostenia mai curând și cu cuvință.

Că pentru slujba cea către sfinți, de prisosit este a scrie vouă;

2. Că știu bunăvoința voastră, cu care pentru voi mă laud către Macedoneni, că Ahaia s'a gătit din anul trecut; și răvna cea din voi pre cei mai mulți a îndemnat.

3. Și am trimis pre frați, ca nu îndesert să fie lauda noastră cea pentru voi în partea aceasta; ca precum am zis, să fiți gata;

4. Ca nu cumva de vor veni împreună cu mine Macedoneni, și vă vor aila pre voi negătiți, să ne rușinăm noi (ca să nu zicem voi) întru starea aceasta a laudei.

5. Drept aceea de nevoie a fi am socotit a îndemna pre frați, ca să vie mai înainte la voi, și să gătească binecuvântarea voastră cea mai înainte lăgăduită, ca să fie aceea gata, așa ca o binecuvântare, iar nu ca o lăcomie.

6. Iar aceasta zic: cel ce seamănă cu scumpele, cu scumpele va și seceră; iar cel ce seamănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va și seceră.

7. Fiecare să dea precum se îndură cu inima; nu dintru mahnire, sau de silă; că pre dăcătorul de bună-voie iubește Dumnezeu.

8. Și puternic este Dumnezeu să prisosiască tot darul spre voi; ca întru toate pururea toată îndestularea având, să prisosiți spre tot lucrul bun;

8. 1 Cor. 7, 6. 9. Zah. 9, 9; Mat. 8, 20, Luc. 9, 58. 11. Filip. 2, 13. 12. Pild. 3, 28; Marc. 12, 43. 15. Ef. 16, 18.

16. 2 Cor. 9, 15; 1 Cor. 15, 57.

19. Gal. 2, 10. 20. 2 Cor. 6, 3.

21. Rom. 12, 17.

23. 2 Cor. 7, 3; 12, 18; Rom. 16, 7.

24. 2 Cor. 7, 14.

9. 1. 2 Cor. 8, 4, 20. 2. 2 Cor. 8, 10.

4. 2 Cor. 11, 17. 6. Gal. 6, 7. 7. Pilde 22, 8.

9. (Precum este scris: împărțit-au, dat-a săracilor, dreptatea lui rămâne în veac.

10. Iar cel ce dă sămânță semăntorului, să vă dea și pâine spre mâncare, și să înmulțească sămânța voastră, și să crească roadele dreptății voastre);

11. Ca întru toate să vă îmbogățiți spre toată darea cea cu îndestulare, care lucrează prin noi mulțămii lui Dumnezeu.

12. Căci slujba lucrării acestea nu numai împlinește lipsele sfinților, ci prisosește prin multe mulțămii lui Dumnezeu;

13. Prin adevărarea slujbei acestea slăvind ei pre Dumnezeu pentru ascultarea mărturisirei voastre la evanghelia lui Hristos, și pentru bunătatea împărțirii către dânșii și către toți;

14. Și cu rugăciunea lor pentru voi, cari vă dorec pre voi pentru darul lui Dumnezeu cel de prisos întru voi.

15. Iar mulțămii lui Dumnezeu pentru darul lui cel nespus.

CAP. 10.

Pavel atrage luarea aminte a se feri de apostolii mincinoși, cari îl cleveteau.

Și însumi eu Pavel vă rog pre voi prin blândețele și liniștea lui Hristos, care de față sunt smerit între voi, iar depărtat fiind îndrăsnesc spre voi.

2. Și vă rog pre voi, ca și de față fiind să nu îndrăsnesc cu îndrăznirea, cu care socotesc să îndrăznesc împotriva unora, cari ne socotesc pre noi, că umblăm după trup.

3. Că în trup umblând, nu ne oștim trupește.

4. (Că armele oștirei noastre nu sunt trupești, ci puternice lui Dumnezeu spre surparea tărilor);

5. Surpând izvodirile minței, și toată înălțarea ce se ridică împotriva științei lui Dumnezeu, și robind toată înțelegerea spre ascultarea lui Hristos;

6. Și gata fiind a pedepsi toată neascultarea, când se va împlini ascultarea voastră.

7. La cele din față vă ulțați? De nădăjduiește cineva că este al lui Hristos, aceastia să gândească iarăși dela sine, că precum el este al lui Hristos, așa și noi ai lui Hristos suntem.

8. Că de mă voi și lauda ceva mai mult pentru puterea noastră, care ne-au dat Domnul nouă spre zidire, iar nu spre risipirea voastră, nu mă voi rușina.

9. Ci ca să nu mă arăt ca și cum v'aș speria pre voi prin scrisori.

10. Că epistoliile lui, zic ei, grele sunt și tari; iar venirea trupului este slabă, și cuvântul lui defăimat.

11. Aceastia să socotească unul ca acela, că în ce chip suntem cu cuvântul prin epistolii nefiind de față, într'acest chip suntem și de față cu lucrul.

12. Că nu îndrăznim să ne numărăm, sau să ne amestecăm cu unii ce se laudă pre sineși singuri; ci aceia între sine pre sineși măsurându-se și asemănându-se pre sineși loruși, nu pricep.

13. Iar noi nu întru cele ce sunt preste măsură ne vom lauda, ci după măsura dreptarului cu care ne-au măsurat nouă Dumnezeu, măsură să ajungă și până la voi.

14. Că nu ca și cum n'am fi ajuns la voi, mai mult ne înfindem pre noi; că și până la voi am ajuns cu evanghelia lui Hristos;

15. Nu întru cele ce sunt preste măsură laudându-ne adică în ostenele streine; ci având nădejde, că crescând credința voastră, ne vom mări întru voi după dreptarul nostru de prisos.

16. Ca și în părțile cele mai departe de voi să propoveduim evanghelia, nu întru dreptar strein, în cele gata, să ne laudăm.

17. Iar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

18. Că nu cel ce se laudă pre sine este ales, ci pre care Domnul îl laudă.

6. Fapt. 8, 20; 1 Cor. 5, 3; 4, 5.

8. 2 Cor. 12, 6 și 13, 10.

12. 2 Cor. 3, 1 și 5, 12.

13. Rom. 1, 2, 3. 15. Rom. 15, 20.

17. Ier. 9, 23, 24; 1 Cor. 1, 31,

9. Ps. 111, 8; Pilde 11, 24.

10. Is. 55, 10; Osie 10, 12.

11. 2 Cor. 1, 11 și 4, 15.

12. 2 Cor. 8, 14; Fil. 2, 30.

10. 1. Rom. 12, 1. 3. 1 Tim. 1, 18.

4. Efes. 6, 13.

CAP. 11.

Improtiva apostolilor mincinoși. Povestirea osteneților sale.

O de m'ași fi suferit puțin pentru neînțelepția, dar și mă suferiți.

2. Că vă râvnesc pre voi cu râvnă a lui Dumnezeu; că v'am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă pun înaintea lui Hristos.

3. Ci mă tem, ca nu cumva precum șarpele a amăgit pre Eva cu viclesugul său, așa să se strice și înțelegerile voastre dela adevărul cea întru Hristos.

4. Că de ar propovedui cel ce vine pre alt Iisus, pre care n'am propoveduit, sau de ași luat alt duh, care n'ași luat, sau altă evanghelie, care n'ași primit, bine l-ași suferi.

5. Că socotesc cum că cu nimic nu sunt mai jos decât apostolii cei mai mari.

6. Iar de sunt și prost cu cuvântul, dar nu cu știința; ci prefurindenea am fost arătați întru toate la voi.

7. Au doară păcat am făcut pre mine smerindu-mă ca voi să vă înălțați, că în dar evanghelia lui Dumnezeu am binevestit vouă?

8. Alte biserici am jefuit luând de cheltuială spre a sluji vouă. Și venind de față ia voi și fiind lipsit, nimănui n'am făcut supărare.

9. Că lipsa mea o au împlinit frații cari veniseră dela Machedonia; și întru toate m'am păzit pre mine vouă fără de supărare, și mă voiu păzi.

10. Este adevărul lui Hristos întru mine, că lauda aceasta nu se va îngrădi mie în laturile Ahaiei.

11. Pentruce? Pentrucă doară nu vă iubesc pre voi? Dumnezeu știe.

12. Iar ceea ce fac, voiui mai face, că să tai pricina celor ce potesc pricină; ca întru ceea ce se laudă, să se aște ca și noi.

13. Că unii ca aceia sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostolii lui Hristos.

14. Și nu este de minunat; că în-

suș satana se preface în înger de lumină.

15. Nu este dar lucru mare de se preface și slujitorii lui ca slujitorii dreptăței; căroră va fi stărsitul după faptele lor.

16. Iarăș zic: să nu mă socotească cineva că sunt fără de minte; iar de nu, măcar ca pre un fără de minte primiți-mă, ca puțin ceva să mă laud și eu.

17. Iar ce grăesc, nu grăesc după Domnul, ci ca întru neînțelepție, în starea aceasta a laudel.

18. De vreme ce mulți se laudă după trup, și eu mă voiui lauda.

19. Că bucuroși suferiți pre cei neînțelepși, fiind voi înțelepși.

20. Că suferiți, de vă robește cineva pre voi, de vă mănâncă cineva, de vă ia cineva al vostru, de se semește cineva, de vă bate cineva presie obraz.

21. Spre necinste zic, ca și cum noi am fi neputincioși. Iar întru ce îndrăznește cineva, (întru neînțelepție zic), îndrăznesc și eu.

22. Iudei sunți? Și eu. Israeliteni sunți? Și eu. Sămânță a lui Avraam sunți? Și eu.

23. Slugi ale lui Hristos sunți? (Ca un neînțelept grăiesc) mai vărtos eu, întru ostenele mai mult, întru bătaii preste măsură, în temniță mai ades, în morți de multe ori.

24. Dela Iudei de cinci ori câte patruzeci fără una am luat.

25. De trei ori cu toiege am fost bătut, odată cu pietre am fost improșcat, de trei ori s'a sărămat corăbia cu mine, o noapte și o zi întru adânc am petrecut;

26. În călătorii de multe ori, în primejdii în riuri, în primejdii de către tâlhari, în primejdii de către rudenii, în primejdii de către păgâni, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustii, în primejdii în mare, în primejdii între frații cei mincinoși.

27. Întru osteneală și în supărare, în privegheri de multe ori, în foamă și în sete, în posturi adeseori, în frig și în golățate.

28. Fără de cele din afară năvăliri asupra mea în toate zilele, grija tuturor bisericilor.

11. 2. Efes. 5, 26. 3. Fac. 3, 4, sq.

4. Gal. 1, 6, 8. 5. 2 Cor. 12, 11.

6. 1 Cor. 2, 1; 2, 13; Efes. 3, 4.

7. 1 Cor. 9, 12, 18. 8. 2 Cor. 12, 13.

9. Fapt. 18, 5. 11. 2 Cor. 6, 11; 12, 13.

13. Fil. 3, 2.

15. Fil. 3, 19. 18. 2 Cor. 10, 13 și 12, 9.

19. 1 Cor. 4, 10. 23. 1 Cor. 15, 10.

24. Fi doua Lege 25, 3.

25. Fapt. 16, 22; 14, 19; 27, 41; 2 Tim. 3, 11.

27. 2 Cor. 6, 5. 28. Fapt. 20, 18.

29. Cine este neputincios și eu să nu fiu neputincios? Cine se smințește și eu să nu mă aprind?

30. De se cuvine a mă lăuda, de neputințele mele mă voi lăuda.

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel ce este binecuvântat în veți, știe că nu mint.

32. În Damasc mai marele norodului al lui Areta împăratul păzla cetatea Damascului, vrând să mă prinză;

33. Și pre o fereastră întru o coșniță m'am slobozit preste zid și am scăpat din mâinile lui.

CAP. 12.

Urmarea povestirii ostentărilor lui Pavel.

Insă a mă lăuda nu'mi este de folos. Voiu veni întru vedeniile și descoperirile Domnului.

2. Știu pre un om întru Hristos mai înainte cu patrusprezece ani, (sau în trup, nu știu; sau afară de trup, nu știu; Dumnezeu știe); că s'a răpit unul ca acesta până la al treilea cer.

3. Și știu pre acest om (sau în trup, nu știu, sau afară de trup, nu știu; Dumnezeu știe);

4. Că s'a răpit în raiu și a auzit cuvinte nespuse, care nu este slobod omului a le grăi

5. Pentru unui ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine nu vă voi lăuda, fără numai întru neputințele mele.

6. Că de voi și vrea să mă laud, nu voi fi fără de minte; că adevărul volu grăi: iar las, ca să nu cugete cineva de mine mai mult de cât vede, sau aude ceva dela mine.

7. Și pentru mulțimea descoperirilor, ca să nu mă înalț, datu-mi-s'a mie îmbolditor trupului. Îngerul satanei ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalț.

8. Pentru aceasta de trei ori pre Domnul am rugat, ca să'l depărtez de la mine.

9. Și mi-au zis mie: destul este ție darul meu; că puterea mea întru neputință se săvârșește, deci cu dul-

ceață mă voi lăuda mai mult întru neputințele mele, ca să locuiesc întru mine puterea lui Hristos.

10. Pentru aceea binevoiesc întru neputințe, întru deînmări, în nevoi, în goane, întru strămtorări pentru Hristos, căci când slăbesc, atunci sunt tare.

11. Făcutu-m'am fără de minte lăudându-mă, voi m'afi silii; că mie mi se cădea să fiu lădat de către voi; că cu nimic nu sunt mai de jos de cât apostolii cei mai mari, măcar că nimic sunt.

12. Că semnele apostolului s'au lucrat întru voi întru toată răbdarea, prin semne și minuni și puteri.

13. Că ce este de care să fiți mai lipsiți decât celelalte biserici, fără numai că eu nu v'am făcut supărare? Dăruiți-mi mie nedreptatea aceasta.

14. Iată a treia oară cu aceasta gaia sunt a veni la voi, și nu voi supăra pre voi; că nu caut ale voastre, ci pre voi; că nu sunt datorii fiilor să agonisească părinților, ci părinții fiilor.

15. Iar eu prea cu dulceață voi cheltui și mă voi cheltui și pre mine pentru sufletele voastre; măcar că mai mult iubindu-vă pre voi, mai puțin sunt iubit de voi.

16. Ci fie, eu nu v'am îngreuiat pre voi; ci fiind isteț, cu meșteșug v'am prins pre voi.

17. Au doară prin cineva din cei ce am trimis la voi v'am jefuit pre voi?

18. Am rugat pre Tit, și împreună cu el am trimis pre fratele. Au doară v'a jefuit ceva Tit? Au nu cu acelaș duh am umblat? Au nu pre aceleași urme?

19. Au iar vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? Înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim; și acestea toate iubii mei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem, nu cumva dacă voi veni, să vă aflu pre voi precum nu voesc, și eu să mă aflu vouă precum nu voiți; nu cumva

30. 2 Cor. 12, 5. 31. Rom. 1, 25; 9, 5; Gal 1, 20. 32 Fapt. 9, 24.

33. Is. Navi 2, 15. Fapt. 9, 25.

12. 3. 2 Cor. 11, 11. 5. 2 Cor. 11, 30.

6. 2 Cor. 10, 8; 11, 16. 7. Iov 2, 6.

11. 2 Cor. 11, 5. 12. 1 Cor. 1, 2.

13. 1 Cor. 9, 12. 14. 2 Cor. 13, 1.

15. 2 Cor. 1, 6. 16. 2 Cor. 11, 9; 2 Tes. 3, 8. 18. 2 Cor. 8, 6;

20. 2 Cor. 10, 2; 1 Cor. 3, 3; 4, 6.

să fie prigoniri, pisme, mâni, sfezi, clevetiri, șoptiri, semeșii, netocmiri:

21. Nu cumva iarăși dacă voi veni să mă smerească Dumnezeu! meu la voi, și voi plânge pre mulți cari au păcătuit mai înainte, și nu s'au pocăit de necurăția și curviea și spurcăciunea, care au făcut.

CAP. 13.

Pavel îndeamnă pe Corinteni la pocăință vestindu-le că vine a treia oară la ei.

Iată a treia oară cu aceasta viu la voi. În gura a doua și a trei mărturie va sta tot graiul.

2. Am zis mai înainte, și iarăși zic mai înainte, precum când am fost de față la voi a doua oară; și acum, nefiind de față scriu celor ce mai înainte au păcătuit, și celorlalți tuturor, că de voi veni iarăși, nu voi crușa.

3. De vreme ce căutați ispitire a lui Hristos celui ce grăește întru mine, care la voi nu este nepuțin, ci puternic întru voi.

4. Că de s'au și răstignit dintru nepuțință, dar este viu din puterea lui Dumnezeu. Pentru că și noi suntem nepuțințoși întru el, ci vom fi vii împreună cu dânsul din puterea lui Dumnezeu spre voi.

5. Pre voi înși-vă vă ispitiți, de sunteți întru credință; pre voi în-

și-vă vă cercați. Au nu vă cunoașteți pre voi, că Iisus Hristos este întru voi? Fără numai de sunteți netrebniți.

6. Ci nădăjduesc că veți cunoaște că noi nu suntem netrebniți.

7. Iar mă rog lui Dumnezeu, să nu faceți nici un rău; nu ca să ne arătăm noi lămurii, ci ca să faceți voi binele, iar noi ca niște netrebniți să fim.

8. Că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevărul.

9. Că ne bucurăm când noi suntem slabi, iar voi sunteți tari; de aceasta ne și rugăm, pentru a voastră întemelire.

10. Pentru aceasta scriu acestea, nefiind de față la voi, ca fiind de față, să nu fac cu asprime, după puterea care mi-au dat mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.

11. Deci, fraților, bucurați-vă. Fiți desăvârșiți, mângâiați-vă, aceeași cugetați, pace să aveți; și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

13. Închină-se vouă toți sfinții.

14. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu, și împărtășirea Sfântului Duh, cu voi cu toți, Amin.

Cea a doua către Corinteni s'a scris dela Filipi a Machedoniei, prin Tit și Lucă.

21. 2. Cor. 13, 2.

13. 1. Cor. 12, 14; Ioan 8, 17: A doua Leg. 19, 15. 4. Filip. 2, 7, 8. 5. 1 Cor. 11, 28; Rom. 8, 9, 10; Gal. 2, 10; Col. 1, 27.

10. 2 Cor. 2, 3; 10, 8.

11. Fil. 4, 4; Rom. 12, 15.

13. 1 Cor. 16, 20.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE GALATENI

CAP. 1.

*Nestatornicia Galatenilor în credință
și vrednicia de Apostol a lui
Pavel.*

Pavel apostolul, nu dela oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl, carele l-au înviat pre el din morți;

2. Și toți frații cari sunt împreună cu mine, bisericilor Galatiei:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Carele s'au dat pre sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoasă pre noi dintr'acest veac de acum rău, după voea lui Dumnezeu și Tatălui nostru.

5. Căruia este slava în vecii vecilor, Amin.

6. Mă mir că așa de curând vă mutați dela cel ce v'a chemat pre voi prin darul lui Hristos la altă evanghelie;

7. Care nu este altă, fără numai sunt oarecari ce vă turbură pre voi, și voesc să strămute evanghelia lui Hristos.

8. Ci măcar și noi, sau înger din cer de vă va binevesti vouă afară

de ceea ce am binevestit vouă, anafema să fie.

9. Precum am zis mai 'nainte și acum iarăș zic: oricine de vă va binevesti afară de ceea ce ați luat, anafema să fie.

10. Că acum pre oameni aduc la adevăr, sau pre Dumnezeu? Sau caut oamenilor să plac? Că de așa plăceă încă oamenilor, n'aș fi slugă lui Hristos.

11. Și arăt vouă fraților, că evanghelia ceea ce bine s'a vestit de mine nu este după om.

12. Că nici eu dela om o am luat pre aceasta, nici m'am învățat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că ați auzit de petrecerea mea oarecând întru credința Iudaicească, că preste măsură goniam biserica lui Dumnezeu, și o stricam pre ea.

14. Și sportam în credința Iudaicească mai mult decât mulți din cei de o vârstă cu mine în neamul meu, foarte râvnitor fiind părinteștilor mele obiceiuri.

15. Iar când bine au voit Dumnezeu, cel ce m'au ales din pântecele maicei mele, și m'au chemat prin darul său.

16. Ca să descopere pre Fiul său întru mine, ca să'l binevestesc pre el întru neamuri, îndată nu m'am lipit de trup și de sânge;

17. Nici m'am suit în Ierusalim către apostolii cei mai înainte de

1. 1. Fapt. 3, 15. 2. Fapt. 16, 6.
3. Rom. 1, 7; 1. Cor. 1, 3; Efes 1, 2; 1 Petr. 1, 2; 2 Ioan 7.
4. Gal. 2, 20; 1 Tim. 2, 6; Tit. 2, 14; 1 Ioan 5, 19. 5. 2 Tim. 4, 18; Rom. 16, 27.
6. Gal. 5, 8, sq. 7. Fapt. 15, 1, 24.

10. 1 Tes. 2, 4. 11. 1 Cor. 15, 2.
12. 1 Cor. 11, 23. 13. Fapt. 26, 9.
16. Mat. 16, 17.

mine, ci m'am dus în Arabia, și iarăș m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalim să văz pre Petru, și m'am zăbovit la el cincisprezece zile;

19. Iar pre altui din apostoli n'am văzut, fără numai pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele ce scriu vouă, iată înaintea lui Dumnezeu, că nu mint.

21. După aceea am venit în laturile Siriei și ale Chilichiei;

22. Și eram necunoscut la fașă de bisericile Iudeei cele întru Hristos;

23. Ci numai auziau, că cel ce ne goniă pre noi oarecând, acum binevestește credința, care oarecând o pierdeă.

24. Și slăviau întru mine pre Dumnezeu.

CAP. 2.

Pavel aduce pre Apostoli ca mărturie pentru credința lui. Prigonirea împotriva lui Petru. Mântuirea este din credință, nu din lege.

Apoi după patrusprezece ani iarăș m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând și pre Tit cu noi.

2. Și m'am suit după descoperire și le-am spus lor evanghelia care propoveduesc întru neamuri; iar deosebi celor mai aleși, ca nu cumvă să alerg în deșeri, sau să flu alergat.

3. Ci nici Tit, care eră cu mine Elin fiind, n'a fost sili să se faie împrejur,

4. Și pentru frații cei mincinoși ce venise, cari intrase pre ascuns să iscodească slobozenia noastră, care avem întru Hristos Iisus, ca pre noi să ne supue robiei.

5. Căroră nici cât este un ceas nu ne-am plecat a ne supune, ca adevărul evangheliei să rămăe întru vol.

6. Iar de către cei ce se socotiau a fi ceva, ori cari cândvă erau, nu am grije, Dumnezeu fașa omului nu primește; că cei ce se soco-

tiau a fi ceva, nimic nu mi-au adăos mai mult,

7. Ci încă împotriva, văzând că mi s'a încredinșat mie evanghelia neșăierei împrejur, precum lui Petru a tăierei împrejur;

8. (Că cel ce au lucrat lui Petru spre apostolia tăierei împrejur, au lucrat și mie întru neamuri);

9. Și cunoscând darul cel dat mie, Iacov și Chifa și Ioan, cari se socotiau a fi stâlpi, au dat mie și lui Varnava dreapta împărțășirei; ca noi la neamuri, iar ei la tăierea împrejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiți, care m'am și nevoit aceasta a face,

11. Iar când a venit Petru în Antiohia, de fașă i-am stăit împotriva, că eră vrednic de înfruntare.

12. Că mai înainte de a veni oarecari dela Iacov, cu neamurile mână, iar dacă au venit, se feriă și se osebiă pre sine, temându-se de cei ce erau din tăierea împrejur.

13. Și împreună s'au fățarnicit cu el și ceilalți Iudei; cât și Varnava s'a tras cu fățarnicia lor.

14. Ci dacă am văzut că nu umblă drept după adevărul evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: dacă tu fiind Iudeu, ca neamurile viețuești, iar nu ca Iudei, pen-truce silești pre neamuri să fie ca Iudei?

15. Noi, din fire Iudei, iar nu din neamuri păcătoși;

16. Știind că nu se îndreptează omul din faptele legii, ci numai prin credința lui Iisus Hristos, și noi întru Iisus Hristos am crezut, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, iar nu din faptele legii; că nu se va îndreptă din faptele legii tot trupul.

17. Iar dacă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne-am aflat și singuri păcătoși, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.

18. Că dacă cele ce am stricat aceleași iarăș le zidesc, călcător de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu prin lege, legei am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m'am

18. Fapt. 9, 26. 19. Mat. 13, 55.

21. Fapt. 9, 30; 15, 41.

2. 2. Fapt. 13, 2; 11, 30; Filip. 2, 16.

3. Fapt. 16, 3. 4. Fapt. 5, 24.

5. Gal. 3, 1. 6. Rom. 2, 11; Fapt. 10, 34.

7. Fapt. 13, 46. 9. Fapt. 15, 12.

10. Fapt. 11, 30. 11. Fapt. 13, 35.

12. Fapt. 11, 3. 16. Gal. 3, 11; Rom. 3, 20; Efes. 2, 8; Ps. 142, 2. 19. Rom. 14, 7.

răstignit; iar visez, nu de acum eu, ci viează întru mine Hristos; iar de visez acum în trup, prin credința Fiului lui Dumnezeu visez, carele m'au iubit și s'au dat pre sine pentru mine.

21. Nu leapăd darul lui Dumnezeu; că de este prin lege dreptatea, Hristos dar în zadar au murit.

CAP. 3.

Urmare. Avraam pildă de îndreptare prin credință. Legea nu îndreptează ci pune blestem. Hristos ridică blestemul ei. Cele bune nu sunt din lege ci din credință.

O fără de minte Galateni, cine pre voi v'a zăvistuit să nu vă plecați adevărului, căroră mai înainte vă eră scris Iisus Hristos înaintea ochilor întru voi răstignit?

2. Această voiesc numai să știu dela voi; din faptele legii ați luat Duhul, sau din auzul credinței?

3. Așa de fără de minte sunteți? Începând cu Duhul, acum în trup vă săvârșiți?

4. Atâtea ați pășimit în zadar? Dacă și în zadar.

5. Deci cel ce vă dă vouă Duhul și lucrează puteri întru voi, oare din faptele legii, sau din auzul credinței?

6. Precum și Avraam a crezut lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să știți dar că cei ce sunt din credință, acela sunt filii lui Avraam.

8. Și văzând mai înainte scriptura, că din credință îndreptează Dumnezeu pre neamuri, mai înainte au binevestit lui Avraam, că se vor binecuvânta întru tine toate neamurile.

9. Pentru aceea cei ce sunt din credință se blagoslovesc împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci câți sunt din faptele legii sunt supți blestem, că scris este: blestemat este tot cel ce nu va ră-mâne întru toate cele scrise în cartea legii, ca să le facă pre ele.

11. Iar cum că nu se îndreptează

nimeni înaintea lui Dumnezeu prin lege, arătat este: că dreptul din credință va fi viu.

12. Iar legea nu este din credință, ci omul care va face acestea va fi viu întru ele.

13. Hristos ne-au răscumpărat pre noi din blestemul legii, făcându-se pentru noi blestem, pentru că scris este: blestemat este tot cel spânzurat pre lemn.

14. Ca întru neamuri binecuvântarea lui Avraam să se facă prin Hristos Iisus; ca făgăduința Duhului să o luăm prin credință.

15. Fraților, ca un om grăiesc, că și așezământul omului cel întărit, nimeni nu'l strică sau îl mai adaogă.

16. Iar lui Avraam s'au grăit făgăduințele și seminței lui. Nu zice: Și semințelor, ca de mulți; ci ca de unul; și seminței tale, carele este Hristos.

17. Și aceasta zic, pre așezământul cel întărit mai înainte dela Dumnezeu întru Hristos, legea, care după patru sute și treizeci de ani s'a făcut, nu'l leapădă, ca să strice făgăduința.

18. Că de este din lege moștenirea, nu mai este din făgăduință; iar lui Avraam prin făgăduință i-au dăruit Dumnezeu.

19. Ce este dar? Pentru căicările de porunci s'a adăos legea, până când eră să vie sămânța, căreia s'a dat făgăduința, rânduită fiind prin îngeri, cu mâna mijlocitorului.

20. Iar mijlocitorul al unuia nu este, iar Dumnezeu unul este.

21. Au doară legea este împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie; că de s'ar fi dat lege care să poată învia, adevărat din lege ar fi dreptatea.

22. Ci a închis scriptura toate supți păcat, ca făgăduința din credința lui Iisus Hristos să se dea celor ce cred.

23. Iar mai înainte de venirea credinței, supți lege eram păziți, în-

20. 2 Cor. 13, 5; Efes. 5, 2.

21. Gal. 3, 18.

3. 1. Luc. 24, 25. 2. Rom. 10, 17.

5. Rom. 10, 8.

6. Fac. 15, 6; Rom. 4, 3; Iac. 2, 23.

8. Fac. 12, 3; Fapt. 3, 25.

10. A doua Lege 27, 26.

11. Avac. 2, 4; Evr. 10, 38; Rom. 1, 17.

12. Lev. 18, 5; Rom. 10, 5.

13. A doua Lege 21, 23; Rom. 8, 3.

14. Fac. 12, 3. 15. Evr. 9, 17.

16. Fac. 22, 18.

17. Eș. 12, 41; Fapt. 7, 6.

18. Rom. 4, 14.

19. Rom. 5, 20; Evr. 2, 2; Fapt. 7, 53; Eș.

19. 3. 20. 1 Tim. 2, 5; A doua Leg 4, 39.

21. Rom. 8, 2, sq. 22. Rom. 11, 32.

23. 1 Petr. 1, 5.

chiși fiind spre credința care eră să se descopere.

24. Pentru aceea legea învățătoare ne-a fost nouă spre Hristos, ca din credință să ne îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credința, nu mai suntem supți învățător.

26. Că toți fiii ai lui Dumnezeu sunteți prin credință întru Hristos Iisus.

27. Că ori căți în Hristos v'ați botezat, în Hristos v'ați îmbrăcat.

28. Nu este ludeu nici Elin, nu este rob nici slobod, nu este parte bărbătească nici femească; că voi toți unul sunteți întru Hristos Iisus.

29. Iar dacă sunteți voi ai lui Hristos, iată a lui Avraam sămânță sunteți, și după făgăduință moștenitori.

CAP. 4.

Pavel dovedește că îndreptarea omului este din credință,

Iar zic: că în cătă vreme moștenitorul prunc este, nimic nu se osebește de slugă, măcar de este stăpân tuturor.

2. Ci supți epitropi și iconomi este până la vremea cea rânduită de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram prunci, supți stihilele lumii eram robiți;

4. Iar când a venit plinirea vremei, au trimes Dumnezeu pre Fiul său, cel născut din femele, carele s'au făcut supți lege.

5. Ca pre cei de supți lege să'i răscumpere, ca să luăm moștenirea flească.

6. Iar căci sunteți fii, au trimes Dumnezeu pre Duhul Fiului său în inimile voastre, care strigă: Avvă, Părinte.

7. Pentru aceea nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, și moștenitor ești lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

8. Ci atunci necunoscând pre Dumnezeu, slujiați celor ce din fire nu sunt dumnezei;

9. Iar acum, după ce ați cunoscut pre Dumnezeu, iar mai vârtos: după ce v'ați cunoscut de Dumnezeu, cum vă înțoarceți iarăș la cele slabe și sărace stihii, cărora iarăș de iznoavă voiți a le sluji?

10. Zilele păziți, și lunile, și vremele și anii.

11. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fi ostent la voi.

12. Fraților, rogu-vă pre voi, fiți precum sunt eu, că și eu am fost precum sunteți voi; cu nimic nu m'ați nedreptățit,

13. Iar știți că prin slăbiciunea trupului am binevesit vouă înfălu.

14. Și ispita mea care eră în trupul meu nu o ați defăimat, nici o ați lepădat; ci ca pre un inger al lui Dumnezeu m'ați primit, ca pre Hristos Iisus.

15. Deci unde este fericirea voastră? Că mărturisesc vouă, că de eră cu puțință, ochii voștri scoțându'i, i-ați fi dat mie.

16. Deci dar au vrăjmaș m'am făcut vouă, grăindu-vă vouă adevarul?

17. Vă răvnesc ei pre voi, dar nu bine; ci vor să vă osebească pre voi, ca să le urmați lor.

18. Iar bine este a urmă pururea în lucru bun, și nu numai când sunt de iață la voi.

19. Fești mei, pre cari iarăș curdure vă nasc, până ce se va închipui Hristos întru voi;

20. Și aș vrea să fiu acum la voi, și să'mi schimb glasul meu; că nu mă pricep de voi.

21. Spuneți'mi, cei ce voiți să fiți supți lege, legea n'o auziți?

22. Pentru că scris este, că Avraam doi feciori a avut; unul din slujnică, iar altul din cea slobodă.

23. Ci cel din slujnică după trup s'a născut, iar cel din cea slobodă prin făgăduință.

24. Care au altă înțelegere; că acestea sunt cele două legi: una din muntele Sinai, ce naște spre robie, care este Agar;

25. Că Agar, muntele Sinai este,

24. Rom. 10, 4.

25. Is. 56, 5; Ioan 1, 12; Rom. 8, 17.

27. Rom. 6, 3; 13, 14.

28. 1 Cor. 12, 13; Rom. 10, 12.

29. Rom. 9, 7.

4. 3. Gal. 3, 23; Col. 2, 20.

4. Efes 1, 10; Rom. 1, 3; Fac. 49, 10.

5. Gal. 3, 13. 6. Rom. 8, 15.

7. Gal. 3, 29; Rom. 8, 17.

10. Rom. 14, 5. Col. 2, 16.

11. 2 Ioan 8. 12. 2 Cor. 2, 5.

13. 1 Cor. 2, 3. 14. Mat. 2, 7.

16. Amos. 5, 10. 17. Fapt. 20, 3.

19. 1 Cor. 4, 15. 21. Gal. 3, 25.

22. Fac. 21, 2. 23. Rom. 9, 9.

24. Rom. 8, 15.

26. Evc. 12, 22; Apoc. 3, 12; 27, Is. 54, 11

În Arabia, și se alătură cu Ierusalimul acest de acum, și slujește cu feciorii săi;

26. Iar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică nouă iutor.

27. Că scris este: veselește-te cea stearpă care nu naști; glăsuește și strigă ceea ce n'ai durere; că mai mulți sunt fiii celei pusle, decât ai celeia ce are bărbat.

28. Iar noi, frașilor, după Isaac, fii ai făgăduinței suntem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup goniă pre cel ce se născuse după Duh, așa și acum.

30. Dar ce zice scriptura? Gonește pre slujnică și pre feciorul ei; că nu va moșteni fiul slujnicel cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, frașilor, nu suntem fii ai slujnicel, ci ai celei slobode.

CAP. 5.

Cei chemați la credință sunt slobodi de faptele legi prin patimele lui Hristos. Slobozenia cea după Duh.

Întru slobozenia dar cu care Hristos pre noi ne-au slobozit stați, și nu cu jugul robiei iarăș vă cuprindeți.

2. Iată, eu Pavel zic vouă: că de vă veți făia împrejur, Hristos nimic vouă nu va folosi.

3. Și mărturisesc iarăș la tot omul ce se iaie împrejur, că dator este să împlinească toată legea.

4. Inzadarnici v'ați făcut de către Hristos, cei ce voiți să vă îndreptați prin lege; din dar ați căzut.

5. Că noi cu Duhul din credință nădejdea dreptăței așteptăm.

6. Că întru Hristos Iisus nici tăierea împrejur folosește, nici netăierea împrejur; ci credința care lucrează prin dragoste.

7. Alergați bine, cine v'a oprit să nu vă plecați adevărului?

8. Sfatul acesta nu este dela cel ce v'a chemat pre voi.

9. Pușin aluat toată frământătura dospește.

10. Eu am nădejde de voi întru Domnul, că alt nimic nu veți gândi; iar cel ce vă turbură pre voi, va purta judecata, oricare va fi.

11. Iar eu, frașilor, de propovduesc încă tăierea împrejur, pentru ce mai sunt gonit? Iată s'a surpat sminteala crucel.

12. O de s'ar lepădă afară cei ce vă răsvrătesc pre voi.

13. Că voi la slobozenia v'ați chemat, frașilor; numai să nu dați slobozenia voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să slujiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un cuvânt se plinește, adică: să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

15. Iar de vă mușcați unul pre altul, și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul de către altul.

16. Iar vă zic: cu duhul să umblați, și pofta trupului nu o veți săvârși.

17. Că trupul pofteste împotriva Duhului, iar Duhul împotriva trupului; și aceștia se împotrivesc unul altuia; ca nu cele ce ați voi acestea să faceți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, nu sunteți supți lege.

19. Iar faptele trupului arătate sunt, care sunt acestea: preacurvia, curviea, necurăția, înverșunarea,

20. Slujba idoliilor, fermecătorile, vrajbele, siezile, zavistille, mâniile, gâlcevele, împerecherile, eresurile,

21. Pismele, uciderile, beșiile, oștețele cele cu cântece și cele asemenea acestora, care mai înainte le spun vouă, precum am și mai spus, că cel ce fac unele ca acestea, împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni.

22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătața, facerea de bine, credința, blândețele, înfrânarea poftelor.

9. 1 Cor. 5, 6. 10. 2 Cor. 2, 3.

11. 1 Cor. 1, 23. 12. Ps. 12, 4.

13. 1 Cor. 8, 9.

14. Marc. 12, 31; Rom. 13, 8.

15. 2 Cor. 12, 20. 17. Rom. 7, 15, 23.

18. Rom. 8, 14.

19. Rom. 1, 29; 1 Cor. 6, 9.

21. Lucă 21, 34; Efes. 5, 5.

22. Efes. 5, 9.

28. Rom. 9, 7. 30. Fac. 21, 10, 12.

31. Gal. 3, 29.

5. 1. Ioan 8, 32. 3. Iac. 2, 10.

4. 2, 21; Rom. 7, 25. 5. 2 Tim. 4, 8.

6. 1 Cor. 7, 19.

7. Gal. 3, 1; 1 Cor. 9, 24.

23. Improtiva acestora nu este lege.

24. Iar cari sunt ai lui Hristos, trupul și-au răstignit împreună cu pașimile și cu poștele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu fim măreși în deșert, unul pre altul întărâtând, unul altuia pismuind.

CAP. 6.

A îndreptă cu blândețe pe aproapele. Sfătuire de a se feri de iudaizări, și a duce viața nouă cea după Duh.

Fraților, de va și cădea vre un om în vre o greșală, voi cei duhovnicești, îndreptați pre unul ca acela cu duhul blândețelor; păzindu-te pre tine, ca să nu cazi și tu în ispită.

2. Purtați sarcinile unul altuia, și așa împliniți legea lui Hristos.

3. Că de se socotește cineva că este ceva, nimic fiind, pre sine se înșală.

4. Iar fapta sa fiecare să și ispitească, și atunci întru sine însuș va avea laudă, iar nu întru altul.

5. Că fiecare sarcina sa își va purta.

6. Și să împărtășească cel ce se învață cuvântul, pre cel ce învață întru toate bunătățile.

7. Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu se batjocorește; că ce va semăna omul, aceea va și seceră.

8. Că cel ce seamănă în trupul său, din trup va seceră stricăciune;

iar cel ce seamănă întru Duhul, din Duhul va seceră viață veșnică.

9. Și făcând binele să nu slăbim; că la vremea sa vom seceră, ne-ostenind.

10. Deci dar până când avem vreme, să facem bine către toți, și mai vărios către cei ai noștri de o credință.

11. Vedeți cu ce fel de slove am scris vouă cu mâna mea.

12. Câți vor să se fălească în trup, acela vă silesc pre voi să vă tăieți împrejur; numai ca să nu pătimească gonire pentru Crucea lui Hristos.

13. Că nici singuri cei ce se tale împrejur păzesc legea; ci voesc să vă tăieți voi împrejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Iar mie să nu'mi fie a mă lauda fără numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care mie lumea s'a răstignit, și eu lumii.

15. Că întru Hristos Iisus nici tăierea împrejur poate ceva, nici netăierea împrejur, ci lăptura cea nouă.

16. Și câți vor umbla cu dreptarul acesta, pace preste ei și milă, și preste Istailul lui Dumnezeu.

17. Iar mai mult mie nimeni să nu'mi facă supărare, că eu ranele Domnului Iisus pre trupul meu le port.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților, Amin.

Către Galateni s'a scris dela Roma.

23. 1 Tim. 1, 9.

24. 1 Cor. 15, 23; Rom. 6, 6.

25. Rom. 8, 5. 26. Fil. 2, 3.

6. 1. Mat. 18, 15; Rom. 15, 1; Iac. 5, 19.

4. 1 Cor. 11, 28.

5. 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10.

7. Iac. 1, 16; 2 Cor. 9, 6.

8. Fil. 22, 8; Rom. 8, 13.

9. 2 Tes. 3, 13; Apoc. 2, 3; 2 Cor. 4, 16.

12. Filip. 3, 18.

13. Fapt. 15, 10.

14. Ier. 9, 24; 1 Cor. 1, 31; Fil. 29, 27.

15. Mat. 12, 50; Ioan 15, 14; 1 Cor. 7, 19.

16. Ps. 124, 5; Fil. 13, 16.

18. Fil. 4, 23; 2 Tim. 4, 22; Fil. 2, 25.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE EFESENI

CAP. 1.

Alegerea, aducerea și săvârșirea creștinului întru Domnul. Rugăciune pentru cunoașterea binefacerilor aduse prin Hristos.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voea lui Dumnezeu, sfinților celor ce sunt în Efes, și credincioșilor întru Hristos Iisus;

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, carele ne-au blagoslovit pre noi cu toată blagoslovenia duhovnicească întru cele cerești întru Hristos.

4. Precum ne-au ales pre noi întru dânsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui întru dragoste;

5. Mai înainte rânduindu-ne pre noi spre moștenirea liească prin Iisus Hristos către sine, după bunăvoință a voiei sale,

6. Spre lauda slavei darului său, cu care ne-au dăruit pre noi întru cel iubit.

7. Întru care avem răscumpăra-

rea prin sângele lui, și iertarea păcatelor după bogășia darului lui;

8. Pre care l-au prisosit întru noi întru toată înțelepciunea și priceperea;

9. Arătându-ne nouă taina voiei sale, după bunăvoința sa, care mai înainte o au rânduit întru dânsul.

10. Spre economiea plinirei vremilor, ca toate să le unească sup un cap întru Hristos, și cele din ceruri și cele de pre pământ, întru dânsul;

11. Întru carele și moștenire am primit, mai înainte fiind hotărâți după rânduitala celui ce toate le lucrează după sfatul voiei sale.

12. Ca să fim noi spre lauda slavei sale, cari am nădăjduit mai înainte întru Hristos.

13. Prin care și voi auzind cuvântul adevărului, evanghelia mântuirii voastre, întru carea și crezând, v'ați pecetluit cu Duhul făgăduinței cel Sfânt,

14. Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea câștigului, spre lauda slavei lui.

15. Drept aceea, și eu auzind credința voastră întru Domnul Iisus, și dragostea cea către toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțami pentru

1. 1. 2 Cor. 1, 1; Rom. 1, 7; 1 Cor. 1, 2.

2. Gal. 1, 3; 2 Petr. 1, 2.

3. 2 Cor. 1, 3; 1 Petr. 1, 3.

4. Ioan 15, 16; 2 Tim. 1, 9.

5. Ioan 1, 12. 6 Mat. 3, 17.

7. Col. 1, 14; Rom. 3, 24.

9. Efes. 3, 3; Col. 1, 26.

10. Gal. 4, 4; Col. 1, 16.

11. Fapt. 26, 18. 12 Gal. 3, 23.

13. Efes. 4, 30; 2 Cor. 1, 22.

15. Col. 1, 9.

16. 1 Tes. 1, 2; Rom. 1, 9.

voi, pomenire de voi făcând la rugăciunile mele;

17. Ca Dumnezeu Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre cunoștința lui,

18. Luminând ochii minții voastre, ca să știți voi care este nădejdea chemării lui, și care este bogăția slavei moștenirii lui întru sfinți,

19. Și care este mărirea cea prea înaltă a puterii lui întru noi cari credem, după lucrarea puterii făriei lui,

20. Care o au lucrat întru Hristos, sculându-l pre el din morți, și l-au pus a ședeă deadreapta sa întru cele cerești,

21. Mai pre sus decât toată începătoria și stăpânirea și puterea și domnia, și decât tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor;

22. Și toate le-au supus supt picioarele lui, și pre el l-au dat cap bisericii mai pre sus de toate.

23. Carele este trupul lui, împlinirea celui ce împlinește toate întru toți.

CAP. 2.

Impăcarea neamurilor și a Iudeilor cu Dumnezeu prin Hristos.

Și pre voi cari erați morți cu greșalele și cu păcatele;

2. Întru care oarecând ați umblat după veacul lumii acesteea, după domnul stăpânirii văzduhului, a duhului celui ce acum lucrează întru filii neascultărei;

3. Între cari și noi toți am petrecut oarecând întru poștele trupului nostru, făcând voile trupului și ale cugetelor; și eram filii din fire ai mâniei, ca și ceilalți.

4. Iar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru cea multă a sa dragoste cu care ne-au iubit pre noi,

5. Și fiind noi morți cu păcatele,

împreună ne-au învieat cu Hristos (în dar sunteți mântuiți);

6. Și împreună cu dânsul ne-au sculat și ne-au pus a ședeă întru cele cerești întru Hristos Iisus;

7. Ca să arate în veacurile cele viitoare bogăția cea mare a darului său întru bunătate spre noi întru Hristos Iisus.

8. Că cu darul sunteți mântuiți prin credință; și această nu dela voi; al lui Dumnezeu este darul.

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

10. Că a lui făptură suntem zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, care mai înainte le-au gătit Dumnezeu ca să umblăm întru ele.

11. Pentru aceea, aduceți-vă aminte, că voi oarecând neamurile în trup, care vă chemați neștiere împrejur de către ceea ce se cheamă știere împrejur în trup făcând de mână;

12. Că erați întru acea vreme fără de Hristos, înstreinați de petrecerea lui Israil și streini de așezământurile făgăduinței, nădejde neavând, și fără de Dumnezeu în lume;

13. Iar acum întru Hristos Iisus voi cari oarecând erați departe, v-ați făcut aproape prin sângele lui Hristos.

14. Pentru că el este pacea noastră, care au făcut amândouă una, și peretele cel din mijloc al zidului au slăbăvit;

15. Vraja în trupul său, legea poruncilor cu dogmele stricând, ca pre amândoi să-i zidească întru sine într'un om nou, făcând pace;

16. Și pre amândoi să-i împace într'un trup cu Dumnezeu prin Cruce, omorînd vraja întru dânsa.

17. Și venind au vestit pace vouă celor de departe și celor de aproape.

18. Că printr'însul avem amândoi apropierea într'un Duh către Tatăl.

19. Pentru aceea dar de acum nu mai sunteți streini și nemernici, ci

17. Rom. 6, 4. 18. 2 Cor. 4, 4.

20. Fap. 3, 15; Ps. 109, 1.

21. Col. 2, 10. 22. 1 Cor. 15, 27; Ebr. 2, 8; Ps. 8, 7; Mat. 28, 18.

23. Rom. 12, 5; 1 Cor. 12, 27.

2. 1. Rom. 5, 6; Col. 2, 13.

3. Tit. 3, 3; Efes. 6, 12; Ioan 12, 31.

3. Col. 3, 7. 4. Rom. 2, 4; 10, 12.

5. Rom. 5, 6; Col. 2, 13.

6. 2 Cor. 4, 14; Fil. 3, 20.

8. Gal. 2, 16. 9. 1 Cor. 1, 29.

10. Col. 1, 10; Tit. 2, 14; Ebr. 13, 21.

11. Efes. 5, 8; 1 Cor. 12, 2; Rom. 2, 26.

12. Neem. 2, 20; Rom. 9, 4; Ebr. 11, 13.

14. Is. 9, 6. 15. Col. 2, 14; 2 Cor. 5, 17.

16. Col. 1, 20. 17. Is. 57, 19; Zab. 9, 10.

18. Efes. 3, 12; Rom. 5, 2.

19. Filip. 3, 20; Ebr. 12, 22.

împreună cetățeni cu sfinții, și de aproape al lui Dumnezeu.

20. Zidiți fiind pre temelii apostolilor și a prorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuș Iisus Hristos;

21. Întru care toată zidirea alcătuindu-se, crește întru locaș sfânt întru Domnul;

22. Întru care și voi împreună vă zidiți spre locaș al lui Dumnezeu întru Duhul.

CAP. 3.

Înțelepciunea dumnezească dată lui Pavel spre luminarea neamurilor. Rugăciune pentru Biserică.

Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi neamurile.

2. De veși li auzit iconomia Darului lui Dumnezeu celui ce s'au dat mie spre voi;

3. Căci după descoperire mi-au arătat mie taina; precum am scris mai înainte pre scurt,

4. Din care cetind, puteși cunoaște știința mea întru taina lui Hristos,

5. Care întru alte neamuri nu s'au arătat fiilor oamenilor, precum s'au descoperit acum sfinților lui apostoli și prorocilor prin Duhul;

6. Ca să fie neamurile împreună moștenitori și împreună un trup și împreună părtași făgăduinței lui întru Hristos prin Evanghelie;

7. Căreia m'am făcut slujitor după dăruirea Darului lui Dumnezeu, care s'au dat mie după lucrarea puterii lui.

8. Mie celui mai mic decât toți sfinții, mi s'au dat darul acesta a vesti întru neamuri bogăția lui Hristos cea neurmată;

9. Și a lumina pre toți cari este iconomia tainei celei ascunse din veci întru Dumnezeu, care au zidit toate prin Iisus Hristos;

10. Ca să se cunoască acum începuturilor și domniilor întru cele cerești prin biserică, înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri.

11. După hotărârea cea mai înainte de veci, care o au făcut întru Hristos Iisus Domnul nostru;

12. Întru care avem îndrăznire și apropiere întru nădejde prin credința lui.

13. Pentru aceea vă rog pre voi, să nu slăbiți întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru aceasta plec genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Dintru care toată părinția în cer și pre pământ se numește.

16. Ca să dea vouă, după bogăția slavei sale, cu putere să vă înălțați prin Duhul lui întru omul cel dinăuntru;

17. Ca să locuască Hristos prin credință întru inimile voastre.

18. Ca întru dragoste fiind înrădăcinați și înfemeiați, să puteși cunoaște împreună cu toți sfinții, ce este lățimea și lungimea și adâncul și înălțimea;

19. Și să știți dragostea lui Hristos cea mai pre sus de cunoștință, ca să vă faceți deplin întru toată împlinirea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce poate face toate mai de prisos decât cele ce cerem sau gândim, după puterea ce se lucrează întru noi,

21. Aceluia fie slavă în biserică cea întru Hristos Iisus întru toate neamurile, veacului veacurilor, Amin

CAP. 4.

Sfătuire la unire în dragoste, deși darurile sunt împărțite spre folosul obștesc. Întreaga înțelepciune și dreptate ce ne face plăcuți lui Dumnezeu.

Drept aceea vă rog pre voi eu legatul întru Domnul, cu vrednicie să umblați după chemarea cu care sunteți chemați.

20. Is. 28, 16.

21. Efes. 4, 16; 1 Cor. 3, 16.

22. 1 Petr. 2, 5.

3. 1. Fapt. 21, 33; Gal. 5, 11; Filip. 1, 7;

2 Tim. 1, 8 2. Fapt. 9, 15.

3. Efes. 1, 9; Gal. 1, 12.

4. Col. 4, 3. 5. Efes. 2, 20; Col. 1, 26.

6. Efes. 1, 13; Gal. 3, 28.

7. Col. 1, 25; Rom. 1, 5.

8. 1 Cor. 15, 9; Fapt. 9, 15; Col. 1, 21.

9. Fapt. 26, 18.

10. 1 Petr. 1, 12; Rom. 11, 33.

11. Efes. 1, 11.

12. Ioan 14, 6; Ebr. 4, 16.

14. Efes. 1, 3.

16. Efes. 1, 7; 2 Tim. 2, 6, 10; Col. 1, 11.

17. Ioan 14, 23. 18. Iov 11, 8 sq.

20. Rom. 16, 25.

21. Rom. 11, 36; 1 Tim. 1, 17.

4. Efes. 3, 1; Col. 1, 10.

2. Cu toată smerenia și blândețele, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste;

3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii.

4. Un trup și un Duh, precum și chemați sunteți într-o nădejde a chemărei voastre;

5. Un Domn, o credință, un botez.

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este preste toate și prin toate și întru noi toți.

7. Iar fiecăruia din noi s'au dat harul după măsura Darului lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: suindu-se la înălțime, robii-au robime, și au dat daruri oamenilor.

9. Iar aceea ce zice că s'au suit, ce este fără numai că s'au și pogorât înăuntru la cele mai de jos laturi ale pământului?

10. Cea ce s'au pogorât, acela este care s'au și suit mai pre sus de toate cerurile, ca să umple toate.

11. Și acela au dat pre unii apostoli iar pre alții proroci, iar pre alții, evangheliști; iar pre alții, păstori și dascăli;

12. Spre săvârșirea sfînșilor spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos;

13. Până ce vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvârșit, la măsura vârstei plinirei lui Hristos.

14. Ca să nu mai fim princi, învăluindu-ne și purtându-ne de tot vântul învățăturei, întru amăgitura oamenilor, întru vicleșug spre meșteșugirea înșelăciunii;

15. Ci adevărați fiind întru dragoste, să creștem toate întru el, care este capul, Hristos;

16. Din care tot trupul potrivit alcătuindu-se și încheindu-se prin toată pipăirea dărei, după lucrare întru măsura fiecărui mădular, face creșterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.

17. Drept aceea, aceasta zic și mărturisesc întru Domnul, ca să nu mai umblați voi precum și celelalte neamuri umblă, întru deșertăciunea minții lor.

18. Intunecați fiind la minte, înstreinați de viața lui Dumnezeu întru necunoștința, care este întru ei, pentru împietrirea inimii lor;

19. Căci întru nesimțire petrecând, s'au dat pre sine înverșunării, spre lucrarea a toată necurăția, întru lăcomie.

20. Iar voi nu așa ați cunoscut pre Hristos;

21. De vreme ce pre el l-ați auzit și întru dânsul v'ați învățat, precum este adevărul întru Iisus.

22. Ca să lepădați voi după cea mai 'nainte viețuire pre omul cel vechiu, care se strică după poftele înșelăciunii;

23. Și să vă înnoiți iarăși cu duhul minții voastre;

24. Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'au zidit întru dreptate și întru sfîșnirea adevărului.

25. Drept aceea, lepădând minciuna, grațiți adevărul fiecare cu aproapele lui, căci suntem unul altuia mădulari.

26. Mâniați-vă, și nu greșiți; soarele să nu apule întru mâniea voastră;

27. Nu dați loc diavolului.

28. Cel ce fură, să nu mai fure; ci mai vârtos să se ostenească, lucrând binele cu mâinele sale, ca să aibă să dea celui lipsit.

29. Tot cuvântul putred să nu iasă din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea folosului, ca să dea dar celor ce aud.

30. Și să nu întristați pre Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru care v'ați pecesluit spre ziua răscumpărării.

31. Toată amarăciunea și mâniea și iușimea și strigarea și hula, să se lepede dela voi, împreună cu toată răutatea.

2. Fapt. 20, 19; Col. 3, 12.

3. 1 Cor. 12, 5. 4. Rom. 12, 5.

5. 1 Cor. 8, 4, 6.

6. Mat. 2, 10; 1 Cor. 12, 6.

7. Rom. 12, 3; 1 Cor. 12, 1.

8. Ps. 67, 19. 9. Ioan 3, 13.

10. Fapt. 2, 33. 11. 1 Cor. 12, 28.

12. Rom. 12, 5; 1 Petru 2, 5, 9; Efes. 5,

23; Col. 1, 18. 15. Efes. 5, 23; Col. 1, 18.

16. Rom. 12, 5; Col. 2, 19.

17. Rom. 1, 21. 18. Efes. 2, 12,

21. Efes. 1, 13,

22. Rom. 6, 6; Col. 3, 9; Gal. 6, 8.

23. Rom. 12, 2,

24. Fac. 1, 26; Col. 3, 10.

25. Zab. 8, 16; 26. Ps. 4, 5; Iac. 1, 19.

27. 1 Petru. 5, 9; Iac. 4, 7.

28. 1 Tes. 4, 11; 2 Tes. 3, 8.

29. Efes. 5, 4; Mat. 12, 36.

30. Is. 63, 10. 31. Col. 3, 8.

32. Și fiți unul către altul buni, milostivi, iertând unul altuia, precum și Dumnezeu v'au iertat vouă întru Hristos.

CAP. 5.

Indemnări la viața cea vrednică de sfințenia creștinului; a muștră răul cu pilda, nu cu vorba; a se umplea de Duh Sf. iar nu de vin și de necurăție; sfaturi pentru cei căsătoriți.

Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți.

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne-au lubit pre noi, și s'au dat pre sine pentru noi aducere și jertfă lui Dumnezeu întru miros cu bună mireasmă.

3. Iar curviea și toată necurăția sau lăcomia, nici să se numească întru voi, precum se cuvine sfinților;

4. Și măscăriciunea, și vorba ne-bunească, și glumile, cari nu se cuvin; ci mai vărtos mulțămia.

5. Că aceștia să știți, că tot curvarul sau necuratul sau lacomul, care este slujitor idolilor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și Dumnezeu.

6. Nimeni să nu vă înșele pre voi cu cuvinte deșerte; că pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu preste fiii neascultărei.

7. Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora.

8. Că erați oarecând înfunec, iar acum sunteți lumină întru Domnul.

9. Ca fiii luminii să umblați; că roada Duhului este întru toată bună-tatea și dreptatea și adevărul;

10. Cercând ce este bine plăcut Domnului,

11. Și să nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale înfunecului, ci mai vărtos să le defăimați.

12. Că cele ce se fac întru ascuns de către dânșii, rușine este a le și grai.

13. Iar toate vădindu-se, de lumină se arată; că tot ce se arată, lumină este.

14. Pentru aceea zice: deșteaptă-te cel ce dormi, și te scoală din morți, și te va lumina Hristos.

15. Socotiți, drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște ne-înțelepți, ci ca cei înțelepți.

16. Răscumpărând vremea, că zilele rele sunt.

17. Drept aceea, nu fiți nepricepuși, ci cunoscând ce este voea Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care este curviea; ci vă umpleți de Duhul;

19. Vorbind întru voi în psalmi și laude și cântări duhovnicești, lăudând și cântând întru inimile voastre Domnului;

20. Mulțămind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui;

21. Plecați-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.

22. Femeilor, plecați-vă bărbaților voștri, ca Domnului.

23. Căci bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este cap bisericei; și acesta este mântuitorul trupului.

24. Ci precum biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor întru toate.

25. Bărbaților, iubiți-vă femeile voastre, precum și Hristos au iubit biserica, și pre sine s'au dat pentru dânsa;

26. Ca pre ea să o sfințească, curățindu-o cu baea apei prin cuvânt,

27. Ca să o pule înaintea pre ea luiș slăvită biserică, neavând în-tinăciune, nici prihană, sau altceva de acest fel; ci ca să fie sfântă și fără de prihană.

28. Așa sunt datorii bărbații să și iubească femeile lor ca și trupurile lor. Cel ce își iubește pre femeia sa, pre sine se iubește.

32. Col. 3, 12.

5. 2. Marc. 12, 31; Gal. 1. 4.

3. Col. 3, 5. 4. Efes 4, 29; Mat. 12, 36.

5. 1 Cor. 6, 9; Gal. 5, 21.

6. 2 Tes. 2, 3; Col. 3, 6; Rom. 1, 18; Mat. 24, 4.

8. Efes. 2, 11; 1 Tes. 5, 5; 1 Petr. 2, 9.

9. Gal. 5, 22. 10. Rom. 12, 2.

11. Rom. 1, 24.

13. Ioan 3, 20. 14. Is. 60, 1.

15. Mat. 10, 16; Iac. 3, 13;

17. Rom. 12, 2; 1 Tes. 4, 3.

19. Col. 3, 16; Ps. 33, 1.

20. Is. 63, 7; Col. 3, 7

22. Fac. 3, 16; Col. 3, 18; 1 Petr. 3, 1.

23. Efes. 1, 22; 1 Cor. 11, 3, 2.

25. Col. 3, 19. 26. Ioan 17, 17; 3, 5.

27. 2 Cor. 11, 2; Col. 1, 22.

29. Că nimeni niciodată nu și-a urât trupul său; ci îl hrănește și-l încălzește pre el, precum și Hristos biserica:

30. Că mădulări suntem ale trupului lui, din carnea lui și din oasele lui.

31. Pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de femeia sa, și vor fi amândoi un trup.

32. Taina aceasta mare este; iar eu zic de Hristos și de biserică.

33. Deci dar și voi unul fieștecare așa să și iubească pre femeia sa, ca pre sine; iar femeia să se teamă de bărbat.

CAP. 6.

Sfaturi către fii, părinți, slugi, stăpâni. Armele creștinului în lupta cu vrăjmașii duhovnicești.

Feciori, ascultați pre părinții voștri întru Domnul; că aceasta este cu dreptate.

2. Cinstiște pre tatăl tău și pre muma ta; (care este vorunca cea dintâiu întru făgăduință);

3. Ca să și fie fie bine, și să îi cu zile multe pre pământ.

4. Și părinți, nu urgisiți pre fiii voștri întru mânie; ci îi creșteți pre el întru învățătura și certarea Domnului.

5. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cel după trup, cu frică și cu cutremur, întru dreptatea inimii voastre, ca și pre Hristos;

6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci ca slugile lui Hristos, făcând voea lui Dumnezeu din suflet;

7. Cu bunăvoință slujindu-le, ca Domnului, iar nu ca oamenilor;

8. Știind că orice bine va face liecare, aceea va lua dela Domnul, ori robul, ori cel slobod.

9. Și stăpânii, iarăși acestea să faceți către dâșii, slăbind îngrozirea; știind că și al vostru Domn

este în ceruri; și alegere de față nu este la dâșul.

10. Deci, frații mei, întăriți-vă întru Domnul, și întru puterea tăriei lui.

11. Imbrăcați-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți stă împotriva meșșugirilor diavolului.

12. Căci nu ne este nouă lupta împotriva trupului și a sângelui; ci împotriva începătorilor și a domniilor, și a stăpânitorilor întunericului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăței întru cele cerești.

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți stă împotriva în ziua cea rea, și toate isprăvindu-le să stați.

14. Stați drept aceea, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul, și imbrăcându-vă cu zaua dreptăței;

15. Și încălțându-vă picioarele întru gătierea evangheliei păcei;

16. Preste toate luând pavăza credinței, cu care veți putea stinge toate săgețile vicleanului cele aprinse.

17. Și coiful mântuirii luați, și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.

18. Prin toată rugăciunea și cererea rugându-vă în toată vremea întru Duhul, și la însăș aceasta priveghind cu toată răbdarea și rugăciunea pentru toți sfinții;

19. Și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, întru deschiderea gurei mele cu îndrăzneală a arătată faina evangheliei,

20. Pentru care fac solie în legături; ca întru dâșna cu îndrăzneală să grăesc, precum mi se cuvine a grăi.

21. Iar ca să știți și voi cele pentru mine, ce fac, toate vouă le va arătată Tihic iubitul frate și credincioasa slugă întru Domnul;

22. Pre care pentru însăș aceasta l-am trimis la voi, ca să știți cele pentru noi, și să mângăie inimile voastre.

23. Pace fraților, și dragoste cu

30. Rom. 12, 5; 1 Cor. 6, 15.

31. Fac 2, 24; Mat. 19, 5; 1 Cor. 6, 15.

6. 1. Col. 3 20. 2. Eș. 20, 12.

4. Col. 3, 21; A doua Lege 6, 7, 20; Ps. 77, 3; Pild. 19, 18 și 29, 17.

5. Tit. 2, 9; Fil 2, 12; 1 Petr. 2, 18.

6. Col. 3, 23.

8. Rom. 2, 6; 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10.

6. Col. 4, 1; Fapt. 10, 34.

10. 1 Cor. 16, 13;

12. Mat. 16, 17; Ioan 14, 30, Lucă 22, 53;

14. Lucă 12, 35; 1 Petr. 1, 13.

16. 1 Petr. 5, 9; 1 Ioan 5, 4.

17. Is. 59, 17; 1 Tes. 5, 8. 19. Col. 4, 3,

20. 2 Cor. 5, 20; Fapt. 4, 29.

21. Fapt. 20, 4; Col. 4, 7;

credință, dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

24. Darul cu toți cari iubesc pre

24, 2 Cor, 13, 14.

Domnul nostru Iisus Hristos întru nestricăciune, Amin.

Către Efeseni s'a scris dela Roma prin Tibic.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE FILIPPISENI

CAP. 1.

Mulțămire pentru fapta bună a Filippisenilor și rugăciune ca să fie de-săvârșiți. Povestirea luptelor și a o-sârdiei sale.

Pavel și Timotei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor slinșilor întru Hristos Iisus celor ce sunt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Dar vouă, și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțămesc Dumnezeului meu întru toată pomenirea voastră,

4. Pururea întru toată rugăciunea mea pentru voi toți cu bucurie rugăciune făcând.

5. Pentru împărtășirea voastră întru evanghelie din ziua dinău până acum;

6. Nădăduindu-mă la însăș aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun îl va săvârși până în ziua lui Iisus Hristos;

7. Precum îmi este mie cu dreptate aceasta a cugetă pentru voi toți, pentru că vă am eu pre voi în inimă; și în legăturile mele, și în răspunsul și adevărarea evangheliei, cu mine împreună părtași darului voi toți fiind.

8. Că martur mie îmi este Dumnezeu, că vă iubesc pre voi toți în dragostea lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult, și mai mult să prisosească întru cunoștință și întru toată priceperea;

10. Ca să ispițiți voi cele de folos; ca să fiți curași și fără de smin-teală în ziua lui Hristos;

11. Plini de roadele dreptăței, care sunt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Și voesc să știți voi, fraților, că cele pentru mine mai vârtos spre sporul evangheliei au venit;

13. În cât legăturile mele s'au făcut arătate întru Hristos în tot di-vanul, și la ceilalți la toți;

14. Și cei mai mulți din frați întru Domnul, nădăduindu-se pentru legăturile mele, mai mult culează fără de frică a grăi cuvântul.

15. Unii pentru pisma și pricirea, iar alții pentru bunavoință propo-veduesc pre Hristos.

16. Unii din prigonire pre Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;

17. Iar alții din dragoste, știind că spre răspunsul evangheliei sunt pus.

18. Ce este dar? Iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin ade-văr, Hristos se propoveduește; și întru aceasta mă bucur, și încă mă voi bucura.

19. Că știu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile

9. Efes 1, 8.

10. Fapt. 24, 16; Rom. 2, 18.

11. Efes. 5, 9. 13. Filip. 4, 22.

14. Efes. 3, 13; 1 Tes. 3, 3.

15. 2 Cor. 2, 17. 18. Filip. 2, 17.

19. 2 Cor. 1, 11.

1. 1, 2 Cor, 1, 1; 1 Cor, 1, 2.

2, Rom. 1, 7. 3, Rom. 1, 8.

6, Ioan 6, 29. 7, Efes, 3, 1 și 4, 1.

8, Rom, 1, 9.

voastre, și prin darea Duhului lui Iisus Hristos.

20. După așteptarea și nădejdea mea, că întru nimic nu mă voi rușina; ci întru foată îndrăzneală, precum pururea, așa și acum se va mări Hristos în trupul meu, ori prin viață, ori prin moarte.

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri, dobândă.

22. Iar dacă a vieții în trup, aceeași îmi este roada lucrului; și ce voi alege nu știu.

23. Că sunt cuprins de amândouă, dorință având a mă slobozi și împreună cu Hristos a fi; mai bine cu mult mai vătos.

24. Iar a rămâne în trup, mai de folos este pentru voi.

25. Și aceasta nădăduind, știu că voi rămâne și împreună voi petrece cu voi cu toți spre sporirea voastră și bucuria credinței;

26. Ca lauda voastră să sporească întru Hristos Iisus întru mine, prin venirea mea iarăși către voi.

27. Numai cu vrednicie după evanghelia lui Hristos să petreceți; ca ori viind și văzându-vă pre voi, ori nefiind de față la voi, să aud cele pentru voi, că stați într'un duh, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credința evangheliei;

28. Și nesfiindu-vă întru nimic de cel impropriu; care aceluia este arătare a pierzării; iar vouă a mântuirii, și aceasta dela Dumnezeu.

29. Că vouă vi s'a dăruit pentru Hristos, nu numai întru el a crede, ci și pentru dănsul a pătimi;

30. Aceeaș luptă având, care ați văzut întru mine, și acum auziți pentru mine.

CAP. 2.

Sfătuire la viață în unire și umilință, având pildă smerenia și slava lui Hristos. Laudă pe Timotei și Epafrodit.

Deci de este vre o mângâiere întru Hristos, de este vre o voie bună a dragostei, de este vre o împărtășire a Duhului, de este vre o milostivire și îndurare,

2. Pliniși bucuria mea, ca aceeaș să cugetați, aceeaș dragoste având, un suflet fiind, una cugetând.

3. Nimic făcând cu prigonire sau cu mărire deșartă; ci cu smerenie unul pre altul socotind a fi mai de cinsle decât pre sine.

4. Nu ale sale fiecare, ci și ale altora fiecare să căutați.

5. Că aceasta să se înțeleagă întru voi, care și întru Hristos Iisus;

6. Carele în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire au socotit a fi el înlocma cu Dumnezeu;

7. Ci s'au deșertat pre sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se.

8. Și cu închipuirea aflându-se ca omul, s'au smerit pre sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moarte de Cruce.

9. Pentru aceasta și Dumnezeu pre dănsul l-au prea înălțat, și l-au dăruit lui nume, care este preste tot numele;

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești și al celor de desupt;

11. Și toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci iubii mei, precum pururea ați ascultat, nu numai precum când eram de față; ci cu mult mai vătos când sunt departe, cu frică și cu cutremur mântuirea voastră o lucrați.

13. Că Dumnezeu este carele lucrează întru voi și ca să voiți și ca să lucrați, după bunavoință.

14. Toate le faceți fără de cârtiri și fără de îndoiri;

15. Ca să fiți fără de prihană și întregi, fii lui Dumnezeu curați în mijlocul neamului celui îndărătnic și răsvrătit, între cari să străluciți ca niște luminători în lume;

16. Cuvânt al vieții cuprinzând, spre laudă mie în ziua lui Hristos,

4. 1 Cor. 10, 24.

6. Ioan 1, 2; 5, 18; 10, 29.

7. Is. 42, 1; Rom. 8, 3.

8. Evr. 12, 2.

10. Is. 45, 23; Rom. 14, 11.

12. Ps. 2, 9; Efes. 6, 5; 1 Petr. 1, 17.

13. 2 Cor. 3, 5. 14. 1 Petr. 4, 9.

15. Mat. 5, 14; Efes. 5, 8.

16. Is. 49, 4; Gal. 2, 2; 2 Tim. 1, 13; 4, 6; 1 Cor. 9, 26; 2 Cor. 7, 4.

23. 3 Imp. 19, 4; 2 Cor. 5, 8; 2 Tim. 4, 6.

27. 1 Cor. 7, 20; Efes. 4, 1; Col. 1, 10.

28. Rom. 8, 17.

30. Fapt. 16, 22; Col. 1, 29.

2. 1. Rom. 12, 10; Col. 3, 12.

că nu îndeșert am alergat, nici în deșert m'am ostenit.

17. Ci de mă și jertfesc pentru jertfa și slujba credinței voastre, mă bucur, și împreună mă bucur cu voi cu toți

18. Așijderea și voi vă bucurați, și împreună vă bucurați cu mine.

19. Și nădăjduesc întru Domnul Iisus, că pre Timotei fără de zăbavă îl voi trimite la voi, ca și eu să'mi fac inima bună, înțelegând cele pentru voi.

20. Că pre nimeni n'am de un suflet cu mine, care cu tot deadinsul să se grijească de voi.

21. Că toți ale sale caută, iar nu ale lui Iisus Hristos.

22. Iar sânguința lui o știți, că precum fiul unui tată, împreună cu mine a slujit întru evanghelie.

23. Pre acesta dar nădăjduesc să'l trimit îndată, după ce voi vedeți cele pentru mine.

24. Iar am nădejde întru Domnul, că și eu fără de zăbavă voi veni la voi.

25. Iar de nevoe lucru am socotit a trimite la voi pre Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul și ostașul cel dimpreună cu mine; iar al vostru apostol și slujitor al trebei mele.

26. De vreme ce doreă să vă vădă pre voi pre toți, și eră mahnit, că ați auzit că a fost bolnav.

27. Și a fost bolnav aproape de moarte; ci Dumnezeu l-au miluit pre el; și nu numai pre el, ci și pre mine, ca nu înfristare prestă înfristare să am.

28. Deci cuin mai degrab l-am trimis pre el, ca văzându-l pre el iară, să vă bucurați, și eu mai fără de mahnire să fiu.

29. Primiți'l drept aceea, pre el întru Domnul cu toată bucuria; și pre unii ca aceștia întru cinste îi aveți;

30. Căci că pentru lucrul lui Hristos până la moarte s'au apropiat, nebăgând seamă de viață, ca să împlinească lipsa voastră a slujbei celei către mine.

CAP. 3.

Despre credința cea dreaptă împotriva apostolilor mincinoși. Viața duhovnicească nu este în trup, ci în urmarea vieții de jertfire a lui Hristos.

De aceea frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Acesteași a scrie vouă, mie nu'mi este cu lene, iar vouă de folos.

2. Păziți-vă de câini, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păziți-vă de tăiere.

3. Că noi suntem tăierea împrejur, cari cu duhul slujim lui Dumnezeu, și ne laudăm întru Hristos Iisus, și nu ne nădăjdum în trup.

4. Măcar că eu am nădejde și în trup. De se pare cuivă altuia a se nădăjdi în trup, eu mai mult.

5. Tăiat fiind împrejur a opta zi, din neamul lui Israel, din seminția lui Veniamin, evreu din evrei, după lege fariseu;

6. După râvnă gonind biserica; după dreptatea cea din lege, făcându-mă fără de prihană.

7. Ci cele ce îmi erau mie dobânzi, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Iar mai vărtos le și socotesc toate pagubă a fi pentru covârșirea cunoștinței lui Hristos Iisus Domnului meu, pentru carele de toate m'am păgubit, și le socotesc guanoale a fi, ca pre Hristos să dobândesc.

9. Și să mă aflu întru el, neavând dreptatea mea cea din lege, ci ceea ce este prin credința lui Hristos, ceea ce este dela Dumnezeu dreptate întru credință;

10. Ca să'l cunosc pre el și puterea învierii lui și împărtășirea pătimilor lui, închipuindu-mă cu moartea lui;

11. Ca doară cumva aş ajunge la învierea morților.

12. Nu, că acum am luat, sau acum sunt desăvârșit; ci gonesc, ca doară voi și ajunge întru care sunt și ajuns de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns; ci numai una fac,

3. 1. Filip. 2, 18; 4, 4; Rom 12, 12.
2. Is. 56, 11, 12. 3. A doua Lege 30, 6.
2, 2 Cor. 11, 18. 5. Rom. 11, 1,
6. Gal. 1, 13, sq. 7. Mat. 13, 44.
8. Is. 53, 11. 9. Rom. 3, 21 și 9, 30.
10. Rom. 6, 3, sq.; 8, 17. Gal. 6, 17.
12. 1 Tim. 6, 12; Is. 8, 11.

18. Filip. 3, 1; 4, 4.
19. Fapt. 16, 1; 1 Tes. 3, 2.
20. 1 Cor. 16, 10. 21. 1 Cor. 10, 24.
22. 1 Tim. 1, 1. 25. 2 Cor. 8, 23.
27. Is. 38, 1. 29. Rom. 16, 2.
30. 1 Cor. 16, 17.

cele dinapoi uitându-le, și la cele dinaintea întinzându-mă.

14. La semn alert, la răsplătirea chemării cei de sus a lui Dumnezeu întru Hristos Iisus.

15. Deci câți desăvârșiți suntem, aceasta să gândim; și dacă ceva într'alt chip gândiți, și aceasta Dumnezeu va descoperi vouă.

16. Însă la ceea ce am ajuns, cu același dreptar să viețuim, aceeaș să gândim.

17. Fiți împreună următori mie fraților, și vă uitați la cei ce așa umblă precum aveți pildă pre noi.

18. Pentru că mulți umblă, de cari de multe ori am zis vouă, iar acum și plângând zic, că sunt vrăjmașii Crucii lui Hristos;

19. Al căror sfârșitul le este pierzarea, al căror Dumnezeu este pantecele, și a căror slavă este întru rușinea lor, cari cele pământești cugetă.

20. Că petrecerea noastră în ceruri este; de unde și pre Mântuitorul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos;

21. Care va schimba chipul trupului smereniei noastre, ca să se facă în chipul trupului slavei lui, după lucrarea puterii ce are el de a-și supune luiș toate.

CAP. 4.

Indemnări la statornicie și veselie duhovnicească. Pavel mulțumește pentru ajutorul trimis.

Deci frații mei cei iubiți și doriți, bucuria și cununa mea, așa stați întru Domnul, iubiților.

2. Pre Evodia rog și pre Sintihi rog, aceeaș să gândească întru Domnul.

3. Încă te rog și pre tine, sofule iubite, ajută-le lor, cari împreună cu mine s'au nevoit întru evanghelie, și cu Clement și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume sunt scrise în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul, și iarăș zic: bucurați-vă.

15. 1 Cor. 2, 6.

16. Rom. 12, 16; 1 Cor. 1 10, 1 Petr. 3, 8.

19. 2 Cor. 11, 15; Ps. 16, 14; Rom. 16, 18.

20. Efes. 2, 6; Evr. 13, 14. 21. 1 Cor. 15, 43.

4. 1. 2 Cor. 1, 14; 1 Tes. 2, 19, 20.

3. Eșire 32, 32; Ps. 68, 32; Dan. 12, 1; Lucă 10, 20; Apoc. 3, 5; 13, 8.

4. Filip. 3, 1; 2 Cor. 13, 11; 1 Tes. 5, 16.

5. Blândeșele voastre să se facă știute tuturor oamenilor, Domnul aproape este.

6. Nimic să nu vă grijiți; ci întru toate prin rugă și rugăciune cu mulțumită cererile voastre să se arăte lui Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele voastre întru Hristos Iisus.

8. De aceea frații mei, câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, câte sunt de bună lauda; ori ce faptă bună și ori ce laudă, acestea să gândiți.

9. Cele ce ați învățat și ați luat și ați auzit și ați văzut întru mine, acestea să le faceți; și Dumnezeul păcii va fi cu voi.

10. Și m'am bucurat întru Domnul foarte, căci iată oarecând ați înflorit a purta grija de mine; precum și purtați, dar n'ați avut vreme cu prilej.

11. Nu doară că pentru lipsă zic; că eu m'am deprins întru care sunți, îndestulat a fi.

12. Știu și a mă smeri, știu și a avea de prisos; întru tot și întru toate m'am învățat, și a mă sătura și a flămânzi și a avea de prisos și a fi lipsit.

13. Toate le pot întru Hristos, cel ce mă întărește.

14. Însă bine ați făcut, de v'ați făcut împreună părtași necazului meu

15. Și știți și voi Filippisenilor, că la începutul evangheliei, când am ieșit din Machedonia, nici o biserică n'a făcut împărțășire cu mine în cuvânt de dare și de luare, fără numai voi singuri.

16. Că și în Tesalonic și odată și de două ori cele spre trebuința mea ați trimis.

17. Nu că doară caut darea; ci caut rodul cel prisositor spre folosul vostru.

18. Am luat toate, și am de pri-

5. Tit. 3, 2; 1 Cor. 10, 11.

6. Mat. 6, 25, 31; Ps. 144, 20.

7. Ioan 14, 27.

8. Filip. 3, 1; Rom. 12, 17.

9. 1 Tes. 5, 23; Rom. 15, 33.

11. Pilde 15, 16; 1 Tim. 6, 6.

12. 1 Cor. 4, 11; 2 Cor. 6, 10; 11, 27.

13. Is. 33, 24. 15. 2 Cor. 11, 9.

17. Lucă 13, 7; 2 Cor. 9, 6, 12.

18. Filip. 2, 25.

sosit; umplutu-m'am luând dela Epafrodit cele trimise dela voi, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeuul meu să împlinească toată trebuința voastră după bogăția sa întru slavă prin Hristos Iisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălui nostru slava în vecii vecilor, Amin.

21. Spuneți închinăciune la tot

sfântul întru Hristos Iisus. Închină-se vouă frații cari sunt împreună cu mine.

22. Închină-se vouă toți sfinții, mai ales cei din casa Chesarului.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți, Amin.

Către Filippisani s'a scris dela Roma prin Epafrodit.

19. 2 Cor. 9, 8. 20. 2 Tim. 4, 18.

21. 1 Cor. 16, 20.

22. 2 Cor. 13, 12.

23. Gal. 6, 18.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE COLASENI

CAP. 1.

Laudă credința Colasenilor și se roagă pentru întărirea lor întru dânsa. Pavel se bucură de rodul ostenețelor sale.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu și Timotei fratele,

2. Celor ce sunt în Colase sfinților și credincioșilor frași întru Hristos: dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțămim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne.

4. Auzind credința voastră cea întru Hristos Iisus, și dragostea care aveți către toți sfinții.

5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, care ați auzit mai înainte întru cuvântul adevărului evangheliei;

6. Care este de față la voi, precum și în toată lumea; și este făcând roadă și crescând, precum și întru voi, din ziua în care ați auzit și ați cunoscut darul lui Dumnezeu întru adevăr.

7. Precum v'ați și învățat dela Epafra iubitul, cel dimpreună slugă cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos;

8. Care ne-a și arătat nouă dragostea voastră întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din care zi am auzit acestea, nu încetăm întru voi rugându-ne și cerând ca să vă umpleți de cunoștința voiei lui, întru toată înțelegerea și înțelepciunea duhovnicească;

10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun făcând roadă, și crescând spre cunoștința lui Dumnezeu;

11. Cu toată puterea întărindu-vă după tăria slavei lui, întru toată îngăduirea și îndelunga răbdare cu bucurie;

12. Mulțămind Tatălui, celui ce ne-au învrednicit pre noi în partea soartei sfinților întru lumină.

13. Carele ne-au izbăvit pre noi din stăpânirea întunerecului, și ne-au mutat la împărăția Fiului dragostei lui;

14. Întru carele avem răscumpărarea prin sângele lui, iertarea păcatelor;

15. Carele este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, întâiu născut de cânt toată zidirea;

16. Căci întru dânsul s'au zidit toate, cele din ceruri și cele de pre pământ, cele văzute și cele nevăzute, ori scaunele, ori domniile, ori

1. 1. 2 Cor. 1, 1; Efes. 1, 1.

2. Rom. 1, 7. 3. Fil. 1, 3. 4. Efes. 1, 15.

5. 1 Petr. 1, 3, 4.

7. Col. 4, 12; Filim. 23.

10. Efes. 4, 1; 1 Tes. 2, 12; Fil. 1, 27.

11. 1 Cor. 1, 5.

12. 2 Cor. 3, 6; Fapt. 26, 18.

13. Col. 2, 15. 14. Efes. 1, 7.

15. Evr. 1, 3; 2 Cor. 4, 4.

16. Ioan 1, 3, 10; Efes. 1, 10.

începătoriile, ori stăpânirile; toate printr'însul și pentru dânsul s'au zidit;

17. Și el este mai 'nainte de toate și toate întru dânsul sunt așezate;

18. Și el este capul trupului Bisericei; carele este începătură, întâiu născut din morți; ca să fie întru toate el cel întâiu.

19. Că întru el bine a voit să locuiască toată plinirea;

20. Și printr'însul să împace toate spre sine; făcând pace prin sângele Crucii lui; printr'însul, ori celor de pe pământ, ori celor din ceruri.

21. Și pre voi cari ierați oarecând înstreinași și vrăjmași cu mintea întru lucruri rele, iată acum v'au împăcat,

22. În carnea trupului lui prin moarte, să vă puie pre voi sfinți și fără de prihană și nevinovați înaintea sa;

23. De veși rămâneă întru credință întemeiați și întăriți și nemișcați din nădejdea evangheliei, care ați auzit, ceea ce s'a propoveduit la toată zidirea cea de supt cer; căreia m'am făcut eu Pavel slujitor.

24. Acum mă bucur întru patimile mele pentru voi, și plinesc lipsele necazurilor lui Hristos în trupul meu pentru trupul lui, carele este Biserica;

25. Căreia m'am făcut eu slujitor, după iconomia lui Dumnezeu care mi s'a dat mie spre voi, să plinesc cuvântul lui Dumnezeu;

26. Taina cea ascunsă din veci și din neamuri, iar acum s'a arătat sfinșilor lui.

27. Căroa au voit Dumnezeu a le arăta care este bogăția slavei tainei acesteia întru neamuri, carele este Hristos întru voi, nădejdea slavei;

28. Pre carele noi propoveduim, sfătuind pre tot omul, și învățând pre tot omul întru toată înțelepciunea, ca să punem de față pre tot omul desăvârșit întru Hristos Iisus.

29. Întru carele mă și ostenesc,

nevoindu-mă după lucrarea lui, care se lucrează întru mine, întru putere.

CAP. 2.

Creștinii să nu se plece înțelepciunii omenești cei amăgitoare. Vieța cea în unire cu Dumnezeu îmbrățișează duhovnicește și legea în petrecerea cea după Hristos.

Pentrucă voiesc să știți voi câtă nevoie am pentru voi și pentru cei din Laodichia și căși n'au văzut fața mea în trup;

2. Ca să se mângâie inimile lor, tocmiți fiind ei întru dragoste și spre toată bogăția încredinșării înțelegerii, spre cunoștința tainei lui Dumnezeu și Tatăl, și a lui Hristos;

3. Întru care sunt toate vistierile înțelepciunii și ale cunoștinței ascunse.

4. Și această zic: ca nu cineva să vă amăgiască pre voi cu cuvinte plecătoare.

5. Că de și sunt cu trupul depărtat, dar cu duhul împreună cu voi sunt, bucurându-mă și văzând rânduală voastră și țaria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci precum ați luat pre Hristos Iisus Domnul, întru dânsul să umblați;

7. În rădăcinași și zidiți fiind într'însul și întărindu-vă întru credință precum v'ați învățat, prisosind întru ea cu mulțămită.

8. Socotiți ca să nu vă fure pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, după predania oamenilor, după stihilele lumii și nu după Hristos.

9. Căci întru dânsul locuiește toată plinirea Dumnezeirei trupește.

10. Și sunteți întru dânsul plini, carele este capul a toată începătoria și stăpânirea;

11. Întru carele sunteți și tăieți împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mână, întru dezbrăcarea trupului păcatelor cărnei întru tăierea împrejur a lui Hristos;

12. Ingropați fiind împreună cu el prin botez, întru carele v'ați și scu-

17. Pild. 8, 25 sq. 18. Fapt. 26, 23; Rom. 14, 9; 1 Cor. 15, 20; Efes. 1, 23.

19. Col. 2, 9; Ioan 1, 16.

20. Rom. 5, 10; 1 Ioan 2, 2.

21. Efes. 4, 18. 22. Efes 5, 27.

23. Efes. 3, 7; 1 Cor. 15, 58; Marc. 16, 15.

24. 2 Cor. 7, 4; Efes. 3, 13.

25. Efes. 3, 2. 27. 1 Tim. 1, 1.

28. Ioan 1, 7; Efes. 5, 27; 2 Cor. 11, 2.

29. 1 Tim. 4, 10; 2 Tim. 4, 7.

2. 1. Fil. 1, 30. 2. Ioan 17, 3.

3. Is. 11, 2; 1 Cor. 1, 24.

4. Rom. 16, 18. 5. 1 Cor. 5, 3; 14, 40.

7. Efes. 2, 22; 1 Tes. 5, 18.

10. Ioan 1, 16; Efes. 1, 21.

11. A doua Lege 10, 16; Rom. 2, 29.

Iată împreună prin credința lucrării lui Dumnezeu, celui ce l-au sculat pre el din morți.

13. Și pre voi cari erați morți întru păcate și întru neîaierea împrejur a trupului vostru, v'au înviat împreună cu dânsul, iertându-vă vouă toate greșalele;

14. Ștergând cu dogmele zapisul ce eră asupra noastră, care eră protivnic nouă și pre acela l-au luat din mijloc, pironindu'l pre Cruce;

15. Dezbrăcând începătoriile și domniile, i-au vădit de față, arătându'i biruiți pre dâșii întru dânsa.

16. Deci nimeni pre voi să nu vă judece pentru mâncare, sau băutură, sau pentru parte a serbătorei, sau a lunei nouă, sau a sâmbetelor;

17. Care sunt umbră celor viitoare; iar trupul al lui Hristos.

18. Nimeni pre voi să nu vă amăgească volind prin smerenie și slujba îngerilor, la cele ce nu le-a văzut cu mândrie umblând, îndesert umflându-se din mintea trupului său,

19. Și neștiind capul, dintru care tot trupul prin încheieturi și legături primind darea și întocmindu-se, crește creșterea lui Dumnezeu.

20. Deci de ați murit împreună cu Hristos despre stihiiile lumii, pentrue ca și cum ați fi viețuind în lume primiți obiceiuri,

21. Nu te atinge, nici gustă, nici pipăi;

22. Care sunt toate spre stricăciune prin obisnuință; după poruncile și învățăturile oamenilor.

23. Care sunt având cuvânt numai al înțelepciunii întru slujba cea din voea sa, și întru smerenie, și întru nepărtinirea trupului, nu în vre o cinste spre sașiul trupului.

CAP. 3.

Sfătuiri către vicață creștinească, mai ales în căsătorie.

Deci dar de v'ați sculat împreună cu Hristos, cele de sus căutați, unde este Hristos șezând de adreapta lui Dumnezeu.

2. Cele de sus gândiți, iar nu cele pământești.

3. Că ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața voastră, atunci și voi cu dânsul împreună vă veți arăta întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădulările voastre cele de pre pământ: curvea, necurăția, palima, pofta cea rea, și lăcomia, care este slujire idolilor;

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu presle fiii neascultărei;

7. Între care și voi oarecând ați umblat, când viețuiați întru acelea.

8. Iar acum lepădați-le și voi a-celea toate: mânia, iușimea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gura voastră.

9. Nu grăbiți minciună unul către altul, desbrăcându-vă de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui;

10. Și îmbrăcându-vă întru cel nou, care se înnoește spre cunoștință după chipul celui ce l-au zidit pre el;

11. Unde nu este Ellin și Iudeu, tăiere împrejur și neîaiere împrejur, Varvar, Schit, rob și slobod; ci toate și întru toți Hristos.

12. Deci îmbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, întru miloslivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga răbdare;

13. Suferind unul pre altul, și iertând unul altuia, de are cineva împotiva cuivă pără; precum și Hristos a iertat vouă, așa și voi.

14. Iar presle toate acestea îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura săvârșirei.

15. Și pacea lui Dumnezeu să se dăruiască întru inimile voastre, la care și chemați sunteți într'un trup; și mulțămitori vă faceți.

16. Cuvântul lui Hristos să lo-

2. Mat. 6, 33. 3. Rom. 6, 2.

4. Fil. 3, 21; 1 Cor. 15, 43.

5. Rom. 8, 13; Efes. 5, 3.

6. Efes. 5, 6. 7. Rom. 6, 19.

8. Rom. 8, 13; Efes. 4, 22; Evt. 12, 1; Ps. 36, 8. 9. Zab. 8, 16; Efes. 4, 25.

10. Fac. 1, 27.

11. Rom. 10, 12; 1 Cor. 7, 21.

12. Efes. 4, 24 și 32.

13. Mat. 6, 14; Efes. 4, 2.

14. Ioan 13, 34. 15. Fil. 4, 7.

16. 1 Cor. 1, 5; Efes. 5, 19.

13. Efes. 2, 1, 5; Luc. 7, 42.

14. Efes. 2, 15. 15. Col. 1, 13.

16. Rom. 14, 2. 17. Evt. 8, 5.

18. Mat. 24, 4. 19. Efes. 4, 15.

22. Is. 29, 13; Mat. 15, 9.

23. 1 Tim. 4, 8.

3. 1. Colas. 2, 12; Rom. 6, 5.

cuiască întru voi bogat întru toată înțelepciunea; învățându-vă și înțelepțindu-vă pre voi înșivă cu psalmi și cu laude și cu cântări duhovnicești, întru dar cântând întru inimile voastre Domnului.

17. Și tot orice faceți, cu cuvântul, sau cu lucrul, toate să faceți întru numele Domnului Iisus, mulțămind lui Dumnezeu și Tatălui prin el.

18. Femei, plecați-vă bărbaiilor voștri, precum se cuvine întru Domnul.

19. Bărbați, iubiți-vă femeile voastre, și nu vă amărați asupra lor.

20. Feciori, ascultați pre părinți voștri întru toate; că această este bine plăcută întru Domnul.

21. Părinți, nu vă urgisiți pre fiii voștri întru mânie, ca să nu se mănească.

22. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cel după trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci întru dreptatea inimei, temându-vă de Dumnezeu.

23. Și tot orice faceți, din suflet să faceți ca Domnului, iar nu ca oamenilor:

24. Știind că dela Dumnezeu veți lua răsplătirea moștenirii; că Domnului Hristos slujiți.

25. Iar cel ce face nedreptate, va lua aceea ce a făcut cu nedreptate; și alegere de față nu este.

CAP. 4.

Sfătuire la unirea cu aproapele, dreptate și rugăciune.

Stăpâni, ce este cu dreptul și ce este focmeala slugilor să dați; știind că și voi aveți Domn în ceruri.

2. La rugăciune așteptați, priveghiați întru dansa cu mulțămită;

3. Rugându-vă împreună și pentru noi, ca Dumnezeu să deschiză nouă ușa cuvântului, să grăim taina lui Hristos, pentru care sunt și legat;

4. Ca să o arăt pre ea, precum se cade mie a grăi.

17. 1 Cor. 10, 31. 18. Efes. 5, 22.

19. Efes. 5, 25; 1 Petr. 3, 7.

20. Efes. 6, 1. 21. Efes. 6, 4.

22. Efes. 6, 5. 23. Efes. 6, 7.

24. 1 Cor. 7, 22. 25. Fapt. 10, 34.

4. 1. Lev. 25, 43; Efes. 6, 9.

2. 1 Tes. 5, 17.

3. Rom. 15, 30; Efes. 6, 19; 2 Tes 3, 1.

5. Cu înțelepciune să umblați către cei de afară, vremea răscum-părând.

6. Cuvântul vostru totdeauna să fie cu har, dres cu sare, ca să știți cum se cade vouă a răspunde fle-căruia.

7. Cele despre mine toate le va spune vouă Tihic iubitul frate, și credinciosul slujitor și dimpreună slugă întru Domnul;

8. Pre care l-am trimis la voi pentru înșăș aceasta, ca să știți cele pentru voi, și să mângâie inimile voastre;

9. Împreună cu Onisim, credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi. Toate vor spune vouă cele de aici.

10. Închină-se vouă Aristarh cel împreună cu mine robii, și Marcu nepotul lui Varnava, de care ați luat porunci; de va veni la voi să-l primiți pre dânsul;

11. Și Iisus ce se chiamă Iust, cari sunt din țărea împrejur. Aceștia singuri sunt împreună cu mine lucrători spre împărăția lui Dumnezeu, cari mi-au fost mie mângăiere.

12. Închină-se vouă Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos, care se nevoește pururea pentru voi întru rugăciuni, ca să stați desăvârșit și pliniți întru toată voea lui Dumnezeu.

13. Că mărturisesc de dânsul, că are râvnă multă pentru voi, și pentru cei din Laodichia și din Ierapoli.

14. Închină-se vouă Luca doctorul cel iubit, și Dimas.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodichia, și lui Nimfan, și bisericii celei din casa lui.

16. Și dacă se va cesi epistolia aceasta de către voi, faceți ca să se citească și în biserica Laodichienilor; și cea din Laodichia și voi să o citiți.

17. Și ziceți lui Arhip: socotește slujba care ai luat întru Domnul, ca să o plinești.

18. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de legăturile mele. Darul cu voi, Amin.

Către Colaseni s'a scris dela Roma prin Tihic și Onisim.

5. Efes. 5, 15. 6. Marc. 9, 50. 8. Efes. 6, 22. 10. Fapt. 19, 29. 11. Fapt. 11, 2.

12. Col. 1, 7. 15. Rom. 16, 5.

16. 1 Tes. 5, 27. 18. 1 Cor. 16, 21.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

INTÂIA CĂTRE TESALONICHENI

CAP. 1.

Laudă nevoințele apostolești ale Tesalonicienilor.

Pavel și Siluan și Timotei, bisericii Tesalonicienilor întru Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos; har vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțămim lui Dumnezeu pururea pentru voi toți, pomenire de voi făcând în rugăciunile noastre;

3. Neîncetăm pomenind pre voi de lucrul credinței voastre și de osteneala dragostei și de răbdarea nădăjduirii întru Domnul nostru Iisus Hristos, înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru;

4. Știind iubiților frași, dela Dumnezeu alegerea voastră.

5. Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci și întru putere și întru Duh Sfânt și întru adevărire multă; precum știți în ce chip am fost între voi pentru voi.

6. Și voi următori nouă v'ați făcut și Domnului, primind cuvântul întru necaz mult, cu bucuria Duhului Sfânt;

7. Afăta cât v'ați făcut voi pildă tuturor celor ce cred în Machedonia și Ahaia.

8. Că dela voi s'a vestit cuvântul Domnului nu numai în Machedonia și Ahaia, ci și în tot locul credința voastră cea întru Dumnezeu a ieșit; cât nu trebuie să mai grăim noi ceva.

9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, și cum v'ați întors la Dumnezeu dela idoli, a slujii Dumnezeului celui viu și adevărat;

10. Și a așteptă pre Fiul lui din ceruri, pre carele l-au învieat din morți, pre Iisus, carele ne izbăvește pre noi de mâniea cea viltoare.

CAP. 2.

Pavel dorește pre Tesalonicieni, se bucură de ei și îngrijește ca să fie de-săvârșiți.

Că voi știți frașilor, intrarea noastră la voi, că n'a fost deșartă;

2. Ci întâiu pătimind, și ocăriți fiind precum știți în Filipi, am îndrăsnit întru Dumnezeu nostru a grăi către voi evanghelia lui Dumnezeu cu multă nevoință.

3. Că îndemnarea noastră nu este dintru înșelăciune, nici din necurăție, nici cu viclesug;

4. Ci precum ne-am adevărit de la Dumnezeu a fi credincioși a primi evanghelia, așa grăim; nu ca și cum am plăcea oamenilor, ci lui

1. 1. 2 Tes. 1, 1.

3. Ioan 6, 29; 1 Cor. 13, 13.

4. Col 3, 12. 5. 1 Cor. 2, 5. 6. 1 Cor. 4, 16.

7. 1 Tes. 4, 10.

8. Rom 1, 8. 9. 1 Cor 12, 2.

10. Fapt. 1, 11; Fil. 3, 20.

2. 1. 1 Tes. 1, 5. 2. Fapt. 16, 22; 17, 5.

4. Gal. 1, 10.

Dumnezeu, celui ce cercă inimile noastre.

5. Că niciodată întru cuvânt de mânguire am fost la voi, precum știți nici prin prilej de lăcomie; Dumnezeu este marior;

6. Nici căutând dela oameni slavă, nici dela voi, nici dela alții, măcar că puteam să vă fim vouă cu greutate ca apostolii lui Hristos.

7. Ci am fost cu liniște în mijlocul vostru, precum dolca își încălzește pre fiii săi;

8. Așa iubindu-vă pre voi, binevoim a da vouă nu numai evanghelia lui Dumnezeu, ci încă și suferințele noastre, pentru căci ați fost nouă iubiți.

9. Că vă aduceți aminte fraților, de ostenețele noastre și de nevoi; că ziua și noaptea lucrând, ca să nu îngreuiem pre cineva din voi, am propovăduit vouă evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi sunteți martori, și Dumnezeu, cum cu cuvinte și cu dreptate și fără de prihană am fost vouă celor ce ați crezut;

11. Precum știți că pre unul fiecare din voi, ca un părinte pre fiii săi v'am rugat și v'am mângâiat.

12. Și am mărturisit ca să umblați voi cu vrednicie lui Dumnezeu, carele v'au chemat pre voi întru a sa împărăție și slavă.

13. Drept aceea și noi mulțămim lui Dumnezeu neîncetat, căci luând voi cuvântul auzirei de Dumnezeu dela noi, ați primit nu cuvânt al oamenilor, ci precum este adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care se și lucrează întru voi cei ce credeți.

14. Că voi fraților, următori v'ați făcut bisericilor lui Dumnezeu celor ce sunt în Iudeea întru Hristos Iisus; căci aceleași ați pățimit și voi dela cei de un neam cu voi, precum și aceia dela Iudei.

15. Cari și pre Domnul Iisus au omorât și pre prorocii lor, și pre noi ne-au gonit; și lui Dumnezeu au sunt plăcuși, și tuturor oamenilor stau împotrivă;

16. Cari ne opresc pre noi să nu

grăim neamurilor ca să se mântuiască, ca să și împlinească păcatele lor pururea; ci a sosit asupra lor mânia până în sfârșit.

17. Iar noi fraților, rămânând siri-mani de către voi la vreme de un ceas cu fața, nu cu inima, mai mult ne-am sârguit a vedea fața voastră cu mare dorință.

18. Pentru aceea am vrut să venim la voi, eu adică Pavel, și odată și de două ori, ci ne-a împedical satana.

19. Căci care este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa laudei? Au nu și voi veți fi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos întru a lui venire?

20. Că voi sunteți slava noastră și bucuria.

CAP. 3.

Rugăciune pentru sporirea și întărirea în credință a Tesalonicenilor.

Drept aceea mai mult neputând răbdă, bine am voii a rămâne în Atena singuri;

2. Și am trimes pre Timotei, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu, și ajutorul nostru întru evanghelia lui Hristos, ca să vă înlărească pre voi, și să vă mângâie întru credința voastră;

3. Ca nici unul să nu se clătească întru scârbele acestea; că singuri știți că spre acestea suntem puși.

4. Căci când am fost la voi, am zis vouă mai înainte că vom să avem scârbe; precum au și fost, și știți.

5. Drept aceea și eu nerăbdând mai mult, am trimes ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pre voi cel ce ispitește, și să fie în zadar osteneala noastră.

6. Iar acum venind Timotei la noi dela voi, și binevestind nouă credința și dragostea voastră, și cum că aveți pomenire bună de noi pururea, dorind a ne vedea pre noi, precum și noi pre voi;

7. Pentru aceasta ne-am mângâiat fraților de voi, întru tot necazul

5, 1 Cor. 4. 20. 6. Ioan 5. 41; 2 Tes. 3, 7. sq. 7. Fapt. 20, 33. 9. 1 Cor. 4, 12; Fapt. 14; 15. 10. 1 Tim. 3, 2.

12. Efes. 4, 1; Fil. 1, 27.

13. 1 Tes. 1, 5; Mat. 10, 40.

15. Fapt. 2, 23. 16. Mat. 23, 32,

17. Rom. 1, 11. 19. Fil. 4, 1.

3. 3. Efes. 3, 13. 5. Fil. 2, 16.

6. Fapt. 18, 5. 7. 1 Tes. 2, 2,

și nevoea noastră pentru credința voastră;

8. Că acum noi vii suntem, dacă stați voi întru Domnul.

9. Că ce mulțămită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria, cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru;

10. Noaptea și ziua preste măsură rugându-ne ca să vedem fața voastră și să împlinim lipsele credinței voastre.

11. Iar însuș Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus Hristos, să îndrepteze calea noastră către voi.

12. Și pre voi Domnul să vă înmulțească și să vă prisosească cu dragostea unuia spre altul și spre toți, precum și noi spre voi.

13. Ca să întărească inimile voastre fără prihană întru sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toți sfinții lui.

CAP. 4.

Sfătuiri spre înfrânare dreptate, milostenie, spre muncă. Mângâie pre cei întristați pentru cei adormiți cu credința în învierea morților.

De aceea fraților, vă poftim pre voi și vă rugăm întru Domnul Iisus, precum ați luat dela noi în ce chip se cuvine vouă a umbla și a plăcea lui Dumnezeu, ca să prisosiți mai mult.

2. Că știți ce porunci am dat vouă prin Domnul Iisus.

3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, sfințirea voastră, a vă feri voi de toată curvea,

4. A ști fiecare din voi a'și stăpâni vasul său întru sfințenie și cinste.

5. Nu întru patimă de poftă ca și păgânii, cari nu cunosc pre Dumnezeu.

6. A nu trece și a se lăcomi în lucru asupra fratelui său; de vreme ce răsplătitor este Domnul pentru toate acestea, precum și mai înainte am zis vouă și am mărturisit.

7. Că nu ne-au chemat pre noi Dumnezeu spre necurăție, ci spre sfințenie.

8. Drept aceea, cel ce defăimează, nu om defăimează, ci pre Dumnezeu, carele au dat Duhul său cel sfânt întru noi.

9. Iar pentru iubirea de frați, nu trebuiește a scrie vouă; că singuri voi sunteți învățați dela Dumnezeu ca să iubiți unul pre altul.

10. Pentrucă și faceți aceea spre toți frații cari sunt în toată Machedonia; și vă rugăm pre voi fraților, să adăogați mai mult;

11. Și cu dragoste să vă nevoiți ca să fiți cu liniște, și să faceți ale voastre și să lucrați cu mâinile voastre, precum am poruncit vouă;

12. Ca să umblați cu bun chip către cei de afară, și de nimic să nu aveți trebuință.

13. Iar nu voi să nu știți voi fraților, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristați, ca și ceilalți cari n'au nădejde.

14. Pentrucă de credem că Iisus au murit și au învieat, așa și Dumnezeu pre cei adormiți întru Iisus, aduce'i-va împreună cu el.

15. Că aceasta grăim vouă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii, cari vom fi rămași întru venirea Domnului, nu vom întrece pre cei adormiți.

16. Că însuș Domnul întru poruncă cu glasul arhangelului și întru trâmbița lui Dumnezeu se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor înviea înăiu;

17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămași, împreună cu dâșii ne vom răpi în nori, întru întâmpinarea Domnului în văzduh; și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea mângâiați-vă unii pre alții cu cuvintele acestea.

CAP. 5.

A doua venire a lui Hristos. Cuvincioasă pregătire pentru ea.

Iar de ani și de vremi fraților, nu aveți trebuință să scriem vouă.

7. 2 Tim. 1, 9. 8. Lucă 10, 16.

9. Marcu 12, 31.

10. 1 Tes. 1, 7; 4, 1. 11. 2 Tes. 3, 8.

12. Rom. 13, 13. 13. 1 Cor. 10, 1.

14. Rom. 14, 9; 1 Cor. 15, 13.

15. 1 Cor. 15, 23.

17. Apoc. 11, 12; Ioan. 12, 26.

5. 1. Mat. 24, 36.

13. 2 Tes. 2, 17; Fil. 1, 10.

4. 1. 2 Tes. 3, 12; Efes. 4, 1.

3. Rom. 12, 2. 4. 1 Cor. 6, 13 și 18.

5. Col. 3, 5; Gal. 4, 8.

2. Că înși-vă adevărat știți că ziua Domnului ca un fur noaptea așa va veni.

3. Căci când vor zice: pace și liniște, atunci fără de veste va veni preste dâșii pleirea, ca și durerea aceea ca are în pânțele; și nu vor scăpa.

4. Iar voi fraților, nu sunteți întru întunec, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

5. Că voi toți fiți ai luminei sunteți și fii ai zilei; nu suntem ai nopții, nici ai întunecului.

6. Drept aceea să nu dormim, ca și ceilalți; ci să priveghiem și să fim treji.

7. Că cei ce dorm, noaptea dorm; și cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji, îmbrăcându-ne în zaua credinței și a dragostei și în coiful nădejdei de mântuire.

9. Că nu ne-au pus pre noi Dumnezeu spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Carele au murit pentru noi, ca ori de vom priveghia, ori de vom dormi, împreună cu el să vieșuim.

11. Pentru aceea mângâiați unul pre altul, și zidiți unul pre altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi fraților, să cunoașteți pre cei ce se ostesc între voi, și pre mai marii voștri întru Domnul, și pre cei ce vă învață pre voi;

13. Și să-i aveți pre dâșii de priosiți întru dragoste pentru lucrul lor. Pace să aveți între voi.

14. Și vă rugăm pre voi fraților: săfățiți pre cel fără de rândulală, mângâiați pre cei pușini la suflet, sprijiniți pre cei nepușincioși, fiți îndelung răbdători spre toți.

15. Socotiți să nu răsplătească cinevă cuivă rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmați, și spre voi unul spre altul, și spre toți.

16. Pururea vă bucurați.

17. Neîncetați vă rugați.

18. Întru toate mulțămiiți; căci aceasta este voea lui Dumnezeu întru Hristos Iisus spre voi.

19. Duhul să nu-l sfingeți.

20. Prorociile să nu le defăimați.

21. Toate să le ispitiți; ce este bun să iineți.

22. De tot felul de lucru rău să vă feriți.

23. Iar însuș Dumnezeul păcei să vă sfințească pre voi întru toate desăvârșit; și întru tot întreg duhul vostru și sufletul și trupul fără de prihană întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.

24. Credincios este cel ce v'a chemat pre voi, care va și face.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Spuneți închinăciune fraților tuturor cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pre voi întru Domnul ca să se citească epistolia aceasta tuturor sfinților frați.

28. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, Amin.

Cea întâia către Tesaloniceni s'a scris de la Atena.

14. 2 Tes. 3, 15. 15. Pilde 17, 13; Rom. 12, 17; 1 Petr. 3, 9. 16. Lucă 10, 20.

17. Lucă 18, 1; Rom. 12, 12; Col. 4, 2.

18. Efes. 5, 20; Col. 2, 7.

20. 1 Cor. 14, 1. 21. Rom. 2, 18.

23. Rom. 15, 33

24. 1 Cor. 1, 9; 2 Tes. 3, 3; 2 Tim. 3, 13; 1 Ioan 1, 9. 25. Col. 4, 3.

26. Rom. 16, 16.

2. Lucă 12, 39; 2 Petr. 3, 10; Apoc. 3, 3.

3. Ier. 6, 14. 4. Efes. 5, 8.

5. Lucă 16, 8; Rom. 13, 12.

8. Rom. 13, 12; Is. 59, 17. 9. Rom. 9, 23.

10. Rom. 14, 8, 9; 2 Cor. 5, 15.

11. 1 Tes. 4, 18; Evr. 10, 24.

12. 1 Cor. 16, 18.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

A DOUA CĂTRE TESALONICHENI

CAP. 1.

Mulțămire pentru credința Tesalonicenilor și rugăciune pentru desăvârșirea lor.

Pavel și Siluan și Timotei, bisericei Tessalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Domnul Iisus Hristos:

2. Dar vouă și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. A mulțămii datori suntem lui Dumnezeu pururea pentru voi, fraților, precum se cuvine, căci mult crește credința voastră, și se înmulțește dragostea a unuia fiecăruia dintre voi spre altul;

4. Atâta cât și noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericile lui Dumnezeu pentru răbdarea voastră și credința întru toate gonirile voastre și necazurile care suferiți:

5. Spre arătarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru care și pătimiți.

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplăti necaz celor ce vă necăjesc pre voi.

7. Și vouă celor necăjiți odihniți cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu îngerii puterii sale.

8. Cu văpale de foc dând isbândă

celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, și celor ce nu ascultă evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos;

9. Cari vor lua muncă pierirea cea veșnică dela fața Domnului, și dela slava puterii lui;

10. Când va veni să se proslăvească întru slinșii săi, și să se facă minunat întru toți credincioșii (că s'a crezut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.

11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeul nostru chemărei, și să plinească toată bunăvoința bunățăfei, și lucrul credinței întru putere.

12. Ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, și voi întru el, după darul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

CAP. 2.

Despre Antihrist. Sfârșitul lumii. Mulțămire pentru chemarea la credință a Tesalonicenilor.

Și vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, și a noastră adunare la dânsul,

2. Ca nu degrab să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăimântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistole ca și cum ar fi trimisă

1. 2. 1 Cor. 1, 3; Col. 1, 2.

3. 1 Tes. 1, 2 4. 2 Cor. 7, 14.

5. Fil. 1, 28; Luc. 21, 36.

7. 1 Tes. 4, 16; 1 Petr. 4, 13; Mat. 25, 31,

8. Is. 66, 15, 16; Rom. 2, 8.

9. Is. 2, 10. 10. Col. 3, 4.

11. 1 Tes. 1, 2.

2. 2. 1 Tes. 5, 2.

dela noi, cum că ar fi sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva pre voi nici într'un chip că va veni, de nu va veni mai întâi depărtarea, și de nu se va arăta omul păcatului, fiul pieririi;

4. Protivnicul și care se va înălța mai pre sus de tot cel ce se zice Dumnezeu, sau închinăciune; așa cât să șază el în Biserica lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pre sine cum că ar fi el Dumnezeu.

5. Au nu vă aduceți aminte că încă fiind eu la voi acestea am zis vouă?

6. Și acum, ce îl oprește, știți, ca să se arăte el la vremea sa.

7. Că iată taina fărădelegei se lucrează; numai cel ce oprește acum până se va lua din mijloc.

8. Și atunci se va arăta acel fărădelege, pre care Domnul îl va omorî cu duhul gurei sale, și îl va pierde cu arătarea venirii sale;

9. A cărui venire este după lucrarea satanei întru toată puterea și semne și minuni ale minciunii,

10. Și întru toată amăgirea nedreptăței întru cei pieritori; pentru că dragostea adevărului n'au primit ei ca să se mântuească.

11. Și pentru aceea va trimite lor Dumnezeu lucrarea înșelăciunii, ca să crează ei minciunii;

12. Ca să se judece toți cari n'au crezut adevărului, ci au binevoit întru nedreptate.

13. Iar noi datorî suntem pururea a mulțămîi lui Dumnezeu pentru voi, frașilor iubiți de Domnul, căci v'au ales pre voi Dumnezeu din început spre mântuire întru slăvirea Duhului și întru credința adevărului;

14. La care v'au chemat pre voi prin evanghelia noastră, spre câștigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Drept aceea, frașilor, stați, și înștișați predaniile care v'afi învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră.

16. Iar însuș Domnul nostru Iisus Hristos, și Dumnezeu și Tatăl

nostru, carele ne-au iubit pre noi, și ne-au dat mângăiere veșnică și nădejde bună prin har.

17. Să mângăie inimile voastre, și să vă întărească pre voi întru tot cuvântul și lucrul bun.

CAP. 3.

Indemnare spre rugăciune, spre muncă și ferire de leneși și iscoditori.

De aceea, rugați-vă frașilor, pentru noi, ca cuvântul Domnului să curgă și să se slăvească, ca și întru voi;

2. Și ca să ne izbăvim de oamenilor cei răi și vicleni; că nu este a tuturor credința.

3. Iar credincios este Domnul, carele va întări pre voi, și vă va păzi de cel viclean.

4. Iar avem nădejde întru Domnul de voi, că cele ce poruncim vouă, și faceți, și le veți face.

5. Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu, și răbdarea lui Hristos.

6. Și poruncim vouă, frașilor, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți voi de tot frațele ce umblă fără de rânduială, și nu după predania care a luat dela noi.

7. Căci înșlivă știți cum se cade vouă să urmați nouă; că noi n'am umblat fără de rânduială întru voi;

8. Nici în dar pâine am mâncat dela cineva; ci întru osteneală și nevoință noaptea și ziua lucrând, ca să nu îngreuiem pre cineva din voi;

9. Nu că doară n'avem putere, ci ca pre noi chip să ne dăm vouă, ca să ne urmați nouă.

10. Că și când eram la voi, aceeaș porunciam vouă, că dacă nu voește cineva să lucreze, nici să mănânce.

11. Că auzim că oarecarli umblă la voi fără de rânduială, nimic lucrând, ci iscodind.

12. Și unora ca acestora porun-

17. 1 Tes. 3, 13.

3. 1. Col. 4, 3. 3. 1 Cor. 1, 9.

4. 2 Cor. 7, 16; Gal. 5, 10.

6. Mat. 18, 17; Rom. 16, 17.

7. 1 Cor. 4, 16; 1 Tes. 1, 6.

8. 1 Cor. 4, 12.

9. Mat. 10, 10; 1 Cor. 4, 16.

10. Fac. 3, 19. 12. 1 Tes. 4, 11.

3. Efes. 5, 6. 4. Dan. 11, 36.

7. Fapt. 20, 29. 8. 1s. 11, 4; Ap. 19, 15.

9. Mat. 24, 24. 10. 2 Cor. 2, 15.

11. Rom. 1, 24. 12. Rom. 1, 32.

13. Efes. 1, 4. 15. 2 Tes. 3, 6.

cim și îi rugăm întru Domnul nostru Iisus Hristos, ca, cu liniște lucrând, să-și mănânce pâinea lor.

13. Iar voi, frașilor, nu slăbiți a face bine.

14. Iar de nu ascultă cinevă de cuvântul nostru, pre acela prin epistolie, să-l însemnați, și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Și să nu-l socotiți ca pre un vrăjmaș, ci să-l învățați ca pre un frate.

16. Și însuș Domnul păcei să vă deă vouă pace pururea în tot chipul. Domnul fie cu voi cu toți.

17. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel, care este semn în toată epistolia: așa scriu.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți, Amin.

Cea a doua către Tesaloniceni s'a scris dela Atena.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

INTÂIA CĂTRE TIMOTEI

CAP. 1.

*Invățătura legii vechi și a Evangheliei
lămurită de Pavel cu pilda sa.*

Pavel apostol al lui Iisus Hristos după porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru și a Domnului Iisus Hristos, nădejdea noastră;

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: dar, milă și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Precum te-am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machedonia, ca să poruncești unora să nu învețe într'alt chip.

4. Nici să ia aminte la basne și la numere de neamuri fără de sfârșit, cari fac întrebări mai vârtos decât iconomia lui Dumnezeu cea întru credință.

5. Iar sfârșitul poruncei este dragostea din inimă curată și din știință bună și din credință neîfărmică.

6. Dela care unii rățâcind s'au întors la cuvinte deșarte,

7. Vrând a fi învățători de lege; neînțelegând nici cele ce grăiesc, nici pentru cele ce întăresc.

8. Ci știm că legea este bună, de o ține cineva după lege;

9. Știind aceasta, că dreptul lege nu este pusă, ci celor fărădelege

și nesupuși, necredincioșilor și păcătoșilor, nedreptilor și spurcașilor, ucigătorilor de fată și ucigătorilor de mumă, ucigătorilor de oameni.

10. Curvarilor, sodomenilor, tâlhărilor, mincinoșilor, celor ce se jură strâmb și orice alt se împotrivește învășătorei cel sănătoase.

11. După evanghelia slavei a fericitului Dumnezeu, care mi s'a încredințat mie.

12. Și mulțănesc celui ce m'au înțărît pre mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, căci credincios m'au socotit, puindu-mă întru slujbă;

13. Pre mine cei ce eram mai înainte hulitor și gonitor și ocărător; ci am fost miluit, că neștiind am făcut întru necredință.

14. Și prea s'a înmulțit harul Domnului nostru cu credința și dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus au venit în lume să mântuiască pre cei păcătoși, dintru cari cel dintâiu sunt eu.

16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întâiu să arate Iisus Hristos toată îndelunga răbdare, spre pildă celor ce vor să crează întru dânsul spre viața cea veșnică.

17. Iar împăratului veacurilor, celui nescricăcios, celui nevăzut, u-nuia prea înțeleptului Dumnezeu, cinste și slavă în vecii vecilor, Amin.

1. 1. Fapt. 9, 15; Rom. 1, 1; Col. 1, 27.

2. Tit 1, 4. 4. Tim. 4, 7. 5. Ecl. 12, 13.

6. Tim. 6, 4, 20. 7. Ioan 3, 10.

8. Rom. 7, 12.

10. Eș. 21, 16. 11. Tim. 6, 15.

12. Fapt. 9, 15. 15. Mat. 18, 11.

18. Această poruncă îți încredințez fie, fiule Timotei, după prorociile care s'au făcut mai 'nainte spre tine, ca să te oștești într'însele bună oștire.

19. Având credință și bună știință, care unii lepădându-o, din credință au căzut.

20. Dintru cari este Imeneu și Alexandru, pre cari i-am dat satanei, ca să se învețe a nu huli.

CAP. 2.

Despre rugăciune. Să se facă pentru toți pretutindenea cu inimă curată. Despre învățători. Să fie bărbați iar nu femei, din pricina firei și a slăbiciunii.

Deci rogu-te mai 'nainte de toate să faci rugăciuni, cereri, făgăduințe, mulțămii pentru toți oamenii

2. Pentru împărași și pentru toți cari sunt întru dregătorii, ca să petrecem viață lină și cu odihnă întru toată buna credință și curăția.

3. Că aceasta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorului nostru;

4. Carele voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vie.

5. Că unul este Dumnezeu, unul și mijlocul între Dumnezeu și între oameni, omul Iisus Hristos;

6. Carele pre sine însuș s'au dat preț de răscumpărare pentru toți, mânturisirea în vremile sale.

7. Întru care sunt pus eu propovăduitor și apostol, (adevărul zic întru Hristos, nu minș); învățător neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voiesc dar ca să se roage bărbașii în tot locul, ridicându'și mâinile curate, fără de mânie și fără de îndoire.

9. Așijderea și femeile cu podoabă de cinst, cu sială și cu întreagă înțelepciune să se împodobească pre sine; nu cu împleșturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritărilor, sau cu haine scumpe,

10. Ci (precum se cuvine femeilor celor ce se făgăduesc temerei de Dumnezeu) cu fapte bune.

11. Femeia întru tăcere să se învețe cu toată ascultarea.

12. Iar femeii să învețe nu dau voie, nici a'și stăpâni bărbatul, ci să fie întru liniște.

13. Că Adam întâiu s'a zidit, apoi Eva.

14. Și Adam nu s'a amăgit, iar mulierea amăgindu-se a fost întru călcarea poruncei.

15. Dar se va mântui prin nașterea de fii, de vor petrece întru credință și întru dragoste și întru sfințire cu întreagă înțelepciune.

CAP. 3.

Insușirile slujitorilor bisericești. Taina dumnezeiești intrupări.

Credincios este cuvântul; de pofteste cineva episcopie, bun lucru pofteste.

2. Însă se cade episcopului să fie fără de prihană, al unei muieri bărbat, treaz, înțreg la minte, cucernic, iubitor de streini, învățător;

3. Nebeșiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urtă; ci blând, nesladnic, nelubitor de argint;

4. Casa sa bine chivernisindu-și, feciori având ascultători cu toată cucernicia;

5. Că de nu știe cineva a'și chivernisi casa sa, cum de Biserica lui Dumnezeu va purta grijă?

6. Nu de curând bolezat fiind, ca nu umflându-se, în osânda diavolului să cază.

7. Și se cade lui și mărturie bună să aibă dela cei din afară; ca nu în ocară să cază și în cursa diavolului,

8. Diaconii așijderea cucernici să fie, nu îndolși la cuvânt, nebăutori de vin mult, neagonisitori de dobândă urtă;

9. Ci având taina credinței întru știință curată.

10. Și aceștia să se ispitească întâiu; după aceea să se diaconească fără de prihană fiind.

18. Tim. 6, 12; Iud. 3. 19. Tim. 3, 9.

20. 2 Tim. 2, 17; 1 Cor. 5, 5.

2. 1. Filip. 4, 6. 3. Tim. 4, 10.

4. Ez. 18, 23; 2 Petru 3, 9.

5. Is. 45, 21 sq; Ioan 17, 3; Evc. 12, 24.

6. Gal. 1, 4; Tit 2, 14.

7. Fapt. 9, 15; 2 Tim. 1, 11.

9. 1 Petru 3, 3.

10. Tim. 5, 10. 11. Efes. 5, 22.

12. 1. Cor. 14, 34; Fac. 3, 16.

13. Fac. 1, 27. 14. Fac. 3, 6.

3. 1. Fapt. 20, 28.

2. Lev. 21, 17; Tit. 1, 6.

3. Lev. 10, 9; Tit. 1, 7. 4. 1 Imp. 2, 12.

7. 1 Tim. 5, 10; 1 Cor. 5, 12.

11. Femeile așijderea să fie cucernice, neclevesitoare, nelimbute, treze, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie ai unei femei bărbăți, feciorii bine chivernisindu-și, și casele lor.

13. Că cei ce slujesc bine, treaptă bună loruş își dobândesc, și mulțămă îndrăznire întru credința cea întru Hristos Iisus.

14. Acestea scriu ție, având nădejde că voi veni la tine fără zăbavă;

15. Iar de voi zăbovi, ca să știu cum trebuie în casa lui Dumnezeu a petrece, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stălp și întărire a adevărului.

16. Și cu adevărat mare este тайна creștinătății; Dumnezeu s'au arătat în trup, s'au îndreptat în Duhul, s'au văzut de îngeri, s'au propovăduit întru neamuri, s'au crezut în lume, s'au înălțat întru slavă.

CAP. 4.

Povestire despre învățăături mincinoase în privința căsătoriei și a mâncărilor. Indemnare la evlavie, ce întrece nevoița trupească și a se face pildă credincioșilor.

Iar Duhul arătat grăește, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii dela credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile cele drăcești;

2. Ale celor ce întru făgărie grăesc minciuni; fiind arși la a lor știință;

3. Oprind a se însură, învățând a se feri de bucatele, care Dumnezeu le-au făcut spre împărtășire cu mulțumită celor credincioși și cari cunosc adevărul.

4. De vreme ce toată făptura lui Dumnezeu este bună, și nimic nu este de lepădat, care se ia cu mulțămire;

5. Că se sfințește prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Acestea toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus

Hristos, hrănindu-te cu cuvintele credinței și ale bunei învățături, căreia ai urmat.

7. Iar de basnele cele spurcate și băbești te ferește și te nevoește pre tine spre buna credință.

8. Că nevoița cea trupească spre puțin este folositoare, iar buna credință spre toate este folositoare, având făgăduință a vieții acestei de acum și a celei viitoare.

9. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic.

10. Că spre aceasta ne și ostenim și suntem ocăriți, căci am nădăjduit întru Dumnezeu cel viu, carele este Mântuitorul tuturor oamenilor, și mai vărfos celor credincioși.

11. Poruncește acestea și învăță.

12. Nimeni tinerețele tale să nu le deaime; ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voi veni, ia aminte la celre, la mângâiere, la învățătură.

14. Nu fii nebagător de seamă de darul ce este întru tine, care ți s'a dat prin prorocie, cu punerea mâinilor preoției.

15. De acestea să gândești, întru acestea fii; ca procopseala ta să fie arătată întru toți.

16. Păzește-te pre tine însuși și învățătura, și rămâi întru acestea; că acestea făcând și pre tine te vei mântui, și pre cei ce te vor ascultă.

CAP. 5.

Cum să se poarte cuvințios cu fiecare; vâdulele, vârsta și povățuirea lor; cinstirea preoților. Despre hirotonie. Păcatele se vădesc.

Pre cel bătrân să nu'l înfrunzezi, ci îl îndeamnă ca pre un părinte; pre cel mai tineri ca pre niște frați;

2. Pre cele bătrâne ca pre niște maice, pre cele tinere ca pre niște surori, întru toată curăția.

11. Tit. 2, 3.

13. Mat. 25, 21; 1 Ioan 3, 21.

16. Ioan 1, 14; Marcu 16, 19.

4. 1. Dan. 7, 25; 2 Tim. 3, 1; 2 Petr. 3, 3; 1 Ioan 2, 18 și Iud. 18.

3. Fac. 9, 3; 1 Cor. 10, 30.

4. Fac. 1, 31; Fapt. 10, 15.

6. 2 Tim. 1, 5.

7. 1 Tim. 6, 20; 2 Tim. 2, 16; Tit. 1, 14; 3, 9.

8. 1 Tim. 6, 6. 9. 1 Tim. 1, 15.

10. Tit. 2, 10; Efes. 5, 23.

12. Tit. 2, 15. 13. Ioan 5, 38.

14. 1 Tim. 5, 22; Fapt. 6, 6; 8, 17.

16. Rom. 11, 14.

5. 1. Lev. 19, 32. 2. Ioan 19, 27.

3. Pre văduve cinstește-le, pre cele ce sunt cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vre o văduvă are feciori sau nepoți, să se înveje întâiu a'și chivernisi casa sa într-o bună credință, și să dea răsplătiri părinților; că aceasta este bună și primă înaintea lui Dumnezeu.

5. Iar cea cu adevărat văduvă și singură, nădăjduiește întru Dumnezeu, și se zăbovește întru rugăciuni și cereri noaptea și ziua.

6. Iar ceea ce petrece întru desfătare, de vie este moartă.

7. Și acestea poruncește, ca fără de prihană să fie.

8. Iar dacă cineva nu poartă grije de ai săi, și mai vartos de ai casei sale, de credință s'a lepădat, și mai rău este decât cel necredincios.

9. Văduva să se aleagă nu mai puțin de șasezeci de ani, care a fost unui bărbat femeie,

10. Întru fapte bune fiind mărturisită: de a crescut feciori, de a primit streini, de a spălat picioarele sfinților, de a ajutat celor necăjiți, de a urmat la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește; căci când se înfierbântează împotriva lui Hristos, vor să se mărite;

12. Având osândă, căci credința cea dintr-îu au lepădat.

13. Împreună încă și fără de lucru a fi se învață, umblând din casă în casă; și nu numai fără de lucru, ci și limbute și iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, voui ca cele tinere să se mărite, fii să nască, case să chivernisească, ca să nu dea nici o pricină profivnicului spre ocară.

15. Că iată unele s'au întors în urma satanei.

16. Iar de are vre un credincios sau credincioasă văduve, să le ajute lor, și să nu se îngreuleze biserica; ca celor ce sunt cu adevărat văduve să le ajute.

17. Preoșii cei ce își țin bine dreptățile, de îndoiță cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc în cuvânt și întru învățătură.

18. Că zice scriptura: boului ce treieră să nu'i legi gura. Și: vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Împotriva preotului părănu primii, fără numai prin doi sau trei martori.

20. Pre cei ce păcătuiesc, înaintea tuturor muștră-i, ca și ceilalți frică să aibă.

21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos și a îngerilor lui celor aleși, ca să păzești acestea fără de căutare în față, nimic făcând după plecare.

22. Măinile degrab să nu'ți pui pre nimeni, nici te face părtaș în păcate streine; pre tine curat te păzește.

23. De acum nu mai bea apă, ci puțin vin primește pentru stomacul tău, și pentru cele dese slăbiciunile tale.

24. Ale unor oameni păcatele sunt arătate, mergând mai înainte la judecată, iar ale unora și în urmă vin.

25. Așijderea și faptele cele bune arătate sunt, și cele ce sunt într'alt chip a se ascunde nu pot.

CAP. 6.

Despre slugi. Ferire de lăcomie. Învățătură spre păzirea credinței până în sfârșit și rovășuirea bogățiilor la smerenie și milostenie.

Căți sunt supt jug robi, pre stăpânii lor de toată cinstea vrednici să'i socotiască, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu și învățătura.

2. Și cari au stăpâni credincioși, să nu'i defaima, căci frați sunt; ci mai vartos să le slujească, căci credincioși sunt și iubiți, cei ce face-rea de bine primesc. Acestea învață și îndeamnă.

3. Iar de învață cineva într'alt chip și nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos și de învățătura cea după bunăcredință,

4. Acela s'a trufit, neștiind nimic, ci bolnăvinduse întru întrebări și în cuvinte de prigonire, dintru care

5. Lucă 2, 37; 18, 1. 6. Rom 8, 13.

7. 1 Tim. 4, 11.

8. Gal 6, 10; 2 Tim. 3, 5.

10. Evt. 13, 2. 13. Pilde 7, 11.

14. 1 Cor. 7, 9.

15. 1 Tim. 1, 6. 17. Rom, 12, 8.

18. A doua Lege 25, 4; 1 Cor. 9, 9; Lucă 10, 7. 19. Ioan 8, 17. 22. Fapt. 6, 6.

23. Ps. 103, 16. 25. Gal. 5, 22.

6. 1. Efes. 6, 5. 2. 1 Tim. 4, 11; Tit 3, 8.

3. Gal. 1, 6 sq; 2 Tim. 1, 13.

se face pisma, pricirea, hulele, prepusurile cele viclene,

5. Cuvintele cele deșarte ale oamenilor celor stricați de minte și lipsiți de adevăr, cari socotesc a fi câștig creștinătatea; depărtează-te dela unii ca aceia.

6. Însă câștig mare este bunacredință cu îndestulare.

7. Că nimic n'am adus în lume, arătat este că nici a scoate ceva nu putem.

8. Ci având hrană și îmbrăcăminte, cu acestea îndestulați să fim.

9. Iar cei ce vor să se îmbogățască, cad în ispite și în curse și în poftă multe fără de socoteală și vătămătoare, care cufundă pre oameni în pieire și în pierzare.

10. Că rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint; care unii pofindu-o au rălăcit din credință și s'au pătruns cu dureri multe.

11. Iar tu, o omul lui Dumnezeu, fugi de acestea, și urmează dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blândeșele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea veșnică, la care și chemat ești, și ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor martori.

13. Poruncescu'și înaintea lui Dumnezeu, carele înviează toate, și înaintea lui Hristos Iisus, carele au măr-

turisit înaintea lui Pilat din Pont mărturisirea cea bună.

14. Să păzești tu porunca nespurcată și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Pre care în vremile sale o va arăta, cel fericit și singur Puternic. Împăratul împărașilor și Domnul domnilor;

16. Carele singur are nemurire și locuște întru lumină neapropiată; pre carele nu l-a văzut nimeni din oameni, nici a'l vedea poate, căruia cinstea și stăpânirea veșnică, Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește, să nu se înalțe cu gândul, nici să nădăjduiască spre avușia cea nesătătoare; ci întru Dumnezeu cel viu, carele ne dă nouă toate de prisositi spre desfătare;

18. Să facă lucruri bune, să se îmbogățască întru fapte bune, să fie lesne dățători, împărțășitori;

19. Agonisindu'și lor și temelie bună în veacul cel viitor, ca să ia viața cea veșnică.

20. O Timotee, lucrul cel încredințat ție păzește-l, depărtându-te de glasurile deșarte, cele spurcate, și de vorbele cele proptivnice ale științei cei cu nume mincinos.

21. Cu care unii lăudându-se, întru credință au rălăcit. Darul cu tine, Amin,

Cea întâia către Timotei s'a scris dela Laodichia, care este mitropolie a Frigbiei Pacatianei.

6. Fil. 4, 11. 7. Ecl. 5, 14.

8. Fac. 28, 20; Pilde 30, 8.

9. Pilde 23, 4; 28, 22.

10. Eș. 23, 8. 11, 2 Tim. 2, 22.

12. 1 Cor. 9, 25.

13. A doua Lege 32, 39; Ioan 18, 36.

15. Apoc. 17, 14; A doua Lege 10, 17.

16. Ioan 1, 18. 17. Ps. 61, 10.

18. A doua Lege 15, 7.

20, 2 Tim. 1, 14. 21. 2 Tim. 2, 18.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

A DOUA CĂTRE TIMOTEI

CAP. 1.

Pavel laudă credința lui Timotei și-l îndeamnă la răbdare în prigoniri dându-se pre sine pildă.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voea lui Dumnezeu, după făgăduința vieții care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei iubitului fiu: dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru.

3. Mulțămesc lui Dumnezeu, că-ruia slujesc dela strămoși întru curată știință, că neîncetafă aducere aminte de tine am întru rugăciunile mele noaptea și ziua;

4. Dorind ca să te văz, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie;

5. Pomenire luând de credința cea neîfărnica, care este întru tine, care s'a sălășluit mai întâiu în moașă-ta Loida și întru maică-ta Evnichia; și încredințat sunt că și întru tine,

6. Pentru care pricină îți aduc aminte ție, ca să aprinzi Darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mâinilor mele,

7. Că nu ne-au dat nouă Dumnezeu duhul temerei; ci al puterii și al dragostei și al întregii înțelepciuni.

8. Deci nu te rușină de mărturi-

sirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui; ci pălmește împreună cu evanghelia după puterea lui Dumnezeu.

9. Carele ne-au mântuit pre noi și ne-au chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a sa mai înainte hotărâre și darul, care s'a dat nouă întru Hristos Iisus mai înainte de anii vecilor,

10. Și acum s'au arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, carele moartea au stricat, și au adus la lumină viața și nestricăciunea prin evanghelie;

11. La care sunt pus eu propoveduitor și apostol și învățător neamurilor.

12. Pentru care pricină și acestea pățimesc, ci nu mă rușinez, că știu cui am crezut, și încredințat sunt, că puternic este a păzi lucrul cel încredințat mie la ziua aceea.

13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibi, care ai auzit dela mine, întru credință și întru dragoste, care este întru Hristos Iisus.

14. Lucrul bun cel încredințat ție să-l păzești prin Duhul cel Sfânt, care locuiește întru noi.

15. Știi aceasta că s'au întors de la mine toți cei din Asia; dintre cari este Fighele și Ermoghen.

16. Deă Domnul milă casei lui O-

1. 1. 2 Tim. 2, 10; Ioan 1, 4; 1 Ioan 5, 11, sq.
2. 1 Cor. 7, 25; 1 Tim. 1, 2; Tit 1, 4.
3. Fapt. 23, 1; Rom. 1, 8 5. Fapt. 16, 1,
6, 1 Tes. 5, 19; 1 Tim. 4, 14,
7. Rom. 8, 15.

9. Tit. 3, 5,
10. Rom. 16, 25; Is. 25, 8; Osie 13, 14; 1
Cor. 15, 55; Evr. 2, 14.
11. 1 Tim. 2, 7. 12. 2 Tim. 4, 8.
13. 1 Tim. 6, 3; Tit 2, 1,
14. 1 Tim. 6, 20.

nisifor; că de multe ori m'a odihnit și de lanțul meu nu s'a rușinat.

17. Ci încă venind în Roma, mai cu osârdie m'a căutat și m'a aflat.

18. Deă'i lui Domnul să aflu milă dela Domnul în ziua aceea și câte în Eies mi-a slujit mie, tu mai bine știi.

CAP. 2.

Indeamnă pre Timotei a purta cu credință dregătoria sa. Mângâiere în pătimiri. Ferire de anumite răutăți.

Deci tu fiul meu, întărește-te în darul cel întru Hristos Iisus.

2. Și cele ce ai auzit dela mine în fașa multor martori, acestea le încredințează la oameni credincioși, cari îndestulași vor fi a învăța și pre alții.

3. Tu dar pătimește ca un bun viteaz al lui Iisus Hristos.

4. Nimeni ostaș fiind se amestecă cu lucruri lumești, ca voevodului să fie plăcut.

5. Și de și se va lupta cineva, nu se încununează, de nu se va lupta după lege.

6. Plugarului ce se ostenește, se cade întâiu el din roadă să mănânce.

7. Înțelege cele ce îți grăiesc; deă'fi fie Domnul înțelegere întru toate.

8. Adu'ți aminte de Domnul Iisus Hristos, carele s'au sculat din morți din sămânța lui David după evanghelia mea.

9. Întru care pătimesc până la legături, ca un făcător de rele, ci cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă.

10. Pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleși, ca și aceia să dobândească mântuirea, care este întru Hristos Iisus cu slavă veșnică.

11. Credincios este cuvântul; că de am murit împreună cu Hristos, împreună cu dânsul vom și via;

12. De răbdăm, împreună vom și împărăși, de ne vom lepădă de el, și el se va lepădă de noi;

13. De nu credem, el credincios rămâne, a se tăgădui el pre sine, nu poate.

14. Acestea să'i îndemni, mărturisindu-le înaintea lui Dumnezeu să nu se pricească în cuvinte spre nici un folos, fără numai spre surparea celor ce aud.

15. Nevoește-te să te arăți pre tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător nerușinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iar de cuvintele deșarte, cele spurcate le ferește; că spre mai multă păgânătate vor spori.

17. Și cuvântul lor ca cangrena pășune va afla, dintru cari este I-meneu și Filii;

18. Cari dela adevăr au rălăcit, zicând că învierea acum s'a făcut și răstoarnă credința oarecăroră.

19. Însă temelia cea tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: cunoscut au Domnul pre cei ce sunt ai lui. Și: să se depărteze de la nedreptate tot cel ce numește numele lui Hristos.

20. Iar în casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut, și unele sunt spre cinst, iar altele spre necinst.

21. Deci de se va curăți cineva pre sine dintru acestea, va ti vas de cinst, sfințit și de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gălfit.

22. Iar de pottele tinereșilor fugi, și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea, cu toți cei ce chiamă pre Domnul din inimă curată.

23. Iar de întrebările cele nebune și neînțelepte te ferește, știind că nasc vrăjbi.

24. Și slugei Domnului nu i se cade să se siădească, ci blând să fie către toți, învățător, suferitor.

25. Cu blândețe certând pre cei ce stau împotrivă, poate cândva le va da lor Dumnezeu pocăință spre cunoștința adevărului.

26. Și vor scăpa din cursa diavolului, prinși fiind ei de dânsul spre a lui vole.

17. Fapt. 28, 16.

2. 2. 1 Tim. 3, 2. 3. 2 Tim. 4, 5.

4. 1 Cor. 9, 25. 5. 2 Tim. 4, 8.

8. 1 Cor. 15, 4; 2 Imp. 7, 12.

9. Efes. 3, 1; Fil. 2, 17. 10. Col. 1, 24.

11. Rom. 6, 5; 1 Petru 4, 13.

12. Mat. 10, 33; Luc. 9, 26.

13. Rom. 3, 3; Num. 23, 19.

14. 1 Tim. 6, 4; Tit 3, 9.

15. 1 Tim. 4, 6; Tit 2, 7.

16. 1 Tim. 4, 7; Tit 1, 14.

17. 1 Tim. 1, 20. 22. 1 Tim. 6, 11.

23. 1 Tim. 4, 7; 6, 4. 24. Tit 1, 7.

CAP. 3.

*Răutatea oamenilor în vremea de apoi.
Indemnare la statornicie în credință.
Sf. Scriptură și folosul ei.*

Și aceasta să știi, că în zilele cele de apoi vor veni vremi cumplite.

2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de arginți, măreji, tru-fași, hулitori, de părinți neascultători, nemulțămitori, necurași.

3. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevețitori, neînfrânași, nedumesnici, nelubitori de bine.

4. Vânători, obraznici, îngâmfai, iubitori de desfățări mai mult decât iubitori de Dumnezeu;

5. Având chipul bunel credințe, iar puterea ei făgăduind; și de aceștia te ferește.

6. Că dintru aceștia sunt cei ce se vără prin case, și robesc pre muierușele cele îngreuate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de poftē;

7. Cari pururea se învașă, și nici odată a veni la cunoștința adevărului nu pot.

8. În ce chip și Ianis și Iamvris s'au împotrivit lui Moisi, așa și aceștia stau împotriva adevărului; oameni stricați fiind la minte, nelămurii în credință.

9. Ci nu vor sporii mai mult, că nebulnia lor arătată va fi tuturor, precum și a acelora s'a făcut.

10. Iar tu ai urma învătăturei mele, petreceri, voei, credinței, îndelungei răbdări, dragostei, îngăduinței,

11. Gonirilor, pătimirilor, care mi s'au făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra; ce fel de goane am răbdat; și din toate m'au izbăvit Domnul.

12. Și toți cari voesc cu bună credință a viețui întru Hristos Iisus, goniți vor fi.

13. Iar oamenii cei vicleni și fermecători vor procopsi spre mai rău, cari înșală, și singuri se înșală.

14. Iar tu petreci întru cele ce te-ai învățat și te-ai încredințat, știind dela cine te-ai învățat;

3. 1. 1 Tim. 4. 1, 2. Rom. 1, 29 sq.

4. Fil. 3, 19.

5. Mat. 7, 15; Tit. 1, 15; Mat. 18, 17.

6. Mat. 23, 14; Marcu 12, 40.

7. 1 Tim. 2, 4. 8. Esire 7, 11.

11. Fapt. 13, 50; Ps. 33, 18.

12. Mat. 16, 24; Fapte 14, 22.

13. 1 Tim. 4, 1. 14. 2 Tim. 2, 2.

15. Și căci din pruncie sfințitele scripturi știi, care pot să te înțelească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Iisus.

16. Toată scriptura este de Dumnezeu insuflată, și de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea cea spre dreptate;

17. Ca să fie deplin omul lui Dumnezeu, spre tot lucrul bun desăvârșit.

CAP. 4.

Indeamnă a se împotrivi celor ce scornesc învățăturii streine. Pavel vestește sfârșitul său apropiat.

Mărturisesc eu drept aceea înaintea lui Dumnezeu și Domnului Iisus Hristos, carele va să judece viii și morșii întru arătarea sa și împărășia sa;

2. Propoveduește cuvântul; stăi asupra cu vreme și fără de vreme; mustră, cearță, indemnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura.

3. Că va fi vreme când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi; ci după poftele lor își vor alege loruși învățători, gâdilându'i la urechi;

4. Și dela adevăr auzul își vor întoarce, iar la basne se vor plecă.

5. Iar tu priveghează întru toate, pătimește răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.

6. Că eu iată mă jertfesc, și vremea despărțirii mele s'a apropiat.

7. Lupta cea bună m'am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit;

8. De acum mi s'a gătit mie cununa dreptăței, care îmi va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea lui.

9. Silește-te a veni la mine curând;

10. Că Dimas m'a lăsat, iubind veacul de acum, și s'a dus în Te-

16. Rom. 15, 4; 2 Petr. 1, 19.

17. 1 Tim. 6, 11; 2 Tim. 2, 21.

4. 1. Mat. 25, 31; Ioan 5, 27; Fapt. 10, 42;

2 Cor. 5, 10; 2 Tes. 1, 7; 1 Petr. 4, 5.

2. Is. 58, 1; Tit. 1, 9. 3. 1 Tim. 6, 3.

4. 1 Tim. 4, 7; Tit. 1, 10. 5. Fapt. 21, 8.

6. Fil. 1, 23.

7. 1 Cor. 9, 25; 1 Tim. 6, 12; Ebr. 12, 1; Fil. 3, 14.

8. 1 Petr. 5, 4; Iac. 1, 12; Apoc. 2, 10.

10. Col. 4, 14.

salonic; Crisc în Galatia, Tit în Dalmația,

11. Luca singur este cu mine. Pre Marcu luându'l, să'l aduci cu tine; că îmi este mie de bună treabă în slujbă.

12. Iar pre Tihic l-am trimis în Efes.

13. Felonul care l-am lăsat în Troada la Carp, venind să'l aduci, și cărțile, mai vârtos cele de piele.

14. Alexandru faurul de aramă mulie rele mi-a făcut mie; plătească-i Domnul după faptele lui;

15. De care și tu te păzește; că foarte a slăfuit împotriva cuvintelor noastre.

16. La răspunsul meu cel dinfău nimeni n'a mers cu mine, ci toți m'au părăsit; să nu li se socotească lor.

17. Iar Domnul au slăfuit lângă

mine, și m'au întărit; ca prin mine propoveduirea să se îplinească, și să o auză toate neamurile; și m'a izbăvit din gura leului.

18. Și mă va izbăvi Domnul de tot lucrul rău, și mă va mântui la împărășia sa cea cerească; căruia slava în vecii vecilor, Amin.

19. Spune închinăciune Prischilei și lui Achila și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint, iar pre Trofim l-am lăsat în Milit fiind bolnav.

21. Silește-te a veni mai înainte de iarnă. Închină-se ție Evul și Pud și Lin și Claudia și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos cu duhul tău. Darul cu voi, Amin.

Cea a doua către Timotei, cel întâiu bironisat Episcop bisericei Efesnilor, s'a scris dela Roma, când a doua oară a slăfuit Pavel înaintea Chesarului Neron.

11. Fapt. 15, 37; Col. 4, 10.

12. Fapt. 20, 4; Efes. 6, 21; Col. 4, 7.

14. 1 Tim. 1, 20; 2 Imp. 3, 39; Ps. 27, 5.

16. Ioan 16, 32. 17. Fapt. 23, 31; 12, 11.

18. Rom. 16, 27; Gal. 1, 5; 1 Tim. 6, 16

19. Fapt. 18, 2; Rom. 16, 3.

20. Fapt. 19, 22; 20, 4.

22. Tit. 3, 15.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE TIT

CAP. 1.

Despre învățători vrednici. Improtiva celor ce apărău faptele legii și curățile truștii. Despre fapta bună duhovnicească.

Pavel sluga lui Dumnezeu și apostol al lui Iisus Hristos, după credința aleșilor lui Dumnezeu și după cunoștința adevărului cea după buna credință;

2. Întru nădejdea vieții celei veșnice, care o au făgăduț nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor;

3. Și au arătat în vremile sale cuvântul său prin propoveduirea care mi s'a încredințat mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu.

4. Lui Tit, adevăratului fiu după credința cea de obște: dar, milă și pace, dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce te lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoști, precum eu îți-am poruncit;

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, având fii credincioși nu întru ocară de curvie sau neascultători.

7. Că se cuvine episcopului să

fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu; nefăcând spre plăcerea sa, nemânios, neocărilor, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urâtă;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat;

9. Ținându-se de cuvântul cel credincios al învățăturei, ca puternic să fie și a îndemna cu învățătura cea sănătoasă, și pre cei ce grăesc împotriva a'i certă.

10. Că sunt mulți nesupuși, grațitori îndeșeri și amăgitori, mai vârtos cei dintru tăierea împrejur;

11. Căroră trebuie a le astupa gura, cari răsvrătesc toate casele, învățând cele ce nu se cade, pentru dobânda cea urâtă.

12. Zis-a oarecare dintru dânșii proroc al lor: Criterii sunt pururea mincinoși, hiară rele, pântece le-neșe.

13. Mărturia această adevărată este. Pentru care pricină ceartă'i pre ei aspru; ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluând aminte la basnele iudevești, și la poruncile oamenilor, cari se întorc de către adevăr.

15. Toate sunt curate celor curați; iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat; ci li s'au spurcat lor și mintea și știința.

1. 1. 1 Tim. 3, 16. 2. Rom. 1, 2.
3. Efes. 1, 9; Fapt. 9, 6; Gal. 1, 1; 1 Tes.
2, 4. 4. 1 Tim. 1, 2; Efes. 1, 2; Col. 1, 2.
5. Lev. 21, 17; 1 Tim. 3, 2; 1 Petr. 5, 2.
6. Lev. 10, 9; Ezech. 44, 21.

9. 2 Tes. 2, 15.
11. Mat. 22, 34; 2 Tim. 3, 6.
13. 2 Tim. 4, 2. 14. 1 Tim. 4, 7; Is. 29, 13.
15. Mat. 15, 11; Rom. 14, 20.

16. Pre Dumnezeu mărturisesc că îl știu; iar cu faptele îl lăgăduesc, urfîi fiind și nesupuși, și spre tot lucrul bun netrebnici.

CAP. 2.

*Sfaturi potrivite cu vârsta fiecăruia.
Despre slugi.*

Iar tu grăește cele ce se cuvin învățăturei celei sănătoase:

2. Bătrânii să fie treji, cucernici, întregi la minie, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea și bătrânele să fie întru îmbrăcăminte cu slinețenie în-cuviințate, neclevesitoare, nerobite de vin mult, învățătoare de bine.

4. Ca să înțelepțească pre cele tinere să și iubească pre bărbaii lor, să și iubească fiii.

5. Să fie întru întreaga înțelepciune, curate, grijnice de casele lor, bune, plecate bărbaiilor lor, ca să nu se hulească cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pre cei tineri așijderea îi îndeamnă să fie întru întreagă înțelepciune.

7. Întru toate dându-le pre tine pildă de fapte bune, arătând întru învățătură, nestricare, cinstie, nestricăciune.

8. Cuvânt sănătos, fără de prihană; ca cel proslăvit să se rușineze, neavând nimic a grăi rău de voi.

9. Siugile să se plece stăpânilor lor, întru toate să fie lor bine plăcuți; nerăspunzându-le improprie;

10. Neviclenindu-i, ci credință bună arătându-le întru toate; ca pre învățătura Mântuitorului nostru Dumnezeu să o înfrumusețeze întru toate.

11. Că s'a arătat darul lui Dumnezeu cel mântuitor tuturor oamenilor.

12. Învățându-ne pre noi ca, lepădând păgânătatea, și poftele cele lumești, cu întreagă înțelepciune, și cu dreptate, și cu bunăcredință să viețuim în veacul de acum;

13. Așteptând fericita nădejde, și arătarea slavei marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos;

14. Carele s'au dat pre sine pentru noi, ca să ne mântuească pre noi de toată fărădelegea, și să și curățească luiș norod ales, răvnitor de fapte bune.

15. Acestea grăește și îndeamnă și muștră cu toată porunca. Nimeni pre tine să nu te defaima.

CAP. 3.

Supunere către stăpânitori. Ferirea de prigonitorii erelici.

Adu-le aminte lor, domniilor și stăpânirilor să se supue, să asculte, spre tot lucrul bun să fie gata;

2. Pre nimeni să nu hulească, să nu fie slădnici, ci lini, arătând toată blândețea către toți oamenii.

3. Că eram și noi oarecând fără de minte, neascultători, răstăcindu-ne, slujind poftelor, și multor feluri de desfătări, întru răutate și pismă viețuind, urăși fiind, și urând unul pre altul.

4. Iar când s'a arătat bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu,

5. Nu din lucrurile cele întru dreptate, care am făcut noi, ci duple a lui milă ne-au mântuit pre noi, prin baa năsterei cei de a doua, și a înnoierii Duhului Sfânt;

6. Pre carele l-au vărsat preste noi de prisosit prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru;

7. Ca îndreptându-ne prin harul lui, moștenitorii să fim după nădejdea vieții celei veșnice.

8. Credincios este cuvântul, și pentru acestea voiu să adeverez tu, ca să poarte grije, la fapte bune să se nevoească cei ce au crezut lui Dumnezeu. Că acestea sunt cele bune și de folos oamenilor.

9. Iar de întrebările cele nebune, și de numere de neamuri, și de prigoniri, și de sfezile cele pentru lege,

16, 2 Tim. 3, 5.

2, 1 Tim. 6, 3; 2 Tim. 1, 13.

3, 1 Tim. 2, 9; 1 Petr. 3, 1.

5, Efes. 5, 23.

7, 1 Tim. 4, 12; 1 Petr. 5, 3.

9, Efes. 6, 5; Col. 3, 22; 1 Tim. 6, 1; 1 Petr. 2, 18. 10, Neem. 5, 9.

11, Tit 3, 4; Ioan 4, 9. 12, Efes, 1, 4

14, Gal. 1, 4; 1 Tim. 2, 6; Ebr. 13, 21.

15, 1 Tim. 4, 12.

3, 1 Petr. 2, 13; Efes. 2, 10; 2 Tim. 3, 17.

2, Gal. 6, 1; Efes. 4, 2; Fil. 4, 5.

3, 1 Cor. 6, 11; Efes. 2, 2.

4, 1 Ioan 4, 9. 5, Efes. 2, 8; 2 Tim. 1, 9.

6, Ezech. 36, 25; Ioel 3, 1; Ioan 7, 39.

7, Rom. 5, 1; 8, 17. 9, 1 Tim. 4, 7.

te ferește; că sunt ne folositoare și deșarte.

10. De omul eretic după una și a doua sfătuire, te ferește;

11. Știind că s'a răsvrătit unul ca acesta, și păcătuiește, fiind singur de sine osândit.

12. Când voiu trimete pre Arteman la tine, sau pre Tihic, nevoește-te să vii la mine în Nicopoli, pentru că acolo am socotit să iernez.

13. Pre Zina ștluforul legii și

10. Mat. 7, 15; 1 Cor. 5, 9; Mat. 18, 17.

11. 1 Tim. 6, 4.

12. Fapt. 20, 4; Efes. 6, 21; Col. 4, 7; 2 Tim. 4, 12.

13. Fapt. 18, 24; 1 Cor. 1, 12.

pre Apollos degrab să'i trimeți mai înainte, ca nimic să nu le lipsească.

14. Și să se învețe și al noștri să poarte grije de fapte bune spre trebile cele de folos, ca să nu fie fără de roadă.

15. Închină-se fie toți cei ce sunt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi întru credință. Darul cu voi toți, Amin.

Către Tit cel întâi hirotonisit episcop bisericăi Criteților, s'a scris dela Nicopoli Machedoniei.

14. Efes. 4, 28; 1 Tim. 6, 18; Mat. 7, 19; Fil. 4, 17.

15. Gal. 5, 6.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE FILIMON

CAP. 1.

Pavel mijlocește către Filimon pentru sluga sa Onisim, care fugise și se făcuse creștin.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, și Timotei fratele, lui Filimon, iubitului și ajutorului nostru,

2. Și Apfiei cei iubite, și lui Arhip ostașului nostru celui dimpreună, și bisericei cei din casa ta:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu, pururea pentru tine pomenire făcând întru rugăciunile mele,

5. Auzind dragostea ta și credința, care ai către Domnul Iisus, și către toți sfinții;

6. Ca împărtășirea credinței tale, lucrătoare să se facă întru cunoștința a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.

7. Că bucurie avem multă și mângâiere întru dragostea ta, că inimile sfinților s'au odihnit prin tine, frate.

8. Pentru aceea, multă îndrăzneală având întru Hristos a'ți porunci fie ceea ce se cuvine,

9. Iar pentru dragoste mai vărfos te rog, fiind tu într'acest chip, cum sunt și eu Pavel bătrânul, iar acum și legatul lui Iisus Hristos.

10. Te rog dar pentru Onisim fiul meu, pre care l-am născut întru legăturile mele.

11. Care oarecând eră fie netreb-

nic, iar acum și fie și mie de bună treabă:

12. Pre care l-am trimis înapoi la tine; iar tu pre el, adecă, pre inima mea, primește;

13. Pre care vream să'l țin la mine, ca în locul tău să'mi slujească mie întru legăturile evangheliei;

14. Dar fără de voea ta nimic n'am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărțit la o vreme, ca veșnic pre el să'l aibi;

16. De acum nu ca pre o slugă, ci mai pre sus de slugă, frate iubit, mai ales mie, iar cu cât mai vărfos fie, și după trup, și întru Domnul!

17. Deci de mă ai pre mine părtaș, primește'l pre dânsul ca pre mine.

18. Iar de ți-a făcut fie nedreptate întru ceva, sau îți este dator, aceea mie să o socotești;

19. Eu Pavel am scris cu mâna mea, eu voi plăti, ca să nu zic fie că și tu cu sine singur ții ești dator.

20. Așa, frate, eu să mă folosesc de tine întru Domnul; odihnește inima mea întru Domnul.

21. Nădăjduindu-mă spre ascultarea ta am scris fie, știind că și mai pre sus decât grădesc vei face.

22. Și împreună gătește'mi mie și gazdă; că am nădejde că prin rugăciunile voastre mă voi dau dăru vouă.

23. Inchină-se fie Epafra cel împreună cu mine rob întru Hristos Iisus,

24. Marcu, Aristarh, Dimas, Lucă, cei împreună cu mine lucrători.

25. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, Amin.

Către Filimon s'a scris dela Roma prin Onisim sluga.

1. 1. Efes. 3, 1.

2. Col. 4, 17; Rom. 16, 5; 1 Cor. 16, 9.

3. Col. 1, 2 4. Rom. 1, 8; Efes. 1, 16.

5. Efes. 1, 15; Col. 1, 4.

6. Tit 3, 14; Evr. 10, 24.

7. 2 Cor. 7, 14; 2 Tim. 1, 36.

8. 1 Tes. 2, 7.

10. Col. 4, 9, 1 Cor. 4, 15; Gal. 4, 19.

13. 1 Cor. 16, 17; Fil. 2, 3.

14. 2 Cor. 9, 7. 15. Fac. 45, 5.

16. Mat. 23, 8. 21. 2 Cor. 7, 15.

22. Fil. 1, 25. 23. Col. 1, 7.

24. Fapt. 12, 12 19, 29; Col. 4, 10.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE EVREI

CAP. 1.

*Hristos este fiul lui Dumnezeu mai
pre sus de îngeri și de toată
zidirea.*

In multe feluri și în multe chipuri de demult Dumnezeu grăind părinților prin proroci,

2. În zilele acestea mai de pre urmă au grăit nouă întru Fiul, pre carele l-au pus moștenitor tuturor, prin carele și veacurile au făcut;

3. Care fiind strălucirea slavei, și chipul ipostasului lui, și purtând toate cu cuvântul puterii sale, prin sine singur făcând curățirea păcatelor noastre, au șezut de dreapta mării întru cele înalte;

4. Cu atâtă mai bun făcându-se decât îngerilor, cu cât mai osebit nume decât dâșii au moștenit.

5. Căci căruia din îngeri au zis cândvă: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut? Și iarăș: eu voiu fi lui Tată, și acela va fi mie Fiu?

6. Și iarăș; când duce pre cel întâiu născut în lume, zice: și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu.

7. Și de îngeri zice: cela ce face pre îngerii săi duhuri și pre slugile sale pară de foc.

8. Iar către Fiul: scaunul tău Dumnezeu, în veacul veacului; tolagul dreptății, tolagul împărăției tale.

9. Iubit-ai dreptatea și ai urât fărădelegea; pentru aceea te-au uns pre tine Dumnezeu, Dumnezeuul tău, cu untul de lemn al bucuriei mai mult decât pre părtașii tăi.

10. Și întru început tu Doamne, pământul și întemeiai, și lucrurile mâinilor tale sunt cerurile;

11. Acelea vor pieri, iar tu rămâi; și toate ca o haină se vor învechi;

12. Și ca un veșmânt vei învâli pre ele, și se vor schimba; iar tu acelaș ești, și anii tăi nu vor lipsi.

13. Și căruia dintru îngeri au zis cândvă: șezi de dreapta mea, până când voiu pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale?

14. Au nu toți sunt duhuri slujitoare, care se trimesc spre slujbă pentru cei ce vor să moștenească mântuirea?

CAP. 2.

Precum s'au pedepsit îngerii pentru neascultare, așa se vor pedepsi cei ce calcă poruncile lui Hristos, care este începătorul mântuirii noastre.

Pentru aceea se cade nouă mai mult să ascultăm cele ce s'au auzit, ca nu cândvă să cădem.

2. Că de vreme ce s'a făcut ade-

1. 2. Ps. 2, 8; Mat. 21, 38; Ioan 1, 10.

3. 2 Cor 4, 4; Col. 1, 15; Evr. 9, 14.

5. Ps. 2, 7; 2 Imp. 7, 14.

6. Rom. 8, 29; Ps. 96, 8.

7. Ps. 103, 5.

8. Ps. 44, 8. 9. Fapt. 10, 38.

10. Ps. 101, 26, sq. 12. Is. 34, 4.

13. Mat. 22, 43; Ps. 109, 1, 2.

14. Ps. 90, 11.

2. 2. Fapt. 7, 53; Gal. 3, 19.

vărat cuvântul ce s'a grăit prin îngeri, și toată călșarea de poruncă și neascultarea a luat dreaptă răsplătire;

3. Cum vom scăpa noi, negriiindu-ne de atâta mântuire? Care luând începere a se vesii dela Domnul, prin cei ce l-au auzii s'a adevărit întru noi;

4. Împreună mărturisind Dumnezeu, cu semne și cu minuni, și cu multe feluri de pueri, și cu împărțirile Duhului Sfânt, după a lui vole.

5. Că nu îngerilor au supus Dumnezeu lumea cea viitoare, pentru care grăim.

6. Și a mărturisit oareunde oare cine, zicând: ce este omul, că îl pomeștii pre el? Sau fiul omului, că îl cercezezi pre el?

7. Micșoratu-l-ai pre el cu puțin oarece de căi îngerii; cu slavă și cu cinste l-ai încununat pre el și l-ai pus preste lucrurile mâinilor tale.

8. Toate le-ai supus supț picioarele lui. Și dacă i-au supus lui toate, nimic n'au lăsat lui nesupus. Ci acum încă nu vedem supuse lui toate.

9. Iar mai micșorat cu puțin oare ce decât îngerii vedem pre Iisus, pentru patima morței, cu slavă și cu cinste încununat, ca, cu darul lui Dumnezeu pentru toți să guste moarte.

10. Pentrucă se cădeă aceluia, pentru care sunt toate, și prin care sunt toate, carele pre mulți fii la slavă au adus, pre începătorul mântuirii lor prin pășimi a'î face desăvârșit.

11. Că cela ce sfințește și cei ce se sfințesc dintru unul sunt toți; pentru care pricină nu se rușinează a'î numi pre dâșii frați.

12. Zicând: spune-voi numele tău fraților mei, în mijlocul bisericei te voi lăuda.

13. Și iarăș: eu voi fi nădăjduindu-mă întru dâșul. Și iarăș: iată eu și pruncii cari mi-au dat mie Dumnezeu.

14. Deci de vreme ce s'au făcut

părtași pruncii trupului și sângelui, și acelaș asemenea s'au împărțiișii acelorași; ca prin moarte să surpe pre cel ce are stăpânirea morței, adică pre diavolul;

15. Și să izbăvească pre acela, cari cu frica morței în toată viața erau supuși robiei.

16. Că nu pre îngeri cu adevărat au luat; ci sămânța lui Avraam au luat.

17. Pentru aceea dator eră întru toate a se asemăna fraților, ca să fie milostiv și credincios arhieru întru cele ce sunt către Dumnezeu, ca să curățască păcatele norodului.

18. Că întru ceea ce au pălmit, însuș fiind ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

CAP. 3.

Trebue a fi ascultători lui Hristos, carele este mai pre sus de Moisi.

Pentru aceea, fraților sînși, cari sunteți părtași chemării celei cerești, socotiți pre Apostolul și Arhierul mărturisirei noastre, pre Iisus Hristos;

2. Carele este credincios celui ce l-au făcut pre el, precum și Moisi întru toată casa lui.

3. Pentrucă de mai multă slavă decât Moisi, acesta s'au învrednicit, cu cât mai multă cinste are decât casa, cel ce o a zidit pre ea.

4. Că toată casa se zidește de cinevă; iar cel ce toate au făcut este Dumnezeu.

5. Și Moisi adică a fost credincios întru toată casa lui, ca o slugă; spre mărturiea celor ce erau să se grăiască;

6. Iar Hristos ca un fiu în casa sa; a cărui casă suntem noi numai de vom jineă neclătită îndrăznirea și lauda nădejdei până în sîrșit.

7. Drept aceea precum zice Duhul cel Sfânt: asfăzi de veși auzi glasul lui,

8. Nu vă învârtoșați inimele voastre, ca și întru întăritare, în ziua ispitirei în pustie;

9. Unde m'au ispitit părinții voștri, ispititu-m'au, și au văzut lucrurile mele patruzeci de ani.

15. Lucă 1, 74. 17. Evr. 4, 15.

3. 1. Evr. 4, 14. 2. Num. 12, 7.

4. 2 Cor. 5, 5. 7. Evr. 4, 7.

8. Ps. 94, 8; Eș. 17, 2, 7; Num. 14, 22, sq.

3. Evr. 10, 29; 12, 25.

4. Marcu 16, 20; Fapt. 2, 4. 1 Cor. 12, 11.

5. 2 Petr. 3, 13. 6. Ps. 8, 5.

7. Mat. 28, 18.

8. Efes. 1, 22; Mat. 11, 27.

9. Fil. 2, 8; 2 Cor. 5, 14; 1 Ioan 2, 2.

10. Ioan 1, 3. 11. Marcu 3, 34.

12. Ps. 21, 24; Ioan 20, 17.

13. 2 Imp. 22, 3; Ps. 17, 3; Is. 8, 17.

14. 2 Tim. 1, 10; Osie 13, 14.

10. Pentru aceea, m'am mânieat pre neamul acesta, și am zis: pururea se rățesc cu inima; și ei n'au cunoscut căile mele.

11. Că m'am jurat întru mâniea mea; de vor intra întru odihna mea.

12. Socotîți fraților, ca să nu fie cîndvă în vreunul din voi inimă vicleană a necredinței, depărtîndu-se dela Dumnezeu cel viu.

13. Ci vă îndemnați pre voi înșivă în toate zilele, până ce se numește astăzi; ca să nu se învârtoseze cinevă dintru voi cu înșelăciunea păcatului.

14. Că părtași ne-am făcut lui Hristos, numai de vom fiineă începătura încheieturei până în sfârșit neclătită.

15. De vreme ce se zice: astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învârtosați inimile voastre, ca și întru înțărătare.

16. Pentrucă oarecari auzind, l-au înțărătat, dar nu toți cari au ieșit din Eghipt cu Moisi.

17. Și asupra căroră s'au mâniat patruzeci de ani? Au nu asupra celor ce au păcăluit, ale căror oase au căzut în pustie?

18. Și căroră s'au jurat să nu intre întru odihna lui, fără numai celor ce n'au crezut?

19. Și vedem că n'au putut să intre pentru necredință.

CAP. 4.

Indemnare spre a ne sili să dobîndim odihna lui Hristos. Puterea cuvîntului dumnezeesc. Folosul darului preoțesc cel dela Hristos.

Să ne temem dar, ca nu cumvă spărsînd iăgăduința a intra întru odihna lui, să se socotiască cinevă din voi a fi lipsit.

2. Pentrucă și nouă s'a binevestii ca și acelora, ci n'a folosit pre acela cuvîntul auzului. nefiind amestecat cu credința celor ce au auzit.

3. Că intrăm întru odihnă cel ce am crezut, precum au zis: că m'am jurat întru mânia mea, de vor intra

întru odihna mea, măcar că erau făcute lucrurile dela întemeierea lumii.

4. Că au zis oare unde de ziua a șaptea într'acest chip, și s'au odihnit Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile sale.

5. Și de aceasta iarăș: de vor intra întru odihna mea.

6. Deci de vreme ce a rămas ca oarecari să intre întru dînsa, și aceea căroră mai 'nainte li s'au binevestit n'au intrat pentru necredință;

7. Iarăș o zi oarecare rînduește astăzi, întru David zicînd, după ațîșia ani, precum s'a zis: astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învârtosați inimile voastre.

8. Că de le-ar fi făcut Iisus acelora odihnă, n'ar fi grăit de altă zi după acestea.

9. Drept aceea, s'a lăsat odihnă norodului lui Dumnezeu.

10. Că cel ce a intrat întru odihna lui, și acela s'a odihnit de lucrurile sale, precum și Dumnezeu de ale sale.

11. Deci să ne nevoim a intra întru cea odihnă, ca să nu cază cinevă întru aceeaș pildă a neascultărei.

12. Pentrucă viu este cuvîntul lui Dumnezeu și lucrător și mai ascuțit decît toată sabia ascuțită de amîndouă părțile și străbate până la despărțirea sufletului și a duhului și a mădulărilor și a măduvei, și este judecător cugetelor și gîndurilor inimii.

13. Și nu este nici o făptură nearătată înaintea lui; ci toate sunt goale și descoperite înaintea ochilor lui către carele ne este nouă cuvîntul.

14. Drept aceea, avînd Arhiereu mare, carele au străbătut cerurile, pre Iisus Fiul lui Dumnezeu, să fim mîrturisirea.

15. Că n'avem Arhiereu carele să nu poată pălîmi împreună cu nepuțințele noastre, ci isplîti întru toate după asemănarea fără de păcat.

16. Să ne apropiem dar cu îndrăzneală la scaunul darului lui, ca

4. Fac. 2, 2. 7. Ps. 94, 8-11.

8. Eș. 17, 7; Num. 14, 22 sq; A doua Lege 31, 7. Apoc. 14, 13.

12. Ecl. 12, 11; Ier. 23, 29

14. Evr. 3, 1; 6, 20; 7, 26; 8, 1; 9, 11.

15. Evr. 2, 17.

16. 1 Ioan 3, 21; Rom. 3, 25.

11. Numer. 14, 23.

13. Mat. 18, 15; 1 Tes. 5, 11.

14. Evr. 6, 11. 15. Evr. 4, 7; Ps. 94, 7 sq.

17. Num. 14, 36; 1 Cor. 10, 10

18. Num. 14, 30.

4. 3. Num. 12, 7.

să luăm milă și să alăm har spre ajutor la bună vreme.

CAP. 5.

Hristos este arhiereu veșnic, preot după rânduiala lui Melhisedec. Certarea celor ce au trebuință de începere.

Pentru că tot arhiereul din oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce sunt către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate;

2. Care să poată pătimii dimpreună cu cei ce nu știu și se rătăcesc de vreme ce și el este cuprins de neputință.

3. Și pentru aceasta dator este precum pentru norod, așa și pentru sine, să aducă pentru păcate.

4. Și nimeni singur nu și ia luiș cinstea, ci cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

5. Așa și Hristos nu singur pre sine s'au proslăvit a fi arhiereu, ci cela ce au grăit către dânsul: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut.

6. Precum și într'alt loc zice: Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.

7. Carele în zilele trupului său, cereri și rugăciuni către cela ce putea să-l mântuiască pre dânsul din moarte, cu strigare tare și cu lacrimi aducând și fiind auzit pentru buna sa cucernicie;

8. Măcar că eră Fiul, s'au învățat ascultarea din cele ce au pățit;

9. Și făcându-se desăvârșit, s'au făcut tuturor celor ce-l ascultă pre el pricină de mântuire veșnică.

10. Numit fiind de Dumnezeu arhiereu după rânduiala lui Melhisedec.

11. Despre carele mult este nouă cuvântul, și cu anevoe fălmăcindu-l a grăi, de vreme ce neputincioși v'ați făcut cu auzurile.

12. Că datorți fiind voi a fi învățați pentru vreme, iarăș vă trebuește să vă învățăm pre voi care suni stihile începături cuvintelor lui Dumnezeu; și v'ați făcut aceea căroră vă trebuește lapte, iar nu hrană vârtoasă.

13. Că tot cel ce este părtaș laptelui, nu este știutor de cuvântul dreptăței, căci prunc este.

14. Iar acelor desăvârșit este hrana cea vârtoasă, cari prin multa obișnuință au simțirile învățate spre alegerea binelui și a răului.

CAP. 6.

Indemnare a nu se lepăda de credință, ci a fi statornici întru dânsa, dând ca pildă credința lui Avraam și jurământul.

Pentru aceea lăsând cuvântul începături lui Hristos, să ne aducem aminte spre săvârșire; nu iarăș temelie a pocăinței puind din lucruri moarte și a credinței întru Dumnezeu,

2. A învășături botezurilor și a punerii mâinilor și a învierii morților și a județului celui veșnic.

3. Și aceasta vom face, de va voi Dumnezeu.

4. Că, cu neputință este celor ce s'au luminat odată și au gustat darul cel ceresc și părtași s'au făcut Duhului Sfânt.

5. Și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului celui viitor.

6. Și au căzut ca iarăș să se înnoiască spre pocăință; a doua oară răstignind loruși pre Fiul lui Dumnezeu și bașjocorindu-l.

7. Că pământul care bea ploaia ceea ce se pogoară preste dânsul, de multe ori și rodește iarba de treabă aceloră de cari se și lucrează, primește blagoslovenie dela Dumnezeu;

8. Iar care aduce din sine spini și ciulini, netrebnic este, și aproape este de blestem, al cărui sfârșitul este spre ardere.

9. Iar avem adevărire pentru voi iubitorilor, de cele mai bune și care se țin de mântuire, măcar de și așa grăim.

10. Că nu este nedrept Dumnezeu să uite lucrul vostru și osteneala dragostei, care ați arătat spre numele lui, cel ce ați slujit slinșilor și slujiți.

5. 1. Evt. 8, 3; 9, 9. 2. Evt. 4, 15.

4. Eș. 28, 1. 5. Ps. 2, 7.

6. Evt. 7, 17; Ps. 109, 5. 8. Fil. 2, 8.

11. Ioan 16, 12. 12. 1 Cor. 3, 2; Gal. 4, 5,

13. Efes. 4, 14.

6. 3. Fapt. 18, 21; Iac. 4, 15.

4. Evt. 10, 26. 8. Is. 5, 6.

10. Mal. 3, 14; Mat. 10, 42; 1 Tes. 3, 13.

11. Iar poftim ca fiecare din voi acesteia s'aragui să arate spre adevărarea nădejdei până în stârșit.

12. Ca să nu fiți leneși, ci urmăriți celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin îndelunga răbdare.

13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumnezeu, de vreme ce nu avea a se jură pre nimeni altul mai mare, s'a jurat asupra sa,

14. Zicând: cu adevărat blagoslovind te voi blagoslovi și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa, îndelung răbdând, a dobândit făgăduința,

16. Pentrucă oamenii pre cel mai mare se jură și stârșitul a tot cuvântul lor cel de prigonire, spre adevărare, este jurământul.

17. Pentru aceea vrând Dumnezeu să arate mai mult moștenitorilor făgăduinței neschimbarea sfatului său, a pus la mijloc jurământul;

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot mută, întru care cu neputință este să minșă Dumnezeu, tare mângăere să avem, cei ce am năzuit să fim nădejdea ce este pusă înainte:

19. Pre care ca o anghiră o avem a sufletului, tare și nemîșcată, și care intră întru cele din lăuntru catapetezmei;

20. Unde înainte mergător pentru noi au intrat Iisus, după rânduiala lui Melhisedec arhieru fiind făcut în veac.

CAP. 7.

Melhisedec chip al lui Hristos. Preoția lui Aaron a încetat, iar a lui Hristos rămâne în veci.

Că Melhisedec acesta, împăratul Salimului, preotul lui Dumnezeu celui preafalt, care au întâmpinat pre Avraam când s'a întors dela tăierea împărășilor, și l-au blagoslovit pre el;

2. Căruia și zeciueală din toate l-a împărșit Avraam; întâi adevărat făcându-se împăratul dreptăței, iar apoi și împăratul Salimului, care este împăratul păței;

3. Fără tată, fără mamă, fără număr de neam, nici început zilelor, nici sfârșit. vieței având; ci asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, rămâne preot pururea.

4. Vedeți dar cât este acesta, căruia și zeciueală l-a dat patriarhul Avraam din dobânzi.

5. Și cei din fiții lui Levi, cari iau preoția, poruncă au să lă zeciuală dela norod după lege, adevă, dela frașii lor, măcar că și aceia au ieșit din coapsele lui Avraam;

6. Iar cel ce nu se numără din neamul lor, a luat zeciueală dela Avraam, și pre cel ce avea făgăduințele l-a blagoslovit.

7. Și fără de nici o împotrivire cel mai mic de cel mai mare se binecuvintează.

8. Și aici adevă oamenii muritori iau zeciuele; iar acolo mărturisindu-se că este viu.

9. Și ca să zic așa, prin Avraam și Levi, cel ce luă zeciuală, zeciuală a dat.

10. Că încă în coapsele tatăneșău eră, când l-a întâmpinat pre dănsul Melhisedec.

11. Deci de ar fi fost săvârșirea prin preoția Levișilor, (că norodul supt aceea a luat legea), ce încă mai eră trebuință după rânduiala lui Melhisedec să se ridice alt preot, iar nu după rânduiala lui Aaron să se zică?

12. Că mutându-se preoția, de nevoie se face și legi mutare.

13. Că de carele se zic acestea, acela din altă seminție se împărțase, din care nimeni nu s'a apropiat de jertfelnic.

14. Că arătat este că din Iuda a răsărit Domnul nostru; întru carele seminție Moisi nimic n'a grăit de preoție,

15. Și încă cu mult mai luminat este; de vreme ce după rânduiala lui Melhisedec se ridică preot altul,

16. Carele nu după legea poruncei celei trupești s'au făcut, ci după puterea vieței celei nesticăcioase.

17. Că se mărturisește: Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.

18. Că schimbare se face porun-

11. Evr. 3, 14; Fil. 1, 6.

13. Fac. 22, 16. 16. Eg. 22, 11.

17. Fac. 22, 16. 18. Tit 1, 2.

20. Evr. 4, 14.

7. 1. Fac. 14, 18.

4. Fac. 14, 20.

5. Num. 18, 21, sq. H. doua. Leg. 14, 28.

6. Fac. 14, 19. 11. Gal. 2, 21.

14. Fac. 49, 10; Is. 11, 1. 17. Evr. 5, 6.

cel, care a fost mai înainte pentru neputința și ne folosul ei.

19. Că nimic n'a săvârșit legea, ci aducere este numai la mai bună nădejde; prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și pre cât este (preot), nu fără de jurământ;

21. (Că aceia fără de jurământ preoți se făceau; iar acești cu jurământ prin cel ce au zis către dânsul: Juratu-s'au Domnul și nu-i va părea rău. Tu ești preot în veac după rândueala lui Melhisedec);

22. Pre atâta așezământului de lege celui mai bun s'au făcut chezaș Iisus.

23. Și aceia adecă mai mulți se făceau preoți, pentru că de moarte erau opriți a trăi;

24. Iar acești, pentru că rămâne în veac, are preoție veșnică.

25. Pentru aceea și a mântui desăvârșit poate pre cel ce vin prin el la Dumnezeu, pururea trăind ca să se roage pentru dânsii.

26. Pentru că arhiereu ca acesta se cuvine să fie nouă, cuvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, osebit de cei păcătoși, și mai înalt decât cerurile fiind;

27. Carele n'are în toate zilele nevoie, ca alți arhierei, întâi pentru ale sale păcate a aduce jertfe, apoi pentru ale norodului; că aceasta o a făcut odată pre sine aducându-se.

28. Că legea pune pe oameni arhieriei cari au neputințe; iar cuvântul jurământului, celui ce a fost în urma legii, pre Fiul în veac desăvârșit.

CAP. 8.

Așezământul nou covârșește pre cel vechiu în curăție și sfințenie.

Iar cap preste cele ce se zic: Arhiereu ca acesta avem, carele a șezut deadreapta scaunului slavei în ceruri;

2. Slujitor sfințelor și cortului celui adevărat, care l-a înflpt Domnul, și nu omul.

3. Că tot arhiereul pentru ca să aducă daruri și jertfe se pune; pen-

tru aceea trebuia să aibă ceva și acesta care să aducă.

4. Că de ar fi fost pre pământ, nici ar fi fost preot, fiind preoții cei ce aduc darurile după lege;

5. Cari slujesc închipuirii și umbrei celor cerești, precum s'au zis lui Moisi când vrea să facă cortul că, vezi, zice: să faci toate după chipul care ți s'au arătat în munte.

6. Iar acum mai osebită slujire a dobândit, întru cât este și de așezământ de lege mai bună, mijlocilor, care spre mai bune făgăduințe s'a așezat.

7. Că de ar fi fost cel dintâi fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celui de al doilea.

8. Că delăimându-i pre dânsii, zice: iată, zile vor veni, zice Domnul, și voi săvârși preste casa lui Israel și preste casa lui Iuda așezământ de lege nouă;

9. Nu după așezământul de lege care l-am făcut părinților lor, în ziua când i-am apucat pre dânsii de mâna lor, ca să-i scot din pământul Eghiptului; căci ei n'au rămas întru așezământul de lege al meu, și eu i-am părăsit pre ei, zice Domnul.

10. Căci acesta este așezământ de lege, care voi pune casei lui Israel după zilele acelea, zice Domnul; dând legile mele în cugetele lor, și în inimile lor le voi scrie pre ele, și voi fi lor Dumnezeu, și ei vor fi mie norod;

11. Și nu va mai învăța fiecare pre vecinul său, și fiecare pre fratele său, zicând: cunoaște pre Domnul, că toți mă vor ști, dela cel mic până la cel mare al lor.

12. Căci milostiv voi fi nedreptăților lor, și păcatele lor, și fără-delegile lor nu le voi mai pomeni.

13. Și zicând: nouă, a învechit pre cea dintâi; iar ce se învechește și îmbătrânește aproape este de peire.

21. Ps. 109, 4. 22. Ebr. 8, 6; 12, 24.

25. Ioan 14, 6; 1 Ioan 2, 1.

27. Lev. 16, 3. 28. Ebr. 5, 1, sq.

8. 1. Ebr. 4, 14.

3. Ebr. 5, 1; Efes. 5, 2.

5. Ebr. 10, 1; Col. 2, 17; Eș. 25, 40; Fapt. 7, 44. 6. Ebr. 7, 22; 12, 24; 2 Cor. 3, 6.

8. Ier. 31, 31, Zab. 8, 8, sq.

9. Eș. 19, 5. 10. Pild. 3, 3; Is. 54, 13.

12. Ier. 31, 34.

CAP. 9.

Cortul mărturiei și jertfele Leviților au fost chip al preoției lui Hristos.

Avea drept aceea și cortul cel dintâi îndreptări de slujbă, și sfîșire lumească.

2. Pentrucă cortul s'a făcut; cel dintâi întru care eră sfeșnicul și masa și punerea înaintea a pâinilor; care se zice sfintele.

3. Iar după a doua catapeteazmă, cortul cel ce se cheamă Sfintele sfintelor;

4. Care avea cădelniță de aur, și sicriul legii ferecat preste tot cu aur, întru care eră năstrapa cea de aur care avea mana, și toiagul lui Aaron, ce odrăslise, și tablele legii;

5. Iar pre deasupra lui heruvimii slavei cari umbriau altarul; pentru cari nu este acum a grai pre amăruntul.

6. Și acestea fiind tocmite așa, în cortul cel dintâiu pururea intrau preoții când făceau slujbele.

7. Iar în cel de al doilea, odată în an singur arhiereul, nu fără de sânge, care aducea pentru sine și pentru neștiințele norodului;

8. Această însemnând Duhul cel Sfânt, că încă nu eră arătată calea sfîșitor, fiindcă încă stă cortul cel dintâiu.

9. Care eră pildă în vremea de atunci, întru care daruri și jertfe se aduc, cele ce nu puteau după știință să facă desăvârșit pre cel ce slujea.

10. Numai pentru mîncări și băuturi, și multe feluri de spălări și îndreptări ale trupului, erau puse până la vremea îndreptării.

11. Iar Hristos venind arhiereu bunătăților celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai desăvârșit, nu de mână făcut, adică nu al acestei zidiri.

12. Nici prin sânge de țapi și de vișel, ci prin sângele său au intrat odată întru cele Sfinte, veșnică răscumpărare aflând.

13. Că de vreme ce sângele țaurilor și al țapilor, și cenușa de junice stropind pre cei spurcați, îi sfîșiește spre curățenia trupului;

14. Cu cât mai vărtos sângele lui Hristos, carele prin Duhul cel veșnic pre sine s'au adus fără de prihană lui Dumnezeu, va curăți știința voastră de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu?

15. Și pentru aceasta este mijlocitor așezămîntului de lege celui nou, ca făcându-se moartea spre răscumpărarea greșalelor ce erau în așezămîntul de lege cel dintâiu, să iă cei chemați făgăduința moștenirii celei veșnice.

16. Că unde este diată, acolo trebuie să fie moarte celui ce face diata.

17. Că diata întru cei morți este înțărlită; de vreme ce încă nici o putere nu are până când este viu cel ce face diata.

18. Pentru aceea nici cea dintâiu fără de sânge nu s'a înnoit.

19. Că după ce s'a graiț toată porunca după lege de către Moisi la tot norodul, luând sângele cel de vișei și de țapi, cu apă și cu lînă roșie și cu isop, și pre însăș cartea și pre tot norodul a stropit,

20. Zicând: acesta este sângele legii care au poruncit vouă Dumnezeu.

21. Încă și pre cori și pre toate vasele cele de slujbă așijderea cu sângele le-a stropit.

22. Și mai toate cu sânge se curățesc după lege; și fără de vărsare de sânge nu se face iertare.

23. Trebuie dar ca chipurile celor din ceruri cu acestea să se curățască; iar singure cele cerești, cu jertfe mai bune decât acestea.

24. Că nu în sfinte făcute de mâini au intrat Hristos, care erau chipuri celor adevărate; ci în singur cerul, ca să se arăte acum feței lui Dumnezeu pentru noi.

25. Nici ca de multe ori să se aducă pre sineș, precum arhiereul intră în cele sfinte în tot anul cu sânge sfîșit;

9. 2 Eș. 25, 23, sq. 40, 5, sq.

3. Eș. 26, 33. 5. Ezech. 10, 4.

6. Num. 18, 3. 7. Eș. 30, 10; Lev. 16, 2.

8. Evt. 10, 19. 9. Evt. 5, 1.

10. Lev. 11, 2; A doua Lege 14, 3.

11. Evt. 3, 1; 4, 14; 6, 20; 7, 27 și 10, 1.

12. Fapt. 20, 28.

13. Lev. 16, 14; Num. 19, 9, sq.

14. 1 Tes. 1, 9; 1 Petr. 1, 19; 1 Ioan 1, 7; Apoc. 1, 5. 15. Evt. 12, 24; 1 Tim. 2, 5.

17. Gal. 3, 15. 19. Eș. 24, 5.

20. Eș. 24, 8. 21. Lev. 8, 15.

22. Lev. 17, 11; Efes. 1, 7.

24. 1 Ioan 2, 1. 25. Eș. 30, 10.

26. De vreme ce i s'ar fi căzut lui de multe ori să pălimescă dela întemeierea lumii; ci acum odată la sfârșitul veacurilor spre surparea păcatului prin jertfa sa s'au arătat.

27. Și precum este rânduit oamenilor odată să moară, iar după aceea judecata;

28. Așa și Hristos odată fiind jertfit ca să ridice păcatele multora; a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce îl așteaptă pre el spre mântuire.

CAP. 10.

Jertfa Noului Testament șterge toate păcatele și covârșește fără asemănare pre cea a Vechiului Testament, care nu le putea curăți. Indemnare spre fapte bune dela frica judecăței ce va să fie. Inceputul aduce sfârșit bun.

Pentru că legea având umbra bunăstărilor celor viitoare, iar nu înșuș chipul lucrurilor, cu aceleași jertfe care în fiecare an aduc pururea, niciodată nu poate pre cei ce vin să'i facă desăvârșiți.

2. De vreme ce ar fi încetat a se aduce, pentru că n'ar mai avea nici o știință de păcate cei ce slujesc, odată fiind curățiți.

3. Ci întru dănsule pomenire de păcate în fiecare an se face.

4. Că cu neputință este sânge de tauri și de șapi să ridice păcatele.

5. Pentru aceea intrând în lume, zice: jertfa și prinosul n'ai voit, iar trupul mi-ai săvârșit;

6. Arderile de tot și pentru păcat n'ai voit.

7. Atunci am zis: iată viu (în capul cărței scris este pentru mine), ca să fac voea ta Dumnezeuule.

8. Mai sus zicând: jertfa și prinosul și arderile de tot și pentru păcat n'ai voit, nici ai poftit; care se duc după lege;

9. Atunci am zis: iată viu ca să fac voea ta Dumnezeuule. El ridică pre cea dinlău, ca să pue pre cea de a doua.

10. Întru care voie suntem sfinșiți prin jertfirea trupului lui Iisus Hristos odată.

11. Și tot preotul stă în toate zilele slujind și aceleași jertfe de multe ori aducând, care niciodată nu pot să curățească păcatele;

12. Iar acesta o jertfă aducând pentru păcate pururea, au șezut de-a dreapta lui Dumnezeu;

13. De aceea așteptând până se vor pune vrăjmașii lui așternut picioarelor lui.

14. Că cu o jertfă au săvârșit pururea pre cel ce se slințesc.

15. Și ne mărturisisește nouă și Duhul cel Sfânt, că după ce au zis mai înainte:

16. Acesta este așezământul de lege care vou face cu dânsii după zilele acelea, zice Domnul: dând legile mele în inimile lor, și în cugetele lor le vou scrie pre ele.

17. Apoi zice: și păcatele ior și fărădelegile lor nu le vou mai pomeni.

18. Iar unde este iertare acestora, nu mai este jertfă pentru păcate.

19. Drept aceea frașilor, având îndrăzneală a intra întru cele sfinte prin sângele lui Iisus,

20. Pre cale nouă și vie, care o au înnoit nouă, prin catapeteazmă, adică prin trupul său;

21. Și având preot mare preste casa lui Dumnezeu;

22. Să ne apropiem cu adevărată inimă întru deplină credință, fiind stropiți la inimi de știință rea, și spălați la trup cu apă curată.

23. Să ținem mărturisirea nădejdei nesmintite; (pentru că credincios este cel ce au iăgăduit);

24. Și să cunoaștem unul pre altul spre îndemnarea dragostei și a faptelor bune;

25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obicei; ci îndemnând unul pre altul; și cu atâta mai mult, cu cât vedeți apropiindu-se ziua.

26. Că păcătuiind noi de bună voie după ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate,

27. Ci o așteptare oarecare înfricoșată a judecăței și iușimea focu-

12. Evr. 7, 27; 9, 12; 12, 2, sq.

16. Evr. 8, 10; Ier. 31, 33; Rom. 11, 27.

17. Ier. 31, 34. 29. Ioan 14, 6; Efes. 3, 12.

20. Evr. 9, 8.

22. Evr. 4, 16. 24. Marcu 12, 31.

25. 1 Cor. 10, 11; Evr. 6, 4.

27. Sof. 1, 18.

26. 1 Cor. 10, 11; Gal. 4, 4; Evr. 9, 12.

27. Fac 3, 19. 28. Evr. 10, 12.

10. 1. Col. 2, 17. 3. Lev. 16, 21.

4. Es 49, 14. 5. Ps. 39, 9, sq.

lui, care va să mănânce pre cei protivnici.

28. Lepădând cineva legea lui Moisi fără de milă prin doi sau trei martori moare;

29. Cât de mai amară muncă, socotii, va lua cel ce a călcat pre Fiul lui Dumnezeu, și a socotit a fi de obște sângele legii, cu care s'a sfințit și a ocărit Duhul darului?

30. Că știm pre cel ce au zis: a mea este răsplătirea, eu voiu răsplăti, zice Domnul. Și iarăș, Domnul va judecă pre norodul său.

31. Infricoșat lucru este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu.

32. Iar aduceți-vă aminte de zilele cele mai dinainte, întru care luminându-vă, multă lupă de patimi ați suferit.

33. Deoparte cu ocări și cu ne-cazuri priveală făcându-vă, iar de altă parte, părtași făcându-vă celor ce viețuesc așa.

34. Pentrucă ați și pățimit împreună cu legăturile mele și jefuirea de averile voastre cu bucurie ați primit, știind că aveți voi avușle în ceruri mai bună și sfășitoare.

35. Nu lepădați dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare, ca voea lui Dumnezeu făcând, să luați făgăduința.

37. Că încă puțin oarece cel ce este să vie va veni, și nu va zăbovi.

38. Iar dreptul din credință va fi viu; și de se va îndoi cineva, nu va binevoi sufletul meu întru dânsul.

39. Iar noi nu suntem ai îndoirii spre pietro, ci ai credinței spre căștigarea sufletului.

CAP. 11

Despre credință. Înțelesul ei și pilde.

Iar credința este adevăritarea celor înădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.

2. Că întru aceasta sunt mărturisii cei de demult.

3. Prin credință pricepem că s'au înfăptuit veacurile cu cuvântul lui

Dumnezeu, de s'au făcut din cele nevăzute cele ce se văd.

4. Prin credință mai multă jertfă Avel decât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui, și printr'aceea după ce a murit, încă grăiește.

5. Prin credință Enoh s'a mutat ca să nu vadă moarte, și nu s'a aflat, pentrucă l-au mutat pre el Dumnezeu; că mai înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. Și fără de credință nu este cu putință a bine plăcea lui Dumnezeu, că trebuie cel ce se apropie la Dumnezeu să crează cum că este, și celor ce l'cauă pre dânsul este dă-tător de plată.

7. Prin credință răspuns luând Noe despre cele care încă nu erau văzute, luându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale, prin care a osândit lumea și dreptăței cei după credință s'a făcut moștenitori.

8. Prin credință chemându-se Avraam, a ascultat de a ieși la locul care eră să l'ia spre moștenire și a ieșit, neștiind unde merge.

9. Prin credință a nemernicit în pământul făgăduinței, ca într'un pământ strein, în corturi locuind cu Isaac și cu Iacov, cel dimpreună moștenitori ai acelează făgăduințe.

10. Că așteptă cetatea care are temelii, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință și însăș Sarra stearpă fiind, putere spre zămislirea sâmânței a luat, și afară de vremea vârstei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce au făgăduit.

12. Pentru aceea și dintru unul și acela încă fiind omorât, s'au născut ca stelele cerului cu mulțimea și ca nisipul cel fără de număr de pre lângă mare.

13. După credință au murit aceștia toți, neluând făgăduințele, ci de departe văzându-le și sărutându-le și mărturisind că streini și nemernici sunt pre pământ.

28. Ioan 8, 17.

29. Evr. 2, 3; 1 Cor. 11, 29.

30. Rom. 12, 19. 32. Fil. 1, 29.

34. Mat. 6, 20. 35. Evr. 11, 26.

37. Ag. 2, 7; 1 Petru 1, 6.

38. Rom. 1, 17.

11. 1. 1 Cor. 2, 9.

3. Evr. 1, 2; Ioan 1, 10.

4. Fac. 4, 4; Mat. 23, 35.

5. Fac. 5, 24.

7. Fac. 6, 8; Rom. 4, 20; 3, 22.

8. Fac. 12, 1. 9. Fac. 14, 13.

11. Fac. 17, 19; Lucă 1, 36.

12. Fac. 15, 5; 22, 17; Rom. 4, 19.

13. Fac. 23, 4.

14. Că cei ce grăiesc unele ca acestea, arată că patrie caută.

15. Și de și-ar fi adus aminte de aceea dintru care au ieșit, ar fi avut vreme a se întoarce.

16. Iar acum de cea mai bună doresc, adevă de cea cerească, pentru aceea nu se rușinează de dânsii Dumnezeu a se numi Dumnezeuul lor, că le-au gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam pre Isaac când a fost ispitit și pre cel unu-născut îl aducea jerlă, cel ce luase făgăduințele.

18. Către care s'au zis: că întru Isaac se va numi ie sămânță.

19. Socotind că și din morți a'î înviă puternic este Dumnezeu, drept aceea pre acela și întru pildă l-a luat.

20. Prin credință pentru cele viitoare a binecuvântat Isaac pre Iacov și pre Isav.

21. Prin credință Iacov murind, pre fiecare din fiii lui Iosif a binecuvântat, și s'a închinat pre vârful toiagului lui.

22. Prin credință Iosif, murind, a făcut pomenire pentru ieșirea fiilor lui Israil, și pentru oasele sale a poruncit.

23. Prin credință Moisi când s'a născut, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci l-au văzut prunc frumos și nu s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moisi, mare făcându-se, s'a lepădat a se numi fecior fetei lui Faraon;

25. Mai bine alegând a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, decât a avea dulceața păcatului cea trecătoare;

26. Mai mare bogăție socotind a fi ocara lui Hristos decât vistierile Eghiptului, că se uita la răsplătire.

27. Prin credință a lăsat Eghiptul, nețemându-se de urgia împăratului, că pre cel nevăzută ca și cum l-ar fi văzută îl aștepta.

28. Prin credință a făcut paștele, și vărsarea sângelui, ca nu cel ce

pierdea pre cei întâiu născuți să se atingă de dânșii,

29. Prin credință au trecut marea Roșie ca pre uscat, a cărei ispitire luând Eghiptenii s'au înneecat.

30. Prin credință zidurile Ierihonului au căzut, cu încunjurarea în șapte zile.

31. Prin credință Raav curva n'a pierit împreună cu cei neascultători, primind iscoadele cu pace.

32. Și încă ce voui mai zice? Că nu'mi ajunge vremea a spune de Ghedeon și de Varac și de Samson și de Ieftae și de David și de Samuel și de proroci,

33. Cări prin credință au biruit împărășii, au lucrat dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțitul sabiei, s'au înfărit din slăbiciune, s'au făcut tari în războaie, au întors taberile vrăjmașilor în fugă.

35. Au luat femeile dintru înviere pre morții lor și unii s'au omorât reprimind slobozirea; ca să dobândească mai bună înviere.

36. Iar alții de baijocori și de bătaii au luat ispitire, încă și de legături și de temnițe.

37. S'au ucis cu pietre, s'au he-restruit, ispițiți au fost, cuucidere de sabie au murit; în cojoace au umblat și în piei de capre; lipsiți fiind, necăjiți, de rău supărași;

38. (Căroră nu eră lumea vrednică), în pustii răfăcind și în munți și în peșteri și în crăpăturile pământului.

39. Și aceștia toți mărturisii fiind prin credință, n'au luat făgăduința;

40. Dumnezeu ceva mai bun pentru noi mai înainte văzând, ca să nu iă fără de noi săvârșirea.

CAP. 12.

Indemnare la răbdare și curioșie.

Drept aceea și noi având alăta nor de mărturii pus împrejurul

29. Eș. 14, 22. 30. Isus Navi 6, 20.

31. Is. Navi 2, 18, 6, 17; Iac. 2, 25.

32. Jud. 6, 11; 4, 6; 15, 20; 11, 6, 9; 2 Imp. 2, 4; 1 Imp. 7, 15. 33. 2 Imp. 8, 1.

36. Fac. 39, 20; Ier. 20, 2.

37. 3 Imp. 21, 13; Fapt. 7, 58.

40. Evr. 7, 22.

12. 1. Rom. 6, 4; 1 Cor. 9, 24; Evr. 10, 38.

16. Eș. 3, 6; Mat. 22, 32. 17. Fac. 22, 10.

18. Fac. 21, 12; Rom. 9, 7.

19. Rom. 4, 17. 20. Fac. 27, 27 sq.

21. Fac. 48, 15 sq. 47, 31. 22. Fac. 50, 24.

23. Eș. 2, 2; Fapt. 5, 20. 24. Eș. 2, 11.

25. Ps. 83, 11.

26. Mat. 6, 19; Evr. 10, 35.

27. Eș. 12, 41; Fapt. 7, 29.

28. Eș. 12, 11 sq.

nostru, lepădând toată sarcina și păcatul cel ce lesne încunjură, prin răbdare să alergăm în lupta care este pusă înaintea noastră,

2. Căutând la Iisus începătorul și plinitorul credinței, carele în locul bucuriei ce eră pusă înaintea lui, au răbdat crucea de ocară nebagând seamă și deadreapta scaunului lui Dumnezeu au șezut.

3. Că socotiri de cel ce au răbdat dela păcătoși asupra sa impropovire ca aceea, ca să nu vă osteniți slăbind cu sufletele voastre.

4. Că încă nu ați stăit până la sânge, împotriva păcatului luptându-vă.

5. Și ați uitat mângâerea care vouă ca unor fii vă grăește: fiul meu nu defăimă certarea Domnului, nici slăbi muștrându-te de dânsul;

6. Că pre care iubește Domnul, îl ceartă, și bate pre tot fiul pre care primește.

7. De veși suferi certarea, ca unor fii vouă se va afla Dumnezeu; căci care fiu este pre care nu'l ceartă tatăl?

8. Iar de sunteți fără de certare, căreia s'au făcut părtași toți, iată dar că sunteți feciori din curvie, iar nu fii.

9. Apoi pre părinții trupului nostru i-am avut pedepsitori și îi cinsteam pre dânsii; au nu ne vom pleca cu mult mai vătos Tatălui duhurilor, și să fim vii?

10. Că acela într-o puține zile precum le plăcea lor, ne pedepseau pre noi; iar acești spre folos, ca să ne împărtășim sfințirii lui.

11. Toată certarea în vremea cea de față se pare că nu este de bucurie, ci de mahnire; iar mai pre urmă roadă de pace a dreptății dă celor pedepsiți printr'însa.

12. Pentru aceea mâinile cele slăbite, și genunchile cele slăbănoage vi le îndreptați.

13. Și cărări drepte faceți picioarelor voastre, ca nu ce este schiop să rădăcească; ci mai vătos să se vindecă.

14. Pacea să urmați cu toți și

sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pre Domnul.

15. Socotind ca nimeni să nu se lipsească de darul lui Dumnezeu; ca nu vreo rădăcină a amărăciunii odrăslind în suș să facă sminteală, și prin aceea să se spurce mulți;

16. Să nu fie cineva curvar sau spurcat ca Isav, care pentru o mâncare și-a vândut nașterea sa cea dintâiu.

17. Că știți că și după aceea vrând să moștenească binecuvântarea, a fost neprimii; de vreme ce loc de pocăință n'a aflat, măcar că și cu lacrimi o căută pre ea.

18. Pentrucă nu v'ați apropiat de muntele ce se putea pipăi, și de focul ce ardea, și de nor și de ceață și de viitor,

19. Și de viersul trâmbiței și de glasul cuvintelor, care cei ce l-au auzit s'au rugat ca să nu îl se mai adauge lor cuvânt;

20. (Că nu puteau suferi ceea ce li se zicea; și măcar hiară de s'ar atinge de munte, cu pietre se va omori, sau cu săgeata se va săgeți;

21. Și așa înfricoșat lucru eră cel ce se vedea, că Moisi a zis: spăimântatu-m'am și mă cutremur).

22. Ci v'ați apropiat de muntele Sionului și de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, și de zeci de mii de îngeri,

23. Și de adunarea celor întâi-născuți cari sunt scriși în ceruri, și de Judecătorul tuturor Dumnezeu și de duhurile drepților celor desăvârșiți.

24. Și de Iisus mijlocitorul așezământului de lege celui nou, și de sângele stropirii, care grăește mai bine decât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește. Că de n'au scăpat acela lepădându-se de cel ce grăia pre pământ, cu mult mai vătos noi întorcându-ne dela cel ce grăește din cer.

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul; iar acum a făgăduit, zicând: încă odată eu voiu clădi nu numai pământul, ci și cerul.

15. H doua Lege 29, 18. 16. Fac. 25, 33.

17. Fac. 27, 34. 18. Eș. 19, 12.

22. Ps. 67, 17; Is. 2, 2; H doua Lege 33, 2.

23. Eș. 4, 22; Lucă 10, 20.

24. Evr. 8, 6; 9 15; 1 Tim. 2, 5; Fac. 4, 10.

25. Evr. 2, 1, sq.; 3, 17; 10, 28.

26. Ag. 2, 7.

2. Is. 53, 4. 3. Lucă 2, 34.

5. Iov 5, 17; Pilde 3, 11, sq.

6. Apoc. 3, 19. 8. Ps. 72, 14.

13. Ps. 72, 2.

14. Rom. 12, 18; 2 Tim. 2, 22.

27. Iar aceea ce zice: încă odată, arată schimbarea celor ce se clădesc ca a unor lucruri făcute, ca să rămăie cele ce nu se clădesc.

28. Drept aceea împărăție nemisală luând, să avem mulțumire, prin care să slujim lui Dumnezeu întru bună plăcere, cu bună cucernicie și cu sfială;

29. Că Dumnezeuul nostru este foc mistuitor.

CAP. 13.

Indemnare la viața creștinească și credință curată.

Iubirea de frați să rămăie.

2. Iubirea de streini să nu o uitați; că prin aceasta oarecari neștiind au primit oaspeți pre îngeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca și cum ați fi legați cu dânșii; de cei necăjiți, ca și cum și voi înși-vă ați fi în trup.

4. Cinstită este nunta întru toate, și patul nespurcat; iar pre curvari și pre preacurvari va judecă Dumnezeu.

5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint; îndestulându-vă cu cele ce aveți; că însuș au zis: nu te voiu părăsi, nici te voiu lăsa.

6. Pentru aceea îndrăsnind noi să zicem: Domnul este mie ajutor, și nu mă voiu teme ce'mi va face mie omul.

7. Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; la a căror săvârșire a vieții privind, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos ieri și astăzi același, și în veci.

9. La învățători streine și de multe feluri să nu vă mutați. Că bine este cu darul să se întărească inima; iar nu cu mâncările, dintru care nu s'au folosit cei ce au umblat întru dănele.

28. Is. 9, 7; Dan. 2, 44; Fil. 2, 12.

29. A 2 Lege 4, 24.

13. 1. Rom. 12, 10; Efes. 4, 3; 1 Tes. 4, 9.

2. Is. 58, 7; 1 Petr. 4, 9; Fac. 18, 3; 19, 2, 3.

3. Mat. 25, 36.

4. 1 Cor. 6, 9; Gal. 5, 19; Efes. 5, 5.

5. Is. Nav. 1, 5. 6. Ps. 117, 6.

7. 1 Cor. 4, 16.

8. 1 Cor. 3, 11; Apoc. 1, 8, 17.

9. Ier. 29, 8; Mat. 24, 4; Pilde 16, 2; Rom.

14, 17.

10. Avem altar, dintru care a mânăca n'au volnicie cei ce slujesc corului.

11. Pentru că ale căror dobitoace sângele se bagă înlăuntru în cele sfinte pentru păcate, de arhiereul, ale acelor trupurile se ard afară de tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească pre norod cu sângele său, afară de poartă au pățimit.

13. Deci dar să ieșim la dânsul afară de tabără, ocară lui purtând.

14. Că nu avem aici cetate stăitoare, ci pre aceea ce va să fie căuim.

15. Printr'însul dar să aducem jertfă de laudă pururea lui Dumnezeu, adică roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.

16. Și facerea de bine și împărțirea să nu uitați; că cu jertfe ca acestea se îmblânzește Dumnezeu.

17. Ascultați pre învățătorii voștri, și vă supuneți lor; că ei priveghiază pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea seamă, ca, cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând; că aceasta nu vă este vouă de folos.

18. Rugați-vă pentru noi; că nădăduim că bună știință avem, întru toate bine vrând a vieții.

19. Și mai mulți vă rog să faceți aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeuul păcei, cel ce au sculat din morți pre Domnul nostru Iisus, pre Păstorul oilor cel mare, prin sângele legei cei veșnice.

21. Să vă facă pre voi desăvârșit întru tot lucrul bun, ca să faceți voea lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui prin Iisus Hristos; căruia este slava în vecii vecilor, Amin.

22. Și vă rog pre voi fraților, primiți cuvântul mângâerei; că pre scurt am scris vouă.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod; cu care de va veni mai curând, voi vedeți pre voi.

11. Lev. 16, 27; Eș. 29, 14; Num. 19, 2.

12. Marc. 12, 8; Ioan 19, 17.

13. Evc. 11, 26; 1 Petr. 4, 14.

14. Ps. 38, 17.

15. Lev. 7, 12; Ps. 49, 14; Os. 14, 3.

16. Fil. 4, 18. 17. Fil. 2, 29; 1 Tes. 5, 12; Ezech. 3, 18; 2 Cor. 1, 2.

20. Is. 40, 11; Ezech. 34, 23; Ioan 10, 12; 1 Petr. 2, 25. 21. 2 Cor. 3, 5; Efes. 2, 10.

24. Spuneți închinăciune tuturor mai marilor voștri și tuturor sfinților. Închină-se vouă cei ce sînt din Italia.

25. Harul cu voi toți, Amin.

Către Evrei s'a scris dela Italia prin Timotei.

25. 2 Tim. 4, 22; Tit. 3, 15.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ

A

SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

CAP. 1

Folosul ispitelor. A cere dela Dumnezeu înțelepciune cu credință. Ispitele spre rele nu sînt dela Dumnezeu. Sfaturi împotriva mîniei. Învățăture despre adevărata slujire de Dumnezeu.

Iacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece semînții care sînt întru risipire, să se bucure.

2. Toată bucuria să socotiți, frații mei, cînd în multe feluri de ispite cădeți;

3. Știînd că lămurirea credinței voastre lucrează răbdare.

4. Iar răbdarea lucru desăvârșit să aibă, ca să fiți desăvârșiți și înfregi, și întru nimic lipsiți.

5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de înțelepciune, să ceară de la Dumnezeu, carele dă tuturor din destul, și nu înfrunzează; și i se va da lui.

6. Iar să ceară cu credință, nimic îndoindu-se. Pentrucă cel ce se îndoiește, asemenea este cu valul mării care de vînturi se aruncă și se învâluește.

7. Ca să nu gîndească omul acela că va lua ceva dela Domnul.

8. Bărbatul îndoit la suflet, nestatornic este întru toate căile sale.

9. Iar laude-se fratele cel smerit întru înălșimea sa,

10. Și cel bogat întru smerenia

sa; căci ca floarea ierbei va trece.

11. Că a răsărit soarele cu zădurlul, și a uscat iarba, și floarea ei a căzut, și frumusețea feței ei a pierit; așa și bogatul întru umbletele sale se va veșteji.

12. Fericit bărbatul care rabdă isplia; căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, care o au făgăduit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre el.

13. Nimeni ispitindu-se să zică, că dela Dumnezeu se ispitește; că Dumnezeu este neisplătit de rele, și el pre nimeni nu ispitește;

14. Ci fiecare se ispitește de a sa poftă fiind tras, și amăgit.

15. După aceea, pofta zămislind, naște păcat; iar păcatul săvârșindu-se, naște moarte.

16. Nu vă înșeiați, frații mei cei iubii.

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorându-se dela Părintele luminilor, la care nu este schimbare sau umbră de mutare.

18. El voind ne-au născut pre noi cu cuvîntul adevărului, ca să fim noi o începătură oarecare a zidirilor lui.

19. Drept aceea, frații mei cei iubii, să fie tot omul grabnic spre a auzi, și zăbavnic spre a grăi, zăbavnic spre mînie;

20. Că mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

12. Iacov 5, 11; 2 Tim. 4, 8; Apoc. 3, 19.

13, 1 Cor 10, 13. 15 Rom. 6, 23

17. Mal. 3, 6.

13. Ioan 1, 13; 1 Petr. 1, 23; Rom. 9, 15.

19. Eccl. 7, 13.

1. 2. 1 Petr. 1, 6; Rom. 5, 3, sq; Fapt. 5, 41. 5. Pild. 2, 3; Marc. 11, 24.

6. Mat. 7, 7; 21, 22. 8. Iacov 4, 8.

10. 1 Petr. 1, 24; Is. 40, 7.

21. Pentru aceea lepădând toată spurcăciunea și prisosința răutății, întru blândețe primiți cuvântul cel înlăuntru sădit, care poate să mântuiască sufletele voastre.

22. Și fiți făcători cuvântului, iar nu numai ascultători, amăgindu-vă înși-vă pre voi.

23. Pentrucă de este cineva ascultător cuvântului, și nu făcător, unul ca acesta asemenea este cu omul care își caută fața sa trupească în oglindă.

24. Pentrucă s'a căutat pre sine, și s'a dus, și îndată și-a uitat în ce chip eră.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobozeniei, și rămâne într'însa, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru fapta sa.

26. De se pare cuiva între voi că este binecredincios, și nu își înfrânează limba sa, ci își înșală inima sa, acestuia în zadarnică este bunacredința.

27. Bunacredința cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui aceasta este: a cerceta pre cei sirmeni și pre văduve întru necazurile lor, și a se păzi pre sine nespurcat de către lume.

CAP. 2

Indemnări a se feri de alegerea fețelor; a nu trece cu vederea nici o poruncă din lege; a face milostenie. Credința să fie unită cu faptele.

Frații mei, nu întru alegerea fețelor să aveți credința Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.

2. Că de va intra întru adunarea voastră vre un om având inel de aur, cu haină luminoasă, și va intra și vre un sărac cu haină proastă;

3. Și veți căuta la cel ce poartă haina cea luminoasă, și veți zice lui: tu șezi aici bine; și săracului veți zice: tu stai acolo, sau șezi aici supț așternutul picioarelor mele.

4. Și nu v'ați luat aminte întru voi, și v'ați făcut judecători de gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei cel iubii, au nu Dumnezeu au ales pre săracii lumii aceștia, bogați în credință, și moștenitori împărăției care o au făgădui celor ce îl iubesc pre el?

6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Au nu bogații vă asupresc pre voi, și acela vă trag pre voi la judecăți?

7. Au nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?

8. Însă de împliniți legea cea împărătească după scriptură, să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine, bine faceți;

9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, muștrându-vă de lege ca niște călcători de lege.

10. Că oricine va păzi toată legea și va greși într'una, s'a făcut tuturor vinovat.

11. Că cel ce au zis: să nu curvești, au zis și: să nu uciți. Și de nu curvești, dar uciți, te-ai făcut călcător legii.

12. Așa să grăiți, și așa să faceți, ca și cum prin legea slobozeniei aveți să vă judecați.

13. Că judecată fără de milă este celuiia ce nu face milă; și se laudă mila asupra judecății.

14. Ce folos este frații mei, de ar zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Au poate credința să-l mântuiască pre dânsul?

15. Că de va fi fratele sau sora gol și lipsit de hrana cea de toate zilele,

16. Și va zice lor cineva dintru voi: mergeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați; și nu le-ar da lor cele de treabă frupului, ce folos ar fi?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, moartă este singură.

18. Ci va zice cineva: tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta din faptele tale, și eu îți voi arăta fie din faptele mele credința mea.

19. Tu crezi că Dumnezeu unul este, bine faci; și dracii cred și se cutremură.

20. Voești dar să înțelegi, o o-

2. 5. 1 Cor. 1. 26. sq; Eș. 20. 6

8. Mat. 22. 38; Marc. 12. 31.

9. Lev. 19. 15; A doua Leg. 1. 17.

10. A doua Leg. 27. 26; Mat. 5. 19.

11. Eș. 20. 13. 13. Mat. 5. 7.

14. Mat. 7. 26. 15. Luc. 3. 11.

17. v. 26. 18. Mat. 7. 20. Gal. 5. 6.

19. 1 Cor. 8. 4.

21. Rom. 13. 12; Col. 3. 8; 1 Cor. 3. 6.

22. Mat. 7. 21; Rom. 2. 13.

23. Luc. 6. 49. 25. Iacov. 2. 12; Ioan. 13.

17. 26. Ps. 33. 12

mule deșerte, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam părintele nostru, au nu din fapte s'a îndreptat, suind pre Isaac fiul său pre jertfelnic?

22. Vezi că credința lucră dimpreună cu faptele lui și din fapte s'a împlinit credința?

23. Și s'a împlinit scriptura care zice: și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate; și prieten al lui Dumnezeu s'a chemat

24. Vedeți dar că din fapte se îndreplează omul, iar nu numai din credință.

25. Așijderea încă și Raav curva, au nu din fapte s'a îndreptat primind pre vestitori, și pre altă cale scoțându-i?

26. Că precum trupul fără de duh mori este, așa și credința fără de fapte moartă este.

CAP. 3.

Sfătuire despre înfrânarea limbei. Ințelepciunea dumnezească.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare judecată vom să luăm.

2. Că multe greșim toți. De nu greșește cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvârșit, puternic a'și înfrână și tot trupul.

3. Că iată, și calilor frăele în guri le punem, ca să se supue ei nouă; și tot trupul lor îl întorcem.

4. Iată și corăbiile, mari fiind și de luți vânturi împingându-se, se întorc de prea mică cârmă, încotro voește pornirea cârmaciului.

5. Așa și limba mic mădular este și mari se laudă. Iată, puțin foc și cât de mare materie aprinde!

6. Și limba este foc, lumea nedreptăței, așa limba este așezată întru mădulările noastre, care spurcă tot trupul și aprinde roata firei; și se aprinde de gheena.

7. Că toată firea și a hiarelor și a pasărilor, și a celor ce se târăsc, și a peștilor, se domolește, și s'a domolit de firea omenească.

21. Fac. 22, 9; Evr. 11, 17.

23. Fac. 15, 6; Rom. 4, 3; Gal. 3, 6.

24. Rom. 3, 28. 25. Is. Nav.

2. 1, 15; 6, 17; Evr. 11, 31.

3. 3. Ps. 31, 10. 5. Ps. 11, 4.

6. Mat. 15, 11.

8. Iar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească; neînfrânată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Cu dânsa binecuvântăm pre Dumnezeu și Tatăl; și cu dânsa blestemăm pre oameni, cari sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Dintru aceeaș gură iese bine cuvântarea și blestemul. Nu trebuie, frații mei, acestea așa să fie.

11. Au doară isvorul dintru aceiaș vână isvorăște dulce și amar?

12. Au doară poate, frații mei, smochinul să facă masline? Sau vișa viei, smochine? Așa nici un isvor poate a face apă sărată și dulce.

13. Cine este înțelept și bine știutor între voi? Să și arate din viața cea bună faptele sale întru blândețele înțelepciunii.

14. Iar de aveți râvnire amară și prigonire întru inimele voastre, nu vă laudați, nici minșiți împotriva adevărului.

15. Nu este înțelepciunea aceasta de sus pogorându-se, ci este pământească, suieștească, drăcească.

16. Pentrucă unde este râvnire și prigonire, acolo este neașezare și tot lucrul rău

17. Iar înțelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi făcătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă și de roduri bune, fără de judecată, și neîțărnice.

18. Iar roada dreptății cu pace se seamănă celor ce fac pace.

CAP. 4.

A fugi de pofte deșerte. A ne pocăi. A nu judeca pe aproapele. Dumnezeu, este cel ce îndreaptă pașii noștri.

De unde sunt rășboaie și sfezi între voi? Au nu de aici, din desmerdările voastre care se oștesc întru mădulările voastre?

2. Poștiți și nu aveți; ucideți și pismuiți, și nu puteți dobândi; vă sădiți și faceți rășboaie, și nu aveți, pentrucă nu cereți.

3. Cereți și nu luați, pentrucă rău

8. Ps. 139, 3. 9. Fac. 1, 27.

13. Efes. 5, 15. 14. Efes. 4, 31.

15. Iacov 1, 17. 18. Is. 32, 17.

4. 1. 1 Petr. 2, 11; Rom. 7, 23.

2. Mat. 7, 7.

cerești, ca întru desmerdările voastre să cheltuiți.

4. Preacurvarilor și preacurvelor, au nu știți că dragostea lumii acesteia vrajbă este către Dumnezeu? Deci oricare va vrea să fie prieten lumii, vrăjmaș lui Dumnezeu se face.

5. Au vi se pare că în deșert scriptura grăește: spre zavistie pofteste duhul care lăcuște întru noi?

6. Ci mai mare dar dă. Pentru aceea zice: Domnul celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

7. Supuneți-vă, drept aceea, lui Dumnezeu. Stați împotrivă diavolului, și va fugi dela voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor; și vă curățiți inimile voastre cei îndoiți la suflet.

9. Pătimiți și lăcrămați și plângeți, râsul vostru spre plâns să se întoarcă, și bucuria întru înanguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu, și vă va înălța pre voi.

11. Nu graiți de rău unul pre altul, fraților. Că cela ce grăește de rău pre fratele său, și judecă pre fratele său, grăește de rău legea, și judecă legea; iar dacă judeci legea, nu ești făcător legii, ci judecător.

12. Unul este puitorul legii și judecătorul carele poate să mântuiască și să piarză; iar tu cine ești care judeci pre altul?

13. Veniți acum, cei ce ziceți: astăzi sau mâine vom merge întru cea cetate, și vom face acolo un an și vom negușători și vom dobândi;

14. Cari nu știți ce se va întâmpla mâine. Că ce este vieața voastră? Că abur este care întru puțin se arată, și după aceea pier.

15. În loc de a zice voi: de va vrea Domnul, și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum vă lăudați întru trufiile voastre; toată lauda de acest fel, rea este.

17. Drept aceea, celui ce știe a face bine, și nu-l face, păcat este lui.

CAP. 5.

Nestatornicia bogăției. Sfătuiri spre îndelungă răbdare și rugăciune.

Veniți acum, bogăților, plângeți și vă înanguiți de necazurile ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogăția voastră a pulrezit, și hainele voastre le-au mâncat molile.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit; și rugina lor va fi mărturie asupra voastră, și va mânca trupurile voastre ca focul. Ați strâns comoară la zilele cele de apoi.

4. Iată plata lucrătorilor celor ce au secerat șarinesele voastre, care o oprăți voi, strigă; și strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot au intrat.

5. Desfăiați-văși pre pământ, și v-ați desmierdat; hrăniți-ași inimele voastre, ca în ziua junghierei.

6. Osândit-ați, omorât-ați pre cel drept; nu s'a pus împotrivă voastră.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații mei, până la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pământului, îndelung răbdând pentru dânsa, până ce i-a ploaie timpurie și târzie.

8. Deci îndelung răbdați și voi, întâriți-vă inimele voastre; că venirea Domnului s'a apropiat.

9. Nu ofați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă osândiți; iată, judecătorul înaintea ușelor stă.

10. Luați pildă de palimă rea, frații mei, și de îndelungă răbdare, pre prorocii cari au grai în numele Domnului.

11. Iată, fericiți pre cei ce au răbdat. Răbdarea lui Iov ați auzit, și sfârșitul Domnului ați văzut; căci mult milostiv este Domnul și îndurat.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați, nici pre cer,

17. Luc. 12, 47.

5. 1 Pild. 11, 28; Luc. 6, 24.

2. Mat. 6, 19. 3. Ps. 20, 10.

4. Lev. 19, 13. 5. Luc. 16, 19.

7. Luc. 21, 19; Evc. 10, 36.

8. 2 Tess. 2, 1. 9. Mat. 24, 33.

10. Mat. 5, 12; 2 Petr. 1, 21.

11. Iov. 1, 21; Ps. 102, 8.

12. Mat. 5, 34, sq. 23, 16.

4. Rom. 8, 7. 5. Gal. 5, 17.

6. Iov. 22, 29; Pild. 3, 34; 1 Petr. 5, 5; Mat. 23, 12. 7. Efes. 6, 12; 1 Petr. 5, 6, sq.

8. Zab. 1, 3; Is. 1, 16.

11. Ps. 14, 3; 1 Petr. 2, 1.

12. Mat. 7, 1; Rom. 2, 1; 14, 4.

13. Pild. 27, 1. 14. Luc. 12, 20.

15. Fapt. 18, 21. 16. 1 Cor. 5, 6.

nici pre pământ, nici cu alt jurământ ori care; ci fie vouă ce este așa, așa; și ce este nu, nu; ca să nu cădeți într-o fășărnice.

13. Pătimizește rău cineva între voi? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte.

14. Este bolnav cineva între voi? Să cheme preoții bisericii; și să se roage pentru dânsul, ungându-l pre dânsul cu untdelemn întru numele Domnului.

15. Și rugăciunea credinței va mântui pre cel bolnav, și îl va ridică pre dânsul Domnul; și de va fi făcut păcate, se vor ierta lui.

16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele, și vă rugați unul pentru al-

tul, ca să vă vindecați. Că mult poate rugăciunea dreptului cea fierbinte.

17. Ilie om era asemenea nouă pătimas, și cu rugăciune s'a rugat să nu plouă; și n'a plouat pre pământ ani trei și luni șase.

18. Și iarăș s'a rugat, și cerul a dat ploaie, și pământul a odrăslit roada sa.

19. Fraților, de se va răstăci cineva între voi dela adevăr, și îl va întoarce cineva pre el;

20. Să știe că acela ce a întors pre păcătos dela răstăcirea căiei lui, va mântui suflet din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

13. Ps. 49, 16; Col. 3, 16.

14. Marc. 6, 13. 15. Ps. 29, 3.

16. Ps. 144, 20; Ioan 9, 31.

17. 3 Imp. 17, 1; Lucă 4, 25.

19. Mat. 18, 15. 20. 1 Petr. 4, 8.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ ÎNTAIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAP. 1.

Mulțumire pentru mântuirea și nădejdea noastră în Hristos. Despre credința cea mântuitoare, vestită de proroci. Indemnuri spre cuvioșie.

Petru apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor celor aleși ai risipirei Pontului, Galatiei, Capadochiei, Asiei și Vitiniei.

2. După cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatălui, întru slăvirea Duhului, spre ascultarea și stropirea sângelui lui Iisus Hristos; dar vouă, și pace să se înmulțească.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, carele după mare mila sa a doua oară ne-au născut pre noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morți.

4. Spre moștenire nestricăcioasă și nespurcată și neveștejită, păziți în ceruri pentru voi.

5. Cari sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin credință spre mântuire gata a se arăta în vremea de apol.

6. Întru care vă bucurați acum puțin, de se cuvine, necăjiți fiind întru multe feluri de ispite.

7. Ca lămurirea credinței voastre,

cea cu mult mai scumpă decât aurul cel pieritor, și prin foc lămurit, să se alle spre laudă și cinste și slavă întru arătarea lui Iisus Hristos;

8. Pre carele nevăzându'l, iubiți; întru carele acum nu privind, ci crezând, vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slăvită;

9. Luând sfârșitul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10. Pentru care mântuire au călăit și au cercat prorocii, cari au prorocit de harul ce eră să vie spre voi.

11. Cercetând, în care și în ce fel de vreme le arătă Duhul lui Hristos, care eră întru dânsii, mai înainte mărturisind de pasiunile lui Hristos și de slavele cele după aceea.

12. Căroră s'au descoperit, că nu lor însuși, ci nouă slujiau acestea, care acum s'au vestit vouă prin cei ce bine au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimis din cer; spre care doresc îngerii să privească.

13. Pentru aceea încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvârșit nădăjduiți spre harul, care se aduce vouă prin arătarea lui Iisus Hristos;

14. Ca fiii ascultării, neprefăcându-vă cu poștele cele mai dinainte ale necunoștinței voastre.

1. 1. Ioan 7, 35. 2 Rom. 8, 29.
3. 2 Cor. 1, 3; Efes. 1, 3; Tit 3, 5, 7.
4. 1 Petr. 5, 4.
5. Ioan 10, 28; 17, 11; Rom. 8, 18.
6. Rom. 5, 3; 2 Cor. 4, 17; Iac. 1, 2.
7. Pilde 17, 3; Apoc. 3, 18.

8. Ioan 20, 29; 2 Cor. 5, 7.
9. Rom. 6, 22.
10. Dan. 9, 23; Lucă 10, 24.
11. Ps. 21, 7. 12. Ier. 1, 17; Lucă 12, 35.
14. Rom. 12, 2.

15. Ci după sfântul carelev'a chemat pre voi, și voi fiți sfinți întru toată petrecerea;

16. Căci scris este: fiți sfinți, că eu sfânt sunt.

17. Și dacă chemați Tată pre cel ce judecă fără de alegerea feșelor după lucrul fiecăruia, întru frică vremea vieței voastre să o petreceți;

18. Știind că nu cu argint sau cu aur care se strică, v'ați izbăvit de petrecerea voastră cea deșartă, care eră dela părinți dată;

19. Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat și nespurcat;

20. Care eră cunoscut mai înainte de întemeierea lumii, dar s'au arătat în anii cei mai de apoi pentru voi

21. Cei ce printr'însul ați crezut întru Dumnezeu, carele l-au învieat pre el din morți, și i-au dat lui slavă; ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dumnezeu.

22. Curățind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre nelășarnică iubire de frați, din inimă curată iubiți-vă unul pre altul cu deadînsul;

23. Fiind născuți a doua oară, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu și carele petrece în veac.

24. Pentrucă tot trupul este ca iarba, și toată mărirea omului ca floarea ierbei. Uscatu-s'a iarba, și floarea ei a căzut;

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'au vestit întru voi.

CAP. 2.

Creștinii să fie pildă celor necredincioși. Supunerea la stăpânire. Iubirea de frați după pilda lui Hristos,

Deci lepădând toată răutatea și tot vicleșugul și fășărniciile și pismele și toate clevețirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți să iubiți laptele cel cuvântă-

15. Lucă 1, 75. 16. Lev. 11, 44; Ps. 70, 25. 17. Fapt 17, 31.

18. 1 Cor. 6, 20; 1 Petr. 4, 3. 20. Rom. 16, 25. 21. Ioan 14, 6; Fapt. 3, 15.

24. Ps. 101, 12; 102, 15; Is. 40, 6; Iac. 1, 10. 2. 1 Rom. 6, 4; 1 Cor. 14, 20; Iac. 1, 21.

2. Evc. 5, 13; Mat. 18, 3.

tor și fără de vicleșug, ca printr'însul să creștești spre mântuire.

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

4. Către carele apropiindu-vă, cela ce este piatra cea vie, de oameni cu adevărat nebăgată în seamă, iar la Dumnezeu aleasă și scumpă.

5. Și voi înși-vă ca niște pietre vii, vă zidiți casă duhovnicească, preoșie sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

6. Pentrucă scris este în scriptură: iată pun în Sion piatră în capul unghiului aleasă, scumpă; și cela ce va crede întru dânsa, nu se va rușina.

7. Drept aceea, vouă celor ce credeți, cinstea; iar celor necredincioși, piatra care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceștia s'a făcut în capul unghiului,

8. Și piatră de poticnire și piatră de sminteală, de care se poticnesc cei ce nu se pleacă cuvântului; spre care și puși sunt.

9. Iar voi, rod ales, preoșie împărătească, neam sfânt, norod spre câștigare; ca să vestiți bunătățile celui ce v'au chemat pre voi dintru întunec la minunata sa lumină;

10. Cari odinioară nu erați norod, iar acum norodul lui Dumnezeu; cari erați nemiluiți, iar acum miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă ca pre niște nemernici și streini, să vă feriți de poftele cele trupești, care se ostesc asupra sufletului;

12. Petrecerea voastră avându-o bună întru neamuri, ca întru care vă clevețesc pre voi ca pre niște făcători de rău, din faptele voastre cele bune, văzând, să siăvească pre Dumnezeu în ziua cercetării.

13. Deci supuneți-vă la toată omeneara zidire pentru Domnul; ori împăratului, ca celui ce este mai pre sus;

14. Ori domnilor, ca celor ce sunt de el trimiși spre izbânda făcători-

3. Ps. 33, 9. 4. Ps. 117, 21; Dan. 2, 34. 5. Is. 61, 6; Os. 14, 3; Mal. 1, 11; Rom. 12, 1; Efes. 2, 22.

6. Is. 28, 16; Rom. 9, 33. 7. Mat. 21, 42.

8. Is. 8, 14; Luc. 2, 34.

9. Is. 43, 21; Es. 19, 6.

10. Osie 2, 23; Rom. 9, 25.

11. Rom. 7, 22; Iac. 4, 1; Ps. 38, 17; Pild. 1, 32. 12. Mat. 5, 16.

13. Rom. 13, 1; Tit 3, 1.

lor de rău și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Că așa este voea lui Dumnezeu, ca bine făcând, să înfrânați necunoștința oamenilor celor fără de minte;

16. Ca cei slobozi și nu ca și cum ați avea slobozenia acoperemânt răutății, ci ca robii lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți. Frăția iubiți. De Dumnezeu vă temeți. Pre împăratul cinstiți.

18. Slugile, supuindu-vă cu toată frica stăpânilor, nu numai celor blânzi și buni, ci și celor năsilnici.

19. Pentru că aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu de răbdă cineva scârbă pentru știința lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate.

20. Că ce laudă este, dacă greșind și pedepsindu-vă, veți răbda? Ci dacă bine făcând și pătimind, veți răbda, aceasta este dar înaintea lui Dumnezeu.

21. Că spre aceasta v'ați chemat, că și Hristos au pătimit pentru noi, nouă lăsându-ne pildă, ca să urmați urmelor lui;

22. Carele păcat n'au făcut, nici s'a aflat vicleșug în gura lui;

23. Carele ocărându-se, improprie n'au ocărit, pătimind, n'au îngrozit, ci da celui ce judecă cu dreptul.

24. Carele păcatele noastre însuș le au ridicat în trupul său pre lemn, ca păcatelor murind să viețuim dreptății, cu a cărui rană v'ați vindecați.

25. Că lerați ca niște oi rătăcite, ci v'ați întors acum la păstorul și păzitorul sufletelor voastre.

CAP. 3.

Buna înțelegere și cuvioșie între soți. Suferirea cu blândețe către toți.

Așijderea și femeile, plecându-vă bărbaiilor voștri, că deși nu se pleacă oarecarii cuvântului, prin viecea femeilor fără de cuvânt să se dobândească;

15. 1 Petru 3, 9.

16. 1 Cor. 7, 23; Gal. 5, 1, 13.

17. Rom. 12, 10; Pilde 24, 21; Mat. 22 21.

18. Efes. 6, 5, Col. 3, 22; Tit 2, 9.

19. Mat. 5, 10.

20. 1 Petru 4, 14; Mat. 5, 10.

21. 1 Petru 3, 18; 4, 1; Ioan 13, 15.

22. Is. 53, 9; Ioan 8, 46; 2 Cor. 5, 21.

23. 1 Ioan 3, 5; Rom. 6, 11; Col. 1, 22.

25. Ps. 118, 176; Is. 53, 6; Ez. 34, 5; Ioan 10, 12.

3. 1. Efes. 5, 22; Col. 3, 18.

2. Văzând viecea voastră cea dimpreună curată întru înfrică.

3. A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii părului și a înfășurăturii aurului, sau a îmbrăcăminteii hainelor;

4. Ci omul cel ascuns al inimii întru nestricăciunea duhului celui blând și lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preț.

5. Că așa odinioară și sfintele femei, care nădăjduiau întru Dumnezeu, se împodobiau pre sine, plecându-se bărbaiilor lor.

6. Precum Sarra ascultă pre Avraam, domni pre acela chemându-l; căreia v'ați făcut fiice, făcând bine, și nețemându-vă de nici o înfrică.

7. Bărbaii așijderea împreună făcând cu femeile lor cu cunoștință, ca unui vas mai slab celui femeesc dându-le cinste, ca și celor împreună moștenitoare darului vieții; ca să nu se curmeze rugăciunile voastre.

8. Iar la sfârșit, toți să fiți cu un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, blânzi, smeriți;

9. Nerăsplătind rău pentru rău, sau ocară pentru ocară; ci improprie binecuvântând; știind că spre aceasta sunteți chemați, ca să moșteniți blagoslovenia.

10. Că cela ce voește să iubească viecea și să vadă zile bune, să și oprească limba sa dela rău, și buzele sale ca să nu grăiască vicleșug;

11. Să se depărteze dela rău, și să facă bine; să caute pacea și s'o urmeze pre ea.

12. Pentru că ochii Domnului sunt spre cel drept, și urechile lui spre rugăciunea lor, iar fața Domnului asupra celor ce fac rele.

13. Și cine este cel ce va face vouă rău, de veți fi următori bine-lui?

14. Că de și veți pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi, iar de îngrozirea lor să nu vă temeți, nici să vă turburați;

15. Ci pre Domnul Dumnezeu să-l stințiți întru inimile voastre, și să

5. 1 Tim. 2, 9. 4. Efes. 3, 16.

6. Fac. 18, 12.

7. Efes. 5, 25; 1 Cor. 7, 5; Col. 3, 19.

8. Fil 3, 16. 9. Rom 12, 17; 1 Tes. 5, 15.

10. Ps. 33, 13; Iac. 1, 26.

11. Is. 1, 16; Evc. 12, 14.

14. 1 Petr. 2, 20; 4, 14. 15. Is. 8, 13.

fiți gata pururea spre răspuns la tot cel ce vă întreabă pre voi cu-vânt pentru nădejdea cea întru voi, însă cu blândețe și cu frică.

16. Având știință bună; ca întru cea ce vă clevelesc pre voi, ca pre niște făcători de rău, să se rușineze cel ce grăesc de rău vieașa voastră cea bună întru Hristos.

17. Că mai bine este făcând cele bune, de este așa voea lui Dumnezeu, a pătimi, decât făcând cele rele.

18. Pentru că și Hristos odată pentru păcate au pălmit, cel drept pentru cel nedrept, ca pre noi să ne aducă la Dumnezeu, omorându-se cu trupul și înviind cu Duhul.

19. Întru care și duhurilor ce erau în temniță pogorându-se, au propovăduit;

20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase, când așteptau în delungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, făcându-se corabia, întru care puține, adică opt suflete s'au mântuit de apă.

21. A căreia lucrul cel închipuit, botezul și pre noi ne mântuește, (nu lepădarea spurcăciunii celei trupești, ci întrebarea științei celei bune către Dumnezeu), prin învierea lui Iisus Hristos;

22. Care este deadreapta lui Dumnezeu, după ce s'au suit la cer; plecându-se lui îngerii și stăpânirile și puterile.

CAP. 4.

Indemnări la viață nouă în întrecaga înțelepciune, cu rugăciune și dragoste a unuia către altul. A face toate spre slava lui Dumnezeu și a se bucura cu suferințele cele pentru Hristos.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, și voi după acelaș gând vă înarmați; pentru că cela ce au pățit cu trupul, au încetat des-pree păcat;

2. Ca să nu mai viețuiască cealaltă vreme în trup poftelor ome-

nești, ci după voea lui Dumnezeu.

3. Că desul ne este nouă, celor ce în vremea cea trecută a vieții am făcut voea păgânească, umblând întru necurății, întru poftă, întru beții, întru ospețe, întru băuturi și întru urite slujiri idolești;

4. Întru care se minunează căci nu vă adunați voi la aceeaș turburare a curviei, hulind.

5. Cari vor da seama la cel ce este gata să judece pre cei vii și pre cei morți.

6. Că spre aceasta și morților s'au binevestit, ca să se judece cu trupul după om, și să vieze după Dumnezeu cu duhul.

7. Și sfârșitul tuturor s'a apropiat; deci fiți cu întreagă înțelepciune, și priveghiați întru rugăciuni.

8. Iar mai înainte de toate, unul spre altul dragoste cu osârdie având, căci dragostea acopere mulțime de păcate.

9. Iubitori de streini fiți între voi fără de cârtire.

10. Fiecare precum a luat dar, între voi cu acela slujind, ca niște buni economi ai darului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grăește cineva, ca cuvintele lui Dumnezeu; de slujește cineva, ca din puterea care o dă Dumnezeu, ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava și stăpânirea în vecii vecilor, Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea care este întru voi, care se face vouă spre ispită, ca și cum s'ar întâmpla vouă ceva strein;

13. Ci pentru că vă faceți părtași patimilor lui Hristos, bucurați-vă; ca și întru arătarea slavei lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14. De sunteți ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți sunteți; căci duhul slavei și al lui Dumnezeu preste voi odihnește; după aceea se hulește, iar după voi se proslăvește.

15. Iar nimeni din voi să nu pă-

16. 1 Petr. 2, 12. 17. 1 Petr. 2, 20.
18. 1 Petr. 2, 21; 4, 1; Rom. 5, 6; 1 Tim. 3, 16; Evr. 9, 28.
19. 1 Petr. 4, 6; Efes. 4, 9.
20. Mat. 24, 37; Fac. 7, 13.
21. Efes. 5, 26; A doua Lege 26, 17.
22. Ps. 109, 1; Efes. 1, 20; Evr. 12, 2.
4. 1 Petr. 3, 18; 2, 21, 24.
2. Gal. 2, 20; Rom. 6, 6, sq.

3. Efes. 4, 17; Tit 3, 3. 5. 2 Tim. 4, 1.
6. 1 Petr. 3, 19. 7. 1 Cor. 10, 11; Iac. 5, 8; 1 Ioan 2, 18; Lucă 21, 34.
8. Iac. 5, 20; Pild. 10, 12.
9. Evr. 13, 2; Fil. 2, 14.
10. Rom. 12, 6.
11. 1 Petr. 5, 14; 2 Cor. 2, 17; Col. 3, 17.
13. Mat. 5, 10; Rom. 8, 17; Fapt. 5, 41; Iac. 1, 2.
14. 1 Petr. 3, 14; Is. 51, 7; Mat. 5, 11.
15. 1 Petr. 2, 20.

timească ca un ucigaș, sau fur sau făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri streine.

16. Iar dacă pălimesțe ca un creștin, să nu se rușineze; ci să proslăvească pre Dumnezeu în partea aceasta.

17. Căci vremea este a se începe judecata dela casa lui Dumnezeu; iar dacă este întâiu dela noi, care este sfârșitul celor ce se împrofiesc evangheliei lui Dumnezeu?

18. Și de vreme ce dreptul abia se mântuește, cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

19. Pentru aceea și cei ce pălimesc după voea lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditor să și încredințeze sufletele sale, prin fapte bune.

CAP. 5.

Sfătuiri către presviteri și către creștini îndeboste, cu rugăciuni pentru desăvârșirea lor.

Pre presviterii cei dintru voi îi rog, ca cei ce sunt împreună presviter și mărturisitor al patimilor lui Hristos, și părtaș al slavei celei ce va să se descopere:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grija de dânsa, nu cu sila, ci de voie, nu cu agoniseli urâte, ci cu osârdie;

3. Nici ca și cum ați stăpâni preste cliruri, ci pilde făcându-vă turmei.

4. Și când se va arăta mai marele păstorilor, veți lua cununa slavei cea neveștejită.

5. Așijderea și voi cei tineri, ple-

16. Ioan 21, 19; Fil. 1, 29.

17. Ier. 25, 29; Ez. 9, 6.

18. Pild. 11, 31. 19. 1 Petr. 3, 17.

5. 1 Lucă 24, 48; Rom. 8, 17.

2. Ioan 21, 16; Fapt. 20, 28; Tit 1, 7, 11.

3. 1 Cor. 3, 5; 2 Cor. 1, 24; Fil. 3, 17; 2 Tes. 3, 9; Tit 2, 7.

4. Is. 40, 11.

5. Efes. 5, 21; Mat. 23, 12; Lucă 1, 52; Pild. 3, 34; Iac. 4, 6.

cați-vă celor bătrâni. Și toți unul altuia plecându-vă, smeriți cugetare să agonisiți; de vreme ce Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har

6. Drept aceea, smeriți-vă supă mânia cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pre voi în vreme.

7. Toată grija voastră aruncând spre dânsul; că acela se grijește pentru voi.

8. Fiți trezi, priveghiați; pentru că protivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind, umblă căutând pre cine să înghiță;

9. Cărula stați împotrivă întâriți fiind în credință, știind că aceleași patimi se întâmplă frățimei voastre cei din lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, carele ne-au chemat la slava sa cea veșnică prin Hristos Iisus, acela pre voi, cari ați pălinit pușin, să vă facă desăvârșiți, să vă înălțarea, să vă facă puternici, să vă întemezeze.

11. Aceluia slava și stăpânirea în vecii vecilor, Amin.

12. Prin Siluan, vouă credinciosul frate, precum socotesc, pușin am scris, îndemnându-vă și mărturisind că acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu întru care stați.

13. Inchină-se vouă biserica din Vavilon, cea împreună aleasă; și Marcu fiul meu.

14. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare a dragostei. Pace vouă tuturor celor întru Hristos Iisus, Amin.

6. Iov 22, 29; Iac. 4, 10.

7. Ps. 54, 25; Mat. 6, 25.

8. Lucă 21, 36; 1 Tes. 5, 6.

9. Efes. 6, 12; Iac. 4, 7.

10. Evr. 13, 21. 11. 1 Petru 4, 11.

12. Evr. 13, 22. 13. Fapt. 12, 12.

14. Rom. 16, 16; 1 Cor. 16, 20, 2 Cor. 13, 12.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAP. 1.

Roadele credinței spre moștenirea împărăției cerurilor. Indemnare la păzirea învățăturilor sale, întemeindu-o pe mărturia Tatălui despre Fiul în Tăvor și pe sf. Scriptură.

Pimon Petru, slugă și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce au dobândit împreună cu noi credință întocmai cinstită întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos:

2. Dar vouă și pace să se înmulțească întru cunoștința lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos Domnului nostru,

3. Precum nouă dumnezeiasca putere a lui toate cele ce sunt spre viață și bunacredință ne-au dăruit, prin cunoștința celui ce ne-au chemat pre noi prin slavă și prin fapta bună;

4. Prin care cele scumpe și mari făgăduințe s-au dăruit nouă; ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeieștii firi, fugind de stricăciunea poștei cei din lume.

5. Și întru aceasta singură, toată nevoiața puind, sportiți întru credința voastră fapta bună; iar întru fapta bună, cunoștința;

6. Iar întru cunoștință, înfrânarea; iar întru înfrânare, răbdarea; iar întru răbdare, bunacredință;

7. Iar întru buna credință, iubirea de frați, iar întru iubirea de frați, dragostea.

8. Că acestea întru voi fiind și înmulțindu-se, nu deșerți nici fără de roadă vor face pre voi spre cunoștința Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are acestea, orb este, nevăzând departe, uitare luând de curăția păcatelor sale celor de demult.

10. Pentru aceea fraților, mai vărfos nevoiți-vă ca să faceți adevărită chemarea și alegerea voastră, că acestea făcând nu veți greși niciodată.

11. Că așa din destul se va da vouă intrarea întru veșnica împărăție a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos,

12. Pentru aceea nu mă voiu lenevi a vă aduce aminte vouă pururea de acestea, măcar că și știți și sunteți întăriți întru adevărul acesta.

13. Însă mi se pare a fi cu dreptul, până când sunt într'acest trup, a vă deșteptă pre voi cu aducerea aminte.

14. Știind că fără de zăbavă este lepădarea trupului meu, precum și Domnul nostru Iisus Hristos mi-au arătat mie.

15. Iar mă voiu nevoi și pururea a vă avea pre voi după ieșirea mea, ca să faceți pomenire de acestea.

1. 1. Fapt. 15, 14; Rom. 1, 12.
2. 1 Petr. 1, 2. 3. 1 Petr. 2, 9.
5. Gal. 5, 6.

8. Tit 3, 14. 9. 1 Ioan 2, 9.
10. Evr. 3, 14. 12. Rom. 15, 14; Iud. 5.
13, 2 Petr. 3, 1. 14. Ioan 21, 18.

16. Că nu urmând basnelor celor meșteșugile, am spus vouă puterea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri văzători fiind slavei acelui.

17. Că au luat dela Dumnezeu Ta-tăl cinstie și slavă, glas ca acesta venind către dânsul dela slava cea cu mare cuviință. Acesta este Fiul meu cel iubit întru carele bine am voit.

18. Și acest glas noi l-am auzit din cer pogorându-se, fiind cu dânsul în muntele cel sfânt.

19. Și avem mai adevărat cuvântul cel prorocesc; la care bine faceți luând aminte, ca la o lumină ce strălucește în loc întunecos, până ce ziua va lumina și luceafărul va răsară întru inimile voastre;

20. Aceasta mai întâiu fiind, că toată prorocia scripturei cu a sa deslegare nu se face,

21. Pentru că nu prin voea oamenilor s'a făcut cândva prorocie, ci purtându-se de Duhul Sfânt au grăit oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu.

CAP. 2.

Mai înainte vestire despre ivirea ereticilor cu înșelăciuni și pedeapsa lor. Infruntarea obiceiurilor rele.

Însă au fost și proroci mincinoși întru norod, precum și între voi vor fi învățători mincinoși, cari vor băga eresuri de pierzare și se vor lepăda de stăpânul cel ce i-au răscumpărat pre dânsii, aducânduși lor grabnică pierzare.

2. Și mulți vor merge în urma înverșunărilor lor, prin cari se va huli calea adevărului.

3. Și pentru lăcomia cu cuvințe amăgitoare pre voi vă vor precupi, a căror judecată încă de demult nu zăbovește și pierzarea lor nu dormitează.

4. Că de vreme ce Dumnezeu pre ingerii cari au greșit nu i-au cruțat; ci cu lanțurile întunecului în tar-tar legându-l, i-au dat spre judecată a se păzi;

5. Și lumea cea dintâiu nu o au cruțat, ci pre Noe, al optulea măr-turisitor al dreptăței, l-au păzit, po-top în lume acelor necredincioși aducând;

6. Și cetățile Sodomienilor și ale Gomoruii arzându-le, cu sărămare le-au osândit, pildă puindu-le celor ce vor să petreacă întru păgânăție.

7. Și pre dreptul Lot ce eră ne-căjit de petrecerea cea dimpreună a celor fărădelege întru înverșunare, l-au izbăvit;

8. (Pentru că cu vederea și cu au-zul, dreptul acela viețuind între dâ-nșii, din zi în zi își muncia sufletul cel drept cu faptele lor cele fărăde-lege);

9. Știe Domnul pre cei binecre-dincioși a'i izbăvi de ispită, iar pre cei nedrepți a'i păzi la ziua jude-căței ca să se munciască;

10. Iar mai vârtos pre cei ce um-blă după trup întru pofta spurcă-ciunei și de domnie nu bagă sea-mă. Îndrăznești, obraznici, slavele hulind. nu se cufemură.

11. Unde ingerii, cu țaria și cu puterea mai mari fiind, nu aduc a-supra lor înaintea Domnului jude-cată cu huli.

12. Iar aceștia ca niște dobitoace necuvântătoare firești, născute spre vânăre și stricăciune, întru cele ce nu înțeleg hulind, întru stricăciunea lor vor pieri;

13. Luând plata nedreptăței, dul-ceață socotind pre desfătarea cea din toate zilele, spurcății și necu-rații, cari se hrănesc cu înșelăciu-nile lor, mâncând cu voi.

14. Ochi având plini de preacur-vie și de păcat nepărăsit, amăgind sufletele cele neîntărite, inimă de-prinsă în lăcomie având, fiii bleste-mului,

15. Cari lăsând calea cea dreap-ta au rătăcit, urmând căiei lui Vaia-am din Vosor, care plata nedrep-tăței a iubit;

16. Iar mustrare pentru fărădele-gea sa a avut: asin necuvântător, cu glas omenesc grăind, a oprii nebulnia prorocului.

16. 1 Cor. 1, 17; 2, 4.

17. Mat. 17, 5; 3, 17; Efes. 1, 6.

18. Mat. 17, 1.

19. Ps. 118, 105; 2 Cor. 4, 6.

20. Rom. 12, 7; 2 Tim. 3, 16.

21. Fapt. 28, 25.

2. 1. Mat. 24, 11; 1 Tim. 4, 1; Iud. 4.

2. 2 Tim. 4, 3. 4. v. 9; Iud. 6.

5. 2 Petru 3, 6; Fac. 7, 7.

6. Fac. 19, 24; Iud. 7; Evr. 11, 7.

8. Ps. 118, 158; Ez. 9, 4. 9. 1 Cor. 10, 13.

10. Iud. 8. 11. Iud. 9.

12. Iud. 10; Ier. 12, 3. 13. Iud. 15.

15. Iud. 11; Num. 22, 5; Apoc. 2, 14.

16. Num. 22, 28.

17. Aceștia sunt izvoare fără de apă, nori cari se poartă de vifor, cărora negura întunecului în veac se păzește.

18. Pentrucă cele semețe ale deșertăciunii spund, amăgesc cu poște trușești și cu înverșunări, pre cei ce cu adevărat au scăpat dela cei ce viețuiesc întru înșelăciune.

19. Făgăduindu-le slobozenia, singuri robi fiind ai stricăciunii, pentrucă ori de ce este cineva biruit de aceea s'a și robit.

20. Că dacă după ce au scăpat dela spurcăciunile lumii prin cunoștința Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăș împleticindu-se, se biruesc, s'au făcut lor cele de pre urmă mai rele decât cele dintăiu,

21. Pentrucă mai bine eră lor a nu fi cunoscut calea dreptății, de căi după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi dela sfânta poruncă ce li s'au dat lor,

22. Că s'a întâmplat lor pilda cea adevărată. Căinele s'a întors la borâtura sa și porcul scăldat la mocișla tinei.

CAP. 3.

Vremea de apoi. Venirea lui Hristos. Gătirea cuviincioasă pentru ea.

Și aceasta acum, iubitorilor, a doua epistolă scriu vouă, întru care desiept cu aducerea aminte mințea voastră cea curată;

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai înainte grăite de sfinții proroci, și de porunca noastră, cari suntem apostoli ai Domnului și Mântuitorului;

3. Aceasta mai înainte știind, că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după poftele lor,

4. Și vor zice: unde este făgăduința venirii lui? Că de când părinții au adormit, toate așa rămân precum au fost din începutul zidirei.

5. Că ei nu voiesc a ști aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu ce-

rurile au fost de demuli, și pământul din apă și prin apă s'a așezat.

6. Prin care lumea cea de atunci cu apă înecându-se a pierit;

7. Iar cerurile aceste de acum și pământul cu acelaș cuvânt sunt puși supți păstrare, păzindu-se focului la ziua judecăței și a pierderii oamenilor celor necredincioși.

8. Iar aceasta una să nu se făimuiască de voi, iubitorilor, că o zi înaintea Domnului, este ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi.

9. Nu va zăbovi Domnul făgăduința, precum oarecari zăbavă o socotesc, ci îndelung rabdă pentru noi, nevrând ca să piară cineva, ci toți să vie la pocăință.

10. Iar va veni ziua Domnului ca un fur noaptea, întru care cerurile cu sunet vor trece, stihile arzând se vor strică și pământul și cele de pre dânsul lucruri vor arde.

11. Deci dacă au acestea toate a se strică, în ce fel trebuește să fiți voi întru sfințele peireceri cele dimpreună și întru faptele bunei credinței,

12. Așteptând și dorind a fi mai degrab venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile arzând se vor strică și stihile aprinzându-se se vor topi?

13. Că ceruri nouă și pământ nou după făgăduința lui așteptăm, întru care dreptatea locuiește.

14. Pentru aceea, iubitorilor, acestea așteptând, nevoiți-vă să vă aflați lui nespurcați și neîntinați în pace.

15. Și pre îndelunga răbdare a Domnului nostru mântuire să o socotiți, precum și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea cea dată lui a scris vouă;

16. Precum și întru toate epistolele sale, grăind de acestea, întru care sunt unele cu anevoie a se înțelege, pe care cei neînvățați și neînfăriși le răsvrătesc ca și pre celelalte scripturi, spre a lor pierzare.

17. Deci voi, iubitorilor, acestea mai

6. 2 Petr. 2, 5; Fac. 7, 21; Mat. 24, 39.

7. Iud. 15. 8. Ps. 89, 4.

9. Ev. 2, 3; 1 Tim. 2, 4.

10. 1 Tes. 5, 2; Luc. 21, 33; Evr. 1, 11.

13. Is. 65, 17; Apoc. 21, 1.

14. 1 Tes. 3, 13; 1 Cor. 1, 8.

15. Rom. 2, 4.

16. Rom. 8, 19; 1 Cor. 15, 24; 1 Tes. 4, 15.

17. Marc. 13, 5; Iud. 20.

17 Iud. 13. 18. Iud. 16. 19. Ioan 8, 34.

20. Mat. 12, 45; Evr. 10, 26.

21. Lucă 12, 47. 22. Pilde 26, 11.

3. 2 Petru 1, 13. 2. Iud. 17.

3. 2 Petr. 1, 20; Iud. 8; 1 Tim. 4, 1.

4. Is. 5, 19. 5. Fac. 1, 2; Ps. 23, 2.

înaînte ştiind, păziţi-vă, ca nu cu înşelăciunea celor fărădelege fiind strămutaţi, să cădeţi dela întărirea voastră.

18. Ci să creşteţi întru harul şi

cunoştinţa Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava şi acum şi în ziua veacului, Amin.

18. 2 Pet. 2, 20; Iud. 25; 1 Petr. 5, 11.

EPISTOLIA SOBORNICEASCA INTALA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1.

Mărturisire că Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Indemnare spre a fugi de păcate,

are eră dintru început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit, şi mâinile noastre au pipăit, de Cuvântul vieşel;

2. (Şi viaţa s'a arătat şi o am văzut şi mărturisim şi vestim vouă viaţa cea veşnică, care eră la Tatăl şi s'a arătat nouă);

3. Ce am văzut şi am auzit, spunem vouă, ca şi voi împărtăşire să aveţi cu noi, şi împărtăşirea noastră este cu Tatăl şi cu Fiul lui Iisus Hristos.

4. Şi acestea scriem vouă, ca bucuria voastră să fie deplin.

5. Şi aceasta este vestirea care am auzit dela dânsul şi vestim vouă, că Dumnezeu luminează este şi nici un înţunec întru dânsul nu este.

6. De vom zice că împărtăşire avem cu dânsul şi întru înţunec umblăm, minşim şi nu facem adevărul;

7. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtăşire avem unii cu alţii şi sângele lui Iisus Hristos, Fiului lui ne curăţeşte pre noi de tot păcatul.

8. De vom zice că păcat nu avem, pre noi înşi-ne ne înşelăm, şi adevărul nu este întru noi.

9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este şi drept ca să ne ierte nouă păcatele, şi să ne curăţească pre noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păcătuit, mincinos facem pre dânsul, şi cuvântul lui nu este întru noi.

CAP. 2.

Hristos ne curăţeşte de tot păcatul. Indemnări spre păzirea poruncilor şi spre dragostea fără care nu este creştinătate. Antihrisţii sunt mulţi. Mincinos este tot cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristos. Adevărata ungere.

Feceli mei, acestea scriu vouă, ca să nu păcătuiţi. Şi dacă cineva va păcatul, mângâitor avem către Tatăl, pre Iisus Hristos cel drept;

2. Şi acesta este curăţire de păcatele noastre, şi nu numai de ale noastre, ci şi de ale a toată lumea.

3. Şi întru aceasta ştim că l-am cunoscut pre dânsul, dacă vom păzi poruncile lui.

4. Cel ce zice: l-am cunoscut pre dânsul şi poruncile lui nu le

7. Efes. 5, 8; Evr. 9, 14.

9. Pild. 28, 13; 1 Tes. 5, 24.

10. 1 Ioan 2, 14.

2. 1 Ioan 14, 16; Rom. 8, 34; Evr. 7, 25.

2. Col. 1, 20. 3. Ioan 15, 10.

4. 1 Ioan 1, 6; 4, 20.

1. 1 Ioan 2, 13; Lucă 24, 39.

2. Ioan 1, 2; 4, 14.

4. Ioan 15, 11, 16, 24.

5. Ps 103, 2; Ioan 8, 12. 6. 1 Ioan 2, 4,

păzește, mincinos este, și întru aceasta adevărul nu este.

5. Iar cel ce va păzi cuvântul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplin este; întru aceasta cunoaștem că întru dânsul suntem.

6. Cel ce zice că petrece întru dânsul, dator este precum acela au umblat, și el așa să umble.

7. Iubiților, nu scriu vouă poruncă nouă, ci poruncă veche care ați avut dintru început. Porunca cea veche este cuvântul, care ați auzit dintru început.

8. Iarăș poruncă nouă scriu vouă, care este adevărată întru dânsul și întru voi; că întunerecul a trecut, și lumina cea adevărată iață răsare.

9. Cel ce zice că este întru lumină, și pre fratele său urăște, întru întunerec este până acum.

10. Cel ce iubește pre fratele său, întru lumină petrece, și sminteală întru dânsul nu este.

11. Iar cel ce urăște pre fratele său, întru întunerec este, și întru întunerec umblă, și nu știe încotro merge, că întunerecul a orbit ochii lui.

12. Scriu vouă, fiilor, că se iață vouă păcatele, pentru numele lui.

13. Scriu vouă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scriu vouă, sfinților, că ați biruit pre cel viclean. Scris-am vouă, pruncilor, că ați cunoscut pre Tatăl.

14. Scris-am vouă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scris-am vouă, sfinților, că sunteți tari, și cuvântul lui Dumnezeu petrece întru voi, și ați biruit pre cel viclean.

15. Nu iubiți lumea, nici cele din lume. De iubeste cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul.

16. Pentru că tot ce este în lume, adecă pofa trupului și pofa ochilor și trufia vieții, nu este dela Tatăl, ci din lume este.

17. Și lumea trece, și pofa ei; iar cel ce face voea lui Dumnezeu, petrece în veac;

18. Fiilor, ceasul cel de apoi este; și precum ați auzit că antihrisť vine, și acum antihrisťii mulți s'au lăcut; dintru aceasta cunoaștem că ceasul cel de apoi este.

19. Dintru noi au ieșit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi, ci au ieșit ca să se arate că nu sunt toți dintru noi.

20. Și voi ungere aveți dela Cel Sfânt, și știți toate.

21. Nu am scris vouă ca și cum n'ați ști adevărul, ci ca și cum l-ați ști pre el, și cum că toată minciuna nu este din adevăr.

22. Cine este mincinosul iară numai cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristos? Acesta este antihrisť, care tăgăduiește pre Tatăl și pre Fiul.

23. Tot cel ce tăgăduiește pre Fiul, nici pre Tatăl nu are; iar cel ce mărturisește pre Fiul și pre Tatăl are.

24. Drept aceea voi ce ați auzit dintru început, întru voi să rămâie. Și de va rămâne întru voi ce ați auzit dintru început, și voi în Fiul și în Tatăl veți rămâne.

25. Și aceasta este făgăduința, care însuș au făgăduit nouă, viața cea veșnică.

26. Acestea am scris vouă pentru cel ce vă înșală pre voi.

27. Și voi ungerea care ați luat dela dânsul, întru voi să rămâie, și nu aveți trebuință ca să vă învețe pre voi cineva; ci precum aceeaș ungere vă învață pre voi pentru toate, și adevărată este, și nu este mincinoasă, și precum v'a învățat pre voi, rămâneți întru aceea.

28. Și acum, fiilor, rămâneți întru aceasta, ca să avem îndrăzneală când se va arăta, și să nu ne rușinăm de dânsul la venirea lui.

29. De știți că este drept, cunoașteți că tot cel ce face dreptate, dela dânsul s'a născut.

5. Ioan 14, 21; 1 Ioan 4, 12.

6. Ioan 15, 4, 5.

7. 2 Ioan 5; Mat. 5, 45.

8. Ioan 13, 34; Rom. 13, 12.

9. 1 Ioan 4, 20. 10. 1 Ioan 3, 14.

11. Ioan 12, 33.

12. Luc. 24, 47; Fapt. 4, 12.

13. Efes. 6, 10. 15. Iac. 4, 4.

18. Mat. 24, 5; 2 Ioan 7; 1 Petr. 4, 7.

19. Fapt. 20, 30; 1 Cor. 11, 19.

23. 2 Ioan 9; Ioan 5, 25; 15, 23.

25. 1 Ioan 5, 11. 27. Ioan 14, 26.

28. 1 Ioan 3, 21; Efes. 3, 12.

29. 1 Ioan 3, 7.

CAP. 3.

Fiii lui Dumnezeu sunt fericiți cu nădejdea întru dânsul, se curățesc de păcate, iubesc pe frați și se urăsc de lume. Dragostea către aproapele și mila. Știința cea bună este prin credința lui Iisus Hristos.

Vedeți ce fel de dragoste ne-au dat nouă Tatăl, ca fiii ai lui Dumnezeu să ne numim; pentru aceasta lumea nu cunoaște pre noi, căci nu l-a cunoscut pre dânsul.

2. Iubiților, acum fiii ai lui Dumnezeu suntem, și încă nu s'a arătat ce vom fi; ci știu că, când se va arăta, asemenea lui vom fi; căl vom vedea pre el precum este.

3. Și tot cel ce are nădejdea aceasta întru dânsul, se curățește pre sine, precum și el este curat.

4. Tot cel ce face păcatul și fără-delegea face; și păcatul este fără-delegea.

5. Și știți că el s'au arătat ca să ridice păcatele noastre; și păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întru dânsul, nu păcătuiește; și tot cel ce face păcatul; nu l-a văzut pre el, nici l-a cunoscut pre el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă înșele pre voi; cel ce face dreptate, drept este, precum și acela drept este.

8. Cel ce face păcatul, din diavolul este; că din început diavolul păcătuiește. Spre aceasta s'au arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dumnezeu, păcat nu face; că sămânța lui întru dânsul petrece; și nu poate să păcătuiască, că din Dumnezeu s'au născut.

10. Întru aceasta arătați sunt fiii lui Dumnezeu, și fiii diavolului; tot cel ce nu face dreptate, nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubeste pre fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea, care ați auzit dintru început, ca să iubim unul pre altul.

12. Nu precum Cain care era din

vicleanul, și a ucis pre fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis pre el? Căci lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pre voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din moarte în viață, pentru că iubim pre frați. Cel ce nu iubeste pre fratele, petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăște pre fratele său, ucigător de oameni este; și știți că tot ucigătorul de oameni nu are viață veșnică întru dânsul petrecând.

16. Întru aceasta am cunoscut dragostea, că el și-au pus sufletul său pentru noi; și noi datoriti suntem pentru frați să ne punem sufletele.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acesteea, și vede pre fratele său având trebuință, și își închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul?

18. Fiii mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba; ci cu fapta și cu adevărul.

19. Și întru aceasta cunoaștem că suntem din adevăr, și înaintea lui vom încredința inimile noastre.

20. Că de ne arată pre noi inima noastră vinovați, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră și știe toate.

21. Iubiților, de nu ne va arăta pre noi vinovați inima noastră, îndrăznește avem către Dumnezeu.

22. Și orice vom cere, vom lua dela dânsul, pentru că păzim poruncile lui, și cele plăcute înaintea lui facem.

23. Și aceasta este porunca lui: ca să credem întru numele lui Iisus Hristos Fiului lui, și să iubim unul pre altul, precum ne-au dat nouă poruncă.

24. Și cel ce păzește poruncile lui, întru dânsul petrece, și acela întru el. Și întru aceasta cunoaștem că petrece întru noi, din Duhul care au dat nouă.

3. 1. Ioan 17, 25.

2. Ioan 1, 12; Rom. 8, 18; Col. 3, 4.

4. 1 Ioan, 5, 17; 1 Petr. 2, 21, sq.

5. Is. 53, 4. 6. 1 Ioan 2, 5; 2 Ioan 11.

8. Ioan 8, 44. 9. 1 Ioan 5, 18.

10. Ioan 8, 47.

11. 1 Ioan 1, 5; 2, 7, sq. Ioan 13, 34.

12. Fac. 4, 8; Mat. 23, 35. Iud. 11.

13. Mat. 5, 11; Ioan 15, 18.

14. Ioan 5, 24; Lev. 19, 17.

15. 1 Ioan 2, 10, sq. Mat. 5, 21, sq.

16. Ioan 15, 12, sq. 17. 1 Ioan 4, 20.

18. Iac. 1, 22; 2, 14. 21. 1 Ioan 2, 28; 4, 17; 5, 14; Efes. 3, 12; Ebr. 4, 16.

22. Marc. 11, 24; Ioan 14, 13.

23. 1 Ioan 3, 11; Ioan 6, 29, Marc. 12, 31.

24. Ioan 14, 23; Rom. 8, 9; 2 Cor. 1, 22.

CAP. 4.

Cercarea învățătorilor mincinoși și faștele dragostei către Dumnezeu și aproapele.

Iubișilor, să nu credeți pre tot duhul, ci să ispițiți duhurile de sunt dela Dumnezeu; că mulți proroci mincinoși au ieșit în lume.

2. Întru aceasta să cunoașteți Duhul lui Dumnezeu; tot duhul care mărturisește pre Iisus Hristos că au venit în trup, dela Dumnezeu este;

3. Și tot duhul care nu mărturisește pre Iisus Hristos că au venit în trup, dela Dumnezeu nu este; și acela este al lui antihrist, de care ați auzit că va veni; și acum în lume este.

4. Voi dela Dumnezeu sunteți fililor, și ați biruit pre aceia; căci mai mare este cea ce este întru voi, de cât cea ce este în lume.

5. Aceia din lume sunt; pentru aceea din lume grăiesc, și lumea pre dâșii ascultă.

6. Noi din Dumnezeu suntem; cel ce cunoaște pre Dumnezeu, ascultă pre noi; care nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pre noi. Dintru aceasta cunoaștem duhul adevărului și duhul înșelăciunii.

7. Iubișilor, să iubim unul pre altul; că dragostea dela Dumnezeu este; și tot cel ce iubește, din Dumnezeu este născut, și cunoaște pre Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pre Dumnezeu; că Dumnezeu dragoste este.

9. Întru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, că pre Fiul său cel unul născut l-au trimis Dumnezeu în lume, ca să viem printr'însul.

10. Întru aceasta este dragostea, nu că noi am iubit pre Dumnezeu, ci căci el ne-au iubit pre noi, și au trimis pre Fiul său curățire pentru păcatele noastre.

11. Iubișilor, dacă Dumnezeu așa ne-au iubit pre noi, și noi datorii suntem să iubim unul pre altul.

12. Pre Dumnezeu nimeni nici o-dinioară nu l-a văzut. De iubim unul pre altul, Dumnezeu întru noi petrece, și dragostea lui desăvârșit este întru noi.

13. Întru aceasta cunoaștem că petrecem întru dânsul și el întru noi, că din Duhul său ne-au dat nouă.

14. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl au trimis pre Fiul Mântuitor lumii.

15. Oricare mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece, și acela întru Dumnezeu.

16. Și noi am cunoscut și am crezut dragostea care are Dumnezeu întru noi. Dumnezeu dragoste este; și cea ce petrece întru dragoste, întru Dumnezeu petrece, și Dumnezeu întru dânsul.

17. Întru aceasta s'a săvârșit dragostea cu noi, că îndrăsnire să avem în ziua judecăței; pentru că precum el este, și noi suntem în lumea aceasta.

18. Frică nu este întru dragoste; ci dragostea cea desăvârșită scoate afară pre frică; că frica pedeapsă are. Iar cea ce se teme, nu este deplin întru dragoste.

19. Noi iubim pre dânsul, că el înăiu ne-au iubit pre noi.

20. De va zice cineva: iubesc pre Dumnezeu, iar pre frațele său urăște, mincinos este; că cea ce nu iubește pre frațele său pre care l-a văzut, pre Dumnezeu pre carele nu l-a văzut cum poate să l iubească?

21. Și această poruncă avem de la dânsul: ca cel ce iubește pre Dumnezeu, să iubească și pre frațele său.

CAP. 5.

Despre cei născuți din Dumnezeu și adevărata dragoste către El. Credința biruiește lumea. Cele trei mărturii de pre pământ și din cer că Hristos este om adevărat și adevărat Fiul lui Dumnezeu. Păcat de moarte și nu de moarte.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumnezeu este născut;

4. 1. 2 Ioan 7; 2 Petr. 2, 1. 2. 1 Cor. 12, 3.

3. 1 Ioan 2, 22.

4. 4 Imp. 6, 16; 2 Paral. 32, 7.

5. Ioan 3, 31; 15, 19. 6. Ioan 8, 47.

7. 1 Ioan 5, 11; Ioan 8, 42.

9. Ioan 3, 16; Rom. 5, 8; Tit. 2, 11.

10. Rom. 5, 10; 2 Cor. 5, 19; Col. 1, 20.

11. Mat. 18, 33.

12. Ef. 33, 20; Ioan 1, 18; 1 Tim. 6, 16.

15. 1 Ioan 5, 5. 16. Ioan 6, 69.

17. 1 Ioan 3, 21. 20. 1 Ioan 2, 4, 11.

21. 1 Ioan 5, 1; Marc. 12, 31.

5. 1. Ioan 1, 12.

și tot cel ce iubește pre cel ce au născut, iubește și pre cel ce s'au născut dintr'însul.

2. Întru aceasta cunoaștem că iubim pre fiul lui Dumnezeu, când iubim pre Dumnezeu, și poruncile lui păzim.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca poruncile lui să păzim; și poruncile lui grele nu sunt.

4. Căci tot cel născut din Dumnezeu, biruește lumea; și aceasta este biruința care biruește lumea, credința noastră.

5. Cine este cel ce biruește lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

6. Acesta este carele au venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge. Și duhul este cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul.

7. Căci trei sunt cari mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Sfântul Duh; și acești trei una sunt.

8. Și trei sunt cari mărturisesc pre pământ: duhul și apa și sângele; și acești trei într'una sunt.

9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; că aceasta este mărturia lui Dumnezeu, care a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede întru Fiul lui Dumnezeu, are mărturia întru sine; cel ce nu crede lui Dumnezeu, mincinos l-a făcut pre dânsul; pentru că n'a crezut la mărturia care au mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturia, că

vieață veșnică ne-au dat nouă Dumnezeu, și această vieață întru Fiul lui este.

12. Cel ce are pre Fiul, are viața; iar cel ce nu are pre Fiul lui Dumnezeu, viața nu are.

13. Acestea am scris vouă celor ce credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu; ca să știți că viața veșnică aveți, și ca să credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăsnirea, care avem către dânsul, că de vom cere ceva după voea lui, ne aude pre noi;

15. Și dacă știm că ne aude pre noi, orice vom cere, știm că vom avea cererile care cerem dela dânsul.

16. De va vedeă cineva pre frațele său păcătuiind păcat nu spre moarte să ceară, și va da lui viață celor ce păcătuiesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte; nu pentru acela zic ca să se roage.

17. Toată nedreptatea păcat este; și este păcat nu spre moarte.

18. Știm că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuiește; ci cel ce s'au născut din Dumnezeu se păzește pre sine însuș, și cel rău nu se atinge de el.

19. Știm că din Dumnezeu suntem, și lumea toată întru cel rău zace.

20. Și știm că Fiul lui Dumnezeu au venit și ne-au dat nouă primă, ca să cunoaștem pre cel adevărat și să fim întru cel adevărat, întru Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeul cel adevărat și viața cea veșnică.

21. Fiilor, păziți-vă pre voi de idoli, Amin.

2. 1 Ioan 3, 19.

3. Ioan 14, 15; Mat. 11, 30.

4. Ioan 1, 13; 16, 33.

5. 1 Ioan 4, 15; 1 Cor. 15, 57.

6. Ioan 19, 34. 7. Mat. 28, 19.

9. Ioan 8, 17. 10. Rom. 8, 16; Ioan 3, 36.

11. Ioan 1, 4.

14. 1 Ioan 2, 28; 3, 21; 4, 17; Efes. 3, 12; Evr. 4, 16. 16. Mat. 12, 31.

18. 1 Ioan 3, 9; 2 Tes. 2, 3. 19. Gal. 1, 4.

20. Ioan 1, 4; Fapt. 3, 15; Rom. 9, 5; 1 Tim. 3, 6; Evr. 1, 8.

21. Eș. 20, 3; 1 Cor. 10, 14.

EPISTOLIA SOBORNICEASCA A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1.

*Dragostea către Dumnezeu stă în
păzirea poruncilor. Ferirea de
amăgitori.*

Bătrânul alesei Doamne și fiilor ei, pre cari eu iubesc întru adevăr; și nu numai eu, ci și toți cari au cunoscut adevărul;

2. Pentru adevărul care petrece întru noi, și cu noi va fi în veac.

3. Fie cu voi dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr și întru dragoste.

4. M'am bucurat foarte căci am aflat din fiili tăi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl.

5. Și acum te rog doamnă, nu ca și cum aş scrie fie poruncă nouă, ci care avem din început, ca să iubim unui pre altul.

6. Și aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Și aceasta este porunca; precum ați auzit dintru început, ca să umblați întru dânsa.

7. Pentrucă mulți amăgitori au intrat în lume, cari nu mărturisesc pre Iisus Hristos să fie venit cu trupul. Acesta este amăgitor și antihrist.

8. Păziți-vă pre voi înși-vă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată desăvârșit.

9. Tot cel ce calcă porunca și nu rămâne întru învățătura lui Hristos, nu are pre Dumnezeu; iar cel ce rămâne întru învățătura lui Hristos, acela și pre Tatăl și pre Fiul are.

10. Oricine va veni la voi, și nu va aduce învățătura aceasta, să nu'l primiți în casă, și să nu'i ziceți lui: bucură-te;

11. Că cel ce li va zice lui bucură-te, se va face părtaș faptelor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit pre hârtie și cu cerneală; ci nădăjduesc că voi veni la voi, și gură către gură voi grai, ca bucuria noastră să fie deplin.

13. Închină-se fie fiili surorii tale celei alese, Amin.

7. Mat. 24, 5; 2. Petr. 2, 1; 1 Ioan 2, 18; 4, 1, sq.

8. Marc. 13, 9; Gal. 3, 4.

9. 1 Ioan 2, 22, sq.

10. 2 Tes. 3, 6.

12. 3 Ioan 13; 1 Ioan 1, 4.

1. 1. 3 Ioan v. 1. 3. 1 Tim. 1, 2.

5. Marc. 12, 31. 6. 1 Ioan 5. 3.

EPISTOLIA SOBORNICEASCA A TREIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1.

*Laudă iubirea de streini a frașilor
pentru Hristos. Răutatea și neomenia
lui Diotrefis. Dă mărturie bună
lui Dimitrie.*

Dătrânul lui Gaie celui iubit
pe care eu iubesc întru a-
devăr.

2. Iubitule, pentru toate fac
rugăciune ca să sporești și să fii
sănătos, precum sporește sufletul
tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat,
după ce au venit frașii și au mărtu-
rurisit de adevărul tău, precum tu
întru adevăr umbli.

4. Mai mare bucurie decât acea-
sta nu am când auz că fiii mei um-
blă întru adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci orice
lucrezi către frași și către cei streini;

6. Cari au mărturisit de drago-
stea ta înaintea bisericii; pre cari
bine vei face de îi vei petrece cu
vrednicie lui Dumnezeu;

7. Că pentru numele lui au ieșit,
nimic luând dela neamuri.

8. Noi dar, datorî suntem să pri-

mim pre unii ca aceștia, ca împre-
ună lucrători să fim adevărului.

9. Am scris bisericii; ci Diotrefis
cel ce iubește să le fie lor căpite-
nle, nu ne primește pre noi.

10. Pentru aceasta de voi veni,
voi pomeni lui faptele care face,
ocărându-ne pre noi cu cuvinte rele,
și neîndestulat fiind cu acestea, nici
însuș primește pre frași, și pre cei
ce vor fi oprește și din biserică îi
scoate.

11. Iubitule, nu urmă răului, ci bi-
nelui. Cea ce face bine, din Dum-
nezeu este; iar cea ce face rău, n'a
văzut pre Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie i s'a dat mărtu-
rie de către toți și de către însuș
adevărul; și noi încă mărturisim,
și știți că mărturia noastră adevă-
rată este.

13. Multe am avut a scrie, ci nu
volesc cu cerneală și cu condeiu a'ți
scrie îie.

14. Ci nădăjduesc că fără de ză-
bavă te voi vedea și gură către
gură vom grăi. Pace îie. Închină-se
îie prietenii. Spune închinăciune pri-
etenilor pre nume, Amin.

1. 1. Fapt. 19, 29; 2 Ioan 1; Rom. 16, 23; 1
Cor. 1. 14 3. 2 Ioan 4. 6. Tit 3, 13.

7. Mat. 10, 8; Cor. 9, 12.

8. Mat. 10, 14; Lucă 10, 8; Evr. 13, 2

10. Mat. 23 13.

11. Ps. 36, 27; 1 Ioan 3, 6.

12. Ioan 19, 35.

13. 2 Ioan 12.

14. 1 Petr. 5, 14.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ

A

SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

CAP. 1.

*Indeamnă la statornicie în credință.
Muncile celor necredincioși și necurați.
Pilde și prorocii.*

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos și frate al lui Iacov, celor slinșiși întru Dumnezeu Tatăl, și de Iisus Hristos păziți și chemați;

2. Milă vouă și pace și dragoste să se înmulțiască.

3. Iubiților, toată nevoința făcând a scrie vouă de cea de obște mântuirea voastră, nevoie am avut a vă scrie vouă, rugându-vă să stați vițește pentru credința ceea ce odată s'a dat slinșilor.

4. Căci au intrat oarecari oameni, cari de demult mai înainte au fost scriși spre această osândă, necredincioși, cari schimbă darul Dumnezeului nostru întru învierșunare, și pre cel unul Stăpânul Dumnezeu și Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduesc.

5. Și voi să vă aduc aminte, știind și voi aceasta odată, că Domnul după ce au scos pre norod din pământul Eghiptului, mai pre urmă pre cei ce nu au crezut i-au pierdut.

6. Și pre îngerii cari nu și-au păzit dregătoria lor, ci și-au lăsat locașul lor, spre judecata zilei celei

mari, legăturilor celor veșnice supți întuneric îi sine;

7. Precum Sodoma și Gomora și cetățile cele dimprejurul lor, care întru acelaș chip curviau și umblau în urma altui trup, sunt puse înainte întru pildă, a focului celui veșnic muncă luând.

8. Asemenea și aceștia vise vișând, trupul își spurcă și domnia leapădă și slavele hulesc.

9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul pricindu-se grăia pentru trupul lui Moisi, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: cearte-te pre tine Domnul.

10. Iar aceștia câte nu știu hulesc, și câte după fire, ca niște dobitoace necuvântătoare știu, întru acelea se strică.

11. Vai lor! Că în calea lui Cain au umblat și întru înșelăciunea lui Valaam prin mită s'au vărsat și întru împotivirea în cuvinte a lui Core au pierit.

12. Aceștia sunt între dragostele voastre, ca niște pietre în mare acoperite de apă, împreună cu voi mâncând, fără de frică pre sine păscându-se; nori fără de apă, ce se poartă de vânturi; copaci tomnatici neroditori, de două ori morți și desrădăcinați;

13. Valuri sălbatice de mare, spumegându'și rușinile lor; stele rătă-

1. 1. Mat. 13, 55; Luc. 6, 16.

3. Fil. 1, 27; 1 Tim. 1, 18.

4. Tit. 1, 16. 5. Num. 14, 35; 1 Cor. 10, 5.

6. Ioan. 8, 44; 2 Petr. 2, 4.

7. Fac. 19, 24.

8. Eș. 22, 28; 2 Petr. 2, 10.

9. Dan. 12, 1; Zah. 3, 2.

10. 2 Petr. 2, 12.

11. Fac. 4, 8; Apoc. 2, 14; Num. 16, 1.

cifoare, cărora negura întunerecui în veac se păzește.

14. Și a prorociei de aceștia și Enoh, cel al șaptelea dela Adam, zicând: iată, va veni Domnul întru mii de sfinții săi.

15. Să facă judecată împotriva tuturor, și să mustre pre toți necredincioșii de toate faptele păgânătății lor cu care au făcut fărădelege, și de toate cuvintele lor cele aspre, care au grăit împotriva lui păcătoșii cei necredincioși.

16. Aceștia sunt cărtitori, grăitori de rău, cari umblă după poftile lor cu păgânătate și cu călcare de lege și gurile lor grăiesc cele cu semeție, mirându-se de fețe pentru vreo dobândă.

17. Iar voi, iubiiilor, aduceți-vă aminte de cuvintele care s'au zis mai înainte de apostolii Domnului nostru Iisus Hristos;

18. Că au zis vouă, că în vremea de apoi vor fi batjocoritori, cari vor umbla după poftile lor cele necurate,

19. Aceștia sunt cari se osibesc pre sine și sunt trupești, neavând duh.

20. Iar voi, iubiiilor, întru sfântă credința voastră zidindu-vă și întru Duhul Sfânt rugându-vă,

21. Pre voi singuri întru dragostea lui Dumnezeu vă păziți, așteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viața cea veșnică.

22. Și pre unii să'i vădiți de se vor despărți.

23. Iar pre alții cu frică să'i mântuiți, răpindu'i din loc și să'i certați cu temere urînd și haina cea dela trup spurcată.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pre voi fără de păcat și ne-spurcați și să vă pue înaintea slavei sale fără prihană întru bucurie.

25. Unuia înțeleptului Dumnezeu și Mântuitorului nostru prin Iisus Hristos Domnul nostru, slavă și mărire, stăpânire și putere, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii, Amin.

19. Pild 18, 1 20. Col. 1, 23.

21. 1 Cor. 1, 7, 23, Amos 4, 11; Zab. 3, 2; Rom. 11, 14; Iac 5, 19; Is. 64, 6.

25. Rom. 16, 27; 1 Tim. 1, 17.

14. Fac. 5, 21. 15. Mat. 25, 31; 12, 36.

16. Ps. 16, 10. 18. 1 Tim. 4, 1.

APOCALIPSIS

A

SFÂNTULUI IOAN TEOLOGUL

CAP. 1.

Ioan trimite închinăciuni la șapte biserici. Vedenia cerească a sa în Patmos. El vede pre Iisus între șapte sfeșnice și șapte stele.

Descoperirea lui Iisus Hristos, care Dumnezeu îi au dat lui, ca să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab; și au arătat trimițându-o prin îngerul său robului său Ioan;

2. Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, și mărturisirea lui Iisus Hristos, și câte a văzut.

3. Fericit este cel ce citește, și cei ce aud cuvintele prorociei acesteia, și păzesc cele scrise întru dânsa, că vremea aproape este.

4. Ioan celor șapte biserici care sunt în Asia: dar vouă și pace de la cel ce este, și cel ce eră, și cel ce vine, și dela cele șapte Duhuri care sunt înaintea Scaunului lui;

5. Și dela Iisus Hristos, marturul cel credincios, cel întâiu născut din morți, și siăpânul împărașilor pământului. Carele ne-au iubit pre noi, și cu sângele său ne-au spălat de păcatele noastre.

6. Și ne-au făcut împărași și preoți lui Dumnezeu și Tatălui său; lui slava și puterea în vecii vecilor, Amin.

7. Iată, vine cu norii, și-l va vedea pre el tot ochiul, și cei ce l-au împuns; și vor plânge înaintea lui toate semințiile pământului. Așa, Amin.

8. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, zice Domnul, cel ce este, și cel ce eră, și cel ce vine, atotștitorul.

9. Eu Ioan, cel ce sunt și fratele vostru, și părtaș întru necazul și întru împărășia și întru răbdarea întru Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se chiamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

10. Fost-am în Duh într-o zi de Duminică, și am auzit după mine glas mare ca de trâmbiță,

11. Zicând: eu sunt Alfa și Omega, cel dintâiu și cel de pre urmă, și ce vezi, scrie în carte, și o trimite celor șapte biserici ce sunt în Asia: la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatira și la Sardes, și la Filadelfia și la Laodichia.

12. Și m'am întors să văz glasul care vorbea cu mine. Și întorcându-mă, am văzut șapte sfeșnice de aur;

13. Și în mijlocul celor șapte sfeșnice asemenea Fiului Omului, îmbrăcat cu haină lungă, și încins pre la șafe cu brâu de aur.

14. Iar capul lui și părul alb, ca lâna cea albă, ca zăpada; și ochii lui ca para focului;

1. 1. Ioan 7, 32; Apoc. 22, 6, 7.

2. Apoc. 6, 9. 3. Apoc. 22, 7; 1 Petr. 4, 7.

4. Eș. 3, 14; Evr. 13, 18; Is. 11, 2.

5. Apoc. 3, 14; Fapt. 26, 23; Gal. 2, 20;

Evr. 9, 14. 6. Apoc. 5, 10; 1 Petr. 2, 5.

7. Zab. 12, 10; Ioan 19, 37.

8. Apoc. 22, 13; Is. 41, 4. 9. Rom. 8, 17, 13. Apoc. 2, 1; Ez. 1, 26.

14. Apoc. 2, 18.

15. Și picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'un cuptor fiind arse; și glasul lui ca glas de ape multe.

16. Și având în mână sa cea dreaptă șapte stele; și din gura lui sabie cu două ascuțituri, ascuțită ieșind; și fața lui precum soarele luminează întru puterea sa.

17. Și dacă l-am văzut pre el, am căzut la picioarele lui ca un mort. Și au pus mâna sa cea dreaptă preste mine, zicând mie: nu te teme; eu sunt cel dinăîu și cel de pre urmă.

18. Și cel ce sunt viu, și am fost mort; și iată, sunt viu în vecii vecilor, Amin; și am chelle iadului și ale morței.

19. Scrie cele ce ai văzut și cele ce sunt, și cele ce vor să fie după acestea;

20. Taina celor șapte stele, care le-ai văzut în dreapta mea și cele șapte sfeșnice de aur: cele șapte stele, îngerii celor șapte biserici sunt; și cele șapte sfeșnice care le-ai văzut, șapte biserici sunt.

CAP. 2.

Cele scrise îngerului Efesenilor. Nicolaiți. Cele arătate îngerului Smirnenilor. Cele însemnate îngerului Pergamenilor. Antipa, Valaam, Nicolaiți. Cele scrise îngerului Teatirelor.

Îngerului bisericei Efesului scrie: Iacastea zice cel ce ține cele șapte stele în dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur;

2. Știu faptele tale, și osteneala ta, și răbdarea ta, și cum că nu poți suferi pre cei răi; și ai ispășit pre cei ce se zic pre sine apostoli, și nu sunt, și i-ai aflat pre ei mincinoși;

3. Și ai purtat, și ai răbdare, și pentru numele meu te-ai ostenit și nu ai încetat.

4. Ci am asupra ta, că dragostea ta cea dinăîu o ai părăsit.

5. Drept aceea adu-ți aminte de unde ai căzut, și te pocăște, și fă faptele cele dinăîu; iar de nu, vin

la tine curând, și voi mișcă sfeșnicul tău din locul său, de nu te vei pocăi.

6. Ci aceasta ai, că urăști faptele Nicolaitenilor, care și eu le urăsc.

7. Cea ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor: celui ce va birui voi da lui să mănânce din pomul vieții, care este în mijlocul Raiului lui Dumnezeu.

8. Și îngerului bisericei Smirnenilor scrie: acestea zice cel dinăîu și cel de pre urmă, care au murit, și au înviat;

9. Știu faptele tale, și necazul, și sărăcia, (ci bogat ești) și hula celor ce se zic pre sine ludei și nu sunt, ci sinagogă a satanei.

10. Nimic nu te teme de cele ce vei să pătimești; că iată, diavolul va să arunce dintru voi în temniță, ca să vă ispășească; și veți avea necaz în zece zile; fii credincios până la moarte, și voi da fie cununa vieții.

11. Cel ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor: cel ce biruiește nu se va nedreptăși de moartea cea de a doua.

12. Și îngerului bisericei cei din Pergam scrie: acestea zice cel ce are sabiea ascuțită de amândouă părțile,

13. Știu faptele tale, și unde locuiești, unde este scaunul satanei; și îți numele meu, și n'ai lepădat credința mea în zilele în care eră Antipa marturul meu cel credincios, care s'a ucis la voi, unde locuiește satana.

14. Ci am asupra ta puține, că ai acolo pre cei ce țin în învățătura lui Valaam, care învăță pre Valac să pule sminteală înaintea fiilor lui Israel, ca să mănânce de cele jertfite idolilor, și să curvească.

15. Așa ai și tu pre cei ce țin în învățătura Nicolaitenilor, care eu o urăsc.

16. Pocăște-te; iar de nu, vin la tine curând, și voi face cu ei războiu cu sabiea gurei mele.

17. Cel ce are ureche, auză ce

6. Ps 138, 21. 7. Mat. 11, 15.

8. Apoc 22, 13. 9. Apoc, 3, 9.

10. Mat, 10, 28.

12. Efes. 6, 17; Evt. 4, 12.

13. Apoc. 13, 2; 3, 8.

14. Num. 25, 2; 2 Petr. 2, 5; Iud. 11.

16. Apoc. 19, 15.

17. Apoc. 3, 12; 19, 12.

18. Rom. 6, 9. 19. Apoc. 14, 13; 4, 1.

20. Mat. 2, 7.

2. 1. Apoc. 1, 16, 13. 2. 1 Ioan 4, 2.

3. Gal. 6, 9; Evt. 12, 5.

Duhul zice bisericilor: celui ce biruște voiui da lui să mănânce din manna cea ascunsă. și voiui da lui piatră albă, și în piatră nume nou scris, care nimeni nu l' știe fără numai cel ce îl ia.

18. Și ingerului bisericei cei din Tiatira scrie: acestea zice Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii săi ca para focului, și picioarele sale sunt asemenea cu arama de Livan:

19. Știu faptele tale și dragostea și slujba și credința și răbdarea ta și faptele tale, cele de pre urmă sunt mai multe decât cele dintâi.

20. Ci am asupra ta pușine, că lași pe muiera Ezavel, care se zice pre sine prorociță, a învăța și a amăgi pre robii mei să curvească, și să mănânce cele jertfite idolilor.

21. Și am dat ei vreme ca să se pocăiască de curviea sa și nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o pun pre ea în pai, și pre cei ce curvească cu ea în ne-caz mare, de nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Și pre fiii ei îi voiui ucide cu moarte; și vor cunoaște toate bisericile că eu sunt cel ce cerc ră-runchii și inimile; și voiui da vouă unuia fiecăruia după faptele voastre.

24. Iar vouă zic, și celorlalți din Tiatira, căji n'au învățatura aceasta, și cari n'au cunoscut adâncurile safanei, precum zic: nu voiui pune preste voi altă greutate.

25. Inșă ce aveți, țineți până voiui veni.

26. Și celui ce biruște și celui ce păzește până în sfârșit faptele mele, voiui da lui stăpânire preste neamuri.

27. Și le va păstori pre ele cu toiag de fier; ca vasele de lut se vor zdrobi; precum și eu am luat dela Tatăl meu.

28. Și voiui da lui steaua cea de dimineață.

29. Cel ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor.

CAP. 3.

Cele trimise ingerului din Sardes. Cele scrise ingerului Filadelfilor. Cele arătate ingerului Laodichenilor.

Și ingerului bisericei cei din Sardes scrie: acestea zice cel ce are cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu, și cele șapte stele; știu faptele tale, că ai nume că trăiești, și ești mort.

2. Priveghiază, și întărește pre celelalte care vreau să moară; că n'am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte cum ai luat și ai auzit, și ține, și te pocăiește. Iar de nu vei priveghia, voi veni asupra ta ca furul, și nu vei cunoaște în care ceas voiui veni asupra ta.

4. Ai pușine nume și în Sardes, care nu și-au întinat hainele lor; și vor umbla împreună cu mine în albe; că vrednici sunt.

5. Cel ce biruște, acesta se va îmbrăca în haine albe; și nu voiui șterge numele lui din cartea vieții, și voiui mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu, și înaintea ingerilor lui.

6. Cei ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor.

7. Și ingerului bisericei cei din Filadelfia scrie: acestea zice cel sfânt, cel adevărat, carele are cheia lui David, cel ce deschide, și nimeni nu închide; și închide, și nimeni nu deschide;

8. Știu faptele tale; iată, am dat înaintea ta ușă deschisă, și nimeni nu poate să o închidă pre ea; că mică putere ai, și ai păzit cuvântul meu, și n'ai lăgăduit numele meu.

9. Iată, dau din sinagoga sata-nel acelor ce se zic pre sine a fi Iudei, și nu sunt, ci mint; iată, voiui face pre ei ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și vor cunoaște că te-am iubit pre tine

10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voiui păzi pre tine de ceasul ispitei, ce va să vie

18. Apoc. 1, 14.

20. 3. Imp. 16, 31. 22. Apoc. 18, 9.

23. Ps. 7, 10. 25. Apoc. 3, 11.

26. Ps. 2, 8. 27. Apoc. 12, 5.

28. Luc. 22, 29. 29. Apoc. 3, 6.

3. 1. Apoc. 1, 16. 3. 1 Tes. 5, 2.

4. Apoc. 4, 4. 5. Fil. 4, 3.

7. Iov. 12, 14; Is. 22, 22.

8. Apoc. 2, 2, 9; 1 Tes. 1, 3.

9. Apoc. 2, 9.

preste toată lumea, ca să ispitească pre cei ce locuiesc pre pământ.

11. Iată. vin curând; fine ce al, ca nimeni să nu'ți lă cununa ta.

12. Cel ce biruește, îl voi face pre el stâlp în biserica Dumnezeului meu, și nu va ieși afară mai mult; și voi scrie preste el numele Dumnezeului meu, și numele cetății Dumnezeului meu, Ierusalimului celui nou. care se pogoară din cer dela Dumnezeu meu; și numele meu cel nou.

13. Cel ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor.

14. Și îngerului bisericei cel din Laodichia scrie: acestea zice cel ce este Amin, marturul cel credincios și adevărat, începutul zidirei lui Dumnezeu;

15. Știu faptele tale, că nici rece ești nici fierbinte; o de ai fi rece sau fierbinte!

16. Iar fiindcă ești cald și nici fierbinte nici rece, te voi arunca din gura mea.

17. Că zici: bogat sunt, și m'am îmbogățit, și de nimic nu am lipsă; și nu știu că tu ești ȋcălos și mîșel și sărac și orb și gol;

18. Sfătuiescu-te să cumperi dela mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățești; și haine albe, ca să te îmbraci, și să nu se arate rușinea goliciunei tale; și cu collirion unge ochii tăi, ca să vezi.

19. Eu ori pre câți iubesc, îi mustru și îi cert; răvnește dar și te pocăește.

20. Iată stau la ușe și bat; de va auzi cinevă glasul meu, și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el, și el cu mine.

21. Celui ce biruește, voi da lui să șază cu mine pre Scaunul meu, precum și eu am biruit și am șezut cu Tatăl meu pre Scaunul lui.

22. Cel ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor.

CAP. 4.

Ușa, Scaunul și cei douăzeci și patru de bătrâni ce a văzut în cer.

După acestea am văzut, și iată Dușe deschisă în cer; și glasul cel dintăiu care l-am auzit ca de trâmbiță, ce vorbea cu mine, zicând: suie-te aici, și voi arăta ȋie cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost în Duli, și iată Scaun eră pus în cer, și preste Scaun cel ce ședeă.

3. Și cel ce ședeă, la vedere eră asemenea pietrei de iaspis și de sardin; și curcubeu împrejurul Scaunului asemenea la vedere smaragdului.

4. Și împrejurul Scaunului douăzeci și patru de scaune; și pre scaune am văzut douăzeci și patru de bătrâni șezând, îmbrăcați cu haine albe; și aveau pre capetele lor cununi de aur.

5. Si din Scaun ies fulgere și tunete și glasuri; și șapte făclii de foc arzând înaintea Scaunului, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea Scaunului mare de sticlă asemenea cu cristalul; și în mijlocul Scaunului și împrejurul Scaunului, patru viețuitori plini de ochi dinainte și dinapoi.

7. Și viețuitorul cel dintăiu asemenea leului, și al doilea viețuitor asemenea vișelului, și al treilea viețuitor aveă lață ca de om, și al patrulea viețuitor asemenea vulturului ce zboară.

8. Și cel pa'ru viețuitorii unul fiecare aveau câte șase aripi împrejur; și înlăuntru erau plini de ochi; și odihnă nu au ziua și noaptea, zicând: Stănt, Stănt, Stănt, Domnul Dumnezeu alotșuitorul cel ce eră și cel ce este și cel ce vine.

9. Și când vor da viețuitorii aceștia slavă și cinstie și mulțămită celui ce șade pre scaun, celui ce este viu în vecii vecilor,

10. Vor cădeă cei douăzeci și patru de bătrâni înaintea celui ce șade pre Scaun, și se vor închină celui ce este viu în vecii vecilor, și vor

11. Apoc. 1, 3; 2, 5.

12. Apoc. 2, 7, sq 14, 1.

15. Apoc. 2, 2.

17. Os. 12, 9; 1 Cor. 4, 8.

18. 1 Petr. 1, 7; Apoc. 16, 15.

19. Iov. 5, 17; Pilde 3, 12; 1 Cor. 11, 32.

20. Cânt. Cânt. 5, 2; Lucă 12, 36; Ioan 14, 23.

21. Mat. 19, 28.

4. 1. Apoc. 1, 10. 3. Ez. 1, 26.

4. Apoc. 11, 16.

5. Apoc. 11, 19; Zah. 4, 2. 6. Apoc. 15, 2.

7. Ez. 1, 10. 8. Is. 6, 3.

10. Apoc. 5, 14.

pune cununele lor înaintea Scaunului, zicând:

11. Vrednic ești Doamne, a lua slava și cinstea și puterea; că tu ai zidit toate, și pentru voea ta sunt și s'au zidit.

CAP. 5.

Cartea cea cu șapte peceți în mâna lui Dumnezeu. Mielul cu șapte coarne deschide cartea.

Și am văzut în dreapta celui ce ședea pre Scaun carte scrisă dinlăuntru și dinafară, pecețuită cu șapte peceți.

2. Și am văzut pre un înger tare strigând cu glas mare: cine este vrednic a deschide cartea și a deslegă pecețile ei?

3. Și nimeni nu putea în cer, nici pre pământ, nici supt pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pre ea.

4. Iar eu plângeam mult, că nimeni nu s'a aflat vrednic a deschide și a cea cartea, nici a o vedea pre ea.

5. Și unul din bătrâni zice mie: nu plânge, iată a biruit leul cel din seminția lui Iuda, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea și să deslege cele șapte peceți ale ei.

6. Și am văzut, și iată în mijlocul Scaunului și al celor patru viețuitori, și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca și cum ar fi fost junghiat, având coarne șapte și ochi șapte, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu trimise în tot pământul.

7. Și au venit și au luat cartea din dreapta celui ce ședea pre Scaun.

8. Și când au luat cartea cei patru viețuitori, și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute și năstrăpi de aur pline de tămâieri, care sunt rugăciunile sfinților.

9. Și cântă cântare nouă, zicând: vrednic ești să iei cartea și să deschizi pecețile ei; că te-ai junghiat și ne-ai răscumpărat pre noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminția și limba și norodul și neamul;

10. Și ne-ai făcut pre noi Dumne-

zeului nostru, împărași și preoși; și vom împărași pre pământ.

11. Și am văzut și am auzit glas de îngeri mulți împrejurul Scaunului și a viețuitorilor și a bătrânilor, și eră numărul lor milioane de milioane și mil de mii;

12. Zicând cu glas mare: vrednic este Mielul carele s'au junghiat ca să iă puterea și bogăția și înțelepciunea și tăria și cinstea și slava și bună cuvântarea.

13. Și toată făptura care este în cer și pre pământ și supt pământ și cele ce sunt în mare și cele ce sunt într'însele toate, am auzit zicând: celui ce șade pre Scaun și Mielului fie bună cuvântarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor.

14. Și cei patru viețuitori, ziceau Amin. Și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut și s'au închinat celui viu în vecii vecilor.

CAP. 6.

Deschiderea celor șase peceți dintâin, a căror înțeles este: învățătura apostolească; rășboiul celor necredincioși împotriva credincioșilor; căderea celor slabi în credință; bătăile celor ce ne-având răbdare se leapădă de Domnul; strigarea izbândirei dumnezeiești; ranele ce vor fi la sfârșit.

Și am văzut când au deschis Mielul una din cele șapte peceți, și am auzit pre unul din cei patru viețuitori zicând cu glas ca de tunet: vino și vezi.

2. Și am văzut, și iată un cal alb; și cel ce ședea pre el avea arc; și s'a dat lui cunună; și a ieșit biruind, și ca să biruiască.

3. Și când a deschis a doua peceți, am auzit pre al doilea viețuitor zicând: vino și vezi.

4. Și a ieșit alt cal, roib; și celui ce ședea pre el s'a dat lui să iă pacea de pre pământ, și ca unul pre altul să se junghie; și s'a dat lui sabie mare.

5. Și când a deschis pecetea a treia, am auzit pre viețuitorul al treilea zicând: vino și vezi. Și am văzut, și iată un cal negru; și cel

5. 1. Apoc. 4, 3; Ez. 2, 9.

5. Fac. 49, 9; Is. 11, 1. 7. Apoc. 4, 2.

10. Apoc. 1, 6; 20, 6; 22, 5.

11. Dan. 7, 10.

6. 1. Apoc. 4, 6; 5, 6. 3. Apoc. 4, 7.

4. Zab. 1, 8; Is. 9, 20. 5. Apoc. 4, 7.

ce şedeă pre el aveă cumpănă în mâna sa.

6. Şi am auzit glas în mijlocul celor patru vieţuitori zicând: un hinic de grâu într'un dinar, şi trei hinici de orz într'un dinar; şi untuldelemn şi vinul să nu vătămaşi.

7. Şi când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul vieţuitorului celui al patrulea zicând: vino şi vezi.

8. Şi am văzut, şi iată un cal galben; şi celui ce şedeă pre el îi eră numele Moartea, şi iadul urmă cu ea. Şi s'a dat lor putere ca să omoare preste a patra parte a pământului, cu sabie şi cu loamele şi cu moarte şi de hiarele pământului.

9. Şi când a deschis a cincea pecete, am văzut supţ jefelnicele sufletele celor junghiaşi pentru cuvântul lui Dumnezeu, şi pentru măriurisirea care aveau;

10. Şi strigau cu glas mare, zicând: până când, Stăpânul cel sfânt şi adevărat, nu judeci şi nu izbândesti sângele nostru dela cei ce lăcuesc pre pământ?

11. Şi flecăruia li s'a dat veşminte albe şi li s'a zis lor: ca să se odihnească încă puşină vreme, până ce se vor plini şi cei dimpreună robii cu ei şi fraşii lor, cari vor să se omoare ca şi ei.

12. Şi am văzut când a deschis pecetea a şasea, iată, cutremur mare s'a făcut, şi soarele s'a făcut negru ca un sac de păr şi luna s'a făcut ca sângele;

13. Şi stelele cerului au căzut pre pământ, precum smochinul leapadă smochinele cele crude ale lui, când se clăteşte de vânt mare.

14. Şi cerul s'a osebit ca o carte învârlindu-se, şi tot muntele şi ostrovul din locurile sale s'au mişcat.

15. Şi împărăşii pământului şi domnii şi bogaşii şi căpitanii şi cei puternici, şi tot cel rob şi cel siobod, s'au ascuns în peşteri şi în pietrele munşilor;

16. Şi zic munşilor şi pietrelor: cădeşi preste noi şi ne ascundeşi pre noi de către faşa celui ce şade pre Scaun şi de mânia Mielului.

17. Că a venit ziua cea mare a mâniei lui, şi cine va puteă să stea?

CAP. 7.

Cei 144 de mii scăpaşi de rana celor patru ingeri. Gloata nenumărată a celor ce din neamuri au împărăşit cu Hristos.

Şi după acestea am văzut patru ingeri stând în cele patru unghiuri ale pământului, fiind cele patru vânturi ale pământului, ca să nu sufle vântul pre pământ, nici preste mare, nici preste tot copacul.

2. Şi am văzut alţi ingeri suindu-se dela răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu, şi a strigat cu glas mare celor patru ingeri, cărora li s'a dat să vatăme pământul şi marea;

3. Zicând: nu vătămaşi pământul nici marea, nici copacii, până ce vom pecetlui pre robii Dumnezeului nostru preste frunşile lor.

4. Şi am auzit numărul celor pecetluişi o sută patruzeci şi patru de mii pecetluişi din toată seminşia fiilor lui Israil.

5. Din seminşia lui Iuda douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Rubin douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Gad douăsprezece mii pecetluişi.

6. Din seminşia lui Asir douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Neftalim douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Manasi douăsprezece mii pecetluişi.

7. Din seminşia lui Simeon douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Levi douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Isahar douăsprezece mii pecetluişi.

8. Din seminşia lui Zavelon douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Iosif douăsprezece mii pecetluişi. Din seminşia lui Veniamin douăsprezece mii pecetluişi.

9. După acestea am văzut, şi iată gloată multă, pre care să o numere nimeni nu puteă, din tot neamul şi seminşile şi noroadele şi limbile, stând înaintea Scaunului, şi înaintea Mielului, îmbrăcaşi în veşminte albe şi fînici în mâinile lor.

10. Şi strigau cu glas mare, zicând: mântuirea Dumnezeului nostru celui ce şade pre Scaun şi Mielului.

8. Apoc. 20, 14. 10. Luc. 18, 7; Ps. 34, 17. 11. Apoc. 3, 5, 14. Ps. 101, 27; Evr. 1, 11 16. Luc. 23, 30.

7. 3. Es. 12, 23; Ez. 9, 4.

9. Apoc. 6, 11.

11. Și toți înșirii stau împrejurul Scaunului și a bătrânilor și a celor patru viețuitori și au căzut înaintea Scaunului pre fețele lor și s'au închinat lui Dumnezeu;

12. Zicând: amin, bunăcuvântarea și slava și înțelepciunea și mulțămia și cinstea și puterea și tăria Dumnezeului nostru în vecii vecilor. Amin.

13. Și a răspuns unul din cei bătrâni, zicându-mi mie: aceștia cari sunt îmbrăcați cu veșmintele cele albe cine sunt? Și de unde au venit?

14. Și am zis lui: Doamne tu știi. Și mi-au zis mie: aceștia sunt cei ce vin din necazul cel mare și și-au spălat veșmintele lor, și și-au albit veșmintele lor în sângele Mielului.

15. Pentru aceasta sunt înaintea Scaunului lui Dumnezeu și slujesc lui ziua și noaptea în biserica lui, și cel ce șade pre Scaun se va sălăslui preste ei.

16. Nu vor flămânzi mai mult, nici vor însetoșa mai mult; nici va mai cădea preste ei soarele, nici tot zădărlul.

17. Că Mielul cel din mijlocul Scaunului va paște pre ei și îi va povălui pre ei la izvoare de ape vii, și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor.

CAP. 8.

Deschiderea pecetei a șaptea care însemnează rugăciunile sfinților. Cei șapte îngeri cu trâmbițe.

Și când a deschis pecetea a șaptea, s'a făcut tăcere în cer ca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pre cei șapte îngeri cari stau înaintea lui Dumnezeu, și li s'a dat lor șapte trâmbițe.

3. Și alt înger a venit și a stăut la jertfelnic, având cădelniță de aur, și i s'a dat lui tămâi multe, ca să dea cu rugăciunile tuturor sfinților preste jertfelnicul cel de aur care este înaintea Scaunului.

4. Și s'a suif fumul tămâilor, cu rugăciunile sfinților, din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu.

5. Și a luat îngerul cădelnița, și

o a umplut din focul jertfelnicului și o a aruncat pre pământ; și s'a făcut glasuri și tunete și fulgere și cutremuri.

6. Și cei șapte îngeri, cari aveau cele șapte trâmbițe, s'au gălit ca să trâmbițeze.

7. Și îngerul cel dintâiu a trâmbițat și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge și s'au aruncat pre pământ și a frela parte din copaci a ars, și toată iarba verde a ars,

8. Și al doilea înger a trâmbițat, și ca un munte mare arzând cu foc, s'a aruncat în mare și a frela parte din mare s'a făcut sânge,

9. Și a murit a frela parte din zidiri în mare, care aveau suflete, și a frela parte din corăbii s'au stricat.

10. Și al treilea înger a trâmbițat, și a căzut din cer o stea mare, arzând ca o făclie, și a căzut preste a frela parte din râuri și preste izvoarele apelor.

11. Și numele stelei se zice Pelin, și s'a făcut a frela parte din ape ca pelinul, și mulți din oameni au murit de ape, că se făcuseră amare.

12. Și al patrulea înger a trâmbițat și s'a rănit a frela parte a soarelui și a frela parte a lunii și a frela parte a stelelor; așa cât s'a întunecat a frela parte a lor, și ziua să nu lumineze a frela parte a ei și noaptea așijderea.

13. Și am văzut și am auzit pre un înger sburând în mijlocul cerului, zicând cu glas mare: vai, vai, vai, celor ce lăcuiesc pre pământ, de celelalte glasuri de trâmbiță ale celor trei îngeri, cari vor să trâmbițeze.

CAP. 9.

Îngerul al cincilea și al șaselea. Lăcustele ce ieșau din adânc. Deslegarea îngerilor dela Eufurat.

Și al cincilea înger a trâmbițat și am văzut o stea din cer căzând pre pământ, și i s'a dat cheia fântânii adâncului.

2. Și a deschis fântâna adâncului, și s'a suif fum din fântână, ca fumul unul cuptor mare, și s'a întunecat soarele și văzduhul de fumul fântânei.

3. Și din fum au ieșit lăcuste pre

11. Apoc. 5, 11, 12. Apoc. 5, 12.

14. Ioan 21, 15; Evr. 9, 14.

16. Is. 49, 10, Ps. 120, 6.

17. Apoc. 5, 6; Ps. 22, 2; Is. 25, 8.

8. 1. Is. 14, 7; Av. 2, 20.

3. Apoc. 5, 8, 5. Apoc. 4, 5.

13. Apoc. 9, 12.

pământ, și li s'a dat lor putere precum au putere scorpiile pământului.

4. Și s'a zis lor să nu vațame iarba pământului, nici toată verdeața, nici tot copacul, fără numai pre oamenii cari nu au pecetea lui Dumnezeu pre frunțile lor.

5. Și li s'a dat lor ca să nu îi omoare pre ei, ci ca să se chinuiască luni cinci și chinul lor ca chinul scorpiei când lovește pre om.

6. Și în zilele acelea vor căuță oamenii moartea și nu o vor află, și vor pofti să moară și moartea va fugi dela ei.

7. Și asemănările lăcustelor erau asemenea cailor celor gătiți spre războiu, și pre capetele lor ca niște cununii asemenea aurului, și feșele lor ca feșele oamenilor.

8. Și aveau păr ca părul muierilor și dinții lor erau ca ai leilor.

9. Și aveau zale, ca zalele cele de fier, și sunetul aripelor lor ca sunetul de care cu mulți cai cari aleargă la războiu.

10. Și au coade asemenea scorpiilor, și bolduri erau în coadele lor, și puterea lor, a vătămă pre oameni luni cinci.

11. Și au preste ele împărat, pre îngerul adâncului, numele lui evrește este Avvaddon, iar în limba elinească are nume Apollion.

12. Un val a trecut, iață mai vin încă două vaiuri după acestea.

13. Și al șaselea înger a trâmbișat și am auzit un glas din cele patru cornuri ale Ierusalimului celui de aur, care este înaintea lui Dumnezeu,

14. Zicând îngerului al șaselea care avea trâmbișă: desleagă pre cei patru îngeri legați la rîul cel mare Eufратul.

15. Și s'au deslegat cei patru îngeri cari erau gătiți spre ceasul și ziua și luna și anul, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștilor călărimei, două milioane de milioane, și am auzit numărul lor.

17. Și așa am văzut cai în vedenie, și pre cei ce ședea pre ei având zale de foc și de iachint și de piatră pucioasă; și capetele cailor ca capetele leilor, și din gurile lor ieșiau foc și fum și piatră pucioasă.

18. De acestea trei bătați s'a o-morât a treia parte din oameni, de foc și de fum și de piatră pucioasă ce ieșiau din gurile lor.

19. Că puterea lor în gura lor este și în coadele lor; că coadele lor asemenea șerpilor, având capete, și cu acestea vătămă.

20. Și ceilalți oameni, cari n'au murit de ranele acestea, nu s'au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor și idolilor celor de aur și de argint și de aramă și de piatră și de lemn, care nici a vedeă pot, nici a auzi, nici a umblă;

21. Și nu s'au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de curvia lor, nici de furtișagurile lor.

CAP. 10.

Îngerul îmbrăcat cu nor și cu curcubeu, vestind sfârșitul lumii. Evanghelistul ia cârticica din mâna lui și o mănâncă.

Și am văzut alt înger tare pogorându-se din cer, îmbrăcat cu nor și curcubeu eră pre capul lui și fața lui ca soarele și picioarele lui ca stâlpii de foc.

2. Și avea în mâna sa cârticică deschișă, și a pus piciorul lui cel drept pre mare, iar cel stîng pre pământ,

3. Și a strigat cu glas mare, precum răcnește leul, și când a strigat, au grăit cele șapte tunete glasurile sale.

4. Și când au grăit cele șapte tunete glasurile sale, vream să scriu; și am auzit glas din cer zicând mie: pecetluiește cele ce au grăit cele șapte tunete și acestea nu le scrie.

5. Și îngerul pre care l-am văzut stînd pre mare și pre pământ, și a ridicat mâna sa spre cer.

6. Și s'a jurat pre cel ce este viu în vecii vecilor, care au zidit cerul și cele ce sunt într'însul și pământul și cele ce sunt într'însa, și marea și cele ce sunt într'însa, că vreme mai mult nu va fi.

7. Ci în zilele glasului îngerului

20. Apoc. 16, 11; Ps. 105, 37; 114, 4.

10. 1. Apoc. 5, 2; 4, 3. 2. Apoc. 5, 1.

3. Ier. 25, 30. 4. Dan. 8, 26.

5. Fac. 14, 22; Dan. 12, 7.

6. A doua Lege 32, 40.

7. Apoc. 11, 15; 1 Cor. 15, 51.

al șaptelea, când va vrea să trâmbișeze, se va săvârși taina lui Dumnezeu, precum bine au vestit robilor săi prorocilor.

8. Și glasul care l-am auzit din cer, iarăși a vorbit cu mine și a zis: mergi de la cârticica cea deschisă în mâna îngerului ce stă pre mare și pre pământ.

9. Și m'am dus la înger și am zis lui: dă-mi mie cârticica. Și mi-a zis: Iă-o și o mănâncă pre ea, și va amări pântecul tău; iar în gura ta va fi dulce ca mierea.

10. Și am luat cârticica din mâna îngerului și o am măncat pre ea; și eră în gura mea dulce ca mierea, și după ce o am măncat, s'a amărit pântecul meu.

11. Și îmi zice mie: trebue tu iarăși să prorocești la noroade și la neamuri și la limbi și la împărați mulți.

CAP. 11.

Evangelistul ia trestia ca să măsoare biserica. Cei doi marturi omoriți de hiară înviează și se suie în cer. Trâmbița a șaptea. Cântarea bătrânilor.

Și mi s'a dat mie trestie asemenea unui toiag; și a stăut îngerul, zicând: scoală-te și măsoară biserica lui Dumnezeu, și jertfelnicul și pre cei ce se închină întru înșă.

2. Și curtea cea dinafară de biserică o scoate afară, și să nu o măsoari pre ea; că s'a dat neamurilor; și cetatea cea sfântă o vor călca pațruzeci și două de luni.

3. Și voiu da celor doi marturi al mei, și vor proroçi zile o mie două sute șasezeci, îmbrăcați cu saci.

4. Aceștia sunt cei doi maslini și cele două sfeșnice care stau înaintea Dumnezeului pământului.

5. Și de va vrea cineva să'i vatăme pre ei, foc iese din gura lor, și mistuește pre vrăjmașii lor; și de va vrea cineva să'i vatăme pre ei, așa trebue acela să se omoare.

6. Aceștia au putere a închide cerul ca să nu plouă ploaie în zi-

lele prorociei lor; și putere au preste ape a le înloarce în sânge, și a baie pământul cu toată rana, ori de câte ori vor voi.

7. Și dacă vor sfârși mărturia lor, hiara care se suie din adânc va face răboiu cu ei, și îi va birui pre el, și îi va omorî pre ei.

8. Și trupurile cele căzute ale lor vor zăcea în ulița cetăței cei mari, care duhovnicește se chiamă Sodoma și Eghipei, unde și Domnul nostru s'au răstignit.

9. Și vor vedea din noroade și din seminții și din limbi și din neamuri trupurile cele moarte ale lor zile trei și jumătate, și trupurile cele moarte ale lor nu vor lăsa să le puie în mormânturi.

10. Și cei ce lăcuiesc pre pământ se vor bucură de ei, și se vor veseii, și vor trimite daruri unul altuia; că acești doi proroci au chinuit pre cei ce lăcuiesc pre pământ.

11. Și după acele trei zile și jumătate, Duh de viață dela Dumnezeu a intrat întru ei, și au stăut pre picioarele lor; și irică mare a căzut preste cei ce îi vedeau pre ei.

12. Și au auzit glas mare din cer zicând lor: suiți-vă aici. Și s'au sult în cer pre nor; și i-au văzut pre ei vrăjmașii lor.

13. Și întru acel ceas s'a făcut cutremur mare, și a căzut a zecea parte din cetate, și s'a omorât întru acel cutremur nume de oameni șapte mii; și ceilalți s'au înfricoșat, și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea val a trecut; al treilea val iată vine degrab.

15. Și al șaptelea înger a trâmbișat, și s'au făcut glasuri mari în cer, zicând: făcutu-s'au împărățiile lumii ale Domnului nostru și ale Hristosului lui; și va împărăși în vecii vecilor.

16. Și cei douăzeci și patru de bătrâni, cari înaintea lui Dumnezeu sed pre scaunele lor, au căzut pre feșele lor, și s'au închinat lui Dumnezeu,

17. Zicând: mulțămim ție Doam-

7. Apoc. 13, 1; Dan. 7, 21.

8. Apoc. 18, 10; Lucă 13, 34.

10. Apoc. 8, 13.

11. Ez. 37, 5; Lucă 7, 16.

13. Apoc. 16, 18. 14. Apoc. 9, 12.

15. Apoc. 10, 7; 12, 10; Dan. 2, 44.

16. Apoc. 4, 4. 17. Apoc. 4, 8.

9. Ez. 3, 1.

11. 1. Apoc. 21, 15; Ez. 40, 3.

2. Apoc. 13, 5. 3. Apoc. 12, 6.

4. Zab. 4, 3. 5. 4 Imp. 1, 10.

6. 3 Imp. 17, 1; Eș. 7, 19.

ne Dumnezeu atotfăcătorul, cel ce ești și cel ce erai și cel ce vii; că ai luat puterea ta cea tare, și ai împărățit.

18. Și neamurile s'au mânieat, și a venit mânia ta și vremea celor morți, ca să se judece, și să dai plată robilor tăi prorocilor și sfinților și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari; și să strici pre cei ce strică pământul.

19. Și s'a deschis biserica lui Dumnezeu în cer, și s'a văzut scrierile legii lui în biserica lui; și s'au făcut fulgere și glasuri și tunele și cutremur și grindină mare.

CAP. 12.

Femeia și balaurul. Goanele bisericii. Războiul între sfinții îngeri și puterile cele rele. Căderea balaurului.

Și semn mare s'a văzut în cer; și mulere îmbrăcată cu soarele, și luna supt picioarele ei, și pre capul ei cunună din douăsprezece stele;

2. Și având în pântec strigă, chinându-se și muncindu-se să nască.

3. Și s'a văzut alt semn în cer; și iată un balaur mare roșu, având capete șapte și coarne zece, și pre capetele lui șapte cununi.

4. Și coada lui frage a treia parte din stelele cerului, și l-a aruncat pre ele pre pământ; și balaurul a stănut înaintea mulerei cei ce vrea să nască, ca, când va naște pre fiul ei, să'l mănânce.

5. Și a născut fiu parte bărbătească, care va să pască toate neamurile cu toiag de fier; și s'a răpuit fiul ei la Dumnezeu și la Scaunul lui.

6. Și mulere a fugit în pustie, unde are loc găsit dela Dumnezeu, ca acolo să o hrănească pre ea zile o mie două sute șasezeci.

7. Și s'a făcut războiu în cer; Mihail și îngeri lui au dat războiu cu balaurul; și balaurul a dat războiu și îngerii lui,

8. Și nu au biruit; nici loc s'a aflat lor mai mult în cer.

18. Apoc. 6, 16; 19, 12.

19. Apoc. 8, 5; 18, 21; 15, 5.

12. 1. Apoc. 15, 1. 2. Mich. 4, 10.

3. Apoc. 13, 1; Eș. 20, 3.

5. Apoc. 2, 12; 19, 15; Ps. 2, 9.

6. Dan. 12, 11; Mat. 2, 13.

7. Dan. 10, 13; 12, 1.

9. Și s'a aruncat balaurul cel mare, șarpele cel vechiu, care se chiamă diavolul și satana, cel ce înșală toată lumea; s'a aruncat pre pământ, și îngerii lui cu el s'au aruncat.

10. Și am auzit glas mare în cer, zicând: acum s'a făcut mântuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru, și puterea Hristosului lui; că s'a aruncat păcătorul frașilor noștri, cel ce păcăra pre ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea.

11. Și ei l-au biruit pre el pentru sângele Mielului și pentru cuvântul mărturiei lor; și nu și-au iubit suferințele lor până la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă cerurile și cei ce locuiesc întru însele. Vai celor ce lăcuiesc pământul și marea! Că s'a pogorât diavolul la voi, având mânia mare, știind că puțină vreme are.

13. Și când a văzut balaurul că s'a aruncat pre pământ, a gonit pre mulere care a născut parte bărbătească.

14. Și mulierii s'au dat două aripi de vulgur mare, ca să zboare în pustie la locul său, unde se hrănește acolo vreme și vremi și jumătate de vreme, de către fața șarpelui.

15. Și a slobozit șarpele după mulere din gura sa apă ca un riu, ca să o ducă riuul pre ea.

16. Și a ajutat pământul mulerei, și și-a deschis pământul gura sa, și a înghițit riuul care l-a slobozit balaurul din gura sa.

17. Și s'a mânieat balaurul pre mulere, și s'a dus să facă războiu cu ceilalți din seminția ei, cari păzesc poruncile lui Dumnezeu, și au mărturiea lui Iisus Hristos.

CAP. 13.

Hiara cea cu șapte capete și zece coarne. Altă hiară cu două coarne în ajutorul celei dintâi. Numele hiarei.

Și am stănut pre nisipul mării, și am văzut suindu-se din mare o hiară, care avea capete șapte și

9. Apoc. 20, 2; Lucă 10, 18; Ioan 12, 31; Fac. 3, 1. 10. Apoc. 11, 15; 19, 1.

11. Rom. 8, 37 și 16, 20.

12. Apoc. 18, 2; Ps. 95, 11.

13. Fac. 3, 15. 11 Is. 40, 31; Dan. 7, 25.

15. Apoc. 17, 15.

17. Apoc. 14, 12; 1 Ioan 5, 10.

13. 1. Apoc. 17, 3, sq.; Dan. 7, 7.

coarne zece, și preste coarnele ei zece stele, și preste capetele ei nume de hulă.

2. Și hiara care o am văzut eră asemenea pardosului, și picioarele ei ca și ale ursului, și gura ei ca gura leului; și i-a dat ei balaurul puterea sa și scaunul său, și stăpânire mare.

3. Și am văzut unul din capetele ei ca și cum ar fi junghiat spre moarte; și rana morței ei s'a vindecat; și s'a mirat tot pământul dinapoia hiarei.

4. Și s'a u închinat balaurului celui ce a dat putere hiarei; și s'a u închinat hiarei, zicând: cine este asemenea hiarei? Cine poate să se bată cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia mari și hule; și s'a dat ei stăpânire să facă războiu luni patruzeci și două.

6. Și și-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui, și cortul lui, și pre cei ce lăcuiesc în cer.

7. Și s'a dat ei să facă războiu cu sfinții, și să-i biruească pre ei; și s'a dat ei stăpânire preste toată seminția și limba și neamul.

8. Și se vor închina ei toți cei ce lăcuiesc pre pământ, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieții Mielului celui junghiat dela înfemeierea iumei.

9. De are cineva ureche, auză.

10. De adună cineva robie, în robie merge; de va ucide cineva cu sabia, trebue și el de sabie să se ucidă. Aici este răbdarea și credința sfinților.

11. Și am văzut altă hiară suindu-se de pre pământ; și avea două coarne asemenea mielului, și grăia ca un balaur.

12. Și toată stăpânirea hiarei celei dinăi o face înaintea ei, și face pământul și pre cei ce lăcuiesc pe dânsul ca să se închine hiarei celei dinăi, a cărei rana cea de moarte s'a vindecat.

13. Și face semne mari, ca și foc să facă să se pogoare din cer pre pământ înaintea oamenilor,

14. Și înșală pre cei ce lăcuiesc pre pământ pentru semnele care i s'a u dat ei să facă înaintea hiarei; zicând celor ce lăcuiesc pre pământ, să facă chip hiarei care are rana sabiei, și a trăit

15. Și s'a dat ei a dà duh chipului hiarei, ca să și grăească chipul hiarei, și să facă ca, câți nu se vor închina chipului hiarei, să se omoare.

16. Și face pre toți, pre cei mici și pre cei mari, și pre cei bogăți și pre cei săraci, și pre cei slobozi și pre cei robi, ca să le dea lor semn preste mâna lor cea dreaptă, sau preste frunțile lor.

17. Și ca nimeni să nu poată cumpără sau vinde, fără numai cel ce are semnul, sau numele hiarei, sau numărul numelui ei.

18. Aici este înțelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul hiarei; că număr de om este, și numărul ei, șase sute șasezeci și șase.

CAP. 14.

Mielul pe muntele Sion cu cei 144 mii. Trei îngeri vestitori. Cel ce șade pre nor cu secera. Un înger secerător și unul culegător de vie.

Și am văzut, și iată, un Miel stând pre muntele Sionului, și cu el o sută patruzeci și patru de mii, cari aveau numele Tatălui lui, scris pre frunțile lor.

2. Și am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe, și ca un glas de funet mare; și glas am auzit de alături zicând cu alăutele lor;

3. Și cântă ca o cântare nouă înaintea Scaunului, și înaintea celor patru vieșitori, și a bătrânilor; și nimeni nu putea cunoaște cântarea, fără numai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei cumpărați de pre pământ.

4. Aceștia sunt cari cu muieri nu s'a u înfinat; că sunt feciorelnici. Aceștia sunt cari merg după Miel

13. Mat. 24, 24; 2 Tes. 2, 9.

14. A doua Leg. 13, 1

15. Apoc. 14, 9; Dan. 3, 5

16. Apoc. 19, 20.

17. Apoc. 14, 11; 15, 2.

18. Apoc. 17, 9.

14. 2. Apoc. 1, 15. 4. Apoc. 5, 9.

2. Apoc. 12, 3. 5. Apoc. 17, 8.

4. Apoc. 18, 18.

5. Dan. 7, 8, 11; Apoc. 11, 2.

7. Apoc. 11, 7; Dan. 7, 21.

8. Apoc. 17, 8; Fil. 4, 3.

9. Apoc. 2, 7, sq.

10. Fac. 9, 6; Is. 33, 1; Ier. 15, 2; Apoc.

14, 12. 12. Apoc. 7, 4, 3.

ori unde se va duce. Aceștia sunt cumpărați din oameni, pargă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu s'a aflat vicleșug; că nevinovați sunt înaintea Scaunului lui Dumnezeu.

6. Și am văzut alt înger sburând în mijlocul cerului, având evanghelia veșnică ca să binevestească celor ce lăcuiesc pe pământ, și la tot neamul și semînția și limba și norodul,

7. Zicând cu glas mare: temeți-vă de Dumnezeu, și dați lui slavă; că a venit ceasul judecăței lui; și vă închinați celui ce a făcut cerul și pământul și marea și izvoarele apelor.

8. Și alt înger a urmat, zicând: a căzut, a căzut Vavilonul, cetatea cea mare, că din vinul mănii curviei ei a adăpat toate neamurile.

9. Și al treilea înger a urmat lor, zicând cu glas mare: oricine se închină hiarei și chipului ei, și ia semnul ei pre fruntea sa, sau pre mâna sa,

10. Și aceștia va bea din vinul mănii lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în paharul mănii lui; și se va chinul cu foc și cu piatră pucioasă înaintea sfinților îngeri, și înaintea Mielului;

11. Și fumul chinului lor în vecii vecilor se suie; și nu au odihnă ziua și noaptea, cei ce se închină hiarei și chipului ei, și cel ce ia semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților; aici cei ce păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus.

13. Și am auzit glas din cer zicând mie, scrie: fericiți cei morți, cari în Domnul mor de acum; așa, zice Duhul, ca să se odihnească de ostenelele lor; iar faptele lor, vor urma cu ei.

14. Și am văzut și iată nor alb, și cel ce ședează pre nor asemenea cu Fiul al Omului, având în capul lui cunună de aur, și în mâna lui seceră ascuțită.

15. Și alt înger a eșit din bise-

rică strigând cu mare glas celui ce ședează pre nor: trimite seceră ta, și seceră; că ji-a venit fie ceasul de a seceră; că s'a uscat secerișul pământului;

16. Și a aruncat cel ce ședează pre nor seceră sa pre pământ; și s'a secerat pământul.

17. Și alt înger a eșit din biserica cea din cer, având și el seceră ascuțită.

18. Și alt înger a ieșit din jertfelnic, având stăpânire preste foc; și a strigat cu glas mare celui ce avea seceră cea ascuțită, zicând: trimite seceră ta cea ascuțită, și culege strugurii viei pământului; că s'au copleșit strugurii ei.

19. Și a aruncat îngerul seceră lui pre pământ, și a cules viea pământului, și o a pus în teascul cel mare al mănii lui Dumnezeu.

20. Și s'a călcat teascul afară de cetate, și a ieșit sânge din teasc, până la frâiele cailor, de o mie și șasesute de stadii.

CAP. 15.

*Cei șapte îngeri aducători de rane.
Marea cea de sticlă.*

Și am văzut alt semn în cer, mare și minunat, șapte îngeri având șapte rane cele de apoi; că întru acelea s'a săvârșit mânia lui Dumnezeu.

2. Și am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc; și pre cei ce biruiau din hîră, și din chipul ei, și din semnul ei, și din numărul numelui ei, stînd pre marea cea de sticlă, având alăute ale lui Dumnezeu.

3. Și cântă cîntarea lui Moisi robului lui Dumnezeu, și cîntarea Mielului, zicând: mari și minunate sunt lucrurile tale, Doamne, Dumnezeule Atotștitorule; drept și adevărate căile tale, împărate al sfinților lor.

4. Cine nu se va teme de tine, Doamne, și nu va slăvi numele tău? Că tu ești unul sfînt; că toate neamurile vor veni și se vor închina

5. Sof. 3, 13. 6. Apoc. 8, 13.
7. A doua Leg. 32, 3; Fapt. 14, 15.
8. Apoc. 18, 2; Is. 21, 9; Dan. 4, 27; Ier. 51, 7. 10. Apoc. 16, 19; Ps. 74, 8, sq. Is. 51, 22; Ier. 25, 15.
11. Apoc. 19, 3; Is. 34, 10.
12. Apoc. 13, 10; 12, 17.
13. Apoc. 19, 9; Evr. 4, 10.
14. Apoc. 1, 13; Ez. 1, 26; Dan. 7, 13.
15. Ioil 3, 13; Mat. 13, 39.

18. Ioil 3, 18,
20. Is. 63, 3; Plâng. 1, 13.
15. 1. Apoc. 12, 1; 17, 1.
2. Apoc. 4, 6; 12, 11; 5, 8.
3. Es. 15, 1; Ps. 110, 2 și 144. 18; A doua Leg. 32, 1 4. Ier. 10, 7.

înaintea ta; că dreptățile tale s'au arătat.

5. Și după acestea am văzut, și iată, s'a deschis biserica cortului mărturiei în cer;

6. Și au eșit cei șapte îngeri din biserică, cari aveau cele șapte rane, îmbrăcați cu în curat și strălucit, și încinși împrejurul pieptului cu brăe de aur.

7. Și unul din cei patru vieștori a dat celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu, celui viu în vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserica de fum din slava lui Dumnezeu, și din puterea lui; și nimeni nu putea să intre în biserică, până ce se vor sfârși cele șapte rane ale celor șapte îngeri.

CAP. 16.

Vărsarea celor șapte cupe ale mănii lui Dumnezeu.

Și am auzit glas mare din biserică zicând celor șapte îngeri: duceți-vă și vărsați cupele mănii lui Dumnezeu pre pământ.

2. Și s'a dus cel dintâiu și a vărsat cupa sa pre pământ, și s'a făcut rană rea și mare în oamenii cei ce aveau semnul hiarei și în cei ce s'au închinat chipului ei.

3. Și al doilea inger a vărsat cupa sa în mare, și s'a făcut sânge ca de mort, și tot sufletul viu a murit în mare.

4. Și al treilea inger a vărsat cupa sa în râuri și în izvoarele apelor, și s'au făcut sânge.

5. Și am auzit pre ingerul apelor zicând: drept ești Doamne, cel ce ești, și cel ce erai și cel cuvios, că ai judecat acestea.

6. Că sângele sfinților și al prorocilor au vărsat și sânge le-ai dat lor să bea, că vrednici sunt.

7. Și am auzit pre altul din jertfelnic zicând: așa Doamne, Dumnezeule Atotștitorule, adevărate și drepte sunt judecățile tale,

8. Și al patrulea inger a vărsat

cupa sa preste soare, și i s'a dat lui să pâlească pre oameni cu foc.

9. Și s'au pâlît oamenii cu pâlîtură mare și au hulit numele lui Dumnezeu, celui ce are stăpânire preste ranele acestea, și nu s'au pocăit ca să dea slavă lui.

10. Și al cincilea inger a vărsat cupa sa preste scaunul hiarei, și s'a făcut împărăția ei întunecoasă, și își mușcau limbele lor de durere.

11. Și au hulit pre Dumnezeul cerului de durerile lor și de ranele lor și nu s'au pocăit de faptele sale.

12. Și al șaselea inger a vărsat cupa sa preste râul cel mare Eufratul și a secat apa lui, ca să gătească cale împărățiilor celor dela răsăriturile soarelui.

13. Și am văzut din gura balaurului și din gura hiarei și din gura prorocului celui mincinos, trei duhuri necurate asemenea broaștelor.

14. Că sunt duhuri ale dracilor, care fac semne, care merg la împărății pământului și a toată lumea, ca să'i adune pre ei la războiul zilei cei mari a lui Dumnezeu Atotștitorului.

15. Iată viu ca furul. Fericit este cel ce priveghează și păzește veșmintele sale, ca să nu umble gol, și vor vedea rușinarea lor.

16. Și i-a strâns pre ei la locul ce se cheamă evrește Armagheddon.

17. Și al șaptelea inger a vărsat cupa sa în aer, și a ieșit glas mare din biserică cerului dela Scaun zicând: s'a făcut.

18. Și s'au făcut glasuri și fulgere și lunete și cutremur mare s'a făcut, în ce fel nu s'a făcut de când oamenii s'au făcut pre pământ, ca acest cutremur, așa mare.

19. Și s'a făcut cetatea cea mare în trei părți și cetățile neamurilor au căzut și Vavilonul cel mare a venit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu, ca să'i dea lui paharul viului mănii iușimei lui.

20. Și tot ostrovul a fugit și munții nu s'au aflat.

5. Apoc. 11, 19.

6. Apoc. 1, 13; Ez. 9, 2.

7. Apoc. 4, 9; Ez. 22, 31.

8. Is. 6, 4; Eș. 40, 35.

16. 1. Eș. 17, 10; Apoc. 15, 7.

2. Eș. 9, 10. 5. Ps. 118, 137.

7. Apoc. 19, 2; 13, 3.

9. Apoc. 13, 6 și 9. 20. 10. Apoc. 13, 2.

11. Apoc. 9, 20. 12. Is. 11, 15.

14. 3 Imp. 20, 21; Mat. 24, 24; 2 Tes. 2, 9.

15. 1 Tes. 5, 2; 2 Cor. 5, 3; Luc. 12, 37.

16. Zah. 12, 11. 17. Apoc. 21, 6.

18. Apoc. 4, 5.

19. Apoc. 14, 10; 17, 5; Is. 51, 22.

20. Apoc. 6, 14.

21. Și grindină mare ca talantul s'a pogorât din cer preste oameni; și au hulit oamenii pre Dumnezeu de rana grindinei, că mare este rana ei foarte.

CAP. 17.

Unul din cei șapte îngeri descoperă Evanghelistului surparea cetății. Cele șapte capete și zece coarne. Tălcuirea vedeniei.

Și a venit unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte cupe și a grăit cu mine, zicând; vino să'ți arăt fie judecata curvei cei mari, care șade preste apele cele multe.

2. Cu care au curvii împărașii pământului și s'au îmbătat de vinul curviei ei, cei ce lăcuesc pre pământ.

3. Și m'a dus pre mine în pustie în duh și am văzut o muliere șezând pre o hiară roșie, plină de numi de hulă, care avea capete șapte și coarne zece.

4. Și muliere era îmbrăcată cu porfiră și cu roș, și poleită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritari, având pahar de aur în mâna ei plin de urăciuni și de necurăția curviei sale;

5. Și în fruntea ei nume scris: Taină, Vavilonul cel mare, maica curvelor și a spurcăciunilor pământului.

6. Și am văzut pre muliere beată de sângele sfinților și de sângele martorilor lui Iisus, și m'am mirat văzându-o pre ea, cu mirare mare.

7. Și mi-a zis îngerul: pentrue te-ai mirat? Eu voui spune fie taina mulierei și a hiarei ce o poartă pre ea care are cele șapte capete și cele zece coarne.

8. Hiară care o ai văzut eră și nu este, și va să se suie din adânc și în pieire să meargă, și se vor mira cei ce lăcuesc pre pământ, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieții dela întemeierea lumii, văzând pre hiara că eră și nu este, măcar că este.

9. Alci este mintea ceea ce are înțelepciune. Cele șapte capete sunt

șapte munși, unde șade muliere preste ei.

10. Și împărași șapte sunt, cinci au căzut și unul este și celalt încă n'a venit, și când va veni, puțin trebuie el să rămăie.

11. Și hiara care eră și nu este, și acesta al optulea este, și din cei șapte este și întru pieire merge.

12. Și cele zece coarne care le-ai văzut, zece împărași sunt, cari încă n'au luat împărăția, ci slăpânire ca niște împărași într'un ceas iau cu hiara.

13. Aceștia un gând au, și puterea și slăpânirea lor o vor da hiarei.

14. Aceștia cu Mielul vor face rășboiu, și Mielul îi va birui pre ei, că este Domnul domnilor și împăratul împărașilor, și cei cu el sunt chemați și aleși și credincioși.

15. Și îmi zice mie; apele care le-ai văzut unde șade curva, sunt noroade și gloate și neamuri și limbi.

16. Și cele zece coarne care le-ai văzut la hiară, aceștia vor urî pre curvă și pustie o vor face pre ea și goală și cărnurile ei vor mânca și pre ea o vor arde cu foc.

17. Că Dumnezeu au dat în inimile lor ca să facă sfatul lui, și să facă un gând, și să dea împărăția lor hiarei, până ce se vor sfârși graiurile lui Dumnezeu.

18. Și muliere pre care o ai văzut este cetatea cea mare, care are împărăția preste împărașii pământului.

CAP. 18.

Alt înger vestește căderea cetății și strigă norodului să fugă.

Și după acestea am văzut înger pogorându-se din cer, care avea pulere mare și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Și a strigat întru țările cu glas mare zicând: a căzut Vavilonul cel mare, și s'a făcut lăcaș dracilor și pază a tot duhul necurat, și pază a toată pasărea necurată și urîță.

17. 1. Apoc. 15, 1; Ier. 51, 13; Num. 3, 4.
2. Apoc. 14, 8; 18, 9.
3. Mat. 4, 1; Is. 21, 1; Apoc. 21, 10; 13, 1.
4. Apoc. 18, 16; Ier. 51, 7.
5. Apoc. 14, 8; 2 Tes. 2, 7.
6. Apoc. 18, 24. 8. Apoc. 11, 7 și 13, 3; Eș. 32, 32; Dan. 12, 1. 9. Apoc. 13, 1, 18.

10. Apoc. 20, 3. 12. Dan. 7, 24.
14. Apoc. 19, 16. 15. Is. 8, 7; Ier. 47, 2.
16. Apoc. 18, 8. 17. Apoc. 10, 7.
18. Apoc. 16, 19.
18. 1. Apoc. 10, 1.
2. Apoc. 14, 8; Is. 21, 9; 13, 21 și 34, 11 sq; Ier. 50, 3; 51, 8.

3. Că din vinul mănii curviei ei au băut toate neamurile, și împărășii pământului cu ea au curvit, și negușătorii pământului din puterea desfătărilor ei s'au îmbogății.

4. Și am auzit alt glas din cer zicând: ieșiți dintr'însa, norodul meu ca să nu vă împărtășiți cu păcatele ei și ca să nu luați din bățăile ei.

5. Că au ajuns păcatele ei până la cer, și și-au adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei.

6. Răsplățiți ei precum și ea va răsplătiți vouă, și îi îndoiți ei îndoit după faptele ei; cu paharul cu care a dres, dregeți ei îndoit.

7. Cât s'a slăvit pre sine, și s'a desfătat, pre atâta dați ei chin și plângere; că întru inima ei zice: șez împărăteasă, și văduvă nu sunt, și plângere nu voi vedea.

8. Pentru aceea într'o zi vor veni ranele ei, moarte și plângere și foamete; și cu foc se va arde; că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pre ea.

9. Și o vor plânge pre ea, și vor tăngu de ea împărășii pământului, cei ce au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderii ei,

10. Departate stând pentru frica muncii ei, zicând: vai, vai, cetatea cea mare Vavilonul, cetatea cea tare! Că într'un ceas a venit judecata ta.

11. Și negușătorii pământului plâng și o jlesc pre ea; că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult;

12. Povară de aur și de argint și de piatră scumpă și de mărgăritar și de vison și de porfiră și de mătașe și de roș și tot lemnul de fiin, și tot vasul de elefant și tot vasul de lemn scump și de aramă și de fier și de marmoră.

13. Și scorțșoară și tămâieri și mir și tămâie și vin și untdelemn și făină de grâu și grâu și dobitoace și oi și cai și căruțe și robi și suflăte de oameni.

14. Și poama poștei sufletului tău

s'a dus dela tine, și toate cele gra-se și luminate s'au dus dela tine, și mai mult nu le vei mai afla pre ele.

15. Negușătorii acestora, cari s'au îmbogății dela ea, departe vor sta pentru frica pedepsei ei, plângând și tănguindu-se;

16. Și zicând: vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu vison și cu porfiră și cu roș și poleită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritaruri!

17. Că într'un ceas s'a pusliit atâta bogăție. Și tot cărmaciul și toată gloata cea din corăbii și corăbierii, și ori căți lucrează marea, de departe au stăiut,

18. Și strigau văzând fumul arderii ei, zicând: care eră asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau țărână pre capetele lor, și strigau plângând și tănguindu-se, zicând: vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogății de prețul ei toți cei ce au corăbii în mare! Că într'un ceas s'a pusliit.

20. Veselește-te de ea cerule, și voi sfinți apostoli și proroci; că au judecat Dumnezeu judecata voastră despre dânsa.

21. Și un înger tare a ridicat o piatră mare ca de moară, și o a aruncat în mare, zicând: așa cu pornire se va aruncă Vavilonul cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

22. Și glas de lăutari și de muzici și de fluerași și trâmblăși, nu se va mai auzi întru tine; și tot meșterul a tot meșteșugul nu se va mai afla întru tine; și sunet de moară nu se va mai auzi întru tine;

23. Și lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi întru tine; că negușătorii tăi erau boierii pământului; căci cu fermecătorii ta s'au înșelat toate neamurile.

24. Și într'însa s'a aflat sânge de proroci și de sfinți și de toți cei junghiați pre pământ.

3. Ier. 51, 7; Naum. 3, 4.

4. Is. 48, 20; Ier. 50, 8 și 51, 6, 9.

6. Num. 25, 17; Ps. 136, 8.

7. Ier. 50, 29; Is. 47, 7, sq.

8. Is. 47, 9; Ier. 50, 31; Apoc. 17, 16.

9. Apoc. 17, 2; Ez. 26, 16; 27, 30.

10. Apoc. 14, 8; Is. 21, 9; Ier. 51, 8.

11. Ez. 27, 36.

12. Apoc. 17, 4; Ez. 27, 12, sq.

13. Ier. 50, 13.

16. Apoc. 17, 4. 17. Is. 23, 14; Ez. 27, 27.

18. Is. 34, 10. 19. Is. N. 7, 6; Iov 2, 12.

20. Is. 44, 23; 49, 13; Ier. 51, 48.

22. Is. 24, 8; Ier. 26, 13. 23. Is. 23, 8.

24. Apoc. 17, 6; Mat. 23, 35.

CAP. 19.

*Cântarea sfinților pentru căderea Vă-
vilonului. Nunta și cina Mielului. E-
vaughelistul vede pre Hristos. Antihrist
și ai săi aruncați în Gheena.*

Și după acestea am auzit ca un
glas mare de gloată multă în cer,
zicând: aliluia, mântuirea și slava
și cinstea și puterea, Domnului Dum-
nezeului nostru;

2. Că adevărate și drepte sunt ju-
decățile lui; că au judecat pre curva
cea mare, care a stricat pământul
cu curviea sa, și a izbăvit sângele
robilor săi din mâna ei.

3. Și a doua oară a zis: aliluia,
și fumul ei se sue în vecii vecilor.

4. Și au căzut bătrânii cei două-
zeci și patru și cei patru vieșuitori
și s'au închinat lui Dumnezeu ce-
lui ce șade pre Scaun, zicând: Amin;
aliluia.

5. Și glas din Scaun a ieșit, zi-
când: lăudați pre Dumnezeu no-
stru, toți robii lui, și cei ce vă te-
meși de dânsul, și cei mici și cei
mari.

6. Și am auzit ca un glas de gloa-
tă multă și ca un glas de ape multe
și ca un glas de lăute tari, zicând:
aliluia, că au împărășit Domnul Dum-
nezeu afoșșitorul.

7. Să ne bucurăm și să ne vese-
lim, și să dăm slava lui; că a ve-
nit nunta Mielului, și mulerea lui
s'a gătit pre sine.

8. Și s'a dat ei ca să se îmbrace
cu vison curat și strălucit; că vi-
sonul sunt îndreptările sfinților.

9. Și îmi zice mie, scrie: fericiți
cei chemați la cina nunței Mielului.
Și îmi zice mie: aceste cuvinte a-
devărate sunt ale lui Dumnezeu.

10. Și am căzut înaintea picioa-
relor lui ca să mă închin lui. Și îmi
zice mie: vezi, nu împreună cu tine
rob sunt, și cu frații tăi cari au măr-
turiea lui Iisus; lui Dumnezeu te
închină; că mărturiea lui Iisus este
duhul prorociei.

11. Și am văzut cerul deschis, și
iață un cal alb; și cel ce ședeă pre

el se chemă credincioș și adevărat,
și întru dreapte judecă și dă răscum-
pătare.

12. Ochii lui ca pură focul, și
pre capul lui steme multe; având
nume scris, care nimeni nu-l știe,
fără numai el.

13. Și îmbrăcat în haină vâpsie
cu sânge; și se cheamă numele lui:
Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Și oștile cele din cer urmau
după el pre cai albi, îmbrăcați fiind
în vison alb și curat.

15. Și din gura lui iese sabie a-
scuțită, ca, cu dânsa să lovească
neamurile; și el le va paște pre ele
cu tolgă de fier; și el calcă leu-
scul vinului mâniei și iustimei lui
Dumnezeu afoșșitorului.

16. Și are preste haina și preste
coapsa sa numele scris: Împăratul
împărăților și Domnul domnilor.

17. Și am văzut pre un înger stând
în soare; și a strigat cu glas mare,
zicând tuturor pasărilor celor ce
sboară în mijlocul cerului: veniți și
vă adunați la cina marelui Dumne-
zeu;

18. Ca să mâncați trupuri de îm-
părați și trupuri de căpitani și tru-
purile celor tari și trupurile călărilor
și ale celor ce șed pre ei și trupu-
rile tuturor celor slobozi și celor
robi și celor mici și celor mari.

19. Și am văzut pre hără și pre
împărații pământului, și oștile lor
adunate ca să facă răscumputul
celui ce șade pre cal, și cu oastea lui.

20. Și s'a prins hăra, și cu ea
prorocul cel mincinos, care a făcut
semnele înaintea ei, cu care n'a
măginit pre cei ce au luat semnul lui-
rel, și pre cei ce s'au închinat ciu-
pului ei. VII s'au aruncat amândoi
în iazărul cel de foc care arde cu
plăcă pucioasă.

21. Și ceilalți s'au ucis cu sabia
celui ce ședeă pre cal, care leșă
din gura lui; și toate pasările s'au
săturat din trupurile lor.

19. 1. Apoc. 12, 10; Ps. 103, 35.

2. Apoc. 16, 7; Ier. 51, 25; Ps. 9, 12.

3. Is. 34, 10; 4. Ps. 105, 48.

6. Apoc. 11, 15.

7. Ps. 117, 23; Mat. 22, 2; 25, 10.

8. Ps. 44, 14, sq. 9. Lucă 14, 10.

10. Ept. 10, 25. 11. Apoc. 6, 2.

12. Apoc. 1, 14.

13. Fac. 49, 13; Is. 64, 11; Ioan. 1, 1, 14.

14. Apoc. 3, 4. 15. 1. Th. 2, 9; Is. 63, 3.

16. Apoc. 17, 14; 1. Tim. 6, 15.

17. Is. 30, 4. 18. Is. 49, 26.

19. Apoc. 13, 1, 10; Is. 40, 31; Dan. 7, 11.

→ CAP. 20.

Satana legat. Mă de ani. Scaunele găsite mărturisitorilor lui Hristos. Învierea cea dintâi și moartea a doua. Gog și Magog. Învierea cea de obște.

Și am văzut înger pogorându-se din cer, având cheia adâncului și lanț mare în mâna lui.

2. Și a prins pre balaur, pre șarpele cel vechiu, care este diavolul și satana, și l-a legat pre el o mie de ani.

3. Și l-a băgat pre el în adânc, și l-a închis, și a pecetluit deasupra lui, ca să nu înșele mai mult pre neamuri, până se vor plini o mie de ani; și după aceea trebuie el să se deslege puțină vreme.

4. Și am văzut scaune, și au șezut pre ele, și judecată li s'a dat lor; și pre sufletele celor făcși pentru mărturia lui Iisus, și pentru cuvântul lui Dumnezeu, și cari nu s'au închinat hțarel, nici chipului ei, și n'au luat semnul pre fruntea lor, și pre mâna lor; și au vieșuit și au împărășit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar ceilalți morți n'au învieat până nu se va sfârși miea cea de ani. Aceasta este învierea cea dintâi.

6. Fertil și slânt este cel ce are parte întru învierea cea dintâi; preste aceștia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoși ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, și vor împărăși cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va plini acea mie de ani, se va deslegă satana din temnița lui,

8. Și va ieși să înșele neamurile cele ce sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să'i adune pre ei la rășbolu; al căror număr este ca nisipul mării.

9. Și s'au suit pre latul pământului, și au încunjurat tabăra sfînșilor, și cetatea cea iubiță; și s'a pogorât foc dela Dumnezeu din cer, și i-a mncat pre ei.

10. Și diavolul cel ce îi înșelă pre ei, s'a aruncat în iazărul cel de

foc și de pială pucioasă, unde este hlara și prorocul cel mincinos, și se vor chinul ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am văzut scaun alb mare, și pre cel ce ședeă pre el, de a cărui față a fugit pământul și cerul; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și am văzut pre morși, pre cei mici și pre cel mari, stând înaintea lui Dumnezeu; și cărți s'au deschis; și altă carte s'a deschis, care este a vieșei; și s'au judecat morșii din cele scrise în cărșile acestea, după faptele lor.

13. Și marea a dat pre morșii cei dintr'înșia; și moartea și iadul au dat pre morșii cei dintr'înșii; și s'au judecat fiecare după faptele lor.

14. Și moartea și iadul s'au aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doua.

15. Și oricare nu s'a aflat scris în cartea vieșei, s'a aruncat în iazărul cel de foc.

CAP. 21.

Cer și pământ nou. Ierusalimul cel de sus. Cuvintele celui ce șade pre Scaun. Îngerul ce măsură cetatea sfînșilor.

Și am văzut cer nou și pământ nou; că cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut, și marea nu mai este.

2. Și eu Ioan am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou, pogorându-se dela Dumnezeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită bărbatului său.

3. Și am auzit glas mare din cer zicând: iată, corșul lui Dumnezeu cu oamenii, și se va sălășlui cu ei, și ei vor fi noroade ale lui, și înșuș Dumnezeu va fi cu ei, Dumnezeu al lor.

4. Și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor; și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult; că cele dintâi au trecut.

5. Și au zis cel ce ședeă pre Scaun:

12. Apoc. 3, 5; Fil. 4, 3. Dan. 7, 10.

13. Is. 26, 19.

14. Apoc. 6, 8; 1 Cor. 15, 26,

15. Mat. 25, 41.

21. 1. Is. 65, 17; 2 Petr. 3, 13.

2. Gal. 4, 26. 3. 2 Cor. 2, 16; Is. 37, 28.

4. Apoc. 7, 17; Is. 35, 10.

5. Apoc. 4, 2; Is. 43, 19; 2 Cor. 5, 17.

20. 1. Apoc. 1, 18. 2. Apoc. 12, 9.

4. Dan. 7, 9. 5. Is. 26, 14.

6. Apoc. 5, 10. 8. Ez. 38, 2. 9. Ez. 39, 6.

10. Apoc. 19, 20; 14, 10.

iată, toate le înc nouă. Și lui zice mie: scrie, că cuvintele acestea adevărate și credincioase sunt.

6. Și mi-a zis mie: S'ui făcui Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. Eu celui înțelesut volu da în dar din lavatul apelor vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni toate; și eu voi fi li lui Dumnezeu, și el va fi mie lui.

8. Iar celor fricoși și necredincioși și păcătoși și spurcași și uciçași și curvari și fermecători și înclinători de idoli și tuturor celor mincinoși, partea lor în iazărul cel ce arde cu foc și cu piatră pucioasă; care este moartea cea a doua.

9. Și a venit către mine unul din cei șapte îngeri, cari aveau cele șapte cupe, care erau pline de cele șapte rane cele mai de pre urmă, și a grăit cu mine, zicând: vino, să-ți arăt fie mulțea, mireasa Mielului.

10. Și m'a dus pre mine în duh într'un munte mare și înalt, și mi-a arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfânt, pogorându-se din cer dela Dumnezeu,

11. Având slava lui Dumnezeu, și luminătorul ei asemenea cu piatră prea scumpă, ca, cu piatra lapis, ce este ca cristalul;

12. Și având zid mare și înalt, având porți douăsprezece, și la porți îngeri doisprezece, și nume scrise deasupra, care sunt cele douăsprezece semînții ale fiilor lui Israel;

13. Despre răsărit porți trei; despre miazănoapte porți trei; despre miazăzi porți trei; și despre apus porți trei.

14. Și zidul cetății avea temelii douăsprezece, și într'însele numele celor doisprezece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbă cu mine avea frește de aur ca să măsoare cetatea și porțile ei și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri, și lungimea ei este alăta cât și lățimea; și a măsurat cetatea cu freștea, la stadii de douăsprezece mil. Lungimea și lățimea și înălțimea ei întocmai sunt.

17. Și n'au intrat în ea ei, de o sută patruzeci și patru de ani, năsuță a omului, care e. le n'ingerul.

18. Și era zidirea zidului ei, în splă; și cetatea, într' curul, asemenea sticlei cel curate.

19. Și temelțiile zidului cetății erau cu toată piatra scumpă împodobite. Temelia cea dintâi, iaspă; a doua safir; a treia hialchiton, n' piatra smaragd;

20. A cincea sardonix; a șasea sardon; a șaptea hrisolitus; a opta virli; a noua topaz; a zecea hirsoprasos; a unsprezecea iachit; a douăsprezecea ametist.

21. Și cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărgărituri; fiecare poartă era dintr'un mărgăritar; și ulișa cetății era aur curat, ca sticla cea luminoasă.

22. Și biserică n'am văzut întru dânsa; că Domnul Dumnezeu totușitorul este biserică ei și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, că s'ui lumineze întru ea; că slava lui Dumnezeu o a luminat pre ea, și luminătorul ei este Mielul.

24. Și neamurile celor ce se înșuțesc întru lumina ei vor umbli; și împărășii pământului aduc stivă și cinstea lor întru dânsa.

25. Și porțile ei nu se vor închide ziua; că noaptea nu va fi n'colo.

26. Și vor aduce slava și clustea neamurilor întru dânsa.

27. Și nu va intra întru dânsa tot ce este spurcat, și face spurcăciune, și mincună; iară numul cel scris în cartea vieții Mielului

CAP. 22.

Rîul cel limpede țesut din Scam, l'edenia Apostolului veduca de veduca, Hristos Dumnezeu provoditor și slăv al tuturor. Porunca de a propovadii Apocalipsa Chemarea orărilor ei slăvite a lui Hristos. Meslem a supra celor ce vor mira această cartă.

Si mi-a arătat mie rîul limpede al apei vieții, luminos cu cristalul, țesut din Scamul lui Dumnezeu și al Mielului.

8, Apoc. 1, 8.

2, Apoc. 2, 26; Zeb. 8, 8; 1 Pet. 8, 10.

8, Apoc. 22, 16, 17 Apoc. 18, 11, 6, 7, 19, 7.

10, 1, 40, 2, 11, 16, 40, 36,

12, 1, 40, 11, 13, 17, 20, 20.

13, 16, 40, 1, Zeb. 9, 1.

19, 18, 20, 11, 18, 34, 11, 21, Apoc. 22, 9.

23, Apoc. 22, 8, 18, 60, 10

24, 18, 60, 3, 2, 18, 60, 11, Apoc. 22, 8

27, 18, 4, 3, 10, 3, 11.

22, 1, 16, 41, 1, 12, 1, 14, 8.

2. În mijlocul uliței ei, și a rîului de o parte și de alta, lemnul vieței, făcând roduri douăsprezece, în fiecare lună dându-și rodul său; și frunzele lemnului spre sănătatea neamurilor.

3. Și tot blestemul nu va mai fi acolo; și Scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi într'însa; și slugile lui vor sluji lui;

4. Și vor vedea fața lui și numele lui pre frunzele lor.

5. Și noapte nu va fi acolo; și trebuință nu au de făclie, și de lumina soarelui; că Domnul Dumnezeu îl luminează pre el; și vor împărăși în vecii vecilor.

6. Și mi-a zis mie: aceste cuvinte sunt credincioase și adevărate; și Domnul Dumnezeu sfîinților proroci au trimis pre îngerul său să arate robilor săi, cele ce trebuie să fie degrab.

7. Iată viu degrab; fericit este cel ce păzește cuvintele prorociei cărții acesteia.

8. Și eu Ioan cel ce văd și auz acestea. Și când am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului ce îmi arătă mie acestea.

9. Și îmi zice: vezi, nu; că dimpreună cu tine rob sunt, și cu frașii tăi prorocii și cu cel ce păzește cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu te închină.

10. Și îmi zice: să nu pecelluești cuvintele prorociei cărții acesteia; că vremea aproape este.

11. Cel ce face strămbătate, mai facă strămbătate; și cel ce se spurcă, mai spurce-se; și cel drept, mai facă dreptate; și cel sfînt, mai sfîntearcă-se.

2. Apoc. 21, 21. 3. Zah. 14, 11.
4. Ps. 16, 15 5. Apoc. 21, 25; Ps. 35, 9.
7. Apoc. 3, 11; 1. 3. 8. Apoc. 19, 10.
9. Mat. 4, 19.
10. Dan. 8, 26; Apoc. 1, 3; Fil. 4, 5.
11. 2 Tim. 3, 13,

12. Iată viu degrab; și plata mea este cu mine, ca să dau fiecăruia precum va fi fapta lui.

13. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul, cel dintîiu și cel de pre urmă.

14. Fericii cei ce fac poruncile lui, ca să fie stăpînirea lor preste lemnul vieței și pre porți să intre în cetate.

15. Iar afară călnii și fermecătorii și curvarii și ucigașii și închinătorii de idoli și tot cel ce iubește și face minciună.

16. Eu Iisus am trimis pre îngerul meu ca să mărturisească vouă acestea în biserici. Eu sunt rădăcina și sămînța lui David; steaua cea strălucitoare și de dimineață.

17. Și duhul și mireasa zic: vino. Și cel ce aude să zică: vino. Și cel însetat să vie. Și cel ce voeșie, iă apa vieței în dar.

18. Că mărturisesc la tot cel ce aude cuvintele prorociei cărții acesteia. De va adăoga cineva la acestea, va pune Domnul Dumnezeu preste el toate ranele cele scrise în cartea aceasta;

19. Și de va scoate cineva din cuvintele cărții prorociei acesteia, va scoate Dumnezeu partea lui din cartea vieței și din cetatea cea sfîntă și din cele scrise în cartea aceasta.

20. Zice cel ce mărturisește acestea: așa, viu curînd. Amin. Așa, vino. Doamne Iisuse.

21. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi toți, Amin.

12. Apoc. 3, 11; Rom. 2, 6.
13. Apoc. 1, 8; 2, 8; 21, 6; Is. 41, 4; 44, 6
48, 12. 15. Apoc. 21, 8; 1 Cor. 6, 10.
16. Apoc. 1, 1, 2; Apoc. 5, 5; Is. 11, 10;
Rom. 15, 12; 2 Petr. 1, 19.
17. Apoc. 21, 6; Is. 55, 1; Ioan 7, 37.
19. A doua Lege 4, 2; Fil. 4, 3.
20. Apoc. 1, 7.

SFÂRȘIT ȘI LUI DUMNEZEU SLAVĂ.

TABLA DE MATERIE.

VECHIUL TESTAMENT

	Pagina
Cartea Facerei	1—69
» Eșirea	70—125
» Leviticul	126—166
» Numerii	167—222
» A Doua Lege	223—274
» lui Isus Navi.	275—308
» Judecătorii	309—342
» Rut	343—347
» Intâia a Impăraților	348—391
» A Doua a Impăraților	392—428
» A Treia a Impăraților.	429—471
» A Patra a Impăraților.	472—512
» Intâi Paralipomene	513—550
» A doua Paralipomene	551—596
» lui Esdra	597—610
» lui Neemia	611—629
» Estirei	630—643
» lui Ioy	644—680
Psaltirea	681—771
Pildele lui Solomon	772—805
Eclisiastul	806—816
Cântarea Cântărilor	817—822
Prorocia lui Isaia	823—888
» » Ieremia	889—965
» » Iezechiil	966—1031
» » Daniil	1032—1052
» » Osie	1052—1061
» » Ioil	1062—1065
» » Amos	1066—1073
» » Avdie	1074—1075
» » Ionă	1075—1077
» » Miheea	1078—1084
» » Naum	1084—1086
» » Avacum	1087—1090
» » Sofonie	1090—1093
» » Agheu	1093—1095
» » Zaharia	1095—1107
» » Malahia	1107—1110

Cartea lui Tovit	1111—1123
Cartea Iuditei	1124—1143
Prorocia lui Varuh	1143—1149
Cartea lui Ieremia Prorocul	1150—1153
Cântarea celor trei Tineri	1153—1155
Cartea a treia a lui Esdra	1156—1176
Cartea înțelepciunii lui Solomon	1177—1197
Cartea înțelepciunii lui Isus fiul lui Sirah	1197—1249
Istoria Susanei	1250—1252
Istoria Balaurului și a lui Vil	1252—1254
Cartea întâia a Macaveilor	1255—1294
„ a doua a Macaveilor	1295—1324
„ a treia a Macaveilor	1324—1336
Rugăciunea lui Manasi	1337

NOUL TESTAMENT

Sfânta Evanghelie dela Matei	1341—1378
„ „ „ Marcu	1379—1402
„ „ „ Luca	1402—1440
„ „ „ Ioan	1441—1470
Faptele Sfinților Apostoli	1471—1508
Epistolia către Romani	1509—1525
„ I „ Corinteni	1526—1541
„ II „ Corinteni	1542—1552
„ „ Galateni	1553—1558
„ „ Efeseni	1559—1565
„ „ Filippiseni	1565—1569
„ „ Colaseni	1570—1573
„ I „ Tesalonicheni	1574—1577
„ II „ Tesalonicheni	1578—1580
„ I „ Timotei	1581—1585
„ II „ Timotei	1586—1589
„ „ Tit	1590—1592
„ „ Filimon	1593
„ „ Evrei	1594—1606
„ „ lui Iacov	1606—1610
„ I a lui Petru	1611—1615
„ II a lui Petru	1616—1619
„ I a lui Ioan	1619—1623
„ II a lui Ioan	1624
„ III a lui Ioan	1625
„ „ a lui Iuda	1626—1627
Apocalipsis	1628—1646

